Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sermones dominicales super euangelia et epistolas per totum annum

https://hdl.handle.net/20.500.14918/461773

Cm

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

sua duplicia possidebūt. Et B ē qđ dicit Ite⁊ apoc. vj. Date sunt illi singule stole albe. et dm ē illis vt requiesceret tps adhuc modicū. Et ē vt di. gre. singuli accipiēt stolas bnas. Gaudiū vo mūdi ē solū gaudiū corporis. Luc. xij. Ala mea. i. vita mea habes multa bona reposita in ānos plu. requiesce come. bi. epu. ¶ Scdo qz erit gaudiū de visione creatoris. Iob. xvnj. Nec ē vi. eter. vt cōg. te so. ve. deū. In q̄ oīa cognoscem⁹. Gre. Quid ē qđ nesciāt q̄ sciētē oīa videt. Vñ ⁊ cognosce mus et cognoscemur. Iob. x. Cognosco oues meas ⁊ cognō. me mee. Et B ē qđ dicit. videbo vos. Gaudiū vo mūdi ē de visione et vñ creatura. Bz illud erit de visione et de fruitōe dei q̄ im̄ infinitum excedit. Esa. lxvnj. Oculꝰ nō vidit deus absq; te que ꝓpa. expe. te. ℣ Tercio quia erit gaudium intrinsecum scz cordis. Esa. lxvj. Tunc videbis et afflues et mira. et dila. cor. tu. Gaudium vero mundi non est intrinsecum sed extrinsecum. quia non gaudet de virtutibus ⁊ gratia dei que sunt in aia. sed ō applicatōne sensuū ad obiecta sic de applicatōe gustꝰ ad comestibile. et tactꝰ ad tāgibile. et sic de alijs. Letat etiā mūdus de pcīs q̄ sunt cōtra naturā ⁊ extra naturā hois. uxta illō apli. i. cor. vj. Omne pcm quodcūq; fecerit homo extra corpus est. Prou. ij. Letantur cum malefe. et exul. in re. pes. ¶ Quarto qz erit ꝓprium nostrum gaudiū. Et hoc est quod dicit. Gau. de. Gaudiū mūdi non est nostrum qz nō est de his que in nobis et nra sunt. h̄ est gaudiū rerum mūdi. ID ē. de bonis que sunt in reb. que sunt bona rey et non nostra. Quia vt dicit boe. Lux et pulcritudo gēmaꝝ nō est deferentiū. sed est ipsa⁊ rum gēmarū. Vñ oīa bona creaturaꝝ de quibus homo gaudet extranea sunt a natura homis. et si scirent loqui dicerent. Ista bona sunt nostra. Nōne pulcritudo pennaꝝ pauonis est pauonis. et pulcritudo auri est auri. ℣ Quinto gaudiū illud erit perpetuū nec potent auferri. Esa. lj. Leticia sempiterna sup capita eoꝝ. Gaudium et leticiam obtinebūt. Gaudiū vero mundi nō ē ppetuū imo cito transit et mille modis pōt auferri et frequēt auferr. j. Iob. ij. Tra. mū. et cōcu. eiꝰ. Et ideo ipo modicū ē curandū. Et B est. Gau. ve. n. tol. a vo. Et sic patz q̄nto

De epistola sermo LIIII

OBsecro vos tanq̄ aduc. et pereg. abstinere. v. a car. desi. ꝛc. j. Petri. ij. Beatus petrꝰ tanq̄ capitaneus militie christiane hortatur milites christi abstinere ab his que vastant totaꝫ militiam christianā. Et hec sunt carnales voluptates et carnalia opa. et nō solū hec militiā spūalem deuastant. h̄ etiam carnalem et mundanā. Vnde in ystoriis de militia hannibalis dicitur. quē nec ferrum nec mures nec alpes nec viaꝝ discrimina vincere potuerunt. enervauerunt delicie campanie. Nota de illo duce romanorum qui fuit missus ad exparandum quendam exercitum ⁊ militiam ob delicias devastatum qui statim omnes mulieres expulit ō exercitu et caupones. ⁊

mādauit q̄ nullꝰ h̄ret famulū. et nemo h̄ret nisi vnū equū ꝓpt qđ militiā repauit. In hac g̃ epla bt⁹ petrꝰ ad ser nos hortat principaliter q̄ nō fuata deuastāt militiā xpiānā et fuata roborāt et decorant. Primū ē abstinētia carnaliū voluptatū et earꝫ refrenatō. in pncipio eple. Scdm ē bona cū gentibꝫ cōuersatō et dictoꝝ ratō ibi. Cōuer. ve. int gentes. Terciū ē subiectō liberoꝝ ad maiores. et huiꝰ cause redditio. ibi. Subiecti estote oīi hūane creature. Quartū ē modi subiectōnis declaratō ibi. Quasi liberi et nō q̄si velamē h̄ntes malicie libertatē. Quī tū ē ad obsequij subiectōis excitatōz q̄rūdaz inserto et positō ibi. Omnes honorate fra. di. deū timete. Sextū ē ad dnoꝝ suoꝝ subiectōz seruoꝝ exhortatō et cause huiꝰ assignatio. ibi. Serui subditi estote in omni timore dnis vris ꝛc. ℣ Primo g̃ bt⁹ petrꝰ nos hortat ad abstinētiā carnaliū voluptatū. ⁊ ad h̄ tria allegat. ¶ Primū ē. Si videremꝰ qđ accidit pmis parentibꝫ qui carnale desiderium secuti pomū vetitum comederunt. qui ꝓpterea de paradiso expulsi sunt. et in hac valle miserie tanq̄ in exilio relegati. et multis penis ⁊ tandem morti cum suis posteris condemnati. ꝓpter qđ nos filij eoꝝ omnes aduene nuncupamur. Aduena em dicit qui terrā inhabitat alienā. ps. Aduena ego sum apud te et peregrin⁹ sic omes patres mei. Et hoc est qđ dicit. Obsecro vos tanq̄ aduenas. Quasi d. Recolite q̄ ex pcō gule primorū patrum aduene estis. i. de ciuitate vestra expulsi et miſtis malis addicti. Sic etiā faciunt capitanei exercitꝰ mundi. qui reducūt militibꝰ ad memoriā mala que patres eoꝝ ab aduersarijs sunt ppessi. Et sic patet q̄ deus expulit hoiem de paradiso. et in hāc vallē miserie relegauit. non vt hic faceret aliū paradisum. h̄ vt dicit aug. tanq̄ in exilio ad faciēdū pnam. Iob. xxnj. Dedit ei deus locū pnē et ille abusus est in superbiam. Ro. vnj. Debitores sumꝰ nō carni vt sm carnē viuam⁹. ¶ Secū dū quod allegat est. si videremꝰ qualit̄ positi in hoc mundo sumus. Nō em̄ posuit nos deꝰ in hoc mūdo tanq̄ ciues et mansionarios mū di. h̄ tanq̄ peregrinos mundi et ciues celi. Eph. ij. Iam nō est hos. ⁊ aduene. h̄ est ci. sanctoꝝ et do. dei. Mich. ij. Surgite abite quia non habetis hic requē. Et hoc ē qđ dicit peregrinos. Peregrinꝰ est qui transit de loco ad locū. Sic et nos. Heb. xnj. Non ha. hic ma. ci. sed futurā inqui. Que ē ciuitas et hereditas nostra ztmēs summas et pfectas delicias quibus fruabit oīis qui eas hic querit in patria aliena. Luce. xvj. Rogabāt qz recepisti bona in vita. Et ideo abstinendū est hic a carnalibus desideriis vt ad bona peruenīamus eterna. Heb. xj. Iurta fidem defuncti sunt omnes isti nō acceptis repromissionibus sed a longe eas aspicientes et salutantes et confitētes q̄ peregrini ⁊ hospites sunt super terrā. ℞ Et nota q̄ tntū ad tres que peregrinis accidūt sumꝰ et esse demus in hoc mundo peregrini. ¶ Primo qz peregrinꝰ festinat ad ciuitatē suam redire. et omne terrā quasi alienā pterit. Sic et nos

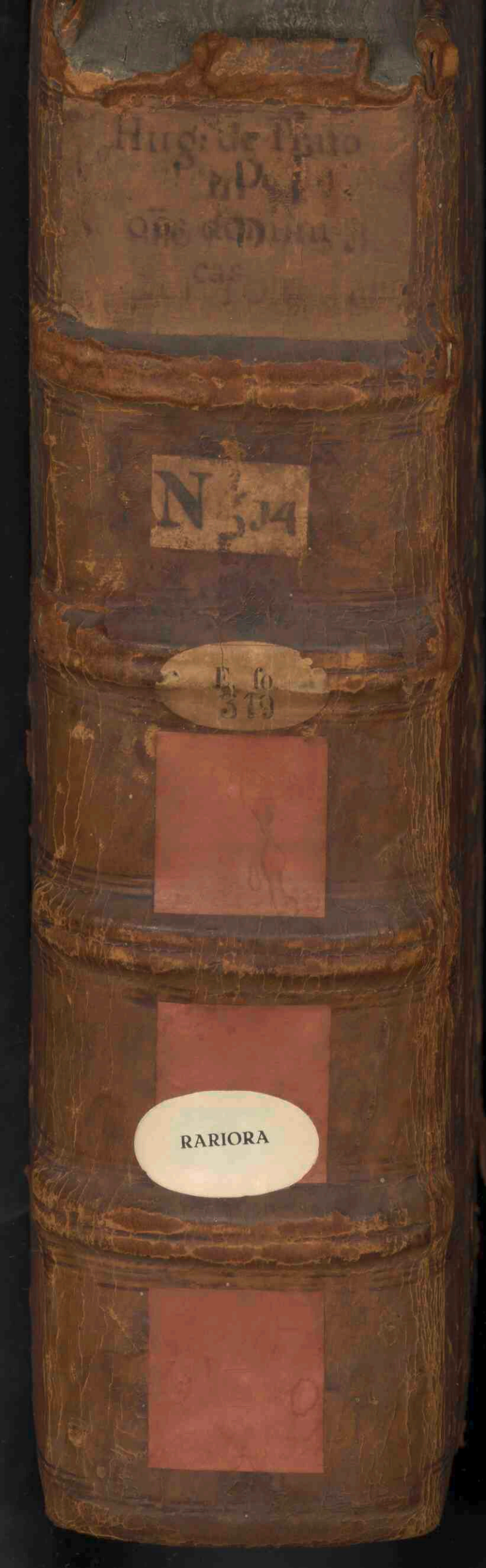
N 5 J4
E 5 fo
319
RARIORA

Cm

Cm

Cm

Cm

Theologia

Folio n°. 319

320. **Hugo** (de Vinac) de Pratoflorido, Sermones dominicales super evangelia et epistolas. [Straatsburg, Geo. Husner] z. j. 2°. E. 2°. 319

Typen 3, 4. — H* 8996. — BMC I p. 85. — Pr. 363. — Bl. 1—10 (de tabel) ontbreken.

Op bl. 11: „Est bibliothecae fratrum minorum montis Lucis" (Maastricht). — Uit de Maastrichtsche collectie.

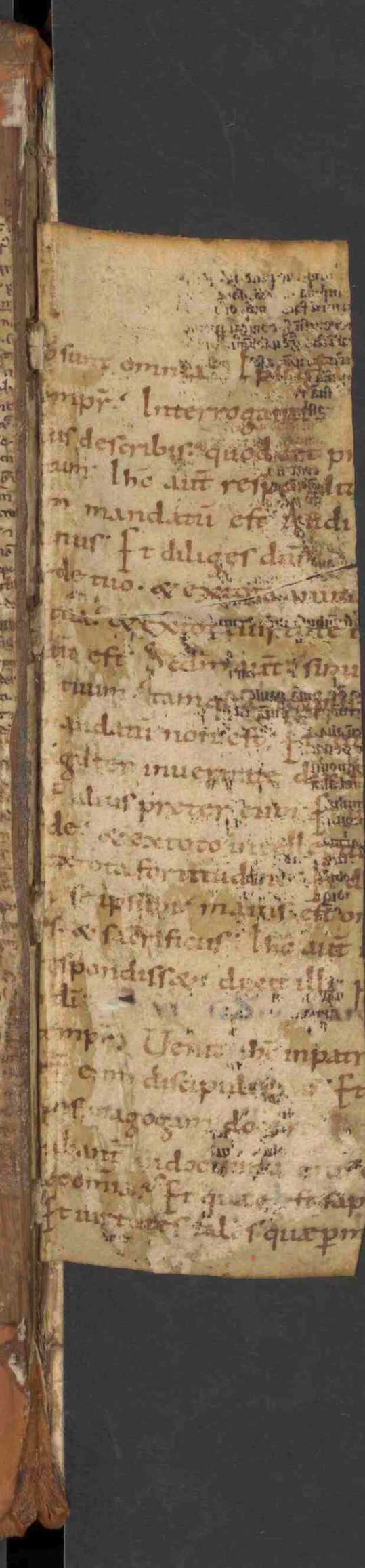

Bibl. ... fr. minorum monast. Lucc.

SERMO. PRIMVS.

Incipiunt sermones dominicales super euangelia et epistolas per totum annum editra fratre hugone de prato ordinis predicatorum.

Prologus.

Ecce dabit voci sue vocē virtutis ps. lxvij. Quāuis a multis multipliciter sint ꝓflati ꝑmones. ac ꝛ hominū grām meruerunt tanquā fideles agricole in vinea dñi fideliter laborātes tandē dūrnū denariū fideliter ꝓcepturi. mhilominus ego nouissimus vigilaui. et visum est mihi bonū in vinea dñi piter dsudare vt grām ꝛ meritū ꝓsequar cū eisdē dante deo felicitatis eēne denariū simili ꝛ receptur. De illius g̃ vtute cōfisus qui sermonis ꝛ scientie hz clauē. qui claudit ꝛ nemo apit. apit et nemo claudit. qui apit os mutoꝝ et linguas infantiū facit disertas. qui p̄dicatori voci sue vocē virtutis donat. sermones dñicales de euāgelijs et epl̄is p totū annū ad dei honorē. primoꝝ salutē et p̄dicantiū ꝓmodū compilaui. put mihi diuina grā est largita. de prato scripture ego orūnd. de prato de floride ordine p̄dicatoꝝ mīmus. flores colligēs et inserēs locis aptis vt dicti ꝑmones amplius redolerēt. Sed totū euangeliū et epistolaz diuidens et exponēs p mēbra singula moralia imiscui et dicta sancta tū q̄ ptinent ad salut nime put materia fuit passa. Nullus g̃ ꝓpter plicitatē sermones ꝛ.ctos abhorreat vl̄ deuitet. qz si ipe multū habz p̄dicare inde accipiet nū membꝝ vel duo vel solius lre expositōnem enarret put melius iudicauerit dignū fieri Quib aūt pluries p̄dicare incumbit diuersis vicib poterīt mēbra singula p̄dicare varijs cibis et pluribꝫ reficiētes aias diuinoꝝ inde vitā eternā et fructū allaturi ꝛc.

Dominica prima aduentus domini de euangelio

Sermo primus.

Dicite filie sion. Ecce rex tuus venit tibi māsuetus matth xxj. Istud tempus vocat aduētus domini. qz ꝑm q̄ttuor dñicas quas ptinet. quattuor saluatoris nostri aduentꝰ sancta mater ecclesia recolit. scz aduentū christi in mūdū siue in carnē. et ꝑ in ꝓma dñica. ꝓpter qd̄ dicit. Ecce rex tuus venit tibi māsuetus. aduentū christi ad iudicandū. et ꝑ fit in scda dñica. ꝓpter qd̄ dicit. Tūc videbitis filiū hominis venientē. aduentū filij dei quē facit ad homines in morte. et hoc fit in tercia dominica. in qua agit de aduentu filij dei ad limbum p quē aduentꝰ eius in morte hominis designat. ꝓpter qd̄ dr. Tu es qui venturꝰ es an alium expectamus. aduentū christi ad mētes nras. et hoc fit in quarta dñica

ꝑpter qđ dicit·Dñs ꝑpe est·Tūc em̄ maxime filius dei expectaꝫ ven
turus in mētes oim̄ fideliū p gratiā spūssancti sicut corpaliter tūc ve
nit ⁊ natus in mūdo fuit qz qui p humana salute pfecte ipm̄ credūt
fuisse natū·et tante solēnitati digne se pparāt et disponūt·nō est du
bium ąn filius dei p grām in mentibꝫ eoꝝ habitet et ąescat·job·xiij·
Ad eū veniem⁹ et mansionē apud eū faciem⁹· B Vtin pñti aūt do
minca aduentū christi in mundū siue in carnē·qñ scz carnē sumere et
nasci dignat⁹ ē ex vgine gloriosa·scā mater ecclia recolit humlit et de
uote Qui quidē aduent⁹ desiderabaꝫ ab omnibꝫ creaturis Nā deside
rabaꝫ ab oīnibꝫ supioribꝫ scz ab angelis vt restaurarent·qz p incarna
tōez filij dei sedes demonū cadentiū sunt implete·Desiderabaꝫ etiā ab
inferioribꝫ scz sanctis de limbo vt inde extraherent·qui ibi detinebā
tur captiui q̄ p aduentum filij dei liberati sunt·zach·ix·Tu āt in sang·
ne testamēti eduxisti vinctos de lacu in quo nō erat aqua·Desidera
baꝫ ab anterioribꝫ scz patribꝫ veteris testa·q̄ ꝑpter vehemēs desideriū
affligebant·et iō ab ipis patribꝫ veteris testamēti·vt pficerent nō am
plius in vmbra legaliū ambulātes nec ꝝ spe venturi anima affligeret
qz spes q̄ differt affligit animā·pū·xnj·Vtinā disrūpes celos ⁊ descē
deres·esa·lxmj·Desiderabaꝫ a posterioribꝫ et modernis vt in e⁹ fide ⁊
merito saluarent nō descēdētes ampli⁹ in infernū·qz post eius aduē
tū ad celū ascendūt oēs q̄ credūt in ipm̄·in vita gloꝛie pmāsuri·jo·iij·
Sic ds dilexit mundū vt suū filiū vnigenitū daret vt oīnes q̄ credunt
in eū nō pereāt·ꝫ habeāt vitā eternā·Hic quidē aduēt⁹ tanꝫ res ma
gnifica valde ⁊ etiā res admiratōe plena p mlta tēpa fuit añ pnūciat⁹
p multoꝝ oracula ꝓphetaꝝ·Inter quos ꝓpheta quidā noīe zacharias
de núo·xij·ꝓphetaꝝ pdictū aduentū a spūsancto doctus mirabiliter
pnūciauit et bene et de pñti tanꝫ de re certa locut⁹ est·ꝟ·c·d· Exulta
satis filia sion úbila filia hierm̄ Ecce rex tuus venit tibi iustus ⁊ salua
tor ipe paup et ascendēs sup asinaz et sup pullū filiū asine·Mathe⁹ āt
hāc ꝓphetiā recitat licz vba aliquātulū differant·Et qz euāgelium hodi
ernū solū ꝓt hāc ꝓphetiā hodie recitaꝫ que xpi aduētū vacat exprimit
et deuote·ideo solum hanc ꝓphetiā put a matheo sumit pſequar i ser
mone·hoc em̄ euangelium in dñica palmaꝝ cantaꝫ in qua ea q̄ in euā
gelio ꝛtinent ad ira̅m ꝛtigerunt·et iō ibi hoc euangeliū sumit uxta ⁊
ꝓsequat· V In hac g̅ ꝓphetia put a matth sumit tria principaliter ꝛti
nētur· Primo em̄ ānunciatio bona pdicatoribꝫ impat ibi·Dicite·Se
cūdo cui bona ānūciatio ānūciet subūngi t ibi·filie sion·Tercio ipe ad
uentus saluatoris mirabilis nunciat ibi·Ecce rex tuus venit tibi mā
suetus· P Primo g̅ bona ānūciatio pdicatoribꝫ impat cū dr· Dicite·
scz vos pdicatores qui estis os dei p quos deus ipe loquit ad salutez
hiere·xlj·Si sepaueris pciosum a vili quasi os meū eris·Mathei·xnj·
Nō enim vos estis loquētes ꝫ spūssanctus·Et iō ꝛsuetudo est eccle

vt hodie omnes prelati p̄dicēt Et omnes fideles debent hodie ad p̄di catōnem ire vt audiant bonā annunciatōnem quā deus homíni ꝓmí sit et veraciter adimpleuit·Et ideo hoc bonū nūcium de incarnatione filij dei·nec p̄dicatores debēt silere·nec fideles alij ꝓpter negligentiam nō audire·j·cor·ix·Ve mihi si nō euāgelizauero·i·si nō bonā annuncia tōnem dixero Euangelíum em̄ idem est quod bona ānunciatio·ab eu qđ est bonū et angelus qđ est nūcius·iij·re·vij·Hec dies boní nūcij est·si tacuerimus et nolueri mus nūciare sceleris arguemur·Dic histo riā breuit vere sicut tūc erat obsessa samaria ⁊ in fortissima angustia ꝑstituta·Nā caput asini octogínta argenteis vendebaꝫ ⁊ tabi sterco ris colūbe·i·vesica ꝓpter grana ibi latētia quinq; argenteis vendeba: tur·et mulieres filios suos comederūt vt·mj·re·vj·p;·Sic ante aduen tum dei totus mūdus multis ⁊ magnis angustijs p̄mebaꝫ·et cibi aīa: rum sc; dona spūssancti et vtutes et verbum veritatis·nimis erāt ca ri·et homínes filios occidentes ydolis immolabāt·quod erat ínicui? q; ipos comedere·Erāt etiā homínes ínfirmi virtute nō valētes malo resistere nec in bono ꝓficere sub seruitute vicioꝝ detēti·Erāt eꝫ igno: rantes ⁊ turpiter errātes·creaturas creatorem credētes·et eis hono: res diuínos stultissime impendētes·et ideo sub ptāte dyaboli tenebā tur·ꝓpter que omnía in morte ad ínferuū descendebāt ibi eternaliter cruciandi·Et sic abissus humane miserie de aduentu filij di índigebat abissum diuíne misericordie petens vt ab his omníb liberareꝫ ad vi: tam gratie transferenda·Aduent? g̃ filij dei dies boní nūcij fuit quē nullo modo celare debemus s; ipm reuerenter et deuote pp̄is nūciaē Et hoc est qđ deus hic mādat dicēs·Dicite·i·ānunciate et p̄dicate diē leticie et g̃tie et misericordie plenū q; saluator nr̄ iā venit Esa·lxj·Spi ritus domíni super me eo q; vnxerit me euangelizare paupibus misit me vt mederer ꝑtritos corde et p̄dicarem captiuis índulgentiam et clausis aptōnem et p̄dicarem annū domíno placabilē et diem vltōnis deo nostro vt ꝑsolarer omnes lugentes et ponerem ꝑsolatōnem lu: gentib; syon et darem eis coronā p cinere·oleū gaudíj ꝓ luctu pallū laudis ꝓ spū meroris·Nobis quippe leticia gemmaꝫ·Antiquis dice: batur saluator noster aduenıet·s; nobis dicit·Saluator noster iam ve nit·Spes aūt que differt affligit animā·ꝓuer·xiij·Et ideo antiqui pa: tres summe desiderabāt quod nos iam habemus·Berñ·Ardorem de sideríj patrum suspirantíum christi ín carne p̄sentiam frequētissime co: gitans ꝑfundor et ꝑpungor ín meipo·et nunc vix contíneo lacrímas ita pudet tepo: ris torpisq; miserabilíū tpoꝝ horum·cui nanq; nostruꝫ tantū ingerit gaudíum hoc munus gratie exhibite quantū accēderat veteríb sanctis desiderium sola promissio·Et sic patꝫ primū·V/Sedo ciu hec bona ānunciatio debeat íntimari subiungit q; filie sion·Syon erat arx et turris dauid ín mōte sita·et figurat ecclesiā triumphanteꝫ

que est arx dei· Filia sion erat ipa ciuitas hierusalē in valle sita q̄ pte⁹ gebatur ab arce sion sicut filia a matre·et signat ecclesiā militantē que protegit et defendit a triumphāte sicut filia a matre· Sic g̃ illis qui sē in hierusalē·id est in ecclesia dei hec bona annūciatio p̄dicari dz·nō sa⁹racenis qr ipi deridēt t nolūt audire· Nec iudeis vel hereticis·qr ipi nō credūt sed filij dei incarnatōz deprauāt Matb·vij· Nolite sanctuz dare canib⁹ t margaritas nō mittatis ante porcos· Christianis g̃ q̄ sē in valle lacrimar⁹ constituti et q̄ se sub manu dei humiliāt et curāt eius uoluntatē audire hāc bonā ānūciatōz p̄dicare debem⁹ Qui aūt supbiūt christianoz et volūtatē dei nō curāt audire sed potius in plateis eligūt morari t fabulas audire q̄z ad ecclesiā dei pgere pro salute úbuz dei penitus nauseantes iudeis et saracenis peiores in actib⁹ virtuos p̄dicare nō cogimur nec debem⁹· Qui em̄ bñdictōnem noluerit elongabitur ab eo vt dicit dauid p̄s·cviij· Matb·ij· Cōfiteor tibi pater celi t terre qr abscōdita h̄a sa·t p⁹u·et re·e·par·i·humilibus· Tales autē qui verbum dei contemnunt forte iudicium sustinebūt· Luce·x·c· Dico vobis q̄ sodomitis remissius erit in die·illa q̄z ciuitati illi· Et sic patet scōm· V Tercio aduētus filij dei mirabilis nūciat·qr ecce rex tuus· Ecce in scripturis frequēter magne ammiratōis est nota·sicut dicitur esa·vij· Ecce virgo concipiet et pariet filiū· Similiter ē hic· Iste rex qui venit mirabilis ē sup omēs q̄ fuerunt ac etiā sunt futuri·et ideo cū magna diligentia nosipos preparare debemus vt ipi in natiuitate veniēti scōm ecclesie repntatōnem reuerenter t digne occurramus vt decz cum oliuis t palmis·vt turbe fecerunt prout in hoc euangelio ostēditur· ¶ Debemus ergo ei occurrere cum oliuis et vera pace pectoris ad deum t corporis ad proximū t cum operib⁹ misericordie· Hec em̄ duo oliua significat scz pacem in foliis t misericordiam pter oleū qđ generat·p quod misericordia designatur· Vnde in signum pacis colūba detulit ad noe in ore suo ramum olive virentib⁹ foliis vt ptz genē· viij· Item debemus occurrere cum palmis·i· cum victoria viciorum et demonū· Nā palma victoriā designat·vt martires in signū victorie ad palmā depinguntur·et antiqui palmā tribuebant marti qui est deus belli· Occurramus ergo obuiā saluatori nostro ipsuz recepturi tā būiliter q̄z deuote Amos·iiij· Prepa te in occursum dei tui israel·facilis em̄ est via· Bern· Nō oportet te hō maria transfretare·non penetrare nubes·nō transalpinare necesse ē·nō grādis ostēditur tibi via vsq̄ ad temetipsum· occurre deo tuo vsq̄ ad cordis cōpūctōnē t oris confessionez· C ¶ Assignantur aūt in pphetia predicta q̄truor rationes quare eū suscipere debemus cū magna diligentia t reuerētia corporis atq̄ mentis· Primo pter dignitatē quia rex· Secūdo propter pprietatē·quia tuus· Tercio pter vtilitatē·quia venit· Quarto pter mansuetudinē·quia māsuetus· V Prio ergo debēus eū suscipe

reuerenter ꝓpter dignitatem quia rex·Et attende qualis rex· certe non quales alij imo multū differt ab omnib⁹ alijs·¶D Que aūt differentia in quinq⁹ maxime apparet·Primo in vniuersalitate·quia iste ē rex vniuersalis scz celi ꝫ terre ꝫ inferni ꝫ omnia ei obediunt et reuerent·Phil·v·Dedit ei nomē qđ est sup oīe nomē vt in nōie ihesu oē genu flectat celestiū terrestriū ꝫ infernoꝝ·Sed alij sunt reges particulares q⁹ solū terre nec totius terre·ꝫ alicuius ptis·¶Secdo in ppetuitate·quia rex est perpetuus·Dañ·vij·Potestas eius ptās eterna q̄ nō auferet·Apoc·xix· Hēt in vestimēto suo ꝫ in femore suo scptuz Rex regū ꝫ dñs dominantiū·In natiuitate apparuit q⁹ sit rex regū ꝫ dñs oim q⁹ natus est intacto sigillo virginalis pudoris·Vñ natus est rex·Matth·ij·Vbi est qui nat⁹ est rex iudeoꝝ·Alij aūt fiūt reges ꝫ nō nascunt reges·vñ nō sunt reges a natura ꝫ a fortuna·nō sunt ppetui reges ꝫ ad modicū temp⁹ vsq⁹ ad mortē·¶Tercio in potentialitate ꝫ ptāte·q⁹ eius potētia extendit simpliciter ad oīa scz spūalia ꝫ corpalia ꝫ celestia ꝫ terrestria·et ad animā ꝫ ad corp⁹·et ad oīa bona tā nature q̄z fortune ꝫ gle ꝫ grē ꝫ ad ea q̄ sunt ꝫ ad ea q̄ nō sūt·Mat·xxviij Data est mihi oīs ptās in celo ꝫ in terra·Sed potētia aliorꝝ dñoruz extēditur solū ad corpa·et iō post occisionē corpoꝝ nō pnt facere amplius·et idcirco modicū sunt timēdi·Ꝫ iste rex post occisionē corpis pōt animā mittē in gehēnā in ppetuo cruciādā·et ideo solus ipe timē dus Lu·xij·Nolite timere eos qui occidūt corpus·et post ꝫ nō habēt amplius q̄d faciāt·timete eū qui postq̄z occi·habe·ptā·mit·in gehē·

¶Quarto in pfectōne q⁹ in omnib⁹ simpliciter ē pfect⁹ et in sciētia et vtute ꝫ breuiter in oīi re·Sed alij dñi in nullo pfecti sūt·Et ita est pfectus iste rex q⁹ in nullo discē vel erraē pt·¶Quinto in pmioꝝ largitate·q⁹ innúabilia ꝫ inaudita stipēdia suis militib⁹ elargit·q⁹ cuilibz militi totū regnū suū donat·Luc·xxij·Ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnū·Quod regnū est ipe ds oē bonū ⁊tinēs Omnes aūt alij reges dāt premia misera et caduca·Et etiā alexāder qui omēs alios i largitate excessit·qui diuisit regnū suū duodecī pueris suis dum adhuc viueret·vt patz·j·mach·j·et p cōsequēs potestatē et regna simul donauit·et q⁹ hec simł omnia cū vita pduntur·iō modicum dedit·Christus aūt perpetua largit ex quib⁹ omnib⁹ regis magnificētia demōstratur·¶Secūdo debemus eū reuerent suscipe ꝓpt ꝓprietatez·quia tuus·Est em noster·nō est em rex saracenoꝝ vł tartaroꝝ·q⁹ in ipm nō credūt·neq⁹ iudeoꝝ quia ipm negauerūt dicētes Regē nō habemus msi cesarē·Iob·xix·Nō em terreat nos potētia·caro eniz et frater ꝫ pater noster ē·Ita accidit de christo et nobis sicut de ioseph erga frēs suos qui amplexatus est eos dicēs· Nolite timē pro salute em vestra misit me deus ante vos·gen·xlv·Bern·Puto q⁹

christꝰ nō poterit me despicere os ex ossibꝫ meis et caro de carne mea ℣ Quidam maledicti christiani dicūt sicut iudei· Nō habemus regē nisi cesarē·qz eligunt sibi regē s·diabolum qui cedit eos fortitudine in amma ꝛ corpe· Cesar enī dr a cedēdo· Iob·xiij· Ipe ē rex sup oēs filios superbie· Christū aūt q̄ oim pinguedine vtutū ꝛ spūssancti ḡtijs vngit nos· nolūt sup se regnare· Christꝰ enī idē est qđ vnctꝰ· Luc·xix Nolumꝰ hūc regnare sup nos· ℣ ℟ ·Nota ḡ qz iste rex caro ꝛ frat noster ē nobis missus a dō quātū ad tria· ℣ Primo ad exēplū et in exēplum nrē actōnis vt ipm sequamur in opibꝫ vtuosis· Exod·xxv·c Omnia fac ꝑm exēplar qđ tibi in mōte mōstratū ē·i·m christo Io·xiij Exēplū enī dedi vobis vt quēadmodū ego feci ita ꝛ vos faciatis· In cuiꝰ figura in altū leuatꝰ ē vt ab omnibꝫ possit videri tanq̄z signū directū Esa·v·Leuabit signū in natōes· ℣ Secdo in p̄cium iuste redemptōnis· Eramꝰ enī debito insolubili obligati ꝟ p suū sanguinē nos redemit· Apoc·v·Redemisti nos dō in sangne· Caros ḡ nos hz qz care nos emit· ℣ Tercio in p̄mū btē remuneratōnis·qz ipe ē tota merces johā·xvij· Hec ē vita eterna vt cognoscāt te solū deū verū et quē misisti ihesum xp̄m· ¶ Vbi nota de ioseph qz dedit beniamī fratri suo vterino duplicē partē· Christꝰ aūt ē frater noster ex vtroq; pente qđ nō habuēit angelis· Heb·ij· Nusquā enī angelos apprehēdit ꝟ semē abrae apprehēdit· Et iō duplicē partē nobis cōfert· angelis aūt solū vnā·qz in anima et in corpe nos glorificat Io·x· Ego veni vt vitā hēant et abundantius hēant scz q̄z āgeli·qz in corpe ꝛ in anima bti erimus· Esa·vj· In terra sua duplicia possidebūt· ℣ Tercio dēmus eū reuēnter suscipe ꝓpter vtilitatē qz venit nobis ad nostrā vtilitatē· tantus·n·ꝛ talis rex dignatꝰ ē venire in carne et tot labores sustinere et tantā mortē· solū ꝓpter nostrū cōmodū· ℣ ℟ Vbi nota qz rex iste venit nobis· xij· mōis ¶ Primo venit vt vita ad nos viuificādū·qz omēs in peccatis mortuí eramꝰ· johā·x· Ego veni vt vitā habeāt· Itē ego sum panis vuꝰ q̄ de celo descēdi· si q̄s mā·ex ꝟ pa·vi·in et· joh·vj· ¶ Secdo venit vt lux ad nos illuminādū qz oēs in tenebris habitabamꝰ· Esa·ix· Habitantibꝫ in regione vmbre mortis lux orta ē eis puulus enī natꝰ ē nobis et filius datus est nob· ℣ Tercio venit vt medicꝰ ad sanandū qz magnus vbiq; iacebat egrotꝰ· vñ medicinas salutares scz sacramēta ecclie instituit oēz morbū expellētia· ¶ Quarto venit tāq̄z gigas ad nos de ptāte diaboli eripiendū·qz oēs ab eo detinebamur· Col·j·c· Qui eripuit nos de ptāte tenebraꝝ ꝛ demonū· et trāstulit in regnū dilectōnis filij sui· Lu·xj· Cū fortis armatus cust·atri·su·in pace sunt omnia q̄ possidet· ℣ Quinto venit tāquā iustꝰ ad opa diaboli destruēda· ꝛ nos per grām iustificandū·qz omēs pctōres eramꝰ diuina misericordia indigentes vt dr· Ro·xxxj·c·job·ij· In hoc apparuit filius dei vt dissoluat

opera dyaboli·Ro·vj·Vetus hō noster·i·cupiscētia mali simul crucifixus est cū christo vt destruat corpus peccati·i·cōgeries peccatoꝝ· Vñ in p̄missa zach· ꝓphetia dr Ecce rex tuus venit tibi sanctꝰ ꝛ saluator ¶ Sexto venit tāquā ignis ad corda nostra igne spūssancti inflamā dū·qz oēs ꝓpter inabundātē malicia infrigidati eramus·Matth·xxmj Qm̄ abūdabit malicia refrigescet caritas multoꝝ·Hoc frigus christꝰ venit expellere·Lu·xij·Ignē veni mittē in terrā·Et iō in spē ignis spiritūsanctū sup apl̄os misit ¶ Septimo venit tāquā redēptor ad p̄ciū ꝓ nobis soluendū et nos libertati restituēdum·qz oēs vt obsides pro debito p̄moꝝ parentū in carcē inferni detinebamur·ps·lxviij·Que ñ rapui·s·in cruce tūc exoluebā·Quia q̄ pcm̄ nō fecit·penā peccatoꝝ sustinuit ꝛ exoluit·et p ꝙs nos liberauit·job·xviij·Si filius vos liberauit veri liberi eritis Gal·mj·Itaqꝫ iam nō sumus filij ancille sed libere sup· matris ecclesie q̄ libertate christꝰ nos liberauit· ¶ Octauo vēit tanquā mediator ad nos patri reconciliandū et pacificandū qz oēs inimici dei eramꝰ·Ro·v·Cōmēdat deus caritatē suā in nobis·qm̄ cū inimici essemus reconciliati sumꝰ do p mortē filij sui·jo·x·Medius āt vīm stetit·s·corā deo ad nos reconciliandū Ipe tanquā mediator recepit vulnera q̄ deus hūano generi inferebat·Esa·liij·Vulneratꝰ est ꝓpt inquitates nostras·attritꝰ est ꝓpter scelera nostra·Vñ in eius natiuitate angeli cecinerūt pacē sanctā dicētes·In terra pa·ho·lu·ij· ¶ Nono venit tāquā thesaurꝰ ad nos veris diuitijs p̄ditandū et replendū ·qz oēs mēdici eramꝰ·Col·ij·Ipe est in quo sunt omēs thesauri sapiētie ꝛ scientie dei absc̄oditi·Ro·viij·Quō nō etiā cū illo omnia nobis donauit Profecto qui nō hz deū nihil omino hz·et q̄ hz deū p̄diues ē·Aug· Habēs aux in archa diues nō est·hñs deū i ꝑscia diues ē Io·mj·Qui biberit ex hac aqua sitiet itez·q̄ aūt biberit ex hac aqua quā ego dabo ei nō sitiet inetcrnum· ¶ Decimo venit tanquā clauus ad nos in vna fide et cultura vnius dei et vna lege ꝛ vna eccīa insimul vniendus· qz diuisi eramus in omnib ꝙpradictis·et alius sic·ꝛ alius sic ibat ·Io·x· Alias oues habeo que nō sunt ex hoc ouili et illas oportz me adducē et vocem m·au·et fiet vnum ouile et vnus pastor ¶ Vndecimo venit tanquā deus ad humanam naturam exaltandū·quia valde deppsi erāꝰ Qui em̄ domini omnium ꝑstituti fueramꝰ·sub elemētis mūdi eramꝰ seruientes vt dicit apostolus ad gal·mj·Et vide quantus exaltauit eā quia deus factus est homo·ꝛ homo veraciter est deus ·et ideo extūc angelus recusauit ab homine adorari vt ptz apoc·xxij·quādo angelꝰ dixit iohāni volēti se adorare·Vide inquit ne feceris cōseruus em̄ tuus sum ꝛ ꝑfratrum tuoꝝ· ¶ Duodecimo venit tāquam dominus ad nos in ciuitatem nostrā celestē reducendum a qua omēs exulabamꝰ johā·xij·Ego si exaltatus fuero a terra omnia trabam ad meipm·id ē hominē qui cū omnib ꝙmunicat·Eph·iiij·Ascendēs christꝰ in altum

captiuā duxit captiuitatē dedit dona hominib⁹· ¶ Quarto debēus eū suscipe reuerēter ꝓpter māsuetudinē·q; cū sit rex celi ⁊ tre venit tam humilis ⁊ māsuetus similis nob cū lege māsuetudinis et amoris·¶ G ¶ Et hoc quidē satis ꝟgrue ꝓpter quattuor·¶ Primo ꝓp salutē quā venerat dandā·nō em tūc venit ad mūdū iudicādum ꝫ saluandus Iohā·iij·Nō·n·misit ds filium suū in mūdum vt mūdum iudicaret ꝫ vt mūdus saluaret p ipm·Qui·n·ad iudicādum venerit tūc cū maiesta te magna veniet ⁊ virtute·Salus aūt in hūilitate ꝟsistit·Iohā·xxij·c Qui humiliat⁹ fuit erit in gla·Vt g oīderet salutē anime in humili tate ꝟsistē·ido humilis vēit·Math·xj·Sic decz nos implē omnē iusti tiā·i·omnē hūilitatē·¶ Ecdo ꝓp exēplum quo nos venerat informā dum ⁊ docēdum·Ipe·n·vēit nos docē ꝟtemnē mundū ⁊ mundana·g vt nos vaciter docerz ⁊ informarz debuit ipe ꝓspera mūdi despicē ⁊ humiliter ambulaē·Phil·ij·Hūliauit semetipm formā serui accipiens Et iō postquā laúat pedes discipulo⁹ dixit·Exēplum·n·dedi vob vt quēadmodū ego feci·ita ⁊ vos faciatis·Iohā·xiij·¶ Tercio propt dúi nam virtutē mōstrandā·q; si cū potētia vt reges mūdi veniss ·ꝟsio fidelium attribuētur potētie armoꝝ ⁊ nō virtuti diuine·sic pz d culta deoꝝ quā romani pncipes violēter p potētiā armoꝝ in totū mundū induxerūt·Propt hoc etiā elegit ꝟteptibiles psonas ad sui comitatum vt totū dī virtuti ascribat·j·cor·j·Vide vocatōz vrām frēs q; nō multi sapiētes sm carnē ꝫ q stulta sunt mūdi elegit ds·In quo apparet q christ⁹ ve fuit ds qui sic abiecte vēit·⁊ tñ totū mundū conúrit a ritu nocúo ⁊ vsitato ad fidē arduā intelligendū ⁊ fortē operandū·Exquo soluit q̄stio d machometo q̄ multos ad suā fidē conútit·q; ritus ille fa cilis ē ad intelligendū ⁊ opandum·⁊ iō multos attraxit·¶ Quarto p pter cōgruuz attractatīm oīdendū·Si·n·cū potētia veniss ·fuiss a no bis timore habitus pot⁹ q̄z amat⁹·timor aūt nō ē cōuenies attractati uum ad ds seruiendū ꝫ amor·Nā q̄ ex timore fuit nō mereť ꝫ qui ex amore imo pfecta caritas foras mittit timorē·vt dr·j·Iohā·iiij·Et iō māsuet⁹ ⁊ humil venit vt a nobis pot⁹ ameť q̄z timeať et nos ad se p amorē·a ttrahat·Hier·xxxj·In caritate ppetua dilexi te· ido attraxi te miserās·Io·vj·Nemo pōt ad me veme nisi pa·q̄ mi·m·trax·eū p amo rē·sic attrahit ouis dū ramus viridis ei oīdit vt dic aug·ꝛc·

¶ Sequitur tractatus·

M Circa aduentū filij dei sue incarnatōz sex videda sunt¶ Pri mo an filius dei fuisset incarnatus si hō nō peccasset·Et dicendū q; sic ꝓbabiliter·Nā si hō nō peccasset fuisset incarnat⁹ ad cōplemētū beatitudinis huane vt hō esset beat⁹ in aia ⁊ in corpe·Nā beatitudo hominis in cognitōne hūanitatis ⁊ diuinitatis xpi cōsistit·iuxta illd Io. xvij·Hec ē vita eterna vt cognoscāt te solū vez deū et quē misisti ie um christū·Nō aūt fuisset incarnat⁹ ad patiendū p hoie sic postea

pncipaliter fuit· ¶ Scdo vidēdū est quō ds dr venisse in mūdū cū ipe sit vbilibet· cr rō ē· qr ipe ē bonū infinitū oia bōa in se ztinēs 7 ipe in oib⁹ zsistēs· 7 nō oportz qd vbiqz sit· Aug· Der ē vbiqz· Est· n· in tra oiā ñ inclusus· extra oia ñ exclusus· supra oia ñ eleuat⁹· Et dicēd qd filius dei dr venisse in mundū inqztū nouo mō cepit ee in mdo q añ nō fuat· s· p carnis assumptōz· Et ꝓterea vocat aduent⁹ filij dei in carnē ¶ Tercio videndū ē cū ꝑm aug· in duinsa sint opa trinitatis· cr rō ē· qr cū opatio ꝓcedit ab eentia vt dicit phs· 7 vna sit eentia in trinitate dina oportz qd in ea sit vna opatio· Quare g filius dr incarnat⁹ 7 nō pr nec spūsscus· Et dicendū vt dicit aug· qd tota trinitas opata ē incarnatōez et oia hūana opa xpi dr fecisse· Sz qr in trinitate ē relatio realis zsti tuēs siue distinguēs realiter psonas duinas· iō psone duine se distin cte adinuicē 7 vna nō ē alia· qr pr nō ē fili⁹ nec spūsscus· et aliqd com petit vni qd nō competit alij· Sic generatio zpetit patri 7 nō filio nec spūsco· 7 ꝓcessio zpetit spūsco et ñ pri l filio· 7 gigni eternaliter 7 in carnari tpaliter filio 7 ñ pri l spūsco· Et ad ꝑ vidend pono duo exem pla· Vnū ꝓ laicis in pdicatōe· 7 aliud ꝓ clericis in ꝑmone· Exēplum ꝓ laicis ē scptura alic⁹ carte· Scriptura· n· alic⁹ carte opantia se cor· ima gination· 7 man⁹· qr cū oīs mot⁹ sit a corde man⁹ ñ pt scribe nisi moue at a corde Similit si imagination ñ imaginaret drntias corpm lrāz nū qz man⁹ scribet· De manu mani festū ē· Et tñ quāuis ꝑ tria opātia sūt scriptura tñ sola man⁹ dr scribe ꝑ nō cor l imagination· Sic ē in ꝓposito qd quāuis tota trinitas incarnatōz sit opata 7 alia opa hūana xpi· tam solus fili⁹ dei fuit incarnat⁹ mortu⁹ 7 sepult⁹ resurrexit 7 ascēdit in ce lū· Exemplū quātū ad clericos ē in silogismo· dicat sic· Oīs hō hz aiam petr⁹ ē hō· g petr⁹ hz animā· Manifestū ē qd hanc zcl'onez scz petrus hz animā fecit voluntas memoria 7 intellectus siue rō· qr si voluntas no luisset silogisare pdicta cōclusio nō esset habita· 7 si memoria non reti nuisset pmissas· nō assensisset cōclusioni· 7 si rō nō silogisasset nō habe tur cōclusio· et tñ quāuis tria hec operent zclusionē· tñ sola rō dr silogi sare· Simile est in trinitate circa incarnatōz filij dei· qd incarnatio solo filio dei zpetit· ¶ Quarto videndū est quō filius dei factus ē hō Et dicendū qd p assumptionē anime 7 corpis factus est hō ex quibus hō constat· Sz cauendū ē hic qr ex vnione aie 7 corpis cōstituit psona hūana q dr homo· sed in xpo nō fuit sic· sed solū fuit ibi psona duina et nō hūana· qr vnio duaz naturaz facta ē in vna duina psona et ñ duaz psonaz in vna natura· Sic g psona verbi dei ex eo qd assumpsit animā 7 carnē ex quib⁹ constat hō facta est hō natura humana· q sem per est verus ds in natura duina· et ideo qd erat pmāsit· et qd non erat assumpsit· Vñ filius dei ꝑm naturā humanā opat⁹ est oīa hūana et natiuitatē et mortē· et scdm duinā opat⁹ ē oīa opa q solus po te rat facē· Nō aūt pcōtrariū accidit in morte· qr nō dicit fili⁹ di mortu⁹

fuisse ex eo q dimiserit aiam ⁊ carnē q̄s nunq̄m dimisit·sic dr factus hō eo q corp⁹ ⁊ aiam assumpsit·Sz dr mortuus fuisse ex eo q sepa-ta ē anima a carne·sicut alij hoines ex eo q sepaꝝ anima a carne mori dicūt· M Quinto videdū ē q̄re solus filius di dr incarnat⁹ ⁊ nō pa ter nec spūssanctus·Et dicendū q incarnatio appetit filio ⁊ nō pri·nec spūsancto·Per incarnatōz em filius di factus est filius ugis·sed d roe filij ē q generet ⁊ nascaꝝ·⁊ heat prem ⁊ matrē qd nō appetit patri nec spūsco·ꝫ solū filio·Et io filius di eternaliṫ genit⁹ a pre cepit in tpe hre matrē·et ex ea nasci·Et q oia q̄ ad ronez filiatōis ptinet·ei appe-tūt ⁊ nō pri vel spūsco·io solus ipe debuit incarnari·Ite filius di ē dei vtus ⁊ dei sapietia·oia ordinās·et oia pficies vt dr·j·cor·j·Si g̃ pater vemisset in mundū ad docendū hoies ⁊ patiendū p eis·et fili⁹ reman-sisset in celo ad gaudendū·fuisset valde vituposum filio·Et io decēs fu it vt filius veniret in mundū ad pficiendū oia ⁊ ad ordinandū tāq̄ dei vtus ⁊ dei sapietia vt sicut ds pater p ipm fecerat hoiem·ita p ipm reficét·Spūsco aūt nullo mō incarnari appetebat·q ipe hz a carna libz ad celestia eleuare·Ezech viij·Et eleuauit me spūs inter celū ⁊ ter rā·Vñ si ipe fuisset imixt⁹ carni et carnalibz·fecisset atra naturā spūs et io nō decebat ipm incarnari· N Sexto videndū est quare fuit necessariū filiū dei incarnari·q sic solo vbo fecit mundū et hoiez ita so lo vbo potuit eū reficé·Et dicendū sm aug·Deus nō respicit q̄d pos sit facé ꝫ q̄d deceat ipm facere ⁊ sit auenies rōni ⁊ nature rei·Et sm B fuit auenies filiū dei incarnari multiplici rone· P Primo roe manife statōis mie duine·Nā añ aduentū filij dei ds manifestaúat valdē iu sticiā suā ⁊ nō mirico⁹diā·nā vsq; tūc in toto mdo ústicia regbat· qd pz quātū ad omnē locū·ad omnē ppm·et ad omnē psonā·Quātum ad omnē locū pz q ústicia regnabat·q in celo vñ eiecti sunt angeli· In aere vbi piecti sūt demones· In padiso vñ eiect⁹ est hō In mūdo vbi factū est diluuiū· In limbo vbi detinebanṫ pres p pctō pmi parētis In purgatorio vbi purgabanṫ ústi· In inferno vbi torm̄etabanṫ dā-nati·Et sic mia alicui nō regnabat misi in celo respectu remanentiū an gelorū·ps·xxxv·Done in celo misericordia tua· Idē ptz quātū ad oēm populū·nā in populo gentili magnas ústicias exercuit ds·et multis pestilentijs ipm tradidit vt ptz in pharaone ⁊ exercitu eius·qui oēs submersi sunt in mari·vt pz exo·xxiij· Ite ptz in exercitu sennacherib· de quo angelus domini Mille octogínta quinq; simul interfecit·vtz esa·xxxvij· Et que maior pestilētia q̄z esse sub potestate demonum ⁊ pdolis immolare·quod populus gentilis añ aduētum filij di faciebat In populo etiā dei scz iudaico magnas ústicias inter multa beneficia exercuit deus·nā sexcenta milia que egressa sunt de egipto prostrata sunt in deserto ⁊ a serpēti bz ⁊ igne assumpta·et solū duo terrā promissi

Nota

omis mtrauerūt. Proīde tradite sunt plures pene vsq; ad ꝟsumma-
tōnē m manus mimicoꝝ. Ide ptz quātū ad oēz psonā. Nā nō valebat
fides q; abraā fidelis t oīes patriarche ad mferos descenderūt. Nō
lex vel ꝓphetia. q; moyses et oēs ꝓphete illuc ibāt. Nō dignitas sacer
dotalis vel regalis. q; aaron t dauid t oēs sacerdotes illuc descende
rūt. Nō sapiētia vel fortitudo q; salomon t sampson t oīes sapiētes
t fortes ad mferos sunt detracti.. Nō sanctitas vl̄ iusticia. quia iob
thobias et etiā iohānes bap. et oīes iusti illuc ibant. Iob. ij. Vbi ꝟsti
tuta est domus omni vūeti. At vbi venit plenitudo tēpis scz incarna
tōnis filij dei. misit ds filiū suū m similitudinē carnis pcti cū sacco gtie
et mie pleno quib; totā terrā repleuit. ps. xxxj. Miricordia dni plena
est terra. Que maxime m incarnatōe filij di demōstrata ē. q; apparet m
celo qđ ab hōib; possidet. m terra q; illūmata et sanctificata est pntia
saluatoris. m inferno q; fuit euacuat⁹. m oīi ꝓuo t m omni psona. q;
quicung; volūt pnt saluari et celū intrare. j. thi. ij. Qui vult omnes ho
mines saluos fieri. Misericordia g regnat sup omnia opa dei. ps. cxliij.
Miseratōnes eius sup oīa opa ei⁹. O Secdo rōe iuste satisfactō
nis. nā pcm hūane nature qđ m oēs trāsit fuit quadrupliciter infinitum
Primo q; ꝟtra infinitū bonū cōmissum. Secdo q; infinitis bonis nos
priuauit scilz iusticia originali et statu innocētie t gratia et gloria dei.
Tercio quia infinitos infecit et inficit ꝓpter qđ oīes nascimur filij ire
ꝓhe. ij. Eramus natura filij ire. Quarto quia infinitis malis nos addi
xit. iob. xiij. Homo nat⁹ de muliere ꝛc. replet multis miseriis. Cum g
deus sit iustissimus et nihil impunitum relinquat. et peccatū nō pos-
sit ad ordinē reduci iusticie nisi p satisfactōz ꝟdignā. oportuit q; aliq;
satisfaceret cuius meritū esset infinitū et q; esset supra totam naturaz
sicut peccatū totā naturā corrupat. Null⁹ aūt purus hō pt esse meriti
infiniti nec supra totā naturā imo oēs sunt meriti finiti et infra natāz
et iō oportuit q; talis esset deus. Deus aūt nō peccauit ꝛ hō. Et iō vt
iusta fieret satisfactio oportuit q; esset deus et hō sil̄. deus qui posset
et hō qui dēret. Et iō oportuit filium dei incarnari vt in natura hūa-
na iuste ꝓ hōie satisfacēt. in q; apparuit maxima caritas dei. q; cū i to
ta natura nullus inueniret qui posset satisfacere voluit filium suuz assu
mere carnem vt pro homine satisfaceret. Ro. propter nimiam caritā-
tem qua dilexit nos deus filium suum misit in mundum. Tercio
ratōne summe cōmunicatōnis. Bonū enim vt dicit dionisi⁹ ē sui ipi⁹
communicatiuū. et quāto melius est. tanto magis se ꝟmūcat. vt ptz
in luce q; omnia corpalia in bōitate excedit et iō magz se ꝟmūcat. Cuz
g deus sit summū bonū. summe se nobis debuit ꝟmūcare. Sūme autez
cōmunicatōnis mod⁹ fuit p incarnatōnis misteriū. Quarto rōe de
siderij naturalis. Natale enim desideriū hōis ē esse beatum. nec aliquid

natura patiť eē frustra q̄ demōstraret impfectōz autoris naťe qđ ē impossibile·Momo āt naturaliť deiderat eē bťs·Bťitudo āt hommis cōsistit ín cognítione deitatis ꝛ hūanitatis xp̄i·jo·xvij·Hec ē vita eter na ꝛc·Ergo ad cōplemētū ꝛ pfectōz bťitudinis ín q̄ sola naturale desi deriū hominis pficiť ꝛ q̄escit·ds debuit ícarnari eť si hō ñ peccassz vt dcm̄ est supza·ꝛ ídō sancti naturaliter aduentū xp̄i desiderabāt dicē; tes·Vtínā disrumpes celos et descenderes·Esa·lxvij· ¶Quínto ratōe cōpassionis vt·s·posset his q̄ tēptanť et affligūť cōpati·vt dicit apťus ad heb·ij·Nobis aūt cōpati ín natura diuína nō poterat·et ídō natu: rā humanā decuit ipm assumé ín qua his q̄ tēptanť cōpatereť et mise ricors fieret·Nō em̄ pena ꝛ afflictio bene cognoscit nísi p expientiā et ídō assumpsit carnē vt penas nras expiret·et p ꝑs nobis ꝑpate: reť et mísericors fieret·et ab ipis penís tandē nos liberaret·Debuit eí p oía fríbz siťari vt mťcors fierz·heb·ij· ¶Sexto rōe repletōis·sic·n· nec frustra aliq̄d ita nec vacuū p̄t cōsisté ín natura·Manifestū ē ať q̄ demones de celo cadēdo māsiones eoꝝ vacue remāserūt q̄ p solū me ritū filij dei fúnt hominíbz p̄parate·jo·xmj·In domo pa·m·mā·mť·sūt sz vacue·si q̄ mín⁹ dixissem vob q̄ vado pare vob locū·Oportuit g̃ filiū dei ícarnari vt ín carne assumpta mereretť nobis illaꝝ māsionuz adeptōz·ꝛ sic repleretť Et ídō dicūt theologi q̄ tm̄ durabit mds adimi nus donec ille māsiones ab hominíbz repleāť·q̄zuis gre·aliter dicat·s· q̄ tm̄ durabit mds donec ibi sť hoies m eqlí núo angeloꝝ· ¶Septío rōe ꝑpletōis vt sz omis mod⁹ ꝓductōis hōis ꝑpleretť·Nā p̄mus hō ꝓduct⁹ fuit sine prē ꝛ mrē·s·adā·scds·s·eua ꝓducta fuit ex prē et sine mrē·oēs alí ex prē et mrē·Restabat āt q̄rt⁹ mod⁹ vt q̄s ꝓdupereť ex mrē sine prē·qđ ꝓdíjt xp̄c ín esse·et ín hac q̄rta generatōe filij di ín trā suā·s·ín hirťz celestē p xp̄i meritū redirēt·Sic ín figura ds dixit abzae gen̄·iij·Generatione aūt quarta reuerteť populus meus huc ꝛc·

¶Sermo secundus de epistola·

Scíētes q̄ hora ē iā nos ď somno surgé·ro·xiij· Cōsuetudo ē q̄n aliq̄s magn⁹ dñs venit ad aliquā terzā alienā q̄ hōies illíus terre dirigūt nūcios ad exquirendū q̄n dñs iste fúit ꝓ pe terzā vt et tc̄ milites et pedites ornati pgāt ei obuā ipz honorifice recepturi Quia ergo ſm repñtationē ecclesie rex noster xp̄c filíus dei rex celi et terre ín proximo est vt descēdat ad nos nobis ma xima donaria largitur⁹·ideo·apťus ín presenti epistola tanquam nun cíus et speculatoz ecclesie affirmat dicens·Scientes quia hora est iam vt surgamus et nos preparemus et occurzamus ín occursum obuiam saluatori nostro·Amos·iiij·c·Preparare ín occursuz dei tui ísrael·Qz et si secundum carnem non sit modo venturus ad nos· tamen veniet ín mentem si erimus preparati·Iohannis·xmj·Ad eum veniemus et

manſionē apud eū faciem⁹· Circa hāc p̄paratōz apl̄s in p̄ñti epl̄a q̄t tuoz facit· Primo ꝙ nos hortaſ vt ſurgam⁹ ꝛ p̄paremus nos ad occurrendū obuiā regi nrō· in p̄ncipio epl̄e· Secdo duas cās aſſignat quare ē ſurgendū ꝛ regi nrō obuiandū ibi· Nūc em̄ ꝓpioz eſt noſtra ſalus q̄z cū credidim⁹· Nox p̄ceſſit· dies aūt a ꝓpinquabit· Tercio iducit volētes occurrē vt nō indigna induāt ad digne occurrendū tāto regi ibi· Abijciam⁹ ꝙ opa tenebraꝝ ꝛ induam⁹ arma lucis· Quarto oſtēdit q̄ ſint indigna ornamēta in quib⁹ ei occurrē nō dēm⁹ ꝛ q̄ digna in quib⁹ ei humliter eſt obuiandū ibi· Nō in comeſatōnib⁹ et ebrietatib⁹ ꝛc· ſ̄ induimini dñm ieſum chriſtū· ¶ Primo ꝙ apl̄s hortaſ nos vt ſurgam⁹ ꝛ p̄parem⁹ nos ad occurrendū obuiā regi nrō di· Sciētes q̄ tps ꝛ hora ē vt de ſomno toꝛpis ꝛ negligētie ſurgamus vt occuram⁹ obuiā ſaluatoꝛi nrō· Prou· xxiij· Vſq̄quo piger dormis· Ītē ſicut hoſtiū vertit in cardine ſuo· ſic piger in lecto ſuo· in eodē· xxvj·c· Maxīe aūt ſurgendū ē a ſomno culpe ꝛ pcī· Eph̄· v· Surge qui dormis et exurge a mortuis et illūminabit te xp̄c· ¶ P ¶ Deſignaſ autez peccatū p ſomnū ꝓp̄ q̄nq; ¶ Primo q̄ ſic ſomnus reddit hominem inſenſibilē ſic pcm· pū· xxiij· Traxerūt me ꝛ ego nō ſenſi· verberauerūt me ꝛ ego nō doluí· Trahit homo a demone cuius ſeruus factus eſt alias nō auderet eum trahere· et nedum trahitur· ſed et hoc nō ſentit· Hoc figuratū fuit· iij· regū· vj· de militibus regis ſirie quos heliſeus duxit in ſamariā pcutiens cecitate· quos rex iſrael voluit occidere ſed heliſeus nō permiſit· Ita demon poſtquā traxerit hominē ad pctūm ſtatim vellet occidere ꝛ ducē in infernum· ſed deus non permittit ex magna miſericordia· Treñ· iij· Miſericordie domini multe quia nō ſumus conſumpti· Et nō ſolū trahit· ſed etiā verberat et vulnerat letaliter et totus expoliatur· Luc· x·c· Qui etiam diſpoliauerunt eū ꝛ plagis impoſitis abierunt ſemiuiuo relicto· Et tñ nō dolet· imo letatur quod peius eſt· Prouerb· ij·c· Letantur cum malefecerint et exultant in rebus peſſimis· ¶ Secundo quia ſicut ſomnus eſt quedaz imago mortis· et anima in pcto manēs mortua eſt· q̄ ſepata eſt a vita vera ſcz do q̄ eſt beata vita animaꝝ· Iob· xj·ca· Ego ſum reſurrectio et vita Vera mors quā homines nō timēt ē ſcz ſepatio anime a do qui ē bta vita animaꝝ· Et nō dr in pſal· Mors pctōꝝ peſſima· ¶ Tercio quia ſicut ſomnus reddit hominē ſimilē beſtijs p tēpus illo· q̄ dicit phūs in dimidio tpis· ſ· in q̄ dormim⁹ nō differim⁹ a beſtijs· ita pctm· Pſal· xlviij· Homo cum in honore eēt nō intellexit· ꝛpatus ē iumētis inſipiētibus ꝛ ſimil̄ fact⁹ ē illis· Boe· Hoīs iſta ꝛdicio ē vt ſi ſe noſſe deſierit infra beſtias redigatur· Sic ꝙ ligatur beſtia ꝛ ducitur ad macellū ita ligatur pctōr et ducitur ad infernū· puer· v· Eumiby peccatoꝝ ſuoruz quiſq; aſtringitur· Math· xxij· Ligatis manibus et pedib⁹ mittite eum in tenebras exteriores ¶ Quarto quia ſicut ſomnus fac ea apparere

que nō sunt·ꝛ videt dormīti ꝙ sit epūs et ꝙ habeat vestes pciosas et similia fantasmata generat·sic pctm facit apparé ea q̄ nō sē·Esa·xix·Sicut sommiat esuriēs ꝛ ꝛmedit·cū aūt sūt exꝓgefact⁹ vacua ē aīa illi⁹ sic erit multitudo omniū gentiū·Facit em̄ pctum apparé vmbras ac si apparerēt ṽa bona·qñ aūt pctōꝛ sūt excitat⁹ ꝑ penā tūc cognoscet ꝙ bona mdi sunt vmbra·Vñ impij q̄ sunt in inferno dicūt illud sap·iij·c Trāsierūt oia illa tāq̄ vmbra·Facit em̄ pctm malū apparé bonū·ꝛ e cōuerso·et ꝑ hic·qꝛ corrūpit palatū rōnis aie·Aug·Palato nō sano pena est panis q̄ ē suauis·et oculis egris odibilis ē lux q̄ puris ē amabilis Esa·v·Ve q̄ dicitis malū bonū et bonū malū·ponētes tenebras lucē·ꝛ lucē tenebras·ponētes amaꝝ in dulce·et dulce in amaꝝ· ¶ Quīto sicut somn⁹ facit videri dormīti illa esse ṽa picula q̄ nō sunt ·ꝛ ṽa picula facit eū nō timé·vt si latro esset supra eū volēs eū strangulare· sic pctm facit pctōꝛem supra modū timé picula mūdi ꝛ dispēdia reꝝ tpalium q̄ picula nō sunt·ꝛ ṽa picula·s·ꝓdere virtutes ꝛ separari a deo et mori in aīa nō timet·Pauptatē em̄ mūdi ꝛ abiectōꝛ nimis timet· et pauptatē ꝛ ꝛfusionē eternā nō timet·Psal·xxxij·Illic trepidauerūt timore vbi nō erat timor·Talis em̄ somn⁹ quo pctōꝛes dormiūt ē somnus ꝛfusionis ꝛ mortis·Hiere·iij·c·Dormiemus in ꝛfusione nrā·Sic dormiuit sampson ī gremio dalide et surꝛexit ꝛfusus et vinct⁹ ab inimicis·iudic·xvj·Et iō talis somn⁹ ē penit⁹ deserend⁹·j·thes·v·Nō dormiamus sic ꝛ ceteri ſ vigilem⁹ ꝛ sobrij sim⁹·Surgam⁹ g̃ carissimi et obuiaꝛ eamus saluatoꝛi nostro·Proverbiū ē·qui mane nō surgit dietam postponit·Et sic patꝛ primū ¶ O ¶Scdō apostolus duas causas assignat quare surgendum est et regi nostro obuiandū·Prima sumit a ꝓpinquitate glorie·scda a ꝓpinquitate gratie ibi·Nox ꝓcessit dies aūt a ꝓpinquabit·Dicit ergo sic·Dixi quia horꝛa est a somno surgēdi pcti ꝛ pigricie vt obuiem⁹ regi nrō·qꝛ nūc nrā sal⁹ scz deus q̄ est salus eterna et gl̄a beatoꝝ ꝓpioꝛ nobis ē q̄ꝛ eēt sup·pmo cū credidim⁹ qñ·s·fidē recepim⁹·Quāto em̄ plus vnum⁹ tāto ꝓximiores morti sumus in qua christ⁹ nobis bñ opantibꝫ aduēit mercedē eternā reddit⁹ Apo·xxij·Ecce venio cito et merces mea mecū ē reddē vnicuiq̄ iuxta opa sua Fac ·Cōfirmate corda vra qm̄ aduent⁹ dñi a ꝓpinquabit· Et ē oportuna ratō·si nō essemus valde corrupti·quia omnis mot⁹ vt naturalis vel voluntarius mouetur feruentius dum a ꝓpinquat fini·Vnd philosophus dicit ꝙ naturalis motus in fine augmentatur·sed violentus remittitur·Et greg·dicit super illud iobā·ij·Gaudentq̄ vehemēter quasi effodientes thesaurum· Qui thesaurum fodit tanto anxius effodiendo laborat quanto se thesauro appropinquare existimat ·Vel salus eterna proprioꝛ dicitur nō a proximatōne loci sed debiti·quanto enim post susceptam fidem plura bona operamur tantomagis salus eterna appropinquat nobis et nos ipsi·Mathei·iij·ca·Penitentiam

agite appropinquat enī regnū celoꝝ Iaco·v·j· ℣ Appropínquate deo et appropínquabit vob· ℟ Scdam rōnē ponit dicēs· Nox p̄cessit· Sic ei nox ⁊ dies sunt ⁊tmua ⁊ vnū nō pt appropínquaē mīi alteꝝ di fcedat sic culpa ⁊ grā· In ínfusione enīz grē culpa expellit· Et h̄ ē qđ dr Nox p̄cessit· Surgendū est n· qr nox p̄cessit· dies aī appropínquabit· Nox ínquā culpe ⁊ mſidelitatis ⁊ ignorātie quíbꝫ dormiebam⁹ p̄cessit et p dei grām recessit· Dies autē ·i· illumínatio gratie appropínquauit sole úſticie mundū irradiāte· Malach·iij· Timētibꝫ deū orieť sol úſticie· Sic g̈ pz qr surgē dēmus et ire obuiā· qr et gl̄a eius et grā apprīm̄quit grā facit nos surgere et ambulare ⁊ gloria trahit· Quid g̈ moramur qr nō im⁹ obuiā regi nr̄o· Mich·ij· Surgite abite· qr nō ha· hic req̄z ℟ R Vbi nota qr quattuor nos índucit ad surgendū et eūdū obuiā chriſto· ¶ Primū est gallicant⁹ duíme p̄dicatōnis· dū enī dies appropínquat galli cantare freq̄ntant· et tūc viatores surgūt ⁊ ín viā suam vadūt· Carissimi ecce nunc dies ín quo omēs p̄lati et p̄dicatores p̄dícāt· qr ín hodierno euāgelio eis mādať dñs dr· dicite vos ſ· p̄dicatores filie sion· ·i· ecclesie fideliū vt surgāt et p̄parēt se ad obuiādū regi suo q̄ venít ei māsuet⁹ ⁊ benígnus· Dicit qr leo timet vocē galli· Ferocior g̈ est leone q̄ vocē p̄dicatoris nō timet· qui est p̄co dei mínās penam et p̄mittēs gloriā· ℣ Scdm est tact⁹ duíme correctōnis· Viator· n· q̄ nō surgit ad vocē galli dr excitari p tactū· Sic dr hominibꝫ q̄ ad verbū p̄dicatōnis surgē a peccatis et ad se redire nolūt aduersa euenire p̄mittit vt ad deū ire cogant· ¶ Ire· Mala q̄ nos hic p̄munt ad deū ire cōpellunt· Act·xij· Percussoq; latē petri exci·e· dicens· Surge vení et cōti·ce·ca·de manu eius· Petr⁹ ín vínculis herodis· peccator ín vínculis dyaboli· q̄ dū ex latē p adúsa pcutit· q̄ equ⁹ calcaribꝫ excitat⁹ surgit et ad deū vadit· ⁊ tūc vínicula peccatoꝝ soluūt· Sic fuit tactus saulus et surrexit paul⁹ et ad deū rediit· actu·ix· Et bene dicit ex latere quía aduersa nō príncipaliter et directe deus irrogat peccatori sed ꝓpter peccata· et ideo multum debemus timere peccare· et si non propter penas eternas saltem temporales quas deus propter peccata irrogat· et quas propter merita auertit· Exemplum de achab de quo dicit· iij· reg·xxj· Nonne vidisti achab humiliatum coram me ꝓpter quod nō índucā malū ín diebus ei⁹· Mere·xviij· Q; si gēs illa egerit pemitētiā a pctō suo agā et ego pemitētiā· ℣ Tercio est dies dúme illustratōis q̄ satis est piger viator qui et si nō surgit ad cantū gallorꝫ neq; duz excitatur· non surgit saltem orto iam sole· Cū g̈ dies gratie appropínq̄ uerit vt dictum est· ommino surgere ⁊ ire chriſto obuiam debemus· Esa·v· Ego sto ad ostúm et pulso si quis aperuerit mihi íntroibo ad illum· secundo cormth·vj· Ecce nunc tempus acceptabile· ecce nūc dies salutis· Nimis est acceptabile illud tempus quando deus q̄rit ad nos

ñtrare qui est omē bonū· ¶Quartū est strepit⁹ ambulantiū p viā re
cte opatōnis·Cōsueuerūt em̄ viatores ad strepitū ambulantiū surgē
et ambulare·Reducamus ergo ad memoriā exempla seruoꝝ dei q̄s
deus de mortuis viuos fecit·tanquā carbones succēdit·sicut augusti-
no fecit·et tē velocius surgemus et secure ad deū accedemus·Hoc fuit
figuratū ñ turbis·de quíby dr ñ euāgelio hodierno q̄ precidebant ra
mos de arboribꝫ et pſternebāt ñ via· Precidere ramos de arboríbꝫ
est accipe exempla sanctorum· Precidamus g̃ ramos obedientie ab
abraam·ramū penitētie a dauíd·ramū fidei a petro·ramū dilectōnis
a iohāne·ramū humilitatis a beata virgíne·et sic de alijs·Et nota hic
q̄ turbe p̄cidebāt ramos arboꝝ fructiferaꝝ ſcz olúaꝝ et palmarum
Quidā p̄cidunt ramos arboꝝ ñfructiferaꝝ et siluestriū dum exēplū
accípiunt ñ peccato dauíd·et nō a penitētia·quí dicūt·sicut dauíd pec
cauit et pēituit sic et ego possuꝫ peccaé et penité·magdalena peccauit
petrus peccauit·paulus peccauit·similiter g̃ ꝛ ego possum peccare ꝛc
Et sic patꝫ scdm· ¶Tercio apostolus ñducit chriſto volētes occurré
vt ñdigna ornamēta abijciāt·ꝛ digna assumāt dicēs·Abijciam⁹ ergo
opa tenebrarum ꝛc·Si ergo tenebre recesserunt g̃ opera illarum de-
bent recedere· ¶S Opa g̃ mala dicūtur opa tenebraꝝ ꝓpter quat
tuor·Primo q̄ ex tenebris ignorātie et erroris orūnt· Phs·Errant
oēs qui peccant ſcz ñ assumptōe mñoris·Quia peccator dicit fornī-
cari ē malum·ꝫ fornicari cum ista nō videtur sibi malū·ꝫ delectabile
bonum·pū·ij·Omnis emptor dicit malum est·malum est·cum recef-
serit gloriatur·Sap̄·v·c·Errauímus a veritate et sol uíſticie non luxit
nobis· ¶Secūdo quía tenebras querunt ꝛ ñ tenebris fiunt·Iohānis
iij·Omnis qui male agit odit lucem·Iob·xxiiij capitulo·Si subito vi
deant auroꝝ arbitrantur vmbraꝫ mortis ¶Tercio quía ñ anima
tenebras spūales ñducūt·psal·lxxxj·Nescierūt neqꝫ ñtellexerūt ñ te
nebris ambulāt·j·johānis·j·c·Qui odit frēm suū ñ tēbris est ¶Quar
to quía ad etnas tenebras ducunt·Matħ·xxij·Ligatis manibus ꝛ pe
dibus mittite eum ñ tenebras exteriores· ¶Sz quia vt dicit bēs au-
gustínus·nō sufficit abstiné a malo nſi homo faciat quod bonuꝫ est·
ido postquā abiecerimus opa tenebraꝝ debemus ñdué arma lucis
scilicz virtutes q̄ aníma ornēt ꝛ defendāt ñ pugna spirituali·Eph̄·vj
Induite arma dī ut possstare aduersus ñsi·dyaboli·ij·corinth̄·x·Ar-
ma militie nrē non sunt carnalia·ꝫ spiritualia· Induamus g̃ virtutes
vt honeste ambulēus sicut ñ die scilz ñ apto ad edificatōz proximoꝝ
Matħ·v·Sic luceat lux vrā coram hominby vt vidant opa vrā bona·
Eph̄·v·Vt filij lucis ābulate· ¶T Nota q̄ vtutes et opa virtutū q̄t
tuor bona efficiūt ñ hoie puth ñnuit· ¶Primū ē q̄ tanqꝫ vestes
opiunt multitudinē peccatoꝝ·j·petri·iij·Caritas opit multudinem

peccatoꝝ·Et hoc sic ꝯnuit cū dicit·Induamur· Vestes eī ꝯduūtur
Secūm est quia defendunt hoīmē tam ꝯ vita q̄z ꝯ morte ·tam ꝯ
pīti q̄z ꝯ futuro ab oīnibus aīmā ꝯpugnātibꝫ·Ecc·xxix·Sup scutū
potentis et sup lanceam aduersus ꝯmicum tuū pugnabit· Tho·mj·
Elemosina ab oīn peccato et a morte liberat et nō patit aīmā ire ꝯ
tenebras·Hoc ꝯnuitur cum dicitur·Arma·Arma eī defendunt·
Terciū est q̄ ornāt et decorāt hoīmē·ps·xliij·Astitit regīna a dex
tris tuis ꝯ vestitu deaurato circūdata varietate·Vestitus deauratus
sunt opa ꝯ caritate facta·Vestiꝯ vero luto circūdatus sunt opa exē
caritatem facta·Varietate úo circūdatus est ornatꝰ ille q̄ndo abūdat
dúésis generibꝫ bonoꝝ opeꝝ·puē·nj·Stragulatā vestem fecerūt sibi
ſd est variaꝝ et multaꝝ virtutum·Et hoc sic ꝯnuitur cum dicit Lucis
Lux enīm ornat·Est eī scūm pīum ꝑpostatis coloꝝ·Vñ q̄ñ mulie
res volunt pulcre apparere·tunc ornāt se seu colorāt· Quartū ē q̄
fidelem exhibēt nobis societatē·Ipe eī nō deserunt nos quando alia
omnia nos deserunt sed ꝯ morte· Diuitie·delicie et honores·ꝛ oīa
nos deserunt·Apo·xmj·Opa eī illoꝝ sequunt illos·Peccatores fa
ciunt sicut colūba nidificās ꝯ fenestra·vbi plres pullos amisit Thezau
rizāt enīz ꝯ mdo isto vbi oēs ancessores sui tm thezaurum amiserūt
Osee·viij·Effraim facta est quasi columba seducta nō habens cor id
est sensum·Mundus iste est saccus ptusus·de quo dicit aggei·j· Qui
merces ꝛgregauit misit eas ꝯ saccum ptusum·Eoꝛamen mundi est
morꝛ p quā oia recedūt·et iō nullo mō thezaurizandū est ꝯ mundo·
Matb·vj·c·Nolite vobis thesaurizare theusauros ꝯ mundo siue ꝯ
terꝛa vbi erugo et tinea demolit·et vbi fures effodiunt et furantur·
Thesaurisandū est ꝑ opibꝫ bonis que ꝯ celo cōseruant et nunq̄z nos
deseſunt·Mathei eodem capī·Thesaurisate vobis thesauros ꝯ celo·
vbi nec erugo nec tinea demolit·et fures nō effodiunt nec furāt·Et ℔
ꝯnuitur cum dicituꝛ sic·Vt ꝯ die honeste ambulemus·In die sc̄z do
mini quando veniet ad iudicūm particulare ꝯ morte vniuscuiusq̄z·ꝛ
ad údicūm vniuersale ꝯ fine mundi·Tunc enīm honeste ambulat hō
quando bonam societatem habz· Si ergo habuímusopa virtutum q̄
sola nos comitant·tūc ꝯ die domini honeste ambulemus· Et sic patz
terciū· Quarto ostendit que sunt ꝯdigna ornamenta que abijcere
debemus ad eundum obuiam regi nostro· V Indigna vo ꝛna
mēta sunt opa mala que nascuntur ex duplici radice sc̄z ex carnis ꝛcu
piscentia Et hoc sic primo tangitur cum dicit·Non ꝯ comesatōibus
Et ex spirituali malicia·et hoc sic tangitur secūdo cū dicit·Nō ꝯ cōten
tōne Ad hanc duplicē radicē omnia mala reducūtur· Dicit ergo sic
Abijciamus opa tenebraꝝ et ꝯduamꝰ arma lucis vt honeste ambu
lemus et ꝓcedamus digne obuiam regi nostro venienti non ambu
lantes ꝯ comesationibus· Comesatōnes sunt mutue ꝯmutatōnes et

cōuiuia facta p simbola·que prohibz salomō prou·xxiij·Noli eē ṁ cō-
uiuijs potatoꝝ nec ṁ cmesatōmbꝫ eoꝝ q̄ carnes ad vescendum con-
ferūt·qr vacātes potibus ꝛ dantes simbola ꝛsumētur·Et ebrietatibꝫ
Luce·xxj·Videte ne grauent corda vestra crapula ꝛ ebrietate· ✕
Ebrietas est mīa potatio·a qua ꝓpter tria cauē dēm⁹ Primo qr ad
luxuriā ꝓuocat·Prou·xj·Luxuriosa res ē vīnū ꝛ tumultuosa ebrietas
Hiero·Venter mero estuās facile spumat ṁ libidīnē·id ē·ṁ luxuriam
Sedo qr spīm suffocat·Osee·mj·Eozicatio et vīnum et ebrietas aufe
runt cor ꝺō em ebrius est q̄i bestia·et nō discernit·Propter qđ noe
iacuit denudatus ṁ tabernaculo·genē·ix·Et loth cū filiabꝫ dormuit·vt
ptz ṁ eodē·Tercio qr ſbam mīmuit et ānichilat·Ecc·xix·Opari⁹ ebrius
nō locupletabit·Sic ānihilauit ſbam suā ille filius ꝓdigus vuēdo lu-
xurioſe·vt dr luce·xj·Neqz ambulem⁹ ṁ cubilibꝫ·Hoc est ꝑm morem
pigritantium ṁ lectis suis·vigilantibꝫ em ꝓuenit regnū celoꝝ·et ñ
dormientibꝫ·quibꝫ dr amos vj·Ve vobis qui dormitis ṁ lectis ebur-
neis ꝛ lasciuitis ṁ lectis vestris·Cogitare em deberēt tales qr christ⁹
dicit mathꝫ·viij·Vulpes foueas habēt et volucres celi nidos·filius autē
hominis ꝛc·Neqz ambulemus ṁ impudicicijs·hoc ē ṁ immūdicijs
carnis ad quas ṁducūt cubilia·Ephꝫ·mj·Nō ambuletis sic gētes que
tradiderūt se impudicicijs·Ecc·xxxj·Xufer a me ventris ꝛcupiscentiā
et cōcubitus cōcupiscentie nō apprehendat me·Similit nō ambulemus
ṁ peccatis spūalibꝫ·s·cōtentōne·que ex supbia nascit·prō·xj·Monor ē
boi q̄ sepat se a cōtentōne·phō·In nulla cā cōtēdas·qr contētio lites pa
scit·fauces odioꝝ accendit·et cōcordiā rumpit·Et emulatōe que nasci
tur ex ṁuidia·Vel contētio refertur ad verbum·emulatio aūt ad fa-
ctum Gac·xj·Vbi zelus et contentio·ibi ṁconstantia et oē op⁹ prauū
Postquā posuit que debem⁹ abijcere·ponit ornamenta que debē⁹
ṁduere dicēs·Xg mduimini dominū ihesum christū·i·formā et cōuersa
tionē dñi nostri ihesu christi·vt quō christus ambulauit ṁ sanctitate ꝛ
iusticia coram deo et omni populo·ita ꝛ nos pro modulo nostro am-
bulem⁹·Ad qđ tenemur·Gal·xj·Qz baptizati estis ṁ christo ihesu chri
stum ṁduistis·i·ṁduere promisistis·Col·xj·Induite vos sicut electi
dei viscera mie Sic erat ṁdutus apls qui dicebat gal·ij·Vuo ego iā
nō ego·vuit vo ṁ me christus Sic g̃ ṁduti digne ꝛ honeste ibim⁹
obuiam regi nostro·Et tm de epistola ꝛc·

Dominca secunda de euangelio· Sermo· ·III·

ERūt sig̃ ṁ sole ꝛ luna ꝛ stelle·lu·xxj·Sca mr ecclia sicut pia
et sapiēs mr oēs fideles christianos amore et timore tāq̄z
carissimos filios nitit ad viā vitatis reducē et ad virtutum
opa ꝓmouere·nunc ṁ prosperis blandiens·nunc terrens

aduersis· vt per dulcedinem premiorum inducat ad opera virtuosa et p terroꝛē tormentoꝝ auertat ab iniquitate maloꝝ·Est enim in hoi: bus sic in arboꝛibꝫ·nā hō bone ꝛ male arboꝛi assimilat·Est nāq; q̄dam arboꝛ sicut oliua que leniter dꝫ tractari et fructus eius manibꝫ colli gi·ꝛ nō ptica excuti·alias seq̄nti āno minus fructificaret·Est āt alia ar boꝛ vt nux cuiꝰ fructus non dēt leniter manu colligi·ꝫ ptica excuti·vt sequēti āno melius fructificet·Sic sunt q̄dā tā bone nate vt nō indige: ant vbere ꝫ solis vbis veraciter coꝛrigūt·et quidā sunt tā puerse na: ture quibꝫ vba nil ꝓferūt·ꝫ indigēt foꝛti verbō·Exēplū patꝫ in petro et paulo et alijs discipulis·Nā petrus ꝛ iohānes ad solū xpi vbū oia reliquerūt·et ad deū veracit sunt ꝓuersi·et alij discipuli·Paulꝰ vo nō vbo ꝫ foꝛti vbere est ꝓuersus ꝓstratꝰ ꝛ excecatꝰ·Sic ḡ sancta mater ecclesia in p̄cedenti dñica ad ꝓsolatōnem bonoꝝ aduētū filij dei in mū dū ad memoriā reduxit vt eos ad magnū amorē alliceret·Qui quidē aduētus totus fuit mellifluus et humilis et deuotus ac nimia carita: te circūfluꝰ·In hac vo dñica ad terroꝛē maloꝝ aduentū filij dei ad iu: diciū generale in fine mūdi fiendū recolit ꝛ affirmat·vt eos magno ti more p̄cutiat·vt p hoc a malis caueāt perpetrādis·et ad bona excitēt semetipos·et si cōtingat qꝛ possibile est·nostro tpe dictū iudiciū eue nire simus edocti de his q̄ tūc euenire dicunt·Qui quidē aduentꝰ to tus erit horribilis ꝛ amaritudine plenꝰ·qꝛ talis tūc erit tribulatio q̄li nū q̄ꝫ fuit nec postmodū ē futura·vt dꝫ Math·xxmj De ꝫ ḡ aduētu pīs euāgelium tractat·et hūc in toto officio ecclesia suis fidelibꝫ reci: tat pborrendū·℣ In quo quidē euāgelio quinq; p̄cipaliter ꝛtinent Primum est signorum generale iudicium p̄cedētum euentꝰ·et ꝫ in principio euāgelij·Secōm est filij hominis sc̄i christi ad iudiciū veni entis aspectꝰ ibi·Et tūc videbunt filiū hominis venientē ꝛc·Terciū ē ad iustos diuine ꝓsolatōis affatꝰ ibi·His āt fieri incipientibꝫ respicite ꝛc·Quartum est cuiusdā similitudinis ad antedicta cernēda annexus ibi·Videte ficulneā et omēs arboꝛes ꝛc·Quintū est omniū p̄dictoꝝū certissime adimpletōnis tps ibi·Amen dico vobis quoniā nō p̄teribit generatio hec donec omnia fiāt ꝛc·¶ Primo ḡ ponitur signoꝝ generale iudiciū p̄cedentiū euētus·qꝛ erūt signa in sole ꝛ luna ꝛc

℣ Et ponūt euētura signa in fine mūdi circa q̄druplicē creaturā Et pmo circa creaturā celestem cum dicit·Erunt signa in sole et luna· Que autem sint ista signa·hic nō determinatur·ꝫ in math·xxiiij·c·vbi dicit·Sol obscurabitur ꝛ luna nō dabit lumē suum·Hoc est signuꝫ in sole qꝛ obscurabitur·Qui quidē quadꝝupliciter obscurabitur·¶ Primo ad lrām tunc erit generalis eclipsis scilꝫ virtute diuina in tota terra· Illa enim eclipsis ab alijs differt·tum quia erit vniuersalis·omēs alie autem sunt particulares·tum qꝛ diu durabit·sed alie tam diu durant donec sol intrierit lunā interpositā iter solem et terrā·tū qꝛ nō fiet p lune

ñterpositõnẽ sicut oẽs alie·ꝫ p'dúmã vírtutẽ·sicuť ꝛ ím chriſti paſſio
ne factũ eſt· ℣ Scõo diceť obſcurari ꝓpter maiorís lumís ſupuentio
nẽ·Nã vt dicit hiero·ſol obſcurabiť nõ dimmutõe ſue lucis abſceden
te ꝫ maiori luce ſupueníẽte ſcz chriſto qui eſt vera lux· Criſ·Sic ím ꝫ
ſeculo lunaꝛ ſidera obſcuranť orto ſole·ſic chriſti glorioſa apparitõne
ſol obtenebreſcit·et luna nõ dabit ꝓpm úbar ·¶ hoc erit poſt finem
mũdi dũ chriſtus ad údiciũ veníet·ꝫ ad literã obſcurabiť ante finem
mũdi· ¶ Tercio obſcurabiť methaphorice vt dicať ſol obſcurarí·qꝛ ſe
uerã vmdictã údicis reſpicé nõ audebit·ſicut ím paſſione chriſti radi;
os ſue lucis retraxit·qꝛ chriſtũ pendentẽ ím cruce reſpicé nõ audebat
Aug·Merorẽ diei iudicij ꝛ tormẽta peũtiũ negꝫ ſol negꝫ luna· aſtra
negꝫ terra aſpicé poterũt·et retrahẽt ſplendorẽ ſuũ· ℣ Quarto pt ím
telligi ſol obſcurari miſtice·Sol eñ miſtice chriſtꝰ eſt qui tũc valõ ob
ſcurus erit·qꝛ miraculis ꝛ pdicatõe nõ erit clarꝰ·Apoc·vj·Sol factus
eſt níger q̃ ſaccꝰ cilicinꝰ·Antichriſtus ãt erit valde clarus·qꝛ vbiꝫ p
dicabit ꝛ mirabilia facere videbitur·qꝛ vt dicit pſido·tũc omía mira;
bilia auferenť a fidelibꝫ·et antichriſtus et diſcipuli eiꝰ ea facere videbiť
demonũ opatõne·ij·theſ·ij·Cuíus aduentus erit ſm opatõnez ſatha;
ne ím omní vtuteꝛ ſignís et ꝓdigijs mẽdacibꝫ·Apoc·xnj·c·Faciet ſigꝫ
magna vt etiã faciet ignẽ de celo deſcẽdere in terrã ím aſpectu hoím
et ſeducit habitãtes ím terra ꝓpter ſigna q̃ data ſunt illi facé· Obſcura
biť eñ chriſtꝰ quantũ ad dúmitatẽ qꝛ nullus audebit ipm pdicare fu
iſſe deũ ꝫ hommẽ purũ·Itẽ quantũ ad veritatẽ·qꝛ nullꝰ audebit ipm
pdicare doctorẽ vitatis ꝫ falſitatis·Itẽ q̃ntũ ad ſpũſancti plenitudi;
nẽ·qꝛ nullus audebit ipm aſſiteri plenũ fuiſſe ſpũſancto·ꝫ ſpũ malig·
¶ Et ſic valde obſcurus erit chriſtꝰ ím mũdo· ℣ Luna nõ dabit lumẽ·Mo
literã ſic erit·Conſueuit eñ lucere luna occulto ſole vel obſcurato·ſed
tũc nõ ſic erit·Et ím horribilibꝫ tenebrís mũdus ímoluebť· Vel miſtice
p lunã ſancta eccleſia deſignať·q̃ tũc lumẽ doctríne nõ dabit·nec ſan;
ctitas eccleſie miraculis fulgebit·Subtrahet etiã ab ea lumẽ obedien
tie·qꝛ omía regi romano impio rebellabũt·et oẽs eccie rebellabũt ec
cleſie romane prope finem mundi vt dicit glo·ſuper illud·ij·Theſſa·
ij·Niſi venerit diſceſſio ꝑmũ et reuelatꝰ fúit hõ peccati filiꝰ pditõnis
Luna etiã verteť ím ſanguínẽ·vt dr iobeť·ij·qđ ſolũ miſtice accipiẽdũ
eſt·qꝛ tunc eccleſia magnam pſecutõnẽ patietur ab antichriſto ꝛ eiꝰ
nuncijs·et cruore maximo pfundetur·Apoc·xnj·Et faciet vt quícũqꝫ
nõ adorauerit imagíñẽ beſtie·i·antichriſti occidať· In eodem·xvij·Et
vidi mulierem ebriã de ſanguíne ſanctorũ et de ſangne martirũ ihu
Quoſdã aũt antichriſtꝰ trahit ad ſe timore tormentoꝛ·Dañ·xj·Ru;
ent ím gladio et ím flama et ím captúntatẽ et rapíñã· ℨ ¶ Et ꝓpter ꝫ
tradet fratrem frater et pater filiũ·eligentes potius ím bonís ducere
dies ſuos q̃ꝫ ſub tãta tribulatõne reꝛ et pſonaꝛ dãna pati·Quoſdam

trahit largitate numerū·qz ꝛnueniet thesauros abscōditos quos de: mones reuelabūt·Dañ·viij·In copia rey occidet plurimos·Itē mul tiplicabit gloziā·et dabit eis ptātem ꝛn multis et terzā dūidet ḡtuite In eodē·vj·Quosdā ẽbit deceptōe miraculoy·sic simplices et pl'ares Mat·xxiij·Surgēt pseudo chzisti·i·fl'i chzisti qui dicēt se esse chzistos et pseudo ꝛphete·i·falsi ꝛphe·et dabūt signa magna et ꝓdigia magna ita vt ꝛn errozē ꝛnducāt si fieri pōt etiā electi·Et sic chzisti eccia vndiqz ꝛfundet·et lumē nō dabit·et vndiqz sangne pfundet·¶Stelle aūt de celo cadent nō qdē fm substantiā qz perpetue sunt·Sed tripliciť dicūť cadē scz ꝛpzie sibi tudmarie ·et mistice·¶¶Propzie aūt dicunť ca dere dupliciter scz igneas comas emittēdo· oīa em sidera magnas comas a se emittet·vt circa vicinū a duentū a lico magni dñi solēt enez nire comete·Et lumē suū retrahēdo·qz p aliqs dies añ úditiū rethēt lumē suū·vt nō videanť·Iohet·ij·Stelle retraxerūt splendozem suum ¶Stelle autem similitudinarie dicuntur vapozes ignīti ꝛn aere· qui cadendo coruscāt ꝛn aere·De quibus seculares dicūt qz stelle cadūt·qz tūc frequēter p aerē discurzent ad terzozē·Sap̄·v·Ibūt directe emissi ones fulgoy·¶Mistice aūt sancti doctozes dicunť stelle·iuxta illud dañ·xij·Qui ad ústiciā erudiunt multos q̄i stelle ꝛn perpetuas eterni tates·Qui tūc obscurabunť et cadēt·qz ñ docebūt·Et multi ꝛpter tioz rem tozmentoy ex celo eccie cadent·qz vt dz apoca·xvj·Draco ille ma gnus traxit cauda sua tercīā ptem stellay et misit eos ꝛn terzā ¶Secū do ponunť signa circa creaturā terrestrē tā terre q̄z maris cū dicíť· Et ꝛn tris p̄ssura gentiū·Tunc em maioz p̄ssura erit q̄z vnq̄z fuit vel post modū sit euentura·Quadruplicē em tribulatōz passura est eccia·scz ty rannoy hereticoy et ꝓpocritay q̄s iam passa est·q̄rta erit antichzisti ceteris maioz·quā ꝛn fine mdi patieť·vt ꝓz dañ·vij·Videbā ꝛnq̄t ꝛn vi su noctis·et ecce bestie q̄ttuoz magne ascendebāt de mari·Prima q̄si leena·Ista est crudelitas tyrannoy·Secda similis urso·Ista est versu tia hereticoy·Tercia similis pardo·Ista est varietas ꝓpocritay et do lus·Quarta terribilis et fortis nimis·Ista sig̃t antichzistū· Erit g̃ tūc ꝛn toto mdo magna p̄ssura et ꝛn aīa et ꝛn coꝛpe Nā cū psecutōne anti chzisti erūt magne pestilentie et fames et guerre et seditōnes et terre motus·In mari etiā erit signū magne et ꝛnaudite ꝛfusiōis et turba tōnis q̄ nunq̄z añ fuit·vt ꝛnfra patebit·¶Tercio ponūť signa circa ra tōnalē creaturā videlz hoies·Arescēt em et erūt ficci et pallidi q̄si moz tui ꝛpter timozē eoy q̄ videbūt et expectabūt·qz spūs tristis exiccat ossa p̄ú·xvij·Et q̄ erūt illa·¶B¶Vbi nota qz hiero·dic se ꝛnueisse ꝛn ānali hebzeoy ī qbscriptu repit qz ī fine mdi·xv·sig̃ erūt ꝛn·xv·dieb añ die úditij·ꝫ an cōtinui sint illi dies an ꝛnterpellati nō exp̄ssit· Naz p̄ma die erigūt se maria oia sup oēs mōtes·xl·cubitis stantia ꝛn loco suo q̄si murꝰ·Secda tm descendet qz vix videri p̄nt·Tercia maria redz

bunt ín locū pſtínū· Quarta oīes piſces et belue maris et oía q̄ mo
uent ín aquis ꝛgregabunt ſup aquas et dabūt vſq; ad celū rugitus
Quínta aues et oīa volatília celi ꝛgregabunt ín campis ínuicē plo
rātes ꝛ vlulātes ꝛ nō guſtātes cibū neq; bibētes· Sexta flumía ígnea
ſurgent ab occaſu ſol vſq; ad oꝛtū curꝛētia· Septima omnía ſidera er
rantía et fixa ſpargēt ex ſe comas ígneas ſic comete· Octaua erit ma
gn⁹ tremot⁹ ita vt oía aīalía pſternāt· Nona oēs lapides tā magní
q; pui díuident ín q̄ttuoꝛ ptes vnāquāq; alīā collidentē· Decima oēs
plante ꝛ herbe ꝛ arboꝛes ſanguineū fluēt roꝛez· Vndecima oīa aní
malia exībūt de cauernis et ſiluis et venīēt ad cāpos rugiētia et níhil
guſtātia· Duodecima oēs mōtes ꝛ colles ꝛ edificia pſternēt ꝛ ín pul
uerē redigent· Tredecima exībūt homínes q̄ vúi remāſerūt de cauer
nís ꝛ ibūt velut amētes et nō loq̄ntes· Decimaq̄rta oīa coꝛpa moꝛ
tuoꝝ ſtabūt ſupꝛa ſepulcra pata ad reſurgendū· Quíntadecima cōbu
ret mund⁹ et omnía hūntia vitā moꝛient· et ſtatiz p⁹ea fiet udiciū· Nā
ſtatim q̄ttuoꝛ angeli ibūt ad q̄ttuoꝛ ptes ꝛe dicentes· Surgite moꝛ
tui veníte ad údiciū· Matth· xxmj· Mittet angelos ſuos cū tuba et vo
ce magna· ꝛ ꝛgregabit electos a ſummis celoꝝ vſq; ad termínos eoꝝ
Hec aūt mírabilia p̄uenīūt ꝓpter duo· Primo vt magnū malū futuꝝ
p̄nūcient· Gꝛe· Vltima tribulatio multis tribulatōibꝫ p̄uenít· vt p cre
bꝛa mala q̄ p̄ueníūt ímdicent· mala ꝓpetua q̄ ſubſequent· multa em̄ de
bent mala p̄curꝛe vt malū ſine fine valeāt nūciare· Secdo vt ſint índica
menta doloꝛis et homínibꝫ cōpati videant· Oēs em̄ creature ꝛpatien
tur homíni ín údicio· Nā ſol obſcurabít· luna ꝛuerteť ín ſanguinem
et ſic d̄ alíjs· Cuj⁹ rōz aſſignat chriſo· d· Patrefamilias moꝛiēte dom⁹
tota turbat· familia plāgit et nígris veſtimentis ſe índuit· Sic hūano
generi· ꝓpter q̄d oía facta ſunt· circa finē ꝛſtituto· tot⁹ deſtruít mūd⁹
celi míſteria lugēt et cādoꝛe depoſito tenebꝛis índuunt· Puriꝛ eſt ꝑ
lapidibꝫ q̄ hodie nō ploꝛat· ad ꝛpaſſionē nō mouet· hiere· vi· Luctum
vnigeniti fac tibí planctū amaꝝ ¶ Quarto ponūt ſig̃ circa creaturaz
íntellectualē ſcz circa angelos cū dꝛ· Nā vtutes celoꝛū mouebūt· ¶ C
Que ꝛmotio ex tribꝫ cābit Primo ex timoꝛe cuíuſdā reuerentie· Iob
xxvi· Colūne celi ꝛtremíſcūt et pauēt ad nutū ei⁹· Beda Quid faciūt
tabule q̄n tremūt colūne q̄d vga deſti patit cū ced⁹ padiſi ꝑcutit· Se
cūdo ex ꝓparatōe pugne· Chriſ· Si rex ꝑcuſſur⁹ ꝛtra aliquē ad bel
lū expeditōz mādat ín ꝑſo dignitates oēs mouebunt· et exercit⁹ ex:
citant et tota ciuitas fremet· q̄ntomagis regi celeſti exurgēte údica
re vúos et moꝛtuos angelice vtutes ꝛmouebunt· tribiles mīſtri ter
ribilē dīm p̄cedētes· añ ipm fulgura vúa ꝓ lumíne p̄cedūt· ꝓ tubis
tomitrua hoꝛrēda· Tercio ex hoꝛroꝛe díuíne víndicte· Chriſ· Quāuis
angeli ꝛſcij ſibi nō ſint· vidētes tñ ínfinitas mltitudínes dānari nō ín
trepidi illic ſtabūt· ¶ Tūc videbunt filiū homínis ꝛc· In hac ſcda pte

pomt filij hominis scz christi ad iudiciū venientis aspect⁹·z hoc est Et tūc videbūt filiū hois venientē scz ad iudiciū m nube materiali Act·j· Et nubes suscepit eū ab oculis eor· Et sequit· Quēadmodū vidistis eū ascendentē in celū sic veniet· Esa·xix· Ascēdet dns sup nubē leuem· Itē in nube·i·cū multitudine sanctor et angelor Esa·ij· Dns ad iudiciū veniet cū senatoribus ppli sui· Cū ptāte magna·q ad humanitatem sm quā dedit ei pater oē iudiciū facē·z maiestate q ad diuinitatē Primus aduent⁹ fuit in hūilitate magna z infirmitate·sēs vo erit in potestate magna z maiestate· D Circa ꝟ iudiciū nota q ad omne iudiciū q̄ttuor requirunt scz Iudex·re⁹·accusator z testis· Iudex āt erit xpc·Iudex aūt dēt iudiciū facere vbi scel⁹ est admissum·Et ido descendet ad terrā Itē debet facere in loco cū·Et io iudiciū fiet in valle iosaphat·Itē debz sedē·Et io descēdet in sede maiestatis in nubibus cādidis sedēs·Ipe em fuit iudicat⁹ stans·et ipe iudicabit sedēs·Item debz esse potes vt possit sententiā executōi mādare Ecc·vij·Noli velle fieri iudex nisi valeas vtute irrūpe iniq̄tates·Et io descēdet cū potestate et oēs sancti z angeli ei⁹ cū eo·nō sic alia vice·qñ venit humilis ad saluandū et nō ad iudicandū·Iob·nj·Nō misit ds filiū suum in mundū vt iudicaret mundū ꝫ vt saluaret mundus p ipm Itē debz videt z videri·Io veniet in forma hūana Apoc·j·Videbit eū ois oculus et q̄ eū pupugerūt·Itē dz esse iustus·Et io ondet vulnera lanceam et clauos z crucē·in q̄b maxia ei⁹ iustitia demōstrat Nā vt ita fieret satisfactio voluit in cruce mori·Que oīa vsq̄ mō celauit clamās misericordiā z nō iusticiā·Propt qđ dic apo·heb·xij·q sanguis xpi melio⁹ loquit q̄z abel·q ille clamat vindictā Mat·xxvj·Tūc apparebit signū filij hois in celo scz crux z clauj·Vñ cantam⁹ Hoc signū crucis erit in celo cū dns ad iudicandū veniet· R e⁹ in ꝟ iudicio erit petor·Et q re⁹ dēt inueniri·io q̄ttuor angeli tanq̄z dei nūcij ibūt ad q̄ttuor partes mdi dicētes·Surgite mortui venite ad iudiciū·j·Cor·xj·Canet em angel⁹·z mortui resur·q in chr·sunt prmi·Mat·xxvj·Mittet angelos suos cū tuba z congregabūt electos·Et q aia z corp⁹ sit peccauerunt io oēs aie corpa sua resumēt·z ministerio angelor añ iudicē ducent Et q de sibi ide est iudiciū· io vsurarij cū vsurarijs·fornicarij cū fornicarijs·et sic d alijs insimul ligabunt Mat·xxvj·Ligate eos fascicl⁹ ad burendū·Qua p terremis iudicabunt io in tra prsternent· Iusti vo in aere obuiā xpo in aera·et sic sp cū dño erimus Accusatores in ꝟ iudicio erūt demōes·q reserēt oīa cogitata·oīa vba·oīa opa·oīa omissa·Et ad vltimū sic allegabūt·vt refert aug·Dicitur⁹ est adūsari⁹ inq̄t xtra nos·Equissim e iudex iudica huc meū esse ob culpā·q tu⁹ noluit esse p grāz·tu⁹ p naturā meus p miseriā·tu⁹ ob passionē·meus p suasionē·tibi inobediēs·mihi

obediens·a te accepit immortalitatis stolā·a me accepit hāc pānosam q̄ indue⁹ est tunicā·tuā vestē dimisit·cū mea huc venit· eq̄ssime iudex iudica hūc esse meū Vñ si bñ aduertim⁹ dyabol⁹ q̄nq; allegat·Primū est culpa lese maiestatis p quā a grā peccator cecidit·Scdm est miseria praue volūtatis p quā naturā deuastauit·Terciū est obfuātia prave ⁊ dyabolice mq̄tatis·p quā xp̄i passionē euacuaut·Quartū est fuitus dyabolice ptātis p quā obseruantiā mādator dei ꝛrēpsit Quītus est dehonestatio caritatis·p quā amisit vestez vtutū nuptiaꝝ iocūdita tis V/Testis erit angelus q̄ custodiuit pctōrem·⁊ pctā scpta in fronte·vt in ore duoꝝ stet oē testimoniū·Dañ·vij·Iudiciū sedit ⁊ libri apti sunt·i·ꝛscia et pctā singuloꝝ· His auditis iudex xp̄c vtet se ad sanctos quibꝫ ꝓmisit secū iudicare·Mat·xix·Vos q̄ secuti estis me in regeneratōe cū sederit filiꝰ hominis in sede maiestatis sue sedebitis et vos ꝛc·Et dicet Quid vob de pctōribꝫ videt fiendū fore·Et ꝓmo vtet se ad vginē matrē·q̄ dicet Satis stetit apta ianua misericordie·amō tē pus iusticie est ⁊ nō misericordie·Ecc·iij·Oīa hūt tps suū·Scdo vtet se ad aplos q̄ dicēt Nos extraxim⁹ eos de ptāte dyaboli ⁊ d cultura deoꝝ et dedim⁹ eis sacramta ecclie·p q̄ mūdati sunt a pctis et filij di effecti ⁊ ip̄i p viā bonā ambulare noluerūt·ꝫ a deo recesserunt Qui noluerit bñdictōz elongabit ab eo·Ip̄i noluerūt tuā bñdictōz·⁊ iō sunt imperpetuū maledicti·Apo·xix·Vindica dñe sanguinē nostrum qui effusus est·Iob·xxj·Qui dixerūt deo recede a nobis sciētiā viaꝝ tuaꝝ nolumus Tercio vtet se ad martires·q̄ dicēt Vindica dñe sanguinem nostꝝ qui vsq; mō misericordiam imuocauit·ꝫ nūc iusticiā petit·Apoc xix·Vindica dñe sanguinē ꝛc·Quarto ad confessores·q̄ dicent Qui non vult doctrinam accipe debet acriter verberari·ꝫ isti doctrinam veritatis noluerunt recipere·et ideo eternaliter verberentur Quinto ad vgines·q̄ dicēt Foris canes et venefici et q̄ in carnalibꝫ voluptatibus sunt imoluti vt porci qꝛ int nos misi mūdi habitare debēt· Apoc·xxj· Nihil coinq̄natū et facies abominatōez intbit ad illā·Et breuit nullus misericordiā ꝫ iusticiā allegabit·Postea fit vna vox ommiū sctōꝝ dicentiū·Morianť·morianť·Sic xp̄o sunt dictuz·Crucifigať·crucifigať· Tūc iudex irata facie vltus pctōres formabit sentētiā·d·Me occidistis gladio·⁊ suos meos paupes fame et siti·qđ totū mihi reputo factuz Vnđ dicet·Esurui·et nō dedistis mihi māducare ꝛc·vt ꝑz Math·xxv· Et iō discedite a me maligni in ignē eternū q̄ patꝰ ē dyabolo et angel eius In q̄ sentētia q̄nq; dicet·Primo puatiōez omnis bonī·ibi·discedite a me·qꝛ sum omne bonū·In quo ꝛsistit ꝓncipaliť pena dānatoruz Scdo abordinatione corpis et anime et virā ommū virtū inferioꝝ et supioꝝ·qđ erit maꝝ pena·ibi·maledicti·qꝛ corpꝰ maledicet anime·qꝛ sibi consensit·et anima corpi qꝛ malū psuasit·Tercio penā intolerabilem corpis et anime ibi in ignem·Quarto pene etnitatē nūq; finiēde

ibi enim·Quinto societatem dānatorū lamentabilem·ibi·preparat⁹ est dyabolo et angelis suis·Cogitem⁹ ḡ carissimi q̄ ibit pcōr sic sententiat⁹ et maledictus Nō sursum·qr ibi erit facies iudicis irati·ꝑpter quā dicūt mōtib⁹ cadite sup nos·et collib⁹ opite nos a facie ire agni·vt p̄z apoc·vi· Nō añ qr ibi pcta in frōte scpta ꝑtrahētia ad infernū Nō retro·qr ibi mund⁹ expellēs Nō ad dextrā vl ad sinistrā·qr ibi demones demergētes·Nō restat igit nisi ut ītra os suū apiat et descendant in infernū viuētes·Et sic fiet·¶ Et nota q̄ iudex sic ordinabit·ut in infimo inferni stent ydolatre et heretici·sup eos supbi et obstinati·tercio loco homicide et raptores·q̄rto luxuriosi et delicati quor deus vēter est·q̄ coopient vinib⁹ et cineis in recōpēsatōz deliciar Esa·xiij· Subte sternet tinea et operimētū tuū erūt vermes¶ Tercio pomit ad iustos diuine ꝛsolatōnis affat⁹·qd est magne ꝛsolatōis et remuneratōis·qr ꝑ modica penitētia habebūt ppetuā glām·ꝑ terrenis celestia·ꝑ transitoriis etna·Et h ibi est·His aūt fieri incipientib⁹·scz q̄ dicta sunt de signis et reprobis·respicite p fidē et leuate p spem capita vrā·i·desideria mētis vrē·spes em habet eleuare sic desperatō depmere·qm ꝛpximāt redēptio vrā·i·cū iudiciū horribile reprobis inferendū fiet· tunc vos electi et dilecti nō timeatis·qr vos nō tanget·imo sic ipi dānabūtur ita ecōtra vos saluabimini·et redēptio vrā tūc apparebit·qr p gratiā redēptōnis christi tūc in aia et in corpe eritis glorioſi·et iō vos non timeatis·qr ꝛtempsistis oia ꝑter me·q̄ mala pntia nō timuistis·h patienter tolerastis·quor mens sp in celo habitauit·et q̄ in me nō i mūdo nec in vobis estis ꝛsisi· His em q̄ttuor modis debent iusti leuare capita sua·i·spem suā·Primo omnia mūdana ꝛtenendo·Mat·xix· Ecce nos reliq̄mus omnia et secuti sum⁹ te·Scdo mala pntia nō formidando Ro·v· Sed et gloriamur in tribulatōnib⁹ sciētes q̄ tribulatio patientiā opat·patiētia ꝑbatōz ꝑbatio aūt spem·Tercio in celis habitādo Phil·iij· Nostra ꝛsatio in celis est Quarto in deo et nō in mdo nec in se ꝛsidendo ps·lxx· In te dne spaui nō ꝛfundar in eternū·Sic leuauit caput suū dauid et ꝛsisus est in do et vicit goliā·vt patz·j·reg·xvij· Sic apli et martires in deo spantes omnia vicerūt Phil·iij· Omnia possum in eo q̄ me ꝛfortat·Et ido vos qui h obsuastis nolite timere h gaudeatis·qr mund⁹ inimic⁹ vester destruit et dyabol⁹ cū ministris suis q̄ vos multo tpe molestauerūt in carcerē reducūt ibi imppetuū cruciandi·et qr laboriosa vita vrā finit in requiē trāsitura·et qr vrā redēptio et gloria appinquat·Et ideo dicit eis Venite benedicti patris mei possidete paratū vobis regnū ab origine mdi· Esurii em et dedistis mihi manducare ⁊c·mat·xxv· Carissimi his q̄ttuor modis leuem⁹ capita nrā modo et nos et appinquabit redēptio nrā·nobis em loquitur xpc sic et illis Apoc·iij· Qui h̄z aures au·audiat q̄d spūs dicat ecclesijs Et sic p̄z terciū¶ Quarto quandā similitudine ad añdicta cernēda an-

nectit dicēs· Videte ficulneā et oēs arbores· q̄ cū p̄ducūt ex se fructū scitis qm̄ ppe ē estas· Greg· Bn̄ aūt regnū dei estati 2pat̄ q2 nūc me roris nostri nubila trāseūt 7 vite dies eterne solis claritate fulgescūt Sic̄ g̊ fructus arbor sunt signa estatis· sic signa q̄ p̄dixit sunt signa finalis iudicij· Et ido vt dicit greg· in omel· qm̄ multa eor q̄ dixit iā facta cernam⁹· nā guerre et fames et pestilētie sunt in vniuso mōdo· pauca restāt q̄ nō est dubiū q̄n in primo sunt fienda· Propter qd̄ solicitari in bonis opib⁹ 7 fide va funditus radicari dēm⁹· vt si h̄ terribilia q̄ restant· nostris tpib⁹ 2tigerit euenire non euellamur p2opt̄ ariditatē a fidei firmitate· Dom⁹ em̄ supra petrā edificata nec a vento flāte nec a pluuia descendente· nec a fluuio iuxta current̄e pōt a sua stabilitate moueri· ꝫ manet pemit⁹ incōcussa· vt dr mat· vij· Arbor autē q̄ bn̄ radicata nō est· q̄ modicū hz solis· de facili a vēto p̄sternit· turbine 2quassat· et modico euellit torrente· Vn̄ homines illi illo in tpe aresc̄ere phibent qui bonis opib⁹ nō fulcūnt ac etiā vīua fide· Et quid refert carissimi q̄ illud generale iudiciū in carne mortali degere inuenerit an pticulare iudiciū q̄ quilibz iudicat in morte Quid em̄ refert q̄ mihi mūdus finiat qd̄ in generali iudicio fiet vel ego finiar mōdo qd̄ in pticulari iudicio agit omni die Certe nihil· Et nō ac si in primo generale iudiciū fiendū esset sp pati esse debem⁹· cū pticulare qd̄ ei q̄ntū ad vnūq̄q; equipollē cernit in primo sit ventur et ciri⁹ q̄z credam⁹· math· xxiij· Et vos estote parati q2 q̄ hora nō putatis filj⁹ hominis veniet· Et sic pz quartū ¶ Quinto ponit omniū p̄dictor certissime adimplēndis tps· et h ibi· Amen dico vobis nō p2eteribit· scz de mortalitate ad immortalitatē generatio hec· i· gen⁹ humanū vel generatio iudeor donec omia supradicta fiāt· Celū n̄ sidereū· hz aereū· De q̄ dr mat· xxiij· Volucres celi 2medebāt illud Et ira transibūt· i· innouabunt̄ deposita p̄ figura pmanēte aūt substātia· vt dicit beda Verba aūt mea non transibūt· i· intellect⁹ vbor meor nō manebit incōplet⁹· Gre· Manētes sententias exp̄mit sermo dei q̄ trāsit· Et sic pz certitudo iudicij generalis· q2 in generatione ista fiet· Sed sicut certū est iudiciū in generatōne ita fieri· sic est incertū tps et hora qn̄ fieri debeat· q2 null⁹ vn q̄z sciunt· nec scit· nec scitur⁹ est Mat· xxiij· De die aūt illo et hora nemo scit neq; angeli in celo neq; filj⁹ nisi pater Filius scz xp̄c p2 tanto dicit nescire q2 ad modū nesciētis se habuit cū nulli vnq̄z reuelauit· neq; reuelatur⁹· sit Item p tāto dr nescire· q2 in q̄ntū hō h nescit q̄ntum vo ds et iudiciū et horā 7 diē iudicij· et omia alia vaciter scit Et ideo dic aug· Quotq̄t de hac materia sunt locuti· q2 multi iam fuint scz de certitudine 7 tpe finalis iudicij 7 de antichristi ortu locuti· mendaces sunt inuenti· Et quicunq; de h loquunt̄ a seipis loquunt̄ Si em̄ xp̄c h noluit reuelare apl̄is q̄ fuerūt sup omes dei secretarij· iux̄ illud iohā· iij· oia q̄cunq; audiui a patre meo no· fe· vo· multo min⁹ vlli alij reuelabit

qui tñ de hoc q̄hierūt· Act·j· Dñe si ím tpe h restitues regnū israel· Et ait illis· Nō est vestr nosse tpa vel mometa q̄ pater posuit ím ptāte sua Similit si spūssanctus q̄ pphetis oīa reuelauit ꝛ aduentum xp̄i et tēpus aduent· hoc eis noluit reuelare multomímus alijs reuelabit Et sic ptz quíntū ꝛ vltimū pr̄incipale de euangelio ꝛc· ¶ Tractatus·

¶ Vt aūt de aduentu ad úudiciū aliquā noticiā habeam· ꝑm qō ex scripturis colligi pōt· distínguenda sunt nobis tria· scz p̄cedentia· ꝛcomitantia ꝛ subseq̄ntia ad úudiciū· Precedētia distínguunt ꝑm triplicem statū· Primo ꝑm statū p̄dicatōnis q̄ fiet p enoch et helyam· Malach· mj· Ecce mittā vobis helyā pphetā· aīq̄z veniet dies dñi magn· et horribilis· Scdo ꝑm statū p secutōnis q̄ fiet p antichristū et pseudo pphetas· Tercio ꝑm statū purgatōnis q̄ fiet p ignē· ps· xcvj· Ignis āte ipm p̄cedet Pe· iij· elemēta vo caloꝛe soluēt· Quilibz aūt istoꝝ statuū distínguit multipliciter· ¶ Circa statū enoch et helye nota q̄ aī ipm p̄cedent q̄ttuoꝛ· Primo discidiū vulgariter teilung· regnoꝝ a romano impio· ij· thes· ij· Nisi ve· dis· primū scz oīm regnoꝝ a romano ipeꝛio· Vñ glo· sup illud dañ· vij· et hēbat coꝛnua decē· dicit· appꝛopínq̄nte die úudicij romanū regnū scínder ím decē regna· Scdo ínobediētia ecclesiaꝝ romane ecclesie· vt dicit glo· sup p̄missso vbo apli· Nisi ve· dis· Tercio ypocrisis religiosoꝝ et hereticoꝝ· j· Thi· mj· Ín ypocrisi loquētiū mendaciū· Mat· xxmj· Surgēt pseudo christi et pseudo pphete et multos seducēt· Quarto vniúsalis excitatō p̄lioꝝ Mat· xxmj· Surget gens ꝛtra gentē et regnū adúsus regnū· Post h sequit predicatio helye et enoch· q̄ reddit ꝛmendabilis a tribꝰ· Primo a tēpis dúturnitate· Apoc· xj· Dabo duobꝰ testibꝰ meis et pphetabūt mille ducētis· lx dieby· i· tribꝰ annis ꝛ dimidio· q̄ tanto tpe xp̄c p̄dicauit· Scdo a vtute verboꝝ Ibidē· Si q̄s volúnt nocere eis ignis exeat de oꝛe ipoꝝ et deuoꝛabit ímicos eoꝝ· et si q̄s volúnt eos ledere sic opoꝛtz occidi eum· Hi hñt ptātem claudendi celū ne pluat tpe pphetie eoꝝ· et ptātez habent sup aquas ꝛmutandi ím sanguinē et pcutere terꝛā plaga q̄tiens cunq̄z volúnt· Tercio a patiendi ꝛstantia· Ibidē· Et cū finierínt testimoníū suū bestia que ascēdet de abisso· ínterlíniaris id est antichrist· qui ascendet ad regendū p tenebꝛosos demones faciet adúsus eos bellum· et occidet illos et vincet· ꝛ coꝛpa eoꝝ iacebunt ím plateis ciuitatis magne que vocaī sodoma· glo· ínterlíniaris scz hierusalem· ór magna vtutiby nunc vo sodoma est mutata· q̄ nemo p̄dicabit ím ea· et egipt· ínterlíniaris· i· tenebꝛosa sine cognitōne dei· vbi dñs illoꝝ scz enoch ꝛ helye· crucifixus ē· Et videbūt de pplis et tribubꝰ et línguis· et gentibꝰ coꝛpa eoꝝ p tres dies et dimídiū· et coꝛpa eoꝝ nō sinent poní ím monumentis· ínterlíniaris· vt memoꝛia habeaī eoꝝ· ꝛ ínhabitātes terraz gaudebūt sup ipis· ínterlíniaris· q̄ úistoꝝ afflictio est ꝛsolatio malorum· et iocundabunī et munera mittēt adínuicē· q̄m hi duo pꝛophete

crucia uerunt eos ínterlímia contradicendo míqtati ipsoꝝq habitabāt sup terrā et post tres dies et dimdiū spūs vite íntrabit ín eos ꝛ steterūt sup pedes suos et timor magnus cecidit sup oēs illos qui videbant illos ꝛ audierūt vocē magnā de celo dicentē illis Ascendite huc scz ad ꝛsortium angelorꝝ seu sanctorꝝ ꝛ ascenderunt ín celū ín nube q̄ illos refrigeret et ínimicos terꝛeat ꝛ víderūt eos ínimici eius ¶ E Circa statum ꝛ psecutōz antichꝛisti notāda sunt nobis q̄nq scz ortus antichꝛisti ꝛ pgressus cultus ꝛflictus ꝛ obitus ¶ C ¶ Circa ortum ei⁹ nota q̄ttuor Primo vñ nasceť qꝛ de tribu dan Gen xlix Fiat dan cōluber ín via Et ín apoc Dan nō scribiť ín catalogo sanctorꝝ ín detestatōz antichꝛisti Secdo quō nasceť qꝛ de fornicatōe et nō de vgíne sicut quidā finxerūt ij Thessa ij Et reueleť homo peccati ꝛ de peccato conceptus Tercio quō ꝛfouebitur ín vtero qꝛ opatōne dyaboli Nā sicut dicit aug spūs malignus descendet ín vtez matris et ex virtute dyaboli ꝛfouebitur et implebiť antichꝛistus Nō tñ erit ín antichꝛisto dyabolus sicut ín demoniacis qꝛ tunc sibi non ímputareť peccatum Ꝫ qꝛ sic possidebit eum qꝛ ꝓ sua voluntate ínclínabit eum cū assensu liberi arbitrij Vnde sup illud ij ad theſ ij cⁱ aduentꝰ erit fm opatōz sathane dicit glo Nō tñ sine ꝛsensu vt frenetici q̄ culpam non habent qꝛ si hic vexareť a dyabolo nō ímputareť quidq̄d ageret Qꝝ autē íncipiat esse malus ex vtero matris ꝓbať illud ps xlvnj Transgressores de vētre nouit te Hoc dꝛ antichꝛisto Sicut hiere j dꝛ beato iohānī baptista Pōíusq̄z te formarē ín vtero noui te ꝛc Quarto vbi nasceť qꝛ ín babilonia Apoc xvij Babilon magna mater fornicatōnū ¶ G ¶ Circa ꝓgressum nota q̄ttuor Primo vbi nutrieť qꝛ ín illis ciuitatibꝫ corozaim et bethsaida Vnde super illo verbo mat xj ve tibi corozaim ve tibi bethsaida dicit aug Ideo imprecatur et ímproperat deus istis ciuitatibꝫ qꝛ ín eis cōuersaturus est filius pditōnis Secundo a quibꝫ nutrieť qꝛ a malchitis et magis babilonis et docebunt eum omnem artem magicam sicut dicit augustinꝰ Nutrieť etiam a spíritibus malignis qꝛ ꝓpter íncantatōes suas quotidie ei famulabunť ꝛ assistent ei comites ín dúersis Apoca xvj Vidi de ore bestie et de ore pseudoꝓphete propter íncantatōnes quas de ore emittet exire tres spūs ímundos Tercio qui populi ei adherebūt quia populus iudeorum Iohā v Alíus veniet ín nomine ípúus et illum accipient Quarto ín q̄ etate íncipiet hec omnia quia ín adolescētia Dcē mj Vidi cunctos viuentes qui ambulabant sub sole cum adolescente scdo scz antichꝛisto Nam primus adolescens fuit christus In illa ergo etate íncipiet ꝓdicare qua et christus ¶ H ¶ Circa cultum eius similiter nota quatuor cultus ꝓ quos attrahet dúersos ad se Primo ergo vt attrahat ad se úideos dicet se esse messiam ín lege promissum verum deum et verum hominem et reedificare templum salomonis dicens se velle

restaurare ritum mosi·secunda thessa·scdo·Qui gloriatur et extolli tur super omne quod dicitur deus·aut quod colitur· ita vt in templo dei sedeat ostendens se tanquaz ipe sit deus·Dicet em iudeis se velle destruere omnem ydolatriam·Daniel vndecio Eleuabitur aduersus omnem deum ·Veruntamen cor eius erit ad destruendum omnem cultum iudeorum·Eodem·viij·capitulo dicitur·Et cor eius aduersus testamentum sanctū·Item in eodem·viij·ca·Vsqz ad principē fortitudinis magficat⁹ est et ab eo tulit iuge sacrificium Secundo vt attrahat gentiles ꝛ ydolatras·faciet simulacrū ꝛ statuam·ꝛ incantatōes mittet in ipm spm malignum ad dandum responsa·ꝛ vocabit ipsum deum moazim·Apoca·xnj·Datum est ei vt daret spiritum imagini bestie vt loquatur ipa imago bestie· et faciet vt quicumqz non adorauerit imaginem bestie occidatur Danielis·xj·Deum patrum suorum non reputabit·deum autem moazim statuet in loco suo et venerabit Moazim interpretatur presidium·quia ponetur edictū vt quicumqz fugerit ad statuam illam sit securus·ꝛ non occidatur ob reuerētiam statue ·Hanc etiam imaginem faciet ab omnibus adorari ·vt dicitur· apocalip̄·xnj·Tercio vt attrahat ad se christianos dicet se christum venisse ad iudicium sicut promisit in euangelio Et ostendet se mortuuz ꝛ tercia die resurget·Apoc·xnj Et vidi vnum de capitibus suis quasi occisum in morte·Interlimiaris·Simulabit se antichrist⁹ mortuū·ꝛ p triduū latēs post apparebit dicēs se suscitatū·ꝛ plagā mortis e⁹ curatā Glosa Arte magica ascendet in aera ferentibus eum demonib⁹ et sic curabit plaga mortis ei⁹·ꝛ q̄ pus mortuus credebatur·post viu⁹ reputabit·Et ꝫ ē qđ ibidē sequit·Et admirata ē vniuersa tra p⁹ bestiā·Et adorauerunt draconē scz dyabolū·q̄ dedit ptātem bestie scz surgendi et adorauerūt bestiā·i·antichristū·Quarto vt attrahat ad se oēz hoiez pitum et magnum ponet caracterē in fronte et manu dextera vt distinguant siu ab alienis·et nemo possit emē vel vendē nisi habūit signū·Apoc·xiij·Faciet omnes pusillos et magnos·diuites et paupes et seruos et liberos habere caracterem in manibus et in frontib⁹ ne quis possit emere vel vendē nisi habeat caracterem bestie aut nomē eius ¶ Circa aflictū ei⁹ nota q̄ tra triplicē ppm dimicabit scilicet cōtra clericos·nobiles·et mercatores Clericos et laicos expugnabit·et ad se trahet p rōnes naturales ·Erit em valde instructus i scripturis phoz Dañ·viij·Surget rex impudens facie et intelligens propositiones·Iob·xiiij De ore eius lampades procedunt·id est·ratiōes naturales philosophorum·Milites ꝛ nobiles expugnabit et ad se trahet per distributionem terrarum et dignitatum·Danielis·xj· Multiplicabit gloriam·et dabit ptātem in multis·et diuidet terrā gratuito Mercatores expugnabit ꝛ ad se trahet p aurum·et argentū Dañ·xj·

Dominabit thesauros auri et argēti·et in oibz pciosis egipti·In eodē vnj·In copia rez occidet plurimos·Demones em revelabūt ei omes thesauros abscōditos·z maxime loculos salomonis qs ipe suffodi fec Antiquitus em homines morientes absconderunt thesaurum suum sperantes se redire post longū annū quē ponebant pbi ad eundez locum z carnaliter viuere sicut prius·z ideo in sepulcris antiquoz frequenter est inuentus thesaurus·Hec sepulcra inueniet dyabol9 antichristo Iob·xxxj·Ipe ad sepulcra ducet et in zgerie mortuoz vigilabit In eodē xlj·Sternet sibi auz qi lutū·Populus etiā nimoz similit distinguit in tria genera hoim·scz in simplices·infirmos et pfecte penitentes·Simplices ad se trahet p falsos zphetas·z·pdicatores·infirmos p tyrānos·et pfectos p ka mirabilia Hec tria notat dominus in euangelio Mathē·xxmj·cum dicit·Surgent pseudo zphete·i·pseudo christi ad decipiendū simplices·z tradet eos in magnā tribulatōez et occidēt·ad infirmos cogendos·et dabunt signa magna vt si fieri pt in erroze inducant electi·ad pfectos zmouendos·Propter has oes tribulatōnes et psecutōes sathanas dr soluend9 circa diē iudicij et dabit ei libera ptās tēptandi homines et nocendi Apoc·xj·Cū zsummati fuint mille annī·z·cū a zpinquauerit finis mdi·millenari9 em est numerus pfectus·soluet sathanas·i·dabit ei libera ptās temptādi Et postea itez religabit in iudicio Apoc·xx·Et dyabolus qui seducebat eos missus est in stagnū ignis et sulfuris vbi est bestia z pseudo zphete cruciabunt in secula seculoz· ¶ Circa obitū antichristi notanda sunt ꝗtuor·scz tempus psona interficiēs·locus z modus·Primo nota tps qz postqz pdicauerit triby ānis et dimidio·sex diebz post mortē hepe et enoch interficiet Apoc·xj·Ciuitatē sanctā calcabūt mensibus· xlij· Dañ·xij·Vsqueq finis horū mirabiliū·i·qnto tpe durabit psecutio antichristi·Et rndit angelus et iurauit p viuentez in secula seculoz·Quia tempus tempora z dimidiū tēpus·i·vsqz ad tres annos et medum· Secundo nota personam interficientem·qz ipe christus interficiet·vel michael ministerio interficiet·christus vero autoritate·Secunda thes· secundo·Quem dominus interficiet spiritu oris sui In histoz ijs scolasticis dr qd quedā audiet vox in aere dicens·Morere· Et statim fulminabitur antichristus Tercio nota locū qz in illo loco morietur·vnde christus ascēdit scz in mōte oliueti Cōgregabit em multitudinē exercitus sui·et cum fuerit in supremo glorie sue prē multitudine exercit9 sui interficiet in valitudine sua Danielis·xj·Veniet in valitudine vt cōterat z figat tabernaculū suū inter maria sup mōtē inclitū Maria appellat mare mortuū et circūadiacētia maria Montem inclitū appellat montē oliueti Et sequit Veniet vsqz ad sūmitatē e9·scz montis oliueti et nemo auxilietur ei scz qñ interficiet a xpo· Quarto nota modum qz interficietur subito et absqz manu hominis et cunctis videntibus·

Iob·xxxmj· Subito morietꝫ et auferent violentū id ē antichristū· sine manu In eodem quarto capitulo Videntibus cunctis precipitabit
Circa terciū ſ. statū purgatōis q̄ fiet p ignem nota p̄ambula q̄ sequē tur statū antichristi et p̄cedent ignē purgatiōis· ¶ Primo g̃ p̄cedet spaciū penitendi p⁹ mortē antichristi g̃ dabit spaciū· xlv dier̄ ad pēi tentiā illis q̄ in psecutione antichristi negauerunt fidem Dañ·xij· In tpe illo cū posita fūit abominatio in desolatōz i antichrist⁹ q̄ abomi nabile se erigebat ad adorandū· dies mille·ccxc·i·tres ānos cū dimidio· qr tāto tpe durabit· Et p⁹ ea sequit· Btūs q̄ expectat et puenit ad di es· M·cccxxxv· In ℔ em̄ nūero inuenīt spaciū· xlv· dier̄ datū ad peni tendū Nā si diebꝫ mille·ccxc·addant dies·xlv·sunt·M·ccc·xxxv· Est g̃ sensus· Beat⁹ qui p⁹ hos dies psecutōis vixerit q̄ sunt dies mille·cc xc·et puenit ad dies·xlv·supaddītos ad penitentiā q̄ sīt oēs fiūt· M· ccc·xxxv· sic dicit magister in historijs in vltima visiōe danielis· Et in isto tpe oēs iudei conuertent̄ ps·lvj· Cōuertent̄ ad vespam et pa·pa·re ca·s·mūdi· Videtes em̄ se deceptos ab antichristo conuertent̄ ad christū Et istud tps vocat̄ stat⁹ securitatis Dicent em̄ tūc ministri antichristi Ecce em̄ princeps noster ē mortu⁹·tū pacē et securitatē habem⁹·et du cent vxores et cōuiuia celebrabūt· Et cū dixerint pax et securitas· tūc repentin⁹ supueniet eis interitus·vt dicit ap̄s·j· Thes·v· Quia vt dr matth· xxmj·sic in diebꝫ noe erāt homines edētes et bibentes et nuptui se tradētes·sic erit in aduentu antichristi· Post hūc statū erit stat⁹ sing̃ q̄ ponit hiero·q̄ supradcā sunt·si tū sunt vā·nā de eis apud theologos doctores dubitatio est· Quidā em̄ dicunt qr possibilia sunt·i possibile videt ea sic euenire Quibusdam āt videt ommino absurdū·et dicūt qr statim p⁹ p̄habitum tpus mund⁹ zburet Quidq̄d aūt sit p̄dicatoris arbitrio relinq̄tur· ¶ Post p̄dcā g̃ p̄ambula seq̄tur stat⁹ purgatiōis q̄ fiet p ignem·nā vtute dei ignis maxim⁹ generabit in tra ex cōcursu oīm cār superiorꝫ i inferiorꝫ q̄ ex sua nata hūt vtutē igniēdi·q̄ oīa diui na vtus faciet sīt cōcurrere Sic factū est diluuiū ex cōcursu oīm cau sar̄ q̄ hūt pluuiā generare·vt dic aug⁹· Qui ignis facit b⁹ mūdi pur gabit·et tū ascēdet q̄ntum aq̄ diluuij·q̄ purgabit bonos q̄s inueniet si aliq̄d in eis purgandū fūit Boni vo et p̄fecti q̄ nihil purgabile ha bebūt resolutione in corpib⁹ patiēt sine aliq̄ lesiōe et pena·vt dic aug· Malos aūt cōcremabit Innouabit etiā elementa·ij·pe·ij· Elemēta ca lor̄ soluent̄ Glo· Consumpti p ignē meliorem spēm reassumēt·Et qr postq̄z iste ignis cōbusserit mundū descendet ad infernū cū reprobis diuisa ab eo luce·ps·xviij· Vox dñi intercidētis flamam ignis Vbi ba sil⁹ Dñs ita recidet flamam ignis vt electis luceat i reprobos exurat Et in tri exustiōe oīa maria i oēs aq̄ p̄ter occeanū cōburent̄·i tra eq̄: bit i remanebit lucida vt cristall⁹·i sic ptz p̄mū· ¶ Seq̄t scdz scz conco mitantia ipm iudiciū q̄ erūt mrta scz resurrectio corpor̄ vtute diuia

et ꝯgregatio eorūdē ad vallē ioſaphat vtute angelica· Et tūc xp̄c ve
niet ad iudiciū ad dictā vallez et cū iuſtis et peccatoribꝫ diſceptabit
Oīa ꝟ quecunqꝫ in iudicio ꝯcurrent in p̄cedēti ꝓmone ſatis diffuſe
dicta ſunt· z ido ꝟ ibi req̄re· et ꝟ amplius nō dicat· Et ſic patz ſcdm·
Sequit terciū ſcz ſeq̄ntia poſt iudiciū ſcz ſtat⁹ innouatōis mdi q̄ erit
poſt iudiciū aſcendentibꝫ electis cū xp̄o ad celū· et deſcēdētibꝫ impijs
ad infernū· q̄ ſicut hō innouabit in corpe et in omnibꝫ ſenſibꝫ corpis
c⁹ innouatōi ꝟ nō inſiſto· q̄ ad reſurrectōz corpis ptinet· ita mds in
nouabit poſt iudiciū et ſuperiora z inferiora· In ſuperiorib innouabit fir
mamentū· q̄ quadā luce reſurrectōis clarebit z q̄eſcet mobile vlteri⁹
nō mouendū· Vñ glo· ſup illud eſa· ceh ſicut fum⁹ liq̄ſcent dic· Celi no
ui et tra noua q̄ſi quadā reſurrectōis vtute glorificata clarebūt· Item
innouabit ſol· q̄ lucebit ſeptēplicit ſic lux ſeptē dieꝝ· i· lux añ pctm q̄
p pctm oīa ſunt deteriorata in odiū hominis· Eſa· xxx· Erit lux ſol ſic
ſeptē dieꝝ· Vbi dicit glo· q̄ in ſeptuplū pl⁹ lucebit q̄z fecit añ peccatuz
Stabit etiā imobilis in orīete vbi creat⁹ eſt· nunq̄z ad occaſuz tendēs
nec eclipſim patiēs· Habac· iij· Sol z luna ſteterunt in habitaculo ſuo·
Propt ꝟ totū temp⁹ futurū dr vna dies q̄ ei nox nō ſuccedit· Zach·
xiiij· Erit dies q̄ nota eſt dño et nō dies neq; nox· Et q̄ vt dicit p̄bus
Tempus eſt uumer⁹ mot⁹ p priꝰ et poſteri⁹· z motus nec in firma
mēto· nec in ſole z aſtris erit· ſequit q̄ vlteri⁹ tps nō erit· Apoc· x· Tē
pus ia nō erit· Itē innouabit luna· q̄ hēbit lumē a ſe z nō a ſole· ſic mō
habz p̄s· lxxxviij· Luna pfecta imeternū· Itē habebit tantā lucē quātaz
habuit ſol añ pctm· Eſa· xxx· Erat lux lune ſicut lux ſol· Itez ñ minuetur
nec deficiet nec patiet vlē eclipſim Eſa· lx· Non occidet vlē ſol tu⁹· z lu
na tua non minuet· In meliorib vo innouabunt q̄ttuor elementa· et
p̄mo ignis q̄ clarior erit· Secdo aer q̄ erit ſine turbine pluuia et to
nitruo· Item ex aere et luce infuſa erit vnū corp⁹· ſic criſtall⁹ habz lucē
incorpatā· modo lux accedit aeri z recedit· Vñ in illa alteratōne q̄ fiet
p ignem illa ꝯmunicabūt· aer· ignis· celū· et aq̄· z oia iſta dicent celuz
vnū· Vñ in apoc· xxi· vidi celū nouū et terrā nouā· ſumit celū p trib⁹
elemētis· ſic dic glo· Itē carebit q̄litatibꝫ corruptibilibꝫ· ſic caliditate· fri
giditate· humiditate z ſiccitate· remanebūt tñ qualitatū radices i aere
Tercio aq̄ q̄ in aere ñ erit fluxibil· Et q̄ iſta eſt ꝓprietas p̄ncipal⁹ aq̄
ꝓpt ꝟ dr apoc· xxi· Et mare ia nō eſt· Itē carebit potētia extinguendi
Sap· xix· Aq̄ extinguendi naturā oblita eſt· Itē carebit corruptione
et potētia corrūpendi· q̄ oīs corruptio ab hūiditate eſt q̄ in aq̄ nō
erit Vñ glo· ſup illo vbo· ij· pet· iij· elementa calore ſoluent dic· Elemta
q̄ttuor q̄b ꝟ mds ꝯſtat· ille magn⁹ ignis ꝯburet· neq; oīa ꝯſumet
vt nō ſint· ſz duo ex toto conſumet· duo in melioꝛem reſtituet faciem
Quod quidā exponūt de igne z aqua q̄ ex toto dicunt ꝯſumi quo ad
vſum illaꝝ qualitatū ſcz caliditatis z humiditatis· Aqua eīm nō bebit

ptātem extinguēdi vel fluēdi·neq; ignis ꝛburēdi·Quarto ĩnouabit ̃ra·q; nō erit obscura· ꝫ lucida sicut cristall⁹ ⁊tē nō hēbit vsum germi nādi·nec ĩ ea erūt vegetabilia·⁊tē erit tota plana·esa·xlviij·Humilia bit oīs mōs et collis·Hāc ĩnouatōz expectāt oēs creaṫe ·P ꝛopt̄ qđ dicit apo·ro·vnj·q; ois creatura ĩgemiscit ⁊ pturit vsq; adhuc·q; ipa creatura liberabit̄ a ſuitute coꝛruptōis ĩ libertatē filioꝝ dī·⁊bid ꝛc·

De epistola sermo quartus·

QVecunq; scripta sunt ad nrāz doctriāz scripta sunt Ro·xv· ⁊n hac dñica ecc̄ia recitat aduentū xp̄i ad úḋiciū generale ĩ fine mḋi·de q̄ uḋicio multa scripta sunt valde·⁊ p̄decētia signa ⁊ ꝛcomitātia ⁊ subseqñtia vt ĩ p̄dictis est oñsum q̄ oīa sunt scp̄ta·⁊ ecc̄ia recitat ad nos erudiendū·vt de ipo úḋicio et de his q̄ ad illud ꝛcurꝛūt eruditi ad ipm p̄paremur vt decet·⁊acula enī q̄ puident mín⁹ feriūt vt dic̄ greg· ℣ De hac em̄ materia epl'a pñs loqui videt oñdens q; oia q̄ ds pater xp̄as suos scribé mādauit et q̄ ei⁹ fili⁹ hō fact⁹ ĩ ̃ra est opatus·oia sunt ad nostrā doctrīnā·et ammaz salutē ꝑpetuo ꝛseqñdā·⁊n q̄ qdē epl'a apl'ꝰ q̄tuoz facit P rimo em̄ totā dūinā pagīnā ad nostrā dicit esse scriptā eruditōez ibi·q̄ cunq; scripta· Scḋo vt oēs idē sentiam⁹ exēplo xp̄i et ſm xp̄m· ⁊ ꝫ ad dei honorē·ad ipz deū suā fundit oꝛōz·ibi·ds aūt patiētie ⁊ solatij det idipm vobis sape ꝛc· Tercio vt ĩ obsequijs caritatis ⁊ ĩfirmitatum tolerātia ĩuicē suppoꝛtem⁹·sic ⁊ xp̄c nos suscepit ⁊ suppoꝛtauit·piam ponit exhoꝛtatōz ibi·ꝓpter qđ suscipite ĩuicem sicut et chꝛistus suscepit vos·Quarto vt omī gaudio spūali et pace repleamur iterato sub ūngit dep̄catōnez ibi·Deus aūt spei repleat vos omni gaudio et pace ꝛc· ℣ P ꝛimo ergo dicit totā scripturā ad nostrā esse scriptā eruditō nem ⁊ hoc est·q̄cunq; scripta sunt siue ĩ ve·te·siue ĩ no·te·siue ḋ ̄do siue de celo vel ḋ mūdo vel ifferno vel de āgelis vl' de aīab⁹ vel de aduentu xp̄i ĩ mūdū·vel ḋ aduētu eiusdē ad úḋiciū·oia ad eruditōnem nrāz ds scribi fecit p suos suos vt ĩ ipis de credēdis spādis ⁊ agēdis erudiamur·et vt p patientiā ĩ adūsis·et p cōsolatōz ĩ pspis scriptu ray·i·q̄s scripture docēt et mādant habē vam spem ḋ bōis eūis mereamur·vt nec ꝓpt̄ adūsa nec ꝓpt̄ pspa ab istoꝝ spe decidamus·Hoc em̄ scripte mādant vt nō frāgamur adūsis nec pspis dissoluamur·sed firmā spem tanḡz anchoꝛā ĩ adūsis et pspis retinētes ad brauiū supne vocatiōis curram⁹· Circa ꝫ vbū ad nrām ĩstructionē notādū q; mł'ta scripta sunt tā ĩ veti q̄z ĩ nouo testamento·a q̄bꝫ taz magnā doctrinā accipe possumus et debemus·Hoc est enim mag latū vbuz ad p̄dicandum et exponendum q̄z sit ĩ tota scriptura·Vbi nota q; est quadꝛuplex liber·scilicet liber creature·liber scripture·liber gratie·

et liber gle·In qlibet istor multa sunt scripta ad nostrā doctrinā
Primus liber est liber creaturar de q̄ dr gen̄·j·In pncipio creauit deus celū ⁊ terrā scz ptmēs ⁊ ptentū·Ex q̄ mstruimur ad fidē de deo habendā·qr in rer creatōe relucet dei omnipotentia q̄ patri appriatur In rer vo ordinatōe dei sapiētia q̄ filio attribuit·In rer aūt pfuatione dei bōitas·q̄ spūisco attribuit·Ex q̄ ptz qr vn⁹ est ds in trib⁹ psonis psi stēs·q̄ creauit ordinauit et regit oia·Ro j·Invisibilia dei p ea q̄ fca sunt intellecta pspicūnt sempitna q̄z vtus ei⁹ et diuinitas·sap·xnj· Tr magnitudine em̄ spēi et creature cognoscibilit poterit hor creator vi deri·Iste vocat liber creaturar in q̄ mirabilia possum⁹ speculari·pu·vj·Vade ad formicā o piger·⁊ pfidera vitā eius·et disce sapientiā· Et dicas b de obedientia celi ⁊ de fructuositate terre·de elemētis·et d natura multor animaliū·
Secds liber ē liber scripte q̄ ptinet totū vetus testamentū in q̄ multa sunt scripta·Nā pmo inuenim⁹ scriptū in gen̄·j·c·qr deus hoiez magna excellētia dotauit Faciam⁹ inqt hominē ad imaginē nrāz vt pnit piscib⁹ maris ⁊ volatilib⁹ celi et bestijs terre vniuſeq̄ creature·De cui⁹ excellētia mirat pphā in psal·d·Quid ē hō qr memor es ei⁹·Omnia subiecisti sub pedib⁹ ei⁹ ꝛc·Ex q̄ mstruimur qr maximā dilectōz ad deū habē dem⁹ qr tales nos fecit et omnia ppt nos Instruimur et qr animā et naturaz nrāz sic excellentez in mag̃ reuerētia ⁊ puritate pfuare debem⁹·⁊ nō in luto vicior labefactare ecē·xr·Eili in māsuetudine pua animā tuā et da illi honorē sm meritū et sanctitatē·j·dignitatē·Secdo inuenimus etiā scriptū in gen̄·qr deus ppt pctm ⁊ mādati transgressionē expulit hominē d padiso ⁊ q̄si tota illa excellētia spoliauit ac infinitis bonis puauit·ac infinitis miserijs cū tota sua posteritate adiudicauit·Ex q̄ mstruimur qr supra oia et valde pctm detestari dem⁹ qd nob tot bōa abstulit ⁊ tot malis addixit· Ecī· xxj· Qui in vno offēdit multa bona pdet·Tercō inuenim⁹ in scptis iterū in gen̄·vj·ca· qr ppter pctm carnis·omnis em̄ caro corrupat viā suam ds totū gen⁹ humanuz pter septē in diluuio deleuit et dixit·Penitet me fecisse hominē·Ex q̄ mstruimur qr carnal pcupiscētia est illa vora go in q̄ gen⁹ humanuz suffocat·et est ignis ipm psumēs· Ad qd significandū ignis sup sodomitas descendit turpior carnis pctō fedatos Iob·xxj·Ignis est vsq; ad psumatōz deuorās et oia eradicās scz germina vtutuz·Et io q̄tum possum⁹ corp⁹ nrm macerare dem⁹·ne talit suffocemur et talit pburamur·Aug·Carnez vrāz domate ieuunijs et abstinentia esce vel pot⁹ q̄ntum valitudo pmittit Vñ de istis dr heb·xj·Circuierunt in melot·in pe·ca·ege·an·affli·Quarto inuenim⁹ scriptum itez in gen̄·xj·c·qr in edificatōe turris babi·diuisit labium vnuz in·lxx·linguas·quā filij hominum ex magna supbia edificabāt coquētes lateres p saxis et bitumen p cemento·cuius cacumen vsq; ad celum volebant erigere·vt ex altitudine non timerent ampli⁹ a diluuio

aque · ꝛ ex lateribus q̄ nō ledunt ab igne nō timerēt futuꝝ údiciū p ignē fiendū · ꝛ sic cogitabāt dí potētiā subterfugē · Ex quo ínstruímur q̄ omis diuisio et discordia est ex supbia · ab ipa em̄ omnis pditio ím ciū sumpsit · vt dr thob̄ mj · Quicūq; em̄ peccat supbit et ꝛtra deū eri gít dū ei⁹ mādata ꝛtēnit et cōtra ipa facit ꝛ ei⁹ grām et dona píscit tanq̄ lutū · Propt qđ hō sepat a sanctis ab eccia ústorum ꝛ a merito passionis xpi ꝛ ommiū electoꝝ · a vtutib ꝛ domis spūssancti et pacer ꝛtimi vnitate · q̄ ínt supbos sp úrgia sunt · vt dr pú · xiij · Et breuiter ab omni bono sepat · Isa · lix · Imíq̄tates vre diuiserūt ínt vos ꝛ deū ve strū · Ex q̄ pz q̄ sup oīa dēm⁹ supbiā detestari ꝛ hūilitatē sectari · p quā hō mltiplicit exaltat · j · pe · ij · Hūliamím sub po · manu dei vt vos exaltet ín tpe ꝛc · Lu · xiij · Oīs q̄ se exaltat humiliabit ꝛc Quánto ín uenímꝰ scriptū exo · xiij · quō ds eduxit ppl̄m suū p manū validā d egi pto a seruitute pharaonis · ipo cū exercitu suo suffocato ín marí · ꝛ quo mirabilib bñficijs est ipm p desertū psecut⁹ · Nā colūna nubis p diez et colūna ígnis p noctē nūq̄ ipis defuit · et māna angelorꝝ panis cib optim⁹ p q̄ttuor ānos de celo exhibit⁹ fuit eis · Ex q̄ ínstruímur q̄ ds ppl̄m suū de manu hostiū eripit ꝛ ipm ínnumerabilib bñficijs p des tum mdi psequit · Nā ignē spūssancti mittit · q̄ eos accēdit et purificat et illumínat · ꝛ nubē refrigerij eis tribuit ín adústis · Dañ · nj · Decit me diū fornacis q̄si ventū rosis flantē · j · Cor · j · Videlis deus q̄ nō patiet vos tēptari sup id qđ poteritis sz faciet cū tēptatōne ꝓuentū vt possi tis sustíné · Et ídeo si bñ agim⁹ multū ín do ꝛhidere dēm⁹ · Psal · xxxvj · Spera ín dñm et fac bo// Sexto ínuenímꝰ ín leui · vij · q̄ ds sacerdo tes et leuitas de ppl̄o seq̄strauit ad cultū do exhibendū ꝛ ínstituit sa crificia ad peccatorꝝ onsionē · illud sacrificiū vez aq̄ immaculate signifi cātia · p qđ pctm̄ nō est onsum sz ablatū a q̄ fluxerūt oīa sacramēta eccie q̄ habēt ín ei⁹ sanguíne efficaciā oīa pcta delé · Ex q̄ ínstruímur q̄ ad cultū díuínū sp sunt aliq̄ ordínādi · ꝛ q̄ sacramēta eccie p ista sacrifi cia figurata deuote ꝛ pure debem⁹ suscipe vt a pctis múdemur ꝛ salu tē aie ꝛsequmur Mat · xvj · Qui crediderit et baptisat⁹ fúnt saluus erit Ipa em̄ sunt medicíne leuissime ꝛ efficacissime · ꝛ sine rerum dispendio omnē languorē anime sanāt · sine quíb salus hominis hrī nō pōt · Se ptimo ínuenímꝰ ín libro numerorꝝ · xxiij · c · oēs māsiones q̄s fecerunt ísrael ín desto numeratas et ínscriptas fuisse · Ex q̄ ínstruímur q̄ oia tpa nrāet oīa opa nrā ꝛ oēs māsiones q̄s facim⁹ ín mdi desto scribū tur ín libro ꝛ ín úditio coꝝ deo de omnib districtā rōez deo reddē⁹ et ꝓpter ipa ꝛ de ipis údicabimur siue ad vitā siue ad mortē Dañ · vij · Iudiciū sedit et libri apti sunt · Bern̄ · Omne tēp⁹ tibí impēsum req̄ · a te · q · sit exp̄ · Mat · x · Sz et capilli capitis vestri numerati sunt · q̄ mínima vrā ds numerat Propt qđ valde ambulare dēm⁹ caute cum obser uemur ín omní vita nostra · Epb̄ · v · Videte quomodo caute ambuletis

Octauo ꝯuenim⁹ deute·j·c·quō mopſes ſeru⁹ dei et oīs illa cōgregatio q̄ egreſſa eſt de egipto vlt̄ ſexcēta milia hōmīū pugnatoꝝ p̄ q̄buſdā peccatis oēs p̄ter duos ſcz ioſue et caleph filiuz iephone moꝛtui ſunt ꝯ deſerto nec terrā p̄miſſionis potuerūt ꝯtrare·Ex q̄ ꝯſtruimur q̄ de⁹ pp̄m ſuū ꝯ ꝑ mōdo punit ne puniat ꝯ futuro·Aug·Ideo diuīna bonitas irascit maxime ꝯ ꝑ ſeculo ne irascat ꝯ futo·et ꝯſeri coꝛditer adhibz tpalē ſeueritatē ne eternā ūſte ꝯferat vltōez·nec terrā lacte et melle manantē ꝯ ꝑ mōdo pp̄o ſuo ꝓfert vt tandē dulcedie eterne ſatietatis reficiat·Et ō dei flagella cū gaudio ſuſtīnē debem⁹ q̄ ꝯ ipis purgamur ꝯſtruimur ⁊ emendamur·et vt filij dei ⁊ nō vt adulteri tractamur·Heb·xij·Qđ ſi extē diſciplinā eſtis·g̃ adulteri et nō filij dei eſtis·Quē em̄ di·de⁹ coꝛ·fla· aūt omnē ſi· quē re·ij·macha·vj Etem̄ nō ſinē pc̄toꝛes ex ſententia agere·ꝫ ſtatim vltiōez adhibē magni būficij eſt ꝯdiciū·Nono ꝯuenim⁹ ꝯ ioſue quō dn̄s p ioſue illas ſeptē impias et peſſimas natōnes deleuit·et ciuitates eoꝝ ſuccēdit·et pp̄s dei totā occupauit·Ex q̄ ꝯſtruimur q̄ impij et filij eoꝝ ꝑt eos exterminant de terra et bona eoꝝ alijs traduñt·Pſal·Filij eius fiāt oꝛphani et vxoꝛ ei⁹ vidua et epi·ei⁹ ac al·nutātes tranſferent·filij e⁹ mē dicent et eijciant de habitatōmb⁹ ſuis·Scruteť fenatoꝛ omnez ſbam ei⁹ et diri·alieni la·ei⁹·Sic mādauit achab deleri cum tota ꝑgenie ſua vt pz·iij·Re·xxj·Exo·ij Ego ſum de⁹ zelotes vīdicās iniq̄tatē patrū ꝯ filios ꝯ tercia et quartā generatōz·Ex q̄ pz q̄ dei flagella ꝯferunť bonis ad coꝛreptōez et emendatōz·et malis ad exterminatōez et futuroꝝ toꝛmentoꝝ ꝯceptōez·Vñ ꝯ vita iſta ꝯcipit eis ꝯfern⁹ et de toꝛmētis trāſeūt ad toꝛmēta·Iob·xxmj·Ab aquis niuiū tranſeūt ad caloꝛē nimiū·Sic trāſtuit pharao cū egiptijs de plagis ad plagas vt pz ꝯ exo·Decimo ꝯuenim⁹ iudic·ij·c·q̄ de mādato dei iudices ꝓſtituti ſunt q̄ pp̄m iudicabāt vel ꝓſolabanť·Ex q̄ ꝯſtruimur q̄ omnis ptās miniſter dei eſt vīdex ꝯ noſtra ei q̄ male agit vt dic̄ ap̄s Ro·xnj· Proū·vnj·Per me reges regnāt et legū ꝓditoꝛes iuſta decernunt· Ex q̄ pz q̄ dn̄is tpalib⁹ obedire tenemur et ſtatuta eoꝝ iuſta q̄ diuīne iuſticie nō ꝓtradicūt et rite et p ꝓūi vtilitate oīm ſtatuūť etiā q̄ztuz ad ꝓſcientiā ſeruare tenemur·et ꝓtrariū faciētes penā q̄ taxať tenenť ſoluere·Multi aūt ꝓtrariū dicunt·male dicētes q̄ hmōi ſtatuta et lex ſi tranſgrediant ea hom̄nes nō obligāt ꝓſcientiā ꝫ burſam·Contra qđ dicit Ro·xnj·Qui poteſtati reſiſtit dei oꝛdinatōi reſiſtit·Col·nj· Serui obedite p oīa dn̄is veſtris ſcz carnalib⁹ nō ad oculū ſeruiētes q̄ſi hominib⁹ placentes·ꝫ ꝯ ſimplicitate coꝛdis ſicut timentes deum· Vndecimo ꝯuenim⁹ ꝯ libꝛo Reg·j·q̄ dn̄s ꝯ furoꝛe filijs iſrael dedit legē et regiā dignitatē·Vñ doꝛ oſee·xnj·Dabo tibi ꝯq̄t regē ꝯ furoꝛe meo·Ex q̄ ꝯſtruimur q̄ dignitas būana ſeu mūdana nō eſt appetenda· nec de⁹ libenter eā hominib⁹ conſert· q̄ ꝯ ea multe vanitates et

mūsticie ꝛtinenť. Vnde de saul primo rege a deo constituto dicit ꝙ quando ē factus rex nō erat vir melioꝛ m̄ omni israel· qui pᵒ ea m̄ regia dignitate factus ē valde malus· Hoc est signū ꝙ tempali dignitate fulgentes et tpali iocunditate letantes nō sint multi amici dei · Et ad significandū ꝙ tpalis dignitas vana sit et p ꝛsequens nō appetenda ·semp qñ m̄ libꝛo reguꝫ dicit talᵉ fuit et tantū regnauit·additur et moꝛtuus est·Moꝛs em̄ optime oñdit qm̄ hūana dignitas vana est· Nā rex et impatoꝛ sicut et ceteri sub terra recōdunť·nec potentia nec delicie nec diuitie eos comitanť·ꝫ facit eos omnia p̄dicta relinquere· et melius esset eis ea nunq̄ habuisse·Iob·xxvij· Dues cum doꝛmierit nihil secū auferet·Eccī·xj·O moꝛs q̄ amara ē memoꝛia tua homini pacē habenti m̄ substantijs suis·Et sic patet de duobꝫ libꝛis·ſ·creature et scripture ¶ Tercus liber qui est liber grē ē totum nouum testamentū·qꝛ nouū testamentū est p̄incipaliter ipa grā spūssancti·q̄ datur fidelibꝫ a xp̄o·Ipe ℊ christus est liber gratie qui ē scriptᵒ m̄tus et foꝛis·vt dicit ezechᵒ·ij·quantū ad duinitatē et humanitatē·qꝛ vtroꝛbiqꝫ doctrina magna inueniť·q̄ est foꝛma et exēplus totius xp̄iane religionis·quē m̄ tota vita nrā imitari ꝛ speculari debemᵒ·Iohᵒ·xnj·Exemplum em̄ dedi vobis vt quēadmodum ego feci ita et vos faciatis De quo libꝛo grādis nobis restat ꝑmo·ꝫ qꝛ imbecilles sumᵒ ad audiendū dimittat ad p̄ns ¶ Quartᵒ liber ē liber gloꝛie m̄ q̄ beati legūt et ip̄m legendo oia sciūt·quē semel legere est omnia scire·vt dic aug· Et sic pꝫ ꝙ m̄ q̄tuoꝛ libꝛis scz creaturaꝝ·scripturaꝝ grē et gle multa scripta sunt ad eruditōꝫ nostrā·Et sic pꝫ primū ¶ Secūdo apl'us vt exemplo xp̄i idem oms sentiamus et vnanimes deū honoremᵒ suā fundit oꝛdem·d·Deus patientie et solatij·i·consolatōis supple datoꝛ·det vobis idip̄m sapere m̄ alterutꝝ·id est·sapienť facere· vt vnus alteruꝫ supꝑoꝛtare sciat et ei placere·et vt omēs credatis et idē dicatis·j·coꝛ·primo·Idip̄m dicatis omes·et nō sint m̄ vobis scismata ·et ꝟ sic scdm ihm xp̄m·et ꝟm exemplū iesu xp̄i q̄ omnes homines ad vnitatē reduxit·et ꝟ idem peto ꝙ vobis vt vos vnanimes m̄ coꝛde et vno oꝛe m̄ locutōne gloꝛificetis deū qui vos creauit·et p̄em dñi nostri ihu xp̄i· qui vos cū filio ihu xp̄o naturali m̄ filios adoptauit·Et sic pꝫ secūdū ¶ Tercō apl'us vt muicem supꝑtemᵒ m̄ obsequijs caritatis ꝛ infirmitatum tolerantia·sic et xp̄c suscepit nos·pia ponit exhoꝛtatōꝫ dicens · Propter qō scz vt deū honoꝛetis·suscipite muicem si estis m̄ aliquo infirmi·et si m̄ aliquo indigetis vnᵒ fuiat alteri·et hoc sic et christᵒ suscepit vos ducens et eleuās m̄ honoꝛem dei·glo·i·vt vos faceret immoꝛtales imo q̄i deos et dei filios·p̄s·lxxxj·Ego dixi dij estis et filij excelsi omnes·Suscepit em̄ nos christᵒ sicut nutriciᵒ ad m̄foꝛmanduꝫ Item nrās miserias tolerādo·et nobis sua bñficia exhibēdo·Sic ꝛ nos muicē suscipe debemᵒ ¶ Cōseqñter ponit modū quo xp̄c suscepit nos

quia ıudeos suscepıt ꝑm vıtatē·et gentiles ꝑm mıserıcordıā·et oñdıt q̄ hic debem⁹ nos suscıpere ınuıcē et rōne veritatis ıusticie et rōe mı-serıcordıe·Et hoc est qđ dicit·Dıco em̄ xp̄m fuısse mınıstꝝ sc̄z p̄dıcatorem et apl'm circūcısionıs·et ꝓpter circūcısionē·s·ıudeoꝝ·q̄ illıs specialıter mıssus est ꝛ ın ꝓpria psona eis p̄dıcauıt·Matħ·xv·Nō sum mıssus nısi ad oues q̄ pierunt dom⁹ ısrael·Et hoc ꝓpter veritatem dei·s·ostendendā·Et exponit se dicēs·Ad ꝯfirmandas·ı·implēdas ꝓmıssıones patꝝ·ıd est·patrıb⁹ veteris testamenti factas·Geñ·xxıj·In semıne tuo bn̄dicent omēs gentes·Et sic gentes xp̄c suscepit ex sola mısericordıa·et hoc sic·Gētes aūt dico habē honorare deū sup mıserıcordıam·ı·de mıserıcordıa sıbı facta·q̄ nō ex opıbus ıusticie que fecim⁹ nos·sed ꝑm suā mıserıcordıā saluos nos fecit·Thı·nj·Et ħ sc̄z q̄ gētes debent honorare deum sup mıserıcordıa sıbı facta ꝓbat p quattuor autorıtates·Et prıma respicit mıserıcordıā sıbı ımpensam sup ınfusıone fidei quā de⁹ gentılıb⁹ ınfudit ıbı·ꝓterea cōfıtebor tıbı ın gentıb⁹ dñe·Secūda vo sup ınfusıone caritatis prımi ıbı·Letamı gentes cuꝫ plebe eius·Tercıa āt sup ınfusıone caritatis dei·ıbı·Laudate dn̄z omnes gentes·Quarta sup ınfusıone vere spei ıbı·Erıt radıx esse·Hꝫ autem sunt tres vırtutes·s·fıdes spes et caritas· p quas omnes gētes saluate sunt·Dıc̄ ergo gētes laudare debere deū ꝺ mıserıcordıa sıbı ı-pensa sup ınfusıone fidei quā de⁹ ın mıserıcordıa eis ınfudit·Et hoc est qđ dicit·O dñe·loquit xp̄c ad p̄rem·cōfıtebor tıbı ın gentıbꝫ·ı·faciā gētes cōfessıone fidei tuā dıuınıtatē ꝯfiteri·et nomını tuo·ı·filio tuo ıcarnato p quē ꝯgnoscerıs sıc res p nomē·faciā gentes cantare·ı·apte cōfiteri eius humanıtatē affirmando·In his aūt duob⁹ pfecta ꝯsıstit fı-des·Item gentes debēt deū honorare ꝓpter ınfusionē caritatis ꝛ vnıtatis prımi·q̄ ꝯiunxit eas cū plebe sua vınculo dılectōis fidei ꝛ vnıtate eccıe·ıta q̄ ē vnū ouile et vnus pastor·Et g̃ dicit·Letamı gentes cū plebe eı⁹·cuı ex dei mısericordıa vnıte estıs·Itē gentes debēt deuꝫ honorare p ınfusıone caritatis dei·In q̄ laudēt deū ex tota dılectōe vt fılıj dei·et ħ est·Laudate oēs gētes dn̄m·s·p dılectōe quā vos facha-bere ad ıllū·laudate eū vocıb⁹ ꝛ magnıficate munerıb⁹·Itē gentes debēt honorare deū p ınfusıone fırme spei q̄ fecit ꝛ facit eas sperare ın xp̄m·q̄ pcessit de radıce esse·et a mortuis resurrexit·Et ħ ıbı·Erıt radıx esse·et ex hac ılle pcedet q̄ exurget·s·a mortuıs regē·ı·ad regen dū gētes ın fide et bonıs opıbꝫ·ꝛ gētes ın eū sperabūt·ı·p eū sperabūt habē vıtā eternā·Geñ·xlıx·Et ıpe erıt expectatō gentıum· Et nota q̄ esse ꝺr radıx·et dauıd arbor·beata marıa ramus·et xp̄c flos ꝛ fructꝰ Esa·xj·Egredıet vga de radıce esse et flos de radıce eı⁹ ascendet·Et sic pz terciū ¶ Quarto et vltıo ıterato subıūgıt depcatōz·ıbı De⁹ aūt spei·s·ınfusor et ın q̄ sperare debemus·repleat vos oı gaudıo spūalı q̄ sıtis bene ordınatı ad deū·et pace q̄ sıtis bn̄ ordınatı ad p̄rımū·et hoc

est ín credendo scz ín his q̄ sunt fidei sitis 2cordes·et virtute spūssancti id ē·ín caritate q̄ dicit spūssancti virtus·Et sic patz quartū

Dominica tercia aduentus·de euangelio Sermo quintus

QVm audisset iohes ín vínculis opa xp̄i mittēs duos de discipulis suis ait illi·Tu es q̄ ventur⁹ es an aliū expectam⁹ Mat·xj·In hac tercia dñica aduēt⁹ recolit xp̄s aduent⁹ ad limbū·De h̄ em videt iohs petere·s·an xp̄c q̄ p se m mūd venerat etiā ad ínferní claustra p se descēdat·vt dic gre· Per quē aduentū íntelligit aduent⁹ filij dei ín morte hoís·In morte nanq; filius dei et ad mortuos ꝛ ad limbū descēdit·Qui q̄dem aduent⁹ filij dei ín morte est cū p̄paratōne ꝛ timore expectand⁹·Et iō ecc̄ia ad hūc nos omēs fideles ínuitat·d·Surgite vigilem⁹ qz nescitis qñ veniet dñs· Luc·xij·Et vos estote pati qz q̄ hora ñ putatis dñs veniet·Pōt etiaz p aduentū xp̄i ad limbū aduent⁹ xp̄i ín mēte sig'ficari· Quia sic sancti prēs q̄i ín quodā carcē p culpa primoy pentū ín libo manebāt· sic et nos p eadē culpa ín valle h⁹ mūdi detinemur·ꝛ ín ea tāq; 2finia dē; moramur·ꝛ filiū dei tanq; ín mētes nrās spūaliter venire desideram⁹ qui nos 2solet dicētes·Esa·lxmj·Vtīnā disrumpes celos ꝛ descende; res·Sic g̃ ín hac dñica aduent⁹ xp̄i ad limbū recolit·de q̄ iohes ī euāgelio hic q̄rere videt·In q̄ quidē euāgelio q̄ttuor sūmarie 2tinēt Primū est iohis vínculatō doloz̄osa ibi·Cū au·io·ín vín·opa xp̄i·Secdm ē iohānis ínterzogatō fructuosa ibi·Tu es q̄ ventur⁹ es an aliū expectamus·Terciū est respōsio xp̄i vtuosa ibi·Rndens aūt ihesus ait illis Eun·reniūc·iohāni q̄ vidistis ꝛ audistis·Ceci vidēt ꝛc·Quartū est de iohāne a xp̄o facta rezmendatō copiosa ibi·Illis aūt abeuntib⁹ cepit ihesus dicere ad turbas de iohe·Quid existis ī deserтū vi·ꝛc· ¶ Primo g̃ ponit iohis vínculatō doloz̄osa·Herodes em antipas siue ascalonita filiꝰ regis herodis q̄ ínocētes occidi fec iohem vínculauit et ín carcerē posuit·Herodes aūt agrippa filiꝰ aristoboli filij regis herodis et fratris illi⁹ herodis ascalonite·occidit iacobū frēm iohānis gladio et petꝝ ín carcerē reliquit·Quat g̃ pater talis filiꝰ et nepos etiā fuit In carcere g̃ p̄dicti herodis iohes existēs ꝛ audiens mirabilia opa q̄ christus faciebat misit duos discí·suos quoy noia tacent·vt ex pte sua xp̄m ínterzogaret dicētes·Tu es q̄ ventur⁹ es ꝛc·Circa hāc primam ptem scz iohānis vínculatōz tria notant ad nostrā edificatōem scz vínculatōnis iohis admiratō·quō iohānes vsq; hodie ín vínculis detíne; tur·ꝛ quis p iohanne ī vínculis signficet·Primo ergo notat magna admiratō que ex iohānis vínculatōne 2surgit·que quidē ammiratō ex q̄ttuor causat scz ex pte iohānis ex pte herodis·ex pte herodiadis et ex pte cause vínculatōis· ¶ Ex pte quidē iohannis·qz vt dic chrys·

iohānes stola vtutū·magisteriū vite sanctitatis norma·forma iustitie virginitatis speculū·pudicicie titul⁹·castitatis exēplum·penitentie via peccatoꝝ venia·fidei disciplina·iohes maioꝝ hoie·par āgelis·legis sanctio·apkoꝝ vox·silentiū ꝓphetaꝝ·lucerna mundi·pcursoꝝ iudicis xpi castrimetatoꝝ·ꝛ·loci ꝑparatoꝝ·dñi testis·ꝛ toti⁹ medi⁹ trinitatis·hic tant⁹ ꝛ talis tradit herodi incarcerand⁹ et saltatrici donat Ex pte vo herodis ꝛsurgit āmiratō·qꝫ vt idē crisꝰ·dic·herodes ꝓphanauit cēpluꝫ sacerdotiū sustulit·ꝛfudit ordinē·temerauit regnū·corrupit impium quidq̄d erat religionis ꝛ legis·q̄d vite·q̄d moꝝ·q̄d fidei·quod discipline pdidit et ꝛfudit·hherodes sicari⁹ in cives·in nobiles latro·in socios populatoꝝ·in domesticos pdo·plebis interēptoꝝ·occisoꝝ filioꝝ·in extraneos homicida·in ꝓprios parricida·inebriās terrā cruoꝛe sanguinem piū in poculo crudelitatis absorbuit·ꝛ h tā nequā et sceleros⁹ tenuit et alligauit iohem V/Ex pte aūt herodiadis āmiratō surgit·qꝫ herodias meretrix vxor philippi et ꝛcubina herodis fratris ei⁹·demoniū incantatrix·ipostatrix criminū·corruptris castitatis·spectaculū demonū·corruptō moꝝ·homicida sancti dei·et filia dyaboli·et mat iniq̄tatis·et ad ꝑces tā neq̄ssime iohes est incarcerat⁹ ꝛ morti ꝛdēnatus·

V/Ex pte vo cause vinculatōis āmiratō ꝛsurgit·qꝫ ꝓpter iustitiā quā iohānes defendebat·ꝓpter vitatē quā ꝑdicabat·ꝛ ꝓpter sanctitatē quaꝫ cōtemebat est carceri mācipat⁹ et vinculis alligat⁹·Carissimi q̄s audiuit vnq̄ꝫ talia·et q̄s de talib⁹ plenā posset reddē rōeꝫ·Roꝝ·xj· O altitudo diuitiaꝝ sapiētie et scie dei q̄ꝫ in ꝛp̄·sunt iudi·ei⁹·et inue·vie ei⁹ Vñ q̄dā phi q̄sierūt·vt dic boeti⁹·Et de⁹ est vñ tot mala·et si de⁹ non est vñ tot bona·Sꝫ ve mūdo ab scandal·qꝫ vinculatō hec vsq; hodie manet·Si q̄s em hodie vult sic⁹ esse iohi et defendē iustitiā et loqui veritatē et sanctitatē suare·certe multas patiet tribulatōes et reꝝ et psone incōmoda multa sustinet·Ad tess·nj· Omīs q̄ pie volunt viuere in christo iesu psecutōꝫ patientur·Sed ploꝛandum est fratres qꝫ hodie pauci iohes inuenīūtur q̄ defendant iustitiam·pdicent veritatē et contemeant sanctitatem Psal·Nō est intelligens aut req̄rens deum·omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt·nō est q̄ faciat bonū non est vsq; ad vnū Et nota qꝫ fic ꝓpter p̄dicta tria·s·iustitiā et veritatem et sanctitatez iohes se incarcerari pmisit·ita ꝓpter alia tria sponte ad carcerem desti prexit·Et primo vt man⁹ q̄bus dñm tāgere debebat ab omnib⁹ opib⁹ coinq̄natis mūdi h⁹ mundas seruaret·Secūdo vt visum quo spūm sanctū in colūbe specie visur⁹ erat immaculatū custodiret·Tercō vt auditū q̄ patrem dicentez·h est filius me⁹ dilect⁹ auditurus erat·et linguā qua dictur⁹ erat·ecce agnus de·sanctam ꝛ puram ꝛseruaret·Quia g̃ totus mund⁹ in maligno positus est·vt dicit j·Ioh·v·Et int latrones thesaurus suari nō pōt·ideo ad desertū ꝛfugit·Apoc·xviij·Exite de ea pp̄s meus· et ptic̄ipes nō sitis delicias ei⁹

¶ Secundo notandū est q̄ iobes vsq; hodie ín vínculꝭ tenet Si quis em vult símlis esse iobi et defensare iusticiā·et loqui vítatem·et ꝛti nere sanctitatē certe mltas patiet psecutões íj·Thi·nj·Oms qui pie vuere volunt ín xpo psecutōz patientur Iobes em ínterptaꝭ grā si ue ín q̄ est grā Grā aut et vtutes vsq; hodie ín vínculꝭ tenent et vicia regnāt·Tenet em ín vínculis va fides et ínfidelitas ꝛ fides moꝛtua re gnāt·ita vt videaꝭ tps iudicij aduenísse ī q̄ fides ppauca erit·Lu·xviij Cū veneri t filꝰ hoḿis putasne ínueníat fidē ín terꝛa· Sicꝛ spes de deo totalit supplāta ta ē·et tota spes ad mūdana fluxit·Esa xxvnj Do suímus mendaciū spē nr̄ām·ꝛ mēdacō ptecti sumꝰ Spes mūdanoꝛuz veracit est mendaciū·q̄ mentit et ñ dat qđ ꝑmittit· Sicꝛ caritas ōi et ꝑsi mi est extirpata·et odiū et guerꝛa vbiq; regnāt·Mat·xxiij· Sur get gēs ꝛtra gentē·et regnū adúsus regnū·et qm̄ abūdabit ínīq̄·re ca·nul· Sicꝛ liberalitas ñ ꝛparz ꝫ auaricia regnat vbiq;·Hiere·vj· A maioꝛe vsq; ad míoꝛē oms auaricie studet Sicꝛ castitas ñ fuaꝭ ꝫ lu xuria omnia penetrat et coꝛrūpit·ps·Coꝛrupti et abomínabiles facti sunt·Sicꝛ humilitas ñ habeꝭ ꝫ honoꝛ et vana gꝛa p oms q̄riꝭ· Io·xij· Dilexerūt gloꝛiā hoḿū magis q̄z dei·Et breuiꝭ vicia vbiq; regnāt. et sua abundātia replent terꝛā·Grā aūt et vtutes breuiꝭ vínculantur. Osee·iiij·Nō est vítas et ñ est miserícoꝛdia et nō est scia dei ín terꝛa Maledictū et mendaciū ꝛ furtū et homicidiū ꝛ adulteriū ínundaue rūt et sanguis sanguinē tetigit· ¶ Tercō notandū q̄ p iobem ín vínculis et ín carcere detentū signíficaꝭ homo penitens m ergastulo carnis degens Coꝛpus em̄ qđ ante peccatuz erat palatiū gloꝛie post peccatum factū est carcer miserie·Iob·vij·Nūquid mare aut cet̄ suz ego·q̄ circumdediſti me carcere·In quo carcere homo penitens qua duplici vínculo alligaꝭ·s·vínculo originalis ꝛcupiscentie·vínculo p sentis miserie·vínculo actōnis pꝛaue·et vínculo caritatis fraterne

℣ Primo ligaꝭ vínculo oꝛigínalis ꝛcupiscētie·q̄ est ꝑnitas ad malū·et difficultas ad bonū Propt qđ dicit apls Ro·vij·Nō em̄ qđ volo bo nū hoc ago ꝫ qđ odi malum illud facō·Ecc̄·vij·Inueni amarioꝛē moꝛ te mulierē·i·ꝛcupiscentiā mali·vínculā em̄ illíus sunt manꝰ illꝰ Pro nitas ad malum et difficultas ad bonū sunt manus et vínculā illíus mulieris·Hec ꝛcupiscentia signata ē p mulierē·de qua dꝛ luc̄· xnj ·q̄ erat ínclínata nec poterat sursum respicere·q̄ vt dicit genn̄·vnj·Sensꝰ hoḿis et cogitatō eius ab adolescentia sua ꝑni sunt ad maluz ¶ Se cundo ligatur vínculo pꝛesentis miserie scilz penalitatum carnis ·que sunt fames sitis·frigus et caloꝛ·laboꝛ et doloꝛ et moꝛs·Osee·xj·In fu niculis adam trahā eos·Penalitates autē pītes dicuntur funiculi adam·quia ex adā ꝛtrahunt·Hec vínculā penitens humiliter sustínet ꝓcoꝛ·iiij·Vsq; ín hāc hoꝛā esurímus et sitimꝰ et nudi sumus·et colla phis cedimur et ínstabiles sumus·Scit em̄ q̄ he penalitates sunt q̄si

quedā medicīne amare purgatiue à mal' ꝛ ꝑfuatie Gre· Qđ lima ferro·qđ flagella ḡno·qđ fornax auro·hec tribulatio viro ⁊ufto Pecator aūt ab ꝫ vinculo ſeipm feſtinat ſolue qſi manū dei poſſit effugere dū eſuriez et ſitim expellit p crapulā et ebrietatē·frigus veſtiū multitudine·laborē aūt ociositate·dolorē vo voluptate·mortē āt medicinarū ſumptōe·Sz vt dic hie xxix·Catenas ligneas 2fregiſti·et facies p eis ferreas·qz in eſurie et ſiti ſempitnam ibit·ꝛ calorē et frigꝰ intolerabile patiet·Iob·xxiij·Ab aqs niuū trāſibūt ad calorē nimiū Ter cio ligat vinculo actōis praue·qz vt dr Iob·nj·In multis quidē offendimꝰ oīs·ps·Eunes pctōz circūplexi ſunt me Aqbz pctōr penitēs dū audit opa xpi q cecos illūinat·mortuos in pctis reſuſcitat·et pctā relaxat·inſtant ꝓcurat abſolui·et mittit duos nūcios ad deū ſ·orōz ꝛ elemoſinā·q coram deo vadūt vt illuminet in mēte et vtus ei 2ferat ad hec vincula 2fringēda·Et iō dic·Tu es q venturꝰ ꝛc·ſ·in mentē meaz p grām tuā vt me illumines de credendis·et mihi robur 2feras i agēdis· Sic fec cornelꝰ centurio·de q dr actu·x·Elemoſine et orōnes tue aſcenderūt in memoriā in 2ſpctū dei Et iō ad eū petrꝰ miſſus eſt q eū illuminauit et a vinculꝰ pctōz abſoluit Quarto ligat vinculo caritatis fraterne q̄ eſt vinculū ſanctiſſimū vniens animā cū deo ꝛ oīs virtutes in anima ꝛ oīs fideles in vna eccia et opa bona omniū fidelīū in merito paſſiōis xpi et in merito gloſe beate vgis· Propt qđ dicit apls Col·nj· Sup omnia aūt ꝫ caritatē habete·qđ eſt vinculū perfectōnis Et ad eph·nj·In caritate radicati ꝛ fundati vt poſſitis 2phendere·c·oi ſ·q̄ ſit la·lō·xr· Et ſic pz primū G Secūdo ponit iohis interrogatō fructuoſa·magnꝰ em fructus ſecutꝰ eſt dū p eā diſcipulos ſuos ad 2gnitōz xpi reduxit Et ꝫ eſt·Tu es q venturꝰ es·an aliū expectamus·Vbi nota qꝫ hebrei ob hoc verbum dānant iohannem pro eo qꝫ dicunt ipm in morte de chriſto dubitaſſe·nec verā fidem habuiſſe de ipo·Mira cecitas·quoniā ſi iohānes hac interrogatōe dubitaſſet vel aliq modo peccaſſet dns poſt ipm tantū ñ 2mendaſſz Nota tamen qꝫ de hac interrogatōe diuerſimode ſancti ſentire videnr·Greg· enim et hiero·ſentire videnr et dicr qꝫ queſiuit ſi chriſtus de ſeipo deſcenſurus erat ad inferos ſicut p ſeipm in mundum venerat q̄tenus eius deſcenſum deberet inferis nūciare ſic eum iā mundo nunciauerat veniſſe·Vñ greg·ait Querit vt ſciat et ſi is q̄ p ſeipm venerat p ſe etiam ad inferni claſtra deſcendat·Idem dic hiero·Ait enim·Vñ non ait Tu es qui veniſti·ſed tu es qui venturꝰ es·Et eſt ſenſus·Māda mihi quia ad inferna deſcenſurus ſum·vtꝫ te debeam inferis nunciare·an alium ad hec ſacramenta miſſurus es·Ambro·vo dicit qꝫ non fide ſed pietate dubitauit·ſic vxor dic viro eunti vltra mare·Dimittis me ſolam et filios tuos·Hoc non dicit ex ignorantia ſed ex pietate·Criſ·vo dicit qꝫ nullo modo dubitauit Ait enim Sed non vtiqz habet ꝫ rōem

scz qꝫ ioh̄es aliquo mō dubitauerit·ioh̄es em̄ neqꝫ ꝫ ignorauit·Hila-
rius vo dicit qꝫ n̄ sue ꝫ discipulo⁊ ignorātie assuluit· vt em̄ scirent nō
aliū a se p̄dicatū·ad opa eius in tuēda discipulos suos misit·Et hec est
verio⁊ sn̄ia vt ex xp̄i resp̄one apparz·Quia n̄ dixit ego descendā vel
aliqd ad descensum ptm̄es·ꝫ solū factis et vbis discipulos ioh̄is certi
ficauit·q̄ indiscrete p magistro suo crebr⁹ emulabāt p̄ponentes eiz
ip̄i·Et ioh̄es a⁊pinquās morti noluit eos in ꝫ errore dimittē·ꝫ misit
eos ad xp̄m in q̄ inuenirēt exēpla vite·lumē doctrine·⁊ miracula gr̄e
p que omnia agnoscere poterāt qꝫ ip̄e erat fili⁹ dei·Et sit pz secūdū

M Cūtes renūciate ioh̄i·In hac tercia pte ponit xp̄i rn̄sio vtuosa
qꝫ p miracula eis resp̄ōdet·Nā coꝛā eis multa miracula fecit· vt dicit
luc̄·vij·Et sic pz qꝫ resp̄sio optima fuit·qꝫ incepit a factis·ibi Ceci vi-
clau·am·et termīnata est ad verba ibi·Et beatus est qui nō fuerit scā
dalizatus in me·Actu·j·Cepit ies̄us facere et docere· Primo ꝯ ꝓbat
qꝫ ip̄e erat fili⁹ dei·qꝫ opa talia fi⁊r et ī tanta quātitate et in tali ptāte
nō oꝛando ꝫ p̄cipiendo fecit·q̄ nullus vnquam fecit nec facere potuit
Ioh̄·xv·Si opa non fecissem in eis q̄ alius nemo fecit pctm̄ nō habe-
rent·In eodem·v·Opa que ego facō hec sunt que testi·phi·de me·Se
cundo idem ꝓbat p rōem·q̄ talis est·Beatitudo consistit in agnitiōe
deitatis et humanitatis xp̄i·Io·xvij·Hec est vita eterna vt cog·te so·
deum ver⁊ et quem misisti ies̄um xp̄m·Scandalizari aūt in xp̄o nihil
aliud est q̄z ꝓpter humana opa q̄ ptulit nō credere ip̄m esse deū Nō
scandalizari autem in xp̄o nihil aliud est q̄z sub humanitate xp̄i crede
re diuinitatem esse·humane infirmitatis opib⁹ nō obstantib⁹ q̄ ptulit
Vñ scandalū ponit hic p obice·Obex aūt ꝓprie dicit lapillus q̄ abscō-
ditur in puluere·Hamus etiā dꝛ abscondi in verme et est obex vt scā
dalū in pisce·Vult ꝯ xp̄c hic dicere·Si ille qui q̄zuis videat me huma
ne fragilitatis opa exercere·nihilominus tn̄ credit qꝫ sub humanitate
sit absconsa deitas·beatus qui tūc nō scandalizabitur vel scandalū pa-
tietur in me Sic qui ꝓpter opa humane fragilitatis q̄ pfero n̄ credit
me esse deū nec sub humanitate diuitatē latere·scandalū patiet̄ ī me p
pter qō capiet̄ et ademnabit̄ sic pisces ab hamo·Et hoc dicēs tetigit
valde subtiliter istos discipulos ioh̄is q̄ tali scādalo laboꝛabāt duz p-
pter abstinentiā vite magistꝛ suum ei p̄ferebāt·nō ꝑsiderantes alia
opa que faciebat·Hoc aūt scandalū maxime apparet in moꝛte xp̄i·vt
dicit gre·Grande em̄ scandalū mens fidelis ptulit·quando eū q̄ se fili-
um dei dicebat videbant capi et occidi tanq̄z a deo totalit derelictum
Vñ dicebant·Si rex israel est descē·nūc de cru·et cre·ei·vt patz matℏ·
xv·j·Coꝛ·j·Nos aūt p̄dicamus xp̄m crucifixū iudeis quidē scanda-
lum·Et sic pz resp̄sionē xp̄i in nullo ptm̄ ad iohannē·nisi qꝫ remittit
ad eum discipulos tanq̄z magister remittit scolares ad repetitionem
magis pticulariꝫ instruēdos·qꝫ xp̄c alte ꝓbauerat qꝫ ip̄e erat fili⁹ dei·

Quasi·d·christus·Eatis ad iohannē et renunciate ei mirabilia q̄ coram vobis feci·et q̄ me facē audistis Nā cecos illūminaui·claudos feci ābulare·et lepsos mūdaui·surdos feci audire·et mortuos suscitaui·et pauperes euāgelizaui·i·de euāgelio istruxi·vt īstructores aliop de euāgelio feci·Et tūc iobs exponz vob̄ ꝓphetiā esa·q̄ de messia fuco dicta fuit·q̄ cū factis meis ꝛcordat Qr cū deꝰ ipe venerit et saluabit nos·tūc·s·īm aduētu messie q̄ deꝰ erit apiēt ocl̄i cecop et aures surdop patebūt·tūc saltet sicꝫ ceruꝰ claudicās· ⁊ apta erit lingua mutop·esa·xxxv Itē īm eod·lxi Euāgelizare pauperib mīsit me·Et iō paupes euāgelizāt Dūites em̄ ita sunt īnēti dūntijs ꝛgregādis et ꝛfuādis et īm tm̄ tē poralib ībiāt q̄ d euāgelio īstrui nihil curāt·Et si aliq̄n audiūt vbū dei a solicitudīnib mūdi suffocat īm ore cop et n̄ referūt fructū vt dicit math·xiij·Propter qd xpc dixit Difficile q̄ pecunias habentrabūt i regnū celop·In eod xix· L Moraliter āt nota q̄ filꝰ dei i aduētu suo īm animā pcōris oia supradicta mirabilit opat·Et iō ūstificare impiū ē miraculop maximū·Oia em̄ miracla īm ūstificatōe impij ꝛcurrunt·Propt qd dicit scūs·aug·q̄ mag ē de impio facē piū q̄z creare celū et terrā·Hō em̄ p pcm̄ septē dāna patit q̄ ꝫ īsinuant Prio excecat īm mēte Sap·ij·Excecauit em̄ e·ma·eop Vere pcōr est cecꝰ Nā ducit a dyabolo ad furcas īferni ⁊ n̄ vidz·Pcōr ē sic noctua q̄ īm lumine sol videt nō pōt·ꝫ īm tenebris meliꝰ boie videt Sic pcōr lucē veritatis ⁊ bonitatis dūme n̄ vidz Tenebras āt pcōp ⁊ astutias ⁊ lucra mūdi optime vidz Lu·xvj·Filij hꝰ mūdi vt secli prudētiores filijs lucis īm generatōe sua sunt·Hāc cecitatē dns sanat cū fidei lumē pcōri īfundit·īm q̄ omnia vidz et ꝛgnoscit necessaria ad salutē Act·xv· Et·de purificās corda eop·Et sine q̄ misteria fidei n̄ ꝛgnoscit Vñ dr esa· Nisi credideritis n̄ īntelligetis Et ꝫ est qd dicit Ceci videt·i·pcōres ceci īm mente tenebris pcōp illumīnant Secūdo pcōr p impotētiā claudicat·Claudicare ab impotētia ꝓcedit Pcōr em̄ deuict⁹ a vicijs nō pōt ꝓcedē recta via·q̄ vt dicē boeti⁹ posse peccare ab impotētia ꝓcedit·q̄ ex hoc pōt homo malū agere q̄ īm efficacia et stabilitate bonī stare n̄ potuit Exēplū claudi vel cadētis Ex ꝫ em̄ q̄s claudicat vel cadit q̄ recte ire vel stare n̄ pōt Sic peccatoꝛ ob hoc cadit īm malum quia īm bono stare nō potest·Propter qd dicē aug·Peccatum nihil ē· et posse peccare nō est posse·ꝫ deficere Itē sicut claudus īm omnī passu versus terrā flectit sic peccatoꝛ omni tpe querit tpalem mercedē et terrena ꝛmoda·Propterea ei vadit ad ecclesiam facit elemosinā vt conseruet et augeat īm bonis pūtibus·Propterea xpc dicit Amē dico vobis rece·me·s·math·v·Et dicitur Iob·xij ca·Abundant tabernacla ꝓdonum·Hanc impotentiā christus depellit dū ipe qui est vera fortitudo anime peccatoris illabit īm quo omnia potest homo Phil·iiij Omnia possum īm eo q̄ me ꝛfortat Et p quē omnia fac Et ꝫ est qd ꝫ

dicit·Claudi ambulāt scz recti vſus celū celestia q̄rentes ¶Tercō peccatoz lepzā anime ḿcurzit q̄ lepza corpis ḿ centuplū peioz ē que a solo deo sanari pōt·ꝑ quā reddit abomḿabilē deo 7 sanctis 7 eijcit extra castra·i·extra eccīam sanctoꝝ a dyabolo deuozandus·In cuius figura mandatū est ḿ lege q̄ leprosus deberet mitti extra castra·et caput discooptū portare·q̄ pctōz n̄ pōt dyabolo resistere si deꝰ pmittit dyabolū ꝑprias vtutes ḿ pctōzem exercere·Qui em̄ hz caput discooptū nō habz ḿimico resistē·Vñ cham̄ homicidio ꝑpetrato ait gen̄·iiij· Ecce eijcis me a facie tua·omnis q̄ ḿuenerit me occidet me Qz aūt peccatoz n̄ statim a dyabolo deuozat ex mag̃ dei misericozdia procedit· Tre·nj· Misericozdie dn̄i q̄ n̄ sumꝰ ꝟsumpti·Hāc lepzā p grām suaz dn̄s repellit quā anime ḿfundit·sic ꝟtrariū expellit ꝟtrariū·est em̄ cōtraria grē dei·p quā grām ꝟstantiḿ ab vtraq; lepza curatꝰ est·Et naaman syrus·iiij·reg·v·Et h̄ est qđ dz·Lepsi mundant ¶Quarto peccatoz efficit surdꝰ ab audiēdo ḿeffecta vba vite Psal·cxiij·Aures habent et n̄ au·Pctōz efficit surdꝰ ꝑpt strepitū mūdanoꝝ·q̄ tota die ī domḿijs mūdi 7 ḿt rotās foztune mozat·Sic molēdḿari surdꝰ efficitur ḿ molēdḿa ꝑpt strepitū mole·Propterea dz hiere·xxij·pctōri· Terza·terza·terza·audi verbū dn̄i·Ter dz terza·q̄ pctōz terzena cogitat·terzena loquit·terzena opat·Peccatoz sic dic̄ ps·facit sic aspis qui vt nō audiat vocē ḿcantātis et sic capiat·obturat aures suas vnā ḿittendo ī eā caudā·et aliā figēdo ad terzā·Sic pctōz ne audiat verbū dei et ne capiat ab eo·obturat vnā aurē cauda·i longā vitā sibi ꝑmittēdo et de morte n̄ cogitādo Luc·xij·Gaude anima mea·ba·mlt·bo·rep·zc· Aliā obturat terza·s·circa terzena se totalit occupādo et ḿ eis bonuz suū ꝟstituēdo·Psal·cxliij·Beatū dixerūt populū cui hec sunt·Hāc suzditatē dn̄s expellit dū p grām suā tāgit aures cozdis et facit hominē omnia mūdana ꝟtemné et verbo vite ḿtentū esse Sic tetigit apl̄os qui statim ad vnicuz verbū xp̄i relictis ommb secuti sunt eū·vt patz math̄·iiij·Et hoc est qđ dicit·Surdi audiūt sup̄·verbū dei cū effectu· ¶Quinto pctōz ḿ anima morte culpe morit·q̄ cū vita aie q̄ p gratiā viuit deo ḿ dilectōe dei ꝟsistit·uxta illud hugonis d̄ san·victoze scio anima mea·q̄ amoz ē vita tua·et p pctm̄ mortale odiū dei ḿcurrat·liquet q̄ p peccatū aīa morit cū dei dilectōez amittit·Hec est pessima mors de q̄ sup̄ omnia est dolendū·et ad quā vitandā omīa mala sunt tolerāda·et ad quā expellēdā omnia sunt expendēda·Psal·xxxiij Mors peccatoꝝ pessima·Aug·Vera mors est quā homines n̄ timēt scz separō aīme a deo·Morit hō ḿ corpe et omēs amici cōueniunt et plorant·et curant honozifice sepelire eū·morit ḿ anima et nullꝰ curat et nullus dolet·et nullꝰ plorat·Hanc mortē dn̄s expellit dum amoreꝝ suum qui est vita anime ipi aie ḿfundit·p quā sapiunt ei spūalia 7 terrena dissipúnt·et p quē deus ḿ eo manet et ipe ḿ deo qui est beata

vita animay·vt dicit aug·i·Iob·iiij·Deus caritas est·et q̄ manet in ca ritate in deo manet ꝛc·Et h̄ est qđ dr·Mortui resurgūt ¶Sexto pec catoꝛ efficit paup·qꝛ cū oia bona sint filioꝝ dei·iuxta illud·j·co·iij·om nia vestra sunt siue mundꝰ·siue moꝛs·siue vita·siue pn̄tia·siue futura· et pctoꝛ de filio dei trāsit ad dpaboli fututē·manifestū est q̄ oia bo na pdit·Mat·xxv·Ei aūt q̄ nō hz sez grām filioꝝ·et qđ hz auferetur ab eo·Et si pctoꝛ bona foꝛtune videt habē·certe nō iuste et rite possidet sed sicut p̄do in malū suū qꝛ vt dic̄ aug·Pctoꝛ nō est dignꝰ pane q̄ ve scit·Nulla creata est ita paup sic pctoꝛ·q̄ tn̄ diuntē se dic̄ qđ moꝛs op tie p̄bat· qꝛ in moꝛte diuntias ꝛ delicias et honoꝛes totalit pdit·Apo calip·iij·Dicis qꝛ diues sum et locupletatꝰ suz et nullꝰ egeo·et nescis qꝛ miser es ꝛ miserabil paup et cecꝰ ꝛ nudꝰ·Iustꝰ aūt i moꝛte veras diuntias delicias et honoꝛes inuenit·Propt qđ dic̄ scripta Ecc̄· lxj·O moꝛs bonū est iudiciū tuū·Hāc pauptatē tollit dn̄s dū vtutes anime infundit·que ve diuitie sunt q̄ auferi n̄ possunt ꝛ durāt ppetuo· Et h̄ est qđ dr ibi Paupes euāgelizāt·i·vtutib⁹ sublimāt M ¶Septimo pctoꝛ de omnib⁹ factis dei scandalizat ꝛ murmurat·Nā murmurat đ iusticia dū videt pestilētias venire et homines eternalit dānari·psal·xlviij·Nūquid in eternū irascēris nobis·Itez murmurat de misericoꝛ dia q̄ deꝰ pcit pctoꝛib⁹·Lu·xv·Murmurabāt scribe et pharizei dicētes qꝛ hic pctoꝛes recipit et mādducat cū illis·Itē murmurat de puidētia qua peccatoꝛib⁹ semper pspera eueniunt et iustis aduersa·Hiere·xij· Quare via peccatoꝝ psperat·bene est omnibus qui inique agūt Itez murmurat de bono tempe et de malo·Et breuiter de omnibus mur murat et scandalizat Vn̄ xp̄c exemplū posuit de se et đ iohanne bapti sta dicens·Nō venit iohānes manducare panē neq; bibere vinum·ꝛ dicitis demonium habet·Venit filius hominis mādducare et bibere et dicitis·hic est voꝛator et potatoꝛ vini·vt dicit mat xj·Hic cadit exem plum illius semis qui cū venit cū filio ꝛ asino in ciuitatē et pꝛio ascēdit ipe asinum·secūdo fecit ascendere filium·tercō ascendit ipe et filius sit quarto nullus eoꝝ ascendit·et de omnibus fuit murmuratū Istd est pessimum peccatum sez murmurare et scandalizari de factis dei· j· coꝝ·x·Neq; murmurauerit⁹ sicut quidam eoꝝ murmurauerunt et pierunt ab exterminatoꝛe Hoc murmur et scandaluz dn̄s sedat p lumen spūssancti qui docet nos credē omnia·iuste pcedere ꝛ recte di spoñ·j·Iob·ij·Vnctō eius sez spūssancti docebit vos de omnib⁹ Et sic patet terciū ¶Quarto ponit iohānis admēdatio copiosa cū dicit Illis aūt abeuntib⁹ cepit iesus dicere ad turbas de iohe· Quid existis in des tum videre ꝛc·Siquidē totus populus exibat in desertum ad viden dum et audiendū iohannē· Sed noluit iesus admēdare iohem coꝝ di scipulis suis qꝛ tūc magis confirmasset eos in erꝛoꝛe quo euz sibi p̄fere bant·sed illis abeuntib⁹ cōmendauit eum coꝝ turb a Que quidem

cōmendatō necessaria fuit et dig̃. Siquidē ex interrogatōe iobis qua
druplex error turbe surrexit de iohāne. Quidā em̄ cogitabāt q̄ esset
mobilis in sua fide. cū paulo an̄ xp̄m asseruit deū. d. Ecce agnus dei q̄
tol. ꝛc. Iob. xij. Modo interrogat Tu es q̄ ventur⁹ es an alīū expecta
mus. Et iō xp̄c h̄ remouēs asserit iobem nō esse mobilē vt arundinez
sed firmū in fide sua. Quidā assimilabāt eū histrionib⁹ q̄ in facie laudāt
homines vt accipiāt d̄ reb⁹ dn̄oꝝ et p ꝑs̄ n̄ existimabāt eū esse sancte
vite. Hoc xp̄c remouēs dic eū n̄ esse mollib⁹ vestitū vt histriones qui i
aula regū morant et eis adulant dicti adulatores ab aula Vñ iobs ta
lia nō q̄rebat. s. mollib⁹ vestiri et in aula regū et dn̄oꝝ morari et deli
cijs affluere imo induebat tunica de pilis camelor⁹ facta. et zona pellicea
ad lūbos eius. et in deserto habitabat. ꝛ in spelūca iacebat et cib⁹ ei⁹ fuit
locusta et mel siluestre vt p̄z mat. iij. Et asperā et sanctā vitā ducebat.
Et nota h̄ q̄ vestis iobis et omniū iustoꝝ est vestis iusticie. q̄ figura
ta ē p in̄ꝑsutilē tunicā xp̄i quā de⁹ suus maib⁹ texit. vt ph̄ia dixit boe.
q̄ fac̄ hominē dignū nuptijs eterni reg̃ quā ille paup n̄ h̄ns d̄ nuptijs
est expulsus. vt p̄z mat. xxij. Ista vestis est valde rigida et n̄ est mol
lis. q̄ arta est via q̄ duc̄ ad vitā. mat. vij. Vestis āt pc̄ōris est mollis.
q̄ homis mūdi est delectabil̄. Ista vestis mollis est pellicea vtpote de
coriis paupeꝝ facta. q̄ cib⁹ dū itū vita paupeꝝ ē. Exemplū de vsura
rijs et p̄domib⁹ q̄ excoriāt paupes. Ista est vestis illa quā rex amon p̄
cidi fecit nuncijs q̄ venerunt eū visitare. Rex amon id est. dyabolus
peccatorib⁹ q̄ vadūt ad eū visitare ad infernū p̄cidit vestes sc̄z in morte
quia tunc omnia bona auferunt ab eis. et tunc sunt viri confusi fortis
ter valde. quia tunc apparet ignominia eoꝝ. nam quia supra omnia q̄
fierunt honores suppeditant a canibus q̄ sup omnia q̄ fierunt diuitias
expoliant ab omnib⁹. Cum ista veste pellicea eiecti sunt primi paren
tes de paradiso post q̄z vestē innocentie p̄diderūt. Istā vestez mollem nō
habuit iobes baptista. sed peccatores q̄ morant in domib⁹ dominoꝝ
mundi vestiti sunt ea. Quidā credebāt eum n̄ esse ꝓphetā p eo q̄ futu
ra nesciebat. qđ ad ꝓphetā p̄tinet. Sed de eis interrogabat. Hoc chri
stus remouēs dixit iohānem nō esse ꝓphetā solum ꝫ plus q̄z ꝓphetaz

NVbi nota q̄ vere iobes fuit plus q̄z ꝓpheta q̄ntū ad sex. Primo
q̄ in vtero in mūdo. ꝛ in lumbo ꝓphetauit qđ null⁹ ali⁹ fecit. Secō q̄
indice xp̄m ostēdit quē oīes alij futur⁹ esse dicebant. Tercio q̄ fuit
ꝓpheta ꝑsolatōris ꝫ alij afflictōis p eo q̄ dicebant expecta reexpe
cta. Spes aūt que differt affligit animā. vt dicit p̄u. xij. Quarto quia
nō solum vera p̄dicabat et p̄dicebat ꝫ semper agebat sancta. qđ mul
ti alij non fecerunt. Quinto q̄ alij ꝓphete de ipo iobe ꝓphetauerunt
vt malachias. Ecce mitto angelum meū. ꝛc eiusd̄. iij. Sexto q̄ omnez
ꝓphetisatōem terminauit Matꝫ. xj. Vsq̄ ad iobez lex ꝛ ꝓphete. Quidā
credebāt iohānez nō esse nunciū dei p eo q̄ secretū de messia futuro

nō reuelauit ei·qō ad nunciū ptīnet·s·secreta dīn portare·Hoc xpc re:
mouet·d·eū esse angelū·i·nunciū·de q̄ scriptū erat malach·iij·q̄ debe:
bat aduentū messie filij dei īmediate p̄cedere 7 viā ei p̄parare·s·p̄dicā
do et baptizādo et hominēs ad penitentiā ꝺducēdo et xpo testimoni
um phibendo In q̄ magn̄ iohis fama declarat Et sic pz q̄ m ꝛmēdatōe
iohānis q̄ttuor vtutes cardinales apparēt in eo pfecte fuisse Nā i eo
q̄ dissimlt arundini describit fortitudo insinuat·in eo q̄ n̄ fuit molli:
bus indut⁹ nec in aula regū ꝛmorat⁹ eius tpantia manifestat·in eo
vero q̄ xpheta asserit eius prudentia ꝛmendat·ſ in eo q̄ angel⁹ ap:
pellat eius iustitia declarat·In angelo em̄ id ē nūcio hūilitas et fidelī:
tas designat·q̄ ad iustitiā reducūt O Moralit aūt ad edificatōez
nostrā nota q̄ iohēs n̄ fuit arūdo q̄ ꝛdicōes arūdinis ꝛuemunt pec
catores et n̄ iohi·Assimilat aūt peccatores arundini q̄ztū ad q̄ttuor·Prio
q̄ arundo radicat in arena et terra fluida et n̄ in petra·sic peccator n̄
radicat in petra xpo·ſ in mundo fluēte·j·Io·ij·Mund⁹ trāsit 7 ꝛcupi
scentia eius·Et iō pctōr cū mundo trāsit·q̄ vt dic̄ gre·q̄ labēti inmitit
necesse est vt cū labēte labat·Iohēs āt in petra xpo fuit radicatus Sic
iustus primo 7 principalit dz fundari in xpo q̄ est regnū dei 7 iustitia
eius Et nota ꝟ q̄ arbor bn̄ radicata 7 fundata difficulē eradicat·sic qui
bn̄ radicat⁹ est in xpo vl in mūdo ab vtroq; difficile mouet Et iō at:
tendendū est vbi hō primo mittat radices vtr in xpo vl in mundo·
Secūdo q̄ arūdo exteri⁹ hz pulcritudinē in foliis·et interius in stipi
te vacuitatē sic mund⁹ et mūdani exteri⁹ apparēt pulcri et interi⁹ sunt
vacui et deformes Vacui sunt q̄ n̄ habēt vtutes q̄ sunt ve et ꝓprie di
uitie hominis·nec habēt deū q̄ est oīe bonū·et iō nihil hn̄t·ſ sunt oī
no vacui et iō sp desiderāt repleri tāq̄z nihil hn̄tes Sūt etiā deformes
q̄ tria sunt turpiora de mundo scz infern⁹ dyabol⁹ et anima pctōris
sic tria sunt pulcriora q̄ repiunt in creaturis scz padisus angelus 7 ani
ma iusti Iohēs aūt n̄ fuit vacuus interi⁹·ſ plenus spūsancto Luc·j
Spūsancto replebit adhuc ex vtero matris sue·Itē exterius fuit exte
nuat⁹ et rigid⁹ Vn̄ inter oīs sanctos depingit exteri⁹ deformis In
tus aūt fuit pulcerrimus Sic iustus dz esse interius plenus vtutib⁹
et exteri⁹ vacuus esse in reb⁹ mūdi·interius pulcer 7 exteri⁹ abiectus
et attenuatus Hic pz exēplum de galla puella simachi ꝛsulis et patri
cij filia q̄ cum a pentib⁹ molestaret vt recipet virum·alioquin vt dice
bant medici haberz barbā Nō curauit habere barbam 7 esse exterius
deformis dum interius esset formosa·in dyalogo ē·Potest etiam per
arundinē ypocrita designari·q̄ exteri⁹ luc̄z p apparentē cōuersatōz·interi
us āt est vacuus q̄ vitatē vtutis nō hz q̄ ad mod⁹ arūdinis ad ventuz
detractōis vel adulatōis in drusa movet Hec est illa arūdo q̄ christū
sitientē aceto potauit·vt pz mat·xxij· Sitit xpc salutē nrām et bonita
tem ſ ypocrita spēm bonitatis ei ꝓmat·sic acetum sibitudinē hz vini

et tñ vñū nō est. Tercō qz arūdo ē valde debilis et de facili euellit et frangit z ad oñez ventū mouet. sic peccator est valde debilis ad onera penitentie nec pōt ea sustinē frangit etiā in oi aduersitate sibi ptingē te z blasfemat z ad omnē ventū teptatōis flectit et mclinat. Arundo vere est mūdus qz nulla stabilitatē hz. Ecc. xxvij. Sicut luna mutatur i mundo q semp stultisat z coronat rosis vt puer sp vult in choreis iocari z iō nullo mō in eo est confidendū. Hz iobes fuit valde fortis qz a flumine psecutōis vinculatōis z detollatōis euelli n potuit a fide et opez iusticia. Nec a vēto adulatōis fuit mot cū iudei miserūt legatos z nūcios qz volebāt eū p messia siue xpo recipe sz dixit. Non sum vt pz Iob. j. Sic vir iust dz esse fortis ad onera penitētie et i omni aduersitate fortune firm. qđ tūc erit qñ a mozē dei habebit. q facit grauia leuia. Quarto qz arūdo hz lanuginē p fructu. sic peccator nō refert fructū ex opibus suis. Sap. v. Spes impij q lanugo q a vēto tollit. Ro. j. Quē fructū habuistis tūc in illis in qbz nūc erubescitis Iohannes aūt fructū retulit qz p triplici cā debeť ei fruct centesimus sez qz virgo qz pdicator z qz martir. Sed vir iustus debz facere bona opa quoz gloriosus est fructus vt patz in libro sap. mj. capitulo

De epistola sermo sextus

Sic nos existimet hō vt ministros xpi. j. coz. iiij. In tota epla modierna vnū intendit apls. s. falsum iudiciū q ad ministros xpi subditis phibē in q cū euāgelio z coordat. In q ostēdit qz xpc falsaz opinionē de iohe baptista dei mistro ppter interrogatōz quā fec exortā p multiplicē de iohe z emendatōez deleuit. ostendēs ipz vez mistz dei. Tria g apls circa tale iudiciū i hac epistola facē. Primo dic qz viri eccliastici q ab eccia in suis officijs z stituūť ad diuina tractāda debēt vt xpi ministri a reliqs reputari ibi. Sic nos existimet hō vt mi. z dispē. mist. dei. Secdo oñdit qz tales mistri nō debēt a suis subditis iudicari. ibi. Mihi ia qrit mt dispēsatores. Tercō ostēdit q̄ttuor rōes q debēt tale iudiciū cohibē ibi. Mihi aūt p mínimo ē vt a vobis iudicer aut ab hūano die ꝛc. Primo g dic apls qz viri ecclesiastici q ab eccia in suis officijs ministituūť ad diuina tractāda debent vt xpi ministri a reliq ppo estimari et h ibi. Sic nos existi. hō ꝛc sez viros ecclesiasticos existimet hō qlibz vt ministros xpi qrentes. s. xpi honorē z ei seruientes. j. coz. iiij. Nō enī nosmetipos pdicamus sz iesum xpm dñm nostz. nos aūt seruos vestros p ihm z dispensatores ministeriū dei. Nota qz dispēsator est q puidet et disponit qđ cuiqz psone ꝛgruit et fm hoc cuiqz distribuit. Vel q disponit misteriorum officia vel quecūqz alia bona dñi sui. Talis dispensator erat paulus et tales debent esse prelati omnes et ministri ecclesiaz. Cor. j. Cp factz sum ego paulus minister secundū dispensationem dei que facta est

mihi in vobis .j. pe. mj. Vnusquisq; sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes sicut boni dispensatores multiformis grē dei. Quid aūt ministri eccie poti⁹ sunt dissipatores q̄z dispēsatores qui dissipant patrimoniū xpi. Luc. xvj. Hō quidā erat diues q̄ habebat villicum et diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona illius. Circa hanc primā ptem epistole ad edificationem nostrā tria sunt videnda. q̄ cum quilibet xpianus sit emptici⁹ seruus xpi eius sanguine redemptus et de potestate dyaboli ereptus. debet ei fideliter mīstrare et deuotū obsequium exhibere. et omnia bona que habet ad honorez et voluntatē dñi expendere. cū bonoꝝ ipius sit dispensator et nō dominus. Et iō primo videndū est que requirūt ad hoc q̄d mīsterium et seruiciū nostꝝ sit deo acceptū. q̄d valde solicite attendere debemus quia in tali seruicō curr̄unt res z psone et maximū lucꝝ et maximū damnū. Si em debito mō fiat remunerandū est vita eterna. Si ei aliquis multo tpe z multo labore z solicitudine addiscit aliquā artez ex qua tm modicū lucꝝ ꝓsequit. cū quanta solicitudine deberet addiscere mīsteriū hoc. circa q̄d pōt accidere maximū lucꝝ et maximuz damnum. Et iō nota q̄ septē requirunt ad h̄ vt nostꝝ seruicium sit deo g̃tū. P Primū ē intelligētia vitatis q̄ p fidē habet. vt sc̄z credam⁹ de deo omnia q̄ fides catholica credit. Hebr. xj. Credere em opor̄tet accedentē ad dm q̄ est. z inquirentib⁹ se remuneratoꝝ sit. Sic em regi terreno nō est accept⁹ mīster cec⁹. h̄ intelligens. iuxta illud .puer. xmj. Accept⁹ est regi mīster intelligēs. sic regi celesti nō est acceptus mīster infidel. h̄ fidelis. Heb. nj. Sine fide impossibile est placere deo. Quō em q̄s poterit placere deo nisi sciat q̄ placita sunt deo. q̄d p fidez scit. Et iō iudei et saraceni z oēs extere natōes q̄ huiūt deo. eoꝝum seruicia nō sunt deo accepta. q̄ nō h̄nt fidē. et iō nesciūt quid faciunt. et quidē credentes se obseq deo peccāt. Iob. xvj. Venit hora vt oīs q̄ interficit vos arbitret obsequiū se p̄stare deo. z h̄ facient vobis. q̄ nō nouerūt patrē neq; me. Aug. Omnis actio infideliū mala. Secundum est ꝓformitas mor̄ v[illegible]ealitatis q̄ p imitatōez habet vt cōformet se mīster moribꝰ dñi [illegible]onformari em debem⁹ actib⁹ xpi z eius seq. Iob. xij. Si quis mihi mi[illegible]istrat me sequat. Similitudo em mor̄uz dilectionē generat. Ecc. xmj. Omne animal diligit sibi simile z omnis homo ꝓximū suū. Tūc em deo acceptū est mīsteriū nostꝝ qñ ei in actib⁹ ꝓformamur vt sicut [illegible]e est sanctus impollutus segregatus a peccatoribꝰ ita et nos sim[illegible]eui. xj. z xix. Sancti estote quoniā ego sanctus sum. Qualis est e[illegible]go dominus talis mitit esse mīster. Propter quod dicitur prouer. xix. Princeps qui libenter audit verba mendacij. omnes mīstros habet impios. quia scz mituntur ei in malo cōformari. Hic cadit exemplum cuid̄am infirmi qui videbatur sibi esse gallus quem nullus medicoꝝ poterat curare nisi quidam medicus

q̃ simulauit se similiter esse gallū. Et tūc infirmus accessit ad eum et omnia q̄ medicus faciebat similiter et ipe faciebat. ꝛ medic⁹ assumpsit medicinā similit et ille. p quā liberat⁹ fuit. Nunq̄z placet mulier viro nisi ꝯformet se actib⁹ suis vt moꝛib⁹. Et iō vidue nō libent assumunt qꝫ sunt alioꝝ moꝛib⁹ ꝯformate. ¶ Terciū est r[illegible]dicia puritatis q̄ p caritatē habet p̄s. c. Ambulās in via imaculata ꝫ. [illegible] mīstrabat. Nec catū reddit animā nō solū imundā ꝫ lepsam. Vñ pctm̄ p lepā in scriptura designat. Sicut g̃ null⁹ dñs vult mīstꝛ lepsum sibi mīstrare imo abominat ipm. sic xp̃c nullū vult sibi mīstrare peccato moꝛtali infectū. imo ex ipo mīsterio ipm ꝯdēnat. vt pt̃z in mīstris ecc̄ie q̄ si in peccato moꝛtali in sacramentis ecc̄ie deo mīstrent moꝛtaliť peccant. Hic cadit exemplū illius dñe tudertine de q̄ gre. dic̄ in dyalogo qꝫ cū denocte polluta esset a viro de mane pcessit ad dedicatōz oratoꝛij sancti sebastiani. et tetigit reliq̄as ei⁹. et statim inuasa est a demōe Hanc immūdiciā peccatoꝝ caritas depellit. qꝫ ipa est ignis diuinus q̄ animā purificat ꝛ ꝯsumit rubigines peccatoꝝ. puer. x. Vniuersa delicta opit caritas Lu. vij. Remittunť ei peccata multa [illegible]lexit multum. ¶ Quartū est act⁹ humilitatis qui p subiectōz habet. ꝑmiū em̄ mīstri est būilitas ꝛ subiectō. hz em̄ dñm discalciare ꝛ equū p̄parare ꝛ ei genu flectere ꝛ in omi obsequio ei assistere Et iō ꝯtra naturā ꝛ rōz mīstri est supbia. Et ꝫ multoma g̃ in mīstris xp̃i dz obꝑuari ñ solū hac rōe. ꝫ etiā qꝫ dñs eoꝝ humillim⁹ fuit. Mat. xj. Discite a me qꝫ mitis sum et būilis coꝛde. Valde g̃ mōstruosum ē et detestabile q̄ aliq̄s de mīstris sit supb⁹ ꝛ ambitōsus cū dñs eoꝝ sit būlis. Et iō iesus discipuť suis ait matꝫ. ij. Quicūq̄z inter vos vult ma. fieri sit mive. Sec⁹ est in mīstris dyaboli. cū ipe sit supbissim⁹. et iō sic̄ ipe est supbus et ipi sunt supbi. Iob. xlj. Ipe ē rex sup oēs filios superbie Sed in mīstris xp̃i nullomō ē tolerādū. p̄s. c. Nō habitabit in medio domus mee q̄ fac̄ supbiā. Hec humilitas subiectōz hz qñ sc̄z mīster xp̃i vult subesse ꝛ ñ p̄esse ꝛ oēs alios reputat se superiores. j. pe. v. Nō q̄i dñantes in clero. Et itez. Superiores inuicē arbitrātes. phił ij. Quā tū est patiētie longanimitas q̄ p adūsoꝝ tole[illegible]ā habet. Dz em̄ mister sustinere coꝛrectōes dñi in dictis ꝛ [illegible]factis. et obsequia laboriosa tolerare. vt mercede retributōis ñ careat. ij. coꝝ. vj. In omnib⁹ exhibeamus nos sicut dei mīstros in mul. pa. Iob xnj. Etiā si occiderit me in ipo sperabo Mīster xp̃i dz facē sic̄ canis q̄ si expellit p vnum hostiū statim redit p aliud Nō coꝛonat xp̃c aliquē mīstꝛ suuz nisi sit p̄batus in patientia aduersarioꝝ. sicut rex terꝛen⁹ non dat ciuitatem militi nisi multa aduersa p̄o eo sustinuerit vel paratus sit sustinere. Iaco. j. Beatus vir qui suffert temptatōz. qm̄ cū p̄batus fuerit accipiet coꝛo. ꝛc. ij. thi. ij. Nemo coronabit nisi q̄ le. cer[illegible] ¶ Sext[illegible] negociatō fidelitatis que p sincerā dilectōez habet. Matꝫ. xxm[illegible] .iputas est

fidelis fuus et prudēs quē astituit dñs sup fa.s. Qm̄ em̄ mīster habet sincerā dilectionē ad dñm tunc em̄ negocia fideliter agit· alias q̄rit vtilitatem ꝓpriā et non dñi·et tunc valde a dño diligit· et carꝰ habet Eccī·xxxvij·Est tibi fuus fidelis sit tibi q̄ aīma tua·Et nota q̄ merces non retribuit scdm multitudinem negociorꝫ·sed fm fidelitatem· Matth·xxv·Quia sup pauca fuisti fidelis supra multa te astituam ¶ Septimū est strenuitas velocitatis que p solertē diligentiā habetur· Quando mīster xpi solicitus est et velox in mīsterio suo acceptus est illi·sicut mīster solicitus et velox acceptꝰ est regi et dño terreno puer·xxij· Vidisti virꝫ velocē in ope suo·coram regibꝫ stabit· Econtrario est de pigro·q̄ mīstrꝫ negligentē et pigrū dñs libenter expellit et cū magnis urgijs sustiet eū·Eccī·xxij·De sterco boū lapidatus est piger·i·vilissima obūrgatōe· Sic de muliere pigra q̄ p totam septimanā n̄ purgat domuz nisi i die sabbati et domꝰ eiꝰ videt qdā stabulum·sic sunt multi clerici circa officium dūinū valde negligētes nec attēte·nec tpe suo dicētes· Aliqui sunt qui officiū dūinū n̄ dicunt nisi die dñica·et ecām dei tenēt sic aliā domū ꝓpria biere·lxvnj·Male dictus vir q̄ facit opus suū negligent·Iob·ij·Auferte ista hinc et nolite facere domū patris mei do·ne·Seculares vo dñi aīas suas purgant semel in āno·et magis sunt soliciti de fuicō equorꝫ suorꝫ q̄z de seruicō dei· ¶ Secūdo videndum ē in quo xpc vult sibi mīstrari· Et dicendū q̄ in tribꝫ sibi a nobis et mīstrari et seruiri pōt· Primo in solerti custodia nrī·Abacuc·ij·Sup custodiā meā stabo· Quilibet hō q̄ dam ciuitas dei est·Iuxta illud psal·lxxxvij·Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei·In q̄ deus sponsam et filiā suā·i·aīmā ad ipi imaginē creatam collocauit ab hostibꝫ custodiendā·q̄ huic ciuitati dūersa cōtinua mouēt plia·Iob·vij·Militia est vita hoīs sup terrā·In hoc g̃ xpo mīstrare dēmus vt sponsam suā·i·aīmā nrām et ciuitatē suā ita custodiamus ne ab hoste capiat·et in captiuitatē inferni ducat·ij·Thi·ij·Labora sic bo·mi·xpi iesu·Sic militauerat apls q̄ dicebat·ij·Thi·mj·Bonum certam̄ certaui·cur·ꝓsumma·fi·ser·Secūdo in fideli et vtili vsu v. ī et donorꝫ nobis collatorꝫ·sic dicit Iob·j·ca· Quilibet hō egre ditu. udus ex vtero mris sue·Et pbs dic̄ q̄ anima nascit sicut tabula rasa·Et a nobis petit nihil habem⁹·ig oia bona nobis a deo donant· prima·corꝫ·mj·Quid habes qd̄ n̄ accepisti·Sic g̃ xpo mīstrare debemus vt virtutibus et gratijs nobis concessis laudabiliter vtamur ad dei honorem et ꝓximi vtilitatē·Et iō n̄ debemus abscondere bona dei vel mutiliter tenere· q̄ iste seruꝰ qui abscondit pecuniā dñi sui condemnatus est·vt patet lu·xix·Domine ecce mna tua quā habui repositam in sudario·Sic bene vsus fuerat ille bonus seruus qui dicit·Domine quinq̄z talenta tradidisti mihi·ecce alia quinq̄z suplucratus sum Matth·xxv·ij·pe·j·Ministrate in fide vestra virtutē et opa fructuosa

Ve ḡ illis qui bonis dei ad ipúus vitupiū et ꝓximi nocumentū vtūt Tercō in subuētōe suoꝝ xpi opa pietatis eis exhibēdo·et q̄ztū ad coꝛpus ⁊ q̄ztū ad aīmā·Sex em̄ sunt opa pietatis ad coꝛpꝰ·et sex q̄ztum ad aīmā·In ꝟ ḡ xpō mīstramꝰ si opa pietatis ꝓxis exhibemꝰ ·qꝛ hec opa ipe reputat sibi fieri·Mat·xxv·Esurúi et dedistis mihi mādu care ꝛc·Amē dico vob q̄zdúi fecistis vni ex mīmi·ꝛc¶ R ¶ Tercō vi dendū est q̄re dño mīstrare debemꝰ·Dicendꝫ qꝫ ꝓpt̄ tria ¶ Primo ꝓpter debitū reddendū ex īnumeris bn̄ficijs deo suire obligamur· et maxime ex trib·Pꝛio qꝫ ad imagīē suā nos creauit pulcerꝛimas creaturas et sui capaces ¶ S ¶ Cogitemꝰ q̄ztū tenémur medico q̄ red didisset nobis visum vl̄ manꝰ vl̄ pedes ꝛc·Quātū vo tenemur deo q̄ coꝛpꝰ et aīmā nob dedit·Iob·ij·Manꝰ tue dn̄e fecerūt me ⁊ plasma: uerūt me·Secūdo qꝫ oīa nobis subiecit et ad nostꝝ mīsteriū et sui: tutē oꝛdīauit et etiā āgelos suos·ps·lxxxx·Angel̄ suis mādauit d̄ te ꝛc·De q̄ mirat ꝓpheta·d·Quid est hō qꝫ memoꝛ es eiꝰ·Omnia subie: cisti sub pedib eius oues ꝛc·ps·viij·Tercō qꝫ ipe ī luto et latere moꝛ talitatis p·xxx·ānos nobis suiuit ⁊ pedes nob lauit·et vt nos redime ret morti se tradidit·et ō totalit̄ et m̄ oib ⁊ p om̄e tps ⁊ omni gene re famulatꝰ ei obligamur·Et si oi die millesies moꝛeremur nō t̄n essꝫ sufficiens reꝛpensatō·ps·cxv·Quid retribuā dño ꝓ ommib q̄ retribu: it ꝛc·q·d·mihi dignū ¶ Secūdo deo tenemur mīstrare ꝓpter p̄ciū cō sequendū vt si terꝛeat laboꝛ alliciat merces q̄ mīmita ē ¶ T ¶ Triplex aūt p̄miū ꝓseq̄mur si deo seruímꝰ·Primū ē qꝫ si deo suímꝰ totꝰ mū dus seruit nobis·Qꝛ vt dic̄ aug·q̄ subest úgo xpi omnia subsunt ei· Bern·Fideli hominī totꝰ mūdus dúntiaꝝ est·totꝰ plane qꝫ tā ꝓspe: ra q̄ꝫ aduersa coopant̄ ei m̄ bonū·Ro·viij·Diligentib deū omnia coꝛ opant̄ m̄ bonū·Secundū ē qꝫ deꝰ suos sutoꝛes nobilitat valde·trās ferens eos de genere seruoꝝ ī carissimos filios·ps·lxxxj·Ego dixi dij estis et fi·excel·Huiꝰ habemus exemplū m̄ cruce xpi que seruiuit deo p bꝛeue tempus m̄ duro seruicō et tamen ita exaltata est·Augustīꝰ Crux de penis latronū transijt ad frontes impatoꝝ Quid ḡ dn̄s faci et fidelibus suis si tantū honoꝛē ꝛtulit penis suis·Hoc etiam patet m̄ apl̄is et alijs sanctis·Nā beatos se reputant ipatoꝛes si possunt oscu lari ossa eoꝝ Terciū est quia deus seruitoꝛib suis dat totum regnuꝫ suū qd̄ est omne bonū·Nō sic alexāder diuisit regnū suuꝫ duodecim pueris suis·j·macb·j·Sed xpc cuilibet dat totū Lu xxij·Vos estis qui pmansistis mecū m̄ temptatōnibus meis et ego disponam vobis sic dispo·mi·pa·me·reg ¶ Tercō debemus deo mīstrare ꝓpter toꝛm tum vitandū qꝫ cū ex multis beneficijs teneamur seruire dō vt dictū est·nisi hoc fecerimus ꝓ ingratitudīne igni eterno et tenebꝛis meri: to ꝺdemnabimur·Matb·xxv·Inutilē pijcite m̄ tene·exte· Hoc autez toꝛmentū m̄ trib ꝛsistit·Primo et pn̄cipaliter m̄ separatione a dō

secūdo ín 2úunctōe ad tozmēta·Mat·xxv·Discedite a me ma·ecce p̄mū·ín ignē eternū·ecce secundū·Tercō ín deozdínatōe viriū aíme et corpis et remozsu 2scie·Esa·lxvj·Vermis eoz ñ mozieť·i·remozsus cō scientie Et sic pz primū Scdo dic apl's q̄ míster xp̄i ín suis mínistrijs ñ dza subditis údicari·et ℔ sic ē·Hic·i·ínť vos subditos·iā queriť id est·ín tpe p̄nti·cū mag̃ expectandū essz vsq; ín futuz donec de⁹ údicet vt fideť q̄s sez ínť dispēsatozes iueniať·quasi·d·Vos údicatis mi nistros et dispēsatozes xp̄i q̄ ñ sunt fideles ¶ V Cēseq̄ter tercio apl's ponit q̄ttuoz rões p q̄s oñdit q̄ tales sic údicātes sunt redargu endi et cohibēdi·Quaz pria est q̄ mínistri ecclie vł plati paz curant talia údicia·Et ió mhil ꝓsunt·Ecc·xxxvj·Vbi audit⁹ ñ est ñ effundas ser monē Et ℔ sic est·Mihi āt ꝓ mínimo est·i·paz curo·vt a vob údicer· et siť paz curo si údicer ab hūano die·i·ab íntellectu humano·s·carnali q̄ solū carnalia videt ñ sic ínteller⁹ et dies sc̄ōz q̄ spūalia videt Vel ab humano die·i·ab homie qñ ē ín suo die·i·ín hac p̄nti vita ín q̄ videt tm̄ exteriora et ió ñ pōt bñ údicare·j·reg̃·xvj·Mō vidz ea q̄ patent·de⁹ aūt ínťueť coz·Sz 2tra ℔ est illō ecc·xlj·Curā habe de bono nomine·ij·Co·viij·Prouidem⁹ bona ñ solū corā deo·sz etiā corā hoibz Ad ℔ dicendū q̄ laudis fama nob ñ est q̄renda ꝓpť honozē ꝓxímū · et sic ñ curat apl's·sz ꝓpť honozē dei et ꝓxímí edificatōz·et sic loquūť scripture p̄dicte ¶ Scda rō est·Null⁹ melí⁹ pt alíū údicare q̄z ipe seip̄m sz null⁹ seip̄z údicare suffic̄·g̃ mťtomm⁹ alíū·et ℔ ē Sz neq; meip̄z údico·i·údicare valeo certo ꝛ diffinito údicō·q̄ tm̄ meli⁹ 2gnosco meip̄z q̄z vos Petr⁹ putabat seip̄m bñ 2gnoscé qñ dixit mat·xxvj·si oportu erit me tecū moźí ñ te negabo·ꝛ tm̄ decept⁹ fuit Sz 2tra ℔ videť esse qđ dz ínfra Si nosmetipos údicarem⁹ ñ vtiq; údicaremur·Et dicē dum q̄ hic loquiť de udicō examínationís·hic autem de údicio diffinitōnis vel condemnationís Et q̄ nō possit seip̄m diffinitiue údicare ostendit cum dicit·Nihil mihi 2scíus sum·id est·nullius grauis delicti conscientiam habeo·sed non ín hoc ústificatus sum ín oculis dei· qui forte aliq̄d peccatum occulte habet·Psalmo·xviij·Delicta quis ínteliigit·puer·ij·Quis potest dicere·mundum ē coz meum pur⁹ suz a peccato·Ecc̄ōrix·Sunt ústi atq; sapiētes et opa illoz ín manu dī et tm̄ nescit hō vtz amoze an odio dign⁹ sit Sz 2tra dicit iob·j·epístola tercō ca·Carissimi si coz nostz ñ repbenderit nos fiduciam habemus ad deum·Sz q̄ fiduciā hz ad deum ústus ē·Et dicēdum q̄ ℔ nō dic̄ q̄ si nō hz hō 2scientiā peccati g̃uis q̄ sit ꝓpť ℔ ustus·sz q̄ illis qui sic p secte víuunt vt nō agāt 2tra cōscientiā deus reuelabit·si est peccatuz ín eis vel ín generali cōtritōe dímittet·Vnde de saracenís dicit q̄ viaz veritatis nō audíunt q̄ si víuant bene ſm legē naťe q̄ deus eis viā veritatis sue siue p angelos siue p hommes reuelabit·Oz vt dicit dpoín· Multos iam angeli erudierūt ¶ Tercia rō taťē·Nullus debet aluz

udicare nisi habeat sup eum autoritatē ꝫ sup mīstros eccl'ie null⁹ hz potestatē vel autoritatē nisi de⁹ vł aliqs loco dei·g a seckaribz udicari ñ debēt·Et ꝫ ibi·Qui at udicat me dñs est·q·d·Nō debetis me udicare vtz sim fidel dispēsator an nō·qz ñ habetis autoritatē sup me ꝫ dñs udicat me·qz hz autoritatē·q est maior uder ⁊ testis et ꝟgni tor ꝟscie·Hiere·xxix·Ego sum uder et testis dic dñs Io·ij·Ipe emz sciebat qd esset in hoie Vide g diligent qz ꝫ tangit triplex udicium· Primū est homis de homine et de occultis ei⁹ et ꝫ est ommino icertum·Secundū ē hois de seipo·et ꝫ ñ est oino incertū·nec ē oino certum·Terciū est dei de hoie·⁊ hoc ē oino certū Quarta rō qi ꝟcludē do inducit·et est talł·Iudiciū et omnia cetera req̄rit suū tps determiatū·ꝫ tps udicij nō est adhuc·ergo ñ licet mō udicare·Et ꝫ ē·Nolite ante tps udicij udicare·udicō diffinitōis suspicioso Icc·viij·Omī negocio tps est et oportunitas qaduscz veniat tps dñi·s·ad udicāduz· Tūc em erit tps udicij Isa·xij·Dñs ad udicandū veniet cū seniorib ppli sui·q illuminabit abscōdita tenebraz ·i·manifesta faciet opa tenebrosa·s·pcta in tenebris facta q̄tū ad malos Io·xij·Omis q male agit odit lucē·Et manifestabit ꝟsilja cordiū·i·opa bonoz ex discretōe ⁊ deliberatōe facta·Dañ·vij·Iudiciū sedit et libri apti sunt·i·corda singulorū·Et tūc laus erit vnicuiqz scz bonoz ꝑ bonis opib et intētōnibus rectis·Prou·xij·Date ei de fructu manuū suaz ⁊ laudent in portis opera eius Et sic patet secundū tercium et quartū

Dominica quarta·de euangelio·Sermo septimus

Miserūt udei a hierosolimis sacerdotes et leuitas ad iohem vt interrogarent eum·tu quis es·Iob·j·In euangelio ꝓcedentis dñice ostendit quomō xp̄c multipliciter iohannem baptistā ꝟmendauit·In pītis aūt dñice euāgelio ostendit quomō iohānes magnificauit xp̄m et se summe humiliauit·et dicit se esse vocez ⁊ ꝓconem xp̄i·vt nos excitet ad ꝓparandum vt occurram⁹ saluatori nostro obuiam in proximo in mundum venturo ꝑm ecclie repsentationem·in quo ip̄i⁹ aduentus in mentes nostras ꝑm veritatē figmificatur·Agit ergo in hac dominica de aduentu xp̄i in mentem· quē p gratiam suam facit·Et ideo vt ip̄m digne in hospitio animaz recipiamus·iohes baptista clamat tanqz christi ꝓco·d·Dirigite viam domini Via domini est ad cor Et ideo corda ꝓparare oportet·Euangeliū aūt ꝟtinet quattuor·Primo udeoz ad iohannē baptistā solennem legatōem ibi Miserunt udei a hierosolimis sacerdotes et leuitas·Secūdo legatoz mltiplicē iterrogatōz ibi·Tu q̄s es Tercō iohānis ad singula responsione ibi·Et ꝟfessus est et nō negauit·Quarto loci vbi hec pacta sunt descriptionez ibi·Hec in bethania facta sunt trās iordanem Primo ergo ponitur ad iohannem baptistam solennis

legatio úideoꝝ Magiſtri em̄ legis úideoꝝ videbāt ex dañ· ꝓphetia tē pus aduentꝰ meſſie m ianuis veniſſe·et iō erāt valde pplexi ſi de ipīs aliq̄s magnus ſurgeret·Vñ ioſephus dic̄ ꝙ qꝛ tps aduentꝰ meſſie cō pletū erat·multi ſurꝛexerūt·et dixerūt ſe eſſe xp̄m·et maxie quidā nomine theodas et iudas galileꝰ·vt dic̄ origenes·ꝛ magnā m ppō commotionē fecerūt vt etiā recitat gamaliel m act·apo·ca·v· Videntes g̈ úideꝰ xp̄m ꝛ ioſem apud omēs maxie opinionis eſſe·ꝛuenerūt potiꝰ m ioſem·volētes eū recipe ꝓ meſſia·q̄z xp̄m· X Triplex aūt fuit rō vt dicit criſ·q̄re úideꝰ magis de ioſe q̄z de xp̄o credebāt· Prio qꝛ erat de magno genē vtpote filiꝰ zacharie magni ſacerdotis·Et qꝛ miraculoſe natus ē de vtroq̄ pente ſterili et ſene· Chriſtꝰ aūt vt credebant erat filius fabri et cꝰdā paupcule muheris et ñ miraculoſe natus quia de iuuencula q̄z̄uis de ſene patre·Secūdo qꝛ ioſes m victu ꝛ veſtitu maḡ aſperā vitā q̄z xp̄c agere videbaṫ·Nā tunicā de pilis camelorum habebat ꝛ zonā pelliceā ad lūbos eiꝰ·ꝛ cibus eius locuſte ꝛ mel ſilueſtre·vt ꝓ math·iij·ca·Chriſtus āt ꝛmumiꝺ veſtiꝺ induebaṫ ꝛ cōmuni cibo vtebaṫ·et m ꝛiuuijs ꝛmedebat·Tercō qꝛ ioſes ꝛſortia homīū deuitabat·m deſto morabaṫ i antris latitās et ſpeluncis donec ſpūs ei dixit vt exiret ad xp̄o teſtimoniū phibendū·Et tūc venit i omnem iordanē p̄dicans baptiſmū penitētie·vt ꝓ lu·iij·Chriſtus aūt cuz publicanis et pcōriꝺ manducabat ꝛ ſtabat·maꝛ·ij· Propterea g̈ iudei ad iohannē legatōz miſerūt vt an eſſet xp̄c interrogaret·Que q̄dē legatō ex triꝺ ſolennis apparet·ſ·ex pte mittentiū·qꝛ úideí· qui tunc erant acceptabilis populus dei·Et ex pte miſſoꝝ·qꝛ ſacerdotes ꝛ leuite phariſeoꝝ·q̄ erāt m ſcientia et vita excellentōres m populo· Et ex pte loci·qꝛ hieruſalē q̄ eſt totiꝰ regni caput et dña·Et ſic ꝓ primū·

Secundo ponit interrogatō legatoꝝ ·Ad ꝺ ergo venerant vt interrogarent eū dicentes·Tu q̄s es·Interrogauerunt aūt eū de duobuſ ſcz de pſona ibi Tu quis es Et de officio ibi·Quiꝺ ergo baptiſas De pſona aūt primo interrogant m pticulari·ſ·an ſit xp̄c·an helyaſ·vel ꝓpheta ſcz heliſeus·Secūdo·m generali quis ſit vt poſſint mittentibuſ reſpondere ibi·Quis es tu·vt reſponſum demus Et ſic patz ſecundū·

Tercō ponit ioꝺis ad ſingula queſitoꝝ reſpōſio· Nā primo reſpōdet ad queſtionē de pſona Secūdo ad queſtionē de officō ibi·Ego bāpuſo vos aqua·Ite primo reſpondet ad q̄ſtionē factaz m pticulari·ſecundo ad queſtionē factā vniuerſaliṫ ibi·Ego vox clamantis m deſerto·Et ſic ꝓz ꝙ ad ſingula q̄ſita rn̄dit·Et ꝺ eſt·Et ꝛfeſſus eſt et ñ negauit·Cōfeſſus eſt ſe ñ eſſe qꝺ nō erat ſcz xp̄m·helyā vel ꝓphetā heliſeū et non negauit ſe eſſe qꝺ erat ſcz vocem clamantis m deſerto Et hoc eſt qꝺ ſequiṫ·Et ꝛfeſſus eſt·qꝛ ñ ſum ego xp̄c Vbi apparet ꝙ nō fuit arundo que a vento mouet·qꝛ a vento vane gḷe qui magnos cedros euulſit et euellere non deſiſtit penitus non eſt motus ·Nonne primi

parentes pfectissimi ab illo euulsi sunt dij esse desiderātes bonū ⁊ ma
lum scientes. Nā apli extremi viri ab illo excussi sunt cū facta ē exētio
inter eos qs eoꝝ videret maior esse Luc. xxij. Sed nō iohes baptista
ab illo aliqualit ē exmotus Nā isti legati offerebāt ei magnā dignita
tem dū p xpo eū recipe volebāt. magnā sanctitatis et statꝰ opinionez
dū p helya eū recipe disponebāt et magnā sciam ⁊ diuinoꝝ reuelatoz
dū ipm aphetā singulariť reputabāt. Propť primū cecidit lucifer vo
lens vt deus esse. apter secundū exmoti sunt apli volētes magnū sta
tum habē. apter terciū primi pentes euulsi sunt diuīa vt deꝰ scire cu
pientes. O iohis baptiste humilitas admirabiť. Quis hominū si elige
reť in aphetā eligi recusaret. Quis nollet scūs et sapiēs reputari. Gre
go. Magnū est honorē n appetē. maius āt oblatū respuere. maximuz
aut de habito n supbire Aug. Magna vtus est hoies dignates nō ap
petere. ꝫ oblatas respuē maxima vtus est. Et iō dic crisꝫ. q iohes i nul
lo ope tm vnqz meruit sic in hac humilitate tā pfunda. Sic g beata
virgo in sua humilitate fuit sup oms merito exaltata. Lu. j. Respexit
humilitatē ancille sue. Sic iohes in sua humilitate a xpo p omnib com
mendať. Vit g. Nō sum ego xpc. ⁊ n sum vnctus vt gigas hūane na
ture ad pliandū cū draccone antiq. xpc em idē est qđ vnctus. Itē non
sum vnctus vt rex ad humanā naturā de potenti manu dyaboli eripi
endū et liberandū. Itē n sum vnctus vt sacerdos magnus p tota hu
mana natura expiatois sacrificiū ad deo immolandū. Hec em tria ho
minū genera inūgi debebāt. et hec tria xpc quē iudei expectabant et
querebāt facē habebat. s. bellū hūane uature cū dyabolo pliari. ipaz ꝺ
manu dyaboli eripe. et p toto ppo hostiā placatois deo offerre. Et iō
q ad hec tria inungendꝰ erat. debebat p oib pticipib suis esse vnctus
Ꝫ ego inqt iohes n sum ille Et iō adiungunt. Helyas es tu. Qui ait.
Nec etiā sum helyas q ꝺz exire de padiso. et precedere iudicē in aduētu
secundo. Iste em primus aduentꝰ est. q est in mirabili dulcedine et co
piosa misericordia. Ꝫ ille erit in formidabili iudicō ⁊ seuero. Vnde in
hoc primo aduentu xpc nos iudicare nō venit sed a peccatis omnib
saluare Io. iij. Nō misit deus filium suū vt iudicet mundū. sed vt salue
tur mundus p ipm. Quānus q̄ztum ad opatoz ⁊ vtutem iohānes pos
sit dici helyas. vt ipa veritas dicit in math. xj. ca. Si vultis recipe ipe ē
helyas. Qđ etiā angelus testatus est. d. lu. j. Ipe precedet ante illum in
spiritu et virtute helye. Nō est ergo iohānes helyas in psona ꝫ i spū
Et ideo subiungūt. Prophēta es tu. Qui ait. Nec etiā suz ille aphēta
magnus de q̄ moyses deu. xviij. dixit. Prophetā de gente tua et ꝺ fra
tribus tuis suscitabit tibi dns deus tuus. ipm tanqz me audietis. Di
ctū em aphetā videbanť iudei petē Vel nō sum aphēta sez heliseus q̄
p excellentiā dictus est aphēta. q habuit spūm in duplo q̄z helyas. s
spūm aphetizandi et faciendi miracula. Sed iohannes nullū signum

fecit vt p3 Joh·j· Vel ad ſtām n̄ fuit ꝑpha iohes vt dic̄ glo·q2 ad ꝑphe
tam ptinet fuꝁa p̄dicē·ꝫ iohes n̄ p̄dicebat fuꝁa·ꝫ oñdebat pītiā ℣ Q⁹
q3 ꝯ iohs ꝺfeſſ⁹ ē ſe n̄ eē qđ n̄ erat·rn̄dit ad q̄ſtionē factā vmúſalit q̄s
eſſet et ꝺhitet ſe eſſe qđ erat·Q2 poſtq3 miſſi q̄ſierant q̄s eſſet vt reſpō
ſum daret his q̄ eos mſerūt dixit·Ego vox clamātis ī deſto ·dirigite
viā dn̄i·Humilt et ꝺa ꝺfeſſio q2 ꝺe iohes fuit vox ꝺbi mcarnati ī ipō
clamātis m deſto údee·i·faciētis ipm clamare·Triplex eſt em̄ habitu
do vocis ad ꝺbū quā iohes ꝺaciter habuit ad xp̄m·Prima q2 vox na
turaliter p̄cedit ꝺbū·Prius em̄ vox audit q3 ꝺbū mēte vel ꝺcept⁹ cō
cipiat·Sic et iohes p̄ceſſit xp̄m naſcēdo·p̄dicādo·moriēdo· ꝛ ad mfe
ros deſcendēdo Lu·j·ca· Preibis em̄ añ faciē dn̄i pare vias eius·Secū
da q2 vox baúlat ꝺbū ad aures auditoꝝ q̄i qđā vehiculū et quaſi m
terptator manifeſtat ipm·Sic ꝛ iohānes manifeſtauit xp̄m údeis et
teſtimoniū de ipo reddidit auriby ipoꝝ n̄ ſolūmō abſentē teſtificādo·
ſed et p̄ſtem demonſtrādo·Jo·j· Sed vt manifeſtet m iſrael ꝓterea
ego veni m aqua baptiſans·Tercia ē q2 vox trāſit m nihilū ꝺbo m mē
te audientiū remanēte·Sic et iohānes poſtq3 ſuſcitauit úudeoꝝ audi
tum ad xp̄m recipiendū deſijt p̄dicare et baptiſare remanēte bapti ſ
mo et p̄dicatōe xp̄i·Jo·iij· Me oportet mmui illū aūt creſcere·Et ido
merito ꝺpat lucerne q̄ deſinit lucere apparente ſole Joh·v·Ille erat lu
cerna ardens et lucens·Vere ꝯ iohānes fuit vox ꝺbi dei· q̄ tota fuit
clara totaliter vocans ad pemtētiā·Nihil em̄ fuit m iohāne qđ nō vo
caret ad penitentiā Nā et ort⁹ ꝛ vita tota ſcz veſtimentū habitaculū
cibus·potus·actus·etas atq3 mors·omnia ad pemitentiā vocabāt·Ta
lis dz eſſe p̄dicator vitatis vt totus vocet ꝺbo ꝛ exemplo·ꝛ m tota vi
ta ſua·j·thi·iiij·Esto exemplū fidelū m ꝺbo·m ꝺuerſatōe·m caritate·
m fide·m caſtitate ¶Poſtq3 aūt iohānes rn̄dit ad q̄ſtionē factā de p
ſona rn̄dit ad q̄ſtionē factā de officō et mmiſterio ſuo Nā nuncijs i
terrogantiby cur baptiſaret·reſpōdit valde humiliter·d· Ego baptiſo
m aqua·ꝛ·lauo ſolū exteri⁹ tāq3 mmiſter ei⁹ q̄ dz vos mūdare iteriuſ
qđ eſt mmiſteriū valde humile·ꝛ iō nihil magni facō·Interrogāt aūt
de baptiſmo et cur baptiſat q2 ſcriptū erat m eſa·Ipe abſterget gen
tes multas·Hoc debebat eſſe m aduētu meſſie Seqt Medius āt ve
ſtrum ſtetit qui lauat ab ommiby peccatis interi⁹ mundās Jo·j· Sup
quē videris ſpūm deſcendentē et manentē ſup eū ſicut colūba hic eſt
q̄ baptiſat m ſpirituſancto id eſt mterius mundat·quē vos pctōꝝ te
nebris et ex mundia excecati n̄ ꝯgnoſcitis q2 ſolū a mundis corde vid
tur Mat·v·Beati mundo corde qm ipi deū videbūt id eſt ꝯgnoſcēt
Vbi nota q2 xp̄c dicit medius noſter duplicit Primo q2 pacificat nos
deo et angelis ꝛ ad mutuā Col·j·Pacificās p ſanguinē crucis ei⁹·ſiue
que m celis ſunt·ſiue que m terris ſunt Et ideo ipe ē pax noſtra q̄
fecit vtraq3 vnū·ephe·ij· Hoc em̄ ad mediatorem ptinet· et ideo ure

¶ SERMO ·VII·

mediatoꝛ hominū nominat·j·thi·ij· Mediatoꝛ dei ⁊ hominū hō xp̄c ie
sus· Secūdo qꝛ deus erat ita iratus ⁊tra hominē ꝙ hominē interficie
bat·et ad infernū p̄icciebat· Sz xp̄c sic pius mediator p̄iecit se sup ho
minē·sic mater sup filiū se p̄icit et fuit medi⁹ inter deū ⁊ hominē ⁊ re
cepit vulnera in corpe suo· Isa·liij· Vulneratus est ꝓpter iniquitates
nr̄as· Propꝛea de⁹ p̄r placatus est homi· Iste medi⁹ noster venit p⁹
iohem·nascendo·p̄dicando·⁊ baptisando·q̄ tñ añ iohānem factus ē·i·
omni grā et vtute ⁊ oi pfectōe anime pfectus· Vñ glo·dic̄ Ante me
factus est·i·mihi in dignitate p̄latus· Non em̄ aliter potest itelligi
xp̄c ante iohannē factus nisi sm humanā naturā in qua fuit pfectus
ante iohem sm em̄ diuinā naturā nō est factus sz eternus· Vbi nota·
ꝙ tūc hō dicit pfectus qñ est ꝯiunctus deo p grām·⁊ hz scientiam ⁊
virtutē et vsum liberi arbitrij· Defectus aūt istoꝝ facit hominē q̄i nō
differre a bestijs·sz omnia ista xp̄c añ iohem habuit·imo hec omia io⁹
hānes a xp̄o habuit· Nā qñ beata vgo habuit xp̄z in vtero salutauit eli
sabeth·tūc beatus iohānes fuit mūdatus a peccatoꝝ grā et vtute re⁹
pletus et scia illuminatus·et vsum liberi arbitrij recepit vt dic̄ criſ·p
pter qd exultauit in gaudio in vtero existens·vt p̄z lu·j· Christ⁹ aūt
fuit ab instanti ꝯceptōis pfectus et p ꝯns fuit factus·i·pfect⁹ añ io⁹
hannem Et h̄ est qd dr p esa·lxvj·ca· Anteq̄z pturiret pepit·i·pfectum
viy in vtero habuit· Et itez hiere·xxxj·ca· Femina circumdabit viruz
id est·pfectū hominem· Et ꝓpter hāc pfectōz iohānes indignū se dice
bat discalciare et corrigiā calciamenti eius solue· Hoc aūt vbū triplici
ter potest exponi· Primo lrāliter Secūdo spūaliter Nā p calciamen
tum intelligit xp̄i humanitas·qꝛ diuinitas ꝯiuncta est humanitati·et deus factus est hō·iohānes nō po
terat nec dignus erat exoluere et manifestare·qꝛ tantus amoꝛ fuit ꝙ
excessit omnem intellectū humanuz nec vbis explicari posset Quasi
diceret iohs· Misteriū incarnatōis eius nec scio·nec exprimē valeo vt
dicit gre· Tercō figulariter·vt h̄ dictū iohānis alludat illi figure ve
teris te·de ꝓpinquo discalciando q̄ nolebat relictā fratris sui ꝓpinqui
in suā recipe vxorem·vt p̄z deu·xxv· Dic historiā Quasi·d· iohannes·
Vos queritis aliquem magnū·q̄ humanā naturā sibi assumat in spon
sam q̄ soli xp̄o debeꝛ·et si xp̄c nō vult eā sibi assumere·ego eꝛ propin
quus ñ sum dignus discalciare eū et assumere mihi humanā naturam
in sponsam·qꝛ eā de manu dyaboli eripe ñ possem·vt dicit gre· Et sic
patz terciū ¶ Quarto ponit locus vbi hec sunt ꝓpetrata ·qꝛ in betha
nia trans iordanem ñ in bethania q̄ est ꝓpe hierusalem

¶ Moralisatio circa tercium membrum

¶ Ego vox clamātis ín deserto·Moraliť aūt ad edificatōz nrām circa hanc responsionē iobis q̄ttuor videam⁹·Primo c⁹ vox clamātis iobes fuit·secūdo quare clamātis·tercō vbi clamātis·quarto q̄d clamātis·
Primo g̃ videndū c⁹ vox clamātis iobes fuit Et dicendū q̄ duox clamantiū iobes vox fuit·Primo fuit vox vbi dei ín defto mūdi clamātis·q̄ ad ħ fa ctus est hō vt ín nos ꝛ ad nos clamare posset ¶ V ¶ Septē aūt mōis manēs nobiscū clamauit ad nos·Et primo clamauit vt mūdo ꝛ mūdanis renunciem⁹ q̄ tot⁹ mūdus ín maligno positus est·et q̄ mūdus trāsit et ꝛcupiscentia eius·vt dr·j·Io·ij·Lu·xiiij·Nisi quis renū·oi·q̄ posī·ñ pōt meus esse discipul⁹·Secō clamauit vt vitaz carnalē abnegem⁹ et corpa nrā ín cruce pnīe ꝛfigam⁹·q̄ caro ꝛcupiscit adūsus spūm·et eū nitiť suffocare·vt dic̄ apl's gal'·v·ꝛ mat·xvj·Si quis vult p⁹ me venire abneget se·i·renūciet vite carnali·et deliderias eius necet·et tollat crucē suā ꝛ seqūť me·q̄ q̄ amat animā suā·i·vitā ánmalem pdet eā·vt ipe ín math·ait·Tercō clamauit vt ín celo et nō ín mūdo q̄ est saccus vtusus·thesauriſemus·q̄ ī celo oīa ꝛfuanť·ꝛ ī mūdo omnía ꝛsumunť et diripiunť·Mat·vj·Thesaurisate vobis thesauros ín celo vbi nec erugo nec tinea demoliť·et vbi fur·nō effo·neq̄ fu·Quarto clamauit vt p̄rimū tāq̄z nos íntime diligam⁹·ꝛ mīsericor die opib⁹ íntendam⁹·q̄ q̄ diligit p̄rimū legē impleuit·et dilectō proxim malū ñ opať·vt dicit Ro·xiij·Hoc est p̄ceptū meū vt diligatis ínucē·Lu vj·Esto·misericoz·ꝛc ¶ Quinto clamauit vt p nris necessarijs et ín nostris pſuris ad deū ꝛ ñ ad vana recurram⁹·q̄ omīs q̄ petit accipit et q̄ que·mue·Lu·xj·Mat·xj·Venite ad me omnes q̄ la·et on·es·et ego refici·vos·Io·vij·In nouiſſimo āt die magno festi stabat ihesus et clamabat·Si q̄s si·ve·ad me·et bi·Sexto clamauit vt ín prelio spūs fortiter dimicem⁹ q̄ mund⁹ caro ꝛ demonia mouēt ꝛtra nos p̄ha·Lu·xxij·Simon ecce sathanas expetúit vos·s·ad tēptandū·et dimicandū·Et iō eccīa cantat Estote fortes ín bello et pugnate cū antiq̄ serpente·q̄ si pugnauerim⁹ coronabimur·alias tāq̄z captiui ī carcerē dyaboli detrudemur·ín ppetuū cruciādi·ij·thi·ij·Nemo coronabiť mi si q̄ legi·certa·Septimo clamauit vt nos ad trāsmigrandū omní tpe pati sim⁹·q̄ mors fortissime a ꝑ ínquat·Et nil certi⁹ morte et nil īcertúus hora mortis·vt dic̄ bern·mat·xxiiij·Et vos estote pati q̄ q̄ hora nō pu·si·bo·ve·¶ Secūdo fuit iobes vox toti⁹ hūane naťe p ipm et ín ipo dan·is et misericordiā postulātis ¶ Z ¶ Clamauit aūt hūana natura p iobem ꝑpter septē mala q̄ tūc fortissime patiebať ꝑpe ínteritum ꝛstituta·Et ad hec mala repsentandū eccīa añ natalē xpi septez o cantat p̄dicta septē mala repsentātia ¶ Primū malū qđ hūana naťa patiebať erat malū ignorantie·q̄ erat totaliť ignorans·Nō em̄ habe

bat sapientiā q̄ est de dūinis·q; et si vnitatē dei ꝛgnoscereť tn̄ trinita
tem psonay penit⁹ ignorabat·Act·xix·Sz neq; si spūssanct⁹ est audi
uimus·Ite ñ habebat scientiā q̄ est de creatis·q; venerabať eas vt de;
os Sap̄·xiij·Aut giy stellay aut mimiā aquā aut solē aut lunā rectores
orbis terray dos putauerūt Ite ñ hēbāt prudentiā q̄ ē recta rō agibi
lium·q; eoy actōes ad finē vltimū ñ ordinabanť·Venit āt filⁱ dei et
optime nos docuit ista tria scz sapientiā·scientiā·ꝛ prudentiā·Io·xviij
Ego ad hoc natus·sum ꝛ veni in mundū vt testimoniū phibeā vitati
Vñ plus scit de vitate mō vna vetula q̄ ꝛtimuat p̄dicatōes q;z antiqt⁹
pbus vnus·Et ꝓptea cātat eccia p̄mū o·d·O sapia q̄ ex ore altissimi p
dixi ꝛc·veni ad docendū nos viā prudētie·¶ Secundū malū qđ pati
ebať erat culpa q; p pc̄tō primoy pentū oīs ad inferos descēdebāt
et ibi tāq; debitores detinebanť captiui·Nec valebat sapiētia nec pro
phetia·q; ibi salomō et oīes ꝓphete erāt·nec dignitas aliq̄ q; ibi re;
ges ꝛ sacerdotes·nec penitētia innocētia vel iustitia q; ibi abel·iob ꝛ
oīs iusti·Sz venit filⁱ dei et soluit p̄ciū et p debito sanguinē suuz
fudit·i·pe·i·Nō corruptibilib⁹ auro vł argēto liberati estis ſ̄ pcioso
sanguine agni inmaculati·Propter cātat eccia secundū o·d·O ado
nay et dux domⁱ israel ꝛc·veni ad redimendū nos in brachio extēto·
¶ Terciū malū qđ patiebať erat q; erat subiecta pessime fututi dy;
aboli in luto et latere fuiens magist̄q; ꝓp̄s israel sub egiptiaca fuitu;
te·fuliere·xvj·Seruietis dijs alienis qui nō dabunt vobis requiez·Sz
venit filius dei et de hac seruitute nos eripuit et de mundo pncipe
mundi eiecit·et eū in inferno fortiter religauit·Iob·xij·Nunc pnceps
mundi eijciet foras·Et hoc valde iuste·Quia sicut dyabolⁱ genus hu
manum sibi ꝛstituerat seruū ꝓpter victoriam quā de primis pentib⁹
habuit·sic xp̄c vincendo dyabolum ligauit eū et abstulit p̄dam eius·
vt patet in illa similitudine lu·xj·Cū fortis ar·ſ·dyabolⁱ custodit atri·
suū scz mundū in pa·sunt ea q̄ pos·Si aūt for·il·supue·vi·il·ꝛc Propte
rea cantat eccia terciū o·d·O radix esse q̄ stas in signū populorum
ꝛc·veni ad liberandū nos¶ Quartū malū qđ patiebať erat·q; sumib⁹
peccatoy oīs ligati erant·Sap̄·xvij·Vna em̄ catena tenebray id est
peccatorum omnes ligati erant·Erant em̄ homines diuersimode ir;
retiti·ꝓpter qđ diuersos fines ponebant·Aliqui in honorib·aliqui in
diuitijs·aliq̄ in delectatōne carnaliū·Quia vt dicit pbus Qualis est
vnusquisq; talis finis videť ei Phił·xiij·Quoy deus venter est·Sed
venit filius dei et fines peccatoy dissoluit dando scz grām et meritu;
sue passionis nobis applicando p quā fines peccatoy soluūť Et extūc
petro et eius successoribus dedit claues quibus peccatores absolueret
a peccatis·quod ante non fecerat Et propterea cantat ecclesia quartū
o dicens·O clauis dauid veni educ vinctum scilicet fumibus peccato
rum de domo carceris·id est de malorum concupiscentia et colligātia

¶ Quintū malū qđ patiebať erat qz vmbra legaliū obūbrata erat qz omnia ín figura ꝓtingebāt illť·vt dīc apłs·j·Co·x·Hebre·x·Vmbram enī hñs lex futuroꝝ bonoꝝ ñ ipaz imaginē reꝝ·Semp enī aialiū sanguinē offerens nūq̄z puenít ad veꝝ sanguinē níſi ín aduentu xpi·Veniens enī ipa vitas oīs vmbra ceſſauit·et vno ſacrificō imolato ꝓsum mauit in ſempiternū ſanctificatos·omniū aialiuz ſacrificō eneruato·vt dīc apłs vt ſupza·In c⁹ figura ín morte xpi velū tēpli ſciſſum ē·et ſcta ſanctoꝝ ſunt apta·Et iō ꝑdicatoz no·te·nō tenet velata faciē ſic mo ſes tenebat qñ ppło ꝑdicabat·vt pz exo·xxxiiij·Hebre·ix·Tabernacłm factū ē primū·Et ſeq̄ť·Qđ dz ſancta·Et ſeq̄ť·Hoc ſigficāte ſpūſancto nondū ꝓpa atā eſſe ſctoꝝ viā adhuc ꝑoze tabernacło hñte ſtatū Propterea cantat eccīa quintū o·d·O oziens ſplendoz lucis eterne· vei il lumína ſedentes ín tenebzis·ſ·legaliū et vmbza mortis¶ Sextū malum qđ patiebať erat·qz exulabať a patria et cúntate ſua· Duplex enī patria debebať homíni·ſ·padiſus terzeſtris rōe cozpis·et padiſus celeſtis rōe anime·Ab vtraq; g̃ illa patria ꝓpť pcťm̄ primi pentis exulabať·Sz veīt filíus dei et ad celeſtē patriā nos reduxit Mich·ij·Aſcēdit enī pandens iter añ eos·Eph·iiij·Aſcendēs ín altū captiuā duxit captiuitatē Nō āt ad padiſuz terzeſtrē nos reduxit·qz illū docuit noſ contemnē Quidā hic ꝓſtituūt padiſum Sap̄·ij·Veníte fruamur boīs q̄ ſunt et vtamur creaťa tāq̄z ín uuentute celeriť·qm̄ hꝫ eſt pars nrā· Propterea cātat eccīa ſextū o·d·O rex gentiū veni et ſalua hominez quē de limo fozmaſti·Saluare eī homínē ē ducé eū ad padiſuz celeſtē¶ Septimū malū qđ patiebať erat qz lōga ſpe attediata manebat Di cebať enī homíni a ꝓphetis·Expecta reexpecta Spes enī q̄ differť af fligit amímā·pū·xiij·Propť qđ dicebat moyſes exod·iij·Mitte dñe quē miſſur⁹ es Eſa·lxiiij·Vtinā diſtūpes celos z deſcenderes Sz veīt filíus diu deſiderat⁹ z exhibuít ín re qđ erat ín ſpe Io·j·Ecce agnus Propterea ſpmō ait Lu·ij·Nūc di·ſz·t·d·ſe·v·t·i·pa·qz vi·o·me·ſa· tu Propťea cātat eccīa ſeptimū o·d·O emanuel z expectatō gentiū ꝛc· veni ad ſaluādū nos·ſ·realiť Sxdo videam⁹ q̄re iobes vox clamantis dicať Ad qđ dicendō q vox clamātis dz ꝑdicatoz ín q̄ z p quē ſpūſcūſ pcťōzib⁹ clamat¶ A Quiby ꝓpť q̄ttuoz clamare dz ꝓpť q̄ ſolēt boīes clamare Clamam⁹ ad ſurdos·ad dozmētes·ad ín tumłtib⁹ dmozātes et ad lōge diſtātes Oīa enī hꝫ ſunt pcťōzes Prio enī ſunt ſurdi·qz to mitruū illi⁹ hozribiłť vocis ñ audiūt·ſ·ſurgite moz·ad iudi·Hī enī ſunt aſpis ſurda·qz vnā aurē obturāt ad terzā figēdo·i·terzena meditando et aliā caudā ímmittēdo·i·longā vitā ſibi ꝓmittēdo Sedo ſunt doz mientes·qz ita ſecure ſtāt ín peccatis ſic hō dozmit ín lecto·imo ita ꝓ fundāt ſe ín ſomno peccati q̄ níſi tāgāť p penas ñ excitanť Exemplu⁹ h⁹ pz ín ſamſone q̄ ita ꝓfūde dozmiebat ín gremio dalide q̄ totōdit eum·z níhil ſenſit donec captus z ligat⁹ z exoculat⁹ fuit·vt patz úiđ·

xvj. Dalida est ꝛcupiscētia carnis in q̄ si q̄s dormit tondet omīb⁹ virtutib⁹ et tradit demonib⁹ exoculand⁹ ¶ Tercō stāt in tumultib⁹ mūdi et int rotas fortune. ꝑt qō ita efficiūt surdi q⁹ tubas dei. i. p̄dicatores nō audiunt. ps. cxiij. Aures hīnt ⁊ nō au. ¶ Quarto sunt valde de longe stantes a deo. ps. cxviij. Lōge a pctōrib⁹ sal⁹. Et ꝑterea clamandū ē pctōrib⁹ vt a pctis resurgant. Esa. lviij. Cla. ne. ces. q̄ tuba exal. vo. tu.

B ¶ Vbi nota q⁹ pctōrib⁹ sex tubis clamare debem⁹. Prio p̄mittē do gr̄am dei vt amore boni ipos attraham⁹. Esa. lxiij. Oculꝰ nō vidit deus absq; te q̄ ppa. expe. te. Secūdo mināndo penā eternā vt timore pene ipos retraham⁹ a mal. Iob. xxiij. Ab aḡs miuiū trāsiet ad calorem nimiū. Tercō testificādo velocē trāsitū mūdi vt ab ipius amore eos euellamus. j. Io. ij. Mūdus trāsit ⁊ ꝛcupiscentia ei⁹. Quarto accelerationē mortis asserēdo vt sp ipos patos manē faciam⁹. Matb. iij. Iā securis ad radicē arboris posita est. Ecc. xxiij. Memor esto q̄m mors nō tardabit. Quinto affirmādo q⁹ omnia in morte deserūt hominē ꝑter bona opa. scz honores diuntie et delicie et amici et ꝛsanguinei. vt ip⁹ os bonis moribꝫ seu opib⁹ intendē faciam⁹. Apo. xiij. Opa em illorum sequūt il. Sexto illa horribili voce clamādo. surgite mortui venite ad iudi. vt ipos timore penitiam⁹. Ysa. Vere. Sue ꝛmedā siue bibā siue aliꝺ quid faciā sp ista vox hor. videt auribꝫ me. insona. sur. mor. veni. ad iu.

C ¶ Tercō videndū est vbi clamātis. q⁹ in deserto. i. in mūdo. q̄ dr deserti duplicit. Primo q⁹ bonis derelict⁹ est et mal⁹ plen⁹. Ecc. xvj. Ab vno sensato inhabitabit patria. et a tribꝫ impijs deseret. Secundo q⁹ venenosis animalib⁹ ē plen⁹. j. Io. ij. Omne qd ē in mūdo aut ē ꝛcupiscentia carnis aut ē ꝛcu. oc. aut supbia vite. Ista sunt tria genera aialiū venenatoꝝ q̄ inuenerūt filij israel in deserto. Deu. viij. Ductor tuꝰ fuit in solitudine maḡ atq; horribili in q̄ erat serpēs flatu adurēs. et significat supbiā q̄ vento vane gr̄e vult. Et scorpio. et significat luxuriam q̄ sic scorpio blāde mordz et pōea mifigit cū cauda venenū. ita ī prīncipio dlectat et postea tormētat. pú. xiij. Ingredietur blāde et in nouissimo mordebit vt coluber. Et dipsas. i. situla q̄ fac̄ hominē mori siti. et significat auaricīā q⁹ auar⁹ sp sitit et nūq̄z pecunia implebit. Ecc. v. ca. ¶ Quarto videndū est q̄d clamātis. q⁹ dirigite viā dñi Via dñi p quā dñs ambulauit. et que ad dñm ducit est via virtutis que dicit recta dupliciter Prio q⁹ ad locū intentū ducit scz ad beatitudinē quaz omnis hō naturaliter appetit. Naturalis aūt via ad beatitudinem est iter virtutū vt dicit boe. Secundo dicit recta q⁹ mediū non discrepat ab extremis. Extrema aūt horis sunt ortus et mors et vtrūq; cum gemitu et pauptate. Iob. j. Nudus egressus sum de vtero ma. mee nudus illuc. Ergo tota vita hominis ad hoc vt sit recta debet esse cum gemitu Pro tanto ḡ via virtutū dicit recta. q⁹ facit ꝛcordare medium cuz extremis. Nam q̄ in via virtutis sunt p totū plorant. Aug. In valle

miserie sumus m qua eo magis est flendū q̄ mm⁹ flemus·ps·xlj· Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte· Plorare ei debem⁹ quoti die et p dilatōe patrie et p mcolatu pītis miserie· Itē tpalia ptēnunt Phil·mj· Dia arbi·s·vt ster·vt xpm lucrifaciā· Tūc ergo viā dñi dirigimus et facimus rectā q̄n p ipaz post dñm recto tramite ambulam⁹· vt sic ipe tpalia ptēpsit·carnē afflixit·aduersa multa sustmuit·iuste et sancte vixit·et vsq; m finem pseuerauit·ita t nos faciam⁹· Esa·mj· Hec via dñi ābulate m ea neq; ad dex·neq; ad simst·declmantes ⁊c

Sermo de epistola quarte dommice aduentus domini et octauus mordine

Gaudete m dño semp iteꝝ dico gaudete Phil·mj· Vere si dissimulare noluerimus magnū gaudiū mstat toti popu lo xpiano de natuitate filij dei m hūana natura m primo recolenda In qua et p quā hūana nata est exaltata t oibus bonis repleta·Nat⁹ est em filj⁹ dei cū sacco pleno grāꝝ t oim vtutū quas nobis gtis donauit·j·Coꝝ·j·Grās ago deo meo p iesum xpm q; m omnib⁹ dues facti estis m illo m omni vbo t m omni scientia· ita vt nihil vobis desit Propterea m hac epla apls ad gaudium nos hortat·In qua quidē epla summarie tria facit·Primo ei apls ad spi rituale gaudiū nos mutat ibi Gaudete m dño semp· Secūdo impe dimentū oiois tollit t ad oiō; et grāꝝ actōez mducit et pfortat ibi· Nihil solliciti sitis q; m omni or·t obse·cū gra·ac·pe·ve·mno·apud deū Tercō impcat et oat vt deus m omnib⁹ t vbiq; nos custodiat ibi Et pax dei qui exup·omnem sen·cust cor· vrā· Primo ergo ad spūale gaudiū apls nos hortat·et facit tria·Primo ondit m q̄ gaudendū ibi Gau·m do·Secūdo qualit gaudendū ibi·Mode·vest·· Tercio quare gaudendū ibi·dns ppe ē·Dic g̃ Gaudete m dño t n m mūdo·sp·i· oī tpe tā m psperis q̄; m adūsis tac·j·Ome gaudiū existimate frēs mei cum m temp·va·mcide·Gaudete g̃ p bono grē m quo estis· Iteꝝ dico gaudete p bono gle qđ expectatis·Matth·vj·Gaudete et exultate qm merces vestra multa est m celis·Esa·lx·Guadens·s·đ merito gaudebo m dño scz de pmio·Nō igit gaudete m mundo q; m dño ·i· sup misericordia dei qui se mcarnauit m virginis vterc·Iteꝝ dico gaudete q; filius dei carnē assumpsit pceptō; i vgims vtero·quimmo iteꝝ gaudete q; cito nascet et nobis apparebit p suā gloriosam natiuitatem q; t angeli de ipa gaudebant cantantes gloria m altissimis deo·t pastoribus dicebant·Euangelizo vobis gaudiū magnum · Gaudete vt modestia vestra·i·modestū gaudiū vestꝝ et modestia opa vestra nota sint omnib⁹ hominib⁹ n ad vanā gla; q; ad edificatō; vt per vos discant bn agere et bene gaudere et moderate opari·id est opa sua cuz modo agere·ij·Coꝝ·viij· Prouidemus bona n tantū coram deo· q; etiā

cor̄ hom̄ib⁹ Mat·v· Sic lu·lux vestra co·ho·vt vi·op·ve·bona· Et q̄ est cā q̄re gaudē debem⁹· certe q̄ dn̄s ꝑpe est qui est fons gaudij· Est em̄ ꝑpe omnib⁹ p potentiā·essentiā·ꝛ p̄nciā·imo omnib⁹· Actu·xvij· In ipo em̄ viuimus mouemur ꝛ sumus· Ex iustis est ꝑpe p grē m̄ fusionem et spālem ꝓtectionem de q̄ est maxime gaudendū·

Sequitur moralitas epistole

Gaudete m̄ dn̄o sp̄ ꝛc· Moralit̄ ad edificatōz nr̄ām circa hāc p̄maz pte tria videam⁹· Primo q̄re xp̄ifidelib⁹ sit gaudendū· Secdo q̄re m̄ dn̄o et n̄ m̄ mūdo sit gaudendū· Tercō q̄b⁹ et quō dn̄s ꝑpe est E Cir ca p̄mū nota q⁹ ꝑpter quinq⁹ gaudē debem⁹· Primo q⁹ ad imag̃inez dei creati sum⁹· et ipe ℔ tpe hō fieri ad sil̄itudinē nr̄ām voluit· Phil· ij· Semetip̄m exinaniuit for̄·ser·ac·m̄ simili·ho·factus· Magnū gaudi um valde q⁹ deus est hō et hoies sunt dij ꝛ filij dei· Psal·lxxxj· Ego di xi dij estis ꝛ filij excelsi om̄es· Ab ℔ gaudio pctōres penit⁹ excludunt q⁹ imag̃inē dei quā m̄ scip̄is h̄nt supplantauerūt luto pctōy·ita q⁹ nihil apparet m̄ eis·et sunt penit⁹ m̄ bestias trās formati·ps·xlviij· Mō cū m̄ ho·es·nō m̄tel·spa·ꝛc· Filij⁹ etiā dei n̄ est fact⁹ hō pctōr·℔ hō iust⁹ ita q⁹ neq⁹ d̄ siui creatōe nec d̄ filij m̄carnatōe pctōres gaudē p̄nt imo meli⁹ esset eis si nati n̄ fuissent nec fili⁹ dei m̄carnat⁹· Mat·xxvj· Bonū ei erat si n̄ natus fuisset hō ille V Secūdo gaudere debemus q⁹ fili⁹ d̄i ad hoc natus est·vt illumīnet nos dei sapiētia·vt nobis remittat pec cata·vt nos iustificet·et vt nos de potestate dyaboli redimat·j·cor̄·j· Qui factus est nobis a deo sapientia et sanctificatio et iustitia et re demptō· Ista sunt ꝑmaxima beneficia q̄ filius dei nascēs nobis ꝓtulit et iō m̄ eis multū est gaudendum· Ab ℔ gaudio pctōres seip̄os exclu dunt q⁹ sapientiā mūdi et n̄ dei volūt habē· pcta volūt retinē et m̄ eis viuere· diuitias pot⁹ q̄z vtutes volunt possidere· et de ptāte dyaboli nolunt exire· Et iō m̄ hac natiuitate de nullo p̄nt gaudē· renuunt em̄ vez gaudiū· et admictūt falsum et stultū· qd̄ est de ludo taxillor̄um et epulis et choreis· et sic de alijs· Sap̄·ij· Coronemus nos rosis et fruar mur bonis· et nō sit pratū qd̄ n̄ ptrāseat luxuria nostra· q̄m hec ē ps nostra· Tercio gaudē debemus q⁹ xp̄c ad ℔ natus est vt sup nos regnet· Et iō statim natus a magis est adorat⁹· q̄ fuerūt primitie gen tium· Realiter em̄ nos sumus iudei·ꝛ xp̄m ꝓfitētes sup quos chr̄ist⁹ regnat· Mat·ij· Vbi est q̄ natus est rex iudeor̄· Vere hec est materia magni gaudij· q⁹ regē habemus potentissimū ad ꝓtegendū· largissi mū ad donandū· misericordissimū ad pcendū· liberalissimū ad remu nerandū· q⁹ mīmū fuitiū valde remunerat· Matb·ix· Centuplū ac cipietis et vitā eternā pos· Ab ℔ gaudio pctōres sunt penit⁹ alieni q⁹ xp̄m nolunt sup se regnare· nec eius legib⁹ astringi· ꝛ ℔ q⁹ iustū d̄m nolunt· Sed sic volo sic iubeo est lex eor̄ Lu·xix· Nolumus hunc re gnare sup nos· Et ideo cum potētia amicor̄ se iuuāt· pecuias p phas

et nephas ꝓcurant·ꝓcere nesciūt·nec miseris subuenire volūt·imo ꝓ verbo dant alapā·ꝓ alapa vuln⁹·ꝓ vulnere interficiūt·nec centuplam satagūt retributōz obtinē·Iob·xxj Qui dixerūt deo rece·a no·sci·vi·t· nolumus ℣Quarto gaudē debem⁹ qz ad hoc nat⁹ ē xp̄c vt nos spūa li natiuitate in filios dei regeneraret·Io·j·Dedit eis potestatē filios dei fieri·De q̄ multū est gaudendū·qz in hac natiuitate omnia nobis pcit·et veste polimita vtutū·qz nos dignos fac̄ nuptiaꝝ reg̾ eterni· strenue mō vestit et in filios dei adoptat·Si aūt sum⁹ filij et heredes vt dicit Ro·viij·Hoc gaudio pc̄tōres nō possunt gaudē·qz ꝓ pc̄tm̄ i quo stāt omnia pdūt et filiatōz dei et vestē vtutū et hereditatē regni et penit⁹ nudi remanēt int ribaldos dyaboli Apoc̄·iij·Dicis qz diues sum et nulli⁹ egeo·et nescis qz tu es miser et miserabil̄ et cec⁹ paup et nudus· ¶Quinto gaudē debem⁹ qz ad hoc nat⁹ est xp̄c vt nos deo ꝛ ad inuicē pacificet·Vñ rex pacific⁹ sigificat vel vocat Et iō statim in ei⁹ natiuitate angeli cecinerūt pacē dicentes·Gl̄a in excelsis deo·Et i ter ra pax ho·bo·vo·Intrās em̄ in mundū fecit cantare pacē·vadens per mundū fecit p̄dicari pacē·et exiens de mūdo reliqt in testamento pa cem Iob̄·xiiij·Pacē meā do vobis·pacez relinq̄ vob̄·Ab hoc pc̄tōres excludunt̄·qz nec pacē dei nec pacē ꝓximi nec pacem sui hnt·Esa·lxviij· Nō est pax impijs dic̄ dns ¶Secūdo videndū q̄re in deo et ñ i mū do gaudendū sit· E ℣Vbi nota qz ꝓpter ser in deo et nō in mūdo est gaudendū· ¶Primo qz gaudiū mūdi est fatuū ex fatuitate ꝓce dens·Assimlat̄ em̄ risui frenetici·qz ridet imminēte morte·qñ omes sui plorāt et ip̄e ridet·Sic mūdani gaudent imminente imo existēte morte qñ scz sui dei plorāt·qz agnoscūt nocumentū mortis anime Et hoc innuit xp̄c qñ fleuit sup hierusalez gaudentē·d·Si agnouisses et tu supple fleres·Lu·xix·Bern·Cōpatit dei fil⁹ et plorat ꝓ nob̄ nō pa tit et ridebit·Et sic p̄z qz gaudiū mūdi ex fatuitate ꝓcedit·Ideꝫ est fa tuū ab effectu qz hominez infatuat·Est em̄ sic vinū qđ inebriat homi nem nisi tempet aq̄·sic gaudiū mūdi nisi memoria adūsoꝝ tpet Pro pter qđ dr ecc̄·xj·In die bonoꝝ ne immemor sis malorꝝ·Et iterꝝ ecc̄· vij·Cor sapientis vbi tristicia est·cor stultorꝝ vbi leticia·M⁹ exemplū p̄z in salomone·q̄ ñ ꝓhibuit cor suū quin omni voluptate fruēt·vt p̄z ecc̄s·ij·et iō infatuat⁹ fuit Gaudiū aūt dei ex va cā ꝓcedit·et facit ho minē tpatū·et iō in deo et nō in mūdo est gaudendū ℣Secūdo quia gaudiū mūdi est breue·et cito mutat Iob·ij·Gaudiū ypocrite·i·mūdi q̄ est ypocrita ad instar pūcti·Gaudiū mūdi nulla stabilitatē hz nisi si cut sereni tas martij·Ecc̄·xxvij·Stult⁹·i·mundus q̄ semp stultisat vt lu na mutat Gaudium aūt in dño est ꝓpetuum·qz hō de gaudio gr̄e trā sit ad gaudium gl̄e Math̄·xxv·Serue bone et fidelis ꝛc̄·intra in gau: dium dñi tui Iob̄·xvj·Gaudiuꝫ vestꝝ nemo tollet a vobis ¶Tercō qz gaudiū mūdi ñ est plenū negꝫ purꝫ·letificat ei hoiez in dilectatōibꝫ

ſolum coꝛpalibꝫ·in quibꝫ nō ſupat beſtias·Neqꝫ etiā eſt puꝫ vt dicit̄ puer·xiij·Riſus doloꝛe miſcebit̄ Boe·Quā multiſ amaritudinibꝫ dul cedo felicitatis hūane ē reſperſa Et inde ē qꝫ gaudiū de mūdanis nō ſatiat hominē ſic nec ipa mūdana·qꝫ ñ eſt de eſſentia anime nec intrat in animā Gaudiū āt de dño plenū ē·qꝫ implet animā·Iob·xvj·Petite vt gaudiū veſtꝫ plenū ſit·Ita etiā replet animā·vt redūdet in coꝛpuſ puer·xvij·Anim⁹ gaudēs etatē floꝛidā facit̄·Eſt etiā puꝫ qꝫ ſi tribula: tōes et adūſitates ꝛtingāt gaudꝫ·Ro·v·Gꝫ et gloꝛiamur in tribulati oniby Eſa·xxxv·Gaudiū et letitiā obtinebūt fugiet doloꝛ ꝛ gemit⁹ Quarto qꝫ p gaudiū mundi excludit̄ gaudiū dei·Hab·iij·Quicūqꝫ vo luerit eſſe amic⁹ h⁹ mundi inimic⁹ dei ꝛſtituet̄·Bern·Delicata eſt di: uina ꝛſolatō·qꝫ ñ dat̄ admittētiby alienā·Et a dño maledicit̄·Luc̄·vj· Ve vobis diuitib⁹ q habetis h ꝛſo·ve·qꝫ ſ·in fuſo ñ gaudebitis·Et iō omnis hō ſapiēs dꝫ ipm ſperné·ps·lxxvj·Renuit ꝛſolari aia mea ſcz in his mūdanis·Gaudiū āt in dño trāſit ad gaudiū celi et oīne gaudiuꝫ cōtinet¶ Quinto qꝫ gaudiū mūdi de reby peſſimis ē·pū·ij·Letant̄ cū malefecerint et exultāt in re·peſ·Aug·Quid ē ſeculi gaudiū niſi ipu: nita neḡcia ſcz luxuriari·in ſpectaculis nugari·ebꝛioſitate ingurgitari· turpitudinē facē·ꝛ nihil mali pati·Gaudiū āt in dño ē de reby optimis ſcz de vtutū poſſeſſione·de bonoꝫ opeꝫ factōe·et de maloꝫ aſperna tōne¶ Sexto qꝫ gaudiū mūdi vtit̄ in triſticiā atqꝫ luctū·pū·xiij·Ex trema gaudij luct⁹ occupat·Katō eſt·qꝫ vel hō dimittit gaudiū mū di qđ fit p moꝛtē·vl gaudiū mūdi dimittit hoiēz·qđ fit p adūſam foꝛ: tunā·et vtꝫqꝫ ē valde doloꝛoſum·De primo ecc̄·xlj·O moꝛs q̄ ama ra eſt memoꝛia tua homi pacē hnti in ſubſtantijs ſuis et adhuc valen te cape cibū·De ſecūdo boe·Infeliciſſimū gen⁹ infoꝛtunij ē fuiſſe feli: cem·Gaudiū aūt in dño trāſit ad letitiā ppetuā¶ Tercō videndū q: bus dns ꝛpe eſt¶ G¶ Vbi notandū qꝫ dns dꝛ eſſe ꝛpe ſex generib⁹ hominū¶ Primo ē ꝛpe peccātiby vt de peccato erubeſcāt·et abſtine: ant·et bn agāt·Hinc cadit exēplū illi⁹ heremite q̄ oñdebat ſe velle pec: care in platea cū vna meretrice q̄ noluit·ꝫ duxit eā in cellā·locū ſecre tū·Qui ait Hinc videt me de⁹ cū tota curia celi·Qđ audiēs illa ꝛuerſa eſt¶ Secūdo ē ꝛpe penitētiby ad intrandū ad eos ꝛ eos recipiendū p iuſtificatōz ſi volūt ei hoſtiū apire·Apo·iij·Ego ſto ad hoſt·et pul· ſi q̄s ap·mi·intro·ad e·Hiere·iij·Tu foꝛnicata es cū mltis amatoriby tñ reuertē ad me ꝛ ego ſuſcipiā te¶ Tercō ꝛpe ē tribulatis ad adiu: uandū ꝛ eripiendū·ps·lxxx·Cū ipo ſum in tribulatōe eripiā eū ꝛ glo rifi·Caro em et frater noſter eſt Gen·xxxvij·Bern·Puto qꝫ me ſpe: nere ñ poterit caro d carne mea ꝛ os ex oſſib⁹ meis·Sic fuit ꝛpe pe: tro dum cepiſſet mergi in mari et ſtati xpc affuit ambulans ſuper ma re Sic fuit ꝛpe beato anthonio dū quadam die a dyabolo foꝛtiſſime moleſtaretur Qui ait Vbi eras dñe ieſu·Qui dixit Ego eram ibi·ſed

expectabā agonē tuū ¶ Quarto ē ꝑpe iustis ad exaudiendū·ps·cxliij Prope est dñs omnib⁹ inuocantib⁹ eū in vitate·Sic fuit ꝑpe chanaanee et centurioni cui dixit·Vade sic credisti sic fiat tibi ¶ Quinto ē ꝑpe iustis de bono ope ꝙuientib⁹·ad opa eoꝝ ꝑficiendū·Mat·xviij· Vbi duo vel tres ꝙgregati sunt in no·me·ibi in me·eo·suꝝ·Ha·xxvj·Omnia opa nrā opat⁹ es in nobis dñe Sexto est ꝑpe iustis et pcōrib⁹ ad mercedē ꝙdignā tribuendā Apoc·xxij·Ecce ego venio cito ⁊ merces mea mecū est reddē vnicuiq⁹ ꝑm opa sua Sic fuit ꝑpe illi diuiti q̄ dicebat·Gaude anima mea habes multa bona in an·plu·de nocte misit eū ad infernū iuxta stipēdia meritoꝝ·vt pz lu·xij·Et nota q⁹ nūc pl⁹ est dñs ꝑpe iustis ad remunerandū q̄z fuit in ve·testa·et via ad celuz est mō ꝑpinquior·q⁹ tūc via ad celū ibat p infernū·mō aūt vadit recto tramite·Math·iij·Penitentiā agite a ꝑpinqua·em re·ce·Cū ergo dñs sit ita ꝑpe omnib⁹ istis modis multū in dño gaudē debem⁹ ⁊ nihil soliciti esse·q⁹ ipe in aduētu suo omnia ꝓuidebit nobis et dabit·Et sic pz primū ¶ Secūdo apl's ad orōz et grāyactōz nos induc̄ ⁊ ꝙfortat·Et circa h̄ duo facit·Primo remouz impedimentū orōis·Secūdo induc̄ ad orōem oñdens insimul modū orōis ibi·Gz in omni orōe ꝛc Dic̄ g̃ Dñs ꝑpe ē ⁊ vt possitis ad ipz corda dirigē·nihil soliciti sitis·j· Pe·v·Omnē solicitudinem vestrā ꝓijcientes in eū·qm ipi cura ē de vobis Hec solicitudo q̄ hic ꝓhibet est inordinata et immoderata occupatō circa tpalia h̄ns laborē in acq̄rēdo·timorē in possidendo·⁊ dolorez in amittendo·Sequit Sed in omni oratōne ⁊ obsecratōne ⁊ gratiarumactōne scz de habitis ꝙa beneficijs petitiones vestre innotescāt apud deum·Oratō dicit simplex petitio obsecratio dicit petitio cū adiuratione·vt rogo te p deum·Et sic patet secundū ¶ Tercio apostol⁹ impcat et orat vt pax dei vndiq⁹ et in omnib⁹ nos custodiat·d·Et pax dei scz·a deo data et creata·Et dr dei ad differentiā pacis dyaboli·de q̄ luc̄·xj·Cū fortar·cus·atri·s·in pa·s·om·q̄ pos·Et ad differētiā pacis mundi Iob·xxij·Pacē meā do vob·nō quō mund⁹ dat ego do vobis·Et ad differentiā pacis carnis·de q̄ math·xxiij·Nō veni mittere pacem in ter·ꝫ gla·Que pax scz exupat omnem sensum·i·omnem ꝙgnitionem Si em minimā creaturā pfecte ꝙgnoscere n̄ valem⁹ quō illam nobilissimam et suauissimam pacē a deo nob infusam ꝙgnoscemus Hec in q̄z pax custodiat corda vestra·ne p timorem malū vel amorem corrūpantur·Cor em maxime indiget custodia·puer·iij· Omni custodia serua cor tuum· ex ipo emim vita pcedit Et intelligentias vestras ne per errorem seducant·locus em veritatis ē ipa pax·et iō in pace null⁹ error potest remanere·ps lxxv·In pace factus est locus eius Et vt custodiat certe in iesu christo dño nostro loco securo et firmo in q̄ omnia bona obseruantur Quia vt dicit greg·Sicut omnia ex nihilo facta sunt·ita in nihilum tenderent omnia nisi manus omnipotentis

ea teneret. Et sic patet tercium.

In natiuitate domini sermo de euangelio nonus.

Evangelizo vobis gaudiū magnū qđ erit oīi ꝑplo qz natus est vobis hodie saluato. Luc. ij. Sicut dicit bern. tria sunt hodie mirabiliť ꝺiūcta. ſ. deꝰ z hō mr̄ et vgo fides et ꝛo hūanū. Mirabile ē ꝙ oīno et omnē ıntellectū trāſcendit hūanū ꝙ deꝰ ıncōꝓhēſibilis et ımutabilꝭ ſcūs et natꝰ ē homo. vt hodie fuit. Vez nō est ıpossibile ſi sane ıntelligať. Nam factꝰ est homo sine ſui alıq̄ mutatōe. Aliqñ etiā ita aliq̄d fit qđ ſcđm ſubam trāſmutať et vt sic caro fit terra. z terra fit lapis. Sic nō est ſcūs deꝰ homo. Aliqñ fit aliq̄d qđ nō mutať ꝑm ſubaz ſz recipit aliq̄d qđ nō hēbat. Sicut qñ lana tingiť. et homo fit frater. Et ıſto mō filiꝰ dei ſcūs ē homo. nō ꝙ ın ſuba fuerit mutatꝰ. ſed ſuſcepit ın ſe qđ nō hēbat ſcz naturā hūanam aiam z coꝛpꝰ. Ad phiť. ij. Habitu ınuētus vt hō. Et ideo qđ erat per ſe māſit. qz nulla mutatō ın natura dıuına fcā est. et qđ nō erat aſſumpſiť nō cōmixtionē vel dıuiſionē paſſus. qz ın ꝓſona filij dei nō ſūt ꝛmixte due nature. ſ. diuīa et hūana. ſz ſūt ꝛiūcte ita ꝙ q̄libet māſit ıntegra. nec ꝓſona filij dei dıuiſa est ab alijs ꝓſonis aſſumēdo hūanā naturaz. Quia vt dicit aug. Indıuiſa ſūt opa trınitatis. In ꝓſona ꝙ filij dei aſſumēte naturā hūanā erat prīs ꝓſona z ſpūſſancti Iob. xxxij. Nō credis qz ego ın pre et pater ın me ē. Itē ibidē. Pater ı me manēs ipe facit opa. Persona em̄ nō dıuidiť ab eēntia. Et iō ın ꝓſona filij dei humanā naturā aſſumente fuit tota eſſentia duına et ꝑ cōſequens oīes ꝓſone ſunt tres. Iſte aūt modus fuit poſſibilis deo. et ꝑ dei gr̄am factꝰ est nobis ıntelligibilis. j. Coꝛ. ij. Nobis aūt reuelauit deꝰ ꝑ ſpm̄ ſuū Spūs em̄ ſcrutať etiaz ꝓfunda dei. Secundū mirabile est ꝙ mater sit virgo et virgo sit mater. ſicut factū est. qđ poſſibile ē deo. qz virtꝰ dıuına multo melıus ex ſanguinibus virginis potuit vnum coꝛpus foꝛmare q̄z virtus ſemınis humanı. Potuit etiam hoc coꝛpus ita foꝛmatū extra mittere ſine coꝛruptione virginalis pudoꝛis. et plus poteſt deus facere q̄z nos poſſumus deſiderare. ſz vna virgo poteſt hoc deſiderare ꝙ pareat ſine ſui coꝛruptione. ergo deus potuit facere. Sic ergo hoc ıntelligimꝰ vt deo poſſibile et nō nature. Terciū mirabile est ꝙ coꝛ humanū ꝓdictis credit pfecte. non tamē ınclınatur ad hoc credendū ſine dono fidei. j. coꝛ. xij. Fides est donū dei. Et ideo oporteť nos habere fidem ad ea pfecte credendū q̄ de natiuitate filij dei dicūtur. Iheremie. xv. Nunq̄d federabiť ferrū ferro ab aq̄lone. i. fides et coꝛ humanū q̄ ſunt fiē duo ferra valde dura et nō poſſunt ꝛiūgi ın frigoꝛe ınfidelitatis niſi ignis fidei aſſit. In autoꝛitate autez ꝓmiſſa ꝓpe euāgelio hac nocte cantato ſumpta q̄ttuoꝛ de ıꝑa dicunť. Primuz

ē ipūs natiuitatis auctas cum dr. Euāgelio vob. angelus loqr̄ missus
ex pte dei ad ꝑ ānūciādū. Scdz ē natiuitatis iocūditas ibi. gaudiū ma
gnū. Terciū ē natiuitatis dñitas ibi. qd erit oi ppło. Quartū ē natiui-
tatis veritas ibi. qr nat⁹ ē hodie saluator. ¶ Prio g ponit natiuitatis
autoritas qr āgel⁹ loquit ex pte dei dicēs. Euāgelio vob. i. bonā ānū-
ciatōz vobis loquor. Euāgeliū em idē ē qd bona ānūciatō. ab eu qd ē
bonū. ꝛ āgel⁹ qd ē nūcius. Ad hāc aūt autoritatē roborādū eccia ho-
die ꝯtuor viros eximios introducit. s. esa. eximiū ꝓphetaꝝ q̄ a spūsanc-
to ispirat⁹ nō solū xp̄i natiuitatē ꝫ ēc oia alia ei⁹ būana p̄dixit. vt de
vnoq̄z certitudo magis firmaret i nob. Nā p̄dixit zceptōez dicēs. Ec
ce vgo zcipiet et pi. Predixit natiuitatē dicēs. Paruul⁹ nat⁹ ē nobis
et fili⁹ dat⁹ ē nob. Predixit p̄dicatōz dicēs. Videbūt oculi tui p̄cpto-
rē tuū. et aures tue audiēt verbū post tergū monētis. Predixit pas-
sionē dicēs. Tanq̄z ouis ad occi-du-ē. Predixit resurrectōz dicēs. Erit
germē ei⁹ in magnificētia ꝛ gl̄a. et fruct⁹ terre scz xp̄c sublimis. Pre
dixit ascēsionē dicēs. Quis est ille q̄ venit de edom tinctis vestib⁹ de
bosra. Iste formosus i stola sua gradiēs in multitudie vtutis sue. Et p̄-
dixit xp̄i aduētū ad iudiciū dicēs. Dñs ad iudiciū veniet cū senatorib⁹
ꝓphi sui. ¶ Secūdo introducit paulū apostolū q̄ rapt⁹ in padisuz chri
stum incarnatū vidit. et ideo qd prius nō credebat postea firmissime
credidit. ¶ Tercio introducit lucam euangelistā. dñm autoritate an-
geli natum recitantē d. Euāgelio vobis gaudiū magnū. ¶ Quarto
introducit iohem euangelistā qui eternā generatōez christi nobis de
scribit dicens. Verbum caro factū est et habitabit in nobis. Et vtrāq̄
generatōz iohānes veracit agnouit. Nam sup pectus dñi recūbens
in ipso sacro dñici pectoris fonte vtranq̄ generatōnez pfecte potauit
et agnouit. Et ideo in prima canonica ca. j. ipse sic ait. Quod vidimus
et audiuimus ꝛ manus nostre contrectauerūt de verbo vite boc ānun
ciamus vobis. Aliaz vero generationē qua christus in vtero matris
natus est recitat nobis math. j. ca. dicens. Quod em in ea natum est d̄
spūsancto est. ¶ Habuit em christus tres generatōes. ꝛ triplicit fuit
natus. Ad qd repsentandum hodie tres misse cantant. Prima natiui
tas christi est eterna eius generatio qua semp et ab eterno genera
et genitus est a patre oino ineffabilis et nobis incōprehensibilis. Esa.
liij. Generatōem eius quis enar. Et hanc signific missa matutinalis
q̄ in media nocte cantat. ¶ Secūda christi natiuitas fuit qua zceptus
est in virginis vtero. qua ideo natus fuisse dicit quia statim zceptus
oīni pfectione anime fuit pfectus et vsum liberi arbitrij habuit. Nec
fuit quantū ad aliquid obscura in eo scz q̄ corpus fuit statim forma
tū et anima infusa in oīni pfectōne pfecta. Et quantū ad aliquid fuit
clara in eo scz q̄ sicut alioꝝ puerorꝝ corpa illud corp⁹ de purissimis san
guinibus beate virginis formatum est licz p spiritumsancti virtutez.

et sic̄ corpa alioꝝ crescebat·Et hāc sigm̄ficat missa aurore·q̄ aliq̄d habz obscuritatis ꝛ aliq̄d claritatis·Tercia xp̄i natiuitas fuit q̄ hodie ex ite merato vgm̄is gl̄iose vtero nat⁹ ē q̄ tota fuit clara· Et hāc significat missa cantāda i tercia clara die· ℣ Vel tres misse tres stat⁹ hoim rep̄: sentāt·s·missa matutialis statū hois añ legē qui tot⁹ fuit tenebꝛosus· Missa aurore statū hois sub lege·q̄ habuit aliq̄d claritatis ꝓpt̄ p̄cepta moꝛalia ꝛ aliq̄d obscuritatis ꝓpt̄ p̄cepta ceremoialia·qꝛ vt dꝛ·j·coꝝ·x· Oia m̄ figura ꝺtm̄gebāt illis·Missa vo tercia statū hois post xp̄i adꝛ: uetū q̄ tot⁹ fuit clat⁹·Nō est ℊ q̄d fabulosum vel fictū xp̄i natiuitas· ſ̄ oñi fide digna ꝛ veritate submixa ꝛ autoꝛitate p̄clara·ij·De j·Nō em̄ idoctas fabulas secuti notā fecim⁹ vob dñi ihu xp̄i vtutē· ℣ Ad hāc ℊ autoꝛitatē m̄sinuādā circa āgelū xp̄i natiuitatē nūciantē duo narrant· scz qꝛ magna cū luce apparuit·qd̄ nunq̄z m̄ ve·te legit ꝺtigisse de an: gelis·q̄ tm̄ sedule p̄ibz apparuere·vt dic̄ beda·Et qꝛ statim facta ē cuz angelo multitudo celestis milicie dicētiū Gloꝛia m̄ excelsis deo·Hec em̄ duo multū faciunt ad autoꝛitatē dicti angeli autenticandam·scz q̄ fuit m̄ multitudie ꝛ m̄ lumie·Hanc ℊ natiuitatē christi q̄ hodie scz me dia nocte die dñica natus est m̄ mūdo·lucas narrat dicens· Exijt edꝛ: ictuz a cesare augusto vt describeretur vniuersus oꝛbis·Et dicas hic totā hist oꝛiā natiuitatis· Hō ℊ christus nascit dū mūdus describit·q̄ ipe ad hoc veniebat vt homines terrenos ad celestē milicia trāscribe: ret et quosdā eligeret alios repꝛobatis·Et nota q̄ ꝓut m̄ quibusdam cꝛonicis m̄uenitur qm̄ hec descriptio fuit facta rome fuerunt m̄uenta mille milia et octm̄genta milia hom̄m̄ū pugnatoꝝ·Et sic patet p̄mū· ℣ Secundo ponit natiuitatis iocūditas·cū subdit·gaudiū magnuz· M ℣ Vbi nota q̄ ꝓpt̄ decē magna bona q̄ m̄ christi natiuitate cōse cuti sumus summe gaudere debemus ℣ Primo qꝛ natura hūana est summe exaltata que erat m̄ m̄simis collocata·Nam homo est de⁹· et deus est hō·Et que vnq̄z potuit maioꝛ exaltatio esse·Hanc exaltatio: nem nō ꝺgnoscit angelus·Nusquā em̄ vt dicit apl̄us ad heb·ij·an: gelos app̄·Et ideo angelus qui p̄ius sustm̄ebat se ab hoibz adoꝛari tanq̄z maioꝛ·postea non sustm̄uit·ꝫ dixit se volenti adoꝛare· Vide ne feceris conseruus em̄ tuus sum ego et fratꝝ tuoꝝ·apoc̄·vlt· Hanc di gnitatem peccatoꝛ non cognoscit q̄ ꝓ re vili m̄ luto peccati manet·et m̄ter ribaldos dyaboli m̄ platea mundi moꝛatur ℣ Secūdo qꝛ huma na natura est deo pacificata que erat deo maxime m̄imica· qꝛ cum de us sit homo nō potest hom̄m̄em ampli⁹ odire·odiret em̄ sei p̄z Eph̄· secundo·Ipe em̄ est pax nostra·Et ideo natus statim fecit cantari pa: cem·Luc̄·ij·Et m̄ terra pax ho· bo·vo ·Potest hic dici de quadꝛuplici pace quā xp̄us m̄ homine fecit· ¶ Tercio qꝛ est summe dotata ꝛ oibz bonis repleta·cum esset m̄ summa miseria cōstituta·Nā bona nature gratie et gloꝛie extunc m̄ natura hūana m̄ maxīa copia sunt m̄uenta

Nā bona nature repauit·bona gr̄e donauit·et bona gl̄rie repmisit· Deꝰ em̄ dādonob filiū suū oīa bona nobis cū ipo dedit·Ro·viij·Quo nō etiā om̄ia bona nob cū illo donauit· ¶Quarto qz ē pfecte illumi nata cū eēt vndiqz excecata ī creatore ꝛ creaturis errās·ps· Exortuꝫ ē em̄ ī tenebris lumē rectis·s·xp̄c deꝰ noster·q̄ ē lux vera q̄ illu·om· ho·ve·ī hūc mūdū·Io·j·Esa·ix·Habitātib ī rēgiōe vmbre mortis lux orta ē eis·Paruulꝰ em̄ natꝰ ē nob ꝛ filꝰ datꝰ ē nob·In cuiꝰ signū āge lus xp̄i natūtatē ānūciās pastoribꝫ cū magꝫ luce apparuit· ꝛ tota illa nox a media nocte citra qñ christꝰ ē natꝰ·ita fuit lumiosa qꝫ q̄si dies videbat·ꝛ statī nouū fidꝰ exortū fuit die noctuqz fulgens donec ma: gos ad xp̄m pduxit·vt vez lumē natū eē nūciaret ꝛ demonstraret· Esa·lx·Surge ꝛ illumiare hierusalē·qz venit lux tua et gl̄ia dn̄i sup te orta ē·Et ambulabūt gētes ī lumie tuo·℣Quito qz ē sanitati r̄stituta q̄ erat om̄i ifirmitate pstrata·Esa·x·M plāta pedis vsqz ad vticē non ē ī eo sanitas·Xp̄c em̄ nascēdo otra oēm zñem languoꝝ efficaces ō tulit medicias q̄bꝫ oēs sanauit·Psal·cvj·Misit vbū suū ꝛ sanauit eos Aug̃·Magnꝰ itaqz venit medicꝰ qz magnꝰ vbiqz iacebat egrotꝰ·Nā īstituit sacramēta ecclesie otra om̄e vulnꝰ peccati valentia· ¶Sexto qz est libertati donata que erat sub seruitute durissima dyaboli consti tuta ·Ex quo em̄ filius dei factus est homo liberauit hom̄em a dya boli seruitute ifundendo scz gratiā et virtutes p quas homo a iugo dyaboli liberatur·Iob·x·Lex p moysen data est·gratia et veritas per iesum xp̄m facta est··Col·j·Qui eripuit nos de ptāte tenebraꝝ·id ē· demoniū·et transtulit ī regnū scz dilectōnis sue·℣Septimo quia est a debito delictoꝝ p quo ī carcere īfernī obnoxia tenebatur abso: luta qđ impossibile erat solui·Quāuis ei p̄dictū debitū plenarie et su: pabundanter ī cruce solutū fuit·ī natūitate tn̄ sufficiēt solutū fuit qz cum ī sua natūitate meritum ifinitum acquisiuerit liquet qꝫ per illud meritum totum debitum humane nature poterat solui·Sicut ei tunc ī natura erat peccatum infinitum· ita repertum est ī natura meritum infinitum scilicet ī iesu christo· sed illi qui meruit placuit differre vt abundantius solueret·Esa·liij·Gratis venundati estis· gra: tis redimemini· ¶Octauo quia est spiritussancti robore confortа: ta·Nunqz em̄ īuentus est aliquis ī tota hūana natura q̄ concipere tur et nasceretur sine peccato nisi christus et sic nata hūana ī omnib hoibus a peccato vincebat·ī christi aūt natūitate nata vicit peccatū Ex quo pz maximū robur ei collatum ex om̄i pte ad peccatum vī: cendū·Et ideo modo multi vincunt peccatū q̄ ante christi aduentum nō poterant·quī potius om̄es vincebant· ps·xiij· Nō est qui faciat bonum nō est vsqz ad vnū·℣Nono qz ī natūitate christi cepit na: tura hūana vite amime appinquare et ad cūtatē suam redire·quia p: us semp versus mortē tendebat et ī exilio exulabat·mō em̄ q̄ntopl⁹

tendim⁹ vſus mortē corpis tātopl⁹ tendim⁹ vſus vitā aīe ⁊ vſus ci-
uitatē nr̄am. Propt̄ qđ dic̄ apl̄us ad phi.j. Cupio dissolui ⁊ eē cū xp̄o
Plus aūt p magno munē vita lōga pmittebat̄ hoi. Exo.ij. Hono-
ra p̄rem tuū ⁊ mr̄em tuā vt sis lōgeu⁹ sup terrā. ¶ Decio qz m natiui
tate xp̄i nat̄a hūana oīm pfectōis genere fuit dotata vel pfecta. Naz
fuit pfecta m nat̄a. qz pncipiū ē diuctū simi.s. de⁹ hoi. Vnūqđqz ei tūc
pfectū ē qn̄ diūgit̄ suo pncipio. ⁊ nō q̄escit donec ad ide redit. sic aq̄
ad mare. Sic hō nō pōt q̄escere nisi diūgat̄ deo. Aug. Fecisti nos do
mie ad te. et inq̄etū ē cor nr̄m. donec requescat m te. Ite pfecta fuit m
gr̄a. qz ipa pleitudo gr̄e tota hūane nat̄e se ifudit. nec vnq̄z hūana na
tura potuit maiorē gr̄az obtinē q̄z vt filiꝰ dei eā assumeret et m ea na
sceret̄. Ite pfecta fuit m gl̄a. qz filiꝰ dei verꝰ hō statim natꝰ ē m gl̄a et
sp m vita b̄ta fuit. Simul em̄ fuit viatoꝛ et cōprehēsoꝛ. Multum g̈ m
xp̄i natiuitate gaudere debemꝰ m q̄ dece magna bona q̄ homo sum-
me desiderat cōsecuti sumus. Nā summe hō desiderat exaltari si sit de
pressus. pacificari si sit m piculosa discordia. ditari si sit miseria circum
septus. illumīari si sit tenebris obumbratus. sanari si sit graui infirmi-
tate pstratus. liber fieri si sit durissima seruitute subiugatus. a debito
absolui p q̄ sit m duro carcere religatus. fortificari si sit m viribꝫ desti
tutus. ad cuitatē suam redire si sit m exilio ademnatus. et m oīmbus
pfici si sit mirabiliter impfectus. Hec aūt oīa p christi natuitatē cō
secuti sumꝰ vt dcm ē. ⁊ iō gaudeamꝰ. Phi. vlt̄. Gaudete m dño semper
iteꝝ dico gaudete. Gaudere g̈ hodie debemus m christo ad memo-
riā pdicta beneficia reducendo. sed nō debemus hodie vane gaudere
m mūdo. m choreis. et ludis. et spectaculis demoniorꝫ. et cōmesationi
bus q̄bus hodie gaudet mundus. q̄ verū gaudiū m vanū gaudium
dmutat. cuius finis est luctus. puer. xmj. Extrema gaudij luct. oc. Et
sic pz secundū. ¶ Tercio ponit̄ natiuitatis dñitas. cū subdit̄. quod erit
omī populo. ¶ Natiuitas em̄ christi oīmbus est dnis vt ab oīmbꝫ
amet̄ ⁊ veneret̄. ¶ Et ¶ Prio em̄ fuit dnis deo et hoibus. nam filius
dei sumens carne hūanā m genere hoim. natus est verꝰ deus et ve-
rus homo. gal̄. mj. At vbi venit plenitudo tpis misit deus filium suuz
factū ex muliere. factum sub lege. vt eos rc. Decebat em̄ vt filius dei
cui attribuit̄ sapientia inter homies nascerēt. vt hūanā naturā q̄ tota
deordinata erat p sapientiā suā reordinaret. et superbum hūani generis
inimicū sua prudentia debellaret. et viā sapientie hominꝫ demonstra-
ret q̄ vbiq; errabundi vuebant. et qz sic dmnis est. ido deꝰ et hō ℔
natale venerantur. ¶ Secundo fuit cōmunis angelis et hominibꝫ. nā
psona filij dei que nata est ihesus. ē cū angelica natura maximā affini-
tatē habens. Ioh. mj. Spiritus est deꝰ. Fadē tñ psona carnē induens
et verus hō natꝰ est. In q̄ carne p oīa hominꝫ similis fuit. Phi.ij. In
similitudine hoīm facta. est habitu inuen. vt hō. Et ido angeli ⁊ homines

debēt ħ natale deuotiº venerari Et ꝓterea āgeli descēdētes dixerē Gℓia i excelſ deo Et pastores oēs bethleē uerūt et ipm venerati sūt vt ꝫ luc. ij. Natº ē etiā vt ruinas angelorꝫ hoiū replēt et ideo ⁊ vtriſqꝫ ¶ Tercō fuit ⁊ pribꝫ ve te et hoiū noui Ab illis em scōm carnē descēdit scz abraā ysaac et iacob et alijs pribꝫ vt mathe narrat in euāgelio hac nocte cātato Ab illis aūt descēdēs ad hoies no te ve mit et eis suā maiestatē oñdit p qō beati dicunt Luc. x. Beati oculi q̄ vidēt q̄ vos videtis Et iō priores ⁊ posteriores debēt ipm venerari Math. xxi. Et q̄ pcedebāt et q̄ seqbant clamabāt dicētes Bñdictº qui venit in noie dñi ¶ Quarto fuit ⁊ ñis iudeis ⁊ gētilibꝫ nā de gēte iu dea origine traxit ⁊ udeº fuit Heb. vij. Manifestū ē ꝙ de tribu iuda ortº sit dñs noster Gentiles aūt in filios adoptauit et frēs deinceps eos christianos vocās Vnde et nos qui gentiles eramus modo su mus et dicimur christiani scz fratres et filij christi Si autem filij et he redes vt dicit apl̄us ro. viij. Et ideo oia bona q̄ xp̄us est opatus sup christianos reqeuerē ficut ſup filios ſuos et ipi ſoli ſunt heredes om niū bonorꝫ christi Iob. vij. Volo pater vt vbi ego sum illic et ipi sint me i eorundē bonorꝫ possessores Luc. xxij. Ego dispono vobis sicut dispo michi pater m reg ¶ Quinto fuit cōmunis viuis ⁊ mortuis Nam homo viuens natus est et aiam viuentē semp assumpſit Sed in carne mortali est natus in qua fuit mortuus et ad mortuos descen dit et in ipſa a mortuis resurrexit vt vuos et mortuos viuificaret et ad immortalitatē transferret Ro. iij. Traditus est ꝓpter delicta nostra et resurrexit ꝓpter iustificatōnem nostrā Sic em in adam om nes moriunt ita et in christo omnes viuificabunt vt dicit apl̄us j co xv ¶ Sexto fuit cōmunis viris et femmis Nam ex femina sumpſit carnē ſꝫ in forma viri apparuit et hoc valde congrue nam p virum et feminā pditio humana aduenit et ideo vt iusta fieret satisfactio per illū salus debuit ꝓcurari q̄ haberet ptici piū cum vtroqꝫ vt ſicut vter qꝫ fuit in culpa ita vterqꝫ ꝓcuraret salutem Et sic femina pncipiū ma ledictionis extiterat ⁊ ta esset pncipiū bñdictionis et grē Et ꝓterea incarnatio filij dei in trium a maria sumpſit Luc. j. Spiritusſanctº ſup ue in te ⁊c ¶ Septimo fuit cōmunis iustis et peccatoribus Nam de iusta et sancta matre nasci voluit sed p peccatoribꝫ voluit incarnari vt ipſos oraculo viue uocis ad penitentiam renocaret Math. ix. Nō uenī uo iust ſꝫ peccatores ad penitentiam Et in huius figura in tota christi genealogia non fit mentio de aliq̄ sancta muliere niſi ſolum de peccatricibus scz raab thamar ruth et bersabee ¶ Octauo fuit com munis diuitibus et paupribꝫ qꝫ diues sup oēs et in oīnibꝫ bonis de cuius plenitudine accipiūt uniuſi Hodie fuit natus ſꝫ in maxima pau pertate ps. xlvij. Simul in unū diues et paup Dauperem em uitam elegit ut daret cōtemnere bona mūdi Et intm fuit paup qꝫ sub diuo

nat⁹ ē·nec ei fuit loc⁹ ín diuſorio·nedū ín domo·ſ pānis vilib⁹ ē ínuo:
lut⁹·et ín pſepio recliat⁹·Matħ·vnj·Vulpes foueas ha·ī vo·ꝛc· Pau
ptatē ℊ elegit·ī pauptatē p̄dicauit·et ip̄i regnū celi p̄miſit· Matħ·v·
Beati paupes ſpū qm ip̄oꝝ ē regnū celoꝝ·V Nono fuit p̄nis ſapiē:
tib⁹ ī ſimplicib⁹·Nā ſapiētia dei oīa regēs ī oīa gubnās nata ē vt
puer pu⁹ vagit⁹ emittēs· q̄i penit⁹ nichil ſciēs nec etiā loq̄ valēs ·qu
apuit os mutoꝝ ī līguas infan·fec̄ diſertas·Et iō magni ſapiētes ve:
nerūt ip̄m adoꝛare ī ſiliter paſtoꝛes ſimplices·Sapiētes aūt mūdi ín
flati veto mūdane ſciētie nolūt ſe huic puero humiliare·et iō ei⁹ miſte
ria nō cognoſcūt·Matħ·xj·Cōfiteboꝛ tibi dñe pater rex celi ī terre q
abſcō·ſ a ſapi·et p̄u·et reue·ea puulis· ¶ Decio fuit p̄nis breuit con
cludēdo oīm ſtatui ī p̄dicōni·Nā vgínib⁹ ī maritatis ī viduis p̄nis
fuit·q̄ de mr̄e vgíne deſpōſata tn̄ naſci voluit·q̄ poſt moꝛtē viri vi:
duata fuit·Itē fuit p̄nis ſenib⁹ ī pueris·q̄ etern⁹ ī antiqu⁹ dieꝝ hoꝛ
die nat⁹ ē et cepit eē puer vm⁹ diei vt oēs cuiuſcūq̄ etatis ſurgāt ín
ei⁹ laudem·p̄s·Iuuenes ī vgínes ſenes cū iumoꝛib⁹ laudēt nomē do
mi·Itē p̄nis fuit clericis et laicis·q̄ de ſtirpe ſacerdotali ī laicali nat⁹
eſt·Item p̄nis fuit nobilib⁹ ī artificib⁹·magnis et paruis· vt non ſint
qui a caloꝛe eius ſe abſcondāt·Nam de ſtirpe regia p̄ceſſit vſq̄ ad pa
trem artificem et vxoꝛē fabri· Omnes ℊ chriſtū natū venerent· quia
oīes ín ip̄o partem habent ſcz homines et angeli·patres veteris te:
ſtamenti et noui·iudei et gētiles·viui et moꝛtui·viri et femine·iuſti et
peccatoꝛes·diuites et paupes·ſapientes et ſimplices·vgínes et mari:
tate et vidue·ſenes et pueri ·clerici et laici·nobiles et populares· Et ſic
patet tercium·V Quarto ponit̄ natiuitatis veritas·q̄ natus eſt vo:
bis hodie ſaluatoꝛ·Vere natus eſt hodie ſaluatoꝛ mūdi·nec aliquis de
hoc dubitare debet·cū hoc p̄ multa argumēta fuerit demōſtratum·et
oēs creature eius oꝛtū teſtificate ſunt· k· ¶ Nā primo ip̄m teſtifica
ti ſunt angeli·qui ſtatim ipſo nato apparuerūt hominib⁹ dicentes·Na
tus eſt vobis hodie ſaluatoꝛ· ¶ Secūdo teſtificati ſunt ip̄m ſol et lu:
na et ſtelle·Nam hac die ín oꝛiente tres ſoles apparuerunt· q̄ ſtatim
ín vnū p̄iuncti ſunt ad deſignādū q̄ tria ſcz diuitas·aia·ī caro· ín chri
ſto p̄iuncta ſunt ·nouū ſcz aīma de nouo creata·et ātiquū ſcz caro ab
adam deſcendēs·et eternum ſcz deitas·P̄iuncta ſunt ſimul·et ſunt fa:
cta vnus ſol·vn⁹ homo ieſus chriſt⁹·Itē hac die rome circa ſolē appa
ruit vnus circulus aureus·ín q̄ circulo erat quedā virgo pulcerrima·
ín cui⁹ gremio erat quidā puer·ī dictū eſt ímpatoꝛi q̄ ille puer erat
maioꝛ eo·Siquidē romani volentes octauianū ceſarē vt deuz adoꝛa
re q̄ toti mūdo ín pace p̄ſidebat·ímpatoꝛ recuſauit dicens· Volo p̄i
us ſcire ſi aliquis vnq̄z maioꝛ me naſcitur⁹ ſit· Et aduocauit ſibillam·
Que dum ín die natalis chriſti ín camera ímpatoꝛis vaticínijs ínten
deret·vidit p̄dictū circulū·et virgínē ín gremio puerū geſtantem· q̄

oīa sibilla oñdit impatori dicēs·Hic puer maior te ē·Et statī audita ē vox ī camera impatoris ī capitolio·Hic ē ara celi· Vñ vsq; hodie p dicta camera q̄ fca ē mō ecclia vocat sancta maria ara celi·Impator at statim deposuit dyadema et illū puerū adorauit·z recusauit deīceps ab hoīb adorari·In hac nocte nato dño ī orīete apparuit vna stella ī q̄ erat quidā puer hñs crucē ī frōte q̄ voce hūana allocut⁹ est magos dicēs·vt ī judeā pgerēt ad regē judeoꝝ natū adorādū Tercō testificata sunt eū oīa elemēta·Nā hac nocte obscuritas aeris ī lucez q̄ī diei uersa ē·et rome fons olei erupit q̄ fluxit vsq; ad tiberim·ī signū q̄ fons pietatis z misericordie erat nat⁹ oīb grām z misericor diā largitur⁹·Templū ēc pacis corruit·Siq̄dē romani hñtes p xij·annos ītmue pacē·templū pacis astruxerūt·ī q̄ posuerūt imagīē romuli·z asuluerūt appollīē q̄ntū durare deberet·Et acceperūt respon sum q̄ donec vgo pareret z vgo pmaneret·Qui vgīnē impossibile re putātes parere posuerūt titulū templū pacis eternū ·In hac aī nocte dictū templū corruit·Itē hodie vinee engadi floruerūt z balsamū p duxerūt·ī signū q̄ ille erat nat⁹ q̄ oīa cōseruare debebat p virtutē li quoris sanguīs sui V Quarto testificata sunt eū aialia· Nam cum virgo reclīnaret eum ī psepio·aialia q̄ ibi erant scz bos z asin⁹ genu flexerunt sibi·Et multi miseri christiani hodie christo genua non flectunt·Esa·j·Cognouit bos possessorem suum·et asinus psepe dñi sui israel autem me nō cognouit·et ppl⁹ me⁹ nō intellexit Quīnto testificati sunt eū oñes ꝓphete·Actu·x·Huic oēs ꝓphete test·phi·Esa· Ecce virgo concipiet et pa·fi·Baruth·Post hoc ī terris visus est et cū ho·conuersat⁹ est·Zach·Ecce rex tu⁹ venit tibi māsuetus· V Sexto testificate sunt eum multe figure veteris testamēti· et maxime virga aaron que vna nocte germiabat et frondut z fructū fecit·sic christ⁹ subito totus pfectus fuit ī aīa et ī corpe z ver⁹ de⁹ et hō et sic pfectus natus est Septimo testificat christi natiuitatē diuīna bonitas q̄ cū scdm dyonīsiū bonū sit sui ipsius diffusiuū·et q̄nto melī⁹ est tāto magis diffundi debet vt ptz m sole·summū bonū quod deus est·maxime se diffundere debuit· Sūmus aūt diffusionis modus bonitatis diuīne fuit p incarnatōnem et natiuitatē christi vt dicit aug⁹·Magis aūt deus est parat⁹ se nobis cōmunicare q̄z nos possum⁹ ipm recipere·Cū g̃ humana natura poterat deū recipe tanq̄z vey hoiem et suppositū ī humana natura·g̃ de⁹ debuit incarnari et nasci sic verus homo ī hūana natura·Et fm b filius dei fuisset fact⁹ hō et nat⁹ etiam si homo non peccasset·ꝯ p alia causa· V Octauo b testificat summa dei iustitia·Propterea em̄ christ⁹ nat⁹ est vt p hominē pateret·et p cōsequēs esset iusta satisfactio·vt sicut supbiendo hō voluit fieri de⁹·ita deus se humiliādo voluit fieri homo·Et sicut hō peccādo penā meruerat infinitā·et suum peccatum fuit infinitum multiplicit·ita de⁹ merē

do ín humana natura factus homo meritū acquisiuit ínfinitū· et suū meritum fuit ínfinitum multipliciter· Ad hanc autem íustam satisfactionem ꝓsequendā oportuit ꝙ deus fieret homo· vt esset deus ⁊ homo q̄ satisfaceret· deus q̄ posset et homo qui deberet· ¶ Nono ꝑ testificat summa dei caritas· fecerat em̄ de⁹ hominem et multis gratijs dotauerat eū tandē ipsum ad vitā beatā pductur⁹· et hō oīmbus gratijs se exuerat et ínfinitis miserijs fuerat implicat⁹ et tādem ad illam beatam vitā nō ibat ſ ad ínferos descendebat· Deus aūt ex maxima caritate misit filiū suum ín mundū factū hominē de vǵine gl̄iosa vt hominí cōpateret ei⁹ miserias patiendo· et sic ipsum ab oīmb⁹ libera ret· ⁊ ad vitam trās ferret eternā· Epb̄· ij· Propter nimiā caritatē qua dilexit nos deus· cū es· mor· cōuiuificauit nos xp̄o c⁹ gr̄a su· sal· et con resuscitati et cōsedere fecit ín celestib⁹· ¶ Decimo ꝑ testat summa dei pfectō ꝙ ter quā dei pfecta sunt opa· Gen̄· j· Vidit de⁹ cūcta q̄ fecerat et erant valde bona· Propter peccatum autem omnia effecta sunt ímpfecta Nam celum fuit ex parte euacuatum et paradisus taliter remansit vacuus· et sol et luna et stelle et oīnia elemēta pfectō ne sunt dimmuta· et homo pfect⁹ factus est totaliter ímpfectus· Vt ergo oīa ad pfectōnē reducerent oportebat ꝙ filíus dei fieret homo ín q̄ omia cōungerent suo ꝓncipio· et sic pficerent· Nam hō qui habet cū oīmb⁹ cōuenientiā cōiunct⁹ est deo et deus hominí· ita ꝙ ꝓncipiuz et finis oīm ínsimul sunt cōiuncta ín vno hoīe christo· q̄ ín q̄ntum de⁹ est omniū ꝓncipiū· et ín q̄ntum homo finis· Apoc̄· j· Ego sum alpha et o ꝓncipiū ⁊ finis· Iob̄· xij· Ego si exaltat⁹ fuero a tra oīa trahā ad me· id ē· ipm hoīem q̄ habet cū oīb⁹ conuenientiā· vt dic̄ greg̃· Per xp̄m g̃ oīa ad pfectōz sunt reducta· Et q̄rtus mod⁹ ꝓducēdi hoīem ē ín vniuerso rept⁹· Nā prim⁹ fuit facé hoīem sine p̄re et mr̄e· vt adā· Secdus fuit facé hoīem ex p̄re sine mr̄e· vt eua· Terci⁹ fuit facere hoīez ex p̄re et mr̄e· vt omnes alij· Quarto restabat hoīem facere ex mr̄e sine patre ⁊ fuit xp̄c· In hac g̃ generatōe tot⁹ mūdus pfectōz accepit· Et sic ptz quartū·

¶ De epistola sermo· x

Multifarie multisq̄ modis olim loquēs de⁹ patrib⁹ ín ꝓphetis nouissime aūt dieb⁹ istis locut⁹ est nobis ín filio· Hebr· ꝑmo· Quia hoīb⁹ nō fortit̄ radicatis nec dei consilū sup salute ꝓpria cōsiderātib⁹ subtilit̄ ꝑ extrínseca tm̄ cernētib⁹· vidētur q̄dam absurdū et obstupendū ꝙ filíus dei hodie natus sit de vir gíne gloriosa· ideo apl̄us ín epl̄a q̄ hodie ín tercia missa cantat mirabiles cōdicōnes de hoc puero scribit· ⁊ excellent et multiplicit ipm nobis describit· Per q̄d oīndit nobis istū puerum vere fuisse filiū dei· et supra angelos et omnē creaturā· p q̄ oīa vult nos apl̄us índucere ad

verā fidē reuerētiā ⁊ amorē ad ístū puer. LNarrat em apls ín hac epla xx. ꝺicões de ꝺ puero. p qs ab oib alijs sepaꝛ et p qs nob reuerēd⁹ ⁊ diligēd⁹ mirabilit declaraꝛ. Prima ē qꝛ ín ipo ē determinata spes hoīs q̄ p longā expectatōz dú afflixerat ei⁹ desideriū qm spes q̄ differt afflgit aīam vt ꝺr puer. vnj. Añ aūt illud tps dicebaꝛ homī a ꝓphetis q̄ dei ꝺfiliū sciebāt. expecta reexpecta. Esa. xxvnj. Erat em vbū dñi. Expecta reexpecta. Sic em aq̄ frigida aīe sitiēti. ⁊ sic nuncíus bon⁹ de terra longínq̄ sic fuit natiuitas ísti⁹ pueri toti generi humano dú expectādo afflicto. Propter qꝺ dicebat. Vtínā dirūpes celos ⁊ descēderes. Esa. lxmj. Ipse em hoīs spem detmiauit ⁊ desideriū ipleuit. Et ꝟ ē Multifarie. i. multotiēs. multisqꝫ mōis olim loq̄ns de⁹ pr̄ib⁹ ín ꝓphetis. Mltotiēs em ⁊ multis mōis de⁹ locut⁹ ē pr̄ib⁹ ín ꝓphetis ⁊ p ꝓphetas. s. p somnia ⁊ imagmariā visionē vt hiere. ⁊ amos et multis alijs. ⁊ p aptā vocē ín subiecta creatura formatā vt mopsi. et ín spū ut dauid. Nouissime aūt dieb⁹ istis. scz tpe natiuitatis ipe q̄ sic multiplicit loq̄baꝛ aduemit ⁊ locut⁹ ē nobis realit nō dicēdo. Expecta reexpecta. ꝟ illud. Ego q̄ loq̄bar ecce assum. Esa. lij. Secda ē. qꝛ ín ipso ⁊ p ipm pacificati sum⁹ deo. cui⁹ signū ē locutō. ímmici em nō loquūtur admuicē. nísi aliqñ p ímpositā psonā. sic de⁹ pater postq̄z adā suuz mandatū transgressus fuit nunq̄z generi hūano locutus fuit nísi per subiectā creaturā. Nouissime aūt dieb⁹ istis scz tpe natiuitatis locutus est nobis non p subiectā creaturā. ꝟ ín psona filij suí. q̄ vsq; tunc p oꝛa ꝓphetaꝝ locut⁹ fuerat. Et hoc ē qꝺ dicit. locutus est nobis ín filio. ín signū scz pacis pfecte. Ipse em ē pax nostra vt dicit ad epb. ij. Et matb. xvij. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ ipm audite. M Et potes ꝟ dicé de q̄ꝺruplici pace quā xp̄c fec. Habebat em homo quaꝺruplicez guerrā scz cū deo cui⁹ pacem christ⁹ fecit ín carnís assumptōne. Item hoīes admuicē habebāt guerrā. hāc pacē christ⁹ feci t ín vnius baptismi et fidei et eccie ínstitutōne. Iob. x. Alias ou. ha. que nō sunt ex hoc ouí. et il. oportet in. adducere. et vo. m. au. er fi. v. o. et vn. pa. Terciam guerrā habebat hō cū angelo. hāc pacē christus fecit ín sua ascensione q̄n scz homīes cū angelis ín gloꝛia collocaunt. Quartā guerrā habebat homo cū sei pso scz aīa cū carne. hāc pacē fec̄ christus ín spūssancti missione p quē motus carnales sunt sedati et spūs carní dñaꝛ. ꝟ Tercia condicio sequit ex ꝟ dicto scz locutus est nobis ín filio. qꝛ deus pater oía misteria ín filio suo nobis manifestauit. Io. xv. Omnia quecunq; audíui a patre meo nota feci vobis. Nam vsq; ad christi natiuitatem omīa ín figura ꝺtíngebant illis. ut dicit apls. j. coy. x. In cui⁹ figura mopses velata facie ꝓp̄o p̄dicabat. Sed q̄n deus pater locutus ē nob ín filio cui totū coꝛ suū manifestabat omīa nobis reseraut. et nulla figura pmansit. Heb. vij. Omnia nuda sunt et apta oculis eius ad quē nobis sermo. In filio g̃ loquēdo oía nobis manifestauit. In c⁹ figura

¶ SERMO X.

ḿ morte xp̄i uelū templi sciſſuz ē·et uiſa ſunt ſcā ſcōz·Io·vj·Erūt oēs docibiles dei qz de⁹ p ſe docuit nos·Matḥ·v·Aperiēs os ſuū docebat eos ¶ Quarta ē·qz alij filij ñ ꝟſtituūt hēdes·miſi ī morte pentū ꝛ ſunt uſqꝫ ad p̄fimitū tps ſub tutoribz ꝛ actoribz·ꝛ p ꝟſeqns a ſuiſ michil diſ ferre uidenť·ut dic̄ apl̄us ad gal̄·mj·Dz iſte puer ſtatī nat⁹ ē ꝟſtitut⁹ heres dei·Et ḥ ē qđ ait·quē ꝟſti·here· ¶ Quīta ē·qz alij filij ñ ꝟſtituū tur heredes ḿ oīb bonis pentū eoz·ꝫ ḿ q̄busdā ſolū ſcz ī bonis ter renis q̄ ſunt bona fortune·ut diuitie·ꝫ ḿ bonis nature et gr̄ie pater nō ꝟſtituit heredē filiū·Dz iſte puer ꝟſtitut⁹ ē heres dei ḿ oīb boīs ſcz nať·fortune gr̄e·et gr̄ie·Et ḥ ē qđ dic̄·unúſoz·Et iō ḿ fine omniū oꝛōnū dicim⁹ p dn̄m nr̄m ieſuz chr̄i·fi·t·q̄ ip̄e ſit clauiger ꝛ heres oīm bonoz· ¶ Sexta ē·qz alij pueri q̄ñ naſcunť ſunt oino ignoꝛāt̄es ꝛ ip fecti·qz dic̄ pḥus·Nia naſcit̄ ſic̄ tabula raſa ḿ q̄ michil ē ſcriptū·ꝑficitur aūt ſcīētia ꝛ v̄tute·ḿ·ij·de aīa·Et iō pueri tradūť mgr̄is diſciplīnādi· Dz iſte nō ḿdiguit mgr̄o·imo ſtatī nat⁹ ſcúit oīa·qz iſte ē dei ſapien tia ḿcreata p quā de⁹ oīa ꝟdidit·Et ḥ ē qđ ḿq̄t·p quē fec̄ ꝛ ſecula·ī·p cuⁿ⁹ ſapīētiā fecit ſeculū ḿuiſibile ꝛ uiſibile· Iſte puer ē iſta ſapīētia a q̄ oīs alia ſapīētia deriuať ꝛ p quā dr̄ ſapīēs oīm hō·Proú·vnj·Per me reges regnāt ꝛ legū ꝟditoꝛes iuſta decernūt ¶ Septima ē·qz alij pueri q̄ñ naſcunť ſunt pleni īmūdicijs nec pulcritudo apparet ḿ eis p fecta·Sed iſte puer ſtatim natus et anteq̄z nat⁹ fuit ſplendoꝛ et glo ria dei·id eſt·gloꝛioſe ſbe dei fuit ita q̄ tota pulcritudo dei ḿ eo relu cebat·Sap̄·vij·Candoꝛ eſt em̄ lucis eterne et ſpeculū ſine macula dei maieſtatis·j·pe·j·Ipſe ē ḿ quē deſiderāt gentes ſiue angeli p̄oſpice re·Ita ē pulcer q ḿ eius uiſione ꝟſiſtit noſtra beatitudo·Luc̄·x· Bea ti oculi q̄ uident q̄ uos uidetis·q̄tiā ſm hūanitatem fuit pulcerrimus p̄s·xlvij·Speciosus foꝛ·p̄ fi·ho·Et ita fuit pulcer q eius ſplendoꝛ faci ei ſplenduit uſqꝫ ḿ oꝛientē·ut patuit ḿ ſtella magoz·et uſqꝫ romā ḿ ſole patuit ut dictū eſt ī p̄cedenti ſermone·Et ḥ eſt quod dicit·qui cū ſit ſplendoꝛ gloꝛie· ¶ Octaua eſt·qz alij pueri nō aſſimilantur patri bus p oīa·ꝫ ḿ q̄busdā ímeamētis et accidentib·nō aūt ḿ ſba·Sed iſte puer eſt figura ſbe dei totā ip̄am ꝟtimēs et rep̄ſentās·ita q̄ qui uí det filiū uidet et patr̄ē et econúſo·Iob̄·xmj· Dhi·q̄ uí·me·ui·et pa·me·Nō credis·qz ego ḿ patre et pater ḿ me eſt· Una ergo ē ſubſtā tia et eſſentia patris et filij·licet ſint due p̄ſone·Et ideo qui uidet unū uidet et alīū·ꝫpter qđ apparet q iſte puer uere eſt deus·Et ḥ eſt·et fi gura ſubſtantie eius ¶ Nona ē·qz alij pueri q̄ñ naſcunť ſunt imbecil les et ab alijs portanť·Sed iſte puer ſtatim natus portauit et portat oīa uerbo uirtutis ſue·ī·ímpio potentie ſue·Eſt g̈ iſte puer dei ſapien tia dei gloꝛia dei ſubſtantia et dei uirtus p quā oīa ſunt ꝓducta ḿ eſſe et oīa ꝟſeruanť ut ſint Sic̄ em̄ oīa ꝓduxit ita oīa ꝟſeruat Gre· Sicut oīa ex michilo facta ſunt ·ita ḿ michilum tenderent niſi manus

ꝑditoꝛis ea teneret. Iste em̄ puer iacēs in cunabulis om̄ia poꝛtabat ⁊ ꝓtinebat. Vñ cātam⁹. Iacet in p̄sepio ⁊ in nubib⁹ tonat. Et ꝟ ē qđ dic̄. poꝛtās oia ꝟbo ꝟtutis sue. ¶ Decīa qꝛ alij pueri nascunt pc̄oꝛes. Iob. Oēs nascimur filij ire Et iō idigēt p baptismū mūdari. Sz iste ñ fuit nat⁹ pc̄oꝛ sz statim nat⁹ fec̄ purgatōz pc̄oꝝ. qꝛ statim meruit meritū infinitū p qđ tota naꝝ būana poterat purgari. Sz in cruce meruit su pabūdant meritū infinitū p qđ totā naꝝam purgauit. Apoc̄. j. Qui lauit nos a pc̄is nr̄is in sanḡne suo. Iste ḡ puer tot⁹ mūd⁹ lauit nos a pc̄is nr̄is a q̄b⁹ nos null⁹ vnq̄z poterat liberare seu purgare. Et ꝟ est qđ ait. Purgatōz pc̄oꝝ facies. ¶ Vndecīa ē qꝛ pueri alij vel infantes nō ꝛsueuer̄t haberi in reuerētia imo sedēt in ṫra cū infantib⁹. Sz iste puer statim nat⁹ sedz ad dexterā dei p̄r̄is oipotētis in excelſ. Vñ exñs in gremio m̄r̄is sedebat ad dexterā maiestatis dei in excelsis. eo q̄ sic erat bt̄us et indigēs. cōꝛehēsoꝛ ⁊ viatoꝛ. Et ꝟ ē qđ dic̄. Sedet ad dexterā maiestatis in excelsis. i. in eq̄litate dei inq̄ntū de⁹ ⁊ in potioꝛib⁹ bonis p̄r̄is inq̄ntū hō. Ipe em̄ fuit de⁹ et hō. Et iō inq̄ntū de⁹ p om̄a fuit eq̄lis deo p̄r̄i. Inq̄ntū ꝟo hō fuit sup̄ oēm creaturā visibilem et in uisibilē constitutus. Apb̄. j. Ipsum dedit caput sup omnē ecclesiam. ¶ Duodecīa est qꝛ oēs alij pueri sunt infra angelos. sed iste puer fuit supꝛa angelos sicut filius et dominus est supꝛa seruos. Et hoc est qđ dicit. Tanto melioꝛ effectus angelis q̄nto differentius p̄ illis nomen hereditauit. Quia iste puer habuit nomē filij ⁊ dñi. ⁊ angeli nomē fui Vnde dicunt angeli. i. nuncij. Sed iste puer vt verus dei filius et dñs hereditauit. i. veraciter apꝛehendit. nomē q̄ est supꝛa om̄e nomen vt in nomīe iesu om. ge. fle. ce. ꝛc. vt dicit apl̄us ad phi. ij. Et actu. mj. Neqꝛ em̄ est aliud nomen sub celo datum hominib⁹ in quo opoꝛteat nos saluos fieri. Vnde etiam inquantum fuit homo fuit super angelos in gratia ⁊ in gloꝛia constitutus Licet inquantū fuit homo moꝛtalis et passibilis fuerit aliquantulum ab angelis minoꝛat⁹. p̄s. vnj. Minuisti e. pau. ab an. Sed et hodie super angelos eum coꝛonasti. ¶ Tredecima est qꝛ alij pueri generant ab hominib⁹ et sunt filij hoim. Sed iste puer ē fili⁹ dei in celis sine matre. et in terra sine patre. Vnd nec angeli nec hoies sunt filij dei sicut iste. Et hoc est qđ dicit. Cui dixit aliq̄n angelo⁹ fi. m. e. t. q. d. nulli. et si aliq̄n angeli dicuntur filij dei iuxta illud iob. xxxviij. Vbi eras cū me simul laudarēt astra matutina et ubilarent om̄es filij dei. Dicunt filij dei adoptiui. sic̄ et hoies. j. io. iij. Videte qualē caritatem dedit nobis deus pater vt filij dei nomme mur et sim⁹. Sed iste ē vnicus fili⁹ dei naturalis de ei⁹ substātia genitus. Ergo iste puer angelos et homīes excell'it. ¶ Quartadecima est. qꝛ alij pueri nascunt et generant in tpe. sz iste est genitus a deo patre in eternitate. Et ꝟ est qđ ait. ego hodie genui te. i. in eternitate. Vnde ita ē eternus sic deus pater. et qꝛ etnitas ē tota simul. sequit. q⁹ si pat

genuit eū ín etnítate q̄ ſemp genuit eū· ⁊ ideo filiꝰ ſp ē genít⁹ a pr̄e ⁊ ſēp generaſ·Bta aūt vgo fm hūanitatē aſſumptā genuit eū hodie fm eccīe repſentatōz·Prou·vnj·An colles ego pturiebar· ℣ Quitade cima ē·q̄ etſi hoīb⁹ vel āgelis poſſet alīq̄ reuerētia exhiberí·tñ adora ri vt deꝰ nō dz aliq̄ creaſa·Eſa·xlmj·Gloriā meā alteri nō dabo·Sz deꝰ mādat angelis ⁊ mltomagis hoīb⁹ q̄ iſtū puerū dēant vt vez deum adorare·Et ꝟ ē·adorēt eū oēs angeli dei·Magi ſiliter eū adorauerūt Matħ·ij·Procidētes adorauerūt eū·Iſte g̃ puer ē ver⁹ deꝰ·cꝰ miſtri ⁊ nūcij ſunt celeſtes ſpūs·Ipe g̃ fac̄ ſpūs celeſtes āgelos ſuos·i· nūcios ſuos ſcz ad ānūciandū miſteria ſua hoīb⁹·⁊ ad ipos regendū ⁊ guber nādū·⁊ miſtros ſuos·ſ·eoſdē ſpūs facit flamā ignis ad malos pumiē dū ⁊ coercendū·Et iō amarí ⁊ timerí ⁊ reuereri dz vt ver⁹ deꝰ et· dñs Et ꝟ ē·Qui facit āgelos ſuos ſpūs·⁊ miſtros ſuos flamā ignis· ¶ De decima ē·q̄ regnū et potētia oīní hoī deficit·q̄ vel hō dimittit r̄ gnū p mortē vel regnū dimittit hoiem p adúſam fortunā·Sed thronus et regnū huiꝰ pueri ē ppetuū qđ nunq̄z deficiet·Dañ·vij·Ptās eius po· eter·q̄ nō auferet ⁊ regnū eiꝰ qđ nō corrūpet·Et ꝟ ē qđ ait·Thronus tuꝰ ín ſ·ſeculi·Regnabit g̃ ín ppetuū ſup bonos p amorē ⁊ gr̄iaz· ſup malos p timorē ⁊ penā·Et iō multū debemꝰ ſolicite ei ſeruire ⁊ mul tū timē eū offendere exq̄ gloria ⁊ pena ppetua ē· ℣ Decimaſeptima ē·q̄ regnū oīm alioꝝ errat mltotiēs i regimie·q̄ freq̄nt ín regno mū di ⁊ curia male allegaſ·⁊ male ꝓcedit ⁊ male ſentētiaſ· Sz iſte nunq̄z i regimie ſuo errat nec eiꝰ regnū·i·iudiciū r̄gmí vnq̄z ad dexterā vl̄ ad ſiniſtrā declínat·ꝟ ē vga equitatis Et ꝟ ē qđ dicit·vga eq̄tatis vga re gni tui·Et tñ videt q̄ mirabilit erret m ꝟ r̄gno dū impij ſublimant ⁊ iuſti oꝑmunt·Ecc̄ ·vnj·Sūt iuſti quib⁹ mala q̄uenīūt quaſi opa ege rínt impioꝝ·et ſunt impij qui ita ſecurí ſunt quaſi iuſtoꝝ facta habe ant·Et ſic nō videt equitas ín regno dei·imo oīnia videnť a caſu con tíngere·Ecc̄ ix·Vidi ſub ſole nec fortiū eſſe bellū nec velociū curſum nec ſapientiū panē·nec doctoꝝ diuitias·nec artificū gratiā·ꝟ tempus caſumq̄z ín oīnib⁹·Sz veraciter non ſic ē·imo oīna recte pōderant et diſponunt·q̄zuis ꝟ nos videre nō valeamus·Boe·Et tu q̄zuis cauſam tante diſpoſitōnis ignoras·tñ quoniā bonꝰ rector mundū tempat re cte fieri ne dubites· ¶ Decimaoctaua ē·q̄ iſte puer ín q̄ntū homo fu it rectiſſimꝰ ⁊ bñ diſpoſitus·nā ſp dilexit uſticiā et oīne bonum·nam uſticia virtꝰ eſt generalis ad oīne bonum ·Matħ·v· Attendite ne ú ſticiā vr̄az faciatis co·ho·vt videamī ab eis·i·opa bona·Et ſic ſemp di lexit uſticiā ita ſemp odiuit ínīquitatē et omne malū· et ideo fuit re ctiſſimꝰ ī affectu· Et ido deus vnxit eū oleo leticie·i·vtute ſpūſſancti et gratia que letam facúnt anímam·p̄e participibus ſuis·id eſt·ſup oēs ſanctos quí fuerunt ſecū pticipes ín p̄dcā vtute ⁊ gr̄a ſpūſſancti Et totū hoc debet íntelligí íq̄ntū homo q̄ íq̄ntuz hō fuit vnctus·

Esa.lxj. Spūs dñi sup me. Sic em fuit plen⁹ vtute ⁊ gra spūssancti q̄ de plenitudie ei⁹ nos oes accepim⁹. ⁊ q̄cūq; hūc spūmsanctū vel aliq̄ quā gram hūt ab eo hūt. Iob.j. De plenitudie ei⁹ nos oes accepim⁹ g̃ tiā p gra. Oes aūt alij sancti habuert gram p ptes. Hinc ipe fluu⁹ gray ⁊ donoy spūssancti totū se mfudit vt ei nō sit dat⁹ spūs ad mē surā. Decimanona ē. q̄ oia alia pereūt pter fuiciū qđ isti puero im pēdit. vt diuitie. delitie ⁊ honores ac eē celi aerei pibūt. sic ⁊ tra et ter rena. pibit em h̄ figura terre cū oib⁹ terremis ⁊ figura aeris. sic m dilu uio pierūt. Cetey celi ⁊ terra p̄m subaz ieternū stabūt. Sed fuiciū qđ isti puero fit nūq; perit. h̄ cū defucto recedit. Apoc. xmj. Opa em illo rū se. il. Ambro. Nō sūt bona hois q̄ secū auferre nō pt. sola miserico⁹ dia comes ē defuctoy. Et h̄ ē. Ipi pibūt scz celi aerei et q̄ m eis xtine tur. tu aūt pmanes. s. ad remunerādū opa tibi facta. Gen. xv. Ego mer ces t. mag nimis. Vicesima ē. q̄ oia alia mutant ⁊ trāseūt p pus et posteri⁹. ⁊ pteritū recessit. ⁊ futuy nō aduenit. Sz iste puer ē etern⁹ ⁊ nō mutant ām sui nec accedūt nec recedūt. h̄ ieternū oia sibi assunt si mul. nec est ei aliquid pteritum vel futurum sed omnia sunt p̄ntia. Et iō certissimā scietiā de reby hz. nec falli pt. nec m vllo mutari. Est g̃ sp idē. ⁊ oia sūt ei p̄ntia. q̄. ipe ē etern⁹ p̄m subaz dñā q̄ hūanā nam assumpsit. In eternitate aūt sunt oia simul et nō est pus aut posteri⁹ et ideo nullo modo mutat. Malach. nj. Ego dñs ⁊ nō muto⁊. Boeti⁹. O q̄ ppetua mundū ratione gubernas. Immobilis stabilisq; manēs das cuncta moueri. Et hoc est qđ dicit. velut amic. mu. e. ⁊ mu. tu aūt idem ipe es. et anni tui nō deficiēt. In magna g̃ reuerentia istū puerū habere debemus. cū tot excellentias de eo narrat apostolus ꝛc.

Dominica infra octauam natiuitatis de euangelio sermo undecimus.

Erat ioseph ⁊ maria mater iesu mirātes sup his q̄ dicebantur de illo. luc. ij. Multa mirabilia sunt dicta et facta circa xpi natiuitatē i celo et m tra vt supꝰ dictū ē. ꝓpter q̄ regio tota ꝛcutit. et oīes m admiratiōē ducunt. Et qđ mirum si alij m admiratiōē ducunt cū ioseph et maria mater eius q̄ de ipso pfectam fidē habebāt et sciebāt ipm esse filiū dei de spūsancto conceptum et natū ex ea. de his q̄ dicebant de illo de q̄bus loquit p̄ns euāgelium mirabant m q̄ pncipalit q̄q; xtinent. Primū ē ioseph et marie sup his q̄ dicebant de christo cōgrua admiratio. m pncipio euangelij. Secundū est simeonis de iesu et maria ardua ꝓphetatō ibi. Et bādixit illis simeon et dixit ad mariā matrē eius. Ecce positus est hic m ruinā ꝛc. Tercium est anne de christo cōfessio. et verissima affirmatio ibi. Et erat anna ꝓphetissa filia phanuel de tribu asser. Quartuz est marie et ioseph ad ꝓpria remeatio cū iesu ibi. Et vt pfecerūt oia scdz legem dñi reuersi sunt m galileā m ciuitatē suā nazareth. Quintū est

xpi pfect⁹ et vtuosa 2fortatō ibi· Puer aūt crescebat ⁊ 2for·plenus sap·et gr̄a dei erat ī illo· ℣ Prio g̃ ponit ioseph ⁊ marie sup his q̄ dicebant de xpo 2grua admiratō· Cōgrue em̄ mirabant q̄n tot ⁊ talia 2tigerūt· Cōtigit em̄ miratō ex his q̄ sup̄ vsitatū cursū nat̄e fiūt ⁊ sup̄a naturā existūt· quoꝝ cās ignoram⁹· q̄ vocant mirabilia· Multa at̄ talia ⁊m xpi 2ceptōe ⁊ natiuitate 2tigerūt· ꝑpt̄ q̄ ioseph ⁊ bta vgo non imerito mirabant· sic dic̄ origenes· 2gregem⁹ ⁊m vnū q̄ dca ⁊ fca sunt ⁊m xpi 2ceptōe ⁊ natiuitate et videbim⁹ inumera mirabilia· ꝑpter qd̄ totus mūd⁹ obstupescere dz ac etiā admirari N Primū mirabile ē· q⁹ de⁹ omnipotēs misit extremū baronē suū· s· angelū gabrielem ad quandā paupculā vgmē sigficans scz q⁹ volebat vnicū filiū suū p oīa similē eq̄lem ei cōicare· vt sic esset vnic⁹ filius dei m cet̄ ita essz vnicus fili⁹ vgmis ⁊m tris· et volebat q⁹ de ea carnē assumeret· fieretq; vaciter fili⁹ eius carnalis· Luc̄·j· Missus ē āgelus gabriel a deo 2c̄· Quis vnq̄z similē amorē audiuit· ℣ Scdz mirabile fuit q⁹ de⁹ misit vgīm· d· q⁹ spiritussanct⁹ descēdet ⁊m eā· et illd̄ corp⁹ formaret· ⁊ aiaz ī eo crearet ita q⁹ ipa eet expers a 2fortō virili· nec vir ī dco puero aliqd facē bret· et id̄ eet fili⁹ dei ⁊ fili⁹ vgmis ⁊ nō alic⁹ viri· ⁊ q⁹ portaret eū sine pena et pareret sine corruptōe· ⁊ id̄ vgo pmaneret post partū sic fuerat ante partū· Luc̄·j· Spiritussanct⁹ supue·m te· et v·al·obūbrabit tibi· Quis audiuit vnq̄z tam admirabile et obstupendū· Terciū fuit· q⁹ deus misit virgīm dicendo q⁹ p p̄dictū puerū volebat genus būanū exaltare et liberare ita q⁹ homines p christū a diaboli potestate liberarent ⁊m dei filios adoptarent vt cū ipo ⁊m regno eius ppetuo regnarēt· Et id̄ vocaret eū iesum· i· saluatorē q⁹ homies saluatur⁹ ⁊ redemptus erat· Matb̄·j· Vocabis nomen eius iesum· ꝓpse em̄ saluū faciet populū suū a peccatis eorum· ꝓstud ē oino mirabile ⁊ supra totius facultatem nature· ꝓsta tria mirabilia audiuit beata virgo ab angelo gabriel· que si explicarent plusq̄z centum mirabilia 2tinerent· ℣ Quartum mirabile audiuit ab elisabeth· q⁹ eodem die 2ceptōis christi beata virgo iuit ⁊m domū zacharie et salutauit elisabeth ad cuius vocem elisabeth clamauit et vocauit eam matrē dn̄i sui· et dixit filiū suū ex b̄ exultasse ⁊m vtero suo· Luc̄·j· Vnde b̄ mihi q⁹ veniat mater domi mei ad me· Ecce vt fca ē vo·sa·t·m a·m·exul·m gau·mf·m vt·m· ꝓstud fuit omīno mirabile· Quintū mirabile audiuit beata virgo et ioseph a pastoribꝫ· q̄ dixerūt eis q⁹ angelus dn̄i cū magna luce apparuit eis· qd̄ nunq̄z auditū est ⁊m toto ve·te·q⁹ angeli qui tam sepe apparuerunt patribus cum luce apparerent· et dixit eis q⁹ natus erat saluator mundi· et q⁹ venirent ⁊m bethleez· et ⁊muenirent ⁊fantem pannis ⁊muolutum ⁊m p̄sepio positum et subito cum angelo hoc dicente facta est multitudo magna angelorum clamantium· Gloria ⁊m excelsis deo· Et ⁊m terra pax hom̄ibus 2c̄· ℣ Sextum mirabile fuit auditum a magis

qui de extremis terre venerūt in tredecim dieb⁹ in hierusalē dicētes. Vbi est q̄ nat⁹ est rex iudeor⁹. Vidim⁹ em̄ stel. e. in ori. et ve. ado. eū. Et vene. beth. i stel. sta. sup vbi erat puer. i ap. the. s. ob. ei. mu. et pci. ado. eū. vt ptz math. ij. De quib⁹ verbis i factis maria et ioseph non imerito potuerūt āmirari. Septimū mirabile audierūt a simone q̄ nō vnū mirabile sz multa mirabilia dixit. vt ptz in ℔ euāgelio sez q̄ ie sus posit⁹ erat in ruinā i resurrectōz multor⁹. i in signū cui ꝓtradice ret. et q̄ cor et aiam vgīnis gla. do. trāsi. erat. Octauū mirabile au dierūt ab ista āna filia phanuel. Sz qđ mirabile dixerat lucas cā breui tatis nō refert. nisi q̄ publice loquebat de xp̄o ip̄m ꝓfitēdo et ꝓtestā do oīb⁹ q̄ expectabant redemp. israel. Nonū mirabile audierunt ab angelo q̄ dixit eis vt fugerēt cū puero i egiptū ꝑ eo q̄ herodes q̄ situr⁹ erat puerū ad pdēdū eū. vt ptz math. ij. Istō fuit valde mirabi le q̄ fili⁹ dei statim nat⁹ cogebat fugē. i q̄rebat ad occidendū q̄ vene rat vitā dare. Bn̄ g̃ ioseph i maria mirabant de his q̄ dicebant de il lo. q̄z⁹ multa alia dicebant q̄ non sūt scripta. Decō pomit de iesu i maria simeonis ardua ꝓphetatio. q̄ ait ad mariā mrez ei⁹. Ecce po situs ē hic in ruinā i resurrectōz multor⁹ in israel. vbi ꝑmo ꝓphetisat d̄ xp̄o. secō de mre ei⁹. Tria ꝓphetisat de xp̄o i vnū de mre. De xp̄o em̄ tria ꝑdicit sez q̄ dēat esse in ruinā multor⁹ in israel i in resurrectō nē sup. multor⁹ et in signū ꝓtradictōis. Sic g̃ xp̄us fuit in ruinā et re surrectōz multor⁹. Circa qđ sciendū q̄ xp̄c q̄ntū in se fuit venit dare vitā et resurrectōz oīb⁹. Iob. x. Ego veni vt vitā hēant. Et. j. thi. ij. Qui vult oēs ho. sal. fie. Sz mlti noluerūt hāc vitā lumīnis gr̄e recipe. Iob. iij. Hoc ē aūt iudiciū q̄ lux venit in mūdū. i dilexerūt magis hoīes te nebras q̄z lucē. Iob. xxiij. Ipi fuerūt rebelles lumīni. Qui dixerūt deo rece. a no. sci. vi. t. no. In eod. xxj. Sciend ē ec̄ q̄ sic duplex ē mors. s. aie et corpis ita duplex ē vita et rīsurrectō. s. corpis. i aie. Resurrectō nē aī et vitā corpis xp̄c venit oīb⁹ dare i oīb⁹ dabit. q̄ morte nostrā morīēdo destruxit i vitā resurgēdo repauit. Sic em̄ ꝑm⁹ hō destru xit naturā. ita xp̄c repauit. Resurrectōz aūt i vitā anime q̄ cōsistit in grā et gloria dei. venit dare solū eis qui sermonē ei⁹ seruauerūt. Iob. vij. Si quis ser. me. ser. nō gu. mor. meter. Exemplū. sic potestas venit ꝓtegere et saluare oīes de ciuitate nō ꝓsiderādo merita aliquor⁹. sz dum examinat merita p⁹otegit et saluat solum illos qui bn̄ se habēt. et statuta ciuitatis seruant. alios autem condemnat et occidit. Ita ve nit christus in mundum omnes saluare. Sed dum merita examinat quosdam facit resurgere a peccatis. et quosdam relinquit in fecibus suis. Et hoc est qđ hic dicit q̄ hiesus posit⁹ fuit in resurrectōem mul tor⁹ sz nō oīm. Ita tn̄ causaliter positus fuit in resurrectōz multorūz. q̄ ipse fuit causa resurrectōis et vite omniū q̄ a pcīs resurrexerunt et vita gratie vixerūt. Iob. ij. Ego sum resurrectio et vita qui cre. in

me·ec̄ si mor·fu·vi·Occasionalit aūt ꝛ nō p cām fuit etiā in ruinā mul
tor·q̄ de factis ꝛ dīs xp̄i scādalisati fuerūt vñ debuer̄t edificari· ꝛ ad
eū conuerti·Exemplū de sole·Sol em̄ simplicit est cā illuminatōis·ꝫ ē oc
casio obcecatōis hūtib⁹ debilē visuꝫ vt noctuis·l̄ corruptis oculis·vel
lippis·q̄ si sol nō luceret videret·Per hūc g̃ modū xp̄c venit in ruinā
multor·Est g̃ xp̄c in ruinā malor p occasionē·ꝛ in resurrectōꝫ bono
rū p cām·¶Vbi nota q̄ nouē mōis xp̄c venit in ruinā ꝛ resurrectōeꝫ
multor·Primo venit in ruinā demonū et resurrectōꝫ hoim causalit
vt·s·demones expellerent̄ d̄ mūdo ꝛ hoies assumerent̄ in celū· De p
mo ioh·xij·Nūc princeps h⁹ mūdi eijciet̄ foras· De scdo ibidē·Et ego
si exal·fu·a ter·om·tra·ad meipm·i·hoiem q̄ habꝫ conuersatiā cū oibus·
Per q̄ fuit in resurrectōꝫ ꝛ in repatōꝫ ruine angelor q̄ de ipis ho
mib⁹ repata ē·¶Scdo venit causaliter in ruinā vicior et resurrectio
nē vtutū·q̄ in aduētu xp̄i vicia regnabāt ꝛ vtutes supplantate erant
Hoc fuit figuratū in eo·q̄ qñ christus intrauit in egiptū omia simula
cra egipti corruerunt· Esa·xix·Ecce dñs ingredie egiptū·i· mundū
interp̄tat em̄ egipt⁹ confusio et tenebre q̄ competūt mūdo ·super nu
bem leuē·i·in carne mortali· et mouebunt simulacra egipti·i· mundi
peccata que sunt simulacra mūdi et a mūdo adorant·¶Tercio venit
in ruinam mortis nature et culpe et in resurrectōnem nature et gra
tie causaliter· De primo osee·xiij· Ero mo·tu·o·m· De secundo ioh·
xj·Ego sum resurrectio et vita ꝛc·¶Quarto venit in ruinā veteris
testamenti· q̄ntum ad cerimonialia·et in resurrectōnem noui·Math·
xj·Vsq̄ ad iohannē lex et ꝓphete·ij·cor·v· Vetera transierunt et ecce
noua facta sunt omnia·In cui⁹ signum in morte christi ve·tem·scis·est
¶Quinto venit causaliter in ruinā veteris hois·i·carnalis cōcupiscē;
tie et in resurrectōeꝫ noui scz spūalis vite·Ro·vj·Vet⁹ homo noster
simul crucifixus est vt destruat corpus peccati·ij·cor·vij·Licet is qui
foris est noster homo corrumpat·tn̄ is qui intus est renouat de die
in diem·¶Sexto venit occasionaliter in ruinā iudeor·ꝫ causaliter in re
surrectionem gentilium·Ioh·ix· In iudicium in hunc mundum ego
veni vt qui non vident videant· et qui vident ceci fiant·¶Septimo
venit occasionaliter in ruinam phor et sapientiū mundi habentium
intellectū superbum·qui dicunt virginē nō posse parere et virginem
permanere·et deū nō posse nasci·et in resurrectōem simpliciū q̄ capti;
uant intellectū suū in obsequium fidei christi· ij·cor·x· In captiuita;
tē redigentes omnē intellectū bñanū in obsequiū christi·i· cogentes
eū credere p merito fidei q̄ sunt naē impossibilia·Luc·x· Cōfitebor tibi
pater celi et terre·q̄ abscon·hec a sa·et pru·et re·ea·pu·¶Octauo ve
nit occasionaliter in ruinā hereticor habentiū intellectū obcecatum
dicenti ū christū corpus de celo attulisse et virginem angelū fuisse qui
sunt lapidādi et cōburendi· Quod figuratum est in vbo dñi qñ dixit

mopsi. Et si bestia tetigerit mōtē lapidabit. exo. xix. Recte ipi sunt bestie nichil scientes vtpute cerdones ꝛ fabri et audēt montē deitatis et būanitatis xpi tangē. Et venit in resurrectōz fideliū q̄ xpm verū deū ꝛ hoiem cōfitent. qz ipos cōfitebit coꝛā pre filios suos et si filios et heredes. ro. vi. Matth. x. Quis q̄ me cōfitebit coꝛā hoibꝫ cōfi. et ego eū coꝛā pa. m. ¶ Nono venit occasionalit in ruinā malozꝫ xpianozꝫ q̄ de tanto bñficio ingti exist̄t. qz xpc oibꝫ alijs repbatis nos elegit in ppm ꝛ filios suos. Epb. j. Qui elegit nos añ mū. cōsti. Et nos tm bñficiū nō recognoscim⁹ nec gtes exhibem⁹. Et venit in resurrectōz hūlīū xpiazozꝫ q̄ tm bñficiū cognoscūt dicētes. Quid re. d. p om. que re. m. ca. sa. ac. ꝛc ps. cxv. id ē morte pati sim⁹ p ipo recipe. Tales de⁹ suscitat ꝛ exaltat. Luc. j. Depo. potē. de se. et exalta. hu. Tales si cadāt aliqñ p peccatū facit eos resurgē. Proū. xxiiij. Sep. in die ca. iust. ꝛ resur. Sic cecideruīt apli et fec eos resurgere. Sic igit̄ primo. secdo. tercō. q̄rto. q̄nto. mō venit xpc causalit̄ et p se in ruinā et resurrectōz. Sexto aūt mō septimo. octauo. et nono venit in ruinā occasionalit̄. ¶ Itē nota q̄ ihesus posit⁹ ē in signū multiplex cui fuit cōtradictū ꝛ cōtradicit̄ oi die. ¶ Nouē em mōis ponit̄ et accipit̄ signū et istis mōis oibꝫ ihesus positus fuit in signū. Prio em posit⁹ ē in signū cōtradictōis ꝛ pcussionis vt signū ponit̄ ad sagittā. Venit em filiꝰ dei p̄dicare pauptatē. cōtēptū mūdanozꝫ. ꝛ delicias carnis spnere. Et in signū hozꝫ oia hec xpc obseruabat et ipleuit. Luc. ij. Hoc vob signū inuenietis infantē pānis inuolutū et positū in p̄sepio. Ecce magna pauptas ꝛ cōtempt⁹ mūdanozꝫ ꝛ deliciaꝝ. Huic signo tot⁹ mūdus cōtradicit. qz oēs volūt diuites eē ꝛ honozes hre et delicijs carnis vti. Sap. ij. Eruamur bonis a iuuētute qm hec est ps nra. Itē christus tota die pcutit̄ in factis suis tanqz signū a sagittis. Nichil em facit de q̄ homines nō murmurēt ꝛ eū obis nō pcutient. Siue em patient sufferat malos vt corrigant. Siue acri⁹ puniat eos p merito factoꝝ suoꝝ. siue iustos pmittat affligi vt puriozes fiant. siue remuneret malos in vita ista tanqz nichil boni in futuro seculo habituros. sp homines murmurāt ꝛ pcutiūt eū verbis. sic filij israel in deserto. Iniere. xviij. Venite pcutiamus eum lingua. Contra quos dicit apl⁹ i. cor. x. Neq murmuraueritis sic quidā eoꝝ murmurauerūt et perierūt ab exterminatore. ¶ Secūdo fuit positus in signū directōnis. sicut ponit̄ corda et regula cementarij. qz ipe fuit exemplū et regula ommiū operū nostroꝝ. Iob. xxj. Exemplum em dedi vo. vt quēad. ego fe et vos fa. Exo. xxv. Omnia fac scdm exemplar qđ t. in mō. mō. est. i. in christo qui est iustitie mons. Esa. vij. Propterea dns ipe ꝺ da. vo. sig. scz directōnis. Huic signo cōtradicit̄ a mūdo qui nullo modo in actionibus suis regule christi vult se cōformare ꝺ dic. Sic volo sic iubeo sit p rōe volūtas. Luc. xix. Nolum⁹ hūc regre sup nos. ¶ Tercō fuit posit⁹ in signū sanatōis. sic vnima clara ꝛ pulc⁹

sedat⁹ ē signū sanitatis·ꝛ ꝫ qñ fuit suspēsus ī ligno·qz tūc fuit signū qz hūana natā erat purgata ꝛ ira dei sedata·Hoc figuratū fuit vbi dñs dixit ad moysen·Hac ꝑpentē eneū et pone eū ṁ signū·q̄ pcussus ṁspexerit eū viuet·Nume·xxij·Quicūqz g̃ p fidē xp̄z clare respicit ṁ cruce suspēsum·signū ē sanitatis aīe·Iob·nj·Sic̄ moyses exal·ser·ṁ deser·ita exal·oportet filiū hoīs vt om·q̄ cre·ṁ ip·nō p· Sic aspexit eū latro de cruce ꝛ sa·fuit·Huic signo mūd⁹ ꝛtradicit· qz ṁ suis ifirmitatib⁹ ip̄m respicē ꝛtēnit·et ei⁹ medicinas vt saneť sumē recusat· ¶Quarto fuit posit⁹ ṁ signū imitatōis·sic̄ ponit vexillū ṁ exercitu·Sic̄ em̄ dr iob·vij·Militia ē vi·ho·sup ter·Et nō ṁ hac militia debz eē vexillifer ꝛ vexillū·xp̄c aūt ē vexillifer et crux quā sibi baúlauit ē vexillū· Debem⁹ g̃ si volum⁹ ṁ hac militia de hostib⁹ triūphare imitari xp̄m portantē signū crucis vt accipiam⁹ crucē pm̄e et p⁹ ip̄z eam⁹·Matꝫ·xvj·Si q̄s vult post me ve·ꝛc·tol·cru·suā·ſ·pm̄e et sequať me·Huic signo mūd⁹ ꝛtradicit·qz sub cruce ꝛ post crucē pm̄e nō vult ire·ꝫ vadit p⁹ crucem numi et p⁹ ꝛcupiscētias suas· ꝛ nō de hostib⁹ victoriā nō reportat· ꝫ ꝛsumiť ab eis·Proú·xxnj·Vacātes potib⁹ ꝛ dātes spmbola ꝛsumenť ab eis·Cōtra q̄s ecc̄·xvnj·Post ꝛcupiscētias tuas nō eas·faciūt em̄ te ṁ gaudiū ṁimicis tuis· ¶Quito fuit posit⁹ ṁ signū euasionis·sic̄ qñ capiť aliqua terra ponit scutū vel vexillū dñi ṁ illa domo quam dñs nō vult expoliare·sed vult eā defendere· Christ⁹ em̄ p sanguīē suū ē ṁ signū euasionis om̄ib⁹ qui p̄dicto sanguie tincti sunt·Hoc figuratum fuit ṁ sanguīne agni de quo dominus mandauit filijs israel tm̄ gi superlimināria domorum vt non tangerentur ab angelo percutiente·Exod·xij·Erit vobis sanguis iste ṁ signum·Quia angelus percutiens non tetigit vbicunqz vidit hostia hoc sanguīne tincta·Quicū qz vult euadere de excidio mundi qui tota die a demonibus capitur et occiditur· oportet qz tingatur sanguīne christi· Vnde ṁ ezech·ix· viro volenti pcutere ciuitatē dictū est· qz om̄es illos sup quos vidérit signū thau·i·signū crucis non deberet tangere· Quicunqz aūt est ṁsigniť sanguīne christi habet signū thau super caput ṁ fronte sua Hoc fuit figuratū ṁ captōne hiericho·de qua sola raab meretrix euasserat cū omni domo sua·qz cingulum coccineū appendit ad fenestram domus sue·vt patet iosue·ij·Cingul⁹ rube⁹ sanguīnem xp̄i significat Huic signo mundus ꝛtradicit·qz nec signū thau vult recipe·nec sanguīne christi tingi·imo vult nisi vanitatis signa portare et alia figurata· ¶Sexto posit⁹ fuit ṁ signū ostēsionis vt ponit circulus ṁ taberna ad oñendū qz ibi sit vinū· Sic g̃ xp̄c positus est ṁ signum ad oñendū qz vbicūqz ip̄e ē p gr̃am suā· ibi ē vinū leticie quod letificat deū et hoīes·et om̄e bonum·et vbicūqz ip̄e nō est michil bonī habitat ps·mj· Signatū est su·nos lu·vul·t·d·Et nota hic de ficulnea cui maledixit christ⁹·qz habebat solū folia que·statim aruit· Sic sunt multi q̄

hñt xpm solū extrinsec⁹ p signa xpiamitatis exterioza·ꝫ nō int⁹ in coꝛ de p veritatē rei· Tales hñt solū folia·ꝛ iō maledicent a deo ꝛ arescēt· debēt em̄ int⁹ xpm hꝛe· Can̄·vnj· Pone me vt signaculū sup coꝛ tuū· Huic signo mūd⁹ ꝛtradicit·ꝛ dic̄ q oia mala eueniūt suis dei·ꝛ amatoꝛes mūdi q deū nō hñt oia bona hñt·j·mach·j· Eam⁹ ꝛ disponamus testamētū cū gētib⁹ q̄ circa nos sunt· qꝛ exquo recessim⁹ ab eis iuenerūt nos multa mala· Iob·xij· Abūdāt tabernacula p̄donū ꝛ audacter ꝓuocāt deū· ¶ Septimo fuit posit⁹ in signū clemētie et pietatis peccatoꝛib⁹· sic arc⁹ celestis fuit posit⁹ in nubib⁹ celi in signū clemētie dei qꝛ pepcerat tre· sic pz gen̄·ix· Sic ihesus in modū arc⁹ extēs⁹ brachijs crucifix⁹ ē ad recipiendū ꝛ osculādū pcoꝛes· Isa·v· Leuabit dñs signū in natōes· Huic signo mūd⁹ ꝛtradicit·qꝛ nō se ꝓiicit in brachijs xpi· nec misericoꝛdiā petit·ꝫ in malicia pseuerat· ¶ Octauo fuit posit⁹ in signū discretōis sic ponunt termi in cāpis ad discernēdū cāpos· Sic et xpc in die iudicij qn̄ statuet oues a dextris ꝛ edos a sinistris ꝛ ipe stabit in medio discernēs iter eos· Huic signo mūd⁹ nō poterit ꝛtradicere·qꝛ tūc destruct⁹ erit mūd⁹ ꝛ mūdani in suis signis inuenīt se deceptos· ps·lxxxj· Signa nra nō vidim⁹ iam nō ē· ꝓpha·ꝛ n·nō cog·am· Sap̄·v· Ergo errauim⁹ a via veritatis· ¶ Nono posit⁹ fuit in signu victoꝛie et imoꝛtalitatis· sic olim fiebat rome arc⁹ triūphalis magnis pncipib⁹ redeūtib⁹ cū victoꝛia· in signū victoꝛie et imoꝛtalitatis·qꝛ dicebāt eos int⁹ deos imoꝛtalitatis trāslatos· Sic xpc post resurrectōem ducta morte et mūdo ꝛ demonib⁹ ꝛ oib⁹ inimicis posit⁹ ē in celis glorioſus et hñs oim ptātem· in signum victoꝛie et imoꝛtalitatis hūane· Apo·xij· Signū magnū apparuit in celo mulier amicta sole· i ·hūanitas xpi amicta sole diuinitatis et imoꝛtalitatis dei·ꝛ luna·i·mūd⁹ sub pedibus ei⁹· Isa·lv· Erit dñs in signū eternū qd̄ nō auferet· Huic signo nō ꝛtradicit mūd⁹·qꝛ mūd⁹ nō ē in celo vbi ꝫ signū erit· Isa ait· Tollat impi⁹ ne videat gl̄iam dei· ¶ Scdo ꝓphetat d̄ vgine dicēs· Et tuā ip· am· ptran·gla·i·gladi⁹ ipius·s·doloꝛ habit⁹ de passione ipius ptrāsibit tuā aiam vt dic̄ beda· Vel sm crisō·gladi⁹·i·doloꝛ dnice passionis ptrā sibit ipius·aiaꝫ quā reputas tuā· Vel resoluēdo possessiuū in ꝑmitiuū sic·gladi⁹ dnice passionis ptrāsibit tuā ipius aiam·i·tui ipius·qꝛ vt dic̄ aug⁹·aia magis ē vbi amat q̄ꝫ vbi aīmat·ꝛ iō aia vgīnis magis erat in filio suo xpo quē super oīa diligebat q̄ꝫ in coꝛpe suo·et ideo vulnera xpi ipa sensit sic et xpus q̄ntū ad animi tristiciā· Bern̄· Christus in cruce carnē· maria aūt spm̄ imolabat·et misi qꝛ spes marie semp affuit glorioſe resurrectōis filij· ipa fuisset moꝛtua in passione filij pꝛe doloꝛe·ꝫ spes resurrectōis retinuit ei vitam· Addit autē vt reuelentur ex multis coꝛdib⁹ cogitationes· Istud vt nō ponit causatiue sed cōsecutiue· Ex ꝫ em̄ secutū est qꝛ reuelate sunt vbiq̄ cogitatōnes iudeoꝛ q̄ vsq̄ tunc latebāt· Sic reuelata fuit miq̄ cogitatio herodis cū mādauit

ínterfici pueros vt ínſ ipōs occideret xp̄c q̄ ꝑus ſimſ aucrat ſe eū ado
rare. Sic pōtifices et phariſei ſimulabāt ſe zelatores legis. ⁊ ⁊tra legē
xp̄m occiderūt. Per qđ cogitatões ínuidie ⁊ auaricie eoꝝ oñſe ſunt.

QVNota ꝫ ꝙ q̄ttuordecim vicib⁹ bt̄a v̄go fuit gladio pforata ín
filij paſſione. Primo qñ vidit eū capi ⁊ ligari ſic̄ ꝑditorē. et oēs diſci
puli fugerūt ipō ſolo derelicto. Scđo qñ coꝝā údicib⁹ falſe accuſabaſ
et reꝰ eē mortis údicabaſ. Tercō qñ ꝑ totā noctē fuit illuſus et ala
pis ceſus et cōſputus. Quarto qñ ď mane eū vidit vñctū duci ad pi
latū et ſtabāt aſtāter accuſantes eū ꝙ debēt morī. ⁊ ipe nichil reſpō
debat. Quīto qñ vidit ipm duci ad berodē q̄ iohem ínſecerat ⁊ xp̄i
ſangnē ſitiebat. q̄ illuſit illi tanq̄ ínſano et índutū veſte alba remiſit
ad pilatū. Sexto qñ coꝝā pilato a toto ꝑp̄o ē accuſatꝰ vt eū crucifige
ret. ⁊ pilatus ſedēs ꝑ tribunali ipm cruci ꝑdēnauit. Septimo qñ ín
atrio pilati fuit ligatus nudꝰ ad colūnā ⁊ fortiſſime flagellatꝰ. Octa
uo qñ poſita ē coꝝona ſpínea ſup caput eiꝰ. ⁊ arūdo ꝑ ſceptro ín ma
nu et índutus fuit purpura ín deriſionē regie dignitatis et velati ſunt
ei oculi et fuit alapis ceſus ⁊ aſputꝰ ⁊ vltſ illuſus. Nono qñ vidit eū
exire cū cruce ín collo ín duos latrones vadēs ad mortē feſtínāter.
Decio qñ vidit eū exuu nudū. ⁊ ſup crucē clauis affigi. et a toto ꝑp̄o
maledici ⁊ ꝛuicia ínferri dicēte. Vaeh q̄ deſ. tē. dei et ín trí. reedi. illud.
Vndecimo qñ vidit eū petē bibē et nō potuit hr̄e ꝫ datū fuit ei vínū
felle mixtū. qđ nō potuit bibere. Duodecimo qñ vidit eū ꝑ maximo
dolore lacrimantē et dicentē. Deꝰ meus. deꝰ meꝰ. vt q̄d dereli. me. et
pre magna pena ínclínauit caput et emí. ſpi. Decimotercio qñ cor
pus eius ē depoſitū ď cruce. et ſepulture traditū. tūc tetigit eu ⁊ oſcu
lata eſt oīa vulnera eius et rediit ín hieruſalē ſemíuiua et tota con
ſumpta. Pluries g̃ q̄z ſint hore diei beata virgo tranſuerberata eſt
gladio ín morte filij. ⁊ ideo vēꝝ ꝓphetauit ſimeon. d. Et t. ip. a. p. gla.
Et ſic patet ſecundū. VTercō ponit anne de chriſto confeſſio et ve
riſſima affirmatio. q̄ erat āna ꝓphetiſſa filia phanuel. RVbi nota
q̄ euangeliſta ſeptē laudabiles ꝛdicões de iſta anna refert. ꝓpter
qđ eiꝰ teſtimoniū merito debet acceptari. cuiꝰ vita eſt ſpeculum om
nibus mulierib⁹. q̄ et bona virgo et bona nupta et bona vidua fuit.
et ín iſtis condicōnib⁹ debent eam mulieres ꝑ poſſe imitari. Prima
condicio eſt. q̄ vſq̄ ad matrimoniū v̄gnitatē cōſeruauit. Iſte eſt ille
theſaurus p̄cioſus abſcōditus ín agro carnis. et illa p̄cioſa margarita
ꝑ q̄ emēda oīa largiri debēt. vt dicit matħ. xiij. Quia nō eſt digna
ponderatio cōtinentis aie. Ecc. xxvj. Ipſi reddit centeſimꝰ fructꝰ et au
reola et canticū ſpeciale. Et ideo q̄ntū pōt debet iſtū theſaurū mulier
cuſtodire vel ſaltem vſq̄ ad matrimoniū. Secūda eſt q̄ pꝰ mortem
viri licet ſolū ſeptē annis cū ipo fuerat alteri poſtea nō nupſit. Cum
ergo vir et vxor ſunt vna caro debet ſe vxor mortuo viro mortuam

reputare et reliquū tpus ín penítētia cōſumere. Vnde ín quibuſdam auíbꝫ hoc dicít obſeruari vt mortuo cōpare nulli alteri ampliꝰ ſocíet. vt ín turturibus. Tercia eſt qꝛ toto tpe viduitatis ſue bene ſe habuít et laudabiliter vixít. qđ índicat virtutem ín vídua magnā. vtus enim circa difficile eſt. Difficile eſt em̄ valde a cōſuetis abſtínere. Cum igít ín matrímonío multa vana et delectabília obſeruent virtuoſum eſt viduis ab oíbꝫ illis abſtíné. et eis fructꝰ ſeragefimꝰ ꝓmittít ꝓ labore. Quarta eſt qꝛ circa templū frequens erat non qꝛ aliqñ ab eo recedét. Sic vidue circa eccíam et ín locis ſanctis debent frequenter et liben⁊ ter eſſe et nō diſcurrere p domos ocioſe et verboſe. qꝛ ſicut anna me⁊ ruit chriſtū vídere qꝛ ín eccleſia conuerſabať. ſic ípe ín eccleſia vident xp̄m et verba chriſti audiūt et dicūt vba xp̄i ⁊ chriſtꝰ ē ín medio eaꝝ Quíta ē qꝛ ieunādo corpꝰ ſuū macerabat. Sic debēt vidue facere. Pe riculoſꝰ ē em̄ ſtatꝰ viduitatis ſi vidua delicate vúit .j. thi. v. Vidua q̄ ín dliciís vúēs ē mortua ē. Mlero. q̄zdiu eua abſtínuit ín padiſo vgo fuít. q̄z cito p̄ceptū abſtínētie violauít corruptionem ſenſit. Idem ad quandā virgínē. O filia ſi apl̄us caſtigauit corpꝰ ſuum et ín ſer. rede⁊ git. quō adhuc tu úuencula ín feruore uuentutis poſita dapibus et víno plena. de caſtitate eris ſecura. Sexta eſt qꝛ obſecratōmbus ínſti⁊ tit. qđ eſt acceptabile ſacrificiū deo. obſecratio eſt petitio cum adúra⁊ tione. Multa em̄ ſunt ꝓ q̄bꝫ vidue debēt orare et obſecrare. ſcz vt con ſeruentur ín bono et ꝓficiant ín ſeruícō dei. et vt deus pacificet mun⁊ dum. et ꝛuertat pctōres et ſimília. Septima eſt qꝛ ꝓpter bona opera ſua donū ꝓphetie meruít habere. Vade et tu fac ſimiliter vt ꝓpter bona opa tua deus reuelet tibi q̄ tibi expedíunt. Mlec g̃ anna ſic lauda⁊ bilís ipa hora ſupuenięs qua ſcz ſimeon accepit puerū ieſum. confite⁊ batur dño et loquebať de illo oīmbus qui expectabant redemptōez ír̄ael. ⁊. oīmbus qui herodis alienígene tiránide g̃uati liberatōez ꝓpli et cíuitatis hieruſalē expectabant ꝓmittens p aduentū xp̄i et ín ipſo chriſto redemptōnē a tiránide ſupradicta q̄zuis euangeliſta exp̄ſſe nō dicat qꝛ teſtimoníū mulieris ín eccia non admittiť. nec ín eccia lo⁊ quí pmittitur. vt dicit apl̄us. j. Thi. nj. Docere aūt mulierē nō pmit⁊ to. Sed ꝛtra nō fuerūt liberati p chriſtum ab illa tiranníde. Reſpon⁊ ſio nō eſt íntelligendū ad literā. ſed referendū eſt ad ſpirituale libera⁊ tionē quā plenarie p chriſtū ꝛſecuti ſunt. Et ſic patz tercium. ¶ Quar to ponit marie et ioſeph ad ꝓpria remeatio. ¶ Quínto ponit chriſti ꝓfectꝰ et vtuoſa cōfortatō. qꝛ puer creſcebat ⁊ confortabať ſcōm cor⁊ pus. plenus ſapiētia qꝛ ab ínſtanti ſue cōceptionis plenus fuit. et gra tia dei erat ín illo. Et ſic creſcebat ſcōm corpꝰ ita creſcebat ín vſu gra⁊ tie ⁊ virtutum q̄ erant ín illo. Quidam creſcūt ſolū ín corpe. Eſa. lxv. Puer centum annoꝝ morieť. Et ſic patet quíntum.

¶ De epiſtola ſermo duodecimus.

QVãto tpe heres puul⁹ est míchil differt a seruo· Gal· iiij· Quía bonũ nõ diligit ímsi ꝛgnítũ docꝫ apls ín epla pñti maximũ bonũ·imo maxia bona·q̃·p natúitatẽ pueri cõse cuti sum⁹ vt ín ei⁹ amoꝛe ardẽti⁹ accẽdamur·Nã añ eúus aduẽtũ eram⁹ ſui·pcti ſuitute detẽti ꝛ sub úgo legis·gẽtes sub ser: uitute pcti·et údei sub úgo legis·p xpi añt aduẽtũ ab vtroꝫ sum⁹ liberati·et p gr̃am spũs ab vtroꝫ i filios dei adoptati·Hec oia apls ín pñti epla oñdit·In q̃ q̃dẽ epla tria facit·Prio ꝓponit hũane con: suetudis situdínẽ p quã seruitutẽ et libtatẽ spũs nitit demõstrare· ín pncipio eple·Scdo pdcam situdínẽ ad ꝓpositũ adaptat p quam oñdit in suitute nos fuisse·ſ p xpm libtatẽ hre ibi· Ita et nos cũ es· par·sub ele·mũdi eram⁹ ser·Tercõ oñdit fructũ quẽ per pdcam lib: tatẽ habem⁹·siue oñdit euidẽs testimoníũ per qõ pz nos pdcam lib tatẽ vt dei filios possidé ibi·Qm̃ añt est is ſi·dei misit de⁹ spũm ſi·ſ·in coꝛ·vra Prio ꝑ ꝓponit hũane ꝛsuetudis situdínẽ per quã suitutez ín q̃ fuim⁹ añ aduẽtũ xpi et libtatẽ spũs quã adepti sum⁹ per ipz mi: tit demõstrare dicẽs·Quãto tpe heres paruul⁹ ẽ·etate et scietia· mi: chil differt a ſuo·qꝛ cogit vt ſu⁹ et vberat·et nulla bẽ suay rey ptatẽ cũ sit dñs oim ꝛ·q̃zuis sit dñs oim suarũ rerũ·Luc̃·xv·Eili omia mea tua sunt·Sz ẽ sub tutoꝛib q̃ eũ ab hostib tueant et actoꝛib q̃ ꝑ eo cãs agãt et bona ei⁹ ꝓcuret·et ipm ín moꝛib ínfoꝛmẽt·et z nõ sem: per z vsq; ad pfinitũ tẽpus a pre·ꝛ·a úre a prib ínstituto·ín q̃ tẽpo: re·oꝛdiatũ ẽ a úre vt ei suay rey ptas det·Sũt em̃ ura q̃ sunt a pri bus ínstituta determíata tẽpus qñ tradẽda ẽ hereditas succeſſoꝛi· ꝛ qñ filúsfamilias relínq̃nd⁹ ẽ sibijpi vt se gerat ad sensuz suũ· In q̃ ín struímur ꝙ pueri sub ferula disciplíne sunt tenẽdi·ꝛ nõ sunt dimittẽ: di sensui suo·Qꝛoú·mj·Qui pcit v·odi·ſ·ſ·In eodẽ·xxij·Stultícia col: ligata ẽ ín coꝛde pueri ꝛ vga disciplie fugabit eã·In eodẽ·xxiij· Noꝛ li subtrahé ab eo disciplíná·si em̃ pcusseris eũ vga nõ moꝛiet·tu pcu: tis vga eũ et anímã ei⁹ de ínferno liberabis·In eodẽ·xxix·Puer qui dimittit volũtati sue ꝛsundit matrẽ suã·Ecc̃·vij· Melioꝛ ẽ ira risu ·qꝛ per tristiciã vultus coꝛrigit anim⁹ delínquẽtis·ꝛ·melioꝛ ẽ aspera coꝛ: rectio patris q̃z blanda remissio·vt patz ín beli sacerdote qui remisse coꝛripuit filios suos d·Quare facitis res huiõi·j·Reg̃·ij· Et ideo oc: cíſi sunt ín bello ãbo vno die·ꝛ ipe cecidit de sella et fractis ceruicib expirauit Vnde ferꝛ de quodã qui ibat ad suspendiũ· ꝛ pater ploꝛãs sequebat eũ·qui sub specie osculandi patrẽ amputauit dẽtib sibi na: sum dicens·Ego vado ad suspendiũ qꝛ nõ coꝛrexisti me·Boetíus ín disciplína sco·hec·Et ideo de⁹ sic̃ bonus et sapiẽs pater quotidie coꝛ: rigit nos flagellis ꝛ disciplína pacis eúus semp nos erudit ad salutẽ qꝛ ñ viriliť z pueriliter vúnim⁹·quod patet q̃ntũ ad quattuoꝛ·Primo quía temporalia que quasi nulla sunt magis q̃z eterna diligimus:

Sic puulus magis diligit pomū q3 regnū·et a nocuis sic puuli non abstinem⁹·Prou·j· Vsq; q puuli diligitis infantia ⁊ stulti ea q̄ sunt sibi noxia cupiet·Secdo q2 sic puuli tota die nugis ⁊ ludis ⁊ spectaculis intenti sum⁹ magis q3 saluti aie· Zach·viij· Platee hierusalē iplebunt infantib⁹ ⁊ puellis ludentib⁹·Baruch·nj·Qui in auib⁹ celi ludūt·Tercio q2 michil certū de statu nr̄o iudicam⁹·sed tota die vagi corde sic pueri q vbiq3 cespitat circūferimur oi vēto·Cōtra qd̄ pū·nj·palpebre tue p̄cedūt gressus tuos·Vñ illa sancta aialia erāt plena oculis añ ⁊ retro· vt pz ezech·j·Quarto q2 ꝛrarijs affectib⁹ tota die afficimur·sic puul⁹ q mō ridet et mō ploꝛat·pū·xnj·Vult et nō vult piger·Et sic pz pmū·

Secdo hāc sititudinē ad ꝓpositū adaptat p quā ondit nos añ xpi aduentū sub ꝓuitute fuisse ꝫ p ipz liberos ee·Dicit g·Ita et nos iudei cū eem⁹ puuli cognitōe dei ⁊ viribꝰ resistēdi pcīs·eram⁹ ꝓuietes p terroꝛē mmay ⁊ p repmissionē bonoꝝ sub elemētis·i·sub lege q̄ p elementa intelligit·q2 ipa e pma institutō ad fidē ⁊ iusticiā sic ab elemētis pmū vsum discēdi assumūt puuli·Elemētis dico mūdi·vñ lex dꝛ elementū mūdi q2 nō celestia et etna pmittebat·ꝫ terrena et trāsitoꝛia vt est mūdus·Esa·j·Si volueritis et au·me·bo·t·ome·Vel sub elemētis mūdi·i·sub festis iudeoꝝ q̄ accipiebant pm elemētoꝝ mūdi cursuꝫ·qualia erāt neomenie·i·lunares dies et sabbatū·Aug⁹·Si itaq3 iudei sub elemētis erāt q̄d differūt a paganis·Rñsio·Pagani nō sub elemētis seruiūt·ꝫ elemētis seruiūt·Colūt em̄ astra et sole et lunā·aquā ⁊ terrā et huiōi·Iudei vo sub elemētis deo ꝓuiebāt·In elemētis g neomenias·i· lunares dies significat ⁊ sabbatū qd̄ iudei obꝛuabāt·nō q̄ in elementis sparēt vt pagani·ꝫ in his deū venerabant dū puuli erāt et ad tps plenitudis nōdū·puenerāt·Sic em̄ puul⁹ sub pedagogo ē ⁊ actoꝛe ⁊ tutoꝛe anteq3 fit adult⁹·ita iudeis adhuc puulis lex fuit pedagog⁹·q2 timoꝛe cōpꝛessit et p̄ceptis dei obedire coegit·fuit etiā lex actoꝛ ⁊ tutoꝛ iudeis q̄s de⁹ hēdes instituit dū puuli erāt ꝛgnitōne dei ⁊ viribus resistēdi pcīs·Quo tpe erāt ee q̄i serui legalib⁹ scz territi penis a mal ⁊ pmissionib⁹ tpaliū ad bona incitati·nec sui dñabant ꝫ vicia·nec suo rū·i· hereditatis etne· cū eent hoꝝ dñi a deo cōstituti· Mlis g fuit lex tutoꝛis loco dū ꝛtra malignoꝝ spirituū ipugnatōes et gētiliū psuasiones q̄ ad ydolatriā trahebāt illos defendit admonēdo depcando·⁊ aliq̄n puniendo·Et sic eterna bona illis ꝛseruauit·quomā ex illis christus multos ex inferno liberauit·Iuut etiā eis actoꝛ·quomā cām eius apud deū bene egit dū p sacrificia et placatōnes et expiatōnes deum eis placauit·et ꝫ vsq; ad tps p̄fimitū·i·vsq; ad aduentū christi·In quo ꝛstituit de⁹ vt pfecti et liberi fierēt ⁊ hereditatē obtinerēt·alioq̄n ex hēditarent·De q̄ ipe subdit·Vt vbi venit plenitudo ꝛc·Hec oia aug⁹·

Postq3 g ondit q̄ ante christi aduentū eram⁹ sub seruitute·ꝛsequenter ondit q̄ p christi aduentū sum⁹ a ꝓuitute liberati ⁊ in filios dei ap

optati·Et ℔ ē qđ dicit·Ad vbi venit·ñ facili ncĉitate ꝫ sola dei volūtate plenitudo tpis·i·postq̄z tps p̄cedēs 2pleru ē·Plenitudo em tpis est 2pletū tps qđ p̄fīnitū fuit a deo p̄re vt mitteret filiū· Vel plenitudo tpis dr tps gr̄e·Et ℔ ꝑ octo· S Primo ꝑ carismatū datōnē qz in eo dant plena dona spūssancti· Iohēt·ij· Effundā de spū m·sup oēm car·Actu·ij·Repleti sunt oēs spūsancto· Scdo ꝑ pacis plenitudinē·qz in eo fuit plena pax in toto mūdo·ps·xxj·Oriet in diebus ei⁹ ūsticia 7 abūdātia pacis dnabit·Esa·nj·Cōflabūt gla·s·in vo·7 lansu·in sal· Tercō ꝑ tpaliū copiā· qz in eo fuit plena abūdātia ficut spūaliū ita et tpaliū rex· Iohe·ij· Filie syon exultate 7 letamī in dño deo vr̄o·qz dedit vob decorē ūsticie et descēdē faciet ad vos imbrem tpantie 7 serotinū sic in pncipio·7 implebunt aree frumto·7 vino torcularia redūdabūt et oleo· Quarto ꝑ figuray adimpletōz·qz in eo oēs figure ve·te·implete sunt·et oīa q̄ de xp̄o fuerūt ꝑheta ta impleta sunt·Matℏ·v·Nō veni legē solue ꝫ adimplē· Quinto ꝑ tpis adimpletōz·qz in eo tps impletū 7 2pletū ē·j·cor·x· Nos sum⁹ in q·fi·se·deue· Sexto ꝑ misericordie repletōz·Tpe em legis iusticia vbiq̄z regnabat·ꝫ nūc misericordia dñi plena ē ter· Septimo ꝑ creaturay 2pletōz·Quid em aliud creata petebat·nisi suo creatorī in aliq̄ creata vniri·Epℏ·j·Proposuit in eo in dispēsatōe plenitudinis tēpor instaurare oīa in xp̄o q̄ in cel 7 q̄ in terra sunt in ipo· Octauo ꝑ p̄mij redditōz qz in eo padisus 7 vita ē data·Luc·xxnj·Hodie me·e·in pa·Matℏ·ij·Voca oparios 7 red·il·mer·Io·mj·Alij laborāuerūt et vos in la·e·introistis·In ℔ g̃ tpe sic pleno misit de⁹ filiū suū naturalē·i·in carne apparere fec sibem nob·Esa·xix·Cla·ad do·a facie tri· et mit·e·sal·7 ꝑpu·q̄ li·e· Factum ex muliere ex carnis assumptōne· Ro·j·Qui fc̄us ē ei ex semine dauid sm car· Et meli⁹ dic fem q̄z natū· Fuerūt em qđā heretici q̄ dixerūt eū nichil assumpsisse de corpe vgi neo·ꝫ intrās in ipaz cū qđā aereo corpe qđ sibi formaūat statiz exuit plus honoris dātes aeri q̄z virgini nichil pl⁹ dātes vtero ipius q̄z p̄sepio·Contra quos gen̄·xxxvij·Caro·n·7 frater noster ē·ps· Homo natus est in ea·Factū sub lege·Ad literā ꝑpter obseruantiā circumcisionis sm legē datā abrae·vt pz gen̄·xvij·et ꝑ obseruantiā purificationis sm legē datā mosi·vt patet leui·xij·Adimpleuit autem legem nō necessitate·qz dñs legis·sed pfecta humilitate· Matℏ·nj· Sic decet nos implere omnē ūsticiā·i·omnē humilitatē· Sic g̃ christus factus est ex muliere et sub lege ꝑpter duo· Primo ꝑpter redemptionem a malo·Secūdo ꝑpter collatōem bon̄· Duplicē em effectum ex christi incarnatione consecuti sum⁹·Prim⁹ est redemptio à malo et a seruitute legis·et hoc est·vt eos q̄ sub lege erāt·i·sub legis ſuitute redimeret ab illa ſuitute·Et ℔ referr ad illō qđ dc̄m ē·factū sub lege·Gal·nj·Christus nos redemit a maledicto ⁊c·Secūdus effectus ē collatio

gr̄e filialis·ꝛ ꝟ ē vt adoptōz filioꝝ recipem⁹· ptici pes bonoꝝ gr̄e ei⁹ hic m̄ pn̄ti·ꝛ gl̄ie m̄ fuꝯ·Epḥ·j·Predestīauit nos m̄ adoptōz filioꝝ p ihesum xp̄m m̄ ipm· Et respicit ad ꝟ qđ dr·factū ex muliere· Fact⁹ est g̃ sub lege·vt e·q̄ sub le·e·re·nō solū a maledicto legis·ꝟ a dyabolo et a morte etna ·Fact⁹ ē ex muliere vt adoptōz filioꝝ dei recipem⁹· Co gitem⁹ karissimi magna bn̄ficia dei·Nā fact⁹ est hō vt nos deos fa ceret·j·ioh̄·nj·Videte q̄lē caritatē dedit nob⁹ de⁹ pater vt filij dei noie mur et sim⁹·Fact⁹ ē hu⁹ vt nos liberaret vt hic pz· Fact⁹ ē paup vt nos ditaret·j·coꝛ·j·In oīb⁹ dūntes facti estis m̄ illo m̄ oī vbo ꝛ m̄ oī scīētia ita q̄ nichil vob⁹ desit·Fact⁹ ē hūilis vt nos secū exaltaret·Phr· ij·Mūiliauit semetipz· ꝓpt̄ qđ de⁹ illū exaltauit et nos ī ipo·ioh̄·xij·Vo lo pr̄ vt vbi ego sim illic sit ꝛ mīster me⁹ scz eadē exaltatōe·Mortu⁹ ē ut nos uúificaret·Ioh̄·xij·Ego si exal·fu·a ter·i·sup lignū leuatus et crucifix⁹·oīa trahā ad meipm·i·hoiem q̄ ꝑuersītiā hz cū oīb⁹ et ꝓpter quē facta sunt oīa·trahā ad uitā·q̄ ego suz uita· Descēdit ad inferos ut nos inde extrahēt·Zach·ix·Tu at̄ in testam̄to sanḡnis tui eduxisti uinctos de lacu m̄ quo nō erat aqua·Resurrexit a mortuis ut nos re suscitaret·j·coꝛ·xv· Q̄mquidē p hom̄ē mors et p hom̄is resurre ctio mortuoꝝ·Si aūt chr̄istus resurrexit et nos resurgemus·Ro·nj· Mortu⁹ ē ꝓpter peccata nr̄a et resurrexit ꝓpter ústificatōnez nostrā Ascendit ed celos ut nos illuc duceret·Epḥ·nj·Ascendens m̄ altum ca ptuam duxit captuitatem·Ioh̄·xiij·Et si abiero et ꝑparabo vobis lo cum iterum veniо et accipiaz uos ad meipm ut ubi sum ego et uos si tis·O aīa misera cogita hec magna bn̄ficia dei ꝛ tota ꝛsurge m̄ amo rem istius pueri· q̄ oīa hec fecit tibi·et m̄ ipius laudes erumpe·ꝛ dic cū ꝓpheta·Quid retri·do·p om·q̄ re·m·Et sic patz secundū· Tercio oñdit euidens testimoniū et signū p quod ptz nos p̄dictā libertatem ut dei filios possidere·Et hoc sic est· Q̄m aūt estis filij·i·hoc ē signū et testimoniū q̄ nō solū nos údeiꝟ etiā uos gentiles estis p chr̄istum facti filij adoptiui ipius dei·q̄ de⁹ pater misit spūm filij sui q̄ ē etiā spi ritus patris·q̄ a patre filioꝝ ꝓcedit· m̄ coꝛda nr̄a scz tam údeoꝝ q̄z gentiliū q̄a spūs ꝓbat nos ee dei filios·ut g̃ ꝓbaremur adoptati es se m̄ filios a deo spm̄ suū dedit nobis q̄ facit nos clamare·Et hoc sic ē· clamantē·i·clamare facientē abba pater·qđ nunq̄z p̄sumerem⁹ nisi spi ritus doceret nos et faceret dicere· Ro·vnj· Ipse spūs postulat pr̄o nobis·ꝛ·postulare nos facit gemitib⁹ m̄enarrabilib⁹·Abba hebraicū ē idipm significās qđ et pater· Pater uero grecū est deriuatōne· q̄ de riuaꝯ a patir qđ grece dicit pater·sed latinum est m̄stitutōne· Sic g̃ u deos grecos et latinos qui sunt adoptati p chr̄istum m̄ filios dei spūs sanctus clamare facit deū chr̄istū patrē suū esse et ipm ,ꝑfitent· Et no ta q̄ dicit spūssanctus nos facit clamare abba pater· p qđ dat intelli gi q̄ spūssanctus duob⁹ mōis facit nos clamare scz occulte qđ sigficaꝯ

in noie occulto qđ ē abba·ꝛ apte qđ significat in noie noto qđ est pr̄·
Pat em̄ apte clamat dei cognitōz in intellectu ꝛ dei vtutē in effectu·
Cōsequent̄ excludit dicēs·Ita qz q̄ sic habz spm̄ q̄ facit eū clamare· iā non
ē seruꝰ expulsa culpa oīno·Iob·xv·Iā nō dicā vos seruos sz̄ amicos·
Sz̄ filiꝰ infusa adoptōis gr̄a ·j·Iob·nj· Videte qualē caritatē dedit nob
deꝰ vt filij dei noiemur ꝛ simꝰ·Q; si filiꝰ p gr̄am·et heres tādē pticipā
do gr̄iam·p deū·i·p dei misericordiā·Ro·vnj·q; si filij ꝛ heredes· here
des q̄dē dei coheredes aūt xp̄i·Cū g̊ sumꝰ filij xp̄i dēmꝰ p viā xp̄i am
bulare·q̄ fuit via disciplīe et vtutis· q̄ aūt p viā xp̄i nō ambulāt non
sunt filij· Heb·xij· Q; si extra disciplīmā estis cuiꝰ pticipes facti sunt
oēs g̊ adulteri et nō filij estis·Ibidē·Quē em̄ diligit deus castigat
flagellat aūt oēm filiū quē recipit·Si vis pr̄a dicere ō via xp̄i que fuit
via pauptatis et penalitatis·būilitatis et caritatis·req̄re in tabula ꝛc·

In circumcisione domini de euangelio sermo XLIII

Postq̄z assumati sunt dies octo vt puer circūcideret vocatū ē nomē eius ihesus·luc·ij·Ab ore veritatis regnū celorū
sinapi apar·qz puū ē q̄ntitate·sz̄ magnū ē vtute·Nemo em̄
pōt in regnū celoꝝ intrare misi sit puꝰ sui reputatōe ꝛ ma
rimꝰ vtute·Matb·xviij·Nisi uersi fueritis et efficiami sic̄ puuli non
intrabitis in regnū celoꝝ· In cuꝰ exēplū filiꝰ dei fc̄us ē puꝰ in corpe
et obsequijs q̄ ē infinitꝰ vtute· Et iō euāgeliū pns est puū q̄ntitate et
maximū in vtute·qz illū assumet ꝛ describit·q̄ fc̄us ē octo dieꝝ·cum sit
eternꝰ et oīno immēsus·In q̄ quidē euāgelio tria mirabilia assumenť·
Primū ē qz eternꝰ sb tpe claudit·ibi·Postq̄z assu·sunt di·octo· Secdz
est qz filiꝰ dei ipassibilis patit ꝛ circūcidit·ibi·vt circū·pu·Tertiū est qz
deꝰ inoiabilis noiat ibi·vo·est n·e·ihesus· Primū g̊ mirabile est·qz fi
liꝰ dei sub tpe claudit ꝛ infans octo dieꝝ efficit·Filiꝰ q̄ppe dei m̄ntuz
bō cepit hr̄e dies ꝛ ānos·ꝛ patriā et pentes·et in tpe creuit et mortuꝰ
est·Et vide qz ex b̄ qz sub tpe claudit et p cōsequens sub lege· quia ta
le tpus erat a lege determinatū·Gen̄·xvij·Infans octo dierū circūci
det·In q̄ maxima eiꝰ misericordia circa hoies demōstrat Ex b̄ em̄ vo
luit cōtimeri sub lege vt hos q̄ sub lege erant redimeret·Exptus enim
circūcisionis penam et alias cerimonias legis quas vt videmus serua
uit·qz nō venit legem solue sz̄ adiplere·Matb·v·compassus est iudeis
et eos ab illo onere liberauit·Matb·xvj·Usq; ad iohannez lex et pro
phete·Similit exptꝰ penalitates būane nat̄e scz famē sitim calorem et
frigus compatit nobis sic̄ pius pater·et tandem ab oīnib liberabit·
Heb·nj·Nō em̄ habemꝰ pontificem qui nō possit compati infirmita
tib nostris·temptatū aūt p oīa·Malū em̄ nō cognoscit misi cognitū
et exptū· Et ideo filiꝰ dei voluit experiri nostra mala scz pauptatem·

expulsionē cōtumeliā verboꝝ·falsam accusatōnem·et neq̄z sententiaz· amicoꝝ ꝺrelictōz ꝛ tādē iustā ꝛ violentā moꝛtē·aꝺ quā oia mala hūa ne nature oꝛdinant·vt in oib⁹ malis nob cōpateret ꝛ ꝑ nob p̄rem ro garet·Clamem⁹ g aꝺ xp̄m secure si qōcūq̄z malū patimur· q ipe oia expt⁹ ē·et iō nob ꝛpatit et ꝑ nob apuꝺ deū aꝺuocat·j·ioh·ij·Aꝺuoca tū habem⁹ apuꝺ ꝺ·p·iesuz chꝛi·iustū·et ipe ē ꝓpciatō ꝑ pcīs nostris Clausus ē g sub tpe et lege p nr̄a salute·et iō nō debz nob duꝝ viꝺe ri·si claꝺimur sub iugo xp̄i et p̄me et religionis·p honoꝛe ꝺei ꝛ bo: no nr̄o·Math̄·xj·Tol·ú·m·su·v·Et sic ptz p̄mū ¶Scōm mirabile ē·q fili⁹ ꝺei ipassibilis patit et circūciꝺit·Fili⁹ q̄ipe ꝺei in̄q̄ntū ꝺe⁹ est ipsa bū tuꝺo·nec pati p̄t·ꝫ in̄q̄ntū hō passus ē penā circūcisionis ꝛ alias pe nas·In q̄bꝝ omib⁹ simul patiebat ꝛ bēus erat·Sic g xp̄c circūcisus est octauo ꝺie cultro lapiꝺeo·in mēbꝛo generatōis fm qꝺ lex māꝺabat· leuit xi·Nō tñ cultr⁹ lapiꝺe⁹ erat ꝺe neccitate sacri·Et nota ec q xp̄c in̄q̄ntū hō nō tenebat circūciꝺi·q circūcisio fiebat ꝑ pcō oꝛigiali tol lēꝺo·ꝫ pcm oꝛigmale nō fuit in xp̄o·Bernh·Aꝺ q̄ꝺ tibi circūcisio bo: ne iesu necesse qui nec pcm ꝛtraxit nec cōmisit·Qꝺ ipe nō feceris etas manifestat· qꝺ vero nō ꝛtraxeris hoc veritas pꝛobat et patris ꝺeitas et matris integritas· Pater tibi est ab eterno· sed ꝺeus est in quē pcm nō caꝺit·Mater tibi est er tpe ꝫ virgo ē· nec parere potuit icoꝛruptō coꝛruptelā· ¶Et q pcm oꝛigmale in xp̄o nō fuerit ex ꝺuob⁹ patet··Pꝛimo q chꝛist⁹ nō fuit generat⁹ ex ꝛcupiscentia car: nali·nec p moꝺū generatōnis·q nec in semie viri nec in sangne men: struoso impuro in quo est libiꝺo·Vnꝺe etiam si ꝺeus moꝺo foꝛmaret vnū hoiem nō p viā generatōnis·ꝫ sic p̄mū hoiem vel p̄mā mulherez talis nō haberet pcm oꝛigmale·g multo magis chꝛistus non habuit q p viā generatōnis foꝛmat⁹ nō fuit· Secūꝺo iꝺē pz q ꝺuo ꝛtraria nō p̄nt simul esse in eoꝺē subiecto·ꝫ iusticia oꝛigmalis que est ꝛtraria pcō oꝛigmali fuit in chꝛisto·g non fuit in eo peccatum oꝛigmale·Ass: sumpsit em̄ chꝛist⁹ carnem in pfectissimo statu carnis·scz in statu car nis añ pcm ꝓut fuit in p̄mis parētib⁹ ante pcm·q̄ iusticiam oꝛigia: lem habuerūt·q̄ cōsistebat in ℞ q aia erat subꝺita ꝺeo nec aliquoꝺ ma lū cōcupiscebat·et omes vires inferioꝛes subiecte erant rōi· nec aꝺ malū instigabant·et totū coꝛpus subiectū erat aime·Hec est iusticia oꝛigmalis que pfectissime fuit in chꝛisto·aꝺ quā iusticiā seq̄bat q oia exterioꝛa aꝺ nutū subiecta fuissent hoi sic et chꝛisto fuerūt qui talem iusticiā habuit·Postq̄z aūt aia p̄mi hois rebellisauit ꝺeo·etiā inferio: res vires rebellisauerūt rōi·et coꝛpus aime·ꝛ in ℞ ꝛsistit· pcm oꝛi gmale·q cū tali inobediētia et ꝛcupiscētia et inoꝛdinatione homo na scatur·in qua pcm et culpa ꝛtrahitur· Nam ꝺū aia infunꝺit et creat in coꝛpe infecto et maculato concupiscentia· maculat et ipa· Et iō sta tim infusa est maculata·et cōsistit in ipa culpa et pcm oꝛigmale quoꝺ

cū ipa originaꝫ. Ad qđ sequit̄ q̄ oīa exteriora rebellisant homini. Et si q̄reret quō aīa pueri statim creata ꝛ infusa rebellat deo. Dicēdū q̄ vt dic̄ apl̄us ad ro. v. In adā oēs peccauerūt. Vñ aīa ade rebellāte deo oēs rebellauerūt in ipo. p eo sc̄z q̄ ab adā accipim⁹ corp⁹ et natu rā corruptā in q̄ anima creat̄ et maculat̄. et nō statī incitabilis ē ad ma lū. Et nō p̄t̄m originale p̄t̄m tractū ꝛ nō cōmissū q̄ in ipa infu sione aie ipm aīa trahit. Et si q̄reret vlteri⁹ q̄re pentes mūdati a pec cato originali generāt filios cū pcō originali Dicēdū q̄ pentes mū dant̄ a pcō originali solū q̄ntū ad culpā aie ꝛ nō q̄ntū ad reatū pene. Vñ ipe fomes pcī ꝛ concupiscētia mali rīmanēt in carne licz p baptismū ꝛ bona opa in tali psona minuat̄ Ro. vij. Video aliā legem in mēbris meis repugnātē legi mētis mee. Et q̄ pentes dāt filio corp⁹ macula tū et aīa cū infūdit̄ tali corpori maculat̄. Et nō pentes mūdati gene rāt filios cū pcō originali etiā quātūcūq; sancti. Propt̄ qđ oēs nasci mur filij ire vt dr in iob. Et q̄ originale p generatōz introducit̄. ide ē q̄ circūcisio in mēbro generatōis fiebat vt ibi fieret medela vñ fiebat et morbi. Qm̄ p q̄ peccat q̄s p hec ꝛ torq̄tur. sap. xj Octauo aī die fie bat ꝓpter figurā. Dia enī in figura ꝓtingebāt illis. vt dr. j. ad cor. x. Quia figurabat̄ ablatō corruptōis p xp̄m fienda q̄ pfecte cōplebit̄ in octaua etate q̄ est etas resurgētiū Et si obijcereꝫ q̄ vidr oino q̄ xp̄c habuit originale peccatū. q̄ penas iflictas p pcō originali habuit. sc̄z famē. sitim calorē. et frigus. et mortē. Dicendū est q̄ xp̄us nullum defectū vel penalitatē ex natura cōtraxit. sz volūtarie assumpsit pena litates nostras vt posset nobis compati vt dictum est. Defect⁹ autē culpabiles nec assumpsit nec contraxit. Quattuor enī mala siue vulne ra consecutus est hō ex peccato. q̄ sunt infirmitas. ignorantia. concupi scentia. et malicia Chr̄istus aūt solā infirmitatē assumpsit q̄ sequit̄ to tam hūanā naturā. sc̄z calorē. famē. sitim. frig⁹. laborē. mortē. ꝛ huiōi. Et ideo nō habuit febres. et dolores ventris et alias infirmitates que totā naturā hūanā nō cōsequunt̄. Nullo g̃ modo originale peccatum habuit q̄uis assūpsit penas p originali peccato iflictas V(Ecie dū est autē q̄ deus a pncipio mūdi vsq; modo cōtra pcm originale tria remedia instituit et ordinauit. Nam hō fecit morbū ꝛ de⁹ fecit re mediū. V Primū remediū fuit sacrificiū pro adultis. Et inde est q̄ āti qui pres deo sacrificiū offerebāt. Si autē puuli morieban̄t ante vsum liberi arbitrij. sufficiebat eis fides parentū. vt sicut a paretib⁹ introdu ctum fuit peccatū ita p eosdem deleret̄. Si aūt parentes puniop qui morieban̄t nō erant fideles. puuli nō saluaban̄t. (Secundū fuit circū cisio tpe abrae q̄ de⁹ mādauit abrae q̄ ipe et posteri ei⁹ deberent cir cumcidi. Iste g̃ remediū fuit datū solū in pplo p masculis. oēs autem alij pplī vsq; ad chr̄istū habuerūt remediū primū ac etiā femie iudeo rum V Tertiū remediū fuit baptismus. Nam q̄ circumcisio non erat

remediū cōe nec suaue·imo valde penosuz·ꝛ iō aduenīēte medico sua uitatis scz ihesu xp̄o·vbi nō ē masculus ꝛ femína gētil' et iude⁹ circūcisio et p̄puciuz·barbar⁹ et scita·seruus et liber·vt dicit ap'ls ad col'·iij· ínstituit suaue et cōe remediū·s· baptismū·q̄ ñ solū purgat p̄cm̄ oz gínale ꝫ actuale·ꝛ ñ solū purgat·ꝫ apit celū·qđ circumcisio nō faciebat et ꝫ facit baptism⁹ ín vtute passionis xp̄i·q̄ ín ipo opaī·q̄ et pcā delez uit et celū apuit·Baptism⁹ g̃ ē remediū necessariū ad pcēm tollēduz et ad regnū dei índucēdum·Ioh·iij·Nisi q̄s rena·fu·ex·a·et·s·s·non p̄t ínꝛoire ín regnū dei·Notāduz q̄ omníb⁹ istis remedijs xp̄c vsus fu it non ꝓp̄ necessitatē·Nā circuncisus fuit et baptisat⁹·et ín die p̄ificaz tiōis p eo sacrificiū oblatū fuit scz pa⁹ turtuz et d·pul·co·vt pz luc·ij· X Quāuis ñ ídigeret voluit tñ hodie circūcidi ꝓp̄ nouē V Dzio ꝓ p̄ bōitatē leg̃ mosayce oñdendā vt·s·oñderet legē moisi esse bonā et a deo esse datā·ꝛtra hereticos q̄ ver⁹ testamētum ñ recipiūt·et dicūt ip̄m a dyabolo fuisse datū·Dū em̄ xp̄c legem obꝺuat·et ꝼm legē circū cidit·p̄fecto bonā esse oñdit legē· ¶ Scdo ꝓp̄ vitatē hūane carnis d mōstrandā·vt oñderet se verā carnem hr̄e et nō fantasticā vel aereaz ꝛt hereticos q̄ dicūt ip̄m corpus aereuz habuisse·sicut apparuerūt ín dū āgeli ín corpib⁹ assumptis·q⁹ caro fantastica ł aerea ñ pōt sangnē emittere·Vñ si cor⁹ angeli apparētis scinderet nō emanaret índe san guis V Tercio ꝓp̄ fator⁹ obꝺuantiā destruēdā vt destrueret oēs ma licias et fata q̄ tūc fiebāt et adhuc fiūt·Cauent em̄ hōies q⁹ hodie ē ca put āni dare aliq̄d d̄ domib⁹ suis·nec volūt q índe aliq̄d aspoꝛtet nisi p̄mū aliq̄d ínferat·Cont̄ q̄s xp̄c hodie dedit p̄ciosius qđ hēbat·s·carnē et sanguinē suū·et nihil recepit·Mł̄te em̄ obꝺuantie sunt ín q̄b⁹ hōies ponūt spem suā· q̄s oēs xp̄c destruxit ín circūcisiōe·Ex q̄ dedit ínteli gi q ꝑ solū ín filio dei ícarnato debem⁹ habere spem·et solū ad ip̄z ín omníb⁹ factis nostris ocł̄os mētis dirigere·ꝛ iō nob⁹ hodie oñdit car nem suā·q⁹ ín eo spes salutis nostre cōsistē dz·Quasi·d·xp̄c·Ecce ostē do vob⁹ ín q̄ spem ponere debetis·ꝛ q̄d ín omníb⁹ factis vestris respi cere debeatis·s·vtutē sanguínis mei ¶ Quarto ꝓpter spem nostre re demptionis firmā reddendā vt firma spes nr̄e redēptionis haberet· Debebat em̄ xp̄c totā humanā naturā redimē·q̄ fuit maxima emptō ꝓ maxima āt emptōe daī arra vt firma sit emptio·ꝛ iō xp̄c dedit ho die arrā nr̄e redemptiōis q̄ sangne xp̄i fieda erat vt firma ꝛ rata per maneret·Postea em̄ ín cruce hāc solutionē ꝛpleuit·vbi totū sangnez suū fudit·j·pe·j·Nō em̄ coꝛruptibilib⁹ auro·vel ar·re·es ꝫ·p·san·ag·ín con· V Quinto ꝓp̄ exemplū būlitatis danduz·Et ꝫ est qđ dicit bern· Nullū hñs vestigiū vulneris·ligaturā vulneris nō refugit·nō sic im pij·nō sic agit puerilitas elatiōis hūane·Erubescimus enim ligaturam vulnez q̄ ínterdū d̄ vulnerib⁹ gr̄amur·Valđ ꝓnī ad vulnera p⁹ea ad r̄media vꝛecundi·Ille em̄ quē pcī nemo p̄t arguē p̄mū remediū sine

vlla necessitate suscepit. Et nō circuncidi voluit vt oēm humlitatez im
pleret. Math. iij. Sic nos decz implere oēm iustitiā. i. oēm humlitatez
¶ Sexto ꝓpter misteriū incarnatiōis celandū. vt sacramentū incar:
nationis dyabolo celaret. Cū em circuncisio fieret circa pcēm origina
le. credidit dyabolus et hunc pcōrem esse q̄ circuncidebat q̄ et circun
cisionis remedio indigebat. Propt̄ ꝫ etiā voluit q̄ mater sua ppetua
virgo desponsata esset. ¶ Septimo ꝓpter onus circunciſiōis tollen:
dum vt expertus penaz circuncisiōis compateretur his q̄ circuncide:
bantur. et sic ab illo onere eos liberaret. vt dictū est. ¶ Octauo pro
pter spūalem circuncisionem faciendā. vt oīderet nos spūaliter exem
plo sui circuncidi. Duplex est em circūcisio ſm bern. q̄ debz fieri i no
bis scz exterior in carne. interior in mēte. Circuncisio exterior ꝟsistit in
duob. Primo in habitu ne sit supfluus. vanus et dissolutus. Scdo in
oīnib sensib vt sint ordinati et nō dissoluti. Debem⁹ ḡ esse circuncisi
in aspectu. vt nō habeamus oculos sublimes z vagos ad videndum
vana z concupiscendū mulieres. Itē in auditu vt nō audiamus vana
z nociua. Itē in gustu z olefactu. vt ab immoderato potu z cibo nos
z ab his q̄ ad ꝛcupiscentiā ꝓuocāt abstineamus. Itē in tactu vt nō tan
gamus z opemur q̄ tangē z opari nobis non sunt licita. Similit inte
rior circuncisio in duob consistit. scz in corde vt non cogitemus mala
z vana. z in voluntate vt non desideremus mala. Qui ḡ ad petrā xp̄z
sic se circuncidit interius z exterius. vere cum christo est hodie circunci
sus spiritualiter. z hunc diē solenniter celebrat. Col. ij. Circūcisi est is
in christo circuncisione non manufacta in expoliatione corporis car:
nis. sed in circun. d. n. i. chri. Sed qui se dissoluunt interius in cord. z ex
terius in ope z dissolute opantur. hi hodie cuz christo non circuncidū
tur. nec hunc diē celebrant. Hz ꝛtamināt spiritusancto resistētes. Act.
vij. Dura ceruice z incircuncisi cordib⁹ z auribz vos spiritui sancto
sp restitistis. ¶ Nono voluit circuncidi z sanguinē suum fundi ꝓpter
virtutē sui sanguinis demonstrandam. ad ostendendum q̄ omnē virtuo
sam operationē quam quicunq; sanguis habet efficere. sanguis chri:
sti specialiter efficit in nobis. ¶ Inuenim⁹ enī de sanguine quat:
tuor virtutes. Primo eniz sanguis habet rumpere. vt sanguis hircoꝝ
adamantem. quem nihil aliud frangere potest. et hoc facit per calorez
q̄ est in illo sangne vtualiter. sic calor ē vtualiter in sole. Sic sanguis
xp̄i frāgit cor hois qđ est durius. z hz p calorē spūssancti. Quis em ē
tam dur⁹ vt dū recogitat sangnē xp̄i ꝓ se totiens effusum vt in eius
amore nō frangat et igne spūssancti vrat. ¶ Scdo sanguis habet mū
dare vt dixerunt pontifices capitolij cōstantino leproso q̄ si lauaret
in sanguine puerorum calido et fumāti mundaret. Hoc pōtifices ha
buerunt p responsa demonuz qui de sangne xp̄i dicē intenderūt. sed
pontifices materialit intellexerunt. Sic sanguis xp̄i lauat a lepra pec:

cati quod sol⁹ sanguis christi potest abstergē. Apoc. j. Qui lauit nos a pcīis nr̄is in sangne suo. p quē sanguē cōstātin⁹ a lep̄ aie et corpis ē mūdat⁹. In baptismo em̄ sanguis xp̄i opat. Tercio sanguis hz vi uificare et cōseruare vitā. Vñ q̄dā antiq̄ ph̄i dixerūt q̄ aīa erat in sanguine siue sanguis p eo q̄ vita in sangne cōseruat. Leuit. xvij. Anima em̄ omnis carnis in sangne ē. i. vita. Sic sanguis xp̄i dedit nob vitam gratie. Treñ. iij. In vmbra tua viuemus in gentib⁹. Alia translatō habet. In sanguine tuo viuemus in gentibus. Eph. ij. Cū essemus mor tui in delictis et pcīis nr̄is cōuiuificauit nos xp̄c in illo scz in sangne xp̄i. Vñ adhuc oēs gētes sup q̄s nō stillat sanguis xp̄i manet mor tui in delictis suis. Et h̄ est qđ p ꝓphetā xp̄c dic. Sicis scūs suz pellicāo so litudinis. De q̄ ferī q̄ facit pullos suos sub arbore. et dum p esca se ab sentat vēit serpēs ꝛ infīcit eos. Pellican⁹ aūt redīes pcutit rostro la tus suū. de q̄ sanguis emanat. quē distillat sup pullos. et sic eos redu cit ad vitam. et intīm debilitat q̄ fere morīt. Sic xp̄c videns filios suos morti traditos ab antiq̄ serpēte. sangnē suū sup eos fudit. et sic eos re uocauit ad vitā ad cui⁹ effusiōz debilitat⁹ ē vsq; ad mortē. Quarto sanguis hz pulcrificare et colorare. q̄ sanguis ō cōcha de q̄ tingit pur pura ē pulcrior sup oēs colores rubeos. Est em̄ purpura q̄dā pānus tinct⁹ in sangne conche. et ē ita rube⁹ q̄ videt flamā ignis p̄icé quā sub pena capitis antiq̄tus nullus potat induere nisi imperiali p̄ditus vel regia dignitate. Vñ nec coccus. i. grana de quib⁹ tingit scharletū et verzenū qđ est lignum rubeū de quo tingunt pānī rubei. sunt alī q̄d respectu sangnis conche. Exemplū de mulierib⁹ q̄ accipiūt babacel lū. i. granū ad colorandū et pulcrificāduz faciē. Sic sanguis xp̄i pulcri ficat aīmā sup omnia. Vñ btā agnes ait. San. e. or. ge. m. Et iō anima sup quā stillat sanguis christi ē pulcrior res de mundo. et anima sup quaz nō stillat est turpissima. Et sic patet sedm. Tercū mirabile est q̄ filius dei innominabilis nominat. Nomina em̄ ponunt ad exp̄mē dū ꝓprietates rer. h nullū nomē nec omnia nomina sit pūt exp̄mere bonitatē et totā ꝓpetatem dei q̄ enarrari nō pōt. tn̄ hodie nominatur Vocatum est inquit nomē eius ihesus. i. saluator. Et h valde congrue in capite anī impositū est ei nomē ihesus. Romani nāq; dñi mūdi ad orabant solē et lunā et alios planetas. ponētes in eis salutē humanaz consistere et statuā solis vocabāt apollinē statuā vo lune dyanā sta tuam martis martem. et sic de aliis. Et ab ipsis denominabant omēs dies septimane. vt primā diem septimane a sole. scz diem solis. Sz cre scente religione christiana hoc nomen mutatū est. et vocatur domi ca. quia in ea dominus natus est et circūcisus ꝛ in ea resurrexit. Secūa aūt diem denominabāt a luna. scz diē lune. et sic de aliis. Septimum a saturno. scz diē saturni. Sz iudei vocant sabbatū. i. requiē. q̄ deus illo die ab operib⁹ creatiōis requieuit. in quo ipsos imitamur. Annū aūt

ꝑputabant ꝑm motū solis·menses aūt ꝑm motuz lune·Et sic pz q ꝑm
vitatē oīs dies ē caput anni et sīliter caput mēsis·qz q̄libz die ē sol ī
aliquo pūcto ī quo nō erit vsqz ad mēsem ī seq̄nti lūarī·Romāi aūt
ordīnauerūt q ianuari⁹ esset ꝓmus mensis ānī vocātes eū ianuariuz
a ianulo q̄ fuit rex tuscie tanq̄z aliq̄d numīnis fuit ī eo· Et sic patz q
ꝑm ꝑputatiōez romanoꝝ hodie ē ꝓmus dies ānī·ꝑm āt iudeos ⁊ mlt
tas alias cognatōes nō est sic·qz iudei accipiūt ꝓmū diē ānī primaz
lunā aprilis·Vt g̊ xp̄c oīderet q ipse est sal⁹ oīm·et ipse sol⁹ deberet
adorari et ab ipo solo oīs sal⁹ deberet peti·voluit ī capite ānī vocari
ihesus·i·saluator·qz ipse sol⁹ saluat·vocatū est īq̄t nomē e⁹ ihesus·o no
men totiēs vocatū totiēs expectatū et tādiu desideratū·ꝙz hodie prio
exhibitū et saluatori impositū·Oudū em̄ lōge erat a pc̄oribus salus
lōge erat ihesus·ꝑpe erat dīs vltionū de⁹ exercituum·Vñ dauid agno
scens nomē potētie postulabat nomē clemētie·d·Dic dīne anime mee
sal⁹ tua ego sum·Quasi dicat·Satis dixisti ego sum dīs · satis scimus
te ee dīm·et iō absc̄de q̄so nomē ptātis·et exhibe nomē benigtatis
Hac vt cog̊scam⁹ te ihesum·qd hodie impletū ē·Apparuit ei benigtas
et hūanitas salua·n·dei qm̄ vo·ē·n·e·ihesus·O nomen omni honore et
reuerētia dignū·Nō est frēs karissimi casualit īuentū et impositū ꝑ
nomē ꝙz a deo nominatū·Isa·lxij·Vocabit t·n·no qd os·do·nomīauit
Ab āgelo nunciatū·Luc̄·j·Vocab nomen ei⁹ ihesus·Ab apl̄is p̄dicatuz
Act·iij·Nō est aliud nomē sub celo datū hominib⁹ ī q̄ oporteat n·sal·
·f·Ab omnib⁹ creaturis adoratū et īuocatū·Phil·ij·In nomīe ihesu
om·ge·fle·ce·ter·et ī·Vocatū ē g̊ nomen ei⁹ ihesus·Vtinā scirem⁹ ex
ꝓmere et īcorpare nob dilectiōez h⁹ dulcissimi nomīnis·qd totiens
legim⁹ ī scp̄turis·qd melos ī ore·iubilus ī corde·vt dic̄ bern̄·Ido
dicit q̄dam·Ihesu dulcis memoria dās vera cordis gaudia·ꝙz super mel
et omnia ei⁹ dulcis p̄nia·Nil tn̄ suaui⁹ audit·nil iocūdus·nil cogita
tur dulcius q̄z ihesus dei fili⁹·Ihesus spes penitentib⁹ q̄z pius es petenti
bus q̄z bonus te q̄rentib⁹·ꝙz quid īuenientib⁹ ihesu rex admirabil ⁊ tri
umphator nobil·dulcedo ineffabilis·totus desiderabilis·nec līgua p̄t
dicē·nec litera exp̄mere·expto p̄t credere q̄d ihesum diligē·Amor ie
su dulcissim⁹ et vere suauissimus·plus milies g̃tissimus q̄z dicere suf;
ficimus·Ihesu decus āgelicū ī aure dulce canticū·ī ore mel mirificuz
ī corde nectar celicū·Ihesu tua dilectio g̃ta·mentis refectio replēs si
ne fastidio dans famē desiderio Qui te gustāt esuriunt·q̄ bibunt ad;
huc sitiunt desiderare nesciunt nisi ihesum quē diligūt·Et si volum⁹ h⁹
bñdicti nomīnis dulcedīnē et veritatē scire·nota q ꝑ nomē ihesus ē p;
mo penitētib⁹ ī refugiū ¶ Z ¶ Quis em̄ pc̄or ñ tieat nomē potētie
q̄s audeat sustīnere deū vltionū·omnipotēs nomē eius· Q̄z ecce ihesus
dulce refugiū·spes va penitentib⁹·Math·j·Vocabis nomen ei⁹ ihesum
Ipse em̄ saluum faciet ꝑp̄m suū a peccatis eoꝝ·Sc̄do est egrotantib⁹

m remediū Matħ·xvj·In nomine meo dēmonia eijciēt ꝛc·supra egro
ma·impo·et bene hā·Et ideo non est nomē iesu ab infirma anima ne
gligendū·q; in ipo hz salutis antitodū·Bern Habes em o anima mea
recōditum electuariū cū vasculo vocabuli qđ est iesus qđ nulli vnq;
pesti inefficax inuenit·Tercio ē pugnātiby in pdicatiōe·Subijcit enim
oēm feritatem inimicoy·Luc·x·Reuersi sunt discipuli·d·Domine in
nomine tuo etiā demonia subijcūnt nobis·Prouer·xviij·Turris fo
tissima nomen domini ad ipsam confugiet iustus et saluabitur·Exem
plū de beata agatha·q dixit q feras nō timeret·q audito nomie iesu
māsuescunt·Quarto ē patientiby in solatiū·Vñ ipse dsolat patiētes·d·
Luc·vj·Beati eritis cū vos oderint homies et exprbra·et eie·n·v·t·m·
ap·fi·ho·gau·et ex·Ecce·n·m·v·mul·est in ce·Iō ibant apli gaudētes
a con·cōsi·qm dig·ha·sunt p no·ieħ·contu·pa·act·v·Vñ dicebat apls
in eodē·xxj·Ego nō solū alligari·ħ etiā mori in hierusalē patus sum p
pter nomē dñi iesu·Et ꝓterea martires dū p ħ nomine patiebantur
videbatur eis in magnis delicijs et solatijs esse·Quinto ē pficientiby
in augmentū·ps·lxxxiij·Ibūt de vtute in vir·s·in vtute nois iesu q si
ne ipso mhil possumus facē·Prou·iiij·Iustoy semita q̄si lux crescit et
pficit usq; ad pfectū diē·Et ħ in noie iesu·q; oia p ipm fcā sunt·iob·j·
Sexto ē deficientiby in subsidiū·ħ signficatū ē act·iij·vbi ait petrus
claudo·In noie iesu surge et ambu·Et statim surrexit·Si g̃ sedes per
pigriciaz·sanet te iesus excutiēdo torporē·Si ꝓp impotentiā sanet te
iesus infundēdo vigorē·Septimo dat indulgentiā ꝛ remissiōez pecca
torū in ecclesia dei·vt habeā p hos usus·Cū iesus in missa q̄tiēs audis
q; maria·Et flectis genua dat iobs tibi papa·Ob veniā sceleꝝ vigili
nempe diey·Octauo ē credētiby et cōfitētiby in honoris fastigiū·jo·j·
Dedit eis potestatem filios dei fieri his qui·cre·in no·e·Quod est ma
ximus honor et profectus·quia si filij et heredes·vt dicit apostolus
ad ro·viij·Hoc cognouit angelus quando non permisit se adorari a
iohanne·apoc·vlt·Nono est contemplantibus in suspiriuz Esa·xxxvj·
Domine nomen et memoriale tuum in desiderio anime Nullus em
nomen ita excitat anime spirituale desiderium et suspirare facit sicut
iesus Exemplum de beato ignatio qualiter habebat hoc nomen im
pressum in corde suo vt post mortem inueniretur in eo scriptum au
reis literis·Decimo est postulantibus in exauditionis suffragiū Iohn·
xv·Quidquid pe·pa·in n·m·dabit vobis·Nota quomodo hoc nomen
iesus est titulus nostre petitionis in curia dei patris·et ideo ecclesia
semper in fine omnium orationum adiungit per dominum nostrum
iesum christum Ius autem istius tituli non competit ommibus·et iō
non omnes orationes exaudiuntur Undecimo est perseuerantibus i
premium Apoc·xxij·Et nomen eius in frontibus eorum Quasi dicēt
Hec est gloria eoy habē nomē dei iesu scriptū in frontibus suis ꝛc·

De epistola sermo· XIIII·

APparuit benignitas et humanitas sal·no·dei ꝛc·ad tytuꝫ ·iij·In euangelio hodierno agit de christi circumsiõe·in epi pistola vero de baptismo quẽ christꝰ instituit vt circũcisio ni succederet·p quẽ saluamur·et renascimur in filios dei et ad vitam spũs renouamur·In qua quidẽ epla apli tria facit· Primo ondit magnitudinem duine misericordie sup nos saluauit·in pncipio eple·Secdo determinat modũ p quem nobis salus aduenit ibi·p lauacrũ regeneratõis et re·ss·Tercio ponit finez ad quẽ saluationẽ talem ordinauit ibi·Vt iustificati g̃·ipsius be·simus fm spem vi·eter·// Primo g̃ ondit magtudinez duine misericordie sup nos apparuisse dicens·Appa·be·et hũa·sal·n·dei·i·larga misericor dia et clementia qua se voluit vnire nostre misere nature· et propter nos miser fieri·Vel benignus deus et hũanatus saluator noster deus apparuit scz mũdo p carnem·et nob p fidem·Et b·ñ ex opibus iusticie q̃ fecimus nos scz pus·Nullus nãqꝫ b credat·ij·thi·j Qui vocauit nos vocatõe sua sancta nõ fm opa nostra·Qz nlla bona feceramꝰ·imo po tius cum inimici essemus reconciliati sumus deo·ro·v·Quippe qz eri am q̃ videbant bona nulla erãt·Esa·lxiiij·Et factí sumꝰ vt imũdi oẽs nos·qsi pãnus mẽstruate vnius iusticie nre· Sed fm suam misericor diam saluos nosfecit scz in sua passiõe·Treñ·iij· Misericordie dñi qz nõ sumus assumpti nõ nre iusticie// Cõsequent ondit modum istius nre saluatiõis q̃ est p baptismũ habentem vim a christi passione·Sal uauit em nos p lauacrũ regeneratiõis et renouatiõis spũssancti·i·qd fit p spm̃sanctũ·scz p baptismũ q̃ lauacrũ est regeneratiõis qz in eo re generamur in filios dei·Joh·iij·Oportz vos nasci denuo· Et renoua tiõis·qz in eo deposito veteri homine cũ actibz suis renouamur in no uum hominẽ q̃ fm deũ creatus est in iusticia et sanctificatõe·vt dicit aplus ad eph·iiij· Que regeneratio et renouatio fit p spm̃sanctũ q̃ in baptismo operatur·Vñ talis regeneratio spiritussancti debz dici·Re nouatiõis inquã spũssancti quem spiritum effudit in nobis nõ tantũ in nos sed in nobis ad quietã pmanentiã·et b abunde·qz et ad remis sionẽ ommũ peccatoꝝ et ad copiã ommiũ vtutũ·Joelis·ij· Effundã d spũ meo sup oẽm carnẽ ꝛc·Et nota q idẽ ẽ regeneratio et renouatio in re·differũt tñ rõe·qz regeneratio appellat inquantũ dat esse spuale renouatio vo inquantũ aufert vet esse siue pstinã vetustatẽ·Vnd re generatio dicit grãm ad bonũ·renouatio vo grãm ctra malũ·Hoc ẽ lauacꝝ de q̃ zach·xiij· Erit fons patẽs domui dauid in ablutionẽ pec catoꝝ et menstruate·Et ezech·xxxvj·Effundã sup vos aquã mundam et mun·ab om·inq̃·vestris·In q̃ quidez lauacro spũssanctus in copia datur ad sancte et spualiter viuendũ Et b est·Quẽ scz spm̃sanctũ ef fudit de sup nos abunde ad sancte et spualiter viuendum et ad nos

regenerandū et renouandū·p iesum xp̄m saluatorē nr̄m·i·p passiōez iesu xp̄i in q̄ spūe saluatoris nomē accepit siue obtinuit ¶ Cōsequenter tercio oñdit finē istius saluatiōis·Ad ℔ em̄ nos saluauit p lauacrū baptismi vt tandē sim⁹ heredes vite eterne·alias talis sal⁹ nihil valeret Et ℔ est·Vt iustificati gr̄a Sola em̄ gr̄a iustificat Ro·iij·Iustificati g̃: tis ꝛc·Ip̄i⁹·f·p fidē Ro·v·Iustificati g̃ ex fid pacē habeam⁹ ad deū·hle redes sim⁹ sm̄ spem vite eterne Ro·viij·Spe em̄ salui facti sum⁹·Tandem ār simus heredes sm̄ rē in xp̄o iesu dño nostro in q̄ vita eterna cōfistit Iob·xvij·Hec ē vi·et·vt cog·te so·ve·de·et quē mi·iesum christū Ez cōtra·Plures nō saluant p baptismū·et in pūti p grām·et in fuco p gl'am·g̃ xp̄c nō saluauit nos p baptismū Dicendū est q̄ xp̄c se hz vt medicus et vt sol in saluatōe hominis Sic em̄ medic⁹ nō sanat hoiem sine medicina·sic neq; xp̄c sanat sine baptismo Iob·ij·Nisi q̄s renatus ꝛc·Sic̄ g̃ medicus parat medicinā et mādat dietā·sic et xp̄c parauit sacramēta ecclesie et mādauit abstinentiā a mal' Et sic̄ medicus diceret homines sanare q̄ haberet ita efficaces medicinas q̄ q̄cunq; eas sumeret sanaret·sic et xp̄c dz homines saluare·q̄ sacra ecclesie ꝓpauit que sunt tāte vtutis vt q̄cunq; ea digne sumit saluat p ℔ in pūti p gratiaz et in fuco p glorīā·q̄zuis ñ oēs saluet·q̄ ñ oēs ea sumunt· Sikit se hz vt sol· Manifestū est emz q̄ sol totū mūdū illumināt quantū est ō se sed si quis claudit fenestram nō illumināt a sole sed in tenebris māet Sic ⁊ christus stat ad hostium vniuscuiusq; et vult intrare et illumināre omnem hominem·sed non illumināt nisi qui ei aperuerit Apo·iij·Ego sto ad host·et pul·si q̄s ape·m·intro·ad il·ꝛc·Peccatores aūt q̄ nolunt ei aperire·ꝫ rebellant·nō illumināt Iob·xxiij· Ip̄i fuerūt rebelles lumī·q̄ dix·deo rece·a no·Iob·ij·Hoc est iudiciū q̄ lux venit in mundū et dilex·homines mag̃ te·q̄z lucē Et sic pz scdm et terciū

Q̄ in euan·agit de circumcisiōe ⁊ in ep'a de baptismo·videam⁹ in q̄n tis baptismus excedit circumcisionē ¶ Notandū g̃ q̄ baptism⁹ excedit circumcisionē in trib⁹ ¶ Primo in cōitate·q̄ baptismus omnib⁹ est cōis et maribus et mulieribus et iudeis ac gentilib⁹·et omnib⁹ mādat ut baptisent Mat·xxviij·Docete oēs gentes baptisantes eos Et ideo fit in aq̄ q̄ omnib⁹ est cōis et in necessitate ab omnib⁹ pōt ꝺferri· Circumcisio aūt nō fuit omnib⁹ cōis nec omnib⁹ ē mādatuz ut circumcidāt ꝫ solū iudeis maribus· ¶ Scdo in suauitate·q̄ baptismus ē remedium suaue·et circumcisio austez et duz·q̄ in loco neruoso fiebat·q̄zuis cultrus lapideus nō fiat de necessitate ¶ Tercio in vtuositate Nam baptismus ē maxime efficacie et vtutis Excedit aūt baptism⁹ circūcisiōz in vtute quantū ad septē B ¶ Primo q̄ p baptismū oēs saluātur q̄cunq; saluant· Vñ est sacrm necessitatis Iob·iij·Nisi q̄s renatus ex aqua ⁊ s·ꝛc·Per circumcisionē āt nō oēs saluabant nec erat omnibus necessaria vt dcm est ¶ Scdo q̄ per baptismū mūdamur et a culpa et

a pena·z a pcō oꝛigínali et actuali qꝫ ut dicit augˢ·ín puulis delet oꝛi
gínale et ín adultis oꝛigínale et actuale·Opatur enī ín vtute passio·
nís xpī q̄ ín passiōe sua nob abluit ín sangne suo maculas pcōꝝ nr̄o
rum·et penas ꝑ eis sustínuit Esa·lnj·Vere languo·no·ip·tu·z do·no·
ip·poꝛ Ro·vj·Quicūqꝫ baptisati sumus ín xpo ıesu ín morte ipius ba
ptisati sumꝰ·i·ín vtute mortis xpī·Circuncisio aūt mūdabat hominez
solū a culpa oꝛigínali·nō aūt a pena·qꝫ carentiā visionis dūíne q̄ erat
pena oꝛigínalis pcī ñ auferebat·Circūcisi enī illi descendebāt ad lim
bum sic alij Nec etiā ínuenit dcm̄ ab aliq̄ sancto qꝫ circuncisio auferret
pcm̄ actuale·ꝫ solū oꝛigínale·qđ vez ē ꝓncipaliter Ez ex ẽnti etiam
auferebat actuale si ínueníebat·et ꝫ solū quantū ad culpā ꝫ ñ quantū
ad penā Tercio qꝫ ín baptismo ẽfert gr̄a z dat spūssanctꝰ abunde
ad vincendū ex omní pte pcm̄·ut ꝫ dꝛ·p quē eneruātur vires pcī ut
concupiscentia nō ıta domínetur nob·et p quez habilitātur oēs potē
tie anime ad bn̄ opanduz et delectabilit·In cuius figura sup xp̄m de
scēdebat spūssanctus ín spē colūbe·q̄ ē animal fertile et omní mense
generat Opatur enī baptisiuꝰ ín vtute xp̄i crucifixi cū q̄ pcm̄ ē cruci
fixū et vires eiꝰ sunt eneruate·et ẽcupiscētia refrenata Ro·vj· Vetus
noster homo·i·concupiscentia carnalis·simul crucifixus est ut destrua
tur coꝛpus peccati et cōgeries pcōꝝ In cuíꝰ figura mādauit dñs
moisi ut suspendēt serpentē ín ligno·ut pz nú·xxj·Eac tibi serpentem
eneū ẽc·Serpēs venenās hoies ē ipm pcm·qđ suspēsuz ē ín ligno cru
cis ut dic augˢ·Suspēsus aūt non habet vires nísi soluat Et ıdo pcm
non pōt hominí nocere nísi homo recedat a cruce Peccatū enīz solū
ín cruce ligatum et suspēsum ē·alibi aūt magnas vires hz· Propter
quod dicit apostolus ad galˢ·ij·Christo confixus sum cruci·Circūci
sio aūt etsi conferebat grām ꝑ quā homo fiebat dignus deo ·nō tamē
conferebat grām abundantem q̄ eneruaret ẽcupiscentiam peccati ut
habilitaret potentias anime ad facilit et delectabilit opandum bonuz
Quarto qꝫ per baptismū regeneramur ín filios dī z renouamur a
veteri hominе ín nouam creaturā·j·ıoh·nij· Videte qualē dilectionez
dedit nob deus ut filij dei nominemur et simus Et ıdo statim baptisā
ti dicuntur xp̄iani·i·filij dei Vñ ín baptismo ímprimitur caracter q̄ est
quoddam signum distinctiuū ponens hominē ín specialē potestatez
Per circunsionē aūt nō regenerabātur circūcisi ín filios dei magis q̄z
alij iusti qui circuncisi non erant·nec ín ipa imprimebatur caracter p
quem circuncisus ín aliqua excellentia sup alios poneretur Quinto
qꝫ per baptismū totalit homo eripitur a potestate dyaboli ut nec hic
nec alibi baptisato dominetur· qꝫ chriſtꝰ ín cruce·ín cuius vtute agit
baptismus dyabolum debellauit et ín inferno religauit· ut dicˢ augˢ·
Vnde cantamus caput draconis saluator contriuit·ín iordanis flumi
ne ab eius potestate nos oēs eripuit Col·j·Qui eripuit nos de pote

state tenebrarum·i·demonū· Hoc fuit figuratum exo·xv·quando' in mari rubro pharao cū toto exercitu suo submersus est·et filij israel liberati sunt ·Mare rubrū est baptismus christi sangne rubricatus·ps· lxxviij·Tu confregisti capita draconū in aquis·Circuncisio autē non totaliter eripiebat a potestate dyaboli·qz omnes saltē post mortem incarcerati in inferno detinebāt Sexto qz p baptismum conferť baptisato mirabilis vestis omniū vtutum et donoz spūssancti·q vtute passionis christi in baptismo conferť·Christus aūt in cruce exutus vestimentis confecit mirabilē vestem vtutum·qz in ea omnes virtutes fuere·noluit em̄ nudus remanere·qz vt dicit aug⁹·nullū exemplū ali cui⁹ vtutis defuit in cruce q̄mo oēs virtutes in cruce fuerunt·Hec est vestis stragulata et polimita·i·varia q̄ facit hom̄e dignum nuptijs eternis quam quicunqz non habet de nuptijs expellitur Math· xxij·Amice quō huc intra·n·ha·ve·nup·Hāc aūt vestē circūcisio cum tanta vtute non cōferebat·qz q̄zuis conferret gr̄am cum qua vtutes infundunť·tn̄ illa gratia p tunc nō faciebat hom̄e dignū nuptijs etnis nec p illam tūc ad nuptias ibat·Hāc aūt vestē quidā christianoz furanť cū dissimulāt se esse qđ nō sunt hntes vocē iacob ꝯ manus esau Sic̄ fecit pylatus q̄ dz surat⁹ fuisse tumcā incōsutilē xp̄i Septimo qz baptism⁹ apit celū·In c⁹ figura baptisato xp̄o apti sunt celi ·Mať·iij· Circūcisio āt celū n̄ apiebat·

In epiphania domini de euangelio sermo· XV·

Qvm esset iesus in bethleē iude in diebus herodis·ecce magi ab oriente uenerunt hierosolimā·matth·ij·Sicut dicitur eccl·iij·Sapientia abscondita et thesaurus inuisus q̄ utilitas in utrisqz Siquidē deus pater motus misericordia sup insipientia et pauptate nostra·miserat nobis sapientiā omnia docentem et thesaurꝫ omnia replentē·sczꝫ filium suū qui est sapientia et thesaur⁹ su⁹ Col·ij·Ipse ē in q̄ sunt oēs thesauri sapientie ꝛ scietie dei abscōditi Sed miserat eū in sacco nr̄e mortalitatis in quo abscondebať·ꝛ ido ut nobis esset utilis et pficuus hodie mānifestauit per stellā Et ꝟ ualō congrue Quia signum debet respondere signato Thesaur⁹ autē iste manifestandus· erat lux uera q̄ il·o·ho·et ideo pstellaꝫ signū lucis et vasculū debuit reuelari De cuius manifestatōe et veneratōe habetur in p̄nti euangelio Qō quidē euangelium summarie quattuoz cōtinet· Primo continet magoꝫ aduentū ad xp̄m inquirendū In prin·euangelij·Scdo herodis cōsilium ad xp̄m occidendū ibi·Audiens autē herodes rex tur·est val·Tercio magoꝫ pfectū ad xp̄m uenerandū ibi Qui cum audissent regē abierunt Et ecce stella ꝛc· Quarto dei respōsum magis factum ad suaꝫ patriam remeandū ibi·Et responso accep· in som·ne·redi·ad he·p al·viam reuer·sunt in re·s· Primo ergo ponitur magoꝫ aduent⁹ ad xp̄m inquirendum ibi·Cū natus esset iesus

in bethleē iude·ad dām alterius bethleē q̄ erat in galilea in tribu zabulon vt p̄z iosue·xix·In diebꝫ herodis regis Sz q̄re n̄ dixit in diebus octauiani cesaris Et dicendū q̄ ꝫ nō dr vt determinet tps natiuitatis xp̄i p tps herodis·ꝫ vt videat impleta ꝓphetia iacob q̄ habetur gen̄·xlix·Nō auferet sceptꝝ de iuda et dux de fe·e⁹ donec veniat qui mittend⁹ e Sz iā ablatū erat sceptꝝ de iuda·q̄ iste herodes erat alienigena·q̄ p̄mus rex iudeorū fuit Et sic euāgelista ꝓbat xp̄m vēisse ex triplici ꝓphetia Ex ꝓphetia iacob q̄ ꝓphetauerat vt dcm̄ est d̄ tpe Ex prophetia michee q̄ prophetauit de loco vt infra dicet Ex prophetia balaā q̄ prophetauit de ortu stelle·nu·xxiiij·Orietur stella·ex iacob Manifestū e g̃ xp̄m natū esse cū oēs iste tres prophetie r no tpe sunt implete Esa·aūt de aduētu istorū magorū prophetauit vt p̄z in epla hodierna Et iō euāgelista ꝫ purissime supponēs ait Cū nat⁹ esset ꝛc· ecce magi·nō magi·i·malefici vt quidā dicūt·ꝫ magi·i·sapientes et phi Fuerūt em̄ sapientes et phi in tra psay Nā magus lingua ꝑsay idem e qd̄ phus lingua greca·et sapiēs lingua latina Ab oriente venerunt hierosolimā·i·d̄ pte orientis venerūt hierosolimā n̄ vocati·r iō hac no cte n̄ dr inuitatorū Venerūt aūt poti⁹ hierosolimā q̄ erat caput regni et ibi erāt scribe docētes legē Venerūt g̃ hierosolimā vt inīrogarēt scribas leg̃ de loco vbi xp̄c nasci deberet Et ꝫ e Vbi e q̄ natus est rex iudeorū Nō inq̄runt vtꝝ sit nat⁹ rex iudeorū·ꝫ affirmāt q̄ natus est rex Null⁹ vnq̄ꝫ fuit natus rex p̄ter illū Apoc·xix·Habēs in vestime· to et in femore suo scriptū Rex regū et dns dnantiuz·q·d·Nō q̄rim⁹ herodē regē iudeorū·ꝫ quendā puerū recent natū q̄ natus e rex de q̄ certi sum⁹ Vidim⁹ em̄ stellā eius in oriēte nup exortā e⁹ sig̃ficantem ortū·et iō venim⁹ adorare eū Et nota q̄ ordinate loquunt Vidimus stellā e⁹ et venimus adorare eū Stella e lumē fidei de celo descendēs q̄ fides e donū dei vt dicit ap̄lus eph·ij Oportet em̄ q̄ hō p̄mo per stellā fidei illumineť et p̄inter adoret deū Est g̃ p̄mo necessaria illuminatio mētis p fidē·scdo exhibitio opis p diuinū cultū·Videamus g̃ r nos stellā iesu·i·verā fidē de eius incarnatōe habeam⁹·et veniam⁹ puro corde adorare eū sic et magi fecerūt Et nota q̄ pastores uenerunt excitati uoce angelor̄·et magi lumine stelle·r utriq; ad xp̄m veneran dū uenerūt Et nos miseri et negligētes utrunq; habem⁹ et nō imus Nā uocē āgelorūz·i·p̄dicatorū q̄tidie audim⁹·et stellā fidei uidemus et cū xp̄m puro corde et mēte deuota et mūdis mālb nō adoram⁹·et iō ommib gētib reph̄ēsibiliores sum⁹·q̄ et fidē et doctrinā et exempla bone uite habem⁹ Math·xj·Ve tibi betsayda·q̄ si in tyro et sydone fcē fuissent vtutes q̄ facte sunt in uobis olim in cinē et cilicio penitentiā egissent Sz q̄re p stellā uisam cognouerūt xp̄m filiū dei natum fuisse Aug⁹·Sed dicturus es a quibus audierunt q̄ talis stella christū natū significaret·profecto ab angelis aliqua monitōne reuelatio·

mis Potuerūt igit illis angeli dicē· Stellā quā videtis xp̄i ē· Ite ꝛ ado
rate illū q̄ natus ē· et sit̄ ūdicate qualis et quant⁹ natus sit· Dicit enim
q̄ hi tres magi fuerunt de p̄genie balaā· q̄ de ortu stelle p̄dixerat·
Qui in āno semel sic p̄decessores sui fecerāt· ibāt sup mōtem victoria
lem· et trib⁹ dieb⁹ ibi morātes se lauabāt· et orabāt deū vt eis illā stellā
quā balaā p̄dixerat oñderet· Quadā aūt vice scz in nocte natiuitatis
dñi dū sic ibidem more solito morarent· stella q̄dam supra montē p̄e
eos apparuit· q̄ habebat formā pulcerrimi pueri sup cuius caput crux
pendebat· q̄ magos allocuta ē· d· Ite velocius in terrā iuda et ibi regē
quē q̄ritis natū inuenietis· Qui statim cū mag̃ comitiua venire cepe
runt· Sz quo tam in puo spacio tp̄is scz in tredecim dieb⁹ tm̄ venire
potuerunt scz ab oriente in hierusalē· q̄ in medio mundi dr esse sita· Et
dicendū ē q̄ si isti magi vt dcm̄ est et ver⁹ videt· et hiero· testat̄ ꝟ· fu
erunt successores balaam potuerūt decent̄ venire de patria sua vsq; ad
hierusalē sup dromedarios et camelos animalia velocissima ābulādo
q̄ eor⁹ patria ē iuxta madian q̄ nō est in capite orientis· et est sita a
hierusalē a p̄te orietis ad orientalē plagā· Et p̄pterea dicūt· Vidimus
stellā in oriente· i· in patria nr̄a q̄ est ad orientalem plagā· Et sic ꝟ vide
tur dicē esa· in p̄ophetia h̄ odierna di· Inundatio camelor⁹ operiet te· ꝛ
dromedarij madian et epha· Que sunt due regiones site in arabia· vt
dic̄ hiero· Remigius dic̄· Si isti fuerūt successores balaā· regio istor⁹
nō lōge distat a tra p̄missionis· Idcirco in tā brcui spacio tp̄is venire
hierusalē potuerunt· Sz tunc q̄renduz ē q̄re euāgelista dic̄ eos venisse
ab oriente· qđ nō ē· Qr ab illa regiōe venerunt q̄ in orietali p̄te ūdeis
sita ē· Si aūt venerūt de capite orietis qđ distat a hierusalē p̄ iter vni
us ām· tūc dicendū est q̄ ille deus q̄ stellā oriri fec̄ et creauit· p̄duxit e;
os sua v̄tute in tā puo tpe ab oriente in hierusalē· in tredecim diebus
vt dic̄ Remigi⁹ q̄ziis cri· dicat q̄ p biennīū añ iter arripuerūt ita q̄
p annū et tredecim dies venerūt in hierusalē ꝟ ñ tenet̄ ¶ C ¶ Que
ritur de hac stella an fuerit vna de alijs Et dicendum q̄ nō· qr ab alijs
differebat quantū ad q̄nq; Primo in ortu siue creatōne· qr alie stelle
a p̄ncipio create sunt· ꝟ hāc tunc puer natus creauit et magis vt p̄e
uret deputauit· Scdo in situ· qr pm fulgentiū non erat in celo cuz alijs
ꝟ in aere p̄opinquo nobis Tercio in actu qr lucebat die ac nocte licz
aliquando occultaret̄ Quarto in motu quia non circulariter sic alie ꝟ
in rectū ibat· et antecedebat eos· nec cōtinue mouebat̄· ꝟ cū ipsi ibant
et ipsa mouebatur et p̄cedebat· et cum stabant et ipsa stabat Quin;
to in duratōne· quia alie stelle perpetue sunt· sed hec peracto officio i
p̄cedentem materiam redacta est ¶ Item nota q̄ hec stella dicitur
eius scz chr̄isti· quia ab eo de nouo creata ad sue natiuitatis indiciuz· et
ad locum natiuitatis ostendendum· Nō autem dicitur eius quasi ipse
dominus stellaruz sit natus sub stelle dñio sic aliq̄ mentiunt astrolo

Sí cū nec etiā nos sic nascamur ita q ex stellis vel ex constellatiōe ali quis efficiatur bonus vel malus Aug. Hic nā erubescat stultícia sacri lega q sub stellay decreto putat esse natum xp̄m. Nullos em̄ homines nasci sic credit q recte credit in xp̄m. Vey nec h̄ stella fecit xp̄m mira: bilit vēire. ꝫ ipam fecit xp̄c mirabilit apparē. Ipse em̄ nat⁹ ex mre no: uum sid⁹ celo oñdit. Qui nat⁹ ex patre celū tramq; creauit. Eo nascen te lux noua ē in stella reuelata. quo morīēte lux antiq ē in sole velata. Eo nascēte superi nouo honore claruerūt. q morīente miseri nouo tre more tremuerūt. q resurgēte discipuli nouo amore exarserūt. q ascen dente celi nouo obsequio patuerūt. Tū vey est quidq fuerit d̄ christo q stelle hūt effect⁹ sup corpa būana et alia corpa quantū ad q̄litates actuas et passuas alterādas. et nō sup libey arbitriū nisi indirecte vt dicit aug. gre. criso. et alij doctores. Vnde non efficiunt homines bonū vel malū. ꝫ inclināt et disponūt homines ad bonū vel malū. vel ad diuersa vicia. et ad diuersas vtutes et artes et exercitia. Nihilominus tñ homines pñt p libey arbitriū talib⁹ inclinatiōib⁹ et dispositiōib⁹ re sistē. Propt qd dicit ptholome⁹ q sapiēs hō dñatur astris. stultus āt ab astris mutat. Ecc. xxvij. Hō sapiens manebit in sapiētia sua vt sol. stult⁹ aūt vt luna mutat. Qr vt dicūt phi. et criso. et mkti alij sancti do ctores. Si ex stellis ē q sum⁹ boni vl mali. g̃ nec bonū nrū est lau dabile nec malū vituperabile. et p cōsequens nec p̄mia nec supplicia me remur. Eruста em̄ ponerent leges et p̄cepta. Et ē si adulť et homicida p stellas fiunt mag̃ ē stellay in q̄tas. maior ē aūt illius q ad h̄ eas cre aut. vt dicit phi. Ex quo sequit sic dicit boeti⁹ q omnia crimina in au torē stellay scz deū referant. qd nephas ē cogitare. Et sic pz primū

Secdo pomit herodis cōsiliū ad xp̄m occidendū. Et h̄ ē. Audies āt hero des rex scz q rex iudeoy esset nat⁹. turbat⁹ ē. qr p̄mo timebat interi: tū regni sui. Turbat⁹ ē etiā ꝓpter ira romanoy quā incurreret si con sentiret nouo regi. Decreuerāt em̄ romani. ne q̄s rex vel de⁹ sine eo rū licentia diceret. Turbat⁹ ē etiā ꝓpt astantē multitudinē magos co mitantē. q̄si erubescēs aliū q̄z se regē q̄ri in regno suo. Turbata ē etiaz omnis hierosolima cū illo. Sz q̄re. cū peti⁹ deberēt gaudē d̄ rege suo nato. cū herodes esset alienigena et tirānus. Et dicendū q in vitate ñ sunt turbati. ꝫ turbatiōez simulauerūt vt herodis fauorē haberent. qr si turbatiōez nō oñdissent ei⁹ indignationē incurrissent. qr multū iu: deorū effundebat sanguinē. et eis ingū importabile imponebat. Vel si in rei vitate aliqualit turbati sunt. nō sunt turbati. qr ncuitatē et muta tionē tiebāt. in qua posset esse piculū psonarū et rerū. Et cōgregās oes pncipes sacerdotū. q in templo dei sacrificia offerebant et scribas populi. qui scz populuz de lege et ꝓphetis docebant. sciscitabat ab eis .i. querebat quasi bono zelo. vbi xp̄c nasceretur. id est nasci sm ꝓphe: tas debebat. quia omnes ꝓphete de christo. id ē. de messia furo q eos

saluare debebat ꝓphetauerũt. Ut illi habito ꝑus cõsilio inter se p scri
pturas scrutãtes dixerũt q̃ in bethleẽ iude. q̃ ꝑmo vocata ẽ effrata. d̃
bebat nasci. Et sic erat p micheam ꝓphetã scriptũ ca. v. Et tu bethleẽ
effrata puul⁹es in milib⁹ iuda. ex te em̃ egredieť dñator in israel. Tũc
herodes clam a scribis et sacerdotib⁹ cauẽs sibi ab eis ne maliciam e⁹
ꝑpenderẽt et impedirẽt vocatis mag̃ diligenť didicit ab eis tps stel
le q̃n apparuisset eis primo. Et mittẽs illos in bethleẽ i. hortãs eos vt
irẽt. ait illis. Ite et interrogate diligenť de puero. et cũ inueneritis et
adorauerit⁹. renũciate mihi locũ et puer̃ et oĩa q̃ inueneritis. Renũ
nũciate dico ad me redeũdo. vt ꝑsonalit̃ et oretenꝰ mihi oĩa enarretis
vt et ego similit̃ veniã et adorẽ eũ. Indecẽs em̃ videť q̃ vos veniatis
ab extremis terre ad eũ adorandũ. et ego q̃ sum uxť. nõ faciã reueren
tiam ei. Et iõ bono aĩo et ex rõnabili cã videbať querẽ. Sz frustra naciť
rete añ ocꝭos pẽnatoꝝ. et omẽ humanũ studiũ ꝓtra dei cõsiliũm ẽ im
ane. satis q̃siuit saul dauid et pluries habuit eũ imť manꝰ et voluit cõ
fodẽ eũ et tñ nunq̃z potuit eũ occidere. Et filij iacob posse suũ totuz se
cerũt vt interficerẽt ioseph. et habuerũt eũ ꝑ manib⁹. et tñ nõ potue
runt eũ delẽ. q̃ deus ordinauerat ipm̃ sup eos regnare. Sic herodes
omẽ studiũ adhibuit vt xp̃m interficeret. et nõ potuit. Et sic ptz scdm.

Tercio ponit magoꝝ ꝓfectus ad xp̃m venerandũ. Et ꝟ ẽ. Qui cuz
audissent regẽ abierũt itinere q̃ ceperãt egredientes de hierusalẽ. Qui
bus egressis statim stella quã viderãt reapparuit et more soluto anti
debat eos vsq̃ dũ veniẽs staret supra domũ vbi erat puer. Ex q̃ patz
q̃ dũ ingress⁹ fuerãt hierusalem stella se occultauit ne hierosolimite
herodes eã viderẽt. q̃ indigni fuerunt xp̃i stellã videre. Vel q̃ indecens
erat eis signũ oñdere. cũ habebãt ꝓphetiaz. q̃ debebat eis sufficere. Ex q̃
etiã pz q̃ dũ hõ ꝟsidit in deũ. et a se totũ omittit. deꝰ illuminat et diri
git eũ. q̃n aũt derelicto deo ꝟsugit ad auxiliũ hoim. deus subtrahit ei
auxilium. et p ꝟs cõfunditur et maledicitur. Hiere. xvij. Maledictꝰ
hõ qui confidit in ho. et ponit car. brach. s. Bñdictus vir q̃ cõfidit in dño
et erit dñs fiducia eius. Isti magi habebãt stellã ducẽ sui. et venerunt
ad consulendũ herodẽ. Sic multi xp̃iani hñt stellã vbi dei q̃ illuminat
gressus ommiũ volentiũ recte ambulare. et ipi vadũt ad dyabolos ꝑ
diuinos et sortilegos consulendũ. qui si aliq̃n dicit eis veritatẽ vel in
aliquo iuuet. hoc facit ad ꝓpendiuz eos. vt dicit augꝰ. Sic herodes ma
gis veritatem dixit volens occidere iesum. Vt enim dyabolꝰ salutez
nostram occidat. frequenter loquitur veritatem. et ideo non debemꝰ
attendẽ quid dicat. ꝟ qua intentõe dicat. Sicut dixit canis latroni vo
lẽti sibi dare panem vt non latraret. qua volebat domum expoliare.
Quamuis vt dicit glo. dei consilio actum est vt stella in ingressu iu
dee magis se occultaret. vt sic cogerentur querere a scribis vbi puer
ꝑm ꝓphetias nasci deberet. quatenus magi et nos in illis audiẽtes te

ſtimoniū ꝓphetaꝝ·et videtes ſtellā magis firmarent ín fide·ꝛ teſtio:
níū de xp̄o nato efficax apparét·Videtes ꝯ magi ſtellā gauſi ſunt gau
dio mag̃ valde·Qꝛ magis gaudet hō de bono ꝑdito remuēto q̄ꝫ a p̄n
cipio cū illud habuit·Sic pat̄ filij ꝑdigi mag̃ fuit gauſus dū ipm p:
ditū remuemt q̄ꝫ a p̄ncipio dū ipm habuit et ideo fecit cōuiuiū vt pꝫ
luc̄·xv·Sic iſti mag̃ gauſi ſunt dū ſtellā ꝑditam remuenerūt·q̄ꝫ fue:
rant a p̄ncipio dū eis apparuit· D Triplex ꝯ gaudiū magi habu
erūt·Primū ꝓp̄ ſtelle recupationē q̄ gauſi ſunt gaudio·qꝛ videntes
ſtellā gauſi ſunt·Scdꝫ ꝓp̄ ſtelle añceſſionez·quo gauſi ſunt gaudio
mag̃ qꝛ añcedebat eos·Terciū ꝓp̄ loci oſtenſionē·q̄ gauſi ſunt gau:
dio mag̃ valde·qꝛ ſtetit ſup̄ vbi erat puer·i·ſupꝛa illud dúerſoꝛiuꝫ ín
quo natus ē·Quaſi diceret·Hic ē puer quē dú q̄ritis·Et iō íntrantes
domū de camelis deſcendētes ínuenerūt puerꝫ quē q̄rebant cū maria
mr̄e ei⁹·et nō cū ioſeph·Nutu em̄ dí actū eſt vt ioſeph aliquo cāu ab
eſſet·ne pater pueri putaret·Et ꝓcidentes cū magna humilitate ado:
rauerūt eū vt ſolū deū q̄ ſolūmō adoꝛari debꝫ·Et aptis theſauris ſuiſ
obtulerūt ei mūera·Aurꝫ ſic regi magno·Thus ſic deo vo et ſacerdo
ti magno·Mirrā ſic moꝛtali homi·In auro em̄ oñdit reg̃ dignitas·ín
thure vo ei⁹ deitas et ſacerdotalis excellētia·ín mirra vo hūana moꝛ
talitas· qꝛmirra coꝛpa moꝛtuoꝝ ínūgebant·q̄ hꝫ a putredíne ꝛſuare
ſic fuit fcm̄ coꝛpi xp̄i p⁹ moꝛtē·Ioh·xix·Venit ꝛ nicodem⁹ ferēs mix
turā mirre q̄ſi libras centū·Et ſic ꝓteſtati ſunt eū regē eſſe celi ꝛ terre
ſm carnem de ꝓgenie dauid regem natum·et deū verum ab eterno
a deo patre genitum·et ſummū ſacerdotem ad offerendū hoſtiam ad
deo totum genus humanū recōciliandū·et moꝛtalem hoiem moꝛituꝝ
ꝑ peccato totus generis humani delendo V Et nota q ꝙlibꝫ iſtoꝛuꝫ
triū magoꝛum obtulit iſta tria ín q̄bus deuꝫ venerati ſunt·In q̄ tres
magne vtutes magoꝛum apparent·Primo eoꝛum hūilitas et reuerē
tia demonſtrat·qꝛ ꝓcidentes·Scdo eoꝛum fides et latria·qꝛ adoꝛaue
runt·ín quo oñderant ipm vm deum eſſe cui ſolum cultus latrie dbe
tur·Eſa·xlij·Gloꝛiam meā alteri nō dabo·Et conſidera bñ magnā fidē
magoꝛum·qꝛ ínuenerunt ipm ín ſtabulo et non ín palatio regali· pā
nís vilibus ínuolutum et nō aureis tectum·ſolū cum vna paupcula
muliere·et nō cū caterua militum et domicelloꝛū·vagientez ín cuna:
bulꝫ et nō loquentem·et tn̄ deum vm crediderūt ꝛ ipm adoꝛaueunt·
Tercio eoꝛum caritas et miſericoꝛdia·qꝛ obtulerunt ei mūera ·qđ eſt
effectus caritatis·j·coꝝ·xiij· Caritas patiens ē bemgna eſt·i· egenis
larga·Quāuis em̄ iſte puer eſſet filius dúes ín ommib⁹ et ꝓdíues
tn̄ vt pauper venit ín mundum et paupem vitam elegit nihil penit⁹
habens·et iō tanq̄ꝫ pauperi ei munera obtulerunt·Sic ergo hac ſacra
tiſſima die eſt xp̄c a mag̃ ꝛgnitus et adoꝛatus· E Et nota q hac
benedicta die que fidei noſtre mitiuꝫ fuit·deus decē miracula digna

reuerētia oñdit·Primo enī magᵒ adorauit ꝛ verā fidē de redēptore
ſuo habuit·In q̄ ſignificaꝫ q̄ in hac die primo gētiꝫ pplūs va fide illū
nari cepit·q̄ p longū tps añ obtenebratus diuerſas adorauit creatu-
ras·Eſa·ix·Populᵒ gentiū q̄ ābulabat in tenebris vidit lucē magnā·
Hodie g̃ primo xp̄us ē agnitᵒ ꝛ adoratᵒ a pplo gentili vt verᵒ deᵒ.
Et ppterea iſtud feſtū dr epyphania ab epy qđ eſt ſup ꝛ phanos ap-
paritio·q̄ hodie xp̄c p ſtellā q̄ hodie apparuit magᵒ deſup demōſtra-
tus ē Secđo iohānes xp̄m baptiſauit·Nā eodē die reuolutis·xxix·an-
nis ꝛ·xiij·diebᵒ·venit ad flumē iordāis ꝛ baptiſatᵒ ē a iohāne·Erat ei
vt dic̄ luc̄·iij·c·q̄ſi ānoꝝ trigīta q̄ p·xiij dies intrauerat·xxx·annum
Et ppterea illud feſtū dr theophania a theos qđ ē deᵒ ꝛ phanos qđ eſt
apparatio·q̄ tota trinitas dei in baptiſmo apparuit ſcz pat in voce·fi-
liᵒ in carne·ſpūſſctūs in colūbe ſpē·In q̄ quidē baptiſmo xp̄us tactu
ſue mūdiſſime carnis·vim ꝛtulit regeneratiuā aq̄s·ꝛ ordinauit hūa
no generi ad tollēdū pctm̄ ſuaue remediū ꝛ cōe oībus vtuoſuz ꝛ ter
minauit penoſuz ꝛ pticulare remediū deficiēs in vtute·Tercio idē io-
hānes tanq̄z paranimphᵒ eccl̄iaz xp̄o deſpōſauit·vt deinceps generarē
tur filij ſpūales·ꝛ ſpūali generatiōi intēderet tāq̄z rei neceſſarie Joh·
iij·Oportz renaſci vos denuo·ꝙ̄ B cātamᵒ hodie celeſti ſpōſo nūcta
ē eccl̄ia·Sic enī vir ꝛ vror ꝛuemūt ad filios ꝓcreandū·ſic xp̄c ī vtero
ꝛ fide eccl̄ie regenerat hoies in filios dei p baptiſmuz· Et iō baptiſatᵒ
dr filiᵒ xp̄i ꝛ eccleſie·ꝛ ob B vocaꝫ xp̄ianᵒ·i·filius chriſti Johā·j·De e-
po·f·d·f·x̄c·q̄ nō ex ſang x̄c ſ ex deo na·ſ·Magna g̃ excellētia ē hodie
hominib̄ collata·vt fiāt filij dei·ꝛ eccl̄ia fideliū optimo ſpōſo ꝛ nobili
ē ꝛiūcta·Quarto deus pater loquit hūano generi·q̄ ab īmtio mūdi
ꝓpter guerram nobiſcū factā non fuerat nobis·niſi p ſubiectaz crea-
turaz locutus·q̄ſi īmicus nobis·Sed hodie reddidit nobis loquelaz
dicens·Hic eſt filius meus dilectus ipſum audite Quaſi diceret Hic
qui ſibi eccleſiam fideliū deſponſauit·ꝛ in tanto amore eſt ꝛiunctᵒ idē
ē filius meus dilectus·Et ideo ꝓpter eius amorem pacem facio cum
hominib̄ ꝛ oēm offenſam remitto·Et ſi vultis q̄ hec pax illibata per
duret ipm audite et eius mādata implete·Quinto in colūbe ſpē ſpūſ
ſcūs deſcēdit·ad ſignificandū q̄ deinceps vita nrā totalit ſpūal debet
eē·Vsq̄ enī tūc hoies carnalit vixerāt dicētes·Eruamur bōis a inuen
tute qm B ē ps nrā·ſap·ij·in eoꝝ pſona·j·coꝛ·xv·ait ſic·apl̄us· Comē-
damus et bibamᵒ cras enī moriemur·Merces ei hōis trena erat·Luꝛt
illud Eſa·x·Si vo·et aud·m·bo·ter·comedetis· Sz deinceps ſpūaliter
viuere oportet·et oīa carnalia et mūdana relinq̄re·Propt qđ xp̄c di-
cit in matb·Ignem ve·mit·in ter·i·ſpiritumſanctum qui in spē ignis
apparuit·Vem enim ſepare vxorem a viro·i·carnalem vitam ab hōie
Et iterū in eodē·xvj· Si quis v·poſt m·ve·abne·ſe·et tol·cru·ſ·et ſe·m·
Deinceps etiā merces eſt ſpūalis et celeſtis et non terrena·Lu·xvij·

Ego dispo·v·sic dim·pa·m·r· Sic ꝯ incepta ē hodie vita spūalis ⁊ ter
minata ē carnalis et trena ¶ Sexto celi apuncꝫ·q̄ ab initio mundi fue
rant hominj clausi ꝑpt̄ pcm Et ℔ ad tria sigficandu Primo ad sigfi
candū ꝙ tota trinitas ad terrā descēderat·scz pat̄ in voce·filj in carne
spūssanctus in spē colūbe·ad q̄d ꝯ clauderet Secdo ad sigficandum ꝙ
oem hominē spūalit viuentē demceps recipe ē patū·qđ vsqꝫ tunc non
fecerat·ꝙ quantūcunqꝫ hō spūalit et sancte vixisset n̄ ascēdit celū·sed
ad inferos descēdebat Tercio ad sigficandū pacē int̄ deū et hominem
factā·Quasi d·celū Exq̄ facta est pax int̄ deū et hominē ad q̄d claude
rer amplj Nā porte ciuitatū tpe guerre claudunt̄ et tpe pacis rese
rant̄ ¶ Septimo ois ꝑphetia finit̄·ꝙ magi videt̄ oculo et iohs oñdit
digito dicēs Ecce agn̄ dei Joh·j· Propt̄ qđ dns ait Vsqꝫ ad iohannez
lex et ꝑphete Matℏ·xj· Gaudiū ꝯ magnū ē hodie hūano generi exhi
bitū·ꝙ spes n̄ra ē hodie adimpleta Nā spes q̄ differt̄ affligit animā
puer·xiij· Vñ dns ait luc̄·x· Beati oculi q̄ vi·q̄ vos vi·am̄·di·v·ꝙ mul
re·et ꝑphe·vo·vi·q̄ v·vi·et nō v· Vñ symeon postq̄z ℔ magnū bonum
diu expectauit ut vidit ait Nūc dimit·ser·t·do·ꝑm uer·t·in pa·x̄· Lu
ce·ij· Ergo sic aqua frigida sitiēti anime·sic desideratū bonū duz possi
det̄·qđ hodie impletū ē ¶ Octauo xp̄c desertū intrauit et cepit facē
penitentiā n̄raz et ieiunare incepit·Qz nāq; spūssanctus descēderat·ut
dem ē·et hominēs debebant demceps spūalit viuē·oñdit quō spūalit
viuat̄·s·carnē macerādo·mundū relinquēdo·et deum templatōis ⁊
pudicicie ingrediendo·Caro em̄ et mund⁹ spūi ⁊trariant̄·Quanto ār
q̄s recedit ab vno ⁊trario tātomagis ad aliud appropinquat·Et iō
q̄ vult ad spūalez vitā accedē·dz a carnali et mūdana vita discedē· Int̄
uit etiā deum tanquā pugil hūane nate·ad hostē ei⁹·s·dyabolū dbel
lādum·nā in fine ieūnij ipm ꝑstrauit et debellauit·ut pz mat̄·xiij·
¶ Nono aquā ⁊uertit in vinū·et p̄mū miraculū coram discipul̄ suis fecit·
ꝙ eodē anno p⁹ baptismū cū essz ānoꝝ·xxx·et·xij·dieꝝ inuitatus ad
nuptias aquā ⁊uertit in vinū·Et ꝑpt̄ ℔ festū ℔ vocatur betphania·a
beth qđ ē domus et phanos apparitio·qz in illo miraculo qđ fcm ē i do
mo apparuit ꝙ erat de⁹ verus·In q̄ miraculo oñdit mirimonū esse bo
num cōtra manicheos q̄ ipm damnāt·qz ipm sui pūtia et miraculi fa
ctiōe decorauit· ¶ Decimo de q̄nq; panib⁹ ordeaceis et duob⁹ piscib⁹
q̄nq; milia hominū satiauit·ut dicit beda Nā eodē die reuoluto anno
cū xp̄c esset·xxx·et vnius āni et·xij·dieꝝ ascēdit in mōtem·et misert⁹
turbe·q̄nq; panes ordeaceos et duos pisces·quos quidam puer in sac
culo habebat·fregit et multiplicauit·et iussit apponi turbe·ut comede
rent et saturati sunt·qui fuerunt quinq; milia hominū·et sustulerūt d̄
fragmentis·xij·sportas·ut patet ioh·vj·In q̄ monstratur esse uer⁹ de⁹
qz facere miracula p imperiū soli deo cōuenit·Et ꝑpterea vocatur ℔
festū phagiphania a phagi grece qđ est ⁊medere latine·⁊ phanos qđ

est apparitio·qz in tali miraclo mōstrat⁹ est esse uerus filius dei Et sic patet qz quadruplicit xp̄c est hodie mōstratus esse fili⁹ dei·scz p stelle apparitionē·p uocē p̄is in iordānis flumine· p aq̄ in uinū conuersionē et panē in defto multiplicatiōez Propt qđ ħ festuz quadruplicit nomīnat·s· ephia·theophania·betphania·z phagiphania·Hec est g̃ dies quā fecit dñs quaz decem magnis miraculis decorauit Quarto ponitur dei rūsum mag̃ factum ad suā patriā remeanduz Et ħ est·Et responso accepto scz a deo·in somnis·dum de nocte dormirent·ne rediren̄t ad herodez Cogitauerunt em̄ an deberent ad herodē redire Et iō dicuntur rūsum accepisse sup eo qđ taciti cogitabant Sic̄ et moises dict⁹ est ad deum clamare cuz tm̄ sileret Exo·xiij Quid clamas ad me moyses Per aliā viā scz p tharsim cōductu nauigio·reūsi sunt in regionē suā·scz indiā·ut dicit criſ·Et qm̄ btus tho·venit illuc·adiuncti sunt ei et sic cū eo p̄dicauerūt·Herodes aūt impetu furoris sui videns se illusum a mag̃·ibat tharsim·et oēs naues q̄ magos cōdurerant combussit·Psal·xlviij·In spū·ve·zt·na·thar· Ē Carissimi frēs sequamur magos istos·patres nr̄os·pmtias fidei nr̄e·Primo in inq̄sitōe salutis et mag̃ solicitudine q̄rendi xp̄m et veniēdi ad ip̄m·Nā nob̄ sic et ip̄is stella·i·lumē fidei·ē exorta·Esa·lv·Querite dñm dū inue·pt iuocate eū dū ꝓpe ē·Heb·x·Accedam⁹ cum vo corde in plenitudine fidei aspsi corda a cōscientia mala·Et nihil nos retĥat a q̄rendo xp̄m·Nō labor uel dispēdiū·qz magi laboriosa et dispēdiosa itinera aggressi sunt ut xp̄m inuenirēt·Nō opulētia et diuitie qz magi ditissimi fuerūt·vt pote orientales dñi Gre·Quis nesciat orientales p̄diuites esse·Non nobilitas et excellētia·qz magi reges et magni dñi fuerūt·Nō sapientia et sciētia·qz magi phi fuerūt·Hec em̄ tria genera hominū videnť non curare xp̄m q̄rere·scz diuites·potētes dñi·et mūdi sapiētes·nec intelligūt misteria dei·Math·xj·Cōfiteor tibi dñe pat celi et tre qz absco·ħ a sapiē·et pru·et re·e·p·Scdo in ꝓsecutōe boni opis·qz quāuis in ingressu iudee aspectū stelle p̄diderūt·ut dic̄ glo·tm̄ ꝓpt ħ nō destiterūt a bono ope inchoato·ſ ingressi sunt hierusalē q̄rentes a scrib ubi eēt xp̄c·Multi ꝓpt qđcunqz impedimentū a quocunqz ope inchoato desistunt·Cōtra ꝗs dr luc·ix·Nemo mit·ma·ad ara·z re·re·ap·ē·r·d·Tercio in confessiōe vitatis·qz corā herode dixerūt alīū regē iudeoz eē natum quē ipi volebāt adorare·et non archilauz filiū ei⁹·Sic sirenes faciūt submergi nauē sic adulatores hominē quē laudāt et veritatem ei nō dicūt Esa·iij·Populе me⁹ q̄ beatū te dicūt ipi te decipiūt·et viam gressuū tuoz dissipāt·puer·xix·Qui blandis fictisqz sermonib loquit amico suo rete expādit gressib eius·Quarto in letitia cordis·qz cum magno gaudio ibant ad xp̄m adorandu·Psal·Iubilate deo om·terſer·d·in le·ij·coz·ix·Nō ex tristicia aut necessitate·hilarem em̄ datorem di dñs Esa·lj·Venient in syon laudātes·et letitia sempiterna sup

capita eoꝝ Quinto ín fide mentis·quā valde mirabilem oſtenderunt qꝛ ut dcm̄ eſt ipm nō ín palatio regali·nō ín lecto aureo·n̄ ín comitiua militum ínuenerunt·ſ ín ſtabulo ín vilib⁹ pāis cuꝫ vna paupcula muliere·ꝛ tn̄ veꝝ deum et regem celi et ẽre ipm crediderunt ꝛ ꝺſeſſi ſunt Sexto ín reuerentia coꝛpis· qꝛ ꝓcidentes adoꝛauerunt eū Mꝫti ſtant erecti coꝛaꝫ deo nec ſe ínclmāt Septimo ín caritate muneris·qꝛ obtulerunt ei auꝝ Octauo ín deuota oꝛōe mentis ·qꝛ obtulerunt ei thus·p qđ oꝛatō ſignificatur·ps·xlıj· Dirigať oꝛō m·ſicut íncen·ín ꝛc· Nono ī moꝛtificatōe carnis·qꝛ obtulerūt ei mirrā p quā carnis moꝛtificatio deſignať·Coꝛpus em̄ xpi ín mirra legiť ínuolutū·ut ptꝫ ioh· xix·Colˢ·iij·Moꝛtificate mēbꝛa vꝛa q̄·ſ·ſup ter·Ro·xij· Obſecro vos p mm·ði ut exhı́· coꝛ·ve·hoſ·vı·ſanc·ð·pla·Decímo ín cogitatiōe reditꝰ qꝛ exq̄ rn̄ſum acceperūt de reditu g̃ de ipo taciti cogitabāt·Vndecio ín declmatōe herodis ut ad herode·ı·dyabolū nō declmemꝰ vel rede amus· exq̄ em̄ ſemel euaſimꝰ manus eiꝰ āplíus ad eū nō redeamꝰ·qꝛ ipe vult ín nob occidé xpꝫ ut poſſit nobis libere dnāri ſicut herodes volebat·Si aūt ad eū redierimus erūt nouiſſima nꝛa peiꝛa ꝓꝛibus qꝛ ipe cū ſeptē ſpiritib⁹ ſe nequioꝛibus ín nos ímtroibit ut nos foꝛtiꝰ poſſideat et nunq̄ꝫ ꝓdat·ut ðꝛ lu·xj·Duodecimo ín dimiſſionē vie veteris ut vıā veterē dimittamꝰ et p alıā ín patrıā redeamus·Cariſſimi patrıa nꝛa ē padiſus a qua et ð qua expulſi ſumꝰ xpť gulā·ſuperbiam et ínobedientıā·et tranſgreſſionē ut dıc̄ gre·Redeamꝰ g̃ ad eā p aliaꝫ vıā·ſ·p ⁊tínētıā mētis et coꝛpis·p hūilitatē·p obedıētıā·ꝛ p obſuatōꝫ mandatoꝝ dei·Qꝛ ⁊trıa ⁊trijs curanť·Colˢ·iij·Induite vos ſic̄ electi ꝛ dılecti dei viſcera miſicoꝛdie benigtatē hūili·modeſtıā patien·Eſa· ·xlıj·Hec ē vıa ābulate ín ea·neq; ad dexterā neq; ad ſiníſtrā ꝛc·

Dominica infra octauaꝫ epiphanie domini de euangelio ſermo decimusſextus·

QVm factus eſſꝫ ieſus annoꝝ·xij·aſcendētib⁹ parentib⁹ illiꝰ hieroſolimā ſm ⁊ſuetudínē diei feſti ⁊ſummatiſq; dıebus cū rediꝛent remanſit puer ieſus ín hieruſalem·Luc̄·ij· Hoc eſt ꝓmū euangeliū qđ de opib⁹ xpi legiť·Nihil em̄ hēmꝰ de operib⁹ xpi que vſq; ad tricesimuꝫ annū operatus ē excluſiue· Omnes em̄ euangeliſte opa xpi q̄ ín·xxx·anno et deínceps facere mcepit ſcribé ꝓcurauerūt·ut fides et autoꝛitas magis eúſ opib⁹ ꝓbeberetur Credendū eſt q; magficus puer ſemper magfice geſſit·De illis etiaꝫ pauca redigerunt ín ſcriptis ut melíus memoꝛie mandarenť·qꝛ ut ðꝛ ioh·xxj·Mꝫta q̄dem et alıa ſig̃ fecit ieſus que ſi ſcribanť p ſingula·nec ipm mundū arbitroꝛ poſſe capé eos q̄ ſcribendi ſunt libꝛos·Et tamen ſunt ſcpta q̄ nob ſufficunt ad ſalutē·et per q̄ tota vita nꝛa ꝓt optime ínfoꝛmarı́· Cōtínet āt pn̄s euangeliū multa ſalubꝛia exēpla·tā ex par·

te chr̃isti q̃z ex parte v̊gínis mr̃is ei⁹ In quo quidē euāgelio sex sum
marie contmenť Primū ē parentū ihū ad festū pasce ascensio ⁊ ip̃us
iesu in hierusalem remansio virtuosa in principio euangelij Secūduz
est ip̃us iesu a parentib⁹ diligēs req̃sitio et ip̃us remuentō fructuo
sa ibi Existimantes aūt illū in comitatu esse venerūt iter diei et requi
rebāt eū inter cognatos et notos Tercū est super prudētia iesu om
niū ammiratio et mr̃is ip̃us plocutio dolorosa ibi Stupebāt āt oēs
q̃ eū audiebāt sup prudētia et rn̄sis e⁹ Et dixit mať ei⁹ ad illū Fili q̃
fecisti nob̄ sic Quartū ē iesu ad pntes ei⁹ rn̄sio incōprehēsibilis et to
talit pōderosa ibi Et ait ad illos Quid ē qđ me q̃rebatis Nesciebatis
q̃ in his q̃ p̄ris mei sunt oportz me eē Quintū ē ip̃us iesu ad paren
tes subiectō ⁊ v̊boꝝ suoꝝ a mr̃e ꝑseruatō copiosa ibi Et descen cū il ⁊
er sub il Et mať ei⁹ ꝑseruabat oīa v̊ba ħ Sextū ē ip̃us iesu in sapiē
tia et gr̃a ꝓfectus et in etate corpis augmētatio gaudiosa ibi Et ihs
ꝓfi etate et sapiētia apud deū et hominēs Primo ℊ ponit pentuz
iesu ad festū ascēsio et ip̃i⁹ iesu in hierusalē remansio v̊tuosa Circa qđ
sic notandū q̃ sic habeť nūm xxviij et xxix sex festa solēnia p̄cepit ihs
fieri filijs israel p̄ter sabbatū qđ omni septimana solennizabāt de quo
habeť exo xxix G Primū festum fuit neomenie i noue lune qđ
fiebat in kalēdis mensiū in q̃ nō debebāt opari ħ facē magnū sacrifici
um deo scz de duob⁹ vitul⁹ et vno ariete et vij agnicul⁹ ⁊ vno hirco q̃
p pcō et expiatōe ꝑpl̃i offerebanť Scōm fuit festum pasce qđ incipie
bant xmj die lūe p̄mi mēsis scz aprił habebāt em̄ mēses lūares eodē
mō sic nos In q̃ totus ꝑpl̃us p familias et domos suas xmj die ad ve
sperā immolabat hedū Et simil quelibet familia ꝛmedebat illo sero
agnū assum igni et d̄ sanḡne tingebāt suplimināria domoꝝ Et ħ fe
stū durabat vij dieb⁹ vel vnj ꝛputando ꝑmas vespas in q̃bus incipi
ebat festū in q̃b⁹ omnib⁹ debebāt comedē azima Primus et vltimus
erāt solēnes Et in q̃libz istoꝝ septē dieꝝ faciūt sic sacrificiū sic in kalē
dis Et ħ ē festū de q̃ in p̃ti euāgelio fit mētio ad qđ iesus cū pentib⁹
ascēdit Terciū festū fuit nouaꝝ frugū In q̃ offerebāt panes nouaruz
frugū In quo sic in kalendis sic sacrificiū facē tenebanť Et ħ fiebat l
die a paschate in pentħ qn̄ data fuit lex Quartū festū fuit tubaruz qn̄
israel fuit liberatus Tub em̄ et cornib⁹ vtebanť Qđ fiebat p̄ma die se
ptimi mēsis scz septembris In quo offerebāt sic sacrificiū sic in kalē
Scz erat duplicatū scz p kalēdis et p festo qđ erat in kalēdis Quintū
fuit festū ꝓpiciatōnis qđ fiebat decima die septēbris in quo offerebāt
sic sacrificiū sic in kalēdis In quo debebant in p̄nia se affligē p pcīs
ut de⁹ ꝓpicius fiēt eis et delicta pceret et pcā Sextuz fuit scenophe
gie i fixio tabernaculoꝝ qđ fiebat decima quinta die septembris ⁊ du
rabat octo diebus Prima dies et octaua erāt solēnes Exibant enim
extra domos suas et habitabāt sub vmbraculis octo dieb⁹ in memo

riam q̄ xl annis sub vmbraculis in deserto habitabāt. Quolibz istorū die magnum sacrificium offerebāt. Nā p̄ma die offerebant in sacrificiū xnj vitulos et xnj agniculos et duos arietes ⁊ hircū p̄o peccato Et sic faciebāt omni die vsq; ad septimū inclusiue excepto q̄ a p̄ima die vsq; ad septimū minuebāt vnū vitulū. Die vo octauo sic in kalē: dis sic faciebāt sacrificiū. Istud festū et festū nouarū frugū scz pēthe: costes et pasce erāt valde solēnia apud iudeos et erat p̄ceptū vt ptz exo xij q̄ in his tribz solēnitatibz oēs masculini sexꝰ debebāt se in hie rusalē ad templū p̄sentare coz̄ deo. De duobz aūt p̄mis potat homo ap̄t infirmitatē et vie longitudinē excusari. De tcio vero scz de festo pasche nullꝰ potat nisi ap̄t infirmitatē legitime excusari. Ad h̄ g̃ festū pasche ascēdit ihesus cū p̄ntibz suis in hierusalē et steterūt ibi vij die: bus. q̄bus expletis redierūt in nazareth et puer ihesus remānit in hie: rusalē et h̄ nescierūt p̄ntes eiꝰ. Cū aūt venissent nazareth ⁊ nō inuenis sent eū credierūt eū eē in comitatu i cū alijs q̄ eos fuerūt comitati in via et cū eis uerāt et sic p̄ma die q̄euerūt. Sed̄a āt die ceperūt eū q̄rere int cognatos et notos i int affangneos et notos cū q̄bz crede bāt eū esse et p totā diē illū nō inuenerūt. Die tcia regressi sunt i hie rusalē et inuenerūt eū in medio doctoz̄ audientē illos et int̄rogan: tem et oēs mirabant sup prudētia eiꝰ q̄ apparebat in int̄rogatōibus et rn̄sionibz suis. Sz quō potuit esse q̄ puer tāte diligētie p totā diē nō req̄reret a p̄ntibz. Et dicit glosa q̄ mos erat iudeis eūtibus ad fe: sta q̄ mulieres ibāt seorsum et viri seorsum pueri autē poterāt cum vtrisq; ad libitū ābulare. Et ideo beata virgo credebat eum cum io: seph ambulare et econuerso ⁊ isto modo non credebāt eum in hie: rusalē remānisse. Et dixit mat̄ eiꝰ ad illū. Fili q̄d fecisti nob sic ⁊c. Et ait filius. Et quid est q̄ me querebatis. Nesciebatis q̄ in his q̄ p̄ris mei sunt oportet me esse. Quasi d. Amodo iam tempus appropinquat vt incipiam ostendere ad quid veni q̄ ad p̄dicandum et docendū ⁊ ad querendū loca et animas que patris mei sunt. Vñ quasi tūc intrauit possessionē templi. Sed nōne sciebat virgo ad q̄d filiꝰ venerat. Dicē: dus q̄ beata virgo sciebat in generali ad q̄d filiꝰ venerat nesciebat tn̄ quantū ad omnia pticularia in quibz instruebat quotidie et videndo et audiendo. Et sic intelligendū est q̄d sequit. Et ipi nō intellexerunt verbū q̄d ipe locutus ē eis. Vel nesciebatis q̄ in his q̄ p̄ris mei sunt oportet me esse i nesciebatis q̄ pat̄ spualis p̄ponēdꝰ ē carnalibꝰ et nō debui de cultu dei et animaꝝ salute curare nō obstāte q̄ me dolētes quererētis et h̄ ipi nō intellexerūt. Et descēdit cū illis et erat subditꝰ illis reuerentiā et obedientiā exhibēdo. Et maria tanq; archa sapien: tie conseruabat omnia verba h̄ que postea retulit beato luce scriben da posteris ne laterent. Et ihesus p̄ficiebat etate q̄ ad se per incremen ta membrorum ⁊ temporum. Cre. Iuxta naturā hominis d infantia

in iuuentute precedebat. Et similit proficiebat sapientia et gratia apud deum secundum eius gloriam. et apud homines ad quos salute accedebat sapia et gratia eo. Non enim in se proficiebat sapientia et gra q secundum animam ab instanti sue conceptionis recepit plenitudine sapientie et gratie n ad mensura. secundum vo psonam nulla perfectoz recepit. s erat ipa perfectio sapientie et gre. qz psona erat filij dei. Christus em secundum psona habuit sapientia diuina. q est ca et fons omnis sapietie et bonj. et secundum animam qua assumpsit habuit scientia bifariam q e dupler. s. intellectiua et practica. Intellectiua habuit infusam a deo. q anime create xpi statim oem scientia et sapientia infudit et gram spussancti. n ad mensura. In hac g sapietia et gra xpc nuq pfecit. s pfecit in vsu ipay. s. in scientia practica. et experimentali qm ipas ad opationes applicabat. Heb. v. Didicit ex his q passus e obedietia. Ono sio g sapietie et gtie ei proficiebat apud homines q inde edificabant. et saluabatur. apud deu q inde glorificabat. Sapietia g refert ad pdicationem eius. et gtia ad conuersationem ex quibus surgebat pfectus verbi. et exempli. Sic g in vsu sapietie et gtie proficiebat apud deu et homines. vt dictum est. Et sic patet lra ꝛc.

Moralitas.

Moralit at ad edificatione nram nota qm totum s euangeliu e plenus exempl. Qz nanq vt dcm e s est pmu euangeliu qd d opibus xpi narrat. decuit vt totu exeplis radiaret. Inuenim at in eo ta ex pte xpi qz ex pte vginis gloriose viginti magne edificatois et informatois exempla. M Na ex pte xpi sunt duodeci. et ex pte vginis sunt octo. Primu qd a xpo hem e vt a puericia bonis opib assuescam. qz puer ascedit in templu in festo ad orandu et disputandu. Qz secundum pbm ex actib bonis generat habit vtutu q facilit delectabilit et facilit opari sic et nata. Delectatio at ficit opatoz. quadmodu pulcritudo iuuentute. vt ibide pbs dic. Et inde vt op dei sit facile et pfectu. oportz qm a iuuenture incipiat. Propt qd dr tre. nj. Bonu e viro cu por. su. ab adol. ꝛc. Mat. xj. Tol. su. m. s. v. iu. e. m. s. e. ꝛc. Illis at qui no in iuuentute s in senectute volut iugu xpi et onus pne subire. nimis e difficile atq gue. Matth. vij. Arta e via q duc ad ui. et pau. a. p ea. Exemplum d vitulto plcado. et de arboze grossa. Ecc. xxx. Curua ceruice a iuuentute. Quia vt dicit puer. xix. Qui a puericia delicate nutrit suum. suum. id est. corpus postea sen. e. co. Secundu e vt postq ceperimus in via dei ambulare in ea perseueremus qz alijs recedentibus ibus in tplo remansit. Quia vt dicit bern. Sola int virtutes perseuerantia coronat. Quidam non pnt audire vna missam s statim eleuato corpoze dnico fugiunt. Contra qs dicit matth. x. No qui inceperit s q pse. sal. e. In eo figura mandatu e in lege. ut cauda animalis semper deo immolaret. ut pz leui. iij. Et vxor loth qz n processit iugit an s conuersa e retro. in statua salis e transformata. ut pz gen. xix. Propter qd xpc venientib?

ad se discipulis ait illis luc·xij· Memores estote uxoris loth· Qz ne=
mo mit·ma·suā ad ara·et re·re·ap·ē·reg·dei·vt dz ṁ eodē·ix· ¶ Terci
um ē vt ꝟsangneos et notos amicos fugiamus et mūdanos· qz ihs
ṁt cognatos n̄ est ṁuētus· Sic ṁt cōsangneos et mūdi huj amicos
ihs·i·salus nō ṁuemt· Raro em̄ vel nunq̄z suadent parentes filijs et
cōsangneis nisi ea q̄ mūdi sunt·ṁ quib⁹ anima perdit· Matth·x·Inimi
ci hominis domestici ei⁹· Propter dixit dñs abzae gen̄·xij· Egredē d̄
tra tua et de cognatōe tua et d̄ domo patris tui· Imo qd̄ pei⁹ ē pleri
q̄ parentū faciūt sic corui q̄ pullis suis escā nō ministrāt· nisi p⁹ tres
dies dū vidēt eos nigras plumas emittē sic ipsi· Sic multi filios suos
odiūt nec vidre volūt nisi se seqnt ṁ astutijs mdi ꝛ negocijs lucrati
uis·vt q̄lis pat talis sit ꝛ filiusl· Propter dñs ait·lu·xmj· Si q̄s ad me
venit et n̄ odit patrē et matrē suā ꝛc·n̄ pōt meus esse discipulus· Vn̄
cuidā xp̄c dixit· Sequre me· Qui rndit· Dne permitte me p̄us sepelire
p̄rem meū· Christus rndit· Mor·sepeliāt mor·suos Lu·ix· Et hiero·di
cit q̄ summū genus pietatis ē scz ṁ ꝟ parentib⁹ eē crudelē scz ṁ n̄ cis
obedīēdo ṁ eo qd̄ a dei fuitio eos rethere conat· Qz vt dic̄ aug· Di=
ligēdus est generator ꝟ p̄ponendus ē creator ¶ Quartū ē vt si deū
perditū p pcm̄ remuemire cupim⁹· pacē habeam⁹· qz n̄ nisi ṁ hirl'm
q̄ visio pacis ṁterptat se ṁuemire pmisit Heb·ij· Pacē ꝛ sanctimōi=
am sequimi cū ommib⁹ sanctis· sine q̄ nēo videbit deū· ps· In pace fa=
ctus ē locus ei⁹ Vn̄ apl'is suis hereditario iure ṁ testamento pacē
reliqt d· Pacē meā do vo· Iob·xmj· Vn̄ ingrediens mundū·ꝛ vadēs
p mundū egrediēs mundu pacē p̄dicauit·tanq̄z necessariā ad salutem
Lu·ix· In quācunq; domū ṁtueritis dicite p̄mū· Pax huic domui
Quintū ē vt deū ṁ loco debito scz ṁ templo dn̄i per orōez q̄ramus
qz ibi non alibi christus ṁuentus est Non ṁuemt deus ṁ plateis·
qz ibi varietates et detractiones Non ṁ curijs·qz ibi perturia et fal
se accusationes et sententie Non ṁ appotecis·qz ibi multa mendacia
et deceptōes Non ṁ tabnis·qz ibi totalit dyabolus et non christus
Sz ṁ eccia· Est aūt duplex ecclesia scz mag̃ et parua Magna vt eccle=
sia materialis· parua vt camera ꝟ cella hominis· In vtraq; ṁuemt de⁹
¶ Sextū ē vt tempore agruo scz per triduū deū q̄ramus·qz xp̄c nō
misi per triduū potuit ṁuemri· Prim⁹ dies sit atritōis· Scds cōfessio
nis· Terci⁹ satisfactiōis· Quidā hnt p̄mū et n̄ scdm vel terciū· q̄dam
hnt p̄mū scdm et non terciū· Et ideo deū n̄ ṁuemiūt· Ero· vnj· Viam
triū dier pergemus ṁ solitudme et sacrificabim⁹ dño deo nr̄o· Ites
em̄ deū ṁuemiūt ¶ Septimū est vt debitum modū ṁquirendo deū
teneam⁹· qz a paretibus debitū modū tenētib⁹ pmisit se ṁuemri qui
fuit ṁ eo q̄ solicite dolorose et perseuerant eū q̄sierūt· Vade ꝛ tu fac
fit'er· Et sic pz q̄ ṁqrendo deū tria debēt obꝟuari scz debitus locus
agruū tēpus·et decēs mod⁹· Et p cōtrariū triplicit errat ṁquirēdo

deū ſcz ín loco·tpe·et mō·ſic ín q̄cunq; alia re·vt dic̄ Bern̄· ¶ Quidā em̄ errāt ín loco q; q̄rūt eū vbi n̄ ē·Et ꝑ triplicit· Primo ſic carnales q̄y deꝰ vēter ē·q̄ querūt deū ín delicijs carnis ín quib; n̄ ē·q; ſpūs eſt deꝰ Cant̄·nj· In lectulo meo p noctē q̄ſiui quē diligit anima mea·q̄ſi ui eū et nō ínuení·Q; vt dic̄ apls ·j·cor·xv·Caro et ſanguis regnum dei n̄ poſſidebūt·Scdo ſic̄ auari q̄ adorāt crucē numi·q̄ q̄runt eū ín di uitijs Oſee·v· In gregib; z armētis ſuis vadēt ad q̄rendū dīm·Sed ibi nō ínuenīt·q; deꝰ ē ꝓfectū bonū Sz dúitie multā amaritudínem hñt annexā·et ín acquirēdo et ꝓſuando·et ín ꝑdēdo Mag̃ āt ín ꝑtrio repīt ſcz ín pauptate·q; paup ſcūs ē deꝰ·math̄·v· Bti paupes ſpū q̄m ípor ē reg·ce· Tercō ſic̄ vanī glorioſi ſupbi·q̄ gloriā homínū diligūt mag̃ q̄z dei·q̄ q̄rūt eū ín dig̃tate honoris mūdaní·Sz ibi nō ínuenīt q; deꝰ nō ē ín falſo honore ſz ín vo Honor āt mūdanꝰ falſuſ ē·q; nō ē reuerētia exhibita ín teſtimoníū vtutis·ſz ē honor pānor et dúitiay q̄ exhibeī maī ſic̄ et bonis Et iō xp̄c nō ē ínuentꝰ a mag̃ ín domo he rodis·palatio regali·ſz ín ſtabulo In vo āt honore q̄ cōſiſtit ín vtutí bus deꝰ optime ínuenīt De hiſ trib; dr iob·xxviij· Nō ínuenīt ín tra ſuauīt vúētiū·q̄ ad ꝑmos·abyſſus dic̄ nō ē ín me·q̄ ad ſcdos·et mare loquīt n̄ ē mecū·q̄ ad tercios Vbi g̃ ínuenīt deꝰ Certe ín anima hūli ín tēplo dei ꝺmorāte Mag̃·Excelſus es dñe et humiles corde ſunt do mus tue Et ín eloq̄o dúmo·math̄·xviij· Vbí duo vel tres ꝛgre·fu·ín no·m·ibi·ſ·e·ín me·eor·Et iō xp̄c ín tēplo dúma colloquēs ínuentus fuit·Hor figura habetur·nj·Reg̃·xix·d̄ helya qñ voluit videre deuz z dictum eſt ei vt iret ín deſertum·et ſtaret ín foramíne petre·z ecce ſpūs grādis·í·ventus·ſubuertēs mōtes·et cōterens petras·z non ibi domínus·et ecce cōmotio magna ı·terremotꝰ et non ibi domín9·z ec ce ignis magnꝰ et non ibi domín9·et ecce ſibilꝰ aure tenuis·z ibi dñs Per foramē petre eccleſia dei deſignaī·p ſpm̄ grandē ſupbia honorſ p cōmotōez magnā rumlt9 dúitiay·p ignē magnū luxuria q̄ ígnis ē vſq; ad cōſummationē deuorās·vt dr iob·xxxj· p ſibilum aure tenu is verbū dei et anima ſibilans verbū dei· ¶ Quidā errant ín tēpore· et hoc tripliciter· Primo quia non q̄runt eū ín tríduo cōtritiōis con feſſiōis et ſatiſ factiōis·vt factū eſt·Scdo q; q̄runt eū nímis tarde·ſ· ín anxietate mortis cōſtituti·Sic refert beda d̄ quodā monacho ín an glia·qui ín extremis conſtitutꝰ vidit ínfernū apertū·et dictū eſt ſibi ab aſtantib; q deberet ſe recōmendare dō·Qui ait·Tarde ſurrexi·Et ꝓut diceret deus ín adú·m·ínten·anteq̄z gloria p·diceret expirauit Similiter dicit gre·ín dyalogo d̄ quodā romano q̄ ín extremis cōſti tutus vidit dēmones·z exclamans petijt índutias vſq; mane·z ſic cla mans mortuus eſt·Tercio quia non querunt euz ín tēpore miſericor die deputato·quod eſt vita preſens·ſed úſticie· ſicut ille dúes epu lo d̄ q̄ dicīt·math̄·xvj·q; nō leuauit oculos niſi qñ erat ín tormētis· Et

ꝯ deꝰ qrendꝰ ē p triduū añ mortē et ínvita pñti sic em solū ínuenírí
pōt Esa lv Querite do dū ínue po ínuo e duz ape ē ij Cor vj Ecce
nūc tpus acce ecce nūc dies salutis ¶ Quidā errāt ín mō et ꝑ etiā tri
pliciter Primo qꝛ qrunt eū solū vbis d Dñe adíuua me Matħ vij
Nō omnis q d m d d ínstra re ce ꝑ q fe vo p m Scdo qꝛ qrunt euz
solū extrínsecus Nā signāt se cruce vadūt ad eccīam ieunāt dāt ele
mosinas dicunt pater noster ꝑ anima et cor ē ín ptāte dyaboli ꝓpter
pccm mortale qđ tenēt Esa xxix Populus ꝑ la me ho cor aūt e lon
ē a me sine cā em colūt Econtra vult deꝰ scz cor et animā puer xxiij
Prebe mihi fili cor tuū Gen xxxj Da mihi animas ceta tolle ti Ter
cio qꝛ nō qrunt eū sup omnia ꝑ ínfra multa plus diligunt multa qz
deū et ıō nō ínuenīūt matħ x Qui amat pa aut ma aut fi aut ag aut
qđcunqz aliud plus qz me nō ē me dig Est ꝯ qrendus deus vbis ꝛ fa
ctis ínstrínsecus et extrínsecus et sup omnia alia et tūc ínuenítur ¶
Octauū exemplū qđ a xpo habemꝰ ē vt mediū ín ommb factis no
strís teneamꝰ Poeta Mediū tenuere beati Virtꝰ em ꝓsistit ín me
dio et vicīū ín extremis vt dīc pħs qꝛ ꝓdigalitas q dat danda et nō
dāda cōsistit in extremis sil'iter auaricia q retínet dāda ꝛ non danda
Sz largitas q dat dāda et retínet rètínēda tenet mediū Et ideo illa
sunt vicia et ꝑ ē vtus Et ıō discretio dꝛ mr ommū virtutū qꝛ ín om
nibus mediū tenet Et ıō xpc ad ꝑ ostendendū stetit ín medio anima
lū ín natúitate ín medio latronū ín cruce ín medio discipulorz suorz
ín resurrectōe Per viā ꝯ mediȷ ābulare debemꝰ Esa xxx Hec est via
ābulate ín ea neqꝛ ad dexterā neqꝛ ad sinístrā Hec ē via regia p quā
filij reg eterni ꝯduñt ¶ Nonū exemplū ē vt ín societate bonorz ma
neamꝰ qꝛ ínt doctores inuentus ē Quēadmodū scabies ínficit socios
ita et prauí mores ínficiūt et bonī ínformant ps Cū scō s er cū puer
puer Et vide grāde bonū et grande malū Qꝛ víuēdo cū bonis acq
rít fama et si malū faciat vix credít fama āt maximū bonū ē puer xx
ij Melꝰ ē nomē bonū qz di mul Vúēdo āt cū mal pdít fama Et fre
quenť de q nō hz culpā ínculpať Et ꝯ q negligit famā stultissimꝰ est
¶ Decimū exemplū ē vt bonū modū ín nra rōnatōe et collocutīōe
teneamꝰ qꝛ iesus audiebat et ínrogabat Mlti sp volūt loq nec loqn
tē finíre pmittūt sermonē q stulti reputanť pū xvnj Qui pus rñdet
qz audiat stul se es demon et ꝓfu dig Et ecc xxxij Audi tacēs sil ꝛ q
res Talis em modꝰ ē aptꝰ disciplíne et ꝓtrariꝰ e generatúꝰ ꝓtentō
ís et urgij Vbi habemꝰ exemplū pus discēdi qz docēdi qꝛ xpc audi
uit et ínrogauit pus qz docuit qđ ē ꝓtra hereticos q pus docent qz
didicerínt vtpote q sunt cerdones et artifices ¶ Vndecimū exēplum
ē vt pentibꝫ nris subijciamur et eos ín summa reuerētia habeamus
qꝛ iesus q tantꝰ erat subditꝰ erat vní paupcule mulieri et vní fabro
Et boc est Descendit cum eis et erat subditus illis Bern Quis qbus

deus hominib⁹ ·Unum ō decē ꝑceptis ē honorare parentes· Exo·xx· ·Ho·pa·et ma·ꝛc· In eodē·xxxj· Qui male·pri·s·vt mri mor·morat ꝛc Dcē·nij· ·Honora patrē tuū·et si defecerit sensu venia da·Qr nō ptmet ad filios corrigē parētes q̄ꝫ sint nimis sensati ꝛ trāsuersi nisi reue rent et dulcib⁹ vbis nec debent eos vbis exaspare vel deridē·puer·x· xx· Oculū q̄ subsannat patrē·et despicit ptum mris sue·suffodiant eu corui de torrentib⁹·ꝛ ꝺmedāt eū filij aq̄le·Dicit pbs q̄ sunt q̄dā ami cicie q̄bus ñ possum⁹ repēdē eq̄les vices·hīc pentib⁹ magistris ꝛ dis Si em̄ nos et nra dō et pentib⁹ largiremur ñ possemus eis ꝺigna mercedē rependē·Quodq̄d em̄ bonī hēmus·ab eis hēmus ¶ Duode; cim̄ exemplū ē vt hīc etate et tpe·ita sapientia dei et gtia opibus sp crescamus et pficiamus·qr ihs pficiebat etate q̄ ad se per mcremēta membror⁹ et tpm·et pficiebat sapientia et gtia apud deū et homies vt dcm̄ ē·Ergo nos facē dēmus vt m̄ sapiētia et gtia pficiam⁹ ꝛ cre scamus·Qr vt dic greg·In via dei nō pficere·deficē ē·Qr vt idē dic· Amor dei nunq̄ꝫ ociosus ē·magn em̄ opat si ē·Si aut opari desinit·ia amor nō ē·Et iō assimilat igm q̄ sp ē m̄ motu·Multi crescūt solū eta te et tpe ꝛ nō sapientia et gtia Esa·lxv· Puer centū annor⁹ morietur Cōtra q̄s apls·j·cor·xmj·Nolite pueri effici sensib⁹·malicia aut par uuli estote·sensibus āt pfecti·Et mlti crescūt solū scientia speculatiua ſꝫ nō practica et experimētali·Qd̄ tangit valde clericos et religiosos q̄ omnia speculātur et pauca opant·Et iō ad regnū dei nihil pficiunt Qr vt dic apls·j·cor·mj·Regnū dei ñ cōsistit m̄ sapiētia vbi·ſꝫ m̄ oñ siōe spc̄ et vtutis·Aug·Surgunt ꝺmocti et regnū dei rapiūt et nos cum doctrinis nostris m̄ infernū demergimur·Et multi crescunt sa; pientia mūdi et nō dei·q̄ est animalis terrena et dyabolica·vt ꝺr jac· ·mj·Phere·mj·Sapientes sunt vt faciāt mala bñ aut facere nescierunt Et sic patent exempla ex pte xpi ¶ k ¶ Ex parte āt vginis habemus octo salutaria exempla ¶ Primu est vt m̄ festis deuote ecclesias vi; sitemus et ꝺmulgētias reportemus· qr ꝺ ciuitate sua iuit m̄ paschate ad alia ciuitatem ad templū dñi visitandum·Propt hoc enim ꝺstitu ta sunt festa vt m̄ eis ad ecclesias eamus·et ibi missam et pdicationez audiamus·et deuote deum oremus et reliquias sanctor⁹ visitem⁹ et ꝺmulgentias reportemus·Et vt ista liberius faciamus ꝑceptum ē a dño vt m̄ festis opera seruilia non agamus qd̄ secundariū est m̄ fe stis·Multi aut accipiūt solum caudam ꝛ credunt se accepisse caput·so lum enim ab operibus vacant·Exo·xx·Memento vt di·sa·sancti·Sā; ctificare sabbatum est ab operibus seruilibus cessare·et sanctis ope; ribus intendere·Et iō qui male agunt m̄ festis neutrum custodiunt· quibus nihil magn seruile q̄ꝫ peccatū per qd̄ hō efficit ꝺuus·Joh·viij· Qui facit peccatū seruus ē peccati ¶ Decm̄ est vt filios sancta opera doceamus qr vadens ad festū filium suū secū duxit Parētes em̄ duo

debēt filijs·ſ·nutrimentū et documentū·Et q̄le documentū certe dei·
Ꝫ heu hodie qꝫ ſolū documentū mūdi dāt eis ꝫ ō doctrīa dei nihil
curāt·et ſic mittūt eos ad mozte ̄ inferni·Matħ·xviij·Tradet āt frater
frē ̄ in mozte ̄ et pr̄ filiū·Et iō filij in inferno ſurgēt in pntes eos dē·
tibus diſcerpēteſ·Et iō xp̄c ait lu·xxviij·Filie hierusalē nolite flere ſu
per me ꝫ ſup v·et ſup fi·ve·fle·qꝫ venīet dies in quib⁹ dicēt·Beate ſte
riles q̄ nō genuerūt·¶Terciū ē ut ſim⁹ ſolliciti de pditōe filioꝝ nr̄oꝝ
vt ſalutē eoꝝ ꝓcurem⁹·qꝫ btā vgo filiū pditum ſolicite req̄ſiuit·Mlti
et multe videt filios ſuos a lupo infernali aſpoztari et nō clamāt neq;
aliq̄d curāt·Bern̄·Cadit aſin⁹ et ē q̄ ſubleuet·pit hō et nō eſt q̄ curet·
Venit lupus ꝫ oēs clamāt·venit ꝺyabol⁹ et null⁹ obſtat·Sic erat ſolli·
cita mat beati aug·q̄ ſicut ſolēt flere mrēs filios mozтuos·ſic illa pditi
onem filij ſui q̄tidie flebat·vt dicit aug·et nō q̄euit donec ip̄m ad ſalu
tē reduxit ¶Quartū ē ut piū ꝫ diſcretū modū in arguēdo filios tene
am⁹·ut ñ eos cū ōlinquūt blaſfemem⁹ neq; male dcā imp̄cemur· Vñ
ait·Eili q̄d feciſti nob̄ ſic·Hic cadit exemplū ō iſtis septē filijs ꝫ filia
buſ quib⁹ mat ꝓp̄t iniuriā ab eis receptā maledixit·qui ſtatim tremo
re capitis ꝫ omniū mēbroꝝ ꝓquaſſatōne vexati ꝫ ſuoꝝ cūnū oculos
ñ ferētes per mundū diſperſi ſunt·De q̄b⁹ dicit btūs aug·q̄ duo ip̄o
ruꝫ frat ꝫ ſoꝛor venerūt ad affricā ꝫ ad memoꝛiā beati ſtephani ſunt
curati·Debemus g̃ ip̄os arguē verb·et ſi indigēt verberare·Ecc̄·nj·
Tūde latera eius dū infans ē ¶Quintū ē vt q̄n ih̄m perdimus per
pcm·ip̄m cū doloꝛe requiramus·vt dcm̄ eſt ſupza · qꝫ dolētes q̄re·
te·Sic q̄ſiuit eū magdalena ꝫ inuenit et ſibi apparuit·Ioħ·xx·Maria
ſtabat ad mo·ſo·plo· Quidā volūt ip̄m ridendo inuenire dū nullam
ꝛtritionem de pcīs hūt·ꝫ ridendo ꝛfitentur ¶Sextū eſt qꝫ vxoꝛes
viros ſuos honoꝛent·qꝫ btā virgo de ſtirpe regia quendā fabꝝ ·ſ·io
ſeph vir ſuū honoꝛauit ꝺ·Pater tu·et e·do·q̄·ꝛc·Cū em̄ p̄miſit ꝫ pa·
trem filij dei vocauit·ſic et ipa vera mateꝛ erat·eundeꝫ honoꝛem ſibi
attribuēs in paternitate p̄dicta·qui ip̄ius nutritius ſolū erat·Quan
tumcunq; vxoꝛ nobil ſit et alta·debet in dictis ꝫ factis viꝝ honoꝛa
re ꝫ ei ſubeſſe·Sic ſara honoꝛauit abꝛaā dñm eum vocās·Quia vt di
cit apl's·j·coꝝ·xj·Vir caput eſt mulieris ꝫ ꝓpter ip̄m fcā eſt mulier·
Maxime aūt ꝺz ip̄m honoꝛare vt cuſtodiat coꝛpus ſuū ne cū altero
formiceť·qꝫ id ē ſummū dedec⁹ viri·Et ꝓpterea in lege tal mlier mā
data ē lapidari·vt pz deu·xxij¶Septimū ē vt legē dei ingiteꝛ medi
temuꝛ·qꝫ maria ꝛſuabat omnia verba ꝛſeꝛēs in coꝛꝺ ſuo ·ps·cxviij·
Meditabar i mādatis tuis·Et ps·j·In le·e·me·di·ac no·Deu·vj·Me
ditaberis ea ſedēs in domo tua et ābulās in itine ̄ tuo doꝛmiēs atq;
ꝛſurgens·Lex ꝫ verbū dei eſt cib⁹ anime·Matħ·iiij·Nō in ſolo pa·
ni·hō·ꝫ in omni v·qꝺ ꝓce·ꝺ oꝛ·dei·Omnib⁹ āt q̄ ñ retinēt cibū nihil
ꝛfert·Sic eſt ꝺ vbo dei·In cuius figura mandatū fuit in lege moyſi

q̄ nullū animal ñ ruminās offerret ín sacrificiū ¶ Octauū ē vt p̄sumptionē sciēdi alta misteria dei abijciamus·q̄ cū nō intellexerit verbū qđ locut⁹ ē ad eos ñ fuit importūa vt ip̄z sciret credēs aliq̄d magní ín dicto latere·Ro·xij·Nō plus sape q̄z oportet sapere·ꝫ sap̄·ad sobrietatē ē ꝓtra multos q̄ alta misteria dei et subtiles q̄stiones eorū ín tellectū penitus excedētes scire volūt·vt de p̄destinatōe et de trinitate et vnitate dei·et corpe x̄pi·et similibus·q̄ sunt arguēdi et verberandi·Exo·Et si bestia tetigerit montē lapidabit·Bestia est hō securis q̄ vult tangē montē scripture·Solus moyses ascēdit montem ad loquendū deo·q̄ solus hō cuí reuelat deus secreta sua dz alta ꝛ p funda scrutari· ¶ In fine nota qđam misteriū·q̄ ín festis q̄n dz ihs q̄rí et ínuenírí perdit·et ín toto alio tpe nō perditur sic ín festis·Q festa sunt ínstituta vt homines vacēt dūíms·vt dem̄ ē·et ip̄i vacantes potatiōibus et ꝓmesatiōibus et ludis et vanitatibus·et mínus esset malū operari q̄z sic facē·Et ꝓpt̄ ꝫ festa nr̄a ín odiū deo sunt·Esa·j·Solēnitates vr̄as odíunt anima mea·Amos·v·Odi et p̄ieci festiuitates vr̄as·Et ido saracení q̄ nō solēnizant festa deridēt christi anorū festa Tre·j·Viderūt eū hostes ꝛ deriserūt sa·e·Et qđ peius ē q̄ ín paschalibus et magnís solennitatibus q̄n homo deberet magis sanctificari tunc magis se dissoluit et vane letatur·Et breuiter festa videntur ordínata solum ad solatium corporale ꝛc·

¶ De epistola sermo decimusseptimus·

OBsecro vos fratres per mísericordiaz dei vt exhibeatis corpora vestra hostiam sanctaz deo placentem·Ro·xij·Sicut dicit ap̄lus ad ro·xnj·que a dō sunt ordínata sunt· Omēs autem fideles sunt a deo per creationem et generationem Ideo beatus paulus tanq̄z dei apostolus ad gentes conuertendas ꝛ ordínādas·ín epistola hodierna omnes fideles mítitur ordínare·vt re ꝛ nomíne christianí·id est·christi fideles simus filij·Et quía homo habet ordínem ad deum·a quo est·ad mundum ín quo est·et ad p̄ximum cum quo vúit ꝛ est·ideo ín hac epistola quantum ad hec nos tangit ordínare·Que quidē epistola ín quattuor scínditur·Primo enī ordínat nos ad deum fm vnam partem nostri·s·fm corpus vt ipsum hostiam vúentem deo offeramus·In p̄ncipio epistole· Secūdo nos ordínat ad mundū vt nos ei cōformare nō debeamus·ibi·Et nolite ꝓfor·huc scl̄o·ꝫ reformamini ín nouitate sensus vr̄i Tercio nos ordinat iterum ad deum fm aliam ptem nr̄i·s·fm íntellectum·ne plus q̄z oportet et deceat sapiamus·ibi·Dico enī p gr̄iam dei que data ē mihi omnib⁹ q̄ sunt ínter vos·nō plus sape q̄z oportet sape ꝛc· Quarto ordínat nos ad p̄xímū vt vn⁹ alteri subueníat·ibi·Sicut enīz ín vno corpe mł·mē·ha·ꝛc· ¶ Primo g̃ aplūs ordínat nos ad deū fm vnā ptem nr̄i·s·fm corp⁹ vt ip̄m hostiā vúentē deo offeram⁹· Et hoc est

Obsecro uos frēs·i·p sacra aduro·Est em̄ obsecratio petitio cū aduratōe·ut p natiuitate xpi et p morte·et filia·In quo apli benignitas et hūilitas demōstrat·qz nō impat sic̄ platus et dns·ꝫ obsecrat sic̄ frater et fuus·cū tm̄ magn⁹ essꝫ platus et p alijs aplis·Sciebat em̄ qz anim⁹ bois melio⁹ p blanda deducit̄ q̄z p violēta trahat·Ten̄· Generosus est anim⁹ hominis et naturalit̄ ꝛtra ptātē recalcitrās·facili⁹ ducit̄ q̄z that Vñ supbos platos q̄ alit̄ faciūt·dns increpat eos p ezech·xxxmj·ca·d· Cū austeritate impabatis eis et cū potentia·et dispse sunt oues mee Sic fec̄ roboam filio⁹ salomōis·et iō ꝓplūs ñ acq̄euit ei·ꝫ recessit ab eo· ut pz·mj·re·xx·Obsecro inquā frēs·Et p q̄d obsecro·certe p misericoꝛdiā dei sup·vob̄ factā·Et sic ē aduratio ñ solū p vnū bonū·ꝫ p omnia bona q̄ xpc nob̄ fec̄·q omnia xpc mot⁹ misericoꝛdia nob̄ largit⁹ ē·Vñ ex misericoꝛdia nos fide illūauit·nos ab pcīs absoluit·nob̄ dona ꝛ vtutes infudit·in filios dei regenerauit·d ptāte dyaboli nos eripuit·no bis celū apuit·et p mortē suā saluos nos fec̄·Ad tytū·iij·Nō ex operib⁹ iust·q̄ fecim⁹ nos ꝫ fm suā·m·sal·n·fec̄·In quo oīdit magn⁹ seruoꝛ apli qñ p omnia bona nra nos aduret·Qñ em̄ feruent desideramus aliqd ab aliq̄ obtinē·p illud qd̄ mag amat·eū aduram⁹·Sic aplūs p dei misericoꝛdiā·quā mag amare debem⁹·nos aduret·q̄ mag apparuit in eo qz sanguine suū p nob̄ fudit·Et ideo apostolus ut frangat coꝛda nra adamante duriora·adducit sanguinem christi·Quia si adamas sanguine hirci frangitur·multomagis coꝛda nostra deberent sangne christi frangi·In cuius effusione consistit misericoꝛdia dei·Et quid obsecro· Certe ut exhi·coꝛ·vestra non coꝛpoꝛa animaliū sicut iudei antiquitus Psalmo quadragesimonono·Non accipiam d̄ do·t·vi·Vestra dicit non aliena·Sunt enim aliqui qui de alieno coꝛpo longam coꝛrigiā faciunt·Ro·vi·Sicut em̄ exhibuistis mēbra vestra ser·immū·ꝛ imq̄· ad imquitatē·ita nunc exhi·ser·iust·in sanctificatōez·Exhibete dico coꝛpoꝛa vestra hos·deo per carnalium desideriorum ꝛ operū mortificatōz Gal·v· Qui āt sunt xpi car·s·cru·cū vi·et con·Col·iij·Mortificate mēbra v·q̄ sunt sup ter·ij·Coꝛ·iij·Sp mortificatōez iesu in coꝛpoꝛe vestro circūferentes Et hoc iustū est·qz ipe coꝛp⁹ suum in ara crucis hostiaz deo p nob̄ immolauit Nota qz ab hostia immolāda totus sanguis effundebat iuxt̄ altare Sic iuxta crucē christi·q̄ est altare dei·de quo edere non hīt ptātem q̄ tabernaculo seruiūt·heb·xiij·debemus consumere in pīna vitaz carnis et sanguinis Lu·ix·Qui vult venire post me abse·i·vitam carnalē et animalē·et tol·cru·s·et se·me Gal·ij·Christo cōfixus sum cruci·Multi ꝛsumunt vitā suā·in vtili laboꝛe·ꝫ non iuxta crucē xpi L Hec aūt hostia q̄ngz debet habē· Primo debet esse hostia immolata deo per carnis mortificatōz Ecdo debet esse viuens per caritatis feruoꝛem·Tercio debet esse sancta·p xpi sanctificatiōez Quarto dz esse deo placēs·p hilarē oblationē·Quinto dz eē rōnalis·p

discretōnis circumspectōz. Primū pz. Scdo debet eē hostia viues p caritatis feruorē. Et ꝫ ē. Exhibite dico hostiā viuentē. s. p caritatez q̄ fac̄ opa vita. cū sit forma vtutū. Et iō q̄ nō diligit manet in morte. et fac̄ opa mortua. Vel viuentē p fidē q̄ p dilectōz opať. qz fides sine opi bus mor. ē. ut dr jac. ij. abac. ij. Iust⁹ in fide sua viuet. In veti lege offe rebať hostia mortua. Et ꝫ ē rcē. qz de morte tpali transibāt ad morte etnam. s. ad carentiā visiōis diuine cui obligati erāt. ꝫ mō cessauit illa obligatio. ꝛ apta ē ianua ad vitā. g̃ viues hostia a filijs vite dz offerri Nota q̄ q̄dā offerūt hostiā mortuā et ñ viuā. s. q̄ corp⁹. suū in eccia di vendicāt sepeliri et ñ cessant a pcīs. Corpus mortuū sepeliť in eccia ꝛ aīa viua in inferno. Lu. xvj. Mor. ē di. ꝛ se. in infer. Itē q̄ carnē suā affli gūt siue p ieuniū. siue p ordēz. siue quocūq; alio mō in pcō mortali exūtes. Itē viri religiosi q̄ corpe sť in claustro. et cord et mēte in sco Tales imq̄ diuidūt. qz dāt corp⁹ deo et aīmā sco. Mors āt ē sepatō anime a corpe. et iō cū fit anima in sco p amorē et iugē meditationes corp⁹ remanet mortuū in claustro qđ offerunt deo. Qz ut dicit aug⁹. Mag ē anima ubi amat q̄z ubi animat. Et talib⁹ cū sint in ptinua mor te. ē eis clausty maxima pena et q̄i carcer. Tercō dz ꝫ hostia eē scā ꝛ ꝫ triplicit ꝫz qđ scm̄ triplicit dr. Nā scm̄ vno mō idē ē qđ sine tza. De bet em̄ hostia nra eē sine spe retributōis trene. ꝫ solū p spe retributō nis etne. Mať. vj. Nolite thesaurisare vo. the. in ter. the. āt vo the. i ce. O de⁹ q̄t sunt q̄ tibi fuiūt solū p tpali mercede. et q̄ q̄rūt solū bonas pbendas. et in omnib⁹ spūalib⁹ q̄runt soluz temporalē mercedē. Mať. j. Quis est in vob qui claudat hostia ꝛ incendat altare meū gratuito Scdo sanctum idē ē quod firmatū. Debet g̃ hostia nostra esse firma et stabilis et perseuerās. qz non q̄ ceperit ꝫz qui perseuerauerit ꝫ salu⁹ erit. matꝫ. x. In cuius figura cauda animalis sp debebat in sacrificō of ferri. ut pz leui. ij. Tercio sanctū idē ē qđ sanguine tinctū. Dz em̄ hos stia nostra esse tincta virtute sanguinis christi. quia nisi sanguis chris sti stillet super eā nihil ualet. eo q̄ non pōt nos a peccatis mūdare ni si in vtute sanguinis eius. Hebꝫ. ix. Sanguis christi emundauit consci entiā nram ab operib⁹ mortuis. In cuius figura in veti testamēto om nia pene mūdabanť in sangne. et sine sanguinis effusiōe nō fiebat re missio. ut dicit aplūs ad hebꝫ. Quarto debet hostia nra esse deo pla cens per hilaritatem. ut libenť et nō cum tristicia et murmure hostiaz immolemus. qz hilarem datorē diligit deus. ut dicit aplūs. ij. cor. ix. Matꝫ. vj. Cū ieū. no. fi. sic pp. tri. Vel debet esse placēs deo per rectaz intentionē ut soli deo placere velimus et nō hominib⁹ sic ypocrite Quinto debz esse discreta. Et ꝫ est. rōnabile obsequiū vrm sup. fit per discretionē. per quā omnia perfecta ꝛ fructuosa reddūť Bern̄. i epťa ad carthusien̄. Denuo sunt et alia corpis exercitia. sic sunt vigilie ꝛ ie iunia et alia b⁹mōi. q̄ spūalia nō impediunt ꝫ adiuuāt si cū rōne et dis

scretiõe fiant· q̄ si ex ĩdiscretiõis vicio sic agunt ut vel deficiẽte spũ & languẽte corpe spualia impediant· q̄ sic agit corpi suo tollit boni opis effectũ·spũ affectũ·primo exemplũ·& deo honorẽ·sacrileg⁹ ẽ·& hoc ommũ ĩ deũ reus Leui·ij·Quidq̄d obtuleris sacrificij sale ꝑdies·Tñ cauendũ ẽ ne nimis de sale ponat· Quidã em̄ nimis discreti sunt ĩtm̄ ut nihil pene vel doloris velint sustinẽ·Et iõ berñ·subungit ibidem· Iustũ ẽ caput q̄ngꝫ dolẽ ĩ seruicio dei qđ olim sepe laborauit ĩ vãitate seculi·esurire ventrẽ vsqꝫ ad rugitũ q̄ sepe supplet⁹ ẽ vsqꝫ ad võitus·ſ mod⁹ ĩ ommib⁹ teneñ⁹ ẽ·Rõnabile g̃ sit obsequiũ vr̄m· Et sic ꝑ ꝑmũ ✓ Scdo nos ordinat apl's ad mundũ quaten⁹ ei conformari nõ debeam⁹·d·Et nolite conformari huic scło·Et ꝑ duplicit·Primo p amorẽ·qꝫ amantẽ similat amato ut ĩ illud trãsformet·Osee·ix·Facti sunt abominabiles sic ea q̄ dilexerũt·Sic em̄ calor disponit ceraz ut si at sit⁹ sigillo impſſo·sic amor disponit animã ut amato sibi ꝯiuncto assimilet·Et est tãta ꝑ assimilatio et ꝯformatio ut amator mũdi mundus dicat·Ioh·j·Mũdus eu ñ cognouit·Propt ꝑ dicit ioh·j· Can·ij· ca·Erẽs nolite diligẽ mun·ne·ea q̄ ĩ mũ·sunt·In mundo sunt tria ut ibidẽ dr·ſ·ꝯcupiscẽtia carnis·ꝯcupiscentia oculoꝝ·& supbia vite·Hec sunt mũdi q̄ mũdani diligũt·ſ·diuitie delicie et honores· q̄ dilectores suos pdunt et derelinquunt saltẽ ĩ morte·Scdo p opatiõem ut non ꝯformemur actib⁹ mundi qꝫ mali sunt·Peccatores sunt simee mũdi qꝫ ommib⁹ actib⁹ mundi mitunt ſummope cõformari·Et ideo nõ pñt esse hostia dei·In cui⁹ figura ĩ lege mandatũ est q̄ oẽ animal ãbulãs sup manus ut simea sit ĩmundũ·nec de ipo·possit fieri sacrificium·ut ꝑ leui·xj·Itẽ sunt sic cameleon q̄ ad oẽm colorem sibi appositũ mutat Ita peccatores ad omnem impſſionem mali quã hñt siue per auditus siue p visum·statim afficiunt ad illud·et illud cogitant et desiderant· Ezech·xxiij· Cumꝫ vidisset viros depictos ĩ pariete ĩsonuit super eos concupiscentia oculoꝝ suoꝝ·Et nota q̄ huic seculo nullo mõ debemus conformari cum sit animal monstruosum·Est em̄ illa bestia quã vidit ioh·i apo·q̄ habebat·vij·capita & cornua decẽ·& sup cornua e⁹ decem dyademata·et sup caput eius nomina blasphemie·et similis erat pardo·et pedes eius sicut pedes vrsi·& os eius sicut os leonis·Et habetur apoc·xiij·Pccor q̄ mũd⁹ dr ẽ bestia·q̄ rõe nõ vtit sic bestia·duz nõ ꝯsiderat finẽ suũ·Septẽ capita sunt septẽ vicia q̄ pccor siue mdo dñantur Vicia em̄ regnant ĩ mdo·et nõ vtutes·Tot em̄ dños hz pccor q̄t vicia ĩ eo regnãt·Ioh·viij·Qui fac pccm̄ seruus est pcci· Decẽ cornua sunt decẽ transgressiões decalogi q̄b⁹ pccor deũ impugt Decẽ dyademata sup cornua signãt głaz quã hñt pccores ꝺ suis pccis·puer·ij·Le tant cum male fecerint et ex·ĩ re·pes· Nomina vo blasphemie sunt verba quib⁹ peccatores se excusant·et deum accusant dicentes omnia esse predestinata·et ex necessitate venire· Per pardum vero qui est

varij colorís ıntelligūtur duplicitatis varietates·qz mūdāní alíud di
cunt et alíud faciūt·Pedes vo sikes hz vso q̄ similes sunt mamby hūa
mis·qz mūdaní hñt opa simılıa opıby homínuz ſ nō sunt·ſ poti⁹ sunt
opa bestiay·Mūdaní·sic̄ vsus mel ꝛcupiscit et seq̄tur sine freno·ita
ꝛcupiscūt et sequunt dulcedíne tpalē vsqz ad mortē·Os vo eoy ē sic
os leonís fetidū·qz fetet corā deo et sanctis e⁹ Psal·xiij·Sepulcrum
pa·ē gut·eoy·Nolite g̃ ıḿq̄t aplūs huic seculo cōformari ſ reformat
mím·ſ· p grāz xp̄i q̄ p pcēm deformati fuistis·ī nouitate sensus vr̄i vt
mētis vestre·ſm aliam literam·nō ín nouitate carnís sed mētis· Ani
ma em̄ q̄ ad ímaginē dei fcā ē·imaginē dei ín se deformat dum peccat
Eph·iij·Renouamíni spū mētis vr̄e et índu·nouū ho·scz xp̄m ℣ No
ta qꝫ reformatio sic̄ reformatō mahalis sit q̄nqz modis M Pri
mo p malleationē tribulationū et psecutionū·ps·cxxviij· Sup dor·m·
fa·pe·Sic̄ reformāt fabrilia·Et iō necessari⁹ ē ignís spūssancti ín corde
homínis reformādí·Malleare em̄ supra ferrū frigidū vanū ē hñere·
·v· Nunqd federabit ferruz ferro ab aq̄lone·i·ín frigore aq̄lonis·Sic
fuit reformat⁹ paul⁹ qñ dixit act·xiij· Per mul·tri·o·n·ín·re·ce· ℣ Se
cundo p subtractōnē·sic̄ reformant sculptilia dū celte eleuant a lapíd
ꝫ est p pauptatē voluntariā·q̄ oia supflua abijcit ꝛ dispgit paupibus
ps·cix· Disp·de paup·ūs·e·ma·ín se·seculi·Sic fuit reformat⁹ zache⁹ q̄
ait luc̄·xix· Dñe ecce d·bo·me·d·pau·et si quē defrau·red·qua· T er
cio per additionē e⁹ qd deest·Sic̄ reformant dom⁹ et multa alia· Sic
docebat dñs reformari illū cui dixit mar·x· Vnū tibi deest Va·que ha
ven·et da pau· Hec g̃ reformatio et renouatio fit per cōsilia Implens
em̄ pcepta·reformat cōsilia superaddēdo Sic reformati sunt aplí ma
thei·xix· Ecce em̄ reli·om·et se·ꝛc ℣ Quarto p fusionē·qñ aliqd primo
liquescit·ꝛ postea fundit ín aliquíd·ín quo formā recipit sicut cāpane
Sic oportet qꝫ primo anima liquefiat feruore deuotiōis Cant·v· Ani
ma mea liq̄facta ē Et postea ad formā recipiendā prisciat q̄si ín modu
lū ín aliquē bonū viz cuius formā accipiat et exemplu Sic volebat
reformari aplūs illos quíby dicit ad phil·iij· Imitatores mei estote·ꝛ
obſuate eos qui ita ambulant sic̄ habetis for·no·Sic volebat reforma
ri aug·q̄ estuabat estu ıncredibili·qñ únt ad simplicianū·ut proferret
sibí quis esset aptus mod⁹ vıuendi sic affecto ut ipe erat ad ambulan
dum ín via dei ín qua aut sic aut sic ibat Propterea petrus dicit pre
latis·j·pe·v· Non quasi dominantes ín clero sed forma facti greg ex
animo Quínto p appositionē decentiū colorz·ut reformant domus
dū pínguñt Duo āt sunt colores quiby reformari debem⁹ scz albedo
mundicie·et rubedo caritatis Cañ·v· Dilectus meus candidus et ru
bicundus ℣ Sequitur·ut probetis que sit voluntas dei Ad hoc enim
debet fieri ista reformatio ut pbemus ínterior sensu que sit·id est· q̄ꝫ
bona sit voluntas dei· Est enim bona quo ad declınationem a malo·

beneplacēs quo ad opatōnez bonī qđ est ín p̄cepto· ꝛ pfecta quo ad ī pletōnem bonī qđ est ín consilio· Vel bona ín se eo em̄ ipo quo deus vult aliquid bonū est illud· bn̄placens ín bene dispositis p vt̄utes· ꝛ p fecta ín beatis· Et sic pz scdm̄ V Tercio apl̄s ordínat nos itez ad deū scdm̄ aliam ꝓtem nostri scz ſm ín̄tellectum ne plus q̄z deceat sapiam⁹ dí· Dico aū t· i· affirmo ꝛ p̄cipio ꝛ supza obsecraui et monui· Et cur hoc Rn̄sio plus est ín fide erzare ꝛ piculosius q̄z ín hostia offerēda vel ín deordínatōe ad mūdū vl̄ ín q̄cunq; alia re Et ío dico· i· p̄cipio· p grāz apl̄atus mei· q̄ data est mihí· nō meis meritis reddita· p quā sum gen tiū doctoz et apl̄s ꝛstitutus ín fide ꝛ veritate· j· cor· xv· Gratia dei sū ro qđ sum· Precipio ín q̄z om̄ib⁹ qui sunt ín̄ter vos· i· om̄ib⁹ fidelibus q̄ vobiscū sunt· nō plus sape q̄z oportz sape· pú· xxv· Sicut qui mel co: medit multū nō est ei bonū qz ín̄flat· sic q̄ pscrutator est maiestatis op: primeł a gloria· N Et nota q; aliq̄s plus sapit q̄z oportz triplicit Primo quando termínos transgredit a patrib⁹ ín̄stitutos ín his que: fidei sunt· puta cū noua vult ínuenire vel nouo mō ea que fidei sūt ex ponít· Cōtra qđ pú· xxíj· Ne trāsgrediaris termínos antiquos quos posuerūt pres tui· Scdo qñ excedé mitit vires ín̄genij sui et questiōes ad q̄s attíngé nō pōt mitit disputare ꝛ reuoluē Cōtra qđ ecc· iij· Altio ra te ne q̄sieris ꝛ fo:· te· ne· scru· fūis· Tercio qñ ín discendis ordínez p: uertit· prius volēs discere difficilia q̄z facilia Berñ· Medic⁹ bon⁹ ordi nat ď cibis· si ordínē ī cibis sumdis nō ꝓues ipos cibos nałalit bones tibi reddes nō bonos· Qđ dz de cibis ín̄tellige de scīētijs Hebr· v· Ea: cti estis quib⁹ lacte opus est nō solido cibo· Perfector aū t ē solid⁹ cib⁹ qui p ꝛsuetudíne exercitatos hñt sensus ad discretōz bonī ꝛ mali Precipio ǧ nō pl⁹ sape q̄z oportet sape· ſz sape ad sobrietatē· i· ad mod tempantie vt neq; excedas ín nimū neq; coarteris ín debitū· Multa em̄ scire dēm⁹· j· cor· xxmj· Ignorās ignorabit· Osee· mj· Quia scīaz tu repulisti ꝛ ego repellā te· Ebrius ꝛ nō sobri⁹ reputaret· q̄ vellet volaē eodē mō non reputabit sobrius q̄ mitit celestia pscrutarı· puerb· xxmj Prudentie tue pone modū· Similit q̄ nollet surgere ad ꝛmedendum nō sapiēs ſz stultus ꝛ pigerrim⁹ diceret· sic q̄ non vult aliqualit discē q̄ sunt fidei· j· thı· mj Attēde lectōní exhortatōní et doctrínē ħ medi: tare ín his esto· Ergo quilibet dz velle tm̄ sape sicut vnícuiq; diuisit deus· i· diuisim dedit· mensurā fidei· i· fidē illustratā illustratōe maiori vel mínori Scdz em̄ qđ q̄libet ē illustratus ín fide tm̄ debz velle sape Sap· xj· Omnia ꝛstituisti ín numero pondé et mēsura· ꝛ potissime ǧ tiaz suaz dona· Et sic ptz terciū· V Quarto nos ordínat apl̄s ad pri mū vt vn⁹ alteri seruiam⁹· Et ad hoc índucit quandā similitudínez ín corpe hūano· d· Sicut em̄ ín vno corpe multa mēbra hēm⁹· omnia āt mēbra nō eundē actū hñt ſz dúersis actib⁹ sibi ínuicē sum mi strāt· Oculus em̄ videt p pedib⁹ et manib⁹ et om̄ib⁹ alijs mēbris· Et lígua

loquit̄ p̄ omnib⁹ mēbris·et nc de alijs ꝺta multi·i·oēs fideles·vnum corpus sum⁹ in christo·i·p christū Gratia em̄ p christū nobis collata nos vnit in corpe mistico·qđ est ecclesia·Gal'·nj·Oēs vos em̄ vn⁹ estis in ihesu christo·Singuli aūt sup·sum⁹ vel esse dēmus mēbra·ita q̄ alter sit memb⁹ alteri⁹ illi subministrādo 7 adiuuādo ꝺpb·mj· Sup portātes inuicē in caritate·Et nota q̄ hec similitudo colligatōis et subministratōis mēbrō⁹ corporis natural' ad membra ecclesie qua sibi inuicē debēt fuire supportare et diligere sicut mēbra corpis natural⁹ attēdit̄ ḡntū ad octo·Si de b vis p̄dicare·req̄re infra dom̄·xvij p⁹ trinitatē in moralitate simōis de epla·Et sic p3 quartū·

Dominica prima post octauam epiphanie de euangelio sermo xviij·

Nuptie facte sunt in chana galilee Io·ij·Quia tēpus institutū ab ecclesia p̄ celebrādis nuptijs extat pns·ideo hodie in ecclesia euangeliū de nuptijs recitat̄·ut qualit̄ se hēant in matrimonijs 2trahendis nuptiar⁹ celebratores salubriter instruāt̄ Nō em̄ omni tpe possum⁹ nuptijs intendere celebrādis sm̄ ecclesie instituta imo ab eadem multa tpa feriant̄· Nā ab aduētu dni vsq3 ad octauā epiphanie inclusiue celebrare nuptias nō dēm⁹ similit̄ a septuagesima vsq3 ad octauas pasce etiā inclusiue·7 sibit̄ a trib⁹ diebꝫ añ ascensionem dni vsq3 ad octauas pentecostes In hoc ḡ euangelio de nuptijs sex summarie 2tinent̄·Primo em̄ describit̄ 2uiuiū nuptiale·In p̄cipio euangelij·Secdo declarant̄ conuiuar⁹ psone ibi·Et erat mater ihesu ibi·Vocat⁹ est aūt ihesus et discipuli ei⁹ ad nuptias Tercio ponit̄ colloquiū maternale ad filiū ibi Et defi·vi·ait ad ihesum Vi·non hūt Quarto subūngit̄ matris et filij ad ministros 2uiuij impūm salutare ibi·Et dicit mater ihesu ministris· Quinto ab architriclino qui gustauit aquā vinū facta bonitati vini asserit̄ spāliter ibi·Vt aūt gustasset architriclin⁹ aquā vinū facta 2c· Sexto inter signa ihesu hoc phibet̄ inutiale·subinfert̄ insimul ex miraculo facto bonū subsecutuz fidei spāle ibi·Hoc fecit initiū signor⁹ in chana galilee 2c·Et crediderūt in eū discipuli ei⁹ Primo ḡ describit̄ 2uiuiū nuptiale·q̄ nuptie facte sunt in chana galilee·i·in quoda vico sue villa puincie galilee· Vbi nota q̄ quida dicūt q̄ sponsus istar⁹ nuptiar⁹ fuit iohā·euā·Sed b nō est p̄babile sm̄ opinionē illor⁹ q̄ dicunt q̄ iste nuptie facte fūnt post vocatōz apl'or⁹ inter quos fuit iohānes·vt ptz mat·mj·q̄ nō est credibile q̄ post vocatōz redierit ad ducendū vxorem q̄ vsq3 tūc pmanſat vgo· Secdm aūt opinionē illor⁹ qui dicūt q̄ he nuptie fūnt facte ante vocatōnez apl'or⁹ uel discipulor⁹ que 2mumior est credibile est q̄ iste nuptie fūnt iohā· Et ideo tanq3 2sanguineū vocauit ihesum 7 discipl'os

eius supple futuros· Et ido mater iesu suat ibi tanq̃z mater iohannis q̃ vt dicũ erat filius vginis nutrici⁹ Et ꝑ est Erat mater iesu ibi· Vocatus est aũt iesus et discipuli eius scz futuri ad nuptias ꝑm scdaz opinionẽ ꝯz non futuri imo pntes ꝑm primã opinionem· Quidquid aũt sit credendũ est q̃ sponsus vel sponsa fuit ꝟsanguineus vel ꝟsanguinea vginis· ꝓpter qd vocatus est iesus et discipuli eius Christus aũt voluit interesse nuptijs duplici de cã· Primo vt gr̃am suã corã mltis manifestaret· Scdo vt nuptias approbaret ꝟtra manicheos q̃ nuptias damnãt· Ipas igit̃ ꝓbauit pntia sua et miraculo potentie sue Et sic pz primũ ꝛ scdm· ¶ Sequit̃ terciũ Et deficiẽte vino ꝛc· In q̃ ponitur colloquiũ maternale vginis· q̃ plena visceribꝫ pietatis ꝟpassa est verecũdie sponsi in defectu vini· Et ait ad iesuz· Vinũ ñ hñt· s· ministri ad ꝓmandũ· ꝛ ꝟuue ad bibendũ· Quod fuit signũ pauptatis sponsi· q̃ nõ potuit vinũ sufficiẽs preparare Vel forte vinũ sufficiẽs prepauit prototꝟuius ꝯz iesus venit cũ discipulis q̃ erãt paupes· ¶ Hic nota q̃ loco illius pticule· ꝯz iesus venit cum discipulis q̃ erãt paupes· alij libri hñt Sed paupes alij venerũt Paupes aũt qñ mutant̃ ad bonũ prandiũ in duplo ꝟmedunt ꝛ bibũt tanq̃z esurientes ꝛ ptertã famẽ restaurare volẽtes Hic cadit exemplũ marchionis ferrarie· q̃ dixit q̃ in capko generali ferrarie celebrato bibert frẽs vinũ ꝓ duobꝫ milibꝫ militũ· Hoc etiã fuit signũ q̃ beata vgo de parẽtela ꝟugij erat· q̃ alit̃ nõ de defectu vini curasset· q̃ eius defectũ suũ reputauit Dicit g̃ iesus nõ offẽsus vel arguẽs vel corrigẽs matrẽ· cui⁹ ꝟpassio grata fuit ei vt p effectũ patuit· Quid mihi et tibi est mulier· Mulier ꝑ est nomẽ sex⁹ ꝛ nõ mollicies· Ex ꝑ loco arguũt heretici q̃ christ⁹ mihil habuit facere cum vgine· ꝯz trãsiuit p eam sicut aqua p cãnale· Dicũt em̃ q̃ attulit corpus de celo· ꝯz mentiunt̃· q̃ idẽ iohs q̃ hoc dicit asserit q̃ ibi erat mater ibu· Duplicit̃ aũt hoc vbum exponit̃· Vno mõ ꝑm Chriꝑ· sic· Quid mihi et tibi est mulier scz de defectu vini Quasi· d· Cognitõ isti⁹ defectus nõ ptinet ad me uel ad te· ꝯz ad illos quoꝝ sunt nuptie· q̃ dẽbant sibi de necessarijs ꝓuidisse· dimitte g̃ primo ut ipi cognoscãt defectũ et g̃tia tunc miraculi qd petis acceptior erit illis· Et ponit exemplũ christo· de medico q̃ si se vlt̃ offerret egroto nõ multũ curaret de ipo· ꝯz cũ multis ꝑcibꝫ egroti se offert ei· tũc multã reuerentiã exhibet illi· Et hoc est qd sequit̃· Nõduz uenit hora mea· ꝛ hora q̃ magis gratũ sit et acceptũ miraculũ· illis quibꝫ postulas fieri nõdum adest· q̃ nõdũ ꝑz defectus vini· Nõ aũt ꝟditor tẽpoꝝ ꝛ horaꝝ subiectus fuit alicui hore vt quidã astrologi dicũt imo omni tpe est hora sua operandi qd vult ut dicit chriꝑ· Sed tñ ex ꝑte rei que req̃rũt determinatũ tẽp⁹ et locũ ac etiaz quantũ ad homines vna hora ꝟpetetior est alia· Sicut hic vtilior hora faciẽdi miraculũ erat post recognitõz defect⁹ vini q̃z añ· Scdm vo aug· sic exponit̃· Quid mihi et tibi mulier scz ꝟue· i· Quid habeo a te·

p qđ possum ℔ miraculū facē·quasi·d·Tu petis fieri miraculū qz spōs⁹ vel sponsa attīnet tibi ſm carnē·ꝯ ſm carnē quā a te sumpsi·nō possuꝫ facere miracula·ꝯ miserias ⁊ mortē pati·qđ m cruce apparebit tūc em te matrē meā recogſcā ſm carnē·⁊ m carne quaꝫ de te sumpsi moriar ⁊ crucifigar·⁊ iō te tūc discipulo ꝛmēdabo·Et hoc est dum sequit Nō dū uenit hora mea·i·nō est temp⁹ recogſcēdi qđ ex te habeo·ꝯ erit m passione euāgelio ꝓdicato·Nō hora necessitatis ꝯ uolūtatis spōtanee m q̄ pati ⁊ mori dispoſui·Ioh·x·Nemo tollit amīā meā·ꝯ ego ponā eā·Sic ptz terciū·¶ Et dicit mater ihesu mīnistris·Ecce quartū In q̄ mater ⁊ filiꝰ salubriter impant mīnistris·Et primo impat mater dicēs Quodcunqz dixerit vobis facite·Ex q̄ ptz qz btā vgo omīo credebat qz filiús suꝰ esset miraculū facturꝰ·Et iō secure dixit mīstris Qđcunqz dix·vo·ꝛc·Erāt aūt ibi·scī m domo ꝛuiuſj·lapidee ydrie·i·vasa lapidā aquaria·ab ydros qđ est aq̄·sex posite ſm purificatōnez iudeoꝝ·Et iō erāt posite ibi vt possent purificari īmūdi ſm modū iudeoꝝ·vt si aliꝫ quis de ꝛuius aliquā immundiciā incurriſſet ſm legeꝫ vt si tangeret morticīnū vel aliqđ ꝓhibitū lauaret in eis ⁊ fieret mūdus·Capiētes id ē·cape valētes sīngule metretas bīnas vl ternas Metreta dr a metron qđ est mensura ſm ꝛsuetudīnē terre Aliq̄ em hīnt maiorē aliqui mīnorē Scđm isid·metreta est decē sextarioꝝ Sextariꝰ aūt ꝛtīnet duas libras·et sic ptz qz erāt magna vasa q̄ ihesus fecit impleri· Vn̄ ait mīnistris·Implete ydrias aqua·Et impleuerūt eas usqz ad summū· Et dixit eis ihesus iam facta mutatōne·Haurite de ydrīs ⁊ ferte archītriclīno·Scđm aug·archītriclīnꝰ est prīnceps triū ordīnū mensaꝝ a se altitudīne dīstanti ū Vel ipa domꝰ sic dispoſita dr archītriclīnꝰ Et dr archos qđ est p̄nceps ⁊ clīnū domꝰ·Hic ſm aug·nō dr archītriclīnus p̄nceps vel dn̄s ꝛuiuſj uel domꝰ m q̄ erat ꝛuiuſū·ꝯ prepoſitꝰ mīstrātiū q̄ scī fuat ꝛstitutꝰ vt ordīnaret cōuiuū et etiā seruitores·Vn̄ pōit qōez Chriſt·d·Quare ihesus p̄cepit ferri vīnū archītriclīno potiuſquam spōſo vel alicui cōuiue·Et rn̄det qz ille cui cōmittit cura et ordīnatio cōuiuij nō comedit vsqz post alios·et ido salubrior ⁊ discreti or est ad iudicandū de vīno q̄z ꝛuiue·q̄ iam sunt repleti de cibo et potu·⁊ iō iuſſit dn̄s ferri illi vīnū ex aq̄ factū·vt veritatē cognitā alijs īdicarz Et tulerūt mīnistri·Vt aūt gustauit aquā vīnū factā·et neſciebat vn̄ esset illud vīnū·vocauit sponſum archītriclīnꝰ mirās vīni bonitatem qđ ſm generalē ordīnē p̄mo debuit ꝓpīnari·et dixit ei credēns qz ita fieri p̄cipisset·Omīs hō p̄mo·i·m p̄ncipio ꝛuiuij ponit bonū vīnū scī m mensa· et cū īebriati fūnt·i·repleti cibo et potu·tūc ponit illud qđ deteriꝰ est·i·mīnꝰ bonuz Qr ꝓpter opilatōz medie cellule ex uapore vini·bonū vīnū non p̄t cognoſci ⁊ discerni·Tu aūt ꝑuaſti bonū vīnū vſqz adhuc·i·vsqz ad finē ꝛuiuij ꝛtra generalē ꝛsuetudīnē· Et ex ℔ ptz qz optimū fuit vīnū Vn̄ chriſt·Hoc generale m oīb⁹ miracul chriſti

q̄ semp ad nobilius termīant q̄z natura possit facere· Vñ si restituit visum vel auditus vel alíud membꝝ·melí⁹ facit q̄z nat̄a prius fecerat vel facere possz Patet etiā q̄ hoc vinū fuit rubeus sicut cantat ecclesia Aque rubescunt dñe·q̄ sicut fecit illud vinuz meli⁹ ita fecit pulcrius Pulcrius est aūt vinū rubeū q̄z albū·Pulcri⁹ etiā claruit miraculum q̄ si albū fecisset credidissent q̄ fuisset aqua aliquantuluz rubricata p pter p̄cedēs vinū qđ dixissent fusse in vasis·Et sic ptz quartū ꝛ q̄ntuz

¶Sexto inter signa iesu ꝟ phibeť imtiale·cū dr·Hoc imtiū signoꝝ fecit iesus in chana galilee·Nō em̄ legiť añ aliqđ signū fecisse Ex q̄ ptz q̄ in adolescentia sua nullū fecit signū·Vel hoc dr primū signū publi ce ꝛ manifeste a iesu factū·Sed dr primū nō simplicit·ꝟ primū qđ fec in patria illa·Et manifestauit gl̄am suā·i·deitatis siue potentiā Et crediderūt in eū discipli eius futuri ꝑm quosdā·ꝟ p̄ntes ꝑm alios qui tūc credebāt·ꝟ tunc viso miraculo magis crediderūt·Et sic ptz lr̄ā

¶De triplici matrimonio·

VSicut ptz in hoc euangelio agit de nuptijs ex mr̄imonio celebratis· O et iō sciedū q̄ triplex ē mr̄imoniū·s·carnale int virū et vxorē spūale inter aiam̄ ꝛ deū·sacram̄tale int filiū dei et humanā naturam siue inter xp̄m et eccīam·De q̄ dic̄ apl̄s ep̄h·v·Sacramentū ꝟ magnū est·ego aūt dico in christo ꝛ in eccīa ¶Primum g̃ est matrimonium carnale int virū et vxorem cui⁹ nuptie in p̄nti describunt· QVCirca quod ad p̄ns ꝛsideranda octo ꝛcurrūt ·s· necessitas·excellētia·varitas·effectus·motiuū·ꝛuersatiuū·sepa tm̄ q̄ ad q̄d·et sepatm̄ simplicit ¶Primo g̃ ꝛsiderandū est de ei⁹ necessitate·Est em̄ sacram̄tum necessitatis·Sicut em̄ baptismus est sacramentū necessariū ad salutem· uxta illud io·iij·misi q̄s rena·fu·ꝛc·sic matrimoniū est necessariū vniú so licz nō sit necessariū alicui hominí·q̄ sine ipo mōs deficeret·Et ideo in veteri testa·erat in p̄cepto Gen̄·j·Crescite et mul·ꝛ re·t·Ex q̄ manifeste ptz q̄ ē bonū·q̄ impossibile est esse malū illud sine q̄ mund⁹ esse nō p̄ot·et qđ deus p̄cepit fieri QVScdo videndū est de ei⁹ excellētia ꝛ bonitate·Excedit em̄ alia sacram̄ta quantū ad sex·Primo q̄ztuz ad perpetuitatē·q̄ aī omia sacram̄ta a p̄ncipio mōi instituū est· et vsq̄ ad finē mōi durabit·Scdo quantū ad locū et ad statū vbi et in q̄ fuit instituū·q̄ in padiso et in statu innocētie·Alia aūt sacram̄ta in valle ho⁹ miserie sunt instituta·et in statu corruptōis et peccati·et vt q̄ dam medicine aīe languētis·vt pz in pabola de sauciato ꝛ samaritano Quere in sermone·xnj·post trinitatis·Tercio q̄ntum ad significatōz q̄ significat matrimoniū vel ꝛiunctōz christi cū eccīa·Eph̄·v·Sacramētuz ꝟ magnū est·ego dico in eccīa et in christo·Quarto q̄ntū ad nobilissimā vtutē·quā deus excellent posuit ibi scz amorē et caritatē Gen̄·ij·Quādbrem relin̄·ho·pa·ꝛ ma·et adher·vxo·s·Propterea formauit deus mulierē de osse viri·vt fortiter sicut se diligerent eam·Eph̄·v·Viri

debent diligere vxores·s·vt corpa sua·Quinto quantū ad desiderium naturale qđ nō pōt esse malū·qz oīderet malicia īstituentis naturaz qđ est impossibile·Oīmis aūt hō naturaliť desiderat matrimonij copulā vt ppetueť in filijs·qz in se ppetuus esse nō pōt·Sexto quantuz ad honorē quē christus matrimonio exhibuit·Nā matrē vginem voluit desponsari·cū nō esset necesse vt de matre desponsata nasceret·Et ad nuptias inuitatus cū discipulis suis uit et ipas maiestatis sue pītia honorauit et primū miraculū ibi fecit ꝓpter qđ oīes nuuas letificare ut· R/Tercio videndū est de eius varietate que attendiť q̄tuz ad quinq;·Primo quantū ad discretōz psonaz·qz a pncipio mōi vsq; ad moysen solū mať et filia sunt excepte·ne mater cū filio·vel pater cuz filia in matrimonio iungerenť qđ pz p ℔ qđ dr gen·ij·Quāobrē relin· hō pa·et ma·Ergo nec filia patrē nec mater filiū accipe poterat·Sed p legē moysi·xvj·psone sunt excepte·scz mater et nouerca·socr⁹ et nur⁹ filia et puigna·sororis carnal' amita et matertera·neptis scilz filia frīs carnal' et sororis·aua scilz mať patris vel matris·filia filie et filia filij·vxor patrui et auūculi·vxor fratris carnalis·nisi in cāu scilz qñ frať sine liberis morereť·Et ℔ lex in ppō dei vsq; modo durat·Sz greg· papa ad supradicta addidit vt amicicie int fideles longius ꝓtraherenť et latiꝰ extenderenť·Et fecit statutū vt vsq; ad quartū gradū inclusiue ñ posset matrimoniū ctrahere·Primus ḡdus est frater carnalis et sororis Secūs filij ipoz·Tercius filij filioz·Quart⁹ filij nepotū·Et qz vn⁹ papa potest tm quantū alius·ideo sup illo statuto greg·pōt alius papa dispensare vt frequnter videm⁹·In psonis aūt a moyse exceptis dispensare non pōt ¶Secdo q̄ntū ad pluralitatē et vnitatē vxorū·Nā a pncipio mōi vna fuit ꝯcessa vni·Erūt int̄ duo i carne vna gen·ij·Quia vir et vxor q̄ntum ad actū matrimonij ad eq̄lia iudicanť·qz vir nō hz ptātez sui corpis sz vxor·et econūso·ut dicit apls j·coz·vij·Sz lamech cepit hrē plures vxores vt pz gen·mj·Et qz tot⁹ mōs defluxerat ad pluralitatē vxoz·ꝓť qđ gen⁹ humanū magis multiplicabať·ido ds pmisit ppō suo plures vxores habere ut magis multiplicarenť et crescerent·et ℔ vsq; ad xpm fuit ꝯcessum·q̄ eligēs populū spūalem et dimittens carnalē reduxit ctugiū ad pstinū statū·vt esset solū vn⁹ vni⁹ vxoris vir ut magis spūi uacareť·qz ut dr iob·vj·Epūs est q̄ vnificat caro autē nō pdest quicquā· R/Tercio q̄ntū ad libellū repudij quē licebat dari in veteri testa·ut pz deut·xxmj·Nō aūt in nouo·Mat·xj· Quod de⁹ ctunxit homo nō sepat·Simiť aque amarissime de quibz habeť nu·v·quas debebat bibere vxor suspecta viro de adulterio mō nec fieri debēt·nec bibi·et uxorē suspectā nō pōt vir aliq̄ expimēto probare ¶Quarto quantū ad meritū·qz in veteri testa· nō erat maioris meriti vginitas et ctinentia vidualis q̄z matrimoniū Aug·Celebat' iohis baptiste nō pferť nuptijs abrae·tantuz em patriarche et ꝓphete

matrimonio merebant·quantū mō in vginitate et viduitate vuētes
Sed in nouo testa·vtraq; est maioris meriti q̄z matrimoniū· Nā sta:
tui matrimoniali reddit fructus tricesim⁹·vidualis vo sexagesim⁹·sed
vginalis centesim⁹ Math·xnj·Dabāt fructū·alíud centesimū alíud se:
xagesimū·aliud tricesimū Beda·Nūc aūt bona est castitas q̄ugat me
lior ⁊mentia vidualis·optima pfectō vginalis· ¶Quinto q̄ntū ad p
ceptum ⁊ indulgentiā·q; in veteri testa·erat sub pcepto Geñ·j·Cresci
te ⁊ mul·et re·Modo aūt sub indulgentia cadit eius celebratō et ab:
stinentia sub ⁊silio·j·cor·vij·Bonū est homini mulierē nō tangē·Et
infra· Propter fornicatōz āt vn·vx·s·ha·Hoc aūt dico ꝑm indulgētiā
et nō ꝑm imperiū·Et infra De vginib⁹ pcep·n·ha·con·aūt do·Et infra
Ego aūt pco si similit nubat·Et infra Beatior aūt erit si sic pmanserit
ꝑm meū ⁊silium Vñ modo ꝑ magno bono ⁊sulit homini in vgini:
tate permanere·q; mulier innupta ⁊ vgo co·q̄ dei sunt ⁊ quō placeat
deo vt sit sancta mē·⁊ cor·Que aūt nupta est cogitat q̄ mūdi sunt q̄·
pla· viro·vt ibidē dicit aplꝰ ¶Quarto videndū est de eo qđ effic cō:
iugiū·Et dicendū est q; ⁊sensus exp̄ssus voluntarie ⁊ nō ficte vt coa
cte p vba de p̄nti vel p nutū si sit mut⁹ efficit matrimoniū· carnis āt
copula ip̄z ⁊summat·Alia aūt q̄ p̄cedunt vt pmissio de accipiēdo sunt
sponsalia·nec efficiūt matrimoniū·Similit que⁊mitant vt missio ānu
li que est signū matrimonij·et instrumentū ⁊ oīa alia q̄ obseruant
in matrimonio sunt quedā solēnitates matrimonij·⁊ nō efficiūt matri
moniū·Consensus aūt ille est in cohabitatōz ppetuā·⁊ in copulaz car
nalem ¶Quintū est q̄d debeat moue ad ⁊trahendū·et q̄lis vxor de
beat queri· S ¶Ad primū dicendū est q; tria debent moue ad ⁊tra
hendū scz ples vt habeant filij q̄ sancte nutriant et efficiant filij dei et
p ⁊ns heredes vite ēne·Quia si filij ⁊ heredes ro·vij·Secōz est vt for
nicatio vitet·j·cor vij·Propter for·aūt vn·vx·s·ha·et vnaquaq; viruz
suū·Quia me·est nu·q̄z vri·vt ibidē dr·Terciū est mutua obsecutio·q;
nemo sibi satis est·Geñ·ij·Nō est bonū ho·esse so·fa·ei·ad· sibi simile·
Eccī·xxxvij·Vbi nō est mulier ingemiscit eger·Est em hō animal na:
liter sociale Ad scdm dicendū q; eoz q̄ vxores accipiunt·q̄dā sunt lasci
ui et vani ⁊ hi in vxoribz nō q̄runt nisi pulcritudinē·Quedā sunt auari
et cupidi ⁊ hi non q̄runt nisi diuitias Quidā sunt sapientes ⁊ discreti
et hi q̄runt p̄cipaliter uxores bonas Primi stulte faciūt·q; vtpluri
mū pulcritudo in muliere piculosa est·Vñ quidā phs q̄rit si vir deat
ducere uxorē turpē aut pulcrā·Et rñdet q; pulcra cito adamat·turpis
aūt facile ⁊temnit·Difficile est aūt custodire quā oīes amāt·q̄z mole
stū est possidere quā nemo dignat habere Minor aūt miseria defor:
mis habet q̄z pulcra ꝑuetur Et ideo nec nimis turpis· nec nimis for
mosa vxor querēda est·et plus turpis q̄z nimis formosa·Secōi s·cupi
di imprudent agunt·Vñ chriꝑ·Tu inuenis q̄ vxorē ducere vis· noli

querere diuitē·ꝫ bene morigeratā·qꝫ boni mores frequēter acquirūt diuitias·Diuitie aūt bonos mores nunq̄ fecerūt·Querit theofrast⁹ phs q̄d sit melius ducere vxorē paupem vel diuitē·Et rn̄det qꝫ paupe rem alere difficile est·diuitē ferre tormentū est·Dues em̄ magnā ar rogantiā hēt in domo·Et ido vt dicit salomō·pu·xxj·Melius est sedē in angulo domatis q̄z cū muliere litigiosa·ꝛ in domo cmuni·Tercij aūt sc̄z sapientes optime faciūt·qui querūt in vxoribꝫ sapienti ā ꝛ bo; nitatē·qꝫ sapiēs mulier edificat domū suā·Insipiēs vo extructā mani bus destruet·vt dr pu·xmj·Et ecci·xxvj·Sicut sol oriēs in mundo in altissimis dei·sic mulieris bone spēs in ornamentū domus sue·Vñ in quibusdā tris est csuetudo qꝫ cereus accensus ponit in manibꝫ sponse dum intrat domū viri·Et itez in eodē·xxxvj·Qui possidet mulierez bonā inchoat possessionē·Vñ in qubusdā terris sportari⁹ plenus fru mēto in manibꝫ spōse dū intrat domū tradit qđ ipa spargit p domuz in signū abūdantie·Et ideo ecci·xxvj·dr·Mulieris bone btūs vir Nō dixit mulieris diuitis vel pulcre·habere ꝯ bonā vxorē est donū dei· pu·xix·Dom⁹ ꝛ diuitie dant a parētibꝫ a dño aūt ꝓprie vxor prudēs Beat⁹ ꝯ vir qui inuenit vxorē bonā et infelicissim⁹ q̄ accipit malam· Et nota qꝫ bonitas puelle cogscit in moribꝫ· et si hz honestos ꝛ ꝓbos pentes·ꝛ maxime matrē·Chris·Debz em̄ puella esse timorata et ve; recunda sine quibꝫ pata est ad omne malū·Sexto videndū est quō vir et vxor debēt cuersari·vt eoꝝ matrimonū sit deo acceptū ꝛ fru ctū tricesimū mereant·Ad qđ dicendū·qꝫ sex modis debēt admuicez cuersari·put ex h euangelio colligit·Primo debēt amabilit cuer; sari vt vn⁹ cuigū diligat altez sic seipm ad Ephe·v·Singuli aūt vnusq̄sqꝫ sic seipm suā vxorē diligat·Et hoc innuit·qꝫ he nuptie dicunt facte in chana galilee·q̄ interptat zelus·Zelus autez est intensus amor viri ad mulierē·Vñ zelotipus vocat qui nimis diligit vxorē·Debz aūt ze lus esse tempatus·Quidā aūt nimis excedūt in zelo vxoꝝ ꝛ ecōuerso Quidā nimis sunt remissi nihil zelantes vxores neqꝫ vxores viros· ꝫ vtrūqꝫ est malū·Debet etiā zelus siue amor esse pcordialis ꝛ singula; ris vt ex corde se diligant et nullū aliū tm̄·et hoc signat p anuluz qui mittit i digito sponse·q̄ debet esse vn⁹ et singularis·et debet mitti in digito quarto·in quo est quedā vena q̄ rn̄dez cordi·Quidā aūt multū deficiūt et a pcordiali et singulari amore vxoꝝ·et ecōuerso vxores Secūdo debēt cusari cū timore dei·qꝫ q̄ sine timore dei matrimonio vtunt ꝛ cmiscent vt insensata iumēta ·dyabol⁹ hz ptātem sup eos· et eoꝝ matrimoniū nō est ad salutē·sed ad pniciem vt angelus thobie iunior dixit vt pz in septē viris qs oēs dyabol⁹ interfec·vt pz thob· iij·Et iō multū timē debēt sponse facē molias ꝛ facturas ꝛ alia q̄ ma trimonio adusant·et marie deo displicēt·qꝫ p hoc dyabol⁹ accipit po testatē sup eos·Et hinuit qꝫ erat ibi mat iesu sc̄z salutis·Mater salutis

est timor dei· ¶Tercio debēt uersari salubriter vt vn⁹ uiuet alterū et exortet ad salutē·Quod oñdit apl's·j·cor·vij·d· Sanctificat⁹ est enī vir infidelis p mulierē fidelē·et sanctificata est mulier infidelis p virū fidelē·Sicut enī vn⁹ uiuat aliū in coroplis·ita debet uiuare in spūalibus·Ve g illis q̄ sunt causa pditōnis viroꝝ ꝛ ipos uiuāt pdere·Et hoc innuit p h̄ q̄ ibi fuit ihesus·i·salus· ¶Quarto debēt uersari ecorditer vt vnus ecordet cū altero in bono·Eccī·xxv·In trib⁹ bñplacitum est spūi meo q̄ sunt pbata coram deo ꝛ hominib⁹·Concordia fratꝝ·amor primoꝝ·et vir ꝛ uxor sibi bene esentiētes·Et nota q̄ dicit bñesentiētes·q̄ in nullo malo vn⁹ alteri debet esentire Hoc notat p h̄ q̄ ibi fuerūt discipuli ihesu·quib⁹ erat vnū cor et anima vna in dño· vt dr act·iiij·Si g litigiose uiuāt magna pena est Proū·xix·Tecta iugiter pstillantia litigiosa mulier· ¶Quinto debent usari patient vt vnus eorū supportet defectū alteri⁹ ꝛ patient toleret·Ephe·mj·Supportātes inuicem in caritate Gal·vj·Alter alterius onera portate·et sic adim·lechristi·Vñ de socrate legit q̄ due uxores eius semel irate ꝛ valde eciate verberauerūt eū·et ipe egrediēs domū sedit ext̄ iuxt̄ mur⁹ dom⁹ ꝛ uxores pciecerūt aquā putridā sup eū·Qui ait Scieba q̄ p⁹ tonitrua debebat seq̄ pluuia·Et absceſſit·Multi enī valde defectuosi sunt ꝛ tñ modicū defectū uxoꝝ tolerare nō pñt·Et nota q̄ mulier est formata de costa pectoris viri·et nō de pede q̄ nō dēt suppeditari vt famula h̄ teneri vt socia Et maxime usigib⁹ est vtus patientie necessaria·quia matrimoniū multa incōmoda ꝛ adusa circūstant·j·cor·vij·Tribulatōnē tñ carnis hēbunt hmōi·sc̄z usiges·In cui⁹ signū in q̄busdā tris scutum portat añ sponsam q̄ uadit ad viꝝ·et vir collaphis cedit q̄ subarrat sponsam Et hoc innuit q̄ in uiuio defecit vinū·ꝛ usiges patiēt tulerūt nec murmuraſſe legunt·Multi statim murmurāt pter quēcunq̄ defectū·et maledicūt illi qui matrimoniū pcurauit Contra q̄s sap̄·j·Custodite uos a murmuratōne q̄ nihil pdest· ¶Sexto debent uersari honeste et caste ut eoꝝ ocupiscētia tota infra claustra matrimonij restringat ꝛ seipis sint otenti nec alios nec alias concupiscant Debēt etiā honeste seipis uti et solū naturali mō·j·cor·viij·Vir uxori debitū reddat·ꝛ similit uxor viro·et nolite fraudare inuicē·nisi ex consensu forte ut vacetis orōni·Nō enī in omi tpe debēt miseri·h̄ in solēnitatib⁹ debent orōni uacare·Hoc innuit p h̄ q̄ aqua in vinū uersa est Tūc in matrimonio aq̄ que est fluxibil in vinū q̄d est restrictuꝝ cōuertit q̄n cōcupiscētia carnis que ualde fluxibilis est restringit ꝛ intra claustra matrimonij coartat·ut solū ad inuicem et nulli alij velint penit⁹ miseri· ¶Septimo uidendū est de sepatōe uigū quantuꝝ ad thoꝝ ꝛ cohabitatōꝝ ¶V Et dicendū q̄ talis sepatio duob⁹ mōis fieri cōtingit·Primo ex vtriusq̄ esensu·ut q̄n vn⁹ uel ambo esentiūt penitētiā agere ꝛ aliquā religionē intrant·ut dicit apl's·j·cor·vj·Nisi

mquit ex ꝛſenſu vt vacetis oꝛōi· Scdo ex culpa vi⁹ eoꝝ· vt qñ alter
eoꝝ fornicat⁹ eſt· ꝛ pt̄ ꝓbari· tūc em̄ reliquus ꝛugū pōt ab eo ſeparí
Si aūt ambo fornicati ſunt nō pñt abinucē ſeparı· qꝛ q̄libz eſt i culpa
nec vn⁹ ꝛtra alīū hēt ius querele· Hoc idē accidit in fornicatiōe ſpūali
q̄ ꝛmittit recedēdo a fide· vt ſi alt̄ ꝛugū heretic⁹ efficiat· qꝛ tūc ptātez
ſup vxoꝛē pōit· ꝛ ecōuerſo· Octauo videndū ē de totali ꝛugū ſepa
tōne· ita qꝛ vtꝝ nō poſſit alteri copulari· Et dicendū qꝛ tale diuoꝛtium
pōt in duodecī caſib⁹ celebꝛarí· q̄ in his vſib⁹ ꝛtimenť· Erroꝛ· ꝛdicio· vo
tum· cognatio· crimen· Cultus diſparitas· vis· oꝛdo· ligamē· honeſtas
Si ſis affīis· ſi forte coiꝛe nequibis· Hec dirimūt facta et impediūt
facienda· Primus ergo caſus eſt erroꝛ pſone· vt ſi conſenſi accipe filiā
petri ūnioꝛem· et ipe dedit maioꝛem· ſicut fecit laban iacob· vñ iacob
de mane cognita veritate poterat dimittere liam· ꝓpter ſcandalū aūt
bonum eſt facere ſicut iacob· Secundus caſus eſt erroꝛ ꝛdicionis q̄ñ
ſcz vxoꝛ creditur eſſe libera et eſt ſerua· et econuerſo de viro· ſ̄ erroꝛ
qualitatis vel foꝛtune non impedit· vt quando creditur eſſe virgo vel
ſapiens· vel ſana· vel diues· vel hmōi· et hoc nō eſt· et ſimile eſt ō viro
Terci⁹ caſus eſt votū ſolēne· qđ p ſuſceptōꝝ ſacri oꝛdis· vł p ingreſſio
nē religionis ſolēniſat̄· ſed votum ſimplex licet impediat ꝛtrahendū
tamen non dirimit contractum· non tamen poteſt debitum petere li
cet poſſit reddere· qui hmōi ſimplex votū fecit· Quartus caſus eſt co
gnatio ſpūalis que ꝛtrahitur in baptiſmo et confirmatiōe vt quādo
tenes filiam alicui⁹ ad baptiſmū· vel confirmatōnez· tunc illam tu non
potes accipere nec aliquis filioꝝ tuoꝝ· Et ſi ſit maſculus quē tenuiſti
non poteſt accipere aliquam filiarum tuarum· Et ſimile eſt de cogna
tione legali ſcz de filijs adoptiuis· Quintus caſus eſt crimen· puta quā
do vir antequam eſſet ſua vxoꝛ ſed vxoꝛ alterius· ꝓmiſit qꝛ ſi moꝛere
tur vir eius accipiet eam in vxoꝛem vt fornicaretur cum ea· et poſtea
fornicat⁹ eſt cū ea et maxime ſi vn⁹ vel ambo poſtea machinati ſunt
in moꝛtē viri ꝓꝛis· vel vxoꝛis mechi· Sextus eſt diſparitas cultus· qꝛ
inter chriſtianū ꝛ quamcūqꝝ aliam nō baptiſatam· non pōt eſſe conju
gium· cum baptiſmus ſit ianua ſacramentoꝝ· Et ſimiliter ſi aliquis i
fidelis conuertatur ad fidem et vxoꝛ nollet conuerti· poteſt accipere
aliam uxoꝛem Et ſimiliter eſt de vxoꝛe· quia non eſt conuentio lucis
ad tenebꝛas· neqꝝ chriſti ad belial vt dicit apl̄us· ij· coꝝ· vj· Septimus
caſus eſt vis· vt quando aliquis timoꝛe coactus accipit aliquam· ſi eiz
poſtea quando eſt in tuto non conſentit· poteſt dimittere eā quia ma
trimonia debent eſſe libera· Octauus caſus eſt ſacer oꝛdo apd̄ latios
tantum ſed non apud grecos· Nonus caſus eſt ligamen alicuius reli
gionis cui per obedientiam eſt ligatus· Decimus eſt iuſticia publice
honeſtatis que contrahitur in ſponſalibus· quia puella deſpōſata vi
per verba de futuro nunquam poteſt nubere alicui de parentela illi⁹

vsq; ad quartam generatōnem ꝛnclusiue si contíngat illum moꝛi vel aliter ímpediri ut non accipiat eam·et econuerso de viro ·Vndecim⁹ casus est affimitas siue parentela vsq; ad quartam generatōnem ꝛnclu siue Duodecimus casus est impotētia coit⁹·vñ qñ vir ꝑpt maleficium vel ꝑter frigiditatē·vel ꝑpt qdcūq; alíud impedímentū nō pōt cum uxoꝛe coire tūc eñ pñt separi si uolūt·Possum⁹ aūt addé vnū alū ca sum qui est moꝛs·que matrimonium separat·Si enim refugeret nō teneretur alter reaccipere illam ·Et sic patet de matrimonio carnali·

¶ Secundum est matrimonium spirituale ínter deum et fidelem aníman·quod celebꝛatur ín baptísmi collatōne·tunc ením anima abꝛ renunciat dyabolo et pompis eíus·et fidei anulo subarratur·qua do et ín deum credere se pꝛofitetur·et ueste polimita ꝛ talari scilicet vir tutum et donoꝛum spirit⁹ sancti·que vestis nuptialis a christo dicit mat·xxij·índuitur ꝛ oꝛnatur·Vnde beata agnes ait·Anulo suo subar: raut me·et ímmensis mo·oꝛ·m·Osee·ij·Sponsabo te mihi ín fide·Et tunc deus ínseparabiliter per gratiam eidem conúngitur donec spō so fidem sponsa seruat·Vnde íuitus ab ea separat·Hoc matrimoníū per penitentiam reconúngitur et reficitur si fuerit per fornicatōnez cum dyabolo que ín omní peccato moꝛtali committit per dúoꝛtiuz separatum·Osee·ij·Sponsabo te mihi ín íustícia ꝛ iudício·ꝛ ín penitē: tia·ín q̄ homo facit opa íustície·et seipm údicat vt a domíno nō údi cet Hiere·iij·Tu fornícata es cū amatoꝛib⁹ multis tñ reuertē et ego suscipiā te·Idem·xxxj·In caritate perpe·di·te·et ideo attꝛ·t·mi·Nunq; eñ anima rediret ad deū nisi traheret ab eo johā·vj·Nēo pōt venire ad me nisi pater m·traꝛ·eum·Hoc matrimonium ín religionis assum ptōne pficitur ín q̄ anima spūalius deo ꝛiūgit et magis obligat eidez Sicut enī ín matrimonio carnali mulier relín·patriā et parē· et totaz spem suam ponit ín viro·sic ín ingressu religionis hō relínq̄t patriaz et pentes et totū mōm·et ad deū ꝛfugit·et sub eíus spe ꝛ ꝓtectione ín posterum viuit·Hiere·xvij·Benedictus vir qui confidit ín domi no·et erit domínus fiducia eíus·Item sicut sponsa dum vadit ad viꝝ índuit nouas vestes·sic íntrans religionem índuit nouum uestimen toꝛum genus· quod ad humilitatis et penitentie índicíum sancti pa tres sanxerunt·Item sicut spōsa stat deínceps sub ꝓcepto viri ꝛ q̄d quid habet possidet commune cum uíro et ab omní alio homíne con tinentiam promittit·sic íntrans religionem promittit obedientiam p̄ lato loco dei·et nihil potest deínceps pꝛopꝛium possidere Debet etiā manere ín perpetua castitate In his tribus obedientia· abrenuuncia tōne ꝛpꝛij·et castitate perpetua hoc matrimonium substantialiter cō ficit·Et sic patet q̄ hoc matrimonium celebꝛatur ín baptísmo·repara tur ín penitentia·et perficitur ín religione· ¶ Et nota q̄ ín matri monio spūali debēt tria bona sicut ín carnali matrimonio ínueniri q̄

sunt fides ꝓles et sacramentum· Fides vt aīma fidem seruet deo quā
m bapti smo ꝓmisit· ꝛ nunq̄z ꝑ peccatū mozale cū dyabolo fozmicetur
qđ nō facit anima peccatozis· Esa·lvij·· Iuxta me discoopuisti te ·et su-
scepisti adultey· Item dz ibi esse ꝓles bonoꝝ opeꝝ q̄ sunt filij anime
Esa·xxviij· A facie tua dñe cōcepimus et q̄si pturiuim⁹ ꝛ peperim⁹ spi
ritum ·i· bona spūalia· Itē debet ibi esse sacramentū ut nunq̄z a deo se-
petur· Osee·ij· Spōsabo te mihi m sempiternū Iob·xv· Manete ī me·
qz si q̄s m me nō mā·mittet foras· Et nota q ꝟ matrimoniū spūale ce
lebzatur m chana galilee·ī·m zelo transmigratiōis·cū de vicijs ad vir
tutes ꝛ de mđo ad celū transit·tunc em̄ anima deo coniungit tanq̄m
sponsa· ℣ Item m ꝟ matrimonio est ihesus·ī·salus anime ꝛ vite·
In nullo aūt alio cōtubernio muenit salus nisi m matrimonio ꝛ con
iunctōne anime ad deū·et omnia salutifera ad hanc salutē ozdinātur
ꝓpter hoc em̄ factus est mund⁹·factus est homo·et facta sunt oīa·
Iob·j· O mna ꝓpt ipm facta sunt et·s·ac·ī·ꝓpt salutē que m ipo cōsistit
qz ipe est mitiū et pncipiū oim· Iesus em̄ saluatoz et sal⁹ interpta t· Ite
ibi est mater iesu id est mater salutis·scz timoz dei castus ꝛ sanctus ꝑ
quē hō declmat a malo ꝛ facit bonū· De primo ꝓv·xv· In timoze do
mini declīat oīs a malo· De·ij· Ecci·xv· Qui ti·de·fa·bo· Et iō q̄ sine tio
re est·iustificari nō poterit ·ut dz m eodē·j·c· Recte g̃ timoz dz mater
salutis·qz peccatū excludit·ꝛ bonū opaī m q̄ salus consistit· Item sunt
ibi·xij·discipuli·ī·xij· vtutes que fuerunt m discipulis iesu· Nā pmo ē
vni·dixit petrus·similiter oms dixerūt· Hoc em̄ matrimoniū m fide
celebrat ut dictū est· Secūdo est ibi spes apl̄ica·johā·vj· Dñe ad quez
ibimus Quasi·d· Spes nrā m te est Sic anima deo cōiūcta totā spez
suā ponit m deū·ꝛ ipm sequit puro corde·ps· In te dñe sp·non cōfun-
me· Tercio est ibi caritas apl̄ica Iob·xj· Eamus et nos ut moꝛi· cū ipo
Sic anima deo desponsata sup oīa diligit deū·et oīa diligit ꝓpter
ipm sicut sponsa diligit virū ꝛ oīes cōsanguineos viri· Quarto est
ibi obedientia ꝓmpta q̄ fuit m apl̄os qz statim ad vni⁹ uocis christi
iussionē secuti sunt eū·ut ptz matħ·mj· Sic anima deo copulata obedit
oīmb ꝑceptis dei·sic bona uxoz uiro Lu·vij· Dico huic uade ꝛ uadit
et ꝟuo meo fac ꝟ ꝛ facit Quinto ē ibi eleuatio mentis a tremis·ꝛ cont
satio celestis·q̄ fuit m apl̄is Phil· Nostra cōuersatio m ce·est Sic aīa
deo despōsata habitat m celestibꝫ ubi ē spōsus su⁹ Qz ut dicit august·
Aia ē poti⁹ ubi amat q̃z vbit aīat Qz g̃ spōs⁹ su⁹ quē sup oīa diligit ē
m celo·iō ipa ꝑ spm̄scm̄ eleuat ad celū· Ezech·nj· Eleuauit me spūs int
celū ꝛ terzā· Sexto ibi est plena iusticia ꝑ quā apl̄i oīmb que sua sunt
reddiderūt·deo honoze·sibiipis sanctitatē·ꝛ ꝓmo obsequiū ꝛ bonā
voluntatē Sic anima deo cōuncta reddit deo que dei sunt·ꝛ cesari q̄
sunt cesaris Ro·xiij· Reddite omnibꝫ debita·cui tributuz tributū·cui

vectigal vectigal·cui honorē honorē Si ei inueniret a spōso debitis obligata nō traduceret eā Septio est ibi abūdātia spūs q̄ fuit in aplis Act·ij·Repleti sunt omnes spūsancto· Sic anima deo cōiuncta· exq̄ scit sponsuz suuz spm esse·iuxta illud iohā·mj·spūs est deus·mitit q̄zcū potest spūaliter viuere·et in spm transformari·et spūalib⁹ abundare· Debet etiā matrimoniū spūale sicut z carnale in abundātia celebrari Gal·v·Spū am·et dī·car·ī pfi·Octauo ē ibi fortitudo sue patiētia firma·que fuit in aplis·Luc·x·Ecce ego mit·vos sicut oues in me·lupter nulla aduersa q̄ sponsus pmittit ei euenire sepat ab eo Ro·vnj· Quid nos sep·a ca·christi·q·d·mihil·imo reputat se beatam si p amore sponsi patiatur aliquid aduersi Act·v·Ibāt ap·gau·a pspe·con·q̄maz dig·ha·sunt p no·ie·ztu·pa·Nono est ibi edificatō pximoy que fuit in aplis Mat·v·Vos estis lux mdi·Sic anima deo ziuncta xpt amorem sponsi edificat verbo et exemplo vt proptez ipa ab omnib⁹ amet Ro·xij·Prouidentes bona nō tantum coram deo·ꝫ etiam coram hoj·thi·mj·Exemplum esto fidelium in vbo in zuersatōne ·in caritate·in fide·in castitate·Decimo est ibi victoria plena de inimicis que fuit ī apostolis·Lu·x·Reuersi sunt aūt septuagintaduo disci·d·Dñe etiam demonia subijcunt nobis in nomine tuo·Sic anima spōsa dei oēs psuasiones dyaboli supat resistendo·quib⁹ ei psuadet· vt p peccatum mortale secum fornicet·Jaco·mj·Resistite dya·et fuga vo·Vincit enim mundū ipm odiendo z fugiendo·qz sponsum suum christum occidit· vincit etiam carnē ipam macerando et domando·qz a deo sponso suo ipa retrahere nitit·j·coy·ix·Castigo corpus me·et in ser·re·Vndecio est ibi zcordia z vnitas animorum·que fuit in apostol Act·mj·Erat illis cor vnum z anima vna in dño·Sic anima sponsa dei vnū est cuz deo et hēt cum ipo idē velle et idē nolle Et iō oīa mādata ei⁹ implet ps·Ad oīa mā·t·diri·j·coy·vj·Qui adheret do vn⁹ spūs est Duodecimo est ibi zmunio rey sicut in aplis fuit·quib⁹ erāt oīa cōmunia et distribuebat vnicuiq̄ put op⁹ erat·vt dr actu·ij·Sic anima sponsa christi oia habet zmuma cū deo·Et iō petentib⁹ se ex pte dei bōa sua largit q̄ ipe in psona illoy se recipe pfitet·Mat·xxv·Qd vni ex mi·mfe·m·se·V In h matrimonio debz anima spōsa christi hrē pdrias aque id est lacrimas oculoy et cordis·vt in eis sepe laueť ne sponso turpis appareat·mj·reg·v·Vade z la·se·in ior·ps·Lauabo p fin·no·le·me ·zc· Sic lauit se magdalena et petrus·et ideo sponso innumerabiliter placuerunt·Aque istius matrimonij·id est·aduersa·et tribulatōes·z tristicia que in hoc matrimonio zstigerint conuertent in vinum optimū gaudij et consolatōis Iohā·xvj·Tristicia vestra verte·in gau·ps·v· Transiuum⁹ p ignem et aquā z eduxisti nos in refrigeriū·Et sic patet de matrimonio spūali· Terciū ē matrimoniū sacramētale int filium

dei et humanā naturā·qđ fuit mitiatū m patriarchis ꝛ ꝓphetis quādo deus ūrauit abraam et dauid ꝙ de semine ipsorum carnem sumeret· ps·cxxxj·Iurauit do·da·et nō fru·eū·de fru·vē·t·po·sup se·t·Tunc fue re istius matrimonij spōsalia celebrata Fuit aūt ratificatuz m gabriel archangeli missione·tūc em̄ ratū ꝛ acceptū est factū tam ex pte di ad ꝯsummandū matrimoniū angelū mittentis q̄z ex pte vginis q̄ vices humane nature gerebat ꝯsentientis·Cōsummatū vo fuit dum filius dei humanā naturā·i·animāꝛ carnē m utero vginali tanq̄z m thalamo m vnitate psone sibi vniutꝛ copulauit·vt essent duo m carne una·id e duūa ꝛ humana natura m una psona filij dei·Sic m matrimonio car nali sunt duo m una carne scz generāda Vterus ꝙ vginalis fuit istius cōnubij thalam⁹·vt dicit gteg·ps·Ipe tanqz spon·pce·de tha·s·Fuit aūt ꝟ sponsa m domū viri mtroducta m christi ascēsione Tunc em̄ hu mana natura ad dextrā dei pris est parit collocata tanq̄m dilecti sui sponsa·Et nota ꝙ incarnatō dei dr matrimoniū ꝓpter septē Que req re infra secunda dñica post trinitatis m primo membro sermonis de euangelio ꝛc·

De epistola sermo·xix

Habentes donatōnes fm grām q̄ data est vobis differētes ꝛc·Ro·xij·Intellectus huiⁿ epla dependet ex supioribus·scz ex epla dnice pcedentis q̄ immediate supra hanc ponit·In qua oñdit apls ꝙ omēs christiani sicut ad mutuā membra corpis naturalis sibimutuā submnistrāt m opatōnibus suis· ita fideles debēt gratijs sibi datis mutuo subuenire·Et ad ꝟ m pñti epla apls fi deles inducit·Que quidē epla scindit m tres ptes Primo docet quō supiores scz qui hñt aliquā excellentiā respectu alioꝝ ꝛ grām spālem debent illā gratiā alijs mnistrare ibi·Habentes do·Secundo oñdit q̄ modo eccles se ad mutuā debēt hre ibi Dilectio sine simulatiōe·Tercō oñdit quō etiā ad mimicos dēm⁹ benuolentiā demōstrare ibi·Benedi cite pse ꝛc· VPrimo ꝙ docet quō supiores·s·q̄ hñt excellentiā aliquā respectu alioꝝ ꝛ grām spālem debēt illā alijs mnistrare·qr sicut vni membꝝ mīstrat alijs bonū suū sic fideles debēt ad mutuā facē· Et ꝟ ē· Haben·do·ꝛc·differētes·i·dona differentia·dico hñtes fm gtiam q̄ da ta est vobis Mat·x·Gratis accepistis·gtis date Omnia ei bona sunt a gtia dei·Sitis sup·membra dei ad mutuā·i·m diūsis domis a deo uobis gratis collatis sitis sicut membra corpis·q̄ membra bona sua sibi ad i uicem ꝯiungunt et sibi mutuo seruiūt· AVEt enumerat ꝟ septem dona·Primū est ꝓphetia m dicendo occulta vel futura Et hoc est·siue ꝓphetiā sup·hēatis·et ꝟ fm rōnem fidei·i·fm qđ exigit fides illoꝝ q̄bꝰ ꝓphetatur et qui ꝓphetant et habent donum ꝓphetie· id est· siue ha beatis ꝓphetiam ꝓpter fidem vestram siue ꝓpter fidem illoruz quibus ꝓphetatis·sitis membꝝ alter alteriⁿ m ꝓphetando que decēt ·Et nota

q̄ a dono ꝓphetie incipit·q̄ in p̄mitiua ecclesia credētes accepto spū sancto ꝓphetabant Et accipit ꝓphetare ꝓfutura p̄dicere vel occulta reuelare ¶ Scōm est mīsteriū in sacramēta ecclie mīstrādo Et hoc est·siue mīsteriū habeatis sitis mēby in mīstrādo·s·sacamēta ife riorib⁹·j·cor·mj·Sic nos existimet hō vt mīstros xp̄i ⁊ dispensato: res mīsterior dei· ¶ Terciū est doctrīa in ignorātes docēdo Et ꝟ est·siue q̄ docet·i·docere est apt⁹ sit mēby in doctrīna illā alijs āmīstrādo·pū·xj·Qui abscōdit frumēta maledicet a pp̄lis · benedictio āt sup caput vendentiū·Dañ·xiij·Qui ad iusticiā eru·mul·q̄si stel·in ppe e·¶ Quartū est exhortatō ad ꝓfilia implenda·Et ꝟ est·q̄ exhortat·i· qui habet grām exhortādi·i·inducendi p efficax v̄bum et sanctā vitaz suā alios ad maiora scz ꝓfilia Tytū·ij·Hec loquere ⁊ exhor· ¶ Quītū est abundātia rer⁹ ad necessitatē paupeꝝ subleuandū·Et hoc est·q̄ tri· buat·i·qui habet vī tribuat elemosinā corpalem paupib⁹ sit memby in simplicitate dando illā·i·solū p vita etna nihil aliud q̄rens in elemo sina·pū·x·Siplicitas iustoꝝ dirigat eos Mat·v·Nesciat sinistra q̄d fa ciat dext̄ tua·¶ Sextū est eminētia status ad alios gubernandū · Et hoc est·q̄ p̄est scz alijs p grām platonis ⁊ regiminis·p̄sit et sit memby in solicitudine·et primo sui·ij·thi·ij·Solicite cura teipm ꝓbabilem exhi bere deo opatiū in ꝓfusibilē·Et postea alioꝝ·ps·Ecce nō dormitabit neq; dor·q̄ cu·ista· B ¶ Et nota q̄ triplex est solicitudo·Prima est mūdane curiositatis·q̄ ꝓhibet math·vj·Nolite soliciti esse dicē·quid mā·aut q̄d bi·Secūda est hūane infirmitatis·q̄ indulget·j·cor·vij·Qui cū vxore est solicitus est q̄ sunt mūdi quō placeat vxori·Tercia ē di· uine circūspectōnis scz solicitudo eoꝝ q̄ ad deū spectāt p se et p alijs de q̄ hic dē·et·j·cor·vij·Qui sine vx est sol·est q̄ sunt dei et quō place· deo·Et platis ꝓteplatiuis p̄cipit·ij·thi·ij·Solicite cura teipm ꝛc·vt ꝟ ¶ Septimū est miseratō ad miseris ꝓpatiendū·Et hoc est·qui mise tur·i·q̄ habet donū miserēdi ⁊ ꝓpatiēdi miseris et vi oppressis·mise: reat et sit memby in hilaritate·Ecc̄i·xxxv·In oīm dato fac hilarē vul: tum tuū·In eodē·j·Inclina aurē tuā pauperi sine tristicia Quia hi·da· di·deus·ij·cor·ix·Et nota q̄ p se est dare elemosinā paupi et p se est misereri·q̄ elemosina respicit actū exteriorē·⁊ misereri actū interio· rē cordis·Est em̄ misereri miseris dare cor·Vī vnū pōt esse sine altēo Potest em̄ ꝙs misereri sine dare elemosinā·Est ḡ misereri elemosina interior cordis·q̄ magis placet deo·Prou·xxnj·Prebe fili mi·cor·t·m· Et sic ptz primū·¶ Secō oīdit apl̄s quō equales se ad mutuō debent hrē·Et ponit ꝟ octo in quib⁹ se eq̄les ad mutuō debēt hrē sm deū viue re cupiētes·Primū est dilectio va ⁊ discreta q̄ntū ad se·scz vt i se vaz dilectōz habeāt·Dilectio āt va est q̄ est sine simulatōe·Discreta vo est q̄ in ꝓrio odit culpa et diligit nata Et ꝟ ē·dilectō sine simulatōe sup·vera et nō ficta·q̄ vt dicitur in iob·xxxvj·Simulatores et callidi

ꝓuocant ītā dei·j·ioh·iij· Nō diligam⁹ verbo neq; līngua·nꝫ ope ⁊ ve
rītate· Odientes malū·adherētes bono·i·dilectio uestra nō solū sit va
sed etiā discreta·qđ tunc est qñ eritis odiētes malū ī ꝓximo et adhe:
rentes bono eiꝰ ꝑ amorē·ꝑs· Qui diligitis do·odite maluz· Aug· Sic
diligendi sunt homines vt eoꝝ nō diligant errores ¶Scđm est affe
ctus dilectōis quantū ad alios vt sc; sicut ꝙs hz dilectōez dei et ꝓxi
mi ī seipo·ita velit ꝓximū habē Et sic ipe diligit ꝓximū·ita velit rea:
mari a ꝓximo Et ꝫ est caritate fraternitatis īuicē diligētes sup·sitis
vt ꝙlibz ñ tm altey diligat·nꝫ ab illo rediligi appetat· Io·xv· Hoc ē ꝑce
ptū m·vt di·ītui·sicut di·v· Quia sicut diligere ꝓximū ptīnet ad salu:
tez tuā·ita vt diligaris ab ipo ptīnet ad salutē ipīus·quā sicut tuā·dēs
diligē Mat·xxij· Diliges ꝓxi·tu·sic teipm· V Terciū est opīnio bona
de ꝓximo ad ꝓximū que oñdit ī exhibitōe honoris·Et hoc ē·honoē
venerabīt et bonꝰ Est em̄ honor scđm phm reuerētia exhibita ī testi
monīū vtutis· Phīt·ij· In humilitate supiores sibi īuicez arbitrātes
j·pe·ij· Omnes honorate· Et hoc exigit amor si est ī corde· Qui enim
vaciter diligit sine dubio honorat Ambro· Nō est amor fraternꝰ nisi
mutuis se ꝓueniat obsequijs Etiā viliores de ecclesijs honorare dēm⁹
j·cor·xij· Que putam⁹ ignobiliora mēbra esse corpis his abundātiorē
honorē circūdam⁹· ¶Quartū est solicitudo ꝓximo obsequendi ī fer
uore spūs Sicut em̄ plati ⁊ q̄ ꝑsunt debent circa subditos solicita rī vt
dictū est·ita subditi adīuicē debent esse soliciti ī mutuis obsequijs
exhibendis Et hoc est·solicitudīne sc; exhibendi qđ est utile·non sitis
pigri·qz tale est opus dei·qz vt dr hiere·xlviij· Maledict⁹ q̄ fa·op·dei
neg· Sed multi sunt de quibꝫ dr ꝑu·xxvj· Sicut hostiū vertit ī cardi
ne suo·sic piger ī lectulo suo Hec aūt solicitudo debet esse ī feruoē
spūs sicut solicitudo marthe Et ꝫ est·spū feruētes·sup·sitis·ī ·debetis
esse soliciti in feruore spūs qui est caritas ⁊ ignis dūmus·j·thessa·v·
Spm̄ nolite extīnguere· ¶Quīntū est bona īntentio in opibus bōis
vt sc; ī omībꝫ bonis q̄ramꝰ gl̄am dei vt ꝓ ipis spem retributōnis et
ne habeam⁹· Et ꝫ est dño fuientes·i·ꝓpter dīm sitis fuientes in qui:
bus fuitis·ut ī omībꝫ nihil nisi eius gl̄am q̄ratis Matth·v· Sic lu·lux
ve·co·ho·vt vi·op·v·bona glo·pa·v·q̄·zc Vel secundū aliā lām Tēpo
ri seruientes scilz sitis·i ꝼm tpis exigentiam ⁊ opꝛtunitatē proximo
fuiatis Eccē·viij· Omī negocio tempꝰ est ⁊ opꝛtunitas Et ad ꝫ facie
dum uos moueat spes retributōnis eīne ut ī opibꝫ sitis gaudentes
spe id est bona gaudent faciatis ꝓpter spem retributōnis eterne·vt si
terꝛeat labor alliceat merces· Gen·xv· Ego ero merces·t·ma·mi· Spe
illius bonī ad quod tenditis quidquid ī viatmgit gaudere debetis
V Sextum est patientia ī aduersis·ut si a ꝓximo molestemur·vel
quecunqz mala nos pmant ꝑ patientiā hēamus·Et hoc ē ī tribulatiōe

patiētes·Est em̄ patientia saccus meritoꝝ̄·ꝛ quāto plꝰ extendit tāto plus capit·Mat·xxj·In pa·ve·pos·ai·vrās·Quidā scīndūt istū saccum et iō om̄ia merita effundūt·Aggei·j·Qui congregauit merces misit eos in saccū ptusum·Patientia em̄ in aduſis purgat animā et facit eā pfectam Iaco·j·Patiētia opus pfectū hēat vt sitis pfecti Et ideo beatꝰ vir qui suffert temptatōz q·cū pb·su·ac·co·vite·ut ibidē dr· ¶Septimū est orationū instātia·vt scz p malis culpe amouēdis·ꝛ p bonis et necessarijs obtinendis oroni instem̄·Et hoc est·orōni instātes sitis·j· thes·v·Sine intermissione o·j·pe·mj·Estote prudētes et vigilate in oratōnib̄·Pro nobis nanq; et alijs orare dem̄·Multa em̄ nos ad orā dū impellūt scz abundantia malorꝝ̄ ꝛ piculorꝝ̄ q̄ circūstant·qr totꝰ mūdus in maligno positus est·j·iob̄·v·Miere·Om̄is hō a primo suo secustodiat et in om̄i fratri suo nō hēat fiduciā·qr om̄is frater supplāta tus supplātabit·et om̄is amicus fraudulent incedet·Et debilitas viriuz ad resistendū malis·ro·vij·Video aliā legē in mēbris meis repugnā tem legi mētis mee et captiuantē me in lege peccati q̄ est in membris meis·Et carētia bonorꝝ̄ viroꝝ̄ q̄ deficiūt·Esa·lvij·Viri misericordie tollunt·qr nō est q̄ eripiat Mat·ix·Messis quidē multa operarij pauci Rogate ergo dom̄ messis vt mittat operarios in messem suā· ¶Octauuz est misericordie exhibitio in sanctos ꝛ pegrinos·Nō em̄ solū prelati ꝛ maiores debēt bñfacere suis inferioribꝫ etiā inferiores admuicē debēt sibi mutuo subuenire Et ido qđ supra dixit de maioribꝫ ad minores·nūc dicit de paribꝫ inter se·vt vnus subueniat alteri·Et maxie sanctis hominib̄ benefacere dem̄·Eccī·xxj·Si bñfeceris scito cui benefeceris·benefac iusto et magnā inuenies retributōz·et ne suſceperis peccatorē Et ꝫ est·necessitatibꝫ sanctorꝝ̄ cmunicātes·sup·vrā bona tēporalia Heb·xnj·Beneficiētie ꝛ cmunicatōnis nolite obliuiſci talibꝫ em̄ hostijs pmeret deus·ij·Cor·viij·Vestra abūdantia scz in rebꝫ tēpali bus·illorꝝ̄ inopiā suppleat·vt et illorꝝ̄ abundātia scz in spūalibꝫ·vrē inopie sit supplementū· Et ꝫ si sint in loco residentes·Si aūt sunt transeūtes recipiatis eos hospitio·Et hoc nō solū semel·ꝫ ctinue sitis sectantes hospitalitates in illis·scz qui trāseūt exemplo abrae et loth·q̄ inde magna premia sunt cecuti·Et abrāā in angelis hospitio receptis cognouit vnitatem et trinitatem dei·dum tres vidit ꝛ vnū adorauit·et accepit pmissionē de filio habendo de quo filius dei debebat nasci in q̄ oēs gentes benedici debebant Et loth ab eisdem angelis liberatꝰ est ab incendio sodomorꝝ̄·Hystoria habet gen̄·xvnj·et·xix·ca·Mathe·ꝰ et martha et maria magdalena hospite christi sanctificate sunt· et maximas grās a deo receperunt Pluries est inuentū qr hospitales credentes recipere pegrinos receperūt christū·Sic ptz de beato greg·q̄ pluries recepit christū et angelū dei·Imo melius dicam·qr semp recipiūt christum Math·xxv·Esuriui et de·mi·man·ꝛc·Multa valde deberent nos

ꝺucere ad opa miſericoꝛdie et maxime ad hoſpitalitatē ſectandaz.
Et ſic ptz ſcdm. D Tercio oñdit apl̄s quō ad ꝺmicos dēmꝰ bei
uolentiā demōſtrare·et ꝫ q̄ntū ad q̄nq̄. Primo ut coꝛde ꝺmico bn̄di
camus ꝑ ipō oꝛādo Matꝫ·v·Oꝛate ꝑ pſequētiby ꝛ calūmiantiby vos
Et ꝫ eſt bn̄dicite·i·bonū optate pſequentiby vos·ꝛ ꝑ ipis oꝛate vt ꝺs
reducat ipos ad pniam· Scdo oꝛe ꝛ nō ſolū coꝛde ꝺmico bn̄dicā
eū ſalutādo ꝛ bn̄dicendo·Et hoc eſt·bn̄dicite ſcz oꝛe·ꝛ oris benedictio
ex coꝛde ꝓcedat·ꝛ nolite maledicere ⁊tra quoſ dā q̄ ſimul bn̄dicunt et
maledicūt·Vñ bn̄dictio nō ſit maledictōi admixta·exemplo chriſti
de q̄ ꝺꝛ·j·pe·ij·Qui cū ma·nō ma·cū pa·nō cōmi· Tercio ut ⁊gratu
lemur ꝺmico ꝺ bonis ꝛ ⁊patiamur ꝺ malis Et ꝫ eſt·gaudē ſcz cum
ꝺmicis gaudentiby ſup·dētis·ut p hec ⁊gratulatōis ſigna animi be-
ꝺuolentia deſignet ꝛ demonſtret·Phil·ij·Gaudeo ꝛ ⁊gratuloꝛ oñi
bus vobis Idipm aūt ꝛ vos gaudete ꝛ ⁊gratulamini mihi·Et ſimiliꝫ
flere debetis ſcz cū ꝺmicis flentiby ut ⁊paſſionē ꝺ aduſis eis īgruē
tibus oñdatis Ecc·viij·Nō deſis ploꝛantiby ꝺ ⁊ſolatōz et cum lugētiby
ambula·ij·coꝛ·x·Quis ꝺfirmat et ego nō ꝺfirmoꝛ·quis ſcan·et ego
nō vroꝛ·Et ita debetis gaudē ꝛ triſtari cū ꝺmicis vt bonū ꝛ maluꝫ
eoꝝ vrm reputetis·qđ eſt ſumme pfectōis Vñ determinat modum
gaudij et meroꝛis Et ꝫ eſt·Idipm ꝺuicē ſentiētes ſitis ſup·vt qđ vnꝰ
ſentit·i·expitur ſiue malū ſiue bonū ſentiat alt p animi ⁊paſſionem ꝛ
p ſigni oñlionē Aug·Bona uoluntas aduſa alteriꝰ q̄i ꝓpria dēt reſpi
cere· Quarto ut ꝺ ꝺtellectu cū eo ⁊cordemꝰ·ut etiā, ſi ſciamꝰ alta
ꝛ magna nō ꝓferamus nos ei ipm vilipendendo·ꝛ ſuppꝛimēdo·ꝛ no-
ſtrā ſcientiā exaltādo ſed ⁊ſentiamꝰ humili ſcientie quā ꝺimicꝰ nr̄ hēt
et oñdamus nos cum eo ꝺ oñiby cōcoꝛdare·Et hoc eſt Nō ſitis alta
ſapientes q̄ztum ad ꝺtellectū·i·nō oñdatis uos alta ꝛ magna ſapere
aliis deſpectis·ro·xij·Noli altū ſape ꝛ time·Luc·xvj· Quod altū ē hoi
bus·abommabile ē apud deū·Sz ſitis humilib cōſentiētes·i·hūili ſcie
tie puuloꝝ·quib ꝺs reuelat vitatē Mat·xi·Abſcō·ea a ſa·et p2u·et re-
ea p· Qumto vt ꝺmico malū ꝑ malo nō reddam ꝰ ꝫ bonū·et ꝫ eſt
qđ pꝰ hāc epl̄az dicit ſubdēs·Nulli malū ꝑ malo red·ꝫ cū oīby pa·
ro·xij· Si eſurierit ꝺmicꝰ·t·ci·il· Si ſitit po·da·il·Et ſic ptz terciū·ꝛ per
cōſeqns ptz litera·Nā apl̄s ꝺ hac epl̄a ad vigīnti optima nos hoꝛtat
Nam ponit ſeptem quantum ad maioꝛes reſpectu mīoꝛum·ꝛ octo
reſpectu equalium·que debent habere ad ꝺuicem·et quinq̄ quantuz
ad ꝺmicos· Ad edificatōnem noſtrā vnū ſolum ꝺ hac epl̄a videa
mus·Quia cum tota ſcriptura clamet ꝙ homines bene agant·et deꝰ
ꝺnumerbilia premia bene agentibus repꝛomittat·ꝛ male agentibuſ
penas ꝺnumerabiles cōmineꝫ·bene etiā opari ſit opꝰ rōis q̄ ꝺ hoine
dñatur·quare nō oēs hoines bene opanꝫ·et virtute deſerta vicioſe
agunt Pſal·Nō eſt q̄ fa·bo·nō eſt vſ·v· Ad qđ dicendū ꝙ hoc ⁊tigit

ꝑter ſex. ℟ Primo ꝑter facilitatē Bonū em̄ opus ꝓcedit a vir
tute vtus aūt vt dicit ꝓbs eſt circa difficile ſicut pz· Nā m̄ fide noſtra
multa difficilia ⁊ om̄nē m̄tellectū noſtꝝ excedētia ꝛtm̄enꝫ q̄ ad ſalutē
ꝛſequendā credere opoꝛtz· Propt̄ qđ đꝛ eſa·lm̄j· Dñe q̄s cre·au·no· Si
mile apparet m̄ ſpe· Qꝛ em̄ hō ſperat futurā gloꝛiā quā nec oculus pōt
vidēre·nec auris audire·nec coꝛ cognoſcere·nec m̄tellectꝰ m̄telligere
vt dicit apl̄s·j·coꝝ·ij· eſt valđ difficile· Simile apparet m̄ caritate· Nā
q̄ hō diligat m̄imicos·⁊ diligat deū pluſquā ſe·et futura bona plꝰq̄z
p̄ntia·eſt valde difficile· Moīes aūt magis m̄clīnanꝫ ad facile q̄z ad dif
ficile·⁊ ido plures male agunt q̄z bene· Sedo ꝯ ꝛtm̄git ꝓter mul
tiplicitatē·q̄ vt dicit dpo·malū ꝛtm̄git multifariam·i·multis modis
bonū aūt vm̄fariā·i·ex vna ⁊ pfecta cā· Exemplū de hom̄ine ſano ⁊ m̄
firmo· Ad hoc em̄ q̄ ſit m̄firmus ſufficit q̄ m̄ vno mēbꝛo ſcilz pede vel
oculo patiaꝫ· Ad hoc aūt q̄ ſit ſanus opoꝛtz q̄ m̄ toto coꝛpe ⁊ m̄ omni
bus mēbꝛis ſanitate potiaꝫ· Similiꝫ apparet m̄ pulcritudm̄e· Idē ꝙ dī
cendū eſt de opatōe bona ⁊ mala·m̄ qua ſi vna circūſtantia deſit ſuffi
cit q̄ ſit mala·ſz ad hoc q̄ ſit bona oēs bone circūſtantie requrunt vt
q̄ ſit facta debito modo tpe ⁊ loco ſuo·bono anīmo ad bonū finē ·et
multa alia Homo aūt citiꝰ amittit aliquid q̄z q̄ om̄nia fuet ⁊ iō plureſ
male agunt q̄z bene· Tercio ꝓter ꝛnaturalitatē·vnūq̄dq̄z em̄ magꝭ
m̄clīnaꝫ ad id qđ eſt ſibi naturale·q̄z ad illud qđ eſt ſibi ab alio· Sicut
lapis magis m̄clīnaꝫ ad ferri deoꝛſum qđ habet a natura q̄z ad aſcēde
re ſurſum qđ habet a ꝓjciente ⁊ ecōuerſo eſt de igne· Sed cū homo
ſit ex nihilo ⁊ naturaliter defectiue opaꝫ·qđ eſt opari malum q̄ facē
malū non eſt niſi deficere a bono·vt dic̄ boe·· Et ido augꝭ·dic̄ q̄ malū
nihil eſt·⁊ nihil fiūt hom̄nes cū peccant· Opari aūt bonū ꝯz hō a deo
Iob·xv· Sīne me nihil po·ſa· Et iō homo citiꝰ m̄clīnaꝫ ad malū qđ hēt
a natura·q̄z ad bonū qđ habet ab alio ſcz a deo Et hanc rōnez aſſignat
greg· Quarto ꝓter boni ꝓm̄quitatē· Omīs em̄ hō naturaliꝫ d
ſiderat bonū·q̄ vt dicit ꝓbs bonū eſt qđ om̄nia appetūt Hec autez eſt
dr̄ña m̄ter opatōz boni·et opatōz mali q̄ m̄ opatōe mali eſt delecta
tio et poſtea ſequiꝫ amaritudo·q̄ vt dicit ꝓbs·mali pemitudm̄e repleꝫ
ſed m̄ opatōne boni eſt econ̄ſo·q̄ bonū fit cum difficultate ·q̄ arta
eſt via q̄ ducit ad vitā·mat·vij·Et ideo eſt ibi pena·ſz poſtea ſequiꝫ de
lectatio·q̄ bonoꝝ laboꝝ gloꝛioſus eſt fructus·ſap̄·iij· Homo āt ma:
gis m̄clīnaꝫ ad p̄ns bonū q̄z ad futuꝝ·q̄ futuꝝ eſt m̄certū et poteſt
nō haberi ⁊ pdi·ꝓter qđ ꝓuerbiū dicit Melꝰ eſt hodie ouū q̄z eras
gallīna· Quīnto ꝓter malam ſocietatem· Nam m̄ omni opere bo
no caro ꝛtradicit anīme· Gal̄·v· Caro concu·aduer·ſpm̄· Et ita foꝛti
ter declīnat anīmam ad delectabilia mundi·q̄ anīma nō poteſt age:
re bonum quod vult Ro·vij Nō em̄ quod volo bonū ꝑ ago ·ſz quod
odi malum illud facio· Video enim aliam le·m̄ mē·me·rep·le·mē·mee·

Et ideo anima tedio victa malū opatur·Hec aūt ꝺtrarietas in hoīe non fuisset nisi peccasset·Iusto em̄ dei ūdicio factum est vt dic̄ greg q̄ stati q̄n aīa rebellauit dō·z caro rebellauit aīe· ¶Sexto ꝓpter modi cā fidelitatē·Si em̄ hō firmit̄ crederet aliā vitā et immensitatē penay et perpetuitatē et simili immensitatē glorie·z crederet firmit̄ ꝓpter bona opa in ꝑpetua gloria collocari·et ꝓpter mala eternis igniby deputari·raro male ageret·Sed hō habet fidē mortuā et remissam z dic̄ forte sic erit·sicut dixit adam eue dicenti sibi q̄ esset sicut ds·nō enim credidit·q̄ vt dicit apl̄s j·thi·ij·Adam nō est seduct⁹ ꝫ dixit·Si ꝫ mihi eueniet videbo·Ita hoies nō credūt·ꝫ dicūt·Si erit videbim⁹ Propterea apl̄i dixerūt xp̄o luc̄·xvij·Dñe adauge nobis fidē·

¶Dominica secunda post octauam epiphanie de euangelio sermo vicesimus·

QVm descendisset ihesus de mōte secute sunt eū turbe multe Matḥ·viij·In ꝫ euāgelio duplex miraculū a saluatore nostro factū salubriter recitat·Primū fuit mūdatio cuiusdaz lepr̄osi·In p̄ncipio euangelij· Secōm fuit curatio paralitici ibi·Cū aūt introisset caphar·Circa primū miraculū scz mundatōnez leprosi tria ponunt·Primo miraculū antecedētia·ibi·Cū descen·ie·ec·lep·ve·ado·e·Secdo miraculū ꝯcomitantia ibi·Extēdēs ie·ma·ait·Vomū·Tercio miraculum subsequētia ibi·Et ait illi ihesus·Vide ne·dix·ꝫ vade os·te·sac̄·ꝛc·litera plana est

¶Sensus misticus.

¶Mistice aūt exponendo nota q̄ p istū leprosum intelligit gen⁹ humanū peccato infectū·Qū g ihesus descendit de mōte sue maiestatis z factus est hō·tūc secute sunt eū turbe multe Alīq vt instruerent z sequerent audiēdo vba vite vt discipuli·Alīq ut sanarēt ut infirmi·Alīqui ut viderēt signa vt curiosi Alīq vt obꝫuarent ut pharizei·Vnquaz em̄ descēderet de mōte deitatis sue·fieretq; hō·pauci eum sequebātur q̄ pauci eū cognoscebāt·Nā solū ūdei·ps·Notus in ūdea ds·Quando g fact⁹ est hō tūc venit ad eū leprosus·i·gen⁹ hūanū pcto infectū z humiliauit se mala sua recognoscēdo·et adorauit euz et salutem petiuit·Tria g fecit·Nā venit p caritatē et desideriū passiby mētis·Sic eiz ad deū accedit Adorauit p fidē z humilitatē Salutē petijt p spem et benignitatē·d·Dñe si vis po·me mū·Quasi dicat Posse tuū credo et confiteor·q̄ credo te esse vez deū·q̄ oīa potes Et ideo vt deū te adorauī Sed ꝓpter benignitatē tuā salutem meā spero·et ideo mūda me q̄ si vis potes me mundare·Et extendēs ihesus manū sue vtutis tetigit eū dicens·Volo mūdare·i·sis mūd⁹ Impatiui modi est·q·d·Quid mirū si uolo te mūdare imo ꝓpter hoc solū de celo descēdi et factus

sum homo·vt te tangerē ꝛ curarē·Et nota ꝙ statim qñ ies⁹ tetigit ho
mīē lepꝛosus· qđ fuit ī cruce·qñ fact⁹ est sicut lepsus tot⁹ sanguino
lentus ꝛ vlcerosus totus·juxta illud esa·liij·reputauim⁹ eū·q lepꝛo·ꝛ
pcussum a deo ꝛ humliatū·tunc sanat⁹ est homo·En cui⁹ figura iesus
voluit tangere lepꝛosum ad īnuendū ꝙ qñ ipe quasi lepꝛosus fieret
tunc hō mundaret·Et ħ est qđ sequit·Et ꝛestim mūdata est lepꝛa e⁹

EVEt nota ꝙ ī oīb⁹ mēbꝛis chꝛisti erat vtus sanatúa·Luc·vj·
Virtus de illo exibat ꝛ sanabat oīes Nā manu tangēdo hūc lepsus
sanauit eū·oꝛe dicēdo matheo seqre me sanauit eū ī anima·oculo re
spiciendo petrū ꝛuertit eū·pedes cum tangeret a magdalena a pctis
dimissa est·dum facies eius staret supꝛa socrū petri obumbꝛādo eā fe:
bꝛis dimsit eam·dum emoꝛroissa fimbꝛiā vestimēti eius tāgeret sana
ta est·dum digitū misit ī aures et os muti loquelā habuit et auditū
dum sputo oculos ceci nati līniuit rehabuit visum·dum vocē gutturis
eius audiuit lazar⁹ reuixit·Si g̃a lepꝛa peccati cupimus sanari venīā⁹
ad deū p desideriū ꝛ caritatē·Iaco·iiij·Appropinquate deo ꝛ a ꝙpī·vo·
Adoꝛem⁹ eū p fidē et humilitatē·qꝛ credē opoꝛtet accedentē ad deum
vt ptz ad heb·xj·Petamus salutē p spem ꝛ benignitatē·ꝙpter em̄ ei⁹
benignitatē salutē speram⁹·Tptū·mj·Nō ex opib⁹ iustīcie q̄ fe·n·sed
fm·s·m·sa·n·f·Et sic patet aūcedētia ꝛ ꝛcomitātia miraculū pꝛimū·

Moralitas·

Moralit aūt nota ꝙ p lepꝛosum istum itelligit peccatoꝛ·ꝛ p lepꝛā
peccatū multiplici rōne GVPꝛimo rōe figure eoꝝ q̄ de⁹ mādauit
p mopsen circa lepꝛosum obꝛuari·Nā vt ptz leui·xiij·Lepꝛoso exīti ī
lepꝛa q̄ngꝫ p̄cipiebant facere·scz vt recederet a societate hoīm·vt poꝛta
ret vestimēta dissuta·vt haberet caput discooptum·ut haberet os te:
ctum·et ut clamaret se immundū·Oia ħ ꝛuemūt peccatoꝛi· Nā pec:
catoꝛ p peccatū hec quinꝫ mala īcurꝛit· Vl Primo em̄ sepatur
a deo et a societate angeloꝝ ꝛ sanctoꝝ ꝛ a societate fideliū de eccīa·de
quib⁹ nō est merito ꝫ solū numero·et ei⁹ habitatio est cū demonib⁹ et
cū feris pessimis·q̄ deuoꝛāt animā ī deserto·id ē ī mūdo ab oīni viꝛ
tute·deserto Iob·ij·Erater fui draconū ꝛ socius strucionū·Sic nabu:
chodonoſoꝛ ꝙpter peccatū ꝙiectus fuit ab hominib⁹·et factus bestia
cū bestijs habitauit·vt ptz dañ·iij·Psal·Homo cū ī ho·es·nō īntelle
ꝛpa·ē ui·ī·et similis fą·est illis·Et tandē reclude ī lepꝛosoꝛio īferni
Nam de celo de paꝛadiso et de mūdo expulsi sunt peccatoꝛes et eis lep
soꝛiū ī īferno est assignatū Apoc·xxij·Foꝛis canes ꝛ venefici

VSecūdo habet vestes dissutas·i·vtutes que sunt vestes anime qꝛ vir
tutes ita sunt ꝛsute ī homīe iusto vt qui habet vnā·habz oīes·nec
vna sine reliquis haberi pōt·Per peccatū aūt dissuit·qꝛ peccatoꝛ pōt
habere fidem īfoꝛmē sine alijs vtutib⁹ et pōt habere pꝛudentiā sine
alia scz foꝛtitudīne·ꝛ iusticiā sine tempantia·ꝙt sunt vtutes moꝛales

et nō infuse a deo Tales vtutes q̄ sunt dissute modicū calefaciūt aiaz Et ido a deo reijciunt. Apoc. nj. Vtinā esses calidus aut frigid⁹. ꝯ q̄ tepidus es incipiā te euomē ex ore meo Qui tales vestes hnt sunt viri afusi turpiter valde. q̄ nō cooplunt turpitudinē peccatoꝝ suoꝝ. sicut vmbra delicta opit caritas. vt dr p̄v. x. Hoc fuit figuratū in eo q̄ amō rex. i. dyabol⁹ fecit p̄cidi vestes vsq̄ ad nates nūcijs dauid q̄ venerant ad afolandū eū. Quib⁹ rex dauid mādaut q̄ nō rediret in hierusalem eum ꝯ staret in hierico vt pz. ij. reg. x. Sic dyabol⁹ facit illis q̄ afolant eū in eo q̄ male agunt quib⁹ dissuit et p̄cidit vtutes. et sunt viri afusi turpiter valde. Quib⁹ dr mādat. i. phibet. ne veniāt in hirl'm celestē ad videndū eum. ꝯ stent in hierico. i. in defectu z carētia visionis dūne q̄ est pena penaꝝ. Hierico em luna interp̄tat in q̄ defect⁹ notat. Tercio hz caput discooptū. i. nō hz armaturā dei q̄ afistit in virtutib⁹ infusis. et domis spūssancti Et ideo in plio spūs stare non pōt. nec resistere quin vulneret et pfozet Faculis em temptationū z impulsionib⁹ dyaboli resistē nō pt. q̄n ab ipsis vulneret z ledet. Et ideo capn peccatoz effectus ait. Omis q̄ inuenerit me occidet me. gen. mj. Et ideo q̄tidie mortaliter peccat. z de p̄cto trahit ad pctm Gre. Peccatū qd̄ p pniaz non delet mox suo pondē ad aliud trahit. Propterea dic apl's ad ephe. vj. Induite armaturā dei vt pos. st. adū. infi. dyaboli. q̄ stultuz ē in plio inermē esse Quarto hz os tectū. q̄ alimentū anime. i. verbum dei non sumit z si sumit nō retinet. z fit ei aboīabile qd̄ est signū mortis. ps. Omnē escā aboīata ē anima eoꝝ. z app. vs. ad poz. mortis Nō sumit etiā alimentū vite. q̄ omia opa sua sunt mortua. nec pnt animē vitā afere Et ideo fame morit Lu. xv. Ego aūt ꝯ fame pereo Debebat etiā os atectū portare. q̄ fetebat os ei⁹ Sic peccatoz coram deo z sanctis eius fetet Esa. xxxmj De cadauerib⁹ eoꝝ ascēdet fetoz Et ideo tāq̄ asinus z canis fetēs ad foueas infernj pijcit in morte Hiere. xxij. Sepultura asini sepelief putrefact⁹ z pfect⁹ ext portas hierusalē Lu. xvj Mor. est di. et sepul. est in infer. Quinto dz clamare z dicē se immundū. et ꝯ est signū q̄ se iuuare nō pōt. ꝯ adiuuari petit Nā ille q̄ clamat in angustia positus auxiliū petē videt Peccatoz em z p se pōt cadere in peccatū. ꝯ nō inde exire. q̄ est spūs vadēs et nō rediēs. vt dr in ps. Vn nisi misericordia dei vel p̄ce alic⁹ sancti viri. vel p̄cib⁹ eccl'ie q̄ quotidie p peccatoꝝib⁹ rogat. iuuaret peccatoz. nunq̄z ad deū rediret. z ideo p deuotā oꝝez fortit debz clamare Tob. v. Voca si est. i. q̄ est q̄ te audiat. et ad aliquē sanctoꝝ auertē. ps. Leua. oculos me. in mō. i. in scōs vn veniet auxi. mihi Sic clamaūt illi decē viri lepsi qui steterūt alōge et le. vo. d. Iesu p̄. mi. nri. Et ideo mūdati sunt vt patz lu. xvij. Sic clamauit chananea. d. Miserere mei fili dauid et filia eius fuit liberata. vt dr matb. x. Secdo p lepzā intelligit peccatū rone orgnis et vmbre infectōis Orignat em lepza et causat ex coruptōe q̄ttuoz humoꝝ

Oīnes eīm humores sunt ím leproso corrupti·et iō oīnia mēbra corrū punť ℣ Sic pctīm causať ex corruptōe et mala dispositōne ąttuor affectionu q̄ sunt ím anima·q̄ sunt gaudiū·spes·timor·et dolor· ąpter qđ anima efficiť leprsa·ꝛ oīnes potētie anime corrūpunť Gaudet enim peccator de peccatis de quíby nō est gaudendū·ꝫ flendū·ꝑú·ij·Letan tur cū malefe·ꝛ exul·ím re·pes·Et de quiby ē gaudendū scz ď boīs opi bus nō gaudet imo attediať ím ípis Iob·x·Tedet ani·m·vi·m·Itē tiet que nō sunt timēda scz bona mūdi ne sibi deficiāt·ꝛ homínes mūdi ne se ledāt·ps·Illic trepi·ti·v·n·fu·ti·Lu·xij·Ne treamī ab bis q̄ cor·occi· et post ꝫ nō ha·amp·qđ fa·Et nō timēt deū nec sanctos qui sunt sup oīnia timēdi Lu·xij·Timete eū q̄ post oc·mittē hz ím gehē·Itē sperat ím quiby nō est sperandū scz ím mđm·q̄ ab ímitio fefellit oīnes ím se spe: rantes Isa·xxxvj·Ecce ꝛfidis sup baculū arundíneū ꝛfractū sup egi ptū ꝛ supra mundū·q̄ est ꝛfusio ꝛ tenebra Sic em īterptať egipt⁹ Cui cū ímírus fuit hō ꝛmínutus ímtrabit manū ei⁹ et pforabit eā Et non sperat ím bonitate dei et ím merito passionis chrisťi·ꝛ ím oīne sancto: rū ím q̄ est sperandū·ps·Sperate ím eo oīnis ꝛgregatio populi·Itez dolet de quiby nō est dolendū scz de pditōne pecunie ꝛ honoris et de morte ąpínquoy et de hmōi trāsitoriis Plus dolet dum pdít numū q̄z cū pdit deū·Plus dolet pdere mūdū q̄z celū·Plus possessiones q̄z vtutes Plus amicos q̄z sanctos Plus corp⁹ q̄z anímā Et de quibus est dolendū nō dolet scz de morte aīme ꝛ ď verberiby pctōy·ꝑú·xxiij Verberauerūt me ꝛ nō doluí·Mirabilis eror regnat ím mđo· qr vt dīc aug·Quía morit hō ím corpe et oīnes amici ei⁹ ꝛueníūt ꝛ plorāt· morit ím anima ꝛ nullus dolet ꝛ null⁹ plorat Sic g̃ ptz q̄ quattuor af: fectōnes anime sunt corrupte ím peccatore Propť qđ dicit boe·Gau dia pelle·pelle et timorē spemq; fugato·nec dolor assit Nubila mens est uinctaq; fremis ꝫ vbi regnāt Ex hoy aūt quattuor corruptiōibus oēs potētie anime ímficúnť tā ínteriores q̄z exteriores Nā voluntas fallacia bona vult·íntellect⁹ falsa cognoscit·memoria maloy recordať cor praua cogitat·oculi vana vidēt·aures ímhoneста audiūt·língua p uersa loquíť·manus illicita tangūt·et breuiter oēs potētie aīe sunt ím: fectē ℣ Tercio p lepram significať pctīm rōne opationis et ąprietatis Habz em lepra septē pessimas actōes ím corpe efficé septē pctā mor: talia figurātes q̄s requre ínfra do·xmj post trimitatis ím moralitate ser mōis· ¶ Quarto p lepram íntelligiť peccator rōne curatōis·qr sol⁹ de⁹ pt curare lepsum·ꝛ simlit peccatores Hoc etiā ibidē requre· k ℣ Et nota q̄ q̄nq; modis legim⁹ lepram curatā fuisse ím scripťa qui signant·v modos curatōis pctōy ¶ Primo aq̄ ablutōe vt lepra naaman q̄ cu: ratus est ím iordane vt ptz·mj·re·v·Et signat baptismū ím q̄ oía pctā mundanť Apo·j·Qui dilexit nos ꝛ lauit nos ím sangune suo·i·ím vtu: te sanguínis siu q̄ ím baptismo opať·Signat etiā lacrimay effussionē

ín quíbꝫ lota fuít magdalena ꝛ petrꝰ·Lu·xxiíj·Egressus petrus fleuit amare·ps·Exitus aquaꝝ deduxerunt oculi mei qꝛ non cu·le·t· ¶ Secdo pso-ne ostensione vt pz de illis decē leprosis quibꝫ christus dixit·Ite ostendite vos sa·Et fac·est dū ꝛ mū·sunt·lu·xvij·Et sigt confessionē ín q̄ hō ostendit scientiā sacerdoti loco dei q̄ est tāte vtutis qꝫ statim ut homo ꝫponit firmiter cōfiteri mundatꝰ est a culpa ꝛ a pena ínferni liberatꝰ·ps Dixi cōfitebor adú·me ínú·me·dño·et tu·re·impi·pec·mei·Ex magna ḡ miseri-cordia dei ꝓcessit·qꝫ tā facilia ꝛ efficacia remedia cōtra pcta ínstituit·et hō miser nō sumit ea ¶ Tercio pūtie sepatōne vt lepra marie sororis moysi·ꝫ q̄ cū moyses rogaret·vt sanaret·rndit dns·sepet pmo·ꝛ ma-neat extra castra ser dieb·vt pz nu·xxj·Et signat excōicatōez· et alias penas ecclesiasticas ırrogatōz·q̄ sunt vt q̄dam medicíne amare pur-gantes malos humores Quidā hnt humores ita ínuiscatos·ı·pctā ita ínfixa anime ꝑ obstínatōz qꝫ nō nísi ꝑ fortē medicínā·ı·disciplínā extir-pant Iob·vj·Peccata mea sic sagitte ín me sunt·j·corꝫ·v ·Decreui hoc modi tradé sathane ín ínteritū carnis·ı·veratōz sathane·ut spūs salus fiat·In primitiua em ecclia q̄ excōicabant statim a demone vexabant· ¶ Quarto manꝰ ínclusione ut manꝰ moysi q̄ extracta de sinu moysi lepro-sa apparuit·et reposita ín sinu similis facta est carni reliq̄·vt ptz exo·mj·Et signat religionis ingressum Aliq̄ em ín seculo sunt valde leprosi et pctores·q̄ dū ıntrāt religionē curāt Sic curatꝰ est mathe-dum illā sanctā ꝛ venerabilē apl̄oꝝ religionē et cōfortiū ē ingressus Est em religio q̄i quoddā martiriū ín q̄ oia pcta purgant· ¶ Quinto tactꝰ ímpssione vt ꝟ lepsus·et signat penaꝝ ꝛ tribulationū ínflictōz q̄ sunt ut q̄dam purgatorıū peccatoꝝ rubigínē cōsumens ꝛ animas rutilantē reddens Est aūt duplex purgatorıū· Vnū ín vita ista ín q̄ hō leuit tangit·qꝫ oīms pena ín pūti leuis ꝛ momētanea est·vt dicit apo·ij·corꝫ·mj·In q̄ hō ꝓbatur q̄i auꝝ p ígnē·an sit vey auꝝ Gen·xxj Accede ad me ut tangā te fili mi ꝛ ꝓbem vtꝫ tu sis filius meꝰ·Aliud purgatorıū est ín alia vita ín q̄ hō fortit tangit et ut fery mixtū terre sez vena ferri·ponitur ín ígne magno ad purgandū ·Propter quod q̄ sunt ibí misericordiā a nobis postulāe non cessant·Iob·xix·Misere-mini mei·mi·m·sal·vos aī·mei·qꝫ ma·do·te·me· ¶ Tercio ponūtur mi-raculū primū subsequentia qꝫ facto miraculo dixit ihesus mūdato·Vi-de nemī dixeris Et attende qꝫ q̄zuis ꝟbum sit ín forma pcepti n tn pceptū fuit·Quo em et q̄re ei pcepisset vt nemini dicerz cū sanauerat eū coram multis turbis·Sed vt daret nobis exemplū vt ín bonis ope-ribꝫ gloriā hoīm nō q̄rerem·ıō sic mādauit·Glo·Celari uolsit·et cela-ri nō potuit·ꝟ dat exemplū vt sui sequaces ín magnis q̄ faciunt lateri velínt·ꝟ vt ꝓfit alijs ꝓdamur muiti·Insinuat etiā ín ꝟ ut qui gloriaz mūdi fugit maxie eā apprehendit ut ꝓz ín sanctis qui sprouerūt gl̄az mundi et modo ita exaltant ín ꝟ mdo a mūdo et etiā a mūdanis·Vñ

sapiens quidam·Hoc solū habet huius mundi gloria gloriosum q̄ se appetentes fugit·⁊ se fugientes appetit·Seqūtur·Vade ostēde te sacerdoti Glo·Mittit ad sacerdotē ꝓpter humilitatē vt sacerdoti deferat honorē Ecc̄·vij·Honorifica sacerdotes·Spāliter aūt exhortat ad confessionē q̄ post ⁊critōz in q̄ homo mūdat a culpa necessaria est ad salutē·ꝑu·xxvnj·Qui abscōdit scelera sua nō diriget·q̄ aūt ⁊fessus fūt et reliq̄rit ea misericordiā ⁊sequet Sequitur·Et offer munꝰ tuū qd̄ pcepit mopses leprosos offerre in testimoniū sue curatōnis·vt recipiaris ab oīnib⁹ tanq̄z mundꝰ·Circa qd̄ sciendū q̄ vt hēt leui·xnj·in mūdatōne leꝑsi·i·si ⁊tigit q̄ leprosus mundaret a lepra multa debebāt obseruari·Nam sacerdos debebat exire ad eū extra castra·et mūdatus debebat habere duos passeres vīuos·⁊ aquas vīuas·i·de fonte scaturiente in quodā vase fictili·et quendā baculū de ligno cedrino·⁊ vermiculū·i·quēdā filū rubeū·⁊ aliquātulū de ꝓsopo·et sacerdos debebat accipe vnū de illis passeribꝫ et inscindē ei guttur ita q̄ sanguis eiꝰ distillaret sup aquas illas vīuas in vase fictili·et debebat accipe alīū passerē vīuū et ligare ipm simul cū ꝓsopo ⁊ baculo cedrino cū filo illo rubeo·ita q̄ fieret aliqd̄ asperſiolū qd̄ debebat intingere in illis aquis vīuis et aspergē leprosum mundādū septies·⁊ postea debebat sacerdos soluere istū passerē vīuū ⁊ mittere eū auolare in agrū·⁊ tūc mūdandus debebat intus redire in castra ad ⁊sortium hominū·ꝫ nō in domum suā·et ibi debebat stare septē dieb⁹·In capite vo septē dieꝝ dēbat lauare vestimēta sua·⁊ radere oēs pilos corpis sui·octauo vo die debebat offerre ad hostiū tabernaculi duos agnos·⁊ vnā ouē·d q̄bꝫ fiebat sacrificiū deo·dēbat etiā apportare vas olei de quo sacerdos debebat effundere in palmā manꝰ sinistre·et digitū dexterꝫ intingē in oleo dicto sue palme ⁊ ꝓicere vsus altare septies·⁊ de reliq̄ oleo palme manus dēbat vngere aurē dextrā mūdati ⁊ pollices manꝰ dextre et pedis dextri·et his pactis die octauo rediebat in domū suā·Totum ℔ erat in figura mundatōis pctōris q̄ fit in baptismo Quia vt dic apls j·cor·x·Omnia in figura ⁊tingebāt illis In baptismo em̄ vtus mortis et sanguinis christi opatur·Que vtus nō applicat hominibꝫ nisi medi ante baptismo·Vñ duo passeres signficabāt duas naturas que fūt in christo scz dūna et humanā·quaꝝ vna scz humana fuit mortua et sanguinē eius fudit·i·virtutē suā sup baptismi aquas·q̄ in eius vtute baptismus habet purgare pctā·et ℔ signficabat passer occisus· Alia vo natura scz dūna non fuit mortua nec aliqd̄ passa·qd̄ signficabat passer auolare dimissus·Tamē baptismus in vtute deitatis christi habz effcaciā infinitā ad omnia peccata delenda·et iō passer vīuus dimittebatur in aquas·Lignū cedrinū est lignū imputribile et signat christi aīmā immortalē·Vermiculū vo·i·est filum tinctū vermiculo·i·colore rubeo signat carnē christi in suo sanguine rubricatā· Ysopus vero q̄

est herba odorifera et medicinalis multa habens folia·signat multiplicem virtutez passionis christi·Ista quattuor fuerunt simul conúncta scz passer vúus·id est·deitas·cedrus·id est·anima christi·ysopus id est virtus ꝛ opatio christi·et vermiculum·id est·caro christi·et sic ligata mittebant in aquas·et sacerdos aspergebat leprosum septies· quia virtus passionis christi que procedit a dúnitate et a carne et ab anima non purgat peccata nisi mediante aqua baptismi· Vnde eius virtus non tangit peccatorē nisi p baptismum aque sanguinis vt flaminis· Septies aūt aspergebat ad ostendendū qꝫ omnia genera peccatorū que sunt septem in baptismo mundant·Et inde mūdatus prio restituitur habitatōi hominū·id est·iustificat⁹ ꝛgregatōi fidelium et angelorū·ꝫ non statim redit in domum suā·ꝫ primo debet facere sacrificium deo·Domus pctōris mūdati et iustificati est celū·Heb·xnj Non habemus hic manentē ciuitatē·ꝫ fu·inq·Ad quā iustificat⁹ non statim vadit·ꝫ pmo debz facē sacrificiū deo p mūdatōe sua·et tantuz beneficium recognoscere·et debet offerre in sacrificiū duos agnos et vnam ouem·id est·geminū amorē scz dei et prīmi qui sunt duo agnouelli·Io·xnj·Mandatū no·do·vo·vt di·in·Quis vero significat innocentiam noue vite quā mundatus debet inchoare·Et sic debet deo totum amorem suum offerre et in nouitate spūs innocentiā vite conseruare vt non rursus mortis operibus inquinet·Debet etiam secum portare oleum·id est·habere opa pietatis·qđ septies debet prīci versus tabernaculum·qꝫ omnia opa bona q̄ pcedunt a septem virtutibꝰ que virtutes pcedunt ab oleo·i·a gratia spūssancti·debēt tendē vsus celum quod est tabernaculū dei nō manufa·id est debent fieri ad honorē dei ꝛ ad edificatiōez eccie·De quo oleo debet vngi auris dextra mundati vt libenter audiat vba sancta·et pollices manus dextere et pedis dextri·p manū dextraz intelligunt opa bona·p pedē dextrum bona desideria Omnia em opa hois et desideria debēt esse vncta oleo leticie spūssancti in anima deuota Ecc·ix·Oleū đ capite tuo nō deficiet·Sic fecerunt ille quinqꝫ vgines prudentes·ꝫ q̄nqꝫ fatue non sumole·i·lam·i·in opib⁹ suis·vt dr matb·xxv·Et iō lampades eaꝝ extincte fuerunt·id est·opa eaꝝ pierunt·Sed manus sinistra·i·mala opatō nō dēt inūgi oleo pietatis vt bona intentōe fiat·Verbi grā Ille qui senerat vt det elemosinā et filias maritet ne formicet·vngit manū sinistrā oleo·Et simile est de omnibus malis que bona intentōe fiūt· Et post quā homo sic fuerit mundatus a peccato tūc septima die·i·septia etate que est etas morientiū lauabitur ꝛ radetur ab oīnib⁹ pilis·id est ab omnib⁹ miserijs·ꝛ sic anima munda et lota die octauo·id est·etate octaua que est etas resurgentiū simul cum corpe redibit in domum suā·id est·in celum·Et sic patz primū et p ꝛsequens primū miraculū scz mundatio leprosi· Consequenter ponit scdm miraculū scilz curatio

paralitici·Circa quod quinq; facit euangelista·Primo introducit centurionis oronem vt petitonem ibi·Cum aut intrasset capharnaū accessit ad eum centurio·Secundo curatonis promissionē ibi·Ego veniā et cu·eū·Tercio centurionis fidelē responsionē ibi·Et rndens cēturio ait·Domine non sum dignus vt intres sub tectū meum ·ꝫ tantū dic verbo ⁊c·Quarto saluatoris admirationē ibi·Audiens aut iesus admiratus est·et sequētiby se dixit·Amen dico vobis ·non inueni tantaz fidem in israel·Quinto promissionis impletonem ibi·Et dixit iesus centurioni·Vade et sicut credidisti fiat tibi·Dicit g̊·Cum introisset iesus capharnaum accessit ad eum centurio·i·princeps sup centum milites q̄ erat alienigena natone·scz ydumeus·vt dicit glo·Sed ⁊tra Lu·vij·dr ipm misisse ad eū seniores iudeoꝝ rogans euz vt veniret·et postea ie su veniente misit amicos·d·Meipm nō sum dignus arbitrat⁹ ut venirem ad te Ergo ipe nō accessit·Et dicendū fm aug̊·q nō est ⁊trarie tas·qr illud p nosipos dicimur facere quod p amicos fieri procuramus Vel corpe forte venit·ꝫ iudeis tanq; familiaribus christi·negocium cō misit vt ipi ꝫ impetrarent·Et iō lucas dicit seniores misisse·Vl ut dic interlimiaris·accessit mente ⁊ desiderio qui modus accedendi ad deū est melior·qr spūs est deus·et iō vult p accedaṫ ad eū spūaliṫ·Accessit ergo rogans eū p amicos scz iudeos qui dixerunt·ut ptz luce·vij·Dignus est vt hoc illi prestes·diligit em̄ gentem nostrā et synagogam ipe edificauit nobis·Et dixit·Dne puer meus ·i· seruus meus iacet in domo paliticus·Cōtra illos q̄ statim seruos dum infirmanṫ emittūt foras·Cōsequenter ponit promissio curatonis vbi ait·Ego veniā vtualiter licet nō corpaliter·et curabo eū·qr virtus eius q̄ est vbiq; iunt iluc qr ibi nouū effectū curatonis fecit·Ire em̄ incepit ·ꝫ corporaliter nō puenit·vt dr lu·vij·Cōsequnter ponit fidelis rnsio centurionis·qui ait·Dne nō sum dignus vt in·sub te·in Nā et ego homo sum habēs sub me mi·⁊c·Quasi dicat·Sicut ego sum sub potestate et mbilomin⁹ habeo sub me milites qui ad nutum mihi obediunt·ita tu fm humanitatem es sub deo·et fm deitatem omnia subsunt tibi et ad nutū obediunt·et ideo dic tm̄ verbo et sa·pu·m·In quo magna eius fides apparuit·Et ideo quarto sequit admiratio saluatoris qui audiēs tantaz fidem in homine gentili admiratus est·id est·ad modū admirantis se habuit·faciendo aliquem gestum admiratonis·Nō em̄ in eū admiratio cadit qui omnia ab eterno nouit·Et sequentibus se cum admiratō ne locutus est·d·Amen dico vobis non inuenī tantam fidem ī israel· Sed nōne inuenit maiorem in beata virgine et in iohāne baptista· q̄ ait Ecce agnus dei ecce qui tol·pec·mū·iohā·i et in petro ⁊ in aliis discipulis·qui dixerūt·Tu es christus fi·dei viui·matb·xvi·Et dicendus q̄ facta compatone verum dicit qr centurio nō audierat pphetas nec vocem patris dei·sic est fi·m·d·sicut iohānes ⁊ apostoli·Nec angel⁹

fuit ei locutus·sicut beate virgíi Nec viderat eum adhuc mirabilia facientem Et ideo facta compatiõe maiorem fidem habuit In quo íi nuitur q gentiles qui eius mirabilia non viderunt maiorem fidẽ habituri erant íi christum q̃z iudei·quib tanquã filijs panem filiorũ dedit íi eis vtutes et miracula operando·Et q ipsi filij ptuaces t rebelles fuerunt lumíi·ac patrẽ suum occiderũt·exhereditati sunt celi hereditate amissa·et gentiles qui íi ipm crediderunt ítroierũt ĩ regnũ íi filios adoptati Et hoc est quod sequit·Quia multi ab oriente t occidente i·de diuersis ptib mundi venẽt t recũbent cũ abraã ysaac t iacob íi regno celoy id est·sicut patriarche ꝓpter fidẽ quã habuerũt íi spe beate glorie quieuerunt·sic gentes íi me credituree ad eternam glaz transferent et iudei filij regni eijcient ext regnũ íi tenebras exteriores ínferní ꝓpter eoy ícredulitatẽ t duriciã cordis sui·Vltio ponit ꝓmissionis ímpletio dñi ait iesus cẽturioní·Vade t sic credidisti fiat tibi·Et sanatus est puer ei9 i illa hora ¶Sicut ex dictis ptz orõ et petitio centurionis ex q̃ttuor ꝑmẽdabilis apparet scz a sapia·hũlitate fidelitate t pietate·Hec aũt q̃ttuor apud deũ omnẽ orõ f aciũt exaudiri· ¶Primũ est sapiẽtia·nã sapient petiuit vtpote rem bonaz Nam stultum est petere qd possit iure negari·vt dicit catho·Et tpe cõgruo scz qñ christus ítrauit capharnaũ·id est·ecclaz iustoy·naz capharnaum ínterptatur villa pulcertima·et villa pínguedíis et cõsolatõis·que tria optime ꝑueniunt ecclesie iustorum·Antea em petere salutem nihil ꝓderat quin post mortem omnes ibant ad infernum· Petamus ergo t nos sapienter·quia adhuc iesus est i capharnaum· Math·xxviij·Ecce ego vobiscum sum vsq ad ꝑsum·se·Mater filiorũ zebedei quãuis illa esset cõuncta christo·tamẽ quia non sapiẽter petiuit a christo·exaudita non est·Petamus rem bonã·Nã salomon q rem bonam petiuit scz sapientiã·fuit plenarie exauditus·vt pz·iij·regũ·¶Scõm est hũlitas cũ ait·Nõ sum dignus vt ítres sub tectum meum·Eccl·xxxv·Oratio hũliantis se nubes penetrat·Tũt aũt hõ humiliat se i orõne qñ peccatorẽ se recognoscit·Sic recognouit se publicanus nõ pharizeus·t ideo ille fuit exauditus·et alter ꝺdemnatus ¶Terciũ est fides·Vnde ait ihc dic ver·et sa·pu·m·Iaco·j·Postulet aũt íi fide nihil hesitãs·Quia oia possibilia sunt credẽti·Mat·xxj Si habũtis fidẽ ẽ·¶Quartũ est pietas q ꝑassus est huo suo et nõ expulit eũ vt multi faciũt Si g volum9 exaudiri ꝑatiamur alijs t ꝑatiet ds nobis·Sic ꝑatiebat iob·d·Cõpatiebat q̃ndã aia mea pauperi· Iob·iij·Et ocul9 fui ceco et pes claudo·In eodẽ·xxix·Et de9 postea cõpassus est ei et reddidit ei oia duplicata·ut ptz iob vlt·c·ẽ·

¶Moralitaz·

¶Moraliter p istũ paraliticũ designat peccator cui9 ꝺdicio ꝓut hic

mnuĩt apparet miserabilis ꝯntum ad ꝯttuor ꝑm qđ ꝯttuor mala facit peccator· que sunt seruitus ꝑsone· trāsformatō nature· infirmitas creature· ⁊ vexatio anime ℣ Primū est seruit⁹ ꝑsone· Vñ puer meus· id ē seruus meus· Nā peccator efficit seruus peccati Iob· vnj· Qui facit peccatū suus est peccati et nō solū vni⁹ peccati· sz oim que in eo regnant que ligāt homine tanqz seruū· pu· v· Eumiby peccatoy suoy ꝯsqz zstrīgit· Vñ boe· in li· de zso· ꝓbat· q peccator nunquā est impunit⁹ si; statī hz penā ꝑ pctō sz seruitutē peccati· q est maxima pena· sic libertas p dulce bonū ℣ Scōm est trāsformatio nature· qz iacet· hmō est fact⁹ rectus cetera aīalia curua· vt ipa natura indicet homini q debeat zstem plari vt dicit poeta· Os homin sublime dedit celūqz videre· Pctōr aūt puertit naturā in terrā nō in celū respiciēdo Isa· Incuruat⁹ sum vsqz in finē Iere· xx· Verterūt ad me dorsum et nō faciē Qz peccator terrena cogitat· terrena loquit· et terrena opat· Iere· xxij· Terra terra terra audi verbum dñi· Et qua homo hēt vim amatiuam ꝑ quam in illud qđ diligit trāsformat· juxta illd hugōis de scō vict· Scio anima mea q in illud qđ diligis trāsformaris· Inde est q amando terrā efficit terra q est imago dei· et in deū debuit trāsformari· Aug· Tal ē vnusquisqz ꝯle id qđ diligit· terrā diligis· terra es· deū diligis· deus es· ps· Ego dixi dij estis· ℣ Terciū est infirmitas create· qz paliticus· Paralisis ē dissolutio mēbroy seu neruoy nō valentiū recipe influentiā vtutis a corde apt opilatōz vel ꝓpter malos humores in ipis exītes· Quā infirmita tē recte patit peccator· Nam influentiā cordis ecclesie· i· christi q est cor et caput eccle nō valet recipere· Sacramenta em̄ que fluxerunt de corpe xpi pendētis in cruce vt dic aug· nō recipit· ⁊ hoc ꝓpter malas affectōes qs hz in anima a qbz nō curat qz nō vult recipe medicinā Et breuiter ad omnia opera bona peccator est valde infirmus· nec ei sapiunt· nec ea facere potest· ¶ Quartum est vexatio anime· quia male torquetur· Peccatum delectat corpus· sed vexat animā· Aug· Iusti dominē et sic est vt pena sit sibi omnis inordinatus animus· Qñ em̄ peccator cogitat bona que pdidit· mala que fecit· ⁊ piculum quod ei immīnet si morderetur· misi sit omnino stultus· valde tormentat Iob vij· Peccata mea sicut sagitta sunt in me fixa· Sicut homo tormentat habens ferrum in vulnere sic peccator habens peccatum in anima· Et sic patet de euangelio·

¶ De epistola sermo ·XXI·

Nolite prudentes esse apud vosmetipos· Ro· xij· Sicut dixit boetius· primo extirpanda sunt vicia· deinde inserende virtutes· Iereme· iij· Nouate vobis nouale· et nolite serere inter spinas· Semen enim quod inter spinas cecidit

ſuffocatum fuit vt dicit dñs mat·xiij·Ideo apl̄s in hac epl̄a nos hortat̄ ad extirpatōnem mali·postea ad pfectōnez boni·In qua quidem epl̄a q̄ttuor facit·Primo nobis p̄hibet ne prudentiā inutilē et p̄sumptuosam possideamus·in principio epl̄e·Secdo nos monet ad illd̄ qd̄ e magne pfectōnis·vt nulli malū p malo reddētes pacē cū inimicis habeamus ibi·Nulli ma·p m·red·Tercio nos monet vt etiam inimicis bona p̄beamus ibi·Si esu·in·t·ci·il·Quarto subinfert generale documētū quō in malis oīnb nos geram⁹ ibi·Noli vinci a malo·ꝫ vin·in bona·V/Primo ꝙ p̄hibet ne prudentiā inutilē ꝛ p̄sumptuosaz possideamus ꝓm qd̄ hoc v̄bum duplicit̄ pōt exponi·Nā si exponit̄ Nolite prudentes esse apud vosmetip̄os·i·prudentiā vestrā nolite int̄ vos ꝺtinere·ꝫ aliis ꝺūcate ip̄os dirigendo ꝛ ordinādo·sic p̄hibet nobis prudentiā inutilē·pū·xx·Sapia absconꝛ the·inusus q̄ vtilitas in vtrisq;· Vñ ille ser·piger q̄ absco·ta·d·s·ꝺdēnatus ē·vt dr mat·xxv·Si āt exponit̄·Nolite pru·eē ꝛc·id ē·nō vos prudētes reputetis·sic p̄sumptuosā prudentiā nobis vetat·vt in ocul̄ nris prudētes nō sim⁹ Esa·l·Ve qui prudētes estis in ocul̄ vestris·i·corā vobismetip̄is prudētes·Sic ꝙ p̄mo nos admonet vt prudentiā hēamus et ip̄az alios doceam⁹·¶Cū em̄ prudentia sit virtus optima p quā tota vita hoīs dirigit̄ et sine q̄ hō animalibꝫ stultior efficit̄ cū multa aialia prudentia dicant̄·bonū āt vt dponis⁹ dicit sui ip̄ius est ꝺmunicatiuū·pfecto prudentiā hrē ꝛ cōmunicare dēm⁹· M/Circa qd̄ sciendū q̄ prudētia tria cōsideratꝫ scz fut̄a·p̄ntia·et p̄terita·Sen·Si sapiēs fuit animus tu⁹ tribꝫ tēporibꝫ dispenset̄·futura p̄caue·p̄ntia dispone·p̄terita memorare·Sapiē·viij· Attingit ꝙ a fi·vs·ad fi·for·et dis·oia su·scz prudētia·Vñ illa scā aimalia de quibꝫ dr ezech̄·ij·et apoc̄·iij·p quē viri euāgelici signant̄ erāt plena oculis añ ꝛ retro·q viri prudētes oia pspiciūt futura p̄ntia ꝛ p̄terita ¶Primo ꝙ prudentiā hrē dēm⁹ ad futuroꝝ cautelā et inspectōnem q vt dicit boe·nō em̄ q añ oculos situ est sufficit intueri·ꝫ reꝝ exitus prudētia metit̄·Exemplū de ioseph qui septē ānis fertilitatis ꝺgregauit vt tpe famis haberet·Pctōr aūt sic bestia nō ꝺsiderat nisi p̄ntia· Cōt qd̄ dr ecc̄·vij·Memorare no·t·ꝛ meter·nō pec·Hāc prudentiā docet nos formica·pū·vj·Vade ad for·o· pig·et ꝺside·vi·ei⁹·q ꝺgre·in mes·s·ci·V/Secdo dēm⁹ hrē prudentiā ad p̄sentiū dispositōnez·vt scz sic vtamur diuitijs ne in pauptatē deueniam⁹·sic negociemur vt nō condēnemur·sic dñemur ne seruire cogamur·sic honorē recipiam⁹ vt nō vituperemur·Oia ista cauet prudētia vtus morak̄ etiā in hoīb·mūdi· Et multomagis prudentia spūs vtus diuina in filijs dei· Nā nō vult hic ditari ꝛ delectari ne in perpetuū pauptatē habeat et dolorē·Iuxta illud luce·Ve vobis diuitibꝫ qui ha·hic ꝺso·v·In eodē·xvj·Recor·fi·q re·bo·in ui·Sed vult hic depauperari ꝛ cruciari vt hō in ꝑpetuū sit beatus·vt dicit aug·Luce·vj·Beati pau·spū·qm ipor est regnū ce-

SERMO ·XXI·

Aug. Dñe hic vre hic seca. Item sic negociat vt nō ꝺemnet. ſ optie remuneret. Math. xxv. Euge serue bo. et fi. q̄ in pa. su. fi. sup mul. te. ꝺsti. Item dñatur creaturis et vicijs ꝛ nunq̄m fuit Iob. viij. Semen abrae sum⁹. et nemini seruiui⁹ vnq̄m. Item in dignitate sic honore fungit q̄ nō cōfundit. q̄ in ipis nō eleuat. ſ humiliat. Exemplum de paulo q̄ postq̄ fuit raptus ad celū ꝛ a xp̄o glorioſe ad ap̄latū vocat⁹ dixit. Ego sum minim⁹ ap̄lor⁹ q̄ nō sum dign⁹ vocari ap̄ls. j. cor. xv. Sic etiā magn⁹ patriarcha abraā q̄ postq̄ de⁹ ei locut⁹ fuat dixit. Lo; quar ad dñm meū cum sim cinis et puluis. gen. xviij. Sic mater dei postq̄ angelus ei locutus fuat asserēs eā sup oīa exaltatā vtpote fi; liū dei paritura dixit Ecce ancilla dñi ꝛc. Luce. j. Et q̄ iuxta sniam dñi lu. xmj Omis q̄ se humi. exal. ideo in deo spūs prudentis summe exal tat Esa. liij. Ecce seruus meus eleuabit exaltabit ꝛ sublimis erit valde. Prudētia vo mundi et carnis oīa h facit in ꝺtrariū. Et iō mors est vt dicit apo. ro. viij. Quia solū h vult ditari et delectari. honorari ꝛ do minari. et quid sequat nō curat. et mala pntia fugit. et nō curat incidē in futura. similis equo vmbratico qui ꝑter vmbrā in magnū precipi tiū cadit et saltat. similis etiā cani portanti carnes sup pontē qui ꝑter vmbram carniū resultantem in aqua dimittit carnes vt dicit esopus. Omnia em̄ bona et mala pntia. sunt vmbra futuroꝝ bonoꝝ ꝛ ma loꝝ. Et de hac prudentia et sapientia mundi loquit iaco. in canoni; ca sua. c. ij. d. Non est ista sapientia de sursum descendens. sed terrena animalis dyabolica. Terrena est prudentia auaroꝝ. q̄ vt talpa inuol; uunt se terremis ꝛ optime sciunt terrena lucrari Et tales vocat mūd⁹ valde prudentes. De spūalibus enim nihil vident sicut talpa ex̄t ter; ram non videt lumen. Animalis est prudentia carnaliū. qui sciunt gaudere ꝛ perfrui bonis mundi et vt animalia nihil aliud desiderāt quoꝝ deus venter est. Dyabolica vero est prudentia supboꝝ. qui caute dominat et prudenter sciunt opprimere inimicos. et amicos ac; quirere ita q̄ oppressi ab eis vix possunt perpendere. Tales signifi; cantur p milites pilati qui dicebant christo. Prophetisa. quis est qui te⁹cussit. Luc. xxiij. Et tales mundus sup omnia reputat prudentes. Tales sunt prudentes apud semetipos. de quibus hic loquitur ap̄ls. q̄ sunt prudentes apud mundum. ſ ipi sunt mūdus. j. iob. ij. Omne quod est in mundo. id est. in hominib⁹ mūdi. aut est cōcu. ca. aut cōcu; oc. aut su. vi. Nvltercio dēm⁹ habere prudentiā ad memoriā pte ritoꝝ vt sc̄z memoremur quot mala ꝑter peccata hominib⁹ euenerit vt ab ipis caueamus. et quō deus iustos exaltauit vt ad iusticiam ami memur. Vnde sapiens quidaz. Felix qui ex alieno piculo nouit sibi ca uere. Recordemur em̄ q̄ dyabolus et omnes angeli mali tā nobiles creature ꝑter vnam superbiam de celo sunt ad inferos precipi in per petuum cruciandi ibidem. Primi parētes ad imagīē di facti ꝑter

gulam ⁊ vanam gl̃oriā de paradiſo ad hāc vallē miſerie ſunt expulſi et morte ⁊ miſerijs infinitis cū tota poſteritate ſua addicti. Propter pcm̃ carnis tot⁹ mūdus p̄ter octo aias aquis diluuij eſt ſubmerſus Et pharao cū toto exercitu ſuo et ſennacherib cum centū ⁊ octogita milib⁹ ꝓpter iniurias ⁊ oppreſſiones q̃s huis dei inferebāt pen̄t⁹ ſunt extincti. Et plus q̃z ſexcēta milia filioꝝ iſrael ꝓp̄t incredulitatē ⁊ diffidentiā ꝓſtrata ſunt in deſerto ⁊ diuerſis mortibus interēpta et ſolum duo terrā pmiſſionis intrauerūt. Nōne ꝓpter pcā ⁊ iniuſticias et diuerſos dolos regna et ciuitates deſtructa ſunt. Vbi eſt troya. vbi eſt ē niniue. vbi eſt carthago ⁊ babilon. Apoca. xviij. Cecidit babilon illa magna et facta eſt habitatio demonioꝝ Eccī. x. Regnum de gente in gentē tranſfert ꝓpter iniuſticias et diuerſos dolos. Quid g̃ frēs putamus nos effugē iudiciū dei ſi peccauerim⁹ et tantā neglexerim⁹ ſalutē Ro. ij. Ignoras q̃m benignitas dei ad penitentiā te adducit. Secundū aut duriciā tuā et impenitēs coꝝ theſaurizas tibi iraz in die ire et reuelatōnis iuſti iudicij Ibidē. Ira et indignatio. angustia ⁊ tribulatio in omnē aiam̃ hoīs operantis malū. Sz benignitas dei eſt peccatorib⁹ nociua Eccs. viij. Quia nō pfert̄ cito ꝛtra malos ſentētia filij hoīm̃ ſine abſq; vllo timore ꝓpetrant mala. Similit memorari dēmus quō deus iuſtos exaltauit vt eos imitemur. ℣ O Nōne ioſeph factus eſt dñs egipti q̃ cuſtodiuit mandatū. Nōne moyſes ꝛſtitut⁹ eſt deꝰ pharaonis et dux ſup ꝓp̄m dñi. q̃ negauit ſe eſſe filiū filie pharaonis magis eligens afflīgi ꝓ populo dñi q̃z terrene iocunditatis peccatū habere Heb. xi. Nōne dauid paſcens oues factus eſt rex ſup ꝓp̄m dñi ꝓpter ſuā manſuetudinē. Quid dicā de apīs piſcatoribꝫ q̃z oſſa reges et impatores cū magna reuerētia oſculant Cariſſimi nūq̃d manus dei eſt abbreuiata. et nō magis extenta imo eſt extenta Sic ergo opemur vt illi⁊ ſic exaltabimur. ſeq̃mur opa et ſeq̃nt nos p̄mia Et nō ſimus ut cattus q̃ vult piſces ꝛmedere et nō vult tangē fluuiū. Dic̄ aug. ꝙ deus ad iutoꝝ nr̄ nō adiuuat niſi volentē ⁊ nitentē ſe adiuuare Eph. v. Surge q̃ dormis. exurge a mortuis et illu minabit te xp̄c ℣ P Et nota ꝙ prudentia quā habē ⁊ docē dem⁹ qubuſdā aialib⁹ ꝛpatur. Et primo p christū ꝛpatur ſerpenti Mat. x. Eſtote pru. ſicut ſerpentes Cuius prudentia in quattuoꝝ apparet Nā ſerpens caput abſcōdit. ꝙ eo cetera mēbra exponendo. In arto foramie ſe ponit vt veterē abiiciat pellē. Ne incantorem audiat vnā aurem ad terram figit et aliam obturat cauda. Propter inimicicias quas habet cū homine in cauernis ⁊ in deſertis habitat. Sic et nos caput noſtrum. i. christū ſumme cuſtodire debemus. ne p peccatum abſcidamur ab eo. quin poti⁹ morti nos tradere debemus. quia per talem mortem in perpetuum viuemus Luce. xvij. Qui pdiderit aiam̃ ſuam. id eſt. vitā ꝓpter me inueni et eam Itē in arto foramine ponē nos debem⁹ ut veteris hominis et

cōuſatōis pellē deponam⁹ Eph·iiij·Deponite uos ſm p̄ſtīā ꝓuer
ſatōz veterē hoīnē Mat·vij·Cōtendite īntrare p angulſtā portā·q̄
arta eſt uia q̄ ducit ad uitam·Item ne pſuaſiones dyaboli audiamus
vnā aurem cauda·i·memoria mortis obliuiſcē debem⁹·i aliā terra·id ē
ꝯſideratōe ꝓpie fragilitatis·ꝯſiderātes ex q̄t et quantis pōt hō pire
Qui em̄ caſtꝝ ſuū luteū ſentit guerrā mouē nō audet·Item ꝯgnoſcen
tes īmicicias q̄s cū mḋo habem⁹·et qūo nos pſeq̄ nō omittit·uirta
illud ioh̄ xv·ſi me pſecuti ſunt et vos pſequent·dēm⁹ exite de mūdo·
Eſa·lij·Exite de mḋo ꝓpe meus· Ecce prudentia quā habē debem⁹
ꝯparat p ſalomonē quattuor aialibꝫ·Vñ ait p̄u·xxx· Quattuor ſunt mi
nima terre·i ipa ſunt ſapientiora ſapiētibꝫ·Formice ꝓpls īfirm⁹ q̄ pre
parat īm meſſe cibum ſibi·Lepuſculus plebs īualida que collocat īm
petra cubile ſuum Regem locuſta non habet·et egredit vniuſa p tur
mas ſuas Stellio manibꝫ nitit i moratꝝ īm edibꝫ regū·Iſta q̄ttuor ſibi
ter nos facere dēm⁹ ut īm ꝯſpectu dei prudētes nos ſim⁹ Nam tēpe
meſſis·qḋ eſt tota vita p̄ſ·dēmus vt formica fructꝰ bonoꝝ operuꝫ
ꝯgregare·vt īnde īm fuſca vita paſcamur Ecc·ix·Qḋcunq̄ pōt manus
tua facē īſtanter opare·q̄ nec opꝰ·nec rō·nec ſapiētia·nec ſcīa erunt
apud īferos· q̄ tu ꝓperas Apoc·xmj·Opa em̄ il·ſe·il·Item ꝯſiderātes
noſtrā fragilitatē et modicā noſtrā vtutē·vt lepus īm petra xp̄o ſpez
noſtrā locare debem⁹·vt īm eius vtute aduerſa ſupemus i bona ope
remur·et p̄mia ꝯſeq̄mur·Phil·mj·Oīa poſſum īm eo q̄ me ꝯfortat
Eſa·Qui ſperāt īm dño mutāt fortitudīnē aſſumēt pēnas vt aq̄le cur
rent i nō laborabūt Hiere·xvij·Bñdictus vir q̄ ꝯfidit īm dño·i erit
dñs fiducia eius·Item p deſideriū eternoꝝ ſaltare verſ⁹ celū vt locuſte
dēm⁹·ſ ſtatim dēm⁹ ad terrā reflecti p paucoꝝ meritoꝝ i fragilitā
tis noſtre ꝯſideratōnē·Qui em̄ ſaltat eleuat īm altū·i ſtati reflectitur
verſus terrā·Sic nos facē dēm⁹ Exemplū de pauone q̄ reſpiciēs ſibi
pedes ſtatim humiliat deponēs alas·Item ꝯſiderātes q̄ multa natura
lia ſcz īgeniū doctilitas i multa alia bona mundi nobis deſunt quib
tanq̄z alis ſi ea haberem⁹ volare poſſem⁹·q̄ oīa ꝫ ſunt hoīmi data
ut vſus celū volet et facilius tendat·debemus manibꝫ nitī i īm domo
regis etīm morari·Aug·Surgūt īdocti et celū p̄ regnū di rapiūt·et
nos cū doctrinis noſtris īm īfernū dimergimur·Et ꝓpterea dic apo
ſtol⁹·j·cor·vij·Vnuſquiſq̄ īm ea vo·q̄ vo·eſt pma·Tot⁹ em̄ mundus
ꝯfundit īm eo q̄ vn⁹ dic·O ſi eſſem religioſus ſic facerē·Alius O ſi nō
haberē vxorē aut filios ſic facerē·i ſic de alijs·i nullus eſt ꝯtentus ſta
tu ſuo·Oēs em̄ īm quocunq̄ ſint ſtatu poſſunt benefacere· et i domo
regis etīm morari·q̄ ſtellio manibꝫ nitit et morat̄ īm domibꝫ regū·
Simus g̃ ꝯtenti ſtatu vocatōis nrē i īm eo nitamur aias nras ſaluare
q̄ īm q̄cunq̄ ſtatu hō ꝯtentat bñ eſt ſibi·i īm q̄cunq̄ nō ꝯtentat male eſt
ſibi Multa aūt alia ſunt q̄ ad prudentiā nos īuitant i prudentiā nos

docēt Et sic ptz ꝑmū Scdō nos monet ad id qđ est magne ꝓfectōis vt scz nulli malū ꝓ malo reddētes·pacē cū ímimicis hēam⁹ Qđ nos docet duplicit facé·s·víndictā nō req̄rēdo·ꝛ qđ ē pfecti⁹ múriā non repellendo ibi·Nō vosmetipos defendētes Dic̄ g̃·Non sitis alicui reddentes malū quicj vel alicui⁹ pene ꝓ malo vobis ab eodē illato·pú·Non dicas reddā malū ꝓ malo·expecta dn̄m ꝛ liberabit te Sed mag̃ sitis ꝓuidentes bona facé et nō mala reddé·nō tm̄ coꝛā deo q̄ ímtus videt·ꝫ etiā hoibꝫ Coꝛā do dēm⁹ bona ꝓuidé triplicit scz ím cogitatōne vt sit mda Mich·vij· Ve vobis q̄ cogitatis ímutile·In affectione vt sit sancta Leuí·xj· Sācti eritis qm̄ ego sanct⁹ sum Et ím íntētione vt sit recta Mat·vj· Si ocul⁹ t·sim·fu·to·coꝛ·t·lu·erit ·Sitit coꝛā hominibꝫ etiā triplicit scz ím habitu ne sit notabil Aug· Nō sit notabil habitus vī·In locutiōe ne sit iꝛrōnalis Sermo em̄ ē nūci⁹rōis Et id̄o sine rōe ꝓferꝛi ñ dz· Vñ ím solū hñtibꝫ rōz muemit ꝓmo·Et id̄o de oī vbo ocioso merito hoies sunt rōz reddituri·vt dr mat·xij· Et ím opatōe ne sit reꝓhensibilis Eph̄·v· Videte quo caute ambuletis Et ita ꝓuideatis facé bona·q̄ si fieri ꝑt aliq̄ decenti mō sitis pacē hñtes cū oīnib⁹ hoib⁹·ꝛ h q̄ztū ím vobis est· Aliq̄n em̄ nullo mō fieri ꝑt·ꝑs· Cū his q̄ od·pa·erpa·cū lo·illis impug·me·g̃· Heb·xij· Pacē seq̄mím cū oīnib⁹ et sctīmo mā·sine q̄ nemo videbit deū Deinde cum dic̄ Nō vosmetipos defenmonet ad id qđ pfecti⁹ est·s·vt múria ñ ꝓpulset ꝫ magis sustineatur Et h ē· Nō sitis vosmetipos defen·Mat·v· Si q̄s pcus·te ím vnā ma·pei ꝛ al·Scz date locū ire scz vos pseq̄ntis ꝛ affligētis·qđ fac̄ q̄ aduersariū pmittit facé qđ vult Ecc̄·vnj· Ne stes ꝛ faciē ꝛtumelioſi·floc cadit sub ꝛsilio Vel date locū ire di vt ipe adúsarios ꝛ múriātes pūiat Si em̄ vos pumitis eos de múria uobis illata·nō relinq̄tis locū do vt eos puniat ím die ire·i·ím die údicij Et nota q̄ vt dic̄ augu·nō p̄cipit h apl's vt sancti nolínt víndicaé cū scptū sit apoc̄·vj·vsqueq̄ dn̄e úisse et verax nō vīdicas sangnez nostꝝ q̄ effusus ē·ꝫ p̄cipit vt ñ se vīdicent ꝫ relinq̄nt víndictā ire di Quid g̃ ímtest ínt scm̄ ꝛ pctoꝛē cū vtq̄ víndictā uelit·ubi ē illd· Diligí·ími·vestros bñfacite h·q̄ vo·od·mat·v· Et dicendū q̄ sanct⁹ hō magis cupit coꝛrigí ímmicū q̄z puníri· ꝛ cū deū pumit nō delectať de pena ímmici q̄ nō odit eū·ꝫ de ústicia dei·Et q̄ deū diligit·h ei placz qđ deo Et sci d̄ celo petūt vīdictā d̄ ímmicis ñ vt delectēť ím pēa ímmicoꝝ ꝫ d̄ usticia dei·ps·Letabit ústus cū uiderit uíndictā Pctoꝛ āt econúso·q̄ solū uult pūíri ꝛ uexari ímmicū et decoꝛrectōe ñ curat ꝛ delectať d̄ pēa ímmici ꝛ ñ ī iusticia di Sic g̃ date locū ire di q̄ ipe pūiet Scptū ē ei mihi uīdictā ꝛ ego tribuam·d·dns ím pú·fm lrām septuagínta ínterptū vt dicit glo·Nostra aūt transtio hēt·Ne dicas reddā malū ꝓ malo·expecta dn̄m ꝛ liberabit te·Et sic pz scd̄m· V Tercio monet ad illud qđ est marie pfectōnis·ꝛ sub cōsilio cadit vt scz bona ímmicis p̄beamus·Et h est·Si esu·ím·t·ci·il·si

po·da·il· Esa·lvnj· Erāge esu·pa·tu· Matħ·x· Qui de·vni·ex mi·m·po·
aq̄·f·a·d·vo·q·reci·m·ſ· Et rōnem reddit hui⁹·qz inimic⁹ p hoc ad cari·
tatē iflamabit·ꝛ ꝺ inimico efficiet amic⁹ ꝑú·xvj· Cū placuerit dño vie
bomínis ínimicos ei⁹ ꝛuertet ad pacē· Et hoc ē· Hoc faciēs carbones
ig·ꝛgre·ſup ca·eius·ı·feruentē caritatē q̄ ignis eſt ꝛgre·ſup caput·i·
ſup mentē ei⁹·q̄ eſt caput anie· Ꝺ ē occaſiones et q̄ſi matias diúſas da
bis ei vt ad caritatē q̄ eſt ignis inflamet· Lu·xij· Ignē veni mit·in ter
ꝛ ꝺ·caritatē·ꝛ q̄ꝺ volo niſi vt accendat· Hi ſunt carbones vaſtatozes
igniti q̄ ꝛſumūt omnē rubiginē pctōꝝ· Et ſic ptz terciū· ¶ Quarto
ſubinfert generale documentū quō in oī malo nos hēam⁹ dī· Noli
vinci a ma·ß vin·in bo·ma· ¶ Hoc pōt intelligi vnj modis ſm qꝺ
malū octo bz facē·ſcz cozrūpe·debilitare·meritū auferze· excecare·toz
mentare·impfectū oñdere ·ꝛtriſtare·et deozſum trahē· ¶ Dzio ſm
ſenſum litere vt ſcz primus non ſupet nos malo ſuo·nec cozrūpat fa:
ciēdo nos malos ſic ipe ē·ß nos vincam⁹ bono nrō malū primū·faci
endo ipm bonū ꝛ ad bonitatē trahēdo·i·pe·ij· Cōuerſatōz vrāz inter
gentes hntes bonā·vt in eo q̄ detractāt de vobis tanq̄m de malefa·
ctoribꝫ·ex bonis opibꝫ vos ꝛſiderātes glozificēt deū· Sic vicit cecilia
ſponſum ſuū valerianū·et mater ſancti aug·ipm auguſtinū· ¶ Secꝺo
vincim⁹ in bono malū·q̄ ipm malū ꝛuertit nobis in bonū· Qꝺ fit q̄
ſum⁹ in caritate fundati· Ro·vnj· Dili·de·oīa coop·in bonum Glo·
etiaz malū p occaſionē·vt q̄ poſt malū·ꝛ ꝑt malū qꝺ q̄s fecit caden
ꝺo a caritate poſtea fozti⁹ reſurgit ꝛ feruenti⁹ bonū opat·vt dic apo·
ad ro·v· Vbi abū·de·ſup·ı g· ¶ Tercio q̄ in ipo malo qꝺ volebat p
impatientiā nobis auferze meritū·p patientiā meritū augemus ·et in
malo qꝺ volebat nobis auferre animā fozti⁹ animā poſſidem⁹ mat·
xxj· In pa·ve·poſ·ami·ve· Quantūcunq; em calefaciat et ferueat ignis
ſi olla eſt plena aqua·non frangit· Quantūcunq; em ſeuiret ꝛtra vin
centiū mund⁹ tñ vincenti⁹ p patientiā vicit mundū·et plus potuit ſu
ſtinere q̄z mūdus inferze· ¶ Quarto q̄ p malū qꝺ volebat p ſuo fu:
roze mentē excecare et rōnez obfuſcare·iuxta illud ps·ſupcecidit ignis
ſcz tribulatōnis ꝛ anguſtie et nō viderūt ſolez·nos illuminamur· Qꝺ
fit q̄ credim⁹ nobis mala euenire vt a dño cozripiamur·ne cū ꝟ mū
ꝺo dānemur·vt dicit apl's ad coz·Miere· Per oīe flagellū et doloze
erudieris hieruſalē· Sic fuit illuminat⁹ dauid qui dixit angelo pcutiē
ti populū· Percute me·ego ſum qui peccaui·j·re·xiij· ¶ Quinto q̄
per ipm malum quod volebat nos tozmentare et penam irrogare·
penas exoluimus peccatoꝝ·vt quādo p famē et ſitim·calozē et frigus
et alia mala pene q̄ in pnti patimur·a penis abſoluimur pctōꝝ Heb·
xj· Circuierunt in melotis in pel·capzi·egen·an· Sic exoluit apoſtol⁹
in malis q̄ ſibi euenerūt penas peccatoꝝ ſuoꝝ· ¶ Sexto q̄ in malis
nō ſolū purgamur a penis pctōꝝ·ß etiā ꝑficimur ſic auꝝ in fornace·

Sap̄·nj·Tanq̄z auꝝ ín foꝛ·ꝑba·elec·dñs·Mala eñ ꝛtrariū volūt facé ſcz hominē ínfirmare et ímpfectū oñdere·Et ħ ē qđ ſathan dicit iob·x Mitte manū tuā et tāge cuncta q̄ poſſidet·Et ídem·Tange os eíus et carnē·ꝛ tunc vidébis q ín facié bn̄dicat tibi·i·tūc apparebit q nō ſit pfectus·et q nō ſit bonus realiter ȝ apparent·Sȝ iob vicit ín bono malū q ín ıp̄is malis pfectus apparuit·V/Septio qñ nō ſolū mala patient toleram⁹·ȝ etiā gloꝛíamur et letamur ín ıp̄is malis que nos pꝛemūt Ro·v Sed ꝛ gloꝛíamur ín tribulatōníbꝫ Act·v·Ibāt apl̄i gau·a ꝛſp. ꝛci·q·díg·ha·ſunt ꝑ no·ie·ꝛtu·pa·Mala eñ habēt ꝛtriſtare et ído dū ín eis letamur nō vincimur a malo·ȝ vincimus ín bono malum· Octauo qñ p ıp̄a mala q̄ patimur ad regna celoꝝ puenim⁹ Mat·v· Beati q̄ pſe·pa·ꝑt ú·ꝛc·Beati eritis cū ma·vo·ho·Omnis eñ res tēdit ad locū ſuū·locus aūt ꝛ fons oím maloꝛum eſt ínfern⁹·vbi vmbꝛa moꝛtis ꝛ nullus oꝛdo·ȝ ſempiternus hoꝛroꝛ ínhabitat·iob·x·Et ídeo oīne malū ínquantū malū trahit deoꝛſum Dū g̊ ín malis et p mala tēdim⁹ ſurſum ín celo·recte vincim⁹ ín bono malū·et non vincimur a malo·Cū g̊ oís medicīa fiat p ꝛtrariū q ꝛtraria ꝛtrarijs curant·tūc nō vicimur a malo ȝ vicim⁹ ī bono malū·qñ ꝛtrariū opamur qđ bēt facé malū·et ad ꝛtrariū imus ad qđ hȝ ducere malū·Et ſic pȝ quartuꝫ

Dominica tercia·de euangelio·Sermo·xxij·

Ascendente ieſu ín nauiculā ſecuti ſunt eū diſcipuli ei⁹ mat· vnj·Ieſus vt ver⁹ hō hūana opa fecit·ído ad tranſeundū de vna pte ſtagní ad aliā nauicula índiguit·nauiculā aſcendit·ꝛ ín nauicula obdoꝛmiuit·ȝ vt ver⁹ deus creaturis impauit et obedierūt ei et nulli⁹ opus habuit·Et iō ínq̄ntū chꝛiſtus erat deus nō índigebat nauí·ȝ nauis índigebat chꝛiſto ne ín fluctib⁹ ſub mergeret qđ p effectū poſtea patuit·Nec etiā ínquantū ds doꝛmiuit nec dormitauit·p̄s·Ecce nō doꝛmi·nec doꝛmi·qui cuſtodit iſrael·De hac g̊ materia p̄ns euangelíum exꝛtat·In q̄ q̄dem euāgelio q̄nq̄ ponit ſummarie euāgeliſta·Pꝛimū eſt ieſu et diſcipuloꝝ ei⁹ ín nauiculā aſcēſio ad tranſfretandū·In p̄ncipio euāgelij·Scdm eſt maris ꝛ fluctuuꝫ ꝛcitatio ad nauigātes et nauiculā ſubmergendā·ibi·Et ecce mo·ma·fac· eſt ín mari ita vt na·op·fluc·Terciū eſt ieſu a diſcipulis excitatō et eorundē ad ıp̄m depcatio ad piculū euadendū ibi·Et acceſ·et ſuſc·eū di· Dñe ſal·n·p̄imus·Quartū eſt ieſu digna ícrepatio·ꝛ ad mare et ventos eíuſdē imperiū ad tranq̄llandū ibi·Et dixit eis·Quid timidi eſtis mo·fi·et ſur·ímpa·ven·et mari·Quíntū eſt hominū exītiū ín nauí admiratio·et ptātis ieſu ꝛfeſſio ad oīa coercendum ibi·Pꝛoꝛo ho·tam naute q̄z apl̄i vt dicit glo·mirati ſunt dicētes·Qualis ē hic·q ꝛ venti ꝛ mare ob·e·Quāuis oꝛigenes díc q nō apl̄i mirati ſunt·ȝ hoíes quoꝝ

erat nauícula qui cū ipís erāt· Primo ꝙ ponit ihesu ꝛ discipulo⁹ ei⁹ in nauículā ascēsio ad transfretandū· Et ꝟ est· Ascēdēte ihesu in na· vt s· de vna pte stagni vel laci ad aliā trāsiret· secuti sunt eū discipuli e⁹· cū eo ad eundē locū ire volētes· Quāuis em̄ potuiſſz sup mare ambulasse sicut alia vice fecit vt pz mat· vj· quarta aūt vigilia noctis venit ad eos ambulās sup mare· tn̄ voluit naugio ad illā terrā venire· qz nūc hūa na· nūc diuina opa oñdebat· ut se vez deū ꝛ vez hoiez ꝛpbaret et vt daret nobis exemplū qz in his q̄ possum⁹ opari p nos nō dēm⁹ tēpta re deū diuine ꝓuidentie nos ꝛmittētes ꝛ nihil penitus opantes Nā chriſtus nō volauit ſ cū alijs nauigauit· Sic et nos dēm⁹ in mari hu⁹ seculi nauigare et remos accipe et bona opari· Multi volunt solū vo lare ad celū et nihil volunt opari in terra· Cōtra quos apl's· ij· thessa· inj· Qui nō vult opari nō māducet· Litera plana est quia hoc euange lium hiſtoriale est et nō doctrinale·

Moralitas·

Moraliter aūt ad instructōz nostrā duo ꝟ videam⁹· s· q̄d p nauícu lā ꝛ quid p mare gficeť· Circa primū sciendū qz p hāc nauí culā tria signficanť· s· ecclesia· religio· crux xpi· Notandū ꝙ qz xpc hāc triplicē nauē ascēdit· Et similit discipuli eius· Et oīs pfecte vúes et ad portū eťne salutis desiderās venire· eandē triplicē nauē ascendé debz scz nauē ecclesie· nauē religionis· ꝛ nauē penitētie· i· crucē pnie· Nā et ecclesia militās· ꝛ religionis stat⁹· ꝛ crux pnie p nauē pñt intelligi·

Prima nauis est ecclesia militās q̄ rōne figure nauis p nauē ꝛgrue ō signať· Nā sicut nauis in capite et in cauda est arta ꝛ in medio lata· sic scā ecclesia in pncipio fuit arta· Exemplū de scō marcello papa q̄ mul tis ānis fuit deputa⁹ ad custodiā aialiū· Et beat⁹ vrban⁹ papa mťto tē pore in sepulcris martiz latitauit· Heb· xj· In solitudinib⁹ errantes in mōtib⁹ ꝛ spelūcis ꝛ in ca· ter· Sibi in fine tpe ātichristi erit valde arta Quia vt dr mat· vij· arta est via q̄ ducit ad vitā· et ampla q̄ du· ad pdi· nō in pmitia ecclesia plati multi saluabanť et sanctificabanť et mō multi damnāť et pauci sanctificanť· Hāc nauē xpc intrauit tanqz dñs et naucler⁹ qñ de scēdit in vtez vgimalem· tūc em̄ pmo fuit de eccia militāte· Nos aūt ī hāc nauē intra⁹· qñ sup a quas baptismi natam⁹· Manat em̄ ſ nauis in magno pelago grāz ꝛ donoz spūssancti· Et nō nō possum⁹ ad eam ascēdere misi sup aqs natando· Christ⁹ ať hāc nauē intrādo descēdit· qz mmorat⁹ paulomin⁹ ab angelis in eā intrauit· vt dicit ps· Nos ať hāc nauē intrādo multū ascendim⁹· qz in filios dei adoptamur· Iob· j· De

dit e·po·f·d·fi·Et qz vt dictū est xp̄c ē huⁱ⁹ nauis dñs et naucler⁹ ido
q̄n ip̄am in baptismo intram⁹ ei⁹ fidelitatē iuramus·et dyabolū et oēz
aliū dñm abnegam⁹·Qd facim⁹ cū dicim⁹ in baptismo·Credis i deū
et dicit baptizand⁹ credo·Abrenūcias dyabolo ⁊ pōpis eius et rndet
abrenūcio·Nā vsq; tūc tanq; filij ire ad dñiuz dyaboli spectabamus·
Hec nauis fuit figurata p archā noe·ad quā ois q̄ intrauit fuit salua
tus·⁊ q̄ nō intuit perijt ⁊ suffocat⁹ est·Sic q̄ hāc intrat saluat·et q̄ nō
intrat dānat·Mat·xvj·Qui credi·⁊ bap·fu·sal·e·q̄ vo nō cre·Idem·In
h tñ differt h ab illa·Quia vt dic̄ chr̄is·in illā lup⁹ intuit·⁊ lup⁹ exiit·
hō intrauit et hō exiit·nihil em̄ in illa mutatū ē·Sz in hāc hō intrat
lupus·et fit ouis dei·intrat hō et fit filius dei·et iō extūc dr̄ christian⁹
filius christi·Et nota figurā·Nā noe misit foras archā corui·sic christ⁹
misit dyabolū ext̄ eccl̄iaz·Iob·xij·Nūc pnceps huius mdi ei⁹cie⁊ foras·
Itē noe misit columbā q̄ rediit ad archā ferēs ramū olive viretibz fo
liijs·vt p3 gen̄·viij·Sic ds pater emisit filiū p mortē qui rediit p resur
rectōz portās ramū oliue·i·pacē dei·et iō ait·Pax vobis·Io·xx·Vire
tibz foliijs·i·cū gt̄ijs et domis spūssancti·Et iō ait·Accipite spm̄sanctū
Hec est illa nauis de q̄ salomō p̄u·iij·ait·Facta est q̄ nauis institoris
delō·p·pa·f·Nā xp̄c venit in eccl̄iaz q̄i institor et q̄i negociator q̄r·bo·
mar·scz aias hominū p̄ciosissimas margaritas·Mat·xiij·Simile ē re
ce·ho·neg·quer·bo·mar·Que nauis de lōge panē nostrū·i·christū por
tauit scz de celo Io·vj·Ego sum panis viuus q̄ de celo descēdi·Mira
bil⁊ at̄ institor christus in hac naui fuit·qz dedit deitatē·et accepit hūa
nitatem·De p̄mo·j·iohā·iij·Videte qualē caritatem dedit nobis deus
vt filij dei nominemur et simus·De scdo iohā·j·Verbū caro factū est
&c·Dedit diuitias et accepit pauptatē·De p̄mo lu·xxij·Ego dispono
vobis sic dispositit mihi pater me·regnū vt ed·et bi·sup mē·m·i reg·
m·&c·De scdo·ij·cor·viij·Qui cū esset diues eg·xp̄t n·eff·est Et bre
uiter dedit omnia sua bona et accepit omnia mala nostra·De p̄mo Ro
viij·Quō nō et cū il·omnia no·do·De scdo heb·iij· Temptatū at̄ per
omnia·Propt qd cantam⁹·O admirabile dmerciū creator ge·humāi
cor·su·de vir·na·dig·est·&c·De hac at̄ naue dicit chr̄is·Nauigat eccl̄a
instructa fidei gubernaculo·felici cursu p huius seculi mare hīs deuz
gubernatorē·angelos remiges·choros portās oim sanctoy·erecta
in medio ip̄a salutari arbore crucis in q̄ euāgelici fidei vela suspendens
flāte spūscō ad portā padisi et securitatē q̄etis et̄ne deducit R
Vbi si bn̄ aduertimus octo de hac naue dicit Primo qz h seculum
mare tēpestu osum valde hēt nauigare·et iō valde timendū est et cuz
cautela eundū Eph·v·Videte quō cau·am·Bern̄·Nusquā ē securitas
o frēs·neq; in celo neq; in padiso·multom̄us in mdo·In celo ange
lus cecidit sub p̄tia deitatis·Ada de paradiso de loco voluptatis tu
das in mdo de scola vitatis·Discipuli et fuerūt in piculo in p̄tia xp̄i

vt hic ptz· Secdo oñdit q̄ hēt deū gubernat oꝛē cui mare ⁊ venti obe-
dúnt· Et iō multū ꝛfidendū est· Vnd̄ a sanctis dꝛ q̄ hec nauis potest
ꝛcuti ꝫ nō ſubmergi· q̄ xp̄c ſemp est ibi eā gubernād̄o Matħ· xxviij·
Ecce ego vo· sum om· die· vſq; ad ꝛſu· ſe· Qui et ſi aliq̄ñ videaꝫ doꝛmi
re· tñ puigilat et nobiſcū est· Eſa· xliij· Cū ptrāſieris p aquas tecū ero·
et flumia nō operiēt te· Tercio oñdit q̄ angelos hz remiges q̄ eā ínꝫ
fluctus huiꝰ ſeculi cuſtodiūt· et deducūt· p̄s· Angelis ſuis mandauit
de te· ꝛc· Et iō multū gaudendū Phił· mj· Gaudete ín dño ſp ite hz di-
gau· Quarto oñdit q̄ hz chꝛos ſanctoꝝ poꝛtare q̄ ſunt ommí virtute
plení· et iō libēter íntrādū· q̄ cū ſancto ſanctꝰ eris· vt dicit p̄s· Quito
dicit q̄ arboꝛ iſtius nauiſ est ſalutifera crux xp̄i· q̄ ſtat ſp erecta tanq̄z
arboꝛ· extēſa tāq̄z artemo· ad p̄tegendū· et iō ſub ip̄a manendū· q̄ de
ip̄a mirabilis vtuſ emanat· ita q̄ q̄cunq; ſub ip̄a manet· a nullo pt̄ ledí·
Qd̄ figuratū fuit ezech· ix· Vbi viro volēti pcutere hoies cíuitatis· mā
datū est q̄ nullū pcuteret ſup quē vídeꝛet thau· id ē· ſignū crucis Sex
to dicit q̄ nauis iſtiꝰ vela ſunt carte euangelioꝝ q̄ ſunt plene verbis
chꝛiſti ſcp̄tis· ſicut plenū est velū aere ⁊ vento· Verbū em̄ nihil aliud
est niſi aer foꝛmatꝰ ín gutture loq̄ntis· Iſta em̄ vela plena ſunt flatu·
id ē· vbis xp̄i q̄ nos docēt q̄ via· q̄ñ quō· et quo ſit eundū· Et iō ſunt at-
tentiꝰ audiēda· Eu· xj· Beati qui au· v· dei et cu· illud· Septimo dicit· q̄
ſpūſſanctꝰ eā ducit· Ioh· iij· Spūs vbi vult ſpi· Et iō vbi est impetus
ſpūſſancti illuc et ſtati est eundū· Vñ ezech· j· de illis ſanctis aíalibꝫ p
q̄ viri euāgelici deſignanť dꝛ· Vbicūq; erat impetꝰ ſpūs illuc gradie-
bant et rote· Secure g̃ ad impetū et motionē ſpūſſancti nauígemus
q̄ ip̄e ad poꝛtū felicitatis eťne nos ducet· vt octauo ⁊ ꝛcluſiue ín p̄di-
cta autoꝛitate dꝛ· p̄s· Spūs t· bo· d̄· m· ín ter· re· In q̄ poꝛtu ⁊ ín oī pace
⁊ opulētia q̄eſcemꝰ Eſa xxxij· Sedebit ppł̄s meꝰ ín pulcritudíne pacis
et ín tabernaculis fiducie et ín req̄e opulēta· Scda nauis ē religio q̄
ꝛgrue dꝛ nauis· q̄ tria q̄ ſunt ſubſtātialia religionis· ſcz obediētia· cō-
tinētia ⁊ pauptas· excellēter reperiunť ín naue· Ibí em̄ est obedientia
p̄mpta· ꝛtímentia magna· ibi em̄ quiq; ſceleratí ꝛtíment· et pauptas
ſumma· q̄ est ibi nihil niſi qd̄ deforis apporťat· Hāc nauē chꝛiſtꝰ íntra
uit dū ſtetit ín mdo· Nā ſubſtātialia religionis pfectiſſime obſua uit
Quia vſq; ad moꝛtē fuit obediēs· Phił· ij· Exínaníuit ſem· fa· ob· vſq;
ad· moꝛ· Virgínitatē ⁊ ꝛtímentiā ín ſummo g̃du ſeruauit· ita q̄ nec p̄-
mos moꝰ habuit vel aliquā cogitatōz carnalē· Et nota q̄ chꝛiſtꝰ habu
it ita caſtos moꝛes q̄ nunq̄z fuit de aduerſarijs de hoc notatꝰ vł̄ accu
ſatus· vel ínſamatus· vel ín ſuſpitōe habitꝰ· cū de multis alijs ſint ínfa-
matus· Et tñ cū mulieribꝫ ꝛuerſatꝰ est· et a peccatrice tangi ſe pmiſit·
et cū maría et martha frequēt est hoſpitatꝰ· et magdalenā a multis de
effuſione vngenti moleſtatā defendit ⁊ ꝛmendauit· Pauptatē eť vo-
luntariā ín ſummo gradu ſeruauit tanq̄z penitꝰ nihil hñs· Matħ· viij·

Vulpes fo.hñt ꝛc. Propterea fuit religiosus. qz fuit nazareus que in veteri tes ta. queda religio erat. Et iō cū barba longa ꝛ capill' depim gīt. Vñ ipe fuit caput et institutor oīm pfectōis ꝛ religiōis Illud ei scīm collegiū apl'oꝝ instituit cui nec pus nec postea aliqd aliud potuit in sanctitate et oīi pfectōi eqpari. qz in ipo oīa ꝛsilia fuerūt plena rie obſuata. Et nota qñ apli intuerūt illā nauē ad xpm sequendū. reliquerūt aliā nauē scz cupiditatis. Mat. mj. At illi relictis ꝛtinuo retibus ꝛ naui secuti sunt eū. Sic em cū naui religionis nauigat ad celum. sic cū naui cupiditatis nauigat ad infernū. S Dicit aūt cupiditas nauis ꝛpter tria. Primo qz sicut nauis stat sup aqs et non impleť. sic cupiditas stat sup diuitias ꝛ nō impleť. ꝛ sp sitit. Ecc. v. Auar⁹ nō implebit pecunia. Scdo qz sic nauis fit cū magno labore. custodit cū magno timore. ꝛ pdit cū magno dolore. sic auar⁹ cū magno labore ꝛ multis incōmodis adquirit diuitias ꝛ p ipis acquirēdis vt aranea se euscerat ꝛ ꝛsumit. Sap. v. Ambulauim⁹ vias difficiles. ps. Anni nostri sicut aranea meditabunť. Itē cū magꝝ solicitudine et timore ipas diuitias custodit. Iob. xv. Sonit⁹ terroris sp est in auribꝫ ei⁹. et cū pax sit insidias suspicať. Boe. Tu q nūc gladiū quecunqz ptimescis si hꝫ vite callē vacu⁹ viator intrasses coram latrone cātares. O pclara mortalium opū beatitudo quā cū adept⁹ fuis secur⁹ esse desistis. Itē cū magꝝ dolore eas amittit. qz vt dicit boe. Infelicissimū gen⁹ infortunij ē pus fuisse felicē et postea infelicē. Et iō diuitie dicunť spme ab ipa vitate luce. viij. qz cogitatōnū suaꝝ aculeis mentē lacerāt et in acqrendo ꝛ pdendo. vt dicit gre. Tercio cupiditas dr nauis qz sicut naui de tāto lucro et de oīmbꝫ mercibꝫ nihil manet nisi feces et sentina. ita auaro de oībus bonis suis ꝛ rebꝫ nihil remanet nisi tormēta in inferno ꝛ putredo vermiū in fouea Auaro em oīa auferūť in morte. Nā diuitias auferūt ꝛsanguinei. corp⁹ ꝛmedūt vmes. animā asportat dyabol⁹ Nihil ḡ remanet ei nisi cruciat⁹ infernalis. Et iō multū est flendū in morte pctōris. cū oīa pdat Miere. vj. Luctū vni. fac ť. plā ꝛc. Tercia nauis ē crux xpi q dr nauis qz xpm portauit. T Et qz sicut in naui bñ onerata maxime q de oriēte venit sunt optima queqꝫ. ita in cruce oīa bona inueniūť. Qui a vt dic aug. nullū exēplū bonitatis et pfectōnis abest a cruce. imo tota vita nra in cruce pt informari. Oēs em vtutes apparēt in cruce. Propt qd dicebat apo. ad gal. vj. Mihi absit gloriari nisi in cruce d.n. ꝛc. Nā pmo ibi apparet maxima caritas ex pte tris q vnicū filiū suū morti tradidit ꝛpt seruū redimendū. Scdo apparet magna fides ex pte vginis gloriose q morientē filiū sp deū credidit. Tercio apparet magꝝ spes ex pte latronis. q in quenda pforatū denudatū crucifixū tanqz in vey deū regē celi sperauit. Propter qd nō immerito audiunt hodie me. er. in pa. lu. xxiij. Quarto apparz maxima prudētia ex pte spūssancti q sic sapienter decepit lucifer absconden

deitatē sub humanitate tanq̄z hamū quē piscator abscōdit sub vme· ꝛ sic cepit ꝛ pcussit eū Iob·xxvj· Prudētia eius pcussit supbū· In eodem xl· Nūq̄d capiē leuithan hamo· Quinto apparet magna ūstitia ex pte christi· q̄ vt ūsta fieret satisfactio factus ē hō ꝛ mortuus in cruce· Vt sicut hō in ligno peccauerat ita hō in ligno satisfacerz· Et sic pctm̄ hominis fuat infinitū ad oēs pdendū· ita meritū hominis eēt infinitum ad omēs saluandū· Et sic ūstitiā magnā exercuit in cruce sup corpus suū· p ūsta satisfactōe peccati hoīs· Sexto apparet magna tēpantia ex pte deitatis xpi sm quā xpc etiā in cruce fuit beatus· et tn̄ ita fruebaē bītudine q sm humanitatē maxime patiebaē· et ita patiebaē q, sp ēat bēs· Ecc·xj· In die bonoꝝ ne īmemor sis malorꝝ ꝛ econūso· Septio appa ret maxima fortitudo ex pte humanitatis xpi· q oīa adūsa patiēter sustinuit nec in oīnib ē emota Esa·liij· Tanq̄z ouis ad occisionē duce tur· Hāc nauē xpc ascēdit in morte vt trāsiret de h mūdo ad patrē· In hac naue scz cruce xpc pēdens mirabilia docuit De quib si vis pdicaē req̄re in dnica· v· post trinita· in scdo mēbro euāgelij· Per hāc nauē· s· crucē pnia designaē· Lu·xij· Qui nō baiulat crucē suaz· ꝛ penitentiā· et sequiē me· nō pē meus esse discipul9· Quia sicut in cruce hō mortificaē et ligaē· sic in penitētia mortificanē mēbra ꝛ concupiscētia mala ligatur· Ga·ij· Christo cofixus sum cruci· Crux g̃ est nauis pēitētie· V Designaē g̃ penitētia p nauē ꝑpter q̄nq̄ rōes q̄s req̄re infra ī dom· xix· post trinit· in pmo mēbro euāgelij· Nec nauis patiē magnā tēpe; statē ex ventis· sicut hic inuiē· Nā q̄ttuor venti contra eam fortiē flant· De quib dan̄· vij· Ecce q̄ttuor venti pugnabāt in mari· Cōtra q̄s ds ordinauit ꝛ fecit q̄ttuor vtutes· tanq̄z q̄ttuor anchoras vt nauē penitē tie contra omnē ventū stabilirēt· Que sunt ūsticia· prudētia· tempantia et fortitudo· Prim9 est ventus orientēs q̄ signat natalē ꝛ pgeniē hoīs· q̄ maxime penitētie contrariatur· Propt q̄d dictū est abrae gen̄· xij· Egre dere de ter·t·ꝛ de cogna·t· et de do·p·t· Vn̄ ꝛ xpc ait· Si quis venit ad me et nō od·pa·su·ꝛ ma·su·nō pē meus esse disci·lu·xmj· Quia inimici hoīs domestici eius vt ipe xpc dicit mat·x· Contra hūc est anchora iu sticie· q ūstū est subditū esse deo magis q̄z pentib· Deus aūt mandat penitētiā agē· Mat·iij· Penitentiā agite appin·e·re·ce· Secds ē vent9 occidēs· qui signat mortē ꝛ defectū carnis· q̄ q̄tidie tendit ad occasuz Quā quidā longe esse credētes differūt penitentiā agē· Soph·ij· Vox cantātis in fenestra et coruus in suplimināri· Qui ventus multos sub mersit· et h est pessimū q hic ventus scz desideratio mortis sup oīa de beret impellere nauē penitētie· Sicut fuit impulsus quidā magister qui ascendēs cathedrā dixit· Inquo coaxamis cras coruis· vanaq̄ va mis· Ad logicā pgo q̄ mortis nō timet g̃· Contra hūc est anchora pru dētie que hz desiderare finem· Ecc·vij· Memorare nouit· et meter·ī pec· Tercio est vent9 meridionalis qui signat pspera mūdi in quib pnia

dissoluit Hier.xxxj.Vsqueq̄ delicijs dissolueris filia vaga.Quia vt dicitur Iob.xxviij.Nō inuenit in terra suauiter viuentiū sz penitentia. Contra hūc est anchora tpantie.cui⁹ est bona mōi tēpate recipe.siue honores siue delicias siue diutias.j.cor.viij.Qui gaudēt tāq̄z nō gaudent q̄ emunt tanq̄z nō possidētes.et q̄ vtunt hoc mōdo.tanq̄z nō vtentes sint.ps.Nouitie si aff.no.cor app.Quart⁹ est vent⁹ aq̄lonis qui signat aduersa Hiere.j.Ab aq̄lone pandet oīe malū.Quia sicut a calore caritatis orit oīe bonū.ita a frigore iniq̄tatis oīe malū.In adūsis autem penitens p impatientiā frangit et blasfemat murmurat.et maledicit In cui⁹ psona dr Iob.iij.Maledict⁹ vir qui annunciauit patri meo.d. Nat⁹ est.t.pu.mascul⁹.Contra hūc est anchora fortitudinis.q̄ oīa mala patient tolerat.d.illud Iob.j.Dns dedit d.abst.sic d.plata.f.ē sit nomo.bn̄.Quantū ad p̄dicta duo dr in ps.Cadent a latē tuo mil.id ē ab adūsis q̄ nō directe sz ex latere venūt.t decē milia a dextris tuis.id a psperis q̄ p dextrā designant.qr pecus facit penitē psperitas q̄z aduersitas.Filij israel fuerunt dissoluti in maxima quātitate qn̄ in deserto habuerūt manna.panē angelor.et discipuli christi fūnt tpe passionis fracti in aduersitate.Dauid in tpe aduersitatis sanctū se seruauit.t tēpe psperitatis turpiter deliquit Cū igit ista nauis ita fortiter impellat a vētis mihil relatat nisi vt deuote clamem⁹.d.Dñe salua nos p̄im⁹ sicut apli fecerūt.et teneam⁹ supradictas anchoras firmas.Et tūc xp̄c imperabit ventis t fiet trāquillitas magna.j.cor.x.Fidelis de⁹ qui nō patiet vos.tēp.su.id qd̄ posz fa.cū tēp.et p̄uē.vt pos.su.Et sic ptz primū.

X Circa scd̄m nota qr p mare presens seculum designatur multiplici rōne.Primo rōne motōnis et instabilitatis.Nā mare nunq̄m quiescit sz sp fluctuat et eleuat t deprimit.Sic mundus nunq̄z quiescit quosdā eleuādo.et quosdā deprimēdo.ps.Vidi impiū superaltatū t eleuatū sicut cedros libani t ptransiui t ecce nō erat Iob.xxx.Eleuasti me t q̄ supra ventū ponēs allisisti me valide.Boe.Hūc atimuū ludū ludim⁹ summa infimis t infima summis mutare gaudem⁹.Secundo rōe electōnis.Nā mare mortuos a se ad litus eijcit.Sic mund⁹ eijcit illos qui sunt mortui mūdo.nec opa mūdi faciūt.j.cor.vij.Tanq̄z purgamēta h⁹ seculi facti sum⁹ oīum pipsima vsq̄z adhuc.Iob.xv. Quia vo de mundo nō estis.p̄terea odit vos mund⁹.Viri em̄ spūales nō solū eijciūtur de mūdo sz etiā psecutōz patiunt Iohā.xv.Si me psecuti sunt t vos psequentur.Tercio rōne deuoratōnis.In mari em̄ grandiores pisces deuorāt minores.Sic in mūdo potētes pusillos deuorāt t affligūt Math.xviij.Tenēs suffocabat eū.Habac.j.Quare nō respicis sup inique agētes.et taces deuorāte impio iustiorez se.et facis hoīnes q̄i pisces maris.Vuūt tn̄ sancti viri licz a tpāis deuorentur sicut ionas in ventre ceti.ij.cor.vj.Quasi morientes et ecce viuimus.Quarto rōne terminatōnis.mare em̄ terminū hēt arenaz

que est sterilis et grauis· Hiere·v· Qui posui arenā terminū mari· Sic finis hō mūdi est infructuositas cū onere peccatoꝝ Ro·j· Quez fructū habuistis in illis in quibꝫ nūc erubescitis Eccē·ij· Quid hz hō de vniuerso labore q̄ laborat sub sole· Nihil em̄ inuenit homo in mor te nisi opa sua siue bona siue mala· Apoc̄·xiij· Opera em̄ illoꝝ sequū tur illos· Et q̄ mūdus totꝰ in maligno positus est· nec opa bona fa: cit ·sicut spina nō facit ficus vel vuas·iō in fine nihil inuenit nisi onꝰ et penā peccatoꝝ om̄i spe boni fraudatus Iob·vij ·Consumpti sunt absq; vlla spe· Huius exemplū christus recitat de dūte epulone qui vnā guttā aque nō potuit habere·tormēta vo multa hēbat·vt patet lu·xvj· ¶ Quinto rōne multitudinis periculoꝝ Sunt em̄ in mari mi rabilia et multiplicia picula·et de vētis·et de piratis· et de scopulis· et sic de alijs Eccē·xlviij· Qui nauigant in mari enarrēt picula eius· Sic mūdus iste totus est plenus periculis·ij·corꝝ·ij· Periculis flumīū· periculis latronū periculis ex genere·periculis ex fal·fra·pi·ex gen· pi·in ci·pi·in soli·pi·in mari·pi·in ter· Ber· Periculū q̄bat transeūtiū raritas·z peuntiū multitudo· Pauci valde transeūt p hunc mundum illesi·et multi piclitantur· Aug· Ama seculū et absorbebit te·amatoes suos vorare nouit nō portare· Vbi sunt gigantes z potentes a sco viri famosi·nonne omnes cum mltis periculis perierūt ¶ Sexto ra tōne mōstruositatis· Nam in mari mirabilia sunt mōstra· Aliquādo inuentus est ibi piscis per omnia sicut miles armatꝰ in equo· Sic mū dus iste totus est plenus hominibus monstruosis· Quidam em̄ ha: bent faciem in pedibus et pedes in capite vt omnes auari· Quidam habent duas linguas in ore vt omīs adulatores et detractores Pro uerb·xviij· Verba bilinguis quasi simplicia·et ipa puemūt vsq; ad in teriora ventris· Quidam habent gladios in labijs vt omnes maledici ps· Gladius sub labijs eorum· Quidā habēt multa capita quia quot vicia regnāt i homie·tot capita et dominos habet· Quia auaro dña: tur auaricia et luxurioso luxuria et sic de alijs ꝛc· Aug· Malus tot do minorū seruus est quot vicioꝝ· ¶ Septimo rōne imansionabilitatis Nō em̄ mare est locus ad manendū sed ad cito transeundū· Nullus em̄ intrat mare vt ibi maneat ꝫ vt cito transeat· Ita mūdus iste non ē locus ad manēdū Heb·xiij· Nō habemus hic manentē cuitatē·sed futuram inquirimus· Omnes em̄ in hoc mundo sumus vt hospites z peregrini·qui festinare debemus et ad ciuitatē nostrā redire· Aug⁹· Nihil aliud est tēpus pntis vite nisi cursus ad mortem·in quo nemo vel paululū stare vel tardius ire pmittit·ꝫ omnes pari mō vrgemur ¶ Octauo rōne incertitudinis· Nō em̄ est in ptāte hois exntis i ma: ri ire quo vult·sed ducit a ventis freqnter q̄ nō vult·nec ad portuz in tentum puenit sicut vult· Sic non est in homine sed in spūsancto du cente vt ad portū salutis pueniat Ro·ix· Nō est volētis neq; currētis

sed miserentis dei·Et ꝓpterea multum orare debem⁹ vt deus vitam nostrā dirigat in salutem·Thob iiij·Omni tpe benedic deum·et pete ab eo vt vias tuas dirigat· ¶Nono rōne saporis·Est em̄ mare valō amarū et tñ piscib⁹ maris in eo nutritis valde sapit Sic mōs in veritate valde amar⁹ est·et tñ hoīb⁹ mūdanis valde sapit·nec eius amaritudinē sentiūt·imo magnā dulcedinē reputāt·ꝛ magnas delicias affluī bonis mōi Iob·xxx·Esse sub sentib⁹ delicias ꝛputabāt·ps·Beatū dixerūt cui hꝫ sunt·Et hꝫ ex magna corruptōe palati ꝓcedit Habēt em̄ hoīes mōi palatū coruptū vt febricitātes Et ido amarū videt eis dulce·ꝛ dulce amarū Aug·Palato nō sano pena ē panis q̄ sano ē suauis· Esa·v·Ve q̄ dicitis malū bonū et bonū malū·ponētes amarū in dulce et dulce in amarū· ¶Decimo rōe voracitatis vt satiabilitatis·Nā mare oia flumina deuorat et nunq̄z redūdat vt satiat aq̄s·Ecc·v·Omnia flumina intrant mare·et mare ñ redūdat·Sic mōs omia bona terre ꝛsumit·et nunquā dicit sufficit·Ome em̄ qđ ē in mūdo aut ē ꝛcupia carnis·aut ꝛcupia oculoꝝ·aut superbia vite·j·Joh·ij· Sz cōcupia carnis nō satiat delicijs·nec ꝛcupia oculoꝝ diuitijs·nec superbia vite honorib⁹ g̃ mōs nūq̄z satiat·pú·xxx·Tria sunt insaturabilia·Infernus·ꝛ superbia vite·os vulue·ꝛ ꝛcupiscētia carnis·et terra q̄ nūq̄z satiat aq̄·ꝛ ꝛcupia oculoꝝ diuitijs·Et sic ptz de toto euāgelio·

¶De epistola sermo ·xxiij·

Nemini quicq̄z debeatis nisi vt inuicē diligatis·Ro·xiij·In hac epla docet apls·quo oēs ꝛ singuli debēt se hre adinuicē ꝑm interiorē affectū q̄ est caritas siue amor· Nō enim sufficit q⁹ homines pacifice se habeāt adinuicē et signa dilectionis ostendant nisi assit ꝛ bona volūtas et dilectio cordis·q⁹ dñs noster xp̄c intuet corda hominū et nō solū opa·j·Re·xvj·Homines videt que foris patet·deus aūt intuet cor·Duo ad facit in hac epla apo· Primo ponit debitū generale in q̄ oēs adinuicē obligamur·In principio eple·Ecce ponit solutiuū spāle ꝑ qđ oīa debita exolue ꝛpro⁹ bamur·ibi·Qui em̄ diligit primū legē impleuit· ¶Primo g̃ ponit debitū generale·in q̄ oēs adinuicē obligamur·Et hꝫ est·Nemini q̄cq̄z debeatis·ꝛ oīb⁹ reddite debita et vnicuiq⁹ qđ suū est soluite·siue honorē siue tributū·Ita tñ q⁹ nō sitis debitores alicui⁹ nisi in caritate et dilectōe in q̄ estis omes debitores adinuicē·q⁹ vnusquisq⁹ tenet ꝛ debet alteꝝ sicut seipm diligē·g̃ in debito caritatis oēs adinuicē obligamur·sp em̄ reddēda est caritas et semp debet·In cui⁹ figura ignis sp debebat in altari ardere·vt ptz leuit·vj·pú·xxx·Ignis scz caritas nunq̄z dicit sufficit Ambro·Nullū tps ē in quo nō sit caritas impēden da nec cū redditur amittit·ſ potius reddēdo multiplicat·et quanto plus

reddit tãtomagis auget· Que reddi non pt nisi habeat nec haberi nisi reddatur· Idem dicit aug· Et sic ptz primũ ℣ Secundo ponit solutm spãle p quod omnia debita 7 mãdata soluere 2probamur· Et hoc est Qui em dili· pxi·le·impl· Et circa hoc tria facit· Primo ꝓponit intentũ scilz q̃ q̃ diligit primũ totã legẽ implet· Secdo ꝓbat ibi· Nã ñ adulterabis· Tercio 2cludit ibi· Plenitudo g̃ legis ẽ dilectio· Primo ꝓponit intentũ d·sic· Debetis mutuẽ diligere q̃ qui diligit primũ legẽ adimpleuit· Cuius rõ est· Nam qui diligit primũ diligit deum· Non em diligẽdus est primus nisi in deo et ꝓpter deum et ad deũ Si q̃s em aliter diligeret proximũ non diligeret proximũ ꝛ aliquid proximi puta vtũm ei⁹ vel diuitias eius· Ex dilectõe g̃ dei causat dilectio primi· Ꝛ ꝓpter vnũqdq̃ tale 7 illud magis vt dicit pbs· Ergo q̃ diligit primũ multomagis diligit deum· Sed in his duob mãdatis vniuersa lex pendet et ꝓphe Ergo qui diligit primum omnia implet et omnia debita soluit· Hic cadit exemplũ cuiusdam sacerdotis de frãcia qui habebat optimũ vinũ de quo omne mane et sero bibebat· et dicebat q̃ soluebat sibi omnia debita· q̃ anxias cogitatões debitoꝝ faciebat eum obliuisci· ℣ Secũdo ꝓbat intentũ suum dicẽs Nam nõ adulterabis· Vbi nota q̃ quedam sunt p̃cepta affirmatiua· quedã negatiua· tam ad deum q̃z ad primũ ptinentia· vt patz exo· xx· Manifestũ ẽ aũt q̃ qui diligit deũ 7 primũ implet precepta affirmatiua· que sunt de honore 7 reuerentia dei· et de bono proximi· q̃ vt dicit greg· ꝓbatio dilectõnis exhibitio est opis· j· johã· iij· Qui habuerit substantiam huius mũdi et vi·fra·s·ne·h·et cla·vis·s·ab eo· q̃·c·d·est in illo· joh·xmj· Si diligitis me mã·m·serua· Similiter q̃ diligit deũ 7 primum cauet ab omni iniuria 7 nocumẽto eoꝝ sicut a ꝓprijs malis· q̃ primũ vt se ipm diligere debet· Sed omnia p̃cepta negatiua ad hoc tendũt vt hõ nec cogitatõne nec locutõne nec ope primũ vel deũ offendat· Et ꝫ ẽ q̃ dicit· Nõ adulterabis· nõ oc·nõ fu·non fal·te·di·ꝛc· Et ꝓpterea dilectio primi malũ nõ opatur· Item p dilectõez primi implent p̃cepta iuris naturalis· que sunt· Qd tibi nõ vis fieri alijs feciſſe caueto· Qd tibi vis fieri alijs feciſſe memẽto· Math·vij· Quecunq̃ vultis vt faciant vobis homines ea et v·fa·il· Nam qui diligit primũ debitũ sibi fuit cum impendit 7 a nocumẽto cauet· et ideo tercio concludit· d· Plenitudo g̃ le·est di· Quia est plenitudo legis nature· et legis mosayce· vt dictũ est· et legis euangelice· Joh·xv· Hoc est p̃ceptum meum vt diligatis inuicem· ℣ Et nota q̃ dilectio dei ⁊ legis plenitudo tripliciter· Primo q̃ mouet omes vtutes ad implendũ opa legis Gal·v· Indest p dilectõez opat· Et simliter alie vtutes· Mouet etiã membra· Nam phũs dicit q̃ bonũ amatũ mouet voluntatẽ· et voluntas mouet mẽbra· Secundo q̃ 2summat et ꝑficit bona opa ab alijs vtutib incho-ata· Facit em in bono pseuerare· j· Thi·j· Finis p̃cepti est caritas· glo·

consūmās et ꝛfirmās · Tercio qꝫ opa aliay virtutū plena ꝫ fructuosa reddit · qꝫ sine ipa omn̄ no sunt vacua ꝫ bona · j · coy · xiij · Et distri · oēs fa · m · n̄ ci · pau · et si tra · · coꝛ · m · ita vt ar · caritatē aī nō ha · mihil mihi ꝓ deest · Et sic ptz scdm p̄ncipale · ℣ Et nō circa dilectōz ꝓx̄ tria hodie vi deam⁹ scz q̄re ꝓxim⁹ sit diligend⁹ · quō sit diligend⁹ · et q̄ faciūt ad tra hendū alios ad amoꝛē suū · ℟ Circa primū nota qꝫ ꝓpter ser de bemus ꝓximū diligē · ℣ Primo qꝫ deus ℏ mādauit in veteri ꝫ nouo testa · Leui · xiij · Diliges amicū tuū vel ꝓximū tuū fm aliā translatōez sicut teip̄m · Idē dꝛ matℏ · xx · et luc̄ · x · Ex q̄ pz qꝫ sine dilectōe ꝓximi nō pt̄ esse salus · cū sit maximū mandatoy · et obseruatō mandatoy sit ne cessaria ad salutē Matℏ · xix · Si vis ad vi · ingre · ser · man · j · joℏ · iij · Qui nō dili · ma · in mor · ℣ Scdo qꝫ fraternitas nos ꝛpellit · Omēs em̄ se cundū coꝛp⁹ vnū p̄ez hēm⁹ adam et vnā matrē scz euam · Et fm aiaz ab vno deo creati sum⁹ Malacℏ · ij · Nunquid nō pater vnus est oim nosty · Nūquid nō deus vn⁹ creauit nos Quare g̃ vnusquisqꝫ despi cit fratrē suū · Voluit deus v micū hom̄ē facere ex quo omēs ꝓderēt vt omēs se diligerēt tanquā fratres · Nō sic legit factū in angelis et aīalibus bꝛutis · Mutua g̃ dilectio est debitū naturale · a quo nullus absoluit quātūcunqꝫ vn⁹ hō ab altero soluaꝫ Sed inter chꝛistianos ē alia fraternitas p̄ter hāc scz spūalis · de q̄ dicit sanct⁹ aug̃ · Omns quidē fratres fm q̄ hoies sum⁹ quātomagis fm q̄ chꝛistiani · Ad illud qꝫ es hō vn⁹ pater fuit adam ꝫ vna mater eua · Ad illud vero qꝫ chꝛistia nus es vnus pater est de⁹ ꝫ vna mater ecclesia Hec fraternitas tanto melioꝛ est naturali fraternitate · quāto melioꝛē patrē habet deū · ꝫ me lioꝛē matrē ecclesiā · Ex quo patet qꝫ chꝛistiani plus debēt inuicē diligē q̄z extere natōnes · ℟ Tercio quia exēpla nos inducūt · et maxie tria · Et primo nos inducit exemplum dei qui intantum dilexit hom̄ez qꝫ vnicum filiū suū fieri constituit hom̄iem · et pro eo redimendo ad crucis patibulū destinauit Eph̄ · ij · Propter nimiā caritatem suaz qua dilexit nos deus cum essemus mor · peccatis conuiuificauit nos · chꝛi sto cuius gratia saluati estis · Secūdo nos inducit exemplum angelo rum qui intantum nos amant vt hom̄em donec viunt non derelin quant · sed custodiunt dirigunt et illumināt · Hebꝛe · primo · Omnes sunt administratoꝛij spiritus ꝓpter eos qui hereditatem capiūt salutis · Tercio nos inducit exemplū animaliūz · quia vnūquodqꝫ dili git suū sibe vt dicitur ecclesiastici · xiij · ℣ Quarto debemus ꝓximum diligere quia dei et hoim placentia hoc persuadet Super omnia em̄ placet deo amoꝛ et concoꝛdia proximoy Eccī · xxv · Diligere ꝓximuz sicut se · maius est omnibus olocaustomatibus et sacrificijs Hinc cadit exemplum duarum illarum cognatarum que stetꝛunt simul vigintī annis et valde se dilexerunt et mutuo sibi obsequebantur · et nunquā verbum aspez̄ inuicem habuerunt · Et cuidam heremite magne vite

reuelatū est q cū illis duab⁹ ꝛgnatis mansionē ín celo esset habitur⁹
¶ Quínto dēm⁹ primū diligē q magnū emolumentū ꝛ fructū at⁹
trahit et multo⁹ malo⁹ est cuasio·Quía si ꝗs diligit primū de⁹ dili
git eū·et dat ei grām suā·et exaudit eū ín petitōnib⁹ suis·et dat ei fo⁹
titudínē ad víncendū dyabolū ꝛ carnē ꝛ mundū·et supandū aduersa
et tandē dat ei vitam eternā ín q̄ manet ín deo pfecte et ds ín eo·j·
Joh̄·mj·Qui manet ín caritate ín deo manet ꝛ de⁹ ín eo· Qui aūt nō
diligit manet ī mo⁹te·p quā sepatur a do q̄ est bta vita animay ꝛt
dicit aug·Sepatur eē ab oīnib⁹ alijs vtutib⁹·q̄ dilectio ē forma oīm
vtutū·sine forma aūt nihil pē ꝛsistere·q̄ forma dat esse rei·Sepaī eē a
merito passionis christi·et oīm sanct⁹ ꝛ a bonis oīnib⁹ q̄ ín ecclesia
fiūt·ꝛ tandē sepabīt a gloꝛia et applicabīt to⁹mētis Mat·xxv·Discedi
te a me ma·ín ig·eī·Esuri·et nō de·m·māducare· ¶ Sexto dēm⁹ pri⁹
mū diligē·q̄ ín dilectōe primi adimplem⁹ oīnia māda ta dei·vt di⁹
ctum ē supꝛa·et affirmatiua ꝛ negatiua·Et sic ptz primū· B ¶ Se⁹
cundo videam⁹ quō primū diligē debeam⁹·Et dicendū q̄ dupliciter
dēm⁹ diligere primū scz sicut ds dilexit nos·et sic diligim⁹ nosipos·
¶ Primo dēm⁹ diligē primū sicut de⁹ dilexit nos· Joh̄·xv·Hoc est
pceptū m·vt di·ín·sic di·v· Dilexit aē et diligit nos triplicit scz vehemē
ter·veraciter·ꝛ pseuerāter··Sic ꝛ nos dēm⁹ mutuē diligē ¶ Primo di
lexit nos vehemēter·Cui⁹ vehemētia amo⁹is ín q̄ttuo⁹ apꝛaret ·Et ín
eisdē vehemētia nostri amo⁹is ad primū sibiter apꝛarere dz· ¶ Primo
vehemētia amo⁹is dei ad nos apꝛaret ín eo·q̄ nō misit seruū suū vel
angelū ad nos visitandū ín ínfirmitate mo⁹tali ꝛ ín carcē dyaboli de⁹
tentos·ꝫ filiū suū vnigenitū·Joh̄·iij·Sic ds dilexit mundum vt fi·s·v·
da·Ber·Dñe q̄d est hō q̄ memor es eius·Nā mittis ei filiū tuū·mit⁹
tis spūmsanctū·et ne quid ín curia celesti vacet ín ei⁹ mīsteriū mit⁹
tis angelos tuos·Sic ꝛ nos dēm⁹ ín salutē primo⁹ nosipos exponē
ad exho⁹tandū et erudiendū et obseq̄ndū·ij·co⁹·xij·Ego libēter impē
dā et supimpendar ipe p animab⁹ vestris·Item cū essem liber ex oīmi
bus·ommiū me seruū feci·vt oīnes facerē saluos·j·co⁹·ix·Quidā abo⁹
minaī pꝛoximos ínfirmos et nec videre volunt·sed christus tetigit
lepꝛosum·d·Volo·mū·Matħ·viij In cuius figura dr luce·x· Samari
tan⁹ iter faciens appmquauit sauciato qui ícidit ín latrones ꝛ alli⁹
gauit vulnera eius·quem sacerdos et leuita ptransierant et despexe⁹
rant ¶ Secundo vehementia amo⁹is dei apparet·q̄ mittens filiū suū
nob non aliquid vile vt modice valo⁹is nob misit sed misit nob meli⁹
quod potest esse scz bonam vitam·Joh̄·x·Ego veni vt vitam habeāt
et abundantius habeant·Vita enim est finis ommium·Nam mūdani
pꝛo vita pingui et honoꝛabili co⁹poꝛis omnia faciunt iuxta illud ecc·
vj·Omnis labo⁹ hominis in o⁹e eius·Spirituales autem omnia faci⁹
unt p vita anime bona ad laudē dei·j·co⁹·x·Oīnia ad laudē di facite

Sic ⁊ nos meliora nrā dēmus ꝓximis dare scz bonā voluntatē ꝑpas
sionē cordis·et amorē·suffragia orationū·⁊ bona temporalia meliora
et nō solū panē mundū et vīnū acidū·Prou·xxiij·Pre·m·fili cor tuū
Sic faciebat apls di·ij·cor·x·Quis infirmat et ego nō infirmor·quis
scan·et ego nō vr·Sic em̄ pz gen̄·iiij·Sacrificiū abel deus respexit qz
meliora obtulit·et ad sacrificiū cayn et ad munera eius nō respexit qz
peiora obtulit·℣Tercio apparet vehemētia amoris dei·qz nos pue-
mit amādo·Gratis em̄ nos amauit et nō ex operib nostris·j·joh·iiij·
In hāc car̄i·dei in no·nō qm̄ n·di·deū·hz qm̄ ip·p̄·di·n·Iniere·xxxi·In
caritate ppe·dil·te·iō attra·te mi·Sic et nos nō solū diligētes nos dili
gere dēm̄·qđ ethnici ⁊ pctōres faciūt·hz et inimicos·vt dr math·v·Et
dēm̄ ꝓximos p̄uenire amādo·Tūc em̄ carbones caritatis sup eorz
capita ꝓgerim̄·et ad amorē maxima incentiua p̄bem̄·℣Quarto ap
paret vehemētia amoris dei·qz de filio suo vnigenito fecit hostiam p
pctō nostro delēdo·ꝓpt quā repropiciat̄ ē et placat̄ nobis ds Hebr.
x·Vna em̄ oblatōe scz sui corpis ꝑsummauit sanctificatos in sempit̄
nū·Caros g̃ ds nos hz qz care nos emit scz p̄cioso sangne vnigeniti
sui·j·pe·j·Nō auro vel argento redempti estis sed pcioso sanguine
agni incōtaminati·Sic et nos dēm̄ de corpib nostris hostiā deo face
re·ipa in ꝓximoꝝ obesequia ꝑsumēdo·et morti si nccē est exponēdo
Ro·xij·Obsecro vos p miscordiam dei vt exhi·cor·v·hos·vi·sanc·do
placentē·Eph̄·v·Ambulate in dilectōe sicut ⁊ xp̄c dilexit vos ⁊ tradi·
semet·p vo·obla·⁊ hos·deo·Si em̄ olim ds placabat hostia mortua
multomagis nūc hostia vīua·Vñ de noe legitur gen̄·viij·qz deus odo
ratus est odorē sacrificij eius·Et ait·Nequaq̃ vltra maledicā tre ꝓt̄
hoies·Et nota qz deus habuit p bono qz abraā voluit filiū ysaac sacrifi
care deo·Et ait·Qr feciſti rē hāc·nec pepcisti vnigenito tuo ꝓpter me
bndicens bndicā tibi ⁊ multiplicabo te·Et multomagis habz p bono
si homo seipm sacrificat ꝓpter deū in obsequiū ꝓximoꝝ·℣Sedo nos
amat xp̄c dicit·Diligere at̄ veraciter est qñ diligim̄ psonā ꝓpt̄ bonū
suū·⁊ nō ꝓpter ꝑmodū nostꝝ q̃ vocat̄ amor honestus siue amor amī
cicie·Sic nos xp̄c dilexit·qz bonoꝝ nostroꝝ nō indiget·Sic ⁊ nos de
bemus ꝓximū diligere ꝓpter seipm et nō ꝓpt̄ sua·q̃lis est amor ꝑcu
piscentie siue vtilis·qñ scz aliquē amam̄ qz est nobis vtil·vel qz ab eo
bona speram̄·q̃ nō est ver̄ amor·Talis est amor hoim mūdi·Vera at̄
amicicia nō ē pensanda tēpalib ꝑmodis ſ̄ gratuito amore portanda
vt dic̄ seneca·Itē veraciter tūc amam̄ qñ amam̄ psonā in bonū vtu
tis eius ⁊ vicia detestamur nec psonis ꝑdescendim̄ vt vicijs implicēt
Quia vt hz dr·Dilectō ꝓxi malū nō opat̄·Aug·Sic diligēdi sunt ho
mines vt eoꝝ nō diligant̄ errores·Tulli·Nulla est excusatō si amici
cie cā peccaūs·Ber·Sāctiat lex āicicie·vt ne rogē̄ res turpes·nec faci
amus rogati·Sic ⁊ christus dilexit nos·Nā matri filioꝝ zebedei male

rogāti nō ꝺeſcendit·q̄uis eſſet eius amica·vt ptz matħ·xx· ¶Tercio amauit nos xp̄c pſeuerant Io·xiij·Cū dilexiſſz ſu·q̄ er·in mū·in fi·dieos Sic ⁊ nos dēm⁹ ꝑrimū diligę·pū·xviij·Omi tpe diligit q̄ amic⁹ ē·Quidā diligūt ſolū tpe ꝓſperitatis Ecc·vj·Eſt amic⁹ ſoci⁹ mēſe·⁊ nō pmanet in die nccitatis Boe·Quē felicitas fecit amicū·infortumiū faciet imimicū·Tcdo dēm⁹ diligę ꝑrimū ſicut noſipos·Qđ ſex mōis exponit·V/Primo dēmus diligę ꝑrimū ſic noſipos vt diligā⁹ in ꝑrio qđ dēm⁹ diligę in nobis·In nobis aī dēmus diligę naturā noſtram q̄ ē imago ⁊ ſimilitudo dei·ꝑ̄o ſangne filij dei redēpta·Et iō valde carā eā dēm⁹ hz̄ē·Dēm⁹ etiā in nobis diligę grām ⁊ vtutes ⁊ bōa opa ⁊ nō vicia ⁊ pcā·Et ħ eadē dēm⁹ diligę in ꝑrimo ¶Scdo dēm⁹ diligere ꝑrimū ſicut ⁊ nos·i·ex q̄ nos·ſcz ex caritatis affectu et effectu ⁊ nō ex ꝛcupiſcētia carnis·Eodē mō ꝑrimū ex caritate dēm⁹ diligere·et nō ex aliq̄ mala ꝛcupia·ł rōe ptis q̄ eſt ſocius in aliq̄ malo·V/Tercio dēm⁹ ꝑrimū diligere ſic nos·i·in q̄ nos ſcz in deo ⁊ nō in mūdo·i puritate·⁊ nō in ꝓautate·¶Quarto dēmus diligę ꝑrimū ſic nos·i·ꝑt qđ nos ſcz ꝑter deū·et nō ꝑter aliqđ ꝛmodū tēpale·Eīmis eī dilectōis nrē ⁊ fruct⁹ dz eē ipe ds·vt ipe ſit tota merces nrē dilectionis·Gen·xv·Ego er·mer·tu·ma·nimis V/Quito dēm⁹ diligę ꝑrimū ſic nos·i·ad qđ nos·ſcz ad grām in pūti ⁊ gl̄iam in futo Nec nos nec ꝑrimū ad aliquē aliū finē diligere dēm⁹·puta ad regnandū vel gaudendū vł aliqđ hmōi·Ecc·xij·Time deū ⁊ mā·e·obſ· Hoc ē em oīis hō·i·hic eſt finis oim hoim·Quia vt dicit aug·Deus fecit hominez vt deū cognoſceret cognoſcēdo amaret amādo poſſideret ·⁊ poſſidēdo frueret·¶Sexto dēm⁹ ꝑrimū diligere ſic nos·i·quō nos ſcz ſup res tpales et corpus noſtr ꝑm·ħ infra deū·Plus em dēm⁹ diligę ſalute ꝑrimi q̄z bona tpalia·et etiā plus q̄z corpus ꝑm·Et dēm⁹ pati eſſe ſi nccē eēt·et corpus ⁊ bona nrā ꝓ ſalute aīe·ponere ſcz ꝑrimi·Qui g̃ ſic diligit ꝑrimū ꝑfecto legē impleuit·⁊ malū nō opat·Et nota q̄ nō mme ꝑrimi intelligit ois hō vt dic aug·V/Tercio videam⁹ q̄ faciunt ad attrahendū alios ad amorē ſuū·Et dicendū q̄ ſunt ſex·Primū eſt modeſtia ſmonū Ecci·xx·Sapiēs in vbis amabilē ſe facit grē aī fatuo tū effundent·Multū em loqntes ſunt multū diſplicibiles q̄ multū effundūt·pū·x·In multiloqo pcm nō deerit·Propterea orauit dauid·d·Pone dñe cuſtodiā ori meo·Scdm eſt ſimilitudo in ꝛuctu· vt hō ſciat ſe ꝛformare bonis moribꝫ alioꝝ·et nō ſit ſingularis i domo·Eccxij·Oē aīal diligit ſibi ſile·Terciū eſt vt⁹ in opibꝫ·Virtuoſi·n·multū diligūt eē a mal·et ħ q̄ ſunt boni·q̄ vt⁹ eſt q̄ bonū facit hntez ⁊ opus ei⁹ bonū reddit vt dic phs·Bonū aī eſt qđ oīa appetunt vt dic idez phus·Tullius·Nihil eſt virtute amabilius· nihil quod magis alliciat ad diligendum·Vnde eos quos nunquā vidimus diligimus audita virtute·Iero·Et q̄s ad ꝛtemplatōz ſui roma nō traxit vm⁹ hominiſ

ſcz titiliuj fama perdurit· Vñ ſup oīa hō q̄ vult diligi·debet conari eē bonus· Quartum ē fidelitas ṁ ꝛmiſſis Eccī·xxxiij· Si eſt tibi ſuus fidelis ſit tibi q̄i anima tua·Oīme em̄ ray cay·Et qz fidelitas rara eſt·iō cara·Hiere·ix·Ommis homo a p̄imo ſuo ſe cuſtodiat·et ṁ omni fratre ſuo nō hēat fiduciā·qz ommis vir ſupplātans ſupplātabit· et ommis frat fraudulent ṁcedet· Quṁtum ē mutua obſeq̄a et beneficia·Sapiēs·Hoc tpe obſeq̄a amicos ꝛ veritas odiū parit·Vnde iacob qñ voluit ſibi recōciliare frēz ſuū eſau ꝛ amicū ſibi facē·miſit ei munera·d·Placabo eū muneribꝫ q̄ p̄cedūt·Geñ·xxij·Multe amicicie recōúngūt ꝛ multe paces fiūt ꝛpter munera·pū·xviij·Donū hominis dilatat viam eius·et ante p̄incipes ſpacúm ei facit· Certū eſt p̄uenire amādo Aug·Nulla eſt maioꝛ ad amoꝛē iuitatio q̄z p̄uenire amādo·et ṁis eſt durꝰ anim⁹ q̄ et ſi cū diligat dilectōez nolit impendē ſaltē nolit rependē·Et iō ṁ obſequijs ꝛ bñficijs p̄uenire debemꝰ ſi cupimus adamari·Et ſic ptz totum de epiſtola ꝛc·

Dominica quarta·de euangelio·Sermo·xxiiij

Simile eſt regnū celoꝝ hoī q̄ ſemi·bo·ſe·ṁ ag·ſu·Mat·xiij· Sicut dicit greg·regnū celoꝝ idcirco terrenis reb⁹ ſic̄e dz vt ex his q̄ anim⁹ nouit ſurgat ad icog̃ta·q̄ten⁹ exēplo viſibilū ad ṁuiſibilia ſe rapiat·Et iō chriſt⁹ veniēs ſpūalez vitā ꝛ gloriā nos docē·freq̄nter ṁ pabolis loq̄bat·Anim⁹ em̄ hois aſſuet⁹ t̄renis eleuat ſe difficulť ad ṁuiſibilia·Et ꝛpter multi phi erꝛauerunt ſenſum t̄nſcendē nō valētes·Nā celeſtia coꝛpa p̄mo mouētia et oīa diſponētia eē dixer̄t·et ipa tāq̄z dōs adoꝛāda hoies docuer̄t·Xp̄c ať aliā cāz aſſig̃t vt ſup h̄ euāgeliū pz q̄re ṁ pabolis loq̄bať vt ſcz hūmiles et fideles q̄ ṁ his q̄ ſunt fidei ṁtellectū ſuū captū ē t·credentes ſimplicit quod eccīa docet·miſteria dei p fidei lumē cognoſcāt et eis a ſpūſcō reuelenť·Supbi ať ꝛ ṁfideles q̄ nolūt ſe ſubijcē fidei diſcipline excecenť ſui erꝛoris recipiētes mercedē·Vñ ſup h̄ euangeliū diſcipule q̄rentib⁹ q̄re ṁ pabolis loq̄reť·rn̄dit dñs·Vobis datū eſt noſce miſteriū dei·ceteris ať ṁ pabolis·vt vidētes nō videāt ꝛ audiētes nō ṁtelligāt·Et iō xp̄c q̄ñz ṁ pabolis loq̄bať·In h̄ ať euāgelio q̄dā pabola eō tmeť doctrmā ꝛtmēs valde magnā·In q̄ quidē pabola q̄nq⁹ p oꝛdinē declaranť·Primū eſt dine bonitatis affluētia·qz bonū ſemē ſemiauit·ṁ p̄ncipio euāgelij·Secōm eſt humāe ſalutis negligētia·ꝛ dyaboli ce fraudis opatio·qz doꝛmierunt hoies ꝛ dyabolus zizaṁia ſemṁauit ibi·Cū ať doꝛ·ho·ve·ṁimi·Terciū eſt rectoꝛiee vel rectoꝛie potentie ignoꝛātia·qz vnd zizaṁia agri habent ignoꝛat ibi·Cū autē cre·her·ꝛc· Accedentes ať ſer·patriſ fa·dix·ei·Domṁe nōne bonū ſemē ſemṁaſti ṁ agro tuo·vñ g̃ habz zizaṁia·Quartū ē dúṁe lōgaṁitatis patiētia

q̄ vtraq; vsq; ad messem crescē mādauit dimitti ibi. Serui aī dixerūt Vis im⁹ ꝛ colligim⁹ ea. Quīntū est magne eq̄tatis iusticia. q̄ zizania et triticū ꝑm vtrúsq; decentiā recondi iussit. ibi. Colligite ꝑmū zizania et alligate ea fasciculos ad ꝛburendū ꝛc. ℣ Dño ꝯ ponit diume bonitatis affluentia. q̄ seminauit bonū semē. Et ꝫ est. Simile est re. ce. ꝛc. id est. simile est negociū eccie q̄ regnū celoꝝ dr. vt dñica. xx. post trinitatis diceť. Vel negociū dei q̄ regnū celoꝝ dr ad eccīam simile est huic negocio seminatoris qđ fuit vel potuit esse Nō em ꝛpatio ꝫ est per sone ad psonā ꝫ negocij ad negociū. Et q̄ totū ꝫ euangeliū est in parabolis. iō est totū mistice exponendum Et q̄ ꝛtraria iuxta se posita magis eluceſcūt ut dicit phs. iō de bonitate seminatoris et malicia superseminatoris insimul ꝓsequamur quāuis nō eodē mēbro ponanť.

D Nota ꝯ circa primū q̄ iste seminator scz deus pater in sex agris bonū semen seminauit. In q̄bꝫ oīibꝫ ꝑter sextū dyabol⁹ lolium vel zizania supseminauit. Ecc̄i. xxxiij. Vnū ꝛtra vnū. bonū ꝛtra malū. Et nota q̄ zizania in singulari est feminini generis. et declinať ꝫ zizania huiꝰ zizanie. In plurali vo ē neutri generis ntō ꝫ zizania gtō horum zizaniorum. vñ est nomē etroclitū. ℣ Primus ager est celū empireū. in q̄ deus naturā angelicā seminauit. q̄ est optimū semen ꝛ oīm pfectōe ꝛpleta. ꝛ nulla alia creatura sic ad dei bonitatē et pfectōz aꝛpinquit. Vñ apl's dicit de xp̄o heb. ij. Vidim⁹ eū paulo minꝰ ab angelis minoratū. In ꝫ agro dyabol⁹ supseminauit zizaniā. s. superbiā magnā q̄ deo eq̄pari voluit in eo q̄ bonitatē suā voluit a seipo brē. Esa. xiij. Qui dicebas in corde tuo. In celū ꝛscēdā. sup astra celi exaltabo soliū meū. sedebo in mōte testamti in lateribꝫ aq̄lonis ꝛ sibis ero altissimo Ecōs ager ē ꝓadisus deliciay. in q̄ deus seminauit bonū semē scz humanaz naturā sex maximis excellētijs dotatā. Nā erat imortalis vt posset nō mori. Vñ nec infirmitas aliq̄ eam occupassz. nec ignis. vel aqua vl aeris intempies vel aliq̄d aliud eā lesisset. nec dyabol⁹ in eā intrare potuisset. Erat dñans oīi creature inferiori. Omia em inferiora sibi ad nutū obedissent. et terra ꝛ arbores ad votū fructificassent. Erat in se valde ordinata ꝛ nunquā caro dominata esset. Erat plena scia et sciam sine labore in posteꝝ habuisset. Erat do ḡta ꝛ accepta p vtutū ꝛ dono rū possessionē Et erat ad regnū sine labore et dolore vuēdo vētura. In hoc agro dyabol⁹ supseminauit zizania scz inobedientiā. vanā gl'az et gulā. Cen. iij. Nequaq; moriemini ꝫ eritis sic dij. sci. bo. ꝛ ma.

℣ Tercius ager ē mūdus in q̄ deus seminauit multa bona semina. s. m'ti tudinē ꝛ diuisitatē creaťay. in q̄ hō valde instruit suū creatorē ad agnoscendū et p ꝛōs ad amandū. Nā in creaturay ꝓductōe ꝛgnoscit dei oīpotētia In creaturay ordinatōe dei sapia. In creaturay gubernatōe dei puidentia. Et in ipay ppetuatōe dei pmanētia. q̄ effect⁹ non est melior et durabilior sua causa. In hoc agro dyabol⁹ supseminauit

zizania scz magnā discordiā·et magnā miseriā ·et magnā deceptōnem·
Hec ēm tria ín oīmb⁹ animalib⁹ repíunt ⁊ maxime ín hominib⁹ ín q̄-
bus est maxima díscordia ⁊ briga·Quílibz ēm vult esse dñs ⁊ suā vo-
luntatē facé·Et ió múicē se expellūt ⁊ occidūt·Nō ēm pugnāt p̄ ústi-
cia et veritate ȝ p̄ ambitu honoꝝ et p̄ appetitu dúitiaꝝ Itaē·mj·Vnō
bella et lites ín vobis·nōne ex cupiscētijs vestris q̄ militāt ín mbris
vestris litigatis et belligeratis·Itē est ín hominib⁹ magna deceptō·
Quilibz ēm nítiť aliū decipe et supplātaé·p̄ú·Oīnis emptor díc malū
est malū est·⁊ cū recesserit gloriať·Hiere·ix ·Oīnis hō a p̄rimo suo
se custodiat ⁊ ín oīni frē suo nō hēat fiducíā·Mich·vij·Ab ea que dor
mit ín sinu t·custodi claustra oris tuí q̄ filꝰ cutumeliā facit patrí·⁊ filia
surgit adúsus mrēz suā·Propterea dic apl⁹ ad epb·v·Videte quō
cau·amb·Itē est ín hominib⁹ magn̄ mibia·Cū mibia ēm nascimur·cum
miseria vúnm⁹·et cū miseria morimur·⁊ ín valle miserie habitam⁹·et
ió puer nascēs incipit a ploratu sue calaītatis p̄pba·Nōdū loquiť ⁊ sta
tim p̄phetat vt dic aug·Ephe·v·Redimentes tps q̄m dies mali sunt·
Exq̄ adā lapsus ē·⁊ de padiso expulsus oēs dies mali sunt et plēi mise
ria·vt dicit idē aug·Iob·xnj·Hō natꝰ de mu·bre·vi·tēp·reple·mul·mi·

¶Quartꝰ ager est aīa hois·ín q̄ deꝰ bonū semē semínauit scz suā simi
litudíné ín essentia ⁊ potētijs·et suā bonitatē ín g̃tijs ⁊ vtutib⁹ et spūs
sancti domis·Esa·xj·Reqescet sup eū spūs dñi· spūs sapie ⁊ intellectꝰ
spūs scientie ⁊ pietatis·spūs timoris dñi·In ħ agro dyabolꝰ supsemínauit pessimā zizamā scz cupi
scentiā malorꝝ·Nā anima ínstigata a carne·mala cupiscit et illicita de-
siderat·Gen·viij·Sensus em hominis et cōgitatio hūani cordis p̄ni
sunt ín malū ab adolescētia sua Itē rebellionē virīū inferiorꝝ ad rōnez
Ro·vij·Video aliā legē ín mēbris me·repug·le·me·m· Et habitatōz
vicioꝝ vt imago di ín ipa sit totaliter ēnsformata·⁊ sit imago cesaris
et nō dei·et q̄ debuit domꝰ dei esse·efficiať habitaculū demonū·Luc·xj
Tūc vadit et assep·al·spūs neq̄·se ⁊ ingres·ha·ibi·¶Quintꝰ ager est
eccia militās·ín q̄ ds seminauit bonū semē·scz vbi p̄dicatōnez·vt hō de
credendis ⁊ agendis instruať·pctōrum remissionē·vt hō de mau dya
boli liberēť·corpis sui māducatōz·vt hō ín dei amore seruēť·et medi
cinaꝝ·i·sacramentoꝝ eccē exhibitōz vt hō ab oīni infirmitate saneture
Notota q̄ iste est ager acheldemach emptus sanḡne iesu chr̄isti ín se-
pulturā pegrinoꝝ·i·sanctoꝝ q̄ se pegrinos reputāt ín ħ mōdo·heb·xj·
Cōfitētes q̄ hospites ⁊ pegrini sunt sup terrā·Sepulcꝝ aī malorꝝ est
infernꝰ·Lu·xxj·Mor·est di·⁊ sepul·ín iferꝝ·Et ió patrimoniū xp̄i cruci
fixi vocať eccia·In isto agro seminauit dyabolꝰ pessimā zizamā·s·hereti
ticam prauitatē·cū multis errorib⁹·Symoniacā maligmitatez·cū mul-
tis muneribus·Scismaticā diuisionez·cū multis seditōmib⁹·Et malā tem
poraliū administratōez·cum multis tribulatōmibus·ij·mach·vj·Nam

templū luxuria et ꝛmesatōibꝫ erat plenū et scoꝛtantiū cū meretricibꝫ Altare etiā plenū erat illicitis q̄ legibꝫ ꝓhibebāt ¶ Sextꝰ ager ē beata ỽgo ī q̄ deꝰ seminauit ỽbū suū diuinū ꝛ eternū cū plenitudine grāꝫ et virtutū. Terra illa quondam inculta facta est vt oꝛtus voluptatis Hic est ager plenꝰ cꝰ fragrātiā deus pater sentiēs bñdixit ei. Hec est terra bona et optima q̄ attulit fructū centesimū sexagesimū ꝛ tricesimū. qꝛ et ỽgo. et nupta. et vidua fuit. In ꝟ agro dyabolus nūq̄ potuit aliqđ malū seminare Can. iiij. Tota pul. es ami. m. ꝛ ma. ñ est ī te. Et sic ꝑꝫ q̄ deus vicit dyabolū in seminis ꝓpagatōe. qꝛ bonū est potēti malo nec dyabolus tm̄ abūdat in malo q̄ntū deus in bono. Et sic patet primū ¶ Secūdo ponit humane salutis negligentiā. ꝛ dyabolice fraudis opatōꝫ. Ꝫ opa dyaboli in ꝓcedenti mebꝛo sunt dicta ī zizaniarū supseminatōe. et iō solū de hūane salutis negligentia videam⁹ q̄ in hominū doꝛmitōe notat. Vbi nota qꝛ mirabiliꝫ est bō negligēs circa salutē suā et nimis circa ipam doꝛmit ¶ Ꝫ ¶ Ꝫ ꝓ quattuoꝛ doꝛmire nō dꝫ ¶ Primo qꝛ est in fortissimo plio ꝛstitutꝰ in q̄ ꝫ cū diuersis pugnare. qꝛ inimici eius ñ doꝛmiūt sc̄ demones. ꝫ sp insidias machināt Iob. xxx. Qui me ꝛmeduit ñ doꝛmiūt. i. pe. v. Iob. est. et vi. qꝛ aduersꝫ ester dy. tā. le. ru. c. q̄. quē deu. cui. re. foꝛ. in fi. Et ꝟ est qđ ꝟ dꝫ. Cū āt doꝛmiret homines. i. qñ tps aptū esset ad tendendū laqueos. qđ tūc est qñ homines incaute se hñt. nec de salute sua curāt. tūc em̄ dormiūt Obꝛuat em̄ tps et locū ꝛ ꝛplexionē et modū ꝛ opoꝛtunitatē vt melius possit homines capere. et tūc tendit laqos et insidias parat vbiq; ac etiā in medio tritici. i. inter ipa bona. q̄ sub spē boni freq̄nter mala faciunt parari. vt vsurarius sub spē pietatis fenerat interdū vt maritet filias et nutriat filias ne malam arripiant viā. ij. coꝛ. xj. Ipe em̄ sathanas transfigurat se in angelum lucis. Gen. xxx. Scit em̄ dñs. qꝛ quacunq; die ꝛmederitis ex eo apiēt oculi vestri. Quasi. d. Comedite secure qꝛ ex hoc sequet bonum et ñ malū. Et hoc est qđ hic dꝫ. Et abijt gloꝛ. i. abscondit se vt occultissimus. Et ideo nullo mō est doꝛmiendū cū inimici nostri non doꝛmiāt. ps. Ecce nō doꝛ. ne. doꝛ. q̄ cu. ꝫ. Cꝰ rationē assignat bern̄. Quia non dormit neq; doꝛmiet qui impugnat israel. Gen. xxxj Fugiebat somnus ab oculis meis dixit iacob. Item in hoc ꝓelio est ꝓditio. quia caro q̄ deberet animā adiuuare. ꝓdit eam. et mittit eaꝫ tradere in manus inimicoꝝ. Gal. v. Caro ꝛcupiscit aduersus spiritū Stultus aūt esset qui in castro fortiter oppugnato vbi sciret ꝓditoꝛes esse obdoꝛmiret. Et stultioꝛ qui in gremio ꝓditoꝛis obdormiret Exemplum samsonis qui doꝛmunt in gremio dalide que tradidit eum in manus philistinoꝝ inimicoꝝ suoꝝ qui ligauerunt et exoculauerunt eum. et fecerunt eum molere vt iumentū. vt patet iudi. xvj. Dalida est caro. qñ aūt hō doꝛmit in sinu carnis. i. satis facit eius voluptati et in eius amoꝛe letat. et negligit eius desideria refrenare. tunc tondet

ommib⁹ vtutib⁹ et ommib⁹ bonis·ꝛ tradeť ín manus demonū·q̄ fasci-
unt ei oculos ne videat q̄ ducit et mala q̄ est passurus·sic fasciať suspē-
dend⁹ et faciūt eū molere·ꝛ·de pct̄o ín pct̄m circuire·ps· In circuitu i
pij ambulāt·Qui g̈ sic dormiūt ꝛfundenť Hiere·vij·Dormiem⁹ ī con
fusione nr̄a· Propt̄ea dic apl̄s·j·ad thes·v· Nō dormiam⁹ sic ꝛ ceteri-
ꝯ vigilem⁹ et sobrij simus· Eph̄·v· Surge q̄ dormis·ꝛ exurge a mor
tuis·et illumínabit te xp̄c ¶ Scdo ñ debem⁹ dormire·qz tps vigilie ē
valde breue·et tps q̄etis erit ppetuuz ·Iob·xiij· Breues dr·ho· sunt·j·
coꝛ·vij· Hoc ām dico frēs tps breue ē· Reliquū est vt q̄ hūt vxores tā
q̄z ñ hūtes sint·et q̄ flē·tā·ñ flē sint·et q̄ gaudtā·ñ g·et q̄ em·tā ñ pos-
et q̄ vt·hoc mū·tā·ñ vtanť·Et q̄d est tota vita pñs vm⁹ hois respectu
eternitatis future·certe míhil·ps·Qm̄ mil·an·añ oc·t·tā·dí·hester·q̄ p·
Et ī xp̄c reprehendit petz·d·Symon dormis ñ po·vna hora vigilare
mecū Mat·xxvj ¶ Tercō ñ debem⁹ dormire qz ñ est loc⁹ aptus neqz
tps dispositū dormitōi Locus ñ est apt⁹ qz totus mūdus ē plen⁹ feci
bus pct̄oꝝ·j·Iob· v· Tot⁹ mūdus ím maligno posit⁹ est Plen⁹ pssu-
ris tribulationū Io·xvj·In mū·pssurā habebitis·ím me aūt pacē Tem
pus ñ est dispositū qz nox p̄cessit et aurora grē iā venit vt deíceps
bomis opib⁹ ímtendam⁹ abiectis opib⁹ tenebraꝝ Ro·xiij· Nox p̄ces-
dies āt appím·Abíjci·g̈ opa tenc·et índu·ar·lucis·sic vt ím dr·ho·ambu
lemus Isa·lx· Surge ꝛ illumínare hierusalē qz venit lux tua ¶ Quar-
to ñ debemus dormire·qz sp ím morte sum⁹ Matħ·xxj·Iā securis ad
ra·ar·po·est Multa pícula sp nos circundāt ím quibus semper sumus
ím morte Propter quod cantamus Media vita ím morte sumus · Et
quis posset dormire dū deberet sibí caput āputari Et dato q̄ nullum
periculū ímmeret·tñ sero mortis fortissime appínq̄t·et ianua celi ē ap
ta·et ianitoꝛ clamat vt cito eam⁹ alias ianua claudeť nob Matħ·xv·
Media nocte clamoꝛ factus est ec·spon·ve·exi·ob·ei·et q̄ pa·er·ímtra·
cū e·ad nup·et clau·ē ian· Nouissi·vo ve·et re·v·d· Dñe dñe aperi nob
At ille ait Amē dico vobis nescio vos Vigi·itaqz ꝛc· Et sic pz secundū
¶ Tercō ponit rectoꝛice potestatis ígnoꝛātia ¶ E ¶ Ignoꝛāt em̄ rec-
toꝛes et plati vñ zizanie heresum·nascanť ím populo ꝛ hoc apt̄ tria
Primo qz dormiūt ꝛ ñ ꝛsiderant ppm sibi ꝛmissum·ideo ímtrat et ex
it lupus ꝛ nō ppendunt Cōtra quos puer·xxvij· Diligenter attēde
vultū pecoꝛis tui·tuasqz greges ꝛsidera Ezech·xij· Erli homis specu-
latoꝛem dedi te filijs ísrael et audies verbū ex oꝛe meo ꝛ annūcia bis
eis ex me Qđ si dicente me ad impiū morte morieris et tu nō annū-
ciaueris ei sanguínē eius de manu t·req· Nō em̄ ꝛsiderant oues nísi
qñ debent tonderi·et tūc ꝛsiderāt diligent dicētes cuz filijs heli facer
dotis·j· Re·ij· Da mihi carnē vt coquā sacerdoti nūc dabis alioqui tol
lam vi· ¶ Secundo qz nescúnt ꝛsiderare et nō solum nesciūt zizania
heresum dístínguere·ꝫ nec fidem qnā ptestanť ꝛ de cui⁹ patrímonio

vīuūt agnoscūt·mīsi sīc simplices sectatores Nec articulos fidei distīguē
scīunt·Esa·lxvj·Speculatores eius ceci omēs·In eod·xxmj·Erit sīc po:
pulus sic sacerdos·Et iō sunt merito repellēdi·Osee·mij·Qr tu scīētiaz
repulisti·repellā et ego te ne sacerdotō fungaris mihi Periculosum
est valde de ignorātia ꝛ negligētia platoꝝ·Qr vt dr mat·xv·si cec⁹ ce
co ducatū pstat ambo ī vo·ca Sunt em dīnici greg custodes a lupis
circūdati·Sūt nauis eccie naucleri·īt fluctus mūdi eūtes·Et sunt do
mus dei hostiarij a tyrānis et hereticis obsessi·Istis aūt triby generi:
bus hominū est valde piculosum dormire·Vñ dauid custos pr̄i dī di
cit·Si de·som·oc·m·et pal·m·dormi·ꝛ req·t·m·pú·vj·Festīna discur
re et suscita amicū tuū ne dormitēt palpebre tue Tercō qr ñ sunt vi
ri spūales·Spūalis em diiudicat omnia vt dīc apr̄s·j·Coꝝ·ij·Si spūa
liter viuerēt scirent zizania cōsiderare Et h̄ est qō h̄ dicit·Cuz creuisset
herba et fruc·fecis·tūc appa·et zi·Glo·Cū hō spūalis esse cepit tūc diiu:
dicat omnia Nisi em ex patōe vtutū vicia ñ agnoscunt·sīc cecitas ñ
cognoscit nisi p visum Qñ g hō crescit īm scientia ꝛ vtute·tūc videt vi
cia alioꝝ·Sīc em palatū infectū ñ pōt iudicare de saporib·sic hō vici
osus de vicijs·Cū g herba cre·ꝛ fru·fe·tūc appa·ziza·i·cū viri catholi:
ci eccīaꝝ rectores creuissent īm vita et doctrīna·vt aug·hiero·ꝛ cete
ri·tūc apparuit et fuit agnitū pestifeꝝ dogma hereticoꝝ·añ aūt non
cognoscebat·sīc ziza·ñ agnoscit nisi ab exptis dū est pua īm herba·Sz
chr̄ist⁹ vñ h̄ attigit oīdit·d·Inimic⁹ hō ꝛc·i·dyabolus·q iō dicit inimi:
cus hō·qr p homines fidei xp̄iane īmicos hec zizania heresum semia
uit·Vñ sicut hō mal⁹ dr dyabolus·ita dyabol⁹ dr hō malus·Nō emz
dyabolus nisi p homines malos semmare zizania pōt G Vbi no
ta q ex triby nascit zizania vicioꝝ īm anima homis·s·ex malicia īmici
q importune nos tēptat·et q sagacit spargit eā m terra· Et ex pīngue
dine terre qñ scz caro deliciose nutrit· In terra em pīngui et humida
īmis crescūt male herbe et stāt vermes et rane·Et ex negligētia cu
stodis q deberet claudē aditū inimico ne posset intrare·deberet corp⁹
macerare et deficcare·ne vicia pullularēt ibi·et deberet sarculo confessio
nis malas herbas extirpare·Prou·xxmj·Per agr pigri homis trāsi
ui·et ecce totū repleuerāt vrtice·i·prurit⁹ carnal⁹ concupiscētie·ꝛ operue
rant supficiē eius spine·i·solicitudines diuntiaꝝ q spine dicūt·et mace
ria lapidū dei tructa erat·i·oīs vtutes dissipate·Hec ē terra de q dr
gen·mj·Spinas et tribulos germinabit tibi·Et heb·vj·Terra pferēs
spinas et tribulos reproba est·et maledictōi prima c⁹ consummatō ī cō
bustionē H Tria ergo debem⁹ facē ne zizania vicioꝝ īm anīa nrā
regnet scz claudē aditū suggestiombus inimici·et macerare carnē·ꝛ era
dicare zizania dū incipiunt pullulare Vñ poeta·Principiis obsta·sero
medicina paratur·Et nota q optime per zizania vicia designant Est emz
zizania ventosum bladū acutum et venenosum·faciens homiez īmis

dormire·Inq̃tū est acuta signat auariciā Auarus em̄ valde est acut⁹ et subtilis ad decipiendū et torquendū·ps·Sic̄ nouacula acuta fecisti dolū·Sic̄ em̄ nouacula acuta radit pilos·ita q̄ hō vir sentit·sic vsurarius dulcit aufert totū Inq̃tū vo est ventosa signat superbiā q̄ eleuat homin̄ē ad ventū·superb em̄ nescit nauigare nisi velis inflatis Et fomentū superbie est adulatō·p quā superbus eleuat et ruit et dissipat·Iob·xxx· Eleuasti me et q̄ in ventū ponēs elisisti me valde Esa·xij·Populeus q̄ beatū te dicūt·ipi te decipiūt·et viā gressuū tuoꝝ dissipant·In q̃tū aūt est venenosa 7 reddit hominē sopitū·signat luxuriā·Cōcupiscentia em̄ carnis recte venenū ē intrās p venas ad cor auferens vitam anime Proū·xxiij·Et sic regul⁹ venena diffundet Vbi mulier dr dulce venenū faciens homin̄ē vt sirena dormire Ad hec tria scz superbiā·auariciā·luxuriā·omnia pcta reducūt·Vt dicit·j·Iob·ij·Omne qđ ē in mundo·aut est ocu·car·aut est ocu·ocu·aut superbia vite Et sic ptz tercium/ Quarto ponit diuine eq̄nimitatis patiētia·q̄ vtraq; ad messem crescere dimitti mādauit·Dū em̄ sui diceret vis imus et colligim⁹ ea respondit n̄·Simite vtraq; crescere vsq; ad messem ·Inordinatus fuit zelus suoꝝ·q̄ si statim q̄n hō pct̄m hz euellere·pauci remanerent· Iac·iij·In multis quidē offendim⁹ om̄s·Vñ eodē zelo iacobū 7 iohem dicentes·Dñe vis vt dicamus vt descēdat ignis de celo 7 consumat illos·sic fecit helyas·xp̄c redarguit·d·Nescitis c⁹ spūs sitis· Eili⁹ ei homnis n̄ venit perdere animas sz saluare·Lu·iij·Et B videt q̄ heretici nō sunt ab eccl̄ia p̄cidendi·et multomin⁹ materiali gladio feriendi· Contra dicit glo·hiero·sup illd·j·Cor·v·Auferte malū a vob Et reddit causam Nescitis q̄ modicū fermentū totā massam corrumpit Respō sio Sunt quidā heretici notorij q̄ alios volunt corrumpe et ad malus trahere·Et isti tanq̄ membra putrida ne alia membra corrūpant sūt ab eccl̄esia p̄cidendi·In quoꝝ p̄cisione non eradicat triticū sed potius in eoꝝ dimissione triticū confundit et eradicat vel suffocat et sic intelligenda est autoritas apostoli inducta·Alij vero sunt heretici occulti qui alios nō inducunt ad malū·Et ideo debent ab ecclesia vt hic dicit tolerari· ¶ Et hoc ꝓpter tria·Primo q̄ forte cōuertentur· Vnde aug̃·hic in glo·dicit·Hic dat loc⁹ penitentie et monemur nō cito amputare·q̄ qui hodie erat cras forte conuertet·et defendet veritatez·Si ergo mō eradicarent triticū qđ futuꝝ erat eradicaret·Exemplum de aug⁹·et pau·Secūdo q̄ tales n̄ bene discernunt a fidelibꝫ Aug̃·i glo· Sicut inter loliū et triticū q̃dm herba est paꝝ distat· ita monet dns ne de ambiguo iudicemus·q̄ dominus in die iudicij non suspitiose·sz manifeste iudicabit vel damnabit·Tercō q̄ p eos boni freq̄nter exercitantur et ꝓbant Aug̃·in glo·Necesse est vt mali permixti bonis sint· p quos exerceant·vel quoꝝ patione mitant ad melius · quibꝫ sublatis altitudo caritatis marcescit·qđ est triticū eradicare·Vñ·j·cor·xi·dr

Oportet hereses esse vt qui ꝓbati sunt manifesti fiant· Et sicut eccia patiť occultos hereticos ꝑpter tria·sic deꝰ omnipotens pctōres patiť ꝑpť tria k Statim enī hō qñ peccat mereť suppliciū eternale·qz cō tra bonū eternū peccauit·sic̄ homicida statim capiť ⁊ tradiť potestati morte plectendꝰ Sz deus eius sententiā differt ⁊ ꝺemnatōez ꝑpter tria Primo vt dei misericordia et benignitas in his q̄ penitent manifestenť·j·Thi·j·Iō misericordiā ꝓsecutꝰ sum vt in me oñderet deus omnē patiētiā ad informatōz e·q̄ crediturī sunt illi in vitā eter· Ex magna enī benignitate deus pctōrē sustinet vt qñqz peniteat et ad deū reuertať humliť Ro·ij·Ignoras qm̄ benignitas dei ad penitentiā te adducit Esa·xxx·Propter expectat nos deꝰ vt misereať nostri Et nō solū expectat·sz tota die vt redeat peccatorē hortať porrigēs ei manū vt surgat·Esa·j·Cōuertā manū meā ad te scz ad te adiuuandū si surgere vis hiere·iij·Tu fornicata es cū amatoribꝫ multis tn̄ reuertere ad me et ego recipiā te·Et n̄ solū hortať sz minať penas et ꝑmittit p̄mia De p̄mo Lu·xv·Ita dico vob̄ misi penitentiā egeritis oīs simul peribitis·ps·Nisi ꝓuerti fu·gla·s·vi·ar·s·te·et pa·il·Et in eo pa·va·mor·sa·s·ar·eff·De secūdo matb̄·iij·Penitentiā agi·appin·enī reg·celo Et qz multi sunt male naťe·ita q̄ verba eis nihil ꝓsunt·iō deus impēdit vbera et flagella·Quare enī deus tot flagelť et guerris ⁊ pestilētijs nos affligit nisi vt ꝓuertamur ad deū Gre·Mala q̄ nos ß p̄mūt ad deum ire ꝓpellūt·Idē·Oculos quos culpa claudit pena aperit Osee·vj·in tribulatōe sua mane ꝓsurgunt ad me·Et nota q̄ntū expectat multos spiritus ad hostiū cordis pulsans·et n̄ aperūt ei·Apoc̄·iij·Ego sto ad hostium et pul·si q̄s ap·mi·intro·ad il·s·cū virtutib̄ et spūssancti domis· Secundo vt dei iusticia in his q̄ pereūt ꝓbeť·et ex ß dei ꝓuidentia ꝑpendať·multi enī ex ß q̄ n̄ vident malos puniri·n̄ credūt mundū diꝝ ꝓuidentia gubernari·Boe·Quidā q̄sierunt·si deus est vñ mala·et si n̄ est·vnde bona·Nā si deus nō potest elicere de malis peccatorum penitentiam et misericordiā·elicit iusticiam eos acriter puniendo q̄ interopa dei et anime virtutes maxime relucet· Nā ita bene stat latro inter furcis sicut miles in equo·Et ita decenť pctōr recludiť in inferno sicut gēma recludiť in anulo ad sui honorē Et hoc ē qđ dicit apls ad Ro·ix Dicit enī scriptura pharaoni Qz in hoc ipm excitaui te vt ostendam in te virtutē meā·et annunciet nomen meuz in vniuersa terra·Ergo cuiꝰ vult misereť·et quē vult indurat Exo·vij·Ego indurabo cor pharaonis·scz vt postea dure punia eum Ergo in quibusdā peccatoribus deus ostendit misericordiā suam eoꝝ miserendo·et in quibusdā iusticiam eos acriter puniendo Ro·ix·Qz si deus volēs oñdere irā et notam facere potentiā suā sustinuit in multa patientia vasa ire apta in interitum vt oñderet diuitias glie sue in vasa misericordie sue q̄ ꝑparauit in gloriam·quos et vocauit·Quare·Certe q̄ placet sibi· Ibidem·

An nō habet potestatē figul⁹ luti ex ead ē massa facē aliud quidē vas
in honorē aliud in ꝛtumeliā ¶ Tercō ut ex malicia pctōꝝ iusti p pati
entiā purgent ꝓficiant et coronent vt dictū est de hereticis Nisi em
fuisset psecutō tyrānoꝝ·ñ essent martires p patientiā coronati Et ido
deus pmisit tyrānos tyrannidē exercē ut martires purgarent ꝛ ꝓfi
cerent ꝛ coronarent Et iō in malis dei oīpotentia oñdit q̄ de mal eo
rum elicit tot bona Et iō ñ bn̄ dixerūt illi· Si deus ē vn̄ mala·imo ma
la oñdunt deū oīno esse dū de mal eliciūt bona·qđ solus de⁹ pōt facē
Et sic pz quartū ¶ Quinto oñdit magne eq̄tatis iusticia· qꝛ zizania et
triticū ꝑm vtriusq; decentiā recondi mādat·Nā in tpe messis·i·in fina
li iudicō in fine mūdi·vl pticulari iudicō scz in morte vn⁹ cuiusq;·dicz
messoribus·i·angel⁹ qui ad h̄ deputati sunt · et p quos de⁹ sua iudicia
exercet·ꝛ in bonos et in malos·¶ olligite primū zizania·i·pctōres he
reticos et scismaticos q̄ messem dei conati sunt corrumpē ꝛ ꝛburē et
vastare·q̄ sunt vulpes samsonis·q̄ hīt faces accēsas in caudis ad ꝛbu
rendū messem xp̄ianoꝝ q̄ sic zizania ex corruptōe aeris et ex terre ma
licia oriunt·sic ip̄i ex corruptōe carnis sunt nati ꝛ in corruptōe ꝛ mali
cia mentis nutriti Et iō de ip̄is ait Ligate ea fasciculos ad ꝛburendu
vt q̄ fuerūt simul ligati in culpa·sint simul ligati in pena scz auari cu
auaris·luxuriosi cū luxuriosis·et sic de alijs·Et postea fiat de omnibus
vnus fascis magn⁹·et ad infernū p̄cipiat ad ppetuū ignē Vbi nota q
duo hic videt ponē circa reprobor penā·s·sepatōez a bonis et ordia
tionē in penis·Primo ponit sepatōz a bonis cū dic·¶ olligite zizania
id est·tollite eos de medio bonoꝝ·ne cū eis societatē habeāt·neq; faci
em dei videāt·Esa·xxvj·secundū·lxx·Tollat impius ne videat gl̄az di
que est p̄incipalis et essential pena dānatoꝝ·sic visio ē tota merces·
vt dic aug·Secdo ordinatōz in supplicijs oñdit cū dic·Et alligate ea fasci
culos ad ꝛburendū·Gre·Si null⁹ ordo in supplicijs fuandus est·cur
comburenda zizania in fasciculos ligant·Sz nimꝝ fasciculos ad ꝛbu
rendū ligare ē hos q̄ eterno igni ꝺendi sunt pares paribꝰ sociare·ve
quos similis culpa inq̄nat par etiā pena ꝛstringat Et sic videt q̄ sit or
do in inferno·Cōtra qđ dr Iob·x·Vbi nullus ordo ꝛc·Ad qđ dicendū
q̄ in inferno triplex est ordo Primus ē duine iusticie Aug· Pctōres
in supplicijs ordinant vt nūq̄z sit dedec⁹ culpe sine decore iusticie·Se
cundus ordo ē supplicioꝝ·qꝛ ñ omīs equaliter puniunt·Deu·xxv·Pro
mensura peccati erit et plagaꝝ mod⁹·Apoc·xviij·Quantū se gl̄ificauit
et in delicijs fuit·tm̄ date illi tormentū et luctuꝫ·Terci⁹ est ordo
peccantiū·qꝛ illi q̄ fuerūt similes in culpa sociabūt in pena vt dictū ē

M ¶ Et sicꝛ q̄ztum ad tria dr ñ ibi esse ordo· Primo qꝛ ibi elemēta
et cetere creature ñ ꝑuant ordinē et suā distinctōez·hz ꝛmixta sunt oia
et sunt ꝛfusa·ps·Ignis grādo·nix·glacies·sp·procel·Et iō infern⁹ voca
tur chaos Lu·xvj·Secūdo qꝛ dānati ñ ꝑuant ibi locum·Iob·xxiiij·Ab

aquis niuiū transeūt ad calorē nimiū·Res aūt tunc mordinata dr qū freqnter mutat locū·Tercō qr elemta ibi mutāt qprietates suas·Nā qprietas aque ē extingué ignē·ſ ibi ñ extinguet·ītē qprietas ignis ē lucere·ſ ibi ñ lucebit·qprietas aeris est recipe lumem·ſ ibi ñ recipiet Sequit·Triticū aūt agre·in hor·me·i·electos q̄ ñ sunt ex corruptōne carnis·sicut zizania ex corruptōe aeris·ſ ex deo nati sunt·et ñ sunt nati p̄ter intentionē semin ātis sic zizania·ſ ante secula a deo p̄destinati· qui vt triticum excocti sunt ad solē ī desiccati ad ventū vt corpa sua mortificarent et fierent acceptabilis hostia coram deo·sicut de tritico fit hostia salutaris·Ad qđ hortat apls Ro·xij·Obsecro vos p miserīcordiā dei vt exhi·cor·ve·hos·vi·sanctā de·pla· N Et nota qr op time p triticū electi signant·Triticū ei tripliciter cōsiderare possum? ſm triplicem elector statum·Primo possumus triticum considerare prout est in agro in quo fert fructum aliud centesimū·aliud sexagesimum alind tricesimū·Et signat statum bonor hominū in mundo existentiū seu viuentiū·quor aliqui seruant virginitatē·aliqui vuunt ī continentia·aliqui in matrimonio·Secundo possumus ipm considerare qut est in area in qua triturat secernit a paleis ī ventilat a puluere·Et signat statū religiosor qui in claustro religionis frangunt voluntatem suā p obedientiā secernunt a palea ignita carnalis cupiscentie p ppetuam contmentiā·et ventilant a puluere terrene cupiditatis p voluntariam pauptatem Math·xij·Cui? ventilabr in manu sua et purgabit areā suā Tercō possumus ipm cōsiderare qut est ī horreo vbi conseruat ad nutriendū et delectandum·Et signat statū beatorum qui in mensa dei nutriunt et delectant Luc·Ego dis·vo·sicut disp·mi· pater me·reg·vt edatis et bi·sup men·in re·m·ps·Inebriabūt ab vbertate domus sue Et sic patet de euangelio

De epistola sermo xxv·

INduite vos sic electi dei sancti et dilecti·Col·iij· Sic solent pueri qñ deprehendūt fructus alienos cape vestib9 denudari·et sic remanēt valde confusi·sic primi parentes nostri qñ pomū vetitum rapuerunt sunt veste innocentie denudati Que sicut vestis cooperiebat turpitudinē eor·et ideo erant nudi ī nō verecundabant·Sicut vestis tenebat eos calidos·et ideo erant nudi· et nullū frigus patiebāt·Sicut vestis valde ornabat eos qr sic lilium candore lumis vestiebat eos·et iō nudi pulcerimi apparebāt·Sic vestis fortea ab omni lesiuo cōfuabat eos·ī iō nudi ab aliquo ñ ledebant Et sicut vestis reuerendos exhibebat eos·Optime em vestitos ī reuerentia habemus·Et ideo sic nudi ab angelis et omnibus creaturis ī magna reuerentia habebantur·Hac autē veste denudati remanserūt valde confusi·quia hec omnia poderunt·et nos cuz illis·Statim em

erubuerūt et frigus ꝛ caloꝛē senserūt·et turpes nudi apparuerunt·Et omnia facta sunt eoꝝ lesiua·Et angeli eos deriserūt·d·Ecce adā quasi vnus ex nobis factus ē·Et sic denudati et ꝛfusi eiecti sunt de padiso. Hec omnia patēt genꝰ·iij·Lu·x·Qui etiā dispoliauerūt eū et plagis impositis abierūt semiuuo relicto·Et sic ꝓz q̄z optimū sit hāc vestē habē et q̄z dānosum ea carē·Hec āt vestis p duo recupari pōt·scz p baptismū et penitentiā·In baptismo emꝫ hō hāc vestē recupat et índuit qꝫ ipō virtus xp̄i opaꝫ Gal·iij·Quicūqꝫ ín xp̄o iesu bap·es·xp̄z índuistis id est vestē xp̄i·Et sic vestis ínocētie supꝛadcta quinqꝫ effecit ín primis pentibꝫ coꝛpaliter·Ita ín nobis efficit q̄nqꝫ spūaliter· Nā primo ipa opit multitudínē pcatoꝝ· puerb·x·Omnia delicta opit caritas·j· Pe·iij·Caritas opit mul·pec·Secūdo caloꝛe ígnis spūssancti fac nos valde calidos de quo dicit Lu·xij·Ignē veni mittē ín terꝛā·et q̄d volo nisi vt accendaꝫ·Can·viij·Aque multe ñ poterūt extíngué caritatē Ro·viij·Quis nos sepabit a caritate xp̄i·q·d·nul·Tercō oꝛnat animas valde·qꝛ ipa est vestis nuptiaꝫ q̄ fac hominē dignū nuptijs reg̃ eter ín Et q̄cunqꝫ eā ñ hꝫ·pānosus vt ribaldus reputaꝫ de nuptijs repellē dus Matꝫ·xxiij·Quō huc íntra·ñ ha·ve·nup·Quarto ab oī lesiuo hominē defendit·j·pe·iij·Et q̄d est qđ vob noceat si boni emulatoꝛes fuerítis Imo qđ plꝰ ē·oīa lesiua facit coopari ín bonū Ro·viij·Dilig·deom·coop·ín bo·Quínto facit hominē valde reuerendū et dignum honoꝛe qꝛ facit eū eterni reg̃ filiū·j·Io·iij·Videte qualē caritatē de·no·d· vt filij dei nominemur ꝛ simus Ad hāc pciosam vestem índuendam· apl̄s nos ín hac epl̄a hoꝛtaꝫ In qua facit q̄ttuoꝛ Primo nos hoꝛtatur et modū índuendi et causam assignat vt hāc pciosam vestē índuam⁹. In príncipio epl̄e Secundo nos hoꝛtaꝫ vt hāc vestem baltheo regio constríngam⁹ ibi Sup omnia aūt hec caritatē hñtes qđ ē vínculū pfectionis Tercō nos hoꝛtaꝫ vt cū hac veste ín pace xp̄i et vnítate eccie gaudeamus ibi Et pax xp̄i exul·ín coꝛ·vestris Quarto nos hoꝛtaꝫ vt de tam pciosa veste grati exístētes vbum laudis et doctríne ad chrísti honoꝛē abundanter ín labijs habeamus ibi Grati estote et vbum xp̄i habitet ín vobis ℣ Primo g̃ nos hoꝛtaꝫ et modū índuendi ꝛ causam assignat vt pciosam vestē vtutum índuamus·d· Induíte vos scz p baptismū si baptisati nō estis·vel p penitentiā si baptisati estis quia hec vestis ín baptismo donaꝫ·et pdita p penitentiā recupaꝫ Induite ergo vos·qꝛ coꝛā celesti rege nudi apparé ñ debetis Adā emꝫ valō eru buit coꝛā dño nudus apparé ꝛ abscondit se vt ꝓz genꝰ·iij·Apo·xvj·Beatus qui custodit vestimēta sua ne nud⁹ ambulet O Assīgt emꝫ triplicē causam q̄re pciosam vestē vtutum índuē debem⁹·vbi etiā innuitur índuēdi mod⁹·qꝛ electi dei sancti ꝛ dilecti Electi aūt etna electōne Epl̄·j·Elegit nos añ mūdi Astitutōꝝ Sancti vo sacramentoꝝ perceptione q̄ vtute chrísti hominē sanctificāt ꝛ iustificāt·j·Coꝛ·vj·Sed

abluti estis ꝫ sanctificati estis·ꝫ iustificati estis in no·d·n·ie·xpi· Sed dilecti sanguis xpi redemptōe tāqz dilectis filijs exhibita Apoc·j· Qui dilexit nos et lauit nos a pctis nostris in sangne suo· Quos g elegit sanctificauit et redemit Ergo hāc vestē pciosam vtutū induere demus qz electi et sanctificati z dilecti·et sic electi sancti et dilecti· Ita qz et cā et modus induēdi in his vbis innuit Primo g debem⁹ induere qz electi·scz ad statū grē in pñti z gle in futo Ad celestē g habitatōz et ꝛuiuū eternū sum⁹ electi et vocati·et iō debem⁹ dignas vestes in duere Illi em q ad aliquē statū z dignatē eligūt induūt vestes bono rabiles·ij·cor·v· Habitatōz celestē supindui cupiētes si tn vestiti et n nudi inueniamur· De ioseph legit qz solū qz debuit corā rege ꝛpere ptimus totōderūt et veste mutata obtulerūt eū regi Gen·xlj· In au la regis aduenturi null⁹ debebat stare vestit⁹ sacco vt pz hester·nij· Sic in aula dei Et iō ille nō hns vestē nuptialē expulsus ē de nuptijs· vtz math·xxij· Sedo debem⁹ induē·qz sancti z mūdi·p sacramentoz su sceptōz vt fiamus habitaculū dignū dei·ij·cor·vij· Vos estis tēplū dei viui· Camera ei magni dni pulcris pāmis ornat· Mystomag nos debe mus vestes vtutū pulcras induē·cū sim⁹ templū dei·et spūscūs habi tet in nob·vt dic apls·j·cor·iij·z·mach·inj· Ornauerūt faciē tēpli coro nis aureis z scutul· ps· Sanctificauit·z·mūdauit et ornauit tabernacu lum suū altis· Tercō debem⁹ induē·qz dilecti amici dei et cari· Ca re em nos emit et redemit·s·suo sangne pcioso vt caros nos haberet Cari aūt amici reg pciosis vestibz induūt vt pz de ionatha·j·mach· xj· Vbi dr qz antiochus dedit ei potestatē esse in purpura·et bere fibulaz aureā añ pectus tāqz amico regis· Sic de⁹ vult qz amici sui sint i pur pura·q est vestis regal·i·habeāt caritatē in anima·q p purpurā sang ne conche rubricatā figmificat·et habeāt fibulā aureā añ pect⁹·i·carnis contmentiā· Fibula em ꝛstrmgit pect⁹ ne possit videri vt tāgi·p qd carnis ꝛtmētia designat Can·v· Dilect⁹ meus candid⁹ p carnis ꝛti nentiā·et rubicūdus p caritatis ignē·mt vbera mea ꝛmorabit tanqz carus et dilect⁹ amic⁹· Sic iobs euāgelista recubuit sup pect⁹ xpi De q ipe multū gl·d· Hic ē discipul⁹ ille q su·pe·dni·in ce·re· Et sic ami ci dei debēt esse in corpe et in anima vestiti Proū·xxxj· Oēs domesti ci ei⁹ vestiti dupliciby Cōsequnter cū dic· Viscera misericordie bemg tatē ꝛc·determinat gen⁹ vestimtoz· Ista em vestis ē vestis vtutū et lumnis et gle·quā induē dem⁹ Esa·lij· Induē vestimtis gle tue hr m ciuitas sca· Ro·xiij·induimi do·ie·xpz·i·vtutes dni nri ieshu xpi· P Ponit aūt apls h septē vtutes ex qby dz vestis ista eē ꝛtexta tāqz ex mstis coloribz·pū·xxxj· Stragulatā veste fec fibi·i·varia bis·z pur·m· eius Pria ē misericordia cordis· Et h ē· Viscera mie·i·in intimo cor dis misericordia bete·i·cordis ꝛpassioz· vt miseris et afflictis ꝛpati amini· Misericordia em·i·miseris dans cor ethimologisatur Math·ix

Euntes discite quid est misericordiā volo et ñ sacrificiū ¶ Secūda est beneficentia opis vt sic homo ꝑatiť ꝓximo i corde·ita bñfaciat i ope. Prima est elemosina interior·Secūda exterior·Et hoc est·benignitatē sup·induite vt vestra misericordia p benigna opa manifestetť·Hec ät beneficentia opis et elemosina exterior m duo dúidiť·qz quedā ē elemosina corpalis·et diuidiť in sex opa misericordie·q̄ in hoc vsu ꝺtinētť Vestio cibo poto tego redimo visito condo·Alia ē elemosina spūalis ad animā ptinēs·et ꝺtinet sex alia opa misericordie q̄ in hoc vsu cōtinenť·Cōsule castiga solare remitte fer ora· Q ¶ Notandū ät qz ad misericordiā in effectu et affectu ꝓximo exhibendā·i·ad ꝑassionem cordis et bñficentiā opis·tria nos inducūt ¶ Primū est colligātia membroꝝ·Qz vt dicit apl's ad ephe·iij·Omēs vnū corp⁹ sumus in xp̄o caput autem xp̄c·Cum aūt patiť vnum membꝝ compatiunť omnia membra·Similiter cum patitur vnus fidelis reliqui debent ei cōpati ij·cor·xij·Quis infirmatur et ego nō infir·quis scan·et ego nō vr·

¶ Secundum est assimilatio capitis·qz in hoc ope christo capiti nostro assimilamur·qui ꝑatiens miserijs nostris voluit fieri hō·z eas experiri·vt ab ipis nos liberaret·Heb·iiij· Nō habemus pontificē qui nō pos·cōpa·infir·nostris·tēp·aut p oi·Matb·ix·Misereor sup turbam qz iā triduo sus·m·nec ha·q̄d man·Misert⁹ est em̄ adultere z liberauiť eā·Io·viij·Mulier vbi sunt q̄ te accusauerūt ne·te·cōdē·ꝛc·Cōpassus ē chananee et exaudiuit eā Matb·xv·O mulier magna est fi·t·ꝛc Compassus est petro et respexit retro Lu·xxij·Et cōuersus d·resp·pe·Cō passus est matri et ꝺmendauit eā iobi Iob·ix·Ecce mater tua Cōpassus est magdalene et apparuit ei Iob·xx·Maria stabat ad monumentum foris ploꝛans Cōpassus est discipulis et venit ad eos Io·xx·Venit ieſus et stetit in medio discipuloꝝ suoꝝ ¶ Terciū ē meritū retributionis Multū em̄ in hoc ope meremur qđ patet·qz quidq̄d in hoc ꝓximo facimus xp̄c reputat sibi factum Matb·xxv·Qđ vni ex mi·mefe·mihi fe·Et iō multum meremur Cui⁹ rō est Quia in misericordia dat hō ꝓximo quidq̄d habet scz cor interius et omnia sua bona exterius Mat·v·Beati mi·q·ip·mi·ꝛsequen· ¶ Tercia virtus ex qua vestis ista debet esse ꝛtexta·est humilitas·vt in gratijs z bonis nobis datis et in bonis opibꝫ q̄ facimus ñ supbiam⁹ tz in humilitate mētis et cor poris sp maneamus Lu·vij·Cū fe·omnia q̄ ꝑcep·sunt vo·dici·serui· inuti·sumus Et hoc est humilitatē R ¶ Et nota qz ad hūilitatē seruandā tria nos inducūt ¶ Primū ē ꝛsideramus in troitū et exitū nostꝝ·et q̄t miserijs subiacemus·habem⁹ materiā magne hūlitatis et ñ supbiēdi Ecc·x·Quid supbis ci·et ter·mich·vj·Idumiliatō t·in medio tui Voluit deus ventrē ponē añ oculos vt hō posset respicē vnde deberet humiliari Ber·Quid supbis saccus stercoꝝ et cibꝫ vermiū·memento vñ veneris z erubesce·vbi sis et ingemisce

quo vadis ꝛ ꝛtremiſce ¶ Secūdū ē exemplū creatoꝛis ꝛ totius creatu
re Nā creatoꝛ ſeipm humiliauit·foꝛ·ſer·ac·et humilē matrē ꝛ humi
les diſcipulos elegit·humile umentū eqtauit·humile obſequiuz exhi
buit dū pedes diſcipuloꝝ lauit·Mat·xi·Diſcite a m·qꝛ mi·ſ·ꝛ·h·ꝛc Si
militer tota creata humilitatē obꝑuat dū miſteria ſua humilit implet
et ſuo creatoꝛi obedit·Baruch·iij·Stelle q̄gz vocate ſunt et dixerūt
aſſum⁹ et luxerūt cū iocūditate ei q̄ fec illoſ ¶ Terciū eſt magꝝ punitō
quā ꝑ ſuꝑbia legim⁹ foꝛe factā·vt pz in demoniꝫ et ꝑmis pentib·ꝛ
in ſennacharib ꝛ pharaone·ꝛ in multis alijs·Et magnū meritū humi
litati reddendū vt ſi nō teneꝛet ſupplicū alliciat ꝑmū Iob·ij·Qui hūli
atus fuerit erit in gꝛa·Humilitas em ē meſura exultatōis et retribu
tionis·Quia q̄zcū q̄s ſe humiliat tm remunerabit ꝛ exaltabit·Lu·xiiij
Qui ſe hu·ex ¶ Quarta vtus ex q̄ dz hec veſtis eſſe ꝛtexta eſt mode
ſtia opeꝝ et ꝑmonū·vt in oiꝫ modū debitū teneam⁹·phi·iij·Modeſ
ſtia vrā no·ſit om·h·Et ꝓ eſt·modeſtiā ¶ S ¶ Dēmus āt modeſtiam
maxime circa tria obꝑuare·Dño circa vba vt modeſte loq̄mur·Ecci·
xxviij·Verbis tuis facito ſtaterā·et frenos oꝛi tuo rectos In lingua
em maxima imodeſtia et diſtpantia apꝑet·et nō maxime indiget fre
no Iac·iij·Omnis naꝛa beſtiaꝝ ꝛ volucꝝ et ꝑpentū et ceteroꝝ doma
tur·ꝛ domita ſunt a naꝛa humana·lingua āt null⁹ hominū domare pē
Inquietū em malū ē plena veneno moꝛtifeꝛo Dꝛopꝛea petuit dauid
dicēs·Pone dñe cuſtodiā oꝛi meo ¶ Scdo·debem⁹ obꝑuare modeſti
am circa tpalia et in acq̄rendo ꝛ in vtēdo·Multi em ſe aſumūt vt tē
poꝛalia acq̄rant·mare et aridā pagrātes·ꝛ nullū finē ponūt ad acq̄ſiti
onē eoꝝ·Contra quos mat·vj·Nolite ſoli·eſ·in cra·di·q̄d mā·aut q̄d
bi·Querite pꝛimū regnū dei ꝛ iuſticiā eius et ꝓ om·adi·vo·Et multi
effrenate bona acq̄ſita aſumūt·pu·xxiij·Vacātes potib ꝛ dantes ſim
bola aſument·Ecci·ij·Nec ꝑhibui coꝛ meū quin oī voluptate fruꝛ
Tercō debem⁹ modeſtiā habꝛe circa ſcibilia·vt ea q̄ decent et expediūt
nobis ſcire velim⁹·Ro·xij·Nō plus ſapere q̄z oꝛtet ſape·ꝓ ſape ad
ſobꝛietatē·Circa ſcibilia āt maxima immodeſtia inuenit et mirabiliter
nociua·Quidā em totū tps ſuū expendūt in q̄buſdā ſcientijs nullius
vtilitatis ſp diſcentes et nūq̄z ad ſcientiā vitatis pueniētes·vt dic apꝛs
ij·ad coꝛ·iij·Quidā inſiſtūt toto poſſe q̄buſdā ſcientijs lucratiuis ꝛ de
ceptiuis Quidā attendūt ſpiritibꝫ eꝛoꝝ et doctrinis demoniꝝ·vt
dicit apꝛs·j·thi·iiij·Quidā conant ſcire q̄ facultatē ſuā excedūt vt trini
tatē diuinaꝝ ꝑſonaꝝ et ꝑdeſtinatōz hominū·Contra q̄s ecci·iij·Altio
ra te ne queſieris·Et ꝓuerb·xxv·Qui ſcrutatoꝛ eſt maieſtatis oꝑꝛi
metur a gꝛa ¶ Quinta virtus ex qua dz hec veſtis eſſe contexta ē pa
tientia in aduerſis vt patienter toleremus aduerſa·ij·coꝝ·vj·In omni
bus exhi·noſ·ſicut dei miniſ·in multa patientia·Et hoc eſt·patientiaz·
Debem⁹ āut in aduerſis patientiaz habꝛe ꝓpꝛ tria ¶ L ¶ Primo quia

patientia ditat hominē. Nā patiēs de omni malo lucrat. de q̄ alij perdunt. scz de ꝛtumelia de fame et de siti. frigoꝛe et caloꝛe. Matħ. xviij. Patientiā habe ṁ me. et omnia reddā tibi scz duplicata. Ipa em̄ ē sacc̄us meritoꝝ. q̄ quātoplus extendit. tātoplus implet. Patientia sic̄ vꝛsus vberibꝫ impinguat et sic̄ salmandꝛa ṁ igne tribulatōis viuit. ꝛ sic̄ auꝝ ṁ igne depurat. impatiens vo sicut plumbū ṁ igne ꝛsumit. Mirabile est de patientia. qꝛ ṁimici sui soluunt ei omnia debita ꝛ ditant eā habentē. ¶ Secūdo qꝛ patientia hominē martirē esse facit. Gre. Dicit ne ferꝛo et flamis martires esse possumus si patientiā vaciter ṁ ania conſuam⁹. Nōne marcell⁹ papa celebrat vt martir ꝑ patientiā quā habuit ṁ custodia animaliū. cū tm̄ n̄ fuerit gladio ṁtempt⁹. Fac̄. Patientia opus pfectū hz. Opus ꝑfectū ē martiriū. Vū vir patiēs dꝛ multomagis miracula facē sic̄ martir. Gre. Ego vtutē patiētie signis ꝛ miraculis maioꝛē esse puto. Cui rō est. qꝛ martiriū gladij puo durat tpe. hz martiriū patiētie q̄nq; durat. xx. xxx. vl. xl. ānis Tercō qꝛ patientia ṁ plio spūali ꝑtegit hominē ab omni ictu. ꝛ omnino necessaria est si quis vult illesus de plio mūdi exire. Heb. x. Patiētia uob ne. est. ¶ Sexta vtus ex q̄ dz hec vestis esse ꝛterta est suppoꝛtatō penalitatū infirmitatū et defectuū ꝑrim. Ro. xv. Debem⁹ aūt nos infirmioꝛes infirmitates alioꝝ suppoꝛtare. Gal. vj. Al. al. on. poꝛ. ꝛ sic adimple. le. xpi. Vnusquisq; hz multos defectus. Sic̄ ḡ q̄s vult ṁ suis defectibus suppoꝛtari. ita debz alios suppoꝛtare Mat. vij. Quecūq; vultis vt faciho. et vo. fa. il. Christus em̄ q̄ nullū habuit defectū poꝛtauit patienter graues moꝛes hominū ꝑ. xxxij. ānos et quotidie dꝛ⁹ graues moꝛes nostros suppoꝛtat. ¶ Septima virtus ex q̄ dz hec vestis esse conterra est remissio offensaꝝ vt scz remittam⁹ ꝑrimo offensas culpabiles noꝛbis illatas. relinquentes deo vindictam tanq̄z iudici viuoꝛum et mortuoꝝ. Roꝛ. xij. Mihi vm. ꝛ ego retri. d dñs. Sicut christus pendens ṁ cruce omnes remisit offensas. d. Luc. xxiij. Pater di. il. ꝛc. Sic et nos debemus dimittere Et hoc est qđ dicit. Donantes id est pcentes vobis ipis. si quis aduersus aliquē hz querelā. sicut et xpc donauit vobis scz ṁ baptismo et peitentia omnes offensas vestras ita et vos debetis alijs pcere Et hoc est necessarium ad salutē Aliter deus non remitteret nobis peccata nec exaudiret nos ṁ aliquo Mat. xviij. Serue neq̄z nōne opoꝛtuit te misereri cōsu tui sic̄ ꝛ ego tui misert⁹ sum. Recci. Relinque ꝑrimo tuo nocenti tibi ꝛ tūc tibi pcanti petā soluent Mirabile est. Homo hominī seruat irā ꝛ a deo querit medelā Cum tm̄ xpc dicat matħ. vj. Si nō dimiseritis hominꝫ peccata eoꝝ nec pater ve. dimittet vo. petā ve. Et nota q̄ suppoꝛtare defectus alioꝝ et dimittere offensas sunt due elemosine spūales deo valde accepte et hominꝫ necessarie ad salutem Et sic ꝑ ꝑimū. ¶ Secundo nos hoꝛtat apl̄s vt hanc pcionem vestē baltheo regio scz caritate pcingam⁹. Omnes em̄ virtutes

defluerent ad terrena nisi caritate strngerent in aia. Caritas ãt vnit vtutes in anima et vnit hominẽ deo ꝛ ecclie et p ons ẽ vinculũ pfecti onis. Et ꝑ est qđ dicẽ. Sup omnia aũt ꝑ habete caritatẽ tãqꝫ baltheum oms supradictas vtutes astrngentẽ ꝛ ordinantẽ q vel qđ ẽ vinculũ pfectois et n fuitutis. Ecc. vj. Vincula illius alligatura salutaris. Est etiã vinculũ suauitatis Mat. vj. Iugũ em meũ sua. ẽ et on. m. le. Est eẽ vinculũ magne salutis ꝛ vtutis omnia trahẽs. Ome ei volũtarie agẽs trahit ab amore rei. bonũ em amatũ mouit opantes vt dic̃ phs. Mec traxit filiũ dei de celo ad terrã et fac̃ hominẽ trahẽ ad celestia Osee. xj. In funiculis adã trahã eos in vinculis caritatis Iniere. xxxj. In caritate p petua dilexi te. iõ attraxi te mse. Et sic pz secundũ Tercõ nos hortat aplus vt cũ veste hac in pace xpi ꝛ vnitate ecclie exultem⁹. Solẽt enim mulieres bn indute et honorate et in nobili societate existẽtes ꝛ pace multũ exultare. Sic et nos hac veste pciosa iduti in pace xpi et vnitate ecclie viuẽtes mltũ gaudẽ dem⁹ Phi. iiij. Gaudete in do. sp. Et hoc ẽ qđ dicit Et pax xpi a xpo scz data vel qlis fuit in xpo Io. xiiij. Pacẽ re linquo vo. pa. m. do. vo. Exultet in cordib vestris. i. in cordib vestris existẽs exultare vos faciat. phil. iij. Et pax xpi q exupat omnẽ sensu custodiat corda vrã ꝛ intelligẽtias vras. In q scz pace vocati estis in vno corpe. i. ad vuiendũ in vno corpe qđ est eccia. qr in pace vocauit nos deus. j. Cor. x. Vnũ corp⁹ multi sumus in xpo. Et iõ xpc igrediẽs in mundũ pacẽ annũciari fec̃. Lu. ij. In terra pax hoib. Vadẽs p mundum pacẽ pdicari fecit. Lu. x. In quãcũqꝫ domũ intraueritis pmũ dicite pax huic domui. Egrediẽs de mũdo pacẽ in testamẽtũ legauit Io. xiiij. Pacẽ relinquo vobis. Surgẽs a mortuis pacẽ nobis apportauit dicẽs. Pax vob Io. xx. Et sic pz terciũ Quarto nos hortat aplus vt de tã pciosa veste nobis in xpi pace et ecclie vnitate collata grati exi stamus Et ꝑ est. Grati estote scz de tantis gratijs. qr ingti tudo est ventus vrens. siccãs fontẽ pietatis et rorẽ misericordie et fontẽ grẽ vt dicit bern. Sap. Ingrati spes qi glacies ybernalis tabescet. Cõse quenter cũ dicit. Verbũ xpi. oñdit in quo dz esse talis gratitudo. Et dic̃ q debet esse in duob. Primo in distributõe talenti accepti a deo qztũ ad primũ Et ꝑ est. Verbũ xpi habitet in vob. i. hic est mod⁹ gratitu dinis vt vbũ xpi habitet in vob. i. intellectus et obsuatõ verbi xpi. et hoc abundanter. vt n solũ in vobis habitet vbũ xpi. ꝑ in omni sapien tia sitis docentes et amonentes vosmetipos. ita vt vnus doceat alte rum. Sitis g docentes insci os verbũ xpi et amonentes pigros vt ser uent verbũ dei. Et in quib debeãt seipos docere oñdit. d. In psalmis qui de moribus agũt. et in himnis qui de laude dei agunt. et canticis spualibus q sunt de bono eterno Eph. v. Loqntes vobismetipis in hymnis et canticis spualib. Secundo dz esse ista gratitudo qztũ ad ꝓfectũ interioris actus. Et hoc est. Sitis cantantes dño ad honorẽ

dominí·et ꝑ ín coꝛdíbꝰ veſtris ín grā q̄ data eſt vob· í·ín ꝛſideratōne
beneficioꝝ dei q̄ vobis ꝑ grām dei ſunt collata Et ſic ꝑz quartum·

Dominica ſeptuageſime de euangelio ſermo xxvj·

Simile eſt regnū celoꝝ hoī patrifamílias q̄ exíjt primo ma-
ne ꝛducé opaꝛios ī víneā ſuā·mat·xx·In hac ſacra dñica ſe
ptuageſime tꝛiplex ſimílitudo ꝓponít nob ſcz laboꝛantiū ī
vínea·cuꝛꝛentiū ín ſtadio et pugnātiū ín agone· Cuj rō eſt
q̄ hac nocte recolit eccīa quō expulſus fuít adā de padiſo· ꝛ ín hanc
vallē míſeꝛie ꝓiectꝰ In q̄ ꝛſtitutū eſt ei laboꝛare cuꝛꝛere ꝛ pugnare·
Primo mādatū eſt ei laboꝛare vt laboꝛē manuū ſuaꝝ manducet·
Gen·iij Maledctā teꝛ·ín ope tuo·In laboꝛe ꝛmedes ex ea·Et ꝛurſuꝝ
In ſudoꝛe vultꝰ tui veſceꝛis pa·t·Iob·v·Mō naſcít ad laboꝛē· Laboꝛā
dū eſt ꝝ q̄ merces eſt magꝝ ꝛ fꝛuctus gꝛoſuſ· Sap·nj·Bonoꝝ laboꝝ
gꝛoſus eſt fꝛuctꝰ Scdo mādatū eſt ei cuꝛꝛē·vt ꝑ velocē curſuꝝ ba
ſiū·ciuítatis ſue q̄ ꝑdidít·recupet·ꝑ coꝝ·ix· Sic cuꝛꝛite vt ꝛꝑ·Cuꝛꝛē-
dū eſt ꝝ q̄ bꝛauiū cuꝛꝛēti ꝛ ū ſtāti ꝛferť Tercō mandatū eſt ei pu-
gnare vt ꝑ victoꝛiā ínimicoꝝ ciuítatē ſuā ꝛemtꝛet·Iob·vij· Milítia ē
vi·ho·ſu·teꝛ·Pugnandꝰ eſt ꝝ q̄ ſolum vínc̄etes coꝛonāť·ij·Thi·ij·Ne
mo coꝛo·míſi q̄ le·cer·De primo agiť ín ꝑ euāgelio De duobꝰ ſecūdis
ín epꝛa Agiť em̄ ín ꝑ euāgelio de laboꝛātibꝰ ín vínea eccīe et pemiten
tie In q̄ quidē euāgelio q̄nq; ꝛtinenť Primo ibi ſub q̄dā ſiłitudie
diume bonitatis magtudo demōſtrať ex opaꝛioꝝ ꝛductōe·ín pmi
pio euāgelij·Scdo hūane pigꝛicie ociū redaꝛguiť ī ocioſoꝝ redaꝛgu-
tione ibi·Quid ꝑ ſta·to·die oci·Tercō diume retꝛibutōis magficentia
declarať ín denaꝛioꝝ collatōe ibi Cū āt ſeꝛo factū eſſz dixit dñs vínee
Vo·op·et ꝛed·il·mer·Quaꝛto fꝛaterne felicitatis ínuidētia ſubínꝛeꝛt ī
opaꝛioꝝ murmuratōe ibi Et accipiētes murmuꝛabāt adú·patꝛemfa-
di·fuſí·no·v·ho·ſe·ꝛc Quinto ꝓſumptōis audacia repmiť et deſpeꝛati
onis deiectō ſubleuať ín pabole adaptatōe ibi·Sic eꝛūt ꝓmi nouiſ-
et no··pMulti ſunt vo·pau·vo ele· Primo ꝝ ſub quadā ſiłitudíne
diúme bonitatis magtudo demōſtrať ín opaꝛioꝝ ꝛductōe Et ꝑ eſt
q̄ di·Sike eſt reg·celo·ꝛ·ſike eſt negociū eccīe mlitātis huic negocio
fuit vel eſſe potuit Ꝛā plana eſt Et q̄ hec eſt quedā ſiłitudo· iō ē
eíus miſtica expoſitō req̄renda Iſte ꝝ paterfamilias eſt deꝰ paſ cui·ꝰ
celū ꝛ teꝛꝛa vna domus eſt vt dic̄ Cꝛiſ·q̄ hz tꝛes familias·ſ·ā̄gelos ꝛ
ſanctos ín celo·q̄ letanť·homines ín mūdo q̄ plianť·vñ et eccīa militāſ
vocať·et demones et dānatos ín ínferno q̄ toꝛmentanť Iſte deus paſ
plantauit vínea et operaꝛios ꝛduxit vt fideliteꝛ laboꝛātes ín ea ad ce
leſtem familiam tꝛanſꝛeꝛanť felicitatis eteꝛne denaꝛiū receptuꝛi Vbi
nota q̄ ꝑ hanc vineam duo ſignificaꝛi poſſunt que cōgꝛue cū hac ſi
mlitudíne cuꝛꝛunt Primo ꝑ hanc vínea eccīa milítans ſigficať Eſa·v

Vinea dñi exercituū dom⁹ israel est·Gre·Iste patersamilias ē·ꝺditoꝛ noster q̄ hꝫ vineā vniuersalē eccīaz q̄ ē ab abel vsq; ad vltim̄ electū q̄ in fine mūdi nasciturus est·q̄ quot sanctos ꝓtulit q̄ſ tot palmites mi sit Hic pater erit ad colendā vineā mane hoꝛa tercia sexta nona ꝛ vn decima·ꝛ oparios ꝺducit·qꝫ a mūdi h⁹ initio vsq; ad finē ad erudien; dum fideliū plebē p̄dicatoꝛes mittē ñ desistit·Huu⁹ vinee xp̄c ē vitis· et oīs fideles palmites Io·xv·Ego sum vitis et vos palmites· V Roꝛop̄ q̄ttuoꝛ aūt eccl'ia milit̄as ꝓ vineā designaꝛ ¶ Primo rōne ap; parentie·et ℔ q̄ntū ad locū et q̄ztū ad tps·Quantū ad locū Nā vinea iuxta terzā turpissima apparet·ſ in frondib⁹ et in alto pulcerzima est· Sic sancta eccīa ℔ in terza turpissima apparet·qꝫ ceci et claudi ꝛ rugo; se vetule cū multis miseriis sunt in ea Luce·x·Paupes et debi·ce·et clau·intro·huc·Supius āt in celo est pulcerzima·qꝫ oīes sunt reges et regine ꝛ sancti·j·Pe·ij·Regale sacerdotiū gens sancta ꝓp's acq̄si; tionis·Sil'r q̄ntū ad tps·Nā tpe hiemali vinea tota apparet turpis ꝛ dissoluta·et nulla ꝓuidentia gubernata In vere āt et estate apparz to; ta pulcra ꝛ oꝛdinata ·Sil'r eccl'ia in tpe p̄ntis hiemis·i·aduersitatis to ta videt turpis et dissoluta et nulla ꝓuidentia gubernata·qꝫ in ea ma li exaltant et bonī depꝛimūt Hiere·xij·Quare via impioꝝ ꝓsperat·be ne est omnib⁹ q̄ iniq̄ agūt·In fuco āt tpe eius pulcritudo et oꝛdo ap; parebit·i·Io·ij·Carissimi filij dei sumus·ſ nondū apparuit q̄ ꝺ erim⁹· cū aūt apparuerit sil'es ei erimus·phi·iij·Reformabit coꝛp⁹ humilita; tis nostre·figuratū coꝛ·cla·sue ¶ Secūdo p vineā eccīa designaꝛ rōe existentie·qꝫ tota vtus vitis et bonitas in vuis apparet et nō in frōdi bus·Sic tota vtus eccīe est in opib⁹ caritatis et ñ in foliis verboꝝ et vestimentis ouiū et religionū·Mat·vij·Non oīs hō q̄ dic̄ mihi do· do·in·reg·ce·ſ q̄ fe·vo·pa·m·Ia·ij·Ostendas mihi fidē tuā ex opibus tuis·Vñ illa ficulnea q̄ ñ habebat nisi folia·maledicta est a xp̄o vt ptz matℏ·xxj·Quidā in eccīa dei hūt solū verba et ñ facta Quidā nec vba nec facta·ſ solū vestes sanctitatis·q̄ sunt amputandi ꝛ in ignē mittē; di·Ioℏ·xv·Omnē palmitē in me ñ ferentē fructum tol·e·Ille ℊ est ve rus palmes istius vinee quādo in ea vue respondent frondib⁹·ꝛ fron des vuis·i·facta verbis et habitui·et verba et habitus factis· Osee·x· Vitis frondosa israel et fructus adequatus est ei ¶ Tercio ꝓ vineaz eccīa designaꝛ ratione p̄cidentie qꝫ sic̄ vitis p̄cisa ad nullū opus ē ap; ta nisi ad ignē·sic palmites eccīe·i·fideles si p pctm̄ a xp̄o p̄cidenꝛ ni; hil valent vltra nisi ad ignē infernī ꝓficianꝛ·Ezechℏ·xv· Eili homis q̄ꝺ fiet de ligno vitis ex omnibus lignis nemoꝝ nunquid tolleꝛ de ea li; gnum vt fiat opus·Quasi dicat ñ·Vñ subdit Etiā cū esset integꝝ non erat aptū ad opus·Vñ sicut palmites dū herent viti omnibus lignis sunt meliozes·et p̄cisi a vite viliozes·sic fideles ecclesie dum xp̄o adhe rent p fidei stabilitatez omnib⁹ alijs natōib⁹ sunt meliozes ꝛ digozes

et ꝑcisi p peccata mortalia peiores·Ecc̄·ix·Melior est canis viuꝰ leo ne mortuo·Mat·v·Si sal euanuerit ad mḥilū valz vltra·nisi vt mittaṫ foras ⁊ ꝛculceṫ ab hominibꝫ ¶Quarto p vineā eccīa designaṫ rōe putatōis et colligātie·qz sic̄ vinea deuastaṫ nisi puteṫ et ligeṫ et vertiṫ in labrustas et ascendūt sup eā vepres·sic eccīa di nisi purgeṫ a vicijs et tyrānis et ab hereticis q̄ exterminat eā deuastaṫ ⁊ ꝛsumṫ et ascēdūt sup eā vepres·i hereses·et pctā Esa·v·Nūc ostendā vob q̄d faciaz vi nee mee Et subdiṫ·Nō putabiṫ et ñ fodieṫ ⁊ ascendēt sup eā vepres ⁊ spine·Et iō oportet eā purgari·Lu·iij·¶ꝰ ventilabꝫ ī manu sua ⁊ pur gabit areā suā De hac vinea dñs multū ꝛqueriṫ·qz cū ita diligenter plantauerit eā·nā vt dic̄ bernñ·hec vinea est plātata manu dei·redēpta sanḡne xp̄i·irrigata vbo veritatis dei·ꝓpagata grā et vtutibꝫ·⁊ fecū data spūssancti donis·tñ oms vnas magnas asportat dyabolꝰ ⁊ ipe nō nisi racemos colligḗ pōt Mich·vij·Eactꝰ suz sic̄ q̄ colligit racemos in autūno vindemie ℣Ista vinea ē figurata p vineaz quā noe plan uit·et bibēs vinū eius inebriatus ē et nudatꝰ in tabernaculo suo vt pz geñ·ix·Eliꝰ em̄ dei amore istius vinee inebriatus ē·⁊ sic̄ ebrius i cru ce nudatus Ad istā vineā misit dñs eruditores et custodes hora·i·si ue mane qđ fuit ab adā vsqꝫ ad noe·q̄ fuerūt abel et enoch et mḥti alij Siḥr hora tercia q̄ fuit a noe vsqꝫ ad abraā q̄ fuerūt noe et tres filij eꝰ et iob et multi alij Siḥr hora sexta q̄ fuit ab abraā usqꝫ ad moysen·qui fuerunt abraā et·xij·patriarche·Similiter hora·ix·que fuit a moysen vsqꝫ ad xp̄m·qui fuerunt moyses et oms ꝓphete Similiter hora·xi·q̄ est a xp̄o vsqꝫ ad finē mundi·qui fuerūt apli et discipuli xp̄i et omes p̄dicatores in nouo testa·q̄ mercedē plenā receperunt·et primo dena rium dei effigiatum in carne hūana·s·xp̄m q̄ est imago dei·ipi ꝛgno ꝛ ucerunt et receperūt·Iob·xvij·Et ip̄i cognouerūt et crediderūt vere qz tu me misisti·Et ideo xp̄c dixit eis Beati oculi qui vi·q̄ v·vi·Lu·x· Latronī etiā de cruce qui in hac vltima etate venit primo dictum est q̄z ommbꝫ alijs ꝓximb·Hodie mecū eris ī pa·Lu·xxiij·Et nota q̄ mḥ tum repḥendūt qui hac vltima etate in q̄ nos sum⁹ eccḥiam dei p ve ram fidē et opa bona non ingrediūt·Et ℟ ꝓpter tria ✠¶Prio qz magna virtus emanat a passione xp̄i ad intrandū ⁊ psistendū et labo randū in vinea Lu·vj·Virtus de illo exibat·Et iō apl̄us dic̄ Oia pos sum in eo qui me cō·Io·xvj·Confidite qz ego vici mundū ℣Secun do qz intrantes hanc vineā modicū laborāt et statim remunerāt·An tiqui patres p multū tps sez p octingētos aut sexcentos ānos labora uerunt·et tarde remunerati sunt·sez in morte xp̄i·qui mortuus ē vn decima hora·i·vltima etate mūdi Sed modo modicū laborare opor tet et statim quiescimus recipiētes denarium felicitatis eterne Ecc̄·ij· Modicū laboraui et inuenī mihi multā requiē ¶Tercio qz via est il lumināta et abbreuiata·Nā olim ꝓpter magnā guerā via que ducit

ad celū ibat p ínfernū et tenebras et faciebat magnū circuitū ·modo vadit ꝛ ducit ad celū recto tramite Matth·iij· Penitentiā agi·a ꝑpī· eī regnū ce· ℣ Nota etiā q̄ hāc vineā dñs q̄ttuor deuastāt et īpugnant· Primo vsutia hereticoꝝ q̄ falsa expositōne scripte et pestifero dogmate eccīam totā corrūpe nituñ Cañ·ij· Capite nob vulpes parvulas q̄ vineā nrām demoliunt· Tales em̄ debēt occidi·sunt em̄ membra putrida totū corp⁹ eccie corrūpentia ℣ Secdo pssura tyrānoꝝ·ps· Extermínauit eā aper de silua·Isti apri freqnter eccīaz ad solitudinem reduxerūt·vt dic aug· Et nisi fuissz manu dei retēta oīno pisset Tercio supbia platoꝝ q̄ q̄tidie p malū exemplū vineā istā·s·eccīam deuastant Hiere·xij· Pastores multi demoliti sunt vineā meā·Ista supbia ex magnis diuitijs q̄ in eccīa dei sunt causat· Valde em̄ dilatatū ē patrimoniū crucifixi·et vtinā ad salutē et n ad pniciē ℣ Quarto abundantia pctōꝝ· Vñ ieza bel peccatrix vineā naboth dissipauit·vt pz·iij·reg· xxj· Tot em̄ mala in ecclesia dei·tā in clericis q̄z in laycis abundāt q̄ n videt tā vinea esse dñi sz dyaboli· Et remota fide mag videt vinea dñi plebs saracenoꝝ q̄z xpianoꝝ·et intim abundāt in ea mala·q̄ videt dñs ipam n custodire·sz eā totaliter reliq̄sse· Osee·iiij· Homicidiū furtum adulteriū·mendaciū inundauerūt·ꝛ sanguis sanguinē tetigit Secundo p hāc vineā penitētia designat· Et io eccīa b sacro tēpe qđ vocat sexagesima·b euāgeliū legit in q̄ cātica laudis omittit·s·te deū laudamus·alla·glia in excelsis·et lamēta penitētie incipit assumē·d· Circūme ge·mor·ꝛc· Et tres magnos pctōres hodie legit scz dauid in primo cipio misse q̄ peccauit pctō luxurie·· Paulū in epla q̄ peccauit peccato supbie·Et mat·in euāgelio q̄ peccauit pctō auaricie·ad q̄ tria pctā omnia pctā reducunt·vt null⁹ q̄ntumcūq; pctōr vel in q̄cūq; genere pctōꝝ diffidat ad penitentiā accedē ℣ Designat etiā penitētia p vineam ꝑpter q̄ttuor·s·rōe mansionis·rōne resectionis ꝛ ligatōis· ratōe plantatōis·et ratione letificatōis ℣ Primo p vineā designat penitētia ratōe māsionis·qz sic vinea n fac fructū nisi palmites māserint in vite ita penitētia n fac fructū nisi p fidē et caritatē penitētes māserint in xpo Ioh·xv· Sic palmes n pōt facē fructū nisi māserit in vite·sic ꝛ vos nisi in me māseritis·Et io multi saracenoꝝ ꝛ iudeoꝝ ꝛ hereticoꝝ aspere viuūt ꝛ penitētiā agūt·ꝛ qz n sunt xpo iuncti p fidē n fructificant· Et multi xpianoꝝ faciunt similiter penitentiā suā·Et qz non sunt xpo p caritatē conuncti denariū non merent Secūdo ratione resecationis et ligationis·qz nisi vinea putet et liget et fodiat·dissipat ꝛ vertitur in labrustas·Sic oportet q̄ penitēs vicia resecet p purā confessionem et abiiciat supflua p elemosinaꝝ largitionē·et liget ad paxillum crucis p ipius vtutis inhabitatōnē Gal·ij· Christo confixus sum cruci·Quia de cruce exit mirabilis virtus ad penitentiā agendā· oīa in amara dulcoraꝝ·Qđ figuratū fuit in ligno qđ dñs in aquas marath

mitti iussit vt pz Exo·xv·Itē oportz q̄ fodiať·qđ penitēſ faē dū euellīe ab anima virulentiā malaꝝ cogitationuz·vt dū remouet a ſe terrena deſideria·et ſtat ſeq̄ſtrat⁹ ab omni ꝑſortō malo·q̄ cū ſancto ſanctus eris·vt dic̄ ps· ℣ Tercō rōe plantatōis·q̄ vinea plātata in latē mōtis in paucitate tre melⁱ⁹ vinū fac̄·q̄z plātata in planicie in tra pinguī Sic penitentia dz fieri in mōte ꝑtēplatōis et ſpūs pauptate·t ñ in mūdo lutoſo et abundātia tpalū·In c⁹ exemplū xp̄c actur⁹ penitentiā deſtum intrauit ¶Quarto rōe letificatōis·q̄ ſic̄ de vinea exprimit ſuccuſ ſcz vinū qđ letificat deū t homines·ſic de penitētia·Luc̄·xv·Gaudiū ē in ce·ſu·v pe·pe·ag· ℣ ℣ Ad hāc vineā ſcz penitētiā de⁹ quoſdā mittit mane·i·hora·j·hominis vel etate q̄ vocať puericia q̄ durat vſq̄ ad xv·annū·q̄ ſic̄ ſol mane ñ eſt clar⁹·ſz vaporib⁹ circūdatus et pui valoris·ſic etas puerilis·In hac hora vel etate miſit ioh̄ez baptiſtā nicolaū et beatū dominicū et multos alios q̄ a cunabuť ceperūt agē penitētiam·q̄b⁹ deus ꝑmiſit vitā eternā·Prou·viij·Qui mane vigilauerit ad me inuenient me·Itē quoſdā mittit hora·iij·q̄ vocať adoleſcētia·q̄ durat a·xv·anno vſq̄ ad triceſimū annū·q̄ ſic̄ ſol hac hora ſp aſcendit ſic hō·In hac etate vť hora miſit ioh̄em euangeliſtā· ſanctū petꝝ· ſcm̄ paulū·ſanctū franciſcū et alios mltos·Itē quoſdā mittit hora·vj·que vocať iuuent⁹ q̄ durat a·xxx·āno vſq̄ ad·xlv·q̄ ſicut ſol hac hora videtur figi et ſtare·ſic hō in hac hora·i·etate figiť et ſolidať· In hac hora vel etate miſit beatū petꝝ·et beatū arſeniū romanū q̄ fuit magn⁹ miles et multos alios·Itē quoſdā mittit hora·ix que vocať ſenectuſ·que durat a·xlv·anno vſq̄ ad ſexageſimū·q̄ ſicut ſol hac hora ſemp deſcēdit ſic homo hac etate incipit deficere·et vires et ſenſus debilitanť· In hac hora miſit illum latronē de quo ſerť q̄ dum ſemel vidiſſz capillos ſuos canos dixit·Hec etas ñ eſt latrocinia exercēdi·ſz penitentiā agēdi Et ꝓuerſus magnā penitentiā egit·Sic hō prudens ſp dz ſtatū ſuū conſiderare·Ecc̄·xvj·Oculi ſtultoꝝ in finib⁹ terre·ſapiētis āt oculi in capite ſuo Multi ſp querunt noua de mundo et vana et ñ ꝓſiderāt caducitē et rugas ſuas·Itē quoſdā mittit hora·xj·ſcz veſpe q̄ vocať ſenium que durat a ſexageſimo āno vſq̄ ad mortē·Qz ſicut ſol tunc omnino incipit deficē t nullⁱ⁹ caloris eſſe·ſic iſta etas·Et hec etas vltima hora vocať·ſiue in ſene·ſiue in iuuene·In hac hora vel etate veniunt omēs illi q̄ ve penitēt·et ꝓuertunť in morte Et nota q̄ frequenť accidit q̄ hac nouiſſima hora veniūt·prius remunerantť t denariū ppetue felicitatis recipiunt·q̄z illi q̄ in prima hora vel etate penitentiam agē cepe runt Prius em̄ remunerat⁹ eſt latro de cruce q̄z petrus vel ic̄hes q̄ freq̄ter accidit q̄ illi q̄ tardius veniunt feruētius opanť·et pl⁹ in mo dico tpe merenť q̄z alij in multo·q̄ deus ñ penſat q̄ntum·ſed ex q̄nto affectu·Vñ illa vidua q̄ miſit duo era minuta in gazophilatiū pl⁹ omnibus miſit vt xp̄c dixit Sen̄· Eadem⁹ illō qđ in itinere fieri ſolet·vt q̄

tardius exierūt velocitate recōpensant morā·Et nota q̄ sunt reprehensibiles q̄ saltē in hac hora penitentiā n̄ assumunt·q̄ penā ꝛ seruitutē merent eternā·In ꝯ figura mandatū fuit in lege deut·xv·q̄ huo q̄·vij·anno·i·vij·etate nolebat egredi fuitutē debebat subula pforari auris·ꝛ sic in eternū pmanebat seruꝰ·Ite valde reprehendēdi sunt q̄ vsq̄ ad horam vesptinā differūt vineā penitētie intrare·q̄ in illa etate n̄ possunt penitentiā agē et volūt q̄ illa etas portet onera totiꝰ vite· Hic cadit exemplū illiꝰ militis q̄ ibat in sardiā·ad fuiendū iudici arborē cū q̄n q̄ equis q̄q̄ q̄ttuor vendidit pisis et pciū vuēdo voluptuose consumpsit·postea sup q̄ntū posuit totā sarcinā·ꝛ desup ipe ascēdit·q̄ pondus ferre n̄ sustinens crepuit in plano portꝰ·Tales solū feces volūt dare deo·et totū vinū bibūt Hic cadit exemplū de illo filio q̄ habebat vegetem vini·et patri pluries de vino petēti noluit dare nisi vltimo d̄ fece In q̄libet ḡ etate deꝰ p suā misericordiā q̄tidie multa milia ad vineaz penitētie mittit·vt nullus in aliq̄ desperet etate·Et iō oīs in q̄cunq̄ etate debemꝰ vineā pnie intrare·Et sic p̄z p̄mū ¶Secūdo humane pi gricie ociū redarguit cū dr·Quid h̄ statis tota die ociosi·i·toto tpe vite vestre p̄tis·q̄ respectu alterius vite vna dies ē·imo mīꝰ q̄z vnus momentū·qd̄ tps ita modicū et pauꝫ accessum est nob ad laborand̄· vt laborare n̄ recusemus·Vbi nota q̄ p totū officiū ꝛ in epla ꝛ in euāgelio monemur ociū fugē·et laborī bonoꝝ opeꝝ intendē·Ad qd̄ faciendum inducimur ex octo B ¶Primū est nata·q̄ ad h̄ nascimur vt laboremus·Iob·v·Hō nascit ad laborē·Etiā in statu innocētie hō laborasset·Gen·ij·Tulit eī deus hominē et posuit eū in padisum voluptatis vt opareť et custodiret illū·Quāuis in statu illo ille labor non erat hoi penosus h̄ delectabiť·Post pctm̄ āt datꝰ est hoi in penā Ge·iij·In sudore vul·t·ve·pa·t· ¶Secundū ē creata·Omnis ei creata laborat et n̄ ociať q̄ddiu voluit vita p̄s·Nā de angeť dic apl̄us heb·j· Omnes sunt administratorij spūs in misteriū missi·De celo vo luna sole et stellis p̄z ad oculū·q̄ q̄tidie mouenť et pagūt officiū sibi iniunctum·Omnia etiā mouenť elemēta·ac etiā terra licet n̄ locali h̄ altera tionis motu·Omnia etiā animalia cū labore victū sibi vendicāt Pro uerb·vj·Vade ad formicā o piger ꝛ asi·vi·eius·Vn̄ de apibꝰ dr·q̄ non patiunť ociosam in agregatōe viue ¶Terciū est locꝰ·Nō sumus em̄ in loco illo tāq̄ in loco q̄etis h̄ laboris·Est em̄ mundꝰ iste q̄dā campꝰ laboris·vbi agricole laborāt ꝛ tirones pbanť·Mich·ij·Surgite abite q̄ nō habetis h̄ requiē·Io·xvj·In mūdo p̄ssurā habebitis ¶Quartū ē tps·q̄ totū tps p̄s accessum est ad laborandū et bn̄ opandū ꝛ merēdum Gal·vj·Dū tps habemꝰ operemur bonū ad oīs·Eccs·ix·Qdcūq̄ pōt manus tua facē instant opare·Sen·Omnia aliena sunt· tm̄ tps nostr ē·Turpis aūt est iactura q̄ p tpis negligentiā fit·q̄ irrecuperabilis est ¶Quintū est rōis ordo·Hic est em̄ rōis ordo in tota creata

vt q̄ vult quiescē primo laborēt·qz omnis creatā mō laborat·ꝛ postea quiescit homine q̄scēte Et iō omis creatā pturit ꝛ ingemiscit vsqz ad huc·q̄tem hominis expectās·vt dr Ro·viij·Et d deo etiā dr qz sex diebus opat⁹ ē septima die req̄euit Gen̄·ij·Vñ lucifer q̄ pus voluit sedere q̄z ministrare·d·sedebo in mōte testamti in latē aq̄lonis Esa·xiiij prectus ē de celo ꝛ laborī penoso ꝛ infructuoso ē in ppetuū deputatus Sīc̄r homines q̄ illū imitant̄ ꝛ puertūt ordinē dei·vt pius velit sedē q̄z ministrare vel laborare pijciunt̄ ad laborē inutilē et penosum ps·Laborabit in eternū et viuet adhuc in finē Sextū ē exemplū xpi q̄ fact⁹ est hō·et in laboribꝫ multis a iuuētute sua fuit vt daret nobis exemplū laborādi·ps·Paup sum ego·ꝛ in laboribꝫ a iuuentute mea. Qui et ad laborandū nos inuitat·d·Ite ꝛ vos i vineā meā·et qd iustū fuerit dabo vob·Et iō nemo pōt dicē·nemo nos conduxit·Io·xv·Si nō venissem et eis locutus fuissem·pctm̄ n̄ haberēt·Nūc aūt excusatōz nō hnt· Septimū est modic⁹ labor ꝛ magnū pmiū·qz q̄libz denariū accipit·Ber·Labor nec⁹ vir ē vnc⁹ hore·et si āplī⁹ est n̄ sentō p amore·j·Cor·ij· Qz ocu·n̄ vi·nec au·au·nec in cor ho·ascē·q̄ ppa·d·di·se. Octauū est multoꝝ malorꝝ fuga·qz q̄ ociū sectat in mlta mala icidit Proū·xxj·Desideria occidūt pigꝝ·noluerūt enī q̄cqz manꝰ ei⁹ operari tota die concupiscit et desiderat·Ecc̄·xxxiij·Multā malicīā docuit ociositas Ezech·xvj·Hec fuit iniq̄tas sodome sororis tue saturitas panis et vinī et ocium Sed quō pctōres dicūt ociari cum ipi dicāt in inferno·Lassati sumus in via iniq̄tatis·Sap̄·vj·Et dicendū qz ipi multū laborant et euiscerāt se ꝛ assumūt vt aranea et circueunt mare ꝛ aridā Mere·ix·Vt iniq̄ agerēt laborauerūt·Sz p tāto labor eoꝝ dr ociū qz frustra est·Qz sic hō p ociū nihil assequit·ita ipi ex labore eoꝝ nihil cō sequūt bonī·Sap̄·v·Quid nob pfuit superbia et diuitiaꝝ iactantia q̄d contulit nobis·Et sic pz secundū Tercō diuine retributōis magnificentia declarat in denarij collatōe·que fuit excedens merces sup merita singulorū tā q̄ venerūt demane sic̄ q̄ venerūt desero·Ro·viij·Nō sunt condig·pas·hꝰ tpis ad futurā glo·q̄·re·in·no·Et ꝑ est qd ait·Cū aūt sero factū esset ꝛc̄·Vbi nota qz duplex ē sero·s·generale ommū qd est finis mūdi·et pticulare vnius cuiusqz qd est mors·In vtroqz aūt sero dns suis suis mercedē reddet·qz in pticulari retribuet mercedē q̄z tū ad animā·in vniuersali q̄ntum ad corp⁹·qz in illo sero vniuersali erim⁹ bene ati in corpe et anima·Dns vinee ē de⁹ pat q̄ vineā sancte ecclie plātauit Esa·Vinea mea electa ego te plātaui Math̄·xx·Hō erat paterfamilias q̄ plātauit vineā Procurator di patris et isti⁹ vinee ē xp̄c fin qd hō cui pater omnia dedit in manꝰ Mat·xj·Omia mihi tradita sunt a patre meo·Ipe g̃ habz et punire et remunerare viuos et mortuos Act·x·Qui constitut⁹ ē a deo iudex viuoꝝ et mortuoꝝ·Est g̃ xp̄c noster iudex vt dictum est·qz nos iudicabit·Ipez est noster procurator

quia omnia bona nobis procurauit·Rom·viij·Quomō non cū il·om·
bo·no·do·Ite est noster aduocat⁹·qr cām nostrā suscepit et sp̄ p nob
deum interpellat·j·Io·j·Aduocatū habemus apud pa·ßum xp̄m ius·
et ip·est·pp·p pc̄·n·Ite nostre mercedis ē retributor vt ħ ptz Iob·x·
Ego vitā eternā do eis·Dat g̊ xp̄c omnib⁹ suis suis denariū·i· seip̄m
qui est denarius dei p̄s et beata vita anima vt dic̄ Aug·Gen̄·xv·
Ego merces tua magna nimis ¶ Significat g̊ felicitas eterna p
denarium q̄ntuplici rōe·Primo rōe imaginis·Nā in denario q̄ olim
dicebat denarius erat imago regis Felicitas aūt hūana est deitas et
humanitas·Christ⁹ em̄ q̄ est imago dei patris z de⁹ hūanat⁹ est bea
titudo nostra·Nā agnoscē xp̄m im̄q̄ntū deus est et im̄q̄ntū homo·est
vita eterna·Io·xvij·Hec est vita eterna vt ag te·so·ve·de·et quē mi·
iesum xp̄m Est g̊ xp̄c denarius patris in q̄ ip̄m habendo et videndo
consistit beatitudo nostra qui q̄uis omnib⁹ det tamē vnus alio clari⁹
videbit et p̄fectius possidebit scdm differentiā meritor·Sic oēs stel·
le illuminant a sole·ħ vna mag illumiat alia·j·Cor·xv·Stella differt
a stella in claritate sic z resurrectō mortuor·Corp⁹ aūt mag erit cla
rum ex maiori gl̄a anime Vñ differentia claritatis corpor ex differē
tia gl̄e animar causabit·ita q̄ in ip̄a maiori claritate corpor cogno·
scet maior gl̄a anime Et sic vna erit gl̄a omniū et de eisdē scz d̄ eua·
sione mali et de adeptōne boni·Et q̄ntū ad omnia hec erūt pares· Et
hoc est qd̄ ħ dicit·Pares illos nobis fe·Sz illā gloriam n̄ omēs equa
liter p̄ticipabunt vt dictū est ¶ Secundo ratione valoris Denarius
em̄ dicit a decē qr olim decē pueros valebat·Vita aūt eterna p obs·
uatione decē p̄ceptor dat Math̄·xix·Si vis ad vitā ingredi serua mā
data Ip̄a ergo obseruatō decē p̄ceptor gratia informata valet dena·
rium regni celestis Quia vt dicit aug·Regnū celor tm̄ valet q̄ntum
habes·Homo aūt grā dei adiutus seruat p̄cepta·g̊ regnū dei meret
¶ Tercō ratione literar·Sunt em̄ lr̄ē in denario exprimentes nomē
regis p quas scientia designat·sic et in denario vite beate erit scientia
omniū rer·qr in ipo deo agnoscemus deum et omnia alia·j·cor·xiij
Nūc agnosco ex pte tūc aūt agnoscam sic̄ et agnitus sum·Videm⁹
em̄ nūc p speculū in enigmate tūc aūt facie ad faciē Gre·Quid est qd̄
nesciant q̄ videntē oia videt ¶ Quarto rōe sufficientie·qr in denario ē
omnis sufficientia corpalis vite q̄ emi pōt·Eccs·x·Pecunie obediunt
omnia Sic in denario regni erit sor sufficientia et superabundantia
omnis boni Exo·xxxiij·Ostendā tibi oē bonū ¶ Quinto rōne figu
re totūde in q̄ n̄ est finē vel p̄incipiū inuenire Sic illa vita beata que
est deus n̄ hz p̄ncipiū nec finē Et quicūq; eam semel habuerit ppetu⁹
efficietur in ipa Io·vj·Oē quod venit ad me nō ei·so·Et sic pz terci·
um· ¶ Quarto fraterne felicitatis inuidentia subinferē qr primi vidē
tes q̄ vltimi acceperūt singulos denarios·z ipi nō amplius acceperūt

murmurauerūt·ñ aduersus ꝓcuratorē·ꝫ adúsus patrēfamíliaſ·d·fuſi nouíſſimi vna ho·fe·et pares ille·no·fe·q̄ ꝓta·pō·di·ꝫ eſtus·Ꝫz cū bomi nūq̄z murmurēt de oīb q̄ deꝰ facꝫ·ꝫ dicūt cū iob·dñs dedit dñs abſtu lit·ſic d·pla·i·fa·ē·ſit no·d·bñ·quō cū oīs iſti oparij bomi fuerunt·qz oēs denariū acceperūt·dicūt murmuraſſe· DVAd qđ dicendu·qz murmuratō ex multis pōt accidē·Prio em et ꝓprie cauſaꝫ murmura tio ex motu ipatie ex eo ſcz qꝛ ñ patiēt ſuſtinēt aliq̄ ea q̄ deꝰ facꝫ ſibi vel alijs ſiue bona ſiue mala·Sic filij iſrael im deſto ñ patient tulerūt ea q̄ deus fecit eis·et iō murmurauerūt·j·Cor·x· Neqz murmurauerītis ſic quidā eoꝝ Et taꝫ murmuratō ñ eſt īt̄ ſanctos vt dictū ē· Greg· Regnū celoꝝ nullꝰ murmurāſ accipit·ꝫ nullꝰ q̄ accipit murmuraē po teſt Scdo pōt cauſari ex lōga expectatōe ꝫ cordis ſuſpiratōe·Et iſta fuit im antiq̄s patrib·Gre·Accipiētes murmurabāt·qz antiq̄ prēs im infernū deſcendētes a gꝛa dilati ſunt·Quaſi ꝑ·pꝰ murmuratōz denari um accipiūt q̄ poſt lōga tpa inferni ad gaudia regni puenerūt Ter cio pōt cauſari ex admiratōe diuīe clemētie Taꝫ murmuratō qnqz ēi ter ſcōs viros·q̄ vidētes qꝛ deus tā copioſe remunerat·ꝫ citius aliqñ remunerat tardō veniētes q̄z ſibi lōgo tpe ſuiētes·qđāmō murmurāt dei ſup ꝫ liberalitatē ꝫ miſericordiā admirātes·Sic petrꝰ murmuraē potuiſſz qꝛ latro citiꝰ eo ad regnū puenīſſz Et ō tali murmuratōe itelli gi pōt qđ hic dꝛ VQuarto pōt cauſari ex admiratōe diuīne patiētie Et hāc etiā hñt ſancti viri q̄ vidētes malos im hac vita florē·qđammō murmurāt·dei ſup ꝫ patientiā admirātes Hiere·xij·Quare via ipioꝝ ꝓſperaꝫ·bñ ē omníb q̄ ꝓuaricāꝫ ꝫ im̄q̄ agūt·Habacuc·j·Quare reſpicis contēptorēs tacēs deuoꝛātē impio iuſtiorē ſe Vel dicendō qꝛ murmura uerūt·ꝫ murmurrare potuerūt·qꝛ ñ omnis ſibitudo curꝛit q̄ttuoꝛ pe: díb Criſ·Nō aūt opoꝛtet ea q̄ im pabolꝫ ſunt ꝑm totū qđ dꝛ inueſti gare·ꝫ intentionē ꝓpꝫ quā ꝓpoſita ē intelligē ꝫ nihil vlē ſcrutari Nō ꝑ indueꝫ ꝫ vt oñdat aliq̄s inuidia moꝛſos·ꝫ vt oñdat hos im tāto poſi tos eſſe honoꝛe·qđ inuidiā alijs potuit generaē Et ſic pz quartum VQuinto ꝑſumptōis audacia repmꝫ et deſperatōis ſubleuaꝫ deiectio i pabole adaptatōe Qꝛ ſic erūt primi nouiſſimi·i·iudei q̄ prio ad hāc vi neā ſunt vocati erūt nouiſſimi im laboꝛatōe ꝫ ꝑ ꝓs im remuneratōne qꝛ vltimo ꝙuertent et nouiſſimi ſcz gentiles qui nouiſſima hoꝛa i hāc vineam intrauerunt erūt primi im regno·Non tamen omnes qui ad hanc vineā vocant neqꝛ omnes qui in ea laboꝛant recipient denariuz regni·qꝛ multi ſunt vocati ad fidem et penitentiā · pauci vo electi ad regnū Multi ſunt electoꝛes epoꝝ ꝫ alioꝝ dñoꝝ·et pauci ſunt epi et poteſtates reſpectu alioꝝ Sic debet intelligi ꝫ exemplū de filijs iſra el qui ꝑ moyſen ſunt vocati ad intrandū terꝛā ꝓmiſſionis· et fuerunt vltra ſexcenta milia ꝫ ñ intrauerunt niſi duo ſcilicz caleph et ioſue Ex quo magnus timoꝛ debet incuti nobis et debemꝰ iti de illis paucis

electis esse. Hoc aūt q̄ dic̄ Erūt p̄mi nouissimi et nouissimi primi tri
plicit p̄ot intelligi ℣ Primo vt nouissimi in oculis suis sint p̄mi et
maximi in oculis dei. Et ℟ vere est. q̄ hūilitas ē q̄ exaltat. j. Re. xv. Nō
ne cū puul⁹ esses in oculis tuis caput in tribubus israel fc̄us es. Lu. xmj.
Omnis q̄ se exaltat hūliabit̄. et q̄ se hūliat exaltabit̄. Et econuerso qui
sunt p̄mi et maximi in oculis suis sint minimi et nouissimi in oculis dei
Quia qui se exaltat humiliabitur vt ibidem dicit lucas ℣ Secūdo vt
nouissimi in iudicio hominum sint primi in iudicio dei. Quia homi
nes videt q̄ foris paret. deus aūt intuet cor. j. Re. xvj. Et iō frequēt aliq̄
iudicat deus q̄z homines q̄ intima aspicit. Et iō econuerso p̄mi in iudicio
hominū sint nouissimi in iudicio dei ℣ Tercio vt dictū est scz q̄ primo
venerūt vltimo remunerēt. et qui vltimo venerūt primo. C⁹ rō pōt
esse duplex. Prima q̄ dicta est scz q̄ illi q̄ tardi⁹ venūt feruenti⁹ ope
rant. Secūda est sola grā et volūtas dei. que tāgit in grā cū dr. An ocu
lus tu⁹ neq̄z est q̄ ego bonus sum. nō licet mi. qđ volo facē. Qr vt di
cit aplūs Ro. vj. Grā dei vita eterna. Cū g̃ grā ñ supponat meritū alūs
gratia non esset grā vt dicit aplūs ibidem. et vita eterna det gratis. g̃
nouissimi p̄ñt esse primi. et primi nouissimi. Qr vt dic̄ aplūs ibidē. Nō
est volentis neq̄z currentis. sz dei miserentis. Et sic p̄z quintū.

De epistola sermo .xxvij.

Escitis q̄ hi q̄ in stadio curūt oēs q̄dē curūt. sz vnus acci
pit brauiū. j. Cor. ix. Cōsuetudo est aliq̄n terram q̄ isto tē
pore curē faciūt brauiū. et in aliquib⁹ terris agonis̄te fre
quentāt agones. armati scutis et galeis et bacul̄ ligneis. et
agonisant in plateis et vijs. Ecc̄ia aūt isto sacro tpe septuagesime in
dipit p lamēta penitētie ad brauiū eterne felicitatis veloci⁹ curē. et in
agone spūs fort⁹ dimicare. Et iō ℟ tpe facit legi q̄ndā epl̄a pauli. in
qua beatus paul⁹ sub sil̄itudine curentiū brauiū et agonizantiū in pla
teis nos hortat̄ vt ad brauiū superne vocatōis cū firma spe percipiendi
curam⁹. et in agone spūs egrue dimicem⁹. ñ q̄ licitū sit p̄dicta et cō
spicē nedū facē. sz sic xp̄c prudentiaz villici imq̄tatis allegauit. sic aplūs
prudentē actū illoz allegat vt in eo q̄ prudent faciūt facta sua eos se
quamur prudent facta spūs faciēdo. Mat. x. Esto. pru. sic ser. In q̄ q̄
dem epl̄a aplūs q̄ttuor fac̄. Prio em̄ sub sil̄itudine curentiū in stadio
nos hortat̄ vt sic curam⁹ q̄ brauiū regni celestis apprehēdē valeam⁹
in p̄ncipio epl̄e. Secdo sub sil̄itudine agonistaz nos hortatur vt legi
time certem⁹ q̄ten⁹ coronā gl̄e percipiam⁹ ibi. Otis q̄ in agone abtēdit
ab oib⁹ se abstinet. Tercō in duob⁹ p̄dictis se adducit in exēplū vt ip̄z
inspicē valeam⁹. ibi Ego sic curro ñ q̄si ar̄. Quarto multa beneficia an
tiquis patrib⁹ p̄stita reduc̄ ad memoriā nrā būficia figurantia p̄pter q̄
fiducialit̄ curē et secure possum⁹ dimicare in. x. capitulo ibi. Nolo au
tem vos ignorare fratres q̄ patres nostri oēs sub nube fuerūt.

Primo g̃ sub similitudíne curr̃entiū ín stadio hortat nos vt sic curr̃amus q̃ brauū regni celestis accipe valeam⁹. Et ℔ est. Nescitis q̃ hi q̃ in stadio curr̃ūt i ín octaua pte miliarij. Stadiū ei est octaua ps milia rij. Miliariū aūt dstat ex passib⁹ mille. Passus āt dtmet q̃nq̃ pedes. Et sic stadiū dtmet passus centū. xxv. Et dr stadiū fuisse ínstitutuz ab hercule. vt tm̃ curr̃ét sub spe adipiscēdi p̃miū aliqđ i fine cursus. z daret ei q̃ citi⁹ puenir̃et. Ipe āt hercules vno anhelitu tm̃ spaciū ptrāsibat. Et dr stadiū a stādo. q̃ tūc hercules stabat. In tali g̃ stadio oēs qui dueniūt vt accipiāt p̃miū ín fine cursus reddend⁹. oēs curr̃ūt ad finē stadij. ℔ vn⁹ q̃ meli⁹ oīb⁹ curr̃it et vsq̃ ad finē ptíngit accipit brauíum. i. p̃miū cursus. qđcūq̃ sit illud. Nō ē vbiq̃ eq̃le spaciuz qđ statuit ad curr̃end⁹. Posita sit̃itudíne adaptat. d. Sic g̃ vos curr̃ite vt dr̃pheni datis p̃miū. s. cursus vr̃i. qđ ē denari⁹ regni celestis. q̃ vt ín hodierno euāgelio habeť dať oīb⁹ q̃ ín vínea pn̄ie pseuerāt. Vñ ñ est sic brauiuz qđ solū vní tribuť. ℔ oīb⁹ q̃ vsq̃ ad finē curr̃ūt plenissime elargit. In hoc g̃ ē sit̃itudo vt si volum⁹ brauiū eternū recipe. vsq̃ ad finē cursum curr̃am⁹. q̃ solū sic curr̃ēti atribuít. Circa ℔ p̃miū mēby tria ad edificationē nr̃az videam⁹. s. q̃ sunt equi ad ℔ brauíū curr̃ētes q̃ sunt necessaria ad bñ curr̃endū et q̃ nos mouē debēt ad bñ curr̃end⁹. Primo videam⁹ q̃ sunt equi ad ℔ brauíū curr̃ētes. oēs em̃ curr̃ūt q̃ oēs ín fide sua credūt saluari. ℔ vn⁹ tm̃ pp̃s. s. xp̃ian⁹ accipit brauíū. H Et dicēdū q̃ sunt sex eq̃ ad ℔ brauíū curr̃ētes sex pp̃os sigficātes et oēs frustra curr̃ūt p̃ter vnū q̃ accipit brauū. V Prim⁹ equ⁹ est pallid⁹ de q̃ dr apoc. vj. Vidi et ecce equ⁹ pallidus. et q̃ sedebat sup eum nomē illi mors. z ínfern⁹ seq̃bať eū. Et iste signat gen⁹ úideoꝝ q̃ꝝ merces erat tpalis abundātia. quā pallor dsignat Isa. x. Si audieritis me bo. t. cō. Quia oēs mortuť ad ínferos descendētes. et iō ad brauíū nequeūt puenír̃e. ℔ mors vel ínfern⁹ sequíť eos. De q̃ꝝ núo sunt oēs xp̃iani qui p̃ tremis deo fuiunt. p̃s. Cōfitebiť tibi cū bñf. ei. Iob. vj. Queritis me q̃ manducastis ex panib⁹ meis De quib⁹ dr matḥ. v. Amen dico vobis re. mer. suam. C Secundus est equ⁹ emissarius. de quo dicit ín ecclesiastico. Equus emissari⁹ sic et anne⁹ subsannator sub omni supra sedente hinnijt. Iste sigficat gen⁹ saracenoꝝ quoꝝ vita tota ē ín luxuria et delicijs corporalib⁹ et p hmōi curr̃ūt. q̃ dicūt ín alia vita homines plures vxores hr̃ē et úxta flumē lactis et mellis dsist̃ē. Et iō brauū nō accipíunt felicitatis eterne. De quoꝝ núo sunt omes xp̃iani quoꝝ deus venter est. q̃ ín corporalib⁹ delicijs finē suū dstituūt. Eccs. vj. Omnis labor hominis ín ore ei. V Tercí⁹ ē equ⁹ rufus Apoc. vj. Et exiuit alí⁹ equ⁹ rufus. z q̃ sedebat sup eū datū ē ei vt sumeret pacē de terra et vt mutuo se ínterficiāt et datus ē illi gladius magn⁹. Iste signat genus thartaroꝝ ꝓpter magnā effusionē sanguinis quā fecerūt. q̃b⁹ magnus gladi⁹ ē largitus ad seipos z alios ínterficiendum z pacifice

sup totā orientalē plagā regnāt·Isti ínam t curūt·qz de mō currendi
nullā legē hūt·ꝫ qlibet currat sic sibi placz De qꝝ núo sunt oēs xpiani
q̄ sub lege euāgelij nolūt astríngi·ꝫ volūt viué p libito volūtatis
Quartꝰ equus ē níger Apo·vj·Ecce equꝰ níger ꝛ q̄ sedebat sup eum
habebat staterā ín manu sua Iste sígficat genꝰ hereticoꝝ q̄ stateram
dolosam hūt ín manibꝫ dū vba euāgelij et sacre scripte ñ ponderā t re
cto mō ꝫ false exponētes q̄ ñ íntelligūt·et iō sic falsarij lrāꝝ ꝛ pōderuz
debēt aburi·De qꝝ núo sunt oēs xpianí q̄ falsa loquūt et opant·
Quíntꝰ equus ē variꝰ q̄ est fallax ad salutē Zach·vj·In q̄drīga q̄rta
equi varij et fortes·Iste signat genꝰ ypocritaꝝ ꝛ falsoꝝ xpianoꝝ q̄
sunt varij·qz sunt alíd ínteriꝰ et alíud exteriꝰ·et sub pelle cuína hūt
morsum camínū·Mat·vij·Attēdite a fal· ap·q̄ ve·ad vo·ín ve·o·ínt·
aūt sunt lu·ra·Isti vidēt currē·ꝫ ñ curūt·et iō brauíū ñ accipíūt Isti
sunt valde fortes ad nocendū et decipiendū·qz hoíes ñ cauent sibi ab
eis Sextꝰ equꝰ ē albꝰ Apo·vj·Et ecce equꝰ albꝰ·et· q̄ se·sup eū hēbat
arcu·Et data ē ei corona·et exíuit víncēs vt víncét Et iste signat ge;
nus veroꝝ xpianoꝝ q̄ omnia víncūt ꝛ puemíūt vsqz ad brauiū·et iđo
coronanť q̄ hūt alba ꝛ cādida vesti mta·i·opa·Ecc·ix·Oī tpe vesti mta
tua sint cādída Ro·ínj·Abjciam9 g̃ op·te·ꝛ índu·ar·luc·í·opa lucida·
Isti soli accípiunt brauiū Scdo videam9 q̄ sunt necessaría ad bñ cur
rendū ita qz brauíū habeam9 Sic em̄ legē et ñ íntel·ē negli ·Ita currē
et ñ bñ currē ē opus pdere Et sciendū qz ad bñ currendū q̄n;
qz exigunť·q̄ etiā exigunť ín cursu corpali et sunt necessaría Primū
est fortitudo psone ꝛ agrua dispositō·qz nec cec9·nec claud9 nec debi
lis vł ínfirm9 bñ currē pōt·Ita hō dz esse dispositꝰ et sanus ín mēte p
vtutes ꝛ grām dei q̄ disponūt et faciūt homínē aptū ad bñ currendū
Extere natōes ñ pūt currē·qz sunt cece ꝛ claude·nec malı xpianí· quia
sunt debiles ꝛ ínfirmi dei fortitudíne et spūscī domís carētes Et iō cū
via dei sit arta et difficilť nō pūt p eā currē Aug·Anguſta ē via q̄ ducē
ad vi·eter··et ad ipaz nísi dílatato corde ñ currit·qz iter vtutū q̄ gdiūť
paupes xpi ē amplū spei fidelıū·ꝛ si artū sit ínfideliū vanitati Secū
dum est impedimētoꝝ remotō Sūt em̄ mlta ipedietia spūalıť currē
volentē·Et pcipue sunt duo·Primū est vínculatō petōꝝ · Catenatꝰ
em̄ vt ē petōr ñ pōt currē·pū·v·Iniqtates sue capiūt impiū·ꝛ fumíby
petōꝝ suoꝝ astrígit·Et iō p verā atritōz et asessiōz oportz q̄ prio
ab his vínculť absoluať·qz alias ñ possz pgē nedū currē Io·xj·Soluite
eū et sinite abire Hoc dixit xpc de lazaro p quē petōr designať·Secū
dum impedimentū est onus tpaliū Non em̄ oneratus pōt velociter
ambulare nedū currē Ber·Tu onust9 auro ꝛ argēto putas te xpz seq̄
q̄ exultauit vt gigas ad currēd viā Et qz istō on9 ē on9 aie q̄ currē dz
ıgıť ꝫ alleuiatō dz fieri ínt9 ín aīa·vt aīa ñ afficiať nec acupiscat tpalia
q̄ quis aliqs ñ beat·afficiať tū et acupiscat ea habere·ita est onerat9

ac si haberet·et q̄ nō ꝺcupíscit nec afficit est leuis ꝛ aptus ad curꝛen;
dū q̄ꝫ tpalia possideat·Et attēde q̄ cursoꝛ p̄cingit se ꝛ habz vestes
curtas ñ defluētes ím terꝛā vt melíº curꝛat·Sic spūaliter curꝛé volen
tem opoꝛtz cíngi p ꝺtinentiā carnaľ voluptatiꝫ·Lu·xij·Sínt lum·ve·
p̄cín·Dz etiā vestes curtas hrē vt de tpalib9 solū accipiat necessaria·j·
Thi·vj·Hñtes ali·et q̄b9 te·h·ꝺtē·simº·Quídā hñt vestes muliebꝛes p
cenū defluētes sic viri effemínati q̄ totaliť carnís voluptatib9 ímergūť
et iō curꝛé ñ p̄ñt·Vñ ím hº figura mandatū ē ím lege·deuť·xxij· q̄ viri
veste femínea índui ñ debēt·Terciū q̄ exigiť ad bñ curꝛendū vt bꝛa
uíū habeať·est velox cursus arꝛeptō·vt cito hō arꝛípiat cursum Nā ím
cípe cursum·maxímū bonū ē ad bꝛauíū pcipiendū·Treñ·nj·Bonuz
erit vi·cū pta·ú·dñi ab ado·sua·Mľti sūt q̄ dicūt·statī volo curꝛé·ꝛ sp
vadūt se vtendo et nūq̄ curꝛūt Pꝛoú·xxvj·Sic hostiū vertiť i cardi;
ne suo·sic piger ím lectulo suo·Ecc·xxxiij·Pꝛecoꝛdia fatui q̄ rota carri
Rota carꝛi sp vtiť circa axím neq̄ vnq̄ꝫ ab axe sepaꝛať·ꝛ siꝛ hostiū j car
díne Sic multi dicūt se velle recedé a mūdanís ꝛ nūq̄ꝫ recedūt·Quar
tum est deuiatōis cautō·vt curꝛēs a deuiatōe caueat·q̄ si modicū de;
uíat multū erꝛat·Nú·xx·Nō ibimus p agros neq̄ p víneas·neq̄ bí
bemus aquas de císternís tuis·ꝫ via publica gradiemur neq̄ ad de;
xterā neq̄ ad sinístrā declínātes Quídā vadūt ad spectacula·et ludos
et p tabernas declínāt ad dexterā mūdi Quídā vo seculi tristícia absoꝛ
beńť que moꝛtē opať vt dicit apľs·ij·Coꝛ ·vij·Exemplū hº habemuſ
ín filíjs ísrael q̄ circuierūt p·xl·ānos ím deśto·et viā quā ím duob9 men
sibus facé debebāt dístulerūt facé p·xl·ānos p̄s·In circuítu īpj ambu
lant·Et ideo qui ñ vult deuíare vadat post xp̄m qui vía est·Ioh·xiij·
Ego sum via vítas et vita·Bern·Beatus est dñe ıesu q̄ te hominé ím
ter homínes ꝺuersantē obꝺuans diligenter p viríb9 se p̄bet ímitato;
rem tui Quíntū ē cursus ꝺtínuatō·Est em̄ sola pseuerētia heres re
gní eterní Mat·x·Qui pse·usq̄ ím fi·hic sal·erit In eº figura mandatuz
est ím lege·q̄ semp cauda animalis deberet ím sacrificō offerꝛi·Multi i
cípiunt feruenter curꝛere·ꝫ nō ꝺtínuāt·neq̄ opus penítentie consum
mant·et ideo níhil facíunt Pꝛoú·xviij·Qui mollis est et dissolutus i
opere suo frater est sua opa dissipantis Mollis est qui cedit duris· et
iō q̄n occurꝛit ei aliq̄ꝺ difficile ī ope icepto ꝺhístit·q̄ꝺ tłe ē ac si illꝺ opº
dissiparz Conť q̄ꝺ dic apľs·ij·Thi·iiij·Bonū cer·cer·cur·cō·fi·ꝫ· Ter
cio vídeamº q̄ nos moué debeāt ad bñ ꝛ strenue curꝛēꝺ ꝛ Et dicēꝺ
q̄ sex debēt nos moué ꝛ icitaé ad bñ curꝛēꝺ·q̄ et coꝛpaliť curꝛentes so
lēt icitaé Pꝛímū ē p̄míū ꝛ bꝛauíj p̄ciositas Plles eī veníūt ad curꝛē
dū·ꝛ melíº satagūt curꝛé ubi bꝛauíū p̄cioſiº cerníť In ß ať cursu pomť
bꝛauíū ꝺtínēs oē bonū ím se Ezo·xxxiij·Ostendam tibi omne bonum
Isa·lxiij·Oculus ñ vídet deº absq̄ te q̄ p̄paraſti expectantib9 te·Est

etiã ꝫ brauiũ bonũ ppetuũ ꝛ nũqꝫ finiendũ·Esa·lj·Letícia sempiterna sup capita eoꝝ ¶Secundũ est nobilitas ꝛ mꝫtitudo psonaꝝ expectã tium nos curꝛẽtes·Nã q̃ debẽt curꝛé coꝛã rege et regína ꝛ omníbus baromíbꝫ ꝛ dñabꝫ regní·totis viribꝫ bñ curꝛé mitunt·Nos aũt coꝛam deo et beata maría et angel et sanctis ommíbꝫ curꝛím⁹ Berũ·Expectant nos ãgeli vt eoꝝ ruína restaureť·sancti vt eoꝝ gꝫa ꝛpleať De us pater q̃ filios et heredes vt sup omnía bona sua ꝛstituat·Filí⁹ q̃si fratres ꝛ coheredes vt fructũ natiuitatis·p̃cium sangnís p̃ suo of ferat·Et ip̃e spũssanct⁹ q̃ est ip̃a caritas et bemígtas ín q̃ pať nos p̃de stínauit ad regnũ·Et maxime nos religiosi dẽm⁹ níti bñ curꝛé·qꝫ nõ solũ celũ ꝫ etiã mũdus nos curꝛé aspícit·et aliq̃ vt addíscãt·et aliq̃ vt d̃ rideant et ínfamẽt·j·Coꝝ·ín·¶Spectaculũ facti sum⁹ mũdo et angel et homínibꝫ ¶Terciũ est tpis bꝛeuitas·Bꝛeui eñ tpe curꝛé habemus Jacꝫ Que est vita no·ní·va·ad modicũ pa·Antíq̃ magno tpe curꝛe bant et tandẽ ad ínferos descendebãt Nos ãt ín vltima hoꝛa venien tes modicũ ín vínea patiẽtie et pnie nolum⁹ laboꝛare ꝛ ín stadio cur rere ¶Quartũ est míseria loci ín q̃ sum⁹ ꝛ maloꝝ habitantiũ ĩ eo co ꝛ pꝛositas·qꝫ totus mũdus est plen⁹ malť·j·Io·v·Totus mũdus ín ma est positus·Gre·Mala q̃ nos hic p̃mũt ad deũ ꝛꝛepellũt·Optime fe cit deus q̃ locũ ínculatus et pegnatõis nostre tot malť et omní ínsta bilitate repleuit·vt nos bonitate sua ñ detínerꝛ Ber·O mũde ímmũ de si sic trãsiens allícis·q̃d faceres si maneres·certe oms capes De lo co autẽ malo festínat hõ exíre·Sic festínauit exíre loth de sodomis· Gen·xix· ¶Quíntũ est ínimicoꝝ nos ínsequntiũ crudelitaſ·qꝫ demões nos ín ꝫ cursu fortissime ínsequũť pdere cupiẽtes·j·Pe·v·Aduersarí⁹ nost·dy·tan·leo ru·cír·q̃·quẽ de·Cõsueucrũt ãt oẽs hoíes ínsequentí bus ínimícis fortíssime curꝛé fugiẽdo·Act·xij·Percussoꝝ latere pe tri exci tauít eũ·d·Surge velo· ¶Sextũ est pditõis ꝛ ꝛfusionís mul tiplicitas·qꝫ si ñ bñ curꝛerimus expoliabimur armis ꝛ ín carcerẽ dya boli detrudemur·ꝛ sic erimus ín ppetuũ ꝛfusi·ꝛ auferenť a nobis coꝛ pus et anía et oía bona nrã·Lu·viij·Ei aũt q̃ ñ hꝫ et qd̃ videť ha·au ab eo ꝛr·Carissimi curꝛamus fortiť sup equũ albũ·vt non confunda mur et tanꝫ victi ín carcere recludamur sed tanꝫ victoꝛes brauiuꝫ habeamus Et sic patet p̃mum ¶Secundo sub símilitudíne agonísta rum nos hortať apls vt legitíme decertem⁹ quaten⁹ coꝛonã gle pci pere mereamur·Et talis est rõ·Omnís pugnãs ín agone ꝑ modico p̃ míno·ab ommíbꝫ abstínet ꝛ fortiť dímicat·ꝫ multofortíus ín agone spi ritus debemus nos ꝑ magno p̃mio ab oíbꝫ abstínẽ et fortiť dimica re Et ꝫ est Omnís·n·vť aliq̃s q̃ ín ago·cõ·¶Hoc est·Omnís q̃ ín agõe certamínis pugnat cũ alío·ab oíbꝫ impediẽtibꝫ pugnã ne victꝫ efficia tur abstínet se·ꝫ nos sum⁹ ín agone et pugꝫ q̃zdíu sum⁹ ĩ hac vita·Iob vij·Milícia ẽ vi·h·sup̃ ter·Ergo p totã vitã ab bis que nos ín pugna

ſpūs impediūt abſtinere debem⁹ k Vbi nota q̄ inter alia maxie
ſunt tria q̄ deuaſtāt hominis militiā et faciūt homines succūbere mi
micis etiā in p̄lio mūdi ¶ Primū ē deſideria carnalia et delicie carnis
Vñ de militib⁹ hanibalis dr in tito lūio Quos nec ferr̄ū nec alpes nec
niues potuerūt vincē delicie cāpanie eneruauerūt· Vñ ibidē legit q̄ le
natus romanus miſit quendā capitaneū ad quandā militiā· Qui inue
niens eā delicijs ⁊ meretricib⁹ diſſolutā ſtatim exbanniuit de exercitu
oīs femmas· et mādauit q̄ null⁹ poſſ⁹ habē miſi vnū equū nec aliquē
famulū Et ſtatim fuit militia repata ⁊ deuicerūt hoſtes· Similē eſt in
p̄lio ſpūs· Et iō beat⁹ petrus capitane⁹ iſti⁹ p̄lij clamat· Obſecro vos
tanq̄ aduē· et peg̈· abſti· vos a car· de· q̄ mi· adu· anima· i· Pe· ij· In cui⁹
figura mandatū ē in lege q̄ p̄cedentib⁹ filijs iſrael ad bellū p̄co debe
ret clamare· d· Si q̄s duxit vxorē denouo reuertat in domū ſuā· vt p⁹
deut· xx· V Secundū eſt multitudo ſpolior̄· q̄ magnū piculū ē donec
hō eſt in bello ſpolijs intendē· Exemplū de p̄flictu cōradini nepotis
friderici impatoris· q̄ debellat⁹ ē a rege karolo· q̄ milites ei⁹ erāt di
ſperſi ad ſpolia· Propter̄ iudas machabe⁹ ait· i· mach· iij· Nō occupiſca
tis ſpolia q̄ bellū p̄tra nos ē· Ex vt notū eſt nos ſum⁹ in p̄timo bel
lo· et iō nullo tp̄e dēm⁹ ſpolijs intendē vt ſpolijs onerari· ſp ſubar
mis vtutū ſtare· i· theſ· v· Sobrij ſim⁹ induti lo· fi· ⁊ car· et gaſpem ſa
lutis ¶ Tertiū eſt inobedientia militū· q̄ de facili debellat exercit⁹ ſi mi
lites n̄ obediūt duci· Et iō p̄latis eccīay tāq̄ ducib⁹ iſti⁹ exercit⁹ obedi
re oportz Heb· xuij· Obe· ppo· ve· p om· ⁊ ſubia· il· Et ſic p⁹ q̄ a tribus
maxime abſtinē dēm⁹· ſ· a deſideriis ⁊ delicijs carnis· ⁊ a ſpolijs tpali
um· et· ab inobedientia p̄lator̄· Et ſi pugnātes in agone mūdi abſtinēt
ab his trib⁹ vt corruptibilē corōnā accipiāt· i· gl̄az ⁊ mercedē trāſitoriā
q̄ corrūpit et deficit· multomag̈ nos abſtinē dēm⁹ q̄ incorruptā corōnā
accepturi ſumus· i· eternā q̄ nūq̄z corrūpit nec vnq̄z deficit nec marce
ſcit· j· Pe· v· Vt cū venerit p̄nceps paſtor̄ p̄cipiatis imarceſcibilē eter
ne gl̄e corōnā· Et ſic p⁹ ſecūdū Tercō in duob⁹ p̄dictis ſe adducit ad
exemplū vt ipm ſeq̄ debeam⁹· d· Ego igit q̄ ad finē curſus in pug̃ ve
nire volo· ſic curro ad brauiū regni q̄ztū ad primū· non quaſi ad incer
tum· i· non tanq̄z incertus de p̄mio Qr qui de p̄mio eſt incert⁹ pigre
et lente et male curr̄it Qui aūt verā ſpem hz de p̄mio optime curr̄it· ſi
cut paulus Similiter ſic pugno quantū ad ſecundū ſup· ⁊tra dyabo
lū carnē et mūdū n̄ q̄i aerē verberās· i· manit pugnās · Qui ei p̄ hoſte
aerem p̄cutit· q̄ manē ictū mag̈ ſeip̄m grauat· Vel q̄i aerē verberans
pugnat· q̄ tm̄ verba hz q̄b⁹ ad literā aer verberat· et opib⁹ bonis caret q̄
bus p̄dicti inimici vincunt· Prou· xix· Qui tm̄ verba ſectat mihil habebit
Talis qđ verbo edificat facto deſtruit· Ecc· xxxiiij· Vnus edificans et
alter deſtruens· quid p̄deſt illis niſi labor· Nō ſic g̃ pugno· ſz caſtigo
corpus meū id eſt diſciplinis vigilijs ⁊ ieuunijs caſtū facō ⁊ i ſuiſtutē

rtorigo scz anime·i·facō ipm rōm obedire vt q·rō dictat faciēda faciat et q ñ dictat faciēda caueat Et ꝑpie dic Castigo corp meū·q corp est qđ ipedit aiam ī cursu et ī certamine ꝑdit·retrahit ei corp ami mā ne bñ curꝛat ꝛ ꝑdit et ipugnat vt succūbat· Et iō q vult bñ curꝛe et bñ dimicare·oportz q corp castiget ꝛ membꝛa mortificet Col·iij· Mortificate mēbꝛa vrā·Et ñ dic occido corp meū ꝟ castigo·Roꝛ·xij Ratōnabile obsequiū vestꝝ·Et maxie ꝟ est necessariū ꝑdicatoꝛi ne re probꝝ efficiat·qđ tūc est qñ illud qđ ꝑdicat vbis factis ñ implet Roꝛ ij·q ꝑdicas ñ furandū furaris·Dz em ꝑdicatoꝛ omnia q docz implere· Ro·xv·Nihil audeo loq eoꝝ q p me ñ efficit xpc Et ꝟ ē·Ne forte cū a·pdi·ip·reꝑ·eff·Et sic pz terciū Quarto apls multa bñficia antiquis ꝑstita reducit ad memoꝛiā·nrā bñficia figurātia ꝑpter q fiducialit curꝛere et secue possum⁹ dimicare·Et ꝟ est· Nolo āt vos ig· fra· qm patres nostri ñ carnales·coꝛinthei em loqbat·ꝟ fidei instructoꝛes oms tam bonꝰ qz malꝰ sub nube fuerūt·Ecce ꝑmū bñficiū multū ī se ꝛtinēs·q a nube multa bona habuerūt·Protegebat em eos a pseqntiby inimicis Exo xmj·Colūna nubis stetit int castra egiptioꝝ ꝛ castra israel· eratq tenebꝛosa ita vt ad se iuicē toto noctis tpe accedē ñ valerent· Itē illuminabat·Exo·xmj·Per diē erat colūna nubis et p noctē columna ignis·Nā filijs israel erat luminosa et egiptijs tenebꝛosa·Itē ducatum ꝑbebat Exo·xmj·Dns ꝑcedebat eos in colūna nubis Itē refrigerium exhibebat in ardoꝛe diei et ꝑtectōz a vento ꝛ pluuia ꝛ tēpesta te Isa·xij·Erit in umbꝛaculū diei ab estu ꝛ in absconsionē a tēpestate et pluuia Secundū bñficiū tāgit cū dic·Et oms mare trāsierūt·s· sicco pede ab egiptijs liberati et ipis egiptijs submersis Exo·xmj·Filij israel pꝛexerūt p mediū sicci maris·et aq erāt eis ꝑ muro a dextris ꝛ a sinistris·Terciū bñficiū tāgit cū dic·et oms in mopse·i·in ducatu moysi baptisati sunt·i·ab ignoꝛātia dei purgati pꝛvisa signa in nube ꝛ ī mari id est·in signis visis in nube ꝑcedēte et in mari cedēte et locū faciēte sunt purgati et illumināti Exo·xiiij·Submersis egiptijs timuit ꝑplus dominū·et crediderūt dño et mopsi suo eiꝰ scz timoꝛe purgati Quartū beneficiū tāgit·d·Et oēs eandē escā spūalē manducauerūt scz māna qđ de celo cadebat ꝑpter qđ dicit spūalē siue angelicā·Sap·xvj·Angelorum esca nutriuisti pplm tuū·Quintū bñficiū tāgit·d·Et oms eund potū spūalē biberūt·qz vtute dei q spūs est sibi ꝑparatū đ petra oꝛeb et de petra cades vt pz núi·xx·Percussit ei moyses ad impū dñi virga bis silicē·et egresse sunt aque largissime ita vt biberz pples ꝛ iumēta·Et ne crederet q aqs dedisset ad momentū subdit Biberūt aut de spūali ase·e·petra·i·volūtati eoꝝ satis faciēte·Quocūqz em ꝑcederent aquaꝝ fluenta eos seqbant dic glo·ꝟ ztra·Si sequebat eos aqua ex percussione ꝑma in oꝛeb cur murmurauerūt postmodū in cades ꝛ nec cessarūm fuit eis aquā dare·Respōsio dicit q glo·referēda ē ad illam

percussionē q̄ facta est m̄ cades ꝛ n̄ ad p̄mā. Petra āt erat xp̄c. i. p pe
tram illā figurabat xp̄c a q̄ et p quē omnia supꝛadicta bn̄ficia nos hā
bem⁹ maiora et meliora. sic̄ res ē melior et dignior figura sic vinum
circulo. Oia em̄ supꝛadicta bn̄ficia figura fuerūt nr̄ōꝝ bn̄ficiorꝝ q̄ ma
iora sunt. qđ pꝫ Quia illi habuerūt p duce mopsen. ꝛ nos xp̄m q̄ edu
cit nos de egipto tenebraꝝ h⁹ mūdi m̄ celestē hꝛm. Illi habuerunt
nubē. et nos spūssancti grām q̄ ptegit nos ab omnib⁹ m̄micis mēto
magis q̄ꝫ colūna nubis filios israel. q̄ grā apl̄i roborati añ reges ꝛ p̄
sides ipaudi stabāt. q̄ pus clausis ianuis morabant. Itē illumīnat de
credendis et agēdis. j. Iob. ij. Vnctō docebit vos de oīb⁹. Et iob. xvj.
Cū aūt venerit ille spūs vitatis do. vos om. vi. Colūna illa illumīna
bat corp⁹. ſ̄ grā spūssancti mentē. Itē p̄bet nobis ducatū ꝛ nobiscū gꝛ
ditur p totū deſtū mūdi. Mat. xxviij. Ecce ego vobiſ. sum om. die. vſ
q; ad ꝛsu. se. ſ. p grām spūssancti. Qđ colūna illa n̄ fecit. Itē refrigeriū
mentis p̄stat m̄ omnib⁹ adūsis. Vn̄ padit⁹ dꝛ. i. ꝛsolator Et ō cātam⁹
Consolatoꝛ op. dul. ho. ami. dul. re. Propꝛea apl̄i recepto spūscō ib. g.
a cōſ. ꝛsi. qm̄ dig. ha. sunt p no. ie. ꝛ. pa. act. v. q̄ pus erāt tristes ꝛ de
solati. Colūna illa p̄bebat refrigeriū ꝛtra sol̄ incendiū. ꝛ aeris m̄tēpe
riem. grā vo spūssctī ꝛtra incēdia vicioꝝ ꝛ ꝛtra cūcta nob⁹ adūsantia
nos defendit. Illi baptisati. i. purgati fuerūt m̄ mari rubro. et nos i ba
ptismo xp̄i sanguine rubꝛicato. m̄ quo submergit pharao id est. dya
bolus cū toto exercitu viciorꝝ et renascimur ī filios dei. Illi habuerūt
manna cibum celestē. et nos corpus xp̄i verum. quod sine ꝛparatōne
excedit manna. quia hꝫ dare vitā eternam. qđ māna non fecit Iob. vj.
Ego sum pa. vi. q̄ de celo descē. si q. mā. ex ꝫ pa. vi. m̄et. Pa. ve. mā. mā.
m̄ deſ. et moꝛ. sunt Illi habuerūt aquā de petra. et nos doctrinā a xp̄o
m̄telligentiā nostram replentē m̄ satietatē. et ei vitā eternam dantes
Iob. vj. Verba q̄ ego locut⁹ sum vob⁹ spūs et vita sunt. Et sic pꝫ qꝫ po
tiora bn̄ficia sumus nos p misericordiā dei ꝛsecuti q̄ꝫ illi. ꝛpter q̄ ꝛ m̄
quoꝝ virtute optime ad brauiū currē et m̄ agone spūs possumus de
certare Et sic pꝫ quartū. ꝛ ꝛsequent totū de epistola.

Dominica in sexagesima de euangelio sermo xxviij.

Qvm turba plurima ꝛueniret ꝛ de cuitatib⁹ properarent
ad iesum. dixit p similitudinē. Exijt q̄ seminat semīare se
men suū Lu. viij. Pluries dn̄s turbis m̄ pabolis loquebat
vt quod dicebat memorie mandaret. quia qđ p similitudi
nem accipit melius seruat et p̄bus etiam dixit qꝫ nō est m̄telligere sine
fantasmate. i. misi illud qđ dꝛ m̄ vniūsali nō applicando ad aliq̄d. m̄ aliq̄
exemplo imaginabili ꝛspiciat Et ō m̄tellectus sp reflectit supra fan
tasmata m̄ q̄b⁹ ꝛspicit qđ itelligit Est autē vt dic̄ orig. parabola fm⁹

quasi factus·ñ aūt úxr̄ qđ dr·possibl̄ aūt fieri rey sigficatúus p trās
sumptōz eoy q̄ ím pabola tradūt̄·Sic g̃ xp̄c ī ℔ euāgelio pabolice lo-
quit̄·vt qđ p simplex dictū retínezi ñ pōt p similitu dím̄ melı⁹ teneat̄
saltē a discipulis q̄ sibitudínis expositōz íntelligē meruerūt·et supbis
et nō curantiby íntellect⁹ dicti claudat̄ Matℏ·xj·Cōfiteboz tibi pater·
qz abscō·hec a sa·et pzu·et re·ea p·In q̄ quidē euangelio q̄ttuoz sum-
marie ztínent̄·Primo em̄ xp̄i p̄dicatō fcā ad turbas ím pabol̄ recitat̄
In príncipio euāgelij vsq; ibi·Qui hz au·au·Secūdo discipuloy ínter-
rogatō de pabole exositōe subúngit̄ ibí· Inter·āt·e·dís·eius q̄ es·hec
pabola·Tercō q̄re q̄busdā ím pabolis et q̄busdā apte sit loquenduz a
chzisto ínnuit̄ ibi·Vobis datū est nosse místeriū regní dei ꝛc·Quarto
ipíus pabole a xp̄o expositō p ordínē aperit̄ ibí·Est āt hec pabola Se-
men est verbū dei· ℣Primo g̃ xp̄i p̄dicatō facta ad turbas ím pabol̄
recitat̄·Et hoc ē·Cū tur·plu·zue·Multi em̄ de ciuitatiby et de castris
multis ad iesum cū festínantia veníebāt audiētes doctrínā et miracu
la eíus·et vidētes tps messie ím lege pmissi iā venísse·ita q; mag̃ cō-
motio ím tota patria fiebat·et iō multi veníebāt quidā vt ínstruerēt̄·
multi vt sanarent̄·q; vtus de illo exibat et sanabat oīs·Lu·vj··Mlti
vt miracula eíus viderēt·Luc̄·v·Vidimus mirabilia hodie·Multi vt
frequent̄ credētes ipm esse messiam q̄ ím mundū ad pkm údeoy libe-
randū venire debebat·Io·vj·Hic est vē pheta q̄ ventur⁹ est ím mun
dum Dū g̃ tal̄ zcursus pkoy fieret·xp̄c iuit ad mare et ascendit vnā
nauículā ppter tumultū ppli·et de nauícula pposuit hāc similitudínem
et multas alias vt pz mathi·xiij· Est āt similitudo hec de semínatoze
semínante·et de semíne iacto·et de vario semis euētu·q; aliud cecidit
secus viā·aliud ín petrosa·aliud ínt̄ spínas·alíud ím terrā bonā·vt ífra
patz·Et q; hec sit sibitudo et ím his sit mística sigmificatō req̄renda patz
p illud qđ ím fine sibitudínis dicit̄ Qui hz aures audiēdi audiat Vbi di
cit Beda·Quotiēs hec āmonitō vel ím euāgelio vel ím apoc̄·ioh̄·ínter-
pomit̄ místicū esse qđ dicit̄ q̄rendūq; a noh̄ íntenti⁹ oñdit̄· Et iō ím hac
prima pte tria vidē debem⁹·s·quis sit iste semínator·et qđ est eíus se-
men·et quō hoc semen diúsimode cadit· ℣Circa primū nota q; semia-
toz iste filíus dei est·cui ppriū est semínare·Et ℔ est qđ hic dicit̄ Exijt
semínare·i·ad semínandū·q̄ semínat·i·q̄ hz officiū semínādi·qui tūc ex-
ijt dū visibilis ím carne nobis apparuit Io·xv· Ego exiui a patre meo
et veni ím mundū Qui ab ínitio mūdi semínauit et semínare ñ cessat·
Ecc̄·vndecimo Mane semína semez tuū et vespe ne cesset manus tua·
Iob̄·v·Pater me⁹ vsq; mō opat̄ et ego opor Qui semīauit sex agros
scz celū·padisum terzestē·mundū·sanctā eccl̄iam·aímā homis·et bea
tam vginē·Si de ℔ vis p̄dicare q̄as supza dñica q̄rta post octauam
ephi·ím primo mēbzo ꝑmonís de euāgelio·Sic g̃ filı⁹ dei est ppze se-
mínatoz·oīs alij p̄dicatozes ꝛ semínatozes q̄rumcūq; bonoruz sunt

cophm̄·Vñ aug·ait·Quis ego mīsi cophm̄ semīnātis·m me ipe ponē
dignaꝛ qō velit spargere MIste semīnatoꝛ pmo exiuit ad creā
dum agꝝ vt haberet vbi semīnaret·et ꝟ fec̄ qñ mundō creauit Matħ·
xnj·Ager āt est mundꝰ·quē fec̄ magnū·pulcꝝ ꝛ fecundū vel abundā
tem ſz magnitudinē eius vsurpauit sibi supbia et diuisit· Ex super
bia em̄ ceperūt homines vsurpare sibi domīa ꝛ terꝛas·sic pz de nem
roth·q̄ incepit esse venustꝰ venatoꝛ coꝛā dño·Gen̄·x·Ipe cepit ee po
tens m terꝛa ꝛ erat robu·ve·co·do·Pulcritudinē vo eiꝰ vsurpauit lu
xuria Gen̄·vj·Videtes filij dei filiaſ homīū q̄ essent pulcre acceperūt
sibi vxoꝛes ex ommīb q̄s elegerāt·Abundātiā aūt eiꝰ vsurpat sibi ava
ritia q̄ ꝛmunia faċ ꝓpria et omnia retinet ꝛ abscōdit ꝓpter qō gene
raꝛ caristia m terꝛa·et iō ommīb ē odiosa·pū·xj·Qui abscōdit frume
ta maledicet m ꝑbis bn̄dictō aūt sup caput vendentiū·Et q̄ bona isti
us agri sic sunt occupata·iō ñ germīnat misi spīnas et tribulos·Gen̄·
xij·Spīnas et tribulos germīnabit tibi Et iō secūdo iste semīnatoꝛ ex
ijt ad hūc agꝝ purgandū p diluuij mūdationē Gen̄·vj·Emis vniuſe
carnis venit coꝛā me repleta est terra mīq̄tate·Tunc em̄ magnitudo
pulcritudo et fecūditas vel abūdantia creaturaꝛuz delete sunt·Tercio
iste semīnatoꝛ exiuit ad hūc agꝝ semīnandū dū factꝰ est hō·ꝛ cū hoī
mīb ꝛuersatus ē Baruch·iij·Post ꝟ m terris visus est· ꝛ cū hoī
bus ꝛuersatus ē Matħ·iij·Circuibat iesus totā galileā docēs i sina
gogis In q̄ agro semīnauit exemplū ꝛuersatōis·vbū pdicatōis·ꝛ me
ritum sue passionis·Qꝛ suo sancto exēplo mundū īformauit Io·xiij
Exemplū em̄ dedi vo·vt quē·e·fe·vo·ita et vos fa·Suo vo verbo mū
dum eruduit·Io·xvnj·Ego palā locutꝰ sum mūdo Ego sp docui m
sinagoga ꝛ m tēplo q̄ omes iudei ꝛuenīūt· Et sue passionis merito
mundū redemit·j·pe·j·Nō auro vel argen·re·es·ſz pcio·san·ag·incon·
Et nota q̄ dic̄ semē suū Tunc emꝫ pdicatoꝛ semīnat semē suū quando
verbū dei p scientiā hꝫ m coꝛde·ꝛ p iusticiaꝫ hꝫ m opere·Sic pdicabat
apostolꝰ q̄ dicebat Ro·xv·Nihil audeo loq̄ eoꝝ q̄ per me non efficit
christꝰ Quādo vo pdicatoꝛ ñ facit q̄ pdicat·nec q̄ pdicat hꝫ m coꝛde
sed m q̄terno semīat semē alienū·Iesus ꝙ semē suū semīnauit·qꝛ vbuꝫ
dei habebat m se mo ipe erat fons verbi dei·ꝛ cepit pus facē q̄ docē
Multi āt statim q̄ hīt vnū quaternū sermonū volūt docē et pdicaē.
similes pplato·q̄ postq̄ q̄siuit a christo q̄d esset veritas a christo sta
tim exiuit foꝛas ad ꝑm ñ expectata respōsione Tales si eroꝛ sit m
quaterno eroꝛē pdicabunt·Quarto exibit ad hunc agꝝ metendum ꝛ
fructus ꝛgregandū sez m finali iudicō Quāuis emꝫ q̄tidie m ptica
ri iudicō vmꝰ cuiusq̄ mortis·deꝰ metat hūc agꝝ·tn̄ m fine mundi mes
sionē faciet generalē In q̄ tria faciet NPrimo emꝫ metet omēs
homines Apo·xiiij·Mitte falcē tuā et mete qꝛ venit hoꝛa ·Secundo
ventilabit per quā ventilationē separabunt boni a malis p ventilabꝝ

discretionis Lu·iij·Cui⁹ ventilabꝝ in manu ei⁹ ⁊ purgabit aream suam
Tercō congregabit in duplici horreo scz celi in q̄ congregabūt electi·et i
ferni in q̄ congrebu nt reprbi·Lu·iij·Cōgregabit triticū in horreū suuz·
paleas vo comburet igni inextinguibili Primꝰ gradꝰ ptinet ad opus
creatōis Secūdus ad opus purgatōis·Terciꝰ ad opꝰ redemptōis·
Quartꝰ ad opꝰ retributōis· Secūdo vo videamꝰ de semine qđ se-
minatū est·Hoc āt semē congrue pōt intelligi corpꝰ xpi ⁊ vbū dei·De
corpe em̄ suo dic xpc iob·xij·Nisi granū fru·ca·in t·mor·fu·ipz solum
manet Si aūt mortuū fuerit multū fructū affert·Gal·iij·Semini tuo
qđ est xpc·Et cum ceperint valde dr semen Sic em̄ semē primo seminat·se
cundo in terra mortificat·tercō incipit pullulare·q̄rto ascēdit sursum·
quinto producit spicā·sexto maturescit·septimo metit·octauo i horreo
recōdit·sic istud semē scz corpꝰ xpi·primo fuit seminatū in terra bona·s·
in ventre vginis in incarnatōe·Secūdo fuit mortuū in passione Ter-
cio pullulauit et frōduit in resurrectōe·Quarto ascēdit sursuz in ascēsi
one·Quinto produxit spica in spūscti missione ⁊ gentiū vocatōne·Se-
xto maturescet ⁊ aplebit ista spica in vniūsali eccie congregatōe·q̄n cō
uertent reliqe iudeoꝝ·Septimo metet in mūdi consummatōe· Octauo
recondet in horreo vite eterne in pfecta retributōe Prima q̄ttuor cō
petunt corpi xpi vo·reliqua vo corpe xpi mistico·Itē p b̄ semē congru
entus ommbꝫ intelligit vbū dei·Vñ de b̄ semine dicē ad lram xpc in-
tendit vt in fine euāgelij in expositōne similitudinis apparet· O
Habz em̄ verbū dei omnē vtutē omniū seminū Et b̄ pz q̄ntū ad decē
Est em̄ verbū dei calefactiuū·illuminatiuū·letificatiuū·castificatiuū·sa
natiuū·nutritiuū vt vnificatiuū·generatiuū·renouatiuum·est vtute
maxim̄ et q̄ntitate puū·est cū puritate seminandū·Hec aūt omnia i
seminibꝫ inuenit Nā primo qddā semē est·habes virtutē calefactiuā
sicut granū sinapis·⁊ pipis·sic vbū dei hz iflamare animā ps·Ignitū
eloꝝ·t·ve·Trem̄·j·De excelso mi·ig·in·os·m·id est verbū ignitū et eru
diuit me Lu·xij·Ignē ve·mit·in ter·id ē verba ignita·Secūdo est qđ-
dam semen illuminatiuū vt semē rute ⁊ feniculi·sic verbū dei hz aiam
illuminare·ps·Lucerna pedibꝫ m·v·t·Tercō ē quoddā semē hns vtu-
tem letificatiuā vt cardomomū et semē croci·sic verbū dei hz animā le
tificare·sic iohes baptista ad verbū marie salutātis elizabeth exultauit
Lu·j· Exquo facta est vox sa·t·in auri·meis exulta·in gaudio infans
in vte·m· Sicut similiter exultauit maria ad verbū elizabeth· dicētis
Beata q̄ credidisti Et ait·Mag·a·m·d·Et ex·ꝛc· Quarto est quoddaz
semen hns virtutē refrigeratiuā ⁊ castificatiuā vt semē lactuce si de se
rat ab hoie·sic etiā verbū dei hz animā castificare ⁊ sanctificare Act·x·
Loqnte petro apūc·sunt coꝝ·et cecī·spūssanctꝰ sup eos q̄ au·ver·Qui
scz spūssanctꝰ hz animā sanctificare ⁊ castificare·Quinto multa semina
habent virtutem sanatiuā·et iō ponūt in medicinis et affectionibꝫ· vt

semen cucumeris et pepomis·sic verbū dei hz animā sanare·ps· Misit verbū suū et sanauit eos Sap·xvj·Neq; herba neq; malagma sanauit eos·ꝫ ꝓmo tuo dñe q̄ sanat vniúsa·Sexto q̄si omnia semína terre habēt virtutē nutritiuā vuificatiuā z ꝓseruatiuā·sic verbū dei habz animaz vuificare·ꝓseruare z nutrire·Mat·mj·Nō ín so·pa·vi·hō ꝫ ín omi verbo qđ ꝓce·de ore dei Esa·j·Nisi dñs exercituū reliq̄sset nob semē qua si sodoma fuissem9·z q̄si gomorre simes essem9 Sic ꝓseruat9 ē moyses ín colloquio duño·xl·dieb vt pz Exo·xxxmj·Septimo omnia semína terre hñt vtutē generatiuā·q; vnū generat alíud·sic filiꝰ homínis regenerat hominē ín filiū dei·vt pz ín baptismo·In q̄ dū accedit verbum ad elementū fit sacramentū·vt dic aug·In q̄ hō regenerať ín filiū dei Tac·j·Volūtarie genuit nos verbo veritatis·j·Cor·mj·Per euāgelíum ego vos genui·Octauo ín semínibꝫ totus mundus renouatur·sic per verbum dei totus mundus est renouatus·ad nouum cultū·ad nouaz doctrínam·et ad nouam vitam Iohannis ·xnj· Mandatum nouum do vo·Apoc·xxj·Ecce noua facō omnia·Nono semína sunt modica quantitate·ꝫ maxima virtute·sic verbū dei breue est·q; verbū abbreuiatuz fecit dñs sup terrā·Ro·ix·ꝫ sup omnia maximū est vtute·q; p ipz omnia facta sunt·Decimo sic semína nuda z pura debēt semínari·sicut verbum dei cū maꝝ puritate dz pdicari·ij·Cor·ij·Nō sum9 sic plurimi adulterātes verbū dei·ꝫ ex sinceritate corā deo ín xpo loq̄mur Phil·pmo·Quidā ex ꝺtentōe·xpm annunciāt ñ sincere·Recte g̊ semē ē verbum dei·et ꝓgruent verbū dei vocať semē ꝓpť decē pdicta ín q̄bꝫ cuz semíne materiali ꝺuemít Et q; verbū dei tot hz virtutes· z ita magne efficacie esse phibeť·nō dic aug q; cū tāta diligētia est audiendū·cū quanta est corp9 xpi videndū· Tercō videam9 quō ꝫ semē dúersimode cadit·Qz alíud cecidit secus viā·Vbi nota q; vt dicit theophilus non dicit hic q; semínator semínauerit secus viā vel supra petraz· vel ínter spínas·ꝫ dz q; semen sic dúersimode cecidit·q; verba dei ín corda audientíum semínanť·ꝫ quidā sic ipm recipíunt sic granū recipit iuxta viam·q; illud ꝺculcant Et quidā sic recipiūt sic granū recipit sup lapides·q; ín eis ñ mittit radices·Quidā sic recipiūt ipm sic semē recipit ínter spínas·q; suffocať ín eis et ñ refert fructū Quidā sic ipm recipiunt sic semen recipit ín terrā bonā et bñ patā·q; in talibꝫ multū fructificat verbū dei·Vel si dicať q; directe sic in terrā bonā sic secus viā et supra petrā et ínter spínas semínauit Dicendū est sic dic criꝫ·q; sec9 ē de semínatore materiali z de semínatore verbi dei·q; ille nūq̄ seminat secus viā vť supra petrā vel ínter spínas·q; nō pōt facē·q; via non sit via·z petra ñ sit petra·z spine nō sunt spine·Ꝫ verbū dei ē tāte vtutis q; freq̄ter fac viā bonā terrā·lapidē cōuertit ín terram et spinas euellit de terra Esa·lv·Sic imber descēdit de celo z ínebriat terram et infundit eam z germínare eā facit z dat semē serenti z panē ꝺmedēti

sic erit verbū qđ egredieť de oꝛe meo nō reuerteť ad me vacuū Et iō verbū dei ꝛ ín via ꝛ úxta viā ꝛ supra petras ꝛ ínter spínas ꝛ vbiqꝫ ē semínandū·Marc·xvj·Predicate euāgeliū oī cre· ¶Notandū ģ vt ħ apparet qꝑ semē vbi dei q̄dꝛuplicē euentū hꝫ et q̄dꝛisariā dúidiť·ꝛ d̄ q̄t tuor ptib⁹ tres pdunť ¶P ¶Et ꝑput hic ínuiť q̄ttuoꝛ sunt impediм ta ne verbū dei fructificet ín aīa homínis semínatum·ſ·societas mun danoꝝ·qꝑ ꝛculcatū ē ab homínib⁹·púsitas ímimicoꝛuꝫ·qꝛ volucres celí comederunt illd̄· ariditas auditoꝝ ·qꝛ natum aruit·qꝛ ñ habebat hu moꝛē·ꝛ solicitudo terꝛenoꝝ·qꝛ simul exoꝛte spíne suffocauerūt illd̄ Pꝛímū impedimētū est societas mūdanoꝝ·Stare em̄ tota die ī plaꝛ teis vbi audiūť diúsa noua Stare ín foꝛo seu apothecis vbi auduntť diuersa mēdacia·Stare ín cuꝛijs vbi audiūť diúsa púria ꝛ deceptōes suffocat vbū qđ hō de mane ín p̄dicatōe audúnt ·Et ħ est qđ hic diciť qꝑ illud qđ cecidit secus viā ꝛculcatū est ab homínib⁹ ꝛc·Remediū cō tra ħ est fugę homines·Tre·íj·Sedebit solitariꝰ ꝛ tacebit·Vñ arsemꝰ cogitās quō posset saluari audúnt vocē dicentē sibi·Arsemí fuge hoieſ si vis saluꝰ fieri·Sen̄·Quotiēs ímť hoies fui mínoꝛ hō redij·Qꝛ sic bo nus hō de bono thesauro suo ꝑfert bonū vt ipa vítas dic̄ mat·xij·sic malus de malo ꝑfert malū·Sꝫ vt dꝛ·j·Io·v·Totꝰ mūdus ín malígno positus est·Et iō ꝛuersans cū mūdanís ín mūdo ñ mísi malū ibi audí re pōt·Pꝛopterea angelꝰ dixit loth·gen̄·ix·In mōte te saluum fac·Et vxoꝛ eíus qꝛ vertit se ad cúitatē ꝛuersa est ín statuaꝫ salis·vt essꝫ poꝛ steris ín exemplū ꝛmonēdi oīs q̄ volūt saluari q̄tenus cíuitates re línquāt nec vnq̄ꝫ ad eas redire p̄sumāt Esa·lij·Exite de medio euis·Et apo·xviij·Exite de illa ꝑple meus ꝛ ptícipes ne sitis delicíaꝝ eíus ¶ Secundū impedimentū ē puersitas ímmícoꝝ·qꝛ volucres celi ꝛmedбant illud·qđ pꝛímo impediм̄to ꝛiunctū est·qꝛ exq̄ hō ñ curat vbuꝫ dei recondé ín coꝛde ħ dimittit illud díscooptū ín auribꝫ suis·qđ tunc est qñ ñ facit clausurā auribꝫ suis et a vanís nouís supuenientibꝫ con culcať·et tūc volucres celi ꝛ demones q̄ ín hoc caligínoso aere ꝛmoꝛā tur·et ꝑ ipm tāq̄ꝫ aues discurꝛūt·ꝑpter qđ volucres celí dicūť·rapiūt verbū dei de auribꝫ pc̄oꝝ ne credetes saluenť ¶Q ¶Vbi nota qꝑ de mones maxime ínsidianť vbo dei ꝑpter duo Pꝛímo qꝛ sciūt ipm esse maxime vtutiſ vt dictū est supra Hebꝛ·mj·Viuus est sermo dei ꝛ effi cax et penetrabilioꝛ omi gladio ancipiti·ꝛ ptíngēs vsq̄ꝫ ad díuisionez aníme et spūs ꝛpagū q̄ꝫ et medullaꝝ·Secūdo qꝛ ex eo sunt maxima damna ꝛsecuti·Nā ad vbū apłoꝝ totū mund̄ cui dñabāť·pdiderūt ꝛ ī pdolis nō sunt amplí ꝛdoꝛati·ħ ꝑ vbū dei eoꝝ fuit destructa culť Remediū ꝛtra hoc fm impediмētū est facę clausurā ommib⁹ sensibus et absconde semē verbi ín coꝛde ꝑ firmā ꝛ úgē memoꝛiā Nā terra q̄ ē secus viā dꝫ sepiri ꝛ absc̄odí·ps·In coꝛde m·ab·elo·t·vt ñ pec·t·Luc·ij· Maria aūt cōſuabat om·v·ħ ꝛfe·ín coꝛ·ſ·In cº figura mandatū est ín

lege Leui.xj.q animal ñ rumínãs esset immũdum.nec de ipo poterat sacrificium fieri Est etiã remedium contra hoc signũ crucis Aues eñ aliquo signo vel formidíne arcent ín campis ne ꝛmedãt semen. Eo/ modo aũt demoníb est signũ crucis. Propterea signamus nos duz verbũ ín pdicatõne audimus Cañ.ix. Pone me vt signaculũ sup cor tuũ. Hic cadit exemplũ de illo iudeo de quo dic gre.q dũ veníret ro/ mam iacuit de nocte ín tẽplo appollinis.et fecit crucem de lapidíb.et iacuit ínter eos et demones de nocte nõ fuerunt ausi tangere eum. ꝙ statim visa cruce disparuerunt. Tercium impedimẽtũ est ariditas auditorũ qn natum aruit. Granũ nanq̃z sup lapides semínatũ adueni ente estuaret quia nõ habz humorẽ. ps. Eiat sicut fe.tec.qd p.q̃z euel/ era. Sic multi deuote audiũt verbũ dei.et dũ ín pace ꝛ pspere viuũt deo ꝛfitent. ps. Cõfitebit tibi cũ be.fe.e.ꝛc. Ez aliqua tribulatõe ínfir mitatis vel pauptatis vel alterius aduersitatis aduemẽte stati arẽt et p impatientiam franguñ. Sicut eñ granũ nõ cognoscit tempore humiditatis ꝙ ariditatis sez tpe estus.sic tales tpe tribulatõnis cogno scunt. Sicut eñ aurũ nõ bene cognoscit nísi ín camino ignis.sic hõ nõ ín psperitate ꝙ ín aduersitate cognoscit. Ecc.ij. In igne pbat auruz et argentum.homines vero ín camino humiliatõnis. Et hoc est quod sathan.d.dño.Iob.j. Nunq̃d iob frustra timet deũ.nonne tu vallasti eum ac domũ eius. Et subdit ín eodẽ.c. Alioq̃n mitte manũ tuã ꝛ tan ge cuncta que possidet ꝛ tunc videbis q ín faciem benedicat tibi. Et si militer dixit.ij.c.q tãgeret carnẽ eius. Remediũ contra hoc ẽ adherẽ crucifixo.qz de ipo tria flumína exeũt totam terrã virtualiter irrigã tia.s.flumen lacrimaz.aque ꝛ sanguinis Que adhesio fit p fidẽ spem et caritatẽ. Nõ eñ hoc vicíũ ꝛtingit nísi ex defectu fidei.spei et cari/ tatis. Quicunq̃z eñ aridus humectari cupit p has virtutes adhereat crucifixo.vt sez credat dei filiũ p hominũ salute ín ligno suspẽsum.spe ret per ipm crucifixũ saluari.diligat sup omnia tãq̃z deũ ipm filiũ vir ginis crucifixũ. Propterea dicebat apls gal.ij. Christo confixus sum cruci sez p verã fidem spem ꝛ caritatẽ. Quartũ impedimentũ ẽ solí/ citudo terrenoz.qz simul exorte spinę suffocauerũt illud. Nõ emz po test dei verbũ ín hominib solicitis terrenoz fructificare qz verbum dei nísi attente ꝛ pfunde audiat.non germinat in anima peccatoris. Sed tales nõ possunt attente ꝛ pfunde recipe verbũ dei. Cuius ratio est.qz vt dicit aug. Anima magis est vbi amat q̃z vbi animat. Et qz ta les mimis amant diuitias iõ magis sunt extra circa diuitias congregan das ꝛ custodiendas q̃z ín eccia vbi audiũt verbũ dei.qz vt dicit math. vi. Vbi est thesaurus tuus ibi est ꝛ cor tuũ. Hic cadit exemplũ de quoda domino et eius seruo. Qui dñs dũ esset ín ecclesia diebus dominicis nõ videbat a clerico homines incensante.ꝛ iõ nõ pbebat ei incensum et eius seruus nõ stabat ibi.et tñ ab eodem clerico videbat ibidẽ.et iõ

incensabat vbi ipm aspiciebat. Et postea dns cōfitebat q nunq̄ in ec-
clesia mente stabat. et semp eius suus dieb dnicis ibi mentalit stabat
q̄us cū pecoribz foris esset. qđ deus req̄rit. In c⁹ figura mandatū est
in lege leui. nij. q totus adeps interior semp offerret deo in sacrificiuz
quia deus pater totā intentionē hominis in pdicatōe et in omnib bo
nis que facit req̄rit. Prou. xxvij. Prebe. f. mi cor. t. m. Bñ em omis ars
et que homo facit req̄rit totū hominē. multomagis deus. Remediuz
contra ꝫ est considerare multiplices diuicias defectus. Nā nō satiāt
sed sitim immittūt. Ite freq̄nter sunt causa perditōis corpis et anime
Eccs. v. Vidi aliud malū sub sole. diuitie aggregate in malum domini
sui. Ite in mag̃ necessitate sez in morte hominē derelinquūt. Debem⁹
etiā dei bonitatē considerare que omnib ꝑuidet etiā inanimatis et ir-
rationabilib creaturis. Matb. vj. Nolite g̃ soliciti esse ꝛc. Cur ergo
ita solicitamur vbi ita pua vtilitas et fruct⁹ tā exilis reperit. Eccs. v.
Qui amat diuitias fructū n capiet ex ipis. Multa ei inc̄moda et nocu
menta maxima inde ꝓueniūt vt infra patebit Et sic ptz de trib ptib
seminis que perdūt. ¶ Quarta aūt pars semis cecidit in terrā bonā. i.
in corda bonor fideliū. q̄ sunt parata et laborata p bonor opez exer
citationē. sunt purgata a malis herbis pctōr per freq̄ntem confessiōez
sunt humectata p spūssancti inhabitationē q̄ lacrimis humida fac cor
da. et sunt impinguata p virtutū infusionē. qui verbum dei deuote et
reuerenter audiūt. et ideo in ipis affert fructū centuplū. i. multū fru-
ctum et perfectū. Centenarius enim nus perfectionē designat. quia
vltra ipm non itur. Et quia constat ex decies decē. Denarius ei nus si
militer perfectionē designat. et sic decē partes centū oēs sunt pfecte.
Matb. aūt. xnj. dicit. Et attulit fructū aliud centesimū aliud sexagesi-
mum aliud tricesimū. vt sic semē perditū tripharia est diuisum. ita se-
men fructificans tripliciter duidit. Boni ei fideles in triplici statu cō
sideranť. Nam quida sunt incipiētes. quida ꝓficiētes et quida pfecti.
Vel quida sunt in matrimonio. quida in viduali cōtinentia. et quidam
in virginitate perfecta. Primi referūt fructuz tricesimū. secundi sexa-
gesimum. et terci centesimū sez qui implent nō solū precepta ꝫ etiam
superaddūt consilia. Ista bona terra perfectissime fuit beata virgo et
attulit fructū centesimū sexagesimū et tricesimuz. Quia et virgo et vi-
dua et nupta fuit. et oīa cōsilia ipleuit. Et sic patz primū. ¶ Secūdo di
scipulor interrogatō de parabole explanatōe subiungit. q discipuli si
cut et ceteri de turba n intellexerunt parabolā banc. et ideo cuz ihesus di-
misisset turbas et redisset domuz. et esset cū discipulis singularis. vt dr
matb. xiij. interrogauerunt eū vt ediisseret eis similitudinē istā et intelle-
ctuz eis ostenderet Vbi habem⁹ exēpluz que non intelligim⁹ interro
gare debere. ¶ Consequēt tercio ihesus ostendit causaz quare quibusdaz
in parabol loquerēt. et quibusdaz dei misteria reuelaret dicēs. Vobis

datum est nosse misteriū regni dei Quasi diceret Ideo coram turbis parabolā ꝓpositā nō exposui·qz meritū eoꝝ ñ exigit·qz z si aure audiunt coꝛde tñ nō credūt qđ audiūt·Vos āt tales ñ estis·Et iō vob expono·qz vob est datū nosse misteriū regni dei·i·secreta sacre scripte q̄ regnū dei dicit·qz regnū dei docet z in ea regni ⁊ustitia cōtinet et gla. Ceteris āt q̄ foris sunt vt dꝛ matḃ·mj·i·q̄ neqꝫ intrāt p fidē neqꝫ curāt cognoscere vitatē in paboł sup·occultandū est misteriū regni dei Cu caſ·Auferet a vob regnū dei·i·sacra scripta·et dabit gēti facienti fructū eius Et q̄re hoc·vt videtes·i·videre z intelligę se putātes·nō videant ſm vitatē·et audietes vba ñ intelligāt intellectū eoꝝ·Istud āt vt cau ſatiuū est·ꝫ nō causat ex ipbitate doctoꝛis·siue dñi·ꝫ ex malicia z ido gnitate eoꝝ Sap̄·ii·Excecauit eos malicia eoꝝ·Ex pte ḡ eoꝝ ponitur causatiue·ex pte vo dñi pmissiue Esa·vj·Exceca cor ppli hui⁹·i·excecari pmitte·In ꝫ etiā miſericoꝛdit agit cū eis·qz si ꝛgnoscerēt nō tñ ꝓpter hoc bñ agerēt Ro·i·Qui cū cognouissent deū ñ sic deū glorificauerūt aut grās egerūt Si ḡ cognoscerēt z male agerēt mag̃ peccarēt Lucꝛ xij·Seru⁹ q̄ cog·vo·do·sui z ñ fa·pla·va·m·Vel vt videtes foris hūa. nitatē·nō videāt·i·nō cognoscāt int⁹ diuinitatē·Et videtes foris mira bilia·ñ videāt intus vtutē diuinā opantē·Itē audietes foris verbū·nō intelligāt interi⁹ spūalē sensum Et sic pz secundū z terciū Quarto pa bola ipa a xp̄o p oꝛdinē aperit Et ꝫ est Est aūt ꝫ pabola·i·tal ē intel. lectus isti⁹ pabole·Qz semē est verbū dei p qđ hoies regenerāt in filios dei·et in q̄ electi crescūt et multiplicāt Iob·j·Dedit e·p·fi·de·fi·ꝛc· Act·vj·Nūs āt fideliū crescebat scz p vbū p̄dicatōis·Qđ aūt secus viā hi sunt id est p semē qđ cecidit sec⁹ viā intelligūt hi q̄ audiūt deinde venit dyabol⁹ ꝛc Nā q̄ supza petrā·i·hi sunt q̄ intelligunt p petrā su. pza quā cecidit semē Qđ āt in spinas cecidit hi sunt·i·p semē qđ cecidit inter spinas intelligūt hi ꝛc Et sic pz q̄ hec expositō est breuis z apta Et iō ꝓpter honoꝛē dñi nihil addā⁹ vel minuam⁹·pu·xxx· Ne addas quicq̄z verbis illi⁹ Et glo·hic dic Nota hāc primā esse pabolā q̄ cū in terp̄tatōe sua posita sit·et cauendū est vbicūq̄z dns interꝛogat⁹ a discipulis suis sermones suos disserit ne vt aliud vt pl⁹ velim⁹ itelligę q̄s ab eo expositū est Aliud āt vt pl⁹ dic·i·ꝛtrariū vt supfluū Supfluus autē ñ dꝛ q̄dq̄d ad fidelium vtilitatē cedit·Iō āt hāc pabolā p seipm dig tus est exponē ut se figurate loq̄ inotescꝛet z reꝛ sig̃icatōes et i his q̄ exponē voluit q̄rendas esse docet Et qz ipe ꝫ ñ exposuit scz q̄re di. uitie p spinas sig̃icent cū ille delectēt et iste pungāt·iō ꝫ solū i hac p. te q̄ram⁹ R Notandū ḡ q̄ diuitie dicunt spine qz q̄ztū ad q̄nq; spi. nis ꝛpant Prio dicunt spine rōe punctōis Nā spine sub foliis hūa aculeos de quibus pungunt Sic diuitie sub foliis mundane gle men tem triplicit pungūt·s·p laborē in acq̄rendo p timorē i ꝛseruādo et p dolorem in perdendo Greg· Diuitie spine sunt·qz cogitatōnū suaꝝ

punctōmib mentē lacerāt·et cū vsq; ad pctm̄ ptrabūt q̄i mflicto vul
nere cruētant Et q; dūitie sub folijs gle mūdane pungunt ·iō a dño
fallaces dūitie vocāt·Nā hommes fallūt·q; pmittūt abundantiā ·et
immittūt penuriā ꝛ siti Lu·j·Dūites dimisit manes·Promittūt q̄dē
quietē ꝛ dāt mq̄etudme Eccs·v·Saturitas dūtis n̄ simt eū dormire
Hic cadit exēplū de illo paupe q̄ tota die cātabat·ꝛ postq̄ inuenit maꝛ
supiū denarijs plenū n̄ cātauit plꝰ Secūdo rōe vestiū laceratiōms·
q; sic mtrans spmas n̄ pt vestes suas illesas suare·sic dūtie·hommis
secū ꝙuersantis lacerāt vestē mteriorē sc̄z vestē vtutū Een·Dūitie ip
sum coꝛ lacerāt·q̄ si alit extrahi neq̄rent ipm coꝛ auellendū essz· Abac·
ij·Ve q̄ multiplicāt n̄ sua Et subdit Nunq̄d n̄ repēte ꝙsurget q̄ moꝛdeꝛ
ant te ꝛ suscitabunt q̄ lacerabūt te Tercō rōe latitatōis·Nā sub spi
mis latitāt serpētes et sepē tāgentes moꝛdēt Eccs·x·Qui dissipat sepē
moꝛdebit eū coluber·Sic ꝓpentes mfernales sub dūtijs se abscōdūt·
et ibi laqueos tendūt ꝛ hommib msidiant·j·thi·vj·Qui volūt dūites
fieri incidūt m tēptatōz ꝛ m laqueū dyaboli Quarto rōe ligatōmis·
Spme em̄ ita ꝙplectūt et ꝙstrmgunt ad muicē vt vix possmt ab iui
cem separi·Sic dūtie ita ligāt et ꝙstrmgūt affectū hommis · vt vix
possit eas excutē·Iō xpc dixit Lu·xvnj· Quā difficile q̄ pecunias hnt
mtrabūt m regnū dei·Et iō q̄ vult pfectus eē vē·om·q̄ h·ꝛ det paup·
Vt dicit matb·xix· Quinto rōe nutritōis Nā sic spme sunt materia
igmis et pabulū·sic dūtie sunt materia et pabulū cupiditatis q̄ igmis
est mfernal Esa·xxxnj·Spme ꝙgregate igne ꝙburent Iac·v·Dūitie
vestre putrefcte sunt·et erugo eoꝝ erit vob m testimoniū·ꝛ māduca
bit carnes vestras sic igmis·Et nota q; dūitijs duo adiūgit sc̄z solicitu
dinē et voluptatē·q; hec duo mala dūitias comitāt Et sic pz totū·

De epistola sermo XXIX

Hbent suffertis mspiētes cū sitis ipi sapiētes·ij·Co·xj·Esta
epla valde magna ē·et q̄ntitate verboꝝ et pondē sententia
rum·nec paucis verbis valet aliquatenus explicari·Nā se;
mmatoꝛ iste beatus multa m ea semmat fidelib salubꝛiter
colligēda·In q̄ q̄dē epla summarie quinq; fac·Primo em̄ oñdit q; mū
dani mministros eccie discolos atq; malos q̄z sapiētes ꝛ bonos libēti⁹
amplectūt·In pncipio eple·Secdo oñdit q; bom mministri et vi seruj
xpi multos laboꝛes et adūsa m pnti se culo patiunt ibi·In laboribus
plurimis·Tercō ostendit de quo et m q̄ m hac vita pfecti hoies gloꝛi
antur ibi·Si glari oporꝛtet q̄ mfir·m·sunt gloꝛia boꝛ·Quarto ostendit
q; deus q̄nq; suis suus pmittit euemre adūsa·vt in humilitate ꝛ gtijs
conseruent ibi·Et ne mag·reue·extol·m·da·ē m·sti·car·ꝛc·Quinto ostē
dit q; deus interdū seruos suos nō exaudit ad votū·vt ad salutis boꝛ
num exaudiant·ibi Propter qd̄ ter dñm rogaui Primo g ostēdit

corinthios et in psona eoꝝ mundanos libenti⁹ et patientius ministros
disculos sustinẽ q̃z sapiẽtes ꝛ bonos ·Et ℔ est qđ dic̃ O corinthi et o
mudam libent suffertis insipiẽtes mistros et pseudo apl̃os i opib⁹ su
is in grauis atz mal̃·cũ sitis ipi sapiẽtes·i·esse debeatis·Exẽplificat·d·
Sustinetis em̃ q̃dã mala patia si q̃s ex libertate q̃ est in xpo i fuitutez
ve·le·vos redigit·i·reduc̃·Cõtra q̃s gal̃·mj·State ꝛ nolite iterꝝ iugo
seruitutis ꝛtineri·Itẽ sustinetis si q̃s deuorat·i·vrã tanq̃z deuorãs su-
bito ꝛsumit Mat·xxmj·Qui deuorãt domos viduaꝝ sub obtentu pli
xe orõis Itẽ sustinetis si q̃s accipit blãde et paulati ꝓcurãdo vt ei por
rigatis manũ dãdo·Ab ista acceptõe etiã dicũt accipitres· Tal̃ em̃ ac-
ceptõ omino sine rapina ñ est Gre·Aues q̃ rapiũt accipitres dicũt
Vñ paul⁹ Si q̃s accipit si em̃ in accipiẽdo malũ ñ esset ꝛ qđãmõ rapi
na·scripta ñ dicẽt Ignis deuorabit tabernacula eoꝝ q̃ munera libent
accipiũt Iob·xv·Hoc ẽ valde ꝛtra q̃stuarios hospitalariosꝝ et tẽplari
orum q̃ p omnẽ modũ ꝛ p phas ꝛ nephas pecunia extorq̃re nitũt et
tñ mund⁹ sustinet eos ꝛ libenti⁹ dat eis q̃z sanctis viris veris mistris
xpi Vñ ℔ p omnia vificat mõ apud xpianos Itẽ sustinetis si q̃s extoli-
tur de bonis q̃ ñ hz se iactãdo ꝛ vob supbeloqñdo et dñando·Con-
tra q̃s Ecc̃·xxxij·Rectorẽ te posuerũt noli extolli·ℨ esto in ill̃ q̃i vn⁹
ex illis Itẽ sustinetis si q̃s in faciẽ vos cedit In faciẽ cedẽ appellat in pñ
tia oꝓbriũ iferre Glo·Nõ appello in faciẽ cedẽ misi ignobilitatẽ vob
obijcere Obijciebãt em̃ pseudo apli corinthijs qꝫ ignobiles erãt ꝛ nõ
de genẽ abrae Et ℔ est qđ subdit Scõm ignobilitatem dico·i·dico illos
vos cedere in faciẽ dũ ignobilitatẽ vobis imꝓperãt q̃si nos veri apli
infirmi fuerim⁹ in hac pte·i·ñ possemus de genere carnis gl̃ari sic ipi.
Sed falsum est qꝫ vi ministri xpi sunt nobiliores omnib⁹ alijs ·qꝫ filij
sunt regis eterni Io j·Dedit eis po·fi·dei fi·Sũt etiã filij abrae qꝫ ex fi-
de abrae sunt ꝛ opa abrae faciũt·ꝛ cũ fideli abraã bñdicent vt dic̃ apo
stolus ad gal̃·iij·Erat etiã fm car·de tribu beniamin·apl̃s Et nõ de tri-
bu abrae Vñ etiã fm carnẽ ñ poterãt illi pseudo apli supra paulũ glo-
riari Et ℔ est qđ subdit In q̃ id est in q̃ et de qua nobilitate q̃s illorum
audet gloriari·audeo ꝛ ego·hoc tñ in insipiẽtia dico q̃ntũ ad materiã
gloriãdi·neqꝫ em̃ mihi neqꝫ eis esset gloriandũ in hoc·ℨ ñ q̃ntũ ad fi-
nem ex pte nostri·qꝫ bono fine hoc dico vt oñdam illos ñ esse nob pꝛ
ferendos ꝓpter generis nobilitatẽ Gre·Iusti ꝛ pfecti gloriã laudis
fugientes et animaꝝ lucra q̃rentes·aliq̃n virtutes suas p̃dicãt·non vt
ipi apud homines oñsione sua pficiãt ℨ alioꝝ puideãt vite·cũ exẽplo
suo eos ad vitã spũs trahũt Et qꝫ ipi de nullo supra me possint gl̃ari·
patz qꝫ hebrei sunt lingua ꝛ natõe et ego sil̃ꝛ Israelite sunt ·i· de pl̃o
israel et ego sil̃ꝛ Semẽ abrae sunt·i·de abraã nati·et ego sil̃ꝛ Minist⁹
christi sunt de facto ꝛ nõ de ure·qꝫ vsurpant sibi officium sic q̃stuarij
officiũ p̃dicatõis Osee·vnj·Ipi regnauerũt ꝛ ñ ex me· Et ego simili

sum legitim⁹ mīster xp̄ī·ꝛ ñ vsurpo mihi officium p̄dicatōnis·quia a xp̄o sum vocat⁹ et iō sum ego mag̃ mīnīster xp̄ī q̃z ip̄ī q̃zuis ñ ōb erē me de ℔ collaudaē·Et ℔ est qđ subdit·Vt mīnus sapiēs dico pl⁹ ego·i· mag̃ sum ego mīster xp̄ī q̃z ip̄ī·Et sic p̄z p̄mū· ℣ Scđo oñdit q̄ bonī mīnīstrī et vī suī xp̄ī mlt̄os labozes et anxietates·ꝛ multa adūsa pati unt ī vita ista·Et ℔ est·In labozib⁹ plurimis·sup·fui ego·et mei simi les·sil̄z fui ī carceribꝫ abūdanti⁹ q̃z pseudo apl̄ī·et ego sil̄z fui ī plag̃ etiā supza modū et ī mozt̄ib⁹ freq̄nter·ī·m picul̄ ducentib⁹ ad mozte sil̄z fui·Q̄z vt dz·ij·Thī·nj·Oēs q̄ pie vo·vī·ī xp̄o ie·pse·pa· Mali āt p̄ficiēt ī peūs erzātes et ī erzoze mittētes·Act·xnij·Per mul·tri·o· nos īt̄·ī reg·dei·Cōsequent qđ dixerat de plag̃ ī generali ꝛ mozt̄ib⁹ exēplificat ī p̄ticulari·d·Iudeis q̄nquies q̄dzagenas pcussiones vna pcussione mī⁹ accepī·i·xxxix·tāq̃z malefcōz·Sic ī lege mādabat deu·xxv Qzo mīsura pcti erit ꝛ pla·mō⁹·Ita dūtaxat q⁹ q̄dzagenariū nūm ñ excedat·Et dic̄ glo·q⁹ vnū ictū dimittebāt de·xl·plagis ne im· misericozdes viderēt·Fruebāt em̄ apl̄m ꝛ ligabāt et sic·xxxix·plagas cū duris flagellis īferebāt·sic malefactozib⁹ fiebat· Sic etiā factū su· it xp̄o ad columnā ligato·Itē ter vgis cesus suz·s·a gētib⁹ Actu·xvj· Magistrat⁹ scissis tunicis eoz iusserūt eos vgis cedi Itē semel lapi· datus sum·Act·xnij·Lapidātes paulū extraxerūt eū añ cūitatē exīsti mātes eū esse mortuū·Cōseqnt exēplificat quo fuit ī mozt̄ib⁹ freqē· ter·d·Ter naufragiū feci·i·sustīnui rupta nauī ī mari·ꝛ ñ tm̄ ter nau· fragiū ptuli imo nocte ꝛ die ī pfundo maris fui·s·rupta nauī·et dī g̃ tia ptegēte euāsi·Vñ dic̄ haymo·Nō ē amplī⁹ mirandū petz sup vn das maris īfusis vestigijs ābulasse q̃z paulū nocte ac die ī pfundo maris fuisse et dño ptegēte ad terzā libez puemisse·Et rursuz· Qui ℔· uauit ionā ī vētre ceti et militē suū egregiū ī mari zseruauit Itē ī nti· netib⁹ fuī sepe imo q̄ī totū mundꝫ circuiuit apl̄s p̄dicādo euāgeliū xp̄ī Ro·xv·A hac p circuitū vsq̃z illiricū repleueri euāgeliū xp̄ī Cōseqñ ter amplī⁹ exemplificat idē·s·quō fuit ī mozt̄ib⁹ freqnt·In picul̄ flu· mīnū sez fui·et ī piculis latronū volētiū me occidē picul̄ ex genē·ꝛ· ex gente mea Actu·xxij Collegerūt se q̄dam ex iudeis ꝛ deuouerūt se dicētes·neq̃z manducaturos neq̃z bibituros donec occiderēt paulū Erant aūt plus q̃z quadzagīnta·q̄ hanc zīuratione fecerāt·Periculī ex gentib⁹ ꝓpter destructionē ydolozꝫ et assertionem vnī⁹ dei·Act·xix· Concitauerūt demetri⁹ argentarī⁹ ꝛ q̄ cū illo erāt artifices seditionez dicētes Magna dyana ephesiozꝫ Periculis ī cūitate ex zmotōne il larum zra me·Act·Dūnsa est multitudo cūitatis et q̄dā erant cum iudeis q̄dā cū apl̄is In solitudīne a bestijs et ꝑpentib⁹·Act·xxvnj·Vi pera īuasit manū eius·Periculis ī mari a piratis et fluctib⁹·Peri· culis ī falsis fratrib⁹·s·hereticis q̄ simulant se xp̄ianos ꝛ sunt psecuto res eoz·Gal·ij·Propt subīntroductos falsos frēs qui subīntroierūt

explorare libertatē nostrā quā habem⁹ ín xp̄o ieſu ꝛc̄ ¶ Moralíter ad
edificationē noſtrā·nota q̄ octo poſſ genera piculoꝝ corpaliū octo
picula anime ſignificātia· ¶ Primū ē piculū flumínū·i·carnaliū volu
ptatū·q̄ homines ín aq̄s ꝛcupíſcētie demergūt·qđ figuratū ē ín eo q̄
pharao·i·dyabolus oms puulos hebꝛeoꝝ ín flumē p̄ijci mādauít·ve
p̄ Exo j·Et ío deus oms voluptuoſos p̄me etatis ín aq̄s diluuij ſub
mergi mādauít·Contra h̄ piculū eſt tpantia q̄ hz ſubmerſionē volu
ptatū cauē ¶ Secundū eſt piculū latronū·i·tēptationū occultaꝝ dya
boli·q̄ a dextris et a ſiníſtris nob ſidiaſ ꝛ ī angelū lucíſ ſe trāſfiguraſ
vt dicit ap̄s·ij·Coꝝ·xj·Cōtra h̄ piculū eſt p̄udētia q̄ hz cauē picula
ín p̄lio ſpūs·math·x·Eſto·p̄u·ſic ſer·Terciū piculū ē ex genere·i·amo
re pentū et p̄pínquoꝝ q̄ ñ curāt animā pire imo ipam freqntíus faci
unt pire Mich·vij·Inimici hominis do·eíuſ ¶ Propt̄ qđ dixit domín⁹
abꝛae Egredē de terꝛa tua et de ꝛgna·tua ꝛ đ domo p̄ris tui ſcē̄ xij
Contra h̄ piculū eſt obedīētia q̄ hō obedit deo ommib⁹ alíjs ꝛtēptis
et ipm ſequt̄·math·Ecce nos reliquim⁹ oīa et ſecuti ſum⁹ te ¶ Quar
tum ē piculū ex gentib⁹·i·odiū ímmicoꝝ·q̄ quis nō p̄cit ímúrias ímo
vellet ímmicū ſuū occidē·j·ioh̄·iij·Qui odít frēm ſuū ho·ē Cōtra hoc
piculū eſt caritas dei et p̄xímí·q̄ hō p̄pter deū diligit etiā ímmicum
Math̄·v·Diligite ímimícos vꝛōs ¶ Quíntū eſt piculū ín ciuítate·i·cu
piditates q̄ ín mercatōib⁹ cúnū exercenť·Vn⁹ quíſq⁹ em̄ mítiť alū deci
pere Hiere·ix·Vn⁹ quiſq⁹ a p̄xío ſuo ſe cuſtodiat·ꝛ ín oī fratre ſuo nō
habeat fidūciā·q⁹ oms vír ſupplantās ſupplātabit·et oms amic⁹ frau
lenter ícedet ꝛ vir frēm ſuū deridebit Cōtra hoc piculū eſt úſtícia·
qua hō reddit vnícuiq⁹ quod ſuū eſt Roꝝ·Reddite omib⁹ debíta·cui
tributum tributum·cui honoꝛem honoꝛē·cuí vectigal vectigal Se
xtum periculum eſt ín ſolitudíne id eſt ín accidia clauſtralíum qui fa
uícúm dei accidioſe et cum triſticia facíunt reſpicientes retro poſtq̄s ad
aratrum miſerunt manū·ſimiles filijs iſrael·qui poſtq̄z de egípto exie
rant redire cupiebant et frequenter vellent p̄opter accidiam mori
Quod figuratū eſt ín eo q⁹ helyas iuit ín deſertū·et ex triſticia obdor
míuit ſubter vnā úmipeꝝ et petúit anime ſue vt moꝛeretur vt pater
iij·Reg̃·xix·Contra hoc periculū eſt alia virtus ſcz gaudiuz et letícia
ſpūalis Phiľ·iiij·Gaudete ín do·ſp itez d·gau ¶ Septimu piculū eſt
ín mari id eſt ī piratis et fluctib⁹ maris per quos deſignanť oppreſſi
ones et rixe magnatoꝝ quí totā concoꝛdiā conturbant et pauperes
depꝛedanť Contra quos dicit iohānes baptiſta Nemínē p calumniā
ꝛcuciatis ꝛ ꝛtē·eſto·ſti·ve·luc̄·iij·Cōtra hoc periculū eſt pax ꝛ cōcor
dia Ro·xij·Si fieri pōt q⁹ ex vo·ē cū o·ho·pa·ha Octauū periculū
eſt ín falſis fratribus id eſt ypocriſi hereticoꝝum qui ſimulant ſe fra
tres·et ſub veſtimentis ouíum cupíunt agnos xp̄i deuoꝛare vt lupi
Math̄ vij·Attendite a falſis p̄phetis qui ve·ad vos ín veſt·ouí·ínt

aūt sunt lu·ra·Contra ꝟ ꝑiculū est veritas fidei ꝛ doctr̄me·vt homo
ín vera fide ꝛ doctrína ꝟsistat et omní spūi n̄ credat·j·Iob·iij·No li-
te omní spiritui credẽ·ꝫ ꝓbate si ex deo spūs sit·Demde cū dicit ín
labore et erumna oñdit ꝙ fui dei·n̄ solū hn̄t labores ꝛ penas assum-
ptas ꝛ ínflictas·ꝫ etiã ex natura ꝟtractas·d·In labore sup·fui ex nata
contracta·et erumna q̄ est q̄dã mor̄bi ꝛ q̄si sensuũ ꝟtabescentia quaꝫ
hõ ex natura corrupta hꝫ Sap̄·ix·Corp⁹ qđ corrūpit aggrauat aiam
et deprímit terrena ínhabitatõ sensum multa cogitantẽ·Itẽ ín vigilijs
multis sup·fui·qr aliqn̄ ꝓtrahebat ꝑmonẽ vsqꝫ ad mediã noctẽ·vt pꝫ
act·xx·Vel laborabat manibꝫ ꝑ victu q̄tidiano·vt g̃tis euangeliũ p̃-
dicaret ꝛ nullũ g̃uaret·ij·Thes·iij·Negꝫ panẽ gratis mãducauímus
ab aliq̄·ꝫ ín labore et fatigatõe nocte ꝛ die opantes ne quẽ vestrum
grauarem⁹ Itẽ fui ín fame ꝛ siti ꝛ ín ieuníjs multís ꝛ ín frigore ꝛ nu
ditate·Sꝫ ꝟtra dr̄ ín ps·Nõ vi·úst·dẽ·nec se·eíus q̄·pa·Et matbí·vij·
Primũ q̄rite regnũ dei ꝛ úst·e·ꝛ ꝫ om·ad·vo·Soluít gre·ín moralibꝫ
exponẽs hũc locũ·d·Sanct⁹ q̄ mẽte sup mentẽ rapit paup'mopia nõ
angustiaṫ oppressus mihil patit·Et licꝫ vey est ꝙ ve úst⁹ aliqn̄ patiaṫ
defectũ tpaliũ·ipe tn̄ defect⁹ est illi loco delicia Demde cum dicit
Preter illa q̄ extrínsecus sunt·oñdit ꝙ fui dei mínistri xp̄i nõ solum
hn̄t penas et labores exteriores tã assumptos q̄ꝫ afflictos·ꝫ etiã ha-
bẽt anxietates iteriores ín solicitudíne et ꝟpassione fideliũ·d·Pret
illa q̄ extrínsecus sunt·i·ꝓter illa q̄ sustíneo exterús ín corpe vrgꝫ me
magis qđ ínterínsecus est ín mẽte ſ·solicitudo omníũ eccíarum·i·quã ha
beo de omnibꝫ eccijs ꝙ eís orãdo·ipas docendo·ipas ordínãdo·ꝛ om
nibus ꝟpatiendo·De prio ad epꝫ·iij·Flm⁹ rei grã flecto genua mea
ad pa·do·no·ie·xp̄i·vt det vobꝫ ſm diuitias gl̃e sue habitare xp̄m ꝑ fi
dem ín cordibꝫ vestris ín caritate radicati ꝛ fundati·De secũdo actu·
xxij·Nõ subterfugi q̄ mínus annunciarẽ vobis omne ꝟsiliũ dei·De
tercõ·j·Cor·xmj·Omnía honeste et ſm ordínẽ fiant ín vobis De q̄r
to exemplificat hic·d·Quis ínfirmat ín fide vel ín vtute aliq̄·et ego ñ
ínfirmor·í·de illo sic de meipo nõ doleo·Quis scandalisaṫ ín aliquo et
ego nõ vror ígne zeli et caritatis T/In fine istíus secũdi membri
nota ꝙ ꝓpter decẽ deus ústos affligit et affligi pmittit·Prio vt
purgent a puluere vel rubigíne pctõꝝ·Lu·xxij·Simon ecce sathan
expetiuit vos vt cribraret sicut triticũ·Gre·Qđ flagelliũ grano·qđ li-
ma ferro·qđ fornax auro hoc facit tribulatõ viro ústo/Secundo vt
non adhereant terrenis et desiderio mundanoꝝ·qr si adherent terre
nís amittunt pulcritudínem et saporẽ·quia dũ terrenís ꝟglutinãt ter
rena sapíunt·ps·Cõglutínat⁹ est ín terra vent noster·Si g̃ cor homis
aduolet vt cogitet ꝺ terrenis· non tn̄ debet adherẽ·ꝫ cito ad se redire
Hoc aũt maxie hꝫ facẽ tribulatõ·qr qn̄ hõ tribulaṫ nec ín mũdanis ín
uenít requiẽ·anhelat ad deũ·ín quo credit se requiẽ ínuenire·Aug⁹·

Fecisti nos dñe ad te·et ínquietū est cor nostꝝ nísi requiescat ín te· Vñ
gen· viij·dr de colūba p quā vir iustꝰ intelligit qꝫ cū ñ iuenisset pes eiꝰ
vbi qescceret reuersa est ad archā ¶Tercō vt ñ corrūpant ín delectatō
nibus et qete bonoꝝ Aqua em putrescit nísi moueat· Hiere· xlviij·
Requeuit moab ín fecibꝫ suis·ñ est trāsfusus de vase ín vas Sic ei cor
ruptus est dauid tpe qetis et pacis·q tpe adúsitatis ꝓseruatꝰ ē illesus
¶Quarto ne extollant ín magtudíne grāe et donoꝝ ·Et ꝫ ínnuit ꝫ
apls·d·Et ne mag·re·extol·xr· ¶Quínto vt mag illumínent ín ꝓgní
tione veroꝝ Isa·xxviij·Et tm modo sola veratō dabit ín tellectū au
ditui Hiere·Per oīe flegellū ꝛ doloꝛē erudieris hrĺm Vñ meliꝰ co
gnouerūt apĺi xpm ín adúsis dū ab eo sepati fuerāt·qꝫ ín ꝓsperis dū
eum pñtem habuerūt ¶Sexto vt augeat ín eis grā et gla pmoꝛuꝫ
Et ꝫ ínnuit ꝫ cū dicit Virtꝰ ī ínfirmitate ptica Nā dic hiero· Sic igns
dū flatu pmit crescit·sic dū ústi pmunt adúsis crescūt ín meritis ps·
Dū supbit impíꝰ ín affligēdo·incendit paup ín caritate crescēdo Qō
figuratū est ín eo qd scripta refert qꝫ salomō coronatꝰ est ín regē ín
gyon·iij·Reg·j·qd ínterptat luctatō·et sigficat tribulatōꝝ ín qꝫ opus ē
lucta vel patiētia Sic afflictꝰ est thobias et iob ¶Septimo vt veloꝛ
cúus gradiant ad regnū celoꝝ Sic em equꝰ calcaríbꝫ punctꝰ velocit
curꝛit ad brauíū·sic ústi vite pñtis maĺ pūcti ad deū ire cogūt Gre
Mala q hic nos pmūt ad d ī·cō·Hiere·xxvj·Stimulatoꝛ ab aquilone
veniet ei ¶Octauo vt pctoꝛes ad cogitandū qd de eis fiet excitent
si ústis irꝛogant tot genera adúsoꝝ·pú·xj·Si ústus ín terra recipit
qztomagis ímpíꝰ et pctoꝛ Lu·xxij·Si ín viridi ꝫ faciūt·ín arído qd fi
et·ī·ín siccis ab humoꝛe grē·j·pe·iij·Si ustꝰ vix saluabit impíꝰ ꝛ pec
catoꝛ vbi parebit ¶Nono vt flagella nō sp venire putent ex meri
to peccatorum sicut dixerūt amici iob·Recoꝛdare ínquiūt quis vnqꝫ
ínnocens perijt·Iob·iij·Et ideo ipse ostendit qꝫ non ꝓpter demerita
sua ipe flagella patiebat Vnde ait Nō peccaui et ín ama·mo·oc·me
ín eodē·xvij·Glo·Culpā nō feci et flagella recepi ¶Si em semp ꝓpter
demerita flagella irꝛogarent·tunc omnē flagellatū homines ꝛdem
narent et abomínarent·sic abomínant suspēsum·qd esset materia mē
torum maloꝝ ¶Decimo vt mínoꝛes videtes maioꝛes meritis ꝛ di
gnitate tribulari nō anxient ín afflictōe aduersoꝝ Qñ em homines
pui meriti audiūt p scripturā xpz et apĺos ꝛ magnos sanctos tot ad
uersa passos fuisse·debēt omíno ꝛsolari Ro·xv·Quecūqꝫ scrip·sunt
ad no·doct·scrip·sunt·vt p pa·ꝛ ꝛso·scrip·spē ha·Et sic pz secundū·
¶Tercō cōdit de q ꝛ ín quo hō ín vita ista si gloꝛiari velit·debeat glo
riari Vult hic dicere apĺs qꝫ ín quocūqꝫ statu et condicōe homo sit ín
vita ista nō debet gloꝛiari·nec expedit·et ꝫ ꝓpter quíqꝫ V ¶Pri
mo qꝛ non est ín tuto·ꝫ ín ꝛtínuo plio·ꝛ multa aduersa eum circum
stant·Vñ postqꝫ apĺs ad celū raptus fuerat ꝓtestatꝰ est spūssanctus

quomã vincula ꝛ tribulatões eũ hierosolimis manebãt·vt ꝓz actu·xx
Semp eẽ habebat angelũ sathane q̃ eũ torq̃bat·Nõ g̃ ei gl̃ari expedi
ebat·et mltomĩ nob q̃ paucõrib gratijs subleuamur ·et plurimis
malis replemur·Sedo ñ est gloriandũ·qz mlti gloriãdo miserabiliter
euanescũt·et deuotõ cordis effundĩt·Ecc·xlviij·Aperti sunt thesauri ꝛ
euolauerũt nebule q̃si aues ¶ Tercõ qz mimici nostri scz demões·ꝑ
gloriatõz oĩa bona nrã depdanť·In c̃ figura dr Esa·xxxix·q ezechi
as postq̃z thesauros oĩs oñderat nũcijs paladan reg babilõis dixit
esayas·Ecce dies venient ꝛ auferenť oĩa q̃ m domo tua sunt·ꝛ q̃ the
sauri sauerũt prẽs tui vsq ad diẽ hãc m babilonẽ dic dñs Gre·Depda
ri desiderat q̃ the·pub·m ui·p· ¶ Quarto qz gl̃atõ et iactãtia multos
turbat·pú·xxvnj·Qui se iactat ꝛ dilatat urgia excitat ¶ Quãto quia
gl̃a hoĩnis mihil ẽ·Iob· ¶ Si ego gl̃am meã q̃ro gl̃a mea mihil est·
Iliere·ix·Nõ glorieť fortis m fortitudine sua·nec sapiens m sapientia
sua·nec diues m diuitijs suis·Sz si gloriari vult aliq̃s m vita ista d du
obus gl̃ari dz ¶ X ¶ Primo de mfirmis ꝛ adúsis q̃ patiť ꝑ deo ꝛ dei
iustícia·Secũdo d gratijs et domis q̃ recipit a deo·Et h̃ fac ibi Si glo
riari oportet scio hoĩnẽ m xp̃o·Primo g̃ oñdit qz ꝑ mfirmis et ad
uersis q̃ ꝑ deo patimur gl̃ari debem⁹·d·Si gl̃ari oportet q̃ mfirmi
tatis m·sunt gloriabor·Et h̃ ꝓpter tria·Primo ꝓpt multa bona q̃ adú
sa et mfirma efficiũt m hoĩne·q̃ supra immediate dicta sunt Secũdo
qz mfirma ꝛ aduersa patiẽtes eligit de⁹ hic ad grãm ꝛ m futo ad glo
riam·De primo·j·cor·j·Infirma mũdi elegit de⁹ scz ad grãm suaz De
secũdo luc·xmj·Exi m vicos et plateas ciuitatis et pau·ꝛ de·ꝛ ce·ꝛ cla
mtro huc·Nõ em̃ est de⁹ noster vt dij gentiũ et príncipes mundi q̃
solũ potentes et dúntes ad sui eligũt comitiuã·Tercõ qz tales sic mfir
mi et disciplinati oñdunť esse filij dei Hebr·xij·Q si extra disciplinam
estis ergo adulteri et ñ filij estis·Pro hmõi g̃ est gloriandũ·Et d hoc
ponit exemplũ de ãd adúso qd̃ sustinuit ꝑ xp̃o·d· De⁹ ꝛ pater dñi
nostri jesu xp̃i q̃ ẽ benedict⁹ m secula scit qz ñ mentior·r·ip̃m q̃ omĩa
nouit muoco testẽ qz vez est qd̃ dico·Damasci ꝓpositⁿ gentis arethe
regis voluit me ꝓphendẽ ꝛc·lrã plana est Secũdo cũ dic· Si gloriari
oportet·vbi incipit·xij·ca ostẽdit qz de gratijs et domis q̃ hõ recipit a
deo est gloriandũ·Et circa hoc duo facit Primo oñdit qz ꝑ hui⁹ modi
sit gloriandum Secũdo oñdit ꝺgruũ modũ gloriãdi·et cãm quare i
talibus est gloriandũ ibi·Nã si voluero gl̃ari ñ ero insipiẽs· ¶ Prio
ergo oñdit qz de g̃tijs et domis ẽ gloriandũ q̃ hõ recipit a deo Et hoc
est Si gl̃ari oportet·qz oportz ꝓpt pseudo apl̃oꝝ reprehensionẽ·vt ipi
mendacit ñ glorieñť·ꝑ hmõi q̃ dixi et q̃ dicã ẽ gloriandũ·ꝫ vaciter nõ
expedit gl̃ari vt pz p ea q̃ dicta sunt supra·Domit g̃ materiã sue glo
riatõis q̃ntũ ad donũ qd̃ recepit a deo m duplici raptu mẽtis Primo
fuit m terciũ celũ·Secũdus m paradisum ibi Et scio hmõi hoĩnẽ·Dic

ergo Venā ad visionē ignotoꝝ ꝛ reuelatōes occultoꝝ dñr·i·a domīo mihi factas et oīsas·Ecce hominē in xpo sic mēbꝝ in coꝛpe suo·et sic locatū in loco Act·xxvij·In ipo em̄ viuimus mouemur ꝛ sumus Ñ annos·xmj·i·in āno·xmj·añ ꝫ tps Et nota q̄ loq̄tur hic de se tāq̄ de alio·q̄ ꝫ ad ꝛmendatōz sui ptinebat In his aūt q̄ ad accusatione sui p tinent loquit de se tanq̄ de se d·j·Thi·j·Qui pꝛius fui blasphemus et p secutoꝛ et ꝛcumeliosus pū·xviij·Iust⁹ pꝛioꝛ accusatoꝛ est sui· Seq̄tur Siue in coꝛpe siue extra coꝛp⁹ nescio de⁹ scit·i· Nescio si in illo raptu anima fuit extra coꝛp⁹ an in coꝛpe de⁹ āt scit·q̄ hoc facē potuit Et ad dit de termino ad quē fuit rapt⁹ d·Raptū hmōi vsq̄ ad terciū celum· Pꝛimū est celū aereū Mat·xnj·Volucres celi ꝛmederūt illud Secū dū est sidereū sc̄z firmamentū Gen̄·j·Vocauitq̄ deus firmamētu celū Terciū est empireū qđ statim ꝛditu sanctis angel⁹ est repletū De q̄ gen̄·j·In pn·cre·d·ce·ꝛ ter·Sed ꝛtra aut hominē appellat cū dicit·scio hominē·hoiez integꝝ ex aīa ꝛ coꝛpe·ꝛ sic sciebat hoiez raptū in coꝛpe aut ꝑ sola anima dicit hominē p synecdochen· et sic sciebat raptuz sine coꝛpoꝛe Respondeo esse raptum sine coꝛpoꝛe dupliciter intelligendū est Vel coꝛpoꝛe non simul rapto· et hoc bene sciebat quia cum coꝛpe non fuit raptus Vel coꝛpe ab ipa anima simpliciter seꝑato et hoc nesciebat Nesciebat enim vtrum anima in illo raptu fuit a coꝛpoꝛe se parata Sed contra Si anima pauli fuit rapta supꝛa firmamentuz· vt dictū est Et certū erat ei q̄ anima sua n̄ poterat esse simꝫ extra coꝛp⁹ et in coꝛpe·quō g̊ potuit ignoꝛare an esset a coꝛpe seꝑata vel nō Re sponsio duplex est raptus·vnus local·alius p mentis ꝛtuitū Primo mō nō fuit raptus paul⁹·n̄ em̄ fuit anima sua localiter in celū trāslata Sed secūdo mō fuit raptus Et vtꝝ in illo ꝛtuitu mētis anima fuerit seꝑata a coꝛpe ignoꝛabat Et si aliquis opponat q̄ glo·dic̄ q̄ vltra om nia sidera fuerit rapt⁹ et sic videt raptus fuisse localiter Dicendū ē q̄ vltra omnia sidera potuit rapi fm intelligētiā q̄ deus oīdit ei vitam eternā Itē si ad di visionē rapt⁹ ē·g̊ vidit deū facie ad faciē·i·p essentiā ꝫ exo·xxxnj dꝛ·Nō videbit me hō ꝛ viuet Et·j·Eo·xmj·Deū nemo vi dit vnq̄z· Paul⁹ āt bn̄ sciebat scripturas ergo sciebat q̄ qn̄ vidit deū viuus nō fuit·et p ꝛñs fuit anima a coꝛpe seꝑata Ad qđ dicendum q̄ vidit deū facie ad faciē eo mō q̄ anime seꝑate scīoꝝ videt Ad ꝫ autē qđ obijcitur dicendū Nō videbit me hō et viuet·i·nō videbit me hō sensibꝫ coꝛpis vtendo ꝛ imaginatīe Et eod mō dicendū est ad aliđ·s· Deū nemo vidit vnq̄z sc̄z sensibꝫ coꝛpis vtēdo Hoc aūt bn̄ sciuit pau lus quia bn̄ sciuit q̄ qn̄ anima vidit deum n̄ est vsa sensibꝫ coꝛpeis vl aliq̄ imagīmatōne alicuí⁹ rei·ꝫ p violentiā spirit⁹ fuit rota ad celestia eleuata et deū p essentiaz vidit·nō tn̄ in manēdo ꝫ in trāseundo· et iō in q̄daz raptu deū vidit·Sed cōtra quō si deū vidit in q̄ sunt omnia n̄ vidit etiā modū rapt⁹ sui·et nesciunt an anima sua esset a coꝛpe seꝑata

vel nō Respōdeo dꝰ est speculū ín q̄ omnía videnť Est tñ speculum voluntariuz ·et ıō operit se sicut vult Nam et plura ıbi videt vnus q̄z alius sic̄ deo placet Noluit ḡ dꝰ sibi oñdere modū raptus sui ꝛ tñ ei multo maıoꝛa oñdit ✓ Deínde dic̄ Et scio hmōi hoḿnē Vbi poit se cundū raptū Primꝰ raptus credit fuisse ín domo ananíe qñ tribus dieby nō mād̄ucauit neq; bibit q̄ fuerat añ ānos ·xníj· qñ ℔ dixit Secū dus aūt qñ factꝰ ē ín extasi ín tēplo ín hr̄m vt pz act·xxj· De q̄ ñ dicit qñ fuit· ℔ ait Et scio hꝰ modi hoḿnē·ı·eundē q̄ supra raptꝰ ē ꝛ etiā ín xp̄o existentē tūc sic̄ pr̄ús siue ín coꝛpe siue extra coꝛpꝰ nescio ·deꝰ scit Expone sic̄ pr̄ús·qm̄ raptꝰ est ín padisum·ı·ín dulcedínem supne conteplatōis Glo·ín eā trāq̄llitatē q̄ fruunť ísti q̄ sunt ín celesti hr̄m Qd̄ supra dixit terciū celū hic dic̄ padisum·ñ em̄ fuit raptꝰ ín padísuz delicianꝝ ℔ ín paradisum āgelox Et audíuit ñ aure coꝛpis·℔ aure mētis·ı·mente percepit·archana v̄ba·ı·ín̄timatōne quadā pcepit de sacra tíssima dei essentia et gl̄a beatox·ꝛ ín tm̄ secreta v̄ba audiuit q̄ nō licet hoḿní loq̄·ı·verbis explicare Aug·Dixit q̄dē qd̄ posset homiby dicí·et tenuit apud se qd̄ ñ posset dicí·Ergo ꝛ audiať ad qd̄ possumꝰ pertínge Ella ḡ archana ꝛ secreta q̄ de gl̄a dei et beatox ín mēte pcepit nec ab hoḿne mortali dicí possunt·nec hoḿní mortali língua ín timarí·nec aure audirí·vel coꝛde cogitarí Esa·lxmj· Oculꝰ nō vidit deabꝑ·t·q̄ p̄pa ex ·te· Cōcludit ḡ·d· Pꝛo hmōi ḡ vísione et reuelatione a deo receptis gl̄aboꝛ·qm̄ ꝛgruū est ꝓ huiꝰmōi gl̄arí·cū sínt bona spíritualia et ad dei honoꝛē tendētia·Et sic q̄ gl̄atur ín bis honoꝛē dei q̄ rit ꝛ ín domíno gloríať·ij·coꝛ·x·Qui gl̄atur ín dño gloríeť Per me aūt nihil sup·gloríaboꝛ·ı·ꝓ bis q̄ pertínēt ad me·vt esse d̄ genē abꝛae et hmōi ad carnē pertínentiby·nisi ín ínfirmitatiby meis scz coꝛpalíby afflictioníby q̄ virtus ín ínfirmitate pficiť Deínde cū dic̄·nam ꝛ si voluero gl̄arí·oñdit ꝛgruū modū ꝛ causam gloriandi·d·Si voluero gloríari ꝓpter repꝛimendā audaciā pseudo apl̄oꝝ·non ero ínsipiens quía bono zelo faciā ad edificatiōnē audentiū·et ad depssiōnē maloꝝ· et ideo veritatē dicā·ı·ꝓ veritate hoc dicā·qd̄ dicē veritatē ínterp̄tať hapmo·Si quis ínq̄t ꝓ vtilitate et edificatōe alioꝝ factū dúmitus sibi concessum cū humilitate natꝛat nō est ínsipiens·q̄ loquiť veritatē Iob·xnj· Vos vocatis me magíster ꝛ dñe et bñ dicitis·sum eteí Glo· Qui necessitate vrgente vera de se loquiť·tantomag̃ humílitati ꝛgitur q̄ztomag̃ veritati sociať Hic est ergo ꝛgruꝰ modus gloriandi qñ homo necessitate vrgente ad edificatiōnē ꝓmoꝝ et ad depssiōnē ꝑsumptuosoꝝ gloríať Et sic gloríabať apl̄us Parco aūt·q·d·Quāuis sic possem gloríarí·et sic possem me laudare·tñ parco ·ı·parcere volo· laudiby et gloríe me laudando et gloríando · Et ℔ ne aliq̄s exístimet me esse aliquíd supra illud qd̄ videt me esse ꝓꝛis ocul̄·aut audit ab alíjs aliq̄d ex me·ı·de me·cū nō nísi ifirmitas videať ín me·vl̄ ab alijs

qui vident me audiaꝛ Si aũt de me magna referꝛez et plura putaꝛẽt
forte simplices et infirmũ me ñ esse infirmũ ꝛ mortalẽ ꝙ hominẽ imor
talẽ vel angelũ vl̃ hmõi Ideo g̃ pce de se loquꝛ ne quis existimet eũ
esse supꝛa illud qđ videt vel audiꝛ vt sez p magnis illis ñ esse hõ mor
talis et fragilis videaꝛ Et sic pz terciũ Quarto oñdit q deꝰ suus su
is quantũcũq; pfectis pmittit ꝛ infert aduersa vt in gratijs sp in hu
militate conseruẽt Et ꝙ est Et ne mag·re·extol·me·in supbiã·datꝰ est
mihi ꝛ ad meã vtilitatẽ·q temptatõ cui ñ cõsentiꝛ pdest ad coꝛonam
Stimulus carnis mee ꝛ tẽptatõ carnaꝛ cõcupiscẽtie q illa tẽptatõ car
nem pungebat·q̃ stimulꝰ est angelꝰ malꝰ sathane·q̃ est mĩster illiꝰ tẽ
ptationis a dyabolo missus et a deo pmissus·q̃ me collaphiset·ꝛ affli
gat Et sic deus ꝛ dyabolꝰ conueniũt ad hominẽ tẽptandũ·ꝙ deus vt p
bet et coꝛonet dyabolus vo vt vincat ꝛ vinctũ ad infernũ deducat·
Et sic pz quartũ V Quinto oñdit q deus interdũ seruos suos nõ ex
audit ad votũ·vt exaudiat ad salutẽ·q paulꝰ tantꝰ et talis nõ est exau
ditꝰ ad vocũ·vt exaudiꝛet ad salutẽ V ñ augˢ·dic̃ q exaudiꝛ dyabolꝰ pe
tens Iob temptandũ·et ñ exaudiꝛ paulꝰ apl̃s petens stimulũ remoue
dum Exaudiuit eũ quẽ disposuerat dãnare·ꝛ nõ exaudiuit eũ quẽ vo
luerat saluare Nã et eger multa petit a medico q̃ medicus non dat·
Nõ exaudit ad voluntatẽ vt exaudiat ad sanitatẽ Itez ꝛ dñs nõ exau
diuit paulũ ad volũtatẽ vt exaudiꝛet ad salutez Et ꝙ est qđ dic̃· Pro
pter qđ·ꝛ·p amotõe stimuli carnis·ter dñm rogaui vt discedẽt a me·
nesciens eũ mihi vtilẽ·et dixit mihi vel interiꝰ inspirãdo vel exterius
vocem in aere formãdo Sufficit tibi grã mea·q·d·remediũ hẽs suffi
ciens sez grãz meã p quã potes omnez tẽptatõz vincere ꝛ in bono consi
stere Nã virtus in infirmitate pficiꝛ·q in infirmitate certat ꝛ p grãz
vincit Sine infirmitate ãt nõ certaꝛet·et p 2ñs nõ coꝛonaꝛet·ꝛ Thꝛ·ij
Nemo co·nisi q̃ legi·cer·Cõcludit g̃·d·Libent g̃ gl̃abor in infir·m vt
virtus ꝛ grã xp̃i habitet in me Et sic pz totũ de epistola

Dominica in quinquagesima de euangelio sermo xxx

Assumpsit iesus duodecĩ discipulos·ꝛ ait illis·Ecce ascendi
mus hieroſolimã ꝛc·Lu·xviij·Quia istis diebꝫ 2sueuerunt
fideles multũ dissolui et ludis et comesationibꝫ vacare·et
gaudium mundi est aduersoꝝ memoꝛia tpandũ·iuxta il
lud Ecc̃·in die bonoꝝ ne imemoꝛ sis malorꝝ·ĩõ eccia xp̃i passionem pa
tris nostri p̃dicat·q̃ fuit multa amaritudine celebꝛata · Et q̃ p christi
passionem humanũ genus est sanatũ et illuminatũ·ideo post p̃dicatõ
nem passionis statĩ christus quendã cecũ sanauit·p quẽ genus huma
nũ figuraꝛ Et sic in euangelio hodierno duo pꝛincipaliꝛ 2tinent Pri
mo em̃ xp̃i passio ab ipo christo discipulꝫ pnunciatur In pricipio euã

Secūdo quidā cec⁹ publice cor̄ā turbis illumīatur ibi Eactū est aūt dum a ꝑpm̄ hierico ce· quidā· In ꝑmo aūt mēbro duo implicanť Qđ̄o christi passio sicut fuerat ꝑphetata fore ꝓplēda a xp̄o discipuł p̄nunciatur In ꝑncipio euā· Secūdo verbor̄ intellect⁹ penit⁹ a discipuł ostē ditur fuisse ignorat⁹ ibi· At illi nihil hor̄ intellexerūt V/Primo ergo xp̄i passio sic fuerat ꝑphetata fore ꝓplēda· a xp̄o apłis p̄nunciať Et ℔ est Ass· iesus duodecī dis· In q̄ instruímur q̄ secreta nrā et maxīe que ad salutē anime ptinēt paucis reuelare debem⁹· q̄ multi et multa salutē anime impedire mtūť Ecc̄· vj· Multi patifici sint ē· ꝓfiliarius autē fit tibi vnus de mille· Et nota q̄ apłis xp̄i· i· viris sanctis facta nrā secreta reuelare debem⁹· q̄ si sunt mala suadebūt nob ea relinq̄re ꝛ viā et modū reliquēdi ondent· si aūt sunt bona sua psuasione ꝛ intercessione ea aggredi et ꝑficere nos ꝛuabūt· Vñ de aug· dicit q̄ deus misit in mentē eius vt iret ad simplicianū seruū dei· et ei gestus suos ꝑferret· et ille sibi q̄s esset aptus mod⁹ viuēdi indicaret Sic beat⁹ benedictus iuit ad quendā monachū nomine romanū· ꝛ ei ꝑpositū suū indicauit· qđ et secretū tenuit ꝛ inq̄ntū licuit mīstrauit· vt dicit greg· in dpalogo· Ez attēde vt dicit ecc̄· xxxvij· Noli mq̄t cōsiliari cum socero tuo· et a zelantib⁹ te absconde ꝓfiliū· Socer em̄ solū respicit bonuz filie vxoris petentis cōsiliū· et zelantes hominē respiciūt solū bonū ei⁹ cor̄ porale· Et ideo cū talib⁹ secretū salutis anime nostre ñ debem⁹ habē· q̄ impedient ꝛ nō ꝛuabūt· Propterea xp̄c ait· Inimici hominis domestici eius Matħ· x· Hec est illa turba de qua dicit hic inferius· que cecū salutē petentē increpauit vt taceret· ħ cec⁹ fortis et ꝓstans nō curauit turbā· ħ magis clamauit· et ideo iesus uisit eū venire ad se ꝛ ip̄z sanauit Quia si homo facit qđ in se est· deus ꝛuat eū· et ad salutē pduciť· Vnde amicos et qui nos solum carnaliter affectant· debemus viriliter increpare· et eor̄ blandicias non curare· Sic etiā christus in ℔ loco petrum blandientē sibi increpauit· q̄ symon petrus qui xp̄m carnaliter tunc diligebat dum audiunt ip̄m dicentē· Oportet filiū hominis ire hierosolimā et reprobari a seniorib⁹ et tradi ꝛ crucifigi statim ait Absit a te domine· non erit tibi hoc· ꝑpicuus sis tibi· Cui christ⁹ respondit· Vade post me sathanas nō sapis ea que dei sunt· Matħ· xvj· Dicit ergo· Ecce ascendimus hierosolimā· Ecce in scriptura nota est ammirationis· et q̄ maior admiratō carissimi q̄z vt dominus ꝑ suis· amicus ꝑ inimicis· innocens ꝑ peccatorib⁹ deus ꝑ hominib⁹ voluntarie ad patibulū crucis ascendat Ror̄· v· Cōmendat deus caritatem suam in nobis· q̄n cū inimici essemus reconciliati sumus per mortez filij eius· Vix em̄ ꝑ iusto quis moriť· ħ ꝑ impijs et peccatorib⁹ quis audeat mori Quinq̄ aūt circa suā passionē pdixit scz q̄ traderetť illudetur flagellaretť cōspuerettť ꝛ occideretť Ecce magna admiratō· Nam ille tradiť qui est virtus ommipotentis patris omnia regens ꝛ oīa

gubernans Heb·j Portans omnia vbo virtutis sue· Ille illudit qui est pfecta dei sapientia·omnia ordinās ꝛ disponēs in numero pōdere ꝛ mensura·Sap̄·xj·Ille flagellat qui est omnimoda ꝛ pura innocētia q̄ peccatū nō fecit·nec do·mue·ē in·o·e·j·pe·ij·Ille aspuit q̄ est pfecta dei gl̄a·ꝛ cādor lucis eterne ꝛ speculū sine macula·sap̄·vj·In quez etiā desiderāt angeli ꝓspicē vt dr·j·pe·j·Ille occidit qui est beata vita animaꝝ vt dic̄ aug̃· ℣ Moraliť aūt ad edificatōez nostrā nota qꝫ ista quinqꝫ·q̄ tūc christ⁹ passus est in corpe suo·q̄tidie patit in mēbris suis qꝫ ipe ē caput nostꝝ nos vo mēbra eius Et etiā a ministris ꝛ filiis decipiunt ꝛ expellūt Lu·xxj·Trademi āt a pentib⁹ ꝛ fratrib⁹ ꝛ cognatis Ite a mūdo deridēt Sap̄·v·dicūt dānati Hi sunt quos habuim⁹ aliq̄n in derisum ꝛ in sititudinē imꝓoperij·Exemplū de helyseo ascendente in bethel·quē pueri ciuitatis deridebant d·Ascēde calue·ascende calue·Sz vide q̄d sequit Quia vsi duo egressi de saltu lacerauerūt ex eis·xlij·pueros vt pz·mj·Re·ij·Itē a tyrānis ꝛ pdonib⁹ flagellāt Esa·x·Ve assur·virga furoꝛis mei ꝛ bacul⁹ ipe est Vbi dic̄ aug̃· Quid supbit impius si de ipo flagellū fecit pr̄ me⁹·pater filiū flagello corripit· et post flagellū in ignē mittit Itē aspuunt dū in cōtemptu ꝛ vilipensione habentur·j·cor·mij·Vsqꝫ in hāc horā esurimus ꝛ sitimus ꝛ nudi sumus ꝛ collaphis cedimur Et seqtur·Tanq̄ purgamēta h⁹ mūdi facti sumus omniū pipsima vsqꝫ adhuc·Itē occidūtur·ps· Propter te mortificamur tota die es·s·sicut o·oc· ℣ Secūdo eadē quinqꝫ xpc quotidie patitur a ministris ꝛ fidelib⁹ suis Primo em̄ patitur traditōꝝ Fuit em̄ tradit⁹ a iuda·salutādo·āplexando·osculādo·ꝛmedendo Sic multi in ista q̄dragesima xpm ꝛ matrē eius salutabūt dū pater noster et aue maria dicent·xpm āplexabūtur ꝛ osculabūtur extensis brachijs Christū comedent dū corp⁹ christi sument·ꝛ post pascha xpm sic salutatū·sic amplexatū et osculatū et sic in mensa anime receptū turpit̄ pdunt·ipm de anima p mortale peccatū expellendo· et dpabolū eius aduersariū intromittendo Secūdo a suis ministris et suis patitur illusionē Nā duri corde et obstinati christo illudē videntur·dum toto die clamat p scipturas et pdicatoꝛes·cōuertimini ad me·et ipi despiciunt pu·j·Vocaui et renuistis·extendi manū meā et nō fuit qui aspiceret Et q̄d sequit Ego quoqꝫ in interitu vestro ridebo et subsannabo cū vobis q̄d timebatis aduenerit·Tota die minatur penas eternas·ꝛ ipm nō timēt Tota die repmittit premia maudita·et ipsi nō curant·

℣ Et nota hic qꝫ q̄ter christ⁹ illusus fuit Primo i domo cayphe sacerdotis cū velamine capitis Lu·xxj·Illudebāt ei cedentes et velauerunt eum et pcutiebant faciem eius Secūdo in domo herodis cū veste alba Luc̄·xxiij·Tercō in atrio pylati cum veste purpurea Joh·xix·Quarto in cruce Math̄·xxvij·Principes sacerdotū cum scribis et

semioribꝫ illudẽtes dicebãt·Si rex ísrael ẽ descẽdat nũc de cruce· B
Vlis ꝗttuor modis hodie mali sacerdotes vident xp̃o illudẽ Prio cũ
cappha cũ velamíne capitis dũ amictũ hñt ín capite q̃ significat spez
celestíum·et ipi p tpalibus et nõ p celestiby ín eccia seruíunt·Secũdo
cum veste alba sibi illudũt·q̃ camisiam albã índuentes p quã mũdicia
cordis et corpis significat·ipi mundiciã nõ seruant· Tercio ín purpu:
ra cũ militiby sibi illudũt·q̃ casulã vel vestẽ purpureã siue rubeã índu
unt·p quã feruor et latitudo caritatis signat·et ipi ñ habẽt·purpureã
vestẽ caritatis ꝫ sanguinolentã odij et rancoris·Quarto ín cruce euz
deridẽt cũ iudeis q̃ eíus verba puertebãt et fidẽ deridebant·cũ verba
dei ꝛtemnunt ꝛ índigne p̃dicãt· ¶Tercio xp̃c a suis fideliby patiť fla
gellationẽ·cũ ipm quotidie verbis lacerãt·et ipm tanq̃m signũ ad sa:
gittam pcutiũt·Hiere·xviij·Percutiamus eũ lingua ·Lu·ij·Positus
est hic ín ruínã et ín signũ cuí ꝛtradicet V Quarto xp̃c patiť ꝛspuitõ
nem·Cõspuitõ ista signat malã vilipensionẽ ꝛ vilificatõz quã quidam
habent ad deũ ꝛ ad sacramenta eccie·q̃ ita tractant quasi quasdã imũ
dicias·et tñ deus ex benignitate sua sustínet eos·Esa·l·Faciẽ meã non
auerti ab íncrepantiby ꝛ ꝛsp ín m· ¶Quínto xp̃c patiť occisionẽ·qua
dum fideles p quibus semel mortuꝰ ẽ vt eos a peccatis mũdaret q̃ti
die ad peccata redeũt et quotidie peccatis se maculant· quantũ ín se ẽ
itez xpm occidunt·dum pctm ppetrãt qõ p solã xpi mortẽ põt deléi·
et p quo fuit necessarúm filiũ dei mori·Hebr·vj·Rursum crucí·filúm
dei ín semetipis et ostẽtatui habẽtes V Secũdo oñditur q: íntellectꝰ
verboz xpi a discipulis fuit penitus ignoratus ·Et ß est· Et illi níhil
hoz íntellexerũt·Et sic patz p̃mũ ¶Secũdo príncipaliter quídã cecꝰ
a xp̃o corã turbis illumínat·Et ß est·Factũ est dũ ajp·hierico ꝛc·In
quo quidã miraculo tria apparent scz magna mseria ex pte ceci seden
tis et mendicantis·et magna misericordia ex pte xpi vocãtis et sanã:
tis·et magna grãy actõ ex pte turbe deũ laudãtis·Circa vo ß mira:
culum sciendum ẽ q: p istũ cecũ allegorice genus humanũ ꝛgrue p̃t
íntelligi·qõ añ xpi aduentũ q̃ttuor mala patiebať·que ín isto ceco ap:
parent·a q̃bus ommby xp̃c ipm plenarie liberauit V Primo g̃ erat ce
cus. nec creatorẽ suũ ꝛgnoscebat·ꝫ creaturas p deo colebat· Sapiẽ·
xiij·Aut solẽ aut lunã aut giz stellaz rectores orbis deos esse puta:
bant Propterea petebat zacharias ·d·Illumínare hís q̃ ín tene·et ín
vm·mor·sedẽt·Et hoc est qõ hic dr Cecus quidã Christꝰ aũt ipm íl:
lumínauit d·Respice Iob·j·Erat lux vera q̃ illu·om·ho·ve·ín hũc mũ
dum ¶Secũdo erat totaliter terremis íntentũ et eíus merces terre:
na erat·Esa·j·Si volueritis et audieritis me bona terre ꝛmedtis Vñ
p ommby bonis opibus suis ad deũ nõ ascendebat Et ß est qõ hic dr·
Sedebat id ẽ·ín terremis bonis q̃escebat·tanq̃z ín vltimo fine Sed xp̃c
iussit ipm duci ad se·vt ipm secũ ad deum duceret celestia pceptorum

Joh. x. Per me si quis introierit saluabit et ingredietur et pascua inue-
niet. Tercio erat extra viaz iusticie et veritatis. qz exquo recta fide
carebat. nō poterat in via iusticie ambulare. Qua vt dicit aug. Omis
actō infidelium mala. Hebre. xj. Sine fide impossibile est placere deo.
et ideo dicit in ps. Omnes declinauerunt. nō est qui faciat bonum. nō est vsqz ad vnum
Et hoc est qđ hic dicit. qz sedebat nō in via. sed secus viam. ergo erat
extra viam. Sed xpc per lumē fidei. et per donū grē. fecit ipm posse in via
iusticie et veritatis ambulare. Et hoc est qz hic dicitur qz illuminato sa
ctus sequebat christum magnificans deum. Dum em ei ostendit viam
et dedit virtutē eundi per viam. ipm dicitur ambulare fecisse. Quan-
to erat veris diuitijs pauprimū et egenū. quia veras diuitias sez vir-
tutes et dona spiritussancti paucas habebat. Apo. iij. Nescis quia tu es
miser et miserabilis et pauper et cecus et nudus. Et hoc est qđ dicit hic.
qz sedebat mendicans. Christus aūt genus humanū omnibz bonis re-
plebat. Qua pater dando nobis filiū omia bona nob cū ipo donauit.
Ro. viij. Quō nō etiā cū illo omnia nobis do. Joh. j. De plenitudine ei⁹
nos omes accepimus grām pro gra. Reliqt nobis etiā thesauz sue pas
sionis hominibz dispensandū. Et hec omnia fec dū appropinquauit hie-
richo. i. ad penā mortalitatis nostre. Hiericho em interpretat luna. q pro
defectu ponit. Que omnia ois plebs vt vidit dedit laudē deo. Et hō ē
qđ dicit apūs. j. cor. j. Qui factus ē nobis sapiētia a deo et iusticia et
sanctificatō et redēptō. Sapia quantū ad primū iusticia quātū ad secundū
sanctificatō quātuz ad tercium redemptō quantū ad quartū. Et sic patz
miseria generis hūani. et misericordia xpi. et grāgractio plebis xc.
Moraliter aūt ad edificatōz nostrā nota qz per hūc cecū pctōr intelligi-
tur q totalit in mente est cecus. Circa qđ tria videamus sez ex qbz ceci-
tas inducit. in qbz cecitas spūalis est piculosior qz corpalis. et ex qbus
cecitas repet. Primo g videamus ex qbus cecitas inducit. D
Vbi nota qz octo sunt causantia et inducentia cecitatē corpalē et similiter
spūalem. Primū est magne luminis inspectō. vt pz si aliqs inspici-
at rotā solis que dissoluit oculos et excecat. Quia vt dic philosophus.
Excellentie sensibilium corrūpit sensum. Et iō illi q transeunt mōtes vbi
sunt zimue mines deferūt in manu ramū olive ne videndo solū mines
excecent. Hoc em signat psalm presumptōis. Presumptuosus em vult
figere oculū in rotā diuinitatis dei. dū vnitatē essentie et trinita tez pso-
nay ac eius pscīam inuestigare nitit et psumit. et iō oppimit et excecat.
tur. ps. xxv. Qui scrutator ē maiestatis oppressus a gla. Propterea dic apo
stolus ad ro. xij. Nō plus sapere qz oportz sapere sap ad so. Secdm ē lō-
ga in tenebris habitatō. Qz vt dic phūs. Opo nature ē opo intelligen-
tie. et iō natura in mittit vtutē suā ad mēbz qđ nō opat. et iō vtus vi-
ua in oculo nō videte defic. et ad membrum qđ multū opat multā vir-
tutem mittit. Vnde phūs dicit qz scriptores habēt oculos meliores. et

fabri habēt brachia alijs fortiora et cursores crura alijs duriora ꝛ fortiora. Et ad idē vadit ꝙ hō aliqñ ꝓpter senīū amittit visuz. Gen. xxvij. Senuit ysaac et caligauerūt oculi eius et vidē nō poterat. Q2 organū visus scz oculus est debilitatū ꝛ nō pt recipe lumē et iō nata nō trās mittit vtutē. Hoc significat pctm̄ assuetudines. Qñ em̄ hō mueterat? est in tenebris pctōz omino ē excecat? qz supma intel igētia aufert ei grām. p quā posset videre erq̄ ipa ñ vtit. Lu. xix. Auferte ab eo mnaz et date illi q̄ decē mnas acq̄siuit. qz omi habēti dabit et abundabit. Ab eo aut q̄ nō habz. qđ habz auferet ab eo. Terciū est multi fumi pceptio q̄ nimis oculis ꝛtrariat. Hoc signat pctm̄ ire. Sic em̄ fumus generat ex collectōe lignoz circa ignē. sic ira ex collectōne sanguinis circa cor. vt dic̄ pb̄us. q̄ excecat hominē. Sic em̄ cecus non pt videre sic ira impedit animū ne possit discernere verū. Itē sic cecus peutit quēq̄z sic iratus peutit amicū et inimicū. pentes et filios. et aliqñ seipm occidit. Exemplū de achitophel. ij. re. xvij. Quartū ē venti pulueri imixti in oculos insufflatō. h̄ signat pctm̄ vane gle superbie sociatū. Si em̄ cecus dū se credit ascendē cadit. sic vane gl̄osus et superb. Exēplū de lucifero et pmis penitb. Esa. xiij. Qui dicebas i coꝛde tuo In celū ascēdam ꝛc. Et sequit. Veruntamen ad infernū detraheris in pfundum laci. Quintū est nimia ad lumē vigilatō. ex h̄ ei oculi ꝛturbāt. Hoc figit ad nimiā solicitudinē quā hō hz p tpalib̄ acquirēdis et obtuādis. Ecc. v. Saturitas diuitis nō finit eū dormire. Pro q̄b̄ excecat ꝛ vēdit aiam suā dyabolo. qđ ē maxima cecitas. Ecc. x. Nihil est sceleſtius q̄z amare pecuniā. Hic ei animā suā venalē hz. Deu. xvj. Excecāt oculos sapientum mūera. Cōtra qđ xp̄c ait matth. vj. Noli. sol. es. in cra. d. qđ mā. aut q̄d bi. ꝛc. Querite pmū regnū dei et iust. eius ꝛ hec om. ad. vo. Sexti est malor humor ad oculos descēdio. ac et nimi? calor. Vñ in ethi opia ꝓpter calorē multi pdunt visuz. Sic? ad peluim feruentē excecātur homines. Hoc signat pctm̄ luxurie q̄ ex abūdanti calore et sanguine assurgit. ex q̄b̄us magnus calor in carne generat. Luxuria ei vere est ignis. Iob. xxj. Ignis est vsq̄ ad assumptōz deuozans. Que totalit excecat hominē. Si ei cecus nō discernit inter pulcr̄ et turpe. sic luxuriosus freqñter hz pulcrā vxorē et nobilē. et dimittit eā ꝓpt turpez et vilissimā. ꝛ frequent vadit ad mortē habens oculos fasciatos sic ille q̄ vadit ad suspendiū. Plures ei iam interfecti sunt. Sic excecat? sanson de dalida. q̄ pluries voluit eum pdere. et ille tñ sp dormiebat in gremio eius. Tandē aūt decepit eū et pdidit. ꝓpter qđ ab inimicis exoculatus fuit. vt pz iudi. xvij. Septimū est organi deuastatio vt qñ oculus pforat vel eruit. Queda ei potentie anime sunt omnino alligate organis. ita ꝙ corrupto vel impedito organo. aia nō pt actus illarū potentiarū opari. de q̄b̄ ē visus. Hoc signat peccatū odij vel inuidie. in q̄ anima morit. et a deo sepat qui est beata vita animar.

prima Iob. iij. Qui nō diligit manet in morte Et item. Qui odit frēm suū homicida est. Et scitis qm̄ oīs homicida nō hz ptē in regno xpi et dei. Sic em̄ oculus est organū videndi. sic amor dei et prim est organū viuendi. q̄ tollit et deuastat p odiū z mundiā Octauū ē lucis cooptio. vt qñ quidā pāniculus sup lucē generat ita q̄ lux est coopta et intus abscondita. nec videri pt. Hoc signat pctm̄ accidie et pigricie. qñ hō talentū a deo sibi traditū abscondit. et nihil opat in eo. xpt qđ a dño ordēnatur. vt patz luc. xix. Dñe ecce mna tua quā habui repositā in sudario ꝛc. Et fegit. De ore tuo te iudico serue nequā. quare nō dedisti pecuniā meā ad mensaz ꝛc. pū. xj. Qui abscōdit frumēta maledicet in ppīis. Secdo videam⁹ in qbz cecitas mētis cecitati corpis magis piculosa videat. Et sunt octo in qbz magis apparet cecitas mētis q̄z corpis esse piculosa. Primū. q̄ in nobiliori subiecto scz in anima et nobiliori bono prīuat scz lumine grē. qđ sine ꝛpatōe melius est lumine corpis. Ex his em̄ duobz piculosior infirmitas iudicat. s. q̄ est in nobiliori mēbro vt q̄ ē in corde vel in cerebro. q̄z q̄ est in oculo. et q̄ est in oculo. q̄z que in pede. et q̄ meliori bono prīuat scilz vita q̄z que prīuat visum. et q̄ prīuat visum q̄z q̄ prīuat auditū vel gressum Secundū est. q̄ cecus corpaliter conat omino ducē habē. nec sine duce audet ābulare vel baculo. Cec⁹ vo spūaliter de duce nō curat. z oīa facere sine duce attēptat. Sen. Ceci ducē q̄rūt. et nos sine duce erram⁹ Imo ducē expellit. Iob. xxj. Qui dixerūt deo. recede a nob sci. vi. t. no. Terciū est. q̄ cec⁹ corpaliter eligit p duce videntē z fidelē psonaz Peccator aī cecus eligit cecū p duce dū scz accipit exēplū a malo alterius q̄ cecus est sic ipe. Tre. iij. Errauerūt ceci in plateis. tenuerūt lazcimias suas. Et qđ peius est pctōr eligit p duce illū q̄ pluries eū peipitauit s. ppriū sensum et ppriā voluntatē Cōtra qđ ecc. xviij. Ne ꝛcu piscētias tuas nō eas. z a volūtate tua auertē. Si em̄ pstes aie tue cō cupiscentias eius. faciat te in gaudiū inimicis tuis. Libentius et seqt diabolū ducentē ipm̄ ad mortē q̄z christuz ducentē ipm̄ ad vitam. Quartū est. q̄ cecus corpaliter cecitatē suā agnoscit et ꝛhitet se ee ce cum. Peccator vo cecus nō agnoscit maximā cecitatē suā imo multi peccatores reputāt se valde videtes et sapiētes. et iō mag peccāt Iocxix. Si ceci essetis nō haberetis peccatū. nūc vo q̄ dicitis. videm⁹ peccatū vestr manet. Ro. j. Dicētes se esse sapiētes stulti facti sunt. Vbi dicit aug. Si dicētes se esse sapientes stulti facti sunt. puta g̃ te stultum et sapiēs eris Quīntū ē q̄ cec⁹ corpaliter oīm studio et conatu quo pt q̄rit illumīari. Pctōr vo cec⁹ nō curat nec q̄rit illumīari. imo fugit audire vbū dei. p qđ possz illumīari. ps. Lucer. pe. m. v. t. Sexcr. tū est. q̄ cec⁹ corpaliter quēcūq; cibū vñ vult scit ponē in os Peccator vo nescit cibū ponē in os anime. sz ponit in auribz in oculis et in manibz dū i corporeis sensibz delectat. z totū conatū suū ad h tendit

vt sensus corpis pascat et aiam fame pre pmittat. Iob. xxxiij. Pauit ei sterilē et q̄ nō pturit scz carnē ꝛ vidue ñ bñ fecit. s. anime q̄ p pctm sepata est a deo spōso suo. Septimū est. qz cecꝰ corpaliter qđ videre nō ꝓt palpat. Vñ vulgariť đz Qui nō videt palpare đz. Sic ysaac qui nō videre poterat palpabit iacob. geñ. xxvij. Pctōr vo cecus penas futuras q̄s oculo fidei nō videt nec credit. nec oculo cordis vidē pōt nec oculo cogitatōis cogitat. ñ vult ħ eas aliqualiť expiri. imo oēz pe nā penitētie subterfugit. Dēret ei expiri penā famis sitis et frigoris et caloris. ad ꝓbandū si poterit eā in ppetuū sustinē. Esa. xxxiij. Quis ex vobis habitare poterit cū ardoribꝫ sempiternis. Hic cadit exēpluz illius heremite. q̄ tēptatus de quadā muliere. cꝰ formaz assumpserat đpabolus ꝛ sibi apparuit. voluit experiri si ignē posset sustinē quā pro peccato passurus erat. et accēdit candelā et ꝑbussit digitos et stati tēptatō recessit. Octauū est qz cecus corpaliter felices reputat videntes et se úđicat infelicē. Tho. v. Quale mihi gaudiū est qui i tenebris sedeo. ꝛ nullū lumē video. Peccator vo cecus iustos vidētes ꝑtēnit. et irridet. pū. xxix. Abominent impij eos q̄ in recta via sunt Et se reputat beatū đu tpali felicitate fruať. ps. Beatū dixerūt ppm cui ħ sunt De tercō. s. ex q̄bus spūalis cecitas repeť. pay dicamus. qz multa đ aliis dicta sunt E Nota g̃ q̄ triplex est remediū cecitatis spūaľ. ꝓut ex scriptura habeť. Primū est amaritudo ꝑtritōis. qđ figuratuz est in thobia cuius oculos āgelus felle liniri mandauit et visum recepit. Secundū est ablutio ꝑfessionis. qđ figuratū ē in ceco nato cui xpc mandauit q̄ iret ad natatoria syloe ꝛ lauaret se. Qui abijt ꝛ lauit ꝛ vidit. vt ꝑz ioh. ix. Syloe interptatur missus Aqua g̃ syloe est ꝑfessionis. qđ ptinet ad satisfactionē Apo. iij. Collirio inunge ockos tuos vt videas. Collirium fit ex frumento. Frumentū est xpc. Sic opa bona fiunt ex christo et in christo ꝛ p christū. Esa. xxvj. Omia opera nostra operatus es in nobis dñe. Et sic patet totum

D epistola sermo. XXXI.

Si linguis hominū loquar ꝛ angelorꝫ caritatē āt nō habeaz. fac. s. ve. es so. et cim. tm. j. corꝫ. xiij. Sic epla dñice ꝓcedentis sic et ista est valde longa. Nā totū. xiij. c. ꝑme eple ad corcōtinet. nec per pauca ꝑgrue expediri potest nisi superficietenus ipam trāseundo. Omino g̃ ipam breuiter pcurrere intēdo. qz dies hodierna longis ħmonibus nō est apta. Intendit aūt apostolus in tota pīti epistola caritatē nobis ꝓ omnibus alijs virtutibus ꝑmēdare et eius excellentiā demōstrare. Et ideo in hac epistola quattuor facit Primo enim ostendit q̄ omnes alie vtutes ꝛ dona sine caritate

ad salutē penitus nihil valēt·in principio epīe·Secūdo ostēdit q caritas omniū vtutū opa possidet et exercet ꝛ omnia mala cauet ibi Caritas patiens ē·benigna est ꝛc·Tercō oñdit q in futura vita oēs vtutes et dona euacuata cessabūt·ꝫ caritas nūq; excidet·ibi Caritas nūq; excidit·ꝫphe·eua·ꝛc·Quarto excellentiā et maioritatē caritatis q̄si ꝛcludendo submfert ibi·Nūc aūt ma·fi·sp·cari·¶ Primo g̊ oñdit q alie vtutes et dona sine caritate nihil pficiūt ad salutē·Est āt caritas ordinatꝰ amor dei et primi·vt scz deꝰ sup omnia diligat·deinde dēmus diligē primū in deo et ꝓt deū tāq; nosipos·Tat g̊ amor caritas nominat· Et ꝫ valde ꝛgrue ꝓt q̄ttuor G(Prio g̊ tat amor dr caritas rōe ethimologie nomis·q caritas·i·cara res·Trāscendit ei caritas omnia virtuosa et valerosa·et sup omnia cara mag̊ valz·Sap̄·vij·Nec ꝓpila·pci·q·o·a·in cō·il·are·ē exi·ꝛ ar·nt·ē in cō·illius Etiā caritas res cara est·q omne ray cay·Perfecta āt caritas raro inuenit¶Secūdo ralis amor dr caritas q rē cui inest facit carā et pcios az·hō emz p caritatē carꝰ ē ꝛ pciosus deo ꝛ sanctis ꝛ sine ipa ē vilis ꝛ abominabil·Et ñ solum hominē cui inest fac̄ carū ꝛ pciosum·ꝫ oia opa eius reddit cara vtute valentia vitā eternā·q añ nihil valebāt·Vñ paleas fac̄ auy (Tercio dr tat amor caritas·q carissime ꝛiūgit rei·s·deo·i·to·iij·Deꝰ caret et q ma·in ca·in do ma·ꝛ deꝰ in eo·Per amorē ei hō in deū tnſformatur·ps·Ego dixi dij estis·sp amorē¶Quarto tat amor dr caritas·q ad rē carā duc scz ad vitā etnā·q gla correspōdet caritati Tantū enim q̄sq; habebit de gla·q̄ntū habuit de caritate·Vñ aug·dic Opa bona ex q̄ntitate sui·ꝫ ex caritate sui plꝰ vel minꝰ ꝓsunt ꝉpar q̄dē facultas est multū vel parū danti·ꝫ nō imp caritas Et iō tm̄ ē dare calicē aque q̄ntū fuit zacheo dare dimidiū primomj (Huiꝰ ergo caritatis excellētiam apls ꝫ demōstrat·qd fac dū primo oñdit q oēs vtutes ꝛ dona ꝛ oīa bona opa sine caritate nihil pficiūt ad salutē·Et ꝫ ꝓbat p inductionē·Inducēdo in actu locutōis q̄ est mediū inter actū interiorē et exteriorē·Locutō em̄ ꝛstituit ex interiori intentōe ꝛ exteriori platōe q loq̄ est cū intentōne ꝓferre Itē inducēdo in actu mētis interiorē q̄ est ꝓphetia ꝛ ꝛgnitō ꝛ sciētia ꝛ fides ꝛ hmōi·Et in actu opis exteriꝛ vt ē elemosinā facē ꝛ seipm martirio exponē·Et p ꝫ vult intelligi omnia alia bona q̄ sine caritate hīi pnt¶Primo g̊ inducit in actu mētis interiorē ꝛ exteriorē qd ē loq̄·d·Si lin·ho·lo·i·si habuero donū linguay vt linguis omniū sciam loq̄ vt apli·ꝛ āgelorū q̄ lingā suā loquūtur·ꝛ ꝛcept̄ suos ꝛ volūtatē dei sibi indicāt aliq̄bꝫ nutibꝫ ꝛ signis·Vt linguā hominū appellat q̄cūq; huano intellectu ꝛcipi pnt·ꝛ huāna rōe inuestigari·Linguā vo āgelorꝫ q̄ dicūt q̄cūq; q̄ nec sensu nec exprīmto nec huāna rōe cōcipi pnt·ꝫ solo intellectu a dei grā informato·Si g̊ sic mirabiliter loq̄r·caritatem āt ñ habeā q̄ scz possum care et excellenter loqui·fcūs sum velut es sonās·quod alios excitat vt campana·aut

timbolū tñmīes qđ alios dulcit delectat·q̄z vtq̄z se assumit·ꝛ alijs p
dest·Et vide q̄ duo tāgit·s·sonū eris q̄ est grossior ꝛ correspōdet lín:
gue hominū·et sonū ciboli q̄ ē subtilior·et correspōdet lingue āgelor
Et itez Fīēs ꝛ timbolū nō sonant motu ꝓprio·ſ impulsu alieno·ad
alior vtilitatē ꝛ delectatōz·et nō ad ꝓpriā · sic q̄ p̄dicat absq̄ caritate
mouēte spū ꝓfert ea q̄ alijs sunt vtilia et eos demulcēt·ſ sibi ñ valēt
ad vitā eternā·Iob·xl·Ossa eius scz vehemoth velut fistula eris·Dul
citer em̄ aliq̄n sonāt·q̄ sunt ossa dyaboli·ſ ipi sunt sine medulla deuo:
tionis Deinde mouē in actu interiorī·d·Et si habuero ꝓphetiā·i·fu
turor reuelatōz ad alijs nūciandū sic habuit balaā et saul·j·re·x·ꝛ cap
phas·ioh·xj·et nouerī misteria omnia veteris et no·te·ita vt in sapia q̄
est supra humanū intellectū pfect⁹ existā·vt iudas q̄ fuit de núo apo
stolor·q̄bz dñs dixit mat·iiij·Vobis datū ē nosce misteriū regni dei
Ipe ē dyabol⁹ misteria dei sciuit·Ezech·xxviij·Omne secretū nō ē ab
sconditū a te·Et omnē sciam habuerō sup·q̄ est de eis ad q̄ pt attingē
humanus intellect⁹·Et si habuero omnē fidē·i·ꝓfectā fidē de omnib q̄
sunt necessaria ad salutē·vt de creatore et creaturis·de angel ꝛ aiab
de inferno et paradiso·ita vt mōtes trās ferā·i·mōtes trās ferī p fidez a
do impetrē·Nā vtute fidei aliq̄n miracla fiūt et a malo hoie Sic ale:
xander q̄ habuit tantā fidē licet informē vt ad p̄ces suas mōtes caspij
sint ꝺuncti et intus iudei inclusi·vt dic ioseph⁹·Mat·xvij·Si habue:
ritis fidē sic granū sinapis dicetis mōti huic trāsi hinc et trāsibit Sed
quare attribuit miracula opatō mag fidei q̄z alij vtuti·Et dicendō est
q̄ ſ est iō·q̄ fatet omnipotentiā dei·Omipotētie aī attribuit vtuosa
et miraculosa opatō·Itē fides eleuat hominez supra posse nate·et est
de his q̄ naturā supant·et sic petit ei vt det posse supra naturā·vt p
posse supra naturā firmet fides supra naturā·Sz si q̄rat quō fides q̄
est sine caritate ſ pt mereri·Dicendō ē q̄ nō dat ſ fidei sine caritate d
merito ꝺdigni ſz ꝺgrui·si ſ exigat vtilitas ppti·Et si q̄rit quō ſ potu
it fides alexāder cū esset infidelis·Dicendō ē q̄ tūc sufficiebat credē vnū
deū remuneratorē bonor et punitorē malor·qđ alexāder credebat·
Hebre·xj·Credere em̄ oportet accedentē ad deū q̄ ē·et inq̄rentibus
se remunerator sit·Glo·Sine hac fide nullus vnq̄z saluari potuit·sed
mō talis fides nō suffic·Si aī opponat sine fide mediatoris nullus vnq̄z
saluari potuit ꝛ sic plus necessariū fuit credē q̄z illud qđ dictū ē·Di:
cendū q̄ verū est q̄ sine fide mediatoris explicita vel implicita nunq̄z
fuit salus et in illa montes transferī possunt·Si hoc inquā sine cari:
tate habuero nihil sum ad vitam eternā acquirendā Mat·vij·Dñe nō
ne in nomine tuo ꝓphetauim⁹·et demonia eiecimus·et virtutes mul:
tas fecimus·Et dicit illis·Amen dico vobis nescio vos·Qui g̃ carz ca:
ritate que vere et summo esse cōungit·s·deo·totaliter nihil est Vnde
in pſona peccatoris dicit dauid·Ad nihilum redactus sum et nesciui·

Deinde ꝺuc̄ in actu exteriori ꝺ. Et si distribuero oīa facultates m. in ci. pau. et si tra. cor. m. ita vt ar. sic̄ fec̄ b. laurenti⁹. vt ꝺ. glo. Quo mi. hil pt̄ ee̅ pfectus op⁹ miserico⁹die. nec mai⁹ signū dilectōis. iuxt̄ illō. ioh. xv. Maiorē hac dilectōz nemo hz. i. maioris dilectōis signū vt a. suā. i. vitā suā po. qs p aī. suus. Caritatē aī nō habeā mihi mihi ꝓdest. ſ. ad vitā eternā obtinendā Prodest aī q̄ntū ad multa alia Bona em̄ ex tra caritatē fcā ad multa ꝓsunt. vt alibi ꝓz. Et sic pz ꝓmū Scdo oīdit q̄ caritas oīm vtutū opa possidet et exercet. et oīe malū cauet. q⁹ ip sa est forma ommū vtutū p quā oīes vtutes opant̄. ꝛ ꝺtraria omniū virtutū ꝓhibent̄ p caritatē. Et exēplificat hic i. xv. opib⁹ vtuosis. ꝺ. Ca ri. pa. est. ſ. in aduſis tolerādis. Vñ em̄ ꝓrim⁹ vaciter diligit. inde illa. ta aduſa ab illo fortiter tolerāt̄ Sic em̄ aug. ꝺilatat̄ pcussum. sic caritas in aduſis ꝓficit cū libent̄ patit̄ Ita. j. Patiētia op⁹ pfectū hz. ꝓs. Dū su. pbit imp⁹ pseqndo. incēdit̄ paup ipm pl⁹ et plus diligēdo. Ite bemi. gna est. ſ. in releuādo miſias ꝓrimoꝝ glo. ꝛ larga egenis Ite ñ emu. lat̄. i. nō inuidz bono in alio ꝺsiderato Gal. v. Nō efficiami iamis gte cupidi inuicē ꝓuocātes. inuicē inuidētes. Ite nō agit ꝓperā. i. pulse bo. nū in altero psequēdo. qꝺ ē mag̃ puersitas. pu. iij. Noli ꝓhibe eū. qui pt̄ bñfacere. si potes et ipe bñfac. Ite nō inflat̄ de bono habito supbie do. nec ꝺtra deū nec ꝓrimū Multi em̄ ex bonis q̄ hnt inflant ꝛ dedi gnant̄ minoribꝫ loq̄. Sap. iij. Dirupet de⁹ illos inflatos sine voce Ite nō est ambitiosa bona mūdi habēdi. In mltis em̄ nō est caritas. quia mlti dignitates. honores ꝛ ꝓmatū ambiūt vehement Contra qs ecc. vij. Noli q̄rere ab homie ducatū. neq⁹ a rege cathedrā honoris Mul ta em̄ picula sunt ibi. ꝛ mltos piclitari vidim⁹. Item non querit q̄ sua sunt. ſ. repetendo p cōtentōz si fuerint ablata. Lu. vj. Qui aufert q̄ tua sunt ne repetas scz iudicio ꝺtentioso. Hoc est cōsiliū. Vel nō querit q̄ sua sunt. i. ꝓpria bona et cōmoda ꝫ cōmunia bona ꝓprijs antepomit vt dic̄ aug. j. coz. x. Non querens qꝺ mihi vtile est ꝫ qꝺ multis. Phil. ij. Non que sua sunt singuli cōsiderantes. ꝫ q̄ alioꝝ. Ite nō irritat̄ scz vi. dictam appetendo. q⁹ nō habz interi⁹ irā que est appetit⁹ vindicte. Ita ꝓmo. Ira viri iusticiā dei nō opat̄. Sed caritas dei iusticiā opat̄. ꝛ ideo nō irascit̄ neq⁹ irritat̄. et si habeat aliqñ aliquā aī ꝺmotōz Et si obijciat̄ q⁹ ipe deus irritat̄. ezech. xxviij. Irritauerūt me ꝛ noluerūt me audire ergo multomagis caritas creata. Dicendū est q⁹ irritatō que ē ꝺmo. tio animi ad vindictā hec nō cadit in deū nec in caritatē. ꝛ de hac loq̄ tur hic. Irritatō vero q̄ est inflictō pene vlciscentis pt̄m sine anim cōmotione. hec est in deo et in habentib⁹ caritatē. de q̄ nō loquit̄ h̄ Ite nō cogitat malū. ſ. cum ꝺsensu deliberato. Isa. j. Auferte malum cogi. tationū vestraꝝ ab ocul̄ meis. Ite nō gaudet sup inquitate. ſ. q̄n vi. det inimicū ruere. vel aliqꝺ inquū facere. ꝓuo. xxiij. Cum ceciderit i. imicus tuus ne congaudeas. ꝛ in ruina alterius ne exultet cor tuum.

Hoc est em̄ dyabolicū valde. Caritas āt dyabolica nō ē. Ecc̄. xix. Qui gaudet sup ím̄qtate deuorabit. Itē 2gaudet vitati. s. p̄dicate vł p opera imōstrate j. Io. Maiorē hoy ñ habeo grām q̄z vt filios meos audiam ím vitate ābulantes. Itē omia suffert. i. cū vitatē 2gnouerit opa virtutū q̄ sunt ardua et difficilia viriliter portat sic̄ iob. Ia. v. Sufferē tiam iob audistis Itē omnia credit scz q̄ vitas dic̄ sicut abraā. Ge. xv. Credidit abraā deo et reputatū est ei ad iusticiā. Et nota q ñ dic̄ omībus credit. q. j. iob. mj. dr. Nolite omi spūi credē Ecc̄. xix. Qui cito credit leuis est corde. Sen. Vtyq; viciū est et ím omnib credē 7 nulli. Itē omnia sperat q̄ deꝰ pmittit. qr omnipotentē ñ dubitat. Iob. xuj. Et si occiderit me ím ipo sperabo. Itē omia sustínet p lōganimitatē expectando. sciēs q summa bonitas ñ auertit a bona volūtate Ecc̄. ij. Cōiungere deo. s. p caritatē et sustíne. s. lōganimit expectādo. vt crescat ím nouissimo vita tua M Itē nota dr̄itaz ex dictis ínter pati. sufferre et sustínere. Pati em̄ 2p2ie ē respectu mali pene illate. Sufferre vo est respectu difficultatis ín agēdo bonū. Sustínere vo ē respectu boní dilati Est g̊ caritas. Primo patiēs. 2tra ipatiētes. Scdo benígna 2tra ímicos Tercō ñ emulat. 2tra ínuidos. Quarto nō agit pperā. 2tra pūsos. Quínto ñ ínflat. 2tra supbos. Sexto ñ est ambicio sa. cōtra cupidos. Septímo nō q̄rit que sua sunt. 2tra auaros. Octauo nō irritat. 2tra iracūdos. Nono ñ cogitat malū. cōtra versutos. Decímo ñ gaudet sup ím̄qtate. 2tra dyabolicos. Vndecímo 2gaudz veritati. cōtra mēdaces Duodecio oia suffert. 2tra ibecilles Tredecio omnía credit. 2tra ínfideles Quartodecimo oia sperat. 2tra desperātes Quíntodecimo omia sustínet. 2tra festínos 7 pperos. Et sic pz secundū C Tercō oīdit q ín fuka vita oms vtutes et dona euacuata cessabūt. caritas aūt nūq̄z excidet. ꝟ pficiet 7 pfecta ín eternū manebit Ex quo magna caritatis excellētia demōstrat Et facit tria. Primo em̄ dicit q caritas ñ excidit. ꝟ alia dona excidūt. secūdo ꝓbat q alía dona excidant p tōez ibi. Ex pte em̄ 2gnoscim⁹ Tercō idē ꝓbat p duo exempla ibi. Cū essem puul⁹ V Dic̄ g̊. Caritas nūq̄z excidit. ꝟ manet ín patria. q̄zuis q̄ntū ad aliq̄ scz q̄ztū ad actus exteriores 7 laboriosos excidat. q̄ntū em̄ ad interiores sp manet. Nō excidet g̊ ín fuko. ꝟ mag̊ augebit. nec etiā excidit ín pñti. et si aliqñ refrigescat Mat. xxmj. Refrigescet caritas multoy. Attēde tñ q vey est. q fm substantiā suā eadē caritas q̄ est hic manebit etiā ín futuro q̄ntū ín se est. ab habēte tñ potest abíci. si voluerit. et si dat ei non posse velle pmanebit. Hiere. xxxj In caritate perpetua dilexi te ideo attraxi te miserans. Proverbiorum xvij. Omní tempore diligit qui amicus est. id est qui ín caritate diligit habet quo potest si vult. omni tempore diligere. quía habet caritatem. Caritas ergo nunquam excidet Omía vero alia dona cessabūt siue sint prophetie que sunt cognitiones de futuris que omníno

euacuabunt·q; totū ibi erit pñs ⁊ pmanēs·siue sint lingue· i·dona lo⁹
quēdi varijs linguis q̄ ibi cessabūt q; vnica lingua scz lingua dei oēs
loquent·Esa·lxj·Donā vnúsos filios tuos doctos a dño· Súe sit sci
entia q̄ est p speculū creature et p ꝛgnitōz causay creaturay·q̄ distru⁹
etur·q; p verissimā et ntimā ommiū cām omia ꝛgnoscent Apoc·xxij
Nō egebūt lumíne lucerne·qm̄ de⁹ dñs illumínabit eos· Quō aút et
quantū ad q̄d scientia destruet mag̃ q̄stio est ℣ Deínde cū dic·ex pte
em̄ cognoscim⁹ ꝓbat p rōez q; p̄dicta dona scīētie ⁊ ꝓphetie debeant
cessare Et est rō tal Omne qđ ē impfectū aduenīēte gl̄a cessabit·ꝫ p
dicta⁹ impfectionē hñt·g̃ cessabūt·Et ꝫ est qđ dic·Ex pte em̄ cognosci
mus·et ex pte ꝓphetamus·i·iō euacuabunt p̄dicta q; ex pte·i·impfe⁹
cte cognoscim⁹ et ex pte·i·impfecte ꝓphetam⁹·Et q̄ntū ad scientiam
apertū est·q; ntellectu nfirmo ꝛgnoscim⁹ q̄ se hz ad manifestissima
nature·vt ocul⁹ noctue ad lucē solis·vt dic phūs·Vñ sic ocul⁹ nfirm⁹
videt circulū circa candelā accensam q̄ ñ est ibi·ꝫ nordna t⁹ humor q̄
est n oculo facit sic apparē Sic ntellect⁹ multa credit se vidē n crea⁹
tura q̄ ibi nō sunt·Tre·nij·Cōtenebrati sunt oculi nostri ꝛtē cognosci
mus medio tenebroso·s·p creaturā·Iob·xxxvij·Nos quippe nuoluí⁹
mur tenebris De ꝓphetia etiā similiter ptz Ipi em̄ ꝓphete impfecte
cognoscebant p emgmata scz et figuras· Vñ helise⁹ q̄ fuit exim⁹ p⁹
phetay ignorauit etiā morte filij sunamitis·vt pz·iiij·Re·mj·Sic g̃ pz
q; ista impfectōz cōtnēt Sed cū venerit qđ pfectū est qđ erit i gl̄a·
q; ibi erūt omnia ꝛsummata·euacuabit qđ ex pte est·i·exilitas cogni⁹
tionis et imperfectō q̄ est hic n scīētia ⁊ ꝓphetia tollet·q; perficiet·ſ
cut tollitur lumē cādele adueníete lumíne sol·Et multomag euacuabi
tur donū lingue ℣ Deínde cū dic Cū essem paruul⁹·idē ꝓbat per ex
emplū Et attende q; n paruulo ē duplex imperfectō scz loquele et sci⁹
entie duplicis scz dúmoy ⁊ humanoy Et iō dicit Cū essem paruul⁹
loq̄bar vt puul⁹ sapiebā vt paruul⁹·s·de dúmis ⁊ de his q̄ nouerunt
qui hñt donū ꝓphetie·cogitabā vt paruul⁹ de istis terzenis Qñ autē
factus sum vir·i·etatis perfecte·euacuaui·i·deposui et dimisi q̄ erāt
paruuli·⁊ sic dimisi loqui puerile·⁊ hoc respicit donum lingua⁹ sapē
puerile ⁊ hoc respicit donum ꝓphetie·dimisi etiā cogitare puerile et ꝫ
respicit donum scientie·q; vt dicitur Esa·lxv·Puer centū annoy mo
rietur·Et sic q̄ntum ad tria q̄ dixit posuit exemplum Similiter erit n
patria·q; hec tria ad perfectionē transibunt·et sic euacuabuntur De⁹
nde cū dicit Videm⁹ āt nunc p speculū ⁊c·probat idem p aliud exem
plum scz per similitudnē sumptā a modo vidēdi ⁊ ꝛgnoscēdi q̄ ē im⁹
perfectōnis Dic g̃ Videmus nunc per speculum Quasi·d·Bñ dico q;
scientia ⁊ prophetia imperfectōz habēt·⁊ ideo debēt n patria euacua⁹
ri·quod patet ex modo ꝛgnoscēdi·quia nunc n via videmus ꝛeum ⁊
dúma per speculū rōnal creature q̄ est dī imago· ⁊ videmus etiaz n

enigmate·i·in vestigio et in creatura irrōnali in qua deus ꝛ diuina
videnť magˢ obscure Est enī enigma obscura allegoria·vel obscura si-
militudo Obscurus enī ſmo et mirādus est enigma·vt ē illud Prēz
ꝑgenies occidit matris in aluo·Quā genuit mat generauit filia prēz·
Ysidorus vo dicē q enigma est q̄stio obscura q̄ difficile intelligiť·nisi
aperiat·vt est illud iudicē·xlmj·De amedente exiuit cib· Vñ de moyse
qui videbat deū in subiecta rōnali creata et ñ irrōnali dicit̄ nume·xij·
Ore ad os loquor ei et palaz ꝛ nō p enigmata ꝛ figuras·Sicut dictū
fuit ezechieli·Fili hominis ꝑpene enigma et narra pabolā·Et nota q
triplex est speculū p quod in vita ista ꝛgnoscimus·Primū est nobi-
lissimū et clarissimū scz filius dei incarnatus Sapiē·vij·Candor ē lucis
eterne ꝛ speculū sine macula dei maiestatis·Hoc speculū a iudeis fu-
it consputum vt in eo clarius videremus·et fuit affixū cruci vt in eo
cordis nostri maculas intuemur ꝛ abstergeremus·Secundum specu
lum ē sacra scriptura Hac·j·Si qs pserexerit in lege pfecte libertatis·
sicut in speculo Et ibidē Si quis auditor est verbi et nō factor ꝟ cō-
parabiť viro consideranti vultū natiuitatis sue in speculo· Tercium
est speculū rationalis creature Et sic accipiť hic Vnde dyonisius dicē·
q angelus est speculum clarissimū Sequiť Tunc aūt scz in gloria vi-
debimus facie scz nostra ordinata ad faciem ipius dei·id est·pfentialī-
ter et manifeste·j·Ioh·iij·Cum aūt apparuerit similes ei erim⁹·qm vi-
debimus eū sicuti est Esa·xij·Oculo ad oculū videbūt·Et in hac ꝛgni
tione omnia pfecte ꝛgnoscemus·et p ꝛsequens omns impfectō co
gnitōnis tolleť·Nunc cognosco ex parte·Hic quasi adaptat et expla-
nat qđ dixerat de cognitōne obscura et manifesta·d·Nunc id est i p-
senti vita ꝛgnosco ex pte·id est obscure et impfecte totū enī velatuz
est Vnde esa·vj·dicit̄ q seraphin duabz alis velabant facie dei et dua
bus pedes eius·et duabz volabant·Et ꝟ est ꝛgnoscere p speculum in
enigmate Tūc aūt scz in gl'a ꝛgnoscā sicut et ꝛgnitus sum scz a deo
plene ꝛ pfecte·q; eodē medio ꝛgnoscā deum quō ipe me ꝛgnoscit scz
per essentiā dei·Et hoc est videre facie ad faciem Intellige tñ q p hoc
non intendit ꝛcludē equalitatē in cognoscēdo·Deus enī in infinituz
limpidius me ꝛgnoscit q̄z ego possim ipm ꝛgnoscere etiā in patria·ꝙ
notat p hoc medij ꝛgnoscendi identitatē·q; idem erit mediū·s·essen
tia diuina Et sic pz terciū Quarto excellentiā et maiorit̄atē caritatis
quasi cōcludendo subinfert·d·Nunc autē id est, in vita pñti manent
tria hec scz fides·spes·et caritas·Fides qua deum credimus· spes qua
bonū eternū qđ est ipe deus speramus·ꝛ caritas qua ipm sup omnia
diligimus et amamus Et hec tria sunt maiora omnib virtutibus et
donis Vnde vocant virtutes diuine·q; cōiungūt animā deo Ex cari
tas est maior his duabz scz fide et spe·ꝙ est maior omnib aliis·Si au-
tem plura vis dicere de excellentia caritatis·require infra domica·xiij

post trim·m secūdo mēbro de euāgelio Et si p3 quartū ¶ In hac nota q3 septē puerilia euacuare debem⁹ Primo debem⁹ euacuare lo-qui puerile·i·sine p̄meditatōne Pueri em̄ loquunt̄ q̄quid ín os ve-nerit·Canus vero vir circūspecte et cū p̄meditatōe loquit̄ ·Vnde de viro pfecto ín p̄s·dicit̄ Lingua eius loquit̄ iudiciū·i·examinatā sentē tiam ¶ Secūdo debem⁹ euacuare sapē puerile·i·vt nō simus sapiētes circa parua·vt pueri circa nuces et monetā plumbeā et hmōi vilia· et circa maxima ínsipientes·sic̄ illi q̄ circa tēporalia que sunt parua bona sunt valde prudētes et circa vtutes ⁊ dona valde ínsipiētes·p̄ro·xiij· Nolite pueri effici sensib⁹·3 malicia paruuli estote· Iaꝑ em̄ ē sapiētia terrena animal̄ dyabolica·vt dicit̄ iac·iij· ¶ Tercō euacuare debem⁹ cogitare puerile·qđ est solū de p̄ntib⁹ vt nō solū de p̄nti vita·3 de fu-tra cogitem⁹ ⁊ necessaria p̄paremus vt ín ppetuū ibi honorifice viua-mus De q̄ habem⁹ exēplū de formica p̄ú·vj· Vade ad for·o piger et conside·v·e·⁊ di·sa·q̄ cū ñ ha·du·nec p̄cep·nec prín·parat·ín est·ci·s·

¶ Quarto euacuare debem⁹ mūdicias pueriles q̄ sedēt ín luto ⁊ detur pant vel timenta sua Sic peccatores vestē virtutū nuptialē q̄ dignum f cit hominē nuptijs eterni regis·quā deus eis ꝺtulit ín baptismo p lutū pcrōm trahūt·⁊ dignitatē regiā q̄ filij eterni regis sunt·nō vene-rantes stant ín p̄stibul̄ et tabernis ⁊ ad extorq̄ndas vsuras Ipūi·j· Infidelib⁹ nihil est mundū·3 coīq̄nate sunt vie eor⁹ ⁊ mēs ⁊ ꝺscien-tia ¶ Quinto euacuare debem⁹ puerilē mutabilitatē·q̄ tota die mouē tur ⁊ mutāt̄ Sic multi vna die vadūt p viā q̄ ducit ad celū·⁊ altera p viam ínferni Vna die edificant·et altera die destruūt· sic̄ pueri q̄ faci-unt domūculas·Ecc̄·xxxmj·Vnus edificans·⁊ alter destruēs· q̄d pro-dest illis labor In eodē·xxvij·Ihō sanctus ín sapientia sua manet sic̄ sol·Nā stult⁹ vt luna mutat̄ ¶ Sexto euacuare debem⁹ timorē pueri-lem Solent em̄ pueri multū timere hominēs laruatos Leuia ei mag timent q̄3 g̃uia pericula Sic pcrōres hūt timorē mundanū·et nō diui num·q3 mag timent perdē denariū q̄3 celū Mag timēt hominēs q̄3 deū·Magis statutū ciuitatis q̄3 euāgeliū Mag penas tpales q̄3 eter-nas Sen·Autoritatē hēmus·3 sonū ⁊ vitā puerorū·nec puerorū tantū sed etiam ínfantiū Ihi leuia et hi fortia formidāt·nos vero vtraq3·

¶ Septimo euacuare debem⁹ amorem et ꝺcupiscentiā puerilem Solēt em̄ pueri ꝺcupiscere queq3 pulcra·nec attendūt vtr̄ sint nocíua·Sic pcrōres omnia q̄ vident domos et agros ⁊ pulcras mulieres cupiūt et non ꝺsiderāt q3 hec mundana bona multis sunt occasio dānationis eterne·Et sic p3 totū de epla

Dominica prima quadragesime de euangelio sermo·xxxij·

DVct⁹ est ihesus ín deserū a spū Math·iij·Ihesum̄ christi est exemplum et forma nostri ihesumj·q3 omnis xpi actō nrā ín-structō Ioh·iij·Exemplum e·d·vo·vt quēad·e·fe·et v·fa·

Et ideo prima die solēni nostri ieūnij scz pma dnica qdragesime in ecclesia recitat vt fideles in eo aspiciāt qntū z quo debeāt ieūnare Circa qd ieūniū qttuor pncipaliter in ꝟ euāgelio describit Primū e ipsius xpi ieūniū cū suis pambut qd pegit in pncipio euāgelij Secundū e pugna quā p ieūniū habuit ibi Et accedēs tep d ei si fi d es xc Terciū est victoria quā in pugna obtimuit ibi Tūc relict eū dyabolus Quartū est corona quā ex victoria meruit ibi Et ecce āgeli ac et misei ¶ Primo g pmit xpi ieūniū cū suis pambut et iō circa pmū duo ponit Primo em ipa pambula xpi ieūnij narrat Secdo ipi xpi ieūniū subinfert ibi Et cū ieu xc Preambula aut sunt qttuor s dies in q ieūnare incepit locus vbi ieūnauit mouēs qd eū ad ieunandū mouit et finis quē in ieūnādo habuit ¶ Primo g pmit tps z dies q christus ieunare incepit qr statim p baptismū eodē die q baptisatus est z spūssanct sup eū in colūbe specie descēdit intrauit desertuz ad ieūnandū z orandū qd pz ex euāgelij origmali vbi dr Tūc duc e ieūnandū z orandū qd pz ex euāgelij origmali vbi dr Tūc duc e ie in deser i stati eo baptisato scz in die epbie z iō in illa die xl inciat vbi dat salutare exemplū vt q vult in ieūnio xpm imitari dz pmo baptisari baptismo spūs et lacrimay p verā atritōz et afessionē vt recipiat spūmsanctū in e robore possit vicia et demonia expugnare Phi nij Omnia possum in eo q me afortat Alias nullo mō posset Et inde est qd pctores ieūnātes ita peccāt in xl hc pio qr spūmsanctū nō recipiunt e vtute possint dyabolo z peccatis resistē Et g qlibet debz i pncipio qdragesime afiteri et lauari z spūmsanctū recipe qr tale ieūniū nō solū hz virtutē resistēdi peccatis ꝟ etiā qntū ad meritū valet in centuplo plus qz si de mortali asciētia habeat Mereť em vitā eternam Propter dr esa i Lauami mū es auf ma co ve ab oc m Multi lauant manus suas solū post amestionez vt illi q in fine qdragesime post ieūniū afitent in tpale eternū pmū amutātes Ez sic nobiles lauemus añ e post man ¶ Secūdo pmit locus vbi xpc ieūnauit qr in deserto Desertum em dicit a dereliccione omis bonī corpalis qr nec delicata cibaria nec iocūda societas nec suaues melodie nec delicie aliq sunt ibi Per qd signat qr ieūniū nostrū debz esse a delicijs sepatum Et ideo eccia ordinauit qr cibaria delectantia vt carnes oua et caseus in hoc ieūnio penitus n gustent Sunt at multi qui ita deliciose et tm comedunt qn ieūnāt qr nullā austeritatē vel penā sustinēt in ieūnādo qui licet qntū ad culpā vitandā mandatū ecclesie fuent tn qntum ad meritū et satisfactōz sunt quasi reputādi nō ieūnare Isido Sperniteur ieūniū qd delicijs apensat Quo ratō est quia ieūniū indicit vt caro dometur et puiatur z spūi subijciat et vt carnis vicijs et cōcupiscentijs facilio resistatur Qd totū euacuat p illos q sic ieūnant Et iō nō seruant pceptū de ieūnio qntū ad intentōz legislatoris qd dns respicit quasi nō factum Zach vij Cum ieūnaretis nunqd ieūnium

ieúnastis mihí·q·d·nō Tale est ieúmiū saracenoꝝ q̄ omnia sua bona comestibília ſuant ꝛ ꝓmedūt ím sua execrabili q̄dragesima· Carissimi differre debꝫ ieúmiū xp̄ianoꝝ a ieúnio saracenoꝝ· Itē sic deserū a dissertione nomínat·ita hō ím hoc sacro ieunio dꝫ deseré vicia et peccata Esa·lvnj· Mot est ieuuiū qđ elegí·dissolue colligatões impietatis solue fasciculos depmentes· Qꝛ vt dic hiero·q̄ ieúnāt et ꝓaua agūt deꝛmones imitant· Debet eī hō deseré mundū ím ꝫ sacro ieúnio q̄ntum potest· Qꝛ vt dꝛ·j·Iob·v· Tot⁹ mū·ím ma·po·est· Esa·lij· Exite ⁊ medio eius ppe meus ꝛ ne ptícipes sitis ím̄natōnis Carissimi deseram⁹ i ꝫ sacro ieúnio mundū et pcā et faciam⁹ cū deo pacē·ꝛ si n̄ pacē·treugā tn̄ aliquā ꝓponam⁹·vt nō eū ím ꝫ sacro tpe impugnem⁹·qꝛ duꝝ nob esse deberet sp ꝛtra stimulū calcitrare· Timendū est valde ne deꝰ noꝛbis irascat·qꝛ eí non est q̄ possit resistē· Iob·ix· Deꝰ cuí⁹ íre resistē neꝛmo p̄t·et sub q̄·curuant q̄ portāt orbē· Quāuis em̄ deꝰ sit valde dulcis tn̄ si irascit est valde fortis· Accetū eī qđ fit ex dulci vino magꝝ est poꝛtens q̄ꝫ qđ fit ex labrusco Heb·x· Horrendū est ímadē ím manꝰ dei viuentis· ¶ Tercō pomit mouēs qđ xp̄m ad ieúnādū mouit·qꝛ ducꝰ a spūsancto vt dic gre· Spūssanctꝰ g̃ eū mouit Vn̄ alꝰ euāgelista dicit· Expulit eū spūs ím desertū Mar·j· Vbí nota q̄ ypocrita q̄ ducit ad ieúnandū·et auarꝰ q̄ ducit ab auaricia·ꝛ q̄ n̄ hꝫ q̄d ꝓmedat·libent em comederet si haberet ꝛ q̄ nō hꝫ appetitū ꝓmedēdi ꝛ de ꝫ dolet·et q̄ ieúnat ꝓpter ímfirmitatē vt sanet·et q̄ ieúnat vt postea melꝰ ꝓmedat· vt gulosus·oēs ílti n̄ ducūt ad ieúnādū a spūsancto Et iō omēs tales non remunerāt a spirituscto ꝫ ab eo ꝓpter qđ ieúnauerunt remunerati sunt Math·j· Amen dico vobis re·mer·s· Carissimi non simus de numero taliū ꝫ moueat nos spūssanctꝰ ¶ Quarto pomit finis ꝓpter quē xp̄c desertū ad ieúnandum ímtrauit·qꝛ vt temptaret a dyabolo Christus eī venit vt gigas hūane nature·et iō sponte iuit ad cāpum seu locū certamínis vt cū dyabolo certamē singulare míret· vt q̄ oēs vicerat vincerēt a solo·ꝛ p xp̄m victorē oēs ab eius potestate liberarent ad regnum finaliter trāsituri Col·j· Qui eripuit nos de potestate tenebraꝝ·id est demonū et trāstulit ím regnum filij dilectionis sue Vn̄ cātamus Caput draconis saluator ꝛtrúnt ab eius ptāte nos omnes eripuit Et ꝫ est qđ christus oñdit luc·xj·d· Cū fortis armatus·cus·atri·s· ím pa·sunt omí·q̄ pos·si āt forꝛeo supue·vi·e·vní·ar·eiꝰ auf·ím q̄bus cōfi·et spo·ei·distri ¶ Et attēde q̄ ím ꝫ xp̄m imitari velle n̄ debemꝰ vt sc̄z a dyabolo velimus tēptari quím potius petimus quotidie·d·Et ne nos índu·ím tēpta· Math·vj· Quāuis eī tēptari et nō supari dignus sit corona·tamē tēptari velle p̄sumptuosum est·misi quís vt christꝰ esset de victoria certus·q̄ erat firmatꝰ ím bono nec poterat vínci Sicut ista tus episcopat est pfectus tamē velle episcopari est p̄sumptuosus misi cū adiectione·velle bn̄ se habere sic dicit apl̄us·j· Thi·iij· Qui epatum

desiderat bonū opus desiderat·Oportz aī cpm modestū eē ꝛc·Sz illō vt teneī ꝟsecutiue q̄ ad nos·qz qñ dest̄ū pnie ṁtramus ℔ ꝟseq̄mur·qz tūc a dyabolo maxime tēptamur·Ecc·ij·Eili accedēs ad seruitutē dī sta ṁ ustícia et timore et ꝑpara animā tuā ad tēptationē· Quia vt dicit greg·Illos pulsare negligit q̄s q̄eto ure possidé se sentit·Hic cadit ex emplū illūs q̄ vidit ṁ ciuitate solū duos demones·ꝛ supra monastería mkta milia Et sic patēt ꝑambula ieúnij xpi ¶Scdo ponit ipūs xpi ieúniū qd pegit·qz cū ieúnassz·xl·dieb·Vbi nota q ieunīū est satisfactoriū·ꝟsuatm·et meritoriū·Propt ꝑmū ieūnāt penitētes apter secundū ꝛ terciū ustí et ṁnocētes·q̄ nō hñt satisfacé sz ṁdigēt ꝟsuari et mereri·Nullo aūt istor modo xp̄c ṁdiguit ieunare· Nō primo mō qz pctm̄ nō fe.nec do·ṁuent⁹ ē ṁ ore ipi⁹·vt dicit·j· pe·ij·Sikr nec scdo mō·cū ꝟsernari nō ṁdigeret·cū esset ꝟsirmat⁹ ṁ bono·imo ipe alios ꝟsirmabat·Nec tercō mō qz mereri nō idigebat cū ab ṁstanti sue ꝟceptōis fuit mſimiti meriti et ꝑmij· eo q eius aīa verbo erat vnita·et p ꝟns sp erat ṁ gla ꝛ bta licet q̄ntū ad ꝑmiū accidentale meruit resurrectōis glam ꝛ ūdex omniū fieri ſm hūanā naturā·Nā apter ea q̄ passus est meruit glam resurrectōis ꝛ suꝑexaltari ſm hūanā naturā Phi·ij·Hūliauit semetipm Et sequit Propt qd et deus exaltauit illū·et de·il·no·qd ē su·om·no ·Ieúnauit g̃ solū apt nos vt nos ad ieuniū ṁutaret·Si em ipe q̄ nō ṁdigebat ieúnare ieúnauit·q̄tomag nos q̄ mltū ṁdigem⁹ dēmus ieúnaé·Ieúnauit etiā vt ieúnio autoritatē daret·Si em ieúniū esset solū ab ecclia ṁstitutū vilipenderet·et a discolis diceret·Quare xp̄c nō ieúnauit·si nos voluit ieúnare·Et sic pz q̄re ieúnauit ¶Sz q̄re tāto tempe ieúnauit ad pns sufficiat triplex rō Prima ē figuralis·Scda ē ex pte nri·Tercia ex pte dei·Ratō figuralis ē·qz vt dic bt̄us gre·Virt⁹ decalogi per q̄ttuor libros sancti euāgelij custodit·Denari⁹ aī nús q̄ter duct⁹ suꝛgit ṁ·xl·Tūc g̃ decalogi mādata pficim⁹·cū q̄ttuor libros sancti euāgelij custodim⁹·Virt⁹ aūt et pfectio pnie ṁ custodia mandatoruz·et sancti euāgelij ꝟsistit·Iuxta illō matℏ·xix·Si vis ad vitā ingredi seruꝛa mandata·Propter ea christus·xl·dieb ieúnauit·vt daret ṁtelligi qz penitētia q̄ ṁ ieúnio repñtat·p q̄dragenariū núm pficit et figuratur Propterea et moyses ꝛ helyas·xl·dieb ieúnauerūt· Rō ex pte nra est·Quia vt dic gre·nos q̄s ṁ ℔ mortali corꝛpe ex q̄ttuor elemētis sb̄sistimus·p q⁹ corꝛpis voluptates ꝑceptis dñicis ꝟtraim⁹·q̄ p decalogū sunt accepta·Quia g̃ p carnis desideria q̄ ex q̄ttuor elementis cauꝛsantur·decalogi ꝑcepta cōtemplim⁹·quare dignū ē vt eandē carnem quat decies afflígamus·Apo·xviij·Quantū gl̄i·se et ṁ de·fu·tā·da·il·toꝛ·et luctū·Rō ex parte dei ē q deus voluit et sp vult q oīa bona nra ab eo recognoscamus tāq̄ feudarij feudum recognoscūt a rege· Matℏ·xviij·Sike est re·ce·ho·re q̄·vo·ser·su·ꝛ tra·il·bo·sua·j·coꝛ·nij·

Quid habes qđ nō accepisti. Et ín huí⁹ recognítōez deus decímas et primicias mādauit sibí offerri. Inter alia āt bona que a deo hēmus ē tempus. et iō vt decimā et p̄micias tpis deo offeram⁹. xl. diebus ieunare debem⁹. Nā xxxvij. dies sunt decima totíus āní et aliq̄ntulū pl⁹. vt potíus hō q̄z deus decipiať Tres āt dies ieúnij q̄ttuor tpm sp ín q̄ dragesima veníūt q̄ p p̄micijs ꝛputāť. Duodecim eñ dies ieúnioru q̄ttuor tēpoꝝ ſm duodeciz mēses p primicijs ꝛputāť Nā primicia ē de trigínta ptibus vna Et iō p q̄libet mense vna die ieúnare dēmus vt primicias deo reddamus. Tres g̃ dies q̄ttuor tēpoꝝ q̄ sp ín q̄dra gesima euenīút adiuncti. xxxvij. faciunt. xl. Et iō. xl. dieb⁹ ieúnauit vt oñderet q̄ tātundē nos ieúnaé dēmus. vt do decimas ꝛ primicias re poris offeram⁹. Et ꝑterea q̄ttuor p̄cedentes dies sunt additi ad qua dragesimā vt nús quadragenari⁹ sit ꝛpletus quē ieunare debemus. Et nota q̄ ín hís oīmbus. xl. dieb⁹ nō ē passus famē. ſz ín fine diez esu rijt. Et ħ est qđ dic̄. Et cū ie. xl. di. et xl. no. esu. Qđ est ꝛtra mḱtos. q̄ ín ieúnio nullā famē sustínē volūt. ſz ín media die statim ꝛmedūt dū fa mescunt. Et eť addit noctes ne diceret ꝛmedé ín nocte Qz ať tot die bus ieúnaé potuit díuinitatis fuit. et q̄ postea esurijt hūanitatis fuit Et sic pz p̄mū ✠ Secdo ponit pugnā quā xp̄c post ieúníuz habuit. q̄ acce. tēp. Vbi nota q̄ scdz gre. tota ista tēptatō nō ínterius ſz exteri us fuit. Nos vo ex corruptōe p̄moꝝ pentū nati et ínteri⁹ et exteriús tēptamur Sed xp̄c accepit carnē sine ꝛcupiscētia aliq̄ de statu p̄moꝝ pentū ante pc̄tm Vñ sic primi pentes ab eod tēptatoze scz luciferoso luz exterius tēptati fuerunt. sic et xp̄c ✠dez g̃ tēptator fuit et de eisdez vicijs tēptaut. et eodē modo. míſi q̄ tunc ínstrauit serpentē ꝛ p ipz loq̄ batur. modo aūt formauit vnū coꝛpus homínis de aere ín q̄ loq̄bať et videbať hō ꝛ venít ad christū ín desertū quod erat ínter hiericho ꝛ hierusalē et habuit barbā prolixā moze úideoꝝ. vultū dimissuz ín ter ram et habitū religiosuz. p̄tendebat eñ exterius magnā sanctitatē et ín modo loquendi magnā prudentiā. et quasi videbatur q̄ venisset ad eū visitandí causa. Et q̄ astutus et callidus tēptatoz homíni pfecto d̄ putatur ad pugnā. Christus āt et adā fuerunt pfectōres homines q̄ vnquā fuerūt Lucifer aūt q̄ p excellentiā tēptatoz dicit ab effectu suo omnibus alijs demonib⁹ est callidior et sagacioz Et iō contra primū homínē pugnauit et vicit Et sic̄ cōtra christū pugnatur⁹ accessit quez nō vicit. ſz ab eod totaliter est deuictus Et attēde q̄ demones cadēte de celo ad homines expugnandū in hoc aere caliginoso piter remā serunt. et ħ est qđ hic dicit. Et accedens tēptatoz. Tēptauit āt christus de tribus de q̄bus p̄mos pentes tēptauit et oīnes tēptat. Nā p̄mos pentes primo de gula tēptauit dū pomū pulcꝝ visu ꝛ delectabile ad vescēdū oñdit. Secdo d̄ supbia tēptaut dū eis dixit. eritis sic d̄ij Tercō de auaricia tēptauit. dū subúnxit scientes bonū et malū. De auaricia

ergo ꝛ cupiditate sciēdi tēptauit Nā vt dic̄ gre·nō solū est cupiditas
in appetitu habēdi tpalia·ꝫ eē in appetitu scie·Qz de auaricia rez eos
tēptare nō poterat·cū ip̄i fuerint p deū bonoꝝ oim mundi meri dñi
cōstituti·vt pz gen̄·j·De his tribꝫ sit̄r dñz tēptauit·s.·gula·supbia·siue
vana gla ꝛ auaricia rez Qrio g̈ xp̄m tēptauit de gula·d·Si fi·d·es
dic vt la·is·pa·fi·Gre·In pugna xpi p̄mo 2tra gulā agit̄·qz nisi p2ius
hec refrenet frustra 2tra alia vicia laboraꝫ·Est em̄ gula clausura poz
taꝝ siue porta castri·ꝛ iō msi ipa bn̄ firmet ꝛ custodiaꝫ oīs inimici in-
trabūt qz ipa inimicis aditū pādit vt p̄lient·Et attēde q dpabol9 p̄n-
cipaliter expiri volebat an xp̄c filius dei essz·et iō ait·si fi·dei ꝛc·Habebat
em̄ tōes p ꝛ 2tra·Dū em̄ opa solus dei eū facē videbat credebat eū
esse deū·ꝫ dū hūana faciebat·credebat eū esse hom̄ē·Qz si sciuissz euz
fuisse filiū dei ꝛ p eius mortē p̄ncipatū mūdi sibi p eū auferi·nūq̄z tē
ptasset eū·nec procurasset eū crucifigi·vt aug·dic̄·j·cozr·ij· Si em̄ 2gno-
nunq̄z dñm gl̄e crucifixissent·i·crucifigi procurassent·Sz xp̄c ita sapient
rīdit·q sp in dubitatōe eū reliq̄t·d·Nō in so·pa·vi·h·ꝛc·Quasi·d· Si
cōpateris mihi potius deberes 2pati anime q̄z corpi tāquā melioꝛi·ꝛ
psuadē mihi cibū anime·q ē vbū di·qd̄ hz animā illūiare·ps·Lucerna
pe·m·v·t·Habet animā sanaē·ps·Misit v·s·et sa·e·Sap̄·xvi·Neq; ber
ba neq; malagma·i·emplastrū sanauit eos·ꝫ p̄mo tu9 dñe q̄ sanat vniu
sa·Habet animā debilitatā sustētare·ps·Panis·i·vbū dei· coz homis
cōfirmat·Habz animā pollutā mūdare·Iob̄·xij·Iā vos mūdi estis p
pter p̄monē quē locut9 sum vob̄·Habz animā impugnatā defendē ꝛ
liberaē·Eph̄·v·Galeā salutis assumite·ꝛ gladi ū pūs qd̄ ē vbū dei Ha
bze·mj·Viu9 ē p̄mo dei ꝛ efficax ꝛ penet̄bilioꝝ oīi gladio ancipiti Habz
animā letificare Luc̄·j·Exq̄·fc·ē v·sa·t·in au·m·exul·inf·in·v.m· Et habz
animā beatificaē·Lu·xj·Beati q̄ au·vbū dei ꝛ custo·il·Ergo si vbū dei
cōferat tot bona·h̄ debuisti mihi psuadē·et n̄ cibū q̄ pit·Io·vi·Opera
mini n̄ cibū q̄ pit·ꝫ q̄ pmanet in vitā eternā·Vt q̄si dicat· Ali9 ē mod9
viuendi q̄m p cibū materialē Nā moyses in colloq̄o duino·xl· dieb
ꝛ·xl·noctib̄ sit̄r ieiunauit·vt pz exo·xxxmj·ꝛ iō sine pane possum viuē
contēplādo deū Secdo tēptauit eū de vana gla cū eū in sanctā ciuita
tem assumpsit·s·h̄r̄m supra pinnaculū tēpli statuēs·Sz nūq̄d videbat
dpabol9 euz deportās Rñio Credebat demō videri ꝫ xp̄c sic agebat
q̄ a nemine videbat·Et sic dic̄ gg·Nō ē mirū si xp̄c a dpabolo se por-
tari pmisit cū a mēbris suis ipe se pmisit crucifigi·Nōne mēbrū dya-
boli fuit pylatus ꝛ iudei crucifigētes·imo totaliter dpabolici ꝛ dpabolo
peiores fuerūt·Statuit g̈ ip̄m supra pinnaculū tēpli vbi leuite sta-
bant ad legem p̄r̄m docendū Quoddā repagulū fuerat ad modū pul
piti p̄dicatoꝝ in facie templi in alto 2sistēs·Et ait illi· Si filius dei es
mitte te deorsum·Et h̄ secure potes facē·Quia scriptum est in ps·qm
deus mā·an·s.·de te·vt cus·te ne for·offen·ad la·pe·tu·Duo intendebat

dyabolus·Quia si misisset se ꝛ nō lesisset se·temptasset eū de vana gl̄a
Si aūt fuisset lesus temptasset eū de murmure ꝛ impatiētia·sic ianulū
monachū quē dyabolus trahēs in sporta p̄ecciam dicēs eū ad padisū
velle ducē·dū esset ꝑpe tectū ꝓiecit ad terrā·Et p̄ hō expiri volebat an
esset filius dei·Sz xp̄c nō fecit qđ dyabol⁹ in tēdebat·et ita caute respō
dit q̄ sp eū in dubitatōe reliq̄t·Et sic dyabol⁹ allegabat scripturas· ita
christus respōdebat p̄ scripturas·d·Scriptū est deu·vj· Nō tēptabis
dīm deū tuū Temptare deū est qñ hō p̄ vtutē a deo sibi datā pē se tu
eri et ꝯseruare salutē et vitā suā·et ipe nō vult ea vti·ꝫ ꝯmittit se fortu
ne et prudētie dei·d·Mouuet me deus si vult·Qđ apl̄s ꝓhibet dicēs·
p̄ma cor·x· Neq̄ temptaūtis deū sic quidā eor·et a serpentibꝫ pierūt
Cōtra qđ apl̄us dat nobis exemplū in multis·vt qñ appellauit ad ce
sarem in iudea·vt p̄z act·xxv·Et qñ damasci se fec̄ de muro depomi in
sporta vt euaderet man⁹ inimicorū·vt p̄z ·j·co·xj·Et qñ i grecia dixit
se ciuē romanū·act·xxiij·vt ñ flagellaret·Et qñ asseruit se pharisеum
ꝑter qđ pharisei rixati sunt cū saduceis·et paul⁹ euasit·vt p̄z act·xxiij
Stulte g̃ loquūt q̄ dicūt q̄ oia sunt p̄destmata et ō necessitate euenīt
Multa ei p̄t hō p̄cauere·ꝛ multa p̄t facē et dimittē·Ecc̄·xv· De⁹ ab in
itio ꝯstituit hominē et reliq̄t eū in manu ꝯsilij sui· In eodē·xv· Ñ ho
minē vita et mors·apposuit tibi ignē et aquā·ad qđcūqz volueris por
rige manū tuā Tercō tēptauit eū ex auaricia cū duxit eū in montez
excelsum et ondit ei omia regna mūdi ꝛ gl̄am eorū·d· Hec omia tibi
dabo si cad·ad·m· In q̄ mētiebat·sic mēdax est ꝛ p̄r eius·q̄ nec regna
nec eorū gl̄a eius erāt nec poterat elargiri·Et atende q̄ adorari dya
bolus petit tanquā supbus ꝛ gloriā dei sibi vsurpare desiderās q̄ su
pbia eorū sp ascēdit vt dicit in p̄s· Omnes g̃ q̄ ab hominib gl̄am dī
derant ꝛ honorē imitāt dyabolū· Sap·ij· Imitāt aūt illum q̄ sunt ex p̄
te illius·Et nota q̄ malefici ꝛ diuini ꝛ sortilegi et multi tales offendut
deum·q̄ honorē deo debitū dyabolo impēdūt·dū aliq̄s obstinatias fa
cūnt et p̄ eū et ab eo aliquid volūt habere et scire· Et ido omēs tales
mandauit deus in veteri testamēto occidi Exod·vicesimoscdo· Male
ficos ꝛ diuinos nō patiaris viuē·Quia q̄ honor soli do debitus dyabo
lo conferatur·nullo modo tolerare dēmus·Et iō christus in omnib tēp
ptationib aliis dyabolū patiēter sustinuit·vbuz ꝑ vbo reddēdo·hoc
aūt qđ in dei iniuriā vtebatur noluit sustinere·ꝫ dixit· Vad sathanas
Dominū dum tuū adora·et illi soli ꝑui·ꝛ· talis cultus et reuerētia soli
creatori et nulli creature dz ab hominib exhiberi·Quia vt dic̄ crisō·in
ꝑuis iniuriis patientē eē laudabile ē· Inuarias aūt di dissimulare inimi
cit·impiū· Hic possent multa dici ō hominib q̄ alīud q̄z deū adorāt et
colunt·Quia aliqui diuitias·aliqui honores·aliq̄ filios et hoies frenet
aliqui corpus ꝑpriū q̄rum dus vēter ē·vt dicit apl̄s phil·iij·Quia p

dicit aug· Illud ab homine colit qđ p ceteris diligit· Sz hec omnia dimittant ad pñs in posterꝝ reſuāda· Et sic pz secundū ¶ Tercō ponit victoria quā xpc ex pugna habuit· qr tūc reliqt eū dyabolus tāqz victꝰ et confusus· Sz tāquā inuerecūdus z infrunitꝰ in morte xpi rediit z stetit supra brachiū crucis si posset in eo aliqđ malū aspicé vt dic aug⁹· Et attende qr sup ß sunt multe opiniones· s· an dyaboꝰ q pfecte ab homine de aliq vicio vincit possit eū āplius de eodē vicio vel de alio temptare· vel statim accedat alius dyabolus ad temptādū· z an dyabolus ab homine victus statim descēdat ad infernū vel alteri deputet ad puniam· Omia hec lectoris prudētie reseruet· Et sic pz terciū ¶ Et quia post victoriā nō restat nisi corona· et iō qrto ponit corona quā christus ex victoria meruit· qr accesserūt angeli q scz in certamine longe steterūt· ne p āgelos adiutoriū vicisse credat· Nos aut in nris tēptatōnibus ab āgelis iuuamur· z peos vincimꝰ· ß xpc nō fuit in hac tēptatione ab āgelis adiutus Propterea gđ dr qr accesserūt angeli tāquā ß ui ad dñm et ministrabāt ei· Sed in q ministrauerūt nō est certū· nec aliquis sanctoꝝ ß dicit· Ministrabāt gđ ei de qcūqz ei placuit· Sz erq euangelista dic qr famē sic verus bō patiebat et dic āgelos accessisse et ei ministrasse· videt innuere qr in cibo ei mistrauerūt· vel apportando cibū vel fuiēdo in cibo· Sic gđ et nos vincamꝰ vt angeli cibū vite etez ne ministrent nobis· Et sic patet totū de euangelio

¶ Tractatus totus de materia quadrageſ· mali· sermo· xxxiij

Querca nostꝝ ieiunijū quedā vtilia z q̄si necessaria videamus Primo qre sit ieiunandū Secdo quō sit ieiunandū· Tercio quare tāto tpe sit ieiunādū· z nō plus nec minus· Quarto quare isto tpe scz in vere sit ieiunādum· Quinto qre nō sp eodē tpe sit ieiunādum· i· qre quadragesima vadit alta z bassa· Sexto an oēs teneāt ad ieiuniū in q̄cūqz statu· Septimo in qua etate tenetur bō ieiunare· Octauo qua hora sit amedēd· Nono q̄ cibaria dbēt comedi z q̄ n· Decimo de frāgentib ieiuniū· z vtꝝ amestio electuarioꝝ vel potatō vt ātecipatō hore frāgat ieiuniū· Vndecimo q̄ sunt illa q minuūt ieiunij meritū· Duodecimo q̄ sunt illi qui ifructuose ieiunāt· Tredecimo vtꝝ ústi et innocētes teneāt ieiunare et qre Quatodecimo vtꝝ exītes in mortali pctō teneāt ieiunare· et ad q̄d valeat eis· ¶ Primo qrit quare sit ieiunādum· Ad ß dicēdū qr apter sex rationes siue apt sex bona q ex ieiunio aseqmur ieiunare dēmus k Primo apter ordinē reparādum· Nā deꝰ a principio ordinauit hoiez vt in eo anima dñaret carni· et caro obediret z subesset anime· ß apt bñ amedē et bñ bibē caro rebellat aie et in homine dñat· p ieiuniū aī ei subijcit et castigat· j· co· ix· Castigo corpꝰ meū z in fututē redigo· scz anime· Aug⁹· Ieiuniū mentē purgat· sensuz eleuat· et carnē spiritui

subiecit. Hoc fuit figuratum in sara dña et agar ancilla. gen. xvj. Sara
uxor abraã anima sponsa dei. Agar ãcilla caro serua q̃ oz sub disciplina
teneri et nõ in delicijs. Quia agar statim q̃ concepisse se vidit rebella
uit dñe sue. z grã sibi facta fuit abusa. Ecc. xxxiij. Seruo malúolo tor
tura et pedes. mitte eũ in opatoz nc vacet ¶ Secõ ꝓpter dignitatem
recuperãdaz. Hõ em p rõez ꝑm quã fact⁹ est ad imaginẽ dei omniby
creaturis fuit ꝓpositꝰ. p quã sibis est angelis et capax grẽ et gle dei.
Gen. j. Faciam⁹ hoĩẽ ad imaginẽ z si. no. vt ꝑsit pisciby maris z vo-
ce. vnúsisq; be. ter. Sed p pcm̃ hõ rõz pdit q̃ pcm̃ contra rõz ẽ. z ef-
ficit sibis bestijs vt dic̃ boe. ps. Hõ cũ in ho. es. nõ intel. compar. ẽ. ú. misi.
rat. q̃ gula et luxuria sunt due sozores siue sunt mat et filia. sic ligna
et ignis. Sic ꝯ subtractis lignis diminuit ignis. sic tẽperata p ieúni
um gula et luxuria et oĩe pcm̃ carnis penit⁹ refrenat. et p oñs hõ
uit rõe. et dignatẽ recuperat quã amisit. Gre. In pug̃ xpi prius contra
gulã agat. q̃ nisi pus hec refrenet frustra contra alia vicia laborat.
¶ Tercõ ꝓpt vitatẽ intelligendã. qõ ẽ hois ꝓpria opatõ. In homie acci
dit sic in mũdo. Qua ex hũiditate resoluũt vapozes ascẽdentes in ae
rem et claritatẽ solis obnubilãtes. Sic ẽ in stomacho q̃ ex mꝛto cibo
resoluũt fumositates ad cereby ascẽdẽtes et obturãtes meat⁹ spiritu
um vitalĩ. ꝓpt qõ hõ incipit dormire. a q̃by fumositatiby intellect⁹ ebe
tat. Vnde. Qui nimis cibis vtit q̃ntomag̃ ventrẽ pascit tãto magis
sensum obtundit mẽtis. Sz subtracto cibo p ieúnium contemnent minu
untur vapozes. z subtiliant spũs animales. Et iõ ieún⁹ melius intelli
git vitatẽ. Exemplũ h⁹ hẽmus in daniele q̃ p ieúnium triũ hebdoma
day eluat⁹ fuit ad intelligendũ visiones dei ¶ Quarto hostẽ nostry
scz dyabolũ fugat. vt in xpi ieunio demõstrat. q̃ post ieúnium dyabo-
lum temptãtem deuicit et fugauit. Mat. xvij. Hoc gen⁹ demoniozuz
nõ deijcit nisi in ieúnio et oꝛõe ¶ Quinto q̃ grãz dei impetrat. Vñ
antiqui patres qñ aliquã grãm a deo postulaẽ volebãt ieunium indice
bant. Vñ moyses vadẽs ad loquẽdũ deo vt legẽ ab eo reciperet. et grãz
ꝓpo impetraret. dieby. xl. ieunauit. vt pz exo. xxxiij. ¶ Sexto quia ad
gloriã padisi perducit. qõ figuratũ est in ieúnio heiye. qui post ieú
nium q̃dragenarium ad montẽ dei oreb puenit. vt pz. iij. re. xix. L
¶ Secundo queriť quo sit ieunãdum. Ad qõ dicendũ q̃ verum ieunium
um sex habere debet ¶ Primũ est vt hõ prius baptiset p verã cõfes
tionẽ z verã ꝓfessionem. vt dictũ est supra in principio hmo. Esa. lvij.
Hoc est ieúnium qõ elegi. Dissolue colligatões impietatis ¶ Secũdum
est q̃ homo firmũ ꝓpositum habeat abstinendi a peccatis. Si em deus
mandat a carne mortua abstinere. multomag̃ a carne viua. aliter fal
vt dyabolus ieunaret. ¶ Terciũ est vt sit ieunium parcũ z i quãtitate

et in qualitate·vt nec multū splēdide nec nimis ymedas ¶Quartum est vt sit ieúnium letū·Math·vj·Vnge caput tuū oleo·s·leticie·Mti ei ex ieúnio efficiūt ita tristes et melācolici q totā familiā turbāt ¶Qui tum est vt sit ieúniū vey et nō simulatū·sic ieúniū ypocritay q exte mniant facies suas vt appareāt hominib ieúnātes·mat·vj·Et sic sara cem q de die ieúnāt ⁊ denocte ymedūt·¶Sextū ē vt sit ieúniū laz gum ⁊ bonis opib misericordie sociatū· vt qđ tibi subtrabis pauperi largiaris·et alia opa misericordie cū ieúnio fiāt M ¶Tercio qrit q: re tāto tpe·s·xl·dieb et nō plº nec mínº ieúnandū sit·Ad qđ dicēduz· q ꝓpter sex rões·Primo scz vt latoz noue legis s:z xp̄c cū latore vete ris·s·mopse ycordaret q tantūdē ieúnauit·⁊ iō tm voluit nos ieúnaé Secdo vt oñdat q qttuoz euāgelia p decē p̄cepta ·⁊ decē p̄cepta p qt: tuoz euāgelia replicata ducūt ad plenā remissionē·q p núm qdragena riū designat·Tercō vt totº ānus decimet vt dēm ē supza ·Quarto qz hoc tps fuit in natura p̄figuratū·vt pz in purgatōe mūdi·quā deº fec in diluuio·xl·dieb·et iō ad purgationē mínoris mūdi scz hominis tan tundē ieúnare dēmº·Quinto qz ℞ tps fuit in scripta ad p̄niam p̄figu ratū·vt pz in ieúnio niniuitay·q·xl dieb ieúnauerūt·Sexto qz ℞ te: pus est scriptura sctificatū ꝑm oīs ptes sui scz ānos·mēses·septima: nas·dies·et horas·Nā·xl·ānos pluit māna in deserto·xl·mēsib p̄dica uit xp̄c in mūdo·xl·hebdomadas stetit in vtero mris·xl· dieb stetit i deserto·xl·horis stetit in sepulcro N ¶Quarto qrit qre isto tpe et nō statim pº ephiam vt xp̄c ieúnamº·Ad qđ dicendū q ꝓpter sex ra: tiones·Primo qz ℞ tpe scz in martio in q sp qdragesima euenit·fcūs est mūdus et hō p̄ditus·Et iō decēs fuit vt hō eod tpe p ieúnium ⁊ penitentiā repareť ad vitā·Secdo qz tps ieúnij dz cū paschate resurze: ctionis ytmuari·qz ieúnio corpis dz succedere satietas ⁊ ysolatō mē tis q p sumptōem corpis xpi in paschate exhibeť·qđ sanctificati sumé debemº·Et iō nō ieúnamº post ephiaz vt xp̄c·vt sanctitas ieúnij cū resurrectōis gaudio ytmueť·et vt sic sanctificati spūaliter cū christo resurgamus et ipi incorpemur p ipi corporis sumptōez·Augustinº ¶Cibus sum grādúm cresce et māducabis me·nec tu me mutabis i te sicut cibū carnis·s:z tu mutaberis in me·Resurrectio aūt ñ potest vei: re misi p̄ma dñica post passionē dñi·q fuit facta·xv·luna primi mēsis· et ideo eodē tpe recoliť licet nō sp eodē die·qz ℞ nō potest cē·Tercio quia ℞ tpe mūdus a vetustate hiemali renouať·et iō decēs fuit vt eti: am hō per p̄niam renouareť ad vitā grē·Eph·mj·Renouamini spiri: tu mē·vrē·Quarto qz ℞ tpe maxima necessaria ē medicina·qz homies et bestie ꝓpter abundātiā sangnis magis ad luxuriā mouētur·Vñ om nia in humorē mō ysurgūt·Quinto qz hoc tps magis accedit ad eqli tatē diei et noctis·frigoris ⁊ caloris·vt ex ipo tpe āmōeamur ab ieq litate viciorum recedē ad vtutes q in medio ysistūt·sic vicia i extremis

et ideo mequalia sunt·qz gulosus hz maius os q̄z vētrē· Sexto vt oñ; dat q ad gl̄am resurrectionis nō puenit nisi p pnam et carnis affli ctionē·qz ñ est suus maior dño suo·joh·xnj·Christ⁹ at̄ sic puenit·Vñ mater filioꝝ zebedei fuit derisa q̄ petijt filios añ regre q̄z pati·vt ptz· math·xx· O Quinto q̄rit q̄re nō sp eodē tpe ieunam⁹·i·q̄re qua drageſima alta et bassa pcedit·Ad qd̄ dicend̄ q quadrageſima nullo mō eodē tpe occurrē pt·C⁹ rō est·qz pascha nostꝝ q̄ xp̄c īmolat⁹ fuit oportet q respōdeat paschati ve·te·p qd̄ figuratum fuit·qd̄ incipiebat xnij·lunā ad vesperā pmi mēsis·Primus at̄ mēsis est in q̄ pmū lunare terminat̄ scz aprilis·qz in ipo sp pmū lunare terminat̄·Nota g̃ q anꝰ nus solaris ptinet·xij·lunaria et·xij·dies nō ppletes· Vñ si hodie essz luna pria seqnti āno eodē die esset luna fere·xij·Habet em̄ lunare xxix dies·et dimidiū·qs multiplicādo p·xij·erūt·ccc·lxij·dies·ānus at̄ cōti; net·cccl xv·dies et sex horas·Pascha at̄ resurrectōis sp optet esse i do minico die sic̄ xp̄c resurrexit·Luna em̄ in pasceue sp dz esse quasi plea· vt scz hēat admin⁹·x·dies et ad pl⁹ vigīti·qz xp̄c plena luna passus ē· Ex his g̃ patz q̄re quadrageſima nō pt occurrē vno mō sic̄ festa sctō; rum·in q̄bz obſuāt mēses solares et nō lūares·sic̄ hic·qz oia supradca nō pnt sp eodē tpe occurrē· Sexto q̄rit an oēs in q̄cūqz statu teneāt ieunare·vt laborātes·viatores·infirmi·paupes·pueri·lactātes Ad h dicendū q h quadrageſimale ieūniū de iure positiuo est·In iu re aūt positiuo h est obſuandū q sp recurrendū ē ad intentōz legisla toris·Intentō at̄ legislatoris i hoc ieūnio fuit inducere homines ad virtutē abstinentie moderate·vt vires ieūnantiū nō excedat·Et pro pterea sacerdos potest dispēsare cū omnib⁹ in hoc ieūnio ex rōnabi; li cā vbi recte iudicat q legislator dispēsare deberet·De laboratoribꝰ ergo distinguēdum est·vtꝝ sint diuites vel paupes·Quia diuites te nētur·Nō ei oportet eos tota die laborare·Paupes vero si possunt sufficienter sibi et familie sue necessaria acquirere modicū laborando· puta quia modica hora multū lucrāt vel q leuē artē exercēt que non debilitat eos·tūc tenēt·Alit vo nō tenēt ad totū·h̄z p posse ad ptem· Viatores āt q ex tali arte victū querūt·q ambulare nō pnt ieūnādo· similiter nō tenēt ad totū·Alij vero viatores spōtanei si tale iter dif; ferre nō possunt puta quia est festū tempe ieūnij·vel quia ieūnium inuenit eos in via·vel q hnt necessariō ire p factis suis·et eundo cō; mode ieūnare nō possunt·sic̄ nō tenēt ad totū·h̄z sicut pnt ad partem· Infirmi aūt si eos offendit ieūniū vel cibi ieūnij·nō tenēt·nō tñ debz esse quātūcūqz modica offensio p qua ieūniū frangāt et cibos ꝓhibi; tos assumāt·Paupes autē mēdicantes si in hora inquisitionis nō tāuz acquisierint vt eis sufficiat·vel quia ex p̄cedēti media nimis debilitāt nonā expectare·nō tenēt·aliter autē tenēt·Pueri autē infra·xx·ānuz nō tenēt sed bonū est q āte sicut possunt incipiāt ieūnare·i in septi;

mana aliquo vel aliquib⁹ diebꝫ ieunēt. Mulieres vo lactātes nō tenē
tur ad totū. si ex hoc pueris deficeret nutrimentū. vel ipe nimis mole
staret ex hoc. ꝫ debēt vt possunt ieunare in pte. Omia tn ista debēt si
eri de licētia sacerdotis Q Et q̄rit vlterius Vtr frangēs ieuniuz
pter p̄dictos modos peccet mortaliter. Et dicēdū q̄ sic. si hoc fac ex otē
ptu vel sine rōnabili cā. q̄ mādatū eccie sic mādatū dei obligat. uxta
illud lu. x. Qui vos. au. m. au. ⁊ q̄ vos sp. m. sper. R Septimo q̄rit
in qua etate hō teneꝫ incipe ieunare. Ad qd dicēdum q̄ a. xxj. āno hō
debz totam quadragesimaz ieunare. añ aꝫ nō teneꝫ. q̄ vsq; ad illud tē
pus natura multo indiget nutrimēto ꝑ nutritōez et augmentatōez
quā habet in corpe facē. Nā vsq; tūc hō nutrit ⁊ crescit. Dz bonuz est
vt puer añ hoc tps ieunare incipiat S Octauo q̄rit qua hora hō
debeat omedē qn ieunat. Et dicēd ē q̄ ieunās hora nona dz omedē
et nō añ. Cui⁹ rō ē q̄ ieuniū dz esse penosum. a medio aꝫ die vsq; ieiu
nium incipit ee penosum. añ aꝫ pan vel nihil. q̄ calor naturalis dnocte
redit ad interiora sicut sol ⁊ p totā nocte in digerēdo cibum laborat.
De mane aꝫ vt sol ad exteriora redit trāsmittēdo cibū digestū ad mē
bra. ⁊ hoc facit vsq; ad mediū diē. media aꝫ die calor naturalis nō bet
in qō agat. ⁊ iō reflectit supra stomachū. ⁊ assumit hūiditatez eius. et
ex tūc hō incipit debilitari. ⁊ ieuniū incipit ee penosum. añ aꝫ pan vel
nihil ē penosum. Vñ inno. dic q̄ nequaq; putādi sunt ieunare q̄ ante
nonā omedūt. qō intelligo p magnā horā vt in tercia vl in media die
Sufficit em q̄ nona inueniat hominē omedētem in mesa. Als opoz.
teret eū hre astrolabū ad horā nonā ognoscēdā qō n ē necessariū. Dz
cōtra de religiosis q̄ media die omedūt. Et dicēd est q̄ vez ē in q̄bus
dam ieuniis voluntarijs n ab eccia institutis sed in ieuniis ab eccle
sia institutis ipi obseruāt horam none et suare tenentur sicut ⁊ alij.
Exemplum ionathe qui omedit añ horam. ⁊ propter hoc venit pla
ga dei in ppm. vt pz. i. regum. xiiij. I Nono q̄rit q̄ cibaria in ie
uniis possint comedi. Ad hoc dicēdum q̄ carnes. oua. ⁊ caseus vbiq;
⁊ totalit sunt prohibita in quadragesima. Extra vo quadragesimā in ie
uniis eccie similiter carnes vbiq; sunt pbite. Oua vo ⁊ caseus pnt
comedi. vl nō omedi scdm eccie osuetudinē diutius a ppabatā V
Decimo q̄rit an potatio añ comestionē. vl comestio electuarioz. vl
tragee. vl ātipatō none frāgat ieuniū Et dicēdum q̄ vini potatō añ
comestionē ꝑ comestio electuarion vl tragee post comestionē n frā
gunt ieunium vt dicit innocētius papa nisi ista sumātur in fraudē vt
scilicz fames tollatur. quia si sic fiēt omino eēt cōtra intētionē legisla
toris. q̄ dz respici tanquam principale in omni lege. Si quis enim de
mane comederz electuaria ⁊ bn biberet certe nullam postea vsq; ad
nonam famē patētur ⁊ sic illuderet ieunio ⁊ eccie. Anticipatio autem
none per magnam horam ita q̄ comedatur in media die vl citra om
nino frangit ieunium vt dicit innocentius. nisi legitima assit causa.

X Undecimo q̄rit̄ q̄ sunt illa q̄ mínuūt ieúnij meritū· Ad qđ dicendū q̄ sunt sex· Primū est multoꝝ ciboꝝ sumptō et delectatō in eisdē Secūm est magꝝ mora ín comedēdo et multū ꝛmedé Terciū est comessatio electuarioꝝ·Exēplū ꝺ illo famulo dñi richardi cardínalis q̄ videf familiā omní sero q̄dragesime electuria ꝛmedé·comedebat ipe castañ neas exq̄ de electuarijs hre ñ poterat·Quartū est potatō vínī añ cor mestionē·Quíntū est impatiētia ꝛ pturbatō familie Exemplū de illo q̄ dū ieunaret totā familiā ꝛturbabat·Cuí apparuit bta vgo dicens q̄ potíus faceret elemosinas ꝛ ñ ieunaret·Sextū ē occupatio ín re illici ta vt tollať tediū ieúnij·vt illi q̄ ludūt ad taxillos·Dei⁹ ať his oñibꝫ qui ínfructuose ieunāt·Ad qđ dicēdū q̄ sex genera homínū ínfructu se ieunāt·s·ypocrite q̄ ieúnāt vt bomi reputēť Et illi q̄ nō hñt vt comē dāt·libent em ꝛmederēt si haberēt·Et illi q̄ nō hñt appetitū comedēdi et de hoc dolēt·Et illi q̄ ieúnāt ꝓpter ínfirmitatē cauendā vel reuma· Et illi q̄ ieúnāt ꝓpť auaricią vt burse pcāt·Et illi q̄ ieúnāt vt sapiđus et melí⁹ comedāt vt gulosus ꝛ delicōsus Z Tredecio q̄rit̄ vtrū iusti teneāť ieunare ꝛ q̄re·Ad qđ dicendū q̄ q̄ntūcunq; iusti ꝛ innocē tes ieúnare tenēť·Et ħ ꝓpter tria·Primo vt obediāt mādato ecclie qđ ita obligat sic mandatū dei·Eu·r·Qui vos au·m·au·Secđo vt eis merī tum augeať·Nō ei solū pctōres affligūť ín vita ista sj vt plurimū iusti ad augmentū gle·vt pz de iob·Tercio vt a mať pfuent·Est ei ieū nium purgatíuū ꝛ pseruatíuū sic medicina V Quartodecimo q̄rit̄ an existētes ín pctō mortalí teneāť ieúnare·ꝛ ad q̄d valeat eis·Et dicen dum q̄ status pctōris ē sic stat⁹ mfirmi·Vñ sic ínfirm⁹ magis índiget cōfortari q̄m san⁹·q̄uis cib⁹ nō conútať ín corp⁹ suū sic cōútit ín cor pus sanı·sic pctōr magis índiget ieunaé ꝛ bñfacere q̄z iust⁹·q̄uis eis nō tantū ꝓfit·Valet ať ieúnú ꝛ alia bona opa q̄ fac̄ peccatoꝛ ín mor talı exñs·q̄ntū ad multa alia·q̄uis ad pmū essentiale vite eterne nō valeat·Ad que bona valeat·require alibi·quia hoc nō est de pñti mate ria Et tantum de dubijs ístis·

De epistola sermo ·xxxiiij

Hortamur vos ne muacuū gratiam dei recipiatis·ij·coꝝ·vi· Sicut ꝺr eccs·nj·Omnia tps hñt·Et omní tpe deí⁹ spūs ibꝫ ínteндé·úxť illud ps·Bñdicā dño ín omní tpe·tñ ħ te pus ē spālius ab eccia ad lameta pñie et spuale militia ínsti tutū·Et iō omes xpiani xpi milites debēt mō ín spiritualı bello contra carnem·mundū ꝛ dyabolum fortíus dimicare·quia fortius ínstat bel lum·úxta illud ecc·ij·Fili accedēs ad fuitutem dei·sta ín ústícia ꝛ ti more et prepara animam tuam ad temptationē·Et iō apls xpiana nos capitaneus ꝛ magister ín hac epla oms fideles boꝛtať·vt grāz dei q̄

possint in ꝑiculo de hostib⁹ triūphare recognoscāt· ⁊ ipaz nō negli:
gant· ꝑ vtāt· qz p ipam possunt hostes deuincē et in oīnib⁹ vtuose agē
et tandē ad regna celestia puenire· Propter ea dicebat apostolus· j· coz·
xv· Grā dei sum id qđ sum et g̃· e· in· m· va· nō fuit· In hac g̃ epla apo
stolus tria facit· Primo em̄ hortat vt grā dei vtētes bona opa incho
emus· in pncipio eple· Secđo nos hortat vt in bonis opibus inchoatis
de bono in melius ꝓcedam⁹ ibi· Sz in oīnib⁹ exhi· nosmetip· si· dei mi·
Tercō nos hortat vt bona opa inchoata in pseuerātia ꝓsummemus·
ibi· p arma ustitie a dex· ⁊ a sini· ꝛc· Prio g̃ nos hortat vt grā dei
vtentes bona opa inchoem⁹· Et qz bonū op⁹ nō pt fieri nisi malū caue
atur· nō circa pmū duo fac̄· Primo hortat ad bonū· Secđo dehortat a
malo· s· vt a malo caueam⁹ ibi· Nemi dātes vllā offensionē· Item circa
pmū duo fac̄· Primo ponit exhortatōz ad bonū inchoādum· Et assigt
rōem· Secđo oñdit tps a desse ad bonū faciendū ibi· Ecce nūc tps acce
ptabile· Dicit g̃· Hortamur v· ne mua· g̃· d· reci· Et assigt rōez· qz deus
ꝓmittit uuare q̃ ait esa· xlix· Tpe accepto· s· tpe grē exau· te· amouēdo
omnia impedimēta salutis ⁊ in die salutis scz qñ sal⁹ ꝓfert qđ est mō
tpe grē adiuui te ꝓferendo oīnia necessaria ad salutē Propt duo g̃ d
bemus incipe bñ opari scz qz omnia impedimēta remouet· ⁊ qz grām
et oportunitatē bñ opandi ꝓfert· q̃ duo hō naturalit desiderat vt p:
ueniat ad salutē· Et iō dixit· Exaudiui te· Hec est maxima grā quā nō
debemus in vacuū recipe· Vbi nota qz tūc dz aliqs grām sibi factā re
cipere inuanū siue inuacuū· qñ nō vtit ea ad finē illū ad quē gratia il
la fuit ei exhibita· vt si gtis accōmodo tibi aureos vt lucreris· ⁊ tu te:
nes eos in sudario· sic ille ꝯtus nequā q̃ ait luc· xix· Dñe ecce mna tua
quā habui repositā in sudario· Cui dns ait· Quare nō dedisti pecuniā
meā ad mensam· ⁊ ego veniēs cū vsuris vtiqz exegissez illā Vñ ⁊ ꝑs
dic qz vacuū ē qđ nō includit finē ad quē est· Et ꝑm hūc modū mltas
gras a deo inuanū siue inuacuū recipim⁹· qz p ipas finē intentū ñ cō:
sequimur Ad· Et int alias octo sunt grē ꝗs pctōres a deo iuanū
recipiūt Prima est grā filioz adoptōis p quā sum⁹ a ꝯtute dya:
boli liberati· et in dei filios adoptati· qđ totū fit in baptismo· j· ioh· iij
Videte qualē dilectōz dedit nob⁹ de⁹ vt filij dei noiemur ⁊ sim⁹ Qui
g̃ post baptismalē grāz item subdit se dyaboli ꝯtute inuacuū grām
adoptōis filioz in baptismo recepit· ij· pe· ij· Canis reūsus ad vomitū
suū ⁊ sus lota i volutabro luti· Secđa grā ē celi aptōis ⁊ ōbiti solutōis
Nā xp̃c p sue passiōis meritū gtis nob⁹ celū apuit a q̃ ustе exulaba:
mus· et pciū soluit ꝓ q̃ tāqz p debito pmoz pentū in carcē inferni ō
timebamur· neqz celu ascendē poteram⁹ Apo· iij· Qui hz clauem dauid
qui clau· et ne· ap· aperit et nemo claudit· j· pe· ij· Qui pctā nostra ptu:
lit in corpore suo super lignū· i· penā ⁊ pciū p peccatis nostris· Tunc
hō hāc gratiam inuanū recipit· quādo nec celū vult itrare· ⁊ maiori se

obligat q̄tidie pena peccatorū·dū p̄cta peccatis addit ꝓptez q̄ eterno cruciatui est deputādus·Lu·xj·Erit nouiss·hominis illius peiora priribus ¶Tercia ē grā vie ꝙmitōis·Nā xp̄c ad ꝟ venit m mundu vt viā eūdi ad celū nos doceret·quā null⁹ docē poterat·q̄ null⁹ ascēdit m celū nisi qui de celo descēdit filius homis q̄ sp est m celo·vt dr io·iij·Vii ait·Ego sum via·Io·xiij·Et iterū·Ego sum hostiū·p me si q̄s intro·sal·In eode·x·Hāc viā nesciūt extere natōes·et ō saluari nō p̄nt·Quia si ne fide impossibile ē placē dō Heb·xj·Cognoscē g̃ deū p fidē z ei⁹ vo luntatē et ei⁹ iudicia mag̃ grā ē·ps·Nō fe·ta·o·na·z iu·s·n·ma·e·Hāc grāz hō muacuū recipit qui p viā ꝙmitā n incedit·Xp̄c clamat·Veite p⁹ me ego sum via·Venite p viā innocētie·p viā p̄nie·p viā obie·p viaz sanctitatis·p viā hūilitatis·p viā pauptatis·z pauci vadūt p⁹ eū·sed abeūt alius in villā suā·ali⁹ ad negociatōz suā·Et dicūt dño illud Iob. xxj·Recede a nob scie·vi·t·nolum⁹·Ite meli⁹ fuisset viā vitatis n ꝙgno scere·q̄z p⁹ ꝙmitōz retrorsuz cōuerti·j·pe·ij·¶Quarta ē grā medicina rum p̄paratōis·q̄ xp̄c efficacissimas medicinas infirmo homini p̄pa uit·Hę medicine sc̄t sacramēta ecclie q̄ xp̄c in suo sanguine cōfec·z homi a demonib⁹ sauciato adhibuit·vt p3 in illa pabola lu·x·Hō q̄dā descē ab hieru·in hierico·et inci·in latro·ꝛc Et q̄ vt dic au·he medicine·sā cramēta ecclie fluxerūt de latē xp̄i pendentis in cruce·iō infirmitā hūt vir tutē·ita vt oēs in q̄cūq̄ infirmitate sanēt·ps·Qui sanat·om·infir·tuas Hę medicine n sunt in exteris natōib⁹·et iō eoz plage sunt desperabiles·q̄ nisi deus p miracm faciat null⁹ eoz sanat·Sed nos nō hēm⁹ nisi apire os z dicē Peccaui et recipe sacramēta ecclie·et tūc spūssanct⁹ intrat et totalit sanat animā·Apo·iij·Ego sto ad hostiū et pulso·Hāc grām muacuū recipit q̄cūq̄ has medicinas spernit·nec eas vult sumē q̄ nec p̄niaz nec eukaristiā sumit·z stultisat volēs sine medicina salutē q̄ nō p̄t esse·Lu·ix·Si q̄s vult p⁹ me venire·s·ad salutē·abne semet·p amarā medicinā·et tol·cru·su·i·p̄niam·et sequat me ¶Quinta est grā administratōis De⁹ enim magnā g̃tiā fec hoi in eo q̄ ordinauit q̄ oēs an geli sunt administratorij spūs in ministeriū missi·ꝓpt eos q̄ hēditatē capiūt salutis·Celū et et sol et luna z omnia sidera famulāt homini·z ad salutē·et bona nate et bona fortūe·Deu·vj·Que creauit dns de⁹ in ministeriū cūctis gentib⁹ q̄ sub celo sūt· De hac grā dauid admirat·d· Dne q̄d est hō q̄ memor es ei⁹·Et sequit·Omnia sub·sub pe·e·ꝛc·Hāc grāz muacuū recipit qui n ad salutē ꝛ ad pnicie vtit creatis et bonis nate et fortune·vt q̄ in creatis delectat pl⁹q̄z in creatore vt delicōsus vel qui create pl⁹ fruit q̄z creatori vt auar⁹·vel qui honorē deo debitū nō creatori exhibet sed creaturis impendit vt sortilegi et diuini·vel qui diuinos honores sibi volunt impendi vt superbi·Iob·duodecimo

Dilexerūt gl̃am hominū magis q̃z gloriā dei ¶ Serta ē gr̃a expectationis. Homo em̃ peccans mortalit̃ statim est dignus mortis etne. q̃ contra eternū bonū peccaut. ⁊ eterno bono se p̃uaut. ḡ deꝰ ex ma ḡ gr̃a ⁊ misericordia nō stati ordēnat eū. ḡ expectat eū vt pemteat et eꝰ miſeat. Esa. xxx. Propterea expectat deꝰ vt misereat nr̃i. Et q̃ ista sit magna gr̃a. ꝓsidera illos q̃ statim post pc̃m ad infernū descēderunt vt chore dathan ⁊ abiron q̃ viuētes ad inferos descēderūt. vt patz nūi xxvj. Ita quilibet pc̃or esset dignus descendē. Et attēde q̃tum expectat multos. Sed audi esaiā. Expecta reexpecta. expecta reexpecta. vt vadāt ⁊ cadāt retrorsum. ⁊ ꝓterāt. ⁊ illaqueēt ⁊ capiāt. q̃ longa expectatō est eis occasio plura mala faciēdi. Deus tñ facit qđ in se est. Eccl. viij. Quia nō proferť cito ꝓtra malos sentētia. filij hominū absq̃ vllo timore ppetrāt mala. Hāc ḡ gr̃am inuacuū recipit qui factꝰ coruus sp dicit cra. cra. et nūquā redit ad arcā. In cuius figura dñs mandauit in leui. vt nūquā corꝰnus in sacrificō offerret deo. ¶ Septima ḡtia est nuptialis vestitōis. Deus at̃ ḡtis induit omnē christianū veste omniū vrtutū ⁊ donoꝝ spūssancti. ⁊ facit eū dignū nuptijs reg̃ etni. quā quicūq̃ nō habuerit. de nuptijs eternis expellet. q̃ nō ē dignus vestitum sacco aulā regis intrare. Ista est maxima gr̃a. Nullus vnq̃z bistrio ab aliquo dño talē vestē vel tale donū recepit. Et q̃ ista sit magna gr̃a patz. Quia xp̃c istam vestē nō donat nisi xp̃ianis. Hāc ḡ gratiam inuacuū recipit quicūq̃ hāc vestē p pc̃m mortale ꝓicit. ⁊ nudꝰ remanet tāquā ribaldus inter lusores. Cōtra qđ dicit apoc. xvj. Beatus qui custodit vestimēta sua ne nudus ambulet ¶ Octaua est grā glorioſe resurrectōis. Propterea em̃ christus mortuꝰ est ⁊ glorioſus resurrexit. vt mortē nostrā destrueret moriendo. et vitam reparz resurgēdo. Hec fuit maxima grā Quia ex iusticia est q̃ morimur. et ex gratia q̃ resuscitamur ⁊ imortales sumus. Sed q̃ glorioſi resurgamus hoc est maxima grā quā expectamus. Phil. iij. Saluatorem expectamus dñm nostꝝ ihm xp̃m qui reformauit corpus humilitatis nostre configuratū corpi claritatis sue. Hāc gratiā inuacuū recipit quicunq̃ in quadragesima nō mortificat corpus p pemtētiam vt in paschate glorioſus cū christo resurgat. quia vt dicit apl̃us. j. cor. xv. Sicut g̃nū nō surgit glorioſum cū foliis nisi prius moriat in terra. sic homo nō surgit in gl̃a nisi in mūdo prius mūdo moriat. Col. iij. Mortui enim estis ⁊ vita vr̃a abscōdita est cū xp̃o in deo. Ro. vj. Si ei mortui sumꝰ cū xp̃o credimꝰ q̃ simul et̃ viuemꝰ cū eo. Deinde cū dic. Ecce nūc tps acceptabile. Ostēdit tēpus adesse ad bonū faciēdū. q̃ nūc est tempus acceptabile in quo deꝰ acceptat opa nr̃a. Est dies salutis in q̃ salꝰ eterna ꝓferť bñ opantibꝫ B ¶ Vbi nota q̃ p̃ eē q̃druplex ꝓpatō istiꝰ nūc ¶ Prima est pñtis seculi ad futurū. quia pñs seculū est aptum et acceptabile ad bñ opandū ⁊ nō futuꝝ Eccl. ix. Quodcūq̃ p̃t manꝰtua

facē ꝫstanter opare·qꝫ nec opꝰ nec rō nec sapīa nec scīa erūt apud ꝫ
feros q̄ tu ꝓperas· Sz vt dr pú·xx·ꝓpter frigus piger arare noluit·
mendicabit g̃ ꝫ estate ꝫ ñ dabit ei·Quia si pc̄ōr vellet dare totū mū
dum ꝓ vna gutta aque ꝫ aha vita ñ haberet·Exēplū de dúite epulo
ne·de q̄ lu·xvj·Et si totꝰ mundꝰ rogaret ꝓ vno dānato nō exaudiret
qꝫ ꝫ inferno nulla est redēptō·vt dicit iob·vij· Nūc g̃ ē dies salutis·
¶Scdo pt esse ꝟpatō pñtis tpis ad tps ve·te·ꝫ q̄ vúebāt homines
longíssimo tpe·ꝫ multa patiebant adúsa et tādem ad ꝫferos discēde·
bant·qꝫ nec scītas nec ústicia·nec miscordia·nec aliq̄d alúd valebat·
Iob·xxvj·Ibi ꝟstituta est domꝰ oī vuēti·Sz mō post modicū labore
et q̄si ꝓ nihilo dat vita eterna·ꝫ mltis dat g̃tis sine labore Ecc·ij·Mo
dicū laborauí ꝫ inuenī mihi multā req̄·Stati mō qñ morit mistus va
dit ad padisum·Lu·xxij·Hodie m·e·ꝫ p·Hoc vbum ñ potuerūt au·
dire omēs sancti ꝫ ꝓphete ve·te·nec etiā iohā·baptista· ꝫ tñ vnꝰ latro
nouí testamēti audire meruit·Nūc g̃ est tempꝰ acceptabile ꝫ dies sa
lutis V Tercō pōt esse compatō istius tempis quadragesime ad reh·
quum tempus totius āni·qꝫ hoc tempꝰ pcipue ē dies salutis ab ecīa
ꝫstitutus ad delēdum pcta·ad expugnādum vicia·ꝫ ad acquirēdus
gr̃am In nūdinis vel foro inuenīt omnia necessaria ꝫ tūc debēt emi
qꝫ melius forū habet Carissimi mō sunt nūdine bonorū anime·nā ec·
clesie sunt apte·indulgētie dātur·misse ꝫ orōes multiplicāt·Et freque
ter pdicatōm insistit·ꝟfessores sedēt pcta relaxare pati·Omnia g̃ sūt
parata venite ad nuptias·Vere hoc est tēpus acceptabile ꝫ dies salu·
tis·ꝫ quo omnia renouant ꝫ ad fructificandū se parāt·ꝓter miserum
pcātōrem·Nā animalia ꝫ vinee ꝫ arbores incipiunt pazere·De q̄ dīs
cōquerit ꝓ hieremiā·viij·c·d·Miluus ꝫ celo ꝟgnouit tempus suum·
turtur et irūdo et cicoma custodierūt tps aduentus sui ꝓpus aī meꝰ
nō ꝟgnouit úditiū dñi ¶Quarto pt esse ꝟpatō pñtis tpis ad futu·
siue hodierne diei ad crastinum·Hodie g̃ est dies salutis·Quia vt dic̄
bern̄·qui tibi promisit veniam de ꝟmissis·diem crastinum nō popō·
dit Et ideo stultum est ꝫ crastinum differe·Quia vt dicit bernardꝰ
Nil certius morte· et nil incertius hora mor· Multi intrant de sero
lectulum et de mane inuenīutur mortu·Iob·xxj·Ducūt ꝫ bo·di·et
ꝫ punc·ad ꝫfer·descen·Exemplum de illo dúite·luc·xvj· qui dicebat·
Anima mea habes multa bo·rep·ꝫ an·pri·requies·ame·bi·epul·Et ꝛ
quitur Stulte hac noc·repe ani·t·a·te·que aūt pa·cuius erūt Propte
rea dicit ecc·v·Nō tardes cōuerti ad dominū et ne differas d die i di
em·subito em veniet ira illius·et ꝫ tēpore vindicte disperdet te Sed
multi faciunt sic salomon dicit pú·xxvj·Sicut hostium vtitur ꝫ car·
dine suo·sic piger ꝫ lectulo suo·Hostiū cum rugitu vtitur i cardine
ꝯ nūq̄z inde exit·sic pcātōr i cōcupiscētia sua clamās·o plus o plꝰ·Ih nō
dimittit eā V Deinde cum dic nemi dantes sup·fitis vllam offensionē

deh̄ortaī a malo vt ſcz a fratȝ offendiculo caueam⁹ ·j·co·x· Sine offen
ſione eſtote iudeis ⁊ gentib⁹ et eccīe dei· Et aſſigt h⁹ rōez·d· Vt nō vi
tuperet mi·noſ·ſcz p vos dū offenditis ⁊ nos nō imitami Miniſteriū
dīc offm̄·Ro·ij· Nomē dei p vos blaſfemaī im̄ gentes· Propter eā mo
net pe·j·epīa·ij·c· Conūſatōz vrām im̄ gentes hītes bonā vt in eo q̄
detrectant de vob tāq̄z de malefactoribz ex bonis opib⁹ vos ꝛſiderā
tes gl̄ificent deū· Et ſic pz p̄mū Scdo nos hortaī vt in bonis opib⁹
inchoatis de bono ad melius ꝓcedam⁹· Et circa h̄ duo fac· Prio hor⁹
taī ad ꝓfectū vtutū in generali ad nullā vtutē deſcēdendo· Scdo in
ſpāli ad ſpāles deſcendēdo·ibi In multa patia· Dīc g̃· Nō recipiam⁹
inuacuū grām dei·ſ in oīb⁹ bonis et vtutib⁹ exhibeamuſ nos·ſ·ego
et vos ſic dei miniſtros·j·cor·iij· Sic nos exiſtimet hō vt miniſtros
xp̄i Deinde cū dīc· In multa patia deſcendit ad ꝓfectū ſpālez in vtu⁹
te· Et tangit ꝓfectū in·xvj·opib⁹ vtutū ſiue in xvj·vtutib⁹· C Et
primo in patia·d· Exhibeam⁹ noſmetip̄os in oīb⁹ ſic dei miniſtros
in vtutib⁹ ſcz in multa patia habita ſcz in tribulatōnib⁹·q̄ vt dr in p̄s·
Multe tribu·iuſ· Scdo exhibeam⁹ noſmetip̄os ſic dei miniſtros i ne⁹
ceſſitatib⁹·vt ſcz in neceſſitatibus ſctōz et paupez ꝓ poſſe nr̄o ſbue
niamus Ro·xij· Neceſſitatib⁹ ſctōz cūicātes·ſ·nr̄a bona tpalia Ter⁹
cio in anguſtijs q̄ ſunt in ſubtractōne eoz q̄ hō deſiderat ·vñ ſurgit
in eo cura·ira·et timor· Hebr·xj· Egētes āguſtiati·afflicti· Sic em̄ an⁹
guſtiatos ꝛſolari dēmus ⁊ eis cōpati et ꝓ poſſe aſſiſtē qđ elemoſina
magna ē Mat·xv· Infirm⁹ fui ⁊ viſ·m·in car·er·et veni·ad m·ij·cor·x·
Quis infir·et ego nō infir·x̄· Vel noſip̄os dēmus exhibē patiētes in
anguſtijs ſi nob ingruerint· Quarto in plag nob ab alijs illatis·in q̄⁹
bus ſenſus affligit·qđ fit dū libent eas toleram⁹·j·Co·xj· In plag ſu⁹
pra modū a iudeis q̄nquies q̄dragenas vna min⁹ accepi·ter virg cef·
ſum·ſemel lapidat⁹ ſum· Quinto in carceribz in q̄b⁹ libertas auferī et
motus·in q̄bus dēmus ꝓfice ꝓ patiam· Sexto in ſeditōnib⁹·glo·i·ꝛmo
tionib⁹ ꝑſi ꝛtra nos maledicētis ⁊ blaſfemātis vt ſi ꝑſs ꝛtra nos cō
moueī·et nos infamat ⁊ blaſfemat tāq̄z ſeductores ꝓficiam⁹ ꝓ patiē⁹
tiā et nō deficiamus ꝓ impatientiā· Septimo in laboribz manuū volun
tarie aſſumptis· Act·xx Ea q̄ mihi opus erāt et his q̄ mecū ſunt mini
ſtrauerūt man⁹ iſte·ij· Thes·iij· In labore ⁊ fatigatōe nocte ⁊ die la⁹
borantes Et infra· Si q̄s nō vult opari ñ māducz· p̄s· La·ma·t·mā·be·
e·et b·t·e· Octauo in vigilijs in q̄b⁹ dēm⁹ oraē et p̄meditaē q̄d fit agē
dū et q̄lit· Mat·xxvj· Vigilate ⁊ ora·ne intre·in tēp· Nono in ieiunijs
volūtarijs et coactis·vt d·glo·vt carnē nr̄az domem⁹ abſtinētia eſce ⁊
potus mōſtū valitudo p̄mittit vt dīc apl̄s· Caſtigo cor·m·⁊ in ꝑ·redi·
te vſq̄z in hāc horā eſurim⁹ et ſitim⁹ ⁊ nudi ſum⁹·j·Co·iiij· Decimo
in caſtitate mentis et corpis· Caſtitas enim corpis modicū q̄d ē ſi ex
affectu mentis nō procedit· In cuius figura mandatū eſt leui·xij·q̄ in

purificatõe duo turtures offerrẽt. In qbus duplex castitas designat. Lu. xij. Sint lũbi ve. precin. Hec ẽ illa sanctimonia de q̃ dic̃ apl̃us ad heb. xij. Pacẽ seqmim cũ ommb et sanctimoniã sine q̃ nemo videbit deũ. Quia mihil coinq̃natũ introibit in illã. apo. xxj. Vndecio in scietia vt sciam⁹ q̃liter int mũdi pspera t adúsa sit ambulandũ. Eph. v. Vide-te quõ caute ambuletis nõ q̃si insipiẽtes. Nõ em satis ẽ ministris xpi hre castitatẽ ꝓpter seipos tm. misi hẽant scriptura⁹ t sciam ad alios in-formandũ. Osee. iij. Qz tu sciam repulisti repellã t ego te ne sacer-ga. mihi. Hiere. iij. Dabo vobis pastores iuxta coz meũ t pascẽt vos scia et doctrina. Duodecimo in longanimitate opis vt nõ deficiam⁹. Hz diu t astant expectem⁹ nõ q̃rẽtes hic remũeratõz. Ia. v. Crẽplũ acci-pite frẽs exit⁹ mali longanitatis laboris et patie ꝓphas q̃ locuti sũt in noie dn̄i. Tredecimo in suauitate fmonis vt scz blandi et affabiles si-mus. Ecc. iij. Cõgregatõi paupe⁹ affabilẽ te facito. In eod. vj. Verbũ dulce multiplicat amicos t mitigat inimicos. Hz qz est q̃dã carnalis suauitas et ipocritis simulata. nõ addit spũsctõ sup. habita vt fin de-um suaues t affabiles sim⁹. nõ sic illi q̃ p dulces fmões corda innocẽtiũ et simpliciũ seducũt. Quartodecimo in caritate nõ ficta Caritas nõ fi-cta hz va appellat. qñ timore adúsitatis ab amico ñ rethimur. hz eum ve-ssum⁹ adiuuam⁹. Proú. xxvij. Omni tẽpore diligit q̃ amic⁹ e. Ite ca-ritas nõ ficta ẽ qñ sic ẽ in corde t in opere sic oñdit in vbo. j. iobis. iij. Frẽs nõ diligam⁹ vbo neq; lingua hz opere t vitate. Ficta g̃ caritas est q̃ corde nõ pseuerat et opere nõ ipleth hz solũ per vba oñdit. et nõ diligit personã hz bona eius Quintodecimo in verbo vitatis ipm auda-cter et deuote pdicando t ipm semper loqñdo q̃ntuncũq; surgit tri-bulatio. Col. iij. Verbũ xpi habitet i vob. Verbũ veritatis est xpc. Io. xiiij. Ego sum via vitas t vita. Non g̃ falsitas nostro vbo admiscẽri debet. Proú. octauo. Veritatem meditabit guttur meũ. Sextodecio in vtute dei. quod facimus qñ in ipo confidim⁹ t speramus. t nõ in ali-quo alio. Hiere. xvij. Maledictus vir q̃ cõfidit in homine t ponit car-nem brachiũ suũ. Benedictus vir q̃ cõ. in do. ij. Cor. j. Vt non simus confidentes in nobis hz in deo. Et sic pz secundũ ¶ Tercio nos apl̃us hortat vt bona opera inchoata in perseuerãtia ad summem⁹. Consum-matio at bonũ in duob⁹ consistit. scz in expugnatõe vicio⁹. et hz fit in hac parte. t dilatatõe virtutũ. t hoc facit p⁹ hãc epl̃az In hac g̃ parte ad ex-pugnationẽ t victoriã vicio⁹ nos hortat. d. Exhibeamus nos sic dei ministros in expugnatõe vicio⁹ pugnãtes t defendẽtes nos p arma iusticie que sunt virtutes. j. Thes. v. Induti lorica hz fidei et caritatis et galeam spem salutis Per que arma debemus nos defendẽ per omnes modũ scz a dextris t a sinistris. ps. Cadet a latere tuo in. et de. m. a d-tuis. Item dẽmus nos defendẽ vt transeamus illesi per gl̃am hũani fauoris vt ibi non extollamur. t per ignobilitatem i. per contemp⁹

nostrū tanq̄z sim⁹ viles et ignobiles vt mde nō deijciamur et contri
stemur. Per hec duo transiuit ipe apl'us. vtz actu. xiij. q̄ndo putaue
runt eū esse mercuriū et barnabā iouem. et afferentes coronas volue
runt eis vt dijs sacrificare. et statim post tanq̄z vilissimos eos repu
tantes eiecerunt extra cūitatē lapidātes. Ite dēm⁹ transire illesi p ím
famā qua dicimur mali. et per bonā famā qua dicimur boni et iusti.
vt sez nō curem⁹ si a q̄busdā vituperemur. et a q̄busdā laudemur. j. cor.
iij. Michi aūt p mīmo est vt a vobis iudicer aut ab hūano die. Sed
extra hoc videt esse qđ dicit ecc̄i. xxj. Curā habe de bono nomie. Et di
cendū est q̄ curandū est de bona fama ꝓpter bonorē dei et sic loquit
auctoritas. et nō est curandū ꝓpt̄ se et sic loquit apl'us hic. Ite vincam⁹
per arma iusticie et nō curem⁹ si reputemur vt seductores dūmō ve
races sum⁹. Nā ipe christus vt seductor est habit⁹. Iob. viij. Alij dice
bant q̄ bonus est. alij nō ꝫ seducit turbas. Ite nō curem⁹ si sim⁹ habi
ti sic qui ignoti. s. a deo. i. nō approbati nec ab eo electi. quia ignīti su
mus hoc est. approbati. i. approbatoꝝ opa facientes. j. thi. ij. Nouit do
mín⁹ qui sunt eius. Ite nō curem⁹ si habiti sim⁹ tanq̄z morientes. glo
ō vicio ím viciū ruētes vt pcōres. q̄ ecce vúum⁹. i. ím apto per opera
bona oñdimus q̄ vúim⁹ deo. Potest etiā intelligi de morte corpali
q̄ ꝓpter miserias quas quotidie patiebant reputabantur quasi mor
tui et tñ veracit viuebant. Ite vincam⁹ p arma iusticie vt si etiā affli
gamur ím corpe simus vt castigati. id est ad nostrā correctionem re
cipiam⁹ afflictionē scientes illud ad heb. xij. Quē em dil igit dñs casti
gat. flagellat aūt om. f. quem recipit. Et nō sim⁹ mortificati. i. nō ꝓpter
hoc nos reputem⁹ morti traditos. ps. Castigans castigauit me do
mín⁹ et morti nō tradidit me. Iteſi habiti sim⁹ quasi tristes ím aīma
sim⁹ tñ sp gaudentes. Iaco. j. Ome gaudiū. i. pfectū et integꝝ existi
mate fratres cū ím tēp. va. ímci. Ite si habiti sim⁹ sic egētes omi spuali
bono. vel tpalibus dúitijs. nō curem⁹. q̄ sum⁹ multos locupletantes
spualibus et veris dúitijs. et abūdam⁹ nō solū q̄ntū ad nos ꝫ etiam
q̄ntū ad alios. Prou. Est dúes cū michil hēat. et ē paup cū ím multis
dúntijs sit ꝓstitut⁹. j. cor. j. In oīb dúites fcī estis ím illo. Ite si habi
ti sim⁹ a multis tanq̄z michil boni habentes nec dúmi nec terremi. nō
curem⁹. q̄ veracit nos sum⁹ omia possidētes scz p ꝓtemptū et abie
ctionē ím q̄ omia possident. Deut. x. Omnis lo. quē cal. p. ve. ve. e. j.
cor. iij. Omia vra sunt. siue paulus. siue appollo. siue cephas siue mun
dus. siue vita. siue mors. Et sic patet de epistola.

Dominica secunda de euangelio sermo XXXV

Egressus ihesus secessit m ptes tyri et sydonis ꝛc. matb. xv.
Hic dicit. j. Iob. nj. ím hoc apparuit fili⁹ dei vt dissoluat opa
dyaboli. Ante siquidem christi aduentū dyabolus possi
bat homines mūdanos ím aīa et ím corpe. et nō tūc tpis multi

dmoniaci fuisse legunt· ꝙpterea dyabol⁹ a dño ꝓnceps hui⁹ mūdi ap
pellat⁹ ē·Iob·xlj· Nūc ꝓnceps h⁹ mūdi eijcie foras· Quotidie eīm ie
sus demonia expellebat vtz euāgelia mtuēti· Et iō mō demoniaci nisi
ficticij nō apparēt· Et h̄ m ꝓmis tribꝫ dñicis diebꝫ q̄dragesime euident
apparet· In q̄bꝫ oibꝫ de demonū expulsione narrat· De hac em mate
ria pñs euāgeliū recitat· In q̄ q̄dē sex p ordinē ꝛtment· Primū ē filij
dei misericordia copiosa· m ꝓncipio euāgelij· Secꝫ ē chananee oro v
tuosa· ibi· Ecce mulier chananea a finibꝫ illꝰ egressa cla· d· ei· Mi· m· do
fi· da· Tercīū ē xp̄i resistētia siue duricies misteriosa· i· misterio plena·
ibi· Qui nō rndit ei vbū· Quartū ē collegij apl̄oꝝ mtcessio affectuo
sa· ibi· Et accedētes dis· ei⁹ ro· eū di· Di· ea· Quintū ē ad discipl̄os et ad
chananeā xp̄i rnsio seriosa· ibi· Ip̄e aūt rn· ait· Nō suꝫ mis· nisi ad o· q̄
perie· do· israel· Et itez ibi· Nō ē bo· su· pa· fi· ꝛ mit· ca· Sextū est a xp̄o
chananee ꝛmēdatio ꝛ exaudītio gr̄osa· ibi· O mulier mag̃ ē fides tua
Primo g̃ pomit filij dei misericordia copiosa· q̄ videt mirias nr̄as
quibꝫ plusq̄ m luto et late oīm famulatu sub durissimo pharaōis ipe
rio p̄mebamur· exuit a p̄re et venit m mūdū· ꝛ egressus de padiso lo
co deliciarū et beatoꝝ venit ad angustias nr̄as· vt ipas m carne nr̄a
assumpta nobiscuꝫ expiret et ab ipis nos finaliter liberaret· Gal· mj·
At vbi venit ple· t· mi· de· fi· s· fa· ex mu· fac· sub le· vt e· q̄ sub le· er· redi·
Math· vnj· Misereor sup tur· q̄ ec· iā· t· su· m· Hoc triduū ē tps nature
tps scripture· scz legis· et tps gr̄e· In q̄ triduo de⁹ misertus est turbe
vniuerse terre· Exo· nj· Vidi afflictionē pp̄i mei qui est m egipto· et
descendi vt liberez eū· Et hoc ē quod hic dicit· Egressus iesus se m par
tp· et spdo· Tyr⁹ mterpretat tristicia et āgustia· spdon mterp̄tat vena
tio angustie· Venit g̃ filiꝰ dei ad venandū et capiendū angustias no
stras vt erueret nos ab eis· Et hoc dat mtelligi p hoc qđ mulier cha
nanea· i· natura hūana· p peccati rabiē nō solū camina· sed rabida esse
cta est· q̄ sic camis rabidꝰ oīes mficit· sic ipa omnes mficiebat· ꝙter
qđ oīes nascimur filij ire· vt ait iob· Dū christ⁹ mgressus ē ptes ty
ri et spdonis· ipa a tyro et spdone exuit· Quia dum christus miserias
nr s mtrauit· natura hūana remedia salutis muenit· Quia christ⁹ ap
propians boi sauciato q̄ incidit m latrones alligauit vulnera eius m
fundēs oleū et vinū· luc· x· i· sacra eccie q̄ lāguētis aie et iā existētis m
morte sunt efficacissime medicie· ps· Misit vbū suū et sanauit eos· et
eripuit eos de mteritōibꝫ eoꝝ· Vel alit· Egressus ē iesus· i· salꝰ de terra
et pp̄o iudeoꝝ· Et fuit h̄ ex maria iusticia· Ip̄i em fuerūt rebelles lu
mini· q̄ dixerūt deo· Recede a no· sci· vi· t· nolu· iob· xxij· Luc· xix· Nolu
mus hūc re· sup· n· Itē nō ha· re· nisi ce· iob· xix· Et iō iesus· id ē· salus se
cessit ad cuitates et ad pp̄os gentiliū· Nam tyrus et spdon ciuita
tes gentiliū erāt· Actu· xnj· Vobis oportebat pmū loq̄ verbū dei· sed
q̄m repellitis illō· ecce ꝛtimur ad gētes· Et fuit maria misericordie

dei vt ad illos grāz salutis effundēt·q̄ ipm q̄tidie impugnabāt et ipm negabāt et honorē suū q̄tidie ydolis exhibebāt·Titū nj· Nō ex opib⁹ iusticie q̄ fe·n·ß p̄m su·mi·sal·n·fe·En imēsum g̃ tenemur deo p̄ maxi-ma misericordia nob fcā·q̄ in xp̄i incarnatōne et morte nob apparuit· ß xp̄iani magis et sup oēs obligank·qz ihesus·i· sal⁹ a iudeis egressa sup xp̄ianos plenarie req̄euit·Ro·xv·Gētes aūt sup misericordia·s·fi bi fcā honorare debēt deū·Et sic p̄z p̄mū·V Secdo ponit chananee ora tio vtuosa qz ecce mulier chananea ꝛc· Attēde qz ecce in scripta sacra nota ē admiratōis· Valde q̄ppe mirabile in ista muliere apparuit· Qz vt dic̄ chrisо·Mira res·mlier caput pcī·arma dyaboli·expulsio padi si·corruptō legis antiq̄ venit ad dñm ihesuz· Mulier naturaliť timida nō timet adire et ei loq̄ cui⁹ aspectū cherubin ꝛ seraphin in celestib⁹ tremūt·O admirāda res·surſuz tremor·deorſuz fiducia· Propter hoc venit·apterea carnē assumpsit vt ꝛ ego audeā ei loq̄· Mulier naturaliť modici sens⁹ ita sapiēter allegauit· D Vbi nota qz put ex ß euā-gelio colligi p̄t·chananea in sua or̄one oñdit vtuosa fuisse q̄ntū ad de ce· V Primo oñdit plena fuisse sapiētia·qd apparet in duob⁹· Primo in eo qz a societate pcōy recessit·qz a similb⁹ illis egressa ē in quib⁹ scz pcōres habitabāt a q̄b⁹ recedē magꝝ sapiētia est ·Iob·xxviij· Imere deū ipm ē sapiētia·et recedē a malo intelligētia·sic em̄ scabies sic et p̄-tu mores pcōres inficiūt·ps·Cū electo electo e·cū pu·pu· Et esa·lij· Exite de medio ei⁹ ppe me⁹·ꝛ ne pticipes sitis coīq̄natōis· Perdit etiā fama in dtubernio pcōy q̄ res valde cara ē·pu·xij·Meli⁹ ē no-men bonū q̄z diuntie multe·Mala g̃ societas trahit hominē ad maluz et bona ad bonū·j·coy·vij·Sanctificat⁹ ē vir infidelis p mulierem fi-delem·ꝛ scificata est mulier infidelis p virū fidelē· Et attende qz dicit a similb⁹ illis egressa·Nō em̄ hō debet solū exire a pcōribus et pecca-tis·ß a similb⁹ id ē·a circūstantijs pcōy·qz nō solū homo debet vitare fornicationē et mulierē fornicariā·ß omes fines et omnes circumstan-tias·et inductiua ad fornicatōem·vt delicate comedē et bn̄ bibere·et odari et bn̄ indui et ad spectacula et choreas ire et mulieres videre et cū eis colloqui et manere·Et sibiter ē in oīb⁹ peccatis alijs facien dū· Secdo ei⁹ sapientia apparet in eo qz sapient allegauit·qz ex pte sui allegauit miseriā·vñ ait·Miserere mei·qz sum miseria magna ple na·ꝛ ideo miseria mea inuocat misericordiā tuā·ps· Abissus abissum inuocat·i·abissus miserie mee· inuocat abissum misericordie tue· Ex pte filie allegauit veratione pessimā·quia male a demonio verabatur Ex pte christi allegat potentiā·qz dñe·et clementiā·qz fili dauid·quasi d·Tibi subest cū volueris·qz dñs vniuſoy tu es·ß potentia ē frustra que p op⁹ nō manifestat·sic potētia visiua in oculo·misi videat·et po-tentia gressiua in pedib⁹ misi ābulet·Ecc·xx· Sapiētia abscōdita ꝛ the-inui·q̄ vti in vtrisq̄·Ergo manifestet potetia tua i expellēdo dmoniū

a filia mea. Sic expulisti eū de celo ita expellas eū de mūdo. ñ pmittas eū vexare filiā meā creaturā tuā. Et ꝟ ꝓfecto facē debes. qz ex origine carnis quā assumpsisti tibi misericordia ē ímnata. qz ꝑm carnē assum/ ptā filiꝰ es dauíd. q̄ fuit clemētissimꝰ ꝛ misericordissimꝰ. j. cor. ij. Da/ uid ím sua misericordia ꝓsecutꝰ ē sedē regni ím secula. Opare g̊ secun/ nacaz tuā cuiꝰ ꝓpriū ē misereri. Egit misericordia tua expellat miseriaz meā vt libereť filia mea. qz ipa patiēte ego patior. ¶ Vbi nota ma tres plꝰ diligūt filios q̄z pres triplici rōne. Primo qz magis sunt cer te q̄ sunt filij sui. Secdo qz magis laborāt ím eoꝝ generatōe ꝛ nutritio ne. Tercō qz statim natos secū tenēt ꝛ nutriūt. Sic ꝛ ꝓsangneos cuz q̄bꝫ ꝓseruati sumꝰ magis diligimꝰ qz amicicie sociali ꝓiūgiť amicicia nacalis. Et ꝟ totū redit ad ꝟ q̄ mater plꝰ ponít ibi de suo q̄z pr̄. Sed plus de eo qđ ptímet ad subaz filij ponít a pre. qz pater dat formaz et mater materiā. Et iō filiꝰ nacaliť plus diligit prem et ꝓsangneos ei⁹. ¶ Secdo oñdit fuisse fide illumiata te pris. q̄z matrē ꝛ ꝓsangneos ei⁹. Vbi nota q̄ fides chana nec fuit vera vúa ꝛ approbata. Vera fuit. qz xpi dúmitatē ꝛ hūanitatē plenarie ē ꝓfessa ím q̄bꝫ tota fides ꝓsistit. Dū em̄ dixit dñe. ꝓfessa ē deitatē. dū vero subdit. fili dauíd ꝓfessa ē hūani/ tatē. Vúa fuit. qz ipaz ꝓ bona opa manifestauít. qz vt dr iaco. ij. Fides sine opibꝫ mortua ē. Approbata fuit qz ím oratiōis et adúsis sp firma ste tit. Et ideo ꝓ filia miraculū impetrauit. qz fidei attribuūtur miracula Matth. xvij. Si habueritis fidē sic granū sinapis et dicetis huic mon/ ti transi hinc et transibit. et nichil impossibile erit vobis. Quidam ha/ bent fidē sic ē flos. qui statim ad tactū euanescit. ¶ Tercio ostenditur spe submra. qz non confugit ad falsa pdia ꝫ ím christo vero medico posuit spem suā. Nam vt dicit orige. Nō uit ad magos. non addu/ xit dúmos. nō uit ad mulieres ipostatrices. nō quesiuit manes liga/ turas. ꝫ oēs reliq̄t dyaboli cultꝰ. et venit ad dominū iesum omniuz saluatorē. sic filia dei bñdicta. Hiere. xvij. Maledictꝰ vir qui confidit ím hoīe et po. car. b. s. Benedictus vir qui ꝓfidit ím dño et erit dñs fi/ ducia eius. Quia saul ꝓsiluit phitonissam infectus est ím bello et au/ dunt morte suā ꝛ filioꝝ suoꝝ. j. reg. vlti. Hic cadit exemplū quod bea tus greg. ím dyalogo recitat de illa dña q̄ uit ad dedicatione ecclesie sancti sebastiani et tetigit reliquias eius cū nocte fuisset polluta a vi/ ro suo. q̄ dū reliquias tangeret muasa est a dyabolo. quam parentes eius durerūt ad flumē vt ꝑm ꝓsilū dúmoꝝ ím aqua aliquoties lava retur. Et dū hoc agerēt intrauit ím eā demonū legio. ¶ Quarto fuit pietate et cōpassione diffusa. qz filie demoniace mirabiliť compassa est ꝛ eius miseriā ꝓpriā reputauit. Vbi nota q̄ omis pcōr ím mortali exi/ stens pcō habet demoniū ím mēte et ím ventre. Sed ím hoc est diffe/ rentia. Quia aliq̄ vexat hoiem solū ím aia. Aliq̄ ím aima et ím corpe sicut a deo ei pmittiť. Libenter em̄ strangularet eū si deus vellet. Sic

ista erat in aia et in corpe vexata. Hz attende qđ dic aug. Pietas inqt
mundi e solu circa corp9 z de aia nichil curat. Morit em hō sm corpus
z amici quemūt z ploāt. et nō recedūt a corpe donec illud tradāt ho
norifice sepulce. Morit in aia et null9 ploat. null9 dolet. Berñ. Cadit
asin9 et hz subleuāte se. cadit hō in pcm et nō e qui subleuet. Venit lu
pus et asportat ouē. z oēs clamāt et oēs succurrūt. portat lup9 infer
nalis aiam hois ad infernū. z null9 reclamat. Hz ista sua solicitudine
et orōe salutē anime z corp9 sue filie pcurauit. Sic fuit solicita mr san
cti aug. z ipm reuocauit ad vitā. Sic deberēt ee soliciti pentes ad fi
lios. z ipos reuocare ad vitā. Prouō. vj. Eestima discurre. suscita amicū
tuū. Hz heu hodie qz pentes filios trāsmittūt ad mortē. Propt quod
xpc ait. Inimici hois domestici eius. matħ. xj. ¶ Quinto fuit hūilitate
abiecta. cui9 hūilitas in ōttuor apparet. qz nō cane q aliqđ valet hz ca
tellū se dixit et indignā pane se pfessa e. qz nō panē hz micas cadentes
petuit. et filios dei suos dños nominauit. Et qz se sic hūiliauit. iō ex
audita fuit. Iaco. mj. De9 supbis resistit. hu. aūt dat g. ps. Respexit in
oratōz hu. et nō spe. pe. eoz. Iō fuit publican9 exaudit9 z phariseus
dānat9. qz ille hūilit. et ille supbe orauit. Iter filj9 pdig9 postqz se hū
liauit et dixit se nō ee dignū filiū hz mercenariū nominari. statiz a pre
ad filioz grām est receptus. et iussit honorificū cōuiuiū preparari. vt
ptz luc. xv. Gen. xvnj. Loquar ad dominū m. cum sim cinis et puluis.
id e cum me cinere et puluere recognosco. tūc in orōne ad deum lo
quar. Aliter em orare nichil valet ꝛc. ¶ Sexto fuit patientia roborata.
Quattuor em magnas ꝛtumelias a christo patiēter susti
nuit quas xpc ei intulit vt ei9 patiētia declararet. Prima fuit in h qp
christus nichil ei rñdit ac si excōmunicata esset. Secūda qz dixit ea non
esse ex ouib9 dei. et p cōsequens ex ouib9 dyaboli. Luc. xj. Qui nō est
mecū aduersus me est. et qui nō colligit mecū dispergit. Tercia quia
canē eam appellauit. Quarta qz dixit ea nō esse dignā pane vesci. Cer
te pauci inueniunt quib9 fiqs tanqz excōmunicatis loqui recusaret. in
sup oues dyaboli eos appellaret. ac etiam canes vocaret. necnon indi
gnos pane vesci asseret. qn mag impatiētia moueret. Sed ista pa
tata sp et nō turbata patient h omnia toleravit. Et qz patiētia opus p
fectū habet vt dicitur iaco. v. ideo pfecte obtinuit qđ petuit. Matħ.
xvnj. Patientia habe in me. et omna reddā tibi ¶ Septimo fuit pseue
rantia coronata. qz pseuerauit pulsans donec obtinuit quod petiit.
Luc. xj. Si pseuerauerit pulsans dabit ei qt̄qt habz necessarios. Quia
dicit bern. Qz inter virtutes sola pseuerātia singularis filia est regis
summi. et ideo ipa sola coronari meret. Matħ. x. Qui pseuerauerit vs
qz in fi. h sal. e. In c9 figura mādatū e in lege leuit. nj. Qz sp cauda ani
malis debet in sacrificiū offerri. Vnde apl's. j. coz. ix. Multi quidem
cur. h v. ac. b. ille. s. q fortius et pseuerāter currit. Nij aūt aristā ceparū

capiūt· ℣ Octauo fuit reuerētia venustata·qz adorabat eū·z iō grām meruit obtinē· Eccī· xxxij· Pro reuerētia accedet tibi bona grā· Multi stāt erecti ī eccīa z dedignātur se īclīare in terrā et maiorē reuerētiā exhibēt hominiby q̄z deo·et iō nichil obtinēt· Nō sic fecerūt magi·ꝫ ꝓcidētes adorauerūt· matħ·ij· Et nota ħ de triby q̄nq̄genarijs q̄rū duo ab igne assumpti sunt q̄ irreuerēt locuti sunt helye·tēpo vo eua sit·qz reuereter et hūlit ē locut⁹· Moīsto·habeť·mj·reg·j· Vñ nō solum deo ꝫ etiā fuis dei ē magī reuerētia exhibēda vt greg·dic·vtz de alexādro q̄ totū mūdū vilipēdebat·et reges z ꝑncipes suppeditabat·z tñ veniēs hierusalē summū sacerdotē venerat⁹ ē·vt dic mgr̄ ī historijs ℣ Nono fuit discretōe ꝑcipua·qz decētia et bona petunt·ſ·vt sibi misereť z filie vtriqz salutis grāz impētēdo· Multi indecenť z male petūt·et iō nō accipiūt· Iaco mj· Petitis et nō accipitis eo ꝙ male petatis· Multi petūt solū mūdana bona·q̄ si petanť ad sustentatōz vite peti dbēt· Matħ·vj· Panē nr̄m q̄tidianū da no·ho· Proū·xxx· Mēdicitatē et di·ne de·m·ꝫ tm̄ vic·m·ť·ne· Vñ hec chananea petiuit solū micas Et iō aug·d· Si tpalia a deo q̄ritis·cū mō q̄rite·ſ·si ꝓsint det·si obsint nō det· Et illi cōmittite·qz z q̄d ꝓsit et q̄d obsit nō nouit egrot⁹ ꝫ medicus· Multi qđ pei⁹ ē petūt mala sz vindictas inimicoz et mortē quorū nō exaudiunť·qz nescit iustitia dei patrocinari crimiby·vt dicit chrisō· Exemplū de salomone q̄ a deo fuit exaudit⁹·qz non petuit tempalia· neqz vindictā siue stragem inimicoz·ꝫ ad regendū ꝑplm dei sapientiam postulauit·vtz·nj·reg·nj·sic et ista quia decentia petijt exaudita fuit· ¶ Decimo fuit feliciter transmutata·quia de cane facta est ouis christi·z ideo panē filioz habuit·q̄ pri⁹ non merebať micas· Et hoc innuit matħ ·dū dic chananeā eā fuisse qđ interptať cōmutata· Et marcus dicit eā syrophenissam genē·qđ interptať alte uersa· Veraciter em̄ fuit cōmutata z alte uersa·dū de caniby ad filioz grām ē translata·ps·lxxvij·Hec mutatio dextre excelsi· Econtrario aūt pctōes infeliciter transmutanť qz de gratia filioz ad fuitutē dyaboli redigunť et de hoīby ī bestias transmutanť·ps·Homo cū ī ho·eſ·non intel· apa·ē ú·ms̄i·et si·fac·est illis·Et sic pz secundū· ℣ Tercio pomit christi resistentia siue duricies misterio plena·qz non rndit ei verbū· Berń· Quid est ħ dne iesu christe qz nō rndes ei· Certe ħ non caret misterio vel figura·Tu em̄ venisti de celo ī terrā et ī ptes tyri z sydois secessisti·z angustias et tristicias hūane nate assumpsisti· sic enim tyr⁹ et sydon interptať·vt oīm miserēris·Tu liberasti adulterā fortiter accusatā·ioh·viij· Et magdalenā excusasti et ab ea septez demonia expulisti·luc·viij· Tu sanasti languidum non petentē·qui·xxxviij·annis ī infirmitate habebat et ꝑuenisti eū d· Vis sanus fieri·ioh·v· Tu conuertisti paulū te ꝑsequentē·actu·ix· Tu illumīnasti longinū cor tuū lanceā pforantē·vt dicit ī historijs· Tu mādasti dis·tuis d· Eūtes docete

quid ē miſericordiā volo ⁊ nō ſacrificiū · matħ · ix · Tu conſtituiſti matrē tuā regīnā miſericordie vt ꝺ miſericordia ſua recipiāt vniuſi · vt dicit bern̄ · Et qꝺ pla · Tua miſericordia plenū ē celū ⁊ tra · Cur ꝯ nō loque ris chananee nec eā exaudis tā ſapiēter fideliť pie ⁊ deuote ꝑ miſeri cordia ſupplicātē · Dicēꝺ ē ꝯ qꝑ ꝓpť q̄ctuor fec̄ G V Prio ꝓpť ame datōz domi · Qr ſic̄ dic̄ aug · ſi aliq̄n nō ſtatim dat de⁹ qꝺ petiť · dona cō mēdat nō negat · qꝑ dona q̄ cito danť vileſcūt · dilata vo et diu deſide rata dulci⁹ obtinenť · Vñ in iure canonico ꝓhibeť ne ſpōſe ſtati ptāti māci penť viroꝝ ne marit⁹ vilē hēat datā q̄z nō ſuſpirauit dilatā G Se cūꝺo ꝓpť acceſſionē animi · Eec̄ em̄ de⁹ ſic̄ faber q̄ ſup̄ carbones arden tes aquā ꝓiecit vt magis ⁊ fortiꝰ ignīāt · Sic dñs nō ſtatim exaudire eā curauit vt in dilatōe eā fortiꝰ exardeſceret ⁊ inflamaret · Qr vt dic̄ greg · deſideria dilata creſcūt · ſi aūt dilatōe deficiūt deſideria vera nō fuerūt · G Tercō ꝓpť maiſeſtatōz bonī · vt · ſ · ei⁹ vt⁹ ⁊ bonitas manife ſtāreť · q̄ hodie in vniuſo mūdo narrať · Matħ · xxvj · Amē dico vobis vbicūqꝫ p̄dicatū fuerit euāgeliū hꝰ in vniuſo mūdo diceť ⁊ qꝑ hꝰ fec̄ in memoriā ei⁹ · Si em̄ dñs ſtatim exaudiſſet eā · tot ei⁹ virtutes hodie nō clareſcerēt mꝺo · Propť qꝺ dcm̄ ē abrae vt filiū imolaret vt ei⁹ timor et obediētia nota fieret · Gen̄ · xxij · Nūc cognoui q̄ timeas dñm ⁊ co gnoſcé feci · Vñ chriſo · Propterea xp̄c ſic exaſpauit eā ⁊ diſtulit exaudire qꝑ ſciebat eā ſic rñdere ⁊ ſic pſeuerare et patiētē fore · V Quarto ꝓpť exhibitōz exēpli vt · ſ · nos exeplo hꝰ facti in p̄cū inſtātia pſiſtam⁹ · ⁊ p ſeuerātes aures diuine miſericordie ꝓpulſem⁹ · ⁊ credam⁹ firmiť · qꝑ ſi de⁹ nō ſtati exaudit ꝓpter meli⁹ fac̄ · qꝺ ipe bn̄ cognoſcit · q̄zuis peniť ignorem⁹ · Et ſic pz terciū · G Quarto pomť collegij apl̄oꝝ ꝺpcatō affe ctuoſa · qꝑ acceſſerūt diſcipuli ei⁹ dicētes · Dimitte eā ſcz eā exaudiēꝺo qꝑ clamat p⁹ nos · ⁊ clamoriby nos infelicitat · Qꝺ valde eſflagitare debe m⁹ vt ſc̄i et apl̄i ꝑ nob ad dñm intercedāt · qꝑ eis xp̄c iurauit ꝺ · Amen amē di · vo · ſi qꝺ pe · pa · i no · m · da · vo · Iob · xvj · Circa qꝺ ſciēꝺū qꝑ q̄zuis deꝰ omnia p̄ꝺeſtinauit ab eterno · nec p̄cibꝫ ab eo qꝺ diſpoſuit poſſit ali q̄tenꝰ remoueri · iuxta illꝺ malach · nj · ego dñs et nō mutoꝝ · tū diſpoſuit ⁊ ordinauit vt ſc̄i ꝑ ſe et ꝑ alios p̄cibꝫ obtineāt qꝺ de⁹ añ ſecula diſpo ſuit eis dare · vt dic̄ gre · Et hꝰ apte in ꝺyalogo ꝓbat · Et ponit exēpluꝫ de ꝓſaac · de q̄ deꝰ dixit abrae vt dic̄ apl̄s ad ro · ix · et habeť gen̄ · xxj · c · In ꝓſaac vocabiť tibi ſemē · Et tū ſcriptū ē gen̄ xxv · Deꝓcat⁹ eſt ꝓſaac dñm ꝑ rebecca vxore ſua · eo qꝑ ſterilis eēt · Qui exaudiuit eū · ⁊ dedit cōceptū rebecce · Si ꝯ deꝰ diſpoſuerat mꝉtiplicare ſemē abrae ꝑ ꝓſaac cur accepit vxorē ſterilē · Et ſi deꝰ diſpoſuerat qꝑ eēt ſterilis · cur deꝓca tus ē ꝑ ea vt ꝺcipet · Certe qꝑ ita ordinatū ē vt illud qꝺ deꝰ añ ſecula electis ſuis diſpoſuit ꝺare precibꝫ ſcōz obtineať · Propterea ꝺr iob · v · Voca ſi ē q̄ te audiat · et ad aliquē ſcōz ꝺuertē · Rogare ꝯ dēm⁹ apo ſtolos et alios ſanctos in omni neceſſitate nrā qꝑ ipi ſunt aduocati nri

et medij mt nos et deū p qs dē ordinauit oia nob largiri. Luc. xxij.
Ego dispono vo. sic dis. m. pa. m. re. id ē. sic dē pr̄ dedit michi regnum
et oīa m̄ man⁹. ita et ego ꝓcedo vob. ℣ Deinde cū dic. Nō suz mis-
sus m. ad o. ꝛc. ponit ad discipulos et ad chananeā xpi rīsio seriosa. Et
p̄mo xpc ad discipulos dicētes. dimitte eā. rīndit dicēs. Nō suz missus
sz a deo pr̄e m. ad o. q̄ pie. do. israel. Vbi nota q⁹ dē⁹ p̄misit 7 iurauit
abrae q⁹ de semine ei⁹ filij⁹ dei carnē assumptur⁹ erat. Luc. j. Iusturan-
dū qd̄ iu. ad ab. pa. no. da. se no. Vñ filijs israel fuit p̄missus. et ō pge-
nie eoz nat⁹. et p̄cipalit ad eos saluādos venit. q̄ pierāt et q̄tidie pie
bāt. q⁹ et añcessores eoz et ipi ad infernū q̄tidie descēdebāt Sz secūda
rio venit ad omnes gētes saluādas. Gen. xxvj. In semie tuo bn̄dicent
oēs gētes. Et h ē qd̄ dicit. Nō suz missus a deo p̄cipalit nisi ad oues
q̄ pierūt et pereūt oī die de domo 7 pgenie israel. Sz ex ꝓsequenti et
secūdario ad oēs gētes saluādas suz missus. j. Thi. ij. Qui vult oēs ho-
sal. fi. Nota q⁹ p oues nō debēt intelligi āgeli mali vt heretici dicūt. q⁹
nō sunt oues sz lupi rapaces qs christ⁹ venit dispergē et nō colligere
Math. j. Quid nobis et tibi iesu nazarene venisti añ tpus p̄dere nos.
Scdo christ⁹ respondit chananee. Nam ipa pseuerās in petitōne ve-
nit et adorauit eū dicēs. Dñe adiuua me. Qui christus rīndit dicens.
Nō est bo. su. pa. fili. et mit. ca. id ē. vtutes et gr̄e et bona spūalia sunt
ūstoz et dēnt dari ūstis cū ipi sint filij dei. et p añs heredes omniū
bonoz. nō dēnt dari pcōribz cum ipi nō sint filij dei sed canes filios
mordētes et lacerātes. q⁹ si filios defenderēt decēs esset q⁹ ipsi de pa-
ne comederēt. Et attende q⁹ cū ipa alonge clamaret christ⁹ non rīndit
ei verbū Sz dū a p̄pinquauit et adorauit rīndit ei christus. Quia dum
pcōr alonge clamat petēs miam et nō a p̄pinquat p verā ꝓfessionem
et satis factōnem. dē⁹ ei verbū salutis non rīndet. sz dū p verā ꝓtritio-
nē ꝓfessionē et satis factōnem ꝓpinquat. tunc dē⁹ vbum salutis et
pacis rīndet ei. dicit ergo. Non est bo. su. pa. fi. 7 mit. ca. Vbi manifeste
ap̄paret q⁹ canes h pcōres signant. q̄ vere sunt canes 7 peiores q̄z ca-
nes. q⁹ canis solū hz miseriā ad malū pene. pcōr aūt hz miseriā culpe
et pene. Canis solū ē obnoxi⁹ morte tpali seu corpali. sz pcōr morte
corpali 7 etna p̄t obligat. Mag ē g vilitas et miseria pcōris q̄ ō filio
dei fit canis 7 m morte tāq̄z canis ad foueas iferni sepeliēd⁹ p̄icit in
torm̄tis. Luc. xvj. Mortu⁹ ē diues et sepult⁹ ē in inferno. Cōpat aūt
pcōr cani ꝑ q̄ttuor. ℣ Prio ꝑ impudētiā. q⁹ canis coram deo et tota curia celi nō erube-
q⁹ fac turpitudinē suā. Sic pcōr coram deo et tota curia celi nō erube-
scit peccare. Vbi ere. nj. Frōs meretricis fca ē tibi noluisti erubescē. Sed
certe erubescē deberz vt ꝓbe agēt. Boe. Mag vob si dissimulare nō vul
tis ē indicta necessitas ꝓbitatis cū añ ockos agitis iudicis cūcta cernen-
tis. ℣ Scdo ꝑter insaturabilitatē. Insaturabilis est em animus pcōris et oīm bonoz patit famē sic canis. Vñ filij⁹ ꝓdigus qui gerit pec-

catoris figurā dic̄ luc̄. xv. Quāti mercenarij m̄ do. pa. m. a. pa. ego aī h̄
sa. peo. Qui filiqs porco. vē. s. īple. cu. Eo em̄ ipo q̄ pc̄ores deu n̄ h̄nt
q̄ē bonū pfectū satiās hois appetitū michil h̄nt ꝛ p ꝛseqns nō satiant
Sic g̃ auris n̄ impleť auditu nec ocul⁹ visu. sic nec auar⁹ pecūa nec su
pb̄ honoꝛib⁹ p̄s. Eamē patient vt ca. Esa. lvj. Canes impudētissimi ne
scierūt saturitatē. V Tercō ap̄t imūdiciā. q̄ canis qđ euomit resumit.
Proú. xxvj. Sic canis q̄ reú. ad vo. suū. sic īprudēs q̄ reú. ad stulticiam
suā. Et sic canis ēbit os suū p imūdicias ꝛ p terrā. sic pc̄or tota die im
mūdicias pc̄or⁹ vtit ī ore suo. ꝛ maxie os detractoris feces alior⁹ līgua
rumīat tota die. sīlis scabro q̄ sterc⁹ colligit et reuoluit p̄s. Lingua
eor⁹ trāsiuit m̄ tra. Quarto ap̄t noxietatē. Q̄ canis dentib⁹ mordē
do nocꝫ ꝛ lacerat q̄scūq; pōt et aliqñ fundit venenū. vt canis rabidus.
Sic pc̄or m̄ lingua ꝛ mau ꝛ rer⁹ ablatōe p̄rimū laceat ꝛ ꝛsumit p̄s.
Līgua e. gl. ac. Et ter⁹. Sic nouacula acuta fe. do. Proú. j. Insidiemur
sagīnī absc̄odam⁹ tēdiculas ꝛtra m̄sontē frustra. deglutiam⁹ eū sic m̄
fern⁹ viuētē. V Isti g̃ canes nō sunt digni comedē panē filior⁹ dei q̄ ē
vtus passionis xp̄i grā dei dona et vtutes et q̄cūq; bona spūs. Matb.
vij. Nolite scm̄ da. ca. neq; marga. spge m̄ porcos. Ez de⁹ ne fame pe
reāt dū vuūt de mēsa eruberāti filior⁹ p̄icit bucellas eis et micas. q̄
bona tꝛalia m̄⁹ sunt q̄ꝫ mice respectu bonor⁹ spūaliū. Hec eť mice
multis spīnis ꝛ ossib⁹ sunt respse. q̄ vt dic̄ boe. q̄ꝫ multis amaritudi
nib⁹ felicitas hūana respsa ē. Et sic p ꝫ q̄ omīa bona sunt filior⁹ dei. q̄
p̄i sunt heredes dei. Pc̄ores aī bona furanť et male vtūť et ipa tan
q̄ꝫ fures et ꝑditores possidēt ꝛ iō m̄ malū suū tenēt. Eccī. v. Vidi alid
malū sub sole. dūtie ꝛgregate m̄ malū dm̄ sui. ✠ Possunt eť p ca
nes m̄telligi sc̄i p̄dicatores ap̄t q̄ttuor bonas ap̄rietates canis. q̄ est
valde fidel⁹ dño. dētib⁹ lacerat lupos. lingua sanat vulnera. et latratu
fugat latrones. Sic ꝛ sc̄i p̄dicatores fideles sunt deo ipm nō deserētes
et ip̄⁹ fidē defendētes. pati p eo mor̄. lacerāt dētib⁹ reph̄sionū vicia
et pc̄a. sanāt lingua. ī. ꝛsilio et mōitōib⁹ suis vulnera pc̄or⁹. et demo
nes et hēticos latratu sue p̄dicatōis fugāt. p̄s. Lingua canū tuor⁹ ex ip̄
micis ab ipō. V Isti etiā canes colligūt micas d̄ mēsa filior⁹ dei q̄ sunt
m̄ vita etna. q̄ omīa q̄cūq; bōa ústi m̄ hac vita h̄nt sunt m̄⁹ q̄ꝫ mice
respectu bonor⁹ etne vite. Et cū istis rogat chananea colligere micas
cadētes. Quib⁹ chr̄ist⁹ ait iob. vj. Colligite q̄ supauerant frag. ne pe.
Et sic p ꝫ q̄rtū et q̄ntū. Sexto pomť chananee a chr̄isto ꝛmendatio
et exaudit̄ gratōsa quia ait chananee. O mulier magna est fides tua
magna. ī. alta. q̄ vsq; ad celū dū me verū deum adorasti. Eides p̄t̄ō
rū claudit m̄fra tectū dom⁹ dū solū mūdana querūt. Sap. ij. Hec est
pars nr̄a. nec ē agnit⁹ reúsus ab m̄feris et p⁹ h̄ erimus tanq; si n̄ fue
rimus. Magna. ī. ampla. q̄ p totū mūdū narrabitur fides tua. Matb.
xxvj. Vbicūq; fuerit p̄dicatum euā. h̄ ꝛc. vt supra. Magna. ī. p̄funda et

radicata·qz nec ꝛtumelijs nec verecūdia de coꝛde tuo potuit extirpa
ri·Eides pcēoꝛ valde faciliter extirpaꝫ·qz radicē nō hñt·qz ad tps cre
dūt et ꝫ tpe tribulatōis recedūt·Luc·vnj·Magꝝ·i·lōga qz vsqz ad finē
pfecte es creditura·Et qz fidei debenꝫ miracla·eo qz fides eleuat ho
mīnē supꝫ eē nature·qz fides credit qz naꝫ nō pt·iō daꝫ ei opari supꝛa
posse naꝫe·et iō fiet tibi miraculū plenū sic petisti et plusqz petisti·qz
nō solū filia tua saneꝫ·ſ z tu z ipa i aia z coꝛpe sitis salue·Et qz vbijs
xpi erat vtutis effectiuū iō sanata ē filia ei⁹ ex illa hoꝛa·Et sic pz qz pa
rētes possunt filijs sanitatē coꝛpis et salutē aīe ipetrare·Et sic pr alij ho
mies admuicē pnt apd deū vn⁹ alteri grāz ipetre·Et sic patz sertū·Si
vis moꝛaliter loq̄ p filiā demoniacā chananee anima peccatrix intelli
gitur·q̄ a demonio z a vicijs et a mūdo pessime veratur·nec curat sa
lutem petere·Sed quia multa dicta sunt dimittatur ad pꝛesens.

De epistola sermo XXXVJ·

ROgam⁹ vos et obsecram⁹ ꝫ dño iesu vt quēad·ac·a nob qūo
vos op·am·z pla·deo ꝛc·j·Thes·mj·Apls q̄ fuit ꝫ padiso et
euāgeliū nō ab hoie ſ p reuelatōz iesu xpi didic ad gaꝫ·j·per
quē et xpc loqbaꝫ vt ipe testaꝫ dicēs·an exprimētū q̄ritis ei⁹ q̄ loq̄tur
ꝫ me xpc·ij·coꝛ·xnj·ꝫ hac epla vult nob volūratē dei ꝫtima ē tanqz
dei nūci⁹ ad ſ missus·et iō ē diligēter a nob audiēd⁹·Qꝛ vt ipe dic·ij·
coꝛ·v·legatōe p xpo fungimur obsecram⁹ vos p xpo recōciliamini
deo·In hac g̃ epla aplꝰ tria facē·Primo em vt ꝫ via dei ābulem⁹ exhoꝛ
tatōz ponit generalē·Secdo vt dei volūtatē faciam⁹ exhoꝛtatōz ponit
spēalē·ibi·Hec ē volūtas dei scificatō vrā·Tercō q̄re sic sci eē demus
cāz assig̃t ratōnabilē·ibi·Nō em vocauit nos de⁹ ꝫ imūdicia ſ ꝫ scis
tatōz·Circa pmū duo facē·Primo ponit exhoꝛtatōz·Secdo exhoꝛtatōis
cām et rōez·ibi·Scitis em q̄ pce·de·vob·Primo em vt ꝫ via dei am
bulem⁹ ñ descēdēdo ad aliqd spēale generalit hoꝛtaꝫ nos dicēs·Roga
m⁹ vos et obsecram⁹·i·cū adiuratōe rogam⁹ ꝫ dño iesu xpo·i·p dūz
nrm iesuz xpm vt sic ābuletis ꝫ via dei pficiēdo·quēadmodū accepi
stis a nob·ſ·i exēplo qd vob dedim⁹·quō opteat vos ābulare z placē
deo·qz nō sm carnē·ij·coꝛ·x·In carne em ābulātes·ñ sm carnē milita
m⁹·Imo q̄ xpi sūt car·ſ·cru·cū vi·z xcu·gaꝫ·v·Ambulatō rſpic ad mā
datoꝛ impletōz·placētia vo ad filioꝛ ꝛsummatōz·Sz quo fine volo
vt sic ābuletis·certe vt abūdetis magis sz ꝫ grā dei et ꝫ domis spi
ritussancti·Bona em opatio et cōtinuatio bonꝫ meretur abundantiā
maioꝛis gre et pfect⁹ spūssancti dona possidere·Cōsequenter cū d·
Scitis em ꝛc·ponit rōem q̄re ē acqescendū·Que taꝫ ē·Quia scitis·que
pcepta dederim vob nō autoꝛitate mea ſ p dūm nostrum iesum chri
stū q̄ oia tendūt ad ſ vt spūaliter ambuletis et deo placeatis·Et ideo

mercusabiles estis si nō facitis·et iō dr luc·xij· Ser·sci·vo·do· sui et nō
fa·pla·vapulabit multis·Et sic pz ꝑmū· Secdo vt dei volūtatē facia:
mꝰ et sci simꝰ spēalit nos hortat·Circa qd ꝗttuor fac· Primo em nos
hortat vt sci simꝰ·Secdo dissuadet ea q̄ scitatē impediūt ꝗntū ad seipz
ibi·vt abstineatis vos·Tercō ꝗntū ad ꝑimū ibi·Et ne qs supgredia
tur negꝫ circūuemiat in negocio frem suū·Quarto hꝰ dissuasiōis rōem
assignat ibi·Qm vindex e dns de his oib·dic g̃ Scitis q̄ ꝑcep·dederi
vob·qz hec e vo·dei·glo··i· ꝑceptū qd deꝰ vult impleri·s· sanctificatio
vra vt·s·sancti sitis·Leuit·xj·Sancti estote qm ego scus sum dic d·de·
ueſter·Iob·xvij·Ego ꝑ eis sanctifico meipm vt et ipi sint sancti·Cō:
seqnt dissuadet q̄da vicia q̄ maxie impediūt sanctitatē ꝗntū ad seipm
d·Volūtas dei e sanctificatō vra q̄ cū imūdicia carnis nō pōt haberi·
et iō volūtas e vt abstineatis vos a fornicatōe q̄ coīq̄nat hominē ne
fit scus·Et iō dr·j·cor·vj· Fugite fornicatōz·Nō em melius impugnat
qz fugiēdo·Vt sciat vnusquisqz vrm possidē suū vas·i·suū corpus in q̄
tanqz in suo vase aia dtinet·in scificatōe·i· in vtutū plenitudine q̄ sa:
ctiūt hoiem scm·j·cor·nj· Templū dei scm e qd estis vos·Et honore·
ꝗntū ad subiectōz vicōz vt nullū viciū vob dñet sz vtutes·Hoc e enim
magnꝰ honor vt vicia suppeditent et vtutes dnent et regnēt·Quia vt
dic pbs honor e reuerētia exhibita in testimoniū vtutis· Vel vas hic
vxor ꝑpria vocat·j·pe·nj· Tanqz vasculo mlieri honorē imptientes·
Hoc vas in scificatōe possidet cū caueat ab omi illicito actu·et honore
cū qs utit eo debito mō et debito fine·nō turpit abutēdo ad delecta:
tōz· Thob·vj· In his q̄ ita fugia accipiūt vt deū a sua mēte excludāt
et libidini sue ita vacet sic equꝰ et mulꝰ·i his dnat demoniū·Et iō sciat
vnusquisqz vrm possidē vas suū·i·corpꝰ suū et vxorē suā·nō in passiōe
desiderij sup·carnalis adimplenda·sic gētes q̄ deū ignorāt ꝑ gratiam
et verā fidē·que lege dei non sunt subiecte·licet naturali instinctu et
rone deuz cognoscant·et ꝑpter ꝟ solū carnalia querūt et carnis dele:
ctatōez· Ro·j· Tradidit illos dns in passiones ignominie· Hoc viciuz
hodie multuz regnat in mundo et int fideles·et mirabilit dyabolus co
inquinat matrimoniū·qd e magnuz pcm et magna miseria· Con:
sequēter dissuadet a malo ꝗntuz ad ꝑimum d·Et ne qs supgrediat
fratrē suum·s·ꝑ potentiā oppimēdo·negꝫ circūueniat in aliq negocio
ꝑ dolū et astutiā decipiendo·Vel nō supgrediat ꝑ supbiā nec circum
ueniat ꝑ auariciā· De qb dicit here·v· Inuenti sunt in ppo meo im:
pij insidiātes quasi aucupes laqueos ponentes et pedicas ad capien:
dos viros· Consequent ponit rōnem dissuasionis d· Qm vindex est
dns·i·ꝑterea nō debetis ista facē·qm deꝰ qui scit et pōt et vult vin:
dex est·i·vindictā faciet de his omib et in pnti et in futuro· sicut pdi:
ximus vobis et testificati sumꝰ dum vobis pdicaremus glo·sub testi:
monio scripturaꝝ ꝑbauimꝰ·Eccī·xij Cuncta q̄ fiūt addu·de· in ú· ꝑ

oīmi errato siue bonū sit siue malū·j·cor·v·Oēs nos maní·oportz añ
trí·xpī vt ref·vn·ꝑpa cor·ꝑput gef·siue bo·siue ma·Et sic pz scdz· Ter
cio q̄re sic sancti ee dēm9·cām assignat d ·Quia nō vocauit nos deus
sup·ad fidē er grām suā m imūdiciā·h ē·vt imūdicie pcōz huiam9. hz
m sc̄ificatōz vt·s·sc̄i sim9 m nob 7 scā exēpla ꝑrimis exhibeam9. Mat·
v·Sic lu·lux ve·co·ho·vt vi·op·v·bo·et gl̄i·pa·ve·q̄ m ce·ē·Qz oportz
scōs hrē testimomū ab his q̄ foris sunt·vt dic̄ apl̄s·1. Thi·mj·j·Deu·
Cōuersatōz vrām m̄ gen·ha·bo·vt m eo q̄ detract̄at de vob tanq̄z d
malefactoribz ex bonis opib vos ꝑsiderātes glorificēt deū m die vi
tatōis ·Et sic pz t̄cia·Sic pz ex p̄dc̄is m tota illa epl̄a apl̄s ad duo
nos mducē mtēdit·s·vt sim9 sc̄i·et vt a luxuria caueam9·q̄ maxime im
pedit sc̄itatē·Primo g̈ nos hortat ad sc̄itatē·qz volūtas dei ē de h
vt sim9 sc̄i·Sim9 g̈ sc̄i ꝑm triplicē mterp̄tatōz vel sig̈ficatōz h9 nomi
nis qđ ē scm·Nā scm idē ē qđ sang̈ne tinctū·Et ideo oēs q̄ ꝑ xp̄o m
suo sang̈ne morīunt et tingunt sc̄i dicūtur·Tūc em̄ sc̄i erim9 cū vtus
sang̈nis xp̄i ꝑferūt nos firmit pmanem9·nec ab eis p mortale
pcm aliqū sepamur·Vñ oēs illi q̄ sine pcō mortali p9 bapm vixerīt
ꝑgrue sc̄i vocari p̄nt·Itē scm idē ē qđ a tra eleuatū et sine terra·Vnd
sc̄i dicunt illi q̄ terrena et carnalia deserētes·m celestib ꝑ meditatōez
et desideriū ꝑuersant·Phi·mj·Nostra conuersatio m celis est·hjeb·
xmj· Nō hēm9 hic manentē c̄uitatē hz fu·mq̄· Mūdus em̄ iste est lo
cus corruptōis·Sed supra globū lunarē nō est corruptō vt d·p̄bus·
Illic g̈ ne mquinemur eleuati ꝑuersari debemus·Ezech·vnj·Eleuauit
me spūs mter celū et terrā·Tunc g̈ erim9 sc̄i·qñ cum martha omnes
facultates nostras m scōrum necessitatibus ꝑsumim9·et cū maria ad
pedes crucifixi verbū dei scripturas legendo et meditando audimus
attente ·et deuote orando ei loquimur m mtimis cordis nostri· Esa·
xxvj·Anima mea desiderauit te m nocte ·hz et spū meo m ꝓcordijs
meis·demane vigilabo ad te·Dū em̄ legim9 scriptrā sacrā deus no
bisc̄ū loquit hz dū oram9 loqmur nos deo·vt d·aug9· Item scm idem
est qđ purū et mūdū·Vñ etiā sancti dicunt·qui q̄zūs aliqī fuerunt
immūdi tñ p verā et asperā pnam ab oīi mq̄nam to se plenarie mū
dauerūt·Nā et dauid et magdalena et pl̄es isto modo sc̄i dicunt·Le·
uit·Sc̄ificami·i·mūdami·et eltote sancti· Esa·v· Iustus hō m iustícia
sc̄ificabit·i·mūdabit·Quicūq̄ g̈ nō pmāserit m mnocētia bapti smali·
et vult dei facē voluntatē vt sit sanct9·emūdet se et lauet p veram pe
nitentiā et deuotā·qz anima m ꝑtritōe 7 ꝑfessiōe 7 satisfactōne mun
dat·q̄ sunt p̄me ptes·ij·cor·vij· Mūdem9 nos ab oīi mq̄namento
carnis et spūs·Et qz m tali mūdatōe dz purgari facies anime quā hō
uidere non pōt·ideo duo sunt necessaria·scz speculū m quo se aspiciat
mūdand9 et res purgātes· Speculū aūt ē scriptura scā et vbum

dei·in q̄ si q̄s bñ attēdit videt oēs defcūs suos·Prou·vj·Mādatū lucerna ē et lex lux·Vñ sic ille q̄ pus nō videbat nisi trabes in domo et ingredīēte radio sol videt mimos pilos·sic ille in c⁹ mētē ingredit radio sp̄ūscī et v̄bū dei·videt oēs defect⁹ suos·q̄ pus vir pcca g̃uia cognoscebat·Vñ greg·assimilat spm̄scm et v̄bū dei radio solis·In hui⁹ figura mādatū ē in lege exo·xxxvnj·q̄ sacerdotes intraturi tēplū ad sanctificādū deberēt lauari in labro eneo in q̄ specula affixa eē debebāt vt in eis maculas suas aspiciētes extergerēt et lauarēt·Hoc speculū accepit aug⁹·dū se purgare incepit·Vñ ipe dic q̄ accipiēti sibi apl̄m paulū et legēti·apparuit vna facies eloq̄or castor·in q̄b⁹ defect⁹ z maculas suas aspexit·Et iō exultare didicit cū tremore·Hoc speculū duote petebat dauid dicēs·Reuela ocu·me·et cōsi·mr·de le·t· M Res autē purgātes sunt q̄ttuor sm q̄ttuor q̄ materialit purgāt·Prima ē aq̄ lacrimay·q̄ fuit lota et purgata maria magdalena z petr⁹·Luc·vij·Lacrimis cepit rī·pe·iesu·s·magdalena·In eodē·xx·Egressus pe·fle·amare·Et attēde q̄ ois fortis macula dz lauari spēaliter·O me aūt peccatū mortale fortissima macla ē quā sol⁹ deus pt abstergē et delē·Esa·xlnj· Ego sum q̄ delco iniq̄tates tuas ꝓpt me·Et iō oē mortale pcm spēalit z singillatī lauari dz·ps·Lauabo p fin·n·l·m·i·p singla pca cōsciaz meā Et nota q̄ lixiniū melꝰ lauat q̄z aq̄ qđ in v̄tute cineris lauat·Et iō si volum⁹ bñ lauari mittam⁹ cinerē vilitatis hūane nale in aquā lacrimay nr̄arū·In c⁹ figura eccia in p̄ncipio sacri ieunij cinerē sup capita nr̄a ponēs ait·Memēto q̄ cinis es et in cinerē reū·Hec aūt vilitas maxie apparet in morte·In q̄ bō q̄ alijs dñari volebat pomt sub terra aliud secū portabit·q̄ affluebat diuitijs modico cilicō inuoluit et nichil dit ipe v̄mby comedēd⁹·et quē oia venerabant ab oib⁹ oculcat·Exemplū de ludo scacor·in q̄ oēs custodiūt regē·z cpleto ludo rex pomt in fundo sacci·Sic accidit pccori·Propt qđ dicit scriptura eccī·vij· Memorare nouissima tua et in eter·cc·Hoc figuratū est nūi·xix·vbi mandatum est a dño q̄ cineres vacce rufe extra castra cōburste deberēt mitti in aquā lustratōis q̄ debebāt aspergi filij israel vt a carnis īmunditijs mūdarētur·Vacca rufa ē caro hūana·cui⁹ cineres id ē·memoria cineri in quos resoluitur·debēt in aquā lacrimay p quā mundamur mittī·Hebr·ix·Si em cinis vituli asperfus coinq̄natos sanctificat ad emundationē carnis q̄ntomagis sanguis christi emūdabit conscientiam nostrā ab opib⁹ mortuis·i·pcti· V Secūda res purgās est aspera· vt est lima·q̄ eleuādo rubiginē de ferro ipm purgat et purificat·Per qđ significatur elemosinay largitō·p quā dum bō eleuat se a subā sua et pauperi porrigit a rubigine pctōr mūdatur· vñ de zacheo q̄ dixit· dñe ecce dimi·bo·m·do pau·christ⁹ dixit·Hodie huic domui salus facta est·luc·xix·Ergo si volum⁹ a pctis purgari accipiamus limā·id ē·

elemosinaꝝ largitōꝫ ín q̄ dū ſba nrā reddit a pcīs mūdamur. Thob. mj. Elemosina ab oī pcco ⁊ morte liberat. Luc xj. Date elemosinā et ecce oīa mūda ſunt vobis. Sic mūdat⁹ ē corneli⁹ cēturio cui actu. x. dēm ē. Elemosine tue aſcēderūt ín memoriā ín aſpectu dei. Et ido ad eū míſſus ē petr⁹ vt ab oīb⁹ pcīs eū mūdaret. Sic aſſuluit daniel nabuchodonoſoꝛ d. Pcca tua elemoſinís redime. Dañ. mj. Tercia res purgās ē res calda. vt ignís q̄ ín foꝛnace metalla purgat. et ſīgt ſpūſcm q̄ ín foꝛnace tribulatōnū purgat coꝛda electoꝝ. ideo apl̄us pectoꝛa purgatur⁹ ín ſpē ignís apparuit. Si g̃ ab igne volum⁹ purgari diſponam⁹ nos vt apl̄i p ieúnú et oꝛōem et accoꝛdiā animoꝝ. q̄ tria apl̄i habuerūt. dū ſpūſcm expectabāt. vt dicit actu. j. Sic purgatus ē eſaias q̄ ſe pollutū aſſerebat. q̄ ait. Volauit ad me vnus de ſeraphín ⁊ calculo quē foꝛcipe tulerat de altari tetigit os meū et ſic mū dauit eū. Et tē calcul⁹ igne⁹ ſīgt ſpūſcm. Huc ignē xp̄c venit mittere ín terrā vt oēs purgaret. Luc. xij. Ignē veni mittē ín terrā. Et attēde q̄ tal̄ diſpoſitō oīno ē necīa. q̄ vbi aur ⁊ argētū purgant. plūbū et palee aſſumunt. ⁊ h̄ ꝓpter índiſpoſitōꝫ eoꝝ. Sil̄r ín foꝛnace tribulatiōnū vbi elci purgant. ipſi aſſumūtur ꝓpt índiſpoſitōꝫ ſuā. Quarta res purgās ē res amara vt medicīa q̄ malos hūoꝛes mreri⁹ purgat. et ſignat amaritudinē pnie q̄ aīam purgat. Nā ſic medicīa hꝫ diuiſiuú. laxatiuū et reſtauratiuū. ſic pīa hꝫ tres ptes. ſ. attritōem q̄ dúcit pcca ⁊ deducit vſq; ad os. confeſſionē q̄ ꝓiicit extra. ⁊ ſatiſfactōꝫ p quā hō reſtaurat ⁊ reſtituit ad vtutes ⁊ dona. ⁊ ad bona q̄ fiunt ín eccīa et ad bona q̄ pdidit. q̄ ſeꝫ fecerat añ pcīm. et ad ſacramenta eccīe et ad vitam eternā. Et nota q̄ ſic medicína aliq̄n ínuoluit zuccaro vt facilíus poſſit ſumi. ſic pīa ínuoluēda eſt ín ligno crucis. cuius paſſione cōſidera ta oīa dulceſcūt. Hoc fuit figuratū ín aquis marath ín quas cū moyſes iuſſu dñi lignum miſiſſet dulcoꝛate ſunt. Exo. xv. Et pīa g̃ nā ne deficiam⁹ vel nimiū moleſtemur chriſtū crucifixū contemplemur qui p nobis tot et tanta ſuſtinuit patient. Hebr. xij. Recogitate eum qui tal. ſuſ. adú. ſe. a pec. ctra. vt nō fatigemíni animis veſtris deficiētes. Et ſic pz moralitas. Secūdo apl̄us nos hoꝛtat ſpecialit. vt a luxuria caueam⁹. et coꝛpa nrā ín ſāctificatōe et hoꝛe cuſtodiam⁹ ⁊ ín paſſione carnaliū voluptatū. ſic gētes q̄ ſpū dei nō agunt. A quo quidem peccato cauere dēmus et ctra ipm exhibere remedia oꝛtuna

NV. Primo ab ipo ꝓpt tria cauē dēm⁹. Primū ē dei cōtumelia et diſplicentia. Nā omēs ſum⁹ filij dei et filie et ad euis imagínē creati. Sed nōne vn⁹ rex ad magnū vitupiū ſibi reputaret. q̄ aliquis cum ſuis liabus ſuis foꝛnicaret. Certe ſic. Quāto g̃ magis foꝛnicatō filioꝝ ⁊ filiaꝝ dei cedit ín verecundiā dei. Proū. vj. Scelus et furoꝛ viri non pcet ín die vindicte. nec acqeſcet cuiuſq; pciby. nec accipiet p. redem ptione dona plurima. Et expoñit h̄ glo. de celeſti ſponſo. cui omnes

aīe nrē ín fide baptiſmi ſunt tanq̄z ſpōſe copulate·Oſee·ij· Spōſabo te mich ín fide·Ite ſic̄ d· apl's·j·cor·nj·Neſcitis q̄ tēplū dei ſcī eſt qđ eſtis vos·Si q̄s aūt tēplū dei violauerit diſpdet illū de⁹·En eodē·vj· Neſcitis q̄ mēbra vrā ſunt tēplū ſpūſſancti· ¶Scdz ē ꝓxima iuria· Maxima eī ínuria ín ℔ pcō ꝓximo ínferť 7 quā ꝓxim⁹ magis mo leſte portat·Nā qđ cari⁹ hz ab eo auferť ſcz mat filia ſoror ꝟ vxor·Om; nē eī fidē q̄ ℔ vicō laborat ꝓximo frāgit·Vñ dauid fidelissimū militē ſuū ſcz vrīā pditorie occidi fec̄ ap̄t vxorē ei⁹·vt ptz·ij·Reg·xj·7 amon tha mar ſororē ſuā corrupit·vt ptz ín eodē·xnj·V Terciū ē ꝓxia iactu ra·Mirabilē eī iacturā hō patit ex ℔ vicio·Nā ex ℔ vicō pdit homo ſpūalia bona corpalia et ſeipm·Qđ totū ín filio ꝓdigo ptz·q̄ diſſipauit ſubām ſuā· et pdidit ſtolā primā ſcz virtutes et dona aīe et ſeru⁹ de; monis eſt effectus·vt patet luc̄·vnj· Propter hoc luxuria compara; tur igni qui oīa conſumit·Iob xxxj·Ignis eſt vſq̄ ad cōſummatōz deuorans·Oſee·mj·Fornicatio vinum et ebrietas auferunt cor·Ip; ſuz etiā corpus frequenter perdit adulter·Patitur etiā homo magnā ex hoc vicio iacturā·q̄ hoc viciū eſt valde efficax ad capiendū·et val; de potens ad retinendū·Aug·Efficaciſſimū glutinū ad capiendū ani; mas eſt mulier·ꝓuerb·vij·Multos enī vulneratos deiecit et fortiſſi; mi quiq̄ ínterfecti ſunt ab ea·Propter balaā hoc pcēm p̄ ceteris ele; git ad capiendū filios iſrael·vt ptz nú·xxv·Huí⁹ exemplū hēmus ín dauid ſamſone et ſalomone·Quis enī ſanctior dauid·q̄s fortior ſam; ſone·q̄s ſapientior ſalomone·et tñ omnes iſti ab hoc vicio victi ſunt Propterea dicit ꝓu·xxij·Fouea ꝓfunda os aliene·cui iratus eſt dñs ínciđet ín eā·Et iō qui ℔ vicio laborat·vix de ſua ſalute cogitare pōt· deum non cognoſcit·nec ad ipm redire curat·ad celum oculos non le uat·verba correctōnis nō audit·Oſee·v·Nō dabunt cogitatōnes ſu; as vt reuertant ad deum ſuū·q̄ ſpūs fornicatōnis ín medio eor eſt et dñm nō cognouerūt· ¶Scdo 2tra ipm adhibere remedia opor; tuna dēm⁹·7 oīa ínciteta ei⁹ fugere·ſic̄ eſt multū comedē et pota; re·ínq̄ eſt luxuria·ſic̄ ignis ín lignis·Epℏ·v·Nolite ebriari vino ín quo eſt luxuria·Et ſic̄ ociari·et variis veſtimētis índui·et mulieribus colloq̄ vel reſpicē vel qđ pei⁹ eſt tangere·vel de eis loq̄ vel cogitare vel vanas cantilenas cantare·vel ín chorcis ſaltare· Oīa enī hec ſunt ínciteta luxurie·q̄ oīno dēm⁹ vitare·Eſt enī mulier ſic̄ baſiliſc⁹ et ignis·et ideo nec videri nec tangi debet·V En fine nota q̄ tria ſunt que ſolēt hoies ín vicio iſto decipe·ſ·ſanctitas mulieris· confidentia de ꝓpria caſtitate·et ſanguinitas· Cōtra ꝑmū dicit hiero·Si pudicaz queris feminā·quā videris bñ uerſantē mēte dilige·ℏ non frequen; tes preſentia corpali·Hic cadit exemplū illius ſcē heremite de torſita que tpe indulgentie ūnit romā·Et dū rediret a terrigenis plūbini eſt detenta ap̄t eius nimiā ſanctitatē·q̄ ei heremitorū ſtruxerāt· Quā

vnus pisanus freqntius visitabat·et tãdẽ ipaz de hẽmitorio thens eaz
sibi in vxorẽ accepit·Cõtra scdm hiero·dic·Hostiolum tuuz aut taro
aut nunq3 mulier pedes terãt· vide ne sub eodẽ tecto manseris· nec
in pterita castitate confidas·nec dauid sanctior·nec salomone sapien-
tior·nec samsone fortior esse potes·Memẽto semper q paradisi colo-
nũ mulier de possessione sua eiecerit·Exemplum· Quantũcũq3 sit du-
rum ferrũ illud tñ ignis emollit et calefacit·Mulier autem ignis est·
Aliud exemplũ·ex duobus lapidib3 si adinuicem collidant ignis exit·
Itẽ q3uis cãdela iuxta murũ posita ipm nõ cõburat tñ ipm denigrat·
Sic qui cũ muliere versat· q3uis nõ comburat tñ denigrat· Contra
tercium dicit hiero·Si generis gra iudicas mulierẽ nullo mõ dimitti
memẽto q thamar a frẽ suo corrupta sit·Precipue debz hõ cauere ne
sit solus cũ sola·Proũbiũ est·Agio fadisagio·Proptea q̃tidie in ora-
dñicali petimus·Et ne nos inducas in tẽptatõz·Et sic pz de epla·ac·

Dominica tercia de euangelio sermo XXXVII

Erat iesus eijciens demoniũ et illd erat mutũ·Luc·xj·Di-
cit apoc·xvnj·c· Sic reddidit vobis reddite illi·Et hiere·l·
Reddite ei scm opus suũ·iuxta omia q̃ fecit facite illi· Dya-
bolus q̃ppe cernẽs se de celo in terrã expulsuz et videns ho-
minẽ ad illu locũ ascendẽ vñ ipe prelectus fuerat· iuidit hoi ineffabile
bonũ pcepturo·z ido fortissime eũ tẽptauit z de paradiso precit lo-
co voluptatis et glorie·necnõ z aditum regni celestis ei pcludens·in
hac vallẽ miserie ipz traxit z q̃ debebat imortalis in celũ ascendẽ·mor-
talis factus descendit postmodũ ad infernũ ·sap·ij· Inuidia dyaboli
mors introiuit i orbẽ terraz·Filius aũ dei q̃ venit oia instauraẽ siue
q̃ in ceẽ siue q̃ in terris sunt·vt dic apl'us eph·j·venit etiã reddẽ vni-
cuiq3 scm stipẽdia meritoz suoz·dyabolũ d mũdo expulit·et hominẽ
ad regna celestia reuocauit·vt sic dyabolus hoiem d padiso loco sibi
prio deputato fraudulent expulerat·ita iesus nõ fraudulent ẽ sapiẽ-
ter z potent·dyabolum de hoc mũdo· loco sibi deputato expelleret
ad infernũ·Prou·xxvj·Respõde stulto iuxta stulticiã suã· Et q dya-
bolus in hoib3 habitabat in mũdo ·ido pus eũ ab hoib3 seqstrauit· et
postmodũ ad infernũ precit·De hac g̃ seqstratõe in pñti euangelio
agit·In q̃ quidẽ euãgelio q̃nq3 p ordinẽ describunt·Primũ ẽ opatio
deitatis in demonis expulsione·in pncipio euãgelij·Scdm ẽ depzaua-
tio bonitatis in scribaz et phariseoz fta ipositione·ibi·Quida aũt ip
soz dix·In beel· pn·de·eijcit de·Tercium est reprobatio falsitatis in xpi
rñsione·ibi·Ipse aũt vt vn·co·e·dixit·Oñe reg·in seip·di·deso·Quar-
tũ est euentus penalitatis iudeis venturus p eoz mala opatõe·ibi·
Cũ immũdus spũs ex ·ab ho·ãbu· p lo·inaquo · Quintũ ẽ attollẽtia
veritatis in cuiusdã mulieris acclamatõne·ibi·Et fcm est dũ hec dice-
ret extol·vo·que·mul· de tur·dix·il· Beatus ven·q̃ te por· Primo g̃

ponit opatō deitatis in demonis expulsiōe·qz erat iesus ei·de ·Circa qđ nota qz oīs res hz ꝑpriā opatōz·Exēplū in sole ⁊ igne·Nā sol hz illūinare ⁊ ignis calefacē·Et qz ꝑpriū ē eis·iō ab hac opatōe nō cessant Prophā ad opatō filij dei veniētis i mūdū fuit dimones expellē ⁊ opa eoꝝ destruere·j·ioh·nj·In ꝟ apparuit filiꝰ dei vt dissoluat opa dyaboli Et iō ab hac opatōe nō cessabat·Et ꝟ ē qđ ꝟ dr·Erat ie·ei·de·Q·d· Cō tinue ipm ei jciebat·Erat·n·ē vbū ꝓteriti ipfecti tpis·⁊ sigt extinuatō nē ꝓteriti ad pns·Iecit em eū de celo ad trā ⁊ đ dexto vtz in do·pri· qdragesime·⁊ đ filia chananee vt in ꝓcedēti do·dcm ē· ⁊ tādē de mdo ad infernū·io·xij·Nūc ꝓnceps mdi hꝰ eijciet foras· Eijcit ipm ⁊ qti die de cordib fideliū·Et ꝟ ē ratō qre mō nō sic añ aduētū xpi demo niaci nisi ficticij apparet·q sunt nō vbo ꝛ forti verbē expellēdi· Sbdit añ dicēs·Et illō erat mutū·s·ab effectu·qz mutū hoiem cui inerat facie bat·Erat eť cecū vt dic matꝟ·Erat eť surdū vt dic theophilꝰ· Dis aūt surdꝰ a naťa oportz qz sit mutꝰ ⁊ ecōuerso· Surdꝰ aūt ab euētu bn pōt loq·Quattuor g miracla sit in vno hoie ppetrata sunt·Nā cecꝰ vidz · qđ ꝛgesime·⁊ đ filia chananee vt in ꝓcedēti do·dcm ē· ⁊ tādē de mdo ad infernū·io·xij·Nūc ꝓnceps mdi hꝰ eijcieť foras· Eijcit ipm ⁊ qti die de cordib fideliū·Et ꝟ ē ratō qre mō nō sic añ aduētū xpi demo niaci nisi ficticij apparet·q sunt nō vbo ꝛ forti verbē expellēdi· Sbdit añ dicēs·Et illō erat mutū·s·ab effectu·qz mutū hoiem cui inerat facie bat·Erat eť cecū vt dic matꝟ·Erat eť surdū vt dic theophilꝰ· Dis aūt surdꝰ a naťa oportz qz sit mutꝰ ⁊ ecōuerso· Surdꝰ aūt ab euētu bn pōt loq·Quattuor g miracla sit in vno hoie ppetrata sunt·Nā cecꝰ vidz · qđ ꝛgesime·⁊ đ filia chananee vt in ꝓcedēti do·dcm ē· ⁊ tādē de mdo ad infernū·io·xij·Nūc ꝓnceps mdi hꝰ eijcieť foras· Eijcit ipm ⁊ qti die de cordib fideliū·Et ꝟ ē ratō qre mō nō sic añ aduētū xpi demo niaci nisi ficticij apparet·q sunt nō vbo ꝛ forti verbē expellēdi· Sbdit añ dicēs·Et illō erat mutū·s·ab effectu·qz mutū hoiem cui inerat facie bat·Erat eť cecū vt dic matꝟ·Erat eť surdū vt dic theophilꝰ· Dis aūt surdꝰ a naťa oportz qz sit mutꝰ ⁊ ecōuerso· Surdꝰ aūt ab euētu bn pōt loq·Quattuor g miracla sit in vno hoie ppetrata sunt·Nā cecꝰ vidz · qđ ꝛgesime·⁊ đ filia chananee vt in ꝓcedēti do·dcm ē· ⁊ tādē de mdo ad infernū·io·xij·Nūc ꝓnceps mdi hꝰ eijcieť foras· Eijcit ipm ⁊ qti die de cordib fideliū·Et ꝟ ē ratō qre mō nō sic añ aduētū xpi demo niaci nisi ficticij apparet·q sunt nō vbo ꝛ forti verbē expellēdi· Sbdit añ dicēs·Et illō erat mutū·s·ab effectu·qz mutū hoiem cui inerat facie bat·Erat eť cecū vt dic matꝟ·Erat eť surdū vt dic theophilꝰ· Dis aūt surdꝰ a naťa oportz qz sit mutꝰ ⁊ ecōuerso· Surdꝰ aūt ab euētu bn pōt loq·Quattuor g miracla sit in vno hoie ppetrata sunt·Nā cecꝰ vidz · surdꝰ audit· mutꝰ loquiť· ⁊ possessus a demonio liberať ·Qđ qtidie in ꝟsione fideliū dūma gra opať vt dic greg· Nā dyabolꝰ p peccatū mortale qttuor mala fac hoi O ℣ Prio em excecat eū vt n videat picula in qbꝫ ē·et nullo mō redēptorē suū agnoscat·Est em dyabolus sic corꝰ·q primo eruit oculū hoi suspēso· Sic dyabolꝰ ei·que p pcm mortale suspēdit·pmo oculū fidei mitiť eruere·⁊ scđo oculū ꝛsideratō nis ꝓprijstatꝰ·Si em pccor ꝛsideraret ⁊ videt mala qbꝫ addictꝰ ē·et bonis qbꝫ ē puatꝰ·statim ad deū ⁊ cū festinatōe rediret· Proptea dr hiere·ij·Scito ⁊ vide qz malū ⁊ amarū ē te dereliquisse dnm deū tuū · ℣ Scđo facē eū surdū ad vbū vite audiēdū·Esa·vj·qntū ad vtrūqz·Ex ceca cor ppli hꝰ et aures eiꝰ aggua·vt videtes nō videāt ⁊ audientes nō intelligāt·Et qz auditꝰ n pōt eē vacuꝰ·iō dū pccor vba vite nō au dit·circa rumores ⁊ tumultū mundi inanit occupať·in quibus dum đ lectať nō facile audit bona·ꝛ ad ipa surdescit·ps·Aures hnt et nō au dient·Et iō pctōrib fortiter clamare nō ꝓdest nisi vbere et vexatio ne tanganť·Esa·xxix·Tm̄mō sola vexatio dabit intellectum auditui · Satis clamauit mopses ad pharaonē ex pte dei vt dimittetet ppl'm et noluit·nec dimittere voluit·nisi in pcussura ꝓmogenitoꝝ·℣ Ter cio facit eū mutū vt pccm suū nō ꝛsiteať nec ab eo absoluatur·ps·Os habent et nō loquent·Vbi nota qz tota vis lupi est in gutte· Sic tota vis dyaboli circa guttur pctōris versať· Nā pmittit euz elemosinas dare·ad eccias ire·ieunare et orare ꝛ ne ꝛsiteať totis viribus instat · qz sic ꝓderet eū totū·de inqtate ad iusticiā trāsituꝝ·Esa·xlnj· Dic tu iniqtates tuas vt iustificeris· ℣ Quarto possidet eū vt seruū· et du cit de pccō in pccm ad suc bnplacitū voluntatis·ij·Thi·nj· A quo capti ui tenent ad ipius voluntatē Exemplū·Sic facit dyabolꝰ sic ꝓdo· Nā

rapiēs hoiem mittit ei strangulū vel banaliū ne possit clamare· ponit
eū in carcerē ne possit euadē & fugē·vincit manꝰ eiꝰ & pedes ne pos
sit mouē·possidet eū vt dñs et ducit et reducit vt sibi placet·et tandē
aufert ei oia bōa sua·Sic facē dyabolꝰ pccōr qđ marie apparet i morte
Nā eiꝰ aiam asportat·corpus dat vmib⁹·et diuitias ꝟsanguineis·Iob·v·
Cuiꝰ messez famelicꝰ ꝟmedz & ipz rapiet armatꝰ et bibēt sitiētes diui
tias·Et sic pz pmū· Scdō ponit deputatō bonitatis in scriban & pha
riseoꝝ falsa impositōe·qz in beelzebub pn·de·dixerūt xpm illō demo
niū eiecisse· Turbe aūt sunt mirate & ꝟ rationabiliter· Admiratō em vt
phs dicē ex ignoratia ꝟtingit·Nā eclipsiz solꝫ vulgꝰ cām nescies admi
ratur·de q astrologꝰ cām scies nō admiratur·Et qs inquā reddē possz cām
qre filiꝰ dei tātā ad hominē habuit caritatē vt descēdēt de celo in fraz
vt hoiem possessuz a dmonio liberaret Certe nullꝰ·Ro·xj· O altitu
do diuitiaꝝ sapie et scie dei·qz incōphē·sunt iudi eiꝰ· et inuestigabiles vie eiꝰ·
Quidā aūt vani signū de celo qrebāt vt facēt ignē de celo descēdē· vel
tonitrua mugire·Pharisei aūt & scribe q fuerūt malicia pleni et scia mōi
in vsaniā pruperūt dicētes· In beelzebub pn ·de·e·de· Vbi nota qa
belo prē nimi regis nimue ortū ydola habuerūt·Qui nimꝰ fec statuz
aureā pris sibitudinē hūtē·& vt in reuentia marie hōretur statuit vt q
cūqz ad eā ꝟfugerēt tuti manerēt a nemie offendēdi· Sic p ꝟstātinu
eccie ē imdultū·& a catholicis pncipib⁹ a ꝓpbatū vt qcūqz rei in eccia n
tāganť·Iō cepert hoies illi imagini dimos honores impēdē·et vt deo
sacrificare·videtes nimo ex ꝟ in immēsuz placē· Ad cuiꝰ exēplū cetere
ciuitates cepert ydola fabricare ſm ydeomata lingue sue illa nomina
tores·alij beel·alij baal·alij beelphegor·alij baali·Iudei vo vniꝰ dei cul
tores·ydolū sydoniꝝ q eis erāt vicini vocabāt beelzebub·i· virum
muscaꝝ cā irrisionis·Beel em vir·zebub musca imꝓpretať·qz muscę con
gregabātur sup ydolū ꝓpter cruorē aialiū q ibi imolabātur· Qđ ydoluz
dicebāt fuisse pncipē demoniꝝ·Cui ydolo dicebāt subsistē luciferuz
pncipē demoniꝝ cui familiarē xpm asserebāt·Ex cuiꝰ familiaritate &
ꝟfederatōne minores dmones xpo obedire dicebāt· vt ad vocē eulꝰ
dē ab obsessis corpib⁹ egrederētur· Q qt sunt hodie tales q bōa fā et
bōa opa dicūt mala imtētōe fieri & fuos dei ypocritas asserūt et alia
ros ac neqter ābulātes·Cōt qs xpc ait lucē·vj· Nolite iu·& nō iud·no·
ꝟdē·et nō ꝟdē·Sz qđ pei ē mkti opa dei·et q dei auxilio sunt agēda·
mitūtur auxilio dmonū p facturas & incātatōes & sortilegia ad effectu
emādare·et dū bonū volūt ꝟsequ malo medio·frustrati bono·decidūt
in iudiciū etnale·Et sic pz ſm Tercō ponit reꝓbatō falsitatis hꝰ·s·q
xpc eijciat demonia in vtute alteriꝰ demonis· Intēdit g xpc ꝟ ꝓbare
q ipe nō eijcit demonia in vtute alteriꝰ dmonis cuiuscūqz· P Et
hoc per quinqz rōnes probat· Euangelista autem vnam ex se innuit
que talis est· Quorum est vna virtus et vna operatio proprie per

se ex vna ēntia ꝓcedūt. Et cognoscé cogitatōnes cordis. ⁊ futura ín
suis cāis nō determínata pdicé ē ꝓpria opatō dei. Esa. xlj. ānūciate q vē
tura sunt ín futuꝝ. ⁊ sciemꝰ qꝝ dij estis vos. Et xps vidit cogitatōes
eoꝝ. qꝝ xpm eijcé ín beelzebub demonía nō ore ꝫ corde dicebāt. Pre
dixit eī mala eis futura vt ín fi. euā. ptz. Ergo ipe eādē vtutē ⁊ ēntiā
⁊ opatōz hēbat cū deo. Iob. v. Pī meꝰ vsqꝫ mō opaī et ego opor. Et
p ans erat deꝰ. Deꝰ aī nō opaī ín vtute dmonís. qđ oēs ascenī. g
nec xpc. Et hāc rōem euāgelista inuit dū dic. Ipe aūt vidit cogitatō
nes eoꝝ. Sequntes aī q̄nqꝫ rōes xpc ex se ponit. Quarū ꝑma sum
pta ē a naturali desiderio et naīali opatōe. q talis ē. Naīalia ín dmo
nibꝫ ínteg pmanserūt. ꝫ gtuita pderūt. Quis aī creatura naturaliī de
sideraī suī staꝰ ascuatōz et nō destructōz. et ad ḃ nitiī ínq̄ntū pt. Qr
eī demones ín tātis astituti penis naturaliī nollēt nō ee. quis desi
derio rōis p quā se ín tāta miseria astitutos asiderāt vellēt nō ee. Luc.
xxij. Dicēt mōtibꝫ cadite sup nos et col. ope. n. Et vt dic boe. omis
res ascuaī i vnitate ⁊ tādiu asistit q̄zdú ē vna. dicit aī cū dúdiī. Ex
emplū ín cúctatibꝫ ín domibꝫ. ín arboribꝫ ⁊ ín aialibꝫ. q̄ omía ín vnita
te ascuanī. deficiūt aī cū dúdiumī. Qr si cúctates ⁊ domꝰ dúdātur ⁊ pug
nēt admuicē asumenī. Si rami arborís pscidātur a stipite ⁊ stipes
a radice nō est amplꝰ arbor. Et si aníma dúdiī a corpe nō ē amplꝰ
animal. Et sicr ē ín omibꝫ. Si g ín demonibꝫ ē pugna. et admucē de
bommibꝫ se expellūt. seqr qꝝ sint dúsi et agāt ad destructōz regní suí
et ínteritū. qđ est fcm. qꝝ totꝰ conatus ipoꝝ est vt regnēt supra ho
mines et eos ad se trahāt. pa. Superbia eoꝝ qui te oderunt ascendit sp
Quia p volūt pluribꝫ pesse. Hoc etiā credebāt et confitebantur úsdei
tanq̄ scripturā dei scietes. Ergo erat ascta eos dictū eoꝝ. Et hoc est
qđ dicit. Oīe regnū ín se duisum. p ascrariā hommū volūtatē ⁊ pu
gnā desolabiī et destruetur. Quia vna cuitas asta alia et terre adm
Et si domꝰ et pgenies dúdātur et admucē pugnent cōsumenī. Si
ego ínqt christus eijcio demonía ín beelzebub. g demones sunt dúsi
admucē. et mutuo se expellūt. et p cōsequēs nō pīt durare. quod est
fcm. qr scriptura đ dyabolo dicit iob. xlj. Ipse ē super oēs filios sup
bie. Secūda rō est sumpta a mínori q̄ talis est. Quidq̄d pōt virtus
inferior pōt vtus superior et multoplus. vt si miles vel comes potest
vnum castrum expugnare. multomagis rex. sed discipuli mei qui sunt
vestri filij et ex vobis nati eijciunt non ín virtute demonis demonia
sed ín virtute sibi a deo largita. Luc. x. Reuersi sunt autem. lxxij. cum
gaudio dicentes. Dñe etiā ín nomine tuo demonia subijciunī nobis.
Ergo multomagis ego ínquit christꝰ possuz vtute a deo michi data
demonia eijcere. cum sim eoruz dñs et magister. Iob. xiij. Vos voca
tis me magister. et dñe. ⁊ bñ dicitis sum etem. Et ideo ipi údicabūt vos

de hac blasfemia quā michi ínfertis dicētes·ín beelzebub me eijcé de-
monia·qz ꝑpt ꝟ ꝙ ipi vere credūt ꝙ ego ín vtute dei eijcio demonia·
qđ vos depuatis·merenť vos údicare·ꝛ vos udicari meremi ab eis·
dē·Matꝟ·xix·Sedebitis ꝛ v·su·se·xij·ú·xij·tri·ísrael·Vel filij vr̄i·i·ex-
orciste vr̄i q̄ ꝑ quosdā exorcísmos ꝗs docuit salomō demones expel
lebāt vt dic̄ ioseph⁹·g̃ relinq̄tur ꝙ ego eijcio demonia ín digito dei i·
ín vtute spūscī q̄ digit⁹ dei dz triplici rōe· Q Primo rōe emanatō-
nis·qz sic̄ digit⁹ ꝓcedit a corpe mediāte manu·sic spūscūs ꝓcedit a pre
p filiū·Filiꝰ em̄ manꝰ ē prīs ꝑ quē fec̄ ꝛ secula·Secdo rōe distinctōis·
qz sic̄ ín digito ē diúsitas articulorꝫ·sic a spūscō ē diúsitas donorꝫ·j·co·
xnj·Diúsiones grāꝫ sunt idē aūt spūs· Et alij q̄dā dať ꝑ spūm sm̄o
sapie·alij dať sermo scie sm̄ eūdē spūm alteri fides ín eodē spū·Tercō
rōe opatōis·qz sic̄ digito hō opať ita deꝰ spūscō ·j·corꝫ xij· Hec oīa
opať vnꝰ atqz idē spūs diuidēs singlis ꝓut vult·Et si ín ꝟ ínqt xp̄c̄re
dideritis·ꝙ ego tāq̄z manꝰ dei eijcio demonia ín digito dei·i·ín vtute
spūscī·q̄ ē eadē mee vtuti·sic eadē ē vtus manꝰ et digiti· ꝓfecto pue
nit ín vos regnū dei·vos ústificās·i·filiꝰ dei q̄ ē regnū dei· Luc̄· xvij·
Regnū dei ínstra vos ē·Qđ q̄tidie petimꝰ ꝑ grām ad nos venire di-
cētes·Adue·re·t·matꝟ·vj·Et ꝟ ē qđ dic̄·Si ego ín beelzebub eijcio de-
monia si·vr̄i ín q̄ ei·ꝛc̄· Tercia rō sumpta ē ex pug̃ contrarion q̄ tal
ē·Stati ꝙ contraria a ꝓpinquāt agūt et patiūtur admuicē·et potēti⁹ de-
struit mīnꝰ potēs·q̄ aūt auemūt n̄ ꝓhinť admuicē dū a ꝓpinq̄nt·Cre-
plū ín natura vt de calce posita ín oleo vbi nō destruitur·ꝛ posita in
aqua statim ignis ínclusus feruescit et calefacit aquam·Quia oleū est
calidū et siccū sic̄ et calx·ſ aqua est frigida et humida·ꝛ ꝑ ꝛsequēs con
traria calci·et statiz dū ꝛúnguńť agūt admuicē· Exemplū ín aialibus
vt ín leone et pardo qui sunt ínmici mortales·eo ꝙ pardus concum
bit cū leena·Et ideo statim ꝙ videt se ꝓhinť admuicem· Sed leo vin-
cit pardū viribꝫ pardꝰ aūt vincit leonem astutia·qz íntrat qđam fo
ramē oblongū añ amplū et retro strictū·de q̄ pardꝰ exit· sed leo non
pōt exire·et tūc pardus venit ad posteriora leonis et occidit eū·Cre-
plū ín homīby qz si vnus homo ínuaditur ab ínmico suo mortali et
vincatur ab eo·capitur ab eo et vincitur et spolia eius sibi aufert·qui
tamen anteq̄z ínmicus eius appropinquaret ad eum ·vúebat ín pa-
ce·et omnia bona sua similiter ín pace possidebat· Et hoc est qđ dicit·
Cū fo·ar·cus·ať·s·ín pa·sunt oi·q̄ pos·Fortis iste cōtrariꝰ et ínmicus
humani generis dyabolus est·qui est armatꝰ multa malicia et alīu
tia et potentia·est etiam armatus vicijs et pcīs hominū sive hoibus
pcōribus·Nam ꝓ lorica habet luxuriā vel luxuriosos·ꝑ scuto ypo-
critas·ꝓ arcu detractores·pro galea supbos·pro gladio auaros·pro
lancea meretrices·pro ínsignibus vanigloriosos ·pro equo falerato
habet dúsiones et ptes·Et sic armatꝰ añ aduentū filij dei custodiebat

atriū suū ⁊ mūdū istū ⁊ in pace possidebat et mūdū et eos q̄ erant in mūdo. Venit aūt xp̄c vt gigas hūane nature melio armato ſ. oīb⁹ vtu tib⁹ et gratijs et donis spūssci et cū maiori potētia q̄ cū tota potētia dei q̄ infinita ē et iuasit eū in atrio suo. Et tāta fuit eio potētia q̄ maū inermi et affixa cruci debellauit istū fortē cū oīb⁹ suis vt dic̄ aug⁹. Et sic debellatū vinxit in catenis et in iferno reclusit apoc. xx. Et vidi an gelū descendētē de celo hīntē clauē abissi et catenā magnā in manū sua ⁊ apprehēdit draconē serpētē antiquū q̄ ē dyabol⁹ et sathanas ⁊ liga uit eū p annos mille et misit in abyssuz et vinula arma eio ⁊ pcca in q̄b⁹ diabolus detinebat diſtribuit. id est ad diuersa officia ordinauit. Alios faciendo ꝓphetas. alios apl̄os. alios euangelistas. alios autem pasto res et doctores. et sic de ceteris gradib⁹ eccie. Eph. iij. Et ipse dedit quosdā quidē apl̄os. quosdā ꝓphetas. alios vero euangelistas. alios aūt pastores et doctores in opus ministerij ad consummatōz sanctoꝝ Si g̃ inq̄t ego christ⁹ appians dyabolo statim pugno cum eo et de struo eū et expello eū et quotidie accipio ei spolia. sequit q̄ sim ei in micus et contrarius. et nō ei cōfederat⁹ vt vos dicitis. Quarta ratio sumpta est ex natura contrarioꝝ q̄ talis est. Nunq̄z vnū contrariū agens fm formā et naturā suam. agit et opat in vtute alteri⁹ contrarij. q̄ sol nō illuminat in vtute tenebre. et ignis nō calefacit in virtute aque. q̄ cum contrarium destruat contrarium. si vnum ageret in virtute alte rius sequeret q̄ aliquid destrueret p ꝓpriā virtutē. qđ ē impossibile. ⁊ p eā conseruat. Et si aqua calefacta ab igne calefaciat in virtute ignis nō tamen nō facit in natura sua. sed per accidens. Sed dyabolus inquit christus est mihi contrarius. quia contraria sunt que maxima a se di stant. sed nos maxime distamus. quia ego in gloria et ille in pena et miseria. ego in luce ille in tenebris. ego in vita ille in morte. et sic de omnibus. ergo non operor in virtute sua. Et hoc est quod dicit. Qui nō est mecū cōtra me est. et econuerso. qui cōtra me est et mihi contra rius non est mecū. Sed dyabolus est mihi contrarius. vt ꝓbatū est. ergo nō est mecū in aliqua opatione. Nō ergo in beelzebub eijcio de monia. Quinta ratō sumpta est ab effectibus contrarijs. q̄ talis est Si effectus vel opa sunt contraria. oportet q̄ cause sint contrarie q̄ duo cōtraria opa nō possunt naturaliter ꝓcedere ab eodem sc̄o id̄. sicut calefieri et infrigidari nō possunt ꝓcedere ab igne. et illuminare et tenebrare a sole. Sed opa christi et dyaboli sunt oīmo contraria. q̄ iste dispgit homines p diuersos errores. christ⁹ aūt colligit ad fi dei et eccie vnitatē. Ioh. x. Alias oues habeo q̄ non sunt ex hoc o. et illas o

m·ad·et fi·v·o·ꝛc·Iste captúat hoīnes p diúſa vicia·ꝫ xp̄c liberat p
mltiplices vtutes·Iste ducit hoīnes ad moꝛtē etnā·ꝫ xp̄c ad vitā et
nā·Iob·x·Ego vitā eternā do eis·Et ſic in oīb⁹ dyabol⁹ ꝛtraria xp̄i
opib⁹ opaī·Ergo eijcé dīmonia qđ ē op⁹ xp̄i nō pōt eē cp⁹ dyaboli·ꝫ
op⁹ ei⁹ ē in homines demonia immittē et eos acriī toꝛmētare·Et ꝫ ē
qđ dicit·Qui nō ꝛgregat mecū diſpgit·i·q̄ ꝛtraria opaī mihi nō pōt
mecū in ope ꝛuenire·ꝫ dyabol⁹ ē huiōi·g̃ in alīq̄ ope nō mecū ꝛueit
vel ꝛſentit·Et ſic ptz t̄ciū· ℣ Quaꝛto p̄dicīt effect⁹ penalitatis iudeis
futur⁹ ꝓ eoꝝ mala opatōe·qꝛ cū īmūd⁹ ſpūs exierit ab hoīe· Vbi no ꝛ
ta q ſpūs neq̄z dꝛ īmūd⁹ ab effectu ſiī et cec⁹ ꝛ mut⁹· qꝛ īmūda facit
cogitare·immūda velle·et īmūda opari·Ille aūt ſpūs expellīt ab hoīe
in baptiſmo·ꝛ in p̄ma p grām dei·Qui expuls⁹ ab homine iuſto ābu
lat p coꝛda pc̄oꝝ indeuota· et inaquoſa ab hūoꝛe grē ꝛ lacrimay et
vnctōis ſpūſſci·In q̄b⁹ nō inuenit requiē·qꝛ ipe ē lup⁹ rapax·qui non
ſaciaī niſi omnes occiderit·Et ideo non curans de his quos poſſidet
in hos de quib⁹ expulſus fuit redire conatur·In quos dū ingreditur
ſi inuenerit eos vacantes a bonis opib⁹ ꝛ oꝛnatos p ypocriſim·q̄ vi ꝛ
denī bonī et nō ſunt·ſiī erāt iudei qui tanq̄z ꝓpꝛius dei videbanī man
data dei cuſtodire ꝫ nō ſic erat· imo ꝓpī traditōnes ſuas mandatum
dei fecerāt irritū ꝛ mane·vt dicīt math·vij·Et ſic inquā inuenit eos rē
vadit et aſſu·ſep·al·ſp·ne·ſe·vt melius hoīnē cuſtodiat·Et ſic exptoſ
et maluolos oꝛdinat in officijs· ſicut miles cuſtodes caſtri· Et vnum
ad coꝛ ponit vt nihil faciat niſi mala eū cogitare·Secundū ad memoꝛ
riā ponit vt ſolū eū faciat iniuriarū recoꝛdari·Terciū ponit ad viſum
vt faciat eū mala et impudica videre·Quartū ponit ad aures vt va ꝛ
na audiat atq̄z mala·Quintum ponit ad lingua vt puerſa loquatur ꝛ
falſa·Sextū ponit ad tactū vt faciat ipm luxuriari et venereis delecta
ri·Septimū ponit ad manus vt neq̄z et puerſa faciat euz operari· ꝫpe
vero omnia loca iſta circuit tanq̄z capitane⁹ et magiſter et dominus
Et p ꝛſequens fiūt nouiſſima hominis illi⁹ peioꝛa ꝓpꝛiis· qꝛ ma ꝛ
gis·verāt et ad malū inducīt·Quia vt dicit gre·Anim⁹ qui diuiditur
ad multa fit minoꝛ ad ſingula· Et ideo p̄im⁹ dyabolus dū ſol⁹ erat
nō ſic verabat· Vel ſeptē dicīt ꝓpter ſeptē capitalia vicia·de quibus tē
ptant·et ad q̄ illū cui inſunt ducere conanī·vt vnus temptet ſoluz de
ſupbia·ali⁹ de luxuria·et ſic de ſingulis·Vnde ꝛ de magdalena dicitur
luc·vnj·q̄ chriſtus expulit ab ea ſeptē demonia·i·ſeptem capitalia vi ꝛ
cia·Ad literā ſic euenit iudeis·et quotidie euenit peccatoꝛib⁹ patien ꝛ
tib⁹ recidiuū·Et ſic ptz q̄rtū· ℣ Quinto ponit extollentia ſiue cōmen
datio veritatis a quadam muliere facta·Quia dū chriſtus hec loque ꝛ
retur·ſurrexit quedā mulier de turba·que a quibuſdaz pediſſeq̄ ſan ꝛ
cte marthe fuiſſe crediī·q̄ aīt chriſto· Beatus venter qui te portauit
Propter meā et oīmodā veritatē quā chriſt⁹ loquebaī· hec mulier

beatū dixit nō solū xp̄m ꝫ eī ventrē ⁊ vbera ⁊ totū corp⁹ qđ eū por-
tauit·Qđ ve ap̄t octo fuit beatū· R Dcio fuit bm̄ corp⁹ vginis
apter toti⁹ fomitis pcī ligatōez et extīctōz· Nā fomes pcī ⁊ oīs
cupiscētia mali ín corpe vginis·ín pma sanctificatōe q̄·s·sanctificata
fuit ín vtero p dei grām ligat⁹ fuit ne ad malū aliqđ ínclīaret· ín se-
cūda vo sanctificatōe·s·ín filij dei ceptōe p supabūdantē grām spūs
sancti fuit totalit extīct⁹·et ideo nec peccare nec ínclīari potuit ad
peccādū·Hoc figuratū fuit ín arca noe vbi oīa fuert placata ⁊ aīa-
lia ferocia cū mitib⁹ māserūt·Esa·xj·Habitabit lupus cū agno et puer
puul⁹ mīabit eos·i·xp̄c exp̄s ín vtero vginis oēs mot⁹ carnales ín
ea extīxit·⁊ ad ceordiā spūs duxit· S cdo fuit beatū ap̄t totalē ín-
coruptōz·q̄ nō fuit coruptū ín filij ceptōe nec ḡuatū ín ei⁹ porta-
tōe·nec vgīale sigillū fuit fractū ín ei⁹ pturitōe·nec fuit putrefactū
ín anīme egressione·ps·Nec dabis scīm tuū vidē coruptōem· T er-
cio fuit beatū ap̄t pfectā ip̄i⁹ ad spūssancti subiectōz·q̄ sp corp⁹ vgi-
nis spūssancti organū fuit ad oīme op⁹ bonū dispositū ⁊ patū·Luc·
j·Ecce an·d·s·ín oīb⁹ obedire pata· Quarto fuit beatū ap̄t radialē
emissionē·Exibāt em̄ q̄dā radij vtuales de facie ⁊ oculis vginis glo-
riosi·q̄ libidinē et petulantiā aspicientiū extīnguebāt·Hoc fuit figura-
tū in vga assueri q̄ erat signū clemētie ad quēcunq; extēdebaī vt pz
bes·v· Quīto fuit bm̄ apter toti⁹ trinitatis et deitatis ín eo habi-
tatōz·q̄ ver⁹ filius dei et tota trinitas et deitas ín eo coraliter habi-
tauit·Hiere·xxxj·Nouū faciet dn̄s sup terrā· femina circūdabit virū
id est·bta maria christū· Qui ideo fuit vir ín vtero exp̄s· q̄ pfectus
deus ⁊ pfectus homo·Apoc·xij·Signū maximū apparuit ín celo mu
lier amicta sole·i·deitate· S exto fuit beatū ap̄t finalē remuneratio-
nem·q̄ statim post mortē fuit glīficatū·Esa·xxxv·Gloria libani data
est ei decor carmeli et saron·Nostra aūt corpa ínciperanī nec statim
bīt suā remunerationē·Apoc·vj·Date sunt illis singule stole albe et
dictū est eis vt requiescerent tps adhuc modicum donec impleatur
numerus fratrū suorū·Quia ín die iudicij completo numero electo
rum corpa sua gloria potientur· Iob·x· Ingredieī et egredietur et
pascua mueniet· S eptimo est beatū ap̄t totalem· delectatōnem
q̄ oīes sensus corpis virginis sunt actualit ín felici delectatione vt
oculi·aures·gustus·olfact⁹·et tactus· Esa·lx· Tunc videbis et afflues
et mirabitur et dilatabiī cor tuū·Illū em̄ habuit et habz semp ín p̄sen-
tia de quo dicit luc·x· Beati oculi qui vi·q̄ vos vi· Octauo est bea-
tum apter delectabilē visionē q̄ corp⁹ virginis est ita pulcrum et
glorioſum·q̄ ipm oīes sancti et angeli videre desiderant·et ipm vi-
dendo maxime delectant·p̄s· Flumis impe·le·ci·di·id est·pulcra et d̄
lectabilia q̄ egrediunt de corpe vginis·q̄ tot sunt vt cū impetu fluāt·
delectant et letificāt cīues ciuitatis dei· Hic cadit exemplū de illo qui

vidit btām vginē p q̄ndā rimulā cū vno oculo quē eruit sibi ⁊ deside
rabat sibi erui alīū ⁊ iteꝝ vidē eā. ℣ Ez audiam⁹ carissim cū magno
gaudio q̄d xp̄c rn̄dit. Nit em̄ Quimmo bti q̄ audiūt vbū d. et cu. illud.
Et pōt q̄nimo eē vna dictō. ⁊ tūc tm̄ valet. ac si dicēt. veꝝ ē qđ dicis. Et
B etiā veꝝ ē q̄ beati sunt q̄ au. ver. d. et cu. illud. Et tūc dꝛ legi sine int;
rogatōe. Vel pōt eē due dictōes. et tūc tm̄ valet q̄n fit etiā iuxta illud
gen. xxmj. Quim. i etiā camelis tuis potū tribuā. ⁊ imo ponit p̄ h. Vñ
sensus ē. Btus vēter q̄ te portauit. Et dñs rn̄dit. Quim. i. etiā btus est.
h etiā beati sunt q̄ audiūt vbū dei et custodiūt illd. ℣ Et nota q̄
q̄ audiūt verbū dei et custodiūt illd sunt bti xp̄i eade octo xp̄i q̄ cor;
pus et vēter bte vginis supdictū est beatū. Et p̄mo xp̄i fomitis liga
tōꝝ ⁊ extinctōez. Nā ita mortificāt corpa sua p salubrē disciplinā q̄ n
audēt carnalia petē. Exemplū beati bñdicti abbatis. q̄ inter vrticas ⁊
vepres se nudū p̄iecit. et p cutis vulnera eduxit a corpe vulnus men;
tis. ita q̄ nunq̄ aliquid tale vt gre. dicit sentiret. ij. Cor. mj. Semper
mortificatōnē iesu christi in corpe nostro circumferentes vt et vita ie
su in corpibus nostris manifestet. Peccatores aūt fomitē peccati nu
trīunt nō extinguunt. ¶ Secundo xp̄i totalē incorruptōnē. quia nec
corpis nec mētis corruptōnem patiunt. Vnde beata lucia dixit. Cor;
ruptōnes mentis et corpis nunq̄ suscepi. ps. Beati immaculati in via
qui ambulant in lege dñi. j. Cor. v. Expurgate ve. fer. vt sitis no. con;
sper. sicut es. az. Peccatores aūt et in aīma et in corpe corrumpuntur.
et in aīma cum dyabolo fornicant. ℣ Tercō xp̄ter p̄fectā ad spiritum
sanctum subiectionem. sunt em̄ dispositi et parati ad prosequendum
oīa que ei spūssanctus suggerit et revelat. Ezech. j. Vbi erat impet⁹
spūs illuc gradiebantur. ps. Ad oīa mandata tua dirigebar. Esa. lx.
℣ Qui sunt isti qui vt nubes volant. i. ita velocit obediunt spūsancto si
cut nubes ventis. Peccores aūt oīm impulsui spūssancti resistunt.
℣ Quarto xp̄ter radialē emissionem. Egrediunt em̄ a facie et ab oculis
et ab oīmbus sensibus iustor⁹ quida radij virtuales primos illumi;
nantes et edificantes p bona verba et sancta exempla q̄ in eis aspi;
ciunt. Math. v. Vos estis lux mūdi. Ibidē. Vos estis sal terre. j. Cor.
x. Sive comeditis sive bi. si. aliud quid fa. o. in glo. dei facite. ⁊ peccatib
autem egrediunt radij basilisci mortales primos occidentes. Nam
loquēdo videndo et tangēdo occidūt aīas. Et loquēdo occidūt marie
illi q̄ adulant hoib⁹ in prauitatib⁹ suis. Vñ p̄s. xxix. Qui blādis fictisq̄
p̄mor⁹ loquit amico suo rete expādit pedib⁹ ei⁹. Et esa. lxj. Populus
meus qui te beatū dicūt te decipiūt et viam gressuū tuor⁹ dissipant.
Hodie diminute sunt veritates a filijs hominū vt inq̄t ps. Deo mo;
dico lucro hodie subticet veritas et asserit falsitas. Esa. lix. Corruit ve
rites in plateis. Doti⁹ etiā et vana et fabulas mūdi volunt audire ho
mines. ij. thi. iij. ⁊ veritate q̄dē auditū auertēt. ad fabulas aūt dirtent.

¶ Quinto ꝑt̄ toti⁹ trinitatis inhabitatoꝝ · Iob · xxj · Qui diligit me ꝓ · m · ꝓ · et pa · m · di · e · et ad e · ve · et mā · ap · e · fa · Actu · x · Loqnte pe · ce · ſ · ſu p o · q̄ au · ver · Pccores aūt ſunt habitaculū mtoꝝ demoniorꝝ · Mti em̄ legionē demonū in vētre hnt · ¶ Sexto ꝑt̄ finalē retributoꝝ · qꝝ vbū dei cū effectu auditū · dat vitā etnā · Iob · vnj · Si qs ꝓ · m · ſer · mor · nō gu · met · ꝛ trā · de mor · ad vitā · Pccores aūt oīm morte morīunt et in aīa et in corpe · ¶ Septimo ꝑt̄ totalē delectatōez · qꝝ in anima et in corpe erūt beati et ſiliter oēs ſenſus actualit̄ ſp erūt in actu ſuay de lectatōnū · Ysa · lx · In tra ſua duplicia poſſidebunt · Pccores aūt totalit̄ tormētabunt et p oīa ꝛ in oīb erūt in penis · ¶ Octauo ꝑt̄ de lectabilē viſionē · Vñ ſancti nō ſolū delectabunt in vidēdo deū · ꝛ etiā in vidēdo ſeinuicē · Vñ q̄libet ſcūs totā celeſtē curiā letificabit · et ideo qt ſancti tot gaudia · Luc · xv · Gaudiū ē an · dei ſup vno pec · pe · agen · et mtomagis ſup iuſto gtaz poſſidēte · Ysa · xxxv · Gaudiū ꝛ leticiā ob tinebūt · Pccores aūt erūt deformes nimis qꝝ turpiores res de mōdo ſunt pccor dyabol⁹ ꝛ infern⁹ · Et ſic ptz ſextū · ¶ In fine nota qꝝ p ſeptē ſpūs malignos ſeptē pcā mortalia deſignt · Vñ in ſcriptura ſeptē de monīacos legim⁹ deſignntes ſeptē genera pccoꝝ · Cui⁹ ratō eſt · qꝝ eam dem opationē habet dyabolus circa aīmā et aliqñ circa corpus · ſicut mortale peccatū · Et ideo congrue p ſeptē demoniacos qui in ſcriptura repiunt ſeptē peccata mortalia deſignant · ¶ Primus demoniacus eſt de quo in p̄ſenti euāgelio agit · qui vt dictum eſt erat princeps in oīb ydolis · ad quē confluebat multitudo muſcarū ꝑter ſanguinez ſacrificij · Istud demoniū faciebat loqui ydola et adorari vt deos · Per hoc peccatū ſuꝑbie deſignat · q̄ ſimiliter opat in anima · Ipſa enim eſt principiſſa et mitiū omniū pccoꝝ · Thob · iij · Nunq̄z ſuꝑbiaz in tuo ani mo dominari pmittas · ab ipa em̄ initiū ſumpſit omis ꝓditio · Itez fa cit homines ſe velle adorari vt deos · Exemplū hui⁹ habem⁹ dañ · vj · d nabuchodonoſor · qui p̄cepit vt nullus peteret ab alio deo niſi a ſe · Et attende qꝝ muſce cum alis faciebant iſto ydolo ventū · Sic ſuperbus laude malorꝝ et adulatorꝝ nutrit · qui faciūt ſuꝑbo ventuz de alis ſuis · ꝛ · de gratijs eis datis · Totum hoc in pmis parentib patet · De iſtis muſcis recte pōt intelligi illud exod · vnj · Venit muſca grauiſſima in vniuerſa terra egipti · et corrupta eſt terra ab huiuſcemodi muſcis · Istud demoniū eijcit humilitate · qꝝ ꝛtraria ꝛtrarijs curantur · ¶ Se cundus demoniac⁹ ē ſaul quē demon male agitabat · et nō pmittebat eum dauid reſpicere rectis oculis · nec eū audire poterat cōmendari · Et pluries eū ſine cauſa occidere eſt conat⁹ · vtz · j · reg · xvnj · Idem fa cit inuidia in homie · Nam verat eū et ꝛſumit eū · nec pōt inuidus in ſpicē rectis oculis cui inuidet · ꝛ vellet eū mori et aliqñ eū occidit · Exem plum de cayn et abel et de fratribus ioſeph · De quibus in gen · Istud demoniū eijcit amore ꝑximi · ¶ Tercius eſt de quo dicit in preſenti

euangelio q̄ erat mut⁹ et matħ·xij·q̄ erat cec⁹ et mut⁹. Idem fac̄ ira
in hom̄ne q̄ excecat mentē eius·q̄ ira impe·a·ne·pos·cer·vey·Vñ p̄
uerbiū·Est homo irat⁹ nō est ꝟsultus· Perdit em̄ homo p̄ ira lumē
rōnis et discretōis et mouet ad impetū furie vt bestia·Itē pdit loq̄
lam recte loquendi·Talia em̄ loquit acsi insensatus esset· Et ideo ver
ba irati nō sunt attendenda·Ad literā mkti dū sunt irati nō possunt lo
qui·Gre·Ire sue stimulis accēsum cor palpitat·cor⁹ tremit·lingua se
pedit·facies ignescit·exaspant oculi·et noti nequaq̄ recognoscun
tur·ore clamorē formatsed sensus quid loquit ignorat·Istud demo
nium eijcitur mansuetudine·Quartus est filia chananee·matħ·xv·
Quam demon tormentabat valde·ita q̄ non delectabatur in aliquo
idem facit accidia in homine·nā hō accidiosus est tot⁹ melācolicus·i in
seipo tormentū habet·i vellet mkrotiēs nō fuisse nat⁹·et tediosa est ei
bi vita·job·x· Tedet anmā meā vite m·dī·adū·m·el·m· Nec in aliquo
spūali pōt saporē muenire· Vñ si venit ad missam nō pōt vsq̄ ad finem
stare·si audit p̄dicationē statim vellet eam finiri·virtutes et miracula
sanctor nō pōt audire·t̄ oia fastidit et nauseat·Nūi·xxj·Anima no
stra nauseat sup cibo isto leuissimo·Istud demoniū eijcit lericia spūa
li·Quint⁹ est demoniac⁹ ille de q̄ dicit matħ·ix·q̄ frequenter mitte
bat eū demoniū in ignē et aquā·Idem facit auaricia in homine·q̄ hō
auar⁹ circuit mare et aridā·et sustinet famē et sitim·et calorem et frig⁹
et mille incōmoda p̄ pecunia ꝟgregāda· et accendit ignis in mente
ipius ex sollicitudine et discursu·Ecc̄s·v· Saturitas diuitis nō finit eū
dormire·Istud demoniū expellit largitate elimosinarū· Sext⁹ est
ille de q̄ dicit luc̄·vnj·q̄ occurrit iesu vir qui hēbat demoniū qui fran
gebat catenas et iacebat in sepulcris·et egressus ab eo intrauit por
cos cui nomē erat legio· Hoc est pcm gule· cui nomen est legio q̄
infinita gula requirit· Totus mūdus vix sufficit guloso·Item frangit
catenas·q̄ nulla lex vel monitō guloso facta de cibis vel propter in
firmitatē vel quocūq̄ mō aliq̄d valet·Itē requiescit in sepulcris mor
tuor·q̄ tota intētō et desideriū guloso in ore ppro requiescit·i quod
mittit bolos de carnib⁹ animaliū mortuor factos de quib⁹ cito vmes
inci piūt scaturire·p̄s·Sepulcrū patens ē guttur eor· Et tandē intrat
porcos·q̄ gulosus ꝟsumpt⁹ inopia·vilissima officia incipit exercere·
vtq̄ d̄ filio p̄digo·q̄ postq̄ oīa ꝟsumpsit incepit pascē porcos·luc̄·xv
Hoc demoniū eijcit tpantia· Septim⁹ ē ille q̄ occidit septē viros sa
re vt dr thob·nj· Hoc est pcm luxurie q̄ occidit septē vtutes anime·
Est em̄ luxuria ignis omniū vtutū germina eradicās·job·xxxj·ignis
ē vsq̄ ad ꝟsum·deuo·Hoc demoniū eijcit castitate· vel mrimonio in
dei timore legitime obseruato·Exēplū de sara filia raguelis de q̄ idē d̄
mon q̄ septē viros ei⁹ occidit·ē expulsus postq̄ virū timētē deū acce
pit·cui in timore dei fuit in matrimonio copulata·Et sic ptz totum·

De epistola sermo xxxviij.

Estote imitatores dei sicut filij kīm. epb. v. Sic dr eccs. iij. c. Oia tps bent. Et si oīm tpe xpm mgrm 7 prem nrm imitari deam9. tn isto sacro tpe marie dem9 eū in bonis opib⁹ imitari ac et nos ab oīm mqnamēto carnis et spūs custodire. Et ad hec duo apls in pnti epla nos inducit. In q quidē epla qnq facit Rō em ad dei imitatōz p viā dilectōis vt filios carissimos nos hortat in pncipio eple Secdo a pccis q corp9 maculāt et famā denigrant nos spealit dehortat ibi. Fornicatō aūt et oīnis imūdicia aut auaricia nō noiet in vobis. Tercō vt a talib⁹ pccis abstineam9. penā magnam minat ibi. Hoc at scitote intelligētes qm oīnis fornica. Quarto erroꝛ rē quorundā ipunitatē peccatiū asserētiū vt liberi9 peccare possint re⁹ mouē conat ibi. Nemo vos se. mamb⁹ ver. Quinto ḡre tales in suo er roꝛe sequi nō debeam9. ꝫ vt lucis filij ambulare. cām oīndit et ratōnez venat ibi. Eratis em aliqn te. nūc aūt lux in do. Primo ergo ad dei imitatōz p viā dilectōis vt filios carissimos nos hortat d. Estote imi tatoꝛes dei sicut filij carissimi vos ipi 2formādo. Cari ꝓpt imagis im pssionē et cōseruatōem. carioꝛes ꝓpt redemptōez et redemptōnis re cognitōnem. carissimi ꝓpter mor 2formatōem. j. Pe. ij. Christi9 pas. p vo. vo. relm. ex. vt se. ves. eius. Pccoꝛes aūt fiūt filij vilissimi. Nam viles sunt ꝓpt imagis deturpatōz. Ecci. xlvij. Incliasti femora tua mu lieribus et dedisti maculā in gloriā tuā. Vilioꝛes sunt ꝓpter bnficioꝛum dei ingtitudinē. Nā p nihilo bnt pciosam mortē filij dei et grām ba ptismi et dona et vtutes spūssancti et eccīastica sacramenta et patriaz celestem. Psalmista. Proꝛ nihilo habuerunt terram desiderabilem. Vi lissimi sunt ꝓpter operū 2trarietatem. Nō em solū deum non imitā⁹ tur vt spurij. ꝫ vt inimici 2traria opant. Iob. xv. Cucurrit aduersus deū erecto collo. Luc. xvj. Qui nō est mecū. cōtra me est. Cōsequen⁹ ter cū dicit. Et ambulate in dilectōe. oīndit in q talis imitatō debet ee. qz in dilectōe. oīndit et modū et formā talis imitatōis qz sic xpc dilexit nos. Sic nos em iuice dem9 diligē. sic et christ9 dilexit nos. q intm di lexit nos qr dedit semetipz p nob oblatōz et hostiā deo in odoꝛe suaui⁹ uitatis. Oblatōnē qntū ad flagella crucis 2cedentia. hostiā quantum ad ipam mortē. Heb. x. Christ9 sic oblat9 e ad multoꝝ exhauriendā pcā. Itē vna oblatōne 2summauit in sempiternum sanctificatos. In odoꝛe suauitatis. placantē deū patrē mūdo et ipi deo patri placentē. Gen. xvij. Ecce odoꝛ filij mei sic odoꝛ agri pleni cui benedixit dns. Et nota qr redolent 2trita sic spes. Sic et christ9. Esa. liij. Attritus est ꝓpt scelera nra. Itē redolent cōbusta vt thus. Sic et christ9 qui fuit agn9 assatus in stipite crucis. Itē redolent effusa sic vinū. Sic et christus ef fusus fuit quando de ipo sanguis et aqua emanauit. ps. Sicut aqua effusus suz. Circa hoc primū membꝝ ad edificatōem uestram

videam⁹ quō et ⁊ qbz dēam⁹ deū imitari·Vbi nota q̄ aliq̄ volūt deū
ſtulte imitari·vt filij zebedei q̄ volebāt cū dō regre ⁊ celo ſ̄ nō cruci
ſigi ⁊ cruce·qđ nō pōt eē·Math·xvj·Si q̄s vult p⁹ me ve·ſ·ad regnū
abne·ſemet·et tol·cru·ſuā·et ſequat me·ſ·ad crucē· Aliq̄ volūt deū imi
tari pūſe·Qz vt dic̄ aug̃·Oīs pcōz peccādo vult deū imitari·vt ſupbz
appetēdo excellētiā bonⁱ q̄ maxie ⁊ deo ē Ecc̄i·xxmj· Ego ī altiſſimis
habito·⁊ q̄ lucifer voluit deū imitari·Iſa·xmj· Ponā ſedē meā ad aq̄
lonē et ſi·e·al·Vt luxurioſ⁹ et guloſ⁹ appetēdo delectatōz q̄ ſumme in
deo ē·pſ·Delectatões ⁊ dextra tua vſq; ī ſi· Vt accidioſus appetēdo
q̄tē q̄ ppetua ē ⁊ dō ⁊ q̄ oēſ ſancti req̄ſcūt·Eſa·xxxij·Sedebit ꝑ⁹
mieus in pulcritudine pacis in tabnaculis fiducie· in req̄e opulēta·Vt
auar⁹ appetēdo dūitias q̄ opulētiſſime ſūt in deo·Prou·vnj· Mecuz
ſunt dūitie ⁊ gl̄a·opes ſupbe·ī·magne ⁊ alte·Vt iracūd⁹ appetēdo vi
dictā ⁊imicoz quā maxie exercet de⁹ ·Math·x· Timete eu q̄ post̄z
oc·coz·hz ptā·a·mit·in ge·Oēs iſti pūſo mō deū imitari nituntˇ· Qz q̄
vult exaltari vt ſupbz opoꝛtz eū ꝑmo hūliari·Luc̄·xmj·Oīs q̄ ſe hu·
eral·Et q̄ vult dlectari vt guloſ⁹ et luxurioſ⁹·opoꝛtz ꝑmo ieunare et
penuriā patⁱ·Prio em̄ in vigilia ieunatˇ q̄z comedatˇ in feſto·j·coꝛ·xj·
In fame et ſiti et in ie·nul·ī lab·et erū·in vi·mul·in frigoze ⁊ nudi· Et
q̄ vult q̄ſcē vt accidioſ⁹ opoꝛtz ꝑmo laboꝛaē·Ecc̄i·lj· Modicū laboꝛa
ui et inuem̄ mihⁱ multā req̄ez· Et q̄ vult ditari vt auar⁹ opoꝛtet ꝑmo
paupere fieri·Math·v·Bti paupes ſpⁱ·qm̄ ipſ·ē re·ce·Et q̄ vult vindi
cari vt iracūd⁹ oz ꝑmo pcē et relinq̄re vindictā dō·Ro·xij· Mihⁱ vin
dictā ⁊ ego re·d·d· V Quidā imitantˇ deū bn̄ ⁊ ſapient·⁊ iſti ſūt filij knī
q̄ imitāt deū q̄ntū ad ſeptē X Primo in lumie ſapie·q̄ q̄ ignoꝛat
ignabitˇ·j·coꝛ·xmj·Et qz neminē diligit de⁹ niſi eū q̄ cū ſapietia inha
bitat·ſap·vij·ꝓptea dr math·x·Estote pru·ſic ſer·Et ī ſtudet in ſciētia
dei·vadūt ad p̄dicatōz vt illuminēt·Sic ſecut⁹ ē eū aug̃·⁊ alij doctoēſ
Quidā vo homines mali ſunt ſimiles noctuis qui ſp in tenebꝛis cu
pūnt habitare·Iob·nj·Omnis qui male agit odit lucē· V Secūdo in
puritate vite ⁊ ſciētie· qz ſic filⁱ⁹ dei pure et ſancte vixit ſic ipſi viuē
mitūtˇ·Iob·xxvij·Nec repḧendit me coꝛ meū in oīm vita mea·j·Coꝛ·
mj·Nihil mihⁱ ſcūs ſuz·Quia vt dicit ſap·j·ſpūſſcūs non habitat in
coꝛ·ſub·p·Sic secut⁹ ē eū ſanct⁹ benedict⁹ et beat⁹ dom̄c⁹ et alij qui ſi
ne pcō moꝛtali vixerūt· Tercō in ſeruoꝛe caritatis et beniuolētie·
qz ſic filius dei ꝑ ſalute nr̄a poſuit anim̄ ſuā·ita ipſi ꝑ dei honoꝛe ⁊ ꝓ
ximoꝝ ſalute animas ſuas ſunt parati ponē·ij·Coꝛ·xij·Ego autem li
benter impendā et ſupimpēdar ipe ꝑ animabz veſtris·j·Iob·nj·Qm
iſte anim̄ ſuā ꝑ nobis poſuit et nos dēm⁹ ꝑ fratribz animas ponē·
Sic ſecuti ſunt eū apli de quibz dicit actu·v·Ibant apli gau·a cōſpe·
conſi·qm̄ digni habiti ſunt ꝑ nomine ieſu cō·pa· V Quarto in largi
tate munerū et beneficentia·qz ſic xpus oīmbz benefecit·iuxta illud·

actu·x·q̄ ptrāſijt bñfaciēdo ꝛ ſanādo oēs oppreſſos a dyabolo· ſic ꝛ ipſi oñib⁹ bñfacē nitunt̄ ac et ímimicis·Matḥ v· Diligite ímimicos ve·bñ fa·bis q̄ oderūt vos·oza·p pſe·et calū·v·Sic ſecut⁹ ē eū dauid q̄ fec̄ mi phiboſeth nepotē ímici ſui capitalt̄ d mēſa ſua comedē·vtz·ij·Re·ix· Sic ſecut⁹ ē eū bt̄us ſtephan⁹ q̄ p ſe lapidātib⁹ deū flexis genib⁹ exo rauit·vtz actu vij·Heb·xij·Bñficiētie aūt et ꝛnomis nolite oblíuiſci· ta lib⁹ eñ hoſtijs ꝓmeret̄ de⁹·Sic bt̄us laurētius theſauros eccīe dedit pauprb⁹·Sic paulin⁹ nolan⁹ epūs dedit ſeipm vidue p ei⁹ filio redi mēdo vt dic̄ gre·ín dpalo· ¶Quīto ín amoze pacis et ꝛcordie· q̄ ſic̄ filj⁹ dei pacificauit cū ſuo ſangne ſiue q̄ ín ceł ſiue q̄ ín terris ſunt ·vt dic̄ apł̄s col·i·Et ín pa·ſa·ē loc⁹ ei⁹·ps·Et ingredīēs mūdū p āgelos pacē annūciari fec̄·luc̄·ij·Et vadēs p mūdū apłis ſuis pacem impcari mādauit d·In quācūq; domū ítraūtis pri·d·pa·huic domui·luc̄·x·Et egredieſ mūdū nob pacē legauit d·Pacē relínq̄ vob pacē meā do vo bis·Ioh̄·xiiij·Sic ipi nitūtur ínt hoies pacē hre ·Ro·xij· Si fieri pōt q̄d ex vob ē cū oīb⁹ hoīb⁹ pacē hñtes·Heb·xij· Pacē ſequimī cū oīmi bus et ſanctimoniā ſine qua nemo videbit deū·Sic ſequūtur eū om nes boni religioſi qui et ínt ſe pacē dei ponūt· et ínt diſcordes pacem reformare nitunt̄ vt veri filij dei·Matḥ·v·Beati pacifici q̄m filij dei vo cabunt̄· Sexto ín patiētia adūſitatis et ꝛtumelie·q̄ ſic̄ filius dei ad uerſa ſuſtínuit patient̄ et expulſionē et falſam accuſatōnem et flagel latōem et mortem·úxta illud eſa·lnj·tanq̄z o·ad oc du ·ſic et ipſi om nia aduerſa patienter et cū gaudio pferunt·Heb·x ·Rapínam bono rū veſ·cū gau·ſu·Sic ſecuti ſunt eū martires de quib⁹ cātam⁹·Cedunt gladijs more bidentiū nō murmur reſonat·nō querimonia·ſed corde tacito mens bene ꝛſcia ꝛſeruat patientiā· ¶Septimo ín ꝛſummatio ne opis et pſeuerantie· q̄ ſic̄ filj⁹ dei ín bonis opib⁹ vſq; ad mortem pſeuerauit·úxta illud joh̄·xvij·opus ꝛſummaui q̄d dediſti mihi vt faciā·ſic ipi vſq; ad mortē ín bonis opib⁹ pſeuerant ·j·Thi· vj· Bonuz certa·certa·cur·cōſum·ſi·ſer·In cuj⁹ figura mandatū eſt ín lege leuit· nj·q̄ ſemp cauda animal̄ deberet cū corpe immolari·,Et ſic patz p̄mū Secūdo a peccatis que corpus maculant et famam denigrant nos ſpecialiter dehortat̄ dicens·Fornicatō autē que eſt¦ ſoluti cū ſoluta et ommis imūdicia·i·ommis pollutō ſiue naturalis·ſiue cōtra naturā·ſiue cū alio·ſiue cū alia·ſiue ſecū·ſiue cū ſoluta· ſiue cum nō ſoluta· ſiue quo cunq; modo illicito·de q̄ Ro·j· Tradidit illos deus ín deſiderio cor dis ſui ín imūdiciā·Aut auaricia que extenuat corpus et vexat animā et denigrat famam ·Quia vt dicit boēc· Auaricia odioſos· largitas aūt ſemp caros facit·Prou·xv·Qui ſectatur auariciam cōturbat do mum ſuam· Omnia hec nō ſolū nō ſint ín vobis· ſed nec nomīnetur ín vobis ſcz ab alijs p ꝓbabilē p̄ſumptōnem·ſic decet ſanctos qui nō ſolū debēt abſtínere a malo·ꝫ ab oīmi ſpē mali·ſic dicit apłus ·j·theſ·

v. Ab vtroq; enī surgit ifamia. Esa. xmj. Perdā nomē babilonis ɜ reli
quas et pgenīē et germē. Eccī. xlj. Curā habe de bono noīe. Qz vt dz
pū. xxij. melꝰ ē nomē bonū q̄z dūtie mlte. Aut turpitudo nō noiet
m vob ꝟ ē. nō solū pcca carnis nō sint m vob. nec noient m vob. ꝟ et
accessoria ad pcēm carnis nō noient m vob. vt turpitudo q̄ ꝟsistit m
oculis ɜ tactib; mhonestis. Legit m vitaspatr de q̄dā scō viro q̄ ma
nus suas iuoluit ne tāgēt ipiꝰ sue mris manꝰ ɜ mdignāti mri rndit.
Caro mulieris ignis ē. Prou. vj. Nūquid pōt hō abscōdē ignē in si
nu suo vt vestimēta illi⁹ n ardeāt. Sic q̄ ingredit ad vxorē pximi sui
nō erit mūdꝰ cū tetigerit eā. Aut stultiloquiū qđ ꝟsistit m vbis car
nalib; et dissolutis ad ipm opꝰ carnis puocātib; et mducētib;. De q̄
eccī. ix. Colloquiū illi⁹ q̄i ignis exardescet. Aut scurrilitas q̄ ad rez nō
ptinet. q̄ ꝟsistit i leuitate et mollicie vboꝝ. aut qn̄ q̄s leuia vba loqtur
et demulcētia q̄ ad nullā rē bonā ptinēt ꝟ solū ea loqt vt placeat mu
lieri. etsi nō videant directe ordinata ad luxurie actū ꝟ ex q̄dā vba
nitate pcedē videant. Que vt dic glo. a stultis curialitas appellat. a no
bis aūt vocat affabilitas. Ber. Hodie scurilitas affabilitas. ɜ maturitas
appellat q̄ crudelitas údicat. Ide. Memto os tuū dimis oracul ꝟsecra
tū. Quidq̄d g ex eo ocōsuz vl imūdū exiēit sacrilegiū puta. Et iō a tli
bus vbis penit⁹ abstinēdū ē. Qz vt dic apls. j. cor. xv. Corrūpūt bo
nos mores colloq̄a pua. ɜ Pe. mj. Si q̄s loqtur q̄i ꝑmones dei. Et ꝟ
est qđ sequit. Sz magis grāz actio sup. nominet in vobis vt vno ore
glorificetis deū. Esa. lj. Gaudiū et letitia inuenīet in ea grāz actio et
vox laudis. Et nota q̄ supradicta accessoria ad pcēm carnis scz turpi
tudo stultiloquiū et scurrilitas nō sp sunt peccata mortalia. et iō pe
na q̄ subinferr nō respicit oīa supradicta ꝟ solū peccatū luxurie et
auaricie vtz lrām intuenti. Et sic patet scd̄m. ¶ Tercō vt a talib; abstī
neamus pēnā magnam minat d. Hoc aūt scitote intelligentes scz scri
pturas q̄ oīs fornicator exercens luxuriā cū soluta. aut immundus
exercēs indifferent vel in se vt molles. vel cum q̄cunq; alia pso na. aut
auarus qđ scz auaz esse est ydolo seruit⁹. id ē. seruire ydolo. seruit
em auarꝰ pecunie. nō hz hereditatē in regno christi et dei. i. non habe
bit grām q̄ ꝟsistit in hūamitate et deitate christi. Iob. xvij. Hec est vi
ta eterna vt cog. te so. ve. de. et quē mi. r. c. Et ꝟ est vt dicit chrīso. pn
cipalis et ꝑbalis pena damnator scz ab eterna gr̄a separi et carentia
visionis dūne. Secundaria vero pena damnatorum est applicatio ad
tormēta. j. corinth. vj. Nolite errare. neq; adulteri neq; molles neq;
masculor concubitores regnū dei possidebunt. Et sic patet q̄ hic non
inserit peccata accessoria ad' fornicatōnem q̄ supra tetigit. Et sic patet
terciū. ¶ Quarto errorē quorundā impunitōem pcorum asserentiū
vt liberi⁹ peccare possint remouere conatur dicens. Nemo vos sedu
cat inanibus verbis ꝓmittens impunitatem peccantibus. hic isti qui

mutuo se mui tãt ad peccãdũ. Sap. ij. Veníte fruamur bonís q̃ sunt tã q̃z ín úuentute celeriť. Et addũt. Nemo est agnítus q̃ sit reuersus ab ínferis. Iob. ij. Vídete ne q̃s vos seducat p phiam'et ínanẽ fallaciam. ſm traditõz hominũ. Propť hoc enĩ venít ira dei. i. punitio et vindi cta quã deꝰ ínferẽs se habz ad modũ irati. ín filios diffidentie. id ẽ. ín illos qui diffidũt d̃ dei ústa retributõe. nec ipam credunt. nec ipsam curãt. Hoc enĩ maxime displicet deo. ꝓpť hoc enĩ factum est diluuiũ et sodoma subuersa. Ecci. xvj. Ne dicas. a deo abscondar. et ex sum mo q̃s opis mei memorabiť. ín ꝓpto magno nõ agnoscar que est emz aía mea ín tã immẽsa creatura. Esa. xxvuj. Percussim⁹ sedus cum mor te. et cum ínferno fecimus pactũ. Flagellũ múndãs cũ transierit non veníet sup nos. Talis g̃ est pena seducentiũ et impunitatem asseren tiũ. Et ído nolite effici pticipes eoꝝ negz ín culpa negz ín pena. Et sic patz quartũ. ℣ Quinto quare tales ín suo erroꝛe seq̃ nõ debeamꝰ. sed vt filij lucis ambulare rõem et cãm assignat d̃. Eratis enĩ aliqñ tene bre. Quasi d̃. Si tales seq̃bamini ín suo erroꝛe ín statu ignorãtie. ante uersionẽ ad fidẽ qñ eratis tenebre magis erat tolerandũ. Erant enim denſe tenebre p origmalẽ culpã expãsam sup hũanã naturã. Iob. xx. xvij. Omes q̃ppe múoluimur tenebris. Sed denſiores tenebre erant p ignorantiã legis dei sup íntellectũ expansam. j. Reg. ij. Impij ín te nebris conticescent. Sed denſissime tenebre erant p actualẽ culpã su per affectũ et voluntatẽ ptẽsam. quales fuerũt ín egipto. Sap. xvij. A vínculis tenebraꝝ et longe noctis compediti ínclusi sub tectis la cuerũt. Et ído si tũc errabãt nõ erat mirũ. Sed mõ nõ est ferendũ. quia ei dis lux ín dño illumínãte et p lumẽ grẽ effugante tenebras origma lis et actualis culpe. et p lume sapie dei effugante tenebras ignoran tie vt videatis q̃d sit agendũ. Matth. v. Vos estis lux mundi. Et phi j. Inter q̃s lucetis sic̃ lumínaria ín mũdo. Et ideo ambulate vt filij lu cis scz christi qui est lux vera q̃ il. o. ho. Iob. vnj. Ego sum lux mundi Et sic ambulare debetis ꝓpť magnũ fructũ pcipiendũ. qz fructus lu cis ẽ ín oĩ bonitate q̃ntũ ad ínteriorẽ íntentõz. z iusticia q̃ntum ad exteriꝰ opꝰ. et veritate q̃ntũ ad sermonẽ. Quasi d̃. Fructus lucis est opus pfectũ et ín íntentõne et ín ope et ín sermone. Et ideo fructus lucis est bonus et verus z iustus. z ideo ín luce vt filij lucis ambu lare debemus. ℣ Notandũ g̃ q̃ tunc vt filij lucis ãbulabimꝰ q̃ ſm lucis ꝓpretates opabimur q̃ sunt q̃tuordecim. Primo enĩ lux ẽ oĩm virtutũ corpũ celestium ad terrã delatiua. Est enĩ q̃dam ve hiculum virtutũ corpũ celestium. Sic et filij lucis recipiunt maxima dona a deo et ista effundũt ad edificatõnem et ꝓximoꝝ saluteꝫ. Actu. xvij. Non enĩ subterfugi quo mínꝰ annunciarẽ vob̃ omẽ consilium dei Peccatores aũt filij tenebraꝝ dona dei abscondunt. z ído ab hominibus maledicunť. Prou. xj. Qui abscondit frumẽta maledicetur in ꝓpłis

Secūdo lux est tenebraꝝ expulsiua. Sic filij lucis tenebras pccorum ignorātie ab hoibꝫ expellūt ipos p doctrīnā et bona exempla illuminādo et ipos a pccis retrahēdo et absoluēdo. Mat. v. Vos es lux mū. Iob. xx. Accipite spīm scm quoꝝ remi pec re ei. Pccores aūt filij tenebraꝝ nituntꝫ tenebras imittē et dictis et actis primos excecare.

Tercō lux ē caloris generatiua sol em rōe lucis quā emittit calefacit. Vñ pbus dicit q noctes plenilunij sunt alijs calidiores. Sic filij lucis ignē amoris recipiētes eūdē ignē accendūt in cordibꝫ primoꝝ. Quia vt dicit gre. Amor dei nunq̄ē ocios⁹ opaꝫ em mag si est ij cor v. Caritas xpi viget nos scz in vob amorē generare. Pccores aūt filij tenebraꝝ nituntꝫ hūc ignē in se et in alijs extingue et solū se diligūt et vtīnā bene. Quarto lux ē incorruptibilis. trāsit em p feda z nō corrūpitꝫ nec fedaꝫ. Sic filij lucis in fece mūdi et cū mūdanis lutosis cōuersantes in ceno eoꝝ nō fedantꝫ q a malis eoꝝ nō sumūt exemplū sz a bono si qd agūt. dimittūt em sentes et accipiūt rosas. Iob. j. Lux in tenebris lucet. et tenebre eā nō comphenderūt. Ro. xij. Noli vinci a malo sz vince in bono malū. Pccores aūt filij tenebraꝝ in opibꝫ malis alioꝝ totaliter corrūpuntꝫ accipientes exemplum de malis et non de bonis vt de fornicatione magdalene sed non de penitentia. et de negatione petri et non de lacrimatione. Quinto lux est solis secundū tua. Sic filij lucis christū solem iusticie in omnibus et in preceptis et in consilijs seq̄ntur. Luc. v. Relictis oīnibꝫ secuti sunt eū. Pccores aūt filij tenebraꝝ nō solū nō sequuntꝫ deū sz vadūt extra deū. Iob. xv. Cucurrit aduersus deum erecto collo. In eodem vicesimoquarto capitulo. Ipsi rebelles fuerunt lumīni. Qui dixerunt domino recede a nobis scientiam viarum tuarum nolumus. Iob vicesimoprimo capi. Sexto lux est discordium conciliatiua vt patet in elementis que vt dicit philosophus mediante luce in corpibꝫ mixtis ꝛūungunt. Sic filij lucis inter se ꝛcordant in vna fide et in bono ꝓposito fuiēdi deo. Actuū. mj. Erat istis cor vnuz et aīa vna in dño. Itē inter discordes pacem reformare nituntꝫ istum imitantes vt filij pacis qui pacē inter deuz et hoīes fecit. et hoīes ydola colentes ad vnitatē fidei et cultꝰ reduxit. j. Cor. j. Obsecro vos p misericordiā dei vt idipm dicatis omnes et nō sint in vob scismata. Pccatores autē filij tenebraꝝ nō hnt pacez. Esa. xlviij. Non est pax impijs vt dicit dns. Sed guerras et diuisiones faciunt. istuz imitātes cui mēbra sunt. s. dyaboluz q̄ primos rebelles in celo et ꝑmos ꝛfirmatos erules a paradiso terrestri fieri ꝓcurauit. Sap. ij. Imitantꝫ autē illū q̄ sunt ex pte illi. Sed attende q̄ alij quando facie. dū est vt paul⁹ fec. q dum pharisei et saducei essent congregati ꝛtra eū vt eū pcuterent et morti traderent. nō posuit inter eos pacem sz scisma dicēs se pharisеuz et pharisеoꝝ filiuz. Propterea pharisei et saducei admodū sunt rixti et paul⁹ manꝰ eoꝝ euasit. Sic

ꝑmittit deꝰ ístos magnos rirari ad ꝺnúcē ne puulos oꝓꝑmāt·Et noſ
ēt ſic facé debemꝰ·V Septimo lux ē hominū letificatúa· Vñ q̄ lucē nō
vidēt gaudé ꝓfecte nō ꝑnt·Thob·v·Quae gaudiū mihi erit q̄ ín te
nebris ſedeo et lumē celi nō video·Sic filj lucis tā de ꝓfecta ſua ꝛú
ſatōe q̄z de ꝛúſione pcōꝝ quā ꝓcurāt·celo et ťre ſunt gaudia ínſeren
tes·Luc·xv·Gaudiū ē an·dei ſup vno pcōre pn̄az agen· Pcōres ať
filj tenebraꝝ de ꝑditōe ſua āgelos dei et eccīaz mlitātē et triūphātē
ꝛtriſtāt·Eſa·xxxnj· Angeli pacis amare flebūt· Cōtriſtāt et ꝓximos
ínſontes dānís ꝛ iurijs ꝓſeq̄ntes·Proú·j·Abſcōdamꝰ tēdicťas cōtra
ſtricie Octauo lux ē colꝝ ꝓpoſtaſ et ipꝝ repūtatúa·Colꝛ em̄ ē
ipa lux íncorꝓata·Eſt ēt lux mediū q̄ colꝛ videť·et iō vbi lux nō eſt
colꝛ videri nō pōt·Sic filj lucis oēs colores et pulcritudínes eccīe
ſuſtínēt tanq̄z baſes·et ipos manifeſtāt·qz ín diúſis ordinib et ſtatib
eccīe ſuientes vtutes et dona·ſ·ſ·oñdūt dū agūt opa vtuoſa·Actu·j·
Accipietis vtutē ſ·ſ·in vos ꝛ eritis mihi teſtes ſup·ín oīnib vtutib ꝛ
ín oī iudea ꝛ ſa·et vſq̄ ad vlti·t·Pcōres ať filj tenebraꝝ oía ꝛſun
dūt ꝛ vtutes ꝛ dona ſupplantātes ín ſeipis vicia manifeſtāt· Ro·j· Et
ſic nō ꝓbauerūt deū hr̄e ín noticia ťdidit ístos deꝰ ín reꝓbū ſenſum
vt faciāt ea q̄ nō ꝛueniūt·repletos oīni iniq̄tate· V Nono lux ē ín ce
lo ſita·ſ·ín ſole et ín ťra opa lucis facē·Sic ſi·j lucis ín celo ꝛúſanť ꝛ ín
ťra opanť·Phił·nj·Nr̄a ꝛúſatō ín ce·ē·Hebr·xnj·Nō ha·hic ma·ciu·ſ
ſu· inq̄·Qꝛ vt ꝺꝛ matħ·vj·Vbi ē theſaurꝰ tuꝰ ibi ē ꝛ coꝛ tuū· Theſau
rus ať filiorꝝ lucis xp̄c ē·q̄ ē ín celo ad dex·dei ſedēs· Pcōres aūt filj
tenebraꝝ ꝛúſanť ſolū ín ťra ín ťremis bonū ſuū ꝛſtituēteſ·Sap·nj·Ve
nite fruamur bonis a uuentute celeriter·qm̄ hec eſt pars noſtra· et ñ
eſt ag·qui ſit reuer·ab ínferis·et poſt hoc erimus tanq̄z non fuerimꝰ
Decimo lux eſt fluidoꝝ reſtrictúa ꝛ cōgelatoꝝ reſolutúa·vtz ín
luto et glacie· Sic filj lucis carnalia deſideria defluentia per lamenta
pn̄e deſiccant et reſtringunt· Sic beatus benedictꝰ ꝓjciēs ſe ín vrti
cas et vꝛpres eduxit ꝑ vulnꝰ corꝓis vulnꝰ mentis·quía voluptatem
traxit ín doloreꝫ vt dicit gre·Hebr·xj·Circuierūt ín me·ín pel·ca·egē·
an·aff·ín ſoli·et·ín mō·et ín ſpe·et ín ca·ter·Manuſ etiā que erant per
auariciā ꝛſtricte reſoluūt bona ſua paupib largiendo· ps· Diſperſit
dedit pau·Peccatores aūt filj tenebraꝝ defluūt totaliter per carna
lia deſideria et terrena·et ꝑ auariciā ꝛſtringunť·ps·Cōg utmatꝰ eſt
ín terra venter noſter· V Vndecimo lux eſt ꝑditoꝝ reꝛnuentúa· qꝛ
que homo de nocte ꝑdit apparente luce reꝛnuenit et apꝛortat· Sic fi
lij lucis aimas ꝑditas ín tenebris pcōꝝ ꝑ lumē gr̄e reꝛnuenire ꝛ pi
ſcari conanť deo cꝰ ſunt deuotiꝰ offerentes·Matħ·nj·Ea·v·ſi·pi·ho·
Pcōres ať filj tenebraꝝ nituntť amímas ſuas ꝛ alioꝝ ꝑ erroꝛē ꝛ ma
la opa ꝑdere·ij·thi·nj·Mali aūt ꝓficiēt ín peiꝰ errātes et ín erroꝛem

mittētes· Duodecimo lux ē oīm fructuū ꝓductiua· Vbi continue
sunt tenebre nihil nascit· Sic filij lucis·xij·fructus quos ponit apl'us
ad gal'·v·omnes ꝓducūt· Sunt em lignū vite afferens fructus·xij· p
singulos menses vt dicit apoc· xxij· Ad literā etiā oīa bona mundi
ꝓducūt·qz cū ipi sint filij dei et oīa bona sint filioꝝ·et propter filios
deus oīa bona ꝓducat·sequit qz ipi sint causa oīm bonoꝝ· Peccores
autem filij tenebrarū nihil ꝓducunt boni nisi spinas et tribulos·i ideo
sic spine igne cōburent· Matth·xxj· Ligate eos fasciculos ad cōburen-
dū· V Tredecio lux est quorūdā athomoꝝ inuisibiliū vt sint visibiles
factiua·vtz in spera solis domū ingredīte in qua ꝑdicti athomi con
spicunt· Sic filij lucis oīa vident et minimos suos defectus cōsiderāt
et ideo semp defectuosos se reputāt· Iaco·iij· In multis quidē offen-
dim⁹ oīes· Et si dix·q·pec·nō ha·ip·n·seducim⁹ et ve·in no·non est·i·
Iob·j· Vñ ista sancta aialia de quib⁹ dicit ezech·j·et apoc·iij·ꝑ que sanc-
ti viri designant erant oculis vndiq; plena· Peccores aūt filij tene-
brarū nō vident in domo sua·i·in aia nisi trabes magnas·id ē·peccata
mortalia· Videt etiā si quid male visibile est· Siles help sacerdoti qui
nō poterat videre lucernā dei anteq; extingueret·ita ipi nihil clarum
possunt videre ꝙ quod est male fumigans· Similes etiam nocturis q
in lumine excecant et in tenebris vident· Sap·ij· Excecauit eos mali-
cia eoꝝ V Quartodecio lux est ꝙrundā auiū lucem odientiū expulsiua
Sic filij lucis hēticos lucē odientes et in tenebris habitātes expellunt
Peccores aūt filij tenebraꝝ eos defendūt et acceptant cū eisde in so-
uetā decidētes· Matth·xv· Si cec⁹ ce·du·am·in fo·ca· Et sic patet totū·

V Dommica quarta de euangelio sermo·xxxix·

HIjt ihesus trās mare galilee quod est tyberiadis·Iob·vj·
Sicut dicit eccl·xj·in die bonoꝝ ne imemor sis malorum
et in die maloꝝ ne immemor sis bonoꝝ· Vnde tempantia
vna virt⁹ cardinalis est ꝑ quā homo tempate ꝓsperis de-
bet vti·qđ maxime fit ꝑ memoriā aduersoꝝ que possunt homini defa-
cili euenire Fortitudo aūt est alia virtus cardinalis posita ex aduer-
so ꝑ quā homo in aduersis quibuslibet non frangitur· quod maxime
fit ꝑ memoriā boni qđ homo sperat ꝓpter patientiā aduersoꝝ· Pro-
pterea apl'us ro·v·dicit· Sed et gloriamur in tribulatōib⁹ scientes qz
tribulatō patientiā opatur·patientia aūt ꝓbatōem· ꝓbatio vero spez
spes aūt nō confundit·Et ideo sancta mater ecclesia timens fideles ꝓ
pter continuū ieiunium et onus penitentie iam grauatos deficere·in
hac dnica iocunda oīa repsentat·Nam officium nocturnum est de
liberatōne filiorū israel·ꝑ quā nra liberatō a vicijs et a dyabolo desi-
gnat·Missa etiā tota apparet iocūda vt in introitu misse et in epla et
in euāgelio ptz· Dns etiā papa ecclesie pater et rector tenet hodie in
manib⁹ rosaz aureā et induit se pontificalib⁹ ornamētis·In psenti aūt

euāgelio vnū maximū miraculū qđ xp̄c fecit et maxīa ppl̄i letícia recitatur. In quo q̄dē euāgelio q̄nq; summarie tm̄et. Primū ē trāsitō maris facta a ihesu cū seq̄la ppl̄i numerosa. In p̄ncipio euāgelij. Secđm est eleuatō oculoꝝ xp̄i. et interrogatō p̄ cibos penuria sericosa ibi. Cum sublevasset oculos ihesus. Terciū est philippi et andree rūsio defectuosa ibi. Rūdit ei philippus. Ducentoꝝ denariorū suffecerūt. Et ait andreas. Est puer vnus hic &c. Quartū ē ppl̄i refectō miraculosa ibi. Facite homines discūbere. Quintū ē laudatō et confessio gratiosa ibi. Illi q̄ homines cū vidissent quod fecisset dicebant. Primo q̄ pomit trāsitio maris facta a ihesu cū seq̄la ppl̄i numerosa. Et b̄ est. Abiit ihesus trans mare galilee. Circa q̄ nota q̄ euāgelista more hebraico loquit appellās mare q̄dā stagnū qđ egrediebat a iordane et qđ fiebat ex iordanis extensione. qđ dr mare galilee a circūstāte regione. Sz mare tyberiadis dr a tyberiade cuitate prima sic noiata. eo q̄ im honoē tyberij cesaris olim fuit fabricata. Idē etiā stagnū genazareth appellatur a natura lacus. eo q̄ crispātibus undis generat ex se aurā. Hoc trānsiuit ihesus cū discipulis suis im bartha. et ascēdit montē ex opposito situē. Erat aūt primū pascha iudeoꝝ. s. dies azimoꝝ. im q̄ iob. bap. decollatus ē. Et sequebat eū multitudo magna. Quidam vt sanarent vt infirmi. q̄ virtus de illo exibat et saluabat omes. luce. vj. Quidā vt instruerēt et ba p se. Luc. vj. Descendens ihesus de monte stetit im loco campestri et turba discipulorū eius cum eo. Habebat em verba lumminosa et igne spūssancti accensa. Aliqui vt viderēt miracula eius. vt vani. q̄ vadunt ad p̄dicationē ad videndū. z nō ad discendū. Matth. xij. Domine volumus a te signū videre. Quib; ait. Generatio mala et adultera signum querit. Quidā vt obseruarēt eū. vt scribe z pharisei. Luc. xmj. At illi observabant illum. Quib; multi sunt sites qui de p̄dicatōne mihil reporiant nisi id qđ aliqñ incaute vel minus ponderose dicitur. et illud dri vulgant im plateis et vicis. Quidā vt cū eo māducarēt. vt gulosi nihil nisi vitam pinguē corpis appetentes. Iob. vj. Queritis me quia manducastis ex panib; meis z saturati estis. O quot sunt hodie silēs istis qui solū ꝓpter cōmodū tpale christū q̄runt. et sim christi patrimoniū esset tenue sic est pinguepenit. im eo nō maneret. Malach. j. Quis ē im vob qui claudat hostia et accēdat altare meū gratuito. De quibus christ. dicit matth. v. Ame dico vob rece. m. suā. Mistice autem p mare p̄sens seculū designat. multis fluctib; ꝙquassatū. quod ihesus incarne assumpta transiuit. omes ei. fluct. et amaritudines degustando vt nobis cōpateret p oia. Heb. mj. Nō habem. pon. q̄ non pos. cōpassionem infir. no. tēptatū aūt p omia. Et postq; mare trāsiuit ascendit im montē maiestatis sue im excelsis p gloriam resurrectōnis. Mar. xvj. Dominus quidez ihesus assumptus est im celū z se. ad dex. dei. Et tunc multitudo magna venit ad eū q̄ videbat magna signa q̄ faciebat. Q̄ postq;

xp̄c celū ascēdit misit spūmscūm apl̄is cū sacco gr̄az et donoz ꝛ oim
vtutū·q̄b apl̄i totū mūdū pagrātes repleuer̄t faciēdo p̄digia ꝛ opa
maxima et vtutes·xp̄t q̄d totū mūdū ad xp̄m traxer̄ūt·Ioh·xmj·Qui
credit m me opa q̄ ego facō ꝛ ipe faciet·Tūc etiā xp̄c cū maxia multi
tudine mōtē gle sue ascēdit·qz cū oīnb aiaby q̄ ab mitō mūdi in spe
ꝛ fide beati seminis requieuerāt·Vñ cātam⁹ m psa·Redit turmis cuz
duaby·āgelis et aiaby·Si g̃ volum⁹ cū xp̄o montē gle sue ascēdere cu
eo mare piter trāseam⁹·qz q̄ mare nō trāseūt·monte gle nō ascēdit·
Nō stultisem⁹ cū filijs zebedei q̄ voluerūt cū xp̄o vn⁹ a dextris·alius
a sinistris m regno ei⁹ sedē·et nō cū eo m cruce manē·Et iō xp̄c eis di
xit·Nescitis q̄d petatis·math·xx·Et sic ptz p̄mū·℣ Scdo pom̄ eleua
tio oculoz xp̄i ꝛ mitrogatō p ciboz penuria seriosa ibi·Cū sublecto
c̄·Vbi nota q̄ fili⁹ dei leuauit oculos sue potētie et sapie q̄ mūdum
creauit ꝛ ordinauit·Gen̄·j·Vidit de⁹ cūc·q̄ se·et er·val·bona·Leuauit
oculos sue iusticie ꝛ vindicte q̄ hom̄ē de padiso expulit·Ez adā vo
luit se abscōdē·Gen̄·nj·Abscōdit se adā et eua vxoz ei⁹ a facie dn̄i·Et
flictōem nr̄am·indut⁹ ē carne humana·et descēdit vt nos liberaret·
Exod̄·nj·Vidi afflictōem p̄pli mei qui ē m egipto et descendi vt libe
rem eū·Et sic descēdit p incarnatōem ꝛ mortē· sic ascendit p resurre
ctōis gloriā·Et tūc hūanā naturā summe exaltauit· et m bono reple
uit·Eph̄·mj·Qui descendit ipe est et q̄ ascendit super omnes celos vt
adimpleret oia·Vnde cātam⁹ m psa·Alta xp̄us dum ascendit seruis
suis mnas appendit gr̄az ommū·Et h̄ est q̄d hic mistice innuit·Qua
christ⁹ postq̄z mare transierat·et montē ascenderat·q̄siuit a philippo·
Vñ emem⁹ panes vt māducēt·hi·i·cui⁹ meritū poterit sufficere ad to
tā hūanā naturā spūalib⁹ bonis replendā· Certe nullum nisi meum·
quia oportet esse meritū infinitū·Et ideo hoc dicebat temptans eum·
Ipse enim sciebat q̄ sol⁹ ipe poterat hoc facere· Sed literaliter exponēdo
siuit·magis em̄ a iuda q̄ loculos hēbat petē debebat·Ad quod dicen
dū q̄ philippus erat de ciuitate illa·i·de cuitate illa vel regione vel vi
co·et ideo magis ad eum ptinē videbatur vbi p pascendo pecto pos
sent victualia repiri· ℣ Xp̄c aut h̄ dicebat tēptās eū·Vbi nota q̄
duplex ē tēptātō·Vna ad malū inclinās·et hec ē a dyabolo·carne·ꝛ mu
do jaco·j·Vnusquisq; tēptat a concupiscentia sua·Et hac deus nunq̄z tē
ptat·Quia vt dicit jaco·i·De⁹ intēptator malox est· ipse enim nemi
nē tēptat·Alia est tēptatō probans·Et hec est triplex·qz aut fit vt tem
ptatus innotescat tēptāti vel p̄bāti·aut vt innotescat alijs·aut vt ipo
te cat sibijpsi·Primō mō·nō tēptat de⁹ h̄z hō·Gecā·xmj·Ex mltis locis
t pt..b t te·Secūdo mō tēptat de⁹ virtū pfectū ad exemplū·Gen̄·xxij·
Tēptauit de⁹ abraā·Et seqtur·Nūc cognoui q̄ timeas dn̄m·ꝛ cognoscē

feci. Tercō mō etiā tēptat dē⁹ vir pfectū ad hūilitatis meritū. qr hō
hūliat cū sibi sua infirmitas inotescit. Et ꝫ tercō mō xpc tēptauit phi:
lippū sic infirmū in fide. Vñ philipp⁹ sic impfect⁹ in fide rndit. Et ido
sua impfectō sibi inotuit qr de xpo nō pfectā fidē hēbat dū postea vi
dit ipm tā grāde miraculū opantē. debuit em rndē. Dñe tu oīa po:
tes. tu oīa scis. et ideo potes panes de nouo creare. et de longinqs
ptibꝫ facē huc venire. Et sic ptz scdm. ¶ Tercō ponit philippi ꝛ ādree
rñsio defectuosa. Et p̄mo philipp⁹ ad xpi interrogatōz rndit d. Ducē
torꝫ denariorꝫ panes nō sufficiūt eis ꝛc. Tot denarios hēbant apli. vt
dicit victor. Ecdo bt⁹ ādreas ad qstionē etiā impfecte et cū defectu
rndit d. Est puer vn⁹ hic qui ha. qn. pa. or. et du. pisces. Ex hec qd sunt in
ter tātos. Ex quo bt⁹ andree impfectō ptz. qr nō debuit dicē. Ex hec qd
sunt inter tātos. imo debuit dicē. Dñe satis sunt. qr tu potes ea multi
plicare. et turbā satiare. Spualit aūt ꝛ ad edificatōz nr̄am nota qr puer
iste fuit xpc. q fuit puer. i. pur⁹ tot⁹ et innocēs. j. Pe. ij. Qui pccm non
fecit nec inuē. ē do in o. e. Nō aūt fuit puer sensu vt multi sp sunt pue
ri. Esa. lxv. Puer cētū annorꝫ morief. Qui habuit qnqz panes ordea:
ceos. i. qnqz vulnera q sunt valde aspa. ꝫ fuerūt medicinalia. quia ad sa
nitatē gentiū. sicut ordeū est asperū et medicinale. Que vulnera de:
bent comedi. i. ab anima p iugem memoriā ruminari. Tren. iij. Recor
dare pauptatis et transgressionis mee. absinthij et fellis. memoria me
mor ero. et tabescet in me anima mea. In cuius signū mandatū est in
lege vt oīe animal nō ruminās esset imundū. nec posset deo in sacrifi
cio immolari. leuit. xj. Dēnt aūt comedi cū duobꝫ piscibꝫ. i. cū vera fi
de et spe. vt. s. credam⁹ qr illa vulnera fuit passus christus ver⁹ deus et
verus homo. ꝛ qr ea non p se. sed p salute būana passus fuit vt penaz
reatus nostri quo tanqz rei in carcere inferni detinebamur exolueret.
et qr ex illis vulneribꝫ dū ea patienter tulit infinitum meritum acquisi
uit. ꝓpter qd celū aperuit. Vnde penā exoluit. meritū acquisiuit. celum
aperuit. Et hoc firmiter credere debemus. Debemus etiā sperare qr
virtute istius meriti bī opabimur et in celū vltimo ascendemus. Est
em spes certa expectatō futurorꝫ bonorꝫ ex gratia et merito proue:
niens. Si g̃ sic ruminabim⁹ istos panes. i. christi vulnera atqz penam
tūc pascet aīma et oīa amara p dulci sumet. Quia dic gre. Si p. ssio
christi ad memoriā reuocet mhil ē adeo duz qn equo animo toleret.
Et sic non deficiet in via pīentis incolatus. sed in virtute talis cibi vs:
qr ad celū salubriter ambulabit. Hoc fuit figuratū in helya qui in vir
tute panis fuccinericij quem comedit ambulauit. xl. diebꝫ et. xl. nocti:
bus. donec puenit ad montē dei oreb. nj. regū. xix. Panis succinerici⁹ ē
filius dei inuolut⁹ in carne mortalitatis nostre et in ligno crucis as:
satus. Iob. vj. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. Propterea
dr canti. v. Comedite carissimi et inebriamini. Propter xpc sacra mtū

sui corpis mstituit vt illud cū tali fide et spe ingīt comedam⁹. Lu.xxij. Hoc ē corp⁹ meū. Hoc facite i meā cōme.j. Cor.xj. Quotiescūq; mā. pa.bu.et ca.bi.mor.do.an.do.ve. Dīt etiā p q̄ngz panes ordeaceos q̄ qz q̄ sunt necessaria penitēti desigrī.q̄ exteri⁹ sunt valde aspa ꝫ aime lā. guētis sunt valídissima medicma.q̄ sunt attritō cordis.confessio oris.ele mosina opis.orō mētis.ieiuniū corpis.Que dēnt fieri m vera fide dei et ecclie et va spe p.ea venīā aseqndi.Multi em saracenor et iudor z hereticor pnam agūt.et m ipa opant vtutes.et q̄ nō faciūt eā m va fide mihi faciūt.nec sunt fructū pne pcepturi.Matth.vij. Multi dicēt mihi m illa die.Dne nōne m noie tuo pphetaum⁹ et vtutes mltas fe cim⁹.Et dicet illis.Amē dico vob nescio vos.In eodē.xxv.Et sic pater terciū. ¶ Quarto ponit refectō ppi mirackosa.Quia postq̄z ihesus fe. cerat apl̄os suā impfectōz agnoscé ait eis. Facite hoies discumbé.s. sup fenū qđ erat m loco.Accepit g ie.pa.et cū gra.deo egit.fregit z d dit apl̄is vt turbe apponerēt.Sic fecit de piscib.Isti panes z pisces vtute dei pbiqz mltiplicati sunt.Et pmo m manib xpi.Vire⁹ em erat m manib vt dic aug⁹.Ecdo m manib apl̄or distribuentiū.Tercō in ore comedētiū vt dic victor.Et cū oēs eēnt repleti pcepit apl̄is eleua re fragmēta.ne perirēt pedib calcata.Et q̄libet apl̄s accepit cophi. nū suū.i.cistā de vi mmb fcām ad portādū fenū et huīor.et eleuauerūt xij.cophinos vel sportas plenas fragmētis.Hāc aūt miraculosaz refe ctōem duplicit sfiderare possum⁹.s.moralit et allegorice fm misticū intellectū.Moralit aūt ad edificatōz nr̄am exponēdo nota q̄ m christi. Sti cuiuio septē vtuosa apparēt.q̄ m cuiuijs mōi deficiūt. ¶ Pro pter que hoc est laude dignū et illa sunt merito cōtemnenda. ¶ Pn mū ē motiuū scm.qz ex mag pietate mlt⁹ turbe illud fec. Vñ ait. Mi sereor sup turbā.ex pietate em debem⁹ bona nr̄a largiri.ps. Iocūdus bō qui miserēt z cōmo.Tāto elemosina maioris meriti cēset.q̄nto ex maiori pietate et affectōe pcedit Quia vt dic gre.De⁹ nō pēsat quā tū ꝫ ex q̄nto affectu. Et iō illa vidua q̄ duo era mmuta m gazophila tiū mlt plus oīb dca est a xpo missse.vtz luc.xxj. Cōuiuia aūt mūdi ex iactātia et vana gla fiūt.vt.s.hoies oñdant diuitias z magficentias suas z honorēt.sic assuer⁹ grāde cuiuiū fecit vt oñdēt diuitias glorie sue.vtz hester.j. ¶ Scdm ē laus duma.qz pmissa ē grāy actō et bñdi egit.Debem⁹ em m comestione orōez pmittē et ipam bñdicē z m fi ne do grās referre.Sic religiosi faciūt.ps.Edēt paupes z saturabunt et lau.do.Quia sic dic apl̄s.j.thi.mj.Scificat em scz cib p verbū dei et orōz.Exēplū de illa scimoniali q̄ semel sine sig no crucis lactucā come dit z a dpabolo ē mmasa.vt recitat gre.j.Cor.x.Siue comeditis siue bibitis siue aliud q̄d facitis oia ad laudē dei facite. Quia cū iustus de oīm ope mereat etiā de comestione.oia m noie dn̄i dz incipe z ad dei

gtam ímínare· In quíuíjs aũt mũdi p̃mittunt cãtilene ꝛ tube ꝛ muſica
ínſtrumẽta ¶ Terciũ ẽ índigẽtia iuſta· Qꝛ ꝟ cõuíuiũ paupꝛb ꝛ índigẽ
tib q nõ poterãt alíũde hꝛe· et pſonis q xp̃m ſequebãtur legit factũ
foꝛe· Luce· xnj· Cum facis p̃andiũ vel cenã· voca paupes et debiles
et ce· et clau· et beatus eris· Conuiuia aũt mundi fiunt magnatibus ꝛ
díuitib· et nõ vocant ibi ſeruí dei· qui chꝛiſtũ ſequunt· ꝟ hiſtriones q
obloquunt· ¶ Quartũ eſt tpantia magna· qꝛ ín hoc cõuiuio non fuit
alíud niſi panis oꝛdeaceus ꝛ piſces· et nõ varia fercula ſiue vínum· De
bem⁹ ẽm valde tpate comedere· Quía vt dicit hiero· Venter et gemí;
talia ſũt vicía· et ꝛõ vẽter mero eſtuãs facile ſpumat ín libidínẽ· Qꝛo
ptꝛea dicit apl's ad to· nj· Nõ ín comeſatõnib et ebꝛietatibus· Et ad
epꝟ· nij· Nolite ínebꝛiari vino ín q eſt luxuria · In cõuiuijs aũt mun;
di oía ſant ꝓuocantia ad luxuriã· ſ· varia fercula· optimũ vínũ· pul;
cre menſe· cantilene et muſica ínſtrumenta Et ideo cũ ínepta leticia ꝛ
ludo ꝓhibito ſurgũt· Exod· xxxij· Sedit ꝓp's manducare et bibere et
ſurrexerũt ludere· ¶ Quíntũ eſt ſignificatõ cõgrua· Nã hoc cõuiuiũ
fuit factũ ſup montẽ ſub díuo et ſederũt homines ſup fenũ· In q dak
íntelligi qꝛ ſeruꝰ dei ſtant ín monte cõtemplatõis ín celeſtib habitan
tes· Dbꝛ· nij· Noſtra cõuerſatio ín celis eſt· Sedent etiã ſup fenũ· per
qõ caro figurak· Eſa· xlv· Omis caro fenũ· Tũc ẽm hõ ſup fenũ ſedet
cũ ſpũs carni dñak et carnalia deſideria refrenant· Comedũt eniz ſub
díuo qꝛ ſpes eoꝝ nõ claudit ín hoc mũdo· ꝟ ad celũ termínat eternale
cõuiuiũ expectando· Conuiuia aũt mũdi fiunt ín paludibus terreno;
rũ· nec cõuíue mundi ſedent ſup fenũ· ſed fenũ ſup capita eorũ manet
dum caro ſpũ dñak· et ín carnalib deſideríjs eoꝝ ſubmergunt· Eíunt
etiã ſub tectis ín domib· qꝛ ſpes eoꝝ claudit ínfra tectũ poſt hoc mí;
hil alíud expectando· Et ideo ſeruꝰ dei tranſeũt ꝺ cõuiuio ad cõuiuiũ
ſed mũdi cõuíue de cõuiuio tranſeunt ad eſurie ſempiternã· Eſa· lxv·
Serui mei comedẽt et vos eſurietis· In cuí⁹ figura chꝛiſt⁹ aſcẽdẽs ín
celũ cũ apl'is comedit· vtz actu· j· Sic de cõuiuio ad eſurie tranſijt ꝓ;
ues epulo· qui vnã guttã aque nunq potuit poſtea habe· vtz luc· xvj·
Iob· xxj· Ducũt ín bonis dies ſuos ꝛ ín pũc· ad ínfer· deſ· ¶ Sextum
eſt ꝓuidentia bona· qꝛ mãdatũ eſt ín ꝟ cõuiuio relq̃as ne perírent ꝓ
índigentib reſeruari· Serui ẽm dei reliq̃as de índuſtria ín comeſtio;
nibus ſuis facúnt vt eas paupib elargiant· Luc· xj· Quod ſup ẽ date
elemoſinã· Reliquie aũt cõuiuiorum mũdi cõſeruant nec pauperibus dã
tur· ꝛ ínterdum putreſiunt· Exod· vnj· Aſcenderunt ín reliquias cibo;
rum tuoꝝ rane· Vel male diſpenſant dũ canib ꝛ hiſtriombus largiũ;
tur· ¶ Septimum eſt ſufficientia plena· qꝛ comederunt ꝛ ſaturati ſunt
Serui ẽm dei ſatiant dũ q̃cũq; bũt cõtẽtant· Matꝟ· xix· Cẽtuplũ acci;
pietis· ꝛ· ſpũm pfectõis ꝑ quẽ eritis cõtenti ín bonis ẽmis vt dic gre·
Conuiue aũt mũdi non ſaciantur· Qꝛou· xnj· Iuſt⁹ comedit et replet

aiam suã·vẽter aũt ipioꝝ ĩsaturabiℓ·Ioh̃·mj·Oĩis q̃ bi·ex hac aqua si·iteꝝ·Qui aũt bi·ex aqua quã ego da·non·si·me·¶ Et qz ĩ zuiuis mũdi tot ĩdecẽtia et vicõsa zcurrũt·iõ freq̃nter ĩ ipis comedẽtes a deo zdẽnanℓ·Sic zdẽnatꝰ ẽ balthasar ĩ zuiuio qđ fecit ꝛ vidit ĩ pa riete articℓos manꝰ sĩnaz otra se scribẽtis·ꝑꝓ qđ cepit tremẽ·ꝛ zpa ges renũ eiꝰ dissoluebanℓ ꝛ zuiuũ versuz ẽ ĩ luctũ·vt patz daũ·v· Proú·xmj·Extrema gaudij lu·oc·¶ Scdo hãc refectõz possumꝰ ex ponẽ allegorice ꝑm misticũ sensuz·Vñ nota qꝺ duo zuiuia legunt a re fectõem su scã·s·pñs·et qđ habeℓ marci·vnj·Que sigℓficãt spualẽ aie refectõem q̃ pascit vbo dei·Deut·vnj· Non ĩ so·pa·vi·homo ℓz ĩ oĩi vbo qđ ꝓce·ab ore dei·Quia vt dic̃ greg·miracula q̃dam xꝑi sic accipiẽda sint vt ĩ veritate fcã credanℓ·et aliud sigℓficãt·Hoc spẽale sacra scripℓa ba bet dũ narrat gestũ ꝓdit misteriũ ·Cui g̃ aie ẽ verbũ dei·ꝛ sacra scri ptura scz nouũ et ve·te·qđ ꝑdicatoꝝ ꝓℓo dat zmedẽ·Math̃·xmj·Dis scriba doc·ĩ reg·ce si·ẽ patrisa·q̃ ꝓfert de the·su·no·ꝛ ve·Per duo g cõuiuia q̃ xꝑc fec̃ vetꝰ et nouũ testamẽtũ siue vetꝰ ꝛ noua lex cõgrue desig̃nℓ·Lex aũt vetꝰ ĩ q̃ngz libris mopsi cõtineℓ·q̃ ꝑ q̃ngz panes oꝝ deaceos desig̃nℓ·ꝛ ĩ ꝓphetis ꝛ psalmis q̃ ꝑ duos pisces desig̃nℓ·Nã panis ordeaceꝰ daℓ seruis·sic illa lex fuit lex timoris que seruis daℓ ꝛ nõ continebat grãm filioꝝ·Et ad hoc figurandũ qñ lex vetus data fuit audierũt filij israel vocem ꝛ somitũ buccine ꝛ lampades montem qz fumigantẽ·et ideo pterriti atqz pauore cõcussi steterũt ꝑcul dicen tes mopsi· Loquere tu nobis ꝛ audiemus· Nõ loquaℓ nobis dñs ne forte moriamur·vtz exod̃·xx· Item ordeum est pungitiuũ contiens multã cortice·qz lex vetꝰ erat pungitiua d· Oculũ ꝑ oculo dentem ꝑ dente·liuore ꝑ liuore·exo·xxj·Et cõtinebat corticẽ figuraꝝ multarum id est·misteriorꝝ ĩ nouo testamẽto explicandoꝝ ·j·Cor·x· Omnia in figura cõtingebant illis· Nos quinqz panes et duos pisces portauit vnꝰ puer clausos ĩ pera· Iste puer fuit ꝓℓus iudaicꝰ· qui fuit puer sensu·ℓz senex tpe·Isa·lxv·Puer centũ annoꝝ moriet·Qui semp legit ꝛ nunq̃z ad pfectõem venit· Heb̃·vj·Nihil em̃ ad pfectum adduxit lex·ij·Cor·nj· Vsqz hodie dũ legiℓ mopses velamẽ est positum super cor eoꝝ·Sed christꝰ hos panes fregit·ꝛ dedit discipulis manducare dum ĩtellectũ veteris testamenti disseruit· Luc̃·xxmj· Tunc aperuit illis sensum vt ĩtelligerent scripturas·Fuit ergo populus iste pascꝰ quinqz panibus ordeaceis·id est·quinqz libris mopsi·ꝛ duobus pisci bus·id est·psalmis ꝛ ꝓphetis·qui asperitatem legis temporabant vℓ potestate regia·vel sacerdotali· Et ideo hoc cõuiuũ fuit factum ante illud quod recitat marcꝰ de quo duodecim cophini sunt sumpti· qua duodecim erant tribus israel que spualiter pasci debebant· Qua re dicit apℓus·j· Cor·x· Omnes eandem escam spiritalem manducave runt· Plures tñ reliquie supauerunt de isto cõuiuio q̃z de illo quod

recitat marc⁹·qz de hoc duodecī de illo septē cophīni eleuati sunt·Nā lex vet⁹ q̄ p hoc 2uiuiū dignat ob difficultatē seruari ñ potuit·Act· xv. Quid tēptatis imponē iugū sup ceruicē discipulo⁹·qd negz pres nr̄i negz nos portare potuim⁹·De vtroz tñ 2uiuio mkta remāserūt qz negz nouū negz vet⁹ testamētū suat·et de vtroz plura fuerūt ele; uata q̄z apposita·qz de vtroz pka dimittunt q̄z obfuent·Cōuiuiū aūt qd marc⁹ recitat qd post hoc factū fuit·significat nouū testamentū vel nouā legē in quo fuerūt septē panes triticei q̄ dant filijs·qz lex noua ē lex amoris q̄ dat filijs et 2tinet grāz filio⁹·Et ibi fuert ibi·vij·panes qz septē vtutib⁹ et septē domis spūssancti pascūtur filij dei· q̄ in noua lege dant·qz lex noua ē pncipalit ipa septiformis grā spūssancti·Mos septē panes sibiter xpc bndixit et fregit et mkiplicauit·et dedit apo; stolis vt apponerent turbe· quia ipsam legem nouam scilicet legem amoris christus instituit et docuit·Iohan·xiij· Mandatum nouum do vobis vt di·in·Matb·v·Diligite inimicos vestros· In veteri au; tē lege dicebatur·Diliges amicū tuū· et odio habebis inimicū tuum vt dicunt iudei·Et mandauit apl̄is vt ipam legē nouā oībus predi; carent·Marci·xvj·Predicate euangeliū oī creature·Et vt ipsam g̃ tiā spiritussancti oīb⁹ darent·Matb·x·Gratis accepi·gra·date· De hoc aūt cōuiuio sustulerūt apostoli septē sportas qz septē erant eccle; sie pascende p apostolos in noua lege vel nouo testamento de reli; quijs prandij christi quibus iohānes in apoc·scribit di· iohānes septē ecclesijs que sunt in asia·p q̄s vniūsitas eccīarū designat·In septē aūt sportis apl̄o⁹ 2tentus est ac 2tinet cibus anime dandus in nouo te; stamento oībus fidelibus christianis·qz p septē sacramenta ecclesie que cōtinent in sportis apl̄o⁹·id est·in potestate quā a christo recepe runt datur septiformis gratia spūssancti in qua salus anime contine; tur·Et sic patz qz p duo christi cōuiuia vetus et nouū testamentum d̄ signātur quib⁹ homies spūaliter pascunt· Et vnū fuit datum seruis et alīud filijs·Vnū generauit seruitutē et timorē·altez libertatē ⁊ amo; rem·Et hoc est qd apl̄us dicit in epistola hodierna·Hec enim inquit sunt duo testamenta·vnum quidem in monte sina in seruitutem ge; nerans que est agar·Et quia vt dicit apl̄us ad gal̄·iij·hi qui fidem et opa habent abrae·hi sunt filij abrae·ideo nō solū debemus pasci de re; liquijs cōuiuij quod significat nouum testamentum·sed etiam de reli; quijs huius cōuiuij quod vetus testamentum significat·et abrae filijs fuit datū·cuius fide et imitatōne filij sumus facti· Comedam⁹ ergo d reliquijs cophīno⁹ quas apl̄i de mensa christi sumpserūt·Nam ideo christus apostolis reliquias colligi mandauit·vt eas omnibus poste ris impartirent·Nā be reliquie spūalia bona q̄b⁹ aia pascitur designt que tantomagis multiplicant q̄nto pluri⁹ dant ⁊ diuidunt·sicut iste panis tantomagis est multiplicat⁹·q̄nto pluri⁹ est diuisus· Si g̃ de

hoc uiuio volum⁹ spūaliter satiari ad apl̄os recurram⁹ qui de ip̄is plenos cophinos abstulerē nob postmodū tribuēdos ℟. Primū cophinū beat⁹ petrus sumpsit q̄ fide pfecta ⁊ integra fuit plenus sup quē tota dei ecclesia fundata ꝯsistit. Mat. xx. Tu es xp̄c filius dei uiui. Et seq̄ē. Tu es pe. et su. h. pe. edi. ec. m. Recurram⁹ g̃ ad beatū petrū p fide uua et úa. Fides. n. nr̄a mortua est. eo q̄ p opa ip̄am nō manifestam⁹. tac. ij. Oñdas mihi fidē tuā ex opib⁹ tdē Fides sine opib⁹ mortua est. Qr ut dicit ber. Quid ē q̄ p medios enses nō trāsim⁹ ut tāta miseriā declinem⁹. et ad tātā gl̄az pueniam⁹. nisi q̄ mortua ē fides nr̄a ¶ Secōm cophinū sumpsit b̄s andreas. q̄ fuit plenus spe úa et firma. q̄ omnib⁹ spretis secut⁹ ē xp̄m in ip̄m totā spem suā ponēs. Lu. v. Ne illi reli. o. secu. sē eū. Recurramus g̃ ad beatū andreā p spe úa hīda. q̄ spe fl̄a multū abūdamus. Cōfidimus em̄ in dúntijs amicis ⁊ in alijs bonis mūdi in q̄b ꝯfidēdū nō est. Esa. xxxvj Ecce ꝯfidis sup baculum arūdineū ꝯfractū istū sup egiptū. i. mundū cui cū innixus fuit hō cōmunt⁹ intrbit manū ei⁹ ⁊ pforabit eā. tn do āt et sanctis et in merito passionis xp̄i in q̄b ē ꝯfidendū nō cōfidim⁹ nec speram⁹. ⁊ iō nos deceptos et maledictos inuenim⁹. thier. xvij. Maledict⁹ hō. q̄ ꝯfidit in hoīe et ponit carnē brachiū suū. Bñdictus vir q̄ ꝯfidit in dño et erit dñs fiducia eius. ℣ Terciū cophinū sumpsit b̄s iacob maior. qui fuit plen⁹ pfecta victoria. Vicit em̄ mundū dpabolū ⁊ carnē et oīa vitia eī supplātauit tacob em̄ supplātator interptat. Lu. x. Dñe in noie tuo dēmonia subijciunt nob. Et iō p̄m⁹ int apl̄os celū intrauit ad desig̃nandū q̄ solū victores p victoriā celū intrāt. Recurram⁹ g̃ ad beatū iacobū p victoria. q̄ oīa nos vincūt et mūs et caro et demonia. Minima tēptatio carnis minimus appetitus honoris et vindicte ⁊ rerū tpaliū nos psternit. job. xij. Nūc āt vēit sup te tribulatio ⁊ deficis. Et in psperis et in simistris cadimus ⁊ mag̃ in psperis q̄z simistris. psal. Cadēt a la. tu. m. et de. m. a dex. t. ¶ Quartū cophinū sumpsit b̄s ioh̄s q̄ fuit plenus di et primi dilectōe. q̄ int alios mag̃ fuit feruens dilectōe. et magis a xp̄o dilect⁹. Vñ discipl̄s dilectus xp̄i vocat. Oia. nostra eius úba in amore terminat. vtz in eius epl̄is. Filioli inq̄t diligamus inuicē. q̄ qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. j. jo. iij. Recurramus g̃ ad beatū iohannē p caritate. q̄ in dilectōe dei et pximi multū deficim⁹. et dilectōe pr̄uata et ap̄ria abundamus. Phil. ij. Omnes em̄ q̄ sua sunt querūt nō q̄ iesu christi. Dilectōe etiā carnali et mūdana multū abundamus. ꝯ in dilectōne spūs et diuina multū deficimus. ¶ Cui⁹ cām xp̄c assignat di. math. xxiiij. Qm̄ abundabit iniq̄tas refrigescet caritas multoꝝ. ℣ Quintū cophinū sumpsit b̄s thomas qui fuit plenus certitudine fidei. Nā dubius in fide christi meruit p tactum vulnez certificari. vt demceps omne dubium de corde hus fideliū auferret. vt dicit greg̃. Recurram⁹ g̃ ad beatū thomaz ve

cordib⁹ nostris ⁊figat vulnerā chr̄isti p̄ciosa vt ⁊ eúus fide veraciter
solidemur p cui⁹ meritū ñ defluam⁹ ad ima ꝫ ad celestia subleuemur
quia qui veraciter credit terrena ꝛtemnit vt celestia ꝛsequat. Heb.
xi. Unde moyses grandis effectus negauit se esse filiū filie pharaonis
magis eligens affligi ꝑ ꝓpl̄o dei q̄ꝫ terrene ꝛocūditatis hr̄e peccatū.
¶ Sextū cophinū sumpsit iacob ⁊mor q̄ fuit plen⁹ exima sanctitate
Vñ ꝑpter excellentiā sanctitatis ei⁹ appellat⁹ est ⁊ust⁹ et ꝑpter simili
tudinē cū chr̄isto dictus est frater dñi. qr sic ⁊ persona sic etiā ⁊ operi
bus fuit similis chr̄isto. Recurram⁹ g̃ ad beatū iacobū vt sancti et si
miles chr̄isto sim⁹. qr nō sancti ꝫ valde magni pc̄ores sum⁹. nō chri
sto similes ⁊ opib⁹. ꝫ valde dissimiles. Iaco. nj. In multis quidem of
fendimus oēs ¶ Septimū cophinū sumpsit beat⁹ philippus q̄ fuit
plenus sapiētia dei. Vñ ait iob. xxvj. Dñe oñde nobis pa. et suf. no. Ex
quo mag̃ ei⁹ sapientia demonstrat. qr sufficientiā et beatitudinē ⁊ q̄
erat quesiuit scz ⁊ dei cognitōne et visione. ⁊ quo oēs phi et mun
di sapientes errauerūt beatitudinē ⁊ diuīs ponentes. Recurramus
ergo ad beatū philippū vt dei sapiētia illustrati ⁊ solo deo finē nostr
et beatitudinē ꝛstituam⁹ et nō ⁊ aliq̄ bono mūdi. vt auarus ⁊ diui
tijs. superb⁹ ⁊ honorib⁹. delicios⁹ ⁊ voluptatib⁹. qr illud p ꝛo deo coli
tur ab hoie qđ p alijs diligit. vt dicit glo. sup illud phil. nj. Quorum
de⁹ venter ē ¶ Octauū cophinū sumpsit beatus bartholome⁹ q̄ fuit
plen⁹ suspensione a tremis et eleuatione ad celestia. Interptatur crim
bartholome⁹ filu⁹ suspendentis se. qr p spiritū sanctū a terremis se su
spendit. et ad celestia eleuauit. Ezech. viij. Eleuauit me spūs inter celuz
et terrā. Et qr in celo vbi nulla ē corruptō lete versabat. de eo dicit q
uestimenta ei⁹ nunq̄ꝫ fuerūt veterata. Recurramus ergo ad beatum
bartholomeū vt a terremis nos eleuet. quib⁹ totalit sumu⁹ immersi. ⁊
transferat ad celestia. vt ibi ꝛuersemur et sim⁹. Phil. nj. Nostra con
uer. in ce. est. ¶ Nonū cophinū sumpsit beatus matheus. q̄ vera pma
plen⁹ fuit. q̄ p verā pmam fuit pfecte mutat⁹ et de peccatore factus
⁊ust⁹. de theoloneario euāgelista. et de publicano apl̄s. Recurramus
g̃ ad beatū matheū vt in vera pma pmanendi nobis grām a chr̄isto
acq̄rat. vt sic ipe post ꝛuersionē ad negocia mundi non rediit. nec ad
theoloneū resedit. ita nos post pascha ad pc̄m nō redeam⁹. sed de vir
tute in virtutē felicit ꝓgrediamur. ⁊xta illud ps. Ibūt de vir. in vir.
Quia vt dicit luce. ix. Nemo mittens ma. ad ara. et res. re. ap. est re
gno dei. Phil. nj. Que retro sunt oblīuiscens ad anteriora me exten
dens ad destinatū psequor. Brauiū supne vocatōis. ¶ Decimū cophi
nū sumpsit beatus symon q̄ fuit plen⁹ vera obedientia. qr deo veracit
obedíuit. Symon em̄ interptat obediens. Nam statim vocat⁹ iuit p⁹
chr̄istū et mundus et pentes ⁊ oia dereliq̄t vt chr̄isto libere obediret.
Iob. xxij. Vestigia ei⁹ secut⁹ est pes me⁹. Recurram⁹ ergo ad beatuz

ſpmonē vt nob grām deo obediēdi acqrat·q̄ valde indigem⁹·qz nec deo nec plātis ecc̄ie nec euangelio nec epl̄is nec alicui legi ſubiecti volum⁹ obedire·ꝫ vnuſq̄ſqz qđ ſibi placz vult agē·z ím p̄teritū tps m q̄ nulla lex erat totalit remeare· judi·xvnj·z·xxj· Ín dieb⁹ illis nō erat rex ín iſrael· ¶Vndecimū cophínū ſūpſit b̄us úndas q̄ thade⁹ dcus ē q̄ fuit plen⁹ gl̄oſa confeſſiōe·Ihudas em̄ cōfitēs et gl̄oſus interpt̄at· Ipe em̄ p̄feſſus z confeſſus ē verā fidē·verā doctrinā·z verā religionē· Ihē fuit gl̄oſus in ſtirpe qz de ſtirpe xp̄i nat⁹·Recurram⁹ g̊ ad beatū iu dā vt vtutē veracit confitēdi pcā nr̄a nob acqrat·Quia vt dr̄ p̄u·xxvnj Qui abſcōdit ſcelera ſua nō dirigēt·q̄ aūt confeſſus fuit z relīqrit ea·mi ſericordiā conſeq̄t· Eſa·xlnj· Dic tu iniq̄tates tuas vt iuſtificeris ¶Duo decimū cophinū ſumpſit b̄us ma bias q̄ úde p̄ditor ſucceſſit·q̄ fuit plen⁹ dina electōe· Nā p̄mo fuit elect⁹ vt eēt de·lxij·diſcipl̄is· Secō vt eēt d̄ xij· Tercō fuit elect⁹ ad vitā eternā·Recurram⁹ g̊ ad beatū ma thiā vt grāz nob acqrat vt ſim⁹ de núo electoz·qz m̄lti ſunt vocati· ꝛc ¶Recurram⁹ g̊ ad iſtos cophinos km̄i vt bonis ſpūalib⁹ replea mur·Sz m̄lti ſunt ita miſeri z inīq̄ q̄ oīnib⁹ cophinis omiſſis ſolū ad cophinū úde p̄ditoris recurrūt·q̄ fuit plen⁹ furtis·cupiditate·inuidia murmuratōe p̄ditōne·deſpatōe homicidio et p̄ditōe quē nō de meſa xp̄i eleuauit·ꝫ a ſeipo impleuit· Et ſic ptz q̄rtū ¶Quinto ponit laudā tō z confeſſio p̄l̄i gl̄oſa qz illi homies cū vidiſſent q̄ fecerat ſignū dice bāt·Qz hic ē vere p̄pheta·de q̄ alij p̄p̄e p̄phetauer̄t·Deut·xvnj·Pro phetā de gēte tua et d̄ fr̄ib⁹ tuis ſic me ſuſcitabit tibi de⁹· Qui vēturꝰ ē in mūdū ſ.ad mūdū illuminādū ad opa dyaboli diſſoluēdū·ad nos d ptāte dyaboli liberādū·z ad robur aie infundēdū· Sī de ꝫ vis p̄dicaē q̄ras infra in vltima do·in q̄ idē euāgeliū legit·in ſcđo mēbro euange lij·vbi inuenies decem propter que chriſtus venit in mundum· Et ſic patet totum de euangelio·

¶De epiſtola ſermo xl.

SCr̄iptū eſt quō abraā duos filios habuit·gal·mj·Qz pcōres gaudēt in vita iſta·nec curant ieúnare·nec pīaz age re·et tñ deus benígno vultu et leta facie ipſos reſpicere vi detur·cū multa p̄ſpera confert eis·úrta illud iob·xij·abū dāt tabernacula p̄donū z audacter p̄uocāt deū· Iuſti aūt econtra ie iunant et affligūtur·et mandata dei cuſtodiūt·et tamen de⁹ eis mīta aduerſa euenire pmittit·et nō vident filij ꝫ ſpurij et ſeruí pemi⁹ non parētes· Ideo ap̄s in hac epl̄a ſub ſibitudine duoz fratrū veteris te ſtamenti ſez yſmahel et yſaac oñdit·q̄ iuſti ſunt p̄deſtinati et electi a deo z p grām ſpūſſancti in filios adoptati ·et ido ſunt liberi et here des eīne hereditatis et ciuitatis ſupne· Pecōres aūt ſunt reprobati z vt ſpurij et ſeruí extra hereditatē p̄ſecti· In qua quidē epl̄a q̄tuor facit· Primo em̄ ip̄az hiſtoriā ip̄oz duoz fratrum narrat atq; recitat

in principio eple. Secdo ipaz hystoriã exponit ibi. Que sunt p allegoriã dicta. Hec em sunt duo testamẽta. Tercio oñdit qp oẽs iusti z fideles sunt filij promissionis p spũm sanctũ in filios di adoptati. Et adicionel q int ysmael z ysaac sunt in electis z repbis vsq; mõ pmanẽ z duraẽ demonstrat ibi. Nos aũt frẽs secdz ysaac promissionis filij sum⁹. Dz quõ tũc is q pmi car·na ẽ. Quarto adoptõz filion z libertatẽ quã hñt iusti p xpm fore factã affirmat ibi. Itaq; frẽs nõ sum⁹ ancille filij ꝫ libẽ·q libertate xpc nos libauit. SV Primo g aplꝰs hystoriã de ysmael et ysaac narrat. d. Scriptũ est scz gen̄ xxj·qm abraã duos filios habuit·s· ysmael z ysaac·z vnũ habuit de ancilla agar·s·ysmael·z vnũ de libera sara·s·ysaac Dz q de ãcilla fuit pm carnẽ nat⁹ ẽ·i·nõ p miraculũ ꝫ p le gẽ naẽ·vt pz gen̄ xvj·Qui aũt de libera fuit nat⁹ ẽ p repromissionez id ẽ p miraculũ·sic ds pmisit abrae·vtz gen̄ xvij·et nõ solũ pm legez naẽ·qz senex sic abraã erat·de vetula sterili sic erat sara·pm naẽ cur sum generaẽ nõ pẽ·Ysmael g gemit⁹ ẽ pm naturã·ysaac vo p repro: missionẽ q significat grãz·Per ysmael g significant pctõres q pm carnẽ nascunt z pm carnẽ vuũt·p ysaac vo significant iusti·q p grãz di spũali ter renascunt in baptismo in filios dei z spũalit vuunt·Ro. viij·Qui spũ dei agũt hi filij di sunt·Et totũ ꝫ ds pmisit pm bñplacitũ gre sue ps·Ego dixi dij estis z filij excelsi oẽs Propterea xpc filꝰ dei natura lis nõ refundit vocare eos frẽs·d·Nar·n·t·fr·m·heb·ij·Attendendũ aũ qp abraã multos alios habuit filios·qz de cethura multos hũt· Sed hos duos memorat aplꝰs·qz in his duob magnũ qd figuratũ ẽ·s·na: tuitas z dusatio pctõr·et natuitas z dusatio iustor q p dei grãm renascunt·Mlta fcã fecit abraã q scripta nõ sunt·qz nihil significabant· Hoc aũt scriptũ ẽ qz magnũ qd figurabat·Et ꝫ ẽ qd stati subdit·Que sunt p al·dic·Et sic pz pmũ· Secdo idẽ aplꝰs ipaz hystoriã adaptat ad apositũ z exponit·Et pmo generatõez ysmael pplo iudaico adaptat· secdo generatõz ysaac pplo christiano ibi·Illa q sursum ẽ hierlm libera ẽ Dicit g Que sunt p allegoriã dcã·i·p aliũ sensum·Allegoria dr cuz aliud sonat in vbis·z aliud signat·Alleos em idẽ est qd alienũ·et go: gos ductio·qi ducẽs ad aliũ sensum ab eo quẽ lrã ptendit·Hystoria vo dic qd factũ·Moralitas vo siue tropologia dic qd sit faciendũ Anag gogia qd appetendũ Allegoria g dic qd sit credendũ et intelligẽdũ p ea q dicũt·qz p ea q dicũt aliud credẽ z intelligẽ dem⁹·sic ẽ ꝫ·Abraaz em est ds pr q est pr mltay gentiũ·Sic ei intptat ꝫ nomẽ abraã Ab ba ei pr z raaz multay interptat z subaudit gentiũ·Inde dr abraã pr multay gentiũ p quẽ intelligit ds pr·Libera aũ z ancilla signãt duo testamẽta·Et ꝫ est qp subdit·Hec em·s·ãcilla z libera sunt·i·signt duo testamẽta Libera sigt testa·nouũ dans oĩmb p xpm nouã grãz· per quã hoies in filios dei regenerant·Nouũ em testa·est ꝑncipalit ipsa grã spũssancti·Sed ancilla significat vetus testa·Dicit aũ testamentũ·qz

testes habuit p qs est firmatū·s·angelos moysen ꝛ ꝑphas Nouū aī testa·hūt testes filiū dei ꝛ apłos q audierūt et viderūt oia·Et ꝑtea etiā vocaī testa·vet⁹ ꝛ nouū·In vtroq; aī testa·genuit ds filios q ser uirēt sibi·Ez m veteri testa·generati sunt ūdei tāq; sui·qz timore pe ne ꝛ ꝓmissiōe tpaliū suiebāt·Nā ꝑter ꝟ duo fuu seruūt·Lex aī mi nabaī penā·Exo·xxj·Oculū p oculo·Et tpalia ꝓmittebat·Esa·j·Si au dieritis me bona ter·me·Et attēde q oēs tam noui q; veteris test· q; sic do seruierūt ꝛ suiūt·s·timore pene·ꝛ ꝑ bōa tpalia solū sūt ser ui ex agar ancilla nati·ꝛ de carnis corruptōe q caro penas abhorret ꝛ dulcia q̄rit ꝛ p ysmael designanī·Grā vo noui testa·liberos parit q ex dei dilectōe seruiūt nō ex amore carnis·Et iō oēs tā noui q; veteris testa·qui do ex amore fuerūt ꝛ fuiūt·ꝛ nō ꝑter tpalia cōmoda·sūt filij ex sara liba nati·ꝛ de eccīa noui testa·qz oēs tales ad nouū ptinēt testa·ꝛ p ysaac signficantur Iob·j·Dedit eis po·fi·d·fi·q nō ex san·neq; ex vo·ca·ꝛc·sz ex do nati sunt·Vñ ꝛ prēs ve·testa·q sic do seruierūt·di cūtur prēs filioꝝ no·testa·vt abraā ysaac ꝛ iacob·Oēs em tales p gra tiā di nati sunt·et a deo ab eterno electi·j·coꝝ·x·Prēs nostri oēs sub nube fūnt Et ꝟ ē qd ipe dic·q aī de liba nat⁹ ē p repmissionē·ꝛ·p vtu tē ꝛ grāz repmittētis sub figura veritatē·Quis em ipossibilia fm na turā crederet·ꝛ q suauia sunt ī pnti ꝛtenerz misi virt⁹ di ꝟ oparet i eo Taliter g generātur xpiani q̄ꝝ pcessit tip⁹ m ysaac Ysmael aī desigt ūdeoꝝ natiuitatē ꝛ oim eoꝝ q fui sunt pcti·Sic ancilla ꝛ libera signt duo testa·vnū quidē sz vet⁹ testa·datū ē m mōte sina·qd interptatur mandatū·generās hoies m seruitutē·i·stituēs hoies seruos·qui udi ex timore seruebāt·qd suoꝝ ē·vt seruī pcti erāt qz vt do·ro·vj·Occa sione aī accepta pctm p mandatū opatū ē m me oēz cupiscentiam· Lex em vet⁹ ondebat pctm·et nō ferebat grām ad vitandū peccatū Et iō incitabat homines occasionalr ad pctm eo q mitimur ꝛ inclīa mur m vetitū Et p ons lex stituebat homines pctores et faciebata pctis ex timore caueri Qui aī nō ex tiore seruiebāt neq; sui peti erāt nō sunt p illud testa·seruī stituti Qd testamentū ē agar·i·signficatur p agar seruā Et ꝟ grue·qz sma mōs ē m arabia·m q datū fuit ve·te· Nō em datū fuit m terra promissionis vbi udei qi filij sunt·sz seruos piebat Et iō ve·test· vbi seruī sunt ꝛ aliem·qz ve·te·nō filios sz seruos piebat Et iō ve·test· optime petit ppo cui datū ē·ꝛ quantū ad ppm qui m arabia ira seruiuit·et quātū ad populū qui nunc seruit m birm cū omib⁹ filijs suis udeis Redacti em m seruitutē erant·Et ꝟ est qd subdit Qui cō· unct⁹ ē ei que nūc ē birm·i·ve·te·datū m mōte arabie stinctū et sile ē p omia ei birm q nūc est·i·udaico ppo q nūc est m birm·qui sz trena diligit ꝛ p terrenis fuit cū filijs suis·qui popul⁹ē synogoga que sub pctō generat filios·Tot⁹ quidā popul⁹ mater·quilibet aī de populo filius est Vet⁹ aī testa·dr esse stinctū ꝛ simile illi populo qz

sicut vetus testa·penas mínabat ꝛ tēpalia ꝓmittebat· ita ille ꝓpꝛs ti-
more pene ꝛ amore temporalíū fuiebat· ¶ Deínde cū dīc Illa autē q̄
surſum ē hirl'm·adaptat generatōz ysaac ꝓpꝛo christiano generato ab
ecclesia·Ecclesia em̄ mater ē christianoꝝ ꝛ q̄libz christian⁹ filíus eccl'ie
Dicit g̃ sic··Synagoga q̄ nūc est ín hirl'm timore pene vel sub pcō
fuit Sed illa hierusalē q̄ surſum est i·eccia de gentibz ꝛgregata ·que
cū do gaudet ín spe ꝛ ín celestibz p desideriū habitat·Iuxta illud phi·
ij·Nostra cú·ín ce·ē·Vel surſum ē ſm potiorē sui ptē scz ſm illos q̄
triūphant ꝛ gaudēt·libera est·q̄ ex amore fuit q̄ libeꝝ facit·ij·cor̄·ij
Vbi spūs dn̄i ibi libertas·Que estm̄ nrā fouēs nos amore dulci et
m ꝛsilia nos ducēs nō onerās nos ugo p̄ceptoꝝ legis· Et ß ꝓbat p
esaiā·lmj·c·vbí scriptū est Letare sterilis q̄ nō paris scz mō·erūpe pez
sigua leticie ꝛ clama p̄ gaudij vehemētia·q̄ nō pturis·ſ·mō Hoc ē di
cere O tu eccia gentiū ꝛ de gentibz ꝛgregāda q̄ mō sterilis es·et nō
paris filios·letare ꝛ erūpe in signa leticie ꝛ decāta laudes·qm̄ multi fi
lij deserte q̄ mō sine viro es·magis q̄z ei⁹·ſ·synagoge q̄ mō hēt viruz
scz ipm deu·j·Re ij· Donec sterilis pepit plurimos·et q̄ multos habe
bat filios ínfirmata ē·In ve·em̄ test·qñ esaias hec dixit· eccia ñ hēbat
virū·ß dúersos decs colebat·et sterilis erat·nec filios generabat legi
timos·ß spurios·q̄ deßto deo ꝓpo sponso am̄me·cū dúersis demoni
bus fornicabat·et spurios generabat ß postquā xp̄o p fidem tanquaz
sponso est ꝛiuncta plures filios q̄z synagoga genera uít·quia plures
sunt christianí iudeis·Synagoga g̃ fuit q̄ habuit virū·deßta vo ꝛ va-
ga ꝛ sine vlla lege vúens gentiū multitudo·Et sic ptz scdm V Tercio
oñdit q̄ omes iusti ꝛ fideles sunt filij ꝓmissionis p spm̄ sanctū ín fili-
os dei adoptati ꝛ ꝛdicōnes q̄ inter ysmael ꝛ ysaac sunt adhuc ín̄ ele
ctos et reprobos esse demonstrat· Dicit g̃·duobz filijs rn̄det duplex
populus·ꝛ duabz matribz duo test·p que deus filios generat Ex nos
fratres qui geniti sumus a deo ín eadē fide sumus filij ꝓmissiōis ſm
ysaac·i·ad similitudinē ysaac geniti·ſ·mirabiliter ꝛ p solam dei gratiaz
et miserico·diā ín dei filios adoptati·Tytū·iij·Nō ex opi·ius·q̄ fe·n·ß
ſm su·mi·sal·n·fe·p la·rege·ꝛ reno·sp·ſ·Ro·ix· Nō em̄ omnes qui sūt
ex israel israelite sunt·ß qui sunt filij ꝓmissioni s estimātur ín semine·
V Conseqñter oñdit ꝛdicones que erāt inter ysmael ꝛ ysaac ad
huc eē in̄t electos ꝛ reprobos dicēs Sed quō tunc is qui ſm car·na-
tūat·scz ysmael psequebatur eum scz ysaac qui ſm spm̄ natus erat·id ē
p spūsancti opatōnz·ita ꝛ nūc qui sunt scdm carnē nati et scdz carnez
viuunt psequunt eos qui sunt ſm spm̄ nati et scdm spm̄ viuunt Aug
Qui scdm carnem nati dilectoꝛes mūdi·qui scdm spm̄ nati sunt ama-
toꝛes regni celoꝝ ꝛ dilectoꝛes christi desiderātes vitā eternā·gratis
colentes deū·Iudei etiam sunt scdm carnē nati·q̄ psequūtur nos qui
sumus scdm spm̄ nati·q̄ legē scdm spm̄·et nō scdm carnē custodim⁹

Et nota q̄ p̄ hoc q̄ patimur p̄bamur filij p̄missionis et filij dei·vt dic̄ gl̄o·Hebr·xij·Qd̄ si ext̄ disciplinā estis·g̈ adulteri ⁊ nō filij estis·Quē enī dilig̈it dn̄s castigat fla·at̄ om̄ si·quē re·Hiero·Nō puto nos inue nire posse vbi ysmael psecutus fuit ysaac·ꝫ ꝫ solū q̄ cū ysmael luderet cū ysaac int̄ignata sit sara·Aug̈·Vidit p̄uos ludentes sit ⁊ dixit·Eijce ancillā ⁊ filiū ei⁹·Quid ē ꝫ·q̄d enī mali fecerat ysmael puero ysaac·q̄ lud ebat cū illo·Ꝫ illa lusio illusio erat·illa lusio deceptōz significabat illū ludū sara intellexit quē apl's vocat psecutōz·q̄ vt dic̄ magister in hist̄oijs trahebat eū ad ydola adorandū·Ergo mali psequunt̄ bonos dū ecc̄s inclinat ⁊ ad malū trahūt vel male agere cogūt· vel psequūt̄ minurijs vt p̄ impatientiā frangant̄·Ꝫ de tali psecutōe nō est curādū q̄ scriptura refert sarā spūsancto inspirataz·vel deū dixisse abrae geni xrj·Eijce ancillā scz agar q̄ ve·testa·sig̈ficat·et filiū ei⁹ scz ysmael q̄ quē oēs mali ⁊ sm̄ carnē nati·q̄ ad ve·testamentū ptinent intelligunt̄·Nō enī erit heres filius ancille cū filio libere·id est·mali cū bonis·nidei ad vet⁹ test·pertinentes·cum christianis ad no·testa·pertinentibꝫ·q̄ sic nūc sunt dissimiles in psecutōne ita erunt ⁊ in futuro in retributōe· Aug̈· Sed hoc q̄d dicit eijce q̄n erit·Hoc erit cum arca ceperit ventilari·Itaq; qui pertinent ad agar ⁊ ysmael·i·lex et iudei eiect̄i sunt de ecc̄lesia ⁊ a gratia patris·necnō et heretici ⁊ filij eoꝝ oēs·et q̄i ecclesia a dn̄o terrenā querūt felicitatē adhuc ad ysmael pertinent·et sicut isti pertinent ad ysmael et ad vetus testamentum·ita ⁊ antiqui veteris testa·ministri gratiā q̄rentes filij p̄missionis sunt ad no·testamentū p̄tinentes·vt dicit aug̈·Et sic ꝑz tertiū· X Quarto adoptōnez filiorꝝ ⁊ libtatē quā hīt iusti p xp̄m fcāzfore affirmat·d·Itaq; frēs mei in fide christi·nos qui adoptati sumus p spūmsanctū in filios dei ⁊ ex amore deo seruimus·nō sumus ancille filij quia non sumus sui pecca ti vel legis·vt pt̄ōrea ⁊ iudei·ꝫ sumus filij libē·scz celestis hierusalem q̄ sum⁹ filij ecc̄ie militātis q̄ est filia ecc̄ie triūphantis·vt euacuatis il ceremonialib⁹ ex amore seruiam⁹ q̄ est lex libertatis·q̄ filij seruiunt·Et nō ꝑ meritis vel alia libertate sum⁹ filij libere·nisi in ea libertate qua christus·i·p quā christus nos liberauit·Libertas at̄ qua liberati sumus a christo est remissio oīm peccatoꝝ·q̄ qui facit pc̄m seru⁹ est pc̄i·Joh·viij·Et fidei p dilectōnem operātis iustificatio·Joh·viij·Si filius vos liberauerit veri liberi eritis· Y Mora liter ad edificatōz nostrā duo in hac epl̄a videam⁹·De duob⁹ enī tota hec epistola loq̄t scz de libertate et gaudio iustoꝝ·Vñ ait·Letare sterilis q̄ nō paris·Et iterꝝ Iam nō sum⁹ ācille filij ꝫ libere·Et de iuitute ⁊ miseria peccatoꝝ Vnde ait·Eijce ancillā et filiū eius· B Notandū g̈ q̄ oīs iust⁹ de duob⁹ summe dz gaudē·Primo de bonis q̄ hz in p̄nti·Secdo de bonis q̄ habitur⁹ est in futo·Bona de q̄b⁹ iust⁹ pē gaudē in p̄nti sūt·x·Et q̄ cōtraria iuxta se posita magis eluceſcūt·ideo dicendo gaudiū iustoꝝ

tangemus miseriā peccatoꝝ· ¶ Primū g̃ gaudiū iustoꝝ ē cuꝫ summo bono cōiunctio· Iustus em̄ intime cōiunct⁹ est deo· Nā hꝫ caritatē p quā de⁹ in eoꝝ in deo ipe manet·j·ioh·mj· Qui manet in caritate in deo manet ⁊ deus in eo Peccatoꝝ aũ nō manet in do nec deus in eo·ſ in dyabolo ⁊ dyabol⁹ in eo· Sap̄·j· Nec hī in coꝝ sub·peccatis Carissimi si quis eēt summe cōiunct⁹ cū papa vel cū rege aliq̃ magno vel impatoꝛe q̃ntū gauderet vel gaudiū hrēt· ¶ Tedium ē summe honoris adeptio· Ipe em̄ est summi regis fili⁹ i fratrē xpi p spm̄ sanctū adoptat⁹· ·j·ioh·nj· Videte qualē ca·de·no·de·vt fil·d̄·no·et si· Et iō sic filius dei cū magna diligētia ab angelis custodit· ⁊ in magna reuerētia in celi curia ab oīb⁹ sanctis hēt· In hac etiā vita sol⁹ iust⁹ dign⁹ est honoꝛe· Est em̄ honoꝛ ſm phm reuerētia in testimoniū vtutis Solus aũ iust⁹ hꝫ vtutes g̃ ipe solus ē honoꝛand⁹· Peccāoꝛ aũ est fili⁹ imo seruus dyaboli ⁊ in magno vitupio cōstitut⁹· et nunq̃ vey ſ fm hꝫ honoꝛē ⁊ nō a magnis psonis ſ a vilib⁹ honoꝛat· ¶ Terciū ē veri bonī possessio· Nā bona grē ⁊ virtutū q̃ iust⁹ possidet sunt optima ⁊ vera bona qđ pꝫ·qz bonū faciūt possessoꝛē· et ab eo auferri nō pnt·qz a solo đo ei donant· Ia·j· Oē datū opt· ⁊ om·do·pfe·desur·ē dscē·a pa·lu· Bona aũ fortune in q̃b⁹ peccāoꝛes freq̃nter abūdāt sunt fallacia bona q̃ nec bonū faciēt habentē et ab eo auferent· ⁊ p multas iniquitates acq̃runtur· va aũ bona nō hꝫ ¶ Quartū ē pfecte libertatis habitio·qz iustus liberā matrē hꝫ eccliaz· et liberos patrē xpm· vt in hac epla pꝫ· In magna etiā libertate viuit·qz fuire deo regnare est vt dicit gre· Aug· et dicit q̃ iusto qui subest ugo christi oia subsunt· et oia ei seruiūt· et ipe omnibus dnāt· Et phs·d·qz liber est q̃ est cā sui· et sibi opaꝫ· Qđ cōpetit iusto· Peccator aut in vltima fuitute est· vt dicit boeti⁹· Nam auarus seruus est pecunie· et superbi honoris· ⁊ gulosus ventris· Phil·ij· Quoꝝ deus vent est· ¶ Quinitū est magni lucri congregatio· Iust⁹ em̄ et de malis et đ bonis ⁊ de oīm re lucrat· Ro·viij· Diligentib⁹ deū om·coo pant· in bo·glo· etiam mala p occasionē· Nā psecutōnes ⁊ flagella ⁊ tribulatōes cedūt iusto ad lucꝝ· De rabie em̄ tyrannoꝝ multū lucrati sunt martires· Lucrat et inius⁹ de oīm bono qđ in ecca agit· ps· Paruticeps ego sum om·ti·te·et cus·man·t· Lucrat et iust⁹ p oīm actu bono vitā etnā· Est et pticeps meriti passionis xpi ⁊ oīm sanctoꝝ· Peccatoꝛ aũ est in vltima pauptate·qz de oīm re pdit·et oia ei cedūt i malū·et bona nature· ⁊ bona fortune· ⁊ đ nullo bono qđ fit in mđo lucratur· ac et ꝑa bona pdit· Mat·xxv· Omni habēti dabit et abūdabit· ei aũ qui nō hꝫ ⁊ qđ videt hrē auferetur ab eo· Et passio christi ⁊ merita oīm sanctoꝝ cedūt ei in malū ¶ Sextū est ois pacis fruitō· Iust⁹ em̄ hꝫ pacē cū đo ⁊ cū seipo· et cū prīmo· Ioh·xmj· Pacē meā do vobis· ꝛc Ro· Cū oīb⁹ hominib⁹ pacē hntes· Peccāoꝛ aũ nullā pacē hꝫ Esa· lvij· Nō est pax impijs dicit dns Pacē em̄ quā peccāoꝛes vident hrē ē pax

fēdaꝝ ignomia plena ac si hō hrēt pacē cū pedicul' ꝝ pulicib⁹ qui eum
comedūt·sic pc̄tōres hūt pacē cū vicijs ꝝ carne q̄ comedūt aiaz ip̄oꝝ
¶ Septimū est ois mortis euasio·qz ūstus ꝓpe loqñdo nulla morte
morīt qz nec morte culpe·nec morte eīne pene·In morte em̄ nāe trā
sit d̄ morte ad vitā·qz tūc btē vúé incipit·et iō mors ústoꝝ vocatur
dormitō et req̄es·p̄s·In pace in idipm dorꝝ·ꝝ req̄·Pc̄tōr aī omi mor
te morīt·et iō mors pc̄tōꝝ pessima·p̄s· Octauū ē glorioſe resurre
c̄tōis firma spes et expectatio·Iust⁹ em̄ firmit sperat in aīa ꝝ corpe
resuscitari et ad gl'am ineffabilē puenire qđ ei magnū dz gaudiū mi
nistrare Phil·iij·Salua·expe·q̄ r̄for·cor·hu·n·ꝑfigu·cor clarī·sue Ira
ter em̄ ꝝ caro nr̄ iā intrauit possessionē ꝓ nob et ad pandū ꝝ aperie
dū nobis ciuitatē nostrā p̄cessit·Iob·xmj·Ego vado pa·vo·lo·Sic ꝓpe
cessit ioseph frēs suos in egiptū·Gen̄·xlij·Nolite timere ꝓ salute em̄
vr̄a misit me dñs añ vos·Pc̄tōres aī nō resurgēt glorioſi·ſ pōdero
ſi et infirmi nec gl'am dei sunt aliq̄ visuri·Esa·xxx·Tollat impius ne
videat gl'am dei· Nonū est vie illuminatō ꝝ abbreuiatio ꝝ vtutis
ad eundū collatō·Maxime em̄ gaudz ūst⁹ pūtis tp̄is·qz ad illā etatē
puenit et ad illud tēp⁹ in q̄ via ad ciuitatē nostrā redeundi est secura
et luminosa·In ve·em̄ test·erat tota dubia ꝝ obscura·qz oīa in figura
ꝛtingebant illis et in nebul' qđammō·j·cor·x· nos aī in magno luie
ambulam⁹ Propterea christ⁹ nos ad ambulādū ꝛhortat d·io·xij·Am
bulate dū lucē hētis Xp̄c em̄ q̄ lux est sp cū ústis gđit Math·xxvmj·
Ecce ego vob s·o·die·vs·ad ꝛsu·se·Itē via est abbreuiata·qz olīz ad pa
disum eūtes circuibāt p infernū et vúebāt hoies octingētis aut q̄n
gētis ānis·ſ mō via recto tramite tendit ad celū·et hommes ad plus
ad centū ānos vúūt·et maior ps nō attingit ad·xl·ānos·Hoc fuit fi
guratū in circuitu filioꝝ israel·dū venirēt in terrā p̄missionis·qz viā
xl·dieꝝ pfecerūt in·xl·annis·Itē nūc ex passione christi maxima vtus
emanat volentib⁹ in celestē hirl'm ambulare q̄ olīz nō emanabat In eꝰ
vtute ad celū possum⁹ faciliter puenire Hoc fuit figuratū in pane suc
cinericō quē angel⁹ dedit helye·In cui⁹ vtute vsq; ad montē dei ābu
lauit·iij·reg·xix· Peccator aī sp ambulat per viā tenebrosam iuxt illō
ps·In tenebrosis in vmbra mortis Itē sp a via salutis elongaī iuxt
illud p̄s·Lōge a pec·sa·Itē vtutē passionis christi nō recipit·qz ē me
brū p̄cisum a corpe xp̄i·ꝝ ido sicut palmes p̄cisus mittit foras ꝝ arescit
iob·xx· Decimū est pc̄tōr ꝛdūcio Multū em̄ debēt oēs ústi mārie
illo tpe gaudē·qz pc̄tōres conant ad deū redire·ꝝ pemitentiā agūt·et
ab illicitis magis more solito abstinēt·et de fidelib⁹ ñ videt sicut alio
tpe tantā stragē fieri Alio em̄ tpe dyabol⁹ oī die maximā stragē facit
Vñ quidā mortuus apparuit cuidā et dixit q̄ illis de inferno videbat
q̄ omni die mōs deficeret tot em̄ descēdebāt illuc· Mō aī dyabol⁹ de
fidelib⁹ nō solū tantā stragē nō facit ſ p̄da ei auferr quā alio tempoꝝ

acquisiuit·Ecc̄·iij·Tempus spargēdi ꝛ tempꝰ colligēdi·Mō eccīa colligit filios suos·q̄s dyabolꝰ alio tpe captiuādo dispersserat·Carissimi hec sunt summe desiderabilia ꝛ p̄mtꝰ gaudio sa·Et ido oēs iusti maximā hñt mō materiā ꝛgaudendi·q̄by apl̄s ait·Gaudete in dño sp·iterū·gaudete·Phil̄ vlt̄·Pctōr aī ꝺ nullo pt̄ gaudē·et si gaudet hz gaudiū frenetici q̄ ridet immīnete morte·Iob·xx·Gaudiū ypocrite ad istar puncti·¶Scdo debēt ꝛ pñt gaudē de inuiabilibꝫ bonis q̄ in illa vita btā sunt vltimo precepturi·Nā p̄termisso illo sbali ꝛ ineffabili gaudio bēorū q̄ nec i cor hominis pt̄ ascendē nec lingua narrari·nā vt autor li bri de causis dic̄·a narratōe p̄me cause oēs lingue deficiūt· ¶De cē maxima gaudia hēbunt iusti in vita bta·q̄ ex redundātia illi mi gaudij in iustos effluēt sine fine q̄ totā dei ciuitatē leticia adimplebūt·p̄s·Eluis impe·le·ci·dei·Tantū em̄ gaudiū ex dī visiōe erumpet in aiam̄ q̄ ex illo impetu decem maxima gaudia in bēos vndiq; redūdabūt ¶Primū est pfecta sanitas sine oi infirmitate·p̄s·q̄ sa·o·infir·t·Mō em̄ multis infirmitatibꝫ impugnamur ꝛ tādē morte·hz ibi neq; luc·neq; cla·neq; vl·do·neq; mors amplꝰ erit·vt dr apoc̄·xxj· Et esa·xxv·Precipitabit dñs mortē in sempiternū· ¶Scdm est iuuentꝰ sine senio·p̄s·Renouabit vt aq̄·iu·t·Oēs em̄ in etate·xxx·an·resurgemus in qua xp̄c resurrexit·et p̄mꝰ hō fuit creatꝰ Eph̄·mj·Donec occurramꝰ oēs in viz pfectū in mensurā etatis plenitudinis christi· ¶Terciū est satietas sine fastidio·Hic oculꝰ nō satiat visu·nec auris auditu impleť·nec appetitꝰ desiderij q̄scit·Hz ibi oia erūt impleta ꝛ satiata·p̄s·Satiabor cū apparuerit gla tua·Gre·Cū puenerimꝰ ad te sonte vīuū imp̄ssa erit nobis sitis simul et satietas·hz longe erit a siti necessitas et a satietate fastidiū·q̄ sitiētes satiabimur ꝛ satiati sitiemꝰ Nō tñ satietas ꝛ abūdantia quā saracemi ponūt ibi erit·scz de fluīby lactis et mellis ꝛ ꝺ pfalitate vxoꝝ·q̄ deficiēte fame·deficiūt ea q̄ sunt ad finē Hz actꝰ vxoꝝ ad filioꝝ generatōez ordinat·q̄ ibi nō erit· ḡ nec talis actus·ꝛ iō nec nubēt nec nubent·hz erūt sicut angeli dei· Matb·xxij· Oēs tñ sensus ꝛ exteriores ꝛ interiores sp erunt in actu suaꝝ delectationū·Nā gustꝰ olefactus visus auditꝰ et tactꝰ sp erūt actu i delectatōibꝫ suis Temp em̄ erit quedā summa dulcedo in faucibꝫ beatoꝝ·et sic de alijs sensibꝫ· ¶Quartū est libertas ꝛ agilitas sine pōdere·Aug·Vbi volet spūs ibi p̄mptus erit ꝛ corpus Mō maximā seruitutē ꝛ grauedinē patit a corpe anima·Et nō qꝺ bonū vult agit hz malū opat qꝺ odit vt dicit apl̄s ad ro·vij·Corpꝰ em̄ qꝺ corrūpit aggrauat aiaz ꝛ depmit trena inhabitatio sensum multa cogitāte·sap̄·ix· ¶Quintū est pulcritudo sine oi deformitate Mat·xiij·Fulgebunt iusti sicut sol·imo cēties clariꝰ q̄z sol·Phil·iij·Sal·expec·q̄ reform·cor·hūn· n· figur·cor clari·s·Nō tñ oēs erūt eq̄liter in corpe pulcri sic nō oēs erūt equalit̄ bti in anima·j·coꝝ·xv·Stella differt a stella in clarit· sic et

resur·mor·Similiter nec oēs equalē delectatōz ín corpe possidebūt·
Sextū ē impassibilitas sine lesiōe·Sic em ínteri⁹ nō poterunt ínferna
ri·sic nec exteri⁹ ledi·q; nec ignis·nec aq̄·nec aliq̄d aliud potit corpa
btōz ledē q̄q̄mō · Et q̄d miz ꝑ cū hō si nō peccassz eē ꝑ donū hūisset
nullū em lesiuū sensissz·z cū mōs pmāsissz· Septimū ē pax sine oīi
timore et pturbatōe·Nā ibi erit ꝓpetua pax bēoz ad deū·et bēoz ad
ínuicē et aie ad corp⁹·job·xxv·Qui facit concordiā in sublimibz suis·Esa·
xxxij·sedebit ppls me⁹ ín pulcritudíne pacis·ín tabnaculis fiducie·z re-
q̄e opulēta· Octauū ē gla absq; ignomia·Dis em creatā bās exhi
bebit reuentia z honorē·Col·íij·Cū aī xpc apparuerit vita vra·tūc et
vos appebitis cū ipo ín gla·i·ille honorz reuentia vob exhibebit q̄ z
ipi xpo·Io·xvij·Volo vt vbi ego suz·et ipi sint me·Itē lu·xxij·Ego di
spono vo·si·dispo·m·pa·m·reg· Nonū ē gaudiū sine tristicia· Esa·
xxxv·Gaudiū z leticiā obtinebūt·fugiet dolor z gemit⁹ De·oīi em
re bti gaudebūt·ac eē de filijs z pentib dānatis·nec q̄cq̄z eos poterit
ꝯtristari·Io·xvj·Gaudiū ve·ne·tol·a vo· Decimū est scia sine igno-
rātia·Oia em sciēt maxime q̄ hō mō scire desiderat Ere·Quid est qō
nesciat·q̄ vidēte oīa vidz·Et sic ptz totū de epla ·

Dominica in passione domini de euangelio·Sermo·xlij·

Quis ex vobis arguet me de pcō·iob·viij·Ista dīica voca
tur dīica ꝺ lazaro·z dīica de passione domini·Dīica ꝺ laza-
ro vocaī ꝓpt illd famosum miraculū qd xpc fecit lazarū
suscitādo· qd se.. a feria añ hāc dīicā fuit lectū z sīl tēpe
celebratū scz p·xv·dies añ xpi passionē·Dīica vo de passione dr·q⁹ p
pter illd famosum miraculū deliberaúnt úidei xpm z lazarū ínterficē
vtz job·xij·Et iō euangeliū ín q̄ dr q⁹ úidei xpum lapidare volúnt ho
die ín ecca recitaī·Et ꝓpt ꝑ eccia dīice passioní aꝓpiq̄ns quendā no-
uū merorē assumit dū gla pri ín fine rnforioz nō dic·nec eī ín missa
ín q̄ oēs fideles ínstruit vt deínceps vsq; ad pascha amplī⁹ solito i la
mentis pnie se ꝯstringāt artiorē vitā aliquātulū assumētes·Et iō can
tat·Isti sunt dies q̄s obꝑuare dētis·Dns aī euāgeliū nō est hystoria
le ꝑ p oia doctrínale In q̄ quedā disputatio z collocutio quā xpc cuz
úideis habuit ꝯtínet In q̄ xpc duo oñdit·q̄ hoiee·maxime scire debō
rāt·s·an sint ín grā dei z ín bono statu z quíbz desiderat nunq̄z mori
Hec aī duo xpc m ꝑ euāgelio docz In q̄ quidē euāgelio duo ꝑncipali
ter ꝯtínent·Primū ē xpi ínnocētia z bonitas admirāda·q̄ p totū euā
gelīū apparet Scdm est úideoz malicia z pūsitas detestāda· q̄ sīlīter
ín euāgelio ptz Nā úxta vnū bonū qd ꝑ narraī de xpo·ꝯtínet alíud
malū qd ínserit ꝺ úideis·Et qz ptes sunt mixte iō nō pñt ꝯgruenter
ordínate signari·ꝑ dicēdo xpi virtutes vbi ꝯtínent tangem⁹ ptes Et
sīlr de úideoz vicijs faciem⁹·Et qz úidei deliberaúnt xpm occidē·idō

xpc in ℔ euāgelio suā innocentiā demōstrat·Et ꝓbat q ꝑt nullā rem dignꝰ est morte·nec ē de nō illoꝝ q̄ in lege ꝛ p legē mandabant occidi ℥ nullꝰ debat occidi nisi p legē et ſm legē ꝺenatꝰ·ℊ nullo mō debat occidi·¶ Primo nāq; in lege mādabāt occidi malefactoēs ꝺt legē dei agētes·Heb.x.Irritā qs faciēs legē moysi sine vlla miserarōe duobꝫ vl̄ tribꝫ testibꝫ morit·Vñ ꝛ ille q̄ ꝺt mādatū dñi nuetꝰ ē die sabbati ligna colligē ussus ē a dño lapidari vt̄ nū·xv·℥ xpc nūq; peccauit·nec ꝺt mādatū dei vl̄ legis fēc q̄n potiꝰ legē in oib adimpleuit Mat.v.Nō veni le·sol·℔ adimple·Et ℔ ē qđ ait·Quis ex vo·ar·me de pec·Q·d·Si peccaui nō recuso mortē·Et ido q̄cunq; vīm vult me de pctō arguē et accusare accedat·ego·n·patꝰ sum meā innocentiā defensare·Si aī innocēs sum nō dētis me vt impiū ꝺenare·Gre· Pensate māsuetudinē dei q̄ venerat relaxare pctā·nō dedignat ex rōne oīnꝺ se peccatoꝝ nō esse q̄ ex vtute deitatis potat pctores iustificare·xpc scit sic ptātes ꝛ dm q̄ in fine dūj debēt sindicari et modulari·Et io xpc dū debēt de mō recedē quē rexerat ꝛ docūat voluit stare ad sindicā dum et modulandū·vt nullꝰ pꝰ ei recessum obloq̄reť ꝺ ipo ꝓbās et affirmās q in nullo vnq; deliq̄rat nec peccaūat· ℟ ¶ Nota aī q xpc ñ soluz nō peccaut·℔ nec peccare potuit multiplici rōe·¶ Primo rōe oi modo puritatis ꝺpe·n·ē lux purissima·Sap·vij·Candoꝝ ē em lucis etnę speculū sine macla ꝺi maiestatis Io·viij·Ego sum lux mꝺi·ꝺpa em lux ē tota pura·nec maculā pt recipe·nā in inseūdo p feda peniꝰ nō fedať Petm vo ē qꝺā macula aie·Eccī·xlvij·Dedisti macu·in gla tua ꝛ ꝓbanasti semē tuū·Ergo xpc peccare nō potuit· ¶ Scdo rōe p fecte bonitatis·Xpc·n·sp in se hūt oē ꝛ pfectū bonū q̄ ab instāti ꝺce ptōis sue fuit bts·cū aīa eiꝰ sp fuit ꝺi vbo ꝺiūcta·Vñ si quā penā pas sus ē volūtarie ptulit·Omis aī peccās ꝑt aliqꝺ bonū tpale qꝺ nō hz et cupit hre petm ꝺmittit·vt vsurariꝰ ꝑt pecuniā·luxuriosꝰ ꝑt dlectatoꝝ·et sic de alijs·Cū ℊ xpc oē bonū qꝺ volebat hret·nec aliqꝺ eiꝰ volūtati resistē potat·ℊ peccare nō potat·q peccādo aliqꝺ bonū mitteretur hre qꝺ nō hebat·¶ Tercio rōe indeficientis vtutis Xpc em vtus indeficiēs ē·portās omia vbo vtutis sue·vt dic apo·ad heb· Peccare āt nihil aliud ē q̄z deficē·Quia vt boe·dic·O ē petm ab impotētia ꝓcedit·Io em peccāt homines·q in efficientia bonoꝝ stare nō pnt·sicut terrēs equū ꝺ eq̄ cadit·q sup equū nō potuit se tenē·Et aug· dicit q peccatū nihil est·et homines nihil fiūt cū peccant·Petm em ꝺsistit in eo q hō deficit ab eo quod facere debet·Et pnās peccatū nihil est aliud q̄z puatio decentis et debiti actus·Cum ℊ christus sit indeficientis virtutis·ℊ peccare nō potuit· ¶ Quarto rōne carētie fomitis peccati·q siccata radice et amputata·rami pullulare nō pnt·℔ radix et fūdamentū omis pcti ē ꝺcupiscētia mali·et petm originale· Vñ si quis hāc ꝺcupiscentiam nō haberet nō posset peccare nisi per ignorantiā a

dyabolo deci pet·sic decepit pmos pentes·ꝛ xpm decipe est conatus·
Sz tak ignoratia ꝛ deceptio n potuit esse m xpo·cu sit sapietia di pris
p que fecit ꝛ secta·Cu g xpc fomite pcti mclmate ad malum caruerit·
peccare no potuit Cui ro est·qz peccare est adhere bono 2muta bili
spreto bono mcomutabili vt dic aug·eligé bonu tpale ꝛ spné bonu et·
nu·eligé bonu puu ꝛ carnale ꝛ spné magnu bonu ꝛ spuale ꝛ pfectu
Hoc at ho no posset facé nisi ꝓpter impulsum 2cupiscetie·q ad tale bo
nu eligendu ꝛ psequendu mstigat·vt ꝓpter dyabolica deceptoz·qz si
cut naturalit ho vult bonu nec pt malu velle·ita naturalit vult pfectu
bonu ꝛ citi mai bonu qz mm bonu· ¶Quinto roe plenarie ptatis
Xpc em fuit et e mer et liber dns oim Mat·xxviij·Data e m·o·po·
m ce·ꝛ m ter·Et io sub lege nulla fuit 2stitut·joh·xiij·Scies ihesus qz
oia dedit ei pr m man·Lu·vj·Dns e filu hois et sabbati·i·pt ipm sol
ue sic ipm mstituit ad celebrandu Quidqd g fec vt dixit vt ordinauit
totu potuit absqꝫ pcto facé d plenitudine ptatis Sz pcm mhil aliud e
nisi dictu t factu vt 2cupitu 2t lege dei·vt dicit aug·Dns at legis pt
dispesare m lege ꝛ ipam mutare·ꝛ facies 2t lege no peccat·qz dns e·
legé ages·Et h pz·qz qn dns pcepit alicui vt facet 2t lege ille no pec·
cauit vt pz de samsone qui interfecit seipm·qd est 2t2m une lege·tte
pz de medacio abrae et sare qn sara metita e abraa frem suu esse·vt pz
gen ·xij·Idem pz de fornicatoe osee·q de madato dei fornicat est dicen
te sibi dno Vade ꝛ accipe tibi vroré fornicaria et fac filios fornicatoi
osee·j·Vnd quado pmisit pres vxores hre et libellu repudij dare sine
pcto fuit Et sikiter qn madauit illos septe ppos occidi de qby m iosue
pz·talis occisio sine pcto fuit·Cu g xpc fuit mer et liber dns oim qd
fecit t dixit absqꝫ pcto facé potuit· ¶Sexto roe pfecte 2firmatois
sic em sancti q sunt m celo peccaé non possunt·eo qp sunt m gtia 2fir
mati·ita ꝛ xpc du vueret peccare no potuit·eo qp erat m gra 2firma·
tus ¶Scdo m lege mandaban t occidi falsarij·sue m doctrina vt he·
retici·Deut·xiij·Si surrexerit i medio tui ꝓpha·aut q somniu vidisse
se dicat ꝛ pdixerit signu atz portentu et euenerit qd locut e·ꝛ dixerit
tibi·eamus ꝛ seqmur deos alienos 2c·ꝓpheta aute ille aut hector som
niorum interficiet·Sue m testificado ꝛ sententiando ·vt daniel man·
dabat lapidare illos falsos testes et udices duos senes·qui susannaz
false condemnauerunt vt patet daniel·xiij·Sed hodie multi tales oc·
ciderentur qui falsa docent et testificant populo ꝛ falsse sententiant et
causa pauperum ꝛ pupillorum et viduarum non mgreditur ad eos
Hic cadit exemplu esopi de cane ꝛ oue·qn cams 2uemit ouem cozam leo·
ne ꝛ testes cams fuere milu·lup·ꝛ vultur·ꝓpter qd ouis coacta est
vendere lanam sua et reddere panem cami que redde no tenebatur·
G ¶Sz christus no fuit falsarius·z dixit de ommb veritate·s·de

celo·mōo·ínferno·de pcō et de virtutis ope·Joh·xviij·Ego ad ꝟ na
tus sum·et veni ín mundū·vt testimoníū phibeā veritatí·Nam ꝑmo
de celo dixit qō est ibi perpetuū gaudiū et pfectuz bonū vt illuc íre
mítamur·Joh·xvj·Itez aī videbo vos scz ín celo·et gaudebit coz vr̄m
et gaudiū ve·ne·tol·a vo·De mōo dixit qꝫ erat totꝰ plenꝰ malignítate
et ínstabilis vt ipm fugiamꝰ·joh·vij·Nō pt̄ mundꝰ odisse vos·me aī
odit·qꝫ testimoníū phibeo de illo qm̄ opa eius mala sunt·Mat·xviij
Ve mōo ab scandalis·De ínferno dixit·qꝫ magnís penís est plenꝰ vt
ipm timeamꝰ·Math·xiij·Ibi erit fletus et stridoz dentiū·De pcło di
xit qꝫ magnís dānis ꝛ piculis est annexū vt ipm relínquamꝰ·Nā faī
hoínē seruū dyaboli exuit vestē nuptialē·í·caritatē·ꝛ aliaꝝ vtutum
aufert ei oía bona sua ꝛ meritū christi et totiꝰ ecclesie· ꝑuat heredita·
tē celi·ad ínfernū transmittit ín supplicīū eternū·Mat·xxij·Ibūt hi ín
supplicīū eternū·De ope vo vtuoso dicit·qꝫ fructu íncredibili ꝛ ineffa
bili a dō remuneramur·vt illud sup oía amplectamur·Mat·xix·Vos
q̄ secuti estis me·s·ín opib⁹ vtuosis ī regeneratōe·cū se·fi·ho·ín se·ma·
te·ꝛ doctríne·et iusticie·qō etiā ipi údei ꝛfessi sunt·Math·xxij·Magi:
ster scimus qꝫ verax es·ꝛ viā dei ín vitate doces·s·ín vitate doctríne·
et nō ē tibí cura de aliq̄ ín loq̄ris qō ústū est· Et ꝟ est qō ꝟ dicit· Ei
veritatē dico vobis ī potestis me vt falsariū ꝛdēnare ímo dētis me
vt magistꝝ tenē·q̄re g̃ nō creditis mihí· De vobis eī ín pītia vitatē
dico·vt qꝫ nō estis ex·deo ꝑ ímitatōez et gratiā·ꝟ ex patre dyabolo
estis ꝑ ímitatōz opez·et iō ī auditis vba mea q̄ ego vobis loq̄r Qui
em̄ ē ex dō vba dei audit· Vbi dicit gre·Qenset vnusquisqꝫ si vba dei
aure coꝛdis pcipit et ıntelliget vī sit· Tercio mādabant occidi phi
tones et ariolı ꝛ maleficí ꝛ hmōi·q̄ a dyabolo querūt ꝛ a moꝛtuis ve
ritatē Exo·xxij·Maleficos nō patiaris víuē·Et deut·xviij·Nō ínuení
aī ín te quí ariolos scíscitet·aut obꝑuet somnía atqꝫ auguría ne sit ma
leficus ne ıncantatoꝛ·ne phitones ꝛsulat·nec dúinos et q̄rat a moꝛtu
is veritatē Istud est magnū pcm̄ et magna pericula latēt ibi · Quia
vt dicit aug· Et si aliqī demones dicūt vez ad decipiendū dicūt vt p;
suadere possínt·íj·reg·xxij·Egrediar ꝛ ero spūs mēdax ín oꝛe ommū
ꝓphetaꝝ vt spūs nequā· Sz nō ín oꝛe michee ꝓphe qui ꝓpheta dm̄ e;
rat·ꝟ ín oꝛe ꝓphetaꝝ qui a demonib⁹ rñsa habebāt· Et aliqī eis veri;
tatē dixerāt q̄ postea falsitate subiecta fecerūt regē ꝛ populū gladio
ínterire· Sic saul ꝛsuluit phitonissam· et ideo ipe cū filijs suis ín ꝑlio
cum gladio ínterempt⁹ ē·vt pz·j·re·xxviij·et·xxxj·et tī phitonissa ve
rū locuta est·et saul ꝓpter ꝟ nō cauit malū·qꝫ eū dei údiciū ꝑsigebat
Sed ego ait xp̄c demoníū nō habeo·nec aliquā ꝛfederatōz cu eo ímo
ipm ab hominibus expello·et destruo et condemno mala opera eius
ꝑma johannis tercio ·In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opera

dyaboli Et iob·xviij·Ille homicida erat ab ̄mitio Et itez·mēdax est ꝫ
pater ei⁹·Act·x·Qui ptrāsijt bn̄ faciendo et sa·o·oppres·a dyabolo·Et
qz ß ̄udei p̄cipue ei imponebāt·ideo ̄m illo euāgelio lu·xj·Erat ie·ei·
de·p multas rones on̄dit q cū dyabolo ꝫtuberniū nō hebat Quar
to debāt occidi blasfemi ̄m deū vt ptz leuit·xxiiij·qn̄ mopses ̄muento
blasfemo q̄ blasfemaúat deū israel·ꝫsuluit deū·Et dns rndit d·Educ
blasfemū ext castra·Et lapidet eū ois ppls·Inter christianos ē pena
centū solidoz et maⁱ reputāt blasfemare regē q̄z deū Et vide miseriā
christianoz·qz ̄m lege saracenoz q̄ nō credūt ̄m christū taxata est pe
na mortis·quicunqz etiā nō solū deū·ſz etiā christū blasfemat·ꝫ iō ̄mt
eos nunq̄z q̄ xp̄e vel ds blasfematur·Christiani aūt miseri absqz freno
̄m deū ꝫ scos linguas suas relaxāt·qd est maⁱ pcm q̄z homine ̄nter
ficere·Iste ē actⁱ dānatoz·Apoc·xvj·Māducauerāt linguas suas p
doloze·et blasfemauerūt deū·Et iō nota hic de illo puero quinquēn̄
de q̄ dicit greg·̄m dyalogo qz erat assuetⁱ blasfemare deū·q dū moze
retur vidit demones et exclamās dixit·Pater obsta·qz mauri hoies·
id ē·nigri volūt me tollere·Et sic clamās blasfemauit deum ꝫ emisit
spm̄ Sz ego ait xp̄e nō vitupo deū p̄z meū·eū blasfemādo vel ꝫtu⁹
meliā aliquā ̄ferēdo·ſz honorifico eū·qz omnia ei attribuo opa vtuo
sa Iob·xmj·Pater ̄m me manēs ipe facit opa·Ite ei⁹ nome et gloriaz
hominib⁹ mānifesto et ei⁹ claritatē p̄dico Iob·xvij·Manifestaui nome
tuū hominib⁹·Ibidē·Ego te clarificaui sup terrā·Quīto debāt occi
di hōicide·qz lex ciuil ꝫ mosayca ß mādat Exo·xxj·Qui pcusserit ho·
mīnē volēs occidē morte moriatur Vñ dauid ̄m morte ꝫstituⁱ man
dauit salomoni vt occideret ioab p̄incipē milicie·qz duos viros occi
derat·scz amasan et abner·vt pz·iij·reg·ij·Et saul rex reprobatⁱ ē a do
qz agag regi amalechitaꝫ vitā pepcit q̄ multos occiderat tā nequiter
q̄z mulste·Quē samuel apprehēdens caput amputauit·d·Sic fec̄ mul·
eres absqz liberis gladiⁱ tuⁱ·sic absqz liberis erit ̄mt mulieres mī tua·
vt pz·j·re·iij·Sz ego ait xp̄e nō veni occidē·ſz vnificare·qz doceo vnū
qd quicūqz obpuaúit nunq̄z moriet̄ur·Quia si q̄s fmone meū suabit
moz·nō gu·met· M Vbi nota qz triplex est moꝛs·s·nature·culpe
et pene etne Prima moꝛs nō est ꝑpe moꝛs·ſz quedā sepatio anime a
corpe ̄m qua sepatōe anima ̄cipit pfecte vúe ꝫ bte·Scda moꝛs scz
culpe q̄ ds q̄ est vita anīmaꝫ·sepatur ab anima·et tcia scz pene·q̄ ani·
ma sepatur a gr̄a ꝫ deputat tormentis·sunt ve ꝫ totaliꝫ moꝛtes·Qui
g̃ seruat sermonē dei nō moꝛiet morte culpe vel pene·morte vo nase
que est quedā depositio sarcine morietur·ſz resurget glorioſius·et iō
nō morietur ̄meternū qui seruat sermonē dei· Vnde vere potest dici
qz nulla morte moꝛitur q̄ ꝑuat sermonē dei Exto debebāt occidi fi·
lij qui monita parentū nō audiebant·ſz ꝺmelatōib⁹ ꝫ ludis vacabāt
Deut·xxj·Si genuerit homo filiū cōtumacē ꝫ ꝑteruū·qui non audiat

patris ac mris impiũ ⁊ coercit⁹ obedire contempserit apprehendent eum et adducent ad seniores ciuitatis illius et ad portã iudicij dicẽt ꝙ ad eos. Filius nr iste pteruus est ⁊ contumax monita nrã audire ꝛtemnit ꝛmesatõibꝫ vacat ⁊ luxurie atq; ꝛuiurjs lapidibꝫ eũ obruet populus ciuitatis et morietꝰ Quia melius est ꝙ vnus occidat ꝙz ꝙ tota domus destruat ⁊ oẽs ꝛsanguinei ꝛfundant. Bonꝰ filiꝰ domum reficit ⁊ ꝓgenie suam honorat malus aũ filius domum destruit ⁊ parentes ꝛfundit ⁊ pregemẽ. Et ideo filij deberẽt nutriri sub magna ferula discipline ⁊ flagellari ꝓ culpis Eccĩ. xxx. Qui diligit filium suum assiduat illi flagella. Ibidẽ Curua cernicem eius a iuuentute et tũde latera eius dum infans est. puerb. xxij. Qui pcit virge odit filiũ. Ibidẽ. xxij. Stultitia colligata est in corde pueri ⁊ virga discipline fugabit eã Multi parentes sunt causa pditõis filiorꝫ suorꝫ ꝙ eos corrigẽ negligunt. qđ sine magna culpa nõ est ꝙ sunt causa mortis corporis et aie. pu. xxij. Noli subtrahere a puero disciplinã. si eũ percusseris eu virga nõ morietur. Tu virga percuties eũ et animã eius de inferno liberabis. Exemplũ đ filiꝭ hely sacerdotis quoꝝ pctm erat grãde minimis corã dño. et ipe non correxit eos nisi leniter dicẽs. Nõ est bona fama quam audio de vobis. Et idõ vno die ambo occisi sunt. Quo audito pr cecidit retrorsuz de sella ⁊ fractis cervicibus expirauit ⁊ vxor vnius filiorꝫ ꝫ audiẽs in ptu exus pditata ẽ in ptu. vt dr. j. reg. iij. ⁊ sic tota domus perijt. Sed ego mgt xpc nõ sum filius ꝛtumax ꝙz obediens vsq; ad mortẽ. Phil. ij. Factus obe. vs. ad mor. Quia ego cio eũ ⁊ seruo mone eius seruo. id est. scio voluntatẽ patris mei et eam opere ipleo et ꝛsummo. Iob. xvij. Opꝰ ꝛsummaui quod dediſti mihi vt faciã

Septimo debebant occidi oẽs inimici populi dei. sicut dns mandauit filijs israel vt delerẽt illos septẽ populos. s. amorreũ. ferezeũ. chananeũ ꝛc. Exemplũ iosue qñ a ꝓ. imquãte solus occasu precepit soli ⁊ lune vt starẽt donec inimicerẽt inimicos ppli dei. ⁊ steterũt spacio vnius diei vt ptz iosue. x. Nos aũt saracenos occidere debemꝰ mare transfretãtes qui terrã sanctã detinẽt occupatã dũ passagiũ indicit. ⁊ ꝓ hoc faciendo omniũ pctõꝝ indulgẽtia elargit. Qz ego mgt xpc non sum inimicus hoc de vrã gẽte. natꝰ iudeus ex iudeis. et ꝛuersat⁹ inter vos. Deut. xviij. Prophetã de gẽte tua ⁊ de fratribꝫ tuis sicut me suscitabit tibi dns ds tuus Et ꝓphete et reges vestri desiderauerũt me videre. Luc. x. Multi reges ⁊ ꝓphete desiderauerũt videre que vos videtis. Et maxie abraaz pater vester exultauit vt videret diem meum. i. cum desiderio magno desiderauit et vidit et gauisus est. Vidit eñ diem vnitatis et trinitatis qui est christi dies imquantũ deus et diẽ humanitatis q̃ est xpi dies mgtrũ hõ. Dies vnitatis ⁊ trinitatis ẽ dies gle. qz oia ibi i luce clare scũt Dies aũ humanitatis est dies gratie quã pmisit xpi fec in mũdo. Et eũ latio in mũdo sup facie ecclesie facit diẽ gratie et cius latõ in celo

sup beatos facit diem glorie·Iohā·xviij·Hec est vita eter· vt cog· ꝛc·
Vtrūq; aūt diē abrahā vidit m spū p fidē et p spem ⁊ gauisus est·dum
qd credebat ⁊ spabat p dei grāz mtellexit·Nā diē trmitatis ⁊ vnitatis
dei vidit qn tres angelos m specie hoim vidit ⁊ vnū adorauit·m qb
cognouit vnitatē eentie ⁊ trinitatē psonaꝝ· Diē vo hūanitatis vidit
qn dictū est ei·In semine tuo benedicent oes getes gen·xxij·qd credi
dit abrahā et reputatū est ei ad ustitiā vt dicit apl's ad ro·mj· Credi
dit em q filus dei d semine suo carnē assumet·m q oes getes bndicē
de erāt·In nullo em puro hoie oes gentes poterāt bndici·hz oporte ꝛ
bat filiū dei esse vt eet supra totā naturā cuj meritū esset mfinitū ꝑ
qd oes piter saluarent Et q abrahā b credidit ptz p b qd dixit eleazar
Pone mq̄t manū tuā subt femur meū vt adure te ꝛc·gen·xxmj· Qm
em uratio p maus fit vt dicit apo·ad heb·vj·Ergo credidit aliqē d
se nasciturū maiorē se·q purus hō ee nō potat·cū maior pre esse deret
q nō est discipul' supra magistꝝ nec seru' maior dño suo mat·x·et
ioh·xnj· Octauo debat occidi pctm qd facit hoies mhil esse· Aug'.
Peccatū mhil ē et mhil fiunt hoies cū peccāt Propt qd occidendū vo
luit filus dei m carne mori·Ro·vnj·De pcto dānauit pctm m carne·
j·pe·ij·Qui pcta nostra ptulit m corpe suo sup lignū ·Vere pctm det
occidi·qd facit hoies sup oia mhil ee·⁊ est dt oia·et omia sunt dt ipm
Qd figuratū fuit p psmael filiū agar·de q angel' dixit· Erit em ferus
hō·man' eius dt oes·et man' oim ctra eū·gen·xvj· Ysmael natus d
cubina abrae est pctm natū de cōcupiscētia mali·qd ferū ⁊ crudele ē
et est cōtra omnes·qz oes mficit ⁊ ctammat et facit declmare a bono
Psal·Omnes decli·simul muti·facti sunt·Sed ego mquit christ' sem
per sum et nūquā per peccatū defeci·j·pe·ij·Qui pec·nō fe·nec muen·ē
do·m o·eius·Vnde ātequā abraam fieret ego sum·Vez dicit·qz perso
na filij dei cū udeis loquebat et carnē assumpsit q psona eterna erat
et ideo ante abraam Iob·j·In pncipio erat verbū·Et sic ptz christi m
nocentia·qz nulla causa mortis m ipo fuit·nec alicui' reprehensionis vel
pene vel mali· Moralit aūt ad edificatōz nostrā octo mendabilia
m b euāgelio muem' m xpo m quib eū seq mqntū possum' ⁊ imi
tari dem'· Primū ē vite mnocētia·Vñ ait·Quis ex vo·ar·m·d pec
Exq g p baptismū m sanguine christi abluti sumus ab omni macula
peccati ⁊ mnocētes effecti·debem' ipaz mnocentiā omni custodia ob
seruare·quia dum talem mnocētiam custodimus·ds m nobis manet
et omnes virtutes·et m magna diligētia custodimur et mltis gratis
et domis replemur·et mhil mali potest nobis nocere imo omnia pro
ficiunt ad salutem Ro·viij·Dili·de·o·coo·m bo·Et mfinita sunt bona
que ex tali mnocentia consequimur· Sapientie·vij· Venerūt mhi oia
bona pariter cum illa·Et econuerso mfinitis malis replemur ex talis
mnocentie amissione·Efficimur em serui dyaboli et ommbus bonis

páuamur·etermisq; supplicijs deputamur Et ideo amaꝝ est valde talē
innocentiā relinq̄re·Hiere·ij·Scito et vide q̄z malum et amarum est
reliquisse te dñm deū tuū·Vñ ille filiꝰ ꝓdigꝰ qui hāc innocentiā amí
serat·dixit lu xv·Ego aī ħ fame peo·Et maxime q̄ hñt alios regē et
docere debēt hāc innocentiā ꝛseruare·Qua vt dīc greg·Lupi actas
sordes tergē nō valz manꝰ q̄ lutū tenet·Idē·Cuiꝰ vita despicit restat
vt eius ꝑdicatio ꝛtenaī·Propterea dīc apo·ij·thi·ij·Solicite cura te
ipm exhibē deo operariū inc̄ofusibilē recte tractantē v̄bū vitatis·Qđ
fit dū facto impleī qđ v̄bo doceī·Scđm ē vitatis audiētia·Vñ ait
Si veritatē dico vob·ꝛc·Dēmꝰ g̃ ꝓ veritate stare·vitatē audire·ī vi
tatē loqui·et nō dēmꝰ defende mala neq; hoibꝫ in prauitatibꝫ adulari·
Proú·viij·Veritatē meditabit guttur meū et labia mea detestabunt
impiū·Quia vt dr ꝑú·xxix·Hō q̄ blandis fictisq; sermōibꝫ loquit ami
co suo·rete expādit gressibꝫ eiꝰ Esa·iij·Populi meꝰ q̄ beatū te dicūt
ipsi te decipiūt·ī viā gressuū tuoꝝ dissipāt Sz hodie diminute sūt ve
ritates a filijs hoim·vt dīc dauíd ī psal·Pro modico lucro hodie sub
ticet et ꝑstermit veritas et asserit fl'itas·Esa·xlix·Corruit vitas in pla
teis·Dañ·viij·Prosterneī vitas in tra·Potius vana ī fabulas mudi
volūt audire hoies q̄z v̄bi dei veritatē·ij·thi·mj·A vitate quidē au·aú·
ad fa·aī quer·Tercīū est māsuetudinis abūdātia Multū em māsue
tudine abūdauit·dum ad quicia ꝑ quicia nō rndit·ſz māsuete ītulit·d·
Ego demoniū nō habeo·Mitis em ī māsuetꝰ est·quē rancor vl ira ñ
afficit·ſz oia eq̄nimiter portat·vt dīc glo·sup illud mathei·v·Bti·mites
Hō māsuetꝰ cū ꝛcitatꝰ fuit nec negat vez·nec ꝑ quicio quicia red·
dit Dñs aī de duobꝫ sibi obiectis id qđ aliq̄ mō tolerari potuit nō ne
gauit scz se samaritanū esse·Interptaī em custos·Qđ aī māifeste fl'm
erat negās nullū quiciū reddidit cū vere potuissz eos dicere demo·
niū hrē·ī·pe·ij·Qui cū male·nō male·cū pa·nō ꝛmi·Beda·Hic dñs in
semetipo ꝑbuit exemplū patiētie·vt eo tpe q̄a primus ex fl'itate con
tumelias accipim·eoꝝ eī vera mala taceam Ro·xij·Nō vosmetipos
defendētes carissimi ſz da·lo·ire·Ecōtrario aūt audito quicio os stul·
toꝝ ebullit stulticiā et grāz quā hēbat effundit·ꝑú·xx·Gratie fatuoꝝ
effundēī·Sic g̃ et in ꝓsperis et in aduersis mites esse dēmꝰ ī māsueti
Mat·v.Bti mites qm ipi possidebūt terrā·Vñ math·x·Ecce ego mit·
v·fīc·o·in me·lu·es·er·pzu·ꝛc· Quartū ē patris honorificentia·Vnd
ait·Honorifico prēz meū·Dēmꝰ g̃ patrē nostꝝ xpm cuiꝰ bñficio viui
mus·et pentes nostros spuales scz apl̄os et sanctos· quoꝝ gratia in
fide stamꝰ·et pentes nostros carnales quoꝝ ope nati sumus summe
honorare·Exo·xx·Honora pa·t·ī m·t·Et q̄ male·pa·ī ma·mor·mori·
Quintū ē humilitatis amplexꝰ et vane gl'e aspnantia·Vñ ait Ego
gl'az meā nō q̄ro·Dēmꝰ ei sb potēti manu di hūliari·q; ds supbis
resistit·humilibus aūt dat gratiā·iac·mj·Et oīa bona q̄ facimus non

nobis attribuere·nec índe gloriari·sed ín autorē deū referre Ysa·xxvj
Oīa opa nostra op·es ín no·do·j·cor·x· Siue man·siue bi· vt aliud
quíd fa·om·ín glo·dei fa· Vana eīm gla est vent⁹ corrupt⁹ faciens opa
nrā fetere corā deo·ꝓcedit eīm de vesica supbie q̄ tota ē plena fetore
In cui⁹ figura mādatū est ín lege leuít·j·q vesica auis īmolande i loco
cíneꝝ reponét· Vñ leuít·j· Veſiculā vo gutturis ꝛ plumas ꝓijciet ꝓpe
altaé ad orētalē plagā ī loco ín q̄ cíneres effundi solēt· Qr p mhil ita
repmít supbia sīc p memoriā mortis·cogitādo q ī cíneꝝ redigemur
Eccī·x· Quid supbis tra ꝛ cínis· Sextū ē caritatis exubātia Nā ꝓpt
iuícia illata a bñficio nō desistit·ꝫ doꝛ eos vnā rē optimā quā obtua
do nūq̄ eternalit morient·d· Si q̄s ser·m·ser·mor·nō gu·meter· De
bem⁹ g̃ ꝓpt ꝓrímos sp caritatis víscerib⁹ abūdare et eos dilígere·ro
viij· Quis nos sepabit a cari·xpi· Cant·viij· Neque mte nō potuert ex
tīgué caritatē q̄ fortis ē vt mors dilēctio· Septimū ē ve subsistētie p
manētia Vñ ait Ante q̄ abraā fieret ego sum·i·sp ín deo subsisto ·nec p
aliqd pctm̄ ab eo deficio· Sic ꝛ nos dēm⁹ dei grā p verā fidem spem
et verā caritatē ín do manē·nec per aliqd pctm̄ ab eo separi ꝛ deficē
Hēb·xiij· Optimū est grā stabilié cor· Qr ex ꝫ magnū fructū ferem⁹
Joh·xv· Qui manet ín me ꝛ ego ín eo·hic fert fructū mul· Sic palmes
nō pt fructū ferre nisi māserit ín vite·sic nec vos nisi ín me mā·ꝛterū
In me pacē hēbitis ín ído aī pssurā· Octauū ꝛgrue absconsionis
prudētia·qr dū vellet eū lapidare abscōdit se ꝛ exúit d̄ tēplo· Sed vbi
abscōdit se ín angulo vel ín domo Nō Sz maiestas celica fecit eū ín
uisibilē ꝛ sic exúit d̄ tēplo·vt díc aug· Dēm⁹ eī cedé furoꝛi ínuidoꝝ ꝛ
recedé ab eis· ꝛ nō ꝛtendé ꝛ resistere·pú·ij·Honor ē hoi q̄ sepat se a
ꝛtentōnib⁹· Dēmus eīm fugere morte cū ppendim⁹ morte nostrā p
ficuā nō esse·ꝫ magis vitā· Sic apl's fecit se ín sporta deponí per mu
damasci vt effugeret man⁹ persequntū·vtz act·ix· Et ín grecia ícarce
rat⁹ dixit se cúe romanū vt posset euadere·et ín iudea ad cesarem ap
pellauit·vtz act· xxiij·ꝛ xxv· Et ío multū prudētia índigem⁹ q̄ oia de
centia ꝛ ꝛgrua nos doꝛ p loco ꝛ tpe obtuare· Mat·x· Esto·pu·ti·ſ·
Et sic pz ꝑmū· Secdo pomt iudeoꝝ malicia et perfidias detestanda
q̄ q̄ntū ad sex oñditur q̄ntū ex ꝫ euāgelio pt colligi· k Primo ex
mētis corruptōe· Valde nanq̄ corruptus est mēte qui vitati audite et
cognite nō acquiescit·sicut erant isti quib⁹ ait· Si veritatē díco vobis
q̄re nō creditis mihi· Multi sunt hodie similes iudeis qui veritate co
gnita nō solum nō acquiescunt·ꝫ veritatis lumē impugnāt·Joh·xv·
ꝓpter fuerunt rebelles lumini· Secus aūt si ex ignorātia repugnaret·q
nín⁹ peccaret ꝛ misericordiam possent ꝛsequi·j·thi·j· Ío misericordiā
ꝛsecutus sum quia ignorans feci Secundo ex animi transformatō
ne· Nam hō fm naturā factus est ad imginē dei·ꝫ per grām fact⁹ ē
filius dei· Per peccatū aī efficit hō seru⁹ peccati·et filius dyaboli Joh·

viij·Qui facit pc̄tm̄ ser⁹ est peccati·Et q̄ fili⁹ audit volūtatē p̄ris·ꝛ eius desideria vult ꝑficē·iō isti ꝛ oēs pc̄tōres pdita dei filiatōne et in dyabolū trās formati nō audiebāt deū ꝫ dyabolū cui⁹ filij facti erāt p culpā·Ioh·viij·Vos ex p̄re dyabolo estis·et desideria p̄ris v̄ri vultis facere·Gre Pensset vnusquisq; apud se si aure cordis v̄ba dei percipit et intelliget v̄ sit·Nā sunt nōnulli q̄ v̄ba dei nec aure cordis dignāt audire·Et ꝫ est qđ dic̄·Propterea vos nō auditis·q̄ ex do nō estis scz p grām· Tercio ex falsi impositōe·q̄ dicebāt ipm demoniū hre Vbi nota de infamia quo q̄s teneť ad restitutōez multomagis q̄z ad restituendā pecuniā·q̄ vnū de optimis bonis est bonū nomē·ꝑuer· xxij·Melius est nome bonū q̄z diuitie multe·Et iō dz hō multū sata; gere nomē bonū hr̄e·Qui em̄ negligit famā suā stultissimus est·vt sa piens dicit·Et neq̄ssimus est detractor q̄ famā alicui aufert ꝛ ꝛmedit carnes crudas ꝛ vuas·ꝑuб·xxiij·Noli esse in ꝛuiuijs eoꝝ q̄ carnes ad vescendum ꝛferunt· Quarto ex vitupij illatōe·q̄ inhonorastis me·Multa em̄ ei vitu pia intulerūt·Dicebāt em̄ ei q̄ erat fili⁹ fabri·ꝛ q̄ erat vorator ꝛ potator vini et amic⁹ peccatoꝝ·et q̄ nō erat a do·ꝛ q̄ legē soluebat·ꝛ turbā ꝛ ꝑm seducebat·ꝛ q̄ in vtute dyaboli mira cula faciebat·Omnia ista vitupia pc̄tōres xp̄o inferūt vsq; hodie·di; cētes ipm nō esse filiū dei·vt heretici ꝛ saracen̄·Dicūt eť q̄ pc̄toribꝫ magis bñfacit q̄z iustis·Iob·xij·Abundāt tabernacula p̄donū·Dicūt eť q̄ seducit turbas dū dicit hoies damnādos cū oēs in fine saluentur Dicūt eť q̄ dyabol⁹ omnia visibilia creauit·ex q̄ sequiť q̄ xp̄c in vtute dyaboli q̄dquid circa ꝫ visibilia fecit opat⁹ sit· Quinto ex mali p̄se; uerātia ꝛ ꝛtinuatōe q̄ repetūt ꝛ ꝛtinuāt malū dicētes· Nūc cogno; uimus q̄ demoniū habes·Gre·Humanū est peccare·ꝫ dya·ē in pec· pse·Multi hodie sic̄es sunt iudeis·q̄ ꝛtinue male agūt ꝛ nunq̄z a ma; lis desistūt·et multi a malis desistūt ꝫ nō pseuerant ad p̄ristina mala redeūtes· Sexto ex homicidij ꝑpetratōe·q̄ tulerūt lapides vt ia; cerēt in eū·In quē eū·Certe in suū creatorē·in suū gubernatorem·in suū eruditorē·in suū pacificatorē·in suū redemptorē·in suū iustificato; rē ꝛ in suū remuneratorē Sic lapidat ꝛ crucifigit eū oīs pc̄tor·Ad heb·vj·Rursum crucifigētes sibimetipis filiū dei·Ex q̄ pz q̄ oīs pc̄tor valde iuste mereť supplicia eterna·dū suū creatorē·suuz gubernatorez suū pacificatorē·suū redēptorē·suū iustificatorē·ꝛ suū remuneratorez lapidat ꝛ occidit·Hic possent multa dici·sed obmittūtur ad p̄sens·Et sic ꝑz totū de euāgelio·

De epistola sermo ·xliij·

Q Vristus assistēs pōtifex fu·bo·pamplius et pfecti⁹ ꝛc̄·ad heb·ix·Sic dicit ꝑbs ꝓmones accipiēdi sunt ꝓm materiam· Et q̄ hec dñica de passione vocať·ido totū officiū de dñica

passione fit· Ideo etiã euangeliũ ꝛ epla recitaꝝ ín quíbꝫ ptmẽtia ad passionẽ dñicaz enarraꝝ· In hac g epla ꝟtmet quo p ꝓm sanguinẽ xpc ín tẽplũ celeste ímtuit· In q quidẽ epla ꝑncipaliter tria ꝟtmẽtur· Primo em excellẽtia ꝛ pemmẽtia sacerdotij xpi ad oẽs alios demõstraꝝ ín ꝑncipio eple· Scdo qꝫ vtus sangmis ꝛ mozris eius ab omni pctõ nos mũdat p ſimlitudinẽ quandã ꝓbaꝝ ibi· Si em sanguis hirc coꝝ aut tha· et ci· vi· asp· mq̃natos sanctificet ꝛc· Tercio qꝫ xpc grẽ no· resta· et gle future fit mediatoz ꝛ collatoz· ex añdictis ſubínferꝝ ꝛ declaratur ibi· Et ío noui test· mediator ẽ· Primo g apls excellẽtiaz et pemmẽtiã sacerdotij xpi ad oẽs alios demõstrat· Quã pemmẽtiã oñdit quantũ ad q̃ttuoz scz quantũ ad psonã offerentẽ· qꝫ xpc· quãtuz ad locũ ín q̃ sacrificiũ obtulit· qꝫ tabernaculũ p amplꝫ ꝛ pfectꝫ íntro uit· quãtũ ad ipm sacrificiũ qꝫ p ꝓm sanguinẽ· ꝛ quantũ ad finẽ sacri ficij· qꝫ eter· redẽp· mueta· Persona offerẽs ẽ ipe filius dei pontifex fa ctus ín etnũ ínquantũ hõ· locꝫ vbi sacrificiũ oltulit est ipm celũ locꝫ bõꝝ· sacrificiũ oblatũ est coꝛpꝫ et sanguis ipius filij dei· finis sacrificij est redẽptio hoim et vita beatoꝝ· ín q̃bꝫ maxia ꝛ ínfinita excellẽtia sa cerdotij xpi demõstraꝝ· Et ꝟ ẽ qđ dicẽ· Xpc assistẽs· s· deo pri ad ínter pellandũ p nobꝫ· põtifex· i· datoz et miſter futuroꝝ bonoꝝ nõ tpalũ tm· vt põtifex legalis q̃ etiã illa tm ꝓmittebat et nõ dabat· ꝟ xpc dat pẽ bendas etnas ſm merita ſingulorꝝ· Est g põtifex et mínſter futuroꝝ bonoꝝ· i· bonoꝝ grẽ et gle· q̃ ín ve· test· futura erãt· et xpo reſeruabã tur dispẽſanda Hob· j· Lex p moysen data est· grã et veritas p iesum christũ facta ẽ· Dicuꝝ etiã mõ futura· qꝫ bona grẽ ad bona gloꝛie fu tura oꝛdmanꝝ ſicꝫ ad finẽ· gla em ẽ grã ꝟ ſummata· et ío bona gtie ſm ſuã ꝟ ſummatõz et pfectõz futura ſunt· quoꝝ datoz et mínſter ẽ xpc Christꝫ g taliũ bonoꝝ põtifex ímtroíuit tabernaculũ· i· celũ· pamplꝫ vna ps ẽ· i· maiꝫ capacitate· pfectꝫ· í· melꝫ et nobilꝫ q̃z tabernaculum terreſtre ꝫ tẽplũ ſalomonis· ſup· tabernaculũ dico nõ manufactũ· i· nõ huiꝫ creatõmis· i· fabꝛicatõmis· q̃le ẽ tẽplũ maũale· qđ hic ẽ fabꝛicatũ· qꝫ ꝟ finxit õs et nõ hõ· Vel p amplꝫ pñt esse due ptes vt ſit ſenſꝫ· Intro íuit ín ſancta p tabernaculũ amplꝫ et pfectꝫ· ſ· ꝓm coꝛpꝫ Sic expõit chriſ· Suũ em coꝛpꝫ fuit dei tabernaculũ· Qđ coꝛpꝫ nõ fuit hꝫ creatõ mis· qꝫ nõ fuit forma tũ ſicꝫ alia corpa· ꝟ vtute ſpũſſancti· Neqꝫ et xpc põtifex noſter ímtroíuit ín ſancta ſicut alij põtifices· ſ· multotiẽs per ſanguinẽ hircoꝝ aut vitulorꝝ· ꝟ p ꝓm sanguinẽ· ſ· effuſum p mũdatõe ꝓpꝛi· Et hoc ſolũ ſemel feꝫ· qꝫ vna vice eternã redemptõz ínuenit· Et ꝟ est· etna redẽptõe ínuẽta· ſ nobis a dõ· q̃ nullo mõ potuit p oía ſacri ficia legalia neqꝫ p oẽs prẽs vetis te· ínueníri· Sic g ꝟstrue· christꝫ eri ſtens põtifex futuroꝝ bonoꝝ ímtroíuit tabernaculũ pamplꝫ ꝛ perfe ctús et nõ manufactũ· neqꝫ p ſanguinẽ hircoꝝ aut vitulorꝝ· ꝟ p ꝓm ſanguinẽ· ſup· ímtroíuit ſeꝫ ín ſancta· ad locũ scz bõꝝ et ad nobiliorem

partē celi·qz ad dextrā dei sedz·ps·Ascēdit sup celū celi ad oriētē·Sic enī nobilioz ps tēpli estimabat scā·sic xpc nobilioꝛē ptē celi tz·qz sedet ad dextrā dei·in potioꝛibz bonis prīis·Et ꝟ oīa mqztum hō fuit·Naz p scāsanctoꝝ figurabat templū bton ꝛ gle dei·Et sic pz q excellentia sacerdotij xpi qztū ad qttuoz demōstrat· ¶ Prio quātū ad psonā oferentē q fuit filꝰ di rex nr ꝛ sacerdos·Rex nr fuit mquātū mimicuz hūani generis debellauit·ꝛ nos oēs de ptāte eiꝰ eripuit·Col·j·Qui eripuit nos de ptāte tenebraꝝ ꝛ trāstulit in regnū filij dilectōnis sue· Sacerdos ꝛ pōtifex nr fuit qñ seipm in ara crucis obtulit hostiā vne tē sanctā deo placentē·p quā ds placatꝰ ē hūano generi ꝛ pacificatus Et attēde q pōtifex nr habuit p mitra spīeā coꝛonā·p pastoꝛali baculo arūdinē·p pallio indutꝰ est veste alba ab herode·p amictu hūt fasciā añ oculos ligatā sup collū sic amictꝰ stat sup collū·p casula vt planeta vestē coccineā·i·rubeā circūdederūt ei·p sandaliis hūit clauos in pedibz·p cprothecis habuit clauos in manibz·Talibz oꝛnamētis fuit pōtifex nr oꝛnatꝰ vt docēt oīa oꝛnamēta mdi ꝛtēnere·ꝛ vt oīderet nullū pontificē debē fieri vt oꝛnamēta ꝛ bōa mdi possideat·ꝟ vt ad vitā vna cū grege sibi ꝛmissa pficiat sempitnā· Et q xpc fuit sacerdos et hostia offerēda·iō postqz steterat vt pōtifex indutꝰ·exuit se nudū tanqz hostiā sacrificādā· nā aīal sacrificandū decoꝛari debebat·ꝛ sic nudus ara crucis xpc ascēdit immolandꝰ ibi·· ¶ Et nota q apls qttuoꝛ attribuit pōtifici nostro xpo·q excellēter xpc hūit·et oīs pontifex dēt hrē·Debz·n·pōtifex esse plenꝰ spūscō·vt scē vuat ꝛ in vitate doceat· Tūc·n·va est doctrina qñ p sanctā vitā ꝛfirmat·Quia vt dicit greg Cꝰ vita despicit restat vt eꝰ pdicatio ꝛtēnat·Ro·xv·Nō·n·audeo loq aliqd eoꝝ q nō p me efficit xpc·Sic ꝛ xpc scūsscōꝝ fuit ꝛ vnctꝰ et plenus gtia ꝛ vtute spūssancti sup oēs hoīes·ps·Vnxit te ds ds t·o·le·p cō·t·lo·i·Plenū grā ꝛ vitate·Et ꝟ ē q dic xpc·i·vnctꝰ oī grā ꝛ vtute· Secdo dz do p pplo assistē·ꝛ p ipo indefessis pcibz exoꝛare·Eph·iij·ca· Electo genua mea ad patrē dn nri iesu xpi vt det vobis fm diuitias gloꝛie sue habitare xpm p fidē in coꝛdibz vris in caritate radicati et fundati vt possitis ꝛphendē cū oibz sanctis q sit latitudo·longitudo· ꝛ sublimitas ꝛ pfundū·Itē ro·j·Memoꝛiā vri facio sp in oꝛōibz meis Sic ꝛ xpc sp assistit do oꝛās ꝛ mterpellās p nobis·j·iob·ij·Aduocatū habemꝰ apud patrē iesum xpm iustū ꝛ ipe ē ꝛpiciatio p pctis nris· Bern·Securū accessum hēs o hō ad deū·vbi hēs añ patrē filiū·añ filium matrē·Filꝰ oīdit patri cicatrices ꝛ vulnera·mat oīdit filio pectꝰ et vbera·nec vlla poterit oino esse repulsa·vbi tot ꝛcurrūt caritatis in figma· ¶ Tercio dz de se facē pontē ꝛ viā p quā trāseat pplus·vt vita sua sit foꝛma ꝛ speculū sine macla in qō oēs debēt respicē·j·thi·iij Ex emplū esto fideliū in vbo ꝛ ꝛuersatōe in caritate·in fide·in castitate· Sic ꝛ xpc fecit viā imo ipe est via p quā transit ad celū·Iob·xxij·Ego

ſum via. Ipe eſt eꝫ ſpeculū ſine macula ⁊ q̄ reſpicere dēm⁹ ſi recte vo
luerimus ambulaē. Io. viij. Ego ſum lux mūdi q̄ ſe me nō am ⁊ te. Et
qz ꝟ via eſt nimis arta ⁊ aſpa. iō de ſe fecit pontē vt tozrēs hūane ad
uerſitatis ſub eo ēnſiret. ⁊ nos trāſirem⁹ ſup eū ſecuri. Propꝛea pōti
fex. ⁊ faciēs pontē eſt appellat⁹ a deo. vt dz ad heb. v. Et iō ⁊clmato ca
pite tanq̄z pontē faciēs emſit ſpm̄ iob. xix. vt p vozagmē ⁊ fermi non
eam⁹ āplius ſ̄ recto tramite pgam⁹ ad celū. Et hoc ē qđ dicit. pōtifex
Quarto dz ꝓpo ſpūalia dona largiri. ſ. doctrmā ⁊ eccle ſacramēta
Sic ⁊ chriſt⁹ nobis ſpūalia bona largit. qz hic dona ⁊ vtutes ⁊ grām
et ⁊ fuco glozīā. Pſal. Grām ⁊ glozīā dabit dñs. Iohā. Ego vitā etnā
do eis. Et ꝟ eſt qđ dicit. futuroꝝ bonoꝝ. Secdo demōſtrat excellētia
ſacerdotij xp̄i quātū ad locū et tabnaculū qđ ⁊tuit. qz ⁊tuit tabnacu
lū qđ finxit ds ⁊ nō hō. amplius ⁊ pfectius oi tabernaculo qđ vnquā
fieri poſſit. ſ. ⁊ ipm celū. Heb. viij. Habētes g̃ pōtificē magnū q̄ pene
trauit celos ieſum filiū dei. Et ibi obtulit hoſtiā ſuā. ſ. corp⁹ ſuū glozio
ſum. qđ ⁊ ara crucis ⁊ ⁊cēdio amoꝛis fuit. Sbuſtū. et poſtea vt aur
purificatū glozioſum ⁊ imoꝛtale reſurrexit. Tercio excellētia ſacer
dotij chriſti demōſtrat quātū ad id qđ obtulit. ſ. ſemetipm ⁊ quantuz
ad id p qđ ⁊ ſcāſcoꝝ ⁊troiuit. Mlij nāq̄ pōtifices ⁊trabāt ⁊ ſancta p
ſangnē animaliū. ꝟ xp̄c p ꝓ̄m ſangnē. i. p vtutē ſuī ſangnis Nā vtus
ſangnis xp̄i celū apuit. et iō ꝓ̄a vtute celū ⁊trauit Et ſicut dicit bis
petr⁹. j. ca. iij. c. Chriſto igit paſſo ⁊ carne et vos eadē cogitatōne ar
mamini. Quia eodē mō. ſ. p ꝓ̄m ſangnē. hoc eſt p adūſa et eꝫ p moꝛ
tē ſi neceſſariū eſt opoꝛtet nos ⁊ celū ⁊trē. Act. xiij. Per multas tri
bula. o. n. ⁊t. ⁊ re. ce. Hoc figuratū eſt p hoc qđ ſcripta refert q̄ dom
nus collocauit ad oſtiū paꝛadiſi flameū gladiū atz verſatilē ad cuſtodie
dam viā ligni vite gen. nj. Per aciē g̃ enſis opoꝛtz nos redire ⁊ pa
ſum. ⁊ coronari ibidē. j. thi. ij. Nemo co miſi q. legit. cer. Effemīat⁹ eſt
miles qui eū te dño ad pliū vult laſciuire ī lecto. Exemplū vie etheri
q̄ nullo mō voluit domū ſuā ⁊trē. nec ⁊ lecto iacē ſtāte ioab ꝓncipe
militū dd ⁊ exercitu. ij. re. xj. Multi vo p ſangnē aīaliū volūt celū ⁊t
re ⁊ nō p ꝓ̄m ſangnē. ſicut ſacerdotes veteris teſt. dū bn̄ bibendo ⁊
comedendo putāt ſe celū poſſe ⁊trare Multi eꝫ ſ̄t ſicut ille q̄ngz virgi
nes fatue q̄ dixerūt date nobis de oleo vr̄o. qz lāpa. no. extinguuntur
q̄. ſ. ⁊hil volūt ⁊ vita facere. ꝟ ⁊ morte dum eoꝝ lāpades extinguit
petūt oꝛōnes et oleū pietatis. et ita volūt ſaluari ſolū meritis alieīs
Sed ꝓbium ē. Tarde ſaciaē qui oꝛe balaē mamby alienis. Et attēde qz
chriſtus ſolū paſſus ē ſemel et ſemel ⁊troiuit ⁊ ſancta. vt hic dr. ad
oñendum q̄ ſolū ſemel dēt fieri va pnia q̄ p chriſti paſſionē deſigna
tur. qz p totā vitā hoīs ⁊tinua dz eſſe. Tota e ⁊ vita pñs eſt tps pnie
deputatū. qz totū tps pñs eſt vigilia quedaz future feſtiuitatis. Et
etiā debem⁹ eccleſiā militantē ⁊trare. ſ. ⁊ baptiſmo. et nunquā exire.

et similit ecclesiā triumphante q̄ p sanctasanctoꝝ designat Qđ ē 2tra multos q̄ freq̄nter intrāt ⁊ exeūt ecclesiā ⁊ vineā pnie facietes turpit recidiuū in quo filiū dei crucifigē 2probant Heb vj Rursus crucifigē tes sibimetipis filiū dei ℣ Quarto demōstrat excellētia sacerdotij xp̄i quantū ad finē q̄ solus xp̄c agnus dei immaculat⁹ p suū sacrificiū hu mana redemptōnez potuit inuenire Multis em̄ sacrificijs ⁊ a mltis fuit q̄sita in ve.te ⁊ a nullo vnq̄z potuit inueniri Fere mille āis plo rauit adā ⁊ multis sacrificijs eternā redēptōz q̄siuit vt q̄ fūat cā pditōis fieret cā redēptōnis ⁊ eā penit⁹ nō inuenit Heb xij Nō em̄ inuēit pe nitētie locū i fructū quā q̄z cū lacrimis inq̄sisset eā Apoc v Ego flebā multū q̄ nemo dignus inuent⁹ ē in celo neq; in terra neq; subt⁹ traz qui apiret libꝝ et solueret septē signacula ei⁹ nisi agnus q̄ occisus est Abraā voluit immolare vnicū filiū suū sampson seipm occidit ⁊ ñ ꝑt hoc hāc redēptōz 2sequi potuerūt nec sibi nec alijs inuenire Qz nec sapiētia nec potētia nec iustitia nec vtus aliq̄ creata hāc redēptōz po tuit inuenire Cui⁹ rō ē q̄ pcm qđ dānatōz induxit q̄dr̄upliciter fuit infinitū s q̄ 2tra infinitū bonū erat q̄ infinito bono nos ꝓuauerat q̄ infinitos inficiebat ⁊ q̄ infinitis malis nos addixerat Et iō hoc pcm oportebat redimi merito infinito qđ solus filius dei mereri in carne assumpta potuit Et q̄ ita difficulter ⁊ ita care redēpti sum⁹ dēm⁹ val de carā hāc redēptōz hrē ⁊ eā carior̄ omīb retinē Nec turbari dēm⁹ si care ⁊ difficulter christū emam⁹ cū ipe ita care ⁊ difficulter nos eme rit s suo sanguine pcioso i pe i Nō corruptibilib⁹ au vel ar redēp es ꝛ pcioso sang ag mcōta Digne g̃ ⁊ iuste dānat qui tā carā redemptōez vili pcio vendut dyabolicā fuitutē itez subeuntes Et sic ptz ꝑmū 2c nos liberat ⁊ ad ℟ adducit argumentū a mīori qđ tale ē Si carna les imūdicias potuit mūdare sanguis aialiū multo forti⁹ sanguis xp̄i poterit spūales imūdicias q̄ sunt in 2scietia emūdare Si aūt aliq̄s di cat q̄ nō est cōpatio immūdician corpaliū ad spūales Aduertendū q̄ in hoc stat vis argumēti q̄ plus pt̄ vitas in veritatē q̄z signū inſignu vel figura in figurā Sed sanguis animaliū erat signū vel figura sang nis christi et carnalis immūdicia erat figura spūalis immūdicie Si g̃ signū tm̄ potuit in signū multo forti⁹ tm̄ poterit vitas in veritatem Et hoc ē qđ dicit Si em̄ sanguis hircoꝝ vel thauroꝝ in quo 2phen dit omnia animalia q̄ sacrificabant ⁊ cinis vitule aspersus q̄ admisce bat cū aqua ⁊ vocabat aqua lustratōnis qua aspergebant immūdi vt ptz núi vnj inquinatos i 2taminatos a 2tactu mortuoꝝ vel alicuius qđ fm legē talē immundiciā inducebat sanctificat ⁊ mundat a pena le gis et liberat et hoc est qđ subdit ad emundatōnem carnis i vt caro mūdata sit ꝓpter ꝑceptū legis q̄ ois aia hois q̄ immundū tetigerat immunda erat septē dieb⁹ vtz in núi Purificabat aūt die tercio ⁊ septio

et mūda erat et poterat ad templū accedere. Et sic talis imūdicia non erat macula aie. ꝫ erat q̄i q̄dā irregularitas. Si m̄q̄ hoc poterat sanguis animaliū. quāto mag̃ sanguis xp̄i effusus. q̄ p spm̄sanctū semetipm obtulit deo. emūdabit nō carnē ꝫ ꝛsciētias nr̄as ab op̄ib⁹ mortuis. i. a pc̄is ꝓpter q̄ ꝛ m̄ q̄b⁹ anima morit morte culpe. qz sepaꝛat a do q̄ est vita animaꝝ vt dic̄ aug̃. Que pc̄a q̄ tangit ꝛsentiēdo comquinaꝛ sic̄ qui tāgebat mortuū. nec m̄trat iste celū sic̄ nec ille tēplū. a quib⁹ sanguis xp̄i nos emūdat. Apoc̄. j. Qui lauit nos a pc̄is nr̄is m̄ sanguine suo Et ad ꝫ nos mūdat. s. ad seruiendū vlteri⁹ do viuēti. Chriſ. Mor tua opa hñtem nō ē colere deū viuentē. Sꝫ sanguis xp̄i ab his mūdat et animat ad seruiendū. Vbi attēde q̄ sanguis xp̄i hz vtutē mūdificatiuā vt dictū est. Itē habz virtutē animatiuā siue acuitiuā. j. macħ. vj. c. Ostenderunt elephantis sanḡnē vue et mori ad acuendos eos m̄ prelium Sanguis vue est sanguis christi. Sanguis mori est sanguis aliorum sanctoꝝ. qz vterq̄ acuit. Itē habet vtutē pacificatiuā. Col. j. c. Pacificās p sanguinē crucis ei⁹ siue q̄ m̄ celis siue quī m̄ tris sc̄ē. Pro pterea apl's dicit ad heb. xij. q̄ sanguis christi meli⁹ loq̄tur q̄z sanguis abel. qz clamat m̄dulgentiā ꝛ pacem. Luc. xxiij. Pater dimitte illis qz nesciunt quid f. Sed ille clamat vm̄dictā. qđ pz m̄ gen̄. qz terza apiens os suū abscondit eum m̄ signum vm̄dicte. Sicut vxor dū m̄terficitur vir m̄uoluit velū m̄ sanguine ei⁹ vt oñdat postea filijs. Itē hz vtutem redemptiuā. Apoc̄ v. Redemisti nos deo m̄ sanguine tuo. Itē hēt virtutē aptiuā. qz statim ip̄o effuso aptum est celū. Apoc̄. iij. Qui habet clauē dauid apit ꝛ nemo claudit. Clauis dauid est caro et sanguis quā christus traxit de dauid. m̄ cui⁹ vtute aperuit celū. Item habet virtutem fractiuam vt sanguis hirci qui frangit adamantē. qz frangit cor peccatoris omni lapide durius. Quis em̄ tam durus qui dū recogitat sanguinem christi totiens et taliter ꝓ se fusum vt nō m̄ eius amore frangat. Item habz virtutē viuificatiuā. nā vita animat m̄ sanguine ꝛseruat. sic sanguis christi dedit nobis vitā gratie. Treñ. In sanguine tuo viuemus. fm̄ aliā translatoz. Vñ m̄ ps. ip̄e assimilat se pellicano de quo dicit q̄ effundit sanguinē super pullos mortuos et resuscitat eos Similis m̄quit factus sum pellicano solitudm̄is. Itē habet virtutem pulcrificatiuā. magis q̄z sanguis conche. de quo tingit purpura. qui est color rube⁹ pulcrior sup omes colores. et magis q̄z color grani de q̄ tingitur scarletū. et mulieres facies suas ornāt. sanguis em̄ christi sup omnia animā facit pulcrā. Vnde bēa agnes ait. Sang. eius or. ge. m. Et ideo anima super quā stillat sanguis christi est pulcrior res de mūdo et anima sup quā non stillat est turpissima vt anima peccatrix. Et sic pz fm̄ V. Tercio ꝛcludēdo oñdit apl's q̄ christus gratie noui testamenti et glorie future collator ꝛ mediator ē dicēs. Et iō christus p morte suā no. testa. dator et mediator factus ē. vt morte sua ꝓpa m̄tercedēte

que est quedā intercessio ad deū ordinata nō solū ad peccatōes gē
tiliū exoluendas sz etiā peccatōes iudeoꝝ q̄ erāt sub veteri t priori
testamēto accipiāt repromissionē eterne hereditatis i accipiāt heredi
tatē multotiēs p ꝓphetas seruis dei repromissam q̄ p grām dei voca
ti sunt i pelecti t predestinati ad vitā eternā Querit hic q̄d sit nouum
testa siue lex noua et vtꝝ lex noua sit scripta vel indita et vtꝝ iustifi
cet Et dicendū q̄ vnūq̄dq; dr esse illud qd est in eo potissimū id autē
qd est potissimu in nouo testa siue noua lege et in q̄ tota eius virtus
consistit est grā spūssancti q̄ dat fidelib p fidē christi Et iō pncipaliter
lex noua est ipa grā spūssancti q̄ dat fidelib Ro viij Lex spūs vite li
berauit me a lege pcti t mortis Et aug dic in libro de spū t lra Sicut
lex factoꝝ fuit in tabulis lapideis ita lex fidei scripta e in cordib fide
lium Habet tn lex noua quedā sic dispositia ad spūssancti grāz t ad
vsum huius gratie ptinentia que sunt q̄i secūdaria in lege noua de q̄
bus oportuit instrui fideles christi vbis et scriptis tā circa credenda
q̄z circa agenda Et iō dicendū q̄ pncipaliter lex noua siue nouū test
est lex indita a spūsancto et secudario est lex scripta Hui⁹ g legis tā
dite q̄z scripte i gratie spūssancti et eoꝝ que ad hāc grām hominēs
instruut et disponūt datoꝝ t mediatoꝝ t minister christus fuit t est
et p grām hāc hoies hereditatē eternā accipiunt Ro vnj Gratia dei
vita eterna Titū nj Nō ex opib iusticie q̄ fe n sz sm su mi sal n se Et
p hoc patz solutio ad aliud scz an lex noua iustificet qꝝ vt dictū est ad
legē nouā duo ptinēt Vnū quidē pncipaliter scz ipa grā spūssancti in
terius data et quantū ad hoc lex noua iustificat Secūdario ptinēt ad
legē nouā documēta fidei t pcepta ordinātia affectū humanū et hūa
nos actus et quātū ad hoc lex noua nō iustificat ij coꝝ nj Litera occi
dit spūs aūt vnificat Qd aug exponēs dicit q̄ p lrām intelligit que
libet script a extra hoies exns etiā moraliū pceptoꝝ qualia in euāge
lio ptinent Vn etiā lra euāgelij occideret nisi esset intus grā fidei
sanās Qd pz Quia illi q̄ grāz dei nō hnt p euangeliū nō vnificantur
sed digni morte perpetua ostendunt Et sic patet totum

De dominica in palmis de euan sermo XLIII

Qvm appropinquasset iesus hierl'imis et venisz bethfage ad
monte oliueti tūc misit duos discipulos suos dicēs ill' Ite
in castel ꝛc matb xxj Hodie in eccia duplex pcessio recoli
tur t celebrat Vna q̄ fuit a mōte oliueti in hirl'm cū mag
honoe et reuentia de q̄ in euāgelio agit et quā eccia hodie facto suis
fidelib repntat scz honoe pcessionis Scda q̄ fuit a hirl'm vsq; ad locū
caluarie cu mag tristicia t dolore t ptumelia de q̄ in passiōe q̄ hodie
legit agit Duo g hodie valde ptraria ecclesia suis fidelib repntat scz

honorē ꝓcessionis ⁊ ⁊tumeliā passionis· Sup qua ⁊úctōe miramur cū ambo ꝫ nō fúmt xp̄o simul exhibita· Bern· Aliq̄d sibi vult mirabile ista ⁊únctio· aut aliq̄d cogitauerūt pātres nostri passionez ꝓcessioni addentes· Nā ꝓcessio plausum hz· passio vo planctū N Nota ꝙ ím hac ⁊únctōne sex documēta ab ecclesia nobis dant· Primo ēm instruímur ꝙ gl'a hō mūdi nō est stabilis ⁊ fiducia ím ea nō est ponēda Bern· Optime ꝓcessioni passio úncta est· vt discam⁹ ím nulla vnquā leticia hui⁹ seculi fiduciā hrē sciētes ꝙ extrema gaudij luc· oc· pú· xmj· Ab eodē ēm ꝓpho ⁊ ím eodē loco· et q̄i ím eodē tpe· q̄ttuor· s· dieby trāf actis· ꝑmo cū cantico susceptus est· et postea cū magno vitupio crucifixus· O q̄z dissimile crucifige crucifige eū· ⁊ bñdict⁹ q̄ venit ím nomie dñi· O q̄z dissimile rex israel· et nō habem⁹ regē nisi cesarē· O q̄z dissimile regnū et crux· flores et spīe· Et quid plura· cui ꝑus vestimenta ꝑsternunt aliena· ecce suis exuit· et sors mittit sup ea· Matth· xxvj· Diuiserūt ves· eius sor· mit· Et sic ím modico tpe cithara ⁊uersa est ím luctū· et gaudiū ím merorē· Iob· xx· Gaudium ypocrite ad ímstar puncti· i· mōi· Idē· xxj· Ducūt ím bonis dies su· et ím pūc· ad ímfer· descēdūt plū de illo dunte q̄ dicebat luce· xij· Anima mea mul· ha· bo· rep· ⁊· Dixit aūt il· de· Stul· hac no· repe· ⁊c· Secdo ínstruímur ꝙ qñ hēmus ꝓsperitatē ⁊ gl'am ipās aduersoz meoria tpemus· Ecc· xij· In die bono rū ne ime· fis malo· Iō ꝓsperitas stultoz pdat eos· vt dr ꝑú· j· ꝙ ē quasi vīnū forte· et stulti q̄ illud tpare nesciūt· mebriant ⁊ pdūt ab eo Sed sapiēs gaudiū mōi tpat ad adúsa ⁊ tristicia q̄ pūt accidē oculum mentis habēdo Ecc· vij· Cor sapientiū vbi tristicia est· cor aūt stultoz vbi leticia· Hoc tpamentū docuit nos hodie dñs· qñ ím tanto gaudio babuit oculū ad mala illi hit'm vētura· et flens dixit lu· xix· Si cognouisses et tu sup· fleres· Hoc etiā tpamentū docuit ím hoc ꝙ tm̄ bono rē ím tāta hūilitate suscepit· s· sup asinā ím seruúciū paupez deputatā se dēdo· Iō salomonē deseruit sapiētia· eo ꝙ ꝓsperitatē nulla amaritudi ne voluit tpare· ꝫ oīm voluptati se dedit· Ecc· ij· Nec phibui cor meū quin omni voluptate frueret· Tercio ínstruímur vt tribulatōz esse vīā ad gloriā cognoscam⁹ Bern· Nobis kīmi ím ꝓcessione celestē repsentam⁹ gloriā· ꝫ ím passione dmonstrā⁹ vīā· Act· xiij· Per mlt· o· m· ínt· m re· ce· Quarto ínstruímur ꝙ gaudiū mūdi multa amaritudine ē respersum· pú· xmj· Risus doloē miscebit· Boet· li· ij· pla· mi· Mnria res est hūanoz ⁊dicio bonoz· ⁊ q̄ vel nūquā tota ꝓueniat vt nūq̄z ꝓpetua subsistat· Huic census exuberat· ꝫ est pudoz degener sanguis· Hūc nobilitas notū facit· ꝫ angustia reifamliaris ínclusus malet esse ignotus· Ille vtroq; circūflu⁹ vitā celibē deflet· Ille felix nūp tijs ozbus liberis· alieno censum nutrit heredi· Ali⁹ ꝓle letat⁹ filij filie ue delictis mest⁹ illacrimat· Idcirco nēo facile cū foztune sue ⁊dicōne ⁊cordat· Inest ēm singulis qđ ínexptus ignorat· et exptus exhorreat

Et sequit·q̄z multis amaritudinib⁹ hūane felicitatis dulcedo respersa est· Quinto instruimur q̄ gaudiū mūdi ad doloros̄um finez ducit q̄z vel hō dimittit gaudiū p mortē·vel gaudiū dimittit hominē p adūsaz fortunā·vtrunq̄z āt ē dolore plenū De p̄mo ecc̄·xlj·O mors q̄z amara ē m̄oria tua hoi pacē hnti in sūbijs suis ⁊ adhuc valenti capere cibū· De scdo boe·li·ij·p̄sa·mj· Nā in oi adūsitate fortūe infelicissimū gen⁹ isc̄z tunij est fuisse felicē· Sexto instruimur q̄ gaudiū mūdi plandaz et iocundā familiaritatē hz cū his quos eludere nitit et cū quib⁹ pniciose ludit·vt sunt vana mūdi gaudia possidētes·nā eos de meroze in gaudiū·et de gaudio in meroze alīnādo īnducit·et videt ludē dū dludit et blandire lenit dū pniciose p̄sternit· Boet⁹·cū his quos eludere nitit blandissimā familiaritatē hēt· Idē li·ij·p̄sa·ij· Hec nr̄a vis est· Hūc dtinuū ludim⁹ ludū·rotā volubili orbe versamus·dū infima summis et summa infimis mutare gaudem⁹·ascende si placz·qđ si nec ex arbitrio retineri pt calamitates fugiēs facit scz fortuna· Quid ē aliud illa fugax q̄z fuge qđā calamitatis indiciū· Propt̄ q̄ oīa ⁊ in eoz figura achoz iussus est lapidari·qz tulit aliquid de thesauris hierico·iosue·vij Hierico interpt̄at luna· ⁊ signat mundū q̄ vt luna mutat· Fatu⁹ ē g̃ et vt fatu⁹ dz lapidari q̄ gaudia mūdi q̄ sunt thesauri eius pquirit· Hic cadit exemplū de quodā qui in testamēto reliquit q̄ centū marce argenti darent magis fatuo hoi de mūdo· Cui⁹ filius volēs talē fatuū in uenire·venit romam ⁊ vidit ibi ex furia p̄ri senatorē fine cā occidi et aliū eligi·Qui dū sederet in throno venit iste ⁊ dedit ei dictas centū marcas asserens ipm fatuissimū eē q̄ talē dignitatē accepit· Et q̄s vnquā fuit cui si fortuna pus arrideat·postea nō p̄sternat·Certe vt dic̄ boe·Plena ē pēs etas exemplis ⁊ antiquoz vetustas·Quot reges ⁊ dñi felicitatē calamitate mutauerūt· Idē Quid tragedia clamor alūd deflet misi indiscreto ictu fortune felicia regna vertentē· Et tpib⁹ nr̄is in tuscia ⁊ lōbardia ⁊ in tota italia ⁊ alemania exēpla in promptu patēt· Relinquam⁹ g̃ vana gaudij mūdi ⁊ eam⁹ p⁹ crucē cū olīua et palma·Oliua sigt pacē·In cui⁹ figura colūba attulit ramū olīue noe in archā·in signū qđ ds reddiderat pacē terre·Signat et mīaz trone olei qđ pducit·si g̃ in hac q̄dragesima p̄mo ex corde reddim⁹ pacē·⁊ ege nis impendimus miserico⁹diā·olīua veraciter in manu portā⁹· Palma vero significat victoriā·tū qua ab antiquis attributa est marti q̄ est deus belli·tū qua folia palme sunt vnita siniul·Omnis em victoria in vnitate ꝑsistit·sicut omis perditio et destructio in dūsione et guerra·Luc̄·xj· Omne regnū in seipm diuisum desolabitur·Signat etiā p̄niam·qz sicut palma est aspera ⁊ spinosa in cortice ⁊ in sublimi hz dulcissimū fructū·sic pēna in mūdo isto est aspera ⁊ spinosa·sed in celo ꝺtinet fructū vite eterne·Si g̃ in hac quadragesima habuerim⁹ victoriā ꝺtra dyabolū·mūdū·vicia ⁊ peccata·⁊ ꝺignam penitentiaz

fecerimus de pctis digne palmā tanq̄z victores in manu portamus·
Alias enim⁹ vas vacuū·ꝫ signatū· ⁊ circul⁹ aīa domū in qua pmit⁹ nō
est vinū· Sic demones dixerūt de quodā iudeo infra crucē lapideum
iacente· vt gre·in dyalogo narrat· Cauendū valde ē ne simus sic⁹ illa
vacua hīs solū folia· cui xp̄c maledixit ⁊ radicit⁹ est siccata qđ sequēti
die post ꝟ festū legit factū forze· vtz math· xxi· Dic historiā· Cui⁹ ma-
ledictio fuit figura eoꝝ q̄· hodie in ecclesia atīgūt in fidelibꝫ ramis
oliue indigne portantibꝫ atz ficte ¶ Cū approp̄inq̄sset iesus ꝛc· Dicta
historia q̄ in p̄ncipio dz dici· in ꝟ euāgelio p̄incipaliť quattuor descri-
bunť· Primū ē christi caritas ⁊ misericordia· q̄ in gestoꝝ significatō-
ne demonstrať· in p̄incipio euang· Secm ē apl̄ale testimoniū qđ in
firmatōz dictoꝝ allegať ibi· Hoc āt totū factū est Terciū est apl̄oꝝ
obedientia q̄ in adimpletōe iussoꝝ declarať ibi· Eutes aūt discipli se-
p̄ce·eis· Quartū est pl̄oꝝ ad christū honoꝛ ⁊ reuerētia q̄ in p̄cessiōe
et in multis alijs manifestať ibi· Plurima āt tur·stra·ves·sua in via
¶ Primo ḡ pmit christi caritas ⁊ misericordia· q̄ in gestoꝝ significatō-
ne monstrať· Hierm em̄ interp̄tať visio pacis· Bethfage aūt erat vi-
cus sacerdotū distās p miliare a hierm· ad quē ibāt sacerdotes ad qē
scendū apleto officio ꝟm ordinē vicis suis vt dicit hiero· Interp̄tať
aūt bethfage dom⁹ maxillaꝝ· ⁊ sigficat afessionē oris in fidei assertōe
Mōs oliueti ap̄t oleū qđ generat sigficat altitudinē misericordie Chri-
stus ḡ ex īmēsa caritate qua nos dilexit approp̄inq̄re fecit tēp⁹ pacis
ꝟ ad hoies ac eť ipe hierm inis approp̄inquit loco passionis vt seipsuz
ꝟ hominibꝫ offerret hostiā pacificā· ne vlť in dei ztumacia morarent
Venit eť bethfage dū fidē verā fecit oza hoīm afiteri· Et sic os hois fa-
ctū est dom⁹ afessionis fidei ⁊ vitatis ad salutē anime afeq̄ndam· qđ
p̄us falsitatē vndiq̄z eructabat Ro·x· Corde creditur ad iusticiā oze aūt
afes·sit ad salutē· Ad montē eť olīueti accessit· i· ad montē mie ⁊ grāz
q̄ omnia pcta pepcit· penā ꝟ pctis nr̄is in corpe suo exoluit· gratis
nos redemit· in numeris ḡtijs ⁊ domis naturā humanā repleuit· ⁊ tan
dē eā in celesti gl̄a collocauit Gal· mj·c· Et vbi ve·ple·t·mi·de·fi·s·fac·
ex mu·fc̄·sub le·vt e·q̄ sub le·e·r̄·vt adop·fi·r· Tunc etiā misit discipu-
los suos ad homines illuminandū ⁊ absoluendū a pctis eoꝝ Joh xx·
Accipite spm̄sanctū quoꝝ re·pec·re·eis· Et ꝟ est qđ subdit· Tūc misit
duos discipulos suos· s· petrū ⁊ philippū vt hyliari⁹ in nuere videtur·
Duos aūt misit· qz apl̄i duo necessaria ad salutē hominū docē debant
scz fidē que in petro intelligiť sup quē dei ecclesia est fundata iuxta il
lud math· xvj· Tu es pe· ⁊ sup h·pe·edi·ec·m· Et opa que ꝟ philippū in
telligūť qui os lampadis interp̄tať· In oze aūt lampadis ardz ignis
sup oleū et significat opus feruens caritate bona intentōne factum
Nam oleū in lampadibꝫ est intentō bona in opibꝫ vt dicit aug· quā
quinqꝫ vgines prudentes ꝟ nō quinqꝫ fatue habuerūt· vtz math· xxv·

Vel duos misit ꝓpter duo testa·q̄ hommines docē debebāt et ꝓpter duas claues scz scientiā ꝛ potentiā·q̄s xp̄c apl̄is dedit ad pl̄m ligādū et soluendū·Et nota q̄ hodierna die vt dic̄ beda·venit hierm ꝛ mutuit templū·s·decima luna q̄nq; die⁹ añ passionē vt daret intelligi q̄ ipe erat agn⁹·q̄ hodie·s·decima luna dēbat fm legē infermi in domū·ꝛ q̄r tadecima luna ad vesperā imolari·vtz exod·xj·Seq̄t·Ite in castel·qđ ꝛt vos ē·Hierm q̄ fiat ciuitas regalis dr castellū ꝓpter malicia inhabitantiū in ea·Ecc̄i·xvj·Ab vno sensato inhabitabit pria ꝛ a trib⁹ impijs desereť·Istđ castellū signat mūdū q̄ tē hierm q̄ castellū dr fuerat cū filijs suis vt dic̄ apo·gal·iij·Sic mūdus cū filijs suis mūdanis fuit vicijs ꝛ pc̄is·q̄ mđs ē ꝛtra apl̄os ꝛ apl̄icos viros ꝛ seruis xp̄i in oib⁹ adūsať·sicut ꝛ xp̄o fecit·Io·xv·Si mđs v·o·scitote q̄ me p̄·vobis odio ha·si me·pse·s·et vo·pse·Ad ħ castellū oppugnādū missi sť duo apl̄i et oēs fui christi·Et ħ e·Ite in ca·q·ꝛ·v·ē·Et nota q̄ illđ castellū ē valde munitū ꝛt deū et fuos ei⁹·Nā ꝓ fossato siue fundo hz cupiditatē q̄ia deuorat·sic̄ bel p dolū babilonie·in qđ fossatū q̄sto plura ꝓiciuť tāto plus crescit ꝛ nō pť repleri·pú·xxx·Tria sť insatiabilia·infernus os vulue ꝛ terra·i·cupiditas terrenor·q̄ nō satiať aq̄·Pro aq̄ hz carnis voluptatē in qua rane·i·mala desideria nutriunť·Vtinā plati q̄ ħ castry debēt p̄cipalit expugre in ħ fossato nō submergāť et ranis egiptior⁹ eor⁹ habitacula nō sint plena·Murus vo est duricia ꝛ impenitudo cordis·q̄ tota die pcutiť a p̄dicatorib⁹ ꝛ p multa adūsa ꝛcutiť et nihil ꝓdest·Ezech·nj·Vt adamantē ꝛ silicē dedi faciē tuā·Turris alta ē superbia vsq; ad celū ascēdens sic turris babel·Insignia ꝛ vexilla est vana gloria·Propugnacula sť alia vicia·Istđ castellū fuit p hiericho figuratu·đ qua dns iosue mādauit q̄ destrui dēret ꝛ nūquā reedificari Et modū eť docuit destruēdi·s·septies circūeundo·vtz iosue·vj·Septē circuit⁹ sunt septē ꝛsideratōnes mūdi·q̄b⁹ pfecte inspectis tot⁹ mđs destruiť atz cadit·Pria q̄ mđs piculosis plijs ꝛ labore plenus existit·Iob·vij·Militia ē vita hois super terrā·Secūa ē q̄ nullā stabilitatē hz·Eccl̄i·xxvij·Stult⁹ vt luna mutať·i·mđs q̄·ꝓpter antiquitatē diey dēret sapiēs eē et sp stultisat vt puer rosis ꝛ floribus coronatus·Tercia ē q̄ tot⁹ mđs posit⁹ ē in maligno·j·jo·v·Quarta ē q̄ ē ꝛtrari⁹ đo nec pť q̄squā đo ꝛ mđo fuire·jac̄·mj·Quicūq; voluerit amic⁹ esse hu·se·ini dei ꝛst·Mať·vj·Nō potestis đo seruire ꝛ mā·Quinta ē q̄ ē ypocrita ꝛ decipit in se sperātes ꝛ fallit·Esa·xxxvj·Ecce ꝛfidis sup baculū arundineū super egiptum·id est·mundū·cui cum innixus fuerit homo ꝛmmutus in trabit manum eius et perforabit eam·Egiptus interpretatur tenebra ꝛ confusio que ꝛpetunt mundo·qui est exterius sicut arundo frō dosus ꝛ interius totus vacuus et deformis·Sexta est q̄ cito transit Iob·xx·Gaudium ypocrite·id est·mundi admstat puncti·ij·johā·ij·c· Mundus trāsit et ꝛcu·e· Septima est q̄ ad penā eternam perducit·

Math·viij·Ve mundo ab scandalis·Vel aliter ꝛ melius·Dñs mandauit destruꝛe hiericó per hunc modū scz vt septem diebus circuiret terrā sed die septima mādauit circuire septies·ꝛ sic omnes circuitus sūt tredecim·qui signant tredecim articulos fidei·septem dūmtatis·et septem humanitatis·Quicunqz enim pfecte cōsiderabit articulos fidei·ꝛ habuerit fidem perfectā·totus mundus añ eum cadet sicut muri hierico ātefilios israel·et ipm pedibus conculcabit Hebꝛ·xj· Eíde muri hierico coꝛruerunt·Math·xvij·Si habueritis fidem vt granū sinapis·dicetis mōti huic tranſmc ꝛ transi·et nihil impossibile erit vobis·Hoc fuit figuratum in statua quā vidit nabuchodonosoꝛ que mundū significat quidyabolica statua est que a mūdanis adoꝛatur vt deus et nihil cōtinet veritatis·Quā vnus lapillus paruꝰ cōfregit·vt ptz dañ·ij·ꝛo est·fides de humili chriſto qui est petra fidei vt dicit apostolus·j·coꝛ·x·Sequit Et inuenietis asinam alligatam et pullum cū ea sol·et addu·m·Asina ista et pullus stabant in porta ad cōmunem vsum paupum depurata et ideo dominus pauptatis amatoꝛ iumentum paupum·voluit equitare·Asinus aūt vel asina ista et pullus signant duos populos scz populum iudeoꝛū qui sub iugo legis manebat·qui p asinam designatur vnde in greco asinus vocat subiugalis·et populum gentilem qui per pullum accipit·qui non erat sub iugo alicuius legis sed ad libitum am bulabat·Vterqz aūt istoꝛ populoꝛum magnis catenis peccatoꝛ ligatus manebat ꝛ solui indigebat·Proú·v·Iniquitates sue capiunt impium et funibꝰ peccatoꝛum suoꝛ quisqz constringit· Et nota hic qꝙ peccatoꝛ strictius q̄z animalia ligatur·ꝛ pluribꝰ vinculis est ligatus· Nam ligatur memoria ne recolat beneficia di·ligatur voluntas ne deſideret vera bona·ligatur coꝛ ne penas inferni ꝛ mortē cogitet ꝛ mala que patitur in statu peccati manens·Et simile est de omnibꝰ potentijs anime interius ꝛ exterius que omnes foꝛtiter alligantur. Et qui sic fuerit ligatus in culpa digne erit ligatus in pena·Mathei·xxij·Ligatis manibꝰ et pedibꝰ mittite eum in tenebꝛas exteꝛiores·Ad hos ergo populos misit dominus apostolos ad soluendum a peccatis eoꝛum·quia desiderabat super eos sedere·hic per gratiam ꝛ in futuro per gloriam·Et hoc est·Siquis aliquid vult dicꝛ·di·quia dominus his opus habet·vel operam eius desiderat vt dicit lucas·xix·c·Habebat siquidem ipis opus vt suaꝫ misericoꝛdiam circa eos manifestaret·vt gratiam eis infunderet·et ipos virtutibus illustraret·vt de ipis celū impleret et ipos glorificaret Vnde matth dicit qꝙ sup vtrunqz sedit qđ sine misterio factum non est vt in tā puo spacio sup vtrunqz voluerit requiescere·qꝙ grā dei et virtus spiritussancti ad vtrunqz populū est copiose diffusa·Et sic ptz primuꝫ scilz dei caritas et misericoꝛdia in eo qꝙ mundū extra se inimicū et sibi rebellantē reconciliauit·a peccatis absoluit·et ad gratiā suā reduxit·

Secūdo ponit testimonium ꝙphale quod ad confirmatōnez dictoꝛ

allegaꝫ. Et hoc est. Hoc aũt factũ est vt adimpleret ꝛc. Et attende qꝫ
ly vt hic tenet ꝛsecutiue et nõ causaliter. ¶ Vnde sensus est. Hoc autez
factum est vt adimpleret. i. postq̃z ℟ factũ est adimpletũ est dictum
ꝓphete q̃ ℟ pdixerat. Non em̃ ℟ factũ est qꝫ ꝓpha ℟ pdixisset. qꝫ hoc
dꝰ facẽ disposuerat sicut ꝓpheta pdixit. et sic dũ hoc factũ fuat vbum
ꝓphete ẽ adimpletũ. Itẽ ꝓpheta fuit zacharias q̃. ix. c. ait. Exulta satis
filia sion. ubila filia hierm. ecce rex. t. ve. t. ustus ⁊ saluator ipe paup ⁊
ascendẽs sup asinã ⁊ sup pullũ filiũ asine. Idẽ dic̃ mat. q̃zuis vba aliq̃n
tulũ variet. d. Ecce rex t. ve. t. mas. se. s. asi. et sup pul. fi. subiu. Spon ẽa t
arx hierm. ⁊ hierm vocat filia sion. qꝫ custodiebat ab arce sic̃ filia custo
dit a matre. Subugat vt dictũ est in gco idẽ est qđ asin⁹ vel asina In
quib⁹ verbis ꝓpheta de hoc rege nr̃o dño iesu christo filio dei q̃ttuor
mirabilia dat intelligẽ ꝓpter qđ dicit. ecce qđ admiratõis est signuz.
¶ Primũ ẽ qꝫ filius dei incõprehensibil quẽ celũ ⁊ terra cape non pñt
tot⁹ in vẽtre vginis ẽ reclusus ⁊ fact⁹ ẽ hõ. et de gẽte iudea nat⁹. Et ℟
est. rex tuus. i. de te ⁊ de gente tua nat⁹. Deut. xviij. Prophetã sic̃ me
suscitabit tibi dñs de gẽte tua ⁊ de fratrib⁹ tuis. ipum audies. Qui ab
oĩb⁹ alijs regib⁹ magnam differentiã hũit. Fuit em̃ rex a nata ⁊ nõ a
fortuna sic̃ alij reges Apoc. xix. Hns in vestimẽto suo. i. in hũanitate ⁊
in femore suo scriptũ. Rex regũ. et dns dnantiũ Itẽ fuit rex vbis oĩm
et in oĩnib⁹ ⁊ vbiqꝫ et nõ pticularis sicut alij. Mat. xxviij. Data ẽ mi
hi om. po. in ce. ⁊ in ter. Act. x. Cõsti tutus ẽ a deo ú. vi. ⁊ mor. Itẽ fu
it rex sempitern⁹ ⁊ nõ tpalis sic̃ alij. Dan. vij. Ptas eius ptas etna q̃
nõ auferet ⁊ regnũ eius qđ nõ corrũpet Itẽ fuit rex pfect⁹ in oĩnib⁹
et nõ in multis deficiẽs sic̃ alij Mat. xij. Ecce plus q̃z salomõ hic. Item
fuit rex largissim⁹ pfecta ⁊ ꝓpleta stipẽdia largiẽs ⁊ nõ impfecta. et
dimiuta. Vñ alexander qui oẽs alios in largitate excessit. qui duisit
regnũ suũ quattuor pueris suis dũ adhuc uueret. ⁊. xij. regna sit do
nauit. nihil dedit respectu christi. qꝫ christus dat regnũ cuilibet sicut
ipe habet qđ regnũ est oĩe bonũ. Lu. xxij. Ego dispo. vo. si. dis. mi. pr̃
me. reg. vt ed. ⁊ bi. sup mẽ. me. in re. meo. ¶ Scdm mirabile est. qꝫ tal
et tantus rex dignatus est subire labores innumeros et multa aduer
sa pati. et tandẽ mortem solum ꝓpter utilitatem nostram. Et hoc est.
venit ti. i. ad utilitatem tuam ℙ ¶ Vbi nota qꝫ iste rex venit nobis
octo modis scz vt lux. vt medicus. vt gigas. vt ustus. vt ignis. vt re
demptor. vt vita ⁊ vt dns. Primo venit vt lux ad illuminandũ. quia
omnes sicut ouef erramus Esa. ix. c. Habitantib⁹ in re. um. mor. lux
or. est eis. Paruulus em̃ da. est no. Scdo venit vt medic⁹ ad sanãduz
qꝫ omnes ad mortem infirmi iacebam⁹. ℙ sal. Misit v. s. et sa. eos. Au
gustin⁹ Magnus vtiqꝫ venit medic⁹. qꝫ magnus vbiqꝫ iacebat egro
tus. Tercio venit vt gigas ad liberandũ. qꝫ oĩes sub dyaboli ptate
detinebamur. vt patz in illa pabola luc. xj. Cum fortis ar. cus. atri. s. ꝛc.

Psal·Exultauit vt gig·ad currē·viā·Tūc em̄ plūm cū dpaholo p hu
mana natura suscepit cū ductus ē ihesus m deser·a spū vt tēpta·a dya
bolo·mat·mj·Quarto venit vt ūstus ad ūstificandū ꝛ pcā remitten
dū·qz oēs peccaueram⁹·úxta illō ro·nj·Omes em̄ pec·et eg·g·dei·
Mat·ix·Cōfide fi·remit·t·pec·t·Quinto venit vt ignis ad inflamādū
qz m dei amoze ꝛ primi oēs frigidi manebam⁹·Mala·nj·Et ipe erit
quasi ignis·Luc·xij·Igne ve·mit·m ter·Sexto venit vt redēptoz ad p
cium p nobis soluendū qz oēs p delicto pmoꝝ perentum m carcere
infermi detinebamur·j·pe·j·Nō auro nec argēto redēp·estis·ij·pcio·
san·ag·incōta·j·coz·j·Qui fact⁹ ē nobis sapiētia ūstitia ꝛ sanctificatio
et redēptio·Septimo venit vt vita ad vūificandū·qz oēs vita glorie
carebam⁹·Iob·x·Ego veni vt vitā hēant ꝛ abūdantius hēant· Octa
uo venit dns ad celū ciuitatē nostrā nos reducēdo a qua omes exula
bam⁹ Iob·xmj·Itez veniā ꝛ assumā vos ad meipm vt vbi ego sum
et vos sitis Mich·ij·Ascēdens añ eos pādens iter ¶Terciū mirabile
est·qz cū ipe haberet omnē ptātem ꝛ in ictu oculi oēs adūsarios suos
posset facē absoꝛberi tñ oēs adūsarios et adūsa sustinuit patienter et
tanq̄z agnus māsuetus qui portat ad victimam nō aperuit os suum·
Hiere·xj·Et hoc est·mansuetus·Greg·Mansuetudinē dei pensemus
et obstupescemus Nam p suis crucifixoꝛibus oꝛauit dicens·Pat di·
illis quia nesci·quid fa·Quotidie etiam sua beneficia confert illis q̄ eū
blasfemant et sua membꝛa psequunt et illis qui deuastant eccliā suā
et patrimoniū crucifixi quos omes etiam patienter expectat·ꝛ si redi
re volunt benigne ꝛ miseꝛicoꝛditer recipit Esa·xxx·Propterea expe
ctat dominus vt misereatur vestri·Vnde hiere·nj·c·Tu foꝛnicata es
cum amatoꝛibꝫ multis tñ reuertere et ego suscipiam te· ¶Quartum
mirabile est qz cum ipe sit ineffabilis maiestatis et glorie infinite·
cuius aspectum omes angeli tremunt·cui omis creatura obtempat
rex regū et dominus dominantiū in tm se humiliauit·q sup afinā di
gnatus est equitare·Nō ascendit equum auro faleratū vel serico pa
cis inimicum·amicum discoꝛdie·qz pcul odoꝛat bellū ꝛ himit ad so
mitum buccine·vt dꝛ iob·xxxix·Sed ascendit asinum pacis amicum·iu
mentū paupum·animal mansuetum·Phil·ij·Humiliauit semetipm
foꝛ·ser·ac·Et sic ptz scdm· ¶Tercio ponit apl̄oꝝ obediētia·que in ius
soꝛū adimpletōne declaratur·qz euntes fecerūt sicut pꝛecepit illis re
sus et adduxerunt pullū ꝛ asinam·Et vt cōmodius christus sup eos
sederet·posuerūt sup eos vestimenta sua·Vbi nota q apostoli pdican
do et baptisando ꝛ miracula faciendo ad christū vtrunq ppm addu
xerūt·Vestimēta aūt que apli sup ppos posuerūt fuerunt doctrina
euangelica et sacramenta ecclie·p que peccata expellebant et virtu
tes introducebant·Esa·xlix·Vis omiby velut oꝛnamēto vestieris·Et
p dns aptabant homies·vt dns p grām suam super eos quiesceret

et sederet· Hec ē illa vestis nuptialis que facit habentē nuptijs etmis
dignū· quā ille nō hñs de nuptijs est ꝓiect⁹· de q̄ matħ·xxij· Que fi-
gurata fuit p xp̄i tunicā ꝫconsutilē· q̄ xp̄o crescēte crescebat q̄ anteq̄z
scinderet xp̄c elegit mori ꝫ poti⁹ se pforari pmisit· q̄z ipaz scindi· vt no
bis daret exemplū q̄tenus hꝫ vestis nobiscū crescat ꝫ nunq̄z scindat ꝫ
nobis· hꝫ poti⁹ mori velim⁹ q̄z ipam scindi· Quidā crescūt solū ī psona
hꝫ ꝫ vtutib⁹ puerisant· Isa·lxv· Quer centū annoꝝ moriet· ꝫ peccatoꝝ
centū annoꝝ maledict⁹ erit Hec est illa vestis quā helyas vadens ꝫ
padisum reliqt helyseo·i·xp̄c ascendēs ꝫ celū reliquit choro apostoli-
co· ad cui⁹ tactū duplices sunt aq̄ iordanis et helyseus illesus trāsiuit· qz
apli ꝫ hui⁹ vestis opatōe ꝫ mirabili efficacia p oia flumina tribula-
tionū illesi prexerūt· ps· Trāsiuimus pignē ꝫ aquā et eduxisti nos ꝫ
refrigeriū Isa·xliij· Cū transieris p aquā tecū ero ꝫ flumia nō opient
te Hāc g̊ vestē apli vt xp̄i ministri sup nos posūnt· p quā dñs super
nos sedet ꝫ habitat ꝫeternū· Matħ·xxviij· Ecce ego vo·s·o·die· vsqz
ad ꝫsu·se· Et sic ptz terciū· ¶ Quarto ponit honoꝝ et reuentia popu-
loꝝ ad xp̄m· q̄ attendit quātū ad q̄ttuoꝝ · Q̄ Primo qz letanter ei
oēs obuiā ꝓcesserūt· Secdo qz vestimēta sua ei ꝫ via strauerūt· Ter-
cio qz oliuas ꝫ palmas cedētes añ eū ꝓiecerunt· Quarto qz vnanimit
et p̄cedentes ꝫ seq̄ntes ei osanna acclamātes dixerūt· Bñdictus qui
venit ꝫ noie dñi· Quia ꝫ ꝓp̄s· qui fuit añ xp̄m ꝫ q̄ post ipm veit per
xp̄m piter sunt saluati· ꝫ ido ꝫ p̄cedētes ꝫ sequētes ei osanna·i·saluifi
ca dixerūt· Et attēde qz ꝼm hiero· osanna est vna dictio tota hebrea ꝫ
nō est ꝓposita ex greco ꝫ hebreo· et tm̄ valz quātū obsecro salua me
Et dicit remig· qz est ꝓposita ꝫ hebreo ex corrupto ꝫ integro Osi ei
ꝫ hebreo tm̄ valz qđ salua vt salufica· anna vo ē interiectō obsecrā-
tis· vñ anna·i·obsecro· sic heu ē interiectō dolētis· Est g̊ sensus· O san-
na filio dd̄·i·obsecro ꝫ supplico filio dauid salua me· id ē· vt saluet me·
Dicunt aūt bis osanna· qz omnis sal⁹ est a xp̄o· et hꝫ ꝫ pñti qđ p pri-
mū osanna designat· et ꝫ futuro ꝫ celo qđ p scdm osanna designat·
Et ido addit ꝫ excelsis· Vel vt ostendat qz salus aie ꝫ corpis ē a xp̄o
petenda· qz vt dr job·xlij· Omnia mihi tradita sunt a patre meo· Interptat em̄ osanna sal⁹ et
redemptio· Salus aūt et redemptō est a christo filio dauid· et iō filio
dauid est casus ablatiui· Potest etiā esse casus dti vt sit sensus O san-
na·i·salus ꝫ redemptio sit filio dauid· ꝫattribuēda est filio dauid· Bene
dictus qui venit ꝫ noie dñi·i·qui est incarnatus ꝫ salutē gentibus
dandā· que habet ꝫ noie dñi· Prou·xviij· Turris fortissima nomen
dñi ad ipam confugiet iust⁹ ꝫ exaltabit· In his g̊ q̄ttuoꝝ ista sanctam
turbā hodie imitemur· R ¶ Primo xp̄o volete ꝫ hierl̄m spualem
intrare scz ꝫ animas nras· quaꝝ vnaquegz est ciuitas ꝫ templum dei
oñs et cū oñib⁹ obuiā occurramus· Quidā occurunt ei solo corpore

et nō mēte·Occuram⁹ eī ei cū aīma et cū oīb⁹ potētijs ei⁹·scilicz cum voluntate vt vera bona velimus ꝛ desideremꝰ·bonis fallacib⁹ abdicatis·cum memoꝛia vt beneficia dei recoꝛdemur·que magna sunt nr iurijs omnib⁹ oblīuione traditis·cuz intellectu vt voluntatē dei cognoscere studeam⁹·sciētia mūdi q̄ inflat et ē terꝛena animalis ꝛ dyabolica vt dꝛ iac·iij·penitus eneruata·cum coꝛde vt passionē chꝛisti cogitem⁹ et moꝛtem nostrā· ꝛ penas inferni·et gloriā paradisi·alijs inutilib⁹ resecatis·Quia scriptum est mich·ij·Ve q̄ cogitatis inutile Sap·i·Spūs tus sanctus disciplīne effugiet fictū et auferet se a cogitatōnib⁹ que sunt sine intellectu·Et bꝛeuit cū oīb⁹·ꝛ visu·ꝛ auditu·ꝛ tactu debem⁹ ei occurrē·vt fiat in eius aduētu vniuersalis ꝛmotio in nobis Mat·xxj Cum intrasset iesus hierosolimam ꝛmota est vniuersa ciuitas·Vicemus em q̄ qñ aliq̄s terꝛenus rex venit ad ciuitatem vniuersa ciuitas ꝛmouetur·V Secūdo ut vestimenta nostra·i·bona temporalia q̄ pro vestimenta signant·eius pedib⁹·i·pauperib⁹ largiam⁹·Sic em vestiri nec caput operit nec pedes·sic nec bona tēporalia·Iob·j·Nud⁹ egressus sum de vtero matris mee ꝛ nud⁹ re·il· Quidā freq̄nt psternunt se ad pedes xp̄i q̄ nō sua bona·Cōtra quos dꝛ deu·xvj·Nō apparebit ante dominū vacuus q̄ offert vnusquisq; sm qđ habuit iurta benedictō nem domini dei sui quā dederit ei· V Tercio vt p̄cidam⁹ ramos arꝛ boꝛibus·i·accipiamus exempla vite a sanctis patribus q̄ magne arꝛ boꝛes in dei eccīa extiterūt·Precidamus ergo ramum obedientie abꝛaam vt deo sim⁹ obedire parati·Ramū māsuetudinis ꝛ pietatis a dauid q̄ inimicū suū saul cū possz occidere recusauit·Ramū puritatis et humilitatis a beata virgine que cum in summo exaltata fuisset ancille·j·Ecce ancilla dñi· Ramū iusticie a iohanne baptista q̄ iustus et sanctus fuit Ramū fidei a petro qui fidei petra extitit sup quā ecclia est fundata·Ramū caritatis a iohāne euangelista q̄ discipul⁹ amoꝛis quē diligebat ihesus vbiq; nominat·Ramū penitentie et conuersionis a paulo·q̄ ex psecutore vas electōnis est effect⁹ et ex lupo seuissimo agnus mansuet⁹·Et simlit a magdalena q̄ tot de se fecit olocaustū vr tutum quot habuerat vicia ꝛ peccata·Et sic faciam⁹ ab oīb⁹ sanctis Et attende q̄ isti p̄cidebant ramos arboꝛ fructiferarum scz olīuarum et palmarum·Quidā p̄cidunt solū ramos spinaꝛ accipientes exempla a malis ꝛ nō a bonis scz a dissolutōe magdalene ꝛ nō a penitētia ei⁹ Poꝛtemus em hodie veraciter olīuam ꝛ palmā manibus ne ficulnee sterili similes maledictōem incurram⁹ vt dictū est V Quarto vt omnē salutē in pīti ꝛ in futuro et anime ꝛ coꝛpis a xp̄o filio dauid petamus·et in ipo solo sperem⁹·oīb⁹ alijs falsis p̄phetis abdicatis·q̄ non p̄ficiunt q̄ deficiunt ad salutē·Hiere·xvij·Maledictus vir qui confidit in ho·et ponit carnem bꝛa·suū·Benedictus vir qui confidit in dō·et erit dominus fiducia eius·Et sic patet totum de euangelio·

D epistola sermo. XLIIII.

Hoc em̄ sentite ím vobis qđ ꝛ ím xp̄o iesu· Phił·ij Quāuis ꝓdo nr̄ solū hāc epłaz hodie legat·q̄ būilitati dn̄ice passio nis q̄ ím passione recitať·vn̄det·tn̄ romana ecc̄ia mater oim ꝛ magistra nō solū hāc epłaz legit q̄ cū passione xp̄i ꝛcoꝛ dat ꝫ legit eť quandā lectōz ve·teſt·quō filij israel poſt transitū mariſ rubri venerť ím helym·vbi erant·xij·fontes aquaꝝ·et·lxx·palme que hodieꝛne iocunde ꝓcessionī ꝛuemit ꝛ ipam qđammodo repn̄tat·quā relinq̄ntes ad pn̄s·solū būilitati q̄ ꝛtíneť ím epłam ínteꝛdam⁹·Quía vt ꝺꝛ ecc̄e·vij·Melⁱ⁹ ē ire ad domū luctⁱ⁹ q̄z ad domū ꝛuiuij·In illa em̄ finis cunctoꝝ admo·ho·ꝛ vi·co·q̄d fu·ſit·In qua quidez epłam q̄ttuoꝛ ꝛtíneť·Primo em̄ apłs exēplo xp̄i ad būilitatis vestigia suā ponit exhoꝛtatōz·In ꝓncipio epłe·Secdo ipam xp̄i būilitatē enarrat q̄ztū ad būanitatis suſceptōz ibi·Qui cū ím foꝛma dei esſet nō rap·ar·ē eſ·se eq̄· deo·Tercio ipſam narrat ꝛ recitat quātū ad moꝛtis crucis toleratōez ibi·Humiliauit semetipz fa·obe·vſq̄ ad moꝛ·Quarto vt foꝛtⁱ⁹ ad humi litatē aímenmur subiūgit būilitatis xp̄i ꝓemiū et exaltatōz ibi·Propt qđ deꝛ·ex·il· ℣Primo·n·apłs exēplo chriſti ad būilitatis vestigia suaz ponit exhoꝛtatōz·d·Hoc em̄ sen·ím v·id ē·expimēto cognoſcite·qđ ꝛ ím xp̄o iesu sup·fuit vt p expientiā humilitatis xp̄c cognoſcať esſe ím vobis·j·macħ·x·ꝺꝛ q̄ alexander miſit ionathe purpurā ꝛ corona diceſ Que nrā sť sentias nobiſcū ꝛ ꝛfues amicicią ad nos·Alexander mter ptať alleuiās tenebras vel auferēs anguſtias tenebraꝝ ꝛ ſig̃t chriſtū q̄ tenebras nrās multū illūmauit ꝛ p ꝛn̄s alleuiauit·Ionathas ínter ptať donū colūbe·ꝛ ſig̃t eū q̄ dono ꝛ grā spūsancti q̄ p columbā deſi· gnaťⁱ ē ıuſtificatⁱ⁹·j·coꝛ·xv·Grā ꝺi sum ıꝺ qꝺ sumꝰ Huic mittit domín⁹ purpurā passionu ꝛ tribulationū·et coꝛonā ꝓmioꝝ vt ſiť cū xp̄o senti at·nec sentiet ſcdz·ſ·coꝛonā ꝓmioꝝ·miſi senſerit ꝓmū·ſ·purpurā passio nū ꝛ tribulationū·ij·coꝛ·j·Sic passionū ſocij eſtis·ſic eritis ꝛ ꝛſolatio· nis·Ꝺō filij zebedei ím petitōe ſua repulſi ſť·qꝛ volebāt cū chriſto reg re·ꝫ nō cū eo crucifigi Matħ·ij·Neſcitis q̄ꝺ petatis·Et sic pz ꝓmū ℣Secdo ipſaz xp̄i humilitatē narrat q̄ztū ad būanitatis ſuſceptōz ꝺ·Sic ſe būiliauit xp̄c·q̄ cū ím foꝛ·dei eſ·i·ím plena essentia patris ꝛ eq̄litate· et ꝫ ꝓm deitatē·joħ·x·Ego ꝛ pať vnū sum⁹ Nō rapínā·i·p rapínā ar· ē ſe eſ·eq̄·ꝺo patri ꝓm humanitatē ꝺiuinū honoꝛē ambiēꝺo·qꝛ esſz ra; pina ꝺū rapet qꝺ suū n̄ erat·Sic ꝺyabol⁹ voluit deitatē rape·eſa·rnij Similis ero altiſſimo·Et ſiť ꝓmiſ pentibꝰ suggeſcit vt deitatē rapent Gen̄·iij·Eritis sic ꝺij scie·bo·et ma·ꝛmo sp ꝓm illam naturā ꝺicebat se mimoꝛē prē·jo·xmj Pať maioꝛ ē me·Alio mō legiť vt totū ꝫ ad deita tē referať ad demoſtrandō qꝛ va deitas ím xp̄o fuit·ꝛ ꝛn̄ter p ꝫ oſtēdiť qꝛ summe se būiliauit·Et iō excellētią xp̄i demōſtrat vt magꝝ būilitas

eius clarescat·qz mag̃ humilitas in mag̃ excellẽtia demõstrat et ꝟ·vi-
det esse mẽs apli·Dicit g̃·Qui cũ in forma dei eẽt·i·in eadẽ essentia·
sciẽtia·potẽtia ⁊ vtute·arbitratus est esse se eq̃lem deo pri· vo iudicio
rõnis·nõ rapinã·i·nõ faciens in hoc rapinã·qz nõ vsurpauit qõ suũ ñ
erat vt dyabolus fecit et pmi pentes·Sic christus nõ vsurpauit eq̃li-
tatẽ dei·qz ve ⁊ p oia do pri ſm naturã equal erat·et iõ nõ erat il-
li rapina cũ nata esset eq̃lis vt dic aug·Et iõ noluit rape qõ nõ erat a
scendendo ꝫ voluit assumẽ qõ nõ erat descẽdendo ⁊ se humiliãdo·Et
hoc est·ꝫ semetipm exinaniuit·Et quõ·nõ substantiã euacuãs· nõ formam
dei mutãs·ꝫ formã serui accipiẽs·Vñ forma serui accessit·⁊ nõ forma
dei decessit·Semetipm exinaniuit·i·create seipm vniuit ⁊ creaturã si-
bi·q̃ de se inanis est·qz de nihilo facta est·Et p hunc modũ dr de⁹ ex
nanitus sic ⁊ egen⁹ fact⁹·j·cor·viij·Propt nos egen⁹ fact⁹ est cũ eẽt
dues oim·Sequit·In similitudine hoim scus·s·passibil ⁊ mortal·Nõ
em assumpsit hominẽ imortalẽ ꝫ mortalẽ Per ꝟ g̃ qp hõ factus ẽ·⁊ in
silitudine hoim seipm exinaniuit·Ipe ẽ g̃ factor ⁊ fact⁹·Sequit·Et ha-
bitu inuentus vt hõ·i·uersatõe inuent⁹ est vt alij hoies·qz comedit
bibit·iacuit·ambulauit·⁊ cetera talia fecit·Baruch·iij·Post ꝟ in terris
visus est·et cũ hominib⁹ conuersatus est·Et sic hũana nata fuit ei sic indu-
mentũ·iuxta illud esa·lxiij·Quare g̃ rubꝫ ẽ indumentũ ei·et vest·sicut
cal in tor·Qr indumentũ aduenies hoi in nullo mutat hominẽ nec et
indumentũ ſm ſbam mutat·ꝫ aliũ habitũ hz ert hominẽ q̃z cũcta
et indutũ hoi·Sic hũana nata aduenies deo et ds ipam induẽs i nul
lo est mutat⁹·neqz ipa nata ſm ſbam ẽ mutata a filio dei assumpta·qz
in similitudine hoim factus ẽ·alias nõ fuisset similis alijs homib⁹ nec
in eadẽ specie cũ eis·Hz ipa nata hũana assumpta a filio dei ⁊ in ipo fi-
lio di aliũ habitũ assumpsit q̃z añ habuit·qz in ipo immunis a peccato
fuit ⁊ tota pura et do tota mag̃ excellẽtia grãꝫ et ſm aiam bta·Mi
ma em xpi cuncta vbo dei sp bta erat·Et ꝟ est qõ dicit·Et habitu in
uentus vt hõ·Et attende hic qp hũana nata nõ est cuncta a filio dei ac-
cidẽtaliter sic vestimẽtũ homini vt quidã dixerũt ⁊ male·ꝫ ſbaliter si
ut hũana nata in est ſbaliter alijs hominib⁹·Vñ hõ pdicat⁹ de do vt
deus est hõ·pdicat qõ ⁊ nõ solũ quo se hns·Vñ quãuis deitas veneat
ad nos vestita ⁊ calciata hũanitate·tñ ſbaliter et nõ accñtaliter ipam
assumpsit·Et sic pz sedm Tercio ipam xpi humilitatẽ narrat quãtũ
a ⁊ mortis crucis tolerantiã·di·Nõ solũ xpc se hũliauit vt fieret hõ·ꝫ
ert hũiliauit semetipm fact⁹ obediẽs vsqz ad mortẽ pri·Ioh·vi·Deſcẽ
di de celo nõ vt fa·vo·m·ꝫ vo·e·q̃ mi·m·pris·Et vsqz ad quã mortem
Certe vsqz ad mortẽ crucis q̃ vilissima ⁊ abominabilis erat·fuiere·ri
Mittam⁹ lignũ in panẽ ei⁹·i·in carnẽ·Sap·ij·Morte turpissima dẽ-
Et nota qp hic nõ solũ attestat xpi magne humilitati ꝫ xpi magne ca
ritati·Ro·v·Cõmẽdat suã caritatẽ deus in nobis·qm cũ inimici eẽm⁹

recō. ſ. deo p mor. fi. e. Et ſic ptz terciū. Quarto vt fortiº ad humilita
tē ammemur. ſubūngit humilitatis xpi pmiū et exaltatōz. d. Propter
qđ. i. qr tm̄ ſe humiliauit z naſcēdo z moriēdo. z ds pater exaltauit il
lū in reſurrectōe dādo illi immortalitatē z impaſſibilitatē. claritatē z
agilitatē. ps. De. tor. in via bi. ꝑ. ex. ca. Humilitas ſ̄ claritatis ē meritū
claritas humilitatis eſt pmiū. Aug. Quid ſ̄ z quantū hūilitas mereaꝫ
hic oñdit. vt magis hāc appeterem⁹ calcata iactātia. Et ꝑ totū factum
eſt in forma ſeruí. In forma em̄ dei ſemp fuit z ſp erit claritas. Exalta
uit ſ̄ illū ſm̄ humanā naturā q̄ gloriofior facta ē in reſurrectōne. In
qua et dūma naꝫa pt̄ dici exaltata ſm̄ oſtenſionē qr tē cepit ſciri qđ e
rat. ſic in aſſumptōe infirmitatis dr exinanita qr nō apparuit qđ erat.
Et nō ſolū exaltauit illū in ſe ꝑ etiā quātū ad alias creaꝫas. Et ꝑ ē. z de
dit illi nomē qđ eſt ſup omne nomē. i. noticiā exītē ſup oīe nomē. qr
vocat⁹ eſt ds. z ꝑ maxime q̄ntū ad noticiā fidei. qr tē notū eſt ipm eē
verū deū. et vez eſſe filiū dei. qđ nulli angelo vnq̄z ꝛceſſum ē vt in eū
credaꝫ ſicut in deū. ꝑ. j. Cōſtituēs eū ad dexterā ſuā in celeſtib⁹ ſup
omnē p̄ncipatū z ptātem z vtutē z dnatōnem. et oē nomē qđ noinaꝫ
nō ſolū in ꝑ ſeculo. ꝑ eꝫ in futuro. Act. nij. Neq; em̄ nomē aliud ē ſub
celo datū hominib⁹ in quo oporteat nos ſaluos fieri. Apoc. v. Dign⁹
Et ꝑ totū intelligēdū ē q̄ntū ad cogmitōz hoim. Hoc etem̄ nomē et
añ reſurrectōz huit. ꝑ poſt reſurrectōz in euidēti poſitū eſt qđ p̄ius
erat abſconditū vt ſciret hoies et demones. Tūc aī dr res fieri qñ ino
teſcit. Qđ ſ̄ a ꝛceptōe accepat dr ei donatū poſt reſurrectōez ꝓpter
manifeſtatōz. Tale ſ̄ nomē dedit ei vt in noie ieſu qđ ē nomē pietatiſ
et miſericordie et ſalutis. oē genu flectaꝫ reuerentiā exhibendo. celē
ſtiū. i. angelor. terreſtriū. i. hominū. et infernor. i. demonū. De primo
apoc. vij. Et oēs angeli ſtabāt in circuitu throni et ſenior et q̄ttuor a
nimaliū et ceciderūt in ꝛſpectu throni in facies ſuas. De ſecūdo da.
vij. Oēs ppi trib⁹ et lingue ſeruiēt ei. De tercio mar. iij. Et ſpūs imū
di cū illū videbāt ꝓcidebāt ei et clamabāt dicētes. Tu es filius dei. Et
oīs ligua tam bonor q̄z malor ꝛfiteaꝫ volūtarie vel inuite. qr do
minus ieſus xpc in gloria ē di patris. i. ſedet ad dexteraz et manet in
potioribus bonis patris. Apoca. nj. Ego vici et ſedi cū pre meo. Et ꝑ ſm̄
qđ hō. Nā ſm̄ qđ ds ſedet in gloria dei patris. i. eūſdē omnino gle ē
cū do pre. Et nota qr pmiū premiū. i. exaltatō in claritate et immorta
litate datū eſt ei in reſurrectōe. Ecdm vor terciū ſcz noticia et reuerē
tia in aſcenſione. Et ſic ptz quartū. Sic euidēter apparet apl's in to
ta hac epla ad humilitatē nos inducē conaꝫ. et qr vt dic̄ pbus ſmones
accipiendi ſunt ſm̄ materiā. iō de hūilitate ꝓdicem⁹. Circa quā tria vi
deam⁹ vñ hūilitas in homine cauſeꝫ. Cauſaꝫ aī in homine ex homis

cōsideratē ad pfectōz dei relati. Si quis eñ 2sideraт se et sua et 2si
derat maiestatē et pfectōz dñiñā statim humiliabiť. Mich. vj. Mūlta
tio tua ín medio tui. r ínfra te. Est eñ hūltas fm aug. quidā íntuitus
ꝑ̄e 2dicōnis relatus ín deū. T Debz ať hō q̄ vult se hūiliare qē
tuoz 2sideraге sez ortū suū. 2dcōnem naťe sue. variū euentum fortune
sue. et exitū suū. R Dño dz 2sideraге ortū suū. qz ex luto fetido ē for
mať. Geñ. ij. Formauit ds hominē de limo terre. Iob. xvij. Putredi-
dix. pr̄ m. es tu et mr̄ m. et sororz mea v. Sic 2sideraвat abraā di. geñ.
xviij. Loqr ad do. m. cū sim pul. et cinis. Exēplū pauoms q̄ dū pedes
respicit hūiliať Voluit dñs ponē ventrē añ ocłos vt hō sp posset videre
materiā sue hūihtatis. Bernñ. Quid superbis saccus stercoz et cibus ver
mū. Idē Memēto vñ veneris et erubesce. vbi es. r igemisce. q̄ vadis
et 2tremisce. Peccatores aūt ex ortu suo supbiunt dicētes se ex nobilu
ꝑsapia ortos. Osee. ix. c. Gloria eoz a ptu et ab vtero e. t a 2ceptu.
R Scdo dz 2sideraге sue nature 2dicōnem q̄ apparz q̄ntū ad multa mi
sera et depssa. Nā hō fm corp⁹ infimtis infirmitatiby et penalitatiby
est subiect⁹. Esa. j. A plāta pedis vsq; ad v. ca. nō ē in eo sa. Medicat et
totā vitā suā ab alijs creaturis ac orna tū Naťa eñ melius puidit alijs
animalib; q̄z boi. Scdm aīmā vo multe subiacz ignorātie q̄ fm pfm
aīa qñ infundiť corpi ē sicut tabula rasa ín qua nihil ē scpcū. Acq̄rit aē
scientiā p exercitiū et disciplinā. et tñ quātūcunq; q̄s studeat ad pfcñ
scietie puenire nō pt nec ad pfectā 2gnitōz nō solū creaturaz sed nec
vnius creature Quis cognoscit aīmā vt angelū quis cognoscit vtu
tē stellaz et herbaz et lapidū et animaliū. Legiť de quodā pho q̄ ad
cognoscendū naturā apis. xxx. āmis ín deserto stetit. Eccs. vij. Dixi sa
pies efficiar. et ipa lōgius recessit a me. Et q̄d plura. Seipm et naťam
suā hō ignorat et medic⁹ qui alios curat seipm nescit sanare. Ber. Mi
ti mťa sciūt et seipos nesciūt. A poc. iij. Nescis qz tu es miser et mise-
bilis et cecus et paup et nudus. Nec etiā pōt hō scire finē suū et qū 2
qūo et vbi debeat mori. Ecc. ix. Nescit hō finē suū. Quāta ē etiā homi
ignorātia circa ꝑriā salutē. Oēs eñ secte credūt ín sua fide saluari et
vna secta 2dēnat aliā. Nec eť quātūcūq; iust⁹ et sanct⁹ certꝰ ē an sit i
statu grē et ín amoe dei. Ecc. ix. Sē iusti atz sapiētes et opa eoz i manu
dei et tñ nescit hō vtz amore an odio dign⁹ sit. A pls q̄ tant⁹ erat dic
j. coz. iij. Nihil mihi 2scius sum sz nō m hoc iustificaт sum. Ite quan-
tū ad vtrunq; sez tā corp⁹ q̄z aīmā hō multe mutabilitati et varietati
subiectus est. Nā mō est sanus et statim infirmus. mō iuuenis et sta-
tim senex. mō letus et statim tristis. mō vius et statim mortuus. Job
xiiij. Nūq; ín eodē statu pmanz. ij. re. xiiij. Oēs morimur et quasi aq̄
dilabimur ín terrā. R Tercio dz homo 2sideraге variū euentū fortue
q̄ q̄z sit pieulosa et anxietate plena bce. ín li. ij. de 2sola. psa. ij. onđit. d-
Huc cōtinuum ludim⁹ ludū. rotā volubili orbe versam⁹ infima sūmis

et ſumma ímfimis mutare ꝯgaudet ꝰ. Vñ dña que ducit rotã fortune· pingit ceca· qz de nullo curat nec ꝑces alicuꝰ audit vel flet ꝰ vt dic boe tius· De ꝟ ſatis dcm eſt ím ꝓncipio ꝓcedẽtis ſmonis de euangelio

Quarto dz hõ ꝟſiderare exitũ ſuũ ⁊ mortẽ· Nullus eſt em qui nõ hu milet ſi ꝟſideret qõ exiet de mũdo· ⁊ qõ corꝰ ſuũ putrescet ⁊ a vermibꝫ lacerabit ⁊ qõ pyet oĩa· et ab oĩbꝫ derelinquet ⁊ recondet ſub terra vt res fetida ⁊ deformis· Vliere· xxij· Sepultura aſimi ſepelietur putrefactus et ꝓiectus ext ꝓrtas birrim· Oĩe aial hz aliquã vtilitatẽ ím morte· ꝓter hominẽ· Nec g̃ ſi hõ ꝟſideraret maxime humilia gnitudo atqꝫ pfectõ ex quattuor declarat· ſcz ex ſui ꝟmunitate· ex ſui electõne· ex ſui ꝟmendatõe ⁊ ex ſui opatõne· Primo eius pfectio apparet ex ſui ꝟmunitate· quia ommis res tanto melior est quanto se magis ꝟmunicat· quia ſm dionyſiũ bonũ est ſuiꝑius ꝟmunicatiuum· Vnde ínter corpalia lux est nobilior· et ideo magis se diffundit qz ſuperiora ⁊ ínferiora illumínat· Et deus est optimũ ⁊ pfectũ bonũ et ſup omnia ſe cõmunicat et ſuã bomtatẽ diffundit· qz oĩa p ipm facta ſunt Iob· j· Aug· Deus est vbiqꝫ· Pſal· Nec est q̃ ſe abſcõdere· a· ca· e· Mumilitas vero et caritas magis ſe diffundũt q̃z aliqua virtus· et ideo pfectiores alijs ſunt quia ím creatore ⁊ creaturis ím angelis et hominibꝫ ím celo ⁊ ím terra ínueníunt· Pſal· Mumilia reſpicit ím celo ⁊ ím terra· Et qz oĩs creatura ꝓter dyaboli et peccatorẽ hũilitatẽ ſuo modo cõſeruat ím eo ſcz qz ſuo creatori ad nutum obedit· Baruch· iij· Stelle vocate ſunt et dixerunt aſſumus· ⁊ luxerunt cum iocunditate ei qui fecit illas· Pſal· Ignis grãdo nix glaci es ſpus procellarum que facúnt vbum eius· Similiter omnis creatura caritatẽ oñdit ím eo ſcz qz bonũ ſuũ cõmunicat hoĩ Solus auarus abſcõdit bona domini ſui· et ideo merito auferent ab eo· Luc· xix· Ecce mina tua quam habui repoſitã ím ſudario· Et ſequitur Auferte ab eo minã· Alie aũt virtutes ꝓter has duas nõ ínueniuntur ím celo neqꝫ ím beatis· ſ· fides· ſpes· prudẽtia· úſticia· temporãtia· fortitudo· ſm actus quos hic habẽt· Secõ apparet eius bomitas ex eius electõne· Nam omnes perfecti viri eam pre ommibꝫ elegerũt· Nam patres veteris teſta· ⁊ noui humilitatẽ totis viribꝫ ſunt amplexati vt abraam· moyſes· dauid et ceteri· De abraam genẽ· xviij· Loquar ad dominũ meũ cũ ſim pul· ⁊ cinis· De moyſe heb· xj· c· Fide moyſes grandis effectus negauit ſe filium filie pharaonis magis eligens affligi pro populo dei q̃z tẽporalis peccati habere iocunditatem maiores diuitias eſtimans theſauro egiptiorum impium christi· Potius em elegit cõtenimi et oues cuſtodire q̃z eſſe magnus baro ím curia pharaonis· De dauid· ij· reg· xxiij· Dauid ſedẽs ím kathedra· ſapientiſſimꝰ ꝑnceps ínter tres· ipe est q̃ tenerrimꝰ ligni vermiculus· Similiter oĩs ſancti noui teſta· humilitati fortiſſime ínheſerũt· ſcz beata maria· luc· j·

Ecce ancilla dñi·Io·baptista job·j·Nō fuz dig·vt sol·coz·cal·e·Et oēs apli·lu·xxij·Reges gentiū dñant eoz·Et sequit·Nō sic erit int̄ vos ſz qui maioz ē in vobis·fiat sic minoz·Denigz ipe filius dei maxime se hūliauit·vtz in pnti epla·Mat·xj·Discite a me qz mi· sum z hu·coz· Vñ di·aug·Nō dicit·Discite a me mundū fabzicare·mortuos suscitare·demonia eijcere·ſz qz mi· sum z hu·coz·In oi em ope christi apparz magna eius hūlitas Nā humlē matrē elegit·et reputari voluit filiꝰ hūlis patris·ſ·cuiusdā semis carpentarij·hūlē lectū ſcz p̄sepe·hūlem domū ſcz diuersoriū habuit·humile ūmētū·ſ·asinū eqtauit·hūles discipulos elegit ſcz piscatozes·hūle miſteriū exercuit dū pedes lauit·hūlem z despectissimā mozte elegit z humlē sepulturā vtpote alienam mendat· ℣ Tercio apparet eius bonitas ex eius ꝛmēdatōe·qz sc̄ptura sacra q̄ mētiri nō pt z oēs sancti doctozes eā mirabiliter ac multipliciter ꝛmēdant·Aug·Hūlitas tota pene disciplina christiana ē·Vnde bern̄·Nulla splēdidioz gēma in toto oznatu summi pontificis q̄z hūlitas· ¶ Quarto apparet eius bonitas ex sui vtuosa opatōe·Res emz quāto melioz ē tāto nobiliozē hz opatōz·Ez hūlitas hz mirabilia opari vt ꝛñter patebit·Et sic pz scdm· ℣ Tercio videam⁹ de útuosa hūlitatis opatōne et bona·Habet·n·duodecim efficere mirabilia opa vtuosa· ¶ Primū est qz ipa tumoze hz sanare humanū·q̄ cā pditōnis fuit Aug·Medicina tumoris hoīs ē hūlitas·Gre·Argumentū redē ptōnis nre mueta ē hūlitas·Omis em cura p ꝛ trariū dz fieri·qz ꝛ̄ ria ꝛtrarijs curant·Et iō qz cā pditōnis salutis fuit superbia·ea reparō nis salutis debuit esse hūlitas· ℣ Scdm est qz ipa facit deū oculo misericordie respicē peccatoze·Esa·lxvj·Ad quē respiciā nisi ad pauperculū et ꝛtritū spū et trementē sermones meos·Obiectū em visus ē coloz et ido nihil nisi lucidū z coloratū videri pōt·Coloz aūt virtutū est humlitas z ideo sine hūlitate nullus a deo respicit oculo misericordie· Beatā virginē maxime respexit deus qz hoc coloze humilitatis maxie colorata fuit Lu·j·Quia respexit hu·ancil·sue ¶ Tercúm ē qz ipa ora tionē facit do acceptā·et eā ab eo exaudiri·Iudith·ix·Humiliū z mansuetoꝝ sp tibi placuit depcatio·Gre·Est creatoi nostro ad recipiendū fletꝰ humiliū misericordie finus·Exēplum de publicano et phariseo· Nā publicanꝰ p humilitatē fuit iustificatꝰ et phariseus ex superbia cōdēnatus·Lu·viij·Descēdit hic iustificatus in domū suā ab illo·Humilitas ·n·facit oronē in ꝛspectu dei introire·Ecc·xxxv·Oratō hūliātis se nubes penetrat·Petitio āt q̄ nō porrigit coram papa nunqz ab eo exaudit·Sic ē de oronē coram deo· ℣ Quartū ē qz liberat hominē a pcul Psal·Humiliatus sum z li·me·iij·re·xxj·Nōne vidisti achab huliatū coram me ꝓpt qd nō inducā malū in diebꝫ suis·Vbi dicit gre·Si hūlitas tm placuit in rexbo·quātū placebit in electo·Aug·Hūlitas custodit

in omni tribulatõe vt nõ crepet mẽs in fornace q̃ nõ tumet vento superbie. Iõ castanea facit strepitũ in igne. qz sub cortice z timet ventum. Exemplũ dauid. q̃ ait. j. re. xxiij. Quẽ pseq̃ris rex israel. quẽ perseq̃ris. canẽ mortuũ psequeris z pulicẽ vnũ. Et qz sic se humiliauit iõ de⁹ ẽ manu saul z oim inimicoz suoz z de omni angustia eũ liberauit. ij. reg. iij. Vnit dñs q̃ eruit animã meã de oĩ angustia. Humilitas eĩ facit hominẽ in imo iacẽ. Iaceti aũt in imo pauca picula pñt z tingere et puũ casum pt facere. ℣ Quintũ est qz exaltat hominẽ valde. j. reg. xv. Nõne cũ puulus esses in ocꝭis tuis caput in tribubꝰ israel effect⁹ es. Imo hũlitas ẽ mẽsura exaltatõis vt quãtũ q̃s se hũliat tm exal: tet. Exemplũ in xpo. beata maria ioh̃e baptista et paulo. Nam xpc super omnes ẽ exaltatus. qz sup oẽs se hũliauit. et post ipm beata vgo maria. De q̃aug. dic qz ꝓpter sui humilitatẽ est mr̃ dñi electa. Luce. j. qz respe. hu. an. sue. Iohãnes vo bap. qz post hos plus oĩibꝰ se hũlia uit. dũ dixit. nõ sum dign⁹ vt sol. coz. cal. ei⁹. s. christi. iõ p ommbꝰ chri: stus eũ ꝛmẽdauit. Math. xj. Inter na. mu. nõ sur. ma. io. bap. Et christ. dicit qz in nullo vnq̃z ope tantũ meruit jo. bap. sicut in hac humiltate quẽ cũ iudei vellent p xpo recipe dixit. Nõ sum dig. ꝛc. Paul⁹ vo qz dixit se mimmũ apl̃oz. et dixit se nõ dignũ vocari apl̃m. iõ p excellen tiã ecclesia vocat eũ apl̃m. Iob. v. Qui ponit hũiles in sublime. ℣ Ex to facit hominẽ dei grã susceptũũ. jaco. iij. Deus sup. resi. hu. aũ d. g. Est em hũilitas sm bern. aqueduct⁹ p quẽ venit grã dei ad hominẽz Et iõ ait fluẽta grẽ tãto tpe defuerũt qz nõdum interuenerat aq̃duc: tus Et vocat aqueductũ humilitatẽ beate marie Superbus aũt ẽ plẽ⁹ vento vane gloꝛie z recipe dei grãm nõ põt Sz hũilis est totus in sui reputatõe vacuꝰ. ℣ Septimo facit dei sapiẽtiã in coꝛde hũilis habitaẽ: toꝛ. Vbi hũilitas ibi sapiẽtia. Ptolome⁹. Inter sapiẽtes ille sapien: tioꝛ est qui humilioꝛ existit. Bern. Humilitas clauis est sciẽtie. Humi litas em facit amicũ dei. amicis aũt secreta reuelant. Et ideo deus hu: milibus sua secreta reuelat. que faciunt ipos sapiẽtes. Math. xj. Confi: teoꝛ ti. pa. d. ce. et ter. qz absco. h̃ a sa. z pru. et re. ea puulis. i humilibus Et p hũc modũ fiunt sapiẽtes oẽs ꝓphete z sancti. Beat⁹ g̃ greg. dicit qz sacra scrip. ẽ qdam pelag⁹ in quo elephas natat z agnus peditat Superbus em sup pelag⁹ scripte natat et nihil intelligit. Humilis autẽ tãgit prouin dũ intellect⁹ scripture. Vñ boeti⁹ dicit qz sapiẽtia ꝑ phia apparuit sibi in spẽ cuiusdã dñe. q̃ modo sese ad mẽsurã hoim cohibe: bat. modo summi cacuminis vertice celũ tangẽ videbat. q̃ dum caput altius extulisset ipm et celũ penetrabat. Per hũlitatẽ em sapiẽtia ad ad mẽsurã hominũ se restringit. et p supbiã caput extollit ℣ Octauũ est qz recupat caritatẽ et nutrit eã. Gre. Sola vtus humilitatis ẽ repa ratio caritatis lese. Chrys. Nutrix dilectõis est hũlitas. mater odiꝰ ẽ supbia. Humilitas em facit hominẽ subire sacramẽta ecclesie per que

catitas amissa et lesa repatur·Sic repauit eā paulus q̄ ait act·ix·Dñe quid me vis facē·Et surgēs baptizatus est·¶ Nonū ē q̄ ꝓfuat aime bona Gre·Perit oīe qđ agit si nō solicite in hūlitate custodit·Itez Qui sine hūlitate cetas vtutes ꝯgregat quasi puluerē in vētū portat Aug·Cogitās magnā fabricā ꝟstruere celsitudinis·de fundameto co gita hūlitatis·Hūlitas em̄ est dom⁹ dei in qua ds manet·In domo aūt dei sic in deo oīa cōseruant·Aug·Excelsus es dñe et hūiles cor de sunt domus tue·Ō in demonib⁹ et pnis parētib⁹ bona gtie nō sē cōseruata·q̄ in humilitate nō māserūt·¶ Decimū ē q̄ facit hominez pacifice conūsari·q̄ sicut inter supbos sp̄ urgia sunt·vt ds puer·xnj· sic p locū a cōtrarijs inter hūiles est omnis sctā pax·et p ꝟsequēs ni hil ita facit hominē do ꝛ hoīb⁹ placere sic hūilitas·Hieronim⁹. Nihil est q̄ ita nos do ꝛ hoīb⁹ gratos faciat q̄z si merito magni hūilitate si mus infimi·Bern̄·In alto nō altū sape ꝛ hūilib⁹ consentire. inhil deo carius et rarius apd hōmes¶ Vndecimū ē q̄ facit hōmez vincē dya bolū ꝛ eius figmēta·Vñ in vitaspatr̄ legit q̄ dyabol⁹ dixit scō macha rio·Sola hūilitas tua me vincit·Hūilitas em̄ dyabolo cōtrariatur di recte·nihil aūt destruit nisi p suū ꝟtrariū·vt ignis p aquā et tenebre p lucē·¶ Duodecimū est·q̄ ducit hōinē ad gloriā celi·Iob·xxij·c·Qui hūliatus fūt erit in gloria·Matb·xviij·Nisi conūsi fūitis ꝛ efficiē pu nō intrabitis in regnū celoz·Hūilitas em̄ facit deū habitare in aīma qui est vita beata animar̄ sanctar̄ vt dicit aug· Ad quā nos ꝓducat dominus noster ihesus christus marie filius cū patre ꝛ spiritusancto vnus deus in trinitate pfecta p infinita secula seculoz·Amē·

Dominica resurrectionis do·nos·ie·chri·de euan·ser·xlv·

MAria magdalena et maria iacobi et salome emerūt aroma ta vt venētes vngerēt ihesum·mar·xvj·In euangelio hodi erno quattuoz continent̄· Primū est mulier̄ obsequiū et deuotio opasa·In pncipio euangelij·Ecce est angelorū ministeriū et apparitio gloriosa ibi·Et introeuntes in monumētū vi derunt in dextris iuuenē sedentē cooptū stola candida·Terciū est an gelicū colloquiū et resurrectōis christi affirmatio seriosa ibi·Qui di xit illis·Nolite expauescē·Ihesum q̄ritis nazarenū crucifixum·Surrexit non est hic·Quartū est ꝓmulgāde resurrectōis mādatū ꝛ missio fructuo sa ibi·Ite ꝛ dicite discipulis eius et petro sup̄·q̄ dns surrexit·q̄ p̄ cedet vos in galileā·¶ Primo g̃ ponit istar̄ mulier̄ obsequiū ꝛ duo tio opposa·q̄ valde mane surrexerūt·et cū vnguētis aromaticis ad se pulcrū venerūt vt vngerēt corp⁹ ihesu·Circa hoc pmū inchy quattu oz cōsiderāda occurrūt Primo de diuitia euāgelistar̄·Ecce de ꝟgui tate eoz̄ q̄ in resurrectōe legūt·Tercio de cōmēdatōe istar̄ mulier̄·

Quarto de mozalitate ꝛ significatõe eaꝝ. ¶ Circa ꝓmũ ſcz differẽtiã euangeliſtaꝝ nota ꝙ mathe⁹ vnũ angelũ dicit apparuiſſe mulieribus iſtis. Sit em̃. Angelus dñi deſcẽdit ꝺ celo. Idẽ dicit mar. vt hic ptz qz viderũt iuuenẽ ſedentẽ ín dextris. Iohãnes vo ꝛ lucas ſcribunt fuiſſe duos angelos ín albis ſedẽtes. Sit em̃ iohãnes Vidit duos angelos ín albis ſedẽtes vnũ ad caput ꝛ vnũ ad pedes. Lucas vo ait. Ecce duo viri ſteterũt ſecus illas ín veſte fulgẽti. Ad qꝺ dicendũ ꝙ ín reuerẽtate duo fuerũt vel pluẽs. vt ioh. ꝛ lu. ſcribũt. ꝫ quia vnus ſolus loquebat. ido matheus ꝛ marc⁹ vnũ angelũ fuiſſe ſcribũt. Itẽ iohes videt ꝺicẽ ꝙ ꝺñe iſte nõ ínꝛauerũt monumentũ. Sit em̃ Dũ ḡ fleret ínclinauit ſe ꝛ ꝑſpexit ín monumẽtũ. Marc⁹ aũt ꝛ oẽs alij ꝺicunt ꝙ íntraꝛuerũt. Sit em̃ mar. Et íntroeũtes ín monumẽtũ. Ad qꝺ dicendũ. ꝙ accipiendo ꝺpte monumẽtũ ſcz ꝓ illo lapide magno ín q̃ corp⁹ chriſti ſepultũ fuit. nõ íntrauerũt vt ioh. ꝺicit. Sz accipiẽdo large ſepulcꝝ ꝓ tota ꝺuodã circuitu murato circa ſepulcrũ. ſic íntrauerũt vt ꝺic mar. ꝛ alij euãgeliſte. Itẽ lucas ꝺicẽ. ꝙ angeli ſtabãt Sit em̃. Ecce duo viri ſteterũt ſecus illas. Iohãnes vo ꝺicit ꝙ angeli ſedebãt. Sit em̃ ioh. Vidit duos angelos ín albis ſedẽtes. Ad qꝺ ꝺicẽdũ. ꝙ angeli ſedebãt. vt ioh. ſcribit. ꝫ ad aduẽtuz ꝺñaꝝ ſurꝛexerũt. qꝺ lucas ſcribit. Itẽ marc⁹ ꝺicẽ. Maria magdalena ꝛ maria iacobi ſcz mater ꝛ ſalome. ſ. filia ꝛ mater filioꝝ zebedei due ſoꝛores vginis marie. Lucas aũt ꝺicẽ. Erat ãt maria magdalene ꝛ johãna. et maria iacobi. q̃ iohãna fuit vxoꝛ cuze ꝓcuratoꝛis herodis. Ad qꝺ dicendũ ꝙ multe alie ꝺñe venerũt cũ illis trib⁹ marijs ad monumẽtũ ad corp⁹ xpi vnguẽdũ vt lucas ſcribit. ínter quas fuit iohãna ꝓdicta. Sz qz tres marie fúnt ꝓncipales. iõ ſolũ ipe nomínãt a marco. Qz vo ꝓdicta iohãna venerabilis dña erat. iõ etiã ipa. a luca nominãt vt dictũ ẽ. Itẽ mar. ꝺicẽ ꝙ iſte ꝺñe venerũt de mane. vt ín ꝑ euãgelio ptz. Mathe⁹ aũt ꝺicẽ ſic. Veſpe aũt ſabbati venit maria magdalene ꝛ alia maria videre ſepulcꝝ. Ad qꝺ dicendũ ꝙ iſte ꝺñe feria ſexta ſepulto ꝺño notauerũt ſepulcrũ, vtz mar. penul. c. Et redeũtes hirl'm parauerũt aromata ꝛ vnguẽta ꝑciosa q̃ hẽbant cõſuare corp⁹ a fetoꝛe et facẽ ipm redolere. Sabbato autẽ ſedum mandatũ legis quieuerunt ꝛ beata virgine viſitauerũt. Prima autẽ ſabbati q̃ mõ eſt ꝺñica. valde tẽpeſtiue. quod johãnes ꝺicẽ qꝺ fuit añ lucẽ. Idẽ ꝺicit lucas. Marcus aũt ꝺicit ꝙ quãdo iam peruenerũt ad ſepulcrum erat oꝛtus ſol. id eſt illa pars oꝛiẽtis vbi ſol oꝛitur íncipiebat albeſcere. qꝺ eſt ſignuz ꝙ ſol ſit oꝛtus qꝺ vocaꝫ diluculũ qꝺ ẽ mediũ ínt ꝺiẽ ꝛ nocte. ín quo chriſtus reſurꝛexit. ps. Erurgã diluculo. Qꝺ ergo iohãnes et lucas ꝺicũt. ante lucẽ ꝛ cum tenebre eſſent. marcus ꝺterminat ꝛ ꝺicit. Valde mane quãꝺo ſol íncipiebat albeſacere illam ptem oꝛiẽtis. qꝺ diluculum nõmaꝫ ꝛ vidꝺtur adhuc nox. Sic ergo iſte dominẽ ante diem ſurrexerunt. et cum iam puenissent ad ſepulcꝝum erat diluculum. Qz aꝫ matꝫ. ꝺicẽ ſic

est intelligendū ꝑm aug. qui dicit q̄ matheꝰ noīe vespe noctē signifi-
cat. a pte totū denomīnās. Est enī ibi sinodoches. Et est sensus. Vespe
aūt sabbati. i. nocte sabbati. q̄ luceſcit in ꝓma sabbati. i. terminat ad pri
mā diē sabbati que mō est dīnica. venit maria magdalene Iudei enim
omnē diē vocāt sabbatū. scz ꝓma sabbati. secunda sabbati. et sic de alijs
Romani aī vocabāt dies a planetis. scz diē solis a sole. diē lune a luna
diē martis a marte. et sic de alijs. quos etiā vsq; mō nos sequimur ex
cepto q̄ diē solis vocamꝰ dominicā. Ecclesia aūt vocat dies feriās. vt
feria scda. feria tercia. feria quarta. et sic de alijs. ꝓter sabbatū et dīnicā
diē. Et sic ptz differētia euāgelistaꝝ. ℣ Circa. ij. scz ꝛgruitatē eo
rū que in resurrectōe legunt nota quattuor. ℣ Primū q̄ ꝛgruū fu
it. x. decēs ipm mane surgē. x diluculo q̄ eius resurrectio noctē mor
tis īsimul terminauit. et diē gtie. x glorie inchoauit. x iō a resurrectō
ne christi. x citra nox ꝓcedit diē. ꝙ ꝓmo dies noctē ꝓcedebat. q̄ omia
inceperūt a die gratie. et terminata sunt ad noctē culpe. mūdus etiaꝫ
a die incepit et desijt in noctē. Gen. j. c. Factū est vespe. x mane dies
vnus. In resurrectōne aūt xpi oia de tenebris ad lucē trāsierūt ad glo
riā puentura. ℣ Secūdo ꝛgruū fuit tercia die resurgē. ad ostendēdū
q̄ sicut in ternario núo oia ds pfecit. ita in christi resurrectōne omnia
deus pfecit. vel fúnt pfecta. et de impfectōe ad pfectōz deducta. Nā
in trinitate ds est pfectus. Nús etiā angelorū in ternario gerarchia
rum et ordinum est pfectus et ꝛstitutus. Totum etiam vniuſuz tres
ptes ꝛtinet ex q̄bus pficit. x ꝛplet. s. celū mūdū. x infernū. Celū et i tria
diuidit. scz celū empireū. cristallinū. x sidereū. Infernꝰ simlit diuidit in
tres domus. s. infernū purgatoriū. et limbū pueroꝝ. Itē omnis crea
tura in tria diuidit. q̄ aut est pure spūalis. vt angelus. aut pure corpa
lis vt elemēta. aut ex vtroq; ꝛpósita vt hō. Itē anima hz tres potētias
ad sui pfectōz. s. intellectū. voluntatē et memoriā. et p tres vtutes fēō
iungit deo. s. p fidē. spem et caritatem. Similit oē corpꝰ ꝛsistit in trib⁹
scz longo. lato. x pfundo. Itē oē tps in tria diuidit. scz in pns. preteritū
et futurū. Itē pnia p quā anima repat ad vitā in trib⁹ ꝛsistit. s. in cō
tōne cordis ꝛfessione oris. x satisfactōe opis. Cū igit omniū pfectio
in ternario núo ꝛsistit. et omnia fúnt p pctm deordinata. decens fuit
q̄ christi resurrectio in tnario pficeret. cū p ipaz omnia sint reordina
ta. x ad pfectōz reducta. Nā p ipaz ds ē glorificatꝰ. angelica nata repa
ta. x restaurata. humana vo nata est exaltata. x reintegrata. x breuiter
omnis creata renouabit. x liberabit a seruitute corruptōis p xpi resurre
ctōz. Propter qd di. apls ad ro. viij. q̄ omnis creata ingemiscit. x par
rit vsq; adhuc expectans redēptōnem filioꝝ dei. Et iō christi resurre
ctio debuit in ternario ppetrari p quē omnis pfectio designat. Vñ
etiam phus di. q̄ p hunc numeꝝ scz ternariū adhibuimꝰ nos magnifi
care deum omnipotentem superemmentez ꝓprietatib⁹ rez creaturaꝝ

Tercio ꝯgruū fuit vt ꝑ resurrectōe christi tria simul ꝯcurreret ·scilz christus resurgēs et humanā naturā liberās·angel⁹ resurrectōz affirmās·ꝛ mulier nūcium bonū portās·Nā ꝑ pditōne naſe hūane tria ꝓ ꝯtrariū fūnt·s·dyabol⁹ suggerēs·mulier nunciās viro·ꝛ vir ꝯmedēs ꝛ naturā humanā corrūpens Quia ꝙ christus ꝑ sua resurrectōe naturā humanā repauit·cōgruū fuit ꝙ ibi fūnt xp̄c hō resurgēs ꝛ naturā humanā liberās·et angelus bonā resurrectōz affirmās·ꝛ femína sctā nunciū ferēs·ꝙ omnis curatio fit ꝓ cōtrariū·ꝙ autoritate medicoꝝ· cōtraria cōtrarijs curanť· Quarto cōgruū fuit vt hodie xp̄c quinquies appareret·quas ąnq; vices sacerdos ꝑ missa quinquies se verteſ ad ꝓ̄m repītat· Primo ei apparuit marie magdalene ad sepulcꝝ remaneti ꝛ flenti·Io·xx·Secdo ipi ꝛ alijs dñab⁹ redeuntib⁹ a sepulcro vtz math·xxviij·Circa qō ínteligendū nota ꝙ ꝓut ex euāgelistis colligiť et vt aug̃·di·de cōsensu euāgelistaꝝ·maria magdalena ꝛ alie marie bis viderūt angelos et eis locute sunt·Primo cū venerūt tēpesti ue ad monumentū et viderūt duos angelos ꝛ statim cucurrerūt discipulis nūciare·vt dic̄ mat· et mar·Secdo qñ cū discipulis redierunt ad monumentū et tūc recedentib⁹ discipulis āgeli itez eis locuti sť vt dic̄ lu·et joh̄·Similť iesus apparuit bis mulierib⁹·Primo marie magdalene qñ secda vice venit ad monumentū cū alijs marijs ꝛ apl̄is·et recedentibus apostolis ꝛ alijs marijs ipa remansit ad monumentū foris plorans ꝛ vidit iesum ín specie ortulaní vt dr·Iohā·xx·Secdo magdalene et alijs marijs recedentib⁹ secundo a sepulcro quando accesserūt et tenuerunt pedes eius vt dicit matħ·Maria em̄ magdalena postq̄z vidit iesum ín specie ortulaní cucurrit post alias marias et ínuenit eas ín via·et dum essent oēs simul iesus apparuit eis vt dictum est· Tercio petro sed nescit vbi luc̄·xxmj·Et ħ signat sacerdos dū vertit se ad populū ꝛ nō dicit dominus vobiscū·sed silēter ꝛ plane dicit· orate ꝓ me·Quarto duob⁹ discipulis euntib⁹ ín emaus luce·xxmj·Quinto omnib⁹ discipulis ín abnīcia thome·Io·xx·Et signat ꝙ quinq̄es debemus hodie et ín omni die dominica apparē·s·ín ꝓma ín qua missa celebrať·ín tercia·ín nona·ín vesperis·et in cōpletorio ad regratiandū deo ꝓ quinq; maximis beneficijs que a deo recepim⁹ P Primo ergo debemus deo regratiari ꝓ bono nature·quia nos ad imagínem suā creauit et hoc signat ꝓma·Secundo ꝓ bono fortune·quia tam dilí genter nos gubernat et regit vt oīa pedibus nostris subiecerit·et hoc signat tercia ·Tercio ꝓ bono gratie·quia ita carissime nos redemit ꝛ ħ signat nona·ꝙ ín nona christus mortuus fuit·Quarto ꝓ bono glorie·quia ín fine vite nobis dare eternam gloriam ē patus· et ħ signant vespe·Quinto ꝓ bono resurrectōnis glorioſe·quia ín fine seculi nos resuscitabit nō amplius morituros·et ħ signat ꝯpletorium vlť qō amplī⁹ nihil extat· Z Circa·ij·sez circa cōmendatōz istarū

dom̃nay nota q̃ iste dñe a sex salubriter cõmẽdãtur. ¶ Primo a vã
amicicia·q̃ m̃ vita sequebañ christũ mĩstrãtes ei de facultatib⁹ suis
et m̃ morte fũt ũxta crucẽ·et post morte ũerũt ad sepulcrũ ei⁹ cor-
pus vngẽ cupientes· Prou·xvij· Omni tpe diligit q̃ amic⁹ est·Amic⁹
cicia mũdi est solũ i vita ⁊ solũ circa ꝓspera consistit·Eccl·vj·Est amic⁹
socius mẽse ⁊ nõ pmanet m̃ tpe necessitatis· ℣ Ecdo cõmendañ ab
exima religione·q̃ cũ tm̃ diligerẽt christum tã m̃ vita q̃z m̃ morte·tm̃
ꝓpter custodiã sabbati nõ mouerũt se a hierusalẽ m̃ sabbato sc̃õ vt le-
gẽ dñi custodirẽt·Vade et tu fac similiter vt ꝓpter nullius timorẽ ve-
morẽ p̃tereas legẽ dei·Sed heu hodie·q̃ ꝓpter vnũ denariũ lex dñi
p̃terit·et plus timet ⁊ amat hõ q̃z deus. ¶ Tercio cõmendãt a solici-
tudine magna·q̃ valde mane surrexerũt ad corp⁹ dñi reuisendum
et m̃ungendũ·Sic ⁊ nos tẽpestiue ad corp⁹ christi videndũ surgẽ de
bem⁹·Psal·Surgite postq̃z sederitis q̃ mãducatis panẽ doloris·Eph·
v·Surge qui dormis ⁊ exurge a mortuis et illũmabit te xp̃c·Mich·
vj·Indicabo tibi o hõ q̃d sit bonũ et q̃d dñs req̃rat a te·vtiq̃z facere iu-
diciũ et diligere mĩsericordiã et solicitũ ambulare cũ deo tuo· ℣ Quar
to cõmendãt ab honestate mutua·q̃ nõ vna sola ꝫ multe simul ũerũt
Eccs·iiij·Ve soli q̃ cũ ceciderit nõ hz subleuantẽ se·Quia susanna mã-
sit m̃ pomerio sola fuit confusa et cõdẽnata ad morte·Nunq̃z mulier
alicuius valoris sola m̃tercedere vel stare deberet· ¶ Quinto cõmen-
dañ ab m̃tentõe recta·q̃ ũerũt vngere iesum·Iesum em̃ m̃ungim⁹
q̃ m̃ bonis opib⁹ que exercemus bonã m̃tentõnẽ habemus vt sc̃z ea
faciãus ad dei honorẽ ⁊ ꝓximi edificatõz·Math·vi·Tu aũt cũ ieiunas
vnge caput tuũ·id est·christũ·Propterea ille q̃nq̃z virgines nõ m̃ter-
uerũt ad nuptias quia nõ habuerũt oleũ m̃ lampadib⁹·id est bonã m̃-
tentionẽ m̃ operib⁹·vt dicit augustinus·Et ido lãpades eaꝝ sunt extin-
cte q̃ ignis spiritussancti nõ potest ardẽ m̃ operib⁹ mala m̃tentõe fa-
ctis·Bona g̃ m̃tentõne debẽus ad ecclesiã ire sc̃z vt vngamus corpus
iesu et non vt videãus vel videamur sicut multi et multe faciunt
¶ Sexto cõmendãtur a locutõe honesta·q̃ nõ vana nec detractoria lo
quebañ·sed dicebãt·Quis reuoluet nobis lapidẽ ab hostio monumẽ-
ti vt scilicz possimus vngere corpus iesu·Quicunq̃z enim loquitur de
deo·deus est cũ eo·Mat·xviij·Vbi duo vel tres cõgregati fuerim̃ in
nomine meo ibi sum ego m̃ medio eorum· Quia hodie duo discipuli
loquebantur de iesu apparuit illis iesus·luce·xxiiij·Et quia iste dñe lo-
quebãt de amotõe lapidis vt vngerẽt corp⁹ iesu apparuit illis angel⁹
et cõpleuit desideriuz earuz lapidez amouendo·Prou·x· Desideriũ
suũ iustis dabitur·Loquamur et nos de iesu vt amoueat lapidẽ·id ẽ
duriciẽ a corde nostro·vt possimus vngere corpus iesu·id est·opera
pietatis m̃ christi mẽbra exercere·Math·xxij· Quod vni ex minimis
meis fecistis mihi fecistis· ℣ ¶ Circa quartũ ſ·circa significatõnem

ista᷑ dña᷑ nota q᷑ tres marie tres amaritudines signt quas hō que
res christū dz bre᷑. Maria em̄ interp̄tat amaᷣ mare. Prima amaritu
do dz esse de peccatis amissis. Scda de bonis ptis. Tercia de pnis
incursis. q᷑ puat⁹ est etna hereditate ⁊ etern̄is supplicijs deputat⁹
Vel dz bre᷑ tres amaritudines. scz ō pc̄is cogitatis. locutis. ⁊ operatis
B Tres pixides signāt trinitatē trine substātie q̄ fuit in christo.
scz anima corp⁹ ⁊ deitas. in quib⁹ fides nrā christit. quā querēs deū bre᷑
dz in pixide cordis sui. et dz eā portare tāq̄z pixidē in manib⁹. q᷑ dz eā
popa manifestare. Iac. ij. Ostēde mihi fidē tuā sine opib⁹ et ego ostē
dā tibi fidē meā ex opib⁹ C Tria vnguēta in pixidib⁹ sig̃ficāt tres
amores quos querēs deū dz bre᷑ secū. Primus est amor di q᷑ p amo
rē marie magdalene significat. q᷑ maxime ⁊ sup oīa deū dilexit. Se
cundus est amor p̄e salutis q᷑ p vnguentū marie iacobi designat. q᷑
tūc ē qñ aīa regit corp⁹ ⁊ mundū supplātat ⁊ vicia ⁊ pcā. Iacob emz
supplātator dr. Tercius ē amor primi qui p vnguentū marie salome
designat. q᷑ tc̄ est qñ hō hz cor amaᷣ in miserijs pc̄ōᷣ ⁊ p̄rimor. Sa
lū em̄ idē est qđ amaᷣ vl amaritudo. ij cor. x. Quis infirmat ⁊ ego n̄
infirmor. q᷑s scandalisat ⁊ ego nō vror. Vel tria vnguēta sc̄ fides spes
et caritas. quib⁹ dñs oleo leticie et omni gratia vnct⁹ ad̄ungit anime
et ip̄am eodē oleo leticie ⁊ ois gratie ⁊ virtutis vngit. Qui g̃ vult vi
de christū resuscitatū ⁊ glorioſum h᷑ oīa ferat secū. h᷑ nō q᷑rat eum in se
pulcro. q᷑ ibi nō fuit inuent⁹. Luc. xxiij. Quid q᷑ritis viuentē cū mor
tuis. Sepulcrū dealbatū est mūdus iste. q᷑ aspris speciosus apparet ih̄
intus est plen⁹ ossib⁹ pūgitiuis ⁊ omni spurcicia. Recedamus g̃ ō se
pulcro mūdi et christ⁹ occurret nobis sic̄ istis mulieribus fugientibus d̄
sepulcro occurrit et dixit. Tuete. math. xxviij. Que tūc accesserūt ⁊ te
nuerūt pedes eius. Et sic pz p̄mū. Ecce ponit angelor mīsteriū ⁊
apparitio glorioſa. q᷑ introeūtes i monumentū. i. i ambitū muratū
circa sepulcrū. viderūt iuuenē sedentē supra sepulcrū ad dexterā ptem
cooptū stola cādida D In quib⁹ vbis q̄ttuor notant. Prio em̄
etas resurgentiū designat q᷑ angeli in etate iuuenili apparuerūt in q̄
christ⁹ resurrexit. in qua etiā oēs resurgem⁹ Eph. iij. Donec occurra
mus oēs in virū pfectū in mēsurā etatis plēitudinis xp̄i. Ecce desi
gnat pennis gloria resurgentiū. q᷑ sedentē in dextris viderūt. p dex
terā aūt beata futura vita. p sinistra m aūt pnis seculum designat.
Tercio designat claritas corpum glorioſor. quia in veste fulgenti et
stola cādida cooptū iuuenē viderut. q̄ vestis fulgēs et stola candida
nihil aliud fuit nisi quidā fulgor glorie et claritas luminis. Ex abūdā
tia em̄ glorie anime redundabit quidā splendor in corpus sole clari
or et delectabilis ad videndū. Math. xiij. Fulgebūt iusti sicut sol. ⁊c
Quarto designatur differentia resurgētium. q᷑ vt di. math. erat antē
aspectus eius sicut fulgor. et vestimentū eius sic̄ nix. christus em̄ glo.

riosus et splendēs apparebit ūstis et bonis ī ūdicio·malis aūt terri
bilis⁊ formidolosus·ꝑpter qđ dicēt mōtiby·opite nos a facie ire agni
sedentis ī throno·apo·iiij·Et sic ꝓ scđm· Tercio ponīt angelicum
colloquiū·et resurrectōis affirmatio seriosa·In colloq̄o aūt magē cle
mētia demōstrat·Et ħ est qđ dixit Nolite expauescere ħ ūdei timeāt
Vos āt q̄ fertis vngēta ꝑciosa·s· vtutes et opa bona q̄ christo ī vita
et ī morte obsecute fuistis·q̄ vaciter ipm q̄ritis et deuote·nolite timē
q̄ timor nō est i caritate·ħ pfecta caritas foris mittit timorē·j·jo·mj·
vos aūt pfectā caritatē ad xpm hētis·et iō nolite timē·Sꝫ timeant ūi
dei q̄ xpm occiderūt·timeāt pagani q̄ ī ipm nō credūt·timeant mali
christiani q̄ ipm quotidie factis negāt et ipm iteꝝ crucifigūt·Vos āt
q̄ q̄ritis iesum nazarenū·i·saluatorē floridū omī flore vtutū·iesus emj
saluator nazarenꝰ floridꝰ īterptatur·crucifixū ꝑ salute hoīm· nolite
timere·In affirmatōe vo resurrectōis firma ūitas elucescit·q̄ surrexit
nō est hic·Vbi duo ꝛsideranda occurrūt·s·resurrectōis ꝓbatio et re
surrectōis modus· ℇ Circa ꝑmū scꝫ resurrectōis ꝓbatōnem
dupliciter ꝓcedamꝰ·Primo ī frīgamꝰ rōeꝫ ūdeoꝝ et dictū·qui di
cūt q̄ discipuli custodiby dormientiby furati sunt corpꝰ xpi·et dixerūt
ipm resurrexisse·⁊ ħ error vsq̄ ī pñs marcescit i cordiby ūdeoꝝ·qui
error habuit ortū vtꝫ matħ·vl·ex eo q̄ custodes sepulcri dñi dño ma
ne surgēte exterriti sunt valde et facti sunt velut mortui ꝑ timore ter
remotus et aspectꝰ angeloꝝ q̄ ibi apparuerūt· et fugiētes ad ciuitate
et redeuntes hierusalem īnenerunt prīncipes sacerdotum et pha
riseos q̄by ea q̄ ꝛtigerūt dixerūt·xpm surrexisse affirmantes·Sacerdo
tes āt et phariseī ꝛfilio habito magnā pecuniā ꝑdictis custodiby sunt
largiti·rogātes eos q̄ dicerēt·q̄ dormientiby eis venerūt discipuli et
corpꝰ xpi furati sūt· Custodes aut corrupti pecunia sic dixerūt ī pⁱo
dīulgātes ꝑdictū errorē·Hoc āt apparꝫ falsuꝫ duplicit·Primo q̄ aut
custodes dormiebāt·aut nō·Si dormierūt quō hoc scire potuerūt Si
nō dormiebāt quō cū custodes erāt armati pmiserunt apłos q̄ erāt p
sone viles et tremebūdi·rape corpꝰ iesu·Certe nō est ūsimile nec cre
dibile·Secđo q̄ si discipuli fuissent furati corpꝰ xpi nō traxissent moza
ad dispoliandū ipm·ħ subito asportassent·Quis latro īnuemēs saccuꝫ
plenū pānis poneret se ad dissoluendū saccū·Sꝫ līnteamīna q̄by chri
sti corpus fuit īnolutū ī sepulcro postea īnenta sūnt· Et iō ħ fictio
est valde irratōnabilis·Sꝫ vt dām ē ūdei corruperūt custodes pecu
nia et eis sic loqui psuaserūt·Sꝫ stulti ūdei magis apparēs et credibi
le mēdaciū fingē debuerūt· ℈ Secđo ūdeoꝝ fictōe exclusa xpi re
surrectoꝝ ꝓbemꝰ·et hoc q̄ngꝫ modis·s·p scꝑturas·p testimonīū·p ra
tōnes·p figuras et p exēpla naturalia·Oīmby istis modis xpi resurre
ctio ꝛuemēter ꝓbat· Primo g ꝓbat p scripturam noui et veteris
testamenti quā impossibile est esse falsam·vtpote a spūscō dictatam·

Psal. Ego dormiui ꝛ sopor at⁹ sum ꝛ exurrexi · Idem Exurgā diluculo Nouū aūt testa · totū est plenū xpi resurrectōe · qz et euāgelia ꝛ epl'e hoc affirmāt. ¶ Scdo ꝓbaf p testimoniū · qđ fuit triplex · ſ · celeſte terreſtre ꝛ infernale · Celeſte fuit teſtimoniū angelo⁹ dicētium · Surrexit nō est hic · Qui apparuerūt in veste glorie · ad oñendum qz gloriose resurrexerat · Terrestre fuit triplex · ſ · testimoniū sancta⁹ do mina⁹ ꝛ alia⁹ multa⁹ · Lu · xxiij · Mulieres quedā ex nr̄is terruerūt nos ꝛc · q̄ dicūt eū viue · Militū pilati q̄ semiuiui ceciderunt in terrā ꝛ fugiētes dixerūt · qz surrexit · Mat · vl · Ecce quidā de custodib⁹ venerūt in ciuitatē · ꝛ nūciauerūt pncipib⁹ sacerdotū oīa q̄ facta fuerāt Et religioso⁹ apl⁹o⁹ quo⁹ testimoniū certissimū fuit qz fuit de visu et de tactu et de gustu · Lu · xxiij · Palpate et videte qz spūs carnē ꝛ ossa nō hz Act · x · Dedit eū manifestū fieri · nō oīi ꝓplo · ſz telt̄ib⁹ pordinatis a deo nobis qui manducauimus et bibim⁹ cū illo postquā resurrexit a mortuis · Infernale testimoniū fuit multo⁹ q̄ cū xpo resurrexerunt · Mat · xxvij · Multa corpa sancto⁹ q̄ dormierāt · sur · ꝛ apparuerūt mlt̄is. ¶ Tercio resurrectio xpi pē p rōnes ꝓbari ℍ ¶ Et pñt ad hoc adducī · xij · rōnes · ℣ Prima ē ex pte iusticie dei · q̄ est qz q̄ nō peccat nō punit̄ · ſz xp̄c in corpe suo nūquā peccauit imo multum valde meruit nec in ipo fuit concupiscētia mali ad malū inclinās · ſz originał iusticia ꝛ innocētia pura · g̃ id corp⁹ nō debuit p putrefactō⁹ puniri · ſz p resurrectōis gloriā pmiari · Psal · Nō dabis sanctū tuū vidē corruptōez Et si ad horā gustauit mortē · ℔ fecit ꝓp̄t stel⁹ humanū vt nos redimeret ab eo · Esa · liij · Propter scel⁹ ꝓpli mei pcussi eū ¶ Scda est ex pte sapiē tie dei cui⁹ est ordinare oīa et nihil inordinatu relinq̄re in mūdo · ſz omnis ps ordinat̄ in suo toto · et extra ipm inordinata manet · Partes āt hominis sunt anima ꝛ corp⁹ · g̃ anima xpi debuit corpi reuniri facta redēptōe hūana ꝓpter quā fiat a corpe sepata · ℣ Tercia est ex largitate et magnificentia dei · ad quā spectat omnib⁹ a secreatis tribuere omnē pfectō⁹ et omne bonū qđ ꝑm naturā suā eis ꝛpetit ꝛ recipe pñt · Iac · j · Qui dat oīnib⁹ affluēter · ℥ corp⁹ xpi poterat recipere gloriā resurrectōis cū haberet beatitudinē qb⁹ dat ei ꝑm naturā resurrectōis gl̄a debebat · qz corpus fuit glorio⁹i dei · Vnde ab instāti conceptōis sibi gl̄a debebat · et qđ ad tempus ea caruit ds dispensatiue fecit · g̃ debuit p resurrectōis gloriā sublimari · ¶ Quarta est a maioritatis decentia · qz q̄ hz maius ꝛ pncipale debet habere minus et accessoriū · vtqui habet equum debet habere frenū et vir qui habet vxorem debet habere bona eius · sed corpus illō sempe habebat deum qui omnibus maior est · quia deitas nunquaz fuit nec a corpe nec ab anima sepata g̃ illud corp⁹ debebat habē gloriam que dei est ꝑm qđ ipm capere poterat · hec aūt est gloria resurrectōis · ℣ Quinta est ab amine inflamatiuo · vt inflamemur et accendamur

ad bene agendū· Nā assueti corpalib⁹ magis diligim⁹ corpalia bona·
Gloria aī corpis bonū corpale est· quā dum in xpi corpe speculamur
q̄ eī nobis ꝓmittit· uirī illō· phil· iij· saluatorē expectam⁹ dñm nostr⁹
resum xp̄m q̄ reformabit corp⁹ humilitatis nrē ꝯfiguratū corpi cla-
ritatis sue· magis accēdimur ad bñ opandū· Si· n· gl̄a corpis in nul
lo ꝯspicerem⁹· cadēt spes nrā de tali p̄mio despantes tepidi ⁊ remissi
effecti Qr vt di· gre· Cōsideratio p̄mij mīuit vim flagelli· Septa
vt nāle desiderīū ꝯpleat· qō frustrari nō pt· eo q̄ oīdēt impfectōr
eternitatis di· ſ nāle desiderīū inest aie corpi reuniri et īsimul eiz
eo glorificari· ſ put p̄ú· x· dr· desiderīū suū dabit iustis· g̃ corp⁹ debuit
reuniri anime et cū ea gl̄a potiri· et ei⁹ vtute oīa alia corpa suis ami
mabꝫ reuniēt· q̄ vt ꝓbat apo· j· cor· xv· xp̄i resurrectio ē cā nrē resur
rectōnis· et si xp̄c resurrexit ⁊ nos resurgem⁹· cantat em̄ eccīa· morte
nostrā morīēdo destruxit ⁊ vitā resurgēdo repauit Septima est a
vtute supnaturali q̄ fuit in xp̄o q̄ maiorē vtutē habuit ad viuificandū
q̄z adam ad mortificandū vt dic apl̄s· ad ro· ij· ſ adā transmisit mortē
in se et in oēs posteros· g̃ multomagis xp̄c suscitauit se et oēs alios p
vtutē sue potētie· j· cor· xv· ſic in adā oēs morīunt· ita ⁊ in xp̄o oīes
viuificabunt· Octaua ē a xp̄i hūlitate· Lex em̄ dei ꝫ sanxit vt qui
se magis humiliat maxime exaltet· Est em̄ hūlitas regula exaltatōnis
vt supra in p̄decēti dīcta est notatū in sermone de epl̄a· et econuerso
de superbia· Lu· xiij· Omnis q̄ se hūliat exaltabit· ⁊ ois q̄ se exaltat hūi
liabit· Sed christus maxime ⁊ in supmo g̃du se hūliauit· g̃ summe de
buit exaltari· qō p resurrectōz factū est· q̄ nisi resurrexisset nō fuisset
summe exaltat⁹· nā magis ē in anima ⁊ in corpe exaltari ⁊ glorificari
q̄z in anima solū· Phil· ij· Hūliauit semetipm Et sequit Propter qō
et ds exaltauit illū Et iō post resurrectōz xp̄c ait mat· xxviij· Data est
mihi omnis ptās in celo ⁊ in terra Nona ē a christi obedīētia· Inue
nimus g̃ de multis sanctis q̄ eis oēs crēte et mors ⁊ vita obedierūt
ad nutū· et ꝫ q̄ ipsi obedientes fūt· Exēpla patent in nouo et ve· test·
Sz christus sup oēs scōs deo obedīuit vsq; ad mortē nec eius mādatū
vnq̄z pterīunt Phil· ij· Factus est obediēs vsq; ad mortē· Ergo mors
et vita vt moreret et resurgeret q̄n vellet debuerīt ei magis q̄z alicui
scō alio obedire· job· x· Ptātē hēo ponēdi aiam meā ⁊ iterū sumēdi eā
Decima ē ꝓpt reuentiā fidei christiane ⁊ irrisionē infideliū euadēn-
dā q̄ maxime seqret si xp̄c nō resurrexisset· Nā magis absurdū fidi xp̄i
anet incōueniēs apd exteras natōes vidt q̄ nos dici⁹ q̄ ds fuit mor
tu⁹ ⁊ sepult⁹ cū ds mori ñ possz· eo q̄ ē vita ꝑpetua ⁊ bta· Et g̃ filius di
a mortuis ñ resurrexisset· tē ds et dñs xp̄ianoꝝ eēt quida ds mortuus
et sepult⁹· qō esset qda ridiculosum dicē Nā si ad horā gustauit mor
tē in̄ntuz hō vt nos iuste liberaret· resurrexit in virtute dei deuicta
morte in qua verus deus oīdit· Matth· xxij· Non est deus mortuop

ꝫ vꝛuentiū·ī·deus noſter nō ē deus mortuꝰ ꝫ deus vīuēs ¶Vndecīa ē ad fidē nr̄am ꝛfirmandā·Nā ḥ ē fides catholica vt credam⁹ et cōfi⸗ teamur·qꝛ dn̄s noſter ihs xp̄c ē de⁹ et hō·Ioh·xmj·Creditis ín deuꝫ et ín me credite·Sꝫ ſi xp̄c fuiſſet a morte victꝰ ſic̄ ī ceſi nō habuiſſet omnípotentiā dei quā magꝫ ín eo qꝫ mortē abſoꝛbuit dmonſtrauit q̄ oēs vicit·et p ꝛſns nō fuiſſet deus·Sīlīter nō fuiſſet hō·qꝛ filiꝰ dei ín triduo mortis nō fuit hō cū anima fuit a coꝛpe ſepata ex q̄bꝫ ꝛiūctis hō cōſiſtit·ī iōvt dic̄ apl̄s·j·coꝛ·xv·Si xp̄c nō reſurrexit a moꝛt uis manís ē fides nr̄a ¶Duodecima eſt ad cōplementū felicitatis eīne q̄ cōſiſtit ín cognitōe deitatis ī hūanitatis xp̄i Io·xvij·Hec ē vita eter na vt cognſcant te ſolū verū deū et quē miſiſti ihm xp̄m·Hūanitas ín vnione anime ad coꝛpꝰ cōſiſtit q̄ p mortē dſtructa fuit·qꝛ ín morte xp̄c nō fuit hō·Vt g̃ cōpleta ſit felicitas nr̄a opoꝛtuit xp̄m reſurgeꝛe ſalute hūana cōſummata p mortē Io·x·Ingredieī ſcz ad deitatē et e⸗ gredieī ſcz ad hūanitatē et paſcua ínuenīet ſcz felicitatis et gloꝛie· ¶Quarto xp̄i reſurrectio ꝓbaī p figuras·Nā figurata fuit ín ſampſo⸗ ne quē cū philiſtijm crederēt detínē ipa media nocte ſurrexit ī tulit poꝛtas gaze ereas et egreſſus ē cúntatē·vtz iudic̄·xvj·Sic xp̄c únt ad ínferos et dū ínferi ipm crederēt detínē ipſe ſurrexit fractis poꝛtis ínferi Pſal·Nō dꝛelinq̄s anímā meā ín ínferno·Itē figurata fuit ín iona quē cete abſoꝛbēs·tercia die euomuit·vtz ione·ij·Sic xp̄c ín ven tre ītre poſitꝰ·tercia die reſurrexit·Maī·xij·Sic̄ fuit ionas ín vētre ce⸗ ti tribꝫ dieb⁹ et tribꝫ noctib⁹·ſic erit filíus hominis in coꝛde terre tri⸗ bus dieb⁹ et tribus noctibus ¶Quinto reſurrectio xp̄i ꝓbaī nō eſſe impoſſibīle p exēpla naturalia·Nā de leone dꝛ qꝫ facit filios mortuos q̄s tercia die cū rugitu reſuſcitat·Mīto g̃ magꝫ deꝰ paī filiū ſuū voce vtutis ſue ſuſcitauit·et ī xp̄c ín ſua reſurrectīōe leoni aſſimilaī ſic ín ſua paſſīōe agno Apoc̄·v·Vicit leo de tribu iuda·Sīlīter d̄ fenice dꝛ qꝫ adunat ligna aromatica·et vibꝛās alas ín eis ignē accēdit et ſeipm cōburit·et ex cíneribꝫ fenicis generaī vnis q̄dē q̄ ín eandē auē trāſ⸗ formaī et creſcit·Sic xp̄c ín ligno crucis ex igne ſpūſſancti ſeipm cō buſſit et tercia die idē reſurrexit·Sīlīter de cocodꝛillo dꝛ qꝫ ē animal magnū et pniciosum et pdꝛo ínſidiaī·Idꝛus āt ínuoluit ſe ín lutū vt labīē fiaī·et ꝓpꝛia ſe ín os cocodꝛilli dormiētis· Quē cū cocodꝛillus credit ſe duꝛaſſe·ipe coꝛrosis viſceribꝫ eiꝰ ſcia die egꝛediī· Cocodꝛil⸗ lus ē dyabolus cuiꝰ os ē mors·et vēter ínfernī·pdꝛus āt·ī·filiꝰ dei in uoluit ſe ín luto mortalitatis nr̄e vt poſſet mori et mortuꝰ ē·Quē cū dyabolus crederet deuoꝛaſſe ipe corrosis eī viſceribꝫ dū animas ſan ctoꝝ índe extraxit ſcia die reſurrexit ¶Ecce videamus reſurrectō ním modū et ſignificatōz Ī ¶Vbi nota qꝫ xp̄c q̄nq̄ modis reſurrexit ſcz cito·immoꝛtalis·caute·ſociatus·et ve·Reſurrectio āt xp̄i coꝛpalis ſignificat reſurrectionem noſtrā ſpiritualem·q̄ vocaī reſurrectō ꝓma·q̄

est resurrectō anime qua a peccato resurgit. Nā ꝛ anima moꝛit moꝛ
te sua. Apoc. ij. Btūs q̄ hꝫ ptem in ꝛesurrectōe ꝑma. Si g̃ volumꝰ cuꝫ
xp̄o glorioſe resurgē et in glorioſa resurrectōe ſcda cū xp̄o eſſe. resur
gamꝰ resurrectōe ꝑma et ſupradictis q̄nq; modis q̄b xp̄c a mortuis
surrexit. ℣ Primo resurgamꝰ cito. xp̄c em statim ꝓbata morte re
surrexit. qꝛ humanū ē peccare. ſꝫ dyabolicum in peccatis pseuerare. vt
dic̄ greg. In nullo alio peccato dyabc lū ita imitamur ſic in pseueran
tia mali. qꝛ ille ab initio peccauit ꝛ sp pseuerat in malo. Psal. Supbia
eoꝝ q̄ te ode. ascē. sp. Cōtra qđ dꝛ eccl. v. Ne tardes uerti ad dīm. ꝛ
ne differas de die in die. Et nota q̄ coꝛuus emissus de arca nūq̄ redi
it. et sp dicit cra cra. Sic faciūt multi. Ecđo resurgamꝰ immortales
vt nunq̄ morte culpe p pcm in anima moꝛiamur. qꝛ xp̄c resurgēs a
mortuis iā nō moꝛit. mors illi vltra nō dñabit Ro. vj. Quia vt dꝛ ad
heb. x. Volūtarie peccātibus nob post acceptā noticiā vitatis iā nō re
linquit nobis hostia p peccatis. terribilis aūt quedā expectatio iudi
cij et ignis emulatio. q̄ consumptura ē adūsarios. Qua q̄ voluntarie
peccat. quantum in se est. dei filium crucifigit. vt dicit apostolꝰ ad heꝛ
bꝛe. vj. et ideo cum christi crucifixoꝛibus iudicabitur. Stultū est valde
imo insanum in carcerē dyaboli volūtarie velle redire. ac peccatoꝝ
catenis denuo manci pari. quia sic fiunt nouissima hominis peioꝛa pꝛo
ribus. Iob. v. Ecce iam sanus factus es. vade et amplius noli peccare
ne deterius aliq̄d contingat tibi. ℣ Tercō resurgamꝰ caute. Christꝰ
enim de mane tempestate non fracto sigillo pilati caute resurrexit.
Sic et nos resurgere debemus. qꝛ multa sunt que impediunt nos re
surgē. s. mūdus. caro. demonia. ꝛsanguinei et amici. Eph. v. Videte quō
caute ambuletis. Mat. Nesciat sinistra tua q̄d faciat dextra tua. Et no
ta q̄ christus resurgēs dimisit vestes in sepulcro. ita et nos pellē ve
terem peccati resurgēdo ad vitam gratie ponere debemus. Col. iij.
Expoliātes vos veterem hominē cū actib suis et induētes nouū ho
minē qui renouat in agnitionē dei. Quarto resurgamus cū societa
tate. qꝛ multa coꝛpa sanctoꝝ cū ipō resurrexerūt. vt sicut malo exem
plo vel suggestiōe fecimꝰ alios cadē ita nitamur eos et alios facē ad
vitā resurgere. Et sic fuimus cā pditōnis multoꝝ. sic simꝰ cā salutis. qꝛ
p ꝟb opiemꝰ peccata nra. Ia. v. Qui uerti fecerit peccatoꝛē ab erꝛoꝛe
vie sue saluabit animā eiꝰ a morte et opit multitudinē peccatoꝝ suoꝝ
Quia vt dicit aug. nō ē maius sacrificium deo q̄ꝫ zelus animaꝝ. Sic
erat solicitus aplus q̄ multos peccare fecerat. ꝛ multos reuocauit ad
vitā. ij. coꝝ. xij. Ego aūt libentissime impendā et supimpēdar ipe pꝛo
animabus vestris. ℣ Quinto resurgamꝰ ve. qꝛ xp̄c ve surrexit Lu. xx
mj. Surrexit dñs ve. Cuius tria fuerūt signa. scꝫ palpatio. visio. ꝛ co
mestō k Nā discipuli xp̄m palpauerūt. ipm aptis oculis viderūt
et ipe cū eis et ipi cū eo ꝛmederūt Lu. xxmj. Palpate et videte. Su

milit ℔ tria sunt sig̃ q̄ bō spūaliter resurgit· ¶ Primū ē palpatio· Si q̄s em̄ pmittit se palpari a tribulatōib⁹ et n̄ murmurat sicut iob q̄ in omnib⁹ n̄ peccauit·nec stultū q̄d cont deū locutus est·signū ē q̄ ve re surrexit·Nō em̄ in xp̄o·℔ in aduſis cogſcit ſi hō ē ve vu⁹·ſic ſathā dixit dn̄o d̄ iob·c·ij·eusdē·Mitte m̄q̄t manū tuā et tāge os ei⁹ et car/ nē·et tūc videb q̄ in facie bn̄dicat tibi ¶ Secm̄ est visus·Si q̄s enim oculo fidei rcē videt xp̄m et ip̄m vm filiū dei credit p salute hominū passum et aspicit eē in eū in cruce ocl̄o pietatis et caritatis vt ei cōpa/ tiat et monat cū illo·signū ē q̄ ve resurrexit·Psal·Respice in faciem xp̄i tui·hie·v·Dne ocl̄i tui respiciūt fidē·Q⁹ iustus ex fide viuit Ro· ·x· ¶ Terciū ē cōmestio·Si q̄s enim cibū anime·s·vbū dei·et co⁹p⁹ xp̄i digne et duote masticat et comedit·signū ē q̄ ve resurrexit et viuit· sic enim dz comedi·j·cor·xj·Probet āt seip̄m hō et sic d̄ pane illo edat et de calice bibat·Et sic p⁹ terciū ¶ Quarto pomit̄ pmulgāde resurre ctiōis mādatū et iussio fructuosa·q⁹ ite et dicite discipul̄ ei⁹ et petro sup̄·q⁹ resurrexit dn̄s·q⁹ p̄cedet vos in galileā ibi eū videbitis·Petro p̄cipue mandat dici ne ap̄t pcm̄ qd̄ cōmisit despet·et q⁹ caput erat a/ postolor·Vn̄ q̄zuis petrus ap̄t pcm̄ infidelitatis et negatiōis apter qd̄ solū papa pē d̄pomi iā amiserat p̄ncipatū·tn̄ ap̄t pn̄az verā q⁹ fle/ uit amare de⁹ trāstulit pcm̄ ei⁹·Q·d·xp̄c·Dicite petro·Sic p pecca/ toribꝫ mortuus suz ita p pcōribꝫ resurrexi·q⁹·s·deflēt peccata sua vt iusti fiāt·Ro·mj·Traditus ē ap̄t delicta nr̄a et resurrexit apter iu/ stificatōz nr̄az·Et nota q⁹ xp̄c asserit se in galilea videndū et n̄ alibi q̄z/ uis alibi se oñderet·q⁹ galilea interp̄tat trāsmigtio·Omnib⁹ em̄z q̄ se satagūt transmigre d̄ vicijs ad vtutes·et d̄ mūdo ad celū·et de negli/ gētia ad obſuatōz mādator·xp̄c pmittit se oñdere et mānifestare·Io· xmj·Qui hz mādata mea et ſuat ea ille ē q̄ diligit me et ego diligam eū et mānifestabo ei meip̄m·Hec g̃ dies carissimi bomi nūcij ē·si tacue rim⁹ et noluerim⁹ nūciare sceleris arguemur·mj·re·vij·Annūciemus g̃ mdo xp̄i resurrectōz et quāta miracla xp̄c p morte et resurrectōz e mirabilit opatus·Sūt āt sex q̄ hodie mdo nūciare debemus ¶ Pri mū est triūphus xp̄i nobil·mors emz et vita mirādo cōflixere duello Sz xp̄c vita nr̄a vicit mortem·dyabolum et mūdum· De primo osee xmj·Ero mors tua o mors·j·cor·xv·Vbi ē mors victoria tua·Absor pta ē mors in victoria·De scdo aug·Manu inermi et affixa cruci de bellauit aereas ptātes·De·inj·iob·xvj·Cōfidite ego vici mundū Vad et tu fac simit̄er·Vincamus g̃ dyabolū·mundū et pcm̄ morte hodie· ¶ Secm̄ est spoliatio infernī mirabilis·q⁹ xp̄c rex noster confregit por tas infernī·et patres nr̄os inde victorioſe extraxit·Zach·ix· Tu aut in sanguine testamenti tui eduxisti vinctos tuos de lacu in quo non erat aqua·Tāta enim fuit victoria reg̃ nostri q⁹ inuasit inimicuz vsq; ad domū suā·et spolia q̄ sibi placuerūt abstulit ip̄o in vinculi religato

Extrahamus et nos carissimi animas pentū nrōꝝ de purgatorio beneficijs nrīs et orōnib⁹ ij·mach·xij·Sca em ꝛ salubris est cogitatio pro defunctis exorare vt a peccatis soluāt ¶ Terciū ē spes hūani generis ín sallibile·qz xpc rex noster et caro et frat nr gloriosus ín anima ꝛ corpe hodie resurrexit·cuiꝰ resurrectō ē cā et forma nre resurrectōis·ꝛ iō firmit spare dēmus qz sicut ipe resurrexit et nos resurgemus·Ín nūciemus ꝯ hōib⁹ vt demceps ín spe bē resurrectōnis vúāt·q spes fac omnia adúsa patient imo libēter tolerare ¶ Quartū ē miat⁹ ꝛ affectus venerabil·qz hic xpo pⁱ resurrectōꝝ dfuerit mia·n tñ ei dfuit miricordia·qz q̄zuis summe fúit sublimat⁹ ñ tñ oblit⁹ ē suoꝝ ꝛ nīi· Nā apl'is ꝛ multis alijs apparuit et oēs amicos ē solat⁹ ꝛ eos dono spūssancti repleuit Io·xx·Accipite spūsanctū q̄ꝝ re·xc·Honoꝛes mutāt moꝛes Sz rex nr summe honoꝛat⁹ ín nullo mutat⁹ ē q̄n sp circa nos paternū gerat affectum et nrī miseat tribuēs sp carismatū dona ꝛ nobiscū māeat·Matb·xxviij·Ecce ego vobiscūjusz oi· die·vs·ad cō·se· ¶ Quintū ē fidētia salutaris·Multū em debēt pcō res fidē·qz xpc resurgēs primo apparuit peccatrici et negatoꝛi q̄z alis·ad ínnuendū qz sic p pcōꝛib⁹ moꝛtuꝰ fuerat·ita p pcōꝛib⁹ resurrexit·Matb·ix·Nō veni vocare iustos sz pec·j·thi·j·Fidelis sm o ac·dí·qz ihs xpc venit ín hūc mundū pec·sal·sa·Nōne apparuit paulo postolū ipm astituit·Sic q̄tidie peccatoꝛes patos male agē et inuisibiliter cōuertit et gratiā magnā facit ¶ Sextum est recupatio celestis·qz celestez hierm recupatus ē hō·q est ciuitas nra Heb·xij· Non habemus hic manentē ci·sz fu·ímq·Accipiamus ꝯ baculum et capsellaz vt pegrini et eamus vsus hierusalem qz recupata ē et via est secura qz ínimicus hūani generis q̄ viam conturbabat et capiebat ambulantes p eam·captus et catenatus est·Est etiā via abbreuiata·nā olim ibat cubat p ínfernuz sz modo recto tramite tendit vsus celum· Isa·xxxv Hec est via ambulate ín ea neqꝝ ad dex·neqꝝ ad simſ·Et sic pz quartuz ¶ Sed qz vt dicit apl'us·j·coꝝ·xv·ꝛ·j·thes·iij·christi resurrectō ē causa nostre resurrectōnis·Et sicut xpc resurrexit·ita et nos resurgem⁹· Si enim ímqt credimus qz ihesus moꝛtuus ē et resurrexit·ita et deus eos q̄ dor·p ihm ad·cū·e·Thessa·vbi supra·Iō de resurrectiōe nostra xij·videamus M ¶ Primo vtꝝ coꝛpoꝝ resurrectio sit futura·Ad qd dicēdū qz omnino oporet ponē qz coꝛpoꝝ resurrectio sit futura ꝛ ꝓpter q̄ngz rōes ¶ Primo rōe iustitie dei·Iustū est enim apud deum ꝛ homines qz ille puniat vel premiet qui peccauit vl meruit·Sed omnia opa nra sunt anime et coꝛpis sil·qz vt dicit phus· actꝰ suppoꝛfitoꝝ sunt xc· Conunctū enim ex anima et coꝛpe opat ꝛ non anima vel coꝛpꝰ·Sz vt maifeste videmꝰ ín vita illa nec boni pmiant nec mali puniunt· Quia vt dr iob·xij·abundāt tabernacula prædonum et au-

dacter ꝓuo d. Multa etiã adũsa patiũt ũsti imo ꝑ multas tri.o.nos
ĩtre ĩ re.ce.act.xmj. In sepatione ãt anime a coꝛpe anima vadit ad
glorã vel ĩ penã coꝛpe ꝫ ĩ tra remanente. Vt g̃ ũsta sit retributõ
oportz dicẽ ꝙ anima ite zũngat coꝛpi vt sit cũ ipo ꝑmeat ꝑ pnat
iuxt stipẽdia meritoꝝ qõ ꝑ resurrectiõz fiet. Hic cadit exemplũ de il
lo q̃ pcusserat prem suũ et ũnt ad scm iacobũ et nullo mõ potat eccle
siã eiꝰ ĩtrare donec sibi pedẽ ãputauit Secdo rõe desiderij natural.
Naturalit enim hõ desiderat pfectũ hre bonũ ꝛ eẽ ppetuus ĩ anima
et coꝛpe. Natura'e ãt desideriũ ñ ꝑt eẽ frustra. eo ꝙ demõstraret im
pfectõz dei creatis naturã. qõ ẽ impossibile. Et ponas exemplũ de fe
nestra domꝰ q̃ nunq̃z aperiretur q̃ ignoratiã magistri ostraret. Er
go nisi hõ ponat impedimẽtũ oportz ꝙ pfectũ bonũ qõ fm na uaz
ꝓcipere ꝑt aliq̃n ꝛsequtur. In q̃ vt dic boeciꝰ. magꝝ maloꝝ impotentia
demõstrat. cũ nunq̃ sit ꝛsecutura id qõ sp desiderat. Bonꝰ ãt ꝛ ũsti
pfectũ bonũ ĩ resurrectõe ꝛsequẽtur Proũ. x. Desideriũ suũ ũstis
dabit. Omnis etiã creatura vt dr ro. vnj. ĩgemiscit et pturit vsq; ad
huc expectãs reuelatõz filioꝝ dei. ꝙ et ipa creatura tũc a fuitute cor
ruptiõis liberabit. Ergo et ꝑ desideriũ hois et ꝑ desideriũ oĩs creatu
re ꝓbatur ꝙ resurrectio coꝛpm sit futura Tercio rõe fidei ꝛ scptu
re. Nã fidei ipossibile ẽ subẽ falsum. ꝙ ẽ de ꝑma vitate et d opib ꝑ
me vitatis. Ꝫz vnꝰ d articul fidei ẽ resurrectio moꝛtuoꝝ. g̃ resurectõ
nem oportz eẽ. Siliter scripturã impossibile ẽ ñ impleri Mat. v. Ioꝛ
ta vnũ aut vnꝰ apex ñ ꝑteribit a lege donec oĩa fiãt. Ꝫz scptura dicit
osee. xmj. Ero moꝛs tua o mors scz p resurrectõz. Et iob. xix. In nouis
simo die d terr. sur. sum ꝛ rur. cir. pel. ãc. j. Coꝝ. xv. Oĩs q̃dẽ resur.
Quarto rõe vtutis et meriti xpi. ꝙ vt dictũ ẽ supra vbi ꝓbata fuit
resurrectio xpi. maioris vtutis ꝛ efficacie fuit xpc p suã obedientiam
ad vnificandum q̃z adam per superbiã ad occidendũ sed ĩ adã oĩ
nes moꝛiuntur. g̃ per xpm ꝛ ĩ xpo oĩs vnificabũtur ꝛ resurgẽt
Quinto rõe sapientie dei. cuiꝰ est ordinare et nihil ĩordinatũ relin
qre. Ꝫz omnis pars ẽ ĩordinata extra suũ ordinẽ. Partes autẽ hois
et hũane nature sunt anima et coꝛpꝰ g̃ anima et corpus ad inuicez se
pata extra suũ ordinẽ sunt et nisi zungãtur extra ordinẽ suũ manẽt
Cum g̃ sapientia dei nihil ĩordinatum relinquat. oportz ꝙ resurre
ctio corpoꝝ sit futura. Itẽ turpis et ĩordinata ẽ pars q̃ non zuenit
suo toto. Sed vt dr ad epb. j. Deus dedit xpm caput super omnẽ ec
clesiam. Ipe g̃ est caput et corpus et nos omnes sumus mẽbra eius.
Ne g̃ caput et corpus sit monstruosum. oportet ꝙ sicut xpc resurre
xit et nos similiter resurgamus. vt simus mẽbra cõuenietia capiti et
corpori nostro ĩ eadẽ similitudine permansura. N Secdo videa
mus an oĩs taz bonĩ q̃z mali ac etiã pueri ĩ vteris maternis defun
cti resurgẽ debeãt. Ad qõ dicendũ ꝙ oĩs resurgẽt. et hui rõ tacta ẽ

supra·q̄ sic ipsi in corpe et aia meruerūt et demeruerunt·ita in corpe et anima pmiabūtur et puniētur·Pueri eē in vtero mortui resurgēt q̄ xp̄c repabit totā naturā·sic adā totā destruxit·Si enī stat⁹ solis z lue et alioꝝ corpoꝝ pficiet·mk̄tomag̃ illi pueri oēm pfectōz naturalē hēbūt·Oēs enī pfectē es tā anime q̄z corpis hēbūt q̄ eis sm naturaz ꝓpeté pñt·gl'am āt dei ñ hēbūt· De q̄ nullū dolorē hēbūt q̄ cogscēt se ñ fuisse aptos p grām dei ad illā gl'az·Oēm āt pfectōz naturaleꝝ z bonū pfectū hēbunt·excepto q̄ ñ comedēt nec generatōi vacabunt· Vñ ñ ē hō in mdo nec vnq̄z fuit q̄ ita fuit pfectus in vita ut ta sm natura nec tātā delectatōz habuit sic illi pueri habebūt·Et idē ē dicendū d̄ ommib⁹ pueris q̄ añ ānos discretōnis absq̄ baptismo decedūt· Hic cadit exemplū d̄ illo milite q̄ iuit vlt̄ mare cū vxore sua p̄gna·q̄ ad p̄ dicatōz magdalene fuerāt cōuersi·Qui dū essent in mari vxor pepe et mortua ē·Vir āt portauit eā ad quandā insulā inhabitatā·z posuit eā in quādā criptā et puex cū ea et recōmēdauit marie magdalene·z dū rediret p⁹ magnū tpus inuenit puex ābulantē· Si g̃ magdalena p̄stitit illi vitā·mk̄tomag̃ xp̄c dabit ommib⁹ vitā O Tercio vide am⁹ an resurrectio sit naturalt·et an xp̄i resurrectō sit cā nr̄e resurrectōis·Ad q̄d dicendū q̄ resurrectō corpis nullo mō p̄t eē naturalt ꝑ ē ommino miraculosa·q̄ nihil ē in natura q̄d ꝑ efficé possit·nec in natura āgelica·nec in natura corpoꝝ celestiū·nec alioꝝ corpoꝝ· nec in natura animaꝝ· Nō in nata āgelica·q̄ matia corporea obedit āgelo ad motū·ꝑ ñ ad nutū vt·s·possit accipe pulueres t̄ elemēta in q̄ corpus hūanū ē resolutū et ind formare corp⁹ ad libitū·Possz āt mouere q̄ cūq̄ corp⁹ z vnū montē ad libitū·Aliq̄ tñ āgeli resurrectōz coopabu tur·q̄·s·colligēt pulueres vl̄ ossa mortuoꝝ·Sz reformatō illoꝝ ossiū et pulueꝝ in corpa fiet vtute diuina·Corpora eē celestia ñ pñt sine se cūdis agētib⁹ pfcā animalia generare·vt dic̄ phs·Hō generat hōiem et sol·Impfcā enī animalia et semina pñt bñ ꝓducere vt mures et ra nas et fruct⁹·Vñ ex pulueribus corpm incineratoꝝ ñ pñt corpora ho minū ꝓducé·Sicut nec anima hominis t̄ q̄cunq̄ alia creata possz ex ill pulueribus corp⁹ hominis formare·Et iō illa mulier q̄ dixit se cōcepisse d̄ sole falsum dixit·Similiter poete falsum dixerūt q̄ posuerūt planetas hūe filios·Aduertendū ē tñ ꝑ q̄ mulier pōt cōcipere bñ et parē filiuz sine viro aut viri cōsortō·q̄ per incubos demōes·ꝑz ñ sine semine vi ri·Sic g̃ resurrectō nō erit naturalis·sed miraculosa cuius causa erit resurrectō christi·Nam corpus xp̄i rōne deitatis cui semper fuit cō iunctū accepit infinitā vtutem ad omnia alia corpora viuificanduz q̄ sunt eiusdē nature·et hoc potenti⁹ faciet xp̄c ad vitā q̄z adā ad mortē fecit·j·Cor·xv·Sicut in adā oēs mori·ita et in xp̄o·o·vi·Et idō si xp̄c resurrexit et nos resurgemus·vt dictū est·V Quarto videam⁹·vtrū sit decens q̄ resurrectio corpoꝝ vsq̄z in finem mundi differat·Quare

em nō statim anima cū corpe pmiaꝫ vel pumꝫ sic cū meruit vel peccauit. Ad qd dicendū q mag fuit zueniēs q resurrectio corpm vsq; ad finē mdi differreꝫ q̄z si statiz fiēt. Et ꝑ ꝓpter tria Q Primo ꝓ pter meritū fidei qd d fide resurrectōis beꝫ qd ꝑdereꝫ. ē em vnus d articuꝫ fidei resurrectio mortuoꝝ in q̄ multū meremur pfcē credendo. Secdo q mꝫta suffragia ñ fierēt ꝓ mortuis. et multe elemosine ñ darenꝫ d quib paupes xpi vuūt. Qr aut statim aia resumeret corpus et tūc astātes ꝑpenderēt si eēt glorioſa vel nō. Sit sic nlꝫa suffragia ꝓ illo facerēt. nec ꝓ eo elemosinā darēt. q in inferno nlꝫa ē redemptio. et in celo nulla ē indigētia. Aut resumeret corpꝰ postq̄z aia fuit purgata qd eēt inconueniēs q nō fuareꝫ vniformitas in mortuis cuz mꝫti ñ vadāt ad purgatoriū ꝫ ad celū vel in infernū Tercō q magis ē zueniēs q tota naꝫa sitꝫ moueꝫ ad incorruptiōez q̄z mō vnus et nō alꝰ. q ꝑ b ondiꝫ infinita eē potētia dei q̄ tantā multitudinē vno ictu ad incorruptōz reformabit. Similiter ex b mꝫti errores ꝓuenirēt et diceꝫ q sic natiuitas boīs ē naꝫalis. ita et resurrectio. et q corpa celestia. b facerēt. nec tm bonū ꝛgsceꝫ. q bonū qd ñ suspiraꝫ dilatū non cogsciꝫ datū. Nec gra resurrectōis cogsceꝫ sca forē ꝑ xpz R Quinto videamꝰ an aia idē corpꝰ resumat in núo. Ad qd dicendū q aia idē corpꝰ resumet núo. z idem núo homo resurget. licz immutatus. qd sic est intelligendū. Nullū corpus potest resolui in nihil sicut non potest ex nihilo generari. vt dicit pba. Sz resoluitur in quattuor elementa ex quibus est cōpositū et generatū. Vñ deus illa quattuor elementa in q̄ fuerit resolutum corpus hominis accipiet et reformabit idē corpus et dimēsiones et colorē et omnia alia accidentia d nouo creabit. Et per hūc modū erit idem hō núo. q. d eadē anima et de ipsis elementis quattuor in q̄ corpus fuerat resolutū reformabitur. q̄zuis noua accidentia ibi generenꝫ. Sicut idē hō est egrotus et sanꝰ q̄zuis omnes humores precedentes et tota caro vetus sit cōsumpta. hic cadit exemplū d illo qui lacte suis fuerit nutritus. quia sicut suis in lutum se ꝓiciebat. quem magister guido d aretio sanauit. q totā carnem illam et oēs humores per maximaz abstimentiā cōsumpsit. et tamen idem homo fuit et ante et postea. Sexto videamus an homo resurgat cū ommib mēbris et cū q̄ttuor humoribz z capillꝫ et vnguibz. Ad qd dicendū q hō resurget cū ommib mēbris q̄ vúꝰ habuit vel hre debuit si natura nō errasset. z nulla mōstra in resurgentibz erūt nec etiā in dānatis. Vñ dānati cū suis deformitatibz ñ resurgēt. b integris corporibz et pfectis q̄zuis obscuris et gnibz. Resurgēt eꝫ cū omnibz intestinis ꝓter putredinē. et cū humoribus ꝑ sudorē z etiā cū capillis. q b omnia ptinēt ad hominē. Sz oēs tā boni q̄z mali. nudi erūt sic hō fcūs ē nudus Septimo videamꝰ an oēs in eadē etate et eiusdē stature resurgēt. Ad b dicendū q oēs in etate iuuenili in q

xpc resurrexit vt dictū ē supra·in q̄ etate hō fuisset trāslatus ad celū si nō peccasset Epb·iij·Donec occurram⁹ oēs in vir pfectū in mē eta·ple·xpi·Cuius dē ät statute ñ oēs resurgēt·Ex ista ät statura resur gēt ad quā natura si impedita ñ fuisset vel errasset·q̄cūq; tpe pduxisset De⁹ em̄ vt dictū ē dz repare naturā·Et iō q̄dq̄ defuit supplebit·

V Octauo videm⁹ an resurgētes āplius comedāt vel dormiāt vel generatōi intendāt·Ad qđ dicendū q nec bonⁱ nec mali āplius cō dēt·Nā comestio diminueret gl'az in beatis et penā in dānatis·Co mestio em̄ et delectatōz hz et penā·Ad q̄d em̄ comederēt bī cū nun q̄z famescāt Apoc·vij·Nō esuriēt neq; sitiēt āplius·Dānati ät ī si fa mescāt ñ hēbūt qđ comedāt·Et si obijciat q xpc p⁹ resurrectōz comes dit·dicēdū ē q ñ comedit ꝓpt necessitatē ꝑ delectatōz·hz vt ondēret se illū eē q̄ pus cū eis comederat et liberat·et vt onderet se vm er vnuz boiez eē ī ñ fantasticū·Vñ dispēsatiue B fec·sic'it eē ñ dormiēt·q; somi n⁹ diminueret gl'az in bīs et penā in dānatis·Dormiēs ei ē q̄ bestia Vñ pbus dic q in dimidio tpis·i·in tpe q̄ dormim⁹ ñ differim⁹ a bes stijs·Ex hoc somn⁹ fit ex resolutōe vapor a stomacho ad cerebꝝ ascēde tiū·q̄ vapores ex cibo generāt·Hz cū ipi ñ comedāt vt dictū ē·tal' re solutio vapor ñ potit eē ibi·et p dīs nec dormitio·Ex q̄ vlteri⁹ pz q ñ intēdāt āplius actui generatōis·Nā generatio fit ex superfluitate ali mēti qđ ibi ñ erit·Ex hoc deficiēte fine dficiūt ea q̄ sunt ad finē·finis ät ge neratōis ē ꝓcreatio filioz q̄ ibi ñ erit·cū nūs electoz sit aplet⁹·i duo ciuitates·s·babilon infernal'·et hier'm celestis tūc finē hēbunt·vt dicit aug·Ex q̄ pz q bītudo quā habēt saracen in alia vita ponūt·s·ō plu ralitate vroz·et q stabūt iuxt' duo flumina·vnū lactis et alterū mell ē falsa et impossibil' i irrōnalis Mat·xxij·In resurrectōe neq; nubēt neq; nubēt·hz sunt sic ageli dei·Et si obijceret·q B ñ videt eē quemcū ·s·q bī ñ comedēt neq; generatōi intēdēt cū B magnas dlectatōnes bēant·Et pm boe·Bītudo sit pfectū bonū oia bona in se ptinēs·Cu stus et p B frustraret mercede laboris abstinētie sue·et sic'it tactus· Ad B dicendū q iust⁹ et oēs sensus sp erūt in felici i dlectabili actu suoz obiectoz B tñ pm pl⁹ et min⁹·sic et gl'a aie erit maior i minor· Erit em̄ suctus et labijs et linguis et fauciby bēatoz q̄dā sapor dulcissi mus q nūq; recedet ab eis·Vñ sine comestōe sp bēbunt dulcedinē ꝛ mestiōis Sic'iter audit⁹ sp erit i delectabili armonia soni cant⁹ i lau dis Tho·xmj·Per vicos hier'm alleluia cātabit'·Et apoc·xmj· Vocem quā audiui q̄si citharedoz citarisantiū in citharis suis·Sic'iter sp erit in delectabili visiōe·videdo·s·corp⁹ xpi et corpa alioz sctōz que speciosissima erūt·ac eē seipm videdo q̄libet maxime delectabit'·Sil ter olefcūs sp erit in delectabili et suauissimo odore·q; corpa sctōz mirabil'it et sup oia redolebūt·ō q̄by eē putrefactis mō emanat odor Apoc·ij·Quattuor aialia i viginti q̄ttuor seniores ceciderunt coram agno hntes singuli citharas et fialas aureas plenas odoramētoz·Si

milit tact⁹ sp erit in quadã delectabili resolutõe ex redũdantia glorie
anime in corp⁹·q̃ maior delectatio erit q̃z sit delectatio venerea·Ecõ
tra d impijs q̃ q̃zuis nõ patiant defect⁹ nature·puta febrẽ et famẽ ꝛ
sitim et alias infirmitates·tamen ex iusticia dei fiet vt omnes sensus
eorũz sint actu penis afflicti ꝑm tamen plus vel minus·sicut de bea
tis dictum est. X Nono videam⁹ in quo principaliter consistat
beatitudo·et cuius sit scilicet anime vel corporis·et que sint dotes cor
poris. Ad quod dicendum q beatitudo consistit principaliter in co
gnoscendo et amando deum et possidendo·et ideo beatitudo erit in
anima que deum per essentiam cognoscet et non per aliquam simili
tudinem·et ipsum perfecte amabit tanq̃z summũ bonum·ꝛ perfecte
possidebit in se tanq̃z proprium et intrinsecum bonum·Corpus aũt
talem beatitudinẽ nõ habebit·ꝫ habebit dotes suas·Quia namq; cor
pus in omni bono ope coopatũ est anime·habebit quattuor dotes·q̃
sunt agilitas vt subito ferat q̃cũq; anima velit·impassibilitas vt a nul
la re possit ledi vel pati·subtilitas ita vt mõtes penetret·et claritas de
lectabilis et pspicua nõ ledens oculos vt claritas solis·ita q in ipsa
claritate corporis·claritas anime cognoscetur vt gloria q anima ma
gis beata clarius corpus habebit·ita vt q̃libet possit cogscere gloriaz
alioꝝ·ꝛ omnia pdicta habebit corpus ex redũdantia glorie anime in
corp⁹·Econtra d corpibus impioꝝ erit·q; erunt q̃dam passibilia gressa
et obscura V Decimo videam⁹ q̃d d illis q̃ cum xpo surrexerũt
fit factũ an iterꝝ sint mortui·Ad qd dicendũ q d hoc sunt due opinio
nes·Quidã em̃ dicũt q illi q̃ cum xpo surrexerunt iteruz sint mortui
sicut lazarus·Sed hoc non est verisimile nec credibile·Quidam vo di
cunt q nõ fuerunt plus mortui imo cuz christo in anima et corpe in
celum ascenderũt·Et ꝫ dicit glo·sup illd̃ matꝫ·xxvij· Multa corpora
sanctorum qui dormierũt surrexerũt·Hoc etiam dicit sanct⁹ tho·in
·iij·sen·Hoc etiã a modernis tenet·Hoc etiã dicunt sancti·Vñ remi
gius·Queritur aũt aliq̃s q̃d de illis factũ sit q̃ dño resurgẽte resurrexe
rũt·Credendũ ẽ q ipõ resurrexerũt vt testes essent dñice resurrectio
nis·Quidã aũt dixerũt q iterum mortui sunt et in cinerem conuersi
sicut lazarus et ceteri q̃s domin⁹ suscitaut· Sz istoꝝ dictis nullo mõ
e fides accõmodanda·qm̃ illis maius esset tormentũ si iterꝝ morituri
ẽnt q̃z si nõ resurgerẽt·Incũctanter ergo debem⁹ credere q qui re
surgente dño a mortuis resurrexerũt·ascendente eo ad celum et ipi
ascederunt·Idẽ dicit rabanus·Hoc etiã rõnabile et cueniẽs videtur·
Incõueniens em̃ videt q xpc grãz quã eis fecit statim abstulisset· et
ad penam et nõ ad gloriã eos resuscitasset·Sicut incõueniens esset q
rex quãdo fit miles donaria que facit militib⁹ ques secum accingit eis
postea auferret·et militia priuaret·Ad quid ergo resuscitasset eos·Et
ideo videtur q nunq̃z postea fuerint mortui·Propterea etiam antiq
patres desiderabant in terra sancta sepeliri·quia sperabant q christo

resurgēte resurgerēt si deo placeret. Et iō fide ioseph moriēs de pfe
ctōe filioꝝ israel memorat⁹ ē ꝛ d̄ ossibus suis mādauit. ad heb. xi.
Undecimo videam⁹ qñ generalis resurrectio fiet. Ad qd̄ dicen
du q̄ pleto nūo electoꝝ et cōsumpto mōdo p ignē statim fiet resur
rectio mortuoꝝ. Postea omnis motus et omnis opatio cessabit. q̄
cessante pmo motu omnis generatio et corruptio et trāsmutatō celi
sabit. et tps nō erit āplius. et p ēns mūdus iste totalit vacuus erit
et remanebit. Duodecimo videamus an dānati vel sancti aliq̄ re
dibūt ad hūc mundū videndū. Ad qd̄ dicendū q̄ nō. q̄ dānati nunq̄
poterūt d̄ inferno exire. Sancti vo si vellēt possent venire ꝫ nūq̄ ve
nient. q̄ ipi habebūt voluntatē bonā et sapientē et omni rōne pfor
matā. Stultū āt esset dimittere celū locū pulcerrimū et beatū in pēn
tia būanitatis xpi et alioꝝ sanctoꝝ. et venire ad hūc mundū nullā d
lectationem habentem. Et hec de resurrectione dicta sufficiant.

Sermo de epistola xlvj.

Expurgate vetus fermentū vt sitis noua aspersio sic estis
azimi. j. cor. v. Apls in hac epistola ad zuinū spuale nos
imitat. Lu. xv. Epulari et gaudē oportebat q̄ frat tuus
mortu⁹ fuerat et reuixit. In q̄ epistola tria facit. Primo e
nim mundiciā mētis. vt agnū paschalē possim⁹ comedē. nob hīe mā
dat. In pncipio epistole. Secdo agnū paschalē esse patū ad comedēdu
demōstrat ibi. Et em pas. no. immo. ē xpc. i. assatus et pparat⁹ ad zme
dendum. Tercio ad talem agnū comedenduz nos imitat et modum
comedendi insinuat ibi. Itaq̄ epulemur nō in fermento veti neq̄ in
fermēto malicie ꝛc. Primo g aplus mūdiciā mētis. vt digne agnū
paschalem possimus comedere. nobis habere mandat. Et q̄ primo d
ponitur immundicia anteq̄ mūdicia induat. iō pmo mādat immundi
ciam abjcere d. Expurgate. i. mundando pjcite scz per verā cōfessio
nem vetus fermentum. i. peccatum qd̄ a vetusta zcupiscētia carnis q̄
vsq̄ ab adā pcessit traducit suggeritur et ppetratur. qd̄ sic fermētu
pastam corrupit animam ꝛ facit eā crepare. ac etiā oēs sensus. ij. cor.
xj. Timeo āt ne sicut serpēs euā seduxit astutia sua. ita corrumpantur
sensus vestri et excidāt a simplicitate q̄ est in xpo. Et sicut fermētuz
totā massam corrumpit. ita pccm totā naturā. Secdo cū dicit vt sitis
noua consperso. mādat nobis mundiciā assumere dicēs. vt sitis noua
cōsperso. i. sic perfecte debetis fermentum expurgare vt sitis noua
cōsperso. i. noue cōspersioni similes vt sitis p veram pīam renouati
spū mētis vīe a vetustate peccati. Consperso est farina aq̄ congluti
nata sine fermento. Eph. iij. Renouammi spū mētis vīe et indu. no
bo. qui fm deum cre. est in ú. et san. veri. Sitis g noua cōsperso sicut
estis facti in baptismo sup. azimi. i. mūdi et puri ab oi fermēto mali.
Zima enim in greco idem ē qd̄ fermentū in latino. Sic g facti sumus

in baptismo azimi·i·sine fermēto mali·ab·a qđ ē sine et zima fermentū
ita dēmus ab omni pcō p verā pniam emēdari et in ihū xpō nouo
homine innouari vt digne ad tantū sacrm accedē valeam⁹·In cuius
figura filijs israel zmesturis agnū q xpm figurabat mādatū ē ne fer
mentū aliqđ in domibꝫ ipoꝝ inuēiret p septē dies pasche·in q agnū
comedere debebāt Exo·xij·Septē diebꝫ fermētatū nō inuenieť in do
mibꝫ vrīs·Qui comederit fermentatū pibit anima ei⁹ de cetu filioꝝ
israel·Sic g sine pcō hodie corp⁹ xpi comedē dēmus·si volumus q
corp⁹ xpi suos in nob opetur effcūs B Vbi nota q corp⁹ xpi di
gne sumptū sex effcūs optimos opať in nob q oēs p fermentuz pcī
mortalis impediūť Primus effcūs ē comedētis in xpm trāsforma
tio·qz iste cibꝫ n zuertiť in comedentē sic alij cibi sz comedēs transfor
mať et zuertiť in xpm zmestū et sumptū Aug· Cibus sum grandū
·i·pfectoꝝ cresce et māducab me nec tu me mutab in te sic cibū carnis
tue·s tu mutaberis in me·Peccatū āt hūc effectuz impedit·q oia pt
deo⁹ facē pter pcm·7 iō peccatorē corp⁹ xpi zmedētē n pt in se mu
tare nisi pus abijciat pcm·Qz nō ē sic de b sacro sic de sacro pnie·pe
nitētia em dū sumiť a peccatore facit ipm ustū·Corp⁹ aūt xpi q̄z uis
zferat grām·tn dū sumiť a pcore n facit ipm ustū s mag impiū·cō
fert em grām usto s n peccatori Ecds effcūs ē vite collato hz em
corp⁹ xpi vitā cōferre digne sumēti Iob·vj·Ego sum pais vui⁹ q de
celo descēdi·si qs māducauerit ex b pane viuet in eternū·Si ei lignū
vite plantatū in medio padisi hēbat vitā in hominꝫ ppetuare·mlto
mag corp⁹ xpi dat vitā eternā·Peccatū aūt infert morte Ro·vj·Sti
pēdia pcī mors ē·Duo āt zria n pnt alicui messe·et iō exnte pecca
to mortali in anima qđ infert ei morte n pt corp⁹ xpi eidē vitā cōfer
re nec ibi p grāz habitare Sap·j·Nec habitabit in corpe subdito pec
catis Terci⁹ effcūs ē mētis illūmatō·hz em corp⁹ xpi mentē illūma
re·qz ipe ē lux·Si em ocli ionathe fauū mellis zmedētis apti sunt·vt
dr·j·reg·xmj·multomag corp⁹ xpi digne sumptū hz oculos mentis il
lūmare·In e⁹ figura dū xpc frāgeret panē·apti sunt oculi discipuloꝝ
Peccatū āt excecat hominē Sap·ij·Excecauit eos ma·e· Et iō exnte
peccato mortali in anima qđ ipam cecā tenet·corp⁹ xpi n pt eā illumi
nare nec cū ipa pticipiū hre·ij·corz·vj·Que pticipatio ustīcie cū inq
tus effcūs ē celestis ductio·Habz em corp⁹ xpi digne sumentē ad ce
lū ducē·Qđ figuratū fuit in pane subcineritio quē helyas ab angelo
sibi allatū comedit·in cuius vtute ābulauit·xl·diebꝫ et·xl·noctibꝫ dōec
puenit ad montē dei oreb·vt ptz·iij·Re·xix·Peccatū aūt ad infernuz
ducit Psal·xmj·Veruntn ad infernum detrahezis in profundum laci
Nihil aūt vt dicit phus pōt p se cōtrarijs motibus moueri·Et iō ex
istēte pcō mortali in aīa qđ ducit eā qtidie ad infernū et a deo elon

gat ·corp⁹ xp̄i nō pōt eā ducē ad celū ¶ Quintus effcūs ē angelorū assimilatio·qz cū corp⁹ xp̄i sit panis āgelor̄ ūrt illud·panē angelorū māducā·hō·hz hoīes ipm digne sumētes·āgelis assimilare ꝛ filios dei efficē·Psal·Ego dixi dij estis et filij excelsi oēs·Pccm aūt cum sit ciby demonū·ūrt illud lu·xv·ō filio pdigo p quē pccor designat·qui missus fuerat in villā vt pasceret porcos·i·demōes·q̄ pccis hominū pascūt ·hz hoīes demōiby assimilare·et ipos filios demonū efficere Job̄es·Vos ex pre dyabolo estis·Et iō ipos hoīes p pccm sil'es ō moīby et eor filios exīntes·ñ pōt corp⁹ xp̄i angel assimilare ꝛ filios dei efficē·qz simlitudo alicui⁹ ñ pt̄ m aliq̄ intoduci·misi similitudo cō traria abijciat ¶ Sextus effcūs ē omnis saporis suauitas et refectō habz em̄ corp⁹ xp̄i digne sumēti omnis saporis suauitatē ꝛferre·qz q̄ dat se·omnia sua dare videt Ro·vnj·Quo etiā nō cū illo omnia nobis donauit·Qui g̃ digne recipit corp⁹ xp̄i·omnia q̄ in xpo sunt sibi sapiūt·si q̄s aūt corpus xp̄i diligent masticauerit et ꝺuote·inueniet in ipo omnis vtutis suauitatē et refectōz·Nā ibi ē pfecta et cōpleta fi des·qz ibi tota xp̄i dūmitas et hūanitas ꝛtinet·ō q̄bus duoby ē tota fides·Ibi ē firma spes·qz in ipo et p ipm salutē spare dēmus·Ibi est intēsa caritas et amor eternus·ex inno em̄ amore voluit sub tali sacra mēto h̄ in ppetuū remāere nobiscū·Matth·xxvnj·Ecce ego vobiscum sum omnib̄ dieb̄ vsq; ad ꝛsummationē scī·Et iō int omnia sacra maxime vocat sacr̄m amoris·qz in eo reducit ad memoriā passio ihesu xp̄i q̄ maximi amoris signū fuit Luc̄·xxnj·Hoc fa·in me·cō·j·cor·xj· Quotienscūq; mā·pa·hu·et ca·bi·mor·do·an·do·ve·Ibi ē ūstitia ma gna qz ibi ē filius dei fcūs hō ꝛ pro nob̄ mortuus vt ūsta fieret satis factio peccati hūane nature qd̄ p xp̄i mortē ūste fuit deletū·j·cor·x· Qui fcūs ē nob̄ sapientia et ūsticia·Ibi ē summa prudētia·qz ibi sub hūanitate latet dūmitas p quā fuit dyabolus prudēter captus·q̄ oēs fraudulēter ꝛ neqter capiebat Job·xxvj·Prudētia eius pcussit superbū·Ibi ē immēsa patientia et fortitudo·qz a pessimis pccoribꝫ pmittit se capi·q̄ prjcūt ipm in latrinā pccor·Ibi ē maxima tpantia et abstinētia·qz a rebus mis solūmō dz sumi·et nō in q̄ntitate et sapiditate per modū alior cibor·sz in mag̃ tpantia ꝛ pcitate·De q̄ apos·illos corin thios arguit d·j·cor·xj·Conuenientib̄ verb̄ in vnū iā nō ē do·ce·mā· vnusquisq; em̄ suā ce·ps·ad man·Illi enim hunc cibū in mag̃ quātitate sumebāt sicut aliū panem· Et breuiter omnis vtus et oē exemplū sa lutis ad totā vitā nostrā pascendam et informandā est in xpo vt dicit aug̃·qui sub sacramento altaris ꝛtinet et sumit·Hoc fuit figuratum in māna qd̄ in ore comedentiū ad qd̄ quisq; volebat ꝛuertebat·vt dz sap̄·xvj·Angelor esca nu·po·t·d·et pa·de ce·pstit·il·oē dele·in se habē tem et o·sa·sua·Sic g̃ pz quo corpus xp̄i omnis saporis suauitatē h̄z Peccatū aūt insipiditate·Et si aliq̄b videat sapidū h̄ accidit xpi pala

ti anime corruptōz. Sic̄ febricitāti ꝑpt corruptōz et infectiōez palati·
dulcia vident amara·et interdū amara dulcia Aug. Palato ñ sano pe
na ē pāis·q̄ sano ē suauis·Et iō misi pcēm qđ amaritudine infert aie ꝛ
omnia ꝺe sapida reddit insipida expellat·corp⁹ xpi nō pt suauitatem
spūs et sapoꝛē spūaliū in anima generare·imo anima ipm cū peccato
moꝛtali simēs·omnia spūalia nauseat et fastidit·Exo·xxj·Anima no⁊
stra nauseat sup ci·isto le·Expurgandū g̃ ē pcēm vt possim⁹ digne re
cipe corp⁹ xpi·Qꝛ q̄ cū peccato moꝛtali ipm sumit nō solū ꝓuat effe⁊
ctibꝫ supꝛadictis ꝫ etiā acq̄rit sibi uꝺiciū eternale·j·coꝛ·xj·Qui autē
indigne mā·et bi·iu·sibi mā·et bi·i·ita pumiet ac si xpm ad moꝛtez iu⁊
dicasset·vt dicit glo. Nulli em̄ dubiū esse ꝺz q̄n tal sumēs coꝛpus xpi
indigne pl⁹ peccet q̄z si hoiez occidet l̄ q̄cunq; iniuriā ꝓximo irroga
ret·Et sic pmū pz̄ Scꝺo apls agnū paschalē eē patū ad ꝛmedēduz
demōstrat ꝺ.Item̄ pascha nr̄m immolat⁹ ē xpc·Q·ꝺ·Iō azimi ꝛ puri
eē debem⁹ qꝛ xpc q̄ ē pascha nr̄m·i·agn⁹ paschal·matb· xxvj·vbi vis
pemus tibi pascha qđ·s·edeꝛe dēmus·immolat⁹ ē in ligno crucis assa
tus et ꝑparatus ad comedēdū· Christus g̃ ē pascha nr̄m·i·phase vel
trāsitus·qꝛ p ipm ꝺ vicijs ad vtutes·ꝺ ꝺyabolo ad xpm·de moꝛte ad
vitā·de mūꝺo ad celū·et ꝺ pena ad gloꝛiā trāsire dēmus·Itez pascha
ꝺz passio et immolatō·a patin̄ grece qđ ē pati latine·Ipe em̄ xpc pas
sus ꝓ nob ē ꝛ immolatus ta nq̄z agnus cui⁹ sangne linīti filij israel li
berati sunt ꝺ seruitute pharaoms·de egipto ad terrā ꝓmissiōis felici
ter transeūtes·i·ꝺ mūꝺo ad celū·Et sic quantū ad vtrāq; sigficationez
rcē xpc ꝺz pascha nr̄m Aug. Pascha ñ sicut quiꝺā existimāt grecum
nomē ē ꝫ hebꝛeū·Oportunissime tñ occurrit in ꝫ nomine q̄ꝺā ꝛgru⁊
entia vtraruq; linguaꝝ·qꝛ em̄ patin̄ grece pati ꝺz latine·iꝺo pascha
passio putata ē vel ꝫ nome a passiōe sic appellatū ē·In sua vo lingua
·i·in hebꝛea pascha transitus ꝺz·et ꝫ iō·qꝛ tūc primū pascha celebꝛauit
pplūs dei qñ fugientes ex egipto ruby mare trāsierunt·Nūc vo figu⁊
ra illa ꝓphetica in vitate cōpleta ē·cū sicut ouis ad immolandū ducit
xpc e⁹ sangne linitis postibꝫ nr̄is·i·cuius signo sigtis frōtibꝫ nr̄is·a p
ditōe hui⁹ scli tanq̄z a captiuitate vel fuitute egiptiaca liberamur·et
salubꝛerimū agim⁹ transitū cū a ꝺyabolo trāsim⁹ ad xp̄z·et ab illo in
stabili scꝺo ad ei⁹ fundatissimū regnū·Iō q̄ppe ad deū pmanentē trā⁊
simus ne cū ꝫ mūꝺo transeunte piter trāseamus·Et sic patz scꝺm
Tercio aplūs ad agnum paschale edendū nos inuitat et modū eden
ꝺi insinuat cū dicit·Itaq; epulemur·Q·ꝺ·Cuz christus immolatus sit
·i·ad esum assatus et ꝓparatus·itaq;·i·g̃ epulemur·s·dictū agnum
paschalem in craticula crucis assatum· Cōsequenter cū dicit nō in fer
mento veteri·modū talē agnū edēdi insinuat·Et pmo remouet indi⁊
gnum modū·Scꝺo subungit dignū ibi·Sed in azimis sinceritatis et
vitatis. Dicit g̃·Epulemur pdcm̄ agnū ꝫ nō in fermento veti in coꝛ

ruptõe veteris hominis et peccati. Et statim diuidit p ptes vet⁹ fer
mentũ d. Neq; in fermẽto malicie quantũ ad pcm in primũ et neq
cie quantũ ad pcm in seipm. Vel fermentũ vet⁹ appellat originalis
culpa. fermentũ vo malicie et neqcie actualẽ q ẽ p in primũ p in seipz
Et nota h q ẽ fermẽtũ bonũ scz caritas q mentẽ immutat et feruere
facit. d q lu. xnj. Simle ẽ regnũ dei fermẽto qd acceptũ mulier absco
dit. i. immiscuit. in farine sata tria. donec fermẽtaret totũ. Et h est fer
mentũ nouũ et nõ vetus. Ioh. xnj. Mandatũ nouũ do vob vt diliga
tis inuicẽ. Et ẽ fermentũ malũ. s. pcm. et h ẽ fermentũ vetus. Exo. xij
Qui comederit fermentatũ pibit anima ei⁹ d cetu israel Peccatũ em
feruẽ facit mentẽ z immutat ipaz et defluere facit vt fermentũ pastaz
Esa. lvij. Cor impij qsi mare feruẽs qd qescere nõ põt. Consequẽter
cũ dicit. Ez in azimis sinceritatis. oñdit moduz decentẽ ad esum hui⁹
agni d. z in azimis sup. comedam⁹. in azimis dico nõ materialibus sz
spualib⁹. s. sinceritatis. quantũ ad affcũs puritatẽ vt munda et pura sint
desideria et affectões. et vitatis quantũ ad intellectus illuminatõnem
vt in intellectu va fides cõsistat. Vel sinceritatis cõscientie intioris vt
nulli⁹ pcci guis ascientia nos remordeat. et vitatis opatõis bõe erte
rioris vt sint bona et sancta opa nra. Vel vt dicit glo. sinceritatis vi
te q ad seipm. et vitatis cordis oris et opis q ad primũ. vt sicut sin
ceritas excludit immundiciã vite. sic vitas duplicitatem fraudulentie
Philip. j. Sitis sinceres quantũ ad vos. et sine offensa quantũ ad pri
mũ. Et sic pz terciũ. ¶ Sicut pz ex pdictis aplus nob duo mandat.
Primo vt epulemur. i. corp⁹ xpi sumam⁹. Hoc etiã mãdat ecclesia vt
qlibet xpianus ad min⁹ semel in ãno digne corp⁹ xpi sumat. Cuius
mandatũ ita obligat sicut mandatũ dei. Luc. x. Qui vos audit me au
dit. z q vos spnit me spnit. Est em cibꝰ anime dãs ei vitã. Io. vj. Qui
mãducat meã carnẽ et bibit meũ sanguinẽ hz vitã eternã. Qui enim p
totũ annũ parat cibũ corpi. et semel in ãno nõ satagit cibũ anime da
re. pena gui ẽ dign⁹. In c⁹ figura mandatũ ẽ nũ nono. q ommis ani
ma q ñ comederit agnũ tpe suo. q significabat xpm. extimiabit⁹ anima
illa d ppls suis. misi qs fuerit impedimẽto legitimo ppedit⁹. et tũc de
bebat medẽ scdo mẽse. Ita sliter hõ q ẽ hodie impeditus legitime
dz corp⁹ xpi cras sumere vel in octaua. Et nota q nullus aliemẽa
debebat d agno comedere. vtz exo. xij. q corpus xpi nullus dz sumẽ
misi sit xpian⁹. Qui ãt libẽter vellet sumere. z nõ põt. audiat aug. Cre
de et mãducasti. Et sic intelligit illd Io. vj. Nisi mãducaueritis carnẽ
filij hominis fide vel re. ñ habebitis vitã in vob. Sic g et qui ñ sumit
peccat gui. et q indigne sumit peccat gui⁹. Et iõ scdo aplus vt in neu
trũ pcm decidam⁹. mãdat vt digne sumam⁹. s. in azimis sinceritatis z
veritatis. i. in opib⁹ sinceris et veris ¶ Circa quod nota q exo.
xij. mãdabat q medẽs agnũ paschalẽ q xpm figurabat. septẽ obsua

re debebat·q̄z sig̃ficata sumẽs corp⁹ xp̄i obſuare dz ¶Primū est·qz debebat renes accíngẽ·Sit em̄ moyses·Sic aūt comedetis illum·Re nes vr̄os accíngetis·Et sig̃ficat castitatẽ carníſ quā sumens corp⁹ xp̄i dz hr̃e Lu·xij·Sint lūbi vr̄i p̄ncti ¶Scdm ē q debebat calciamenta ín pedíbz tenere·Vñ ait·Calciamenta habebitis ín pedíbz·Et sig̃ficat ſanctitatẽ mẽtis·qz sumẽs corp⁹ xp̄i dz hr̃e calciamẽta ín pedíbz·id ẽ· mūdam ſuare animā suā a luto pcōz p mūda desideria· Calciamẽta eīm ꝛseruāt pedes a luto·Núi·Sanctificabimi cras enim comedetis carnes ¶Terciū ē·qz debebat baculū ín manibz portare·Vñ ait·Tenẽ tes baculos ín mānibz·Et signat firmū ꝓpositū cauẽdi a pcō ꝛ ꝓficiẽ· di ín bono·q̄ sumẽs corp⁹ xp̄i dz hr̃e·Sup baculū eīm hō sustentatuz et firmaī·Signat etiā qz comedẽs dz hr̃e memoziā crucis xp̄i et ante oculos cozdis eā tenẽ·Quidā miseri eodẽ die q̄ corp⁹ xp̄i ꝛmedūt·re deūt ad pcā et crucis obluiſcunt·et nō deferūt xp̄o·imo ip̄m suffo· cāt cū pctō·In q̄ facto hō magꝝ simlaī úide ꝓditoz q̄z ín aliq̄ pctō· Iudas eīm oſculato xp̄o statim eū ímimicis ꝓdidit et oñdit·q̄ suſpen· sus crepuit medi⁹·et diffusa sunt omma viſcera ei⁹·vtz act·j·qz dyabo lus aſpoztās animā ei⁹ detulit oz̄ q̄ fuerat xp̄c oſculatus·et iō non p os·ſ̄ p vētrẽ exiuit·Sic tales hodie xp̄z oſculāt et comedūt·ꝛ statim p⁹ea ip̄z ꝓdūt·ei⁹ ímmicū p pcm mortale ímtromittẽteſ ¶Quartū ē qz debebat comedere caput et pedes agní cū ommíbz ímteſtínis·Vñ ait·Pedes et caput cū ínteſtínis vorabitis·Et signat qz comedẽs cor pus xp̄i dz hr̃e verā et ꝛpletā fidẽ·Debet em̄ credere qz ín hoſtia il· la vẽ sit de⁹·q̄ p caput sig̃ficaī·ꝛ qz vẽ sit ibi caro xp̄i q̄ p pedes q̄ stāt ín tra sig̃ficaī·et qz vẽ sit ibi anima xp̄i·q̄ p ínteſtína desígnaī·Et om· nía illa credat se sumere dū comedit corp⁹ xp̄i·Nā ibi est caro ex vi cōuerſiōis·qz suba panís ín corp⁹ xp̄i ꝛuertiī et trāſſubatur·ſ̄ anima et diuínitas sunt ibi ex cōcomitantia·qz caro et corp⁹ xp̄i nō est sine anima et deitate·ſp em̄ caro xp̄i diuínitati fuit ꝛiūcta· ¶Quíntū est qz debebat comedere festínanī·Vnd ait·Et comedetis festínanī·Et si gnat qz sumẽs corp⁹ xp̄i nō dz discutere quō ín hoſtia illa sit vm cor· pus xp̄i glorioſum cū anima et deitate·qz omnís rō ibi deficit·Ex dz facere sc̃ dic apl̃s·ij·cor·x·In captiuitatẽ redigẽtes oēm hūanum ín· tellectū ín obſequiū xp̄i·Voluntas em̄ ín ꝟ facto dz íntellectū capti· uare vt faciat eū credere et ꝛfiteri qd̄ íntelligere et cognoſcere nō pt et qd̄ sibi p rōz humanā impoſſibile videī ¶Sextū qz agnū illū dbe· bat cū pane azimo ñ fermẽtato comedere·Et signat púitatem et vita· tẽ opez·qz sumens corp⁹ xp̄i pura et va opa dz habere·vt dcm ẽ supz ¶Septimū ē·qz agnū illū debebat ꝛmedere cū succo lactucaz agre ſtiū q̄ ponebaī ín cathíno ad modū salse·Maī·xxvj· Qui íntín·me·ma· ín pa·ꝟ me t·Et signat qz sumẽs corp⁹ xp̄i dz hr̃e ꝛpunctiōz ꝛ dolorẽ pcōz ſuoz·et dz agreſtẽ passionẽ xp̄i cū fleⁱ amaritudíne cogitare

Qvm octaua paſche ſermo de euan·xlvij·

Vm eſſet ſero die illa vna ſabbatoꝝ·Io·xx·In euan·hodi
erno due apparitōnes xp̄i poſt reſurrect̄nem recitantur·
q̄ꝝ p̄ma fcā fuit ip̄a die reſurrectōis·Et ꝑ ē qđ dic̄·Cum
eſſet ſero die illa·i·die reſurrectōis·Scđa fuit fcā octaua
die reſurrectōis·ſ·hodie·Nā vt dcm̄ ē ſupra ip̄e filius dei in ip̄a reſu
rectōis die q̄nquies apparuit·ſimiliter vt ex euāgelijs colligit̄ q̄nq̄es
apparuit poſt dic̄ reſurrectōis·Primo octaua die in p̄ſentia thome
vt hic patet·ſcđo diſcipulis piſcantibus ad mare thyberiadis·vt p̄z io·
xxj·tercio omnib diſcipulis in galilea in mōte tabor vbi cōſtituerat
illis ieſus·vtz matꝫ·xxviij·quarto in cenaculo in hierlm in die aſcēſio
nis·vtz matꝫ·vl·quinto in monte oliueti eodē die·vtz act·j·Aplūs cō
·j·coꝝ·xv·duas alias enarrat d·Poſt ꝫ viſus eſt iacobo·dīde viſus
eſt pluſ q̄z quingentis fratribus ſimul Et ꝑm ꝫ euangeliū p̄ſens p̄m
cipaliter ſcīditur ibi Thomas vn⁹ ex·xij·Vel ibi·Et poſt dies octo
iteꝝ erāt diſcipuli eius intus·Circa p̄mam apparitionē aplūs quing
ponit·Primū est aduentus ſalutis et ſaluatoris ibi·Cū eſſet ſero die
illa·Scđm eſt ſtatus vtutis ibi·Et ſtetit in medio diſcipulorꝝ·Terciū
eſt affatus pacis ibi·Et dixit eis Pax vob·Quartum eſt miſſio ſaluta
ris ibi·Sicut miſit me p̄r et ego mitto vos·Quintū eſt datio mūeris
ibi·Inſufflauit et dixit eis·Acci·ſpm̄ſ· D Circa qđ nota q̄ xp̄c
venit ad apoſtolos ꝓp̄ q̄nq̄ in eis efficiendū·ſcz ad eos illūmandum
ad eos ꝓfortandū·ad eos calefaciendū·ad eos letificandū·et ad eos re
plendū V Primo venit ad eos illūmandū·q̄ ceci in fide effecti erant·
Vñ vba mulieꝝ q̄ dicebāt ip̄m reſurrexiſſe viſa ſunt añ eos q̄ſi deliza
mentū·vt dꝛlu·xxmj·Sz tunc illūmauit eos dū aperuit iſtis ſenſum
vt intelligerent ſcripturas q̄m ſic oportuit pati x̄pm·et tercia die re
ſurgē Luc̄·xxmj·O ſtulti et tardi coꝛ·ad credendū in omnib q̄ locuti
ſunt ꝓphete Scđo venit ad eos ꝓfortandū·q̄ ꝓternati erāt et ſpes
eorum pierat Lu·xxmj·Nos aūt ſpabam⁹ q̄ ip̄e eſſet redemptur⁹
iſrael·Q·d·Amplⁱ nō ſpamus Apoſtoli nāq̄ omnia reliq̄rāt totam
ſpem ſuā in xp̄o ponētes·ꝫ hanc ſpem in paſſiōe pdiderāt·io chriſtus
eos ꝓfortauit d·Ego ſum·nolite timē lu·xxmj·Q·d·Ego ſum magi
ſter et pater veſter in q̄ ſpabatis·q̄ mortuus fui ꝫ reſurrexi cū magno
triumpho cū magna gloria et ptāte magē·Mat̄·xxviij·Data eſt mihi
omnis poteſtas in celo et in terra Et io nolite timē V Tercio venit
ad eos calefaciendū·q̄ in paſſiōe in eius amoꝛe nimis tepidi effecti
erant et tremebundi·Vñ qui p̄us parati erāt cū eo et in mortē et in
carcerem ire·et voluerunt gladio pcutere·vt dicit̄ matꝫ·xxvj·oēs reli
cto eo fugerūt·et clauſis ianuis recluſi ſtabant·Sed x̄pc eos inflama
uit·q̄ oñdit eis manus et latus et pedes in q̄ maxime amoꝛ x̄pi de
mōſtrat·Bern̄·Super omnia te mihi amabilē reddit bone ieſu calꝛ

passionis quē sumpsisti. Latus ostendit ad ostendendū q̄ amor erat p̄cordiat. Manꝰ oñdit ad oñdendū q̄ amor ille mānifestatꝰ fuit p opa. Pedes āt ad demōstrandū q̄ onera eorꝫ portauerat. Q. d. Videte q̄liter ex corde vos dilexi. qualia opa feci. et quales penas p̄ vob̄ sustinui. Et iō accēdamīm ad amorē meū Lu. xxmj. Nōne cor nr̄m ar. e. in no. ℣ Notādū āt ꝫ q̄ cicatrices xp̄i n̄ ex ipotētia sanādi remānserūt ꝫ ap̄t q̄nq̄. Primo vt sint sig̃ sue victorie. Secō vt fidē sue resurrectiōis astruāt. q̄ sic gēme sunt m anulo. sic ille cicatrices sunt i corpe xp̄i et erūt m corpib̄ martiꝝ. vt dicit aug. Tercio vt ostendāt q̄ idē corpꝰ qđ fuit pforatū resurrexit. Quarto vt m úditio sint ad terrorē malorꝫ p̄ q̄b̄ et a q̄b̄ eas tulit Apoc. j. Videbit eū oīs oculus. et q̄ eū pupugerūt. Quinto vt oñdat eas deo p̄ri. z p ꝫ moueat eū ad nobis miserandū Bern. Secuꝫ accessuꝫ bēs o hō ad deū. vbi bēs añ pas trē filiū. et āte filiū m trem. filiꝰ oñdit p̄ri latꝰ et vulnera. mat̄ vo oñdit filio vbera ꝛc. ¶ Quarto xp̄c venit ad ap̄los ad eos letificandū. Euerūt em̄ m passiōe mimo trore affecti. úxt illō. Tristes erāt ap̄li ō ne ce dm̄ suū. xvj. Tristicia ipleuit cor vr̄m. Sz xp̄c eos letificauit sue p̄nūtie oñsiōe q̄uis nō apparúit eis m gl̄a corpis glorioſi. vt dic̄ aug. q̄ oculi ap̄lorꝫ illā claritatē ferre nō potuissent. Sua blāda salutatiōe. q̄ pax vob̄. Et sua leta comestiōe. Lu. xxmj. Obtulerūt ei ptē pis. assi ꝫ dr. Gauisi sunt g̃ discipuli viso dño. ℣ Quinto, ad eos replendum. Euerāt em̄ m eiꝰ morte oēs euacuati omnib̄ vtutib̄ et domis spūs; sancti ac grā dei et ap̄lis bōis q̄ fecerāt. q̄ cū oēs moraliter peccauerūt oia supradcā pderūt Eccs. ix. Qui peccauerit m vno multa bona pdet. Sz xp̄c eos repleuit omni vtute z grā ac etiā pterita merita reddidit. Et ꝫ ē qđ dr ꝫ. q̄ m̄sufflauit m eos sup. vt eos repleret Act. ij. Repleti sunt o. ¶ Si q̄s q̄reret q̄re xp̄c ꝫ q̄nq̄ ap̄lis cōtulit bona. Dicendū q̄ ap̄t q̄nq̄ laudabiles adicōes q̄ m eis erāt. vt pz m p̄senti euan. s. pseuerātia. q̄es mētis. clausura sensuū. vnitas mētis. et timor dis. ps dei. Act. j. Vli oēs erāt pseuerātes m oōe Bern. Int̄ vtutes sola pseuerātia coronatur Mat̄. xxmj. Qui pse. vs. m fi. ꝫ sal. erit. Nota q̄ ℣ Primo notat̄ m eis pseuerātia m eo q̄ dr sero. Sero enim ē vltima ps diei. Act. j. Vli oēs erāt pseuerātes m oōe Bern. Int̄ vtutes sola pseuerātia coronatur Mat̄. xxmj. Qui pse. vs. m fi. ꝫ sal. erit. Nota q̄ mādatū fuit m lege q̄ caput et cauda m sacrificio sp deberent offerri Aliq̄ offerūt caput et nō caudā vt q̄ incipiūt m uuetute facē p̄niam z m p̄cessu tp̄is dissoluūt. Aliq̄ offerūt caudā ꝫ nō caput. vt q̄ m uuetute dissoluūt et m semio agūt p̄niaz. Offeram⁹ et nos caput z caudā vt p̄fectū sit sacrificiū nr̄m vt m adolescētia incipiētes m semio tmine nius et bn̄ erit nob̄ Tren. iij. Bonū erit viro cuz porta. úg. ab ado. s. ¶ Secō notat̄ req̄es mētis. q̄ vna sabbatoꝝ sabbatū enim req̄es mētis ptat ℣ Sz nota q̄ triplex ē quies. Prima ē quies mētis a tumultu sēcī cū labore tn̄ corpis. quā hn̄t viri sancti m vita illa Leuit. xxnj

Sabbatū reqetionis dñi ē affligetisq; aní ve. Mat xj. Ve ad me o q
la et on es ꝛc. Et seqtur. Et iue re aní v. Scda ē qes corpis a labore
cū tumultu mētis quā hñt aliqñ pcores Iniere xlviij. Reqeuit moab
ín feciby suis · Esa lvij. Cor impij qsi mare seruēs qđ qescere ñ pt. Sic
reqescebat ille dues qui dicebat lu xij. Mia m ha mk bo rep ín ā. pli
req zm bi epu ꝛc. Tercia ē qes mētis et corpis quā ħ habuerūt 7 ha
bebunt sancti ín gla Esa lxvj. Erit sabbatū ex sabbato. In eodē xxvij.
Sedebit ppls me ín pulcritudíne pacis ín tabernacul fiducie et i re
qe opulēta ¶ Tercio notat ín eis clausura sensuū ín ħ qđ dr. Et fores
essent clause. Maxime āt duos sensus debem claudé si volum qp xpc
veiat s visum 7 auditū qz frequētissime p istas fenestras mors ingre
dit Iniere ix. Mors ingredit p fenestras nras. Sic mortuus ē dauid
ps xx. Ingredé ín petrā et abscōdere ín fossa ✓ Quarto notat ín eis
mētis et corpis vnitas i ħ qđ dic vbi erāt zgregati Act iij. Multi
tre erat cor vn et aní vn. Vñ spūssanctus sup eos cōgregatos venit
Psal. Ecce qz bonū et qz io habitare fra ín vnū. Triplex ē em vtilitas
stare ín zgregatōe. Prima qz cōgregati ñ pñt a dyabolo vinci hz ipz
vincūt qz ois victoria ín vnitate cōsistit et pditio in dimsiōe. Crepu
ō acie militū Eccs iij. Funicul triplex difficile rumpit Can vj. Terri
bil vt cas ac or. Scda ē qz si vn cadit ab alto iuuat Eccs iiij. Ve soli qz
cū ceciderit nō hz subleuantē. Et paulo supus · Meli ē duos ee sil qz
vnū hñt em emolumentū societatis sue. si vn ceciderit ab alto fulciet
Tercia ē qz vn puocat ab alto ad bonū Eccs iij. Si dormierint duo
fouebūt mutuo vn quo calefiet. ¶ Quinto notat ín eis timor cuz dr
pt metū iudeoz Bern. In vitate didici nihil eq efficax ad grāz pro
merēdā recipiendā et retinendā et recupandā qz si omní tpe inuenia
ris corā do ñ altū sapere hz timere Proú xxviij. Btus hō q sp ē paui
dus Ecc ij. Filii accedēs ad seruitutē dei sta ín iustitia et timore. Qz q
si ne timore est iustificari nō poterit. Timor iste est timor filialis quez
habent iusti q timent valde pdere deū et animas suas. Sz timorē ser
uilē et huanū hñt pcores q pl timēt pdere numū qz deū terram qz
celū plus corp qz aiam plus trāsitoria qz vtutes et dona. De qbus
omnib nō ē timendū Psal. Illic trepi ti vbi nō f ti. Ca riffini habea
mus et nos ista quinqz et nos recipiem a xpo alia quinqz supadcā
Et sic pz primū ✓ Scdo potit status virtutis qz stetit ín medio disci
pulor. Omnis em virtus ín medio zsistit vt dicit phūs. Vñ poeta
Mediū tenuere beati. Vbi nota qz xpc stetit ín medio discipulorūz et
stat ín medio ommum hominum. ppter septem ppetates medij que
sunt. Illūinare. colligare. viuificare. distinguere. sustētare. cōseruare. 7
letificare. ¶ Primo mediuz illumínare habet vt patet de sole · qz me
dius inter planetas celum et terram illumínat. Sic et christus porcs

et posteriores illūminauit. Iob. j. Gratia vera q̄ illūmat oēm hominē veniente in hūc mūm. Hoc patuit in transfiguratōe vbi fuerūt prēs no. et ve. testa. ℣ Secdo mediū hz colligare. vt calx et claup. Sic et xp̄c colligauit et vniuit in vnū diūsa. s. diuina et humanā naturā in vnita te psone. diūsos apl̄os i vnitatē fidei. jo. xj. appbetauit. s. cayphas q̄ ihs erat moriturp̄ p gēte. i n tm̄ p gēte. ſ vt filios dei q̄ erāt dispsi con gregaret in vnū. homines et āgelos in eisdē sedib⁹ glorie. Math. xxij In resurrectōe neq; nubēt neq; nubent. ſ sunt sic angeli dei in celo ℣ Tercō mediū hz viuificare. Vn̄ in terra q̄ ē mediuz totius celi omnia viuificanť et vitā recipiūt. Et cor in medio aialis vitaz animali dat vel corpi. Sic xp̄c ē vita viuētiū. vt dic aug. Act. xvij. In ipo em̄ viuimp monemur et sumus. Sicut omnia p ipm̄ fcā sunt. vt dr jo. j. ita omnia p ipm̄ subsistūt et viuūt. Io. x. Ego suz resurrectō et vita. resurrectō corpoy. et vita animay. ¶ Quarto mediū hz distinguē et separe vt patres. Sic xp̄c i iudicio sepabit bonos a mal. mō āt sī mixti. mat. xv. Sepabit eos ab inuicē sic pastor segregat oues ab edis. Et ibunt hi in supplicīū eternū. iusti āt in vitā eternā. vt ibidē dr. ℣ Quinto medi um hz sustētare. vt colūna in medio dom⁹. Sic et xp̄c omnia sustētat et regit. Heb. j. Portans omnia vbo vtutis sue. Greg. Sic omnia ex nihilo fcā sunt ita i nihilū tenderēt nisi man⁹ ommpotētis ea teneret Hz nota hic d colūna sampsonis cui innix⁹ sampson mortu⁹ ē vt oēs occideret inimicos. sic xp̄c in colūna crucis mortuus ē vt oēs demōes debellaret. Aug. Manu inermi et affixa cruci debellauit aereas ptāta tes ¶ Sexto mediū hz ꝛuare et extrema cuastare. vt pz in tpe vt in ve qd̄ est mediū inter hyemē et estatē omnia terrenascētia ꝛseruanť. Patet eť in humoribz q̄ dū mediū tenent in corpe ꝛseruať corpus in sanitate. Patet etiā in cūctatib⁹ q̄ dū mediū p iusticiā tenent ꝛseruať et crescūt. Exemplū d regno romanoy qd̄ dū mediū p iusticiā tenuit ꝛseruatū ē. Sic et xp̄c omnia ꝛseruat in bono. Io. xv. Manete in me et ego in vobis. Sic palmes nō pt̄a semetipo facē fructū nisi manse rit in vite. sic nec vos nisi in me māseritis. Si q̄s in me n māserit colli gent eū et in ig. mittēt. Et h oñdit xp̄c qn̄ stans in medio discipulorus insufflauit in eos et dedit spm̄sanctū p quē seruati sunt in omni bo no. ℣ Septimo mediū hz letificare. vt pz in armonijs sonoy et in ob iectis sensuū. q̄ dū mediū tenēt letificāt et delectāt. Sic xp̄c stās i me dio dume et hūane nature letificat oēs beatos in gl̄a. Io. xvij Hec ē vita eť. vt ꝛg. te. so. ve. de. et q. mi. iesum xp̄m. Quia sm̄ dūma naturā letificat āgelos et animas. et sm̄ humanā letificat corpa. Io. x. Ingredi etur et egredieť et pascua inueniet. Ingredieť ad deitatē. et egredieť ad humanitatē. Et sic patz sm̄. ¶ Si vis plura dicē de medio nota q̄ xp̄c quater stetit in medio. ad designādū q̄ quattuor vtutes cardina les in medio ꝛsistūt. Nā stetit in medio animaliū in natiuitate. p qd̄

signifícaꝫ ꝓudētia·stetit ín medio doctoꝝ ꝙ qđ signatur ústicia·ste
tit ín medio latronū ꝙ qđ signaꝫ tpantia·et stetit ín medio discipuloꝝ
ꝙ qđ designaꝫ fortitudo ¶Tercō ponít affatꝰ siue ímpcatō pacis·quia
pax vob·Circa qđ nota tria· ℞Primo q̄ triplex ē pax bōa·Pria
ē pax pectoris·q̄ ꝟsistit ín subiectōne aníme ad deū et coꝛpis ad aní
mā et ínferioꝝ viriū ad rōz·Qñ h̄ tria obſuaꝫ ín homíne hz plenā pa
cem pectoris Esa·Erit opꝰ iusticie pax·Hāc pfcē habuit xp̄c et bta vi
gō Iob·xmj·Pacē meā do vob·Seda est pax tpis q̄ ꝟsistit ín pacifica
cōsatiōe cū ꝓximo Ro·xij·Si fieri pōt q̄ ex vob ē cū omníbꝫ hominí
bus pacē habētes·In hac pace natꝰ ē xp̄c Psal·In pace fc̄us ē locꝰ eiꝰ
De hac pace loquít apls ad hebꝛeos xij·Pacē seq̄mini cū omníbꝫ et
sanctimoníā sine q̄ nemo vidébit deū·Hāc duplicē pacē xp̄c ānunciari
fec̄ ingrediēs mōm·p̄dicauit vadēs ꝙ mōm·suis discipulis relīq̄t exi
ens de mōdo·et suis discipulis apꝛtauit redīēs ꝺ ínferno ad mūduꝫ
Tercia ē pax eternítatis q̄ ꝟsistit ín vīsiōe dei Esa·xxxij·Sedebit poꝛ
pulus meꝰ ín pulcritudíne pacis·Primas duas paces xp̄c dat nobis
ín p̄nti·terciā dabit nob ín futo ín octaua etate q̄ ē resurgentiū. Et iō
ín resurrectōne eꝰ ín die pasche bis dixit·Pax vob·ín octaua vō die
vt hodie semel dixit pax vobis·ad designādū q̄ ín resurrectōe a pec
catis dēmꝰ habē duplicē pacē p̄dictā·et ín octaua resurgētiū habebi
mus terciā·phꝫ·mj·Et pax dei q̄ exupatꝫoēm sensum custodiat coꝛda
vrā et íntelligētias vrās ¶Secdo nota q̄ xp̄c fec̄ quadꝛuplicē pacem·
Primo fec̄ pacē ínt deū et hominē·Et hanc fec̄ ín carnis assumptōne·
Eph̄·ij·Ipse em̄ ē pax nrā qui fec̄ vtraq; vnū·i·dúmā et humanaz nā
turā vniuit et pacificauit ín se·Secdo fec̄ pacē ínt hominēs ad ínuicem
ín passiōe scz ínter pilatū ꝛ herodē et hāc fec̄ ín sua p̄dicatōe et ordína
tōne·qñ oēs vniuít ín vno ouili vniꝰ eccie·vnꝰ fidei·et vniꝰ baptísmi·
Io·x·Et fiet vnū ouile et vnꝰ pastoꝛ·Tercō fec̄ pacē ínter angelos et
hominēs·Et hāc fec̄ ín sua ascensiōe qñ angelos et homínes vniuít ín
eisdē sedíbꝫ gl̄e·Vñ cantamꝰ·Redit turmis cū duabꝫ āgelis et anima
bus·Quarto fec̄ pacē ínter animā et carnē·Et hāc fec̄ i spūssancti mis
sione·q̄ ita solidauít coꝛda díscipuloꝝ·vt debitꝰ oꝛdo deinceps seruare
tur ínter animā et coꝛpꝰ·vt scz rō dn̄aret ín eis·Hāc pacem pfecte ha
ciet ín coꝛpoꝝ glorificatōne· L℞Tercō nota q̄ triplex ē pax mala
Prima est ínoꝛdínata q̄ est qñ obedit supíus ínferioꝝí·vt dñs seruo
anima coꝛpi et rō sensualitati·puer·xxx·Per tria mouet terra·p fuū
cū regnare cepit·per stultū cū saciatus fúit cibo·et per odiosam mulí
erem cū ín matrimoníū assumpta fúit·Iste seruus et stultus ē coꝛpus
ꝛ mulier odiosa est caro·Seda est silata·sicut fuit pax íude·Mar·xmj
Quēcūq; osculfu·ip·e·t·e·Sicis fuit pax ioab ad abner dicēs·Salue mí frá
ter·Et ínfixit gladiū ín viscera eíus·ij·reg·xx·Ezech·xmj·Deceperunt
pp̄m dicētes·Pax pax·et nō est pax·Talis est pax mdi q̄ quē osculari

videtur occidit Io·xmj· Pacē meā do vobis·non quā mūdꝰ dat·Ter-
cia pax est inquinata que inter pcores est·psal· Zelauí sup iníqs pa
cem peccatoꝝ vidēs Lu·xij·Nō veni pacē mittere·ꝫ gladiū·Et sic pz
terciū· Quarto pomt missio salutaris·qz sicut me misit pater ↄ ego
mitto vos·i·ea caritate vos diligo qua dilexit me pater·vt dic greg·
Que caritas in pdicta missione attendit quantū ad septē· Primo
qz sicut pater mittēs me in mdm mecū est·et nō relinqt me solum·sic
ego vos nō deserā Matb·xxvnj·Ecce ego vo·sum om·die vsqꝫ ad cō
sum·se· Secdo quia sicut pater mihi testimoniū phibuit d·hic ē filꝰ
meus dilcus ipm audite·matb·xvj·sic ego coꝝā regib et omní pꝛ̄o
loquar p vobis reddens testimoniū veritati vē et doctrīe·Mat·x
Nolite co·quo aut qd lo· Tercō qz sicut pateꝝ dedit mihi facé opa
ſez hominesſ sanare·demones fugaé·mortuos suscitare·celū apire ↄ cō
fitia·q ostendunt me esse vey filiū dei·iuxta illud job·x·opa q ego fa-
cio in noīe patris mei hec sunt q testimoniū pꝛ̄hibent de me·ita ego
dabo vobis similia opa facé p que oēs cognoscent qz estis nunciꝰ dei·
Io xmj·Qui credit in me opa que ego facio ipse faciet et maioꝝa ho-
rū faciet·Exemplū de petro et iohāne·Nā ad vmbrā petri sanabant
infirmi·ad tactū tunice iohānis suscitati fuerūt mortui·vt in eccīasti ꝰ
ca narrat historia·qd de xpo non legit· Quarto qz sicut pater cōsti-
tuit mihi totū mdm disponere et ordinare·iuxta illud iob·xnj·sciens
qz omnia dedit pater ei in manus·ita ego plenarie vos mitto vicari-
os meos qdquid p vos fiet ratū habens Lu·x·Qui vos audit me au-
dit·et qui v·sper·m·sper·ij·coꝝ·v·Legatōe pro xpo fungimur·Et ideo
apli per totā eccīam ordinauerūt et sacra instituerūt Quinto qz si
cut pater plenariā ptātem dedit mihi·iuxta illd matb·xj·omnia mihi
tradita sunt a patre meo·ita ego plenā ptātem vobis trado sup oīa
ſez super celū terrā et infernū·super angelos demōes et homines·sup
vitā et mortem·super totā naam et oēm creaturā Luc·ix·Dedit eis
ptātem super omnia demōia et vt languores curarent· Sexto qz
sicut pater voluit me mori p peccatoribꝫ vt salui fierent·iuxta illd io
han·nj·sic deus dilexit mdm vt filiū suū vnigenitū daret·ita ego vo-
lo vos mori et cōsummari in seruicō pcoꝝ vt ipi salui fiāt·et maius
meritū vobis crescat Lu·x·Ecce ego mitto vos sicut agnos int lupos
Septimo qz sicut pater voluit me summe hūliari vt summe exal-
tarer·iuxt illud phit·ij·exmaniuit semetipm ppter qd et deꝰ exaltauit
illū ꝛc·ita et ego volo vos hūliari valde vt summe exaltemini et sitis
mecuz in eade gla et honore·j·pet·v·Humiliamini sub po·ma·dei vt
vo·exal·i tpe visi· Lu·xxiij·Et ego di·vo·sicut dis·m·p·m·re·Vñ pedes
et ossa piscatoris osculāt mō per oza impatorū·Ergo recte dicit· Sic
misit me pater·i·ex eadem benuolentia caritatis·et ad eadem opera
facienda·et ad idem pmiū recipiendū·ego mitto vos·Et sic pz qrtū

Quinto ponit datō mūeris·qz insufflauit ꝛc·Nō qz iste flatus erat spūsc̄us·sic̄ colūba q̄ descēdit sup xp̄m baptisatū nō fuit spūsc̄us·sed in illo signo scz flatu dat⁹ ē eis spūsc̄us·Et h̄ ꝓpter tria·Primo qz sic̄ iste flat⁹ ꝓcessit a xp̄o·sic spūsc̄us ꝓcedit ab eo·z nō solū a prē·Secdo ad ondendū q sic̄ flat⁹ ē necessari⁹ vite corpali·ita spūsc̄us vite spirituali Tercio ad ondendū q sic̄ flatus ē aer eleuat⁹ a terra·ita spūsc̄us fac̄ sup terrena eleuari Ezech·vnj·Eleuauit me spūs inter celū et terram· Munus g̃ in q̄ omnia dona donāt ꝛtulit eis dicēs·Accipite spm̄sc̄m quo·re·pec·re·eis·Ro·vnj·Quo nō erat cū illo omnia no·do·Sic g̃ do· nauit eis mun⁹ absoluēdi et dimittēdi pcā·Sed ꝛtra solus de⁹ remit tit pcā Esa·xlnj·Ego sum q̄ deleo om·iniq·t·ꝓpter me Osee·xnj·Per ditio tua israel·tm̄mō in me auxiliū tuū·Solutō quātū ad culpaz sol⁹ de⁹ dimittit pcm̄ qō in ipa ꝛtritōe et ꝓposito ꝛfitēdi dimittit·Psal· Dixi ꝛfitebor et tu remi·ꝛc· Sacerdos at dimittit aliqd ō pena vtute clauiū·Et h̄ ē qō dic̄·Quor remiseritis·Remittē em ē ptē pene relax are·Dimittē vo ē ex toto absolue·vt dic̄ hugo de sc̄o victo·Vel pt̄ dici q̄ sacerdos absoluit instrumētaliter·ē em instrumētū animatū dei z minister e⁹·Hoc dns figurauit in lazaro quē suscitauit h̄ apl̄is soluē mādauit·Exemplū de ptāte qn̄ absoluit aliquē in cōsilio et eius nūcij de catenis et carcē soluunt eundē·Itē videt q̄ nisi sacerdos hēat spiri tumsanctū nō pt̄ absolue qz dic̄ pmo Accipite spiritū·et postea sub· dit·quor re·pec·re·eis·Amb·Talis actus talis vita absoluit·esto tu talis vt alios valeas absoluere·Ad quod dicendū q̄ absoluere potest sacerdos dupliciter scz ex officō et vite merito·et sic absoluit solū bo nus habēs spiritū·vel ex officio soluz·et sic absoluit etiam malus Ad quod significandū christus dedit ptātem apostolis absoluendi a pec catis anteq̄z daret eis spiritū·Matth·xvj·Amen dico vobis quodcūq; liga sup ter·e·et li·in ce·et q·sol·sup ter·sol·e·et in ce·Et h̄ postq̄z dedit eis spiritū·dedit eis ptātē ligandi et absoluēdi Chrys·Si mali valde sint sacerdotes·deus q̄ eius sunt operabit·qd dico sacerdotes·nec āge lus nec archangelus in his opari potest q̄ data sunt deo·h̄ pater z fi lius et spūsanctus omnia dispēsant·sacerdos āt accōmodat linguam suā·tribuit manū suā·Vel dicendū q sacerdos z bon⁹ et malus in vir tute spūsancti remittit peccatū·qz in vtute caracteris ordinis q̄ dat a spūsancto q̄ opatur in sacramētis·Glo·Quorum remiseritis·id ē· quos dignos remissiōe iudicaueritis duabus clauibus scz potestatis et discretōnis·remittunt eis·id est·tunc deus approbabit remissiōez peccatorum·et quor non remiseritis deus nō approbabit Chrys·Sic rex pncipem mittens dat ei potestatem mittere in carcerem z dimit tere·Exquo patet q sacerdos est minister et instrumentum dei ani matum·Et sic patet quintum·

Sermo eiusdem dominice octaue quadragesimusoctauus

Thomas vnus ex duodecim qui dicit didimus non erat cū eis quando iesus venit Io.xx. Euangelium hodienum cōtinet in se duo euangelia. Et ō ista secunda pte faciam⁹ alium sermonem. In quo sermōe cōtinet prima apparitō xpi post diem resurrectionis que fuit facta die octaua. Et ista pars euāgelij est q̄ tota ō beato thoma. In q̄ parte q̄ttuor describit. Primū ē peccatū qō thomas incurrit. qz non erat cuz eis qñ iesus venit. Secōm est remediū quod recepit ibi. Post dies octo. Terciū est fides q̄ credidit ibi. Dñs meus et deus meus. Quartū est primū qō ex fide xpus repromisit ibi. Quia vidisti me tho. cre. be. q̄ nō vi. et cre. Primū pceditur ex miseria hominis. 2m ex misericordia dei. terciū ex libertate arbitrij. quartū ex grā dei. Primo g̃ pomit peccatū thome qō cōsurgit ex duobz. scz ex absentia sociali. 7 ptinacia mētali. Primo ex absentia sociali. qz nō erat cū eis. Sz ztra lu.xxiij. dz q̄ isti discipuli qui uerūt in emaus reuisi sunt in hirm 7 inuenerūt zgregatos vndecim et dū narrarēt q̄ gesta erāt in via iesus apparuit eis. Ad ꝟ dicēdū q̄ duz discipuli narrarēt q̄ gesta erant in via. thomas aliq̄ casu abscessit. et tunc iesus apparuit. vt dic aug. Nō erat g̃ tho. cum viris timoratis et pseuerantib. 7 sic recessit a societate bonoz. Qō quidē apparet esse malū ex trib. Primo qz recedē a societate ē ztra naturā hominis. hō enim vt dicit pbus naturalit ē animal sociale Gen.xx. Nō ē bo. ho. est so. fa. ei ad. si. sibi. Quia ceteris animalib. melio⁹ q̄uidit naꝺ vt sola possint vi uere q̄z homini. qz pauit eis victū et amictuz. hō aī multis indiget q̄ vix vn⁹ hō facē posset. Secōo qz hō in facto isto dyabolū imitat q̄ secit diuisiōz in celo. et recessit a societate bonoz. Esa.xiij. In celū zscēdam sedebo in mōte testamēti in lateribz aq̃lonis. et sibis ero altissimo. Exēpla de isto monacho de q̄ dic greg⁹. in dyalogo qz statim recedebat de chozo quē vidit btūs benedictus extrahi p capā a quodā puero nigro. Sap.ij. Imitant āt illū q̄ sunt ex pte istius. Tercio qz talis recessus ē valde dānosus. Qō pz dupliciter. Primo qz hō multa bona pcipit in societate. Nā recipit spūm sanctū et dona ei⁹. Et ꝟ patuit in pentecoste qñ spūsscūs venit in discipulos dū essent in vnū cōgregati et dedit eis carismatū dona. Itē recipit filiū dei et dona ei⁹. Math.xviij. Vbi duo vt tres zgregati sunt in nomine meo ibi ego sum i medio eoz. psal. Ecce q̄z bonū et q̄z iocundū habitare frēs in vnū. Secōo qz hō multa mala vitat in societate et ꝓpter societatē. qz dyabol⁹ nō pt frequēter hominē tenē in catenis pcōz et suffocare eū ꝓt societatē. Exemplū ō illo puero monachoz q̄ in infirmitate datus erat draconi ad deuozandum quē ꝓpter psentiā fratz comedē nō poterat. q̄ postea pfecte zsumus est. vt pz in dyalogo. Habemus et ō hoc exemplū gen. xviij. qñ angeli dixerūt abrae qz ꝓpter quinquagīnta iustos ac etiam

ꝑpter decem parcerent quinq; cũitatib·Et non solum ĩ vita illa ꝙs
euadit multa mala ꝓpter bonã societatem sed etiam ĩ alia·Exẽplũ
ꝺ illo fratre qui fuerat deputatus penis purgatorij trigĩnca annis·r
socius eius dixit missam et orans ꝓ eo liberauit eũ ℣ Secundo pec
catum thome fuit ex pertĩnacia mentali quia nullo modo voluit cre
dere·Sed attendendum est hic ꝙ dicitur eccĩ·xvmj·Qui cito credit le
uis est corde·Et dicitur·j·Iohã·mj·Nolite omni spiritui credere· sed
ꝓbate si spiritus ex deo sunt·Sic credidit eua cito·Ergo tunc ẽ pec
catum non credere quando nõ credit quis quibus debz·quãdo debet
et quomodo debz·Ex illis trib⁹ modis peccauit thomas ¶ Primo nõ
credidit quib⁹ debuit·quia cum ſm legem ĩ ore duorum vel trium
testũ stet omne verbuz·ipe noluit credẽ·r·approbatis viris qui tes
tificabantur ꝺ visu quod est verissimũ testimoniũ ℣ Secõ quia non
credidit quãdo debuit·quia et si nõ statim crediderit debuit tamen p⁹
vnum diẽ·vel sic cogitare ĩ seipo et credẽ· Sed ipe stetit octo dieb⁹
ĩ sua ptĩnacia et forte sicut ipe dixit nunq; credidisset nisi chr̃us si
bi apparuisset ¶ Tercõ quia nõ credidit sicut debuit·qr cũ apostolus
dicat·est autẽ fides sperandarum substantia rerum argumẽtum non
apparentium·heb·xj·ipe voluit palpare que ad fidẽ ptĩnent·Et sic patz
ꝓmum ℣ Secõ ponitur remediũ quod thomas inuenit· quia xp̃e
ex magna sua benivolẽtia post dies octo iterum venit ad eos·et sta-
tim dixit thome·Vide manus meas·et af·ma·tu·et mitte ĩ la·me·ꝛc
Chr̃s⁹ fecit thome ac si ipe debẽt solus saluari vel si totus mundus
staret ad fidẽ thome·Hz vt dicit gregorius·Hoc nõ ex casu hz ex dis-
na dispẽsatõne factum est· Egit nãq; miro modo diuina clemẽtia vt
discipulus dubitãs dum magistri sua vulnera palparet carnis ĩ no-
bis vulnera ĩfidelitatis sanaret·Plus enim mihi contulit ad fidẽ ĩfi
delitas thome·q; fides credẽtiũ discipulorũz·Dum eĩ ille palpan-
do ad fidem reducitur· mens nostra omni dubitatõne postposita ĩ
fide solidatur·Vide inquit manus meas redemptrices tuas vt eas re
uerearis·cõseruatrices tui vt eas amplectaris·collatrices omnis boni
vt eas diligas·et punitrices malorum vt eas timeas·Et sic pz secundũ
¶ Tercõ ponitur fides perfecta qua thomas credidit ibi Dominus
meus et deꝰ meus·In quo verbo cõfessus est humanitatem cum dicit
dñs meus·et deitatẽ qr et deꝰ meus·Ergo aliud vidit et aliud credi-
dit·Et sic vbi abũdauit delictũ superabũdauit et grã· ro·v· Qz vni vbo
credidit·et statim credidit·et sic debuit credidit·in quib⁹ trib⁹ offende
rat·Et sic pz terciũ ℣ Quarto ponit̃ pmiũ qd ex fide ꝓmittitur·cũ dr·
Quia vidisti me·imo videt̃ ꝙ debuit dicere qr tetigisti me tho·credi
didisti Aug·Nõ ait tetigisti hz vidisti·qm generalis qdãmõ sensus ẽ
visus et ad omes sensus aptat̃·vt gusta et vide q̃z dulce est·audi et vi
de q̃z sonorum ẽ·et sic ꝺ alijs·Quãuis dici possit non ausum fuisse di-

scipulū tangere vulnera magistri. Beati q̄ nō viderūt et crediderūt
Crediderūt m̄q̄ fide formata q̄ ex bonis op̄ib⁹ demōstrat. Q̄ vt dr
jac. ij. fides sine op̄ib⁹ mortua ē. qđ aūt mortuū ē nō pōt vitam ꝛferre
Qui g̃ credit in deum fide vúa beat⁹ erit Abacuk. ij. Iustus in fide sua
vúet. Fides etiam ꝺ se habz vitam dare ei q̄ nō potest opari Ro. mj.
Ei vo q̄ nō op̄at. credēti aūt in eū q̄ ústificat impiū. reputabitur fides
eúa ad ústiciā Q̄ abꝛaā p fidem sine op̄ib⁹ legis ústificat⁹ ē. Trēplū
ꝺ latrone in cruce cui ꝓpter fidē dictū est. Hodie mecū eris in padiſo
Et sic patet q̄ tū. In fine nota q̄ xp̄c dat nouem exempla in sua re;
surrectōne que q̄libet debz habere si vult vt spiritualiter resuscitet
Nā Primum est q̄ post resurrectōnem mundo se nō immiscuit. li:
cet aliquibus bonis apparuit Luc. xvij. Mementote vxoris loth. Que
quia vertit se retroꝛsum cōuersa est in statuam salis. vt patz gen. xix.
Seneca. Nihil est adeo damnosum bonis moꝛib⁹ q̄z in alienis specta
culis residere Secundum est quod dixit magdalene. Noli me tan;
gere nōdum ascendi ad patrem meum. Nō em̄ est hec mimi secuꝝ tan
gere mulierē q̄z tu ē in vita illa. nec et cōsanguineam. q̄ corp⁹ semme
ignis est. ignis vero nescit cōsangnitatem. et ignis est vsq̄ ad cōsum
matōnem deuoꝛās. job. xxxj. Tremplū ꝺ illo sacerdote ꝺ quo dic gre.
in dpa. Qui laboꝛās in extremis dū a presbitera sua tangeretur ait
Recede recede adhuc igniculus viuit Tercium est q̄ pacem in ore
poꝛtauit. Sic q̄ spūaliter cupit resurgē debz hre pacem pꝛeceꝛis et pa
cem temporis vt tandem perueniat ad pacem eternitatis Iohā. xmj
Pacem relinquo vobis. pacē meā do vobis. Quartum est q̄ loca
vulnez ostēdit. scz latus. manus et pedes. Sic q̄ spūaliter cupit resur;
gere debet ostendere peccata sua sacerdoti p ꝛfessionē. scz lat⁹. id est.
coꝛ. manus. opa. pedes. affectōnes. quia vt dicit ꝓuer. xxviij. Qui
abscōdit scelera sua non dirigetur. Isa. xlnj. Narra si quid habes vt iu;
stificeris Quintum ē q̄ insufflauit et dedit spiritū sanctum. Sic et
nos debemus satagere alijs spiritum sanctū dare et eos ad spiritum
sanctū inflamare. Iz sunt q̄dam qui spirant et insufflāt ignem iracū
die. discoꝛdie. malúoletie Act. ix. Saulus autē adhuc spirans min̄a
tum et cedis in discipulos dominī. Sic spirabat vxoꝛ iob dicens. Be;
nedic deum et morere. iob. ij. Sextum est q̄ se tangi et palpari p;
misit. Sic qui vere resurꝛexit ꝓmittat se palpari a tribulatōne. quem;
am p multas tribulatōnes oporꝛtz nos intraꝛe regnum dei. actu. xmj.
Sic ꝓmisit se palpari iob q̄ percussus est vlcere pessimo in coꝛpe. et in fi
lijs et in oīb⁹ q̄ hēbat passus ē dispēdiū. Sūt q̄dā sic vitȝ hntes illō a;
postema noli me tāgē Septimū ē q̄ ꝛmedit pisce assuz et fauū mel
lis. Piscis assus xp̄c ē crucifix⁹. fauus melꝝ ē vbū dei. Qui g̃ a peccato
resurrexit debet christum comedere in sacramēto altaris. q̄ ipe ē ois
omnis saporis suauitatem habens Io. vj. Caro mea vere est cib⁹. Ego

sum panis vnus qui de celo descendi. Item debet comedere verbum dei qđ habet anime dulcedinē inferre sicut mel Psal. Quā dulcia fau-cibus meis eloquia. t. Et hz anīmā illūmare sic cera lumē fouet Psal. Lucerna pe. m. v. tu. Aug. Palatū febricitātis habet cui mel celi inspi-dum ē. Octauū qz xpc resuscitatus rediit ad fratres suos et ad vitā veritatis eos reducē curauit. Vade et tu fac sīliter vt sicut fuisti alijs ad ruinā ita eos ad salutem studeas reducē Aug. Nullū maius sacri-ficium deo ōz zelus animaz Ia. v. Scire debz qz qui cōuerti fecerit pec-catorē ab errore vie sue saluabit animā eius a morte et operit multitu-dinem peccatoz. Nonū ē qz resuscitatus statim nō iuit ad celū. sed stetit. xl. dieb; in terra. Sic qui spiritualiter resurgit nō credat statim ire ad celum sed primo oportet eum facere penitentiā q̄ p. xl. dies desi-gnat Matb. nj. Penitentiā agite appropīquabit e. re. ce. Et sic pz totū

Sermo de epistola. xlix.

OMne qđ natū est ex deo vincit mdm. j. Iob. v. De virtute fidei tam in euangelio hodierno qz in epistola tractatur. Fides em in psenti vita mirabilia opatur. et tandem ad vi-tam ducit eternā. De eo āt qz fides beatū facit in euange-lio hodierno tractat. Beati mqt q̄ nō viderūt et crediderūt. De mira-bilib; aut q̄ fides in hoc seculo aut vita facit vel opat in pīti epistola determinat. đ quib; etiam erit sermo. In hac g epla btūs johes duo principaliter facit. Primo ostendit virtutē et efficaciā fidei. vt ad ipsam accēdamur in principio eple. Secdo ostendit veritatē fidei vt ipsam fir-miter fateamur ibi. Et spūs est qui testificat quoniā xpc ē veritas. Primo g ostendit virtutem et efficaciā fidei vt ad ipsam accendamur qz vincit mundū et bona eius. Circa qđ tria facit. Primo ostenditur p est qui vincit mundū. qz quod natū est ex deo. Secūdo ostenditur p quid vincitur mūdus. qz p fidem ibi. Hec est victoria que vincit mun-dum fides nostra. Tercō ondit p quā fidem vincit mūdus ibi. Quis est qui vincit mundū nisi qui credit qz ihesus est filius dei. Circa pri-mū nota qz duplex est natiuitas scz corpalis et spūalis. Spūalis fit in baptismo in vtero ecclesie. qz baptizatus habet ecclesiā matrē et xpm patrem. et ideo ex tūc vocat christianus Iob. nj. Nisi quis natus fuerit denuo nō potest intrare regnum dei. Et in eodē. j. Dedit eis ptātem filios dei fieri. Et qz virtus christi applicabit nobis in baptismo. q̄ est efficax ad vincendum mundū. ideo baptizatus filius dei fcūs in eadē virtute vīcit mundū Io. xvj. Confidite qz ego vici mundū. Quia cum talis ligat cum xpo vinculo caritatis. si xpc vicit et ipe vincit. Et hoc ē quod dicit. Omne quod natum est ex deo vincit mundū. id ē omnis qui regeneratus est in baptismo. dūmodo in christo maneat cui iun-ctus est in baptismo. a quo sepatur per peccatum mortale. vincit mū-dū. i. vicia mūdi. q̄ sunt tria scz cōcupiscentia carnis. Concupia oculorum

et ſupbia vite. Et nota q̄ duplicit vincimus mdm. Primo abrenuncí
ando bonis mdi. Et ſic vincunt ſoluz pfecti qui omnib ſpretis nudi
nudum xp̄m ſequūtur in voluntaria paupertate Luc. xmj. Niſi quis
renū. om. que. poſ. n̄ p̄t m. eſ. diſ. Ecce ſubjcīdo nobis bona mdi ita
vt ſimus dñi et nō ſerui bonoz mdi. vt auarus ē ſeruus pecūie. et di:
ſpēſemus bona mdi ad honorē dei Matb. xxv. Euge ſerue bo. et fi. q̄
ſu. pau. fu. fide. ſupra multa te cō. Et ſic vincunt omnes iuſti ſerui dei
in quocunq̄ ſtatu. Secūdo oſtendit p quid vincit mūduſ. q̄ p fidē
Hebr. xj. Sancti p fidem vicerūt regna ſcz regnū mdi et regnū carnis
Circa quod nota q̄ fides nō ſolū vincit mdm ꝫ omnē temptatōnem
Quod ſic patz. Quia omnis temptatō vel eſt a mdo vel a carne vel a
dyabolo. Dyabolus temptat d ſupbia vt hō nō obediat deo nec ob:
ſeruet mādata eius. Hoc remouet p fidē qua cognoſcimus q̄ de⁹ eſt
omniū dñs. et iō ei ē ab omnib obediēdū. j. pe. mj. Vigilate q̄ aduer:
ſarius veſter dyabolus. c. q̄ quē. de. c. reſi. foz. in fide. Mūd⁹ āt tēptat
vel allicīdo ꝓſperis vel terrēdo adūſis. Hūc vincimus p fidē que fac
nos credere alia meliora bona. et peioza mala. Et idō ꝓſpera mdi de:
ſpicimus et nō formidamus adūſa. Caro vo temptat inducēdo ad de
lectatōes momētaneas. ꝫ fides nob oſtēdit q̄ p has pdimus eternas
et ſupplicijs deputamur eternis Apoc. xvnj. Quantu glorificauit ſe z
in delicijs fuit tm da. il. foz. et luc. Hic cadit exemplū iſtius heremite
q̄ abuſſit ſibi digitos anteq̄z vellet ꝛſentire cū vna agē. volens expiri
ſi poſſet pati penas inferni. Cadit eī exemplū d militib alexādri q̄buſ
dū eēnt pati ad bellū alexāder ait. Comedamus. q̄ ꝫ ſero oēs cenabi
mꝰ in inferno. Propter qd verbū fortit dimicauerūt et vicerūt Pro:
pter qd dic apl̄us ad eph. vj. In omnib ſumētes ſcutū fidei in q̄ poſ:
omnia te. ne. ignea extinguē. Nota q̄ doct⁹ miles vel pugnator ſtre
nuꝰ oēs ictus recipit in ſcuto. Sic in ſcuto fidei oēs temptatōes vinca
mꝰ Scutū eīm fidei dz eē triangulatū ita q̄ vnꝰ anglꝰ ſit vſus gaudia
paradiſi. ſecūs vſus penas inferni. tercꝰ vſus xp̄m et labores eꝰ. et tē oēs
ictꝰ vilipendimꝰ Treñ. nj. Dabis eis ſcutum cordis laborē tuuz. Hoc
fuit figuratum in captione hierico que poſt tredecim circuitꝰ corruit
qui ſunt. xnj. articuli fidei quib perfecte creditis totꝰ mundꝰ corruit
Tercō oſtenditur per quam fidem vincitur mundꝰ quia iudei z ſa
racem habent fidem ſuam et chriſtiani ſimiliter. Intendit ergo oſten:
dere beatꝰ jobes q̄ ſolū p fidē ieſu xp̄i vincit mūdꝰ quā xp̄iani ꝛhitent
et credunt. Quia nanq̄z chriſtꝰ omnia bona mundi cōtempſit vt alijs
contemnenda monſtraret vt dicit aug. et chriſtiani firmiter credunt
chriſtū omnia bene feciſſe et ip̄m tanq̄z viā rectā p poſſe ſequi nitūt
ideo ꝛtemnūt ea q̄ xp̄c ꝛtempſit et vincūt ea q̄ chriſtus vicit et abſti:
nent ab eiſdē. Et iō ꝫ victoria p fidē vna habet q̄ eſt qñ illud qd cre:
dimus p opa demōſtramus Ia. ij. Oñdas mihi fidē tuam ex opibus

Res enim mortua non potest vincere·joh·xmj·Qui credit in me scz fi
de viua et vera·opera que ego facio et ipe faciet·Vera autem fides ie
su christi hec est·quoniam ipse est verus filius dei p naturā·Et hoc ē
Quis est autē qui vincit mundum nisi qui credit q̄ ihesus ē filiꝰ dei cō
substalis et coeternus et coeq̄lis p omnia·q̄ filius dei vēit in mūm·i·in
carnatꝰ in mūdo apparuit·Venit g̃ per aquā·i·baptisatꝰ ē vt tactu sue
mūdissime carnis vim mūdatiuā et regeneratiuā afferret aq̄s vt nos
a pcīs mūdarēt et in dei filios regenerarēt·Venit et p sangnē q̄ in
suo sangne mortuꝰē vt nos redimēt a pcīs·j·pe·j·Nō coruptibilib⁹
auro vel argēto·redē·es·ſ̄ p·sa·ag·incō·Venit g̃ filiꝰ dei p aquā et sang
nē nos saluare·vt aq̄ nos mūdaēt et sangne redimēt·et nō vēit salua
re nos in aq̄ solū·q̄ nisi vtus sangnis xpi oparet in baptismo aq̄ ni
hil facēt·Sz aq̄ in vtute sangnis xpi mūdat ab omnib⁹ pcīs et p cō
seq̄ns saluat·Ezec·xxxvj·Effundā sup vos aquā mūdā et mūdabimi
ab om·imi·vris·Hec g̃ fides q̄ credimꝰ q̄ xpc ē filiꝰ dei·q̄ venit p aqua
et sangnē nos saluare·ē q̄ vincit mūm·i·vicia mūi·scz cupiam carnis
cupiam oculoꝝ·et superbia vite·Ad q̄ tria omnia pcta mūi reducunt
Et sic pz pmū ¶ Secdo oñdit q̄ talis fides ē va vt ipaz firmit teneamꝰ
Et circa h̄ tria fac̄·Primo oñdit h̄ p testimoniū celeste ibi·Et spūs est
q̄ testificat·Secdo p testiomiū terreste ibi·Et tres st q̄ testimoniū dāt
in tra·Tercō cludit h̄ p locū a mnori q̄ talē fidē firmā et ratā hre ꝺ
bemꝰ ibi·Si g̃ testimoniū hominū accipimꝰ ¶ Dic̄ g̃ q̄ spūs ē q̄ testi
ficat·i·deꝰ q̄ spc̄ ē·jo·mj·spūs ē deꝰ·testificat mq̄z qm̄ xpc ē vitas·i·fuit
verꝰ deꝰ et verꝰ hō nō fantasticꝰ vt manichei dicūt·Tota em̄ trinitas
h̄ testificata ē·qm̄ tres sunt q̄ testimoniū dāt in celo scz q̄ xpc ē filiꝰ deꝰ
Pr̄·lu·mj·Vox ꝺ celo audita ē·tu es filiꝰ meꝰ dilcūs·Verbū·i·filiꝰ·jo·vnꝰ
Ego sum q̄ testimoniū phibeo ꝺ me·Et spūsscūs·jo·nj·Cū āt venerit
paclitꝰ scz spūsscūs ille testimoniū phibebit ꝺ me·Et hi tres vnū sunt
·i·in vnū concordāt q̄ xpc ē verꝰ deꝰ et verꝰ hō·Dic̄ g̃ hi tres vnuz sunt
in ēntia·ita vnū st i testimonio ferēdo ¶ Secdo h̄ pbat p testimoniū
terrestre scz q̄ xpc ē verꝰ hō·Hō em̄ ex anima astat et corpe sic aplexio
nato scz q̄ bēat q̄ttuor hūores·puta flegma·sangnē coletā et melācoli
cam·Isti āt q̄ttuor hūores sunt mixti·Qui g̃ hz animā rōnalē t corpꝰ
būanū de q̄ fluit sanguis et aq̄ q̄ pcedit a flegmate vē ē hō·Et h̄ ē q̄ꝺ
dic̄·Et tres sunt q̄ dāt testimoniū in tra scz q̄ xpc ē verꝰ hō·Spūs rō ē
anima rōnalis·math·xxvij·Iesus āt clamās voce magn̄ et inclmato ca
pite emisit spm̄·i·animā·jo·xij·Nūc anima mea turbata est·Aq̄ et quid
quis·q̄ fluxerūt ꝺ latē eꝰ·jo·xix·Vnꝰ militū lan·la·eꝰ ap·t cō·exi·sa·t a
¶ Tercō cludit p locū a mnori dicēs Si g̃ testimoniū hominū acci
pimus·q̄ in ore duoꝝ vel triū stat oē vbū·et tota trinitas testificata ē
q̄ xpc ē filiꝰ ꝺi·t va aia t vex corpꝰ oñdert q̄ erat verꝰ hō et testimo
niū ꝺi maiꝰ ē q̄z testimoniū hominū·q̄ mētiri n pt·g̃ q̄ xpc ē verꝰ deꝰ

et verus hō firmiter credē dēmus et veraciter confiteri. Hebreoꝝ vj. Quam sicut anchorā habeamus firmā et ratā. Et hec ē fides catholica quā firmiter ꝓfiteri dēmus. Et sic pz ꝑm ¶ Vltimo aūt ad edificatōez nrām videam⁹ mirabilia z vtuosa q̄ fides in nob ꝑ dilectōz opaꝝ. Sūt aūt hꝫ nūo decē. ¶ Primo em anima p fidē deo despōsaꝝ. Osee. ij. Spō: sabo te mihi in fid. In q̄ despōsatōe aia valō sublimaꝝ. Nā p⁹ modū ab āgelis tāqz spōsa reg eterni spūalit custodit. ps. Angel suis mādauit d te vt ꝛc. In q̄ despōsatōe anima deo nullas dotes largit hꝫ ab eo mi rabilit dotaꝝ. Nā recipit possessiōz ommū vtutū et donoꝝ spūssancti fit et ꝓticeps meriti passiōis xpi et omniū scoꝝ et ommū bonoꝝ q̄ fi: unt in eccīa. fit et cuius cuntatis supne et recipit ꝓmissiōz ꝙ erit heres gle dei. Ecce mirabiles dotes omnia bona ꝛtinētes Sap. vij. Venert mihi omnia bona pi. cū il. Nūq̄z tales dotes fuerūt date alicui regine mdi. Et iō nō immerito bta agnes gl'abaꝝ d tali despōsatōe d. ihū suz despōsata cui āgeli seruiūt. Et nota mirabile ꝙ bta vgo p fidē fcā est spōsa dei ꝑm animā et maꝝ dei ꝑm corpus. Et dic btus aug. ꝙ beatior fuit bta maria ꝓcipiēdo fidē xpi q̄z ꝛcipiēdo carnē xpi. Materna ꝓfm q̄tas nihil marie ꝓfuisset nisi felici⁹ xpm corde q̄z carne gestasset Luce j. Bta q̄ credidisti. Nō dic. beata q̄ ꝛcepisti ¶ Sēdo p fidē hō a ptāte dyabolica liberaꝝ. oēs em nascimur filij ire p pcm originale. p qd sum⁹ serui dyaboli et sub e⁹ ptāte. hꝫ p fidē quā in baptiimo recipim⁹ ab eius ptāte liberamur et efficimur filij dei. Hic cadit miraculū d illo uideo de q̄ narrat greg. in dya. q̄ vemēs romā iacuit d nocte in tēplo apol linis q̄ facies crucē d lapidib⁹ iacuit in medio hūs ꝛfidētiā in crucifixo Et d nocte eū demōes inuadē ñ ꝓsumpserūt hꝫ visa cruce statim fuge: rūt dicētes. Heu vas vacuū hꝫ signatū. Hoc fuit figuratū in occisione agni p cui⁹ fidē. i. p fidē illi⁹ que ille agnus figurabat filij israel liberati sunt a seruitute et ptāte pharaōis Heb. xj. Inde moises celebrauit pa: scha et sanguis effusiōz. i. habuit fidē in morte agni immaculati filij dei que ille agn⁹ q̄ dicebaꝝ pascha figurabat. p quā fidē erepti fuerūt d po testate pharaōis Matb. xvj. Porte inferi nō ꝓualebūt aduersus eā. id ē omnis ptās inferoꝝ nō ꝓualebit aduersus fidē ¶ Tercō p fidē hō salua tur et absoluit a pcis Lu. vij. Fides tua saluā te fec. Hoc dcm ē mag: dalene. Exemplū d latrone crucis cui xpc pepcit et padisuz ꝓmisit ꝓ: pter fidē quā fuit ꝓtestat⁹ d xpo Ro. mj. Ei vo q̄ nō pt opari. credeti aūt in eū q̄ iustificat impiū fides reputaꝝ ad iusticiā ꝑm ꝓpositū gratie dei. Sic fuit saluata raab meretrix de excidio hierico et appoita ꝓpo dei. vtz iosue vj. vbi dz. Sitqz cuitas ista anathema et omnia q̄ in ea sunt. sola raab mētrix viuat cū vniis q̄ cū ea in domo sunt. abscōdit em nūcios ꝙs duxim⁹ ¶ Quarto p fidē hō liberaꝝ a triplici morte. scz nature. culpe. et pene eterne. Vnde johannis xj. dicitur. Qui credit in me et si mortuus fuerit viuet. et omnis qui viuit et credit in me non

moꝛiet ineternū· Moꝛtem etiā nature trāſmutat ín reſurrectionem
glozioſi coꝛpis·j· Theſ·mj· Si eīm credímus q̄ ieſus moꝛtuus ē et re-
ſurrexít·ita et de⁹ eos q̄ doꝛmerūt p ieſum adducet cū eo· Aug· Tā
tam de⁹ fidei grām p̄ſtitit·vt moꝛs quā ꝛſtat vite eſſe ꝛtrariā ínſtru-
mentū fiét p qđ trāſiret ad vitā· Et iō ve p̄t dici q̄ eī moꝛte naſe non
moꝛiaſ· ℣ Quínto fides ē primū ſacrificiū q̄ deo coꝛ noſtꝝ et ínteller
ctū ímmolam⁹· p ipam eīm captíuamus ínteller̄ctū noſtꝝ ín obſequiū
xp̄i·qđ ē valde mirabile· Qua vt dic̄ beꝛn· tria ſingularia mirabilia fe-
cit de⁹ ín aſſumptōe hūane naſe· ꝛnūcta eīm ſunt ſil de⁹ et hō· maſ et v
go· fides et coꝛ hūanū· Et iō p̄mū qđ reſpicit deus ín ſacrificio ē fides·
Mliere· v· Dñe oculi tui reſpiciūt fidē· Eſt eī fundamētū oím vtutū et
ſacꝛoꝝ eccīe· q̄ niſi hō habeat fidē nullā vtutē hre pōt· Sacra eī ín fid
eccīe ꝛſeruāt· Matħ· xxvj· Sup hāc petrā edificabo eccīam meā·i· ſupra
fidē quā petr⁹ ꝛfeſſus ē Et iō ínfideſ nullū ſacrm pōt p̄cipé niſi p̄mo
ín fide eccīe baptiſmū recipiat· Tūc et q̄zus recipiat ſacrm· nō recipi
rem ſacramēti niſi credat· ¶ Sexto fides oēs vſutias detegit dyaboli
Nā dyabol⁹ p petrū ducēs hoīnem ad furcas ínfernī velaſ ei oculos
ne q̄ducaſ videat· Itē ſicut coꝛu⁹ p̄mo oculū fidei mitiſ ei eruere· Item
ſic mal⁹ mercatoꝛ querēs hoīnē decipe ducit ín apotekā obſcuram·
Sic diabol⁹ facit petꝛi· Sz fides animā illūmat· et eleuat velamē ab
oculis·ec totū coꝛ purificat· Actu· xv· Fide purificās coꝛda eoꝝ· ℣ Se-
p̄imo fides recupauit deo p̄ncipatū mōi et dyabolo abſtulit· quē ſo-
tus mūdus ín ydolis adoꝛabat· Iob· xij· Nunc p̄ncipes hⁱ mōi eiciet
foꝛas· Nā p fidē cognouit mūdus vnū vez deū eſſe q̄ carnē p ſalute
nrā aſſumpſit·et ipm ſolū adoꝛauit· Matħ· ij· Et p̄cidētes adoꝛauerūt
eū· Añ vo plures deos adoꝛabat mūduſ· Erat eīm p̄p̄s gentiū ín ydo
lis excecat⁹ q̄ p fidē xp̄i ē illūmatus· Eſa· ix· Popul⁹ gen· q̄ ā· ín te·vi-
lu·mag·puul⁹ eīm na·ē no·ꝛc· ¶ Octauo fides facꝫ nos trāſire p mare
mōi illeſos et omnia picula ei⁹ euadē cū triūpho· Martires eīm p fidez
tirānos et omnia eoꝝ toꝛmēta vicerūt·et omnia dyaboli tela· Eph· vj·
In omníbꝫ ſumen·ſcu·ſi ín q̄ poſ·om·te·nequíſ·ig·extín· Prudentius
poe· Prima petit cāpū dubia ſub ſoꝛte duelli puḡtuꝛa fideſ· P ℣ Et
nota·q̄ valđ ꝛgrue fides aſſiſaſ ſcuto· Nā ſic ín ſcuto tres ſunt āguli
ín vno ligno·ita ín deo ſunt tres p̄ſone·et ín xp̄o ſunt tres ſube·ſani-
ma caro et dūinitas·ō q̄ꝫ ē tota fides· Itē ín ſcuto ē lignū veſtitū co-
rio animal moꝛtui·ita de⁹ fuit veſtit⁹ coꝛio moꝛtalitatis nrē ō q̄ ē fi-
des· Itē ſcutū appēdiſ ad collū et ſtat ſup coꝛ·ſic fides dz ſtare ſup coꝛ
et p gutſ p̄ferri·ro·x· Coꝛd̄ crediſ ad ūſticiā·o·āt ꝛfeſ·ſit ad ſa· Itē ſic
docſ ſtrenuto⁹ vel bellato⁹ oēs ieſ⁹ recipit ín ſcuto·ſic ſapiēs fidelis
omnes temptatōnes et tela dyaboli recipit ín ſcuto fidei·vt dictum
eſt ſupra· Habeamus ergo veram fidem de paradiſo et ínferno et q̄
deus remunerat bona et punit mala·et in tali fide omnes ictus recipi

amus ⁊ omnia pcula euadem⁹. Hoc fuit figuratū qñ moises vēit ad mare rubrū ⁊ pcussit mare. xij. pcussuris ſm qđ. xij. erant tribus israel et quelibet tribus p viā suā illesa transiuit. Que. xij. pcussure significant .xij. articulos fidei. in q̄bus tota fides cōtinet. p cuius vtutē hō transit mare mūdi illesus. Heb. xj. Fide moises transiuit per mare rubrum Fides ē nubes filioꝝ israel. q̄ de nocte cōtra tenebras lumē pstabat. et đ die faciebat vmbrā. et cōtra incendiū solis refrigeriuꝫ pstabat. q̄ nubes erat egiptijs tenebrosa. Sic pari mō facit fides q̄ illūinat intellectum et cōtra incendia viciorꝫ refrigeriū pstat. q̄ fides infidelibus tota est tenebrosa. Nono fides facit nos cōtemnere mundū ⁊ bōa eius q̄ sunt tria. s. honores. delicie. et diuitie. Heb. xj. Fide moises grā dis effectus negauit se esse filiū filie pharaonis. ecce honores. magi eligens affligi cum populo dei q̄z terrene iocunditatis habere peccatū ecce delicie. maiores diuitias estimās thesauro egiptiorū imperium christi. ecce diuitie. Omnis em̄ hō scūs ista tria cōtemnit ꝓpter fidem quaz hz de futura vita. q̄ vt dicit aplūs. j. cor. xv. Si in hac vita tm̄ in christo sperātes sumus miserabiliores sum⁹ omnib⁹ hominib⁹. Hoc fuit figuratū in captōe hierico. vt dictū ē supra. Decimo fides ē naiua et scala. p quā ad celū ascendim⁹ eccie triūphantis. et ideo sine fđ impossibile est placere deo et ad celū venire Heb. x. Iustus āt meus ex fide viuit q̄ si subtraxerit se nō placebit anime mee. Hoc fuit figuratū in scala quā vidit iacob. q̄ tangebat celū. et dñs erat inixus scale. et pes scale erat supra petrā quā iacob suppositerat capiti suo. ⁊ angeli ascendebant et descendebāt per scalā. vt gen. xxviij. scala ista est fides. q̄ habet. xij. gradus qui sunt. xij. articuli fidei. Tota aūt fides est de humanitate et diuinitate xp̄i. et iō pes scale stabat supra petram. i. supra hominē xp̄m. petrā fidei. et capiti scale inītebatur deus et angeli. i. pdicatores ascendebāt ad deitatem. et descendebant ad humanitatem pdicando opera deitatis et humanitatis christi. Vnde iacob euigilans ait. Non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. Et q̄ fđs sit ianua celi patet. q̄ per fidē mediatoris omnes patres nostri intrauerunt celum. et qui in hac fide non sunt mortui nunq̄z intrabunt. Qđ fuit figuratum in filijs israel. q̄ solū illi duo qui crediderunt. s. caleph et iosue intrauerūt terram promissionis. Omnes aūt alij remāserūt mortui in deserto. Conclude et dic cum apostolo heb. xj Deficiet me tempus enarrantem virtutes et miracula fidei que a seculo fcā sunt. Tanta est em̄ virtus fidei q̄ mali et boni vtute fidei mirabilia operantur. Omnia em̄ miracula fidei attribuunt. Et q̄ etiā mali vtute fidei operent. pz p illud matђ. vij. Dñe nōne in nomine tuo ꝓphetauim⁹ et in nomine tuo demonia eiecim⁹. et in nomine tuo vtutes multas fecimus. et dicet illis. nūq̄z noui vos. Et sic patet totum

Dominica prima post octauas pasche de euangelio ser. L.

EGo sum pastor bonus Ioh.x.Bonus pastor qui posuit am
mā suā p ouib⁹ suis.ꝓponit se nob ín exemplu⁹ vt seq̄mur
vestigia ei⁹.qr nō dz cādela sub modio occultari ꝫ omnib⁹
lucē.Vñ cum ipe duob⁹ cecis ꝙs illūmauit dixerit.Videte
ne ꝙs sciat.Mat.ix.Et trib⁹ discipulis ín trās figuratiōe mādauerit d⁹
Nemí dix.vihonē.matb.xvij.Māifestū ē q ad iactantiā nō dixit ꝫ
vt bom pastoris se nob ín exemplū daret ꝛ formā vt ipm tanq̄ ducē
ín omníb⁹ seq̄remur Io.viij.Ego glo.m.ñ q.Vñ aplūs ꝓpt eandē cāz
d.íj.cor.vij.Capite nos.Nemmē lesim⁹.nemmē corrupim⁹.nemmē
circūuenim⁹.Et itez.j.cor.x.Sine offensiōe estote údeis et gētib⁹ et
eccie dei sic et ego p oīa omníb⁹ placeo.Nos āt q ín mltis ꝙtidie of
fendim⁹ et si dix.qm pec.nō ha.nosip.seducim⁹ et veri.ín no.non est
.j.ioh.j.ꝛmēdare nosipos penit⁹ non dēmus Prou.xxvij.Laudet te
alien⁹ et nō os tuū.Quía si pterita cogitem⁹ multa ꝛmsim⁹ mala et
omsim⁹ bona.si psentia multi sunt dfect⁹ nri.si fuka incerti sumus qd
nobis accidat et q sum⁹ acturi.Petrus multa pmisit dicēs.Dñe te
cum paratus sum et ín car.et ín mor.ire Luc.xxij.Et postea triplicit
christum negauit.Propterea dicit aplūs.j.Cor.x.Qui se existi.sta
vi.ne.ca.Sic g christus ín b euangelio ad imitationē nos ꝓuocās bo
num pastorem se nomínat.In q quidem euan.quing facit Primo q
dem introducit pastorē bonū et opus ei⁹ describit.vt post ipm eam⁹
In pncipio euangelij.Scdo ostendit mercenariū pastorē et opus ei⁹
describit vt ipm repbemus et fugiamus ibi.Mer.aut et qui non est
pas.Tercio opus lupi seuientis vt ipm caueamus describit ibi.Lup⁹
rapit et disp.Quarto ostendit opa ouiū xpi vt ipa faciam⁹ ibi.Cog.
me mee.Quinto ostēdit oportunitatē et cōgruentiam ouium cōgre
gādarum ín vno ouili christi.vt dei grām ꝛgnoscamus ibi.Alias o
ues habeo.que nō sunt ex b ouili ℣ Primo g bonus pastor introdu
citur et eius opus describitur vt ipm sequamur. Q Circa qd no
ta q ad bonū pastorē septē req̄runt.q omnia pfectissime fuerunt ín
xpo.s.vtus pfecta.modus cōgruus.ꝛgnitō vera.caritas pcipua.offi
cio vie.past⁹ salutis.et solers custodia ℣ Primū g qd ín bono pasto
re requirit est vtus pfecta vt.s.sit virtuosus et virtute perfectus.Qr
cum virtus sit que bonū habentem facit et opus eius bonum reddit
vt dicit phūs.et aug.dicit q virtus est qua recte vúit et nemo male
vtitur.pfecto.sic pastor si est virtuosus bon⁹ erit et bñ officiū suum
exequet imo p nihil alíud pōt esse bonus et digne officiū suū exequi
nisi p virtutem.Sūt aūt quidā prelati qui solū docēt alios vtutes.ꝫ
ipi hre nō curāt.similes candelis q alios illumínant et seipsas consú
munt.Matb.xxiij.Dicūt em ꝛ nō faciūt.Ecōtra de ioh.bap.dicit ioh.
.v.Ille erat lucerna ardens p caritatē quo ad se et lucens per bona ex
empla quo ad alios.Et de christo dicitur act.j.Cepit iesus facere et

docere. Quia vt dicit aug. bñ loqui et male vúuere míbil alíud ẽ q̃z e; ipm sua voce dānare Gen. xxvij. Vox q̃dẽ vox iacob. ꝫ man⁹. manus esau sunt. Vñ nō solū pastores eccīay debẽt vtutib⁹ pollẽ. ꝫ eẽ údices et dñi terray seculares. Exẽplū d̄ zsilio ietro. q̃ zsuluit moisi vt eligeret d̄ omni pp'o viros timẽtes deū. et q̃ diligerẽt vitatẽ et odirẽt auaricia q̃s zstituẽt údices sup pp'm Sap. j. Diligite iustitia q̃ údicatis terrā. Et nota ꝫ exẽplū socratis q̃ mutat⁹ a rege spuit m facie ei⁹ eo q̃ omnia erāt deaurata pter facie. Sic multi plati et dñi omnia volūt pulcra et bona hre ad gram mōi. pter animā quā nō curāt habẽ bonā dū nō curāt vtutẽ habẽ. q̃ facit animā bonā. vt dicit aug. Io. xij. Dilexerūt gram hominū magis q̃z dei. Scom qd̄ m pastore req̃rit est mod⁹ zgru⁹. vt scz debito mō eccīam intret. scz p xpm q̃ ẽ hostiū eccie et nō vt fur aliūde ascẽdat. job. x. Ego suz hostiū si q̃s p me intrauerit saluabit. Iste intrat p xpm q̃ p rectā intẽtōz. p verā fidē. sufficiẽtē scīentiam. et electōz ecclesiasticā intrat. Quia xpc ẽ via et hostiū oim ústo rū. joh. xmj. Ego sum via vitas et vita. Debet plat⁹ et pastor rectaz intentōz habẽ vt scz m platōe intẽdat animā suā m obsequio dei saluare. Et ꝫ dz eū mouere ad claritatẽ. Secūdario dz q̃rere bona tpalia vt sustenteť. Quia vt dicit ap'ls. j. cor. ix. Nemo militat suis stipendijs vnq̃z. Et itey ibidẽ. Si nos vob spūalia semīam⁹ nō ẽ magnū si carnalia vrā metam⁹ Lu. x. Dign⁹ ẽ mercenari⁹ mercede sua. Debet etiā verā fidē habẽ d̄ xpo. Debz eť scire q̃ ad ministeriū suū spectẽt. Osee .mj. Quia tu repulisti scīetiā et ego te re. ne sacerdotō fungaris mihi. Debet q̃rto eligi et zfirmari Hieb. v. Nec q̃s q̃z sumat sibi honorẽ. ꝫ q̃ vocať a deo tāq̃z aaron. Sz heu hodie. q̃ q̃si oēs nō intrāt p hostiū. ꝫ ascẽdūt aliūde scz p alios g̃dus q̃ sunt q̃ttuor scz amicicia secularis. parentela carnať. pecūia. et potētia. Per illos g̃dus p̄hibet dñs ascendẽ clericos Exo. xx. Nō ascẽdas p g̃dus ad altare meū. Nā q̃si oēs medi. ante tpali mercede obtinẽt eccīas ꝛ pbẽdas. Sz istis accidet. sicut gieſi qui vẽdidit gram dei naaman siro. et emit d̄ pecūa accepta vineta et oliueta. ꝫ lepra naaman adhesit ei et semi ei⁹ vsq̃ in sempiternū. mj. reg. v. Quia pcta illoy q̃s fuerūt bona eccīay q̃ sunt lepra anime. ad berẽt eis i sempiternū Act. vnj. Pecūia tua tecū sit in pditōz qm existimasti regnū dei pecūa possideri. Quia vẽdẽtes et emẽtes bona ecclesiastica simoniaci nomināť. debẽt em g̃tis dei et eccie bñficia dispensari Math. x. Gratis accepistis g̃tis date. Quicūq̃z g̃ nō intrat p xpm ꝫ pce vel pcio amicicia vel parẽtela nō est ver⁹ pastor ꝫ fur. Sz attende q̃ si amicicie vel parẽtele vel pciy zūgiť xpc. ver⁹ eť ẽ pastor. id ẽ. q̃ hō ẽ dign⁹ et bone vite q̃z nō ob ꝫ fiat ꝫ pce vel amicicia. ver⁹ ẽ pastor. Nō dico pcio q̃ quātūcunq̃z sit dign⁹. si pcio fiat non est pastor ꝫ fur. Et iō tales p nihilo bñt xpm. Figura. Petrus intromissus p ancillā in atriū anne pōtificis statim negauit xpm. vtz joh. xvnj. sic q̃

ímtromittūt ím eccíam dei p carnalē et carnalia negāt xpm et eius mā
data ꝺtemnūt Titū·j·Cōfitent se nosse deū·factis āt negāt Tercíus
qđ ím pastore requrit ē cogtio vā vt oues suas cogscat·pū·xxvij·Dili
gent cognosce vultū pecoris tui tuosq; greges cōsidera·In eodē·rij·
Nouit íust⁹ animas úmētoꝝ suoꝝ·viscera āt impioꝝ crudelia·Qui
dā em subditoꝝ ímdigēt misericoꝛdia et miseratōe·qđā vga et corre
ctiōe·qđā ꝺsilio et directōe·qđā aurilio et defensiōe·et sunt qđā tole
randi·et qđā de eccia expellēdi·Sz illa pastor nō posset facé nisi ꝺgno
sceret oues suas Iob·x·Cognosco oues meas et cognoscunt me mee
Ibidē·Et ꝑpas oues vocat noiatim·Est et plat⁹ animay medic⁹·ī iō
oportet eu ímfirmitates cognoscē·Hec tñ cogtio fit p ꝺfessiōz potiſſi
me·et iō eccia oꝛdínauit vt sel ím āno qlibet suo cōfiteaī plato ei pcā
sua omnia ímdicādo·Quia vt dic boe·Si opaz medicātis expectas c
portet vt vuln⁹ detegas·De⁹ āt cognoscit oues suas pdestínatōe eter
na Io·xnj·Ego scio qs elegerim·Et iō cognoscit eas·i·approbat·Ero·
xxxnj·Et te noui ex nomíne·i·approbaui·Ecōtra de repꝛob·matb·xrj·
dꝛMē dico vob nescio vos·i·nō approbo ¶Quartū qđ ím pastoē re
qrit ē caritas pcipua vt spēaliter caritatē habeat·Et iō petr⁹ pastor a
dño oꝛdínād⁹ de dilectōe a dño fuit examínat⁹ et spēalit requst⁹·jo·xxj
Símon iob·díligis me pl⁹ his·Q·d·Cōmunis dilectō nō sufficit tibi·
Debet gī plato eē caritas feruēs et oꝛdínata vt deū sup oia diligat et
primū ꝓpter deū et ím deo·et pl⁹ ꝺz diligē salutē primi qz vitā suam
coꝛpalē·et qz bona tpalia ac eī ꝺsangneos Bern·sup illo vbo·Petre
amas me scz pl⁹ qz te·plus qz tua·et pl⁹ qz tuos·et msi ita pcē diligas
me hāc curā assumé nō psumas·Sic pastor xpus oues suas dilexit vt
p eis animā suā daret ·Iob·x·Animā meā pono p ouib⁹ meis·i·vitaz
meā·Sic omnis pastor ꝺz esse patus si necesse essz p subditoꝝ salute
moꝛi·alias pdēt animā suā Io·xij·Qui amat animā suā p·eā·Et ratio
quare pastor debet pcipue caritatē habē·qz vt ꝺz·j·coꝝ·xnj·caritas ñ
qrit que sua sunt·sed facit omnia cōia·platus āt debet íntendē vtilitati
cōmuni subditoꝝ·j·coꝝ·x·Nō qro qđ mihi vtile ē·sz qđ multis vt sal
ui fiāt·Itē debet bre omnia cōia pauplb xpi·qz bona eccian cū sint
patrímonío crucifixi patris pauper úre bēditatis sunt bōa pauperū
Act·ij·Erāt istis omnia cōia·et distribuebaī vnicuiq; ꝓut cuiq; op⁹
erat ¶Quintū qđ requrit ím pastore ē oñsio vie vt añcedēdo oues vi
eis demōstret Esa·xxx·Hec ē via ambulate ím ea·Et ꝺ ꝺgrue fac salu
taría exempla ꝓpo pbendo·Debet em platus totus vite spūalis ex
empla ím se pbere·cuz subditos ínformare debeat Ero·xxv·Omia fac
ſm exem·qđ ti·ím mon·monst·ē·i·ím xpo·Prelat⁹ aī psonā xpi gerit·ij·
Coꝝ·v·Legatōe p xpo fungimur Lu·x·Qui vos au·me au·et qui v
sper·me sper·Vñ·j·Regū·ix·de saule ꝺz q ab humero et surſuz emine
bat super vniúsum ppm·In quo daī ínteligi excellus vrutū pastoꝝ

sup alios Greg. Tm̄ debet trāscendē actio p̄sulis vitā pp̄i. q̄tū solet differre vita pastoris a vita gregis. Debz et plat⁹ eē qddā speculum sine macula āte pp̄m. Sextū qd̄ m pastore req̄rit ē past⁹ salutis vt oues ad bōa pascua ducatur. j. pe. v. Pascite qui m vobis est gregem dm̄. Debet em̄ pastor ecclesie triplicit pascere oues christi scz verbo veritatis et pane caritatis. et corpe christi. Et si op⁹ ē subsidio tēpalis necessitatis. joh. xxj. Pasce oues meas. Ter dixit pasce ad designāduz p̄dictum triplicē pastum. Pasce g̃ vbo. Hiere. nj. Dabo vob pastores m cor meum qui pascēt vos sciētia et doctrina. Talis est cibz anime Matth. mj. Non m solo pane vīt homo sz m omni vbo qd̄ procedit d ore dei. Pasce corpali cibo Aug. Tal debz esse pastor qui p̄ponat v: bum doctrine ignorātib. et mesam suam cōmunicet indigētib. Libēt enim audit homo linguā eius loquētē. cuius dexterā sibi sentit poni gētem. Pasce tercō spirituali alimēto scz corpe christi. Debz enim pa: stor populū corpe christi pascere. et sacramēta ecclie ei ministrae que sunt cibz anime. Iohā. vj. Ca. m. ve. ē ci. Debz etiā populum pascere quotidie pro eis orādo et hostiā immolādo. Col. j. Nō cessamus pro vobis orātes et depcantes. Ro. j. Memoriā vestri semp facio i oratio nibz meis. Iohel. ij. Inter vestibulū et altare plorabūt sacerdotes mi nistri domini et dicent. Parce dne parce populo tuo. Sic orauit christ⁹ p quibz suis dicēs Pater sanctifica eos m veritate. joh. xvij. Et iterum. Nō rogo vt tol. e. d mū. sz vt ser. e. a. ma. Septimū qd̄ req̄ri tur m pastore ē solers cura vt bn̄ custodiat gregem a lupis et ab alis is seuis bestijs nocere volētib. Lupi sunt heretici. seue bestie sunt vi: cia et peccata. que homines efficiunt bestiales. Et ideo eccl'ia habet ca: nes ad hec fugāda scz p̄dicatores. qui dētib. dilacerāt vicia. et linguis sanāt animas sauciatas. psal. Lingua canū tuoz ex. ꝛc. Vt beatus dn̄ : cus ordins prædicatorū instituto:m figura catuli ē demōstrat⁹ mīt Vnd pastor ecclie vocatur speculator qui d turri habet cōspicē mini: cos venientes et fortit clamare. Ezech. iij. Fili hominis speculatorē dedi te domui israel. quod si dicēte me ad impiū morte morieris. et tu nō ānunciaueris ei vt aūtat se a via sua impia. ipe m iniquitate sua morie tur. sang. vo. e. d manu tua requi. Propter quod dicit apostol⁹. j. cor. ix. Ve mihi si nō euāgelizauo necessitas enim mihi incumbit. Esa. lxij. Sup muros tuos hierusalē cōstitui custodes et tota die et nocte n̄ ta cebūt. Vere tota die ac nocte dēmus clamare dicētes. Carissimi cauē te quia inimici approp̄inquāt fortissimi scilicz demones et peccata du: rissimū bellum dabūt. Debz etiam pastor habē retia p̄ sepe ouium. i. p̄cepta ꝛ leges. Debz etiā habē baculum et virgam p quam exeutiet ꝛ seqstret oues morbidas a grege ne ipsum inficiāt scz hēticos ꝛ publi: cos peccatores. Habz etiam ecclesia duplicē gladium scz spiritualem q̄ ē excōmunicatio. p quam peccatores seqstrat Matth. xviij. Sit t. sicut

ethnicus et publicanus. Et materialē p quē hereticos extīmari ubꝫ
quē gladūm ptāti seculari cōmittit ne manus deo consecrate sanguine
polluātur Luce xxij. Ecce gladij duo hic. Et respōdit ihesus. Satis ē. Et
nō dixit nō est necesse. Et sic patz pmum R Secdo describitur mer
cenarius pastor vt ipsum fugiam⁹. Vbi nota q ad mercenarium tria
ptinē videtur. Primū ē quādo nō intrat p hostium ꝫ pce vt pcio por
tētia vt paretela Math. xxij. Amice quomō huc intrasti nō habēs ve
ste nuptialē. id ē. debitā ꝫueniētiam. Secm ē quādo pro mercede tē
pli z nō pro deo custodit oues. tūc em nō curat nisi mūgē et tōdere
oues Ezech. xxxiij. Lac ꝫmedebatis z lanis opiebamī. Et tm mūgunt
q eliciūt sanguinē Luc. xx. Attendite a scribis qui deuorāt domos vi
duaꝝ simulātes lōgam orōem Augustm⁹. Sūt in eccl'ia quida ppositi
ti ō quibꝫ apl'us paul⁹ dicit sua querētes nō q ihesu christi. quid est sua
querētes. nō christū gratis diligētes. nō deū propter deū querētes. tpa
lia ꝫmoda sectātes. honores ab hominibꝫ appetētes. ℔ quādo amant
a ppōsito z propter ℔ seruit deo. quisq̄s talē mercenari⁹ ē. Nota q
quādo christ⁹ cōmisit oues petro nō dixit. tōde oues meas sed pasche.
Tercium e quādo nō curat ō ouibꝫ. Et ido nō ātecedit eas ostēdo vi
am. nec pascit eas verbo vt exēplo. nec defendit eas a lupis. nec curat
clamare Iohā. x. Mercenari⁹ autē vi. lu. ve. z fu. z nō ē ei cu. ō oui. quia
mer. ē S Notādū hic q cuicūq̄ plato tria dēmus sālzꝫ ratōe digni
tatis reuerētiam. ratiōe psone sufferētiam. z ex parte doctrine obedi
entiā Primo dēm⁹ ei reuerētiam ratiōe dignitatis. Petat⁹ em lo⁹
eo dei ē Exo. vij. Cōstitui te deū pharaōis. Hoc dictū ē moysi q erat
pastor ouiū. De hoc hēmus exēplum in cappha ō quo iohā. xj. q cuj
eēt pōtifex āmi illius prophetauit. Ex q patz q donū apphetie ratōe di
gnitatis fuit ei collatum z nō ratōe meriti vt psone. Si ergo spiritus
sanct⁹ honorauit dignitatē etiā in malo. cōferēdo donū apphetie eide
z nos debem⁹ etiam honorare. De hoc etiā habem⁹ exēplum in pau
lo. actuū xxiij. capitulo qui cum iussu summi sacerdotis cēt pcussus
dixit ei. pcutiet te deus paries dealbate. tu em sedens iudicas me sm
legē z cōtra legē iubes me pcuti. Et dum fuit sibi dictū summū sacer
dotē maledicis. statim tūc petijt indulgētiā dicēs Nesciebā fratres q
princeps ē sacerdotū. De alexādro etiā dicitur in historijs scolasticis
q veniēs hierusalem et videns summū pontificē descendit de equo et
adorauit eum et veneratus ē. qui tam multos reges et principes sup
peditauerat. Et dū alexander fuisz interrogat⁹ quare hoc fecisz. Rndit
q sup caput summi pontificis vidit imagīnem dei qui apparuit ei in
gcia. Et ido ait deū adorāui et hominē veneratū⁹ sum Secdo dēm⁹ ei
sufferētiā rōe psone vt donec eccl'ia sustinet eū ō; a ppō sustineri. nisi
essz hereticus vt public⁹ pcōr. et tūc suo superiori denunciando essz. De
hoc quidē habemus exēplum ō dauid ō quo. j. reg. xxvj. dicitur q nō

luit occidere saulē cū pluries potuisz·h̄ ait· Nisi dominus pcusserit eū aut dies eius venerit vt moriat·aut in p̄lium descēdēs pierit·nō mittam manū meā in christum dominī·Quis enīz mittet manū suam in christū dominī et innocēs erit· ¶ Tercō dēmus ei obedientiam ex pte doctrīe vt doctrine quā p̄dicat obediam⁹· Matb̄·xxiij·Sup cath̄·mo· se·scribe·t pha·om·q̄ di·vo·fa·Et sic ptz sēm· ¶ Texcō oñdit opus lupi seuientis vt ipsum caueam⁹ Iste lup⁹ seuiēs·t rugiēs ē dyabol⁹·j· pe·inj· Iouer·ver·dya·tā·l·ru·cir·que·quē de·ꝛc· Vbi nota q̄ illius lupi seuiētis scz dyaboli quing; sunt opa· ¶ Primo em̄ sepat aiam a deo ꝑma em̄ opatio dyaboli ē separe·t diuidē· Ipe enim in celo āgelos diuisit a deo·in paradiso vo hominem· Vnd̄ primos pntes nros de paradiso expelli fecit ad vallē huius miserie· Inuitāt āt eum qui sunt ex pte illius sap̄·ij· Propterea vo dyabol⁹ a deo sepat animaz·q; q̄diu ē do iuncta nihil potest ei nocē si post sepatōem sicut johā·iij·dicitur· Manete in me·si quis in me nō ma·mit·fo·et colli·e·et in ig·mit·scilicz d̄ mones· Exemplum d̄ pullis gallīne qui nō possunt ledi a coruo dōec ibūt sub alis· Propterea christ⁹ ait matb̄·xxiij Quoties volui congregare filios tuos quēad·gal·congre·pullos suos sub alis et noluisti Ad hanc loquit· ¶ Secdo postq̄z sepauit cecat eā vt nō delectet nisi in tenebris ignorātie habitare·johā·ij· Omnis em̄ qui mala agit odit lu· De cor: uo dicitur q̄ homini suspēso primū eruit oculos· Sic facit dyabolus· Corrumpit etiam ei totū appetitū vt dulce videat ei amarum et econuerso Esa·v· Ve qui dicitis malum bonū et bonuz malum po·lu·te·et te·lu·ponētes dulce in am·t amaz in dul· Tuḡ· Palato nō sano pena ē panis qui sano ē suauis Letat em̄ anima sepata a dō in malis t ī bonis anxiat Prou·ij· Letāt cum male·t exul·in re·pes· ¶ Tercō postq̄z cecauit vincit eā cateris·t facit circuire d̄ vicō in vicium psal· In circuitu amb·johā·xxj· Alius te cinget t duc·quo·t·ñ vis· In cuius psona dicit apostol⁹ roma·vij· Nō enim quod volo bonū hoc ago· si quod nolo malū hoc facio Exepluz d̄ samsone quē philistei sepauerūt a sinis·t eruerunt sibi oculos t vinxerūt et fecerunt molē vt ūmētum·vt ꝑ iudxvj· Et fortiorē catenā ponit dyabolus in gutture vt ñ cōfiteat homo quia tota vis lupi cōsistit in ore· ¶ Quarto postquā catēaut tormētat eā t quiescē non permittit· Esa·lvij· Cor impij quasi mare feruēs quod quiescē non pōt Augustinus· Tussisti dnē et sic ē vt pēa sibi sit omnis inordinatus animus· Vnd̄ pm reg·xvj·d̄ saule dicitur q̄ spūs malus agitabat eum t tormētabat· Exēplum· Sic facit dyabolus sicut satelles sapiens hominē vt redimat se·quia separat eum ab hominibus fasci at ei oculos ponit in catenis t tormētat eum t aufert ei bona sua· Quinto t vltio ducit eam d̄ hoc tormēto ad sempiternū Luc̄·xij·Stulte hac n̄·repe·ani·t a·te·ꝛc· Iob·xxij· Ab aquis niuū transad ca·mini ium· Sic transiuit pharao t exercitus eius d̄ suffocatōne ad infernum

ero·xv·Et sennacherib exercitus de flumine ad ignē eternū· vt patz
esa·xxxvij·Et sit pz terciū·¶Quarto ponūt opa ouiū xpi vt ipa facia
mus·qz agnoscūt me mee·¶V Vbi nota q̄ oues hñt decē dicio·
nes que ꝛuemūt fidelib⁹ christi in quib⁹ eoꝝ opa eluceſcūt· Prima est
malo⁹ ꝛ fidi simplicitas·Quis em̄ simpler animal est·Sic fideles sim
plices sunt in malis ꝛ prudētes in bonis·Matb·x·Estote pru·sicut ser·ꝛ
sim·sicut co·Similiter credūt ea q̄ fides dictat q̄ impossibilia vident·ij
Co·x·In captiuitatē redigētes omnē humanū intellectū in obsequiuꝫ
christi·scz ad obediēdū fidei Amb· Tolle argumenta vbi fides queritꝫ
Ecc·iij·Que pcepit deus tibi·cogita ista sp et in plūb⁹ opib⁹ eius ne
sis curiosus·Figura ero·xx·Et si bestia tetigerit montē lapidib⁹ ob
ruet·Mons ē altitudo fidei q̄ a bestijs·i·simplicib⁹ et secularib⁹ nō de
bet tāgi manib⁹·i·p euidentiā opm pbari·hz debent credē mopli pbe
et ea credē que de⁹ ei locutus ē·Itē ibidē·xx·alia figura· Si edificāris
inquit dominus mihi altare ō lapidib⁹ impolitis edificabis illud·Ni·
tare lapideū est fidei fundamētum quod nō debz edificari lapidib⁹ po
litis·i·rōnib⁹ ꝛ argumētis acquisitis¶Seda'est timoꝝ ꝛ fuga mali·Est
em̄ ouis animal timidū·Sic fideles habēt timorē filialē et nō seruilem
p quē timēt valde offendē deū Proū·xxviij·Btūs homo qui semp ē
pauidus Eccī·j·Timēti deū bñ erit in extremis·Talis em̄ timoꝝ facit
cauere a malo et bñ opari·De pmo pū·xv·In timore dñi omis decli
nat a malo·De scdo eccī·xv·Qui timet deū faciet bona· Et iō qui time
timore ē iustificari nō poterit·eccī·j·Itē eccs·vl·Deū time ꝛ mandata
eius serua·hoc ē·o·bō¶Tercia ē pax et cōcordia·qz ouis pacificū ani
mal ē·Sic fideles christi cū omnib⁹ querūt pacē Ro·xij·Si fieri pōt
qđ ex vobis ē cū omnib⁹ bo·pa·ha Io·xij·Pacē re·vo·p·in·do vob·
¶Quarta ē caritas pfecta·Nā ouis vt dicit aug·implet mandatū de
duab⁹ tunicis·qz vnā scz lanā dat nō hñti·Sic fideles xpi omnia mini·
mīcāt Act·iij·Erāt illi omnia cōia Lu·xix·Dimidiū bo·m·diue do pa·
Iob xxxj·Si desperi ptereunte pauperē eo q̄ nō habuit indumentū
ꝛ d̄ velleribꝫ ouiū meaꝝ calefactus est¶Quinta ē obediētia pmpta
ouis em̄ pastori obedit·Sic fideles xpo et plātis eccie Io·x·Oues mee
vocem meā audiūt et sequūt me Mat·iij·Venite post me·Et illi cō
timuo re·re·se·sunt eū·Quia vt dicit·j·Reg·xv·Melior ē obediētia q̄
pic·¶Sexta ē sobrietas mag̃·Est em̄ ouis animal valde sobriū·herba
tentū·Sic fideles xpi in cibo et potu sunt valde sobrij et tēti modi
co vestimēto·j·Thi·vj·Habētes ali·et q̄bꝫ te·his tē·sim⁹·ij·Co·xj·In
fame et siti in ieiu·mlt·in la·ꝛ erū·in ui·mlt·in fri·et nudi Heb·xi·Circui·
ierūt in melo·in pel·cap·egen·an·af·q̄bꝫ dig·ñ erat mū¶Septima ē
discretō q̄ in vngule scissōe dignat·Quis em̄ scindit vngulā ꝛ rumi
nā·et iō animal mōm vocat in sacrificiū domini aptum· Sic fideles di
screti sunt in agendis Heb·v·perfectoꝝ ē solidus cib⁹ eoꝝ qui p con

fuetudinem exercitatos habent sensus ad discretionem boni et mali · Quia vt dicit bern̄ · Discretō est mater omnium virtutum · tolle hanc et nulla virtus erit · In cuius figura mādatum est in lege q̄ omne sacrificium sale condiatur · leuit · ij · Rumināt etiam et repetunt verba christi Luc · ij · Maria autem conseruabat omnia verba hec conferens in corde suo · Nā verbum dei debz masticari et edi et non degluti vt Ezech · iij · Fili hominis edede volumen istud · et edi et factuz ē quasi mel dulce in ore meo · Octaua est innocentia vera · Est enim quis animal totuz innocēs · quia nec dente · nec calce · nec vnguibz · nec cornibus nocet · Sic christi fideles nec dentibus per detractiōem · nec calcibus per percussionem · nec vnguibus per bonorum aliorum direptiōnem · nec cornibus potentie per expulsionem nocent · ij · Cor · vij · Neminem lesimus · neminem corrupimus · neminem circunuenimus · Ro · xij · Nulli ma · pro ma · red · sed econtrario · vt · j · pe · ij · dicitur bñdicentes · Et si christi fideles per viam innocentie non continuent ambulare · statim ad viam penitentie redeunt et satisfaciunt plenarie prout possunt · vt vbi abundauit delic · superabundet gratia meritorum Ro · vj · Sicut exhibuistis membra vestra seruire immūditie et iniquitati ad iniquitatem ita nunc exhibete seruite iustitie in sanctificationem · Nona est patientia firma · Quis enim interficitur et decoratur et non reclamat Sic christi fideles habēt in omnibus patientiam · Vnde cantamus · Ceduntur gladijs more bidētium non murmur resonat · non querimonia · sed corde tacito mens bñ conscia conseruat patientiaz Luc · x · Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos Mich · x · Rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis Iac · j · Patientia opus perfectum habet · Decima est generalis vtilitas · Quis enim omnia habet vtilia · quia bona est lana · bonum est lac · bonus fetus · bonus morsus · ac etiam bonus fimus · et omnia habz bona preter carnes Sic christi fideles bonam habent lanam · id est · substantiam temporalē quia ipsam iuste acquirunt et possident bene dispensant in vita et bñ relinquunt in morte · Bonum etiam habent lac · id est · doctrinā et scientiam · Bonum etiam habent fetuz · id est · bona opera que sunt filij iustorum · Bonum etiam habent morsum · quia dentibus suis vicia lacerant et bona edunt · Bonū etiam habent fimū · habēt enim stercus muſci quod valde redolet · quia corā deo et sanctis redolēt · et fama eorū nō fetet · ij · Cor · ij · Christi bonus odor sumus · alijs quidem odor mortis in morte alijs autē odor vite in vitā Gen · xxvij · Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni · cui benedixit deus · Carnē christi fideles vero ita macerant et domāt q̄ ad comedendū petit · nihil valet Aug · Carnē vrāz domate ieiunio et abstinētia esce et pot · ij · Co · ix · sp mortificatōnez ihu xpi i corpibz vris circūferētes · Vñ bta agatha dixit q̄n tiano · sulari · Nisi diligēt fecēris corp · meū a carnificibz attrectari · nō pōt ala mea i padisū cū gla martirij itroire · Et sic patz q̄rtū · Quinto

ponitur oportunitas ⁊ congruētia ouiū cōgregandaruz in vno ouili
christi. Et hoc ē. Alias oues hēo q̄ nō sunt ex hoc ouili. Que quidem
oportunitas ex pte nr̄a est necessitas. ex parte vo dei est congruētia
Ex parte em̄ nostra talis gregatō ē ommino nobis necessaria ad sa-
lutē. qz eramus ceci p diūsa pcta dispersi. sub ptate dyaboli redacti.
penis eternis obligati. ⁊ a gaudijs padisi excluſi. Sz p reductiōez ad
ouile christi fidei lumē accipim⁹. a pecis absoluimur ⁊ ad vnitatē vi-
tutum reducimur. a ptate dyaboli liberamur. penas inferni euadim⁹
⁊ ad padisum reducimur. Hec omnia fiūt in ouili ecclia dei. Mat. xvi.
Tu es xp̄s filius dei viui. ecce lumē fidei. Tibi dabo cla. reg. ce. ecce re-
ductio ad padisum. Et porte inferi n̄ pualebūt aduſus. eā. ecce libatio
a ptate dyaboli ⁊ a penis inferni. Et quodcūq; solueris sup terram ſo-
lutum erit ⁊ in celis. ecce absolutō a pecis. Et ido si volumus salui fie-
neceſſe ē vt ad ouile xp̄i p baptiſmale dei grām reducamur. Mat. xvi.
Qui cre. ⁊ bap. fu. sal. e. qui vo non cre. cōdena. Ex pte vo dei fuit deceſ
⁊ cgruum ꝓpter ſex. V. Primo ad caritatē dei eximiā demōſtrā-
dam. j. Io. iij. Videte qlem caritatē dedit nobis deus vt filij dei nomi-
mur ⁊ simus. Per talē em̄ reductionē filij dei sumus. Secdo ad de
potētiam oñdendā q̄ maxime in tali reductōe oñſa fuit. vt dicit aug⁹.
reuocauit. j. Cor. i. Videte vocatōem vrām frēs. qz nō multi potētes
nō multi sapiētes. sz que ſtulta sunt mūdi elegit de⁹. In quo dei omni-
potētia dmōſtrat. Quia vt dicit aug⁹. maius ē facere de impio piū. q̄z
creare deū celū ⁊ terrā. Tercō ad dei iuſticiā cmendandā. qz iuſtus
fuit q̄ iudei qui noluerūt christū recipe diſpgerent. et cecarēt. ⁊ gētes
q̄ ipſum non viderūt. et tū in eū credderūt vmirent ⁊ illuminaret. Io.
hā ix. In iudiciū ꝯ in hunc mūdū veni. vt qui nō vidēt videant. et qui
vidēt ceci fiāt. Quarto ad dei sapientiā cuius ē ordinare ins̄inuādā
q̄ eccīam christi d̄ gentiby cōgregatā ita bñ ordinauit ⁊ diſtinxit Eph.
iij. Et ipe dedit quosdā quidē apostolos. quosdā ꝓphetas. quosdā ⁊
eu. gelistas. alios vo pastores ⁊ doctores ad cſummatōz sanctorū in
opus ministerij in edificatōem corporis christi. Quinto ad maiestā-
tem dei laudandā. Numq̄z em̄ fuit deus ita cognitus. ⁊ laudat⁹ ⁊ va-
citer adorat⁹ sicut i eccīa gentiū. Isa. xlij. Laus eius ab extremis ter-
re. Eph. iij. Quod alijs generatōnib⁹ nō ē agnitum filijs hominū. sicut
nūc reuelatum est sanctis apostolis eius et ꝓphetis. Sexto ad dei
grām et gloriā diffundendā. Bonū em̄ vt dicit dyonisius. ē suiꝑ⁹
diffusiuū. Et quia de⁹ summe bon⁹ ē. decēs fuit vt summe se cōmuni-
caret. quod et fecit carnē assumēdo. et grām suā in gētiby diffundēdo
et ecclesiam suam de gentibus congregando. Primo enim deus tan-
tum in iudea notus erat. sz modo sunt oēs pleni fide et grā dei. Joh. i.
De plenitudine eius nos oēs accepimus gratiā ꝓ grā. Isa. vi. Plena

ē ois terra gl̄a eius·ps̄al·Misericordia dñi plena ē terra·Si aūt cōsiderem⁹ congregatōem gētium cōsideremus sicut ē p̄destinata a deo et p̄phata a p̄phetis ⁊ sanctis· sic dicim⁹ q̄ necessariū fuit oīno q̄ istas oues scz gētiles ad dei eccl̄iam congregaret Math·v·Tota vnū et vn⁹ apex nō p̄teribit a lege donec omnia fiāt Celū et tra trāsibūt·vba aūt mea nō trā sibūt·lu·xxi·Et sic p̄z totū d̄ euāgelio· ℣ De epistola sermo ij· Q Christus passus ē p nob vobis relinquēs exēplū·j·pe·ij·Sicut dr iob vij·militia ē vita hominis sup terrā·hui⁹ āt militie bellū nō ē carnale ⁊ spūale·Et iō dicit apl̄s·ij·cor·x·Arma militie nr̄ē non sunt carnalia ⁊ spūalia Eph̄·vj·Induite vos ar·dei vt possitis sta·adú·insi·dyaboli·q̄m nō ē nob collu·aduer· car·et sang·⁊ adú·p̄n·et ptā·tene·bay·ctra·spūa·neq̄·in celes·Et iō beat⁹ petr⁹ q̄ fuit nob datus a deo vexillifer ⁊ capitane⁹ in isto bello tanq̄z bon⁹ capitane⁹ reducit nob ad memoriā p̄ris nostri ielu xp̄i passi: onē vt ad p̄lium accēdamur ⁊ fortit dimicem⁹ Habz em̄ passio xp̄i vim tutē acuitūā qđ figuratuz ē·j·mach·vj·vbi dr q̄ oñderūt elephātibus sanguinē vue·i·xp̄i·et mozi·i·alioz sanctoz ad acuēdos eos ad p̄lium· Ad ꝛām sic faciūt capitanei in exercitu·q̄ mortē violentā p̄decessoz suoz rducūt militib⁹ ad memoriā vt fortit accēdant ad bellū· Et quia isto tpe mai⁹ bellū instat·q̄ magis tēptamur p̄p̄t abūdantiā sanguinis et amenitatem tpis·idō eccl̄ia tā in euāgelio q̄z in epl̄a passiōz xp̄i ad memoriā nob reducit vt fortit dimicem⁹·In q̄epl̄a btūs petr⁹ tria p̄ncipaliter facit· Primo em̄ reducit nob ad memoriā xp̄m passuz ad imitādū·In p̄ncipio epl̄e·Secdo oñdit ipūs xp̄i patiētis pfectiōez ad venerādū ibi·Qui pccm nō fec̄ nec inuētus ē dol⁹ in ore eius·Tercō oñdit ipūs xp̄i passiōis multiplicē fructū ad possidēdū ibi· Qui pcca nrā ipe ptulit in cor·ssup·lig· ℣ Primo g̃ btūs petr⁹ reducit nob ad memoriā xp̄m passum ad imitādū dicēs·Christ⁹ passus ē glo·oē genus passiōis·Et idō nō determinat quid sit passus vt imuat oīne genus passiōis assumpsisse·Determinat aūt p q̄b sit passus·q̄ p nob taz apostol q̄z omnib⁹ alijs Ro·viij·Pro no·om·tra·il·Vobis scz gentib⁹ q̄ ipsum nō vidistis relinquēs exemplum patiēdi flagella et aduersa omnia ac etiam mortē·sicut et ipe passus ē·ps̄al·Oēs fluctus tuos in duxisti sup̄er me·Et hoc est quod sequit·Vt sequa·ve·eius a longe·q̄ d̄ p̄inquo sequi nō possetis·Et nota q̄ dicit vobis relinquēs exēpluz et nō nobis·Apostoli em̄ fuerūt ab ipso christo informati vtpote q̄ in p̄sentia omnia viderūt et pceperūt et spūssanct⁹ postea omnia ple: ne ipsis suggescit Iohā·xiij·Ille vos docebit omnia et suggeret vobis omnia Et iō passio xp̄i erat imagmata in cordib⁹ eor Gal·vj·Ego em̄ stigmata domini mei ielu xp̄i in corpe meo porto·Et p̄p̄tea in oī b⁹ xp̄m seq̄bāt p̄t potez āt·et sic volebat petr⁹ illos seq̄ Iob xxiij·Vestigia eius secut⁹ ē pes meus·nec declinauit ex eis ℣ Circa hoc mēby

ad edificatione nostrā duo videam⁹ scz ꝙre p nobis xp̄c passus est. z i
ꝙbus vestigijs ip̄m imitari dēmus ℣ Circa p̄mū notandū ꝙ pp
ter noue xp̄c passus est p nob ℣ Prio passus ē p nob abluēdis. quia
magnis sordib⁹ pcōꝝ muoluti eram⁹ Apo. j. Lauit nos a peccatis no
stris. Exemplū sic cardu⁹ ꝓpter sui ꝺsumptōz purgat pānos. ita xp̄c p
suā mortē et sanḡnis effusionē purgauit et absterſit rubiginē pcōꝝ
nostrorū. Malach. iij. Ipe em̄ ꝙsi herba fullonū et purgabit filios leui
Erat em̄ macula pcī ita ꝺurata ꝺ anima hoīs. et ita fortit adhēbat.
ꝙ p nihil alūd nisi p sanḡnē xp̄i poterat lauari Secundo passus ē
pro nobis redimendis q̄ oēs sub potestate ꝺyaboli tenebamur p
debito p̄moꝝ pentū ad ꝺferos descendētes. Exemplū ficut paulinus
epūs nolanus dedit seip̄m ꝺ seruū p redimendo filio vidue a barba
ris ꝺ africa detēto vt dic̄ gregorius ꝺ ꝺya. sic et xp̄c se tradidit vsq
ad mortē vt nos liberaret. Isa. liij. Vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄. no. attri. ē
ꝓpter sce. no. Et sic xp̄c nos lauit et redemit. In cui⁹ figura de latē ei⁹
pendentis ꝺ cruce exiuit sanguis et aqua. vt ꝺz iohā. xix. aqua scz ablu
tionis et sanguis redemptōis. Et iō caros nos hz. quia care nos rede
mit. j. Pe. j. Nō auro vl argen. redem. es. ſ pcio. sanḡ. ag. incōta. Cara
ḡ et nos valde hāc redemptōz hre debemus ℣ Tercō passus est pro
nobis vuificādis. quia oēs ꝺ peccatis mortui eramus Gre. Mortem
nrām scz culpe moriendo destruxit. Ro. vj. Ver⁹ hō nr̄ sit crucifr⁹ est
vt destruat corpus peccati. vt vltra nō seruiamus pcō. Exemplū sic
pellicanus effundendo sanguinem suuz sup pullos suos mortuos et
resuscitat et vuificat. p̄s. Similis factus sum pellica. so. zc. Quarto
passus est p nobis sanādis. quia oēs mortali infirmitate ꝓstrati ia
cebamus. p̄s. Misit verbū suū et sanauit eos. ſ. ad patiendū. Augusti.
nus. Magnus itaq̄ medicus venit. ſ. ad medicinam amarā cōficiendā
et pregustādam. quia magnus vbiq̄ iacebat egrotus. Nam de latē
christi pendētis ꝺ cruce vt dicit augustin⁹ fluxerūt omnia sacramēta
que sunt anime languētis efficacissime medicinie. Exemplū sic medic⁹
conficit medicinas et pillulas et ipe aliquā sumit vt assecuret egrotū
sic et xp̄c. penitētiam tāquā anime medicinā cōfecit ꝺ cruce et ip̄am
gustauit vt nos secure eā sumeremus. Mat. xvj. Si quis vult venire
post me. ſ. vt ꝺ anima saneť. abneget semetip̄m. z. abrenūciet vite car
nali sic ego. et tol. cru. ſ. i. pnīam. et sequať me ℣ Quito passus est pro
nobis ꝺflamandis. q̄ ꝺ dei amore nimis frigidi manebam⁹. Ro. v.
Cōmendat aūt suā caritatē deus ꝺ nobis. qm̄ cū ꝺimici essem⁹ reco
sumus deo p mor. fi. eius. Exemplū sic abraā nō pcēdo vnigenito filio
suo ꝺ ip̄m ad imolandū ducēdo. apparuit eius mag̃ caritas ita cū de⁹
pater traderet filiū suū ad mortē. maxima eius caritas circa nos ē oīz
Sa. In q̄ facto ad suū amorē nos fortiter z sup omnia ꝺflamauit. Ber.
Sup omnia te amabilem mihi reddit bone ihesu calix quē bibisti op⁹

redēptionis nostre ¶ Sexto passus est pro nobis replēdis et ditādis
qz omnib⁹ veris bonis vacui eramus Io.xij.Si ego exal.fu.a ter.om⁹
nia tra.ad meip.i.hominē in'q omnia cōicant.et q ē qdammō omnia.
trahā ad pticipatōz omniū bonoz.Exemplū sic vir moriēs vxorē quā
maxime diligit dimittit dñam dom⁹ et omniū bonoz suoz.ita xp̄us
moriēs ecclie spōse sue relīqt thesauz suū.s.meritū passiōis sue.qđ nō
mirus ē thesaur⁹.quē eccīa q̄tidie applicat filijs suis p eccīe sacra
fecit eā dñam totius mūdi.Sic exemplū habet de alexādro.q moriens
diuisit regnū.xij.pueris suis q secū fuerāt nutriti.vtz.j.mach.j.Sic xp̄c
moriēs.xij.apl̄is.et nobis in illis q sumus filij eoz.totū regnū suum
diuisit.ita qz cuilibz totū Lu.xxij.Ego dis.vo.sic dis.mihi pat.me. reg.
¶ Septimo passus ē p nob ad bellū animādis.qz in bello spūs nimis
retinebamur.j.De.mj.Christo igit passo et vos eadē cogitatōe arma
mini.Quia vt dr lu.vj.Nō ē discipul⁹ sup magistz.neq3 seruus maior
dño suo.iob.xxj.Et bern.dic qz effemināt⁹ ē miles q eunte dño suo ad
bellū vult lasciuire in lecto.Exēplū sic rex in bello ponēs se in pncipio
acies ceteros animat ad bellū.sic z xp̄c p̄m⁹ crucē ascēdit vt oēs ad cru
cem penitētie animaret.in q maximū bellū instat ¶ Octauo passus ē
p nob ad celū ciuitatē nrām reducēdis.et intromittendis.a q oēs ex
ulabam⁹ Isa.xxij.Dabo clauē.i.crucē dom⁹ dauid sup hūer ei⁹.Que
crux dr clauis.qz celū apuit quā dū xp̄c sup hūer portauit et sup eaz
ascēdit celū nob reseravit Exēplū sic rex vincēs regē sibi inimicū q tez
tā et fideles sibi abstulerat vincit eū catēis in carcē.et bona ei⁹ diripit
et oēs captiuos q̄s tenebat liberat.et exules ad ciuitatē reduc.Sic xp̄c
fec dyabolo.quē in cruce debellauit et in infernū catenis vinctuz mi
sit.et homines q̄s captiuos tenebat liberauit et ad celuz reduxit.Et B
e qđ ipe p quādā fiducie mē di.lu.xj.Cū foz.ar.cus.atri.s.in pa.sunt om
nia q pos.Si āt foz.eo supue.vicerit eū vnū.ar.e⁹ auf.in q.zñde.z spo
li.ei⁹ distribuet ¶ Nono passus ē p nob resuscitādis et glorificandis
qz oēs morte et miseria tenebamur.Mors em xp̄i ad glaz resurrecti
onis est imitata.Et iō mortu⁹ ē vt gl̄osus resurgēt Bz sic dic apl̄s.j.
the.mj.Si.n.cre.q ieh.mor.ē et resur.ita et de⁹ eos q dor.p ie.ad.cuz
eo.Quia xp̄i resurrectio ē cā nrē resurrectōnis.Et sic xp̄c resurrexit
ita et nos resurgem⁹.vt inuit apl̄us.j.coz.xv.Exēplū sic granū fru
mēti nō resurgit pulez cū foliis nisi pius in tra moriat.sic neq3 nos re
surgem⁹ nisi pius moriamur in terra Iob.xij.Nisi gra.fru.ca.in ter.
mor.fu.ip.so.manet xc. ¶ Secdo videam⁹ in qbz vestigijs dem⁹ eū se
qui. ℣ Vbi nota qz noue vestigijs dem⁹ eū seq. ¶ Prio in vesti
gio caritatis vt sic ille p nob animā suā posuit ita et nos dem⁹ ad ei⁹
honorē p salute pximoz animas nras ponē.vt dr.j.io.iij.Secdo in ve
stigio penalitatis vt sicut christus multas penas et aduersa sustinuit
ita et nos debemus aduersa tolerare.Quia vt dicit ad heb.xij.Quem

diligit dñs castigat·fla·autē om·fi·quē reci·ij·Cor·xj·In plagis supra
modū in mortib⁹ freq̄nt·a iudeis q̄nquies q̄dragenas vna min⁹ acce-
pi·ter·vir·cesi·sum sek·la·sum· Tercō i vestigio largitatis·qz oia bōa
sua nobis cōicauit·Ad vnuz verbū latromi suū regnu donauit·In cui⁹
largitatis signū mortu⁹ ē māib⁹ pforatis Ro·vnj·Quo nō eē cū il·oi·
no·do·Ita et nos dēm⁹ p e⁹ amore paupib⁹ mēbris suis nrā bōa largi
ri·Mat·xxv·Quādiu fecistis vni d̄ his fratrib⁹ meis minimis mihi feci
stis· Quarto in vestigio pauptatis·qz cū essz diues p nob egen⁹ fa
ctus ē·ps·Simul in vnū di·et pau·Ita ꝛ nos ꝑ eū paupes spu fieri
dēm⁹ Mat·xix·Ecce n·re·oi·et se·s·t·In eodē·v· Bti pau·spi·qm ip·est
reg·ce· Quinto in vestigio hūilitatis·qz vt nos exaltaret summe se
hūliauit Phil·ij·Semetipm exi·fo·ser·ac·Ita et nos hūliari debem⁹
vt cuz ipso in gla exaltemur·job·xxij·Qui hūliat⁹ sūt in gla erit·
Sexto in vestigio obediētie·qz p salute nrā patri vsqz ad mortē obe
dūit·et voluntatē patris ꝛ non suā petijt adimpleri Phil·ij·Factus
obedies vsqz ad mortē Matb·xxvj·Nō sic ego volo ꝫ sic tu·Ita ꝛ nos
debem⁹ mādatis ei⁹ obedire· et volūtatē suā et nō nrām facē Act·v·
Obedire magis oportet deo q̄z hominib⁹ Matb·xix·Si vis ad vitaz
ingredi serua mā· Septimo in vestigio patiētie·qz depilat⁹·aspue⁹
collaphisat⁹·vberat⁹ et ligat⁹ ad columnā· false accusat⁹ et morte dē
nat⁹·et vltimo cruci affix⁹ et lancea tus·nō apuit os suu·ita vt mirarer
pses dicēs Nō rndes q̄cq̄z vides in quāris te accusant Vn ꝑ mimi
patiētiā spreuit eū berodes indutū veste alba·lu·xxiij·Esa·liij·Sic ouis
ad occisionem ducet et q̄si ag·co tō·se·obmu·et nō apiet os suu Sic et
nos dēm⁹ patiētes eē ad omnia et ad oēs·j·Cor·iij·Maledicimur et
bñdicim⁹ psecutiōz patimur et sustinem⁹ blasfemamur et obsecramus
Luce vj·Bti estis cū vos ode·ho·et ex pbra·et eiecerint no·ve·tā·ma·
lū ꝑ·fi·ho· Octauo in vestigio pseuerātie·qz xpc vsqz ad mortē in
bono pseuerauit job·xvij Opus assummaui qđ dedisti mihi vt faciaz
Sic et nos op⁹ vtutis assummare dēm⁹ et in eo vsqz ni finē duraze Qz
vt dr mathei x·q āt pseuerauit vsqz in finē hic salu⁹ erit Nono in ve
stigio victorie et corone·qz xpc vicit dyabolū et mōm cū ommib⁹ pō-
pis suis·ꝑ qđ fuit in gla coronatis·johā·xvj·c·Cōfidite qz ego vici
mōm·Sic et nos debemus dyabolū et mōm vincē vt in gla corone
mur·Quia vt dic apls·ij·thi·ij· Nemo coro·misi q̄ le·cer·Apoc·ij·Vin
centi dabo edē d ligno vite·Et sic pz pmū· Secdo bts petr⁹ osecic
xpi patiētis pfectōz ad venerādā·q pfectō demonstrat ex trib⁹·Pz
mo ex innocētia·qz pcēm nō fecit·Secdo ex patientia·qz cū maledice-
ret nō maledicebat·Tercō ex volūtate·qz tradebat se·Sic g xpi pati-
entis pfectō pz·qz innocens fuit et patiēt sustinuit·ꝛ volūtate pa-
sus ē·Innocētia aūt e⁹ ondit hic ex duob⁹·s·ex puritate a pcō intenti
oni siue occulto vel exteriori siue mānifesto·vel ex pcō in opere ter

peccato ín locutõne. Et hoc est. Qui pecm nõ fecit scz ín occulto vel ín ope. nec íuentus est dol⁹. i. falsitas vel simulatio ín ore eíus. i. ín maí festo. vel ín locutõne. Et tñ xpc multũ fuit obfuatus a scribis et pha; seis. Mar. nj. Et obseruabãt eũ. Qui cũ maledicereť. i. cũ mala sibi opta renť et falsa imponerenť iuxta illud matħ. xxvij. Vach qui des. tem. Et ioħ. vnj. Nunc cognouímus qz de. ha. ſpe tũ ín omíbz nõ est cõmot⁹ nec alicuí maledixit sed econtra benedixit. Ro. xij. Nullí malum pro ma. red. j. Cor. mj. Maledicimur et benedicim⁹ psecutõnem patimur et sustínemus. blas femamur et obsecram⁹. Cum patereť tam grauíť et dure et generaliť p totũ corpus. Treñ. j. O vos omnes qui trans. p viam atten. et vide. si est do. lorí. sicut do. me⁹. Esa. j. A planta pe. vsqz ad ver. nõ est ín eo sa. Et tñ sic dolorose patiens nõ cõmínabať alicuí. Esa. lnj. Sicut ouís ad occisionẽ duceť. Non g cõmínabať alicuí. ħ ecõ tra tradebat scz deo patrí iudicantes se ínuste. et ipos deo patri recõ mendabat. scz orando pro ipis. Luc. xxnj. Pater ignosce illis ꝛc. Esa. lnj. Et p transgressoribus rogauit. Vel scdm aliã lram. Tradebat se. s. uoluntarie et nõ coactus. Ioħ. x. Ego pono aíam meã et iterum sumã eam. nemo tollit eã a me. ħ ego ponã eã a meipo. Tradebat ergo se iu dicanti ínuste scz ppho iudaico. qui ínuste eum iudicauit di. ioħ. rix. Nos legẽ habem⁹ et scdm legẽ debet mori. Vel iudicanti se ínuste. scz pilato qui sedens p tribunali ínuste iudicauit eum vt crucifigere; tur. vt ptz ioħ. xix. Et sic patet secundũ. ¶ Tercõ beatus petr⁹ ostẽdit ipus christi passionis multiplicẽ fructu ad possidendũ. Et exꝑmitur hic quadruplex fructus passionis dñice. ℞ Prim⁹ est p peccatis sa; tisfactio. Et hoc est. Qui pcã nra. i. penã noħ p pccis nris debitã ipe ptulit ín corpe suo sup lignũ scz crucis. Esa. lnj. Dñs posuit ín eo ímq tatem omniũ nrm. Sap. xnj. Benedictu lignuz p quod fit iusticia. Se cundus fruct⁹ est a malo cõseruatõ. et ín bono pfectio vel pfectus. Et hoc est. Vt pccis mortui vt scz demceps nõ peccem⁹. Ro. vj. Existi mate vos mortuos quidẽ esse pcõ. viuentes aũt deo ín christo iesu domíno nostro. Iusticie viuam⁹. ecce pfectio ín bono vt opera iusti; cie faciamus que sunt opa vite. ¶ Tercius fructus est mentis sanatõ Et hoc ẽ. Cuj⁹ liuore. i. cuj⁹ carne liuida effecta ꝓpter alapas ꝛ verbe; ra sanati estis. scz ín mente a morbo pestifero pcõr. ¶ Quartus fru; ctus est ab errore reuocatio. et ad christum uersio. Et hoc est. Eratis em scz pus sic oues errãtes sup. p diuersa vicia. Esa. lnj. Omnes nos si oues errauim⁹. Sed uersi estis nuc scz ín passione christi. ad pa; storem scz christũ qui verbo et exemplo et carne sua vos pauit et pa scit. Ioħ. x. Ego sum pa. bo. Et episcopum. id est. directorem et visita; torem animarum vestrarum et bonorum spiritualíum collatorem. Heb. nono. Christus assistens pontifex futurorum bonorum. Et sic patet tercium.

¶ Dominica secunda post octauas de euangelio sermo. LII

MODICŪ et iā nō videbitis me. ⁊ iterū modicū et videbitis me. ioh. xvi. Quēadmodū p̄riarcha iacob moriēs duodecim filios suos congregauit et bona et mala eis futura p̄dixit. ac etiā testamētū fecit dicēs. q̄ ioseph extra frēs suos p̄dilectus q̄dā hēret. et tandē singulis bñdixit. gen. xlviij. et. xlix. c. sic et xp̄c pauperū spū p̄riarcha ꝓpe mortē constitut⁹ duodecim apl̄is suis bona ⁊ mala eis vētura p̄dixit ac testamētū dilectōis et pacis cōdidit nulla oblatione delendū. joh. xv. Hoc mādatū do vobis vt diligatis inuicē. In eod. xvj. Pa. re. vo. pa. m. do. vo. Et ad vlti. eleuatis manib⁹ bñdixit eis dū in ce lū ascēdit. vtz luc vlc. In p̄nti aūt euāgelio mala et bona vētura eis p̄dicit vt m malis nō deficiant et m bonis nō eleuentur. Ecc. xi. In die bonoꝝ ne imemores sis malorū. et econuerso. In quo quidem euangelio quinq; p ordinē cōtinent. Primū est futurorū p̄nunciatō. in principio euangelij. Secundū est circa ea q̄ dicebant apl̄i in telligentie obumbratio ibi. Dixerunt ergo ex discipulis eius ad inuicē. Quid est hoc quod dicit nobis modicū. ⁊c. Tercium est dictoꝝ a christo decens explanatio ibi. Amē amen dico vob q̄ plo. et fle. vos. Quartū est dictorū eorundē p exemplū demonstratō ibi. Mulier cū parit tristiciā habet. Quintus est veri et firmi gaudij repromissio ibi. Iterum autem vi. vos et gaudebit cor ve. ¶ Primo ergo ponit futurorū p̄nunciatō. Ec hoc est. Modicum et iam nō vi. me scz in triduo mortis sue. tūc enim nō viderunt eum. Et iterū modicū et videbitis me scz post resurrectōnem vsq; ad ascensionem. q̄d tps licet fuerit. xl. dierū. tn̄ q̄ in illis. xl. diebꝰ modicū ⁊ raro eis apparuit. ideo dicit q̄ modicū eum viderūt. Sic ergo in triduo passionis nō viderūt eū. nec oculis corpis. q̄ relicto eo omnes fugerunt. sic nec oculis mētis. q̄ de eo q̄ ipe eet saluator mundi desperauerunt. Luc. xxiij. Nos sp̄abam⁹ q̄ redemptur⁹ esset israel. quasi iam nō sperarent. Post resurrectōnem vero ei⁹ et eum oculis corpis viderunt quia gauisi sunt discipuli viso dño. et oculis mentis. joh. xx. Quia vidisti me tho. credidisti. Tunc em̄ aperuit illis sensum vt intelligerent scripturas. luce. xxiij. B ¶ Notādū aūt hic q̄ dns ser de causis p̄tiā suā subtrahit seruis suis. Primo vt in humilitate conseruent. Hanc causam videt apl̄us innuere ij. cor. xij. Et ne magnitudo reuelationum extollat me datus est mihi stimulus carnis mee. qui me colaphizet. In quo stimulo dns p̄sentiā suā subtrahebat videbatur. ¶ Secundo vt incauta securitas caueat. que mater negligētie est et ꝓpinqua piculo. Gre. Dum mens secura redditur in torporem relaxatur. Idem. Multis sepe graue periculum incauta securitas fuit. Etiā corpalit incauta securitas multa mala parit. Tercō vt ardētius querat. Can. nj. In lectulo meo quesiui quē dilexit anima mea quesiui illū et non inuenire. et cir. ci. p ui. et pla. quer. quē dilexit anima mea. ¶ Quarto vt inuentus fortius teneat. Can. nj. Tenui eum nec dimittā. Vbi dicit bernh.

ēdo subtraxit se vt audiꝝ reuocet et fortiꝝ teneat·ꝑteriēs teneri vult abiēs reuocari· ¶Quīto vt pateat ex eiꝝ absentia q̄d eius pñtia ꝫfe; rat·Nō em̄ cognoscit sanitas nisi aduenīēte infirmitate· nec pax nisi ꝑte guerre·Quia vt dic̄ pbus·Cōtraria uicta se posita magis eluce; scūt·¶Sexto vt ex hac tristicia ppendat q̄z male sit hoī cū a deo se: pat oīno qđ fit in morte·qz tūc hō oīa pdit et aiam et coꝛpꝝ et bo; na fortune et bona nature et bona gr̄e et gl̄e·et oīm morte morit·et oīa mala incurrit·Hiere·ij·Scito et vide q̄z malū et amarū est dereli quisse te dñm deū tuū·Et sic ptz ꝑmū· ¶Secdo ponit circa ea q̄ dicebā tur apl̄os intelligētie obūbratō·qz q̄ dicebant nō intelligebāt dicētes Nescim̄ qđ loq̄tur·Et reuera mirabilia erāt et supra oēm intellectū q̄ in illo triduo erāt facta·q̄ xp̄c innuebat fiēda ·et ideo ea intelligere nō valebāt·q̄ fuerūt nouē· ¶Primo qz resurrectō coꝛpoꝝ et vi ta animaꝝ xp̄c p quē etiā et mortui resurgūt et p quē oīa viuūt mo riat·Hoc ē valde mirabile·job·xj·Ego suꝫ resurrectō ⁊ vita qui cre·in me etiā si mortuꝰ fuerit viuet· ¶Secdo qz vt ꝰ indeficiēs et oīa sustē tans xp̄c affigat sustētandꝰ in ligno·Hoc ē mirū·Heb·j· Portās oia ꝓbo vtu sue· ¶Tercō qz oculi illi q̄ oīa illumīnat in celo ⁊ in terra fasciant et velent·Hoc e mirādū·job·j·Erat lux vera q̄ il·om·ho·ve·in b·m· ¶Quarto qz ille q̄ nulli vnq̄z nocuit ꝯ oīmb bñfaciēdo ptrāsijt ad clamoꝛē ipꝰi sententiet cū sceleratis tanq̄z iniquꝰ ad mortē·Hoc est obstupēdū·Actu·x·Qui ptrāsijt bñfaciēdo ⁊ sanā·oīes oppres·a dya bolo· ¶Quīto qz fons et abundantia oīm bonoꝝ in celo et in terra cuius bona oīa pticipant·sitibundꝰ nudus et famelicus moriatur in cruce·Hoc comp̄hendi nō pōt·jaco·j·Qui dat oīmb affluenter et nō improperat·ps· Qui replet in bo· desi·t· ¶Sexto qz ille qui est ipsa beatitudo angelos et semp in gloria patris·patiat ferocissime et in; q̄ue·Hoc omnē intellectū excedit·Iob·x·Ego et pater vnum sumus· id est·vnius substantie et vmꝰ glorie· ¶Septimo qz iste qui est vbiq̄z in celo et in terra tanq̄z mortuꝰ in sepulcro claudat·Hoc impossibile videt·Augꝰ·Deus est vbiq̄z· ¶Octauo qz iste qui erat ꝫfixꝰ in cru; ce iret ad infernū·vt ꝫfringeret portas eiꝝ·et ibi demonioꝝ pncipē religaret·Hoc videt mirabile supra modū·ps·Attol·poꝛ·pm·ves· et mortuꝰ vinceret·et resurgeret gloriosus·Ineffabile hoc videtur·Osce xm̄j·Ero mors tua o mors·j·Coꝛ·xv·Absorpta est mors in victoria Carissimi oīa hec stupēda ꝫtigerūt in illo modico q̄ apl̄i xp̄m nō vi derūt·q̄ oīa sunt incōprehēsibilia·misi p fidē·Ro·xj· O altitudo diui tiarū sapiētie et sciētie dei·q̄z incōpre·sunt iudi·eius et inuesti·vie eius Et ꝓpterea apl̄i qui nō dū erāt pfecti in fide direrūt· Nescim̄ quid loquit·Et sic patet secūdū· ¶Tercō ponit dictoꝝ a xp̄o decēs expla; nato·Et hoc est·Amē amē dico vobis qz plorabitis interi·et flebitis

exteri⁹·et ℞ erit ḿ p̄mo modico·qñ me capi·v̄berari·ligari·z crucifigi
videritis·et tūc mūd⁹·i·mūdam iudei gaudebūt credētes me vicisse·z
ḿ eodē modico vos ꝺtristabimḿ credētes me victū z mortuū· ℞
tristicia vr̄a vertet ḿ gaudiū· et ℞ erit ḿ scdo modico qñ me gloro-
suz et oīpotentē videritis surrexisse· Math·xxvnj· Data ē mihi ois
ptās ḿ celo et ḿ terra·Et iō melior ē tristicia scōr gaudio mūdi·cum
ḿ gaudiū ꝺuertat· D Vñ nota q̄ tristicia quā hñt sancti ḿ mdo
melior ē leticia mūdi ꝑpt decē· ℙrimo q̄ de⁹ tali tristicie bñdixit z
tali gaudio maledixit·De p̄mo luc·vj·Beati qui nūc fletis q̄r ridebi-
tis·De scdo ibidē·Ve vobis diti·qui ha·hic·conso·vr̄am·Iaco·v·Agi-
te nūc diuites plorate vlulantes·Carissimi quis audeat comedere cu
bum maledictū a deo·id est·mundi gaudiū querere·cui dom̄in⁹ male
dixit· Iosue·vj· Maledictus vir qui suscitauit et edificauerit cuitatem
hierico·id est·mundum qui vt luna mutat· Hierico enim luna int̄pr̄
tatur·Exemplū de serpente quē oīes detestant·quia deus ei maledi
xit·Gen̄·nj· Maledictus es inter oīa animātia et bestias tre ℣ Se
cundo q̄r sapientes p̄eligunt tristiciā leticie mūdi·Eccs·ij· Risum re
putaui erroꝛē·In eodē·vij· Cor sapientiū vbi tristicia est et cor stul
torum vbi leticia·p̄s·Elegi abiectus esse ḿ do·dei m·ma·q̄z ha·in ta
pec·Hebr·xj·Moyses negauit se esse filiū filie pharaonis magis eligēs
affligi cū ꝑpl⁹ dei q̄z terrene iocunditatis habere pc̄m· ℙTercio q̄
talis tristicia erudit hoiem ad salutē·Isa·xxvnj· Sola vexatio dabit in
tellectū·Hiere· Per oīne flagellū et dolorē erudieris hier̄m· Leti
cia aūt mundi ḿfatuat·Exemplū de salomone·Et ideo dicit eccs·vij·
Melior ē ire ad do·lu·q̄z ad do·dui·ḿ illa e·fi·cum admo·ho et vi·co·q̄d
fu·sit·Cogitat em̄ q̄ de oīmb⁹ diuitijs quas cū tanto labore acquisi-
uit nihil nisi modicum cilicium reportabit· Item q̄ cor⁹ q̄d in tantis
delicijs enutrúit vermib⁹ tradet deuorandum·Ite q̄ consanguinei et
amici quos tm̄ ḿ vita dilexit se penitus derelinquent·Itē q̄ honorem
quos tantū affectauit sibi oīno deficient z ḿ obscuris sub terra recō
detur ab ommib⁹ ꝺculcandus·Itē q̄ solum bona opa que parum dile-
xit et de quib⁹ parū curauit ip̄m sequent̄· Et ideo talis qui sic cogitat
omnē mūdi gloriā et leticiā vilipendit· ℣ Quarto q̄r leticia non cōue-
nit·nec loco nec tempori ḿ q̄ sum⁹·ℏ tristicia cōuenit loco et tempori
ḿ quo sum⁹·De loco dicit aug·In valle miserie sumus·ḿ qua eo ma-
gis est flendū·quo minus flemus·Idem·Quer a plorātu incipit sa
tim natus plorat nec videre potest sue calamitatis ꝓpha est·De tem-
pore dicit eccs·nj·Temp⁹ ridendi et tps flendi·Temp⁹ flendi est to
ta vita p̄nis·q̄r vigilia debet p̄cedere festū· Tota aūt vita p̄nis quedaz
vigilia est future solennitatis· ḿ q̄ est ieūnandū et flendū· Mūdus
aūt festum ante vigiliā solennisat· Quidam vero volunt de festo ad
festum trāsire·qđ esse nō pōt·q̄r hic et ḿ futuro gaudere nō possunt·

Miero. Difficile ē imo ipossibile vt qs pñtib⁹ et futuris fruat bonis ꝛc. ¶ Quinto qz leticia mundi breuit finit ꝛ ad suppliciū eū pducit ꝛ Iob. xx. Gaudiū ypocrite. i. mūdi q̄ ē tot⁹ ypocrita ad instar puncti. In eode. xxj. Ducūt in bonis dies suos et in punct. ad infer. des. Sicut tristicia breuis ē et ad gaudiū eternū adducit. j. Pe. j. Modicū nūc si con tristari oportet in variis tēptatōib⁹ vt pbatō fidei vre multo pcio ꝛ sior. sit auro qd p ignē pbat. Esa. lxj. Ad pūctū in modico dereliq̄ te et in miseratōib⁹ magnis congregabo te. ¶ Sexto qz tristicia ustoꝝ hz anexā dulcedinē in corde. ps. Cōsolatōes tue letificauerūt animā meā Econuerso vo leticia mūdi hz anexā tristiciā animi. Aug⁹. Curre p sin gula. tot inuenies aie tormēta. quot vicia. nec aliq̄ tpe ista diuidut vt viciū sit fine tormēto animi vt nūq̄z sit dedec⁹ culpe sine ddecore vin dicte. Boe. Quot amaritudinib⁹ felicitatis hūane dulcedo respsa est. Et ideo xpc vidēs cuitatē hierl'm gaudē et letari fleuit sup istā di. Qz si cognouisses et tu sup. fleres. ¶ Septimo qz tristiciam possidētes fortuna nō ledit. nec de ipis curat. hz cū leticiā mūdi possidentib⁹ fortuna mortaliter ludit. Boe. Huc ctinuū ludim⁹ ludū. rotā volubili orbe v sam⁹ summa infimis infima summis mutaē gaudem⁹. Idē. Et bos cū q̄b⁹ blādissimā familiaritatē habet elidē nitit. Idē. Plena ē pīs etas ex emplis et antiq̄ vetustas. q̄nti reges felicitatē calamitate mutauer̄e Quare cū fortuna leticiā mūdi possidētes ita decipiat ꝛ confundat ē pe nitus relinquēda. Hic cadit exemplū de leone viso et vulpe. quando vulpis dixit leoni se nunq̄z ctuberniū habere cū eo. p eo q̄ percussit vsum quia male dūndebat predā put sibi videbatur. et oīes bestiaꝝ quas cū eo habebat confundebat. ¶ Octauo qz talis tristicia est via ad pnam. ij. Cor. vij. Que aūt scm deū est tristicia pnam in salutem sta bilē op⁹. Mitigat etiā iram dei. iij. Reg. xxj. Nonne vidisti achab hu miliatū coram me. ppter qd nō inducā malū in diebus eius. Leticia autē mundi est via et signū pditōnis et compatur leticie frenetici. qui ridz imminente morte. ¶ Nono qz p talē tristiciā homo vadit per viam christi vt ver⁹ christian⁹. Bern. Legimus iesum pluries fleuisse. iocas se aūt et risisse nunq̄z. ij. Thi. ij. Omnes qui pie volunt vi. in christo ie su pse. pa. Glo. sup illud iaco. j. Omne gaudium existi. fra. m. cum in temp. va. incideri. Non est christiane dignitatis in talib⁹ exaltari. sed potius deplm. mali nihil habent in celo et vos nihil habetis in mun do. sed spe istius boni ad quod tenditis quidq̄d in via ctingit gaudē debetis. Et ideo q̄ hic n̄ ctristant et flagellant ostendūtur non esse fi lij christi. Heb. xij. Oz si extra disciplinam estis cuius participes facti sunt oīes g adulteri et nō filij estis. Que em di. do. ca. fla. aūt omnē fi. que reci. ¶ Decimo qz talis tristicia in gaudiū cuertet. vt hic dicit. Tristicia vra vertet in gaudiū. Hiere. ¶ Cōuertā luctū vrm in gau diū. Hz leticia mūdi cutet in merorē. Prou. xiij. Extrema gaudij lu

oc·Quia necessitas ē q̄ vł hō dimittat leticiā mūdi qđ fit p mortē·vł q̄ leticia mūdi dimittat hoiem qđ fit p adúsaz fortunā·et vtrūq; valđ doloroſuz ē·De p̄mo ecc̄i·xlj·O mors q̄z amara ē m·t·hominī pacē ha bēti in ſubſtātijs ſuis· De ſcđo boe·In oīi adúſitate fortune ſummū gen⁹ infortunij ē fuiſſe felicē·Exemplū de diuite epulone et lazaro·đ quo luc̄·xvj·Cū g̃ leticia mūdi mihil boni ꝓmeat ꝛ ad vltimū ad do loroſuz finē adducat·ſtultiſſim⁹ ē viroꝝ·q̄ eā q̄rit·Et ſic ptz terciū.

Quarto ponit dictoꝝ demōſtratō·p exēplū mulieris pturiētis·q̄ eſt ꝓueniēs demōſtratō· Et Nā mulierē pgnantē q̄druplicit̄ poſſumus ꝓſiderare·Primo añ partū·ꝛ ſic ē in magno timore·ne pr⁹ peat vel ipa piclitet̄·Scđo in ptu·ꝛ ſic ē in magna āguſtia ꝛ pena·Tercio poſt ptū cū ſcz pepit puerꝝ·ꝛ tūc ē in leticia·ꝫ non pfecta ·q̄ neſcit an puer ſit ad pfectōz vēturꝰ·Quarto in ꝓceſſu tpis q̄n iā puer ē factꝰ vir et tūc ē in pfecta leticia plis·In ꝫ q̄druplici ſtatu fuerūt apli·p; pterea mulieri parīēti ꝓprie compant̄· Nā p̄mo fuerūt in magno ti more q̄n in pītia xp̄i erāt timētes ne ipis caſu aliq̄ auferret̄·q̄ iudei ſp ꝓtra ipm machinabant̄ malū·ipm ꝑdere cupientes·Ioh·vij·Quid me queritis interficere·Secundo fuerūt in triſticia vehementi q̄n chriſtꝰ ablatus eſt ab eis p mortez·Ioh·xvj·Triſticia impleuit coꝛ veſtrum·i· Tercio fuerunt in leticia quando chriſtus glorioſus reſurrexit·ſed nō perfecta·quando xp̄us apparebat eis et diſparebat·Iohan·xx·Gauiſi ſunt diſcipuli viſo domino·Quarto fuerunt in perfecta leticia quādo ſpūmſcm̄ acceperūt·et facti ſunt viri pfecti·et in grā cōfirmati·vt deū p pccm̄ vltra nō valerent ꝑdere· Moraliť ad edificatōnem noſtraz nota q̄ mulier iſta pturiens eſt aia iuſti deo copulata p fidez·Oſee·ij· Sponſabo te mihi in fide· Que cōcepit deū p fidem·et per bona opa pturit·Et nota hic de bethſabee que ſtatim cōcepto fetu ab imundicia ſua ſanctificata eſt·ij·Reg·xj·quia aīa iuſti ita deuote cōcipit deum et bonū q̄ in ipa cōceptōne ſanctificat·Vnde beata maria in conceptōne filij fuit pfecte ſanctificata· Iſta eſt illa mulier de qua dicit apoc·xij· Signū magnū apparuit in celo mulier amicta ſole et luna ſub pedib⁹ eius· et in ca·eius coꝛ·ſtel·xij·et clamabat pturiens ꝛ cruciať vt pariat Anima iuſti amicta eſt ſole·id eſt·ieſu chriſto qui eſt ſol iuſticie·id ē· virtutib⁹ ieſu chriſti ſcz caritate·humilitate·obedientia·et ceteris virtu tibus ieſu chriſti·Ro·xnj·Induimini ieſum chriſtum· Et luna eſt ſub pedib⁹ eius·i·mūdus qui vt luna mutať nec vllā ſtabilitatē habz·Ani ma q̄ iuſti habet mundū et oīa mūdana ſub pedib⁹ eius·quia non cōfidit in eis·ꝫ ea penitus vilipendit·Phił·nj·Oīa detrimentū fe ci et arbitroꝝ vt ſter·vt chriſtū lucrifaciam·Peccores aūt hīt lunā·id ē· mundū et mundana ſup caput·q̄ eis nō dñant̄ ſed ſeruiunt· Auarus eiꝰ ſeruꝰ eſt pecunie·et guloſus gule·et ſic de alijs·Amos·ir· Auari cia in capite oim eſt·Ponūt etiā totā ſpem ſuā in eis·Eſa·xxxvj·Ecce

ꝑfidis sup baculū arūdineū·sup egiptū·i·sup mūdū·Egipt⁹ em̄ inter-
ꝓtat tenebra et ꝑfusio q̄ ꝑpetūt mūdo·Et in capite ei⁹ corona stella ·
rū·xij·i·corona fidei·q̄·xij·fideiꝫ articlis ē ꝑserta dz ee in capite·i·in eui-
dēti·qꝫ fides dz lingua enūciari·et p opa manifestari· Iacob·ij· Oñde
mihi fidē tuā ex opib⁹·Vñ in lege ē mādatū qꝫ qñ pōtifex sacrificare d
beret hr̄et in capite coronā·xij·lapidū pciosoꝝ·Et clamabat pturiēs et
cruciaꝫ vt pariat·Qz aia ústi habet magnū desideriū pariēdi bonū·i·
opandi qđ mēte ꝑcepit· et p hoc clamat ad deū ꝛ nisi illud pariat in
corde cruciaꝫ·Gal·mj·Filioli mei q̄s iteꝝ pturio donec formeꝫ xp̄us
in vobis·i·donec p opa oñdatis qꝫ xp̄us ē in vobis· E Nota hic
noue diúsitates parientiū·Nā q̄dā ꝑcipiūt ꝛ pariūt morte puente· q̄dā
morúnt in ptu·q̄dam ꝓpt timorē nec cōcipiūt nec pariūt·q̄dā pariūt
ꝫ pjciūt·q̄daz pariūt mōstra·q̄daz pariūt filios mortuos·s·aboꝛtiuos
q̄dā pariūt solū femias·q̄dā solū masculos·q̄dā sunt naturales sterilef
ta qꝫ nec parē nec ꝑcipe pñt· V Prime·s·q̄ ꝑcipiūt ꝫ morte puente ñ
pariúnt sunt hi qui habent ꝓpositū penitendi dicentes sicut corui cra
cra·Sophꝫ·ij· Vox cantantis in fenestra et coru⁹ in suplimmari· Isa·
xxxvij· Venerūt filij vsq; ad partū et virt⁹ nō erat pariendi· Contra
quos eccī·v·Nō tardes cōuerti ad dñm·et ne dif·de die in diem·subi
to em̄ veniet ira illúus et disperdet te· Nota qꝫ corꝫus egressus de
arca nunq̄z redijt plus·sic multi postq̄z per pcm̄ mortale ab ecclesia
exeūt nunq̄z p pñam redeūt· Secūde sez que ꝑcipiunt et pariúnt
ꝫ morúnt in partu vt rachel·sunt hi qui faciunt opa bona ꝫ in ipsis
gloriaꝫ·et de ip̄is supbiūt·et p ꝑis pereūt cū eisdē·In cui⁹ figura di
citur·j·machꝫ·vj·qꝫ eleazar int̄fecit elephantē et mortuus est sub eo· ex
victorie vana gloria·Sic perijt phariseꝰ qui iactabat se et gl̄abaꝫ de
opib⁹ suis·luce·xvnj· Vel hi sunt qui solū in morte ꝑterunt vel confi-
tent· V Tercie sez que ꝓpter timorē nec ꝑcipiunt nec pariunt· hi sunt
qui timent ne deficiat eis·et ideo nunq̄z cōcipiūt ꝓpositū abstinēdi ab
illicito lucro vel aliena reddendi·Item timent in bono perseuerare·et
ideo nō incipiūt·ps·Illic tre·ti·v·ñ e·ti·Recte tales trepidant vbi nō
est timor·qꝫ deus oīm̄ib⁹ ꝓuidet etiā iumentis·ps·Qui dat iumen·esc·
ipoꝝ·Matꝫ·vj·Nolite soli·es·di·quid man·aut quid bi·aut quo ope·
Que·pn̄·reg·dei·et hec omia adij·vo·Item timent in bono perseuera
re·et ideo nō incipiūt·ꝫ nō debet homo timere penitentiā agere·quia
deus iuuat·Isa·xl·Qui sperant in dño mutabūt fortitudinē· assumēt
pennas sicut aquile·curr̄et et non deficient· Quarte sez que pariúnt
ꝫ pjciunt· sunt qui nō curant pñam ꝛtinuare ꝫ pjciunt eam post
pascha·Tren·mj·Sed et lamie nudauerūt māmā lactauerūt catulos
suos· filia aūt pp̄i mei crudelis quasi struthō in deserto· Contra quos
dicit mathꝫ·x·Non qui inceperit·ꝫ q̄ perseueraúnt hic salu⁹ erit· V Qui
te sez que pariūt mōstra sunt oēs pcōres q̄ per diúsa vicia q̄ faciunt

ſt totaliť trāſformati Nā oculos trahūt p terrā·et pedes vſus celū v
tūt·Nā auar⁹ habet oculos in pedib⁹ dū ſolū trena ꝺtemplať·Sup
aūt habet pedes vſus celū cū deo recalcitrat·Luxurioſus vo z gulo
ſus tot⁹ ābulat ſup ventrē·Et q̄ plura·Vere pcōres ſunt in beſtias
trāſformati totaliť·ps·Hō cū in ho·eſ·nō intel·cōpa·ē iu·inſi·et ſi·fa·ē
il·Boe·Hec ē em ꝺicō hois vt ſi ſe noſſe deſierit iſra beſtias redigat
tur·Aug·dicit·q tpe ſuo fuit q̄dam hō hns duo capita z q̄ttuor ocu
los et duo brachia z duos pedes ita q in corpe ſupi⁹ erāt duo corpa
inferi⁹ aūt erat ſolū vnū· Sexte·ſ·q̄ pariūt filios mortuos ſunt hi q̄
opa de genē bonoꝝ q̄ ſunt opa morrua ſigta p lampades illaꝝ q̄nq
vginū fatuarū q̄ ꝑ carētiā olei·i·caritatis extincte fuerūt· Septie
ſcz q̄ pariūt ſolū femīas ſunt hi in q̄b femīea vicia regnāt·ſ·inuidia
q vt dicit auicen·femia naturaliť ē inuida· Ira q femia facilič irascať·
Loq̄citas·q tota die clamat z loq̄tur·Incōſtātia ·q modicā ꝺſtantiaꝫ
hz·Inſipiētia·q defacili credit et decipič·z iō ſerpēs p̄mo ad mulierē
uit quā ſtatim decepit·ij·Cor·xj·Timeo ne ſic ſerpes eua ſeduxit a
ſtutia ſua ita corrūpanť ſenſus vri· Octaue·ſ·q̄ pariūt ſolū maſcu
los·ſunt hi q̄ opa pfecta faciūt·q̄ corde bono z optimo vbū·audiūt z
referūt fructū cētesimū·Eſa·xxij·M facie tua dne cōcepim⁹ z q̄ pturi
uim⁹ ſpūm ſalutis·Sic cōcepit āna ſamuelē·i·Reg·j·et elizabeth iohā
nē baptiſtā·luc·j·Et nota de rachel q̄ accepit mādragoras vt poſſet cō
cipe·Sic uſti oīne expīmtū faciūt vt poſſint cōcipe bonū z opa paré
j·Theſ·v· Omia ꝑbate qꝺ bo·ē te· Nota etiā de rebecca yroze ſaac
in ciu⁹ vtero gemi collidebanť·gen·xxv·q in aia ūſti bona et mala ꝺ
fideria pugnāt·hz bona vincūt z emittūt mala extra et terūt z ſupplan
tāt ea·ſic iacob emiſit eſau z tenebat eū p plantā ꝑ qꝺ vocatū ē no
mē ei⁹ iacob·i·ſupplātator· None ſcz ſteriles q̄ nec cōcipe nec paré
pnt ſunt oēs nō baptizati q̄ a natura trahūt pccm ꝑ qꝺ nō pnt bn
opari niſi illꝺ p baptiſmū remoueať·et iō in pccis naſcunť et in pccis
morunť·job·xv·In pccis nat⁹ es tot⁹·In eodē·vnj·In pcco vro morie
mini· Alia moralitas·Mulier iſta ē eccia vel aia ūſti q̄ timet valꝺ
z anriať ꝑ q̄ttuor vt dic gre·Primo recolēdo vbi fuit·ſecꝺo vbi eſt·
tercō vbi erit·q̄rto vbi nō ē· Primo inquā triſtať recolēdo vbi fuit
aliqn̄ ſcz in pcco·Mich·j·Facia planctū velut draconū z luctū q̄ ſtru
cōnū·Dicit q draconi in inſidijs latēti·camel⁹ calce pcutit caput·z tūc
draco planctū magnū fac Strucō aūt facit ova ſua in puluē et relin
quit ea ·qn̄ aūt pemit inuenit ea fracta·z tūc fortiſſime plāgit·Sic hō
in pcco ꝺz plangē·q leſit caput ſuū ſcz xp̄m q̄ ē caput toti⁹ eccie·Eph·
j·Et ipm dedit caput ſup oem eccīam·Itē ꝺz plangē q ova ſua·i· bona
opa z dona z vtutes pꝺidit ac etiā toti⁹ ecce·Triſtať et recolēdo q bo
na potuit facē q̄ nō fecit·Eccs·ix·Qꝺcūq pōt facē ma·t·inſtan·opera·

qz nec opꝰ nec ratō·nec sa·nec sci·e·ap·mf·q̄ tu ꝓperas· ℣ Secdo tristatur recolēdo vbi ē·qz mt̄ pessimos mimicos·Baruch·mj·Quid ē israel qz in tra mimicoz es·Cū q̄b nos q̄tidie pugnare opoꝛtz·Eph̄·vj·Nō e nobis colluctatō aduſus car·et san·ſ aduſus p̄ncipes et ptātes·aduſus mdi rectoꝛes tenebꝛaꝝ hay cōtra ſpūalia neq̄cie in celeſtib·Item in fornace ardenti ſcz in cōcupiſcentia carnis·Ro·vij·Video aliā le·in mē·m·repu·le·mē·mee· ⁊ captiuantem me in lege miſerie et peccati· Infelix ego homo quis me liberabit de coꝛpoꝛe moꝛtis huius· Item eſt in periculis multis que enumerat apoſtolꝰ·ij·coꝝ·xj·dicens·Periculis flu·pic·latro·pic·ex ge·pic ex genti·pic·in ci·pic·in ſoli·pic· in mari·periculis in fal·fratrib·Quis ergo inter tot calamitates et aduerſa poſſet niſi fatuꝰ iocundari·Eccleſiaſtes·mj·Vidi calumnias que ſub ſole geruntur et cōſolatoꝛem nemnem·et laudau magis moꝛtuos q̄m viuentes·Elendum eſt ergo·Miere·ſexto·Luctum vnigeniti fac tibi planctum amarum· ¶ Tercio tristatur recolendo vbi erit ſcilicet in iudicio coꝛam deo·Quia vt dicit gregoꝛius·Deſuper erit facies irati iudicis·Propter quod dicit iob decimoquarto·Quis mihi hoc tri·vt in infer·pte·me ⁊ abſcō·me·donec ptrā·fu·tu·Miere·x·Quis non time bit te o rex gen·Ante erūt pcca accuſantia ⁊ ptrahentia ad iudicium certo erit mundus expellens·a dextris ⁊ a ſiniſtris erūt demones in infernū demergētes·ſubtꝰ erit gehenna ardens· Propt̄ q̄ oia dicent mon·ca·ſup nos ⁊ col·op·nos·Hic cadit exemplū illiꝰ regis qui semp triſtis manebat·qui vnā ſedē de lignis putridis fecit fieri·⁊ poſuit eaz ſupza fornacem·et in ea fratrē ſuū ſedere mādauit·qui eum de triſticia reꝑhendit·⁊ enſis erat ligatus per filum ſup caput eiꝰ·⁊ quidam tenebat baliſtam extenſam cū ſagitta ante faciē eius·et fecit omnia inſtrumenta muſicalia et tubas foꝛtiter reſonare· et ille semp triſtis ſtabat Sic ait rex et ego ſp̄m ſto triſtis dū in putrida ſede ſcz in carne fragili me cōſpicio·⁊ infernū ſubtus ardentē attendo·enſem diuine ſententie ſup me ventuꝝ cōſidero·⁊ pcca mea tanq̄z ſagittas acutas foꝛmido· ℣ Quarto cōtriſtat recolendo vbi non eſt ſcz in gloria dei et ciuitate celeſti·p̄s· Heu mihi·qz inco·me· ꝓlon·eſt· Debemus ergo flere pro incolatu p̄ntis miſerie ⁊ p dilatōne patrie·p̄s·Si·am·m·ad de·fon·vi·v·ē de·tu·Hoc figuratū eſt in axa filia caleph·q̄ ſedens in aſino ſuſpiza uit ⁊ petiit a patꝛe terrā nꝛiguā·cui pater dedit nꝛiguum ſuperius ⁊ nꝛiguū inferius·vt patet iosue·xv·Nꝛiguū ſuperius p dilatione pa; tie·et nꝛiguū inferius p incolatu p̄ſentis miſerie·Et ſic patz q̄rtū· ¶ Quinto ponit vera et firma gaudij repmiſſio·qz itez videbo vos et gaudebit coꝛ vrm· ℣ Qd̄ q̄dē vez eē gaudiū ꝓut hic colligit q̄n tum ad q̄nq̄ mōstrat· ¶ Primo erit gaudiū pfectū et completum· Erit em gaudiū geminatū vel duplex·scz aie et coꝛpis· Esa·lxj· In tra

ſua duplicia poſſidebūt. Et ℔ ē qđ dicit Iter. apoc. vj. Date ſunt illi ſin
gule ſtole albe. et dc̄m ē illis vt requieſcerēt tps adhuc modicū. Et tē
vt di. gre. ſinguli accipiēt ſtolas bñas. Gaudiū vo mūdi ē ſolū gau
diū corporis. Luc. xij. Nia mea. i. vita mea habes multa bona reposita
in ānos plt. requeſce come. bi. epu. Secdo qz erit gaudiū de viſione
creatoris. Iob. xxxj. Mec ē vi. eter. vt cog. te ſo. ve. deū. In q̄ oīa co
gnoſcem⁹. Gre. Quid ē qđ neſciāt q̄ ſcientē oia videt. Vñ 7 cognoſce
mus et cognoſcemur. Iob. x. Cognoſco oues meas 7 cogno. me mee.
Et ℔ ē qđ dicit. videbo vos. Gaudiū vo mūdi ē de viſione et vſu crea
turaz. Bz illud erit de viſione et de fruitōe dei q̄ in infinitum excedit
Eſa. lxmj. Oculꝰ nō vidit deus abſq; te que prepa. expe. te. Tercio
quia erit gaudium intrinſecum ſcz cordis. Eſa. lxvj. Tunc videbis et
afflues et mira. et dila. cor. tu. Gaudium vero mundi non eſt intrinſe
cum ſed extrinſecum. quia non gaudet de virtutibus 7 gratia dei que
ſunt in aia. ſed d applicatōne ſenſuū ad obiecta ſic de applicatōe guſtꝰ
ad comeſtibile. et tactꝰ ad tāgibile. et ſic de alijs. Letat etiā mūdus de
pcīs q̄ ſunt cōtra naturā 7 extra naturā hoīs. iuxta illd apli. j. cor. vi.
Omne pcīm quodcūq; fecerit homo extra corpus eſt. Prou. ij. Letan
tur cum malefe. et exul. in re. peſ. Quarto qz erit ꝓprium noſtrum
gaudiū. Et hoc eſt quod dicit. Gau. de. Gaudiū mūdi non eſt noſtrum
qz nō eſt de his que in nobis et nra ſunt. ℔ eſt gaudiū rerum mūdi.
id ē. de bonis que ſunt in reb. que ſunt bona rei et non noſtra. Quia
vt dicit boe. Cur et pulcritudo gēmaz nō eſt deferentiū. ſed eſt ipſa
rum gēmarū. Vñ oīa bona creaturaz de quibus homo gaudet ex
tranea ſunt a natura hoīs et ſi ſcirent loqui dicerent. Iſta bona ſunt
noſtra. Nōne pulcritudo pennaz pauonis eſt pauonis. et pulcritudo
auri eſt auri. Quinto gaudiū illud erit perpetuū nec poterit auferri
Eſa. lj. Leticia ſempiterna ſup capita eoz. Gaudium et leticiam obti
nebūt. Gaudiū vero mundi nō ē ppetuū imo cito tranſit et mille mo
dis pōt auferri et frequēt auferꝛ. j. Iob. ij. Tra. mū. et cōcu. ei⁹. Et iō de
ipo modicū ē curandū. Et ℔ eſt. Gau. de. n. tol. a vo. Et ſic patz q̄tus.

De epiſtola ſermo LIII

Obſecro vos tanq̄z adue. et perey. abſti. v. a car. deſi. ac. j. Pe.
tri. ij. Beatus petrꝰ tanq̄z capitaneus militie chriſtiane hor
tatur milites chriſti abſtinere ab his que vaſtant totaz mi
liciam chriſtianā. Et hec ſunt carnales voluptates et carna
lia opa. et nō ſolū hec militiā ſpūalem deuaſtant. ℔ etiam carnalem et
mundanā. Vnde in ſtoliano de militia hamibalis dicitur. quē nec ferrū
nec mues nec alpes nec viaz diſcrimina vincere potuerunt. enerauue
runt delicie campanie. Nota de illo duce romanorum qui fuit miſſus
ad exparandum quendam exercitum 7 militiam ob delicias deua
ſtatum qui ſtatim omnes mulieres expulit d exercitu et cauponeꝫ 7

mãdauit q̃ null⁹ hꝫ̃ret famulũ·et nemo hꝫ̃ret nisi vnũ equũ ꝓ̃pt qđ mi-
litiã repauit·In hac ǧ epla bꝫ̃us petr⁹ ad ser nos hortat̃ ꝑncipaliter
q̃ nõ ſuata deuastãt militiã xp̃ianã et ſuata roborãt et decorant·Pri-
mũ ẽ abstmẽtia carnaliũ voluptatũ et eaꝝ refrenatõ·in ꝑncipio epl̃e·
ba·bo·Terciũ ẽ subiectõ liberoꝝ ad maiores·et huiꝰ cause redditio·
ibi Subiecti estote omi hũane creature·Quartũ ẽ modi subiectõnis
ðclaratõ ibi·Quasi liberi et nõ q̃i velamẽ hãtes malicie libertatẽ·Qui
tũ ẽ ad obsequij subiectõis excitatõz q̃rũdaz ĩsertõ et positõ ibi·Om
nes honorate fra·di·deũ timete·Sextũ ẽ ad dñoꝝ suoꝝ subiectõz ser
ti·dñis vr̃is ꝛc· ℣ Primo ǧ bꝫ̃us petr⁹ nos hortat̃ ad abstmẽtiã
carnaliũ voluptatũ·ꝛ ad ℔ tria allegat· ¶ Primũ ẽ· Si ꝯsiderem⁹ q̃d
accidit ꝑmis parentiby qui carnale desideriũ secuti pomũ vetitum co
mederunt·qui ꝓpterea de paradiso expulsi sunt·et ĩ hac valle mise-
rie tanq̃z ĩ exilio relegati·et multis penis ꝛ tandem morti cum suis
posteris cõdemnati·ꝓpter qđ nos filij eoꝝ omnes aduene nuncupa-
mur·Aduena ẽ dicit qui terrã ĩhabitat alienã·ꝑs·Aduena ego sum
apud te et peregrin⁹ sic omes patres mei· Et hoc est qđ dicit· Obse-
cro vos tanq̃z aduenas·Quasi d·Recolite q̃ ex pcõo gule ꝑmorũ pa-
rentũ aduene estis·i·de ciuitate vestra expulsi et mlꝫ malis addicti
Sic etiã faciunt capitanei exercit⁹ mundi·qui reducũt militib⁹ ad me-
moriã mala que patres eoꝝ ab aduersarijs sunt ppessi·Et sic patet q̃
deus expulit hoiem de paradiso·et ĩ hãc vallẽ miserie relegauit·non
vt hic faceret aliũ paradisum·ſ vt dicit aug·tanq̃z ĩ exilio ad faciẽdũ
pñam·Iob·xxmj·Dedit ei deus locũ pñe et ille abusus est ĩ super-
biam·Ro·vnj·Debitores sum⁹ nõ carni vt ſm carnẽ viuam⁹ ¶ Secũ
dũ quod allegat est·si ꝯsiderem⁹ qualit̃ positi ĩ hoc mundo sumus·
Nõ em̃ posuit nos de⁹ ĩ hoc mũdo tanq̃z ciues et mansionarios mũ
di ſ tanq̃z peregrinos mundi et ciues celi·Eꝑ·ij·Iam nõ es·hos·ꝛ ad
uene·ſ es·ci·sanctoꝝ et do·dei·Mich·ij·Surgite abite quia non habe
tis hic requiẽ·Et hoc ẽ qđ dicit peregrinos·Peregrin⁹ est qui transit
de loco ad locũ·Sic et nos Heb·xnj·Non ha·hic ma·ci·sed fu·inqui·
Que ẽ ciuitas et hereditas nostra ꝯtines summas et ꝓfectas delicias
quibus ꝓuabit omis qui eas hic querit ĩ patria aliena·Luce·xvj·Re
cordare q̃ recepisti bo·ĩ vi·t·Et ideo abstmendũ est hic a carnalib⁹
desideriis vt ad bona perueniamus eterna· Heb·xj· Iuxta fidem de-
functi sunt omnes isti nõ acceptis repromissionibus sed a longe eas
aspicientes et salutantes et ꝯfitentes q̃ peregrini ꝛ hospites sunt sup
terrã· k ℣ Et nota q̃ q̃ntũ ad q̃ndz que peregrinis ꝯuemũt sum⁹ et
esse dẽmus ĩ hoc mundo peregrini· ¶ Primo q̃ peregrin⁹ festinat
ad ciuitatẽ suam redire·et omnẽ terrã quasi alienã ꝑterit· Sic et nos

facē dēm⁹. Heb. xnj. Nō ha.hic ma.cī. Secdo qz pegrīm⁹ accipit soluz pecuniā necessariā ad victū et nō grauat se supflius. Sic et nos facē dēm⁹. j. Thi. vj. Habētes alimēta et q̄. te. his ꝛten. sim⁹ Tercō qz a terremis nrideť et molestias patiť et nō vlciscit. ꝫ suffert oia patiēter. Sic ꝛ nos facē dēm⁹. Matħ. v. Si q̄s pcus. te ī dex. ma. p̄be ei et alte. Ro. xij. Nulli ma. p ma. red. Quarto qz lete recipiť. ꝫ stricte cū eo ī exitu cōputať. Sic fiedū nobis cogitare dēm⁹. Matħ. v. Nō exibis ī de. do. red. no. q̄. In eodē. xij. De oī vbo oci. qđ lo. f. ho. de eo red. ra. ī die iu. Eccs. xij. Cūcta q̄ fiūt adducet de⁹ ī iu. p oī errato siue bonū siue malū fit. Bern. Sic nec capillus de capite. sic nec momētū de tpe pibit. Quīto qz p⁹ recessuz suū statim oblīuioī tradeť sic et nos a mūdo p̄sus oblīuioī trademur ꝛ apud posteros ñ cognosce mur. Et nō de fama ꝛ honoze mūdi modicū ē curādū. Sap. v. Tanq̄ memoria hospitis vn⁹ diei p̄tereūtis. ps. Pezist me. eo. cū so. Boe. ta ctas ḡ p̄sus ignozabiles. Terciū qđ allegat ē. qz carnalia deside ria nos ipugnāt. et ī p̄lio spūs faciūt nos succūbē ī mimicis. Et ħ ē qđ dicit. Que militāt adūsus aiam. Gal. v. Caro ꝛcu. adū. spūm. et spūs adū. car. hec eī sibimuicē adūsant. Et nota q̄ nō solū dic abstineatis ab opib⁹ carnis ꝫ eť a desideriis. ps. Bt⁹ q̄ tenebit et allidet puulos suos ad petrā. Cui⁹ ratō ē qz ī pugna carnis pditō ē mētis. Ro. vij. Video aliā legē ī mēbris meis repugnātē le. mē. m. Et iō misi p̄ncipio temptatōis scz desiderio et cogitatōi resistam⁹ necessario succumbe mus. Poeta. Pzincipiis obsta. Vnde ī temptatōne ꝛ ī p̄lio carnis duo sunt facienda scz p̄ncipio resistere ꝛ aspectū ꝛ ꝛtubermū fugē. j. Cor. vj. Fugite fozicatōem. Si eī steterim⁹ o mimo pdem⁹. quia nec fozt̄oz̄es samsone. nec p̄udent̄oz̄es salomone. nec dauid sanctio z̄es sum⁹. vt dicit hiero. Et puer. vj. Nunquid potest homo abscondē ignē ī sinu suo vt vestimēta illius ñ ardeant ꝛc. Vnde helyas qui co ram rege steterat impterrit⁹ a facie iesabel ī desertū fugit. nj. Reg. xix. Eccī. xviij. Eili post ꝛcupiscentias tuas non eas. que faciunt te in gaudiū mimicis tuis. Notandū eī q̄ a carnalib⁹ desideriis ab stinere debemus ꝓpter sex. Primo qz sunt efficacissima tela ad vul nerandum. vt dictū est eo q̄ ī tali bello pditio est ī carne. Secū do qz sunt ignis grec⁹ siue ignis penarū qui oīa ꝛsumit. Iob. xij. Ignis est vsq; ad ꝛsummatōz deuo. Tercō qz sunt fluuiⁱ inundās homīnē submergēs. Gen. xlix. Ruben effusus es sicut aqua. non cre scas quia ascēdisti cubile patris tui. Huius exemplū habemus ī p̄ma etate que ī diluuio est ꝛsumpta ꝓpter pccm carnis. Omnis quippe caro corrupat viam suā vt pz gen. vj Quarto qz sunt sicut venenum animā mortificās. Prou. xxiij. Sicut regul⁹ venena diffundet. Iaco. nj. Inquietū malū est. plenū veneno mortifero. Vnde sicut basiliscus ins. cit solo visu sic voluptas carnis. Matħ. v. Qui vide. mul. ad. ꝛcu. eam

ia mech. ē in corde suo. ¶ Quinto sunt sic laque⁹ ad capiēdū 7 sic vin cula ad tenēdū. Vñ infidiose capiūt et postea fortissime tenēt. Eccs. vij Inuenī amatiorē morte mulierē q̄ laque⁹ venatorū ē et sagena cor ei⁹. vincta sunt man⁹ illi⁹. q̄ placet deo effugiet eā. Vñ dalida ligauit sam sonē septē licijs. iudi. xvj. Sic capt⁹ ē sicben fili⁹ emor de dīa filia ia cob et agluti̇nata ē aia ei⁹ ad eā. gen. xxxiij. et amō de thamar socrore sua. ij. reg. xiij. Et nisi p spēalē grām hō ab his vinculis absoluat vl̄ p longā infirmitatē nunq̄z soluit postq̄z his vinculis fūt irretit⁹. Sap. vij. Scui qm̄ aliter eē nō possuz atimēs nisi de⁹ dederit. ¶ Sexto qr sunt sic pix ad denigrādā famā et honorē hois. Ecci xij. Qui tetigerit picē coinq̄nabit ab ea. Sūt em̄ pcā carnalia maioris infamie q̄z spūa lia q̄zuis nō sint tanti pōderis. Ecc. ix. Ois mulier fornicaria q̄i sterc⁹ in via aculcabit. Vñ de salomone dr ecci. xlvij. Inclinasti femora tua mulieribz et dedisti maculā in gloria tua. Et p hʒ ptz solutō ad q̄stionē q̄ posset fieri scz quare poti⁹ monet abstinere a carnalibz q̄z a spiritualī bus. cum spūalia sint maiora. qr scz carnalia sunt maioris infamie et minus tolerati pūt q̄z alia. et isti inter gentes uersabant. Et ideo ab his monet abstinere que famā ledūt et uersatōnem corrumpunt. Et sic patet primū. ¶ Secūdo hortat vt uersatōem bonam habeamus inter gentes d. Conuer. inter gen. ha. bo. id est virtuosam. Quia dicit pbs. Virtus est que bonū facit habentē et opus eius reddit laudabile Tunc ḡ est uersatio bona. qn̄ est vtutibz plena. quia sola virtus bo num facit hoiem. qr nec sapientia. nec scia. nec potentia. nec diuitie. nec dignitates pūt hominē bonū efficere nisi sola virtus. Vbi nota. q cuz bonū sit quod oia appetunt vt dicit pbus. tunc uersatio nostra ē bona. quādo do et homibz placet. Ecci. xlv. Dilectus deo et hominibus mopses. Nihil autē est p qd deo et hominibz magis placere possumus nisi p dilectōem. M ¶ Nam p dilectōem deo placem⁹. et hoc ꝑpt ḡttuor q̄ dilectō opat. ¶ Primo qr dilectō cū ignis diuin⁹ sit consu mit rubigine pcōr. Prou. x. Vniuersa delicta operit caritas. Et ideo fa cit hoiem mundū et p consequens deo placitū. Prouer. xxij. Qui dili git cordis mundicia ꝑpter grām labiorū suorū habebit amicū regem. ¶ Secundo cū dilectio sit vinculū ligans in vnū diuersa. iuxta illud. col. iij. Sup oia aūt caritatē habete que ē vinculū pfectōis. Ligat em̄ hominē cū deo et facit in ipo manere 7 vnū esse cū deo. j. joh. iij. Qui manet in car. in deo ma. et de⁹ in eo. Et p ꝓsequēs deum diligens pla cet deo cū sit vnū cū eo 7 in eo manēs. ¶ Tercō qr cum p dilectōnē adoptemur in filios dei. iuxta illud gal. iij. Misit deus spiritū filij sui in corda nostra clamantem. abba pater. id est. clamare nos facientem. Et manifestū est qr p dilectōnem efficimur carissimi filij dei. j. joh. iij. Videte qua. ca de. no. de. vt filij dei nomine. et simus. Et p ꝓs deum diligēs tanq̄z fili⁹ carissim⁹ ei placet. Nā car⁹ ē p creatōem. carior per

fidē·ſz cariſſim⁹ p dilectōz· ¶Quarto cū plenitudo legis ſit dilectio. vt dr ro·xiij·q̄ diligit deū mādata ei⁹ ꝛ p̄cepta eius cnſtodit·joh·xiij. Si q̄s diligit me ꝑ·me·ſeruabit·Qui aūt ſuat mādata ei⁹ diligit a deo et placet deo·Ioh·xv·Vos amici mei eſtis ſi·fe q̄ ego p̄ze·vc. N ¶Sitit p dilectōz placem⁹ primo·eſt ꝓpt q̄ttuor. Primo qr cū caritas nō q̄rat q̄ ſua ſunt vt dicit·j·coz·xiij·homo hns dilectōz gaudet ꝛ cu ⁊ rat de bono primi ſui·j·Coz·x·Nō q̄rens qd̄ mihi vtile ē·ſz qd̄ mul tis vt ſalui fiāt·Omis aūt q̄ ſic ē ſolicit⁹ de primo ſuo merito placz ei ¶Secdo qr cū dilectō bēat amātē ím amatū trāſformare· iuxta illud hugonis d̄ ſcō victore·ſcio aīa mea qr ím eū quē diligis trāſformaris· hō diligēs primū ím primū trāſformat ꝛgaudēs omiby bonis ſuis et malis ꝛpatiēs·Ro·xij·Gaudere cū gaudētiby·flere cū flentiby idipz ímitcē ſentiētes·ij·Coz·xj·Quis ímfirmat et ego nō ímfirmor·q̄s ſcā· et ego nō vror·Qui aūt ſic afficit ad primū merito placet ei. ¶Tercō qr cū caritas ſit amor honeſt⁹ et caſt⁹ ſiue amor amicicie· q̄ ē q̄n quis amat primū ꝓpt primi vtilitatē et nō ſit amor vtilis ſiue ꝛcupiſcētie· dr manifeſtū eſt q̄ hns caritatē p̄curat et impcat primo omia bona que poteſt et ab oī leſiuo cauet·ij·Coz·xij· Ego autem libentiſſime impendaz et ſupimpendar ipe p aiaby veſtris·Item ím eodez·vij·Ca· pite nos·Nemīē leſim⁹·nemīē coꝛrupim⁹·nemīē circūuenimus· Qui g̃ ſe ſic circa primū habet·merito ei placet· ¶Quarto cū caritas patiens ſit·bemigna ſit·nō agat perperā·nō emulet· non ímfletur·non ſit ambi·nō gau·ſup ímq̄·ꝛgau·aūt veri·oī·cre·oia ſuſti·oīa ſperat· vt dicit·j·coz·xiij·manifeſtū eſt q̄ hns caritatē de neceſſitate hominī bus placet·j·Coz·x·Sicut et ego p oīa oīby placeo· ¶Conſequē ter oñdit ad quid et quare bona ꝺúſatōem habere dēm⁹·quia non ad vana gr̃am vel deceptōez vt ypocrite·ſz ſolū vt deꝰ glorificet ím nob· Matb·v·Sic luceat lux veſtra coꝝ hominby vt vi·opa veſtra bo·et glori·pa·ve·qui eſt ím celis· Et hoc eſt qd̄ dicit· Vt in eo q̄ detractant de vob·i·ím detrahendo tractant vel obloquunt·tanq̄z de malefactoꝛ bus·i·q̄ vos malefacere reputant quādo ydola reſpuitis·et vnū deū colitis·et alia opa chriſtiane religionis ſic fideles chriſti ſaluberiter ex· ercetis·Et bonis opib⁹ vos ꝺſiderantes glorificent deum p vos ꝛ ím vobis cuius imitatoꝛes facti eſtis·j·Coz·vj· Glorificate et portate deum ím coꝛpe veſtro·i·ſic agite vt deus glorificetur ím vobis·Et hoc qñ·Certe nō miſi ím die et in tempe viſitatōnis ſup· ſue ſez qñ eos do· mín⁹ p gr̃am ſuā viſitabit·Hē qñ a pcīs ꝺuertent ad pñam reuerte tes·Nō em̄ infideles et pcōres gr̃ificāt deū ím opib⁹ fidelium donec manent in tenebris pcōrum·ſed qñ ad gratiam ꝺuertūtur· Eſa·lxv· Pona viſitatōem tuā pacē·Prou·xvj·Cū placuerint domino vie ho mínis ím·nicos q̄z eius ꝺuertet ad pacez· Vel in die viſitatōis veſtre

q̃n vos dñs p flagella visitabit et aduſa·ps·Visitabo i vga miq̃tates eoꝝ·miſericordiã aũ meã nõ diſpgã ab eo·Qd̃ tpus ẽ tota vita pñs in q̃ dñs fideles ſuos viſitat p aduſa vt p patiam dpurent·i·De·i·Modi cũ nẽ ſi oporteat ãtriſtari in varijs tẽptatõib·vt pbatõ fidei vre mul to pciosior ſit auro qd̃ p ignẽ pbaf·inueniaf in laudẽ z gl̃am z bono rẽ·et reuelatõz ihesu xpi·Videtes em̃ infideles et pcõres iuſtos et fide les in tot aduſis nõ deficẽ ſz gaudẽ·iuxta illud actu·v·ibãt apo·gau·a conſ·aſi·qm̃ dig·ha·ſunt p noie ie·ãtu·pa·glorificabãt eũ qui eos ita fecerat forteſ·Vñ de bto dñco legit q cũ tholoſe ipe cũ ſocio ſuo p to tã quadrageſimã in pane et aq̃ ieunaſſent et in tra iacuiſſent hoſtes eoꝝ q̃ erãt credẽtes hereticoꝝ in dei laudes pruperũt dicẽtes·Vere iſti hoies boni ſunt·Vel in die viſitatõis q̃ erit in iudicõ qñ vos reci pietis pima et ipi ſupplicia·tũc em̃ merito deũ poterũt glificare·q̃ red det vnicuiq; iuxta opa ſua·Et ſic ptz ſcdm·¶Tercõ hortaf liberos vt ãpter deũ maioribꝫ ſubijcianf·et huiꝰ cãm aſſigt·Et hoc ẽ·Subiecti eſtote oĩ hũane creature ãpt deũ·i·oĩ homi cui p quẽcũq; modũ ſubijci debetis·Vel oĩ hũane creature·i·oĩ pſone generali·q̃lis eſt rex vel ptãs·vel eps·vt huiõi·q̃ ſunt pſone generales in dignitate po ſite·Et qr eſt mala ſubiectio vt qñ homo ſeruit alijs in pcis·ideo ad hãc remouendã ſubiugit·ãpter deũ ſcz habendũ·vt prepoſitio dicat vel finẽ vel ordinatõem ad finẽ·vt ſit ſenſus q ſeruiamus dñis·non p pter bona tpalia ãſequenda·ſed vt i tali ſeruicio ipm deũ mereamur tanq̃ finem noſtri ſeruicij·¶Gen·xv·Ego merces tua magna nimis· Et ſic prepoſitio dicit finem·Vel ãpter deũ·i·in his ſeruiamus domi nis in q̃b et ãpter q̃ ordinamur ad finẽ deum qui eſt finis oim·Et ſic prepoſitio dicit ordinatõem ad finẽ·Ordinamur autẽ ad finem deum p bona et iuſta opa·Et ideo in opib̃ iuſtis et bonis debemus domi nis ſeruire et nõ in alijs·¶Conſequent ſpecificat quibus ſubijci de beamus d·Sue regi qui alios in ptãte pcellit·ſiue ducib̃·i·alijs mino ribus dñis qui iure ptãtem habent·vtpote qui a rege dñi ãſtituunf et mittunf ad alios regendum et iudicandũ·ſcz ad vindictam malefa ctorum·id eſt·penã·ãpter hoc em̃ data eſt poteſtas a deo et a rege terreno·vt ſcz mali puniantur·Laudem bonorum que conſiſtit in h q̃ non ſicut mali puniuntur·Roma·xiij·Vis non timere poteſtatem bonum fac et habebis laudem ex iſta·Vel laudem bonorum·id eſt· mertium laudis·Nam in eo q̃ in bonis et bene ſeruiunt laudem ma gnam merentur·Sic ergo dñis tpalib̃ ãpter deum ſubijci debemus· Ro·xiij·Omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit·Non eſt enim poteſtas niſi a deo·Et ſic ptz q̃ non intendit q̃ omni homi ni nos ſubjciamus·Sed ãtra ad phil·ij·dicit·Superiores ſibi inuicem arbitrantes non que ſua ſunt ſinguli conſiderantes·ſed ea que alio rum·Dicendum eſt q̃ quedam eſt ratõ ſubiectõis alijs ex parte ſe

subiecietis. s. ei⁹ hūilitas. et ꝑm hāc ratōz qlibet ꝺbz oīmb⁹ subijci. et de
hac loquit apl⁹ ad phil. Quia in hūilitate dēm⁹ oēs nobis supiores
arbitrari. i. coꝛdib⁹ nr̄is existimare alios nobis eē supiores z digmio
res apud deū. et ꝑ inuicē vt sibi alt alterū reputet digmioꝛē. Nec hoc
ita dēm⁹ existimare vt fingam⁹ ꝙ ꝺe existimem⁹ posse eē aliqꝺ occul
tū in aliq̄ q̄ nobis supioꝛ sit apꝺ deū. et si bonū nr̄m quo illo supioꝛes
videmur nō sit occultū. Et iō de oīi iusto cātam⁹. Non ē inuent⁹ si
milis illi q̄ ꝛser. legē excel. Vñ sext⁹ gꝛad⁹ hūilitatis pomt credē et p
nūciare se oīb⁹ viliozē scz ꝑm defect⁹ occultos q̄s in se cognoscit et se
cūdū dona q̄ in alijs latēt. qꝺ sine fictōe fieri pōt vt dictū ē. Pōt enim
q̄s credē q̄ multa dona dei in alijs lateāt. q̄ ipe nō videat. et mltos ꝺ
fect⁹ ipe habeat q̄s alij nō vidēt. Vñ scō machario oꝛāti angel⁹ ꝺixit.
Nōdū ad mēsurā duaꝝ ꝛgnataꝝ in prima ciuitate cōmoꝛantiū pue
risti. Et tandē alteri heremite ꝺixit angel⁹ q̄ pl⁹ diligēt cattā suam q̄z
bēus gre. oēs diuitias suas et q̄ cū bto gre. esset in celo māsioue habi
tur⁹. Alia ē ratō subiectōnis ex pte illi⁹ cui subijci dēm⁹ scz potestas
vel dignitas psone ꝑm quā nō oīmb⁹ debem⁹ subijci. Et ꝺ hac loquit
hic. Cōsequent reddit cām quare subditi esse debemus ꝺ. q̄. hec est
volūtas dei q̄ de malis bonū elicit. Neq; em deus mala fieri sineret.
vt ꝺicit aug. nisi inde eliceret bona. sic sapiens medicus de veneno eli
cit triacam. Nos g̊ in hoc deū imitari debemus. vt etiam malis vta
mur in bonū p bonā ꝛuersatōnem nostrā et humilē subiectōnem eos
ad pmam ꝛuertendo. Hec g̊ est volūtas dei. vt bñ facientes. i. per bo
nam ꝛuſsatōem vestrā et malis bñ vtētes. obmutescere faciatis. subtra
hendo illis occasionem loquendi et detrahendi. ignoꝛantiam imꝑu
dentiū hoim scz pncipū et dnoꝝ. qui ignoꝛant quomodo et qñ regi
re debeant. ps. Nescierunt neq; intellexerunt in tenebꝛis ambulant.
Et sic patet tercium. Quarto modū subiectionis ꝺeclarat ꝺicens.
Hec bona facite quasi liberi. id est. sicut estis liberi. Vnde li quasi est
expꝛessiuum veritatis Quasi ꝺ. Sicut vere liberi estis. sic dominis hi
bere et volūtarie fuiatis in hoc vram libertatem oīndentes. Vbi ꝺicit
glo. Quo maioꝛe libertate apud hoīnes vtimur eo liberus diuino
famulatui subiugati sum⁹. Et nō habentes sup. ficis libertatem quasi
velamen malicie. vt scz nolitis fuire. quia liberi estis sub mantello li
bertatis vos tegentes. Hoc aūt ꝺixit apl⁹ ꝛtra quosdam qui ꝺice
bant q̄ filius nos liberauit. veri liberi sumus et nemim seruire debe
mus. et ideo pncipib⁹ et supioꝛib⁹ sua iura negabant. Tales erant iu
dei ꝺicentes. iob. vnj. Semen abꝛae sumus et nemini seruiuim⁹ vnq̄.
De quib⁹ iob. xj. Vir van⁹ in supbia erigit et quasi pullū onagri se li
berū esse putat. Reuera iam quidā bñt libertatē quasi velamen mali
cie gaudentes pulegio exemptōnis et quadā libertate ne a suis ꝺoi
narijs visitent. Quidā etiā religiosi bñt quedā pulegia exemptōnis

vt nō seqnt̄ chor q̄ sunt velamē sue negligētie ꝛ puedeuotōis· Conē quos i. cor. vij· Si potes fieri liber s. libertate exemptōis magis vtē sc̄z fruitute· Gal. v· In libtatē vocati estis frēs· tm̄ ne libtatē detis in occasionē carnis· Sc̄z fitis sup sic̄ fui dei. i. hūilit̄ seruiētes· Vt em̄ dicit glo. seruit⁹ dei hūilitatē req̄rit· vt s. pncipib⁹ et dn̄is hūiliter fuiatis. ij. Thi. ij· Seruū dei nō oportet litigare sz mās̄uetū eē ad oēs docibilē pa tientē· Et sic ptz q̄rtū· ¶ Quinto hortat ad q̄dā q̄ sunt excitatiua ad ob mō. fraternitatē diligite in tm̄ vt vos q̄ superiores estis subiectos vob vt frēs diligatis· Heb. xiij· Caritas fraternitatis maneat in vob· Deū timete· qz q̄ timet deum faciet bona· eccī. xv· ꝛ cauet a malo· Prou· xv· Per timorē dn̄i declinat oīs a malo· Et iō q̄ sine timore ē iustificari nō poterit· Regē honorificate reddēdo ei q̄ sua sunt· Matb. xxij· Red dite q̄ sunt cesaris cesari· ꝛ q̄ sunt dei deo· Et sic ptz quintū· ¶ Sexto hortat⁹ suos ad subiectōem dn̄or suor· ꝛ cām assignat· Vñ glo. dicit· Fidelesq; hortat⁹ ē liberos ad subiectōez· nūc suis loq̄tur vt ipi subie cti sint dn̄is· Dicit g· Serui subditi estote dn̄is vr̄is in oī timore sc̄z vt nec deū offendatis· nec dn̄is fuire recusetis· Sc̄z quō in oī timore g· in seruili· Ad qđ dicendū qz oīe et totū ꝛ pfectū q̄ñq; idē dicimus Sic accipit hic· Vñ in oī timore. i. in pfecto timore pfectōe sufficien tie· et hoc ē ad min⁹ in timore initiali q̄ habet duos oculos vnū ad p̄ nis· id est· fide et moribus instructis· et modestis· id est· moderatis in imperando et in condemnando si quid contra illos cōmissum est· sed etiam discolis· id est· indisciplinatis et austeris· Consequenter huius subiectionis causam assignat dicens· Hec est enim gratia in christo ie su domino nostro· id est· per hoc acquiritur et conseruatur gratia dei per quam accrescunt nobis merita in christo iesu· Et sic patet totum·

Dominica tercia de euangelio sermo LIIII

Ado ad eum qui me misit· Iob. xvj· Christus fidelis ꝛ ve rus legatus p qua venerat legatōe patrata sc̄z salute hu mana rediit ad eum qui misit istū· Iob. vbi supra· Exiui a patre et veni in mundū· iterū relinquo mundū et vado ad patrē· Et sic fm humanā naturā venit in mundū· ita secundū eandem reliquit mundū· Inq̄ntū vero deus est semp et vbiq; est· Hunc autem fuū recessum sic pius magister et pater discipulis suis p̄dicit· Et quia recessus iste est ad regnandū sicut aduent⁹ fuit ad patiendū· ideo ne de recessu pturbent promittit eis multa donaria mittere sc̄z spūmscūm a quo oīa dona donant· Eph. iij· Ascendens in altū captiuam duxit captiuitatē dona dedit hominib⁹· In hoc g euangelio suum recessum p̄ dicit· in quo pncipaliter q̄ñq; facit· Primo suum ascensum ad patrē p̄ dicit ex quo appor tristicia est secuta· In pncipio euāgelij· Secundo

ratōnē et fructū sui ascēsus assig̃t p quē multa bona sunt habita ibi. Sz ego veritatē dico vob̄ expedit vob̄ vt ego vadā. Tercō vnū opus qđ spūsscūs erat ī suo aduētu factur⁹ potit p qđ mđi malcia ē argu ta ibi. Et cū ve. il. ar. mū. Quarto alúd op⁹ p spm̄scm faciēđ ponit p bit vos oēm veritatē. Quinto tciū op⁹ spūssancti ponit p qđ ē xp̄i ve ra deitas demōstrata ibi. Ille me clarificabit. Et sic p̄mū op⁹ spūscūs factur⁹ erat q̄ntū ad totū mūdū. ꝑm aūt q̄ntū ad ap̄los z ap̄licos vi ros. terciū q̄ntū ad xp̄m. ℣ Primo g̃ chr̄ist⁹ suū ascensum ad patrem p̄dicit d. Vado ad eum qui me misit. i. ī p̄rimo est vt vadā. Qđ enij lis ascensus et exaltatōnis. ūxta illud ph̄ī. ij. humiliauit semetipsum ꝛc. ꝓp̄ qđ et de⁹ exaltauit illū. q̄ tunc erat ī ianuis. nā q̄nta feria post cenā xp̄c hec verba dixit. qñ úđei ad eum capiendum veniebāt ipsum morti tradituri. ideo dicit. Vado ad eū qui me misit. Omēs em̄ prope Vado ad eū qui me misit. i. ad īmortalitatē z gl̄am patris ascendā sm naturā assumptā ī qua ad penam et mortē descendi. et nemo ex vo bis ínterrogat me quo vadis. i. ita patenter coram vobis ad patrem ascendā q̄ opus nō erit ínterrogare. Actu. j. Videntibus illis eleuat⁹ est ī celū. Carissimi manifesta est via qua xp̄c úit p mūdum et qua úit ad celū. Via qua úit p mūdū fuit via magne pauptatis. Math̄. viij. Vulpes fo. ha. et volucres celi mđos. fili⁹ aūt hoīs nō hab; vbi ca put suū reclīnet. Nat⁹ est sub dúo. nec erat ei locus ī dúersorio. et ideo ī p̄sepio mater sua eum reclīnauit. luce. ij. Fuit via magne carita tis. quia seipm tradidit seruiens ī luto et latere miseriarū nostrarū trigínta annis vt nos ab eis liberaret. joh̄. nj. Sic deus dilexit mundū vt filiū suū vnigenitum daret scilicet ī nostrū seruitū et precium. Fuit via magne humilitatis. Math̄. xj. Discite a me quia mitis sū et humilis corde. Fuit via pfecte obedientie. Phil̄. ij. Factus est obe diens vsq; ad mortē. mortē aūt crucis. Math̄. xxvj. Non sicut ego vo lo sz sic tu. Fuit via summe et pfecte patientie. Esa. lnj. Sicut ouis ad occi. dū. et nō ap. os suū. Mar. xv. Non respōdes q̄cq;. vide ī quātis te accusant. Et fuit via pfecte victorie. Nam vicit mundū dyabolū z oīa opa peccati. joh̄. xvj. Confidite quia ego vici mundū. Manu mersi et affixa cruci debellauit aereas ptātes. Per hanc ergo viam xp̄c úit. z ideo gloriosus z īmortalis resurrexit et cum magno trúmpho celos ascendit. Esa. lij. Ecce seru⁹ me⁹ exaltabitur et eleuabi tur et sublimis erit valde. Si g̃ volumus de terra ad celū ascendere. et cū xp̄o ī gloria exaltari. p supradictas vias xp̄i nos ābulare opor tet. Esa. xx. Hec est via ambulate ī ea. Ista aūt via est valde difficilis et arta. Math̄. vij. Arta est via q̄ ducit ad vitā. et pauci ābulant p eā.

Et iō iste iuuenis cui xp̄c dixit· Vende oīa q̄ habes et da paupib· et
veni et seq̄re me· abiit tristis· vtz matħ· xix· Sequtur· Sz qr hec locut⁹ sū
vob tristicia ipleuit cor vr̄m· Qr vt dic̄ beda magis tristabant ď rec.ſ
su q̄ eos deserebat q̄z letabant de ascēsu qno p̄rem petebat· Mag em
hō de amissiōe rer tpaliū dolz q̄z spe futor bonor leteť· et iō int mū
dana discrimia pturbať· Et qr apli adhuc hoies erāt· et fm hoiem am
bulabāt· iō audito discrimine mortis xp̄i tristicia cor eor impleuit vt
hic dr· Et sic ptz p̄mū· V Scdo rōez et fructū sui ascēsus assig̃t d· Ego
veritatē dico vob et nō curo vob applaudē· Prou· xix· Qui blādis fi;
ctisq; fmonib⁹ loq̄t amico suo· rete expādit gressib⁹ suis· Expedit vob
vt ego vadā· i· p̄ntiā meā corpalē ab oculis vr̄is subtrahā· qr si hāc p
recessum nō subtraxero paraclitus nō venet ad vos· In qua ratione
duo tanguntť· scz carentia spūssancti si non abierit· et p̄sentia et aduen
tus eiusdē si abierit· Sed ↄtra· Vbicūq; est filiꝰ dei ibi ē pater et spūs;
sanctus et ecōuerso de patre et spūsancto· joh· xmj· Philippe qui vi;
det me videt et patrē meū· nō credis· qr ego in patre et pater in me ē·
Sic ergo debuit dicere ecōuerso scz· Si abiero paraclitꝰ abibit et si sic
stetero stabit· To qđ dicendū q̄ q̄zdiu christus cū aplis corporaliter
est morat⁹ eū sic dūm et mg̃rm suū carnaliter diligebant· nec ipsum
verū deū credebant nec cognoscebāt vt dicit augꝰ· joh· xmj· Tanto tē
pore vobiscum sum· et nō cognouistis me· sed credebant eum esse mes;
siam venturum in lege promissum· quē iudei dicunt non debere esse
deū· ſz maximū dei pphetā et spēalem dei filiū adoptiuū· nō aūt natu;
ralem· quē credebant venisse ad liberandū israel de manib⁹ romano;
rum· Luce· xxiij· Nos aūt sperabam⁹ qr ipe redempturus esset israel·
Et ideo vt carnales ipm tm carnaliter cognoscebant et diligebant·
Sic aūt cognoscere et amare christū nō sufficit ad salutē· imo oportz
vt cognoscamus ipm vt verum deū et verū hominē· joh· xmj· Credi
tis in deū et in me credite· In hoc em catholica fides consistit sine qua
nemo pōt saluari· Hebr· xi· Sine fide impossibile est placere deo· Hanc
aūt cognitōez spūssanctus adueniens post mortē christi aplis perfe
cte attulit· qr christū vt verū deū et verū hoiem cognouerūt· Et iō
spūaliter et non carnaliter eum postmodū cognouerunt· ij· Corin· v·
Et si cognouim⁹ fm carnē christū ſz nūc iā nō nouimus· Et sic p spm
sanctū ipm vt verū deū cognouerunt· ita p eūdē spm̄scūm eum vt ve
rum deū amauerūt· Ro· v· Caritas dei diffusa est in cor· nostris per
spūscm qui da· est no· Hoc est g qđ· dic̄· Expedit vobis vt ego vadaz·
ad hoc vt scilicet habeatis veram fidē et spem de me· et me vt verum
deū diligatis· quas vtutes vsq; modo nō habuistis· Si em non abie;
ro paraclitus nō veniet ad vos· i· si p̄sentiā meam corpalem ab oculis
vestre carnis nō subtraxero· ad noticiā dei vos p inuisibilē spūm nō
pouco· vt dicit greg· Si aūt abiero mittā eū ad vos· i· faciā vos spūaliť

vñe et p spūmscm facia vos verā fidē de me hre. Aug. Nūquid ñ hic
posit⁹ spūmscm nō poterat mittē. Quid ē g si nō abiero paclit⁹ nō ve
niet ad vos misi nō potestis cape spmscm q̄zdiu fm carnē nosse pscīti-
tis xpm xpo aūt ascēdēte corpaliter nō solū spūsscūs ꝫ et pater et filꝰ
illis spūaliter affuit z iō sic pueris expedit eleuari a lacte vt sumāt fō
lidiorē cibū sic expediebat apīs vt ab eis xpi pūtia auferret z ad spi
rituale noticiā ducerent. Heb v. Omīs em q̄ lactis ē pticeps experts
ē fmonis ūsticie. Perfectoꝝ aūt ē solid⁹ cib⁹. Esa xxvnj. Quē docebit
scientiā z quē intelligē faciet auditū ablactatos a lacte auulsos ab vbe
ribꝫ. Et nota hic q̄ abraā fecit grāde conuiuiū q̄n ablactauit ysaac gen.
xxj. Et anna duxit samuelē ablactatū in domū dñi cū trib⁹ modijs fa-
rine et trib⁹ vitulis j Reg j. Quia magna gra ē ad spūalē noticiā pue
ros q̄ p talē ablactatoꝝ intelligit. ps. Nō fecit taliter omi nationi et
iudicia sua nō manifestauit eis. Epb nj. Quod aljs generatōibꝫ nō ē
agnitū filijs hoim sic nūc reuelatū est sanctis apīs eius et pphetis.
Cognoscam⁹ g carissimi christū p spiritūsanctū qui habitat in nobis
q̄ beati qui nō vi et cre. Joh xx. Notandū g q̄ sic apostolis expe-
diebat vt ab eis christi p̄sentia subtraheret ita multis expedit vt eis
bona presentia subtrahant quia aliter ad deū cognoscendū non acce
dunt sed in ipsis bonis credunt totaliter deum esse in ipsis finem suū
ponentes ps. Beatum dixerunt populum cui hec sunt. Sic iob denu
datus ab omnibus ait. Nunc oculus meus videt te et ago penitē
tiam in fauilla et cinere. Matth v. Beati pauperes spiritu quoniā ipsi
deum videbunt. Et sic patet secundū. Tercio ponit vnum opus si
ue officiū quod spūssanctus in aduentu suo facturus erat. quod est
arguere mundum. Et hoc est. Cum venerit ille arguet mundum et
est. faciet vos et vestros sequaces aptos et ydoneos ad mundum et
mundanos arguendū. Non enim aliter dicitur spiritussanctus mun
dū arguere nisi quia facit hos in quibus habitat mundū arguere lo
quens p os eoꝝ sicut potestas mittit bannū z erbannit et rebannit p
precones suos et totum hoc potestas facere perhibetur. Marci xvj.
Non enim vos estis loquentes sed spiritussanctus. Esa lxj. Spiritus
dñi sup me eo q̄ vnxerit me euāgelizare pau mi me. Notandū et
go q̄ quadruplici ratōe dicitur spūssanctus arguere. O Primo
ad ostendendū q̄ ille maxie se arguit qui spiritusanctū recipit abun
dantius Gre sup illo verbo iob. Nunc oculus meus videt te idcirco
reprehendo me. Quanto quis maioris gratie lumen recipit tantoma
gis se reprehensibilē cognoscit sic puluis apparet in radio solis qui non
apparebit in vmbra. Secundo ad ostendendum q̄ arguere non est
alienum a benignitate et amore cum spiritussanctus qui est ipsa be
nignitas et amor dicat arguere. Esa xj. Egredietur virga i correctō et
disciplina de radice pesse i de incēdio amoris esse nāq; interpretatur

incendiū. Apoc. iij. Ego quos amo arguo et castigo. Tercō ad ostē
dendum q̄ māsuetudo spūssancti in arguendo penitus est fuāda. Ga
lath. vj. Vos qui spūales estis huiusmōi instruite i spū lenitatis. Señ.
Vicia animi sicut vicia corpis leniter tractanda sunt. quia generosus
est animus hominis. et facilius ducit q̄z trahat. Quarto q̄ spūssc̄us
talem facit hominē q̄ dign⁹ et ꝑdone⁹ est alios arguere et docē. Tria
eñ argutionē et disciplinam impediūt. s. reprehēsibilitas. ignorātia. et ti
mor. hec aūt omnia spūssc̄us aduenientes remouet et depellit. quia pur
gat. illumiat. et corroborat mentē. Iō in specie ignis qui hec tria opa
tur sup apłos apparuit et venit. Nā ignis purgat rubiginē metallo:
rum. illūiat tenebras. et corroborat latere. Q̄ ār reprehensibilitas impe
diat arguentē oñdit gre. d. Supiactas sordes tergere nō valet manus
que lutum tenet. Mathei septimo. Ypocrita eijce primo trabem de
oculo tuo et tūc videbis eijcere festucā de oculo fratris tui. Roma. ij.
Qui ꝑdicas nō furandū furaris. In q̄ em aliū iudicas teipm. Eccl̄nas.
De impedimento vo ignorātie dicit math. xv. Si cec⁹ ceco ducatū p:
bet. ambo in foueā cadūt. Osee. iiij. Quia tu scientiaz repu. re. te. ne sa
cerdotio fun. mi. Officium āt sacerdotis est arguē. De impedimēto aī timoris
dicit eccl̄i. vij. Noli q̄rere fieri iudex nisi valeas vtute irrumpē iniq̄ta:
tes ne forte extimescas faciem potētis. Spūssanct⁹ vo veniēs super
apłos purgauit eos ex omni peccato. illuminauit ab omni ignoran
tia. et corroborauit et fortes fecit cōtra mortē et omnia tormenta. i p
cōsequens fecit ꝑdoneos ad mundū. id est. mundanos arguendum.
De tribus autem apłi et eoz sequaces arguerūt et arguūt mūdum
sez de peccato de iusticia et de iudicio. De peccato quod fecerūt et fa
ciunt quia nō credūt in christum. de iusticia quā nō imitātur nec hñt
et de iudicio quod neglexerūt et negligunt. Arguet enim mūduz spi:
ritussanctus de peccato sez infidelitatis. quia nō crediderunt in me. qđ
per excellentiam dicit peccatū. sicut paulus p excellentiā dicit aposto:
lus. quia in ipo omnia peccata ꝺtinent. et in eius cōtrario. s. fide oīa
dimittūtur. vt dicit augustinus. Lu. vij. Fides tua sal. te. fe. vade in pa
ce. Item arguet mundū de iusticia sez xpi quam fideles habēt quā ipsi
mundani nō sunt imitati. que iusticia fuit in hoc. q̄ quia christus se sū:
me humiliauit. summe exaltatus fuit. Phił. ij. Humiliauit semetipm
Et sequitur. Propter quod deus exaltauit illū. Ista est iusticia fidei.
quam fideles habent de christo. quē nō vidēt. Iob. xx. Beati qui nō vi
derunt et crē. In qua fide omēs iusti vīunt. Roma. j. Iustus autem
ex fide vīit. Et hoc est quod dicit. De iusticia quidē. quia ad patrem
vado et iam nō videbitis me. sez mortalem et infirmū. Iustū quidem
fuit vt q̄ filius dei se summe hūliauit q̄ ad gl̄am pris et ad immor
talitatē transiret. Ista iusticia fideles nō solum de christo credunt. sed
etiam de seipis. quia si humiliauerint se p christo credunt cū ipo tāq̄z

mēbra eius piter exaltari·Quia sic dicit aug⁹. Sicut factū ē in capite
ita fiet in mēbris·j·Thes·mj·Si em̄ credim⁹ q̄ ihesus mortu⁹ est et re
surrexit·ita et de⁹ eos q̄ dormierūt p ihesum adducet cū eo· Iob·xvij·
Volo vt vbi ego sum et illi sint mecū·Et q̄ fideles hāc iusticiā credūt·
ideo eā totis viribus amplexant̄·z eligūt hic affligi et hūiliari vt cū xpō
exaltent̄ ad p̄rem piter ascēsum·j·Io·mj·Maledicimur et blasphemamur z
psecutōz patimur z sustinem⁹·blasphemamur z obsecram⁹. tanq̄m pur
gamēta hui⁹ mūdi facti sum⁹·Istā iusticiā mūdus nec credit nec hz·
et iō ē merito arguēdus·Itē arguet mūdū d̄ údicō q̄d sm aug·sic ex
ponit̄·Christ⁹ údicauit in morte sua dyabolū p̄ncipē mūdi et in iser
no reclusit·vt dicit apōc·xx·qui·s·habitabat in cordibꝫ infideliū a quo
captúm ne recte crederēt et bñ agerēt tenebant̄·Sz cū ipe sit údex et⁹
z in inferno reclusus nō hñt amplī⁹ excusatōz q̄ q̄ ab eo captui tenē
tur nō possunt vere credere et bene agere·cum mares et femine par
ui et magni efficiantur martires p̄o fide et nomine christi quigz z bo
na opera operantur·Et hoc est quod dicit· De iudicio autem·quia p̄n
ceps hui⁹ mūdi iam údicatus est·De hoc ergo údicio quod christus
p salute mundi fecit dum dyabolum údicauit·vt posset bene agere
et recte credere·quod totus mundus non cognoscit nec de ipso cu
rat dum non satagit bene agere est merito arguendus·Vel aliter ar
guet mundum de peccato scilicet quod cōmiserunt·quia non credide
runt in me·In quo omne peccatum contra deum cōmissum compre
henditur·quia omnis qui peccat in deum non credit in eum·Credere
em̄ in deum est fidem quā protestatur bonis operibus ostendere et
in deū sperare et ipm amare·Ia·ij·Ostendas mihi fidē tuā ex operi
bus·Hoc autem non facit mundus·Item arguet mundum de iusticia
scz quā non seruauerunt·et hoc q̄ntum ad primū· qua nec iusticiam
distributiuā que consistit in remunerando dignos scdm ꝓportōnem
ac recōpensando mercedē· nec iusticiam cōmutatiuā que consistit in
emptōnibꝫ et venditōnibꝫ·nec iusticiā punitiuā que consistit in malo
rum punitōne seruauerunt·Et quia iusticia et iniusticia sunt contra
ria imediata et cuicunq̄ vnum nō inest· alterum inest·et ideo sequi
tur q̄ ad proximū iniusticiam seruauerunt·Et in hoc omne peccatum
cōmissum contra primū continet· Quia cum ad iusticiam pertineat
vnicuiq̄ reddere quod suū est·et primo debemus beniuolentiaz cor
dis et loquelā oris et veritatē opis· et solū his tribus modis pecca
tur contra primū·sequit̄ q̄ q̄cunq̄ contra primū peccatur non ser
uatur ei iusticia·Et q̄ finis continet virtute ea que sunt ad finem· et
mors est finis omnis iurie et omnis iniusticie que cōtra primū cōmit
ci potest· ideo in morte xpi omnis ei⁹ iniusticia cōtinetur· Et q̄ xp̄c ē
caput omniū iustoz et quod de ipo dicit de primo intelligit·ideo po
nendo exemplū de morte sua omez primi iniusticiā dat intelligi· Et

ħ ē qđ dic̄·Arguet mūdū de iuſticia quā mihi et mēbris meis nō ſua uerūt·ħ ſup·iuſticiā·qꝑ me et meos occiderūt· Matħ·xxiij· Hierm hierm q occidis ꝓpheras et lapidas eos q ad te miſſi ſunt· Per quaz mortē ego recedo de mūdo et ad patrē vado·z āpli⁹ nō videbitis me mortale· Itē arguet mūdū de iudicō qđ ſcz nō timuerūt·quia cū pec cent quotidie ẋtra deū et primū iudiciū dei ventuꝝ timē debuerūt· qꝑ ſi dyabol⁹ mgr̄ et p̄nceps eoꝝ iam iudicat⁹ ē ſolū ꝑ vno cogitatu· multomagis ipi ꝑ multis ſceleribꝫ iudicabunt·qꝑ ſi rex punit militem multomagis vaſallū· Loc⁹ ē a maiori·qꝑ ſi illud qđ videt magis mes ſe·nō meſt·nec illud qđ mīnus videt·ħ magis videt pcendū comiti q̄z vaſallo·igit ẋc·ij·De·ij· Si em̄ de⁹ angelis peccātibꝫ nō pepcit ħ rude tibꝫ inferni detractos in tartaꝝ tradidit cruciādos in iudiciū reſerua ri ẋc·ergo multomagis nobis peccantibus nō dimittet· Sic ergo ar guet mundū de peccato quod cōmiſerūt·quia non crediderūt in me· de iuſticia quā mihi et meis non ſeruauerunt·ꝓpter quam mortuus ſum et ad patrem vado·et de iudicio quod non timuerunt quod time re debebant cum p̄nceps eoꝝ iam iudicatus ſit· ℣ Vbi nota qꝑ ptinenti quod ſibi vſurpat·Matħ·vij· Nolite iudicare et nō iudi·Ro· xiij· Tu quis es qui iudicas ſeruū alienū· Secundo de iudicio ꝓprio de quo non curat·j·Coꝝ·xi· Si noſmetipſos diiu·nō vti·iudi· Tercio de iudicio dei qđ non timet·ẋtra quod ecc̄i·viij·Memo·no·t·et meter nū nō pec·In eodem·xxxvnj· Memor eſto iudicij mei ſic enim erit et tuū· ℣ In fine nota qꝑ mundus eſt arguendus de octo maximis ſceleribus que ſunt· qꝑ expellit magiſtrū ſapientie· occidit vitam aiī· me·exticcat fontem miſericordie·negat mīniſtrū ꝓuidentie·non audit p̄dicatorem penitentie·extīnguit lumen intelligentie·contemnit bona gloꝛie·et non timet penas gebenne· ℣ Primo eſt arguendus· quia expellit magiſtruz ſapientie·Iob·xxj·Qui dixerunt deo·rece·a no·ſci vi·tu·no· Mundus docet ſcientiā ſuā que eſt terrena·animalis·dyabo lica·vt dicit iaco·nj·nam docet lucra mūſta·deceptiones·ſophiſticatō nes·controuerſias·guerras·et huiōi· Hiere·vj· Omnis calumnia in medio eius· Hec ſcientia expellit dei ſapientiam que eſt omni virtute plena··nam docet iuſticiam facere·nō decipe ꝓximū·verū dicere·finez conſiderare·celum amare·deum timere et ab omni malo cauere· Iob· xxv·ij· Timere deum ipſa eſt ſapientia et recedere a malo intelligen tia· Item magiſter ſapientie dicit· Tranſit mundus et concupiſcentia eius·j·Ioh·ij· Mundus autem dicit· Hec requies mea in ſeculū ſecu li·hic habitabo qm̄ elegi eam· Itē magiſter ſapientie dicit qꝑ diuitie· d licie·et honoꝛes ſunt noxie· Proū·j· Vſq̄quo ſtulti ea que ſibi ſunt no xia cupient· Sed mūdus dicit qꝑ tria ſupꝛadicta ſunt optima· ps· Bea tū dixerūt populū cui hec ſunt· Itē magiſter ſapiētie dicit qꝑ aduerſa

mdi sunt vtilia q̄ erudúnt ꝛ cōpellunt ad deū accedere·vt dicit gre· mala que nos hic p̄e·ad d·ir·compel·Boeti⁹·Plus homínib⁹ reor ad uersaz q̄z p̄sperā p̄odesse fortunā·Illa fallit·hec ínstruit·Itaq; illā vi deas ventosaz fluentē suaz ignarā·Hanc autē sobriā succíctā ꝛ ipsi⁹ aduersitatis exercitatōne prudentē· Mūdus hec verba deliramentuz reputat·et hec patientē ínimicū dei·ꝛ ínfortunatū exísti mat supra mo dū·Et breuíter de omnib⁹ que sapientia dei docet· mūdus contrariúm dogmatisat·Hoc figuratū est ín nube filioz israel que ipsis erat luci dei clara et impijs obumbrata· ℣ Secundo est arguendus·quia occi dit vitā anime que est amor dei· Aug⁹· Scio anima mea quia amor est vita tua· j·ioh· mj·Qui nō díligit manet ín morte· Sed amor mun danus est venenū illius amorís et ipm radicitus extirpat· qui ē amor parentū·amor mundanoz bonorū·amor carnalū delectationum et amor consanguíneorū·Omnes ístos amores docet mund⁹ et tenet·et plus díligit parentes q̄z deū· plus mundana bona q̄z dei dona·plus carnales delectatōnes q̄z virtuales opationes·plus cōsanguíneos q̄z sanctos·plus mundū q̄z celū·plus gloriā homínū q̄z dei·ioh·xij·Dile· rerūt gloriā homínū magis q̄z dei· Tercio est arguendus q̄ exiccat fontē misericordie·quia nō remittit múrias·sed p alapa reddit vul· nus·pro vulnere morte·expellit ínimicos·et destruit bona eoz·Non parcit prostratis sed ínteremit psequendo·non miseretur pauperū et pupillorū sed decoriat eos múltis exactōnibus et vsuris·Sap·ij·Sit fortitudo nostra lex ústicie·circūueniam⁹ ústū· ¶ Quarto est argue dus quia negat mínistrū puidentie·Ipe em̄ dei filius prouidētia sua omnia dirigit et gubernat·et omnib⁹ puidet secundū decentiā singulo rū·Matb·xj·Omnia mihi tradita sunt a patre meo·Sed mund⁹ omnia dicit a casu ꝛ fortuna euenire·eo q̄ bona eque p̄ueniunt bonis et ma· lis·et similiter mala et similiter lucra et victorie et cetera talúm·In quoz psona dicitur iob·xxij·Circa cardines celi pambulat nec nostra considerat·Et eccs·ix· Vidi sub sole nec velociū esse cursum·nec for· túm bellum·nec sapientū panem·nec doctorū dúntias·nec artificum gratiā·sed tempus casumq; ín ommib⁹ ꝛc· ℣ Quinto est arguendus· quia non audit p̄dicatorem penitentie· Christus quotidie p̄dicat per p̄dicatores suos dicens· Penitentiam agite appropínquabit em̄ regnum celorum ·matb·iij· Et nisi penitentiam egeritis omnes simul peribitis ·luc·xiij· Sed mundus dicit· Letare iuuenis ín adolescentia tua·eccs·xj· Item sap·ij·Eruamur bonis a iuuentute celeriter et non sit p̄atum quod non pertranseat luxuria nostra quoniam hec est pa gis terrere scilicet si nullus vnq̄z rediit de inferno·quia signum est q̄ nostra et non est ag·qui sit reuer·ab ínferis·Sed hoc deberet eos ma omnes deuorat· ¶ Sexto est arguendus quia ínteligentie lumen ex

tinguit. Nam deus vult nos hoc intelligere et hoc per scripturaz suaz docet q̄ omnis homo est liber et potest bene et male agere. Eccī. xv. Deus ab initio constituit hominē et reliquit eū in manu consilij sui. Ītē apposuit tibi ignē et aquam ad quodcunq̄ volueris porrige manū tuā. Et ante hominē vita et mors bonū z malū. et qui bene fecerit saluabitur. qui vero male egerit condemnabitur. Sed mund⁹ dicit q̄ omnia sunt predestinata et de necessitate eueniunt. z q̄ deus propter opera nostra in sententia nō mutatur. Nūi. xxiij. Non est deus vt homo vt mentiatur. nec vt filius hominis vt mutetur. Vnde quicūq̄ sunt prescīti quidquid agant d̄ necessitate damnabuntur. Cuius contrariū dicitur hiere. xviij. Si penitentiā egerit gens illa a malo suo quod locutus sum aduersus eā. agā et ego penitentiā super malo quod cogitaui vt facerē ei. Exemplū de ninuitis quibus p ionā dominus dixerat Adhuc. xl. diebus et ni. subuer. Quorū penitentiā dominus respexit z non sunt. submersi. vt patet ione. nj. Sed mirū est valde quia vt dictū est supra. mundus dicit q̄ omnia casualiter eueniunt. et circa hec infra dei prouidentia non consistit. quomodo ergo omnia necessario eueniunt. Cuius ratō est quia vnū malū alteri malo contrariatur vt prodigalitas illiberalitati. Sed bonū nunq̄ contrariatur bono. Et ideo bonorū vna est sententia. sed sententia malorū est diuersa. z vna contrariatur alteri. Prouer. xj. Inter superbos semper iurgia sunt. ¶ Secundo arguendus est. quia contemnit bona glorie. Deus nanq̄ pro peccatis. j. Cor. ij. Quod oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit que prepa. deus his qui diligūt illū. Luc. xxij. Ego dispono vobis sicut dispono. mihi pater me. regnū. vt edas. z bi. super mensam meam in regno meo. Sed mundus ß cōtemnit dicens. Cui bene est hic. etiā bene erit in futuro. Scio quid habeo. sed nescio quid habebo. ps. Pro nihilo habuerūt terrā desiderabilē. Treñ. j. Omnes amici eius scilicet mundi spreuerunt eā scilicet gloriā celi. ¶ Octauo est arguendus. q nō timet penas gehēne. Deus enī minatur peccatoribus magnas z in tolerabiles penas. Esa. xxxiij. capitulo. Quis poterit habitare ex vobis cū ardoribus sempiternis. Psalmista. Ignis grando nix glacies spiritus procellarū. ps calicis eorū. De his oīnib⁹ mund⁹ nō curat. imo q̄ deo omnia deridet. Treñ. nj. Eact⁹ suus in derisu oīm ppō. Et ideo est arguendus merito mundus et forti verbere corrigendus ¶ Quarto pōnit sedm op⁹ siue effect⁹ spūssci q̄ ē apōs in oēm veritatē inducē. Apostoli enī ex grossitate intellectus et ex tristicia magna que eos tūc tē poris deprimebat nō poterant capere altam veritatem de christo et de multis alijs necessarijs ad salutē. Et hoc est quod dicit. Adhuc multa habeo vobis dicere. sed non potestis portare modo. id est non

estis capaces ad ea intelligenda·ꝫ spūssanctus adueniēs faciet vos ca-
paces omis veritatis et plenos·amouendo scilicet duriciā intellectus
fugando tristiciam corporis· et desup sapientiam infundendo·quia
omis sapientia et verū a spiritusancto est· Damascenus·Oīe verū a
quocunq; dicatur a spūsancto est·Et hoc est quod dicit·Cū venerit il-
le spūs veritatis docebit vos omnē veritatē scilicet vite et doctrine
vie et patrie necessariā ad salutē·ita ꝙ sit distributō ꝑ generibus sin-
gulor et non ꝑ singulis geney vt dicit victor·Quia vt dicit aug·nō
arbitror in quoq; hoc posse impleri in hac vita vt omez veritatē sciat
cū apostolus dicat· nūc cognosco ex pte· id est· imperfecte ·et videmus
nūc ꝑ spēm in enigmate·j·Cor·xiij·Sed spūssanct⁹ omnē veritatem
docet·ꝙ et hic docet omia necessaria ad salutē·iuxta illud·j·Joh·ij·Vn
ctio eius docebit vos de oīb·Et in futuro ad cognitōem dei pou-
cit in quo omia cognoscunt·Gre·Quid est qō nesciat q̄ videntē omia
videt·Docebit ergo vos omnē veritatē fidei scilicet de vnitate et tri-
nitate dei et de incarnatōe et vita christi et morte·de creatōne et fine mū
di·de angelis et animabꝫ·de celo et mundo et inferno·de peccatis et vir
tutibꝫ·de sacramentis ecclesie·Et breuiter omnē veritatē ad salutē ve-
strā vel alioꝝ necessariā vos docebit·Non aūt docebit vos sophisma
ta aristotelis·vel ꝑpleumata euclidis·vel leges aureliani· vel cōmenta
auerroys et cetera nō expedientia ad salutē· Vel aliter ea que sunt ad
finē cōtinētur virtute in fine·sapientia aūt dei est finis omis sapientie
et scientie·sap·vj·Cogitate eī de illa sensus est cōsummatus·Et oēs
scientie seruiūt ei sicut famule dīne· Prou·ix· Sapientia edificauit sibi
domū·excidit colūnas septē et misit ancillas suas vt vocarent ad arcem
Septē columne iste et ancille sunt scientie hūane scilicet septē artes li-
berales quibus sapientia dei ad suū ministeriū tanq; ancillis vtitur vt
grāmatica ad congrue loquendū·dyaletica ad vey a falso discernēdū
rethorica ad pulcre loquendū·et sic de alijs Et ideo spūssanctus docen
do apostolos dei sapiētiā docuit eos omnē veritatē cunuscūq; scientie.
j·Cor·ij·Nō iudicaui me scire aliud int vos nisi christū iesum· Et ne
doctrina spūssancti eēt suspecta tanq; ꝑpria et singularis hoc remo-
uet dicens ꝙ non loquet a semetipo sup·singularit fine patre et filio·ꝫ
loquet quecunq; audiet scz in trinitate·cuj⁹ audire ē scire et esse. vt dicit
aug⁹·Quia in trinitate diuina sunt ydee oīm rey et ido deus videndo
et sciendo se videt et cognoscit omnia vt dicit aug⁹. Cum ergo in ore
duorum vel trium stet omne verbū· et quecunq; spiritussanctus dicit
pater et filius dicit·ergo eius doctrina est vera· Simili modo christ⁹
de se dicit·iohan·xij· Ego ex meipso non sum locutus. Et quia spiri-
tussanctus est verus deus sicut pater et filius·ideo scit futura vt de⁹.
et ideo docuit eos futura mala et bona que super eos erant ventura
et ꝙ gentes ad eoy p̄dicatōnem conuertende erant· et ꝙ cum gloria

martirij ad deū rediturī erāt finalit coronādi. Et h est qđ dicit. Et q vē
tura sunt ānūciabit vobis. Et sic ptz quartū. ¶ Quinto ponit tercius
op⁹ siue effect⁹ spūssancti. qđ est xp̄m clarificare. Erat em̄ tūc tempis
xp̄c valde obscur⁹ in cordib⁹ apl̄oꝝ et aliorꝝ. qz nec ip̄m nec eius opa
cognoscebāt. ꝓpter qđ xp̄c ait petro math̄. xvj. Vade p⁹ me sathanas.
qz nō sapis ea q̄ dei sunt. Hec g̃ clarificatō in hoc fuit q spūssc̄us sup
omnes apl̄os venies fecit eos cognoscē et credē et p̄dicare qm christus
erat verus de⁹ et ver⁹ hō p salute hūana incarnat⁹ et passus. qđ ante
nō cognoscebāt. Itē spūssc̄us clarificauit xp̄m nō solū respectu apl̄oꝝ.
sed etiā respectu toti⁹ mūdi. inq̄ntū dedit apl̄is et etiā alijs sanctis vi
tutē faciendi in noīe christi miracula et potestatem sup omnia demo
nia et sup omnē creaturā. ꝓpt quod xp̄us in magna reuerētia vt ve
rus de⁹ est habit⁹ a toto mūdo et adorat⁹. et p cōsequēs clarificatus.
Itē clarificauit xp̄m. qz in vtute nomis ei⁹ totū mūdū ydolatrie dedi
tū ad fidē xp̄i dūtit. qđ sol⁹ de⁹ facē potuit. vt dicit aug⁹. Act. mj. Neq
em̄ nomē alīud ē sub celo datū hominib⁹ in q̄ oporteat nos saluos fieri.
Item clarificauit christū. qz homines p diuersa vicia et diuersos erro
res dispersos. ad vnam fidem vnū baptisma et ad vnā christi ecclesiaz
reduxit et adunauit. Iob. x. Alias oues habeo que nō sunt ex hoc ouili
li et illas oportet me adducere. et fi. v. o. et. v. pa. R ¶ Carissimi si
volumus scire si spūssanctus habitet in nobis. et operet nobiscū. clarifi
cemus christū vt apostoli. qz hec clarificatō vsq; ad finem durabit. Et
primo clarificemus eum p veram fidem. que p opera demonstretur.
qz vt dicit jac. ij. Fides sine opib⁹ mortua ē. Et ideo clarificari nō pōt.
Secdo clarificem⁹ eū vt in noie ei⁹ miracula operemur. q̄ tunc facim⁹. qñ
in igne carnalis concupiscētie nō cōburimur. qñ in aḡs tribulatōnū nō
submergimur. qñ demonia expellim⁹. nec ab eis superamur. et quando
creaturis omnib⁹ dñamur. Omnia ista magna miracula sunt et ea non
nisi in dei virtute possumus operari. Ecci. xxxj. Quis est hic z laudabim
e. mi. in vi. s. Tercō clarificem⁹ eū. vt peccatores diuersis peccatorū
ydolis seruientes. vt auarus pecunie. et gulosus ventri. z sic de alijs.
iurta illud ad phil. nj. quoꝝ deus venter est. p p̄dicamenta verboꝝ
et exempla bonorum operum ad deū salubriter conuertamus. Iaco. v.
Scire debet quoniam qui conuerti fecerit peccatorem ab er. vi. s. sal.
ani. eius a morte et operit mlt. peccatorum. Quod ad dei gloriā spe
ctat. Quia vt dicit aug. Nullum maius sacrificium placet deo q̄z sa
lus animarū. ¶ Quarto clarificem⁹ eum vt in vnitate cordiū et volū
tatū. in vinculo pacis et dilectōnis inuicem habitemus. Eph. iiij. Soli
citi seruare vnitatē spūs in vinclo pacis sic vocati estis in vna spe voca
tōnis vestre. vnus dñs. vna fides. vnū baptisma. Actu. iiij. Erat illius
cor vnū et anima vna in dono spūs. ps. Ecce q̄z bonū et q̄z iocūdū ha
bitare fratres in vnū. Et sic patet totū.

De epistola sermo LV

OMne datū optimū et omē donū pfectū desursum est ⁊c. Jaco. j. In hac epistola beatus iacobus inducit nos ad cognitōem bonoꝝ et donorū que a deo recepimus ⁊ per cō sequens ad dei amorem nos allicit et inducit. quia exquo optima quecꝫ nobis a deo donantur. ad deū diligendum maxime incitamur. quia munera et dona recepta incitatiua et causatiua sunt dilectionis. Durus em̄ est animus qui et si nolit dilectionē impendere saltē nolit rependere. Nulla aūt est maior inuitatō ad amandū vt dicit bernh. q̄z preuenire amando. Dū ergo ostendit q̄ omnia bona sunt a deo et ipse hominibus abundāter tribuit et nō improperat. nos valde ad amorē eius accendit. Hoc ergo in hac epistola demonstrare intendit. In qua quidē epistola quattuor principaliter ostenduntur. Primo em̄ beatus iacobus ostendit q̄ omnia bona a deo emanant. In principio epistole. Secundo ostendit q̄ hec bona deus gratis nobis donat ibi. Voluntarie em̄ genuit nos verbo veritatis. Tercō exquo tot bona nobis donat. eius doctrinā audire nobis mandat ibi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum ⁊c. Quarto ad recipiendum cum effectu eius verba similter nobis imperat ibi. Propter quod abijcientes omnem immundiciā et abundantiaz ma. in mansuetudine su. mi. ver. V. Primo ergo ostendit q̄ omnia bona nobis a deo emanant. Omne datū optimum quantum ad virtutes et spiritussancti dona. et omē donū pfectū quantū ad bona glorie desursum est. Optima em̄ que in vita ista haberi possunt sunt virtutes et spūssancti dona. Sed bonū pfectum cui nihil deest quod deus gratis nobis donat est vita eterna. Ro. vj. Gratia dei vita eterna. Titu. nj. Nō ex operi. iusti. que fe. n. ꝫ pm su. mi. sal. n. fe. S Omē g̃ datū optimū et donū pfectum a deo est. Et hoc pōt tripliciter exponi. V Primo quantū ad ipas res in seipis consideratas. Quedā em̄ sunt bona que habent solum esse. vt corpa superiora et elementa et lapides et ista sunt bona. Quedam habēt viuere et sentire. vt aialia et ista sunt meliora. Quedam habent esse viuere et intelligere. vt homo et angelus. ⁊ ista sunt optima. quibus deus pfectū donū donauit scz vitam beatā que deus est. Quia vt dicit pbs. Perfectū est cui nihil deest. quod solū est vita beata. Perfecta aūt in genere suo multa sunt. Sed perfectū simpliciter et bonū non est nisi deus. Matth. x. Nemo bonus. id est. perfectus nisi deus. Omnia g̃ supradicta sunt a deo. que omnia per se sunt bona. ꝫ ad inuicē ordinata sunt optima. Et ideo de singulis dicit in gen. pmo. Vidit deꝰ q̄ ⁊c. Et postea de oīb simul dicit. Vidit deus cuncta que fecerat et erant valde bona. Et sic patet q̄ omnia sunt a deo.

S Secundo pōt exponi quātū ad bona q̄ hominib a deo dant. Quedā em̄ sunt bona vt bona fortune scz diuitie et dignitates. quedam sunt

melioza vt bona nature·s·sanitas·fortitudo·mgemū et silia· q̄dā optia vt vtutes ꝛ dona spūssancti·Heb·xnj·Optimū ē gra stabilire coz Sz gle bonū est bonū pfectū vt dcm ē supza· Omia em̄ hec bona dant a deo hoiby·ps·Omia subie·sub·pe·et ꝛc·Quia cū bona fortune ordi nent ad bona nature·et bona nature ad bona gre·ꝛ bona gre ad bo na gle et ea q̄ sunt ad finē mcludūtur m fine·ō m dato optimo ꝛ do no pfecto omia bona mtelligunt· Tercō pōt exponi q̄ntū ad ipsuz deū gratis nos ad bonū poducentē·Nā q̄ de⁹ nos creauit fuit·bonū·ꝫ q̄ nos redemit et m filios p spūssancti gram adoptauit fuit melioz·ꝫ q̄ nos m corpe et aīma beatificauit hoc ē donū optimū et donū perfe ctū·Quia vt dicit aug⁹·Homo est creat⁹ vt cognosceet deū p bonum nature·ꝛ cognoscēdo amaret p bonū gre·ꝛ amādo possidēt et frue rē p bonū gle·Et qui donat aliq̄d donat omia sine q̄by illud haberi nō pōt·ideo de⁹ dando nobis datū optimū et donū perfectū· id est· seipsum·omnia nobis bona donauit·Ro· Quō etiam cum illo non oma nobis donauit·Omnia ergo bona sunt a deo patre· Recte er go dicit· Omne datū optimū et omne donū pfectum desurfum est descendens·i·per gradus pcedens·q̄ m collatōne bonoꝛum gradus seruant vt dictū est·A patre luminū·Pater luminū est ipe deus·q̄ est pater luminis nature·ps·Signatū est sup nos lumē vultus tui dne· Item est pater luminis gratie quo sedentes m tenebris illumnauit· Esa·lx·Surge illumnare hierusalē q̄ venit lux tua ꝛc·Idem·ix·ppt⁹ qui ambulauit m tenebris vidit lucē magnā·Item est pater luminis gloze·ps·In lumine tuo vide· lumē·Et ne credat sicut est varietas m bonis creatis·ita sit varietas m deo patre oim creatoze·addidit apud quē nō est transmutatio·q̄ sp idem manens omia opat·Boe·Immo bilis stabilisq̄ manens dans cūcta moueri·Malach·nj·Ego dominus et non mutoz· Nec etiam apud deū est vicissitudinis obumbratio· vt scilicet modo det bona·modo mala ·Mala enim obumbrant et m vm bza fiunt et ad vmbras mfernī ducunt·Iob·nj· Omis enim qui male agit odit lucē·Math·xxij·Ligatis manib⁹ et pe·mit·eum m tene·exte· Deus ergo nunq̄z obumbrat p malū·q̄ nec malū vult nec malū opa tur·nec malū mfert nisi malū pene·Amos·nj· Nō est malū m cūcta te quod dns nō fecerit·Et sic pz q̄ mter bona pntis vite nulla opti ma sunt nisi bona gratie sez virtutes et bona spūssancti· Et q̄ totus mūdus hic errat reputando bona nature et bona fortune optima bo na·bona vero gratie p nihilo habet· Probemus hic q̄ bona gra tie sint optima bona·q̄ vt dicit quidam sapiens·Rationalis nature ve ra pfectio est vnāquāq; rem tanti existimare quanti habenda est· Se neca·Maxime necessariū ē prcia reb⁹ imponere· Q̄z autez vir tutes et dona spūssancti sunt bona optima patet ex quattuoz· Pri mo ex pte dantis q̄ a solo deo dant· Aug⁹· Virtus est bona qualitas

mētis quā deꝰ nobis sine nobis infundit. Exēplū de papa q̄ semp sibi magna refuat. vt facē cardinales conuocare cōciliū. et sic iter q̄dam alij dñi faciūt. Excellēcia g̃ vtutū ex ħ patet. q̄ eas deꝰ sibi soli refuat ad eas boiꝫ largiendū. nec alicui eas dare cōmisit. Epħ. ij. Saluati estis p fidē et hoc nō ex vobis. dei em̃ donū ē nō ex opibꝫ. Dia vō alia bo⁊ na deꝰ creaturis cōmisit ut soli illuminare. lune humectare. igni cale facē. tre fructꝰ pducē. et sic de alijs. Iustificare aūt impiū qō fit p gr̃e et vtutū infusionē solꝰ deꝰ facit. Esa. xlvj. Ego sum qui deleo iniq̃tates tuas ꝓpter me. Secdo idē ptz ex loco vñ veniūt. q̄ de celesti patria optimo loco. Optimꝰ aūt locus optima pducit. De celo aūt veniūt optima bona corpalia vt lux calor et motꝰ. p q̄ oīa pducunt ⁊ conser uāntur in esse et vtūt. Cū g̃ vt hic dꝛ vtutes et dona de celo veniant melioꝛi loco mūdi ex loco optimo vñ veniūt ptz eoꝝ pfectō. Exem⁊ pluꝫ de emptoꝛibus qui interrogato de loco credūt statim bona esse q̄ ibi nascunt vel fiunt. Idem patz de naui venienti de oriente et de ul⁊ tramarinis ptibꝫ. de qua p̄sumit. q̄ optimis sit onusta. Tercio idez apꝛaret ex parte psonarum quibus dona et uirtutes donantur quia solum sanctis et filijs dei regis eterni dantur. Ioħ. xiij. Ego rogabo patrem et alium paraclitum dabit vobis. in quo et cum quo omnes virtutes et dona donantur. dabit inquit uobis qui estis a deo in filios adoptati ⁊ ad regnum eternum electi. Ioħ. xv. Ego uos elegi de mun do. Alia uero dona dantur omnibus et bonis et malis. Matħ. v. Qui solem suum oꝛiri facit super bonos et malos. Virtutes uero et dona solum p̄electis ad uitam eternā dantur. Matħ. vij. Nolite sanctum da re canibus neq̄ mittꝫ margaꝛi. ve. ante poꝛ. Purpura super omnes pā nos excedit. quia olim soli reges ipsam induere poterant ⁊ poꝛtare. Quarto idem patet ex parte scripture que mentiri nō potest. Na vetus et nouum testamentum et omnes sancti doctoꝛes persuadent ⁊ mandant ut virtutes super omnia amplectamur. et bona alia con⁊ temnamus. Matħ. vj. Querite primum regnum dei et iusticiam eius. Col. nj. Sup omnia caritatem habete. j. Ioħ. ij. Nolite diligere mun dum neq̄ ea que in mundo sunt. Ser alias ratōnes ad hoc idem req⁊ re infra dominica. xvnj. post festum trinitatis in sermone de epistola. Et sic patet primum. Secundo ostendit q̄ omnia bona deus gra⁊ tis nobis dedit. ⁊ dat. Et hoc est quod dicit. Voluntarie enim. id est. gratis genuit nos in filios adoptionis ut scilicet simus hereꝺes bono rum eius. Quia ut dicitur ad ro. viij. Si autem filij ⁊ hereꝺes. hereꝺes quidem dei. coheredes autem christi. ij. Petri. j. Per quem maxima ⁊ preciosa nobis promissa donauit. Genuit ergo nos verbo ueritatis in baptismi collatione. in quo accedit uerbum ad elementum et fit sacra mentum ut dicit augustinus. cum dicitur. Ego te baptiso in nomine patris et filij et spiritussancti. In hoc ergo uerbo ueritatis. scilicet q̄

ipa veritas instituit nos de⁹ generat·Nā in baptismo q̄daz spūal' ge
neratō celebraf·Et ad ℔ figficandū sup xp̄m baptisatū venit vbū dei d̄
celo dicēs·Hic est filiꝰ meꝰ dilectꝰ·matℏ nj·Hec aūt generatō neces;
saria ē ad habendū bona dei·Iob·nj·Oportz vos nasci denuo· Qz nisi
q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ et spūsancto nō pōt intrare regnū dei·Titū·nj·
Secōm misē·suā sal·n·fe·p la·reg et reno·s·s·Hē genuit nos vbo veri;
tatis in doctrine z vite informatōe·qz mlta dixit z fecit·in q̄bz tota
vita nra salubriť informať·Matℏ·xj·Discite a me qz mitis suz z hūl
corde·Iob·xmj·Crēplū em̄ dedi vob vt quēadmodū ego feci vob ita
et vos faciatis·Istis duobz mōis dicit aliq̄s pr̄ spūalis alicuiꝰ scz i ba
ptismi collatōe·et in doctrine z vite informatōe·j·Cor·mj·In xp̄o ie
su p euāgeliū ego vos genui·Et idē·gal'·mj·Filioli mei q̄s iterꝫ ptu;
rio donec formeť xp̄c in vob·Titū·j·Tito dilecto filio fm̄ cōez fidē q̄
scz in baptismo infundiť·grā et pax·Istis g̃ duobz mōis dns nos ge;
neravit vt essemꝰ aliqd imitiū creature dei·i·vt essemꝰ imitiū gr̄e iter
hoies·Nā creatura dei z p̄cipue hō est ad imagine dei factꝰ·vtz gen·
j·Propter ea dns nos genuit vbo veritatis in baptismo et doctrina vt
simꝰ imitiū creature eiꝰ·i·vt simꝰ p̄micie grē spūssancti iter oēs homi
nes mundi ad habendū datū optimū et donū perfectum·id est bona
gratie et glorie dei· Apli em̄ et eoꝝ sequaces·qui p apl̄os sunt cōsi;
quibz tunc iacobus loquebať·fuerunt p̄micie christi·quia primo fidez
et doctrinā christi per spūmsanctū receperūt·Ro·vnj· Nosipsi primi
cias spūs habentes·glo·tempore et dignitate· ij·Thes·ij· Debemus
gratias agere deo qui nos elegit p̄micias in salutē in sanctificatione
spūs·Imitiare aūt ponitur p dedicare z consecrare z renouare· Per
hanc g̃ genituraī imitiat nos deus in creaturā nouā·i·in filios adopti;
uos·ij·Cor·v· Si qua noua creatura in christo·vetera transierunt· g̃
in christo iesu neqz circumcisio aliqua valet neqz p̄repucium· sed noua
creatura·vt dicit apl̄us gal'·vj·Et dicit imitiū aliquod·quia hic imi;
mur in parte p grām dei·qz tantū in anima·sed in futuro imitiabi;
mur in toto scz per gloriam aime et corpis·Esa·lxj· In terra sua du
plicia possidebunt·Et sic patz secundū· Tercō exquo tot bona et talia
nobis fecit·inducit nos ad eius p̄cepta et doctrinam solicite audien
dum d·Sit autem omnis homo velox ad audiendum scilicet p̄rece;
pta et doctrinam christi·Inter ceteros em̄ sensus auditus magis di;
sciplīne deseruit vt dicit phus·Eccī·vj· Si dilexeris audire sapies eris
Prouer·j·Audiens sapiens sapientior erit· Sed ad quid audiendum
sit omnis homo velox·Ad audiendum vana et mala·Certe nō·Eccī·
xxvnj·Sepi aures tu·spi·et noli·au·lmg·nequā·Quia vt dr·j cor·xv·
Corrumpunt em̄ bonos mores colloqua praua·Sed sit velox ad au;
diēdū verbum dei doctrinam sanam et vtilem· Greg·Nullum adeo
euidens p̄destinationis signū est vt libenter audire verbum dei Luc·

xj. Beati qui audiūt verbū dei et custodiūt illō. Sed nō sic est de loq̄la sicut de auditu. q̄ debet eē oīs homo tardus ad loquendū. q̄ in multiloquio pccm nō deerit. puer. x. Manc aūt tarditatē ostendit natura in eo q̄ dedit homi oīes sensus gemiatos vt duas aures. duos oculos. et sic de alijs. sed solū vnā lingua. et hāc cluſit duplici muro scz labijs et dentib. Propterea petebat ꝓpheta dicēs. Pone dñe custodiā ori meo. et ostiū circū la. me. V Vbi nota q̄ q̄ttuor in locutōe obſuare debem⁹. Primo vt raro et pauc loq̄mur. Eccī. xix. Est tacens et ipe est prudēs. Et infra. xx. Qui aūt ꝓcar ē ad loquendū odibilis erit. Seneca. Tardiloquū te eē úbeo et ꝓpe erit tibi deus. Secūdo vt horā apti tpis obseruem⁹. Eccī. xx. Est taces nō habens sensum loq̄le. et ē tacēs sciēs tps apti tpis. Proú. xxv. Mala aurea i lectis argenteis q̄ loquit verbū in tpe suo. Eccī. xx. Ex ore fatui repbabit pabola. nō em dicit illā in tpe suo. Tercō vt dū loq̄mur. bona et vtilia loquamur. j. Pe. mj. Si q̄s loq̄tur quasi sermones dei. Esa. xlvj. Ego dom⁹ de⁹ tu⁹ docens te vtilia. Quarto vt vere et nō ficte z adulatorie loquamur. Proú vnj. Veritatē meditabit gutt meū et labia mea detestabūt impiū. In eodem. xxix. Qui blandis fictisq; sermonib loquitur amico suo. rete expandit gressibus eius. Esa. nj. Populc meus qui beatum. te dicunt. ipi te decipiūt. Gre. sup illo verbo luce. ix. Sine mortuos sepelire mortuos suos. Tunc mortui mortuos sepelúnt. quādo pecatores fauorib peccatores pmūt. Sicr sic homo tardus debet esse ad loquendū. ita tardus debet esse ad iram. ne tam defacili irascat. imo nunq̄ si possibile est. nisi sit ira per zelum. vt quādo irascimur malis z peccatis hoim et nō hominib. ps. Irascimini et nolite peccare. Aug⁹. Sic diligendi sunt homies vt nō diligant eor errores sed odiantur. Aliud ē em odisse quod faciūt. z aliud odisse quod facti sunt. Sic irascitur pater filio. Sic iratus est phmees adtra sambri et feorum mandamitem. qñ intrauit lupanar et arrepto pugione perfodit amboș in locis genitalibus. Núi. xxv. Sic chr̄istus p talē zelū iratus est. quādo facto flagello de fumiculis eiecit ementes et vendentes de tēplo. Job. ij. Vnde ibi sequit q̄ discipuli recordati sunt q̄ scriptū est. Zelus domus tue comedit me. Et quare irasci nō debem⁹ assignat rationem dicens Ira em viri ústiciam dei nō operatur. Ira viri dicit qua irascimur hominib⁹ siue deo siue dyabolo siue nosmetipis. Talis ira est vnum de septem capitalib. vicijs. et pōt esse mortale vel veniale peccatum. Nā si ira est leuis vel puenit údiciū ratōis et cito transit peccatū veniale est. Si em sit fortis ira et a ratione deliberata et permanet. et est ad primū eius mortale peccatū est. et ideo ústiciā dei nō operatur sed ústiciā. Sed ira p zelum meret. Nam phmees p zelū ipius ire meruit sacerdotiū sempiternū et placauit iram dei. vt z ibidem. Et sic ptz terciū. Quarto inducit nos ad dei verbū et doctrinā cum effectu

recipiēdū dicēs· Propt̃ qđ abiſciētes oēm īmūdiciā et abūdantiā ma-
licie· Et q̄ vbū dei ē totū ſcūm et purū· iō oportet noſ· eē mundos ad
audiendū ipm et recipiēdū Quia vt dicit̃ ſap̄· j· Nō habīt corp· ſub· pec
catis· Iere· iij· Nouate vobis nouale et nolite ſerere ſpinas· Et
ideo oportet nos omnē īmundiciā deponere quantū ad peccata car-
nalia· et abundantē malicīā quantū ad peccata ſpūalia q̄ peccata carna
lia magis ſunt īmunda q̄ ſpūalia· ſed ſpūalia maioris ponderis extāt
Vel omnem immunditiam dicit quātū ad peccata ꝓpria que īmundā
facūnt animā et deformē· abundantiā aūt malicie dicit quantū ad pec
cata que contra deum et ꝓximū directe cōmittunt̃· Tunc em̄ malicia
abundamus quando eā vſq; ad ꝓximū extendim⁹· vel in deū directe
peccamus· Sic ergo mundati a peccatis in manſuetudine et tranquil
litate mentis debemus inſitum verbum recipere· id est· chriſtū qui est
ſti· Ioh· j· Verbum caro factum est et habitabit in nobis· Qui trun-
cus ante amaros fructus ferebat· Nam anteq̄ verbum dei humane
nature inſereretur· nō ꝓducebat fructus dignos penitentie· ſed per
inſertōnem tranſlata est in deum ſicut tranſfert̃ truncus in naturam
ſurculi· et fecit fructus dulciſſimos in vitam eternā ducentes· Ioh· xij
Ego ſi exaltatus fuero a terra omnia traham ad meipm· j· Iohā· iij·
Nos ſcimus quoniam tranſlati ſumus de morte ad vitaz· Hoc ergo
verbū ſic inſitū et vnitū nobis ·debemus deuote per fidem et amorez
ſuſcipere interius in corde· et exterius in corpe· vt referamus fruct⁹
ei conuenientes ſicut in eum tranſlati ſumus· Vel ſuſcipite inſitum v̄-
bum· id est· verbum euangelij predicatum vobis a nobis de inſito v̄-
bo dei· id est ·de verbo dei incarnato· quod verbum est inſitum cordi
noſtro ſicut ramus trunco qui conuertit truncum in naturam ſui· Si-
cut enim truncus anteq̄ inſeratur ei ramus facit fructus aſperos et
amaros aptos ſolum porcis· ſic homo anteq̄ recipiat verbum dei in
corde· facit opera aſpera ſoluz demonibus apta· ſed poſtq̄ verbū dei
inſertum fuerit menti eius p amorem et fidem facit fructus dignos
penitentie· et est arbor dei in medio paradiſi afferens fructus duode
cim· id est· duodecī opa miſericordie vt dicitur apoc· xxij· Debet ergo
verbum dei eſſe inſitum cordi noſtro vt tamus veteris cōuerſatōis
abſcidatur a trunco cordis· et nouus inſerat̃ q̄ renouet̃ de die in diez·
Ro· xj· Tu autē cum oleaſter eſſes inſertus es in bonam oliuam· id e·
in bonam gratiam et miſericordiam· Verbum ergo dei pure et deuo-
te acceptum· potest cū effectu animas noſtras ſaluare· quia ipas q̄ti-
die ſaluat et ab omni morte liberat· Ioh· viij· Si quis ſermonē meum
ſeruauerit mortem non guſtabit in eternum· Actuū· xiij· Vobis qui
ti· de· verbum ſalutis miſſum est· Dicit autem potest· ne libertas arbi
trij excludatur· quia non ſaluat niſi volentes Et ideo verbuz dei pōt

nos saluare si ei consentimus·alias penitus nō saluat·Ecc̄. v·Factus est oīb̄ obtpantib̄ sibi causa salutis eterne·Et sic patet quartū·

Dominica quarta de euangelio sermo LVI

AMen amen dico vobis si quid petieritis patrē m nomine meo dabit vobis·Ioh̄·xvj·Quia xp̄us mquantū homo est aduocatus hoim apud patrē m curia celi·vt dicit ·1·Ioh̄·ij· Aduocatū habem⁹ apud patrē iesuz christū iustū·Qui quā do hec verba dixit post cenā m die iouis statim et m breui erat a passionis recessur⁹ et ad curiā patris iturus·Ideo m verbis premissis xp̄us docet apostolos et mducit ad petendū et formandū petitōes suas ad patrē·Petite mquiens·Que pabola est tempis mstantis·Qz secundū rep̄sentatōnem ecclesie aduocatus et frater noster christ⁹ m breui est iturus ad celū·vbi facta nostra examinanť et iudicanť 7 vnde de nobis oīa bona pueniunt·Iaco·1·Omne datū optimū et omne donū pfectū desursuz est·Et ideo xp̄us m verbis p̄missis m persona apostolorū nos hortatur et docet petitōes nras formare·qz pe eas est patri fideliter porrectur⁹·ac etiā effectu mandaturus·Vnde ait· Amē amen dico vobis ꝛc·petite et accipietis·In q̄bus verbis quatuor attendētur·Primo diuina largitas demonstrať et nostra negligē gentia redarguit·qz inuitat nos ad petendū et oīa dare promittit·In pncipio euāgelij·Secūdo tempus claritatis et obscuritas circa christi opa insinuať ibi·Hec m puerbijs locut⁹ suz vobis·venit hora cū iam nō m puer·lo·vo·Tercio magna virt⁹ pfecte oratōis mnuit ibi·Et ī dico vobis qz ego patrē rogabo de vobis·Quarto apostolor⁹ intelligētia fuisse erecta ad christū declarať ibi·Ecce nūc pa·lo·7 puer· nūc dī·nūc cog·qz scis oīa· ✠ Primo ergo diuina largitas demonstrať que patet quantū ad q̄ttuor· Primo qz iurat oīa petita largiri·vt petere nō debeamus dubitare·Amē amen mq̄t ·qui est modus iurandi m nouo testamēto·In veteri testamēto iurabat deus p seipz Gen̄·xxij·Per memetipm iurauj dicit dn̄s·Gal̄·vj·Abrae nāq; promittens deus cū nō haberet maiorē p quē iuraret p semetipm iurauit· Secūdo qz docet vnā rem m qua et p quā oīa bona nobis donant scz nomē iesu christi vt facilit impetrem⁹·Si quid mq̄t petieritis patrē m noie meo ꝛc·ps·In noie dei nostri muocabimus· Actuū·iij· Non est aliud nomen sub celo datuz hominib̄ m quo oporteat nos saluos fieri·Propt qđ dicitur esa·xxvj·Dñe nomen tuū et memoriale tuū m desiderio anime·Tercio qz inuitat et instigat ad petendum vt nō verecundemur·Petite mquit·Homines diuites questuarios sūt gere solent·Sed christ⁹ inuitat·Matth̄·xj·Venite ad me oīes qui laboratis et onerati ꝛc·Ioh̄·vij·Stabat iesus et clamabat· si q̄s sitit veniat ad me et bibat·Apoc̄·xxj·Ego sto ad hostiū et pulso·si quis aperuerit mihi intrabo ad illū sup·portans mecū oīa bona·Mo ro·vnj

Quō nō etiā cū illo oīa nobis donauit·Quarto q̄ optima bona p̄
mittit ſcz gaudiū plenū vt libēter petam⁹· Petite ⁊q̄t et accipietis vt
gaudiū veſtrū ſit plenū·ij·pe·j· Per quē maxima et p̄cioſa p̄miſſa no
bis donauit·Moīes mūdi dant paupib⁹ ſolū peīora vt panē ⁊ vīnū et
veſtes fractas et oīna putrefacta·Sic cayn obtulit deo q̄cunq; peīo
ra et abel meliora·Et nō reſpexit de⁹ ad abel ⁊ ad munera ei⁹·ad cayn
aūt et ad munera ei⁹ nō reſpexit·genī·mj·Quia talia data de⁹ modicū
acceptat·Sed de⁹ dat optima·Quia vt dic̄ bernh· Animā ad imagīē
ſuā creauit·angelos ad nr̄m ſeruitiū deputauit· gr̄az et vtutes ad me
rendū vitā eternā nobis donauit·filiū ſuū ad nos liberandū ⁊ redimē
dū nobis trāſmiſit·celū et gl̄am ſuā nobis p̄pauit·corpa nr̄a putrefa
cta glorioſa reſuſcitabit·Ecce optima ⁊ menarrabilia bona·Hic cadit
exemplū de alexandro qui petit⁹ vt daret vnā domū dedit cīuitatez ·
In cētuplo plus facit xp̄c· Eſa·lxmj· Oculꝰ nō vidit nec auris audiūt
abſq; te·q̄ p̄paſti diligentib⁹ te· Propt̄ qđ admirat̄ dauid dicēs· Quid
eſt homo q̄ memor es ei⁹ ⁊r· Gl̄a et honore coronaſti eū dñe et cō
e·ſu·opa ma·tuarū ·oīa ſub·ſub pe·ei⁹· Et ſic duīna largitas p̄z ex
quattuor ap̄t̄ q̄ oīa noſtra negligentia eſt valde redarguenda· Aug·
Erubeſcat humana pigricia· plus vult ille dare q̄z nos accipere ·plus
vult miſereri q̄z nos a miſeria liberari· Debemus ergo orando pete ⁊
re·⁊ petendo orare·Carissimi hec dies boni nunciꝰ eſt ·īm qua dicitur
Petite et accipietis· O ſi diceretur mortuis hoc verbum quale gau ⁊
diū haberent·q̄z eis non dicitur· Vnde ille dūes iam ſunt plus q̄z mil ⁊
le anni q̄ petijt guttam aque et adhuc non habuit· Et ideo non effu ⁊
giemus iudicium dei· ſi tantam neglexerimus ſalutē· vt dicit ap̄lus ·
heb·ij·Que negligentia magis aggrauatur ·ſi conſideremꝰ q̄ ſumus
in multis miſerijs et periculis conſtituti ·Apo· nj·Neſcis q̄ tu es mi
ſer ⁊ miſerabilis et pauper·⁊ cecus ⁊ nudus·Et ideo neceſſe habemuſ
non ſolū orando petere ſed clamare·j·Macb·mj· Et nunc clamem⁹ īm
celū et miſerebit̄ noſtri deus nr̄· ℣ Tria em̄ ſolent hominī eſſe
occaſio clamandi·ſcilicet ignis·aqua·⁊ hoſtes·Hec tria oīm die nos īm
citant ad clamandū· Nam ignis carnalis conrupiſcentie ſemper nos
comburit·Ro·vij· Video aliā l̄egē īm mēb⁹ meis repug·le·men·mee
et captiuantem me īm lege miſerie et peccati·Iob·xxxj·Ignis eſt vſq;
ad cōſummatōnem deuorans·Atque tribulatōnū vndiq; nos circum ⁊
dant·ps·Saluū me fac dñe qm̄ intrauerūt aque vſq; ad animā meaz ·
Infix·ſum īm li·p̄fun·Et ſequit̄·Laborauī cla·ra·fac·ſunt fa·me·Greg·
Peſtilentias ſine ceſſatōne patimur·ij·Cor·xj·Periculis flu·pic· la ·
pic·ex ge·pic·ex gen·⁊c· Propter que oīa dicit ſalomō eccs ·mj· Et
laudauī magis mor·q̄z vīuen·Item hoſtis īfernalis quotidie nos īm
ſequit̄·j·Pe·v·Aduerſarius veſter dyabolus tanq̄z leo rugiens cir·q̄·q·
deuo·⁊c· Clam·mꝰ & fortiſſime· Eſa·lvn j·Clama ne ceſſes ·quia non

cessant qui te infestāt·cū vero cessauerint sile· ¶ In fine isti⁹ mēbri no
ta duo circa orōz scz quomō sit orandū· et que impediūt oratōem ex
audiri· ¶ Circa pmū·nota q decē condicōes debet habē oratio
pfecta· Primo em̄ oratō dz fieri cū fiducia impetrādi·Iaco·i· Po
stulet aut in fide nihil hesitans·Fides em̄ multū facit ad impetrandū·
Marci·xi·Si potes credere·omnia possibilia sunt credenti· Matth·viij·
Vade et sicut credidisti fiat tibi· ¶ Secūdo debet fieri cū reuerentia·
Eccī·xxxij·Pro reuerētia accedet tibi bona gratia·Aug⁹. Citi⁹ erau
ditur vna oratō obedientis q̄z decē milia ꝛtemnētis·Sic reuerent ora
bat chananea q̄ venies adorabat xp̄m·matth·xv·et ideo fuit exaudita·
Sic reuerēter petebat ille terci⁹ q̄nquagenari⁹ helye vt nō despiceret
animā suā et ideo nō fuit cōbustus sicut alij duo·iiij·Reg·i·Nota hic
q̄ quidā sunt sicut milites pilati qui genuflectebāt et petiebāt chri
stū·sic multi genuflectūt et petūt xp̄m in peccatis suis imo crucifi
gūt vt dicit ap̄us ad heb·vj·Rursuz crucifigētes sibimetipis filiū dei
¶ ostentui habentes· ¶ Tercō debet eē decens vt petat decētia a deo
Aug⁹·Oratō est petitō decentiū a deo·Iaco·iij·Petitis ¶ nō accipi
tis eo q̄ male petatis·Mater filioꝝ zebedei nō fuit exaudita eo q̄ pe
tūit idecēt·q̄ ex parētela voluit filijs regnū dei dari·Matth·xx·Nesci
tis quid petatis·Vbi nota scdm aug⁹·tria sunt genera bonoꝝ scz infi
ma·media·et supma·Infima sunt bona nature et fortune que sunt bo
nis et malis cōmunia· Nec nō debem⁹ simpliciter a deo petere· ij filij
condicōne scz si expediant ¶ pfint·Aug⁹· Si tempalia petitis cū mo
do petite et cū timore ·et illi cōmittite vt si pfint det· si aūt scit obesse
nō det·Quid aūt pfit et obsit medic⁹ scit et nō egrot⁹·Nec etiā debe
mus cū moderamie petere· Prouer·xxx·Dúi·et paup·ne·de·mi·ij tā
vic·m·tri ne·Matth·vj·Panē nostrum quotidianū da nobis hodie·i·
Thi·vj·Habentes alimēta et qui·te·bis cōtenti simus·Media sunt bo
na gratie scz virtutes et dona spiritussancti que solum bonis insunt·
Nec debem⁹ simplicit et feruēter petere·Luc·xj·Petite et dabit vo
bis·q̄rite et iuenietis·pulsate ¶ aperiet vobis·Supma sunt bona glē·
Nec tanq̄z finē omniū petere debem⁹·et tanq̄z pfectū bonū·Iob·xvj·
Petite vt gaudiū vestꝝ sit plenū·Bern̄·Reuera illud est plenū et p
fectū gaudiū qđ nō de creatura sed de creatore ꝛcipit·qđ cū possite
ris nemo tollit a te·cui omis aliūde iocūditas compata meroꝝ est ois
suauitas doloꝝ·et oīne dulce amarū·et oīma decoꝝ fedū ¶ Quarto d
bet esse humilis et deuota·Eccī·xxxv·Oratio humiliantis se nubes pe
netrat·Exemplū de publicano q̄m iustificat⁹ est quia humiliter exaut
Nec humilitas magis attenditur quādo orans nō confidit de meritis
suis·sed in virtute christi se credit obtinere·Et hoc est qđ hic dicitur·
Si quid petieritis in nomine meo ꝛc·Et ideo etiā in fine oīm oratio
nū statuit eccīa dicendū p dīm nostꝝ iesum christū· Quito debet esse

ꝑficuā ozanti aliter nō exaudiret. Luc. xi. Si vos cū sitis mali nostis bona data dare filijs vestris. ꝙntomagis pater vester celestis dabit spūm bonū petentib⁹ se. Exemplū de paulo quē xp̄c nō exaudiuit pro stimulo auferēdo. qz nō petebat ꝑficuū sibi. Et hoc est qđ hic dicit. Si quid pe. pa. in no. m. da. vo. Aug⁹. Nō petit in noīe saluatoris quodq̄d 2tra salutē petit. Qui in noīe eius petit 7 si nō 2tra salutē petit accipit qñ debet accipere. Queda em nō negant ꝙ vt 2gruo dent tpe differt. quā ob custodiā hūilitatis accepat. Si em hac caruisset. salu⁹ eē nō potuisset. ¶ Sexto debet eē digna vt ozans sit dignus recipe vtpote amic⁹ dei. Qua vt dicit greg. Cū his qui displicet ad interpellandū mittit irati iudicis aim⁹ ad deteriora puocat. Exemplū de moyse cui ozanti p pcō totius populi. dns dixit. Et ex hoc suscipiā pces tuas. te em nouī ex nomine. i. ex spāli amicicia. Hec aūt dignitas in duob⁹ attendit scz vt ozans dimittat peccata. et obediat deo. Quantū ad pmuz ꝑfido⁹. Sicut nullū ꝑficit in vulnere medicamentū si adhuc humolu tū ferru sit. sic nichil ꝑficit ozatō ip̄us cui⁹ adhuc peccatū in mēte vel odiū manet in pectore. Ecc. xxxmj. Vnus ozans et vn⁹ maledicens cuius vocē exaudiet dns. Quantū ad secūdū gre. Quid mirū si postulan tes a dño tarde exaudiunt. q̄ ꝓcipientē dnm tarde aut nullo mō audiūt. Prou. xxvnj. Qui declinat aurē suā ne audiat legē. ozatō ei⁹ erit execrabilis. ¶ Septimo debet esse ordinata scz vt pmū petant celestia et spualia. deinde terrena et corpalia. Matth. vij. Querite pmū regnuz dei et iusticiā eius. Hinc cadit exemplū illi⁹ mulierij qui omi mane petebat tria scz sanitatē in se et cōseruatōem in mulis. et bonū tpus. 7 pro his dicebat omi die tria pater nr̄. Sic mlti faciūt qui solū tpalia petūt Iob. mj. Da mihi dne hāc aquā vt nō sitiā neq̄ veniā huc haurire. Sic xp̄us docuit ordinate ozare in pater noster. In q̄ oim pmo petit sanctitas et regnū dei. Matth. vj. Sanctificet nomē tuū aduemiat regnuz tuū. ¶ Octauo debet esse breuis. Matth. vj. Cū ozatis nolite multum loq̄ sicut ethnici faciūt. putant em q̄ in multiloquio suo exaudiant. Hic aūt dicetis. Pater noster qui es in celis. In quo septē petuntur et dicuntur. ¶ Nono debet esse cū attentione cordis. Quidā enim dicunt solū labijs ꝙ minime corde. Esa. xxix. Populus hic labijs me honorat cor aūt illorum longe est a me. Iob. mj. Veri adoratores adorabunt patrem in spiritu. Gre. Si eternā vitā ore petim⁹ non tamē corde de sideramus. clamantes tacem⁹. et econuerso si corde petimus silentes clamamus. Exēplū de moyse cui dns dixit. qđ clamas ad me moyses cū tñ moyses sileret. exod. xmj. Multi dicūt tota die. deus in adiuto tūm meū intende. et gloria patri. et nichil attendunt. Figura habetur gen. xv. Vbi dicit q̄ abraam abigebat aues a sacrificio. Aues sunt demones. qui ozātes faciūt mala et vana cogitare. qui deuorāt sacrificiū

oratōnis·vt nō referat fructū·et ideo debēt fugari ¶ Decimo debet esse cōtinua et cū pseuerātia·Luc·xviij· Oportet sp orare et nō deficē· Aug⁹·Bonū desideriū oratō est·z si ītinuū est desideriū·ītinua ē et oratō·Iustus nunq̄z dimit orare nisi desinat esse iustus· Semp orat q̄ semp bene facit·Lu·xj· Si pseuerauerit pulsans dabit ei quoq̄t habet necessarios·In cui⁹ figura mandatū est in lege q̄ semp cauda animalis debēt poni in sacrificō·Eccs vij·Meliora ē finis oratōnis q̄z principiū Quidā sunt sic chimera que habet caput leonis·mediū caprę·et caudā serpentis·quia feruēter incipiūt·tepide mediant·z in fine ita frigescūt q̄ nō audent caput leuare·Et sic patet que requirant ad verā oratōem Hec omnia notant in hoc quod dicit·Dabit vobis scz apl̄is z eoy seq̄ cibus·qui oīa supradicta decem perfecte habuerunt·et ideo omnia impetrarūt Et p hec eadē patet quare oratō frequēter nō exaudit̄ q̄ scz deficiūt supradicte ādicōes·Osee·xiij· Dabo eis regē in furore meo·Aug⁹·Exaudit diabolus petēs iob ad temptandū et nō exaudi tur apl̄us petens stimulū amoueri·Exaudiūt quē disposuerat dāna re·et nō exaudiūit quē disposuerat saluare·Et sic patet p̄mū· ¶ Secū do tp̄us obscuritatis et claritatis circa opa christi insinuat cū dicitur Hec in p̄uerbijs locutus sum vobis·venit hora ⁊c·que obscuritas z cla ritas pōt quadruplic̄iter ādiferari ¶ K ¶ Primo ādiferando ve⁹ te stamentū ad nouū·q̄ in veteri testamēto oīa opa xpi fuere p̄figura ta in quadā nube et caligine·vt patet in agno et edo·exod·x·et i duo bus hircis quoy vnus debebat occidi et alius emitti in desertū·leuit· xvj·Et similiter in vacca rufa que debebat occidi extra castra et ibi cō burī et cineres debebant mitti in aquā lustratōis qua spargebātur īmundi·núi·xix·Et similiter in serpente eneo quē dominus mādauit suspendi in palo·In eodē·xxj·j·Coy·x·Oīa in figura ītingebant il lis·Hebr·x· Vmbrā enī habens lex nō ip̄am imaginē rerū·Et ad hoc fignificandū per totum tempus in quo filij israel fuerunt in deserto nunq̄z defuit eis columna nubis per diem·exod·xiij·Et in templū fuit dedicatū·impletum est nebula·iij·Reg·viij·· Similiter omnia dicta de christo in veteri testamento erant velata et quasi p uerbia·vt dicit basilius ·aliter sunt accipienda hic prouerbia·et aliter apud seculares·apd quos prouerbiū dicitur probatū verbū quod ab omnibus intelligitur ·hic autē dicitur prouerbiū obscurū verbū· In de hec in prouerbijs locutus sum vobis·id est·in obscuritate et in enī gmate· Basilius ·Prouerbioy nomen habere in vulgaribus verbis consuetudo hominū solet·id est·ea que ex traditione antiqua tradun tur·Sed hec vulgi opinio est et cōmunis·Nobis autē prouerbiū est sermo habens aliquid vtilitatis in aperto plurimū autē sensum conte gens in occulto·Augustinus·Quod intelligenti est verbum non in telligenti est prouerbiū·Et secundū hunc modū oīa dicta de xpo

in veteri testamēto erāt quasi puerbia·nobis aūt sunt verba et luce clarius manifesta·Et ad hoc signādū in morte xpi velū templi scissuz est in duo a summo vsq; deorsuz Ioh·xvnj·Ego palā locut⁹ sum mundo et in occulto locut⁹ sum nihil·Et hoc est qđ dicit·Venit hora cū iā nō in puerbijs loquar vobis·ꝫ palā de patre meo ānūciabo vobis·

Scđo potest cōsiderari compando hoiem in statu peccati ad hominē in statu gratie·et spūalis resurrectōis·Homini em exīti in peccatis oīa dicta et facta xpi sunt puerbia·i·obscura et tenebrosa·Eph·nj·Tenebris obscuratū habētes intellectū alienati a vita dei·ij·Pe·j·Cui hec pīsto non sunt cec⁹ est et manu tēptās ꝛc·Que oīa homini exīti in gratia sunt clara et manifesta·Aug⁹·Oculis egris odiosa lux est q̄ puris est amabilis·Eph·v·Euistis em aliq̄ndo tenebre nūc aūt lux in dño·Spūssanct⁹ em reuelat misteria dei·j·Cor·ij·Spūs aūt scrutat oīa etiā pfunda dei·Gre·Sancti imq̄ntū vnū sunt cū dño sensuz domini nō ignorāt·j·Ioh·v·Dedit nobis sensum vt cognoscam⁹ deū ve rū·Vñ ponit exemplū gre·de radio solis transeūte p domū q̄ facit mimos pilos videri·Simile est de spūsancto existenti in anima· Hoc fuit figuratū in columna ignis filioz israel·Columna ignis erat filijs israel lucida et egiptijs tenebrosa·Et hoc est quod dicit· Venit hora post resurrectōnem et spūssancti missionem quando non in prouerbijs loquar vobis·sed palam de patre meo annunciabo vobis·Luce·xxnj·Tunc aperuit illis sensum et intellectū scripturarū·Spūssanct⁹ etiam veniens omnia docuit eos·Iohan·xiij·Ille vos docebit oīa· Per statum enim apostolorū in christi passione figuratur status peccatoris·quia in passione omnes peccauerūt· Per statum autē eoz̄um post resurrectōem significat status iusti·qui resurrexit a morte peccati·Eph·v·Surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit te christus·

Tercio potest considerari considerando populum dei ad omnes alios populos· qui omnes sunt cecati et omnis scriptura est eis prouerbium et enigma·Math·xiij·Vobis datum est nosse misteriū regni dei ceteris autem in parabolis vt videntes non videant et audientes non intelligant·Isa·vj·Exceca cor populi huius et aures eius aggraua·et oculos eius claude·ne forte oculis suis videat et auribus suis audiat·Iohan·ix·In iudicium ego in hunc mundum veni· vt qui non vident videant et qui vident ceci fiant· Et quod peius in istis est·quia nec credunt nec intelligunt se non intelligere et errare omnes enim dicunt se intelligere et habere veram fidem et nos condemnant·quod est pessima condicio·quia sic stando et credendo nunq̄ possunt saluari·Iohan·ix·Si ceci essetis peccatū nō haberetis· nūc autē quia dicitis videmus peccatū vestrū manet· Populo autem dei omnis scriptura dei est aperta et nō prouerbiū·Hebreoz̄·xiij·Omnia autē aperta et nuda sunt oculis eius·Vnctio enim docet de omnibus

vt dicit·j·Iob·ij· Actuū·xx· Nō subterfugi quo mīn⁹ annunciarē vo⁹ bis oīne consiliū dei· Quarto potest cōsiderari compando statū ec clesie militantis ad statu ecclesie triūphantis·q⁹ in p̄senti sunt omnia nobis obscura et prouerbia· nec aliquid perfecte cognoscere possu mus·p⁹ima· Cor·xnj· Videmus autē nunc per speculū in enigmate· Eccs·vij Dixi sapiens efficiar et ipsa longius recessit a me·In vita au te beata omnia clare videbimus·j·Cor·xnj· Nunc cognosco ex parte tunc autē cognoscā sicut cognitus sum·quia sicut deus p suā essentiaz cognoscit nos sic et nos in eadē essentia cognoscemus deū et omnia· p̄s·In lumine tuo videbim⁹ lumen· Gre· Quid est quod nesciant qui videntē oīa vident· Et isto quarto modo exponit beatus aug· qui ait· Possem et ego hanc horā futurū seculū intelligere in quo videbi mus eū sicuti est·quod apostolus dicit facie ad faciē·Quod ergo dicit hec in p̄uerbijs locutus sum vobis·apostolus dicit per speculū in emi gmate·Quod aūt dicit venit hora cū iam nō in p̄uerbijs vobis loq̄r· sed palā de patre meo ānunciabo vobis·apostolus dicit facie ad faciē· Et sic patet secundū· Tercio magna virt⁹ pfecte oratioms inuit cū ait· Et nō dico vobis q⁹ ego ro·pa·de vo·ꝛc· id est·tanta virtus erit vestre oratioms facte in fide· qua creditis me a deo exisse p eternaz generatōnem· et in mundū venisse p carnis assumptōnē· et a mundo recedere p eúsdē carnis subtractōem·et facte in caritate qua me di ligitis super oīnia·q⁹ nō indigebitis apud deū aliquo intercessore ip̄i et ipsa oratō vestra sic facta in fide et caritate oīnia obtinebit·Hilari⁹ Caret apud deū intercessionis necessitate pfecta de filio fides· que q⁹ exiuit a deo credit atz amat· et p seipam et que audiri meret et amari natū ex deo filiū missumqz confessa·Aug⁹· Exiui em a patre quia ō pa tre est·in mundū venit·quia mundo suū cor⁹ ostendit· mundū reli quit corporali discessione perrexit ad patrem hominis ascensione·nec a patre vt non desereret patrē· Vnde sic fm corpulentā substantiā in mundū venit p natiuitatē·sic fm eandē de mūdo exiuit p mortē·Quā uis ista verba scz et credidistis q⁹ a deo exiui· nō sint accipienda pro illo tempore· sed p futuro scz post resurrectōnem et post spūssancti missionem ·quia vt dicit aug⁹ ·nōdū erant apostoli tales quales eos dicit·nec sic credebant sed fiendi erant tales· Vnde credidistis quia a deo exiui·id est·credetis p̄teritū ponit p futuro ꝓpter certitudinē di cti·sicut ꝓphete ꝓpter eandē certitudinē p̄teritū p futuro posuerit· Esa·ix· Paruulus em natus est nobis·ꝛc· Vnde aug⁹·dicit q⁹ apostoli predicta verba nō intelligebant· nec se nō intelligere cognoscebant· Et ideo dicunt· Ecce nunc palā loqueris et prouerbiū nullū dicis· Sed quomodo hoc est verū·quia ipse pater amat vos quia vos me ama stis·imo econuerso· quia pater amat vos·ideo vos me amatis cum

scriptū sit·i·ioh·iij· In hoc apparuit caritas dei non quasi nos dilex·d· sed quoniā ipe pr̄·di·n· Vbi nota q caritatē et oēs virtutes gratis ex amore nobis deus infundit· Math·x· Gratis accepistis gratis date Qui ergo virtutibus a deo sibi datis bene vtunt et ex amore ipm re· amant·ex hoc de⁹ iterū diligit eos et magis diligit·et ideo amor no· ꝑter quā reflectōnem deus diligit nos· Prou·viij· Ego diligentes me diligo· Aug· Quia ille amat nos amam⁹· Ille em̄ prior dilexit nos ergo hinc factu est vt diligam⁹ quia dilecti sum⁹· Per supradicta er go patet q̄nta sit virtus oratōis plecte scz facte in fide et caritate· q̄ per seipaz quod petit impetrat· ¶ Et q̄ temp⁹ rogatōnū et oratōnū instat·ideo hic aliquid de oratōis virtute inseram⁹ B Vbi nota q̄ oratio in fide et dilectōne facta duodecim miracula facit· nā cogit deū·aperit celū·impat soli ꝛ lune·ligat elemēta·fugat demones·expel lit morbos·suscitat mortuos ·vincit scripturā·mutat naturā· impetrat veniā·acq̄rit gr̄am·ꝛ cōfert gr̄am· ¶ Prio cogit deū·Exod·xxxij· Di· mitte me vt irascat furor me⁹ ꝛra eos·Hoc dns dixit mopsi orāti ꝑ pho·vbi dicit Greg· Quid ē dicē seruo dimitte me· misi pēsa q̄ntū apd me valeas ·et cognosce q̄ obtinē poteris q̄d quid ꝑ popho oras· Esa· xlviij· Nō est qui inuocet nomē tuū quin cōsurgat ꝛ teneat te scz ꝑ ora tōem· Secdo aperit celū·Luc·iij· Iesu baptisato ꝛ orante apertū ē ce lū· Ide patet in beato stephano qui gemitu positis oras vidit celos ap tos· Act·vij·ps·lxxxvij· Intret oratō mea in cōspectu tuo· Vbi dicit glo· Mag est vtus oratōis q̄ quasi q̄dam nūcia ante deū vadit et man datū pagit·quo caro pueire neq̄t· ¶ Tercō impat soli et lune· Exem plū de iosue q̄ orans ait· Sol ꝛra gabaon ne mouearis ꝛ luna contra vallē haplon· Steterūtq̄ sol et luna·iosue·x· Quarto ligat elemēta nā ad oratōem helye nō pluit ānos tres et mēses sex· vt dicit iaco·v· iij· Reg·xvij· Viuit dominus si erit ros aut pluuia nisi iuxta oris mei verbum ·Et tres pueri in camino ignis orantes nō sunt lesi·dan·iij· ¶ Quinto fugat demones· Luc·x· Hoc genus demoniox non eijci tur nisi in ieunio et oratione· Vnde ad oratōnem sare filie raguelis angelus raphael religauit demonium in superiora deserti· Thob·iij· Sexto expellit morbos· Marci·xvj· Sup egros ma·impo·et be·ha· bebunt· Eccī xxxviij· Fili in tua infirmitate ne despicias·te sed ora deum ipse curabit te· Iaco·v· Infirmatur quis ex vobis inducat presbiteros ec· clesie ꝛ orent ꝑ eo et oratio fidei saluabit infirmum· ¶ Septimo re· suscitat mortuos· Exemplum de helya qui ait· Obsecro domine reū tatur anima pueri huius in viscera eius· et sic factum est· iij· Reg· xvij· Sic resuscitauit iohannes euangelista trusianam et petrus tha· bitam vt narratur in historia ecclesiastica· Octauo vincit scriptu ram· Exemplū de ezechia cui ꝓphetauit esaias dicens· Dispo· do·tue

qꝫ mor·tu·et nō vi· Qui cōuertit se versus parietē templi et cū fleret
orauit·et ideo deus vidēs oratōem eius et lacrimas eiꝰ mutauit sentē
tiā·licet non consiliū·et pepcit sibi·et adiecit vite eius quindecim ānos·
Esa·xxxviij· Et p cōsequens ꝓphetie scriptura est victa·quā vincē dif
ficilius est q̄z perire celū et terrā·Luc·xvj· Celū et terra transibūt ver
ba aūt mea nō transibūt· ¶Nono mutat naturā·Nā zacharias ō mu
liere sterili accepit filiū·Luc·j·Ne timeas zacharia quoniā exaudita e
oratio tua et elizabeth vxor tua pariet tibi filiū· Idē patet in abraam·
Gen·xxj· ¶Decimo impetrat veniā·Nā dauid dicenti domino pec
cauī·et oranti ꝑ venia·ait nathan ꝓpheta·Transtulit deus peccatum
tuū a te·ij·Reg·xij·Et publicanus descendit ūstificatꝰ ab oratōe·luc·
xviij·Et greg·vt dicit augꝰ·p oratōnem fecit parci trayano in inferno
no existenti·quod a seculo nō est auditū·scdm illud·qꝫ in inferno nul
la est redemptō· ¶Vndecimo acquirit gratiā et spūmsanctū·Nā ora
tibus apostolis spūssanctus sup oēs venit·actu·ij· Et nō solū quis
per oratiōē acquirit sibi gratiā· sed etiā alijs· Sic monica mater au
gustini acquisiuit gratiā dei augustino·Et stephanus acqsiuit orans
gratiā et veniā paulo·Vnde augustinus dicit qꝫ si stephanus nō ora
set ecclesia paulū nō haberet· ¶Duodecimo confert gloriā·Iob·xij·
Petite et accipietis vt gaudiū vestrū sit plenū·Gaudiū plenū nō pōt
inueniri in mundo isto sicut nec pfectum bonum· et ideo de gaudio
glorie intelligit Augustinus·Hoc gaudiū nō carnale sed spuale est·
quod qꝫ tm est ꝑ ei aliquid addi nō pōt ꝑ dubio erit plenum·Hoc
fuit figuratū qn beatꝰ stephanꝰ orans vidit gloriā dei·Et quid plura·
Breuiter oīe bonū corpale et spūale homo p oratōz obtinebit ꝛ ab
omi malo liberat·qꝫ petrꝰ p orōez ecclesie fuit liberatꝰ a carcē hero·
dis·Act·xij·Orō āt fiebat sine intermissiōe ab ecclesia ad deū ꝑ eo·Et
ideo recte possumꝰ dicere illud sap·vij·Venerūt mihi oīa piter cuz
illa·Et sic patet terciū·Quartū vero dimittat ad presens·

¶De epistola sermo ·lvij·

Estote factores verbi et nō auditores tm·Iaco·j·Quia nō
audire sed facere facit hominē beatum·iuxta illud·Iob·xxij·
beati eritis si feceritis ea·et in obseruantia verbi dei vera re
ligio consistit·ideo vt beati simus·beatus iacobꝰ in epist
la hodierna tria facit·Primo ad obseruantiam legis diuine nos inui
tat·In principio epistole·Secundo vanum religiosum demonstrat·
ibi·Si quis putat se religiosum esse·Tercio ostenditur in quo religio
vera consistit ibi·Religio munda et immaculata hec est· ¶Cir
ca primum nota qꝫ tripharie hominēs diuidūntur circa verbum et le
gem dei·Quidam audiunt et non faciunt· et isti sunt mali· qui sunt
acriter verberandi·Luc·xij·Ser·sci·vo·d·s·et non fa·ꝛc· Quidam nec
audiunt nec faciunt ꝛ isti sunt pessimi·qꝫ ꝛtemnūt ꝛ audire et facē·Et

quodlibet pōt ee mortale peccatū·qz q̄zuis aliq̄ ignorātia excuset· ſm illud·j·Thi·j·Ideo miſericordiā cōſecut⁹ ſum qz igno·fe·in incredulita te·eñ ignorātia craſſa et ſupina nō excuſat·imo de ſe poteſt eſſe pecca; tū mortale cū ſerpet a regno·j·Cor·xmj·Qui ignorat ignorabit·Qui dā audiūt et faciūt·et iſti ſunt beati·Lu·x·Beati qui audiūt verbum dei et cuſtodiūt illud·Ad hoc terciū gen⁹ hominū beatus iacob⁹ nos inducit dicens·Eſtote factores verbi et nō auditores tm̄·Hoc vbū vt aug⁹·dicit ē ille aduerſarij⁹ noſter de quo dicit math·v·Eſto conſentiēs aduerſario tuo cito·Hoc verbū debem⁹ facere vt hic dicit iacob·i·ad hoc allegat duo·Primū ē malū quod hō inde incurrit ſi hoc nō facit· Secōm eſt bonū quod inde conſequit ſi hoc facit ibi· Qui aūt pſpexerit in lege libertatis pfecte¶ Malū quod hō incurrit ſi audit verbū dei et nō facit eſt duplex·Primo qz fallit ſeipm·Secōo qz eſt alijs in exē; plū derisionis·et ideo compat viro conſideranti maculas ſuas in ſpeculo et eas nō tergenti·Fallit aūt ſeipm apter quattuor¶ Primo qz oſtē dit q̄ pfectio ſpūalis conſiſtat ſolū in audiendo bonū·qđ eſt falſuz·Ro· ij·Nō eñ auditores legis iuſti ſunt apud de·ſ factores legis iuſtifica butur·Apoc·Sicut fecit facite illi·et non dixit ſicut docuit vel audiunt· Quia ſi predicare verbū dei et docere impios·aut etiaz miracula facē aut virtutes oſtendere in nomine chriſti nō facit hominē iuſtuz· mul tonimus audire· ſed hec non facunt hominē deo acceptum· Matb· vij·Domine nonne in nomie tuo apheta uimus et demonia eieci· et virtu·mul·feci·et dicet illis·Amen dico vobis neſcio vos· ¶ Secun; do quia oſtendit q̄ ſicut homo pficitur in ſcientia p auditum ſic perfi citur in bonitate p auditū quod eſt falſuz·Nam magno tpe audiēdo efficiunt aliqui magni iudices·et magni medici· ſed magno tempore audiendo non fit homo bonus et pfectus·Heb·vij·Nihil ad perfe; ctum adduxit lex· Vnde abraam nō audiendo legem iuſtificatus eſt apud deum vt dicit apl⁹ ad ro·mj·et iſrael audiendo legem et vo; ces apheta cum que per omne ſabbatum leguntur in lege iuſtis non puenit ad eoſdem· ¶ Tercio quia oſtendit q̄ ſicut per legem eſt co; gnitio peccati· ita per legem vitetur peccatum·quod eſt falſum· quia lex ſolū oſtendit vulnus ſed nō ſanat·Ro·nj·Per legem eñ cognitō peccati·Nam concupiſcentiā neſciebam eſſe peccatum niſi lex diceret· non concupiſcas· roma·vij· In cuius figuram ſacerdos et leuita viſo ſauciato petranſierunt·luce·x·Quia lex non ſanat que per ſacerdotem et leuitā intelligit· ſed ſolum oſtendit· Item nō ſolum lex nō aduuat vitare peccatum·imo incitat ad peccatum·Ro·vij·Peccatum enim oc caſione accepta per mandatū· opatum eſt in me omne concupiſcentiaz qua nitimur in vetitum·Et nō ſolū lex nō uuat ſed occidit·ij·Cor·nj· Litera occi·ſ autē vui ·Vbi dicit aug⁹ ·q̄ p literā intelligitur omnis ſcriptura extra homines exiſtens ·etiā moraliū pceptorum qualia in

euãgelio 2tinent· vbi etiã littera euãgelij occidêt nisi eêt interius grã
saluans· ¶ Quarto ꝙ ostendit ꝙ fides que p auditũ causat· audit9 aũ
p verbũ dei· vt dicit apls ro· x· sufficiat ad salutẽ· quod falsuz est· Quia
vt dicit Iacobi· v· Fides sine opib9 mortua ẽ· Nam demones credunt
et 2tremiscũt· Et ideo ꝓpter hec ꝗttuor talis fallit seipm· ¶ Item est
alijs in exemplũ derisionis· Valde em esset deridẽdus qui tota die re-
neret speculũ in manu et nõ lauaret scenũ qõ haberet in facie· sic ẽ ille
qu tota die audit verbũ dei· et maculas pcõz nõ abstergit· Et hoc ẽ
qõ dicit· Hic 2pabit viro 2sideranti vultũ natiuitatis sue in speculo·
Scdm glosaz vultus natiuitatis nostre ẽ macula corpis z anime in q̃
2cepti sum9 et nati· Sicut g̃ qui cõsiderat in speculo rõnis vilitatem
natiuitatis sue· et maculas pcõz· quib9 corã deo et homiby z sanctis
fetet· z nõ humiliat ex hoc· nec curat abstergẽ· sed in oblíuionẽ põicto
rũ vadit· sic et ille qui tota die audit verbũ dei et nõ facit· Et ido ꝓpte
dicit ꝙ talis compat viro speculanti se et nõ mulieri· vir em respicit se
in speculo ex quadã virositate et si videt se nigrũ nõ curat se dealbaẽ
et si videt se pallidũ nõ curat se rubricare· Sed mulier cũ magna dili-
gentia se aspicit et speculat· et si se videt nigrã pcurat se dealbare· et si
videt se pallidã pcurat se facẽ rubeã· et cũ vnguẽtis et diuersis lotiõ-
ris facit violenter se pulcrã· z omes maculas a se abstergit· Sic debẽt
facẽ qui audiũt verbũ dei· ¶ Bonũ vo quod hõ 2sequit si audit ver
bũ dei et facit ẽ qz in tali facto beatificat· hic p grãz· et in futuro p glo
riã· Et h̃ est ꝙ dicit· Qui aũt pspexerit in lege pfecte libertatis tanq̃m
in speculo· Greg· Specula dei sunt pcepta dei in quib9 sancte aime se
semp aspiciũt· et si que in eis sunt feditates aspiciũt· Vnde mandatum
est in lege ꝙ sacerdotes sactificaturi in lege seu in templo haberent
specula affixa vbi lauabantur ad videndum et abstergendũ maculas
suas· Exod· xxxviij· Fecit labz eneum cum basi sua de speculis mulie-
rum· Qui g̃ sic perspexerit ad videndũ et ad tergendum maculas bea
tus in facto suo erit· id est· ex facto et opere suo beatificabitur· me-
diante sup· grã dei· Quia vt dicit apls· Gratia dei vita eterna· Ro· vi·
Nota hic de tigride quõ ꝓpter imagines speciõz pulchrom in via q̃s
respicit pdit filios suos· Sic mlti nõ aspiciũt cũ efficacia in specto legis
dei· h̃ totus aspectus eorum est ad ista bona mundi· in quibus aliqua
imago veri boni relucet· quia omne bonum contmetur in vero bono
vt dicit boetius· et in istis tantũ aspiciunt ꝙ filij eoz· i· aie deportãtur
a dyabolo in infernũ· ¶ Item nota ꝙ dicit in lege perfecte libertatis
Reuera pfecta libertas non est nisi in amando et obseruando legem
dei· Iob· vnj· Si manseritis in sermone meo· veri discipuli mei eritis z
cognoscetis veritatem et veritas liberabit vos· Et hoc ꝓpter quat
tuor· ¶ Primo· quia vt dicit phus· liber est qui causa sui est· Qui aũt
obseruat legem dei omia que facit sunt ad suam vtilitatem· Ro· vnj·

Diligẽtibus deũ oĩa coopantur ín bonũ· ¶ Secũdo q̃ quí obser; nat legẽ dei liberať ab oĩní lege·j· Thí·j· Iusto nõ eſt lex poſita ſed pa tricidis et matricidis ꝛ ceteris talib⁹· Aug⁹·ín regula· Nõ ſic ſeruꝰ ſub lege·ß sicut liberi ſub gratia ꝟſtituti· ¶ Tercõ q̃ ſeruãs legem libe; ratur a ſuitute peccati·que ẽ peſſima ſeruit⁹·a qua quícũq; liberať ve re eſt liber· Ro·vnj· Lex ſpũs vite liberauit me a lege pcãti· Ioß·vnj· Si filiꝰ vos liberauit veri liberi eritis· Et quicũq; ab ea teneť totaliter eſt ſeru⁹·. q̃ oĩe peccatũ a quo quís teneť turpiter dñatur ei· ꝛ quot peccata tot domíni· Miere·vj· Seruietis dijs quí nõ dabũt vobis re; quiẽ Dij peccatoꝝ ſunt peccata· Phił·nj· Quoꝝ deus venter eſt· ¶ Quarto· q̃ quí ſeruat legẽ liberať a ſeruítute hoĩm·nã tranſferť ín cõ dicõez filij·q̃ ſeruit ex amoꝛe· Ro·xnj· Nemíni quidq̃ de·míſi vt mui· di·hec eſt eñ differẽtia ínter ſeruũ et filiũ·q̃ filiꝰ ex amoꝛe·ſeruꝰ autẽ ex timoꝛe ſeruit· Si aũt tranſit ín ꝟdicõem filij fit liber vt filíus· Galť· míttaq; iam nõ eſt ſeruꝰ ſed filiꝰ·q̃ ſi filiꝰ et heres p deũ· Proú· xvij· Seruꝰ ſapiens dñabitur filijs ſtultis ꝛ ínter fratres hereditatẽ dúi; det· Et ſic patet ꝓmũ· ¶ B Secũdo vanũ religioſuꝫ demõſtrat diceſ· Si quís putat ſe religioſuꝫ eẽ ꝛc· Vbi nota q̃ vanũ vt dícit pħus ẽ qđ nõ ícludit finẽ ad quẽ eſt· Religioſus aũt dicíť homo religatꝰ ꝛ reſtri; ctus ín opib⁹· Et ideo quicũq; eſt ſub aliqua regula põt dici religio; ſus· Vnde oĩes chriſtiani dicũtur religioſi q̃ ſub regula euãgelij reli ganť· ꝛ multa eis nõ licent que alijs licent· Et ob hoc xp̃ianitas xp̃iana religio vocať· Quia vero clerici magís religanť· ídeo magis ſunt religio ſi ũq; communes chriſtiani· Sed quia monachi et eoꝝ ſequaces maxi; me religantur· ideo p excellentiam vocantur religioſi· Loquítur autẽ hic beatus iacobus oĩnibus quocũq; modo religatis qui largo mo do religioſi vocantur· Omis aũt chriſtianꝰ ad hoc religať ſub regula euãgelij vt hẽat hic gr̃am dei·et ín futuro gl̃am·effugiatq; p̃enã eter nã· Qui ꝯ nõ refrenat ꝛ ligat línguã ſuã·ínuanũ ſe religaut ſub regu; la euangelij·q̃ nõ ꝟſequeť vitã gr̃e ꝛ glorie nec effugiet penã eternã ꝛ p conſequens nõ conſequetur finem ꝓpter quem ſe religanít· qua hunc finem habet língua dare ꝛ auferre· Prouer·xvnj· Mors ꝛ vita ín manibus língue· In eodem·xij· De fructu oris ſui vnuſquiſq; re; plebitur boms· Eſa·xxxij· Erit cultus úſticie ſilentium· Iacobi·nj· Vní uerſitas iníquitatis ſup·eſt língua· Vbi dicit glo·q̃ fere omnia pecca; ta ꝓcedunt ex língua·quia aut ímpantur p línguã ·aut per pſuaden; tur·aut directe cõmittũtur p línguam ·aut defendunť· Sedecim enim ínarima et generalia peccata ꝓcedunt ex língua ·ſcz blaſſemia·mur; muratio·defenſio peccati·púrií·mendacií·detractio·adulatio· male; dictio·conuícúm·contentio·prauũ conſilíum·diſſemínariũ diſcoꝛdie· peccatum bilínguíũ·índiſcreta commínatio·multiloquium et turpilo quium· Ergo língua cuſtodita·anima cuſtoditur· et non cuſtodita

anima pdic·Iaco·nj·Si qs in vbo nō offendit hic pfect⁹ ē vir· Propt
qd petijt dauid dicēs· Pone dne custodiā oi meo et os circū la me·
Et sic patet q de essentia christiane religionis ē custodia oris·Proū·
xxv·Sicut vrbs patens et absq; murop ambitu sic vir qui nō potest
in loquēdo cohibere spirituu suum·Exemplum·Cum quacūq; custo
dia custodiatur castrū si solū vna porta vel vna fenestra dimittat ap
ta inuanū custodit·Similiter quātūcunq; ligetur veges et repare
tur si modicus ptusus dimittat aptus inuanū religatus ē·Sic est in p
posito·q; q̄ntūcunq; homo religet sensus suos et claudat ac etiā oēs
act⁹ et impet⁹ suos refrenet·si dimittit habenas lingue inuanū omia
facit·Iaco·ij·Si quis totā legē obseruat ·offendat aūt in vno factus ē
omniū reus·Et maxime ad religiosos ptinet custodire linguā· Quia
vt dicit apostolus·i·Coy·mj·Spectaculū facti sum⁹ mūdo et angel
et hominib⁹·Omes attendūt ad verba nostra·et ideo oportet q valde
simus circūcisi in lingua·Iere·mj·Circūcidimini dño viri iuda·Col·
mj·Sermo vester semp in gratia sale sit cōditus vt sciatis quomodo
oporteat vos vnicuiq; respondē·Hic cadit exemplū illa rū heremita
rū de quib⁹ dicit greg in dya·q nimis molestabāt suū suū·quib⁹ bea
tus bñdictus mandauit si cohrexeritis linguā vestrā excommunico
vos·que post mortē sepulte sunt in ecclia·et cū ex moe dyaconus cla
maret qui nō cōmunicat det locū·nutrix earū videbat eas exire de se
pulcris ·Itē aliud exemplū de illa sanctimonali que carnis cōtinen
tiā habuit sed lingue pcacitatē nō declinauit·et factū est vt mortua se
peliretur in eccia·Custos aūt eccie vidit media nocte corpus eius ex
hūari et afferri aī altare et p mediū secari et media ps igne cremabat
et media intacta remanebat·et de mane apparuerūt marmora ante al
tare igne cōbusta·Hoc in dya·est·Nota q animalia valde ferocia cate
nant·et iō natura ad ostēdendū ferocitatē lingue incluit eā int duos
muros et posuit ante eā murū et antemurale· Iaco·iij· Omnis natura
bestiarū volucrū et serpētum domat et domata sunt a natura hūana·
linguā aūt nullus hoim domare pōt inq̄etū malū plenū veneno mor
tifero· Et ideo refrenanda est·Ecc·Verbis tuis facito stateram et oris tuo
frenos rectos·Exēplum·lingua stat in humido·et ē labilis sic anguil
la et misi in foramie oris teneat tota fluit· ℣ Nota etiā q dicit·Qui in
refrenat linguam suā nō solū incurrit malū·sed seducit cor suū·Cuius
duplex est ratio· Prima q os est ostium cordis et lingua ostiarius·
Iac·ij· Lingua constituit in membris nostris tanq; ostiarius· Matth·
xij ·Ex abundantia cordis os loquitur ·quia sicut dominus iubet sic
ostiarius respondet·Sicut ergo ostiarius intromittens inimicum p
dit dominum ·sic lingua et os dum propter maliloquium intromi
tunt mortem in animam·seducunt cor et hominem dum animā occi
dunt a qua procedit vita·Sap·j· Os quod mentitur occidit animam

Secúa ratio est·qz os et língua deseruiūt cozdi ad manifestandū conceptū eius·Vñ dicit phūs q voces sunt note earū que sunt in anima passionū Matħ·xv·Que aut pcedūt de oze de corde exeūt·Sicut ergo seruitoz infirmi poderet eū si daret ei nocúa alíqua que petit·cū sit ei datus ad sanitatē recupandā·sic língua seducit cozi nocúa q̄ cupit pfert et manifestat·qz nō bene custodit ipm·Vñ língue dicit pú·mj· Oīm custodia serua cor tuū·quoniā ab ipso vita procedit·Et sic patet secundum·Si vis plus de língua dicere quere in sermone de vicijs línguę·Tercio ostendit in quo religio vera consistit·Et dicit beatus Iacobus qz in duobus consistit scilicet in faciendo opera misericoz die·et in cauendo a peccatis seculi que animam maculant·Augstinus Due sunt partes iusticie·scilicet facere bonum et declinare a malo· Tunc ergo christiana religio alicuius est munda quantum ad coz·et imaculata quantū ad opa misericozdie·qñ·xij· opa mīcozdie exercet cecca primu·et seipm a peccatis immaculatū conseruat·Per vnuz eñ opus misericozdie quod hic ponit scilicet visitare pupillos et viduas in tribulatione positos·dat intelligi omna alia opera misericozdie qz eadem est ratio de vno et de omnibus·Nam vt dicit philosophus· Eadem est natura vnius glebe et totius terre·et probato qz vna gleba terre est grauis·probatum est qz tota terra est grauis·Et sic patet qz in duobus christiana religio consistit·Primo in faciendo opera misericozdie·Sap·Deum maxime imitabitur qui nihil iudicauerit esse preciosius q̄z misereri·Summa ergo religionis est misericozdia Mat· ix·Euntes discite quid est misericozdiam volo et non sacrificium·Sūt autem duodecim opera misericozdie que in his versibus continentur Vestio poto cibo tego redimo visito condo·Consule castiga solare remitte fer oza·Sex prima sunt corporalia ad corpus pertinentia· alia sex sunt spiritualia ad animam pertinentia·et ideo sunt perfectiora et maioris meriti· Ad opera misericozdie facienda nouem nos inducunt·Primum est quia per misericozdiam dei gratiam impetramus et in dei filium homo adoptatur·Eccī·quarto·Esto pupillis misericors vt pater·et pro viro matri illorum·et eris tu velut filius altissimi obediens et miserebitur tui magis q̄z mater·Secundum est quia per misericordiam dyabolus vincitur·Augustinus·De nulla re ita vincitur inimicus sicut de misericordia·Eccī·xxix·Super scutum et lanceam pugnabit pro te contra inimicum tuum·Tercum est qz p misericordiam factam alijs misericordia super proprijs misericordijs impetratur Matħ·v·Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam consequētur·Quartū est qz per misericordiam impetus peccatorum refrenatur·Eccī·nj·Ignem ardentem extinguit aqua et elemosina resistit peccatis·Quintū est qz misericordia a peccato liberat·Tobħ·mj·Elemosina a morte et ab oīm peccato liberat·Exemplū

de cornelio cui dictum est actuum·x·Orationes tue et elemosine tue
ascenderūt in memoriā in aspectu dei·Et missus ē petr⁹ ad eū vt eum
absolueret a pcīs·V Sextū ē qz misericordia nō solū a pcīs sz etiā a pe
na pcōz absoluit·Dan·mj·Pcca tua elemosinis redime·Hinc cadit er
emplū de isto q̄ in morte dimisit equū agnato suo vt pciū ei⁹ daret
p aia sua et nō fecit·Cui iste mortu⁹ apparuit dicēs·Si misisses mihi
elemosinā de equo meo citi⁹ fuissez liberat⁹ a pena· Nūc aūt ad deuz
vado et te cito ante eū vt mihi rndeas de equo· Qui statim mortu⁹ ē
&c· ¶ Septimū ē qz misericordia nō derelinq̄t hoiem in morte cū oia
alia derelinquūt·Tmb·Nō sunt bona hois q̄ secū portare nō pōt·sola
misericordia comes ē defunctoz·V Octauū ē qz in ūdicō finali sal
uabit hoiem·Math·xxv·Venite bñdicti patris mei pcipite patū vob
regnū a astitutōe mūdi·Esurim em̄ z dedistis mihi mā·&c·Vñ ibi fiet
solū disceptatō de opib⁹ misericordie· ¶ Nonū ē qz misericordia di
stribuit māsiones in regno celoz·Eccī·xvj·Dis misericordia faciet lo
cū vnicuiq; sm meritū opez suoz·Et breuit misericordia ad oīa va
let z hic z in futuro·j·thi·mj· Pietas ad oīa vtilis ē promissionē hīs
vite q̄ nūc ē et future·Et nota qz nihil ē miseri⁹ aia pcōis·qz ipa ē vi
dua derelicta et paupzima·Est em̄ sepata a sponso suo xpō·a pze suo
deo·a mre sua eccīa·a fribz suis āgelis z sanctis·Treñ·j·Oēs amici ei⁹
spreuerūt eā·Est etiā expoliata oīnib⁹ bonis·Math·xxj·Ab eo aūt qui
nō hz et qd hz auf·ab eo·Et nō nulla misericordia ē ita magn̄ et taz grata
deo q̄z qz hō misereat aie sue·Eccī·xxx·Miserē anime tue placēs deo·
Prou·x·Bñfacit anime sue vir misericors·Et sicut nihil ē miseri⁹ im
pio nō miserāte seipm·vt dic aug⁹·Eccī·xxj·Qui sibi nequā ē cui bo
nus erit·V Sedo religio xpiana astitit in custodiedo se imaculatū a
peccatis seculi que sunt tria·j·Iob·ij· Omne qd est in mdo aut est cu
piscentia carnis aut acupiscentia oculoz aut supbia vite. Ad hec tria
oīa peccatū reducit·Ista peccata maculāt animā turpit imo efficunt
eam leprosam ita vt nisi a solo deo mundari possit·Esa·xlvj Ego sum
qui deleo iniqtates tuas ppter me·Vbi nota qz duo sunt modi imacu
latū se custodiendi ab his peccatis·Vnus est z magis tutus de mun
do exire·id ē·de loco vbi mūdani habitāt·Apoc xvnj· Exite de medio
eius pple meus ne pticipes fitis delictoz eius·Qz vt dicitur·j·Iob·v·
Tot⁹ mū·in ma·po·ē·Vbere·vj·Hec ē ciuitas visitatōis omis calum
nia in medio eius·Et nō impossibile ē cū mūdanis auersari z non in
quinari·Gre·Impossibile ē qz lingua secularīū mentē nō inquinet qua
tangit Sen̄·Quoties int homines fui min⁹ redij·Vñ arsenius audiit
voce dicēte sibi·Arsenī fuge homies et saluaberis·Ali⁹ mod⁹ ē nō im
miscerī actib⁹ mūdi·Quia vt dr eccī·xnj·Qui tetigerit picē inquinabit
ab ea·ij·coz·x·In carne em̄ ambulantes nō secūdū carnē militamus·
Et sic patet tertiū et consequenter totū·

In ascensione domini de epistola sermo. lviij.

Ascendēs ín altū captúā duxit captúitatē dedít dona hoī: bus. Cpō. mj. Festúntas hodierna ſm bern. ē felix clauſura et totí⁹ itínerarij filij dei ꝛſūmatō gl̄oſa. Mat. xvj. Et dñs quidē ihesus poſtq̄z locut⁹ eſt eis aſſumptus eſt ín celū ꝛ ſe: ad dex. dei. ꝛ req̄eſcit ín gl̄a dei. q̄ p dexterā ſignificat. qz ínquantū de⁹ ſedet ín eq̄litate pr̄is. ín̄q̄ntū vo hō manet ín potioꝛib⁹ bonís pr̄is. Si quidē dei filíus ꝓpter noſtrā ſalutē q̄ttuoꝛ itínera pegit D Pri: mū fuit de celo ín terrā veníēdo. qñ carnē aſſumpſit de vǵine gl̄oſa. Ioh. xvj. Exiui a patre ꝛ veni ín mundū. Scdm fuit de mūdo ad ínfe: ros deſcēdendo. qñ ſedentes ín tenebrís viſitauit. Ecc. xxiiij. Penetra bo oēs ínferioꝛes ptes ire ꝛ iſpiciā oīes doꝛmiētes. Terciū fuit de ī ferno ad mundíalē machínā redeūdo qñ ꝛfractis ínferis cuz preda mag̃ a moꝛtuis reſurrexit. Col. ij. Expoliās p̄ncipat⁹ ꝛ pātes ēduxit cōfidenē palā trúmphās eos ín ſemetipo Quartū fuit de mūdo ad ce lū aſcendēdo qñ vt hodierna die vidētib⁹ diſcipul⁹ ē ſup oīnia eleua: tus Act. j. Vidētib⁹ illis eleuat⁹ ē et nu. ſuſc. eū ab oc. eoꝝ. Primū iter fuit penoſum. qz naſe hūane penalitates aſſumpſit. Eſa. liij. Vere lan: guoꝛes noſtros ipe tu. ꝛ do. no. ipe poꝛ. Scdum fuit victoꝛioſum qz portas ínferi fregit. vbi et ligauit ínſatiabilē homicidā ꝛ ſpolia ei⁹ di ripuit. vt dic̄ bern. Lu. xj. Cū for. ar. cuſ. atri. fu. ī pa. ſunt om. q̄ poſ. ꝛc. Aug. Manu ínermi et affixa cruci debellauit aereas pātes Terciū fu it gl̄oſum qz gl̄oſus et ímortalis ín anima et corpe reſurrexit. Ro. vj. Chriſt⁹ reſur. ex moꝛ. iā nō morit moꝛs il. vl. ī dñabit. Quartū fu it gaudioſum qz cū magno gaudio āgeloꝝ remeauit ad celos. Pſal. Aſcendit deus ín úbilatōe ꝛ dñs ín voce tube. De iſto q̄rto itínē ſcz. de aſcenſione ad celos ē ſmo habend⁹ ad pr̄s. q̄ ín p̄miſſis vbis deſcri bit trib⁹ modis. Et p̄mo deſcribit vtuoſa ibi. Aſcē. ín al. Scdo deſcribit fructuoſa ibi. Cap. dux. cap. Tercō deſcribit gratioſa ibi. Dedit do. no. Ex q̄b⁹ tribus elicīt alia tria hoꝝ ꝛſecutiua. Nā qz vtuoſa iō ad: mirabilis. qz fructuoſa iō imitabilis. qz vo g̃tioſa iō venerabil. Eſt g ascenſio ſaluatoris vtuoſa fructuoſa ꝛ g̃tioſa. Admirabilis imitabilis et venerabilis V Primū ínquā aſcenſio ſaluatoris ē mirabilit vtuoſa vt vtus hic p potentia actiua ſumat. Et hoc pz ex quíngz. ſ. ex diſtan: tia quā aſcendit. ex pſonis quaſ ſecū traxit. ex impedimēto qd remouit ex loco vñ extraxit et ex duratōe qua ſp trahit Primo virt⁹ iſtius aſcenſionis oñdit ex diſtantia quā aſcendit. qz ſm phum omnis aſcen: ſus et motus eſt ab aliqua virtute mouente. et tanto aſcendit velocí⁹ quanto virtus eſt maior. Exemplū ín vapoꝛibus virtute ſolari eleua tis. et ín ſagitta virtute arcus aſcendente. Chriſtus aī ꝓpria vtute q̄ſi ín momento aſcendit de terra vſq̄z ad celū empireuz. ínfra quod p̄ter

machymā elementarē sunt nouē celi·s·celū cristallinū·celū sideriū· celuz saturni·celū iouis·celū martis·celū solis·celū veneris·celū mercurij z celū lune·Et dic ra·moyses qđ qlibet celū septē planetay hz grossicie quingentoy annoy·i·si aliqs hō iret in sursum oim die·xl·miliaria p transiret grossicie vnus celi in qngentis ānis z inter celū z celū ē spa cium sil'z qngentoy ānoy vt dic idē ita q vsq; ad celū empireū eundo oim die in sursuz·xl·miliaria vix pueniret in octo miliby ānoy·Et nō videat ℔ absurdū·q; ℔·est verisile z rōnabile Verisile videt·q; vt di cunt astrologi·qlibet stella ē maioz tota terza et tn videt pua vt qđ dam speculū·Itē sol q est longe inferioz qz sidera ē centū lx·vicib; ma ioz qz tota terra et tn videt ita puus·qđ attestat maxima distantia eē celi a terra·Hoc et videt rōabile·q; sm suā ꝓportōz locatoy ad inuicē est ꝓportō loci ad locū·hz bona gle q sunt i celo empireo·q; ibi gla di manifestat excedūt in infinitū bona q sunt in mūdo·g; locus ille dz ex cedere istū in oim bonitate loci qsi in infinitū·Sed vna de bonitatib; loci est vt dic pbs q sit altus·q; iuxta terrā sunt multe corruptōes z et infectōes·et plus in paludib; qz in mōtib;. Quia g; inuisibilia dei p ea q facta sunt intellecta ꝛspiciūt·ro·j·voluit de; p inmēsam altitudi nē loci ondere imensitatē boni qđ est ibi· Christ; at in vno momēto ꝓpria vtute sup omes celos ascēdit·et puenit ad magnū celuz sancte trinitatis·et ℔ inquantū hō·q; inqztū deus sp fuit in illo magno celo. Iob·xij·Nemo ascēdit in celū nisi q de celo descendit filius hominis q est i celo·Epb·iiij·Qui descēdit ipe est et q ascēdit sup omes celos Et sic ascensio saluatoris ostēdit fuisse magne potētie et vtutis ex velocis simo transitu V/Secūdo ℔ idē apparet magis euident ex psonis quas secū traxit·quia omnes anime q ascenderunt in celū vt q vsq; ad finē mundi ascendent·in virtute hui; ascensionis ascendūt·q; sicut dic apo stolus·j·cor·xv·Si xpc resurrexit z nos resurgemus·Ita si xpc ascen dit z nos ascendemus·z multomagis·quia difficilius est resurgere q ascendere·quia resurgē ē sup totam naturam·Iohā·xij·Si ego exalta tus fuero a terza oia trahā ad meipm·Exemplū·cuspis ferrea pon tur in cauda sagitte ꝓpter magnā potētiam arcus·z quanto maioz ē virtus arcus·tanto maior ponit cuspis·Sic christ; ponēs multas ani mas in ascensu suo magnā virtutē ostēdit·ꝓpter quod petebat ps̄a cant·j·Trahe me p; te cur·in od·vn·tu· Tercō idē patz si ꝛsidōremus impedietia tractū scz peccata totius mundi·nā quodlibz pctm morta le grauis est tota terra·q; si tota terra eēt vbi erat lucifer·i magno tē pore nō descēderet·quo discēdit lucifer in momēto ꝓpter vnū peccatū· et quare·certe ꝓpt grauitatē pcti·Ez oia pcta nō potuerūt impedi re istū ascēsum quin hūana natura ad celū ascēderz·nō q; pcta ascen derēt·hz pcta remouit·vt homines ascēdē possent·Si g; volum; vtute istius ascensionis ascendē pmittam; q; christus pctm a nob; amoueat

ac etiã nos deponamus·Hebr·xij·Propt qđ deponentes omne põd⁹ et circũstans nos pctm̃·p patientiã curram⁹ ad ꝓpositũ nob certamẽ ¶Quarto idẽ pz si ꝑsiderem⁹ vñ xp̃c extraxit aias ad secũ ascendẽd· qđe manu demonũ p̃ncipũ potentissimo⁹· q⁹ potẽtia omnẽ pl̃atez supat·vt dr̃ Iob·xlj·Osee·xiij·Ero mors tua o mors·morsus tu⁹ ꝛc· ¶Quinto idẽ pz ex ꝺtinuitate·qz quanto maior ẽ virt⁹ tãto magis du: rat ascensus et motus·vt patet in sagitta · Sed virtus istius ascensus durabit vsq; ad finẽ mũdi·donec non solum aĩmas ·ꝫ etiam corpora sanctoꝝ omniũ ascendẽ faciat·z in infinitũ duraz si mũdus nũq; de: ficeret ¶Carissimi si nõdũ ẽbimur orem⁹ vt trahamur·vt dic aug·Et sic pz qz ascẽsio xp̃i fuit magne potẽtie z vtutis z iõ admirabil̃· Admi ramur ei hoies magne potẽtie et vtutis vt sampsonẽ salo·z sic de ce: teris·Et iõ cãtat ecc̃ia Stãt suspensi vultib⁹·De ascensione eẽ angeli ad mirati sunt dicẽtes esa·lxiij·Quis est ille q̃ venit de ed ·gra·in mul·v· su·Et sic pz p̃mũ ¶Secundo ascensio xp̃i describit fructuosa·qz cap·du rit cap·Vbi nota q̃nq; fruct⁹ ascensionis xp̃i· ¶Prim⁹ est reductio captiuoꝝ in cũitatẽ suã·Deu·mj·Reducet te·dñs de·t·de·cap·t·Zach ix·Tu aũt in sanguine tei tamẽti tui emi·vin·t·de lacu in q̃ nõ ẽ aqua· Hic cadit exemplũ paulini episcopi nolani qui tradidit seipm̃ puuz p filio vidue vadens in africã et inde reduxit omes captiuos cũitatis z terre sue·Sic fecit christus Iob·xiij·Si ego abiero iteꝝ veniо et assu mam vos ad meipm̃ vt vbi ego sum et vos sitis ¶Secũdus est ostẽ sio vie et aptio celi·Mich·ij·Ascendit pandens iter ante eos·Hebr·iij· Habentes ponti·mag·q̃ penetrauit celos iesum filiũ dei·Siquidem anteianuã paradisi fuerat ꝓhibitũa romphea collocata·quã null⁹ vn q̃ potuit amouere misi qui habet clauẽ dauid qui apit et nemo clau: dit·claudit et nemo apit·apoc·iij· ¶Tercius est restauratõ ruine an: gelorꝝ·Nam draco ille magnus et ꝓpens antiquus terciã ptẽ stellarꝝ traxit secũ ad terrã cauda sua·vt pz apo·xij·Et sic fuit facta magna ru ina in quolibet ordine angelorꝝ·qz de quolibet ceciderũt Animе autẽ nõ faciunt ordinẽ de se in vita eterna quẽ fecissent si angeli non cecidis: sent ꝫ ad sedes angelorũ q̃ ceciderunt assumenꝺ·quib⁹ ꝑpletis finietur mundus vt aliqui dicunt·Quãuis gre·aliter dicat·Dicit em̃ qz illa cũi tas superna ex hominib⁹ et angelis constat·ad quã credimus tantum genus humanũ ascendẽ quot angelos illic contigit remansisse · Sed hoc a modernis nõ tenẽꝺ ꝫ magis qz tot ascendunt quot angeli descen derunt·quorũ mansiones reseruanꝺ hominib⁹ vt ab eis repleantur·qz nõ patitur vacuũ vt dicit ꝓbus·Io·xiij·In domo patris mei mãsionеs multe sunt·Psal·Iudicabit in natõib⁹ im·rui·ꝛc· ¶Quart⁹ est missio spũsancti qui nos inflamaret z faceret spũaliter viuere·Iob·vj·Expe dit vobis vt ego vadã·si em̃ nõ abiero paraclitus nõ veniet ad vos· si aũt abiero mittaz eum ad vos· ¶Quintus est meritum fidei quia

magis meremur nō videndo ipm si in ipz credimus q̄z si ipm videremus. Gre. Fides nō habet meritū vbi humana rō p̄bet experimentū et multominus cui sensus attestat. Io. xx. Beati q̄ nō viderūt et crediderūt. Et sic patet quō ascēsio xp̄i multipliciter fuit fructuosa. et ideo imitabilis Debemus em̄ xp̄m ascendentē imitari in q̄nq; supradictis ¶ Primo vt captiuā animā nostrā q̄ sub pct̄o venūdata fuit dyabolo in primi pentibꝰ et de paradiso expulsa. p grām xp̄i ad patriā reducam⁹. et deo q̄ illā fec̄ reddam⁹. Mat. xxij. Reddite q̄ sunt dei deo. Quidā nec reducunt ipi animā suā. et alios reducē volētes impediunt. Et isti faciūt sicut atalia que vidēs filiū suū morituū. ome semen regiū interfec̄. iij. Reg. xj. Itē faciūt sic̄ massarius malus q̄ nō solū nō soluit debitū. ḡ oi mēse addit vsuras supra capitale. Esa. j. Sup q̄ peccatia vos vltra addentes prevaricatōz ¶ Secūdo vt p verā penitentiā celū nobis aperiamus. Matthei. xj. Regnū celoꝝ vim patit̄ et violenti rapiūt illud. id ē. penitentes qui in faciēdo penitentiā violentiā inferūt sibi Et ad hoc significandum aptum est celū iohāni euangeliste in pathmos penitētiam agenti. ¶ Tercio vt p bonā doctrinā et bona exempla animas proximoꝝ cadentes a cetu iustoꝝ ad locū gratie reducamus. j. Thi. iij. Esto exemplum fidelium in verbo in cōuersatōe. in fide. in caritate. in castitate Quia vt dicit aug̃. Nullū sacrificiū est deo ita acceptum sicut zelus animaꝝ. ij. Cor. xij. Ego autē libentissime impendā et superimpendar ip. p aī. vestris ¶ Quarto vt sancte et spūaliter viuamus et nō carnaliter. Sic ei intelligitur. Si nō abiero paraclitus nō veniet ad vos. id ē. si p̄tiam meam corporalē ab oculis vestris nō abstraxero vos ad cognitionē inuisibilis spūs nō ducto. et p ꝛsequēs spūaliter nō viuetis sed carnaliter. qd facere nō debemus. Ro. viij. Debitores sumus nō carni vt secm̄ carnem viuamus. Si ei secm̄ carnē vixeritis morī. si aūt spū facta carnis mortificaueritis viuetis. Gal. v. Qui autē sunt christi carnē crucifixerūt cū vitijs et ꝛcu. Matth. xvj. Qui vult post me venire abneget semetipsum. id est. vitā carnalē ¶ Quinto vt p fidem verā vitā eternā meritis acquiramus. quia sine fide impossibile est placere deo. Et p fidē omnia possibilia sunt. Hebre. xj. Sancti p fidē vicerūt regna operati sunt iustitiā adepti sunt repromissiones. Quia et regnū carnis et regnū mundi et regnum celoꝝ p fidem vincitur. Imitemur ergo carissimi christū ascendentē in oībus supradictis. et caueamus stultisare vt mater filiorum zebedei que petijt filios christo ꝛsedere antequā ascenderet. Matth. xx. Dic vt sedeant hi duo filii mei. Et sic patet secundū. ¶ Tercō describit̄ ascensio xp̄i gratiosa q̄ dedit dona hominibus Ephe. iij. Vnicuiq; nostrū data est gratia secm̄ mensurā donationis xp̄i. Et ipe dedit quosdā quidē apostolos. quosdā aūt apostolos alios aūt euan. ali. vo pa. et do. in opus euāgelij ad ꝛsummationē sanctorum vt sic essent in gratijs cōsummati. i. perfecti. Et ideo cantat eccia. Alta christus dū ascendit fuis suis mnas gratiarū appendit omniū. Et hec

fuit gratiaꝝ exímia grā·qua ím die aſcenſionís receſſur⁹ ab eis ſic glo
rioſus et ímortalis·cui omīs poteſtas ím celo et ím terra fuit elargita
poſuit ſe ad menſam et māducauit cū eis vt dicit marc⁹·nec ab eis re-
cipe obſequia recuſauit·ſīc vuens ꝛmedit ím domo zachei et hoſpitat⁹
eſt cū maria et martha· Pſal·Aſcendiſti ím altū cepiſ·cap·acce·do·ī ho-
mínibus·Inq̄ztū hō accepit ím̄q̄ztum deus dedit· Vbi nota q̄ poſt
q̄z xp̄c ím ſua aſcenſione regnū ſuū poſſedit q̄nq̄z maxīa dona ſuis apo-
ſtolis et eoꝝ ſequacibꝫ eſt largitus·ſ·donū·línguе·donū ſcie·donū cō-
ſtantie·donū ab dicātie·et donū potentie· Primū fuit donū línguе
qō ím die pente·ī ſpē línguе dedit·vt ím ore eoꝝ oīa genera línguaꝝ
rum naſcerent· Act·ij· Repleti ſunt oīes ſpūſancto et ceperūt loqui
variis línguis· Vt ſīc ím línguis hominū mūdus fuit dúnſus· vt pz ím
turꝝ babel·ita p línguas vníret ím fide· Io·x· Alias oues habeo q̄ non
ſunt ex h̄ ouí·et vo·m au·et fiet vnū ouile ꝛ vn⁹ paſtoꝝ· Itē habuerūt
donū línguе·vt verba coꝝ ta ngētia ꝓferꝛēt· Pſal·Ecce dabit voci ſue
vocē vtutis· Et iō ad eoꝝ verba boīes ꝛpungebant ꝛ cōuertebantur·
Act·ij· Factū ē aī vt dū petrus h̄ diceret cōpuncti ſunt coꝛde et dixe
runt ad petꝝ et ad reliq̄s apl̄os·Quid faciemus viri frēs· In eodē·x·
Factū eſt aūt loquente petro cecidit ſpūſanctus ſup oīes qui audie
runt verbū· Verba nr̄a nō tangunt coꝝ·et iō pauci cōuertunt ad vb a
noſtra· Itē habuerūt donū línguе vt nūquā ī língua offenderēt·ī coꝝ·
iij· Nihil mihi ꝛſcius ſum· Iac·iij· Si q̄s ím verbo nō offendit h̄ p·eſt
vir· Itē habuerūt donū línguе vt doctrínā altiſſimā ꝓferꝛēt vt ptz ím
epl̄is pauli· Itē ba·donū línguе vt nullus eoꝝū vbis reſiſtere poſſet·
Math̄· Ego dabo vobis os et ſapientiā·cui nō poterunt reſiſtē oīes
aduerſarij veſtri· Scdm fuit donū ſcientie·q̄ ſine doctoꝛe oía ſcíue-
runt· Io·xiij· Spūſanct⁹ quē mittet pater ím nomíne meo iſte vos do
cebit omnia· Omnia g̃ moꝛalia et naturalia ꝛ ſupnaturalia et dúma et
breuiter oīa expediētia ad ſalutē ſcíuerūt·ac etiā dono ꝓphetie claru
erunt p qō futura ſcíuerunt·vt pz ím apoc̄·et epl̄is eoꝝ· Et quare om
nia ſciuerunt· Certe q̄ illū ſcíuerūt ím q̄ ſunt oīes theſauri et ſapien
tie et ſcientie dei abſconditi·col·ij·ī· Coꝝ·ij· Nō em̄ údicaui me aliq̄d
ſcire inter vos niſi xp̄m ieſum et hūc crucifixū· Et q̄ ſciētia ím flat ſine
caritate·ī·coꝝ·viij·ideo cū dono ſcientie habuerūt feruētiſſimā caritatē
Ro·v· Caritas dei diffuſa eſt ím coꝛdib⁹ noſtris p ſpūm ſ·q̄ da·ē nob·
Eph·iij· In caritate radicati et fundati· Et quia ipi habuerūt ꝓfectam
ſcientiā cognouerūt q̄z grāde malū eſt peccatū et q̄z grāde bonuz eſt
virtus·et iō potius voluerūt moꝛi q̄m pctm̄ cōmittere ꝛ vtutem pdē
Nos aūt p nihilo habemus pctm̄ ꝛmittere ꝛ virtutes pdere Et q̄re
Certe q̄ nō habemus ꝓfecte cognitōz eoꝝū q̄ facúnt homínes dum
peccant·vt dz ad heb̄·x·ī· Coꝝ·ij· Si em̄ cognouíſſent nūq̄z dn̄m gl̄e
crucifixiſſent· Terciū fuit donū cōſtātie et foꝛtitudinis·q̄ firmiſſime

steterunt in plio. nec minis nec blandicijs cesserūt. nec aduersis sūt fracti nec psperis elati. Phi. mj. Scio abundare scio et penuriā pati. omnia possum in eo qui me 2fortat. Vñ nec demões cum tptamentis. nec pncipes cum tormētis. nec mūdus 7 caro cum oblectamētis. poterūt eos a christi caritate euellere. Roma. viij. Quis nos sepabit a caritate xpi tribu. an angu. 2c. Certus sum em quia neq; mors neq; vita neq; alti. neq; profū. neq; instātia neq; futura. neq; cre. a. po. n. s. a cari. dei. Sed ve nobis quia nihil est quasi quod nos sepet a deo. et modica tribulatō 7 modica tptatō 7 modica delectatio nos deijcit et prosternūt. ij. Reg. xiij. Omes morimur sez i peccatis. et q̄si aqua dilabimur sup terrā. Quartū fuit donū abdicātie 7 cōtemptus omnium bonoz mūdi. quia omia 2tempserūt 7 honores et diuitias 7 delicias. Phi. ij. Omnia arbi. s. vt ster. vt christū lu. Actu. ij. Argēt⁹ et auz nō est mihi. Carissimi illud fuit maximū donū. Et quis e ille tam pfectus vt omnia respuat tāquā nihil. imo beatū dixerūt popu. lum cui hec sunt. Psal. Nōne ista quesiuit abraā ysaac salomō dauid et multi alij sancti veteris testa. Sed hoc donū fuit reseruatū apostolis tāquā pfectissima res. Matth. xix. Ecce nos reli. om. 7 secuti sumus te. Quintū fuit donū pfecte potētie Nam sup omnia plenā 7 pfectam potentiā habuerūt. sez sup celū et terrā 7 infernū sup animaz 7 corpus supez homines 7 demões sup totā naturā 7 sup omnē creaturam. Math. xvj. Tibi dabo claues regni celoz. Et por. in feri ñ ꝓualebunt aduersus eā 2c. Et in maiori copia acceperūt apostoli gratiam faciendi miracula q̄z christus Iohā. xvj. Qui credit in me opa q̄ ego facio 7 ipe faciet et maiora horū faciet. Non em legitur q̄ christus ad vmbrā sanauerit infirmos sicut et petrus. vt pz actu. v. neq; ad tactū vestimenti suscitauerit mortuos vt iohā. euā. vt in ecclesiastica narrat historia. Hoc fuit figuratū in helia 7 heliseo Quādo em helyas rapt⁹ est in celū. heliseus petijt vt spūs helie fieret duplex in se 7 sic factum est. vt patz. xiij. Re. ij. Helyas christus. helyseus qui erat cum filijs pphetarū chorus apostoloz. Et sic apparet quomodo christi ascēsio gratiosa fuit et ideo venerabilis. Veneremur ergo carissimi donum scientie in 2phetis. quia spūsancto inspirati locuti sunt sancti dei homines ij pe. j. Donū lingue in doctoribz quia nō vos estis loquētes sed spūs sanctus. mar. xiij. Donū cōstantie et fortitudinis in martiribz quia in christo omnia vicerūt. Donū abdicantie et 2temptus in cōfessoribus quia 2pter christū omia abdicauerūt et seipos in dei obsequio mactauerunt. Donū potētie in virginibus. quia in sexu fragili victoriaz de mundo de carne 7 de hoste habuerūt. Esa. xl. Qui sperant in dño mutabūt fortitudinē. Et hec omnia in aplis āplioz deuotōe veneremur. q̄ qđ sparsim est in alijs p ptes. in eis fuit gratiosius congregatum

Luc·xxij·Vos estis q̄ pmansistis mecū ín tēptationíbꝫ meis ꝛ ego dispono vobis sic dispositit mihi pa·m·reg·i·sic pater mihi regnū·i·ecclesiā militantē tradidit ín abūdantia grāꝫ ꝛ donoꝝ·ita ꝛ ego trado vobis·Io·j·De plenitudíne eíus nos oēs accepimꝰ Et sic pz totum

In festo ascensionis domini de euangelio sermo lix

ET dñs quidē iesus postq̄z locutꝰ ē eis assumptus ē ín celuz et sedet ad dextris dei·Mar·vl·Sic dicit beatꝰ lucas ī actibus vt pz ín epla hodierna et etiā hic tangit·dñs nr̄ iesus xp̄c·postq̄z p dies·xl·pbauerat suā resurrectōz aplis p mlta argumenta ímo p omnē modū q̄ pbari potuit ꝛ debuit·hodie·s·q̄dragesima die a resurrectōe discipul recūbentibꝫ ꝛ cōmedētibꝫ ī cenaculo ín hac ín apparuit ꝛ cōmedit cū eis·Et tūc ín mēsa q̄ttuoꝛ dixit eis Primo exprbrauit íncredulitatē ꝛ duriciā cordis eoꝝ q: his q̄ viderāt eum resurrexisse a mortuis nō crediderūt·nec adhuc pfecte credidereūt·cū p tot argumēta se pbauerit resurrexisse·Secūdo dixit q: irēt ín mūdum vniūsuz ꝛ p̄dicarēt euāgeliū oīmí creature·Hec duo patēt in hoc euāgelio·Tercō dixit q: post suā ascensionez a hierosolimis ne discederēt donec índuerēt vtute ex alto·i·reciperēt spūmsctm̄ vt dicit lucas·Quarto duxit eos extra·i·úsit eos ire extra cúntatē·ín bethaniam ín montē olíueti·ꝛ tūc disparuit·Et cū essent cōgregati ín mōte olíueti iterꝫ apparuit eis·ꝛ eleuatis manibꝫ bñdixit eis·Et sic hodierna die bis apparuit eis·Et apli q̄sierūt si ín tpe hoc·i·post resurrectionem statím deberet restitui regnum israel temporale vl spirituale·vt dicit glosa·Erant aní m dispersi filij israel ꝛ nō habebāt regnū nec regē p: primum Vñ q̄sierūt si debeāt reuníri ín vno regno ꝛ regē sic tpe salomonis·Lu·xxij·Nos aī sperabamꝰ q: ipe esset redemptur̄ israel· Vl querūt de spuali qđ fiet ín fine mūdi·qñ údei conuertēt·ad christū ꝛ regnum israel restituet eis·i·va cognitō dei ín pñti·ꝛ ín futuro·Nā israel ínterptat vidēs deum·Iohe·xxij·In diebꝫ istis saluabit iuda ꝛ israel habitabit cōfidēter·Et ad hoc xp̄c respōdet q: nō erat illoꝝ illud tempus nosse qđ solus pater sciebat·Mar·xiij·De die aī illo ꝛ hora nemo scit neq: āgeli ín celo neq: filíus nísi pr̄·Et cū sic respōdisset eis ait·Accipietis vtutē spūssancti ꝛ ibitis p totū mūdum p̄dicando ꝛ testificando mihi ꝛ mee nature·mee psone ꝛ mee doctrine mee morti·mee resurrectiom ꝛ mee ascēsiom·Et cū hec dixisset eleuatis manibꝫ ascēdit ín celum ꝛ discipuli stabāt aspiciētes ín celū ꝛ duo āgeli apparuerūt dicētes q: iesus nō deberet amplíus redire ín terrā nísi údicaturꝰ mūduz et bis dictis disparuerūt·tūc discipuli cū magno gaudio regressi sunt ī hierusalem expectātes virtutē spūssancti sicut mādatum fuerat eis·

Circa christi ascēsionē ad nr̄am ínstructōz ꝛ edificationē septem sunt querēda·Primo quare xp̄c ñ statim post resurrectōz ascēdit·Secūdo vbi stetit·Tercō quare·xl·dieb aī ascēsionē stetit ꝛ nō plus nec nímꝰ·

Quarto quare de mōte oliueti ascēdit·Quinto quomodo ascēdit·Sexto quare ascēdit ⁊ quare nō semp hic nobiscū stetit·Septimo q̄ ascēdit. ¶Primo g̃ queriť quare nō statiz post resurrectionē ascēdit·cū statim post mortē anime que bene vixit debeať celū·Ad hoc dicēduz q̄ ꝓpter duo christus nō statim surgēs ascendit·¶Primo vt p multos dies ⁊ p multa argumēta se gloriosum resurrexisse approbaret· Erat eiñ hoc valde difficile credere·cū nullus vnquā surrexit gloſus Vñ hoc mortaliū pectora nullo modo subito cape potuissent cū etiā p interualla tpm vix cape potuerūt·Ite apostoli viderūt ligari lin⁊ teamínibus corp⁹ eius ⁊ claudi in sepulcro·Vñ si statim surgēs ascēdisset·credidissent ipm furatū fuisse a iudeis ne ab hominib⁹ coleret· sic ecōuerso crediderūt iudei discipulos ipm furatū fuisse. vt ꝓ deo colereť·Mat·xxviij·Iube g̃ custo·sepul·ne·fo⁊·ve·di·eius ⁊ fu·eū ⁊ dople·sur·a mo⁊·Et sic tota fides pisset·Euit g̃ necessariū oino xp̄z resurrectionē suā p multa argumēta ꝓbare ne posteri dubitarent·Vñ leo papa dicit q̄ dubitatū est ab istis ne nos dubitaremus·ꝓbatū est nīt vt nos firmiter teneremus·¶Secundo vt discipulos ⁊ matrem suaz de tristicia mortis sue ꝑsolaretur·⁊ in discipulis verā fidem spem firmam·et amorem generaret·que omnia iam perdiderant·Luc·xxiij· Nos autem sperabamus ꝛc·quasi dicerēt·sed āplius non speramus· Quia tunc aperuit illis sensum vt intelligerent scripturas·⁊ quoniaz sic oportebat christum pati ⁊ resurgere a mortuis·Luce vicesimoq̄rto·Fecit ergo christus vt verus amicus·quia recordatus fuit amicorum tempe exaltatōnis sue·Multi aūt amicoz̃ ꝓteritoz̃um succedentibus ꝓsperis obliuiscuntur vt pincerna pharaonis ioseph·genxlj·Sed nō christus·Psal·Adhereat lingua m·fau·m·si nō me·t·si nō ꝓpone·in prin·le·mee ꝛc·¶Secūdo queriť vbi stetit xp̄c quadraginta diebus·Ad hoc dicendū q̄ christus resurgens a mortuis secū duxit omnes animas que ab origine mūdi erāt in limbo sanctoz̃ patruz·ita q̄ ille locus omnino vacu⁹ pmānsit·⁊ stetit cū eis in ꝫ mūdo·ꝫ vbi steterit in tota scriptura nō repiť·nec aliqs ꝓphetaz̃·q̄ omnia facta christi pdixerūt de ꝫ aliq̄d insinuat·Nec aug̃·nec aliqs doctoz de ꝫ aliq̄d determinat·⁊ ꝫ valde rōnabiliter ꝓpter quattuor·¶Primo ad ostendendū q̄ anima ⁊ corpus gloriosum non determinant ad aliquem locum specialiter·nec a loco aliquid accipiunt·sed habent potestatē sup omnia loca ⁊ locata·Et quādo volūt ostendūt se·et quādo volūt non ostendunt se·et similiter quō volūt oñdunt se scz glorioſe·vel nō·Vnde xp̄c apparēs apl̄is·non oñdebat corp⁹ suum gl̄osum·q̄ oculi mortales non potuissent illud ferre vel videre vt dicit augustinus·Vñ corpus gloriosum et aia existēs in igne nihil pateret ab igne Q̄ aūt anima patiatur ab igne infernī hoc nō est nisi inquantum ignis ille agit vt instrumentum diuine iusticie·sicut vnus ribaldus suspendit vnum

comitem vt mīnister regis ¶ Secūdo ad ostēdendū q̄ beatitudo nō cōsistit in aliquo loco sed solū in visione Vnde anima beata existēs in inferno z vbiq; sp est in gloria eterna. Luc. xxiij. Hodie mecū eris in paradiso. Et tñ ista die anima latronis ad infernū descēdit. Vñ sancti dicūt q̄ angeli qui nobiscū morātur sp sunt in gl̄a dei. Mathei. xviij. Angeli eoꝝ in celis semp videt faciē patris mei qui in celis est. Ere plū sicut sol lucēs in mūdo omnes tenebras fugat. z omne aliud lumen obfuscat. sic deus existēs in anima gloriosa in qua ꝛiunctōne cōsistit gaudiū glorie. omez penā a corpe excludit ex redūdantia glorie ani me in corpus. z omnē aliā delectatōz insipere facit. Augustinus. Gu stato spū desipit omis caro. Et q̄ celum empireū dicat esse locus bea torum hoc ñ est de esse glorie. sed de bñ esse. z q̄ deus in eo oñdit glo riam suā ¶ Tercō ad ostendēdū q̄ nullus locus nec aliqua res d istis inferioribus est digna aīma z corpore glorioso. imo ipa excedūt om nia inferiora. Hinc cadit exemplū de saracenis qui vadūt metha ad vi dendū ossa machameti. z eruūt sibi oculū qui vidit ossa eius dicentes q̄ nō est dignū q̄ ille oculus aliquid aliud videat. Vñ de quodā legi tur q̄ vidēs beatā virginē eruit sibi oculū cū quo eā vidit et dicebat q̄ libenter erueret sibi alīū si eā iterū videret tātā delectationē ipe sē sit. ¶ Quarto ad ostendēdū q̄ ipe erat verus deus qui est vbiq; z ñ magis in vno loco q̄z in alio ¶ Tercō querit quare quadraginta die bus stetit z nō plus nec minus. Ad hoc dicendū q̄ fecit ꝓpter quattu or ¶ Primo ad ostendēdū q̄ postquā hō resurrexit a morte peccati que vocat resurrectō p̄ma apo. xx. beat⁹ qui hz ptē in resurrectōe p ma. quod fit p veram ꝛfessionē z ꝛtritionē. nō statim ascendit in celum nisi post quadragīnta dies. id est. post plenā satisfactionem et p⁹ cō pletam penitentiā que p quadragenariū numez designat. Satisfa ctio em est essentialis pars penitētie. Hoc fuit figuratū in helya qui postq̄z dormierat sub ūnipo z ꝛmederat panē subcinericium ab āge lo sibi apportatum. ambulauit quadragīnta dieb⁹ et. xl. noctib⁹ anteq̄z ueniret ad montē dei oreb. iij. reg. ix. Helyas dormiēs sub ūnipero homo moriēs sub penitētia q̄ p ūniperiū designat. que est exteri⁹ val de aspera. q̄ ex ea fit oleū sicut ex ūnipero. omnē aīe tumorē sanās. qui recipit panē subcinericiū ab āgelo. id est corpus xp̄i. z oīa sacramē ta a sacerdote. Mal. ij. Angelus em dñi exercituū est. Nec ꝓpter hoc statim vadit ad celū misi prius penitētiā ꝛpleat. j. cor. xj. Ipe at salu⁹ erit sic tñ quasi p ignē. Ite fuit hoc figuratū in quātū filij israel stete runt. xl. āis in deserto antequā intrarēt terrā ꝓmissionis. Vñ a sanctis purgatoriū ponit. vt si hic penitētia nō ꝛpleat ibi ꝛpleat ¶ Secun do ad ostendendū q̄ ꝛsolatōes q̄s deus dat seruis suis ꝛpat ad tribu lationes quas deus pmittit eis euenire sicut annus ad diem. et dies ad horam. etiam in vita ista. Esa. lxj. Predicare annum placabilē domino

et die vltionis deo nro. Illud aũ tpus vt dm ẽ fuit tps ꝛsolatõis q̃
apl'os fuit ꝛ olatus. Quia g̃. xl. horis fuerũt desolati in morte ihũ
tm̃ em̃ iacuit in sepulcro mortu⁹. voluit eos xl. dieb⁹ ꝛsolari sua pnti
et locutõe. Math. xix. Centuplũ acci. et vi. eter. possi. Tercõ ad desi-
gnandũ q̃ sic de⁹. xl. dieb⁹ pluit aquã tribulatõis ꝛ vindicte i diluuio
q̃n totũ mũdum subũtit. ita xp̃c. xl. dieb⁹ pluit aquã grãe ꝛ misicordie
omnib⁹ volẽtibus recipe in maiori copia q̃z tũc effuderit aquas. Iob.
iij. Nõ dat deus spũm ad mẽsuram. Psal. Misicordia dñi plena ẽ ter-
ra. Et fuerũt tot ille gratie q̃ redundauerũt ad nos ꝛ ad oẽs poste
ros redũdabunt. quia oẽs grãs quas fecit apl'is q̃ tũc aderãt. in eis
fecit nobis. Io. xvij. Nõ rogo p̃ eis tm̃. sz̃ p̃ eis q̃ credituri sunt p̃ vbũ
eorũ. In eodẽ primo. De plenitudine eius nos oẽs accepimus. Vn⁹
quisq; ei ꝛpriam mercedẽ accipiet. sm laborẽ suũ. vt dicit apl'us. j. cor
iij. Quarto ad ostẽdendũ q̃ multa plura req̃rũtur ad probãdũ re
surrectionẽ q̃z mortẽ et corporalit et spũalit. Et iõ triduum sepulture
suffecit ad p̃bandum mortẽ. et quadragenarũm ad p̃bãdum resurre
ctionẽ. Ad vitã ei multa requirũtur. Ad mortẽ autẽ solũ sufficit vnũ.
Similiter ad vitam spiritualẽ multa valde requirũtur. scilicet oẽs virtu-
tes. septẽ dona spũssancti. sacramẽta eccie. Ad mortẽ autẽ solum vnum
sufficit. Iac. j. Si quis aũt totam legẽ seruauerit offendat autẽ in vno. fa
ctus est omniũ reus. Quarto q̃ritur quãe de mõte olyueti ascendit
M Vbi nota q̃ xp̃c ascẽsurus celũ. quattuor fecit ad nram instru
ctionẽ. q̃ ꝛmedit. egressus est ciuitatẽ. ascẽdit montẽ. et bñdixit apo
stolis. Hec quattuor ascẽsuri in celuz scz̃ in morte nos facẽ dẽmus.
Primo em̃ dẽmus ꝛmedẽ. i. corpus xp̃i digne sumẽ. Iohãis. vj. Ego
sum panis viuus qui de celo descẽdi. si quis mã. ex. hoc p. avi. in ẽt. et n
morietꝫ. sz̃ trãsibit de morte ad vitam. Aug. Cibus sum grãdiuz cresce
et mãducabis me. nec tu me mutabis in te. sz̃ tu mutaberis in me. Ihe
breoy. v. Perfectoy autẽ est solidus cibus. Qui aũt indigne man. et
bi. iu. si. man. et bi. j. coy. xj. Iste cib⁹ viaticum appellatur. quia nos ducit
ad vitam etnam. Figura. quãdo helyas debuit ire ad montẽ oreb co-
medit panẽ succẽnericium. iij. reg. xix. qui corpus xp̃i designat. Secũ
do debemus exire ciuitatẽ. id est. omnia carnalia et mundana fundit⁹
desere et desiderium nostu ab eis totalit eleuare. et solum spũa libus
inhiare. Gen. duodecimo. Egredẽ de terza tua et de cognatõe tua et d
domo patris tui. Figura. mandatum ẽ in lege q̃ omne sacrificium cu
ius sanguis inferebatur in sancta pro pcõ cremaretur extra castra
Heb. xiij. Quoy animaliũ infert sanguis p pontificẽ p peccato i san
cta hoy corpa cremant extra castra. Propt quod ihesus vt sanctifica
ret p suum sanguinem populum. extra portas passus ẽ. Exeamus ei
go ad eum extra castra omnia trena p dñderiũ relinq̃ndo hic cadit
exẽplũ illius diuitis q̃ ita amare fleuit in morte. q̃ tot bona relinq̃re

debebat·q̄ postea apparuit dicēs q̄ dānatus esset ¶ Tercō dēm⁹ ascē-
dere montē fidei ꝛ spei p ꝺtemplatōz·q̄ dēmus credē et sperare illaz
beatā vitā· Tho·ij· Filij sanctoꝝ sum⁹ ꝛ illā be·vitā expectam⁹ Dēm⁹
ergo versus celū dirigē oculos mentis nr̄e sicut ad locū nostre q̄etis·
Figura·mandatū est moysi q̄ñ debebat moꝛi q̄ ascenderet montez et
contemplaret terrā p̄missionis· Qui ascendēs ꝛ cōtemplās terrā moꝛ
tuus est in monte·vt p̄z deu·xxxij· Vñ beatus martinus ꝑ montez
ait· Sinite me celū videre vt spiritus dirigatur ad dominū· Et beatus
augustinus ante septē dies obitus sui septē psalmos penitētiales scri
ptos fecit figi in pariete ante oculos·ꝛ mandauit q̄ nullus ingredere
tur ad eū vt totus eēt intent⁹ ad celestia ¶ Quarto dēmus omnibus
benedicē·id ē omnibus pcē ꝛ bonā voluntatē habere·sic fecit christus
dicēs· Pat̄ dimitte illis q̄ nesciūt quid faciūt· Lu·xxiij· Sz q̄re ꝺ mō
te oliueti magis q̄z de alio mōte ascendit· Ad hoc dicendū q̄ hoc fecit
ꝑter significatōem· Nā mōs oliueti duo significat sine quib⁹ homo
nō pōt ascendē celū ꝛ ꝑ q̄ hō celū ascendit· Nā q̄ mōs significat al-
titudinē fidei·ſ quia mons oliueti significat opa mie q̄ p oleū sigficāt.
Sine illis at̄ nō possumus celū ascendē· Nā de fide dic̄ apl̄us ad heb.
xi· Sine fide impossibile est placē deo· De opibus misericoꝛdie dicitur·
matħ.v. Beati mi·quo·ip·mi·cō· Vñ in iudicō fit solū disceptatō ꝺ opi
bus misericoꝛdie ꝛ p ipis saluabūtur ꝛ damnabuntur homines·j·thi·
iij· Pietas ad omnia vtilis est ·p̄missionē hūs vite que nūc est ꝛ fu
ture· Propter defectū illuis olei·fuerūt ille quinq; vgies fatue exclu
se a regno·vt p̄z matħ·xxv· Hoc fuit figuratum gen̄ ·xxviij· q̄ñ iacob
ibat in mesopotamiā sirie ꝛ ꝑuenit ad pedē montis oliueti ad locum
vnde xp̄c ascendit·qui accipies lapidez suppositit capiti suo·quē postea
vnxerat fundens oleum desup·qui doꝛmies vidit celum aptum ꝛ q̄dā
scala erigebatur sup lapidem vsq; ad celum Lapis christus est·id est
fides de christo·oleum opa misericoꝛdie que debēt fundi super christuz
id est·debēt fieri ī fide christi ꝛ ex amoꝛe christi alias ꝑderent· Et opa
sic facta faciūt nos ascendere ꝛ aperiunt nobis celum· ¶ Quinto que-
ritur quomodo ascēdit· Ad hoc dicendum q̄ quadrupliciter ascendit·
scz ꝓpꝛiis viribꝫ cum magna victoꝛia·cum magno trīumpho·ꝛ pa
tenter ¶ Primo ascendit ꝑ ꝓpꝛiis viribꝫ·id est merito sue actōnis Phi
lipen·ij· Exinanivit semetipm ꝛc·ꝑ q̄ quod ꝛ deus exal·it· Sic ꝛ nos de
bemus ascendē merito opum nostroꝝ informatoꝝ grā dei· Quidam
volunt ascendere celū soli in virtute alioꝝ·q̄ in vita nihil faciūt·ſ so-
lum in morte dimittunt elemosinas dandas paupib⁹·ꝛ rogāt cōmēda
ri missis et oꝛdibus· Sed nota illud mat·xxv· Ne forte nō sufficiat no
bis ꝛ vobis· Prouerbiū est· Tarde saturat̄ q̄ alienis maib⁹ oꝛe balat̄
¶ Quidā vero q̄ꝺ pe⁹ius est ascendere volunt sine merito vt lucifer·
Secūdo ascendit cum magna victoꝛia· Nā ipe vicit mūdū·reliquit

dyabolū·expoliauit infernū·eneruauit pctm·destruxit morte·cōtem
psit honores·dispsit diuntias·suffocauit delicias·calcauit mare·ascendit
p aerē·repauit naturā·reddidit vitā·apuit padisum·recupauit celum·
et breuit oīa fortia vicit·Xpo·v·Vicit leo de tribu iuda·Vñ cātam⁹,
Redit cū victoria capta ducēs spolia·Sic ꝛ nos dēmus vincē si volu
mus cū ipo ascendere·Xpo·ij·Vincenti dabo edē de ligno vite qđ est
in padiso dei mei·ij·thi·ij·Nemo coronabit nisi q̄ le·cer·Ez heu hodie
carissimi omnia nos vincūt diuntie et delicie ꝛ honores ꝛ dyabolus ꝛ
vitā et mors ꝛ peccata et natura·elemēta et creatura et breuit omnia
nos vincunt ac eē vna breuis tēptatō·Et qđ pdest si gētiby dñamur·
et nobisipis dñari nō possumus·vt ait Augustinus·Et ideo ñ possum⁹
in celū ascendere nec padisum obtinē·Mat·xj·Regnū celorū vim pa
titur·ꝛ violenti rapiunt illud·Tercō ascendit xpc cum magno triū
pho ꝛ gaudio·Psal·Ascendit deus in iubilatōe ꝛ do·in vo·tu·Et q̄re
voluit tantū iubilū et honorē in sua ascensione·certe vt nos animarēt
ad fortiter dimicandū et vincendū·q̄ eodē modo honorabimur ascē
dendo·Lu·xxij·Ego dis·vo·si·disp·m·pa·meus regnū·Mester·vj·Sic
honorabit quēcunq; rex honorare volūt·Vñ in historijs romanis le
gitur·q̄ q̄ncunq; aliquis romanus redibat cum plena victoria·im pa
tor et senatores ibant ei obuiam cuz magno triumpho et ponebāt eu
in curru aureo·et faciebant ei arcum triumphalē ad recordationez ve
alij animarent ad victoriā·Sic et deus pater fecit christo·cui cū omni
bus angelis obuiauit·et posuit eum in cādida nube tāquā in curru au
reo et cum magno triumpho deduxit in celū·ꝛ ad suā dextram colloca
uit·Et quare·certe vt nos ad victoriam animaret·¶ Quarto ascendit
patenter·quia vidētibus illis omniby eleuatus est in celuz·Sic et nos
patēter debemus ire versus celum et clare disponē nos et nostra·vt
omēs in morte nra glorificēt deum et ve credāt nos ituros ad celum
Luē·xij·Sint lumbi vestri pcincti et lucerne ardētes in manibus ve
Quidam in morte ita intricant se et sua et ita se inuoluunt q̄ nescit ali
quis quo debeant puenire ad vitā vel ad morte·ꝛ plus cōstāt caute ꝛ
iudices q̄z sit emolumētum hēdum·Et quia ipi omnia abbaruffant·ō
dyabol⁹ abbaruffat eos·Gregorius·Hac amma dūsatōe peuti pecca
tor vt qui in vita oblitus est dei·in fine oblūiscat sui·Roma·i·Qui cū
iustitiā dei cognouissent ñ intellexerūt·quoniam qui talia agūt digni
sunt morte·¶O Sexto q̄ritur quare ascēdit et quare ñ sp hic nobi
biscum stetit·Ad qđ dicēdum q̄ h fec apt septē·¶Prio vt vlterius spi
ritualit viuerēt hoies ꝛ ñ carnalit q̄ vita spualis icipiebat·Act·i·Vos
aut baptisabimi spūsctō·ñ p⁹ nil·ho·di·Et meritū vlteri⁹ obebat ee spū
ale qđ vsq; tūc fuerat tpale·Esa·i·Si volueritis et au·m·bō ttre cō·Sz
si xpc h remāsisz nobiscum carnalit eū diligeremus sicut apli in pntia

eum diligebant. Et hoc est qđ dr ioh. xvj. Expedit vob vt ego vadā. si ego nō abiero pa. nō ve. ad vos. i. si pñtiā hūanitatis ñ subtraxero spū aliter nō vūetis. nec ad agnitōz spūalē ptingetis qđ est necessarium ad salutē. Ere. sup h. Si ego ñ abie. ꝛc. i. si pñtiā corpalē ab ocul' vr̄is nō subtrabo ad noticiā dei p mūisibilē spm̄ vos nō pduco. ij. cor. v. Et si nouim⁹ xpm̄ sm carnē s; nūc iā nō nouim⁹. Proúbiū est Quer ḡmi marent in fide ꝓpter maiorē agnitōz quā spūssanct⁹ attulit. i p añs dú stat cū matre mihil ꝓficit in vtute. Secūdo vt magis boies fir; virtuosius agerēt. Certior em̄ est agnitō intellect⁹ quā spūssc̄us at; tulit q; sensus quā xp̄c in pñtia dabat. et iō ex tūc boies verā fidē ha; buerūt de trinitate i vnitate dúina i hūanitate i dúinitate christi. i de ommbus de quibus est fides. quod vsq; ad illud tēpus hommes ñ habuerūt nisi alīq̄ maiores i ꝓpho di vt ꝓphete Et q; fidel fac̄ nos opa ri omnia bona q̄ facim⁹. nā iō opamur q; sic credim⁹. iuxt illud p̄s. Cre didi ꝓpter qđ lo. sum ego aī hu. sum mi. ij. cor. iij. Et nos credim⁹ ꝓpt̄ qđ et loq̄mur. Iō necessariū fuit xpm̄ abire vt opa vtutū faceremus. Ioh. xvij. Qui credit in me opa q̄ ego facio et ipe faciet i maiora hoc faciet. q; ego ad patrē vado. i. q; me spūaliter et nō corpaliter agno; scit. in q̄ fides ꝓsistit. omnia aūt magna opa i miracula fidei attribuit Matth. ix. Omnia possibilia sunt credēti. Tercō vt subleuaremur in spe et tota mentis intentōe tēderemus in celū. q; erq̄ frater nr̄ et ca; ro. qui est totū bonū nostr̄ et in quē totū desideriū nr̄m tendē debet ad celū ūnt. debemus ābelare ire ad videndū ipm̄ et debemus firmit̄ sperare q; mittet p nobis. Ioha. xiij. Et si abiero et pparauero vobis locum iterū ve. et ass. vo. ad meipm̄ vt vbi ego sum ibi et vos sitis. Ex; emplum de ioseph qui statim sublimatus misit p fratribus et ommia pepcit eis et dedit eis terrā iessen optimā terrā egipti. gen̄ xlvij. Mul to aūt magis hoc facit xp̄c Quarto vt naturā humanā p peccatū de pssam sup ommia exaltaret. Psal. Exaltare sup celos de. et su. om. t. gl. te. Hanc exaltationē agnouit angelus quādo a beato ioh̄e euan. re; cubuit adorari. qđ vsq; tūc ab hommib⁹ sustinuerat. vt pz in multis lo; cis ve. te. Apo. xix. Et Quersus sum vt adorarē añ pedes angeli q̄ mihi hoc ondebat Et dixit mihi. Vide ne feceris. cōseruus em̄ tuus sum et fratr tuor. Hanc dignitatē nō agnoscit peccator. quia p vno obulo submittit se dyabolo. sic esau p vno lenticulo vendidit honorez pmo; geniture iacob. vt dr ad heb. xij. Vilissimus leccator est peccator q̄ nō sequit patrē suū xpm̄. qui dyabolo ommia bona mūdi sibi ꝓmittēti in nullo voluit assentire. Mat. iij. Hec ommia dabo tibi. si. ca. ado. me. Si sequit patrē suū adam antiquū q̄ p vno bolo vendidit padisum. Quinto vt in curia celi vbi oia facta nostra examinant aduocatū ha; beremus christum. valde em̄ possum⁹ esse securi q; nulla iniusticia fi; i nobis ibi. sed omnis gratia. cum talem aduocatum ibi habeamus. sic

púm ꝛ ſic úſtū et frēm nr̄m·j·Ioh·ij·Aduocatū habem⁹ apud pr̄em
ieſum xp̄m úſtū·Vñ bern·Secuꝛ acceſſum habes ad deum o hō vbi
habes matrē añ filiū·et filiū añ patrē·mr̄ oñdit ſi·vb·et pec·fil·oſtēdit
patri la·et vul·nulla ꝯ po·ibi eſ·rept̄·vbi tot cari·ꝺcur·ímíg·Ad hēb.
iiij·Adeam⁹ ꝯ cū fiducia thꝛonū gr̄e ei⁹ vt miſericoꝛdiā cōſeq̄mur et
grām ínueníamus ín tpe oportuno·Nota hic de aduocatis
uerentiā hō hñs arduā cāz vbi timet res et pſona·fac̄ aduocato ſuo·ꝛ
quot ibi expendit·et qūo ei obedit·et qūo ſperat liberari ſi aduocatus
eſt ḡtioſus et potēs ín curia·Sic p oīa debem⁹ facē xp̄o·℣ Sexto
vt domís et ḡtijs nos maxime ditaret·Ephe·iij· Aſcendēs ín altum
cap·du·cap·de·do·ho·Exēplū ſic rex vínc̄s oīes hoſtes·cuz íntrat
poſſeſſionē regní·magꝝ donaría dat militib·Sic et xp̄c íntrās regnuz
celi fec̄·Nā ſtatim miſit ſpīm ſ·ín q̄ oīa dona donāt·Ro·viij·Qūo nō
et cū illo oīa no·do·Bern·De plenitudíne ei⁹ accipiūt vníuſi Ger
curationē·captíu⁹ redēptionē·pc̄tōꝝ venīā·úſt⁹ grām ¶Septimo ve
maieſtate ſua āgelos ín celo beatificaret q̄ pītia ſua hoíes ín mundo
letificauerat·j·Pe·j·In quē deſiderāt angeli pſpicē·Io· xvij· Hec eſt
vita et·vt ag·te ſo·de·ve·et quē miſiſti ieſuz xp̄m ℣ Septimo q̄rit q̄
aſcendit Et dicendū qꝛ ſup oīes celos Eph·iij·Qui deſcēdit ipe eſt ꝛ
qui aſcē·ſup o·ce·Vt ex ímenſitate et altitudíne loci oñderet imenſita-
tem bonoꝝ q̄ ſunt ín loco·vt ſupꝛa ī p̄cedēti ſer·dcm ē Baruch·iij·O
iſrael q̄z magꝝ eſt dom⁹ dei·et ímgens loc⁹ poſſeſſiōis eíus·magnus ꝛ
nō hñs finē·excelſus et ímenſus·j·Coꝝ·ij·Qō oculus nō vi·nec au·au-
nec ín cor ho·aſcē·q̄ p̄parauit de⁹ hís q̄ diligūt illū· Aſcendit em ſup
oīes celos materiales et ſpūales q̄ ſunt angeli ꝛ ſancti·úxta illō ps
Celi enarrāt gr̄am dei et opa ma·eíus an·fir·Et puemit ad celū ſuper-
ſubſtātiale ſcz ſancte trinitatis·vbi ſedet ín equalitate p̄ris dei ín̄ſtu
deus·et ad dextrā ínquantū hō·ꝛ·ín potiozib⁹ bonis patris·vt paz ín
príncipio primi ſmonis huius feſtiuitatis de epiſtola

¶Dominica infra oc·aſcenſioms de euan·ſermo· lx

Cum venerit paclitus quē ego mittā vobis a pa·ſpīm vita-
tis q̄ a patre p̄cedit teſti·phi·de me·Ioh·xv·Quía ín ſeqñ
ti dñica beatiſſimū aduentū ſpūſſancti celebraturi ſumus·
ideo ín hac dñica eíus p̄miſſio recolit̄ vt nos ad ei⁹ recepti
onē deuotius p̄parem⁹·Ponit̄ aūt ín ß euāgelio q̄ttuor· Prio nāz
p̄miſſio ſpūſſancti a xp̄o diſcipulis facta recolit̄ ibi·Cū ve·pa· Secō
effectus a ſpūſancto fiend⁹ p̄nūciat ibi·Ille teſti·phibebit ō me et vos
teſti·phi·qꝛ ab ínitio mecū eſtis·Totū eſt vna ps·qꝛ totū eſt vnus ef-
fectus·qꝛ vt dic̄ aug·ſpūſcūs phibuit teſti·xp̄o ínteríus ínſpirādo·et
apoſtoli exteríus vocib⁹ pſonando·nec aliter ſpūſſanctus teſtimoniū
perhibuit miſi p. apl̄os et apoſtolicos viros loquēdo·nec alít ipi apl̄i

SERMO LX.

testimoniū xpo phibuerūt nisi a spūssancto illūnati 7 roborati·ij·pe-
Spūsancto inspirati locuti suut sancti dei homies · Tercō cā qre ma-
la et bona futura eis pdīc̄ insinuat ibi·Hec locut⁹ suz vob vt nō scan-
dalizemini scz in malis vob supuenturis·et hec locutus sum vobis vt
cū venerit hora eoz scz bonoz q̄ vobis ventura pdixi q̄ spūssanct⁹ af
ferret reminiscami qz ego dixi vob·et p ꝫ̄s ꝫgnoscatis me vez deū
et laudetis me vt vez deū·Quarto exꝫ̄icatō mūsta et mors teme-
rāria aplis inferenda pdicit ibi·Absq; sinagogis fa·vos sed ve·ho·vt
omis q̄ iter·vos ar·ob·se pst̄a·deo. Ꝑrio g̃ pmissio spūssancti a xpo
discipulis facta recolit·De q̄ spūsancto in hac pma pte q̄nq; dicūtur·
Primo eius missio pdicit qz cū venerit·Secdo eius nomē apit qz para
clitus·i·ꝫsolator·Tercō q̄b dat ondit·qz vobis scz aplis·Quarto eius
firmissima veritas pmit·qz spūs vitatis·Quinto eius pcessio insinua-
tur qz a pre pcedit. Dic g̃ primo·Cū ve·pa·Vbi nota qz cū spūssan-
ctus sit deus·sic de⁹ est vbiq; sic spūssc̄us Sap·j· Spūs dni·re·or·ter·
Sic g̃ mitti dr·qz aliquē nouū effectū fac in creatura·sic filius dr mis-
sus in mundū qz nouo mō cepit esse in creata·Exēplū·lux dr esse d no
uo in oculo hōte pānículū sup lucē postq̄z pāmicul⁹ sūt eleuat⁹·q̄ etiaz
ꝑius erat in oculo·ꝫ oculus p eleuatōz pānículi recipit lumē lucis qđ
ai nō recipiebat·Sic spūssanctus dr venire in aiam dū ab ea abster-
git maculā culpe·7 infundit lumē grē·q̄ et ꝑius erat in anima p po-
tentiā pntiā et essentiā·Sed anima ꝫpt maculā peccati eius lumē n re
cipiebat·Vñ aug·dic̄ de se qz q̄rebat in multis creaturis deū·et i nulla
inuenit eū ita pfecte sic̄ in anima sua remota tenebra erroris et macu
la peccati·Hoc fuit figuratū in thobya de c⁹ oculis angel⁹ extraxit al
bugine q̄si mebranā oui et lumē recepit·Et de paulo dr qz postq̄z i ba
ptismo recepit spūmsctm̄ cecid̄erūt ab oculis eius tanq̄z squame·7 vi
sum recepit.Sic g̃ spūssc̄us dr aduenire i eo qz maculas nre mētis ab-
stergit et lumē grē infundit·Esa·vj·Et volauit ad me vn⁹ de seraphin
et in manu eius calcul⁹ quē forcipe tulerat de altari et tetigit os meū
et dixit ad me·ecce tetigi os tuū 7 mūdabit iniq̄tas tua· Iste calcalus
ignitus q̄ seraphin purgauit labia ꝫphete spīmsctm̄ sīficat q̄ in specie
ignis apparuit·qz vt ignis ꝫsumit rubigine pctōz et illūiat· Secdo
nomē eius apit qz paclit⁹·Vbi nota qz spūssc̄us multis noīb nomiat·
sm multiplices eius effect⁹ qs in hominib opat·De q̄b ad pīs suf-
ficiat ser ponere·Nā dr spūssanctus·spūs rectus·spūs bon⁹·spūs pn-
cipalis·spūs dni·et spūs paclitus·Nominat etiā ab esaya septem alijs
modis sm septē dona spūssancti·q̄ ꝫfert homini aduenies ei scz spūs
sapientie et intellectus spiritus scientie et pietatis spiritus consilij et
fortitudinis·et spiritus timoris domini·Que septem nomina dimittā
tur ad pīs·In oīnib aūt his fit nominatō ab effectu Primo ergo
vocatur spūssanctus·Io·xiiij·Paracl⁹ aūt spiritussanctus·Et ꝫ ꝫpt

tria fm qđ tripliciter dr sanctū. Nā vno mō idē est qđ firmum Pro
pterea vgines q̄ steterūt firme in ꝓposito vginitatis vocant sancte.
Et qz spūssanctus hz firmare in bono ꝗs replet iō ab effectu sic voca-
tur. Hui⁹ exemplū pz in aplis q̄ postq̄z spūsctm receperūt nec demo
nes cū fallacijs. nec pncipes cū tormētis. nec caro cū oblectamentis.
nec mūdus cū tēptamentis poterāt eos a deo remouē q̄ pus ab eo
de facili sunt remoti. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xpi. q. d. ne-
mo vel mihil. Itē sanctū idē est qđ pus z a terra eleuatū. Et iō 2festo
res vocant sancti qz sunt mūdi et eleuati a terremis. Et qz spūssanct⁹
habz purificaē a rubigine pctōz corda sic ignis metalla. ꝓt qđ i spe
ignis sup aplos oñdit. iō sic vocat. Ipe em ē vis amoris q̄ pctā pur-
gat. Crēplū de maria mag. de q̄ dic gre. Q vis amoris absterſit ab ea
rubigine pctōz. Itē hz a terra eleuare Ezech. xj. Eleuauit me spūs in-
ter celū et terrā. Et ꝓterea viri spūales assimilant nubib⁹ Isa. lx. Qui
sunt isti qui vt nubes volāt Nubes sunt vapores eleuati a terra vtu-
te solis. sic viri spirituales eleuantur a terremis virtute spiritussancti.
Item sanctum idem est qđ sanguine tinctū. Et iō martires dicūtur
sancti q̄ in ꝓprio sangne tincti sunt Spūssanct⁹ at q̄ ē ignis diuinus
accendit hominē ad martiriū. z fac libent mori. Phi. j. Cupio dissolui
et esse cū xpo. Vñ de martiribus legit qz certatim ibāt ad martiriū z ali
us volebat mori añ illū. Act. v. Ibāt aplī gau. a 2sp 2sī. qm dig. ha. f.
ꝓ no. xpi 2tu. pa. ¶ Scdo dr spūs rectus Psal. Spm rectū innova i
visce. me. Et h iō qz rectū fac hominē. Rectū em ē c⁹ medium nō discre
pat ab extremis. vt dic phs. Sic spūssc⁹ fac hominē rectū. qz ei⁹ me-
diū nō discrepat ab extremis. Extrema hois orz⁹ z moꝛs. z vtrūq; est
cū gemitu. et iō tota vita media dz eē cū gemitu. z ꝓ dilatōe patrie z
ꝓ incolatu pntis miserie. Psal. Heu mihi qz inco. m. ꝓ. ē habi. cū habi-
ce. Et ideo spūssanctus in spē colūbe apparuit que ꝓ cantu hz gemitū
qz quos replet sunt quasi colūbe gementes ad fenestras suas. Itē rec-
tum si ponit sup rectum totū tangit. obliquū aūt solū tangit in pū
cto Sic spūssc⁹ hoīnē rectū totū tāgit. et cogitatō et dicta et fca ei⁹
sunt a spūsctō. Obliquū autē hominē tangit solum in puncto mor-
quia solū tunc vult confiteri et satisfacere. et cum festinantia facit em
mia. Hic cadit exemplū quod dicit gre. in dpalogo de illo romano qui
laborans in extremis petebat vsqz ad mane indutias z nō potuit ob-
tinere. hz statim aspoꝛtauerūt demones animā eius. ℣ Tercō vocatur
spūs bonus Psal. Spirit⁹ tuus bon⁹ deducet me in ter. re. Spūssc⁹
autē habet cōferre omnia vera bona scz septē dona spūssancti. septem
virtutes z grām in pnti et gloriā in futuro. Hec sunt vera bona q̄ fa-
ciunt hominē bonū et nō pnt auferi ab eo et in ꝑpetuū sunt cum eo.
Psal. Spiritu oris sui omnis virtus eoz. Et qz omnia bona 2fert. ideo
spūs bon⁹ dicitur. ℣ Quarto vocat spiritus principalis. Psal. Spiritu

principali xpō·m·Ipe em est principiū ⁊ cā omniū hītiū spūm·siue in ve·te·siue in no·Omnia em q̄ sunt in aliq̄ gene ꝓcedūt ab aliq̄ vno p̄ mo vt dic̄ pb̄s·⁊ ad illud referūt·vt omis calor ab igne ⁊ omis lux a sole·⁊ omis aqua a mari Et istud p̄mū est cā oim aliorꝫ isti⁹ generis Cū igit spūssanct⁹ sit simplicit primū·erit ⁊ p xp̄m omniū cā·⁊ ad ipz omnia referēt tāqz ad finē p̄ter peccatorē q̄ puertit ordinē nature·qz eius spūs nō redit ad spm̄sanctū deū q̄ fec istū·lz descēdit ad spūs ma lignos·Mat·xxv·Ite maledicti in ignē eternū q̄ ppa·ē·dya·⁊ an·eius ¶Quinto vocat spūs dñi·Esa·lvj·Spūs dñi sup me· Ipe ei fac suum possessorē dñm oim·⁊ sic dns hz se circa omnia·Nā ⁊ corpi suo ⁊ dya bolo ⁊ mūdo ⁊ his q̄ sunt in mūdo dñat·Gen·xxvij· Dñm tuū istum cōstitui ⁊ oēs frēs eius fruituti illius subiugaui·Qui at hūc spūm nō habz omniū est seru⁹·qz ei mūdus ⁊ mūdana dyabol⁹ ⁊ desideria car nis dñant Mie·v·Seruietis dijs alienis qui nō·dabūt vob requiē·

CS Sexto vocat spūs paclitus·i·solator·vt pz hic·qz nos multi pliciter solat ¶Prio tēptatōes mitigādo·Esa·xliij·Cū trāsieris per aquas tecū ero et flumina nō opient te i igne nō xbureris·T dextris et a finistris insurgūt tēptatōes·et spūssanct⁹ mitigat aquas delecta tionū et ignē tribulationū·j·Co·x·Fidelis de⁹ q̄ nō patiet vos tēp·su pra id qđ potestis·hz fa·cū tēp·puē·vt pos·sus ¶Scdo in adūsis dul cedinē infundēdo vt ea tolerem⁹·Ecc·xxxij·Spūs me⁹ sup mel dulcis Ber·Quid nō trahat dulcedo illa q̄ morte ipaz dulcissimā fac·q̄ aspe ri tas resistē poterit vnctōm illi·ꝓpter hāc dulcedinē martires tormen ta nō sentiebāt·Exemplū de trib⁹ pueris i camino ignis·Dan·iij·Fe cit medīu fornax·qsi ven·to flantē CTercō vtilitatē tribulationū ostē dendo·Nā hīt illūiare·purgare·cogūt etiā mundū xtenere ⁊ ad deū ire·Exe·Mala q̄ nos hic p̄mūt ad deū ire xpellūt·Sunt ei sic calcaria equi T Et nota q̄ tria genera hominū spūssanctus nō xsolat Prio ñ xsolat mūdanos qui vanā xsolationē amplectūt·Bern·Deli cata est dūima xsolatō que nō dat admittētib⁹ alienā imo talib⁹ mina tur desolationē·Lu·vj·Ve vobis dūitib⁹ q̄ hic ha·xso·ve·Exemplū si cut sponsa q̄ ludit cū amasio suo ⁊ amiscet ei·nō meret xsolationē vi ri hz verbera·Sic anima spōsa dei q̄ ludit cū dyabolo ⁊ amiscet mun do·cū quib⁹ deserto viro fornicat·nō meret a spūsctō xsolari·Mie·iij· Tu fornicata es cū amato·mul·Cōsolat g̃ qui vanā xsolationē renu unt et in fletib⁹ se affligūt·Mat·v·Beati qui lugēt qm ipi xso·¶Se cūdo nō xsolat hītes tristiciā h⁹ seculi que fin apl̄m mortem opatur De pessimis ei tristant qz nō possunt qualitcūqz ditari · nec inimicos expellere ⁊ ad libitū dñari·et sic de silibus·Qui sic tristāt nō meretur a spūsancto xsolari qz nō sunt de eius pplo·Esa·xl·Cōsolamini xsola mini pple meus·Exemplum sic vir nō xsolaret spōsam que fleret de absentia amasij·Sic spūssanctus ñ xsolat eos qui tristāt qz ñ possunt

mala que desiderant opari· ¶Tercio ñ asolaꝫ pigros ꝛ remissos qui negligūt excutę iugū seruitutis demōis ꝛ vicioꝝ·ij·Co·vi·Sustinetis si quis vos ín fuitutē redigit·Ez asolaꝫ strenuos bellatores· qui mitūtur egredi de fuitute dyaboli ꝛ vicia vincę·Apo·ij·Vincēti dabo mana abscōditum·Exempluz siquis staret semp ín carcere duro nunq̄z posset asolari·Sic peccatoz ín carcere dyaboli manēs asolari non potest Thob·v·Quale gaudiū mihi est qui sedeo ín tenebris et lumen celi nō video ¶Tercō quibus spūssanctus daꝫ oñditur ·quia quem ego mittā vobis sez apłis ꝛ apostolicis viris·qui erāt fide illuminati spe eleuati·caritate diffusi·prudētia ínsigniti·iusticia armati·fortitudine roborati·tpantia pcincti·seipos hūiliātes·mūdū atēnentes ·corpora sua macerātes·plia vincētes·ꝛ primos verbo ꝛ exēplo edificantes et conūtentes·Primo erāt fide illūinati·Matb·xvj·Tu es chriſt⁹ filius dei vini·Sitr et oīes dixerūt·vt ptz lu·ix·Secūdo erāt spe eleuati ·Job. vj·Dñe ad quē ibimus·Tercio erāt caritate diffusi Ro·v·Caritas dei diffusa est ín cordiby nris p spūmsctm q̄ dat⁹ est nobis ·Quarto erāt prudētia insigniti·Matb·x·Estote prudētes sic spētes·Quinto erant iusticia ornati·Epb·vj·Induti lorica iusticie·Sexto erāt fortitudine roborati·Job·xj·Eamus et nos moriamur cū illo·j·Coz·iiij·Maledicimur et benedicimus·psecutōz patimur et sustinem⁹. blasfemamur et obsecramus·Septimo erāt tpantia pcincti·Lu·xij·Sint lūbi vestri pcincti·j·Thi·vj·Habētes alimēta et q̄bus tegamur his atenti simus· Octauo erāt seipos hūiliātes·Lu·ix·Vos aū nō sic sz q̄ maioz ē vestrū fiat sic mínor·j·coz·iiij·Nos stulti ꝓpter xpm vos aū prudētes i xpo· nos infirmi vos aū fortes·vos nobiles nos aū ignobiles·Nono erāt mū dū atēnentes·Mat·xix·Ecce nos reliq̄mus oīa et secuti sumus te· Decimo erāt corpa sua macerātes·j·Co·iiij·Vsqz ín hāc hoza ēsurimꝰ et sitimus et nudi sumus et laboram⁹ opantes manibꝫ nostris·Hebr. xj·Circuierūt ín melotis ín pellibꝫ capzinis egētes angustiati afflicti ꝛc·Vndecimo erāt plia vincentes Hebr·xj·Sancti p fidē vicerunt regna operati sunt iusticiā ꝛc·obturauerūt ora leonū·extin xerunt impetus ignis·effugarūt acie gladij·con·de infir·fortes facti sunt ín bello·castra verterūt exteroꝝ Duodecimo erāt primos vbo et exēplo edificātes et auertētes·Matb·v·Vos estis lux mūdi q̄ntū ad verbū·vos estis sal terre q̄ntū ad exemplū·ij·Thi·ij·Omnia sustíneo ꝓpter electos vt et ipi salutē asequant·Carissimi si volumus spūmsanctū recipere ꝓximo pente·satagamus esse tales·ꝛ vt simus tales rogem⁹ deuote spiritumsanctū ¶Quarto oñditur q̄ spūssanct⁹ ē firmissima veritas· spūs veritatis esse phibet·Ipe em est spūs vitatis·qui aduenies apostolis ipos ꝛ nos ín illis omnē vitatē docuit·Job·xiiij·Iste vos docebit om·Et vt nō sit qui fugiat eius doctrmā ꝓpter plixitatē·breuissime totā doctrmā necessariam saluti ín duoby aduisit sz ín dilectione dei

et ꝓximi Matħ·xxij·In his duob⁹ mādatis vniúſa lex pēdet ꝛ ꝓphe-
te·¶Et notandū ꝙ q̄ztū ad q̄nq; apparet ꝙ ſpūſſanctus ē ſpūs vitatiſ
¶Primo ꝙ vitatē ſcripture ſub vmbra legis latentē detexit·q̄ ſic te
cta erat mortifera·ꝛ apta ꝛ ſpūaliter intellecta ſalutifera·ij·Co·iij·Li
tera eñ occidit·ſpūs aūt vuificat·Et in h⁹ figurā velū tēpli ſciſſum ē·
ꝙ tūc incepit tps ſpūſſancti ſcz p⁹ mortē xp̄i·Io·xvj·Si eñ nō abie·
paclitus nō veniet ad vos·Si aī abiero mittā eū ad vos· ¶Secdo ꝙ
vanitatē mūdi ſub vmbra bom decipientē ꝛtēni fecit ꝛ fac· Et iō oēs
viri ſpūales ꝛtemnūt mūduz·Phi·iij·Omnia ar·ſuz vt ſtercora vt xp̄z
lucri facerē·Vñ tpe apl̄oz oēs q̄ recipiebāt ſpūmſctm vēdebāt oia et
ponebāt ad pedes apl̄oz·Act·iij· Quotq̄t aī habebāt agros aut do
mos vendebāt et p̄cia eoz aīi pedes apl̄oz ponebāt Hoc figuratum
eſt q̄ñ helpas trāſlatus ē in curru igneo ꝛ dimiſit palliū·Per pallium
bona mūdi ſignī·q̄ ñ coopiūt nec caput nec pedeſ·ꝙ nudi naſcimur ꝛ
nudi morimur·vt dz iob·j·Curr⁹ aūt igne⁹ ſpūmſctm ſigficat q̄ duas
rotas amoris in hoīne generat·ſ·dei ꝛ ꝓximi ¶Tercō ꝙ ſimulatō
nem ypocritaz ſub ſpē honeſti latitantē ꝛdēnauit·Mat·xxiij·Ve vo-
bis ſcribe ꝛ phariſei ypocrite Vñ b̄tus petr⁹ ſpūſancto mot⁹ ananíaz
ꝛ ſaphirā ad mortē ꝛdēnauit ꝙ ſibi abāt ſe oīnib⁹ ſpretis velle ſeq̄ apo
ſtolos·Act·v·Cur tēptauit ſathanas te mētiri ſpūſancto ¶Quarto
ꝙ erzores gentiliū in ydolis ꝛmorātes deſtruxit·ꝙ oñdit in ydol d̄
rix·Ecce dñs aſcēdet ſup nubē leuē·ꝛ ingredieť egiptū· ꝛ mouebūť ſi-
mulacra egipti a facie eius·ꝛ ꝛfringēť ¶Quinto ꝙ ſnias pbaz de be
atitudine falſas eſſe oñdit·ꝙ neq; in potētia·neq; in diuitijs·neq; in d̄
licijs·neq; in honoribz·ſz in vo bono beatitudinē eſſe oñdit De quib
dicit p̄s·Beatū dixerūt pp̄m cui hec ſunt·Sz ſpūſſ·dic·Beat⁹ pp̄us c⁹
dñs de⁹ eius·Hoc fuit figuratū in ſtatua nabuchodonoſoz dañ·ij·quā
vnus pu⁹ lapill⁹ abſciſus de mōte ſine manib⁹ totā ꝛfregit·ꝛ xp̄c p ſpi
ritūſanctū nat⁹ ꝛ p ipm locut⁹ ſtatuā mūdi ꝛfregit·q̄ q̄ttuor cōtinet
ſcz aur argentū es ꝛ ferrū·i·diuitias delicias ꝛ honores ꝛ potentias·
Hūc g̃ ſpūm veritatis nō capit iude⁹ vmbris figuraz adherēs·ñ ca-
pit mundus ſpū vanitatis tumēs·nō capit ypocrita ſanctitatē mētiens
nō capit gētilis ſpiritib⁹ erroris intendēs·nō capit pbs doctrinis va
nis credēs·Ad heb·xiij·Doctrinis varijs ꝛ pegrinis nolite abduci·
¶Quinto oñdit a q̄ ſpūſſanct⁹ pcedit·ꝙ q̄ a p̄re pcedit·Vbi nota ꝙ
Greci ex hoc vbo arguūt ꝙ ſpūſſanct⁹ a ſolo p̄re ſit pcedēs·ſz h̄ ma-
niſeſte apparet eſſe falſum ꝛ p hic dicta ꝛ p rōz·Nā hic dz·Cū ve·pa·
quē ego mittā vobis Mittit g̃ paclit⁹ et a filio et a patre·Iohā· xvj·
Paraclitus aūt ſpūſſanct⁹ quē mit·pa·in no·meo· Sic g̃ mittit a p̄re
et filio·ita ab vtroq; pcedit·nequaq; eñ mitteret niſi pcederet· Mit
ti eñ dicit reſpectu ad creaturas·Procedere aūt dicit reſpectum ad

personas dúmas·quo ꝙ posset mitti a filio misi ab eo ꝓcederet·misi di-
cerem ꝙ spūssanct⁹ mmor esset filio et ab eo m essentia sepat⁹. qđ est
falsum·Filius et mittit a patre·qr ꝓcedit ab eo p modū generatōnis·
Pater aũ quia a nullo eor p aliquē modū ꝓcedit·ō nunquā ab eis de
mitti·Idē etiā p rōem pz·qr spūssanct⁹ est amor ꝙ deus pr diligit filiū
um·ꝙ eodē amore filius diligit patrē·Sic ꝙ spūssanct⁹ ꝓcedit a pre p
modū amoris ita procedit a filio p modū amoris·Et sic ptz primū·

V Secūdo pmit effectus quē facturus erat spūssanct⁹ ꝙ est testimoni
um reddē xpo·Et h est Ille testi·phibebit de me scz ꝙ sum ver⁹ de⁹ t
ver⁹ hō· Perhibebit etiā testimoniū opib⁹ meis·s·natiuitati·morti t
ceteris alijs·Et vos testimoniū phibebitis qr nō alit spūsscūs mihi te
stimoniū phibebit nisi qr faciet vos aptos ad testificandū mihi in his
que vidistis et audistis qr ab mitio mee pdicatōis mecū fuistis·Esay·
xliij·Vos estis testes mei dicit dns X Hec aũt spūssanct⁹ apl'os
et eor sequaces aptos ad testificandū xpo triplicit· Primo mūdando
eos a peccatis ne exceptōe repellerēt·Io·xx·Acceipite spūmsanctū qr
remi·peccata remi·cis·Testis em mfamis repellit·Secūdo mstruen-
do eos·ne ignorātia confunderent·Mar·xiij·Nō em vos estis loquen
tes sed spūssanctus·Tercō roborādo eos ne pce vel pcio timore vel
odio a testificatōe resilirent·Et ō postqz apostoli spūmsctū accepe-
runt tot⁹ mūdus nō potuit eos auertē qm testimoniū christo redde
rent·Actu·mj·Nō ei possumus que vidimus et audiimus non loq

P Nota ꝙ xpc habuit testimoniū de omni loco·et de omni cre-
atura·et omnia testificata sunt christū suum autorē esse·Nam de celo
habuit testimoniū patris et spūssancti·Lu·mj·Descendit spūssanctus
corporali specie sicut columba m ipm·t vox de celo audita est·tu es fi
lius meus dilectus·Itē testimoniū angelor·Lu·ij·Euangelizo vobis
gaudium magnū quia natus est vobis hodie saluator· De paradiso
et mferno habuit testimoniū mopsi et helpe·Matth·xvij·Apparuerūt
illis mopses et helpas·Item multa corpora sanctor surrexerunt in
eodem·xxvij·Itē demones ei testimoniū reddiderūt·Lu·mj· Exibant
demonia a multis·clamantia t dicentia·quia tu es xpc filius dei viui·
De mūdo habuit testimoniū·xij·aplorū·lxxij·discipulor et multorū
alior·Act·mj·Virtute magna reddebāt apli testimonium resurrecti
onis ihesu xpi·Item habuit testimoniū ab omni creatura·Nā stella no
ua eū m sua natiuitate testificata est·Mat·ij·Vidim⁹ stellā eius in ori
ente·Sol obscuratus est m morte t ptestat⁹ est·Mare dū se ei solue
pbuit deū ipm confessuz est·Eodē mō aer dū p ipm ascendit·Celi qq
dum ipo orante aperti sunt eū ptestati sunt verū deū esse·Infernus
dum qs tenebat reddidit·ipm vite auctorē esse confessus est·Silr terra
multiplicati sunt ipm eē deū demonstrabāt Iob·x·Opera qđ ego facio

hec testimoniū phibēt de me. Et breuiter omnis creatā pter peccato
rem q̄ ipm negat testimoniū xpo reddit. Ad Thy. j. Cōfitent se nosse
deū. factis aūt negāt. Peccator at p vno denario ⁊ p vno obolo ne-
gat ipm. et in nomine eius deierat. Et hic pz secūdū. Tercio ponitur
causa quare xpc aplis mala ⁊ bona eis vētura pdicit. que est duplex.
Vna scz ne scandalisent in mal. Et h̄ est. Hec locut⁹ sum vob vt n̄ scā-
dali. Secūda vt in bonis deū glorificēt. Et h̄ est. Hec locut⁹ sum vob
vt cū venerit hora eor remī. q̄ ego dixi vobis. et hic me vt vey deuz
laudetis. q̄ futura vobis pdixi. Esa. xlj. Annūciate nobis su. et dicem⁹.
q̄ dij estis vos. Est g̃ prima cā ne scandalizēt. Vbi nota q̄ duplex est
scandalū. s. actiuū et passiuū. Matth. xviij. Ve mūdo ab scādalis. ve ho
mini p quē scandalū venit. Quia vtrūq; scandalū potest esse peccatuz
mortale. quādoq; vero vtrūq; est veniale. Scandalū actiuū est dictū
vel factuz mi⁹ rectū pbēs alteri occasionē ruine. ꝑter qđ aliqs tur-
batur ⁊ peccat. Scandalū passiuū ē q̄n aliqs ꝑter dcm vel factū ali
cuj⁹ scādalisat actra deū vel at primū. i. q̄ assistit pctī. ⁊ q̄nz mortale
et q̄nq; veniale. Propt nullā at rē bō dz actra deū scādalisari. Ro. ix.
O bō tu qs es q̄ rndeas deo. Nūquid dic figmentuz ei q̄ se fixit qđ
me feciſti sic. an nō habet potestatē figul⁹ luti ex ead massa facē aliud
quidē vas in honorē. aliud vo in actumeliā. Et iō aplī patiētes mala ⁊
recordātes q̄ xpc eis pdixerat ⁊ p h̄ agnoscētes ipm eē vey deuz. in
nullo malo eis pro xpi nomie illato scādalizabāt h̄ libenter sustinebāt
Act. v. Ibāt aplī gaudētes a asp. cōsi. q̄m digni ha. sunt. pro noie xpi
contu. pati. Sic superficialit pz terciū. Quarto excōmunicatō inuista ⁊
mors temeraria aplis infligēda pdicit. Et pmo excūicatō inuista expo
nit. q. absq; sinagogis ⁊ eccijs facient vos. Synagoga est nomē hebre
um et eccia nomē grecū. h̄ idem signāt. i. tāq̄m excōicatos et infames
eijcient vos de suis sinagogis. vitātes vos in actibz suis. Secūdo vbi no-
ta q̄ excōicatō dr inuista tribz mōis vt habet in decretis. s. ex animo
ex cā. et ex ordine iuris. Ex animo q̄n. ex odio vel vindicta vel rācore
proferēt. Ex cā q̄n nō ex iusta cā inferēt. nō em̄ p oīm re dz fieri excōi-
catio h̄ solūmodo pro pcco mortali vel p actumacia. Ex ordine iuris.
q̄n nō precit pm formā ⁊ ordinē iuris scz q̄n non subest cā rōnabil et
manifesta. et nō pmittit apetēs āmonitō. et sic de aliis. Tertio excom
municatō igit aplor a iudeis fuit inuista. Primo ex animo. q. ex ma-
gno odio h̄ fecerūt. Vñ dū eijcerēt stephanū extra ciuitatē stridebāt
dentibus in eū tāquam irati. Act. xxiij. Deuouerūt se quidā ex iudeis
neq; māducaturos neq; bibituros donec occiderēt paulū. Secdo ex cā
que fuit q̄ astitebāt vitatē. et xpo testimoniū reddebāt. Iob ix. Ia em
cōspirauerūt iudei vt quicūq; ipm astitēt xpm extra sinagogā fieret.
Tercō ex ordine iuris. q. nullū ordinē iuris eis seruabāt. Debebant em
citari accusari et examinari et testes induci. h̄ ipi erāt accusatores iudex

et testis·Act·xxij·Cúe romanū ndemnatū·i·nullo ordíne úris con uictuz vt dic glo·misistis ín carcerē·Et nota hic q̄ q̄zuis excōicatō ín ústa sit·ſuāda ē·q̄ si ꝺtēnereť esset pc̄m̄·z si ſuať est magní meriti tū ex hūlitate·tū ex obediētia·Et dz sic excōicat⁹ ꝓcuraē vt absoluať· Sic̄e est de ínterdicto·q̄ quāuis alīqs nō dederit de ínterdicto cāz· míhilomní⁹ dz ſuare sic̄ et q̄ cām dedit nec dz audire diuina nec p ri z mas eccie ínspicē·q̄ peccat·ꝫ si ſuat multū mereť ex hūlitate z obedīē tia vt dic aug·Excōicatō ať úste lata mirabilit est timēda·Est em ma ior pena q̄ possit ínferri ín eccia dei·Est g̃ valde timēda z cauēda ꝓ pter tria ℣ Primo ꝓpť piculū q̄ excōicat⁹ sepať a deo z tradit satha ne extra eccīam·Vñ ín primitiua eccia excōicat⁹ statī arripiebať a dy abolo z verabať·Et ℞ est qđ apls dic̄·j·co·v·de illo fornicario q̄ habe bat vxorē patris·Ego āt ndicaui eū q̄ sic opat⁹ est tradē hmōi hoiez satbane ín ínteritū carnis vt spūs salu⁹ fiat ¶tē est piculū·q̄ excōica tus multos ínfic̄·q̄ omes quasi pticipāt ei·Vñ est moꝛby ꝓtagiosus si cut lepza·¶ō ab homínib⁹ sic̄ lepra dz vitarí·j·coꝛ·v·Si q̄s frater noīa tur fornicatoꝛ aut auar⁹ aut ydolis ſuiēs cū h⁹mōi nec cibū sumere· Aug·Ca nomínatōz hic vocat apls q̄ fit cū snīa z ín quēq̄m ordíne iu diciario et cū íntegritate ꝓferť·Exemplū q̄dā demoniac⁹ ínterrogat⁹ qđ pc̄m̄ plus placebat dyabolo·respōdit excōicatio·q̄ p illā plures ínficit·et q̄nq̄ ducētos ínficit vno die ℣ Ecce ꝓpť damnū·q̄ sic excōi catus pzuať merito passionís xp̄i·z ommū sanctoꝝ·z oib⁹ ſuffragijs et ndulgētijs eccie·z omnib⁹ bonis ꝓprijs·z omnib⁹ vtutib⁹ et doms cut q̄ ommno plusit·Apo·nj·Nescis q̄ tu es miser z miserabil' z pau per et cec⁹ z nud⁹· ℣ Tercō ꝓpter ínfamiā·Magī em ínfamia ē z vitu periū expelli ꝺ eccia hic̄ canis·z vitarí ab homib⁹ sicut leꝓsus·Vñ excō municatus est magis ínfamis q̄z úde⁹ ꝑ saracen⁹·q̄ cū illis possum⁹ loq̄ ꝫ nō cū eo·Et ꝓpter hec tria dicit aug·Nihil dz xp̄ian⁹ sic fornī dare sicut separi a coꝛpoꝛe xp̄i sc̄z p excommunicatione·Et nota q̄ do ctores canonū magnū peccatū dicunt esse participare cū excōmunica to·Sed peccatis nostris exigentibus de excōmunicatione bodie pa rum curatur·et de participatōe cū excōmunicatis mihil·et non solum seculares·sed et clerici et religiosi de talí participatōe mihil curant·Et ideo dns ait mat̄·xxiij·Ve vobis scribe et pharisei excolātes culicez camelum autē deglutientes ℣ Secundo mors temeraria subúngit· quia venit tempus ín quo ommis ꝛc·Et sic videť·q̄ ndei erāt pplexi· quia si ínterficiebant peccabant·et si nō ínterficiebant simliter pecca bant exquo ꝓscientiam habebāt si non ínterficerēt eos peccare·et me reri si ínterficerent·quia etiā si hō bonū facit credēs malū facē peccat Augustin⁹·Intentio tua opi tuo finē imponit Et dicendū q̄ nō erāt perplexi·q̄ ip̄i habebāt zelum dei·sed nō ꝺcm scientiā vt dicit apls·

ad roma·x·et iō debebāt deponē ascientias erroneas et credē in xpm quas rōnabilit deponere potuerūt cū viderēt tot miracula in nomine xpi fieri·cum etiā ei scriptura testimoniū redderet ꝛ oīa q̄ fecit p scri pturas possint pbari Ioh·v·Scrutamini scripturas in q̄bus vos pu tatis vitam habere·he sunt que testimoniū perhibent de me·Et ipsi erant ceci et nolebant illuminari·imo dicebant se videre·ideoq; mul tum peccabant·Ioh·ix·Si ceci essetis non haberetis peccatū· nunc au tem quia dicitis videmus pctm̄ vestr manet·Et hoc est qđ hic dicit· Et hec omnia vobis faciēt·q; nō nouerūt patrē neq; me·ꝛ non noue runt deum esse patrē meū·neq; me esse filium dei·sed deum inquātuz deū bñ agnoscebāt·q; not⁹ in iudea deus·ps·lxxv· In fine nota q talis mors q̄ p fide xpi infert nullo mō est timēda sed summe deside randa·j·De·mj·Si quid patimī ꝓpter iusticiā beati·Quia p talē mor tem hō trāsit de morte ad vitā·et finit et terminat omēs miserias h⁹ vite et omnia peccata totaliter dimittūt·ꝛ tandē corp⁹ gl̄osum reba bebit·Lu·xij·Nolite timere eos q̄ corp⁹ oc·et p⁹ h nō āp·ha·quid fa· Ostendā aūt vob quē timeatis ti·e·q̄ p⁹ q̄z oc·hz pīatē mitte·i gehēnaz

De epistola sermo LXI

Estote prudētes et vigilate in orationibz vr̄is·j·Petri·mj· Quia omēs fideles in prima dñica debent spūmsactū reci pere·ideo beatus petrus nos in hac epistola hortatur ad preparationē condignam tantū hospitem recepturos per virtutum exercitium faciendā·In qua epistola quinq; facit·Prio nos hortatur ad habendā prudentiā ibi·Estote pru·Secundo ad oratōm instantiā ibi·ꝛ vigilate in oratōibus·Tercō ad caritatē mutuā ibi An te omnia autē mu·in vo·Quarto ad hospitalitatis opus et alioz ope rum misericordie efficaciam·ibi·Hospi·mui·sine murmur · vnusquisq; sic acce·g·Quinto nos hortat vt sp verba dei loquamur et omia faci amus ad e⁹ laudē ꝛ gl̄am ibi·Si quis lo·qua·ser·dei si quis·mi·tā·ex ver· Primo g̃ hortat ad prudētiā possidendā vt p ipaz ꝑparemur ad tāti hospitis susceptōz·Prou·xmj·Acceptus ē regi minister intelli gens Circa aūt prudenter intelligere dēmus Primo si intelle xerimus vt prudētes q̄ spūssanctus est vita viuentium iuxta illd·ps Emitte spūm tuum et creabunt·Et non habitat in corde sub·pecca·q; occidunt ani·Mundabimus corpora nostra a peccatis vt acceptz ha bitare nobiscum·j·Cor·vi·Mundemus nos ab omni inquina·car·ꝛ spiritus Figura·columba emissa a noe non inuenies vbi requiesce ret ad eū redijt·gen·viij·Non enim voluit sup corpa mortuoz requi escere·sz corp⁹ ibi reqeuit·Sic spūssanctus missus a deo patre ad eum redit si non inuenit vbi requiescat·Sup hommes em mortuos in pec catis nullo mō reqescit quia ibi coruus·i·dyabolus requiescit ·Duo aūt

ꝺtraría nō poſſunt eídem ſimul ínheſſe vt dic̄ pb̄s. ¶Scdo ſi íntellexe
rím⁹ vt prudētes q̄ ſpūſſanct⁹ ígnis eſt·iuxta illō ad heb·xij· Etenim
deus noſter ígnis cōſumens ē deſiccabim⁹ per oratōnem et ieúnia
corpa noſtra vt ab ipō íntēſius accendamur·Ezech·xxxvj·Oſſa arida
audite verbuz dn̄i·Ecce ego ímmittā ím vos ſpūm et vúetis·Sic em̄
apl̄i fecerunt ſpūmſanctū expectātes·q̄ iſto tempe ieunijs z oratō
nibus vacauerunt vt extenuati et exiccati ígne ſpūſſancti mel⁹ ínfla
marent·Act·j·Hi om̄es erant pſeuerātes ím oratōe cum mulieribz et
maría matre ih̄u et fratribz eúus· Vñ hoc tēpus vocat quadragesima
apl̄oz·íj·Coz·xj·In fame et ſiti et ieúnijs multis· Ro·xij· Obſecro
vos p miſericodiā dei vt exhibeatis coz·ve·hoſ·vi·ſan·deo pla· Nota
q̄ ab hoſtia ímcendenda totus ſanguis diſtillabat· Primo vt melius
ímcenderet·Sic ím nobis vita carnis et ſanguínis dz cōſumi vt a ſpū
ſancto vrat q̄ caro et ſanguis regnū dei n̄ poſſidebūt·j·coz·xv· De
bem⁹ etiā corpa noſtra poſtq̄z p abſtīnētiā fuerínt deſiccata iungere
oleo miſericordie·i·opa pietatis facē vt a ſpūſancto ínflamemur·quia
res vncta melí⁹ vrit·Mat·vj·Tu aūt cū ie·vn·ca·tu· ¶Tercō ſi íntel
lexerim⁹ vt prudētes q̄ ſpūſcūs amor ē·iuxta illud·j·joh·mj·De⁹ ca
ritas ē·ſatagem⁹ eē boní p virtutū adeptōz vt ab ipō amemur· mihi
em̄ diligit niſi bonū·p vtutē aūt ſum⁹ bom·q̄ vt dicit pb̄s vir⁹ eſt q̄
bonū facit habentē et opus eúus reddit bonū·ij·Thi·ij·Tu vero ſecta
re uſticiam pietatem fidem et caritatem·patientiam et manſuetudiez
¶Quarto ſi íntellexerim⁹ vt prudētes q̄ ſpūſſanctus eſt ſpūs verita
tis vt dicit ím euāgelio hodierno·ím veritate fidei eum veraciter expe
ctabim⁹·qđ tunc eſt cum opus exterus rn̄det fidei ínteriozi· Q⁹ vt
d·pb̄s·Veritas ē adequatō rei ad íntellectū· Cum aūt opus exterius
nō rn̄det ínteriozi fide·nō eſt fides vera ſ̄ mortua et falſa· ſicut homo
mortu⁹ nō eſt homo ·Iaco·ij·Fides ſine opib⁹ mortua eſt ·Oñdas q̄
mihi fidē tuam ex opib⁹ ts· Nō q̄ recipiet ſpūmſanctum m q̄ fidem ſi
cta habet· Sap·j·Spūſſanct⁹ diſciplíne effugiet fictum· ¶Quinto ſi
íntellexerimus vt prudentes q̄ ſpūſſanct⁹ eſt verus deus iuxta illō
iob·mj·Spirit⁹ eſt deus·et p dn̄s dn̄s oím·ím oñi obedientia et reue
rentia ei obſequemur tanq̄z dño noſtro· Phil·nj·Nos ſumus circum
ciſio q̄ ſpū ſeruimus deo·Actu·v·Obedire optet magís deo q̄z homi
bus·Non ſic impij·nō ſic·ſed ꝺtrariúz faciunt·Actu·vij· Vos ſemper
ſpiritui ſancto reſtitiſtis·Contra quos ꝓpheta· Hodie ſi vocem eius
audieri·noli·ob·coz·ve· Vox ei⁹ eſt vt ſecundū ſpm̄ ambulem⁹·Gal·
v·Spiritu ābulate et deſideria carnis non perficietis· ¶Sexto ſi íntel
lexerimus vt prudentes q̄ ſpiritusſanctus eſt ipſa bonitas·iuxta illō
ſap·xij·o q̄z bonus et ſuauis eſt dn̄e ſpiritus tuus ím nobis ·petemus
deuote ab eo·cum bonum ſit ſuiipſius diffuſiuuz·vt ſe et dona ſua no
bis communicet dicentes·Vem ſancteſpiritus reple tuorum corda·

Et sic patet q̄ sex modis debemus esse prudentes vt spiritumsanctū recipiamus. Primo mūdando nos a pcīs q̄ occidūt animā q̄ ipe ē vita. Secūdo desiccādo corpa nostra per abstmentiam q̄ ipe ē ignis. Tercō adipiscēdo vtutes vt bom sim⁹. q̄ ipe est amor amat⁹ ⁊ amans. Quarto ím va fide ambulādo. q̄ ipe est vitas. Quinto ím omi obediē tia ⁊ reuerētia ei obsequēdo q̄ ipe est de⁹. Sexto ipm deuote pcādo. q̄ ipe ē bonitas. Sciendū aī q̄ nō solū prudētia est nob necessaria ad receptionē spūssancti. ꝫ ad prudenter dimicādū ím pugna spūali p⁹q̄m spūmsancti recepim⁹ q̄ tūc fortior ínstat pug. Ecc. ij. Fili accedens ad seruitutē dei sta ím iustitia et timore ⁊ ppara animā tuā ad tēptatōz Pugnat eīn ātra nos dyabol⁹ astutia et prudētia sua. Hoc fuit figuratū ím eo. q̄ dyabol⁹ ímtrauit serpentē q̄ erat callidior cūctis animātibus ad expugnādū primos pentes. vt ptz gen. iij. ij. cor. xj. Timeo ne sic serpēs seduxit euaz astutia sua ita corrupāt sensus vestri. Similiter mūdus ⁊ caro pugnāt ātra nos astutia ⁊ prudētia sua. Et q̄ contraria ātrarijs impugnāt vt ignis aq̄ et tenebra luce. ⁊ prudētia spiritus. et prudētia carnis sunt ātraria. q̄ prudētia carnis mors ē. prudentia āt spūs vita et pax. vt dr roma. viij. Nō ātra mūdum carnē ⁊ dyabolū. prudentia spūs est pugnādum. q̄ prudētia spūs oīez prudētiam ímmicoz vincit si hō vult ea vti Hoc fuit figuratū q̄n virga mosi ē cōuersa ím serpētem deuorauit serpētes egiptioz. Virga mosi est disciplína xp̄iana q̄ cōuertit ím serpētem corā phraone et prudētiam mūdi deuorat q̄n cū dyabolo prudētia et astutia pugnat. ij. Cor. xij. Cū essem astut⁹ dolo vos cepi. Sic cepit et percussit lucifez xp̄c ím cruce prudētia sua. Iob. Prudētia eius percussit superbum. Et fecit xp̄c sicut facit piscator ad hamum quē coopit verme. sic diuinitatē coopit hūanitate. Iob. xl. Nūquid capies leuiathan hamo ⁊ funē ligabis línguaz eius Hac ꝫ prudētia spūs ím bello spūali vti debem⁹ tripliciter scdm qd sunt tres partes prudētie D. Primo ad p̄uisionē et tutelaz futuroz. q̄ p̄uisio futuroz est tercia pars prudētie. Sen. Si sapiēs fuit animus tu⁹ trib⁹ tpibus dispensat. futura pcaue. pntia dispone. ⁊ ptera nia memorare. Sap. viij. Attingit a fi. vsq; ad fi. for. et dis. omia suauiter scz prudentia. Vñ illa animalia de quibus dicit ezech. j. per que vi ti spūales designantur erant oculis vndiq; plena. quia viri spirituales omnia pspiciunt scz presentia ptera et futura. ⁊ Cor. ij. Spiritualis autem diudicat omnia. Exemplū de ioseph qui septē ānis fertilitatis congregauit vt sibi et alijs tpe famis p̄uideret Pctōr āt sic bestia ñ cōsiderat nisi pntia. Cōtra qd dicit ecc. vij. Memorare no. tua ⁊ met. nō pecca. Hāc prudentiā nos formica docet. Prouer. vi. Vade ad formicam o piger et consi. vi. eius. Secundo debemus vti prudentia ad dispositionem ⁊ ordinationē pntium. vt scz sic vtamur diuitijs vt ī pauptatē ñ veniam⁹. sic negociemur vt non ꝑdemnemur. sic dñemur

vt nō seruiam⁹·sic honorē recipiam⁹ vt nō vituperemur·Hec oīa cauet prudētia q̄ est virtus moralis acq̄sita etiā in hominib⁹ mūdi·Sic etiam hec cauet prudētia q̄ est virt⁹ cardinalis infusa in fuis dei·Nā n̄ vult ditari ꝛ delectari in p̄nti ne in ppetuū pauptatē habeat ꝛ dolorē Lu. vj·Ve vobis diuitib⁹ q̄ hic ha·2·ve·In eodē xvj·Recordare q̄ recepi sti bona in vita tua·Sed vult hic pauptatē habē vt sp sit dines·Mat. v Beati paupes spū qm ipor̄ est re·ce·Hic cadit exemplū c⁹dā q̄ fu it factus dns c⁹dam ciuitatis·in q̄ erat 2suetudo q̄ domin⁹ vn⁹ āni m sequenti āno debebat mitti ad quandā insulā ibi in ppetuū mora tur⁹·Qui sic prudēs p̄uidit sibi·ꝛ omnia bona ciuitatis sue p̄misit ad i sulam illā·ita q̄ insula ista facta est ciuitas delicia⁹·Itē sic negociatus q̄ nō 2dēnat·imo optime remunerat·Mat·xxv·Site ē reg·ce·bo·pe. fici·q̄ vo·ser·s·et tra·il·bo·s·Et sequit Euge fue bo·et fi·q̄ su·pau·fu. fi·supra mul·te 2sti·Itē sic dnat creaturis q̄b̄ p̄est q̄ nunq̄ fuit vicijs vel demonib⁹·Io·viij·Semen abrae sum⁹ et nemin fui uim⁹ vnq̄· Et hoc iō q̄ tale dominiū recognoscit esse a deo et ipo ad laudē dei vti. j·cor·iij·Siue mund⁹ siue vita siue mors siue p̄ntia siue futura omia vr̄a sūt vos aūt xp̄i·Et iō siue mā·siue bi·vel aliud q̄d fa·omnia i glo riā dei fa·m eod·x·Itē sic honore et dignitate fungit q̄ nō 2fundit·q̄ i ipis nō eleuat ꝫ humiliat·Exemplū de paulo q̄ p⁹q̄ rapt⁹ fuerat in pa disum dixit·Ego sum minim⁹ apl̄or̄ q̄ nō sum dign⁹ vocari apl̄s·1· cor·xv·Similit abraā magn⁹ p̄riarcha dixit·Loquar ad dñm meū cuz sim pul·et ci·gen̄·xviij·Et q̄ iuxta sententiā vitatis omnis q̄ se hūliat eral·ideo talis prudēs exaltabit sup modū·Esay·liij·Ecce ser·m·eral·et eleuabitur et sublimis erit valde·Omnia aūt hec prudentia mundi in contrarium facit quia solū hic vult ditari ꝛ delectari et honorari·ꝛ do minari et quid sequatur nō curat et mala p̄sentia fugit·et nō curat in cidere in futura·similis equo umbratico qui propter umbras in ma gnum precipitiū se proiecit·Et similis cani portanti carnes supra pō tem·qui ꝓpter umbras carniū dimittit carnes·Omnia mala et bona p̄ntia sunt quasi umbra futuror̄ bonor̄ et malor̄·Et attēde q̄ mag est necessaria prudentia in dispositōe p̄ntium vt homo discernere sciat virtutes a vicijs virtutū specie p̄tendētibus·Ysido·Queda vicia vir tutum spem p̄tulerūt·Vnde pricipuius suos secta trores decipiūt quia se sub similitudine vtutum tegūt·Nā sub ptextu iusticie crudelitas agi tur·et remissa segnicies māsuetudo creditur·Sapiens·Nulle sunt oc cultiores insidie q̄z que latent sub similitudine officij·De quib⁹ dicitur esa·quinto·Ve qui dicitis bonū malum et malū bonū·ponentes lucez tene·et tene·lu·ponentes amarū in dulce et dulce in amarum·Tercio vti debemus prudentia in bello spūali ad memoriam preteritor̄um· vt scilicz memoremur quot mala ꝓpter peccata euenerūt vt ab ipis ca ueamus et quō de⁹ iustos exaltauit vt ad iusticiā animemur·Sapiēs

Felix q̄ nouit ex alieno pículo ꝓbi cauẽ·ꝛ sic felix qui ex aliena ústi-
cia ússtus effectus ẽ·Recordami kr̄i·q̄ dyabol⁹ ꝛ oēs āgeli mali
ꝑter vnū motū supbie de celo expulsi sunt ín abissum i ꝑpetuū cru-
ciandi ibidē·Sic ꝑmi parētes ꝑter vnū pctm̄ sc̄z ꝑter ínobediēti-
am de padiso ín hāc vallē miserie sunt emissi·ꝛ ínfinitis miserijs·ac eē
mozti cū tota posteritate sua pariť sunt addicti·Nōne ꝑter peccatū
carnis de⁹ oēs hoies ín diluuio suffocauit ꝓter octo·Nōne ꝑ ea
dē peccata q̄nq̄ cúitates subútit·Nōne pharaonē cum toto exercitu
suo ꝛ sennacherib cū exercitu suo occidit·Nōne plus q̄z sexcētamilia vi
roꝝ filioꝝ israel ꝑter ínfidelitatis peccatū i deserto ꝓstrauit ꝛ diúsis
mozti⁹ ínteremit·ꝛ solū duo terrā ꝓmissionis ínstrauerūt·Nōne ꝓ-
ꝑter pcta regna ꝛ cúitates destructa sunt·Vbi ē tropa·vbi ē nínue
vbi carthago·vbi babilō·Apo·Cecidit cecidit babilō illa mag̃ et facta ꝑsaie 21.
est habitatō demonioꝝ·Ecc·x·Regnū trās ferť a gēte ín gentē ꝑ i
ústicias ꝛ múrias ꝛ ztumelias·Quid g̃ frēs putam⁹ effugere iudici
um dei si peccauerim⁹ ꝛ neglexerim⁹ tantā salutē·certe ñ·Ro·ij·Ig-
noras q̄m benígnitas dei ad pnitētiā te adducit·ꝑm duricia ať tuam ꝛ
cor impenitēs thesaurisas tibi irā ín die ire Et sequiť·Ira ꝛ índigna-
tio ꝛ angustia·tribulatō ín omnē animā hominis opantis malū·Sed
stupendū est qua patiētia dei est multis occasio peccādi·Ecc·viij· Qz
nō ꝓferť cito ztra malos snīa filij hominū absq̄ vllo timore ppetrāť
mala·E Sic ꝛ mēzare dēm⁹ quō de⁹ ústos exaltauit vt eos imi-
temur·Nōne ioseph fact⁹ ē dñs egipti q̄ custoduit mādatū·Nōne
moyses zstitut⁹ est dñs pharaonis ꝛ dux sup ꝑplm dñi qui negauit
se esse filiū filie pharaonis magis eligēs affligi cū ꝑplo dñi q̄z terre
ne iocūditatis habē peccatū·Nōne dauid pascēs oues fact⁹ ē rex ꝛ i
sua miseticordia zsecut⁹ est sedē regni ín secula·Nōne salomō ꝓter
vnā bonam petitionē sapiētissimus est effectus ꝛ sup oēs reges ter
re magnificat⁹·Quid dicā de apl̄is piscatorib⁹ quoꝝ ossa ora impato-
rum cū mag̃ deuotōe ꝛ reuerētia osculāť Carissimi nūq̄d man⁹ dñi
est abbreuiate·certe nō·Si g̃ opabimur vt illi·exaltabimur vt illi·Se
quamur nos opa ꝛ sequēť nos ꝑmia·Nō sumus vt cattus q̄ vult co
medere piscem·ꝛ nō vult tangere aquā·uxta illū vsuz· Cattus amat
piscē sed non vult tangere flumē·Filij zebedei ín sua petitōe redargu
ti sunt·q̄ petebāt regnare sz̄ nō laborare·vt pz mat·xx·Et sic pz ꝑmū
E Secundo ad orationū ínstantiā nos hortať vt spūmscām̄ duote re
cipiamus·Nā sup apl̄os orātes spūssc̄us descēdit·Et q̄ de orōe ín p-
cedenti dñica in sermōe de euāgelio multa dicta sunt nihil dicamus
de ipa hic·Et sic ptz secundū· T Tercō ad caritatē mutuā nos hortať·
Quia em̄ spūssanctus amor est·ꝛ omne simile suo simili associatur·iō
vt spiritussanctus ad nos veniat nobiscumq̄ maneat·optz q̄ virtus

amoris in nobis sit·et nos inuicē diligam⁹·Et quia omnia opa nra bo
na spūssanctus in nobis opat·iuxta illud esa·xxvj·omnia opa nra opa
tus es in nobis dñe·et spūssanct⁹ in nobis ñ misi p caritate manet·io
oportet añ omnia caritatē habere vt opa nra a spiritusctō sint·Et hē
qđ dicit·Añ omnia id est·añ oīez opatōz ita q opatō ommis a carita
te pcedat·mutuā in vobismetipis cari·ha·i·diligatis·alterutz·Vnd a
doctoribz caritas dicit esse forma vtutū·Et iō sicut ommis actio est a
forma ita ommis opatō virtuosa est a caritate·Et q duplex ē amor·
scz honestus et vtilis·vel amor amicicie·et amor cupiscētie·dicitur q
amor noster sit honestus ita q vnus diligat alterz ꝓpter seipm·et nō
ꝓpter bona sua·q talis esset amor vtilis vel cupiscētie·q nō pcedit
a virtute·Et hoc est qđ dicit·In vobismetipsis·ita q cā dilectionis sit
natura et psona ꝓximi et ñ res sue·Et hoc debem⁹ facere·q talis di-
lectō opit multitudinē peccatoz·Est eniz caritas vestis turpitudines
pctōrum operiēs·Et ideo primi pentes statim qñ hac veste eruti fue
runt·verecūdati sūt et cognouerūt turpitudinē suā·Apo·xvj·Beatus
qui custodit vestimēta sua ne nudus ambulet et videāt turpitudines
eius·Secūdo caritas est vestis calorē vite cuās·j·Io·iij·Qui nō dili-
ma·in mor·Vñ fratres ioseph nudauerūt eum primo tunica talari dū
eum occidere vellēt·quia nūquā hō potest occidi ī anima hīs hāc ve
stem·Tercō est vestis nuptialis sine qua anima deo nō despōsat nec
ad nuptias agni introire potest·Mathei·xxij·Amice quō huc intrasti
nō habēs vestē nup·Hec est ista tunica incōsutilis christi sup quā pec
catores mittūt sortē et nihil curāt da ea·et tñ est ita vtuosa vt nullus
pati aliquid mali possit donec ipam induat·imo omnia cedūt sibi ī bo
num·Roma·viij·Diligētibus deū omnia co·in·b·Et sic patz tercium·
Quarto ad hospitalitatē et ad omna opa misericordie nos hortat·quia
nāq spūssanctus est dulcis hospes anime·et cū pegrinis hospitat·et pe
regrinat·iō si volum⁹ talem hospitē recipere·pegrinos et paupes ho
spitemus·Math·xxv Qđ vni ex mi·me·fe·m·fe·Hic exemplū hēmus
in abraā qui credēs recipe pegrinos recepit āgelos dei·et ī eis cognō
uit trinitatē et vnitatem dei·quia tres vidit et vnū adorauit·gen·xviij
Accepitq ab eis filium et heredē·Idē patet in beato greg·qui recepit
christum credens se recipe paupertē·Et nō solū debemus pegrinos et
paupes hospitare·sz etiā alia opa misericordie facē sm qđ possum⁹·Et
hoc est qđ dicit·Vn⁹ quisq sicut accepit grām·s·a spiritusancto illā re-
fundat ad primū ad honorez spūssancti·Mathei·x·Gratis accepistis
gratis date·Et sic faciēdo erim⁹ boni dispensatores multiformis grē
dei·Gratia dei dicitur multiformis·quia in vno et eodez multos esse
ctus facit in diuersis diuersos·j·Co·xij·Diuisiones grāy sunt vnus
autē spirit⁹·Et nota q dicit dispensatores·quia omnia bona q hēmus

nō sunt nr̄a·ꝫ nob̄ dispēsanda tradūt·j·Co·iiij· Sic nos existimet hō vt mi·xp̄i et dispē·mi·di·Basilius·Si fateris ea tibi dūmt⁹ ꝓuenisse an mustus ē deus res mēḡliter distribuēs Cur em̄ tu abūdas et ille mendicat·nisi vt tu bone dispēsatōis p̄mia ꝛseḡris·ille vo patiētie bra uijs decoret·Est ḡ pānis famelici quē tu tenes·ꝛ·vestimentū nudi qō in sude marcescit·et argentū paupum qō possides·q̄ circa tot murias incurris q̄t subuenire nolūis·Lu·xvj·Red·ra·vil·tu·Et sic p̄z quartum

Quinto nos hortat vt omnia ad laudē dei faciam⁹·qz vt dictū est principale opans in omni ope nr̄o bono dz esse spūsc̄us·iō tāḡm principali agēti omnia opa nostra dēm⁹ ei attribuē et bñ cogitaē et bñ loqui et bñ operari·ij·Coz·nj·Nō em̄ possumus cogitare aliq̄d a nobis quasi ex nobis ꝫ sufficiētia nostra ex deo est·j·Coz·xiij·Spūs aūt loquit misteria·Et hoc ē·qō dicit·Si q̄s loquit quasi ser·dei·Sermo dei est qui ad laudē eius ꝓfert Et si quis mīstrat aliquid ꝓmo reputet se ꝫ facē ex vtute et grā quā ei deus admīstrat et nō ex se·j·Co·iij·Quid habes qō nō accepisti·si autē accepisti quid gloriaris quasi nō accepe ris·Et sic patet quintum

In die sancto pente·de epistola sermo ·lxij

Dum ꝛplerent dies pēte·erant om̄es discipuli piter in eod loco·Act·ij·Hodie sancta mater eccia vnū de trib⁹ p̄ncipalib⁹ festis recolit reuerēter et deuote ad vn̄m⁹ in trinitate pſone sc̄z spūsancti reuerentiā ordinatū·In q̄ ipius visibilem missionē venerabiliter recolim⁹·ꝛgregate eccl̄ie fore factā· Et istō videt magis solēne·qz in ve·ꝛ no·te·celebratū magis deuotū qz deo tius est receptū·magis generale qz in natiuitate bonoꝛam⁹ patrē mittentē ꝛ filiū missum·Silr in resurrectōe patrē resuscitantē et filiū resuscitatū·Sed hac die sanctissima bonoꝛam⁹ patrē et filiū mittentes ꝛ spūmsctm̄ missuz q̄ dignus est venire·ꝛ nobiscū i ppetuū pmanē·Io·xiij·Aliū paclitū dabo vobis qui ma·vo·met·Quia em̄ xp̄c spōsus ecclesie recesserat ad patrē ꝛ regnū suū·ꝛ p ꝛñs eccl̄ia remāserat vidua ta·iō pater et filius mīcoꝛdia moti ne diu in viduitate manēt spiritū sanctū miserūt vt eā in omnib⁹ ꝛsolaret et magnis dotatet muneribus et domis ineffabilib⁹ releuaret vt sic dotata et releuata illud p̄s·posset veraciter exuctuare·hec mutatō dex·excel·Sic ḡ visibilē missionē spūs sancti hodie deuote recolit sancta mater ecclesia·Circa quā in epistola hodierna quattuor enarrant·Primo tps quo spūsanct⁹ missus est ponit·qz dū ꝛple·dies pente·i·tps quinquaginta diez·Secūdo mod⁹ quō sc̄z missus est·et signū in quo missus est describit ibi·Factus est repente de ce·so·Tercō ipe aduēt⁹ spūsancti et eius effectus subiungitur ibi·Repleti sunt omēs spiritusctō et cepe·lo·Quarto admiratio et stupoꝛ ex p̄dicto effectu ꝛsurgēs innuit ibi·Facta aūt hac voce cō uenit multitudo ꝛ mēte ꝛplusa·est Primo ḡ tpus quo spiritusscūs

missus est postea cū dicit. Dū aple. di. pēte. Circa qd nota q quadrupli
ci rōe quinquagesima die a resurrectōe spūssanctus est missus scz rōne
cōpletionis. remissionis. pfectōnis. et figuratōnis. Primo rōe com
pletionis. Nā vt pz exo. xxxj. lex fuit data quinquagesima die ab agno i-
molato. Qz g vt dicit apls. plenitudo legis est dilectō. spūssancti aūt
est pncipiū et fons omnis dilectōis. et p modū dilectōis procedit.
vt ostēdat q plenitudo et cōplemētum legis est a spūsctō. ido eod tē
pore quo lex fuit data spūssctus sup apłos descēdit. Nō em poterant
legē implere nisi p spūmsctm. et h ꝓpter difficultatē intellectꝰ et effectus
vtrāqz aūt difficultatē tollit spūssctus. De pmo iob. xvj. Docebit vos
omnē vitatē. De scdo matb. xj. Tollite iugū meū su. vos ū. em me. si-
est et onus meū le. Et cui leue certe amāti et habēti spūmsctm. Mjs
aūt ē intolerabile. Hāc rōz tāgēs glo. dic q lex quinquagesima die data
fuit in mōte sinai et spūssctus in mōte sion. Scdo rōe remissionis. qua
dragēarius em nus q pnam significat vt supra dictū est ex ptibꝫ suis
surgit in quinquagenariū. Nā septē sunt ptes qdragenarij. s. xx. x. vnj.
v. iij. ij. j. q septē ptes simul sumpte faciūt quinquagīnta. Que septē ptes
quadragenarij signāt septē ptes penitētie q pnia p qdragenariū nūm
designat. q sunt atritō de pteritis. ꝓpositū a futuris malis abstinēdi-
cōfessio. et satisfactō. q habz quattuor ptes. q sūt restitutō alienoz. lar-
gitō ꝓnoz p elemosinas. ozō et ieūniū. Quia g septē ptes qdragena-
rij signātes septē ptes penitētie simul sumpte surgūt in quinquagīnta.
et p quinquagēarum nūm remissio pctōz designat. nā pdicte ptes penitē-
tie q in quinquagenariū nūm surgūt. plenā remissionē faciūt. et remissio
pctōruz a spūsctō est. iuxta illud iob. Accipite spūmsctm quoz remi-
pe. re. ꝛc. Ido ad ostendēdū q remissio pctōz est a spūsctō ꝓpter hoc
quinquagesima die sup apłos venit. Et ad h signandū in quinquagesimo
āno scz ubileo omnia debita dimittebāt vt infra dicet. Tercio rōe p-
fectionis. Septē em sunt septenarij qui pficiūt ecciam militātē scz vij.
sacramēta quibꝫ virtus diuina et bnficium passionis xpi homi letaliter
sanctificato applicat. Septē sunt vtutes tres theologice quibꝫ aia ordinat
ad deū scz fides. spes. et caritas. et quattuor morales quibꝫ hō in acti-
bus suis disponit et ordinat quātū ad se et quātū ad ꝓximū scz pruden
tia tpantia fortitudo et iustitia. Septē sunt dona spūssancti quibꝫ omnis
vires tā inferiores q̄z superiores disponūt ad obediendum motōi et in-
stinctui spūssancti scz donū sapiētie et intellectus donū cōsilij et for-
titudinis scientie et pietatis. et donū timoris dni. Septē sunt beatitudi-
nes de quibꝫ dz mat. v. s. pauptas spūs. mititas mētis. luctus peniten
tie. esuries et sitis iustitie. affluētia misericordie. mūdicia cordis et pa
mētis. Hē bītudines sunt tāquā opatōes et actus pcedētes a pdictis
septē donis spūssancti quibꝫ virtus ipoz doncz manifestat. Septem

sunt ordines qb potestas ministris ecclie aſert ad reliquū ppm diri-
gendū ꝛ sanctificādū. Septē sunt petitões pater nr̄ qs deo facē debe
mus. Septē sunt et articuli fidei hūanitatis xpi ꝛ septē dúitatis xpi
quib de credēdis illūamur. Quor omniū pfectō a spūsctō est j Co
rinb xij. Hec oīa opaſ vn⁹ atq idē spūs di fin ꝓput vult Septē autē
septenarij faciūt xlix Et ido in fine hor septenarior scz quinqgesima
die spūsanctus missus est vt ei pfectō totus ecclie ꝛ omniū q sunt ꝛ
fiunt in eccia attribuaſ vt principali agēti Isay xxvj Omnia opa nra
opatus es in nobis dne Maſ x Nō em vos estis q lo sz spūs pa ve q
lo in vo Quarto rōe figuratōis vł ꝛpletōis figure Nā in úbileo
scz in quinqgesimo āno qnq debebāt fieri vt pz leui xxv q figurabāt
quinqz q spūsanct⁹ venies sup apłos fecit plenarie ꝛ ātidie fac. Naz
in úbileo rei et captiui soluebāſ debita remittebāſ exules in patriaz
reuocabāſ hereditas amissa reddebaſ et sui libertati donabāſ ꝛ sic fie
bat plena remissio. Sicz p spūmsctm fit plena remissio in eccia Nam
primo p spūmsctm rei eterne mortis et captūi dyaboli soluunſ Ro
vij Lex spūs vite liberauit me a lege peccati et mortis Secdo debita
peccator p spmsctm dimittūſ Proū x Vniúsa delicta opit caritas ꝛ
spūsanctus Tercō exules ꝓpter maleficia pcōr p spūmsanctū re
uocanſ in vitā eternā siue in patriā eccie militātis Psal Spūs tu⁹ bo
dedu me in terrā rectā ꝓpter nomē tuū Terra recta est eccia ústor
qr nō tāgit mundū obliquū nisi in pūcto necessitatis j Thi vj Habē
tes alimeta ꝛ qb tegamur his ctēti simus Rectū ei nō tangit obli
quum nisi in puncto Quarto hereditas ꝓpter peccatū pmor pentū
amissa scz vite eterne nob p spūmsanctū recupaſ Qz cū p spūmscūm
efficiamur filij dei p regeneratōz spūalē et si filij ꝛ heredes vt dicitur
roma viij manifestū est qr p spūmsanctū hereditas amissa nob resti
tuiſ Joh iij Nisi qs renat⁹ fuit ex aqua ꝛ spūsancto n pt in reg dei
Quinto pui pcōr ꝛ sumb peccator ligati p spūmscūm liberi reddū
tur qr vbi spūs dn ibi libertas vt dz ij cor iij Gal mj Itaqz iā n su
mus an fi sz li Et sic pz primum Secdo modus et signū in q spirit⁹
sanctus missus est pomt qr fcūs est repē de ce so Du em apli essent
hyem in supion pte cenaculi vbi xpc cū eis agnū pascalē cenauerat ꝛ
ibi orarēt hora diei iā tercia subito vehemēs venit ventus ꝛ quidā ra
dij ignis formati ad modū lingue apparuerūt in domo et steterūt su
per capita apłor et in illis linguis ignitis spūsctūs sup eos descēdit
et mansit Et sic ptz qr in vehemēti spiritu id est in vento ꝛ in linguis
igneis spirituſanct⁹ sup eos venit Cr rō est ad designādum qr spiri
tusanctus venies in hominē tria fac. Nā primo tāqz magnus ventus
omnes nubes erroris ab anima expellit ꝛ vitate fidei replet animam
Joha xvj Docebit vos omnē vitatē Et p ons expellit omnē falsitatez
Secdo tanquā ignis fortis omnia peccata ꝛsumit et p ꝛsequēs animā

purgat Gregorius sup illo vbo lu·vij·Dimissa sunt ei peccata multa
qm dilexit multū·Vis amoris in ea assumpsit rubigmē peccatoy·Tez
cio postq̄z anima est illumīata in intellectu z purgata z inflamata
in affectu tāquā lingua ignita feruētissime et deuote loquit verba di
Prouerbiū est qp nec amor nec tussis pt celari·Psal·Cōcaluit cor me
um intra me z in meditatōe mea exardescet ignis·Et sequit·Locut
sum in lingua mea·Et ideo apli recepto spūsctō statim loqui ceperūt
Circa h mēbrū tria videamus·s·quare spūscūs in linguis apparuit·z
quare simul in linguis igneis·et ārē potius in igne q̄z in alio elemē·
to·M Primo g̃ q̄ramus ārē spūsctūs in linguis apparuit·Et ad
hoc sex rōes assignet ad pns scz rōe manifestatōis·rōe vniōis·rōne
saluatōnis·rōe pdicatōis·rōe gubernatōis·rōe legatōis·Primo spi
rituscūs apparuit in liguis rōe manifestatōis spūssancti·nā de⁹ pater
summe fuerat manifestatus in rey creatōe·ita qp pbi lumine rationis
naturalis et sine lumine fidei deū patrē agnouerūt·Phūs in libro de
celo z mūdo·Adhibuimus nosmetipos magnificare deū patrē supem
nentē apprietatibus eoy q̄ sunt·Et addit in xj·methaphisice·Vnus g̃
princeps·Sap·xnj·A magnitudine spēi creatē agnoscibiliter hoy crea
tor poterit videri·Vñ et iudei et omnes gētes deū patrē agnoscebāt
Joh·vnj·Vnū patrē hēmus deū·Similit deus filius fuit manifestat⁹
in carnis assumptōne·qp de femina natus est z nobiscū conuisat⁹ est z
mortu⁹ z sepultus·Baruch·nj·Post hec in terris visus est z cū homi
nibus auersat⁹ē·Et vt xp̄c agnoscereť ve eē filius dei·fecerat opa que
solus deus facē poterat·Joh·v·Opa que ego facio hec sunt q̄ testimo
nium phibēt de me·Et ideo deus filius summe manifestatus fuit·Re
stabat g̃ qp de⁹ spūscūs manifestareť·vt trinitatē psonay agnosceē⁹
et fidē verā de ipis habemus que est necessaria ad salutē·Maior autē
manifestatō que fieri possit ē p linguam et opa·Et nō vt spūssanctus
plene manifestareť apparuit in linguis sup aplos vt ipm summe ma
nifestarēt in omni lingua z cū hoc dedit eis ista opa facere que solus
deus facē poterat que apli in vtute spūssancti fecerāt·Joh·xnj·Qui
credit in me opa que ego facō z ipe faciet·z ma·ho·fa·qp ego ad pr̄es
vado·i·quia ego recedo z spūscūs aduenet·Apparuit etiaz in lingua
vt dicit greg·vt vbū dei incarnatū manifestaret·qp verbū p linguam
manifestať qp quāuis apud iudeos summe manifestatū fuit vt dim ē
tñ apud alias gētes manifestatū nō erat·hz apli manifestauerūt·j·Cor
pmo Nos āt pdicamus xpm crucifixū·Secdo rōe vniōis·Nam ge
nus humanū ex supbia volēs turrim babel edificare·cuius cacumen
tangeret celū·in septuaginta duas linguas diuisum est·qd pr⁹ vnius
labij erat·vt dicit gen̄·xj·Quodq̄d aūt p supbiā aut malicia in huano
genere est deletū totū p xpi humilitatem et spūssancti bonitatem est

suppletū·qui vsq; ad terram se humiliauerunt xp̄c carnem assumendo et spūssanctus ín línguis apparēdo·sic̄ genus hūanū voluit vsq; ad cē lū ascendē·Et ıō spūssanct⁹ ín línguis apparuit vt oñderet q; p spirit⁹ sancti bonitatē vniti sunt pp̄li ín vna fide·et ín vna língua confessionis et vitatis vt fieret vnū ouile ꝛ vn⁹ pastor·c⁹ vocē oīes agnoscerent et audirēt·Ío·x·Oues mee vocē meā audúnt ꝛ agnosco meas ꝛ cognoscunt me mee·Vñ vna expositō dicit q; apl̄i loquēdo vnā língua scz hebreā·oīs alie natões q̄ ibi erant ín ipa língua hebrea audierant línguā suā·Sicut de mana dr q; auertebat ad qcūq; amedēs volebat·vt dicit sap̄·xvj·Sic quādo língua est diuísa erat solum língua hebrea·Vñ ín fauciby apl̄oy oīes língue erāt vnite p spūssancti bonitatem·Tercō rōe saluatōis·Nā vtus duína saluās applicat nobis mediantibus vbis q̄ a mínistris ecc̄ie p̄ferunt·quía mediantibus sacrām tis que ín rebus ꝛ vbis assistunt·vt dicit aug̃·Que quidē virt⁹ salutis nostre a spūsancto est·Et ıō ne crederet virtus ista eē a vbis vel a mínistris ecc̄ie scz a spūsancto·ideo in línguis dignatus ē apparere·ij·Cor·xij·Vt sublimitas sit vtutis dei et n̄ ex nobis·Quarto rōe p̄dicatōnis·Apl̄i em̄ noua ꝛ ínaudita p̄dicare debant·s·nouā fidē de xp̄o icarnato ꝛ passo·Ío·xvj·Creditis ín deū ꝛ ín me credite·s·q; ego sum de⁹·Noua opa·Luc̄·xvj·Nisi qs renūciauerit ommby q̄ possidet n̄ p̄t meus eē discipulus·Et nouū modū vúendi·Matb̄·xvj·Si quis vult post me venire ab se·et tol·cru·su·ꝛ sequa·me·Ío·xvj·Mādatū nouum do vobis·Vñ act·xvij·dr de paulo q; erat ānunciator nouoy dem o mí orum·Que omnia sine virtute spūssancti nō poterāt fieri·j·Cor·xij·Nemo p̄t dicē dominus iesus nisi ín spūsctō·i·nemo p̄t vaciter dicē ꝛ p̄dicare salutē que p nomē iesu ıntelligit nisi p virtutē spūssancti·Et ideo apparuit ín línguis vt oñderet q; hec omnia nō fecerunt apostoli ín virtute sue p̄dicatōis·scz ín virtute spūssancti qui ín vbis eoy erat Prima cor·xj·Ego plātaui appollo rigauit deus aūt íncre·de·Itaq; neq; qui plātat est aliq̄d·neq; qui rigat·scz qui íncrementū dat deus

Quínto rōe gubernatōis·q; ín oia mēbra língua difficilio regit ꝛ gubernat·Ia·iij·Omis natura bestiay volucrū ꝛ spentū domat ꝛ domita sunt a natura humana·línguā aūt nullus hominū domare potest·ī quietū malū plenū veneno mortifero Itē ibidē·Si quis ín verbo nō offendit hic pfectus est vir·Et nisi língua p grāz spūssancti regat nūqs bñ regit·Prou·xvj·Dominis ē dirigere gressus suos·dñi autē gubernare línguā·Itē língua est magis vtilis ꝛ fructuosa bñ recta q̄m aliud mēbrum·Prou·xxv·Mala aurea ín lectis argēteis vbū platuz ín tpe suo·Et apter ista duo língua magis índiget grā spūssancti·Et ideo spūssanctus in línguis apparuit ad oñendum q; hec duo ipe ín línguis opat·q; ipam tepat ꝛ facit bene loqui·Sexto rōe legatōis

Nam legatō ꝛ officiū apostolorꝫ principalit fuit ad loquēdū et euāgelizandū. Matth. xvj. Cūtes ín vníúsum mundū pdicate euangelīū oī creature. j. Cor. j. Nō mísit me baptisare xpc sed euāgelizare. Et iō spi rituſſanctꝰ ín línguis sup apłos venit vt daret íntelligi qꝫ loqui lín guis erat eorꝫ officúm príncipale. Secundo ꝗramus quare simul ín línguis igneis apparuit. Et ad hoc sufficiūt quattuor rōes ¶ Pri ma est quía apłi legē igneā spūſſ. que ē lex amoris ꝛ vtutis debebāt mundo pdicare. Ipe em spūſſcus amor ꝛ vitas est. Lu. xij. Ignē veni mittere ín terrā ꝛ quid volo nísi vt accēdatur. s. p ora pdicatorū ín cor dibus auditorꝫ scz veterum cerimoníarū. úxta illud heb. x. Vmbram em habēs lex nō ipam ímagínē rerum. Et legē frigidam timoris de bebāt fimire ꝛ terminare. Mat. xj. Vsqꝫ ad io. lex et pphete. Gal. v. Cō testor autē omní circūcidēti se. qꝫ si circūcidat xpc nil pdest ei. Ignis autē hec facere habz. quía calorē generat et vmbrā ꝛ frigus fugat. Et ideo spūſſcus ín línguis igneis apparuit sup apostolos vt legē amo ris ꝛ vitatis pferrēt ꝛ legē vmbre et timoris fimirēt. Io. xv. hec mā vo. vt dilıgátis. Quod apłi optime fecerunt ipam mundo pdicantes. prima Io. nj. Nō diligamus línqua neqꝫ verbo ſꝫ ope ꝛ veritate. Co loc. nj. Sup omnía caritatē habete qđ est vín. pfectōis Secunda rō est vt apłi verba ignita pferrent calefacientia corda homínum. Eccī. xlvnj. Surrexit helyas id ē. chorꝰ apłorꝫ et vbum istus quasi facula Duo em dura vt duo ferra nō possunt sine calore cúngi. Thiere. xv. Nūquíd federabit ferrum ferro ab aquilone. i. ín frigore qđ procedit ab aquilone Fides autē catholica et cor humanū sunt duo ferra du rissima. et ideo nullo modo cúngi potuissent ín frigore ínfidelitatis peccati nísi ignis spūſſancti ínterueníſſet. Vñ bern. dic qꝫ tria maxima mirabilia cúncta sunt ín filij dei incarnatōe scz deꝰ et homo. mater ꝛ virgo. fides et cor humanum. et iō vt apłi fidem xpi cordi humano ín sererēt vba ignita necessario pferre habebāt. Gre. Ocioſus est sermo pdicantis nísi possit incendium generare. Et hoc pz ín omnib alijs na tiombus. quarum corda igne spūſſancti nō calefuit. quía nullo modo fidem recipiunt Fides em vt dicit apłus ad eph. ij. est donuz dei Int xpianos etiam qui nō habēt ignē spūſſancti. nō habent fidē viuam. ſꝫ mortuam ¶ Tercia rō est vt apłi ignē diuínum p ora et vba spirarēt ín corda homínum ipos calefacientē et a terrenis ad celestia eleuantē Nam añ aduentū spūſſancti merces homínū erat terrena ín tpaliuz abundantia cońistens et longa vita Esa. j. Si volueritis ꝛ audieritis me bona terre cme. Sed mō nō est sic. imo omnes qui pie volunt viuere ín xpo iesu pse. pa. vt dicit. ij. Thi. nj. Non est suus maior domíno suo si me persecuti sunt et vos pse. ij. Co. mj. In oibus tribulatōz patimur Vt ꝑ apostoli ab his terrenis homínes eleuarēt ꝛ ad celestia tnsferrēt

oportuit eos et p opa ⁊ p verba ignē dūmū emittē·alias nūquā po-
tuissent facere·Ignis aūt iste duo facit·q̄ calefacit ꝓpter qđ homines
expoliant se·et eleuat vt pz ín vaporib⁹ vtute calorís solis eleuatis·Et
ideo homines ignē dūmū ín p̄dicatōe apl̄oꝝ recipiētes calefiebāt ín
tm̄ q̄ omnia deponebāt Act·mj·Quotq̄t aūt habebāt domos ⁊ agros
vendebāt et ponebāt p̄cia eoꝝ añ pedes apl̄oꝝ·Et h̄ est qđ dr·lu·xij·
Ignem veni mittē ín terrā ℣ Quarta rō est vt ad verba ignita apl̄o-
rum ignis de celo descēderet·quia simile trahit suum simile· q̄ omnez
celi militiā aburet ⁊ vastaret·Nam añ aduentū spūssc̄ti mūdus ce-
li militiā adorabat·⁊ aliqui adorabāt venerē vt luxuriosi·aliqui mercu
rium deū mercatoꝝ vt auari·aliqui martē deū belli vt superbi volētes
dominari·Vt g̃ apl̄i hāc ydolatriam celestis milicie destruerēt opor-
tuit eos verba ignita ꝓferre·vt ad verba eoꝝ ignis de celo descēderz
et cōsumeret ⁊ destrueret eam·q̄ ignis habz alta et magna humiliaē
ij·Co·x·Arma militie nostre nō sunt carnalia desideria·ſz potētia deo
ad dēstructionē munitionū·celsa destruētes·et omnē altitudinē extol
lentē se aduersus scientiā dei·Et ideo apl̄i maledicebāt tēplis ydoloꝝ
et corruebāt vt patet ín multis locis·Hie·xxnj·Nōne verba mea qua
si ignis ardens·et quasi malleus terēs petras· Vñ postq̄z hieremie
dixit dominus·Ecce dedi verba mea ín ore tuo·statim subdit·Et esti
tui te sup gē·et reg·vt destruas ⁊ enellas et dispdas·ín eodē·j·Qui si
gurabat chorū apl̄orum·nūquā em̄ legit hieremias sup gētes cstitu
tus fuisse ℣ Tercō queram⁹ quare spūssanctus potius ín igne q̄m ín
alio elemēto apparuit·Et ad hoc septē rōes sunt ꝑm septē dona spūssa-
Primo rōe motōis·Ignis em̄ semp tendit sursum·sic spūssanctus
p donū sapiētie semp facit tendē ad celestia·Ezec·viij·Eleuauit me spi-
ritus ínter celū ⁊ terrā·Gregorius·Amor dei nūquā est ociosus·opa
tur em̄ magna si est·Versat em̄ sapia circa altissima⁹ causas vt dic̄ phi
losophus·Propterea apl̄us dicebat ad phil̄·nj·Nostra conuersatio m
celis est· ℣ Secudo rōe illuminatōis·Ignis em̄ hz obscura illumināē
j·Co·ij·Itaq̄z que dei sunt nemo cognouit nisi spūs dei· Nob aūt reue-
lauit deus p spūmscūm·spūs em̄·i·spūalis bō scrutat omnia eē ꝓfūda
dei Vñ magis illumināta est veritate fidei et doctrina dei vna vetu ꝛ
ta habēs spūmsanctum q̄z omnes phi qui nō habuerūt· Ro·xj· Quis
autē cognouit sensum domīn aut quis instruxit eum·Nos aūt sensuz
christi habemus·j·Co·ij·Quia·vt dicit iob·xxviij·Timere deum ipm
est sapiētia·⁊ recedere a malo est intelligētia·Qđ facit spūmsanctum
habens· ℣ Tercō rōe actōis·Ignis em̄ est valde actiuus ⁊ ín omnia
alia agit·et nihil potest agere ín ipm·vt ipm trāsmutet Cuius ratō ē
quia ignis est totus formalis·et quasi nihil de materia habens Omis

autē actio est a forma·ꝛ passio a materia·ꝛ iō potest agere et nō pati
Sic spūssanctus p donū cōsilij facit hominē totum spirituale et nihil
habere de materia ꝛ terꝛenozū pondere·Cōsiliamur em̄ vt dicit phi
losophus nō de fine·ꝫ de his que sunt ad finē·Et quia ad finē nostruꝫ
videlicet ad deū melius et velocius imus sine pōdere terꝛenoꝝ· ideo
spūssanctus p donū cōsilij facit ea deponere solū necessaria retinēdo·
prima·Thi·vj·Habētes alimenta ꝛ quibꝫ tegamur his cōtenti simus
Exemplū de iohanne baptista toto spūali ¶Quarto rōe trās formatōis·
nis·Nam p ignē omnia transformant et nouā formā accipe possunt
sic spūssanctus p donū fortitudinis trās format homines in deū·q̄ fa
cit eos potētes ꝛ fortes ad omnia vincendū·Vñ petrū vna ancilla vi
cit antequā spūmsanctū haberet·postea iuincibilis fuit imo omnia vi
cit·Vñ de paulo ꝛ barnaba dicit actu·xmj·Dij similes facti hominib
descenderūt ad nos·¶Quinto rōe nutritōis·nā ignis in humido pi
gui et calido nutrit vt in oleo cera ꝛ sepo·in humido aūt sicco ꝛ frigi
do extinguit vt in aceto et aqua·Sic spūssanctus p donū scientie quo
homo cognoscit spūalia esse pinguia ꝛ calida·tempalia vo esse frigida
et sicca·nutrit animā in ipis spūalibus·et facit ipam mūdanis ꝛ tpali
bus mori·Col·nj·Mortui em̄ estis scz mūdo ꝛ vita vestra absc̄dita
est cū christo in deo· Gal·ij·Qd autē nūc vūo in carne in fide vūo fi
lij dei·¶Sexto rōe purgatōis·Ignis em̄ habz metalla purgaē·sic spi
ritussanctus p donū pietatis purgat omia peccata·quia ipe est ignis
dūmus·Heb·xij·Etem̄ deꝰ noster ignis cōsumēs est·Vñ sicut baptis
mus aque et sanguinis purgat peccata·ita baptismꝰ flaminis id est
spūssancti·Sic fuit purgata magdalena cui omia peccata sunt dimis
sa quo·di·mul·lu·vij·Malach·iij·Et purgabit filios leui et colabit eos
quasi auꝝ et quasi argentū·Vñ in eccia fit remissio peccatoꝝ p spūm
sanctum·Io·xx·Accipite spūmsc·quo·re·xc·Et ꝫ fit cgrue p donū pie
tatis·pietas em̄ miseriā respicit·Nihil aūt est miserabilius q̄ peccā
¶Septimo rōe incineratōnis·Nā ignis omnia in cinerez redigit·sic
spūssanctus p donū timoris redigit hominē in cinerē humilitatis dū
cōsiderat malū pene eterne·timet em̄ valde·ꝛ ideo se reprehendit et in
humilitate pnam agit·Iob·xlij·Idcirco me reprehendo et ago penite
tiam in faulla et cinere·Et sic patet scdm·¶Tercō ipe aduetus spūs
sancti et eius effectus subūngit·quia repleti sunt omnes spūsancto·
et ce·lo·Et quia qui hz principale habet accessoriū·iō postq̄z apostō
li spūmscūm in tāta plenitudine receperūt fuerūt etiā pleni omnibus
gratijs et spūssci donis quia omes grē et dona a spūsctō sunt vt dic̄
apl̄us·j·Co·xij·Hec autē omnia opat vnꝰ atq̄z idē sp·di·si· put vult·
Et q̄ ipi fuerunt pleni spūsancto·ondit q̄druplici signo rei plene L
¶Primū est in tribulatōnib nō murmurare·nā vas plenū nō reboat

sed vacuū dū tangit sic apli in aduersis nō murmurauerunt. Luc. x. Ecce ego mitto vos sicut ag. in. lu. In pa. ve. pos. a. ve. Imo nō soluz ñ murmurauerūt in tribulatōib sed gaudebāt. Act. v. Ibant apo. gaudentes a pspe. psi. q. dig. ha. sunt ꝛc. Ro. v. Sz et gloriamur in tri. Secundū est firmiter cōsistere. nam res plena stat firma. sic apli postquā spūmscūm receperūt in fide ⁊ bonis opib firme steterūt. nā nec mūdus cum tormentis. nec caro cum oblectamētis. nec demones cū tēptamentis poterāt ipos amouere. Ro. viij. Quis nos sepabit a caritate xpi. q. d. nemo. Tercium est de plenitudine effundere. nā fons plenus effundit aquā. sic apli tāquā plen⁹ fons pleniss effundūt aquā et supereffluēs tm mūdum gratijs et domis spūalib repleuerūt. Hester decimo. Fons pu⁹ creuit in fluuium maximū et in aquas plurimas redundauit. Quartū est nihil pl⁹ recipe. nā vas plenum nihil pl⁹ recipit. sic apli nihil terreni et a spūscō alienū receperūt. Vñ simoni mago offerenti eis multā pecuniā dixerūt illud act. viij. Pecunia tua sit tecum in pditionē. Vñ nec diuitias nec honores nec delicias ampli⁹ receperūt. Phil. iij. Omnia detrimentum feci et ar. s. vt stercora vt xpm lucrifa. Matth. xix. Ecce nos reliq. om. et se. sumus te. Et q̄ ut̄a sentētiā saluatoris ex abundātia cordis os loquit. ideo apli sic abūdanter repleti spūsancto ceperūt loqui multis ⁊ varijs linguis. q̄ multiplex erat spūs cordis ipor. s. lingua gloie que est laudare et bndicere deum. Lingua gre que est hominib volētib⁹ querti grām ⁊ mi sericordiā pmittere. Lingua doctrine q̄ est homines instruere ⁊ docē. Et lingua pene. que est si quis nō agit pnām ad gehēnam ire. Si q̄s autē vult scire an sit spūsancto plen⁹. dicta quattuor in se videret. q̄ ex operib vel moribus. vel ex lingua cognoscitur vnde sit homo. Marxmj. Nam et galile⁹ es. Et matth. xxvj. Nam et loquela tua manifestū. Et sic patet tercium. Quarto admiratō et stupor ex predictis cōsequens describitur. q̄ tā hac voce cōuenit multitudo magna et mente confusa est sez pre stupore ⁊ admiratōne. admirabantur em tam subitam mutationem. quia de nihilo ad tam magnū statum subito erant sublimati. Iob. v. Qui ponit humiles in sublime et merētes erigit sospitate. Et sic patet quartum

Sermo alius de missione spiritussancti. lxiij

De excelso misit ignem in ossib meis et erudiuit me. Tre. j. Hieremias pphēta a spūsancto inspirat⁹ in persona ecclesie loquitur in pfatis verbis reserās et annuncias qualiter ei spūssancti missio facta sit. Circa quā missionē in predicta auctoritate quinq; innuunt. Primo em spiritussancti missionis excellētia declaratur. quia de excelso. Secundo persona mittens insinuatur. q̄ misit sez de⁹ pater. Tercō signū et figura in q̄ spūssanct⁹ venit apitus

quia ignē. In spē em ignis venit. Quarto in ās spūsscūs venit. vt sic
missus subungit. quia in ossibꝫ meis. Quinto quē effectū spūssanct⁹
veniens fecerit demonstrat. quia erudiunt me. Ex primo hec missio on
ditur optima ꝛ pfecta quia de excelso. Hac. j. Omne datū optimum ꝛ
omne donū pfectū desursuz est. Ex secūdo ondit caritate diffusa. quia
ex nimia caritate sua q̄ dilexit nos deus misit nobis prio filium ꝛ tā ꝛ
dem post recessum filij misit spūmscūm vt nobiscū imeternum maneꝫ
Gal. iij. Qm aūt estis filij dei misit deus spūm filij sui in coꝛda vestra
Ex tercō ondit efficacissima. Ignis ei inter oīa efficacissim⁹ est. ꝛ mē
tas habz opatōes. vt dēm est in p̄cedēti ꝑmone. Ex quarto ostēdit mū
da et sancta. nam ossa ecc̄ie sunt sancti et ūsti in austeritate penitē
tie exiccati ꝛ mūdi facti. Ex quinto ostēditur fructuosa quia eruditio
disciplme spūssancti fructuosa est valde. Heb. xij. Omnis aūt disci
plina in p̄nti quidē nō videt gaudij eē ꝛ meroꝛis. postea aūt fructū
pacatissimū exercitatis p eā reddet ūsticie. Primo g̃ dicit q̄ spiritꝰ
sancti missio de diuine maiestatis excellētia p̄cedit. de quo nihil dicat
ad p̄ns. Secundo ostēdit q̄ spūssanct⁹ a deo patre est missus. quia
mist sez deus pater. Circa quod sciendū q̄ cum sit vna essentia in trib⁹
psonis. et omnis actō et opatō ab essentia p̄cedat. oportet necessario.
q̄ quādo pater mittit spūmsctm q̄ filius similit mittat et spūssanctus
eodē modo seipm mittat. siue p seipm veniat. quia vt dicit aug. induui
sa sūt opa trinitatis. Et hoc est qō dicit iob. v. Cū ve. pa. quē ego mit.
vo. spi. ve. qui a pa. p. In eodē. xmj. Paraclit⁹ aūt spūss. quē mit. pa. in
no. me. Itē cū trib⁹ psonis vna eēntia sit cōis. ꝛ eēntia n̄ sepet a psonis
nec psone ab essentia. oportz necessario q̄ vbicūq; est psona spūssancti
vel patris vel filij. ibi sit essentia diuina et vbicunq; sit eēntia diuina. ibi
sit psona p̄ris et filij et psona spūssancti. Iob. xmj. Philippe qui videt
me videt et patrē meū. nō credis quia ego in patre et pater in me est.
Et idē est de spūssancto Et iō dū spūscūs aduenit tota trinitas venit
Iohā. xmj. Ad eum veniem⁹ ꝛ māsionē apud eū fa. Missus g̃ est spiri
tusscūs cū potentia miraculoꝝ. que patri attribuit. Luc. xi. Dedit eis
potestatē sup omnia demonia et vt lāguoꝛes cu. Missus est cū sciētia
veroꝝ q̄ filio attribuit sapientia. Io. xmj. Ille vos doce. om. vi. Missus
est cū bonitate donoꝛū. q̄ spūiscō attribuit bonitas. Ipe em ē bonitas
se nobis in suis donis effundēs. Ro. viij. Quō et cū il. n̄ om. no. do. Et
id̄o trib⁹ vicib⁹ xp̄c apl̄is spiritūsanctū dedit. Primo aī passionē ad fa
ciendū miracula. q̄n misit eos ad p̄dicādū ꝛ dedit eis po. sup omia de
monia ꝛ vt lāguoꝛes curarent. quod ad potentiā p̄ris pertinet. Secō
post resurrectionē ad relaxādum peccata quādo in sufflauit in eos ꝛ
ait. Acci. spūms. et quoꝝ re. pec. re. eis. io. xx. quod ad filium pertinet.
q̄ vna clauis ad relaxādum peccata est scientia vitatis q̄ filio attribuit

Matth·ix· Vt aūt sciatis qz filius hominis hz potestatē in terra dimit
tendi peccata· Tercō pō ascēsionē ad cōfirmāduz corda· qñ in linguis
igneis vt hodierna die sedit supra singulos eorum spūssanctus· act·ij
Quod ad spūmsanctū ptinet· qz ex magna pietate spūssancti ꝓcessit· vt sic eos ꝛfirmaret· Mittit et quodie spūssanctō cū mentibō fideli
um illabit· Io·iij· Spūs vbi vult spirat· Et sic pz secm· ℣ Tercō oñdit
signū in q̄ spūssanctō missus ē· qz in igne· Misit in q̄t ignē· Circa qō
nota qz spūssctus in q̄druplici rez spē missus ē· Primo in spē columbe
sup xp̄m baptisatū· Lu·iij· Descēdit spūssctus corpali spē sic colūba i ip
sum Secdo i spē nubis sup xp̄m trāsfiguratū Matth·xvij· Ecce nubes
cādida obumbrauit eos Tercō in spē flatō· Io·xx· Insufflauit et ait· ac
cipite spūmsctm· Quarto in spē ignis z lingue vt hodierna die· Act·
ij· Apparuerūt illis disp·lin·tā·ig· Et ꝟ iō fecit ille spūs vitatis ñ vt ali
quā fictionē oñderet· ꝟ vt daret intelligi qz omniū hāz rez ꝓpietates
spūssctus aduenies in nob opaī O Nā primo in spē colūbe venit
ad oñendū qz quinqz ꝓpietates colūbe in nobis aduenies opaī· naz
colūba gemitu ꝑ cātu hz· felle caret· i petra mdificat· ē auis secūda val
de· z sup riuos aquaz stās in ipis aqs accipitrē speculaī· Sic spūssctus
veniēs facit nos gemē ꝑ incolatu pñtis mserie· ꝑ dil·tōne patrie· et
ꝑ pccis aie· De pmo z secdo psal· Meu mi· qz inco mi·plō·ē ba·cū habi·
tiam meā· Peccata ei noctes sunt· qz in nocte fūt z ad noctē infermi
adducūt· Io·iij· Omnis q̄ male agit odit lucē· Sic flere fec petz ꝑ pec
catis suis· Lu·xxij· Egressus foras petr⁹ fle·amare· Itē felle amaritu
dinis z negcie fac nos carē· Isa·lxj· Spūs dñi sup me eo qz vnxerit me
scz melle dulcedinis z bomitatis Itē in foraminib⁹ petre hoc est i vul
neribō iesu xp̄i facit nos amorari· Ber· Vbi firma tutaqz reqes nisi in
vulneribus esu xp̄i· Gal·ij· Christo xfi·cru·In eodē vj· Ego ei stig·
do·no·ie·xp̄i in cor·m·p· Itē facit nos valde fecūdos bonis opibus· j·
Co·j· Grās ago deo meo sp ꝑ vob in ḡ·dei·q̄ data ē vobis qz in om
ni·di·facti estis in illo·i·in spūscō Gre· Amor dñi nūqz ē ocōsus· opa
tur em magna si est Itē hominē riuis aquarū· id est grāz abundātez
facit sibi cauē ne in ipis dyabolus eū suffocet Quia vt dic aug· Super
bia etiā bonis opibus insidiat vt peāt Sic suffocat⁹ fuit lucifer z pmi
pentes Sz ñ sic suffocata fuit beata vgo· que plena omni gratia z ma
ter dei facta nō dixit ecce regina mūdi· ecce mater domini· sed ecce an
cilla domin· luc· j· P ℣ Secdo in spē nubis descēdit ad ostendēdum
qz spiritussanctus tres ꝓpietates nubis in nobis operatur· Nubes
enim a terra eleuatur virtute calo ris· refrigerium pstat z tra incēdi
um solis· z pluuiā generat ex resolutōe vaporis· Sic spūssanctus ad
ueniens eleuat hominē a terrenis· Ezech· viij· Eleuauit me spūs inter

celū et terrā· Vñ de viris spūalibꝫ dicit esa·lx· Qui sunt isti q̄ vt nu·vo·
Phil·nj· Nostra conūsatō in celis est· Itē refrigerium pstat contra i
centūa vicioꝝ· Eccl·xxxij· Spūs meus sup mel dulcis Sapiē·xij· O q̄
bonus et suauis est dominꝰ spūs tu·in no· Hoc fuit figuratū in nube
filiorum israel·in qua dominꝰ eos p̄cedebat·vt ptz exod·xxij· Neemie
nono· In columna nubis ductor eorū fuisti· Itē pluuiam lactima tuꝝ
in nobis generat· Roma·viij· Ipe em spūs postulat p nobis·i·postu·
lare nos facit gemitibꝫ inenarrabilibꝫ ¶ Tercō in spē flatus datus est
ne ipō statim homo morit·sic spūsc̄us vite anime est necessarius
ipō anima est mortua·i· Io·iij· Qui nō diligit manꝫ in morte· Et ido si
gnant ad relaxandū peccata·spūsc̄us datus est i spē flatus·quia sicut
flatum pdens morit·et flatū recupans reuiuiscit·ita hō ꝓpter peccatū
spūmsctm pdēs morit·ꝛ p grāꝫ spūms· recupans reuiuiscit· Col·ij· Et
vos cum mortui essetis i delictis et ꝓpucō carnis vestre 2uiuificauit
to in spē linguarum ignis sup apostolos apparuit ad ostēdendū q̄ p̄·
dicator vba ignita calefacētia corda·a spūs·habꝫ et ipe p os eius loqr·
Greg· Nisi idē spūs qui p os p̄dicatoris loquit assistat cordi auditoꝛ·
ris ociosus est sermo doctoris· Matb·xij· Non enim vos estis loquen
tes sꝫ spiritussanctꝰ Vbiere vicesimoctio· Nūquid non vba mea sunt
quasi ignis ardēs et q̄si malleꝰ 2terēs petras· Hoc fuit figuratū i esa
ia q̄n dū ipe deberet p̄dicare ꝓpter vnꝰ de seraphin volauit ad eū·ꝛ cal
culo ignito quē forcipe tulerat de altari tetigit os eiꝰ· qui calculꝰ spi·
ritumsanctum figurabat ¶ In fine istius membri nota q̄ ter legimus
in principio eccie spūmsanctum datum· Primo in oratōe· Luc nj· Ie·
su baptisato et orāte descendit spiritussanctꝰ· Secūdo i p̄dicatōe Act·
x· Loqnte petro cecidit spūssanctꝰ sup omnes qui audierunt verbum
Tercō in manuū impositōne· Actu·viij· Tunc imponebant manꝰ sup
illos et accipiebant spūmsanctum Et ideo si volumꝰ spūmsanctū re·
cipere orationi instemꝰ·quia orantibꝫ apostolis spūssanctꝰ datus est·
Instemꝰ p̄dicatōni·q̄ in linguis igneis apparuit·ad oñendū q̄ in ver
bo p̄dicatōnis spiritussanctꝰ daꝫ· Instemꝰ cōfessioni vt sacerdos impo
nat nobis manus et det spūmsanctū· Iob·xx· Accipite spūmsanctū re·
Et sic ptz tercium ¶ Quarto demōstrat in quos spiritussanctꝰ missus
est q̄ in ossibꝫ meis· Ista sūt ossa de quibꝫ dictum est ezech·xxxvij· Fi
li hominis vaticinare de ossibꝫ istis et dices eis· Ossa arida audite ver
bū domi ecce ego intromittā in vos spūm et vūetis· Ista ossa in q̄bꝫ
spūssanctus habitat et venit sunt sancti viri qui sex modis dicuntur
ossa·scz·ossa sicca·ossa dura et fortia· ossa humana·ossa vīua·ossa redo
lentia·et ossa neruis colligata· ¶ Primo enim sunt ossa exiccata per
abstinentiam esce et potus·ab humore carnalis desiderij· Psalmista·

Ossa mea sicut cremū aruerunt·ij·Cor·xj·m fame et siti et ie· mul· m frigore ꝛ nu·En eodē·mj·Semp mortificatōz dñi nr̄i ihesu xp̄i m cor⁊ poꝛib nostris circūferētes Pctōres aī sunt ossa humētia ꝛ m aḡs cꝛe nalis ꝛcupiscētie natātia·Sap̄·ij·Nō sit pratū qđ ñ ptrā·lux·n·Vñ de dyabolo dicīt iob·xl·En secreto calami dormit m locis humētib· Et iō cū spūscūs sit ignis ñ p̄t m eis vúere⁊ Secūdo sunt ossa dura et for tia ad poꝛtandū onera penitētie·ꝛ ad tolerādū oīa adúsa·Psal· Vt iumentū factus sum apud te·j·Cor·mj·Maledicimur ꝛ bñdicimus pscutōez patimur ꝛ sustinem⁹·blasfemamur ꝛ obsecram⁹·Pctōres aūt sunt ossa debilia nullū pōdus penitētie valētia sustinere·ꝛ oīm tē ptatōm cedētia·Et iō cū spūssanct⁹ sit pōdus penitētie vtutū ꝛ moꝛ nō sustinet ab eis⁊ Tercō sunt ossa hūana ꝓpt̄ māsuetudinē pietatis et nō canina vt lupina·Matth·xj·Discite a me qꝛ mi·sum·ꝛ hu·coꝛde· En eodē·v·Beati misꝛicordes qm ip·pos·ter·Sic fuit mitis dauid·qui miphiboseth filiū filij inimici sui mortalis fecit de mēsa sua·ꝛ viris ia bes qui sepelierūt ossa eiusdē saul inimici sui·bona repmisit·ij·Regū xxj·Pctōres aī sunt ossa canina ꝛ lupina moꝛdētia ꝛ lacerātia ·Et iō cū bemgnus sit spūssc̄us ñ p̄t m eis reqescere Isay·lvj·Spūs dñi sup me ꝛ eo qꝛ vnxit me·ꝛ·hūanū ꝛ mansuetū me fecit⁊ Quarto sunt ossa vúa et nō moꝛtua·p inhabitantē spūm vite m eis·Iob·vj· Spūs est qui vuificat caro aī nō ꝓdest quicq̄z·En eod̄·xmj·Ego vúo ꝛ vos vi uetis·Et eī nō solū sunt vúa in se ꝛ eī ꝛferūt vitā alijs·Qđ figuratuz fuit m ossibus heliseī q̄ statim qꝛ tetigerūt cadauer homis mortui re⁊ uixit hō·vt pꝛ·iiij·re·xnj·Matth·x·Infirmos curate·mortuos su· lep· mū·Pctōres aī sunt ossa mortua vitā grē nō hntia·et iō cū spūssc̄us sit spūs vite nō pōt reqescere m eis⁊ Quinto sunt ossa redolētia peꝛ odoꝛē bone fame et nō fetētia p fetorē infame·ij·Cor·ij·Christi bo nus odoꝛ sumus deo m his q̄ peūt·et m his q̄ saluí fiunt·Et alijs qui⁊ dem odoꝛ vite in vitam·alijs quidē mortis in mortē·Geñ·xxvij · Ec ce odor filij mei sicut odor ag·ple·cui bene·do·Eccī·xlix· Memoria ioꝛ sic in cōpositōne odoris·Peccatoꝛes autē sunt ossa fetētia coram do et sanctis Isay·xxxmj·De cadaueribus eorum ascendet fetor Vnde ī vitaspatrum legitur·qꝛ angelus obuians cuidam ornate mulieri pec⁊ catrici obturauit sibi nares dicēs qꝛ fetebat coraꝛ deo et sanctis·Et ob uians cuidam iusto paupi vlceroso odorauit eum dicēs qꝛ redolebat coram deo et sanctis·Dicit philosophus qꝛ canis mil sentit de odoꝛe· nisi sit annexus rei comestibili vt veneree·sed illum optime sentit Si militer peccatoꝛes mihil sentiunt nisi de odoꝛe carnalium·Et iō cū spi⁊ ritussanct⁹ ñ sit caro ꝛ spūs ñ redolet eis·et ꝓptea ñ recipit m eis.

⁊ Sexto sunt ossa neruis colligata et ꝛpagmata Eze·xxxmj·Et accesserūt ossa ad ossa·vnūqđqꝛ ad iunctūrā suam·et ecce nerui et caro super ea

ascēdere ūt Iob. x. Ossib⁹ et nerui cōpe. me. Et nō sunt ossa palitica ꝛ dissoluta. Omnia ei opa iusto⁹ sunt regulata et oēs sensus eo⁹ regu lati sunt. j. Cor. xiij. Omnia honeste et ſm ordinē fiāt in vobis. Ro. xij. Ratōnabile obsequiū vr̄z. et nolite ꝛformari huic seculo sup. qua totū est dissolutū. Vñ religio xp̄iana vocat eo q̄ a multis abstinet ꝛ i multis se religat q̄ alijs natōibus licēt. Et inter xp̄ianos illi dicunt reli gioſi q̄ multū religāt. Peccatores at̄ sunt ossa palitica et dissoluta. q̄ facta et dca eo⁹ a regula rōis discrepāt et discordāt Ro. j. Et q̄ nō p̄ bauerunt habē deū in noticia tradidit illos de⁹ in rep̄bum sensum. ve faciāt ea q̄ n̄ decent repletos omni iniq̄tate ꝛc. Carissimi si volum⁹ q̄ spiritussc̄us veniat in nos simus ficci p corporis maceratōz q̄ ipe e ignis. simus fortes p tolerantiā aduersor. q̄ ipe est vtus indeficies et pōdus vtutum. simus mites et humani p pietatē. q̄ benignus est spi ritus sapiētie. simus vni p grām q̄ ipe est vita. simus redolētes p bo nam famā. q̄ ipe odorat odorē spiritualiū et n̄ carnaliū. simus ꝛpoſi ti et ordinati p regulā rōis. q̄ ipe est regula omnis rectitudinis et iu sticie. et sic erimus ossa in magna reuerētia cora deo. Talia fuerūt ossa ioseph q̄ filij israel cū magna reuerentia de egipto in terrā promissio nis trāstulerunt. vt p̄z exo. xiij. Et sic ptz q̄rtum. ¶ Quinto pomit effec ctus quē spiritussc̄us veniēs fecit eccie. q̄ erudiunt eam. Hunc effectum Nā p septē dona sua ipam erudit ꝛ informat. Ipa ei septē dona spiri tussci sunt ille septē stelle in dextera filij q̄ illuminat totū mundum de quibus dr̄ apoc. j. Ette sunt septē oculi q̄ sunt septē spūs dei missi in oēm terrā. de q̄bus dr̄ apo. v. Ette sunt septē lucerne q̄ semp debēt ardere in tabernaculo dei. de q̄bus dr̄ exo. xxv. q̄ dona spūssancti faciūt hoiez ardere et omnia videre. Vñ illa sca animalia in q̄bus erat spūs vite erāt oculis undiq⁹ plena. vt dr̄ ezech. j. Erudit g̃ nos spiritussc̄us. Prio per donum sapientie. dū affectum mētis agnitōe pascit et delectatōe bono rum illū afficit et reficit. dum. s. va bona put sunt bona amare ꝛ gustā re facit. et facit dulcedine suauitatis eo⁹ sentire. q̄ pri⁹ solum frena sapi ebat. Heb. v. Ommis q̄ lactis e particeps experis e sermonis iustitie. Per fecto⁹ at̄ est solid⁹ cib⁹ eorum q̄ p assuetudine exercitatos hīt sensus ad discretōem boni ꝛ mali. ¶ Secōo erudit p donū intellectus in bonis cognoscēdis et maxime p fidē purificat corda eorum. ¶ Tercō erudit p donū cōsilij. dū cautum facit hoiez quō eligat bona et peligat meliora et vtiliora salutis. Ma. xix. Si vis perfect⁹ esse vade et vende omnia q̄ habes et da pau. et ve. se me. ¶ Quarto erudit p donū fortitudinis dum ꝛtra insule⁹ tēptatōm pugnantē roborat oēs ei solū p patiam ee pugnaces. Lu. xxi. In patia vra possidebitis animas vras. ¶ Quinto erudit p donum scientie. per

quod dat agnoscē bñ agere ⁊ a malo recedē. Iob. xxviij. Timē deum ipm est sapiētia. ⁊ recedē a malo intelligētia. Quia vt dic apls. j. Co. xiij. Qui ignorat ignorabit. ¶ Sexto erudit p donū pietatis. dū p qſ dam spei fumiculos ad bonū appetēdū ⁊ agendū attrahit. Mat. iiij. Ve nite p me ſa. vos ſi. pi. ho. ¶ Septimo erudit p donū timoris. dum a malo culpe pñtis. ⁊ a malo pene future p quedā metuēda q mētib ho mīnū suggerit retrahit ⁊ aūrit. Ecc. vij. Memorare nouissima tua. ⁊ in æternū non peccabis. ¶ Postq̄ aūt spūſſanct⁹ his septē domis nos erudiuit. ⁊ informauit p eadē nos pugre facit ⁊tra septē mala hūane nature. ⁊ pmo ⁊tra malū puerilitatis facit nos pugre dono sapiētie. Puer em̄ est puer senſu ⁊ ope ⁊ oia opa sua sunt puerilia. Esa. lxv. Puer cē. an. mo. j. Co. xiij. Nolite pueri effici senſib ꝫ malicia puuli estote. Exemplu hīc pu er dat vnū aureū p vno pomo. ita pctōr p vno denario dat vnā vir tutē. imo oīes. imo qđ plus est deū. Sap. xij. Infantiū insensatorum moꝛe viuētes. Sed p donū sapie efficit maturus in senſu ⁊ in ope di scretus. Gre. Per sapiam maturi sumus. ¶ Secdo ⁊tra malum bruta litatis facit nos pugre dono intellectus. Pctōr em̄ hīc brutū animal solū exteriora in reb senſibilib cupit illis imberēs tāq̄ fini. Interiora vo eoꝝ nulla agnitōe attingit. Exēplū hīc vsus ñ discernit si apis ē in fauo mellis. nec piſcis si ham⁹ sub'verme. Sic pctōr nō discernit si sub delectatōe mūdi est pena eterna. Sz p donū intellect⁹ hō penetrat i teriora rei ⁊ agnoscit penā eternā ⁊ q sub aſpitate pemitētie latet glo ria infinita. Ro. viij. Nō sunt adigne passiōes h⁹ tē. ad fu. glo. q re. in no. ¶ Tercio ⁊tra malū piculositatis facit nos pugnaē dono ⁊silij. Pec cator em̄ est in multis periculis cōstitutus. Nā in carcere dyaboli ma net ⁊ est sentētiatus ad mortē. ⁊ priuatus ommibus bonis ⁊ de omni bus his non curat. sed omni die exponit se piculo dum peccatum ad dit peccato. Osee quarto. Furtum ⁊ mendacium et homicidium inun dauerūt. et sanguis sanguinē tetigit. Exemplum sicut vnus ribaldus exponeret se piculo intrans ad regem vt interficeret eū. Sic peccator dum peccat. quia quātum in se est vult interficere filium dei. Hebreo rum. vj. Rursum crucifi. sibimetip. filium dei. Sed p donum ⁊silij ho mo eligit tutam viam. ſ. relinquere mūdum et carnalia desideria que merguntur hominē in infernum. Thi. ij. Apparuit gratia dei et saluato ris no. om. ho. eru. n. vt abnegātes impietatem et secularia desideria so brie et iuſte et pie viuamus in hoc seculo. ¶ Quarto ⁊tra malum cō tinuitatis spiritualis certamīnis facit nos pugnare dono fortitudinis. Mundus iſte est campus agonis et plij. Iob septimo. Militia est vi ta hominis sup terram. Et plīū iſtud est ita ⁊tinuum et forte q oīnis homo succumberet nisi esset dei fortitudine roboratus. Luce. xxij. Pe tre ecce sathanas expetiuit vt cri. sicut tri. Ego aūt ro. p te. vt nō defi ciat fides tua. Et ido oīs apostoli q̄ndo relicti sunt a prijs viribus sūt

deuicti Dehac fortitudine petr̄ ñ curat·sed ꝑpriſ viribꝫ vult pugna
re vt petrus·z iō ſicut petr⁹ quotidie negat chriſtū·Thi·j· Cōfitetur
ſe noſſe deum·factis aūt negāt·Exemplū ſicut hō ſtās tota die in for
ti prelio ſine armis·neceſſario moriť·ſic peccator dei fortitudine nō ar
matus·Sed hō uſtus omnia vincit dono fortitudinis roborat⁹ Phi
lipen̄·quarto·Omnia poſ·in eo q̄ me cfor·Sic vicit dauid goliā·z ſam
ſon philiſteos V Quinto ctra malū errorꝭ circa bona et mala dono
ſcientie facit nos pugnare·Dupliciter em̄ erramus in cognoſcendo bo
na et mala·Primo quādo paruū bonū et paruū malū dicim⁹ magnū
bonū et magnū malū·et econuerſo·Secūdo quādo illud qđ eſt malum
dicimus bonū·et illud qđ eſt bonū dicimus malū·Eſay·v· Ve qui dici
tis bo·malū·et ma·bo·Omnia bona et mala mūdi ſunt parua bona z
parua mala preter peccatū·quod eſt peſſimū malū·Virtutes ei z do
na ſunt optima bona·Iacobi·j·Omne datū opti·et om·do· pfectū ſc·
Peccator aūt bona et mala mūdi reputat optia bona et peſſima ma
la·peccatū autē reputat paruū malū et virtutes modicū bonū·Crem
plū ſicut ſtultuſ reputareť qui diceret lutū melius auro· ſic ē pcator
Sed uſtus p donū ſcietie diſcernit magna et parua bona z mala·op
timū bonū et peſſimū malū·Math̄·decimo·Eſtote prudentes ſicut ſpē
tes C Sexto cōtra malū execrabilitatis·ꝑpter quā vita noſtra eſt deo
odioſa·facit nos pugnare dono pietatis Pctōr eſt deo execrabilis·qz
nec ſui miſereť nec ꝓximi·Eccī·xmij·Qui ſibi nequā eſt cui bon⁹ eriť
Iob·xxmij·Pauit em̄ ſterilē et que ñ parit·et vidue nō bñfecit Omniſ
miſeratō peccatoris eſt ſolū circa carnē ꝑpriā que eſt ſterilis et nullus
fructū vite parit·ſed vermibuſ deuorāda ſeruať·anime vō ſue viduꝫ
ate ſuo ſpōſo deo nō bñfacit·Exemplū ſicut habēs pulcrā·ſapientē·no
bilē et dūtē vxorē·et de ipa nihil curaēt·ſed ō viliſſima ribalda z tur
pi multū ſolicitareť·eſſet execrabilis coꝝ hominibꝫ· Sic peccator qui
de anima nil curat eſt execrabilis coꝝ deo·Math̄·xvj·Quā cmutabit
dabit homo ꝓ anima ſua·Sed uſtus dono pietatis miſereť anime ſue
Eccī·xxx·Miſerere anime tue pla·de· V Septimo ctra malū ſtulte ſe
curitatis·qua nihil eſt piculoſius hominī tot malis obſeſſo· facit nos
pugnare dono timoris·Pctōr inter tot et tales inimicos ſecure dor
mit et nihil timet·Iob·xxj·Domus eoꝝ ſecure ſunt z pacate·Et qđ ſe
quitur·Ducunt inquit in bonis di·ſu·z in pūc·ad infer·deſcē·Et quare
quia ſine timore vixerunt·Eccī·primo·Timor domini expellit pctm·
Nā qui ſine timore eſt uſtificari nō poteſt·Exemplū ſicut homo ob
ſeſſus in quodam caſtro·z dure expugnatus·z timens de perditōne
intus ſtultus et malus cuſtos reputaretur ſi ſecure dormiret z cme
ſatiombus ſe daret et oſtia caſtri non firmaret· Sic peccator inerga
ſtulo carnis obſeſſus in qua eſt pditō·et a demonibꝫ fortit oppugna
tus·ſtultus reputať·z vt malus cuſtos dz cōdemnari·ſi oſtia ſenſuum

ñ claudit·et ꝺmesationiꝫ vacat·et solerti cura se nō custodit·Habacuc·ij· Sup custodiā meā stabo Matħ·xxvj· Vigilate ⁊ orate vt nō intretis in temptatōz· Sed iustus dono timoris sicut timens semp custodit se Eccī·ij· Fili acce·ad seruí·dei sta·in iust·et ti·et ꝑpa·ani·tu·ad tēp· Proū·xv· In timore dñi declinat omis a malo·Et ido cum in timoē domini recedatur a malo·frequenter sunt cogitanda que timorē domini incutiunt·sicut sunt punitiones quas deus fecit peccatoribus·⁊ pene future Eccī·xxj· Nisi in ti·domini te·te instanter ei·subuer·do·t· Isa·xxxvnj· Ego dixi in di·die·me·va·ad poz·infer·Et sic patet quintū

De sancta trinitate sermo lxiiij·

Nuisibilia ipius a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta cōspiciuntur sempiterna quoq; virtus eius et diuinitas·ro·j· Nihil est in vniuerso mundo tam inuisibile et incomprehensibile sicut vnitas et trinitas dei· Potest autem aliquid esse alicui inuisibile duobꝫ mōis Vno modo ex parte sua quia non est lucidum vel coloratum vt sonꝰ et vētus et similia·Alio modo ex parte videtis puta quādo habet debilem et obumbratum visum·et isto modo nō possumus videre rotā solis quam aquila intuet·Isto g̈ mō trinitatē et vnitatē videre ñ possumꝰ ratione scz debilitatis intellcūs nostri qz vt dicit philosophus·Ita se habet intellectꝰ ad manifestissima nature·sicut oculꝰ noctue ad lucem solis Hiero·Grandes materias pua ingenia non sufferunt·Nibilomiꝰ q̄uis tanta sit difficultas in cognscēdo trinitatē et vnitatē dei vult apūs in verbis ꝓpositis qz p creaturas et p rationes naturales fidei tamē admixtas ipa vnitas et trimtas dei aliquo mō·in enigmate tamē et multū imperfecte attingatur·Et hoc nō vt ipa trinitas prohibeat·sed vt ipa ab impugnātibꝫ defendat· Debemuꝰ ergo esse parati ꝺ defendē ea que catholica fides tenet·j·pet·nj· Parati semp reddē ratōez ꝺ ea que in nobis est fide et spe· Sed in hac materia ē caute procedendum·qz vt dicit aug·Vbi querit vnitas trinitatis patris et filij et spiritussancti· nec piculosius alicubi errat·nec laboriosiꝰ aliquid inuenit nec fructuosiꝰ aliquid querit·Ad hoc tamē q̄rendū oportz nos humiliari in intellectum·Quia vt dicit greg·Sacra scptura ē magnū pelagus vbi elephas natat ⁊ agnꝰ peditat·Debemꝰ g̈ tenē ipsum intellectum sub impio volūtatis·ij·Cor·x· In captuitatē redigētes omnem humanum intellectum·in obsequiū christi·Quia dato qz intellectus nō possit videē que de trinitate dicūtur·debz homo p volūtatem ipsum cogē dicēs· Volo credē que fides catholica tenet·siue intelligā siue nō·cum sint a prophetis p spīmsanctum qui mētiri nō potest prophetata·ij·pe·j· Nō em volūtate humana allata ē aliquādo ꝓphetia sed spūsancto inspirati locuti sunt sancti dei hommes·A christo qui ē ipa vitas inpata Io·xiiij· Creditis in deū et in me credite·Ab apostolis

qui viderūt ꝑdicata·j·Io·j·Que vidimus et audiuimus et manus no
stre ꝯtrectauerūt d̄ vbo vite hec ānunciam⁹ vob·psal·In oēm terrā
exi·so·eoꝝ ꝛc·Per opa mirabilia approbata et roborata Iob·vj·Qui
credit in me opa q̄ ego fa·et ip·fa·et ma·hoꝝ fa·Mar·xvj·Illi aũ ꝑfe
cti ꝑdi·vbiq; do·coop·et ser·ꝛfir·se·sig·Et ab ab augustino ⁊ aliis do
ctoribꝫ q̄ fuerūt sapietissimi·et hꝫ oia ꝓbauerūt et viderunt ſm quod
in vita ista videri pñt et ꝓbari·attestata et in scꝑtis redacta·Et iō ñ
sum⁹ indoctas fabulas secuti·vt dꝛi pe·j·hꝫ va loq̄mur et tenem⁹·Et
ꝑea merecusabilis ē oīs hō q̄ his q̄ sunt fidei ñ assentit cū sint ꝓbata
et attestata omni mō q̄ aliq̄d ꝓbari pōt·Humiliemur ꝙ kmi i fide vt
credam⁹ ea q̄ sunt fidei·nō possum⁹ aliꝫ intelligẽ Esa·vij·Nisi credide
ritis nō intelligetis·Si āt credẽ voluerim⁹·de⁹ illūinabit nos·et qđ i
possibile videbaꝫ·possibile videbiꝫ ac decẽs Act·mj·Eiō pūificās cor
da eoꝝ·Teneam⁹ ꝙ fidei nrē ꝛfessiōꝫ scz q̄ sit vn⁹ de⁹·et tres psone·vt
dcm·ē·et q̄ paꝫ et filiꝰ et spūsscūs sint ille tres psone ⁊ oēs tres sint so
lū vn⁹ deus·psal·Bñdicat nos de⁹ de⁹ noster ꝛc·Esa·vj·Sanctus san
ctꝰ scūs dñs de⁹ exercituū·et nō dñi dij·Et ad ꝛsolatōꝫ fidei nrē p rō
nes ꝑdicabiles hꝫ solū in pñti sermōe ꝓbare intēdo·Et ꝑmo q̄ ē vnus
de⁹ tm·scdo q̄ sint tres psone·tercio q̄ iste tres psone sint pater et filiꝰ
us et spūsscūs ¶ Primo ꝓbaꝫ q̄ sit solū vn⁹ de⁹ et tres psone sint so
lū vn⁹ de⁹ p tres rões ¶ Prima sumiꝫ a causis·q̄ vt dicit phꝫs in cau
sis ordinatis impossibile ē in infinitū abire·imo deuenire oportet ad
ꝑmā cām·q̄ ē cā ordinās et disponēs oia alia·Manifestū ē āt q̄ totuꝫ
vniuersum ordinatissime ꝓcedit·Nā videm⁹ q̄ omni āno sol ꝛplet cur
sum suū et lūa p eadē·xij·signa currit omni mēse p q̄ sol in āno·Oēs
et planete certo tpe ꝛplēt cursum suū·firmamētū et cū omnibꝫ stellis
omni die voluūt d̄ pūcto ad punctū·sp ē dies et nox·estas et hiems
Hec omnia ad oculū videm⁹·Sile ē de hominbꝫ et bestijs et de oiby
ꝛtingētibꝫ·q̄ omnia de⁹ ordinatissime disponit et regit Sap·vij·At
tingit a fine vsq; ad finē foꝛ·et di·om·su·Quāuis hūc ordinē vicē ñ va
leam⁹·imo oia ista ꝛtigētia videt nob a cāu et foꝛtūa ꝛtingẽ Eccs·ix
Vidi sub sole nec velociū eē cursum nec foꝛtiū bellū nec artificū grām
nec sapiētū panē·nec doctoꝝ diuitias·hꝫ tps casumq; in omnibꝫ·Si ve
ſic ē in supradictis q̄ videm⁹·ita ē in istis ꝛtingētibꝫ q̄ꝫ ordinē nō vi
dem⁹ Boeti⁹·Sꝫ tu q̄uis cām tāte dispositōis ignoꝛes tñ quantū bo
n⁹ rectoꝛ mdm tēpat rcē fieri cūcta ne dubites·Cū ꝙ oia sic ordinate
ꝓcedāt et sint ita diuisa imꝫ se·impossibile ē q̄n ab vno regāt ⁊ disponā
tur alias omnia miscerēt et ꝛfunderēt et deficerēt·Exēplū de ciuitate
si nō habēt dñm Lu·xj·Omē regnū in se·di·deso·Et iō phꝫs ꝛcludit
xj·metha·Vn⁹ ꝙ ꝓnceps·Hāc rōem tāgit Bo·in scdo d̄ ꝛso·Hunc ne
mq̄t phia mdm temerarijs agi casib⁹ foꝛtuitisq; putas·an nullū ei re
gimē messe rēmis Atq; inquā nullo existimauerim mō vt foꝛtuita te

meritate tam certa regãtur·vnũ opi suo conditorẽ presidẽ scio deuz-
¶Scda ratõ sumitur a virtute et pfectõe vnitatis·Oportz em vt qd
quod boni ꝛ pfectõis ẽ in creatura eminẽtius sit in creatore·quia ne-
mo dat quod nõ habz ꝛ causa ẽ potior effectu·Sz oẽs creature desider-
rant vnitatẽ sicut dicit boetius li·d cõsola·sicut id in quo cõsistũt ꝛ cõ
seruãtur·quia oẽs create tamdiu subsistũt et ꝛseruantur quãdiu sunt
vnũ·deficiunt autẽ cũ diuidũtur et vnitatẽ pdũt·Exemplũ in edificijs
ꝛ in animalibꝫ et arboribꝫ ꝛ ciuitatibꝫ·Tãdiu em ẽ animal·quãdiu cor-
pus ꝛ anima vnita manẽt·cũ autẽ sepant non ẽ plus animal·Et simile
apparz in omnibꝫ·quia vt dicit philosphꝰ·vnũ ꝛ ens ꝛuertũtur·ꝛ bo
etius dicit·q oẽ quod ẽ·id ẽ quia vnũ nũero ẽ· Maxima g ẽ virtꝰ vni
tatis et pfectõ·Oportz g q hec virtꝰ ꝛ pfectõ eminẽtiꝰ sit in creatore
Et ido deus ẽ maxie vnꝰ·ꝛ tres psone scilz pater·ꝛ filius ꝛ spiritussan
tus·magis sunt vnꝰ deus q̃z aliqua res sit vna nũero· Et ex hoc etiaz
sequitur q omniũ triũ psonaz sit omnino vnũ eẽ·vnũ nosse·vna po-
tẽtia·vna virtus·ꝛ vna opatõ Augustinus·Indiuisa sunt opa trinita
tis·Deut·vj·Audi israel dominus deꝰ tuus deꝰ vnus ẽ·Ad idẽ·Sicut
dictũ ẽ omnia ꝛseruãtur in vnitate·cũ g oia ꝛseruẽtur in deo oportet
et necessario q deus sit vnꝰ·aliaꝫ eẽt oppositũ in obiecto Actuũ·xvij
In ipo em viuimus·mouemur·et sumꝰ ¶Tercia ratõ sumitur ex pfe
ctõe primi principij·Oportz em necessario vt probat philosphꝰ·q p
mũ principiũ sit summe pfectũ·ꝛ q ei nihil desit· Si g sunt plura pri-
ma principia·q tũc eẽt si tres psone eẽnt tres dij·oportebit q vnuq̃
q̃ sit summe pfectũ· Aut g erunt omnino idẽ ita q q̃quod habet vnũ
habz aliud·tũc erũt supflua·Deus autẽ ꝛ natura nihil producũt sup-
fluũ neq frustra·siue vt melius dicã tũc erũt omnino vnũ·quia quecũ
q nullo mõ differũt oino sunt vnũ· Aut differũt in aliquo·ita q vnuz
habebit aliquid boni et pfectõis quod ñ habebit alter·et p ꝛsequẽs
illud quod ñ habebit illud boni et pfectõis ñ erit summe pfectũ·Et
sic patz q ẽ tãtũ vnũ principiũ·et p ꝛsequẽs tres psone dicunt ñ sunt
tres dij g vnꝰ deus Et sic patz primũ ¶X Scdo probatur q deꝰ
sit trinꝰ in psonis·i·q tres psone sint in vno deo p tres ratões·Pria
sumitur a creaturis·vbi ẽ imaginis signaculũ· Scda a creaturis vbi ẽ
trinitatis vestigiũ·Tercia a creaturis·vbi ẽ iocunditatis solatiũ Pria
g sumit a creaturis vbi ẽ imaginis signaculũ·q talis ẽ·In omni creata
facta ad imaginẽ di·vt in homine et in ãgelo·ẽ quedã trinitas in vna
entia·quia ibi est intellectꝰ in quo veritas ẽ·ibi ẽ voluntas·in qua· est
amor·ꝛ est ibi memoria in qua conseruant intellecta·Si ergo in crea
turis perfectis factis ad imaginem dei inuenit quedaz trinitas opor
tet q perfectõis modo reperiatur in creatore cum ex hoc po q sunt
vnum et tria·dicant facta ad imaginem dei·et quicquid est in creata
eminentõis modo sit in creatore Cen·ꝛ Faciamus hominẽ ad ima·et

simili·nostrā·Est ergo in deo quedā trinitas psonaꝝ·Naz ibi est pat
p modū cōseruantis omnia·ipe enim omnia creauit regit ꝛ ꝛseruat·
Est ibi filius p modū intellecte vitatis·quia ipse est vitas Iohā·xiij·
Ego sum via veritas et vita·Est ibi spūssanctus p modū amoris·quo
scz pater amat filiū·et filius amat prēm·ipe eī spūssanctus amoz est
·j·Iohā·xij·Deus sup·spūssanctꝰ caritas est·Sicut ergo ē vna anima
et vnꝰ angelus·et in ipa sunt tres potēcie·scz memoria·intellectus·ꝛ vo
luntas·ita est vnꝰ deus et in ipo sunt tres psone scz·pr̄·verbū·et spūs
sanctꝰ·V Sedā ratō sumit a creaturis in quibus est trinitas vestigiū
giū vt in sole·Nā vt dicit augustinus·in sole est q̄dam trinitas et vni
tas·repsentans trinitatē et vnitatem dei tanq̄z vestigiū pedis repsen
tat pedem·Anima vo hominis et angelꝰ hoc idem repnūtant tāq̄z spe
culū imaginē et magis pfecte·In sole eī est ipa substātia solis tanq̄
pater q̄ a nullo generat·a quo generat radius splēdoris·sicut filiꝰ dei
a patre et ab vtroq; pcedit calor scz a sole et radio eiꝰ sicut spiritus
sanctus a patre et filio·ꝛ hec tria sunt simul tpe·sicut illa eternitate·q;
statim q̄ sol fuit emisit radiū·et eodem tpe virtꝰ caloris ab vtroq; p
cessit·sic deꝰ ab eterno generauit filium·et ab eterno spiritussanctꝰ ab
vtroq; pcessit·Et sicut ratius splēdoris a pncipio fuit a sole natꝰ·nsp
nascit ab eo·et calor a pncipio pcessit ab amboꝝ et semp pcedit·sic fi
lius dei ab eterno fuit genit⁹ a pre·et semp gignit siue generat·et spi
ritussanctꝰ ab eterno pcessit ab vtroq; et semp pcedit·Et sicut ratius
splēdoris manens in sole omnia et totū mdm implet lumine·ita filiꝰ
dei splēdoꝛ glorie manēs in patre est vbiq;·Et sicut calor pcedēs a so
le et radio eiꝰ totū mdm calefacit ·sic spūssanctus a patre et filio pce
dens·corda omniū hominū calefacit·Et ꝓpterea in specie ignis appa
ruit·Et sicut sol p splendorē suū omnia illūmat·sic deus p filium suuz
Iohā·j·Erat lux va que il·om·ho·ve·ꝛc·Et sicut sol p calorē et radium
splēdoris omnia opat·ita deus p filium et spiritūsanctū omnia opat
et regit q̄ indiuisa sunt opa trinitatis·vt dēs est·Mirabiliter g̊ ve
stigiū trinitatis relucet in sole·V Tercia ratō sumit a creaturis vbi ē
iocunditatis solatiū·q; homo solꝰ existens nō potest plenā iocunditā
tem habē·q; est animal sociale ꝛm naturā·Vnde gen̄·j·Nō est bonū
hominem esse solū fa·ei·adiu·simile ei·Animalia etiā multum affligū
tur stādo solitarie·vt canis in catena·Consistit aūt pfectō societatis
humane i trib⁹ scilicz patre filio·et vxore·Si em ē pater filius et vxor
plenam iocunditatē habent quantū ad societatem· Cū igit in deo sit
plena et p fecta leticia oportz q; ibi eternalis societas reperiat scz pat
et filius·et amor tanq̄z vxor·cui totum bonum suum vult deꝰ·Quia
si iocūditas societatis repitur in hominib⁹ que quidem societas ex tri
bus perficitur vel cōpletur·oportet q; talis iocūditas societatis emi
nentius sit in deo·q; vt dictum est q̄dquid boni et iocūditatis est in

creatura emñēti? ē ím creatore. Et sic ptz quod trínitas est ín deo Jo. v. Tres sunt qui testimoniū dāt ín celo pat verbū et spiritussanctus Et sic ptz scdm. Tercō probat q tres psone ím dúúmis sunt pater ꝛ filíus ꝛ spiritussanct?. Et primo q ibi sit pater ꝛ filíus ꝓbem?. Nam pater ꝛ filíus dicūt relatíue. ꝛ ídō ꝓbato q ibi sit pater. ꝓbatū erit q ibi sit filíus. Circa quod sciendū q tūc res dicitur pfecta fm pñm. qñ habz ꝓpam opatōem. Est aūt duplex pfectō. prima ꝛ scda. Prima pfectio est quādo res est pfecta ad eē. scdo quādo est perfecta quātum ad opari. In deo āt oportz ponē omnē perfectōem. g ꝓpam opatiōz oportet ibi eē. Est āt duplex opatio vt dicit philosoph?. Una q trāsit ī exteriorē materiā. q nō perficit operantē vt secare ꝛ talis nō est pfecta nec ꝓpa operatō rei. Alia est q nō trāsit ím exteriorē materiam vt ímtelligē ꝛ amare. Et ista est perfecta ꝛ ꝓpa opatio creature rationē bñtis scz ímtelligē veritatē ꝛ velle ꝛ amare bonū. Cum igitur deo solum optima ꝛ perfecta sint attribuēda. solū iste due opatōes vt acti ones erūt ím deo scz ímtelligē veritatē ꝛ velle bonū p amorē. Nā omnia alia deus facit p solum ímpíum volūtatis. q dixit et fcā sunt. Ille āt due opatōes sunt naturales deo. q fm naturā suam sibi ꝛueniunt nec ab eo separi possunt. q si deus ē. oportz q ītelligat et amet. Prima āt et perfcā opatio patris ínquātum pat est vt possideat et genere filíum similē sibi. Cū igit ím deo sit perfcā rō patermitatis ꝛ perfcā patermitas. a q ommis alia pmitas nomínat. vt dicit apostolus ephe. iij. oportz q de? pr genet filíum Esa. vlt. Ego qui generatōnem alijs tribuo nūqd sterilis ero. Talis āt generatō oportz q sit ímtellectualis scilicz p ímtellectū ꝛ nō carnalis. q generatō carnalis trāsit ím exteriorem materiā. q vt dictū est deo ꝛuenire nō potest. Deus g ímtelligēdo se generat filíum qui vocat verbum pris. q cū ímtellectum ínquātum tale. sit pfectio mtelligētis. et deus sit sua pfectio. oportz q solū seipsum ímtelligat et omnia alia m se. et ídō talis relatō que est ím deo prout est ímtelligens et ímtellcm. est pmitas et filiatō. et ídō deus ínquātum ímtelligit seipsum est deus pat. et ínquātum est ímtellcus a se est deus filíus. Et sic p? q eiusdē nature et eiusdē eentie est pr et filíus quia deus mtelligēs et ímtellcus eiusdē nature et eentie est Joban. x. Ego et pat unū sum?. Et q nullū accidēs pt deo ineē. q aut corrūpet vt febris. aut pficeret vt scientia quorum vtrūq ē impossile ím deo. ídō oportz q talis relatio que est ímt prem et filíum sit ím deo realiter. nō enim ím deo relatōnes sunt affixe extrínsecus eentie dúúme. sicut relatō patmitatis ím petro ē affixa extrínsecus psone petri q sunt ipa essentia dúúma. et ídō relatōnes ím deo scilicz patmitas et filiatō et spiratio sunt p se subsistētes. et sunt ipe psone dúúme. Nā pat et fil? et spiritussanctus sunt tres psone subsistētes. Et q deus se ab eterno ímtelligit. ō ab eterno generat filíum. psal. Ego hodie genui te. sup. ím eter.

nitate·Semp ergo generat filiū·quia in eternitate nō est prius et po
steriús·Iste ergo filius dei oportet q̄ sit p omnia equalis patri in po
tentia et sapiētia et in oī re·q̄ ad pfectōem pris generātis ptinet·ut
generet filium p omnia similē sibi et equalem·Quia pater diligit filiū
sicut seipsum et omne bonū suū libenter daret ei·Vnd pater bn com
plexionat⁹ et pulcer et sapiēs et in omnib⁹ pfect⁹ libenter generaret
vnū filium talem·et ad magnā pfectōem patris pertinēt si posset talē
filium generare et ad defectū ptinet q̄ nō potest talem filium gene
rare· Cū igitur de⁹ sit summe perfect⁹ nec in eo aliquis sit defectus
oportz q̄ generet filiū p oia sibi similē et coequalē·Et hoc est quod dr
joh·x·Pater quod dedit mihi maius omnib⁹ ē·i·dedit mihi totū bo
nū suū quod ē maius omnib⁹ reb⁹·g̃ deus filius ē omnipotēs omnia
ptinēs et omnia disponens·sicut deus pater· Sed cōtra dr joha·xiiij·
Pater maior me ē·Ad qd dicendū q̄ vez est inquātu fuit homo scilz
fm naturā humanā quā assumpsit·Et et ab angelis fuit minorat⁹ fm
naturā·nō āt fm grām q̄ etiā inquātum bō habuit maiorē grām om
nib⁹ angelis·psal·Minuisti eū paulomin⁹ ab angelis scz fm naturam
gloria et honore coronasti eū scz super oēs āgelos per grē et gl̄e ple
nitudinē Joh·j·Vidim⁹ gloriā eius gloriā quasi vnigeniti a prē·Ista
ratō q̄ filius sit eq̄lis per omnia patri ē ad ppm·q̄ melius satis pt de
mōstrari q̄ filius ē per oia eq̄lis patri Et·quia huc et oēs alios sermo
nes ad ppm facio·nō alia ratōz ad h̄ ponē nō curo· Secdo q̄bem⁹ q̄
in dūmis ē tercia persona q̄ vocat spūsscūs Qd sic ptz·Quia sic dictu
ē supra q̄dq̄d bōitatis et vtutis et perfectōis ē in creatura oportet q̄
eminētius sit in creatore sic in cā et in dāte·Sz amor in creaturis inter
oia perfecta et vtuosa obtinet pmū locū·Nā inter angelos ordo se
raphin ē supm⁹·q̄ denominat ab incēdio amoris·dicūt em incendē
tes·Inter celos illd supmū ē·qd denominat ab igne amoris scilz celu
empirreū·Inter elemēta illd est superius qd assimilat amori scz ignis
Inter vtutes amor obtinet pncipatū·imo ē forma et dās esse omnib⁹
vtutib⁹ et sine ipa nulla virt⁹ operat·vt dicit apls·j·cor·xiij·Videm⁹
et in inferioribus q̄ omne agens mouet res amatas·Aliq diligūt diui
tias·aliqui delicias·aliqui honorē et potentiā·et iō q̄ter ista oēs mū
dani operant·Aliqui diligūt deū super omnia·et iō tales q̄ter amo
rem dei omia p̄dicta ptemnūt·et nudi nudū crucifixū sequūt in artis
sima paupertate·Si g̃ i creaturis inuenit amor tā vtuosus vt per eu
omia operent oportz necessario q̄ eminentius reperiat in deo· Cuius
ratō ē quia vnūqdq̄ tāto fortius amat quāto melius cognoscit·et q̄
deus cognoscit se vt infinitū bonum·iō summe infinitez se amat·Et q̄ fi
lius dei est idem infinitū bonū qd pater·iō eodē amore deus se amat
et filium suum·et econuerso filius eodem amore amat se et patrem·Et
iste amor vocatur spirituscanctus·qui procedit ab vtroq̄·nam a patre

in filium ⁊ a filio in prem. Et iste spiritussc̄us siue amor oportz necessario q̄ sit tercia psona in trinitate. Qd̄ sic ptz. In nobis amor ē accidēs q̄ pt̄ adesse vel abesse. in deo āt vt dicm̄ ē n̄ pt̄ ee aliqd̄ accidēs. Vn̄ oz q̄ oe qd̄ ē in deo sit subsistēs vt ver⁹ de⁹. q̄ cē qd̄ ē i deo ē deus. Cuz g̃ hoc p̄batum sit q̄ in d̄o sit amor. oportz q̄ talis amor nō sit accidens sed p se subsistēs. Ad hoc autē q̄ aliquid per se subsistat in ratōnali et intellectuali creatura accipit nomē psone. Nam persona est rōnalis nature indiuidua substātia. Indiuidua āt substātia p se subsistit. Et iō spiritussc̄us cū p se subsistat in diuina natura ē tercia in trinitate pso na. Vlterius iste spiritussc̄us oportz q̄ sit eiusdē ēentie ⁊ nature cum pre ⁊ filio. Cuius rō ē. q̄ natura amoris ē vnire. Nā trāsfert amātez in amatū. vt dicit dionisius et augustin⁹. Si ergo amor qui ē in nob hac virtutē habz multomagis amor diuinus. g̃ spiritussc̄us q̄ ē amor patris ad filium ⁊ filij ad patrē vnit patrē cū filio in eadē ēentia ⁊ natura. et est cū eisdem in eadē essentia et natura. Apterea spiritussanct⁹ vocat vinculū amoris. Et q̄ in essentia dei nihil ē quod non sit deus. iō spiritussc̄us cū sit in eadē essentia cum pre ⁊ filio ē verus deus sicut pat et filius. Et sic ptz q̄ ē vnus de⁹ et q̄ sint tres psone et q̄ iste tres psone sunt pater et filius et spiritussc̄us et q̄ iste tres psone sunt vna et eadē ēentia et p cōsequēs sunt vnius nature et vnius ēentie et oēs tres sunt vnus deus et nō tres dij. Bn̄ g̃ dicit apostolus q̄ p ea q̄ fca sunt diuinitas dei et eius virtus cognoscit. quia p ratōes sumptas a creaturis omnia supradcā sunt p̄bata. Et sic ptz terciū.

De epistola sermo de eadem materia LXV.

Gratia dn̄i nostri ihesu christi et caritas dei et cōmunicatio sanctiſp̄us sit semp cū omnib⁹ nobis. ij. Cor. xiij. Tāi euangelio q̄z in epistola exp̄mit trinitas diuinarū psonarū cū suis appropatis et attributis. Nā in euāgelio exp̄mitur psona patris cuz suo appropato scz potētia que patri appropat ibi. nemo pōt hec signa facere q̄ tu fa. mi. su. de. cū eo. Quia mirabilia facē potentie patris attribuit. Persona vo filij cum suo appropato scz sapientia que filio appropat ibi. Scimus quia a deo venisti magister. Eiusdem enim dei ad docendum nos sapientiam suā venit in mundū vt ver⁹ magister Ioh. xiij. Vos vocatis me magistez et dn̄e et bene dicitis. Sum enim. Persona aut spiritussc̄i cum suo appropato scz bonitate que spiritussc̄o appropat exp̄mit ibi. Sp̄us vbi vult spi. et vocem eius audis. Ex mag enim sua bōitate sp̄ussanct⁹ spirat nobis bōa desideria. et facit nos vocem suam audire. Similiter i verbis apositis de epla hodierna sumptis eodem tres psone cum suis attributis exp̄munt. Nam p̄mo exp̄mit psona filij cuz attributo scz gra ibi. Gratia dn̄i nr̄i ihesu christi. Gratia enim christo attribuit Io bā. j. Gratia et vitas p ihesum xp̄m fca est. Secundo exp̄mit psona p̄ris cum suo attributo qd̄ est caritas ibi. Ca

ritas dei. Caritas em̄ deo patri attribuit̄ .j. Iohā. iiij. Deus caritas est. Tercō exp̄mit̄ ps̄ona spūssancti cum suo attributo quod ē cmunica tio suij p̄pius ibi. Et cōicatio sancti spūs. Attribuit̄ em̄ cōicatio spūsancto. qz p spiritum sanctū omne bonum cōicatur nobis. Vnde apostolus postq̄z multa bona enarrauit data nobis per spiritū sanctū conclu dit. Hec āt op. vn. at. id. s. di. sin. p. vult. 1. Co. xij. Verum quia triū personarum est vna essentia. et p cōsequens vna virtus et vna operatio. ido omnia supradicta et omnia alia quelibz triū personaz operat̄ ni bil em̄ vna operat̄ quod alia nō operet̄ Aug. Indiuisa sunt opera trinitatis Io. v. Quecūqz pater facit hec et filius similiter facit. Et ido ad hoc oñendū apostolus ait. Grā dom̄i nostri ihesu christi et caritas dei et cmunicatō. s. s. sit. et nō dicit sint. vt oñdat qz hec omnia ab vna vi tute p̄cedāt. Vñ augustin⁹ dicit qz incarnatōem x̄pi tota trinitas est operata. tñ soli filio attribuit̄. 1 solus filius dicit̄ incarnat⁹ Io. xiij. Nō credis qz ego in p̄re. 1 pater in me ē. philippe qui videt me videt 1 patrē meū. Sz omnipotētia a p̄patur patri ne p̄pter ātiquitatē tp̄is tri datur impotens. sicut apud nos senes sunt impotentes q̄uis filius 1 spūssanctus similiter sint omnipotētes. et sic est ō alijs. Nā filio appro p̄patur sapiētia ne p̄pter iuuentutē credat inscius. Et spūsancto appro p̄riat bōitas ne p̄pter abundantiā spūs et vtutis credat minus pius 1 bonus sicut apud nos ee cōsueut. De istis g̃ sex scz tribz appropriatis et tribus attributis erit sermo p̄s. Nā in p̄nti sermōe ō vnitate eē tie et trinitate personarū dicendū est. Primo g̃ ō appropriato p̄ris dicamus quod ē potētia. Circa quod sciendū qz simpliciter de⁹ pater est omnipotēs. et omnia pōt. et si multa dicat̄ nō posse. hoc nō ē ex defectu potētie eius. Vel ex q̃ttuor cōtingit scz ex defectu rei vel ex im possibilitate eius qō dicit̄ nō posse. vt ex eo qz talis potentia ex impo tentia p̄cederet. vel ex eo qz talis potentia defectū in deo poneret qō est impossibile. Primo deus omnipotēs dicit aliqn̄ nō posse aliqō ex defectu rei. sic nō p̄t facere ē qz ego sum in pluribz locis in eccl̄ spe cialiter qz nō est potētia passiua in me ad h̄ recipiendū. et sm̄ hūc modum di citur qz deus nō potuit maiorē grām. neqz plures cferre beate marie Quia sm̄ cdicōem sue nature nō fuit capax maioris grē neqz plurium Exemplū ō vrceo pleno aqua in quē quis nō p̄t mittere plus. qz vrceus nō pōt plus recipere. Similter papa nō posset facere vnā femina ēpm neqz vnū iudeū. qz in vtroqz nō est potētia passiua ad recipiendū ordi nes. Secūdo deus oipotēs dicitur nō posse aliquid ex impossibilita te rei scz ex eo qz illud nō est possibile. sic nō pōt facere qz aliqō p̄teritū nō fuerit puta qz ego nō fuerim natus. vel qz cōtradictoria sint simul vera. vel qz ego sim hō et asinus simul. vel qz corrupta sit vgo. Tercio deus ommpotēs dicitur nō posse aliquid eo qz illud faciēdo deficēret

et talis potentia ab impotentia ꝓcederet·sic deus nō pōt peccare qꝛ peccare ē deficere a regula rc̄mis·ꝛ pcm est quidam defectus rc̄mis· Vñ aug⁹·dicit qꝛ peccatum mhil ē et mhil fiunt homines cū peccāt Et boecius dicit qꝛ homines ido peccāt quia in efficiētia boni stare ñ pñt Exemplum d̄ cadente qui ideo cadit quia non potest se tenere·Et ſm hunc modum dicitur qꝛ deus nō posset vnū sanctū hominē ad inferñ cōdēnare· quia ꝯdēnare innocentē est magnū pcm·Vnd̄ petrus d̄ tharenthasia dicit·qꝛ deus posset trahē iudā d̄ inferno·sed nō posset petrum emittere d̄ paradiso· ¶Quarto deus omnipotens dicitur ñ posse aliquid ex eo qꝛ talis potentia poneret defectum in deo ·et ſm hunc modum deus nō potest esse corpus·nec potest pati aliquaz pe; nam in sua natura·nec potest esse ignorās·nec potest aliquā mutatōz recipe·Et iō nō potest p̄destinatos ad vitam eternā mittē ad infernū nec p̄scitos ad infernū mittē in padisum·qꝛ seq̄retur qꝛ deus mutaret ꝯpositū qd̄ ē impossibile·Nūꝛ xxiij·Nō est deus vt hō vt mētiatur nec vt filius hominis vt mutetur·Vñ simpliciter deus possz p̄destinatos dānare ꝛ p̄scitos saluare·Sed cōsiderādo qꝛ sunt p̄destinati vel p̄ sciti ñ possz·Si ꝯ volumus qꝛ omnipotētia dei manifestetur in nobis ista q̄ttuoꝛ remoueamus a nobis·quia vt dictū ē·dei potētia hec q̄ttu oꝛ ñ valet efficere·¶Primo amoueamus a nobis defectū capacitatis ꝛ extendamus nosipos ad maioꝛa·ꝛ tunc deus dabit nobis maioꝛem gratiā Apoc̄·xxij·Qui sanctus ē sanctificetur adhuc·Sed si volumus semp stare in modico bono qd̄ facimus·deus ñ potest nobis daꝛe maioꝛem gratiā·quia ñ sumus capaces Hiere·xxxj· Scribe viꝝ sterilem istū·qui ñ ꝓsperabitur in diebus suis Iob xxix·In nidulo meo moriar Esa·liij·Panē nostꝝ ꝛmedemus ꝛ vesꝛnoꝛtātimō inuocetur sup nos nomē tuū·Satis videt multis qꝛ viuāt d̄ suo·ꝛ qꝛ signēt se de māe ꝛ vtinā se bñ signarēt·Cōtra tales dicitur apoc̄·iij·Vtinā esses frigi; dus aut calidus·ſ quia tepidus es ꝛ nec frigidus nec calidus incipiaz te euomē ex oꝛe meo·Exēplum·ds facit vt natura·q̄ mēbꝛo opanti dat virtutē·ꝛ ñ opanti retrhit·Vñ fabꝛi habēt fortioꝛa et meliora brachia scriptoꝛes meliꝛes oculos·cursoꝛes fortioꝛa et meliora crura·Itē fa; cit sicut rex qui dat feudū militi et si prudēter agit dat ei castrum·pꝛo pterea dicit apl̄us ad philippēses·j·Hoc oꝛo vt caritas vrā magis ac magis abundet in scientia et in omni sensu·ij·Corin·ix·Potēs ē deus omnē gratiā abūdare facē in vobis vt abundetis in oīē opus bonū ¶Secundo amoueamus a nobis impossibilitatē·vt si volumus amici dei fieri in hac vita·non simus amici seculi huius·quia ista sunt contra ria ꝛ impossibilia·Nā deus mandat per hieremiā aliena nō rape·ꝓꝑa largiri·vana ñ appetere corpus macerare Mūdus autē oīm ꝛtratum docet·nā ꝓ alapa reddit vulnus ꝓ vulnere morte· inimicos expellit

ꝛ bona eoꝝ aufert·paupib⁹ ñ benefacit·ſ decoꝛiat ipſos·honoꝛes ſum·
opere querit·ꝛ ventri vt deo ſeruit · Phil·nj· Quoꝝum deus venter
eſt·Et ī impoſſibile eſt eē amicos dei ꝛ mdi Ia·nij·Adulteri neſcitis
quia amicicia b⁹ mdi inimica eſt dei·quicūq; g̃ volūt amicus eē hui⁹
ſeculi inimicus dei ꝛſtituit·Eccīaſtici·ij·Ve pccoꝛi ingredieti terram
duab⁹ vijs·Impoſſibile g̃ ē eē cū deo ꝛ cum mdo Lu·xi·Qui nō ē me
cum ꝛtra me ē·ꝛ qui nō colligit mecum diſpgit / Tercō amoueam⁹
a nobis impotentiā reſiſtēdi pccīs·quia omnipotētia dei cū tanta im
potētia ſtare nō pōt·ꝛ quid pꝛodeſt dominari hominib⁹·regē ciuita
tes·ꝛ vni vili tēptatioi nō poſſe reſiſtē·ꝛ vnū motū non poſſe reſi
nare Pꝛou·xiij·Melioꝛ eſt patiens viro forti ꝛ qui dominat aio ſuo
expugnatoꝛe vbiū Boe·Vide quāta ſit maloꝝ impotētia·vt nūq; ad
id quod deſiderāt poſſint vēire ſcz ad pfectū bonum. Et ī ſi volum⁹
q̃ dei potētia habitet in nobis·reſiſtam⁹ mdo·carni·ꝛ dyabolo Ia·mj·
Reſiſtite dyabolo·ꝛ fu·a vo· ¶ Quarto amoueam⁹ a nobis id qō poſ
mit defectū in deo·ſcz falſam fidē·quia fides exteraꝝ natōnū pōit ma
gnū dfectum in deo ꝛ falſitatem·cū dicat eum eē ſolum·cū ipſe ſit tri
nus·cū dicat ipm eē ſolum deum·cū ipſe ſit deus ꝛ homo·Habeam⁹
g̃ verā fidem q̃ credit deū ſicuti eſt Hēb·x·Accedamus cū vero coꝛd
in plenitudie fidei aſpſi coꝛda a conſciētia mala ꝛ abluti coꝛpus aqua
mūda teneam⁹ ſpei noſtre confeſſionē indeclinabilē Io·xj·Qui credit
in me·ꝛ ſi moꝛ·fue·vi·ꝛ omnis qui vi·ꝛ cre·in me nō mo·ineter· Ecce
magna oīpotentia d̄ mortuis vūos facē ꝛ a moꝛte ꝑpetua cōſeruare·
Et hoc ī quia defectū fidei nō habemus·Si ergo volumus q̃ deus ſ
ſuam potentiā habitet in nobis·extēdamus nos ad maioꝛa·nō ſimus
amici huius ſeculi·reſiſtamus pccīs·ꝛ habeam⁹ verā fidē·ꝛ tunc in d̄o
omnipotēti erim⁹ valde potētes·ꝛ mirabilia faciem⁹ Iohā·xiij· Qui
credit in me opa que ego facio ꝛ ipe fa·ꝛ ma·ho·fa·Et ſic pꝛ primū·
/ Scdo d̄ quodā attributo patri dicam⁹ quod ē caritas·Et nota hic diſ
ferentiā inter appꝛopata attributa ꝛ ꝑꝛia·quia appꝛopatū ita appꝛop
atur vni pſone quod nō alteri vt potētia ſolum patri·ſapiētia ſolum
filio·ꝛ bonitas ſolū ſpirituiſancto·Sed attributa ſunt cōmunia eētie
duime ꝛ attribuunt vni pſone ſicut alteri·Vñ caritas ita attribuit pa
tri ſicut filio et ſpirituiſancto·Et idem ē d̄ grā ꝛ d̄ cmunicatōe·et d̄
omnib⁹ que d̄ eſſentia duima p̄dicant·que quaſi ſunt infinita· Pꝛopa
ꝛo ſunt que ita ꝛueniunt vni pſone q̃ nullo modo alteri vt gigni fi
lio ꝛ gignē patri ꝛ procedē ſpuſancto·Sic ergo caritas attribuit d̄o
Circa quod ſciendū q̃ maxima caritas dei ad hominē quātum ad q̄
tuoꝛ demōſtrat / Primo q̃ filium ſuum hominem fieri conſtituit et
naturā humanam tanq̃ in ſponſaꝝ ſibi accepit Iohan·j· Verbū caro fa
ctum eſt· Vnde cantamus·Hodie celeſti ſponſo iuncta eſt eccleſia·Et
ce mirabilis amoꝛ quia imperatoꝛ duies·potens· ſapiens·pulcer· et

eternus accepit pauperculā ꝛualidā fedā ꝛnſipientē et morti ꝛdēnatā
Hebr. ij. Nuſquā em̄ an. appre. ſ̄ ſemē abra. ¶ Secundo ꝛn eo q̄ eūdē
filiū ſuū poſtquā carnē aſſumpſit fecit xxx annis ſeruire pro hom̄ne
erudiendo ⁊ ꝛnformādo ꝛn luto penalitatū humane nature. ⁊ tandem
p ipō redimendo cōſtituit eū mori Iohā. iij. Sic deus dilexit mūdū
vt filiū ſuū vnigenitū daret ſc̄z ad mortē. Hic cadit exēplum d̄ pauli
no epiſcopo nolano qui p filio vidue liberādo iuit ꝛn africā. ⁊ factus
ē ſeruus. Quere ꝛn dyalogo greg. ¶ Tertiō ꝛn eo q̄ hom̄nes ſibi ꝛn
filios adoptauit ⁊ frēs chriſti. j. Iob. iij. Videte qualē caritatē dedit no
bis d̄s. vt filij dei nominemur ⁊ ſimus. ¶ Quarto ꝛn eo q̄ hom̄nes
ſic redēptos ⁊ ꝛn filios adoptatos heredes regni fecit ꝛn ſimul cuz fi
lio ſuo ieſu chriſto Ro. viij. Filij dei ſumus. ſi autē filij ⁊ heredes. here
des quidē dei. cohēdes autē chriſti. Si ergo volum⁹ q̄ caritas dei ma
neat ꝛn nobis attendamus ad iſta q̄ttuor. ¶ Primo vt naturā noſtrā
ſic exaltatā ⁊ magnificatā ꝛn ſuo honore cōſeruemus ſc̄z ꝛn honore v̄
tutū q̄ honor ſm philoſophū. eſt reuerētia exhibita ꝛn teſtimoniū v̄
tutis Phil. iij. Sic ſtate ꝛn dom̄no cariſſimi. Honor mundi eſt falſ⁹
honor. q̄ eſt honor pānoꝝ ⁊ equoꝝ ⁊ domicelloꝝ. Hic cadit exēplum
d̄ illo qui oſculabat pannos ſuos quia p̄pter eos honorabat ¶ Secō
vt ꝛnformatōem quā chriſtus fecit nobis retineamus Iohā. xiiij. Qui
habz mādata mea. ⁊ ſuat ea. hic eſt qui diligit me. Et ip̄m p nobis re
dimedis mortuū nō amplius morti exponam⁹. quod facim⁹ duz pec
camus Hebr. vj. Rurſum cru. ſibimet ſi. dei. ¶ Tertiō vt filij adoptiui ī
adoptōne filioꝝ dei vīuamus. quod facim⁹ dū ſm ſpiritū viuim⁹ ⁊ nō
ſm carnē Ro. viij. Qui ſpiritu dei aguntur hi filij ſunt dei. Ibidē. Debi
tores ſum⁹ nō carni vt ſm carnē vīuamus. ſi em̄ ſm carnē vixe. mo
ſi autē ſpiritu fac. car. mor. vīuetis ſup. ꝛn adoptōe filioꝝ ¶ Quarto vt
p tpale gaudium regnū eternū nō p̄damus Matth. xvj. Si quis vult
poſt me ve. ſc̄z ad regnum. abne. ſemet. ⁊ tol. cru. ſu. id ē. renūciet vite
carnali ⁊ gaudio mūdi ſeu tpali. ⁊ agat penitentiā. Si autē hic voluerī
mus delectari. p̄demus regnū eternū Iob xxj. Ducūt ꝛn bo. di. ſu. et
ꝛn punc. ad ꝛnfer. deſ. Luc. xvj. Recor. quia rece. bo. ꝛn vi. t. ꝛc. Et ſic p̄z
ſcdm. ¶ Tertiō d̄ a p̄pato filij qd̄ ē ſapiētia dicam⁹. Circa qd̄ q̄ttuor vi
deam⁹. ¶ Primo q̄ filiꝰ dei p ſapiētiā ſuā ſcit oīa p̄ntia p̄tita ⁊ futu
ra. j. Omnia nuda et aperta ſunt oculis eius Proū. viij. Ego ſapiētia
habito ꝛn conſilio et eruditis ꝛnterſum cogitatōnib⁹ per me reges re
gnant et legum cōditores iuſta decernūt. ¶ Secō q̄ filius dei p ſapiē
tiam ſuā eſt cā omniū rer̄ q̄ ſūt vel ſunt. Sicut enim artifex p ſcientiam ꝛn
ſuā ē cā formē ꝛntroducēde ꝛn artificiatū. ita dei filius p ſapientiā ſu
am eſt cauſa totius rei Iob. j. Omnia p ip̄m fca ſunt. id eſt. per filij ſa
pientiam Hebr. j. Per quem fecit et ſecula. ¶ Tertiō q̄ ſapientia filij

dei multum a sapientia mundi differt Iac. nj. Non est ista sapientia
desursum descendens sed terrena animalis dyabolica que autem de
sursum ē sapiētia primū quidē pudica ē deīd pacifica modesta suasi
bilis bonis consentiēs plena misericordie et fructib bonis iudicans si
ne simulatōne ¶ Quarto q ipa sapiētia di ē ipe filius di et idē in essen
tia cum deo Eccī. xxiiij. Ego ex ore altissimi prodij primogenita ante
omnē creaturā j. Cor. j. Nos āt pdicamus christum crucifixum dei
vtutē 7 di sapientiam Ex his quattuor dēmus accipe q̄ttuor vtilia do
cumenta Et primo ex hoc q ipe scit omnia ac etiam cogitata dēmus
cōcipere magnum timorem et magnam erubescentiam d peccatis q
et omnes angeli et sancti similiter vident omnia cum ipm deum vi
dent Et quis ita effrons qui non erubesceret peccare cum femina in
platea Certe omne peccatum ita est abominabile coram deo et curia
celesti sicut peccatū carnale coram hominib Sap. xiij. Similiter sunt
abominabiles deo impius et impietas eius Et ido omnis peccator ē
sicut canis et sicut mētrix impudens Ihē. nj. Frons meretricis facta
ē tibi noluisti erubescere Cogitemus carissimi qualis verecūdia erit
in die iudicij quando omnia ab omnib videbuntur Dan. vij. Iudicū
sedit et libri aperti sunt id ē consciētie singulorum Et quia sicut canes
peccauerunt ido sicut canes expellentur Apo. xxij. Foris canes et ve
nefici Et ido sicut dicit boetius Magna est vobis si dissimulare ñ vul
tis necessitas indita probitatis cum añ oculos agitis iudicis cicta cer
nentis Hic cadit exemplum d illo heremita qui simulauit se velle pec
care cum vna meretrice dicens q ita videretur in camera sicut in pla
tea ꝓpter quod meretrix verecundata conuersa est ¶ Secundo ex h
q ipe per sapientiam est causa rerum debemus accipere exemplū ope
randi que scimus Math. vij. Non omnis qui dicit mihi do do intra
in re ce sed qui fa voluntatem patris mei ipe intra in re ce Ridiculū
est alios docere et nihil operari Talis est sicut candela lucens que se
consumit et alios illuminat Iac. j. Estote factores verbi 7 non audito
res tantum fallentes vosmetipos Carissimi omnes sumus christiani
et veritatem scimus et credimus ꝫ nunquid non damnabimur si nō
fecerimꝰ ea certe sic Luc. xij. Seruus qui nouit voluntatem domini sui 7 nō
fecit dignos verbis vapulabit multis Exemplum d ficulnea que habebat solū
folia cui maledixit christus et statim aruit vt ꝑz matth. xxi. Aug. Be
ne loqui et male agere nihil aliud est q̄z se sua voce damnare Idem
Surgunt indocti et celum rapiunt nos autem cū doctrinis nris ad
infernum demergimur Ro. ij. Qui pdicas nō furandum furaris tu
duriciam tuam et cor impenitens thesaurisas tibi iram in die ire
¶ Tercio ex hoc q eius sapientia est dissimilis sapientie mundi debe
mus ipsam imitari vt non sit sapientia nostra terrena animalis
dyabolica Sapientia mundi dicitur terrena quia d terrenis cogitat

de terrenis loquitur · ꝛ terrena docet operari Hiere·xxij·Terra terra terra audi verbum domini ·Dicitur animalis quia sicut talpa inuolui se in terrenis et vt aranea cuiscerat se p terrenis·ps· Anni nri sic aranea meditabūt·Et sicut omnia animalia vertūt faciē suā ad terrā sic ipa sola terrena respicit·Dicit dyabolica·q sicut dyabolus semp decipere nititꝫ Prou·xx·Omnis emptor dicit malū ē malū est·et cū recesserit gloriabitꝫ·Itē totus conatꝰ eiꝰ est ad ascendēdū sicut lucifer voluit ascendē Esa·xiij·Ascendā sup altitudinē nubium et similis ero altissimo Sit ergo sapiētia nostra pudica·modesta·pacifica·misericordia plena·bonis cōsentiens·plena fructib bonis ✠ Quarto ex eo q sapiētia dei est ipe filius dei·debemꝰ sup omnia sapientiā dei querē tanq̄ pecūm bonū Sap·vij·Venerūt mihi omnia bona piter cū illa ·Prou·viij·Melior ē sapiētia cūctis opib pciosissimis et omne desiderabile ei nō potest xpari·Et sic patz tercium· ✠ Quarto dattributo filio scz gratia videamꝰ que gratia quātum ad nos christianos mirabilis apparet quātum ad ōttuor ✠ Primo quia in suū populū nos elegit omnib alijs rexbatis Osee·j·Voca·nō plebē meā plebē meā Io·xx·In iudiciū ego in hunc mundum veni·vt qui nō vidēt videāt· et qui vident ceci fiāt·Grā dei olim quieuit super iudeos·hz ablata ab eis ap ter pcā eoꝝ·nō requiescit sup christianos·Hoc fuit figuratū qn arca dei capta fuit·et trās lata ad philisteos·et posita in tēplo dagon·et d mane inuentū est ydolū dagon prostratū ad terrā·capite truncatū·vt patet·j· Reg·v·Quia in receptōne grē fidei filij dei·omnia ydola sunt confracta· ✠ Secūdo q nobis infirmātib efficacissimas medicinas scz sacramēta ecclesie prepauit Luc·x·alligauit vulnera eius infundēs oleū et vinum·Nulla alia natō hz medicinas nisi mortales·cōtra infirmitatem peccati ✠ Tercō q thesaurꝰ virtutis passiōis christi nob per prelatos ecclie dispēsandꝰ inter christianos est derelictꝰ et per ipsos oportet habere quicūq vult·Quia vt dicit aug·Nō est locꝰ veri sacrificij in toto mundo extra catholicā eccīam·Et similiter eiꝰ doctrina in nobis requieuit Matē·mj·Vob datū est nosse mi·reg·dei·ceteris āt in parabol vt videntes nō videāt ꝛc ✠ Quarto q solis christianis celū aperitur omnib alijs foris remanētib Matth·xxv·Domine domine aperi nobis·Et sequitur·Amen dico vobis nescio vos·Vnd petro pncipi apostolorū siue christianorū et capiti dictuz est·Tibi dabo claues regni ✠ Primo vt nō sicut iudei pter peccata nra reprobemur Hiere·vj·Argentū reprobū vocate eos·q dominus piecit illos Sic esau pmogenitus psaac reprobatꝰ est·et iacob substitutꝰ ē Ro·ix·Iacob dilexi esau autem odio habui·Sic reprobatus est saul ꝛ dauid substitutus·j·Reg·xvj·Quousq tu luges saulem cum ego abiecerim eum·Ista reprobatio inuisibiliter fit quotidie·Nam ad locum iudeis deputatum scz in

ínfernū q̄die vadūt christiani et strages et pestilētias ín iudeos re-
probatos factas quotidie patúnť·psal· Reges eos ī vir·fer·et tan·v·
fi·confrínges eos ꝛc·Et ideo vere potest dicē christus illud genes vi·
Pemítet me fecisse hominē·id est·penitet me populum xp̄ianū elegis-
se tot mala sunt ín eo et idcirco delebo eu3 a facie terre·Et iō debem⁹
valde timere ne et nos reprobemur et a gratia effluamus Hebre·ij·
Propterea abundātiús oportz nos obſtuare ea que audíuim⁹·ne fors
te pefluam⁹ ¶ Secūdo vt istas medicínas sumam⁹ quas christ⁹ fe-
cit ín sanguine suo·et vt secure sumerem⁹ ipe voluit primo sumē·nā
et ieiunauit et baptizatus est et omnía opera virtutū exercuit vt nos
similiter facerem⁹ Ioh·iij· Exemplū em̄ dedi vobis ꝛc· Et quid pdest
dfici medicína nisi sumatur·imo est dispendiū magnū·Sic em̄ dicitur
christ⁹ oēs saluasse·qua fecit medicínas potētes saluare oēs·si sumā-
tur·Et ido ait math·xxvj· Bibite ex hoc oēs ¶ Tercō vt istū thezaur⁹
carū teneam⁹ et per índulgentias que p exercitia vírtutū et opa pie
tatis dātur·ipo vtamur·j· Thi·iij· Exerce teipsū circa pietatē·Et quid
prodest tenē thesaurū ín arca clausuz Eccī· ¶ Sapiētia abscondita et
the·múi·que vti·m vtris· Nā ille seruus qui abscōdit pecuniā dñi sui ꝛ
nō est vsus ea ꝺdēnatus est·ꝛ ab eo est ablata Lu·xix· Ex ore tuo te
múdico serue nequā q̄re nō dedisti pecu·m·ad mesaz ¶ Quarto vt mita
mur ín celū itroire p portā angustā pne Math·vij· Cōtēdite íntre p
angustiā portā·quia arta ē via que ducit ad viā Mat·xnij· Regnū ce-
lorū vim patitur et violēti rāpiūt illud Carissimi·Ista ē magna gra-
tia q̄ olim quātūcunq; hō bene opareť ad ínferos ꝛ nō ad celos ibat
Iob xvij· In profundū ínferni descēdit aia mea vbi cōstituta ē dom⁹
omni vúēti·Et sic patz quartū ¶ C Quinto ꝺ approprio spiritui
sancto scilicz ꝺ bonitate dicam⁹·que quantū ad quattuor apparz mita
bilis siue magna· ¶ Prio ín eo q̄ cōtra nos volūtarie multotiēs pec
cātes nō provocatur·sed patiēter expectat vt reuertamur ꝛ misereat
nostri Esa·xxx· Propterea nos expe·de·vt misereatur nostri Xpoc·ij·
Ego sto ad ostiū et pulso si q̄s ap·m·ímtro·ad illū· Statim em̄ q̄ pec-
cator volūtarie offendit deū·debēt mitti ad carcerē ínferni sicut reus
crímínis lese maiestatis nisi bonitas spiritussancti sustmerer eū Qui
bet peccator debēt sic cogitare quare terra nō absorbet me sicut da-
thon et abyron·quare nō suffocor sicut pharao et exercit⁹ ei⁹ ē sufoca
tus·quare nō cōsumor ignis ímcēdio sicut ille quinq; cúitates ín mo-
mēto submerse sunt·quare a bestijs non deuoror sicut filij israel a ser-
pētibus perierūt· Nūquid illi plus peccauerūt·Certe nō·O quot sunt
qui equalia peccata sicut quicunq; ex istis habēt·et tñ ex bōitate spiri-
tussancti mirificordit tolerāt· Ez audi puersitatē Eccs·vnj· Quia ñ p fez
tur cito cōtra malos snīa absq; vllo timore filij hoim pepetrāt mala
Sccō ín eo q̄ pcōres reuertētes·tā hilarit ꝛ benigne suscipit Ihē·nj·

Tu fornicata es cum amatoribꝫ multis·tñ reuertere et ego suscipiã te
Hoc figuratũ est ín pre filij prodigi·quẽ pater hilarit suscepit Lu·xv
Videns illũ·misericordia ẽ motus·et cecidit sup col·eius et osculatus
est eũ et ait seruis suis·adducite vitu·ꝛc· ¶ Tercio ín eo q reuerten-
tibus omnes offensas ꝫ peccata dimittit Luc·xvnj· Duo homi·ascen-
ín temp·Et sequitur·Descẽdit hic iustí·ín do·su ab illo·psal·Dixi con-
fitebor aduersum me iniust·me·do·et tu remi·impie·pec·mei· Sic pfe-
cte absoluit matheũ petrum adulterã magdalenã·et infinitos alios·
¶ Quarto ín eo q reuersos sic ornat et ditat·vestiens eos veste nu-
ptiali ommũ virtutum et donorum spirituſſancti Lu·xv· Cito pro-
ferte stolam primã et índ·il·et da·anu·ín ma·eius·et cal·ín pe·ei· Que
vestis plus valet q̃z tot mundꝰ·quia facit hominẽ dignum deo ꝫ cõ
uiuio regali vite eterne· ¶ Si ꝯ volumꝰ q bonitas spiritusſancti nobis
prosit adhuc quattuor aduertamus ¶ Primo vt cito ad deum quer-
tamur exquo nos ita patiẽter expectat Eccĩ·v· Ne tardes cõuerti ad
dñm et ne differas ḋ die ín diem· Quia si ḋ iu facerem⁹ cum expectaẽ
sicut est mitis ín expectãdo·sic eẽt seuerus postea ín puniẽdo· Exem
plum acetum factũ ḋ dulci vino magis est forte q̃z de labrusta Luce
xnj· Ecce venio p·iij·anos querẽs fructum ín ficulnea hac ꝫ non inue
nio·succide ergo illam vt quid etiam terrã occupat· Sic iudeos p qua-
draginta annos expectauit quos postea ín excidiũ et exterminium
tradidit·psal· Quadraginta ãnis proximus fu·ge·huic ꝛc· ¶ Secundo
exquo ita benigne suscipit secure ad deum reuertamur dicẽtes· Pater
pec·ín cel·et coram te et nõ sum dignꝰ vo·fi·tu·sed fac m·si·vn·ḋ mer·
t·luc·xv· Hebre·mj· Adeam⁹ ergo cum fiducia ad thronũ glorie ei⁹ vt
misericordiam cõsequamur et gratiã inueniam⁹ ín auxilio oportuno·
¶ Tercio exquo omnia peccata dimittit pure et deuote ipa confitea-
mur·quia aliter nõ cõsequẽmur indulgentiã de peccatis Esa·xlinj· Dic
tu iniquitates tuas et iustificeris· Exemplũ ḋ dauid q quia dixit pec-
cauí statim dixit nathan prophetꝰ·transtulit deus peccatuz tuum a te
·ij· Reg·xij· Et angelꝰ cedẽs populũ statim dauid dicẽte·ego sum qui
peccaui·ego inique egi· cõuertit gladium suũ ín vagínã et nõ occidit
amplius populũ ¶ Quarto exquo tam pretiosam vestẽ nobis donat
et ita virtuosam eã reuerẽter et cũ magna diligẽtia teneam⁹ et custo-
diamus· et nõ sortiamur de illa exponẽtes eam fortune sicut milites
pilati sortiti sunt ḋ tunica incõsutili christi per quam hec vestis figu-
rabatur·quod facim⁹ dũ non curam⁹ bene operari·sed dicim⁹ si pde-
stinatus sum q saluer·saluabor omnino aliter nõ· Aliqui volunt eã di-
uidere dum fidẽ vel castitatẽ vt aliquam virtutẽ sine ceteris volũt ha-
bere·psal· Diuiserũt sibi vestimẽta mea· Et sic pz q̃ntũ ¶ Sexto ḋ attri
buto spũsco qḋ ẽ cõcatio dicam⁹· Circa qḋ nota q bonum est ꝫ mu-
catiuũ suiipsius· Bonitas ꝯ spũssci ín ℔ apparet q bõa sua nob cõicat

Quattuor autē bōa spiritusscūs nobis cōmunicat abūdāter et excellē
ter ℣ G Prio bōa nature scz animā et corpus in vno homine zūm
gēdo Gen·j· Faciam⁹ hoiez ad imaginē et sitūtudinē nrām· Ecce mag
dignitas in natura esse ad imaginē dei factuz· C Secdo bona fortune
scz diuitias bestias ac omnē creaturā subijciēdo nob·psal· Omnia sub
re sub pedibz ei⁹·o·et bo·vni·ꝛc· Ecce magna abūdantia in fortuna vt
omnia sint facta propter nos et ad nostrū seruiciū deputata· ℣ Ter
cio bona gratie scilicz vtutes et dona nob infundēdo·j· Cor·xij Nec
omnia opatur vn⁹ atq; idem spirit⁹ diuidēs singulis prout vult·
℣ Quarto bōa glorie scilicz dei visiōez promittēdo Io·xiij Ego mani
festabo ei meipsum·ro·vnj· Ipse em spirit⁹ testimoniū reddit spiritui
nostro q; filij dei sum⁹· Si autē filij ꝛ hēdes scilz glorie dei q ē hēditas
Ex his quattuor ad alia quattuor mutamur ℣ Ē Et primo vt bōa
nature ad dei cultū exerceam⁹ et in ipis deo seruiam⁹· psal· Fortitu
dinē meā ad te custodiā·id ē·ad tuū cultū· Et sic est ō ingenio et viz
dētia et ō omnib bōis nature·q omnia ad laudē dei debem⁹ exercere
Esa·xlnj Populū istū creaui mihi laudē meā narrabit· Qua bōa na
ture tenem⁹ a deo sicut miles tenet feudū a rege·et ido omni die mā
debem⁹ osculare terrā in huius recognitiōez·sicut sardi pedē iudicis
arboree·j·Co·mj· Quid hēs qd n accepisti·si āt accepisti qd gl'aris q;
nō acceperis· Et idō cū bōa nature de⁹ aufert a nob·vel n dat pfecte
murmurare n debem⁹ Matb·xx· Amice non facio tibi iniuriā·an non
lz mihi quod volo facē· Ro·ix· Nūquid dicit figmentū ei qui se finxit
quid me fecisti sic an n habz potestatē figul⁹ luti ex eadē massa facere
aliud quidē vas in honorē aliud in cōtumeliā· C Secūdo vt bōa fortu
tune in nostr cōmoduz cōuertam⁹·vt scilicz ipis dommemur et non
dom̃ēt ipsa nob·quia vt dictū ē· De⁹ subiecit ea pedib nostris·ꝛez
q; ipis nō ad luxuriā vel supbiā vtamur sed ad corporis sustētatēem
·j·Thi·vj· Habentes ali·et qui·te·h·dtē·s· Itē vt ipis peccata nostra re
dimam⁹ Dañ·mj· Peccata tua ele·redi· ℣ Tercō vt p bōa gratie vitā
eternā mereamur quia p omne opus bonū gratia informatuz vitam
eternā meremur· Ro·vj· Gratia dei vita eterna Qui autē n est in gra
tia p nullū opus bonū meretur vitā eternā Luc·v· Per totā noctem
labo·mihil ce· Tunc hō in nocte laborat quādo sine gratia operat· Ho
boc ergo sunt nob data bōa gratie vt opera nostra sint digna vita e
terna Iohan·xnj· Si hec scitis beati eritis si feceritis ea· C Quarto ve
gloriā dei pro qua habēda habem⁹ pign⁹ spūsanctū· vt dicit aposto
lus·ij·ad co·j· totis precibus flagitemus·vt quod nobis de⁹ disposuit
ante secula donare cum sibi placuit largiat· Quia vt dicit gregorius
p sa predestinatio regni celestis ab omnipotenti deo sic est ordinata
vt sanctorum precibus obtineatur· Et idō ihesu orante celum est aper
tum Lu·xj· Petite et accipie· qrite et inue·pul·ꝛ api·vo· Et sic pz totū

Dominica prima post trinitatem de euangelio sermo·lxvj

Homo quidā erat dīues ꝛc Lu·xvj·Sicut dicit boetius in de ꝛsol·Nō quod añ oculos nr̄os situm est sufficit intueri·ꝫ rey exitus prudentia metit·Homo aūt rōnalis a rōe p quam a bestijs differt·habz cōsiderare finem rei·Et ido homo rōnalis finē debz ꝛsiderare·Poeta·Quidq̄d agis prudēt agas ⁊ respice finē·Vñ homo qui cōsiderat solum pñtia et nō futura·bestijs ꝛpatur·ps·Homo cū in honore eēt scz rōnis nō intellexit scilz fm rōem ꝛsiderare finē·⁊ ido ꝛpatus ē iumētis·Qui vult ꝑ esse hō et caue a peccatis consideret nouissima sua Eccī·vij·Memorare nouissima tua ⁊ in eternū nō peccabis·Cōsideremus ꝑ pñs euangelium ⁊ videbimus mirabilia·⁊ pñtia et futura·In quo quattuor continent. Primum ē status peccatoris ⁊ iusti in vita·in quo dei iustitia ꝛmendat ibi·Homo quidam erat dīues·Scdm est trāsitus vtriusq; p mortem·in·quo diusa eor condicō demōstrat ibi·Factū ē āt vt mo·mendeclarat ibi·Ele·āt oeu·suos cum es·in tor·Quartum ē rñsio abrae ad dīuitem·in quo severa sentētia enarrat ibi·Recordare fili quia recepisti bona in vita tua·Primo ꝑ ordinē status peccatoris et iusti in vita·

GZ ꝫ pmo status peccatoris qui describit quadrupliciter scz dīues iniquus vanigloriosus ⁊ superbus·gulosus ⁊ luxuriosus·inmisericors et crudelis Primo nanq; fuit dīues et iniquus·Vbi nota q; dīues inquātum dīues non damnatur·quod pz ex hoc euangelio·Nā abra am valde dīues fuit Gen·xxj·Erat abraam diues valde in possessiōe auri et argenti·Et tamen nō est damnatus·sed in requie collocatus· Similiter antiqui patres valde diuites fuerūt·qui oēs sunt saluati. hꝫ Damnatur autem dīues tripliciter·vel quia male acquisiuit·vt quia male retinuit·vel quia male expendit·Si male et iniuste acquisiuit damnatur vt fur·Si male et tenaciter tenuit vt seruus diuitias et non dominus·dānatur vt auarus·sicut ille dīues qui dicebat Gaude anima mea habes multa bona reposita in annos plurimos luc·xij·de quibus nec ipse comedit nec alijs comedenda dedit·sed homo extraneus vorauit ea. Ita accidit auaris·Et ido sequitur·Stulte hac nocte reanimā tuam ꝛc·s·demones·que autem para·cuius erunt·Si vero male et inutiliter expēdit dānatur vt ꝓdigus et dissipator bonor domini sui·sicut iste dīues epulo·lu·xvj·Hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipius Omnia enim bona que habemus deus nobis tribuit vt dispēsatori bus suis Mat·xxv·Simile est regnum celorum homini pegre ꝓficiscenti qui vocauit seruos suos et tradidit illis bona sua Basilius An iniustus est deus et res inequaliter distribuens·cur enim tu abūdas·ille vero mēdicat·nisi vt tu bene dispensatōis pmia ꝛsequaris·ille vo patiētie brauijs decoretur. Sic ergo ꝛdēnatus ē dīues iste iniquus· Ecdo fuit vani gl̄osus et

supbus·q; ꝺnduebaꝯ purpura q̄ ē vestis regla·ꝛ biſſo qui ē pānus li-
neus mollis et delicat⁹ Glo·Purpura color ē regij habit⁹ ꝺ conchis
marinis ferro ꝛcisis emissa·biſſ⁹ ē gen⁹ lini cādidi ꝛ molliſſimi·Pur
pura ꝝ ꝺnduebaꝯ exteri⁹ et biſſo ꝺteri⁹ ad modū cocte·Purpura āt
sangne tingiꝯ·Purpura ꝝ vestiūꝯ q̄ vestimēta sua mꝫltiplicāt ꝺ sangne
maxime crucifixi vt clerici·vel ꝺ sangne paupeꝝ vt vsurarij ꝛ pdones
et raptores·Sꝫ certe vestimētū istud mixtū sangne erit ꝺ ꝛbustōꝫ ꝛ
cibꝫ ignis vt ꝺr esa·ix·Biſſus ꝺo ꝓpter cādorē signat ꝺnocētiā quā al-
legāt multi ad palliādū ꝺiq̄tatē suā q̄si ex cā rōnabili talia faciāt Ihes
illudūt xp̄o ꝺ purpura vt milites pilati et veste alba vt ꝺministri hēo-
dis ✠ Huc āt q̄ttuor q̄ aggrauāt et ꝺducūt pcēm ꝺ luxu vestiꝫ
Primū ē sumptuositas q̄n tm̄ daꝯ ꝓ vno vestimēto de q̄ supfluitate
possent multi paupes vīuere ·Scdꝫ ē mꝫltiplicitas·vt q̄n ꝓtice pendēt
onerate vestibꝫ·et paupes nudi frigore morꝫnt Hiero·Aliena rape
cit ordinē et statū psone·nō em̄ decet clericum habitu militari vestiri
nec rusticū veste regali·Quartū ē oñsio·q̄ respicit vanitatē et laudem
Vñ nō ē gloriādū ꝺ vestibꝫ cū potiꝰ sint vitupriū·O portꝫ em̄ ouē ꝺla-
na gꝫari nō hominē·ꝛ ꝺmem ꝺ serico Boe·Gēmaꝝ fulgor oc̄los ꝺbet
ſꝫ si q̄d ē ꝺ ꝫ splēdore p̄cipuū gēmaꝝ ē illa lux nō hoim·Gre·Nemo
vestimēta p̄cipua nō nisi ad gloriā q̄rit vt honorabilior hēaꝯ·Vbi no-
ta q; gꝫari ꝛ supbire ꝺ vestibꝫ ē valde piculosuꝫ ꝛ ꝛsufficē dignū·quia
vestes sunt hominī ꝛcesse p⁹ pcēm ꝺ penā·Nā aī erat nud⁹ ꝛ vestie
baꝯ lumine vt sol·ꝛ cādore vt liliū·Sꝫ p⁹ pcēm de⁹ fec̄ tunicā pelliceā ꝺ
signū furti·sic̄ suspēdendo sup oculos fascia alligaꝯ·Furat⁹ est em̄ po
mū vetitū et furari voluit deitatē· Et nō sic̄ furē de⁹ eruit eū cādore et
lumine et fasciauit eū pellibꝫ sic̄ furē euntē ad suspēdiū·et adiudicauit
eū morti·Vñ gꝫari de vestibꝫ sic̄ ē ac si q̄s vadēs ad suspēdiū ꝺ pulcra
fascia gloriareꝯ oculoꝝ·Vel si q̄s gloriareꝯ de pulcra creatura Gen·x·
x·Ecce dedi fratri tuo mille arg̃teos ꝫ erit tibi ꝺ velamē oculoꝝ ꝛ vbi
cūq; prexeris scito te deꝑhensam·Ittē absurdū ē valde q; nobilis crea
tura sic̄ nō ad imaginē dei fc̄us glorieꝯ ꝺ lana pecudū·ꝺ pellibꝫ aialiū
ꝺ pēnis auiū·et ꝺ visceribꝫ vermiū·ꝺ q̄ oñdit magnā pauptatē suā et
vilitatē·vtpote ab alijs victū et vestimētū mendicās·Exemplū mꝫier
portans capillos alienos nullo modo vult vt sciaꝯ·et si sciaꝯ valde vere
cundaꝯ·Hic cadit exemplū de illa simea q̄ vni mulieri portanti capil-
los alienos bendā vl̄ peplū eleuauit pisis ad scām katherinā ¶Tercō
fuit gulosus et luxuriosus q; epulabaꝯ quotidie splēdide·Vbi nota q;
venter et genitalia sunt aduc̄na et vnus seruit alteri·Vnde qui con
tinue bene comedit impossibile est quasi quin luxurieꝯ·Hiero·Veter
mero estuans facile spumat ꝺ luxuriam·Vnde de sodomitis dicit q;
peccatum eorum fuit saturitas panis et vini et ocium·Ezech·xvj·Hec

fuit iniquitas sodome sororis tue saturitas panis et ocium · Vñ hec ē potissima ratio quare indicitur ieiunii ꝛ cibi carnium vitanꝫ · vt luxuria temperetur · O quot sequaces habet iste diues qui corpori suo seruiunt sicut do · Ppł · nj · Quorum deus venter est · Eccī · vj · Omnis labor hominis in ore eius · Quod est spernēdum valde Boe · Quis ñ spernat fragilis vilissimeq; rei eē seruū · scz corporis quod nunq̄z satiatur quod satiatū pteruit in domino · et vult dñari quod doloresꝫ qđ infirmitates suis seruitoribus inferre nō cessat · quod intantū ḡuat homine q̄ non pmittit oculos in celū leuare · sed facit declinare in terrā · ps · Oculos su · sta · decli · in te · Quod pdit hominē in bello spirituali · in ducit in carcerē dyaboli · Ro · vij · Video aliā legē in mē · meis repugnantē · mē · ꝛ captiuantē me in le · peccati · Bern · O initiū vite hominis panis ꝛ aqua · nūc āt nō sufficiunt fructus arboris · nō genera legumini · nō radices herbaꝝ · nō pisces maris · nō bestie terre · nō aues celi · hinc ē q̄ q̄runtur pinguia · emutur aromata · nutriūtur altilia · vñ grauatur stomachus · turbatur sensus · cōprimitur intellcūs · inde nec salꝰ nec sanitas ꝫ morbus ꝛ mors k · Quarto fuit crudelis ꝛ immiseri cors · quod onditur in sancto lazaro cui noluit misereri · Aggrauant autē eius crudelitatē octo put hic ptz · Primo paucitas pauperū cū dicit · erat quidā · nō em a multis molestabatur · Scdo mēdicitas rey · q̄ mēdicus · paup aliquid habz · ꝫ mēdicus nihil · Tercō noticia psone · q̄ nomine lazarus qui ab omnibus cognoscebatur mēdicus · et morabatur ī hierusalē · vt tradūt iudei · Quarto im potētia exercitō rū · q̄ vlceribꝰ plenus · ꝛ idō nō pōtat aliquid facē · Quinto ꝑpinquitas locoꝝ · q̄ iacebat ad ianuā eius · qui erat ita ꝑpe ꝛ sp ipm intrādo ꝛ exeundo poterat vidē · Sexto vilitaſ ciboꝝ · q̄ cu · sa · d micis q̄ cadebant de mensa diuitis · nō em q̄rebat delicata ꝛ magꝫ ꝫ micas cadētes · Septimo improuidētia famuloꝝ · q̄ nemo illi dabat · nō enim ordinabat vt aliqs d famulis bñfacēt paupib · Eccī · x · Scdm iudicē ppł sic ꝛ minister eiꝰ ꝛ q̄lis rector ē ciuitatis tales inhabitātes in ea · Octauo miseri cordia catuloꝝ · q̄ canes veniebāt ꝛ lin · vul · eius · Valde emz mānifesta tur eiꝰ crudelitas · q̄ videbēs canes misericordiā pstare pauper d linguis suis nō miserebat ei d micis suis · Et sic patz stat⁹ diuitis an mortem · q̄ fuit plenus vicijs ꝛ vacuus vtutib · Et nota fm greg · ꝛ crisо · Nō est pabola ista · ꝫ res gesta fm vitatē adlzām · Itē nota hic q̄ sic dic greg · si iste nō dando sua · fuit talib supplicijs deputat⁹ · q̄lia sustinebūt q̄ sua ranꝫ ꝛ detinēt aliena · Scdo ponit stat⁹ iusti · s · lazari · q̄ fuit incōtra · tum statui pcōris · nā fuit pauper rebꝫ ꝫ diues meritis · Et hoc est qđ dicit · Et erat quidā mē · no · la · Fuit em paup et mēdicus rebꝫ · Prio fuit mēdicꝰ rebꝫ fortue · scz diuitijs honoribꝫ et delicijs · Nā pauper fuit diuitijs · Et hoc ē · Erat quidā mēdicus · Pauper fuit honoribꝫ · Et ꝫ ē · Quia iacebat ad ianuā · sup · vilis et despectus · Pauper fuit delicijs

qz nō varia fercula ꝫ micas cadētes ꝺ mēsa diuítis desiderabat et nō
habebat. Et hoc ē. Cu. sa. ꝺ mi. ¶ Secꝺo fuit paup ꝛ mēdicus bōis na-
ture qz vlceribꝫ plenus. Tota natura sibi defecerat qz caput colluz fa-
cies brachia manus coz renes tibie crura et pedes et breuiter oia mē
bza erant vlcerosa et infirma. Et hoc ē. Vlceribꝫ plenꝰ. Ita q nec iacere
nec sedē nec stare poterat sine pena. Esa. j. M plāta pe. vsqz ad ver. ca. ñ
est in eo sanitas ¶ Tercō fuit pauper ꝛ mēdicus suffragijs creature
qz omnis creatura derelīqrat euz. ꝓter canes. qz nō pntes ꝛ ꝛsangui
nei et noti eū iuuabāt. nec aliquod hospitale ipm recipiebat. ꝫ sb dño
in terra iacebat Sed q̄zuis fūt sic paup reb. fuit tñ valde dūes meri
tis. Naz veras dūntias habuit scz virtutes et dona spūssancti q̄ sunt
ve et ꝓprie dūntie hominis q̄ faciūt hominē perfcē diuitē. Nā ipsiz
satiant. ipm nobilitāt. ipm comitant. et nō derelinquūt ꝛ cū ipō in p̄
petuū durāt. Diuitie tpales hec omnia videt dare. ꝫ mētúnt ꝛ nihil
bonoꝝ ꝛferūt. Et iō si ꝓprie vellemus loqui lazarus fuit valde dūes
et dues valde paup. Habuit em vicia mētis q̄ redigūt hominē ad ni-
hil. Quia vt dicit aug. Pccm nihil ē et nihil fiut homines cū peccant.
Et hec ē ratō quare dūes iste non nominat ꝫ paup vocat lazarus. qz
rei nō existēti nō impomit nomē. Ez pcoz cum sit nim⁹ q̄z nihil. et q̄
facit pccm seruus ē pcci. ꝛ seruus ē mnoz dño. g pcoz ē minus q̄z ni
hil. Ite pumit in quo deliquit. qz emz voluit nominari et in fama apꝺ
homines haberi. iō nomē eius subticet. Et sic pz primū ¶ Secꝺo pmi
tur transit⁹ vtrúsqz p mortē scz paupis ꝛ diuitis. et ꝑmo pauris ibi.
Eactū ē ā vt moz men. q̄ fuit ꝺ pauptate ad dūntias. ꝺ afflictōe ad
delicias. ꝺ ꝛtumelia ad honorē. ꝺ labore ad requiē. ꝺ morte ad vitam
trāslatus. Vñ moꝛs fuit finis omniū malorꝝ suoꝝ ꝛ initiū ommū boꝝ
noꝝ. ps. Nec mu. dex. excel. Et hec omnia notāt in eo. qꝺ ꝺz portatus
fuisse ab angelis in sinū abrae. Nā sinus abrae ē dūes deliciosus ho-
norabilis. reqes laborꝝ et vita animarꝝ. Et iō q̄ petebat elemosinas pe
tunt ab eo tāqz a dūite. q̄ in fame ꝛ siti ꝛ multis pemis viuebat ē i de-
lis manet in sinu abrae. ꝛ q̄ i mltis laboꝛib fuit reqescit in sinu abrae
et q̄ erat in mortib frequēter. vita viuit et nō moꝛiet. Vñ si volum⁹
ꝓpe loqui iust⁹ nō moꝛit ꝫ trāsit de morte ad vitā Ioh. v. Nō moꝛiet
imeternū ꝫ trāsiet de morte ad vitā. Et quid miꝝ si portat⁹ ē ab angeꝛ
lis in morte. cuius custodes erāt in vitā. cuius vita tota erat āgelica.
ps. Angelis suis mādauit de te vt custo. te in om. vijs tuis. Et notā
dū q̄ sinus abrae dicit requies sanctoꝝ. qz oēs saluāt in fide mediato
ris. q̄ fuit in pectoꝛe abrae q̄ ve credidit filiū dei de se nasciturū Gal.
iij. Credidit abraā deo. Ipsi etiā abrae ꝑmo facta fuit ꝓmissio ꝺ xpo
Gen. xxvj. In semine tuo benedicentur omnes gentes. Et iō abraam
dicitur prima via credendi. et iꝺo vsqz modo ecclesia rogat deportare

animas in sinū abrae q̄ saluātur. Iohā. viij. Abraā exultauit vt videret diē meū scilicz mee incarnatōis. z vidit scilicz p fidē z gauisus ē p spez Ad lrām sinus abrae tunc tēporis vocabaṫ quidē locus sub terra. iuxt limbū pueroy dānatoy. solū p pcco originali. qui nunc vocaṫ limbo sanctoy paty vbi añ aduentū filij dei oēs anime fideliū quiescebāt. et ad illū locū descendit anima christi in morte. z extraxit inde oēs illas animas. ita q̄ ille locus vacuus remānsit. Secdo ponit ēnsitus dūntis qui fuit p omnia in contrariū. Nā trāsiuit d dūtis ad pauptatē. imo ad summā mēdicitatē. qua in indigētia omniū bonoy zstitutus vnā guttā aq̄ petijt et ñ potuit habē. Esa. lxv. Ecce fui mei comedēt. z vos esurietis. De delicijs ad tormēta. Iob. xxiij. Ab aquis niuū transeūt ad calorē nimiū. Vñ hic nō dicit ee in tormeto ꝫ in tormētis. Eleuās inq̄t oculos cū eēt i tormētis. De honore ad zumeliā. Vñ ad foueā inferni tanquā canis mortuus ē prectus. Et quod maius vitupium valet ee in ista vita. q̄z prici ad foueas tanquā canis vl asinus. Mie. xxij. Sepultura asini sepelieṫ putrefactus z prectus extra portas hirl'm. Exemplū. Sic contingit d diuite pcore sicut d asino. Nā asinus p totaz vitā portat onera et congregat alijs multa. in morte autē prici ad foueas. et sunt d eo tres ptes. Nā coriū ē domini d quo cooperiunt scuta ad pua nutriēdū. carnes comedūt canes. ossa vo remanēt zburēda ad solē. Sic p omnia pcor dūes multos labores sustinet in vita p diuitijs congregādis. et alijs thesaurizat. Iob xxvij. Dūes cū dormiēt nihil secū auferet. ps. Thesauri. et ig. c. congre. e. In morte autē prici ad foueas inferni. z sunt d eo tres ptes. Nā coriū id ē. substātia trena ē consanguineoy. d quo vt plurimū sunt rixe. carnes vo comedūt vermes. anima vo remanet in foueā inferni ab igne zburēda. De solatō trāsiuit ad laborē inimmabilē z sine fructu. Luc. v. Per totā no. laborauimus. Ep laborant qui sunt in inferno et nihil capiūt. De vita ad mortē secz triplicē. Pcor cū morit triplici morte. scz morte culpe in sepatōne anime a do. morte nate in sepatiōe anime a corpe. et morte pene in coniunctiōe anime ad penā vl ad tormēta. Apo. xix. Missi sunt in stagnū ignis z sulphuris. Quod ē mors. Et hoc ē quod dicit. Mortuus ē autē z dūes z sepul. ē in infer. Et sic patz scdm. Tercō ponit petitō dūntis post mortē. qui petijt aliquā cōsolatione in penis. quia eleuās oculos dū eēt i tormētis. Vbi nota q̄ ꝫ ē differētia int iustū z pcorez quia iustus ad deū eleuat oculos in pspis z in adūsis. ps. Ad te leua ui ocłos meos qui habitas in celis. Pcor autē raro eleuat oculos nisi in adūsis. Esa. xxvij. Et tantūmodo sola vexatio dabit intellm auditui. Ore. Oculos quos culpa clausit pēa apit. Sic iste suus nequam eleuant oculos in adūsis ꝫ in pspis noluit eleuaē. Et ido vt dr eccl. xxij. suo malúolo tortura z compedes. Exēplum d pharaone qui sp in percussiōe plage rogabat moysen. z cessante plaga nihil faciebat. Sic

videmus ad oculum tota die·quia peccator plaga infirmitatis grauat
tus facit testamentum promittit reddere aliena et confitetur·t post
q̄z liberatur nihil agit Osee vj·In tribulatōne sua mane consurgēt ad
me·Hic cadit exemplum d vulpe t simea·que dum in quadaz nauí es
set verberata pro eo q̄ permisit sibi auferri gallinam quam custodie
bat a vulpe·Alia vice dum vellet simile facere vulpes simea posuit sibi
digitos ad oculos vt nō dormiret·sed quia iste nec in loco nec in tem
pore congruo oculos eleuauit ido nihil profuit·Ecclesiastes·iij·Om
nia tempus habent·Sed nunquid anima exuta corporales habet ocu
los Circa quod sciendum q̄ omnes potentie alligate organis corpis
siue membris·corrupto corpe corrumpuntur·potentie autem anime
que organis n̄ alligātur vt intellectus·voluntas·memoria·intelligentia
remanent in anima et cum ipa recedūt·Eleuauit ergo oculos mentis
scilicz intellectum per quem cognouit abraam et lazarum·Ex quo pz
vt dicit gregorius·q̄ in alia vita et boni bonos et malos·et mali ma
los et bonos cognoscunt·que naturalis cognitio nō auferetur ab eis·
Pz anima exuta corpore naturaliter omnes animas cognoscit·quia
iste cognouit animam abrae quem nūquā viderat·nec distantia locali
aliquid facit vl impedit in tali cognitōne·Dicit autem beatus greg·
q̄ vsq; ad diem iudicij anime damnatorum vident sanctorum animas
in gloria nec d hoc aliquam gloriam habent·sed tormentum·quia nō
vident gloriam eorum sed cognoscūt per intellectum ipos esse in lo
co vbi omnes apparēt eis gloriosi·Sicut si viderem quendam pala
cium·in quo crederem esse magnum gaudium et ibi scirem esse inimi
cos meos tormentarer ex hoc et nō gauderem·Sed post diem iudi
cij talis cognitio auferetur per diuinam iusticiam ab eis·Quia emni
anime in egressiōe a corpore infunditur species rerum naturaliū et
anima quidq̄d recipit indelibiliter recipit ad̄ qd anime naturaliter cognōscūt
semuicem·et naturalis cognitō in demonibus et in animabus damna
torum deberet cognoscere animas beatorum sicut modo cognoscūt
nisi per diuinam iusticiam talis cognitō auferretur ab eis·Pz sicut nō
anima in corpore manēs nō cognoscit animas defunctorum·sic post
diem iudicij anime damnatorum nō cognoscūt animas beatorum nec
per hoc minuetur eorum pena·quia remanebit in eis memoria d felic
citate sanctorum·Sed quid est hoc quod dicit miserē pater abraā·Num
quid dānati petunt misericordiā·cū ille qui misericordiā petit videat
d malo dolere·Et nō nota q̄ mali sūt obstinati in malo·nec vnquā pe
nitēt nisi ratōne pene·Sap̄·v·Dicētes intra se penitētiaz agētes·Sed
nō penitēt d malo quia malū·Vñ ille nō petijt misericordiā fm quod
petit misericordiā reus qui dolet d malo quod fecit sz petijt misericor
diā·id ē releuatiōz a pena·Et hoc ē quod hic dicit·Mitte lazaz vt intin

ex·dí·suí·Per digitū em̄ íntelligit spūssc̄us Lu·vj·Si ín digito dei ej̄ tio demonia·i·ín spū dei· Digitus āt hz tres ptes ſm tres nodos ·p q̄s íntelligunt tria q̄ sunt a spūsancto·penitudo pc̄oz·opatō bono rū et dimissio penaz p pc̄is·Istō extremū digiti scz dimissiōem pe ne petebat iste·Et nota q dues iste multū peccaūat ín língua et vaní loquio·et ín detractōe·et ín epulatōe·et iō tozq̄bat ín língua·i·ín deſi derio anime·accipiēdo língua metafozice·Qz vt dicit greg·scriptura loquit ſm modū humanū et nobis íntelligibilē·Petebat g̃ guttaz aq̄ ·i·aliqđ refrigeriū ín tozmētis·ſ íniuste petebat·tū q volebat relaxa tionē pene sine pn̄ia·tū q lazaz q̄escentē petebat mitti ad locū tozmē toz·et ꝓpter hoc nō fuit exaudit9·Et sic pz terciū· ℣Quarto ponitur rnſio abzae q̄ fuit iustícia plena·Nō erat em̄ ustū vt lazar9 dunt̄ cō solaret·Vñ ait·Fili recozdare q rece·bo ín vi·t·et la·silr̄ter mala·Q· d·bona tpalia q̄ recepisti ín vita tua fuerūt p̄mū omnis boní qđ feci sti·et silr̄ter mala q̄ sustínuit lazarus patiēter fuerūt sufficiēs pena oīs mali quod fecit·Et iō nō restat alíud nísi vt tu puníaris p pc̄is tuis et lazarus p̄mieť p meritis suis·q ín alia vita nec tu p pc̄is es puní tus·nec ipe p meritis remunerat9·Et índe ē q frequēter mali ꝓspez̄ tur ín vita ista·et boní adúsa patiāť Iob xij·Abundāt tabnacula p̄do nū et audacter ꝓuocāt deuz·Mie·xij·Quare via impioz ꝓsperať·bñ ē omníb q̄ íniq̄ agūt·Hic cadit exēplū istius hęmite cuíus seruitoz íuit ad cúitatē et vidit mirabiles exeq̄as vní pc̄ozí mozruo fiēi·et rediēs ad ce·lā ínuenies heremitā ꝓmestū ab vso āgelus dixit ei q totū me ritū istius pc̄oznis erat ei retributū ín honozabili sepulťa·et pc̄m he remite erat punitū ín dolozosa mozte·Vñ gre·dicit ꝺ isto ꝓpheta quē leo occidit ín via nec ex eo comedit·q pc̄m eius ín ipa mozte punitū ē·iij·Reg·xnj·Et sic pz q pene ad duo sunt vtiles ꝓut ex hoc euāgelio colligiť·Nā aperiūt oculos et purgāt a pc̄is·Addidit eť abzaā dicēs· Int̄ nos et vos chaos magnū firmatū ē·Vbi nota q ínt bonos et ma los ē magnū chaos·i·distātia et ínteruallū scz locoz et meritoz ꝛ vo luntatū·Locoz·q boní ín celo et mali ín ínferno·meritoz vo q bōi hñt magna merita mali hñt demerita·voluntatū autem q boní cōfor māt se ín ommíb voluntati dúíne·mali vero sť ín voluntate obstínati Sit autem sciendum q ín bonis duplex voluntas est scz nature et ra tionis·Secdm voluntatem nature compatúntur damnatis ꝛ maxime suis amicis·et ſm voluntatem ratōnis quam conformāt ín ommíbus voluntati dúíne non compatúntur·sed congaudent de pena eozum sicut ꝺ iustícia dei·p̄s·Letabitur iustus cum viderit vindictam·Et ħ ē quod hic dicitur q bi q̄ volunt hínc venire ad vos scz voluntate natu re compatiendo vobis·nō possunt voluntate ratōnis quā dúíne vo luntati conformāt·Simliter ín dānatis est duplex volutas·scz volun

tas nature qua dolēt ꝺ peccatis ꝫ qua remāet ꝟmis ꝛscīētie fm ist̄ō
esa·lxvj·vermis eoꝝ nō morietꝫ· et volūtas obstmata ꝫ malo qua nō
penitent negꝫ dolēt ꝺ peccatis·Et hoc est quod dicitur· Negꝫ qui vo-
lunt ꝫde huc trāsmeare scz voluntate nature·possunt volūtate obstia
ta ꝫ malo·quia illuc nō vadunt nisi ꝟe penitētes· Postqꝫ autē diues
iste non ē exauditus ꝓ se etiā ꝓ fratrib; suis rogauit dicēs·Rogo
te vt mit·la·ꝛc·Sed nunquid sciunt mortui facta viuētium·Dicendū
qꝫ nō ꝛgnitōe naturali·ꝫ ꝛgnitōne glorie sic·quia beati sciunt omnia
que volunt Augustinus·Nesciunt mortui etiam sancti quid agāt vi-
ui scz cognitiōe naturali·Ide dicit greg⁹·super illo ꝟbo iob·Siue fue-
rint filij eius nobiles siue ignobiles nō intelligēt·Possunt autem scīē
dupliciter scz ꝑ reuelationē angelorꝫ vl̄ demonū ꝛ ꝑ animas hinc exe
untes·Iste autē bene sciebat qꝫ fratres sui erant adhuc ꝫ mūdo·quia
nō videbat eos ꝫ inferno nec ꝫ limbo·sed quid agerēt bene vl̄ ma-
le ignorabat·Sed nūquid damnati vellēt aliquem saluari·Dicendū qꝫ
nō·Sed iste petebat fratres pñiam agere ꝛ saluari ne sibi pena accre-
scerꝫ·quia ꝫ factis suis dederat malum exēplum fratrib; cuius pcīm
fratres sui sunt imitati· ideo si damnarēt pena accresceꝫ sibi·Itē si tota
vna parētela damnatur maior pena ē talib; ꝺ parētela ista quantū ad
remorsuꝫ ꝛsciētie·q̄ꝫ si aliqui saluarēt·Itē volūtate nature ille volebat
frēs saluari·quia exquo aliqui saluari dēbant potius volebat ꝺ fribus
q̄ꝫ ꝺ alijs·ꝛ nō ꝓpt̄ has tres rōes petebat lazaꝝ ad frēs mitti·Ex i nul-
lo ē exauditus quia qui nec deū ꝑ scripturam loquētē·nec proximū ꝺ-
pcantē exaudit iustum ē vt ipe clamās ñ exaudiatur· Prouer·xxviij
Qui ꝺclinat aures suas ne audiat legē·oratō eius erit execrabilis·In
eodē xxj·Qui obturat aurē suam ad clamorē paupm clamabit ipse ꝛ
ñ exaudietur·Et hoc ē quod dicitur·Habēt moysen ꝛ ꝓphas·id ē·dcā
moisi ꝛ ꝓphaꝝ q̄ sunt efficacius testimoniuꝫ q̄ꝫ testimoniuꝫ mortuo
rum·audiāt ꝙ ea·mortui em possunt mētiri·ꝫ scriptura ñ·Itē scripta
ē vox ꝺi cui ꝺs dat virtutē ad ꝛsūtēdū hominēs·Vñ loquēte petro ce-
·s·s·sup·o·q̄ audi·ver·Act·x·ps·Ecce da·vo·s·vo·virtutis·Sꝫ dcm mor
tuorum ē sine virtute aliqua·Et hoc patꝫ ꝫ lazaro quē christus suscī
taut ad cuius dictum iudei ñ sunt ꝛsi·imo cogitauerūt eū interfice
Hoc etiam ptꝫ m saule cui samuel apparuit ꝛ dixit euētum beth q̄ nō
correxit se negꝫ ꝺstitit a bello·Sꝫ quid plura·Nec mortui nec viui cō
uertunt pcorem nisi ꝺs tāgat cor·Exo·mij·Ego ꝫdurabo cor pharo
nis·i·ꝫdurari pmittam·ꝛ idcirco nō dimittet vos nisi ꝫ manu forti
Et si ꝺs tangat cor modica ꝟba sunt necessaria·Et ido summope peten-
dum ē qꝫ ꝺs tangat cor·Hoc eundētius pꝫ ꝫ christo qui fuit melior ꝑ
dicator ꝺ mūdo·qui descēdit ꝺ celo·comsatus ē ꝫ mūdo·resurrexit a
mortuis ꝛ ꝺ omni loco ꝛ ꝺ omni re dixit mōdo veritatē·et tñ mūdus

eum nō audit nec fecit penitētiam. Illi solum facunt penitentiā quo rum deus tangit corda · qui a deo sunt predestinati Act xiij. Et credi derunt quotquot erant preordinati ad vitam eternam. Et sit pz ḡrtū·

De epistola sermo ·lxvij·

Deus caritas ē·j·Iob·iij·Magna ignorātia ⁊ magna negli gētia ē in hominibus circa caritatē·nam caritas ē illa mar garita pciosa pro qua homo deberz omnia vēdere vt ipaz habēt quia ipa habita omnia habētur ⁊ proficua sunt·Ro viij·Diligētibus deum omnia coopantur in bonū·Et ipa ñ habita mihil hētur ⁊ penitus omnia nihil valēt·j·Co·xiij·Si lin·ho·lo·⁊ an·car·āt ñ ha·nihil·s·Per defectū caritatis damnamur·vt pz ī euāgelio hodierno·⁊ p caritatē saluamur Math·xv·Ve·bñ·pa·m·pi·re·ꝛc·esurtui em ꝛc·Beatus āt johānes sicut sapiēs ⁊ solers magister cognoscens virtutē ⁊ bonitatē caritatis ad eam in epistola hodierna mirabiliter nos hortatur·In qua quidē epistola septē facit·Primo ostēdit perfe ctam di caritatē circa nos manē·In principio epistole·Secō exquo ds nta pcē nos amat hortatur nos mutuā dilectōz habē ibi·Carissimi si ds dilexit nos ⁊ nos de·inui·di·Tercō oñdit fructum mutue dilectio nis in diligēte ꝛsistē ibi·Deum nēo vidit vnquā si dili·inui·Quarto oñdit signa p q̄ fructus dilectionis manē in nobis pōt vacit apparē ibi·In hoc cogno·quo·in eo ma·⁊ ipe in no·q·d·spiritus cō suo de·no· Quinto demōstrat signa p q̄ apparet pfecta caritas in nobis manere ibi·In hoc pfcā ē caritas no·Sexto q̄si cōcludēdo inducit nos ad dile ctiōem di ⁊ oñdit qp di dilectiōz sine proximi dilectiōe ñ possum⁹ ob tinē ibi·Nos ḡ diligi·de·quonia ip·pri·di·n·si quis ꝛc· Septio oñdit vtrāqp dilectiōz scilicz di ⁊ proximi sub pcepto sore ibi·Et hoc manda tū habemus a do

L Primo ḡ oñdit pfcām di caritatē circa nos manē·Que prout hic colligitur apparet maxia quātū ad quattuor·

Primo quia ñ seruū vt āgelum ꝓ aliam quālibet creaturam misit ds in mūdū sez ad mūdū illuminādū informādū ⁊ d manu dpaboli libe rādū ꝑ filium suū vnigenitū·Iohā·xiij·Sic ds dilexit mundū vt fi·su· vni·da·Bern·Domine quid ē hō q̄ memor es eius·nā mittis ei filiū tuū mittis ei spiritū scm et ne quid in curia celesti vacet in eius mini sterium mittis āgelos tuos·Heb·j·Omnes sunt administratorij spē in ministeriū missi ꝓpter eos q̄ hēditatē capiūt salutis·Et ꝑ ē·In ꝑ appa car·dei in nob·

Secō qp non aliquid vile vt modici valoris sic veni ens nobis apportauit sed vt viuamus per ipsum·ij·pet·j· Per quem maxima et preciosa nobis promissa donauit·Melius quod est ī vita ista ⁊ ad qd omnia ordinant est bona vita·Nam mundani pro bona

et pinguí vita corpis omnia facúnt·Ecclesiastici· ℣ Omnis labor hos
minis in ore ipius·Spuales autē viri omnia facunt p vita anime et
ad laudem dei·j·Cor·x·Sive ergo manducatis sive bibitis vel aliud
quid fa·omnia in gloriaz dei fa· M (Nota g̃ q triplicē vitā
dei habemus·Primo vitā nature Act·xxvij·In ipo enī viuim⁹ mo-
uemur z sumus·Secdo vitā gratie Gal·ij·Vivo āt iā nō ego·vivit vo
m me xpc·scz vita gratie·Io·j·De plenitudine eius nos oēs accepim⁹
grām p grā·Tercio vitā glie·Iohā·x·Et veni vt vi·ha·et abundātius
habeāt sup·q̃z angeli·q erimus beati in anima et corpe quod angeli
nō habēt ℣ Tercō apparet maxima dei caritas q gratis z por dilexit
nos Eph̄·j·Elegit nos in ipo āte mūdi cōstitutionē vt essemus sancti et im-
maculati·Hie·xxxj·In cari·ppe·di·te·iō attraxi te mi· (Quarto q de
filio suo vnigenito fecit hostiā p pcto nrō delēdo in q̃ mortui iacebā⁹
ppt quē reppiciatus ē z placat⁹ nobis de⁹·Eph̄·ij·Propt nimiā cari-
tatem suā q̃ dilexit nos cū essem⁹ mor·in deli·no·zui·no·christo c⁹ g̃·
es·sal·Heb·v·Vna em̄ oblatōe consummauit sanctificatos in sempiternū·
Exēplū d abraā cui deus habuit p bono q voluit filiū suū sacrificare
Gen·xxij·Quia fecisti rē hāc et ñ pep·fi·t·vni·ppter me bndicā tibi·hoc
figuratū fuit qñ noe egrediēs d arca obtulit sacrificiū do cuius odore
suauitatis adoratus ē dñs z ait ad eū·Nequaq̃z vltra maledicā tre p-
pter hoies·Et sic p̃z pmū ℣ Secdo ex h̄ q de⁹ nos ita pfectē dilexit z dil-
ligit nos debemus invicem diligere·cuius ratō est·quia si deus diligit
nos debemus ipsum reamare·q durus est animus qui et si nolit dile
ctiōem impēdē saltim nolit repēdē·Nata āt amoris ē trāsferre z vni-
re amantē in amatū·vt dicit aug·si g̃ diligim⁹ deū efficimur vnū i vo
luntate cū eo·z p hoc q̃ ille diligit z nos diligim⁹·h̄ ipe diligit nos·g̃
z nos dēm⁹ invicē diligē·Diligam⁹ g̃ in omni homine imaginē dei z
naturā z nō errorē z vicia·Aug·Sic diligēdi sunt hoies vt nō diligāt
eor errores·Aliud ē em̄ diligē qd facti sunt·z aliud odire qd faciunt·
Sz ve mdo q in hoibz ñ diligit imaginē dei·h̄ imaginē suā·s·trāsfigu-
rationē suā vel vicior·Quātū g̃ ad supradcā q̃ttuor q̃bz dei dilectio
demōstrat eē maxia circa nos debē⁹ invicē diligē· N (Primo vt
nosipos exponam⁹ in salutē primor ipos exhortādo z erudiēdo ad
vitā·ij·Cor·xij·Ego āt libēter impendā z supimpēdar ipe p aiabus
vestris·j·Co·ix·Cū essem liber ex oīb⁹ oīm me seruū feci·vt omēs sal
uos facerē· ℣ Secdo vt meliora nrā primis erogē⁹·s·bona voluntatē
z passiōz cordis et hmōi interiora nrā·Prou·xxiij·Prebe fi·mihi cor
tuū·Et si exteriora nrā impendim⁹·nō vilia z porcis dāda impendā⁹
h̄ bōa q̃ p nob tenem⁹ (Tercō vt nō solū diligētes nos diligam⁹ sic
ethnici et pcores faciūt·h̄ et nos ñ diligētes p̃uenamus in diligēdo
Mat·v·Diligite inimicos vros bnfacite his q̃ oderūt vos ℣ Quarto vt fa

clamus hostiã deo ꝺ̃ coꝛpoꝛibꝫ nostris ipa macerãdo ꝛ castigãdo ꝑ sa
lute ꝓximoꝝ ꝛ oꝛãdo ꝑ ipsis. Ro. xij. Obsecro vos p miſicoꝛdiã dei
vt exhibeatis opa vrã hoſ. vi. Ia. v. Oꝛate ꝑ inui. vt ſal. Epħ. v. Imbu
lãtes dilectõe ſic̃ ꝛ xp̃c dilexit noſ ꝛ trad. ſemetip. ꝑ no. obla. ꝛ hoſ. ꝺo
Si em̃ deus olim placabat hoſtia moꝛtua. multomagis mõ hoſtia vi
ua. Sic fec̃ iudith exponẽs ſe moꝛti ꝛ libauit populũ ſuũ. Et sic ꝑz ſecꝺ
Tercõ oñdit fructũ mutue dilectõis. vt ſi treat labor alliciat mer
ces. Fructus mutue dilectõnis ẽ ipe ꝺs. qui ẽ oẽ bonũ. Gen. xv. Ego
ero mer. t. magñ nis. Si g̃ diligã⁹ inuicẽ. de⁹ quẽ neo vnq̃ vidit mãet
in nobis. ꝛ caritas eius in nobis pfcã ẽ hm quod diligim⁹. quia si pfcẽ
diligim⁹ pfcã dei caritas ẽ in nobis. si ñ pfcẽ ꝫ ſufficiẽt diligimus pfcõ
ſufficiẽtie caritatis ẽ in nobis. Ergo duplex ẽ fruct⁹ mutue dilectõnis
O Prim⁹ ẽ quia deus p gratiã mãet in nobis hic aĩa ꝛ in fuco per
gloriã Ioh. xiij. Ad eũ veni. ꝛ manſiõz apud eũ fa. Secꝺs ẽ quia eius
caritas mãet i volũtate p quã oia difficilia videt nob facilia. qz diligẽti
nihil ẽ difficile. ꝛ iõ opa pme diligẽti ſunt facilia. ꝛ ñ diligẽti impoſſibi
lia. Math. xi. Tollite iugũ meũ ſup vos iu. em̃ meũ ſuaue ẽ ꝛ on⁹ meũ
leue ſup. amãti. ꝫ ipoſſibile ẽ ñ amãti Lu. xviij. Facilius ẽ ca. p ſo. ac⁹
trãire q̃z diuitẽ intrare regnũ celoꝝ. Diuitẽ inquã qui plus amat di
uitias q̃z deũ. ꝫ quid ẽ quod dicit deũ neo vidit vnquã. Cõtra. Vidi
dñm facie ad faciẽ. ait iacob gen. xxxij. Ad quod dicẽdũ q̃ natura dei i
uiſibilis ẽ. nec oculis coꝛpis videri põt eo q̃ lucẽ inhabitat inacceſſibi
lẽ. Exo. xxxiij. Nõ videbit me hõ ꝛ viuet Põt tñ de⁹ apparẽ cui volu
erit in aliq̃ ſpe quã ipe elegẽit ñ q̃ natura formauit. vt dicit aug. Et sic
apparuit patribꝫ ve. teſta. q̃ p ſubiectã creaturã eis apparuit. Ysaie vj.
Vidi dñm ſedẽtẽ ſup ſoliũ excelſũ. Moyſes ãt ꝺ quo ꝺz nũi. q̃ deus ñ
p ſomnia aut p enigmata apparebat ei. ſicut alijs ꝓphetis. et q̃ dñs loꝛ
q̃bat ei facie ad faciẽ. q̃ locutõ accipiẽda ẽ intus in aĩa ñ exterius in oꝛe
vt dicit aug. aliꝫ vidit deũ q̃z oculs ꝓphe. q̃ vidit euz p essentiã sicuti ẽ. ñ
oculis coꝛpis ꝫ mẽtis. nec ſensibus coꝛpis vtebatur in tali raptu. vnꝺ
in tali raptu anima eius hẽbat se ad coꝛpus sicut motoꝛ ad oꝛganum.
Anima enim tũc sua pñtia tenebat coꝛpus ne dissoluẽt. ñ ãt vegetabat
coꝛpus. et hic modus ẽ patrie. Nõ em̃ tũc vegetabũt coꝛpa. Et quãtũ
ad hoc fuit miraculũ ibi. Vnꝺ fuit quasi extra vitã moꝛtalẽ quodãmõ.
Nec eẽ vidit deũ sine lumine gle inherẽte p modũ passiõis trãseũtis
ideẽ p omnia fuit in paulo. ij. coꝛ. xij. Scio hoiem in xpo. siue in coꝛ. si.
er. coꝛ. nes. de⁹ scit raptũ hmõi. vs. ad ter. ce. i. vs. ad visionem trinitatis
Nõ em̃ aliꝫ fuit ad celũ delat⁹. Et sic ꝑz terciũ. Quarto oñdit signa
p q̃ apparet q̃ hmõi fructus dilectõis mãeat in mobis. et sunt duo
Primũ signũ quo nos intelligimus q̃ huiusmõi fruct⁹ caritatis. s. in
deo manere et ipe in nobis. maneat in nobis ẽ datõ spũssancti. id est.

largitō donorum spiritussancti que deus nobis p spiritumsanctū do
nat Gal.iiij. Quomaz autē estis filij dei mi.de.sp.si.s.m coz.ve.da.ab.
pater. Esa.xj. Requiescet sup eum spiritus domini.spiritus sapiētie et
intellcūs.spiritus scientie et pietatis.spiritus consilij et fortitudinis et
replebit eum spiritus timoris domini. Quando ergo ppendimus q
hec spiritussancti dona manēt in nobis signum est q deus in nob ma
neat et nos in deo.sed aliter et aliter.quia homo manet in do sicut in
loco ppio.quod sic pz. Res enim a loco ppio quattuor habz.scz quie
tationē.vitam.fructificatōem et cōseruationem. Hec quattuor homo
habz in deo. ℣. Primo q in deo quietatur et in nullo alio. Aug.
Fecisti nos domine ad te.et inquietum ē cor nostrum donec requie
scat in te. Mat.xj. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis
et ego reficiam vos. Io.xvj. In me pacem habebitis.in mūdo autem
pressuram. ℣. Secundo quia in deo viuit quia ipe est vita. Iohan.xv.
Manete in me et ego in vobis. Si quis in me nō manserit mit.foras
sicut pal.et aresc. Vnde qui manet in deo nulla morte morit̄ur.sed trā
sit de morte ad vitam.vt in precedēti sermone dictum ē. Tercio q
in deo fructificat ad vitam eternam.quia in deo est radix operū me
rentium vitam eternam. Propterea em opa nostra merentur vitaz
eternam.quia in deo facta sunt. Iohā.xv. Sicut pal.non potest ferre
fructum in semet.nisi man.in ui.sic et vos nisi in me man. ℣. Quarto
quia in deo conseruatur.sicut em deus omnia fecit. ita omnia cōseruat
Greg⁹. Sic omnia ex nihilo facta sunt.ita in nihilū tenderēt nisi ma
nus omnipotētis ea teneret. Propter hoc petebat psalmista. Cōserua
me domine quoniam speraui in te. Quia nisi dominus custodierit ciui
tatem frustra vigilat qui custodit eam. Sic ergo manet in deo sicut in quietāte
viuificāte.fructificante.z conseruante. Sed deus manet in homine sic
nauclerus in naui.et dns in ciuitate.et rex in regno.q cū magna dili
gētia hoiem in q̄ māet dirigit gubnat et ducit ad portā salutis. Tho.
v. Ego ducā et reducā. Esa.xxvj. Omnia opa nostra operat⁹ es in nob.
℣. Scdm signū q deus maneat in nob et nos in eo ē testificatō fidei q̄
sequit̄ a spūscō.q̄ em habz spūmsanctū libē pfitet fidē et testificat xpm.
Act.j. Accipietis virtutē supue.s.s.in vos et eritis mi.testes in hierlm et
in omni iu.et sa.et vsq; ad ul.ter. Ido a pri postq; receperūt spūsanc
tū publice pfitebant quoz pater misit filiū suū mdm saluare.que pul
chra humanitatē viderāt. Quisq; g pfitet vacit e. Aplete.s.corde ore z
ope.qm xpc ē filius dei p naturā ipe in deo māet z deus in eo.alit em in
um fcis āt nez ēt. Ro.x. Corde credit ad iust.ore āt pfessio fit ad sal. Tal g
fides sic pfcā ē signū māifestū q deus māeat in hoie et hō in deo.q deus
caritas ē. Caritas āt facit hominem manē in deo et facit eū pfcē crede
z veritatem testificari z bene operari. Quia vt dicit gre.amoz dei nūq

q̄z est ociosus·o patuz enim magna si est·Et sic ptz quartum· Quinto demonstrat signa perfecte caritatis in nobis·i·quādo in nobis ē perfecta caritas·Et ponit duo signa· Primū est fiducia siue spes apparendi in aspectu dei in die iudicij·pter spem em retributiōis dem⁹ desiderare diē dñi·Phil·j·Cupio dissolui et esse cū·xpo·Psal·Sitiuit anima m·ad te fon·ui·ꝛc·Aug·Non pbat pfcā caritas nisi cū ceperit dies dñi desiderari·Sz cauendū ē valde ne talis fiducia sit psumptio·qz cū spes sit certa expectatō futuroz bonoz ex grā et meritis puenīes tūc z̄uincit esse psumptio qn̄ altez istoz deest·Si em hō expectat regnū dei solū ex grā sibi dari et n̄ curat digna opa pñe opari pl̄ uptio e·Cōtra qđ apl̄us·ij·Thi·ij·Nemo coronabit nisi q̄ legitime·Matth·uij· Pñiam agite appropinquabit em regnuz celoz·Similiter si ex opibus nr̄is tm̄ credim⁹ iustificari et letificari psumptō ē·Ro·vj·Grā dei vita eterna·Titū·iij·Nō ex opib⁹ iu·q̄ fecim⁹ nos fc̄ fm suā mi·sal·nos fecit·Oportz em̄ q talē fiduciā hēam⁹ ex grā dei·z bonis q̄ fecim⁹·Et hoc ē qđ hic dicit·In hoc ē pfcā caritas dei nobiscū vt fiduciā hēam⁹ in die iudicij·qz̄oz sicut ille ē z nos sumus in hoc mōo·i·tūc ē pfcē caritatis signū in nobis qn̄ hēm⁹ fiduciā apparēdi coz̄ deo·z hoc q̄re ·qz sicut deus est sup·pfctus q̄ solē suū oziri facit sup bonos z ma·z pluit sup iustos et iniustos·ita nos sumus p modulo nr̄ō pfecti·et lumē doctrine et caritatis expandimus super bonos z malos·z pluuias lacrimaz fundim⁹ super amicos z inimicos oz̄ates p psequntib⁹ et calūniantib⁹ nos Secm signū perfcē caritatis ē expulsio timoris vt qn̄ quis secure z sine timore viuit·Circa qđ sciendū q septē sunt spēs timoris·scz timor naturalis·human⁹·mundan⁹·seruilis·initialis·filialis·et timor sanct⁹ siue reuerētie Primus ē tior nalis q̄ timem⁹ nalit pcntē l̄ ensem nudū vel ascēdē turrim·l̄ hmōi·Talis timor neq; peccatū neq; meritū habet et talem timorem non emittit caritas·qz hoc timoē timuit xp̄c videns ap p̄ximquare crucē·Marc·xmj·Cepit ihesus pauē z tedē Secūdus ē human⁹ quo hō timet carnē siue ne sibi aliqua molestia inferat·et talis pt esse peccatū mortale et veniale·Mortale qn̄ apt timorē vulneris vt mortis vel alcui⁹ lesūe corpalis hō peccat mortaliter·Io·xij·Qui amat animā·i·vitā suā intm̄ q p ea cōseruanda peccet mortaliter·pdet eā Veniale vo est qn̄ aliqs timēs lesūam aliquā corpis peccat venialiter anteq̄z velit eā sustinē· Huic timorē put ē pcm mortale excludit caritas Matth·x·Nolite timē eos q̄ oc·cor·et p⁹ b n̄ hnt amplius quid faci· Tercius est mundanus quo quis timet pdē bona mdi·s·diuitias honoēs et talia·et iste similiter potest esse mortale et venīale pcm·Mortale qn̄ q̄s apt talē timorē peccat mortaliter·Veniale qn̄ apt eūdē peccat venialiter·Io·xij· Dilexert ei gram hoim magz q̄z gram di·Huic simr mittit foris caritas put ē pcm mortale Quart⁹ ē servilis q̄ qs abstinet a malo solū timoē pene vel pncipaliter timore pene ·vt

qñ vxor nō vult male agere solū ꝓpter vitupium ⁊ ñ ꝓpter honorē viri vel dei. Vel qñ quis cauet a malo ꝓpter ꝯdēnatōz solū. Huc et emittit caritas. Quīto est imitialis quo hō ꝯuertit ad deū et inci pit bene agē et a malo cauē. talis timor hēt duos oculos vt respect⁹ Vnū et pncipalē habet ad deū ꝓpter quē bona agit. Alterū hz ad pe nā ꝓpter quē cauet a malo. Et talis est necessarius incipientib⁹ et re deuntib⁹ ad deū ꝙ. xv. In timore dñi declmat oīs a malo. Eccī. i. c. Timor dñi expellit peccatū. Nā qui sine timore est nō poterit iustifi cari. Huc similiter emittit pfecta caritas. ꝫ caritas sufficiēs nō emittit eū ꝫ stat cū eo. Talis timor nō est in pfectis viris. Sext⁹ est filiat q̄ quis cauet a malo solū ꝓpter offensam dei timēs separari ab eo. Tal timor hz oculū solū ad offensam dei. Huc timorē nō emittit caritas. imo stat cū caritate. qz tal timor ē pfectoꝝ filioꝝ dei. ꝙ. xxviij. Beatus hō qui sp ē pauidus. Talis timor ē donū spūssancti. Iob. i. Erat vir ille iustus et rect⁹ ac timēs deū. Septim⁹ est timor sanct⁹ siue reue rētie quo hō cū quodā timore pio deū reuereť qui etiā erit in patria Psal. Timor do. san. p. in se. Sic g̃ pfecta caritas omnē timorem ex cludit ꝓpter naturalē filialē ⁊ sanctū. Sufficiēs vo caritas nō excludit imitialē nec humanū nec mundanū ꝓut sunt peccata venialia. Et sic pz quīto. Sexto ꝯcludēdo inducit nos ad dilectōz dei dicens. Nos g̃ diligam⁹ deū qm ipe p. di. nos. Mag̃ inuitatio ad amandū est pue mire amantē. Math. xxii. Diliges do. de. t. ex to. coz. t. ex to. anima tua et ex to. mē. t. Aug̃. Dñe celū ⁊ terra mare ⁊ oia q̄ in eis sunt dicūt mi hi vt amē te. Et ista dilectio dz esse ita magna vt etiā primū ꝓpt deū diligam⁹. Dem⁹ em primū diligē in do ⁊ ꝓpter deū. Et io nō pt esse q̄ hō diligat deū ⁊ odiat proximū. qz tm diligit hō quātū cognoscit q̄ bonū sit. prim⁹ āt ē bonū mag̃ cognitū. Cū g̃ in ꝓrio sit imago dei et p ꝯs ds cognoscat in ꝓrio sic in imagine sua. quo diligem⁹ deū quē nō videm⁹ si proximū odiam⁹ in q̄ relucet imago dei. Et p hoc i ipo aliq̄liter deū cognoscim⁹. si. n. id qđ d eo cognoscim⁹ nō diligim⁹ quo id qđ nō cognosci⁹ diligē⁹. Nisi forte dicat. Diligo proximū in quātū est imago di. Sz nō aliter. Dicēdū q̄ talis dilectō sufficit sz q̄ hō diligat proximū inquātū ē imago di. ⁊ inquātū deū imitať. ⁊ ei obe dit. ⁊ in oib⁹ alijs odiat eū. Talis dilectio sufficit. et tale odiū pt stare cum dilectōe dei. In proximo ei debem⁹ odire vicium et diligere natu ram ac etiā in paretib⁹. Lu. xiiij. Si quis venit ad me ⁊ nō odit patrem et ma. suā nō pōt me⁹ esse discipul⁹. Et sic pz sextū. Septimo oīdit q̄ vtraq; dilectio sez dei ⁊ proximi. cadit sub ꝓcepto et sine vtraq; nō pt esse salus vtz lu. x. Diliges do. de. tu. ꝛc. et proximū tuū sicut teipsum Imo finis oīs ꝓcepti est dilectio. qz in his duobus mandatis vniuersa lex pendet et ꝓphete. j. Thi. i. Finis ꝓcepti est caritas de corde puro ⁊ ꝛcientia bona. et fide nō ficta. Ro. xiij. c. Qui diligit proximum legem

adimpleuit. Nā ñ adulter. ñ oc. ñ fur. ñ fal. testi. di. et si qđ est alđ mā; datū i hoc vbo instaurat. dilige primū tuū sicut teipm. Et sic pz totū

Dominica secunda post trinitatis de euangelio sermo. lxviij

Homo qđā fecit cenā magnaz et vocauit multos. Luc. xiij. Sicut dicit job. xvnj. Xpc venit in mdm vt vitati testimo; niū phiberet. Ego in hoc nat⁹ sum et veni in mundū vt testimoniū phibeā vitati. Hec ē āt patēs ꝛ lucida vitas. qđ de⁹ ē in largitate et misericordia copiosus. ꝛ hō ē multa nūbia ple; nus. Psal. Misericordia dñi plena ē tra. q̄ntū ad pmū. Et miser fcūs sū et curuat⁹ vsq; ad finē. q̄ntū ad scdm. Hec āt duo pfecte in hoc euāge; lio demōstrant. In q̄ quidē euāgelio summarie tria ꝛtinet. Primuz ē magnificētia dūne bonitatis in magne cene ppatione. In pncipio euā; gelij. Scdm est miseria humane pūitatis in uocatoz varia excusatōe ibi. Et ceperūt omnes sil excusa. pm⁹ dixit ꝛc. Tertiū ē iustitia ꝛtem pte bonitatis in abiectoz electōe ꝛ ꝛtēptoz reprobatōe. ibi. Tūc ira tus pfa. dixit ser. su. Exi ci. in pla. ꝛc. V Primo g̃ ponit magnificentia dūne bonitatis in magne cene ppatiōe. Et hoc ē. Homo quidā. i. sin gularis fecit cenā magnā. Cuius singularitas apparz q̄ntuz ad q̄ttuor Primo in natura quia nō solū homo simplex ꝫ ds simil ꝛ homo. Esa. vij. Vocabit nomē eius emanuel quod interpꝛat nobiscū ds. i. de⁹ sil ꝛ homo. i. Thi. ij. Mediator dei ꝛ hoim homo xpc jhs. Scdo in vtute sua q̄ sciz oia ꝛ potent regit ꝛ sapient gubnat. ꝛ benigne saluat. j. Co. j. Christū dei virtutē ꝛ dei sapientiā. Heb. j. Portans omnia vbo virtu tis sue. Tercō in opatione. Io. nj. Si opa nō fecissem in eis q̄ nemo ali⁹ fecit pccm non haberēt. Quarto in sermone. Iohā. vij. Nunq̄z sic locu tus est homo. Iohā. Verba vite eterne habes. Iste in q̄z homo fecit ce nam magnā. i. refectiōz etnam suis electis ppauit. ꝛ vocauit multos imo oēs generalit ꝫ multos vocauit specialit et misit seruuz suum. i. ordinem pdicatoz. vt dicit gregorius hora cene. Cena ē vltima etas mdi in q̄ sumus et in q̄ mūdus finiet. j. Coz. x. Nos sumus in q. fi. se. deue. j. joh. ij. Carissimi nouissima hora est. Que etas incepit a christi passione. In hac g̃ hora misit xpc pdicatores dicē mutatis sciz p legē ꝛ apetas. vt venirent ad istā cenā. q. ia pata sunt omnia necessaria et ꝛgruentia ad istā cenā. Ad euidentiā āt isti⁹ pme ptis. et ad edificatiōz nraz. nota q magnificentia dūne bonitatis et caritatis q̄ntū ad tria in hac cena demōstrat T Primo in magne cene pparatōne. q. fe cit cenā magnā. Vbi nota q christus electis suis duplicem facit seu pa rat refectiōez V Primā pat aie in pnti q̄ ē refectō gre. Secundaz pat anime et corpoz in futuro que est refectō gle. De pma refectō ne determinat mat. xxij. cap. que vocatur prandiū que est refectō pn; tis ecclesie. Vñ ab illa ille q̄ nō habuit vestē nuptialē pcept⁹ est. q. a p senti ecclesia multi excludunt. Hec aūt refectō de qua determinat lu.

vbi supra vocat cena·qz sic post prandiū cena restat·post cenā ät amplius nihil ē sumendū·ita p⁹ grē refectōz restat gle delectatō· et p⁹ nihil amplius expectam⁹·qz ibi oē desideriū zpleť·Vñ ab hac null⁹ qui intrauit legit expulsus fuisse·qz qsquis ad hāc cenā sel intraúit in ppetuū nō exibit·Mathe⁹ g determinat ō refectōe grē q ē eccie militātis lucas vero ō refectōe gle q ē eccie triūphantis·Et qz refectō grē est via et ostiū ad cenā gle·et sine ipa ad gl̄am nō puenit·iō primo de ipa dicam⁹·secdo de cena gle aliqd subiūgamus·Prima ē g refectō gtie q zsistit in infusiōe vtutū·et collatōe donoz spūssancti·q dät vitā aie Ecci·xv·Cibabit illū pane vi·z intel·Hec ē illa refectō ō q dz apo·nj· Ego sto ad osti·et pul·si qs ap·m·intro·ad il·et ce·cū il·In hac refecti one xpc zmedit nobiscū et qō mirabile ē ipe ē cib et pot⁹ isti⁹ refecti omis Io·vj·Ego sum panis viu⁹ q de celo descēdi·Et itez·Caro mea ve ē cib z sanguis me⁹ ve ē pot⁹·Hec ē g pfectissima refectō·Naz oēs effcūs qs refectō corpalis impfcē hz·h zplete z pfcē hz z oēm im pfectōz excludit·nā refectō corpalis qttuoz fac in boie·/Prio nāqz delectat·tz cū fastidio·Nā in saturitate fastidit·pu·xxvij·Anima satu rata calcabit fauū·z anima esuriēs et amara p dulci sumet·Vñ isti ma gnates q qtidie splēdide epulāt fastidiūt z desiderāt appetitū·Sz spi rituaľ refectio sine fastidio delectat·imo sp dū sumit auiditate ingere rit Greg⁹ Corpales delicie cū nō hñt gue desideriū accēdunt·cū vo habite edunt zmedentē ptmus p saturitatē in fastidium vtunt· Eccō tra spirituales delicie cum non habentur in fastidio sunt·cum vero ha bentur in desiderio sunt Ecclesiastici xxxj·Qui edunt me adhuc esuri ent·z qui bi·me adhuc si·/Secundo nutrit·z augmentat hominem sed cum defectu·qz vsqz ad tpus Psal·Si autē in potē·octogin·an· z am·eo·la·z do·Sz spūalis nutrit in ppetuum·z augmētat vsqz ad ce lum Iohā·vj·Si quis manduca· ex hoc pane vúet in eternum·In eo dem quarto·Aquam quā ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vi·eter·Hoc figuratum fuit in pane quem zmedit helyas in cui⁹ vir tute puenit vsqz ad montem dei oreb·nj·Reg·xix·/Tercio cōuertit in substantiam hominis·sed cum sui consumptōne·Sed spiritualis re fectio zútit hominē in deū·et nō zútit in ipm Aug·Cibi sum gran diū cresce z mäducabis me·nec tu me mutab in te sicut cibum ca⁹nis tue·tz cu mutaberis in me·/Quarto satiat·tz cū multa iteratōe·qtidie em̄ cib corpalis sumit Iohā·mj·Omnis qui biberit ex hac aqua sitiet iterum·Sed spiritualis refectō semel sumpta p totā vitam replet ho minem·Semel em̄ virtutes et dona infusa p totam vitam replet ho minē et sufficiūt homini·Semel em̄ fuit refecta beata virgo et johes baptista et multi alij et p totam vitam suffecit eis·Semel apostoli re ceperūt spm̄sanctū in pētecoste et vsqz ad mortē suffecit eis·Cui⁹ rō est quia cibus spūalis semp manet in homine nisi abijciat·sed corpalis

transit et deficit Mat. xv. Oīne quod in os intrat i ventrē vadit et in secessum emittit. Carissimi sumam⁹ de hac refectōe. q̄ nisi prius d̄ hac sumpserim⁹. ad alia beata cena nunq̄ puenturi sum⁹. Hec refectio fu: et figurata in agno paschali qui xp̄i corpus figurabat. de q̄ dr exo. xx. Quicūq̄ nō comederit exterminabit anima illius de pplo dei Iob. vj Nisi māducaūitis carnē filij hominis et biberitis eius sanguinē n̄ ha bebitis vitā in vobis. Sed ve mōdo. q̄ de hac refectōe tā nobili tā pfe cta gustare nō curat. q̄ delectat sine fastidio. augmētat vsq̄ ad celuz. cōuertit hominē in deū. et pfcē satiat semel sumpta. q̄ omnis saporis suauitatē xtinet plus q̄z mana. si quod peius ē cū murmuratoribz filiz: orū israel dic. Nauseat anima nostra supcibo isto lenissimo. nú. xxj. Propter quod iratus dominus varijs mortibz eos interemit. Et ex eadē causa modo deus irascitur xtra mdm et varijs pestilētijs eū cō fidelibz dominus faciet in futuro Esa. xxv. Faciet dominus in monte hoc omnibz pplis xuiuiū pinguiū xuiuiū vindemie pinguū medul latoz vindemie defecate. Que gloria principaliter et essentialiter in duo bus xistit scz in cognōe veri quātū ad intellcm. et in apprehēsiōe boni quātū ad voluntatē et affectū. Primo xistit in cognitōe veri. quia homo sub lumine glorie sibi a deo infuso. videbit deū p essentiaz. lumē nē. et p xsequens omnia sciet et cognoscet Greg. Quid est quod ne: sciant qui videntē omnia vident. Psal. Anima mea xgnoscet ni. Vñ et pbi posuerūt felicitatē in cognōe speculabiliū et subaz sepataz. q̄ est quedam ignoratia respectu illius cognōis. Et q̄uis illa cognitio q̄ ho: mine beatū facit principaliter xistat in cognōe deitatis. tamen secūda rio xistit in cognōe humanitatis xp̄i. videndo em homo vnitatē et tri nitatem dei. et humanitatē christi. erit beatus Ioan. xvij. Hec est vita eterna vt cog. te so. ve. de. et quē mi. re. christū. In eodē. x. Ingredier et egredietur et pascua inuenier. ingredier ad deitatē et egredier ad hūa: nitatem. Et iō ad xplementū glorie hominis. et si homo nō peccasset filius dei incarnatus fuisz. vt dicūt aliqui doctores. Secdo consistit in apprehensione et xiunctōe summi boni. quia anima apprehendet de: um. et perfrē xiunget ei. ita q̄ deus erit in essentia anime. Deus autez est pfectū. et summū bonū. cui anima sine medio xiunget Anima em cognoscendo deū p intellectū in quo omne vm relucet. et apphēden: do eū p affectū in quo oīne bonū cōsistit erit bta. et tāta erit delecta: tio et gloria in tali apprehēsione et xiunctōe. q̄ cū magno impetu tal delectatio et gloria in corpus redundabit. Psal. De torrēte volupta tis tue po. e. te. Elumínis impetus le. ci. dei. Exēplū. si qddam cānale aq̄ velocissime currētis deorsum vt doccia molēdini. pcutēt in murū. manifestū ē q̄ vndiq̄ redūdaret et dispgēt. sic erit in gla aie ad corp⁹.

Et q̄ vnūqd̄q̄ accipit̄ i alio p̄ modū eius·vt dic̄ phs·io tal redūdātia
gle anime in corp̄ corpalit̄ recipiet in corpe·i·fm ꝺicões q̄ pñt cor-
pori ꝺuenire quātū ad oē bonū corpale·q̄ talis redūdātia faciet cor-
pus clar impassibile·agile·i subtile·¶ Co·xv·Semnat in corruptōne
surget in incorruptōe·Et talis redundātia et ad oēs sensus piter dif-
fundet ita q̄ q̄libz sensus sp̄ erit in actu sue delectatōis·sez fauces i sa
pore dulcissimo·Esa·lxv·Serui mei ꝺmedēt·i vos esurietis·i saporem
ꝺmestōis habebūt i ore suo·Aures in melodia suauissima Apo·xmj·
Vocē quā au·tanḡz cith·cith·in citha·s·Oculi in visu pulcerrimo sez
corpoz glorioſorū·Esa·lx·Tunc videbis i affl·et mira·i dila·cor·tu-
Lu·x·Beati oculi q̄ vi·q̄ vo·vi·Nares in suauissimo odore q̄ ō corpi-
bus egrediet̄ sanctoz·Apoc̄·v·Effuderunt phialas suas ple·odo·Et
tact̄ in delectabili ꝺiunctōe anime ad deū·ex q̄ ꝺiunctōe resultabit
tāta suauitas i dlectatō in toto corpe q̄ dici nō possit·sicut ē illa cena
bta quā deꝰ homo ex immēsa clementia sua hominib̄ pparauit·q̄ nec
dici nec cogitari pōt·Esa·lxmj·ait·Oculꝰ nō vi·de·ab·t·q̄ prepa·erpe-
etan·te·Que fac̄ homine bīm·Apoc̄·xix·Bā qui ad ce·ag·nuptiarum
vo·sunt·Qui intereſſe ē pfectū et summū gaudiū·Bern·Illud ē verū
et summū gaudiū·qd̄ nō de creatura sz̄ de creatoze ꝺcipit·qd̄ cuz pos-
ſideris nemo tollet a te·cui omnis aliūde iocūditas ꝺpata meroz est
omnis suauitas doloz·oīe dulce amaz·omne decoz fedū·postremo
omne alúd quodcūq̄ delectare possit molestū·¶ Scdo mōstrat ma-
gnificētia ꝺiuine bōitatis in multoz vocatōe·q̄ vocauit multos·Ad
hāc em̄ cenā milia multū·imo infinita milia hoim et angelorum vocauit
imo oēs ad hāc cenā vocat·Mat·xj·Venite ad me oēs q̄ laboratis i
onerati estis i ego reficiā vos· ℣ Vbi nota q̄ dñs ad hāc cenaz
tripliciter vocat·¶ Prio vocat oēs generaliter nullu excipiēdo·i·Thi-
ij·Qui vult oēs hominēs saluos fieri Act·x·In vitate ꝺperi·q̄ nō est
accep·personaz deus·sz̄ in omni gēte q̄ timet deū i fac̄ iusticiam acce
ptus ē illi·Vñ vt hic pz paupes ac debiles cecos i claudos iussit intro
re ℣ Scdo vocat spēaliter vt oēs illos quib̄ bona mōi ꝺfert q̄ p ista
tria genera hoim·q̄ i hoc euāgelio se excusauerūt intelligunt·Et hoc ē
qd̄ hic dicit·q̄ nemo istoz virorū q̄ vocati sunt gustabit cenā meam·
Omnes em̄ isti spēaliter vocati fuerūt·Vbi nota q̄ omnia bōa mūdi
tā nature q̄z fortūe dedit deꝰ homini vt p ipa facilius ad cenā illā per-
ueniret·Vñ et dignitas q̄ p villā intelligit·et q̄ngz talēta·q̄ngz sensuū
q̄ in hoc euāgelio q̄ngz iuga boū dicūtur·et ꝺuntie et vxoz omia sunt
adiuuamina ad veniēdū ad istā cenā fm ꝺuersos stat̄·et ꝺicões ho
minū·si hō eis bñ vtat̄·q̄ alicui ē vxoz in adiutoziū salutis q̄ sine vxoꝛ
damnaret̄·eo q̄ ꝺtinere nō possz·Propterea dicit apl̄s·i·co·vij·Me-
lius ē nubere q̄z vri·Et itez·Sanctificat̄ ē em̄ vir infidelis p mulierē
fidelē·Et simile ē de ꝺuitijs et de omnib̄ alijs bonis mūdi·Et ꝓpea

boe·dicit q̄ deus facit sicut bonus medicus·qui ꝯplexiones hom̄m̄ cernēs vnicuiq; qđ ei ꝯuēit tribuit·Et idcirco oēs ist̄i q̄ hñt bōa mūdi sunt ad cenā istam specialiter vocati ⁊ muitati·vt in hoc euāgelio ptz nō enim deus dat ista bona homini ad impediendū salutē ꝫ ad meli⁹ consequēdū·ꝫ malicia hom̄m̄ adutoria dicit impedimēta·vt in hoc euangelio ptz·⁊ ido nemo viro⁹ illo⁹ qui p collationē talium bono· rū specialit ad cenā istam vocati sunt ⁊ venire ꝯtemnūt gustabit ista beatam cenā·Tercō vocat specialissime ex supabūdāti gratia·sicut vo cauit abr̄aā moisen ⁊·xij·apostolos quos nom̄natim vocauit Matꝫ· iiij·Venite post me faciā vos fieri piscato⁹es hom̄m̄ū·Vocat g̊ oēs ge neraliter·⁊ vult q̄ oēs veniāt·Et ad hoc vt oēs veniāt q̄ttuo⁹ obꝟuat Primo q̄ mltotiēs vocat et n̄ solū sel̄·Et ꝫ ē qđ hic dicit q̄ ter mi sit seruū suum vocare ad nuptias·Nā primo misit patriarchas et pro phetas ve·testa·q̄ etiā ad hanc cenā vocauerūt·Secdo misit apostolos et discipulos in eccīa p̄mitiua·Tercio mittit p̄dicato⁹es modernos q̄ quotidie ad hāc cenā vocare nō cessant·Et q̄ mūdus oēs p̄dictos p̄di catores ꝯtēpsit et ꝯtēnit·nō filius dei hom̄ cene carne indutus huma· na venit ipe p̄sonaliter ad vocandū·d·Ecce prandiū meum paui thau ri mei et al·me·oc·sunt et omnia para·sunt ve·ad nuptias·Matꝫ·xxij· Greg Vocat de⁹ p se·vocat p angelos·vocat p patriarchas ⁊ ꝓphas vocat p apl̄os et pastores·vocat plerūq; p hu⁹ mūdi flagella·vocat aliq̄ū p h⁹ mundi ꝓspa·vocat aliq̄ū p adūsa· Nemo ꝯtemnat·nedum vocatus se excusat·cū volūt intrare ñ valeat· Secdo vult oēs hoies venire·q̄ ad oēm locū ad vocādū misit ⁊ in ciuitates ⁊ extra et ad vi cos et ad sepes·Psal·In oēm tertā exunt sonus eo⁹·Mar·xvj·Cūtes in mundū vniūsum p̄dicate euāgeliū omni creat̄e· Tercō vult oēs venire q̄ ꝯpellit intrare·hospites em̄ n̄ solū sc̄ vocādi ꝫ trabēdi·Nō ät vocat deus ad cenā suā sicut flor̄etini qui dicūt q̄re nō steti⁹tis ad comedēdū·nō iuitauit et dicit q̄re nō stetisti·ꝫ de⁹ ꝯpellit intrare·mlt tis nāq; vīā inferni claudit vt redeāt ad padisum·Osee·ij·Sepiā viaz tuā spinis et sepiā eaz maceria·Vbi dicit greg·Vie nostre spine septe sunt quādo in hoc quod male cupimus dolo⁹ punctiones inuenim⁹ Vie nostre maceria sepunt̄ cum deideriis nostris dure in hoc mōdo obiectōnes resistunt·Multi em̄ vinculo egritudinis ligātur a domi· no ne possint facē quod nō decz·Sen·Infirmitati mee grās ago q̄ co· git me nō posse quod nō debeo velle·Persecuto⁹es et multos cogūt te ad deū·Exo·xij·Vrgebāt q; egiptij filios isr̄l egredi velocit̄ d egi· pto·Multos etiā tribulatōib⁹ ad se trahit Can·j·Trahe me p⁹te·Vbi dic̄ bern̄·Trahimur cū tēptatōib⁹ et tribulatōib⁹ exercemur·Osee·xj· In funiculis adā trahā eos in vinculis caritatis·Multi em̄ timcē pi· culi ad deserēdū mūdū mouēt et religōz intrāt Aug·Felix necessitas q̄ ad meliora ꝯpellit In multis dns miserico⁹diter agit in quos seuiē

videt. Aug⁹. Excessi omnia legitima tua. nec euasi flagella tua. nam tu semp aderas misericorditer seuiēs et amarissimis aspgens offensionibus omnes illicitas iocunditates meas. Omnes illos cōpellit domi nus intrare. Et sic compulit paulū. q̄ pstratus ad terrā et excecatus conuersus est. Sic compulit filiū pdigum q̄ fame expulsus ad prēz redijt. ¶ Quarto vult oēs venire. qz valō irascit his q̄ se excusauerūt. Mlti gaudēt si imitati nō veniūt. ꝫ deus valde irascit his q̄ venire ptēnūt. et penas eternas eis mīnat. Matb. xxij. Rex āt cū audisset iratus est. et missis exercitib⁹ suis pdidit homicidos istos. ¶ Tercō mōstrat in hac cena magnificentia diuine bōitatis. qz ad hāc cenā oia sunt pata. ꝫ patz quātū ad octo. ¶ Primo qz xp̄c ductor noster iā ascēdit et penetrauit celos. vt facēt nobis viā. et locū et pparet. Io. xiij. Vado parare vob locum. et si abiero et prepa. vo. lo. itez ve. et assu. vos ad metipm. vt vbi ego sum et vos sitis. ¶ Secdo qz medicine sunt pfecte scz sacramenta ecclie ad oēm infirmitatē delendā. ne aliqs p impotētiā excuset. Sap. ix. Per sapientiā tuā sanati sunt. ¶ Tercō qz dyabol⁹ humane nāe inimicus q̄ nos oēs capiebat in via ē capt⁹. et in infernū missus. ne nos aliqs timor retrahat. Io. xij. Nunc pnceps mdi hui⁹ eijet foras. Apoc. xx. Vidi angelū descendente d̄ celo hītem clauem abissi et catenā magnā in manu sua et apprehēdit draconem serpentē antiquū q̄ est dyabol⁹ et sathanas et ligauit eū p ānos mille. et misit eum in abissum. ¶ Quarto qz aptum est celum. quod ab initō steterat clausum vbi hī celina celebrāt. Lu. iij. Iesu baptisato. et orāte aptum est celū. ¶ Quinto qz via est abbreuiata q̄ recto tramite ducit ad celuz. Olim aūt magnuz circuitum faciebat vadens p infernum. et iō illi antiq̄ in mille ānis et vltra puenire nō potuerūt. Sed modo illuc vna hora puenīt. Luc. xxiij. Hodie mecū eris in padiso. ¶ Sexto qz virtus peccati ē diminuta que aggrauabat et debilitabat ne p viaz cene incedē valerem⁹. Ro. vi. Vetus hō noster simul crucifix⁹ ē vt destruat corp⁹ peccati. i. egries et vtus peccatoz. ¶ Septimo qz mors est destructa que nos ad infernos demergebat. j. Co. xv. Vbi ē mors victoria. Quia p mortē imus ad vitā. et nō descēdim⁹ ad inferos. ¶ Octauo qz spūsscūs in hac etate in magna copia datur. qz ista cena nos dignos facit Io. vij. Nondū spirit⁹ erat dat⁹. qz nondū iesus erat glorificat⁹. A spūsancto mirabiles et inmúabiles gratie emanant nos producentes ad illam cenā Io. j. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepimus grām p grā. Bene g̃ dicit omnia sunt pata venite ad nuptias. Soluz vnū restat scz vt man⁹ lauem⁹ ab opib⁹ mortuis. ij. co. vij. Emūdem⁹ nos ab omni inquitate carnis et spirit⁹ vt scz mūdi intrem⁹ ad cenam istam. Et sic p primū. ¶ Secdo pmit miseria hūane pūsitatis in vocatoz varia excusatōe. qz ceperūt simul omnes se excusare. Nam primus

dixit villam emi et necesse habeo exire ⁊ videre illam. ℣ Per villā vt dicit aug. terrena dominatō designat. Est autē iste primꝰ reprehēsibil' at q̄ stultus vt ex sua respōsiōe patz quantū ad ser ℣ Primo q̄ rē vilē ⁊ puam accepit scz villā. ⁊ rem pciosam ⁊ magnā spreuit scz cenā btām Dimisit g̈ regnū magnū ⁊ accepit villam puā. Dotius voluit m villa pua dnari ad tempus q̄z in ppetuū regnare in celo. Totꝰ mūdus ē villa pua respectu celi imo pūctū vnū. vt dicunt astrologi. ⁊ quelibet stella ē maior tota terra. mudus g̈ totus et omnia bona mundi. sunt nihil respectu celi et bonoꝝ eius ℣ Secdo quia impedimētum salutis sue carissime emit. villam quidē emit. ⁊ quanto pcio ipsam emit certe animā pro ipa dedit. Nōne videmus hoc tota die. nā pro dignitatibꝫ et diuitijs homines dant animas suas dyabolo. Nōne lucifer ob ābitum dignitatis proiectus est in infernū. ⁊ primi parētes expulsi sunt a paradiso. Nōne absolon voluit interficē patrē vt regnaret. Nonne totus mundus perit tota die ⁊ vnus persequitur alium ob ambitum dominij. Dominū ergo est impedimentum humane salutis duz pro ipo habendo anima perditur. quod est valde stultum. Mathei xvj. Quid prodest homini si lu. vni. mundū anime vo sue detri. p ℣ Terrio quia dum dominū adipisci desiderat in seruitutē incidit valō magnā. & hoc est quod dicit. Necesse habeo exire. Non dicit volo exire. sed necesse habeo exire. ⁊ vere ita est vt boetius probat. ille qui vult dominari oportet q̄ fit seruus multoꝝ. ⁊ in manibus multoꝝ seruoꝝ fit ficus. quia nihil potest ipe inferre alijs quod alij versa vice nō possint inferre sibi. & sepe sic videmus dños a seruis expulsos ⁊ interfectos. Boetius. O preclara potētia que nec ad sui conseruatiōz satis efficax inuenitur. Que est igitur hec potestas que solicitudinū morsus expellere que formidinū aculeos vitare nequit. Ac qui voluissent ipi vixisse securi sed nequiuerūt. An tu potentē cēses qui quos terret ipe plus metuit. qui vt potes esse videatur m seruientiū manu ficus est. Vere in maxio timoe vuunt domini. ¶ Quarto quia dū cure alteri⁹ scz ville empte intendit. negligentiā magnā circa propria incurrit. Et hoc ē quod dicit. Necesse habeo exiē scz a mei cura. ⁊ intēdē cure ville empte. Ita euenit ad lrāz. Nā isti qui dnantur intēdūt cure aliorum ⁊ seipsos negligunt. Sunt em valde soliciti multiplicaē possessiōes. meliorare castra. discere leges. prudēter alios regē. vt dnent. ⁊ ō sua salute penit⁹ nihil curāt. ⁊ iō totaliter ereūt a seipis. et alijs vacāt. ꝓpterea stulti merito sunt cēsendi. pū. xvij. Oculi stultoꝝ in fimbo ire. prudentis āt oculi in capite suo. Tota die q̄rūt facta aliena et sua nō intuent. Cōtra quos dr lu. mij. Medice cura teipm ℣ Quinto q̄ pꝰ emptionē villā vidē voluit quā añ debuerat diligēt cōsiderasse. Vnd ait villā emi et ne. ha. vi. il. pū. vl. Cōsiderauit agrū. et e. il. Si em homo cōsideraret

ꝺdiciones dñij et dignitatis nūq; emēt. ¶ Et ꝑmo si ꝛsideret ipi⁹ brevitatē Eccl̄i.x. Omnis potētat⁹ brevis vita. Alexāder regnuit.xij.annis et mortu⁹ē. Et oēs impatoēs et reges ꝛ pape mortui sunt. ꝛ mo dico tpe regnaverūt. Ad cui⁹ brevitatē oñendā erat ꝛsuetudo in q̄ da; regno. q̄ q̄n rex coronabat veniebāt artifices petē ab eo vbi vellz sibi sepulcꝝ edificari ¶ Scdo si ꝛsideraret ei⁹ picula et anxietates. Qz vt dic̄ boe Plena ē exēploꝝ vetustas. plēa ē pñs etas q̄nti reges felici tatē calamitate ꝛmutaverūt Vnd̄ q̄dā rex terroꝛē et piculū regni⁹ vale se supra vticē filo pendēte sil̄auit. vt ibid̄ boe. dic̄. Refert marin⁹ valerius q̄ q̄dā rex dū coronaret accipiēs coronaz dixit. O nobilē mag̃ q̄z felicē coronā quā si q̄s cognosceꝛ q̄z multis picul̄ et solicitudinib⁹ sit plena nec humi iacentē tollere vellet ¶ Tercō si ꝛsideraret ei⁹ picula et anxietates. Qz immanitatē. q̄ quāto altioꝛē stat⁹. tāto ḡuioꝛ ē casus. Fortūa ār vt dicit boe. pricioſe ludit cum dñis. Vnd̄ ait. Huc ꝛtinuū ludim⁹ ludum rotā volubili oꝛbe vsamus. summa ĩmis. et ĩma summis mutare gaudem⁹. Et ꝑmittit. Q; si nec retineri ex arbitrio ꝑt. et calamitosos fugiēs faē. Quid ē aliud illa fugax q̄z fuꝛe q̄dā calamitatis ĩdicium. Abjce itaq; atq; spne pricioſe ludentē. s. fortunā. q̄ infelicissimū gen⁹ infortunij ē. fuisse felicē vt idē dic̄ Exemplū in magnū ꝑ pitiū ceciderē lucifer et magnā ruinā fec̄. q̄ in magno statu fuit. et sil̄iter ꝑmi partes. Si turris cadat mag̃ ē ruina. Si cadat domūcula nulla ē ruina. ¶ Sexto oñdit reprehensibilis. q; d̄ re tā care empta modicā vtilitatē habuit. Et h̄ ē q̄d dic̄. Videre ista. Nō dic gaudere vt possidē ista. q; vidē Et ita ē ve. Quid hz dñs plus q̄z milites ꝛ domicelli d̄ omnib⁹ castris et terris. et d̄ omnib⁹ suis bōis. Eccs. v. Vbi multe sunt opes mlti⁹ sūt et q̄ comedūt eas. et q̄d ꝓdest possessoꝛi nisi q; cernat diuitias oculis suis. Oēs sum⁹ h̄ ꝑ expēsis. j. Thi. vj. Nihil intulim⁹ hūc mdm nec auferre q̄d pos. Iob. j. Nud⁹ egressus sum d̄ vtero mris mee. nud⁹ reuertar illuc. Tm hz pl⁹ dñs q̄z famuli. s. multā solicitudinē et afflictōz animi. et cuz isti dormiūt. iste nō ꝑt dormire. Eccs. v. Dulcis ē somn⁹ opanti. sive multum sive pauꝛ. Scdm aug⁹. Iuga bouū emi quinq; et eo probare ista. habe me excusatum ¶ Scdus dixit. Iuga bouū emi quinq; et eo probare ista. habe me excusatum Scdm aug⁹. Iuga bouū q̄nq; q̄nq; sensus intelligūt. q; hī iuga boum sunt duplicata. ita et sensus. nō sī duo ocli. due aures. lingua ꝛ palatū ad gustū. et due fauces. et due man⁹ q̄b⁹ maxime fit tact⁹. vt voluptas carnis interi⁹ et exteri⁹ in q̄ maxime viget tact⁹. Tūc nāq; q̄nq; iuga bouū emūt. s. animā dyabolo ꝑ eis dādo. q̄n ꝑ exercitatōe et in exercitatōe q̄nq; sensuū hō deserit iudiciū rōis et ꝛtra deū agit. sive exercendo ꝛ at sensus ꝑ ꝛgregēdis diuitijs. sive ꝑ vtēdis delicijs. sive ꝑ sciēdis ꝛ expiendis reb⁹. qd̄ ad iudiciū curiositatis ptinet. Curiosum ē em̄ velle scire et expiri naturas rer⁹. moꝛes hominū ꝛ fortunā mōi. Eccs. vij. Deus fecit hominē rectū et ipe infinitis se miscuit q̄stiōib⁹. Et h̄ vani

tas ē et afflictō spūs. Ez hoīes miseri tota die ín exercitatōe sensuuz volūt eē. et q̄nq; úga boū ꝓbare. Nā ocḱos exercitāt ín pulcris aspe ctib; aures ín cātilenís suauib; et melodijs. gustū ín bōis sapozibus. odozatū ín diúsis odozib; tactū ín voluptate carnís. Sikiter eosdē ꝓ: bāt et exercitāt ꝓ acq̄rēdis diuitijs et sciendis reb;. Et sic dū úgo xp̄i qd ē suaue nolūt subesse subsunt et pozt̄at úgū mdi qd ē duz et q̄nq; úga 2tímet. Iob. vj. Qui timet pruinā nruet sup eū mx. Quía vt dic̄ aug. Qui subest úgo xp̄i oia subst̄ ei. et p 2ñs q̄ nō subest úgo xp̄i subest q̄nq; ugis mdi et oim ē seru⁹. Et sic pz q triplicit ꝓbāt et exer citant sensus. s. ꝓ 2gregādis diuitijs. p vtēdis delicijs. et ꝓ sciēdis re b⁹. Pro q̄z exercitatōe et delectatōe hō negligit ad illā btāz cenā ve nire et 2tra deū et aiam suā agit qd est vald detestabile. pū. xxx. Per tria mouet 2tra et quartū sustinē nō pt. Per seruū cū regnauit qd tūc ē q̄n spūs tumēs erigit se 2tra deū q̄ fec illū. Per stultū cū saturatus fúit cibo qd tūc ē q̄n corpus satur ꝓteruit ín dñm. s. ín spm̄ gubnātez Per odiosam mulierem quādo ín matrímoníū assumpta fúit. quod tunc est quando homo repudiata ratōne conungit sensualitati 7 ip̄i⁹ impio regit sicut brutum. Quare tū est quod sustinē non potest cū an: cilla beres fúit domíne sue. id ē. cū caro omnía bona hominis possidz tanquā heres. quod tunc ē cū homo ommía opaḱ ꝓ carne fouenda et delectanda et d anima mhil curat que debz tanquā domína oīa bo: mínis bona úre hereditario possidē. Iob xxxij. Pauit enim sterilem et que nō parit et vidue non bñ fecit. Sterilis ē caro que nullum fru: ctum facit nísi vmes et putredínem. Vidua ē anima peccatoris p pec: catum celesti sponso viduata et ab eo sepata. Tercio dixit vroz ē duxi et iō nō possum venire. Iste falsum dixit et vm dixit. Falsum dixit q̄n tum ad bonos et rōne vtētes. Nā vroz ꝓpter tria daḱ viro. Prio p: pter sobolē generandā et nutriēdā. Gen̄. j. Crescí. et mḱ. et re. ter. Se: cūdo ad fornicatōz vitādā. j. Co. vij. Propter fornicatiōez vnus q̄sq; s. vr. h. 7 vnaq̄q; su. vi. Tercō ín adúutoriū rei familiaris. Gen̄. ij. Nō ē bonū hominē eē solū fa. e. adu. si. si. Oia g̃ ista nō sunt impedimēta ad introitū regni ꝑ adúuamia. Vñ aug. dic̄. q celebat⁹ jobis bap. n̄ ꝑferḱ nuptijs abrae. Vez autem dixit quantum ad homines bestiales q̄ sic bestie ín vroze nō q̄rūt nísi delectatōz carnís. et sic bestie stāt cuz eis. Ere. Quid p vrorem nísi voluptas carnís accipiḱ. nā q̄uis bonum sit 2ugiū et ad ꝓpagandū sobolē diuína ꝓuidētia 2stitutū. nōnlḱi tñ n fecunditatem ꝓlis. ꝑ desiderium expetūt voluptatis. Et idcirco p rez úsam significari potest nō immerito res múlta. Vez g̃ dixit ꝓ ma ioz pte. q̄ vt dic̄ apl̄s. j. cor. vij. Qui cū vr. ē co. q̄ sunt mū. q̄. pla. vr. 7 di. ē. sez ab ope spūali. Et sikiter vr. co. q̄ sunt mdi q̄. pla. vi. Pericḱosa g̃ res ē vald mulier. Est em̄ fortissimū gluten ad capiēdū et ad retinē dū et iō fortissimi quiq; deuicti sūt ab ea. Et q̄s ē sanctioz dauid quis

sapiētioꝛ salomōe·qs fortioꝛ sampsone·Eccs·vij·Inuenī amaꝛioꝛē moꝛ
te mulieꝛē laqueꝰ venatoꝝ ē vincula sunt manꝰ illúus·Osee·v·Nō dab
būt cogitatōes suas vt reuertāt ad dñm·spūs em̄ fornicationū ī mez
dio eoꝝ ē·Et iō iste dixit·Vxoꝛē duxi et nō possum veniē·Sūt et vxo
res nr̄i tpis et nrē patrie maximū impedimentū regnī viris suis· nō
solū quantū ad ꝛcupiscentiā·ꝫ et quantuz ad supfluitatē vestiū et oꝛ
namentoꝝ·qꝛ cogūt viros male lucrari vt bn̄ oꝛnētur·Mirabile ē·qꝛ
pntes expoliāt et viros nō ditāt·tota domꝰ videt ī maledictiōz ire·
Et iō q̄ sine vxoꝛe p̄t viuē melius facit·qꝛ facilius ad btām cenā curꝛit
Propterea dicit apls·j·Coꝝ·vij·Volo oēs hoies ee sic meipm·s·vgi·
nes·Et sic pz q̄ renuunt ad istā cenā venire et a nuptijs excludūt·s·de
diti honoꝛib⁹ et dn̄js·dediti exercitatōmb⁹ et lucris mōi·et dediti de
fideijs carnis·ad q̄ tria genera oēs pcōꝛes reducūt·j·Ioꝛij·Omē qđ
ē ī mōo aut ē ꝛcu·car·aut ꝛcu·ocu·aut sup·vi·Et sic pz sedm· Ter·
cio ponit iustitia ꝛtempte bonitatis ī abiectoꝝ electōe et ꝛtēpto·
rū repbatione cū dic̄·Tūc iratus paterfa·i·xp̄c cuúus familia sunt oēs
electi·q̄ maxime ꝛtra ꝛtemptoꝛes irascit·Dicit aūt deꝰ iratꝰ cui ad
modū irati vindictā exercet iram sine ira p̄tendēs·Iratus g̊ dixit suo
suo·Exi cito ī plateas et vi·ci·Glo·Mittit ad plateas cū peccatoꝛes d̄
latōꝛib⁹ vijs vocat·mittit ad vicos cū istos vocat quos tpaliū rez co
aꝛtat īopia·iō sequit·Et paupes ac debiles et cecos ⁊ claudos intro·
huc·Ecce q̄ et quales cedūt ī ptem dn̄·Sapiētes et pulcri et potētes
mōi cedūt ī ptem dyaboli Mich·ij·Factus sum sicut q̄ colligit ī au
tumno racemos vindemie·Vuas em̄ grossas et magnas quasi prece·
dens colligit dyabolꝰ·j·Co·j·Videte vocatōem vrām frēs·qꝛ n̄ mul
ti sapiētes·nō multi potētes·nō multi nobiles sm̄ carnē ꝫ stulta mōi
elegit deus vt confundat sapiētes et infirma mōi·elegit deus vt cōfun·
dat fortia·et ignobilia et ꝛtemptibilia mōi elegit deus·Paupes āt n̄
reb·ꝫ spū et volūtate hi vocant̄ et veniūt Math·v·Beati paupes spi
ritu quoniā ipoꝝ est re·ce·Similiter debiles ī naꝛa atq; ꝛplexiōe at
q; infirmi coꝛpe ad deū currūt·Quia vt dicit apl̄us ij·Co·xij·Virt⁹ in
infirmitate pficit·libēter igit gloriabor in infiz·m·vt inha·in m·ẏ·xp̄i·
Nā vigoꝛ naꝛe et fortitudo ꝛplexiōis et sanitas coꝛpis plerisq; sic oc·
casio peundi·Ecc·xj·Malicia hoꝛe vnius·i·infirmitas oblūione fac̄ lu·
xurie magne·Ceci et simplices·s·prudētia mōi et carnis que legi di n̄
est subiecta sibiter ad deū veniunt Math·xi·Confiteoꝛ tibi pater do·
ce·et ter·qua absc̄·hec a sa·et pru·et re·ea ·par·Claudi sibiter·s·sui re
putatōe qui reputāt se peccatoꝛes et claudicaꝛe in via dei·nec omnio
posse venire ad regnū dei nisi p grām dei adiuuent·hi vocati veniūt
·j·Coꝝ·xv·Gratia dei sum id qđ sum·Potest etiam ad literā hoc itel·
ligi d̄ despectis ī mōo qui vocati veniunt·Quia vt dicit greg·infir
mi quiq; atz ī hoc mōo despecti plerūq; tanto celerius vocē dei au·

dúnt·quãto ín hoc mõdo nõ habẽt vbí delectẽt· Vocat ãt dñs electos suos nõ ſolum ỏ ciuitatib·imo ẽt de villís et ruríb nõ ſolũ de iudeis imo ẽt ỏ gentilib·. Vnõ ſequít·Et ait ſeruus· Dñe factũ ẽ vt ímpaſti et adhuc locus ẽ·i·nõdum ꝛpletus eſt numerus electoꝝ· quí quidez ꝛplebít quãdo plenitudo gentiũ íntrabit· Propter hoc ſequít·Et ait dñs ſeruo·Exi ín vias et ſepes·In ſuperiorí exitu íntelligít vocatõ iudeoꝝ·qui dũ ſub vmbra legis quieſcebãt quaſi ín cíuitate morabãtur In hoc aũt exítu íntelligít vocatõ gentíum·que dũ ſine iugo leg dei erant quaſi agreſtia et índomita animalia ín vijs et ſepíb exteri⁹ vagabant. Vnde bene ſubditur·Et cõpelle íntrare agreſtia et índomita animalia·vt impleat domus mea·i·pficiat numerus prędeſtínatoꝝ·

Nota autẽ hic tria genera vocatoꝝ ſm triplicẽ vocationẽ ſupíus poſitam·Quidã em vocati nullaten⁹ veníũt·et hi ſignificant ín prima vocatõe cum triplící ſua excuſatõe·ỏ quíb dr Iob xxj·Qui dixer̃t deo recede a nobis ſcientiã viaꝝ tuaꝝ nolumus·Quidã vo vocati ỏ facili ꝙuertunt·et hi ſigficãt ín ſcda vocatõne·Pſal·In auditu auris obedijt mihi·Quidam aũt preſſura et neceſſitate mundi vl ínſtantia pdícatõis et pſuaſionis cogente quaſi ꝛpulſi veníũt·et hi ſignificant ín tercia vocatõe Oſee·ij·Sepiã viã tuã ſpinis·Et ſm hãc triplicẽ vocatõnem poteſt procedi breuiter ín hoc euãgelio·In fine aũt ſubdít reprobatiõis ſentẽtia ꝛtra ꝛtemptoꝛes·Vnde ſequít·Dico aũt vob ꝙ nemo virorꝝ illoꝝ qui vo·ſunt et ꝛtempſerũt venire guſ·cenam meam Et ſic ꝑz tercíũ et ꝛnter totũ·

De epiſtola ſermo lxix·

Nolite mirari ſi odit vos mundus·j·Io·iij· Sicut dic̃ pbus homines ex ãmiratõe pbari ceperũt·videntes effcũs mirabiles et cauſas penitus ignoꝛãtes·Sic aũt ꝛtíngit ín effectib nate·ita ín effectib gratie·et mltomagis ·quía de eclipſi ſolis et lune et ỏ fulmíne et ỏ ſibilis nõ oẽs mirãt·ꝙ ꝙda· hoꝝ cauſas ignoꝛãtes· Sz ỏ opíb grẽ nullus pt pfcẽ cauſam et rationem reddere·eo ꝙ ex libera dei voluntate ꝓcedant·Ro·xj·O altítudo dí·ſapi·et ſcientie dei q̃z íncõpre·ſunt iu·eius et ínueſti·vi·ei· Aug·Quare hunc trahat et illũ nõ trahat noli velle díiudicare ſi non vis errare Verum hec omnia poſſumus ſcire quotiens ea nobis deus reuelat p ſpñſanctũ·j·Coꝝ·ij·Nobis autem reuel auit deus p ſpm ſuum· Beatus autẽ johãnes euãgeliſta fuit vnus cui deus plura reuelauit·Vnde et liber eius quẽ ſcpſit apoc̃·vocat·nomẽ aſſumẽs a reuelatione· nam apoc̃·idẽ eſt·qđ reuelatõ·Inteꝝ multa aũt que beatus joh̃·nobis reuelauit ín epiſtola hodierna·reuelauit nobis tria·Primo q̃re mũs nos odio habet·In príncipio epiſtole·Scdo ín ꝙ pfcã dei caritas mãet ibi· In hoc cognoſcit dei·Tercõ p quid nõ eſſe ín homíne pfecta caritas apparet·ibi·Qui habuerit ſubſtantiam huius mundi et vi·fratrem·ſ

neces·ha·ꝛc·Quarto quasi concludendo ad veram dilectōnem nos in
uitat et monet ibi·Non dili·ꝺ·ne·lig·sed op·et veritate ¶Primo er
go beatus johānes ostendit quare mūdus·id est·dilectores mōi nos
odit scz bonos·Augustinus·Quid est mūdus·mundus nō est celū ne
qꝫ terra neqꝫ ista opera que deus fecit·sed dilectores mūdi·Ide·Mun
dus quādo in malo ponit dilectores mūdi·Mundus ꝺo quādo in lau
de ponit celum ⁊ terra et q̄ in his ꝓment opa· DMec aut ām;
ratō quare mūdus odiat bonos homines ex tribus consurgit·Prio
ex natura boni et mali·quia vt dicit philosophus·Bonū est qꝺ oīa
appetunt·et p consequens malū omnia fugiunt·Omnis em̄ homo na
turaliter appetit bonum et fugit malū·Cum ergo in bonis assit cau;
sa dilectiōis·scz ipm bonū quia boni sunt·et desit causa odij·s·malum
quia mali nō sunt·quare mūdus eos odio habz·Secundo ex efficacia
operꝝ·manifestū est autē qꝫ ꝓpter bonoꝝ opa mūdus sustentat·alias
omni die submergeret·Hoc patz ꝺ illis quinqꝫ ciuitatibꝫ·f·sodoma et
gomorra et alijs tribꝫ quia si ibi decez boni fuissent mueti·deus pmi
sisset oībꝫ parce·vt pz gen̄·viij·Cum ergo hō diligat vicinos qui ipm
ab inimicis tuent et boni tueant malos ne a demonibꝫ ad infernum
rapiantur quare ipsos odunt·Tercō ratōe cessionis hereditatis·om;
nia nanqꝫ bona hereditario iure sunt bonorum hominum·quia ipsi
sunt filij dei·si autem filij ⁊ hezedes·vt dicit apostolus ad ro viij·Om
nia autem bona tam fortune q̄ gratie sunt dei ⁊ a deo·Iohā·j·Omna
p ipsum facta sunt·j·Cor·iiij·Quid habes quod non accepisti·Decca
tor autē quia bonis dei abutit iure ꝓuatus est eis·⁊ sicut fur tenet ea
in malū suū·Ecclesiastes v·Est ⁊ alia infirmitas pessima quā vidi sub
sole dīuntie conseruate in malū dominī sui·Cū ergo boni cedant iure
hereditatis mundo in bonis fortune·que mundus maxime desiderat
iuxta illud math̄·xix·ecce nos reli·oīa et se·sumus te·et retineāt bo;
na gratie que mūdus abhorret·quare habet odio bonos·Ad hoc di;
cendum ꝸ qꝫ ꝺ hoc possunt quattuor ratōes assignari ¶Prima ē con
trarietas dnoꝝ·boni em̄ transferunt in deum ⁊ vniunt deo p amorē.
⁊ ido boni sezuiunt deo ex amore sicut filij·Mali autem deum abiece;
runt·Luc̄·xix·Nolumus hunc regnare super nos·Et sezuiunt diuer;
sis vicijs·Quida auaricie·quida honoribus vanis·quida autem ventri
et gule·Phil̄·iij·Quorum deus venter est·Omnia autem illa deo cō;
trariant·Cū ꝸ boni et mali habeant contrios dnos·sezui autē contrio
rum dnoꝝ oduunt semuicē et psequunt·ido mūdus odit bonos·⁊ boi
odiunt mundum·Gal̄·vj·Per quem mihi mundus crucifixus est et
ego mundo·Crucifixus āt siue suspensus in odio et a bominatione ha
betur·Iohan·xv·Si me persecu·sunt· ⁊ vos perse·Et hoc est quod hic
dicit·Nos scimus qm̄ transla·su·ꝺ mor·ad vi·qm̄ diligim⁹ fratres·id ē
p amorem fraternitatis quo separamur a mundo·quia mali non dili;

gunt se quia fratres in deo. sed quia uniti in aliquo uico. et coniungi mur deo. Translati sumus de morte peccati quod est causa omnis mortis. s. nature culpe et pene. ad uitaz. i. xpm cui p amorē seruim⁹ sic dño nostro. mdo contrario domino seruiente. s. peccato. Io. viij. Qui facit peccatum seruus est peccati. Aug⁹. Redeat unusquisq; ad cor suum. et si ibi inuenerit fraternitatis caritatē securus sit q; transit de morte ad uitā. Secunda est diuisitas regionū. Boni em aspernant mūdū. et habitant in celo. Phil. iij. Nostra conuersatio in celis ē. Heb. xiij. Nō habemus hic manentem ciuitatē sed futurā inquī. Mali aūt econuerso de celo nō curant. sed in mdo uolunt ppetuari. mundus aūt et celū sunt cōtrarie et diuise regiones. et cōtrarij domini in eis principant. Nā in mdo dyabolus principat. Ioha. xiij. Venit em princeps mdi huius et in me nō habz quicquā. In celo aūt principatur christus. Io. xviij. Regnū meum nō est de hoc mdo sed sup de celo. Homines vo diuisam et contrariam rum terram psequūtur et odiunt semuicē. Et ideo mali odiunt bonos quia nō sunt de hoc mundo. Iohannis xv. Quia vero de mundo non estis sed ego vos elegi de mdo. ppterea odit vos mds. Exēplū de cambyses qui si uidet aliquē canem forensem in contracta sua oēs psequūt eum. Sic facunt mali bonis qui uidēt eos in cōtrata ppa. s. mdo. Sic iter faciunt boni malis in cōtrata sua. s. celo. Apo. xxij. Extra canes et uenefici. Et hoc ē quod hic dicitur. Qui nō diligit manet in morte. s. peccatorū qui nō habēt dei dilectiōem. Iusti aūt p dilectiōem manēt in deo. Io. iij. Qui mānet in caritate in deo manet qui ē uita ūa. Iob. xj. Ego sum resurrectio et uita. Uita aūt et mors cōtrarie regiōes sunt. Tercia est cōtrarietas operū. boni em habēt contraria opa mdo. nā mdus curat et satagit hic gaudere et ditari. hic honorari et domiari. et opa pnie renuit. et beatū dicit hominē cui hec sunt. Boni aūt hec omnia respuūt et opa penitētie assumūt. Phil. iij. Omnia arbitrat⁹ uz ut ster cora ut christū lucrifa. Heb. xj. Circuierunt in me in pelli capri egen. an. af. &c. Dicūt et boni q; opa mdi sunt mala. nec ē beatus imo miser qui pdicta requirit. Sicut ḡ saracen nos psequūt. q; cōtraria agunt et credunt et dānant nos. sic mds psequit et odit bonos. Io. vij. Non potest mdus odisse vos. me aūt odit. quia testimoniū ego perhibeo de illo. quia ope. il. ma. sunt. Sap. ij. Circūuenit ius. quoniā cōtra est ope. nostrariū opus facit iusto. nā odit et occidit. iustus autē diligit et uiuificat. q; ad christū uitā adducit hominē per amorē. Et iō mdus qui pius se agit psequit et abominat eos qui recte agē. Prou. xxix. Abominat impij eos q; in rcā uia sunt. Quarta est infectō appetit⁹. Mali ei būt appetitū cordis infectū malis būoribus. s. supbia ira inuidia &c. et iō oīa contrariū istis videt eis amaz. scilicz humilitas māsuetudo. et similia. Augustin⁹. Palato ū sano pena est panis q; sano ē suauis. et oculis

egris odiosa est lux que puris est amabilis. Sicut enim canis rabidus omnes mordet ꝓpter infectionē humoris in palato exītis. ita et mū dus ꝓpter infectiōz mali bonos mordet et psequit. Hoc fuit figuratū in ysmahele ō quo dixit āgelus. Hic erit ferus homo, manus eius ꝛt oēs. Ysmahel natus ō ꝛcupiscētia carnis ē pcōr. Sicut g ysmahel pse qbat ysaac. sic ⁊ mali psequūt bonos. vt dicit apl'us gal. iiij. Et hoc est qō hic dicit. Omnis hōicida nō ha. vi. e. in se ma. Vitā eternā quā boni hic habēt p grām. iuxta illud Io. vj. Qui credit in me habz vitā eternā Sz est affcūs rabie pcī sicut canis. ℣ Nota āt ꝙ dicit omnis hōicida. nā hōicida dicit sex modis. Primo volūtate vt dyabolus. Io. viij. Ille homicida erat ab initō. Scōo ope vt cham qui interfecit fratrem suū abel. vt pz gen. iiij. Tercō ꝛsensu. ꝙ fm legē ꝛsentiētes ⁊ faciētes par pena ꝛstringit. Ro. i. Digni sunt morte nō solū qui ea faciūt sed ꝛsen. faciētib⁹ Quarto subtractōe rei ōbite ꝛcū. xxxmj. Panis egētiū vita paupis ē qui defraudat illū homo sanguinis est. Quinto ꝓcepto vt dauid qui interfici fecit vriā. ij. Re. xj. Sexto puocatōe vt qui habz odio frēm suū. nam puocat eū ad reodiēdū ⁊ p ꝛsns ad morte. Prou. x. Odiū suscitat rixas. Omnes isti nō habēt grē vitā in se manentē. Et ꝛcta caritatē nos inducit. Quia sicut xp̄c ex pfcā caritate aiam suā. i. vi tam suā p nobis posuit. vt scz nos viuificaret. Eph. ij. Cū essem⁹ mor tui in delictis ⁊ pcīs nostris ꝛuiuificauit nos xp̄o Vt. reconciliaēt nos deo. Ro. ℣ Reconciliati sum⁹ deo p morte filij eius. Et eripēt ō ptāte dyaboli. Heb. ij. Vt p morte destruēt eum q̄ hēbat mortis impiū. id ē dyabolū. Ita nos dēmus esse pati corporalit mori si viderim⁹ ꝙ per morte nostrā primus ⁊ frater noster viuificet in anima. reconcilieť do ⁊ ō potestate dyaboli eripiat. Et hoc dēm⁹ facē qñ manifeste vel p pi babilia signa hoc viderem⁹ posse cōsequi. vt si aliqs auferet a fide vel moribus tūc dēmus eū iuuare depposito timore mortis si ꝓpter hoc cre deremus ipm a talib⁹ liberare. Sicut fecit sanct⁹ sebastian⁹ qui marti res ia seductos et inclinatos a paretib⁹ ꝛfortauit. s. marcellinū ⁊ mar chum frēs. Nā hic est ordo caritatis vt deus sup omnia diligat. secun do anima ꝓpria. tercō anima primi et magis q̄z vita corpalis ꝓpria. Cō tra. Per hoc videť ꝙ mori p salute primi in casu necessitatis. vt dēm est sit caritas sufficies et necessaria ad salutē. et hoc multi tenēt. Sz di ctum ē ꝙ hic mutamur ad pfcām caritatē. ꝙ mori p primo est pfē caritatis que nō requirit ō necessitate salutis. hȝ ē solum in viris perfe ctis. Et iō dicendū ē ꝙ securius dicit ꝙ mori p salute primi in cāu ne cessitatis. vt dēm ē. ē pfcē caritatis nec ō necessitate salutis. hoc multi tenēt. hoc multi dicūt. et dns hugo sup hunc locum sic dicit. et sic vi detur sentire. Non enim tenemur habere ita pfectam caritatē sic xp̄c

babuit·nec ꝯsimilia que chr̃istus obseruauit tenemur obseruare·ꝫ hoc est mar⁹ et pfect⁹ quod vn⁹ homo possit alteri facere sc̃z mori p ip̃o Ioh̃.xv. Maiorem hac dilectiõe nemo habet q̃z vt aiam suam ponat q̃s p amicis suis. Aug. Perfcã caritas ista ẽ vt parat⁹ sit q̃s mori p fratrib⁹ suis. ℣E Ad hãc ãt perfectã caritatẽ habendã ser debẽt nos mducẽ Primũ est deletio peccator̃. Luc̃.vij. Dimittũt ei peccata mul·q̃uoz dile·mul. Prou̇.x. Vniuersa delict·op·ca·Scdm est mãsio diuinorum· Io.xiiij. Si quis dili·me ser·me·ser·et pa·me⁹ dili·eũ et ad e·ve·ꝛ man sion·apud eũ fa. Terciũ est reuelatõ secretor̃. Io.xiiij. Qui diligit m·ꝛ ego diligã eum et manifestabo ei meipm. Quartũ est possessio vtutũ omniũ et donor̃.q̃ qui perfect⁹ est in caritate pfecte habet omnes vtutes et dona·j. Cor̃.xiij. Cari·pa·est be·est nõ·irritat·nõ agit ppe· ram·nõ est am·nõ co·ma·nõ gau·sup iniq̃·ꝛga·at veri·omnia cre·spe rat·omnia sust. Sap̃.vij. Venerũt mihi omnia bona pter cũ illa·Qui· tum est tolerat̃io aduersor̃.nam qui pfecte diligit omnia difficilia et aduersa vsq̃ ad mortẽ patient̃ tolerat·Can̄.viij. Aque multe·ꝛ tribula tiones nõ potuerũt extinguere cari·q̃ for·est vt mo·di. Sextũ est im pletõ mandator̃um·q̃ qui pfecte diligit totã legem et omnia mãda ta implet. Ro.xij. Qui dili·pri·le·adimpleuit. Nã nõ adult·nõ occi· nõ fur·nõ falsum testimoniũ dices·nõ ꝯcupisces·et si quod est aliud mã· in hoc ver·insta·dili·pr·tu·sicut teip. Matth̃.xxij. In his duob⁹ mãda tis vniuersa lex pendet et pphete. Et iõ xp̃c pfectõnem omniũ demõ strãs ait. Nec mãdo vob̃ vt diligatis inuicẽ. Io xv.j. Io.iij. Carissimi deũ ne.vi.vnquã. Sed si pfecte dilexerim⁹ pfecte videbim⁹ eũ q̃ vi· sio respõdet caritati. Et in huius figura xp̃c resurgens glorios⁹ pmo apparuit marie magdalene q̃ pl⁹ amabat ceteris·vt dicit greg. Et sic patet secundum. ℣Tercio ostendit per quid manifestatur caritas di non esse m aliquo quia si quis vi.fra.s.ne.ba.et cla.vis.s. ab eo signum est q̃ caritas dei non est in illo. ℣G Nam duo debemus proximo scilicet compassionem cordis et beneficium operis si assit facultas. ℟ p mo nullus excusatur·quia omnis homo debet compati proximo af· flicto et in necessitate existenti. ℟ secundo scilicet a beneficio opis ex· cusant̃ multi sc̃z q̃n facultas dest·ꝛ iõ n̄ dar̃ elemosinã n̄ ẽ signũ q̃ cari tas dei n̄ sit in aliq̃.ꝫ n̄ ꝯpati ꝛ claudẽ viscera pietatis a paupe bñ ẽ signũ q̃ caritas n̄ sit i eo. Aug. Si nõdũ es ydone⁹ mori p frib⁹ ydone⁹ esto dare de facultatib⁹ tuis siue pcutiat viscera tua caritas. Et nota hic q̃ elemosina interior sc̃z compassio cordis est maior q̃z elemosina exteri or sc̃z datio muneris·quia elemosina interior respicit merituz essentia le·ꝫ exterior accidentale. Vñ qui habz similẽ compassionẽ et equalem paupi et nihil largit̃ ei·q̃ nõ pt·tm̄ merer̃ pmio essentiali quãtũ ille q̃ ei aliquid impti·sibi ꝯpassiõe motus·ꝛ plus merer̃ q̃ solũ ꝯpatit̃ q̃z q̃

bñ facit ꝛ nō ꝓpatiť·ꝛ si plus ꝓpatiať q̄z iſte q̄ dat·plus mer̄·Quia vt dicit gre·Deꝰ nō pēſat q̄ntū ꝫ ex q̄nto affcū Vñ plꝰ pēſat affectū q̄z ē ſum·Vñ ď illa vidua mittēte duo era mīnuta īm gazophilatiū xp̄c ait· Vere dico vob̄ q̄ vidua hec paup plus q̄z oēs miſit·Lu·xxj·Et de bō petro ꝛ andꝛea ꝛ alijs q̄ ſoluz retia reliq̄rūt ſeq̄ntes xp̄m ieſum dicit greg·q̄ multa valde reliq̄rūt q̄ voluntatē et appetitū hn̄di relīq̄t sicut ipi apl̄i·multa reliq̄t· Et ſimile ē īm ꝓpoſito nā q̄ dat ꝓpaſſiōz cordis ꝓrimo multū dat apd deū eť ſi modicū vel nihil dat·Pōt āt q̄ dat aliq̄d paupi cū cordis cō· paſſiōe plus mereri p accidēs ſcz q̄ntū ad dimiſſionē pene pcī q̄z ille q̄ nō dat q̄ nō pōt·q̄uis eq̄lis cōpaſſio cordis ſit īm vtrogz Dañ·iij· Pcca tua ele·redi·Per largitōz em̄ elemoſinaꝝ pena pcōꝝ deletur· Ad vtrāgz āt elemoſinā faciendā q̄ngz nos īducē debēt Mt Dnio q̄ elemoſina extīnguit ꝓcupiſcētiā peccādi q̄ militat īm membris nris Eccī·iij·Ignē ar·extīn·aq̄ et elemoſina reſiſtit pcīs Ecdō q̄ reducit homīnē ad viā vitatis· Exēplū ď cornelio cēturione ď quo dr actu·x· q̄ elemoſine eius aſcēderūt īm ꝓſpcū dei·ꝛ ad eū miſſus ē petrꝰ vt viā vitatis eum docēt·Simili eť mō fiēt ď omni īfideli·qui vacaret elemo ſinis et orōī et obſuaēt legē nature·q̄ ds talē illū īmaret et ad viā vi tatis reducēt q̄ nō ē manꝰ dī abbꝛeuiata·Et p ꝫ ſoluit q̄ſtio ď q̄buſdā ſaracenis q̄ nihil audiūt ď fide nrā ꝛ bñ viuūt Tercō q̄ ꝓfuat pace ꝛ bonū ſtatū hominis ꝛ ūre ꝛ totius regni Aug· Qď nō dat xp̄o dat fiſco·Et q̄re·q̄ dādo elemoſinas xp̄o ſic dēmꝰ ds ꝓfuat trāq̄ pace et bono ſtatu ita q̄ p̄ſtātias ꝛ gabellas·nō oꝛ ſolui· Nic cadit exēplum ſancti ludouici q̄ cū a baronib̄ frācie rep̄hēdēť q̄ oīa i elemoſinas da ret·ꝛ ſi īgruerit bellū ꝫ briga nō hꝫet vñ ſtipēdiaret milites·R̄ndit q̄re ego potiozi maiozi pace q̄z aliq̄s rex·certe ꝓ elemoſinas· Pau· pes em̄ ſunt ſtipēdiarij ꝛ milites mei q̄ regnū meū īm pace ꝓfuāt· Quarto q̄ tenet deū ne ꝓferat ſnīam mortis cont̄ pcōres·Exēplū ď iudicib̄ ꝛ cardīnalib̄ ꝛ alijs dñis·q̄ nō ita cito ꝓferunt ſnīam ꝛtra ali quē ſi det eis munera ꝛ exenia etiam ſi īmultiplicā hēat·ſic eť ds ſuſpēdit ſnīam ꝓ elemoſinaſ·Eſa·lxiij·Nō ē q̄ iuocz nomē tuū q̄n ꝓfurgat ꝛ teneat te·ſ·p elemoſinas et orōēs Quīnto q̄ hominī pat palatiū etīnale·Exēplū ď palatō qď bēus tho·oñdit frī regī qď dixit fuiſſe edifi catū ď pecūia regī quā īm elemoſinas expēdit·Et dic gre·īm dpa·ſuo q̄ iſte q̄ fuit ductꝰ ad aliā vitā et poſtea rediit et dixit ſe vidiſſe palatia mīta q̄ edificabāť īmť q̄ vidit vnū qď edificabať ſolū die ſabbati pꝰ nos nas et comptum ē q̄ iſte cacifex qui romanus cuius erat totū lucruz totiꝰ ſeptimane victu q̄tidiano reſuato dabat i elemoſinaz egētib̄ die ſabbati pꝰ nonas apud eccl̄iam ſancti petri·Et ſic patz ťcium Quar to īducit nos ad vam dilectōnem que conſiſtit īm ope ꝛ non īm ſer mōe lingue·Multi multa ꝓmittunt et nihil facūot·Pꝛou·xxv·Nu

bes et vētus et pluuie nō seq̄ntes·vir gl̄osus et ꝓmissa ñ ꝛpleſ·Ora tius·Parturiēt mōtes egredietq; ridicul⁹ mus· Sz ista ē va dilectio quando id quod ſpōdet effcū ꝛpleť·Vey eſt em̄ quod ſicut dicit ita ē Et ſic pz quartum et' ꝛsequenter totum·

Dominca tercia de euangelio ſermo·lxx·

Rant appropínq̄ntes ad ihm pub·ī pha·et pecca·lu·xv· Sic dic phus·Bonū ē qđ omnia appetūt·Bonū āt ñ pōt appeti niſi ꝛgnoſcať·vt ibidē dic· Deus āt in hac vita ꝛgnoſci in ſua nať pfcē ñ pōt·Exo·xxxnj·Nō videbit me hō ī vuet Et q in hac vita nō pfcē ꝛgnoſcit·iō nec pfcē diligit·Vñ aug·dic ſup illo vbo Mat·xxij·Diliges dñm deū tuū ex toto corde·Q hic mod⁹ diligēdi deū in hac vita impleri nō pōt·in alia āt ſic pfcē ꝛgnoſcem⁹ ita perfcē diligem⁹·Quia g̃ de⁹ ſic dcm̄ ē in ſua natura ꝛgnoſci ñ po: terat voluit fieri hō vt perfcē in natura humana ꝛgnoſcereť·Baruch ·iij·Poſt hec in terris viſus ē et cū hominib⁹ ꝛſatus ē·Et vt ve cre: dereť eſſe de⁹ fec opa q̄ ſolus de⁹ facé poterat ſcz dimittē pcā et iuſti ficare pcōres·Mat·ix·Cōfide fi·re·tibi pec·tua·Et q xp̄c pcā pcōri bus relaxabat iō pcōres accedebāt ad xp̄m·Et h ē qđ h euāgeliū cōti: net·Erāt in̄q̄t a ꝑpin·ad ieſuz pub·et pha·In q̄ qdē euāgelio tria ſum: marie ꝛtinet·Primū ē ſapiētia pcōy ad xp̄m appropinquātium·In: ꝓncipio euā·Secōm ē impietas phariſeoy et ſcribay ō receptōe pcō: rū ꝛtra xp̄m murmurātiū ibi·Et murmurabāt ſcribe et phariſei·Ter cīū ē xp̄i rñſio p quādā ſilitudinē duoy exēploy ſcribay et phariſeo rū murmur ſedātiū ibi·Quis ex vob⁹ hō q̄ hz cen·o·ꝛc·aut q mlr ha· bra·de· Primo g̃ ponit ſapia pcōy ad xp̄m appropinquātiū·quia erāt appropinquātes ad ieſum pub·et pec·Duo em̄ genera hominuz in h mōdo ſapiētia vtūť·omnib⁹ alijs omnino in ſtulticia remanētibuſ ſcz úſt⁹ timēs deū·et pcōr rediēs ad deū et recedēs a malo·Vñ iob xxviij·poſtq̄ multū inueſtigatū ē vbi eēt ſapiētia dī·ꝛcluſum ē·time: re deū ipm ē ſapiētia·quātū ad úſtū·et recedé a malo intelligētia·q̄n tū ad pcōrem reūtentē·Sz adhuc maior relucet ſapiētia in pcōre re deūte q̄z in úſto ſtāte·q maiori ſapiētie atteſtať de magno pcto ī: demnē exire q̄z firmū ſtare in bono·Et iō ſapiētiſſim⁹ ē pcōr ad deū rediens·et non rediens ſtultiſſimus eſt virorum·Et hoc apparet quā tum ad mala que peccator patitur in peccato ſtando que ſunt multa valde et peſſima·Sed quātū ad pñs ſolū quattuor ponamus· ✠

Primū malū ē cecitas mētalis·q pcōr tanq̄z cecus nō ppēdit vnde expellit et quo trahit·Apo·ij·Memēto vñ exciderīs·Quia ō numero pertatē·ō gloria cuilitatis paradiſi ad furcas infernī·Hec omnia pa tent in filio pdigo qui ō filio factus eſt ſeruus·cum eſſet dīues cepit egere·cū eēt gloriosus in ciuitate ſua fcūs eſt cuſtos porcoy cum be

stijs et inter bestias habitans. Exemplum sicut suspendendo fasciatur oculi. sic facit dyabolus peccatori ad furcas inferni deducendo. Esa. xl iij. Educ foras populum cecū et oculos hntem. Magna g sapietia est de tata cecitate exire et ad xpm vam lucē venire qui omnes ad se ven entes illūinat. Luc. ij. Lumē ad reuela. gē. sup. ad ipsum venientiū. Et maxima stultitia ē in ipsa remanē. Secundū ē infirmitas totalis. Peccatoz enim omni die in infirmitate lāguet et totaliter est infirm. Esa. i. A planta pedis vsq ad verticē non ē in eo sanitas. Quia et oculos hz pronos ad illicita videndum. et aures ad vana audiendum. et os ad p hibita comedendum. et manus ad mala exercēduni et pedes ad mala lo. ca eundum. et memoriā ad iniurias recolendum. et intellm ad primus decipiendum p mirabiles industrias. gustum etiam anime habet cor ruptum sicut febricitās. qz spualia non sapiunt sibi sz soluz fetida et ter rena Aug. Palato non sano pena ē panis qui sano ē suauis. Et sic pec catoz totaliter ē infirmus. ita omni infirmitate lāguet. Nam a sancris ydropico apatur qui malis humoribz ē plenus. et quāto plus bibit tā to plus sitit. et palitico qui habz tremorē membrorum ppter neruoz dissolutōz. eo q influetiā caloris a corde non recipiunt. et leproso que ē infirmitas incurabilis humano studio eo q sanguis ē corruptus in ipo fonte sanguinis scilicet in pulmone. et febricitanti magnis febri bus. et fluxū sanguinis patieti. et mortuo. ac etiā in tumulo fetēti peccato compatur. Vnd peccor dicitur triplici morte mori. Magna siquidem sa pietia ē. sic totalit infirmū et omni infirmitate languētē ad christū me dicum accedē qui oēs sanat. ps. Misit ver. su. et sanauit eos Aug. Ma gnus uti q venit medic9. qz magnus vbiqz iacebat egrotus. Et mag stultitia ē in tāta infirmitate remanē. Tercium ē seruitus miserabil nā peccor qui a dei prouidētia omniū dominus ē constitutus magnā et vitupabilē et pessimā seruitutē incurrit. Magna ē q peccor ē seru9 om niū vicioz q in eo regnāt. vt auarus pecunie. gulosus gule. superbi ho noris. iracundus ire. et sic d alijs. Vnd sicut serui ducūtur a dominis sic vicia ducūt illos quos possidēt. Vñ boetius probat q. peccor nūqz ē impunitus sz statim adest ei pena pcī sz seruitus ipa quā pcm in uehit q ē maxima pena. sicut libertas pdulce bonuz Iobā. vnj. Qui fac pccm seruus ē pcī. Vitupabilis ē. qz q homo dignissima creaturarū ad imaginē dei fcūs. efficitur seruus vilissimoz vicioz. q sunt abomi nabilia apud deū et homines. valde vitupabile iudicat Boetius. Sed qs nō spnat fragil vilissimeqz rei eē seruu. Pessima ē. qz dyabol9 cui peccor seru9 efficit. non dat ei requiē donec trahat eū ad penas inferni ibi imperpetuū cruciādū. et ppter hoc dānati in inferno congruit dicē tes. lassati sum9 in via iniqtatis. sap. v. Magna g sapietia est de tāta gna et vituperabili et pessima seruitute exire atqz ad xpm venire a q efficit. vbe liber et dns. et magna insipietia ē in ea remanere. Exemplū

de illo qui esset in durissimo carcere et inde exiret p astutiā suā q3 sa-
piens reputaret. ℣. Quartū ē ommū bonoꝝ puatio generat. Nā
pccoꝛ xtra dei maiestatē peccās sicut p crimine lese maiestatis oib3
bonis puat. nā pꝛiuat hereditate vite eterne. pꝛiuat merito passionis
xpi et ommū scoꝝ. ij. Co. vj. Que societas luci ad tenebꝛas q3 āt xuen-
tio xpi ad belial. Pꝛiuat ommib3 bonis q3 fiūt in ecctia ac eē ommib3 bo
nis xpꝛis. Matħ. xxv. Et ā q3 nō hꝫ et qđ hꝫ auferet ab eo. Pꝛiuat om
nib3 vtutib3 et donis spūssancti et penit9 nud9 remanet sic̄ luso3 ad a-
leariū. Apo. iij. Nescis qꝛ tu es miser et miserabil3 et paup3 et nud9 et ce
cus. Pꝛiuat vtuosissimis medicinis q3 đ latere xpi fluxerūt. s. sacramē
tis eccie. q3 oēm infirmitatē sanāt. Pꝛiuat nobilitate nate sue vt q3 debu
it ommib3 dnāri infra bestias redigat. ps. Homo cū in honoꝛe eet nō
intellexit xpatus ē ú. insipientib3 et sib3 scūs est illis. Pꝛiuabit etiaꝫ
gloꝛiosa resurrectōe. ps. Ideo nō resurgūt impij in údicō. s. gloꝛi. Exē-
plū sicut xdemnato ad mortē omnia auferūt. sic pccoꝛ. Nā đ eo tres
ptes fiūt. qꝛ coꝛp9 comedūt vmes. animā aspoꝛtāt demōes. et bōa tpa
lia đundūt xsangnei. et q3libet istoꝝ ē valđ xtentus pte sua. qꝛ vmes
solū coꝛp9. xsangnei solū bona et dyabol9 solū animā q3it. Gen. Da
mihi animas. cetera tolle tibi. Magna g̃ est sapiētia qꝛ alīq3 sic pꝛiua-
tus ommib3 bōis subito et leuit omnia bōa recupet. et ad grām redeat
magni reg et mag̃ stulticia ē in tāta mbia remanē. Exemplū đ merca
toꝛib3 q3 pđūt merces suas. quo solicitātur qꝛ possint eas rehꝛe. Sic g̃
pccoꝛes appꝛopinquātes ad iesum illuminabāt. sanabāt. ab omni fuitu
te liberabāt. et ad omnia bōa restituebāt. Carissimi appꝛopinquemus et
nos ad xpm nō passib3 coꝛpis q3 mētis. Ia. iij. Appꝛopinquate deo et appꝛo
q3bit vob. Pccoꝛes g̃ et publicāi. i. publica negocia priciosa exercētes
q3 manifestū est pcm nō desse. appꝛopinquerūt ad ipm. et h̄ q3ttuor
ab ipo obtinuerūt. Adhuc est apta ianua et xpc pdicatoꝛes suos da
mat foꝛtissime. Venite ad me oēs q3 la. et one. es. et ego reficiā vos. mat.
xi. Amb. Omnis aīa accedat ad xpm qꝛ omnia xpc ē nob. Si vulnere
carere desideras medic9 ē. si febꝛib3 estuas fons ē. si g̃uaris inq3tate
iustitia ē. si celū desideras via ē. si auxilio indiges vtus est. si mortē ti
mes vita est. si tenebras fugis lux est. si cibū q3ris alimentū est. Io. vj.
Ego sum panis vit9 q3 đ ce. des. Et nota hic đ illis q3nq3 vginib3 q3 no-
uissima hora venerūt et intrare nō potuerūt qꝛ clausa erat ianua. Et
nō dū est apta curram9 qꝛ sero mortis fortissime appinq3t. Et nota eē
qꝛ via est valđ pua sez vsq3 ad cor p vam xtritionē. đ corde ad os p
vam confessionē. đ ore ad manus p vam satisfactiōz. Hec est via trāz
diens qua filij israel egredientes đ egipto facere petebāt vt đo immola
rent. Nō g̃ oportz nos maria trāsuadē. terraꝝ diúsa climata ābulare.
viaꝝ discrimina expiri. Et sicut in hac pma pte sapiētia pccoꝝ demon

strak·ita et xpi clemẽtia insinuak pcõres recipientis·qz peccatores li-
bẽter et letãk et freqnter recipiebat et excusabat·vtz in maria magdale
na·Lu·vij·Simõ hẽo tibi aliqd dicé·at ille ait·Magr dic ꝛc·Vñ ad o-
sculũ eos recipiebat·vtz in supradcã magalena·ꝛ ad duescẽdũ et collo
qndũ ꝛ ad hospitãdũ erat cũ eis qz mathey ꝛ zachey fecerũt ei zuiuiꝫ
magnũ·Nisi ei xpc eos sic recepisset ad eũ nõ apprin qssent·Bern·Oẽs
ppt mãsuetudinẽ q in te pdicak currim⁹ p⁹ te bone iesu audiẽtes qz ñ
spnas paupem·pcõrem ñ horreas·nõ horruisti latronẽ zhdẽtẽ·ñ la-
crimãtẽ peccatricẽ nõ cananeã supplicãtẽ·nõ dephẽsam in adultio·ñ se-
dentẽ in theolonio·nõ negãtẽ discipulũ·nõ psecutorẽ discipuloꝝ·non
crucifixores tuos in odorẽ vngẽtoꝝ tuoꝝ currem⁹·Et sic pꝫ primum
¶ Scdo ponit scribaꝝ et phariseoꝝ impietas ztra xpm de pcõꝝ
receptõe murmurãtiũ·qz murmurabãt pharisei et scribe·qꝝ murmu
ratõ apparet et ẽ impia ꝛ inuista ex trib⁹·scz ex pte xpi ztra quẽ mur
murabãt·et ex pte sui scz scribaꝝ et phariseoꝝ q murmurabãt ¶ M Primo apparet i
pia et inuista ex pte xpi·et ꝫ quãtũ ad qngz ¶ Primo rõe apprie opa-
tionis·vnũqdqz em opak qd sibi apriũ ẽ·nam ignis calefacit et sol illu-
minat·apria ãt opatõ filij dei venientis in mdm est pcõres saluare·j·
Thi·j·Fidelis ꝫmo qz xpc venit in mdm pcõres saluos facẽ·Luẽ·xix
Venit fili⁹ hois qrẽ ꝛ saluũ facẽ qd pierat·Sic g stultũ ẽ murmurare
qz sol luceat et ignis calefaciat·ita impiũ ꝛ stultũ ẽ murmurare qz xpc
pcõres recipiat ad salutẽ cũ sit ꝫ apriũ eius· ¶ Scdo rõne apprietatis
bom·Bonũ em vt dic dyonisi⁹ ẽ suiipius diffusiuũ et quãto res ẽ me
lior tãto magis se diffundit·vtz in sole·Cũ g ipe fili⁹ di sit fons bõita-
tis·bomitatẽ suã ñ tm ad iustos dz extẽdere ipos ptegẽdo vt filios hi
et vsqz ad pcõres ipos iustificãdo·et ad viã vitatis reducẽdo·Io·xij·
Omnia traha ad meipm·ps·Nec ẽ q se absconsa ca·eius·Sicut g stul
tum essz murmurare qz sol omnib⁹ cõicat lucẽ suã ꝛ qz mare oĩb⁹ aquã
largit·ita stultũ et impiũ ẽ murmurare qz de⁹ pcõres recipit et iustifi
cat· ¶ Tercõ rõe potẽtie infinite di·Sicut dic phus·potẽtie manifestã
tur p act⁹ et obiecta·Potẽtia autẽ quãto maior ẽ·tãto ad remotõra
se extẽdit·¦Nihil ãt ẽ a do ita remotũ sic pcõr ps·Lon·a pesa·Et io
in nulla re manifestak ita potẽtia dei sicut in iustificatõne pcõris·apt
qd aug·dicit qz maius ẽ facere d impio piũ qz crecre celũ et tram·Vt
g ds suam potẽtiam mãifestaret recipiebat pcõres vt iustificaẽt eos
Vñ illi sapiẽtes de qb dic boe·qz qsierũt dicẽtes·Si ds ẽ vñ mala·et si
ds nõ ẽ vñ bona·male cõcluserũt·imo debuerũt dicere·Si ds ẽ mala
pñt euenire·qz p ipa dei omnipotẽtia magis manifestak dũ ex malis
eligit bonũ et ordinat ea ad debitũ finẽ·Sicut g stultũ essz murmura
re qz sol illuminat vsqz ad extremũ terre·et mare cingit totã terram·ita

stultū et impiū ē murmurare q̄ deus suā ommipotētiā manifestat in recipiēdo et iustificādo pcōres. ¶ Quarto rōe pfectōnis dei. Deus em̄ ē summe pfectus nec in ipo pōt esse aliqs defectus 7 si in xpo inq3 tum homo fuerunt quidā defectus penales. dicendū ē q̄ ipe tales defectus ꝓpter nostrā salutē voluntarie assumpsit ꝙ non ꝛtraxit eos. Cū pcōribz āt nō ē ꝓpter aliud malū habitandū. nisi q̄ moribz suis alios inficiunt et inclinat ad male agēdū. ps. Cū scō sanctō et cū p. pu. Sic g̃ sol tangēdo lutū nō coinq̄nat. nec medic9 dādo infirmo medicinā infirmat. ita xpc docēdo et ꝛsandō cū pcōribz 7 eos iustificādo nullā macula ab eis trahebat. q̄re g̃ cū pcōribz nō poterat ꝛsari. Sic g̃ stultum ē murmurare q̄ sol trāsit p lutum et q̄ medic9 docet medicmas et curat infirmos. ita stultū est et impiū murmurare q̄ xpc cōuiuet recipiat pcōres. et iō stultū erat ꝺ hoc murmurare. ¶ Quinto ratiōe iusticie et eq̄tatis. Manifestū ē em̄ q̄ libet creatura 7 maxime hō ad deū ptinet sicut res ꝓpria. Iusticia āt sancit q̄ rē ꝓpam pōt quis omitpe et omni loco recipe et repetē. 7 si leges humane statuūt tpus vlt̄ qd̄ res pscribi possideti. hoc faciūt ad puniendum negligētiā illoz q̄ debant repetē. tñ fm legē dei res mea nunq3 fit alic9 nisi ꝺ voluntate mea. vl̄ nisi ob culpā. Cū g̃ deus fecerit hominē tā pfectū et multis p̄ uilegiis dotauerit. q̄re nō poterat eum recipē sicut rē suā. Si dicat ñ debz deus recipe pcōres q̄ fetidi sunt et immūdi pcō. Sz nōne deus pōt lauare et mūdare a pcō. imo quotidie mūdat. Ezech. xxvj. Effundā sup vos aquā mundā 7 mū. ab om̄ib̄ ve. Sicut g̃ stultū ē murmurare. si q̄s carbunculū vl̄ rubinū recolligēt ꝺ luto. in q̄ ei ceciderat. et postea lauaret eū. ita stultū et impiū ē murmurare q̄ deus hominez sup oēs lapides et oēm thesaurū cay et magis nobile recolligat de luto peccati abluēs eū a luto. Et sic patz q̄ murmuratō istoz erat iusta ex pte dei ꝛtra quē pharisei murmurabāt. Sz hoc accidebat eis. quia ipi nō credebāt eū esse deū ꝙ hominē solū et coinq̄nari posse ex ꝛtactu pcōz sicut et alios. Io. ix. Scim9 q̄ hic hō pcōr ē. ¶ Secdo apparz murmuratō esse impia et iniusta ex pte scribaz et phariseoz murmurantiū. Et hoc ondit quantū ad q̄ttuor. ¶ Primo q̄ nō videt ex zelo iusticie. ꝙ ex inuidia moueri. Quia vt ꝺr lu. vij. Venit joh. bap. nec manducans panem bibens vinum et dicitis demoniū hz. venit filius hois manducans et bibens et dicitis. Ecce hō vorator et bibēs vinum amic9 pub. et pec. Si g̃ xpm ꝺ contuictu pcōz reprehendebāt q̄re johem nō audiebāt. et si johānē ꝺ austeritate et singularitate vite ꝺdēnabāt. q̄re xpo qui fuit valde cōis 7 media via ꝓcessit nō adheserūt. ¶ Secdo q̄ cū scribe essent magistri legis. et pharisei essent religiosi vetis te. debant ipi misericordiā p̄dicare sicut scriptura mādabat. ps. Misericordiā 7 iudiciū cāntibi dñe. Misericordia āt maxime debz fieri vbi magna ē miseria. Nihil āt ē in mdo ita mise-

rū sic pcēm·nec aliq̄ creatura est tā plena miseria sic pcōr·Prou·xviij
Miseros fac ꝓꝓos pcēm·Et tāta ē miseria pcōris q̄ ꝑ liberādo eū a
tali miseria pcī debét q̄s mori si p ꝫ liberari dret·g̃ pcōrib⁹ ē mar
miserēdū·Mat·ix·Cūtes discite q̄d ē miam volo et nō sacrificiū·Cum
g̃ ipi nō laudarēt q̄d laudare dēbant·ꝫ poti⁹ reprehenderēt·valđ reprē
sibiles erāt·Mat·xxnj·Ve vob scri·et pha·q̄ claudit is regnū dei añ ho
mines·vos em̄ nō intratis·nec alios intre pmittitis ℣Tercō q̄ ex ꝫ
q̄ arguebāt xp̃z pcōres recipientē·oñdebāt se iustos et illos pcōres
cū econúso eēt·Nā ipi ꝓpter supbiā et impietatē pcōres erāt effecti
et pcōres ex iuictu et p̄dicatōe xpi erāt iustificati·Subito em̄ fit hō
pcōr·vtz in lucifero·q̄ p vnū motū supbie cecidit·et sit̄ subito pec
cator fit iust⁹·vtz in paulo q̄ subito ac eē dū iret ad malefaciendū cecī
dit in terrā et fcūs ē iust⁹·Sic g̃ illi erāt falsi iusti q̄ apparebāt iusti ꝛ
nō erāt q̄ ob supbiā facti fuerut pcōres·et iō n̄ ꝛpassionē ꝫ indigna
tionē oñdebāt·Gre·Vera iusticia ꝛpassionē hz falsa āt dedignatiōem
Quāuis iusti rcē soleāt pcōrib⁹ indignari·ꝫ aliud ē q̄d agit̄ typo sup
bie·aliud zelo iusticie vt disciplīne· Quia iusti et si foris p disciplinam
increpatōes exaggerāt int⁹ tñ dulcedinē p caritatē seruāt·p̄ponūt ei
sibi in animo ipos plexq̄ q̄s corrigunt·q̄d agētes p disciplinā subdi
tos et p humilitatē custodiūt semetipos·Ut ꝛtra hi q̄ de falsa iusticia
supbire solēt ceteros q̄ despiciūt·nlla infirmātib⁹ miseric⁹dia ꝛdescē
dūt·De q̄z núo pharisei erāt Mat·xxiij·Ve vob scri·et pha·q̄ fit·es·se
deal· ¶Quarto q̄ talē reprehensionē ad iactantiā poti⁹ q̄z ad emenda
tionē faciebāt·Prelat⁹ em̄ nō dz reprehendi corā ꝓplo nec et alij ꝫ scōrsū
Mat·xvnj·Si pec·in t·fra·t·cor·e·int·t·et ipm solū·Sentētiari pōt hī
in publico·vt ceteri timorē hēant si crimē ē manifestū·j·Thi·v·Peccā
tes corā omnib⁹ argue·vt·ce·ti·ha·Si eī q̄s corrigit̄ in publico negat
frequēter et ꝛtendit cū correctore·q̄d in secreto nō facēt·Isti g̃ mur
murātes et deēbentes xp̃o·ad laudē humanā ꝫ faciebāt·vt zelū leg vi
derent hre·Mat·xxnj·Omnia opa sua faciūt vt videant ab hoib⁹·
O ℣Terco apparet hec murmuratō iniusta ex pte publicanoꝝ ꝛ pec
catoꝝ d̄ q̄b murmurabāt et ꝫ quantū ad q̄ttuor ¶Primo q̄ ipi ꝓp
pinquabāt ad iesum vt au·il·scz p̄dicantē et do·Predicatō ait ē q̄dā ele
mosina spūalis·Sic g̃ ꝛstitutus in necessitate corpali pt a q̄cunq̄ eleō
sinam recipere·et omnis homo cuilibet quantum ad sustentationem
nature·teneatur dare si potest ac etiam iudeo vt saraceno·ita verbum
predicatōis bone a quocunq̄ possumus audire·et predicans euāge
lium christi nullū debz excludē·nec patarenum nec saracenum·nec ex
cōmunicatum·Marci xvj·Predicate euangelium omni creature·Isti
tur nec isti accedentes nec christus recipiens erant reprehendendi·ꝛ p
consequēs inīusta erat murmuratō phariseorum· ℣Secundo quia in

pcōre duo ꝛsiderare dēmus·ſ·naturā q̄ bōa ē·ꝛ viciū quo pcōr ma=
lus ē·In pcōre āt dēm⁹ naturā diligē p quā ē ad imaginē ꝛ ſiḿtudi=
nē dei ſcūs·Gen·j·Faciam⁹ ho·ad ima·et ſi·no·Vicio āt vt dic̄·gre·di=
ſtrictū iudiciū dēm⁹ ſ̄ nō nare·Aug·Sic diligēdi ſunt homines vt eo
rū nō diligāt errores·Aliud em̄ ē diligē qđ ſunt·ꝛ aliud odiſſe q̄ faci=
unt·Ergo pcōres ꝛsiderata·natā eoꝝ dēbant diligi ꝛ recipi a xp̄o ſic̄
diligē tenemur ēt ſaracenos·Quātū āt ad vicia dēbant a xp̄o corrigi
ꝛ increpari·g̃ poterāt ipi ad xp̄m accedē ꝛ xp̄c eos recipe·ꝛ p ꝛs̄ ḿ
iuſta erat tal murmuratō·qr habita hac ꝛsideratōe null⁹ dz aliquē ex=
cludē a ſe·Ecci·xxvij·Vnicuiq; de⁹ mādauit ꝺ ꝓximo ſuo·Tercō qr ī
ſ̄ pcōr differt a dyabolo·qr dyabol⁹ ē obſtīnat⁹ ḿ malo nec vnquam
emēdat·Pcōr āt n̄ ē obſtīnat⁹ dū viuit q̄n poſſit corrigi ꝛ bon⁹ fiēi·ꝛ
frequēt ſic fit·Nā pcōres frequēter a mal ſuis ꝛsütunt ꝛ fiunt iuſti·
Hoc autē maxime habz p̄dicatio facere·quia multi audiētes verbum
di cōsütunt·Actuum x·Loquēte petro cecidit·ſ·ſ·ſup om·qui au·ver=
Vñ aug·dicit·qr v̄bum dei ē ſicut hamus qui dū rapit capit·A ſalute
aut anime nullus pōt nec debz p̄hiberi·imo cū cmni feſtīnātia et im=
portunitate debz q̄ri·Vñ iſti qui mutatus a xp̄o vt ſe ſequer dixit·di
mitte me p·ir·ꝛ ſepe·patrē me·reſpondit chriſtus·Sequre me ꝛ dimit=
te mor·ſepe·mor·ſuos vt dicit mat·Ergo ꝛ ipi poterāt ire ad chriſtū
ꝛ xp̄c poterat eos recipe·ꝛ p conſequēs iuſta erat murmuratō eorū
ſ·phariſeorum·ꝛ maxime cum p̄dicatō chriſti ſiue chriſtus hret tria q̄
pcōres ꝛsütunt·ſ·v̄bum inflamatū quod tangebat cor·exēplū ſanctū
quod edificabat vitam·et doctrinā vam·que illuminabat animam·
Quarto quia peccator eſt infirmus in anima ſicut febricitans in cor=
pore·Febricitans autē ſanitatē corpis pōt a quocunq; petere ꝛ recipe
ꝛ quilibz pōt quelibet ſanare; quia vt dictum ē naturā cuiuſcunq; de=
bemus iuuare ꝛ fouere·Vnd ꝛ heliſeus mundauit a lepra naamā ſyr
ꝑncipē militie regis ſirie·vt·inf·Reg·v·patz·Sicut ergo poſſum ſani=
tatē corporis recipe a quocunq; ita ꝛ multo magis ſanitatē anime·igi
tur peccatores poterant ad chriſtū accedē pro anime ſanitate·et xp̄c
potat eos recipe ꝛ ſanare·ſic in anima ſicut ꝛ in corpe·Luc·vj·Omis
turba querebat eū tangere q·v·d il·ex·ꝛ ſa·o·Et ſic patz ſecundū·Te
cio ponitur chriſti reſponſio per quoddam ſimile ad murmur phari=
ſeorum ſedandū·Vnd ait·Quis ex vobis homo qui habz cen·o·ꝛc·Et
poteſt h̄ ſimilitudo exponi duplicit ſcilicet ꝺ natura angelica ꝛ huma=
na ꝛ tunc p omnia currit ſimilitudo·ꝛ ꝺ iuſtis ꝛ ꝺ peccatoribus peni=
tētiam agentibus ꝛ tunc non p omnia currit ſimilitudo ſed cū diſtīn
ctione·Primo poteſt exponi ꝺ natura angelica ꝛ humana ꝛ tunc
p omnia currit ſimilitudo·Quia vt dicit gre·Centenarius ē numerus
perfectus·Tunc g̃ ds cētum oues habuit quando naturam humanam
ꝛ angelicam multa pfectione creauit·Amb·Dives paſtor cuius cēs

nos centena portio sumus· Nonagintanouē angeli dicunt·qz in ma-
ximo numero sunt creati· Vnde dño·dicit qz excedunt omnē multitu-
dinem numerabilem·Iob xxv·Nunquid est numerus militum eius
Vna ouis humana natura dicit·quia in singularitate vnius hominis
data ē a quo vno omnes alij descenderūt· Vtraqz aūt natura dicitur
ouis rōe innocētie·qz in magna et pfcā innocētia vtraqz creata fuit·
Vl respcū nature diuine vtraqz natura ouis ē qz vtraqz natura respe-
ctu diuine bestiaē et quasi nihil ē·Gre·Vna ouis tūc periit qū pecca-
do homo pascua vite eterne reliqt·Tūc filius dei relinquens nonagínta
nouē in deserto·i·dimittēs nouē ordines āgelorū in celo qđ dicit diser
q ad restauratiōem cadētúm āgelorū vt celum replēt z in eo habitaē
creata fuit venit in mūdū p carnis assumptōem ad prędictā ouē quę-
rendam·et inuenīs eā errātem in hdo imposuit super humeros su-
os·et hoc fuit in passiōe quādo in cruce eius peccata·i·penā peccatorū
sup hūeros sustínuit·Vñ amb·dicit qz isti humeri sunt brachia crucis
·j·Pe·ij·Qui pcā nrā ptulit in corpe suo sup lignū·Gre·Cū autē pa-
stor inuenisset ouē nō punivit·ñ vberauit·nō vrgēdo duxit ad gregē
sed supponens humiliter humeris et portās clemētęr ānúauit gregi
et sic impositam sup humeros cū ipa in ascensione ad celū remeauit·
Cui vtute passionis christi celū etiā est aptū·et humana natura in vi
tute meriti passionis christi·cū christo ad celū ascēdit· Et ideo dr ipaz
sup humeros ad celū portasse·Gre·Ouē humeris suis imposuit quā
do humanā naturā suscipiēs peccata nostra ipe portauit·inuęta aurē
oue ad domū redijt·quia pastor noster repato homine ad regnū ce-
leste remeauit·Et postqz ad celū domū gaudia·qz ibi gla dei manifesta
tur cū oue pdita redijt·s·in ascensione·tūc vocauit amicos et vicinos
id est·āgelos qui amici dicunt eo·qz spiritui dei cū deo volūt amicorū ei
idem est velle et nolle·vt dicit philosophus·vicini quoqz dicūt·qz sem
p vidēt faciē dei z eius glam vicinius contemplāt·vt dicit greg·Et ait
illis·Cōgratulamini mihi ꝛc·Angeli em multum gaudēt de repatio
ne sua·quia etiā ipi ad hoc suis ministerijs contulerūt· et quia eorū
ruina ob hoc est repata·Principaliter aūt gaudiū est in christo sicut
in actore salutis et p christum ad omnes alios derivat·Et ideo dicit
congratulamini mihi et non oui pdite·Et tūc simpliciter est vm quod
sequit qp maius gaudium erit in celo sup humana natura pdita·ꝙ vir
tuose et triumphalitęr recupata qz sup angelos qui ñ peccauerūt nec
perierunt·Quod gaudium maius esse ppendit ex tribus·s· intensiue
et extensiue et copletiue·V/Primo intensiue·s·ex opibz·maiora em opa
facta sunt in natura humana qz in āgelica·qualia fuerunt opa xpi et
bte marie et sanctorū apłorū et martirū· Maius aūt gaudiū ē habere
glam ex magnis meritis·qz ex gtia solū·Angelus āt habet glam ex

grā·et ex vnico actu·Et iō nullus āgelus equipabit xpo et btē marie in gaudio·Phil·ij·Propter qd et de⁹ exaltauit illū· Secdo exterioe gaudij·Nā humana nata hz gaudiū magis extēsum·nā gaudet m aia et corpe·ꝫ gaudiū āgeli est solū d vno·s·d spū btō·Vnd solum spūale gaudiū habet·Iohā·x·Ego veni vt vitā habeāt ⁊ abundantius hēant ·s·qz angeli·Esa·lx·In terra sua duplicia possidebūt Tercō ex xplemento gaudij·Nam xplementū gaudij eterni m natura hūana mue nit·s·m xpo homine·Io·xvij·Hec ē vita e·vt cog·te solū ve·de·⁊ quē misi·ie·xpm·Et iō vt dicūt doc·et si homo nō peccasset filiꝰ dei incarnatus fuisset ad xplementū glie hominis·In xpo ḡ homine gaudiū āgelox xpleꝫ et hominū·qz in ipm·vt dz·j·pe·j·desiderāt āgeli xpspicere· Secdo mō hec similitudo pt exponi d iustis et pcōre penitentiā agēte sic lrā sonat·et tē distinguēdum ē· Quia si iustꝰ sp stat fortit in via dei et sp deuote et feruēter agit virtutū opa sicut et pcōr postqz conuersus ē·tūc n est vm qd hic dz·s·qz maius sit gaudiū in celo sup vno pec·qz sup no·iust·2c·imo nō equipaꝫ gaudio solum vnius iusti nedū nonagintanouē·Nūquid gaudiū d 2uersione pauli fuit maiꝰ qz gaudium d statu btē marie vel joh·bap·certe non·imo nec equale·Greg⁹· Ds inter hec sciēdū ē qz sunt plerigz iusti in qy vita tm ē gaudiū vt ei libet pcōy pna pponi nullatenꝰ possit·Hinc ḡ colligēdum ē qntū deo gaudiū faciat qñ humiliter plāgit iustus·si facit in celo gaudium qñ hoc qd male gessit p penitētiā dānat m iustꝰ·Si vo iustꝰ remisse agit·pcōr 2sus intēse et fortiter opaꝫ·tunc vm ē qd hic dz·Maiꝰ em gaudiū ē in celo d 2uersione beati pauli et marie magdalene ⁊ mltoy alioy qz d cētum iustis·imo qz d mille·qz isti postqz 2si sunt mirabilia opa fecerūt et intēsiue recuparuerūt qd extēsiue poiderūt· Greg⁹· Plus aūt d 2sis pcōribꝫ qz d iustis stātibꝫ in celo gaudiū esse fatet dns·qz plerunqz hi qui se nūquā oppressos molibꝫ pcōy scunt·stant quidē in via iustitie·nulla illicita ppetrant·ꝫ tn ad celestē patriaz ārie nō anhelāt·et plerūqz pigri remanēt ad exercēda bona pcipua·qz valde sibi securi sunt qz nulla 2miserūt mala ḡuiora·At 2tra nonunqz hi qui se aliqua illicita egisse memmerūt ex ipo dolore suo 2pūcti ad amorem dei mardescūt·sese qz in magnis vtutibꝫ exercēt·et dāna precedentia lucris sequentibꝫ recompēsant·Maius ḡ de pcōre 2so qz de stāte iusto gaudiū fit in celo·qz dux m plio plus eū militē diligit qui post fugam reuersus hostem fortiter ꝑmt qz illum qui nūquā tergā prebuit·et nunqua aliquid fortiter fecit·Deinde cum dicitur·aut que mulier·ponitur alia similitudo penitus ad idem tendēs·et idem consimilis·Nam mulier habens dracmas decem est dei sapientia que dicitur mulier propter pietatis affectum quam ad hominēs habet·Ibi affectu tenebatur paulus qui dicit gal·iiij·Filioli mei quos iteruz parturio·Decem dracme sunt nouem choꝛi angelorum·et hūana natura

q̃ui creati sunt ad imagínem dei. Nam ſm bedã dracma e. eſt numus certũ pondus tenens. et imagínẽ regis habens impſſam ꝛ eúus nois ſupſcriptõem. Dragma vo dragmatis eſt certuꝫ pondus. Didracma contínet duas dracmas. Homo et angelus habent imagínẽ dei ín ſe ſed homo ꝫ habet ſupſcriptõꝫ dei. quía dícitur chriſtianus a chriſto. vel dicitur homo dei. vt patꝫ ín facie hominis. Hec ergo mulier. id eſt. di ſapientia. pdita vna dracma. ſ. homíne. accendit lucernam. id eſt. verbuꝫ ín carne. et euer; aſſumpſit. nam lucerna eſt lux ín teſta. id eſt. verbuꝫ ín carne. et euer; tit domũ. id eſt. conſcientiã homínis illumínauit. ꝛ fecit homínem co; gnoſcere peccata et defectus ſuos. ꝛ p verã contritõem ꝓcit homo dicta peccata d̃ domo dei. id eſt. d̃ anima ꝛ ſic apparuit imago regiſ ꝛ dracma q̃ ín luto peccati erat abſcõdita. q̃ poſtq̃ deus euertit ꝛ pur gat ꝛſcientiam hominis. tunc apparet q̃ ſit dracma regis quía imago eúus lucet ibi. Hanc euerſionem cõtínue facit deus ín anima pecca to; ris. Et ſi tm̃ poteſt euertere q̃ remueníat dracmam. que ín luto pecca ti erat conculcata mirabiliter gaudet. quía gaudíum eſt in celo ſuper vno peccatore penitentiã agẽte. Exẽplum ſi homo haberet decẽ filios ꝛ vnus ínfirmareꝫ ad mortem tota ſolicitudo eſſet circa illum. et ſi li; beraretur a morte maíus gaudíum eſſet de eúus liberatõne q̃ꝫ de ſaní tate alioꝝ nouẽ. Similiter ſi vnus decem filioꝝ duceret ad ſuſpendiũ ꝛ eriperetur d̃ manibꝫ ducẽtiũ. tunc maíus gaudiũ cẽt d̃ talí ereptõe q̃ꝫ d̃ pmanentia alioꝝ nouẽ. Rogemus ergo deum vt animã noſtraꝫ euertat ꝛ accẽdat ín ea lumen gratie ſue. q̃ dracma pdita ſiue abſcõſa reníueníatur. quía níſi deus euertat ꝛ tangat cor peccatoris nunquã dracma pdita íueníꝫ. Ego íq̃t dñs índura. cor. pha. Exod. iij. Et ecce ego ipe requirã oues meas. Ezech. xxxiij. Et ſic ptꝫ terciũ. et p dñs to tũ d̃ euãgelio.

De epiſtola ſermo .lxxvij.

Vmiliamini ſub po. ma. dei vt vos exal. ín temp. vi. j. pe. v.

Sicut dicit apl̃s. ij. cor. x. arma militie noſtre nõ ſunt car; nalia. quía bellũ non eſt carnale ſed ſpũale. iõ btũs petrus iſtíus belli a deo capita neus ꝛſſicut. ín epl̃a hodierna do cet ꝛ íducit nos ad arma ſpũalia poſſidẽda vt legitime certaẽ poſſim; ꝛ p dñs ín die viſitatõnis ꝛ úudicij cũ dño coronari. ij. Thi. ij. Nemo coro. míſi qui le. certa. Dyabol; em̃ adúſarúus noſter ſp circuit. vt nos d uorare poſſit. In hac g̃ epl̃a btũs petrus q̃ttuor facit. Primo índucit nos ad hũilitatis veſtigiũ ibi. Hũiliamini. Secõ amouet a nobis ter; rene ſolicitudínis diſpẽdiũ ibi. Oẽm ſolicitudíne ve. pi. ín eũ. Tercio exhortat ad vigilantie ꝛ ſobrietatis amplexũ ibi. Sobrij e. ꝛ vi. Quar to oñdit q̃ hec tria ſi habuerim; deus pducet ad pfectõnis fructũ ibi Deus aũt ommis grẽ qui vo. nos ꝛc. Ipe pficiet ꝛſtr. ſolidabitq̃ꝫ. Per fici et humilitatẽ. ꝛfirmabit terrene ſolicitudínis amotõꝫ. et ſobrietatẽ

ꝛ vigilantiã solidabit ℣ Primo ergo ad hũilitatis vestigiũ nos indu-
cit quam nos in prelio spirituali ꝑpter duo habere debemus ſ. ꝑpter
necessitatem cõflictus et ꝑpter vtilitatẽ fructꝰ. ¶ Primo dẽmꝰ hre
hũilitatẽ ꝑpter necessitatẽ ꝛflictus Est em̃ spũale ꝓliũ forte ita qꝫ nisi
sub potẽti manu dei hũliemur oĩno succũbemꝰ Tũc ãt sub potẽti ma
nu dei humiliamur quãdo in vtute manꝰ dei credimꝰ in ℔ plio ob ti-
nere ꝛ totam victoriam manui dei id est gratie eius attribuimus ꝛ
non nobis ſ. Cor. xv. Gratia dei sum id quod sum ꝛ gratia eius ĩ me
va non fuit sed abundantius istis omnib la non autem ego sed gra-
tia dei mecũ. Vnd beatus petrꝰ quãto predictũ est sibi a christo d̃p-
lio huius manꝰ auxiliũ non quesiuit sed statim dixit paratus sum te
in car et in mor ire ideo vilissime succubuit et ad vocem vnius ancil-
le christũ negauit Dauid aũt adolescẽs quia huius manꝰ auxilium q̃
fuit ꝛ sub ea se humiliauit dicens ad goliã ſ. reg. xvij. Ego venio ad
te in nomine dñi et non in fortitudine mea tu aũt venis ad me in ro
bore corpis tui ẽ christus goliã gigantẽ maximuz ꝓstrauit et occidit In
quib duob nostrum prelium est figuratũ ℣ Secundo debemus habe
re humilitatẽ propter vtilitatẽ fructus habz em̃ hũilitas quing ma-
gnos fructꝰ facere in nobis Q ¶ Primꝰ est depressor exaltatõ hõ
em̃ est valde depressus sed hũilitas exaltat eũ Lu. xviij. Qui se hu ex-
altabitur Iob. v. Qui ponit hũiles in sublimi Imo hũilitas est regula
et mensura exaltatẽ nis vt quantũ quis se hũiliat hic tantuz in futuro
exaltetur Et ℔ est qd dic̃. Vt ves exal in tem visi ꝛ iudicij i q̃ nos ds
visitabit Et qꝫ hũilitas sit mẽsura exaltatõis apparet in xpo btã maria
joh. bap. et paulo Nã qꝫ xpc se sup oẽs hũliauit io sup omnes est ex
altatꝰ. Phil. ij. Exinaniuit semetip for ℔ ac ꝑpter qd deus exal il. Bta
maria post christũ se summe humiliauit vocãs se ancillã cum eẽt ma
ter dei et per cõsequens regina celi et terre et ideo sup oẽs ẽ exaltata
Luc. j. Quia respe humi an sue. Et io summe ẽ exaltata in celo et i ter
ra Quia vero johãnes bap se valde hũiliauit dicẽs se non esse dignuz
soluere corrigiam calciamenti christi cum tamen magnꝰ esset apud de
um et homines ideo christus eũ pre omnib ꝛmendauit d. Inter na-
tos mulier nõ sur. ma. jo. bap. mat. xj. Paulꝰ et valde se hũliauit dicẽs
se minimũ apl̃oꝝ ꝛ nõ esse dignũ vocari apl̃m ideo ecclesia exaltauit
eum valde per excellentiam eũ apl̃m vocãs. ℣ Secundꝰ fructus est
orõnũ exauditõ. Nam oratõ humilis intrat in cõspectu dei et ei pla-
cet et ipam recipit ꝛ audit. Eccs. xxxv. Oro hũiliantis se nu pe. Iudith
ix. Humilium et mansuetorum semper tibi placuit deprecatõ. Huius
exemplũ patz in phariseo et publicano qꝫ iustificatõz publicanꝰ hũli-
ter impetrauit. Luc. xviij. Descendit hic iustificatꝰ in domũ suam.
℣ Tercio ẽ piculoꝝ euasio hũiles em̃ deus liberat ab omni piculo. Psal.
Humilia. set li. me. Aug. Humilitas custodit in omni temptatõe ꝛ ĩ

crepet mens ín fornace·q̄ nō tumet vēto ſupbie·iij·Reg̃·xij·Nōne vi
diſti achab humi·co·me·ꝑpter quod nō índucā malum ín diebus ſuis
vbí dicit gre·Si tm̄ placuit humilitas deo ín rebo vt ꝑp̄ eā ſniam
mutauerit·quid faciet ín electo·Exēplum buíus hēmus ín dauid qui
dum ín anguſtia eēt conſtitutus vocauit ſe canē mortuū·j·Re·xxiij·
Rex iſrl canē mortuum pſequeris ⁊ pulicē vnum· Et ído eruit eum
ó omní āguſtia· ¶Quartus ē gtatiaꝝ ſuſceptō ſiue ſuſceptōnis gtia
rū aptitudo·Humilitas em̄ facit hominē ſuſceptibilē gratia dei·Ia·iij
Deus ſupbis reſiſtit·hūilibus autē dat gratiā·Cuíus ratō ē·quia ſup
bus ē plenus vento manis glorie·⁊ ído nihil poteſt recipe·hūilis autē
totus eſt vacuus ſui reputatōe·⁊ ído pōt multa recipe·Eſt autem hu
militas aqueductus per quē venit gratia dei ad homies·vt dic bern̄
Origenes·Si humilis nō fúis ⁊ quietus·nō poteſt ín te gratia ſpūſ
ſancti habitare· ¶Quíntus ē bonoꝝ repatio vl confuatio·Nā ſi bo
na pduntur per peccatum humilitaſ recúparat·nam facit homínem ſe
pſternere ad terrā ad pedes ſacerdotis ⁊ humiliter ꝓfiteri ín q̄ pecca
ta dimittunt·⁊ bona perdita reparātur·Gre·Sola vtus humilitatis ē
reparatō caritatis leſe·Et poſtquā recuperaúit ꝓfuat·Greg⁹·Perit
omne quod agit ſi nō ſolicite ín humilitate cuſtodit·Idē·Qui ſine hūi
litate virtutes congregat·quaſi q̄ pul·ín ven·portat·Humiliemur er
go cariſſimi vt ín die údicij exaltemur·quia ⁊ cauſa et materia mag̃
ſubeſt·nam ſi conſiderem⁹ vnde nati ſum⁹ ⁊ ín quo loco poſiti·q̄ ín
valle miſerie·et quot pericl ſubiacem⁹ et quot índigem⁹·et quo ten
dimus et quis eſt finis noſter·magnam humilitatis materiā hēmus·
Bern̄·Memento vnde veneris ⁊ erubeſce·vbi ſis et ingemiſce·q̄ va
rene ſolicitudinis diſpēdium quia omnē ſolicitudinē veſtrā ꝓjcie·in
eum· R ¶Vbi nota q̄ triplex ē ſolicitudo·Prima ē ꝓuidētie tpalis
quo ad animā·j·Cor·vij·Qui ſine vx·ē ſol·e·q̄ dñi ſunt quō pla·dño·
Scda ē ꝓuidētie tpalis quo ad corpus·j·Cor·vij·Volo vos ſine ſolici
tudine eſſe·nō quía ſit mala ſz quía impedit a maiori bono·ſa contem
platione eternoꝝ·Tercia ē curioſitatis et ſupfluitatis ſtrene·Mat·
vj·Nolite ſoli eſſe di·quid māduca·aut quid bi·aut quo opie·Prima
precipitur matth·xx·Quid hic ſtatis tota die ocioſi ite et vos in vineā
meam·Prouer·vj·Vade ad formicā o piger et conſi·vi·eius ⁊ diſce ſa
pientiam·Hiero·Ceterum ó ſpirituali cibo ſemper ſoliciti eſſe dēmus
Secunda permittitur gen̄·iij·In ſudore vultus tui veſc·pa·tu·Tercia
prohibetur·vt dictum eſt· De duabus primis hic loquitur·Vñ dicit
gloſa·Omnē ſolicitudinē anime et corporis·Dēmus g̃ ſolicitudinem
anime et corpis ín deum ꝓjcere qm̄ ipe curā habet ó anima et corpe
S ¶Vbi notandum eſt q̄ ín ſolicitudine duo poſſunt conſiderari·ſcz
ipſum exercitium operis ſolicite fcm̄et finis ⁊ ꝓplementū ſoliciti ope

ris ¶ Primum ſ. exercitium ſolliciti operis nō debemus pſcere i deū ita ſcz vt nihil operemur qz iſte ſeruus piger qui abſcōdit pecuniā dñi ſui et nihil lucratus ē in ea ꝺēnatus ē. Luc. xix. Ex ore tuo te iudico ſerue nequā. q̄re nō de pecuniā me ad mē. ij. Theſ. iij. Si qs non vult opari nō māducet. Sed dēm⁹ tale exercitiū in deū pficē ſic pncipale opans vt ſcz credamus in ipo et p ipm omnia bona nos facē et creꝺam⁹ qz ipe ſit pncipale ages in omni ope nrō. Iſa. xxvj. Omnia opa noſtra opatus es in nobis dne ¶ Scōm aūt ſ. fine et ꝺplemētū ſollicite opatōis totaliter dēm⁹ in deū pficē. Ro. vij. Nā velle adiacet mihi perficere aūt bonū nō inuenio. j. Co. ij. Ego plā. appol. riga. deus aūt incre. de. Debemus g̃ valꝺ ſolliciti eſſe adimplē et obſeruare mandata dei i ſerere i metere tpe ſuo. i oēm aliā ſolicitudinē in deum pficere ſ. vt non ſimus ſolliciti an deus acceptet penitētiā noſtrā. i an ei placeat nos ſaluare. et an ſimus pꝺeſtinati vl̄ pſciti. Nec etiā dēmus eſſe ſolliciti an deus pducat bōa exteriora ad fructū et finē bonum. ꝫ debemus firmiter credere qz ſi fecerim⁹ māꝺata ꝺi qz ſaluabit nos et temporalia miniſtrabit. Iſa. j. Si volue. et au. me bona terre come. Math. vij. Querite primū regnum ꝺi et iuſticiam eius et hec omnia adij. vo. Et qz nos ꝺeamus omnē ſolicitudinē in deū pficere et ſperare qz in ſpūalib⁹ et tpalibus nobis puiꝺebit. quantum ad pſens vna ratō ſufficiat que talis eſt. Qui ꝺat maius et principale credēꝺū eſt qz ꝺet minus i acceſſoriū. vt qui ꝺonat equū ꝺonet et ſellā. i qui ꝺat caſtra ꝺet etiā poteſtatem ꝺnandi in caſtro. Principalia autē opa i maxima circa humanā naturā ſunt quattuor que ſolus ꝺs facit et pfecte largit. ſ. creatio. redēptō. corpoꝝ reſurrectō et anime i corpis glorificatō. ad q̄ q̄tuor omnia alia vl̄ ſequūt vl̄ tanquā ad finem ordinā. Si ergo deus nos creauit in tāta pfectione. redemit cum tāto labore. ſuſcitabit i tāta ꝺpletōne. et glorificabit in tanto ſplēꝺore. quomodo nō credēꝺum eſt qz nos nō regat et gubernet in magna ſolicitudine i amore. certe nō eſt poſſibile. Et iꝺo pficiamus nos in brachia ꝺi que tenet aperta. i māet capite inclinato vt nos oſculet. Math. xj. Venite ad me omnes qui laboratis i onerati eſtis i ego reficiam vos. Et ſic patz ſcōm

¶ Tertiō exhortat ad ſobrietatis i vigilātie amplexum. qz ſo. eſt. i vi. Circa quod quattuor facit. Primo nos hortat ad ſobrietatē i vigilantiam quia ſobrius eſt. i vi. Secundo oīndit cauſam. quia aduerſarius veſter ꝺyabolus. Tertiō oſtēdit rē in qua aduerſario poſſumus reſiſtere quia in fiꝺe. Quarto ne credat qz hoc prelium ſit tantū in vno populo ꝫ in vna putinia. dicit qz illiꝺ prelium i eadem paſſio et ꝺcertatiō inest toti fraternitati. i omni populo qui eſt in toto mꝺo ibi. Sciētes eandē paſſiōez ei q̄ i mū. ē vel. fraternitati fieri. Circa hāc ptē ſciēꝺ qz tres ſūt hoſtes nri cū q̄b⁹ pugnare ꝺēm⁹. ſ. caro q̄. ē hoſtis mūne⁹. Et iō mlt⁹ pciꝺoſus. Mūꝺ⁹. i. delectabilia mꝺi q̄ materialiter i occaſiōaliter nos

mcitant ad peccandum. Vel mundus id ē. mali homines mundi qui bonos psequūt et mcitāt ad peccandū. Et dyabolus qui musibiliť pugnat ctra nos et mť et exť. Indigem⁹ g sobrietate cibi et pot⁹ ct̄ carnis desideria. Nō em̄ possum⁹ ct̄ hūc hostē pugnare mficiendo ipm aut fugiēdo ab eo ꝫ solū subtrahēdo ei cibū et potū et fercula discipli ne pcutiēdo. j. Co. ix. Castigo cor. me. et m ser. red. Eccī. xxxvij. Seruo malúo. tortura et pedes. mitte eū m opatōz ne vacet. Seru⁹ malúo lus ē caro qz ḡsto meli⁹ fit ei et delicati⁹ nutriť. tāto mag supbit et p teruit m aiam dňam suā. Prou. xxix. Qui a púcia delicate nutrit ser uū suū p⁹ea sentiet eū sibi ctumacē. Hoc figuratuz fuit m sara et agar q statim postq̄z cepit rebellauit dnē sue sare. vtz gen. xvj. Sara dňa aia agar ācilla caro nequā. Indigemus et sobrietate rey mdi ct̄ mūdi delectabilia q sobrietas attēdiť mag m volūtate ḡz m habitu vť actu rey vt. s. sobrie dsiderem⁹ et velim⁹ bōa mdi. s. ad necessitatē et nō ad vanitatē vť ad supfuitatē. j. Thi. vj. Habētes ali. t q̄b. te his ct̄. fim⁹ Vñ gre. hns res multas sobri⁹erat. Et multi mbil hntes nō st sobrij. qz multa desiderāt. Sic g ct̄ mūdū pugnā⁹ sobrietate rey. Hoc est g qđ dic̄. Sobrij esto. t vi. s. ct̄ carnē t mūdū. j. Thes. v. Qui ebrij st nocte ebrij sunt. nos q dei sumus sobrij sumus. Cōtra dyabolum vero indigemus magna vigilantia. quia ipe non dormit. ꝫ tanquā leo rugiens cir. vt nos deuo. Iob. j. Vnd venis sathan. Circuiui terram et p ambulaui eam. Mic. vj. Crudelis est et non miseretur. Et propterea christus di. luc. xviij. Oportz semp orare t nunquā deficē. Habacuc. ij. Sup custodiam meā stabo. Eph. v. Videte frēs quomodo ca. ā. Quia inimicus noster omnē cautelā t astutiaz habz. t ex naturali ingenio t expientia longi temporis. t ido homo difficulter potest ei resistere Iob. xli. Non est potestas super terram que valeat ei comparari qui factus est vt nullum timeret. Vna vero res est quaz si perfecte habuerimus perfecte ei resistemus. s. fides vera t viua. Eph. vi. In omniby su. scu. fidei m quo pos. omnia te. nequis. igne extm. Duplíciter em tē ptat dyabolus fideles. s. per prospera dissoluendo. t p aduersa frangē do. Omnia g tela que contra nos emittit p prospera extinguimus in fide mferni dum credimus si prospis mundi heserimus demergi ad i fernum. Eccī. xj. Scito quia pro his omniby adducet te deus m udici um. Hic cadit exēplum d heremita qui omnes digitos suos combus sit antequā vellet cum vna agē. volens pus expiri si posset pati penas mferni. Omnia vero tela que contra nos proiecit per aduersa extm ? guimus m fide paradisi dum credimus q ex patientia aduersoz̄um p uenimus ad gloriam eternoz̄um. t ido ipa libenter toleramus. Ro. v Sed t gloriamur m tribulatōmbus. Actuū. v. Ibant apostoli gau. a con. cōsi. quoniam dig. ha. sunt pro no. ihesu cōtu. pati. Sic ergo pugnā dum est contra dyabolum. qui quotidie nos mfestat. t eodem modo

omnes fideles ifestat·ꝛ fratres nostros qui sunt i toto mundo·ij· Thi·iij· Omnes qui pie volūt viuē i christo jesu pse·pa·Actu·xiij· Per multas tribulatōes oportz nos itre i regnū dei·Et sic pz ter tium Quarto ostendit q supadicta tria deus pducit ad pfectōis fructum dicens·Deus autē omis ḡtie qui vo·n·ꝛc·Mlte sunt ḡtie dei quas deus ꝛfert nobis et i generali et i spēali·Et i generali sē tecē maxime ḡtie·q̄s dūs fidelib facit·De quib si vis pdicaē q̄re eas do·xviij·post tmitatis i ser·d euan·Ibi etiam ponūt decem bnficia q̄ nobis deus cōfert·In speciali autem cuilibz fideli ḡtias multas largit Alicui em dat intelligentiam vitatis·alicui eloquentiā fmonis·alicui sensum discretōis·alicui ḡuitatem moy·alicui abstinētiam ciboy·et sic d alijs q̄ longum eet enarare et q̄ vnusquisq fidelis i seipo expe rit ·j·Co·xij·Et alij q̄dem dat p sp·ser·sci·alij·ser·sa·alij gra·sa· i vno spū ꝛc·Hec autem omnia opat vnus atq idem spūs dūndens sin·p ut vult·Vnde g dicit·deus autem omnis ḡtie qui vo·n·i eter· suam glo·in christo iesu mo·pas·i·p modicas ꝛ puas passiones quas sustie mus p nomine iesu i pseti·vocauit nos ad eternam gloriā·Ro·viij Nō sunt cōdigne pas·huius tem·ad su·glo·que revelabit i nobis· Et nota q ad hanc gloriam deus vocat multiplicit·Primo p pdestinatō nem Ro·viij·Quos autem pdestina·hos ꝛ vo·Secundo p pdicatio nem·Prou·ix·Misit ancil·su·vt vo·ad arcem·Tertō p inspiratiōnem ro·viij·Vocat ea q̄ n sūt tāq̄z ea q̄ sūt·Quarto p bnficioy largitiōez·Lu·x iij·Homo quidam fe·ce·mag·ꝛ voca·mul·Quinto p flagelloy correctionem·sic vocauit paulum·Hebr·xij· Flagellat autē omnem filium quē recipit·Sexto p pene eterne ꝛmmationē·Lu xiij· Nisi peniten tiam egeritis omnes simul pibitis Septimo p gle eterne repromissi onem·Apoc·ij·Vincēti dabo edē d ligno vite·qd ē i padiso dei mei Deus g qui tot ḡtias nobis largit·ꝛ qui tot modis nos vocat pfici ; et sez p veram humilitatem in nobis·confirmabit·s·remotionem solici tudinis tempalis·ꝛ solidabit·s·sobrietatem vt vigilare possimus ad ; uersus dyabolum ꝛ ipsum i fide vincere·ꝛ ido ipi gla i secula ꝛc·

Dominica quarta de euangelio sermo lxxij·

Estote misericordes sicut ꝛ pater vester misericors est·Luc· vj·Sicut dicit dauid·Tempꝰ miserēdi deus·Totū tempus ante aduentum xpi fuit tempus iustitie·Nā i eo deꝰ ma gnā iustitiā exercuit·vtz i lucifero ꝛ eius angel·quos pro pter vnū motum superbie d celo piecit·Idem ptz i primis pentib q̄s ꝛpter vnū pomū vetitū quod ꝛmederūt d paradiso eiecit· Idem ptz i diluuio in q̄ ꝛpter peccatū carnis totū genus humanū submersit ꝛ deleuit exceptis viij·Idē et apparet i multis locis ve·testa·vbi osten ditur quo deus iustitias magnas exercuit i homines· Et h fuit sum

ma et admirāda iustitia·qz oēm hominē quātūcunqz sancte vuēt mit
tebat ad carcerē inferni·ac eē johannē baptistā ita sanctū et pfectum
Et ꝓpterea dicebat ps·Dñe in celo mia tua·Quia solū in celo videba-
tur ee·At vbi venit plēitudo tpis·s·tpus grē et misericordie· qđ fuit ab
aduētu xpi circūquaqz regnat ꝛ pualet misericordia iustitie·Psal·Mi
sericordia dñi plena ē tra·Et qz ē tps misezēdi·iō xpc fons ꝛ pr miseri
cordie q vt oi homini misezēt fcūs ē hō·ad misericordiā nos inuitat ibi
Estote mise·ꝛc·In qbz vbis qnqz ꝛtingēt·Primo em ad misericordie nob ve
nos inuitat·In pncipio euāgelij·Ecce phibitiua misericordie nob ve
tat ibi·Nolite iudi·et nō iudicabimini·Quī em iudicat ꝛ cō
demnat primū nequaqz eū miseret·Tercio qsdā effcūs misericordie pn
cipales nob impat ibi·Dimitte et dimittet·Date et dabit vobis·Quarto
pmiū p misericordia et ei opiby nob reddendū insinuat ibi·Mensurā
bonā et ꝛfertā et coagitatā et superfluentē dabit in sinu vestrū·Quinto sub qdā sibitudine qđaz
documēta corrigē volētiby ꝛ docē valē necessaria enarrat ibi·Nunqd
pōt cecus ce·du·ꝛc·vsqz in finē Primo g ad misericordiā nos inui-
tat exēplo pris nostri dicēs·Estote mi·sic ꝛ pat vester mi·ē·Boni filij
bonuz patrē imitant·Io·vnj·Si filij abrae estis opa abrae facite·Duo
g dicit·Primo impat misericordiā qz esto·mi·Secdo ondit modū misē-
rendi qz sic et pater vester mi·ē·Sz cū pater noster sit eē iust·iuxta il
lud ps·Iust9 dñs et iustitias dilexit·qre nō inuitat nos ad iustitiā di-
cēs·Estote iusti sicut et pat vr iust9 ē·Et sibiter ad sapiētiā et potētiaz
Ad hoc dicēdū qz b fit ꝓpter septē T Primo qz misericordia maz
gis tpi ꝛuenit noui te·Quia vt dicī ē·iustitia ꝛ misericordia ꝛduīse
rūt sibi tpa·vt iustitia añ xpi aduentū regnaret· et misericordia post
ipius aduentū·Eccs·iij·Omia tpus hūt Secdo qz misericordia maz
ꝛuenit loco in q sum9·nā mūdus ē plen9 culpe et malis miserijs et pz
maximis indigētijs et penis hominēs inuoluūt·Eccs·iij·Vidi calūni
as q sub sole gerūt et lacrimas innocentū·et ꝛsolatorē neminē et lau
daui magis mortuos qz vuētes·Aug·In valle miserie sum9 in q eo ma
gis ē flendū q minus flem9· Tercō qz misericordia inter omnes vir
tutes excellit·Vñ p oleū significat quod omniby liquoribz supernatat
iuxta illō eccs·ix·Oleū ō capite tuo nō deficiat·i·misericordia tua ami-
mo tuo ñ desit vt miseris ꝛpatiaris·misericordia em ōr qi miseris coa
dās·Excellit et misericordia int omnia opa dei·Psal·Miserationes eius
sup omnia opa ei9 Quarto qz magis vtilis ē et necessaria·i·Thi·iij·
Pietas ad omnia vtil ē ꝓmissiōz hūs vite q nūc ē et future·Qz p misez
ricordiā hō mēt hic vitā grē·et in futo vitam gle·Matth·v·Beati mi-
quoniā ipi mi·conse·Bern·Sola misericordia nō audiet auditū maluz·
Vñ in iudicō fiet examinatō solū de operibus misericordie·vz matth·
xxv·quasi ꝓpter ipam sint saluati et per omissionē sint damnati·Iac·ij·

Iudiciū sine misericordia fiet ei qui nō facit mi. Ad qđ designādū xp̄c
đ mōte oliueti p quē mons misericordie designat in celū ascēdit Hoc
et figurat vt significat in eo q̄ scr̄ptura refert q̄ salomon duo hostia de
lignis olīuar fecit in ingressu oraculi. iij. Re. vj. q̄ figurat duas ptes
misericordie. vna ē spūalis. et altera corpalis p quas homo in tēplū
ingredit. ℣ Quāto q̄ magis zuenit patri nrō deo. Greg. Deus cui
appriū est misereri sp et ppere ⁊c. Vñ sicut soli appriū ē illūinare. et igni
calefacē. sic deo misereri. Et iō si volumus deū vaciter imitari sim⁹ mi
sericordes q̄ misereri ē eius appria opatio. Esa. xlix. Nunq̄d pt mulier
oblīuisci infantē suū vt nō miſe. ſi. vte. ſui et si illa oblita fuīt. ego tn̄ nō
obli. tui. In hoc g̃ cognoscit maxime filius si naturalē opatōz habz pa
tris. Vbi nota q̄ deus habuit tres pūos ⁊ maxios filios ℣ V Pri⁹
fuit lucifer q̄ noluit imitari deū in misericordia ſz in potētia. ⁊ iō tāq̄z
degener filius pjectus ē. Secdus fuit adā q̄ noluit imitari deū in mi
sericordia ſz in sciētia. ⁊ ideo tanq̄z nō legitimus ē repbatus. Terci⁹ fuit
xp̄c q̄ voluit deū imitari in misericordia ⁊ in oibus. Matb. xij. Euntes
discite q̄d ē misericordiā volo ⁊ nō sac. Et iō tanq̄z naturalis filius ē e
lectus. Matb. iij. Hic ē filius me⁹ dilcūs. Sexto q̄ misericordia ē no
bis mag nataliſ. Iob xxxj. Ab infancia mea creuit mecū miſatō. Et ad
đ qđ naturale ē facili⁹ inclinamur. Vidē⁹ āt q̄ si q̄d patit vnū mēbrz
zpatiūt oia mēbra. vt dic apl's. j. co. xij. Oēs āt xp̄iani vnū corpus su
mus in xp̄o. ⁊ sum⁹ mēbra ad inuicē. caput āt nr̄m xp̄c ē. vt dic apl's
ad eph. iij. Et iō vn⁹ fidelis nataliť dz zpati alteri sic frat fri. ij. Co. xj.
Quis infirmat ⁊ ego nō infir. q̄s scāda. ⁊ ego nō vror ℣ Septimo q̄
ad miſicordiā faciēdā pna motiua hēm⁹ ℣ X Nā omnis creata inci
tat nos ad miſicordiā faciēdā. Sol em̄ ⁊ lūa ⁊ oīa corpa celestia tan
q̄z nob zpatiētia vrpote in magna penuria zstitutis. oīa bona sua
cōicant nob. siliter q̄ttuor elemēta ⁊ omnes arbores. siliter multa ani
malia incitāt nos ad miſicordiā eo q̄ inter se inuicē miserent. Dicit em̄
đ cpconia q̄ postquā senuerit filij eius ponunt eā in nidū et nutriūt
eā. Dicit etiā đ aquila q̄ quādo generat tres pullos pjcit vnū q̄ nō
potest omnes nutrire. ⁊ tunc quedā auis que appellat cobaz asportat
⁊ nutrit. De leone etiā dicit q̄ pcit prostratis ⁊ hominē errantē redu
ducit ad viā. et infirmiora animalia non zmedit. misi necessitate famis
zpulsus. Semp etiā quando zmedit reliquit aliquid de pda. et ideo
vulpes sequit eū. Nullus etiā vnius eque si moriat equa alie eque su
scipiūt nutriēdū. Et si vnus elephas cadit omnes alij curzūt ad eū re
leuandū. q̄ p se nō pōt resurgē. Dicit etiā delphīno mortuo alij cōue
niunt et sepelīunt eū in pfundo maris. De conchis etiā marinis dicit
q̄ semp stāt clause et quedā alius piscis venit cum cibo et apit eā ⁊ im
mittit cibū. Et breuiter tota natura et tota creatura icitat nos ad mi

sericordiam · Et sic ꝓ ꝙ ꝓpter septem deus nobis mãdat misericordes esse magis q̃z iustos vt sapiẽtes. Et hoc ẽ qđ dicit. Esto. mi. ꝛc. ℣ De mde oñdit modũ miserẽdi dicẽs. sic et pater vester misericors ẽ. Vbi nota ꝙ debem⁹ esse misericordes ad inuicẽ sic de⁹ pater noster misericors ẽ circa nos. Est ãt misericors pr̃ noster circa nos quãtũ ad decendo et reuocãdo. ij. Reg. xiij. Vade reuoca puer absolon. Absolon ñ fecerat filiũ reg. sic pcor quãtũ in se ẽ interfic filiũ dei et tñ de⁹ reuocat eũ. Sic et nos nõ solũ amicor ꝫ eẽ inimicor misereri debem⁹. Matth. v. Diligite ini. ve. bñfa. his q̃ ode. vo. ℣ Sedo redire nolẽtem patiẽter expectãdo Ro. ij. Ignoras qm̃ benigtas dei te sup. expectã do ad pñam adducit. Et nota quo expectat multos. Sic et nos pri mũ nõ valentẽ nob reddẽ nostr debitũ dẽm⁹ patiẽter expectaẽ dor nec possit reddẽ. Matth. xviij. Patientiã habe in me et oĩa reddã tibi. Sz multi crudeles capiũt et incarcerant debitores suos Matth. xviij. Tenẽs suffocabat eũ dicẽs redde qđ debes ¶ Tercio pcorẽ ne a dya bolo suffoceť et demergať in infernũ. defendendo Treñ. iiij. Miseri cordie dñi. qr nõ sum⁹ consumpti. Gen. iiij. Quicũq; inuenerit me occi det me. ꝛ ait dñs nequaq̃z ꝫ qcũq; occiderit chayn septulũ puniet. Et posuit dñs signũ in chayn ne occidẽť. Sic et nos dẽm⁹ iuuaẽ primũ quantũ possum⁹ ne a dyabolo rapiať. vt ne ab alio primo rapiať ꝛ d uoreť. ij. Co. xij. Ego ãt libẽtissime impendã et supimpẽdar ipe p aĩa bus vris. Sz valõ detestabile ẽ. vt dicit aug. ꝙ videť lup⁹ asportaẽ pe cudem alic⁹ et oẽs clamãt. videť dyabolus asportare animã primi et null⁹ reclamat ℣ Quarto pcorem ne deficiat pascẽdo. Psal. Qui dat iumẽtis esc. ipor. i. pcoribz q̃ iumẽtis cpant. Sic et nos ẽt pcores su stentare dẽm⁹ ne fame deficiãt. qr in eis naťa bona est et poterũt adi huc effici bom. Matth. xxij. Bonos et malos itroduc huc. s. ad nuptias Dẽm⁹ eť pcores sustentare pane vbi dei. j. Pe. v. Pascite q̃ in vob ẽ gregem dñi ¶ Quinto pcoribz oportunitatẽ peccãdi subtrhẽdo Osee .ij. Sepiã viã tuã spinis et sepiaz eã maceria. Multotiẽs de⁹ dat adita pcoribz. ne in pcis delectẽť. et ne pca pficiãt q̃ facẽ disponũt. qđ est viã pcor spinis sepire. Gen. xij. Flagellauit ãt de⁹ plagis maximis pharaonẽ ac domũ eius. ne. s. abuterenť vxore abrae. Sic et nos dẽm materiã peccãdi dẽm⁹ auferre ꝓximo et in eẽ ei ad ruinã ꝫ salutẽ. Tiz tũ. ij. Temetipm pbe exemplũ bonor opm ℣ Sexto p⁹ multiplicem re pulsam ad vocandũ pcorem nõ desistedo. Greg. Debem⁹ dei miseri cordiã erubescẽ et si iusticiã eius nolum⁹ formidare. q̃ tãto amplior in ꝓbitate ctemnit. q̃zto ctemptus vocare non dedignat. Apocalipsis iij Ego sto ad ostũm et pul. Ita et nos a beniuolentia proximi desiste re non debemus quamuis continue ab eo angarias patiamur.

Ro·xij·Nlī malū ꝑ malo red·ꝫ ecōtrio bñdicētes·Ibiđ·Bñdicite p
seqntiby ℣Septimo adꝛúsiōz nostrā multipliciter ꝛ mirabiliter ope
rando·mō dādo ꝑspera·mō adúsa·Exemplū đ fabro q̄ mclauat equū
vt sibi remaneat·Sic facit deus·Psal·Conúsus sum m erum·m· duz
ah·spma·Per omnē modū deus opaꝫ vt pcōz sibi remaneat·Sic ꝛ
nos omm mō dēmus sa tagē vt pcōzes bom fiāt·ij·Co·vj·In omni
bus exhibeam⁹ nosmet·sic dei mim·m mul·pa·a dex·et a sim·Quia vt
dicit aug·mhil ē deo ita acceptum sicut zelus animaz· ¶Octauo pe
nitētem et ad se reútentē benigne suscipiēdo·sicut ipe posuit exēplū
m filio ꝓdigo Lu·xv·Misericordia motus ceci·sup col·e⁹·Sic ꝛ nos
petentiby a nobis veniā đ múrijs nob illatis·benigne dēmus occur
rere et recipé ad osculum pacis·Multi ferotōzes camby nunq̄z volūt
ꝑcere quātūcunq; humiliatis mīsi vulnerēt eos vel occidāt·Dicit de
cane q; si homo ꝑsterneret se m terrā nūq̄z tangēt eū·Hic cadit ex
emplū đ quodā impatoze romano·qui cū cepissz regē armenie·et il
le đpositō đpademate genuflexissz cozam eo statim restituit ei coro
nam et regnū ℣Nono penitentē đ statu vilissimo ad statū regúz
ꝓmouēdo Psal·De stercoze eri·pau·vt collocet eū cū ꝑn·Vnde ille
filius ꝓdigus qui pascebat pozcos honozifice ad mēsam patris se
debat·Sic et nos dēmus pzoximum ad bonū statum anime et coz
poris reducē et nō tenere eū extra domū suā vl m aliq̄ pctō· ℣De
cimo pcōri ꝛúso virtutē pseuerādi dādo·Esa·xl·Qui dat lasso vtu
tem·Sic et nos dēmus ꝓximū m bono ꝓposito ꝛseruare·et ī bono
statu manutenē p nostrā oꝛōez·Epb·nj·Huius rei grā flecto genua
mea ad pa·do·no·ie·xpi·vt det vo·se·di·gl·s·ba·xpm p fidē m coꝛdib
vestris·Et sic patz ꝓmū· ¶Scdo pzohibitúa misericoꝛdie nob ve
tat di·Nolite údicare scz ꝓmū·p malas suspitiōes·ꝫ sup· miseremī
eús·et nō údicabimmi scz a deo·Nolite ꝛdēnare scz snīam diffmi
tūā đ aliquo ferēdo·et nō ꝛdēnabimmi scz a deo·Aug·Et si suspitio
nes vitare nō possumus quia homines sum⁹·tñ diffinítuas sententi
as ꝛtinē dēmus·Vbi nota ꝑm aug·q; q̄dam sunt fcā hominū māife
sta q̄ nlo mō tergiúsari pñt q̄n mala sint vt furta homicidia·blasfe
mie·adulteria·et hmōi·đ q̄b licitū ē nos údicare et ꝛdēnare q; mala
sunt·Quedā sunt media q̄ pñt bono ꝛ malo animo fieri·Et ista cum
exterius nō ptendāt aliquā spēm malí·dēm⁹ea sp ad bonā ptē mter
ptari·ē si malo animo fiāt q; homines vidēt q̄ foris parēt·de⁹ āt m
tuet coz·j·Re·xvj·Quedā sunt occulta đ q̄b údicare temerarium est
Aug·De occultis alieni coꝛdis temē údicare pcēm ē·j·Co·mj·No
lite añ tps údicare q̄aduscz ve·do·q; et il·abscō·te·ꝛ māifestabit ꝛsi
coz·Ve g̊ illī q̄ māifesta bōa údicāt mala·vl corrupta mtētōne fcā·vt
phariseī q̄ dū xpc eiecissz demoniū dixerūt·In beel·ꝑn·de·ei·demōia·
lu·xj·Valđ g̊ dēm⁹ eē tpati m údicando·q; talē údicam⁹ aliqū q̄ est

optim⁹ vel erit optim⁹·vtz ⁊ paulo·Ro·xiiij·Tu q̄s es q̄ ūdicas alie
nū seruū·Nota hic q̄ mltiplex est ūdiciū· ℣ Primū ē udicium
prudētie·qđ ꝓcedit ex sagacitate udicis p va sig̃·vt fuit ūdiciū salo
monis ⁊nter duas meretrices·nij·reg̃·iij·Nā ommis mr̄ naturaliť dili
git filiū·⁊ nollet eū mori··qđ vna illay oñdit q̄ va mr̄ fuit·Sic ūdica-
uit daniel illos duos falsos testes·qui cōdēnauerūt susannā Dan̄·xiij
Hac prudētia ꝓpter malicīā hommū multū deberēt ūdices abundaē
Exēplū de illo ūdice q̄ liberauit paupem·⁊n cui⁹ domo quidā posuat
xij·vrceos olei·sex erāt plenī ⁊ sex semiplenī·⁊ ⁊nferi⁹ erat aqua·⁊ ac-
cusauit paupez illū q̄ fūat sibi furat⁹ oleū ⁊ udex cognouit p amur-
gā que nō erat tāta ⁊ eq̄liter ⁊n oīb vrceis q̄ nō erat vez·Tale ūdi-
ciū ē ūstū ⁊ licitū· ¶ Secđm ē udiciū ūsticie siue uris·qđ ꝓcedit fm
allegata ⁊ fm cōfessa·⁊ sic debēt ūdicare oēs ūdices sub lege cōstitu
tī·vt dic aug̃·et si sit ffm qđ ꝓbať vel cōfiteť re⁹·ffui⁹ exēplū hēmus
⁊n dauid q̄ mādauit ⁊nterfici illū q̄ dicebat se ⁊nterfeciſſe saulē et tn̄ nō
erat vez·Ez ait dauid·Os tuū cōtra tei p̄m locutū ē·ij·re·j·Tale ūdi
ciū est ūstū ex pte ūdicis·eo q̄ ꝓcedit fm ūs· ℣ Terciū ē ūdiciū pu
nitōnis et formidinis qđ ꝓcedit et ⁊ferť propť peccata paterna ffoc
fuit factū tpe dauid·qn̄ facta ē fames trib⁹ ānis·⁊ cōsuluit dauid do
mīnū·q̄ rn̄dit dicēs·q̄ ℔ erat ꝓpter pctm̄ saulť·q̄ conť ūramentū p̄
decessoz suoz ⁊terfecit multos gabaonitay·Et dati sunt duo filij saulis
et quinq̄ nepotes gabaonitis qui suspenderūt eos ⁊n ligno ⁊ cessauit
plaga de ꝓpo·ij·re·xxj· ¶ Quartū ē udiciū temeritatis ⁊ suspitōnis·
qđ ꝓcedit fm ymaginata·qn̄ q̄s ex leuibus signis ūdicat ⁊ credit ali-
quē malū·qđ cōtingit·vel q̄ ipe est male dispositus·⁊ nō sic ūdicat a-
lios·vel q̄ odit illū·vel q̄ multa vidit ⁊ audiuit ⁊ nō defacili ūdicat
vn̄ senes sunt valde suspitiosi· et istud est mín⁹ pctm̄·q̄ senes multa
viderūt ex quib⁹ mouenť·⁊ tale ūdiciū est fm faciē quod ꝓhibeť ho-
vij·Nolite fm faciē ūdicare·Sic ūdicauit totila beatū cassiū epz ma
rinensem esse ebriū·q̄ erat naturaliť rube⁹ vt dicit greg̃· ⁊n dyalogo·
Hic cadit exemplū de gallo ⁊ catta ⁊ murib⁹·qn̄ mures credebāt cat-
tum vnū sanctū patrē q̄ erat ⁊nuolut⁹ cinere et gallus estimabāt ter
ribilem hominē ꝓpter cristam rubeam·Ec sic pz scđm· ℣ Tercō duos
effcs mīsericordie nob⁹ impat dicēs Dimittite ⁊murias et offensas et di
mitteť vobis·s·a deo peccatū vestrū·Date·s·tēpalia bona pauperib⁹
et dabiť vobis sez a deo vita eterna· ℟ ¶ Vbi nota q̄ duo sunt ge-
nera opū misericordie·Quedā em̄ sunt opa mie spualia ad aiam̄ pti-
nentia·et sunt sex q̄ ⁊n ℔ vsu cōtmenť·Consule castiga solare remitte
fer ora·Remittē g̃ vel dimittē ⁊murias ꝓmo·est vnū op⁹ misericor-
die spuale·et nō tāgendo ipm oia alia spualia opa dat ntelligi·Et no-
ta ℔ q̄ retinē ⁊murias ⁊ nō ꝓcere ē magnū piculū·q̄ odiū ⁊n cozde ē
sic ignis ⁊n pectoze·qui cōburit pect⁹ tenētis·Sic odiū solum obest

odiēti·Ītē est sicut tīnea ī pāno que corrodit pannū ī quo ē·Ītem est sicut apis aculeū īfigens q̄ dū aculeū īfigit perdit ipm et p ꝛ̄ns morīt nec de cetero mellificare potest·Sic ꝛ īfigens aculeos odij mo rīt spūalīt·nec de cetero opa vite potest exercere nisi odium deponat Quedā vo sunt opa mie corpalia ad corpus ptinētia et sunt sex q̄ ī h̄ versu cōtinent·Visito·poto·cibo·tego·redimo·colligo·condo·Et ista sunt mīa pfecta opa q̄z spūalia·Dare g̈ bona tēpalia·siue panē siue vīnū·siue īdumentū siue hospitiū·siue pecuniā·siue ī redemptōz ca· ptiuoꝝ se exponē·vel dare psonā suā ad visitandū viduas ꝫ afflictas psonas·et ad condendū·ꝫ·sepeliendū mortuos· hec omnia sīt mie opa corpalia ꝑ quib⁹ ds dat nob vitā eternam·Et nota hic q ī̄ter oīa opa mie tā spūalia q̄z corpalia vnū ē qd magis placz do·s·q hō mīreat aie sue·Ecclī·xxx·Miserere aie tue placēs deo Proū·xj· Bene facit anime sue vir misericors·Quidā sunt sicut chaȳn q̄ male dumdūt ꝛ recte offe· runt·genī·mij·Si male dumdas ꝛ recte offeras peccasti·qd tūc est qn hō res tpales dat pauprib⁹·ꝛ corpus etiā exponit ī seruitiū pauperꝝ animā vo dat dyabolo·qd tūc fit qn hō ī pctō mortali exns fac opa misericordie·nec exire satagit d ptāte dyaboli·Cōt quos ait apls·j·cor· xiij·Si distri·ī ci·pau·oēz fa·me·et tra·cor·me·ita vt ar·cari·aut nō h· mihil mihi prodest·Mat·vij·Dne nōne ī noie tuo ꝑphetauim⁹ et vir tutes multas fecim⁹·et dicet illis·Amē dico vobis·ne·vo·Faciamus g̈ fic abel q̄ obtulit optima·et ideo bene dūnsit dās meliora deo·Dem⁹ g̈ deo optima nostra sez anīmā cor et voluntatē·Proū·xxiij· Eli ꝑbe mihi cor tuū·Ītē nota q alia lra dic dimittite et dimittemi·qꝝ ille qui tenet odiū ī corde fortissime tenet ab odio·qꝝ q̄zuis peccatū oīe te neat homīē sicut seruū ūxta illud·Qui facit pctm̄ suus est peccati· iobā·viij·Odiū tn tenacissime tz homīē·ita q hō oē scel⁹ ꝓpetret cōt illū que odit·Et iō recte dic dimit·s·ī murias et dittemi·s·ab odio qd vos q̄ catenatos tz·Proūb·v·Eumib⁹ pctōꝝ suoꝝ quisq ꝛstringit· Ad opa vo misericordie facienda septem bona nos īducūt q̄ habent eff.cē·Primū est quia dm placāt·Genī·xxxij·Placabo eum muneri bus Proū·xxj·Munus absconditus extīguit iras·et donum ī sinu īdignatōne maximam·Eugāt etiā tenebras ab anima·Esa·lviij·Si ef fuderis esurīēti animam tuam·et animā afflictā repleueris orieť ī tenebris lux tua·et tenebre tue erūt sicut meridies·Secundū ē qꝝ facūnt obtīnē petita·Esa·lviij·Frange esurienti panem tuum et ege· nos vagosq̄ īduc ī domū tuā·cum videris nudum opi eum et car nē tuam ne despexeris·Et subdit·Tūc īuocabis et dom⁹ exaudiet clamabis et dicet·ecce assum·qꝝ misericors ds tuus·Proū·xxj·c· Qui obturat aurē suam ad clamorē paupum·clamabit ipe et non ex audiet·Tercium ē quia faciunt homīē filium di·quia vt dictum ē ī misericordia maxime similat do·qꝝ ꝑprium et naturale opus dei ē

miſereri·Eccī·mj· Eſto pupillis miſericors vt pr̄·Et p viro matri illo-
rū·et eris tu velut filius altiſſimi· ¶Quartū eſt qz faciūt nos amicos
nā paupes ꝛ religioſos faciūt ſtipēdiarios ſuos qui q̄tidie interpellūt
apud deū Gre·Pauperes nō ſunt colēdi vt egemꝫ exorādi vt patro
ni·Hic cadit exemplū lodouici regis frācie quod dictū fuit ſupra
¶Quintū eſt·qz ſociāt hominē tpe maxime neceſſitatis omniby aliis re
cedentiby a nobis·Amb· Nō ſunt bona hois que ſecū ferre nō pē·ſola
miſericordia comes eſt defuncton·Apoc·xiiij·Opa em illoꝝ ſequunt
illos· ¶Sextū eſt qz hōmes ſpualiter ditāt·Miſericordia em eſt pul-
cētiſſima negociatrix·que p pituris eterna recipit p tpalib celeſtia
Aug·Prebe tectū ꝛ accipe celū· Ipa calicē aq̄ frigide p deo tribuit
et accipit torrentē voluptatis etne·Vñ ille ſeruꝰ q̄ abſcondit pecuniam
dñi qz nō habuit miaz nihil lucratꝰ eſt·Si em expēdiſſet eā in paupes
recepiſſet centuplū·Cuiꝰ rō ē qz tm mereť hō·q̄ntū hz de caritate·Ca
ritas em ignis ē q̄ ardere nō pōt niſi in oleo miſicordie· Et nō tm ar-
det quantū eſt ibi de oleo·j·jo·nj·Qui habūit ſbaz huiꝰ mūdi ꝛ vide-
rit fratrē ſuū neceſſe habē ꝛ clauſerit viſera ſua ab eo· quo caritas dei
manet in eo·Aug·Neſcit negociari q̄ nō hēt miſericordiā·potiꝰ abſcō-
dit bona dñi ſui q̄z velit alteri mutuare·ſimilis vulpi que potiꝰ voluit
caudaz p terrā trahē q̄z aliquātulū ſimee dare Et ideo auferēť ab eo qz
nec hic eis ſatiatur et in morte omia pdit·Iob xvij·Dūes cū dorme-
rit nihil ſecū auferz Et nota hic qz mia in negociatōe ſua ſemi compat
iuxta illud·ij·cor·ix·Qui parce ſemināt parce et meter·ꝛ q̄ ſemināt in
benedictōib· Et h̄ ꝑ tria ¶Primo qz ſemē abſcōdiť ne ab auiby zmedať· Sic
opa miſericordie dēnt abſcōdi ne ventꝰ vane gl̄ie ea aſporter·Matth·
vj·Cū facis elimoſinā noli tuba canē ante te ¶Secōo qz dū ſeminať p
di videť·cū tm ſolꝰ ille ſit modꝰ ſemen zſeruādi· Sic elemoſina cū dať
pdi videť·et tm ſolꝰ ille ē modꝰ bona noſtra zſuādi· Vñ·Terzena dia
retinēdo amittimꝰ ꝛ largiēdo ſeruamꝰ· Matt·x·Qui pderit aiaz ſuā
propter me inueniet eam·glo·quaſi dicatur agricole·ſi fructus ſer-
uas perdis·ſi ſemīas renouas· Solas quas dederis ſemper habebis
opes· ¶Tercio quia ſemen cum fenore ſurgit· Sic opera miſericor-
die centuplum accipiēt·Mathei·xix·Centuplū accipietis·Prou·xix·Fe-
neratur dño qui miſereť paupis· ¶Septimū ē qz ſola opa mie habēt
plenas literas remiſſionis regis eterni·Matt·vj·Si dimiſeritis hoib
peccā eoꝝ dimittet ꝛ vobis pater veſter celeſtis delicta veſtra·Et e-
cōuerſo iudiciū ſine miſericordia fiet ei qui nō fecerit miſericordiam
vt dr iacobi·ij·Et ſic ptz terciū· ¶Quarto p̄miū p oiby opiby mie nob
reddendū minuat cū dicit·Menſurā bonā·ꝛ zfer· ꝛ coagi·et ſupef-
da·in ſi·veſtꝝ·ſ·paupes quiby miſericordiā tribuiſtis·Ipi em ſunt dñi
regni celoꝝ·et iō optime p̄nt retribuē Matt·v·Beati paupes ſpū quo
nia ipoꝝ eſt regnū celoꝝ·Vbi nota qz q̄tuor dicit de p̄mio·ſz qz erit

mensura bona ·cõferta·coagitata·ꝛ supefflues·qđ tripticu pt̃ expom̃
Prio ꝑm ordm̃e dantiũ·Quidã em̃ dãt ptem supfluoꝝ paupib· et
sic nõ omia·Lu·xj·Qđ supest date elemosinã·i·de supfluo·Et isti sunt
2mues hõmes m matrimonio vuẽtes ꝛ m mũdo stãtes ·Et q̃ntũ ad
hos dicit·Mẽsurã bonã·i·iustã·qꝫ talib; iuste remetiet·ꝛ digna méces
reddet·vel hic vt m fuco·Ezech·x·Iusticia iusti sup eũ erit·Quidã dant
omia supflua vite sue·Lu·nj·Qui ha·du·tu·det·v·nõ hñti·Per vnam
tunicã intelligũtur necessaria vite·ꝛ p sdam supflua·Et isti sunt mag
pfecti fuãtes pcepta·ꝫ nõ cõsilia·Sic faciebat thobias q̃ omnia pmiti
ta et decimas 2captiuis fratrib; imptiebat·Tho·j·Et quantũ ad hos
dicit cõfertã·ꝛ mamib; cõpressam·vt mhil vacui sit m ea·qꝫ tales reple
bũt vndiqꝫ bonis·ps·Qui re·m bo·desi·t·Quidã dãt ñ solũ supflua ꝫ
etiã ptem necessationꝝ ꝛ restrmgũt vitã suã vt possint paupib; bñfacé
Lu·xix·Ecce di·bo·me·do·do pauperib; Exẽplum d̃ bt̃o martino qui
medtã clamidẽ paupi tribuit·Et q̃ntũ ad istos dic̃ coagitatã·i·2quassa
tam vt vltra capacitatẽ capiat·qꝫ tales retributõz mercedis habebunt
supza speratũ ꝛ supza meritũ·Esa·lxmj·Oculꝰ nõ vidꝰ ab·te q̃ ppa
expec·te·Quidã dãt omia ꝛ nudi nudũ xp̃m sequũtur·Mat·xix· Ecce
n·reli·omia ꝛ se·su·te·Et isti sunt viri pfecti q̃ nõ solũ pcepta ꝫ etiã cõ
silia implẽt·Math·xix·Si vis pfectus esse vade ꝛ vẽde omia q̃ habes
et da pau·Et quãtũ ad istos dicit ꝛ supef·i·nõ rasilẽ ꝫ vndiqꝫ effundẽ:
tẽ qꝫ tales habebũt gloriã ad mẽsurã ꝫ excedẽt gloriã alioꝝ· Qz vt di
cit apls·j·coz·xv· Stella differt a stella m claritate·Sic erit glã beatoꝝ·
Isti erũt m summo gradu cũ xp̃o alios iudicãtes·Mat·xix·Vos q̃ re:
li·om·et sec̃·estis me·m rege·cũ sede·fili·bo m se·ma·sue sede·et vos su
per sed̃·duodecim iu·xij·tri·israel·Glã istoꝝ erit admirabil oino ꝛ su
perexcedẽs oẽz itellectũ Esa·lx· Tũc videb ꝛ af·et mira·ꝛ dila·coz·tu·
Sedo nõ põt exponi scdm numeꝝ bonoꝝ q̃ retribuũtur· Nã deꝰ
suis suis exercentib; pietatis opa·omia bona 2fert·qꝫ ipsi sunt filij·si
aũt filij ꝛ hẽdes·vt dic̃ apls ad ro·viij·Sũt aũt q̃ttuor genera bono:
tũ scz bona fortune·nate·gtie·ꝛ glie·Quãtũ g̃ ad bona fortune q̃ sunt
diuitie ꝛ dignates ꝛ hmõi·dicit mensurã bonã·i·plenã·qꝫ de tpalibus
dat eis ad sufficientiã vite ita qꝫ ipi 2tentant·Mat·xix·Centuplũ acci
pietis Cẽtenarius em̃ ẽ nus pfectꝰ Signficat g̃ qꝫ ipi accipiãt pfectõ
nem ꝛ sufficientiã m tẽpalib; vt dic̃ gre·Peccatores aũt d̃ tpalib; ñ ha
bẽt mẽsurã plenã qꝫ eis nõ satiant nec cõtentant·Eccs·v·Quatꝰ nõ im:
plebit pecunia·Quãtũ aũt ad bona nate q̃ sunt sanitas·fortitudo·dilec:
tas·industria naturalis ꝛ hmõi dicit 2fertã·Tũc dr sextariꝰ esse con
fertus ficub;·qñ ficꝰ sunt ita cõpsse m sextario qꝫ nullũ vacuũ remanz
inter ficus vbi possit aer remané·Pctores aũt nõ hñt mẽsurã 2fertã
de bonis nate qꝫ cum ipsis possidẽt multaz vacuitatẽ vbi vẽtus vane

glorie demorat. Sz iusti mensurā habēt cōfertā qz ínter bona nature
q̄ a do recipiunt nō hñt vacuitatē. vbi remaneat vent⁹ vane glorie qz
oīa referūt ad laudē dei. j cor. x. Omnia ín gloriā dei facite. Quātuz
vo ad bona grē que sunt vtutes z dona dicit cogitatā. i. ꝛcussam vt
plus recipiat. qz vt dz iohā. iij. Nō dat ds spīm ad mēsurā. imo q̄tidie
ín viris sanctis auget ds grās z dona. et omni die implet eos operi-
bus virtuoꝝ. ex quib⁹ habit⁹ virtutū q̄tidie pficiunt. Gre. Nūq̄m est
amor dei ociosus. opat em magna si ē. Quātū aūt ad bona gla q̄ ꝛsi-
stunt ín visione z fruitōe duína dicit supeffluentē. qz illa gla excedit
oīno ꝛdicionē hūane nate. nec hō mortalis possz deū vidē. exo. xxxij
nō videbit me hō z viuet. nec anima sepata a corpe possz illā gla cz
pe. míi sub lumíne gle qđ de⁹ creat ín aīa. Psal. In lumíne tuo videbi
mus lumē. Et iō oēz cogitatū oē desideriū z oēz imagínatōz excedit.
j cor. ij. Qz ocul⁹ nō vi. z au. audi. nec ín cor hōínis ascēdit q̄ ppa. deus
his q̄ diligūt illū. V Tercio pōt exponí quātū ad pfectōz bonī. qđ ex
opib⁹ míe recipiem⁹. Nā illa gla bta erit tota z pfecta merces quā ex
omnib⁹ opib⁹ nostris z ex grā di recipiem⁹. Gla āt illa ín q̄ttuor pfi
cit q̄ntū ad nos scz ín bonī cognitōe. in bonī cognīti amore. ín bonī co-
gnīti z amati possessione z in bonī cogniti z amati z possessi fruitōe.
Vñ aug. dicit q ds fecit hōíez vt deū cognosceret. cognoscēdo ama-
ret. amando possideret. z possidēdo frueret. Quantū q̄ ad cognitōnē
dicit mēsurā bonā. i. plenā. qz plena cognitōz habebūt ó oníb⁹. Gre.
Quid ē qđ nesciāt q̄ vidēte oīa vidēt. Quātū vo ad amorē dicit ꝛfer
tā. i. solidā. qz solide z nō vane amabūt. Quātū āt ad possessionē dic co
agitatā qz possidebūt deū ín q̄ sparsa colligūt. z ín quo oīa bona sī
vnita. Quātū vo ad fruitōz dic supeffluentē qz gaudiū excedz gaudē
tes. nec ab aliq̄ ꝛphēdet hz mētes singulo⁹ supabit. Erit em supra me
ritū. supra speratū. supra desideratū et supra cogitatū. Eadē q̄ mēsu-
ra qua mēsi fuerimus remetiet nobis. qz si bñ fecerim⁹ bñ recipiem⁹
et si melius fecerim⁹ meli⁹ recipiem⁹ z si optime. optime. Et similiī in
malo. Apoc. xviij. Quātū gli. se. z ín de. su. tā. da. il. toz. et luct. Et nota
qz dic ín sinū vīm ad significandū pfectōz securitatē z quietē illi⁹ gau
dij. nā bonū cognitū et amatū scz ipe ds erit íntus ín eēntia anime et
iō erit gaudiū pfectū securū et quietū. Esa. xxxij. Sedebit ppls meus
ín pulcritudíne pacis ín tabernaculis fiducie ín requie opuleta. Et sic
pz quartū. V Quínto sub quadā similitudíne ponít quedā documēta
necessaria corrigere hñtib⁹ p q̄ a temeraria correctōe ꝛphibemur. di-
Nunquid potest cecus cecum ducere. Erant enim apostoli futuri oz-
bis terrarum doctores. Mathei. xxviij. capko Docete omnes gentes
Et iđo oportebat ipos esse illūmatos. qz cū orbis terraz esset cecus. z

multiplici erroris tenebra excecatus. 7 p apl̃os et eoꝝ sequaces dēret illumināri 7 ad viā veritatis reduci. necesse fuit vt essent illūmati. qz si cecus ducat a ceco quid restat nisi q̄ vterq; vadat in p̄cipitiū. imo melius essz ceco carē duce ceco. qz tūc p̄temptaret baculo viā. sic formica q̄ est animal cecutiēs p̄tēptat quibusdā baculis siue brācijs añ oculos viam. Quicunq; g̃ debēt alios docē in doctrina. et corrigē in vita oportz q̄ sint docti 7 morigerati. qz cū discipul⁹ nō sit sup magistꝝ sz sufficiat ei si ad p̄fectōz magistri puenīat. tūc si magister est imitatus et incompositus. visimile est q̄ discipul⁹ p magistꝝ nūquā ad p̄fectōez doctrine et vitatis puenīat. sz ambo remanebūt in fouea cecitatis. Et ideo pharisei et scribe quos malicia excecauerat nō poterāt alios docē 7 ad viā vitatis adducē. xtra q̃s xp̄c tē loquebat. Siliter q̄ hēt trabē in oculo. 7 in aliq̄ peccato mortali tenet nō p̄t educē festucaz de oculo fratris sui. i. nō p̄t exēplo vite ip̄m informare vt careat peccatis et sit vita ipsius sine festuca puoꝝ peccatoꝝ. Greg. Supiactas sordes terre nō valet manus que lutū tenet. Debet em̄ p̄latus subditū informare vbo et exēplo. Ioh. xiij. Exemplū em̄ dedi vobis vt quēadmodō ego feci ita et vos faci. Bern̄. Egregiū instrumētū esset ocul⁹ si seip̄m sic alia videt posset. Et sic videt q̄ p̄latus in mortali exīs nō possit pl̃z docē nec ip̄m a pc̄is mūdare. Sz xtra. Doctrina est quedā elemosina spūalis vt dicm ē supra. exīs aūt in mortali bn̄ p̄t facē elemosinam corpalem g̃ multo magis spūalem. cū sit potior corpali. g̃ ꝛc. Ad q̄ dicendū q̄ pc̄m mortale aut est notoriū. et tūc nō dz docere nec mundare ꝓpter scandalū. Si aūt sit occultū pōt vtrūq; facē licet sp cum dētrimēto anime sue. qz quicunq; publice mīnistrat sacramēta in mortali exīs grauit peccat. Similiter qui ex officio publice docz vt quidaz dicunt grauiter peccat si in mortali existat. Ro. ij. In quo em̄ alīū doces teip̄m cōdēnas. Nec⁹ āt ē d elemosina corpali. qz nullū scandalū oritur inde sic d doctrina. cū q̃s ē in notorio pēto. Nec qui docet inquātū docet peccat sz inquātū dat malū exemplū. et iō fm quosdā ille qui ē in pēto mortali occulto licz sit indignus docē. tn̄ sine pēto pōt docē. cū in de nullū scandalū oriat. et doctrina sit q̄dam elemosina. Et sic pz q̄ntū

De epistola sermo LXXIII

Non sunt xdig. pas. huiꝰ tēp. ad su. glo. que re. in nobis Rovij. Ex dubitatione p̄mij et supplicij multi peccāt et nō curāt bn̄ agere. Si em̄ homo p̄fecte crederet gloriam paradisi et penas infernī profecto bene ageret et a malis caueret. Iohā. iij. Vt omnis qui credit in ip̄m non pe. sed habe. vitam eter. Et ideo apostolus in epistola hodierna firmiter ꝓbat gloriā futurā bis q̄

patunt p nomine christi dandā. In q̄ epla q̄ttuor facit. Primo ondit
glam futurā esse supra meritū passionū q̄s hic p xp̄o sustinemus. In
principio eple. Secdo pbat glam resurrectōis esse futurā p naturale
desideriū hūane create ibi Nā expectatio create reuelatōnem filioꝝ di
expectat Tercio pbat idē p naturale desideriū omis creature. ibi Sci
mus em q omnis creta ingemi. et partu. vsq adhuc Quarto idem p
bat p desiderium qd hūt sancti viri ex reuelatōe spūssancti qui ñ me
tit ibi. Nō solum aūt illa ꝫ z nosipsi pmicias spus hūtes intra nos ge
mim⁹ ¶ Primo g ondit glam futurā esse supra meritū passionū q̄s
hic p christo sustinem⁹ dicēs. Nō sunt ꝺigne passi. h⁹ tēp. ad futu.
glam ꝛc. Et ꝫ ꝓpter q̄ttuor. Primo q passiones sunt tpales imo mo
mētanee. z gla eterna. tpis aūt ad eternitatē nulla est cōpatio. mim⁹
q̄ꝫ gutte aque ad totū mare vl puncti alic⁹ ad totū celū. Secdo q
passiones sunt leues gla aūt est pderis infiniti. Et d his duob. ij. cor
nij. Id em qd in pnti est momētaneum z leue tribulatōnis nre supra
modū in sublimitate eine gle pdus operat in nobis. Tercio q tri
bulatones in paucis malis sunt. gla vo in multis bonis. Sap. iij. c. In
paucis verati in multis bñ disponet Ecci. lj. Modicū laborauī z inue
nibi mul. re. Matb. xxv. Sup pau. fui. fi. su. mt. te cōsti. ¶ Quarto q
be st impure. Sic em gaudiū mūdi nō est pur⁹ iuxta illud pū. xmj. Ri
sus dolore miscebit Sic z mūdi passio nō ē pura. ij. cor. j. Qui ꝛsola. n.
in om. trib. nrā. ps. Sdm multitudinē dolor meor in cor. m. ꝛsol. t.
leti ani. m. Et nota q q̄uis passiones nō sunt cōdigne ad futurā glaz
sunt tñ valde cōgrue et q̄ necessarie ad puenīdū ad illā glaz ꝓpt mlt
ta bona que habēt efficere que bona oportet hrē volentē ad illā glo
riā puenire. Hec aūt bona sunt septē. B Primū quia tribulatio
nētē illūmat. Ere. Oculos quos culpa claudit pena aperit. Vñ ille di
ues epulo nō eleuauit oculos nisi qñ fuit in tormētis. lu. xvj. et tūc co
gnouit lazarū. Et d nabuchodonosor dr q postq̄m factus fuit bestia
leuauit oclos ad celū. Dañ. mj. P⁹ finē diem ego nabucho. oculos ad
celū leuaui et reddit⁹ est mihi sensus meus Hec illuminatio figurata
est in illuminatōe thobie qui felle piscis posito sup oculos visuz recē
pit. Thob. xj. In amaritudine fellis intelligit amaritudo tribulatōnis
Isa. xxviij. Tm vexatio dabit intellectū auditui. Secūdū ē q cor
borat hoies sicut ignis laterē quē tñ vidt ꝛburē. Ro. v. Tribulatō pa
tientiā opat. patiētia aūt ꝓbatōz. Nota ꝫ q ignis laterē corroborat. z
lapidē terit in calcē. sic tribulatō bonos bulles q̄ se lutū reputāt. Ere.
plū h⁹ hēm⁹ in iob in pharaōe. Et ille eedē aq̄ q fuerūt p murō a dex
tris et a simistris filijs isrl. suffocauerūt viros egiptios. Et ō dicit gre.
q nisi idē ds q penam irrogat patientiā prestet ipa correptō pctm
auget. Sic erat corroborat⁹ apostolus in tribulatōnib⁹ qui dicebat

Omnia pos·m eo qui me 2fo2·phi·mij·Et ite2·Omnia sustineo ꝓpte2 electos vt ipi sal·2se·ij·thi·ij· ¶Tertiū ē q̄ purgat animā a peccatis Gre·Quod flagellū grano·qđ lima fe2ro·qđ fo2nax auro·hoc tribulatio viro iusto·Malach iij·Sedebit 2flās ⁊ emū·ar·et purgabit filios leui·Ꝫ de quibusdā pōt dici illud hiere·vj· Erustra cōflauit 2flato2 malicie eo2 nō sunt 2sumpte·argentū reprobū vocate eos·Maledi: etū fe2 qđ ex lima 2trahit rubiginē· ¶Quartū est qđ desiccat desi deriū ab aquis delicias ⁊ p cōsequēs cōseruat·q̄ humidū co2rumpit Vñ carnes cōseruādo salsant vt humiditas a sale cōsumet·Tribulatio est mirra a putrefactōe cōseruās·Hac mirra totū co2pus x̄pi fuit im: uolutū·Hec paulū custodiūt ne supbiret·ij·co2·xij·Ne mag·reue·ex: tol·me·da·ē mihi sti·car·me·an satha·qui me colla· ¶Quintū est q̄ fa cit hōmez ad deū velocius curre·Equꝰ piger ñ curzit bñ sine calcaribꝫ Tribulatio aūt est q̄si quidā stimulus·Gre·Mala que nos hic premūt ad deū ire compellūt·Mō em im tribulatōe posit9 cogitat aliā vitā et ad eā ire dsiderat·Phi·j·Cupio dissolui ⁊ esse cū christo· ¶Sextum est q̄ est q̄dam signū q̄ sum9 filij dei ⁊ ab eo dilecti·Heb·xij·c·Q2 si ex̄ disciplinā estis·g̃ adulteri ⁊ nō filij estis·Quē em dñs diligit co2ri git ⁊ castigat·Fla·aut omnē filiū quē recipit·Eili9 em dz incedere per viam patris·Via aūt christi pris nri fuit ipa tribulatio ab ipis cuna: bulis·Et iō si incedim9 p viā tribulatōis signū est q̄ vt filij veri seq̄ mur prez nostrū christū·Mta·n·⁊ cōtinua pspitas nō ē bonū signū ꝫ ē signū q̄ ibi nō sit ds·Iob·xxviij·Nō inuenit in terza suauiter viuen tiū·Vñ x̄pc q̄situs a magis nō fuit inuent9 i palatio regis herodis ꝫ i angusto vie·Hic cadit exemplū d̄ bēo ambrosio qñ fuit hospitat9 cum quodā milite q̄ dixit se multa psperitate potiri ⁊ nulla aduersitate mo lestari·Quo audito beat9 ambrosi9 recessit ⁊ noluit cū eo hospitari·et sequenti nocte dom9 cū omnib9 pfundata est·Istud ē illud signū d̄ q̄ d̄ in ezech·ix·c·Signa thau sup frōtes viroꝝ gemētiū·Thau est crux christi·id ē·amaritudo crucis christi·quā p signo filij dei ferūt in co2pe Gal·vj·Ego em sti·do·no·ie·christi in co2pore meo porto· ¶Septi: mū ē·quia ē quoddam pignus hereditatis eterne·qua cū ad illam he reditatem possidendā nō puenīat nisi per multas tribulatōnes· iuxta illud act·xiiij·per multas tribulatōnes oportet nos intrare regnum dei·⁊ arta sit via que ducit nos ad vitam·qui in huiusmodi via est in: ter tribulatōes cōstitutus iam habet pignus·q̄ ad hereditatē puēiat q̄ pambulat viā rectā illuc ducentē·ij·Thi·ij·Si sustinebim9 et cōre: gnabimus·Ro·viij·Si tñ cōpatimur vt ⁊ cōglorificemur· C ¶Et nota q̄ inter passiones ⁊ tribulatōes vtilissima est passio co2porāl in firmitatis et hoc propter quinq̄· ¶Primo quia ipa est quedam dei co2rectio et pro pctis punitio·et ideo libenter et cum patiētia est to: lerāda·Iob·v·Beatus vir qui co2ripit a domino·Aug·Domie ꝫ vre

hic seca vt meter·par·Correctio aūt dei ex magno amoe ꝓcedit·Esa·
xj·Egrediet virga·i·correctio de radice esse·id ē·de incendio amoris
Esse em incendiū interptat Apoc·iij·Ego quos am·az·z cas·Exēplū
de infirmo despato cui medic⁹ dat quidq̄d petit·Infirmū aūt que credit
sanari dietat valde z amara medicina potat·Ecdo qz ipa est q̄daz
dei citatio vt hō compeat coza deo·vl ad audiendū sentētiā·si infirmi
tas talis sit mortalis·vel ad se purgandū si nō sit mortalis·Et iō in in
firmitate hō dz se pare·vt si sentētia sit ꝛtra ipm faciat eā mutare p ve
rā ꝛtritōz et ꝛfessionē· Quia ut dicit gre·Et si ds nō mutat ꝛsiliū ni
cōtritus fleuit·Vel dz se parare vt possit se purgare coza deo· qz ibi ē
aduersari⁹ noster q̄ incessanter nos accusat·Iob·j·Cū assisterēt filij di
coza deo·affuit int eos etiā sathan scz ad hōies accusandū·Terco qz
ipa carnē spūi subijcit·et facit rōnem dnari·z p dnīs vtutes in nob ha
bitare·ij·coz·xij·c·Libēter gloriabor in infirmitatib⁹ meis vt inhabi·in
me v·christi·Cū em infirmor tūc fortior sum z potēs·Quarto qz
ipa inimicū hois scz ꝛcupiscentiam carnis eneruat z quasi extinguit·
Eccī·xj·Malicia·i·infirmitas vim⁹ hore oblionē facit luxurie magne
Quinto qz ipe facit hominē de morte cogitare·Vnde ezechias infir·
matus dixit·Ego dixi in di·die·me·va·ad por·inferi·esa·xxxviij·Et fac
etiā facta sua disponē Ibidē·Dispone domui tue qz morieris tu z nō
vines·Nihil aūt ē vtilius q̄z de morte z de alia vita cogitare· qz ex h
cauet hō de peccatis·Eccī·vij·Memorare no·t·et meter· non peccabis
Legit in vitas patrū ꝙ quidam abbas discipulo infirmo petenti sanari
respondit·Rem cibi necessariam petis amoueri·quia si ferrum es per
infirmitatē rubiginē amittis·Si aurum es p ignē ꝓbatus ad melio·
ra pueberis·Quia g infirmitates z tribulatōnes sunt ita vtiles z sunt
via ad celū ducentes·ideo sunt valde cōgrue ad gloriam futurā possi
dendam·z ideo libenter debemus eas sustinere·Et si volumus eas li·
benter z cum patiētia sustinē·debemus habere oc̄los mentis aptos
Vnū scz ad gloriā paradisi·quā p passiones acquirim⁹. Quia vt dicit
greg·consideratio premij minuit vim flagelli·z alteruz ad penas pur
gatorij z infernī·quas p passiones euadim⁹·Aug·Ido diuina bomitas
irascit in hoc seculo ne irascatur in futuro·et mirico⁹diter adhibet tē·
poralem seueritatem ne eternā iuste inferat vltionē·Et sic ptz ꝓmun·
Secundo apostolus probat hāc gloriam esse futuram·p desideriuz
hūane creature·Et est talis ratio·Naturale desideriū hōis nō pōt esse
frustra·quia demōstraret impfectōz faciētis·qui tale desideriū posuit
et fecit in homine·Exemplū de fenestra domus que nunquam deberz
aperiri·manifestum esset ꝙ talis fenestra esset frustra·z p consequens
magister qui fecit eam non fuit perfectus·Sed omnis homo natura
liter desiderat perfectum bonū·quod est gloria dei·que in reuelatiōe

filioꝝ dei dabit. Huius rationis maior est notissima. et ideo ipaz silet Minorē aūt ponit z ꝓbat. Et hoc ē qđ dicit. Bñ dico q futa gloria reuelabit in nobis. q expectatio creature. i. hoīs qui ē omnis creatura eo q hz conuenientiā cū omni creatura vt dicit gre. scz. esse cū elemētis. vivere cū arboribꝫ. sentire cū animalibꝫ z intelligere cum angelis. vel q ē finis oīs create. Mar. xvj. Predicate euā. om. cre. i. hoī. Expectatio in quā hois. i. natale desiderium hoīs expectat. i. expectando desiderat reuelatoz filioꝝ di. i. desidat gloriā dei quā filij dei hēbūt qñ oñdet esse filij dei scz in beata resurrectone. j. joh. iij. Filij di sumus z nodum apparuit qđ erimꝰ. cū at apparuerit similes ei erimꝰ Et bñ dico q hō naturaliter expectat illā gloriā futurā. q ipa creatura. i. hō subiecta ē multe vanitati corruptois z mutabilitatis. quā vanitatē hō nō vult. quia omnis hō naturaliter refugit malū. Hz ds ex iustitia ꝓpter pctā ꝓmoꝝ parentū subiecit eā. i. homīnē illi vanitati corruptois z mutatois. Gen. iij. Quacunq; die come. morte morie. Subiecit tñ eā illi vanitati in spe finaliter liberādi ab illa vanitate corruptōnis z mutatōis scz in gra filio dei. Tūc em hō liberabit a futute corruptōnis z mutatōnis. j. cor. xv. Nouissime aūt inimica destruet mors Et itez. Oportz aūt corruptibile hoc indue incorruptionē. Et sic patz secundum. ¶ Tercō idē ꝓbat scz q futura gloria reuelabit in nobis p desideriū oīs creature. Et est ratō talis. Naturale desiderium omnis creature nō pt frustrari quia vt dictum ē oñderet impfectōnem condētis creaturam quod ē impossibile. Sed omnis cretura habz naturalē quandaz expectatoz z inclinatoz ad gloriam futuram. eo q semper ē modo in quodam gemitu z dolore quasi parturiēs prelabore fatigationis. quia sp pagit ministeria a do sibi constituta. tunt autē quiescet. Oē aūt qđ mouet quocunq; motu. naturaliter desiderat quiescere. p quod patz q omnis motus z circularis z rectus z naturalis qđammodo inmaturalis ē tendens ad quietē. In reuelatone autē future glorie omnis motus cessabit. z omnis creatura ꝙescet. quia dum finis quiescit hēt q eē ea q̄ sunt ad finē quiescunt. Hz hō est finis omnis creature q̄ tunc ꝙescet ꝯ z omnis creatura tunc similiter quiescet. Et sic omnis creatura desiderat naturali desiderio quiescere. Huius ratōnis maiorē tanquā notissimam silet. minorem autē ponit z probat. Et hoc est quod dicit. Sciimus enim ꝛc. id est. bene dico q futura gloria reuelabit in nōbis. q nos scimus p occultam fidem. q omnis creatura ingemiscit. i. cōtinue renouat in gemitu suo modo. eo q ē in cōtinua opatōne z mutatōne et parturit vsq; adhuc. id ē. p totū tps durat. Omnis creata ē quasi parturiēs quia est in continua motōne z continue explet z implet ministeria a do sibi cōstituta. Hz sup. qđ cōtinue mouet et laborat naturaliter desiderat ꝙescere. Hz in illa gloria oīa ꝙescēt. ꝯ oia desiderāt illaz gloriam. Et sic pz terciū ¶ Quarto idē probat p desideriū qđ hūt sancti

viri ex reuelatõne spũssancti. Et est rõ sua talis. Impossibile ẽ esse fal
sum qđ spũssanctus sanctis viris reuelat. ꝫ nos q̃ hẽm̃ ꝑmicias spũs
sancti ex eús reuelatõe expectãtes sum̃ adoptõz filiorꝫ scz redẽptõz
corpis nostri. i. gl̃osam resurrectõez. ín qua ꝫ ꝑ quã apparebit ꝙ nos
sum̃ filij dei adoptiui ꝫ redẽpti a dño. nos ínquã sic expectãtes ínge
miscimus. i. q̃tidie renouam̃ gemit̃ ꝙ hec gloria nõ cito venit. qz vt
dr ꝓ. spes que differt affligit animã. ps. Mieu mihi qz íncola. me. ꝑ
longa. est. Mui̇ rõmis maiorẽ tanq̃z notã nõ ponit. mínorẽ ãt ponit.
Et hoc est qđ dicit. Nõ solũ aũt illa scz oĩs creatura expectat reue
latõz filiorꝫ dei. ꝫ et nosipi qui hẽm̃ ꝑmicias spũs. glo. et tpe ꝫ digtate
siue pfectõe. Sz nõne prẽs ve. test. spũm sanctũ habuerũt. Ad qđ di
cendũ ꝙ apli ꝑmo habuerũt spm̃sanctũ ín signo visibili. Act. ij. Ap
paruerũt illis disp. lín. tãq̃z ignis. jo. vij. Nõdũ em̃ erat spũs dat̃. sín si
gno visibili. Vel dicẽdũ ꝙ apli habuerunt primicias spũssancti qz ipi
fúnt ꝑmi q̃ ꝑ spm̃sanctũ xp̃o adheserũt. Vñ m no. testa. et ín fide xp̃i
ipi fúnt ꝑmicie spũs. ꝫ nõ magis cari ꝫ accepti deo. sicut primitiue fie
cariorez sunt. Nos ínquã ingemiscim̃ scz íntus ꝑ desideriũ expectan
tes adoptõnez filiorꝫ dei. i. qñ ín filios dei adoptabimur. qđ erit qñ si
miles ei erim̃ scz gloriosi ín anima ꝫ corpe Vñ talis adoptio erit re
demptio corpis nri. qz tunc virtus passionis christi ꝑ quã redẽpti su
mus applicabit corpori nrõ ꝓpter quã gloriosum efficiet. Et sic patz
certitudo illius glorie. quã ꝑ passiones pñtes receptuti sum̃ quã bõ
et oĩs creatura expectat. qz ín illa gloria sol ꝫ luna ꝫ oĩa elemen
ta índuẽt nouã gloriã ꝫ quiescẽt Esa. xxx. Et erit lux lune sicut lux so
lis. et lux solis erit septẽpliciter sicut lux septẽ dierꝫ. Ingemiscam̃ ꝙ si
nõ facimus opa digna illa gloria ꝫ si faciam̃ opa digna ingemiscã
qz nõ cito imus ad gloriã. Et nota hic de axa filia caleph q̃ sedens sup
asinã. et vadẽs ad virũ suũ ingemuit. cui pater dedit irriguũ superius
et inferius. Axa vt dicit gre. est anima iusti dõ despõsata que sedz su
per asinã qñ sensualitati rõ dominat. et anima dominat carni et tunc
vadit vsus virũ suũ scz deũ cui de̊ pater dat irriguũ superius. i. ꝑ dila
tõne future glorie. ps. Quãdo veni. ꝫ appare. ante do. de. me. fue. m. la
me. pa. die ac nocte. Dat etiã irriguũ inferius scz ꝑ íncolatu pñtis m
serie. Tota em̃ vita nostra plena est miserijs ꝫ tñ ín istis miserijs mꝫ
ti cupunt dñm stare. Et sic patet totũ de epistola. LXXIIII.

Dominica quinta de euangelio sermo

Cvm turbe multe irruerẽt ín ihesum vt audirẽt verbum dĩ
et stabat ipe sec̊ stagnũ geneza. Lu. v. Ad tria ꝑncipaliter
filius dei índutus carne hũana venit ín mundũ. Primo ad
veritatẽ docendam. quia falsitate ceci eramus. Iohã. xviij.
Ego ad hoc natus sum ꝫ veni ín mũdũ vt testimoniũ phi. ve. Secdo
ad peccata et opa dyaboli dissoluẽdũ ꝫ destruendũ. qz peccatis ligati

eramus·j·Iob·iij·In hoc apparuit filius di vt dis opa dya·Tercō ad vi
tam gr̄ie et gr̄e nobis dandā·qz oēs m mozte detinebamuz·jo·x·Ego
veni m mdm vt vitā hēant z abundātius hēant·Ibidē Sic dilexit de⁹
mdm vt filiū suū daret vt ois qui credit m ip̄m nō pcat sz hēat vitam
eternā·Primū istoz vidz veritatis doctrina·pfecte m b euāgelio cō
tinet·Nā z pl̄s cū feruoze audiebat·qđ ptz qz irru·m iesum·z chriſt⁹
veracit z gr̄iose docebat eos qz sedēs đ nauicula docebat eos·In quo
quidē euāgelio septē cōtinent·Primū est frequētia z deuotio pl̄i ad
verbū dei audiēdum·Ibi·Cū turbe irru·m iesum vt au·v·di z ip·sta·
se stag·ge·Stagnū genezareth vt dic beda idē est qđ mare galilee et
tyberiadis sz mare galilee dr ab adiacēte puintia·mare vo tyberiadis
a pxima ciuitate quā herodes m honorē tyberij cesaris edificauerat·
Stagnū vo genezareth dr a naa ipius laci qua crispantib⁹ vndis ex
se autā excitaē phibet·Mare vo dr cōsuetudine hebreoz qui oēz con·
gregatōz aquaz appellāt mare·Sedm est doctrina christi ad populū
instruēdū ibi·Ascē dēs aūt m vnā nauiculā que erat simonis rogauit
eū a terra reducē pupillū z sedēs đ nauicula docebat turbas·Tercúz
est pceptū christi ad hōmes p pisces signatos piscandū ibi·Duc m al·
et laxate vela m ca·Quartū ē pisciū captura copiosa z occursus alioz di
scipulor ad adiuuādū ibi·Et cū ho·se·cōclu·pis·mul·copio·Quintū est
huius petri plocutio ad xp̄m reuerēdum ibi·Qđ cū vidis·simō·pe·pci·
ad me·ie·dicēs·exi a me dne qz hō pctōr sum·Sextū est apl̄atus petri
pfiguratio ad hōmes capiēdum ibi·Noli timē ex b iam er·ho·ca·Se·
ptimū est pe·iacobi z iohānis cōuerlio oīm⁹ relictis ad xp̄m seqndū
ibi·Et subductis ad ter·na·relic·om se·sunt eū· Primo g̃ ponit de
uotio z frequētia populi ad verbū dei audiendū·qz turbe irrue·m ie·
sum vt audirēt vbum di·Hec aūt deuotio z frequētia ex octo causa·
bat· D Primo ex raritate audientie verbi dei·j·reg̃·iij·In diebus
illis fmo dñi erat pciosus·i·rarus·Vnde aūt ray cay Propter malicia
em pl̄i ds pdicatores subtraxerat·et iō erat magna fames audiendi
verbū di·Amos·viij·Ecce ego imittā famē m terrā nō famē pānis nec
sitim aque·sed·famē audiēdi vbū dei·Et hec eadem fames erit m fine
mūdi qñ oēs iudei cōuertent et auide querēt q̃ eos doceat·ps·Cōuer
tent ad vesperam sz mūdi·et famē patient vt canes sz audiendi vbum
dei z circu·vt inueniāt doctorē·Si vo nō fuint saturati·s·vbo di·mur
murabūt·i·dolebūt z cōquerent·Mō aūt tot sunt pdicatores qz nō est
audiras m populo ad audiendū vbum di·imo verbū di cōuersuz est
m nauseā Nūi·xxi·Nauseat aia nra sup cibo isto lenissimo·Et tñ erat
cibus optim⁹ omnis sapozis m se suauitatē hns vt dr m libro sap̄·Sic
est vbum dei z multo melius·et tñ hōmes nauseāt sup ipo qđ est pes
simū signū infirmitatis anime·Sic em cū auiditate sume cibū corpa·
lem et bn masticare et digere ē signū magne sanitatis corpis·et non

nō hꝫ ſ ꝑ[illegible] dñi
[illegible] vcha

sumere cibum vel sumptū nō retinere est signū magne infirmitatis
sic libēter audire vbū dei·et in corde retinere·ē signū sane aie·ī nō au
dire vel auditū nō retinē·est signum infirmitatis anime ī nihil ꝓficiē
tis·Heb·iij·Nō enī ꝓfuit illis ꝙmo auditus nō admixt⁹ fidei·s·vue
q̄ ꝓ opus demōstrat· Secōdo causabat ex ḡtiositate persone·erat em
christus affabilis valde ī gratiosa persona·ps·Speciosus forma pre
filijs hominū·Diffusa est gratia tua in labijs tuis·Idem Vnxit te de⁹
deus tuus oleo leticie·Predicator aūt affabilis ī gratiosus aspū mꝫ
tum attrahit et delectat·Prouerbium est·cum ioculator displicet ei⁹
cantilena nō placet·et econuerso cū ioculator placet eius cantilena pla
cet·Chriſ·Signum studiosi agricole est messis fecunda·signum bomi
negociatoris est tecta referta·signum gratiosi predicatoris est eccle
sia plena· Tercio causabatur ex efficacia loquēdi ·erant enim verba
christi efficacissima et tangentia cor·Hiere·xxiij·Nōne verba mea q̄
malleus conterens petras·Joh·vij·Nunquam sic locutus est homo·
Nōne verbum salutatōnis marie ad elizabeth sanctificauit iohannē
in vtero exītem·ī exultare eum fecit·quia formatum fuit in ore chri
sti et egressum per os marie·ī intrauit per aures elizabeth·vt dr criſ.
Si ḡ verbum christi adhuc in vtero exītis tantam virtutem habuit
quantam habere debuit quando loquebatur per se·Et si loquente pe
tro omnes compuncti sunt corde ī baptizati vt dr act·x·Cecidit spiri
tussanctus super omnes qui audi·verbum Quid debuit fieri loquēte
christo magistro petri·Hieronim⁹ dicit q̄ dum rodi eschineus exula
ret ī legeretur illa demoscenis oratio quā aduersus eum habuerat·et
omnes mirarentur·eschineus qui ipm audierat loquentē suspirās ait
Quid dixissetis si ipam bestiam audissetis verba sua resonātem·Mabz
inquit hieronimus·nescio quid latentis energie·ī·vtuose opatōnis·vi
ue vocis actus ī in aures discipuli de autoris ore transfusa fortius so
nant·Et de tito liuio dicit·M̄d titū liuiū lacteo eloquētie fonte manan
tem de vltimis hispaniarum galliarumq̄ finibus quosdam venisse no
biles legimus·et quos roma ad contemplatōnem sui non traxit·vni⁹
hominis fama pduxit·Et ido christo predicante tantam virtutem de
derat voci sue·q̄ multi relictis omnib⁹ eum sequebantur ī mareſ ī fe
mine·Mat·xix Ecce nos reliq̄·om·ī se·su·te·Vñ efficaciam eius loqle
quedā mulier admirans surrexit in ꝓpo dicēs·Beat⁹ venter q̄ te por
tauit et vbera que suxisti·Luce·xj· Quarto causabatur ex sapientia
verboꝝ·q̄ vba altissimi ī magni ponderis ꝓferebat·johā·vj·Verba vi
te eterne habes·De salomone dr q ꝓpter sapientiam eius omnes de
siderabāt ipm videre ī multi veniebant ad eum·Et regina saba venit
a finib⁹ terre audire sapientiam eius·vt patet·iij·regū·x·Sed christ⁹
in infinitum maiorē sapientiā habuit salomone·iuxta illud mathei·xij
Ecce plus q̄z salomō hic·Vñ christus dum loqueret ꝓpter altitudinē

verboꝝ eius quidā dicebant q̄ insaniebat·quidā q̄ demoniū habebat quidā q̄ angelus ei loquebat·quidā credebāt q̄ doctrina eius essz ei infusa a deo vt ipe dicebat iob·vij·Mea doctrina nō est mea ꝫ eius qui misit me patris·Et tales eius doctrinaz intelligebant et non alij Esa·vij·sm aliā trāslatōz·Nisi crediderit nō intelligetis·Mat·xiij·c Vobis est datū nosse misteriū regni dei·¶Quinto causabat ex mali uolentia sacerdotū scribaꝝ z phariseoꝝ·Christ⁹ nanq̄ pdicabat veri tatē et nō reuerebat psonā·Matb·xxij·Magister scimus q̄ verax es et viā dei in veritate doces·nō em respicis psonā hoim·Et iō q̄ sacer dotes z pharizei multū reprehensibiles erāt christ⁹ mirabiliter z multū 2tra eos loquebat q̄ in omni pdicatōne·z q̄ ipi odiosi erāt ppo·idō christ⁹ ex ꝫ magis placebat z plures ad eū veniebāt·Et hoc pctis no: stris exigentibꝫ vsq̄ hodie durat·q̄ si quis nō solū loquereť ꝫ pseqre tur cleꝝ mirabiliter placeret ppo·et hoc ē ꝓpter maliciā cleri·¶Sex: to causabat ex bnificijs que 2ferebat·nam vtus dei de illo exibat et sa· nabat·Mat·viij·Surdos fecit audire z mutos loqui·Faciebat etiā aliquā do populo mirabilia 2uiua·vt patz job·vij·z mat·viij·¶Septio cau sabatur ex sanctitate vite·nā ad sanctum hōmem pdicantem multi vadunt z si nihil facit 2tra suam pdicatōnem·sed eā seruat·xpc autem nullum malum faciebat Iohā·viij·Quis ex vobis arguet me de pec: cato·j·Pe·ij·Qui peccatum non fecit nec inuentus est dolus in ore eⁱ Item omnia que pdicabat ipe pmo omnia faciebat·Actu·j·Cepit ie: sus facere z docere· Item asperam penitentiam faciebat in artissima pauptate·Mat·viij·Vulpes foueas habēt z vo·ce·mi·filius aūt hōmis nō habz vbi ca·suū reclinet·¶Octauo causabat ex vtilitate audientie verbi dei·habet em verbum dei septem bona efficere in audiente·

¶ Primū est q̄ illuminat intellectum·ps·Lucerna pedibꝫ meis v·t·Et ido verbum dei est ostium ad habendū fidem Quia vt dicit a postolus ro·x·Ergo fides est ex auditu·auditus aūt p verbuz christi· ¶Secundo q̄ inflamat affectum ad amorem celestium Vnde loqn te petro cecidit spūssanctus qui ignis diuinus est sup omes qui audi ebant ver·Act·x·In cuius figura esaias dum deberet mitti ad pdican dum volauit ad eum vnus de seraphin z calculo ignito quē sorcipe tulerat de altari tetigit labia eius vt sic inflamatus alios inflamaret· Esa·vj·ps·Eloquium domini inflamauit eum·¶Tercio q̄ facit audiē tes filios dei·job·x·Illos dixit deos ad quos sermo dei factus est· Quarto quia pascit animā·Mat·iiij·Nō in solo pane vuit homo sed in omni verbo qđ ꝓcedit de ore eius·¶Quinto q̄ sanat·Sap·xvj·c· Neq̄ herba neq̄ malagma sa·eos ꝫ sermo tuus dne qui sanat vniuersa· Dum em monet hōmem ad penitentiā vtz in minuitis q̄ ad pdicatio nē ione 2ūsi sunt·ione·iij·Et sanctificat hōmez·jo·xvij·Sanctifica eos in vitate ꝑmo tuus vitas est·manifestū est q̄ animā sanat·¶Sexto

quia liberat hominē et facit discipulū christi·joh·xv·Si māseritis in ser
mone meo veri discipuli mei eritis·Et alibi·Et veritas liberabit vos.
¶Septimo qz bīficat·Lu·xj·Beati qui audiūt vbū dei z custodiunt
illud·Iohā·xiij·Si hꝫ scitis beati eritis si feceritis ea·Sz qz verbū dī tot
bona efficit dicit aug·etiā d vbis dñi qz verbū dei est cu tanta reuerē
tia et diligētia audiendū cū quāta corpus christi videndū z tractādū
Et sic pz pmū· ¶Secdo ponit doctrina christi ad ppm instruendū·qz
ascē·in v·na·Vbi nota qz nauis christi est nauis innocētie in q̄ xpc veit
in mundū·Nauis petri est nauis penitētie qz petr⁹ pfectā penitētiā
fecit·Est em pnia fm gre·pterita mala deplangere et plāgēda ⁊ tey ñ
mittere·Qd beat⁹ petrus pfecte fecit Lu·xxij·Egressus fo·fle·ama·
Hec penitētia p crucē designat·Mat·xvj·Si quis vult venire p me
zc·tol·cru·su·i·pniam·et sequat me·Hāc nauē scz crucē xpc ascendit ve
pfecte posset docē Tūc em pdicato⁹ pfecte docet·qn in se oñdit facto
qd pdicat vbo·z iō christus crucē ascēdit· et de ipa mirabilia docuit·
Qz vt dicit aug·In christo pendēte in cruce·muenit exemplū omīs p
fectōnis·Docuit g christus pendēs in cruce tredecim pfectissima exē
pla quib⁹ tota vita humana pfecte informat· ¶Primo g docu-
it exemplū caritatis·qz iustus p iniustis mort·amicus p inimicis·dis
p hominib·Ro·v·Cōmendat deus caritatē suā in nobis qm cū ini
mici essemus recon·su·deo p mortē filij eius·Vix em p iusto qs mori
tur·hꝫ p impijs et peccatorib⁹ qs audeat mori·Bern·Super oīa ama
bilem te mihi reddit bone iesu calix quē sumpsisti opus redemptōis
nostre· ¶Secdo docuit exemplum penalitatis·qz a planta pedis vsq;
vertice nō fuit in eo sanitas vt dr esa·j·Treñ·j·O vos omnes q trāsi-
tis p viam attēdite z videte si est dolor sicut dolor meus· ¶Tertio
docuit exemplū largitatis·qz ad vnum verbum dedit regnū suū latro
ni·Lu·xxnj·Hodie mecū eris in paradiso Nota hic d alexādro q̄ nihil
dedit respectu christi z tñ largior homo de mūdo fuisse dicit·Et sicut
dedit latroni ita paratus est dare omni petenti·Ad hanc g largitatē
signandam manibus pforatis pependit in cruce·qz de homine largo
dr·ipe habet manus foratas· ¶Quarto docuit exemplū paupertatis
qz ipa abundantia boni et fons aque vive nudus et sitibundus mori
tur·Iohā·xix·Sitio·Treñ·nj·Recordare paup·et transi·me·absinthij z
fellis·memoria memor ero et tabescet in me anima mea· ¶Quinto
docuit exemplū humilitatis qz mortē abiectissimā elegit·et cum inīq;
deputatus est·Phi·ij·Humiliauit semetipm factus obediēs vsq; ad
mortē·mortē aūt cru·ps·Ego sum vermis et nō hō· ¶Sexto docuit
exēplū pietatis et māsuetudinis·qz ad interfectoes suos oñdit viscēa
pietatis dicens·lu·xxnj·Pater dimitte illis qz nesciunt quid faciunt·
Quod verbum ita fuit visum magne pfectōnis audi entib⁹ qz audito
hoc vbo multi sunt ad christum uersi·vt dicit hiero·Miere·xj·c·Ego

quasi ag· māsuc· qui poz· ad vi· Longímo etiā qui pfozauit sibi lat⁹ de
dit visum ¶ Septimo docuit exemplū astantie· qz nō fugit sicut di-
scipuli ꝫ pcessit eis obuiā dicēs· Quē queritis· Quib⁹ rñdentib⁹ iesum
nazarenum ait· Ego sum· job· xviij ¶ Octauo docuit exemplū sapien
tie· qz tam sapiēter decepit lucifez· z fecit sicut piscator hamo· quē ab
scondit sub verme· sic christus deitatē sub hūanitate abscōdit· z dyabo
lus q̄ credidit ipm cape capt⁹ est Iob· xl· An extrahé poteris leuiathā
hamo aut fune ligabis lingua eius· ¶ Nono docuit exemplū obediē
Mat· xxvj· Pater si possibile est trās· a me ca· iste· verūtn nō sicut ego
volo ꝫ sicut tu ¶ Decimo docuit exēplum patiētie· qz depilat⁹· aspu-
tus· collaphisatus· verberat⁹· z fle accusat⁹· morti adempnatus· affixus
cruci· z mortu⁹· nō aperuit os suū· ita vt miraret̄ pses dicēs mar· xvij·
Nō rñdes quicq̄· vides in quātis te accusant· Vñ ꝑpter eius mimam
patientiā herodes spreuit eū tanq̄z insanū indutū veste alba· vt dz lu·
xviij· Esa· liij· Sicut ouis ad oc· du· z q̄i ag· co· ton· se obmu· z nō ape· os
suū· ¶ Vndecimo docuit exēplum victorie qz mortēs vicit oīa Iohā·
xvj· Cōfidite qz ego vici mūdum· Aug· Manu inermi z affixa cruci d
bellauit aereas potestates· ¶ Duodecimo docuit exemplum passio-
nis qz in tanta pena constitutus· compassus est matri dicēs iohanni·
Ecce mater tua Iohā· xix· Compassus est petro negāti se z respexit eū
Compassus est toti generi humano· Et ideo cum clamore valido z la
crimis affecit seipm et exauditus est pro reuerētia sua· Heb· v· ¶ Tre
decimo docuit exemplum completōnis z pfectōnis qz omnia que cō
stituit ei pater compleuit· perficit z consummauit· z ideo ait· Cōsum-
matū est z inclinato capite emisit spm· joha· xix· Bene ergo dicit q se-
dens docebat de naui turbas· id est· pendēs in cruce docuit sancta ex
empla omniū vtutum z omnis pfectōnis· Et sic ptz scdm· ¶ Tercio
ponit ꝑceptum christi ad hōmes p pisces signatos piscandū ibi· Duc
in altum ꝛc· Quia sic dicit apls· j· coz· ix· nunquid deo cura est de bob
Similiter nec de piscib⁹ capiendis vt ꝑpter eos ꝑceptū posuerit Sed
ad aliud significandum hoc dixit nam altum pelagus ꝑm allegoriam
est gentium multitudo profundata in abysso errorum z peccatorum
Vt ergo christus cessauit loqui iudeis· id est post mortē z resurrectō
nem suā· dixit petro tanq̄z capitaneo z alijs apls vt intrarēt gentiū
ꝑfunditatē z ibi laxarēt retia sua· Mat· xxviij· Docete omnes gētes
bapti· eos in no· ꝛc· Vnū rete est articulor fidei· aliud ē virtutū· aliud
est donor spūssancti· aliud est sacramentor ecclesie· Omnia illa retia
expanderūt apostoli sup gentes z ceperūt innumerabilē multitudiez
hominū· ij· coz· xij· Cum essem astutus dolo vos cepi· Hiere· xvj· Ecce
ego mittam piscatores multos z piscabunt eos· Et quare tot prendi-
derunt· certe qz christus erat cum eis in naui· Mat· xxviij· c· Ecce ego
vobiscū sum omni· die· vsq̄ ad ꝛsum· se· Quia nisi gratia christi fuisset

cū aplis ín faciēdis miraculis et ín alijs opib⁹ paucos pisces cepissent
Sicut et moderni tpis p̄dicatores paucos ínfideliū cōuertūt. Et ideo
nō debēt vocari piscatores. ꝫ venatores et tota die venant et nihil ca-
piunt. Hiere. xvj. Mittā eis multos venatores et venabunt eos. Sed
apli p grām christi et p spīm sanctū. quē ín maxima copia ceperūt cō-
cluserūt ín dictis retib⁹ magnā hoīm multitudínē. Sequūt et annue-
runt socijs qui erāt ín alia naui vt venirēt et eos adiuuarēt. Que na-
ues sunt ecclesia gentiū ⁊ iudeoꝝ. ⁊ de vtraq; fuerūt piscatores. Petr⁹
et alij apostoli de ecclesia iudeoꝝ annuerūt piscatoribus q̄ erant ín
alia naui. i. ín' ecclia gentiū. sicut sūt martires et cōfessores. quib⁹ oī-
derūt voluntatē dei esse. vt ipi cū eis piscarēt. Lu. v. Designauit do mi-
nus et alios. lxxij. et misit illos bmos añ faciē suā. Et sic p̄dicatores de
gentib⁹ ínsimul cū aplis impleuerūt duas naues de hōmibus conisis
scz triumphātē et militantē ecclesiā. Et nota q̄ dic. Rūpebat aūt rete.
q̄ nō oēs conūsi steterūt ín reti fidei. et vtutū et sacramētoꝝ. imo mē-
ti egressi sunt et fortissime fregerūt rete ín multis locis puertētes ⁊ fi
dē ⁊ vtutes ⁊ sacramēta. nā exūit et fregit arri⁹ sabelli⁹. sotinus mani
che⁹ ⁊ multi alij turpi retia supradicta. et p añs ecclesiā vastauerunt
p̄s. Extermínauit eā aper de silua. et singularis fer⁹ depast⁹ est eam.
j. job. ij. Ex nobis p̄dierūt ꝫ ex nob nō erāt. nā si fuissent ex nob pmā
sissent vtiq; nobiscū. j. tbi. mj. Spūs manifesto dicit q̄ ín nouissimis tē
poribus discedent quidā a fide attēdentes spiritib⁹ erroris et doctri
nis demoniorū. Ꝫ attēde q̄d petr⁹ antequā retia laxarēt respōdit di-
Preceptor p totā noc. la. ní. cepim⁹. In quo vbo duo significāt. Pri-
mū ímutilitas p̄dicatoꝝ ve. te. et e. noui q̄ p̄dicant verbū di grā chris-
sti eis nō opitulāte. Predicatores em̄ ve. te. piscabant ín nocte q̄ ín
ve. te. omnia erāt velata ⁊ obtenebrata caligíne. Iob. nj. Obtenebrent
stelle. i. p̄dicatores caligíne ei⁹. In cui⁹ figura moyses volēs ꝑpo p̄di-
care velabat faciē suā. exo. xxxmj. In hui⁹ etiā figura dum dñs daret le
gē moysi ín mōte spnay opuit nubes montē. exo. xix. Similiter domi
nus apparuit ín nebula ín tēplo salomonis dum dedicaret. nj. reg. viij
Piscabant etiā solum uxta terram. q̄ sola terrena et temporalia repro
mittebant. Esa. j. Si volueritis et audi. me bona ter. come. Et ido nihil
ceperunt. quia nec vnam animā ín nauē celi miserunt. Hebr. vij. Nil. n.
ad pfectum adduxit lex Sed postquā christ⁹ fuit passus ⁊ glorificat⁹
et spūssanct⁹ dat⁹. omnia facta sunt clara. ⁊ celuz ē aptum et mirabiles
grē sunt date et p̄dicatoribus ⁊ populo Et ido p̄dicatores noui testa
mēti nō piscant ín nocte ꝫ ín claro lumíne. nec uxta terrā quia nō pro
mittunt terrena. sed vadunt ín altum quia repromittūt celū ⁊ cele stia
Math. nj. Penitētiam agite appín. e. regnum celoꝝ. Phil. nj. No stra
cōuersatio ín celis ē. Et ido multos pisces transmittūt ad nauem celi.
Predicatores etiā noui testa. quādo gratia dei eis ⁊ ꝑpo ñ. suffragat

nihil prendūt·Et iō petrus dixit·In vbo tuo laxabo rete i·m grā vbi tui·Et·ꝑterea ꝓdicatores semper in principio ꝓdicatōnis debēt spūs sancti grāz inuocare q; sine ipa nihil prendūt·V/ Secōm est stat⁹ pcō: ris qui in ꝓdicto vbo triplicit describit sz tenebrosus·laborioſus·i in fructuoſus G Primo describit tenebrosus q; p totā noctē dicit Et si scōz beatū iob oes q;pe inuoluimur tenebris·q; vt philoſoph⁹ di cit·anima nascit sicut tabula rasa in qua nihil est depictū·et ad pfectō nez scientie vir aut nūqz bō p totā vitā puenire pt·tn peccato: maxime tenebris est inuolutus·joha·nj·Dilexerūt hōmes magis tenebras q; lucē·erāt em eoꝝ mala opa·Vn pctō: ꝑpat noctue i buboni q; i cla: ri tate diei nihil pnt vide sz in obscuritate noctis·Peccato: e sic help Auu lucernā dei nō poterat vidē anquā extinguereť·j·reg·nj·Sic pecca to: nihil clarū pōt vidē sz si quid est male fumigās Secdo describit la borioſus q; laborātes dicit·Pctōres multū laborāt i solicitanť in acq rendo bona tpalia i in ꝓseruādo·Sap·v·Ambulauim⁹ vias difficiles lassati sum⁹ in via iniq̄tatis Hiere·ix·Vt inq̄ ageret laborauerunt·Et h⁹ rō est q; pctōres hnt multos dnos quib⁹ oportz eos seruire sz oīa vicia a quib⁹ tenent·Hiere·xvj·Seruietis dijs alienis q; nō dabūt vob requiē Ecc̄s·v·Saturitas diuitis nō simit eū dormire·Iob·xv·Somn⁹ tenoris sp in auribz illius· Tercio describit infructuoſus·q; nihil capim⁹ dicit·Quid capit dives de oīnib⁹ diuitijs suis ·certe nihil·Iob xxvij Dives cū dormierit·nihil secū auferet·aperiet oculos suos i ni hil inuenet·Exemplū de illo diuite q; dicebat ·Anima mea hēs multa bona reposita in an·plurimos requies·come·bi·epu·Et dictum est ei· Stulte hac nocte repe·ami·t·a te·i que para·cui⁹ erūt·lu·xij·Similit ꝺ licioſus q; capit de oīnib⁹ delicijs suis cū ipe fiat cibus vermiū·Ecc̄·x Homo cū mortu⁹ fuit hereditabit vermes·Similiter superbus i vani gloriosus quid capit de honore suo cū ipe recondať sub terra et cōcul cetur ab hōmibus et bestijs i prijciať ad foueas sicut asin⁹·Hiere·xxij Sepultura asini sepelietur putrefactus et proiectus extra portas hierusalē. Et ideo recte vita peccatoꝝ comparať aranee que euiscerat se·et tota die obfuat ad foramē vt capiat vnā muscā·Esa·lix·Telas a: raneaꝝ texuerūt·Et sic ptz terciū i quartū·q; terciū nō poterat bene exponi nisi cum quarto mēbro· Quinto ponit humilis petri plocu tio ad christum reuerendū·q; petr⁹ cum hoc vidisset pcidit ad genua ihesu dicēs·Exi a me dne q; homo peccator sum·Ex reuerētia etei petr⁹ locutus est reputās se indignū q; tam sanct⁹ homo secū maneret·i iō p reuerētia accessit ei bona gratia·vt hēt ecc̄i·xxxij·Pro reuerētia ac cedet tibi bona gratia·Quāuis ꝓtrarium debuisset dn dicē·s·Domine sta mecū q; ego peccator sum·et si sum peccator·g cecus infirm⁹ fu⁹ et morti ꝺdemnat⁹·Sta g mecum vt me illumines·q; tu es lux·Io·j· Erat lux vā que illuminat om·ho·ve in hunc mundū·Sta mecū vt me

sanes quia medicus es. Act. x. Qui ptransijt omniꝰ bñfaciēdo. sanan
do infirmos ꝛ oppressos a dyabolo. Sta mecū vt extrahas me ō dya
boli seruitute qꝫ tu es liber sicut vere filius dei. Ad gal. iij. Qua liber
tate xp̄c nos liberauit. Sta mecū vt liberes me a morte. qꝫ tu es vita
Io. x. Ego vitā eternā do eis. qꝫ ego sum resurrectio ꝛ vita. Et sic ptz
quintū. ℣ Sexto ponit aplatus petri p̄fignatio ad bōmes capiendus
et hoc est. Noli timē ex h̄ em̄ er. bo. ca. i. ex his que ex pte tua bēs scz
ex tua fide. qꝫ me dicēte duc in al. ꝛ laxate vestra vere credidisti pisces
cape tāquā piscēs ad imperiū meū zuenirēt ꝛ intrarēt retia. Quā fidē
petr⁹ exp̄ssit mat. xvj. dicēs. Tu es chr̄ist⁹ filius dei viui. Et iō petrus
est vocat⁹. nā petrus interp̄tat agnoscēs. qꝫ vere ꝛ sup oēs cognouit
chr̄istū. Ex tua obedientia qꝫ statim voci mee obedisti vt in altū pela
gus p̄iceres retia. ps. In auditu auris obe. mihi. Nec excusauit se pe
trus p̄pter labores. qꝫ tota nocte laborauerat in piscando. nec p̄pter
inutilitatē. qꝫ nihil prendiderat. Ex his em̄ duobꝰ zsueuit se hō excusa
re a mādato implēdo. scz p̄pter labore ꝛ p̄pt inutilitatē. Sz bēs petrus
nihil horꝫ allegauit cū posset. sz simplicit obediuit. ꝛ bñdict⁹ ipe ꝛ oēs
qui ip̄m sequūt. Gen. xxij. In semine tuo bñdicent oēs gentes tre qꝫ
obedisti voci mee. Et iō symon vocat⁹ ē. nā symon interp̄tat obediēs
qꝫ chr̄isto in omnib⁹ obediunt. Ex tua reuerētia qꝫ te indignū mea pre
sentia iudicasti. ꝛ iō me sanctū reputasti. et te peccatorem agnouisti.
Math. viij. Dñe nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū. Et er tue ar
tis innocētia. nā nō exerces dolos. nō facis vsuras. nō rapis aliena. sed
p piscationē artē licitā. nil mali zcinētē victū necessariū queris. Gen.
iij. In labore vultus tui vesceris pane tuo. ps. Labores manuū tuaꝫ
māduca. beatus es et bene tibi erit. Multi p̄pter mala que operati sūt
nō sunt digni fidei ꝛ pmitētie gratiā obtinē. Ro. j. Qui cū iusticiā dei
cognouissent nō intellexerūt qm̄ qui talia agūt digni sunt morte. ꝛ nō
solū qui ea facūnt sz etiā qui zsentiunt facientib⁹ Ex his ꝑ quattuor q̄
habes eris capiēs hōmes ad eadē quattuor. ℣ Primo ad tuā fidem
nā in fide tua fides ecclesie fundabit ꝛ in ipa omnis homo saluabitur.
Mathei. xvj. Tu es petrus ꝛ sup hāc petrā. i. supra fidem quā habes
edificabo ecclesiā meā. ¶ Secdo ad tuā obedientiā. nā te faciā caput et
patrē omniū fideliū. joh. xxj. c. Pasce oues me. Et tibi oēs obedire te
nebunt et nō solū tibi sz etiā tuis successoribꝰ Lu. x. Qui vos audit me
audit. et qui vos spernit me spernit. Heb. xiij. Obedite p̄positis ve
stris ꝛ subiacete illis. ℣ Tercio ad tuā reuerētiam. qꝫ oēs fideles te
tanqz patrē reuerebūt ꝛ me in te ꝛ p te. Gal. j. In me glorificabit deū.
Quanta reuerētia beato petro fuerit exhibita ꝛ zcinue exhibetur. nō
oportz demōstrare. qꝫ ad oculū patz. nam ora impatoꝝ cum magna
reuerētia osculant ossa piscatoris ꝛ nō solū ossa sz et vestigia pedū
¶ Quarto ad tuā artē. Duplicē azē habuit beatus petr⁹ scz artē innocē

de aĩ q̃uersionẽ vt dictũ est· ꝛ artẽ excellẽtie post q̃uersionẽ que fuit
absoluẽ hõmes a peccatis ꝛ sanctificare eos·verbũ dei p̃dicare·corp⁹
christi q̃ficere·ecclesie sacramẽta q̃ferre·demonia ab hõmib⁹ expellere
mortuos suscitare·ĩfirmos sanare·et animas ad celũ trãsmittẽ Mat·
x·Infirmos curate·mortuos suscitate·lepr̃osos mundate·demones ei⁹
cite·Ibidẽ·xvj·Quodcunq⁹ solueris sup terr̃ã erit solu·ꝛ ĩ celis· Hec
est excellẽtior ꝛ nobilior ars ĩ mundo·Nã vt dicit pbs·Vna ars est
nobilior alia dupliciter sc̃z rõne materie vt aurifactũa calcifactũa·et
rõne fĩnis·q̃ vna ars est fĩnis alterius vt equestris frenefactiue·vel
q̃ ẽ ad vtiliorẽ vt ad vniuersaliorẽ fĩnẽ·Vñ iudices ꝛ milites qui hñt
defendere ꝛ regere bonum statum totius ciuitatis habẽt nobiliorẽ ar:
tem q̃z oẽs alij·Sic ars petri ꝛ mĩnistro⁹ christi est circa nobiliorem
materiã mundi sc̃z circa animas et corpus christi et veritatẽ docendã
Item est fĩnis omniũ artiũ·Eccs·xij·Deum time ꝛ mãda·eius obser·H
est omnis homo·Item est fĩnis vniuersalis omniũ et sup omnia vtiq̃
quia cum omnia ordinẽt ad hominẽ·et homo ordinẽt ad deum ma
nifestũ est q̃ redire ad deuz et beate viuere est fĩnis vniuersalis oĩm
Augu·Fecisti nos dom̃ine ad te ꝛ ĩquietum est cor nostrum donec
requiescat ĩ te·Apoc̃·j·Ego sum alpha et o p̃ncipiũ et fĩnis·Vnaz g̃
vt alterã istaz artiũ oẽs fideles habere oportz nã primã artẽ sc̃z ĩno
centie oportz brẽ oẽs fideles ĩ seculo remanẽtes vt sc̃z de iusto lucro
viuãt Vnde militib⁹ querentib⁹ a iohãne baptista q̃d deberẽt facere vt
salui fierẽt rñdit iohannes·Neminẽ 2cuciatis negz calũp·fa·et 2tenti
estote stipẽdijs vestris·luc̃·iij·Secundã artem sc̃z excellentie habẽt oẽs
mĩstri eccie et viri pfĉi de mõdo exeũtes et xp̃m pfecte imitãtes·jo·xmj
Qui credit ĩ me sc̃z pfecte opa q̃ ego facio et ipe fa·In eodẽ·xmj·Exẽ:
plum enĩ dedi vobis vt quẽadmodũ ego fe·vobis ita et vos fa·Carissi
mi habeam⁹ fidẽ petri·obediẽtiam·reuerentiã·et artem eius vt possi
mus venire ad gloriã ĩ qua cũ deo manet·Et sic patz sextũ ¶Septio
pomĩ petri iacobi et iohãnis conũsio omnib⁹ relictis ad christum se ;
quendum·quia subductis ad terr̃ã nauib⁹ relictis omnib⁹ secuti sunt eũ
Vbi nota q̃ triplex fuit vocatio apl̃oz·Prima ad simplicẽ christi noti
ciam·ꝺ qua agit iohã·j·Inuenimus messiam qui dicit christus·Secũ:
da fuit ad christi familiaritatẽ·ꝺ qua agit ĩ hoc euangelio·Vnd̃ beda
dic sup hoc vbo·ex hoc iam ho·eri·cap·Nondum ĩ apostolatũ eligit
sed p̃dicitur q̃ aliquando sit eligendus· Et glosa hic sup hoc verbo·ꝛ
subductis ad terraz nauibus ꝛc̃·dicit quia adhuc habebant voluntatẽ
redeundi ad ꝑpria·Tercia fuit ĩ apostolatum quãdo christo relictis
omnib⁹ ĩsepabiliter adheserunt·ꝺ qua agitur math̃·mj· Venite post
me faciam vos fieri pisca·ho·Et illi 2ti reli·omnib⁹ secuti sunt eum ꝛc̃
Et sic patz septimum

¶De epistola sermo lxxv

OMnes vnanimes in orōne estote j petri nj. Beat⁹ petr⁹ pr̄ et magister christianor in epla hodierna magnā 7 vtilem doctrinā nos docz. In qua quidē epla quinq; facit. Primo ser vtutes vite gratie necessarias possidē vnanimiter nob mandat in principio eple. Secdo ad patiētiam in malis habendam nos inducit 7 2fortat ibi. Non red. malū p ma. nec maledictū p ma. sed ecōtrario bn̄. Tercio hor duas rones assignat ibi Quia in hoc vo. estis vt bene be. pos. Quarto ne i plio succūbam⁹ timorē inimicor a nobis excludit et firmiter assecurat ibi. Et qs est qui vo. no. si bo. emu. fuitis ꝫ et si quid pa. pter ius. beati eritis. Quinto pcordialē rpo reuerētiā exhibē nobis impat ibi. Dominū aūt christū sancti in cordib vestris

¶ Primo g beatus petr⁹ ser vtutes vite gratie necessarias possidere vnanimiter nobis mandat. q̄ sunt orōnum instātia. afflictor 2passio amor fratr in paupes mia. opm modestia 7 cordis hūilitas. Primo nobis mādat siue nos hortat ad instantiā orationū. qr oēs vnanimes in orōe estote. M ¶ Vbi nota qr ad orōnū instantiā q̄ttuor de bēt nos inducē. Primo magna necessitas ex pte nostra. qr in infinitis miserijs sum⁹. 7 infinitis piculis subiacem⁹. Apoc. nj. Nescis qr tu es miser 7 miserabil 7 pau. et nud⁹ 7 cecus. ij. cor. xj. Periculr flu. picu. la. picu in ci. pi. in soli. pi. in ma. pi. in ter. pi. ex ge. pi. ex gen. picu. in falsis fratrib. ¶ Secdo mag liberalitas ex pte dei q̄ inuitat nos ad petendū 7 iurat qr quidqd petierim⁹ dabit nobis. joh. xvj. Amē amē dico vob si quid pe. pa. me. in noie meo dabit vobis. pe. 7 acci. Tercio magna fidelitas nūcij scz angeli orōes nras an̄ deū deferētis. Tho. xij. Cū aute orabas cū lacrimis. ego obtuli orōes tuas an̄ dn̄m ¶ Quarto magna efficacia ex pte orōis. nā orō efficacissima ē ad obtinendū a do. quidquid bō petit. d cui⁹ efficacia dem est supra in dnicali euāgelio an̄ ascensionē ps. Intret oratio mea in 2spectu tuo. Mag virt⁹ pfecte orōis q̄ ante deū vadit 7 mādatū pagit. quo caro puenire neqt. Act. x. Orōes tue et elemosine ascenderūt in 2spectu dei. Secdo nos hortat ad cōpas sionē afflictor qr cōpatientes. Dem⁹ g afflictis cōpati apl̄ q̄ttuor.

¶ Primo qr vt dicit apls ephe. mj. Oēs vnū corp⁹ sum⁹ in rpo caput aūt christus est. Si aūt patit vnū membr cōpatiunt 7 omnia membra. ita cū patit vn⁹ fidelis. oēs debēt ei compati. ij. cor. xj. Quis infirmatur 7 ego nō infirmor. qs scan. et ego nō vror ¶ Secdo qr in hoc christo maxime assimilamur. qui cōpatiēs miserijs nostris voluit fieri homo. et eas expiri. vt ab ipis nos liberaret. Ad heb. mj. Nō hem⁹ pōtificez q̄ nō possit cōpati infirmitatib nris. tēptatū aūt p omnia p similitudi ne absq; pcto. Io. vj. Misereor sup turbam. ¶ Cōpassus ē em petro 7 respexit eū. marie magdalene et apparuit ei ¶ Cōpassus est et apls 7 remit ad eos. Tercio qr in h ope multū cōmēdamur et meremur Vñ apls d hoc cōmēdat quosdā hebreos dicens. Nā et vinctis compassi

estis·hebr·x·Et iob in sui exmendatões dicit·Cõpatiebat quondã aiam mea pauperi·Iob·xxx·Cuius rõ est·qz in expassione hõ dat meli⁹ qd hẽt in elemosinã primo·s·cor·Proũ·xxiij·Prebe fili mi cor tuũ mihi· Quarto qz ãdqd in ꝟ ope facim⁹ primo·xpc sibi reputat fore factum Mat·xxv·Qd uni ex mi·m·fe·mi·fe·V Tercio nos hortat ad fraterni tatis amorẽ·qz fratermitatis amatores· k Vbi nota qz ꝑpter ãttu or dẽm⁹ societatẽ ꝛ fratermitatẽ diligẽ christianã ꝛ in ipa manẽ V Pri mo qz in ea maxime ꝛ excellẽtissime pone sunt·qz oes filij di ꝛ regis magni·qui virtuosi uiuũt·ꝛ ds ẽ in medio ipoꝝ·Mat·xviij·Vbi duo uel tres exgre·fu·in no·me·ibi sum ego in medio eoꝝ·C Secdo qz in ea maxim⁹ thesaur⁹ dispẽsat scz meritũ passionis christi ꝛ oim scꝝ qd applicat in remissione pcõꝝ p eccliastica sacramẽta·Mat·xvj·Tibi dabo cla·re·ce·et qdcunqz sol·sup ter·erit so·et in celis·In ipa simlit q· tidie magnũ lucrũ acquirit ꝛ ditat existẽs in ea sup modũ·V Tercio qz exñtes in ea maximis ãtijs extollũt·nã ipi liberant ab oñi futute et in filios dei adoptãt·ꝛ vtutib⁹ ꝛ domis spũssancti replent·et celi ci ues efficiunt Eph·ij·Iã nõ estis hospites et ad·ꝟ estis cives scꝝ et do·dei·ẽc· C Quarto qz exñtes in ea a deo custodiunt·nec aliqs põt eos ledẽ·Io·x·Nec rapiet eos qsquã de manu mea· Sap·iij·Iustorũ aie in manu dei sunt·et nõ tan·illos tor·ma·Lu·xxj·Capillus de ca·ve· nõ pibit·Propter ꝟ ãt ãttuor exsueuerũt hõmes libẽter aliquã socie tate in tre·Vel qz in ea sunt pone excellẽtes·Vel qz in ea sit maximũ lucr·Vl qz exñtes in ea pulegijs magnis dotant Vl qz maxia pena punit si qs eos tãgeret·vtz in societatib⁹ ꝑti V Quarto nos hortatur ad miaz primo faciendã·qz mificordes Dẽm⁹ ãt primo miseri in ãtt tuor· L Primo in bonoꝝ tẽpalium largitõne si indiget·Esa·lviij· Erãge esurienti pa·tu·et egenos vagosqz induc in domũ tuã·cũ vi·nu· op·eũ V Secdo in doctrine exercitõe·docẽ em nescientem cõsulẽ dubitãtẽ ꝛ corrigẽ delinquẽtẽ elemosina ꝛ mia magna ẽ·ij·thi· iij·Argue obsecra increpa in oi pa·et doc·Propt qd dic apo·j·cor·ix Ve mihi si nõ euãgelizauero·necessitas em mihi icũbit Qz hãc elemo sinã spũalẽ tenemur facẽ primo sic ꝛ corpalẽ· C Tercio in inuriaruz dimissione·Dimittẽ em inurias elemosina ẽ spũalis ꝛ magis necessa ria ad salutẽ·Lu·vj·Dimitti·ꝛ di·vo·Et si nõ remiseritis vnusquisqz fra tri suo de cordib⁹ vris nec pr me⁹ dimittet vobis·mat·xviij·V Quar to in pia orõe·Orare em p primo est elemosina spũalis quã facẽ te nemur·Iac·v·Orate p invicẽ vt sal·Io·xvij·Nõ rogo vt tol·e·d mũ ꝟ vt ser·e·a ma·Debem⁹ etiã p inimicis orare Mat·v·Orate p pseqn tibus et calũ·vos·Sic orauit stephan⁹·et versus est saulus vt dicit aug· M C Quinto ad modestiã opm nos hortat·qz modesti·Et p mo circa linguã vt modeste loqmur·Eccli·xxviij·Verbis tuis facito sta teram ꝛ ori tuo frenos rectos·In lingua enim magis immodestia ꝛ

íntempantia apparet·Iac·iij·Omnis natura bestiaꝝ et volucꝝ ꝛ serꝑ
pentiū ꝛ ceteroꝝ domaꝫ·et domita sunt a natura hūana·línguā autez
nullus hoím domare pt·ínquietū em malū est·plena veneno mozteſe
ro·Propter qđ petebat ꝓpheta d·Pone dñe custodiā oꝛi meo et oſ.
circū·la·m·℣ Scđo circa solicitudínē tpaliū vt ea modeste queramꝰ.
Eccs·mj·Vnꝰ ē ꝛ scđm nō hꝫ·nō filiū nō frēm·et tñ laboꝛare nō cessat
nec satiaꝫ oculi eúꝰ díuitijs·nec recogitat dicens·Cui laboꝛo et de
fraudo amímā meā·Circa ħ em maxima ímodestía repiꝫ·qꝛ multi cōꝛ
sumūt se vt tpalia acquirāt·Cōtra qđ matħ·vj·dꝛ·Nolite soliciti·eē ín
cra·di·qđ mā·aut qđ bi·aut quo·opi·primū qrite regnū dei ꝛ ú·eiꝰ et
ħ oīa adi ·vo· j·Pe·v·Omnē solicitudínē vestrā ꝓjj·ín eum·qm ip·
cura ē de vo·¶ Tercio circa eoꝝ vsum vt eis modeste ꝛ tēpate vta ꝛ
mur·Phi·mj·Modestia vra no·sit oīm·ho·Circa ħ em maxima ímo
destía ꝛ abusus repiꝫ·Quidā em de coꝛpe suo facūt deū ꝛ totaliꝫ dāc
se coꝛpalib delectatōníb sine freno aliq Eccs·ij·Nec ꝓhibui coꝛ meū
qn omm voluptate frueꝛeꝫ·Phi·xij·Quoꝝ ds vēter ē·℣ Quarto cír
ca scientiā vt ea q̄ opoꝛtet scire velimꝰ Ro·xij·Nō plus sa·q̄z opoꝛtet
sa·ħ sa·ad sobꝛi·Circa scibilia em maxima ímodestia ínuemiꝫ ꝛ mirabi
liter nocua·Quidā ei totū tps suū expendūt ín q̄busdā scietijs nulli?
vtilitatis·nūq̄z ad scientiā veritatis puenientes vt dicit apls·ij·Thi·mj·c
Quidā ínsistūt toto posse scientijs lucratúis ꝛ deceptúis·Miere·mj·c
Sapientes sunt vt faciāt mala·bñ aūt facē nescierūt·Quidā attēdūt spi
ritib erꝛoꝛis ꝛ doctrinis demoníoꝝ vt dicit apls·j·thi·mj·Quidā co
nanꝫ scire ea q̄ facultatē suā excedunt vt trinitatē dei et p̄destinatōnez
hoím Cōtra q̄s dꝛ ecci·iij·Altioꝛa te ne q̄sieris·Proū·xxv·Qui pscru
tatoꝛ ē maie·opp·a gꝛa·i·bō simplex Hoc figuratū fuit exo·xix·vbi dꝛ
Et si bestia tetigeꝛit montē·i·altitudínē dei·lapidabiꝫ·℣ Sexto ad hūi
litatē coꝛdis ꝛ opis nos hoꝛtaꝫ·qꝛ būles· Qꝛ supꝛadcā obſuare mag
ne pfectōis ē·ꝛ supbia bonis opib ínsidiaꝫ vt pereāt vt dic aug·ido
posſ oia p̄dicta ad hūilitatē nos índucit·Lu·xvij·Cū oia būfeceritis
dicite qꝛ ſui ínuti·su·Ad hūilitatē igiꝫ seruādā q̄ttuoꝛ nos índucit·
℣ N Primū ē ꝫdicio nrā·Si·n·ꝫsideremꝰ ntroitū ꝛ exitū nostꝝ
ín q̄t miseriis íplicamur·hēmꝰ materiā magne hūilitatis Eccī·x·Quid
supbis terꝛa ꝛ cinis·Matħ·vj·Mūtiatio tua ín medio tui·Voluit deus
ponē coꝛpꝰ añ oculos·vt sp hō posset respicere et índe hūiliari·Berñ·
Quid supbis saccus stercoꝝ et cibus vermiū·℣ Scđm ē exemplū tos
tius creature ꝛ ín creatoꝛe·Nam creatoꝛ seipm humiliauit ꝛ formam
ſeruí accepit et humilē matrem·humiles díscipulos accepit vel elegit
humile úmentū equitauit·humile obsequiū exhibuit·dum pedes dis
scipulozum lauit·Matħei·xj·Discite a me qꝛ mi·sum ꝛ hu·coꝛ·Simili
ter tota creatura humilitatem obſuat· dum mínisteria sua humiliter
ímplet ꝛ suo creatoꝛi obedit·Baruch·mj·Stelle quoꝝ celi vocate sunt

et dixerūt assum⁹ ꝛ luxerūt cū iocunditate ei q̄ fecit illas. ℣ Terc̄uꝫ ē magna pumitio quā p supbia legim⁹ factā vtꝫ in lucifero ꝛ demoib⁹ et in p̄mis pentib⁹ q̄ voluerūt esse dij. Idē pz in pharaone ꝛ nabucho nosor in holoferne. ꝛ sennacherib. Iac. mj. Deꝰ supbis resistit. Et iō eꝰ ꝛtrariū sequ hūilitatē dēm⁹ amplecti. Col. nj. Induite vos sic elec. di vi scera mie. benigtatē hūilitatē māsuetudinē ꝛc. ¶ Quartū est magnū meritū hūilitati reddendū vt si nō terꝛet pena. alliciat merces. job. xxij Qui hūliat⁹ fuit erit in gla. Hūilitas em ē mesura exaltatōis. q̄ quā tū quis se hūliat tm exaltabit. Exemplū in christo in bta maria et in iohāne bap. Lu. xmj. Qui se hūili. exaltabit. j. Pe. v. Humiliamini sub po. ma. dei. vt vos exal. ꝛc. Et sic pz p̄mū. ℣ Scdo ad patientiā in adūs habendā nos inducit dicēs. Nō red. ma. p ma. Dēm⁹ em pcere bis q̄ nos offendūt vt ds pcat nobis cui maiores offensas intulim⁹. et reli quere vindictā do. q̄ est potēs et iustus ꝛ nihil impunitū reliq̄t. Ro. xij. Mihi vin. et ego retri. Similiter ꝛtumelias verboꝝ nō dēm⁹ re uellē ꝛtumelijs. ꝛ si maledicimur nō dēm⁹ maledicē ꝫ benedicē. ro. xij Benedicite pse. vo. bn̄. et no. ma. Proū. xxvj. Nō rndeas stulto iuxta stul. s. ne. effi. ei. si. Et sic in iurijs tā dictoꝝ q̄ factoꝝ dēm⁹ patiētiā hrē. Heb. xij. Per patientiā curꝛam⁹ ad p̄positū nobis certamē. Sz q̄ p malo reddam⁹ bonū vt hic ds nō est p̄cepti ꝫ filij. Sicut illō mat. v. Si quis te pcus. ad v. max. p̄be ei al. Et q̄ sic dēam⁹ hrē patientiaz in dictis ꝛ factis. ondit p duas rōes. O ¶ Prima ē q̄ nos sum⁹ voca ti ad fidē christianā p grām dei vt bndictōꝝ dei p̄is hereditem⁹ tāq̄ filij iesu christi q̄ est Ve. bn̄. pris m. pci. pa. vo. re. Hāc aūt hereditatez hrē nō possum⁹ nisi maneam⁹ in iesu christo filio dei. q̄ p eū heredes sumus illius bndictōis. Qui aūt nō pcit nec hz patientiā in aduerb ꝫ tenet odiū ꝛ vult se vindicare nō manet in caritate p̄imi ꝛ p ꝛsequ nō manet in deo. q̄ ds caritas est et q̄ manet in ca. in do ma. et econ uerso q̄ nō manet in caritate nec in deo manet ꝛ iō expers ē hereditatis eterne. j. joh. nj. Qui odit fratrē suū homi. ē. Et scitis q̄m ois homi cida nō hz partē in regno xpi ꝛ dei. ℣ Scda rō talis est q̄ scptura nō p̄t mētiri vtpote a spūsancto dictata. Sz scptū est p̄phetā dauid in ps. q̄ q̄ vult diligē vitā grē hic in p̄nti. et vitā glorie in futuro possidē et vult dies bonos vidē scz felicitatis eterne. in qua vna dies dicit eē inquātū nox nō succedit diei. ꝫ a ꝛtinua dei claritate illūinat. Apoca. xxj. Ciuitas illa nō eget sole neq; luna ꝫ lucerna eiꝰ ē agnus. Plures vo dies dicūt in ea eē ꝑpter longitudinē tpis et diez. q̄ dies ibi nūq̄ deficiet ꝫ erit vna dies eternitatis. Qui g̃ diligit talē vitā ꝛ vult ad il los dies puenire. coerceat linguā suā ab oī malo vbo. ab oī dolo et habeat in se iusticiā regni dei. cui⁹ due sunt ptes vt dic aug. s. decli nare a malo ꝛ facere bonū. Mat. vj. Querite p̄mū reg. dei et iu. eius. Item oportz q̄ querat pacē cū p̄imo ꝛ ipam pfecte sequat. Heb. xij

Pacē et sanctimoniā sequimini sine q̄ nemo videbit deū. Ro. xij. Si fieri pt̄ qđ ex vobis est cū oib⁹ ho. pa. ba. Et q̄ ꝫ fecerit habebit vitam et videbit dies felicitatis eterne. q̄ oculi dñi sup iustos ad ipos illuminandū ⁊ remunerandū ⁊ beatificandū. Sap. viij. Respectus eius in electos illius. Et ecōuerso vult⁹ dñi est sup malos ad ipos ꝓdenduz et puniendum. Et sic ptz scdm et tercium. ¶ Quarto timore imitatoz rū a nobis excludit dicēs. q̄ si nos fuerim⁹ emulatores ⁊ zelatores bonitatis et bomitatis q̄ in aduersoy patiētia et dilectōe fraterna cōsistit mihil pt̄ nobis nocere. imo scdm apl̄m. ro. viij. diligentiby deū omnia coperant in bonū. etiā mala et adūsa. Et si q̄d patimur ꝓ iusticia gaudere debem⁹. q̄ p hoc vitā eternā meremur. Mat. v. Beati q̄ psecutō nē patiunt ꝓpter iusticiā scz fidei vitatis et vite. q̄ ip̄ est reg. ce. Dem⁹ etiā omnia mala pati ꝓ fide defendēda. veritate ꝓdicanda. et vite innocentia cōseruāda. Et ꝓpterea timore eoz̄ scz psecutoy et mundano rū nō dem⁹ curare. Duos g̃ timores dem⁹ excludere a nobis scz timorē humanū quo q̄s timet carni sue penas infligi. et timore mundanū q̄. q̄s timet bona sua sibi auferri. Nō g̃ dem⁹ timere eos qui occidoz. ⁊ auferunt bona. q̄ p morte corpis hō vadit ad vitā perpetuā. et iō nō morit̄ ꝫ trāsit de morte ad vitā. vt dr̄ job. v. In eodē. xij. Qui odit animā su. in hoc mū. i vitā eter. cus. eā. Et p amissionē bonoy mūdi hō acq̄rit vitam eternā. Heb. x. Rapinā bonoy vrōy cum gaudio suscepistis cog. vos ba. me. et ma. substantiam. Sic g̃ nihil dēt nos terrere ne supradicta bona facianmus et in amore dei maneam⁹. Ro. viij. Quis nos seperabit a cari. christi tribulatō an ang. an. fa. an nu. pri. an. gla. q. d. mihil. Et sic ꝫ quartū. ¶ Quinto ad ꝓcordialē reuerētiā christo exhibendā nos inuitat dicēs. Dominū aūt christū sanctificate in cor. ve. id ē ꝓpa ostentatis q̄ sanctitas christi domini nostri habitat in cordiby vestris. Quia trīa sunt signa. ¶ Primum ē non praue ꝫ scē cogitaē. Esa. i. Auferte malū cogitati. ve. ab oc. m. Et dñs intuet cor. i. re. xvi. Tue āt sancte cogitam⁹ qn̄ omnia illa cogitamus q̄ ꝓhibent nos a malis scz cogitare morte. et q̄ mūdus trāsit et eius gaudia. cogitare penas inferni et gaudia padisi ⁊ silr̄ia. Esa. xxxvij. ca. Ego dixi in di. die. me. va. ad cor. infe. Et infra. Recogi. t. om. an. me. in ama. ani. mee. Similit̄ sancte cogitamus quando omnia illa cogitamus que possunt nos inducere ad bonum. vt est incarnatio mors et resurrectio filij dei qui propter peccata nostra mortuus est et resurrexit ꝓpter iustificatōnem nostraz ro. iij. Heb. xij. Recogitate eū q̄ talem sustinuit aduersus semetipum a pec. cōtradic. vt nō fatige. ani. vestris deficietes. ¶ Scdm signū est sancte loqui. quia ex abundantia cordis os loquit̄. math. xij. i. Pe. iij. Si quis loquit̄ qua ser. dei. Ephe. iij. Omnis sermo malus ex ore vestro nō ꝓcedat. ¶ Tercū signū est sancte et nō puerse opari. q̄ cuz in corde sit principiuz mor⁹. et primū est causa ommiū que sunt post

omnis male ꝛ bone opatōnis cor est pncipium Et ideo si sanctitas chrisi est in corde homo sancte operatur Mathei vij c Arbor bona fructus bonos facit mala aūt arbor malos fructꝰ facit Et sic ptz qn: tum et consequenter totum de epistola.

Dominica vj de euangelio sermo lxxvj

Nisi abūdauerit ius̄ticia vr̄a plus q̄z scribaꝝ ꝛ phar nō mt̄ in regnū ce Mat v Euāgelioꝝ xp̄i qdā ē totū historiale alī quā historiā vel miraculū ꝛtinēs vt est euāgeliū sequēris dñice ꝛtinēs miraculū septē panū qdā est ptiz historiale et ptim doctrinale vt est euāgeliū d ceco nato ꝛ d lasaro suscitato in quibꝫ historia vł miraculū narrat ꝛ doctrina magna inserit qdaz ē totū doctrinale vt euāgeliū pns qd nō narrat miraculū vł historiaz ꝫ vtilē ꝛ altā doctrinā ꝛtinet Ipe quidē di filius p ꝓphetas suos do: cuerat genꝰ humanū ꝛ dederat pcepta sua q̄ hōines pfecte nō intel: ligebāt Et ido sicut magister in vespis intrat scolas ad audiendum si scolares intellexerūt ꝛ didicerūt ea q̄ dixit ita filiꝰ dei in vespa mundi induꝰ carne hūana intrauit mdm ad videndū si hōines bn erāt istru cti ꝛ inuēit eos plenos multis errorib ꝛ iō doctrinā nouā edidit jo. xiij mādatū nouū do vob et veterē correxit eiꝰ intellectū ondendo ꝛ ꝫ est qd hic dr Nisi abun ius̄ti vr̄a plus q̄z scribaꝝ ꝛ pha nō intra in reg ce Scribe em ꝛ pharizei male intelligebāt et exponebāt mādata dei Mat xv Irritū feciſtis mādatū dei ꝓpter traditōes vr̄as In hoc ꝫ euāgelio arguit ius̄ticiā scribaꝝ et pharizeoꝝ ondēs eā in sufficien: tē esse In q̄ quidē euāgelio tria ꝛtinent Primū est edictū generale p qd pharizeoꝝ ius̄ticia insufficiēs esse mōstrat In pncipio euangelij Secdm spāle supplemētū ē p qd intellectꝰ legis declarat ibi Audistis qn dictū ē antiq̄s Nō occi ꝛc Terciū ē ꝛciliū necessariū et salutare p qd modus fiendi bonī insinuat ibi Si g offers munꝰ tuū ad al ꝛ ibi recordat fu ꝛc Prio g ponit generale edictū di Nisi abū ius ve. ab alijs vtutib ꝛtunsa p quā vnicuq reddit qd suū est et sic nō acci: pit hic Nā scribe ꝛ pha erāt sub ptāte romanoꝝ ꝛstituti nec iudiciū nec ius̄ticiā fecerūt joh xviij Nobis nō licz interficē quēq̄z Alio mō ac pit ius̄ticia ꝓput ē vtus generat ad quaz oēs vtutes reduci pnt qz oia opa vtutū sē iusta Cuiꝰ rō ē qz in omni ope virtutū hō subijcit do qd est valde iustū ij mach ix Iustū est subditū esse do Et econuerso in oī ope malo hō rebellat deo agens ꝛtra eius mādata quod est valde in: iustum Et iō omne bonū ad ius̄ticiā reducit et omne malū ad inius̄ti cia et sic accipit ius̄ticia hic ꝓput est virtus generalis cuiꝰ due sunt par: tes ſm aug scilz declinare a malo et facere bonū Quantū ad vtrang

partē ústicia scribay et phariseoy deficiebat· Nā quātum ad primam ptem ſ. nō facere malū· multū deficiebat vt oñdit in scda pte huius euā gelij ibi Audistis qz dctm est an· nō occi· ⁊c· Quātum vo ad scdaz ptez ústicie· ſ. facé bonū multū etiā deficiebat· Et h̄ pz quātū ad ser· O Nā eoy ústicia erat extrinseca ⁊ nō intrinseca· mercenaria ⁊ nō cari tatiua· vētosa ⁊ nō vtuosa· austera quātū ad alios ⁊ remissa quātū ad se· hūana ⁊ nō diuina· incipiēs ⁊ nō ad finē puenies· Primo inquā eoy ústicia erat extrinseca ⁊ nō intrinseca· Matḥ· xxiij· Ve vob scribe ⁊ pharisei· qui mūdatis qđ de foris ē calicis ⁊ pabsidis· intus āt pleni estis rapina ⁊ immūdicia· Lex em vet⁹ nō phibebat aim· h̄ manu solū nō odiū h̄ solū homicidiū· Sz nōne dz leuit· xix· Nō oderis fratrē tuū in corde tuo· Et itey· Nō memor eris iniurie ciuiū tuoy· Et exo· xx· Nō desiderabis rem proximi tui nō vx· nō ser· nō an· nō bo· nō asi· nec oīa q illius sunt· Et esa· j· Auferte ma· co· vrāy ab ocu· me· Ad h̄ dicē dum qz p tāto dz qz lex vet⁹ nō phibebat animū h̄ solū manū· qz ñ pu niebat animū sicut manū· h̄ pene erāt taxate p opib· ⁊ nō p cogitatō nib· Sed ústicia legis noue punit aim sicut manu· vtz ira h̄ euangelio qz omnis q ira· fra· su· re· er· ú· Et ihū scribe ⁊ pharisei· nō curabāt nisi de ústicia opm exterioy· et nō d ústicia cordis· pt qđ a xpo mat· xxiij· c dicunt esse similes sepulcris dealbatis· que a foris apparēt hōnib⁹ pul cra· intrinsec⁹ aūt plena sunt ossibus mortuoy ⁊ omni spurcicia· Sed ústicia ducēs ad regnū· oportz qz sit intus ⁊ extra· Oportz qz ústicia xpianoy regnū celorū intrare voletū m· abūdet in hac iusticia vt scz fim⁹ ústi intrinsecus bonis dsiderijs· bona volūtate· recta fide· mū do corde· qz vt dz matḥ· xv· De corde exeūt homicidia· furta· adultera ⁊ oia mala· Et idō radicē oportz esse mundā alias poma erūt vermicu losa· Ro· xj· Qz si radix sancta ⁊ rami· Mat· vij· Bona arbor fructus bo· facit mala āt ar· fru· ma· fa· Exemplū de fonte sulphureo a q omnis aqua emanās sapit sulphur· Hoc patet in pmo homine a quo omnes apagamur corrupti ⁊ nascimur filij ire· qz ipe fuit corrupt⁹· Oportet etiā qz simus ústi exterius bona opa faciēdo· qz nō sufficit habere bo nam voluntatem ⁊ rectam fidem· Iaco· ij· Ostēdas mihi fidem tuā ex opibus· Matḥ· vij· Nō omis q dicit mihi dñe dñe intrabit in regnū celorū h̄ qui facit voluntatē patris mei q in celis est· De multis veri ficat illud esa· xxvij· Venerūt filij vsq ad ptum et nō erat virtus pariē di Sed ústi dicūt illud esa· xxvj· A facie tua dñe cōcepim⁹ et peperim⁹ ⁊ quasi parturiuim⁹ spūm salutis· Scdo eoy ústicia erat mercena ria ⁊ nō ex sola dei caritate facta· nā p ústicia legis obseruāda deus repromittebat eis bona terrena· Esa· j· Si volueritis ⁊ audieritis me bona ter re· Vitam longam Leuit· xx· Custodite leges meas et precepta que faciens homo viuet in eis· Et pacem magnam· Baruch· iij· Quid est istē qz in terra inimicoy es· porro si in via dei ambulasses habitasses

vtiqꝫ ím pace ſup terꝛā· Sꝫ ſcribe ꝛ phariſei q̄ comedebāt domos vidu
arū adhuc ꝑ úſticia ſua q̄rebāt ſpālem mercedē terꝛenā· Matħ·xxiij·c
Ve vobis ſcribe ꝛ phariſei ppo·q̄ comeditis domos vidua oꝛ̄es lō
gas oꝛātes· Sꝫ ꝑ úſticia noue legis nō repꝛomittūt bona terꝛena· ſed
bona eterna ſꝫ regnū dei· Matħ·iij· Pemitētiam agite appꝛopīq̄·em
regnū celoꝝ· Imo úſti multa patúnt ím hac vita adúſa·ij·thi·iij· Oēs
qui pie vo·v·ím xp̄o ieſu pſe·pa· Eccs·xiij· Sūt úſti quíb mala pue
níūt q̄ facta egerínt impioꝝ· Et ħ xp̄c optime ſignificauit qñ poſtq̄
remiſit petro vt paſcét oues ſuas ſubiūxit· Cū eēs úmíoꝛ cíngebas te
et am·vbi vo· Cū aūt ſenueris alí·te cín·et du·q̄ tu nō vis·ioh̄a·xxj· Et
nō dixit· Si paueris oues meas ego dabo tibi multa bona· Quāuis ſi
volum⁹ ſubtiliter cōſiderare pro úſticia legis noue obſeruāda·deus
dat maioꝛa bona etiā ím hac vita·nā ím bonís tpalíb⁹ dat ſufficientiā ꝛ
ꝛtentatōꝫ· Mat·xix· Cētuplū acci· Qđ exponēs gre·dicit q̄ centenari⁹
eſt nús pfc⁹ꝫ ꝛ ſignat q̄ úſti de bonís tpalíb⁹ hñt ſufficientiā ꝛ pſe
ctōnē·q̄ cōtentāt đ hís que hñt· pfecte āt dúes ē nō q̄ multa hēt· ħ q̄
cōtentat de hís q̄ hꝫ·ij·coꝛ·vj· Tanquā míhil hñtes ꝛ oía poſſidentes
Ite ꝑ vita nature quā illis dabat dat mō vitā grē· que longe melioꝛ
eſt· Nā đr ioħ·xij· Qui credit ím me etiā ſi mortu⁹ fúnt vúet· Ite ꝑ pa
ce tpis quā illis dabat dat modo pacē pectoꝛis·ſ·aníme ad deū q̄ lon
ge melioꝛ ē· Pſal· Pax multa diligētib⁹ legē tuā ꝛ nō eſt illis ſcanda
lum· Et ē tāte vtutis iſta pax q̄ de guerꝛa tpis míhil curat ímo ím ipa
gaudet· Act·v· Ibāt apl̄i gaudētes a cōſpcū cōcilij· Et tandē ꝑ iſta úſ
ſtícia đs dat vítā eternā·qđ ꝑ illa nō dabat· Heb·vij· Nihil em̄ ad pfe
ctum adduxit lex· Et ídō nō eſt magnū ſi úſticiā noue legis abūdare
opteat a úſticia vetis legis·cū ī ímfimítū hēat maioꝛē mercedē· Debe
mus ꝑ eſſe úſti nō vt aliquā hic mercedē accipiam⁹ ħ ſolū ꝑ caritate
dei ꝛ ad eíus honoꝛē q̄ filíus nō opat ím domo ꝑ mercede dúrna q̄
ipe eſt heres patris ím ommib⁹· Nos aūt ſum⁹ ꝑ grām xp̄i filij đi·ioħ
i· Dedit eis ptātem filios dei fieri· Si aūt filij ꝛ heredes vt dicit apl̄s
ad ro·viij· Et nō ꝑ mercede tpali dēm⁹ ím domo đi q̄ eſt eccia fuire·
Hic nota q̄ ħ valde tāgit clericos q̄ oíno ſeruire vident ꝑ tempali
mercede·q̄ nō q̄runt míſi bonas ꝛ pímgues eccias· Et ſi nō ſunt bone
nolūt eas· Et vtímā tales q̄rerēt debito mō· Tercio eoꝝ úſticia vē
toſa erat ꝛ nō vtuoſa· Nā omnía opa eoꝝ faciebāt vt viderentur ab
hominib⁹ ꝛ laudarent ab eis·vt đr matħ·xxiij· Nā ꝛ ieúnabāt ꝛ oꝛa
bant ꝛ elemoſinam faciebāt ad oſtentatōꝫ· Mat·vj· Nō eritis ſic ppo
crite triſtes·extermínāt em̄ facies ſuas vt appareāt hōmib⁹ ieúnāt eſ
Ibidē· Tmāt em̄ ím angulis plateaꝝ ſtātes orare·vt videant ab hoib⁹
In eodē· Cū facis elemoſínam noli tuba canē añ te·ſicut ppocrite faci
unt· Iuſticia vo ducēs ad regnū opoꝛtz q̄ ſit virtuoſa·qđ tūc eſt qñ a
bona intentōe ꝓcedit vt ſcilz hō íntendat ím ſua úſticia deo placere et

proximū edificare ꝛ nō intendat inde acquirere ventum laudis hūane
Et de hoc christus posuit exemplum in decem virginib· quar q̄nq;
erant fatue nō habētes oleum in lampadibus·quinq; vero prudētes
habētes oleū in lampadibus suis·Secūm aug·lampades in manibus
sunt opa bona in euidēti facta·Prudentes vero ꝛ fatue exierunt ob;
uiam sponso christo·qua vtreq; opa de genere bonoꝝ fecerūt·hꝫ fa;
tue nō habuerunt oleū in lampadib suis·i·bonam intentōez in op ib
q; p opa eaꝝ queſierūt vētum vane gle· Prudētes vo habūnt oleū
in lampadib suis·q; p opa illa voluerūt placē soli deo·Et ideo ignis
dūmi amoris arsit in lampidibus eaꝝ·ꝑpter qđ lāpades nō crepue;
rūt·q; erat in illis oleū·Lampades vo fatuaꝝ extincte sunt q; non
erat ibi oleū·i·bona intentio·s·placēdi soli deo sed hominibus·et ꝑpte
rea receperūt mercedē suā·et iō remittunt ad illos quib opa sua ven
diderūt ꝓ eis laudē humanā querēdo·et sic in regnū nō peruenūt in;
trare·q; lampades erāt extincte·que viam eis ostēdebāt· ¶Quarto
iusticia eoꝝ erat austera quātū ad alios ꝛ remissa quātum ad se·Mat·
xxiij·Alligant em onera ḡuia et importabilia ꝛ imponūt sup humeros
hominū digito āt suo nolūt ea mouere·Vn vt ibidē insinuat in factis
ꝑprijs deglutiebāt camelū·in factis vo alienis colabant culicē·Mat·
xxiij·Ve vobis scribe ꝛ pharizei q̄ deci·mē·ꝛ cinnū·et relinquitis ea
que grauiora sunt legis·misericordiā et iudiciū Vn tales faciūt magnos
bolos de carnibus alienis·Exemplū de lupo quando fuit abbas effe
ctus quo verberauit asinū q̄ comedebat petrosilinū in orto sacerdo;
tis·et ipe comedebat quotidie agnos alienos et oues·Iusticia vo du;
cens ad regnum oportet q; sit austera in se·et misericordia plena quā
tum ad alios·Oportet ḡ q; sit austera in se vt sc omnia mādata dei
impleat·q; vt dr iac·ij·Si quis totam legem seruauerit·offendat aūt
in vno factus est oim reus·Matth·v·Qui aūt soluerit vnum de man;
datis istis minimis et docuerit sic hōines·minimus vocabitur in re;
gno celorum·i·in ecclesia iustorum qui celi dicunt·Psal·Celi enarrāt
gloriam dei·Quia in regno celoꝝ vbi deus p gloriam regnat nec vo
cabitur minimus nec magn9 q; nō intrabit·vt patz in hoc euangelio·
Vnde quātum ad regnum celi idem ē vocari minimum ꝛ nō intrare
vt dicit crisꝰ·Similiter quantuz ad alios oportz q; sit misericordia ple;
na Mat·ix·Cūtes discite quid est miam volo et nō sa·Hiero·Audiant
te homines magna facientē·et pua mandantē· Vnde iusticia est ceca
sine misericordia·lumē tm iusticie est misericordia·Iac·iij·Superlłat āt
misericordia iudicium·Ibidem Iudicium sine misericordia ḥet ei qui
nō fecerit misericordiā·Hoc aūt ostēdit xpc in seipo Nā in seipo pum
uit peccata alioꝝ·iuxta illud ps·Que nō rapui tuc exoluebam·Et ad;
ultere pepcit et peccatricē magdalenā iustificauit·et petꝝ negantem
nō abiecit·Vnde et petro mādauit q; nō solū septies parceret hꝫ vsq;

septuagies septies·matħ·xviij·Et scribis ꝛ phariseis·qꝛ p ꝛtratrum fa
ciebāt nmatus est dicēs·Ve vobis scri·ꝛ pha·qui clau·regn·di añ ho·
Vos em̄ nō intratis ꝛ introeūtes nō finitis intrare·Matħ·xxiij·Hui⁹
aūt seuē iusticie triplex pōt esse causa·¶ Prima est inexpientia mali
Qñ em̄ iudex nō est exptus adusa nō compatiť alijs·et p ꝛsequēs se·
uere iudicat·qui aūt exptus est misericoꝛs est·Proū·xix·Homo indi
gens misericoꝛs est·Et ideo christus vt nobis compatereť ꝛ mifico
diter iudicaret·voluit expiri miserias nostras Hebꝛ·iiij·Nō habemus
pontificem qui nō possit compati infir·no·temp·āt p omnia·Et ꝛpt̄ea
christus permisit cadē in temptatōez petrum futuꝝ epm̄ ꝛ iudicem
christianoꝝ vt alijs ꝛpatereť ꝛ misericordit puniret·¶ Scda est inco
sideratio ꝛpe fragilitatis·Gaꝛ·vj·Huusmodi instruite in spū lenita·
tis·ꝛsiderans teipm ne ꝛ tu tempteris·Si quis ꝛsideraret qꝝ forte ipe
in simili casu erit miserēť alioꝝ·Si qs etiam iudicaret qꝝ sicut iudicat
alios ita iudicabiť ꝛ ipe·certe miserēť Apoca·xviij·Reddite illi sic ipa
reddidit vobis·ꝛ duplicate ei duplicia fm opa eius·¶ Tercia est ven
tus humane laudis·Quidam em̄ intantū desiderāt cōmendari esse iu·
sti qꝝ nullam misericordiā faciunt·Vnde de quodam iusticiario regni
legiť qꝝ ꝛpzum filium iudicauit ad suspendiuꝝ vt bonus iusticiari⁹ di
ceretur·Et de quodam romano legitur qꝝ dum filius suus ꝛmitteret
culpam ꝓpter quam debebāt sibi erui oculi·eruit sibi vnum ꝛ filio
alium vt iustus diceret·Elat em̄ ventus vane glozie in talibꝝ ꝛ accēdit
in eis magnū ignē vindicte·¶ Quinto eoꝝ iusticia erat humana et
nō diuina·nam sicut iusticia humana ꝛ sic lex humana puniebat vt pz
in lege pene talionis·Exo·xxj·Oculum p oculo dentē p dente·luioze
ꝓ luioze·Iusticia aūt ducens ad regnum est iusticia diuina·q̄ pcit peni
tentiby dissimulās peccata hominū ꝓpter penitentiā·sap̄·xj·Vnde scri·
be ꝛ pharizei adduxerunt adulteram ad christum que fm legem mo
sis debebat lapidari vt eam ꝛdemnaret·Et christus videns dolozez coz·
dis eius ꝛ ꝛtritōnem magnam·dixit ei·Mulier vbi sunt qui te accusa
bāt·nemo te cōdemnauit·Que dixit·Nemo dñe·At ille ait·Nec ego
te cōdemnabo·Vade ꝛ iam amplius noli peccare·joh̄·viij·Item iusti
cia eoꝝ erat humana qꝝ vt dicit crisꝝ·a pena que p legem mosi dēbať
trāsgressoribꝫ liberabat·ꝫ in regnū nō introducebat·sicut iusticia hūa
na seruata liberat solum a pena·Item iusticia eoꝝ erat humana qꝝ de
uite austeritate·et gloriabanť qꝝ erāt filij abzae ꝛ discipuli mosi·Ro·
ij·Confidis teipm ducem esse cecoꝝ ꝛ lumē eoꝝ qui in tenebris sunt·
Iusticia vo ducens ad regnum·nō cōfidit de se sed de merito passiōis
christi ꝛ ď eius gratia·p quam credit iustificari·j·coz·xv·Grā dei sum
id quod suꝫ·Cuius ratō est qꝝ misi iusticia nostra inmiteretur merito
passionis christi et gratie dei·nō posset mereri vitam eternam que est

bonū supra naturā īfinitū. Nā meriti ad p̄miū debz esse ꝓportio iu
stitia aūt nostra cum sit finita et nō pfecta nullā ꝓportione habz ad il
lud premiū nisi inquātū inmitit merito passionis christi 7 grē dei
Sexto eoz iustitia erat incipiēs et ad finē nō puenies. semp em lege
bant 7 nunquā intelligebāt. ij. Thi. iij. Semp discētes et nūquā ad scie
tiam veritatis puenientes. Actu. xiij. Ignorātes voces ꝓphetaz que
p omne sabbatū legūtur. Nā christū cui tota scriptura testimonium
phibebat nō cognouerūt. Ioh. v. Scrutamini scripturas in quib vos
putatis vitā habere eternā. et ille sunt que testimoniū phibēt de me.
Et sic dicit apostolus. ij. coz. iij. Usq; in hodiernū diē dum legit moy
ses velamē est positū sup coz eoz. Similiter semp operabant opa le
gis 7 nunquā ad pfectum finē legis puenerūt. Nam vt dicit apostō
lus. Finis legis christus ē ad iustitiā oīi credēti. Ro. x. Similit finis
precepti ē caritas de coꝛde puro et sciētia bona et fide nō ficta. j. thi.
j. Sed ipi nec ad christū puenerūt nec caritatē habuerūt q̄ magnū odi
um intim̄ q̄ christū occiderūt Act. v. Deus patz nostroz suscitauit ie
sum quē vos occidistis suspēdentes i ligno. Iustitia vō ducēs ad re
gnum puenit ad finē. nā et veritatē fidei hēt et i pcepto caritat pseue
rat que ē finis legis. q̄ vt dz mat. x. nō qui incepit q̄ qui pseuerauerit
usq; in finē hic saluus erit. Bern. Sola pseuerātia est filia singularis
summi regis. In cuius figura mādatū ē in lege leuit. iij. q̄ semp cauda
animalis dēret in sacrificio offerri et cremari. Mēti sunt sicut statua
quā vidit nabuchodonosoz. que hēbat caput aureū pectus et brachia
de argento. ventrē et femora d ere. crura de terra. et pnus lapis totaz
cōfregit. vtz dan. ij. Sic multi feruēter incipiunt et sp decrescūt et ad
vltimū requiescūt sup terrā. i. ad terrena bona redeunt et modica tē
ptatio eos frangit. Si g̃ volumus ad regnū celoz puenire oportz q̄
iustitia nostra sit intrinseca et extrinseca. sit caritatiua et nō mercena
ria. sit virtuosa et nō vētosa. sit austera quātū ad se. et misericordia plēa
quantū ad alios. sit diuina et nō humana. sit incipiens et ad finē pue
niēs. Et sic ptz p̄mū. Secdo ponit supplementū spāle p quod intelle
ctus legis declarat. d. Audistis q̄ dictū ē an. nō occi. &c. Vbi nota q̄
hoc pceptū vt dicit aug. ñ. extēdit nisi ad hōmes. nā animalia oīa li
ne peccato occidē possum⁹. qd ē contra hereticos. Sicut vt idē dic aug. h
pceptū nō extēdit ad oēs hōmes q̄ solū ad hōmes pticulares q̄ nō sē
in aliqua dignitate vel potestate constituti q̄ potestates et rectores et
dñi libere pnt in certis casib occidere. mutilare. pscribere et vberare.
scdm qd culpa exigit. Circa qd notādū q̄ ecclia hēt duplicē gladium
scz spūalem et materialē. Spūalis est excōmunicatio. depositio. degra
datio et hmōi q̄ ecclia p seipam exercet. Materialē aūt gladium
q̄ ē occidere et mutilare cōmittit ptātib seculi ꝓpter reuerentiā sacra
mentoz. ne manus deo cōsecrate ad dispensandū et tractandū sacra

mẽta sanguine polluanť·Vñ nathan ꝓpheta dõ volẽtẽ edificare eccl'az deo ex pte dei ꝓhibuit dicẽs·nõ edificabis mihi domum·glosa·qz vir sanguinũ es·ij·Re·vij·ꝑmo paliꝑ·xxij·dz· Multũ sanguinẽ effudisti et plurima bella bellasti nõ poteris edificare domũ noĩ meo tanto effuso sanguine coꝛã me·Qz aũt ecĉia hũc duplicẽ gladiũ habz ptz luce xxij·qñ discipuli dixerũt·Dñe ecce duo gladij hic·Et christus rñdit·satis est·et nõ dixit·nõ est necesse·nec dixit sicut postea dixit petro ioh· xviij·Mitte gladiũ tuũ in vaginã omnis enĩ q̃ gladiũ ac·gla·pi·Petrus enĩ tũc erat ꝑsona ꝓticularis et q̃ ꝓuilegiãdo voluit illũ occidẽ qõ nõ licz·℟ Qz aũt ptãtes pñt occidere et extermínare malos z ꝑ scribere z ordenare ptz p tria·℣ Primo ptz p scripturã Ro·xiij·Non enĩ sine cã portat gladíum·dei enĩ minister est vindex in irã ei q̃ male facit·℣ Secõ idẽ pz p exempla in creaturis·℣ Primũ exemplũ est in furiosis qz sunt recludẽdi et vinculandi ne sibi z alijs noceãt·q̃re g̃ nõ sunt recludendi et occidẽdi q̃ sibi et alijs nocẽt furãdo z alios cõturbando z occidẽdo·nã pena augeri dẽt scdm qõ culpa augeť·Deut· xxv·Pro mẽsura delicti erit et plaga ꝑ mod⁹·Si g̃ aliq̃ magis nocẽt q̃z furiosi magis sunt puniẽdi·℣ Scdm exemplũ est in animalibꝫ·si·n· lupi z serpẽtes sunt occidẽdi ne hõmes ledãt·quare nõ similiť hõmes qui viuũt vt lupi z vt serpẽtes alios venenant·qz vt dicit seneca·quid interest vt ex hõme q̃s in beluã ꝟuertať aut sub hõmis figura imanitatẽ gerat belue·Similiť ouis morbida segꝛegať ne totũ gregẽ inficiat Similiť g̃ hõ malus dz bãniri et ab alijs bonis excludi ne alios corrũpat·℣ Terciũ exẽplum ẽ in mẽbris corpis·nã salubriter vnũ mẽbrũ abscindiť·ne totũ corp⁹ putrefiat·siliter mali hõmes debẽt amputari ne statũ bonũ ꝟũtatis cõturbẽt et alios corrũpãt·℣ Tercio idẽ pz p factum dei·Na de⁹ ꝑmos pentes ꝑ trãsgressione ꝑcepti expulit de paradiso·z aduidicauit eos morti cũ tota posteritate sua cũ ꝑus essent immortales·Ptãs ãt minister dei ẽ vt dicit apls ad ro·xiij·Qui tanto melius iudicat q̃nto magis se cõformat regule diuine·Ergo pẽ expellẽ et ꝓscribẽ·z morti cõdemnare ꝑm exigentiã culpaꝫ·sicut deus in ueniť feciſſe·Nã de⁹ mãdauit q̃ ille q̃ cõtra ꝑceptum dei sabbato lig̃ colligebat debebat lapidari·Nũ·xxj· Similiť ille qui blas femauerat deũ israel·vt ptz leui·xxiiij·Et ẽ si deus morte eternã digne ꝑ culpa in fligit·g̃ minister di morte corpalẽ pro eadẽ culpa infligẽ põt·que q̃si nulla pena ẽ respectu pene eterne·Hoc etiã p legẽ humanã roborať q̃ dicit puilegiũ dẽt amittẽ q̃ grã sibi cõcessa abutiť·vitã ať et quidq̃d habem⁹ deus nobis cõtulit gratis·j·cor·iij·Quid hẽs qõ nõ accepisti·Et sic pz ñ solũ malos hõies debẽ morte puniri g̃ debẽt omo occidi Ergo qui male vtiť vita sibi data ꝟẽ deũ z ꝓximũ viuẽdo dz ꝑuari vita·Et sic pz ñ solũ malos hõies debẽ morte puniri g̃ debẽt omo occidi Ero·xxij·Maleficos nõ patieris viuẽ·Et peccat g̃uiter ptãs si dignos morte nõ occidit·Exemplũ hꝫ ptz in achab rege isrl q̃ pepcit benedab

regi sirie ⁊ vnus de filijs ꝓphetaꝝ venit ad eū dicens·Quia dimisisti vir dignū morte de manu tua erit aīa tua ꝓ aīa eius·iij·re·xx·Idē pz in agag rege amalechitaꝝ cui saul pepcerat vitā·et samuel ipm interfecit·j·reg·xv·Ite nota hic mirabile qz ds mādauit nō solū occidi malos ꝫ etiā vsqz in tertiā ⁊ quartā generatōz deleri·Ero·xx·Ego sum ds zelotes vindicans iniquitatē patꝝ in filios in tertiā ⁊ quartā generationē·Hoc exemplū pz·ij·reg·xxj·qñ tpe dauid facta est fames triby āis ⁊ ꝑsuluit dauid dñm·q̄ rndit ei ⁊ dixit·ꝙ hoc erat·qz saul contra iuramētū ꝓdecessoꝝ populi interfecit multos gabaonitaꝝ·nec de hoc facta fuerat vindicta·Et dedit dauid gabaonitis duos filios saulis et quinqz nepotes filios filiorum qui remāserant·qui suspenderāt eos ⁊ statim cessauit plaga a populo·Hoc etiā pz in yeu cui qz deleuit totaz ꝓgeniē achab ⁊ lxx·filios eius decapitari fecit ds ꝓmisit facē eum requiescere vsqz in sedam generatōz·vtz·mj·reg·Et sic ptz ꝙ hoc ꝓceptum solum refert ad psonas pticulares quibus occidē nō licz proximū aliquo modo· S Vbi nota ꝙ primus occidit duoby modis·s·quantuz ad corp⁹ ⁊ quantū ad animā·Quantū ad corp⁹ occidit triby modis. ¶Primo vite emptōe·qđ fieri pōt quattuor modis scz auxilio·cōsilio·manu ꝓpria·et debiti auxilij subtractōe vt quib⁹ incūbit ex officō iuuare ⁊ defendere si nō iuuāt occidūt· ¶Secdo bonoꝝ suoꝝ ablatōne·Eccī·xxxj·Panis egentiū vita pauperum est·q̄ defraudat illū hō sanguinis est· Tercio bonoꝝ ꝓpriorꝝ retentōe·Amb·Pasce fame morientem ꝙ si nō pauisti occidisti· ¶Quantum āt ad animā sic⁹ occidit primus tribus modis scz ipum ad peccatum inducēdo dicto vel facto ipm in pcto detinendo·⁊ ipz ad peccatū ꝓuocando·siue p iniuriam q̄ fit ei·siue per malū exemplum quod ei pbet Ro·xxj·Noli cibo tuo illum perdere ꝓ quo chriſt⁹ mortu⁹ est·Et sic ptz quō debz intelligi hoc ꝓceptum·Nō occides·qđ moyses antiquis iudeis q̄ egressi sunt de egipto ex parte dei dedit·Ad hoc aūt ꝓceptū xp̄c addidit·p quod ꝓceptum declarat dicēs ꝙ nō solum nō licet primum occidere·ꝫ nec irasci in corde nec signa iracundie ipi ondere· T ¶Triby aūt modis possum⁹ primo irasci·pter homicidium ō quo dictum est· Primo in corde odiēdo fratrē ad mortē vel ad pditōnem reꝝ suaꝝ· ¶Secdo in voce iracūdiā exprimēte per aliquā interiectōnem vt heu·sicut dolor exprimitur a dolente·dum dicit heu·qđ idem signat tacha in irascente· Tercio in voce contumeliam exprimente per aliquam vituperationem vt fatue·Et in istis tribus sicut est gradus in culpa·ita est ꝑ dus in pena·quia maior est ira aliq̄ mō manifestare q̄z mi solo corde tenere·et maior est irā p mamfestā ꝓtumeliā indicare q̄z in corde tenere·vel p aliquam vocem exprimere sine ꝓtumelia·In primo em vnum est solum scz ira·in secdo duo scz ira et vox iram repntans·in tercio tria·s·ira vox iram repntans·⁊ vituperij verbum·Et ido concilium qđ debeam

dicenti racha· maior pena est q̄z úduciū qđ debeť solū irascenti· ꝛ gehē
na ignis que debeť dicenti fatue maior pena est q̄z úduciū vel ꝛcilio·
Quia vt dicit aug· in úudicio ꝛueniūt úudices ad examinandū cām et
adhuc locꝰ supest ad euadendū sentētiā p vias multas· in ꝛcilio autez
ꝛueniūt ad cōferendū de pena exāinata iā cā qua· s· reus puniendꝰ sit
et adhuc locꝰ supest ad euadēdū ꝫ magꝭ difficulter q̄z in úudicio gehē
na vo noīat illatōz pene q̄ reus punit· a qua nō restat effugiū· Bz si p
illatōe cōtumelie debeť gehēna· qđ p homicidio inferť qđ est oīnb
suprādictis grauius· Ad qđ dicendū· q vt dicit aug· homicidio similit
debeť gehēna· Sed in gehēna est maior et minor pena sicut in gloria
est maior et minor glā· q vt dicit apls· j· cor· xv· Stella differt a stella
in claritate sic erit resurrectio mortuoꝝ· In fine nota q ꝫ tria· s· ira·
ki ꝛ dicē racha ꝛ fatue pnt esse sine peccato· imo cū merito· ꝛ cū pcto
mortali sicut accipiunť hic· et cū peccato veniali· ℣ Sine peccato sť q̄n
ex rōnabili cā fiunt· Quia vt dicit aug· Stoici dixerūt q in sapiente n̄
cadit ira· nec alie passiones anime· Paripatetici dixerūt q in sapiētez
cadit ira ꝛ alie anime passiones· ꝫ moderate ꝛ rōni subiecte· Int̄ chri
stianos vo nō est attēdēd si q̄s irascit· ꝫ ex qua cā ꝛ cui irascit· q si q̄s
ex rōnabili cā irascit puta ꝓpter malū qđ videt fieri ꝛ nō irascit fratri ꝫ
vicio fratris· talis ira nō est peccatū imo est meritoria et vocat ira p
zelū· Quia vt dic̄ crisꝰ· Si ira nō fuit nec doctrina ꝓficit nec úudicia stat
nec crimina ꝓescunt· Qđ pz ex formali diffinitōe ire· Est em̄ ira appe
titus vindicte· Bz vt dēm ē vindictā licz inferre malefactoribꝫ· g̃ vin
dictā appetē de malis ex zelo iusticie similiter licet· p̄s· Irascimini et
no· pec· Talis g̃ ira est meritoria· Sic iratꝰ fuit phinees ꝛtra sambri
et ob hoc placauit deū· et meruit sacerdotiū sempiternū vtz núi· xxv·
Sic g̃ plurimū irascunť pentes filijs· Cū peccato vo mortali sunt·
cū aliqs deliberata rōe appetit· q fiat de aliq̄ vindicta q̄litercūq ꝛē oz
dinem rōnis ꝓpter malū eius puta q appetat puniri eū q̄ nō meruit·
vel vltra quā meruit· vel nō sm legitimū ordinē· vel nō ꝓpter debitū
finē q̄ est ꝛseruatio iusticie et punitio culpe· talis irascit fratri ꝛ nō cul
pe eius· ꝛ vocat ira p odiū· Et hoc est qđ hic dr· Omis q̄ irascit fratri
suo reus erit iudicio· Talis ira ex suo genere est peccatū mortale de
qua christus dicit hic· Nisi aliquis appeteret vindictā leuē de aliq̄ quā
etiā si inferret nō peccaret mortalit· vt trahē aliquem puerum paruz
p capillos· Similiter si quis nimis ardēter irascit interius ꝛ nimis ex
terius ostendit signa ire ita q ex vehemētia ire excidit a caritate dei ꝛ
ꝓximi peccat mortaliter· Et sic ex duob ꝛtingit peccatū mortale in ira
ꝫ ex inordinato appetitu vindicte· ꝛ ex vehemētia passionis ire· que
ꝛsurgit ex accensione sanguinis circa cor· ℣ Cū pcto aūt veniali sť q̄n
ira nō pfecte a rōne regulat· vel quantū ad appetitū vindicte vt cum
quis nimis aliquātū appetit magnā vindictā· q̄z iusticia exigat· t q̄tū

ad modū ire scēdi vt cum mot⁹ ire aliquātulum ínteri⁹ vel exteri⁹ mí-
mis ferueſcit·vel qñ motus ire antecedit rōnem·Eſt em̄ ira materiali
ter diffimiēdo accēſio ſangmis circa coꝛ·Et iō qñ ſubito homo accēdit
abſq; deliberatōe rōnis ſ; ſtatim a rōne regulat ita q; non impedit re
ctitudíne rōnis eſt pctm̄ veniale·Gloſa ſup illud ps·ira ſcímmi z no
lite peccare·dic̄·Venialis eſt ira que nō pducit ad effectū·Et ſic patz
ſcō m·V·Tercio ponit 2ſilium ſalutare p qđ modus fiēdi boni decla-
rat dices·Sí offers mun⁹ tuū ad altare·i·ín 2ſpcu dei ad chriſtū q alta
re dei dꝛ·iuxta illud heb·xnj·Habem⁹ altare de quo edere nō hñt ptā
tem·qui tabernaculo deſeruiūt ſcz coꝛpis quoꝛ deus vēter eſt Quod
cunq; mun⁹ ſit ſiue ab obſequio ín ſuēdo chriſto·ſiue a lingua ín pdi
cādo z laudādo chriſtū·ſiue a manu ín dando bona paupibꝫ ꝓpt chri
ſtum·Nā triplex eſt munus ſcilz ab obſeqo a língua z a manu·Et ibi
recoꝛdatus fueris q; frater tuus habet aliq̄d aduerſum te · qz ínmiſte
offendiſti eum·quocunq; modo ſiue vbo ſiue facto offenderis eū·Re
línque ibi ante altare munus tuum·id ē·añ chriſtum vt ſcz bēas ꝓpo
ſitum firmū ſeruiēdi deo·Tūc em̄ relínquis añ altare munus tuum·
cū ꝓpoſitum tuū eſt firmū añ deum vt ei ſuias·Sed vt gratioſius et
fructuoſius ſit ſeruitiū ſatiſfacé dēs p̄mo fratri ſi pñs ē·ſi aūt ē abñs
vadas ad eum ín mēte tua vt ſcz habeas firmū ꝓpoſitum cū obtulerit
ſe facultas ei plenarie ſatiſ faciēdi·qz vt dic̄ hilarius nō opoꝛtz q; vadaſ
vlt̄ mare ſi ibi eſt quē offendiſti ad reconciliandū ſibi pdib⁹ coꝛpis ſ;
motib⁹ aními·Et vt dicit criſ·Dēm⁹ em̄ recōciliari ſicut offendim⁹·vt
ſi vbo offendim⁹ vbo recōciliemur·z ſi facto·facto·Et tūc mun⁹ nr̄m
erit acceptum valde coꝛā dō·z merebit̄ vitā eternā·In hui⁹ figura dñſ
mādauit q; ſacerdotes et leuite ſacrificaturi ín tēplo·pus deberēt laua
re manus et pedes·z habere ſpecula affixa ín labꝛo eneo vbi lauaban
tur ín quib⁹ reſpicerēt et abſtergerēt oēs fedi tates·vtz exodi·xxv·et
xxxviij·Et ſic ptz tercium et 2nter totum·

De epiſtola ſermo LXXVII·

Quicunq; baptiſati ſumus ín chriſto ieſu ín moꝛte ipius ba-
ptiſati ſum⁹·Ro·vj·Sicut dic̄ apls·j·coꝛ·xmj·c·qui ignoꝛat
ignoꝛabit̄·et ideo doctoꝛ et paſtoꝛ debz eſſe valde ſolicitus
ín docendo·ne populi ignoꝛātia ſibi imputet̄ ad 2demna-
tōnem·dzech·nj·Sanguinem vero eius de ma·tu·requi· Propterea
dicit apls·j·coꝛ·ix·Ve mihi ſi nō euangelizauero neceſſitas em̄ mihi
incumbit·Similiter populus debz eſſe valde ſolicitus audire ne ꝓpter
ignoꝛātiam damnet̄ z malū agat·Eſa·v·Propterea captiuus duc·eſt
ꝓpls m·eo q·ſci·nō ha·Et ideo apls doctoꝛ gentiū ín fide z veritate
fuit valde ſolicit⁹ nos docere oīa neceſſaria ad ſalutē·Act·xx·Non

em̃ subterfugi quo mín⁹ annũciarẽ vobis oẽ ꝛsilium dei· Principiũz aũt ⁊ fons salutis aĩe sine q̃ nemo saluari pt̃ est baptism⁹· Io·iij· Nisi q̃s rena·fu·ex aq̃ ⁊ spũscõ nõ pt̃ íntra·reg·dí· Et iõ ín epla hodierna d̃ baptismo p̃dicat apls vt ipm cognoscam⁹ ⁊ cognoscẽdo ín ipo ambulem⁹· ⁊ abluti eius vtutẽ illibatã ꝛseruem⁹· In q̃ quidẽ epla apls q̃tuoꝛ facit Primo ínuit formã baptismi ⁊ vtutẽ eius·quã tenẽ dem⁹ In pncipio eple· Ecdo oñdit quo ín baptismo christo mortuo ꝛfiguramur ⁊ similes ei eẽ dem⁹ ibi· Cõse·em̃ sum⁹ cũ illo p bap·ín mor·vt quo resurꝛexit xpc a mor·p gloriã pris ita ⁊ nos ín no·ui·am· Tercio oñdit triplicẽ fructũ si hãc similitudíne illibatã cõseruem⁹ ibi· Si emz cõplan·facti sum⁹ similitudíni mor·ei⁹ Quarto istũ triplicẽ fructum hortat apls romanos quib⁹ loquebat hr̃ ⁊ ín illis oẽs nos quaten⁹ nos hr̃ velim⁹ ibi· Itaq; ⁊ vos exist·vo·mor·quidẽ es·pec·vi·aũt deo ín christo iesu do·no·· ¶ Primo g̃ ínuit apls formã baptismi ⁊ virtutẽ eius dicẽs·Quicunq; baptisum⁹ ín christo iesu·i·ín forma baptismi quã tradidit christus iesus Que ẽ petre vt̃ martíne·ego te baptiso ín no·pa·⁊ fi·⁊ spũssancti·vt patz matb·xxviij· Docete ínquit omnes gentes bap·e·ín no·pa·⁊ fi·⁊ spũssancti· Vel ín baptismo quẽ ínstituit iesus christus·et quantum ad materiam ⁊ quantum ad formã·quia ní fiat ín aqua et supꝛadicta forma verboꝝ serueť non est baptismus· Vel ín baptismo ín quo opatur iesus christus·quia virtus baptismi ñ est ab aqua·neq; a verbis·neq; a baptizante·neq; a baptizato · ſ a iesu christo·quãuis mediãte aqua ⁊ verbis christus cõferat vtutem ín baptismo. Vnde aq̃ ⁊ vbũ nõ sunt medium p quod baptism⁹ opať sicut p causam efficiẽtem pncipalẽ·ſ sunt medium ín quo confertur salus et sine quo baptismus nõ cõfertur·Quicunq; g̃ sic baptizati sumus ín morte ipius christi baptizati sum⁹·i·ín efficacia ⁊ vtute mortis christi baptizati sum⁹ q; vtus mortis christi ín baptismo opať et p baptismũ nobis applicať·qđ pz q; omnia illa q̃ mors christi hz efficé ín nobis·ín baptismo et p baptismum nobis applicanť et effectum habẽt ⁊ nõ añ baptismum· Ergo baptismus hz efficaciam ⁊ opatur ín vtute mortis christi· Et q; causa pmaria magis ẽ ínfluens sup causatum cause scđe ideo potius debem⁹ dici baptizati ⁊ mundati ín morte christi q̃z ín baptismo· Sunt aũt nouẽ que habz ín nobis efficere mors christi que ín baptismo nobis conferũť V Primũ est mũdatio aĩe a culpa ⁊ mala peccati· Nam christus pendẽs ín cruce oĩa peccata deleuit Apoj· Lauť em̃ nos a pec·no·ín san·suo· Hec mundatio ꝛferť nobis ín baptismo. Vnde baptismus sicut lauat exterius corpus sic mundat ínterius animam· Ezech·xxxvj· Effundã sup vos aquã mundam ⁊ mũ· ab om· ínq·ve· ¶ Secõm ẽ ablatõ pene·q; christus pendẽs ín cruce sustiínuit penam sufficientem p oĩbus pctis q̃ facta erãt vel fieri poterãt imo sustinuit penam exçedentem peccata çentum milium mundoꝝ

Esa·liij·Vere lang·no·ipe tulit ꝛ do·no·ipe p·Et infra·Et do·po·in eo
miq̃·oim nostꝝ·In hꝰ figura vt dicit aug·de latere christi pendẽtis in
cruce exiuit sanguis ꝛ aq̃·vtz jo·xix·Sanguis solutõis ꝛ redemptõis
ꝛ aq̃ ablutõis·Et in hꝰ signũ dicit apls ad col·ij·q xpc cyrographuz
delicti qđ erat ꝛtrariũ nob tulit đ medio ꝛ affixit illud cruci· Nã qñ
solutũ est debitũ cirographũ dilaniaꝫ·Hoc totũ opaꝫ in nobis bapti ꝛ
smus in vtute passionis christi·Quia vt dic aug·In puulis delet pec ꝛ
catũ ozigmale·in adultis aũt ozigmale ꝛ actuale·Et iõ baptisato nlla
pna ẽ miungẽda·Sz cõtra·Peccatũ nõ pt ordinari nisi p penã vt dic
aug·Et similiter sic nullũ bonũ manet irremuneratũ·ita nullũ malũ re
manet impunitũ·vt dic aug·Et dicendũ q pcta eoꝝ q̃ baptisanꝫ puni
ta sunt in corpe christi in cruce ·cuiꝰ mẽbꝝ hõ efficit in baptismo·Vnũ
aũt mẽbꝝ bñ pt pati penã p alio·Nã caput amputaꝫ p vulnẽ qđ ma
nus infligit· V Tertiũ ẽ refrenatio cõcupiscẽtie male·Nã christꝰ pen ꝛ
dens in cruce eneruauit ꝛ cõfregit vires pcti vt vlẽ nõ dominent· vt
dic aug·Et in huiꝰ figura vt ipe aug·dicit mãdauit dns moysi vt suspẽ
deret serpentẽ in ligno vtz núi·xxj·Serpes venenas hõmes est ipm
pctm occidẽs hõmes in anima·qđ suspẽsum ẽ in lig crucis·Suspensꝰ
ãt vl crucifixus·nõ hz vires nisi soluaꝫ·sic hõ nisi recedat a cruce·pec ꝛ
catũ nõ pt ei nocẽ·Peccatũ solũ in cruce est ligatũ·alibi aũt vires hz
magnas·Hoc cõferꝫ nobis in baptismo·nã p di grãm q̃ in baptismo
cõferꝫ cõcupiscẽtia refrenaꝫ·ꝛ pctm pdit vires nec vlteriꝰ pt nob noz ꝛ
minari·nisi velimꝰ·Et ꝟ ptz in alijs naõtmiby q̃ baptisate nõ sunt nam
cõcupiscẽtia magis feruet in eis·ꝛ pctm magis dñaꝫ eis q̃z his qui in
vtute baptismi se cõseruãt·Ptz etiã ꝟ in peccatoribꝫ quiby pctm dña ꝛ
tur·nã christiani pctores exciderũt ab hac vtute· ¶Quartũ ẽ libera ꝛ
tio dyabolice ptãtis·Nã xpc in cruce vicit dyabolũ ꝛ totũ exercitum
eiꝰ·Aug·Manu mermi et affixa cruci debel·aere·pote·Et relegauit eũ
in inferno vtz apo·xx·Esa·xmj·Verũtn i inferno detheris in pfundũ
lacu·Et p ons nos oes a ptãte dyaboli eripuit·Col·j·Qui eripuit nos
de ptãte tenebraꝝ ꝛ trã·in reg·fi·dilectõis sue·Hoc aũt nob i bapti ꝛ
smo cõferꝫ·q cũ dyabolꝰ nob ñ dñet nisi p pctm·ꝛ peccatum in bapti ꝛ
smo tollatur·vt dictum ẽ·liquet q in baptismo a dyaboli ptãte eripi ꝛ
mur·Vnde cantamus·Caput draconis saluator contriuit in iordanis
flumine ab eius potestate nos omnes eripuit·Hoc fuit figuratũ exo·
xv·quando in mari rubro pharao cum toto exercitu suo submersus ẽ
Mare rubrum est baptismus rubricatus sanguine christi·Psal·Con ꝛ
triuisti capita draconum in aquis· V Quintum est vestitio honorabi
lis vestis vtutum·Nam christus in cruce cõfecit mirabilẽ vestem vir
tutũ·Quia vt dicit aug·omnes vtutes fuerũt in cruce nec exemplum
alicuius virtutis ad informandaz vitã nostrã totã abest a cruce·Hec
vestis fuit figurata p tunicã incõsutilẽ christi quam christus ꝛeliquit

peccatoꝝ ibꝫ ꝺuendā que nō potuit ſcīndi·qꝫ nullus pt eam habere p
ptes niſi totā. Hanc tunicā ꝺuit nobis ꝺe⁹·qꝫ baptiſato
oēs vtutes ꝺfundūt. In baptiſmo hō naſcit ad vitā grē·ꝫ exuit totā
veſtē veterē et iō remanet nudus·ꝓpter qđ ds parat ei dictā veſtem
mirabilē·q nūq̄ putreſcit·q renouat de die ꝺ die·q tenet hoīnē cali
dū ꝺ amoꝛe dei·q cuſtodit eū ab omni leſura·ꝫ facit dignum nuptijs
ſponſi eterni·quā q̄cunq̄ nō habūt de illis nuptijs cū damno ꝫ vitu⁊
pio expellet. Mat·xxij. Amice quō huc ītraſti nō hns veſtē nup· Et
inſignū hꝺ ꝺoleuit ꝺſuetudo q ꝺpatres ꝫ ꝺmatres donāt tunicā pue
ro quē ad baptiſmū tenuerūt. Certū eſt aptio celi·Nā xpc ꝺ cru⁊
ce aꝑuit celū·ꝺ eo q obſtaculū ſcz peccatū qđ nos ꝓhibebat ītrare
amouit ꝫ vtutē ītroeūdi ꝺtulit·Totū hoc fit ꝺ nobis ꝺ baptiſmo·
ad qđ ſignificandū xpo baptizato apertū ē celū vtz mat·iij. Quare em
tūc aptum fuit celū·cū nec ꝺgredi nec egredi aliq̄s tunc ꝺ celo dēbat
niſi qꝫ ſignificauit q baptizato celū apīt. Septimū eſt habitatio totiuſ
trinitatis. Nā ꝺ cruce tota trinitas ꝺ chriſti hūanitate fuit·qꝫ vt dic
aug·ꝺuiſa ſunt opa trinitatis·q̄zuis em paſſio ſoli filio ꝑꝛopꝛiet ꝫ
ſolus filius dicat paſſus·tn tota trinitas fuit paſſionē opata ſicut ꝫ ꝺ⁊
carnatoꝝ Iohā·xvij. Nō credis qꝫ ego ꝺ patre ꝫ pater ꝺ me ē·Ibidē
Pater ꝺ me manēs ipe facit opa. Et ſimiliť ē de ſpūſſancto. Hec aūt
habitatio trinitatis ꝫ ꝺunitatis ꝺ chriſto nō fuit cognita niſi p moꝛ
tē xpi qꝫ ꝺ morte oīma elemēta teſtata ſunt chriſtū eſſe vey deū. Vñ
ille centurio dixit. Vere filius ꝺi erat iſte. Io.xix. Et ideo trinitas dei et
deitas chriſti nō habitauit ꝺ coꝛdibus hoīm p verā fidē niſi p morte
chriſti. Et ideo chriſtus ait iohā·xvj. Expedit vobis vt ego vadam Si
em nō abiero paclitus nō veni ad vos·ꝫ niſi foꝛmā humanitatis ſub⁊
traxero·me vt vey deum nō cognoſcetis·vt dicit greg. Hec autē ha⁊
bitatio fit ꝺ nobis ꝺ baptiſmo·qꝫ p baptiſmū ꝫ ꝺ baptiſmo fit hō tē⁊
plum dei. i. coꝛ.iij. Templū dei ſanctum eſt qđ eſtis vos. Ibiđ Neſciti⁊
quia templum dei eſtis et ſpiritusſanct⁹ habitat ꝺ vobis Nā ꝺ bapti
ſmo mundat anima ab omni peccato ꝫ vtutibus adoꝛnat vt dictuꝫ ē
et p ꝺns fit dignum habitaculū dei. Et ideo ꝺ collatōne baptiſmi tri⁊
nitas ꝺuocat. et hoc fuit figuratum ꝺ chriſto baptiſato. nā ibi tota tri
nitas apparuit. pater ꝺ voce. ſpūſſanctus ꝺ columbe ſpecie ꝫ filius ꝺ
humanitate. Octauū eſt adoptio filioꝝ dei q facta fuit ꝺ cruce. nā
chriſtus ꝺ cruce fecit pacē ꝺter deū ꝫ hoīnem·ꝫ ad magnū amoꝛeꝫ
dei reduxit hoīnē. ꝺtantum q deus adoptauit eum ſibi ꝺ filiuꝫ. Et
ideo ſtatim chriſto moꝛtuo hereditas filij data eſt hoīni ſcz vita e⁊
terna. quia vt dicit apoſtolus ad ro.viij. Si filij ꝫ heredes. he. quidem
dei coheredes aūt chriſti. Lu.xxiij. Hodie mecū eris ꝺ paradiſo. id ē.
ſicut filius adoptiuus eris heres glorie patris mecum. Hec aūt ado⁊
ptio fit ꝺ baptiſmo. quia ibi renaſcimur ꝺ filios dei. ꝺ vtero eccleſie.

et ideo extūc vocamur christiani ·i· filij ꝛ frēs christi ·i· Iob·iij· Videte qualē ca·de·no·de·vt filij dei no·ꝛ sim⁹· Gal·mj· Qm aūt est·fi·di mi·di· ſi·ſ·m cor·ve·cla·ab·pat· Et m hui⁹ figura sup christū baptizatū venit vox dicēs· Hic ē filius me⁹ dilect⁹· ℣ Nonū est cōsignatio electoꝝ· Nā m cruce cōsignati sunt electi a reprobis· nā latro pedēs ad dextraꝫ christi ꝛ credēs ve ipm esse filiū di et mnocēter patientē ·deuote se ei recōmēdans ·signauit oēs electos qui p christi passionē saluabunt· latro vo pendēs ad simistrā et blasfemās eū· nec m eū credēs signauit oēs reprobos q̄ ex passione xpi mihil bom reportabūt ꝫ malū· Hec aūt cōsignatio fit m baptismo· nā m eo mpmit caracter· q̄ est qdā signū distmctiuū christianoꝝ ab alijs m aīa exīs· p quē hō fit abilis ad recipiendū sacramēta ecclē· nā sine tali nullū sacramētū pōt quis accipere Et ℟ figurat p hoc· q̄ m baptismo mungit baptizandus m modū cruc is q̄ m baptismo recipit caracter vt qdaꝫ signū crucis distmctiue vt aliqui cruce signant ad aliquid spāle· Ezech·ix· Signa thau sup frōtes viroꝝ dolentiū et gemētiū· Et hic ptz pmū· ℣ Secō oīdit quō m baptismo christo mortuo cōfiguramur et similes ei eē dēm⁹· q̄ imersio pueri m aquā· significat sepulturā xpi· et trina immersio signat triduū sepulture xpi· et erectio pueri d aq̄ signat resurrectiōz xpi· Ergo m eo q̄ m aqua imergimur cōsepelimur xpo mortuo vt dimceps mortui sim⁹ mōdo· et m eo q̄ d aqua eripimur cōsurgim⁹ cū christo de morte Icz peccati· Quō g̃ christus resurrexit a mortuis p gloriam patris· id ē· ad honorē et gl̃az pris ita ꝛ nos postq̄z m baptismo mortui fuerimus omnib⁹ peccatis ꝛ mūdo et vite veteri que est fm carnē dēm⁹ resurgere de morte culpe ad vitam gratie· ꝛ m nouitate vite spiritus ad dei honorem et gloriam ambulare· Eph·v· Surge qui dormis et exurge a mortuis et illumnabit te christus· Dicit aūt vita spiritus nouitas vite· q̄ vt dicit apostol⁹· j·cor·xv· Pius q̄ animale ē deinde quod spūale· Et ido vita spūs dicit nouissima vita· j·cor·ibidem· Primus homo de terra terrenus· secundus homo d celo celestis· Et io sicut portauim⁹ imaginē pmi hōmis· ita p temus imaginē secūdi hominis scz christi qui fm deū creat⁹ est m iustitia ꝛ sanctitate cuius filij facti sumus· et quem m baptismo pmisimus imitari· Ephe·v· Imitatores dei estote sicut filij dei carissimi· ℣ Hec aūt nouitas vite m decem cōsistit· ¶ Primo m baptismi susceptōe· Iob·iij· Nisi quis renat⁹ fuerit ex aq̄ ꝛ spūsancto nō pt mtroire m regnū di· ℣ Secō m membroꝝ mortificatōne·ij·coꝝ·mj· Semper mortificatōnem christi iesu in corpore nostro circūferentes· vt et vita ipius m corpib⁹ nostris manifestetur· ℣ Tercio m honoꝝ et diuitiaꝝ mundi renunciatōne· Lu·xmj· Nisi q̄s renūciauerit omnib⁹ q̄ possidet nō pōt meus esse discipulus· ¶ Quarto m mandatoꝝ di obseruatōne· Matheꝫ xix· Si vis vitā ingredi serua mandata· ℣ Quinto i iniuriaꝝ dimissione· Lu·xvj· Dimittite ꝛ dimittemini

¶ Sexto in dei 7 primi pfecta dilectõne· Matth·xxij· Diliges dñm deũ t·ex to·cor·t·2c·¶ Et primũ sic̃ teipm· ¶ Septimo in ve penitentie assumptõne· Lu·xvj· Ita dico vobis nisi penitentiã ege·oes sil̃ pibitis ¶ Octauo in mortis meditatõe Eccl̃i·vij· Memorare nouissima tua 7 meternũ ñ peccabis· ¶ Nono i passionis christi recordatõe· Treñ·iij Memorare pauptatis 7 transl·m·absin·7 fellis· Memoria memor ero 7 ta·in me·anim·m· Ber· Visa xpi passione qs ẽ tã delicios̃us q̃ nõ 2time at·tã malicios̃us q̃ nõ abstineat·qs tã iracund⁹ q̃ nõ 2donet· ¶ Decio in vite etne certa expectatõe· Thob·ij· Filij sancton sum⁹ et vitã illã expectam⁹ quã ds datur⁹ est his q̃ fidẽ suã nunquã mutãt ab eo·ps· Credo vidẽ bona dñi in terra viuentiũ· Et sic pz scdm· ¶ Tercõ ondit triplicem fructũ si sic in hac vite nouitate ambulauerim⁹· per quã christo simulamur· ¶ Prim⁹ ẽ resurrectio pma scz gtie Apoc̃·xx Beatus qui hẽt ptem in resurrectõe pma· Quia si 2plãtati·i·sil̃ plantati facti sum⁹ similitudini mortis eius·et ẽ in baptismo·sil̃ erim⁹ cõ plantati facti similitudinis resurrectõnis eius·i·si in plantatõe qua p baptismũ plantamur in eccia dei fuerim⁹ sikes morti xpi· vt sic̃ xpc sel̃ mortuus est et mors illi vlẽ nõ dñabit̃·ita 7 nos postq̃z semel fuerimus mortui in pctis 7 delictis nostris·7 ab ipis in baptismo fueri mus mũdati·nõ moriamur ãplius in pctis·tũc erim⁹ christo sikes resurgenti·q̃ resurgẽs a mortuis iã nõ morit̃·Et sic habem⁹ resurrectõnem gtie similẽ resurrectõni christi in nouitate vite firmiter ãbulantes·7 sic sp cũ dño erimus qz 7 in morte 7 in vita sum⁹ ei sikes ¶ Secundus fruct⁹ ẽ eneruatio 2cupie 7 destructio pctõn·qz in tali cõplãtatõe 7 sil̃itudine mortis 7 resurrectõnis xpi·q̃ fit in baptismo·p quã in nouitate vite ãbulamus·vet⁹ hõ nr̃ i·2cupia carnis· q̃ vet⁹ hõ dr qz a vetere hõine adã tracta ẽ·crucifigit̃·i·p grãz di auferunt̃ ei vires vt nobis dñari nõ possit·et corpus peccati·i·cõgeries peccatoñ simiter destruit̃ in baptismo vt dictũ est vt nobis dñari nõ possit nisi velimus·qz qui mortuus est peccato scz in baptismo·iustificatus 7 mũdatus est ab ipo peccato·et quantũ ad culpã 7 quãtũ ad penã·vt dcm est·Vel aliter et melius dicendũ est·q̃ hic reddit rationẽ istius primi fructus·qz si cõcupiscẽtia carnis est debilitata 7 refrenata ita q̃ nõ pt rimus esse similes christo resurgenti·vt scz ãplius nõ moriamur peccato a quo sumus iustificati et mũdati· ¶ Tercius fructus est resurrectio secunda scz gloria quia credimus veraciter q̃ si mortui fueri⁹ in hac vita mũdo 7 peccatis sicut christus mortuus fuit·7 in christo propter christum mortificauerimus membra nostra·viuemus simul cum christo vita beata et perpetua·qua christus viuit·quia ipe resurgens a mortuis·nõ amplius potest mori·neq̃z mors potest ei dñari· Nã q̃ mortuus est peccato·i·pter peccatũ tollendũ 7 destruendum

mortuꝰ ē semel·i·vna eius mors suffecit ad peccatū delendū ꝛ hōiesꝰ
ūstificandū·Hebr·x·Vna em̄ oblatōe cōsummauit in sempiternū ūsti
ficatos Sz ꝙ mō viuit viuit deo·i·in deo·qui ē vita ppetua·Io·xi·Ego
sum resurrectio ꝛ vita·Et sic ꝙ mortuus fuit semel·hoc fuit inquātuz
hō vt ꝓ hōie satisfacēt Sz mō viuit inquātū deus qui est vita eīa·ꝛ
mors nō pt·qua vita etiā nos viuemꝰ·Io·xvij·Volo pater quos mihi
dedisti vt vbi ego sum ꝛ illi sint mecū sez in eadē vita·Et sic pz terciū
bē·ꝛ in illis oēs nos·ꝙ oēs dēmꝰ nos existimare in vita ista mortuos
esse pctō ꝛ mōo·ꝛ viuētes dō·i·ad honorē dei·Col·Mortui em̄ estis
su·i·in forma ꝛ exēplo christi iesu·ꝛ in vtute iesu xpi·ꝙ sine ipo viuere
nō possumꝰ·jo·xv·Sine me nihil po·fa·Et sic ptz quartū

Dominica·vij·de euangelio sermo·lxxviij

QVm turba multa esset cum iesu nec ha·qō man·2uo·dis·ait
illis misereor sup turbā ꝛc·Mar·viij·Sicut pz jo·vj·Chri
stus vocat se viuū et vez panē·Ego sum in ꝗt panis vuꝰ
q̄ de celo descendi·Et ꝙ duplex est vita·s·aie et corpis ido
duplicit nos pauit sez quātū ad aiam̄ exēplo caritatis ꝛ vbo vitatis
nos informādo Act·j·Cepit iesus facere ꝛ docere·Et q̄ntū ad corpꝰ
pane materiali reficiēdo·vt in h euāgelio pz In q̄ q̄dē euāgelio quiq;
summarie cōtinent·Primū est christi miseratio sup turbā indigentē
valentē ibi·Et rnderunt discipuli sui·Vñ istos quis poterit h saturare
panibꝰ in solitudine·Tercium est xpi interrogatio vt refectōez mira
culosam facēt euidentē ibi·Quot panes hētis·Quartū est modꝰ quez
tenuit sup refectōz quā mādauit apponi añ turbā famescentē ibi·Et
p̄ce·tur·discu·sup terrā et accipiens septem panes·g·agēs gre·et de·di·
s·vt ap·Quinto subiungit euāgelista numez sportaꝝ de reliquijs sub
lataꝝ et numez manducātium ad dei gloriam ꝛ nostrā instructōnez
ibi·Et sustu·quod supa·de frag·sep·sporꝝ erāt aūt q̄ mādu·quasi quat
tuor milia et dimi·e·Primo g̊ ponitur dei miseratio super turbam
indigentem·ꝙ turbe nō habētis vt comederet misertꝰ ē·Et hoc ē·Mi
sereor super turbam·Et ꝙ omnis creatura dēt creatorē suum sequi·
ideo filius dei post quā misertus est hominis·omnis creatura miserta
est ei Olim em̄ erāt quattuor incompassibilia homini·s·deus·angeli·ce
lum et mors·Nā deus homīnē sibi reconciliare nolebat·angeli animas
nostras ad celum deportare recusabant·celum erat homini clausum·
et mors omnes ad tartara demergebat·Sed post quā deus homini
est misertus eum sibi reconciliauit·angeli animas nostras ad celum

deportāt·celū manet apertū·et mors nisi volētes ad tartara demergit
Et tanta fuit dei miseratio circa hōmez·q̄ hec q̄ttuor placauit ꝛ sibi cō
passibilia fecit·Et ꝟ est q̄ dicit·Mise·sup turbā·et volo q̄ omis creatā
eius misereat· ℣ Notandū aūt q̄ q̄ttuor mouerūt christum ad
turbe miserendū ꝛ pascendū scz ꝓpietas naturalis·nōsitas popula-
tis·penitētia salutaris·ꝛ indigētia reisamiliaris· Primū fuit ꝓpetas
natural·Christ⁹ em̄ fuit ver⁹ ds et verus hō·ex vtraq; aūt pte fuit
misericors·nā inquātum hō ꝓcessit ex ꝓgenie dauid·cuius misericor-
dia ꝛ clemētia in scriptura magnificat ꝛ p̄dicat·Esa·lv·Mias dauid fi-
delis·Et·j·mach·ij·Dauid in sua misericordia ꝓsecutus est sedē regni i
secula·Et ꝟ allegauit chananea petēs miserere filie sui dicēs Miserere
mi·fi·da·mat·xv·Quasi·d·Ex patre tuo hēs q̄ sis misericordissim⁹ Hoc
etiā allegarūt milites benedab regis sirie dicētes·Audiim⁹ q̄ reges
israel clemētes sunt ꝛc·vtz in libro regū·Silr iter inquātū ds oīno sibi
est ꝓpium et naturale miseri·Greg in collecta·Deꝰ cui ꝓprium ē mise-
reri sp ꝛ ꝓcere·ps·Miseratōes eius sup omnia opa eius· Punire aūt
est extraneū ꝛ alienū do·Esa·xxviij·Vt faciat opus suū·alienū ē opus
eius ab eo·Opus dei ē oīa ordinare q̄ sapientissim⁹ ē cui⁹ ꝓm est
ordinare·Sap·xi·Omnia ꝓstituisti in nūo·pondere ꝛ mēsura· Pecca-
tū aūt nō pōt aliter nisi per penā ordinari p quā reducit ad ordinē iu-
stitie·Et iō deꝰ vt ꝟ op⁹ suum faciat scz vt reducat peccatorē p penam
ad ordinē iustitie·alienū est ꝟ opus suū scz punire ab eo·i·sibi nō ꝓpe
tit sm naturā·Et iō deꝰ inuite punit·ꝛ cū dolore·Esa·j·Heu ꝓsolabor
ego sup hostib⁹ meis et vindicabor ꝺ inimicis meis·Et iō multū expe
etat peccatores vt nō puniat si misereat eor·Esa·xxx·Propterea ex-
pectat deꝰ vt misereat nostri·Exemplū de ape q̄ naturalit mellificat·
et cōcitata pungit·Sic fac ds·Nā in ꝓncipio oib⁹ creaturis magnam
gtiā ꝛ misericordiā fecit·ꝟ postea ꝓcitat⁹ pctis expulit angelos de celo
et hōines ꝺ paradiso·ꝛ misericordia eius in celo videbat recluſa·ps·Dne
in celo mia tua·In ꝓcessu vo tpis itez incepit miaz suā extendē in q̄n
dā partē terre·et ad quēdā ꝓp̄m·s·iudeoz·quē plantauit et mltis gra
tijs et mirabilib⁹ bnificijs ē ꝓsecut⁹ et suā noticiā ei dedit·ps· Not⁹ in
iudea ds·Et q̄ nō poterat amplius in ira misericordiā continere eo q̄
cōtra naturam suam erat·ido misit filium suum vt omniū misereretur
et omnib⁹ magnas gratias faceret·jo·j·Gratia et veritas p ihesuz xp̄m
facta est·Et itez de plenitudine eius nos omnes accepimus gratiaz
p gratia·Et hoc ē qđ hic dr·Misereor sup turbā supple omniū popu
lorum quia ecce iam triduo sustinēt me·i·p tria tempa expectant a
me sibi misericordiā exhiberi scz tpe legis nature· tempe legis scr̄e te
et tempore grē reuelate q̄ ecce post venit⁹ mihi misericordiā postulā
tes nec hīt qđ māducēt q̄ panis vir⁹ melior manna omnis saporis
suauitatē hīs qui ꝺ celo discēdit cib⁹ angelor⁹ ꝛ pfector⁹ hoim nōdū m

erat ínstitut⁹. Et ıō hō vsq; ad illud tps nō habuit cibū vtutis et vite
ad comedendū. Sz xp̄c miseret⁹ ē eius ꝛ dedit ei cibū aie ꝛ corpis ín q̄
mag̃ ei⁹ mia designat. Et nota q; xp̄i mia circa turbā boim ſm omnez
modū magtudinis mag̃ eē apparet. Nā q̄druplicit dr aliq̄d eē magnū
A Prio aliq̄d dr eē magnū. í. altū vt turris mag̃. í. alta. Sic mia
xp̄i ē mag̃ altitudíne. q; vsq; ad celū ad q̄ hōmes íntroducit. ps. Ma
gnificata est vsq; ad celū. miſicordia tua. Secdo dr aliq̄d magnū. í.
profundū vt pute⁹ magn⁹. í. pfundus. sic miſicordia xp̄i ē mag̃ pfun
dita te. q; d̄ ínferno eduxit animas defunctor. p̄s. Misericordia tua ē
magna sup me ꝛ edux. am. me. ex ínfer. ínferi. Tercō dr aliquid ma
gnū. í. amplū. vt platea mag̃. í. ampla. Sic miſicordia xp̄i ē mag̃ ampli
tudíne. q; ín toto orbe terrar nō est q̄ xp̄i miſicordiam nō sentiat. p̄s.
Misericordia dn̄i plena est terra. Quarto dr aliq̄d magnū. í. lōgus
vt mag̃ via. í. longa. Sic miſicordia xp̄i ē mag̃ longitudíne. q; a secło
vsq; ín seculū ꝛ ab etno vsq; ín eternū. p̄s. Misericordia dn̄i ab eterno
vsq; ín eternū. Et sic ſm omnē dimēsionē miſericordia christi est mag̃
circa homínē. Eph. iij. Moc oro vt possitis cōprehēdē cū omnib⁹ sctis
q̄ est la. lon. pfun. ꝛ subli. sup. ín miſicordia xp̄i. B Secdm q̄d xp̄m
mouit ad turbe miserendū fuit núositas popularis. q; turba erat mul
torr homínū ín q̄b⁹ crededū ē. q; multi erāt magní meriti. q̄ dei bnfici
um ꝛ misericordiā meruerūt. Si. n. dr olím ad pces mopsi vm⁹ hōinis
dúnsit mare. et eduxit aquā de petra. ꝛ pluit coturnices pp̄o israel. ve
ptz exo. xvj. et ad preces helye abstulit pluuiā ꝛ reddidit. et multiplı
cauit farínā ꝛ oleū illi vidue d̄ sarepta spdoneor. vtz. iij. re. xvij. multo
magis nūc ad p̄ces multor quor fames ad deum clamabat multipli
cabit panes. Mat. xvij. Si duo ex vobis consen. sup ter. de. omní re. q̄
cū. pe. fi. il. a. pa. m. Terciū quod mouit eū fuit penitētia salutaris q̄
p triduum quo turba cum xp̄o fuerat designat. Et h̄ est quod dic. Mi
sereor sup turbam. q; ec. nam. tri. su. me. Matheus vo ait quia triduo pseue
rant mecū. Triduum aūt penitētie est dolor contritōnis pudor cōfes
sionis et labor satisfactōnis. Hec est via trium dierum quā filij israel
petebant ire ín desertum ad sacrificandū deo. Exo. iij. Viam triū dierū
ibimus vt immolemus domíno deo nostro. Quartum quod mo
uit eum fuit índigentia reifamliaris que ex tribus causabat. C Pri
mo ex consumptōne ciborum quia vt dicit chriſ. per duos dies prece
dentes omnes cibos quos secum tulerant iam comederant. Secun
do ex penuría et ariditaae locorum quia ín vasta solitudíne erant vbi
nec fructus terre nec cibi venales ínueniebantur. Tercio ex distā
tia domorum. quidaz enim de longe venerunt ꝛ a domibus suis mul
tum distabant. Et ideo antequā ad eas peruēissent nísi comedissent de
fecissent ín via vt christus hic dicit. Et sic patet primum. C
Secundo ponitur discipulorum dubitatio super refectione turbe

prouidenda. Nunt em̄. Vnde istos quis poterit hic saturare panibus
in solitudine. Nō em̄ recordabāt alteri⁹ refectōis de quinq; panib⁹ or
deaceis ꝛ duob⁹ piscib⁹ quā añ fecerat. vt si recordabātur. diffidebāt an
mō posset sic facé. et an secūdo de⁹ exaudiret eū. Per qđ pz q eū ve
tū deū ñ credebāt. ꝛ credebāt eū magnū amicū di. Ioh. xviij. Tāto tpe
vobiscū sum ꝛ nō ognoscis me. Et sic pz scdm D Tercō ponit xp̄i in
terrogatō vt refectōz miraculosam facét euidētez. Ait em̄ qt pan. ha.
Qui dixerūt. Septē. Quia vt dic remigius. Nō iō interrogauit quasi
ignoraret qt haberēt. ꝛ dū illi respōderūt septē. q paucōres essent eo
amplius ꝛ melius miraculū apparét. et notius fieret. In ꝟ g ipm xp̄z
imitari debem⁹. vt opa nrā in luce vtutū sint facta. ad dei honorē ꝛ p
ximi edificationē. Matth. v. Sic luceat lux ve. co. bo. vt vi. opa ve. bo. et
glorifi. pa. ve. q in celis est. Et ad phi. ij. Modestia vrā nota sit omnib⁹
hominib⁹. omis em̄ q male agit odit lucē. et ñ vult venire ad lucez. vt
nō arguant opa eius. vt dr Ioh. nj. Cauendū est tñ ne dū bonoꝛēplo
volumus primū edificare vēto vane glie circūferamur. et p ons me
ritū pdamus. ꝛ inter fatuas vgines deputemur. De q̄bus dr matheī
xxv. q vacuas lāpades tenebāt in manib⁹ plenas vēto. Matth. v. Amē
dico vo. r. mer. s. Quia vētum q̄sierūt ꝛ ventū p mūere habuerūt Vñ
si de bono ope qđ facim⁹ tēptatō vane glie mentē pulset et nos debi
les ad assentiendū vt cadēdū sentim⁹ qz vētus valde subtilis ē. dēmus
attenter bona facé. et plus nostrā salutē q̄z primi edificatōz diligé. qz
caritas ordinata incipit a seipa. Vñ mat. vj. Cū oraueris intra in cu. t.
et clau. ostio ora patrē tuū. Hic cadit exēplū de q greg. in dpalogo lo
quit de quodā pegrino ad hospiciū recipiēte vt melior epo suo ab ho
minib⁹ habēt cui⁹ filiū vnicū pegrin⁹ in ignē p̄iecit ꝛ dispuit. vt darz
intelligi q aīmo et merito fuisset recept⁹. Et sic pz terciū. ℇ Quar
to ponit modus quē xp̄c tenuit sup refectōe quā mādauit apponi añ
turbā famescentē q assistit in q̄ttuor. V Nā pmo mādauit turbe discū
bere sup terrā Scdo accepit septē panes ꝛ grās agēs fregit et mul
tiplicauit et dedit discipulis suis vt darēt turbe. V Tercō recepit pau
cos piscicu los et ipos bñdixit et multiplicauit et iussit apponi Quar
to mādauit de fragmētis q supauerāt septē sportas impleri. Et sic pz
qz refectō hec differt ab illa de quinq; panib⁹ ordeaceis et duob⁹ pisci
bus quā narrat io. quātū ad sex. V Primo qz ibi fuerūt q̄nq; panes hic
vero septē Scdo qz illi fuerūt ordeacei isti vo triticei qz qđ simplici
ter dr panis de tritico est. qđ autē dicit panis cū additamēto ē d alijs
frugibus vt panis de ordeo vt milio. fabi autē sine additamēto dicti
sunt septē panes illi autē quinq; panes ordeacei. V Tercio qz ibi fue
rūt duo pisces solū. hic vo plures licet pauci ꝛ pui Quarto quia illi
sederunt sup fenū. isti vo sup nudā terrā V Quinto qz ibi fuerūt q̄nq;
milia hominū ad manducādum hic vo quattuor milia Sexto qz de

illis·xij·cophīni fragmētis pleni fuerūt eleuati·hic aūt septē sporte fuerunt eleuate plene·Litera plana est·ꝫ eius misteria sunt nob sub breuitate requirēda·Notādum ergo ꝙ dr iob·xxj·multa quidē ⁊ alia signa fecit ihesus que si scribāt p singula nec ipm arbitror mūdum capere posse eos q̄ scri·sunt libros·Tot aūt scripta sunt de factis ⁊ dcis xpi·q̄ sufficiūt ad illumināndum fidē nostrā ⁊ informādū vitā nostrā vt dicit aug·sup tres mortuos q̄ a xpo suscitati legūt·Propterea dicit apl̄us ad Ro·x·ꝙ finis legis xp̄c est ad iusticiā omni credēti·Gre·dic ꝙ miracula xpi sunt sic accipienda vt in vitate facta credāt ⁊ aliud significēt·

E Duo ergo duuia q̄ legūt a xpo facta·significāt spūalē anime refectionē·que in vbo dei consistit Deu·viij·Nō in solo pane viuit hō ꝫ in omni vbo qd̄ procedit ex ore dei Cib⁹ em̄ anime est verbū dei·id est sacra scriptura·s·vet⁹·et no·te· qd̄ p̄dicator dat pl̄o. 2medē·Matheiv·Omnis scriba doct⁹ in reg·celorū sibis est homini prīfa·q̄ profert de thesauro suo noua et vetera·In c⁹ figura dcm est ezechieli·Fili hominis·ede·volu·istd·Et sequit·Et 2medi et factū est quasi mel dulce i ore meo·ezech·iij·Per duo g̃ duuia que xp̄c fecit ad pl̄um reficiendum significātur vet⁹ et no·testa·siue noua et vet⁹ lex·Lex aūt vet⁹ 2timet in quinq; libris mosi q̄ p quinq; panes ordeaceos designāt·et psalmis et pphetis qui p duos pisces figurāt·Nā sicut panis ordeaceus datur seruis sic illa lex data fuit suis·qr fuit lex timoris que est lex fuorum·⁊ nō cōtinebat grām filiorū·nō em̄ cōferebat grām·sed minabat penā Et ad hoc significādum qn̄ lex vet⁹ fuit data audierūt filij israel vocem et sonitus buccine et lampades ⁊ tonitrua ⁊ fulgura mōtemq; fumigantē ⁊ pterriti ac pauore percussi steterūt p̄cul dicētes mosi·Loqre tu nobis ⁊ audiem⁹ Nō loquat nob dns ne forte moriamur·vt patz·ero·xx·Ite ordeū est pūgitiuuz cōtinēs cortices aristaz·qr lex vetus erat pūgitiua dicēs·Oculū p oculo·dentē p dēte·vt pz exo·xxj·Et cōtinebat cortices figuraz̄ multarū·j·Co·x·Omnia in figura cōtingebāt illis Mos aūt quinq; panes portauit vn⁹ puer clausos in pera·vt pz io·vj·Est puer vn⁹ hic q̄ habz q̄nq; panes ordeaceos·Iste puer ē populus iudaic⁹ q̄ fuit puer sensu sed senex tpe·Esa·lxv·Puer cē·an·mo·Qui semp legit ⁊ nūq; ad pfectōz scientie puenit Heb·vij·Nihil ei ad pfectū ad·lex·Qui in cognitōe vitatis sp̄ habuit ⁊ bz facie cordis velatā·ij·Co·iij·Vsq; in hodiernū die dū legit mosen velamē est positum sup cor eoz·Sed xp̄c bos panes fregit·qr intellectū ve·te·disseruit Lu·xxmj·Tūc aperuit illis sensum vt intelligerēt scripturas·Eu ergo ille pl̄us pastus quinq; panib ordeaceis id est quinq; libris mosi·et duob⁹ piscib⁹·i·psalmis et pphetis qui aspitatē legis tpabāt. Et ideo illō cōuiuiū quinq; panū fuit añ illō factū de quo xij·cophini sumpti sunt ad·xij·trib⁹ israel pascendas·Quia vt dic apls·j·co·x·Oīa

eandē escā spūalē mādu· Plures tñ reliquie supauerāt de illo q̄z ō isto qz lex vetus ob difficultatē nō potuit obſuari· z ido multa ptermitte bātur· Act xv· Quid tēptatis ponere úgū sup cerucem discipulox· qō neqz prēs nostri neqz nos portaē potuim⁹· De vtroqz tñ zuiuio multa remanserūt· qz neqz vetus neqz no·testa·pfecte ſuaſ· Hic cadit exemplū de mitra epali q̄ hz duo cornua q̄ significāt vetus z no·te·q̄ epūs dz habē in capite z memoria· z hēt duo pēdicula p⁹ spatulas z significāt qz vtrūqz testamētū pricit p⁹ tergū et neutz ſuatur· ¶ Hoc aūt zuiuio qō hic recitat marc⁹ ſiſr et mathe⁹ fuit factū p⁹ illō qō narrat ioh̄·de q̄ dcm est mō· Qō significat no·te·siue nouam legē·qō post vet⁹ te·mstitutū est· In q̄ fuerī septē panes triticei q̄ dant filijs· qz lex noua est lex amoris ztmēs grām filioz· Et iō fuerūt hic septez panes· qz septē vtutib⁹ z septē domis spūſſancti pascūt filij dei· Nā lex noua pncipalit est ipa septiformis grā spūſſancti· Istos septē panes xpc bñdixit fregit z multiplicauit· et dedit apl̄is vt apponerēt turbis· qz nouū testa·q̄ntū ad illud qō est in eo pncipale scz grā spūſſancti xpc fecit Joh̄·j· Grā et vitas p ieſum xp̄m facta est· Et q̄ntuz ad illud qō est ibi secūdarium et disponēs ad ipam gratiā spūſſcti·s·mādatuz amoris siſr xpc mstituit z docuit Jo·xnj· Mandatū no·do·vo·vt dilimuicē Math̄·x· Dcm est antiquis diliges amicū tuū·et odio habeb ñmicū· Ego aūt dico vobis diligite ñmicos vros· Mādauit eē apl̄is vt ipam legē nouā oīmbus pdicarēt· Mar·xvj· Euntes in mūdū vniúsum pdicate euā·om·creature· Et vt ipam grām spūſſcti oīmb⁹ darēt Math̄·x· Gratis acce·g̃·da· Et iō apl̄i imponebant man⁹ sup homines et accipiebāt spūmſctm·vt dicit act·vnj· Nouū aūt testa·est ille liber clausus z sigtus septē signaculis·de quo dic io·apoc̄·v·qz nō est inuētus in celo q̄ntū ad angelos·neqz in terra quātū ad homines·neqz sb tus terrā quantū ad demones et mortuos q̄ posset apire librū et solūere septē signacula eius misi agnus q̄ occisus est·q̄ septē signacula noui testamēti·i·septē articulos fidei hūanitatis xpi soluit·dū ipa implēut vt dicit greg̃·et septiformē gratiā spūſſancti·dū ipam hominibus dedit·et septē sacramēta eccie dū ipa mstituit·q̄ omnia ptinent ad notesta· ¶ De hoc aūt zuuio sustulerūt apl̄i septē sportas·quia septē erāt eccie pascēde de reliquijs prandij xpi in nouo testa·quib⁹ ioh̄ apoc̄·j·scribit dicēs·Joh̄s septē eccijs q̄ sunt in asia·p quas vniúsitas eccleſiaz xpi totius mūdi designat· In septē em̄ sportis apl̄oz ztentus est cib⁹ anime dādus oīmb⁹ ppl̄is xpianis in toto orbe terraz· Sporte em̄ septē significāt septē septenarios·q̄ totā ecclesiā di pficiūt z disponūt et reficiunt et pascūt ¶ Primo est septenari⁹ sacramētoz·nā septē sūt sacramenta eccie q̄b⁹ mediātibus vtus diuina et meritū passionis xpi hominib⁹ applicat ad salutē cōsequendā ¶ Secūdus z terci⁹ septēarius

est de articulis fidei·nā septē sunt articuli dūmitatis·ꝛ septē hūanitatis·quibus hō de credēdis illumnāt ¶ Quartꝰ septenarius ē vtutum nam septē sunt vtutes·s·tres theologice quib⁹ anima ordinat ad deuz scz fides·spes·caritas·ꝛ quattuor morales·s·prudētia·tpantia·fortitudo et ustitia·quib⁹ hō in actib⁹ suis disponit ꝛ ordinat·ꝛ q̄ztū ad se ꝛ quātum ad primū ¶ Quintꝰ septenariꝰ est donoꝝ spūssancti·nam septē sunt dona spūssancti·s·donū sapietie ꝛ intellectꝰ donū consilij et fortitudinis·donū scientie ꝛ pietatis·ꝛ donū timoris domini·quib⁹ oēs virtutes anime tā superiores q̄z inferiores disponūt ꝛ habilitāt ad obediēdū motōi ꝛ instinctui spūssancti·vt hō ome opꝰ bonū faciliter psequatur ¶ Sextus septēarius est beatitudinū·Septē aūt sunt beatitudines de quib⁹ dr math·v·s·pauptas spūs·mtitas vel māsuetudo·luctꝰ penitentie·sitis ustitie·affluētia misericordie·mundicia cordis·ꝛ pacificatio mētis·Nā em beati paupes spū·beati mites·bti qui lugēt·beati q̄ esuriunt et siti·iusti·beati mi·beati mūdo corde·ꝛ beati pacifici·Hec aūt septez beatitudines sunt tāquā opatōes ꝛ actꝰ pcedētes a pdictis septez donis spūssancti·quib⁹ vtus ipoꝝ donoꝝ manifestat·qz q̄ dona spiritus sancti habz·has oparōes exercet ¶ Septimꝰ septēarius est ordinum Nam septē sunt ordines quib⁹ potestas ministris ecie dfert ad reliquum pp̄um sanctificādum ꝛ dirigendū·Et sic pz q̄ p hec duo dui uia vetus ꝛ no·testa designat·quib⁹ homines spūalit pascūt·Et vnum fuit datū fuis aliud filijs·Vnū generat fututē ꝛ timorē·aliud libertatem ꝛ amorē·Et hoc est qd dic apl⁹ gal·mj·Scriptū est quō abraam duo fi·ha·Et sequit hec em sunt duo testamēta vnū q̄dem in monte sina in seruitutē gene·q̄ est agar ꝛc· ¶ Pauci vo pisciculi significāt consolatōes tpales quas deꝰ fuis suis dat·q̄ bn dicūt pisciculi ꝛ pauci qz in nouo testamēto bona tpalia nō pmittunt sicut in veteri·Elay·j· Si volu·ꝛ audi·me bona terre cōme·Imo mādat fuis dei in no·testamēto·vt bonis tpalib⁹ abrenūciēt·qd in veteri nō mādabat·Luc·xiiij· Nisi q̄s renūciauerit oīib⁹ que pos·nō pōt me⁹ esse discipul⁹·In cui⁹ figura christꝰ mādauit turbe pascēde discūbere sup terrā·ꝛ·vt oīa terrena pedib⁹ cōculcarēt·Phi·iij·Omnia detrimētū feci ꝛ ar·vt sterc vt christū lucri·Alij vo qui fuert in alio cōuūio p qd vetꝰ testamētuz designat comederūt sup fenū p qd bona tpalia designāt·in q̄b⁹ nutriti fuerunt·Item in hꝰ etā figura dedit eis comedē sub duo·qz sic debemus sumē bona tpalia vt semp oculos mētis ad celū leuemus·Phi liꝑ·iij·Nostra conūsatō in celis est·j·Cor·vij·Tempus breue est reliquū est vt qui gau·tāquā nō gau·sint·ꝛ q̄ emunt tāquā nō possidētes et qui vtunt ℞ mū·tā·ñ vtā· Et nota qz pulli coruoꝝ dū respiciūt celuz et clamāt ad deū pascunt ab eo·stati aūt vt incipiūt caligines emittē p qd solicitudo terrenoꝝ desiꝫtur·dereliquūt a deo ꝛ pascunt a corno

Sic hō qui mbiat terrenis pascit a dyabolo ⁊ derelinquit a deo. Qua/
rus ergo qui non sedet sup terrā ꝫ muoluit se sic talpa m terra. i. m di
uitijs terrenis et mūdanis m mūdi vanitatib⁹ ⁊ m carnalib⁹ desideriis
nō pascit ad mensam xpi Et sic pz quartū k Quinto subiūgit euā
gelista numer⁹ sportarū de reliquijs sublata⁹. et nūm manducātūm
ad dei laudē ⁊ nostrā instructionē. qz m hoc miraculo vsqz hodie de⁹
laudat et fides de xpi diuinitate ⁊ humanitate roborat. nā m eo q cō/
passus est turbe eius humanitas attestat. ꝫ m eo q panes multiplica/
uit eius deitas demōstrat vt dic beda Litera plana est. ⁊ misteriū
patuit Reqramus g solū salutaria exemplā q de ℞ ꝺuiuio accipe pos+
sumus Sunt aūt tam ex pte xpi qz ex pte turbe multa salutaria exem
pla. Ex pte xpi quinqz salutaria exempla accipe possum⁹ Primū ē
exemplū magne humilitatis. qz cū ipe omia sciret. et omniū esset do/
minus. tñ nō dedignat cū quibusdā vilib⁹ psonis discipulis suis hre
misterium ꝺsilij sui. et p eos voluit turbaz pascere vt ipi qdammō p
ticipes viderent esse miraculi. Glo. hiero. sup hoc loco matℏ. xv. Dns
discipulos vocat. vt doceat magistros cōsilia sua mnoribus et discipu
lis cōmunicare. Quidā aūt a nullo. et de nullo ꝺsilium hūt vl petunt
suo sensui imitētes. et dicētes se eē sapientes stulti fi sunt. vt dr ad Ro.
primo. Aug. Vbi dixisti sufficit ibi defecisti. et vbi tibi placuisti ibi pe
risti. Bern. Omnia illi desunt qui nihil deesse sibi putat. Cōtra quos
dicit puer. iij. ne imitaris sensui tuo et prudētie tue impone modum
Omnia g sunt cum cōsilio faciēda. Eccī. xxxij. Vbi multa cōsilia ibi sa/
lus Secundum est exemplū pfecte caritatis. qz turbe indigēti ꝺpas/
sus est et pauit eam Vade et tu fac ita. Lu. xmj. Cum facis cōuiuiū. vo. de
bi. pau. et ce. et be. eris. Tercium est exemplū salutifere benedictō
nis. qz cibū quē apposuit benedixit ⁊ grās egit. In quo instruimur vt
bona tpalia cum grāyactōe recipiamus. Epℏ. v. Pro omnib⁹ agētes
grās deo et patri. Et dum ipis vtimur ea benedicamus. Quia vt dicit
apostolus. j. Thi. mj. Omnis creatura dei bona. et nihil reiciendū qō
cum gratiayactōe recipit sanctificat em p verbū dei et orōez. Hic ca
dit exemplū de illa monali de qua dicit greg. in dyalogo qz ꝺmedēs
lac sine signo crucis inuasa est a dyabolo. Et iō serui dei semp benedi/
cunt sumenda et postea grās agūt. Psal. Edēt paupes et saturabūtur
et lau. dūm ⁊c. Peccatores aūt ꝺmedūt sicut bruta animalia Quar/
tum est exemplū bone discretōis. qz ordinauit ꝺmedētes. et fecit eos
sedere. et tandē fragmēta fecit recolligi ne pedib⁹ cōculcata perirent.
Quidā nullū ordinem in comedēdo habēt. et tota die comedūt ⁊ po/
cant et fragmēta caninb⁹ et nō hominib⁹ largiunt. quib⁹ esa. v. c. dei ma
ledictionē imprecat dicēs. Ve qui potētes estis ad bibendum vinum
et viri fortes ad sectādam ebrietatē Quintū est exemplū abūdātis

multiplicationis·nā panes quos mīdigētib⁹ tradidit m immēsum mul-
tiplicati sunt·nā ex septē panib⁹ septē sportas plenas leuauerūt·quat-
tuor milib⁹ hominū satiatis absq; mulierib⁹ ꝛ puulis·vt dr matb·xv·
In quo mstruimur q qui paupib⁹ dāt ꝛmedē eor bona multiplicāt
Gre·Terrene substantie p hoc q paupib⁹ largiūt multiplicāt·Luc·vj·
Date et dabit vobis·mē·bo·ꝛ ꝛfer·ꝛ coagi·ꝛ supef·da·m si·ve·Vnde
paupes dū pascūt pascūt·vt ptz m illa vidua de sarepta sydoniorum·
Que dum paut helyam pasta fuit ab eo·et ex tūc nō defecit ei farina
nec oleū·iij·Re·xvij·Hic cadit exemplū beati bonifacij epi tudertini·
qui vt dicit gre·m dyalogo·dū esset puer omne triticum matris dedit
paupib⁹·Quod mat ppendēs cepit eū pugnis cedē·ꝫ a bonifacō orōe
facta totū horreū muentū est plenū tritico ¶ M Er pte at turbe si-
militer q̄nq; salutaria exempla accipe dēm⁹ ¶ Primū est erēplū san-
cte imitatōnis·Nā christū m desertū relictis om̄ib⁹ sunt secute·De-
sertū dicit·i·derelictū a vicijs et delicijs·q nec vicia nec delicie ibi re-
gnant·Sequamur g̃ ꝛ nos xpm cū delictōe et desertōe vicior et de
licias mundi·Heb·xiij·Exeamus igit ad eū extra castra imperiū eius
portātes·Esa·ij·Venite ascendam⁹ ad montē dñi Sic exiuit moyses ꝛ
negauit se esse filiū filie pharaonis magis eligēs affligi cū populo di
q̄ terrene iocunditatis habē peccatū·maiores diuicias existimās che
sauro egiptior imperiū xpi·vt dicit apl⁹ ad heb·xi· ¶ Secundū est
exemplū bone assumptōnis·q omnes cibos assumserūt m sequēdo et
audiendo christū·Matb·xxv·Euge bue bone et fidelis·q m pau·fu·fi-
supra multa te astituā· Pctōres at assumunt se et sua i ludis ꝛ guer
ris·ꝛ m vanitatibus et luxurijs·Exemplū de filio prdigo qui assumpsit
substantiā suā cū meretricib⁹ viuendo luxuriose·vt dicit lu·xv· ¶ Ter
cium est exēplū cōplete sanatōnis·Nā triduo cū christo pseuerauerūt
donec omnes infirmi fuerunt pfecte sanati·Vñ matb·xv·dicit q multi
infirmi ꝛ claudi accesserunt ad eū·et curauit eos·Et sic plenā sanitatē
in anima ꝛ corpe receperūt·q vt dicūt multi sancti doctores nullum
sanauit m corpe·quē etiā nō sanauerit m mēte·q dei pfecta sunt opa
Johā·vij·Totū hominē sanū feci m sabbato· Perseuerem⁹ ꝛ nos tri-
duo cū iesu vt pfecte sanemur m mēte ¶ N Prim⁹ dies est bom ꝛ
mali cognitō vt cognoscam⁹ vñ descendim⁹·vbi sumus·q tenimus·
quid amisimus·ꝛ q̄d muenīem⁹·Jone·j·Qd est op⁹ tuū·que terra tua
quo vadis·ꝛ ex q̄ pp̄o es tu·Bern·Memenco vñ veneris ꝛ igemisce
vbi es et erubesce·q tendis ꝛ ꝛtremisce ¶ Scdus dies est detestatō ꝛ
fuga mali·Eccī·xxj·Quasi a facie colubri fuge peccata ¶ Tercⁱ⁹ dies e
opatō bom·Gal·vj·Dū tps hēm⁹ op·bo·ad om·ps·Spera in dño et
fac bonitatē ¶ Quartū est erēplū digne cōtentatōnis·q tuba ꝛtēta
fuit solo pane ꝛ paucis piscicul·Sic ꝛ nos contēti esse debemus his q

deus dat nobis et nō murmurare·j·Cor·x· Neq murmuraũtis sic quidā eor et a ꝑpentib pierūt·Quidā nāq nūquā attēdunt ad bonuz qd̄ habent·qd̄ z multi nō hñt·ꝫ solum ad bonū qd̄ nō hñt·qd̄ et mlti habēt·Prou·xvij·Oculi stultor in finib terre sapiētis aūt oculi i capite suo·¶Quintū est exē plū pfecte saturatōis·qz de mēsa z ad mensam xpi saturati sunt·Sicet nos accedētes ad mēsam xpi comedam⁹ et saturemur·Quidā d mēsa xpi·i·verbo vitatis ꝑdicato mbil sumūt quidā valde modicū sumūt nec illi saturāt·quidā reiciūt qd̄ ibi sumūt

Nō sim⁹ carissimi de omīb istis ꝫ zmedamus z saturemur O

¶Nam istas septē spoatas xpc z nobis q̄ nō fuim⁹ ibi leuare mandauit·et sunt indeficientes·qz bona spūalia tātomagis multiplicāt· quāto plus distribuūt·sicut scientia distributa suscipit incrementū et auaros dedignat possessores·et nisi cito publicet cito labit et decrescit·Et rō q̄ re comedere debem⁹ de bonis atētis in sportis apostolor ē triplex·

¶Prima qz sunt bona repletiua et satiatiua·eo qz intrāt intus i animam·nā grā dei est in essentia anime·virtutes aūt sunt in potētijs aie vt fides in intellectu·spes in affectu·caritas in volūtate·et sic de alijs Bona aūt mūdi ideo nō satiāt·ꝫ immittūt sitim·qz nō intrāt in aiam vbi est appetitus habēdi·ꝫ stat fons·Exemplū de habēti sitim et tenenti ciatum vini xpe os et nō bibēte·in quo sitis nūquā extinguere tur ꝫ augeret Io·iiij·Omnis qui biberit ex hac aqua sitiet itez·q aūt biberit ex aqua quā ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vitam eternā·Nos autē p grām dei de magna infirmitate peccati surreximus in qua omēs humores grē zsumpsimus·nā in peccato homo cō sumit omnia bona sua·z iō multū indigem⁹ comedē z repleri ¶Secunda qz sunt bona conseruatiua·nā zseruant animā in vita grē ab omni morte Io·viij·Si quis sermonē meū seruaūt mortē nō gustabit in eternū·Bona vo tpalia multotiēs inducūt mortē z multas infirmitates Ecc̄i·xxxvij·Propt crapulā multi pierūt qui autē abstinēs ē adijciet vitā·Et si in vita nature zseruet modicū tm zseruāt qz breues dies hominis sunt·Iob·xiij·Nos aūt multū cōseruari indigem⁹ qz in multa corrumpētia sumus·Nā mūdus caro et demonia corrūpē nos nitūtur ¶Tercia quia sunt bona firma et stabilia vsq ad finē itineris hominē zcomitātia·Apoc̄·xiij·Opera em illor seqūtur·Nō sunt bona hominis q̄ secū auferre nō pt·sola mia comes est defunctoruz· Bona mūdi nō sunt stabilia ꝫ derelinquūt hominē et quādo certe in maxima necessitate scz in morte·Iob·xxvij·Dives cū dormierit nihil secū auferet apiet oculos suos z nihil inueniet·Nos aūt de longa via venimus s·de regione peccator que sup oīa distat et elōgat a ciuitate supna ad quā ire habemus·Et boc est qd̄ hic dicit Quidam enim de longe venerūt·Qui de magnis sceleribz veniūt ad pīam de lōge

veniūt ad xp̄m·Quia q̄nto quis m̄ p̄uo ope erꝛauerit tanto longius a deo receſſit vt dicit beda·Similiť longā viam facere debem⁹ ſcz vſ; q̄ ad celū iō multū eſt moleſtum ieūnare·iij·Reg·ix·Surge ꝛmede grandis em̄ tibi reſtat via·Beda·Perit qui ſine celeſti pane ad patri am tēdit·Et hoc eſt qđ hic dicit·Si dimiſero eos ieūnos deficient m via·Et ſic ꝓz q̄ bona iſta que de hoc ꝛuuio apli leuauerunt optima ſunt ⁊ ſup omnia appetēda·Et hoc ſignificat panis quē xp̄c m̄ hoc con uiuio diſcunbētib⁹ dedit ad manducādum qui fuit melior panis q̄ vn q̄m fuit factus habens ſuauiſſimū ſapoꝛē ⁊ ſicut manna delectās·Et ſic patet qum̄tum et ꝛſequēter totum·

De epiſtola ſermo LXXIX.

NVmanū dico ꝓpter m̄firmitatē carnis veſtre·Ro·vj·Tria ſolent homines a dei ſeruitō retrahere·Primū eſt mag gnus laboꝛ m̄ ſeruiendo·quia vt dicit matħ·vij·Arta ē via que ducit ad vitaz·Vñ ille iunenis cui xp̄c dixit·Vade om nia que habes ⁊ da paupib⁹ ⁊ ve·ſe·me·abijt triſtis·Secūdum ē de lectatō peccati·q̄ fruí bonis mūdi ad libitū delectabile eſt ·Iob·xxj· Exultāt luſib⁹ tenēt tympanuz ⁊ cytharā ⁊ gaudēt ad ſonitū ozgani· du·m̄ bo·di·ſu·Tercium eſt incertitudo p̄mij ꝓ dei ſeruicō reddē di·Eccs·ix·Sunt iuſti atq̄ ſapiētes ⁊ opa illoꝝ m̄ manu dei·⁊ tam̄ ne ſcit homo an odio vel amoꝛe dignus ſit·Et ꝓpterea dicūt impij·Ve; mite ergo ⁊ fruamur bonis que ſunt ⁊ vtamur creatura tāquā m̄ iu uentute celeriter quoniā hec eſt pars noſtra ⁊ ñ eſt ag·qui ſit reuer. ab m̄fer·Sap̄·ij·Beatus autem paul⁹ m̄ epła hodierna de his tribus determinat·oñs q̄ nō eſt ſupza vires hoīſ ſeruire deo·⁊ ſtare m̄ pcco nō eſt delectabile·ſ; moꝛtiferum·et iuſticiā tenere eſt magni premij· In qua quidē epiſtola quattuor facit·Primo reddit auditores beni; uolos vt libentius audiať·In p̄ncipio epłe·Secūdo oſtēdit leuez ei cōgruum modū ad ſeruiendū deo·ſi rite teneať ibi·Sicut em̄ exhibu. mē·ve·ſer·immū·et m̄q̄·ad m̄q̄·ita exhi·mē·ve·ſer·uiſ·m̄ ſancti·Ter; cio cām cuiuſdam dicti ſui ſcz quare nō ſeruiēdum eſt peccato aſſīgt vt a nobis ꝛgnoſcatur ibi·Cum em̄ ſer·eſ·peccati liberi fu·iuſ·Quar; to oſtēdit fructum peccati·et fructum iuſticie·vt peccatum dimittať et iuſticia teneatur ibi·Quem em̄ fru·ha·tūc m̄ il· m̄ quib⁹ nūc eru·ꝛ vſq̄ ad finem Primo ergo reddit apoſtol⁹ auditoꝛes benuoles vt libentius audiať dicēs·Humanū dico·id ē·leue ⁊ quid facile vobis di cere mtendo·et ħ ꝓpter m̄firmitatem et fragilitatē carnis veſtre que retrahit a magnis opib⁹ faciēdis·Matħ·xxvj· Spūs quidē ꝓmpt⁹ ē caro aūt m̄firma·Sap̄·ix·Deꝛimit ſenſum terrena m̄habitaō mlta cogitantē·Quaſi·d·apoſtol⁹ Nō m̄tēdo vobis magna mādare ⁊ gra uia ꝑſuadere et difficilia vt eſt illud matħ·xvj·Si quis vult poſt me venire abne·ſemetip·et tol·cru·ſu·et ſ·me·Et illud luc·xmj·Niſi quis

renunci·om·que pos·nō pt̄ meus esse discipul⁹·Et illud math̄·v· Si qs te pcus·in vnā maxillā p̄be ei et alterā et hmōi·Cū g̃ apl's n̄ intēdat g̃ uia mādare·sed humanū et leue et nobis valde possibile debem⁹ eum benivole audire·Et sic pz q̄ apl's nō intēdit hic psuadere pfectam ius: ticiam que est pfectoꝝ·ꝫ iusticiā adeptā q̄ est incipientiuz et sufficit ad salutē·Et sic patz primū ¶Secūdo oñdit leuē et 2gruū modū ser: uiendi deo dicēs·Sicut exhibuistis mēbra vestra ser·immū·s· pctōꝝ carnalium·et iniq·s·cogitatōis peccatoꝝ spūalium ducēti ad iniq̄tatē opatōnis eorundē ita exhibete mēbra vestra seruire iusticie sup·boni opis ducenti in sanctificatōem mentis et corpis·Iusticia aūt hic acci: pitur generaliter put 2tinet omne opus bonū·Et nota q̄ hec sil'itu: do quinq; modis pōt attēdi et exponi B ¶Primo festināter vt si cut statim inclinamur pctō·iuxta illud p̄ú·vij·statim sequit eaz quasi bos ducti⁹ ad victimā·ita statim inclinemur bono Eccī·v· Ne tardes conuti ad dñm et ne diffe·de die in diē·Vir em̄ puer scit loqui et deie: rat et blasfemat·vir pōt se mouē et incipit rixari et furari ¶Secundo letanter·vt sic̄ letāter peccauim⁹ iuxta illud p̄ú·ij·letāt cū malefe·i ex ul·in re·pess·ita letāter seruiam⁹ deo·p̄s· Seruite deo in letitia·Quia vt dicit apostol⁹·ij·cor·ix·Hilarē datorē diligit deus ¶Tercō frequēter vt sicut tota die exhibuim⁹ mēbra nostra peccato·ita exhibeam⁹ iusti cie·p̄s·Tota die mise·et cōmo·Nō debz sufficere homini solū demane orare·cū ipe alias tota die fuerit in pcīs·Lu·xvnj·Oportz sp orare i nunq̄m deficē Gal'·vj·Bonū aūt facientes nūquā deficiamus ¶Quar to pseuerāter vt sic̄ usqz ad tps 2uersionis pseueraum⁹ in pcīs·ita i reliquum usqz in finē perseueremus in bono et huiam⁹ iusticie Quia vt dicit bern̄·inter vtutes sola pseuerātia singularis filia est summi re gis et ipa sola coronat Math̄·x·Qui pseuera·usqz in finē hic salu⁹ erit Nō iaciamus omni die fundamētum penitētie ab operib⁹ mortuis·

Q ¶Quinto vniusaliter vt sicut omnia mēbra exposuimus pecca tosz coz mala cogitando·voluntatem mala primis desiderādo·et in: fitoria bona appetendo·memoriam iniurian recordando·intellectum inutilium scientiaz addiscendo·oculos illicita videndo·aures vana au diendo·linguam detrabendo·blasfemando·et mentiēdo·manus pra: ua opando·pedes ad mala loca eundo·et totum corpus luxuriādo·ita ecōuerso exponamus omia membra iusticie in sanctificationem·Et primo debemus exponere iusticie coz·dei maiestatē cogitando·et dei bonitatem a qua omnia bona procedunt quia omnia ꝓpter suam boni tatem operatus est deus Augustinus Quia deus bonus est iō sum⁹ Secundo voluntatem vera bona sz spiritualia et celestia affectando· i primos sicut nos amando·Math̄·xix·Diliges p̄imū tuū sicut teip sum ꝛc·Tercō memoriā dei bñficiorū i misericordiaꝝ recordādo Esa· Miserationum dñi recordabor·Quarto intellectum diuinas scripas

addiscendo et diuina eloquia·q̄ vt dicit apl̄s·j·cor·xmj·Qui ignorat
igno·Quinto oculos honesta videdo·q̄ vt dr tren·iij·Oculꝰ meus di-
pdatus est animā meā·Et maxime debemꝰ respicere xp̄m crucifixum
p nobis·ps·Respice in faciē xp̄i tui Lu·xiiij·Videte manꝰ meas et pe
des meos·Crucifixū et imagines sanctor sunt libi secularii· in q̄b
debēt legē bonos mores tota die·ob ꝫ eīm inuēta sunt · Sexto aures
sancta ꝛ nō mala colloquia audiēdo·Quia vt dicit apl̄s·j·co·xv·Cor-
rumpūt eīm bonos mores colloquia praua·Debemꝰ g̃ audire paupe
rem misericordiā a nobis petentē·q̄ vt dicit p̄u·xxj·Qui obturat aure
suā ad cla·paup·cla·ipe et nō exau·Debemꝰ et audire spiritū in scriptu
ra sacra nobis loquentē·ps·Audiā q̄d loquat i me dn̄s deꝰ. Septimo
linguā moderate loquēdo·Quia vt dicit p̄uer·xiij Qui inc̄onsideratus
est ad loquēdū sentiet mala·Debemꝰ g̃ bonū cōsiteri ꝛ malū detestari
Prou·viij·Veritatē meditabit guttur meū·ꝛ labia mea detestabūtur
impiū·Octauo manꝰ virtuosa faciēdo·Debemꝰ eīm laborare vt labo-
rez nostr̄ māducemꝰ·ps·Labores manuū tuar̄ q̄ māducabis beatus
es ꝛc·j·Tes·iij·Nec̄ gratis panē māducauimꝰ ab aliquo ꝫ in labore ꝛ
fatigatōe nocte ac die opātes·Nono pedes recte ābulando ꝛ ad san-
cta loca tribulatos ꝛ viduas visitādo·De pmo esa·ij·Venite ascenda
mus ad montē dn̄i ꝛ ad domū dei iacob·Actu·ij·Petrꝰ et iob̄·ascē·in
tem·ad ho·or·no·De scdo iac̄·j·Religio mūda·ꝛ ima·ap·de·et pa· he·ē
vis·paup·ꝛvi·in tribulatōe eor·Math̄·xxv·Infirmꝰ et in carcere fui
et venistis ad me·Decimo totū corpꝰ nostrū ip̄m multa disciplina et
ieiuniis macerādo Col·ij·Mortificate mēbra vestra q̄ sunt supra ter
ram·Et hoc debemꝰ facere ꝓpter q̄ttuor·Primo vt corpꝰ sub potesta
te anime redigamꝰ·j·Cor·ix·Castigo corpꝰ meū et in seruitutē redi-
ct anime·q̄ vt dicit Gal̄·v·Caro concupiscit adūsus spūm·et spūs adū
sus car·Ro·vij·Video aliā legē in mē·me·repug· le·mētis mee· Secdo
vt dignū spūssancti habitaculū efficiat·q̄ nō habitat in corpe subdito
peccatis·vt dicit sap̄·j·ij·Cor·vj·Vos estis tēplū dei vi·Tercō vt vita
xp̄i patris nostri in corpe nostro repsenteť q̄ filius dr bonā vitā boni
patris imitari·ij·Cor·mj·Semp mortificacōr xp̄i ihesu i cor·nostris cir-
cumfe·vt ꝛ vita ihesu in cor·nr̄is manifesteť Gal̄·vj·Ego eīm stigmata
dn̄i nr̄i ihesu xp̄i in corpe meo porto·Quarto vt corpꝰ nr̄m tādem gl̄o-
sum resuscitet·q̄ vt dr·ij·cor·j·Sic socij passionū estis· sic ꝛ cōsolatōis
eritis·Et iō si corpꝰ mortificamꝰ resurget gl̄osus·Et sic ptz p omnia in-
pradicta q̄ sic̄ fuimꝰ pcō ita dēmꝰ seruiē iustitie ꝛ deo ¶ Sed
cōtra ꝫ videt eē q̄ q̄ seruit deo sic̄ pcō ꝛ ñ plꝰ ñ est in statu salutis et
nō sufficit ad salutē·Aug·Plus dr amari iustitia q̄r an̄ amabat iniqui-
tas·Et sup illud ps·Bonū mihi lex oris tui sup mil·au·et argenti·dicit
idē augustinus·Amplius diligit caritas deū q̄r cupiditas aur̄·Et dicē
dum q̄ semp in iustis et a iustis plꝰ amatur deꝰ q̄r aliquod tempale

possit diligi a cupiditate·hoc est ex maiori radice dilectōnis sed ñ sp
ex feruentōri motu sed aliqñ ex ipa caritate que excedit cupiditatem
surgit motus mñoris feruoris q̄z sit motus cupiditatis·Nic ergo nō
attendit similitudo quātū ad radicē ꝫ quātū ad motum· vt p hoc nō
notet equalitas sed tm similitudo·vt si multū·id est·si multis et varijs
motib⁹ et opib⁹ et valde feruētib⁹ seruiuim⁹ peccato·ita multis moti-
bus et opib⁹ ꝛ valde feruentib⁹ seruiam⁹ ústicie et deo·aliter aūt no-
stra mensura nō esset ústa nec accepta deo·cum plura impēderimus
peccato q̄z ústicie et plurib⁹ modis ipm fecerimus·Proú·xj·Statera
dolosa abomñatō est apud deū ꝛ pond⁹ equum volūtas eius· Et sic
patet secundū ¶ E Tercō cām cu⁹ dā dicti reddit scz quare nō ser
uiendū est peccato·sed usticie·Et est vnica causa vel rō quā hic ponit
scz seruitus et libertas q̄ homo peccādo efficit seru⁹ peccati·Io·viij
Qui facit peccatū seruus est peccati·Ad quā seruitutez ímímita mala
sequunt·Nam pdit homo hereditatē·q̄ seru⁹ nō manet ím domo íme
ternū vt ptz job·vnj·deputat supplicijs sicut suus nequā·Ecc̄i· xxxnj·
Seruo malúolo tortura et ꝛpedes·Homo etiā peccādo pdit liberta-
tem ústicie et virtutis Et hoc est quod dicit·Cū serui·es·pec·h·fuis·ú
sticie·i·a domño ústicie·cui⁹ domñiū est magna libertas·et ei seruí-
re regnare est·Ad qō domñū ꝛ libertatē mirabilia bona sequūtur·
qua ñ liberi g̃ filij ꝛ heredes·Gal·mj·Itaq̄ nō sum⁹ ancille filij sed li
bere qua libertate xp̄c nos liberauit Ro·vnj·q̄ si filij et heredes·here-
des quidē dei·coheredes aūt xp̄i·De seruitute aūt vicōrum et libtate
virtutū·mirabilia possent dici ꝫ dimitta nt ad pñs·Et sic pt⁹ tercúm·
¶ Quarto oñdit fructū peccati et fructū ústicie ꝛ pbat ¶ G Vbi
nota q̄ stipendia et fruct⁹ peccati ē ꝛfusio et mors ¶ Primū stipēdi-
um id est·lucz siue p̄cúm et fruct⁹ peccati est ꝛfusio·Nā pctōr effi-
citur vir confusus turpiter valde·Que est em maior cōfusio·q̄z q̄ ani-
ma sponsa xp̄i muniat cum dyabolo fornicari vilissimo ribaldorum
Et que est maior cōfusio q̄z q̄ quis de filio regis eterni efficiat seruus
dyaboli ꝛ denudet veste regali et nuptiali virtutum ꝛ remaneat nu-
dus sicut ribaldus·Et que est maior confusio q̄z q̄ quis fasciatus ocu-
lis·ligatus manib⁹ ducat ad furcas inferni·Matb̄·xxij·Ligatis mani-
bus et pedib⁹ pi·eū in tenebras exteriores· Et q̄ est maior confusio
q̄m q̄ quis tāquā lepsus a ꝛsortō hominū sequestret·et tāq̄z afin⁹ de-
coriand⁹ p̄jciat ad foueas·Hiere·xxij·Sepultura asini sepelient putre
factus et piect⁹ extra portas hrl̄m·Sic g̃ est vn⁹ fruct⁹ ꝛ stipēdium
peccati·s·ꝛfusio magna·Et hoc est qō dicit·Que em fructū ha·tūc in
his in quibus nūc erubescitis ¶ Secundū est mors scz triplex·s·natu-
re culpe et pene·Et hoc est·Nam stipen·pecca·mors·Propter pctm
enim anima sepat a corpe in quo mors nature consistit·Gen̄·secūdo·
Inquocunq̄ die come·ex eo mor·mo·Itē deus sepat ab anima in quo

mors culpe cōsistit·Esa·lix·Iniq·ve·dúi·inter vos et de·ve·Itē anima et corpus deputātur supplicijs in quo mors pene ꝛsistit·Baruch·nj· Quod est israel q in terra inimicoꝝ es conīq̄natus es cum mortuis deputat⁹ es cum descēdentib⁹ in lacū·Quasi·d·Quia peccasti et ō hic euenit tibi·Et ideo mors peccatorum pessima·ps·Mala mors natuē peior mors culpe·pessima mors pene·Et quia hec triplex mors est fi· nis omniū malorꝝ et corpalium et spualium·et pntium et futurorum et finis ꝛtimet vtute ea que sunt ad finē·iō possumus dicere q omnia mala sunt fruct⁹ ꝛ stipēdia peccati ¶ Fruct⁹ aūt ustitie p·out ibi innuit quadruplex est·s·libertas a seruitute peccatorꝝ·fuit⁹ dei· sanctificatō aime·et vita eterna·Et h est qđ dicit·Nūc vo liberati a pec cato·ecce pmū·fui aūt deo facti·ecce secūdum·habetis fruc·ve·in san· ecce tercúm·finē vo vitā eternā·ecce quartū·Et nota hic q fruct⁹ pec cati ex cōdigno reddit·q omnia mala q possunt cogitari meret pec cator·q cōtra bonū eternū ꝛ infinitū peccauit·Vñ citra cōdignū puni tur·q ꝛ si pena infinita est extēsiue·tn intēsiue infinita nō est·h ipe pe nam vtroq mō infinitā meret·Sed fruct⁹ iustitie supat iustitiā val· de ꝛ nō reddit ex cōdigno licet reddat ex cōgruo·Ro·vnj·Nō sunt cōdig·pas·hui⁹ tpis ad futurā glam q reue·in no·Et ō sicut gratis deus cōcedit nobis iustitiā facere iurta illud·j·coꝝ·xv·grā dei sum iō quod sum·ita gratis vitā eternā dat nobis·Io·j·De plemtudine eius nos omes accepim⁹ grām scz mercedis p grā·s·bom opis·q cū mer ces sit infinita ꝛ extēsiue ꝛ intēsiue·meritū aūt est finitū vtroq mō· inter meritū aūt et pmium dz esse ꝓportō·finiti aūt ad infinitū nul· la est ꝓportō·vt dicit phs·ideo de grā dei dat nobis vita eterna·Et h est quod dic·Grā dei vita eterna in xpo iesu dño nostro·i·p iesuz xpz domino nostrū·Io·j·Grā ꝛ vitas p iesum xpm facta est·Et ideo in hi ne omniū oroum dicim⁹ p dnm nrm iesum xpm ꝛc·q omnē grām ꝛ omne bonū deus in eo et p eū nobis donat·Ro·vnj·Quo nō etiā cuz illo omnia nob donauit·Et sic pz q fuire deo est magnus fruct⁹. In fine nota q q̄zuis fuire deo sit magni fruct⁹·multi tn ꝓpter miserabi les causas a dei fuicō retrahunt ¶ Primo em quidā retrahūt ꝓpt dei benignitatē q deus expectat pctōrez et nō statim infert vltionez Ro·ij·An diuitias bonitatis eius ꝛ patietie ꝛ lōganimitatis cōtemis ignoras quoniā benignitas dei ad penitētiā te adducit Eccl·viij·Quia non pfertur cito contra malos sentētia filij hominuz absq̄ vllo timo re ppetrant mala ¶ Secundo quidā retrahunt ꝓpter humanuz timo rem et pusillanimitatem·qui crederent se mori fame et in necessarijs vite deficere si seruirent deo·Contra quos augustin⁹·Pascit contem nentes se et deserit timentes se·pascit coruos et deserit homines Stul ta cogitatō et ex magna infidelitate ꝓcedit·Credunt q deus datur⁹ sit eis regnum et nō cibum Nōne pauit filios israel·xl· annis mana in

deserto·Nōne pauit helyam p coruū ín torrēte·vt·iij·Re·xvij·Nōne pauit danielē exītem in babilonia ín lacu leonū p abacuk ꝓphetam exītem ín úndea·vt pz dañ·xmj·Nō est ꝯ dubiū qn pascat timētes se et si aliqñ subtrahit ex cā facit·sic subtrahit medicꝰ aliquando ínfirmo albū·Aug⁹·Scit celestis medicꝰ quid detur⁹ sit nobis ad ꝟsolationez· et quid subtrahatur⁹ ad exercitatōz ¶Tertō quidā retrahūt vt nō per dant gaudiū ꝛ iocunditatē·Credunt em̄ q fuientes deo nunq̄z gau dio poriant ꝫ ín tristicia sp vúant qō falsum est·q maior est ꝟsolatō spūs et leticia mētis·quā habēt seruiētes deo·omni gaudio et leticía mundano⁹·Io·xvj·Itez aūt videbo vos ꝛ gaudebūt corda vra·Ecc xxx·Nō est oblectamētuz sup cordis gaudiū·In eod·xxxv·Qui ado tat deū ín oblectatōe suscipiet·Aug·Gustato spū desipit omis caro· ¶Quarto quidā retrahūt ꝓpter pmij tarditatē·nam de⁹ suis fuitori bus nō statim pmúm ꝟfert ꝫ differt ꝟferre·vt tandē ꝟferat totū re gnum·Exemplū paterfamilias soluit omni sero mercenarijs filio aū nunq̄m nisi ín mozte·et tunc ínstituit eum heredē omniū bono⁹ suo rum·Sic facit deus peccatoribꝫ et ústis·peccatores nāq; sunt merce narij et ústi filij et ideo de⁹ soluit pctōribꝫ omni die bona tēpalia eis dando·ústis aūt solum ín mozte dādo eis hereditatē celestem· Om nis em̄ seruiēs expectās magnam mercedē nō accipit statim pmúm sed dú differt accipe vt patet de seruitoribꝫ regū et cardínalum· ¶Quinto quidā retrahūt ne ꝓdant úuentutē et speciositatē·Reputant em̄ úuentutē suam et pulcritudínem ꝓdere si eā ꝟsumant ín seruitio dei·ꝛ ideo nolunt deo fuire·nisi ínueterati ꝛ quādo mund⁹ eos abjcit Sed timendū est valde de talibꝫ·quia quādo homo opatōní alicui as suescit valde difficulter potest ab ea ín postez abstínere·quía ꝟuertit ei ín habitum et naturā qui fm pbum est difficulter mobilis· Prou· xxij·Adolescēs úxta viam suam etiā cū senuerit non recedet ab ea·Et ideo ín úuentute est ínciendū seruire deo·Treñ·nj· Bonū est viro cū poz· íug·ab adolescētia sua Et sic pz quartū ꝛ totū

¶Dominica·viij·de euangelio sermo·lxxx·

Attendite a falsis ꝓphetis qui veníūt ad vos ín vestimētis oui·íntrín·autē sunt lupi rapaces·Matth vij· Inter malos christianos triplex differentia ínuenít·Quidam nanq; sūt pessimi per omnía dyabolū imitātes tāquā dyabolici viri Sicut enim dyabolus malus ī se·multos fecit malos et cauda sua mk: tos filiozum dei prozecit de celo ín terram·vt dicitur apoc·xij·ita tales homines corrupti mente·reprobi circa fidem nituntur bonos subuer tere et ad errozem suum trahere· Tales sunt heretici·Quidam vero sunt minus mali qui scilicz ín peccatis suis marcescunt·nec curant ꝓfi cere·similiter non curant alios corrūpere vt edificare·Tales sunt mlti

quí solū bona tempalia attendentes mundi gaudio pfruunt. Sap. ñ.
Venite fruamur bo. ꝛc. q. hec est ps no. Quidā autē adhuc sunt minus
mali qui licet mali sint in se tam studēt alios recte docere et verā hōē
et rectā vitam et abscondite q̄ntū possunt male agūt nolētes publice
peccare. Et de istis dicit math. xxiij. Sup cathe. mo. se. seri. 7 pha. om. q̄;
cun. dix. vo. fa. ꝑm vero opa eoꝝ no. fac. De istis tribus generib; pec;
catorum agit in euāgelio isto. Et ꝑmo de ꝑmis in principio euāgelij
Secundo de secūdis ibi. Omnis arbor que ñ facit fructū extrādet Ter;
cio de tercijs ibi. Nō omnis qui dicit mihi dñe domine intrabit in re
gnū celorū. In hoc ergo euāgelio quattuor ponit. Primū est christi
ammonitō vt a primo genere malorū sc3 ab hereticis caueam⁹ ibi Mt
tendite a falsis ꝓphetis. Secundo ponit signa p que tales hereticos
cognoscamus ibi. A fruc. eorum cognoscetis eos. Tercū est iudicium
qđ christus secūdo generi malorꝝ sc3 bene agere nō curātibus minat.
vt rectius nos agamus ibi. Omnis arbor que nō facit fructum bo;
num excidet. Quartū est insufficiētia tercij generis malorum qui bñ
docent 7 male vsuunt. vt ad pfectionē tendamus ibi. Nō omnis qui
mihi dicit domine dñe ꝛc. ℣ Primo ergo ponit admonitō xpi vt ab
hereticis caueamus. quia attēdite inquit. id est diligēter cōsiderate vt
sciatis vob cauere ab hereticis q̄ sunt falsi ꝓphete Chrisō. Magna vi;
tus bom est cognoscē malū. et firma cautela salutis scire q̄ fugias. 7 Io.
inj. Nolite om. sp. cre. sed ꝓbate spūs si ex deo sint B Notandū
at ē q ꝓpha ꝓprie dr q de xpo aliqđ ꝓphetisauit vel ei⁹ ꝓceptōr. t nati
uitatē vt mortē vt resurrectōr vt ascēsionē. q oia ꝓphetauit esayas 7
multi alij multa alia de xpo dixerunt. Et quātum ad hoc nullus ꝓphe;
ta est amplus nec ꝓphetia. Math. xj. Vsq; ad iohannē lex et prophete
Cōmuniter autē dicit ꝓpheta omis qui aliquid futurū predicit. et q̄n
tum ad hoc omnis ꝑdicatōr dicit ꝓpheta. id est. annunciatōr futurorꝝ
malorꝝ si homines nō recte agant. et bonorꝝ futurorū si bene agant.
Math. xxj. Omnis scriba doctus in regno celorum similis est homi
ni patrifamilias qui ꝓfert de thesauro suo noua 7 vetera. Noua sunt
gaudia celi que de nouo scilicet in morte christi sunt data Vetera sūt
pene inferni que a principio mundi fuerunt Sic annūciabat apls. ij.
cor. v. dicens. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal christi vt
referat vnusquisq; ꝓpria corporis prout gessit siue bonum siue malū
Sic ergo heretici sunt ꝓphete falsi. id est falsi annunciatores et predi;
catores quia ꝓmittunt 7 annunciant falsa. Nā peccatoribus ꝓmittūt
impunitatē vt ipos attrahant ad sectam suam. Jherē. vj. Curabāt cō
tritionem filie populi mei dicētes pax. pax. 7 non erat pax. Item sunt
dolosi predicatores quia dolose predicant vt decipiāt. Predicator aut
assimilatur piscanti ad hamū 7 verbum dei est hamus qui dum rapit
capit vt dicit augustinus Sed ver⁹ ꝑdicator ponit hamū extra 7 in⁹

dulcedinē ibi·q; ānunciat aspam pīmam sub qua dicit esse dulcedinez vite eterne. Act·xiij·Per multas tribulatōes oportet nos intrare i regnū di. Sapiēs aī hō peligit aliquā aspitatez assumē vt sp dulcedine fruaī: sic infirm⁹ vult amarā medicinā sumē vt sit san⁹. Et talis sic capitur a vbo dei ꝛ pdicatore dū verbū dei cū effū capit·ij·Co·xij· Cum essem astutus dolo vos cepi. Falsus aī pdicator vt hēticus ponit ba: mū intus et coopit eū vme·vt materiaī piscator·dū licentiā gaudēdi pdicat sub qua latet pena eterna. Apo·xviij·Quātū se glificauit et in deli·fu·tā·da·il·tor·ꝛ luc·Et iō heretici assiīant vulpib⁹ sampsonis·que babebāt faces accēsas in caudis q̄b ꝛbusserūt oīs segetes toti⁹ ꝛmunitatis·vt pz·iud·xv·Ezechiel vo ꝟpheta assimilat eos scorpionib⁹ dicēs Cū scorpionib⁹ habitas· eze·ij·Qui ore lingē videī lz cauda infundūt venenū. ℣ Notādum aūt q̄ heretici q̄tuor generib⁹ falsator cōpant. Primo falsatoribus lrāz·nā ipi totā scripturā dei falsificāt Dicunt enī p illud·lu·xix·Quare n̄ dedisti pecuniā meā ad mēsam et ego veniēs cū vsuris vti p exegissem illā·q̄ licet homi fenerati·Et p illud iob·xij·nūc p̄nceps h⁹ mūdi eijciet foras·dicūt q̄ totus mūd⁹ visibilis scūs est a dyabolo·Et breuit totā scripturā deprauāt·ij·Pe·ij·Euerunt pseudo ꝟphe in ꝟpho sic ꝛ in uob erūt mgri mēdaces q̄ introducent sectas pditōis·Iob·xiij·Oīdam vos esse fabricatores mēdacij ꝛ cultores puersor dogmatū. ℣ Secūdo falsatoribus sigillor q̄ sacramenta ecclie que fluxerūt de latere xpi pēdentis i cruce·vt dicit augustinus·que fuerūt sigillata lācea pforante·ipi falsificāt et ꝛdemnāt·nā corpus xpi nō asserūt esse corp⁹·dicētes q̄ si esset mons iam essz ꝛmestum·Et similiter matrimoniū damnāt·j·Thi·iij·Discedēt quidam a fide attēdentes spiritib⁹ erroris ꝛ doctrinis demoniorū in ypocrisi lo quentiū phibētium nubere et abstinere a cibis quos de⁹ creauit ad p cipiēdum cū gratiarū actōe. ℣ Tercō falsatoribus clauiū·quia dicunt se claues regni celor habere et nō habēt·quia soli petro et ei⁹ successori bus date fuerūt·Matth·xvj·Tibi dabo claues regni celorū· Apoc·iij· Qui ha·cla·da·id est christi q̄ aperit et nemo claudit·claudit et nemo aperit. Nō ergo hīt claues sed ipas tāquā fures falsant Iob·x·Quotq̄t venerūt fures sunt et latrones. ℣ Quarto falsatorib⁹ monetarū·Moneta nāq; christi·sunt opa bona quib⁹ emit regnum dei·que sunt ieū nium·elemosina·oro·Hec dicūtur moneta regis nostri xpi·quia i his est imago fm tres sustātias que sunt in christo·que sunt caro·anima· et natura verbi·Nam ieūniū in quo est carnis macerato cuz christi carne ꝛformitatē habet·q̄ tota fuit macerata et morti tradita·ij· Co· iij·Semp mortificatōez ieu xpi in cor·no·circūfe·vt et vita ieu i corpore nostris ma·Hec moneta percutitur in carnis afflictōe et gerit figuram christi in cruce patientis·Elemosina vero ad animam christi pti net quam quasi in elemosinā dedit in precium nostre redemptionis·

Esa·liij· Tradidit ín mortē animā suā· Hec gerit imaginē xpi ad ínfe
ros descendētis vt ō miseria educeret mīos ꝛ captiuos· Elemosina ei
dicit ab help qđ est misereri· Proú· xxmj· Erue eos qui ad mortē ducū
tur· Oratō autē ptínet ad verbū dei· Est em oratō verbū mētis añ de;
ium· Et de vbo dei dicit· j· Io· ij· Aduocatū hēmus apud patrē iesuz xpz
iustū et ipe est ꝓpi·p pec·no· Oratō em est aduocat⁹ noster apd deu
Lu·j· Ne time·zacha·q̄ exau·est ozō tua· Hec gerit imaginē xpi ad ce
lum ascendētis· Quid est em oraze misi celū mēte ascēdere· Ecc· xxxv·
Oratō humili·se·nu·pene· Hanc triplicē monetā heretici et ypocrite
falsant· Naz de ieúnio dicit matħ·vj· Cū ieunatis nolite fieri sic ypo;
cri·tristes·exterminem fa·ꝛc· De elemosina vo dz ín eod·vj· Dū facis i
quit elemosinā no·tu·ca·añ te sicut ypocrite faciūt· De orōe aī dicit i
eodē vj· Cū oratis nō eritis sicut ypocrite q̄ amāt ín sinagogis ꝛ i añ;
gulis plateaꝝ stātes orare· Oms pdicti falsatores cudūt et stāt m ob
scuro Sic⁹ heretici dogmatisant de nocte ꝛ p domos· ij· Thi·mj· Ex hus
em sunt qui penetrāt domos et captiuas ducūt mulierculas onerataſ
peccatis· Et similiter omnes supradicti falsatores sm legē debēt zbu;
ri et similiter heretici q eoꝝ moneta videt aurea ꝛ non est· imo sunt
oēs falsi· q ali oñdūt exterius· ꝛ aliud ínteri⁹· nā exteri⁹ tegunt vesti
mētis ouium· ínterim secus autē sunt lupi rapaces· quia animaſ volunt
rapere ad ínfernū· Scdm aūt aug· vestimēta ouiuz sunt ieúnia cetera
q religionis signa ínnocētiam ptēdētia· M Quis vo dū vúit vt
dicit crib· pelle sua ztegit· mortua vo oue alius tegit pelle eius· Sic ín;
nocēs siue ínnocētie pelle tegit· hereticus autē ꝛ ypocrita dum simula;
te religionis signis tegūt quasi pellē ínnocētis índuit· ij· Thi·nj· Ha
bentes quidē spem pietatis· vtutē autē eius abnegātes· Et ō lupi di;
cunt· quia in libro de natura animalíum dicit de lupis q ínterdū emit
tunt voces hoímū ꝛ canū ne credant lupi· vt p hoc possint decipe et
deuorare· Act· xx· Scio q post discessuz meū ítroibunt i vos lupi ra
paces nō pcētes gregi· Dicunt autē hētici lupi rapaces vt spualit coz
rumpendo· vt si possunt corpalit pseqndo· Libent ei si possent catho;
licos psequerēt· sic arrius fecit· cui⁹ zsilio oms epi catholici sunt ín ex
ilium missi· Vñ vir quattuor epi sunt muēti qui ei resisterēt· vt ín ec;
clesiastica historia ztinet· F Moralit aī nota q falsi ꝓphete a quib
quotidie oportz nos cauē ꝛ qui quotidie nobis falsa ꝓphetisant duo sūt
scdm duplex genus ꝓphetie· s· dyabolus et zcupia carnis· Est aūt qdaz
ꝓphetia de ptezito· vt dic aug⁹· vt moyses ꝓphetauit dicēs· In prin;
pio creauit de⁹ celū ꝛ terrā· Alia ē de futuro vt esa· dixit· Ecce vgo zci
pi· ꝛ pazi·fi·ꝛc· Falsus ꝓpha dicit ptezito dyabolus ē· qui suadz homi stare
ín pcō supbie·luxurie·ꝛ auaricie ꝛc· adducēs ín exēplu; quosdā viros
ptezitos qui pdictis pcis peccauerūt· ꝛ tñ apud deum sunt facti vaſ
de magni· Nā paulus peccauit peccato supbie· ꝛ factus ē apostolus

christi. Dauid peccauit peccato luxurie ꝛ tñ fuit ꝓpheta exim⁹. Matheus peccauit peccato auaricie. et tñ scūs est euāgelista p̄clar⁹ Ex his aūt arguit m corde peccatoris qꝫ ista pcā sint leuia ꝛ de⁹ ea leuit punit. Que ꝓphetia tripliciter apparet falsa Primo qꝫ p̄dicti viri ñ sūt dati m exemplū peccādi. ꝫ m exemplū a pcīs resurgēdi. et nō despādi Roma. v. Vbi abū. delic. supa. et g̃. Quid g̃ dicem⁹ pmanebim⁹ m peccato vt gr̃a abundet absit. Qui em mortui sum⁹ pcō quō adhuc viuemus m illo. Et nō fiē aiunt quidā nos dicē dēm⁹ faciamus mala ꝛ veniunt bona quoꝝ dānatō iuxta est Scdo qꝫ ñ est veꝝ qꝫ peccatuꝫ leue fit q̄nimo sup omnia est g̃uius qđ pꝫ qꝫ m momēto fecit cadē de celo demones m terꝛā vbi si tota terꝛa esset m pluribꝫ diebꝫ ñ descēderꝛ Tercio qꝫ nō est veꝝ qꝫ deus pctm̄ leuit puniat Nam peccatū superbie summe puniuit. vt pꝫ m demonibꝫ ꝛ m ꝑmis pentibꝫ Pctm̄ vo luxurie valde puniuit vt pꝫ m diluuio ꝛ m illis q̄nq; cuitatib⁹. scꝫ. sodoma gomoꝛra ꝛ ceteris. vt pꝫ gen̄. xix. Peccatū aū auaricie acriter puniuit. vt patet m iuda q̄ ꝓpter auaricīā ꝓdidit xp̄m. Et ideo dyabol⁹ intro iuit m eū ꝛ suspensus crepuit medius ꝛ diffusa sunt oia viscera ei⁹. vtꝫ actu. j. Falsus vo ꝓpheta de futuro. ꝛcupiscētia carnis est. q̄ suadꝫ dicēs. Gaude m bonis mūdi ꝛ postea pnam agas. Que ꝓphetia duplicīter est falsa Primo qꝫ m bonis mūdi. s. m delicijs. m diuitijs. et m honoꝛibus nō est gaudiū. ꝫ afflictō. Oia ei ista ꝛ si nihil aliꝫ malꝫ haberent. tñ ducūt ad doloꝛosum finē. qꝫ vel dimittūt ꝑ aduersam foꝛtunā. vel dimittunt ꝑ mortē. Proū. xiij. Extrema gaudij luc. oc. Et tā dem ad inferos demergūt. Iob. xxj. Ducūt i bonis dies suos ꝛ i pūcto ad infer. descen. Scdo qꝫ qñ homo dat se peccatis ꝛ dyaboli fiuituti nō potest redire ad bonū ꝑ se. nisi ꝑ dei grām spālem. qꝫ vt dꝛ m psal. Homo est spūs vadēs scꝫ m pcēm ꝛ nō redi. Exemplum de reti. m qđ piscis pē intrare ꝫ nō exire. Ro. viij. Nō est volētis neqꝫ curꝛētis sed miserētis dei. In cⁱ figura dicit apls m eodē. vij. Nō em qđ volo bonum ꝫ ago sed qđ odi malū illud facio. De his duob⁹ ꝓphetis dicitur tertiū. ij. Prophete dixerūt tibi falsa ꝛ stulta. Et sic pꝫ primū k Secūdo ponit signa ꝑ q̄ possumus hereticos cognoscē et a b eis caue. d. A fruc. eo. cognoscetis eos. Quia cū hereticī sint malī. ꝛ mala intēdāt m alijs generare. nō possunt facere bonos fructꝰ. Possunt tñ hre bona vestimēta vt sīkata ieuunia ꝛ hūles et ꝓlixas oꝛōes. ceteraqꝫ talia vt dictū est. Et iō attendēdum est vt dicit aug. ne vestimēta ꝓ fructibus ponam⁹. Sunt em duo genera opeꝝ hereticoꝝ scꝫ occulta et manifesta. Omnia aū manifesta ptinēt ad vestimēta. Occulta vo ptinēt ad fructus. Fructꝰ aūt bonos q̄s enūerat apls ad gal. v. hre nō pūt qui sunt caritas. gaudium. pax. patiētia. lōganimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. ꝛtinētia. castitas. Istos. xij. fructus spūs nō habent hereticī ꝫ vt mali et carnales facūnt opa carnis que

apostolus ad gal. vbi supra annumerat dicēs. Manifesta autem sunt opa carnis q̄ sunt fornicatō. adulteriū. immūdicia. impudicicia. luxu ria. ydolo. fuitus. veneficia. inimicia. ītētōes. emulatōes. ire. rixe. dis sensiones. secte. inuidie. homicidia. ebrietates. comesatōes. z his sīlia que p̄dico vobis sic p̄dixi. q̄m qui talia agūt regnū dei nō ꝛsequent Esti em̄ sunt fructus hereticoꝝ. Bonos aūt fructꝰ nō intendūt nec fa cūnt nec facere possunt. Quia vt dicit ecci. xiij. Qui sibi nequaz ē cui bonus erit. Et de ꝟ ponit exemplū xp̄c in natura dicēs. Nūquid col ligūt de spinis vuas aut de tribulis ficus. q. d. nō. Sic arbor bona id est bonus homo fructꝰ bonos facit q̄ bonꝰ hō habz vtutē in anima Virtus aūt est vt p̄bus dicit. q̄ bonū fac hītem z opus eius bonum reddit. Mala aūt arbor id est. malus hō malos fructꝰ fac. Quia sicut bona arbor nō pōt fructꝰ malos facere manēs bona. sic neq̄ mala az bor pōt fructꝰ bonos facē manēs mala. id est. bonꝰ hō manens bonꝰ nō potest fructꝰ facē nisi bonos. et malus hō manēs malꝰ nō potest fructꝰ facere nisi malos. Pōt autē bonꝰ hō fieri malus et malus fieri bonus z ecōuerso. Quia vt dicit aug. mix nō p̄t calefieri pōt aūt liquez fieri z fieri aqua calida. Similiter malꝰ pōt fieri bonꝰ z tūc pōt facere bonos fructꝰ vt paulꝰ z magdalena. Et similiter bonꝰ hō p̄t fieri ma lus. z tunc facit malos fructus. vt petrꝰ bonꝰ factus est malꝰ quia ne gauit xp̄m Sic ꝑ ommis actō infidelium mala vt dicit aug. que ab in fidelitate ꝓcedit. sic ommis fructꝰ hominis mali malꝰ qui sez a malicia eius ꝓcedit. Vñ hō malꝰ imq̄ntum malꝰ nō p̄t facere nisi malū. Et sic hō bonꝰ inq̄ntū bonꝰ ñ potest facere nisi bonū. Bona em̄ arbor ē hō et bona eius volūtas. Vnde cum hec duo manēt simul sez bona vo luntas cum bono homine nō pōt fieri nisi bonꝰ fructꝰ. Similiter ma la arbor est malꝰ hō z mala eiꝰ volūtas q̄ manēte i homine nō p̄t agē nisi malū etiā si bonū esset qđ ageret. q̄ vt dicit amb. Intentō tua spe ciem ponit opi tuo ℣ Moraliter aūt spīme dicūt peccata. Prou. xxiij Per agrum pigri hominis trāsiui z ecce totū repleuerūt eū spīne. Et hoc ꝓpter quattuor ¶ Primo q̄ mentē pungūt. Aug. Nullo tempis interuallo ista dimittit vt quasi alio tpe quis nō faciat qđ des bet et alio patiat. ne vt tēpis pūcto vmūsalis pulcritudo turbet vt sit in ea peccati dedec̄ sine decore vindicte. Prou. xiij. Miseros fac ꝓlos peccatū. admin̄ miseria remordētis sciētie z fututis dyabo lice. q̄ q̄ facit peccatū seruꝰ est peccati. job. viij. ℣ Secūdo q̄ se ꝓplectū tur p ꝛcomitātiam vt spine. q̄ peccatū qđ p penitētiam n̄ delet mox suo pōdere ad alīud trahit vt dic̄ gre. ¶ Tercō q̄ fructū bonoꝝ ope rum impediūt. ne fructificēt in vitā eternā sicut spine suffocāt triticum Luc. viij. Simul exorte spine suffocauerūt illud Propterea dicit hiere mie. iiij. Nouate vobis nouale et nolite serere inter spinas ℣ Quarto

quia sunt materia ignis inferni sic̄ spine sunt materia ignis materiat. Esay. xxxiij. Spine congregate igni comburet. ¶ Spine etiā dicūt duitie vt ipa vitas i luca dicit. Et h̄ ꝓpter duo. ¶ Primo q̄ mentē pungūt cogitationū suay aculeis vt gre. dicit. Multa em̄ solicitudine ꝛ timoꝛ hominē affligūt. Eccs. v. Saturitas duitis nō sinit eum dormire. Iob. xv. Sonitus terroris sp est in auribꝫ eius. ꝛ cū pax sit ille insidias suspicat. ¶ Secūdo q̄ sunt materia ignis auaricie ꝛ cupiditatis Quia sicut ex appositōe ligny crescit ignis. ita ex appositōne duitiay crescit auaricia. Poeta Crescit amor numi q̄ntū pecunia crescit. ¶ Spine et dicunt tribulatōes. Osee. ij. Sepiam viā tuā spinis. Sed de his spinis dulcis fructus colligit si patiēter tolerēt. q̄ patia opus pfectum habz vt dicit Iacob. ¶ Notandū aūt in fine hꝰ membꝛa q̄ bone arboꝛis. id est. bom bommis. xij. sunt fructꝰ de quibꝫ dicit apoc̄. xxij. Et vtra ꝛ q̄ pte flumīis lignū vite afferēs fructꝰ. xij. ¶ Primꝰ est bonoꝛuꝫ tpalium multiplicatō Esa. j. Si volueritis ꝛ audi. me bona terre comedetis. Proū. xxj. Custodit iusto substātia peccatoris. ¶ Secūdus est omniū terrū bonus euētus q̄ tā pspera q̄z adūsa fuiunt ei. ꝛ ad salutē cooperant Ro. viij. Diligētibꝫ deū oīa coopant in bonū. ¶ Tercius est bonorum spualium ꝛ tmuū incrementū. Proū. iij. Iustoꝝ semita quasi lux splendēs crescit ꝛ pficit usq; ad pfectū diē. ¶ Quartꝰ est eoꝛundē radicatō et habituatō. q̄ cū habitꝰ genereť ex actibꝫ multiplicatō actuū confirmat habitū ꝛ radicat ita q̄ hō postea de facili bonū opat. Mat. xj. Tollite iugum meum sup vos. iugum em̄ meum est et onus meum leue. Propter dic apl̄us ad epb̄. iij. In cari. radicati et fundati. ¶ Quintꝰ est spualis consolatō. Esa. lxvj. Ego consolabor vos. Ioh. xvj. Iterꝫ aūt videbo vos et gaudebit coꝛ vestrū. ¶ Sextꝰ est secretoꝝ duinoꝝ reuelatō Io. xv. Quecūq; audiui a patre meo nota feci vobis. Amos. iij. Nō faciet dns verbum nisi reuelauerit secretū suū ad suos seruos ꝓphetas. ¶ Septimꝰ est bonoꝝ operꝝ iocunditas et exultatō. Naturale em̄ iocunditas est in bonis operibus sicut naturaliť hō in filijs iocundat. nā bona opa hominis sunt quasi filij eius. ps. In opibꝫ manuū tuay exultabo. ¶ Octauꝰ est de victoria inimici tripudium ꝛ exultatō Esa. ix. Letabunť coram te. sic exultāt victoꝛes capta pda. ¶ Nonꝰ est fomitis ꝛ concupiscētie mali debilitatio. q̄ p bene opari concupiscētia mali debilitat ꝛ incipit displicē. ¶ Decimꝰ est expientie boni eruditō. Ecc̄. xiij. Qui nō est exptus. pauca recognoscit. Propterea dic̄ ps Gustate ꝛ videte. q̄m suauis est dns. ¶ Undecimus est cognitōis duine p cōtemplatōem plibatō. Gen. xxxij. Vidi dominū fa. ad fa. ꝛ sal. facta est anima mea. ¶ Duodecimꝰ est spei roboratō. Greg. Tanto spes in deū solidioꝝ surgit. q̄nto quis p eo ḡuiora sustiuerit. Et sic patet secūdū. ¶ Tercō ponit udiciū qđ bene agere nō curantibꝫ fiet. q̄ omnis arboꝝ q̄ n̄ fa. fru. bo. exci. et i ig. mit.

Nimis ē em̄ intolerabile q̄ hō nō fructificz z maxīe xp̄ian⁹ cū sit po
situs in nobilissimo orto eccīe dei qui quotidie aq̄s grāy irrigatur z
beneficiū solis iusticie scz xp̄i sp est ibi et omniū stellay celi·i·omniz
sanctoy et angeloy·z lune·i·beate vgīnis·Credit em̄ q̄ vinee engad
di·vbi nascit balsamū·pferāt balsamū ꝓpter vtutem ꝟstellatōis q̄ ibi
opatur cū in nullo alio loco mundi nascat· Sit⁹ terra eccīe optima est
vtpote sup pinguedine bonitatis z meriti xp̄i fundata·Ezech·xxxvj·
Terra illa quondā inculta facta est ortus voluptatis·Exemplū sicut i
orto regio nō dimittit arbor sterilis ꝫ amputat·ita deus qui est colo
nus totius eccīe arborē sterilē eradicat·Et ℔ est qđ xp̄c ponit exēplū
lu·xiij·de arbore fici quā quidā habebat plantatā in orto suo· Qui ait·
Ecce tres anni sunt exq̄ venio querēs fructū in ficulnea hac·z nō in
uenio·succide g̊ illā vt quid ter·etiā occu·Et ait colon⁹·Dñe dimitte il
lam et hoc anno vsq; dū veniā z fodiā circa illā et mittā stercora·z si
quidē fecerit fructū bene·sin aūt in futuy succides illam·Arbor ista ē
homo·tres aūt anni sunt tria tpa scz tēpus legis nature·et leg scripte
et grē·In isto vo tercō āno est ficus et arbor tota letaminata·i·reple
ta omni grā et virtute·Et iō si in primis duobz tpibz siue ānis hō non
fecit fructū magis tolerandū fuit·Sz in isto tercō tpe siue āno·q̄ hō
nō fecit fructū nullomō est ferendū Omis g̊ qui in isto tercō tempe
siue anno fructū nō facit excidet z in ignē mittet·Vbi duplicē penaz
ponit scz excidi z in ignē mitti·Sed pma ·s·excidi supple a deo z a san
ctoy ꝟsortō est sine ꝟpatōne maior pena secūda scz mitti in ignem·
Criß·Due pene sunt·s·excidi z ꝟburi·Multi aūt gehennā solū abhor
rent·Ego autē casum illius gle multo amariorē penam gehenna esse
dico·Intolerabile quidē pena est gehēna Sed q̄s mille ponat gehen
nas nihil tale quale ē a beata illa gla excidere z odio haberi a christo
Omis g̊ arbor dz fructum facere bonū tā laic⁹ q̄z cleric⁹ q̄z etiā relt
giosus·Debz em̄ laycus esse oliua ferēs·xij·fruct⁹ opum mie·Lu·vj·
Estote misericordes q̄ iud·sine mi·fi·ei·q̄ nō fa·mi·vt dr iac·ij·Cleric⁹
debet eē vitis in puritate ꝟsciētie sacrificās vinū et in sanguinem xp̄i
conuertēs·Qua vt dr·j·con xj·Qui aūt mādu·et bi·mdig·iu·si·mā·et
bi·Religiosus dz esse ficus ferēs dulcē et suauē fructū· Audiere· xxxij·
Quid tu vides hieremia·Ait⁹ bonas bonas valde·z malas malas val
de·Quia boni religiosi sunt boni valde et mali sunt valde mali Aug⁹·
Sicut nō inuenit meliores q̄z q̄ in monasterijs ꝓfecerūt·sic nō sum ex
ptus peiores q̄z qui in monasterijs defecerūt Math·v· Vos estis sal
terre·qđ si euanuerit in quo saliet·ad nihilū valet vltra nisi vt mittat
foras et ꝟculcet ab hominib⁹·Sic em̄ sal omnia condit ꝫ putrefactuz
nihil penitus valet·ꝫ ab hominib⁹ ꝟculcat·sic boni religiosi totū mūdū
condiunt sed dissoluti ab omnib⁹ conculcant· Moraliter autem ad

edificationē nostrā notāda sunt decē circa arborē ¶ Primū est pfun-
ditas in radicib⁹ Aug. Arborē attēdite radicē figit in humili ⁊ verticē
tendit ad celū Sic nos in radice humilitatis pfundari debem⁹ si volu
mus vsq; ad celū exaltari Lu.xiij. Qui se hu.ex.Gre. Origo vtutum
humlitas est. Illa in nobis vtus veraciter pullulat q̄ in radice humili
tatis pdurat Quantū arbor pfundat in radicib⁹ tm̄ crescit in altum
sic q̄ntū hō se humliat tm̄ exaltabit ¶ Secōm est rectitudo in stipite.
sic et nos recti incedē debem⁹. Est aūt rectū fm pbm c⁹ medium nō
discrepat ab extremis. Extrema aūt homis sunt ortus et mors. q̄ sunt
magne pauptatis. Iob.j. Nudus egressus sum de vtero ma.m.et nu
dus reuer.il. Magne vilitatis q; viliter nascit ⁊ viliter morit. Et ma;
gni plācto⁹. Bap.vij. Similē vocē oib⁹ emisi plorās. Tunc g̃ hō ē arbor
recta. q̄ medium suū cōrdat cū extremis ⁊ paupem vitā gerit Tho.
viij. Paupem vitā gerim⁹. Mat.v. Beati paupes spū. Dūes aūt ē sic
camelus q̄ est depssus in cauda ⁊ capite. ⁊ hz gippū in medio. et iō nō
est rectus. nec valet intrare regnū dei Mat.xix. Facilius est camelū
p foramē acus trāsire. q̄z dūtē intrare in regnū dei. Similit tūc hō ē
arbor recta q̄n vilis et abiectus vult esse in mūdo. sic viliter nat⁹ est
et viliter morit. Eccī.x. Quid supbis terra et cinis. Quasi.d. De ter;
ra factus es. et in cinerē debes reuerti. q̄re g̃ in medio supbis. Simi;
liter tūc est hō arbor recta. q̄n tota vita eius est cū fletu sic natūtas
eius et mors. Psal. Fuerūt mihi la.me.pa.die ac no. Peccatores autē
sunt distorti q; vitā suā volūt in magna leticia ducē. Iob.xxj. Ducunt
in bo.di.su.et in pun.ad infer.descē. Incedūt etiā incuruati q; totū de
siderium suū ad terrena deflectūt. Psal. Oculos su.sta.decli.in ter.
Terciū ē vnitas in ramis ad fructificandū. q; n̄ i vno solo ramo. hz
in omnib⁹ pducit fructū. sic et nos in omnib⁹ mēbris nostris debem⁹
fructificare vt dcm est in pcedēti fmone. Ro.vj. Sic exhi.mē.ve.ꝛc.
Quartū est electō oportuni tpis ad fructificandū q; arbor q̄ apter i;
temperiē hiemis ab opatōe cessaut redeūte vere incipit opari sic ⁊ nos
si aliq̄n apter aliqd impedimētū nō possum⁹ opari tū q̄n possumus
opari debemus. Gal.vj. Dū tps ha.op.bo.ad oēs Eccs.ix. Qdcūq; pt
ma.t.fa.instan.opa.ꝛc. ¶ Quintū est ordinatō opatōis diuie q; arbor
nō fert alios fructus q̄z de⁹ ordinaūt vt pz in ꝑ euāgelio. q; spine nū
quā faciunt vuas hz moros. Psal. Preceptū posuit ⁊ nō pte. Sik nos
debemus facē. Sol⁹ hō mal⁹ et dyabolus ordinatōz dei trāsgrediunt
Iob.xv. Cucurrit adūsus deū erecto collo ¶ Sextū est vehemētia ad
beiomis ad terrā vñ hz alimētū. Nā vehemēter adheret terre et non
vna radice hz pluribus fm pbm em̄ radix plāte est sik̄s ori animal. Sic
et nos vehemēter debemus deo adherē. a quo habem⁹ vitā anime et
corpis. et nō solū p fidē et spem. hz p caritatē iustitiā et p omēs vtutes

Math·xxij·Dilige dñm deū tuū ex toto corde tu·ꝛ ex to·ani·tu·et ex to·vi·tu· ¶Septimū est indigētia culture·Nā arbor cultura indiget· Vñ pbus dic·q omnes spēs plāte qñ nō fuerūt culte siluestres fuerūt· Vñ noe nō aliter plātauit vineā nisi qua vites siluestres ad culturam reduxit·Sic et nosipos excolere debem⁹ ne quasi arbores siluestres efficiamur·Iob·xv·Omnē palmitē in me nō ferentē fructū tollet eū et omnē qui fert fructū purgabit eū vt fructū pl⁹ afferat·Sic accidit de anima sicut de corpe·q nisi lauaret ꝛ mūdaret fetaret ¶Octauus est bonitas fruct⁹·Nam fm pbm arbores siluestres pl⁹ fructificāt q3 ortenses·sed ortenses faciunt meliorē fructū·ita et nos debem⁹ inten dere bonitati opum ꝛ nō pluralitati·q illa vidua q misit duo era mi nuta in gazophilaciū pl⁹ omnib⁹ misit·vt xpc dixit lu·xxi·Psal·Secō puritatē manuū me·retri·mi·ꝛ nō dic fm multitu· ¶Nonū e inserto melioris arboris·nā in trunco siluestri inserit surcul⁹ bone arboris·ꝛ postea tota arbor est bona·Sic ꝛ nos in veteri ꝛ siluestri homine de bemus inserere bonā doctrinā ꝛ bonā vitā·ꝛ tunc erim⁹ bona arbor· Hac·j·In mansuetudine suscipite insitū verbū qđ pōt saluare aias vras Ro·Tu aūt cū oleaster esses inser⁹ es in bonā oliuā ¶Decimū est i⁹ diatō ramoꝝ ad terrā ex fructuū vbertate·q q3to rami arboris ma gis fuerint fructib⁹ onerati·tātomagis ad terrā inclinant·sic ꝛ nos qn to plura bona fecerim⁹ humiliores esse debem⁹·Lu·xvij·Cū omnia fe ceritis que pcepta sunt vob⁹ di·q ser·inuti·su· Quia omnia illa bōa ex gratia dei pcedunt·j·co·mj·quid habes qđ n accepisti·si autē accepisti quid gloriaris quasi nō accepis ꝛc·Et sic pz terciū M ¶Quarto po nitur insufficiētia illoꝝ q bene docēt et male vuūt·quia non omnis q dicit mihi domine dñe intrabit in regnū celoꝝ·i·qui pdicat ꝛ pfitent xpm esse dominū celi et terre et creatorē omniū et redemptorē homi num·et omnia illa pdicāt et pfitent que vera fides tenet·nō tam q pr dicant faciunt·matb·xxiij·dicūt em ꝛ nō faciunt·tales sunt sicut cande la que illuminat alios et seipam consumit·Sed de iohāne baptista dicit iob·v·q erat lucerna ardēs in se p caritatis feruorē·ꝛ lucēs alijs p ve ram doctrinā ꝛ bonoꝝ opum edificationē·Et de xpo dicit q cepit fa cere ꝛ docere·Act·j·Tales figurati sunt p ficū habentē solū folia cui xpc maledixit q statim aruit·Mat·xxj·Nā verus pdicator dz eē fa ctor vbi quod pdicat·Quia vt dic gre·Cui⁹ vita despicit restat vt ei⁹ doc·contemnat Ro·xv·Nō em audeo aliquid loqui eoꝝ q p me nō effi cit xpc·Huius figura pz in exo·de rōnali veritatis et doctrine qđ sta bat in pectore sacerdotis·Et nota q quidā dicūt tm semel dñe qui·s· christū habēt solū in ore pdicādo ꝛ pfitendo·Esa·xxix·Populus hic la me bo·cor aūt eo·lon·est a me·Alij dicūt bis dñe qui scz credūt corde et confitent ore sed opeꝛ contradicunt·Thi·j·Confitent se nosse deū fcis autē negant·Alij dicunt ter domine qđ nō fit nisi i spūsancto·Glosa

ter dicere dñs ihesus·est ꝫ corde credẽ ore cõfiteri ꝫ ope attestari·Nã vnũ sine altero esset negare·Et sic intelligit illud iohel·ij·Omnis qui cunq; inuocauerit nomẽ dñi saluꝰ erit·Dicẽ g̃ bis vel semel nõ sufficit ad introitũ regni celoꝝ·Et sic pz q̃rtũ ꝫ cõter totũ.

De epistola sermo LXXXI.

Debitores sumus non carni vt ꝑm carnẽ viuamus·Romaꝝ viij·De vita ꝫ modo viuẽdi magna est cõtrouersia inter mũdanos et viros dei·Nam mũdani dicũt ꝫ male·q̃ scdz carnẽ debemus viuere ꝫ desideria carnis ꝑficere·quia ob hꝫ facta sunt bona mũdi·vt ipis ad nostrũ cõmodũ ꝫ vtilitatẽ vtamur·Et ideo saraceni qui totaliter sunt mũdani dicũt·q̃ omni re et oi actu possumus vti in quo nõ iniuriamur ꝓximo nec directe ꝛtumeliam inferimus·Viri autẽ dei a ratõe et spũsancto illumĩnati dicũt ꝫ bene·q̃ scdm carnẽ nõ debemus viuere·nec eius desideria ꝑficere ꝫ ꝑm rõem et spiritũsanctũ De hac aũt materia determinat apostolus in epistola hodierna·In qua quidẽ epistola quattuor facit· Primo dicit q̃ nõ ꝑm carnẽ debemus viuere et ambulare In ꝓncipio epistole·Secundo vtriusq; vite finẽ ꝫ fructum nititur assignare ibi· Si ꝑm car·viremo·si autẽ spũ fac·car·mo·vi·Tercõ ostẽdit q̃ viuere ꝑm spũm et non ꝑm carnẽ possumus ꝛgrue facere ibi·Quicũq; em̃ spũ dei agũtur hi filij sunt dei·nõ em̃ accepistis spũm ꝓuitutis iterũ in timore·Quarto p testimoniũ spũssancti·apl̃us qdam qd̃ in tercõ membro dicit scilz q̃ nos qui spũ dei agimur sumꝰ filij dei satagit ꝛfirmare ꝫ si filij ꝫ heredes ibi·Ipe em̃ spũs testimoniuz reddit spũi nostro q̃ sumus filij dei Si aũt filij ꝫ heredes B/Primo ergo dicit q̃ ꝑm spũm et nõ scdz carnẽ debemus viuere·Et hoc est qd̃ dicit·Debitores sumus nõ carni vt ꝑm carnẽ viuamus id est·scdm desideria carnis et voluptates·que legi dei nõ sunt subiecta·imo sunt pessima desideria ꝫ pessima opera carnis·Gal̃·v·Manifesta aũt sunt opa carnis que sunt fornicatõ·adulterium·imundi·impudi·luxuria·ydoloꝝ seruitus·auaricia·ꝫ sic d̃ aliis vt patet in p̃cedenti sermone·Et sic patet ꝑmũ Secũdo vtusq; vite finẽ et fructũ assignat qui est mors ꝫ vita·Mors em̃ est finis et fructus vite carnalis et vita est finis et fructus vite spũalis·quia si scdm desideria carnis vixerimus moriemur triplici morte scz morte natuẽ citius·Eccĩ·xxxvij·Propter crapulã multi obierũt·Morte culpe quia gula et luxuria sunt duo capitalia vicia ꝓpter q̃ aia sepaꝛ a deo et remanet mortua·j·Thi·v·Vidua que in delicijs est viues·mortua est Et morte pene eterne·Sic mortuꝰ fuit diues epulo ꝫ sepultus in inferno luc̃·xvj·Si aũt spũ facta carnis mortificaueritis·id est si a spiritusancto ducti et ꝓpter vite eterne amorẽ·et nõ ꝓpter vanã gloriã et auariciaz

et sanitatem cōsequendā vel ꝓpter quodcūqꝫ alíud carnale ꝛmodum vt multi faciunt mortificauerim⁹ mēbra nostra p opa nostra scz per opera pemtētie ita ꝙ ín opa carnís ñ prorūpāt víuem⁹ triplici vita scz vita nature díutíus Ecc xxxvij Qui abstí est ad vi Vita grē Mat xvj Sí quis vult post me venire i ín vita grē mecum esse abne se i vitam carnalem crucifigat Gal quínto Qui aūt sunt chrísti car s cru cum vi ꝛ ꝛcu Et vita glorie Matbi v Beati pauperes spū et beati q̄ lugēt ꝛ beati qui pse pa ꝛc quomā ipꝛorum est regnū celoꝝ Ibi po nuntur septē beatitudínes id est septē opatões ꝓcedentes a septem donís spūssancti quas habēt viri sancti qui mēbra sua mortificāt sup terram propter quas repmittitur eis regnū celorum Sic ergo pz ꝙ si subtiliter cōsideremus ꝛsideramus ꝙ qui viut scdm carnē incurrit omne malū et prúatur omni bono quia cum finis íncludat ín se vir tualiter ea que sunt ad finem et triplex mors superius dicta sit finis omnis mali et triplex vita sit finis omnis boni et vúens fm carnem incurrat hanc triplicē mortem ꝛ prúetur supradicta triplici vita ma nifestum est ꝙ talis sic vuens scdum carnem incurrit omne malum et prúatur omni bono Eccī ix Qui pec ín vno vitam bonam perdit et econuerso qui vúit fm spiritum prúatur omni malo et consequit omne bonū Eccī vnj Qui custodit mandata nō experietur quicqꝫ ma li ℟ Notandum autē ꝙ ꝓpter octo nō debemus scdm carnis im perfum et eius desideria vúere sed scdm spiritum Primo propt díumum ordinē cōseruandū nam deus ínstitutor nature ordínauit ꝙ caro tanquā ancílla obedíret et anima tāqm domína imparet Gen xlij Sub te erit appetitus eius et tu domínaberis illíus Cū autē fm carnē vúmus caro dñatur et anima fuit Proú xxx Per tria moue tur terra et quartū sustínere nō potest p seruū cum regnauerit ꝛc ℣ Secundo ꝓpter hostē vitādum nam caro est hostis noster occul tus et mortifera quasi salutifera ꝛsulit Gal v Caro ꝛcupíscit aduer sus spiritū Sed vt dicit gregorius nullus hostis efficacior est ad no cendum q̄z familiaris ínimicus Et ideo nullo modo est carni obedien dum et credendum Eccī xij Ne credas ínimico tuo ínetternum Tūc vero creditur carní quādo eius desideria pficiuntur Exemplum de sampsone qui cōfisus est ín dalida que signat carnē et desiderijs eius pfecit et dormiuit in sinu eius Et ideo fuit captus et ligatus et exocu latus iudic xvj Tercō ꝓpter falsum iudicium euadēdum Caro em est corrupta ꝛ infecta ꝛcupiscentia mali antequā nata et quia natura liter est corrupta iudicat dulcia esse amara et amara dulcia sicut febri citans Augustínus Palato nō sano pena est panis qui sano est sua uis Et oculis egeris odiosa est lux que puris est amabilis Et nō est

ei credendum·nec que appetit tribuenda·sicut frenetico vel febricitāti nō sunt dāda que petūt·Qui autē sēdz carnē vūnt ím ommib credit carní ¶Quarto ꝓpter debitum exoluēdum·Nos em̄ habemus magna debita exoluere et multis multa tenemur·Sumus em̄ primo obligati deo ꝓpter ímnumera beneficia·Nam ad imagínē suam nos creauit et de manu dyaboli p mortem ꝓpriam nos redemit·Iohs·Vado parare vobis locum ¶Secūdo beate marie quía p eā sumus valď exaltati·sumus deo recōciliati et omní maledictōe que p femínā nobis prouenerat exclusa sumus dei bñdictionē cōsecuti·et omni gr̄e sumus restituti·Iudit·Tu gloria hierusalē·tu leticia ístrael·Tu honorifica populi ꝛc· ¶Tercō sanctis āgelis quía ím prelio q̄tidie nobis assistūt·totum orbē ad nostrum cōmodum ordínāt et ím morte amímas nostras ad celū deferūt·Hebr·j·Omnes em̄ sunt adminístratorij spūs ím mínistérium missi propter eos qui hereditatē capiūt salutis ¶Quarto beatis apostolis qui nos ab ydolatria et multis erroríb remouerūt·q nos ím baptísmo ím dei filios regenerauerūt et a peccatis ommíb absoluerunt·Matb·xvj·Et quodcūq solueris super terrā erit solutū et ím cel ¶Quínto sanctis martiríb quía per fidē per quā saluamur feruēter defenderūt·quia nos ad bellū amímauerūt·Matb·xvj·Et porte ínferi nō prevalebūt aduérsus eā ¶Sexto beatis confessoríb quía nos ad pietatis opa suo exemplo índuxerūt·quia nobis viam pfectōis ostēderunt·quía nos ím moríb z doctrína erudierūt·Matb· Vos estis lux mundi et vos estis sal terre ¶Septimo sanctis virgínib quía dei ecclesiā tāquā gēme et picture ornauerūt·quía christo tanquā spōso nupserunt·et quia spūaliter valde fecūde fuerūt·et multos filios et filias genauerūt·Esa·Multi filij deserte magis q̄z eius que habet virum· ¶Octauo debitores sum⁹ ꝓrimis nostris quíb tenemur dilectōez cordis·subuentionē ím necessarijs·z ꝓpassionē ím aduersis Matb·Esto te misericordes sicut pater vester miserícors est· ¶Nono debitores sumus dúme ústicie·cui debita magna debemus exoluere et p pcīs q̄ ómísimus z p bonís q̄ omisim⁹ z p gr̄tijs q̄b male vsi sum⁹ Matt· Oblatus est ei vn⁹ q̄ debebat ei ·x·milia talēta· Et sic pz q mltis et ex multis sum⁹ obligati et magna debem⁹ exoluere nec valem⁹· et ideo quotidie ím orōe dñica petim⁹ Et dimitte nobis debita nostra·Matb· vj·Et vt didícimus ab expertis nō est on⁹ super onus debitoꝝ maxīe vsurarioꝝ Hic cadit exemplū de illo sacerdote q̄ habebat optimū vinum et mag̃ debita vsuraria z nulli volebat de vino dare· q dícebat q deficiēte vino·qđ soluebat sibi debita morēť·p eo fz q oī mane et sero bibebat satis de illo vino z p ans faciebat eū letū z debitoꝝ oblíuíci. Nō g̃ knī subeam⁹ debitū carnis ad qđ ñ tenemur vt secūdz

carnem vúamus·Vúere em̄ ſm carnē nō eſt ſoluere debitū imo eſt addere debitū ſupra debitū·qui autē addit debitū cito ꝛſumit ſubſtantiam ſuam et poſtea mēdicat·Exemplū de filio ꝓdigo·qui poſtq̄z conſumpſit ſubſtantiā ſuam·cuſtodiebat porcos et cupiebat implē vētrez de ſiliquis porcoꝝ·Prou·xxiij·Vacātes potibus et dātes ſimbola cōſumētur·Quīnto ꝓpter impoſſibilitatē vitādam·quia impoſſibile ē vt carni quis ſatiſ faciat·quia quāto plura impēdimuſ ei·tāto vult plura et nūquā ſatiaſ·Prouerbioꝝ·xxx·Tria ſunt inſatiabilia·et quartum nūquā dicit ſufficit·infernus et os vulue·et terra que nūquā ſatiatur aqua·ignis vero nūq̄z dicit ſufficit·Ignis iſte eſt ꝛcupiſcētia carnis·que nūquā dicit ſufficit·Iob·xxxj·Ignis eſt vſq; ad ꝛſummatiōem de uoraās·Et ideo carni faciendum eſt ſicut nequā ſuo·Eccī·xxxiij·Seruo maluolo tortura et ꝛpedes·mitte eum in opatōem ſi vacet·Sexto ꝓpter dignitatē obſeruādam·Homo em̄ eſt digniſſima creaturarum et eſt ſic ordinatus vt dicit boetius·q̄ ſi ſm ratōz et ſpūz vtuoſe vúit·trāſ ferē ad deos·id eſt angelos·Si aut ſcdm carnis deſideriū vúit in fra beſtias redigiē et dúerſis beſtijs ꝛparaē·Señ·Quoſdā vētri obedientes loco animaliū numeremus nō hominū·Pſal·Homo cū in honore eſſet ñ intel·ꝛpa·eſt úmē·inſi·et ſimilis fac·eſt illis·Berñ·Puto ſi beſtie loqui ſcirēt dicerēt·ecce adā factus eſt quaſi vn⁹ ex nobis·

Septimo ꝓpter mala euadēda·Nā vúēs ſm carnē infinita mala ſcirit·Omnia etiā bona cōuertūt ei in malū·et baptiſm⁹ et fides et meritum paſſionis xpi·et gratia dei·et tēpus·ꝛ omnia bona nature et fortune·ita q̄ vē de eo pōt dici illud mar·xmj·qd dcm eſt de iuda·Bonuz erat illi ſi natus nō fuiſſet homo ille·Ei aūt qui ſm ſpūm vúit omnia cōuertūt in bonū et mala p occaſionē vt dic aug·Ro·viij·Diligētibus deū omnia coopāt in bonū·Octauo ñ dēmuſ ſm carnē vúē ꝓpter penā euadēdā et gl̄az cōſequēdā·q̄ vt in ſcdo mēbro dcm ē vúēs ſm carnē cōſequit omnē mortē·in q̄ omnis pena cōtinet·Et vúēs ſm ſpiritū vúet oī vita i q̄ oē bonū ꝛ oē gaudiū ꝛtinet·Esa·lxmj·Oculus non vidit·de·abſq; te·q̄ ꝓpa·exꝑe·te·Et ſic patz ſecūdū·Tercō oñdit q̄ vúere ſm ſpūm et ñ ſcdm carnē poſſum⁹ ꝛ dēmus·q̄ q̄ ſpū dei agūt·i·lege ſpūali a deo data ꝛ infuſa cordi agūt interius·hi filij dei ſunt·id ē·exterius exteriori caritate bona opa faciūt·Gloſa·hi filij dei ſunt·i·ex dilectōe interiori ſuūt exterius·vē qui ſpūalia agūt hi filij dei ſunt·non tantū creatōe·ſz imitatōne q̄ facit filium in bono·Eph̄·v·Imitatores mei eſtote ſicut filij cariſſimi·Et ſiꝝ in malo·Iob·viij·Vos ex prē diabolo eſtis et deſideria prīs veſtri vultis facere·Et nota hic q̄ agi ſm philoſophum ꝛ damaſcenū ꝓpe bruton ē q̄ mouēt impetu ad op⁹ nec refrenari pūt·in q̄ notaē dominū leḡ ſpūs vel potius dīnum ſpūſcti p legē ſuā ad ducendum affectuz vſq; in op⁹ exterius·Actuū quarto·

Non em̄ possumus q̄ vidim⁹ ꝛ audíim⁹ nō loquí· Vñ pl⁹ est agi q̄z regi· portat em̄ vehemētiā impet⁹ potētis· Sic agebat ihesus a spū m deserto· lu· mj· Nec est ignomíniosum agi sic· imo ē honorabile· Multo em̄ magis bonū agim⁹ si sic a spū agamur· Q⁹ aūt hi q̄ spū dei agūtur· i· lege spūali a deo mísusa cozdi ínterús agūt sint filij dei· i· exteri⁹ ex amoze seruiūt· ptz q⁹ tales ñ acceperūt spūm ꝓuitutis exhibite ím timoze solo· Et ꝫ itez sic ídei fecerūt· q⁹ spūm recepert ím se· q⁹ nō pl⁹ effecit ím illis nísi seruilē timorē q̄ legē adímpleret Cui⁹ signū fuit· q⁹ lex fuit data ím igne et fulgoríb⁹ ꝛ tomtruis terríbilib⁹ vt pz exo· xix· ebr· xij· Ita terribile erat qđ vídebat q⁹ mopses dixit· exterzit⁹ sum ꝛ tremebund⁹· Nō em̄ accepistis spūm ꝓuitutis ím timoze itez sic ídei semel· ꝫ accepístis spūm adoptōis filioz· i· p quē adoptāt ꝛ efficiūt filij electi et p dñs accepistis spūm dilectōis· null⁹ em̄ adoptat ím filiū mi· si diligat· Eph· j· Qui p̄dest· nos ím adop· si· Et tat spūs expellit timorē de cozde· j· Io· mj· Timoz ñ est ím caritate· Idē tm̄ est spūs q̄ opat⁹ est ī illis timoze ꝛ legē timoris dedit eis· et ím nobis amoze et legē amoris dedit nobis· Idē g̊ spūs ē· ꝫ ꝓpter diúsa opa dissímilit appellat· Nā spíritus timoris dz esse údeis q⁹ eodē spū q̄ ī tabula scripta ē lex· timor incussus ē eis· q̄ grām nōdū íntelligebāt de sua ímfirmitate pctis p legem cúncti Epūs at libtatis dz esse his q̄bz imptit eús ope gza et regeneratō ím vitā eternā ꝛ fides q̄ p dilectōz opat ñ p timoze· nō foz midādo penā· ꝫ amādo ústiciā· vt dic aug· Ipa ei fides ꝛ dilectō a spū sancto ē· Duo em̄ timores hic ímsinuāt· Vn⁹ est ím pfecta caritate· s· timor castꝰ· q̄ nos filios dei generat· Alter q̄ nō ē ím pfecta caritate sed seruilis· hñ at duo timores facúnt duo genera seruoz Est em̄ seru⁹ q̄ est ꝛ filíus· q̄ timet dñm· ꝛ honorat prēm· ꝛ ē seru⁹ q̄ timet penā ꝫ nō diligit ústiciā vt dic aug· Et q⁹ tāto bñficō nō dem⁹ esse ímgrati· ꝛ spíritus gratos nos fac· iō spūs est ím q̄ clamam⁹ abba pr̄· tanq̄z ilı grās referentes· id est· quí nos clamare facit impellens nos ad clamandum Gal· iiij· Mísit deus spūm filij sui ím cozda vestra· cla· ab· pa· Hic autē duo ponit que tam̄ vnū sunt Sed abba dicit ꝓpter hebzeos· hebzeum em̄ est· pater dicit ꝓpter latínos· his em̄ duobus generib⁹ bomínū loquebat scribēdo romanis· Nec tñ greci excludunt· q⁹ patir grece idez est qđ pater latine· et fere eadē ē vox· Notandū ergo q⁹ ꝓpter sacrām tum vtrūq⁹ posuit sic marc· xmj· vtrunq⁹ dñs ím passione ꝛmemoz at· Nam xp̄c fact⁹ est lapis angularis eccie collecte ptim ex hebzeis ad quos ptinet abba· ptim ex gentibus ad quos ptinet pater· quia eccia de vtroq⁹ populo· ím vno angulari lapide christo est collecta qui fecit vtraq⁹ vnum vt esset vnus grex et vnus pastoz vt dicit augustinus· Nota ē q⁹ hic clamoz nō est ím labioz motōe tm̄ ꝫ magis m cozde p desideriúm ꝛ seruozem· sicut tacēti mopsi dm̄ est· quid clamas ad me exod· xmj· Et sic patet q⁹ p spūmsanctum adoptati sumus ím filios· filij

autē ex amore seruiūt·amāti autē mihil est difficile·et iō ſm spūm z n̄
ſm carnē possumus z debem⁹ vúé·q ãzuis opa spūs difficilia vide
tur·tn̄ amāti sunt facilia·Et sic pz terciū Quarto ꝓbat p testimoniū
spūssancti·q filij dei sumus·q ipe spūssanct⁹ testimoniuz reddit spū
nostro·i·recognoscé facit mentē n̄ram·dū p eū facta remissione bene
agimus·q filij dei sum⁹·boc facit recognoscé spūssanct⁹ dū m eccia fit
remissio peccatoꝝ m spūssancto·quā remissionē licet tota trinitas faci
at tn̄ ꝓpie ad spūmsanctū dr ptinere q spūs ꝛmunis est patri et fi
lio amboꝝq vnio·p quē fit societas z vnitas·q̄ efficimur vnū corp⁹
vnici filij dei·Vnitas em̄ ꝛpagínat quā facit caritas q̄ est a spūssancto
Et sic illud ad spm̄scūm intelligiť ptinere·q gre z bonitatis ē sic testi
ficari·bonitas aūt spūsancto attribuiť·Et nota q testimoniū indubi
tanter p tria reuelať·s·p fraternā caritatē dū m corde sentiť·j·Io·ij·In
hoc scimus qm̄ trāſ·sumus de morte ad vitā quo·dili·frēs Per eter
ne dulcedinis p̄gustationē·Au·Quid est qđ me m eius recordatōe tā
dulciter tamqz vehemēter afficit·nūquid nō ipe est deus me⁹·q·d·ita
hic est fons ī q̄ n̄ ꝛūicat alien⁹·Et p vicioꝝ detestatōz et penitētie vo
luntariā aggressionē·nemo ei sibi displicet·sibi irascit·se punit·nisi ha
beat aliquid m se fortius se·Epb̄·v·Nemo vnq̄z carnē suā odio habuit
sed nutrit et fouet eā·Si aūt filij sumus et heredes·heredes quidē dei
coheredes aūt xp̄i·Magn⁹ aūt fruct⁹ ē esse filiū dei p grām·q efficit
heres vite eterne·m q̄ omnia bona ꝛtinēt·Et intellige q nō est aliud
hereditas dei e⁹ heredes sum⁹ q̃z ipe de⁹·Ipe em̄ ē tota merces·Gen̄
xv·Ego merces tua magna nimis·Quia vt dic̄ aug⁹. Visio dei ē tota
merces Huiꝰ aūt hereditatis xp̄c mq̄ztū hō est nobiscū ē heres Sed
inq̄ntū de⁹ est·ipe est hereditas Psal·Dns ps hereditatis mee·Quia
ſm dúmā naturā ē hereditas nr̄a·et ſm humanā naturā est pars here
ditatis nostre·et nobiscū heres·Huiꝰ ať hereditatis xp̄c nos mstituit
esse heredes m morte sua dū dixit·lu·xxij·Ego·dispono vob̄ si·di·mi
p̄r me⁹ reg·vt eda·et biba·sup·m·m·m re·me·Et jo·xvij·Volo vt vbi
ego sum et il·sint me·i·eúsdē gle possessores·Filijs ať ꝛcubnay qui
sunt filij carnis z ſm carnē vuūt·largitus est munera·i·bona tēpalia·
In cuiꝰ figura xp̄c ascendēs crucē exuit se ommib̄ mdumentis suis et
crucifixoribꝫ dedit·In e⁹ etiā figura scriptura refert q abraā dedit psa
ac hereditatē·filijs autē cōcubnay largit⁹ est munera·gen̄·xxv·Nos
aūt vt dicit apls ad gal·mj·ſm ysaac repmissionis filij sumus z si filij
et heredes·Et sic ptz q̄rtum

Dominica·ix·de euangelio sermo· lxxxij·

Homo quidā erat dúes qui habebat villicuz z hic diffama
tus est apud illum q̃z dissipasset bona ipius·Lu·xvj·Tres
errores pullulabant m mundo m aduentu xp̄i z adhuc pul
ulant Primus est q homo est liber dns oim bonoruz q

possidet siue sint bona nature siue bona fortūe·ꝛ quidq̄d placet sibi pt̄
inde facere sine peccato·Matħ·xxij·An ñ licz mihi qđ volo facere Sic
tenēt saracem·Qđ si verum esset nequaquā dñs requireret rationez a
villico Secūdus est q̄ hō in p̄dicatōe vl̄ disputatōe nō dz allegaē di
cta vl̄ facta hominū damnatoꝝ·Cōtra qđ dicit aug̃·q̄ si q̄d fidei nr̄e
dixerunt accōmodum accipiēdum ē ab eis tanquā ab indigmis possess
oꝛibus sicut qui rapit rosam et dimittit spinā·Qđ si vey esset nequa
q̄m xp̄e villicu iniquitatis adduceret in exemplū Tercius est q̄ de⁹
amicis suis bñfacit in ħ mūdo ꝛ in alio·ꝛ qui sunt hic diuites erūt di
uites in celo·ꝛ qui hic sunt paupes erūt paupes in futuro·Qđ si ve
rum esset nequaq̄z xp̄c diceret diuitib⁹ vt faceret sibi paupes amicos·
q̄ ipi sunt heredes regm·Cōtra hec tria est pñs euāgeliū In q̄ duo
principaliter ꝛ tmēt Primo em̄ pabola q̄dā ad ꝓpositū de diuite q̄daz
et eius villico enarꝛat ibi·Hō q̄dam erat diues qui habebat villicum
Secdo pabola ad ꝓpositū adaptat ibi·Et ego dico vo·fa·vo·a·de mā·i
iniqui·Circa pabolā q̄nq̄ ponūt·Primū est apd dñm villici diffamatō
ibi·Homo q̄dam erat di·q̄ ha·vil·ꝛ hic diffa·ē apud il·q̄si diffi bo·ipi⁹·
Secdm est a dño villici citatō·ibi Et vocauit il·ꝛ ait il·q̄d hoc au·de te
red·rōem vil·tue·Tercū est villici callida cogitatō ibi· Quid faciā q̄
do·m·au·a·me vil··fo·non valeo·mēdicare eru·Quartū ē villici accele⸗
rata exēcutō·ibi·Cōuocatis itaq̄ sin·de·d·sui·dixit pmo ꝛc· Quintuz ē
a domino suo villici ꝛmēdatio ibi·Et lau·do·vil·imq̄ ·eo q̄ pru·egi·q̄
fi·se·hꝰ pru·fi·lu·in ge·sua sunt Primo g̃ ponit villici diffamatō cuz
dicit·Homo q̄dam erat di·ꝛc·Hō iste filius dei ē qui est diues oīb⁹
bonis q̄ cum ipe sit ipa beatitudo job·xvij·hec ē vita eterna·ꝛ beati⸗
tudo secdm boetiū sit status omniū bonoꝝ aggregatōe pfect⁹ liquet
ipm esse omnib⁹ bonis plenū qui fact⁹ ē homo vt nobis omnia bona
sua daret Ro·viij·Pro·nob omnib⁹ tra·illū·s·filium quo nō etiam cuz
il·omnia nobis dona·Profecto qui nobis seipm dedit omnia nobis
dedit Quidquid g̃ habemus siue in bonis nature siue in bonis foꝛ⸗
tune siue in bonis grē siue glorie totum ab eo tenemus tanq̄z miles
tenet feudū a rege imo plus tanq̄z villicus a dño qui nō hz in bonis
dñi sui·nisi solā dispensatōz·Villicus sic dicit glo·ꝓpe est ville custos·
pconomus aūt est dispēsatoꝛ rey ꝛ bonoꝝ dm̄·Hic aūt villic⁹ accipit
generaliter p dispēsatorē·Villicus g̃ iste est homo cui deus omnia
bona dedit tāquā dispensatoꝛ suo·Matħ·xxv·Homo quidā pe·pfi·
vo·ser·su·ꝛ tra·il·bo·s·ꝛ vni de·q̄n·ta·al·vo d·al·vo vnū· vnicuiq̄ sm
ꝓpriā virtutē·q̄ nō omnia omnib⁹ dedit·hꝫ alicui plus alicui minus·
Hic autem villicus diffamatur tripliciter Primo apud deum p an⸗
gelos qui nobiscum moꝛant et referunt facta nostra coꝛā deo·Tho·
xij·Cū oꝛares cū lacrimis ꝛ se·mor·obtuli oꝛōz tuā corā deo·Et simi⸗
liter referūt mala nr̄a Tal diffamat p euidētiā fei q̄ facta nr̄a mala ꝛ

pº diffamat

bona ascēdunt cora deo·Gen̄·xv·Clamor sodomor et go·veit ad me
Ebidē·mj·Vox sanguinis fratris tui abel clamat ad me de terra·Ec·
x·Elemosine tue ⁊ orōes tue ascenderūt in memoriā in aspectu dñi·
Et ad heb·mj·Omnia nuda ⁊ apta sunt oculis eius·Et de q̄ est diffa·
matus·Certe quasi dissipasset bona ipius·Ex quo ptz q̄ bona que ha·
bemus nō sunt nostra sed dei·quia a deo sunt nobis tradita· qua dic
bona ipius ⁊ nō bona sua·j·Cor·mj·Quid habes qō nō accepisti·q·
diceret nihil·Vere peccator omia bona dei dissipat ℣Et primo bōa na·
ture malis vsib applicādo·que nobis deus cōtulit vt ad bona ipis vte
remur vt intellectū ad cognoscendū vera·volūtatem ad amandū bo·
na·memoriā ad recolendū dei beneficia·⁊ omnia mēbra ⁊ totum cor·
pus ad dei glam ⁊ honorē·s·ad fuiendum iusticie in sanctificationem
vt oculos ad vidēdum dei creaturas in quib magna dei bonitas ap·
paret·aures ad audiendū dei vba et sic de alijs·vt supra dictuz est in
epla·Humanū dico·j·Cor·vj·Glorificate ⁊ portа·de in cor·vestro·Ro
ma·xij·Obsecro vos p mi·dei·vt exhi·cor·ve·deo hos·vi·s·deo pla·Ez
peccator puertit ordinē ⁊ deuastat intellectū applicādo ipm ad ascno
scendū falsa·et dyabolica mūdi Eac·mj·Nō est ista sapiētia desursuz d̄
scendēs·hz terrena·animalis et dyabolica·Deuastat volūtatem volen·
do nocua et appentia bona·dissipat memoriā recolēdo iuurias ⁊ ad
malū ꝓuocantia·Matth·xxvij·Domine recordati sumus q̄ seductor
ille dixit p⁹ tres dies resurgam Dissipat etiā omnia mēbra ⁊ totū cor
pus seruiēdo impudicicie ⁊ iniquitati vt oculos applicādo ad ascupi·
scibilia carnis ⁊ mūdi·aures ad vana ⁊ inhonesta audiēdū ⁊ sic d̄ alijs
Roma·vj·Sicut exhibuistis mēbra vestra seruire immūdicie ⁊ iniqui·
tati ad iniquitatem·ita exhibete nūc mēbra vestra iure iusticie i sanc·
tificatione ℣Secūdo dissipat bona fortune·vt indebite acquirendo·
sicut ficus dissiparet si ptica sicut nuces excuterēt de ficu· Vel minis te
naciter tenēdo ⁊ ipis nō vtēdo vt auarus·Sic dissipat scientia si ipa nō
vtamur·Eccī·xix·Thesaur⁹ inuisus ⁊ scietia absco·q̄ vtili·in vtrisq; Ve
ipa inutiliter et nociue expendēdo vt pdig⁹·Lu·xv·Dissipauit sbam
suam·vi·lux·cū mere· ¶Tercō dissipat bona gre ipa tāqm immūdicias
piscēdo nec de ipis curādo·q̄ sacramēta eccie et vtutes et dona spūs
sancti et meritū passionis iesu xpi volūtarie prcit·Eccī·x·hinc em ami
mā suam venalē hz qm̄ in vita sua piecit mtima sua · Treñ·j·Dederūt
pro cibo quecq; pciosa ad refocillādā animā· Nec de ipis curat quia p̄
dicatores et ministros eccie docentes quo ipa possit rehabé ⁊ patos
ea reddé sibi spermit·j·cor·mj· Tanquā purgamentum huj⁹ mūdi fci
sumus omnium pipsima·Iob·xxj·Qui dix·de·re·a no·sci·vi·t·no·Poti
us vult pdere oia bona gre q̄z vnū aureū·et poti⁹ vult lucrari vnum
aureū q̄z oia rehre ℣Secdo diffamat b villic⁹ iniqtatis·i·pctōr apd boies

20 diffamat

qui ad infamandum sunt valde ꝑni. Contra quos dicitur eccl. xix. Audisti verbū adūsus ꝓximū cōmoriaꝝ in te. fidens quoniā nō te di rumpet. Et alludit vulgare quo dicit. Ipe creparet misi diceret. Sicut enī fumus ꝓcedit ab igne ⁊ fetor a cadauere. sic infamia a peccato. nec potest fieri ignis quin fumus exeat. ita nec potest peccatū fieri quin i famiā diffundat. Et nota q̄ est valde stultū. de fama nō curare. Qui eī famam accipit alteri. ad sue fame restitutionē. multoplus tenet q̄z ad restitutionē tpalium. quia vt dicit ꝑ. xxij. Melius est nom̄ bonum q̄z diuitie multe. Tercō diffamat apud oēs creaturas que eum ac cusant quasi eas incarceratas teneat videlicet denarios in cista frumē tum in horreo et vinū in doleo ꝛc. Itē quattuor elemēta accusant pec catorē que triplici voce ꝑm hugonē de sancto victore nobis alloquū tur. Accipe. redde. fuge. Accipe beneficium. redde debitū. fuge supplici um. Prima vox est famulātis. secūda admonētis. Tercia imminantis. Vox famulātis. Nam dicit celū. Ministro tibi lucē in die vt vigiles. tenebras in nocte vt pauses. ad cōsolacōez tuā tempor vicissitudines ministro calorē estate. ⁊ frigꝰ hieme. Aer dic. ad vtilitatē tuam tibi fla tum ꝓbeo. ⁊ omne genus auium ad tuū mitto obsequiū. Aqua dicit potum tibi ꝓbeo. sordes purgo. arēta rigo. et oīa diuersor gene ra piscium ad tuū esum nutrio. Terra dicit ego te porto. pane ꝛfirmo et vino letifico. Ignis dicit ego te calefacō. omnia cruda ad tuū ꝓmo dum coquo. Vox admonētis. Mundus dicit. seruio tibi. quia scūs sum ꝓpter te. vt ⁊ tu fruas illi q̄ te ⁊ me fecit ꝓpter se si sentis bīficiū red de debitum. ne qui fecit te ⁊ me. puniat te ꝓpter me. Vox cōminātis. Ignis dicit a me ꝛbureris. Aqua a me demergeris. Aer in me ven tilaberis. Terra a me absorberis. Infernꝰ a me deglutieris. Ideo dicit Sap̄. v. Armabit cre. ad vl. mi. Ibidē. pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Et sic patz primū. Secūdo ponit villici a domio citatō. quia vocauit illū ⁊ ait illi. Quid hoc au. de te. de quo talia audi re nō debebam. cum omnia bona mea tibi tradiderim. Nec cōsiderato retraxit ioseph ne pec. cū vxore domini sui. Gen. xxxix. Ecce dominus m. oīa. mihi tra. ig. quid habeat in do. s. Quomō g̃ possuz hoc ma. fa. et pec. in do. m. Ecō tra de malis dicit job. xij. Abundāt tabernacula p donum et audacter ꝓuocāt deū cum ipe dederit omma in manꝰ eorꝝ Et nota q̄ ex his verbis demōstrat q̄ nō de facili debemus credere di centi malū de aliquo Gen. xviij. Descendā et videbo vtrū clamorem opere cōpleuerint. j. Iob. iij. Nolite omni spūi credere. Quia vt dicit eccl. xix. Qui cito credit leuis est corde. Vocauit ergo illū vt sciret ve ritatē. Dic hic glo. Vocat dīs q̄n incutit timorē eterne dānatōis. ⁊ iō dicit. redde rōz villicatōis tue. i. dū vius cogita q̄liter debeas opari scies te ꝑ oīb factis tuis redditum rōz Eccs. xj. Scito q̄ ꝑ his oīb

adducet te deus in iudiciū. Hiero. Siue ꝛmedā siue bi siue alíud quíd agam sp videt il tu terꝛi meis auribus ínsonare sur mor ve ad iu. Vt hec reddítō rōis potest eē de pīti ꝛ tūc ad ꝛfessionē refert Confessio em est quasi quedā ꝛputatō coꝛā dei vicario Esa xxxviij Reco ti om annos meos in ama amíme mee. In summa nota q generalit de se ptem q̄tet dñs rōem in die iudicij iuxta septē bona q̄ dedit et cōmisit hominí. Primū est coꝛpus cū mēbris. Secūduz est anima cū suis poꝛ tentijs. Tercúm est vtutes ꝛ dona spūssancti cū sacramētis. Quartuz est artes cum documētis. Quíntum est mūdus cū elemētis. Sextum est tempus cū íncremētis. id est cū vicissitudínib tempoꝛ. Septimuz est q dedit seipm passum p nobis in pciū redēptōnis. Eph v. Tradi dit semetipm p nobis. De his oīmbus queret deꝰ rationē in die iudi cij. De primo ij coꝛ v. Omnes em nos manifestari oportet añ tribu xpi vt refe vn qp coꝛ put gessit. De secūdo et tercō matth xxij. Cuiꝰ est imago hec et supscriptō. imago quo ad animā cum suis potentijs supscriptō quo ad virtutes ꝛ dona cum sacramētis. De quarto mat. xxv de talēto cōmisso p quod íntelligit ars vt sciētia. De quínto ps. Aduocauit ce desur ꝛ terꝛā discernē populū suū. De sexto treñ j Voꝛ cauit aduer me tps. Hiero. Omne tpus tibi impēsum req̄ret a te qua liter sit expēsum. De septimo zach xj Afferte mihi mercedē meam p bis scz que feci ꝛ susti p vo. Carissimí si diligēter attēdimus de omní bus nobis collatis bonis strictā rationē nos reddē oportebit ꝛ de ip sis bonis nihil possumus nobiscū ferre j Thi vj. Nihil íntu in hunc mun nec aus quid pos. Solū ergo p expēsis stamꝰ in hoc mūdo. Et iō stultū est valde multa velle habē cum in multis bonis nō sit nisi affli ctio spūs ꝛ cogitatō noxia ꝛ ad vltimū reddítō ratōnis ipoꝝ bonoꝝ Eccs v. Vidi alíud malū sub sole dúntie ꝛgregate in malum domi sui Et de oīmbus nihil nisi breuē vitā habemꝰ. Eccs v. Et quíd hz homo de vníusis dúntijs suis nisi qd cernit eas oculis suis nam vbi sunt mlt te opes sunt ꝛ multi qui ꝛmedunt eas Optima est ergo snia apti et consiliū j ad thi vj Maben ali ꝛ q̄ te his ꝛtē simꝰ. Quia cui multa dā tur magna ratō ab eo requireť. Dū em crescunt dona crescunt rōnes donoꝝ vt mquit greg. Itē si diligēter attendimꝰ magna cura nobis incumbit et oīno necessaria. Nam deꝰ nosipos nobisipis cōmisit. Eccī xv. Ab initio deꝰ constituit hominē et reliquit eū in manu cōsilij sui. Quilibet aūt homo est quoddā castꝝ fortissimum. qd ꝛ vndiq; ex pugnatur. Nam expugnať a dextris p pspera coꝛrūpēdo. a sinistris p aduersa frangēdo. a sursum p presumptionē ꝛ superbiam eleuādo. a deorsum p desperationem deprimēdo. ab āte p laqueos temptatōm male opando. a retro per memoꝛiam malorꝝ ad malū incitando. Et hiꝰ omnia demones qui nō doꝛmiunt opātur et in tam duro bello pditō

est in membris nostris·q̄ se tenet cū inimicis nostris·Ro·vij·Video aliam legē in mē·m·Nō g̃ expedit nobis curā aliorū suscipere·Et sic patz secūdum V/Tercō ponit villici callida cogitatō ibi·Quid faciaz mq̄t qz do·m·au·a me vil·fo·ñ va·men·eru·Duob modis hō in inopia constitutus bonis suis sumptis pōt sibi de necessarijs puidere scz p op9 manuum suarū·et p acquisitionē ab alijs·Hec aūt duo excludūtur·cum dicitur·Fodere nō valeo men·eru·Cogitem9 ergo z nos quid faciem9 in morte cū amoti fuerim9 a dispēsatōe omniū bonorū·et erim9 omnino mēdici qz nec poterim9 opari·Matth·xxij·Ligatis ma·et pe·mitte eum in tene·exte·Similiter mendicare erit inutile·Exemplū de quinq; virginib fatuis q̄ ab alijs virginib et a xp̄o repulsaz passe sunt·Matthei·xxv·Ite po·ad vē·Amen dico vobis nescio vos·Similiter nos a christo et ab omnib sanctis repulsam patiemur nisi hic opemur dum tps habemus·Et ideo bonū est consilium salomonis Eccs·ix·Quodcūq; potest facere manus tua instan·op·qz nec op9 nec rō nec sapientia nec scientia erūt apd inferos quo tu festinas Si em sic cogitasset diues epulo nō fuisset in tāta penuria constitutus quia nec vnā guttam aque potuit habere·Hic cadit exemplū regis francie qui dum esset in extremis constitut9 cum magno fletu dicebat· Heu mihi quo vado vbi erit hac nocte hospitium meū·quam ratōem reddā deo meo de tot bonis que omnia relinquo z nihil possum mecū portare·et vertēs se ad militēs et barones aiebat·Carissimi mei relinq̄tis me solū ire et nullus vestrū associat se mihi·Et hoc dicēs expirauit· Faciamus ergo nobis amicos vt iste fecit vt si nō opemur simus participes opum eorū·Vnde ait scio quid faciā tpe huius villicatōnis·id est dum viuo vt cū amotus fuero a villicatōe scz p mortē recipiāt me supplices illi q̄b misericordiā impendam in domos suas·id est·fiā particeps merito eorū in celo· naz sm merita māsiones celi distribuūtur·Psal ·Iocūdus homo qui miseret et commodat·Et attēde q̄ in hoc mirabiliter peccāt homines·qz de futura vita nō curāt puidere·imprudētiores bestijs·Prou·vj·Vade ad formicam o piger z considera vitā eius·Hic cadit exemplū de illo qui fuit electus domin9 in cuitate quadā in qua erat consuetū q̄ in fine āni domus ad insulā q̄ndā exulādo mittēt·in q̄ neq; cibū inuenīt neq; vestimentū in fame z nuditate male atterebat·vt patz in hystoria barlaā et iosaphat·Idē facit apis·et homo miser ñ curat si moriat fame in alia vita·et tamē si debz stare ad balnea solū octo dieb mirabiliter vadit munitus·Et sic patet terciū Quarto ponit villici accelerata executō qz cōuocatis singulis debitoribz dñi sui dixit p̄mo·Quātū debes dño meo·q̄ di·cen·ca·olei·Glosa·Cados grece dicit amphora latine vnas tres cotines·Dixitq; illi·Accipe cautōem tuaz·id est literas siue cartas vbi cauet de debito tuo q̄ solū debeas domino tuo q̄nquaginta cados olei·Dimidiā ptem dimisit ei·Deinde alij dixit·Tu vero q̄tū debes·

3° pōt villici callida cogitatō

qui ait centū choros tritici. Glosa. Chorus. xxx. modijs iplet. Modius cōtinet xliij. libras frumenti sicut sextarius florentinus. Dixitq; illi. Ac cipe literas tuas et scribe. lxxx. id est. in q̄bus scriptus est. q̄ solū debes dño tuo octogīta choros. Quintā partē dimisit ei. Vbi nota quātus ad misticū sensus q̄ p illū q̄ debebat oleū p quē intelligunt subditi plus dimittitur q̄z illi qui debebat triticū. p quē intelligūtur plati qui tenentur ad cōsecrationē corpis xpi. et ad pascendū pane verbi diuini corpus xpi misticū. maior ergo debetur subditis q̄z platis remissio. facilior em̄ est venia apud deū subditoy q̄z platoy. q̄ leuiora sunt eoy peccata. Sap. vj. Exiguo cōcedit misericordia. potentes autē potenter tormenta patientur. Iusta aūt accelerata executō est cōtra multos valde q̄ cōcipiunt bonū ꝓpositū et nūquā pūnt Esa. xxvij. Venerunt filij vsq; ad partū et nō erat virtus piendi. Sophō. ij. Vox cantātis in feneꝛstra coruus in superlimināri. q̄ sicut coruus sp dicit cra. cra. Sic multi cōsiderant mala sua et vertunt et reuertūt se in eis. et dicūt se omnino velle exire. et tam̄ nō exeunt. Prouer. xxvj. Sicut ostiū vertitur in cardine suo sic piger in lectulo suo. Cōtra quos dicitur ecc. v. Ne tardes cōuerti ad do. et ne dif. de die in die. subito em̄ veniet ira illi. et in tēpoe vindicte disperdet te. Et ideo dicit esa. xxvj. Ante facie tua dñe cōcepimus et parturiuimus. Mulier quādo cōcipit et nō parit morit. Et sic patet quartū. Quinto ponit villici cōmendatō q̄ laudauit dñs villicū iniquitatis q̄ prudenter egisset. Nota q̄ duo fuerunt in isto villico vnū fuit fraudulētia qua ꝓtractauit bona dñi sui ipo multo ꝛc. Alterū fuit prudentia qua sibi tā caute in posteꝝ puidit Quantū ergo ad primū nō laudat sed quātū ad secundū. Et ideo dicit q̄ prudēter egisset. Vnde christus hō rationeꝝ assignat dicēs. q̄ filij hō seculi. id est mūdani q̄ dicuntur filij seculi p imitatiōeꝝ qua seculū imitantur. prudētioꝛes sunt filijs lucis. id est. iustis et bonis q̄ christū verā lucē imitant. Non autē simpliciter prudentōres sunt ꝫ in generatōne sua sunt prudentōres. q̄ simplicicer prudēs nō est nisi q̄ cōsiderat vltimū et vniuersale finē qui deus est. Omnes autē alij sunt prudētes scdūz q̄d. Et ideo iusti filij lucis sunt simpliciter prudentōres filijs seculi. Et iō sicut dicē beda Sicut bubo noctua et mus melius videt de nocte q̄z nos tm̄ simplici ter nos melius videmus q̄z ipi. ita filij seculi quasdā astutias et vsutias mundi in lucrādo et decipiēdo melius videt q̄z filij lucis. Sic iste villicus subtiliter cōsiderauit deceptōeꝝ dñi sui vt p hoc posset euadē Posset etiā cōpatō isti⁹ excessus esse de genere ad gen⁹ vt filij seculi dicant prudentōres in genere mali puta in deceptōibꝫ et versutijs mundi q̄z filij lucis in genere boni puta in solicita cura amime et bonis opibus. q̄ magis solicite et magis prudētet mūdani faciunt opa seculi q̄z iusti opa lucis. Esa. lxvj. Quasi pann⁹ menstruate vniuse iusticie nostre Q̄z

cõtra dicit aug·q̃ plus debz amari ũstícia q̃z añ amabaƚ ímquítas Et glosa augustíni dic̃ sup illud p̃s·Bonũ mihi lex oris tui sup mi·au·et argen·Amplíus caritas diligit deũ q̃z cupiditas auz· Dícendũ ẽ q̃ sp ĩ ũstis plus amaƚ deꝰ q̃z aliq̃d tpale possit diligi a cupiditate ℔ ẽ ex ma ıorí dilectõis radice·nõ tñ sp ex feruẽtiorí motu·ℨ aliq̃n ex ıpa carita: te que excedit cupiditatẽ surgit motus mínoris feruoris q̃z motꝰ cu: piditatis·Hic g̃ nõ attẽdiƚ excessus prudẽtie quãtũ ad radicẽ ℨ quãtũ ad motũ q̃ míhil ꝓhibet filios lucis mínus prudẽtes esse circa dúma et mínus feruẽter dúma opari q̃ tñ plus diligũt deũ q̃z mũdaní filj seculi openƚ terzena q̃ tñ mínus ea diligũt·Hui⁹ solutõz etiã q̃ras ín epistola septime dñice ín fine secũdi mẽbri ℣An fine nota: bilia de ℔ villico vt ex ℔ euãgelio pz ¶Primũ est q̃ ꝛgnouit se hr̃e domínũ cui deberet reddẽ rõem· ℣Secundũ est q̃ puídit villica tõz sibi esse auferendã Vñ dixit de vtroq̃·q̃d faciã q̃ dñs auferet a me vil licatõz·Eccĩ·vij·Memorare no·tua ꝛ ieternũ nõ pec·Iob·ix· Verebar omnía opa mea sciẽs q̃ nõ pceres delínquẽti ¶Terciũ est q̃ ꝛsidera: uit statũ suũ·Hiere·ij·Vide vias tuas ín ꝛualle ¶Quartũ est q̃ cogi tauit quõ sibi succurzerz ĩ futurũ·Vñ ait·Scio quíd faciã·Gaƚ·vj·Dũ tempus ha·op·bo·ad omnes ℣Quíntũ est quía curauit sibi facẽ amí cos·Eccĩ·xxv·Beatꝰ qui ínuenít amicũ verũ ¶Sextũ est quia discrete dúnsit Psal·Dísperſit dedit paupib̃ id est·discrete dísperſit ℣Septi: mum est quía dedit alijs exemplũ bñfaciẽdi·Vñ ꝛ laudauit dñs villi: cum ínq̃tatis·matℏ·v·Sic lu·lux vestra coꝛã homínib̃ ꝛc·Et sic patet quíntũ et p ꝛsequẽs primũ príncipale ¶Secũdo post pabolã sequƚ parabole adaptatõ ad ꝓpositũ·Et hoc ẽ·Ego dico vobis fa·vo·ami·de mam·ínqui·Quasi·d·Qĩquide sic laudatꝰ est villicꝰ de bñficio illicito et ego p cõtrariũ vos hortãs·dico vobis facite vo·ami·s·pauperes de mãmona ínquitatis·id est·de dúntijs que multis sunt occasio ínq̃ta: tis·vt cũ defeceritis a vita pñti·vel a vestris meritis recipiãt vos·id ẽ sint causa quare vos recipiamíni ín eterna tabernacula·i·ín celestibus manſionibus·Iob·xmj·In domo patris mei mã·mul·sunt·Hic dic̃ glo sa·Nõ quoslibet paupes debemus facere amicos·sed eos qui possint nos ín eterna tabernacula recipe· Nõ ergo peccatoꝛes·Eccĩ·xij·Si be nefeceris scito cui benefeceriſ·Ibidẽ Benefac hústo ꝛ ínuenies retribu tionẽ magnã·Ibidẽ Benefac humili ꝛ ne dederis impío·Qd̃ ıntelligẽ dum est ín duob̃ casib̃ Vnus est si crediƚ cũ alicuí daƚ q̃ ꝓpter donũ negligat ũsticiam Alíus est cũ daƚ p facínoꝛe impietatis vt facíunt illi qui dant histriomb̃ causa histrionatus·Indubitãterꝫ g̃ pr̃ꝰ subue: níendũ est filijs dei q̃z filijs dyaboli Illi etiã sustẽtandi sunt ne peant· nõ quía malí ℨ quía naturã bonã habẽt·et ad imagínẽ dei facti sunt· Et nota q̃ hec mãmona hꝰ mãmone sicut dicit glosa·spꝛa língua diuí: tie dicunƚ·Qunica vo língua dícit lucẽ Dicit etiã mãmõa ne demon

qui dúitijs p̄est nō q̄ sue sunt ꝫ q̄ de ip̄is temptat· Dicūtur autē dī
uitie mām̄ona ĩiquitatis quattuor modis ¶ Primo ñ q̄ dúitie ĩi
que sint ꝑm se cū sint creatura dei· ꝫ quia occasio sunt ĩiq̄tatis male
ip̄is vtentib⁹· quēadmodum sciētia dicitur ĩflare· j· Co· vnj· Scientia
ĩflat ¶ Secūdo dicūtur ĩiquitatis q̄ de ĩiq̄tate collecte sunt· sicut
dicit glosa· quia ꝑm naturā ĩstitutā oīa erāt cōmunia· Sed natura
destituta p̄ peccatū auaricia subĩtrauit et fecit meū et tuū et ĩde est
collectō dúitiaꝝ· Scdm quē sensuꝫ dic̄ aug· Oīs dúes aut ĩiqu⁹ ē
aut heres ĩiqui· ¶ Tercō dicūtur ĩiquitatis quasi ĩequalitatis· q̄
ĩequaliter habentur nec secundū merita· quia vnus habet mille au
reos et alius non habet tres denarios· Et frequenter qui dignus est
multa habere· q̄si nihil habz· et qui non est dignus multa possidet·
¶ Quarto dicūtur ĩiquitatis ꝑm augustinum· q̄ ĩiq̄tas· i· mūdus qui
totus in maligno positus est dicit eas dúitias ꝫ in veritate nō sunt di
uitie sed fallaces dúitie· Dúitie em̄ simpliciter sunt dona spūssancti·
et virtutes et merita ¶ In hac ergo adaptatōe pabole tria ponuntur
Primo em̄ monemur vt nob amicos faciam⁹· Secūdo oñdit ꝺ q̄ami
cos facere debem⁹· quia de mām̄ona ĩiq̄tatis· Tercō ad quid amicos
facere debem⁹ subúngit q̄ vt recipiāt nos in eterna tabernacula·
¶ Primo ꝙ monemur vt nobis amicos faciam⁹ q̄ ĩter omnia bona q̄
facere possumus hoc est p̄cipuū· s· facere amicos· Eccī· vj· Amico fideli
nulla est ꝓpatō· et nō est digna pōderatō argenti et auri· Boetius di
cit q̄ p̄ciosissimū genus dunt̄iaꝝ est amicos ĩuenisse· Tullius Omni
bus reb⁹ hūanis añponēda est amicicia· nil em̄ tā nature aptū tāq̄ cō
uemens ad res secūdas vel adúsas· Ad cōfuationē quippe nature mul
tum valet amicicia· quia si ꝓsperitas assit habem⁹ qui nobiscū gaude
at· si vero aduersitas habem⁹ qui nobiscū eā sustineat· Amicicia em̄ p̄
ualet cōsanguinitati· Tulli⁹· In ℔ p̄stat amicicia ꝓpĩnquitati· q̄ ex ꝓpĩn
quitate beniuolētia tolli potest· ꝫ ex amicicia nō· Sublata· n· beniuolē
tia nomē amicicie tollit et ꝓpĩnquitas remanet· Cōsanḡnitas nāq̄ fa
cit vt aliquis sit tibi propĩnqu⁹ et amicicia facit vt quis sit quasi alter
tu· Tullius Qui verum amicum ĩtuetur quasi exemplar aliqd ĩtue
tur sui· quocirca et absentes assunt et egentes abundant· et imbecilles
valēt· et quod dictu difficilius est mortui viuunt· Verbi gratia· Qui
sanctos vel pauperes bonos fecerūt sibi amicos· qui iā decesserunt·
sunt in curia celesti ante deū cum illis· cum nōdum ibi sint in ꝓpria p̄
sona· Itē qui paupes bonos vel alias bonas psonas fecerūt sibi ami
cos· qui iā decesserūt· sunt in eis corā deo in oꝛōe· et cum sint ip̄i egen
tes meritorū in eis abundant· et cū p se sint debiles resistere dyabolo
in eis sunt potētes· q̄ bona et merita amicoꝝ applicant eis· Itē cū ali
quis in ꝓpria psona sit mortu⁹ in amicis vivit qui ei subueniunt et te
stamentū eius fideliter exequūt· Exemplū de illo fratre qui deputat⁹

fuit penis purgatorij·xxx·ānis·et socius suꝰ extrit eū ꝑ eo celebrādo
Et notandū qꝺ ille qui vult facere sibi amicos homines duo debet
cōsiderare Primo vt faciat sibi amicos homies vtuosos et bonos
Tullius·Hoc ipm ꝑmū sentio amicicīā nisi in bonis esse nō posse·quo
tibi erit amicus qui sibi est inimicus·Ecc·xmj·Qui sibi nequā ē cui bo
nus erit·Psal·Qui diligit iniquitatē odit aiam̄ sua·Et ideo cū homi
bus mūdi nō est faciēda amicicia qꝺ mali sunt·Et hoc apparet manife
ste qꝺ amici mūdi nō sunt veri amici ȝ ficti·ꝛ nō ꝑmanet in tpe neces
sitatis·Prou·xx·Amici diuitū multi·a paupe aūt ꝛ ꝙs habuit recedunt
ab eo·Et iō de talib nō est curandū·Boeti⁹·An ꝑcio sunt amici quos
nō virtus ȝ fortuna ꝛciliat·Ꝫ quos fortuna tibi fecit amicos infortu
nium faciet inimicos·ꝛ iō si possides amicū in tēptatōe possidē illū vt
dicit eccī·vj·Solū ergo amici dei sunt faciēdi amici ꝛ nō homines mū
di cuiꝰ ratō est·qꝺ amici dei nō querūt ꝑncipaliter nostra ȝ nos·ij·Co
rinth·xij·Nō quero vestra sed vos·Amici mūdi ecōuerso faciūt quia
nō querūt nos sed nostra·ꝛ iō deficiētib nostris ꝛ ipi ab amicicia de
ficiunt·Ꝫ qꝺ vtuosi hoies ñ ꝙrūt nisi nos·iō deficiētib nris ipi ñ ꝑt
ȝ deficiūt·Et iō nec cū mūdo vel mūdanis amicicīā ꝛtrahē dēm⁹ Ecc
xxv·Tres spēs odiunt anima mea·paupem supbū·diuitē mendacē·et
senem fatuū ꝛ insensatū·Que tria ꝛuemūt mūdo qui est paup meritis
et diues reb·pū·xmj·Est diues cū nihil habeat ꝛ est paup cū sit i mul
tis diuitijs·Silr est supbus ꝛ mēdax·fatuꝰ ꝛ insensatus qꝺ ꝙtidie fla
gellatur ꝛ nūquā corrigit·Vñ pū·xxvij·Si ꝛtuderis stultū in pila ꝙsi
tipsanas desup ferīete pila non auferet ab eo stultitia eius Secun
do debet ꝛsiderare vt amicicīā bnficijs ꝑsequaī·Sapiēs·Hoc tpe ob
sequium amicos·veritas odium parit·Ignē amoris oportet nutriri li
gnis bnficioꝝ alioquin deficit·Prou·xvj Cū defecerint ligna extīgue
tur ignis·Obsequia em̄ valde duros ad amorē ꝓuocāt ꝛ de inimicis
amicos faciūt·Ro·xij·Si esu·mi·tu·ci·il·si·si·po·da illi hoc ei fa·car·ig·
cog·su·ca·eius ꝙ scz cor eius ad amorē tuū accēdent· Secūdo oñdit
de quo amicos facere dēmus·quia de diuitijs iniquitatis·Sed quō ȝ
est vez cum dicaī eccī·xxxmj·Qui offert sacrificiū de substātia paupe
tis quasi qui victimat filiū in ꝛspectu patris·Et iō dic̄ augustinus
qꝺ hec simlitudo est itelligēda ꝑ ꝛtrariū·vt sicut villicus fecit sibi ami
cos de alieno·ita nos faciam⁹ de ꝓprio·Exponit aī aug⁹·in de ver·do·
Ea·vo·a·de mā·iniquitatis·id est de diuitijs quas inīātas id est·mun
dus iniquꝰ dicit esse diuitias que in veritate nō sunt diuitie ȝ fallaces
diuitie cū vere diuitie sint virtutes et dona spūssancti·Sed accipiēdo
simlitudinē sicut factū est tūc est dicēdum qꝺ duob modis possumus
exponere·Primo vt faciam⁹ nobis amicos de diuitijs iniquitatis·id
est·de diuitijs que quattuoꝝ modis dicūt diuitie iniquitatis vt dictū
est supra ꝛ tūc planū est·Alio mō vt faciam⁹ nobis amicos de diuitijs

míquitatis que male acquirūtur ꝛ ꝺseruāť·et ꝺ talib⁹ quattuor modiſ
poſſunt fieri amici ¶ Primo cū íntegre reſtituūť paupib⁹ ea q̄ p rapi
nam vel furtū ab eis male habita ſunt·et humilť petiť remiſſio de íꝛ
uria eíus illata differēdo reſtitutōꝫ ¶ Secūdo cū ignorať cui ſit reſtí
tuendū et deꝺſilio eccie paupib⁹ erogať ¶ Tercō cum aliquis contra
ꝓhibitionem eccie lucrať·vt laborādo dieb⁹ feſtiuis vel aliter·ita tamē
q̄ nō teneť ad reſtitutionē·vt eſt lucrū de meretricō vel íterdum de
aliario·tunt em̄ faciēda eſt medicina·vñ facta ſunt vulnera et dāda ē
de hoc paupib⁹ elemoſina ¶ Quarto faciēdi ſunt amici de māmona íu
quitatis·id eſt de díuitijs que íníque ſeruāť cum tenacitate ſcz nímia
veníali vel moꝛtali · Poteſt em̄ quis dānari eo q̄ nō dat ſua Mathei
xxv·Diſcedite a me male·eſuri·em̄ ꝛc· Vnde díues epulo damnat⁹ eſt
q̄ nō dedit ſua·lu·xvj· ¶ Tercō oñdiť ad quíd amicos facere ꝺbeam⁹
íu eterna tabernacula Et iō vt glo·dicit·Nō quoſlib⁹ paupes amicoſ
facere debem⁹·ſed eos qui nos pñt in eter·ta·re·Et ſic patet ſecūdum
et cōſequenter totū

De epiſtola ſermo LXXXIII·

Non ſum⁹ ꝛcupiſcētes malo⁹ ſicut et il·cōcu·i·Co·x·Apo
ſtol⁹ recitauit ſupra íu hoc capitulo multa bñficia que deꝰ
fecit populo úꝺeo⁹·q̄ p manū moyſi trāſierunt mare ru
brum ſicco pede·ſubmerſis pharaone et exercitu eíus · Et
poſtea venerūt p deſertū ſub colūna nubis p ꝺiem ꝛ ígnis per noctē
íu quo aliti ſunt manna·xl·ānís·que beneficia íu epťa ſeptuageſime cō
tíneutur·In hac aūt epťa recitat peccata ꝛ penas pcō⁹ quas filij iſ
rael paſſi ſunt·ꝺū íuter tot deí bñficia peccarēt·ꝛ hoc facit apoſtol⁹ vt
p beneficia memoꝛata ducat nos ad amoꝛē deí vt bene opemur·ꝛ per
penas íuflicťas ducat nos ad deí timoꝛē quaten⁹ a maľ caueam⁹, q̄
hec omnia íu figura noſtra ꝛtíngebant illť et ꝓpter nos ꝛ nīam coꝛ
rectōem ſcripta ſunt·In hac ꝯ epťa q̄ttuor facit apoſtol⁹·Primo noſ
hoꝛťat vt a quinq⁹ vicijs caueam⁹·íu que filij iſrael p deſertū eūꝺo íu
ciderunt·íu ꝓncipio epťe·Secūdo quare ab his cauē ꝺebem⁹ aſſignat
cauſam ꝛ rōem ibi·Hec aūt oía i ſi·ꝛtíu·il·ſcrip·ſunt āt ad cor·no·Ter
cō ex pmiſſis reꝺꝺit nos cautos circa ꝺuos·ſ·circa caſum íu pcťm·ꝛ cir
ca tēptatōem ad caſum impellentē ibi·Itaq⁹ q̄ ſe exi·ſta·vi· ne·ca· tēp
uat per ſpem et roꝛis ꝺúumi irrigatōez ibi Eide·de·eſt qui nō pa· vo
temp·ſu·id qꝺ po·vſq⁹ ad finē ¶ Primo ꝯ nos hoꝛťat vt a quinq⁹
vicijs caueam⁹ íu que filij iſrael per deſertū euꝺo íuciderūt et p ipis
valde puniti ſunt ¶ Primū eſt ꝛcupiſcētia malo⁹ deſiderio⁹ quādo
habentes māna cibum optimū nō fuerūt ꝛtenti eo·ꝛ deſiderauerunt

carnes dicētes illud núi.xi. Recordamur pisciū quos gratis medebam⁹ i egi
pto gratis ín mentē nob venerūt cucumeres ⁊ pepones porrigz ⁊ ce:
pe ⁊ allia. Ite vulgus q̄z ꝓmiscuū qđ ascenderat de egipto flagraut
desiderio carnū únctis sibi filijs israel. et domín⁹ misit ín eos cotur:
nices ín maxima abūdantia ita q̄ suffecit oīi multitudni p mensem.
Et adhuc esce eor erāt ín ore ipor et ira dei ascendit sup eos. et occi
dit magnā multitudínē eor ita q̄ loc⁹ ille vocat⁹ est sepulcra concupi:
scentie. Istud māna cib⁹ optim⁹ est corp⁹ xp̄i et verbū dei. que debent
christiani medere Io.vi. Nisi mā.cā.fi.ho. et bi.ci⁹ san.nō ha.vi.ín v.
Math.mj. Nō ín so.pa.vi.ho.ꝛc. Christiani g̃ q̄ n̄ sunt cōtenti corpe xp̄i
imo ip̄m medere nolūt ꝫ desiderāt cepas et allia. id est. bona tpalia.
que facúnt homínē plorare multis modis sic cepe faciū t lacrimari. et
qui nolūt medere verbū dei. sed nauseāt sup ipo. et desiderāt coturni
ces cibū regúm. id est. verba mūdana ⁊ historias romanor. ipi sunt
cōcupiscentes malor desiderior. ꝓpter qđ dns irascit valde ⁊ immit:
tit diuersas pestilētias ín ꝓpho scz guerras. infirmitates et fames. i qui
bus hoies cū suis desiderijs cōsument. Deu.xxxij. Cōsument fame et
deuorabūt eos aues morsu amarissimo. qđ fit ín guerris. Multū g̃ d:
beremus solicitari vt digne corp⁹ xp̄i sumerem⁹. et verbū dei deuote
audirem⁹. q̄ vtrūq̄ habet mirabilia bona ín homíne efficere. Sicdm
est ydolatria quādo mopse morā faciēte ín mōte. popul⁹ fecit vitulos
aureos. ⁊ postquā medерūt surrexerūt ludere coram eis. id est. ipos
adorare cū ludis et clamore. Quod cernēs mopses ipos confregit i pul
uerem quē sparsit ín aquā. et bibere filijs israel mādauit et statim ap
paruit ín barba qui fuerūt autores crimínis. Tūc mopses cū filijs le:
ui vadēs de porta castror vsq̄ ad portas omnes illos q̄ habebant si:
gnū ín barba interfecerūt gladijs et fuerūt vigíntitria milia ínterfe:
ctorum. vt patz exo.xxxij. Duo vituli aurei sunt concupiscētia carnis et
cōcupiscētia oculor. Illi adorāt concupiscētiam carnis quor de⁹ vēter ē
Qui ita colūt psonā suā et ita sunt subiecti ventri sicut deo. imo ín cē
tuplo magis q̄z deo. Nā vt satisfaciāt vētri mandata dei cōtēnunt. Ista
est peior ydolatria q̄z ātiquor. q̄ illa nobilia corpa ipi adorabant scilz
solem et lunā ⁊ stellas. Sed tales adorāt saccū stercor ⁊ cibū vermúz
Illi vero adorāt concupiscentiā oculor. id est. dúitias quor de⁹ num⁹
est q̄ ꝓ ipo acquirēdo vendūt amímā dyabolo vt auar⁹. Eccī.x. Auaro
nihil est sceleſtius hic em̄ amímā suā venalē habet Et q̄ úrta sentētiā
veritatis nemo potest duobz domínis seruire. iō spreto deo seruiunt
numo Col.mj. Auaricia que est ydolor seruitus. et vere dic̄ seruitus
q̄ auarus vt seru⁹ medit oīa peiora dom⁹ et bona vēdit vt pecu:
niam augeat. Et nota hic q̄ multis accidit sicut filijs israel q̄ adorauc:
runt ydola. q̄ mopses nō redijt ita cito de monte. Sic multi qui non

recipúnt ita statim a deo quod volũt vadũt ad dúmos ⁊ sortilegos
⁊ p artẽ demonum credunt se obtinere petita·sicut fecit saul qui ait·
Coarto⁹ mihi quia dom̃⁹ recessit a me ⁊ nõ respõdit mihi neq; p
somnia neq; p duma·j·Re·xxviij· ℣ Terciũ est fornicatõ·quãdo for-
nicati sunt cũ madianitis ⁊ moabitis ⁊ dñs mãdauit moysi vt suspẽ-
deret omẽs principes exercitus ⁊ phinees fili⁹ eleasari filij aaron ar-
repto pugione ingressus ẽ lupanar p⁹ sambri ⁊ pfodit eum cũ scorto
madianiti in locis genitalibꝫ·⁊ fuerunt illa die interfecti·xxmj·mil-
apl'us aũ dicit·xxiij·milia·vt patius loquaꝫ ⁊ poti⁹ dicat m̃⁹ q̃s pl⁹.
Siquidẽ balaã docuerat balach regẽ madianitaꝫ vt pulcriores muli-
eres poneret in viis vũ transibãt filij vt cũ eis peccarẽt·et sic dom̃⁹
iratus traderet eos in manus eius·Istud pctm̃ est mirabilis poten-
tie ad trahendũ ⁊ tenẽdum·Et ideo vt dicit ambrosius·cũ omni pecca-
to potest homo pugnare·fornicatõz ãt debet fugere·et nõ cũ ipa pu
gnare·j·Cor·vj·Fugite fornicationẽ·Quia fornicatõ habet visum ba
silisci qui per visum interficit·Si em̃ volueris cũ ipa pugnare·nec for-
tior es sampsone·nec sapiẽtior salomone·nec sanctior dauid·In quo g
cõfidis·omẽs isti fuerũt victi a fornicatõe ⁊ in anima interfecti·Ideo
uerbioꝫ·vij·Fortissimi quiq; interfecti sunt ab ea·Vnde helyas q̃ im
pertenitus steterat ãte regem fugit a facie iesabel·iij·Reg·xix·Greg·
Qui ẽtimentiam suã deo dedicauit habitare cum femmis nõ pãsumat·
Qui ergo vult ab hoc peccato ꝺseruari illesus oportet q̃ p abstinen
tiam ⁊ disciplinam maceret corpus suum·sicut beatus bñdictus q̃ p
cutis vulnera eduxit vulnus mẽtis a corpore·quia voluptatez traxit
in dolorem vt dicit gregorius·Oportet etiã q̃ caueat se a ꝺsortõ mu-
lierum·⁊ tercõ q̃ bñ custodiat sensus suos·⁊ quarto oportet q̃ p·ca-
stitate cõseruanda deum et sanctos depcetur·Sap̃·viij·Et sciui quoni
am aliter nõ possum esse ẽtinens nisi deus dederit ℣ Quartum est pe
ptatõ dei·id est diffidentia de deo·⁊ ponitur hic effectus p causa·quia
nanq; homo nõ confidit de deo·ideo temptat deum· In hoc peccatu
pluries inciderũt filij israel scz quãdo diffisi sunt q̃ deus non possz eis
dare terram pmissionis·⁊ quãdo diffisi sunt de aqua i deserto ⁊ de ci-
bo·Psal·Nũquid ⁊ pa·po·da·aut pa·mẽ·in deserto·Et in multis alijs
locis·vt patz nume·xxj·Temptauerũt iam me p decẽ vices· Propter
quod iratus dom̃⁹ immisit in eos serpẽtes igneos quoꝝ morsibus
omnes intetficiebantur·Sap̃·xvj·Peruersorum morsibus colubrorũz
exterminati sunt·donec moyses de mandato dom̃i fecit serpentẽ ene
um suspendẽs eum in palo·⁊ quicunq; mordebãtur aspicientes serpen-
tem statim sanabãtur·vt dicitur nũ·xxj·Hoc peccato mirabiliter pec-
cant homines·Quidam em̃ de dei bonitate diffidunt ne sibi et familie
sue in necessarijs ꝓuideat qui dat ũmentis escam iporum ⁊ pulle cor-
uoꝝ inuo·eum ꝛc·ps·Qui pascit saracenos ⁊ ũdeos qui ipm crucifixe

runt. Et solē suū facit oriri sup bonos ꝛ malos et sup iustos et iniustos
matth. v. Et ideo dant se mūstris lucris et multis peccatis. Et confidūt
plus de se q3 de deo Contra quos hiere. xvij. Maledictus homo qui
cōfi. in ho. et ho. car. brach. s. et a do. rece. cor. eius. Bñdictus vir qui cō
fidit in deo et erit dominꝰ fiducia eius. Quidā diffidūt de dei mīsericor
dia et nō credūt qꝫ deꝰ eis pcat et ideo desperāt. Gen. mj. Maior est i
niquitas mea q3 vt ve. me. Sic desperauit iudas ꝛ abiēs laqueo se suspē
dit. matth. xxvij. Quidam diffidūt de grā et nō credūt qꝫ deꝰ ꝓferat eis
grām ad penitētiam agēdam. Et ideo desperāt penitētiā facere posse
Cōtra quos esa. mj. Qui sperāt in dño mutāt fortitudinē. current et nō
laborabūt. Job. mij. Omnia possum in eo qui me ꝓfortat. Quidā diffi
dunt de dei largitate nō credētes qꝫ ꝑ paucis bonis opib⁹ dabit deus
eis vitā eternā. Et ideo nō curant bñ agere. Cōtra quos dr mat. xix. ce
tuplū accī. ꝛ vitam eternā possī. Et breuiter omnia pcā q3 ex diffiden
tia pcedūt a qua etiā pcedit tēptare deū. Quintū ē murmur cōtra
deum et ꝓtra eū qui est loco dei. In ꝟ peccatū ciderūt filij israel Nu
meri. xmj. Vtinā mortui essem⁹ in egipto quādo sedebamus sup ollas
carnium. q3 hic loquit apl̄s de illo magno ꝛ pessimo murmure chorē
dathan ꝛ abyrō. de quo habet nūi. xvij. Quādo chore assumptis secum
ducētis q̄nquagīnta leuitis de maioribꝫ q̄ ꝑ nomina ꝓsueuerāt ad ꝓsi
lia vocari. ꝛ datā ꝛ abyrō de tribu ruben murmurauerūt ꝓtra moysen
ꝛ aaron ꝑ ducatu filioꝝ israel. volētes domiari ipi ꝑpl̄o sicut moyses
ꝛ aaron et tūc aperta est terra et deglutiuit chore dathan ꝛ abyron
cum omnib⁹ suis. ꝛ ignis egressus a domino ꝓbussit illos ducētos q̄n
quagīnta leuitas. Et sequēti die omnis turba filioꝝ israel murmuraue
runt cōtra moysen ꝛ aarō dicētes. Vos interfecistis populum domini
Tunc egressus ignis a domino cōbussit. xmj. milia hominū ꝛ septin
gentos. ꝛ aarō arripto thuribulo cucurrit ad incendiū et stetit inter
mortuos ꝛ viuētes ꝛ cessauit plaga Nūi. xvij. Percussi sunt. xmj. mi
lia hominum septingenti absq3 his qui pierunt in seditōe chore. Et vo
catur ille ignis exterminator quia eos occidit extra terminos terre ꝑ
missionis. vl̄ angelus bonus qui ignē ꝑcurauit dicitur exterminator
potuit etiam eē angelus malus. quia mali ꝑ bonos ꝛ malos puniunt
Boni autē nunq3 puniuntur nisi ꝑ malos. Esto pecca to mirabiliter mū
dus est inuolutus qui murmurat de dei patiētia qua patienter tolerat
peccatores. ꝛ non statim punit eos. ꝛ ideo sine timore mala facit Eccli
viij. Quia nō ꝓfertur cito contra ma. sen. fi. ho. absq3 vl. timore perpe.
ma. Murmurat econuerso de dei iustitia qua immittit pestilentias et
famem ꝛ guerras ad puniendum mala. ij. Reg. ij. Num usq3 ad inter
fectionē tuus mucro deseuiet. Murmurat de dei prouidentia qua vni
dat multum ꝛ alteri parum. vni multos filios. ꝛ alteri nullum. vni le
tam vitam. alteri amaram. vni sanitatem ꝛ altēi infirmitatē. vni mltaꝫ

bonítates·et alteri nullā·et sic de alijs dúersitatib⁹ q̄s ín mūdo vidē⁹.
Et si pluat murmurat·sik᷑ si nō pluat·et tñ de⁹ omnía recte ꝛ ordína
te dispomít·Boetíus·Et tu q̄muis cām tāte dispositōis ignoꝛes·tamē
quātū bonus rector mundū tpat recte fieri cucta ne dubites·Mur-
murat etiā mūdus valde cōtra illos qui loco dei sunt ín mūdo sc̄z con
tra papā cardínales et alios ecclesiaꝝ p̄latos·Murmurat etiā ⁊tra re
ligiosos suos dei·Et bꝛeuiter tm murmurat mūdus q̄ septies deberz
crepare ín die·Cōtra qđ dicit sap̄·j·Custodite vos a murmura tōne q̄
míhil ꝓdest·a detractōe pcite línque ⁊c·Nota q̄ ꝓꝛie dicit murmu-
rare q̄ bona sibí collata míhil vel parū reputat·et bona alijs collata re
putat magna·et sic ꝓꝛie isti sc̄z chore dathan et abꝛō cū suis· adúsus
mopsen et aaron murmurauerūt vt pz íntuēti·xvj·c·nume·Et sic patz
primū ¶Secūdo enumeratis dúersis generib⁹ peccatoꝝ ·ac etiaz pe
nis eoꝝ·a quib⁹ nos monuit abstínere assignat ꝛ cām et rōez q̄re ab
his cauere debem⁹ dicēs·Hec oīa ín figura sc̄z nr̄ı ⁊tíngebāt illis·id
est·ꝛ culpe eoꝝ sunt figure culpaꝝ nostraꝝ ꝛ pene illoꝝ sunt figure
nostraꝝ penaꝝ vt dic̄ aug̊·Sic̄ g̊ figura míhil est respectu rei quaz fi
gurat vt circul⁹ respectu vmi·sic si inciderim⁹ símilia pcta illis· culpe
nostre ꝛ pcta nostra erūt maioꝛa·Et hoc ꝓpter sex· M ¶Pꝛio q̄
magis sum⁹ illumínati·q̄ post aduentū x̄pi omnía sunt clara ꝛ aperta
que ín veteri testamēto erāt valde velata ꝛ obtenebꝛata·In c⁹ figura
ín morte x̄pi velū templi scissum est·Ignoꝛans aūt mín⁹ peccat q̄z sci
ens·j·Thi·j·Ideo mísericoꝛdiā dei cōsecut⁹ sum q̄ ignoꝛās feci ¶Secū
do q̄ magis sum⁹ roboꝛati ad resistendū peccato · nā ex passione x̄pi
mira virt⁹ affluxit nobis ad resistēdum peccatis ꝛ ad psistendū ꝛ ope
randū bonū·que virt⁹ nobis ín baptismo applicat·magis āt peccat foꝛ
tis q̄z debilis·Vñ q̄ntū ad hoc magis dicit peccasse adā q̄z eua·q̄ foꝛti
oꝛis nature erat ad resistendū ¶Tercō q̄ magis sumus dei beneficia
cōsecuti·q̄ de⁹ nobis dādo filium suū oīa bona dedit nobis cuz ipō.
Ro·viij·Quomō ñ etiā cū illo omnía nobis donauit·Luc̄·r·Multi re
ges ꝛ ꝓphete vo·vi·q̄ vos vi·ꝛ ñ vi·et au·qui vos au·ꝛ ñ au· Mag̊ aū
peccat ⁊tra deū qui a deo plura bñficia est ⁊secut⁹·q̄z qui paucoꝛa·
Quarto quia virtus peccati ꝛ dyaboli magis est dimínuta· nā dyaboꝛ
lus est ín ínfernum ꝓiectus ꝛ ibi religat⁹·qui mírabiliter homines tē
ptabat·et toꝛmētabat Iohānis duodecimo·Nūc prínceps huius mōi
eiscietur foꝛas· Similiter cōcupiscētia peccati eneruata est p sacramē
ta noue legis·Roma·vj·Vetus homo noster simul crucifx⁹ est·id est·
cōcupiscētia mali·vt destru·coꝛ· pec·Magis autē peccat mínus impul
sus ad peccandum q̄z qui multum·et quātū ad hoc mínus peccat mu
lier peccato carnis q̄z vir· ¶Quínto quia medicíne ad omnez moꝛbū
peccati delendum ín nouo testamēto efficacissime sunt parate·quia sa
cramenta noue legis·cōtinent gratiam·et efficiūt qđ figurāt·quod nō

faciebant sacramēta ꝛ sactificia veteris legis·Hebr·ix· Que nūquā pñt iuxta ꝛscientiā pfectū facē seruientē Et iō si tales medicinas negligi⁹ magis sum⁹ culpabiles ¶Sexto qz maius allectuum habem⁹ scz pmium eternū qđ statim nob repmittit Illi aūt omnia mādata di ob seruātes ad infernū descēdebāt· Vnde ꝓpter omnes iusticias patrum veteris te· nunqz fuit dēm alicui·Hodie mecū eris in padiso sic latroni solum ꝓpter vnā ꝛfessionē·ꝛ ideo magis sumus culpabiles si tantum pmium ꝛ ita ꝓpinquū negligamus·Videm⁹ em mō homines qui ñ curant bñfacere·qz vsqz ad mortē differūt accipe pmium·Quid g̃ debebant illi facere qui in morte nō ꝛsequebant·Hebreoꝝ·ij·Proptēa nos abundātius obseruem⁹ ea que audiim⁹ ne forte supefluamus Si em omnis puaricatō ꝛ inobediētia accepit iustā retributionē mercedis quomodo nos effugiem⁹ si tantā neglexerim⁹ salutē·Et idō sic peccata nostra sunt maiora ita pene nobis maiores reseruāt·quia illi puniebant tpaliter pro legis transgressione·nos aūt eternaliter·Hebreoꝝ·x·Irritam quis faciens legē mosi sine vlla miseratōe sub duobus vel tribꝫ testibus morit·quantomagis putatis duriora mereri supplicia qui filium dei cōculcaverit et sanguinem testamēti pollutus duxerit·Et ideo hec omnia ad correctionem nostram scripta sunt in quos fines seculorum deuenerūt·Sicut em christus est finis omnis legis ꝛ omnis rei·vt dicit apostolus ad romanos decimo·et johā·apo· primo·ita etas nostra in qua christus nat⁹ est·finis est omniū aliaruz etatum·quia omnes alie etates ꝛ que in ipis facta sunt ordinata fuerunt ad istam etatem·ꝛ ad ea q̃ in ipa fiūt ꝛ facta sunt·Et sic pz scdm· ¶Tercō ex his que dicta sunt de penis peccatoꝝ reddit nos cautos contra duo·Primo cōtra casum in peccatum·Et hoc est ·Itaqz qui se exist·sta·vi·ne·ca·id est·qui se credit in statu gratie esse·videat vt cōsideret ne de gratia cadat in peccatum·Secūdo ꝛtra tēptatōnis impulsum ad casum·Et hoc est·Tēptatō vos nō app̃·misi humana·i·tēptatō leuis sine qua presens vita duci nō potest·Ia·j·Vnusquisqz temptat a concupiscentia sua·j·Iohānis primo·Si dix·qz pec·ñ habe·nosip·sedu· ꝛ veritas in nobis nō est·Recipe ergo temptatōes dyabolicas carnales ꝛ mundanas in corde ꝛ nutrire eas·est magn⁹ impulsus ad casuz· qua de facili cadit homo talia cogitādo·ps·Beatus qui te·et alli·puusu·ad pe·Et sic patet tercum· ¶Quarto postq̃m per magnas penas nos exterruit·subleuat p spem ne timor ad desperationem inducat· Subleuat aūt p spem ex duplici diuine bonitatis affectu ¶Primus est ꝓtegēdo ne irruat immoderata tēptatō·Et h̄ est·Fidel· de·q̃ non pa·vo·temp·tēptatōnis cohibēs impetum·sup illud qđ potestis ferre Hiere·Bellabunt aduersus te et nō prevalebūt ·quia ego tecum sum vt liberē te dicit domin⁹ ¶Secūd⁹ est ꝓmouēdo p ipam tēptatōem in melius·et pstando robur ad resistēdū·Et h̄ est·Iz fa·cū temp·puē·

scz bonū dando robur ꝛ astantiā vt posſ. susti. ꝛ sic vincere. Eccī. xxxvj. Timēti deū nō occurrēt mala ꝙ ín temptatōe deus illū ꝓseruabit et liberabit a malis Esa. xl. Qui dat lasso virtutē et his qui nō sunt fortitudínē et robur multiplicat. Sic em dꝰ dat tēptādi licentiā. sic dat tēptato misericordiam. Dañ. mj. Angelus dñi de. ín fo. ꝛ fe. me. for. q̄si ven. ro. flan. Gen. vij. Multiplicate sunt aque scz tribulationū ꝛ tēptationum ꝛ archa ex opposito est eleuata vt nō mergerēt. Est aī ꝓuētꝰ quē deus cū temptato facit ín tēptatōe quíntuplex. Primꝰ est suiipsius ꝛgmtō. Eccī. xxiij. Qui mittit dísciplínā q̄si lucē. In eodez. xxxvj. Qui nō est tēptatus qualia scit. Esa. xxviij. Et tm̄ vexatō dabit íntellectum. Secūdus est maioꝛ sui humíliatō. ps. Afflictus sum ꝛ humiliatus sum nímis. Tercíus est ad alios ꝓpassio. Eccī. xxxj. Intelligeque sunt ꝓximi tui ex teipo. Heb. nij. Nō habemꝰ pon. q̄ nō posſ. compati ínfir. no. tē. aūt p omīa. Propterea pmísit dꝰ cadere caput nostꝝ vt alijs cōpatereť. Quartꝰ est deuotōnis excitatō. Psal. Ad dominū cum tribularer clamaui Osee. vj. In die tribulatōnis sue ma. cōsur. ad me. Quíntꝰ est eterna coronatō. Iac. j. Beatꝰ vir q̄ suffert tēptatōz qm̄ cū ꝓbatꝰ fue. ac coꝛo. vite. Et sic pz q̄rtū ꝛ ꝛ̄ter totū de epla

Dominica. x. de euangelio sermo LXXXIIIJ.

QVm aꝓpínquaret iesus hierosolímā vidēs cíuitatē fleuit sup illā. Luc. xix. Sic dicit boetíus ín libꝛo de cōso. phie. ꝓsa ꝓma libꝛo. ij. Nō sufficit q̄ añ oculos nr̄os situm ē íntuerí. sed rez exitꝰ ꝓudētia metiť. Mō em dotať multis virtutibꝫ vt ad mlta respicere debeat. ꝛ ínter illaſ maxie ꝓudētia ínsignítur vt p̄sentia dísponat ꝛ ordínet ꝛ a futuris malis caueat. Deberz nā q̄ hō merito cōfundi cū bestie modica naturali ꝓudētia vel astutia sibi cōcessa ita bene vtūť. Proū. vj. Vade ad formicā o piger ꝛ cōsi. vi. eius. Matth. x. Estote ꝓudē. sicut serpē. Mō aūt pfecta rōe ꝛ ꝓudētia a deo sibi traditis ín nullo vult vti. sed omíno vult víuē sicut bestia. q̄ deus valde habet ꝓ malo scz q̄ hō tpus gre ꝛ virtute plenū nō íntelligit. ꝙ q̄tercunq; potest p̄ntem leticiā amplexať. ꝺ futuro malo penítus níhil curans. De hac g̃ materia p̄s euāgelium loquiť. ín q̄ duo ꝓncipaliť cōtínenť. Primū ē fletꝰ xp̄i sup cíuitatē ꝛ cíuiū futurā subuersionē. In ꝓncipio euāgelij. Secūdū est ꝓdictō euentus malorum ꝓmētis obcecatōe ibi. Et quidē ín hac die q̄ ad pacē ꝛc. Nūc aī absc̄ódita sunt ab oculꝭ tuis. Tercíū ē reuerētia ꝛ honoꝛ a xp̄o tēplo exhibitꝰ ín illicitoꝝ electōne ꝛ doctrīne effusione ibi. Et íngressus iesus tēpe. eíjcere emen. ꝛ vē. ꝛc. ꝛ erat quot. do. ín tem. Primo ergo pomit fletus christi super cíuitatem ꝛ cíuiū futurā subuersionē. quia videns iesus cuitatem scílicz ín magno tripudío letantem. hoc em fuit i dominica olíuarum. fleuit super illā dicens q̄ si cognouisses ꝛ tu supple

fleres·id est·si agnosceres tu mala tibi vētura sic ego agnosco qz om
nia sunt mihi pntia·nā vt dic boe·que sunt q̄ fuerūt veniētq; vno in
tuitu cernit·tu fleres cōpassa tibimetipi sic ego fleo·Sz qz nō aspéas
nisi pntia bona q̄ mō in pace possides·iō nō fles sz letaris·Et sic in hac
pte exēplo xpi monemur ad duo ¶Primo vt pccori gaudēti et ū p
spiciēti mala sibi futura nos ea ipi ānunciemus q̄ sunt septē· N
¶Primū est denudatō omniū bonoz pntiū Nā pctōr in morte omna
pdit·animā em asportat dyabol⁹·corp⁹ comedūt vermes·z bona tpa
lia dumdūt asangnei·Iob·C⁹ messem·i·carnē famelic⁹ comedet·s·ver
mes·et ipm rapiet armat⁹·i·dyabol⁹ capiet ei⁹ animā·z bibēt sitiētes
diuitias eius·i·cōsangúnei·q̄ eas desiderāt·Luc·xij·Stulte hac no·re
a·t·a te·z que paras cui⁹ er·V Scdm est puatō omniū bonoz spualiuz
sz meriti passionis xpi z suffragioz eccie·ac etiā ppioz bonoz·Ma
thei·xxv·Omni hūti dabit z abū·ab eo aī qui nō habz et qd videt hre
aūt·ab eo·¶Terciū est occursus demonū·Tre·j·Oms psecutorz eius
apprehēderūt eā inter angu·Bern·O anima qs erit ille pauor·cū tibi
occurrētia cateruatim illa teterrima mōstra videb·ad cui⁹ cōfugies au
xilium·Hic cadit exemplū illius romani de quo dic greg·in dyalogo
qui in morte vertebat oculos·et clamabat petēs inducias vsqz mane
et statim mortu⁹ est V Quartū est inutilitas penaz qz p oīes penas
quas patiet·nec purgabit·nec misericordiā dei flectet·z si minima de
illis hic pateret ab omnib purgaret z vitā eternā mereret ¶Quintū
est maudita confusio·nā omnia pcta eius denudabūt·Dan·vij Iudiciū
sedit z libri apti sunt·i·conscientie·Et qui nō fuit filius dei ad clamorem
omniū ad furcas inferni suspendet et sic suspēsus sp apparebit·Mic·xx·
Confundāt vehemēter qz nō intellexerūt oppbrium sempiternū·
V Tertū est sepatō a deo z ab omnib electis q̄ erit principalis pena in
damnatis·Matth·xxv·Discedite a me ¶Septimū est applicatō ad intor
lerabilia tormēta·Iob·xxmj·Ab aquis niuiū trāseūt ad calo·nimium
Apoc·Missi sunt i stagnū ignis z sulphuris V Secūdo monemur vt
vano gaudio mūdi fletū et tristiciā pferam⁹·Et hoc ppter quattuor·
¶Primo qz nihil vel modicū durat Iob·xx·Gaudiū ypocrite·id est·
mundi ad instar pūcti·qz tot⁹ mund⁹ est ypocrita·Exemplū hui⁹ pz
in xpo·Nā quādo xpc sic fleuit fuit suscept⁹ cū magna gla·s·i die pal
marū·et nō nisi quattuor diebz elapsis fuit summe confusus z vituperatus
Nam cui prius vestimēta pternebāt in via·ecce suis eruit z sorz su
per ea mittit·et cui prius ab omnib est clamatū·Benedict⁹ qui venit
in nomine domini·statim postea dēm est·vach qui destruis tēplū dei
et a quo sal⁹ et sanctificatō tanqz a vero deo petebāt·tāqz re⁹ cū latro
nibus ad mortē fuit p⁹modū cōdemnat⁹·De h habes in dnica ramis
palmaz in principio V Secdo qz gaudiū mdi demtat hoiez et infatuat·
est enim sicut forte vnū·qd q̄ nescit tpare infatuat·dz aī tpari memoria

aduersoꝝ q̄ ín talí gaudio pluribꝫ acciderūt·et que pñt accidẽ·Eccī·xj·
In die bonoꝝ ne īmemoꝛ sis malorꝝ Eccī·vij·Coꝛ sapiẽtis vbi tristicia
est·Cor stultoꝝ vbi leticia·Īō salomonẽ deseruit sua sapia q; leticiam
ad gaudiū mūdi nō tẽpauit·nec ꝓhibuit coꝛ suum q̄n oīi voluptate
fruereť·Tristicia vo erudit·Eccs·vij·Melús ẽ ire ad domū luct9 q̄;
ad domū conuiuij·ín illa em finis cūctoꝝ admo·homí·et viues eo·quid
futuꝝ sit·Et recte ibi finis cūctoꝝ hominū edoceť·nā diuersi sunt fi;
nes hominū·nā quoꝛūdam fines sunt dúntie·q̄rūdam honoꝛes·q̄run;
dam·voluptates·q̄rundā potētia·quorūdā filij ꝛ ꝛsangnei·ꝛ quoꝛūda;
finis est deus ꝛ bona opa Isti fines aperte mōstrāť ín moꝛte·nam de
omnibꝫ dúntijs hō míl secū poꝛtat mísi modicū cilicīū·Iob·xxvij·Duef
cum doꝛ·míhil secū ausfe·Monoꝛes hominẽ totalíť derelínquūt·nā re;
condiť sub teꝛa vbi ab oīibꝫ suppeditať·Iniere·xxnj· Sepultura alí;
ní sepeliet putrefact9 ꝛ ꝓiect9 extra poꝛtas hꝛm·Coꝛpus vo qđ ita
delicate fuit nutritū fit cibꝫ vermīū·Treñ·mj·Qui nutriebāť ín croce
is amplexati sunt stercora·Esa·mj·Subt9 te sterneť tinea operīmtuꝫ
tuū erūt vermes·Potētia vo vndiq; subtrahiť·nā fasciať vt puer et ꝛ
ter duos lapides repomť vel recludiť·ij·Macħ·ix·Is qui sibi videbať
fluctibꝫ maris impare ꝛ montiū altitudínes ín statera appendẽ supra
moduꝫ ·ín gestatorio portabať·Filij vo et ꝛsanguinei derelínquunt
Treñ·j·Omnes amici ei9 spre·eā·Sola bona opa comitāť·Amb·Sola
misericoꝛdia comes est defunctoꝝ·Apoc·xnj·Opera em il·se·il·De9
etiā mittit angelos ꝓ anima ad celū deferēda·Lu·xvj·Factū ẽ vt mo
reꝛeť mendic9 ꝛ poꝛtareť ab angel9·Et sic patet q; sol9 deus ꝛ bōa ope
ra sunt ꝓ fine habēda·cū ín morte nō derelínquet·Eccs·xij·Time deuꝫ
et mandata eús obserua hoc est em oīs hō ℣ Tercō quia cum haben
tibus gaudia mundi·foꝛtuna pernicōse ludit·Boeti9·Cum hís quos
elidere títitur·s·fortuna·blandissimā familiaritatem habet·Idē·Hūc
cōtinue ludimus ludum rotā volubili orbe versamus ínfima sum mis
et summa ínfimis mutare gaudem9·Cum hís vero qui tristantur foꝛ
tuna nullū cōtuberníū habꝫ ¶Quarto quia gaudúm mundi ad dolo
rosum finem adducit·Prou·xnj·Extrema gaudij luctus occupat·Qꝛ
vel homo dimittit gaudia scꝫ per mortem·vel gaudúm dimittit ho;
mínem per adúsam fortunā Et vtꝫq; est doloroſum· De primo eccī·
xlj·O morſ q̄m amara est memoria homini pacem habenti ín diuitijs
et adhuc valenti capere cibū·De secūdo boetus·Infelicissimū genus
diffortunij est fuisse felicem·Eletus vero ꝛ tristicia ducunt ad bonum
finem scꝫ ad consolationem eternā·Matħ·v·Beati qui lugent quoniā
ípi consolabuntur ℣ Et nota q; prout ex scriptura sacra haberí
potest·quíntuplex est fletus xp̄i qui signat quíntuplicem fletum quē
ín hac vita habere debemus ¶Primus est fletus ínfantie·s·ex ínfan;
tili necessitate·sicut cantat ecclesia·Vagit ínfans ínter arta posi·prese·

Sap. vij. Et primā vocē similē oīb emi·plo. Qui signat fletū quē habere debemus p incolatu pītis miserie. Augustīn⁹. In valle mīe sumus. in qua eo magis est flēdum quo mīus flemus. Idē. Puer qui nascitur a ploratu incipit. nec ridere potest. lacrime sunt testes mīe. statim nat⁹ plorat. nōdū loquitur. z iā est pphēta sue calamitatis. Ista miseria incipit in natūitate. in vita ꝺtinuat. z ptendit vsq; ad mortē. Ideo vita hūana fluuio ꝺparat. Vñ fluuius in principio z i fine amaritudinē habz q; a mari oritˇ z in mare regreditˇ. z in medio habz cōtinuā labilitatē. Sic z natūitas nostra est amara. q; caduca. vita amari or. quia labilis. mors amarissima. quia periculosa. Secūdus ē fletus quo fleuit sup lazarū mortuū ex imenso amore ad vitā eū reuocādo. qui signat fletū quē habē dēmus sup istos qui mortui sunt in peccatis. Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā z oculˇ meis fontē lacrimaꝝ z plorabo die ac nocte interfectos pp̄l mei Augustīn⁹. Multi male gemūt z ego ꝺpassionē habeo his qui male gemūt. amisit numū z gemit. amisit deū z nō gemit. Eccī. xxij. Sup mortuū plora defecit enim lux eius z sup fatuū plora defecit em sensus eius. Et sequitˇ. Luct⁹ mortui septē dies. fatui aūt z impij oīes dies vite illoꝝ. Ex quib verbis habetur q; tres plorādi sunt. s. mortu⁹. fatuus. z impius. hz differenter Mortuus est plorādus paruo tpe. fatu⁹ toto tpe vite sue. impius in tota vita z post vitā. Tercius est flet⁹ quo fleuit sup ciuitatē ex nimia ꝺpassione vt hic. qui significat fletū quē habē debem⁹ p calamitatibus miseroꝝ. ij. Cor. xj. Quis infirmatˇ z ego nō infir. quis scā. z ego nō vror. Iob. xxx. Elebā quondā sup eo qui afflictus erat z ꝺpatiebatur anima mea paupi. Et ista ꝺpassio fuit amarior in xp̄o q; in aliquo alio. Et ratō est quia aliquādo ꝺpassio causatˇ ex amore naturali scdz qđ homo aliquē naturaliter diligit. z ideo naturaliter homo cōpatitur homini afflicto. imo nō videtˇ homo hz bestia crudelior qui homini ñ cōdolet. sed quia amor iste puus est. ideo parū mouet. Aliquādo causatur ex amore accidētali fm qđ homo diligit hominē quadā amicicia tpali. et ex tali amore cōpatitur amico dolēti nō tm̄ quia homo hz etiā quia amicus est. Iste amor magis mouet q; pmus. Aliquādo vo causatur ab amore spirituali quo quis diligit hominē in deū z fm deum et iste amor est maior q; prim⁹ z secundus. non tm̄ q; facit duo corda vnum esse. vnde multitudinis credentiuz erat cor vnū z anima vna. hz etiam q; sint ambo vnius corpis mistici mēbra. et ideo si dolet mēbrū vnū ꝺpatur et alia. Et q; iste amor magis fuit in xp̄o q; in aliquo alio. iō in eo fuit maior cōpassio. Quarto ē flet⁹ q; fleuit in cruce ex nimio dolore Heb. v. Cū clamore valido z lac. offerēs exaudit⁹ est p sua reuerētia. Qui higt planctū ꝺpūctōis quē debēt hre illi qui i cruce penitētie sunt. Psal. Lauabo p singulas noctes. id est. p singula

peccata lectum meū·id est coꝛ meū et faciē meā Sic fleuit et lauit ma
gdalena ꝛ mūdata ē·Sic fleuit ꝛ lauit petr⁹ pcēm suū·Lu·xxii·Egres
sus foꝛas fleuit amare·Quidā ridēt peccata sua ꝛ cum risu cōfitent ea
et ideo nō delēt ea·V Quint⁹ flet⁹ est ex viscerosa pietate quo chriſt⁹
fleuit sup casum iude·Vñ augustin⁹ in quodā ſmone Noster redem
ptoꝛ delictū iude ploꝛauit vt euāgelista ait·cū vidiſſz eū turbatus est
dixit vn⁹ ex vobis me tradet·quāta miſticoꝛdia dei tradit⁹ p traditoē
dolet·pditus p pditoꝛe turbaꝫ·p qd daꝫ intelligi q dēmus flere pre
latos ꝛ clericos quādo cadūt q eoꝝ casus est valde periculosus· Sic
ēm bonus sacerdos vocaꝫ angel⁹·malachi·ij·sic mal⁹ vocaꝫ dyabolus·
Ioh·vj·Nōne vos duodecim elegi ꝛ vn⁹ ex vob dyabol⁹ ē· Vñ crisō·
Nihil tm destruit eccliaz dei sic q clerici deterioꝛes sunt laycis Ad id
biero·dicit·vnj·q·j·Qualis·Et sic pz ꝑmū Secdo ꝑdicit euēt⁹ malo
p mētis excecatōe·Vñ ait·Et qdē in hac die tua in qua gaudes et ſm
carnē ꝛ nō ſm spūm viuis·q ad pacē tibi eueniūt scz dūntie·delicie et
honoꝛes·in qbz ꝛsistit pax mūdi·q ē pax inoꝛdinata·simulata ꝛ coiq
nata siue in qua·Inoꝛdinata ē q dns obedit suo ꝛ superior inferioꝛi scz
anima coꝛpi ꝛ rō sensualitati·Proū·xxx·Per tria mouet terra p suu
cū regnaūt·p stultū cū satiat⁹ fūt cibo ꝛ p odiosam mulierē cū i ma
trimoniū assumpta fuit·Iste seru⁹ ꝛ stult⁹ ē coꝛp⁹ ꝛ odiosa mulier·que
dū regnat in hoīe assumit in mrimoniū·ꝛ aia fit ancilla Simulata ē q
mund⁹ pacē videt dare homi·ꝛ infert ei magnā guerzā·s·cū deo·Iob
ix·Quis restitit ei ꝛ pacē habuit Sic iudas dedit pacē xpo ꝛ fecit eum
capi·Talē pacē dedit ioab abner·d·Salue mi frat ꝛ apꝛehēdēs mētuz
eius cū alia manu infixit gladiū in viscera ei⁹·ij·Re·xx·Coiqnata est
siue inqua·q pax mūdi ē de malis ꝛ turpib Proū·ij·Letāt cū maleꝛ
fe·ꝛ ex·in reb pessimis·Propterea dicit ps·Zelaui sup inquos pa
pec·vi·Sic pacificati sunt herodes ꝛ pilatus sup moꝛtē christi·Hāc pa
cem venit christus destruē·Luc·xij·Putatis q venerim pacē mitere
in terꝛam·Nō dico vobis ſz sepatōem·Matth·x·dicitur·Nō veni mit
tere pacē ſz gladium Hec pax claudit oculos mundanoꝝ ne videant
mala vētura sup eos·Vnde sequitur·Nunc aūt abscōdita sunt ab oculꝫ
tuis scz mala sup te ventura·Et que sunt ista mala·ostēdit dicēs·quia
veniēt dies in te romane obsidionis·ꝛ circūdabunt te inimici tui sup·
romani pncipes vallo scilicz p cathenationē factam de vallis· id est·
de palis ligneis·Nam vallus ē palus·ſz vallum est ista cathenatio fa
cta de palis·Tres enim aggeres siue fossata dicūt fecisse cit⁹ ꝛ vespasi
anus sup hꝛlm in circuitu ei⁹·ꝛ in prio fecert vallū·Silr circūdabūt te
p exercitū bellatoꝝ circūqqz dispositū·ꝛ coangustabūt te vndiqz scz p
machinas ꝛ balistas vndiqz erectas·ꝛ ad terzā proꝛsterneūt te scz capie
do·ꝛ filios tuos qui in te sunt capiēdo·occidēdo·ꝛ dispergēdo· ꝛ non

relinquēt in te lapidē sup lapidē penitus et funditus destruendo vt dicit iosephus. Et causaz hꝰ cladis et eúsionis subdit d. Eo q nō cognoueris tpus visitatōnis tue. Hiere. vnj Miluꝰ in celo cognouit tpus suū. turtur et irūdo z ciconia custodierūt tpus aduentus sui. populꝰ aūt meus nō cognouit údiciū domini. Et nota q hoc totū quod xpc predicit de euersione hierlm completū est ad literā. Post euersionē em hierlm redeuntibꝫ romanis romā. údei qui in spelūcis et siluis latuerūt. redierūt ad cuitatē et ceperūt loca sancta venerari z reedificare. Qd audientes romani miserūt hierlm heliū adrianū qui funditus eā euertit ita q lapis sup lapidē nō remānit. Postea dictus helius edificauit modicā cuitatūculā nō in eodē loco ꝫ in loco vbi moderna hierusalē sita est. et a nomine suo helpā nominauit. et longo tempe sic dicta est. Quod ptz ex hoc q locus in quo crucifixꝰ est dominꝰ. et ortꝰ in quo sepultus est in medio cuitatis sunt. ante erant extra. Ex quo ptz q romani sicut nabuch. fuerunt flagella et virga dei extra údeos. Sed sicut pater quādo verberauit filiū vsq; ad mortē pijcit virgā in ignē. sic deus precit romanos ꝓpter peccata sua. z ab alijs flagellati fuerūt et quasi ꝟsumpti. q deus vnū peccatorē p aliū punit. Et nota q hec euersio facta fuit in mense augusto ꝓpter quod hoc euāgelium legit in mense augusto et recitat. ℣ MORALITER autē ad nostram edificatōnem hec contingunt in anima peccatoris. et primo in vita. Secundo in morte. In vita quidē q anima in peccato circūdat in suggestione et interiori a ꝓpria concupiscentia. et exteriori ab alijs creaturis. Psal. Circūdantes circūdederūt me. Coangustatur in delectatione. pstermitur in cōsensu. et tunc capitur cuitas anime. et tunc etiā filij eius scz bomi motus vel mores si qui erant in ea repugnātes similiter psternūtur. et nō relinqtur in ea lapis sup lapidē in consuetudine actōnis p quā paulatim aīma misera tota dissoluit. Iste ordo ponit iob. xvi. Circūdederūt me lanceis suis. Ecce primū. Lancee em dyaboli sunt suggestiones eius. cōuulnerauit lumbos meos. Ecce secundū. In delectatōne em peccati cōuulnerātur lumbi tā interiores aīme qz exteriores corporis. et effudit in terra viscera mea. Ecce tciū. Viscera em aīme. id est. affectōnes effunduntur in terra in cōsensu. concidit vulnere me sup vulnꝰ. Ecce quartū. In morte aūt peccator circūdatur a demonibꝫ p horribiles visiones z interiores z exteriores. qui stant parati rape animā eius. Iob. xx. Vadent et venient sup eū horribiles. Coangustat vndiq; p peccatoꝝ suoꝝ recordatōem q replicant ei demones vt inducāt eū in despatōnem. Sap. nj. Veniēt in recordatōnem peccatoꝝ suoꝝ timidi. Et iō in morte nō debent pcca sua reducci peccatori ad memoriā ꝫ solū misericordia dei et passio xpi. et quō ad vnū verbum pepcit latromi. Prosternit in corpis et anime dissolutōe quādo corpus in terrā pijcitur z anima in infernū simul cū filijs suis.

id est·cū opibus suis·Gen̄·nj·Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris·Lu·xvj·Mortu⁹ est diues et sepul·m infer·Nō relinquet in eo lapis sup lapidē in pene solutōne in qua etiā de minimis reddet ratōez·Math̄·xvnj·Nō exies inde·do·no·quadr·red·Et hec oīa ideo euenient ei· qz nō cognouit tpus visitatōis sue nec in vita nec in morte·O carissi mi timeam⁹ et nos hanc euersionē qui pluries visitatōem ei⁹ cōtem⁹ plim⁹ nec eā cognouim⁹·cū tn̄ visitatio ei⁹ circa nos multū melior est qz circa iudeos·¶Q Vbi nota qz q̄ttuor sunt valde periculosa in pcō re·Primū est insensibilitas pcōris·Si em̄ peccator cognosceret quot mala p peccatū incurrit·et quot bona pdit et in p̄senti ⁊ in futuro po· tius vellet mori q̄z peccare·Et ideo iusti qui hoc cognoscūt pot⁹ eli· gūt tormēta et mortē q̄z pcāre·Dan̄·xnj·Melius est mihi incidere in manus hominū q̄z derelinq̄re legē dei mei·¶Secūdū est cōtem· ptus medicine·Christ⁹ em̄ parauit medicinas efficaces ad oēm mor· bū anime expellendū scz sacramēta eccie·quas gratis mādauit dare· vt p impotentiā null⁹ excusaret·Luc̄·x·Gratis accepistis gra·da·Pec cator aūt has medicinas ꝺtemnit·ps·Omnē escā abomi·est aia eor· ¶Terciū est corrupt̄ palati anime·Habet em̄ peccator ita corrupt̄ palatū anime qz mala sibi sapiūt bona·et bona sibi sapiūt mala·Aug⁹· Palato nō sano pena est panis·q̄ sano est suauis·⁊ oculis egris odio sa lux q̄ puris est amabilis·Nūr·xxj·Nauseat aia nostra sup cibo isto lemissimo·¶Quartū est indurat̄ mentis quod est peius omib⁹·quia nec verba nec vbera nec bn̄ficia p̄sunt·Exemplū de pharaone·j·Reg̃· vj·Quare aggrauatis corda vestra sic̄ aggrauauit egiptū ⁊ pharao· Eccī·nj·Cor durū male habebit in extremis·¶R Vbi sciendum qz xp̄c in dece magnis bn̄ficijs nos visitauit et quotidie visitat· que solus nobis xp̄ianis ꝺfert·Primū est qz de seruitute dyaboli nos eripuit· ⁊ regenerauit in filios dei omib⁹ alijs in eadē seruitute relictis·Iob̄·vj· Nemo p̄t venire ad me nisi pater qui misit me trax·eum·Hoc totū fit in baptismo qui opatur in virtute passionis christi·in quo eripitur de seruitute dyaboli·et fit filius dei·Col̄·j·Qui eripuit nos de pote· state tenebraꝝ et tran·in reg·fi·di·s·j·Iob̄·nj·Videte qualem caritatez dedit nob̄ deus vt filij dei nominemur et simus·Qz a christo dicunt christiani·¶Secundum est quia a vinculis peccatorum nos absoluit omnibus alijs ligatis remanentibus in peccatis·Est enim peccator magnis catenis ligatus·ita qz nō possit ire quo vult·sed ducatur quo non vult·Prouer·v·Funibus peccatorum suorum quisq̄ constringi· tur·Vnde ap̄lus in p̄sona peccatoꝝ ait·ro·vnj·Non quod volo bonū hoc ago sed quod odi malum hoc facio·Ab his vinctis nos absoluūt sacerdotes vice christi·Solo enim petro et successoribus ei⁹ date sūt claues absoluendi peccata·Math̄·xvj·Tibi dabo claues regni celoruꝫ et quodcūq̄ sol·super ter·erit solutū et in celis·Nota etiā de leone

de quo dicit in esopo cui quidā extraxit spīna de pede qui postea cō
demnatus et leonib⁹ tradit⁹ ad deuorandū dictus leo defendit eū
Terciū est qz veste omniū virtutum et donoꝝ spūssancti nos induit
oīnibus alijs remanētibus nudis Esa xlix Mis oīnib⁹ velut ornamē
to vestieris Hec est illa vestis polimita quā iacob ꝟ xp̄c fecit ioseph
id est homī christiano Gen xxxvij Hec ē illa vestis que fecit nos di;
gnos cōuiuio eterno quā ille nō habens expulsus ē de nuptijs matħ
xxij Et nota hic qz quidā furant hanc vestē sicut pilat⁹ furat⁹ est tum
ca īcōsutilē christi illi scz qui vadūt in vestimētis ouiū intrinsec⁹ aūt
sunt lupi rapaces vt ypocrite et heretici Multi sunt sicut vulpes que
habet optimū coriū et malas carnes ¶ Quartū est qz in fide vera et
doctrina nos instruxit que in nullo alio popl̄o requiescūt nisi in no
bis quod est magnū beneficiū ps Nō fecit taliter oīni natōi et iudi
cia sua manifestauit eis Facile ē xp̄iano saluari sed oīnib⁹ alijs quasi
impossibile vt dixit semel quedā demoniaca Et hoc qz nō sunt nutri;
ti in vera fide ¶ Quintū est qz corp⁹ et sanguinē suū nobis ad man;
ducandū sub specie panis et vini instituit omnib⁹ alijs in solo pane
corporali relictis qui est in infimitū maioris virtutis q̄z māna vt pa;
tet in iohanne vi qz iste cib⁹ dat vitā ppetuā sed nō manna ioħ vj Si
quis mandu ex hoc pane viuet in eternū Iste cibus ꝛtinet gratiam
dei sed nō māna Itē purgat pcā sz nō māna Itē ꝛūtit comedētē in se
ipm et nō ꝛūtit in comedentē sicut māna vt dicit aug⁹ ¶ Sextū ē qz
efficacissima medicamēta contra omnes aīme morbos nobis reliquit
scz sacramenta eccie omnibus alijs infirmantibus et morientib⁹ sine
aliqua medicina ps Qui sanat omnes infir tu In nullo enim populo
inuenitur aliqua medicina contra peccatum nisi in populo christia;
no Aug⁹ Non est locus veri sacrificij in toto mundo extra ecclesiaz
catholicam ¶ Septimū est quia totā autoritatem suam et vicarium
suum in christiano populo dereliquit Matħ xvj Tu es petrus et su
per hanc petrā edificabo ecclesiā meā Et tibi dabo claues regni celo;
rum Petrus autez pater et pastor est ppli christiani Omnes autem
alij spuales a patre ꝛ christi vicario sunt penitus destinati Luce Qui
vos audit me audit ¶ Octauū est quia nos exules a ciuitate nostra
quotidie in eam reducit omnib⁹ alijs extra dimissis Iohan xiij Ite;
rum veniam et assu vo ad meipm vt vbi ego sum et vos sitis Nota
hic quantā reuerentiam faciebant guelli regi karolo qui p ipm redu;
cti fuerant ad terras suas j Macħ j Felix dies in qua reuersus es ad
terram tuam ¶ Nonū est quia heredes regni celestis nos fecit om;
nibus alijs exhereditatis et extra hereditatē regni celestis pjectis
Matħ viij Multi venient ab oriente et occidente et recumbent cum
abraam ysaac et iacob in regno celoꝝ Filij aūt regni ejicient in tene;
bras exteriores ¶ Decimū est qz thesaurū suū scz meritū sue passiōis

nostris ꝑlatis nobis dispẽsandũ relinq̃t·vt patet in indulgẽtijs q̃ tantũ valẽt q̃ntũ sonãt q̃ solũ in nr̃o ꝓꝓo inueniunt·Virt⁹ etiã sue oratõis q̃ maxima ẽ solũ applicat nobis xp̃ianis·Iob·xvij·Ego ꝑ eis rogo nõ ꝑ mũdo·Carissimi ista sunt maxia et ineffabilia bñficia in q̃b nos xp̃c visitauit ⁊ visitare nõ cessat·Et q̃ ista bñficia nõ recognoscim⁹·imo ea ꝓtemnim⁹·ideo sic iudeos·pluries dedit populũ xp̃ianũ in direptõez et dispersionẽ vt patet in magnis psecutõibꝫ quas passa est ecclia vt tpe totyle qui totã ytaliã destruxit·Tempibꝫ etiã nostris oĩes ciuitates vltramarine xp̃ianoꝝ capte et destructe a barbaris natõibus eis sic iudei seruiũt sub tributo et quasi tot⁹ xp̃ianissimus popul⁹ in partibus vltramarinis est extirpat⁹ in quibꝫ xp̃iana religio maxime floꝛere solebat·nũc aũt nostre ciuitates a nobisipis delẽtur et ꝺsumunt. ꝑ que apparet oĩno q̃ deus est valde iratus nobis·et hoc ideo q̃ visitatõem eius nõ cognoscim⁹·Et sic ptz secundũ·¶Tercõ pomit reuerẽtia et honoꝛ a xp̃o tẽplo exhibit⁹ q̃ ingressus in templũ cepit eijcere emen·⁊ ven·de illo ad literã·In ꝓmo atrio templi fecerũt sacerdotes loca venalia vbi vẽditoꝛes et campsoꝛes erant·qõ ex auaricia fecerant vt veniẽtes ad templũ haberẽt paratũ qõ sacrificarẽt·Et q̃ aliqui nõ habebãt vnde emerent posuerunt ibi numularios a quibꝫ mutuo acciperent pecuniã·Et q̃ ꝑm legem ad vsurã accõmodare nõ debebant ideo ꝓstabant sub nomie palliate vsure scz sub noie collibioꝝ·et dicuntur collibia munuscula fructuũ·Et ideo dicit·Scriptũ est esa·lvj· Domus mea do·oza·vo·vos aũt fe·il·spe·latro·i·vsurarioꝝ·Est emm vsurarius occultus latro qui facit hominẽ mori in balneo·Hiere·vij· Nunquid spelunca latronũ facta est dom⁹ mea in qua inuocatum est nomen meũ·Et nota q̃ hanc eiectõnem oporteret q̃ dñs omni die faceret in ecclesia q̃ quotidie patrimoniũ crucifixi et bñficia ecciastica emunt et vendunt·Quod est maius peccatũ q̃z vsura vel rapina· naz in tali venditõne emit et vendit christus sicut res venalis sic iudas eũ vendidit ⁊ sacerdotes et scribe ipm emerunt·et ideo pificat peccatum spmonie peccato iude ⁊ sacerdotum qui occidi christum fecerũt Et sic patet tercum ⁊ consequenter totum·

De epistola sermo .lxxxv.

Citis q̃m cum gẽtes essetis ad simulacra muta put ducebamini euntes ·j·Cor·xij· Ante aduentũ christi mundus diuersis ydolis seruiebat· sed ꝑ gratiam christi destructa sunt ydola ⁊ tũc alij errores pullulare ceperunt· Qua enim christus expressit tres esse in trinitate psonas ⁊ vnã essentiam trium psonaꝝ a qua oĩa bona ꝓcedunt hoc multi male intellexerunt·ponẽdo in inequalitatẽ et maioritatem in psonis ⁊ ponẽdo q̃ quedam opera ꝓcedunt ab vna psona ⁊ quedam ab alia ad quod sequebat diuersitas in essentia·Et iõ ap⁹lus in pñti epla hos errores eliminat· In qua

quidē epla q̄ttuor facit. Primo oñdit q̄ ydolatrie ac oīm̄is mali p̄n ;
cipiū actor ē dyabol⁹ ín eo q̄ suggerit et liberū arbitriū ín eo q̄ cō;
sentit. In p̄ncipio eple. Secō oñdit q̄ spūsc̄us nō est actor alic⁹ ma ;
li ꝫ est actor et p̄ncipiū oīm̄is bom̄ ín eo q̄ ad bonū monet. ⁊ dirigit
ibi. Iō notū vob̄ fa. q̄ ne. ín spū dei lo. dr. anathe. ie. et ne. pōt dr. dñs ie.
nisi ín spū. s. Tercō oñdit q̄ gr̄e gratū faciētes sūt a spūsancto et a to
ta trínitate ín eo q̄ ip̄as ínfundit ibí. Dui. aūt gr̄az sunt idē aūt spūs
et díui. mínistra. ⁊c. Quarto oñdit q̄ etiā gr̄e ḡtisdate q̄ dañ ad vtili
tatē etc̄ie sunt a spūsancto. ín eo q̄ ip̄as etiā pc̄oríb⁹ largit ⁊ tribuit
ibí. Vnícuiq̄ aūt dat ma. s. ad vtilita. alij quidē p spūz dat sermo sapie
⁊c. ¶ Primo g̊ oñdit apl̄s q̄ ydolatrie ⁊ p ꝯsequēs oīm̄is malí p̄nci
piū actor ē dyabol⁹ m eo q̄ suggerit et liberū arbitriū ín eo q̄ ꝯsen
tit. Et hoc ē qđ dícit. Scitis q̄. cū gen. es. ⁊ gētilit vuētes. d̄ noūo em̄ co
ínthij cōuersi erāt de rítu gentiliū ad fidē x̄pí. ad símulacra muta q̄ut
ducebamín. s. a dyabolo suggerēte et ín̄stigāte. eūtes. s. eratis p libe;
rū arbitriū tali suggestione dyabolice ꝯsentiebatis ⁊ ope implebatis
Sz nōne símulacra dabāt rn̄sa. quō g̊ erant muta. Ad qđ dicendū ē q̄
símulacra de se et a se muta erāt. p̄s. Os habēt et nō loquent. Sz ínter
dū demones ín eís ⁊ p ea loq̄bant et dabāt rn̄sa. deo pmittēte. q̄ pec
cata eoꝝ hoc merebant vt ín ydolis que colebant decipent et perirēt
q̄ seruiebant creature potius q̄z creatorí. Circa hoc ergo notandū q̄
quicūq̄ gentiliter vuūt adhuc adorant símulacra. Gentilit aūt vúūt
et non scdm legem chr̄stianā quícunq̄ contra legē dei querunt díui;
tias delicias et honores et huíōí mundana. Et omnes tales símulacra
adorant. Nam auari qui sup omnía querunt pecuníam. símulacrū est
num⁹ ín quo ē crux quam mund⁹ adorat. Gulosi aūt símulacrum est
bolus. Luxuriosi vero símulacrū est venter. Phil. nj. Quorum deus
venter est. Vaígloríosi aūt símulacrū est honor mundanus. non ve
rus honor qui exhibeat ín testímoníū virtutis. sed honor mundanus
qui est honor pannoꝝ et equoꝝ. Iob. xij. Dilexerūt gloríā homínuz
magis q̄z dei. Illud g̊ qđ quisq̄ p̄ omníb⁹ diligit est suus deus et suū
símulacrū vt dicit aug⁹. Oīm̄is aūt peccator ístud ín quo ⁊ ꝓpter qđ
peccat p̄ omníb⁹ diligit et plus díligit q̄z deū q̄ ꝯtra mandatū dei il;
lud querit et opat ⁊ pdit deū vt illud habeat ín omníb⁹. Et ídō oīm̄is
peccator est qđammō ydolatra et símulacrū adorat. Qui g̊ filios vel
pecuníā vel qđcunq̄z alúd p̄ omníb⁹ diligit íd adorat. nam ex índiscre
to amore ydolatría ortum habuít. Et ideo apl̄s dicendo símulacrū
omne malū dedit ín telligi cuí⁹ actor et p̄ncipiū est dyabolus et libe ;
rum arbitrium homínis. Gen. mj. Subtus te erit appetitus tu⁹ et do;
mínaberis ístius. Et sic patet primū. ¶ Secundo ostendit q̄ spūssan;
ctus nō est actor alicu⁹ mali. sed ē actor et p̄ncipiū oís bom̄. Vnde
ait. Ideo notū vobis facio q̄ nemo loquens quocunq̄z modo loquēdí

siue cordis siue oris siue opis in spū dei .i. a spū dei mot⁹ dicit aliquo mō loquēdi anathema iesu .i. diuisionē et sepatōez a iesu. hoc est id ad quod sepat a iesu sicut ē blasfemia vel alūd tale. Vel anathema iesu. id est. diuisionē iesu. vt iesu sit genitiui cas⁹. i. nō dicit iesuz diuisuz aliū sez deū a patre vt fecit arri⁹. Contra quē aug⁹. Meretrix nō pmisc diuidi filiū suū. nj. Reg. nj. z tu diuidis deū tuū. Idē introducit filiū ar rio loquentē et dicentē. Verberib⁹ aspis lacerat⁹ suz sanguinē meū fu di. aīmā meā posui vt te mihi cōiungerē. z tu diuidis me. Nec dicit ie suz diuisum a pre vt sit solū homo vt facit iude⁹ et saracen⁹. nec dicit opa iesu diuisa ab opib⁹ dei. Iob. v. Quecūq; pater fecerit. hec et filius similit facit. In eodē. xmj. Pater in me manēs ipe facit opa. Nulla ḡ falsitas ē a spūsancto circa iesuz. ꝛ oīs veritas et nemo pōt dicē ore sez pferendo et aīo tenēdo qđ est ꝓpie dicē. dns iesus. i. ꝙ iesus sit do min⁹ su⁹ et oīm nisi in spūsan. i. p spūmsan. hanc veritatē interi⁹ docē tem z cordi impmētē. Iob. xvj. Cū aūt venerit spūs iste veritatis. do cebit vos omnē veritatē. Sed nōne aliqs posset dicē praua intentōne dns iesus. Ad hoc dicendū ꝙ dicere duplicit sumit. vno mō large sez ꝓ enūciare voce qđ nō credit corde nec tenet vel ostendit ope. et hoc mō nō accipit hic. Alio mō accipit stricte sez quando id qđ ꝓfert ore credit corde et ostendit ope. et sic accipit hic. Est ḡ hic diligēter atten dendū ꝙ dū aliqđ in corde ꝛcipit de deo. et isti ꝛceptui vteri⁹ ꝛsen titur. tūc illud interi⁹ dicit in corde. qñ aūt tale dictū cordis exterius voce exprimit vel signo vel quocūq; mō tūc magis dicit. Qñ vero qs ope ostendit se sic credē tūc tot⁹ homo est quasi m dicendo et de se to to linguam facit. Duo ergo ꝑmi modi et si sint a spūsan. sez consenti re et confiteri. tñ sine tercō non introducunt in regnū celorū. Matth. vij. Non omnis qui dicit mihi dne dne intrabit in regnum celoz. sed qui fe. voluntatē pa. m. qui in celis est ip. intra. in re. ce. Jaco. ij. Fides sine opibus mortua est. Cū ḡ omne bonū his trib⁹ modis siat. scilicet corde ore et ope. et hec tria sint a spūsancto. patet ꝙ spūssanctus est actor et pncipiū oīs boni. Et sic patet ꝙ nulla diuisio est a spūsancto. nec diuisio creatoris in se vt quidaz diuidūt. nec diuisio creature a creatore qđ fit p peccatū. qz cū spūssanct⁹ sit amor. amor autē habe at vnire. manifestū est ꝙ nulla diuisio a spūsancto est et nullum pec catum. qz omne pcm diuidit. nā diuidit hoiem a deo. Esa. lix. Iniqui tates ve. di. inter vos et de. ves. Item diuidit ab angelis et a sanctis Item diuidit a congregatōne fideliū in qua non est meritū sed solum nūo. Item diuidit a merito passionis christi et omniū sanctoz et a bo nis q fiūt in eccia ac etiā a ꝓprijs bonis. Item diuidit aīam a corpore. Ro. vj. Stipēdia peccati mors. Et tandē diuidit a regno celoz. Matth. xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū. Et sic patet ꝙ qui diui sionē faciūt in terris et m domib⁹ vel q diuisionē sequunt nō habent

spūm scūm ꝫ spūm dyaboli q̄ primā diuisionē fecit in celo et in padi-
so. et pmos rebelles ipe fecit. Et breuit sic ꝓpria opatō filij dei veme-
tis in mūdū fuit vnire filios dei q̄ erāt dispsi in vna fide et in vna ec-
clesia et in vna opatōe. ita dyaboli ē dispgé; 7 diuidé. Ioh. x. Fur nō ve
nit nisi vt mactet et pdat. Emittaⁿ aūt istū q̄ sunt ex pte istiⁿ. Sap. ij.
Siⁿ prꝫ q̄ nemo taliū pōt dicé ve et ꝓpie iesus ē dñs meⁿ nisi spūm
habeat sic veri xp̄iani. mali aūt xp̄iani false dicūt iesus ē deⁿ meⁿ. Est
em falsa discrepatō vocis a re q̄ p vocē sigficat. vñ talis ꝟfessio ē quasi
negatō. Tbi. j. Cōfitent se nosse deū factis aūt negāt. Tales sunt siⁿes
militibꝫ pilati q̄ genuflectebāt corā iesu dicētes. Aue rex iudeoꝝ. et
pcu. e. Tales sunt sigficati p istā ficū habētē solū folia cui xp̄c maledi-
xit q̄ statim aruit. Matb. xxi. ¶ S ¶ Tales videnⁿ eē peiores sarace-
nis q̄ntū ad q̄ttuor. ¶ Primo q̄ saracen negāt xp̄m vbo ꝫ isti facto.
Deus ē em factū q̄ vbū. ¶ Secdo q̄ saracen ex ignorātia xp̄m ne-
gāt. Nō em sciūt ipm esse verū deū 7 dñm. si scirēt multi eoꝝ saluarē
tur p bona opa. Christiani aūt sciunt 7 credunt iesum esse dominum
suū. et tñ ei negant debitū obsequiū. qđ maⁱ malū videtur esse. Exē-
plum si duo homines negarēt regi debitū obsequiū. ita q̄ vnus dice
ret dñe. Nescio quō vobis debeā obsequiū hoc exhibé. si em scirem li
benter vobis exhiberē. Alter vo dicēt. vere scio q̄ hoc obsequium vo
bis debeo. ꝫ nolo exhibé. manifestū est q̄ scds magis offendēt. ¶ Ter
cio q̄ saracen legē suā obseruāt. tales aūt nulliⁿ legis esse videtur q̄
nec christiani nec saracen sunt. Et ideo tales sine lege peribunt.
Quarto q̄ tales videnⁿ esse apostate a fide quantū ad rez fidei. Vidē
tur etiā puri esse eo q̄ in baptismo ꝓmiserunt renūciare dyabolo et
pompis eius. et ideo malo christiano fides erit ad cumulū dānatōis
q̄ magis peccat christianus fornicando. et alia que ꝓhibentur in euā
gelio faciendo q̄z saracenⁿ. Sicut magis peccat religiosus q̄z secularis
idem pcm cōmittendo. Sicut ḡ status religionis si seruet est ad ma
gnū meritū. et si nō seruet ad cumulū damnatōis. sic est de fideli chri
stiano. q̄ si ipam fidē seruet infinita et inestimabilia bona inde conse-
queť. Si aūt christianⁿ fidem ope nō impleat nihil boni consequetur
imo oia que sunt fidei cedēt sibi ad cumulū damnatōis. ij. Pet. ij. Me-
lius erat istis viā iusticie nō cognoscé q̄z post agnitōem retrorsuz cō
uerti ab eo qđ illis traditū est. Et sic pz secundū. ¶ Tercio ostendit q̄
gratie gratūfaciētes hoiem sunt a spūsan. et a dño iesu christo. 7 a deo
patre. q̄ vt dicit aug. indiuisa sunt opa trinitatis. Gre aūt gratūfaciē
tes ordināt. ¶ T ¶ Primo hoiem ad deū ipm ḡtificādo 7 iustificando
Et ꝫ est. Diuisiones grāꝝ sunt. hoies scz ḡtificatiū. Idem autem spūs
sanⁱ grāꝝ. s. dator et diuisor. Quia quidā in maiori copia recipiunt
vt apli qui in tāta copia receperunt grām spūssancti vt non possent
amplius peccare. Similiter beata virgo. Quidam in minori copia

recipiūt·nā peccāre pñt et defacili peccant· Quidā recipiūt vt ín vno actu úſtificent vel ín paucis·vt latro ō cruce q̄ ín vna ꝓfeſſione fidei úſtificat⁹ eſt ·Quidā recipiūt vt ín multis bonis actib⁹ úſtificent vt paulus et magdalena·et ín multis alijs·Talis dúnſio apparet epħ·mj· Vncuiqꝫ ve·da·eſt g̃·ꝑm mē·do·xp̄i·Ro·xij·Mūtes donatōes ꝑm g̃· q̄ da·ē no·diſ· ¶ Scdo gr̃e g̃tūfaciētes ordiant hoiem ad ꝓximū cui ſeruire faciūt ꝓpter deū·Et hoc ē·Dúniſiones mínıſtratōnū ſunt·q̄b⁹ ſcz ꝓpter deū ꝓximo mīſtrat·Idē aūt dñs ſcz ieſus xp̄c omnia mīſtris ſuis abūdantiſſime admīſtrāſ·j·Pe·mj·Si q̄s aūt mínıſtrat tanq̄ ex vi tute quā admīſtrat deus·Nā q̄daꝫ mínıſtrāt ꝑſo ín ſacro altaris ꝛ di uino officō·q̄dam ín p̄dicatōe verbi dei·q̄dam ín p̄bendo neceſſaria vi te·q̄dā ín deſeruiēdo de ꝑſona ſua ꝓximo·q̄dā ín ꝛfortādo et vīſitādo et dando bonū exemplū alijs·j·Cor·mj· Sic nos exiſtimet homo vt mínıſ·xp̄i et diſpen·mi·dei· ¶ Tercō gr̃e gratūfacientes ordinant ho⁹ mínē ad ſeip̄m ꝓut opus ei⁹ meritorīū vite eterne faciunt·Et hoc eſt Et dúniſi·opationū ſunt quibus dúerſimode meremur· Nam quidaꝫ plus meretur ín vno et eodem ope quidā mínus vt ptz de illa vidua mittente duo era mínuta ín gazophilatium· de qua chr̃iſtus dixit ꝙ plus omníb⁹ miſit·Lu·xxj·Quidā mereť ín vno ope quídam ín pluri⁹ bus ·Quidam ín dicendo·quidā ín tacendo·quidā ín ſanitate·quidam ín ínfirmitate·et ſic de alijs·Idem vero de⁹ ſcz pater q̄ opať omnia ſu⁹ ꝓdicta et omnia neceſſaria ad ſalutem ín omníb⁹·qꝛ quod nō dat vni dat alteri·Eſa·xxvj· Omnia opa noſtra op·es in no·dñe· Phił·ij ·Qui opať in vobis velle et ꝓficere p bonā voluntatē·Et ſic p ea que dixit exp̄ſſit trinitatē ꝑſonarum·vnitatē vero eſſentie exp̄reſſit in eo quod dixit qui opatur omnia in omīb⁹·Sic eſaias poſtq̄ dixit ter ſanct⁹ ad iunxit dñs de⁹· ¶ V ¶ Notādū g̃ ꝙ in hoc tercō mēbro ad tria mone mur· ¶ Primo vt gr̃am nos iuſtificantē habere nitamur p ꝛgruam diſpoſitōnem·qꝛ ſpūſſan·parat⁹ eſt eam omníb⁹ dare·Iaco·j· Qui dat omníb⁹ affluenť et nō imꝓperat·Apoc·iij·Ego ſto ad oſtium·et pul ſo ſi quis apparuerit mihi introibo ad illū· Propterea enim filius dei incarnatus eſt et mortu⁹ et reſurrexit vt nos gratificaret et iuſtifica ret·Ro·mj· Tradit⁹ eſt ꝓpter delicta nr̃a·ꝛ·ꝓp̄t peccata noſtra ſcz ōle da et reſurrexit ꝓp̄t iuſtificatōem nr̃am· Ad hoc etiā nati ſumus vt in grā dei viuam⁹·Eccs·xij· Time deum et mādata eius obſerua· hoc eſt omnis hō· Ad ħ etiā p̄ſtat nobis vitam·vt gr̃am ꝛ miſericordiā ꝛſeq̄ mur·Eſa·xxx· Propterea expectat deus vt miſereať veſtri· Propterea em̄ angeli et omnis creaťa obſequuntur nobis vt p gr̃az ſalutē ꝛſeq̄ mur·Hebr·j· Omnes ſunt adminiſtratorij ſpūs in mi·miſ· ꝓpter eos qui here·cap·ſalutis· ¶ Secūdo monemur vt de gratijs et bonis no⁹ bis a deo datis proximo obſequamur·Iohan·xiij· Si ego laui pedes veſtros dñs et magiſter· et vos debetis alter alterius lauare pedes

Gal. vj. Alt al. onera portate et sic adimplebitis legem christi. j. Pet. iij. Vnusquisq; sic ac. g̃. in al. il. admi. sic bo. dispē. mł. gra. dei. Agendo em facta primi nra agim⁹. q; de⁹ retribuet nob. Luc. x. Curā illius habe. t si q̃d superogaueris ego cū rediero reddā tibi. Ille vero seru⁹ qui talentū t pecuniā dñi sui abscōdit nec pstitit eā primo adēnat⁹ ē. vbi luc. xix. Prou. xj. Qui abscōdit frumēta maledicet in ppls. In eod. v. Derŭent fontes tui foras t in plateis tuis aq̃s dŭnde. Ad ꝟ nos inducūt omes creature. q; omia bona recepta a deo ānicāt nobis. vt sol lucē. terra fruct⁹. aqua pisces. Ad hoc etiā ipe creator nos inducit qui seipm ānicat t in natura et in gra t in gla. Tercō monemur vt in gra nobis data p bona opa fructificem⁹. Col. j. In omi ope bono fructificātes et crescētes in scia dei. Multi crescūt solū in psona. sz in virtute t gra decrescūt. Esa. lxv. Puer centū ānoz morietł. Hiere. xxij. Scribe viz istū sterilē qui in dieb⁹ suis nō psperabit. Eccl. x. In pigricijs humiliabit ꝛtignatō. i. vtutes disposite in hoie regētes t p tegētes ipm deuastant t anihilant p nō opari. Sic hō amittit visum si diu stet in carcē nihil vidēs. et si homo comedet solū lac pdet dētes. Nota de ficulnea de qua dixit dns ei⁹ colono vt succidet eā. q; nō fe: rebat fructū iam p tres ānos qui rndens ait. Dimitte eā etiā hoc anno vs. dū. fo. cir. il. et mit. ster. t si fe. fru. bene. si aŭ nō i fu. suc. eā. luc. xnj. Tres āni sunt tria tpa. s. añ legē sub lege et in gra. Iste tercⁱ⁹ ānus est tps gre plenū omi bono fimo. i. omi bona pinguedie spūaliū bonoz q; xpus ē passus ex cuius passione mag̃ vtus ad bene agendū nobis emanaut. celū ē aptū. dimittūtur pca. bulla gre dei est apta. t omia bzeuiter sunt pata. Quicūq; g̃ illo tercō āno. i. tpe gre nō fructificat. dz āputari t in ignē mitti. Math. vij. Omis arboz q̃ nō facit fructuz bonum excidet t in ignem mittetur. Et sic patet tercium. Quarto ostendit q; etiam gratie que gratis dant ad vtilitatem ecclesie dantur t sunt a spūsancto. Et circa hoc duo facit. Primo ostendit differen: tiam istius gratie ad precedentem scz g̃tumfacientem dicens. Vnicui q; scilicet membroꝝ ecclesie datur manifestatio spūs. id est. gratia aliqua p quam videtur et apparet in eo esse spūssanctus etiam si non habeatur. et hoc non ad proprium meritum sed ad vtilitatem ecclesie t aliorum. t sic notatur duplex differentia gratie gratis date ad gratiam gratumfacientem. Prima est q; ista facit habere spiritumsanctum t si non manifestat q; habeatur. hec vero facit apparere q; insit etiam si nō habeat. Secūda est q; ista est ad habētis meritū ordinata. hec aūt ad eccie vtilitatē etiā si habēs eā nihil mereat. Secdo distinguit multiplicē differētiā gre gratis date dicēs. Alij q̃dē dat p̃mo sap̃ spūmsanctū. id est. gratia predicandi t docendi ea que ad sapientiaz pment scz eterna in p̃mium iustis reposita. que non inuenit in terra suauiter viuentiū. job. xxviij. Alij sermo scientie secm eundē spm. id

est gratia p̄dicandi ea que ad scientiā ptinent scz ad rectā uersatōez in his tpalib⁹ et in nocte huius mūdi. Vñ p̄mi p̄dicatores scz qui p̄dicant ea que ad sapientiā ptinēt soli compant. Secūdi vero lune. hñi em̄ mentib⁹ iam claris p grām tanq̄z sol diei irradiāt. hñi aūt tenebrosam huius vite nocte illuminat. Gen. j. Fecit de⁹ duo luminaria lu. ma. vt p̄esset diei. et lu. min⁹ vt p̄es. noc. Alteri fides in eode spū. i. sermo fidei vel gratia docēdi que ad fidē ptinēt. Fides em̄ ipa ē de gratijs g̃tū facientib⁹ dei em̄ donū ē vt dicit apl̄us epb̄. ij. Hoc donū vel grām monet p̄latos petr⁹ habē d. Parati sp omi poscēti vos reddē ratōnez de ea q̄ in vob ē fide ⁊ spe. Alij gra sanitatū. s. ꝛferenda⁹ in vno spū. q̄ si a natura potuissent haberi. tñ nō habebant vel nō eodem mō. vel vbi natura nō poterat h̄ ōficiebat. Matb̄. x. Infirmos curate. mortuos suscitate. leprosos mūdate. demones eijcite. Alij opatō vtutū. i. miracloꝝ rū q̄ fiūt omino ꝛtra et supra ordinem cursuz nature. Et he due vltime gre dant ad ꝛfirmandū sermonē p̄dicatōis sapiētie et scientie ⁊ fidei ꝺ quib⁹ dicm est marci. xvj. Signa aūt eos qui cre. hec se. in no. me eijcent. lin. lo. no. ser. tol. ⁊c. Alij dat ꝓphetia. i. gra p̄dicādi futura qd ē p rogatiua magna. Actu. xiij. Erāt aūt in eccia anthiochie ꝓphe et doctores. Alij dat discretō spirituū. i. gra. disternēdi int spūs cu aliq̄o sugge rint vtrū bom vel mali sint ⁊ h̄ est multū necessariū. q̄ ipe sathanas trāsfigurat se in āgelū lucis. vt dicit apl̄s. ij. coz. j. Iob. iij. Nolite omni spui credē h̄ ꝓbate si spūs ex deo sint. Hāc grām eua nō habuit q̄ dyabolo ꝓmittēte incredibilia statiz credidit. Alij dant genera linguarū. i. grā loq̄ndi in diuꝛsis ydeomatib⁹ ꝓprie. Actu. ij. Ceperūt loqui varijs linguis. Alij dat interptatō sermonū. i. grā interptādi sermonē ignotū et obscuꝝ p planū et notū. Hoc donū habuit daniel q̄ interptat⁹ ē scripturā regi. Hec aūt opat omia vn⁹ atq̄ idē spūs diuidens omnia supradicta dona put sibi placet. Ro. ix. Non est currentis neq̄ volentis sed miserentis dei. Et sic patet quartū et consequenter totum.

Dominica. xj. de euangelio sermo. lxxxvj.

Exit ihesus ad quosdam qui in se confidebant tanq̄z iusti et aspernabant ceteros. parabolā illā. duo homines ascenderunt in templū vt orarēt. Luc. xviij. Sicut dicit būs aug. In malis opib⁹ inq̄tas exercet vt fiant. supbia vero etiam boms opib⁹ insidiat. vt pereant. Vñ h̄ singulare hēt supbia q̄ bonis opib⁹ adūcta ipa perire facit. Exemplū huius patz in lucifero qui fuit in omnibus pfectus. Ezech. xxviij. Tu signaculum similitudinis scilicet dei plenus sapientia et perfectus decoꝛe. in paradiso dei fuisti. omis lapis p̄ciosus opimētū tuū. Quia tñ de his et cū his supbiaz possedit. omia hec pierūt in eo ⁊ ipe dānat⁹ ad infernū descendit. Humilitas vero econuersō. qua q̄busc̄unq̄ et quantisc̄unq̄ malis apposita pemitus ipsa expellit et delet et ad gloriam p̄ducit eternam. Iob. xxij.

Qui humiliat⁹ fuerit erit ín gl̃a· Et de hac materia xp̃c ín ℔ euãgelio quandã similitudinẽ narrat· Circa quã tria facit· Primo ponit hoies ẽtra quos hanc parabolã índucit· In ꝓncipio euangelij· Secũdo ipaz parabolã ín qua oratõ pharisei et publicani describit· cõsequẽter subiũgit ibi· Duo homies ascen· ín templũ· Tercõ vtrúsqz oratõis finem ínfert et cõcludit· ibí· Amẽ dico vobis descen· ℔ iust· ab il· qz omnis ẽc· ¶ Primo ponit hoies cõtra ꝙs hec pabola índucit qz cõtra quosdã q̃ de se cõfidebant et reputabãt se iústos· et alios tanq̃z peccatores despiciebant· ℣ Tria ꝙ peccata ín talib⁹ homib⁹ esse demonstrant· Primũ est qz de se confidebant qõ est valde stultũ· qz neqz ín se neqz ín aliqua re mũdi debet vel põt hõ confidere nisi ín solo deo· et hoc patz p singula discurrendo· Nã ín bonis mũdi vt ín diuitijs potẽtijs dignitatib⁹ et sic de alijs nõ est cõfidendũ· qz de necessitate oĩa hec vel dimittũt nos p aduersaz fortunã vel nos dimittim⁹ ea p mortem· Iob· xxvij· Diues cũ dormierit nihil secũ auferz· j· Thi· vj· Nihil ínvulnus ín hũc mundũ nec auferre q̃d possum⁹· Exemplũ de illo diuite· luc· xij· qui de diuitijs suis cõfidebat dicens· Gaude aĩa mea ha· mul· bo· repo· ín an· plr̃i· Prou· xj· Qui confidit ín diuitijs suis corruet· Siliter non est confidendũ ín dignitatib⁹ ꝛ statib⁹ honor⁹ vt dicit boe· Dignitas nõ hoiem dignũ et bonũ· ℔ pot⁹ ostẽdit et demõstrat ídignũ· Et ideo nõ ex dignitate vtus· ℔ ex virtute dignitati honor accedit et ideo non ín dignitate ℔ vtute confidendũ ẽ· Vituperabile ꝙ est dignitatẽ habẽ sine vtute· qz vt dicit boe· dignitas nõ fugare ℔ illustrare potius nequiciã solet· Et dato qz hõ dignitatẽ cũ virtute habeat· nõ est tñ ín dignitate confidendũ cũ frequẽter hõ ipaz pdet et ín vita pluries· vt̃ saltẽ ín morte· ꝛ q̃ p deo ab homínib⁹ colebaꝫ· absconditꝫ sub terra ab homínib⁹ cõculcãdus· Boe· Plena ẽ exemplor⁹ vetustas plena ẽ pñs etas quãti reges felicitatẽ calamitate mutauerũt· Nec ín bonis nature est confidendũ vt ín sanitate vel robore corpis· cũ modica ínfirmitate hõ subito ẽterat̃ et necessario habeat ab alijs sustẽtari· Exemplũ de antiocho· ij· mach̃· ix· Is qui videbatur fluctibus maris impare et montiũ altitudines ín statera appendere· nũc humiliatus ad terram ín gestatorio porabat̃· Simlit nec ín gratijs gratisdatis· vt ín eloquentia· sciẽtia· artib⁹ et sitib⁹· qz p modicũ impedimẽtũ· vt p infirmitatem vel retentõez ín carcere· vt̃ p multor⁹ locorũ mutatõem nihil valent· Quid enim valet eloquentia· vel q̃cũqz sciẽtia vel leges· vel decretales ínt̃ tartaros vel sarracenos· Prou· nj· Fallax grã et va· ẽ pulc̃· Sic nec ín amicis nec ĩ cõsanguineis est confidendũ· qz veri amici non ínueniunt̃ ín mũdo· sed omnes sunt amici ficti et tempe pſperitatis et nõ tpe aduersitatis· et ideo cõtemnendi· Boe· An ꝓfidio sunt amici quos non virtus sed fortuna cõciliat· sed quos fortuna fecit amicos ínfortunium faciet ínimicos· Propter quod dicit hiere· xvij· Maledict⁹ vir qui confidit ín hoie

et po·cār·brach·ſ·Ergo nec ī mūdo qui tot⁹ ī maligno poſitus eſt·
nec ī reb⁹ mūdi ꝛfidendū eſt·qm ſupꝛadictis q̄ntꝫ oīnis ſpes mun
danoꝝ fundat̄·Eſa·xxxvj·Ecce cōfidis ī baculo arūdīneo ſup egiptū
cui cū īnix⁹ fuerit homo cōmīnut⁹ itrabit manū eius ꝛ pforabit eā
Egiptus īterpꝛtat̄ tenebꝛa·i·cōfuſio et anguſtia et ſignificat mundū·
In ſolo ꝫ deo ꝛfidendū eſt·qꝛ ipe eſt vera ꝛ firma ſpes·Hiere·xvij·
Bñdictus vir qui ꝛfidit ī dño ꝛ erit dñs fiducia eius·℣ Secundū ē
qꝛ ſe úſtos reputabāt quod eſt valde p̄ſumptuoſuꝫ· Pꝛou xx· Quis
poteſt dicē mundū eſt coꝛ meū pur⁹ ſuꝫ a peccato· Iaco·nj· In multis
quidē offendim⁹ oīes·j· Iob·j· Si dixerim⁹ qꝛ peccatū nō habemus
ip·no·ſe·et ve·ī no·nō eſt·Et dato qꝛ homo nō habēt ꝛſcientiā alicuꝰ
grauis peccati nō ꝫpter hoc debet ſe úſtū reputare·j·Coꝝ·mj· Nihil
mihi ꝛſcius ſum·ꝫ ī hoc nō úſtifi·ſum ·Eccs·ix· Sunt úſti atq; ſapiē
tes et opa illoꝝ ī manu dei ꝛ tñ neſcit homo vtꝝ amoꝛe an odio di
gnus ſit·Matħ·vij·Multi dicent mihi ī illo die dñe nōne ī nomīne
tuo ꝫphetauim⁹ ꝛ ſigna multa fecim⁹ ꝛ demonia eiecim⁹ ꝛ virtutes
multas fecim⁹·et dicet illis·Amē dico vobis nunq̄ꝫ noui vos·℣ Ter
ciū eſt·qꝛ ceteros aſpnabātur quod ē valde īmpiu cū ſolū deus ītuea
tur coꝝ ꝛ ī coꝛde ꝛſiſtat bonitas et malicia hoīs·qꝛ cū de coꝛde exeāt
cogitatōnes male·furta·homicidia et cetera multa vt dicit̄ matħ·xv·
liquet qꝛ neminē malū poſſum⁹ údicare· Itē qui apparet malus ꝛ eſt
malus ī cōſpectu hoīm eſt bonus ꝛ p̄deſtinatus ī ꝛſpectu dei·Nā
eo tempe quo magdalena erat peccatrix údas erat ap̄us ꝛ faciebat
miracula·ꝛ tñ iſta erat p̄deſtinata ad vitā·et údas p̄ſcitus ad moꝛtē·
Et ideo frequēter aliter videt deo q̄ꝫ nobis·Boe·Hoc quod tu úſtifi
cāſti ſubito p vnū cogitatū malū fit malus·ita ſubito p vnā verā cōtri
tōnem fit bonus·et recipit grām ſpūſſancti·Vnde ſup illud actuū·ij·
Factus eſt re·de celo ſon⁹ dicat gloſa·Neſcit tarda molimīa ſpūſſan
cti gra·Cū ergo vt dicit iob·xxj·hō mutet cōtinue ꝛ nunq̄ꝫ ī eodē ſtatu
pmanet·de nemine poſſum⁹ údicare vtrū bonus vel mal⁹ ſit· Sicut
ō fluuio velociter currēte nō poſſum⁹ dicere hec aqua eſt hic quia an
teq̄ꝫ verbū ſit completū receſſit·Ceterū opera hominū bene poſſum⁹
údicare bona vel mala eſſe·qꝛ de aptis peccatis licet nobis údicare ꝙ
mala ſint·ſed ipm facientē nos nō poſſumus malū údicare niſi p tuc
quādo mala facit· Et ideo p̄hibetur nobis oīno primū udicare et
ſpernere·Luc·vj Nolite údicare et nō údi·noli·ꝛdem·et nō cōdem·
Eſa·xxxj·Et qui ſpernis nōne et ipe ſperneris Et ſic ptꝫ primū·
cundo ponitur ipſa parabola ī qua phariſei ꝛ publicani oꝛatio deſcri
bitur·Phariſei erant quedam ſecta inter úd̄eos ab alijs in quibuſdaꝫ
obſeruantijs diuiſi ſic dicti a phares quod eſt diuiſio·habebant em ī
manu et ī fronte membꝛanas vel cartas ī quibus erat deſcriptus

decalogꝰ ín signū qꝫ p̄cepta habēda sunt añ oculos cordis p úgē me
moriā et ín maū p opeꝝ adimpletōez· Ité spínas ferebāt ín fimb riis
pallioꝝ vt pungerēt eos dū íncederēt et recordarenť mādatoꝝ dei· ꝛ
sic tota religio eoꝝ erat ín apparētia ꝛ supstitōe· Et erant phariſei ma
ioris reputatōis ín vita ínter úideos ſicut ſunt monachi ínter xp̄ia
nos· Publicani aūt dicebanť q̄i publice exercētes artes et mercatōes
quíbꝫ pcm nō deerat Vñ publicani q̄i publice peccātes· Erāt aūt appa
rentis malicie ſicut phariſei apparētis bonitatis· De his igiť duobꝫ ſ·
phariſeo et publica· ē p̄s pabola ín qua oratō· vtrúſqꝫ deſcribiť· et p
mo oratō phariſei qui habuit bonū p̄ncipiū· qꝫ ad templū locū ſanctū
aſcendit· Chriſtiani ergo q̄ ad eccīam nō vadūt ad regratiādū deo p
beneficijs receptis vt phariſeꝰ fecit· nec ad petendū índulgētias p cō
miſſis vt publicanꝰ· nulliꝰ legis eſſe videnť· et peiores ſunt oīm natōní·
et ideo ſiē canes ſine lege pibūt ꝛ extra p̄ſcienť· Mvoc· xxij· Eorꝝ ca
nes et venefici· Ité habuit bonū p̄ncipiū· qꝫ bona íntētōne aſcendit ſcz
vt oraret· qd̄ eſt ꝓtra multos q̄ vadūt ad eccīam ad ꝓfabulandū et lo
quendū· Quídā vadūt ad videndū mulieres· ꝛ mulieres vadūt vt vi
deātur· et ío vt aſpiciant attente vadūt purpurate et coopte valde vt
dyabolus q̄ apparuit beato martíno· Et ſic eccleſia q̄ deberet eſſe locus
orationum fit ſpectaculum peccatorum· Et qui debuerant p índulgē
tia peccatorum ire peccata multa íncurrunt· Et vnde deus debuit ho
norari dyabolus exaltatur· Et quando maior deuotio vel religio de
bet haberi ſcz ín ſolennitatibꝫ tunc buíōi vana perniciosius obſeruan
tur· Propter qd̄ dicit eſa· j· kalendas veſtras et ſolennitates veſtras
odúnt anima mea· In eodem· nj· Decaluabit dominus filias ſyon p ꝛo
eo qꝫ ambulauerunt extento collo et nutibus oculorum ibant· Sed
habuit malum medúm· quia fatue et ſuperbe orauit· ꝛ malum finem
quia condemnatus diſceſſit· vnde debuit iuſtificatus recedere Vſcut
aď eius oratio p̄mo p̄ſumptuoſa· quia ſtans apud ſe orabat quaſi de
ſuis meritis confidens· Vnde ſtatus corporis ín eo elationem ſignifi
cabat mentis· Q· d· Non oportet me genuflectere p aliquo qꝫ plen
ſum ommib et abundo· Contra quod apoc· nj· dicit· Dicis quia dúes
ſum et locupletatus et nullíus egeo et neſcis quia tu es miſer et mi
ſerabilis et paup et cecus et nudus· Secūdo fuit effrontuoſa quia
gratias ago tibi· Q· d· Non habeo ꝓſciam alicuiꝰ peccati· et ideo non
peto veniā ſed apta fronte ſto coram te referens grās· Contra quod
ro· nj· Omnes pec· et egent grā dei· Tercō fuit ſupba et vaneglo
riosa qꝫ nō ſuꝫ ſiē ceteri hoīm rap· múſ· adulť· Due eñ ſunt partes u
ticie vt ait augꝰ· ſcz declínare a malo et facere bonū· Primā partem
oſtendit ſe habere cū dicit· Non ſum ſiē ceteri hominū rap· ꝛc· Secū
dā partē oſtendit ſe habere cum ſubdit ieúno bis ín ſabbato· de· do·
oīm que poſ· Vbi nota qꝫ oīnis peccator eſt raptor ínuſtꝰ ꝛ adulter

et in omi pcco comittit furtū iniusticiā 7 adulteriū. Raptor ē qz aiam q̄ soli⁹ dei ē aufert ei 7 dat dyabolo. Iniust⁹ ē qz cū ipe fit seru⁹ empti cius dei ei⁹ sangne emptus ipe subtrahit se ab ei⁹ seruicō et fuit dya bolo ei⁹ inimico. Adulter ē qz deserto deo q̄ ē spūs spōsus aime cū dyabolo fornicat. Et iō excludēs a se hec tria omnē radicē pcci a se ex cludit. Itē nota qz hō duo habet a deo scz se et sua. et iō tanq̄z feuda rius debet se et sua a deo recognoscē se tenē. In eo em qz bis in septi mana ieiunabat oñdit se deo facē sacrificiū de corpe suo dū ad ei⁹ ho norē corpus p ieiuniū macerabat. In eo vo qz decimas oim soluebat oñdit omia bona q̄cūq; habebat a deo recognoscē se tenere. in eo vo qz ad templū venerat ad orandū et grās referebat oñdit qz se et oib⁹ suis do omagiū facē tanq̄z dño. 7 p exequēs oñdit se in oiniby pfectū esse et dei mādata suare. Et h̄ ē grās tibi ago qz nō sum sic ce. ho. q. di. egō sum solus bon⁹. ceteri aūt in comparōe mei sunt mali potuit saltez dixisse sic multi hoim nō sum. ℣ Quattuor q̄ppe sunt spēs sup bie vt dicit beda. ℣ Prima ē cū q̄s bonū qđ habet a se habere et nō a deo existimat. Cōtra qđ apls. j. cor. iij. Quid habes qđ nō acce. si aūt accepisti qđ gloriaris q̄i nō accepis. Hāc habuit nabu. q̄ ait. Nōne h̄ ē babilō ciuitas ista magn̄ quā ego edificaui in roboze fortitudis mee Dañ. iij. Et ideo exsus est in bestiā. qz sicut bestia deū nō cognouit Vnde statim subditur ibidem. Ab hominibus eijcient te et fenum vt bos comedes donec scies qz excelsus dñet super vniuersaz terram in regno hoim. ℣ Secūda ē cū q̄s bonū qđ habz putat p meritis suis a deo sibi datū qđ extinguit materiā grē. qz sic dic apls. i. co. xi. Si aūt grā dei iā nō ex opib⁹ alioq̄n grā iā nō ē grā. Hāc habuit lucifer q̄ ex opi bus et meritis suis voluit sup oēs creaturas sibi p̄ncipatū dari et ideo p̄iectus est in infernū. qz qui volebat in oniby p̄esse subt⁹ omia fuit demersus. Ysa. xiij. Qui dicebas in corde tuo in celū ascendā supra astra celi exaltabo soliū meū. verū tñ ad infernū detraberis in profun dū laci. ℣ Tercia est cū quis iactat se et vult videri hre qđ non habz quib⁹ maius pciū est videri et nō esse q̄z esse et nō videri vt dicit phs Hanc habent ypocrite. Matth. xxiij. Ve vobis scribe et pharisei ypocri te qui similes estis sepul. deal. q̄ aforis spe. appa. ho. intrin. autem ple te sunt os. mor. ℣ Quarta ē cū q̄s despectis ceteris appetit singularitē vi deri habere qđ habet. Hāc habuit iste pharisē⁹ qui reputauit se sin gulariter iustū. et iō hodie singulariter in toto mūdo p̄dicat superb 7 iust⁹. vt q̄ voluit singulariter bon⁹ apparē singulariter p̄dicet. mal⁹ qz deus superbis resistit. iaco. iij. ℣ Quarto oratō pharisei fuit cōtume liosa. qz nō sum velut cet hic publican⁹. Q. d. Iste etiā publican⁹ est de nūo superadictoz scz raptoz iustoz et adulteroz. et p̄ sequēs oran do. stumelias ei inferebat. ps. Oratō ei⁹ fiat in pcm. ℣ Quinto fuit mēdosa. qz ea q̄ dixit se nō habē habebat. et q̄ dixit se hre. nō habebat.

Nā dixit se nō esse raptorē et bonitatē et gr̄am q̄ ē soli⁹ dei rapiebat Luc·xvnj·Nemo bon⁹ nisi sol⁹ deus·Esa·xlij·Gr̄am meā alteri nō dabo·Ite dixit se nō eē mūstū·et publicanū temē iudicauit et de numero malox dixit ipm eē in q̄ magna iūsticia ꝓfitet·Itē dixit se nō esse adulterū et ipe cū supbia q̄ ē vxor dyaboli adulteriū cōmisit dimissa būlitate q̄ dz eē vxor cuiuslibet iūsti·Sap·vnj·Māc q̄sui mihi sponsaz assumē·Itē dixit se ieūnare et ipe sic⁹ lup⁹ vētō vane gr̄e pascebat Osee·xij·Effraim pascit vētū·Et iō ieūnio dyaboli ieūnabat· Vñd· Qui a cibis abstinēt et prava agūt demones imitant q̄x cibx sp abest et culpa sp adest ·Itē dicebat se decimas offerre oīm et ipam decimā bonox opex deo nō attribuebat ꝫ ipe sibi iūsticiā suā attribuebat tā q̄z pncipio et de ipa vanā gr̄am q̄rebat tanq̄z finē·Mu⁹ oppositū faci⁹ dū mitiū et finē bonox opex deo attribuim⁹·q̄ ē alpha et o pnci piū et finis oīm·apoc·j· Sexto fuit fatuosa qz sic vbi būilitas ibi sapientia vt dicit pū·xvj·ita vbi supbia ibi stultitia·Et ꝫ apparet q̄ntum ad sex.

3 Prio qz oroem suā mordinate incepit·s· a grāx actō ne·Missa em̄ q̄ est valde ordinata oratō incipit a ꝓfetox et finit a deo grās Ro·xnj·Que a deo sunt ordinata sunt·Et iō oratō isti⁹ non fuit a deo·qz nō fuit ordinata·Inchoanda ē em̄ oratō in ꝓsideratōne ꝛ ꝓfessione pcox·Prou·xvnj·Iust⁹ a pncipio ē accusator suu·Ex hoc em̄ būiliat et cōpungit in lamētis·et p ꝓsequēs oratō ei⁹ ascendit ad deū Ecc·xxxv·Oratō būiliantis se nubes penetrat·Secdo qz bonitatez dei nimis artauit·nā eū q̄ vult oīes hoies saluos fieri et nō dat spm ad mēsurā·et dat oīnbx affluēter·credidit solū se fecisse bonū et soluz se spū ambulare ꝛ ei⁹ bonitatē sibi largitā fuisse·ac si q̄s credēt q̄ sol in domo sua tm̄ luceret·Bern·Nolo vt nusq̄z arbitreris solē iūsticie apparere et lucere nisi in cella tua Tercō qz de mag eq̄tate gaudet dicens·Nō sum sic ceteri hominū·qd tale ē ac si q̄s gauderet q̄ esset mōstrū in natura· Quarto qz ipe venerat ad orandū et nō orat ꝫ laudat se dicens·gratias ago tibi dñe quia nō sum sic ce·ho·quod est valde stultum·scilicet se laudare coram deo qui omnia nouit·Secus esset coꝝ hominibus qui ignorant facta alioꝝ· Quinto qz infirmitates suas abscondit ei a quo sanari deberet dicens se nullū morbum habere qz dixit nō sum raptor iūst⁹ neq; adulter·Boe·Si operam medicantis expectas oportet vt vulnus detegas·Prouer·xxvnj·Qui abscondit scelera sua non dirigetur· Sexto qz elemosinā petiturus dicitas suas ostentat quod tale est ac si quis iret petendo elemosinam manibus plenis aureis·In oratōe em̄ homo petit a deo elemosinam spūalium bonorum·Et ideo debet facere sicut pauperes qui ostendūt oīes miserias suas et magis ostendūt se miseros q̄z sunt·Et sic patz oratō phariseī q̄ fuit pſumptuosa effrōtuosa supba ꝛtumelioſa mendosa et fatuosa M Secdo describit oratō publicani q̄ fuit p ꝛtrarium

bona. Nā fuit timorosa. pudorosa. dolorosa. accusatoria. vera. et sapia plena. ¶ Primo fuit timorosa. qz ꝑ multitudinē pcorꝝ timebat appinquare sanctis. et iō a longe stabat. qđ ē ꝓtra mltos q̄ cognoscūt se magnos pcores et sedēt iuxta altare et iuxta sacerdotes. Et nota hic de osa quē dns interfecit qz tetigit arcā. ij. Reg. xvj. Hic cadit erē plū qđ recitat btus gre. in dya. de illa dna q̄ cū de nocte polluta esset a viro. iuit ꝺ mane ad dedicatōz oratorij sancti sebastiani z tetigit re liq̄as eiꝰ z statim iuasa ē a dyabolo. ¶ Scdo fuit pudorosa. qz nō audebat oculos ad celū leuare. qz celi agmia p pcca offenderat et celū amiserat. iō p verecūdia nō audebat celū respicē. vñ eccia cātat. nō sum dignus vidē altitudinē celi p multitudine miq̄tatis mee. ¶ Tercō fuit dolorosa. qz pcutiebat pectꝰ suū. sub q̄ est corꝺ. qđ magno dolore pcutiebat interiꝰ magis q̄z pectꝰ exteriꝰ. Vere pcor ꝺz summe dolē qz p tam modico bono amittit tot bona z incurrit tot pessima mala. Sic dolut magdalena z pcussa fuit in corde. Quarto fuit sui accusatoria qz se solū accusabat z reū reputabat. ps. Qm miq̄tatē meā ego cognosco &c. ij. Re. xxxij. Ego sum q̄ peccaui ego iniq̄ egi. ¶ Quinto fuit vera qz sic hēbat in corde. ita loqbat ore. z sic erat interiꝰ ita ondebat se exteriꝰ. Eccl. mj. Nō ꝺfundaris p aīma tua dicere vey. Qđ est cōtra multos qui stant in ecclesia ad orandū. et aliud habēt interiꝰ q̄z quod ostendūt exteriꝰ. qz recipiunt osculū pacis et nolunt pacem. et dicunt Dimitte no. de. no. sic et no. dimit. de. no. et tñ nō dimittūt suis offensoribꝰ offensas. Et ideo nō recedunt iustificati sicut hic publicanus qz eis nichil dimittit. si huic publicano omia sunt dimissa in quo pensare debemꝰ magnā dei misericordiā in humilē publicanū. Nō audet publicanus appropinquare et deus appropinq̄t. nō audet ad celum respicē et deꝰ respectu misericordie eū respicit. penas a se exigit z deus ei pcit culpam suā ꝺgnoscit et deus ei ignoscit. Sic humilis non audet appropinq̄re vt deus appropinquet. nō aspicit vt deus aspiciat. pmittam sed spem subleuat. pcutit pectus et penas a se exigit vt deus pcat. ꝺfitetur vt deus ignoscat. Ignoscit deus vt ille agnoscit. Se xto fuit sapia plena qđ ptz q̄ntū ad ser opa sapiētis. ¶ Nam ad sapientē ptinet primo seipm ꝺsiderare. Proū. xvij. Oculi stultorū in finibꝰ terre. sapientis aī oculi in capite suo. Sic iste oculos continebat submissos ad cōsiderandū pessimū in quo fuerat. ¶ Secūdo facta sua ad debitū finē ordinādo. qz sapientis ē ordinare. j. Cor. xvj. Omnia fm ordinē fiant in vobis. Sic iste oratōnem suā optime ordinauit ad iustificatōz z veniā ꝺsequendā. qz descendit iustificatꝰ in domū suam. ¶ Tercō ad sapientē ptinet a malo recedere et ad bonū appropinquare. Iob. xxviij. Timere deū ipm est sapia et recedē a malo intelligētia. Sic iste recessit a peccatis et venit ad oratōem. ¶ Quarto ad sapiētē ptinet res iusto pcio appreciari. nā ad sapientē ptinet vnāquāq̄ rem

tāti existimare quāti habēda ē. Sic ille existimauit dū meli⁹ oim puta
uit grām dei hre et ei recōciliari. Et iō oīmb⁹ dimissis úuit ad templū
p grā dei habēda quā secū reportauit. Matb. xnj. Sike ē re.ce.hominī
nego.q̄renti bo.mar.muē.aūt vna p̄ciosa mar.ven.om.q̄ ha.z e.eam.
V Quanto ad sapientē ptinet vltimū finē ꝛsiderare. nā sapiētia de al⁷
tissima cā est. s. de deo q̄ ē vltim⁹ finis. Sap. vj. Cogitare em̄ d̄ ista. sen
sus ē ꝛsummat⁹. Ethic. ix. In b gloriet q̄ gloriat scire et nosse me. Sic
ille vltimū finē in sua oratōe ꝛsiderauit. s. deo ꝛiūgi cui hō in oratōe
ꝛiūgit. Nā vt dicit damascen⁹. Oratō ē mētis ascēsus in deū. Vñ ora
tio ap̄lis spūssanct⁹ sup eos venit. ¶ Sexto ad sapiētē ptinet melio⁷
ra eligē. Vñ phs dicit q̄ sapientes bn̄ et multū sunt ꝛsiliatúi vt melio
ra eligāt. Proú. xj. Vbi multa ꝛsilia ibi multa salus. Sic ille melius ele
git. s. seipm b punire et uidicare. Vñ pcutiebat pect⁹ suū se reū dicēs.
j. Cor. xj. Si nosmetipos diúudicarem⁹ n̄ vtiq̄ úudicaremur. Vñ aug.
Dñe hic vre.hic seca. vt in eternū mihi pcas. Et sic patet oratō publi⁷
cani. q̄ ita fuit fulta bonis sic oratō phariseī malis. Ecci. xxxnj. Vnū cō⁷
tra vnū. malū ꝛtra bonū. Iuxta magnā vallē sp magn⁹ ē mons. Et sic
ptz scdm. V Tercō inferr vtriusq̄ oratōis finis. q̄ publican⁹ fuit úusti
ficat⁹ ꝛpter hūilē oratōez. phariseo ꝛpter supbiā suā remanēte in feci⁷
bus suis. Vbi ē argum̄tū q̄ melior ē pcōr hūilis q̄z iust⁹ supb⁹. Aug.
Audeo dicē supbis eē vtile in aliqđ aptū manifestūq̄ pcm̄ incidē vt
sibi displiceāt qui iam sibi placēdo ceciderāt. Salubri⁹ em̄ petr⁹ displi
cuit sibi qn̄ fleuit q̄z placuerat qn̄ negauit. In fine āt reddit rōnem h⁹
diúsitatis. cū qua infert sententiā generalē. d. q̄ oīmis qui se exaltat hu
miliabit et ecōuerso. q̄ snia est firmata cor̄ deo et scripta et publicata
in mūdo. q̄ oīmis q̄ se humiliat cor̄ oculis ꝛpriis. exaltabitur cor̄am
oculis dei et in pnti et in futuro. Et qui modicū humiliatur modicuz
exaltat. et qui multū multū. et qui nihil nihil. Qr em̄ xp̄c se sup oīmes
humiliauit. ideo sup oīmes est exaltatus. Phil. ij. Semetipm exinani⁷
uit. Et sequit. Propt qđ deus exal. il. ꝛc. Et q̄ beata virgo post xp̄m
sup oīmes humiliauit se. ideo post christū sup oīmes exaltata fuit. Lu.
j. Quia re.bu.an.sue. Et q̄ iobes post christū super oīmes se humilia⁷
uit. ideo a christo sup oīmes est exaltatus et cōmendatus. Et q̄ achab
modicū se humiliauit. q̄ forinsecus ambulans dimisso capite indutus
cilicio. iō deus pax ip̄m exaltauit dr̄is vsq̄ ad mortē sniam deiectōis
nj. Reg. xxnj. Nōne vidisti achab humiliatū cor̄a me ꝛpter quod nō
inducā malū in diebus ei⁹. Et econuerso de supbia. q̄ q̄ multū supbit
multū deprimit. et qui modicū modicū. Quia nāq̄ lucifer multū sup⁷
buit, multum fuit depressus cum tota comitiua sua. et similiter primi
parentes qui sententiam grauissimam in se et sua posteritate recepe⁷
runt. Et quia nabu.minus superbiuit minus fuit depressus scilicet se⁷
ptem annis quibus stetit cum bestijs et postea restitutus est. vt patz

dañ·mj·Qui aũt iacet ṁ ímo nõ pt cadere·Et sic ptz totũ de euãgelio

De epistola sermo lxxxvii

NOtum vobis facio euangelíuz qđ p̃dicaui vobis·j·Co xv·
Hec est ps secũda toti⁹ ṗme epl̃e coꝝ·In qua postq̃z egit
de domis spi·san·agit de resurrectione mortuoꝝ·Et qr re-
surrectõ xp̃i ẽ cã nostre resurrectõis·qr vt dicit ínfra·si christus resur
rexit et nos resurgem⁹· iõ ꝑbata christi resurrectõne ꝑbata erit et
nrã·Et idcirco ṗmo ṁ hac epl̃a ꝑbat christi resurrectõnem·ṁ qua q̃t
tuoꝝ facit·qr em̃ añquã christ⁹ resurgeret·resurrectõ mortuoꝝ erat
valde difficilis ad credendũ et apud multos quasi impossibilis vide-
batur· ꝓpter qđ p qđdam dictũ dei exo·nj·xp̃us eam ꝑbauit d· Ego
sum deus abraam deus ysaac deus iacob·Non est deus mortuorum
sed viuentúm·Ideo apl̃s ṁ hac pte primo ponit plogũ ṁ quo red
dit auditores benívolos et attentos ad probatõnem resurrectionis
audiendũ·In prím·epl̃e·Secũdo ipam xp̃i resurrectõz ꝑbat p scriptu-
ras·que sunt testimoníũ ad credendũ ibi· Tradidi em̃ vobis ṁ pri-
mis qđ & accepi qm̃ xp̃us mor·est·Tercõ idem ꝑbat p testimonium
multoꝝ qui viderũt xp̃m resuscitatũ & p suum·quia etiã paul⁹ ipm vi
dit· quoꝝ testimoníũ nullaten⁹ est spernendũ ibi· Et qr vsus est ce-
phe et post hoc vndecim·Quarto oñdit qr suum testimoníũ est ydo-
neum ad credendũ ibi·Grã dei sum id qđ sum et grã eíus ṁ me va·
nõ fuit· Primo ergo ponit quendam plogũ ṁ quo reddit audito
res benívolos et attentos dicens ·Notũ facio vobis fratres scz ṁ fi-
de et dilectõne euangeliũ id est·bonã et veram et salubrẽ nunciatio-
nem·Et nota qr euangeliũ aliqñ sumitur stricte ꝓ his tantũ q̃ ṁ q̃t
tuoꝝ euãgelistis ạtmenť·aliqñ euangeliũ nunciatõ appellatur p quaz
puenitur ad regnũ eternum·et sic accipiť hic·Glosa sup illud marci·j·
Penitum euãgelij·euangeliũ est nunciatõ p quã ꝓpre ad regnum ce-
loꝝ et ad remissionẽ peccatoꝝ puenit·Dicit ergo· Notũ vobis facio
euangeliũ qđ predicaui vobis scz alías·qđ et accepistis·id est· accepta
stis· ṁ quo et statis scz ṁ ipo pseuerãdo p grãm fidei et dilectionis
dei·p qđ et saluamĩ scz iam ṁ spe et tandem saluandi ṁ re· si tñ tene-
tis tanq̃z memores et attenti qua rõne p̃dicauerim vobis· id est ·quo
fine·qr vt vos lucrarer christo·ij·Coꝝ·xij·nõ quero vestra ſ vos· nisi
frustra credidistis·q·d ·nõ tenuisse quõ p̃dicaui est frustra credidisse
qđ est magnũ damnũ·Mapmo·Frustra credit q̃ ab ipa fide postmo-
dum recedit·Nota ergo qr ṁ hac prima pte ad duo monemur·scilicz
ad audiendũ verbum dei·et ad obseruandũ et tenendũ opus· Primo
monemur ad audiendũ euangeliũ·id est·bonã annunciatõnem·id est·
vbũ dei·et ꝟ ꝓpter quínq̃z bona que facit ṁ audiente· C Primo
illumiat íntellectũ de credẽdis·de spandis·de amãdis·de agẽdis·& de
oñib⁹ necessarijs ad salutem·Actu·xx·Nõ em̃ subterfugi quomínus

ãnũciarẽ vobis oĩe ꝛsiliũ dei. ℣sal. Lucerna pedibꝰ meis verbũ tu. et lu. se. me. ℣ Scdo facit recipe fidẽ q̃ est fundamẽtũ oĩm bonoꝝ et nihil ẽ homi bonũ sine ipa. Ro. x. Ergo fides ẽ ex auditu. auditꝰ aũt p verbũ xpi. Per quã aĩa desponsat xpo. Osee. ij. Spõsabo te mihi ĩ fi; de. ¶ Tercõ ĩflamat affectũ. In pdicatõe em mõstrat qꝫ deꝰ ẽ sum; mũ et pfectũ bonũ. oĩa bona in se ꝛtinẽs. Oĩa alia bona sunt bo na fallacia et impfecta Et ideo anímꝰ auditoꝝ accẽdit ad ipm sup oĩa diligendũ qꝫ bonũ nõ mouet voluntatẽ nisi ꝛgnitũ. ꝛgnitũ aũt mo; uet. qꝫ vt dicit pbus. bonũ ẽ qd oĩa apperũt. Hoc optime pꝛz actu. x. vbi dicit qꝫ loq̃nte petro cecidit spũsscus sup oĩes q̃ audierũt verbũ ℣ Quarto monet ad pnãz. pdicatoꝝ em oñdit mala q̃ pcõꝝ p pcm incurrit q̃ sunt infinita. et bona q̃ pdit q̃ sibi sunt infinita. Oñdit etiaz q̃z vile ꝛ bestiale ꝛ piculosuz ẽ ĩ pcõ manẽ qꝫ si moꝛeꝛet statim ad in ferna descẽderet. q̃ oĩa ꝛsiderãs pcõꝝ misit oĩno bestia ꝛterit et redit ad pnãz. Actu. ij. His auditis ꝛpuncti sunt coꝛde et dixerũt ad petrũ et reliquos apꝭos. Quid faciemꝰ frẽs Et ait petrꝰ. Penitentiaz agite. Hoc est ꝛtra multos q̃ dicũt. q̃re vado ad pdicatõz exq̃ nõ fa; cio qd dicit. Ego scio qd debeo facẽ. Talis errat qꝫ freq̃nter hõ ꝛpun git ĩ pdicatõe vt dim ẽ. ꝛ venit malꝰ ad pdicatõem et redit bonus cũ bono ꝓposito. ¶ Quinto facit tpalia ꝛtemnẽ. In pdicatõe em oñ; dit qꝫ oĩa bona tpalia scz diuitie delicie et honoꝛes ꝛc. ducũt ad do; loroſuz finẽ. qꝫ vel hõ dimittit ea p moꝛtẽ. vel ipa dimittũt eũ p adũ; sam foꝛtunã. et qꝫ q̃cũq; ipa dimittit habebit bona eterna. qd ꝛsideras hõ sapiẽs ꝛtemnit et relinq̃t ea. Sic apli audiẽtes xpm pdicare oĩa dereliq̃runt. Math. xix. Ecce nos reliq̃mꝰ oĩa et secuti sumꝰ te. ℣ Se; cũdo monemur ad tenẽdũ et standũ p opꝰ ĩ sermone dei ꝛ hoc ꝓpt q̃tuoꝝ. ℣ D Primo qꝫ nisi ĩ fermõne dei nri maneamꝰ. oĩa bo; na frustrantẽ ĩ nobis ꝛ gla dei ꝛ passio xpi et merita scõꝝ et sacramẽ ta ecclie. et dona et vtutes. et bona nature et foꝛtune et gratie. ac etiaz bona que fecimus. et breuiter oĩa sunt frustra et nõ ĩcludũt debi; tum finẽ nõ pmanẽte ĩ fmone dei. Eccs. ix. Qui offendit ĩ vno mul ta bona pdet. ℣ Secũdo qꝫ pmanẽtia ĩ sermone dei facit discipulum xpi. qd est magis q̃z esse cardinalẽ pape. Ioh. viij. Si manseritis ĩ ser mone meo vere discipuli mei eritis. ¶ Tercõ facit boiem liberũ. Ioh. viij. Si mãseritis ĩ sermone meo vere discipuli mei eritis. et cogno; scetis veritatẽ et veritas liberabit vos. Nam talis obseruantia eripit homĩnẽ de seruitute dyaboli et vicioꝝ. et transfert ĩ libertatam glo; rie filioꝝ dei. Gal. iij. Itaq; nõ sumꝰ ancille filij ꝫ li. q̃. li. xpus nos li. Qd sic patet. Sicut dicit pbus. Liber est qui est causa sui. Seruꝰ aũt ẽ qui est cã alteriꝰ. qui nõ opatur sibi sed dño. Et secundũ hunc moduz obseruãs sermonẽ dei ẽ liber qꝫ oĩa bona q̃. facit sunt sua. j. Coꝝ. iij. Omnia vra sunt. vos aũt xpi. xpus aũt dei. Pcõꝝ aũt omnia pdit. qꝫ

aīmā aufert dyabol⁹·corp⁹ comedūt vīnes·et bona tpalia auferunt
sanguinei·et sic ē causa alteri⁹· Quarto fac hominē immortalē·Iob·
viij Si qs sermonē me·ser·mor·nō gus·meter·ſ transf·de mor·ad vitā·
Quia mors nature sūtiſ in vitā gle·Et iō nō debet dici q̄ moriaſ sed
q̄ tūc incipit viuē·q̄ vt dicit pbus q̄n introducit pfectior et nobilior
forma et abijcit impfectior·talis non dr dici corruptō ſ generatō· vt
q̄n corpi hūano infundit aīa rōnalis·q̄uis aīa sensitiua et vegetati;
ua corrumpaſ·tūc dicit q̄ hō tūc generaſ·Et sic ptz p̄mū Secdo xp̄i
resurrectōr pbat p scripturas dicēs·Tradidi em̄ vobis in p̄mis·i· in
ter prima et maxīa q̄ vobis p̄dicauī·ſ fuit vnū sēz q̄ xp̄c mortu⁹ ē p
pc̄is nr̄is et sepult⁹ ꝛ tercia die resurrexit sic̄ scripture testanſ·Nam
de eius morte esa·et bier testanſ apte·ꝛ sic̄r daniel q̄ ait·post lxx·heb
domadas occideſ xp̄c·dan̄·ix· De sepultura dicit esa·liij· Dabit ipios
p sepultura et diuites p morte sua·In eode·xj·Erit sepulcrū eius glo
riosum·De resurrectōne vero dicit osee·vj·Viuificabit nos post du;
os dies et in die tercia suscitabit nos·Et sic patet secundum· Tercio
postq̄z pbauit xp̄i resurrectōr p scripturas· pbat eande per testimo;
nium hoim dicens q̄ xp̄us post resurrectōr visus ē cephe· id est· pe;
tro·vt patet lu·xxiij·et post hoc vndecim·vt ptz·iob·xx· Deinde vis⁹
est plus q̄z quingentis fratrib⁹ siſ·ex q̄b⁹ multi manēt usq̄ adhuc p̄m
pti si opus est ad testificandū hoc·Quidaz dormierunt·id est·mortui
sunt·Hoc ex euangelio non potest ostendi· Deinde visus iacobo
nec potest hoc ostendi ex euangelio·Et dicit hic iacobus fuisse iacob⁹
alphei qui fuit epūs hierosolimitan⁹ de quo dicit haymo q̄ in pasce;
ue deuouit se nō comesturū donec videret xp̄m a mortuis resuscita;
tum·Deinde visus est apl̄is oīnib⁹ et hoc in die ascensionis· vt patet
mar·xvj·et actu·j·Et nota ſ q̄ nō facit mentōr de apparitionib⁹ que fa
cte sunt mulieribus·q̄ olim mulieres nō recipiebantur in testimoniu
Nouissime aūt oīm apl̄oꝝ visus est et mihi· vt patet actuū·ix· Dixit
ananias·Saule frater dñs noster iesus christus misit me qui apparuit
tibi in via qua venebas tanq̄m abortiuo·Q·d·Bene dico nouissime
q̄ abortiuus sum inter apl̄os·Vocat se abortiuū q̄ quasi extra tem;
pus natus est·et q̄ violenter nat⁹ et quasi coactus uersus ad dñm
vel q̄ minor alijs ꝛsideratōne status p̄teriti·Et hoc est quod subdit·
Ego sum minim⁹ apl̄orū fm tempis successionē qui non sum dignus
vocari apl̄us·q̄ psecutus sum ecclesiā dei·Actu·ix· Saulus adhuc spi;
mi·et ce·in dis·do· Moraliter ex hoc secundo et tercio membro
ad nostram edificatōnem tria recipere debem⁹· Primū est vt pec;
catū summe caueamus et detestemur·q̄ p ipō delendo mortuus est
filius dei·Ro·iij·Tradit⁹ est ꝓpter delicta no·et resur·ꝓpter iu· Di;
citur de adā q̄ videns abel filiū suū mortuū et considerans q̄ nisi pec
casset nō fuisset mortu⁹ fleuit peccatū suū centū annis·in quadā val;

le se tanq̄z in carcere recollocans·quāto ergo magis debemus abhor
rere peccatū·cū filius dei sit p ipm mortuꝰ·Nos etiā ex peccato quat
tuor mortes incurrimꝰ·℣ Prima ē vita amara q̄ in hac valle mi
serie vniuersi·q̄ morti equipat·Eccī·xxx·Melior ē mors q̄z vita amara
De qua dicit gen̄·ij·Quacūq̄z die comederis ex eo morte morieris·i·
amare viue incipies·℣ Secda est sepatō gre dei ab aia p culpā·ppter
qd oēs nascimur filij ire·vt dicit iob·¶ Tercia ē sepatō aie a corpe·p
pter qd oēs morimur·Ro·vj·Stipēdia pcī mors·℣ Quarta ē sepatō
aie a deo et a vita bta·Oēs istas q̄ttuor mortes incurrimꝰ p pcī scm
p primos pentes et ideo multū debemꝰ timere peccare·q̄ si peccaue
rimus oēs istas quattuor mortes peiores sine cōparatione sentie
mus et maxie quartā scz sepationē aie a deo et vita beata·quia cū hoc
deputabimur supplicijs eternis· quāuis supplicū eternū principaliter
assistat in sepatione aie a deo ·vt dicit chrīs· Qd supplicium nō incur
rimꝰ ex pmoꝝ pentū peccato·ḡ ex ppriis pcīs·q̄ qui solū cū peccato
primoꝝ pentū mortui sunt de tali sepatione nullā penā habēt·¶ Se
cūdū ē vt cū xp̄o moriamur sepeliamur et resurgamus·℣ E Prio
dēmꝰ mori cū xp̄o in cruce pīne·Matħ·xvj·Si q̄s vult post me venīe
abneget se·id ē·vitā carnalē et tollat crucē suā scz pīne et sequatur me
Sic faciebat apl̄us qui dicebat·xp̄o affixus suz cruci·Gal̄·ij·Et iteruz
Ego em̄ stigmata dn̄i nr̄i iesu xp̄i in corpe meo porto·Gal̄·vj· Et ad
hoc vt penitētia sit facilior debemꝰ de oīnibus amaris et duris q̄ xp̄c
pro nobis sustinuit facere vnū fascē et in corde nostro ponere.Cant·
j·Fasciculus mirre dilectus meus mihi inter vbera mea cōmorabit·
Et tē oīa amara huiꝰ vite dulcorant et oēz passionē patient fere
mus·Gre·Si passio dn̄i ad memoriā reuocet mihi ē adeo durū qd nō
equo aio toleretur ·Qd figuratū fuit qn̄ filij israel venientes in ma
ratħ inuenerūt ibi aq̄s amaras·quas nō potuerunt bibere· et dns oī
dit mopsi lignū qd mittens mopses in aquas statiz dulcorate sunt·
exod·xv·℣ Secundo debemus sepeliri cuz christo·vt sicut anima chri
sti ad inferos descendit corpore cuz tumulo remanente ·ita et nos de
bemus ad infernum per anim cogitatōnē ire·Esay·xxxviij·Ego dixi
in di·diez me·va· ad portas inferi· Debemus em̄ quotidie cogitare
penarū inferni acerbitatē·De qua dicitur iob·xxmj·Ab aquis niuiuz
transeunt ad calorē nimiū·ps·Ignis grando·nix gla·spiritus procellay
rum ca·eo·Et penarum infernī eternitatem·Matħ·xxv·Ibunt hi in sup
plicium eternū·Et iudicij vltimi horribilitatez·Hiero·Siue comedam
siue bibam siue aliud qd facio semp illa vox horribilis sonat in auribz
meis·surgite mortui venite ad iudicium·Eccī·vij· Memorare nouis
sima tua et inimicis non pec·℣ Tercio debemus resurgere cum xp̄o·id
est·in nouitate vite gratie ambulare·Ro·vj· Quō xp̄us resurrexit a
mortuis per gloriam patris ita et nos in nouitate vite ambulemus.

Sunt multi qui postq̄z mortui fuerint in peccatis· nunquam volunt
resurgē· Prou·xxvj· Sicut ostiū vertit in cardi·suo·sic piger in lectu
lo suo·i·in accupiscētia carnis sue· Cōtra q̄s apl's ad eph·ij· Surge q̄
dormis et exurge a mortuis et illu·te xp̄c· Surgam⁹ g̃ in triduo cuz
xp̄o·i·in vera attritōne·pura confessione·et pfecta satisfactōne·Surgam⁹
et immortales cū xp̄o· vt nō amplius peccem⁹ morte pessima moriamur·
Ro·vj·Christ⁹ resurgēs a mortuis iā nō morit̄ ꝛc ℣ Terciū q̄d debe
mus accipe vt et resurrectōz nr̄az pbem⁹ sicut et xp̄us pbauit suaz·
Probauit aūt xp̄c suā resurrectōz triplicit̄ scz p oñsionē vulner̄·Ioh·
xx·Oñdit eis lat⁹ et man⁹·Per palpatōz carnis·Lu·xxiiij·Palpate et
videte·Et p amestionē fauī mellis et ptis piscis assi·Ibide·Habetis h̄
aliq̄d q̄d māducet·at illi obtulerūt ei ptē piscis assi et fauū mellis ℣ G
Tria enī sunt signa q̄ q̄s vē surrexit a morte culpe et pcī· ¶ Primū
est oñsio vulner̄·i·pcōr̄· Si enī peccata pure et clare oñderim⁹ sacer
doti signū ē q̄ vere resurrexim⁹·j·Iob·j· Si attendamur pcā nr̄a· fidelis
et iust⁹ est vt remittat nobis pcā nr̄a· Prou·xxviij· Qui abscōdit sce
lera sua nō dirigēt·q̄ aūt confessus fuerit et reliq̄rit ea misericordiā cō
sequēt· ℣ Secundū est palpatō carnis·qñ enī hō pmittit se palpare a
penis in carne sua et ab aduersis in filijs et amicis suis· et ab aduersa
fortūa sua in reb⁹ suis et nō murmurat·signū ē q̄ vē resurrexit· In oī
bus istis trib⁹ pmisit se palpari Iob ⁊ in omnib⁹ nō peccauit·neq; stul
tū q̄d contra deū locut⁹ est·Iob·j· Sed q̄n murmurat in aduersis vt filij
israel q̄ statim vt defecit eis aqua murmurauerūt contra moysen dicē
tes·vtinā mortui essem⁹ in egipto·signū ē q̄d nō resurrexit· ℣ Terciū
est amestio·q̄ si comedit fauū mellis·i·verbū dei q̄d ē cib⁹ aie·Matth·
iiij·Nō in solo pane viuit hō·sed in omi verbo q̄d pcedit ex ore dei·
Q̄d palato sano est sup mel dulce· Psal·Quaz dul·fa·me·elo·tu· super
mel ori meo·Comedit etiā piscem assum·id est·xp̄m assatum in ligno
crucis·scilicz in sacramento altaris et hoc digne·signum est quod vere
resurrexit·Qui aūt neutrum digne comedit·signum est q̄ non resur⁊
rexit·q̄ nisi is qui de graui surgit infirmitate confortetur cibo mor⁊
tur· Et nota hic de animali non ruminante· de quo non poterat fieri
sacrificium deo· nec erat cibus aptus pp̄o dei· et significat q̄ iste qui
verbum dei non masticat sed deglutit·et corpus xp̄i non diiudicat ne
q̄ discernit ab alijs cibis non est de populo dei nec potest deo sacrifi
care ·Et sic patet tercium· ¶ Quarto ostendit sui testimonij ydoneita
tem·quia licet ratione status preteriti suuz testimonium non esset ef⁊
ficax·tamen ratione status in quo tunc per gratiam dei erat suum te⁊
stimonium efficax erat ad credendum·sicut et aliorum apostolorum·
quia per gratiam dei erat apostolus sicut et alij·et per eandem gratiā
multum profecerat ecclesie·nec vacua in ipso manserat· Et sic patet to
tum de epistola·

Dominica·xij· de euangelio sermo LXXXVIIII·

EXiens ihesus de finib⁹ tyri venit p sydonē ad mare galilee ínter medios fines decapoleos· Mar·vij· Sic dicit apl's ad ro·v·sicut ex vno homíne peccatū et cōdemnatō pcessit ín multos imo ín oīes ꝓpter qō oīes nascimur filij ire·multomagis ex vno homíne ihesu xp̄o íustificatō ⁊ salus ín oīes abūdauit·Ex pcō aūt p̄mo⁹ pentū grām dei p̄didim⁹· ⁊ penas multas íncurrim⁹·nā gratuitis suím⁹ expoliati et ín naturalib⁹ vulnerati· Ihesus aūt dei venies ín mūdū gr̄e dei nos restituit et naturalia nostra mēbra sanauit ín pte·tandē totū corp⁹ et aīam plenarie sanatur⁹· De hac ergo materia p̄ns euangeliū tractat·nā ín ipo qōdam xp̄i miracūlū recitat quō sc̄z línguā et aures cuúsdā sanauit surdi et muti· p que pcōris sanatō designat·que fit p gr̄e dei restitutōz·Circa qō miracūlū euāgelista tria facit·Primo ancedētia miraculū describit et narrat In p̄m·euā· Secdo ipm miraculū a xp̄o factū recitat ⁊ exarat·ibi· Et apprehendēs eū de turba seorsuz misit digitos suos ín auriculas ei⁹ et expuēs tetigit línguā ei⁹·Tercō subsequntia miraculū subnectit et notat·ibi·Et p̄cepit eis ne cui dicerēt·Quāto aūt magis eis p̄cipiebat tātomagis pl⁹ p̄dicabāt et eo ampli⁹ āmirabant dicētes·bñ oīa fecit·

Circa p̄mū tria ponūtur· Primū est aduentus saluatoris ad humanā miseriam qz exi· de fin·tyr·ꝛc· Secundū est adductō peccatoris ad dūmā clementiā·qz addu·ei sur·et mu·Terciū est deprecatio ínterpcessoꝛ ꝓ sanitate recipiēda·qz depcabant illū vt ponat·il·ma· Primo ꝙ ponítur aduentus saluatoris ad humanam miseriam·nam filius dei videns humanam miseriam et seruitutem durissimā qua sub dyabolo imperio omni famulatu vicioruz impie premebatur·compassus est ei et descendit de celo vt eam liberaret·et vt ei perfecte compateretur voluit eius miserias experiri·Hebreo·iij·Non habemus pontifícem qui nō pos·cpa·ínfir·nos·temp·au·p oīa·Et ibidem·ij·Debuit enim p omnia fratrib⁹ assimilari vt misericors fieret· Et qz ín natura dūa nullam penā poterat experiri·ideo factus est hō ⁊ venit p sydonez· id est·p tristiciā hūane nature·nam sydon venatō tristicie ínterpretatur vsqꝫ ad mare·id est·ad vsqꝫ amaritudínem crucis·ínter medios fines decapoleos·id est·subditus decalogo p̄ceptoz legis·qz legē nō venit soluere sed adimplere·Et nota q hec decapoleos hui⁹ decapoleos·vel decapolios idem est qō decapolis ⁊ est regio decē vrbiuz trans iordanē ad orientem posita·ín cuius regionis medio tyrus ⁊ sydon sunt· Sic ꝙ angustias nras assumpsit·amarā morte gustauit· et legem seruitutis seruauit vt de his omnib⁹ nos liberaret·Gal'·iij· Misit deus fi·s·fac·ex mu·fac·sub le·vt eos qui sub le·e·redi· Inter miserias autem humane nature·est corporalis infirmitas ⁊ macula peccati· Et ideo

filius dei vt ostenderet q̄ solum in mundum venerat vt humanam naturā a miserijs liberaret·cepit eā ab infirmitatis miseria et a peccati macula liberare·Lu·vj·Virt⁹ de illo exibat et sanabat oēs· V̄ istuz surdū et mutū·et corpaliter et spūaliť sanauit eo q̄ quēcunq; sanauit in corpe sanauit et in aīa·q; vt dicit aug̃·Dei pfecta sunt opa· ℣ Secūdo ponť adductō pcōris ad dūmā clemētiā·q; q̄zuis filī⁹ dei veniret in mūdū cū sacco grāy et vtutū et donoy spūssancti·pat⁹ omibus dare gratis ·tn̄ homo indurat⁹ et obstinat⁹ in malo· nolebat ad ipm accedē vt gratijs et virtutiby ditareť·Iob·xxj·Qui dixe·deo recesno·sci·vi·tu·no·Et ideo de⁹ de exuberāti diuīs mōis adduxit eū ad se· Carissimi pabola hec ē tpis instantis·Nā filī⁹ dei stat ad ostiū anime et pulsat et vult intrare ad nos cū sacco pleno oim bonoy· Apoc·nj· Ego sto ad ostiū et pulso si q̄s ap·mihi introibo ad illū·Et nos miseri obcecati nolum⁹ ei apire·in luto fecis et in lacu miserie poti⁹ marcescē eligētes·Ez de⁹ in misericordia copiosus nō attēdit ad miserias nr̄as· ꝫ diuīs vijs ad se ducē nos conať·ne tm̄ bonū q̄ntū nobis vult dare pdam⁹· ℣ Nā aliquos ducit ad se p verbū pdicatōis· dū verbo pdicatoris dat virtutē cōpūgēdi cor·Psal·Ecce dabit voci sue vocis·virta q̄ pccor in ipo verbo pdicatoris cōpungiť et ad deū redit·Act·ij· His auditis cōpuncti sunt corde et dixerunt ad petrū et ad reliquos apostolos· Quid faciemus viri fratres· Per subtractōem autem talis virtutis dicitur deus cor peccatoris indurare·Exodi q̄rto·Ego indurabo cor pharaonis et non dimittet populum·Quod est signū magne ire dei quando homo in predicatione nullo modo conteritur· Quosdam ducit ad se p graues infirmitates·ps·Multi sunt infir·post ea accel·Quosdam p aduersa et varia tribulatōnum genera ·Osee·vj· In tribulatione sua mane surgent ad me·Quosdam per psperas·ps· Confi· tibi cū benefe·ei ·Quia vt dicit boeti⁹· Deus facit sicut bonus medicus qui vnicuiq; tribuit sicut sibi expedire cernit·Nam quidam franguntť in aduersis et quidam dissoluūtur in psperis·et quidam in dignitate peunt·et quidam in dignitate saluanť et sic de alijs·et ideo p diuersa et multa ducit ad se saluandos· Nam omnes saluandos ducit et attrahit ad se ex grā spāli·Iob·vj·Nemo potest venire ad me nisi pater qui me misit tra·eum· ℣ Tercio ponť deprecatio intercessorū p sanitate recipienda ·q; deprecabanť eū vt imponat illi manum id est·ferat virtutē et sanitatem· Vbi notandū q̄ per istū surdum et mutū peccator intelligitur·qui p se ad deum accedere nō potest ·ideo oportet vt adducatur·nec p se potest grām impetrare eo q̄ inimicus dei est·gratie autem sedeunť amicis·et ideo oportet vt amici dei pro ipo orent·Iob·xlij·Seruus meus iob orabit pro vobis·faciem eius suscipiam vt nō vob imputeť stulticia·Et ideo quotidie peccatores conuertunť et recipiūt grām dei·q; q̄tidie eccla iustoy rogat p eis deū

Ideo dñs ē paul⁹ q̄ stephan⁹ p eo rogauit vt dīc aug·Et iō aug⁹· dñs ē·et recepit grām dei q̄ mr̄ ei⁹ p ipo rogauit·Vñ usti nō sol⁹ lū sanitatē aie ꝫ etiā dilatōz sine dei impetrāt pcōribꝫ·vtz in exemplo qđ xp̄c posuit de colono q̄ impetrauit a dño ne ficulneā isto āno abscī deret·luc·xiij·Optimū est g̃ habē amicicīā seruoꝝ dei·et cū eis habita re q̄a angeli dei nō potuerūt submergē sodomā ꝛ alias cūtates do⁹ nec lot⁹ habitauit in eis· ꝛ p̄misit de⁹ pcere oīb⁹ illis cūitatibꝫ p̄ decē bonos si ibi fuissent mūeti·vtz gen̄·xviij·Significat aūt pcōr p surdū et mutū vt dīc theophil⁹·Sic facit dyabol⁹ pcōrē·nā facit eū mutū ne dñm vel auxilū a deo ꝛ sanctis petat vel pcā cōfiteat Facit eū surdū ne p̄dicatōz ꝛ vbū dei audiat in q̄ possit medelā anime sue inue nire·Psal·Os hūt et nō loq̄nt au·ha·et nō au· ✝ Vere ꝛ totalit dyabol⁹ surdū fac pcōrē q̄ztū ad ser Prio q̄a vocē vnitatis creatura clamātiū vt de⁹ diligat sup oīa nō audit·Aug⁹·Dñe celū terra mare ꝛ oīa q̄ in eis sunt dicūt mihi vt amē te·nec cessant dicere oīb⁹ vt sint excusabiles·Hāc vocē pcōr nō audit·q̄ plus amat terrena q̄z deū· Scdo q̄ vocē clamoris misericordie sanḡnis xp̄i non audit quā petre audierūt ꝛ scisse sunt·vtz matth·xxvij·Sz vocē clamoris vindicte sanḡnis abel bñ audit·q̄ vlcisci vult ꝛ nō misereri·Heb·xij·Accessistis ad mediatorē testa·noui ibm et sanḡnis aspsionē melius loquētē q̄z abel·Videte ne recusetis loq̄ntē·Sanguis em̄ abel clamat vindictā q̄ absorpt⁹ ē a terra·Hic cadit exemplū isti⁹ dñe que recolegit sanguinē in vitta·duz interficeretur vir eius·quez postea ostenderet filio vt vlciscereturne faceret pacem cum homicida·id est·dyabolo·sic fecit terra de sanguine abel que apiens se suscepit eū in signū vindicte et clamans vindictā·Gen̄·iij·Ecce vox san·fra·tu· abel clad me de ter·Sed sanguis christi nō est absorptus a terra sed statim rediit ad corp⁹ clamans mīam in signū q̄ petebat oīb⁹· Luce·xxiij· Pater dimitte illis q̄a ne·q̄d fa· Tercō qua illā tubā terribile quaz mortui audient ꝛ ideo resurgent ipe nō audit scz·Surgite mor·veni· ad iu·quam usti semp audiūt Hiero· Siue comedā siue bi· siue aliud quid fa·semp vi·reso·in au·me·il·tu·ter·sur·mor·ve·ad iu·Sed sic agit quasi sit in eternū victur⁹ ꝛ claudit oculos atq; aures·ita q̄ tonitruū diuine cōminationis non audit· Psal· Intonuit de celo dñs ꝛ al·de· vo·s·ꝛc·Et iō peccator assimilat aspidi surde q̄ vt nō audiat vocem incantātis vnam aurē figit ad terrā et in aliā figit caudam·Sic peccator desiderio et occupatione terrenoꝝ obturatvnā aurem longitudie vite·ꝛ vnā spe finalis penitentie R Quarto facit eū surdū ne audiat paupem clamantē·et dum ipe deum in paupe nō audit·clamabit ipse ad deum et non exaudietur·Prouer·xxj·Qui obturat aures suas ad cla·pau·cla·ip̄·ad deū et nō exaudiet·vt ptz in diuite epulone·Psalm· Dormierunt somnū suum ꝛ nihil inue·o·vi·diui·in ma·s·Aug⁹· Tran

sit somnꝰ iste trāsit vita ista et nihil inuenīūt in manibꝫ suis· q̄ nihil po
suerūt in manibꝫ xp̄i· ¶Quinto ad frem veniā petentē et dū ipi fra
tri remittere noluerit nullū sibi peccatū a dō remittit· Eccī·xxviij· Re
liq̄ primo noceti te· et tūc depcanti tibi peccata soluent· hō homini
seruat ira et a deo querit medelā in hominē sibi simile nō habet mise
ricordiā et de peccatis suis depcat· Matth·xviij· Nōne oportuit et te
misereri ꝑserui tui sicut et ego tui misertꝰ sum· ¶Sexto ad legē dei
pcipientē et dū ipe nō audit legē dei mādantē deus nō audit eu orā
tem· Proū·xxviij· Qui declinat aurē suā ne audiat legē·oratō eiꝰ erit
execrabilis· ¶Siliter dyabolꝰ facit peccatorē mutū q̄ntū ad tria
¶Primo ad dei laudē q̄ deū p beneficijs nature fortune et grē nō
laudat· Lu·xvij· Nōne decē mundati sunt nouē vbi sunt et nō est in
uentus qui rediret et daret gloriā deo nisi hic alienigena· ¶Secūdo
ad peccatoꝝ ꝑfessionē· Iob·xxxj· Si abscondi quasi homo peccatum
meū et celaui in sinu meo iniquitatē meā· ¶Tercio ad necessariorꝝ dō
pcatōnem· Cōtra quod eccī·xxxix· Aperiet os suū in oratōe et p deli
ctis suis deprecabit· Et sic patet pmū· ¶Secdo ponit ipm miraculū a
xp̄o factū· In quo miraculo fiēdo xp̄c septē seruauit· Nā primo seque
strauit eū a turba· Secdo misit digitos in aures eiꝰ· Tercō sputo teti
git linguā eiꝰ· Quarto ad celū suspexit· Quinto ingemuit· Sexto mā
dauit aptionē· Septimo ipm miraculū ē secutū pfecte et integre· In
quibꝫ oīibꝫ ostendit modū quō peccator dz curari· nā qui solo verbo
oīa creauit hunc sine verbo poterat curare· ¶Primo g̃ seq̄strauit
eum a turba· Sic fecit de filia archisinagogi quā a mortuis suscitauit
Matth·ix· In quo ondit q̄ peccator qui curari desiderat debet se a mū
di tumultibꝰ separe· Hiere·xlviij· Relinquite ciuitates et habitate in
petra· In eodē·lj· Egredimini de medio babilonis ipe me· vt saluet
vnusquisq; animam suā· In tumultibꝫ em̄ lites ꝛ inaudita audiunt ꝛ
aures ad mala inclinant· Sen· Quotiens inter homines fui minor ho
mo redij· Vnde arsenius magnus miles romanus petens modum sue
salutis sibi reuelari audiuit vocem dicentem sibi· Arsem fuge homines
si vis saluus fieri· ¶Secūdo misit digitos in aures suas· In quo ost
dit p̄m crix q̄ digiti et totum corpus eius erat vncti diuinitati· ꝛ ido
de digitis eius exiuit virtus in aures muti eas audire faciens· Itez p
digitos dona spūssancti designant· quia in digitis opatō manꝰ ē· Vn
opatō xp̄i que fuit vtꝰ et manꝰ dei in domis spūssancti fuit· Lu·xj· In
digito dei eijcio demonia· Vnum autem de domis spūssancti vt dicit
apl̄us·j·cor·xij· est discretio spūum vt hō sciat discernere inter bonuz
et malū· Per h̄ g̃ q̄ misit digitos in aures eiꝰ dat intelligi q̄ peccato
ri cōuerso magis neccaria est discretō spūssancti·p quam eligat discre
tū modū viuēdi· et p quā de verb̄ scripture eliciat sanū intellectū· Qz
vt dicit apostolus·ij·cor·iij· litera occidit· Propterea multi facti sunt

hereticí q̄s lítera occidit·q̄b⁹ mal⁹ spūs falsuz et lrāl̄e sensuz de scríptu ris suggescit·j·Joh·mj·Nolite oīi spūi credẽ ꝫ ꝓbate spūs·si ex deo sint·Itẽ dat intelligi q̄ pcc̄oz maxīe mdiget domꝰ spūssancti·q̄ntū ad auditū·qz fides ex auditu habet·ro·x·fides aūt ē donū dei fm apl̄m ad eph̄·ij·Nunq̄ꝫ fides sine dono dei haberi pōt· et p ꝫ̄s nec salus nec dita·cū fides sit fundamētū toti⁹ salutis·Per hoc g̊ q̄ mīsit digitos m aures ei⁹ dedit intelligi q̄ tota salus pcc̄oris a spūscō ē· Tercō spu to tetigit linguā eius vt scz oñdét q̄ oīma mēbza sacri corpis cús di uina exist̄ūt et sancta sint·et sputū qō vincula lingue soluit·Est enim oīe sputū supfluitas·ꝫ in dño oīa duma fuerūt vt dic̄ theophil⁹· Itē salíua a capite descēdit·p quā dei sapiētia designat q̄ ex ore dei p cedit·Ecci·xxmj·Ego ex ore altissimi ꝓdij·Per sapiētiā aūt dei oīes sanant·Sap̄·ix·Per sapiētiā tuā oīes sanati sunt· Itō g̊ sputo tetigit linguā ei⁹ vt oñdét q̄ oīis sanatō a sapiētia dei ē·q̄ p sputū xp̄i intel ligit·Per saluā g̊ istā q̄ a capite xp̄i pcessit grā spūssancti designat q̄ a xp̄o capite totús eccie pcedit in omia mēbza eccie·Joh·j· De pleni tudíne ei⁹ o·ac·nos gr̄am·Inter oīa aūt mēbza lingua magis indiget grā spūssancti·ꝓpter qō spūssanct⁹ sup apl̄os in spē lin·descendit· vt oñderet q̄ pcc̄oz maxie indigét grā spūssaūcti in lingua· Et iō sputo tetigit linguā ei⁹ vt·s·sanaret in lingua et deinde scā et sana ẏba ꝓfer ret·Ia·nj·Lingua ꝫstituit in mēbzis nr̄is q̄ maculat totū corp⁹· inq̄ tū malū ē plena veneno mortifero·Itē salíua ē mediū gust⁹ ꝛ ē sapo ris discretiua ·et iō si corrupta fuerit decipit gust⁹ in údicō sapoꝝ ·sic patet in febzici tantib⁹ quíb⁹ ꝓpter amaꝝ humorē quo palatū infectū ē cib⁹ q̄ dulcis est amar⁹ videt·Si aūt bene disposita sit salua bene údi cat gustus·In salíua em̄ intelligit grā quā dñs dat affectui qua affe ctus sanat vt sapiant ei res ꝓut sape debent sine qua amarū videtur dulce et econuerso·Palatū sic corruptum habent peccatozes qúbus spūalia desipúnt et carnalia sapúnt·Esa·v·Ve q̄ dicitis malū bonū et bonum malū ponentes amarū in dulce et dulce in amarū· Quarto suspexit ad celum vt oñderet q̄ omne datū optimū et omē donū pfe ctum desur·ē descēdens·vt dicit iaco·j·Ex nob ei possum⁹ deficé ꝫ nō aliq̄d facere·Joh·xv·Sine me nihil po·fa· Quinto fleuit vt oñderet q̄ difficile sit sanare peccatorē quē sanatur⁹ fleuit·Aug·Maī⁹ est facé de impio piū q̄ creare celū ꝛ terrā·Idem fecit sup lazarum mortuum dum eum a mortuis suscitauit p quē intelligit peccator ·Itē fleuit vt oñderet q̄ peccatori ꝓpatiendū est·eo q̄ ipe sit in magna miseria ꝫsti tutus·nam omnia mala ꝛ infirmitates ꝓpter peccatū ei euenerūt· Itē fleuit vt oñderet q̄ sup omnia de morte peccatoris flēdū ē·ꝛ de mor te anime magis q̄ corpis·Hiere·vj·Luctū vnī·fac·ti·planc·am· Quia mors peccatoꝝ pessima·ps· Sexto mādauit apertionē dicens· Effe ta qō ē adapire vt cognoscas deū creatorē tuū et redemptorē tuum

ꝓuisorē tuū ꝛ glorificatorē tuū. Aspice vt cognoscas statū pessimū in quo eras et optimū in q̄ es. Aspice vt ꝯgnoscas penas ꝛ mala a quib te absolui ꝛ grāz et bona q̄ tibi feci. Aspice vt ꝯgnoscas finē tuū ꝛ eri tū tuū vt āpli⁹ nō pecces. Ecci. vij. Memo. no. et meter. nō pec. ℣ Se ptimo ipm miraculū pfecte secutū ē. qz statim apte sunt aures ei⁹ et corpis et mētis. et solutū ē vinculū lingue ei⁹. Quecunqz em xpc sana uit in corpe. sanauit et in mēte. Et iō postq̄z xpus p grām soluit eū a peccatis. dyabol⁹ in eū ptātem amisit. ꝛ p ꝯsequēs vinculum quo lin guā eius et aures ligauit ē solutū et loq̄bat recte. qz xpc linguā eius salua sua tetigerat. i. sapientiā et grām recte loquēdi in lingua ei⁹ po suerat. ¶ Vbi notādū q̄ dyabolus peccatorē tenet ligatū quat tuor vinculis. ℣ Primo vinculo pudoris ne peccata ꝯfiteat. Iuc pu dorē excludere debet pudor finalis iudicij. Naum. nj. Reuelabo pudē da tua in facie tua et ostendā gentib nuditatē tuā. ¶ Scdo vinculo im punitatis peccatoꝝ vt peccare nō timeat. Cōtra qd ecci. v. Ne dicas peccaui et q̄d accidit mihi triste. Altissim⁹ em ē patiēs reddito. Eccs. vnj. Quia nō pfert cito cōtra malos sentētia filij hoim absqz vl. ti. ppe ma. ℣ Tercō vinculo despatōis de venia et diffidētia a peccato cauen di vt peccare n desistat Gen. mj. Maior ē iniq̄tas mea q̄z vt ve. mere. ¶ Quarto vinculo stulte spei finaliter penitēdi vt gaudeat bonis mōi Cōtra qd est illud ecci. v. Ne tardes ꝯuerti ad dīm et ne differ. d̄ die in die subi. em ve. ir. il. et in temp. vin. disp. te. Qz nescit homo finē suū ecci. ix. Omnia vincula ista salua dei. i. grā dei rumpit. et facit hominez recte loqui. Nā cōtra pmū vinculū dicit istud ecci. mj. Est ꝯfusio ad ducens ad ignominiā. et ē cōfusio adducēs ad g⁹am et grām. Cōtra se cundū dicit aug. nullum malū impunitum nullum bonum irremune ratum. et ideo si non puniar hic. puniar alibi durius. Contra tercium dicit psal. Miserationes eius sup omnia opera eius. Et iō maior est mi sericordia dei q̄z omnes iniq̄tates mee. Et mai⁹ ē resuscitare mortuū q̄z cōseruare viuū. Qui g̃ me a morte peccati suscitauit in vita grē cō seruabit. Contra quartū dicit beat⁹ bernh. Qui tibi pmisit veniaz de missis die crastī nō spospō. Et sic patet secundū. ℣ Tercō ponūtur subsequentia miraculū qz pcepit eis ne cui dicerent. Ipi aut mltoplus eum pdicabant et eo amplius āmirabant. scz tam de miraculosa opa tione et pfecta. et de humilitate tam profunda. Et ideo eius magnalia predicabant dicentes. bene omnia fecit. et surdos fecit audire ꝛ mutos loqui. In quib verbis salubria exempla habemus. et pmo hēm⁹ vnū exemplū ex pte xpi scz opa nostra bona celandi scilicz ne a vento vane glorie arescant. Quelibet em res habet stimulū suū. Stimul⁹ bonorū operū est vana gloria que bonis operib insidiatur vt pereat. Simile exemplū dedit nobis in trāsfiguratōe. qui mādauit discipulis suis ne alicui dicerent visionē. matth. xvij. Attendite ne iusticiā vram faciatis

cōram hominibus vt videamini ab eis· mathei·vj·c ·Ideo lāpades quinq; virginū fatuarū fuerūt extincte·q; erant plene vēto vane glorie·nā in bonis operib; que fecerūt ventū humane laudis quesierūt Cōtra quod luc·xvij·Cū oīa feceritis que p̄cepta sunt vobis dī·seruu su· Ex pte āt istorū qui adduxerūt mutū ad iesum hēm⁹ tria exempla· Primū est vt opera dei magna p̄dicemus· quia q̄uis xp̄c mandauit eis ne alicui dicerent· hoc fecit ad nostrū exemplū· tñ ipse volebat vt dei opera p̄dicarent ad laudē dei et proximi edificatōnem· vt greg·dicit Thob·xij·Opera dei reuelare et cōfiteri honorificū est· Psal·Annūciate inter gentes opa eius et nar·mira·eius· Scdm ē vt facta dei nō scrutemur ⁊ admiremur·pū·xxv·Qui scrutator ē maiestatis oppimetur a gloria·Eccī·nj·In pluribz operibz dei ne fueris curiosus·Admiremur ergo dei potentiā qua oīa creauit· dei sapientiā qua oīa ordinauit·dei clementiā qua p nobis homo fieri et mori voluit·dei caritatē qua se nobis ad manducandū dari ordinauit·dei gr̄iā et dei iusticiā qua electos p̄destinauit·⁊ qua reprobos p̄sciuit·et nihil horū scrutemur· Nā quia primū scilicet dei potentiā circa mundi creationē aristoteles et alij quidā voluerunt scrutari errauerunt dicētes mundū stetisse ab eterno·quia vero scdm scilicet dei sapientiā circa rerum ordinationē quidā voluerunt scrutari errauerunt dicentes· oīa a casu et fortuna euenire·Eccs·ix·Vidi sub sole nec fortiū bellū· nec artificū gratiā·nec sapientū panē·nec velociū cursum·nec doctorū diuitias·sed tps casumq; in oīb;·Sed quia terciū scz dei clementiā circa salutem humanā·quidā volunt scrutari īsatuantur et incidunt in errores reputantes·īsaniā q deus sit factus homo·et mortu⁹ vt iudei et saracen·j·Corr·j·Nos aūt p̄dicamus christū crucifixū·iudeis quidē scandalū·gentilib; aūt stulticiā·Quia aūt quartū scilicet dei caritatē·qua se nobis voluit ad manducandū dare·quidā volunt perq; rete recedunt a fide dicentes·Durus est hic sermo quis potest eū audire·quō potest hic carnē su·no·da·ad manducandū·Iob·vj·Quia vo quintū scilicet dei·gratiā et dei iusticiā circa p̄destinatōnē electorum et p̄scientiā reproborū quidā volunt perscrutari errant dicentes·omnia de necessitate euenire·et predestinata et p̄scita· et quicunq; sunt predestinati de necessitate saluabuntur· et similiter presciti necessario damnabuntur· Terciū est vt confiteamur q christus semper bene omnia fecit·et omnia bene facit quamuis multa distorta nobis videātur·Boetius·Et tu quamuis causam tante dispositionis ignores·rectefieri cuncta ne dubites·Et sic patet terciū·

De epistola sermo lxxxix·

Fiduciam talem habem⁹ per christū ad deū non q sufficientes simus cogitare aliquid ex nobis·ij·Corinth·nj· Apls in hac epistola dirimit q̄ndā ꝓtroversiā q̄ maxie erat tpe

suo et fuit etiã tpe xpi·s·q̃ mĩstri et discipuli mosi et veteris legis erãt maioris excellentie q̃z mĩstri noue legis·s·discipuli xpi·Iob·ix· Tu discipul⁹ ei⁹ sis nos aũt mosi discipuli sum⁹·nos scim⁹ q̃ mosi locut⁹ ẽ deus· hũc aũt nescim⁹ vñ sit Hãc q̃stionẽ apl̃us m pñti epla soluit·oñdẽs q̃ mĩstri noue legis et discipuli xpi sunt maioris excel lẽtie q̃z mĩstri ve·te et discipuli mosi· In qua q̃dẽ epla pncipaliṫ tria facit·Primo q̃ mrẽdebat se ꝛmẽdare cũ mĩstris noui testamẽti ciu⁹ ipe mĩster erat·ne credaṫ q̃ ex supbia h̃ diceret· a se psumptõz exclu dit oñdẽs q̃ talis excellẽtia ⁊ omne bonũ qđ bẽbat a grã dei ꝛcredebat In p̃m·epi·Scdo excellẽtiã mĩstroꝝ no·te· respectu mĩstroꝝ ve·te· subiũgit ibi·Qui ꝑdoneos nos fecit mĩstros no·te·Tercõ talẽ excellen tiã p duas rõnes ꝓbat·p̃ma ibi q̃ si mĩstratõ mortis li·de·Scda ibi Nã si mĩstratõ dãnatõis·Ꝓ rõ g̃ excludit a se p̃sumptõz·attribues oñe bonũ gr̃e dei dicẽs·Inducĩã talẽ·i·talia loq̃ndi habem⁹ ad deũ sez intendẽtes·et h̃ p xp̃m·i·p merita xpi ⁊ nõ ꝓpter merita nr̃a· q̃ vt dz hie·xvij·Maledict⁹ vir q̃ con·m ho·et ponit car·brach·suũ·Benedict⁹ hõ q̃ cõ·m do·et e·do·fi·ei⁹·Loq̃mur ergo m vtute xp̃i·q̃ nõ sum⁹ suf ficiẽtes cogitare aliq̃d a nobis·ne dũ loq̃ qđ vere aliq̃d sit sez bonũ tan q̃z a nobis agẽtib⁹ et mouẽtib⁹ p̃ncipaliter·Iob·xv·Sine me nihil po restis facẽ·Phil·ij·Qui opaṫ m nob velle et pficere q̃ bona volũtate· Ergo ⁊ cogitare et velle ⁊ pficẽ qđ cogitatũ est·de⁹ m nob opaṫ·Esa· xxvj·Oĩa opa nr̃a opat⁹ es m nob dñe·Mali aũt volũt et cogitant ⁊ opaṫ mala absq; deo·q̃ sine ipo factũ ẽ nihil·i·pccm·h̃ sufficiẽtia no stra ex deo ẽ sup·m oĩ bono·Adũtendũ tñ est h̃·q̃ p hec vba nõ au fert apl̃us potentiã cogitandi bonũ ab hom̃ne et a libero arbitrio h̃ sufficientiã solũ·Quasi diceret·Ex sua ꝛdicõne hõ habet potentiã co gitandi bonũ·h̃ exire m actũ bonũ nõ põt nisi p grãm dei quod esset a se sufficientiã habere·j·Cor·xv·Nõ aũt ego sed grã dei mecũ·vnũ; quodq; eor que sunt ordĩata ad vitã eternã adipiscendã sez pncipiũ et cõsummatõ est a deo·j·Reg·nj·Ego incipiã et ego complebo·Et sic patet q̃ ꝓpria virtus hom̃is nõ sufficit ad salutẽ·Aug⁹·Sine te dñe nihil sunt oĩes conatus mei·Nihilom̃us tamẽ homo debet firmi ter credere·q̃ diuĩnũ auxiliũ ei nõ deerit nisi ipe fuerit m culpa· Et ideo debet facere posse suũ et laborare q̃ diuĩnũ auxiliũ ei assit ·et debz ideo orare·elemosinas facere·ieũnare·et alia bona facẽ·vt auxiliũ dei me reaṫ etiã si sit m peccato mortali·quia nõ vult dicere apostolus q̃ sine gratia dei nihil boni possumus facẽ·cũ videamus hom̃es grã dei ca rentes multa bona facere· sed vult dicere q̃ nihil boni meritorij vite eterne possumus facere sine gratia dei·Ro·vj·Gratia dei vita eterna Sine ergo gratia gratũfaciente multa bona possumus facere·Sed si ne gratia gratis data nihil oĩno boni possum⁹ facẽ nec esse nec sub sistere nec viuere·Et ideo notandũ q̃ tripliciter homo deficit ex seipo

O ¶ Primo deficit ad subsistēdū· Scdo ad bñ vúendū· Tercō ad
suū desideriū implendū· ¶ Primo' deficit ad subsistēdū· Et hoc patz
q̄ ad tria· ℣ Primū ē qz ee suū ꝛseruare nō pōt· indiget em deo ꝛser
uāte· Greg· Oīa em q̄ de nihilo sunt in nihilū tenderet· nisi ea oīm
auctoꝛ manu regimīs tenēt· indiget em cibo quē ei deꝰ p creaꝛas suas
admīstrat· Psal· Aperis tu manū tuā et imples oīe animal bñdictō
ne· Ex quo ptz magna ingtitudo pcoꝝ q̄ cū a deo ꝛseruent ꝛ susten
tētur ipz impugnāt et seruos suos molestāt ꝓpter qđ digne merent
puari vita et oīmb bonis· Exemplū de filijs israel q̄ cū a deo nutrirē
tur cibo optimo āgeloꝝ murmurabāt et suos eiꝰ scz moysen ꝛ aaron
molestabāt· ꝓpterea ignis de celo ꝛsumpsit eos· j· Coꝝ· x· Neqz mur
muraueritis sicu· q̄· e· mur· et pie· ab exterminatoꝛe· ¶ Scdm ē qz pso
nā suā ab hostib defendē nō pōt· imo a dmonib cito pimeret nisi au
xiliū angeloꝝ ei adesset· Psal· Angelis suis mādauit de te· vt custo
diāt te in omīb vijs tuis ꝛc· Ex quo ptz magna rusticitas peccatorū
qui angelos nō reuerent· Vnde pbs dicit qz si quis ignoꝛat an nix sit
alba· et an pntib et dijs· id est· angelis sit reuerentia exhibenda· indi
get sensu vel pena· Vñ sicut ignoꝛās an nix sit alba est cecus· ita igno
rans an angelis sit reuerentia exhibenda est verberandus· et multo
magis qui hoc scit· et eos non reuerē et maxime qui angeloꝝ dñm
in magna reuerentia nō habet· ℣ Terciū est quia bona sua tueri non
pōt· quin ab ipo recedant et ipe ab eis· quibus ablatis eius subsisten
tia remouet· Boeti· Relinquit em te scz foꝛtuna quā nō relicturam se
nemo vnqz poterit esse securus· Quid igitur referre putas siue illam
scilicet foꝛtunā moꝛiendo deseras aut illa fugiendo· j· Thi· vj· Nihil in
tulimus in hunc mundū nec auferre quid possumus· Ex quo apparet
magna stulticia peccatorū· qui in bonis suis confidunt· Esa· xxxvj· Ec
ce ꝛfidis sup bac· arun· cui cum innix· fu· homo ꝛminutus intra· ma·
eius ꝛ pso· eam· Bona pncipia sunt baculus arundine qui est fron
dosus extra et vacuus intus et stabilitatē nō habet· qui ergo inniti
tur ei ꝛfringitur· ¶ Secundo est homo insufficiens et deficit ad bñ
viuēdū· qđ ptz q̄ntū ad tria· ℣ Primū ē qz nō potest bonam vi
tam inchoare· Inmtiū em bone vite est bona cogitatō et bonū ꝓpo
tū· Sed vt dictū est supra· hoc ex nobis et p nos habere non possu
mus· Ex quo apparet psumptio multoꝝ dicentium quando voluero
mutabo vitā et coꝛrigam me· Ro· ix· Nō est volentis neqz currētis· sꝫ
miserētis dei· Hec est ꝓmissio nequissima que multos pdidit· vt dici
tur eccī· xxix· ¶ Scdm est qz postq̄z vitam bonā inchoauerit non po
test in ea pseuerare· Greg· Cito bonū amittit nisi a largitoꝛe custo
diat· Aug· loquēs de negatōe petri· Hic agnoscit q̄z verū sit sine me
nihil potestis facē· ecce ad vni aure impulsuz firmissima colūna tre
muit· Ex quo patet stoliditas quoꝝundā· qui cū sint in bono statu vt

eis videt nō timēt de casu nō attēdētes ad illd·j·Cor·x· q̄ se existimat stare vi·ne ca·nō curāt deū et sanctos rogare vt in bono statu 2ser uent· Vbi attendēdū q̄ indiscreta p̄sumptō firmitatis multis fuit oc casio ruine· Ideo petr⁹ vili⁹ ceteris cecidit·q̄ p̄ ceteris p̄sumpsit· Aug· Multos impedit a firmitate p̄sumptō firmitatis ¶ Terciū ē q̄ nō p̄t ex se fructū bone vite apprehēdere·q̄ q̄ntūcūq; bn̄ agat nō sunt 2dig na opa sua ad vitā eternā· Ro·vnj· Nō sunt 2dig·pas· hui⁹ rem·ad fu·glo·q̄ reue·in no· Ex quo apparet audacia multoꝝ q̄ credūt opa sua sufficiētia esse ad vitā· Cōtra quos apls ad tyt·nj·nō ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹ nos·s̄ſ fm suā misericordiā saluos nos fecit· In cui⁹ figura dr geñ·ij·q̄ de⁹ posuit hoiem in padisuz·ꝛ nō dicit q̄ homo p se uerit in padisuz· Attēde tñ ꝟ q̄ sicut vita eterna nō dat ex opib⁹ nr̄is· ita non dat sine opib⁹ nr̄is·est em̄ mediū q̄ fit in mediū sine quo nō fit·ij· Ibi·ij· Nemo coꝛ·nisi q̄ le·cer· ¶ Tercō homo deficit ꝛ ē insufficiēs ad suū desideriū implendū et satiādū·qđ ptz q̄ntū ad tria· Q ¶ Primū est q̄ desideriū hois nō satiat nisi in pfecto bono· Perfectū aūt ē vt dic phus cui nihil deest· In mūdo aūt isto nihil inuenit pfectū cui nihil d sit·et qđ omnem pfectōz habeat·nec in tota natura nisi solus deus·et ideo homo nō potest satiari nisi in solo deo et eius gloria· Psal· Satia bor cū apparuerit gloria tua ¶ Secundū ē q̄ desideriū hois nō potest implere quidđ est minoris capacitatis q̄z homo·quia minus nō im plet maius·homo aūt ad imaginē dei factus est capax ipius dei·er go nihil minus deo potest ipm implere· Aug⁹· Fecisti nos dñe ad te et inq̄etum ē coꝛ nostrū donec req̄escat in te· ¶ Terciū ē q̄ nihil pōt desideriū hominis implere nisi qđ intrat in animā vbi est desideriū· In animā aūt nō intrat nisi deus· Et ideo bona mūdi immittunt sitim et nō satiant quia nō intrant vbi est desideriū· Exemplū de tenente cia tū in manu et nō bibente in quo sitis augeret et nō extingueret· So lus ergo deus replet desideriū hominis· Psal· Qui replet in bonis d sideriū tuum· Ex quib⁹ omnib⁹ apparet stulticia mundanoꝝ qui in bonis mundi credunt satiari· sed econuerso euenit eis· q̄ q̄ntoplura habent tantoplus sitiunt· Et sic ptz primū ¶ Secūdo excluſa p̄sumptō ne ponit excellentiā ministroꝝ noui testa·dicens· Sufficientia nostra ex deo est·q̄ et ydoneos nos fecit ministros·id ē· in scientia et vita p fectos· Hiere·nj· Dabo vobis pastoꝛes fm coꝛ meuz·et pascent vos scientia et doctrina· Sic ꝫ fecit nos ministros ydoneos non cuiusq; opis s̄ſ no·testa· De quo dicit hiere·xxxj· Feriā domui israel et domui iuda fedus nouū·testa· scz nouū nō fm pactū qđ pepegi cū patribus eoꝛ· De quo·lu·xxij· Hic est calix no·testa·s·confirmatoꝛ testamēti· Nō litera scz literali intelligentia·s̄ſ spū·i·spuali intelligentia· Et sic mīn stri veteris testamenti solā literā docebāt obseruare·et intelligentiam litere et significatōem nō curabant· Math·xij· Ecce mater tua ꝺ xp̄o·

ſinagoga et fratres tui ſ. uidei foris ſtãt ſup intelligẽtia literali nõ valẽtes penetrare vſq; ad ſpũalẽ ꝙrentes te i. ſalutẽ quã in tali intelligẽtia inuenire nõ pũt. Sz miſtri noui teſtamẽti docẽt literã 7 intelligẽtiã litere qđ eſt meli⁹ 7 vtili⁹ 7 bonorabili⁹. qz litera p ſe ſine ſpirituali intelligẽtia occidit. de legalib⁹ 7 iudicialib⁹ et cerimonialib⁹ vetꝰ dicit ſimpliciter. qz impoſſibile erat ea adiplere. Actu. xv. Hoc eſt onus qđ nec nos nec pres noſtri portare potuim⁹. In ipis aũt mandatis decalogi trã in ſe et p ſe ꝟfiderata nõ occidit ſimpliciter ſz occaſionaliter. Nã phibitõ occaſionaliter inducit culpã. et irritat 7 puocat cõcupiſcentiã. Ro. v. Lex ſubintrauit vt abũdaret dlictũ. j. Cor. xv. Virtus vo peccati lex. Litera etiã occidit qz occaſionẽ ſupbiẽdi preſtat. j. Cor. vnj. Sciẽtia inflat. Eccs. j. Qui addit ſcientiã addit 7 laborẽ eo qđ in multa ſapiẽtia multa ſit indignatõ. Spũs aũt i. ſpũalis intelligẽtia q miſtrat in nouo teſtamẽto viuificat. ſ. aiam. Si qs em iſtõ matth. xvj. ſi qs vult poſt me venire abneget ſemetipm. et ſic illud. ſi quis amat aiam ſuã pdet eã. ſolũ literaliter intelligẽt morerer in aia. ſz ſpũali ſer intellectũ dat vitã aime vt. ſ. bõ abneget vitã carnalẽ in cruce penitẽtie. Et nota qđ tũc ẽ pfecta et ſpũalis intelligẽtia qñ eſt ei adiũcta gtia ſpũſſancti. et tũc pfecte viuificat. Ioh. vj. Spũs eſt q viuificat caro aut nõ pdeſt quicq;. Mortificat em oẽm carnalitatẽ et p ꝟſequens dat vitã ſpũs. Ro. vnj. Si aũt ſpũ fac. ca. mor. vi. Spũs ergo et gratia ſpũſſancti viuificat. Et qz p miniſtros noui teſtamẽti dat gratia ſpiritusſancti. iuxta illud actu. vnj. Tunc imponebant manus ſup iſtos et accipiebant ſpũmſanctũ. Ideo pfecta intelligentia ſpũalis docet et tradit in nouo teſtamento a miniſtris eccleſie. Queritꝰ hic vtrum lex noua quod idem eſt qđ teſtamentũ nouum ſit lex ſcripta vel indita. Et dicendum qđ vnumqđq; dicitur eſſe illud quod ẽ in eo potiſſimũ. Illud aũt quod eſt potiſſimũ in lege noua et in qua tota eius virtus ꝟſiſtit ẽ gratia ſpũſſancti q dat fidelib⁹ p quã iuſtificantur. Ro. vnj. Lex ſpũs vite liberauit me a lege peccati et mortis. Vnde aug⁹. Sicut lex factor fuit in tabulis lapideis. ita lex fidei ſcripta eſt in cordibus fidelium. Habet tamen lex noua quedam ſicut diſpoñtia ad gratiam ſpũſſancti et ad hunc gratie vſum ptinentia. que ſunt quaſi ſecunda ſcripta in noua lege. De quibus oportet inſtrui fideles chriſti et verbis et ſcriptis. tam circa credenda q; circa agenda. Et ideo dicendum qđ principaliter lex noua eſt indita ſecundario eſt lex ſcripta. Item queritur an lex noua iuſtificet. Et dicẽdũ qđ ſicut dictũ eſt ad legẽ euãgelij vel nouam duo ptinent. Vnũ quidem principaliter. ſz gratia ſpũſſancti interius data. et qntum ad hoc lex noua iuſtificat. ſecundario pertinẽt ad legem euãgelij documẽta fidei et pcepta ordinantia humanos affectũ et hũanos actus. Et quãtũ ad hoc lex nõ iuſtificat. Vnde hoc qđ hic dixit. littera occidit. ſpũs aũt viuificat. aug⁹. exponit dicens qđ p

literā intelligit omis scriptura extra boies exns etiā moraliū preceptorū qlia ptinent in euāgelio. Vñ etiā litera euāgelij occidēt nisi eēt intelligenda gratia fidei sanās. Et sic ptz excellentia ministroz no testa. qz docet literā spū intelligi. et qz donat misterialiē grām spūssancti p quā peccata dimittūtur. 7 fides et alie ptutes infundunt. Iob. xx. Accipite spm̄ sanctū quoz re. pec. re. eis. Et sic patz scdm. Tercō ponit duas rōnes ad hanc excellentiā xp̄and̄ quaz pma ē a mīoꝛi. qz si illd dē q̄ minus videt debē esse in gloria ē in gloria. ergo id qd magis. Dicit g̃ qz si mīstratō mortis. i. lex mosaica q̄ nō implentibz scīpam mortē inferebat. 7 sic occidebat oēs vel plures. qz nullū ipam implē poterat. vtz exod. xxj. de lege talionis et p totū leuiticū. q̄ fecerit ꝑ vl istō morte moriat. Si talis mīstratō literis deformata. i. inhoneste formata ptz deut. xxiij. vbi pcipiebat parillū portare ad fodiendum et sterco ra ad condendum. deformata dico in lapidibz vili scz materia Si ergo talis mīstratō fuit in gl̃ia in splendoꝛe scz gl̃ioso in facie mopsi relucente ac si essent quedam coꝛnua. Exod xxxiij. Videntes autez aaron et filij israel qz coꝛnuta esset mopsi facies timuerunt prope accedere. sicut et nunc fit nostris ep̄is. postq̄z facti sunt coꝛnuti quibus qui familiarissimi erant vix audent accedere. Ita vt non possent filij israel intendere. id est. intente respicere in faciem mopsi propter gloriam vultus eius scz mopsi que euacuatur. In ipo em̄ inchoauit et in ipso cessauit. Non em̄ fuit in iosue nec in alijs successoꝛibus ei⁹. nec ptinue fuit in mopse. sed cito transit. quia nō erat veritas glorie. sed figura. j. Coꝛ. x. Omnia in fi. cōtin illis. Argumentū est qz omnis gloria mūdana que est gl̃a mosaica cito transit. Si ergo sic fuit in gloria ministratio ista. quomodo nō magis ministratō spūs et legis noue que spūalis est. quia spūalia docet. erit in gloria. i. in maioꝛi gloria q. d. sic. Sed banc gloriam nō videmus. In qua g̃ gloria erit. Certe in futura et eterna. De qua psal. Exultabunt sancti in gloria. Et sic patet pma ratio que est sumpta penes boc. qz lex noua docet literam spiritualiter intelligi lex aut vetus non. Secuda ratō sumit penes hoc. qz in lege noua dat etiam gratia spūssancti p ministros ecclesie. que iustificat boiem. Dicit ergo. Nam si ministratio dānatōis. i. lex mosaica. q̄ damnabat ad mortem tpalem. Et ideo qd supra dixit ministratōnem mortis. hic dicit ministratōem damnatōis. In gl̃ia est. s. tempali. multomagis ministeriū iusticie. i. nouū testamentū abundat in gloria. Nota g̃ istud quod dixit ante ministratōnem spūs. dicit hic ministerium iusticie. qz in nouo testamento dat spūssanctus p quem iusticia est in homine. Et qz nouū testamentum abundat in iusticia. abundare debet in gloria. Proū. xv. In abundanti iusticia virtus maxima ē. Et sic patz qz ministri noui testamenti sunt magne dignitatis tam ex

eo q̄ docēt ſcām intelligi ſpūaliť· q̄z ex eo q̄ ſunt miſtri xp̄i·et ei⁹ inſtrumetū et dāt ſpm̄ſcūm p quē pcā dimittunť· et vtutes infundunť· qđ miſtri ve·teſt·nō faciebāt·Et ſic ptz q̄ miſtri no·te· in mag̃ reuerentia ſunt habēdi et ipi debēt ſe in magna ſanctitate ꝓſeruare vt tāto mīſterio digni ſint·qz ve iſti qui ſalutē alios docet ⁊ ſpūmſcūm alijs cōfert et ipe ſalutē pdit et ſpūſancto p̄iudiciť·et p tale miſterium fit dignus morte eterna·j·Cor·quarto·Sic nos exiſti·homo vt mīſti· xp̄i et diſpenſa·miſteriorū dei·Et ſic patet totum·

Dominica·xiij·de euangelio ſermo XC

Beati oculi q̄ vident q̄ vos videtis·luce·x·Euangeliū p̄ſens eſt valde pulcrū et magnū et mlta in ſe cōtinens·nec paucis vbis expediri pōt·In quo quidē euāgelio queſtio apud antiquos p̄bos multū vētilata determinať in quo ſcz eſſet beatitudo·Quidā em̄ poſuerūt beatitudinē in bonis corpis vt epicuri Quidā in bonis mūdi·ſ·diuitijs·honore·potentia·⁊ ſic de alijs· Quidā in vtutib⁹ moralib⁹ vt ſtoici·Quidā in vtutib⁹ naturalib⁹ et cognitōne creaturaꝝ et maxime ſubſtātiaꝝ ſepataꝝ vt paripatetici·i·ariſtoteli·ci·Chriſt⁹ aūt veniēs in mūdū q̄ ad hoc nat⁹ ē· vt teſtimoniū phiberz veritati·oſtēdit q̄ in oīnib⁹ ſupradictis vera beatitudo nō cōſiſtit·ſed in viſione et cognitione dei di·Beati ocu·qui vi·ꝛc· In quo quidē euāgelio p̄ncipaliter tria ꝛtinent· Primo enim beatitudo ab apoſtolis et eoꝝ ſequacib⁹ in nouo teſtamento haberi phibetur·In p̄m· euan· Secundo cuiuſdam legiſperiti alta interrogatio·et chriſti ſapiens reſponſio ſubinfertur ibi·Et ecce quidā legiſperitus ſur·tem·eū· Tercio eiuſdez legiſpiti alia interrogatio et eius a chriſto per exemplū explanatio ſubūngitur ibi·Ille aūt volens iuſ· ſeipm dixit ad ieſum et quis eſt meus p̄imus·Suſpiciēs aūt ieſus dixit·Homo quidā deſcēdebat ab hieruſalem in hierico·Primo g̃ chriſtus p̄nunciat beatitudinez apoſtoloꝝ et eorum ſequaciū·que ab aduentu chriſti in nouo teſtamento habetur·Que beatitudo ſiue bñficium antiquis patrib⁹ q̄ntūcunq̄ magnis nō eſt cōceſſum·Dicit g̃ beati oculi interiores et exteriores qui vident que vos videtis·et nō ſolū veſtri ſed ommiū qui vident per fidem q̄ vos videtis p ſpē·i·recte cognoſcunt iſta ſacramenta in me completa que vobis reuelata ſunt·Eandem enim beatitudinē chriſtus repromittit credentibus et thome vidēti·Ioh·xx·Beati qui nō viderunt et crediderunt·Vnde cirillus hic dicit q̄ videre nō ſumiť hic p actu oculoꝝ·alias herodes et pilatus ſuiſſent beati qui chriſtuz viderūt·ſed ſumiť hic p viſu et recreatōne mentis· ſm qđ dicim⁹ iſte vidit bona tpa·i·gauiſus eſt bonis tempibus·Et ſic ptz q̄ hanc beatitudinē nos habemus q̄ xp̄i bñficijs gaudem⁹·et ipm p fidem videm⁹ Patres aūt ve·teſta·vſq̄ ad illud tpus chriſti beneficijs nō ſunt gauiſi·Et ideo nos ſum⁹ magis beati q̄z ipſi·Et hoc eſt qđ ſequitur·Multi

aphe pdicētes futura esse q̄ vos videtis pñtia·et sic̄ multi reges vo-
luerūt vidē oculo carnali q̄ vos videtis·s·me·et q̄ p me fiūt et nō vide
rūt·et audire q̄ vos auditis·s·doctrinā et pdicatōem meā ⁊ nō audie
rūt· Sed dr iob·vnj abrāā pater vester exultauit vt vidēt diē meū vi-
dit et gauisus ē·Rūsio illud intelligit de visu spūali·ꝫ istud de corpa-
li et spūali simul·Hec g̃ grā antiqs pribꝫ nō est ꝺcessa licet multū eaz
desiderauerūt· Isa·lxmj· Vtinā disrumpes celos et descēderes·Hoc ei
ecclie no·te·in apl̄is ē cōcessuz·Antiqs aūt pribꝫ in figuris et enigmati
bus·Nā alius vidit tres et vnum adorauit vt abrāā· Alius vidit ru-
bū ardentē nō cōburi et posteriora domini vt moyses·et sic de singu
lis·Nos autem reuelata facie gloriam domini speculamur vt apostolus
dicit· Vbi nota q̄ hec beatitudo apparet esse in nobis plusquā in
patribus et hominibus ve·testa·quantū ad octo· R Primo quā
tum ad veri cognitionem ·q̄ apte et non per figuras cognoscimus
misteriū trinitatis et incarnationis filij dei·Iohan·xvj· Venit hora
cum iam non in prouerbijs loquar vobis·sed palam de patre meo an
nunciabo vobis·Epl̄·mj·Quod aliis generationibus non est agnitus
filijs hominum sicut nunc reuelatus est sanctis apostolis eius· ¶Se
cundo quantum ad dei placationem quia immolata est hostia per quā
placati et reconciliati sumus deo·Ro·v·¶Cum inimici essemus recon-
sumus per mortem filij eius· V Tercio quantum ad debiti solutio-
nem pro quo omnes in carcere detinebantur ·j·Pe·j· Non auro vel
ar·re·es·sed pretioso sang·ag·imcō· ¶Quarto quantum ad spūsancti
donatōnem·quia per sacramenta et ministros ecclesie datur spiritus
sanctus ad robur·et ad vincendum ex omni parte peccatum·quod
in veteri testamento nō fiebat·Iob·xx·Accipite spūmsanctū· V Quin
to quantum ad virtutis emanatōnem·nam ex passione christi magna
regula ad bene agendum emanauit·Iob·xij·Ego si exaltatus fuero a
terra omnia tra·ad me·id est·per virtutem passionis mee trahaz ad
me hominem qui est quodāmodo omnia· ¶Sexto quantum ad me-
dicinarum preparatōnem· Nam ex latere christi pendentis in cruce
fluxerunt sacramenta ecclesie efficaces medicine contra omnem mor
bum anime·vt per hoc euangelium omino datur intelligi in homine
sanciato·Fluxerunt etiam inde indulgentie ad peccatorum remissio-
nem· V Septimo quantum ad nobilissimi et virtuosissimi cibi institu-
tōnem·Iob·vj·Quis quē ego da·vo·ca·mea est· V Octauo quantuz
ad regni celestis possessionem ·Lu·xxij·Hodie mecū eris in paradiso·
Hanc vocē omes patres ve· testa·nō audierūt· Vere ergo beati sunt
oculi nostri·q̄ talia vident et audiūt· S ¶Moraliter aūt ad edifica
tōez nostrā nota q̄ ad bene videndū tria sunt necessaria·s·instrumen
tū sanū·mediū aptū·et obiectū solidum·Similit in visione spūali hec
tria sunt necessaria in qua instrumētū sanū est cor mundum·Matb· v·

Beati mūdo corde qm ipi deū videbūt. Ex trib aūt mūdat cor. Pmo qñ vis rōnalis purgata ē ab errore dyaboli. qđ facit fides. Actu. xv. Fide purificās corda eoy. Secdo qñ vis cōcupiscibilis purgata est ab amoe carnis. qđ facit caritas spūssancti. Aug⁹. Gustato spū desi. omca. Tercō qñ vis irascibilis purgata ē ab amore mundi. qđ facit spes. qm q sperat meliora bona relinqt illa. Math. xix. Ecce nos reliqmus oīa. Qui ergo habēt fidē rectā et carnalia desideria nō sequūtur. ꝫ abnegant se z mundanis vanitatib abrenūciant hūt sanū oculū mentis ad videndū christum et eius bīficia. Medīū aūt aptū m visione spūali est triplex. scz speculū fidei. j. Coy. xnj. Videmus nūc p speculuz scz fidei. Speculum creature. Ro. j. Invisibilia dei per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Et speculum scripture. Iohan v. Scrutamini scripturas iste sunt que testimonium perhibent de me Et sic patet qm vita ista per tria possumus christum cognoscere verum deum z verum hominem scz p fidem et creaturas. id est. per opa que christus exercuit m creaturis. Iohā. v. Opera que ego facio testimoniū perhibent de me. Et per scripturas. Luce. xxmj. Nōne sic opor. christum pati. Obiectū autem solidum est christus m quo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter. Hebreo xij. Aspicientes m autorem fidei z asummatorem ieſuz. In hoc obiecto tria principaliter viderūt et asiderauerunt a pos. que nos etiam asiderare debemus. scilicet exempla operum ad imitandum. Iob. xnj. Exemplum em dedi vobis ꝛc Mirabilia virtutum ad regratiandum. j. Pe. In ommb gratias agē deo Et documenta verboy ad instruendum. Luce. xxmj. Tunc aperuit illis sen. vt intel. scrip. Iob. vj. Verba q ego lo. vo. spūs et vi. sunt Et sic ptz pmum. Secundo ponitur cuiusdā legisperiti alta interrogatio et christi responsio. Dicit g. Et ecce quidā legispe. sur. vt ab omvi. et sic. sa. repu. tem. eum. Non g causa discendi sed se ostentandi pro pomt questionē dicens. Magister. Dolosa lingua magistrum vocat cuius non vult esse discipulus sed temptator. Quid faciendo vi. eter. pos. At ille dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quomodo legis scilicet m ipa lege. At ille respondes ait. Diliges dominum deum tuuz. ꝛc. Et attende hic q m deu. et m math. non ponunt nisi tria. lucas aūt addit quartū scz ex ommb viribz tuis. Et hoc facit propter quattuor rōnes apter quas diligendus est deus. Prima quia creator dans es se. Secunda quia conseruator m esse. Tercia quia redemptor et recreator m bene esse. Quarta quia glorificator m optimo esse. Ergo diliges dominū deum tuū ex toto corde tuo. qz te ad imaginem suaz creauit excellentem creaturam. ex tota anima tua. quia te aseruat et tibi provider per angelicam naturam. Heb. ij. Omnes sunt administratorij spūs m mmſ. missi. Ex omnibus viribus tuis. id est. ex omnibus tuis potētijs tam interioribz qz exterioribus quia te redemit et exaltauit

fact⁹ hō ín hūana natura·Apoc·v·Redemísti nos dñe ín sangne tuo et fecís·no de·no·regnū·i·reges·Et ex oñi mēte tua qz te resuscitabit ín aía et corpe glorioso ad dúmā gloriā·Mat·xxv·Venite bñdicti patris mei pcipite regnū·Aug⁹·aūt sic expomit·Dili·dñm deū tuū ex toto corde tuo·i·ntellectu sine errore·ex tota aía·i·volūtate sine ꝛtradictōne·ex tota mēte·i·memoria sine oblíuione· Et dic̄ ħ nō posse imple ri in via ħ oñdit̄ p ħ vbi implebit̄ scz ín patria· Greg· aūt dic̄ ex toto corde·i·sup oīa et dicit qd est inculcatō vboꝝ ·Addit aūt et primū si cut teīpm·qđ expomit̄ sex mōis· ¶ Primo sic̄ teīpm·i·diligas in primo qđ debes diligē in te scz naturā et imaginē dei et vtutē ñ vicīū Secdo sic sic̄ teīpm scz ex caritatis affectu et effectu ñ ex ꝛcupiscētia carnis· Tercō sic sicut teīpm·i·in quo teīpm·s·in deo et nō in mūdo· Quarto sic sic̄ teīpm·i·ꝓpter qđ teīpm scilicet ꝓpter deū et nō ꝓpter cō modū tpale·Quinto sic sic̄ teīpm·i·ad qđ teīpm scz ad grām in pñti et gloriā in futuro·Sexto sic sic̄ teīpm·i·quō teīpm·s·supza res tempales et corpus ꝓprīū et infra deum· Qūi sic diligit primū legem impleuit Et ideo sequitur·Dixit illi recte respondisti·hoc fac et víues·Et nota qꝝ p nomen primi intelligitur omnis homo vt dicit aug⁹·Et attende qꝝ dilectio triplex est· ¶ Prima nature et hec prozie fm dyoni·dicitur amoz quo naturaliter omnia corpoza existentia colligantur ad in uicem et communicant sibi alterutrum bonum quod habent·Vnde dyonisius·Est autem amoz quasi quidam dúinus circulus· ¶ Secunda est amicicie· Et hec vocatur ꝓprie dilectio que est inter creaturas ratione vtentes eo qꝝ in dilectione cadat electio que est vtentium ratione· Tercia est gratie et hec ꝓprie dicitur caritas que includit in hoc mandato specialiter·Amoz ḡ respicit naturā· dilectio rationem· et caritas gratiā·Ponit aūt in mandato vnum p altero eo qꝝ hec tria sint motua ad diligendum deum·s·natura ratō et gratia· Natura ergo respicit creatorē·ratio redemptorem·rōnabile est em̄ vt qui tanta sustinuit p nobis diligatur a nobis·Gratia ústificatorē·gratis em̄ nos ústificat·Excellentiā et vtutē istús mādati hic videam⁹·in q̄ omnia mādata implent̄·et de q̄ dñs spēale mandatū dedit· Io·xnj· Hoc ē pce·m·vt di·mui·Hec ē illa pciosa margarita p qua hō debet oia da re·q̄zuis ḡ oēs virtutes sint margarite pciose·tñ caritas siue dilectio ē oīnb⁹ pciosioz·j·Ioꝝ·xnj·Maioz hoꝝ ē caritas·Qui⁹ excellēcia ꝛ vtus ex tredecim apparet· ¶ Primo ex sibitudinis excellentia·nam caritas oīnb⁹ optimis in vnoq̄qz genē similat·In trinitate nanqz dei spūssan·vna trium psonarum verus deus est amoz patris ad filium· vñ in diuinis amoz ē vna de trib⁹ psonis p quē deus est oīnia opera tus·Inter angelos vero supnus ordo scz seraphin a b incendio amoris nominatur eo qꝝ p̄ ceteris dei amoze ferueat· inter luminaria celi sol q̄ oīnb⁹ p̄eminet amori cōpat· Nā sic̄ sol oīb⁹ se ꝛnicat ita amor

oīb ē cōis q; hoīes in quocūq; statu loco ꝛ ꝺicōe amare pñt· Omīa et aīalia amāt alia suo mō amāꝺi· Int elemēta ignis q̄ nobilioꝝ ē amoꝝ ꝓpaꝝ· Lu·xij· Ignē·ꝛ amoꝝē veni mit·in terrā· Vñ·ss·q̄ ē verꝰ amoꝝ in spē ignis sup apl̄os ꝺescēꝺit· Inter metalla aur̄ qꝺ obtinet pmū locū amoꝝ ꝓpaꝝ rōne valoris et p̄ciositatis· Inter vtutes vō ipa caritas obtinet pmū locū vt ꝺictū ē· Inter oīa fortia mors ē fortior que amori compaꝝ· Can̄· vnj· Fortis ē vt mors ꝺilectō ¶ Ecce ex vtutis efficacia·nā caritas plūbea facit aurea·trāsitoria ꝑpetuā·mortua vīa· Opa eīm ꝺe genē bonoꝝ extra caritatē facta sunt plūbea ꝛ modici valoris· Sūt etiā trāsitoria·q; meritū tpale ꝛ finitū habēt· Sunt et mortua·q; vita grē carent·et aꝺ eternā vitā ꝺucē nō possunt·q̄ oīa si herent in caritate eēnt aurea·ꝛ infiniti valoris· Essent ꝑpetua q; ꝑpetuū et eternū meritū haberēt· Essent vīa q; caritas ē vita opeꝝ·ꝛ aꝺ vitā eternā pꝺuceret· Silit caritas hoīes mortuos in pcīis quotiꝺie vīuificat· Vñ ꝺe augꝰ legimꝰ· Vulnerauerat caritas xpi cor cuius et exemꝑla seruorum ꝺei quos ꝺe mortuis vīuos fecerat·sz·caritas· ¶ Tercio ex societatis valentia q; si omnes vtutes essent in vno nisi caritas eis sociaretur et cum eis inhereret non facerent eum bonum nec ꝺeo acceptum· Caritas autem sine alijs si possibile esset· faceret hominem bonum et ꝺeo acceptum· Augº· Vbi caritas est quiꝺ est quoꝺ potest obesse·et vbi caritas non est quiꝺ est quoꝺ potest ꝓꝺesse· Iꝺem· Caritas est gratia gratiarū·alie virtutes sine ea gratie non sunt·quia gr̄e nō opantur· Et qua non sufficiūt reꝺꝺere animam ꝺeo gratam· vel etiam sua opera absq; caritate ꝺeo grata facere· Et nota q; in templo ꝺei omnia fuerunt ꝺeaurata vt patet·nj· Reg·vj· Item in templo ꝺei quoꝺ est aīa oīa ꝺebent fieri in caritate et ex caritate· ¶ Quarto ex bonoꝝ abunꝺantia· Nam qui habet caritatem est ꝺiues in omnibus et abunꝺat·ꝛ qui nō habet est paup penitus nihil habens· Cuius ratio triplex potest assignari· ¶ Prima quia caritas thesaurus est in agro cor ꝺis absconꝺitus ·pro quo habenꝺo omnia ꝺebent venꝺi· Matḥ·xnj· Simile est regnum celoꝝ tbe·abscon·in agro· ¶ Secunꝺa est quia qui habet caritatem· habet ꝺeum in anima· in quo sunt omnia bona· Augº· Aurum habens in arca ꝺiues est·ꝺeum habens in conscientia ꝺitior est· ¶ Tercia est· quia caritas aliena bona facit sua· Augº· Pensent inuiꝺi quantum bonum est caritas· que sine nostro labore aliena bona facit nostra· Cuius ratio ē·quia vt ꝺicit matḥ· xnj·vita ꝰstoꝝ quꝺam negociatio est et societas ·qui autem est in societate particeps est omnium bonoꝝ societatis·per caritatem autem homo intrat in societatem sanctoꝝ et ideo fit particeps omniū bonoꝝ q̄ in ecc̄ia uistoꝝ fiunt· Psal· Particeps sum ego omnium timentiū te· ¶ Quinto ex penaꝝ irrogantia·q̄ nō habēti caritatē inflīgūt·q; excēcat ꝛ ab oīi bono sepaꝝ· Nā pmo sepaꝝ a ꝺeo·j·coꝝ·xvj·

Si quis non amat dominū jesum sit anathema·glosa·r·separatus·Se cundo separatur ab angelis et a sanctis·Tercō sepatur a merito pas sionis christi et omniū sanctoꝝ·Quarto sepatur a pticipatōne sacra mentorum ecclesie·Quinto separatur ab omnib⁹ virtutib⁹ et domis a gratia dei·Sexto separatur ab indulgentijs et missis et ab omni bono quod fit in ecclesia·cuius per caritatem particeps erat·Septimo sepa ratur a bonis propriis que vnquā fecit et remanet nudus sicut ribal dus qui omnia perlusit· ¶Sexto ex personarum inherentia·nam cete re virtutes bonis et malis inesse possunt·caritas autem solū sanctis et filijs dei inest·Aug⁹·Caritas dei et proximi ꝓpria a specialr virtus sanctoꝝ est atq; piorum··cum cetere virtutes bonis ac malis possint esse ꝯmunes·hec em̄ sola dūdit et discernit inter filios regni et secu li ¶Septimo ex perpetuitatis pmanentia·qz cū cetere virtutes exci dant caritas nūquā excidit·j·Cor·xnj·Nā post mortē anima maxi me diligit deum et seip̄am et primū·Poeta·Omnia ptereunt preter amare deum·Salomo etiā habēs caritatē nūquā potest excadē misi pus caritatem amittat·Vñ sicut anchora tenet firmā naue·ita caritas ani mā ¶Octauo ex remuneratōe p̄mij·Nā fm caritatem p̄mium ꝯ.o. rie mensurat·et nō fm aliam virtutem·neq; fm opey multitudinem· qđ dñs oñdit cū dixit qꝺ illa vidua q̄ duo era minuta misit in gazophy lacium plus omnib⁹ misit·luc·xxj·et hoc idō qꝺ cū maiori amore et de uotōne misit·a idō plus meruit·Nec mirum quia deus solam carita tem habet caram et sola caritas habet deum carum·Cuius signū est quia qui caritatem non habet pro nihilo dat deum·Aliquādo ꝓ vno denario·Aliquādo pro vno obulo·Sed qui est pfectus in caritate po tius vult mori·a omnia perdere q̄z a dei caritate separi·Ro·viij·Quis nos separabit a caritate christi·quasi diceret nihil·¶Nono ex virtu tum informatione·nam caritas omnes virtutes informat·et quia om nis actus seu operatio est a forma·inde est qꝺ caritas omnes virtu tes reducit in actum·et facit operari·et actus omnium virtutū attri buūtur caritati·j·Cor·xnj·Caritas pa·ē be·om·cre·om·spe·ꝛc·Inde ē et qꝺ nullū op⁹ alicui⁹ vtutis sine caritate valet ad vitā vel ꝑ vitā cō ferre·j·Cor·xnj·Si lin·bo·lo·et an·cari·aut nō ha·fac·suz velut es so· ꝛc· ¶Decimo ex fortis vincli colligatōe·nā caritas ē vinculū fortissi mū·q̄ sol⁹ de⁹ ligari potuit·Hugo de scō vic·O caritas q̄z magnū est vinculū tuū q̄ etiā de⁹ ligari potuit·et si extra deū fortis fuisti·multo magis extra homines ꝑualebis·Hoc vinculū traxit deū ad terrā·a·reclu sit eū in vtero virginali·nullū vinculū potuisset eū ad columnā ligare·ni si ℔·nullū ferrū eū in cruce tenuisset nisi caritas affuisset·Caritas etiā homis tenet deū·Vñ angel⁹ ex pte dei dixit loth caritatē hūti·Festina a saluare ibi qꝺ nō potero facē quicq; donec ingrediaris illuc·gen·xix· Et mopsi dixit deus·Dimitte me vt irascatur furor meus contra

eos·ero·xxxj· ¶ Vndecimo ex homis trās formatōe·Nā caritas trās formāt hoiem in deū·Psal·Ego dixi dij estis et filij excelsi oēs scz per caritatē·Subleuat etiā hoies a terrenis ꝛ ad celū trās fert·Est ei ignis subtilias crassa et oēm terrestreitatē assumēs·Ezech·viij· Eleuauit me spūs inter celū et terrā·Spūs amoꝛ dei ē·Qō figuratū ē in helya quē curruꝰ igneꝰ subleuauit et in padisuz trāsuerit·mj· Re·ij· Curruꝰ igneꝰ babēs duas rotas·ē amoꝛ dei et ꝓximi· ¶ Duodecimo ex nobili aime vestitōe· Est em caritas vestis nuptialis et regalis q̄ facit hominē digū nuptijs regis eterni·et q̄cūq; ea caret repellit tāq; indignꝰ·Mat· xxij·Amici quō h·intra·nō ha·ve·nu·Hec vestis ē nobilissima· qꝛ nō de pilis aimaliū est facta·nec de visceribꝫ vniū·ꝫ de visceribꝫ iesu christi· Hec ē tūica inc̄osutilis ꝓpt quā xp̄c potiꝰ voluit scindi ꝙ pforari q̄z ipa scinderet·Hec ē tunica polimita quā iacob fecit ioseph filio suo·i· deꝰ pater filio suo·quā frēs sui tinxerūt in sangne· qꝛ ꝓpt caritatē corpus xp̄i sangne aspersuz fuit·Esa·lxij·Quare ruby ē vestimētū tuū· Hec ē vestis regalis quā xp̄c oīm xp̄iano donat in baptismo qua solum filij regis eterni vtuntur scilicz soli veri christiani· ¶ Tredecimo ex suaui eius delinitōne·Nam caritas ḡuia facit leuia et aspera suauia·Augꝰ· Omnia seua et inmania ꝓsus suauia et ꝓpe nulla facit amoꝛ·Math· xj·Iugum em meū suaue est et onus meū leue scilicet amāti· alijs au tem est ita graue q ip̄m nescunt baiulare·quod bene noꝛunt qui cari tatem nō habent·Exemplū huius ptz in iacob qui seruiuit pꝛo rachel xmj·annis et videbanꝭ ei pauci dies pꝛe amoꝛis magnitudine·Gen· xxix·Hoc etiā in amatoꝛibꝫ mundi apparet·qui pꝛo amoꝛe carnali mi rabilia sustinent et omnia eis leuia videntur·Vere ergo possumꝰ dice re illō sap·vij·Venerūt mihi oia bona piter cum il·Et sic patz secūduz· ¶ Tercō ponit eiusdē legisperiti quedā alia questio ex ꝓpꝛibꝫ exoꝛta et eiusdē explanatō·Et hoc est·Ille aūt volens iustificare seip̄m id est· iustum oīndere putans se aī hominē et nō aī deū stare dixit ad iesuz· Et quis est meꝰ ꝓximus·Suspiciēs aūt iesus ꝛc·Hic ponitur xp̄i rī fio et ꝓ exemplū explanatō·Vbi ꝓ q̄ndā similitudine oīndit omnē homi nē eē ꝓximū ac etiā inimicū·ꝓsumi em pt q ille q̄ descēdebat ab hierl̄m in hiericō fuit hierl̄mita·et p aīs iudeiꝰ·cuiꝰ·ille samaritanꝰ q̄ erat imi micꝰ gentis iudeoꝝ curā egit·ptrāseuntibꝫ leuita et sacerdote gentis sue·qui dictus est fuisse pꝛoximus illi qui incidit in latrones·Suspi ciens ℥ iesus in celum vt alios attentos ad audiendū redderet· et vt ostenderet q omnis sapientia et doctrina desursum a deo est ait·Ho mo quidam descen·ab hie·in hie·ꝛc·Litera plana est et historia·Nam inter hierusalem et hiericō est qdam desertum olim a latronibus fre quentatū·Hierusalem aūt in monte sita est·et hiericō in campestri bus ita q vadens de hieꝛusalem in hiericō descendit·In hoc desertum ductus est iesus vt temptaꝛetuꝛ a dyabolo· ¶ Mistice autem in ista

silitudie tria describunt. Primo describit lapsus pmi pentis et totius generis hūani in illo. Et hoc ē. Homo qdā. Secdo ondit defectū legis et sacrificiorū ve. te. ad liberatōz ipius ibi. Accidit aūt vt qdā sacerdos. Tercō repatō ipius p filiū dei facta insinuat ibi. Samaritanus aūt &c. Homo iste adā erat et totū genus hūanū in eo. q̄ peccādo descēdit ab hierusalē. i. a padiso terrestri et statu pacis et visionis dei. qz anteqz peccm faceret omnia aderāt ei in pace. et pace pectoris et tpis et oim creaturarū potiebat. Hierm em visio pacis interptat. Recedēdo g̃ ab hierusalē descēdit in hierico. i. in defectus multiplices et miserias hūane nature et mūdi quos quotidie expimur. Et iō dicit descēdebat qō est vbi pteriti impfecti tpis et sigt atmuatōz pteriti ad pns. Hierico aūt luna interptat. et sigficat mutabilitatē hūane nature et mūdi. Qui incidit in latrones. i. in dmonū ptātes qz ab eis deuictus ē. ij. De. ij. A quo em qs supatus ē huius et seruus ē. Qui etiā despoliauerūt eū scz gtuitis donis. nā hō peccādo pdidit grām dei. Vbi nota pmū hoiez et nos in illo tripliciter spoliatū sm triplex vestimentū qō p peccatū amisit scz innocentie imortalitatis et gratie vel virtutis. Iob. xix. Spoliauit me gloria mea. quo ad primum. abstulit coronam de capite meo. quo ad secundū. destruxit me vndiqz et pereo. quo ad tercūm. Et plagis impositis. qz vulnerauerunt eum in naturalibus. Omia em naturalia et potentias anime et membra corporis vulnerata habemus et ad malum naturaliter inclinamur. Gen. viij. Sensus em et cogitatō hūana in cordis pna sunt in malum ab adolescentia sua. Quod ante peccatū nō erat. imo naturaliter inclinabatur ad bonū sic mō ad malum et plus. Vbi nota q hō in naturalibus est tripliciter vulneratus scōm tres vires anime naturales. Vis em rōnalis ē p veri ignorantiā vulnerata. Concupiscibilis p maliciā siue concupiscentiā mali. irascibilis p impotentiam boni. et sic remansit ei nosse obtenebratū. velle maculatum. posse debilitatū. Hec sunt ille tres lancee quas in corde absolon ioab. id est. diabolus infixit. Et sic abierūt semiuiuo relicto. i. vita nature tm relicta et illa diminuta et penosa. Et ideo talis vita est quasi mors et taliter viuere est quasi mori. Vnde cantamus. Media vita in morte sumus. Vitam autem gratie que est vera vita abstulerunt. Et attende q ab re dicunt nō cessando a temptatōmibus sm insidias occultando. Nam primū hominem in forma assumpta scz serpentis visibiliter temptauerunt. nos autem inuisibiliter temptant. et insidias inuisibiles parant. Accidit aūt vt sacerdos &c. Hic notatur defectus sacrificiorū in sacerdote. et legis in leuita ad curatōnem casus humani. quia neqz aaron sacerdos cum omnibus sacrificijs. neqz moyses leuita frater eius cum lege potuerunt hominē curare. sed solū ostendebant vulnus. Et hoc est qō dicit. Qz viso illo pretexijt. imo magis per trāsgressionem erupera uerunt. Roma. v. Lex subintrauit vt abundaret delictum. Dicit autē

ꝑterijt·qꝫ lex venit et ſtetit vſqꝫ ad tpus ꝓfixū·deīnde nō valens cura re abijt ſcz īm aduentu filij dei·Ro·vnj·Nā qđ ipoſſibile erat legi īm q̄ infirmabatur īm carne·deus filiū ſuū mittēs īm ſimilitudīnē carnis pec cati·et de peccato damnauit peccatū īm carne· Vide etiā qꝫ lex nō ad ħ data eſt ꝓcogitatúe vt hominē curaret·Et ideo dicit accidit·quod cō ſueuimus dicere īm his que nō ꝓmeditatúe fiunt·vt dicit theophilus· Nec īmerito ſacerdos et leuita nō potuerūt ſauciatū ſanare· cū ipi eſ ſent eodē mō et eodē vulnere vulnerati·Et ido neceſſe habebāt ſicut ꝑ ꝑpīo ita et ꝑ ſe hoſtias offerre·heb·ix·Et hoc ē qđ hic dicit· deſcēdit eadē via·oportebat em̄ carē vulnere q̄ poſſet hūanū gen⁹ ſauciatū cu rare·et ī sequit·Samaritan⁹ aūt quidā ꝛc· Hic oñdit repatō hūana facta p filiū dei·qꝫ ſamaritan⁹ q̄dā i xp̄us qui ſingularis et ſolus īmu tus eſt ad gen⁹ hūanū libeaandū·Apoc·v·Et ego flebā multū·qꝫ nō eſt īmutus·neqꝫ īm celo·neqꝫ īm terra·neqꝫ ſubt⁹ terrā·q̄ apiret libꝝ i ſolueret ſignacula ei⁹·Et ideo dicit quidā ſamaritan⁹· Samaritan⁹ aūt cuſtos īterptat q̄ xp̄us ē de quo ꝓpha·Niſi dñs cuſtodi·ꝛc· Dicit autē iter facies q̄i ex ꝓpoſito venies vt nos curaret· Venit aūt īm ſilitudīe carnis pcī·Et ī sec⁹ eū venit·qꝫ īm ſilitudīne Venies aūt factus eſt ꝑpassioni noſtre ſuſceptōne ſimitimus et miſericordie collatōne vici nus·Vñ sequit·Et videns eū miſericordia motus eſt·Aug⁹· Videns quidē eū iacentem nō volentem·non currentem· et ideo miſericordia motus eſt·qꝫ īm eo nullū meritū īuenit q̄ curari dignus eſſet·ħ ipſe de pcō dānauit pcēm īm carne·Vñ sequit appropians alligauit vulne ra ei⁹ īfundēs oleū et vīnū ·Aug⁹·Et quid ē tam longinquum·quid eſt tam remotum·q̄ deus ab hominib⁹·immortal⁹ a mortalib⁹·iuſtus a peccatorib⁹·non loco eſt longe ħ diſſimilitudīne·et ideo appropiauit· Cū em̄ haberet īm ſe duo bona ſcz iuſticiā et immortalitatem· et nos duo mala ſcz iniquitatem et mortalitatē·ſi vtrunqꝫ malū noſtrum ſu ſcepiſſet parū nobis ꝓfuiſſet et liberatore nobiſcum opus haberet·vt ergo hoc nō eſſet quod nos ħ ꝑ nos·nō eſt factus ille peccator ſic nos ħ factus eſt ille mortalis ſicut nos·ſuſcipiendo penam et non cul pā·vt et culpaꝫ deleret et penam·Alligatō autē vulner eſt cohibitio peccatorꝝ q̄ p vīnum i oleū ꝛpeſcuit·nam īm vīno mordente vulnus auſteritas p̄ceptorꝝ ſignificatur ſicut īm oleo miſericordia et remiſſio peccati·Greg·In vīno morsum diſcretōnis adhibet·īm oleo molliciem pietatis·Per vīnum mundent putrida·p oleum ſananda foueantur· Miſcenda eſt g̃ lenitas cū ſeueritate·et faciendū eſt q̄dam ex vtro qꝫ tpamentū·vt neqꝫ multa auſteritate exulcerent ſubditi neqꝫ nimia benignitate ſoluantur·Hoc figuratū eſt īm eo q̄ dominus mandauit ſimul reponi īm arca manna et virgaꝫ·In manna dulcedo·īm virga au ſteritas deſignat·Chriſ· Vel vīnū īfundit·id eſt·ſanguinem paſſio nis·et oleum chriſmatis·vt īdulgentia daretur per ſanguinem·et

sanctificatō ꝛferret ꝑ chrismatis vnctōz. Infuso itaqz vino et oleo im posuit eū sup iumētū. Aug. Iumētū ei⁹ ē caro. in qua ad nos venire dignat⁹ ē. Impoñ iumēto est in ipaz incarnatōz xpi credē ꝑ cui⁹ fidez sanamur. Amb. Vel iumēto impoñit dū pcā nra portat ꝛ ꝑ nob dolet. j. Pe. ij. Qui pcā nra ptulit in coz. su. sup lignū. Theophil⁹. Vt im posuit in iumētū suū. i. in corp⁹ suū. mēbra sua nāqz nos fecit et ptici pes corpis ei⁹. Sequit. Et duxit eū in stabulū. i. in eccīam. Chrys. Est em̄ stabulū eccīa q̄ in itinē hui⁹ mūdi lassatos et sarcinis delictoz de pssos suscipit veniētes. vbi depsito onere pcōz viaroz lassus refeit et refect⁹ salubri pascua repat. Et ꝟ ē qđ dicit. Et curā illi⁹ egit. Totū em̄ qđquid ꝛtrariū et nocēs ꝛ malū est foris ē. qz intra stabulū reqes omnis et salubritas iclusa ē. Amb. Sz nō vacabat huic samaritano dui in terris degē. redeundū em̄ erat. vñ descēderat. Vñ sequit. Et altera die ptulit duos denarios et dedit stabulario ꝛ ait. Curā illius habe. Quis ē iste alter dies nisi iste dñice resurrectōis. de quo dicim ē. hec ē dies quā fecit dñs. Duo aūt denarij sunt duo testamēta. q̄ imaginez in se habent regis eterni exp̄ssam. quoz ꝑcio vulnera nostra curan tur. que data sunt stabulario. i. eccīe plātis et doctoribz vt ipsis popu lum pascant. Aug⁹. Vel duo denarij sunt duo p̄cepta caritatis. que p spm̄sanctū acceperūt apostoli ad euangelizandū ceteris. vel pmis sio vite pñtis et future. Sed qz multi plati obseruant nō solum p̄ce pta ꝟ etiā ꝑsilia ad q̄ nō tenētur. iō subdit. Et qđcūqz superogaueris ego cū rediero reddā tibi. id est. cum retribuā singulorū mercedes. His ergo pmissis dñs legisperitū interrogat subdens. Quis horum videtur tibi primus esse illi qui incidit in latrones. At ille dixit. Qui fecit misericordiam in illum. Neqz enim sacerdos. neqz leuita factus fuit primus patientis. sed ille qui eius misertus est. Inutilis enim est sacerdotij dignitas et legis scientia nisi ꝑ bona opera ꝛfirmet. Et iō sequit. Et ait iesus. Vade et tu fac similiter. Chrys. Q. d. Si quē vides oppressum nō dicas vtiqz neqz est. sed siue sit gentilis. siue sit iudeus. et ope indigeat. non cauilleris. ius habet auxilij quicunqz mala sue rit passus. Aug. Ex hoc intelligimus illum esse primum cui vel exhi bendū est officium misericordie vel exhibendū esset si indigeret. Ex quo iam ꝛsequens est vt etiam ille a quo nobis vicissim hoc exhiben dum est. primus noster ē. primi em̄ nomē ad aliquid aliud est. nec quisquā dicit esse primus nisi primo. patet nullum exceptum esse cui misericordie denegēt officium. Quis nō videat dicente dño. Benefaci te his qui oderunt vos. Ambro. Non cognatio facit primū sed misē ricordia. Et sic patz mistica expositio. XV Moralitez aūt ad edifica tōnē nostram exponit de peccatoze. Nā iste sauciatus figuram pecca toris tenet ꝓter septem mala que ei ꝑ peccatū mortale euenīunt. q̄ in hoc sauciato designant. Primū est descensus vel poti⁹ deiectio

ſcz nature·2dicōis·et loci·Hāc triplicē deiectōez pcōz patiť et 4pter
pcēm·Nā trāſfigurať ín beſtiā vt dicit boc·ij·de cōſo·pſa·v·ſic íqens
Hſuane quippe nature iſta 2dicō ē vt tūc tīn ceteris reb cū ſe cogno
ſcit excellat·eadē tīn ínfra beſtias redigať ſi ſe noſſe deſierit· nā ceteris
aiantibz ſeſe ignorare natura ē· hoīb vicō venít· Cōdicō ei⁹ peſſima
ē et regioní vmbre mortis deputať·Hec oīa patēt ín pmis pentibz
ābz peccātibz natura eoz bona facta ē mala·et ſenſerūt ſe nudos·i·re
bellionē ín carne·Et 2dicō eoz optima fcā ē mala vt q̄ a nullo pote
ráť pati ab oīnbz paterenť·et piecti ſunt de padiſo ín hāc vallē miſe
rie·Hiere·ij·Vide q̄z malū et amaz ē dereliquiſſe te dīm deū tuum·
Hoc denotať ibi·Deſcēdebat· ¶Scdm ē amiſſio pacis pectoris tpis
et eternitatis·Pcōz em ín ſeipo habet bellū· qz 2ſcientia remoz dei·
Job·xx·Quis reſiſtit ei et pacē habuit· Cū primo quē nō diligit pacez
habē nō pōt·Proū·xnj·Enter ſupbos ſp urgia ſunt·Pace eternitatis
fiēr puatus ē·Eſa·lvij·Nō ē pax impijs dic dīns·Hoc notať ibi·ab hie
ruſalē q̄ interptať viſio pacis· ℣ Terciū ē mutatō ſcz libtatis·digníta
tis et pínguitatis·Nā q̄ erat liber fit ſeruꝰ pcī·Joh·vnj·Qui facit pec
catū ſeruꝰ ē peccati·Qui erat filiꝰ regis eterní fit filiꝰ dyaboli·Joh·vnj
Vos ex pre dyabolo eſtis·Qui erat dúes·id ē·pínguis vtpote parti
ceps meriti chriſti et omníū bonoz que fiunt ín eccleſia ·fit omníno
pauper pemtus níbil habens·Proverbiorū·xnj· Eſt quaſi dúes cuz
níbil habeat·et eſt quaſi pauper cū ín multis dúntijs ſit·Hoc notatur
ibi·ín hiericho·quod ínterpretatur luna que ſemper mutatur ¶Quar
tū eſt íncurſio malorū ſcilicet culpe·pene·et nequicie demonū·Nā ma
lū culpe íncurrit contemnendo dúmā maieſtatē· malū pene íncurrit
cū morte aíme et corpoz̄is que eſt finis ommū malorū ſubeat condē
natus·Sap·ij·Morte turpiſſima condēnemus eū·Malū nequicie de
monū íncurrit cū ab eis nequiter tractatur·et eoz potestati ſubdiť·
Hoc notatur ibi·Encidit ín latrones· ℣ Quíntū eſt expoliatio ínnocē
tie gratie et virtutū et omníū bonoz ſuoz·Nā homo per peccatum
veſte ínnocentie exuitur quā ín baptiſmo índuit·gratia dei ꝛ oīnbuſ
virtutibus príuatur et oīa bona ſua auferuntur ab eo· Matb·xxv·
Ei autē qui nō habet et quod ha·auf·ab eo·Hoc notatur ibi deſpolia
uerūt eū· ¶Sextū eſt vulneratō ſcz íntellectus voluntatis et memo
rie ac omníū potentiarū aíe Nā ín fallacijs occupatur ·tranſitoria bo
na diligit·et malor recordať·Hoc notatur ibi·plagis īpoſitis· ℣ Se
ptímū eſt prostratō·qz ſemiuiꝰ iacebať ín terra· Jacet peccator quaſi
mortuus ín terra·qua non ſentit mala que íncurrit et bona que pdi
dit·non ſumit alimentum anime et non recipit medicínas ſacramento
rum eccleſie· Hec enim tria ſunt ſigna hominis quaſi mortui ſcilicet
non ſentire·non confortari cibo·et non recipere medicínas·Et ſic pa
tet totum de euangelio.

De epistola sermo XCI.

ABrae dicte sunt promissiones & semini ei⁹. gal. nj. Superi⁹ apls probauit p scripturas q hereditas etna nō dat ex lege sed ex libera promissione dei q gratis eā repmisit abrae fore dādā i semine suo. Hoc idē supra imediate probauit p consuetudinē hūanā que i testamētis seruat. q ē. Post testamētū testib⁹ et instrumēto et morte testatoris firmatū nemo spnit aut aliter ordiat q̄z testator ordinauit. q ordinatō testatoris habet rata et firma. Hāc g p eā pbat q hereditas eterna dat ex libera promissione dei & nō ex lege. In qua epla quattuor facit. Primo supradictā consuetudinē hūanā ad suū propositū aptat. s. q ex promissione dei quā de⁹ gratis fecit abrae. et nō ex lege mosi dat eterna hereditas. In pncipio eple. Secundo ostendit talē promissionē eē confirmatā a deo & probat q lex nō ē adiusus talē promissionē. nec eā euacuat ibi. Hoc aūt dico testamētū confirmatu⁹ a deo. Tercō mouet quandā questionē et soluēdo ptractat ibi. Quid ergo lex propter transgressionē posita est. Quarto mouet quandā aliaz questionē et soluendo errorē inde eliminat ibi. Lex ergo aduersus p missa dei. absit. Primo g adaptat pdictā consuetudinē hūanā ad suū propositū dicēs. Abrae dicte sunt promissiones. Quasi d. Si hūanū testamentum per testes roboratū manet et est stabile. multomagis promissio dei qui mētiri nō pōt. Sed abrae dicte sunt promissiones a deo et semini ei⁹. i. promissus est abrae q in illo et p illū qui de semie ei⁹ natu⁹ erat. omnes gentes debebant bndictōnē gratie & glorie hereditare. Et hoc est qd sequit. Nō dicit in semib⁹ quasi in multis vt p multos debeat esse talis bndictio. sed quasi in vno. i. p vnū. qui ē xp̄c. talis benedictō debet gentib⁹ puenire. Et sit hic relatō ad rem suppositā in termino semis. et nō ad significatū. Et nota q dicit promissiones quia hoc pluries sibi deus repromisit. vtz gen. xvj. xvij. et. xvnj. Et sic patet primū. Secundo ostendit talē promissionē esse confirmatam a deo. et probat q lex postea data mosi nō est aduersus talē promissionē nec eaz euacuat. Dicit ergo. Hoc aūt sez qd dictū est supra q sc lū in vno semie abrae. id ē. christo bndictio erat futura. dico. id est. ve racter affirmo testamentū cōfirmatū a deo esse eo mō q deus potuit confirmare. q. urādo per seipm. cū nō haberet maiorē p quē urāret. Heb. vj. Abrae promittens de⁹ q nemine habuit maiorē p quē urāret. urauit per semetipm. Gen. xxij. Per memetipsuz urauī dic⁹ dominus. quia feciste rē hanc ꝛc. bndicent in semie tuo omes terre quia obedisti voci mee. Ite cōfirmauit replicando promissionē. Facta est em abrae repmissio in ysaac iterata et in iacob repetita. vt sic possent esse testes promissionis dūme. q in ore duoz vel triū stat oīe verbū ꝛc. Postq̄z pbauit talē promissionē esse confirmatā a deo statim pbat q

lex nō est adūsus talē ꝓmissionē nec eā euacuat et ponit ad hoc duas rationes quaꝝ ꝓma sumit ex tpe datōis legis scda ex rōne et cā ꝓmissionis ibi Nā et si ex lege hereditas Dicit g Si sic ꝛfirmatū est a deo et ob ꝫ nō facit ipm irritū lex ad euacuādā ꝓmissionē i ita ꝙ ꝓmissio nē euacuet q i qꝫ illa facta ē post quadrīgētos et xxx anos sup a ꝓmissione facta abrae a natūitatate eī ꝑaac fluxerūt q̄drīgēti āi Et est ratō talis Abrae facta ē ꝓmissio quā credēs iustificat ē vt dr to mj Ergo cū lex tot āis fuerit post ꝓmissionē nō potuit iustificare abrāā vt fieret ꝓmissio ꝓpter ipaz lex g postea data nō iustificauit abrāā nec ī ipa nec p ipam accepit et meruit repmissionē scda ratio est talis ad idē ꝓbandū Lex nō potuit irritare p̄dictū testamētū cuz fuerit tanto tpe subsecuta qd si dicaī imo ex lege ē grā ī pnti et ēt hereditas ī futuro hoc nō est vez Nā si ex lege hereditas eterna haberet gratia ī pnti habēda est g nō ex repmissione cū eī abrāā non fuerit sub lege ꝫ ante legē sequiī ꝙ sit frustrat ꝓmissione ꝙ ex pro missione tm habere debebat Et hoc ē qd subdit Abrae aūt p repmissionē donauit de et nō p legē donauit ī quā et grām ī pnti et eternā hereditatē ī futuro Ro mj Nō eī ex lege ꝓmissio abrae et semi ei vt heres esset mūdi In quo ostendit ꝙ nō daī eterna hereditas ex sufficiētia meritoꝝ ꝫ magi ex liberalitate datoris eā ꝓmittentis Et sic patet secundū V Tercio mouet quandā questionē que talis est Si lex nō iustificat nō ꝛfert hereditatē eternā quid ergo est lex i ad quid data ē lex et que est eius vtilitas Et respondet statim dicēs ꝓpter trāsgressiones posita est scz repmendas et coercendas Lex em dicitur a ligando vt ligaret freneticā naturā que ad oīa vicia prona erat Gen viij Proī sunt sensus hoīs ī malū ab adolescētia sua Vel ꝓpter transgressiones ꝛuertendas vt homo q̄ de suis meritis ꝛfidebat accipet p̄cepta ī quib apte deficeret et sic quereret saluatorē Et etiā ꝓpter transgressiones multiplicandas occasionaliter vt sic videntes manifeste ꝙ multiplicarent peccata clamarent p saluatore habendo ꝓpter hoc em data ē lex duratura nō semp ꝫ donec veniret id est i carne appareret semē scz abrae cui repmiserat dns ꝙ p ipm esset benedictio Dicit aūt christus semen qp p ipm est radix et origo oīs boī Esa vj Semen sanctū erit id qd steterit ī ea scz ī maria Si g tm debebat durare lex que fuit p angelos ordīnata tanqꝫ p mīistros et fuit data eoꝝ mīisterio ptz ꝙ est tempalis vel per angelos vt dicit glosa i p mopsen et alios mīistros dei qui angeli dicuntur Malach ij Labia sacerdotis custodiam et le requi de ore eius qꝫ angelus dñi exercituū est Ordīnata dico ī manu mediatoris id ē ī potestate christi vt qꝫdū vellet staret lex vñ nō erat stabilita simpliciter Matth vj Dns est filꝰ hoīs etiā sabbati Deut xxxij In dextra ei ignea lex Iste g mediator xp̄c ē qui ē deus et homo ideo nō

est vnꝰ nature·ꝫ duas naturas hz ín se scz díuínā et hūanā·et ꝫ valꝺ
ꝺuemīter qz ipe debebat ínter deū et hoiem mediare·ıō cū vtrozꝫ de
buit ꝺuemientiā hre·Aug⁹·Mediatorē ínter deū et hoiem oportz alí
qd hre sike ꝺo·ꝛ aliqd sike homínibꝫ ne ī vtrozꝫ sike homínibꝫ lōge fie
ret a deo·aut ín vtrozꝫ sike deo lōge fieret ab homínibꝫ·Deꝰ aūt vnꝰ
est·ī·qz uis mediator iste sit deꝰ et hō est tīs vnꝰ deꝰ·et nō sunt plures
dij·Iste ꝝ mediator fecit pacē ínter deū et hoiem et ínter diuſos po
pulos simul·reducēs eos ad vnā fidē et ad vnā ecclām et ad vnā legē
euāgelij·q añ dúersas leges habebāt·nā gentiles hēbant legē nature
ꝛ iudei legē mopsi·Lex aūt euāgelij ꝺtínet decalogū mopsi et legem
nature·et vtrisqꝫ multa supaddit ꝛ multa resecat·nā a lege mopsi rese
cat cerimonialia·a lege aūt gentilīs supstitōes de cultu et latría deoꝝ
ꝛ veneratōe creaturaꝝ· Sic ꝝ mediator iste oīa reduxit ad ꝺcoꝛ
diā·Eph·ij·Ipe em ē pax nra q fecit vtraqꝫ vnū·Et nota hic quō debe
mꝰ eū reuereri ꝛ honorare cū ipe sit rex nr et legifer nr·ꝛ iudex nr·
oīmbꝫ his ꝺsueuerūt hoies magnā reuerētiā exhibē·Nota etiā hic de
saracenís q̄ntā reuerentiā faciūt machameto q dedit eis legē ꝛ iudei
mopsi·et miseri xpianí nō diligunt regē eoꝝ·nō honorāt legiferū suū
nō timent iudicē suū· nō remunerāt aduocatū suum et non recogno
scunt beneficium mediatoris sui· Et sic patet terciū ¶Quarto mouet
quandā aliaz questionē dicens·Lex ergo aduersus ꝓmissa dei· Quasi
diceret ·debebat dari benedictio ꝛ gratia que ꝓmissa erat ín semíne
abrae per quam ıustificatō peccatoris fieret ꝛ data est lex transgressio
num multiplicatúa ꝛ maledictionem et iram dei non obseruantibus
ınducēs cuius obseruatores nō ınueniebātur ꝝ videtur q lex sit data
ꝺtra id quod deꝰ ꝓmisit abrae· Sed ipe soluit dicens· Absit scz q hoc
sit vez·ımo lex est ordmata m ꝓmissionemq·uod ꝓbat· qz si lex data
esset que ıustificaret vel vúificaret·nūc lex esset cōtra ꝓmissionē·quia
ipam euacuaret cum ex lege nature esset ıusticia·sic em oīes quere
rēt legē cū ín ea ústificarētur·et sic posset ꝺtíngere q nullus p semē
abrae ústificaretur vel saltím q multi nō ústificarētur·Et tūc lex dire
cte esset ꝺtra ꝓmissionē ·qua dictū est q ín semíne abrae omnes de
bebant bīdici·qz ergo lex nō ústificat ꝫ ꝺclusit scriptura·ı·lex scripta
oīa esse sub pcō·ı·oñdit omnia esse sub pcō·et pcōrē ex ꝫ lex ordi
nat ad ꝓmissionem vt ꝓmissio de ıustificatione ꝛ hereditate habenda
dareť credentibus nō ex opibꝫ legis·ꝫ ex fide ıesu chrísti·ı·ín ıesu chrí
sto habita·et sic nec ꝓmissio legi·nec lex ꝓmissioní aduersat·Et sic ptz
quartū· ¶Moraliter aūt ad edificatōnem nostrā nota circa pīmā par
tem epe vt dicit apus q qui filij sunt abrae scz p sanctā imitatōnem
bndicenť cū fideli abraam·et ideo si volumꝰ hāc bndictōem possidē·
imitemur opa abrae· qz nō filij carnales abrae bndicētur msi fuerint
eū in fide ꝛ opibꝫ imitati·Matth·vnj·Mlti venīēt ab orīēte ꝛ occidēte

et recūbent cū abraam ysaac et iacob in regno celoꝝ. Filij aūt regni
ejicient in tenebras exteriores. ℣ Imitemur ḡ abraā in octo ma
ximis vtutibꝫ quas habuit. ℣ Primo imitemur eū in pfecta fide quā
de vnitate et trinitate dei habuit. qꝫ tres vidit et vnū adorauit. gen.
xviij. Et quā habuit de incarnatōe filij dei. Gen. xv. Credidit abraam
deo et re. est ei ad ius. Quā fidē ondit dū fecit eleazar iurare ponendo
manū sub femore suo. qꝫ accipet ysaac vxorē de cognatōe abrae. In q̄
ondit qꝫ de femore suo aliqs maior debebat nasci qui de⁹ erat cū per
ipm sic p deū fecit eū iurare. ⁊ qꝫ omnes saluant̄ p fidē iesu xpi q̄ primo
fuit in pectore abrae. ō aie sanctoꝝ dicunt̄ requescere in sinu abrae. ⁊
in luce et requie visionis quā abraā ꝓsecut⁹ ē p fidē. qꝫ visio succedit fi
dei. Lu. xvj. Hactū ē aūt vt mo. mē. et por. ab an. in si. ab. habuit etiā fi
dē viuā qꝫ ipam p opa ondit. Nostra aūt fides ē valde imperfecta qꝫ si
pfecte crederem⁹ n̄ peccarem⁹. j. Iob. iij. Qui credit in illū nō peccat.
Propterea apli petebāt dicētes. Dne adauge nobis fidē. lu. xvij. Vn̄
spūs dicit̄ mūdū arguere de pcco. qꝫ nō crediderunt in xpm. vtz iob.
xvj. Est etiā fides nra mortua. qꝫ ipam p opa bona nō manifestam⁹.
Iaco. ij. Fides sine opibꝫ mortua ē. Et sic p fidē quā habem⁹ nec a ma
lis declinam⁹ nec bona opamur. Hec em duo facit fides pfecta scz de
clinare a malo et facē bonū. Hanc fidē habuit abraā. ⁊ ō reputatū est
ei ad iusticiā. ℣ Secūdo imitemur eū in vera spe. Nā cū esset centena
rius et similiter sara. non est infirmatus in spe sed veraciter sperauit
habere filiū quē deus ei pmiserat. Ro. iij. Qui contra spem in spem
credidit vt fieret pater multarū gentiū. Glo. Spes prior ꝑm naturam
fuit duz de iuuencula ꝑm naturā sperauit sobolē nec tn̄ habuit. modo
ꝛtratiū isti spei sperauit scz vt vetulus de vetula et sterilis de sterili
generaret. In vera aūt spe mirabiliter deficit mūdus. Nō em considit
de dei puidentia. q̄ dat iumētis escā ipoꝝ et pul. cor. imuo. eum. ps. Et
nō nō abstinet ab iniustis lucris. Itē nō ꝓsidit de dei misericordia que
omnibꝫ offert veniā. et ideo cōfiteri nō curat. Matth. xviij. Quotiens
peccabit in me frater meus et dimittā ei vsqꝫ septies. Dicit illi iesus.
Non dico tibi vsqꝫ septies ꝫ vsqꝫ septuagies septies. Item in eodem
ix. Euntes discite q̄d est misericordiā volo et nō sacrificium. Item non ꝓsidit
de dei potentia vt sustentet hoiem in pīa facienda. et ideo penitētiā
nō curat facere. Contra qd̄ esa. xl. Qui sperant in dño mutabunt for
titudinē. ℣ Tercio imitemur eū in abundanti caritate que apparet in
eo qꝫ p̄m⁹ cepit peregrinis hospitium exhibere. Item in eo qꝫ valde
obmire p sodomitis orauit. et dicas quō orauit incipiens a quinqua
ginta vsqꝫ ad decem. vtz genē. xviij. In caritate mirabiliter deficit mūn
dus. qꝫ omnes que sua sunt querunt. et nō inuenit hodie dilectio in
patre ad filiū. Hodie regnāt in mūdo duo amores. scz amor inordina
tus vsqꝫ ad ꝛtemptū dei. et amor ꝑprius vsqꝫ ad ꝓsummatōem xpi.

Et ratō huiꝰ ē·qꝫ q̄ntum abūdauit miq̄tas refriguit caritas· Osee·mj·
Maledictū et mēdaciū et homicidiū et furtū et adulteriū mūdauerūt
et sanguis sangnē tetigit· ¶Quarto imitemur eū m pfecta obedien
tia· q̄ ptz m eo qꝫ ad vnā vocē dn̄i egressus ē de terra et de ꝛgnatōne
sua et reliq̄t patriā et pentes·Idē patz m eo qꝫ ad mandatū dn̄i voluit
vnicū filiū imolare·Cogitemꝰ q̄nta obediētia fuit ista et apparebit im
pfectio nostre obediētie ad deū q̄ tota die clamat vt mūdanis renun
ciemꝰ·et mūdū fugiamꝰ· qꝫ totꝰ mūdus m maligno positꝰ ē· et nihil
pdest·Tota die clamat dn̄s· Agite pn̄am·matḃ·nj·Tota die clamat
vt vitemꝰ ꝛsangneos et pentes·qꝫ mimici hominis domestici eius·Et si
aliq̄ sunt q̄ mūdanis renūcient et relm quāt patriā et pentes·faciūt si
cut vxor loth q̄ retrospexit·ita qꝫ corde semp sunt circa mūdana et cō
sangneos et notos·Cōtra quos dictū ē abrae·Egredē de terra tua ꝛ
de cognatōe tua·Cū tn̄ iam eēt egressus et habitaret m arā· In cuiꝰ fi
gura madatū ē m lege qꝫ ab aīali imolādo deberet amputari vesicula
gutturis et pinci·qꝫ hō dedicās se deo debet pijcē desideriū mūdano
rū· ¶Quinto imitemur eū m pacifica cōuersatōe· Vñ ad loth ait· Ne
q̄so sit iurgiū m̄ter me ꝛ te·Ecce vniūsa terra corā te ē·si tu ad simstrā
ieris ego dextram tenebo ꝛc·gen̄·xnj·Hac pacifica cōuersatōne oīno
et totaliter caret mundus imo contmuis guerris hoies ꝛsumunt· et
bona ipoꝝ deuastant ꝛ aīme pdunt·Cuiꝰ rō est·qꝫ pdita pace aie ad
deū nulla pace potit homo·Iob·ix·Quis restitit ei ꝛ pacē hūit·Sed si
hō hr̄et pacē cū deo et ābularet m via dei·deꝰ daret sibi oēz pacē·Ba
ruch·nj·Si m via dei ābulasset·habitasses vtiq̄ m pace sup terrā·/ Se
cto imitemur eū m spūali circūcisione q̄ p carnalem eiꝰ circūcisionē fi
gurata ē·vt scz actꝰ et opa nr̄a circūcidamꝰ· Hiere·mj· Circūcidimini
dn̄o viri ūda·Hac circūcisione mirabiliter m̄diget mundus qꝫ totus
est dissolutus et m vestibus et m domib et m ludis et m omnibus ope
ribus suis·Et ideo christus voluit circumcidi vt m eo omnes xp̄iani
spūaliter circūcidant· ¶Septimo imitemur eum m humilitate pfun
da qꝫ cū ita esset pfectꝰ et singularis amicꝰ dei·ita vt de eiꝰ semine p
mitteret nascitur̄ filiū suū·tn̄ m nullo supbiuit·sed magis ē corāz deo
humiliatꝰ dicens·loquar ad dom̄m meū cum sim pul·et ci·gen̄·xvnj·
Peccatoꝝ aūt nihil penitus habens supbit· Qui em̄ deū non habet q̄
est oīa omno nihil habz·Eccī·x·Quid supbis ter·et ci·/ Octauo imi
temur eū m plena liberalitate· quia regi sodomoꝝ m̄ustę expoliato
gratis succurrit cū vernaculis suis et recupauit homines et predam
et de omnibus nihil recipere voluit·vt patz gen̄·xnj· Sic et nos g̃tis
iuuare debemus violenter oppressos·et eripe eos de manu violentoꝝ
Iob·xxix·Cōterebā molas m̄q et de dentib illius auferebā pdā·Sed
heu hodie totus mūdus venalis est·nec m̄uem̄ qui gratis vel amore
dei velit miseris assistere·etiā sacramēta ecclesie et patrimoniū crucifixi

vendunt pecunia qđ ē maximū malū et pducēs ad detrimētū et pditōem. Tctu vnj. Pecunia tua tecū sit in pditōem qm̄ donū dei existimasti pecunia possideri. Et sic patet totū de epistola.

Dominica xmij de euangelio sermo XCIII

DVm iret ihesus in hierusalē trāsibat p mediā samariā ⁊ galileā. luce. xvij. Sic dicit aug⁹. Magn⁹ vtiq; venit medic⁹. qz magn⁹ vbiq; iacebat egrot⁹. Totū q̄ppe gen⁹ hūanū egrotū valde iacebat in morte spūaliť et coꝛpaliter. nec aliquis reperiebať q̄ posset ipm̄ sanare nisi fili⁹ dei. ps. Misit v̄bū suū et sanauit eos. Ꝓopt̄ea eccīa clamat dicēs. Media vita in morte sum⁹ quē querim⁹ adiutoꝛē nisi te dñe. Venit g̃ fili⁹ dei et sanauit oēs q̄ ad ipm̄ accesserūt. Luc. vj. Virt⁹ de illo exibat et sanauit omnes. Et sic tunc omnes sanauit. ita quotidie sanat omnes q̄ volūt in ipz credē. Denarius quippe numerus est pfectus numerus vltra quē nō pcediť sed omnē continet numerū et signat q omnis multitudo hominū p ipm̄ christum sanata est. qui p transgressionē decalogi sunt infirmi. In hoc enim miraculo vniuersitas peccatoꝝ intelligiť p christū soꝛe sanata. et coꝛporaliter et spiritualiter. sic isti vtroq; modo sunt sanati vt sancti dicunt. Sed pauci hoc magnum beneficium recognoscunt. nam de decē mundatis solū vn⁹ redit grās referēs ihesu. ¶ Circa hoc miraculū euāgelij. Secundū est clamoꝛ ipsoꝝ et obuiatō. In pncipio

occurrē et ei cordis ostiū apire q̄ ipe stat ad os· ꝛ pul·volens ad nos
intrare·vt dr apoc·nj Et q̄ntū debem⁹ ei occurrē·Certe pau·Bernh·
O hō nō oportet te mare transnatare·nō trāsalpinare terrā· ſ̄ vsq; ad
cordis ostiū ꝛ ori occurrē dño tuo·vsq; ad cordis ꝓfessionē·Et hoc notat ibi·Occurrerūt· Scdo debēt firmū ꝓpositū
bonī hre qđ notat ibi·steterūt·Steterūt em̄ in ꝓposito p bonī ꝓceptō
tōnē·Hoc em̄ necessario pccor ꝙuertēdus debz habē scz firmū ꝓpositū
abstinēdi a malo·et faciēdi bonū·Exod·xv· Stetit vnda fluēs·i·pccor
q̄i vnda maris fluēs et effluēs·q̄ tūc stat q̄ habet firmū ꝓpositū ab
stinēdi a malo·et pseuerādi in bono ꝛ hoc fit q̄ congregate sunt abyssi
pccoris in medio maris·i·amari cordis p ꝓsideratōz et ꝓfectōnem·
Esa·xxxvnj·Recogitabo tibi oēs ānos meos in amaritudine anime
mee· Tercō debēt habere de pccis que fecerūt verecūdiā ꝛ confusio
nē·Et hoc notatur ibi·Alonge·Luc·xvnj·Publica autem alon·stans
no·oculos ad ce·le· Idem patet de magdalena que stans retro non
audebat ante accedere·Eccī·mj·Est confusio adducens peccatū· et est
confusio adducens gratiam et gloriam· Multi volunt conuerti ad
deum et nullam confusionem de peccatis assumunt imo veniunt ad
confessionem ridendo·Miere·nj·Frons mulieris meretricis facta est
tibi·noluī ti erubescere· Quarto debent habere deuotam et lacri
mosam orationem·Hoc notatur ibi·Leuauerunt vocem suā·Treñ·ij·
Leuemus corda nostra cum manib·Thob·v· Voca si est qui au·et ad
aliquem sanctorum ꝙuertere·Aug⁹·O si possemus homines excitare
et cū illis pariter excitari·vt tales essemus amatores vite permanen
tis quales sunt illi vite fugientis·Si homines tantū desiderarēt mun
dari a lepra spūali sicut a corporali cito essent mundati et grandia ꝑ
illa facerent·mj·Reg·v· Et si rem grandem dixisset tibi ꝓpheta certe
facere debueras·Peccator enim valde indiget sanctos orare·cum ipe
sit spūs vadens scz p seipm in pccm·ſ̄ nō rediens scz p seipm·Vnde nj
si pcib scōz úuarēt·nunq̄z de peccato exiret·Et ideo peccatores quoti
die ꝙuertuntur·q̄ ecclesia quotidie p eis orat·In cuius figura māda
tum est in lege q̄ leprosus p quē peccator intelligitur deberet clama
re et se immundū dicere· Quinto debent veram ꝓfessionem habe
re de xpo·et discretā peritōz ad ipm ꝓfitētes ꝛ dicentes· Iesu ꝓceptor
miserere nostri·Quia debent ꝓfiteri q̄ iesus ē saluator hoim·et preces
ptor cui omnis creatura obedit ad nutuz a quo nihil aliud debent pe
tere nisi misericordiam et gratiā suam·ps·Miserere mei deus secūduz
magnā misericordiā tuā·Cū em̄ peccator sit totus plenus malis ꝛ va
cu⁹ bonis·nihil ē magis miser q̄z peccator·et nihil ē miserius vt dicit
aug⁹·peccatore nō miserāre seipm·et ideo abissus miserie pccoris de
bet abissuz diuine misericordie inuocare·ps· Abissus abissuz inuocat·
Quia misericordia dei respicit miseriā pccoris·Et sic patet secundum·

Tercō pomit ipon clamātiū exaudītō ⁊ curatō. Vbi nota ꝗttuor ū: ba dñi. s. vidit. dixit. ite. et ostēdite. Vidit miserādo. dixit pcipiendo ⁊ cō sulēdo. ite obediēdo. ondite vos sacerdotiby pcā ꝓfitēdo. Istis ꝗttuor mōis sanat pcōr a lepra aīe. ℣ Primo em oportet ꝙ deꝰ respi ciat pcōrē cuiꝰ respectꝰ penetrat cor. Sic aspectꝰ basiliſci penetrat vſ ꝙ ad cor et ītersicit hoiem. sic respectꝰ xpi penetrat vsꝙ ad cor et dat vitā aīe. Sic respexit dñs petꝝ. ⁊ iō flati egressus foras fleuit amare et reuixit q̄ erat mortuꝰ. Hoc ē pmū ⁊ optimū in ūstificatōe pcōris. qđ si ꝑ deꝰ nō facit pcōr īdurat et nūqꝫ rūrit. et p hꝰ subtractōꝫ deꝰ đr cor pcōris īdurare. Exo. mj. Ego indurabo cor pharaonis. Secū do oportet ꝙ pcōr recipiat ꝓfilia ⁊ p̄cepta dei. vt sciat quō et q̄d de; beat agē. et a malis cauē. qz vt dicit iob. xxxvij. Oēs q̄ppe inuoluimur tenebris. Et iō oportet vt a deo instruat de salute sua. Et ob hoc filiꝰ dei descēdit de celo vt nos veritatē docēt. Iob. xvnj. Ego in ꝑ natꝰ suꝫ ⁊ ad hoc veni in mūdū vt testimoniū phibeā veritati. Itē cū sine fide ipossibile sit placē deo. ad heb. xj. fides aūt ex auditu et p verbū dei ha beat. vt đr ro. x. necessario oportet hoiem instrui si vult salutē ꝓseq̄. Et ideo christus dispsit apostolos per mundū vt hominēs docerent. Marci. xvj. Euntes in mundum vniuersum predicate euangelium. Propterea dicebat apostolus actuū. xx. Non enim subterfugi quo minus annunciarē vobis omne consiliū dei. ℣ Tercō oportet ꝙ pec; cator postquā est instructus obediat preceptis dei ea obseruando. Iohannis. xnj. Si hec scitis beati eritis si ea feceritis. Mathei. xvnj. Si vis vitam ingredi serua mandata. Ecclesiastici octauo. Qui custodit preceptum non experietur quicqꝫ mali. Ergo per obseruationem pre ceptorum homo consequitur vitam et gloriam. et vitat mala et pe; nas inferni. Quarto oportet ꝙ subijciat se peccator ministris ec; clesie. et accipiat ab eis ecclesiastica sacramenta. quia ꝗzuis homo esset instructus de fide et obseruaret precepta legis. nisi accipet eccīastica sacramenta nō saluaret. Iohan. nj. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spūsancto nō potest intrare regnū dei. Hoc christus ostendit in sau ciato. quē nec sacerdos nec leuita. i. nec sacrificia nec lex sanare potue; runt sed samaritanus. i. christus sanauit eum infundendo vinū et ole um. i. exhibendo ecclesie sacramenta. qz ꝗzuis deus aliter posset et sine sacramentis hominēs saluare. tn hoc sibi sic placuit. Ordinauit em vt nullus sine sacramentis saluetur que efficaciā habent a passione chri; sti. cuius virtus nobis nō aliter applicat nisi mediantibus sacramētis In cuius figura ille leprosis mundatis mandauit vt ostenderent se sacerdotibus. qz peccatores debent se p verā ⁊ purā confessionem osten dere sacerdotibus ⁊ recipe ab eis ecclesie sacramenta. Cant. ij. Osten; de mihi faciē tuā. i. cōscientiā tuā so. vo. tu. in. au. me. scz p veram confessi onē. Ecci. nj. Presbitero humilia animā tuā. Et sic mundatur homo a

lepra aime. Sed attende qz dicit q dū irent mūdati sunt. Vbi notandū
q postq̄z peccator recipit respectū dei ad cor. p quē dolet de peccatis
z ꝓponit in posterū abstinē et bene agē. ꝓponit etiā recipe eccie sacra
mēta. statim anteq̄z facit in ipo ꝓposito de⁹ absoluit eū z mūdat a cul;
pa. et si statim moreret nō iret ad infernū. Et tāta posset in eo eē attri;
tio q absolueret a culpa et a pena sic fuit in magdalena. nihil omnus
oportet q talis q̄ntūcūq̄z attrit⁹ sit et recipiat eccie sacrā si assit fa
cultas. qz nō fuit ei dimissa culpa. nisi cū ꝓposito ea recipiēdi cū posset
ꝓpterea pt̄z q in vtute sacramēton fuit ei dimissus pcīm. qz nāq̄z ha;
buit ꝓpositū recipiēdi sacrā. ideo fuit a pcō absolut⁹. Sz vt dicit phus
ꝓpter vnūquodq̄z z ipm magis. Si g̊ ꝓpter ꝓpositū recipiēdi ecclesie
sacrā pcōr absoluit g̊ ipm absoluūt eccie sacramēta. z multomagis in
sumptōe sacramēton pcōr absoluit q̄z in ꝓposito ea sumēdi. Et nō nisi
ea recipet eēt mēdax. nō faciens qđ dño in corde ꝑmisit. et ꝓpterea si
ipe postea nō facit qđ deo ꝑmisit. et de⁹ reuocat qđ indulsit. qz fran;
gēti fidē fides frangat eidē vt dicūt iura. Et nota q i hac pēcoris iusti
ficatōne q̄ttuor occurrūt. que sunt gratie infusio. motus liberi arbitrij
ad bonum cordis contritio de malo. et peccati dimissio quo ad culpaz
pa. Commouit terram scilicet per gratie infusionem. et conturba. eā
scilicet per cordis contritionem. sana contritōnes eius sz p peccati re;
missionē. qz cōmota ē sz p liberi arbitrij assensionē. Sz si pcōr in ipsa
cordis attritōne absoluit anteqūz puenīat ad sacerdotē vt hic innuitur
quia dum irent mundati sunt. quid facit postea sacerdos et a quo ab;
soluit eum. Ad hoc dicendum q solus deus absoluit peccatorem a cul
pa in ipa cordis contritione. Esa. xlnj. Ego sum qui deleo iniq̄tu. ꝓpt̄
me. Sacerdos aūt ostendit eum absolutū. Absoluit etiā eum a pte pe
ne virtute clauiū. Hoc sic cōmuniter soluitur. Sed ℔ nullo mō videt
sufficienter dēm qz christus nō dixit petro quēcunq̄z ostenderis abso;
lutū sed quēcunq̄z solueris. vt dicitur matℏ. xvj. sicr iob. xx. non dixit
quoz remiseritis penas peccatoz sed quoz remiseritis pecā ꝛc item
dēm est hic imediate supra q in virtute sacramentoz que ꝛferuntur
a sacerdote tanq̄z a dei ministro. que etiā in vbis a sacerdote ꝓponit
ꝛsistunt. que peccator ꝓponit sumere remittit ei peccatū. Et ideo dicē
dū q sacerdos ministerialit z instrumētaliter peccatorē a pcō absol;
uit et nō solū ondit absolutū. Est em sacerdos minister dei et eius in
strumentū animatū. Et ℔ optime ondit christus in lazari resuscitatōe
p quē peccator rediens ad dei gratiā designat. quē christ⁹ solus a moz
tuis reuocauit. sed apl̄is mandauit vt eum soluerent. Et sic pt̄z q laza
rus fuit a christo resuscitatus. et ab apl̄is absolutus. Similiter est in
iustificatōne peccatoris. quem solus de⁹ resuscitat a morte culpe red;
dens ei gratiā suā. sed sacerdos absoluit eū a catenis peccatoz quibus
p tali culpa ligatus tenebatur. Exemplū rex vel potestas in consilio

absoluit malefactorē q̄ tenet in carcē in catenis 7 ministri regis vadūt ad carcerē et ex pte regis absoluūt eū a carcē et catenis ·7 remittunt eū in domū eius et reddūt ei oīa bona sua· Sic facit sacerdos q̄ tāq̄ mīster dei absolut pcōrē a catenis pcōy et reducit eū in ecciaz dei et reddit sibi bona sua q̄ añ pcm fecerat 7 facit eū pticipē oīm bono ; rū q̄ fiūt in eccia et dat ei cibū vite māducare·s·corp9 xpi 7 docet eum quō debeat viuē 7 in via dei ābulare 7 stare· Et sic ptz q̄ magna habet sacerdos facē in iustificatōe pcōris·7 nō solū eū oīdere absolutū· Et sic p ea q̄ dicta sunt·duo errores eliduntr· Primꝰ ē hereticoy q̄ dicunt nullū mūdari a pcō nisi p impositōz manꝰ· cū tn deꝰ in ipa 2tritōne cordis pcā dimittat· Secūs ē paupey de lugduno dicētiū nō esse necessariū sacerdoti 2fiteri q̄ quibz bonꝰ xpianꝰ ē sacerdos· Et sic ptz terciū· ¶ Quarto ponit vnꝰ de mūdatis regratiatō·q̄ vnꝰ ex illis vt videt q̄ mundatus esset regressus est· Vbi quattuor notantur· ¶ Primū ē bñficij pcepti recognitio·q̄ vnꝰ vt vidit q̄ mūdatus ē·i·cognouit se a christo esse mundatū· Sic pcōr dz 2gnoscē immēsum bñficiuz indulgētie pcōy a pcō·7 sup oīa cay tenē·qđ nō faciūt q̄ p nihilo ꝓficiūt bñficiū tale iterū peccādo· ¶ Secūm est festīna ad bñfactorem regressio·quia regressus est· Sic peccator postq̄z mundatus est debz redire ad deū p plenā satisfactōnē· Sic redijt magdalena de qua dicit q̄ tot habuit in se olocausta virtutum·quot ante habuerat oblectamenta peccati· Deut·xxv· Pro mensura peccati erit 7 plamo· ¶ Terciū est bñfactoris diuulgatio 7 2mendatio·q̄ cum voce magna magnificans deum·ps· Venite audite 7 narro·q̄ ti·de·q·fe·ani·m· Debet em̄ homo bñficia narrare ad laudem 7 glorīā dei· Luce·vnj· Redi in domum tuam 7 narra quanta fecit tibi deus· ps· Narrabo omnia mirabilia tua· Sic narrauerūt illi quattuor viri leprosi qui stabant ūxta portam samarie q̄ndo obsidebatur ciuitas dicentes· Hec dies boni nuncij est· Et sequit· Venite 7 nūciemus in aula regis·mj·regū·vij· ¶ Quartū ē humilis 7 deuota grāz̄um actio·q̄ cecidit in faciem ante pedes eius grās agens·ps· Benedic aīma mea do·7 noli obli·om· retribuere eius· Quia vt dicit bernh· Ingratitudo est ventus vrens· siccās fontez pietatis·rorem misericordie·fluenta gratie· Debet g̃ peccator regratiari deo q̄ a tot malis eripuit eum 7 tot bona contulit ei· Et nota q̄ boni cadunt in faciē sicut iste·q̄ vident 7 2siderant viā p quā vadunt in qua per humilitatem cadunt · Item ante pedes iesu cadit qui beneficium mundationis sue ei attribuit· Sic facūt boni· Mali aūt cadūt retro sicut heli·j·regū·mj· Et ido hangunt sibi collum·q̄ nō videt· Ad maiorē cōmendatōnem aūt istius adūngit· Et hic erat samaritanus id ē·alienigena · Multi enim seculares magis recognoscunt beneficia dei q̄z domestici 7 clerici et religiosi qui ad grām maximam suut vocati quam non recognoscunt· Et multi sarracenī magis recognoscunt

bñficia dei q̄z plurim xp̄iani q̄ bñficijs pluꝛimis sunt dotati· De q̄ dñs
rōquerit dicēs· Cognouit bos possessoꝛē suū ꝛ asin⁹ p̄sepe dñi sui· id ē
hoies bestiales sine fide· Israel aūt me nō cognouit· Esa· j· Et sic patet
q̄rtū· ℣ Quito pomū relinq̄ nouē expbꝛatō et regratiētis recōmēda
tio· q̄ rñdens ihesus dixit nōne decē mūdati sunt et nouē vbi sunt· Vbi
p̄us cōmemoꝛat bñficiū collatū ꝛñiter dicēs· Nōne decē mūdati sunt
Secdo im̄ p̄perat culpā ingratoꝝ dicēs· Et nouē vbi sunt· Querit enim
nō q̄i ignoꝛet· ꝫ vt oñdat se ing̃tos tanq̄z icognitos repbare· Matħ·
xxv· Amē dico vobis nescio vos· Tercō ꝛmēdat g̃titudinē redeūtis
dicēs· Nō est inuēt⁹ q̄ rediret et daret glām deo nisi hic alienigena·
Quarto cōmēdatū licētiat vt vadat p̄ficiendo in bñficio qđ accepit di-
cens· Surge scz incipiendo vade p̄ficiendo· ps· Fides tua sal· te fe· s· in gra sanctificādo· et tāde ad vitā eternā p̄ducen
do· Iob· x· Ego vitā eternā do eis· Et sic ptz q̄ntū· B Moꝛaliť aūt
ad edificatōz nr̄ām nota q̄ p lepꝛā intelligitur pcm̄ et p lepꝛsuz pcōꝛ
multiplici rōne· ℣ Primo ratōne oꝛigīnis sic em̄ lepꝛa oꝛtū habet ex
coꝛruptōe q̄ttuoꝛ humoꝝ· sic peccatū ex coꝛruptōe et mala dispositōe
quattuoꝛ affectionum que sunt gaudium vanuz· timoꝛ seruilis et mū
danus· vana spes· et doloꝛ malus· Propterea dicit boetius· Gaudiuz
pelle· pelle et timoꝛem spemq̄ fugato· nec doloꝛ assit· Quando enim af
fectiones coꝛrumpuntur et deoꝛdinantur· anima efficitur lepꝛosa· ita
vt ab habitatōne iustoꝛum quo ad meritū p̄iciať· Matħ· xxij· Liga
tis manibꝫ et pedibus p̄icite eū in tenebras exteꝛioꝛes · V Secdo
rōne p̄phetatis et male opatōnis· Lepꝛa em̄ septem malas p̄phetaꝛ
tes habet et opatōnes significantes septem peccata moꝛtalia ℣ Pri-
ma est q̄ tumoꝛem generat et signat supbiam· j· Coꝛ· nj· Et vos infla
ti estis· Secunda est· quia visum turbat· et signat inuidiam que non
pōt videre bonū alterius· malū aūt videt libenter· p̄pter hoc non re-
ctis oculis aspiciebat saul dauid· j· reg· xviij· ℣ Tercia est· quia vocem
aufert et in hoc signat irā· q̄ ad literā homo iratus nō potest p̄ferre
verba· et si loquiť talia dicit q̄ videť insanus· Propter ꝫ fratres io-
seph non potuerant ei quicq̄z pacifice loquí· gen· xxxvij· Et ideo ver-
ba irati non sunt attendēda· Quarta est· quia mēbra mutilia reddit
et detruncat· ꝛ in hoc signat accidiam· Accidiosus em̄ vt piger nihil
vult opari· et omnia spūalia sunt ei in fastidiū· Prouer· xix· Abscondit
piger manū suā sub ascellā· In eodem· xx· Propter frigus piger arare
noluit· mēdicabit g̃ in estate· ꝛ nō dabit ei· ℣ Quinta est· q̄ sitim ge-
nerat· ꝛ in hoc signat auariciā· Auarus em̄ semp sitit ꝛ nunq̄z satiatur·
Eccs· v· Auar⁹ nō implebitur pecunia· Prou· xxx· Tria sunt insatiabi-
lia et quartū nunq̄z dicit sufficit· Infernus ꝛ os vulue ꝛ terra que nun
q̄z satiatur aqua· ignis vero nunq̄z dicit sufficit· Per ignem auaricia ꝛ
signatur· q̄ sicut ignis ex appositione lignoꝝ crescit· sic auaricia ex

appositõe dñi tiarũ. Et nota q̃ oĩib⁹ istis trib⁹ ĩsaturabilio⁹ ẽ auari
cia. q̃ licet mõ ĩfern⁹ nõ satiet. tñ ĩ die ĩudicij quãdo oĩes mali et
demones ibi recludẽtur satur erit. Sic⁹ os vulue. i. ꝛcupiscẽtia carna
lis ĩ senectute satiaꝫ. Terꝛa etiã qñ ẽ magna ĩũdatõ aquaꝝ satiaꝫ ĩ
diluuio. Quia vt dicit hiero. cũ cetera vicia senescãt ĩ hoĩe. sola auari
cia ũuenescit. Sic⁹ p magnã ĩundantiã dñi tiarũ nõ satiaꝫ auar⁹. da
to q̃ eius dñi tie cooperiãt terrã ꝛ vadant vsq; ĩ francią ꝛ vsq; vltra
mare ad nũdinas. Sic⁹ ĩ ĩudicõ quãdo ĩfern⁹ erit satur. tũc auarus
sitiet oĩe bonũ ꝛ nihil boni poterit habẽ. Sic ille diues vnã guttam
aque nũq; potuit hꝛe nec vnq; habebit. Sexta ẽ q̃ anhelitũ fetiduꝫ
hz siue facit. et ĩ ꝑ sigt luxuriã q̃ facit hoiem fetẽ coꝛã deo et homib⁹.
Iobe j. Cõputruerũt ũ. ĩ ster. suo. i. homies carnales. Sic fetuit tha
mar coꝛã fratre suo postq; cõcubuit cũ ea. ij. Reg. xnj. Ecõtra virgĩ
tas facit hoĩes redolẽ. cui⁹ odoꝛẽ sentiẽs vnicoꝛnis capit ĩ gremio v̄
ginis. Septima ẽ. q̃ oĩes bonos hũoꝛes ꝛsumit. ꝛ malos generat
et ĩ ꝑ sigt gulã Gulosus em̃ oĩa bona sua ꝛsumit ꝛ carnalit ꝛ spũali
ter. Sic ꝛsumpsit bona sua fili⁹ ꝓdig⁹ vũẽdo luxuriose. et p ꝛñs vo
luptuose. q̃ gula deseruit luxurie. nec luxuria ĩsurgit nisi foueaꝫ a gu
la. Ob ꝑ eẽ esau vẽdiderat ꝑmogenita sua. Generãt etiã mꝫta mala d̄
sideria ĩ aĩa gulosi. q̃ tota die ꝛcupiscit et desiderat. Tercõ p le
ꝓã ĩtelligit hic pcẽm rõne curatõis. q̃ sic⁹ lepsum sol⁹ de⁹ põt cura
re. eo q̃ ẽ coꝛruptõ sangnis ĩ ꝓncipio ꝛ fonte vite vbi generaꝫ san
guis. s. ĩ pulmone. sic pcẽm sol⁹ de⁹ ꝑt delẽ. eo q̃ ẽ coꝛruptũ ꝓncipiũ
vite aĩe. s. amoꝛ dei quẽ sol⁹ de⁹ põt ĩ aĩa reparare. C Et nota q̃
ĩ scripturis ĩuenim⁹ trib⁹ mõis lepꝛã fuisse mũdatã. Qui signt tres
modos remissionis. pcõꝝ. Prim⁹ mod⁹ fuit ĩ ablutõe aq̃ vt lepra
naaman. mj. reg. v. Et signat baptismũ ĩ quo omnia peccata mundã
tur. Sic fuit mundat⁹ constantinus coꝛporaliter ꝛ spũalit. Hec fuit illa
piscina de qua temploꝛ pontifices habuerunt responsum q̃ ĩ pi scina
sanguinis pueroꝝ deberet constantin⁹ lauari. quia ĩ baptismo virt⁹
sangnis chꝛisti opatur ꝛ ĩ ei⁹ virtute mũdat baptism⁹. Secũdus
modus fuit ĩ ostensione ad sacerdotes. vt patz hic ꝛ signat confessio
nem ĩ qua ꝛ p quã peccata mundãtur. Iaco. v. Cõfitemini al. pec. ve.
ꝛ oꝛa. p ĩ. vt sal. Tercius mod⁹ fuit ĩ tactu manus chꝛisti. Mat.
vnj. Extendens ihesus ma. su. te. e. d. vo. mũ. Et signat bonã opatõz. Nã
si homo ĩ pcõ moꝛtali exñs nõ despat. ꝑ facit bona opa vt oꝛet ꝛ ie
iunet ꝛ faciat elemosinas. domin⁹ illuminat eũ ꝛ nõ pmittit eũ peri
re. ꝑ reducit eũ ad penitentiã. Hoc patet ĩ coꝛnelio cẽturione. de quo
dicit actu. j. Elemosine tue ꝛ oꝛa. tue ascen. ĩ conspectu dei. Et ido ad
eũ missus est petr⁹ vt baptisaꝫ eũ. Sed si homo negligit bñ opari ĩ
pcõ exñs vt multi stulti faciũt dicẽtes. ad quid mihi ꝓdest bñ opari.
tũc deus derelinquit eũ. Et sic patet tercius ꝛ ẽnter totũ de euãgelio.

De epistola sermo xciij.

Spiritu ambulate et desi·car·nō ꝑfi·gał·v· Secōm qđ dicunt sancti et ꝓphi 7 ad oculū ptz hō ꝫstat er aīa et corpe·Et iđo hz ín se duas vitas et natas·s·carnalē et spūalē·In vita aūt spūali rō ē dña q ipam dirigit et gubnat·Comitāt etiā eā omes vtutes et dona spūssancti·habitat etiā de⁹ ín tali vita p grām· ꝑú·vnj·Delicie mes·cū fi·ho·Et qz tał vita est vita diuína rōnał 7 ordínata·vtuosa·et gratiosa··oportet necessario qꝫ habeat optimos fructus·Ecōtra vita carnalis ē sine regimíne rōnis et sine vtutib⁹ 7 dōnis·et ideo ē vita deordínata bestialis vicōsa et deo 7 sanctis odiosa· Et iō oportet qꝫ habeat pessimos fruct⁹·Et iō apłus ín pīti epła ad vitā spūalē nos hortaŧ carnali repudiata vita cū fructib⁹·In quā q̄dē epła q̄ttuor facit·Primo ad vitā spūalē nos hortaŧ carnali repudiata et hui⁹ rōnē assig̃t·In prín·epi·Secđo malos fruct⁹ siue opa vite carnalis ꝓpter q̄ hō a regno dei sepaŧ·enumerat ibi·Maifesta aūt sūt opa carnis q̄ sunt forní·2c·Tercō vite spūalis fruct⁹ 7 eor vtilitatē tecit et assig̃t ibi·Fructꝰ aūt spūs est carí·gau·pax·Quarto oñditur qꝫ omes veri xp̄ianí vitā carnalē abnegāt ibi·Qui aūt sunt xp̄i car·suaz cru·Primo ꝑ apłs ad vitā spūalē nos hortaŧ dicēs·Spū ambulate ·i·ín doctrína spūali q̄ est apłica·Et hui⁹ rōnē assig̃t duplicē·Primo ē qꝫ talis ambulatō valet 2tra 2cupiscentiā carnis q̄ ínordínate appetit delectabilia sensus·Et ꝫ ē·Desideria carnis nō ꝑficietis vt ín pcīm mortale nō ruatis·7 nō dic·nō habebitis·qꝫ ꝫ ē ipossibile oꝛ· tet em desideria carnis hre 7 ín eis saltē venialiter pccare·Ecci·xvnj· Fili post 2cupiscētias tuas nō eas·Et qꝫ posset aliqs dicē·est ne aliq̄ rebellio ín hoie ínter carnē 7 spūm·Rndet qꝫ sic imo magna·qꝫ caro 2cupiscit adúsus spūm·i·adúsus ea q̄ rō homis spūssancti grā ínfor· mata et illumínata dicit esse facienda·Dicit aūt caro concupiscere sicut auris dicit audire·7 oculus videre·Nia ꝑ vel homo p carnē concupi scit sicut p oculū videt·hz aūt ín aīa talez malā 2cupiscentiā a carne et ín carne ꝓpterea caro cōcupiscere dicit·Spūs autem cōcupiscit aduer sus carnē·id est·aduersus ea q̄ caro ínordínate appetit·7 hec duo ín hoc míne repugnant·et sibímuicē aduersanť nec cōuemūt·Et ideo homo nō pōt libere agē quod vult·qꝫ si vult agē opa spūalia caro retardat et resistit et offerendo delectatōnem abducit eum 7 retardat eum·Si autē vult opari opa carnis·spūs 7 ratio obsistit ostendens p tōnem qꝫ talis opatō ducet eum ad malū finē 7 tormēta ínferni·Et sic patz qꝫ ín natura homis contínua pugna cōsistit·Ro·vij·Videō aliam legem ín mē·m·repug·le·men·mee·Videť ꝑ ex hoc qꝫ deus ínstitutor nature ordínauerit eam male·Ad hoc dicendū qꝫ deus nō sic ordínauit natu ram ímo ín magna pace creauit homínē·ps·In pace factus est locus eius·Sed statim postq̄z fecit homo guerram cum deo contemnēdo

mãdatũ ei⁹ et hõ sensit hãc guerrã in se inter aiam ꝛ carnẽ. Sẽsit etiã guerrã cũ oĩib⁹ creaturis. Scda est ratõ quare sm spm ẽ ambulandũ. qz si spũ ducemi nõ estis sub lege. s. timoris q̃ est lex seruoꝝ. sz estis sub lege amoris et libtatis q̃ est filioꝝ dei. Ro. viij. Qui spũ dei agunt hi filij dei sunt. ij. Cor. iij. Vbi spũs dñi ibi libertas. j. Thi. j. Iusto lex nõ est imposita. Quia vt dictũ est in p̃cedẽti epla. lex ꝓpt trãsgressores posita ẽ. Qui aũt ducũtur a spũsancto nõ trãsgrediunt. ꝛ iõ nõ sunt sub lege. Optimũ est g̃ sm spm ãbulare ex quo hõ liberat a lege seruitutis et pomit sub lege amoris. qz ex hoc magnũ cõmodũ p uenit homi qđ ẽ. Nã ex quo ex amore opatur oĩa tpa sunt ei leuia. qz amor oĩa grauia facit leuia. Matth. xj. Iugũ em meũ suaue est scz amãti. Moraliter g̃ videdũ est circa h̃ pmũ mẽbꝝ in q̃b consistat vita spũalis cõtra quã caro pugnat et in quib⁹ ꝙsistat carnalis contra quã spũs pugnat. D Circa pmũ nota qz vita spũalis in duob⁹ cõsistit. Primo in vere fidei receptõe. Fides em est fundamẽtũ in vita spuali. ꝛ Cor. iij. Fundamẽtũ aũt aliud nẽo potest po. pter id quod positũ est christus iesus. id est. fides de christo iesu. qz in christo iesu tota stat fides. Oportet em credere. q̃ christus iesus sit verus deus ꝛ verus hõ creator celi et terre. et q̃ sit remunerator bonorum. et punitor malorꝝ. et oĩa alia que fides catholica tenet. Heb. xj. Credẽ em oportet accedentẽ ad deũ qz est ꝛ inquirẽtib⁹ se remunerator sit. Secũdo consistit in ve fidei ꝛ aliarũ virtutũ actõe. quia quãdo homi infunditur fides. infundũtur oẽs alie virtutes. Et ideo oportet q̃ agat sm fidẽ ꝛ alias virtutes quas recepit. alꝫ in eo fides ꝛ virtutes eent frustra et melius nõ esset habere. Iac. ij. Ostende mihi fidẽ tuã ex opibus Itẽ oportet q̃ spe. recte vtatur. qđ tũc ẽ quãdo ñ in statibus et dignitatibus mundi vel diuitijs vel amicis ponit spem suaz sed in solo deo Psalmo. xvij. Beneditus vir qui confidit in domino et erit dominus fiducia eius. Item oportet q̃ caritatẽ habeat ordinataz. quod tunc est quando deũ super omnia diligit sicut dantem sibi esse conseruantem in esse. redimẽtẽ a malo esse. ꝛ donantẽ optimũ esse scilicet vitã eternaz Luce. x. Dilige dominũ deũ tuũ ex toto corde tuo. Similiter tunc est quando animã suã post deum super omnia diligit et eius miseretur. Eccĩ. xxx. Miserẽ anime tue pla. deo. Similiter debet diligere ꝓximũ sicut seipm. id est. ad quod seipm scz ad gratiam in presenti ꝛ gloriam in futuro. Item oportet q̃ prudentia vtatur in factis suis. non prudentia carnis que mors est anime ꝛ inimica est deo. ꝛ legi dei non est subiecta. ro. viij. sed prudentia spũs que est vita ꝛ pax. que consistit in memoria preteritorũ scilicet malorũ que deus intulit pcatorib⁹ ꝛ pteritorum bonorꝝ que deus contulit iustis. vt ex malis terreatur ꝛ caueat ꝛ ex bonis allicĩat ꝛ diligat. Consistit secundo in dispositione presentium vt homo facta sua ordinet ad bonum finem et viuat sm

ratōnē et prudēter dispēset bona sibi collata a deo · Matth·xxv. Euge serue bone ꝛc· Cōsistit tercō in cautela futuroꝝ maloꝝ· vt sc̄z sic agat ne mala future vite incurrat·q̄ oīes nos manifestari oportet añ tri bunal xp̄i vt refe·vn·p̄pri·cor·put gessit·siue bona siue mala·ij·coꝝ·v Et q̄d p̄dest hoī si vniūsuz mūdū lucret aīe vero sue detrimētū patia tur·matth·xvj·Ite oportet q̄ in p̄speris q̄ deꝰ homi ꝛfert tpantia vta tur·vt in pcitate vúat ne caro lasciuiat et rebellet aīe·Et ideo oportet esse tempatū in cibo et potu·Tempate etiā acq̄rat diuitias·et tempa te vtaī acquisitis ne ad inopiā vergat·Quia vt dicit eccī·xl·Melius ē mori q̄z indigere·Ite puer·xxx·Diuitias et pau·ne·de·m·l̄z tā·vic·m· tri·ne·Tpate etiā vtaī honoribꝫ et dignitatibꝫ ne in ip̄is supbiat ꝛ p ximū offendat·Quia vt dr eccī·xxxvnj·Mihi heri tibi hodie·Sic̄ feci· sti mihi fiat tibi·Ite oportet q̄ in aduersis que homo patiī fortitudi nē assumat·ne p ip̄atientiā frangaī vt patiēter sustineat dispēdia rep et p̄sone·que deꝰ pmittit homi euenire in bonū suū vt sc̄z in ip̄is pur getur·j·Pe·j·Modicū nūc si cōtristari oportet in variis temptatōibꝫ vt p̄batio fidei vestre multo p̄ciosior sit auro q̄d p ignē p̄baī·Greg· Q̄d fornax auro·q̄d flagellū grano·q̄d lima ferro· hec tribulatō viro iusto·Hāc fortitudinē habuit iob in aduersis que deꝰ ei euenire pmi sit·Vltimo oportet q̄ iuste vuat et quo ad deū·ꝛ quo ad seip̄m·ꝛ quo ad p̄rimū·Quo ad deū vt eiꝰ mādata obseruet·ei debitā reuerentiaz exhibeat sicut dño·et oīa ab eo recognoscat·Hec oīa seruare sum ma iusticia ē·Quo ad seip̄m vt aīa domīet et caro seruiat·quod ma gna iusticia ē·vt aima sponsa dei lumine ratōis insigmta virtutibus illustrata·et domis spūssancti exaltata dīetur carni ancille neq̄z de lu to formata·que est saccus sterconꝫ·et cibus vermiū· et tandē in cinerē reuersura· Magna etiam iusticia est vt homo puniat carnē suaz que eum ad malum incitauit·et inimicicias in bello spūali contra eum exer cuit sicut occultus hostis·Quo ad proximū vero vt eum non decipi at et ei fidē seruet·et breuiter quecūq̄ vellet sibi fieri debet primo fa cere·et quecunq̄ nollet sibi fieri nō debet p̄primo inferre·Et hoc ē val de iustū·Matth·vij·Quecunq̄ vul·vt fa·vo·ho·et vo·fa·il· Et sic patet q̄ vita spūalis ꝛsistit in receptione virtutū et bono vsu earū ¶ Vita aūt carnis in operibus carnis consistit que statim patebunt·Et sic pa tet primum· ¶ Secundo enumerat malos fructus· siue mala opera vite carnis·Et ponit·xvij·differentias operum carnis·ad quas vult q̄ oīes alie reducanī si plures inueniant·Et attende quia vt dicit aug· non hec omia q̄ hic enumerat esse opera carnis·ad voluptatē carnis p tinent·l̄z vicia sunt animi vt inimicicie ire rixe et·similia· Credere etiā oīa mala accidere anime ex carne error est·Non em oīa vicia vite inique attribuenda sunt carni·ne ab his oīibus mundemus dyabolū qui carnē nō habet·sed carnis nomine totū hominē significauit·Ꝛ p

tanto vicia carnis dicūť qz hō vúiēdo fm carnē ín hec vícia ícidit·Nu
merꝰ aūt ipoꝝ sic accipiť·¶ Primo em̄ ponūtur q̄ttuoꝝ opa ad q̄ vo
luptas carnis ínstigat q̄ sunt maioꝝis ínfamie et mīoꝝis culpe scz fo
nicatō·immūdícia·ipudicícia et luxuria·Fornicatō dicit ipm opꝰ luxu
rie cū femina nō vxore·Immūdicia dicit opꝰ luxurie cū masculo vť q̄
cūq; alio p̄ter mulierē· Impudicícia vo dicit ímpudicā vitā q̄ potest
ee ínter virū et vxorē·vt qñ vir effrenate vtiť vxore·Luxuria aūt di
cit ipm habitū malū quē hō p multas fornicatōes acq̄siuit·vñ luxurio
sus dicit q̄ ex malo habitu ínclínať vehemēter ad opa carnis et vult
ea pficē·¶ Secdo ponit xj·alia opa q̄ p̄cedūt a puersa volūtate a dpa
bolo ínstigata et mota·q̄ sunt mīoꝝis ínfamie·ł maioꝝis culpe·Quoꝝ
pmū scz ydoloꝝ seruitꝰ est directe ztra deū qñ scz honoꝝ soli deo de
bitus creaturis exhibeť·Alia vo decē sunt ztra p̄mū q̄ sunt venefi
cia vt qñ moꝝs alicui p venenū p̄curať vel símili mō·ímmícicie vt qñ
quis odit et psequiť alīū·ztentōes·i·pugne vboꝝ·emulatōes·vt quā
do duo ad ínuícē ztendūt·ire·i·subita tempestas anim et furoꝝ men
tis·rixe vt qñ ad ínuícē se p̄cutiūt·dissensiones vt qñ fiūt ptes ín p̄ꝛo
vel scísma ín ecclia vt fecerūt dathan ꝛ abyron·secte q̄ grece dicuntur
hereses q̄ fiūt ín zfessione erroꝝ· ínuidie de alienis bonis·homicidia
qñ ínúiste hō occidiť·¶ Tercō ponit duo alia opa ad q̄ ínclínat volu
ptas et necessitas·Et iō sunt et mīoꝝis culpe et mīoꝝis ínfamie· q̄ sunt
ebrietates·i·ztínue potatōes·et zmesatōes·i·supflue et assídue zme
sationes·sicut díues epulo faciebat ·qz epulabatur quotidie splendide
Et his símilia q̄ p̄dico vobis sic̄ p̄dixi scz ad ro·quonía qui talia agunt
regnū dei nō zse·sed ín ínfernum dmergenť ·Matb ·xxv ·Discedite a
me ma·ín ig·eternū·Et sic patet secundū·¶ Tercō enumerat fructus
vite spūalis et eoꝝ vtilitatē assīgt dicēs·Fructꝰ aūt spūs·¶ D ¶ Vbi
nota qz ponit xij·fructꝰ vite spūalis·quoꝝ p̄mꝰ ē caritas·q̄ put ē p̄mꝰ
fructꝰ est ipa vita spūalis·Est em̄ caritas zúnctō anime cū deo q̄ est
vita aíme·sic̄ sepatō anime a deo ē moꝝs·Aug⁹ Vera moꝝs ē quaz ho
mines nō timet scz sepatō aíe a deo·Caritate amanť q̄ amanda sunt q̄
si habeať sequiť gaudiū·Et iō secūdꝰ fructus ē gaudiū·qđ ē zúnctio
zueníetis cu cōueníete scz anime cū deo p grām et potentiaꝝ anime
cum virtutiby et domis spūssancti·et tūc ín homíne est verū gaudium
In peccatoꝛe vero vbi talis zúnctō nō est·nō p̄t esse verū gaudiū· sz
vanū et malū·Aug⁹·Quid ē seculi gaudiū nísi neq̄cia impunita scilicet
luxuriari· spectaculis vagari· ebrioſitate ingurgitari· et turpitudíne
fetere·et níl pati malū·Seneca·Fundamētū bone mentis est nō gau
dere vanis·ad summā puenit qui scit q̄ gaudeat·¶ Tercíꝰ fructus est
pax scz pax pectoꝛis ad deū et pax tēpoꝛis ad p̄mū·Iob·xmj· Pa
cem relín·vo·pa·me·do vobis·Ro·xij·Si fieri p̄t qz ex vo·ē· cum oīm ·
bo·pa·ba· Sed pax nō adest peccatoꝛib· qz nec cū deo nec cū p̄mo

pacē hñt. Esa. xlvnj. Nō ē pax impijs dic dñs. Et nota q̄ hi tres fru⁹ ctus pfecte habebunt in pria. In via aut impfecte habent. Ite nota q̄ hi tres fruct⁹ pficiūt aiam q̄ntū ad vera mala et véa bona. q̄ vera mala scz pcca excludūt ab aia. et vera bona. s. vtutes ⁊ dona ponūt in ea. Tres vo fruct⁹ seq̄ntes pficiūt hoiem q̄ntū ad malū pene. triby enim gradiby ascēdit ad h̄ q̄ aliq̄s pfecte se hēat ad malū pene. Prim⁹ gd⁹ ē patiētia. Et iō quart⁹ fruct⁹ ē patientia. q̄ in h̄ attēdit vt hō nō labatur in malū culpe. ꝓpt mala pene. q̄ de⁹ ei euenire pmittit. Patientia aūt p̄t haberi pfecte. iuxta illō ps. Turbat⁹ sum et nō loq̄r. P̄ōt et haberi min⁹ pfecte vt cū q̄s aliq̄ntulū turbat. ¶ Quint⁹ fruct⁹ ē longanimitas q̄ ē lōga expectatō amotōis maloy q̄ hō patit. vel accepta tōis bonoy q̄ sperat. Eccī. j. Vsq; in tpus sustinebit patiens et postea redditō iocūditatis. Nō p̄t pficere patiēs q̄ ad hora sustinet malū pene nec exquo in h̄ nō pseverat. ¶ Sext⁹ ē bonitas q̄ ē q̄dam dulcedo animi q̄ facit vt hō nō patiat a malis pene. nec deducat ab eis ad sentiē dū alicui malo. qđ fit q̄n hō hz dulcedinē spūssancti in corde ita q̄ dulcedine illa quasi q̄dā salsa dulcorantur tribulatōes. Eccī. xxxvij. Spūs me⁹ sup mel dulcis. Propt hāc dulcedinē martires nō senserūt tormēta. ⁊ videbat eis sup flores ābulare cū incederēt sup carbones vt typ⁹ burci⁹. Tres fruct⁹ seq̄ntes faciūt vt hō bñ se habeat ad p̄rimū suum. ¶ Septim⁹ g̃ fruct⁹ ē benignitas q̄ consistit in suoy largitōe. Vnde. i. coy. xnj. Caritas patiens est be. est. i. larga dicit glosa. Et sup illud ad eph̄. iij. estote inuicem benigni. i. de facultatiby vīs largi. dicit glo. ¶ Octau⁹ ē mansuetudo q̄ attendit in tractabilitate ipius persone vt homo sit tractabilis et sciat alijs conuenire. Quidā em̄ sunt facti sicut vitrum qđ vix potest tangi habentes illud apostema noli me tangere. Sed quia frequenter tractabilitatem solet comitari cuertibilitas ad malum. ideo nonus fructus ponit fides que hic in hoc attenditur vt homo talem se exhibeat. vt in ipso merito confidatur vt cōsidentem in se non fallat. vel deserendo eum in aduersis vel defraudando eum in cōmissis. vel alio mō. Quānus glosa alio modo videatur hic accipere fidem vt scz fides dicat certitudo de inuisibilibus. Tres vero vltimi fructus facūnt vt homo bene se habeat circa bona transitoria qui bus vtitur. ¶ Decim⁹ g̃ fruct⁹ est modestia q̄ in h̄ attendit ne in vsu temporaliū quantū ad quantitē cureē. vt homo de tpalibus nec nimia possideat. nec nimia appetat. j. Thi. vj. Habētes alimēta et q̄. te. h. cōtē. sim⁹. ¶ Vndecim⁹ fruct⁹ ē cōtinentia q̄ in hoc loco attendit ne homo qualitate rey sensibiliū seducat vt bibul⁹ seducit dulcedine vini. ⁊ gulosus dulcedine boli. vt vir dulcedine vxoris. Sic fuit seducta mater nostra eua q̄ videns pomū qđ esset pulcrū oculis et ad vescendū suauue. accepit et comedit deditq; viro. gen. iij. Seneca. Palatū tuū fames excitet nō sapores. ¶ Duodecim⁹ fruct⁹ est castitas que in hoc loco

attendit vt ad supmū finē vsus tpaliū referat·Mia em ē spōsa dei·nū ; tij vo sibi missi a sponso suo sunt bona pñtia ad nūciādū aliqd ei d̄ po rentia·sapiētia·et bonitate spōsi sui vt p ꝟb m ei⁹ amoē ardescat·Aug· Dñe celū et terra·et mare et omia q̄ m eis sunt vndiq; dicūt mihi vt amē te·Mia em q̄ nūcios āplectit p spōso adulteriū spuale ꝓmittit·Vñ ꝛtra castitatē de qua hic agit facē videt· ¶Vltimo vo addit q̄ndam vtilitatē d·Adusus huiōi nō est lex·i·q̄ talia agunt nō sunt sub lege g̃ sunt filij ꝛ si filij et heredes·ro·vnj·Et sic ptz terciū ¶Quarto oñdit q̄ oēs veri xp̄iani vitā carnalē abnegāt vita spuali electa d·Qui aūt sunt xp̄i ꝛc·Vbi nota q̄ oēs hoies sunt xp̄i triplici rōne scz rōne creatōis rōne ꝓseruatōis·et rōne redēptōis·Ez p grē mhabitatōz et mādatoꝝ implecōz solū xp̄iani veri sunt xp̄i q̄ xp̄c m eis sic m tēplo suo p gra tiā habitat·ꝛ ip̄i xp̄i mādata obseruāt·Veri em xp̄iani carnē suā m cru ce pñe crucifigūt·In q̄ crucifixione oīa vicia eneruanť·ꝛ ꝓcupiscētia debilitať·Sic crucifixit carnē suā beat⁹ bñdict⁹ q̄ p cutis vulnera edu ; xit a corpe vuln⁹ mētis vt dicit greg·m dpa·In cruce em oia vicia ap parent crucifixa et oēs virtutes regnāt· Nam ibi crucifixa est sup bia et regnat hūlitas·q̄ ibi crucifixus est xp̄us humilis et abiectus Ibi crucifixa est auaricia et regnat largitas·q̄ ibi xp̄us ad vnū verbuz dedit regnū eternū latroni·Ibi crucifixa est gula et p ꝓsequens luxu ria et regnat tempantia et castitas·q̄ m ea crucifix⁹ est xp̄us famelic⁹ et sitibund⁹·Ibi crucifixa est ira et regnat mansuetudo·q̄ m ea cruci fixus est xp̄us totus mansuetus dicens·Pater ig·il·q̄ ne·q̄d fa·luce · rxnj·Et breuiter discurre p singula et mueniés omnia vicia crucifixa m cruce et omnes virtutes maxime regnare vt dicit aug⁹·Et q̄ veri xp̄iani christum sequūtur m cruce pemitentie·ideo m ea omnia vicia crucifigūt·Gal·ij·Christo ꝓfixus suz cruci·Matth·x· Qui nō acci·cru· su·et sequit me·nō est me dignus·Et sic patet quartum·

Dominica·xv·de euangelio sermo XCIIII

Nemo potest duob⁹ dñis seruire·Matth·vj·Euangelium ho diernū nō est historiale sed est totū doctrinale et contmet altam et vtilem et necessariā doctrinam tam m principio q̄z m medio et m fine·In quo quidē euangelio xp̄c tria fac· Primo oñdit q̄ singulare seruitiū q̄d deo debem⁹ nō possumus deo et alijs creaturis insimul exhibere·In principio euangelij· Secūdo a nobis supfluam curam rerū tempalium mititur amouere·ostendens p rōnes et exempla q̄ deus m necessarijs nobis nō desinet prouidere ibi·Ideo dico vobis ne soliciti sitis anime vestre·quid man·Tercō oñ dit quid m tota vita nostra querē debem⁹ et ad quē finē opa nostra principaliter ordinare ibi·Querite primū regnū dei et u·ei⁹· ¶Prio ergo oñdit q̄ singulare seruitiū q̄d deo debem⁹ nō possum⁹ alicui al teri simul ipedere d·Nemo pōt duob⁹ dñis seruire·s·int se differētib·

Chrīs. Duos aūt dicit q̄ ꝺtraria mūgūt. Cōcoꝛdia em̄ mltos vnū facit. Aut em̄ vnū scz ꝺpabolū odio hēbit q̄ odibilis ē. ⁊ alterū. s. deū diliget ⁊ tūc rectū erit fuitiū ⁊ dignū vita etna. Aut vnū. s. ꝺpabolū sustinebit. Aug. Nō quidē diliget nemo enī ꝺpabolū diligit ꝛ̄ sua cupiditate iplicat⁹ patit eū. vt si q̄s aliene ancille ꝛūct⁹ ꝺpter suā cupiditatē durā patiat seruitutē etiā si nō amat illū cui⁹ ancillā diligit. Et alteꝝ. i. deū ꝺtenet. Aug⁹. Nūquid deū odio hēbit. nulli⁹ enī ꝺsciētia deū odisse pōt. Idē in retractatōne eiusdē dicti scz q̄ nulli⁹ ꝺsciētia deū odiat. Nō video fuisse dicendū q̄ nullius ꝺsciētia deū odiat. Multi em̄ sunt de quibus scriptū est. Superbia eoꝝ qui te oderūt ascendit sp. Ad ꝛ̄ dicendū q̄ nulla creatura odit deū affectu et si effectu. nec etiā ꝺpabolus odit deū in q̄ntū deus. sed in q̄ztū punies est. sicut latro nō odit iudicē in q̄ztū homo. sed in q̄ztū iudex et vindex. Sic ergo sustinēdo ꝺpabolū. id est. eius suggestiones et tēptamēta recipiendo et faciendo. et ꝺtemnēdo deū in preceptis suis. tale fuitiū erit puersuz et inquū et dignū morte eterna. Et q̄ hoc dictū generale de duobus dīis ō deo ⁊ ꝺpabolo sicut expositū est intelligatur subdit specificans hoc ⁊ dicit. Nō potestis deo seruire et mā. Māmona vt dicit glosa est nomē demonis qui p̄est diuitijs. nō quidē q̄ in eius dicione sint. ꝛ̄ quia laqueis diuitiarū utitur ad decipiendū. Chrīs. Nō solū in hoc nocēt diuitie q̄ latrones ꝺtra nos armāt ⁊ intellectū obtenebrāt. sed q̄ a seruitute di nos expellūt in suā captiuitatē. Ideo qui vult deū amare necessariū est vt odiat diuitias. Et qui vult auaricie mādata facere. necesse est vt ꝺtemnat mādata dei. Māmona etiā vt dicit hiero. syra lingua diuitie nūcupātur. Audiat ergo hoc auarus qui censetur vocabulo xp̄iano. nō posse simul diuitijs christoq̄ seruire. Et tī nō dixit qui habet diuitias. sed qui seruit diuitijs. qui em̄ diuitiarū seruus est. diuitias custodit vt seruus. qui autē seruitutis exercit ugū distribuit eas vt dīs. Augustinus. Qui ergo seruit māmone. i. diuitijs. illi vtiq̄ seruit. qui rebus illis terrenis merito sue prauitatis p̄positus p̄inceps hui⁹ seculi a dño dicitur. ¶ Nota aūt circa hoc mēbrū primū q̄ q̄uis hoc dictū nemo potest duobus dīis seruire principaliter videatur intelligi de deo ⁊ diuitijs. tamē potest optime exponi de quattuoꝛ scz ō deo et ꝺpabolo. de diuitiarū cupiditate et caritate. de anima et coꝛpe. ⁊ de mūdo et de christiana religione. Primo inq̄z exponit de deo ⁊ ꝺpabolo. nemo em̄ potest deo et ꝺpabolo seruire ꝺpter q̄nq̄. ¶ Primo ꝛ̄ babet p̄ciosissimas vestes aime. Prouer. vlē. Stragulatā vestem sericum et purpurā indu. ei⁹. Vestis stragulata. i. varia est vestis virtutū et doni spūssancti qua xp̄ianus induitur in baptismo p quā fit innocēs et mundus et virtus sanguinis xp̄i tūc ei applicat. Et hoc ē qō sequit. Bis. et pur. indu. eius. Bissus ē alba et mūda. et purpura rubea sanguine

conche tincta·Can̄·v·Dilectus meꝰ candi·et rubi·Hoc figuratū est exo·xxviij·vbi dñs mādauit mopsi ꝛ aaron qñ mīstrarēt deo deberēt induere vestes p̄ciosas in q̄bꝫ lapides erāt p̄cioſi sculpti· et sic̄r omes leuite deo mīstraturi in tabernaculo debebāt vestibus p̄ciosis indui· Dyabolo aūt nullꝰ p̄t seruire in veste p̄ciosa aime·q; statim q̄ incipit aliquis dyabolo seruire exuit eū p̄dicta veste et induit veste pānosaz et vitupabilē·et efficit vir cōfusus valde·Delectat em̄ dyabolꝰ in lutoſic̄ porcꝰ·et nō vult vt apis in floribꝫ cōmorari·Vñ et in porcos rogauit mitti expulsus ab boie·vt patet matħ·viij·Hoc fuit figuratū in ambasiatoribꝫ et nūcijs dauid qui uerūt ad ꝛsolandū regē amon super mortē patris·q̄bus fecit medias barbas radi et p̄sidi vestes vsq; ad nates et fuerūt viri ꝛfusi turpiter valde·ij·Reg̃·x· Similiter frēs ioseph statim vt puenit ad eos exuerūt eū tunica polimita et talari· Sic faciūt demones seruitoribꝫ suis· ¶ Scdo ꝓpter mūdicie mīstro rū diuersitatē·Deus em̄ requirit in mīstris suis solā mundiciā coꝛdis et mētis·Psal·Ambulans in via imaculata hic mihi mīstrabat et de mūdicia coꝛpis nō curat·Hic cadit exemplū de galla filia cōsularis·que nisi accipet vir habēt barbā·in dyalogo ē· Dyabolus aūt in mīstris suis vult imundiciā coꝛdis et mētis·De coꝛpis vero mundicia multū curat q; p pulcritudinem multos peccare facit·Sap̄·xiij· Creature dei in odiū facte sunt ꝛ in temptatōnē anime hominū et in muscipulam pedibꝫ insipientiū· ¶ Tercio ꝓpter mīstroꝝ dei genero sitatem·Nam oēs mīstri dei sunt filij dei regis eterni·j·Iob·xj· Carissimi filij dei sumus·ſ nondū apparuit q̄d erimus Et ideo oēs sūt reges·Propter quod dicit greg̃·q; seruire deo regnare est·Mīstri aūt dyaboli omnes sunt spurij et serui vilissimi peccatoꝝ·In oī em̄ peccato mortali anima cū dyabolo mechat ꝓpter qđ hō efficit spuriꝰ dyaboli et seruus peccati·Iob·viij·Vos ex parte dyabolo estis·Ibidē· Qui facit peccatum seruus est peccati· ¶ Quarto ꝓpter materie in qua mīstrant diuersitatē·nam oēs mīstri dei mīstrāt ei in lucē et in opibus lucis scz in opibus virtuosis·et in iusticia et sanctitate Luce j·Seruiamꝰ illi in sanctitate et iusticia· Mīstri autez dyaboli mīstrant ei in tenebris·et in opibus tenebrosis scz in opibꝫ peccatorum que in tenebris fiunt·et ad tenebras ducūt q; oīs q̄ male agit odit lucē·Iob·xj ¶ Quinto ꝓpter mīstroꝝ xp̄i ꝛcordiam et pacem nam oēs mīstri dei sunt caritate vniti· et p cōsequens humiles et pacifici·Iob·xxv·Qui facit ꝛcordiam in sublimibꝫ suis·ps·Non habitat in medio domus mee qui facit supbiā· Mīstri aūt dyaboli non sunt in caritate uniti· sed sunt diuisi et discordes· Vñ ꝓphi et spēales mīstri dyaboli sunt hominēs ptiales scz guelfi et gebellini· albi et nigri·Luce·xj·Qui nō colligit mecū dispgit·Nullū opꝰ est ita dyabolicū sic scisma in eccīa·et diuisio in ꝓpho ¶ Scdo exponi pōt ꝺ diuitiaꝝ

cupiditate et caritate nemo ꝑt eñi dñitijs ⁊ caritate fuire ꝑꝑt q̄q3
EVNā ꝑꝑter q̄q3 dicit cupid⁹ vel auar⁹ seruire dñitijs que ad
seruū ptment ꝑꝑter qđ dr seru⁹ dñitiaꝝ q̄ oīa adūsant caritati.
Primū ē qz cupid⁹ custodit diuitias vt fu⁹.et nō distribuit eas vt do
min⁹.nō eñi hz sup eas ptātez nisi sic seru⁹.Eccs.vj.Est alūd malū qđ
vidi sub sole et q̄dē frequēs apud homines.vir cui de⁹ dedit dñitias
et substantiā et bonorē et nihil deest anime sue ex omniꝫ q̄ desiderat.nec
tribuit ei de⁹ ptātem vt edat ex eo.sed hō extraneꝰ vorabit illud.
Quia vt dicit bern̄.Si interrogeť auar⁹.Nōne bonū ē dare dñitias
pituras.et recipe in eternū māsuras.dare substātiā tpalē et recipe re
gnū eternū.Rndebit qz sic.Et si iterū petať ab eo.quare hoc nō facis
dicit qz nō possuz.qz nō habeo grām largiēdi.Auar⁹ eñi nō pōt ꝑꝑa
largiri.Caritas aūt benigna est.i.larga egenis et ꝑꝑria facit cōia vt
dicit aug̃.Secūdum est qz auar⁹ totū tempus suū et totam vitam
suā consumit in congregatōne dñitiaꝝ sicut seruus in obsequio domi
ni sui.Seruus enim non laborat sibi sed dño.quia vt dicit ꝓbus seru⁹
non est causa sui.sed domini.Sic auarus nō laborat sibi.qz homo ex
traneus vorabit illud.nec est causa sui.sed dñitiarū.Vñ auar⁹ arancę
compatur que se euiscerat vt capiat vnam muscam.ps.Anni nostri
sicut aranea me.Caritas aūt p oīne tempus dispergit et dat paupe
ribꝰ ps.Dispersit dedit pauperibꝰ.Prouer.xj.Alij dñdunt ꝑꝑria et
ditiores fiunt.alij rapiunt nō sua et semp in egestate sunt.In qua di
sperſione caritas nō cōsumitur sed augetur.Tercū est qz auar⁹ hz
dñitias seipō cariores.sicut seru⁹ dñm suum seipō reputat cariorem
vnde sicut seruus omnia bona domus et pciosiora que habet dat co
medere dño.et ipe comedit viliora.et bonas vestes emit dño et ipse
induit viles.sic auarus oīa bona vendit vt augeat pecuniam.et ipse
comedit peiora.et qđ peius est aiam suā p pecunia vendit.Eccl.x.
Auaro nihil est sceleſtius.Hic em̄ aiam suā venalē habet.Caritas aūt
nihil pciosius reputat se.Sap.vij.Nec compa.il.la.pcō.qm̄ oīne au
in ꝑ.il.ar.ē eri.Imo oīa alia dicit nihil esse et nihil valere sine se.
j.Cor.xnj.Si linguis ho.lo.et an.cari.aūt nō ha.nihil sum.Quan
tum est quia auarus obedit p omia dñitijs sicut seruus dño.Matħ.
vnj.Dico huic vade.et vadit.et seruo meo fac hoc.et facit.Et magis
obedit auarus dñitijs q̄z deo.Nam deus mandat non fenerari.nec
iuste lucrari nec p pecunia lucrāda vel acquirēda falsuz dicē vel de
rogare.Totū aūt contrariū dicit pecunia congreganda.Vñ sup hoc loco
dic glosa.fuire pecunie deū negare est.Et ab apō auaricia dr ydolo
rū seruit⁹.qz auarus derelicto deo.totam spez suā et amorē ponit in
pecunia.d.illud.eccl.x.Pecunie obediunt omnia.Caritas aūt sup om
nia diligit deū.et ei⁹ mādatis obedit.nec p aliqua re a deo sepať.Ro.
viij.Quis nos sepabit a cari.xpi q.d.nihil.Quintū est qz auar⁹ nō

ē heres diuntiay ſicut ſeruꝰ nō hereditat bona dñi ſui·Iob·xxvij·Di;
ues cū dormierit nihil ſe·auſ· Caritas aūt manet cū hoie ṁeternū ·j·
cor·xnj·Caritas nūq; excidit·Propt̄ hꝰ q̄nq; nullꝰ pōt caritati et diui
tijs ſeruire·Et attēde q̄ licet hō nō poſſet diuitijs ſeruire caritatē ha;
bēdo· pōt tñ eas cū caritate poſſidē vt abraā dauid· Qđ pōt fieri tri;
pliciter·Primo q̄n hō tenet diuntias ad honorē dei vt pōtifices et p;
lati q̄ magnas diuntias hñt et augēt primonia eccłay·ps·Gloria ⁊ di
uitie ṁ domo eiꝰ·Secdo q̄n homo tenet ⁊ ꝛgregat diuntias ſibi ⁊ po
ſteritati ſue·ne fureť et mendicet·ſed viuat ad honorē dei ſecundū ſta
tū ſuū et deinde ipis paupibꝫ benefacit ſcom quod pōt ſicut abraaz et
alij patriarche ſuis filijs theſauri ſauerť·Tercō quādo homo omes di
uitias ſuas diſtribuit paupibꝫ·et ad pias cauſas·Et iſte modꝰ eſt pfe;
ctor·matħ·xix·Si vis pfectus eē vade et vende oīa q̄ habes ⁊ da
paupibus·¶ Tercō pōt expoṁ de aīma et carne·nemo eīm pōt aīme
et carni ṁſimul ſeruire·qz vt dicit apłs ad gał·v·Caro cōcupi·aduer
ſus ſpūm et ſpūs aduerſus carnē· Hec eīm ſibiṁuicē aduerſantur· et
ideo cum ſint contraria ſicut opera vtrúſqz vt ṁ precedenti epiſtola
patuit nullus poteſt vtriqz ſeruire·Caro enim eſt ancilla nequaz que
ſtatim q̄ ei aliquantulū ſeruitur pteruit ṁ domiṁā ſuam ſcilicet ṁ
animam ·Hoc fuit figuratum ṁ agar ancilla ſare· que ſtatim q̄ ſara
ſeruuit ei dans eam viro ſuo vxorem et concepiſſe ſe videns deſpe;
xit dñam ſuam vt pz gen·xvj·¶ Quarto poteſt expoṁ de mundo et
chriſtiana religione· multi eīm credunt ſe poſſe ſeruire mundo et vt
veri xp̄iani viuere·quod falſum eſt·nj·reg·xvnj· Vſqzquo claudicatis
ṁ duas partes·eccī·ij· Ve peccatori terram ṁgredienti duabus vijs·
Mundus enim ſibi requirit ſeruiri ṁ gaudio et leticia et honoribus
et diuntijs et pſperitate multa·et qui hec non habet ſperniť ⁊ abijciť·
Xp̄iana vero religio vult ſibi ſeruiri ṁ lamento penitentie·ṁ conte;
ptu honorum· ṁ diſperſione diuntiarū· ṁ ṁfirmitate et aduerſitate·
Quia vt dicit hiero·Non ē xp̄iane dignitatis ṁ tempalibꝫ pſperari
Et qui hec temporalia ſpernunt xp̄iana religio recipit leta facie·d·eos
beatos eſſe·matħ·v·Beati pauperes ſpiritu·et ſic patet primū·¶ Secū
do remouet a nobis ſupfluam curam rerū tempaliū oſtendens p
rationes et exempla q̄ deus ṁ neceſſarijs nobis prouidebit dicens·
Ideo dico vobis·ne ſoliciti ſitis aṁ·ve·q̄d man·Chriſ· Non hoc dicit
q̄ aīma ṁdigeat cibo·ṁcorpea eīm eſt·ſed ſecundū cōmunē ꝛſuetudi;
nē locuꝰ eſt·Nia eīm nō pt morari ṁ corpe niſi eo cibato· Vel anima
p animali vita poſita ē vt dic aug·ſm illō·Anima ei ṁ ſangne ē·rvi;
ta animalis·Neq; ſoliciti ſitis corpori veſtro quid ṁduamini· Primi;
pium enim temptatōnis auaricie eſt eſſe ſolicituz de neceſſarijs corpo
ris·quia vt dicit gre·primo dpabolꝰ ſolicitat querē neceſſaria· poſtea
ſupflua·Hiero·Precipiť ergo nobis ne ſoliciti ſimꝰ quid ꝛmedamꝰ

vt scz ne cura tpaliū retrahamur ab eīs·ꝫ qz in sudore vulto ꝑpara
m⁹ nob panē·g̃ labor exercēd⁹ ē solicitudo tollēda q̄ mētem pturbat
dū timet ne aut possessa depereāt aut elaborata ñ ꝛtingāt·Nōne aīa
plus ē q̄z esca·ꝛc·Hic ꝓbat intētū suū q ꝺe⁹ necessaria nob ꝓuidebit·
¶ Et ponit ad ꝫ q̄ttuor ratiōes·Prima ē a maiori ad mīm⁹ ascen
dēs·qz si ꝺe⁹ qd maī⁹ ē nobis tribuit·s·aīam et corp⁹·multomagis qd
mīm⁹ ē tribuet·s·escā et vestimētū·sic qui donat equū donat z frenū·
Hiero·Qui maiora pstitit vtiq; miora pstabit et in ꝓmissis veritatis
nemo dubitet·qz si nō sum⁹ digni talia accipe tñ decet ꝺeū talia dare·
Hic cadit exemplū alexādri q̄ petēti sibi dari vnā domū dedit cūita
tē dicēs·et si nō decet te talia accipe·tñ decet me talia dare· ¶ Respici
te volatilia celi·Hec ē scda rō de miori ad maī⁹ ascendēs·qz si pr̄ pascit
aīalia et aues de domo sua·multomagis credendū ē q̄ pascat et nos·
Sic ꝺe⁹ et pater nr̄ cū pascat volatilia celi q̄ nō laborāt neq; metēt·ne
q; ꝛgregāt in horrea q̄ ꝺe⁹ etiā in seruitiū hoim ꝓburit·multomagis
pascet nos q̄ sum⁹ valde cari ei vtpote care empti·Sum⁹ etiā sine cō
patōe maioris et plurīs pcij et reputatōis q̄z illa apud ꝺeum·Christ·
Omnia animalia ꝺe⁹ ꝓp̄t hoiem fecit·hoiem aūt ꝓpter se·Quāto aūt pcio
sior est hominis creatō·tāto maior est dñi solicitudo de ipō·Si ergo
aues nō laborantes inueniunt escas·homo nō inueniet cui ꝺeus de
dit et operandi scientiā et fructificandi spez·Fit etiā hec rō exemplū q
in exemplo volatiliū generat nobis spem de necessarijs vite· ¶ Quis
aūt vestrū cogitans adijcere potest ad staturam suam cubitum vnū
Hec est tercia ratio que talis est·Qui dat alicui rem aliquam dat ei il
la sine quib res illa nec haberi nec in vsu esse potest·sicut ꝺe⁹ qui dat
oculū homini dat ei lucem solis sine qua oculus nō videt·Omnis autez
esca ordinat ad incrementū corpis acquirendū vel conseruanduz·Si
ergo ꝓuidentia ꝺiuina p singulos dies incremēta corpis nostri no
bis non intelligentibus operatur·et ad tale incremētū p oēm nostram
solicitudinē nihil possum⁹ addē vel minuere·credēdū ē omino z firmit
spandū·q eadē ꝓuidētia nobis necessaria ꝓpabunt sine qb ad tale in
cremētū corpis nō possum⁹ puenire·Glo·Illi curā regēdi corpis re
linq̄te·q̄ id ad hāc mensurā fecit puenire·Vel pōt dici·q hic ꝓbat q ta
lis solicitudo supflua ē·qz sic ad tale corpis incremētū ad qd vite ne
cessaria ordinant p nr̄m cogitatū et solicitudinē nihil possum⁹ addē
vel diminuere·ita p nr̄m cogitatū vel solicitudinē nō possum⁹ necessa
ria ꝓcurare·qz nisi ꝺe⁹ daret opib nr̄is effectū et bñdictōi suā infun
dēdo aquā·solē·et vētos·et alia huiōi faciēdo·terra pemit⁹ nihil fructi
ficaret g̃ ipe facit abūdātiā et caristiā· ¶ Et de vestimēto quid soliciti
estis·Hec ē q̄rta rō siue exēplū qd nō debem⁹ ee soliciti de vestimētis
sic nec de cibis quia in vtroq; nobis ꝺeus prouidebit· Que talis est·
Si in vilibus rebus que modico tempore durant diuina prouidentia

mirabiliter operatur conferendo eis pulcerrimū vestimentum. ⁊ pro
ducendo ad debitū incrementū que tñ nō laborant vt homines neq
nent siue filant vt femine. quantomagis eadem ꝓuidentia nobis no
bilibus creaturis vtpote ad imaginē dei factis et ineternum victu
ris vestes necessario conferet. Chrisō. Hoc aūt dicēs nō op⁹ ꝓhibuit
sed solicitudinē sicut et supra cū de seminatore loqueret. Est g̃ hec ārta
ratō etiā exemplū quia docet nos ꝑ spe habēda vestimētoꝝ lilia agri
cōsiderare. que deus mirabili candore vestit sine sui solicitudine et la
bore. ita ꝙ salomon qui fuit sup oēs reges gloriosus. tamē in omni
gloria sua tam potentie et sapientie et diuitiarū nunq̃ fuit sic glorio
se et pulcre vestitus. Glosa. Que purpura regum. que pictura textri
cum potest floribus compari. Item ipe candor dicit opimentū florū
sicut dicimus opuit illū rubor. Si ergo fenū qđ hodie est et cras. id
est in futurū in clibanū mittit. ⁊ in aceruū qui habz similitudinē cliba
ni congregatur. deus sic vestit. quātomagis vos modice fidei. Glosa.
Permodica fides est que nec de minimis certa ē. Carissimi hoc vesti
mentum nondū apparet in nobis. sed apparebit in gl̃ia resurrectōis
qñ corpa nostra induent candorē sicut sol. Matħ. xiij. Fulgebunt iusti
sicut sol. ¶ Vltimo adiudit dicens. Nolite g̃ soli esse ⁊c. ¶ Hic g̃ Et ad
ħ oñendū duas ratōes adducit. ¶ Prima ē ex pte nostra q̃ e. q̃ nos
nō sum⁹ vt gentes q̃ dei ꝓuidentiā in rebus hūanis nō credūt. ħ oia
credunt a casu et fortuna euenire. Et ideo sunt solicīti necessaria inq̃rē
et recipere plus debito. Chrisō. Quia in rebus hūanis fortunā credūt
esse nō ꝓuidentiā. neq; iudicō dei vitas suas gubernari estimant. sed
incerto duci euentu. iō merito timēt et desperāt q̃si q̃ neminē habeāt
gubernatorē. Nos aūt credim⁹ diuina ꝓuidentia oia gubernari. Bo
etius. O q̃ ꝑpetua mūdum rōne gubernas immobilis stabilisq; ma
nens dans cuncta moueri. Et ideo in manu dei nos et nostra cōmit
tere debemus. Chrisō. Qui autez dei iudicō credit se gubernari escam
suam in manu dei cōmittat. ¶ Secūda rō est ex pte dei. quia cū ipse
sit pater noster et sciat nos omnibus his indigere nō poterit nos de
serere. Chrisō. Non aūt dixit scit deus. sed scit pater vester. vt eos in
maiorem spem ducat. Si em̃ pater est. nō poterit despicere filios. cum
nec homines patres hoc sustineant. qualis em̃ est pater qui sustinet
etiam necessaria vite filijs non dare. Si autem essent superflua nō ita
oporteret confidē. Et iō dixit q̃ his omnib⁹ indigetis vt magis solici
tudinē abijciamus. ¶ Notandū aūt q̃ ꝑ oīa ista verba xp̃c ad duo
nos inducit scz vt curā supfluam tempalē abijciamus. ⁊ vt de dei ꝓui
dentia confidam⁹. ¶ Et ideo sciendū q̃ duplex ē solicitudo tpalis.
vna necessaria ad vitam humanā que ꝑmittit. imo ꝓcipit. q̃ si homo
esset solicitus serere tpe suo mēdicaret et morere. Prouer. xx. Propt
frigus piger arare noluit. mēdicabit ergo estate et nō dabit ei. Eccs.

nij. Tpus spargēdi et tpus colligēdi. Queda em de⁹ disposuit et ordi
nauit p nrām solicitudinē fieri. Gen. nj. In sudore vult⁹ tui vesc̄pa tu.
Psal. Labores manuū tuaꝝ qz māducabis bt̄us es. ꝛc. Omnia g̊ que
certa et determinata tpa req̄rūt. debem⁹ solicite suis tp̄ib facē et gu
bernare. Eccs. nj. Omia tpus habēt et suis spaciis trāseunt vniūsa. Alia
est solicitudo supflua et q̄ ad nos nō ptinet. h̄z ad deū. Vñ glo. dic hic.
Est alia solicitudo supflua ex vicō hominū qñ fruct⁹ et pecunia plus
q̄z necessariū ē reseruāt et dimissis spūalib illis intēti sunt. q̄ de bonita
te dei despantes. et hec p̄hibet. Si aūt aliq̄s eēt cert⁹ sic̄ ioseph q̄ ter
ra i seq̄nti āno vel vsq̄ ad certū tpus nō fructificaret. tūc hō posset ee
solicit⁹ p illo tpe et vsq̄ ad illud tp̄us fructū seruare sic̄ ioseph fecit.
Sic licet de oleo in seq̄ntē annū r̄ſuare. qz olīue vt in plurimū vno ā
no ferūt fructū et alio āno nō. Sz cū terzā de⁹ omi āno faciat fructifi
care. supfluū ē de seq̄nti āno cogitare. Oz g̊ hō dimittat spūalia vt ire
ad eccīam. audire missaz et p̄dicatōz et huiōi ꝓpter opa manualia. qz ti
met media assumi misi sic facēt. ista ē supflua cura de dei bonitate diffi
dens. Debet em hō spare q̄ sic̄ de⁹ dat sibi pacē hoc āno et sanitatē. sic
in seq̄ntib dabit. Tercō oñdit quid in tota vita nr̄a p̄incipaliť q̄rē
debemus. et ad quem finem omnia opera nostra p̄incipaliter ordina
re debemus dicens. Querite primū regnū dei scz p̄incipaliter ommi
bus terzenis id preponendo. et omia ꝓpter illud faciendo. et iusticiam
eius scz regni que scz ducit ad regnum qz nō omis iusticia ducit ad re
gnū. Math. v. Nisi abundauerit iusticia vestra plus q̄z scribaruz z pha
riseoꝝ. nō intrabit in reg. ce. Iusticia vero regni est omia que xp̄us do
cuit obseruare. Et hec omia adi. vobis. Glo. Aliud est qđ p̄incipaliter
datur. Aliud qđ supaddit̄. quia eternitas debet esse in intentione. tem
poralitas vero in usu. Alia glosa. Omnia sunt filioꝝ. Et ideo h̄ omia
adijcient vobis nō querentibz. Quib⁹ si subtrahūtur est ad ꝓbatōem
vt scz p patientiā coronent̄. Si vero dant̄ est ad grāz actōnes et vt p
bonam dispensatōnem mereant̄. Math. xxv. Euge serue bone et fide
lis qz sup pau. fu. fide. sup multa te astituaz. Nota g̊ q dñs in vbis
istis vitam nostrā ordinare intendit. vt ordinate vi̊uam⁹. j. Coꝝ. xmj
Omnia honeste z secundū ordinē fiant in vobis. Hic aūt est rectus
Luc. xvij. Regnū dei intra vos est. Secundo queramus facere opera
iusta z esse virtuosi ꝓpter quod puenimus ad regnum dei. Math. xj.
Regnum celoꝝ vim patit̄ z violenti. id ē. iusti et virtuosi rapiunt illō.
Bona aūt tempalia nō debem⁹ querere ꝓp̄t se sed ꝓpter bona gratie
vt in gratia dei vi̊uamus. z tandem ad bona glorie p̄ducamur. Non
em possumus sine vita merere. Vita eñi sine bonis tpalib cōseruari
nō pōt. Et sic ptz q bona tempalia ordinant̄ ad bona gratie. et ad bo
na gl̄ie. Et p assequēs ptz qđ hic dicit̄ scz q querentib primū regnum

dei et iusticiā ei⁹ oīa tpalia adijciūt·qđ triplicit oīdit· k Prio qz q̄ habz pncipale·hz accessoriū·sic qui hz agz hz fructū ei⁹·et qui hz vxorē hz dotes e⁹. Cū g̃ vt dicm ē bona tpalia ad bona gr̃e ordmēt 7 bona gr̃e ad bona gl̃e·sequit qz q̄ habet bona gl̃e habet bona gr̃e·Est em̄ gl̃a grā 2summata·et q̄ habet bona grē habet bona tpalia·Mat· xix·Cetuplū accipietis et vitā eternā possi· Secdo qz q̄ querit regnū dei et iusticiā ei⁹ ē filꝰ dei·filꝰ aūt ē heres patris in oīb⁹ bonis suis oīa g̃ bona dei hīt filij dei·cū igit oīa bona sint dei·et a deo·sequi tur qz omia bona sint filioꝝ dei·Hz in datōe bonoꝝ tpaliū de⁹ facit sic bon⁹ medicus q̄ subtrahit infirmo mlta q̄ ipe vellet·qz sunt ei nocua solū aūt ei 2cedit illa q̄ sunt ei pficua·sic sīlr de⁹ facit·Aug· Scit cele stis medic⁹ qđ nobis dat⁹ ē ad 2solatōnem·et qđ subtract⁹ ē ad exercitatōz·Nō em̄ hō sine cā úmēto suo cibaria subtrahit·mltoma gis de⁹ filijs suis nō sine cā tpalia subtrahit·Idē·Cū petitis tpalia·cū mō petite et cū timore illi 2mittite vt si pfint det·si aūt scit obesse nō det·Quid aūt pfit et obsit medic⁹ nouit et nō egrot⁹· Tercō qz qui querit primū regnū dei et iusticiā eius·militat deo et fit miles eius· Sī nemo militat suis stipendijs vnq̄z·j·coꝝ ix· Cum em̄ deo militare si ne bonis tempalib⁹ nō possum⁹ manifestum est qz nobis ea prebebit Amb·Indecoꝝ est hommi curare de cibo vt veste qui militat regno· nouit rex quō militiā suam pascat alat et vestiat· Sic pauit populum suum in deserto·xl·annis·sic pauit helyā p corui multo tempe·vt ptz iij·reg·xvij· Sic etiam modo inuisibiliter pascit omes seruos suos· Et quos pascit predicatores et minores et alios multos nihil habentes nisi ipse qui mouet hominēs ad benefaciendum eis· In fine nota qz circa hanc vitam ordinatam mundus tripliciter erat· L Prio qz principaliter et summope bona temporalia querit·scilicet sanitatem· diuitias·honores·et delicias·et secundario et quasi p accidens querit bona gratie scz iusticiam regni·Tot⁹ em̄ mūdus 7 clerici 7 laici vidēt ad p̄dicta bona defluxisse et in eis bonū suū constituūt·ps·Beatū di xerūt ipm cui hec sunt· Secdo qz regnū dei vltimo q̄rit·s· in morte Quando em̄ peccatoꝝ nō potest plus viuere·vel q̄ndo credit morꝝ imminere tunc querit regnū dei et accipit exemplū a latrone in cruce sed non a iohāne baptista qui a cunabulis fuit sanctus·Contra qđ no ta exemplū de quinq; virginib⁹ fatuis que petierunt oleum media no cte·id est·imminente morte et non habuerūt·et sic lampades earum sunt extincte et ipse excluse sunt a regno· Tercō qz querit regnuz dei sed nō iusticiā eius·Omis em̄ homo vult esse beat⁹·Quia vt dicit boetius·Mētib⁹ hominū naturalit summi boni cupido inserta ē· Sed opa beatitudinis nō curat facere·tota die fabricat domū in inferno et vult habitare in paradiso·Contra quod nota exemplum de filijs ze bedei qui pierunt 2sedere xpo in gloria·sed nō laborare cum eo in

pena. Et ideo dictū ē eis. Nescitis qd petatis. matb. xx. Et ideo nullus ꝑsidat se habē regnū sine iusticia regni cū isti ꝑsobrīi xpi nō potue runt regnum aliter habere seu obtinere. Luc. xxnj. Vos estis qui per mansi. mecum in temp. m. et ego dispo. vo. sicut disposuit mihi pater meus regnum. Et sic patet tercium et consequenter totum.

De epistola sermo XCV.

Et spū vuim⁹ spū et ambulem⁹. gal. vj. Duplex est vita. s. spūalis et corpalis. Vita corpalis ꝑsistit in vnione anime ⁊ corpis. Vita spūalis ꝑsistit in vnione aīme cū deo. Vnitur enī de⁹ amme p grām suā in pnti et in futuro vniet p glo riā. que vnio vitā causabit. Omis enī xpian⁹ regenerat⁹ p baptismum in filiū dei. debet hac vita viuē. ad quā vitā in pnti epla apls nos hor tat. In qua quidē epla qttuor facit. Primo hortat oēs q p viā spūs ⁊ sancti q est via vtutū. via vicōy dimissa debeāt ābulare. In prin. eple. Scdo ondit qliter superiores respectu inferioy in hac vita teneant in cedere et manē ibi. Erēs et si poc. fuerit hō. in. ali. deli. ꝛc. Tercō ondit qnō inferiores in hac vita respectu supioy dēant se hre ibi. Cōicet āt bis qui cathezizat ꝛc. Quarto hortat oēs supiores et inferiores i hac vita pseuerare. ibi. Bonū aūt faciētes nō deficiam⁹. Primo g horta tur oēs nō distinguēdo maiores a minoriby vel aliquē gradū in ho minib⁹ ponēdo vt ambulēt p viā virtutū et viā vicōy dimittāt ibi. Si spū vuim⁹ spū et ambulem⁹. i. si spūssanct⁹ int⁹ nos vuificat p grāz manifestem⁹ talē vitā p opa exteri⁹ faciēdo opa spūssancti. Ro. vnj. Qui vo scōz spūz sunt. q spūs sunt sentiūt. Et nota q apls enumerat se cū eis ne sit de quib⁹ dr matb. xxnj. Alligāt onera grauia et impor tabilia et imponūt in humeros hoim. digito aūt suo nolūt ea mouere Ecōtra iohes baptista q pnitentiā pdicabat vitā pnitētis agebat. Et q ex bene agere ꝑsueuit frequēter vana gloria oriri. q precedens bo nū euacuat. ideo subdit. Nō efficiamur inanis glorie cupidē. non appe tamus in bonis opib⁹ vanā gloriā hoim. ꝫ solidā gloriam dei. ij. Co. x Qui gloriat in dño glorietur. Invicē puocātes sup. ad ꝛtentiones et lites malū scz imperando vel ꝛuiciando. invicē inuidētes bonum scz alterius odiēdo. Phil. ij. Nihil p ꝛtentionē neq per inanē glaz ꝫ in humilitate superiores sibinuicē arbitrantes. Hec autem mala facit inanis gloria quā si homo nō appeteret nulli inuideret. Moraliter aūt ad edificationem nram nota q apls in hac prima pte ad quattuor nos hortat. scz ad ambulandū ꝑm spūm. ad vitandā vanā gloriam et cauen dū prouocationē proximi et ad inuidiā fugiendā. M Pio nos hortat vt ꝑm spūm ambulem⁹ qō ꝓpter qttuor facere deb⁹. Pri mo vt promissiones qs in baptismo promisimus obseruem⁹. Ibi enīz promisimus abrenūciare dyabolo et pompis eius. et in deum credē quod est scōm spūm ambulare. Hec est via triū dierū quam filij israel

egrediētes de egipto et de seruitute pharaonis petebāt facere ¶ Exod. nj. Viā triū dierū ibimus in solitudinē vt imolem⁹ dño deo nostro. ¶ Filij israel sunt xp̄iani q̄ in baptismo egrediunt de egipto .i. de mūdo et seruitute dyaboli. ¶ Egiptus em̄ interp̄tat tenebra et confusio que cō; petit mūdo. qr excecat et cōfundit amatores suos. ¶ Egrediunt g̃ christiani in baptismo de tenebris peccatoꝝ de cōfusione mūdi et seruitute dyaboli. ¶ Secdo vt p imitatōz filij dei efficiamur. qr qui nō ex sanguinibꝫ neq; ex volūtate carnis vuiūt sed scdm spūm vt xp̄us vixit efficiūtur filij dei. Ioh. j. Dedit eis potestatē filios dei fieri. qui nō ex sanguj. ꝛc. sed ex deo nati sunt. ¶ Si aūt filij et heredes. ro. vnj. Magn⁹ honor et reuerētia est esse filiū dei. et magn⁹ fruct⁹ et affluētia esse heredē. ¶ Propter ista aūt duo oīnis homo opatur. sed propter veritatez istoꝝ veri xp̄iani opant. quia volūt et veꝝ honorē et verū fructū et affluentiā. Mūdani aūt vmbrā istoꝝ q̄rūt. Nā oīnia bona mūdi sunt vmbra futuroꝝ bonorū. ¶ Tercō vt rōnabilit et nō bestialit vuam⁹ nobilitatē nature nr̄e in suo honore obfuātes. q̄ em̄ fm carnē ābulant bestialiter vuiūt et ordinē nature puertūt et nobilitatē hūane nature pdūt. Psal. Mō cū in ho. es. nō intel. pa. ē. ꝛc. Qui aūt fm spūm ābulant rōnabiliter vuiūt. et ordinē nature seruāt. q̄ sic instituta ē vt spūs carni dñet. et nobilitatē hūane nature tenēt q̄ est qr angel assimilat. i oīnibꝫ creaturis dñat. Homo em̄ scdm spūm vuēdo trās fert ad angelos. et nō ipis creaturis. ꝫ oēs creature seruiēt ei. Psal. Ego dixi dij estis. i. angeli. ¶ Quarto vt vilissimā seruitutē peccatoꝝ et mortē eternā euadamus. Qui ergo secūdū carnē i nō fm spiritū ambulāt efficiūtur serui oīm vicioꝝ que in ipis regnāt i mortē culpe nature i gehēne incurrit. Ro. vnj. Si em̄ fm carnē vixe. mor. scz pdicta triplici mor. qui aūt fm spūm ābulāt fiūt liberi. Gal. mj. Itaq; frēs nō sum⁹ ancil. id ē. carnis. ꝫ libere. i. aie. Qui aūt fm spūm ābulāt fiūt liberi i effugiūt oēm mortē. Ioh. xj. Qis q̄ vivit i credit in me. nō morietꝫ in eternum quia mors nature mutatur in gloriam. ¶ Et ideo non debet dici mors sed vita. cū nobilior forma inducatur. i ignobilior abijciatur scz vita mortalis. Ioh. v. Transiet de morte ad vitam. ¶ Secundo nos inducit vt in bonis que facimus vanā gloriā nō queramus. Luce. xvij. Cum feceritis omnia que p̄cepta sunt vobis dicite. seruj inutiles sumus. Et ꝫ ꝛpter tria. N ¶ Primo ne bona nostra que cū tanto labore facimus et que digna sunt vita eterna perdamus. Math. vj. Amen dico vobis receperunt mercedem suam. ¶ Secundo quia si contemnimus vanā gloriaz habebimus verā gloriam a deo i sanctis. ¶ Et quis querit gloriam a bestijs. sed apud magnos homines vult gloriari et in quo loco. certe non in camera sed vbi est multitudo. Multitudo autem pcipua est in celo. vbi est gloria nostra. Psal. Gloria et honore coronasti eum domine. ¶ Tercō quia si querimus vanam gloriam erimus in perpetuum confusi manentes

suspēsi ad furcas ifernī · Et q̄ pōt esse maior afusio q̄z stare suspēsus ad furcas · Hiere · xx · Cōfundent vehemēter qr nō intellexerūt opprō brīū sempiternū · Et attēde qr ꝑ vltimū valde difficulter cauet · Greg · Quātas vires hz mamis gre amor nescit nisi q̄ ei bellū idixerit · qr i si facile est eā nō appetē dū negat · difficile tn est eā respuere dū offert

V Tercō nos inducit ne primū puocem⁹ ad irā · cōuiciādo vel mala impō cādo vel culpas q̄s cōmisit vel penas et iurias q̄s recepit ei ad me/ morīā reducēdo · Hec em̄ oīa valde puocāt ad irā · A qua ꝑpter tria cauē debem⁹ O V Primo ꝑpter pcī grauitatē · Tales em̄ ex ꝑpria malicia peccāt qō grauī⁹ pcēm ē · q̄z qō ex ignorātia vel ex ipotētia p/ cedit · vñ tales assimilant prauis pueris q̄ ponūt obicē in viā · vt eūtes offendant · et q̄ si sciūt aliquē habē vlcus in aliq̄ pte appodiāt se sup il/ lud · Sic tales adeo sunt pūsi qr ea libenti⁹ dicūt hoīb vñ sciūt eos ami/ pli⁹ scādalisari · Prou · x · Labia iusti adiderāt placita et os impiorū p/ uersa C Secūdo ꝑpter templi dei vastitatē · Nā tales tēplū dei vastāt et cōburunt igne iracundie · Et ideo sunt incendiarij templa dei spiri/ tualia incendentes · j · Cor · iij · Templū dei sanctū ē · qō estis vos · Vnō tales officium dyaboli sibi vsurpant ignem infernalem incendentes · Tales filiam dyaboli mortuam suscitant scz iram · que filia dyaboli est · Vnde p omnia tales demonibus assimilant · Quia vt dicit aug⁹ · nihil simlius actibus demonū q̄z litigare · C Tercō ꝑpter pene acerbitatē tales em̄ gehenna infernali damnabunt · Math · v · Qui dixerit fratri suo fatue re⁹ erit gehenne ignis · Hic cadit exēplum de illa sanctimo/ niali de qua dicit greg · in dyalogo · que habebat carnis continentiam sed lingue pcacitatem nō declinauit · et dum post mortem in ecclesia sepeliretur · de nocte custos ecclesie vidit eam exhumari · z ante altare afferri · et per medium secari · et media pars igne cremata est alia par/ te intacta remanente · V Quarto nos inducit vt inuidiam fugiamus · Et hoc ꝑpter tria · P C Primo qr inuidia est peccatū inexcusabile · Christ · Ū cetera peccata aliquē colorem excusatōis habeant · inuidia nullum habet · cū nō habeat talem delectatōem qualē alia peccata sed potius cruciatū · Oratius · Inuidia seculi non inuenere tyranni maius tormentum · V Secundo ꝑpter nocumentū personale · Inuidia enim nō nocet vt plurimū nisi inuido · Magna est stultitia seipsum diuimē · et inimico cui inuidet nil mali facere · Oratius · Inuidus alterius mar/ cescit rebus opimis · Prouer · xxvij · Spūs tristis exiccat ossa · Inuidus enim tristatur de bonis primi · Ex quo patet qr inuidia super omnia peccata turpiorem materiam habet · Inuidia nanq̄ miseros homies amat · Miseror enim est felicib⁹ inuidere · Vnde sup illud Iob · v · par/ uulū occidit inuidia · dicit greg · Paruulus inuidia occiditur · quia nisi infelicior esset de bono alterius nō doleret · C Tercio quia inuidia est peccatum inimis durabile · Ciprianus · Scelus istud modū nō habens

pmanet ūgit sine fine cū scelera alia finiant. Quātū em ille cui inuide
tur successu melioze pfecerit tāto inuid⁹ in mai⁹ incēdiū lúoris igm⁹
tus exardescit. huic vult⁹ mmax. toru⁹ aspect⁹. pallor in facie. in labiis
tremor. stridor in dētib⁹. vba rabida. et effrenata zuicia. man⁹ ad vio
lentiā pmpta. et si gladio interim vacua. odio tñ furia mētis ē arma.
ta. Inuidia ē fera pessima q occidit abel. vēdidit ioseph. et tādē ipm fi
liū dei scūm scōz cruci affigi fecit. Matb. xxvij. Sciebat em q p iuidiā
tradidissent eū. Et sic ptz pmū. ¶ Scdo oñdit quō superiores respectu
inferiozū. i. plati respectu subditoz debēt in via spūs ambulare. Vnd
glo. dicit. Hacten⁹ vnūse ecclie ē locut⁹. mō ad plātos loquit spealiter
docēs quō tractent subditos. Dicit g. Frēs si poc. fu. hō. i. imprudēt
lapsus p errorē vel impotētiā in aliq delicto nō in multis. ꝫ in aliq qi
nō vsu quotidiano peccās. vos q spūales estis. i. esse debetis. Aliter em
nō zpeteret vob ūdicare z corrigé. j. Cor. ij. Spūalis udicat oīa
et ipe a nemine udicatur. Greg. sup illud. ij. reg. vij. nō edificabis mi
hi domū scz pdicando et corrigēdo. q vir sanguinū es. dicit. Sordes
tergere nō valet manus q lutuz tenet. Vos igit spūales huiōi sic pec
cantem instruite et corripite non in spū iracundie ꝫ in spū lenitatis.
Psal. Corripiet me iustus in mi. et increpa. m. Idem. Quomā supue.
mā. et corripiemur. Isa. xj. Egredietur vga. i. correctō. de radice iesse.
id est. de incendio amoris. Quia si aliter fieret peccans nō pateretur
se argui. ꝫ excusaret et defenderet culpā suam. Seneca. Vicia animi si
cut et vicia corporis leniter sunt tractanda. maxime qñ hō ex ignorā
tia vel infirmitate peccat. Ex malicia em peccantes durius sunt pume
di vt hic dicit glosa. Cōsiderans teipm ne et tu tēpteris. id est. talem
correptōz debet plātus facere būliter et cū timore dei. q potest z ipe
similiter cadē. Eccl. xxxj. Intellige que sunt primi tui ex teipo. j. Co.
x. Qui se existimat stare vi. ne ca. Aug. Nihil ad misericordiā sic incli
nat ꝫ ppria piculi cogitatō. Sic g patet q plat⁹ spūalis dēt esse būi
lis et timoratus. Debet etiā esse zpassiuus et pius vt supportet alio
rum infirmitates. Et hoc est qd addit. Alter alterius onera portate. et
sic adim. legem christi. Lex christi ē lex pietatis et mie. Matb. xij. Di
tes discite quid ē miam volo z nō sacri. Ro. xv. Debemus nos firmio
res imbecillitates infirmorū sustinere et nō nobis placere. Et quia p
latus in dignitate status exñs frequenter surgit in elatōez mentis se
magnū reputando. et ideo onus primi nō vult portare. et iō hoc re.
mouet d. Nā si quis existimat se aliquid ee cū tñ nihil sit scilicet ex se.
sed ex grā dei. ipe se seducit. i. a veritate cadit. vt phariseus se seduxit.
Et quia plātus nō solū surgit in elatōem mentis zsiderando et putan
do se aliquid magni ꝫ etiā p zsideratōnem alterius qñ scz putat frem
peccantē impfectū in zpatōne suiipius. ideo h remouet dicens. Op⁹
aūt suum pbet vnusquisq. Consideratō em ppria multum valet ad

hūliatōz·Mich·vj·Hūliatō tua ín medio tuí ē·Nihil em̄ hō ínuenít ín se qđ sit ex se ísi malū et culpā·ꝫ qđqđ bonī hz aliūde ē·j·Cor mj· Quíd hēs qđ nō ac·Et iō sic hō cōsideras defectꝰ suos hēbit gloriā tm̄ ín seipō·i·ínt9 ín cōsciētia vbi se humiliauit· Gaudet em̄ qz cognoscit morbū suū quē sanari desiderat·Psal·Omis glā eiꝰ filie regis ab ínt9 et nō ín altero·i·nō ín alterí9 eloq̄o vel opmione·i·p ꝫ qz aliqs cōsideret se defectuosuz et p cōns se hūliat hz glām a deo q̄ est glā ꝓpa mtus ín aīa manēs·et nō habet glām ín altero·i·ín opmione et glā alterí9 qz se nō credit aliqđ magn reputari ab altero·ij·Cor·j·Glā nra hec ē testi·cōsci·no·Et úsū est qz vnus q̄sqz seipm̄ pbet·qz vnusquisqz onꝰ suū portabit·onꝰ scz p delictis suis debitū·Et iō nō efferī de cō mēdatōe alioꝝ·Psal·Tu reddes vni·ſm opa sua. ¶ Q ¶ Moraliter aūt nota qz hic ín tota hac secūda pte monet nos apls vt alt alte·onerem portem9·Mo qđ faciendū q̄ttuoz nos índucūt· ¶ Primū ē excellentia saluatoris q̄ cū sit ínfínte potētie et excellētie ínclínauit se vsqz ad terrā·vt nobiscū onera nrā portaret z factꝰ ē ínfirmꝰ et egenꝰ vt p experientiā facti nob cōpatereť·et ab oīi miseria nos liberaret·Hēb·mj· Nō habemꝰ pon·q nō posſ·cōpa·ínfir·no·tēp·aūt p oīa· Erubescat g hō nō cōpati fratri suo·et eiꝰ onꝰ nō portare· cū dīna maiestas voluit ínfirmari vt nob cōpatereť z ab onē subleuaret·Nōne etiā dīuína maiestas quotidie nos supportat a malis q̄ meremur ꝓtegēdo z necessaria vite cōferendo et moꝛes nostros graues sustínēdo et ad penitētiā nos expectando·Certe sic·Esa·xlvj· Audite me domus iacob qui portamíni a meo vtero· ¶ Secundum est angeloꝝ beníuolentia qui nobiscum onera nostra portant scz nobis ín pugna spūali assistendo oratōnes nostras corā deo ferendo·z ad nutritōem z vitam nostraz corpora celestia mouendo z animas nostras ad celū portando·Hēb·j· Omnes sunt admínistratoríj spūs ín mínisteriū missi. Si g angeli qui ín curia celesti coram deo assistunt·descendūt vsqz ad nos vt onera nostra portent·quanta cōfusione dign sumus qū onera fratꝝ nostroꝝ portare recusamus. Nonne cōfunderemur·si fratres mínores venírent ad seruiendum fratribus nostris q̄bus nos seruíre nollem9 Certe sic· ¶ Terciū est mínisteriū ommis creature·nam ommis creatura sustentat et úuat ínfirmitatē nostram·qz cecitatē nostram sol fugat aerem illumínando·famē nostrā reficit terra fructus ꝓducendo ímmūdicias nostras aqua abstergit nos lauādo·frigus nostrū ignis depellit nos calefaciendo·Et breuiter oīis creatura onera nostra supportat·In quo datur nobis exemplum vt alter alterius onera portemus· ¶ Quartum est maxima índigentia nostra et communis vicissitudo qz quotcunqz onera quis sustínet hodie·z quantacūqz ínfirmitate detínetur·quícunqz alius quantacūqz dignitate fulgeat pōt cras eadē onera sustínere·et eandē ínfirmitatē pati·Ecc̄i·xxxvnj· Memor

esto iudicij mei sic erit et tuū·mihi heri·tibi hodie·Rota fortune quotidie et velocissime vtit·et mōs q̄tidie mutat·Et ꝑ est qđ hic dr·Considerās tei ꝑm ne et tu tēpteris·Multū em hō mouet ad onus ꝓximi suscipiendū·si ipe cito se credét in sibi cāu ee R Et nota q̄ on⁹ ꝓxi qđ portare dēm⁹·in q̄ttuor spēs diuidit·s·in on⁹ murie qđ dēm⁹ patienter ptare et ei pcere·In on⁹ infirmitatis nā infirmitates et defcūs naturales ꝓximi patiēter tolerare dēm⁹·Amb·Cū magꝝ pietate portādi sunt q̄ increpari ꝑ sua infirmitate nō pūt·In on⁹ necessitatis·q̄ necessitates ꝓximi nostris būficijs et elemosinis subleuare dēm⁹ ac eē obsequio corpali·exēplo xp̄i q̄ pedes discipulorū lauit· Et in on⁹ pīne pro pcis debite·in q̄ frēs nostros iuuare dēm⁹·exēplo xp̄i q̄ penā pcorū nostrorū ptulit sup lignū in corpe suo·Et pcipue illos q̄ sunt i purgatorio q̄ inciderūt in man⁹ dñi et ꝓplēt ibi pīnam·Iob·xix· Miseremi mei·miserem⁹mi mei saltē vos amici mei q̄ man⁹ dñi tetigit me·Quos ꝓpter q̄nq̄ iuuare dēm⁹ S Primū ē gūitas penarū·Aug·Miro modo est grauis ignis iste·Supat em omnē penam quaz aliquis in mūdo isto ppessus est·Non possunt nūerari pene alterius vite·Libēr tiusq̄ dat et dari debet elemosina in multis penalitatibus, constitutis Quis differt subuenire amico suo quē videt in ignē cecidisse·Et ideo valde sunt culpandi qui habēt testamēta dispēsare et alia suffragia facere et differunt·cū ꝓpter illa citius ab illis penis liberent· Hic cadit exemplū de illo qui misit equū cognato suo vendēdū et in elemosinas erogandū pro anima sua qui nō fecit·cui ipe post aliquod tpus apparens dixit·Expectabā elemosinas equi mei propter quas citius fuissem liberatus a penis·Nunc autē ad deū vado et cito te corā eo parē optebit·Qui statim cecidit mortuus Secundū est artissima paupertas in qua sunt cui nulla pauptas mundi ꝓpari potest·quia pauptati sue nullo modo ꝛsulere possunt·nec laborādo nec mēdicādo nec mutuo acquirēdo·Eccs·ix· Quecūq̄ potest manus tua·fac·instā·cpa· quia nec opus·nec ratō·nec sapiētia·nec scientia erit apd inferos quo tu properas·Magis autē indigentibꝰ libētius debz elemosina dari Tercū est quia nō possunt nobis sua necessaria indicare·et a nobis sua suffragia postulare·Libētius aūt fit elemosina puulis expositis·quia ñ pos sunt querere nec habēt seruitorē qui pro eis petat Quartū est·quia nos et nostra ab eis habemus·ipi em nos genuerut·z diuitias pauerunt·Valde ingratus est ille pntibꝰ qui semel in āno nō facit pro eis vnā missam cātari·cū ipi nos·xx·seu·xxx·ānos nutriuerāt· Multuz poterunt ꝓqueri de nobis apud deū cū liberati fuerint a carcere z penis purgatorij Quintū est magnū emolumētū nr̄m·q̄ cū ipi ꝓpter nostra suffragia fuerint liberati in ꝓspectu dei ꝑ nobis orabūt·et venia peccatorū nobis impetrābūt·Iusto etiā dei iudicō fiet·vt cū nos fuerim⁹ mortui alij nob sua suffragia largiēt·si nos dū viuimus alijs bñ

est

facímus·et si nos alijs nō bñfacimus nec nob ab alijs bñfiet· Et sic ptz
s:dm ¶ Tercō oñdit qūo ínferiores respcū suoz plator ín via spē de-
bēt ābulare dicēs·Cōmūnicet āt is q̄ cathezizaţ vbo·i·ínstruit·ei q̄ se ca
thezizat·i·ínstruit ín omníb bonís·Qđ p̄t duob mōis íntelligi·Vno
mō sic·In oīb bōis cōicet·i·doctrínā eruditōis p̄lator ín omníb que
docēt ímpleat·et 2munē se doctori faciat recipiēdo q̄ ille dic·vt sic pōí-
cator et doctor fructū quē q̄rit et desiderat 2seq̄t·Alio mō íntelligit
ad lrām đ 2mūnione bonoz tpaliū·j·Co·ix·Si vob bōa spūalia semía-
mus·nō ē magnū si carnalia vrā metam⁹·Sz qz subdití possent dicere
qūo facím⁹ qđ dic nob plat⁹·cū ipe sit mal⁹·nolo facé·Ido ꝫ remouet,
dicēs·Nolite errare dicēdo·s·quo faciā qđ dic mihi plat⁹·cū ipe sit ma
lus·qz nō ē dictū vob vt faciatis q̄ faciūt·ꝫ q̄ dicunt·Math·xxiij·Que
di·fa·q̄ āt fa·no·fa·Lu·Qui vos audit me audit·i·q̄ vos spnit me spez
nit·Et hoc quantū ad primā expositōz Quantū aūt ad secundā sic dí-
xi·vt 2municetis bona tpalia mímstrātib spūalia·Nolite tñ erraé vt
ab hoc excusetis vos dicēdo·Nō hēm⁹ qđ magistris dēmus·Haymo
Quícunqz es nō te excuses vt dicas te sumptus nō posse mínistrare
magístro·Noli te decipe quasi deum possis fallere·Vnde tu vúis ín
de magistrum tuū sustenta·Quantū autē ad vtrqz subúngit ratiōez
cōmunē đ·Deus non irrideť·Glo·Scít em cozda·et ideo nō irrídetur
tanquā ignozans·quia que semmaúnt hō hic ín p̄senti operando·hec et
metet ín futuro premiū recipiēdo·j·Coz·nj·Vnusquíqz ap̄·mer·reci-
se·s·la·Et hoc exemplificat ín malis·et ín bonís dicens·Quoníam qui
semínat ín carne·id est·opera carnalia ī carne exístēs facit·de carne·id
est·đ suo carnali semíne metet corruptionē·i·corruptōnis et passionís
penam·Iob·nij·Qui semínant dolores metēt eos· Qui autem ecōtra
semínat ín spíritu·scz manens ín spūsancto semínanti consentiens·de
spū·i·de ope spūali metet vitā eternā·i·2sequeť eternam beatitudmez
Proū·xj·Semínanti ústicias merces fidelis· ¶ Quarto índisímete
monet omnes superiores et ínferiores ad persueuerandū ín via spí-
rit⁹ et bonitatis dicens·Bonū autem facientes non deficiam⁹·sed finali-
ter pseueremus·qua tempe suo metem⁹ nō deficientes·Glosa·Si hō
non ímponít finem operi nec deus ímponít finē remuneratōni Ia·v·
Ecce agricola p̄ciosum fructum terre patienter expectat donec acci-
piat tempaneū et serotínū·i·gratiā ín p̄senti et gloriā in futo·vel cor-
pis stolam et anime gl̄am· ¶ Vltimo 2cludit dicēs·Ergo dū tps ha-
bem⁹ opemur bonū ad oēs·q̄cunqz et qualescūqz sint·j·Co·ix·Omní-
bus omnía factus sum vt oēs saluos facerē·Maxime autē ad dome-
sticos fidei·i·ad fideles ecclesie·j·Thi·v·Si quis autem suoz et maxie
domesticozum curā nō habet·fidē negauit et ē ínfideli deterior·Cañ·
ij·Ordínauit ín me caritatē·Vt primo mihi post domesticis ꝛ tandē
extraneis·Et sic patet totum đ epístola·

Dominica·xvj·de euangelio sermo xcvj·

Rat jesus in ciuitatē q̄ vocat naym·Luc·vij·Sic dic job·Christus ad
h̄ venit vt vitā habēm⁹·Ego in q̄t veni vt vitā hēant·Eram⁹ em̄ mor
tui i delictis et pc̄is nostris·Eph̄·ij·Propt nimiā ca·s·q̄ dile·nos de·
cū es· mor·pec·qui·nos xp̄o cuius grā estis saluati et qresuscitauit
qsedē fecit in celestib⁹ in xp̄o jesu·Vbi ap̄lus oñdit q̄ triplicē vitam
qsecuti sum⁹ p xp̄m·s·vitā grē·q̄ in xp̄o nos vnificauit·vitā nate in q̄
cū xp̄o nos resuscitauit·et pomit̄ pteritū p fuco·q̄ cā resurrectōis no
stre·s·resurrectō xp̄i iā erat scā·et vitā gle in q̄ nos cū xp̄o qsedē i ce
lestib⁹ fec·i·faciet·Habz em̄ xp̄c q̄ ē vita·triplicē mortem fugare p tri
plicē vitā quā confert·Nā p vitā grē expellit mortē culpe·p vitā na
ture expellit mortē nate·et p vitā glorie expellit mortem pene etērne
In hoc aūt euangelio agit̄ d̄ morte et vita nature·s·quomō christus
quendā mortuū ad sepulcr̄ dum ptereret reuocauit ad vitam In q̄ qui
dem euangelio quinq̄ ordinate describūt̄·Primū est xp̄i cū discipulis
suis in ciuitatē naym deambulatō·In pncipio euāgelij·Secundū ē d̄
functi cū matre vidua xp̄i obuiatō ibi·Cum aqpin·por·ei Terciū est
sup matre defuncti christi qpassio ibi·Quā cū vi·do·mi·mo·qc·Quar
tum est defuncti resuscitatō ibi·Et acces·et te·lo·Quintū est ex visiōe
miraculi populi edificatō et diuine maiestatis laudatō ibi·Accepit āt
oēs timor qc·vsq̄ ad finē Primo q̄ pomit̄ xp̄i cū discipulis suis in ci
uitatem naym ambulatō·Ergā plana est·Naym ciuitas est galilee se
cundo miliario mōtis thabor vt dicit beda·ad quā christus uuit cū di
scipulis suis·et duz aqpinquaret porte ciuitatis ec·def·eff· Moralit
aūt ad edificationē nostrā nota q̄ p istū mortuū peccator significat q̄
mortuo compat̄·quia ea que mors infert homini·peccatū infert pecca
tori·Peccator āt homini mortuo compat et assimlat̄·et peccatū mor
ti quantū ad decē Primo quia mors puat homines vita nate
sic peccatū puat animā vita grē que deus est Nā sicut anima est vita
corpis que recedit p mortē·ita de⁹ ē vita anime qui recedit p peccatū
Esa·lix·Iniq̄tates ves·diui·inter vos et deū vestr̄·Et ido quanto de⁹
est melior anima·tāto magis dolendū est d̄ recessu dei ab anima q̄z d̄
recessu anime a corpe·Et quāto anima est melior corpe· tātomagis ē
dolendū d̄ morte anime q̄z d̄ morte corpis·Sed vt dicit aug· Misa
bilis miseria in hominib⁹ apparet q̄ cuz moriť homo fm corpus oēs
amici queniūt et plorāt·q̄ cū moriť fm animā null⁹ dolet null⁹ plorat
a corpe mortuo nō recedunt donec sepulte tradat̄·anime vo mortue
null⁹ assistit null⁹ pcurat eā ad vitā reducē·Vtinā tot facerēt amici p
anima resuscitāda q̄t facerēt si possent mortuū ad vitā reuocaē·Aug⁹·
O si possem⁹ boies d̄ morte excitaē z cū ipis pit̄ excitari vt tles eē⁹
amatores vite pmanētis·q̄les sunt illi vite fugiētis Ecdo sepat eū

ab amicis·sic pcēm sepat aiam a sanctis et ab āgelis veris amicis nr̄is Treñ·j· Oēs amici ei⁹ speruerūt eam Tercō ꝑuat eū oib⁹ bōis suis sic pcēm ꝑuat animaz omnib⁹ bōis spūalib⁹· Ezech·xvnj· Si aú·se·úsa úus·s·et fe·mq̄·om·úus·ei⁹ q̄s op·ē·n̄ recordabūt Mat·xxv· Si āt q̄ n̄ hz rd qđ videt hre auferet ab eo· Quarto ꝑuiēt eu lucro societatis·qz mortuo hoie lucꝝ societatis statim aufét ab eo·Sic pcēm ꝑuat hoiem lucro meriti qđ fit m eccia·qz pccoz nulli⁹ bōi eccie ē pticeps nec i me rito passiōis xp̄i·In e⁹ figúa dz leui·xxj·Mō de semme aaron q̄ macu lat⁹ fuit lepza nō vescet his q̄ sanctificata sunt mihi·i·nō hēbit ptē bo noꝝ q̄ fiūt m eccia·Ecōtra dz m ps·đ ústo·Particeps ego sum omni um timētiū te Quinto ꝑuat eū hēditate patris hn̄da·Sic pcēz ꝑuat hereditate patris celestis hn̄da·s·regno dei·Math·xxj·Auferet a vo bis regnū dei Sexto ꝑuat eū sensu·sic pcēm fac hoiem insensibilem qz nō sentit dyabolū se trahentē·nō sentit lutū m q̄ iacz·n̄ sentit vulne ra pccoꝝ·nō videt penas sibi patas·n̄ audit tubas dei clamātes·Trā sit mōs ꝛ zcupiscētia ei⁹·Et pn̄az agite agm̄·em̄·re·ce·Prouer·xxnj Traxerūt me et nō sensi·vberauerūt me et n̄ dolui Septimo ꝑuat eū motu·sic pcēz pōit homm̄ē m talē foueā đ q̄ n̄ potit exié·misi p misi cordiā dei mde extrahat·Exod·xv·Siāt imobiles q̄si lapis·Est em̄ bō spē vadēs·s·m pcēm et nō redies·s·a pcco·Psal· Octauo fac corpus fetere·sic pcēm fac hom̄m̄ē fetē corā deo et sanctis·Iobe·j·Cōputru erūt úmēta m stercoze suo·Iobe·ij·Mscēdit fetoz et putredo ei⁹ qz su pbe egit·Hic cadit exēplū đ āgelo q̄ obturauit sibi nares q̄n obiauit cuidā ornate mlieri dicēs q̄ fetét corā do Nono aufert pulcritudi nē et armoniā et fac hom̄m̄ē n̄ eē hoiez·Sic pcēm aufert totā pulcritu dm̄ē et armoniā vtutū ꝛ fac hom̄m̄ē bestiā·Eccs·nj·Dixi m cord meo đ filijs hom̄nū vt ꝓbarē eos silles esse bestijs Decimo fac corp⁹ sb terra sepeliri·sic pcēm fac animā m inferno sepeliri·Luc·xvi·Mortu⁹ ē dines et sepul·m infer·Et sic pz ꝑmū et scdm Tercō pmit sup ma tre defuncti xp̄i cōpassio·qz videꝝ eā jesus zpassus ē ei et mi·mo·sup ei⁹ afflict·Et attēde q̄ nlitis femīis xp̄c zpassus ē·Nā zpassus ē ad ultere turpit accusate et libaut eā·Io·vnj·Mlier vbi sunt q̄ te accusa bāt·Cōpassus ē chananee anxie afflicte et exaudiuit eā·Math·xv·O mulier mag̃ e fides tua fiat tibi sic vis·Cōpassus ē mlieri emoroisse ꝑ sanguis fluxū multū debilitate et sanauit eā·Math·ix·Ecce mulier q̄ sanḡnis fluxum pa·xij·āmis·Cui xp̄c dixit·Cōfide fi·fi·t·sal·te·fe·Cō passus ē socrui petri magnis febrib⁹ estuāti et vbo curauit eā·Lu·iij· Socr⁹ aūt simōis tene·mag·febri·et stās sup illā·s·jesus imauit febri et di·eā·Cōpassus ē marie magdalene a pluribꝫ ꝛ pluries molestate ꝛ defendit eā·Mat·xxvj·Quid molest·est·huic mu·Cōpassus ē sūp marie ꝛ marthe sup morte fratris multū plorātib⁹ ꝛ resuscitauit eū·Iohā·xj Lazare vem foras·Cōpassus ē matri derelicte ꝛ āgustiate ꝛ eā jōhānī

recōmendauit·Io·xix·Ecce mater tua·Cōpassus ē trib⁹ marijs ad mo
numentū eum querētib⁹ et mēte consternatis et apparuit eis·Mat·xx
viij·Tuete·Multis em̄ femmis et multotiens etiā est ꝑpassus· Quia
em̄ mulieres multipliciter affligūt·ido multis ꝯdigēt ꝑsolatōnibus·
Compassus est ꝙ huic vidue sup morte vnici filij sui multū afflicte ꝛ
eius filiū resuscitauit· ✠ Vbi nota ꝙ mestricia illius femme ex tri;
bus causabat·s·ex natura femmea·ex viduitate viri·et ex morte vnici
filij Primo causabat ex nata femmea·Naturaliter em̄ magis femie
patiunt et ꝑpatiunt q̄z viri·eo ꝙ habēt animū magis mollē·Vñ muli
er q̄si mollis aer dicta est·Vñ pb̄s dicit m̄ libro d̄ animalib⁹·q m̄ om̄i
genere animaliū femme sunt molliores q̄z masculi·pter vrsam et leo;
pardā·Et ido mulier seuera et non ꝑpassibilis nō pōt dici femma sed
vrsa et leopardā·Mulier quidē naturaliter ē frigida et humida·ꝛ ido
defacili ꝑpassibilis ꝛ passibilis·Vir aūt naturaliter ē calidus et siccus·
ꝛ ido non sic defacili patit ꝛ ꝑpatit·Io m̄ filij morte et aduersitate na
turaliter plus dolz mater q̄z pater·eo ꝙ est magis moll' et compassi;
bilis·In filij aūt honore et sublimitate ē econuso·quia naturalit plus
gaudz pater q̄z mater·quia ē magis magnanim⁹·Hoc apte m̄nuit ꝑ;
uer·x·vbi d̄r·Filius sapiēs letificat patrē·filius vo stultus est mestricia
matris sue·De filio igit sapiēte ꝛ bono·pater habz leticiā et mater va;
nam gloriam·De filio vo stulto et malo·mater habz tristiciam et pat
riam·Prou·xvij·Ira patris filius stult⁹·ꝛ dolor matris q̄ genuit euz·
Secundo causabat e⁹ dolor ex eo ꝙ vidua erat·Vidue em̄ sunt sine
ꝑsolatōne et adiutorio destitute·Et ido frequēter molestant et decipi;
unt·et ꝑ consequens sepe sunt m̄ tristicia·Et ido magnū peccatz est
eas molestare et contristare·Hiere·xxij·Viduaz nolite contristari· Et
magnū meritum est eas consolari ꝛ adiuuare·Ia·j·Religio mun·ꝛ im;
ma·apud deum et pa·hec ē visi·pu·et vi·m tri·eoꝝ·Et ido quando vi;
due filios amittunt multū dolēt·remanserāt em̄ eis loco viri consolan
tis et defendētis·Multis tñ expediret viro et filijs carere·qua liberi;
us possent deo seruire·Mulier em̄ nupta cogitat quō pl·vi·et vtmaz
tantū cogitaret placē deo·Et etiam multū solicita est thesaurizare fi;
lijs·et vtmam fic essz solicita pro anima sua·Et ideo pluribus expediret
viro filijsq̄ carē·Vñ hiero·dicit m̄ epistola ad paulinum·Sancta me;
lania calescēte adhuc viri corpusculo necdum humato duos filios su
os porigit·que ad pedes christi aduoluta ait·expeditus tibi seruitura
sum domine·quia a tanto onē me libasti· Tercō causabat eius dos
lor eo ꝙ vnicū filium amiserat·Non em̄ remanserat ei alius q̄ eā con
solarē et defendēt·nec aliū generare expectabat quia vidua erat·Na
turaliter em̄ plus diligit mater filiū q̄z pater·ꝛ iō plus d̄ eius morte
tristat·De amissiōe em̄ rei quam maxīe diligim⁹ maxime tristamur·
Quare at mulier plus diligit filiū q̄z pater q̄nq̄ possunt cause assig̃ri·

¶ Prima est qz mulier hz plures defcūs q̄z vir q̄ quidē releuāt et tollūt qñ filios generat· Vñ multe ꝓpter filios a viris diligūt q̄ alias odirent· Propterea lya quā dſpiciebat iacob ſtatim qz pepit ait· Nūc amabit me vir me⁹· Gen· xxix· Et ido mulier ſciēs ſe ꝓpter generatoz filioz in ſuis defectib⁹ tolerari· z a viro plus diligi vehemēt eos amat mus vt dicit phs· Mater āt pl⁹ laborat circa filiū q̄z pater· tā i portādo q̄z in piendo et eī in nutriēdo Tercia ē qz illā rē plus diligimus quā magis ꝑ certo eē nostrā ſcimus· mater āt ō certo ſcit q filius natus ē de ſe· Vir āt ſi credat· certus tñ nō ē Quarta ē qz illā rem plus diligim⁹ in q̄ maius ius habē nos ſcimus· q̄z ſm phm maioz portio ē de ſuba matris in corpe filij q̄z de ſuba patris· Quinta ē qz amicicia magis cū filijs habitāt colloquūt et ꝟſant· Quāuis āt mater plus diligat filiū q̄z pater· tñ filius plus diligit patrē q̄z matrē z ſangneos ex pte patris q̄z ex pte matris· Et ad hoc tres cāe pñt aſſignari Prima ē qz pncipiū effectiuū et formale in filij generatōne ē pater· vt dicit phs Secūda ē qz filiꝰ dz prēm in oib⁹ bōis ſuccedē· Tercia qz ptus ſeq̄t matrē q̄ ad habitatē et fututē· ita qz nat⁹ ō ācilla mrē et liberi ē· erit ſu⁹· i honoꝛib⁹ aūt z dignitatib⁹ pt⁹ ſeq̄t prēz· qz ſi rex ꝟtrahat cū aliq̄ ꝓlari filiꝰ q̄ naſcit erit rex Pr̄ āt et mat naturaliter pl⁹ diligūt filios q̄z a filijs diligāt· Cuꝰ rō ē qz pntes ō natā ſua ꝓpa dedērūt filijs corp⁹ ꝓpriū· filij āt in generatōe ſua pntib⁹ nihil dederūt· Et iō pntes diligūt filios vt opa ſua et carnē ſuā et vt mēbra ſua· Videm⁹ eī qz humoꝛ arboꝛis fluit a radice in ramos z ñ ecōuerſo· Sic it amor pentū fluit in filios tāq̄z a radice in ramos z nō ecōuerſo· Et ſic pz tercium· Quarto ponit ōfuncti reſuſcitatō· Et qz p hūc defunctū pccoꝛ deſignat vt dcm ē· et p hmōi defuncti reſuſcitatōz· pccoris reſuſcitatio a pcco ſignificat moraliter exponēdo· iō ad edificatōz nrāz circa hꝰ defuncti reſuſcitatōz tria videam⁹ q̄ in ſuſcitatiōe pccoris ꝟtingūt· q̄ ſunt locus vbi ſuſcitat⁹ ē· qz in porta cūitatis· modꝰ reſuſcitatōis qz acceſſit z tetigit loculū· et ſig reſuſcitatōis· qz reſedit q̄ erat mortu⁹. Primū q̄ dē conſiderare dem⁹ ē locꝰ vbi ſuſcitat⁹ ē· qz in porta cūtatis· Circa qd nota· qz cūitas iſta ē hō cui porte ſunt ſenſus corpis· Vnd ſm glo· portā q̄ pccoꝛ efferē mortu⁹· ē aliq̄s ō ſenſib⁹ corpis q̄ pccor in pccm ruit vt q̄ videt mulierē ad concupiſcēdū eā· et q̄ aure turpib⁹ et nephādis ꝟbis accōmodat et q̄ lingua blaſfemijs mēdacijs· et detractōib⁹ exercet· p ꝓclos ſenſus ſic p portā extrahit mortu⁹· Sic tract⁹ fuit dauid p oculoꝛ portā mortuus· qñ vidit berſabee· ij· Re· xi· Idiere· ix· Aſcendit mors p fe·no· Aliquāndoq̄ aūt dñmus porte cūitatis qñ grā xpi phibz ne p aliquē ſenſum tēptatio ad effectū pueniat· Suſcitat aūt iſte coram multitudine cū tñ in ſuſcitatōe puelle filie archiſinagogi turbā eiecit

qz mortuus hic signat peccatorē publicū cuius peccatū publicuz fuit· qz penitētia sua populū edificare dz sicut ipm malo exemplo corrupit ·I·Thi·v· Peccantes aūt ſ· publice corā omnib⁹ argue· Filia vo archisi nagogi signat peccatorē occultū· qz in domo fuit mortua et nō occ'te debz puniri ꝓpterea nō corā turba ſz i domo resuſcitata fuit· Inſinuatur et in hoc· qz in penitētia turba q̄dam ē eijcienda· ſ· salutē impediēs· Et hec ē turba tumultuās· Mat· ix· Cū vidiſſet turbā tumultuātē dicebat recedite· Alia ē turba nō reijcienda· ſ· coadūuās et ꝛpatiens· z ad penitentiā inducēs ꝺ qua habeť hic· Talis turba eſt congregatō ſanctoꝝ· ad quā homo libenť debet accedē et ei affabilē se pbere· Eccī mi· Cōgregationi paupeꝝ affabilē te facito· ℣ Secōm qd ꝛſideraē dem⁹ eſt modus ſuſcitatōnis· Nā primo acceſſit· ſcdo loculū tetigit· p qd̄ portatores ſtare fecit· et mortuo impauit vt ſurgēt· Primo ergo acceſſit qd̄ facit deus peccatori p grām puenientē non tn gratum facientem vt qn dat ei deſideriū ꝓpe salutis· et facit ei diſplicere malū· cogitaē ꝺ penis infernī· et de morte sua· et cetera alia diſpoſitiua dat ei p q̄ corꝛ eius pulſat· Apoc· nj· Ego ſto ad oſtium et pulſo· Secundo loculuz tetigit· Lectus iſte in quo iacet iſte defunctus· id eſt· anima exiſtens in peccato mortali· eſt duplex Primus eſt corpus ꝓpriuz· cuius pedes ſunt quattuor elementa ex quib⁹ ꝓcedunt quattuor ptatores animā ad ſepulcꝝ infernī portantes· Nā ex terra ꝓcedit auaricia· ex aqua luxuria· ex aere ſupebia· ex igne ira· Iſte ſunt ille quattuor beſtie quas vidit daniel· que portant peccatorē p abrupta mōi· et tandē ad infernа demergūt· Hunc lectuz· ſ· corpus tangit chriſtus p infirmitates et alias tribulatōnes p quas portatores ſtāt qz nec auaricia nec luxuria nec ſupbia nec ira impediūt quin peccator querat deū p ꝛtritiōem et ꝛfeſſionē et ſatiſ factōnem· et ſic a peccato ſuſcitať· Pſal· Imple· fa· eo· ig· et querūt no· tu· do· ℣ Secūdus lectus eſt mens hominis et cōcupiſcentia eius· cuius portatores ſunt quattuor· ſ· pudor ꝛfitendi· timor ſatiſ faciendi· dulcedo peccādi· et ſpes finaliť pemitēdi· Omnes iſtos portatores dns facit ſtare cum tangit mentē hominis diuſis ꝛſideratiōibus et cogitatōnib⁹· Nā primū portatorē qui eſt pudor ꝛfitendi dns facit ſtare cū tāgit mētē hominis trib⁹ ꝛſideratōnib⁹ fm tres nodos vnius digitoꝝ Prima ꝛſideratō eſt· qz q̄zdiu hō eſt in peccato aſpiciť ab omnib⁹ ſicut ſuſpēſus hō in furcis dyaboli ſz p ꝛfeſſiōz depomit Eccī· mj· Non ꝛfundaris p aia tua dicē vez· Eſt em ꝛfuſio adducens ignominiā· et ē ꝛfuſio adducēs grām et gl'am· Vn in peccādo debuit eſſe pudor et rubor et nō m ꝛfitēdo· Hic cadit exemplū de quodā heremita qui ſibi auit ſe velle peccare cū vna peccatrice in platea Qui me retrix· Nō in platea qz videmur ab hominib⁹ ſz in camera· Ad quā heremita· Ita z videmur in camera a tota curia celi ſicut in platea ℣ Secunda eſt quia vulnus quod nō apiť· totū corpus putrefacit· Sic pec·

nō ꝑmd pōzatoza
ꝑa ꝓpiciō

z ꝛſideraō

catum putrefacit animā nisi quis confiteat. Et si apte totus homo sanat.
¶ Tercia est qz ista confessio nō infert mortem sicut confessio latronuz. ꝫ
indulgentiā z iustificatōz. Esa. xlnj. Dic tu iniqtates tuas vt iustificēis
¶ Ecdm vero portatorē q̄ est timor satisfaciendi facit stare. cū tangit
mentē trib⁹ alijs cōsideratiōib⁹ fm tres alios nodos alterius digiti.
Prima est qz in pnia xpc nos adiuuat. qđ figuratū est in eo qz xpus
portauit vnū latus crucis p quā pnia designat. et symō cyreneus por
tauit aliud. Psal. ¶ Cū ipso sum in tribulatōne. Et iō sperandū est in do
mino et omnia poterim⁹. Phil. mj. Omnia possum in eo q̄ me confor
tat. Esa. mj. Qui sperant in dño mutabūt fortitudinē. Hic cadit exemplū
de tragea quā beata virgo dādo ibat p refectoriū fratrū et cū veniſſet
ad quendā q̄ erat medicus nō dedit ei qz confidebat in medicinis suis
Secda est qz est valde breue tpus pene et adducit ad magnā requiem.
Eccī. vlt. Modicū laborauī et inueni mihi magnā requiē. Nā tps pe
nitentie aliqñ est q̄nqz annoz et finē habz. tpus aūt quietis et suppliciō
rum est sine fine Matth. xxv. Ibunt hi in supplicū eternū. iusti autē in
vitā eternā ¶ Tercia est qz pena hic voluntarie assumpta in centuplum
plus valet q̄z pena in alio mūdo inflicta. z tñ illa est sine compatōe ma
ior. Propterea petebat aug⁹. dices. Pne hic vre hic seca ꝛc. ¶ Terciū
portatorē qui est dulcedo peccādi facit stare. cū tangit mentē trib⁹ alijs
consideratōnib⁹ fm tres alios nodos alterius digiti. ¶ Prima est qz
hic nō est locus gaudij sed meroris. Aug⁹. In valle miserie sum⁹ in q̄
eo magis ē flendū quo minus flemus. Siquidē nō est tps congruum
qz nullus facit festū nisi prius in vigilia reūnet. ꝫ omnia requrunt debi
tum locū et tps. Eccī. xxx. Omnia tps habēt ¶ Secda est qz delecta
tio carnis et gaudiū mōi multis amaritudinib⁹ sunt respersa. Boetius
Anxia res ē humanoz cōditio bonoz q̄ nunq̄z tota puenit. huic cen
sus exuberat ꝫ est pudori degener sanguis. Hunc nobilitas notū fa
cit ꝫ angustia rei familiaris inclusus mallet esse ignot⁹. Ille vtroq; cir
cumfluxus vitā celibē deflet. Ille felix nuptijs orbatus liberis alieno
cēsu nutrit heredē. Alius ꝑple letatus filie ve delictis mest⁹ a lacrimis
Idcirco nemo facile cū fortune sue cōditōe concordat. Est etiā gaudiū
mūdi valde breue. Iob xxx. Gaudiū ypocrite. i. mūdi qui p omnia est
ypocrita. admīstar puncti ¶ Tercia ē qz gaudiū mūdi ad finē dolorō
sum adducit. Proū. xnj. Extrema gaudij luctus occupat. Quia vt hō
dimittit bona mundi quod fit per mortem. vt bona mundi dimittūt
homīnē quod fit per aduersam fortunam. Et vtrunq; dolorosum est.
De primo eccī. xlj. O mors q̄z amara est memoria tua homini pacem
habenti in substantijs suis. Hic cadit exemplum regis francie qui ita
flebat in morte. qz tot bona derelinquebat. et nihil poterat secum por
tare. De secundo boetius. Infelicissimum genus infortunij est fuisse
felicem. ¶ Quartum vero portatorem qui est spes finaliter pemitēdi

facit stare cū tangit mentē hominis tribꝰ ꝟsideratōnibꝰ ſm alios tres nodos vltimi digitoꝝ. ℣ Prima ē qꝫ vt dicit bernꝰ q̄ ꝓmittit homini dare veniā d̄ ꝓmissis diē crastinū nō spopondit. Matḥ. xxmj. Et ros esto. pa. qꝫ q̄ hora nō pu. si. ho. vē. est. Exēplū de illis q̄nq; virginibꝰ fatuis. q̄ ín media nocte. i. ín hora mortis íuerunt emē oleū. z sic excluse sunt a nuptijs. Secda ē qꝫ semp peiorat ꝛdicō pcōris et plus semp índurat ín pcīis. Et hoc ē qd̄ hic ínuit cū dr. Adolescens tibi dico surge. Q. d. Nō dico semi et índurato ín pcīis qꝫ illi nō defacili surgunt. Et ad hoc ſſicandū qn̄ xp̄s suscitauit lazarꝰ p quē pcōr putrefactus ꝑ ꝛsuetudinē pcōrꝝ designat fortissime clamauit dicens. Lazare veni foras. et ip̄m solue aplis mādauit. Vn̄ xp̄us et oēs apli et martha et maria et fere totus mōs laborauerūt ī suscitatōe lazari. ℣ Tercia est q̄z diu hō stat ín pcō stat ín carcere et ptāre dyaboli qd̄ ē pessimum. et índe ē qꝫ qn̄ pcōr vult se pare ín morte et dispone fcā sua dyabol⁹ nō ꝓmittit. ſ facit eū omnia oblíuisci. Habz et ín morte mlta impedimēta. ꝓpter q̄ oblíuiscit suiip̄ius. Exe hac anímadúsione pcutit pcōr vt q̄ diu víueret oblitus ē dei ín finē oblíuiscat suí. ℣ Et nota hic quinq; tactus quib⁹ deus tāgit hoīnē ín vita sua. Primus ē tactus tē ptatōnis q̄ deus tāgit hoīnē p flagella coꝛpis et damna rerū. Gen. xxvij. Accede huc vt tangā te et pb. vtꝝ tu sis filíus meus esau. Sic tetigit iob. Secds ē tactus ínstructōnis. quo deꝰ ínstruit hoīnem p reuelatiōz et locutōez. Hiere. j. Misit dñs ma. su. et. te os meū. Et post Ecce dedi vba m. ín oꝛe tuo. ℣ Tercíus ē tactus ꝛpunctōnis q̄ tāgit hoīnē p memoꝛiā mortis et supplicij eterni. Can. v. Venter meꝰ ín tremuit ad tactū eius. Veter spōse ē affcūs amme eius. ℣ Quartus ē tactus curatōnis et purgatiōis. q̄ deus purgat animā ab amoꝛe mūdi et ab erroꝛe dyaboli. Matḥ. vnj. Tetigit eū dicēs volo mundare. Quíntus ē tactus vnificatōnis de q̄ habet hic quo deꝰ vnificat aiaz hic p grām et ín futo p gl̄am. Psal. Grām et glo. da. dñs. ℣ Tercíus qd̄ ꝛsiderare dēmꝰ sunt signa ve resuscitatōnis q̄ sunt tria. s. Cōtritio coꝛdis. ꝛfessio oꝛis. et satisfactō opis. Et hoc ē qd̄ dr. Et resedit. s. p fitemum ꝓpositū a malo quiescēdi qd̄ fit p ꝛtritōem. et cepit loq̄. s. p ꝛfessionem. et dedit illū matri sue. s. eccie. s. p satisfactōem. Tunc em̄ pcōr restituitur matri eccie et fit membꝝ eius. qn̄ satisfacit. Vn̄ d̄ zacheo dicente. Ecce di. bo. me. do pau. et si q̄ defrau. red. quadruplū. Christꝰ dixit. Hodie huic do. salus a de. fa. ē. Et sic pz quartū. ℣ Quinto pcm̄ ex víso miracko ꝑpli edificatō. z dúíne maiestatis laudatō. Fūt em̄ ex víso miraculo quattuoꝛ subsecuta ín ꝑpko. s. timoꝛ reuerētie qꝫ accepit omnes timoꝛ laus dúíne excellētie qꝫ magnificabāt deū. ꝛfessio aduenꝰ ꝓmissi prophete quia magnus propheta surrexit ín nobis. ille sez de quo dixit moyses. prophetam suscitabit tibi deus de gente tua. deut. xviij. z gaudium visitatōnis plebis israelite quia deus visitauit plebē

ſuã·Et nota q̃ xp̃c fuit magnus ꝓpheta q̃ habuit verba magne ſapiẽ tie·Io·vij·Nunq̃ ſic locut⁹ ē homo·Habuit miracula magne potẽtie Lu·vj·Virtus d̃ illo exi·et ſa·om·Habuit exempla magne ſanctitatiſ et vite·Math·xj·Diſcite a me q̃ mitis ſum et humil̃ cor̃d·Euit eẽ no ſter viſitator·Lu·vj·Viſitauit nos oriẽs ex alto·In cui⁹ figura dixit ei de⁹ pater·Erẽs tuos viſitabis ſi rcẽ agãt ꝛ cũ q̃bꝫ ordinati ſunt diſce· ·j·Re·xvij·Officiũ nangꝫ viſitatõis ẽ inquirẽ de vita·et iõ dicit·ſi rcẽ agãt·Inquirẽ d̃ fama·ꝛ iõ ſubdit cũ q̃bus ordinati ſunt diſce·Chriſt⁹ igit̃ ad nos viſitandos veniẽs et inq̃rens d̃ vita inuenit in nobis opa mala·Io·nj·Erãt em̃ eoꝝ mala opa·Inq̃rens vo d̃ fama inuenit q̃ ea mus demoniꝫ ſociati·Iob·nj·Erater fui draconũ et ſoci⁹ ſtrutionum· Iõq̃ iſte viſitator opa mala diſſoluit·j·Io·nj·In ꝟ apparet filius di vt diſſoluat opa diaboli·Ipm vo diabolũ nobis ſociatũ de mõdo eiecit· Io·xij·Nũc princeps h⁹ mõdi eijciet foras ꝛc·Et ſic patꝫ totũ d̃ euãgelio

De epiſtola ſermo XCVII

Obſecro vos ne deficiatis in tribulatõiꝫ meis ꝓ vob·Eph· nj·Btus paul⁹ gentiũ apl̃us in fide et vitate·et in carcere poſitus et vinctus et catenat⁹·nõ ceſſat fideles xpi docere ipe dicit·ij·Thi·ij·Erat aũt paulus poſit⁹ in carcere rome·qñ hanc epl̃ ſtolã ſcripſit iſtis epheſijs·i·aſianis·quos apl̃us licet nõ viderit ad fi dem·tñ eos in fide confirmauit·Et iõ in fidei xpi eruditõe filij ſui erant· Sicut ãt pater ẽ ſolicitus ne filij ſui peant·ſic apl̃s erat ſolcitus d̃ iſtis et in carcere manẽs·eos docere nõ ceſſat et deũ ꝓ eis rogat vt in hac epl̃a patꝫ·In q̃ quidem epl̃a apl̃us tria facit·Primo orat ipõꝝ epheſio rum in fide accepta confirmatõem vt ꝓpter nihil ab ipa deficiãt·In pnci pio epl̃e·Secõ orat ipõꝝ in bono ꝓfectũ vel ꝓficientiã ibi·In carita te radicati et fundati·Tercõ ſubiũgit ꝓ collatis bñficiis grãꝝ actões ibi·Cui ãt q̃ potens ẽ omnia facere abundãter· Primo g̃ apl̃us orat ipõꝝ epheſioꝝ in fide accepta confirmatõꝫ d·Obſecro vos ſup·ꝓpt deũ ne deficiatis·ſ·a vitate fidei in tribulatõiꝫ meis·i·q̃ vinctus ſum et alligatus·Solet em̃ homines cito deficẽ ꝛ turbari in tribulatõe paſto ris·Zach·xnj·Percute paſtorẽ et diſpergent oues greg·Ideo vob ·ꝛ q̃s ꝓ vobis ſuſtineo·ij·co·j·Siue tribulamur ꝓ veſtra exhortatõe paſto et ſalute·ſiue conſolamur ꝓ veſtra conſolatõne·ſiue exhortamur ꝓ vrã exhortatõne et ſalute·Que eſt gloria noſtra vel veſtra·id eſt·q̃ vos in deficiatis ſed ꝓſeueretis in bono eſt gloria veſtra·eſt etiã gloria nrã· Gloria enim paſtoris eſt confirmatõ et ſtatus gregis·ij·Co·j·Gloria veſtra ſumus ſicut et vos noſtra·Sequitur·Huius rei gratia·id ẽ·ꝓ hac veſtra perſeuerantia et confirmatõne flecto genua mea ad pr̃em domini noſtri jeſu chriſti· Eſt em̃ deus pater domini noſtri jeſu xpi

per naturam·ꝛ nostri per gratiam·quia nos p gratiā in filios adopta
uit·Ex quo omnis paternitas in celo et in terra nominatur ·siue per
modum beneficij·siue sit naturalis siue spiritualis·In terra quantū ad
patres ꝛ prelatos·in celo quantum ad angelos nos custodietes ꝛ cō
seruantes·Et nota q dicit nominatur·q nec homo nec angelus ꝓprie
dicit pater sed solus deus·Math·xxiij·Et patrem nolite vobis vocare
super terram·vnus em est pater vester qui in celis est·Damascenus·
Principalius dicit deus pater noster·q ō non esse ad esse nos duxit·
ꝙ qui nos genuerunt·Vt det vobis fm diuitias glorie sue ·id est ·sic
diues est in glorioſe operando·et gloriosa munera largiendo·det vo
bis inquā virtutem corroborari·id est·ad corroborandu ·vt in eius
vtute sitis corroborati·Et hoc p spm̄sanctum eius et vbi·in interiori
homine·id ē·in anima et spiritu mētis·De quo·ij·Cor·Scimus qm̄
si is qui foris ē noster hō corrumpat·tn is qui ē intus renouat ō die
in die·Ꝙ ad quid sitis roborati in interiori homine·Certe ad habitā
dum christum in cordib vestris·Vnde habitare·id ē·ad habitandū·ꝛ
ꝫ p fidem vt·s·fides jesu christi habitet in cordib vestris·j·Johan ·mj
Qui manet in caritate in deo manet·Abacuc·ij·Iustus ex sua fide vi
uet·Christus enim dupliciter in nobis habitat·s·per fidem quantum
ad intellectū et p caritatē quantū ad affectū· Et sic ptz ꝑmū ¶ Secdo
apūs orat ephesiorū in caritate pfectū dicēs·Hiuꝰ rei gratia flecto
genua mea vt vos radicati et fundati in caritate possitis compreben
dere cum omnib sanctis·Compat aūt caritas radici ꝛ fundamento·
Radix enim arbor est·fundamentū edificōr·ex radice fructus procedit
ex fundamento vero resurgit edificium quod protegit·Et hec duo cari
tas in nobis facit·Nam fructificare nos facit ac etiam protegit·Col·ij
In christo ambulate radicati et superedificati in ipo·Sic ergo radicati
possitis comprehēdere cum omnib sanctis·id est·sicut omnes sancti
que sit latitudo·id est·quāta debeat esse latitudo caritatis·que debz vs
q ad inimicos extēdi·et cū hilaritate bn̄ opari·quia qui tristis dat p
dit quod dat·Opus est g latitudine caritatis ne pdamus qd facimus
bonū·Ꝙ qr abūdante iniquitate refrigescit caritas multor·ido opus
est lōgitudine caritatis·et ido subdit·que sit longitudo caritatis ꝫ est
perseuerandi lōganimitas·In caritate enim stando perseueratur·Et
que sit sublimitas scilicz caritatis qua sursum cor dirigit ad celeste pre
mium·Augustin⁹·Hec est sublimitas caritatis qua sursum cor dirigi
tur vt deꝰ in premium expectet·Naz si bene oparis etiā ad inimicos
et hylariter tribuis habes latitudinem·et si in his vsq ad finem per
seueraueris habes lōgitudinē ꝫ si omnia hec nō propter mercedē sup
nam facis altitudinem non habes·et ille amor nec longitudo erit nec
latitudo· Si ergo amas ipse sit merces quem amas·si amas gratis
ama·Et quod sit profundum scz caritatis·id est·vt possitis intelligē oc

cultum dei ūdicium esse·quare isti dat et illi nō dat·Nec hoc dicit vt possimus dei ūdicia ꝑhendē q̄ efficiunt omnia hec·Sz vt ꝑhenda mus ipa eē mcōprehēsibilia·Aug·De occulto em̄ ūdicō mcōprehēsibilia video·Quare āt illi det·et illi n̄ det·mihil ad me·abissus ē z ꝓfundū·Idē·Nūc g̃ ipsa caritas exercet ím bonis opib̄·ad subuemēdū alios et vsq; ad ímmícos porrigit·et hoc latitudo ē·Nunc lōgamímitate adúsa tolerat ím eo q̄ vaciter pseuerat·hoc lōgitudo ē·Hoc āt totum ꝓpter adipiscendā vitā facit q̄ illi ꝓmittit ím excelso·et hoc ē altitudo· Exístit vo ím alto ipa caritas·et hoc ē ꝓfundū·ꝓfunda em̄ est volūtas dei·cuius cause nō ímuestigāt·cuius grā sum⁹ saluati·Et q̄ dupler est scientia·s·speculatúa z practica·Speculatúa āt p practicā phcit·ō apostol⁹ nō solū rogat vt habeāt scientiā speculatuā de caritate·sz et practicā vt·s·p opa caritatē sciāt sicut xp̄c scímit·Et hoc ē qđ subdit·Scire xp̄i supemímentē scietie vrē expimētali·Nullus em̄ ím se tantā pt sentire caritatē quāta fuit caritas xp̄i·Tāta em̄ fuit vt seipm̄ daret et p ímímicis·Multa em̄ ē caritas cū se alíq̄s dat p amicis·Io·xv·Maiorē hac dilectionē nemo hz·Sz supemímet z maxima tc̄ ē caritas q̄ quis etiā dat se p ímímicis·sicut xp̄c fecit·Ro·v·Cōmendat āt caritatē suaz deus ím nobis·quoz cū ímímici eem⁹ reconciliati sum⁹ deo p mortē filij eius Excedit eē caritas xp̄i scietiā nraz speculatúā·q̄ null⁹ posz simplici ognitōe apprehēdē tātā abundātiā caritatis·Abacuc·j·Aspicite ín gētibus et videte z admiramini z obstupescite·q̄ opus factu ē ín diebus nr̄is q̄ nemo credit cū narrabit·Et ad quē finē dēmus scire p expiētiā caritatē xp̄i supemímentē·certe vt pficiamus ím illa z ad bītudímē puemam⁹ q̄ deus plen⁹ ē·ím quo omne bonū ꝺtinet·ergo·xxxnj·Oltēdā tibi omne bonū·Et hoc est·Vt impleamini·s·caritate·z bonis alijs tendētes p hoc ím omnē plenitudínem dei·i·ím illaz plenitudínem dei qua deus nos replebit ím pria·id est·seipo ímquo omnis boni plēitu? do ꝺtinet·Plenitudo eius vie q̄ homo caritate ē plenus q̄ ē plenitudo grē·ducit ad plenitudímē patrie·q̄ ē plenitudo glozie·Io·Petite vt gaudium vestrum sit plenum·Et sic patz scdm·

¶Tercō apl⁹ subúngit pro collatis bñficijs grāz actionē dicēs·Ei āt sit glozia qui potēs ē omnia facē·que petij z pro quib̄ petij z ad hoc genua flecto z superabundāter q̃z petimus aut ímtelligimus·id est·magis abundāter tribuit nobis deus q̃z petamus aut ímtelligamus·Sic patz ím salomone qui petijt scientiā tātum z dedit illi cum scietia dūtias z gl'am quas non cogitabat nec petebat·nj·Reg·nj·Ecce feci tibi fm̄ sermōes tuos et dedi tibi coz sapiens·sed et que non postulasti dedi tibi·j·Corinth·ij·Oculus non vi·nec au·audi·nec ím coz homi·ascen·que prepatur ím nobis·i·ita potest deus hoc ím nobis facere sicut iam fecit

in nobis apls quia eius virtute sumus in fide roborati et in caritate fundati et omnia in ipo possumus. Phil. iij. Omnia possum in eo q me confortat. Ipi g fit gla et vbi certe i eccia uisto. Alibi ei n valz grā tū actio Aug. Nō e loc⁹ veri sacrificij in toto mdo ex catholicā eccīaz Et ß totū i xpo jesu. i. p jēm xpm. Ipe ē em altare aureū. qđ ē añ oculos dei sup qđ offerēdū ē. vt dr apoc. vnj. Et iō oēs orōes p jēm xpm terminā. Et q̄nto tpe fiet ß. certe in oēs generatōes scī omniū scōy retū amē. Moralitas. Sic ex dictis pz. aplus in hac epla ad tria nos hortat. Primo vt ap nullas tribulatōes. vl apter q̄cunq; mala euentia a va fide deficiam⁹. ß sim⁹ corroborati int⁹ in anima fide xpi Secdo vt sim⁹ radicati et fundati in caritate sm q̄ttuor dimēsiones caritatis. et beam⁹ experimentalē scientiā xpi q̄ p opa caritatis mā festā. et ß vt impleamur omni plenitudine xpi. s. grē et gle. Tercō vt in eccia deo p bnficijs grās referam⁹. M Circa pmū nota q tria sunt q debet nos in fid xpi firmit stabilire. s. fidei vitas et bonitas. fidei vtus. et fidei meritū siue vtilitas. Primū g ē fidei vitas et bōitas Nulla em alia fides ē va et bōa nisi fids xpiana. qđ pz ex trib B. Primo ex miraculoy factiōe. In nulla em alia fide fuit miracula nisi in nrā. q ab inicō mdi fuit miracul confirmata. et maxime tpe apoy q̄ eam apha bāt et tpe apoy q eā pdicabāt et in cordib hoīm plātabāt. Marc. xvj. Signa āt ecs q̄ cre. ß se. in no. me. de. ei. De⁹ āt nō coopat mal. Cū igit mirabilia p solā potentiā dei fiāt. liquet fidē ad quā confirmādū mirabilia fuit ee bonā. Ipi et saracen confitet q machomet nullū miraculū fecit. Secundo ex tirannoy psecutōe. omne nāq; regnū appet ee assumptū ab inimicis apter eoy potentiā. Exemplū de regno assirioy et grecoy et romanoy. Fideles aut ap fidē christi quā tenebāt maximas et generales psecutōes et multo tpe ab impatoribo romanis et pncipibo mdi passi sunt. vt dicit aug⁹. et nō potuerunt eam extirpare. imo ipa semp crescrebat. et ydolatria et imperiū deficiebat. et quando vnus interficiebat decem credebāt. Hec aut nullo mō potuissent fieri nisi deus sustentasset eā. qui mittebat angelos qui interficiebāt inimicos. vl conuertebāt eos. vt pz in astantino conuerso. et in tarēno ab osse piscis suffocato. Cū g deus sustentauerit eā liquet ipam esse bonaz V Tercō ex maloy factōe que in fide christiana fuit que tot sunt q ap t ea omnino christianism⁹ et christiani extipari deberēt. et tñ fides semper stat. et defendit xpianos. Nulla natio tm offendit contra fidē et legem suā sic xpiani et maxime vbi debet esse fons sanctitatis. s. in clero et in eccia romana. ibi est vicioy sentina. p qđ maxime pz q in fid xpiana opat virtus diuina. alias deficet si esset mala cū malis se sustentare nō posset. bonū aut seipm sustentat. Hic cadit exemplū cuiusdaz ú dei de hispania q anteq; baptizaret voluit venire ad curiā. pape. q videns ibi tot mala fieri dixit. vere fides ista sustentat a deo. Hoc et pz in ú-

deis qui tādiu sustentati sunt q̄diu bonā fidem sustinuerūt et statim
postq̄ fidē xp̄i bonam nō receperūt exterminati sunt ℣ Secōm qō in
fide xp̄i debz nos stabilire ē fidei vtus·que quantū ad tria mirabit ap
paret ℭ Primū est q2 fides facit homines filios dei·Io·j· Dedit
eis ptātem filios dei fieri·Et eripit d̄ seruitute dyaboli·Omes em̄ na
scimur filij ire·z serui dyaboli·si p fidē que in baptismo recipit ab eius
potestate eripimur·Col·j· Qui eripuit nos d̄ pote·tene·i· demonum
Hoc figuratū fuit in occisione agni p cuius fidē·i·p fidē illius quez ille
agnus figurabat filij israel liberati sunt d̄ seruitute pharaonis·Heb·
xj·Fide moyses celebrauit pascha·et sanguis effusionē·i·habuit fidem
q illius agni mors figurabat mortē incōtaminati filij dei·p quā fidez
erepti sunt d̄ manu pharaonis·Matb·xvj· Porte infe·nō pua·aduer·
eā· ℣ Secōm est·q2 fides nostra liberat nos a triplici morte·s·nafe cul
pe z pene·Io·xj·Qui credit in me eē si mortuus fu·vi·2c· Nā mortē na
ture mutat in resurrectōz gle·Et iō q fidelıter morit nō debet dici q
moriat si q gloriosaz vitā inchoet·j·Thes·mj·Si em̄ cre·q jesus mor·
est et resur·ita et deus eos q̄ dor·p ie·ad·ē·eo·Aug· Tantā grām de9
fidei p̄stitit vt mors quā 2stat vite eē 2trariā·instrumentū fieret per
qd transiret ad vitā eternā·Heb·xi·Fide enoch trāslatus est ne videt
mortē ℭ Terciū ē q2 fides facit nos 2temnē mdm z bonū eius·q̄ sunt
tria·s·honores·delicie·et diuitie·Heb·xj·Fide moyses grādis effect9
negauit se eē filiū filie pharaonis·Ecce honores·Magis eligēs affli
gi cum ppło dei q̄z terrene iocūditatis peccatum hre·Ecce delicie·Ma
ioes diuitias existimās thezauris egiptōz im ppter erūi xp̄i·Ecce diuitie
Omnis em̄ hō scūs ista tria 2temnit ppter fidē quā habz de futa gla·
Quia vt dicit apłus·j·Cor·xv·Si in hac vita tm̄ in christo sperantes
sumus miserabiliores sumus ommib hominib· Hoc fuit figuratuz in
captōne hierico·Hierico luna interptat z significat mdm·qu vt luna
mutat·que mandata fuit capi per tredecim circuitus·vt patz josue vj·
Qui signāt tredecim articulos fidei quibus muri hierico fundit9 coz
ruerunt·quia qui pfectā fidē habēt totus mds ante eos cadit·Heb·xj·
Fide muri hierico corruerūt ℣ Tercium quod nos in fide christi de2
bet stabilire est fidei meritum siue vtilitas·Fides em̄ nostra est valō
ardua z ad credendum z ad exequendum·z iō habz magnū meritū·
Quod ptz quantū ad tria· ℭ Primo quantū ad peccatorum re2
missionē·qz p fidei meritū pcā dimittūt·Lu·v·Quoz fidē vt vidit ie2
sus dixit·Homo re·t·pec·t· ℣ Secundo quantum ad salutis et gratie
2secutōnem·qz p fidē homo meret salutem anime z graciam dei·Lu·
vij· Fides tua sal·te·fe· Per fidē saluata est raab meretrix·Heb·xj·Fidē
raab meretrix non perijt cum incredulis· ℭ Tercō quantum ad vite
eterne possessionē· Per fidem em̄ homo meret vitam etnam·Iob vj
Qui credit in me ha·vi·eter·Ro·mj·Ei aūt qui non opatur·credēti aūt

ĩ eũ qui ũstificat impiũ reputaĕ fides eius ad ũsticiam fm̃ ꝓpositũ
grē dei·Exemplũ d̃ latrone crucis·q̃ ꝓpter fidē quā habuit ĩ xp̃m·cũ
tñ nihil boni fecerit·hec tria est ꝟsecutus·s·remissionē peccatoꝝ·salu-
tem aīme que p gratiā hic habeĕ·et vitā eternā·vel padisum·Luc·xx
iij·Hodie mecũ eris ĩ padiso ꝛc· Scdo nos hortaĕ vt simus radi-
cati et fundati ĩ caritate ℰ Vbi nota q̃ septē ponit ꝟdicões quas
circa caritatē habē debem⁹ Primo em̃ ĩ caritate debem⁹ esse radi
cati·vt sicut a radicis vtute ꝓcedunt oēs fructus ita oña opa nr̃a ꝓ
cedant a caritate·Aliter em̃ facta pdunt·j·Co·xiij· Si distri·ĩ ci·pau-
om·fa·m·et si tra·coꝛ·me·ig·it·vt ar·ca·aũt nō ha·mbil mihi ꝓdest·
Secundo ĩ caritate debem⁹ esse fundati·Vñ sicut edificiũ stabilit sup
fundamentũ·ita nos et opa nostra sint stabilita ĩ caritate vt nullis tē-
ptatōĩbꝫ ab eius ĩtegritate euellamur·s·nec ꝓpter pluuiā carnaĕ de-
lectatōis·nec ꝓpter flumina tribulationũ·nec ꝓpter ventos honoꝛuꝫ·
Matħ·vij·Assimilabit viro sapienti qui edi·do·suā supra petrā et de-
scendit pluuia et venerūt flumina et flauerūt venti et irruerūt ĩ do-
mũ illā et non cecidit·fundata em̃ erat supra petrā·Sic erat fundatus
apl̃us q̃ dixit·ro·viij·Quis nos sepabit a caritate chꝛisti·q·d·nihil·
Tercō ĩ caritate debemus esse lati vt caritas nostra non recludaĕ so
lũ ad nos·et ad nostros·ꝫ extendaĕ ad extraneos ac eĕ ad ĩmicos·
Matħ·v·Diligite ĩi·ve·benefa·bis qui oderunt vos·Si em̃ diligitis
eos qui vos diligũt quā mercedē habebitis Quarto debemus esse
lōgi ĩ caritate vt d̃ caritate vie ꝓficiam⁹ ad caritatē pfie·q̃ caritas nũ
q̃ excidit·Sicut em̃ anima nostra ĩ ĩfinitũ est lōga q̃ ĩ ĩfinitũ dꝫ
durare ita ꝛ caritas debet esse ĩ ĩfinitũ longa vt semp cũ anima no
stra viuat·j·Io·iij·Qui manet ĩ caritate ĩ deo manet·ꝫ deus ẽ ppe-
tuus ℊ caritas nrā erit ppetua Quãto debem⁹ esse sublimes ĩ ca-
ritate·qđ tunc est qñ p opa caritatis nō querimus nisi celestia p̃miũ ꝛ
tpalia dedignamur·Sublimes psone vilia dedignāĕ ꝫ magna cogi-
tant et magna sperāt·Phil·iij·Nostra ꝟsatō ĩ celis est·Vñ ꝛ salua
toꝛē expectamus qui reformabit corpus humilitatis nr̃e configurat·
esse ꝓfundi ĩ caritate·vt ꝓfunda misteria dei credamus ex magna ca
ritate procedere·et ex magna caritate esse q̃ ea nobis occultat vt·s·ma-
gis mereamur·Vt simus profundi ĩ caritate vt illis qui sunt ĩ pro
fundo terre scz mortuis compatiamur et benefaciamus vt liberentur
ita q̃ caritas nostra sit sublimis vsq; ad celũ·et profunda vsq; ad iferi
num· Septimo sup excellentē caritatē xp̃i debemus habē qua cũ essz
dñes ĩ omnib⁹·voluit fieri paup·vt nos ditaret·cum esset dominus
omniũ voluit esse seruus vt nos a seruitute liberaret·cũ esset vita pe-
petua voluit mori vt nos a morte ppetua liberaret Debemus etiā
p experientiā scire vt ꝓ eius amore fiamus paupes nostra pauꝑibus
largiendo·Matħ·xix·Si vis ꝑfectus esse vende omnia que habes et

da paupibus· Eiamus seru ũgũ religiois salubr̃ter subeũdo et ꝓla
tis ecclesie humliter obediẽdo ·j· Cor̃ ·ix· Cum essem liber ex omnib̃
omniũ me seruũ feci· Et moramur ꝓ salute ꝓximor̃ si ẽ necesse· Hic
cadit exemplũ paulini epi nolani q̃ ꝓ filio vidue se tradidit in ꝑpetuã
ſuitutẽ· vadẽs in africã vt filiũ vidue a ſuitute liberaret vt dic̃ greg· in
dya· Tercõ nos hortat ad grãy actões· Dẽm⁹ ei dõ intime regrãri
q̃ mirabilia nob̃ fec̃· Dẽm⁹ enī deo regrãri ꝓ bõis nat̃e· ꝓ bonis fort̃
tune· ꝓ bõis grẽ· Nã natura excellẽte nob̃ dedit vtpote ad imagĩẽ
ſuã factã· Gen̄ ·j· Faciam⁹ hom̃ẽ ad imagi· t ſili· no· Sup omnia bo
na fortũe nos ꝛstituit ac eĩ sup oẽs creatas inferiores· ps· Omnia ſb̃
iecisti sub pediby ei⁹· Bona vo grẽ sunt inuabilia· q̃ fec̃ nob̃ et q̃tidie
fac̃· que oia enuare nimis essz longũ· t iõ dimittãt ad pñs· Et hic ptz d̃
moralitate t ꝛseq̃nt totũ·

Dommica· xvij· de euangelio sermo xcviij·

Vm intrasz jhus in domũ cuiusdã pncipis pharisey sab̃
bato mã· pa· t ip· obs̃· e· Luc· xiij· Hodiernũ euãgeliũ histo
riale ẽ t doctrinale· Nã in eo narrat quo xp̃c fuit inuitat⁹
ad qdam ꝛuiuũ a qdã pharisco t ibi quendã ydropicum
sanauit· Domĩ et in eo alta doctrina t vtil̃ t necessaria· Intuit enī ie
sus ad comedẽdũ vt amic⁹· sanauit vt medic⁹· docuit vt magr̃· Et fm
h pñs euãgeliũ pncipaliť duuidiť in tres ptes· Nã pmo qdã ꝛuiuũ
a qdã pharisco xpo exhibitũ pmittiť· In pncipio euãgelij· Ecce mira
culũ circa qndã ydropicũ a xpo sanatũ inſiť ibi· Et ecce qdã hõ ydropi
cus· Tercõ documẽtũ bñde hũilitatis a xpo salubr̃ter subinfertur ibi
Dicebat ãt ad inuitatos pabo· inte· quo pmos accubit⁹ eligerẽt dicẽs
ad illos· Cũ inuitat⁹ fuis Primo g ꝛuiuũ a qdam pharisco xpo ex
hibitũ pmittiť· Et hoc ẽ· qd̃ dicit· Cũ intras· jhus in do· cuiusdã pn· pha·
Et nota q ipi pharisei t legispiti obſuabant eũ· s· si sabbato curaret t
hoc faciebãt vt accusarẽt eum apud pontificẽ t apud populum diffa ;
mar̃et· q legẽ mosi violaẽt· Ez nunquid fuit inuitatus solum ad mã
ducãdum panẽ· Ad hoc dicẽdum q mos ẽ scripture sic loqui· Vt forte
hoc dicit eo q iudi die sabbati mihil coquebãt h in pcedẽti sero come;
dẽda coquebãt· E Moraliter ãt nota q in hoc euãgelio sex ꝛmẽ
dabilia d̃ christo dicunť cont̃ sex vitupabilia q̃ d̃ pharisceis notãt· Naz
pharisei i hoc cõuiuio d̃ sex reꝑhẽdi possunt t merito vitupari Pri
mum ẽ eorum falsa amicicia· q oñdebãt se amicos christi t inuitabãt
eus ad ꝛuiuia sua sicut amicũ· t insidiabãt ei t obſuabãt eũ vt possent
eũ accusãe t vitupare· Luc· xxij· Ecce ma·tra·me mecũ ẽ in men· Tal̃ ẽ
amicicia multorũ qui alios pascũt cibis t carnib̃ eor̃ vescunt· Prou·
xxxj· Noli eẽ in ꝛuiuijs potator̃ nec in ꝛmesatoribꝫ eorũz qui carnes
ad vescẽdum ꝛferunt· Glo· Carnes ad vescẽdum ꝛferre ẽ in collocu ;
tione vicissim vicia ꝓximorum dicẽ· Talis est amicicia ꝓditorũz· Sic

fecit absolon amon fratri suo quē ꝺmuitauit ad zuiuū et ibi fecit eū occidi·ij·Reg·xiij·Talis est eē amicicia mꝺi·que cū pecula dat·ducē homiēē ad furcas ꝺfermi·Cōtra ℔ vitupabile est zmēdabile ex ꝑte xp̄i ·s·vera amicicia·qz ipos ꝺfirmos ꝺfirmitate pessima sez peccati ꝛ paupes vtutibus que est sūma pauptas non deserit·Prou·xvij·Omī tēpe diligit qui amicus est·Propter hec duo amici mꝺi qui sunt amicifícti zsueuerunt recedē ab amico mꝺi sez ꝑpter mala que patiť et ꝑpť pauptatē quā incurrit·Prou· Amici diuntuz multi a paupe āt et si quos habet recedūt ab eo·Sz xp̄c vt verꝰ amicꝰ nullo tpe recedit·Lū·xj·Quis ve·ha·ami·ꝛ ib·ad il·me·no·i·ꝺ ꝑfundo tribulatē mis·qz tūc est patus úuare·Poeta·Amicus ꝺ necessitate ꝑbať· Ecce ē eoꝝ ꝺiqtas·qz ipi pleni ꝺiqtate et peccato querūt transgressionē et peccatū ꝺ eo qui peccatū nō fe·nec ꝺuē·est do·ꝺ ore eius·j·Pet·ij·Cōtra qꝺ dicit̄ matℏ·vij·Ypocrita ei·p̄·tra·ꝺ oc·t·Prou·xxiij·Ne ꝺsidieris et queras ꝺiquitatē ꝺ domo iusti·Et ℔ est qꝺ hic dicit̄·Et il·obꝑ·euz·Nota qꝺ iudi obꝑuabāt psonā xp̄i cū dicebāt ꝺ beelzebub ꝓncipe demoniorꝝ eijcit demōia·Lu·xj· Itē xp̄i sapiaz cū miserūt discipulos vt capent eū ꝺ sermōe·Matℏ·xxij·Itē eiꝰ bonitatē vt hic qz ipi obseruabāt eū si sabbato zferat bona sanitatis·Io·ix·Nō ē hic hō a ꝺo q̄ sabbatū nō custodit·Cōtra ℔ ex ꝑte xp̄i ē sūma benīuolētia·qz suis obꝑuatoꝝ begne loqť·et rōnabilit oñdit se irrepℏēsibilē esse·Iohā·viij· Quis ex vob arguet me de pctō·In eodē·xviij Si male locuꝰ suz testimoniū ꝑhibe ꝺ malo·Si āt bñ cur ne cedis Terciū est eoꝝ ꝺcō passibilitas·qz paliticо et alijs ꝺfirmis quos christus curabat non cōpatiebanť·ꝑ cuzatis ꝺsidiabanť curationem calūmiantes·Greg·Vera iusticia zpassionē habet·falsa vero ꝺdignationē·Cōtra hoc ex parte christi est vera pietas·qz zpassus est ꝓpico et ꝺ aīa ꝛ ꝺ coꝝpore sanauit eū·Pietas āt mꝺi ē soluz circa coꝝpa ℔ ꝺ aīaby nō curat·Qz vt dicē aug·Infirmať hō ꝛ morić ꝛ oēs amici zueniūt ꝛ ploraāt ꝛ adducūt medicos·morić vo ꝑm aīmā nullꝰ zpatić nullꝰ ploraat·nullꝰ procurat medicū Quartū ē eoꝝ ꝺsipiētia qz ꝺtrogati cū dēbāt loq̄ tacuerūt Et merito vt dicē beda ꝺterrogati tacēt q̄ ztra se dcm q̄dq̄d dixissent vidēt nā si dixissent licet sabbato curaē·cur ḡ obꝑuabāt eū·si aūt dixissent non licet·cur sabbato adaquabāt et curabāt pecora sua cū sit magseruile opus q̄z sanare ꝺfirmū·et ꝺo tacuerūt nescientes quid diceret Eccī·v· Si est tibi ꝺtellectus respondē ꝑimo·sin autē manus tua sit sup̄ os tuū·Cōtra ℔ est ex ꝑte xp̄i summa sapiētia·qz vidit cogitatōnes eoꝝ et eis rndit et oñdit qꝺ ꝺ ope caritatis sabbatū nō soluebať·et ad hoc sabbatum fuit ordinatum vt ꝺ eo homo ꝺtendēt operibus caritatis et ꝑ hoc demōstrauit qꝺ ipi legē nō ꝺtelligebant·et ꝑ consequens nō seruabāt· Quintum est eoꝝ supstitō et ꝺdiscreta religio qꝺ minima ꝺmmope obꝑuabāt·ſ·baptismata calicum et vrceorum·et

nō māducare nisi lotis manib⁹ et ceta tria·De magnis aūt nihil cura
bāt colātes culicē·camelū āt deglutiētes·Matħ·xxiij·Ve vob⁹ scribe ⁊
pharisei q̄ mūdatis qđ de foris ē calicis et pabsidis·mt⁹ āt estis plen
rapīna et immūdicia·q̄ decimatis mentā et anetū et cimmū·et relinq̄
tis q̄ ḡuiora sunt leg⁹ misericordiā et údiciū et fidē·Hoc uiciū valđ tā
git religiosos sic tc̄ tāgebat phariseos q̄ hñt ⁊sciam ad modū camu
ti extendētes eā et restrīgētes sic placz eis·Conē ħ ē xp̄i discreta re
ligio qz đ magnis multū curabat·nā in caritate obediētia·misericordia·
et ústicia ⁊ cetis útutib⁹ usq; ad mortē firm⁹ stetit·Baptismata āt ca
licū ⁊ uceon ⁊ nō lotis manib⁹ māducaē ⁊ cetas cerimonias q̄ ad rē
nihil faciūt mādauit dimitti·Io·iij·Veniet hora qñ nec in mōte ħ neq;
hierl'imis adorabitis patrē ȝ eos q̄ adorāt eū in spū et ūitate adoraē
oportz ⁊ nō in umbra cerimoniaz· Sextū ē uana gl'a eoz q̄ eligē
bāt p̄mos accubit⁹ in cenis et p̄mas cathedras in sinagogis et uocari
ab hominib⁹ rabbi·Conē ħ ē ꝑfunda hūilitas xp̄i qz cū essz dñs omni
um ⁊ ver⁹ fili⁹ dei·mtm̄ se hūiliauit q; tanquā medic⁹ muitat⁹ ad ptā
diū uit ⁊ hūiliter panē comedit·Phil'·ij·Humiliauit semetip̄z ꝛc·
Secundo miraculū circa quendā ydropicū a xp̄o sanatū inserit·Et ħ ē
Et ecce q̄dā ydropic⁹ erat añ illū·Cyrill⁹ Ydropic⁹ metu phariseoz ñ
postulabat ꝓpter sabbatū curari·ȝ solū astabat ut ex aspcū mittus ei⁹
sanaret eū·qđ dñs agnoscēs non postulabat ab eo si uellet sanus fieri
ȝ ꝓtinus sanauit eū·Glo·ydor aqua nomīnat· Vñ ydropisis morb⁹
aquosus est subtercutane⁹ đ uicō uesice natus cū inflatōe turgenti ⁊
anhelitu fetido·Et ē ꝓm ydropici q; quātoplus bibēt·tantoplus sitit
Et respondēs jesus·s·insidiosis obꝑuatorib⁹ et cogitatōnib⁹ eoz quas
tanquā deus uidebat·dixit ad legispitos ⁊ doctores·Si licet sabbato
curare·i·ē licitū sabbato intendē opib⁹ caritatis sine sabbati uiolatōne
Theophil⁹·In sua aūt interrogatōe deridet eos sic amētes·Deo em̄
bñdicente sabbatū ipi phibēt bona opari in eo·Dies enim que bona
opa nō admittit maledicta est·Mt illi tacuerūt·s·tanq̄z uicti·Ipe uo
apprehensum sauauit ac dimisit·Et rīdens ad illos·s·cogitatōnib⁹ ob
seruatoz et insidiatoz d·Cuius uestr⁹ asin⁹ ꝛc·Exēplo soluit questōz
ut oñdat eos sabbatū uiolare in opib⁹ cupiditatis·q̄ eū arguūt in opi
bus caritatis uiolare·Q·d·Si uos nō creditis sabbatū uiolare in opi
bus cupiditatis qđ tñ ue soluitis cū sit opus seruile·quātomagis ego
non soluo in opere caritatis cum sit opus dei et spūale· Moraliter
āt p istū ydropicū intelligit auar⁹ et luxūiosus·Ista em̄ genera pecca
toz magnā hñt cū ydropico ꝛuenientiā·Ydropicus em̄ ut dictū est
habet inflatōem ventris et anhelitū fetiduz et quātoplus bibit tanto
pl⁹sitit G Hec āt tria multū ꝛuenūt luxūioso et auaro·Nā luxu
rioſus hz ventrē inflatū·i·ꝛcupiscētiaz accensam ita q; ab ipa tot⁹ uri
et ita fortit uit q; nō discernit int marē et feminā·qđ discernūt bestie

nec aliqñ mt 2sangneos·vtz ō aman q 2cubuit cū thamar sozoze sua·t absolon cū 2cubmis pris sui·vtz·ij·Re·xvj· ¶ Ite hz anhelitū fetiduz coz̄ deo·qz tota die carnalia cogitat carnalia loqt et carnalia opat q fetet coz̄ deo et hoibz·Omis em̄ mulier fornicaria abomnabit e vt sterc9·Iohel·j·Cōpueruerūt ūmēta m sterco suo·Et ecci ix·Dis mulier q e fornicaria qsi sterc9 m via 2culcabit·Vñ pena fornicatoz erit qz mittet m stagnū ignis et sulphuris fetidi·vt sic m carnalibz fetuerūt ita m fetoze cruciet·Apo·xix·Missi sūt m stagnū ignis t sulphuris Vnd sup sodomitas dns pluit ignē et sulphur·vt sic m voluptatibz febāt ita et m fetoze et p fetorē punīret·Apo·xviij·Sic fec vob facite illi·Sic cadit exemplū ō illo āgelo qui obuiauit vni mulieri lubrice t ornate et obturauit sibi nares dicēs qz fetebat coz̄ deo et angel·Et qz luxuria sic feteat pz p suū 2trariū·s·vginitatē q valō redolz·3tria em̄ 2trias opatões hnt·Vñ dz qz vnicornis animal ferocissimū capit i gremio vginis·3pt odorē em̄ venit ad vginē puellā a venatoribz m deserto ducta et dormit m gremio ei9·et tūc a venatoribz capit et ligatur Sic iter filj9 dei sentiēs odorē vginis gl'ose descēdit et dormiunt i vtero e9 ¶ Tercō luxuriosus e omnio insatiabil·Prou·xxx·Tria sunt m satiabilia·infern9 et os vulue t tra q nūqz satiat aq·Pōt em̄ hō i actu carnali deficē ꝫ nūqz satiari·Istū pdorpicū·t·luxuriosuz dns sanat dū apprehēdit eum p aliquā magnā infirmitatē·vel parram penitentiam dū ei gratia pīam faciēdi a deo 2cedit·Sic apprehēdit magdalenā·t restrinxit 2cupiscētiā e9·Istis duob mōis ꝫ viciū sanat·s·p infirmitate et p artā pīam·De pmo ecci·xj·Malicia·i·infirmitas horze vi9 obliuionē fac luxurie maxime·De scdo·j·Cor·mj·Mortificatiōz jesu xpi in corpib nris circūferētes vt·s·2cupiscētia extinguat sup·ad libidinē Propter vt dic aug·Carnē vram domate ieūnijs ¶ Sic iter hz tria cō uenīunt auaro·Primo em̄ auar9 hz ventrē inflarū·Venter auari sunt cellaria et horrea q sp sunt plena·qz expectat maiorē caristiā et iō nō vēdit veta·donec superueniat noua·ps·Promptuaria eoz plēa·Prouer·x·Qui abscondit frumēta maledicet·Item venter auari est inflat9 quia diuitias comitat supbia·Vnde sup illud·j·thi·vj·diuitibus huius seculi pcipe n sublime sape·dic aug·Vermis diuitū superbia·Sap·iij· Distrupet illos inflatos·s·diuites et auaros·Nā diuina sinia sicut malleus 2terēs petras 2teret eos·Et tūc vificabit illud job·Diuitias qs deuorauit euomet·ō ventre eius extrahet eas deus ¶ Secūdo auar9 fetet·quia ad literam auarus vt augeat pecuniam·comedit panem·alea·cepas et malas carnes emit·et omnia putrida comedit·t bibit vinū corruptū et acetosum apt qō os ei9 fetet·ps·Sepulcr pa·ē gut·eorū·Portat et vestes mucidas et vnctuosas et totaz familiā facit viuē in miseria·Prouer·xv·Cōturbat domū suā q sectat auariciā·Fetet et spualiter auar9 coz̄ deo et hoibz·Quia vt dic boe·Largitas sp caros

facit auaricia vero odiosos. Vñ auar oēs maledicūt et abominā tan
quā rē fetidā. Multū fetet auarus q̄ deū negat et crucē numi adorat
et aiam̄ suā vēdit dyabolo et corp⁹ assumit et familiā turbat et pri
mo nō patit. Ecc̄i. x. Nuaro nihil ē sceleſtius. ⁊ nihil ē iniqui⁹ q̄z ama
re pecumā. Hic em̄ ⁊ aiaz suā venalē hz. j. Thi. vj. Radix oim malorū ē
cupiditas. Tercō auar⁹ sp sitit et nūq̄z satiat. Eccs. v. Auar⁹ ñ imple-
bit pecūia. Proū. xx. Sāguisuge due sunt filie dicētes affer affer. San-
guisuga ē dyabol⁹ q̄ sitit sangnē hūanū. e⁹ due sunt filie. s. cupiscen-
tia et auaricia. q̄ dicūt sp affer affer et nūq̄z satiāt. ¶ Quattuor āt
sunt rōes q̄re auar⁹ bōis mōi satiari nō pt. Prima ē bōa mōi nō in
trant ad aiaz vbi ē desideriū hūdi. Et iō hō q̄n incipit ditari magis sitit.
q̄ bōa sibi appropinquāt. nō tñ intrāt vbi ē dsideriū hūdi. Poeta. Cre
scit amor numi quātū ipa pecūia crescit. Exemplū si q̄s habet magnaz
sitim et tenēt ciatū vini in manby. quāto magis appinq̄ret ad os tanto
magis sitiret si non bibēt. ¶ Scda est. q̄ dūitie sunt matia in q̄ aua-
ricia nutrit. Vñ nō habēt auaricia expellē si nutrire. Exēplū si q̄s mit-
tit ligna pijcit in fornacē nō extinguūt fornacē. sed accendūt. Sic q̄ plu-
ra congregat. plus accendit ad habendū. Sen. Dicis pecumā pdidi o te
licē si cū illa auaricia pdidisses. adhuc es felicior q̄ tāte rei malicia est
subtracta. Tercia est. quia dūitie nullā cuemientiā habēt cū anima
q̄ aia est spiritus. et dūitie sunt res materiales. Vñ nec implere nec
euacuare eā possunt. Exēplū si quis vellet implere vnā vegetē sapiētia
vel virtutiby nō posset. quia in nullo cuenit. ¶ Quarta est quia ani-
ma facta ad imaginē dei est capax ipsius dei et per consequens pfecti
boni. Omnia aūt bona mōi nec pfecta sunt. nec aliquid sunt respectu
capacitatis anime. et ideo ipam implere nō possunt. Exēplū si q̄s vnaz
domum implere vellet vno grano tritici fantasticus esset. Sic anima
si totū mūdū haberet ñ posset impleri. Solus aūt deus qui est pfectū
bonū. et omnia bōa cuentes replet capacitatē anime. Aug. Fecisti nos
dne ad te. et inquietū est cor nostr̄ donec requiescat in te. ps. Qui re-
plet in bonis dsideriū tuū. Istū prropicū. id est. auarū dominus sanat
dū apprehēdit eū. id est. cohibet et tenet appetitū eius ne tēporalia ap
petat sed superna. Vbi nota q̄ circa dūitias triplex defectus in homi
nib⁹ cuingit. ¶ Primus est in male acquirēdo. et talis vocat cupi-
do. Cupidus est qui sp inhiat habēdo. et nūq̄z satiat habitū. Talis hz
manū porrectā ad accipiēdū. ⁊ p oēz mod nitit pecumā exterq̄re inhil
omin⁹ tñ tris expēdit. Tres sunt oēs romani et florētini qui mirabiliu
ter sunt cupidi in acquirēdo per phas et nephas sed multa expēdunt
Iste sanatur vt dictū est cū dns per grām suā cohibz appetitū eius ne
terrena concupiscat. ¶ Secundus defectus est in nimis tenaciter re-
tinendo. quē quis hz licet nō indebito et malo mō lucret tris vocatur
auarus. In quo genē sunt omnes mulieres q̄ omnes sunt tenaces et

auare. De huiusmõi sunt et quidaz hominꝫ pui cordis qui nõ q̄runt
maḡ lucra. ꝫ qõ hñt tenaciter tenẽt. In ꝫ et gene sunt q̄dã homies se-
nes q̄bꝫ defic̃ calor naturalis. et idõ sunt sic̃ miluꝰ dicẽtes mpo mpo. Tat
curat p manꝰ aptiõem dãdo elemosinas. qz ẽria ẽtrariis curãt. Exẽ-
plũ d̃ zacheo q̄ sic fuit curatꝰ q̄ ait. Ecce dr. boñ. me. do pau. Luc. xix. Et
talis sigficat p illũ q̄ hẽbat manũ aridã cui xp̃c dixit. Extẽde manũ tu
am. Lu. vi. Sup q̄ dic̃ glo. Nil plꝰ valet tñ curatõi q̄z elemosinaꝝ lar
gitõ. Tercius defcũs ẽ in male expendẽdo. cũ q̄s ꝛsumit subam suaz
in ſpmbolis et tabꝛnis et cũ mẽtricibꝫ. Prou. xxiij. Vacãtibꝫ potibus et
dãtes ſpmbola ꝛsumẽt. Et tat vocat ꝓdigus. Sic ꝛsumpsit subam suã
filiꝰ ꝓdigus. vtz lu. xv. Tales raro curãt. misi pꝰ q̄z omnia ꝛsumpserunt
Vñ ille filiꝰ ꝓdigus postq̄z omnia ꝛsumpserat. reũsus ad se dixit. q̄nti
mercenarij in do. pa. me. a. pa. Et seq̄t. Surgã et ibo ad pr̃em meũ. Va
de et tu fac sic̃iter. Pot et ẽtingẽ qz aliq̄s sit cupidꝰ et auarꝰ et ꝓdigꝰ
sic̃. ñ qz ꝓdigalitas et auaricia sunt ẽria q̄ eidẽ sic̃ inesse nõ pñt. Et sic
pz sedm. Tercõ documẽtũ hũilitatis habẽde a xp̃o salubr̃ subinferꝝ
Circa qõ q̄ttuor fac̃. Primo ꝓponit pabolã d̃ nuptijs ibi Dicebat ãt
ad inuitatos pabolã istã. Secõ docet q̄d fugiẽdũ sit in nuptijs. qz p̃-
mus locꝰ ibi. Nõ discũ in p̃mo loco. Tercõ q̄d eligẽdũ qz locꝰ nouissi-
mus. Quarto subdit cõis sñia et rõ vtriusq; ibi qz omnis q̄ se hũiliat
exaltabit. Primo g̃ ꝓponit pabolã d̃ nuptijs. Et ꝫ ẽ. Dicebat ãt ad
inuitatos pabolã istaz glo. aliq̄d mistice sigficantẽ intendẽs quo xr̃. i.
intelligẽs et vidẽs quo ad p̃mos accubitꝰ laborarẽt. Vel intendẽs per
suadẽ in doctrina sua quo debẽt accubitꝰ in ecc̃ia eligi. Lra plana est.
Mistice ãt nota qz nuptie iste notãt vl sigficãt nuptias spuales q̄s ds
in p̃senti celebrat cum anima fideli. per fidẽ eñ et dilectõem anima
cum deo desponsat. quod fit in baptismo. Osee. ij. Sponsabo te mihi
in fide. In his ergo nuptijs cõungit deus anime per fidẽ et dilectio-
nem. Ex qua ẽunctiõe triplex bonũ ꝓuenire debet quod in primo;
mo carnali similiter esse debz. s. bonum fidei. bonũ prolis. et bonum sa
cramẽti. Bonum fidei ibi debet esse. ne dyabolum adulterũ itez suſci-
piat vlteriꝰs. Sic eñ promisit in baptismo dum fuit christo despõsa-
ta. s. abrenũcio dyabolo et omnibꝫ pompis eius. Sed anima peccatrix
frangit fidẽ et omni die dyabolũ adulterũ admittit. z christus spõsus
pulsat ad ostium et introire nõ potest. Apo. iij. Ego sto ad ostium z
pulso. Quidã autem faciũt sicut mala vxor que recipit viz et adultez
ita tales volũt recipere christũ et dyabolũ. quod esse nõ potest quia
lectus ꝛscientie nostre est valde angustus. ita qz ibi deus et dyabolus
requiescere nõ possunt. Et similiter palliũ amoris est breue et vtrũq;
coopire nõ potest. Isa. xxviij. Coangustatũ est stratũ ita vt alter de-
eidat. z palliũ breue vtrũq; opire nõ pt. Bonũ plis dz ibi eẽ vt anima
spõsa xp̃i bona opa pariat. qz maledcã sterilis q̄ nõ parit. j. Thi. ij. Sal-

uabit aūt p filios generatōem i bonos opes ꝓductōes. Bonū sacra
mēti debz ibi esse vt ínter spōsum christū et spōsam animā diuīsio nul
q̄z fiat. Nā ín mrīmonio carnali ē triplex vínio. Vna fm ꝺsensum ani
rū que fit p amorē. Alia fm pmixtōz corpos. Tercia p idiuiduā coha
bitationē ambos. Sic et ín isto matrimonio spūali xp̄c nob tripliciter
copulat. s. p amorē. Hiere. xxxj. In caritate ppe. dile. te. iō attrax. te mi
seras. Secūdo p nature cōformitatē. Heb. ij. Nusq̄z em āge. app̄. li se
men. abra. Tercō p ppetuā nobiscū habitatiōz. Math. xxviij. Ecce ego
vo. s. om. die. vsq; ad ꝺsummatōz scī. Et nota q; ab his nuptijs triplici
ter homines expellūt. L Primo ꝓpter defectū pietatis sicut ille
q̄nq; vgines que nō sumpserūt oleū secū p qđ pietas designat. Mat.
xxv. Curúm et nō dedis mihi māducaé Et sequit. Discedite a me male
ín ignē eternū. Secūdo ꝓpter defectū caritatis. Math. xxij. Amice
quō huc íntrasti nō habēs vestem nuptialē p quā caritas designat. Et
subdit. Ligatis manib et pedib mit eū ín tenebras exteriores. Ter
cio ꝓpter defectū humilitatis. vtz ín hoc euāgelio q; ille q̄ vult pmum
locū tenē p superbiā alijs se ꝑponēdo ꝺr q; teneat nouissimū locū cū ín
simū. Infim⁹ locus est ínfern⁹. Secūdo docet qđ fugiendū sit ín nul
ptijs q; pm⁹ loc⁹. Et hoc est. Nō discūbas ín pmo loco M Vbi
nota q; aliqs discūbit ín pmo loco tripliciter. Primo ín cozđ suo alí
is se ꝑponendo. Et hoc est qđ hic ꝺr. Nō discūbas ín pmo loco. i. ū ex
tollaris ín cozde tuo ꝺ meritis et sciētijs alijs te ꝑponendo. Sic discū
bebat ín pmo loco phariseus dicēs. Nō sum sic ceteri hoīm. luc. xviij.
Nō sic faciebat abraā dicēs. Loquar ad dñm meū cū sim. pul. i ci. Vbi
dic greg. Apte cernim⁹ ín q̄ loco se posuerat q̄ se puluerē et cinerē et
cū deo loquēt existimabat. Qua g̃ pena ferīdi sunt illi q̄ ad summa ñ
pficiūt. et ꝺ mínimis se extollūt. Secdo pmatū ambiēdo sicut lucifer
Esa. xiv. Sibis ero altissimo. Quod ē valꝺ facū primatū ambire. Qz
vt dicit aug. Quāto aliquis ē ín loco supior tanto ín piculo maior ꝺ
sat. Tercō primatū vsurpādo. Sic chore. achor. dathan. i abyron. vt
pz nūi xvj. Istud ē magnū peccatū i multū displiet deo. vtz ibidē pe
nā subsecutā. nā chore cū ꝺplicib suis igne dīuīno ꝺsumpti sūt. Da
than vo et abyron cū tabernaculis suis i omni familia absorbuit tra i
descenderūt ín ínfernū víuētes. Tercō docet qđ eligēdum ē q; loc⁹
nouissim⁹. Et ꝟ ē. Recūbe ín nouissimo loco N Vbi nota q; locus
ínfim⁹ vel nouissim⁹ ꝓpter tria ē eligēd⁹. Primo ꝓpter securitatem
Aug. Humilitas ín imo ē. et iō nō hz q̄ cadat. Secdo ꝓpter pacē per
flant em vēti ín alto. loc⁹ vo ínferior nō ē ita exposit⁹ vētis. Esa. xxxvij
Erit q̄si vir q̄ abscōdit se a vēto et celat se a tēpestate. Tercō ꝓpter
exaltationē sequentē. q; de⁹ exaltat eū et facit ipm ad locū superiorē ascē
dē. Et ꝟ ē qđ dic. Amice ascēde supi⁹. Eaē aī de⁹ humilē q̄ntuplicit ascē
dere. Prio mōm ꝓtenēdo i oblúiscēdo. Phil. iij. Que retro sūt ob

liuiscēs ad ea que priora sunt extē. Ibidē. Omnia ar. sum. vt ster.
Secdo carnē spūi subijciēdo. j. co. ix. Castigo cor me. et in ser. re. Ter
cio animū ad sui cōsiderationē colligēdo. humilis em̄ solū se consideret. Jheremie. xxxj. Statue tibi speculā. Discipuli receperūt spūm sanctum
dū essent in supiori pte cenaculi. vtz act ij. vbi solū se cōsiderabant.
Quarto habitū pfectōnis assumēdo. Matb. v. Estote pfecti sic et pat̄
vester ce. pfec. ē. Quinto supna cōtemplādo z apprehēdendo. Esa. lv
iij. Sustollaz te sup altitudinē terre et cibabo te hēditate iacob patris
tui Quarto subdit rationē vtrūsqz. s. superbie z būilitatis vl̄ depssio
nis z exaltatōnis. q. ē. qz omnis q̄ se exaltat aliq̄ supradictoz modoz
se alijs pponendo vl̄ pmatū ambiēdo vl̄ vsurpādo būiliabit a deo. i. ī
oculis dei erit abiect⁹ et vil̄ in hac vita. et tandē humiliabit valdē i pe
nis infernī. Qui āt se būiliat nihil se reputādo et pompas mūdi cōtem
nēdo. et dignitates renuēdo. exaltabit coram deo et hic p gratiā et in futo
p glōriā. Est g̃ humilitas mēsura et regula exaltatōnis vt q̄ multū se
humiliat multū exaltet. et q̄ nim⁹ nim⁹. Exempla boz patēt in xp̄o et
in bt̄a vgine z johāne bap. q̄ sm̄ grad⁹ humilitatis sic sunt exaltati. vt
xp̄c sup omnes. et post ipm̄ bt̄a vgo. et inde johānes bap. q̄ ait nō sum
dign⁹ vt soluā corrigiā calciamēti eius. Et intelligim⁹ totū quātum ad
deū. qz quantū ad mūdū nō sic semp euenit imo aliqn̄ q̄ se nitit exaltare
exaltat z q̄ se dēpmit nō igerēs se mūdanis nō exaltat. s. vilipēdit. Et sic ptz
terciū Si vis breui⁹ pcedē. nota qz tria dns̄ in hoc euāgelio fecit. scz
intrauit. curauit. z predicauit. Intrauit domū pncipis phariseoz. cura
uit pdoropicū. pdicauit. diuātib⁹. Spūaliter itrat ad nos dns̄ vt amm
eius. curat vt medicus. docet et pdicat vt magr̄. In pmo nota tria.
Primo cui⁹ domū intrauit. qz pncipis phariseoz. i. illoz q̄ pncipāt et
dñant carni. et vicijs q̄ p amorē et desideriū diuisi sunt a mūdo. Sap. j.
In malēuolā animā nō introibit sapiētia nec hab. in cor. sub pec. Se
cūdo qñ intrauit. qz sabbato qñ. s. anima q̄escit a mūdi tumultib⁹ z vacat
sanctis cogitatōnib⁹ et opib⁹. Iob. mj. Qñ. solet sopor occupare hoīes
spūs me pūte trāsiuit. Io. xx. Cū essz sero vna sabbatoz venit jesus
Tercō ad. qd intrauit. qz ad māducandū panē. d quo johā. mj. Meus
cib⁹ est vt faciā volūta. eius q̄ mi. m. In secdo silr̄ nota tria que se
cit in curatōe illius pdoropici. qz apprehēdit eū. apprehēsum sanauit. z sa
natū dimisit. In quib⁹ intelligit triplex grā. p quā peccatoz curat. Ap
prehēdit em̄ deus peccatorē p grām pueniētē mouendo libez arbi
triū eius ad cōuersionē. Sanat p grām subsequētem infundēdo cōtri
tionē. Sanatū dimittit p grām pficiētē vt pficiat in boms opib⁹ quo
usqz puemat ad pfectionē. Et hec triplex grā petit in oratione pūtis cū
ce. Tua inquit nos domine quesumus gratia semp et pueniat. Ecce p
ma. Et sequat. Ecce secunda. Ac bonis opib⁹ iugiter p̄stet esse intētos.
Ecce tercia. Vel apprehēdit p grē infusionē. Sanat p peccati dimissionez

Dimittit p plenam satisfactionem. ¶ In tercō similiter nota tria hu
tria que docuit de humilitate. ℣ Primū ē grā pfectōis ipius hūili
tatis que est in omnib nouissimū locū tenē. z se mīorē omnib repu
tare. qđ docet ibi. Cū muitatus fūs ad nuptias non discūbas in pmo
loco. Eccī. nj. Quanto maior es hūlia te in omnib. ¶ Secōm ē defectꝰ
hūilitatis prīuatōis q̄ est rubor et dejectō sequēs supbiā qđ notat ibi
Ne forte hono. te sit mui. Ad qđ refert qđ dr. qz omis qui se exaltat
humiliabit. ¶ Terciū ē fructus et vtilitas hūilitatis positōis. q̄ ē ascē
sio et exaltatō qđ notat ibi. Sz cū vocatus fūs vade et recūbe i nouis
simo loco. Ad qđ refert quod dr. Quia q̄ se humi. exal. Et sic ptz totū.

XCIX

℣ De epistola sermo

OBsecro vos ego vinc. in domīo vt digne am. voca. q̄ vo. es.
epb. mj. Hec est scda ps totius epte ad epb. In qua pmissa
grāz actiōe p bonis acceptis subungit exhortatō vt in
bonis acceptis pficiāt. Duudit āt pnās epla i quattuor ptes
Primo hortat aplus ephesios et nos in illis vt de bono in melius p
cedendo digne debeāt ambulare. In pncipio epte. Scdo oñdit modū
digne ambulādi in multiplici virtute. Insistē ibi. Cū omni hūlitate z
māsuetudine. Tercō hortat vt sint soliciti vnitatē spūs z caritatis ser
uare ibi. Soliciti seruare vnita. spūs in vin. pacis. Quarto ratoem q̄re
debēt in vnitate spūs ambulare assignat ibi. Vnus dñs vna fids. vnū
baptisma. ℣ Primo g̃ hortat vt pficiāt d̄ bono in melius dicēs. Obse
cro vos ego vinc. in do. vel ma. in dño nō obstantib vinculis. vt ego
vinctus obsecro vos in dño. i. ꝑpter dominū vt ambuletis et ñ stetis
qz in via nō pficere deficē est. vt dicit gre. Ambuletis digne vocatiōe
euāgelica qua vocati estis. sicut dignū ē ambulare vocatos ad grāz et
fidē xpi. Phil. j. Digne euāgelio christi. Quersamini. Vt ambuletis di
gne vocatōe qua vocati estis. i. sicut ꝑtit vocatōm vniuscuiusq; j.
Co. vij. Vnusq̄sq; in ea vocatiōe qua voca. est pma. Non enim oīes
ad eandē mīsterij grām vocati sunt. Et hoc est quod inferius dicit
Vnicuiq; vestꝝ data ē gratia. sm mē. do. xpi. Et sic ptz pmū. ℣ Secdo
determinat modū quo ambulandū sit qui ꝑsistit in quattuor. s. in hūi
litate. māsuetudine. patiētia et caritate. Dicit g̃. Ambuletis cū oīi hūi
litate vosinuicē subjciēdo. Eccī. nj. Quāto maior es hūlia te in omni
bus. Quia deus. supbis resistit. humilib āt dat gratiā. Iac. nj. Et man
suetudine. i. cū humilitate interius et māsuetudine exterius. Matb. xi
Discite a me qz mitis sum z humilis corde. Cū patiētia. Lu. xxi. In pa
tientia vestra possidebitis animas vras. Supportātes inuice in carita
te. Ro. xv. Debemus autē nos firmiores imbecillitates infirmorum
sustinē. Gal. vj. Alter alterius onera portate. Et sic ptz scdm. ℣ Tercō
monet vt sint soliciti vnitatē spīritus z caritatis seruare d. Sic ambu
late et sitis soliciti seruare vnitatē spūs. Act. mj. Multitudinis credē.

erat cor vnū et anima vna · Vnitatem dico existentē in vínculo pacis
i·q̄ existit et ꝑseruat in vínculo pacis · Pax em̄ vnitatē tenet et ꝑser
uat sicut vínculū rē quā tenet et vínculat · Propter hoc dicebat supra
·ij·c·Ipe ē pax nrā qui fecit vtraq; vnū·s·corpus · Et sic sitis soliciti ser:
uare vnitatē spiritus vt sitis vnū corpus quātum ad opus exterius ·
Ro·xij· Multi vnuz corp⁹ sumus in xpo·j· Cor·xij· Sicut aūt multa
mebra vnū corpus cum sint nō pōt dicere oculus manui opa tua nō
indigeo · Et sitis vnus spirit⁹ interius idē sentiēdo quātū ad effectuz ·
j·Cor·j· Idipm dicatis omnes et nō sint in vobis scismata · Sicut vo:
cati estis i sic sitis vnū corpus et vn⁹ spirit⁹ sicut vocati estis nō ad di
uersa·h in vnā spem vocatōis vrē·i·i vnam spem spatā·s·ad vitā eter
nam·que vna ē·q̄ numus q̄ est merces vnus ē omniū· ps· Vnaz petij
a domino hāc req̄·vt inhabi in do·domini · Et sic pz terciū ¶ Quarto red
dit ratōem q̄re debēt vnitatē seruare dicens · Vnus dns vna fides ꝛc ·
Q·d· Sic debetis et potestis vnitatē seruare·q̄ vn⁹ est dns vester cui
seruitis·et nō estis diuisi p multos quod essz causa vnitatis scīndēde·
Matb·vj· Nemo pt duob⁹ dominis seruire·j·Cor·vnj· Vnus dns je:
sus xpc p quē omnia ꝛ nos p illū · Similiter vna ē fides vob inspirata
ab illo in q̄ ei seruire debetis·fides inquā formata·et vnuz ē baptisma
qđ suscipē debetis ad deletōnem pcī et infusiōem virtutū·q̄ nō itera
tur ꝓpter caracterē quē imprimit·et q̄ in vtute passiōis xpi dat q̄ ñ
iteraī · Sed potior rō est·q̄ ē ꝑtra morbū originalis culpe·que nō re
dijt·j·Cor·xij· Omnes nos in vno spiritu in vnū corp⁹ baptizati su:
mus siue iudei siue gētiles siue liberi siue serui · Vnus deus et pat om:
niū · Hic oñdit q̄ ille dns cui seruire debem⁹ est vn⁹ in eēntia et trin⁹
in psonis · Et hoc est · Vnus deus · Q·d· Iste dns cui seruire debetis est
vnus de⁹·q̄ est pater omniū omnia creādo et gubernādo ꝛ ꝑseruādo
qui ē sup omnes qđ aꝓpriat patri q̄ a nullo ē·et p omnia· qđ aꝓpriat
filio q̄ est sapiētia p omnia discurrēs et attingens · Sap·vnj· Attigit
g̊ a fine vsq; ad fi·for·et dis·omnia sua · Et in omnib⁹ nobis·qđ aꝓpriat
spūisancto q̄ opat omnia in nob· Esa·xxvj· Omnia opa nra opat⁹ es
in nob · Est g̊ iste dns cui seruire debem⁹ de⁹ pater q̄ ē sup oēs p potē:
tiam psidendo·et est de⁹ filiꝰ q̄ est p omnia p sapientiā omnia ꝑficien
do·et ē deus spūscus q̄ est in omnib⁹ nob p bonitatē nob grām infun
dendo · Et sic est vn⁹ de⁹ in trib⁹ psonis · Ro·xi· Ex quo omnia ꝛ p quē
omnia et in q̄ omnia ipi gloria in secula ¶ Mozalitas eple · Sicut pz
ex dictis ad duo nos in hac epla hortat apls·vt scz digne ambulem⁹
vocatōe q̄ vocati sum⁹·et vt ꝑseruemus vnitatē spūs in vínculo pa:
cis · ¶ Primo g̊ nos hortat vt digne ābulem⁹ vocatōne q̄ vocati sum⁹
ꝛ dirigentē viā ad id ad qđ vocati sum⁹ dicit in q̄ttuor ptes·s·in hu
militatem·māsuetudinem·patientiā·ꝛ caritatem · Cuius rō est q̄ nos
sumus ad quattuor vocati ¶ Primo et pncipaliter ad regnū dei·qđ ē

ipse deus·Quia vt dicit aug·Ad hoc creata ē humana natura vt co-
gnoscēt deū·cognoscēdo amaret·amādo possideret·et possidēdo frue
rēt·Lu·xmj·Homo q̄dam fecit cenā magnā et vocauit multos·Heb·
nj·Erēs facti vocatōnis celestis pticipes·Propter hoc eī descēdit fi-
lius dei·vt scz ad illā vitā beatā nos duceret·Io·x·Ego veni vt vitam
habeāt·Et breuiter oia q̄ fecē filius dei et in vita ⁊ in morte ꝓpter hoc
fecit vt scz ad regnū dei iremus·et vitam eternā haberem⁹·Iohan·nj·
Sic deus dilexit mundū vt filiū suū vnigenitū daret·vt omnis q̄ cre-
ip·nō p·sed ha·vitā eternā·Sola āt humilitas ē via puenīdi ad vitaz
seu ad regnū dei·et qui aliter vadit potius cadit q̄z ascēdit·Aug·Am-
bula p xpi humilitatē·si vis puenire ad eius eternitatē·Iob xxij·Qui
humiliat⁹ fuit erit in gloria·Prou·xxix·Humilē spū suscipiet gloria·
Sic ⁊ qui ambulat in humilitate digne ambulat vocatōe q̄ vocatus ē
ad regnū dei·¶Secdo sumus vocati ad iusticiā regni·Math·vj·Que-
rite pmū regnū dei et iusticiā eius·i·querite primū regnum dei tāq̄z
finem·scdario iusticiā eius tanquā id qd ducit ad illū finē·Qua ad re-
gnū puenire non possumus sine iusticia regni·Math·xvj·Si q̄s vult
post me venire·s·ad regnū abneget semetipm·i·vitaz carnalē et tollat
crucem suam·i·pnām in qua homo crucifigit modo et mūdus ei Gal·
vj·Per quē mihi mun·cruci·est et ego mū·et sequat me·s·opib⁹ vtuo
sis·Et hec ē iusticia regni·Vñ filijs zebedei petētibus cōsedē in regno
dei interrogati sunt an possent facē hāc iusticiā·s·calicē passionis ⁊ pe-
nitentie bibē·vt ptz math·xx·Quasi dicēt christus·Si vultis in regno
sedere oportz modo pmo iusticiā regni habere·quod ē calicē passiōis
christi bibere·Ergo ad hoc sumus vocati vt carnē cū vicijs et cū ꝺcu-
piscentijs crucifigam⁹·Gal·v·Qui aūt christi sunt carnē suā crucifixe-
runt cū vicijs et ꝺcupiscentijs Et vt opa virtuosa exerceamus·Perfe
ctio āt hoz duoz opez est māsuetudo·q̄ si quis in furore et supbia
domaret carnē et faceret opa ꝺ genere bonoz sicut multi faciūt non
ꝓpter hoc puenīret ad regnū celoz·Hic cadit exemplū ꝺ illo qui ie-
iunabat omni sabbato ad honorē virginis et ex hoc efficiebat melāco
licus et impatiēs ꝓpt qd totā familiā pturbabat Cui appa rēs bēa vir-
go dixit·Facias die sabbati aliquam elemosinā et nō ieunes·q̄ hoc ie-
iuniū nō placet mihi·Sicitet cadit exemplū qd narrat greg·in dpalo
go·ꝺ illis duab⁹ monialib⁹ que seruitorē suū nimis molestabāt et p⁹
morte sepulte sunt in ecclesia·et dum dyaconus clamaret q̄ est excom
municatus exeat ecclesiā·videbant pdicte ꝺ sepulcris exire·quasi eēnt
excōmunicate·Oportz em q̄ opa ducentia ad regnū sint opa in man-
suetudine facta·Ecc·nj·In māsuetudine opa tua pfice·Math·xj·Disci-
te a me q̄ mitis sum·i·māsuetus in opib⁹ exterius·et humil corde in
terius·In eodē·v·c·Beati mites quoniā ipi possidebūt terram·s·viuē-
tium·Cuius rō est·quia opera ducētia ad regnū spūssanctus opatur

in nobis·qui est totus benignus ⁊ mansuetus·Sap̄·j·Benignus ē em̄ spūs sapientie·In eodē xij·Quā bonus et suauis ē spūs tu·dñe in no·
Homo em̄ qui opat bona habz spm̄sanctū q̄ facit cū benignū et mā; suetū·Sic g̊ q̄ ambulat in mansuetudine digne ābulat vocatōne q̄ voca tus ē ad iustitiā regni¶Tercō sum⁹ vocati ad tolerandū aduersa p̄sen tis vite·Luc̄·x·Ecce ego mitto vos hic ag·inter lu·Vt p patientiā aduersoz p̄bemur et purgemur et pficiamur et coronemur·Hac̄·j·Bēs vir q̄ suffert temptatōz·qm cū p̄batus fūt ac·co·ui·Lu·xxi·In patiētia ve; stra possidebitis animas vr̄as·Sic g̊ q̄ ambulat in patiētia digne am; bulat vocatōe q̄ vocatus ē ad tolerādū mala p̄ntis vite¶Quarto cū sm apl̄m oēs sum⁹ ad mutuā mēbra corpis mistici qđ est eccl̄ia·sum⁹ vocati vt supportem⁹ vn⁹ alterz et seruiamus vnus alteri in officō ⁊ sta tu suo in quo deus eū vocauit·Sicut mēbra corpis naturalis dilectōe mutuo sibi seruiūt et supportāt·Nā oculus seruit pedi oñendo ei viā et pes oculo portādo eū·et stomachus ceteris mēbris sumēdo cibum p̄ omnib⁹·et sic d̄ alijs·Deus āt posuit nos in eccl̄ia sua tāq̄z mēbra vt dicit apl̄us vt vn⁹ doceat p doctrinā·alius sustētet p elemosinam alⁱ regat p disciplinā·Vnusq̄sq̄z g̊ in grā ministerij q̄ vocat⁹ est dēt ministrare alijs·Ro·xij·Sic em̄ in vno corpe multa mēbra hēm⁹·oia āt mēbra nō habēt eundē actū·Et sequit·Habētes āt donationes sm grām q̄ data ē nobis differētes siue p̄phiam sm rōem fidei·siue mini; sterij in ministrādo·siue q̄ docet in doctrina·Sic g̊ q̄ ambulat in hac mutua caritate et supportatōe vt i grā quā accepit seruiat alijs·digne ambulat vocatōe q̄ vocatus ē ad vnitatē corpis mistici· qđ est eccl̄ia cui⁹ caput ē xp̄c·Eph̄·j·Ip̄m dedit caput sup oēm eccl̄iam q̄ est corp⁹ ip̄ius·Magna ē grā esse mēbr vnū talis corpis cui⁹ caput ē xp̄us· Et sic p̄z q̄ hec digna ambulatō in q̄ttuor cōsistit Et nota q̄ hec fili; tudo dilectōnis membroz corpis natural·ad mēbra eccl̄ie q̄ sem̄ de bent diligē·supportare·et seruire sicut mēbra corpis natural·attendi t̄ quantū ad octo·¶P¶Primo attēdit in hoc q̄ vnū mēbr ñ inuidz alteri·licet excellat vnū alterz et opatōe et situ·Sic nō dēmus p̄rimo inuidē in quocunq̄z statu quis sit Aug·Auertat deus pestem inuidie ab animis omniū homin̄ū·viciū dyaboli ē inuidētia·q̄z hz matrē suā scz superbiā·suffoca matrē et nō erit filia·¶Secdo in h̄ q̄ vnū mēbr officiū suū sibi nō a p̄pat q̄z omnib⁹ cōmunicat·Sic hō debz cōmunicare grāz quā hz p̄rimo suo·Ro·v·Necessitatib⁹ scōz cōmunicātes¶Tercō in hoc q̄ vnū mēbr ab alio lesum ñ se vindicat·Sic dēm⁹ p̄cere et ñ reddē ma lū p malo¶Quarto in hoc q̄ infirmiora mēbra āplius honoram⁹·j· Cor·xij· Que putamus ignobiliora mēbra esse corpis his honorem abundātiorē circūdamus·Sic et nos nō dēmus infirmiores despicē q̄z honorare·Ro·xij·Honore inuicē p̄uenientes·¶Quinto in hoc q̄ vnū mēbr alteri cōpatit ⁊ gaudet·j·Cor·xij· Siquidē vnū patit membr

cōpatúnť omnía mēbra. Sic et nos facere dēmus. Ro. xnj. Gaudere cū gaudētib⁹ et fle. cū flētib⁹ ¶ Sexto ín hoc q⁹ vnū mēbr⁹ reputat sibi fieri qđ fit alteri siue bonū siue malū. q⁹ si ledť pes língua zqueriť si sanať manus os regāť. Sic vn⁹ fidelīū debet sibi reputare fieri qđ fit alteri. exemplo illíus qui ait qđ vní ex mi. me. fe. mať. xxv. ¶ Septimo ín hoc q⁹ vnū mēbr⁹ p alio lesioní se exponít vt man⁹ p capite vt oculo. Sic et nos facē dēmus exēplo xpi capitis nostri q⁹ ictū quē hu manū genus mébať accipe ín cruce sustínuit. Esa. lnj. Propter zel⁹ po puli mei pcussí eum ¶ Octauo ín hoc q⁹ cibū quē vnū mēbr⁹ recipit omnib⁹ cōicat. Sic et nos bona nrā tpalia cōicare dēmus. Actuū. nj. Erāt illi omnía cōia et di. sin. xput cu. op. e. Et sic pz pmū. ¶ Decō nos hortať vt omní studio vnitatē spūs et corpis mistici qđ e eccia i vín culo pacis zbuemus. ¶ Q ¶ Vbi nota q⁹ ín hāc vnitatē zbuandā sex nos índucé debēt ¶ Primū e xpi imitatio. Bonī em filij debēt patrez ín bonis opib⁹ imitari. Et oēs bonī xpiani debēt xpm prēm suū imi tari. Sap. ij. Imitanť āt illū qui sunt ex pte illíus. Christ⁹ āt ad hoc ve nit ín mdm vt filios dei q⁹ erant dispsi zgregaret ín vnū. joh. xi. scz ín vnā fidē. ín vnā eccīam. et ín vnā gťam. Propriū enim e xpo vnire. sic xpm e dyabolo diuidé. Qui g dúnsionib⁹ íntēdūt dyaboluz imitāť et nō xpm. Ipe em dyabol⁹ pmā dúnsionē ínť creatorē et creaturaz per pcm fec. Esa. xnj. Donā sedē meā i aqlonē. Ipe dúnsit animā a corpe et homines ab ínuicē p dúsa litigia p dúsos errores et cultus. Sic g q⁹ xpm imitāť ín vnitate zsistunt ¶ Secdm e spūssancti ínfluxio. q⁹ vt dcm e nos sumus mēbra corpis mistici qđ e eccia cu⁹ caput est xpc. Hec āt mēbra vniūť vní capiti ín caritate spūssancti q⁹ e vinculū perfe ctionis. vt dr ad col. nj. Sicut āt se hz mēbr⁹ ín corpe naturali q⁹ mē brū dúnsum a corpe nō pt recipe ínfluxū vtutis a capite. ita se habet mēbr⁹ ín corpe mistico. q⁹ hō dúnsus ab vnitate eccie p pcm nō pōt recipe ínfluxū spūssancti q⁹ a filio dei pcedit. q⁹ e sicut mēbr⁹ abscisuz. Et ideo pzúať ínfluxu omnis boní quod fit ín eccía. ac etiam merito passionis christi. et omnes virtutes et sacramēta ecclesie ín eo frustrā tur. Et ad hoc significandū spūssanctus descendit sup apl̄os dū ipsi erāt corpe et corde congregati. vt pz actu. ij. ¶ Terciū est boní con seruatio. Quia vt dicit boe. Omnis res. omne bonu. et omnis virtus ín vnitate zseruať et tā dú subsistit q̄zdiu est vna. deficit āt cū diuidi tur. Exemplū ín cúntatib⁹ et domib⁹ et animalib⁹ q⁹ omnía tā diu sub sistūt q̄zdiu ín vnitate zseruāť. Quia vt dicit boe. Omne qđ est ideo e q⁹ vnū núo e. Nā dicit pbus q⁹ vnū et ens zútunť. Si g volum⁹ bo na grē. et dona spūssancti. q⁹ nobis deus largitus e zseruare. oportz q⁹ ín vnitate animoz vúamus et vnū simus oēs ín xpo. Actuū. nj. Multitudínis āt cre. er. cor. vn. et an. vn. scz ín dño. ¶ Quartū e hostiť

impugnatio·ꝛ ꝺ hostib⁹ triūphatio·Nobis eīm grāde bellū ínstat cū ꝺpabolo mꝺo et cū carne·Iob vij·Milicia ē vita hoīnis sup terraz· Eph̄·Nō ē nobis colluctatio aduersus carnē et sangínē sup·tm̄ sed aꝺūsus p̄ncipes tenebraꝝ ꝛc·Omnís āt victoria ín vnítate ꝛhistic·Et iō milites ín acie fortitudíne vníūt et ꝛstrínguť·Et ꝛpterea antiq̄ di: xerūt q⁹ palma ē signū victorie q⁹ habz folia vníta sit·Et vincēs eť p: pter victoriā cū palma p̄miať·Si g̃ volum⁹ ꝺ hostib⁹ triūphaé opor tet nos ín vnítate manę·alias succūbem⁹ oīno Cuíus rō ē q⁹ q̄ māet ín vnítate eccl̄ie·manet ín caritate·q⁹ vt dictū ē caritas est vínculum oīm̄ fideles vniens·q̄ aūt manet ín caritate ín ꝺeo manet·j·Iob̄·mj· Et iō tales pugnāt·nō ín vtute sua sed ꝺei ín quo omnía p̄ūt·Phiľ·ıı ij·Omnía possum ín eo qui me ꝛfortat·Sic pugnauit dauíꝺ ꝛ ıꝺō vicit goliā·j·reg̃·xvij·Dic hístoriā Quíntū ē meritoꝝ et gl̄e augmenta: tio·omnía eīm opa nostra bona nō merenť eternā gl̄am·míſi ín q̄ncū vnítūť merito xp̄i et grē spūssancti cui p caritatē vnímur·Et iō si vo: lumus gl̄am eternā mereri·oportz nos p caritatē et grām spūssancti manę ín xp̄o·alias nihil gl̄e eterne possum⁹ mereri·nec aliquē fructū ín vita eterna ꝛgregare·Iob̄ xv·Manete ín me·q⁹ sine me nihil po: testis facé qui manet ín me et ego ín eo ħ fert fructū multū·Vñ opa illoꝝ qui sunt ab hac vnítate ꝺúnsi nihil mereť gl̄e eterne· Iohan·xv· Sicut palmes nō p̄t afferre fructū nísi māserit ín vite sic nec vos nísi ín me māseritis Sextum est malom ícurſio·Nā qui extra hāc vni: tatem moꝛantur·omnía mala íncurrunt·Incurrūt eīm moꝛtale oḋiuz ꝺei·Psal·Iniquos oḋio habuí·Incurrūt perꝺitionē bonorum que fe: cerunt·Incurrunt potestatē ꝺemonū et vilíssimā seruítutē vícioꝝ ꝛ tā ꝺem íncurrunt penas ínfernī·Et hoc est quod ait capn· Ecce eíjcis me hodie a facie tua·et ero vagus et profugus super terrā·omnis qui ín: ue·me occi·me·geñ·mj·Propter hoc ergo ín vnítate spūssancti vt sí: mus mēbra chriſti ín vno corpore quod est ecclesia manere ꝺebem⁹ quod fit quāꝺo pacē habemus aꝺ ꝺeū et proxímū·Et iꝺeo ín vínculo pacis hec vnitas conseruať·Heb̄·rij·Pacē et sanctímoníā sequimī cuz omnibus sine qua nemo viꝺebit ꝺeū·Et sic p̄z scḋm et ꝛsequeť totū·

Dominica·xviij·ꝺe euangelio sermo·c·

HVꝺientes phariſei q⁹ jesus silentium imposuisset saꝺuceis conuenerūt ín vnū·mať·xxij·De hac ínsiꝺiatōne phariseoꝝ contra chriſtū loquítur ꝛpheta ín persona chriſti ꝺicens· In laqueo isto quē absconderūt cōprehensus est pes eorū Et ita factum est·quia phariſei volentes chriſtū illaqueare ꝓbis et ar guere ignoraticā eíus ipſi sunt illaqueati et ignoratia reꝺarguti·et re: cto íuꝺicō ꝺei ín furcis q̄s amon parauerat mardocheo suſpēsus est ipē·best·vij·Tria ꝓo ín hoc euāgelio ꝺescribunť·Primū est cōuentus

phariseoꝝ malignantiū contra xp̄m ꝯsidiatio· In p̄ncipio euangelij· Scōm est eoꝝundem de p̄mo mandato ꝯterrogatō· et chr̄isti de eo dem rn̄sio ibi· Et ꝯterogauit eū vnus ex eis· Terciū ē xp̄i ꝯterogatio ad eosdē cuiꝰ filius xp̄c essz· et rn̄siomis eoꝝ impbatio ibi· Congregatis āt phariseis dixit eis jesus qd vobis videt ō xp̄o cuius filius ē· ¶ Primo g̃ ponit̄ ꝛuentus phariseoꝝ malignātiū ꝛtra xp̄m ꝯsidiatio· Et B est· Cudiētes pharisei ꝛuenerūt ꝯ vnū· Chr̄iſ· Cōuenerunt ꝯ vnū vt ꝯ multitudine vincerēt quē rōe supare nō poterāt· a vita te se nudos esse pfessi sunt· q̄ se multitudine armauerūt· ¶ Nota aūt q̄ vt habet ꝯ hist̄oꝝis scolasticis ꝯter judeos tres erāt secte a ꝛmūi vita aliꝰ distātes· s· pharisei saducei· et essei· De p̄mis duabꝰ fit mētō ꝯ euāgelio B· et ꝯ pluribꝰ locis scripte· Pharisei cultu austero ꝛ cibo parco vtebāt et hēbant quasdā superstitiosas obseruātias· Nā defēbant cartas ꝯ fronte ꝛ ꝯ sinistro brachio· ꝯ q̄bꝰ decalogus scriptus erat q̄ vocabāt philateria· In fimbr̄ijs ēt et ꝯ angul̄ pallioꝝ hēbant spinas ꝯ sertas vt ipis puncti dū ꝯcederēt fierēt memores mādatoꝝ dei· p̄po sitis suis et natu maioꝝibꝰ nūquā ꝛtria rn̄debant· Omnia vō opa sua faciebāt vt viderent̄ ab hominibꝰ et bonī reputarēt· Et q̄ a ꝛmūi habitu aliꝰ diuisi erāt· ideo dicebāt pharisei a phares qd ē diuisio· De q̄ secta paulus fuit· Act· xxvj· Ego phariseus sum filius phariseoꝝ· Cōtra istos multotiēs p̄dicauit xp̄c et ipos reprehensibiles multiplicit̄ oñdit· Saducei āt negabāt resurrectōz coꝝpoꝝ futurā· animas cū coꝝpibus moꝝi asserētes· nec āgelos esse dicebāt· solū q̄nq; libꝝos moysi recipiebāt· Hi seueri nimis erāt nec ꝯter se sociales· ob quā cām saduceos· id· ē· justos se nominabāt· His dñs silentiū imposuit ꝛuenienti· rn̄sione· vt supra ꝯ hoc euāgelio ptz ꝯ eodem· ca· Vbi dicit̄ q̄ ipsi q̄sierūt a xp̄o dicētes· Magister moyses dixit deut̄· xxv· Si quis moꝝtuus fuit nō habēs filiū ducat frat̄ eius vxorē illius et suscitet semē frī suo· Erāt āt apud nos septē frēs· Et p̄mus vxore ducta defunct9 est sine filijs· et nō habēs semen reliquit vxorē fratri suo· Similit̄ secūd9· tcius· ꝛ quartus vsq; ad septimū· Nouissime āt omniū et mulier defuncta ē· In resurrectione g̃ cuius erit de septē vxoꝝ· oēs em̄ eā habuerūt· Respondens āt jesus ait illis· Erratis nescientes scripturas neq; virtutē dei· In resurrectōne em̄ neq; nubēt· s· viri· ꝛ nō accipiēt vxores· neq; nubēt· s· mulieres· i· n̄ tradēt nuptui· ꝛ sunt sicut angeli dei· De resurrectōe āt moꝝtuoꝝum non legistis qd dictum est a deo dicēte vobis· exo· iij· Ego ſuz deꝰ abraā ds ysaac deꝰ iacob· Nō ē deꝰ moꝝtuoꝝ ꝛ viuētiū· Sic g̃ ptz q̄ xp̄c ex duoꝝ ignoꝝātia ꝛfutauit saduceos ꝯ B erꝝore q̄ anima moꝝiat̄ cū corpe· et q̄ mortui n̄ resurgāt· ¶ Primo ex ig̃rātia scripte· Et B ē· De resurrectōe āt mortuoꝝ n̄ legistis· qd dict̄ ē a dō dicēte vob· Ego sum deus abraam et deus ysaac et deus iacob· exodi· iij· Non est deus mortuoꝝ sed viuentiū· Quia si dixit deus moysi· Ego sum deus

·i·dñs abraā ysaac et iacob·ergo ipi erant serui eús·qz seruus et dñs sunt relatúa·ꝛ vno posito pomt reliquū·Illús āt qđ nō est nullus ꝑt ee dñs·Et hoc ē qđ dicit·Nō est deus mortuoꝝ·i·illoꝝ qui nullo mō sunt·hz vúentiū·g abraā ysaac et iacob ím animabꝫ suis vúebāt·Simi lit mōyses videt ímnuere qꝫ resurrectio corpoꝝ sit futura·dicit em qꝫ hō ante pccm erat ímmortal·et ꝓ peccatū ē morti adúdicatꝰ·et ꝓea dicit qꝫ abrae fcā est ꝓmissio qꝫ ím semíne eús omēs gētes bīdicende erāt·Si g resurrectō mortuoꝝ nō erit·quo oēs gētes ím semīe abrae bñdicent·qđ em bonū hommes defuncti āte aduetum xpi ꝟsequent ꝓ xpm·certe nō pōt assignari aliquod bonū qđ ꝓ aduentū semis abrae ·i·christi·omnes ꝟsequent·nisi resurrectō mortuoꝝ que bonis ac ma lis pueris ꝛ adultis ꝟmunis erit·j·Co·xv· Omnes qđem resurgem9 hz non oēs ímmutabimur·Siłiter quare ioseph moriēs fide ð ossibus suís mādauit vt asportarēt ea ím terrā ꝓmissionis·Heb·xj·Et moises ea cum magna diligentia asportauit·nisi quia credebat·qz resurgēte xpo ipe et resurgēt cū eodē·si deo placēt·Matb·xxvij·Mlta corpa scō rū q dormierāt surrexerūt· Sedo ꝟfutauit eos ex ignorātia vtutis dei·Christ9 em est vtus dei·Ro·j·Virtus em dei ē ím salutem omni credēti·j·Co·j·Nos aūt ꝓdicamus xpm crucifixum dei virtutē ꝛ dei sapientiā·Christ9 āt est resurrectō corpoꝝ ꝛ vita animaꝝ·Io·xj·Ego sum resurrectō ꝛ vita·Huic ſ·xpo oēs scpture testimoniuz phibēt sez qꝫ ipe ē natural filús dei ꝛ tota virt9 dei·Iob·v·Scrutami scpturas il le sunt q testimoniū phibēt ð me·Et iō ꝓ ipm anime vúut sp·et ꝓ ipz corpa resurgēt·j·Co·xv·Per hominē mors et ꝓ hominē resurrectio mortuoꝝ·Ergo saducei errabāt qz nesciebāt virtutē dei·i·xpm Essei vo fere ím ommibꝫ monastica ducebāt vitā·nuptias fastidietes·ꝛ omma ꝟmunia hntes·vnguentū ꝛ oleū oꝓbriū reputabāt·In vel te cādi da esse volebāt·Et sic pz ꝓmū· Sedo pomt phariseoꝝ ð ꝓmo manda to dei ínterrogatō·ꝛ de eodē xpi rnsio·Et h est·Et ínterrogauit eum vnus ex eis legisdoctor·Christ·Dicebāt ei apud se· vnus loquat pro ommibꝫ ꝛ oēs loquant ꝓ vnū vt hqđem vicerit·oēs videāt victores· Si aūt victꝰ fúit solꝰ videat ꝟfusus·Temptās eū·i·volēs expiri an do ctus magister eet·Mar·āt xij·dz qꝫ dñs·ꝟmendauit eū dicēs· nō lōge es a regno dei·qz ipe xpo respōdenti dixit·Bñ magiste ím vítate dixi sti·qz est vnꝰ deus·et non ē alius ꝓter eū·ꝛ vt diligat ex toto corde et ex toto íntellectu·et ex tota anima ꝛ ex tota fortitudíne et diligē xpi mum tanqz seipsum·maius est ommibꝫ holocaustomatibꝫ et sacrificijs· Aug·Non moueat aliquē qꝫ matb·hic die tēptantē fuisse a quo dñs ī terrogatus est·Marcus aūt hoc tacet et ím fine ꝟcludit qꝫ dñs ei sapi ent respōdendo dixit·nō lōge es a regno dei·Hieri enim potuit vt qz uis temptās accesserit·dñi tñ respōsione correctꝰ sit· Aut certe ipsam tentatoz nō accipiamus malā·sic decipe volētis ímmicū·sed potius tā

q̄z expiri amplius volētis ignotuz. Magister. qđ ē magnū mādatū in lege. Ait illi jesus. Diliges deū tuuz ꝛc. Dilige mq̄t nō time. q̄ diligē maius ē q̄z timē. timē em̄ seruoz diligere vo filioz. timē sub necessita te. diligē in libertate ē. Qui em̄ in timore seruit deo penā q̄dez euadit mercedē vo iusticie nō hz. q̄ muit⁹ fec̄ bonū ꝓpter timorē. Non vult ḡ de⁹ vt timeat fuiliter ab hominib⁹ q̄si dñs. hz vt diligat q̄si pater qui adoptōis spm̄ donauit hominib⁹. Crisō. Diligere deū ex toto corde. ē vt ꝯoz tuū nō fiat mclmatū ad alic⁹ rei dilectōz magis q̄z ad deū. diligē at deū ex tota anima. est certissimū aim hre i vitate ꝛ hzmū esse in fi Diliges dñm omnia potentē cui timoz. omnia ꝺsideratem cui honor est. totū se tibi dātem cui amoz. deū. q̄ ꝓ te est homo fact⁹. tuū q̄ pro te tot⁹ est expensus. toto corꝺ vt oēs cogitatōes in deū reflectas. to ta anima vt oēs affectōnes in deū ꝺuertas. tota mente vt oēs sensus deo vacent. Ali⁹ est em̄ amoz cordis. et ali⁹ amoz anime. Amoz cordis quodāmō carnal' est vt et̄ carnaliter deū amem⁹. qđ facē nō possumus nisi recesserim⁹ ab amore mūdialiū rex. cordis em̄ amoz sentit in ꝯꝺ anime. ꝺsistit. Qui em̄ credit apud deū esse bonū omne ꝛ nihil boni esse ext̄ ipm. hz diligit de um ex tota anima. Tota vo mente diligere deū ē vt oēs sensus tui do vacent. cui⁹ em̄ intellc̄us deo ministrat. cuius sapientia circa deū est. c̄ cogitatō ea q̄ dei sunt tractat. cui⁹ memoria ea q̄ bona sunt recoꝛdat. tota mente diligit deū. Glo. Vt ex toto corꝺ. i. intellc̄u. anima. i. volun tate. mente. i. memoria vt nihil ei ꝺtrariū velis. sentias. aut recoꝛderis Hoc est maximū. sdigtate q̄ ꝺ re excellentissima ꝛ ꝑmū mādatū nō platiōe scripte. hz digtate vtutis vt dicit origen. Ecdm ät site est huic nō dicit par hz site. Et ꝺ site quia ꝺ re simli. sꝺ dilectiōe primi. Et hz est. Diliges primū tuū sicut teipm. In his duob⁹ mādatis tota lex pē det ꝛ ꝓphe. q̄ ad hec duo refert totus decalog⁹. et monita ꝓphaꝝ ibi hūc finem. nā tria mādata ꝑme tabule ad dilectōem dei ptinent. Alia vo septem sede tabule ad dilectiōz primi. Vñ q̄ꝺruplicitet ꝺ primus. primus nata q̄ eandem naturā habz cū alio. primus origine quia ab vno cū alio natus est. primus hereditate cui eadem hꝺitas cuz alio ꝓmittit. primus lege q̄ eadem intentō ligat oēs. Lex et ꝓphe in his duob⁹ mādatis pendent q̄ ea q̄ lex ꝛ ꝓphe ꝑcipiunt q̄ in radice fundā tur in caritate ꝛ dilectōe. Videt tñ q̄ in altō solū hoꝝ mandatoꝝ tota lex pendeat. ꝑm illud ad gal. v. Omis em̄ lex in ꝑmone uno impleꝛ dili ges primū tuū sic teipz. Ro. xnj. Qui dilgit primū legē ipleuit. Ad hz dicēdū q̄ in dilectiōe primi intelligit dilectō dei. Qui ei diligit p̄ rimū debito mō diligit eū ꝓpt deū ꝛ in deo. Sz vt dic̄ pbs ꝓpt qđ unū qđq̄ tale et illd mag. Ergo q̄ diligit primū ꝓpter deū multomag dili git deū. Et sic ptz q̄ dēmus diligere deū sup omnia et primū sic nos Debemus eē diligē primū sicut xp̄c dilexit nos. Io. xv. Hoc ē pceptū

meū vt diligatis mutuce sicut dilexit vos. Quattuor hic videda occurrūt. Primo qre deū sic pfecte et sup omnia diligē dem⁹. Secdo qre sic specialiter deus dedit mādatū d amore. Tercō quo primū diligere debemus sicut et christus dilexit nos. Quarto quomodo primus sicut et nosipsos diligere debem⁹ R Circa primū nota q⁹ ꝓpter decez maxima bnficia q deus nobis ꝛtulit dem⁹ ipm sup omnia diligere ex toto corde et anima. Primū ē bnficiū creatōis. q⁹ ad imagine suaz nos creauit. Bern. Cogita qualē te fec. Nempe fm corp⁹ egregiā creaturam. fm animā magis imagine creatoris insignē. rōis pticipē. beatitudinis eterne capacē. Porro ambo coberere sibi fecit incōprehensibili sacrificō. sapietia inuestigabili. nec añ ꝓmeruit q nec ate fuit. nec spes retributōnis affuit q⁹ bonoꝝ nostroꝝ nō eget. Carissimi si qs nobis recurassset oculos pditos quantū ipm diligeremus. qre g nō diligim⁹ deū q aiaz et corp⁹ nob dedit. Proúbiū ē. Quia oē maximū seruitiū p dignitatē. Cui⁹ rō ē q⁹ hō desiderat libtatē. q ät maximū seruitiū recipit estimat se seruū ei⁹ a q recipit. et iō fugit eū. et sic accidit d nob circa deū Scdm ē bnficiū eruditionis. q⁹ nos docuit et docé nō cessat. Nam posuit int⁹ in aia lumē rōnis. p qd oia possum⁹ cognoscere creatorē ꝛ creaturas et bōa et mala. Iob xxxv. Qui docet nos sup úmēta tre. Psal. Multi dicūt qs ondit nob bōa. Et seqt. Signatū ē sup nos lumē vultus tui dne. Docuit et nos exteri⁹ p ꝓphas suos in sacra scripta. Et ad vltimū venit ipe vt nos oēm vitatē doceret. Io. xvj. Docebit vos oēm vitatē. Io. xvnj. Ego ad hoc nat⁹ sum et veni in mdm vt testimoniū phibeā vitati. Tercīū ē bnficiū administratōis ꝛ gubnatōis. q⁹ nob oez creaturā subiecit ad misteriū nostr⁹ et vitā. Psal. Oia subiecisti sub pedibus eius boues et oues. Et iō sic feudatorij faciūt omagiū dño. ita et nos oīm die et omni hora facē dem⁹. j. Thes. v. Sine intermissorate in oī gratias agite. Ipe em omnia bōa sua dedit nob cū filio suo ac et seipsum Ro. vnj. Quo nō et cū illo omnia nob donauit. Ite cuz magna dilectōne nos p suos āgelos gubernari mādauit. Nā statiz a natiuitate vnicuiq⁹ ꝓprīū angelū deputauit vt eū illūmet. adiuuet. dirigat. defendat. et custodiat. Psal. Angelis suis mādauit d te vt custodiant te ꝛc. Hebr. j. Oēs sunt admis. spē. Celū et mouet ꝛ totā creaturā dispōit ad finitū nostr⁹. Sap. xvj. Cū magna reuerētia dispōis nos Quartū ē bnficium nre assumptōis. Nostrā em naturā assumpsit ꝛ n āgelicā. Hebr. ij. Nusq⁹ em āge. app. ℔ semē abrae. Ite q⁹ apphensōe in imensum exaltati sum⁹. nā de⁹ fcūs ē hō et hō ē de⁹. p quā exaltatōez āgeli q ꝑmum erāt nob supiores facti sunt nob eqles ꝛ deinceps recusauerūt adorati a nobis. vtz apoc. xix. vbi volēti johānē angelū adorare ait angelus Vide ne feceris conseruus enim tuus sum et fratrum tuorum. Christus ergo et beata virgo super omnes angelos exaltati sunt in gloria. Quantum est beneficium redemptionis. quia nos venditos

carissime redemit. Et ideo valde caros nos habet. j. Pe. j. Nō auro vel argento redemp. estis ꝫ p̄cio sang. ag. meōta. Hoc sup omnia ad amorem dei allicere nos debet. Bern. Sup omnia te mihi reddit amabilē. o bone jesu calix quē bibisti opus redemptōis nostre. Hoc oīno amorem nostr̄ facile vēdicat sibi. Multū quippe in me laborauit saluator et nec in oī mūdi fabrica tantū fatigatōnis auctor assumpsit. In dcis suis sustinuit ⁊ tradictōnes. in factis obseruatōes. in tormētis illusiōes. et in morte exprobratōes. ¶ Sextum est bñficium lotōnis et vestitōnis. nā nobis mackis peccatoꝝ omnino turpissime fedatis q̄s mackas null⁹ vnq̄z abstergē potuit. balneū ipe delectabile ⁊ efficar. r. bapmū prepauit. Ezech. xxxvj. Effundā sup vos aquā mundā et mū. ab omnib⁹ iq̄na. vestris. Apoc. j. Lauit nos a pec. no. i san. suo. Io. xix. Cōtinuo exiuit sanguis et aqua. Sanguis redemptōnis. et aqua lotōnis. Non em aqua tales maculas posset abstergē nisi in virtute sangnis christi. Et postq̄z nos sic lauit vestem polimitā et stragulatam: id est. variay virtutum et donoꝝ spiritussancti per quā nuptijs regis eterni digni efficimur nos induit. ¶ Septimū est beneficiū sanatōnis qui nobis ad mortem infirmis cōtra omnē morbum medicinas efficacissimas preparauit. quas in sangne suo confecit. Psal. Qui sanat omnes infirmitates tuas. Et vide magnā clementiā q̄ vt nobis in nostris infirmitatibus compateret voluit infirmari. Heb. iij. Non habemus pontif. qui non pot. compa. infir. no. temptat. autem per omnia. Vnde recte ipe allamilat se galline que ex amore pullorū infirmat. vt p̄z math. xxiij. Clamemus ergo si aliquid patimur. q̄ ipe omnia est expert⁹. Carissimi nō est desperabilis plaga nrā. imo est susceptibilis medicine. ideo deus lo. eum. et tps penitētie nobis dedit in q̄bus he suscipiunt medicine Iob. xxiij. Dedit ei deus locum penitentie. Totum hoc non dedit nec fecit angelis. quia nec locum nec tempus deus ad has medicinas sumēdas preparauit. sed statim peccantes in infernum dimersit. Propter quas omnia dicit dauid. Quid retribuam domino pro omnib⁹ que retribuit mihi. quasi d. Nihil dignum. Exemplum. Multi miseri faciunt sicut fecit serpēs homini qui extraxit eum de sub-lapide sub quo crepabat ⁊ postea serpens voluit eum toxicare dicens. q̄ omne seruitium erat perditum. qui sunt similes viperis. que matrem interficiunt Math. iij. Genimia viperarum ⁊c. ¶ Octauum est beneficium adoptōis. quia per spiritum sanctū nos in dei filios ⁊ fratres christi adoptauit. j. Joh. iij. Videte qualem dilectōnem de. no. deus. vt filij dei nominemur et simus. ¶ Nonum est beneficium glorie preparatōnis q̄ nobis gloriā ineffabilē ꝓpauit. j. Co. ij. Q̄ ocls nō vidit nec auris audiuit ⁊c. Esa. lxiij. Oculs non vidit deus absq̄ te. que ꝓpa. expectantib⁹ te. Et nota q̄ maiorem gloriam preparauit hominib⁹ q̄z angelis. quia in anima et corpe. Iob. x. Ego veni vt vitā habeāt. et abūdantius habeāt sup. q̄z āgeli.

Isa·lxj·In terra sua duplicia possidebūt ¶ Decimū ē beneficiū corpm resurrectōnis·qz corpa nostra ꝓpter peccatū putrefacta victura sp resuscitabit·Phil·iij·Reformabit corp⁹ humi·no·cosi·coz·cla·sue·Io bñ dicit p esa·v·Quid vltra debui facē tibi et nō feci· ¶ Scdo videam⁹ q̄ te sic spēaliter dedit mandatū de amore·Et dicendū qz q̄druplex ē causa hui⁹ mādati ꝑm quattuor q̄ m amore ꝓsideranť ¶ Prima est ꝓpter facilitatē·qz nihil ē tam facile sicut amare·et nihil ita libez et m homi nis ptāte sicut amor·Vñ nemo pōt se excusare a mādato amoris·Deu trō·xxx·Mandatū qđ ego tibi p̄cipio hodie nō supra te est neq; pcul positū nec m celo situ vt diligas dñm deū tuū ¶ Scda est ꝓpter suauitatē·qz amor omnia suauia reddit·Bern·Amāti nihil ē difficile Matxj·Iugū em meū suaue est et onus meū leue·s·amāti·Figura hui⁹ ptz gen·xxix·de iacob et rachel·Si em amor mdi tm alleuiat vt omnia g̃ uia bō sustineat quantomagis amor dei ¶ Tercia ē ꝓpter gratōsitate qz amor omnia opa reddit gratuita ꝛ gratōsa·de⁹ āt nō vult seruicia coacta qz nō sunt meritoria·ꝫ gratuita et voluntaria·qđ facit amor·j·coz·xnj·Si distri·m ci·pau·oēs sa·me·cari·āt nō ha·nihil mihi ꝓdest· ¶ Quarta est ꝓpter virtuositatē·Est em amor sursum erigēs animā qz est pōdus anime mclinās eā et ducēs ad locū ꝓpm qui ē de⁹ Aug⁹· Amor meus pōdus meū eo feror quocunq; feror·Vñ q anima inferius mclinať ad mutabilia·ꝫ est ꝓpter violentiā vicij et ꝓtra naturam Est em amor spūalis ignis anime·cui⁹ ē naturalit̄ sursuz agē· ¶ Tercio videam⁹ quō primū diligere dēmus T ¶ Debem⁹ enī primū diligere sic xp̄c dilexit nos q̄ sit̄ituđo attēdit̄ q̄ztu ad sex ¶ Primo qz xp̄c nos amauit amore g̃tuito·n ex meritis nr̄is vl̄ ex amore ei a nobis impēso·j·Io·mj·In ꝫ apparuit caritas dei nō q̄si nos dilex·deū·sed qm ipe p di·no·Sic amare dēmus primū·Qđ est cōtra multos q̄ nūq; amāt nisi eos q̄s se credūt amare·pdentes mercedē amoris·Matꝫ v·Si diligitis eos qui vo·di·quā mer·ha·Nōne et publicani ꝛ ethnici ꝫ faciunt ¶ Secundo amauit nos amore recto siue vo·nō ꝓpter vtilitatē suaz ꝫ nrām qui vocať amor amicicie siue honest⁹·noster ať amor vt plurimū est amor ꝓcupiscēcie siue vtil̄·qz solū illū amamus qui est nobis vtil̄·a q̄ bona speram⁹·Vera autē amicicia nō est pensanda tem palibus ꝓmodis·sed gratuito amore portanda·vt dicit Sen̄·Et quia verā amiciciā n̄ hēm⁹ dfacili efficimur amici et inimici·Boe·Quē felicitas fac amicū infortuniū faciet inimicū·qz t̄is n̄ amat psonā ꝫ res psōe Et iō remota cā remouet et effcūs ¶ Tercō nos amauit amore discretō·q̄ ē qñ psonā amam⁹ et vicia pseq̄mur et odim⁹·nec psonis ꝓdescēdimus vt vicijs implicemur·Ro·nj·Dilectō primi malū nō opatur· Tullius·Nil̄a ē excusatō si amicicie cā peccaueris·sancitur lex amicicie vt nec rogemus res turpes·nec faciamus rogati ¶ Quarto nos amauit amore vehementi·Ioban·xv·Maiorem hac dilectiōz nemo habet

Sic et nos facere dēmus ꝓrimo si necesse fuit·i·Io·iij· In hoc cognoscimus caritatē dei·qm̄ sicut ille ꝓ nobis animā suā posuit·et nos dē ꝓ fratribꝫ animas ponē· Sic fecerūt martires·ij·Co·xij·Ego aūt libētissime impendā et supimpēdar ip̄· ꝓ anima·ve· ¶ Quinto nos amauit amore fructuoso et reali et nō vocali tm̄·Io·iij· Sic deꝰ dilexit mūdū vt filiū suū vnigenitū daret·vt omnis q̄ credit in eū nō pereat ha·vi·eternā Sic et nos facē dēmꝰ·Io·iij· Filioli nr̄i dilig·vb·ne·lingua·nec ope·et vr·In q̄ busdā āt caritas hz linguā magnā et manū nullā· Greg· Probatō dilectionis exhibitō ē opis·Quidā em̄ sunt sic vitȝ q̄ ō omnibꝫ volūt eleuare·ꝫ si q̄s aliq̄d vult eleuare ab eis statim frangūt·Cōtra q̄s dr proueer·xij·Qui negligit damnū ꝓpter amicū iustꝰ ē· ¶ Sexto nos amauit amore pseuerāti·Io·xiij· Cum dilexiss suos in finē di·eos·i·vsq; ad mortē·Quidā āt solū amāt tpe ꝓsperitatis·Eccī·vj·Est amicꝰ et socius mēse et nō pmanebit in die necessitatis·Cōtra qō pū·xvij· Omni tpe dil·q̄ ami·ē· ¶ Scdo dēmꝰ primū amare sic nosipos·Et iō q̄ nescit diligere se·nec primū diligit rcō mō·Aug·Vide si nosti diligē te et omitto tibi primū quē diligas sic te· Si āt nō nosti timeo ne decipias primū sic te·Idē·Si te diligis g̃ nō diligis iniq̄tatē q̄ te odit·nā si diligis iniq̄tatē odis te·Psal·Qui diligit iniq̄tatē odit animā suaz· Qui ergo diligis iniquitatem quomō volebas tibi omitti primū tuum quem diligeres tāquā te homo qui pdis te·sicut em̄ tuipse diligis te vt pereas te sic pfecto pditurus es eum quē diligis sicut te· Debemꝰ ergo primum diligere sicut nos·quod sex modis exponit·grc supra domica xiij·ibi hoc mādatum ponitur sicut hic·i euāgelio·beati oculi·i scdo membro· Et sic patet secūdū· ¶ Tercō ponit interrogatō xp̄i ad pharisēos cuius filius esset christꝰ·et responsionis eorum improbatō·Et sic patet q̄ in hac parte tria facit· ¶ Primo interrogat eos·Et hoc ē·Cōgregatis autem phariseis qui·s·ad temptandū conuenerāt occasiōem dantes sue confusionis·vel si voluissent credere sue instructionis·Manifeste em̄ ꝓbauit eis q̄ ipe erat filius dei·Interrogat ergo eos jesus dicens·Quid vob̄ videtur ō christo siue credatis eū veniss̄e, siue venturum esse quem vos puꝛ hominē asseritis·vt dicit glosa·id est·quid videtur vob̄ ō illo ꝓpheta magno·s·messia vob̄ promisso per moysen deut·xviij·qui debet vos saluare et liberare·q̄ debet esse xp̄c·i·toꝰ virtus gratia et virtute dei·vt rex vester et sacerdos·cuiꝰ filiꝰ est·s·fm carnē·i·cuiꝰ filiꝰ debz eē fm legē vestrā· ¶ Scdo ip̄i rndent·Et hoc ē· Dicūt ei dauid·i·dz esse filiꝰ dauid solū·q̄ messiam purum hominem expectabāt nascituꝛ ō ꝓgenie dauid· ¶ Tercō xp̄c improbat primonem eoꝝ·quam ō messia habebāt ondens q̄ dz esse deꝰ et hō et nō solum hō filiꝰ dauid·Et ido vt dicit glosa· Nō reprehēdit eos ō eo q̄ dicūt eū filiū dauid·ꝫ q̄ filiū dei nō credunt·Et ß ait ille·Quo g̃ si puꝛus hō sit·dauid in spū·s·scō q̄ mētiri nō pt vocat eū dñm·q̄ fm vos añ eū

nō fuit·vt dicit glosa d·Dixit dñs dño meo·Istud dicē ē equalē filiū si bi generare·Psal·Dñs dixit ad me·Dixit g dñs·s·de⁹ pater dño meo ·s·do filio q erat dñs dauid·nō fm qđ d eo carnē sumē debat·ꝫ fm qđ d deo pzē sp fuit·Dixit g dñs pat dño filio sede a dextris meis·i·in eq litate deitatis fm qđ deus·et in potōzib bonis pris fm qđ hō·donec ponā inimicos ꝛc·Et attēde q istud donec·nō teneť hic exclusiue ꝫ in clusiue·Vñ nō ponit ztinuatōz act⁹ sessiōis vsqz ad subiectōz inimico rū tm·ꝫ ponit eternā ztinuatōz·Sike ē istud qđ dz matb·j·Nō cognouit eā donec pepit filiū suū pmogenitū·Adūtēdū g hic q xpc inqzitū hō fuit·in magnis laboribz i mdo isto donec dem ē ei a prē·sede a dextris meis donec ponā inimicos tu·ꝛc·i·donec tibi rebelles subjciā·vel subiectiōe volūtaria vt credāt volētes·Esa·vj·Et adorabūt scabellū pedum tuoz q detra·tibi·Vel subiectōe coacta vt in ūdicō puniant ꝛ sbsint ei·Oportz ām illū regnare donec ponat inimicos sub pedib⁹ ei⁹·Si g dauid in hac autoritate vocat eū dñm qđ ē fm dūinitatē qđ nō possz ee si essz pur⁹ hō·quo filius ei⁹ ē·Q·d·Istud ē impossibile· q fm eande naturā sit fili⁹ et dñs·Sedm g vestz intellectū ista sunt omnino repugnātia·Relinqť g q sit fili⁹ dauid fm humanā naturā·et sit dñs dauid fm dūinā naturā·et p zēs pter q sit de⁹ et hō·Et iō nemo potat rndē ei vbū·neqz ausus fuit qsqz ex illo die eū āpli⁹ interrogare·Et sic pz tōtuz

De epistola sermo ·CJ·

Gratias ago deo meo sp p vobis·j·co·j··Hic incipit prima epla ad corinť·In q pmissa salutatōe ponit exordiū·in quo vt captet benuolentiā auditoz·zmendat bonos qui erāt inter corinthios et regrāt do d mltis bōis q eis ztulerat Et fm hoc hec epla dūidit in tres ptes·Primo em agit grās do p grā data eis gratū faciēte·q de⁹ eos gratificauit·In pncipio eple Secundo agit grās p gratijs' gtis eis datis·ppter qs corā hominib g tioli sunt facti ibi·Quia in omnib di·fac·es·in il· Tercō agit grās p certitudine gle·quā in futo recepturi erāt dei grām possidētes ibi·Expectātib revelatōz dñi nostri jesu xpi·V Dic g pmo·Grās ago·s·ore corde et ope·deo meo·Deus ē ommū p creationē et gubernatiōz sed eius spāliter p spālem cultū et dilectōz·Semp p vob·i·horis debitis et tpib zstitutis·Sic intelligēdū ē illud·j·Thes·v· Sine intermissione orate in omnib grās agite·In grā dei·i·ppter grām dei·q data ē vob p quā·s·gti facti estis deo et in filios eius adoptati·Et hoc in xpo jesu Et sic pz pmū Secdo agit grās p diūsis gtijs gratis eis datis dicēs Et grās ago sup·q in omnib diuites facti estis in illo·i·in xpo et p xpm·in omni vbo·i·in omni genē lingua vel in omni mō pdicādi·s· mediocrib minoribz et pfectis·et in omni scietia·i·in intellcū omniū scpturaz·et bis ita estis ditati q ita tenetis sic testimoniū xpi·ꝫ ē de xpo datū a ppbetis zfirmatū ē in vobis·s·p meā pdicationē·i·ita ista

verba et scientiā tenetis d̄ eo qđ de xp̄o p̄dicauí sic̄ testimonijs ꝓphē
tay confirmauí. h̄ ē sic̄ illa q̄ d̄ xp̄o vobis p̄dicauí illū testificātia testifica
ta a ꝓphetis sunt firma in vobis. sic ille grē fortissime confirmate sunt i
vobis. Vbi notāduz q̄ p̄dicatores confirmāt suā p̄dicationē testimonio
scripturay d̄ xp̄o a ꝓphetis dictay. Confirmāt eē eā p bonā et pseue
rantē vitā. Ecc. xxix. Cōfirma vbū tuū et fidelit age. Deus āt confirmat
p miracula. Mar. xvj. Dño coopante et ser. confir. sequē. sig. Et ita dum
tes facti estis in illis ḡtijs confirmati ita vt nihil vobis desit i vlla grā
q̄n totū habeatis qđ ad salutē spectat. Quia vt dic̄ aug. Mulcū ē diuer
religio xp̄iana q̄ in xp̄o omniū possessore omnia possidet. Hāc āt abū
dantiā merek abundās humlitas. Ia. mj. Deus superbis resistit humli
bus āt dat grām. Et sic̄ pz scđm Tercō agit grās p certitudine gle
quā hēbant d. Et grās ago sup. p vobis expectātibz reuelatiōz domi
nostri jesu xp̄i. i. qz firmirer expectatis eius aptam visionē q̄ p⁹ mor
tem fidelibz xp̄i p̄stat. Vt reuelatōnē dic̄ q̄ erit in die iudicij quā impij
timēt ꝙ iusti expectāt. Iob xmj. Cūctis diebz quibz nūc milit. expec. do
ve. immu. mea. Hāc reuelatōez omnis creatа expectat. Qui confirmabit
Hic oñdit qz secure p̄nt reuelationē filioz dei expectaē. Omnis em i
pseuerātia confirmatus secure expectat. ꝙ ipos dicit ꝓculdubio confirmā
dos. g̈ secure expectare possunt. Ve āt illis qui ex p̄sumptōe vt ex cō
temptu talē reuelationē expectāt. Amos vj. Ve desiderātibz diem dñi
Dicit g̈. Qui confirmabit vos. s. sup hoc qđ dat spare in bono faciendo
et certa spe sine crimine mortali faciēs vos eē in cauēdo a malo et nō
sine peccato veniali et hoc vsq; in finē. Et exponit se. s. in die aduētus
dñi nostri jesu xp̄i. i. qñ xp̄us veniet in morte vniuscuiusq;. Nota g̈ qz
electi confirmant a deo in bono faciēdo et in cauēdo malū. Cōfirmat āt
eos vsq; in finē. qz mali. et si ad tps vident confirmati cito ruūt. Proꝛ
xxmj. Septies in die ca. iust. i. resurꝛ. Impij āt coꝛruēt in malū. Et sic pz
terciū. V Moralitas. Sicut pz ex dictis in tota ep̄la a p̄s insistit grā
rū actōni agēs grās deo p grā gratum faciēte. i p duūsis alijs ḡtijs
conferendis a do datis. Duo g̈ videam⁹ in hac ep̄la. Primo qđ nos idu
cit ad exhibendū deo grās. Secdo d̄ quo i p qbz maxime ei regratiari
dem⁹. Circa pmū nota qz ser nos inducit ad regratiādū do. Primū
ē admōitio i exēpla scōz. Nā sic̄ dic̄ phs. Vnicuiq; expto credendū ē in
sua arte sic̄ medico in medicinis. iudici in actibz. Ars āt scōz fuit i ē
ho. ne. querē. bon. mar. Sancti āt mirū insteterūt grāz actōni. i nos
monuerūt vt similit insisterem⁹ qz hoc ē vnū magnū bonuz apter qđ
nos insistē debem⁹ et eis credē sic̄ exptis in grāz actōe. Bern. Discē
in grās referēdo nō esse tard⁹ i segnis. disce ad singula bona grās agē
diligēter considera q̄ tibi apponunt vt nulla dei dona grāz actōne fru
strent. Tho. mj. Omni tpe bñdic deū. In duo diuidit vita contemplatiua

¶ SERMO CE.

sanctorum scz in oronem·et grārum actionem·qz sancti xsiderāt et pre-
uidēt bona et mala·pro bonis psonat grārum actio et vox laudis·p
malis sequit oro vt amoueāt si melius est·Col·mj·Orōni instate vi-
gilātes in ea in grārum actione ¶ Ecce est maxima dei bnficia q nob
xtulit·Decem em maxima bnficia xtulit nobis deus d quib supra di
ctum est in euāgelio hodierno quere sermone·c·Pro quoz quolibet
nedū pro omnib debemus semp grās exhibe nec vnqz a grāz actio
ne cessare·Et attende quāta nobis deus fecit·Na fcus est seruꝰ vt nos
liberaret·Factus est paup vt nos ditaet Ecus est humilis vt nos ex
altaret·Ecus est homo vt nos deos faceret·Mortuus est vt nos vi-
uificaret·Descendit ad inferos vt nos extheret·Resurrexit a mortuis
vt nos resuscitaret·Ascendit ad celos vt nos secu ducet O aia misera
cogita hec dei bnficia·et xsurge tota in deuotas dei laudes·Psal·Lau
da anima mea dominū·Id·Quid retribuā dño p·omni·q retri·mi·xc·
Si d his vis pdicare quere in primo sermone d natiuitate dnīni·x
xij·d· ¶ Tercū est tempus in quo deus nos nasci 7 venire fecit·qd e
tempus grārum et misericordie et vtute plenū·ij·Coz·vj·Ecce nunc
tpus acceptabile ec·nūc di·sa·Na scriptura e apta·et clare videmꝰ opa
xpi·Christus est incarnatus 7 passus·ex cuius passione mirabilis vtus
nobis emanauit·celū est aptum·dyabolus religatus est in inferno p-
pter quod diminuta est eius potestas contra nos·medicine efficaciss
me cōtra omne morbū sunt pate indulgētie magne dātur et gre mi-
rabiles largiunt·Aperta est g bulla summi pontificis·Carissimi hec
omnia āte aduētum christi no fuerūt·Et io mirabiliter christiani mo
derni temporis ad grārum actiones tenet qz omnia hec possident·nec
tirānoz persecutiones patiūt·ps·No fecit talit omni nationi ¶ Quan-
tum est obsequiū omniuz creaturaz·Na āgelos·celum·sidera·qttuor
elemēta·terrenascētia·et omnia alia deus ordinauit in seruitiū nostr-
ac etiaz ipse filius dei ad lauādum nobis pedes venit·Psal·Dne quid
est homo qz memor es eius·Et sequitur·Omnia subiecisti sub pedib
eius· Que omnia considerās dauid ait·Adhereat lingua mea fauc̄ib
meis·xc·Habemus etia exemplum ab animalib regrādi deo·Na ca-
nis mirabiliter est fidelis dño suo·et lingit eū et stat ad pedes eius·p
pter cibū solū·que ab eo recipit·Hinc cadit exemplū d leone bti hieroni-
mi·et d leone d quo het in esopo·cui quida extraxit spinā de pede qui
postea adductus romā positus e cū alijs leonib ad xdēnatos homi-
nes deuorādum et dictus homo xiectus leonib ad deuorādum
defensus est ab eo ¶ Quintū est fructus magnus·Na recognitō bn-
ficiorum dei·et grārum actio p eisdem·puocāt deū vt accepta cōser-
uet et largiat maiora·Prou·xj·Anima q bndicit impinguabit·Bern·
Ad locū vn exeunt flu·graz reuntt 7 reuti debēt vt itez fluāt ¶ Ex
Sextū e triplex damnū qd ex ingratitudie puenit·Primū e qz bona

recepta auferri facit· Ro·j· Qui cū deū cognouissent nō sicut deū glo-
rificauerūt aut grās egerūt·et nō euanuerūt et obscuratū ē ĩsipiens
cor eor̄· Vñ dic̄ aug̃·qđ deus dederat g̃tis tulit ĩg̃tis· ¶ Ecce ē q̃
impedit ne bona grē vlteri⁹ recipiāt· Gre· Nō ē dignus dādis q̃ n̄
agit g̃tis đ datis· Bern̄· Ing̃titudo ē ventꝰ vēs siccās fontem pieta-
tis·rorē misericordie·et lumen g̃tie· ¶ Terciū est q̃ ĩg̃ti nō solū pu-
nant bonis·ꝫ et pena multiplici ferūnt·vt pz ĩ filijs israel·q̃ magna
bñficia dei nō recognoscētes ĩ penas varias ĩciderūt· Sic etiaz vide-
mus mō ĩ hominib⁹ accidē·q̃ diuſas pestilentias patiunt frequenter p
pter ĩg̃titudinem bñficior̄ dei· Et sic pz ꝑmū· ¶ Secō videam⁹ ꝑ q̃-
rib⁹ deo reg̃tiari dēmus· Circa qđ nota q̃ ꝫ si ꝑ plu
tū deo dēmꝰ assurgē cū multiplici grāy actōe·q̃ illa sūt ꝺa ꝫ optima
bona· Et ꝫ ē qđ apl̄us hic dic̄· Grās ago deo meo·ꝑ grā dei q̃ data est
vobis· ¶ Z ¶ Vbi attende q̃ vtutes excellūt omnia alia bona q̃ntū
ad sex· ¶ Primo quātū ad situ· Nā vtutes oēs locant ĩtus ĩ anima
Sūt em̄ oēs vtutes ĩ potentia anime· Nā fides ē ĩ ĩtellectū· spes et
caritas ĩ volūtate·iusticia et prudentia ĩ rōnabili·fortitudo ĩ ira-
scibili·tpantia ĩ concupiscibili· Alia ꝺa bona mūdi sunt extra animā· Et nō
ꝫ custodiūt bona vt canis bona dñi sui· Nō hñt bona sua ꝫ aliena et
nō mihil hñt· Exemplū đ vectoribꝫ et villicis q̃ mihil hñt·q̃uis habeāt·
ꝑ manꝫ multa bona· Apoc̄·nj· Dicis q̃ dūes sum et nullꝰ egeo ꝫ ne
scis q̃ tu es miser et miserabil̄·paup et nudus· ¶ Secō quātū ad ꝑfe
ctatem bonor̄· Quedaz em̄ sunt bona nrā vt vtutes·quedā creaturay
vt dūtie· Sole em̄ vtutes sunt ꝑprie bonū hominis· Et idō ab eo au
ferri nō pōt·sic nec calor ab igne·nec splendor a sole· Vñ oēs ꝓncipes
mūdi nō potuerūt a sanctis auferre vtutes cū omnib⁹ tormentis suis·
Ro·vnj· Quis nos sepabit a caritate xp̄i· Et sequit· Certus sum em̄ q̃
neq; mors neq; vita·ne·ĩstā·ne·fu·ne·cre·aliq̃ po·nos sepa·a caritate
dei· Et idō natalis pbus q̃ euaserat đ incendio cūtatis sue ĩ q̃ omnia
eius bona fuerāt ꝺbusta·et vxor et filij ĩterrogatꝰ a rege quāta pos-
disset·rndit mihil·omnia em̄ mea bona mecū habeo ꝫ ĩt̄ me sūt· Nul
lo g̃ mō vtus pt separari ab homine·sic ꝑprie bonū eiꝰ· Etatim em̄ q̃ se
parat ab eo efficit̄ bestia· Psal· Homo cū ĩ honore esset·s·vtutis ñ ĩtelle
xit·q̃ honor est reuerentia exhibita ĩ testimoniū vtutis· Ꝑpatus est
ĩumentis ĩsipientib⁹· Hoc·li·mj·psa·ij· Ita fit vt quem videris vicijs
ĩsformatū·hominem nō ure vocare possis· Et idcirco diuites ĩ vir
tute sp et vbiq; sunt dūtes·q̃ sp et vbiq; hñt bona sua secū· Dūites
vo mūdi nō sp et vbiq; sunt dūtes q̃ dūitias suas post mortem au-
ferre nō pōt· Job xxvij· Dūes cū dormierit nihil secū auferet· Tercō
quātū ad efficaciam virtutū· Sola enim vtus est que bonū facit hñtez

et opus eius bonum reddit·vt inquit ps̄us in ethicis· Et vt dicit aug·
Virtus est qua recte vtit·qua nullus male vtit·Alia vo bona vt di
uitie et dignitates et hmōi nō solū bonū nō efficiūt possessorē s̄ poti⁹
eius malicia manifestāt·Boe·li·nj·pſa·mj·Dignitas collata improbis
nō solū nō efficit dignos·s̄ potius ꝓdit et ostētat indignos· Nō ita
patuisset nequicia neronis nisi impator fuisset ·Et nota hic detestabi:
le malū Quia vt dicit aug·Omnis homo omnia vult habē bona ꝛ bo
nam domū et bonas vestes·et sic d̄ alijs·Anima vo solā nō curat hr̄e
bonā·Propter qd̄ debēt aspui·Hic cadit exēplū socratis q̄ cū a rege
fuisset inuitatus ad prandiū et videret omnia circūstantia picta et de
aurata spuit in facie regis di·q̄ eius facies turpior locus eēt in domo
sua· Quarto quātū ad societatē·q̄ vtutes sine alijs bonis mōi sunt
p se sufficientes et pfectū bonū·Ex omnia alia bona sine vtutib⁹ penit⁹
nihil valēt·Boe·vbi supra·Quid in omnib⁹ illis·s·in bonis mōi·nisi p:
bitas vtentiū laudat·i·bonus vsus q̄ a vtute ꝓcedit·itaq̄ nō ex digni
tate vtuti s̄ ex vtute dignitati honor accedit·Imo omnia alia bona si:
ne vtute cedūt habētib⁹ in malū·et melius eēt eis nō habē·Mat·xxvj
Melius ei eēt si natus nō fuiss̄ hō iste Quinto quātū ad ꝑmanētia
q̄ sole vtutes pmanēt cū homine·nec in vita·nec in morte·nec in pro
speris·nec in aduſis ipm delinquūt·Sap·x·Hec·s·vtus vēditū usi·non
dereli·descē·q̄ cū il·in foueā·Apoc·xvnj·Opa em illoꝝ sequūt illos·
Omnia vo alia bona delinquūt homine in morte·et frequēter i vita
et diuitie et delicie et honores et amici et ꝙsangnei· Sexto quantū
ad meritū·Sola em vtus dei q̄ a grā dei ꝓcedit facit nos mereri vitā
eternā·Omnia em opa nostra d̄ genē bonoꝝ·nisi sint fcā in vtute nō
merēt vitā eternā·Matḥ·vij·Multi dicēt mihi in illa die dne nōne in
noie tuo ꝓphetauimus·et in nomine tuo demonia eiecim⁹ et virtutes
multas fecimus·id est·multa opera de genere bonorū· Et dicet illis·
Amen dico vobis·Nescio vos·Et sic patz totū de epistola

Dominica·xix·de euangelio sermo·cij·

Ascendens jesus in nauiculam trās fretauit et venit in ciui
tatē suā·matḥ·ix·Sicut dicit johānes chriſ·Creator rerum
orbis terre dns·postq̄z se ꝓpter nos nrā āgustauit carne·
cepit habē humanā patriam·cepit ciuitatis iudaice eē ciuis
parentes habē cepit pentū omniū ipe pares·vt attrahēt caritas quos
dispersorat metus·Et ido vt verus hō nauem intrās mare mōi trans
siuit·et vt verus deus paliticū in anima et corpe sanauit·Et sic in hoc
euangelio qddam magnū miraculum xpi recitat·Circa qd̄ euangeli:
sta sex narrat·Primū est christi ad ciuitatē suā trās fretatio·In prīci
pio euāgelij·Scdm est ciuisdā palitici ad christum adductō ibi·Et ec
ce offerē·ei pali·iacē·in le·Tercū est peccatoꝝ palitici relaxatio ibi·Vi·
dāt jesus fidē il·dix·pali·cōfi·fi·remit·tibi pecca·tua Quartū ē scribarū

et phariseoꝝ cōtra jesum mala cogitatio ibi· Et ecce quidā de scribis dix·ín̄ se hic blas·Quíntū ē male cogitatōis eoꝝ reꝑbatio·et palitici i corpe sanatō ibi·Et cū vidisſz jesus cogi·eo·dix·vt q̄d cogi·ma·ín cor· vestris·q̄d ē fa·di·di·t·pec·ꝛc·Sextū ē ex miraculo fcō dei glorificatio ibi·Videtes āt tur·ti·et glo·eū Primo g̃ pōit xp̄i ad cúitatē suā trāſ fretatio ibi·Mscendēs jesus·ín na·trāſ f·scz de terra geresenoꝝ et venit ín cuitatē suā scz capharnaū·vt hēt ín matē·Chriſ·Cúitatē suā hic ca pharnaū dic·Alia em̄ eū suſcepit nascentē scz bethleē·Alia āt nutrúit scz nazareth·Alia vo habuit ꝛtínue habitātem scz capharnaū·Caphar naū g̃ jesus p̄dicatōe ínhabitatōe et miracuł q̄z plurimis illustrauit· ꝛpter q̄ omnia cúitas jbu dcā ē Lu·mj·Quāta audíuim⁹ fcā ī capha naū ꝛc· Mistice āt p nauiculā istā quā xp̄e ascendit·et ín q̄ ēnſfreta uit mare·i·amaritudines h⁹ mōi·ad redeundū ī cúitatē suā scz caphar naū celestē·crux xp̄i designat·p quā et ín q̄ xp̄e ēnſtituit ō hoc mōo ad celū·p quā crucē p̄nia designat Matħ·xvj·Si q̄s vult venire p⁹me abs neget semetip̄m et tollat crucē suā·i·p̄nam Et ıō si volum⁹ ad cúitatē nostrā redire scz capharnaū celestē·q̄ nr̄a dicit q̄ úire p̄ris nostri xp̄i nobis debeł·oportz q̄ ín trem⁹ nauiculā istā scz p̄niam·et ín ipa ēnſea· mus mare mōi Significat āt p nauē crux xp̄i et p̄nia multiplici rōe Primo rōe índigētie q̄ sicut necessario exiſtēs ín mari·si vult ad portū venire índiget nauí·ita nos exn̄tes ín hoc mōo q̄ est maē tē· pestuosuz índigemus cruce penitētie si volumus ad portu q̄ris pue níre·alias ín mari pibimus Lu·xnj·Nisi p̄niam habúntis oēs sił pibi· tis·Et ıōo johs bap·q̄ vocabat ad regnū dicebat·Penitentiā agite ap piquabit em̄ regnū celoꝝ·Mat·nj· Secōo rōe figúe·Est em̄ nauis apta et lata supíus et stricta et clausa ínferíus·Sic crux p̄nie debet ee stricta et clausa vsus tram·q̄ ex terra resoluūt vapoēs·i·mala deside· ria·q̄ corrupūt affectū·et nebule q̄ obnubilāt ıntellectū· et frigus q̄ ꝛstríngit effectū·Solū ín puncto dz crux p̄nie tangē tra· sicut crux xp̄i ínfixa est ire ín modico foramíne·q̄ penitens solū vite necessaria debz recipe·j·Thi·vj·Mabētes ali·et quib⁹ te·his ꝛten·simus· Debz āt esse apta et lata supíus vsus celū·vt homo celestib⁹ ínhiet·i ō celo ad útorū expectet·q̄ cum penitētia sit p̄lúm valde duꝝ misi hō úuet a deo succūbit·Et ıōo vna vtus p̄ncipalis penitentie ponit spes·p quā homo penitēs spat ín deo omnia vínc̄·Phił·mj· Omnia possum ín eo qui me ꝛfortat·Ro·xvj·Cōfidite scz ín me·Sic ꝛfidit dauid· et ıōo vicit golpā·j·Reg·xvij Tercō ratōe exn̄tie q̄ sicut nauis stat supeꝛ aquas et ferł ab aquis·ita crux p̄nie debet staē sup aquas baptismi et ferı ab aquis lacrimaꝝ·Nā exteꝛe natōes faciunt penitentiā suā·et quía nō faciūt eam sup aquas baptismi non pueniunt ad portū regni salutis·Johā·nj·Nisi quis renatus fuít ex aqua et spūsancto nō p̄t ín traꝛe ín regnū dei·Debet etiā ferı ab aquis lacrimaꝝ·Psal·Lauabo

pſingulas noctes·i·p ſingula peccata·lectū meū·i·2ſcientiā meaz· Ex
pīa em̄ mūdāt peccata·lacrime āt melius abſtergūt peccata q̄z aliq̄d
aliud·ſicut lacrime petri et magdalene abſterſerūt pcta eoz Lu·xxiij·
Egreſſus foras fleuit amare ¶ Quarto rōe obediētie·Ex nullo enim
loco ita obediētia obſuat·ſicut m̄ naui·Pſal·Qua ipe dixit et fca ſunt
Quod neceſſariū ē m̄ cruce pīe·q2 cū m̄ pīa vita grē que 2ſiſtit ī ob
ſeruātia mandatoz dei acquirat·iuxta illud matb·xix·ſi vis ad vitā m̄
gredi ſua mādata·opoztz q̄ penitēs obediat deo 2 mīſtris e9·Lu·x
Qui vos audit me audit·et qui vos ſpernit me ſpnit· ¶ B Quinto
rōe iacture·Vbi nota q̄ nauis m̄ mari ex multiſ patit iacturā·2 mari
me ex q̄ttuoz ſcz ex malo regimine·ex ſubmtratione aq̄·ex nimia one-
ratiōe et ex vētoz tēpeſtate· ¶ Primo ex malo regimine naucleri·q2
ſi nō ē bn̄ doctus ſubmergit nauis·Sic ē m̄ pīa Opoztz em̄ q̄ clerci9
et penitēs multa diſcretōne et multa p2udētia vtāt Matb·x· ¶ Stote g̃
p2udētes ſicut ſpentes·Vñ illa ſca animalia ꝺ quib9 dr m̄ ezecb·j·et m̄
apoc·mj·c·p que penitēs deſignat dicunt eē ocul9 vndiq; plena·Fug
Vitaſti g̃ndia caue ne obruaris arena· Multa impediūt penitētē miſi
ſciat ſibi cauē· ¶ Secdo ex ſubmtratōne aq̄ q2 ſi aq̄ nimis ſubmtrat na
uis ſubmergit·Sic penitēs ſi m̄ pīa recipit deſideria carnalia et facit
opa carnis q̄ p aquā deſignant ſtatim ſubmergit ¶ Tercio ex nimia
rez oneratōe·Sic ē m̄ pīa·Et ideo oportz q̄ penitēs omnia onera de
ponat ſcz onus pcī Hebr·xij· Deponētes omne pōdus et circunſta ns
nos pccm̄ p patientiā curramus ad ꝓpoſitū nobis certamē·Et on9 tē-
pozalīz rez Matb·xix·Ecce nos reliq̄mus omnia et ſecuti ſumus te·
Vbi dicit Bern̄·Bn̄ petre·et nō ad m̄ſipientiā tibi·Sciebas em̄ q̄ xp̄z
ſequi nō poteras oneratus·Et ideo m̄ p̄mtua eccl̄ia quotq̄t habebāt
agros et domos vendebāt et ponebāt p̄cia eoz āte pedes apl̄oz·Vt
patz act·mj·Et ad hoc ſignificādū quādo aſcēdit crucē expoliauit ſe et
nudus m̄ cruce pepēdit ¶ Quarto ex vētoz tēpeſtate a quib9 ſubmer
git·Similit et penitēs· Nā q̄ttuoz vēti·i·q̄ttuoz affectiones pugnāt
m̄ anima hom̄is vt ſubmergāt eam·Quia ſm Bern̄: Timēt que nō
opoztz·ſperāt q̄ non decēt·gaudēt vane·dolētq; vanius·Propēa dic̄
boetiuſ·Gaudia pelle·pelle timoze·ſpemq; fugato·Nec doloz aſſit nu
bila mēs et vinctaq; fremis hec vbi regnāt·Iſti ſunt illi q̄ttuoz venti
ꝺ quib9 dicit dañ·vij·Ecce inquit q̄ttuoz vēti pugnabāt m̄ mari·i·ī coz
de pcoris·Et ſic p̄z p̄mū· ¶ Secdo ponit cuiuſdā paralitici ad xp̄m addu-
ctio·Et hoc ē·Et cc·of·ei paral·iacē·ī lecto Mar·ij·dicit·q̄ a q̄ttuoz poz
tabat Lu·v·dicit q̄ nō inuenētes q̄ pte illum inferzet añ jeſum p̄ tur
ba aſcēderunt ſup tectum 2 p tegulas ſubmiſerunt eum añ jeſum·m
quo exp̄mit magna fides et deuotio eoz·Et ideo tercio ſequit paralitici
m̄ anima curatio·Vidēs em̄ jeſus fidē illoz̄um dixit paralitico· Confide
fi·remit·t·pecca·tua·Glo·Non fidem paralitici q2 ſenſu carebat·Hiero·

Nō fidē illíus qui offerebaꝫ ꝫ fidē illoꝝ qui offerebāt eū·Vbi manife ſte ꝓz q ꝑ fide et p fidē alterúus remittiꝫ pcēm·Beda·Quātum valet apud deū fides ꝓpa·apud quē ſic valuit aliena·vt ṁtus et exī ſanaret hommē Qđ ē ⁊tra hēticos q̄ dicūt puulis nō remitti pcēm·q nō habēt motū liberi arbitrij·nō ⁊fidētes ipos mūdari ṁ fide pentū·vel eccleſie Qđ ē manifeſte falſum·q magis ē deus ꝓnus ad miſericordiaz et veniā q̄z ad vindictā·Si g̃ pūt ꝓ pcēo pentū damnāt·q̄re nō mḷto magis ṁ fide pentū ſaluāt Ꝫz q̄riꝫ hic·cū peteret curatio corpis q̄re dñs ꝑus adhibuit curationē mētis·Rñdio dicendū ē q hoc fecit ꝓpt tria Primo ꝓpt benigtatē libalitatis ſue·q plus dat ī munere q̄z petaꝫ ṁ pce Scđo vt daret ṁtelligi q pcēm ṁ anima erat cauſa morbi ṁ corpe·Vñ beda·Pro culpa anime eſt ṁ corpe ṁfirmabaꝫ·Et ido tanq̄z bonꝰ medicus ꝑus cām et radicē morbi remouet·et poſtea illū morbū expellit Tercio vt ex hoc daret occaſionē ſcribiſ et phariſeis ſic cogitare đ ſe·vt ipi cogitauerūt đ ipo·ac p hoc oñderet eis māifeſte q erat filíus dei·et ſic crederēt q ipe nō erat ſolū hō ꝫ et deus et p ⁊ñs nō blaſſemaēt dimittēdo pcēm·Et hoc ē q q̄rto ſequiꝫ·Et ecce q̄dā đ ſcribis dixerūt ṁt ſe hic blaſſemat·Vbi nota q tribꝫ modis blaſſemaꝫ deus·Primo dū q̄s attribuit deo vel ipcaꝫ ei qđ ſibi nō ⁊uenit vt q ſit malus et maledcūs·Scđo dū q̄s remouet a deo qđ ei ⁊uenit vt dicēdo q nō eſt omnipotēs vel miſericors et ceta talia·Tercio dū q̄s ſibi ipi attribuit qđ ē ꝓpm dei ſez pcča dimittē ⁊ creare·Et iſto tercio mō dicebāt iſti q xpc blaſſemabat·q qđ erat ꝓpm dei ſez pcā dimittē ſibi attribuebat·Iſti erāt zelatoēs ficti dei·Reducit āt deꝰ eos ad cognitionē vitatis p ſiḷe dū cogitatōes eoꝝ ſe noſcē oñdit·qđ ſiḷe ſolíus dei ē·Et hoc ē q q̄nto ſequiꝫ ſez cogitationū eoꝝ reprhatio·Vñ ait·Et cū vidiſſet ieſus cogitatōnes eoꝝ dixit·vt q̄d cogitatis mala ṁ cordibꝫ veſtris·q·d·ex hoc q cogitatōes veſtras video ꝓpēdite q ōs ſum·Vñ et pcā dimitto·Ꝫz q nec iſtud ſuffecit ad remotiōz cecitatis cordis eoꝝ·veniꝫ ad magnū miraculū·vt vel ſic obſtruaꝫ os loquentiū ṁq Vñ ſequiꝫ·Quid ē facilíus dicē remittūꝫ tibi pcā tua ⁊ dicto facē vt tibi pcā dimittāꝫ·gloſa·qđ ſolus q̄ dimitto noui an dicē ſurge et ambula·gloſa·qđ et vos vidē poteritis q̄ſi dicēt·Quid me vtꝝ q eq̄liter facile ē·ſ q ego ſolus illud noui·iſtud āt et hommes videt et iō ꝓ maiori reputāt·ꝓbeꝫ muſibile p viſibile·Et hoc ē qđ ſeq̄t·Vt āt ſciatis q filíus hominis hꝫ ptātem dimittēdi pcā ṁ ⁊·2c·Ꝫz nō videꝫ bñ argumētari·q ꝓ mīus videꝫ ꝓbaē maius·Minus ē em ſanare paliticū ṁ corpe·q̄z pcēm dimittē ṁ anima·Aug·Plus ē iuſtificaē impiū q̄z creare celū et terrā·Et iō nota q opus dei ꝑt hre triplicē cōſideratione·Cōſiderari em ꝑt ṁ opifice·et ſic omne opus ē eq̄liter facile·q opifex ṁ omnib ē eq̄liter potēs·Scđo ꝑt ⁊ſiderari ṁ ſeipo et ſic vnū opus ꝑt ex ſe habē maiorē difficultatē q̄z alíud·Et ſic iuſtificare

impiū plus et maius est q̄z creare celū et terrā·eo q̄ ín hoc est resistē
tia pcī·ín illo vo nulla ē resistētia·et fm B ínteligit dictū aug·Tercō
quantū ad illos quib⁹ opus appaꝛet·et sic cū hoīnes q̄ magis vident
estimēt maiora·p̄t aliq̄d existimari esse maioris vel mínoris difficulta:
tis qđ maius et mínus videt·Si g̃ ꝛsideremus opus fm p̄mā cōside:
ratiōnē sc̄z p̄ut cōsideraī ín opifice sic erit argumentū a sili·q̄ si p̄t fa:
cere vnū p̄t facere aliud·cū vtrūq̄ potentiā solius dei requirat·Sike g̃
p̄baī p sike et ínuisibile p̄baī p visibile· Hiero·Vtr⁹ ergo sint paliticō pcā
dimissa·solus nouerat qui dimittebat·surgere autem ꝛ ambulare om
nibus manifestum erat qui videbāt·fit ergo visibile signum vt p̄cede
tur ínuisibile·Si aūt consideraī fm vltimā cōsiderationem sc̄z p̄ut cō
sideraī ín iudicio hoīnū·sic erit hoc argumētū a maiori·q̄ maiꝰ vi:
debaī eis sanare dcō paliticuz q̄z dicere remittunī tibi peccata tua·Et
ideo si poterat qđ maius erat etiam quod mínus erat·Et hoc est quod
sequitur·Vt autem sciatis·quia filius hoīnis habet potestatē dimit:
tendi pcā ín terra·tunc ait paliticō tibi dico·surge vt manifestum fiat
q̄ sanus es·tolle lectum tuū et ambula·Et statim tu·lectum ꝛ ambu
lauit coꝛam illis vt conuerterenī et confunderenī·Et sic patet secundū
et terciū·quartū ꝛ q̄ntū Moralitas·Circa B miraculū quíq̄ cōside- nō Cum mãda
randa occurꝛunt Primo quid p'hunc paliticum designet·Secdo q̄ sint
portatoꝛes ipius paliticī ad chriſtū Tercio q̄ est turba impediens ne
paliticus ponaī ante jesum vt habeī luce v·Quarto que faciunt ad di:
missionē peccati quia iste ín fide illoꝛ dimissus est a peccato·Et quot
modis ínfirmitates contíngūt·q̄ iste ex peccato videī ínfirmus fuis
se·Quínto quō peccatoꝛ sanatus debet tollere lectū suū et ire ī domū
suam Circa p̄mū nota q̄ p hūc paliticū peccatoꝛ designaī et p pali
sim peccatū·Et hoc dupliciter sc̄z rōne oꝛiginis et rōne effectus Prio
ratōne oꝛiginis·Trib⁹ enim modis causaī palisis sc̄z ex frigiditate ner
uos cōstríngente·vel ex humoꝛe neruos opilante·vel ex vulnere ner
uos íncidente·Ex his eī impediī trāsitus spūs ad ínstrumēta sensu:
um·et fit p̄ua̅tio sensus et motus fm plus et mínus·aliquādo ín to:
to·et aliq̄n solū ín vno membꝛo·Anima igiī auari palisim ínc⁹rit ex
níma frigiditate·Est eī congelata·q̄ ignē dúmū sc̄z caritatē dei et
p̄rimi nō habet·et B q̄ ē plena íq̄tate·nihil eī ínq̄us q̄z amare pe:
cuniās Matth·xxvij·Qī abūdabit íq̄tas refrigescet caritas multoꝝ
Caloꝛ aūt facit hoīnē largū·p̄terea úuenes naturaliter sunt largi
et senes auari·Et q̄a auaꝛus nō habet caloꝛem dei ín se·ideō hz coꝛ cōge:
latū et nihil largiī·Et ideo xp̄c ignē venít mittere ín terram vt hoc fri
gus depelleret·Nam dum se et sua nobis gratis dedit ignē magnū ·
i amoꝛem ín coꝛdibus nostríſ accēdit·Ro·viij·Quō non etiā cum illo
oīa nobis donauit·Que cogitās p̄ba diē·Conculcauit coꝛ meū íntra
uit et ín me·mea exaꝛ·ignis·Ideo etiā spūssanctus ín specie ignis ap

paruit vt auaricie frigus depelleret. Luxuriosus ãt paralisim incurrit ex nimia humiditate q̃ causat ex nimia comestione et maxime ex potatione vini. Propterea dicit ad eph. v. Nolite inebriari vino in q̃ est luxuria. Si em̃ luxuriosus abstinẽt et maceraret abstinẽtia cibi et potus carnẽ suã non efficeret paraliticus. Ad hãc paralisim depellẽdã xp̃c ordinauit precauit pñiam et abstinẽtiã Luc. xvi. Videte ne gr̃uent corda vrã crapula et ebrietate. Et ob hoc et sancti prẽs ordinauerunt religiones et hemitonia et scã ecclia ordinauit q̃dragesimã et alia ieunia. Superbus vo incurrit paralisim ex incisione et separatõe. Superbia em̃ separat aiam a deo et ido influxus spũssancti ad cor eius intrare nõ potest. Eccli. x. Initium superbie hois est apostatare a deo quoz ab eo qui fecit illum recessit cor eius. Ad hãc paralisim expellẽdã xp̃c vsq; ad terrã se hũliauit formã serui accipiẽs. Ista ẽ pessima paralisis q̃ omnẽ influxũ grãy impedit. Hac mi Deus superbis resistit humilibꝫ ãt dat grãm. Cum ãt ad ista tria pcta auariciã luxuriã et superbiã omnia pcta reducant vt dicit. j. Joh. ij. et hec tria paralisim designẽt ꝑm diuisas cãs vt dictũ ẽ mãifestũ ẽ q̃ p paraliticũ p paraliticũ rõe effectus. Quattuor em̃ mala sequunt in corpe ex paralisi scz tremor. insensibilitas. immobilitas et mollicies. Nec eadẽ q̃ttuor cõsequit pccor ex pcco ꝓpter q̃d merito p paralisim peccatum et per paraliticum peccator designat. Primũ malũ est tremor. Tremet enim pccor et timet q̃ timẽda non sunt. scz ista mũdana q̃ sunt falsa; bona et multa mala contin̄et et ad dolorosum finẽ adducunt. Psal. Illic trepidauerunt timor vbi non erat ti. Et nõ timeat q̃ multũ timẽda sunt scz pditõnẽ virtutum et grẽ dei. et abscisionẽ ab ecclia et ꝑuationẽ gl̃e celi. Et ideo qui timorẽ nõ hz domini. ñ timet mala facẽ. q; timor domini expellit peccatũ. Eccli. j. Nec curat bona agẽ. nã q̃ timet deũ faciet bona. Eccli. xv. Secz malũ ẽ insensibilitas. Nã in paralitico fit ꝑuatõ et diminutõ sensus ex supdictis tribꝫ causis. Sic ẽ in pccore. nõ em̃ sentit pccor grãdia vulnera anime. Morsum ãt vni canis vel vni pulicis bñ sentit. ꝓuer. xxvij Verberauerũt me et nõ dolui. traxerũt me et nõ sensi. Vbi nota q̃ triplex ẽ insensibilitas pccoris. Pria ẽ q; nõ sentit ꝓpria pccata defectus quã facit superbia. Sic phariseus ille nõ cognoscebat defectus suos sed se meliorẽ ommibꝫ reputabat. nõ sum in̄q̃t sicut ceteri homines. Luc. xviij. Ecce tra facit humilitas q̃ bonã facit aiam. Greg. Bona y mẽtiũ ẽ ibi cogitare culpã vbi culpa nõ ẽ. Secda ẽ q; nõ sentit miserias ꝓximorum Amos. vj. Bibentes in phialis vinum et optimo vnguento delibuti et nihil patiebantur super contritõne ioseph. Hanc facit auaricia et immisericordia. Lu. xvj. Erat quidã mendicus nomine lazarus cupiẽs saturari ꝛc. Econtra facit pietas. quia alienas miserias facit suas. ij. Cor rin̄tib. xj. Quis infirmat et ego nõ infirmor. quis scandalizatur et ego non vror. Tercia est. quia nõ sentit dulcedinẽ spũssancti. bene sentit

dulcedinē phiale et cantilene·ꝫ dulcedinē vbi dei sup mel dulcioris nō sentit·Hāc facit immūdicia carnis·q̄ facit hominē q̄i porcū vt ei sapiāt stercora·Vñ treñ·Qui nutriebant in croceis amplexati sunt stercora· Econt facit mūdicia·q̄ facit dei suauitatē sentire·et oculis mētis sentiē Mat·v·Bti mdo corde qm ipi deū videbūt Terciū malū est immobilitas·sicut em̄ in zēcto ꝑter frigus·vel opilato ex hūditate·vel ceso neruo·puat ps palitica motu·vel in toto·vel in pte·simlit ē in peccatore·fit em̄ immobilis ꝛ piger ad omne bonū·Prou·xxi·Desideria occidūt pigū noluerūt em̄ quicq̄ opari manus eius· Quartuz est mollicies quedaz·dissoluit em̄ pcor in aquis delicias sicut glacies ad ignē·Hiere·xxxi·Vsq; quo delicijs dissolúis filia vaga· Et attēdit hec mollicies in pcore in hoc q̄ cedit omni duro·nihil enim gue nec vnā temptatiōz pt sustinē et vincē·imo omni temptatōi et omni duro cedit·Prou·xxviij· Qui mollis ē et dissolutus in ope suo frat ē sua opa dissipātis· Dissoluit enim pcor in igne tribulatōis sicut et in aqs delicias D Circa scdm scz q̄ sunt portatores q̄ portāt peccatorē āte jesum·nota q̄ sunt q̄ttuor·q̄ marcus dicit q̄ a quattuor portabat· Primus ē cōsideratō vilitatis et noxietatis pcī·q̄z vile et q̄z noxiū sit· Infinita enim bona aufert scz deū cū omnib bonis gtie·ꝛ infinita mala infert·s·dyabolū cū omnib vicijs·Hec āt cogitare multū fac ad cōfusionē·Psal·Cogitaui vias meas et cōuti pedes meos Secdus ē memoria mortis·qñ emz qs cogitat q̄ ō omnib bonis suis tpalib nihil secū portabit·et q̄ ipe a omnib comedet·et sub terra recōdet ab omnibus dēlinquētibus·ō facili cōtemnit omnia·et ad deū redit·Hiero·Facile contemnit omnia q̄ sp·se·co·es·mo Eccī·vij·Memorare nouissima tua et in eternū nō peccab· Tercio ē recogitatio bnficioꝝ dei·Si qs enim cogitat quō deꝰ fec eū pulcerrimā creaturā vtpote ad imaginez suā·et quō omnia subiecit ei·et quō vt eū redimet voluit mori· et alia excellētia bnficia·q̄ ei deus cōtulit·multū allicit ad amorē dei·atz ad eū redire ꝓcurat·Psal·Quid retribuā dño ꝓ omnib q̄ retribuit mihi·calicē salutaris accipiā·q̄ p pniam ad deū redit·in q̄ salꝰ anime cōsistit Quartoꝰ ē timor supplicij etni et spes pmij·horrēdū ē enim incidē in manus dei viuētis·Heb·x· Si qs enim cōsideret q̄ ipe ē obligatꝰ supplicijs etnis·et puatꝰ gla padisi·et si redeat ad deū absolueť a penis·et glē restitueť·certe nisi sit omnino fatuꝰ festinabit ad deū redire·Esa·xxxviij· Ego dixi in dimidio dierū meoꝝ vadā ad portas inferi·Dixi nō videbo dominū in terra viuēt·Et seqť·Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee·Qō fit in pnia dū hō ad deū redit ℭ Circa tciuz scz q̄ ē turba impediēs ne pcor poreť añ jesum·nota q̄ quadruplex ē turba impediens Prima est turba viciorum·Qui enim est inuolutus multis malis et peccatis impediť ne ad deum redeat· Ro·j· Qui cum iusticiam dei cognouissent nō intellexerunt·quoz qui talia agūt

digni sunt morte· Sicut enī qui multas ꝛ ꝛtrarias infirmitates habēt ñ
defacili curāt· sic q̄ multa pcta· Peccata enī clamāt ꝛt eū in curia celi·
Gen· mj· Ecce vox sanguis fratris tui clamat ad me ď terra Secda ē
turba solicitudinū mūdanoꝝ q̄ suffocāt verbū dei et oīne bonū cogi-
tatū· Lu· vnj· Aliud cecidit inter spinas et sic exorte spine suffocauerūt
illud· Solicitudines mdi rcē sunt sicut spine vt si q̄s in eis fuit inolu-
tus non poterit exire illesus· Propter qď dr ecci· xj· Fili ne in multis
sint actus tui Tercia ē turba ꝛsanguineoꝝ q̄ ommino salutē anime
impedire conāt· Propter qď dictum est abrae Egredere ď terra tua
et ď cognatiōe tua et ď domo patris tui· gen· xij· Quia inimici hoīs
domestici eius· Lu· xmj· Si q̄s venit ad me ꝛ nō odit pa· ſ· et ma· ꝛc· nō
pt meus ē discipulus Quarta ē turba demonū q̄ nō dormiūt ſ; sp
ꝛsumūt animā pctōris ipis pccis· ita q̄ nō hz vires ad deū redeundi
p oē enī pctm qď faciūt ppetrari indurat anima· et aptitudo redeūdi
ad deū paulatim ꝛsumit· Iob xnj· Qui me ꝛmedūt nō dormiūt a mul
titudine eoꝝ ꝛsumit vestimētū meū· Vestimētū anime sunt bona na
talia· q̄ p pccm deuastāt Lu· x· Qui et despolhauerūt eū et plagis ipositis abierūt· Demones auferūt gtuita· et vulnerant naturalia· E
Circa quartū· ſ· q̄ faciūt ad dimissiōz pcci et quot ď causis infirmitates
et pene ꝛtingūt· nota q̄ q̄ttuor faciūt ad dimissiōz pcci Primū est
opatio bona· q̄ habilitat et disponit ad grāz sicut medicus disponit vt
medicina bñ operet· Greg· Interim fac quidq̄d boni potes vt deus illu
stret cor tuū ad pniam Vñ stulti sunt illi q̄ postq̄z sunt in pctō morta
li nihil boni facē volunt· exquo non ꝓdest eis ad vitam eternā· ꝓdest
tñ eis vt de pctō exeāt et ad deū reūtant Secōm ē elemosina· Dañ·
mj· Peccata tua elemosinis redime· Exemplū hō hēmus in cornelio cē
turione ď quo dr act· x· Elemosine tue ascēderūt in memoriā in ꝛspe
ctu dei· Et ido ad eū missus ē petrus vt a pccis absolueret eū Ter-
cium ē venia ꝛcessa alteri p iniuria fcā sibi Math· vj· Si enī dimiseris
hominib; pcta eoꝝ di· vo· pater vester celestis pctā vrā Quar
tum ē meritū et oro scōꝝ vt hic pz· q̄· ꝓpter fidē portātiū dimissa sunt
ei pctā· j· Re· xv· Porta q̄so peccatū meū· Exemplū de btō aug· q̄ ꝓpt
merita et oroēs matris ꝛsuscē· et paulus ꝓpter oroēm stephani cō-
uersus ē· vt dic aug· Propterea dr iob v· Voca si ē q̄ te audiat et ad
aliquē scōꝝ ꝛtere G Circa aliud scz quot ď causis infirmitates
ꝛtingūt· nota q̄ vt dicit beda· q̄nq; ď causis ꝛtingūt Primo vt me
ritū iustis p patiētiā augeat· vt iob et thobie Secdo ad custodiā vir
tutis et hūlitatis· Nā vt· in infirmitate plicit· ij· ad co· xij· Ne magni
tudo reue· extol· me dat· ē mihi stimulus carnis mee an· sa· vt me col-
laphiset Tercio ad purgāda pctā· vt lepra marie et huic paliticō
Quarto ad gl'am dei vt lazaro· Quinto ad imitiū pene vt herodi q̄-
tenus hic ppēdat quid in futo seq̄t· M Circa q̄ntū· ſ· quō pctōr

ſanatus debet reſurgē et tollē lectū ſuū et irē in domū ſuā nota tria· qz dz ſurgē p culpe fugā et deteſtatiōz·dz tollē lcm̄ ſuū p pñie aſſumptionē·et dz irē in domū ſuā p ꝓfectū bonoꝝ et exercitatōz ¶ Circa ꝑmū nota qz pcōr ſanatus q̄ttuor dz deteſtari·ſ·pcm̄ qđ ſeq̄·dyabolū qui pcm̄ ſuggeſſit·mđm q̄ delectabilia ſua ad pcm̄ ꝑpetrandum ob tulit·et carnē q̄ ad pcm̄ allexit·Qñ hō paſſus eſt vnū magnū malum omnes q̄ fuerūt in culpa ꝓſequit·Dyabolꝰ āt et mūdus et caro ſunt in culpa pcti iō merito ꝓſeq̄ndi·Pſal·Cōfundāt ⁊ reuer·q̄ vo·mi·ma· Circa ſcđm nota qz pcōr dz tollē lectū ſuū·i·corꝑ ſuū in q̄ ꝑus p peccatū ſuū iacebat·ipm p diſciplinā pñie macerādo·ſ·p abſtinentiā cibi ⁊ potus·p diſciplinas et vigilias·p pegrinatiōes et infirmoꝝ obſequia Hebr·xi· Circuierūt in melotis·in pel·caꝓ·egē·an·afflī·in ſoli·er·i mōt et in ſpe·et in cauū ¶ ¶ Circa terciū nota qz pcōr ſanatꝰ dz irē i quaduplicem domū ꝓficiendo ¶ Prima ē eccl̄ia ad quā dz ire p ſacroꝝ ꝓceptiōem·Pſal·In domū dñi ibim⁹·Debet em̄ ſe mūire ſacramentis in q̄bꝫ opaꝝ vtus paſſionis xp̄i·vt ⁊fueꝝ a malo et ꝓficiat i bono ¶ Scđa eſt ⁊ſcientia ꝓpria in quā debz ire p ſuā freq̄ntē diſcuſſionem·Sap·vnj·Intrās in domū meā ⁊quieſcā cū illa Qñ extractus eſt ignis in aliq̄ domo·diligenꝫ queriꝫ an remāſerit ignis in aliq̄ fauilla ⁊ deīceps maioꝝ cautela adhibeꝫ·Sic debet pcōr facē in cuⁱ ⁊ſcientia extīctus eſt ignis pcti· Tercia ē ſepulcꝝ·Iob·xxx·Scio qz morti trades me vbi ⁊ſtituta ē domus omī viuenti·Ad hāc debz ire hō p iugē memoriā et expectatiōem·Iob xmj·Cūctis diebꝫ quib⁹ nūc milito expec·do·ve·immu·mea·Qñ hō ſtat ad penſionē in aliq̄ domo in q̄ modicū dz ſtare·nō curat đ ea ß multū curat đ ea in q̄ ſp dz habitaē·In hoc aūt mđo oēs ſtamus ad penſionē et modico tpe·In alia autē vita in ꝑpetuū ſtabim⁹·Hebr·xmj·Nō habem⁹ hic manentē cūtatez ß futurā inquī·Et ideo modicū eſt curandū đ illa et multum đ alia Quarta eſt celum ad quod debet ire p deſiderium et affectōez·Phil·iij·Noſtra ⁊uerſatio in celis eſt·Ibi enim eſt pater noſter·ibi ſunt p̄ deceſſoꝝes noſtri·ibi eſt omne bonū noſtꝝ·et iō ibi dz eſſe coꝝ noſtrū Mat·vj·Vbi eſt thezaurus tuus ibi eſt ⁊ coꝝ tuū ¶ Sexto et vltimo ponitur ex miraculo facto dei glorificatō quia videntes turbe miraculum factum timuerunt·ſ·timoꝝe reuerentie et filiali et glorificauerunt deum qui dedit poteſtatem talē hominib⁹·id eſt·qui dedit hominib⁹ ꝓpetam magnum habentē poteſtatē talia faciendi·ſ·ſanādi homines in aīma et coꝝpoꝝe·Et ſic patz ſextum et conſequenter totum·

¶ De epiſtola ſermo ¶·cmj·

Renouamī ſpu mētis vr̄ē Eph̄·mj·Apl's in hac epl'a ad q̄ttuoꝝ nos hortaꝫ·Primo vt mēte renouemur nouū hominez induētes·In p̄ncipio epl'e·Secundo vt mendaciū deponamus vitatē loq̄ntes ibi·Propter qđ deponētes mē·loqui·

veri· Tercō nos hortaꝫ ad irā p zelū ín ira simpliciter nō peccātes ibi Irascímini et nolite pec· Quarto vt furtū declínemus laboꝛes manib; exercētes ibi· Qui furabaꝫ iā nō fureꝫ ¶ Primo g̃ nos hortaꝫ vt mē te renouemur dicēs· Renouamini spū mētis vr̃e· i· renouammi nō ei ẽ tm̃ vt multi faciūt ín pānis et hmōi ꝫ ímtus· s· spū mētis vr̃e· íntínsitiua ẽ astructō· i· spū qui ẽ mēs vrā· vt spūsancto mentis vr̃e habitatore· Et attēde q̃ dicit renouamini· q̃ quantūcunq; hō pfcūs sit sp debz re putare ꝺ nouo ínchoare· Eccl· xvnj· Cū asūmaúit hō tūc icipiet· Psal· Et dixi nūc cepi· Et ad cuius ímitatiōz debz eē hec renouatō ·oñdit cū subdit· Et índuite· quantū ad aúsationē exterioꝛē p ímitatōz· nouū ho mínē· i· xp̃m nouo mō aceptū et natū· Ro· xnj· Induimini do· je· xp̃m Hunc índuit q̃cunq; vtutes índuit· Gal· nj· Quícūq; ín xp̃o baptizati estis xp̃m índuístis· Sic mulier illa quā johānes ín apoc· vidit índuta erat sole· Induite dico nouū hominē q̃ p̃m deū creatus ẽ nō p̃m carnē ·j· Co· xv· Primꝰ adā ꝺ terra terrenus· scōs ꝺ celo celestis· q̃ vtus fo matiua coꝛpis xp̃i fuit celestis et diúma et nō terrestris et hūana· Et i quo debz esse hec renouato fcā ad imagínē xp̃i oñdit cū subdit· In ú stícia· s· opis et sanctitate vitatis· i· ín va sanctitate mētis· vt sitis ústi ín ope· et sancti ín mēte· Vt ín iustícia quantū ad alios· et ín sanctita te vitatis quantū ad vos vt· s· sitis sine simulatōe ypocrisis· Leui· xix· Sancti estote qm̃ ego sanctus sum· Et nota q̃ duplex ẽ renouatio scz mētis q̃ fit ín p̃ti p vtutum opa· et coꝛpis q̃ fit ín fuko ín corpoꝛ re surrectōe· De p̃ma loquit hic ap̃lus· Ite nota q̃ nouus hō ẽ xp̃c i ve tus hō dicit adā· Item nouꝰ hō dicit anima q̃ ꝺ nouo creata· i vetus hō dicit caro q̃ a veteri adā traducta· ¶ b ¶ Vbi nota q̃ anima dicit seneſcē p peccatū· p similitudínē· Et hoc pz quantū ad q̃ttuoꝛ ¶ Primo q̃ sicut semū ímcuruat coꝛpꝰ ita peccatū ímcuruat animā ad terrena· ita q̃ celestia nō pt respicē· Nā terrena cogitat desiderat loquit et opatur Psal· Miser fa· sum i cur· sum vs· ín finē· Ioē· Oculos su· sta· decli· i ter ¶ Secundo q̃ sicut semū debilitat visum· et quādoq; excecat· vt patz ín ysaac· Sic peccatum excecat animā· Non em̃ videt peccatoꝛ gladiū oei sup se euagínatum nec videt dyabolum se trahentem ad furcas i ferni nec videt se nuduz ín omnib; bonis spoliatum et vē p omnia et totaliter est cecus· Psal· Oculos ha· et nō vi· Et nota hic ꝺ hely ꝺ quo dicit q̃ nō poterat videre lucernā dei añquā extínguezet· j· Re· nj· Sic peccatoꝛ nihil clarum potest videre· ꝫ si quid est male fumigās illud videt· Peccatoꝛ est sic̃ noctua q̃ nihil videt nisi ín tenebris· Iohan· nj· Dilex· ma· te· q̃z lu· ¶ Tercio q̃ sic̃ semū debilitat auditū et omnes po tentias anime oꝛganis alligatas· sic peccatum animā et omnes poten tias eius ad omne opus bonū ligat q̃ nec audire verba dei nec amāe vera bona· nec recoꝛdari beneficioꝝ dei· nec ire ad sancta loca· nec ope rari vtuosa pōt· imo omnia hec fastidit sic̃ homo· satur cibiz· Nú· xxj·

Anima nostra nauseat sup cibo isto leuissimo. ¶ Quarto qz sic sola auari
cia iuuenescit in sene sic solū pcm iuuenescit in pcore. Esa. lxv. Puer
cen. an. mo. Pcor hz mlta tpa in hac etate ꝫ in sensu ē valō puer Cō
tra qō dr. i. Cor. xiij. Nolite pū effici sensibꝫ ꝫ malicia puuli estote.
Ab hac ꝫ vetustate hortat nos apls vt renouemur dicēs. Renouami
spū metis vre ¶ Moraliť ār exponēdo nota qz renouari dēmus
fm sex spēs renouatōnis q in creatis inueniunť. ¶ Prima renouatio
fit p ignē. Sicut ferr renouať ab erugine z aur et argentū p ignē p
banť et renouār. sic renouať hō in igne tribulatōnis. Sap. iij. Tāqz au
rum in fornace pba. il. Tribulatō vocať ignis qz sikes auro et argēto
purgat. sikes vo palee incinerat z denigrat. Quidā ār videť argentum
et nō sunt et iō igne tribulatōnis nō sustinet. Ihe. vj. Frustra eflauit
cōflator. malicie eor nō sunt assumpte. argentū reprobū vocate ecs. qz
dns reiecit illos. Melior pba q possit fieri d argēto fit p ignē. Sic ē in
hominib q optime pbanť in tribulatiōe. Eccī. ij. In igne pbať aur et
argentū. homines vo in camino humiliatōnis. Iob. ij. Mitte manū tuaz
et tāge os eius et carnē. et tūc videbis qz in facie bñdicat tibi. Nota ꝫ
qz ds facit sic aurifex et campsor q aliqñ fortiť pbat aur. s. p ignē. aliqñ
leuiť. s. ad pagonē. Sic facit ds qz quosdā acriť pbat p multas tribula
tōnes vt pfectos. quosdā leuiť. i. p paucas tribulatōes vt imperfectos.
¶ Secda renouatō fit in spente. q cū senuerit et ppť duricie pellis ñ pt
se bñ vertere abstinet xl. dieb. demō ingredies p artū foramē pellē vete
rem ibi relinqt. Ad hāc prudentiā xpc nos hortať. matꝫ. v. Estote inqt
prudētes sic serpentes. Dēmus ār in ꝫ serpentis prudētiā imitari. vt car
nē nostrā p abstinētiā esce z potus macerātes in artū foramē pnie in
grediamur. qz arta ē via q ducit ad vitā. matꝫ. vij. Vbi totā pellē veterē
pcor deponētes in nouā creťam inseamus. qz nisi qs renatus fūt de
nuo nō pōt videre regnū dei. iohā. iij. Et sic mō geniti infantes lac pū
tale bibamus sapidū plꝰ qz manna. Clañ. v. Bibite carissimi et inebria
mini. i. Pe. ij. Sicut mō geniti infantes sine do. lac. cōcu. ¶ Tercia re
nouatō fit in aquila. Psal. Renouabiť vt aqle iuuētus tua. Vbi dic glo
sa. Aqla dū semio ꝫuať vnco rostri immoderate crescēte nō pōt os api
re et cibū capere Vñ lāguescit. Ex quoda natali mō collidit rostr ad pe
trā. et eximit onus rostri quo cibū capere impediebať. et tūc redit ad ci
bū. et omia repār ei vt fiat iuuenis. In q dať nob exemplū vt rostr nostr
. aspectū metis nre q ē totus incuruatus et reflex ad tram. ita qz ei
celestia non sapiāt. pcutiamus ad petrā xpm. i. cōsiderem ipsum quā
ta et qualia nobis dedit. et tūc ex tali pcussione considerationis ad pe
tram xpm. accendeť ignis diuini amoris in nobis Psal. In meditatōe
mea exar ignis. Et talis ignis spūm mentis nre renouabit. Psal. Emit
te spūm tuum et creabunť. qz ignis diuinus est. et renouabis faciē tre
. i. animē. et tūc anima cibū suū spūalē sumet et omnia carnalia renuet

Aug. Gustato spū desipit omnis caro ¶ Quarta renouatō fit ī ceruo Psal. Sic ceruꝰ desiderat ad fon. aquaꝝ. Vbi dicit glo. Ceruꝰ dū ḡuaṫ semio crescētibꝫ pilis ꝛ cornibꝫ serpentē haurit naribꝫ q̄ hausto veneno estuat. vñ fontē ad bibendū ardētissime desiderat. et cū multū biberit pilos et cornua deponit. In q̄ daṫ nobis exemplū. q̄ dū ḡuamur pilis ꝛ passionibꝫ carnis. q̄ ex carne veteri oriunṫ. et cornibꝫ ꝛ dignitatibus mūdi. q̄ valde grauāt animā. et ad terrā depmunt et suis punctōibꝫ vulnerāt. debemꝰ respicē serpentē in palo crucis suspēsum et eius venenū ꝛ venenosa opprobria et tormēta haurire et bibē. p iugē memoriā. ex cuius haustu in nobis virtus calefactiua generabiṫ. et quedā vtus q̄ desiccabit in nobis omne desideriū carnaliū et mundanoꝝ. et sic desiccatis carnalibꝫ sitiemꝰ et bibemꝰ aquā dulcē gre salutaris. Iohā. vij. Si quis sitit veniat ad me ꝛ bibat. Et tūc abrenunciabimꝰ cornibꝫ ꝛ honoribꝫ et dignitatibꝫ mūdi. q̄ si quis bñ cōsideraṫ crucifixū. ppendet q̄m dignas mūdi ē ꝛtemnēda. Nā cui prius acclamatū ē vt deo osanna ī excelsis. nūc maledicit vt seductor. Matb. xxvij. Vach q̄ destruis tēplū dei ꝛc. Et cui prius pstrernebāt vestimēta in via. ecce suis eruiṫ ꝛ sors sup ea mittit. Et multa alia ꝛsiderāt in cruce. pter q̄ bonoꝝ et dignas mūdi sunt pemitꝰ ꝛtemnēda. Per talē etiā aspectū pili ꝛ vicia carnalia ꝛ cornua ꝛ superbia et vicia spūalia deponunṫ. q̄ d cruce manat virtus dēm morbū pcā sanās. dū tiriacā in cruce factā sumimꝰ. q̄ oē venenuꝫ pcī expellit. Et tūc sic renouati et in crucifixuꝫ trāslati incipiemꝰ habē va cornua ꝛ vera bonora. q̄ ꝛsistit in possessiōe virtutū Quia vt dic pbs Honor ē reuerētia exhibita in testimoniū virtutis. Honor vo mūdi ē impano et in eqs. Hoc figuratū ē núi xxj. vbi dns mādauit q̄ q̄cūq; gra uareṫ punctōe alcuius venenī debēt respicē serpētē eneū i palo suspēsum. q̄ figurabat xpm ¶ Quinta renouatō fit in accipitre. q̄ fit singulis annis. De q̄ dr iob. xxxix. Nūqd p sapiētiā tuā plumescit accipit expādens alas suas ad austrum. In quo daṫ nobis exemplū. q̄ frequēter dēmꝰ expādere alas nras ad austrum ī gtias et bñficia data nobis a deo. debemꝰ ad bonitatē dei referre. a q̄ oia bona pcedūt. q̄ auster est rēt. productiuus et generatiuus bonoꝝ. Hāc. j. Ome datu op. et omne donuꝫ pfectū desurs est. Et in tali renouatiōe flat in nos auster. ī spūsc̄us. q̄ oēs pēnas. id est. grās renouabit. eas meliorādo et nouos effectus pducē faciendo. Matb. xxv. Omni hñti dabiṫ et abundabit. Quādo āt homo grās q̄s hr ad dei bonitatē nō referr. nec d eis deo regtiaṫ pdit pēnas veteres. et nō recipiet nouas. et non renouabiṫ vt accipit. Sic pdidit eas lucifer qui ad deuꝫ nō retulit bona sua ꝛc. ¶ Sexta renouatio fit in fenice que in mōdo suo ligna arida ꝛ aromatica ꝛgregat. ꝛ alis suis ignem cōcutiēs seipm ꝛburit et ex eius cinerib⁹ auis sue spēi pcreaṫ In quo significaṫ renouatō q̄ in resurrectōe fiet. q̄ si in mōdo nrē carnis in quo habitamus ꝛgregauerimus ligna aromatica. i. opa scā que

redolēt corā deo in quib est accēsus spūssancti ignis tūc ex cineribz illis i p vtutem illoz opez resurgēt gloziosa corpa nostra j cor xv c
Semimat in ignobilitate surget in gla Ad idē vadit renouatio q fit in seminib q in terra mortificant et virētia resurgūt qz si in cruce penitentie mortificauerim⁹ mēbra nra et mortui fuerim⁹ mūdo resurgē⁹ in magna gla p omnia feliciter renouati Phi nj Saluatorē exspectdo no ne christum q reformabit cor humi no figu cor claritatis sue Et sic pz primū ℣ Scdo nos hortat vt mendaciū deponam⁹ veritatē loqntes d Sicut dixi q nouus hō assumēd⁹ ē et p ons vet⁹ deponendus ꝓpter qd deponētes mēdaciū qd ad veterē hōmem ptinet loquimini veritatē vnusquisq ꝓximo suo i oēs et hui⁹ rō est qm sum⁹ inuicē mēbra i oēs sumus fratres et filij vni⁹ dei et maxime christiani sē mēbra vnius capitis iesu christi et iō eis maxime phibet ne seipos p mendaciū fallāt admuicē Dem⁹ aūt cauē a mēdacio et loqui veritatē maxime ꝓpter tria M Primo qz mēdaciū totā societatē hūanaz deuastat et mercatōes et iudicia et punitōes et pma Quia p mēdaciū emptores decipiūt iudices veritatē nō pnt inquirē et p ons inson tes plectūt rei euadūt Per veritatē aūt fidelitas societatis hūane cō seruat nullus decipit veritas indagat et vnicui q; fm opa sua retribuitur Propter qd dr pū vnj c Veritatē meditabit guttur meū et labia mea detestabunt impuz Phs Duobus exītibus amicis sanctuz est honorare veritatē Dicit de saracenis q sup omnia detestant mendacium Saracen etiā multū sunt reales in verbo ℣ Scdo qz mēdaciuz reddit hōmem odiosum deo et hōmib Ecclī xxv Tres spēs odiuit aia mea et aggrauor valde anime illoz pauperem superbum diuitē mēdacez et senem fatuū et insensatū In eodē ix Terribilis est in ciuitate sua hō linguosus Homo linguosus multa mēdacia loquit Tercio qz mēdaciū occidit animā et sepat a deo Sap j Os qd mētit occidit animaz Econtra veritas a morte liberat Iohā viij Cognoscetis veritatē et veritas liberabit vos ℣ Cōsequeter hortat nos ad irā p zelum et ne p irā offendamus dicēs Irascimini sup peccatis Glosa In hac em ira est p fectio Vnde de moyse dr exo xxxij q cū appropinquasset ad castra et vidisset vitulū et choros vtusq valde ꝓiecit de manu tabulas et confregit eas j Mach ij dr de mathathia q cum vidisset iudeū immolantem accensus est furor eius fm legis zelum et trucidauit eum Similiter phinees videns scortantē cū madianitide ingressus est lupunar et pfodit ambos simul viz et mulierē in locis genitalib⁹ núi xxv c Hac ira iratus fuit christus qn facto flagello de funiculis eiecit emetes et vendētes de templo vt pz iohā ij Hec vocat ira p zelū In tali at ira excedit homo frequēter in nimis aspe reprehendendo et corrigendo et ideo subdit Et nolite peccare modū scz in iracundia excedendo q in te ipo peccas quē cōturbas et in alio quē inmoderate exasperas Eccli vnj

Nō incendas carbones peccatoꝝ arguēs eos Et si ꝺtingat irasci aliq̄n immoderate tn̄ sol nō occidat sup iracundiā vestrā i cito deponatis Gen xlix Maledictus furor eoꝝ q ptīnax et indignatio eoꝝ q dura Vel aliter vt dicam⁹ q hic phibet aplꝰ ne in ira offendamus ꝺ Irascimini ⁊ nolite peccare Q ꝺ Intus toleres qꝺ vitari nō pōt Sed de ira nō veniatis in actū peccādi Si g surgit motus animi qui iam apter penā peccati nō est in ptāte nrā saltē ei nō ꝺsentiat tō Permittit quidē aplꝰ irasci qꝺ est hūana tēptatio ꝫ phibet irā ad effectū ducere in q̄ est pcīm ⁊ maius est pcīm si sol sup iracundiā occidat i si diu teneaī Et hoc ē qꝺ ꝺr i cor i Tēptatio vos nō apprehēdat nisi hūana Et qui sic tenet irā cor ꝺpabolo apit ⁊ dat ei locū intrandi ad se ⁊ secū habitādi Nolite g locū dare ꝺpabolo in ira manēdo Et sic patz q ad iram p zelū nos hortaī ⁊ ne in ira peccem⁹ dehortaī Et sic ptz scdm ⁊ tercū ꝛc V Quarto nos hortaī vt furtū non faciam⁹ ꝫ labore manuū exerceam⁹ dicēs Qui furabaī iā nō fureī qualicunqꝫ genē rapine Exo xx Nō furtū facies Magis aūt laboret opando manibꝰ suis Et q opa faciet mala lucra certe nō ꝫ qꝺ bonū et ūsū tū est opeī Sicut ipe paul⁹ facebat ij the nj Nō inqeti fuim⁹ apud vos nec gratis panē mānduca uimus ab aliq̄ ꝫ in labore ⁊ fatigatōe die ac nocte opātes ne quen q̄m vestꝝ grauaremus Act xx Scitis q̄n ad ea q̄ opus mihi erāt ⁊ his qui mecū sunt ministrauerūt manus iste Et ad quē finē dēm⁹ labora re certe vt habeam⁹ vñ tribuam⁹ scz sustentatōz necessitatē patiēti Et ideo si patimur necessitatē pmo nosipos sustētare debem⁹ deinde pau pes Lu xmj Noli vocare vicinos diuites ⁊ cognatos tuos ne ⁊ ipi te remutent Sed voca paupes debiles cecos ⁊ claudos V Tria ex supradictis patēt Primo de q̄ faciēda est elemosina q de ūste acquisito Tho mj Ex tua substātia fac elemosinā Secō cui faciēda est q̄ indigenti Tercio quid sit dandū q qꝺ subleuet necessitatē nō qꝺ pocet ad libidinē Gen xvnj Pona bucellā panis ⁊ ꝺforteī cor vestruz Hic cadit exemplū de illo calcifice de quo dicit greg in ꝺpalogo q ꝺi die sabbati totū lucrū septimane dabat pauperibus apud sanctū petrū rome excepto victu quotidiano ⁊ quodā magnū palatiū mire pulcritudinis ꝺstruebaī ei omni die sabbati vt reuelabat quidā q rapt⁹ fuit ad aliū mundū V In fine notaī q a furto cauē dēm⁹ maxme apt duo N Primo apter piculum pone ⁊ vitupium Qui em furtis assuescit vix vnq̄z euadit quin capiaī ⁊ suspendaī ⁊ sic vitupat totam apgeniem suam V Secō apter piculum anime q furtum et rapina ē pessimū pctm de quo homo vix vnq̄z exit nisi in morte q minus est durum reddere aliena De aliis peccatis potest homo absolui p solaz cōtritōnem ꝫ de illo nō nisi ablata restituat Restitutio aūt et maxie curiales in recipiendo Si aūt totū reaccipent nūq̄z vsure reddere

Hic cadit exemplū illius demoniace q̄ fuit interrogata a quib⁹ pētis hōmes magis difficulter recedūt·q̄ rndit duo esse·s·infidelitas·z alie nū nō reddere·Et sic pt3 quartū z ultimū de epla

Dominica·xx·de euangelio sermo· CIIII

Simile est regnū celoꝝ hōi regi q̄ fe·nup·fi·s·Mat·xxij·c· Propter duo chr̄ist⁹ in p̄dicatōib⁹ suis parabolis freqnter et libēter vtebat·Primo ꝓpter populi facilē instructōnez· Quia vt dicit phs·nihil possum⁹ intelligē sine fantasmate· id ē·sine imaginatōe sensibiliū rez vt sc3 in aliquo sensibili speculemur qđ dr·et ꝓterea vt ipe dicit·ij·phi·q̄ caret vno sensu caret vna scia·sic nec⁹ nō hab3 scientiā de coloribꝫ·Et iō ꝓphs audiēs xp̄m p̄dicantē·z exē pla z parabolas ꝓponentē·facili⁹ intelligebat·Secdo qz in talib⁹ parabolis chr̄ist⁹ occulte tangebat iudeos·z oñdebat qz ꝓpter malicia eoꝝ pdi· tio eoꝝ aꝓpinquabat z ipi expectabāt salutē·hec aūt si dixisset eis pa· lam exarsissent mag in eū·z acceleraſſent occidē·Et h̄ p3 in mltis locis qz qñ ipi intelligebāt parabolam extra se dictam·volebāt eū apprehēdē· vt pt3 in pabola de locatōe vinee agricolis·mat·xxj·In h̄ g̃ euāgelio chr̄istus quandā parabolam loquit·in qua oñdit quō iudei erāt ejiciēdi z gentes introducēde·In quo quidem euāgelio quattuor attimentur Primū est clemētia diuine caritatis in nuptiaꝝ celebratōe z nunciorꝝ multiplici missione·In pncipio euāgelij··Secdum est negligētia hūane salutis·q̄ ptendit in negociorꝝ mūdi multipharia actōe ibi·Illi aūt neg· et abi·alius in vil·s·Terciū ē iustitia diuine eqtatis·in iudeorꝝ repro· batōe z gentium vocatōne ibi·Rex aūt cū aud·ira·est·Quartū ē sentē tia rōnabilis seueritatis in malorꝝ chr̄istianorꝝ·per nō h̄item vestem nuptialē significatorꝝ·finali cōdemnatōe ibi·Intrauit aūt rex vt vi·dis· ac̄· ℣ Primo g̃ ponit clemētia diuine caritatis in nuptiaꝝ celebratōe· Vbi nota qz totū hoc euangeliū mistice est exponendū·qz totum est in parabolis·Et attende qz vt dicit glosa de muitatis ad nuptias solū ma theus narrat·Aliud simile apte dicit lucas·sed de cena·i·de eterno conui· uio·de qua nemo ingressus repellit sicut de pnti ecclia·Vnde sm glosaz lucas agit de statu ecclesie triumphātis·z iō vocat eam cenā·Mathe⁹ vero de statu ecclesie militantis·Per has g̃ nuptias intelligunt ad li teram nuptie sacramētales·in q̄bus ds cū hūana natura matrimoniū cōiunxit dum factus est homo et eam sibi in sponsam accepit·Pnt et intelligi nuptie spuales·in quib⁹ anima deo p fidem copulat·Osee·ij· Sponsabo te mihi in fide·Dicit g̃·Simile factum est regnū celoꝝ ·i· ecclesia pnſ z milites que dr regnū celoꝝ ꝓpter quatttuor O Primo qz sicut deus habitat in celo p gloriā ita habitat in ecclesia p grām Mat·xxviij·Ecce ego vobiscū sum om·die·vs·ad csum·se· ℣ Secundo

quia sicut celū est eleuatū a terra·ita ecclesia ūstor̄ p ꝺemptū mūda
nor̄·Phil·nj·Nostra conuersatio ṁ celis est· ¶Tercio quia sicut ṁ
celo sunt quedā corpa magis ꝛ mṁ clara ꝛ vnū illūmat alūd· ita ṁ
ecclesia ūstor̄ vn⁹ est maioris meriti q̄z alius·et vnus illūmat aliū et
quidā sunt illūmantes ꝛ quidā illūmati et quidā magis lucēt ꝛ quidā
mṁus Dañ·xij·Qui doc·fu·ful·q̄ splen·firma·Ecce mṁus lucētes·Et
qui ad ustitiā erudiunt mul·quasi stel·ṁ ppe·eter·Ecce magis lucen
tes· ¶Quarto quia sicut oīs virtus corporalis procedit a deo ṁ ſ̄
ṁferiora p celū et corpa celestia ita oīs ṽtus dūna ꝓcedit a deo p
ecclesiā ūstor̄ ṁ oēs hōmes·Ideo christ⁹ dicit eis math̄·v·Vos estis
lux mundi·Et joh̄·xx·Accipite spm̄ sanctū q̄·remi·pec·re·e·ſ·Hec ergo
ecclesia ūstor̄ sic⁹ est hōmi regi·id est negociū ecclesie sic̄ est tali ne
gocio quod fuit vel esse potuit·Sic⁹ est ergo hōmi regi·id est·patri
qui hic nōmatur hō ab hūanitate et caritate sicut aliquando dicit leo
a ferocitate punitōnis aliquando ouis et agnus a mansuetudine ꝛ pa
tientia·Ex magna em̄ caritate ꝓcessit q̄ deus pater fecit tales nuptias
filio suo·id est·ipm hōmez fieri constituit et ei ecclesiā sicut sponsaz co
pulauit·Per incarnatōnis ergo misteriū ei sanctā ecclesiā copulauit ī
vtero virginali Greg·Tūc aūt deus pater deo filio nuptias fecit·qū
hunc ṁ vtero virginis hūane nature ꝛunxit·Sed q̄ ex duab⁹ psōis
fieri solet nuptiar̄ conūnctio·absit hoc ab intellectib⁹ nostris vt pso
nā redēptoris nostri ex duab⁹ psōis credam⁹ esse vnitā· Ex duabus
quippe atq̄ ṁ duab⁹ hunc naturis existere dicimus·sed ex duab⁹ psō
nis credere cōpositū vt nephas vitam⁹ ·Securūs g̊ dici potest· q̄ ṁ
hoc rex pater filio suo nuptias fecit·quonīā ei p incarnatōnis misteriū
sanctā ecclesiam sociauit·Uterus aūt genitricis virginis huius sponsi
thalamus fuit ¶ ¶Vbi nota q̄ incarnatio filij dei assimilat̄ mr̄imo
nio quantū ad septē ¶Primo ꝓpter ꝛsensum qui requiritur ṁ ma
trimonio qui sic⁹ fuit ibi·Unde nisi beata virgo que gerebat perso
nā totius hūani generis cōsensisset d·Ecce an·do·ꝛc·filius dei non fu
isset incarnatus Secōo propter maximū amorē·qui est ṁ matrimonio
quia sicut hō relinquit patrē ꝛ matrē·patriā ꝛ parētes ꝛ adheret vxo
ri vel marito·sic filius dei descendit de celo ṁ terrā·ꝛ ṁ laboribꝫ pluri
mis cū sponsa sua diu vixit et tandē p ea redimenda mortuus est ṁ
cruce·vbi ere·xij·Reliq̄ domū meā et dimisi hereditatē meā dedi dile
ctam animā meā ṁ manus inimicor̄ eius·Unde amor filij dei ad hūa
nā naturā omnē aliū amorē excellit· ¶Tercio q̄ sicut vxor maximuz
et vltimū honorē cōsequit ṁ matrimonio·sic hūana natura ṁ vnōe
et incarnatōne filij dei·quia tunc summe exaltata fuit Que em̄ maior
potest esse exaltatio q̄z q̄ hō fit deus·Et propterea extunc angeli re
cusauerunt ab hōmib⁹ adorari·vtz apoc̄·xxij·q̄ angelus iohānī volēti
se adorare ait·Vide ne feceris· ¶Quarto quia sicut duo cōuenūt ad

vnū hoīnē generandū·qui erunt duo in carne vna scz generanda· fic ad generationē spūalē filioz dei·quenúnt christus ⁊ ecclesia ⁊ per baptismū in vtero ecclesie fit talis generatio·et ido baptizatus extunc dicit christian⁹·i·filius christi ⁊ ecclesie·qz baptizati christus est pater ⁊ ecclesia est mater· ¶Quinto sicut sponsus donat sponse multa dona· ria·sic de⁹ postquā assumpsit humanā naturā maxima donaria sibi do nauit·ij·Pe·j·Per quē maximaꝝ pciosa nobis pmissa donauit ¶Sex to quia sicut nullus potest ad vitā nature venire nisi p marē ⁊ feminā genereť et nascať·sic null⁹ potest venire ad vitā gratie nisi p baptismū in christo ⁊ eccia renascať·Iohā·nj·Nisi qs re·fu·d·ꝛc· ¶Septimo qz sicut vxor insepabiliter adheret viro·nec vnquā ab eo separi dēt·sic fili us dei ab hūana natura nunquā fuit separat⁹·nec in vita nec in morte· Ad has nuptias·i·ad fidē incarnatōis filij dei·iudei fuerūt pncipaliter inuitati·qz de hoc eis pmissio facta est gen·xxij·In semine tuo bene· cenť oēs gentes·Et ad ipos apbete missi sunt·vt p fidē venirent cre· dendo·Et hoc est·Misit seruos suos scz apbetas ⁊ nūcios incarnatōis vocare inuitatos scz iudeos·quib⁹ hoc in patriarchis pmiserat vt dcz est·Christ⁹·Inuitati sunt hōmes a tpe abrae cui incarnatio christi est p missa et nolebant venire scz credendo·qz nō crediderūt qꝝ christ⁹ esset filius dei·Itez misit alios seruos·s·apostolos ⁊ discipulos quos misit vt dicit christ·cū eis dixit mathei·x·In viā gentiū ne abieritis ꝛ ite po tius ad oues que pierunt do·is·d·Ecce prandiū meū parauí·i· intro· tū regni in fide incarnatōis vt dicit glosa·Thauri m·⁊ alti·occi·sunt· Greg·Per thauros aūt patres ve·te·figuranť qui ex pmissione leg inimicos suos cornu vtutis corporee feriebant·Altilia vero sagmata dicimus ab eo quod est alere·vnde altilia quasi alita vocamus· Per altilia ergo patres noui testa·figuranť qui dum gratiaꝝ pinguedinis interne dulcedinis pcipiunt a terrenis desideriis ad sublimia cōtem· platōis sue penna subleuanť·Tha·g m·et al·oc·sunt·Q·d·Patres ve teris testamenti apbi ⁊ patres noui te·quos ego ad mēsam meā alui ⁊ impin· guaui pinguedine gratiaꝝ spūsan·hāc fidem apbestanť ⁊ in ea ⁊ p ea mortui ⁊ occisi sunt·et oīa parata sunt que ad hāc fidē faciūt· venite ad nuptias·i·hāc incarnatōz ⁊ mortē filij dei credite et opib⁹ dignis ad ipam accedite·qz parata sunt oīa q ad hoc faciunt· Nā parate sunt medicine ꝑtra omnē morbū vt nullus p impotentiā non accedat·Me nuptie publice pdicanť vt nullus p ignorantiā se excuset·Vnde spūsā ctus in magna copia in linguis igneis est donatus·vt nullus frigi· ditate pigrescat·Caritas dei in cordib⁹ nostris feruentissime est diffu sa que omnia facit leuia vt nullus ꝑpter difficultatē lentescat·Dyabo· lus est in inferno religat⁹ et virtus peccati est diminuta·vt null⁹ ꝑp impugnationē tremescat·Celū est aptū et locus est paratus vt nullus

ꝓpter impossibilitatē diffidat· Indulgentie dant ꝛ pcā relaxant vt nullus ꝑpter onus debitoꝝ subsistat· Recte omnia sunt parata vt ad has nuptias venire debeam⁹· Et sic ptz ꝑmū· Secūdo pomit negligentia humane salutis que pretēditur in negociꝝ mūdi multifaria actōne· quia ad istas nuptias venire neglexerūt· ꝛ abierunt· alius in villā suā· alius vo ad negociatōnē suam ꝛc Q Vbi nota q̄ ꝑut hic apparet quadruplici de causa mutati ad istas nuptias venire ꝛtemnūt Prima est defect⁹ cognitōis· ad quod ptinet id qō dicit· Nolebāt venīe· i· p fidē has nuptias cognoscere· q̄ em intellect⁹ p bonum cognitū mouet voluntatē· ꝛ volūtas mota a bono cognito mouet cetera mēbra ad opādum· inde est q̄ quidam nō cognoscūt bonū· ideo non ꝓgūt ad illud· Et ido isti nolebant venire· quia nō cognoscebāt· Cog⁹scere aūt nolebāt quia nolebāt intellectū suū humiliare ad credendum ea que p rōnes naturales ꝑbari nō pñt· Cōtra quod dicit apl⁹· ij· cor· x· In captiuitatē redigētes omnē humanū intellectum in obsequiuꝫ chriſti· Scda est defectus amoris veri boni· ad qō ptinet illud· Isti aūt neglexerūt· Causat aūt hec negligētia ex pauco amoe veri boni· Nō em amāt ꝛa bōa scz virtutes que sunt ꝑpria ꝛ ꝛa bona hominis q̄ solum facūt hōmem bonum ꝛ cum ipo ꝑpetuo pseuerant ꝛ ad vitā eternam ꝓducūt· ꝛtemnūt etiā celū ꝛ celestia· ps· p nihilo habuerunt terram desiderabilē· Hec aūt negligētia apparet multū reprehensibile ex trib⁹ R Primo q̄ ꝑ salute humana mirabilia sunt facta· Nā ds fact⁹ ē homo ꝛ mortu⁹ ꝛ thauri ꝛ altilia· i· patres ve· te· ꝛ no· testa· occisi sunt vt hō puenīat ad salutē· ꝛ homo nihil curat ꝛ nihil vult operari vt hanc salutē ꝛsequat· Scdo q̄ ī hoc tpe gratie oīa sunt parata vt dictū est· nō sic aūt fuit in ve· te· Et iō nihil alīud restat nisi vt man⁹ lauem⁹ ab opib⁹ mortuis ab omni mq̄nameto nos mūdantes· ꝑterea isti qui vndecima hora· i· vltima mūdi etate· s· tpe grē in q̄ nos sum⁹ negligētes ꝛ ociosi fuīt inuēti a prefamilias multū sunt reprehensi Quid mat ꝟ statis tota die ociosi ite ꝛ vos i vineā meā· mat· xx· Et replū de ficulnea q̄ trib⁹ āis nō fec fructū scz tpe legis nate tpe leg⁹ scripte ꝛ tpe legis gratie· Et iō dns mādauit eam abscidi· lu· xiij· Tercō ex bonitate et ꝑpetuitate bonoꝝ nuptiaꝝ istaꝝ de quib⁹ dr· j· cor· ij· Oculus nō vidit nec au· au· nec in c· ho· as· q̄ prep· de· his q̄ di· il· Tercia cā est nimius amor bonī trāsitorij· nimis em amāt bona ꝛnsitoria scz honores dominia ꝛ diuitias· Et hoc est· Et abierūt alius in villā su· p quā ꝛnatio et honor intelligit· alius vo ad negociatiōez suā p quā diuitie acquirunt· Plus em amāt numū q̄z deū· plus mundū q̄z celū· plus corpus q̄z animā· plus amicos q̄z sanctos· plus possessiones q̄z virtutes plus laudē hominū q̄z gloriā dei· joh̄· xij· Dilexerūt gloriā hominum magis q̄z dei· Quarta cā est appetit⁹ alieni mali· et hoc est· Reliq̄· vo tenuerūt ser· eius ꝛ ꝛtu· aff· occi· Tales hōmes sunt dyabolici peiores

omnib⁹ supradictis·qui detrahūt ⁊ psequūtur seruos dei pdicātes vi
tatē·⁊ corrigētes vicia·⁊ ad regnū dei vocantes·nec se patiunt̄ argui
de malis suis·Exo·iij·Quis te constituit iudicē sup nos·Amos·v·Odio
habuerūt corripientē in pta·loquētē pfecte aboiati sunt·Ad hāc tales
fūt iudei·q̄ ex magna prauitate christū occiderūt·⁊ eius apl̄os ⁊ nū
cios qui veritatē pdicabāt et eor vicia arguebāt psecuti sunt·Nā ste
phanū lapidauerūt·iacobū decollauerūt·petr̄ incarcerauerūt·pauli
lapidauerūt ⁊ virgis ceciderūt et ceteros apl̄os ztumelijs affectos d̄
suis finib⁹ eiecerūt·Mat·xxiij·Hierm hierm q̄ occidis pphetas ⁊ lapi
das eos qui ad te missi sunt·Act·vij·Quem pphetar̄ nō psecuti sunt
pres vri ⁊ occiderūt eos q̄ de aduētu iusti pnunciabāt·Et sic ptz scdm·
Tercio ponit̄ iusticia diuine equitatis in iudeor̄ reprobatōe ⁊ pu
nitōne ⁊ gentiū vocatōne·Et h̄ est Rex aūt cū audisset scz vocem san
guinis seruor̄ suor̄·gen̄·mj·Ecce vox sang̃·fra·tui abel clamat ad me
de ter·Apoc·vj·Vidi subt⁹ altare di aias interfector̄ ⁊ cla·vo·ma·di·
usqueqū dne nō vin·san·no·Irat⁹ est·Irasci dr̄ ds p effectū q̄n ad mo
dū irati se hēt·Hiero·Q̄n mutabat ad nuptias ⁊ agebat opa pietatis
et caritatis hōinis nomē apponit̄·nūc aūt q̄n ad ultionē venit hō filet̄
et rex tm̄ dr̄·Sequit̄·Et missis exercitib⁹ suis pdidit homicidas istos
et ciuitatē istor̄ succēdit·Hiero·Per hos exercit⁹ romanos intelligi⁹
sub duce tyto ⁊ vespasiano qui occisis iudee pl̄is puaricatricē incēde
rūt ciuitatē·Chris·Romanus aūt exercit⁹ dr̄ exercit⁹ dei·q̄ dñi ē ter·
et ple·eius·Nec etiā remissent romani hierm nisi dns eos excitasset
Ezre·Vel angelor̄ agmia sunt exercit⁹ regis nostri·Missis g̃ exerciti
bus extinxisse homicidas dr̄·q̄ in hōinib⁹ oē iudiciū p angelos exer
cet̄·Homicidas g̃ pdit·q̄ psequētes interimit·ciuitates eor̄ igni suc
cendit·q̄ istor̄ nō solū anime·h̄ ⁊ caro in q̄ habitauerūt etne gehēne
flama cruciat̄·Reprobatis g̃ iudeis demceps gentiū vocatio innuit̄·
Vñ subdit̄ Tūc ait rex suis suis·orig̃·s·apl̄is aut angelis ·q̄ prepositi
erāt in vocatōz gentiū·Nuptie quidē pate sunt·remigi⁹·i·ome sacra
mentū h̄uane dispēsatōis ia pactū atq̄ zpletū est·Hz q̄ muitati erāt
scz iudei q̄ pncipaliter ad h̄ muitati fūt·nō digni fūt· q̄ iusticiā dei
ignorātes ⁊ suā statuere volētes indignos se iudicauerūt eterne vite
Reprobato g̃ iudaico pl̄o ad has nuptias gētilis pl̄s ē susceptⁱ⁹ Vñ
sequit̄·Ite g̃ ad exit⁹ viar̄·⁊ quoscunq̄ inueneritis vocate ad nuptias
Hiero·Gentiū pl̄s nō erat in vijs·s̄ in exitib⁹ viar̄·q̄ dimersos ero
res habebāt in quib⁹ ⁊ p quos a via fidei ⁊ virtutū exitur·Chris·Vel
vie sunt omēs pfessiones hui⁹ mūdi·vtpote phie milicie ihmōi·Eu
bet g̃ ire ad exitus viar̄·i·ad ipas vias vt cuiuscūq̄ zdicionis hōines
vocet ad fidē·q̄ nō ē de⁹ psonar̄ acceptor̄·Addit Sicut castitas ē via
q̄ ducit ad deū·ita fornicatio est via q̄ ducit ad dyabolū Et sic de alijs
virtutib⁹ ⁊ vicijs·Iubet g̃ vt cuiuscunq̄ zuersatōnis hōines muitent

ad fidē·Et ℔ est qđ sequit·Et egressi seruí eíus ín vias cōgregauerūt oēs ąs ínuenerūt bonos ꝛ malos·Orig·Egrediētes seruí siue de ui-dea ꝛ birlm apli christi siue ab ínteriorib angeli sancti ꝛ venientes ad vias diúsas diúsoꝝ moꝝ·congregauerūt ąscunq; ínuenerūt ꝛ cō-gregabūt vsq; ad finē mūdi et nō curāt vtrū aliqñ añ vocatōnez mali fúint an bonī·Bonos aūt hic íntelligē simplicit̄ 2uenit hūliores ꝛ re-ctiores ex eis q̄ veniebāt ad cultū dei Quib 2uenit qđ apls ait ad ro·ij·Cū gētes que legē nō habēt naturaliter ea q̄ legis sunt facúnt ipi sibi sunt lex·Hiero·Inter ipos gētiles est ínfinita diúsitas·cū alios sciam⁹ pclinores esse ad vicia·alios ad honestates moꝝ vtutumq; de-ditos·Sequit·Et implete sunt nuptie discúbentiū·i·crediderē quotąt erāt poꝛdinati ad fidē· S Nota pctōres q̄ ad has nuptias vocā-ti venire 2temnūt a trib exercitib 2demnant·Prim⁹ est exercit⁹ vi-cioꝝ·qz exq̄ hō nō vult vtutes índuē ꝛ venire ad nuptias ℔ ín pecca-to manet de necessitate exercitū magnū vicioꝝ íncurrit a quib poit·Cuí⁹ rō est duplex·Prima est magnū pond⁹ peccati qđ trahit aiam ad pfundū pctōꝝ·Gre·Peccatū qđ p penitentiā nō delet mox suo pondé ad alíud trahit·Scda est mdefensio peccatoris·sum⁹ em̄ ín du-rissimo plio spūali·cuí⁹ plij arma nō sunt carnalia ℔ spūalia ſez vtutes et dona·ij·cor·x·Peccator āt p pctm̄ ligat a dyabolo Proū·v·Fumib pctōꝝ suoꝝ ąsqz 2strígit·Et eruit oīmb armis spūalib·Lu·x·Qui etiā despoliauerūt eū·Si ąs āt nud⁹ ꝛ ligatus staret in durissimo pre-lio necessario 2tínuo vulnerarē vsq; ad mortē·sic accidit peccatori·

Scds est exercit⁹ demonū q̄ peccatorē ígrediunt·ꝛ ín anima ꝛ ín cor-pe eū pdunt·Vñ ille demon quē christ⁹ expulit ínterrogat⁹ ab eo qđ esset ei nomē rndit·legio·qm̄ multi sum⁹·vtz lu·viij·In eodē·xj·Tunc vadit et assumit septē alios spūs nequ·se ꝛ ingres·bi·ibi· Vñ d magda lena dr q̄ christ⁹ expulit ab ea septē demones·vtz ín eodē·vij·Ille ex ercitus fortis est virib⁹ ꝛ exptus ín bello·Iob·xli·Nō est ptās super terrā q̄ ei valeat compari·Qui nūq̄z dormit·℔ sp pugnat donec aiam ducat ad carcerē ínfernī·Lu·xix·Veniēt ínimici tui ꝛ circūdabūt te val lo ꝛ coangustabūt te vndiq; ꝛ ad terrā pternēt te· Tercius ē exer-citus cōsanguineoꝝ ꝛ negocioꝝ mūdi·Peccator em̄ imergit ín nego cijs mūdi ꝛ 2sanguineoꝝ ꝛ amicoꝝ·q̄ oīa pugnāt valde cont̄ salu-tē anime·Propterea dr ecc̄·xj·Eili ne ín multis sint act⁹ tui·Et apoc̄ xvnj··Exite de illa pple me⁹·et pticipes ne sitis delicioꝝ eíus·Quia ve dr·j·johā·v·Totus mūdus ín ma·po·est·Et iō q̄ tetigerit picē·i·mūdū comq̄nabit ab ea·Ecci·xnj·Isti sunt tres illi quinq̄genarij cū q̄nq̄gínta suis ·qui venerūt ad capiēd helyā·sup ąs duos rogauit helyas ignē de celo descendē·et eos 2sumē·nā exercitū vicioꝝ ꝛ demonū dem⁹ ro-gare vt ds destruat ꝛ repellat a nob·Et sic p̄z tercū· Quarto pomit snia rōnabilis seueritatis ín maloꝝ christianoꝝ cōdēnatōe p nō būtez

vestē nuptialē designatoꝝ·Et ꝑ est·Intrauit āt rex vt vi·discū·i·vt vi deri facēt·Dañ·vij·Iudiciū se·ꝛ li·ap·sc̄t·i·ꝛscie singulorꝝ Chriſ·Nō q alicubi ipe nō ē·ſ vbi vult p iudiciū aſpicē ibi dꝛ pñs·vbi aūt non vult abñs videt·Dies aūt aſpectōis dꝛ dies iudicij qñ viſitatur ꝙ est xpia nos·q̄ ſup mēſaꝝ ſcripturaꝝ accūbūt Vel vt vidēt·i·approbaret dignoſ et iudicaret mdīgs Oꝛig·Qm āt bonos ꝛ malos optuit vocari·nō āt vt mali pmanerēt mali·ſ vt deponerēt veſtimēta cōtraria nuptijs·et i duerēt nuptialia veſtimēta·i·viſcera bemigtatis ꝛ mie·Iō rex mgredit vt videat diſcūbētes poſtq̄z eis appomt prandiū vt retīneat hñtes nu ptialia veſtimēta atꝛ delectet·cōdēnat āt cōtrarios·Vñ Oꝛig·Ingredi ens āt inuenit quendā q̄ nō mutaūat ꝓpos moꝛes·Et ꝑ ē·Et vi·ibi·ho nō veſ·veſ·nup·Singularit āt dicit q̄ vm ꝙ generis ſt̄ oēs q̄ ſuāt mali cia poſt fidē quā habūnt añ fidē·Gre·Quid āt dēm ꝙ intelligé p veſtē nuptialē miſi caritatē·q̄ hāc in ſe dñs habuit dū ad ſociāde ſibi ecce nu ptias veniret·Dicit āt caritas veſtis nuptiaꝝ·q̄ nuptie xpi ꝛ ecce ſpe cialiter caritatē requirūt·ſic em mrimonia fieri ſolēt ad amicicias acq̄ rēdas vꝫ augēdas·ſic mrimoniū filij dei in incarnatōe cōtractū fcm ē ad dilectōz di ꝛ hōis augendā·Filꝰ em di factꝰ ē in incarnatōne ama bilis nimis·Ber·loq̄ns de filio di incarnato Nō ꝑ loco iq̄t p̄dicaꝝ ma gnus dñs ſ puulꝰ dñs ꝛ amabil nimis Paruulꝰ vtiq̄ q̄ natꝰ ē nob· q̄ pus erat p̄ factꝰ ē frat·et q̄ pus eat ds factꝰ ē ſociꝰ·ipe est iā in nob oē amabile·Intrat g ad nuptias·ſ ſine veſte nuptiali q̄ in eccīa fidē hz ſ nō caritatē q̄ a dño coꝛripit·Et ꝑ ē·Et ait illi·Amice q̄·huc intra·nō ha·ve·nup·Hiero·Amicū vocat q̄ imitatꝰ ē ad nuptias· q̄ ſit amicꝰ p fidē·arguit āt impudētie q̄ veſte ſoꝛdida mūdicias pollūit nuptia les·Oꝛig·Et qm q̄ peccat ꝛ nō induit dñm ieſum xpm nō bēt excuſa tionē aliquā·Et iō ſequit·Et iſte obmutuit·Hiero·In tpe em illo non erit negādi facultas·cū oēs angeli et mōs ipe teſtes ſint pētoꝝ·Greg Omne negocium excuſatōnis ceſſat quippe·quia ille foꝛis increpat q̄ teſtis conſcientie intus animā accuſat Miere·xix·Ego ſum iudex ꝛ te ſtis dicit dominus·Notandū āt q̄ ammiratue dñs loquit cum dicit· Amice quo·huc intra Huius aūt ammiratōnis tres p̄nt eſſe cauſe·

¶ Pꝛima ē q̄ xpc ita care hāc veſtē emit·et tot ꝛ tāta p ea ſuſti nuit·et eā gratis homini baptizato cōtulit·et ipe p nihilo eam dedit q̄nq̄ p vno denario·Alie veſtes fiūt de pilis aialiū vꝫ de coꝛticib ber ban puta de lino·et de viſceriby vermiū puta de ſerico·Huic aūt veſti chriſtus materiā miniſtrauit de viſceriby ſuis·q̄ cum lateris ſui aper tōne amorē ſuū nobis oñdit·Bern·Clauis penetrās·clauis reſerans factus eſt mihi vt videā voluntatem dñi patet archanum coꝛdis p foꝛamen coꝛporis·¶ Secunda est quia hec veſtis ſumme ſup omnia placz dō·Vñ xpc elegit mori ſ veſtē inconſutilē que erat figura huius

vestis nullo mō dúidi pmisit·et potús voluit mori q̄z dúnderet·et peccatoz p nihilo hz eā et frequēter diuidere z pjcere nō curat·Aug̃ Tunicā hōmis iā údicati m cruce pendētis·carnifices pilati non sunt ausi dscíndere et tu miteris caritatē dei siue caritatē que ds est sepaē

Tercio est q̄ hec vestis sup oīa valz·et sup omnia est vtilis hūti hec e m opit multudímē peccatoz ·Prou·x·Vniuersa delicta opit caritas·Et facit homínē filiū dei·z ín deo manere·j·joh·mj·Qui manz ín caritate ín deo ma·z de·ín eo·Facit etiā hōmem dignū nuptijs regis eternī z sine ea nullus potest íntrare·Si em nō licebat íntrare aulam assueri índutos sacco·multomagis aulam celestis regis·

Moraliter aūt ad edificatōz nostrā nota q̄ p ístum hōmem nō habentē vestē nuptialē íntelligit omnis malus christianus qui hēt fidē hz nō opa caritatis·de quo tria dicunt·Primo eíus ficta amicicia demōstrat ibi·Amice·Secdo eíus p̄sumptio reprehendit ibi·Quo huc íntra·Tercio ei9 pena subungit ibi·Ligatis ma·z pedib9·Dicit g̃·Amice quo huc íntrasti p quo tanta feci·tanta dixi ·tanta sustínui·feci creaturas·dixi scripturas·sustínui penas·feci mirabilia·docui vtilia·sustínui crudelia·g̃ ver9 amicus fui tibi·hz tu fuisti mihi amicus fictus z verbalis·Qd ptz q̄ntū ad tria que ad verā amicicīā requirunt·

V Primū est q̄ amicoz ē idem velle et nolle vt dic tulli9·Sed tu ín nullo volūtatem tuā mee cōfirmasti·imo mihi ín omnib rebellasti·Iob·xv·Cucurrit aduersus deū erecto collo·

Secdm est q̄ amici hūt oīa cōmunia·ego aūt oīa bona mea tibi cōmunicaui·et bona nāe·z bona fortune·z bona grē et glorie ro·viij·Quō nō etiā c·il·om·no·do·Tu aūt bona tua mihi nō cōunicasti q̄ nudus fui et nō opuisti me·hospes fui et non collegisti me·et sic de alijs·Ita dicet impijs christus ín die údicij vt patet matheı·xxv·

Tercium est quia ínter amicos est ita feruens dilectio q̄ admuicem transformant·Nam amoz hz transformare amantē ín amatuz vt dic hugo de sancto victore·Et iō aug̃ dicit de quodam amico suo q̄ íntantum erat ín ipm transformat9 q̄ credebat vnā aīmā ín duobus esse tum erat ín ipm transformat9 q̄ credebat vnā aīmā ín duobus esse Ego aūt te íntantum dilexi q̄ sum transformat9 ín te z factus suz hō tu āt nō es trāsformatus ín me·neq̄ factus es deus neq̄ filius dei sic illi qui pfecte me diligūt·ps·Ego dixi dij estis z fi·ex·om·Et sic patet q̄ tu es amicus fictus·

Secudo p̄sumptio eíus redarguitur·Quō íntrasti huc ínmūdē·i·quō nomē christianitatis vsurpasti·et rem non habuisti·q̄ caritatem ín qua religio christiana vnit ad únuicē z cum deo nō habuisti·qd exo·xx·phibet·Nō assumpsit no·dei·t·únua·Talis est sicut ficulnea que habebat solum folia cui xp̄c maledixit q̄ statī aruit·matth·xxj·Et nota h̄ q̄ sup tunicā xp̄i íncōsutilē que hāc vestē sīficabat milites pilati miserūt sortem·sic multi supez hāc vestem p̄ciosam mittūt sortes·dū exponūt eam fortune dicentes Si debeo saluari·saluabor·statutum est enim quid debeat esse de me

Quidã aũt hãc vestẽ furanť·sicut dr q pilatꝰ furatꝰ est tunicã inconsutilem christi·et hi sunt ypocrite ꝛ heretici qui veniunt in vestimentis ouiũ·intrinsice aũt sunt lupi rapaces vt dr mathei·vij·Qui hñt voceꝫ iacob·ꝫ manꝰ esau·Misť vulpes sampsonis q̃ icendũt totã messeꝫ eccie vulpes aũt hñt optimã pellẽ ꝛ pessimas carnes·et iõ decoriari debent Itẽ nota q̃ christꝰ hãc questionẽ pcise facit platis ecclesiay in morte · Querit em̃ ab eis tria· Primo quõ huc intrasti·vtꝫ sc̃z introduxit te munus vel modũ tpale·an deus ꝛ bonũ anime· Secõ quõ viristi an sicut homo vel pecus· Tercio quõ rexisti te vtꝫ sc̃z habueris te vt pastor vł sicut ydolũ depictũ· At ille obmutuit·q̃ de his omnibꝫ male rñdere potuit·nõ em̃ ꝓuidit sibi quõ rñdere deberet· Tercio pena eius subungiť·q̃ ligatis manibꝫ ꝛ pedibꝫ mit·eum in te·exte·Liganť em̃ manꝰ peccatoris in inferno·q̃ nihil põt opari Eccs·ix·Quodcũq; potest manꝰ tua facẽ instanter opare·q̃ nec op·nec ratio·nec sapiẽtia nec sciã·er·ap·infe·quo tu ꝓpe·Ligãť ꝛ pedes·q̃ nihil boni desiderat imo habꝫ volũtatẽ obstinatã in malo·et vellet oẽs damnari·nec dolet de malis que fecit nisi inquantũ sentit penã·ꝫ nõ dolet de malo q̃ malum· Pes nãq; anime ẽ affectus anime vt dicit augˢ· Qua em̃ peccatoꝛ habuit dum viueret manꝰ ligatas ad bona opa·et pedes ad desideria verorum bonoꝝ·dignum est vt in alia vita sibi manus ꝛ pedes ligentur·vt sicut ligatus hic exiuit·ita ligatus perpetuo maneat· Sic ergo ligatus peccatoꝛ mittiť in tenebras exteriores inferni vt q̃ habuit dũ viuẽt tenebras mentis interiores hẽat post mortẽ tenebras corpis exteriores· Et sic de tenebris trãseat ad tenebras·q̃ lux venit in mũduꝫ et dilexerũt hõmes magis tenebras q̃z lucẽ·johã·iij· Et in tenebris illꝫ erit fletus ꝓpter vehemẽtiã ignis et stridor dentiũ ꝓpter vehemẽtiã frigoris· Iob·xxiij· Ab aquis niuiũ trãseũt ad caloꝛẽ nimiũ· Gre· Illic dẽtes stridẽt qui hic de edacitate gaudebãt·illic oculi defleãt q̃ p illicitas cõcupiscẽtias vsabanť·quatenꝰ singula mẽbra supplicio subiaceãt que hic singulis quibusq; vicijs subiecta fuiebant· Sed si ibi ẽ ignis quomõ sunt tenebre· Et dicendũ q̃ ab igne illo abscindiť lux ꝛ splendor vt dicit glo·sup illud ps· Vox dñi intercedẽtis fla·ignis· Vltio rñdet tacite cuidã qstioni·q̃ exq̃ solum vnꝰ ꝓiectꝰ ẽ de nuptijs ergo multi sunt electi·pauci vo dãnati· Hoc xpc soluit dicẽs· Multi sũt vocati ꝛ pauci electi·s· ad regnũ glorie· Q·d· Et si õ vno dr qui ꝓiectꝰ est de nuptijs· de multis tñ est intelligendũ·quia p illũ vnũ omnis multitudo malorum intelligiť·quia oẽs vna catena dyaboli catenanť·et iõ omẽs sunt quasi vnꝰ homo· Sap·xvij· Vna em̃ catena tenebraꝝ oẽs erãt colligati· Hic cadit exẽplum illius cãcellarij parisiẽsis qui post mortẽ apparuit et interrogatꝰ si damnati scirẽt die iudicij· Rñdẽt omni die videť nob q̃ finiať mundꝰ q̃ tot descẽdũt ad infernũ· Pauci g̃ sunt electi Orig

Timendū est christianis ne eo nūo intrēt in regnū celoꝝ quo filij israel intrauerūt in terrā promissionis· Et sic ptz totū de euāgelio

De epistola sermo CV

Videte quō caute ambuletis Eph̄· v· Tota vita pn̄s est q̄daꝫ via p quā itur ad vitā ꝛ ad mortē· Qua si hō ambulet per viā christi ꝛ vtutum pgit ad salutē et vitā· Io· x· Per me si quis introierit saluabit· Si aūt ambulet p viā dyaboli ꝛ vicioꝝ pgit ad pditōz et mortē· Mat· vij· Lata et spaciosa ē via q̄ duc ad pditionē· Via dyaboli dr spaciosa qꝛ pmittit hōmez facē q̄cunq; vult· ꝛ iō multi ambulāt in ea qꝛ oēs stulti· Stultoꝝ aūt infinit⁹ est nūs Ecc· j· In hac āt epla bēs pau· hortat oēs fideles vt i via vite pn̄tis caute ābulēt quaten⁹ puenīāt ad salutē vt sapientes et nō pgāt ad damnatōez vt insipientes ꝛ stulti· In qua quidē epla q̄ttuor facit· Primo nos hortat vt in via pn̄tis vite caute ambulem⁹ vt sapientes q̄m impedimēta sūt multa In principio eple· Scdo nos hortat vt dei volūtatē cognoscā⁹ q̄m tenebre multe sūt ibi· Propter nolite fieri imprudētes· Tercō hortat vt ab ebrietate caueam⁹ et domis spūssā· impleamur· q̄m vana multa sunt ibi· Et nolite inebriari vi· in q̄ est luxu· ꝫ imple· spūsan· Quarto nos hortat qꝛ p domis et in domis spūssan· dō sp grās referam⁹ ānaz supbia et vana gloria multa ē ibi· Grās agētes sp p oīnib ꝛc· V Primo ꝑ nos hortat vt in via pn̄tis vite caute ambulem⁹ dicens· Videte id ē oculo rōnis diligēter ꝛsiderate quō caute ambuletis· i· q̄ modera mine et q̄ cautela· Prou· mj· Palpebre tue p̄cedāt gressꝰ tuos· Alia ista scā· de quib⁹ dr ezech· j· plena erāt oculis aī ꝛ re· p q̄ viri sancti desi gnant· Ambulādū est ꝑ summa cautela et moderamine ꝑpter q̄ttuoꝝ

℣ Primo ꝑpter vie obscuritatē· ps· Posuerunt me in tene· et in vmbra mor· ℣ Scdo ꝑpt vie lubricitatē· ps· Fiat via istorum te· et lu· Valde em facilī hō cadit in via pīie qꝛ multa sūt lubrica· ℣ Tercō ꝑpt laqoꝝ multiplicitatē· Ecci· ix· In medio laqoꝝ ingredieris· Tota ei vita pn̄s est plena laqueis· ps· In via hac q̄ am· absco la· m· ℣ Quarto ꝑpter latronū insidiatōz· Iob· xix· Sīl venerūt latrones et fecerūt sibi viā p me· Gre· In pn̄ti vita q̄i in via sum⁹· demones āt quasi quidā latrūculi iter nostꝝ obsidēt· Lu· x· Hō quidā descē· ab hierusalē in hie· q̄ incidit in latrones q̄ etiā despoī· e· et pla· impo· ab· semiui· reli· Sic ḡ caute est ambulandū et nō quasi insipientes q̄ nihil cogitāt de futuris nec pn̄tia ordināt· ꝫ q̄i sapientes q̄ ꝛsiderāt finē et oia ordināt ad bonū fīnē sapientis ē· n· ꝛsideraē finē ꝛ oia ad finē ordinaē· Sic ḡ vt sapientes ābuletis redimētes tps sup· qō pditū· ē in q̄ debuistis fuē dō et nō fuiui stis· q̄m dies mali sūt· i· hoies isti⁹ tpis et diey istoꝝ mali sūt· et iō supplete ꝛ recupate illō tps qō ꝑpt malicīā hoīm et ꝑpt mlta impedimēta q̄ occurrerunt pdidistis· Vel redimētes tps· i· date et obmittite de rro vt habeatis tēp⁹ libey et q̄tū ad vacandū deo et spūalib⁹· q̄m dies mali

sunt·i·hōmes istoꝝ dieꝝ q̄ molestāt vos litigijs ꝛ alijs occupatōmibꝫ
ꝓpter qđ vacare đo nō potestis·Aug·Dies mali dicunt ꝓ duabꝫ rebꝫ
scz malicia ꝛ miseria hominū·ceteꝝ dies isti quātū ptinēt ad spacia hora
ꝝ ordinati sunt·ducūt eīm vices·agūt tpa·oriť sol ꝛ occidit·trāseunt
tpa·Cur molesta sunt tpa si hōmes sibi nō sunt molesti·Dicunt g̃ dies
es mali vt dixi ꝓpter malicia hominū ꝛ miseriaz·Sed miseria hōmis
ꝺūis est·nō aūt malicia dēt esse ꝺmunis·Exq̄ eīm lapsus ē adā ꝛ de pa
diso depulsus·nunq̄z sunt dies misi mali·qđ oñdit puer qui nascit qui
a ploratu incipit nec ridē pōt·statim natꝰ ploꝛat ꝓpheta sue calamita-
tis·Lacrime eīm testes sunt miserie nōdū loquit ꝛ iā ꝓphetat·ꝛ quid·i
labore se futuꝝ vt timore·etiā si iustꝰ fuit certe in medijs tēptatōmibꝫ
positꝰ semp timebit·Redimamꝰ g̃ tps·Quid ē tēpus redimē·Redi-
mit ille tēpus qui pdit·i· dat de suo vt vacet đo·et nō litib·numū g̃
das vt emas tibi aliq̄d·sic pdas de tuo vt emas tibi quietez hoc ē tps
redimē vt dñs ait matt·v·Si q̄s vult tecū in ūdicio ꝺtendē ꝛ tunicaz
tollē dimitte ei ꝛ palliū vt hēas q̄tū coꝛ ne pdaſ tps vacādi đo tuo·a
quo mali hōmes volūt te reuocare dāno ꝛ litigijs·Vel redimētes tē
pus·i·qđ mihi fecistis in vno tpe restituite in alio dimidiātes dies q̄s
impij nō dimidiāt·Alij eīm dimidiāt·alij cōplēt dies· alij đo incipiunt
ro ē·alij moꝛiunt in egipto·alij in deserto·alij in terra sancta·Hec oīa
aug· ℣ Moraliť aūt ad edificatōz nostrā nota q̄ prudens viatoꝛ
oēto đz attendē·℣ Primū ē vt sit sanꝰ ꝛ fortis roboꝛe q̄tenꝰ iter ince
ptū ꝑficē possit·sic vadēs p viā dei đz esse sanꝰ in mēte p gratiā đi đz
hr̄e vtutes q̄ faciūt animā fortē ꝛ oīa potentē·Phiť·inj·Oīa pos-
in eo q̄ me ꝺfor·Qui aūt hāc fortitudinē nō hūt lassanť ꝛ deficiunt in
via·Et ꝓpterea filij israel lassati ꝓstrati sunt in deserto ꝛ nō puenerūt
ad terrā ꝓmissionis·℣ Ecōm ē vt ꝺpetēs societatez eligat cū q̄
ꝺmode possit ad locū destinatū ire·Sic vadēs p viā dei đz eligē socios
q̄ velint ad padisum ire·et nō associet se eūtib ad infernū·ꝛ q̄ vadunt
finꝝ modū suū·q̄ vnꝰ vxoratus nō đz se sociare vni religioso vel here
mite·quia q̄uis vtq̄ pgat p viā dei ꝛ ad eūdem locū·tñ modꝰ eundi
nō ē equalis in vtroq̄·Tūc g̃ ꝺpetēs societas eligit q̄n ad eundē locū
vadit et eodē mō Ecci·xnj·Uitiori te ne socieris·Vñ de aug·đr q̄
iuerat ad simplicianū seruū christi vt ꝓferret quis esset aptꝰ modꝰ vi
uendi sic affecto vt ipe erat ad ambulādū in via dei·in qua alius sic alius
sic ibat·In cui figura mandatū est in lege ne q̄s araret in boue ꝛ asino
vtz deut·xxij· ℣ Terciū est·vt picula viaꝝ declinet·sic vadēs p viā đi
debet picula que sunt q̄i infinita declinare·via eīm pīntis vite est plena
piculis et insidijs ꝓpt̄ q̄ oporteꝝ caute ābulaē·vt dictū ē·ij·coꝛ·xj·Peri·
flu·pic·la·pi·i ma·pi·in ter·pic·in ci·pic·i soli·pi·ex ge·pic·ex gen·pi·ex
fal·fra·Oīa hꝫ oꝛ vitari·pū·xv·Qui cauet laq̄os securꝰ erit· Quar
tū est vt rebꝫ ḡuibꝫ ꝛ supfluis se nō oneret·hꝫ solum necessaria poꝛtet·

Sic vadēs p viā dei nō debet mímia possidé·qz grauāt ꝛ destruūt mē
tē eius·Amím⁹ em̄ q̄ dūidit ad multa mínor fit ad singula vt dic̄ gre·
Solū ꝯ necessaria sē portāda·j·tbi·vj·Habē·alí·ꝛ q̄ te·bis ꝛtē·si·
Quíntū ē vt a scientib⁹ viā petat·sic vadēs p viā dei dꝫ libēter ꝛ freq̄n
ter audire p̄dicatōꝫ ꝛ exēpla sanctoꝝ ím quíbꝫ via vite doceť·ps·Luc·
pe·me·v·t·et lu·se·me· Sextū est vt cū índigemis nō litiget ꝫ ab eis
libēter múrias sustíneat·sic vadēs p viā dei nō dꝫ cū hōímbꝫ h⁹ mūdi
litigare qui colūt mām ꝛ ímbabitāt sicut ꝑtía ciuitatē qz sicut canes
ꝛtra canē alienū cōsurgūt ita oēs cōsurgent cōtra eū·Iob·xv·Si me
pse·sunt ꝛ vos pse·Et hoc ē qđ hic dr·Redimētes tps quo·di·ma·sūt
Ro·xij·Cū oī bo·pa·ha· Septimū ē vt ludís ꝛ choꝛeis terrigenarū
nō imísceat se·qz de facili illaqueareť amoꝛe·sic vadēs p viā dei vana
gaudia mūdi ꝛ carnalia desideria dꝫ penít⁹ declínare·j·pe·ij·Obsecro
vos tanq̄ꝫ aduenas ꝛ pegrínos absti·a car·desi·q̄ mi·adú·ami·Sic xp̄c
vadēs birťm vidēs gaudiū ꝛ tripudiū ciuitatis nō se imíscuit ꝫ fleuit
sup illā·vtꝫ lu·xix·Qꝛ extre·gau·luc·oc·Pꝛoúb·xmj·Pꝛopťea dicebat
sara filia raguelis·Nunq̄ꝫ cū ludentib⁹ míscui me·thob·ij· Octauū
ē vt ita moderer gressus sucs qz puemat ad ciuitatē de die añquā por
ta claudať·sic seru⁹ dī donec dies grē lucꝫ dꝫ fortiť ābulare añq̄ꝫ porta
celi claudať·q̄ claudíť hoī dū nox culpe occupat mētē ei⁹·jo·xij·Ambu
late dū lu·ha·vt nō vos tenebre cōpꝛehēdāt·Seneca·Faciamus qđ ím
itímé fieri solet vt q̄ tardi⁹ exierūt celeritate moꝛas cōpensant·Et ido si
tarde ímcepim⁹ fortiť ambulem⁹·Quidā ita lente ābulāt ím via dī·qz nū
quā puemūt ad ciuitatē·Cōť q̄s dꝛ apoc̄·iij·Vtínā frigid⁹ esses aut ca
lidus·ſꝫ qz tepid⁹ es ꝛ nec frigidus nec calid⁹·íncipiā te euomé de oꝛe
meo·Et sic pꝛ p̄mū· Secdo nos hoꝛtať vt dī volūtatē cognoscam⁹
dī·Pꝛopťea nolite fieri imprudētes·i·qz dies sunt malí ꝑterea optet
vt nō sitis iprudetes nō attēdētes q̄d placeat do·alias pibitis ím dieb⁹
malis·qz dies malí suggerunt mala·Et iō nísi hō sit prudēs·ꝛ sciat q̄d
sit bonū ꝛ malū ꝛ q̄d placeat do·ꝛ displiceat·nō cauebit a maľ·ꝛ pc̄ns
pibit ím ipis·Sitis ꝯ intelligētes q̄ sit volūtas dī Ro·xij·Vt ꝑbetis q̄
sit volūtas dī bo·bnpla·ꝛ pfe·Elꝯ volūtas dī bōa qz bonū nr̄m vult
et salutē·j·tbi·ij·Qui vult oēs ho·sal·fi·Et bnplacēs· qz oēs boní ꝛ oía
bōa sibi placēt·et ipe placꝫ oib⁹ bomis·Est et pfcā qz sibí mihil deest·ps
Omnia q̄cunqz voluit dns fecit ím ce·et ím ter·Vñ etiā ím reꝑbis volū
tas dei impleť·qz sicut úsťū vult p̄miari·ita vult pētoꝛē cōburi·Et sic
pꝛ secdm· Tercio hoꝛtať nos vt ab ebꝛietate caueam⁹ et domis eius
spūsan·repleamur· Pꝛincipalis aūt íntētio apl̄i est hic hoꝛtari vt im
pleamur spūsan·et domis eius·Sed hec duo vicia carnalia scz gula et
luxuria maxie impediūt spūsťi grāz et dona·et iō solū de ipis hoꝛtať·
nos hic·Leuí·x·Vínū et omē qđ ínebꝛare pť non bibetis·tu et filij tui
quando íntrabitis tabernaculum testimonij·Et augusť·dic̄ qz in actu

venereo spūssanctus nō tangebat corda ꝓphetaꝝ Nolite ꝯ ebriari vino in quo est luxuria sicut effect⁹ in cā Exemplū de loth q̄ ebria; tus iacuit cū filiab⁹ vtz gen̄ xix· Sz impleamin ait spūssan· q̄ mētes sā ctificat· in q̄ ꝙ quē dona eius ꝓcipietis· q̄ sunt loqui linguis ꝛ psallé et interꝑtari ꝛ docere· Act· ij· Repleti sunt oēs spūscō ꝛ ceperūt loq̄ Et hoc est· Loq̄ntes vobismetipis· i· sic implemini ꝛ post impletōez eritis loquentes vobismetipis· i· vosmetipos interius instruentes vel vobismetipis· i· vn⁹ alū instruet· in psalmis q̄ ad bonā opatōez cōmo; uent· ꝛ binis qui de laudib⁹ dei agūt ꝛ cāticis spūalib⁹ q̄ de etno gau; dio sunt· in quib⁹ cātetis ꝛ psalletis in cordib⁹ vr̄is· i· ex interiori volū tate totū ꝓcedat· dño· i· ad laudē dñi ꝛ honorē Et sic ꝓz terciū Quar to nos hortaꝫ vt ꝙ his domis spūssancti deo pri sp grās referam⁹· di· Grās agētes ꝙ bonis et domis acceptis a deo nō credētes illa hrē a vobis· Agatis ꝯ grās deo q̄ vos creauit· patri qui vos regenerauit· Et hoc in noie dñi nostri ihesu xp̄i· in q̄ ꝛ ꝙ quē oia donāt· i· vt in tali ꝯ tiaꝫactōe nomē dñi nostri ihesu christi exaltet ꝛ dilatet· Ad h̄ em̄ det tendē nostra actio vt ille exaltet ꝙ quē tot ꝛ tāta dona recepimus· qz vt dicit glo· ꝙ eū cognouim⁹ deū datorē omniū bonoꝝ· job· xvij· Pa ter ma·no·t·bo·q̄s de·mihi· Subiecti māt inuicē· q· d· Nō vos solum hēatis hūliter ad deū imo subiecti sitis inuicē· Et h̄ nō in hūano timo re ꝙ in timore christi vos ad h̄ impellēte Phi·ij· In hūilitate supiores sibinuicē arbitrātes· Et ō h̄ ipe apls dedit, nobis exemplū dicēs· Cuz essem liber ex oib⁹ oim me fuū feci· j· cor· ix· Et sic ꝓz· quartū ꝛ q̄nter totum·

Dominica· xxj· de euangelio sermo· CVI.

Erat quidā regul⁹ cui⁹ filius infirmabat capharnaū· jo· mj· Sicut dic̄ gre· Hoc ꝓz ꝓpriū duina scriptura· qz dū narrat gestū ꝓdit misteriū· Qd· optime in h̄ euāgelio ꝓz· Nā dū in eo qdam saluatoris nostri miraculū enarrat oñdit vn̄ infirmitas anime oriatur ꝛ vnde ꝛ quō sit eius sanitas requirēda· In quo quidē euāgelio quinq̄ ꝓtinent· Primū est cuiusdā reguli ꝙ filio ad mortē infirmato deꝓcatio· In principio euāg· Secundū est christi ad regulum increpatio ꝛ pro sanando filio exauditio ibi· Nisi signa et pro digia videritis nō creditis ꝛc· vade filius tuus viuit· Tercium est re; guli credulitas ꝛ iussionis sibi facte executio ibi· Credidit homo ser moni quē dixit illi ihesus· Quartum est sanati filij nūciatio et facti mi; raculi examinatio ibi· Iam eo descendēte serui occurrerūt ei· ꝛc· intro; gabat ait horā ab eis in qua melius habuit· Quintū est ex facto miracko fructus fidei consecutio ibi· Et credidit ipe ꝛ do·e·tota Primo ergo ponit cuiusdā reguli ꝙ filio ad mortē infirmato deꝓcatio· Et hoc est Erat quidam regulus Chrisosto· Regulus autem dicebatur· aut quia de genere regali existens aut quia aliquam dignitatem principatus

obtinebat·aut q̄ sic vocabat·Hui⁹ filius febribꝫ decumbēs capharnaū q̄ est ciuitas metropolis in galilea·in extremis laborabat·Trā plana ē ¶Mistice loquēdo ille regul⁹ sig̃ficat p̄mū hōinez q̄ fuit regulus respectu magni regis dei·Hui⁹ filius·i·tota pgenies posteroꝝ infirmata,est capharnaū·i·in padiso terrestri·Capharnaū interp̄tat ager p̄m guedinis vel villa ꝺsolatōis que duo optime cōpetunt paradiso illi Erat em̄ locus amabil valde·et loc⁹ voluptatis ⁊ diuitiaꝝ ⁊ deliciarū et ois cōsolatōis·Primo em̄ hōine peccāte infirmatū est totū gen⁹ humanū in eo in q̄ omnes peccauerūt·vt dr ad ro·v·Nā deus fecerat tres ordines scz inter animā ⁊ deū·int animā ⁊ corp⁹·i·inter rōnez et vires inferiores·et inter hōines ⁊ alias creaturas·Statim at q̄ aia rebellauit deo·corpus rebellauit aie·vel vires inferiores rōni et omnis creatā rebellauit homini ita q̄ hō ꝑpter p̄cm̄ est valde infirm⁹ ⁊ debilis viribus·Sz in aduētu filij dei erat ita grauit infirm⁹ q̄ incipiebat mori·q̄ nullū opus ad regē vel ad rectorē ptinēs faciebat·non em̄ se ipm regebat nec vicijs impabat·sz vicia ipm regebāt ⁊ impabant ei·Et intm̄ in aduētu filij dei homo erat infirmat⁹ q̄ creaturas adorabat q̄ bus ꝑpositus erat·dnm aut deū creatorē ⁊ ꝺseruatorē suū nō cognoscebat·Passionibꝫ etiā carnis fortiter erat subiectus ac etiā demonum potestati·Et breuiter p omnia in extremis iacebat· ita q̄ nō erat in eo alit⁹ alicui⁹ boni·et ido ds mia mot⁹ sup isto egroto·misit filiū suum in mundū sicut medicū·vt plenarie hūc infirmū·i·totū humanū genus saluaret· Aug·Magn⁹ vtiq̄ venit medic⁹·q̄ magnus vbiq̄ iacebat egrotus p̄s·Misit ver·su·et sana·om·Regulus g̃ iste in psona adā·cū audiret q̄ iesus veniret a iudea·i·natus essz de pp̄o iudaico·in galileā id ē in trāsmigratoz mortalitatis nrē·galilea em̄ interp̄tat trāsmigratio·rogauit eū vt sanaret filiū suū·i·genus humanū·et christ⁹ mia motus sanauit eū septima hora q̄ est inter sertā et nonā· q̄ illa hora xp̄c in cruce pendebat·p cui⁹ mortē sanatū ē genus humanū· ¶Moralit ad edificatoz nostrā nota q̄ p istū febricitātē sig̃ficat pctōr·et per febrē p̄cm̄· ¶Sig̃ficat aut p febrē p̄cm̄ ꝑpt q̄nq̄ ¶Prio rōne originis siue materie·Origo·n·febris siue materia ē abūdātia q̄ttuor humoꝝ·nā ex abundātia sangnis generat ꝺtinua·ex abundātia colere terciana·Ex abundātia flegmatis q̄tidiana·Ex abūdātia melācolie q̄rtana·Similit ex abundātia sangnis peccāt luxurios·gulos·dissoluti·et vani·Ex abundātia colē iracūdi·superbi·⁊ furios·Ex abundātia flegmatis desidios·et pigri et negligētes·Ex abundantia melancolie·inuidi timidi et tristes·¶Secundo rōne existentie sue substātie·Est enim febris calor innaturalis supgrediens naturā·suoq̄ ledens effectu·Similiter p̄cm̄ est amor innatural·Amor·n·in spūalibꝫ idez ē q̄ calor in nalibꝫ·Est g̃ p̄cm amor innatural·q̄ oē p̄cm ē ꝺtra naturā bn̄ instituta·Nā q̄ homo diligit creaturas plus q̄z creatorē et corp⁹ ⁊ tēpalia

plus q̄z aníma·et q̄ creatura nō obediat creatori·est ꝛtra naturā· In
bis āt omne peccatū ꝛsistit·Quia vt dić aug̀·Duo amores duas cui-
tates ꝛstituūt·nam amor dei vsq; ad ꝛtemptū hōinis ꝛstituit cuita-
tē celi·Amor vo ꝓprius vsq; ad ꝛtemptū dei ꝛstituit ciuitatē babilo-
nis Est em̄ amor habēdi qui est cupiditas·Amor luxuriādi qui est car
nalis ꝛcupiscētia·Amor dn̄andi qui ē supbia et sic de singulis·Et sicut
febricitās nūc hēt frigoris tremorē·nūc calorē·Sic peccator hēt mor
dinatū timorē boni transitorij·Plus em̄ timet ꝑdere terrā q̄z celū· et
que minus sunt amāda amat plus·Vnde aug̀·dicit q̄ due res scz cupi
ditas et timor omnia peccata ꝓducunt in hō me·Et ꝓpterea peccator
duas penas habebit scz ignē ꝛ frigus bis duabꝫ radicibꝫ peccatorꝫ ·scz
mordinato amori·ꝛ mordinato timori correspondētes·Iob·xxmj·Ad
calorē nimiū trās̄iet ab aquis niuiū· Sūt etiā septē genera ser
borum·septē genera peccatorꝫ significātia· Prima est q̄tidiana et sig̃t
peccatū gule ꝓpter ꝛtinuā exactōnem·Esa·lvj·Venite sumam⁹ vinū ꝛ
impleamur ebrietate ꝛ erit sicut hodie sic ꝛ cras·et multo amplⁱ⁹·Se
cunda febris est effimera·que dr ab effimero pisce marino·qui eodem
die quo nascit morit et signat subitū ire motū qui cito finit qui si du-
ret trās̄it in odium·Epb̄·iij·Sol nō occidat sup iracundiā vestrā·Ter
cia est teuratica que nō accidit certis horis·et signat peccatū inuidie·
que q̄n quis laudat vel ꝑsperat accedit·q̄n aūt vituperat vt infortuniū
patit recedit·et nō hēt horas determinatas·Quarta est terciana ꝛ sig̃t
illos qui satisfacere nolunt·Contra quos exo·viij·Via triū dierꝫ pge-
nus in solitudine·Quinta est ꝛtinua et signat auaricią·q̄ auar⁹ q̄tidie
sitit ꝛ maxime vsurarius·Sexta est quartana et sig̃ficat supbiam·que i
quattuor ꝑsonis ꝛsistit·Quattuor spēs tumoris sunt vt vel cū aliquis
bonū qđ habet a se hrē existimat·vel ꝑ suis meritis datū sibi putat·vt
cū iactat se habē qđ nō hēt· vel cū despectis ceteris appetit singulariť
habere qđ habet·Supbia sicut quartana difficulter sanat·ps·Supbia
eo·qui od·te as·sp·Potest etiā quartana significare luxuriā·que i cor-
pore regnat quod et ex quattuor humoribꝫ cōponit·in quib luxuria
radicat·Nec etiā sicut quartana difficulter sanat· Septima est febris
ethica·que est in venis ꝛ membris radicata in quib naturalis humi-
ditas ꝛsumit·ꝛ signat accidiā et tristiciā mētis que exiccat ossa Pro-
xvij·Spūs tristis exiccat ossa· Tercio febris signat peccatū rōne ꝓ
cessus·Processus em̄ febris talis est·Primo em̄ fit collectio humorꝫ
secdo distempantia·tercio actualis febris·quarto extensio eius ad mē
bra·Similiter in peccato·pmo colligunt male cogitatōnes in corde·
Secdo supuenit male cogitatōis distēpantia in qua incipit esse peccatū
cui maxime resistendū est·Tercio sequit ꝑ ꝛsensum peccatū actuale·
Quarto pctm̄ diffundit ꝑ opus extrinsecū ꝛ euidentiā facti·Esa·iij·c·
Peccatum suum quasi sodoma ꝑdicauerūt nec absconderūt ·De illis

quattuor dr Iac·j· Vnusquisq; templat a cōcupiscētia sua quo ad pmū
Deinde ꝛcupia cū ꝛcepit parit pctm q ad scdm· Peccatū vo cum cō
summatū fūt q ad terciū·generat mortē q ad quartū· V Quarto rōe
ctus effectus·nā febris hz effectū oim peccatoꝝ·qđ ptz q̄ntū ad octo effe
ctus febris ·nā febris eleuat ꝛ deprimit pulsum sic facit pctm superbie·
Esa·xmj·In celū ꝛscendā supra astra celi exaltabo soliū meū·Et sequit
Verunt̄ ad infernū detraberis in pfundū laci·Lucē odit sic facit pec
catū mundie q de luce alicne psperitatis tristat·Oraci·Inuidꝰ alteriꝰ
marcescit rebꝰ opimis·Quietē tollit·sic facit pctm ire·qr hōiratꝰ n̄ in
uenit requiē sed sp satagit ad vindictā·Appetitū turbat·sic facit pctm
accidie q̄ omnia spūalia facit desipere ꝛ in nauseā vemre·Nū·xxj·Mima
nostra nauseat sup cibo isto Calefacit corpꝰ sic facit pctm luxurie Iob
xmj·Ignis ē vsq; ad ꝛsummatōz deuorās·Vñ spūalit p febrē signific
peccatū luxurie·Aug·Melius est estuare febribꝰ q̄z ardē libidinibꝰ Mr
dor luxuriosoꝝ manifestus ē·Anhelitū fetitū ꝛ corruptū reddit·sic fa
cit peccatū gule·Os em̄ gulosi ex nimia potatōe ꝛ cibo valde fetet et
corpaliter ꝛ spūalit·ps·Sep·pa·ē gut·e· Facit hōmem valde sitire nec
satiat potu·sic facit pctm auaricie ꝛ cupiditatis·qr auarꝰ q̄nto plus bi
bit de pecunia·tāto plus sitit·Eccl·v·Auarꝰ nō imple·pec·Vñ spūaliter
p febrē·pctm auaricie designat·qr auarꝰ semp sitit·vsurariꝰ autem
habz febrē ꝛtinuā·qr contin̄ue male acquirit·nec defert alicui sancto
Cōstipat ventrē·sic facit pctm obstinatōis ꝛ impn̄e·qđ indurat aiaz
vt nō emittat pctm possessuz p ꝛfusionē·Gen·mj·Maior est imi·me·
q̄z vt ve·me·Exo·vij·Induratū est cor pharaonis·Et sic ptz qr p octo ef
ctus febris assimilat pctm febri· V Quinto assimilat pctm febri rōne
curatōnis·Quattuor em̄ mōis sanat febris ꝛ silr peccatū·Sanat·n·fe
bris aliqn̄ sudore·silr peccatū p ꝛtritōz ꝛ lacrimay effusionē· Sic fuit
sanata magdalena·Aliqn̄ vomitu·ꝛ significat ꝛfessionem p quā homo
mala que bet in stomacho anime reijcit p os dū cōfitetur·ps·Dixi cō
fi·adū·me·in iust·me·do·Sic fuit sanatus dauid qui ait Ego sum q̄ pec
caui ego in̄q·egi ꝛc·ij·reg·xxmj·Aliqn̄ minutōe et significat elemosi
nay largitōnem ꝛ alienoꝝ restitutōz·p quā homo minut de substan
tia tpali·Sic fuit zacheus sanatus qui ait Domine ec·di·bo·m·do pau
pib·ꝛ si quē defrau·red·q̄·Lu·xix·Aliqn̄ sumno·ꝛ significat ꝛtempla
tionē p deuotā orōnem·Sic fuit sanatus publicanus·Lu·xvnj·Descē
dit hic iustificatus in domū suā· In fine autē istius pmi mēbri nota
qr duo de isto febricitāte dn̄r·s·qr erat filius reguli·et qr infirmabat ca
pharnaum qđ interptat ager pinguedinis·Hec aūt duo sez nobilitas
generis ꝛ pinguedo reꝝ sunt frequētissime causa ꝛ occasio febris pēri
Filij em̄ magnoꝝ vt nobiliter ꝛ magnifice vuāt multa inuste ꝛ per
violentiā extorquēt·Et sic est in eis peccatū superbie ꝛ rapine· Itē deli
ciose nutriunt propter qđ magis ad luxuriā incitant·ꝛ sic in eis peccatū

luxurie ꝛ gule· Similiter pinguedo rey ē multis occasio spūaliter in firmādi· ps· Prodijt q· ex adi· miq· eo· Ezech· xvj· Hec fuit iniq̄tas sodo me superbia abūdātia ociū· ꝛc· Plures infirmant in psperis q̄z in aduersis· ps· Cadēt a la· t· mil· ꝛ de· mi· a de· t· Et plures pficiunt in aduersis q̄z in psperis· Et iō tpe psecutōnis ecclesie q̄i oēs pōtifices erant sancti· q̄z tpe pacis ꝛ pinguedis ecīe pauci repiunt sancti· Propter abūdantia rey nō ē petēda Gre· Cū oīs fortuna timēda sit magis est timēda psperа q̄z adūsa· Hec em seruiēdo erudit· illa blādiendo seducit· Et sic ptz pmū· ¶ Scdo ponit christi ad regulū increpatio· q̄ nisi signa et pdigia videritis· i· maiora ꝛ mīora miracula· nō creditis· vt signa terrena ꝛ pdigia celestia· Hz quō nō credidit q̄ p impetrāda filij salute venit· Et ideo dicendum vt dicit beda· fides eius triplicem habuit gradum sicut ꝛ quelibz alia vtus scilicz imitium incrementum ꝛ perfectōnem· habuit em imitium qñ ipm rogauit vt descenderet ꝛ sanaret filiū eius· tē em ꝛ credidit ꝛ dubitauit· Credidit q̄ filiū sanare posset· hz nō credidit q̄ ipm sanare posset nisi pñs eēt ꝛ corpe· Deinde fides eius accepit incrementū qñ credidit pmom quē dixit· filius tu⁹ vunt· Tandē accepit pfectōz· qñ fuis nūciantib⁹ filij sanitatē· credidit ipe ꝛ dom⁹ eius tota· ¶ B ¶ Circa h aūt notandū q̄ fides nra debuit oino p miracula confirmari· alis nullo mō hōmes credidissent· sic hic dr nisi signa ꝛ pdigia videritis nō creditis· Et h ptz multiplici rōe· ¶ Primo rōe eius qđ de christo credē debebāt scz q̄ ipe esset natural⁹ filius dei ver⁹ deus ꝛ ver⁹ hō· q̄ hōmes nō tenebant credē christo q̄ essz filius dei nisi miracula excedētia omnē naturā ꝛ omnē rōez fecisset· Mediuz em ꝛ extō debēt esse eiusdē generis ꝛ valoris· cū exclusio vtute sit in p̄missis vt di· phs· Et iō sic h scz q̄ xp̄c esset filius dei omnē rōez ꝛ omne ingeniū ꝛ naturā excedit· sic ad h pbandū debebāt fieri miracula totā naturā supantia ꝛ omnē penit⁹ rōez· Et h est qđ xp̄c dicit· johā· xv· Si opa nō fecissem in eis q̄ nemo alius fecit peccatū nō haberēt· Nūc aūt excusatōz nō hnt de pcō suo· Cū aūt opatio demōstret rē vt di· phus et ipe potestatue vt deus· ꝛ nō in vtute oromis vt alij sancti fecerit opa· q̄ isto mō sol⁹ deb⁹ facē pt· liquet q̄ ipe erat deus· Joh· v· Opa q̄ ego fa· sunt q̄ te· phi· de me· ¶ Secūdo rōe fidei antiq̄te· Romani em ꝛ sapietes mūdi videtes p viā nature pcedere a corporib⁹ celestib⁹ omnē vtutē ꝛ vitā ꝛ bonā dispōez in hōmes· ꝛ in oīa inferiora· colebāt corpora celestia tāq̄z deos scz solē ꝛ lunā ꝛ stellas· Iudei et ab antiq̄ recepe rūt legē p moysen cui locut⁹ fuat deus ore ad os· q̄ dicebāt deum esse vnū· et esse spm ꝛ nō carnē· Vñ in datōe legis mosayce nō fuerūt facta miracula· q̄ moyses nihil supra naturā ꝛ incomprehēsibile pcepit eis credē· hz solū ea q̄ phi naturaliter pbāt· s· q̄ est vnus ds ꝛ silia· a quib⁹ aūt recedēt ꝛ a fide in qua q̄s nat⁹ ē ꝛ nutrit⁹· nō pt fieri sine dubio miraculo ad mīm⁹ quātū ad oēs vel maiorē ptē existūtum in illa fide· et

maxime si fides natiua est facilis et alia difficilis sicut est nostra fides
Hic cadit exemplū de quadā demoniaca q̄ interrogata q̄ essent pecca-
ta q̄ hō magis difficulter relinq̄ret Rñt q̄ duo scz accipe alienū et q̄
maxime difficile erat q̄ hō relinqueret fidē in qua nat⁹ est et nutritus
Hui⁹ exēplū vidē⁹ in oīb⁹ Nā q̄ aliq̄s a iuuētute nutrit⁹ in delicijs
et diuitijs in senectute relinq̄t eas et subeat penitētie iugū nō ē possi
bile sine diuino miraculo Propterea christ⁹ ait Facilius ē ca q̄ fo ac-
trā q̄z di inf in re ce maf xix Propt qđ dr treñ nij Bonū ē vi cū pta-
iu ab ado s Ez qñ videbāt hōmes christū et apl̄os talia facē dicebant
q̄ certo isti vey dicūt et iō credendū ē eis Tercio rōe psecutōis ty
rannoy et vilitatis et indefensionis apl̄oy et alioy p̄dicantiū hāc fidez
orthodoxoy em̄ fides et catholica ecclesia maximas psecutōes passa ē
a p̄ncipib⁹ mūdi vt dic aug Et conati sunt pluries romani p̄ncipes q̄
potentiā et omnē modū hāc fidē exterminare Xp̄i āt et eoy sequaces
erāt viles psone et vilis condicionis Et ex mādato dñi erāt sic oues in
medio lupoy nullā defensionē facientes Maf x Ecce ego mit vos sic o-
in me lu Exemplū de legione thebea Sic xp̄c fuit coram iudeis q̄ nul
la defensione vsus ē ꝫ tāq̄z o ad oc duc Si g̃ miracula nō fuissent fca
statim fides defeciſſet Ez qñ hōmes videbāt talia miracula fieri q̄ndo
vn⁹ interficiebaf decē credebāt et qñ decē interficiebāf centū credebāt
Et iō in psecutionib⁹ tyrannoy fides multū creuit Vñ sic piscis crescit
in aq̄ sic ecclia in psecutōib⁹ crescit vt appareat manifeste q̄ ꝫ fides ē
a do ad cu⁹ confirmatōz tot miracula ondit Et sic pz quare mō nō fiunt
miracula q̄ scz fides ē confirmata Et si obijcias de lege machameti q̄ue
tm̄ durauit Dicendū est q̄ sec⁹ est de ista q̄ lex ista leuis est valde et
facilis ad tenendū imo in multis delectabilis vñ nō subsistit in virtu-
te bonitatis ꝫ in vtute facilitatis sic vsure semp durāt nō q̄ bone sed
q̄ vtiles Durat etiā ista lex q̄ mandaf in ista q̄ sub pena capitis nul-
lus dubitet de illa vñ q̄ p potentiā armoy sustentaf Et pterea facer
dos saracenoy qñ p̄dicat sp tenet ensem euagmatū vt nullus p̄dicat
legi Si em̄ q̄s posſz disputare de ea manifeste falsa demōstraref Do
mf etiā in hac scda pte reguli p filio exauditio q̄ vade filius tu⁹ vuit
Vuit vita naf et vita gtie q̄ di pfcā st opa Et iō quē xp̄c sanauit in a
nima sanauit et in corpe Vbi pēsandū ē q̄ntū valeat vt⁹ fidei q̄ si fides
imꝑfecta et informis in regulo potuit filio salutē mētis et corpis ipe-
trare q̄d pf pfecta et formata certe mirabilia pōt Maf xix Si potes
credē oia possibilia sunt credēti Vñ etiā alexāder p fidē filioy israel
inclusionē obtinuit vt in bistorijs scola hēt Vbi dic ioseph⁹ Quid fa-
cturus est dis p fidelib⁹ si tm̄ p infideli fecit Maf xvij Si habūtis fi
dē vt granū sinapis dice mō huic trāsi hinc et trāsibit Et attēde q̄ ex
audit⁹ ē regul⁹ ad vtilitatē et si nō ad voluntatē Nā petebat christū pso
naliter descendē ad filiū qđ xp̄c nō fecit ꝫ qđ magis erat ei vtile q̄ in

hoc ꝙ abñs curauit·fidē eius q̄ diminuta erat pfecit·ꝛ sic eū ad vtilitatē exaudiunt Aug·Nō ē magnū a deo exaudiri ad voluntatem·ſ̄ ad vtilitatē·Nā dyabol⁹ exaudiť petens iob ad tēptandū·ꝛ nō exaudiť paul⁹ petēs stimulū amouendū·Exaudiunt quippe eū ad vtilitatē·Nā eger petit multa a medico q̄ ei medic⁹ nō ꝛcredit·Nō exaudit ad voluntatē·vt exaudiat ad sanitatē·Habem⁹ eť hic exemplū a xp̄o magne humilitatis·qꝛ ad filiū reguli noluit ire etiā rogat⁹·Ad seruū vo centurionis se ituꝝ ꝓmisit etiā nō rogat⁹·vtꝫ mať·vnj·In q̄ nr̄a supbia cōfundiť·q̄ viles ꝛ paupes visitare dedignamur·nobiles aūt ꝛ diuites importune eť nō rogati visitam⁹·Et sic pꝫ scdm ¶Tercio ponit regu li credulitas siue fides ꝛ iussionis executō·Iam em eius fides sumpserat incrementū·qꝛ quē ꝑmo nō putabat nisi pñs esset posse sanaé mō credit ꝙ abñs sanauit·Et ido credēs ibat sicut christ⁹ precepat·In quo duo exempla ab isto regulo hēmus ¶Primū est vt fides nostra per interualla tm suscipiat incrementū·Quidā aūt solū in corpe crescūt sed in virtutib⁹ nūquā crescūt·et semp sunt pueri·Esa·lxv·Puer cētuꝫ annoꝝ morieť·¶Contra qd·j·cor·xmj·Nolite pueri effici sensib⁹ ſ̄ malicia puuli estote·Homines vo mūdi sūt totū ꝛtrariū·qꝛ in malicia sē valde expti ꝛ senes·ſ̄ in ꝓsu spūali sunt ita stolidi ꝛ pūi·ꝙ nesciūt se signare·nesciūt cōfiteri·nesciunt orare·ꝛ breuiter de spūalibus nihil sciunt·ſ̄ quod peius est·quidā nō solū nō ꝓficiūt in fide ꝛ in bonis opib⁹ ſ̄ deficiunt ꝛ in fide quā acceperūt nō stāt vt heretici· vtinam media pars christianoꝝ in fide et in grā quas in baptismo acceperūt starēt q̄uis idē sit in fide ꝛ via dei nō ꝓficé ꝛ deficé Gre·In via dei nō ꝓficé deficere est·Amor em dei nūquā est ocios⁹ opatur em magna si est·Si āt opari renuit amor nō est·ꝛ ido ꝛpať igni qui semp ē in motu· ¶Scdm est vt credam⁹ christū abñtem oīa opari tanquā pñtem· Im em humanitatē assumptā christ⁹ nō est vbiq·ſ̄ scdm diuinitatem christus ē vbiq vt ver⁹ deus p potentiā pñtiam ꝛ essentiam· vt dicit aug·Et iō multū dērem⁹ erubescere peccare·ꝛ multum niti bñ agere cum deus vbiq sit pñs·Boe·in fi·li·q̄nti·Magna vobis est si dissimulare nō vultis necessitas indita ꝓbitatis cum añ oculos agitis ú dic cūcta cernētis·Hic cadit exemplū cuiusdaꝫ heremite qui fiťauit se velle peccare in platea cū vna metrice·qđ illa p verecūdia dixit se nullo mō factuꝝ ram·ſ̄ in camera erat pata facere in qua a nullo videbať·Cui heremita·O stulta deus videbit te·et beata virgo·ꝛ sancti angeli·Cur g̃ nō verecūdaris·Quod ista audiens confusa est·Et quia p fidem homo liberaťa duplici morte scz nature ꝛ culpe·Im illud iobā·xj·Qui credit in me etiā si mor·fu·vi·Ido quarto sequit ꝙ postquā crediderat Inomine iesu dicentis·filius tuus viuit·ꝛ ibat·seruꝰ occurrebāt ei dicētes ꝙ filius eius esset viuus·et facta examinatōne inuenit ꝙ tūc reuixit q̄ndo christus dixit·Filius tuus viuit·In quo habē⁹ exemplū ab istis fuis

bona celeriter nūciandi·qz nūcij bona nūciantes ꝺnoui debēt·nij·regū
vij·Hec dies boni nūcij est·si tacuerimꝰ ꝛ noluerimꝰ nūciare vsqz ma
ne·sceleris arguemur·Malū ãt silē ꝛ occultare dēmꝰ·Ecc·xix·Audisti
vbum adūsum ꝓximū tuū ꝛmoziaꝫ ꝺn te·fidēs qm nō te disrūpet·Et
alludit dicto quo dz·Ipe creparet misi diceret·Et sic ꝓz terciū ꝛ quar
tū·V Quinto pomꝫ fructꝰ ex facto miraculo ꝛsecutꝰ·qz credidit ipe
et domus eius tota·Circa qđ mozalitet exponēdo·nota qz hō domus
est ꝛ templū dei vūn·Tota g̃ domꝰ dei ē hō cū oīb potentijs anime·
Tūc g̃ tota domus dei credit qñ hō cū oīmb potētijs anime fidē xpi
p opa manifestat·ꝛ ꝓtestaꝫ·vt ꝓmo qñ ꝺn ꝺntellectu ē va fides ō do
de creaturis·de ꝺnferno ꝛ padiso·ꝛ de ommb credendis·Sz qñ ꝺn ꝺn
tellectu nō sunt misi leges·ꝛ scietie seculares·ꝛ modi ꝛ vie lucrādi et
dñandi·tūc hō cū tota domo sua nō credit deo·qz nō cū ꝺntellectu·Se
cūdo qñ ꝺn volūtate est verꝰ amoz dei ꝛ ꝓximi·ꝛ ordinatꝰ vt deū di
ligat sup oīa ꝛ ꝓximū sic seipm·Sz qñ ꝺn volūtate ē solū amor car
nalis ꝛ mundanꝰ vt qñ hō afficiꝫ solū ad bona ẽnsitoria·ꝛ illa sup oīa
diligit·tūc hō nō credit cū tota domo sua·qz nō cū volūtate·Tercio qñ
ꝺn memoria sunt dei bñficia·sunt etiā ibi ꝓpzij defectus· ꝛ mala q̃ fec̃
et vilitas ꝛdicōnis būane·ꝛ mēoria moztis·Sz qñ ꝺn memoria sunt
solū ꝺnurie recepte·ꝛ nō recordaꝫ beneficioꝝ dei nec maloꝝ que fecit
et suiipius oblīnscīꝫ·tūc nō credit cū tota domo·qz nō cū memoria ·
Quarto qñ ꝺn corde ꝛ potentia cogitatiua est bona cogitatio·vt quā
do cogitat vilitatē pcti ꝛ nobilitatē vtutū·vanitatē mūdi· ꝛ penas et
gaudia eterna·Sz qñ ꝺn cogitatōe est q̃dā discursus maloꝝ·vt qñ coz
gitat hō carnalia opa mala lucra·strages ꝺnimicoꝝ ꝛ talia·tūc nō cre
dit cum tota domo·qz nō cū cogitatōe cordis·ꝛ cū toto corde qđ deus
ꝑncipaliter requirit·Prou·xxiij·Prebe f·c·t·m·Quinto qñ ꝺn potētia
auditiua sunt dei vba et audit libēter q̃ spectāt ad dei laudē·ꝛ moruz
ꝺnstructōz·Sz qñ hō tota die audit vana ꝛ mala ꝛ mūdi rumores tūc
nō credit cū tota domo sua·qz nō cū auribꝫ·Sexto qñ ꝺn potētia visi
ua est quedā clausura·vt hō nō videat lasciuias ꝛ vanitatē·ps·Auerte
ocu·t·ne videāt vanitatē·Sz qñ hō videt turpia ꝛ ꝺnhoneста vt mulie
res cōptas·ꝛ chozeas q̃ vt basiliscus ꝺnficiūt solo viso·tūc nō credit cū
tota domo sua·qz nō cū visu·Sic ꝺnfectus fuit dauid videndo bersabee
vxorē vrie·ij·te·xj·Septimo qñ ꝺn potētia gustatiua ē magnū tpamē
tum cibi ꝛ potus·ß qñ hō tota die vacat ꝛmesatōnibꝫ ꝛ ebrietatibꝫ sic
animal brutū·nec obfuat diē ꝛ hozas tūc nō credit cū tota domo sua·
qz nō cū gustu·Octauo qñ ꝺn potētia tactiua q̃ diffundiꝫ ꝑ totū coz
pus·est q̃dā asperitas pñie vt mēbza mortificent ne caro rebellet aie
et vicia regnēt sic fec̃ ioh·bap·cuius totū corpus ꝺn asperitate pñie fu
it·j·cor·ix·Castigo cor·m·ꝛ ꝺn ser·re·Sz qñ ꝺn toto corpe ē mollicies ·
et delectatio·ꝛ qñ hō de corpe facit deū et fiut ei ad nutū·ꝛ caro ē do

mína et anima ancilla·et vícia regnãt·tũc nõ credit cũ tota domo·mo cũ tota domo se credẽ nõ oñdit qz ita delectať trãsitoríjs bonis acſi ñ essent etna·et p ẽñs oĩa puertũť·Pro. xxx· Per tria moueť terra· et quartũ qđ nõ pť sustíné·p seruũ cũ regnaúit·p stultũ cũ saturatus fuerit cibo·p odiosaz mulierẽ cũ ín matrimonio assumpta fúit·et p an cillã cũ fúit heres dñe sue·Iste stultus·et iste seruus est corp⁹·t odio sa mulier·et ancilla est caro· q̃ si saturať ínfatuať·si regnat oĩa pútit si assumať ín matrimoníũ zturbat totã domũ si fúit heres bonoz bo mmis zsumit oĩa bona·et ad mopiã zuersa zmediť a vermib· et eúis domína ínternũ mẽdicat·Et ť sic ptz totũ·

De epistola sermo ·cvij·

QOnfortamíni ín dño et ín potẽtia virtutis eius eph·vj·In ter alia que ad capitaneũ exercitus ptínẽt tria sunt· Debet eĩ milites zfortare·milites facé seipos armare·et milites bona arma docé·Hec tria apls sic capitane⁹ militie xpiane ín hac epla docet oẽs milites xpi·Primo g̃ zfortat eos ín potẽtia saluatoris in pncipio eple·Secõ monet eos vt dei armaturã índuãt et hui⁹ cãm subiũgit·q̃ est neqcia luctatoris ibi·Accipite ar·dei·ẽ·qĩ nõ est no·col·Terrõ oñdit que sunt arma quib⁹ ín bello spũali debẽt esse accíncti milites creatoris ibi·State er·suc·lũ·ves·Primo g̃ apls zfortat milites christi·d·Cõfortamíni ín·dño q̃ est datoz oĩs ro bo ris et ín potentia virtutis ei⁹ vt scz nõ credatis ín bello spũali ꝑprijs viribus pugre et vícé·ſ ín potẽtia virtutis dei Prehũ eĩ spũale est ita duz et forte vt ínfra patebit·q̃ null⁹ ín eo ꝑprijs viribus nísi per útutẽ dei pť resistẽ·Et ſ patuit ín apls q̃ rpe passionis xpi qñ fúnt di mussi ꝑprijs viribus omnes succubuerũt Luc·xxij·Simon ecce sath· expet·v·vt cribra·sic triticũ·Ego ãt rogaui ẽ·Qñ ãt postea fúnt aduersi et zfortati útute di omnia vicerũt·Et iõ nullo mõ ẽ pugndũ nísi p us útus dei beať·Lu·xxiiij·Sedete ín ciui·donec índua·útute ex alto· Hoc fuit figuratũ ín golia et dauid·j·re·xvij·Nã golias magn⁹ gigas aggressus ẽ dauid ín fortitudíne corpis sui·Dauid ãt pugnáť ẽ go li ã útute dei·Et iõ puer ínermis vicit gigantẽ magnũ armatũ Gigas iste armat⁹ est dpabol⁹·Lu·xj·Cũ for·ar·cus·a·s·Omnis g̃ puer q̃cun q̃ pugť ín útute dei vincit ipm·qz ín do omnia pẽ q̃sq; phil·iiij·Oĩa pos·ín eo q̃ m·zfor·Iob·xvij·Pone me iuxta te et cu·v·ma·pug·conť me. Debet g̃ pugnãs ín ſ plio pmo zhidere ín dño·Secõ debz re spicere ad pmium hĩdum si bñ dimicet·et ad supplicíũ sustínẽdũ si suc cũbat·qz si bõ vincat coronabiť et regnum perpetuum possidebít·ij· Thi·ij·c·Ne·co·mi·q̃ le·cer·Omnis ãt q̃ legitime certat vincit· Vñ de alexãdro dicit qz dũ semel dẽret zmittẽ bellũ cũ q̃dã rege pdiuite cui⁹

milites erāt oēs auro ꝛ argēto oꝛnati ꝛfortās milites suos ait· Si bñ
puḡuerimꝰ hac vice ditissimi erimꝰ· Qđ attēdētes milites sūt omes
aiati ꝛ ꝛfortati ꝛ fortit dimicauerūt ꝛ vicerūt· Si āt hō succūbat liga-
bit ím carcé ínfermí ibidē ín ppetuū cruciandꝰ hīc christꝰ fec dyabolo cū
q̄ pugnauit· Io· xij· Nūc ꝓn· h· mū· e· fo· Vñ ꝛ de alexādro dꝛ q̄ dū qua
dā vice patus esset ad bellū ꝛ fortissimi milites ex adúso astaret ꝛfor-
tans milites suos ait· Carissimi frēs· ℔ sero oēs cenabimꝰ ín ínferno·
nísi valēter pugnemꝰ Propt qđ milites oēs aiati sūt ꝛ valenter pu
gnātes vicerūt· ℣ Tercio dꝛ eē bñ armatꝰ Et ℔ ē qđ sequt ím secundo
mēbro· Et sic pꝫ ꝓmū· Secđo monet apls christi milites vt dei arma
turā assumāt d· Indu· v· ar· d· q̄ ꝛsistit ín vtutib aíe que dicūt armatu-
ra dei q̄ a solo đo suís militib danť· Aug· Virtꝰ ē bona q̄litas mentis
quā deus summe nobis ínfundit· ij· coꝛ· x· Arma milicie nre nō sūt car
nalia ſ spūalia· potētia deo ad destructōꝫ ínimicoꝝ· Et sic pꝫ pciosítas
et bomtas istoꝝ armoꝝ cum a solo đo danť· Oía alia bona đs ꝛmsit
danda vt soli lucé ígni calefacere· ꝛ sic de alijs· Sola vo ísta arma scilz
vtutes ꝛ dona tanq̄ optima reſnauit danda ad manū suā· Ia· j· Ome
datū op· ꝛ o· d· pf· desur· ē· Sūt etiā arma lucida ꝛ bñ tersa· ro· xiij· Abi·
op· te· ꝛ índu· ar· lu· Et distínguit ínter milites christi ꝛ satellites dya-
boli· q̄ isti sunt índuti arma tenebraꝝ ꝛ mortis· Sūt eť arma nobilia
q̄ solis filijs regis etní danť ꝛ ab ípo solo rege vt dictū est· Si g̃ ho
noꝛ ē accipe ensem a rege mūdi quātomagis a rege celi· Sūt eť arma
vtuosa valde q̄ defendūt hominē ab omní morte ꝛ mortali vulnere·
Boe· Talia tibi ꝛtuleramꝰ arma q̄ misi ꝓꝛ abiecisses ínuicta firmitate
tuerenť te· Cōserūt eť vtutē maximā ipi hoi ad pugnādū· vt ín vtute
ípoꝝ oía vincat ꝛ ad regnū celoꝝ puemat· Sūt g̃ arma lucida pciosa
nobilia ꝛ vtuosa· Cōseq̄nter oñdit cām ꝛ rōꝫ q̄re ℔ arma sunt índuen
da dí· Vt possitis staé scz securi adúsus ínsidias dyaboli ꝛ adú sus dya-
boli machmatōes occultas· occulte em nob ínsidiať· Iaco· mj· Resistite
dyabolo ꝛ fugiet a vob· Et q̄ possz q̄s dubitaé an adúsus dyabolū ín
staret nob bellū dei· dic q̄ sic· Et iō ℔ reddit cām cause· ſ· hꝰ q̄re dēmus
stare adúsus ínsidias dyaboli· Et cā hꝰ ē necessitas assistēdi· Qm nō est
no· col· i· pliū spūale adúsus carnē ꝛ sanḡnē sup· tm· Nō em p ℔ exclu
dé ímtēdit bellū carnis· ſ ei bellū dyaboli associaé· Caro aut ꝛ sanguis
nō sonat hic ín naturā· ſ magis ín coꝛruptelā nate ꝛtractā ex ꝓmis
pētib ꝛ ex ꝓaua ꝛsuetudie· Vñ p ꝛcupīa carnis accipiť· j· coꝛ· xv· Cla
ro ꝛ sanguis regnū dei nō possidebunt Ecc· xvij· Quid neq̄us q̄z qđ
excogitauit caro ꝛ sanguis· ſz est luctādū adúsus ꝓncipes demones
q̄ sibi subiectas ꝛtímēt multitudines· nec tm demonū ꝛtímēt multitu
dines· sed etiā hommū malom· p quos pugnāt· Propter quod lucifer
dꝛ ꝓnceps hꝰ mūdi· Io· xiij· Venit em ꝓnceps huí mdi· Et potesta-
tes· ꝛpter fortitudíne q̄m habz vnusquisq̄z ex natura· Iob· xlj· Non est
potestas sup terrā q̄ ei valeat ꝛpari· qui factꝰ est vt nullū timeret Et

ideo nō solū adúsus carnē ⁊ sanguinē· ⁊ adúsus demones ē nob̄ bellandō
ꝫ etiā adúsus mūdi rectores·i· hōmes mūdāis delectatōib⁹ corruptos
et mūdi amatores· Aug· Quotiens mundi nomen ín mala sígficatōne
sumít nō oñdit nísi mūdi amatores·j· Io·v· Tot⁹ mūd⁹ ín ma·po·ē· Re
ctores dico tenebraꝝ hay·i· hoim excecatoꝝ tenebris ignorātie ⁊ cul
pe· Epb̄·v· Gratis alī te· Tales aī demones cū ꝗb⁹ bellare hēm⁹ sunt
spūales·i· ínuisibiles ⁊ sī neꝗssimi· Et b̄ ē qđ dic̄ aī spūalia neꝗcie·i· aī
demones ꝙ sī spūs neꝙ ꝙ habitāt ín celestib⁹·i· ín isto aere caligínoso
ape nos· ꝙ relicti sī ibi vt nos ín pug̃ exercitēt· vī ín celestib⁹·i· p cele:
stib⁹ ꝙ nítunt auferre nō em̄ p modica re nobiscū pug̃nt· ꝫ p ipa he:
reditate paterna ⁊ etna· Vltio ꝛcludit di· qr̄ g̃ aī tales ⁊ tātos hostes
bētis pug̃re· ꝓpterea accipite armaturā dei vt possitis resistē ī die ma
lo·i· ín tota vita pñti Quía vt dic̄ aug· Exꝙ adā lapsus ē ⁊ de paradiso ex
pulsus· oēs dies sūnt mali· ⁊ b̄ p miseria naturali· ⁊ p malicia hōínum
vt dictū ē supra ín p̄cedēti epla· Et nō solū p hāc armaturā dei hō pe
resistē hōínib⁹· ꝫ etiā pōt esse pfect⁹ ín seipo ⁊ pficé de bono ín melí⁹
Et b̄ ē· ⁊ ín oīnib⁹ pfecti stare· tā ín p̄speris ꝙ ín adúsis· Mat·v· Esto
te p·sic̄ pa·ve·ce·pf·ē·ij·cor·vj· Per arma ústicie a dex· ⁊ a si· Sola em̄
p̄dicta arma faciūt hominē pfectū ⁊ bonū· ⁊ nō sup oīna sī qrēda et
habita retinēda· Apoc̄·nj· Tene qđ hēs· Et attende qr̄ vt ex supradi:
ctis p̄z b̄ bellū spūale qđ nob̄ ínstat ē valde duꝝ ⁊ forte ꝓpter·viij·
¶ C ¶ Primo qr̄ p ínsidias pug̃t ín eo· Propter̄ dic̄ adúsus ínsidias
dyaboli· ¶ Secdo qr̄ ibi ē p̄ditio· nā caro ꝙ debēt eē p hōíne sic̄ ps ei⁹
p̄dit eū ⁊ sic ímtus ín hōíne ē p̄ditō· Propt̄ qđ dic̄ adúsus carnē ⁊ sā
guínē· ¶ Tercio qr̄ ē bellū valde ordínatū· nā ín b̄ bello sī p̄ncipes or
dínātes demones ad bellū dímdētes eos p singulas potētias aie· Nā
quidā ponūt ad cor vt mala cogitet quidā ad voluntatē vt mala velit
quidā ad memoriā vt malor̄ recordet̄ ꝛc· Lu·xij· Tūc va· ⁊ as·sep·al·s·
ne·se· ⁊ ingres·ha·ibi· Ponūt et neꝙores ad magis pfectos et ex pte
debilioꝝ pug̃nt ꝓpt̄ qđ dic̄ p̄ncipes· ¶ Quarto qr̄ pug̃toꝝ sī potēssi
mi ⁊ robusti vt dēm ē· ꝓpt̄ qđ dic̄ ptātes ¶ Quinto qr̄ nō solū aī dmo
nes ⁊ carnē pug̃re dēm⁹ ꝫ etiā aī malos hōmes mūdi ꝙ bonos psequū
tur· Io·xv· Si me pse·cūt ⁊ v·pse· Qui sī obtenebrati ín mēte ⁊ lucē vita
tis ñ agscūt ꝫ tñ sic obtenebrati regūt mūm ⁊ ad ipor̄ impiū dispōit
et nō ⁊ rectoés ⁊ recti ín p̄cipitiū vadūt· Mat·xv· Si cec⁹ ce·du·p·am·
ni fo·ca· Propter qđ dicit aīa mūdi rectores te·ha· ¶ Sexto qr̄ ho:
stes nostri sunt ínuisibiles ⁊ ab ipis ledi possumus sed ipos ledē neꝙ
mus quía spūs sunt sed solum possumus nos defendere sub armatu:
ra dei qr̄ talem armaturā hñtes tangē nequeūt Qđ figuratū ē ezech·ix
Vbi viro dñti pcutē hōmes ciuitatis dēm ē ne fig̃tos thau tangeret·
¶ Septimo qr̄ hostes nostri sunt neqssimi ⁊ ín aīa ⁊ corpe volūt nos
pdere ⁊ nulli pcūt ⁊ null⁹ miserent̄ ⁊ nullo tpe dormūt vel quiescūt

Iob. Qui me ꝛinedūt nō dormiūt Luc. Nihil se fecisse estimat cū aiaſ nō sauciat. Propter ista duo dicit cōtra spūalia nequicie. ¶ Octauo qꝛ ℔ bellū nō agit̄ ꝓ modica re sed ꝓ regno eterno. qđ demones pdi derūt. Et iō totis viribꝫ nitunt̄ ne ipm possideam⁹. Propter qđ dicit in celestibꝫ. i. ꝓ celestibꝫ. Et sic ptz scđm. ¶ Tercio oñdit q̄ sunt ista ar ma. quibꝫ milites xp̄i debēt esse accincti. ꝛ facit tria. Primo dic̄ pdito rē p̄elij esse religandū. Secđo ponit arma ad defendendū. Tercio poꝛ nit arma ad offendendū. Dicit g̊. State. Postq̄z em̄ bellū ē ita duꝫ nō est sedendū ſꝫ viriliter standū ad pugnā. Et qꝛ vt dictū ē pugna hec est in carne ꝛ ꝓ carnē ꝛ iō lubi carnis in quibꝫ ꝛcupiscētia viget. ponē illud job. xl. Fortitudo eius in lūbis eius. sunt succingēdi ꝓ carnis ma ceratōꝫ ne defluāt ad carnalia. sicut cingulū ꝛseruat vestē ne defluat in lutū. Prou. xxxj. Accinxit foꝛtitudine lūbos suos. i. ꝛtinētia forti. Lu. xij. Sint lū ve. p̄cinct̄. Nō em̄ ꝛtra carnē aliter pugnare dēm⁹ q̄z ꝓ ꝛtinentiā ꝛ ma ceratōꝫ ipius Aug. Carnē vestrā domate ab escis ꝛ potibꝫ. Primo em̄ doꝫ pditor castri religari aliquā ꝓcedat̄ ad bellū. ꝛ iō ꝑmo omnium in bello spūali caro est religāda p disciplinā. cū sit ꝓditoꝛ. Ecc. xxxiij. Ser uo maliuolo toꝛtura ꝛ ꝛpedes. Caro aūt ē seruus maliuolus. et neq̄z qꝛ pdit animā dñam suā. Et dicit in veritate vt scz sit vera ꝛtinētia nō fict̄a. glo. vt ve ꝓ p̄ christū ꝛtinentiā fuerūt Mat. xix. Sūt eunuchi q̄ facti sūt ab hoibꝫ vt sūt ppo crite q̄. ꝓpter hōmes ꝛtinent et sunt eunu chi q̄ seipos castrauerūt ꝓpter regnū celoꝝ. ¶ Cōsequēter scđo ꝛcludꝛ so inimico ꝛ p disciplinā debilitato. anime armaturā ponit di. Induti loꝛicā iustitie inīnsitiua est ꝛstructio. i. induti iustitia q̄ est loꝛica aie. Cōpat̄ aūt iustitia loꝛice ꝓpter duo. ¶ Primo qꝛ sic̄ loꝛica er multis murenulis vel malgis vel rotulis ꝛtexit̄. ita iustitia mlt̄as ututes cōꝛ plectit̄ q̄ sunt in sil̄ catenate. Sap. v. Induet ꝓ thoꝛace iusticiā. ¶ Secū do qꝛ sic̄ loꝛica inter hostes nūquā ē deponēda sic nec iustitia. Psal. Beati qui custodiūt iudiciū ꝛ faciunt iust. in omni tpe. Alia armatuꝛa ponit d. Et calciati pedes. i. affectōes ꝛ desideria hūtes munitas virtu tibꝫ ꝛ sanctoꝝ exēplis. q̄ scđm aug. sunt pedes anime. ne a spinis vicio rū et luto mundanoꝝ pungant̄ ꝛ maculent̄ Can. vij. Quā pulcri sunt gressus tui in calciamētis filia ꝓncipis. Et hoc est in ꝓparatōe euan gelij pacis sup. adimplēda. i. vt sitis pati ad ꝓdicandū euangeliū qđ nunciat pacē inter deum et hoīnes factā. vel ad ꝛplenda precepta e uangelij. Hmōi calciamēta debēt bn̄ ꝓdicatoꝛes ne tremis suis deſi derijs terꝛena tāgāt vl̄ ꝓpt̄ terꝛena ꝓdicēt. Hac sig̃ficatōe mar. di. apoꝛ stolos sandaliꝫ vl̄ soleis calciari vtꝫ eusd. vj. Dēm⁹ g̊ pati esse ad pdi candū euāgeliū pacis. Alia armaturā ponit di. In oib. s. plīs spūalibꝫ sumētes scutū fidei. inīnsitiua ꝛstructio ē. i. fidē que ē scutū. qꝛ sic̄ scutū est vnum et habet tres angulos sic fides est de vna essentia diuina in qua sunt tres ꝓsone. j. joh. v. Tres sunt q̄ test. dant in ce. pa. ú. ſſ. et hi

tres vnū sunt. Itē sicut sūa scuti ē coopta corio aīalis mortui. ita fides est de sūa dūma vestita carne mortalitatis nre. jo. j. Ver. ca. f. est. Itez sicut scutū suspendit ad guttur z stat supra cor. ita fides dz esse in cor: de z pferri p os. Ro. x. Corde cre. ad ius. ore aūt cōfessio fit ad sa. In quo scuto fidei dic̄ q possum⁹ oia tela ignea nequissimi hostis nostri extin guere. Ipa em̄ fides dz primo ommū tēptatōnib⁹ z telis dyaboli oppo: mi. ne puenīāt ad lorīcā iusticie. Prudenti⁹. Prima petit campū dubia sub sorte duelli pugtura fides Ignea aūt dic̄ tela dyaboli. q: suggestio n dyaboli ignea. carnales cōcupiscētie igniunt vt plus possint nocere sicut tela materialia de igne Eccī. ix. Quasi ignis cōcupiscentia exarde scit. Neqssima āt dicit q: eius neqcia oīnib⁹ superet. Sicut enim scutuz defendit hominē z oīa arma eius. q: doctus miles omnes ictꝰ re: cipit in scutū. ita fides defendit hominē z oēs vtutes. q: oēs ictus dya boli in scuto fidei recipiēdi sunt. Oēs enim tēptatōnes p verā fidē re: pellimus. Quia si habem⁹ verā fidē de gaudijs padisi et penis inferni nec pspera mōi desideram⁹. nec formidam⁹ adūsa de quib⁹ ois tēpta tio inferit habenti verā fidē. nisi sit tēptatio de ipa fide. q p fidē nostraz repellit sicut lumē expellit tenebras. Aliā armaturā ponit dicēs. Et ga leā. i. spem salutis etne assumite ad caput mētis ptegendū. Dicit autē spes galea salutis. Quia dz ad ro. vnj. Ipe salui facti sum⁹ Esa. lix. Ga lea salutis in capite eius. Si aūt querat quare nō fecit mētōz de carita te cū sit melioz z virtuosioz armatura spūs q̄z oēs alie. Dicendū ē q ipe fecit mentōz de fide formata. q p dilectiōz opat in q̄ omia tela dya boli extinguunt. et p quā oēs tēptatōes. siue a carne. siue a mūdo. siue a dyabolo superamus. Nō enim p fidē mortuā z informē vincim⁹ tem: ptatōes. Et iō in ipa fide intellexit caritatē oia tela dyaboli extinguē tē. z oēs tēptatōes vincentē. q: fides in vtute caritatis opat. cū sit for ma fidei z omnis opatio sit a forma. V Cōsequēter tercio postq̄z posu' it arma ad defensionē. ponit arma ad impugādū d. Et assumite gladiū spūs qd est ūbum dei. Nō ei dem⁹ solū nos defendē a dyabolo. ꝫ dem⁹ ipm impugnare. Instrumentū aūt ad dyabolū impugnandū est solū ūbum dei qd dem⁹ habē in ore z in manib⁹. in ore pdicando et in ma nib⁹ ad implendo. Apc̄. j. De ore eius gladius ex vtraq; pte acut⁹ exi bat. Gladius ex vtraq; pte acut⁹ egredit ō ore pdicatoris. qñ id quod pdicat. ope implet. et tūc ex vtraq; pte dyabolū impugnat. Debemus ḡ dyabolū impugnare facto et verbo. Quidam vero impugnāt ipm solo verbo. verbum aūt talius est mortuum. et idō nō est gladius spi ritus. quia gladius spūs est verbum dei viuum. Heb. iij. Viu⁹ est ser mo dei et efficax et penetrabilioz omni gladio ancipiti et pertingens vsq; ad diuisionem anime et spūs cōpagum quoq; et medullaz. Hūc gladium christus venit mittere in terram. Mathei. x. c. Non veni pa: mit. sed gla. Veni enim separe hominē aduersus patrē suum. et filiam

aduersus matrē suā ⁊c·sicut ei gladius sepat ⁊ diuidit·sic verbum dei sepat ⁊ diuidit hominē a carnalib ⁊ terrenis· Et q̄ solus gladius vbi dei sit armatura ad dyabolū impugnandū sic ptz· Dyabol⁹ em̄ pugt ⁊tra peccatores· ℣ Primo ipm oculis mentis excecādo· Sz vbz dei fugat tenebras mētis ⁊ illūmat eam·qua lucerna est· ps·Lu· pe· nie·v·t· Secdo ipm vinculis pctōz ligādo ⁊ in fuitutē peccati redigē· do· Iohā·viij· Qui facit pec·ser·ē pec· Sz vbum dei liberat hominē a b omni vinculo ⁊ ab omi fuitute· Iohā·viij· Si māseritis in sermone meo cognoscetis veritatē ⁊ vitas liberabit vos· Tercio ipm mūdi pspera et vana gaudia sup omia queré faciēdo· Io·xij· Dilexerunt gloriā ho· ma· q̄z glo· dei· Sz vbū dei omia pspera mūdi facit ⁊tēnere· Et apli ad verbū christi omia reliquerūt· Mat·xix· Ecce nos reliquim⁹ omia ⁊ Ro phi· nj· Omnia arbi·sum vt ster vt christū lu· Quarto ipm p mundi aduersa frangēdo· Sed verbū dei facit hominē fortē· ⁊ nihil aduersi formi dantē· Vñ apostoli postq̄z pfecte audierūt vbum christi dicebāt·j·cor· inj· Maledicimur ⁊ benedicimus·psecutōz patimur ⁊ sustinem⁹· blas· femamur ⁊ obsecram⁹· Quinto p voluptates corpis ipm dissoluendo Sap·ij· Nō fit pratum qđ nō ptranseat lux·nos· Sz vbum dei cōstrin gīt ad lamentū penitētie di·mathei·nj· Penitentia agite appi·e·reg· ce· Sexto ipm in infirmitatib peccatoz detinendo ⁊ eius appetitū cō turbādo ita q̄ dulcia videnť ei amara·et amara dulcia· Aug· Palato ñ sano pena est panis qui sano est suauis· Sz verbū dei sanat hōmem· ps Misit ver·suū et sa·e· Et redit ei appetitū rectū vt ei dulcia sapiāt et amara desipiāt· Et iō sic sanatus dauid dicebat· Quā dulcia fauciby me· is eloquia tua sup mel oꝛ meo· Septimo ipm ad mortē eternā ducen do· Sed verbum dei ab omni morte liberat Io·viij· Si q̄s ser·m·fua· mor·nō gust·in eter· Et breuiter in omni tēptatōne p quā dyabol⁹ p· cutit hominē verbū dei obstat ⁊ repcutit eū· Vñ verbū dei dr inimic⁹ et aduersari⁹ peccatoris q̄ in oib cōtradicit ei q̄ peccator instigat⁹ a dyabolo cupit facē· Mat·v· Esto cōsentiens aduersario tuo cito du es in via cum eo· Qđ exponēs bē⁹ aug· dic̄ q̄ iste aduersarius cui cōsentire debem⁹ est sermo dei q̄ in omnib q̄ male cupimus aduersať nob et phibet· Vis enim rape alienum smo dei dicit non furtum facies Vis cōcubere cum vxore aliena sermo dei dicit non mechaberis· Et sic de omnib alijs· Sic g̃ patz q̄ in pugna spūs pmo debemus proditorem scz carnē p cōtinentiā ⁊ abstinentiā restringere ⁊ religaē que quidem religatō q̄dā dei armatura ē· Secdo dēmus animā virtutib armare· s· lorica iustitie· scuto fidei· mūdicia desideriop· vt pure pdicemus ⁊ im· pleamus euāgelium pacis· p quā mundicia sunt pedes anime munit ⁊ preparati· et galea eterne salutis· Tercio debemus accipere verbuz dei tanquā gladium ad dyabolum impugnandum· Et sic ptz tercium et consequēter totum

Dominica·xxij·de euangelio sermo· CVIII

Simile est regnū ce·hoi regi q̄ voluit ra·po·cum seruis suis Matbei·xviij·Supra b̄ euangeliū dñs immediate dixerat bto petro q̄ ex pte dei fratri peccāti ꝛ venīā petēti nō solū deberet dimittē vsq; septies ꝫ vsq; septuagies septies·id ē qualiacunq; et quātūcunq; peccata ꝛmitteret·In q̄ oñdit maxima largitas ꝛ clemētia dei·Et q̄ deus est ita clemēs ꝛ miserícors circa nos · vult q̄ nos admínicē miserícordes sim⁹·alias ipe a nob suā miserícordiam reuocabit·Et hoc est q̄ ín hoc euāgelio sub quadā similitudie demōstrat·In q̄ euāgelio tria p̄cipaliter ꝛtínent·Primo em̄ sub q̄dam similitudíne índucit exemplū duíne pietatis ín debitoꝝ ꝛ debiti dimissione·In p̄cipio euāgelij·Secdo pomit reatus hūane maligmitatis ín ꝛseruí suffocatōe ibi·Egressus aūt seruus ille ínuenit vnū d ꝛser·su·ꝛc Tercio ꝛcludit íntentū ꝓpositę similitudíms ín gestoꝝ adaptōne·ibi· Sic ꝛ pat meus ce·fa·vo· In p̄ma g̃ pte índucimur sub quadā similitudíne ín exemplū ibi·Qui voluit ra·po·cū seruis suis·In qua quidē pte quattuor facit·Primo sub quadā similitudíne oñdit dúmā potē; tiam ibi·Sike ē regnū celoꝝ hōmí regi·Secdo dúmā sapiētiā ibi· Qui voluit rōꝫ po·cū ſuis suis·Tercio dúmā ustíciā ibi·Et cū cepissꝫ rōes ponē ob·ē ei·vn⁹ ꝛc·Quarto dúmā clementiā ibi·Procidēs āt seruus ille ro·e·ꝛc·In bis em̄ q̄ttuor oñdit regia dígnitas atꝫ honestas que ī hoc ꝛsistit sc̄z ín potentia ad coercendū·sapiētia ad gubernandū·ústicia ad puníendū·clemētia ad miserandū Det em̄ rex p potentiā aduersarios coercē·p sapientiā sibi subditos gubernare·p ústiciā delínq̄ntes punire ꝛ vnicuiq; qđ suū est reddere·ꝛ p clemētiā paupum psonaꝝ et miserabiliū miserēti·Dicit g̃·Sike ē re·ce·ī·eccia militās hōmí regi ·ī· filio dei q̄ fact⁹ est hō ꝛ est rex oīs creature·ī·sike est negociū eccīe ad chr̄istū regē ꝛ chr̄isti regis ad ecclesiā huíc negocio qđ suit vel esse potuit ínter quendā regē ꝛ eus seruos·Dicit aūt ecclesia militans regnū celoꝝ ꝓpter q̄ttuor·vtꝫ supra ín euāgelio dñice·xx·Lrā plana est ſm lrālem íntelligentiā ꝛ iō ſm sensum misticū exponat·Nā pñs euāgelium ꝛtínet quandā similitudíne q̄ negocio dei ꝛ ecclesie adaptari debet·Rex g̃ ds ꝛtínue cū ſuis suis pomit rōnem ꝛ ín vita ꝛ ín morte In vita pomit rōnem p ꝛsciētie illūmatoꝫ qñ sc̄z hō cogitat multa bona q̄ a deo recepit·ꝛ multa mala q̄ ꝛmisit·ꝛ tps qđ amisit ꝛ multa bona q̄ omisit·Pomit eē talē rōnem p scripturas·ꝛ p̄dicatores·ꝛ ꝛfessores·qñ p̄dicator vel ꝛfessor oñdit hōmí supradicta·ꝛ p scriptas probat·Esa·xxxviij·Recogitabo t·o·an·m·ín am·a me·Remig·Christ⁹ ex amínator meritoꝝ ita p scripturas cū ſuis suis rōnem pomit·In morte aūt talē rōꝫ p cunctoꝝ añ oculos reductōꝫ·Dañ·vij·Iudiciū sc̄·ꝛ libri ap·sunt·ī·ꝛsciētie singuloꝝ·Sūt em̄ demones tūc ꝛsentēr accusantes

eū·et oīa facta dicta·cogitata·ꝛ omissa replicāt sup eū·Et ꝫ ē qđ hic
dꝛ·Et cū cepisꝫ rōꝫ ponē·ꝛ·facta singulos examinare·oblatꝰ ē ei vnꝰ
q̄ debebat decē milia talēta·Talentū ꝑm phđ·ē qđđā pōdus apđ py-
sanos·Est aūt triplex talentū·scz mīnꝰ qđ est q̄ngēnta librax·mediū
qđ est septuagīnta librax·ꝛ maximū qđ est·cxx·librax· Per istū vnū
q̄ tale debitum dēbat ꝛ tm̄ tenebaꝫ·intelligit q̄libet peccatoꝛ·in pcō
mortali exīs·sicut p istū q̄ nō hēbat vestē nuptialē·intelligit q̄libꝫ non
hns caritatē·q̄ est obligatꝰ deo in decē milibꝫ talētis p decē maximis
bñficijs q̄ ds fecit hōi·q̄ sc̄t·Bñficiū creatōis·bñficiū eruditōis·bñficiū mi
nistratōis ꝛ gubernatōis·bñficiū naē nre assumptōis·bñficiū redem
ptōis·bñficiū lotōis ꝛ vestitōis·bñficiū sanatōis·bñficiū adoptōis
bñficiū glē ꝑparatōis·ꝛ bñficiū coꝛpoꝝ resurꝛectōis·Si vis de his be
neficijs ꝑdicare q̄ras ea supꝛa do·xvnj·ꝑmone·c·sub R·Et iō ilta tale-
ta debēt intelligi de auro cū nō determineꝫ de q̄ fūnt·qꝝ p talibꝫ ꝛ tā
tis bñficijs hō teneꝫ dō in melioꝛibꝫ et pciosioꝛibꝫ q̄ hꝫ et habē possit ꝛ
in psona ꝛ rebꝫ Berū·O si cognouisses aīa mea q̄ꝫ multa et q̄ꝫ multis
dēas·videꝫ qđ nhīl ē qđ facis·Primo em̄ dēs chꝛisto totā vitā tuā·qꝝ
ipe p tua posuit suā·Secdo exigūt ꝑterita pcā mea·totā vitā meā·vt
faciā dignos fructus penitētie et recogitē ti·o·an·m·m am·a·m·Quid
si terciū debitorē oīdam q̄ eā vendicat sibi totā·puto q̄ desidēs glaz
quā oculꝰ nō vidit nec auris audiuit nec in coꝛ·ho·ascē· Nōne ad hāc
emendā totū te et q̄cūq̄ poteris dare optebit ꝛ cū oia ꝛpleueris nō
sc̄ ꝛdi·pas·hꝰ t·ad fu·g·ꝛc· Quarto debitoꝛ dēs qđ es a q̄ totū hēs·q̄
te fecit et refec̄ et cūcta mīnistrat cui hoꝝ qđ dēs reddē ꝓpōnis·Est
etiā hō obligatꝰ deo in decē milibꝫ talentis p transgressionē decē ꝑce
ptoꝝ·qꝝ qui regis ꝑceptū trahsgrediē regi teneꝫ ad penā solu ēdā·Et
rex pī exigē et reus teneꝫ soluē si sit ei ūste inflicta Vel decē milia ta
lenta dēbat q̄ ꝺ inūalibꝫ pētis erat rōꝫ redditurꝰ vt di·remi·Innūabilia
em̄ pcā et q̄i infinita ꝛmittit hō in pcō manēdo·Si aī querat qua
re in transgressione ꝑcepti tā magna pena debeꝫ·quia decē milia tale
ta est aux inūabile·Dicendū q̄ in maleficio magꝫ pensaꝫ psona que
offendiꝫ q̄ꝫ ipm maleficiū·ꝛ quia in trāsgressione ꝑcepti offendiꝫ deꝰ·q̄
est bonū infinitū·iō sic puniē·Aggrauaꝫ eē pena ex pte psone offen-
dētis·ꝓpter multas circūstātias quia offendit suū creatoꝛē·suū eruditoꝛē·suū redemptoꝛē·Et centūmilia sunt circūstātie ꝓpter quas aggꝛ-
uaꝫ pena offendētis deū·et trāsgrediētis eius mandatū ꝛ iō pena in
solubilis ei debeꝫ·Et hoc ē qđ sequiē·Cū āt nō haberet vñ redderet.
Glo·ī·proꝛijs viribꝫ penā exoluē·Est em̄ pcatoꝛ spūs vadēs ꝛ non re
diēs·ps·quia pī incidē in penā·ꝫ nō pī proꝛijs viribꝫ exoluē penā Si
autem aliq̄n gtie dei restitutus exoluat penam hoc facit in vtute pas
sionis chꝛisti·cuiꝰ pena fuit et ē sufficiēs ad omnē penā exoluendā·Io-
xv·Sine me nī·po·f·Peccatoꝛ em̄ ꝑ pena exoluenda in omnibꝫ et cū

omnib⁹ suis obligat deo· Et hoc ē qđ sequit· Quia ūssit eū venūdari et vxorē et filios et omnia q̄ hēbat et reddi· Dumit ḡ ín se et ín psona sibi ꝛiūcta scz ín vxore et ín psona a se genita scz filijs· et ín suba exteriori· Vel dumit q̄ ad se et suos scz vxorē et filios· et q̄ ad sua· Vxor enim spēalia obsequia dz viro suo· et filr filij patri· Prinat em̄ ꝓpter ea omnī obsequiuo qđ ei vñcunq; et qūocunq; debet· et nō vxor et filij ubēt vēdi· i· omne ꝛmodū et omne obsequiū sibi auferri vñcunq; ei debeatur· Vel dumit ipe quātū ad anīmā et hoc ín se· et quātū ad corpus· ꝛ hoc ín vxore q̄ ē vnū corpus cū viro· et quātū ad potētias anime· ꝛ hoc ín filijs· q̄ originat ab anima sicut filij a prē· ex ꝛiūctōe enim anime ad corpus potētie originat ab anima· Et quātū ad bona exteriora· Et sic cuz omnib⁹ et ín omnib⁹ suis pcōr dumit et obligat ad penā· Et merito ín his pcōr dumit· Dumit em̄ ín anima· q̄ anīmā spōsam dei fec cū diabolo adulterari· Anīmā filiā reg eterni fecit suam diaboli Anīmā dei imagine insignitā maculis peccatoz fedauit· Animam vitatis luce coruscante erroz tenebris excecauit· Dumit ín corpe q̄ corpus deū suū ꝛstituit· iurta illud phīt· nj· Quoz deus vēter ē· Corpus qđ debuit famulari fecit dnm anime· Corpus qđ nō manet ín domo metnū ꝫ ꝓpij cit ad foueas a vmib⁹ ꝛmedēdū fecit heredē oim bonoz· herede legitimo repbato scz anima· Ecc̄s· vj· Omnis laboz hominis ín ore eius· Iob xxnj· Dauit em̄ sterilē scz carnē q̄ nō paxturit et vidue scz anime nō bñfecit· Dumit ín omnib⁹ potētijs anime· q̄ cū omnib⁹ ínq̄ peccauit· vt cū volūtate falsa bona desiderādo· et cū íntellcū errores et falsitates addiscēdo· et cū memoria maloz et núria recordādo· et cum corde falsa et lasciua cogitādo· et cū oculis ínhonesta videndo· et cum auribus mala vba audiēdo· et cū manib⁹ praua opando· Et breuiter cuz omnib⁹ potentijs anime et cū omnib⁹ mēbris corpis incessant peccauit· et iō ín omnib⁹ et cū omnib⁹ dz puniri· Dumit et ín vxore· q̄ ipa sicut equus abusus ē· nō seruato ordíne rōnis et peuis q̄z equ⁹ nō seruato ordíne nate· Et ipaz a vāitatib⁹ n̄ refrenauit· ímo vt ipaz ín vānitatib⁹ ꝛstuaret mlta lucra ínusta fec· Ipaz ínuste et sine cā pluries molestauit et amarā vitā ei fec qđ pbibet apls ad cor· nj· di· Viri dil· vxores· et nolite amari ee ad illas· Notādū q̄ q̄nq; mōis cogscit vir vxorē suā· aut cā plis ꝓcreāde· et tc nullū ē pcm· xnj· q· ne· tui· Aut cā reddēdi debitū· ꝛ tc n̄ solū n̄ peccat ꝫ et mer· xxxnj· q· v· si dicat· Aut cā mcōtinētie vitāde scz cā puenīete a voluptate· et tūc ē veniale pcm ſm q̄sdā ego āt nullū credo esse peccatū ꝓpter autoritatē apli· j· ad co· vij· Vnūquisq; bēat suā vxorē ꝓpter fornicatiōz scz vitādā· et vnaquaeq; suū habeat vir· Aut cā explēde libidinis vt cū vtiť calidis cibis aut icētiuis et potētior fit ín actu· vel cū conat facē licet nō multū ꝓpere t· et tunc credo ipm mortaliter peccare· xxxij· q· mj· origo Aut cogscit vxorē suā ꝓpria naturā· et tūc mortalissime peccat· xxxij· q· vij· adulterij malū· Du

mīt et ín filijs·qz ipos ñ ad dei cultū ꝫ ad mōm et ad ínfernū nutrúit· ipis mala ablata reliqt·et ipos plusqz deū ꝛ animā suā dilexít·Pumít et ín bonis tpalibꝫ qz ipa ímúste acqsiuit·male expēdit et imprudēter reliqt·Quía g̃ sic pcōr dz omníbꝫ bonis expoliari et sic ín omníbꝫ púi ri níhil restat ei níſi vt ꝓcidat ín terrā di·Patientiā habe ín me·i·ꝛce de mihi spaciū penitēdi et gr̃e tue me restitue et omnía reddā tibi·ſ· animā et corpus et potentias anime vxorē et filios et bona tpalia qz omnía ħ tuo deínceps obseqo mācipabo·Et ſi sic pcōr dicat et sic facé ꝓponat statim deus ad eū mag̃ clemētia ínclínaī et plus vult illi mi; sereri et facé q̃z petaī·qz ipe petit dilatōz et deus dat plenā remissiōez qz eū dimittit libez·q erat ín catenis dyaboli·et pcit ei totū debitum pcōr Aug·Erubescat hūana miseria·plus vult illi ds míserері·q̃z nos a miseria líbari (Caſ·loqns de dño úbēte seruū vēdi·Terreze vult vt ꝓmptus ín supplicatōz ducat·Ex mag̃ eī líbalitate ꝓcedit qz ds nos ſic vult punire vt nos misericordiā petam⁹·Sic terruit dauid q fecit adulteriū et homicidiū·et venit ad eū ex pte dei nathā ꝓpha et cōmia· tus ē ei multa mala·et dauid ait·peccaui·et statim deus trāſtulit pcīm eíus·vtz·nj·reg̃·xij·Plene g̃ de⁹ remittit pcōri q̃dquid reliqt ſi dicat peccaui·Et ħ ē qđ subdit·Misertus āt dñs seruí illi⁹·Vbi tria oñdunt Primo ex pte dei affcūs misericordie qz miserē⁹·Secdo remissio culpe qz dimisit eum·Tercio relaxatio pene·qz debitū dimisit ei·Remigús Peccatoz rogās accipit donū decē milīū talentoz·i·vemiā suoz dmiſ; ſoz·De hoc āt hēmus ín multis exemplū·Nā petrus cū úramento negauit xp̃m·et fleuit postea·et deus pepcit ei et restituit eū ín g̃dū ꝓstímū·Io·xxj·Pasce o·m·Magdalena cū mltis fornicata ē et accessit vecunda et cū mag̃ fide ad xp̃m et saluata est Luce·vij·Fides tua te sal·fe·Paulus pſecutus ē eccīam dei et stephanū lapidauit·et p⁹ea di; xit·dñe qđ me vis facé·act·ix·et magnus scūs effcūs ē·Latro d̃ cruce multa latrocínia et scelera dmisit·et postea dixit·Memēto m·dñe·Et xp̃c plusqz petierat ħ spauerat fecit·Hodie ímqt mecū eris ín padíſo luc̄·xxnj·Carissimi imitemur istos sanctos et non simus sicut úidas quí desperauit et laqueo se suspendit·quod domínus ꝓ peioz habuit qz ꝓditionē quam ei fecit·Nō etiam simus sicut capn qui ait· Maior es ímq·m·qz vt·ve·me·gen̄·mj·Dicamus g̃ cū filio ꝓdigo q̃ dixit·Pa ter peccaui ín celū et coram te et nō sum dignus voca·ſi·2c luc̄·xv· Mō eī curia misericordie sedet et cās audit et curia iusticie fac̄ ferias·In alia vo vita econúso erit·Adeam⁹ g̃ cū fiducia ad thronū gratie eius vt misericordiā consequamur·et grām ínueniam⁹ ín auxilio opoꝛtuo· beb·mj·Et sic pz primū scz dei potentia·dei sapientia·dei iusticia ꝛ dei clementia· ¶ Secundo ponitur reatus humane maligmitatis ín con; seruí suffocatione et ·hoc sub similitudíne serui suo conseruo nolē; tis míserері· ¶ Circa quod quattuoz notantur· Primum est seruí

absoluti crudelitas ibi Egressus ãt seruus ille ꝛc. Secõm est sui nequã a ꝯseruis apud domínũ accusatio ibi. Videtes ãt ꝯsui eius q̃ fie. Terciũ ẽ ꝯtra seruũ nequã a dño obúrgatio ibi. Tũc vocauit illũ dñs sũ. Quartũ ẽ ipũs seruí nequã ꝯdẽnatio ibi. Et iratus dñs eúis ẽ. e. tor. Iste ꝓcessus p omnia sit ín pccore ñ pmitẽte neq; pcẽte Primo eñ p petrat neq̃cią cor̃ã deo et ꝓmo. Secõdo accusaꝯ cor̃ã deo ab ãgelis qui nobiscũ mor̃aꝯ. Tercio obúrgaꝯ ín extremo examie Matꝫ. xv. Discedite a me máledicti ín ig. eꝯ. q̃ patus ẽ dyabolo et ãgelis eí⁹ ꝛc. Quarto ꝯdẽnaꝯ íneterñũ Dicit g̃. Egressus ãt seruus ille scz ꝺ carcẽ dyaboli et seruitute pcto̅r ín libertatẽ filioꝝ dei ínuenit vnũ ꝺ ꝯseruis suis q̃ dẽbat ei centũ denarios. Talis ãt ínuẽtio nõ est íntelligẽda sp realꝫ aliqñ imagínaria Inuenit g̃ hõ debitor̃ẽ suũ quãdo ín anima p memor̃iã et imagínationẽ recor̃daꝯ ínúrie cúnũ suoꝝ aliquãdo sibi illate Cont̃ qꝺ ꝺr leuíti. Ne memor̃ sis ínúrie cúiũ tuoꝝ Nec tale debitũ ꝺz íntelligi pecuníale q̃ tale debitũ põt repeti si adest debitoris facultas cũ moderamíne tñ. nec creditor̃ teneꝯ pcẽ. Sed debitũ de offensis. Remigius. Centũ denarioꝝ debitor̃ erat quẽ de aliq̃bꝫ ꝯmissis satisfacẽ oportebat. Hiero. Qꝺ vt mãifestúus fiat dicam⁹ sub exẽplo. Si q̃s nostꝝ ꝯmiserit adulteriũ. homicidiũ. sacrilegiũ. cetera maiora crímia. decẽmilia talẽta rogãti dimittũꝯ. si et ipe dimittit mínora peccantibus. Chrꝫ. Tãta ẽ differẽtia pcto̅rꝝ. q̃ ꝯmittũꝯ ín deũ. et q̃ ꝯmittũꝯ ín hoímínẽ. q̃nta ẽ ꝺr̃a decẽmiliũ talẽtoꝝ et centũ denarioꝝ. magis ãt ꝛ mꝯ toplus. Seq̃ꝯ. Et tenẽs suffocabat eũ. Hic ista tẽtio nõ sp íntelligẽda ẽ psonalis ꝫ aníꝯ vel animositatis. Qñ eñ q̃s exardescit ín primuz et vellet eũ destruẽ vel occidẽ vel destrui vel occidi. tũc tenẽs suffocat eũ. Remigi⁹. Cõseruũ suffocare ẽ ín frẽm p víndictã exardẽ. Qõt qꝺ ad ro. xnj. Noli vín. a ma. ꝫ vín. ín bo. ma. Et freq̃nter pcto̅r palliat ordiu suũ et irã dicẽs. Ipe ínuste offendit me. et ꝺo úuste irascor̃ ꝛ eũ et víndictã expeto. Et ꝫ est qꝺ seq̃ꝯ. Redde qꝺ debes. i. tu teneris ad emẽdã. et ꝺo volo eã a te expetẽ. j. re. ij. Nũc dabis aliq̃n tollã vi. In q̃ oñdit fictata uíticia pctoris. Iusticia esse videꝯ sua repetẽ. Scz ꝫ ẽ vm ín pecũia vt freq̃nter nõ ãt ín víndicãda ínúria. q̃ mihi víndictaz et ego retribuã dic̃ dñs. ro. xij. Seq̃ꝯ. Et pcidẽs ꝯseruus ille ro. e. d. Pationtiaz habe ín me. et o. red. t. At ille noluit. Ecce crudelitas iſtúus. q̃ a seruo supplicit rogaꝯ non vt dimittat ꝫ solũ vt differat et noluit. Et mittit eũ ín carcerẽ donec redderet debitũ vníúsum. Multi sunt hodie sic crudeles q̃ ꝓ modico ícarcerãt hoíes. Et sic pz crudelitas fuu. Secõdo ponit seruu nequã apud dñm a ꝯseruis accusatio. Et ꝫ ẽ. Videtes ãt cõ seruí eúus q̃ fiebãt scz ãgeli q̃ deo referũt gesta hoím. q̃ homínũ ꝯseruí sunt. iuxt illud apo. xix. Conseruus tuus ego sum et fratꝝ tuoꝝ. dixit ãgelus iohãní. Vel isti ꝯserui sunt viri spuales. Remigíus. Spuales q̃ omnia iudicãt talia vidẽtes ꝛtristãꝯ et nũciant dño ad corrigendum

implorãtes auxiliũm ¶ Tercõ ponit̃ serui nequã à dño obúrgatio·& ℞ ē·Tũc vocauit eũ dñs eius et ait illi·serue nequã·i·meq̃lis·nõ equ⁹· q; miſicordiã a me accepiſti et tuo ꝛſeruo nõ feciſti·et ſic ſuit mg̃tus q̃ ad deũ·q̃ ꝛdonauerat magna·et immiſericoꝛs q̃ ad ꝓximũ·cui ñ de dit ſpaciũ ad reddendũ mínima·Et ℞ ē·Oñe debitũ dimiſi tibi·glo·i· oēs ꝑuaricatiões·qm̃ rogaſti me·Nõne g̃ opoꝛtuit et te miſereri cõ: ſerui tui ſic̃ et ego tui miſert⁹ ſum·q·d·ſic debuiſti ꝓcé et ei⁹ miſereri· Et nota q; ꝓp̃ tres neq̃cias ſeruus nequã vocat̃·¶ Prima fuit odiũz coꝛdis·mag̃ ē neq̃cia et mala·odiũ tenẽ ín coꝛd ſuo Aug̃·Tenẽ odíuz ín coꝛde ſil̃e ē ſic̃ tenẽ gladiũ ín vẽtre et ignẽ ín pectoꝛe·Vñ q̃ntũ ad ꝓmũ ait ſcz aug̃·Qui alij nocẽ deſiderat ſil̃is ē illi q̃ gladio ſe ẽnſúbe: rat·vt tumicã alteri ſcíndat·Quãtũ ad ſcdz ait·Sic puta malicià cẽ quo mõ ignẽ·ſi íncendẽ vis alq̃d·illud qđ apponis ꝓus ígne ardet·niſi eñ ardeat nõ íncẽdit·Verbi grã·Cũ faculã apponis alicui igní·ꝓus facka ardet vt illud poſſit íncendẽ·Ita g̃ malicia tua ꝓcedit ex te et quíd va leat añq̃z te·Malicia tua vt alteri nõ noceat fieri ꝓt·q; ãt tibi nõ noce: at fieri nõ ꝓt·Ille igit̃ q̃ odiũ tenet ſeip̃m occidit et íncẽdit·et ídeo neq̃z appellat̃ ¶ Scda fuit crudelitas opis·qz tenẽs ſuffocabat eũ·nõ roga: uit eũ·nec monuit·nec citauit·ꝛ ſtatim cucurrit ad gurgulã ei⁹·Ite: ſunt multi furioſi·q̃ ferũt impetu ire fue ſic̃ caneſ·Prou·xxvj·Ira nõ ꝫ miſericoꝛdiã nec erũpens furoꝛ·et impetũ cõcitati ſpũs q̃s poterit ferre·In eodẽ xv·Os fatuoꝛ ebullit ſtulticiã·Et attẽde q̃z pulcra cõ: patio·ſic̃ eñ olla bullies nimis q̃ttuoꝛ mala fac̃·ſic os fatui et irati· ¶ Primũ ē·qz olla nímis bullit̃ aquã freq̃nter emittit·z circũſtãtia ad: uirit·ſic os iracũdi ignita et ꝛtũeliosa vba ꝓjicit et audiẽtes iflamat z ad ſcãdalũ ꝓuocat·Sic ꝓuocabat vxoꝛ iob ipm dicẽs· Bñdic dõ z mo rere ¶ Secdm eſt qz ignẽ extínguit·ſic os íratí ignẽ zeli ſtoꝛ q̃ ex cari tate coꝛrigerẽt eũ extínguit·Null⁹ eñ eũ audet repbendẽ exq̃ videt eũ ita ad ꝛtumelias patũ·Sic ũdei irati dicẽtes contumelias multas apl̃is·extínxerũt ín eis ignẽ coꝛrectõis quãtũ ad se·Et ꝛõ dixerũt·Vo: bis opoꝛtebat ꝓmũ loq̃ vbũ dei ꝫ qm̃ repellitis illõ ecce ꝛútimur ad gẽtes·act·xnj· ¶ Terciũ ē qz pínguedíne emittit·ſic os ꝛati pínguedíne gr̃e et deuotõnis emittit·et cũ ira peccatũ ſit moꝛtale ·tãta ꝓt eẽ ira q; emittit omnia ínterioꝛa anime ſcz dona z vtutes·Sic emiſit ſaul ſpiritũſanctũ et arripuit eũ ſpũs neq̃z ꝓp̃ irã et odiũ qõ habebat ad dauid vt ꝑz·j·reg·xvj· ¶ Quartum eſt·qz niſi ín olla ſit multũ ꝺ aqua freq̃nter ad magnũ ignem frãgit̃·ſic iratus niſi ſit valde plen⁹ aq̃ gra tie ad motũ ire ita frangit̃ vt vix ad trãquillitatẽ reíntegret̃·Sic fra: ctus eſt abſolon ꝛtra amon frẽm ſuũ quẽ occidi fec̃ vt ꝓz·ij·reg·xnj· ¶ Tercia nequicia fuit íngratitudo bñficij recepti·qz tm̃ bñficúm nõ cognouit·dũ eñ ei omnia libẽ ſunt remiſſa·tm̃ ꝛſerui noluit miſereri qõ eũ facẽ opoꝛtebat·Et hoc ē·Nõne opoꝛtuit et te miſereri conſerui

cui. E Vbi nota q̄ ī̄gtitudo valde magnū pc̄m ē. ⁊ q̄nq; mala fac̄. P̄rimū ē q; pc̄a p̄us remissa reuocat. Aug. Dicit tibi deus dimitte et dimittet tibi. Sz si ego p̄us dimisi. dimitte tu postea. Nā si ñ dimiseris reuocabo te. et q̄d̄q̄ tibi dimisera replicabo tibi. Sc̄dm ē q; oīa merita dissipat. Bern̄. Ingtitudo inimica ē aīme. exinanitō meritoꝝ. vtutū dispsio et bñ ī cōꝝ pditō. Terciū ē q; fontē dīne gr̄e exicat. Bern̄. Ingtitudo ē vet⁹ vr̄es siccas sibi fontē pietatis roꝛē miseri cordie et flueta gr̄e. Quartū ē q; viā gr̄e claudit ne ad aīam intrare possit. Bern̄. Ingtitudo viā obstruit gr̄e. ⁊ vbi illa fuit. grā accessuz nō inuenit. Accipiēdis igit̄ indign⁹ ē q̄ fuit acceptis ingt⁹. Quintū est q; pontē misericordie frāgit. Aug. Ne festines alū punire si ip̄e te lesit sic punire velles ab alio rogāte illū quē lesisti noli subūtē pontē misericordie quē īnsisti. Quarto ponit ip̄s⁹ p̄uu neḡz ꝛdēnatō. Et ß ē. Et irat⁹ dn̄s eius tradi. e. toꝛ. i. demonib⁹ Ecc̄i. xxxnj. Seruo malúolo toꝛtura et cōpedes. De⁹ aī dꝛ irasci cū vindicat mala ad modū rati. Quo adusq; reddēt vnúsuz debitū. glo. i. impetuū. Nō em̄ reddet aliq̄n. cui⁹ rō est q; hō dānat⁹ cū sit in termino vie nō ē in statu merēdi sed p̄ meritis recipiēdi. et sic a nulla culpa pōt absolui et nihil lucrari vt satisfaciat debito. Sz nūq̄d pc̄a dimissa redeūt. Sup ß diúsimode loquūtur multi. Nā ꝓpositú⁹ et q̄dā alij dicūt q; pc̄a dimissa redeūt in q̄ttuoꝛ casib⁹. s. ap̄t odiū fraternū. ꝓpter apostasiā a fide. ꝓp̄ ꝛemptū ꝛfessionis. et ꝓpter doloꝛē de p̄ia habita. Vñ vsus. Erēm. odit apostata fit. spnitq; fateri. Penituisse piget p̄stina culpa redit. Sz tene q; veritate q; dupl̄r dicūt pc̄a redire. G P̄rio ñ q; redeāt q̄ztū ad maculā vl̄ reatū. ß q̄ntū ad ī̄gtitudinē. Qui em̄ p⁹ acceptā r̄missionē ad pc̄m redit. magis satis delinq̄t. q; ī̄gt⁹ tāto bñficō exist̄it. et ista ī̄gtitudo pc̄m recidiuātis aggḡuat ita q; penā p̄teritoꝝ pc̄oꝝ videl̄ secū reducē. Sc̄do dicūt redire q̄ntū ad penā subalē. sic em̄ in celo vnus ē denari⁹. i. vna beatitudo subalis. licet vn⁹ magis altero pcipiat sicut stella differt a stella in claritate vt dic̄ ap̄s. sic et in inferno ē vna pena subalis p modū dāni. s. carētia visionis diuine. alia p modū sensus. s. ignis et vermis. et veraq; pena debet̄ p q̄libet pc̄o mortali licet scdm plus et minus. Dicunt ergo peccata redire. quia recidiuāti eadē pena debet̄ in genere que p̄us. licz sit maioꝛ. sicut dicit bēus iaco. qui offendit in v. fac. ē o. re⁹. M Sz nunq̄d iustū est vt homo p vno pc̄o mortali qō in modico tpe egit tot et tantas penas in perpetuū patiatur. Et dicendum q; iustum est ꝓpter tria. P̄rimo ꝓpter personam offensam q̄ deus est. qui ē bonū infinitū. vt dictū ē. Pena āt pensanda est ex pte p̄sone offense. Aliter em̄ punit occidens papā q̄z ep̄m et regem q̄z comitē. Et q; peccatoꝛ offendit infinitū bonū. ideo infinita pena debet puniri extensiue et nō intensiue q; ß sustinē nō posset. Sc̄do ap̄t ppetuitatē mali voluntatis. Volūtas em̄ apud deū p fc̄ō reputat.

Et qꝫ pcōꝛ cū volūtate ſp peccādi decedit et ín eadē ſemp manet dí-
gnū ē vt nūq̄z careat ſuppliciō q̄ nūq̄z voluit carē pcō vt dic̄ greg.
Tercō ꝑpt ſtatū ín q̄ pcōꝛ ē qꝫ nō ē ín ſtatu meredi vt dēm ē et iō ní
hil pōt de debito ſolué manēte aꝫ debito ipe ín carcé mané dz Debitū
aꝫ ſp manet et iō ipe ſp manebit ibi Et ſic ptz ſcdm ¶ Tercō ꝛcludit
ínterū ꝑpoſite ſiḃitudis ín geſtoꝝ adaptatōe Et ḃ eſt Sic et pr̄ me⁹
cele fa vo ſi ñ remi Vbi nota qꝫ q̄ntū ad tria q̄ ḃ tangūt ſiḃr faciet no
bis Primo q̄ntū ad ſubtile examē iuſticie ín debitoꝝ repetitōe ex q̄
multū timé debem⁹ Scdo q̄ntū ad largā índulgētiā ſi rogauerim⁹ ín
pcōꝝ remiſſione ex q̄ nō deſpare debem⁹ ḃ multū ꝛfidé poſſumus
Tercō q̄ztū ad dimiſſoꝝ repetitōz ſi nos primo nō remiſerim⁹ ex q̄
oñibꝫ índulgé debem⁹ Sic g̃ ſiḃr ꝑmo faciet nob q̄ ad ſubtile examē
iuſticie ín debitoꝝ repetitōe Multa bona nob de⁹ cōmiſit et bona na
ture et ſoꝛtune et gr̃e et poſuit nos ín nūdinis mūdi ad negociādū
Marḃ xxv Hō q̄dē pe pſi vo ſer ſu et tra il bo ſua et vni de quin ta
uſqꝫ ſcdm ꝑpriā vtutē Et cui pl⁹ dat pl⁹ req̄rit ab eo Quidā em̄ vero
cū talēris dei bñ lucrāt et duplicāt Quidā abſcōdūt et nihil opant ín
eis Quidā cū ipis ipugnāt deū q̄ bonis ꝛ g̃tijs q̄ recepert a deo in
vitu pñi dei et ad damnū primi vtunt Secūdo ſimiliṫ faciet nob quā-
tum ad largā índulgentiā m peccatoꝝ dimiſſione ſi ſuppliciṫ rogaueri
mus q̄tcūq̄ em̄ mala fecerim⁹ et quotcūq̄z debita ꝛtraxerimus ſi eū
cū lacrimis humiliṫ rogauerim⁹ totū pcet et bona tribuet vt dēm eſt
ſupꝛa Baſilius Per oratōnes puriſſimas vtilia tribuunt et noxia amo
uent Non ſimus g̃ pigri remiſſionē peté qꝫ ipe ſp eſt pat⁹ remitte ꝛ
re Tercio ſimiliter faciet nob q̄ntū ad dimiſſoꝝ repetitōez ſi alijs non
remiſerim⁹ qꝫ ſicut deus nō ſanat habentē ferꝝ iracundie ín aīa vo
nec pjctat ferrū ſic redeunte ferro redit ínfirmitas Poſita em̄ cā po-
nit effectus et remota remouet Ecc̄ xxvnj Hō hoī ſuat irā et a do
q̄rit medelā Q d Nihil ꝑdeſt Tota em̄ cā q̄re pcā nō dimittūt eſt
odiū qđ hō hz vel ad deū vel ad primū vel ad aīmā ſuā qđ hō facit
dū ínq̄tatē opat et diligit Pſal Qui dili ínq̄ o aīmā ſuā Sic tota
cā remiſſionis peccatoꝝ eſt dilectio dei et primi Prou x Vniuſa de
licta opit caritas Luc vij Dimi ei pec mul q dil mul Extrahamus g̃
ferꝝ odij ab aīa alꝫ recidiuabimus ín peiores ínfirmitates q̄z priꝰ
Luc xj Et fiunt no ho il pe pri Et ſic patet tercuim et ꝛſeq̄nter totū

¶ De epiſtola ſermo CIX.

Onfidim⁹ ín dño ieſu qꝫ qui cepit ín vob op⁹ bonū pficiet
vſqz ín die ieſu chriſti Phil q In ꝑſona apli loq̄t ecclia
oñibꝫ fidelibꝫ vt ꝛfidant ín dño ieſu qꝫ ipe qui ínchoauit op⁹
bonū ín eis pduc̄et ad bonū finē Et iō dicit ꝛfidim⁹ cū ín tertu oꝛigi
nali dicaṫ ꝛfidēs ḃ ipm qꝫ q̄ cepit ín vo op bo ꝛc In hac em̄ epla oñ-
dit apls ſuā caritatē et affectōez ad phil ſiue macedones ꝛ ín ꝑſona

apli ecclia oib⁹ fidelib⁹ Gal. iij. Filioli mei q̄s iterū pturio donec formet xp̄c in vob. Sic em̄ mr̄ desiderat filios suos honeste ābulare ita ecclia fideles xp̄i. In cui⁹ psona dic̄ iob in canonica sua teia. Maiorē horū nō habeo gr̄az q̄z vt audiā filios meos in vitate ābulare. j. Thes. ij. Tanq̄z si nutrix foueat filios suos ita desiderātes nos cupide volebam⁹ tradē vob nō solū exēplū xp̄i sz et aīmas nr̄as q̄m karī facti estis nob. Quattuor g̃ fac apl's in hac epl'a ſm q̄ttuor p q̄ exp̄mit suā caritatē ad illos. Primo em̄ exp̄mit cfidētiā quā hz in xp̄o de pfectu eorū bone opatōis. In p̄im epl'e. Secdo oīdit rōnē sue cfidētie z sue dilectōis ibi. Sicut est mihi iustū h̄ sentire p oīb⁹ vobis. Tercio īmuit modū sue dilectōis ibi. Testis em̄ mihi est de⁹ quō cupiā vos oēs. Quarto demonstrat effectū sue caritatis et affectōis ibi. Et hoc oro vt caritas vr̄a ma·ac·ma·a. Primo g̃ ponit cfidentia quā apl's in ecclia hz in dño de pfectu fideliū. Et h̄ est. Cōfidim⁹ in dño. i. confidē ter sperā⁹. q. d. q̄ cepit in vobis opus bonū p gr̄iam opantē donādo sz voluntatē bn̄ opandi. pficiet coopando dando effectū opi. Aug⁹. Coopando em̄ deus in nob pficit qđ opādo incipit q. ipe vt volum⁹ opar incipiēs q̄ volētib⁹ coopar pficiēs. Vt g̃ velim⁹ opar. Cū ar volumus et sic volum⁹ vt faciam⁹ nob coopar. Infra. ij. c. Qui opar in nobis et velle et pficere p bona voluntate. Apoc̄. j. Ego sum alpha et o pncipiū et finis. Primcipiū p gr̄az opantē. z finis p gr̄az perficientem Perficiet g̃ vsq; in diem ihesu christi. i. vsq; in diē vite nostre q̄n videbit christus ihesus. Qui dies dr̄ dies glorie quē facit ihesus christ⁹. Iob. xvij. Hec ē vita etna vt cog·te·so·ve·de·et quē mi·ie·christū. Vt vsq; in diē ihesu christi. i. vsq; in diē iudicij. q̄ dr̄ dies ihesu. q. pater omne iudiciū dedit filio. iob. v. Et sic exponendo respicit nō singulas personas eorū. totā vniūsitatē. sicut illud matb. xxvij. Ecce ego vob. sum omdi. vsq; ad cōsu. se. Et nota q̄ dicit opus bonū. i opus fidei et vtutis. Et Dicit ar op⁹ vtutis op⁹ bonū ppt septē. Prio q. est a bono sz deo. Et h̄ ptz. q. ē optimū et summū bonū. Isa. xxvj. Oia opa nostra opa·es in no·d·Opa mala sunt a dyabolo instigāte et a mala voluntate opante. iob. vnj. Mendax est et pater eius. Secdo q. pcedit de loco bono sz de celo. jaco. j. Omne datum op. et oīne do. pfe. desur. est. Itē pcedit de corde bono. Matb. xij. Bonus homo de bono thesauro cordis sui pfert bonū. Malū aūt opus de malo loco pcedit sz de regione demonū. de cupiscentia carnis. de malicia mudi. j. iob v. Tot⁹ mun. in ma. posit⁹ est. Tercō q. facit hominē bonum. nihil enim ē qđ facit hominē bonū nisi op⁹ vtutis. neq; dignitas. neq; diuitie. neq; scientia. nec aliquid aliud. Dns. Virt⁹ ē q̄ bonū fa. ha. et op⁹ e. bo. red. Malū aūt opus malū facit hominē q̄ nakaliter bon⁹ est. Osee ix. facti sunt abominabiles sic ea que dilexerūt. Quarto q. ē circa dgruā et bonā matem. ā sz circa cōtēplatōz diuinor⁹ circa amorē dei z pximi et

circa opa pietatis. Hāc. j. Religio mū. et ima. ap. de. pa. hec ē visi. pup. r vi. m tribu. eoꝝ r imaculatū se custodire ab ꝟ secto. Mala aūt opa sunt circa malā et mcōgruā materiā. s. circa furta r adulteria. homicidia et sil'ia. ¶ Quito qꝫ bonū opꝰ oīb sapit hūtib rectū r nō mfectū gustū Nā bonū ē qđ oīa appetūt. vt dīc pḟs. Etiā ipis malis bonū opꝰ vīdtur bonū. q̄zuis mtdū ꝓpter coꝛruptōꝫ gustꝰ eis nō sapiat. Deo ꝯ et hoīb placet. Eccū. xlv. Dilectꝰ deo r hoīb mopses qꝫ. s. bonꝰ erat. Malū aūt opꝰ oīb displicet ac eē ipis malis qñ rōe vtūt et redeūt ad seipsos. Hoe. Quoꝝ. s. malorꝝ appetētia plena ē anxietatis. sacietas vo pme. Sap. v. Nos msensati vitā illoꝝ estimabamꝰ msaniā et finē illoꝝ sine honoꝛe ecce quō nūc cōputati sunt mt filios dei. ¶ Sexto qꝫ ad bonū locū ducit. s. ad celū locū bton. Apoc. xmj. Ammō iā di. spūs vt req̄es. a laboꝛib suis. Matth. xxv. Venite bñ. pa. m. pos. pa. vo. re. Mala autez opa ad malū locū ducūt. s. ad mfernū locū toꝛmeꝝ. Lu. xvi. Moꝛtuꝰ est aūt dīues r sepul. ē m mfer. ¶ Septimo qꝫ hꝫ ꝓpetatē boni q̄ est se ipm effundē. Nā cū bonū sit suipiꝰ diffusiuū. bonū opꝰ gre facit diffundē bonū gte m aīa opantis bonū qꝫ q̄ntū fiut bonū opꝰ gre tātuz erit diffusiuū gte m aīa et multo plꝰ. Lu. vj. Mēsurā bo. et cōf. et coa. et supeff. da. in si. ve. Malū aūt opꝰ culpe faciet diffundē malū pene i aiam opantis. Apoc. xvnj. Quātū gti. se. et in del. su. tā. da. il. toꝛ. r luc. Tale ꝯ opꝰ sup oīa dēmꝰ diligē qđ tot mōis dꝛ bonū r dēmꝰ ipm sum me a deo flagitare r spare qꝫ ipe incipiet r pficiet. Et sic ptꝫ pmū. ¶ Secūdo ponit rō sue ꝛfidētie et dilectōis. Et ꝟ ē. Sic ē mihi iustū ꝟ sentire. i. sic sentio et ꝛfido de vob sic ē iustū qđ ego sentiā qꝫ ō oīb vobis debeo bñ sentire et bñ opinari nisi ꝛtrariū videā. Et ē argumētuz qꝫ de oīb bñ sentire dēmꝰ. nisi ꝛtrariū videam. Et reddit cāz huꝰ quare iustū est vt sic sentiat de eis dicēs. Eo qꝫ habeā vos nō in labiis tm ꝟ in coꝛde et in intimo affcū caritatis et habeā vos socios et cōfoꝛmes in opib meis. s. in patientia et doctrina et in gaudio eterne vite qđ spero. Habeo ꝯ vos socios in vinculis meis q̄ mecū vinctos qꝫ mihi cōpatimini. Heb. x. Nam r vinctis ꝛpassi estis. Et habeo vos socios in defensione et cōfirmatōe euāgelij. i. in defendenda r ꝛfirmāda fide et veritate euāgelij. qꝫ me vīs oꝛōib in tali dfensiōe et ꝛfirmatō ne adūuatis. Et ē sensus. Memoꝛ vī sum r vos dsidero r socios hēo siue sim vinctꝰ sciens q̄z vos vinctos mecū esse p cōpassionē. siue sim ꝛfirmās et defendēs euāgelīū qđ et vos facitis mecū p vrās oꝛatōes Vel ad lrām sic erat. Esti em philipēses mlta sustinuerūt r sustinebāt et multi eoꝝ vinculati erant ꝓpt euāgelīū. Et qꝫ socij mei mqt estis in tribulatōe. sil' et ꝛsolatōis eritis et ō socios gaudij mei vos habeo et dsidero. s. in remuneratōe vite eterne. ¶ Cōsequit ponit modꝰ siue di lectōis. qꝫ ñ diligit neq̄z dsiderat eos carnalit vel mūdane vt superficialiter ꝟ in visceribꝫ iesu xpi. Et ꝟ ē. Testis est mihi deus q̄ coꝛda nouit

quo.i.qz intēso mō ꝛ affcū cupiā oēs vos sup.eē in viscerib ihesu xpi.i. in intimo et pfcō amoꝛe ihesu xpi vt ipm intime diligatis et ab eo intime diligami Pꝛoú.vnj.Ego diligẽme dili. ℣ Conseqnt ārto ponit effcūs sue dilectōis.qz p ita eos diliga t pz p effectū Nā ḡtidie p eis oꝛat et impcaꝛ eis bona.Et ℔ ē.Hoc oꝛd vt cari.ve.ma.ac.ma.a.i.creꝛscat et pficiat in sciētia ānttū ad intellectū vt sez sciatis q̄ sē diligēda et q̄ nō Et sciatis qp q̄dā sē pay diligēda sez bona foꝛtune et q̄dā mag sez bona naē et q̄dā maxime vt bona ḡtie Et sciatis quo sit diligēd⁹ de⁹ ꝛ quo p̄rim⁹ ꝛ quo alia oia Creſcat eē caritas vꝛā in omni sensu ānttū ad effectū ꝛ op⁹ vt caritas vꝛā nō solū sit in affcū ℔ extēdaē ad omnes sensus.i.ad oia opa p sensus coꝛpis fcā vt habeatis sciētiā expimenta lē d caritate.et nō solū speculatiuā vt sez pbetis potioꝛa opa caritatis .i.altioꝛa puta ꝛsilia.Et sitis sinceꝛes.i.sine coꝛruptōe mētis et coꝛpis ānttū ad vosipos.Maymo.Sinceris matia ē inteḡ solida.et firma.que nulli⁹ vaꝛietate maculaē.i.Thes.v.xpe de⁹ sanctificet vos p omn.vt integ.s.v.et ami.et coꝛ.sine ārecōē.Sitis eē sine offensa q̄ ad p̄rimū ij. Co.vij.Capi.nos ne.le.coꝛ.ne.circū.j.Co.x.sine off.es.u.et gē.ꝛ ec.di Et ℔ oia sitis vsqz in diē xpi.i.vsqz ad diē moꝛtis vrē Et qz nō sufficē ab stinē a malo nisi q̄s faciat quod bonū ē vt dic aug.nō addit di.Repleti fructu iustitie.i.nō solū sitis sinceres q̄ ad vos ꝛ sine offensa q̄ ad p̄rimū ℔ sitis repleti fructu iustitie.i.bonis op̄ib q̄ a iustitia p̄cedūt.ꝛ dicūē fructꝰ iustitie p̄m qd iustitia ē vtus generaē omnia opa bōa in se ꝛtinēs et oēs vtutes circuit Et talib op̄ib sitis repleti p ihm xpm sic p̄ cām efficientē.qz ipe oia ℔ opaē in vob.ꝛ ℔ oia hēatis ad būc finē sez in gl̄am et laudē et ñ hoim.ē vt in vob laudeē et glorificeē t̄s ab aliis et dicaē mirabiē de⁹ in sanctis suis.Et sic pz scdm et tciū et q̄r. ¶ Moraliē aē ad edificatōz nrāz nota qp in hac vltima pte epe tria bōa apls p̄ philipensib oꝛat.et eccia similiter q̄tidie pro fidelib oꝛat sez vt sint sinceres et sine offensa et repleti fructu iustitie.et p eisdez nos p nob ipis oꝛaē dēm⁹ vt ℔ tria possideam⁹ ℣ Primo ḡ dem⁹ oꝛaē ꝛ miti vt sim⁹ sinceres.i.puri et mdi a coꝛruptōne mētis et a op̄ib moꝛtis.i.a peccatis q̄ sepaꝛāt aiam̄ a deo ꝓpter qd̄ anima moꝛiē et p ꝛsñs fetet coꝛā deo et sanctis sic res moꝛtua et putrefcā.Matℏ.v.Beati mun coꝛ.qm ipi de.vi.Et attende qd̄ ℔ est summū et maximū bonū quod possum⁹ habē in vita ista sez esse mūdos a pcō.et ℔ pz ex septem q̄ circa pcm ꝛsideraze dēm⁹ k ¶ Primū ē pcī pena.Nā statim dyabolo peccāte.p̄iectus est in infernū cū tota comitiua sua.Quis ḡ p̄t dicē quātuz et quale malū sit pcm̄ qd̄ ita punit sez pena eterna.Ide eē pz si respiciam⁹ penā tpalē.nā ꝓpter pcm̄ pentes nri fuerūt d̄ paradiso expulsi.et adiudicati morti et in infinitis miseriis ꝛstituti cum tota posteritate sua.et ꝓpter pcm̄ factū ē diluuiū vt p̄ter octo aīas oēs homines sūt suffocati.ꝓpter pcm̄ eē submerse sunt ille quinq̄ ciuitates sez sodoma

gomorra ⁊c· Propter eē pcā trāslata sunt regna et ciuitates destruc
te·vbi ē míniue ⁊ babilon·vbi ē troya et roma Certe destructe sunt
Eccī·x· Regnū a gēte in gentē trnsferť ꝓpť míusticias múrias·⁊tume
lias et diúsos dolos· Apoc·xvnj· Cecidit cecidit babilon illa magꝫ et fcā
ē hábitatio demonioꝝ et ꝓpentū et omnis volucris imūde· Et bꝛeuit
oꝫ malū qđ ē m mūdo ꝓpť pcā euemit· Proū·xmj· miseros facꝫ ꝓpťos
pcm· Scdm ē pcī coꝛruptio q tāta ē vt in vnu hominē mtrans et
ipm coꝛrūpens p illū oēs alios coꝛrūpit· Iob· Oēs nascimur filij ire·
Ro·v· In q oēs peccauerť· Nlla res m mdo nec aliq mfirmitas ē ita
mfectiua sic pcm et maioꝛ est mfectio pcī qz ignis mfernal qꝛ nobi
lissimas creatas scz āgelos et hoies ad nihil redigit Aug· Nihil fiunt
hoies cū peccāt Terciū ē pcī tenacitas·nā pcm ita foꝛtissime adhét
anime vt ab ea nuq̄z separi possit nisi p solū deū· Esa·xlvj· Ego sū q del·
mi·tu·ꝓpť me· Nlla loca·nlla herba nulla re ꝑt pcm ab aia remouéi
nisi p sangnē xpi· Apo·j· Lauit nos a pec·no·m sang·s· Et nō ds fcūs ē
hō vt in carne moꝛét p cꝰ sangnē pcm abstergét Quartū est pcī
irrecōphēsibilitas·tm em malū ē pcm q nullꝰ hō mo oēs hoies sit ñ
potuerť p ipo recōpēsare do Apoc·v· Ego flebā multū qꝛ nēo dignꝰ
inuētꝰ ē neqꝫ in ce·neqꝫ in tra neqꝫ subtꝰ trā q posz apire libꝝ et solué
sep·sig·eꝰ· Liber clausꝰ septē sigcuť ē hō ligatꝰ vij·pecis mortaliby·xú·
v· Eumiby pcoꝝ qsq̄z zstrmgit· Luit g ncce q filiꝰ di sumét carnē et i
ea pnaz agét vt do p pcco satisfacét et d seipo in cruce hostiā pacificā
facét p quā pacificaret et recōciliaret nos deo Colť·j· Pacificās p san·
cru·e·si·q in ce·si·q in t·s· Quintū ē pcī odiū·nā deꝰ rectissimꝰ nihil
odit nisi pcm· Sap·xmj· Sikr o·s·d·im·⁊ impietas eꝰ·⁊ intm odit pcz
q vt ipm delét trnsuberauit cū ipo filiū suū·⁊ si ipm mueniét in āgeť ꝑ
apťis ť in q̄cūq̄z scō ac eť in mre eiꝰ eijcét eos d padiso ad infernu Sic
lucifeꝝ et āgelos eꝰ· Sikr oēs āgeli et sci nihil odiūt nisi pcm Sex
tū ē pcī nocumētū· Nā pcm ꝑuat hominē infinitis bōis· Proúat em
eū grā dei vt ds p grāz in ipo nō habitet· Et p 2ns q exat tabnaculum
di fit habitaculū dyaboli· Exuit eū veste nuptiali scz vtutū q facꝫ hoiez
dignū zuiuio etno· Proúat eū merito passiōis xpi ⁊ ommū scoꝝ· Se·
pat eū a societate elcoꝝ et facꝫ eū exptē ommū bonoꝝ q fuť in eccia ac
eť ꝓpa bōa ei aufert et tādē ꝑuat eū regno di et gl̄osa resurrectiōe· Et
sic ꝑuat eū infinitis bonis·sic adijcit eū infinitis malť· Incurrit em ceci
tatē mētis·inspiditatē palati spūalis·impotētiā resistēdi malť·seruitu·
tē dyaboli·et vincula pcoꝝ et tandē patibulū infernale Septimū ē
pcī psecutio· Omnia enim psequūť pcm et ds et sancti·et celū et tra·
⁊ omnia elemēta et omnis creatā· Nā si hō nō peccassz·nlla eum crea
tura lesisset·⁊ adhuc homi sine pcō mortali exīti nihil ꝑt nocē·imo
omnia cedūt ei in bonū· Ro·vnj· Diligē·deū om·co·m·bo·glosa·eť ma·
la p occasiōz· Et sic omnia sunt zť pcm ita pcm ē zť omnia et zť deū

et sanctos et omnē creaturā. Hoc figuratū ē gen. xvj. vbi āgelus dixit de psmahele. Hic erit ferus hō manus eius ptra oēs et manus oīm ptra eū. Psmahel natº ď agar pcēm natū de ꝯcupiscētia qđ ē ďē omnia et omnia sunt cōtra ipm. Proú. xxvij. Ferrū ferro acuit. Sz duꝝ ē cōtra stimulū calcitrāt. Stultissimus ē em q̄ a tāto malo nō satagit liberari et pº q̄z liberatº fiūt reincidē nō formidat. Sic g̊ pz q̄ sup oīa dēmus petē et rogare vt simus sinceres a corruptōe pcī. Secđo debemus orare et niti vt sine offensa prim vīuamº. Debemus em primuz edificare iuuare. cōfortare. et nō offendē Math. vij. Quecūq; vult fa. v. ho. et vo. fa. il. ¶ Et attēde q̄ ad nō offendēdū fratrem septē nos inducit. Primū ē lumē rōis. qđ deus vnicuiq; indidit in q̄ cernimº q̄ illud primo facē nō dēmº qđ nobis ab eo fieri nollemº. Et tale lumē deº omniꝫ voluit cōicare vt nullº se excuset a primi offensione. Vñ sp hō hz phibitiuū secū ne primū offendat Ecci. xvij. Vnicuiq; mādauit ď primo suo. Secđm ē cōformitas in nata. Omnes enim filij vniº pris sumº incarnat et spūalis Math. xxnj. Vnus ē em pat vester q̄ in celis ē. Et maxime xpiani sunt oēs ad iuicē mēbra vniº capitis jhu xpi vt dicit apls. Insani āt hominis ē vt manu eruat sibi ocm mo si qđ patit vnū mēbꝝ cōpatiunt omnia mēbra vt apls dicit. Ereneticus g̊ t insanus ē ille xpianus q̄ frem suū offendit cui vinculo nature et gre et fidei ē colligatº. Terciū ē cōputatio iuriē. q̄ qđq̄ primo facimus siue bonū siue malū deus reputat sibi fieri. Mat. xxv Amen dico vobis qđ vni ex mi. m. fe. m. fe. Act. ix. Ego suz ie. na. q. tu. pse. Insanus āt reputaret ille q̄ offenderet illū in quo psona impatoris offenderet vel regē. Quartū est mansio in gloria. oēs enim manē debemº in vna domo glorie. Ad B enim facti sumus. Molestū āt valde ē litigiū habere cuz his cū quib quotidie habitamº. Proú. xxvij. Tecta pstillantia in die frigoris et litigiosa mulier cōparant. Quintum est apm nocumētū. nullus enim pt primū offendere nisi pus seipm offendat. Stultus autem est qui vt alterꝫ occidat. seipm occidit Aug. Et nēo non pus in se q̄z in alterꝫ peccat. Sextū est illatio pene eterne quia pro offensa fratris homo ad infernū damnat Math. xviij. Ve homini illi p q. scā. ve. Qui āt scandalizauerit vnū de pusillis istis ꝛc. Hic cadit exemplū qđ gre. dic in dpalogo ď illo heremita ď lyppare q̄ vidit theodericū impatorē discinctū et discalciatū ferri in morte inter johānem apbetā et spmachū patriciū qs ipe iniuste occidi fecerat et precerunt illū in feruentem olla. Septimū est priuatō gre. q. p offensa fratris bō priuat vita eterna. j. iohā. nj. Qui odit fra. s. hom. est Et scitis quoz omnis homicida nō ha. p. in reg. xpi et dei. Tercō dēmº orare t niti vt simus pleni fructu iusticie q̄ est fructus optimus t sup omnia dulcis Can. nj. Fructº eiº dulcis gutturi meo. Qui est satiās sine fastidio pistens et nunq̄z deficiens. ioh. mj. Qui bi. ex aqua quā ego da. e. non

siti·meternū·Qui est melior manna et convertit ad qđcunq; volueris Qui est christus filius dei qui est tota merces ꝛc·

Dominica·xxiij·de euangelio sermo·cx·

HEuntes pharisei consiliū inierūt vt capent jesum in sermone·Matth·xxij·Pharisei in magno odio hītes xpm ·qz erat ꝛtraꝛius malis opibus eoꝝ·et frequēter ꝛtra eorum mala opa p̄dicabat·vt mali qui correctionē nō sustinēt·ꝛ in correctore insurgūt·insidiabāt xpo et eum in vita ꝛ doctrina obꝛ uabāt·Tempore āt xpi erat quedā qstō valde pplexa ꝛ piculosa in populo iudeoꝝ·ꝓpter quā multi mortui fuerāt·vt dicit chrisо·Eo em tempore quo cesar augustus vniūsum orbē describi fecit et cēsum capitis ab omnib solui iussit·vt ptz lu·ij·iudea quoq; tributaria fcā ē ·magō hoc in ppō iudo qstio erat·vt dic hiero·Quidā em dicebāt q; p securitate et qete p q romani p omnib militabāt tributa poterāt et debebāt ab omnib solui·Pharisei āt ꝛtrariū asserebāt scz q; ppl̄us dei qui decimas et p̄micias et alias oblatiōes soluebat·n̄ tenebaꝫ alia tributa solue·et ꝓpter hāc qstiōez pl̄es sunt interfecti a militib romanoꝝ·vt dcm ē·illi scz q asserebant tributa solui nō debē·Et q; herodes tetrcha illo tpe scz primis diebꝫ añ pascha venēat hirl̄m vt festiuitati interesset q erat ꝛstitutus dns p romanos et in ptib ill̄ ura romani impij tuebaꝫ·iuerūt pharisei ad ei⁹ milites vt eos secū adducerēt ad jesuꝫ·vt de hac ꝛtuersia q̄rerent·Et ℟ est qđ pns euāgeliū ꝛtinet·In quo q̄ttuor ꝛtinent·Primū est pharisеoꝝ iniquū ꝛciliū qđ habuerūt·In p̄ncipio euāgelij·Scdm est dolosa qstio quā a xpo q̄sierūt ibi·Magister sci·qz ve·es·Tercū est redargutio quā meruerunt ibi·Cognita āt je·ne·eo· dixit qđ me temp·ppo·Quartū est sentētiosa rnsio quā a xpo audierēt ibi·Reddite g̃ q̄·ꝛc·℣ Primo g̃ ponit pharisеoꝝ iniquū ꝛsiliū qđ fecerūt·Et ℟ est·Abeū·phari·j·a xpo corpaliter recedētes et accedentes ad herodianos milites scz herodis q illis diebꝫ hierosolimis erat·vt dictū est·ꝛsiliū inierūt pter cū eisdem vt capent jesum in sermone·Ecce iniquū ꝛsiliū·qz illū volebāt capē qui a catenis peccatoꝝ opm dyaboli nos venerat solue·j·Jo·nj· In hoc apparuit filius dei vt dissoluat opa dyaboli·Illū volebāt capē et occidē q venerat nob vitā dare·Jo·x· Ego veni vt vitā ha·et ab·ha·Illū volebāt capē q venerat nos ī filios dei adoptare·j·Job·nj·Videte qualē caritatē dedit nob de⁹ vt filij dei no·et sim⁹·Illū volebāt capē q ō tenebris pntis miserie ad celeste regnū venerat nos trās ferre·Col·j·Qui eripuit nos ō ptā·te·et transt· in reg·fi·dilectiōis sue·Et q; iniquū ꝛsiliū volebāt facē·iō ad iniquos ꝛsiliarios se cōtulerūt Nō em iuert ad sapētes ꝛ timētes deū·Christ· Abierūt ad herodianos·qle cōsiliū tales et cōsiliatoreſ·Initio āt cōsilio sic videt in cōsilio dixisse·vt dic chriſ·Nā vn⁹ eoꝝ surgēs ait·Iste hō pfcūs ē in omni vita sua·solū em in vbo poterimus eū capē·Et iō p

ponam⁹ ei quandā qōz que vertit ínter nos ·perplexā valde et piculo
sam sez an liceat úbeis censum soluĕ cesarí·an nō·Quidq̄d n·dixerit è
rit cont̄ se·Nā si dixerit q̄ liceat·accusabim⁹ eū plebi qō contra liberta
tatē populi dei locut⁹ ē·q̄ mínistris dei decimas et p̄micias soluit·et
iō nulli terzeno dño est ín alıq̄ obnoxi⁹·job·viij·Semē abzae sum⁹ et
nemíni fuiuim⁹ vnq̄z·Si āt dicet q̄ nō licet·h̄ magᵗ desideram⁹q̄ he
rodiani capiēt eū z occidēt·Et hoc ē vt cap·ie·ín ser·Secōs surgēs ait·
Bñ dictū est p istū q̄ntū est de qōe ꝓponēda·ſz nō eam⁹ nos·z h̄ ꝓpt
tria·Primo q̄ ille hō est valde sapiēs z si attíngit eū bñ soluĕ qōez·eri
mus zfusi·Mittam⁹ g̃ discipulos nr̄os·z siquidē vicerínt nob victo
ria imputabit·Si āt victi fúint verecūdia erit solū eoy·z habeant sibí
Secōo q̄ nos reputamur docti z mgr̄i legis·verecūdia g̃ esset nob q̄
peterem⁹ ab eo·Tercio q̄ a nob sibi caueret z crederet nos velle eu
tēptare·a discipulis āt nr̄is sicut a mín⁹ notis non sibí cauebit ſz credit
eos símplici aío uísse vt discāt z nō vt decipiāt Et h̄ ē·Mittūt ei dis·
su·Terci⁹ surgēs dixit·Bñ dcm ē p istos z ō qōe et ō nob nō ituris·
Sz si ipe loquat zt cesarē de tributo q̄s capiet eū et si loquat zt nos
de tributo soluēdo q̄ erūt testes·Nob em̄ nō credet q̄ ipe est ínimic⁹
nr̄·oēs em̄ sciūt q̄ ínuidem⁹ ei·Mar·xv·Sciebat em̄ pi· q̄ p ínui·tra·
eū sum·pō·Et iō mittamus herodianos cū discipulis nr̄is·vt si dixerit
zt cesarē capiēt eū·Si āt zt nos·sint testes ad plebē·Et h̄ ē Cū herodi
anís·Quart⁹ surgens dixit·Bñ dictū ē p istos ſz ituri sic h̄nt facĕ sez
placare ip̄m vbis z zmēdare eū valde z de vita z de doctrína et oñ
dere q̄ solū cā discēdi venerūt z nō cā tēptandi vt p h̄ oia nō caueat si
bí ab eis·Et h̄ ē·Mgr̄ scim⁹ q̄ verax es·Qz ea q̄ discipuli dixerĕ a ma
gistris habuerūt·Oia supradicta vba dicit chriſt·eos dixisse·Et sic ptz
q̄ prudētia carnis z mūdi q̄ est ínimica dō voluit dei sapientiā zpre
bendere z deuozare ſz mētita est ím q̄·sibi·q̄ sapiētia dī prudētiam car
nis z mdi detexit z zfudit·sicut vga moysi ín serpente zúsa deuoza
uit vgas magoy egipti símilit ín serpētes zúsas·vtz exo·vij· Iob·v·
Qui dissipat cogitatōes malignoy ne possint implē man⁹eoy qō cepe
rāt qui zprehēdit sapiētes ín astutia z zcilū prauoy dissipat·Sic dissi
pauit zcilū achitophel zt dauid·ij·reg̃·xvij·Et sic ptz p̄mū Secōo
ponit dolosa questio quā a christo quesierūt dicētes·Magister scim⁹
q̄ verax es·Qui vult aūt cape laqueum tegit·sic isti volentes christū
decipe blanda loquunt·ps·Mollitisunt símones eius sup oleū et ipsi
sunt iacula Chriso·Hec est ypocritay prima potentia símulata lauda
tio·sicut qui nō potest thaurum viribus subúgare·manibus fricat e⁹
ceruicem·Magistry g̃ eum vocāt vt eius bemuolentiam captent z vt
ab eis laudat⁹ m isterium sui cordis eis aperiat·Dicunt g̃ Magister
scímus quia verax es·scz veritate vite q̄ ad teip̄m et veritate doctrine
q̄ ad deū·quia viā dei ín veritate doces·z vitate ústicie q̄ ad p̄mū

qz nō respicis psonā hōis. Et attende qz attribuūt ei ꝯtuoz q̄ excessiue et sup oēs hōmes ei 2uenīūt M Primū ē qz mgr. ꝺpe em̄ singulariter ē mgr̄ qui docet in celo ⁊ in terra. q illūinat omnē hōmez venientē in hūc mdm. q omnē disciplinā admuenit ⁊ añqz nasceret habuit cuiꝰ ꝓm est docē. joh. xvnj. Ego ad hoc natꝰ sum et veni in mdm vt testi. phi. vi. Scdm ē qz verax est ꝺpe em̄ singulariter est verax sic singulariter est bonus. qz bonū ⁊ vez cōuertunt vt dicit phūs. Luc. xviij. c. Nemo bonꝰ nisi solus ds. Ois em̄ res ⁊ oīs creatura hz aliquē defectū in se ⁊ iō nulla res pfecte ē bona. ⁊ p cōsequns nec va. ps. Ego dixi in excesu. om. hō mendax. Ite sicut oīs res pficit a bonitate quā hēt vt oīs hō a vtutibz q̄ faciūt ipm bonū. sic oīs res ē va a vitate quā hz. et iō nihil bonū et vez p essentiā. hz p participatōz. nisi solus ds qui est p essentiā et nō pticipatōe bonꝰ et verꝰ. et ē ipa bonitas et vitas. joxiij. Ego sum via ve. et vi. Est ꝑ ꝓmo verax. qz pfectꝰ et sine aliq̄ defectu. Scdo est verax. qz est ipa veritas et nō p aliqd̄ qd̄ faciat ipm verū. Tercio est verax qz nō fictus hz talis intus q̄lis foris qd̄ de hōmibus raro verificat. Jhiere. ix. Oīs frat supplātans supplātabit et oīs amicꝰ fraudulenter incet et Terciū ē qz viā dei in veritate doces

N Vbi nota qz tripliciter via dei in veritate docet. Primo qñ ua et nō falsa via docet. Et iō ext verā fidē via dei nō in veritate hz i falsitate docet. sicut docēt judei et saraceni et oēs q̄ verā fidē nō hnt que est fundamentū et ꝓmꝰ gradꝰ vie dei sicut hēt ad heb. xj. Credē opoz tet accedentē ad deū. Et idō q̄ in ua fide nō docet nūqm pnt viā dei in veritate docē. Christꝰ ait est tota fides in q̄ doceri optet et qua credere est necessariū. Et iō christꝰ vere docuit viā dei dū seipm docuit eē ostium et viā p quā ad deū itur. jo. x. Ego sum ostiū p. m. si qs intro. sal.

Scdo qñ id qd̄ docet ope implet. vt si ꝑdicatoz ꝑdicat mundana cōtemni dz ipe hoc facē. si ꝑdicat penitētiā dz penitētiā agē. si ꝑdicat ututes hri dz ipe virtuosus esse. et sic de oīnb. et erit doctoz vbo et ope et lucerna lucēs et ardēs vt iohānes bap. Sic docuit xpc actu. j. Cepit ihesus facere et do. Sic docuit apls. d. ad ro. xv. Nō. n. audeo aliud loq̄ eoz q̄ nō p me efficit xpc. Tercio qñ doctrine q̄ docet ds phibz testimoniū. Mat. xvij. Illi aūt pfecti ꝑdi. vbi. dño coop. et ser. cōfit seqn sig. Sic doctrine christi deus testimoniū reddidit et verbo et signo De ꝓmo mat. xvij. Hic ē fi. m. dil. ip. au. De scdo joha. x. Opa q̄ ego fa in no. pa. m. hz testi. phibēt de me. Quartū qd̄ ei attribuūt est. qz nō est tibi cura de aliq̄. imo ipe est cui est cura d̄ oīnb. quātū ad ꝓductō nē ⁊ gubernatōz vt dr sap. vj. quia oīa p ipz facta sunt. joh. j. sed nō ē ei cura d̄ aliq̄ vt ꝓpt potētiā diuitias ꝛ dignitatē vel qdcunq; aliud nō dicat vez et faciat qd̄ bonū ⁊ iustū est. ij. reg. xnj. Est em̄ dns sicut angelꝰ dei q̄ nec bndictōe nec maledictōe mouet. Malach. nj. Ego dominus et nō mutoz. Et hoc ē qd̄ subdūt. Nō em̄ respicis psonā hois. ꝛ

ſndiſt ímcte dicis veritatē maiorib⁹ ⁊ mínoribꝫ ſine acceptōe pſonaꝝ. Veriſſime ꝯ dicūt. Nō em̄ reſpicis pſona hominiſ. Nō em̄ reſperit di gnitatē angelice nature q̄n eos de celo ꝓpter ſupbiā ad ínfernū ꝓiſce ret. nec reſperit paucitatē hūane nature q̄n duos ſcz viꝝ ⁊ vxorē de pādiſo eiiceret ⁊ morti ꝛdēnaret ꝓp̄ ínobedientiā atq; gulā. nec reſpe rit multitudínē hominū. q̄n oīs p̄ter octo animas ꝓp̄ luxuriā ín di luuio deleret. nec reſperit primitatē generis ſui q̄n gentē ſuā ꝓpter ĩ credulitatē reꝓbaret ⁊ ín locū eaꝝ gentiū ꝓp̄m ſubſtitueret. Et iō rē dicūt. Nō em̄ reſpicis pſonā hominis. q̄i dicāt Tu nō times pſonā ce ſaris. neq; dúitias vel dignitatē eius attēdis. Sz habes oculū ſolū ad de um et ad id qđ vez ⁊ úſtū eſt. Et iō de hac qōne vitatē dices. Licz cē ſum ceſarí dare. an nō. Glo. Tripl̄r ꝛtíngit aliquē vitatē nō dicé. ℣ O Primo ex pte ipſíus docētis. q̄ ſcz veritatē nō nouit vel ñ amat. Et cō tra ꝫ dicūt. ſcim⁹ q̄ verax es. Scdo ex pte dei c⁹ timore p⁹ poſitō qui dā veritatem de deo quā nouerūt nō pure ānunciāt Et contra hoc di cunt. Et viā dei ín vitate doces. Tercō ex pte proximi ex cuius timore vel amore aliq̄s veritatē tacet. Et ꝛtra ꝫ dicūt. Nō eſt tibi cura ꝺ ali quo ſcz hominē. ñ em̄ reſpicis pſonā hoīs Cū ꝯ ſis verax vitate vite quo ad teip̄m. ⁊ veritate doctrínе q̄ ad deū ⁊ veritate úſticie q̄ ad ꝓ ximū. dices nob⁹ de hac q̄ſtiōe veritatē ſcz ſi licet cenſum dare an non. Et ſic ꝫ ſcdm. Tercō ponit diḡ redargutō quā meruerē. Et hoc eſt. Cognita aũ ieſus neḡcia eoꝝ ait. Quíd me tēp. ꝓpo. Criſ. Nō ꝑm ꝑmo nes eoꝝ pacificos blāde rñdit ꝫ ꝑm ꝛſcietiā eoꝝ crudelē aſpa dixit q̄ volūtatib⁹ rñdit ñ verbis Prou. xxvj. Rñde ſtulto úxta ſtulticiā ſuā. ne ſibi ſapiēs eſſe videat. Nicro. Prima virt⁹ rñdentis eſt ínt errogā tūm mētes ꝛgnoſcé. et nō diſcipulos ꝫ tēptatores vocare q̄ nō diſcē di cauſa. ꝫ tēptandi querūt. Criſ. Dicit ꝯ eis ypocrite vt ꝛſiderantes eū humanoꝝ cordiū ínſpectorē qđ facé cogitabāt pficere nō auderēt Vide ꝯ q̄ phariſei blādiebāt vt ꝓderēt. ꝫ ieſus ꝛfundebat vt ſaluaret q̄ vtilior eſt homi de⁹ irat⁹ q̄z hō ꝓpicius. Prou. xxvij. Meliora ſunt vulnera diligētis q̄z fraudulēta odiētis oſcula. In eodē. xxix. Mō q̄ blā dis fictiſq; ꝑmoníb⁹ loquit amico ſuo rete expādit greſſib⁹ ſuis. Et iō ieſus aſpere eis rñdit ypocritas eos vocās. Ypocrita vocat q̄ aliud ē. et aliud ſiḿat. Quaſi. d. ieſus. Exq̄ ego ñ reſpicō pſonā hoīs ꝫ dico de oī nibus veritatē. ⁊ iō úſtū eſt vt p̄mo de vob annūciē veritatē. Et hec ē veritas de vobis. q̄ vos eſtis ypocrite ⁊ tota vita vr̄a ypocriſis ē et ventoſa. nam mūdatis qđ deforis eſt calicis et papſidis. íntus aũ plení eſtis rapína ⁊ immūdicia. qui dilatatis philateria veſtra ⁊ magnifica tis fimbrias. qui cum ieúnatis extermínatis facies veſtras vt appare atis hominib⁹ ieúnātes. qui amatis ín angul̄ plateaꝝ ſtātes orare. vt videamini ab hominib⁹. qui cum facitis elemoſinā tuba camitis añ vos vt boní reputemíni. ⁊ ideo ſimiles eſtis ſepulcris dealbatis. q̄ afforis

apparēt hominib⁹ speciosa int⁹ aūt ple·sunt os·mor·ꝫ omni spur·Item
estis crudeles et ostēditis vos misericordes·qz alligatis onera ḡuia ꝫ
importabilia et imponitis sup hūeros hominū·digito aūt vro ñ vultis
ea tāgere·deglutientes camelū im factis ꝓphis·et in alienis culicē colā-
tes·Item estis auari qz ꝛmeditis domos viduaꝝ sīkantes lōgas ora-
nes et deci·mē·et ci·et anetū·et relin·q ḡui·sunt legis· miam ꝫ iudiciū
et irn·fe·mā·dei ꝓpter traditōes vras·Quia ḡ ypocrite estis vocatis
me veracē magiꝝ sicut velletis discipuli mei fieri cum alter sit·Quia
vero estis crudeles adduxistis herodianos vt si dixero ꝛtra cesarē oc
cidāt me·Quia aūt estis auari·et vultis decimas et pmitias integre vo
bis solu mouistis qōem de cēsu cesari soluēdo timētes ne hoies vtrū
qz possint facē·s·decimas et cēsum soluere·et hec ē vitas de vob ꝫ hec
vobis habeatis·Ad qstionē aūt vram sīk respōdebo·Oñdite mihi nu-
misma cēsus hoc est gen⁹ numi q p censu soluebaṫ·Erat aūt num⁹ q
p decē numis ꝛputabaṫ et habebat imagīnē cesaris et in lris nom ei⁹
scriptū Hiero·Omnes reges romani a pmo gayo cesare q imperiuꝫ
arripuit·cesares appellabāṫ·Numisma ꝓprie est ipa exaratō imaginis
regie et supscriptō nominis regis·et iō im ꝓprie ponit hic numisma·
magis aūt ꝓprie ponit denarius·Et hoc est qđ sequit·Ait illi obtulerūt
ei denariū·n·s·q p censu soluebaṫ·Nō;āt xp̄c fecit sibi oñdi denarium
Et de imagine et de supscriptōe ipos interrogauit q̄si ipm nō ꝛgno-
sceret q corda eoꝝ ꝛgnouerat·Sed vt ex ꝛcessis ab eis ꝓferꝛet sentē
tiam vitatis vt dic glo·Et ꝫ est qđ sequit·Cui⁹ est imago hec ꝫ supscri
ptō·Dicunt ei cesaris scz tyberij cesaris pnigni octauiani augusti sub
quo passus est dom⁹·Nā nat⁹ est sub octauiano et passus sub tybe
rio Et sic patz tercium ¶Quarto aūt sequit sentētiosa rnsio quā a xp̄o
audierūt Et hoc est·Reddite ḡ que sunt cesaris cesari·s· censum et tri-
buta·et que sunt dei deo scz decimas·pmicias et oblatōes·Roma·xnj·
Reddite omnib⁹ debitū·cui tributū tributū·cui vectigal vectigal·cui
honorē honē·Vñ nulli debem⁹ aliqđ nisi ex caritate et ad honorē dei
Vñ dñis tpalib⁹ debem⁹ tributū et vectigal·qz ministri dei sunt ad cō
seruandū iusticiā Roma·xnj·Minister em dei est vnder in iram ei q
male agit·Et ideo in autoritate pdicta subdit apostol⁹·Nemini qcqm
debeatis ni i vt inuicē di·i·cēsus et tributa ex caritate debēt solui vt
iusticia ꝺuet qz si dom⁹ iusticiā nō ꝺuaret nec ꝺ facēt p q tributuꝫ
est impositū tūc homines pdicta soluere non tenēnṫ·Sic ergo bona
tpalia vt boni dispensatores dei trib⁹ psonis dispensare debem⁹ Pri-
mo nobis et familie nostre necessaria tribuendo Secūdo dñis tpalib⁹
tributa soluēdo vt par et iusticia ꝛseruet·Tercō sacerdotib⁹ et religi
osis et miserabilib⁹ psonis decimas ꝫ elemosinas dando vt orēt p no
bis·et bouo statu nostro et in eterna tabernacula nos recipiāt·Pi cm
sunt per quos bon⁹ stat⁹ et pacific⁹ terraꝝ ꝛseruaṫ Hic cadit erēplū

sancti ludouici regis frācie·qui dū reꝓhenderet a baronib⁹ francie q̄: re omnia daret religiosis ⁊ paupib⁹·dixit·Ipi sunt milites regni mei· p quos bon⁹ status ⁊ pacific⁹ regni mei habet ⁊ ꝑseruat·qz pugnāt orationib⁹ fortissimo armoꝝ genere·Et ideo null⁹ rex tāta pace poti tur vt ego·Propterea ꝓpter tributa ⁊ collectas nō sunt elemosine subtrahēde·qđ quidā faciūt q̄ de elemosinis eleuāt q̄ inde collectas et alios sumpt⁹ soluant·Deberēt em̄ potius malas expēsas q̄s faciūt moderare·Hic cadit exemplū de dam aurige·q̄ cū haberet curꝛum ni mis onustū ꝓpter qđ boues nō poterāt bn̄ currū trahē·incepit cū se curi eleuare de rotis curꝛ⁹ ⁊ nō de onere ·ꝓpter qđ curr⁹ fract⁹ est· et remānsit in sceno·Religiosi em̄ et alij boni paupes sunt rote currus totū mundū trahētes·Et iō ñ de rotis·ꝫ de pōdere debēt eleuari alꝫs dictū vificabit augustin⁹ q̄ ait·qđ nō dat xp̄o dat fisco·vñ de tali subtē ctione nūq̄m aliq̄s ditat⁹ ⁊ gauisus fuit·Iō pres nri antiqui bonis tē poralib⁹ abundabāt·qz decimas ⁊ elemosinas dabāt·Sic g̃ faciēdo sen tentiā xp̄i implebim⁹ vt deo sua et cesari sua soluamus·¶Moraliť ad edificationē nostrā hec q̄stio cui⁹ est imago hec et supscriptō triplici ter pōt intelligi·¶Primo vt sit q̄stio de imagine naturali anime ꝑm quā ad dei imaginē est creata·Gen̄·j·Creauit deus ho·ad ima·⁊ sibi· suā·Nā sicut vn⁹ est deus ⁊ tres psone ita ē vna essentia aie in q̄ sūt tres potētie·s·memoꝛia intelligētia et voluntas·tres psonas diuinas repsentātes·nā psona p̄ris est p modū memoꝛie omnia ꝛtinētis ⁊ cō seruantis·Persona filij est p modū intelligētie omnia ꝛgnoscētis et dirigētis·ipa em̄ est sapia patris·Persona spūssancti est p modū vo luntatis omnia bona amātis·qz ipa est amoꝛ patris ad filiū et econuso Pater g̃ debet quiescere in cella memoꝛie p ingē recordatōz bnficōꝝ dei·filius in cella intelligentie p verā fidez diuinitatis ⁊ humanitatis sue·spūssanct⁹ in cella volūtatis p amoꝛē pfectoꝝ bonoꝝ·Hec g̃ ima go indubitāter est dei Et iō indubitāter anima dz reddi deo·Supscri ptō aī dei apparet in coꝛpe·Nā in facie hz hō scriptū Homo dei·Naz duo oculi sunt vt duo o·Supcilia vero vt vnū·m·auris vero vt vnuz d·nares aī sunt vt vnū e·os vo vt vnū j·Et sic habes hō dei·Est autē imago dei in anima ⁊ supscriptō in coꝛpe et p ꝛdns hō est denari⁹ di et sic homo est dei in anima ⁊ coꝛpe·et p ꝛdns animā et coꝛp⁹ debemus reddere deo·Res aī tpales debem⁹ tripliciter diuidē vt dēm est supꝝ· Bern̄·Deo dēm⁹ totū ⁊ animā et coꝛp⁹ qz totū fecit et refecit·¶Secū do vt sit q̄stio de interioꝛi imagine vicioꝝ acquisita·Naz ꝑm diuersa vicia homo in diuersa animalia trāsfigurať·Boetius·li·mj·ꝓsa·inj·Eue nit igit vt qui trāsformatū vicijs videas·hominē estimare nō possis· Auaricia feruet alienaꝝ opū violent⁹ ereptoꝛ·lupis similem dixeris· Heroꝛ atq; inquietus lingua litigijs exercet·cambꝛ apabis·Insidiatoꝛ occult⁹ fraudib⁹ subripuisse gaudet·vulpecul exequeť·Ire intēperans

fremít·leonís animū gestaé credaẽ·Dauidꝰ ꝛ fugax ñ metuẽda formí
dat·ceruo silꝫis habeaẽ·Segnis ac stupidus torpet asinine vuiſ·Leuis
atq; inconstãs studia pmutat·nihil ab auibꝫ differt·Qui sedis imūdis
q; libidinibꝫ imergiẽ sordide suis voluptate detineẽ·Ita fit vt q ꝓbita
te deserta hō eẽ desierit·cū ín dúmã ꝛdicionẽ trãsire ñ possit· vtaẽ ín
beluã·ps·Hō cū ín ho·es·ñ íntel·ꝛp·est ú·ínſi·Pctōr em ẽ illa bestia
quã vidit iob·apoc·xnj·d·Vidí de mari bestiã ascẽdentẽ hñtem ca·sep·
ꝛ cor·decẽ·Septẽ capita hz pctōr qñ ei septẽ pctã mortalia dñant De
cem vo cornua hz q; p elatōz decẽ pcepta pcutit ꝛ frãgit ·Admirãs s
deꝰ de imagíne dyaboli et vicioꝝ posita in tẽplo suo et de sua imagi
ne sic turpiter fedata ꝛ transformata ait·Cuiꝰ est imago hec Treno·
quarto·Denigrata ẽ sup carbones facies eoꝝ·Nau·ij· Facies omniꝫ
um sic nigredo olle·Q·d·In pctōre níhil apparet de imagíne mea·hz ẽ
ibi imago dyaboli tenebrosa Et iō in tenebras ad dyabolū ꝓiciatur·
Matẽ·xxij·Ligatis ma·ꝛ pe·mit·eū ín te·exte Tercio vt sit q̄stio
de exteriori imagíne supínducta·Mulieres em supínducūt sibi diúsas
imagines ín facie ín capill ꝛ ín vestimẽto ꝛ ín toto corpe·Q·d·dñs·O
mulier vana cẽ imago hꝫ quã rã tibi feciſti·Certe ñ mea·q; feci te bꝛu
nã et tu feciſti te alba·feci te pallidã·ꝛ tu feciſti te rubeã·feci te capillis
nígris·et tu portas glaucos· feci te nudã·ꝛ tu habes vestẽ stragulatã
et gẽmis ꝛ auro ornatã·In q̄bus oĩbus magnū pcm est Crisо·Mu
lier si se ornaúit ꝛ aspectū hominis ín se ꝓuocaúit·ꝛ si nullū dānū ín·
tulerit vel plagã·vindictã tñ exoluet extremã·et si nullꝰ inuentꝰ fúit q̄
biberit venenū tñ ínfundit·Ibidẽ Quid dicemꝰ de femínis q̄ coloribꝫ
et supscriptōibꝫ corrũpunt facies suas ín pncipiẽ íncõtinentiũ únuenũ·
Ciprianꝰ·Serico et purpura índute xp̄m índuẽ nō pũt·auro et mar·
garitis ornate ornamẽta cordis et pectoris pdiderẽt P Primaꝫ
aũt imagínẽ q̄ ad dei silitudínẽ facti sumꝰ diligent demꝰ attendẽ ꝓpt
quínq; Primo vt cognoscẽtes nos ad imagínẽ dei factos vehemẽt
eũ diligamꝰ·ꝓpter quã imagínẽ facti sumꝰ filij dei·qõ alijs creaturis
ꝑter angelos ñ ꝛpetit·Iob·j·Dedit eis po·fi·dei fi·Et vide immẽsaꝫ gꝫ·
tiã et dei caritatẽ·q; ꝑmo fecꝫ nos ad imagínẽ suã·Et q; p hãc imagínẽ
nō eramꝰ ei silꝫes nísi ín anima voluit ipe totaꝫ naturã nostrã assumẽ
et animã et corpꝰ vt p omnia silꝫes ei essemus·Ph·ij·In silitudínem
hominũ fcũs et habitu·vt hō Io·j·Verbũ caro·est Secõ vt ín ipa
imagine duína opa speculemur·q; in ipa est lum dúinũ et lum rõis
ps·Sig·est sup n·lu·vul·t·d·In q̄ díuína opa speculari ꝛ cõtẽplari debe
mus·Ar q̄ cõtemplatione inducimur ad grãꝫ ínmúabiles actõnes·q;
inmúabiles gras videbimꝰ nob factas et futuras Tercõ vt cogno·
scentes ipam esse imaginẽ dei·ín q̄ tota nobilitas nra consistit·ꝛ sum·
mũ bonũ nostꝝ·ipam mũdã et immaculatã seruemꝰ·et ei debitã reue·
rentiã faciamꝰ·Exemplũ sic pulcra mulier vxor magni dñi summoꝛe

studet suā pulcritudinē seruare·ne contemptui habeat· Sic aīa sponsa xp̄i dz facē Si eī nephas ē imaginē virginis ꝛ crucifixi mortuā in lutum p̄iscē q̄nto magis imaginē dei viuā·Eccī·x·Fili in mansuetudine serua animā tuā et da illi honorē f̄m meritū suū·i·f̄m dignitatē·suam ¶ Quarto vt in ipa oīs defcūs nr̄os speculemur ꝛ amoueam⁹ Ipa em̄ est speculū omia repīntans·q̄ in ipa est regula rōis p quā omia moderaē debem⁹·Hiē·xxxnj·Statue tibi speculā Exo·xxv·Omnia fac scd̄m exemplar qd̄ ti·in mō·mō·est¶ Quinto vt in ipa ꝛgnoscentes deo nos esse sil'es in natura·studeam⁹ei sil'es esse in gl'a·j·Io·nj·Carissimi nē filij dei sum⁹·ꝫ nōdū apparuit q̄d erim⁹·cū āt apparuerit sil'es ei erim⁹ Hoc aūt desiderium ē sup oīa naturalit nob insitū·Naturaliter em̄ desideram⁹ summū ꝛ pfectū bonū qd̄ tē erit·nec vnq̄m nisi illo habito quiescē possum⁹·Aug·Fecisti nos dñe ad te·ꝛ inq̄ est cor·no·do·req̄·in te¶ Secundā imaginē sc̄z vicōꝝ et dyaboli dem⁹ diligēter attendere vt ipam de anima nostra sc̄z camera trinitatis omni: no p̄iciamus·al's erim⁹ ꝛfusi in ppetuū·et eternis supplicijs deputati·Exemplū sic sapiēs mulier hns amasiū in cella mittit eū emittē ne dependat ꝛ ꝛfundat et cōburat·Sic anima spōsa xp̄i dyabolū amasiuꝫ sue anime dz foras mittē cū ydolis vicōꝝ·Benign⁹ est em̄ de⁹ vt re: cipiat animā sponsam suā postq̄z mechata fuit·Hie·inj·Tu fornicata es cum ama·mul·tū reuer·et ego susci·te¶ Terciā imaginē sc̄z exterior̄em supinductā dēmus diligent attēdere q̄z sit ꝛtēptibilis et abiecta Nōne ꝛtēptibilis est illa pulcritudo q̄ ex pellibꝰ muriū ꝛ stercoribus vermiū ꝛsurgit ꝛ ex q̄busdā loturis sit Ꝺ quo facto hō oīdit paupertatē ꝛ ꝛfusionē suā·q̄ q̄rit a creaturis iuuari in pulcritudine tāq̄m ipam a se nō habeat·Vestes em̄ date sunt homī post pctm̄ ad ꝛfusionem suā·q̄ p̄mo erat nudus ꝛ vestiebat candoē vt liliū·Ber·Qui gl'atur de veste sil'is est furi q̄ de cauterio gl'atur·Reddit etiā mulier se valde suspectā in supfluo vestiū ornatu·q̄ nō videt hoc facē vt a viro ameť ꝫ ab alijs·q̄ p totā septimanā in qua ab alijs nō videť ꝫ soluꝫ a viro·nō curat se ornare·Hic cadit exemplū de galla filia consularis· de qua gre·dic in dya·q̄ dū molestareť a pentibꝰ vt accipet viꝝ dicētibus medicis q̄ nisi ꝫ faceret barbā esset habitura rndit·Propter barbam nec placeo nec displiceo spōso meo xp̄o·Et iō de ipa nō curo· Et ꝛpterea q̄ mtēdit solo viro placere ñ curat se ornare¶ In fine aūt nota q̄ cum hō sit denarius dei vt dēm est·ea q̄ ad bonū denariū requiruntť·ad bonū hominē requiruntť·Sunt āt sex q̄ ad bonū denarium requiruntť¶ O ¶ Primū est signū siue imago·q̄ denari⁹ ñ curať nisi sit signatus·sic hō ñ hns dei imaginē memorā sc̄z bnficōꝝ dei·intelligentiam verorꝝ·ꝛ amorē dei ꝛ p̄rimi in volūtate·ñ curať in eccia dei nec aliquid valet¶ Secūdū est supscriptō·Debꝫ em̄ i aīa hois eē scripta lex nature vt qd̄ tibi vis ne fiat·alijs fecisse caueto·et q̄cunq̄ vul·vt fa·

vo·ho·ꝛ vo·fa·il· Matħ·vij· Itē p̄cepta d̄calogi ꝛ articuli fidei·q; vt d̄r
j·cor·xmj· Qui ignorat ignorabit ¶ Tercīo est pōdus· Nā ille denarius
bonꝰ est·q; m statera descēdit· Hoc pōdus fac būlitas m anima· Lu·j·
Respe·hu·an·su·ps· Respe·i ora·humi· ¶ Quartū ē mfleribilitas· Nō
em̄ bonꝰ ē denarius q; de facili plicat ꝛ frangit·sic nec homo mstabit
qui vtit ad omnē ventū·ꝛ p omnē tribulatōz frāgit· Cōtra qđ dr ecc·
xv· Firmabit m illo et nō flec· Matħ·vij· Descēdit pluuia·venert flu-
mina·flauerūt vēti·ꝛ irruerūt m domū illā ꝛ nō cecidit· Qr nec pluuia
carnal cōcupiscētie·nec flumina tribulatōm·nec vēti bonoꝝ pūt hoiez
cōstantē euellē· ¶ Quintū ē dulcis sonus·sic ꝛ hō qñ loquit ꝟba dei·j·
Pe·mj· Si qs loquit qñ f·dei· Qr vt dr·j·co·xv· Corrūpūt bo·mo·col·
pra· ¶ Sextū ē mtegritas denarij·q; nō placz deo q; diuisus ē et ptez
de se dat dyabolo et mūdo et ptē deo·nj· Re·xvnj· Vsq; q; claudicatis
m d·p· Oporz g; q; hō sit mteger totꝰ dei ꝛ m fide ꝛ opib ꝫa·ij· Si qs
totā legē ser·offen·aūt m vno fac·ē om·re· ¶ Itē m hoc euāgelio q;nq;
exēpla salutaria hēmꝰ ¶ Primū ē vt omes ꝛ maxime sui dei vndiq;
sibi caueāt ꝛ ab ommib·q; filius dei q; pcm n fecit fuit multiplicit obſc
uatus et mfamatꝰ· Vñ illa sancta animalia p q; viri sancti designt· de
quib dr ezech·j·hēbant oculos añ ꝛ retro·et vn·er·ple· Epł·v· Vide·q;
cau·am· ¶ Scdm ē vt ꝟba nrā potissime moderemur· q; ꝟbū dei qđ
errare nō pōt·m ꝟbo conati sunt ca pe·ps· Posui ori meo cus·cū cōsi·
pec·aduer·me· Señ· Taciturnitas hominī stulto p sapiētia ē ¶ Terciū
est vt adulatorib dure et aspere respōdeamꝰ Xpi em̄ sunt sprene q; fa-
ciunt submergi nauē Xpi sunt apes q; portāt mel m ore·et retro pun-
gunt·q; vt scorpiones nos venenaē volūt· Aug· Duo sunt genera pse
cutoꝝ vitupātiū et adulantiū Qlus psequit lingua adulatoris q;z gla
dius interfectoris ¶ Quartū est vt nec timore·nec amore·pce vl mu
neribꝫ a veritate declinemꝰ q; xp̄c dixit de ommib et p ommib vita
tem Gal·j· Si adhuc hominibꝰ pla·ser·xpi nō es· Exo·xxnj· Nō seqris
turbā ad faciendū malū ¶ Quintū est vt imagīnē regis et supscriptōz
diligēter attendamꝰ antequā de ipa sentētiemꝰ·q; deꝰ solꝰ mtuet cor
Nos aūt judicare hēmus scdm ea que foris patet·Et nō judices scdm
allegata judicare debēt vt dicit aug·Et sic patet totū de euangelio

¶ De epistola sermo ¶ CXI

Imitatores mei estote fratres et obseruate eos q; ita ambu
lant sicut habetis formā nr̄am· Phił·nj· Hec est secūda ps
totius narratōis isti epł̄e ad phił·m qua pr quā muitauit
phił·ad stantiā xtra puerilitatē doctrine pseudo apł̄orū
subiungit mstructiōz ad cōstantiā cōtra perūsitatē vite·ne sez exēplo
illoꝝ corrūpāt·De his em̄ duobus dr doceri pp̄s sez de doctrina fidei
et bonitate opis· In hac igit epł̄a q̄ttuor facit ap̄s Primo emz mui
tat phił·et nos cū illis ad sui et sibi similiū imitatōz In principio epł̄e·

Secūdo reuocat eos ab imitatōe vite pseudo apl̄oꝝ ondēdo eoꝝ ma lā cōsatōz ibi. Multi em̄ ābulāt ds sepe dicebā vob. Tercō vt ipz seqn tur oñdit sui ⁊ suoꝝ celestē cōsatōz ibi. Nr̄a aūt cōsatō in cel̄ ē Quar to ḡsi ꝯcludēdo exhortaūt eos in dño ad bonoꝝ opm pseuerantiā ibi. Itaq; frēs mei kīm et desi. ⁊c. ¶ In pma g̃ pte imitat apl̄s phil̄. ⁊ nos cū illis ad sui et sibi similiū imitatōz d. O frēs estote imi. m. s. in pfcā fide ⁊ bonis opib. j. Co. mj. Imitatores mei estote sic̄ et ego xp̄i. Et obſuate. i. diligent inspicite vt imitemī eos q̄ ita ābulāt sic̄ ⁊ nos scz i fide ⁊ dilectōe. i. n̄ solū me imitemī sz ⁊ eos q̄ ita ābulāt sic̄ ⁊ ego Sic̄ habetis formā nr̄am. i. sic̄ hētis formā vite nr̄e imp̄ssaz in vob tanq̄m imagine et exēplar. Prelati em̄ dñt eē forma et exēplar subditorum. j. Thi. mj. Esto exēplū fideliū in vbo in cōsatōe. in caritate. in fide. in ca stitate. ¶ R ¶ Vbi nota q̄ apl̄s et sui sīles imitari dēm̄ in septē. ¶ Primo in fidei vitate ⁊ vuacitate vt. s. verā fidē et vuā habeam̄. qđ tūc est q̄n fidē quā credim̄ p opa oñdim̄. Est em̄ vex vt dic̄ phs ad equatō rei ad intellectū Ia. ij. Ondas mihi fi tu. ex opib. Io. xmj. Qui credit in me opa q̄ ego fa. et ip. fa. Q̄n em̄ fides sine opib. ē. tūc ē mor tua et falsa. Ia. ij. Fides sine op. mor. ē. Fidē vuā et verā hūt apl̄us q̄ dicit ad gal. ij. Q̄ ūat nūc vuo in carne in fide vuo filij dei Ille vuit i fide q̄ opa vua in fide facit Qui aūt mortua opa fac̄ in fide. i. pcta nō vuit in fide. ¶ Secđo in ve spei firmitate vt scz firmit̄ cōfidam̄ in deū ⁊ nō in bonis mdi. nec in ꝑncipijs viribz nec in cōsangneis et amicis. quia omniū istoꝝ spes vana ē Esa. xxxvj. Ecce cōfidis sup baculū arūdineuz sup egiptū cui cū innix̄ fuit hō ꝯmut̄ intrabit in malū e⁹ et pforabit eā. Egipt⁹ q̄ interp̄tat tenebra ⁊ cōfusio sīḡt mdm et ea q̄ fūt i mū do Spem verā habebat apl̄s q̄ dic̄ ad phil̄. mj. Omia possm eo q̄ me cōfor. Et ad heb. vj. Quā sic̄ anchorā hēm̄ firmā Sic̄ em̄ anchora tenet nauē ne a ꝑcellis submergat. ita spes tenet nauē pnie ne a tribulatōi bus submergat. Qz vt dic̄ gre Spe illi⁹ bonī ad qđ intēdim̄ q̄dq̄ in via ꝯtigit gaudē dēm̄ ¶ Tercō in pfecta dei ⁊ pxim caritate vt scz deū sup omia diligam̄ ⁊ pximū sic̄ nos Lu. x. Dili. do. de. t. ⁊c. et pxi. tu. si. teip̄m. Hāc pfectā caritatē habebat apl̄us q̄ ait ad ro. vnj. Quis me sepabit a cari. xp̄i tribu. an. an. ⁊c. Certe mihi. Cert⁹ em̄ sum quia neq; mors neq; vita ⁊c. Ite. ij. co. xj. Quis infir. et ego nō infir. q̄s scā. et ego nō vror ¶ Quarto i magne prudētie pspicuitate Mat. x. Estote pru. sicut ser. Sic̄ em̄ serpēs in vno arto foramine se ponit vt vete rē pellē deponat. sic et nos dēm̄ in arto foramine pne ponē ⁊ pellē veteris cōsatōis deponē Heb. Deponite vos p̄stīnā cōsatōz veterez hominē. Ite sic̄ serpēs vnā aurē cauda obturat et aliā in terrā figit ne audiat vocē incātantis ita nos ne psuasionē diaboli audiam̄ demus vnā aurē cauda. i. mēoria mortis obstruē et aliā tre. i. mēorie ⁊ cōsidra tioni ꝑne fragilitatis infigē. cōsiderādo ex q̄t et q̄ntis p̄t hō pire. q̄ em̄

castu suū luteū sentit nō ꝑsumit guerrā mouere. Hāc ꝓdētiā ꝑfecte habuit apl̄us. Nā in arto forāmine pīne se astrinxit. Gal. ij. Xpo affixus sum cruci. Et sp se mortalē et fragilē cōsiderauit. ij. Thi. iij. Ego em iā deliboꝛ. et tps resolutōis mee instat. Ro. vij. Vide. al. le. in membre. repug. le. mē. mee. ¶ Quinto in fortitudinis firmitate vt scz nullē frāgamur adūsis nec temptatōe aliq̄ a xp̄i integtate vellamur ꝛ̄ omni adūsitate. siue extra nos siue cōtra nrā siue extra nr̄os erūpat. fortit obsistam⁹. sic̄ iob q̄ hāc triplicē adūsitatē sustinuit. et in omnib⁹ n̄ peccauit. Ia. j. Btūs vir q̄ suffert tem. quoz cū ꝓba. fu. ac. co. vi. ꝛc. j. Pe. j. Modicū āt nūc si opoꝛtz ꝛtristari in varijs tēptōib⁹ vt ꝓba. f. vre mlt. pcō. sit au. qd̄ p ig. ꝓba. inueniat in lau. dei ¶ Hāc fortitudinē et patiētiā hūit apl̄s q̄ dic̄. j. co. nij. Male. et bñdi. pse. pa. et sust. blas. ꝛ obse. Et itez. j. co. xj. Ter vgis cesus sum sel̄ lapidat⁹ sum ¶ Sexto in tēpātie pcitate ne scz ꝓspis mūdi dissoluamur scz diuitijs delicijs et honoꝛib⁹ si aduenīāt pce et tpate vtamur vt succedētib⁹ ꝓspis nūq̄z dei et fideiussoꝛis nr̄i ihesu xp̄i oblúiscamur et sic trā. p bōa tpa. vt n̄ amit. eter. j. Co. vij. Qui ha. vr. tā. nō ha. sint et q̄ gau. tā. n̄ gau. et q̄ em. tā. n̄ possit. et q̄ vtunt hoc mundo tanq̄z non vtant. Hāc pcitatem et tpantiam habuit apl̄us qui dicit. j. thi. vj. Nihil tulimus in hunc mdm ꝛ̄ nec aufert quid possumus. haben. ali. et quib⁹ t his ꝛten. simus. ¶ Septimo in ūstitie equitate vt scz ūstitiā ad deum et ꝓximū et ad nosipos seruem⁹. Ro. xnj. Reddite oīmb⁹ debitū. cui tributū tributū. cui vectigal vectigal et cui honoꝛē honoꝛ. Matth. xxnj. Reddite q̄ sunt cesa. cesari. Deo em̄ debem⁹ obediētiā ꝛ honoꝛē. Act. v. Obedire oportet deo. Proximo cōpassionem animi. et subuentionē opis. vtz in parabola d̄ sauciato Lux. Samaritanus aūt iter fa. et vi. e. misericoꝛdia motus est et a ꝓpi. all. vul. eius infun. ol. et vi. Vade et tu fac similiter. Nobis āt pumitōnem sceleris ne a dño iudicemur. j. Coꝛ. xj. Si nosmetipos diiu. nō uti. ut. Gzech. xxnj. Iustitia ūsti super eū erit. j. pe. mj. Temp⁹ est vt incipiat iudiciū a domo dei. Domus dei est quilibet fidelis. Hanc ūstitiā perfecte habuit apl̄us et quo ad deū et quo ad ꝓximū et quo ad seipm Primo q̄ ad deū. j. Thi. j. Regi āt seculoꝝ immoꝛtali. inuisibili soli deo honoꝛ et gl̄ia. De scdo. ij. thi. ij. Omnia su. ꝓpter elec. vt et ip. sal. zse. De tercio. j. co. ix. Castigo coꝛp⁹ me. et in ser. re. De imitatōe āt filio rū q̄ ipe implauit nō ꝑcepit ipe apl̄s. qz nō ē d̄ neccitate salutis. et ideo nō ꝑseq̄mur d̄ ea. Imitatio āt d̄ omnib⁹ supradctis ē d̄ necessitate salutis. Et sic pz ꝓmū ¶ In secunda pte reuocat apl̄us phil. ab imitatione vite pseudo apl̄oꝝ oīendo malā vitā eoꝝ d̄. Multi enim ambulant scz aliter q̄z nos. a q̄b⁹ cauete. q̄s sepe dicebā vobis scz qn̄ erā apd̄ vos et nūc flens dico scz ꝑ ꝓpassione mibie eoꝝ ꝛ deceptōe pusillorum q̄s ipi seducunt. quos dico esse inimicos crucis christi. Primo qz crucem reputāt stulticiā vt sapiētes mūdi. Scdo qz mitunt ꝓcatiōem crucis xp̄i extinguere sic iudei. j. Co. j. Nos aūt ꝓdicamus xp̄m crucifixum

q̄dē scā·gē· aī stul· Illi aī pseudo gētiles ⁊ iudei erāt· Tercō q; eoꝝ' ⁊ū satō est ⁊traria cruci· q; in delicijs viuūt· q̄les sunt gulosi ⁊ luxurioſi · Sap̄·ij· Dissipis ē alijs vi·il· Quarto q; carnales obſuātias inducunt · Qui em̄ carnales obſuātias inducūt q̄les erāt in lege veteri supfluaz asserūt crucē xp̄i cū aliūde salutē expectāt· Cis aī sal⁹ in cruce exist Et vide q; oia ꝟ ⁊petūt mūdanis ⁊ malis xp̄ianis q̄ crucifixū et crucē seq̄ntes deridēt· p̄dicatōz n̄ curāt· ꝟ extirpare nituntꝫ cū crucis psequū tur p̄dicatores· Eoꝝ ⁊ūsatō ⁊ vita ē totalit ⁊traria cruci· q; ē in delicijs et luxurijs ⁊ multis iūsticijs q̄ oia ⁊trariantꝫ cruci· Et aliūde salute quā a cruce spant et q̄rūt· sa ⁊stellatōibꝫ ⁊ a demonibꝫ p maleficia et facturas· Cēs isti sunt inimici crucis xp̄i q̄ꝝ finis ē vt erit interit⁹ ·s· etn⁹· q̄m q̄ talia agūt digni sunt morte· ro·j· Nā finis illoꝝ mors ē · Septē̄dia em̄ pcī moꝛs· s· triplex naſe culpe ⁊ pene etne· Iob·xxij· Dum bo·di·su·⁊ in pūcto ad infer·descē· Feq̄t· Quoꝝ de·vē·ē· Hic ⁊ūter determinat in q̄ et quō vita istoꝝ ⁊trariat cruci xp̄i· Nā in cruce xp̄i sunt tria scz aspitas mag̃· vilitas nima·et paupertas summa· Econtra in vita istoꝝ tria ⁊traria tangit· Quoꝝ p̄mū est voluptas ⁊tra aspi ; tatē q; colūt ventrē sic deū· Eccī·vj· Omis labor hois in ore ei⁹· Ro· xvj Huiōi nō dño suiūt ꝟ vētri· Secdm est gla ⁊tra vilitatē que gla est ipis scz in ⁊fusionē ipoꝝ· q; in q̄ debuerāt cōfundi et est causa ⁊fu; sionis ipi glant· Gla em̄ pcīoꝝ ex malo causat qđ deberet esse causa ⁊fusionis· q; letant cū male·fece· et exul·in re·pes ꝓuer·ij·j· Mach·ij · Gla hois pcīoris sterc⁹ et vermis est· Item gloria pcīoꝝ est in con; fusionē eoꝝ· q; eos ad eternā cōfusionē ducit· Osee·iij· Gloria eorum in ignominiā cōmutabo· Terciū est sapor ⁊renoꝝ ⁊tra pauptatē· Ta les em̄ dicunt ⁊rena sape q; nihil nisi terrenū ⁊ carnale sapiūt· ps· Ini; mici ei⁹ terrā lingēt· Idē· Sba mea in infe·t· Q· dicēt apls· Deus pec ; catoꝝ ē vēter·i· ⁊cupiscētia carnis aut gla mūdana·i· supbia vite· aut sba ⁊rena·i· ⁊cupia ocꝝ· Isti sunt tres dij q̄s mūdus adorat·j· Iob·j· Omne quod est in mūdo ⁊c· Exo·xxxij· Isti sunt dij tui israel q̄ edux· te de ter·egip· Et p ⁊ns tales sunt inimici crucis xp̄i· quia reuerentiaz q̄ debēt fieri crucifixo et nulli alteri exhibent dis alienis· Esa·xlij· Gloriā meā alteri nō dabo· ¶ S ¶ Notādū q; gla eoꝝ q̄ ⁊rena sapiūt et ven tri suiūt recte ē in ⁊fusione eoꝝ· Et ꝟ ptz q̄ntū ad septē· ¶ Primum est ordinis diuini pūsio· Nā de⁹ nature instituto⁹ ⁊ rectoꝛ ordinauit q; caro tāq̄z ancilla suiret et anima sic dña imperet· Tales aī hūc ordi nē puertūt· et p ⁊ns confundūt· qđ nullo mō est ferendū· Prou xxx· Per tria movet ⁊ra et q̄rtū sustinere nō pōt· p seruū cū regnaūt· per stultū cū saturat⁹ fūt cibo · p odiosaz mulierē cū in mrimonio fuerit assumpta· et p ancillam cū fuerit heres dñe sue· Cor⁹ et caro est ista q̄ttuoꝛ q; est seru⁹ et stult⁹ et odiosa mulier et ancilla nequā· Qꝛ g̃ ta ; les diuinū ordinē pūtūt et cōfundūt merito cōfundent et ipsi· Prou· xnj Impi⁹ confundit et cōfundet ¶ Secdm est hostis intranei nutritō

Caro em ē hostis nr mtrane⁹ et mortifera q̄si salutifera ꝓsulit Gal. v. Caro ꝓcu. adú. sp. Sz cū vt dic gre. null⁹ hostis ē efficacior ad nocē dū q̄z familiaris mimic⁹. et ideo q̄ vētri suū nutriūt efficacissimū hostē suū. et ideo cōfundūt ꝛ pdunt m plio spuali. Hoc fuit figuratū i samsone q̄ nutriuit dalidā. q̄ sigficat carnē. et dormūt m gremio ei⁹. q̄ tradidit eū inimicis suis. q̄ exoculauerūt eū et stetit i ppetuū cōfusus ¶ Tercīū est údicōn deceptō. Caro em ē infecta cōcupiscētia añq̄z nata ꝛ quia naturaliter est corrupta údicat amara dulcia ꝛ dulcia amara sic febriciꝫ tans. Aug. palato ñ sano pe. ē pa. q. sa. ē su. et ocu. eg. od. ē. lux. q̄ pu. est ama. Et ideo nō ē ei credēdū neq̄z q̄ appetit tribuēda. Sic frenetico et febricitāti ñ sunt dāda q̄ petūt. Qui g̃ vētri seruiūt decipiūt in udiciis. qꝫ carnaliter udicāt ꝛ pnīs cōfundūt. Et ideo dicūt dulce amaꝝ et econuerso Esa. v. Ve q̄ di. bo. ma. et ma. bo. po. te. lu. et lu. te. ¶ Quartū ē accumulatō debitoꝝ. nos em mltis ꝛ in mltis sum⁹ obligati et magē debita bēm⁹ exoluē ꝓpter qđ q̄tidie petim⁹. Dimit. n. d. n. ꝛc. Qui aūt fuiunt vētri nihil de debitis soluūt. ꝫ q̄tidie augēt debitū sup debitū Qui aūt augz debitū supra debitū cōfundit. qꝫ citoꝛ sumit sbam suā et p⁹ea mirime vúnt. vt pz de filio prdigo. q̄ p⁹ quā cō. sub. su. cus. por. et cu. imple. vē. su. de fil. pú xxnj. Vocā. po. et dā. spm. cōsum. Cōfundit eē talis qꝫ freqnter expellit de terra sua. et aliqñ vinculat et carcerat. qꝫ nō pt debitū soluē. Sic accidit his q̄ veneri fuiūt ¶ Quintū ē impossibilitas fiēdoꝝ. q̄. n. vētri fuiūt q̄ndā impossibilitatē incurrēt ꝓpt qđ cōfundūt qꝫ impossibile ē q̄ vētri satisfaciāt. q̄zto em ei plꝰa impēdūt tāto plꝰa requirit ꝛ nūquā satiat. pú. xxx. Tria sunt insatiabilia ꝛ quartū nūquā dicit sufficit. Infern⁹ et os vulue et terra q̄ nūquā satiat aq̄ et ignis q̄ nūq̄m dic sufficit. Ignis iste ē cōcupiscētia carnis imo q̄ pei⁹ ē dū caro delicate nutrit ꝓteruit in dñam suā animā. pú. xxix. Qui delicate a pú. s. nu. ser. s. p⁹ sen. eū cōtu. Hoc fuit figuratū in sara et agar. q̄ cōcepisse se vidēs despectui hūt dñam suā. ꝛ tñ dña sua dederat eā in vxorē viro suo. vt pz gen. xvj. Qui g̃ vētri fuiūt quādā rebellionē et inordinatoꝝ in seipis videt. ꝓpter qđ merito cōfundi debēt. Occurrit eē q̄dam alia impossibilitas eis q̄ vētri fuiūt. ꝓpter qđ eternaliter cōfundēt. qꝫ eis impossibilia vidēt opa penitētie et despant ea posse facē ¶ Sextum ē assilatō úmētorum Hō. n. digissima creaturaꝝ sic ē ordinat⁹ q̄ si spūm et virtuose vúit. trāsferet ad deos. i. ad āgelos. si aūt vētri fuiat in bestias redigit ꝓpter qđ merito cōfundit. Sen. Quosdā ventri fuientes loco animaliū nō hominū núemus ¶ Septimū est incursio multorum maloꝝ. q̄niam q̄ vētri fuiūt infinita mala incurrūt. ꝓpter qđ merito cōfundunt. Nā omina bōa comūtunt eis in malū. et baptism⁹ et fides et passio xpi. et bona nate et fortune et grē. ita q̄ ve de eis pt dici qđ dictū est de úda. Melius erat il. si na. ñ fu. bo. il. mar. xmj. Incurrūt eē morte eternā et pnúabūt glā dei. Propter q̄ omnia tres cōfundunt et cōfudent Hie. xx. Cō. ve. qꝫ ñ itellexerūt oꝛpbriū sempitnū qđ

nūq̄z delebit·Et sic p̄z sc̄m ¶ Terc̄o apls q̄ dixit·Imitatoes mei esto te·Ondit suā ꝛ suoꝝ bonā ꝛ altā vitā·d·Nra ꝛú·in cel̄·ē·Q·d·Sic illi vúuit nō imitemī eos·ſ nos·qz nra ꝛú·in celis ē·ſ·p spem ꝛ amoꝛē·qz ibi est thesaur⁹ nr̄ sc̄z xp̄c·et ibi sunt om̄ia bona nra·Matħ·vj·Vbi est thesaur⁹ tu⁹ ibi est ꝛ coꝛ tuū·Vñ ꝛ sal·expec·i·merito h⁹ ꝛuer satōis saluatoꝛē expectam⁹·Vt vñ localit·i·de q̄ loco saluatoꝛē expectamus dn̄m no·ie·xp̄m q̄ fm nomē suū nos saluabit q̄ntū ad animas·Mat·j· Ipe em̄ saluū faciet pp̄m su·a peccatis eoꝝ·Et sik̄ q̄ztū ad coꝛpa·quia coꝛp⁹ hūilitatis nr̄ē·i·corp⁹ hūliatū ꝛ ínc̄neratū reformabit ꝛ remte grabit ad melioꝛē statū qz ꝛfiguratū coꝛpi claritatis sue· i·sike coꝛpi suo ín claritate gloꝛie·licet suū sit mag̃ clax qz vt dic̄ apls·j·co·xv·stel· la differt a stella ín cla·Et hoc ṽaciter pōt facē·qz sua potētia ē ínfinita et om̄ia p̄t sibi subijcē Et iō fm potētiā suā q̄ pōt sibi om̄ia subijcē cō· gregabit c̄neres coꝛpis nostri et ex eis reformabit coꝛp⁹ nostꝝ ín si militudíne claritatis coꝛpis sui ·Et tūc sc̄z ín resurrectōe erūt sibi om nia subiecta ꝛ aīe ꝛ coꝛpa ꝛ boni ꝛ mali ꝛ om̄is plato cessabit·j·Co· xv·Deínde finís cū t̄ditderit regnū do ꝛ patri·cū euacuaúnt omnē p̄n cipatū et p̄tatem ꝛ vtutē·Nūc āt vt dicit apls ñ videm⁹ om̄ia sbiecta ei·Vñ fm illā eandē opatōz q̄ ín resurrectōe reformabit corp⁹ hūlita tis nostre subijcit sibi omnia ·Si g̃ volum⁹ saluari ín anima et gl̄osi ín coꝛpe resuscitari ꝛúsemur cū apl̄o ín celestib⁹ et eleuemur a tremis p desiderū ꝛ amoꝛē qz illa ē cúntas nrā·Hebꝛ·xnj·Nō ha·b ma·ci·ſ fu· nq̄·Tria em̄ sunt signa p q̄ alīqs ꝛgnoscit ee de alīq̄ patria·ſ·loq̄la ha bitus ꝛ mores·Loq̄la celestis patrie ē laudaē·bn̄dicē·et p̄dicaē·Habi· tus aī est totus honest⁹·Moꝛes āt sunt sancti ꝛ ꝛpositi·Vn⁹ quisq̄z g̃ videat si hmōi figurā gerat ī se ꝛ tūc ꝛgnoscet vñ sit ¶ Quarto apls quasi ꝛcludēdo hoꝛtaī eos vt ín dño pseuerēt·d·Itaq̄z frēs mei kr̄i·i· de q̄ eos amabat ꝛ desiderabat ín xp̄o·Gaudiū meū·i·cā gaudij mei ī p̄nti ꝓp̄t bona opa q̄ facitis·ꝛ corona mea·ſ·ín fuko expectata·sic state ín dño sc̄z sic̄ docui vos stare·ꝛ addit kr̄i ad maioꝛē exp̄ssionē amoꝛſ Deínde exhoꝛtaī alīqs psonas spāliter·d·Euchodiā rogo et sinthicen depcoꝛ idip̄m sape ín dño·Due femíne erāt q̄ p̄dicatoes recipiebant· Etiā rogo ꝛ te germane·ꝓp̄rū nomē ē·q̄ es sc̄z ꝛpar mihi ín euāgelio p̄dicādo·adúua illas·ſ·femínas p̄dictas ꝛfoꝛtādo ꝛ suppoꝛtādo cū cle mēte·i·vt clemēs ꝛ ceteri adútoꝛes mei adiuuēt illas q̄ꝝ noīa scripta sūt ī li·vite·i·ín p̄destinatōe duína·Et sic p̄z q̄rtū ꝛ ꝛnter totū de epl̄a

¶ Dominica·xxiij·de euangelio sermo ¶ CXII

LOquente ihesu ad turbas·ecce princeps vn⁹ adoꝛ·eu dicens· Dn̄e filia mea mō defun·est·Matħ·ix·Mar·v·Lu·vnj·Si· cut dꝛ jo·xj·Xp̄c est resurrectō ꝛ vita·qz et coꝛpa· mortua facit resurgere ad vitā nature·et animas moꝛtuas ad vitā gr̄e·ꝛ bomines ínfirmos p̄stine restituit sanitati·Q² vt dic̄ aug·Xp̄c

ĩ hunc mũdum vt magn⁹ medic⁹ venit·qui solo vbo oĩa sanauit·
ps·Misit v·su·et sa·omes·C⁹ mirabilis virt⁹ ĩ pñti euãgelio decla-
rat·In quo quide euãgelio ꝗttuor summarie ꝛtinent·Primũ ē pncí
pis sinagoge p filia mortua depcatõ ad quã xpc prexit· In pncipio
euãgelij·Secũdum ē cuí⁹dã mulieris emorroisse ad xpm accessus·et
fimbrie vestimti eius tact⁹ c⁹ vtus eã sanauit ꝛ erexit ibi·Et ecce mꝫ·
que sang·flux·pa·xij·ãms acces·re·ꝛ teti·fim·vestimẽti eius·Terciũ est
aduẽtus xpi ad domũ pncipis ꝛ man⁹ puelle a xpo tẽtio·ad quã pu-
ella mortua surrexit ibi Et cũ vemss ihesus ĩ do·pm·ꝛ vi·tyb·et turbã
tumꝫ·di·recedite·Quartũ ē facti miraculi noticia·c⁹ fama ĩ vniũsam
terrã exijt ibi·Et er·fa·hec ĩ vnj·ter· ¶ Dño g̃ ponit pncipis sinago
ge p filia mortua depcatõ·ad quã xpc prexit·Et ẞ est· Loq̃·ie·ad tur-
ba ẽ dum xpc pdicaret turbis·ecce pnceps vn⁹ archisinagog⁹ nomie
iairus vt dr ĩ lu·accessit corde ꝛ fide ac mẽtis deuotõe ꝛ adorauit eus
et cecidit ad pedes eius·vt dr ĩ mat·d·si·m·mo·def·ẽ·Ez ztra mar·v·
dr·Ei·m·mo·i extremis est·Et lu·vnj·dr·Et ẞ moriebat·g̃ ñ erat mor-
tua Rñdeo qñ iaprus recessit de domo nõdũ erat mortua ẞ erat ĩ
extremis vt dic mar· Qñ at puenit ad xpm·iã erat mortua ẞm iapri
estimatõnẽ talit em dimisit eã q̃ putabat eã mortuã· Vñ mar·ꝛ lu·po
suerũt vba iapri·matꝫ·vo posuit cordis credulitatẽ ꝛ estimatõs vt di
cũt raban⁹ ꝛ aug· Vñ dic̃ glo· Vtyq̃ est a dño petitũ·vt vel morientẽ
sanaret vel mortuã suscitaret· Reuera mortua erat tũc·quia dũ pater
venit ad iesum illa decessit vt ipe estimabat·vñ nũcũs obuiãs eũti ie-
su retulit ipam mortuã·vt dr ĩ luca·Vñ g̃ dic̃· Ei·m·mo·defun·est·sed
veni impone manũ tuã sup ipam ꝛ vuuet·s·sanata ꝛ resuscitata · Et q̃
iesus ad hoc venerat ĩ mũdum vt vitã daret corpib⁹ ꝛ animab⁹·ideo
statim surgẽs seqbat eũ ꝛ discipuli ei⁹ cũ eo vt essent testes ꝛ pticipes
miraculi·Et nota q̃ lucas dic̃ q̃ erat vnica illi·et erat vere annoꝝ·xij·
Et sic pz primũ ¶ Secũdo ponit cui⁹dã mulieris emorroisse ad xpz ac
cessus et fimbrie vestimẽti eius tact⁹ cui⁹ virt⁹ eã sanauit et erexit·Et
hoc ẽ·Et ecce mulier·s·qñ iesus ibat ĩ itinẽ cũ pncipe· hec mulier ve
nit q̃ flu·sang·pa·i·infirmitatẽ emorroidaꝝ·xij·ãms·In mar·et ĩ luc·
addit q̃ ĩ medicos erogaũat et zsumpserat omnẽ sbam suã et a nullo
poterat curari·Et nota hic q̃ mundus zsumit sbam suã ĩ quattuor·
scz ĩ guerras et brigis·aduocatos et cãs·ĩ ludos et vanitates·et ĩ
meretrices ꝛ tabernas·Alit dixit q̃dã sapies·q̃ ait·Quattuor sunt que
destruũt totũ mũdũ·s·reuma medicoꝝ·opio uidicũ·legalitas merca-
toꝝ·et zscia religiosoꝝ·Medici omẽs infirmitatẽ attribuũt reumati·
Iudices de omi q̃stiõe dicũt esse opinionem Mercatores volũt omnia
sibi credi sub legalitate·Religiosi vo dicũt de ommbus ego habeo cõ-
scientiã·Hec ergo mulier accessit retro ꝑ hũilitatẽ et vecundiã · indi-
gnã se iudicãs pntaẽ corã facie ei⁹ sic magdalea stetit retro·Et te·fi·v·e·

nō reputās se dignā tangē pedes vt vestimētū ·ꝫ tm̄ fimbriā quā xpc more iudeor hēbat ꝑm ꝓceptū legis·vt p3 nū·xv· Fimbrie ponebāt in angul' pallior q̄ erāt q̄dā vitte iacinctie·q̄s pharisei magnas faciebāt·Dicebat em̄ intra se in secreto cordis·Si tetigero tm̄ fimbriā vestimēti salua ero·Glo·Credidit·dixit·tetigit·q; his trib·s·fide verbo· ⁊ ope ois sal' acq̄rit·Et q; pfecte credidit p caritatē tetigit· fides ei p dilectionē opat' iō ihs 2sus est ad eā ⁊ vidēs eā occo cordis ⁊ pietatis ⁊ 2passiōis·d·Cō·fi·t·te·sal·fe·Or vt dr in mar·mulier h timebat et tremebat·⁊ iō dixit·Cōfide filia·Et cā h' timoris tāgit in mar·⁊ luvbi dr q; post̄q tetigit statim stetit flux' sanguis ei'·⁊ tūc dicēte ihesu Quis me tetigit ⁊ negātib' oib' dixit petr' ⁊ q̄ cū illo erāt· Turbe te cōprimūt ⁊ tu dicis q̄s me tetigit Et dixit ihesus·tetigit me aliq̄s·nā ego cognosco vtutē de me exisse·Vidēs at' mulier q; nō latuit tremēs venit et cecidit añ pedes dñi ⁊ indicauit ob quā cām tetigēat eū ⁊ quō 2festim sanata ē·Ex q̄rit q̄re dns ista mulierē ꝑpalauit ⁊ fec̄ eā 2fiteri in firmitatē suā coram omib' Crib·Cur ñ prmisit eā latē·nūq̄d gram suā q̄rabat quā q̄rē phibebat·Ro ihesio dicēdo q; h fec̄ ꝑpter q̄ttuor Primo vt timorē ab alijs accedēdi ad eū excludēt·Secdo vt fidē illi' patefacēt q̄ ñ fuisset 2mēdata nisi mker fuisset ꝑpalata·Tercō vt se oīa sciē mōstraret·Quarto vt archisinagogū p c' filia suscitāda ibat 2fortaret ne de virtute ei' diffideret dū coram se miraculū fieri vidēt·Et vide q; q̄ntū ex dictis colligē possum' in hac muliere ser magne vtutes fuerūt et iō non imerito in anima et corpe sanata fuit·q̄s pcor dr hre si vult ab infirmitate peccati liberari T Primo fuit in ea verecūdia·⁊ iō nō añ faciē ꝫ retro accessit·sic pctōr dr cōfundi ⁊ verecūdari de vilissimo statu in q̄ est·q; de filio regis fcus ē seru' dyaboli·de statu vtutū positus ē in carcē ⁊ catenis pctōr Ecci·mj·Est cōfusio adducēs pctm et est cōfusio adducēs gram ⁊ gram·Psal·Dixit dns ex basan cōuertaz Basan interptat 2fusio·Secdo fuit in ea fides·nā dicebat int̄ se si tetigero tm̄ Sic pctōr dr credē filiū dei ꝑ salute hoim passuz·⁊ iō libent recipit pctōrē·⁊ ꝑtea secure dr accedē ad deū Heb·x·Accedam' cum vo corde in plenitudine fidei·Tercō fuit in ea timor Mar·Mker aūt timēs ac tremēs venit·Sic pctōr dr timorē filialē recipe p quē decliet a malo·Prou·xv·Per timorē dñi declinantur a malo ·Nā q̄ sine timore est nō poterit iustificari vt ecci·j·dr·Quarto fuit in ea dilectō·q; sic credidit in cor sic gessit in ope·Fides·n·p dilectōr opat' vt dr ad gal v·Et iō tetigit fimbriā vestimēti ei'·Sic pctōr dr amorē dei ⁊ ꝓximi implē vt opa vtutū circa deū ⁊ primū facilit opet' ⁊ tā in psperis q̄z in aduersis firmit maneat in do·Nā caritas fac magna et fortia facilitez opari·vt dic̄ greg·⁊ omnia aduersa tolerat patienter·j·cor·xiij·Caritas patiens est be·est nō ir·ñ cogitat mal·Ideo omnia credit·omnia sperat· omnia sustinet·Quinto fuit in ea humilitas·quia non reputauit se

dignā pedes tāgere vel vestimētū·ꝫ solū fimbriā·Sed pcō2 dz hr̄e humilitatē·q̄ hz oīs vtutes eius·Hodie·Gre·Qui ceteras vtutes sine humilitate 2gregat quasi q̄ puluerē m̄ ventū portat·Ide·Illa vaciter m̄ nobis virt9 manet·q̄ m̄ radice hūilitatis pseuerat·¶Sexto fuit ī ea cōfessio veritatis·qz venit ꝛ coz̄ oīb9 2fessa est m̄firmitatē suā ꝛ samitatē quā recepit vt dz m̄ mar·Sic pcō2 dz hr̄e 2fessionē veritatis vt pcā sua veracit 2fiteat·Iob·ix·Da gl'am deo et cōfitē pcā tua·Esay·lxvj·Dic tu iniq·t·vt ūstificeris·¶In fine nota qz amb·videtur velle q̄ ista mulier fuit martha·Vñ m̄ sm̄one de saluatoze m̄t būficia xp̄i q̄ enūat sb̄ dit·Dū languidū sanguis fluxū sanat m̄ martha·dū demōes expulit de maria·du corp9 reduuuū spūs caloꝛ restrinxit m̄ lazaro·Eusebi9 āc m̄ ecāastica hi·li·vij·dic·qz postquā hec mulier sanata ē·fec statuaz ad imaginez xp̄i m̄ curia sua q̄ vestes ꝛ fimbrias hēbat sculptas vt vidit xp̄m hr̄e·et hāc hēbat m̄ magna reuerētia·Herbe aī crescētes subtus q̄ pzius nulli9 virtutis erāt·cū ad fimbrias attigissent tāte vtutis erāt vt m̄de multi m̄firmi sanarēt·Hiero·et dic m̄ hi·triptita li·vj·Qz cū iulianus apostata cognouisset m̄ cesaria philippi eē simulacz qz sanguinis liberata p fluuiū femia cōstruxeat eo depositō suā ibi imagine collocauit·q̄ fulmīs ictu fracta ē·Ex his igit pz qz ista mier ñ fuit martha et forte potuit esse qz due fuerīt liberate ab ista m̄firmitate·s·ista mier et martha·Et sic pz scdum·¶Tercō ponit aduētus xp̄i ad domū p̄nci pis et man9 puelle a xp̄o tentō ad quā puella mortua resurrexit·Et ꝫ est·Cū ve·ie·m̄ do·p̄n·et vi·tibi·i·carmē lugubre·cū tibia cātāres·Non tigtus ei tres ad exeqas mortuoz vocabāt vt suo carmie alios ad luctū p̄uocarēt·Hie·ix·Vocate lamētatrices vt veniāt·Qō non 2petit xp̄iam̄s licz cōtrariū m̄ multis ptib9 obfuerit·j·Thes·mj·Nō cōtristemini sic ꝛ ceteri q̄ spē nō hnt·Cū g̃ vidisset ihesus hoc tibicines ꝛ turbā q̄ cōuenēat ad exeqas tumultuātē·i·cū tumultu plāgentē·Lu·viij·Ebant aī oēs et plāgebāt illā·Dicebat Recedite ñ est ei mortua puella ꝫ dormit·Reuera mortua erat vt dz m̄ luca·Eis g̃ mortua erat·deo aī qui suscitaē p̄t dormiebat·vt dic glo·In c9 dispositōe ꝛ aīa recepta vivebat ꝛ caro resuscitāda qescebat vt dic beda·Et deridebāt eū qz ñ credebāt scientes qz mortua erat·Et iō nō merēt ad resuscitatōz admitti sz eiici·Mat·viij·Nolite san·da·ca·neqz mit·mar·ve·añ poz·Et ꝫ ē qō seq tur·Et cū eiecta essz ēba scz de domo intrauit ihesus cū petro ꝛ iacobo et iohe ꝛ p̄re ꝛ matre puelle vt dz m̄ luca ꝛ tenuit manū eius ꝛ exclamauit dicēs·Puella surge·vt dz m̄ luca·Ad cui9 vocem et tactū stati surrexit puella·ꝛ ūsit illi dare manducaē·vt dicit m̄ luc·Et sic patz expositō lr̄alis euangelij·¶Nota mulier illa emorroissa de qua hic agit dicit fuisse gentilis et cūis m̄ vrbe cesarea philippi·que est ciuitas m̄ tra gentilium ꝛ figit populū gentilē·¶Moralitez aī ad edificatōez nostram est hic requirenda expositō allegorica et moral·Nota g̃ q̄ scdm

allegoriā p istā mulierē emorroissaz gētil ppl's q̄ nē est sancta eccīa ō signat. Per filiā vo archisinagogi iudaic' ppl's q̄ dr sinagoga. Et vid q̄ eo tpe q̄ h̄ mulier dr infirmata. hec puella nata fuit. cū. xij. āīs passa fuit 7 filia pncipis. xij ānos dicat hr̄e etatis. Qñ em gētilis ppl's circa deor culturas infirmari cepit. tūc de' elegit sibi ppl'm acceptabilez et dixit abraā. Egredē de terra tua 7 de cognatōe tua 7 faciā te crescē in gentē magnā. Et dic q̄ patiebat fluxū sanguinis. q̄ ad lr̄az sanguē suū ad honorē ydolor fundebat. vt p3 in sacerdotib baal tpe helye q̄ cū lāceolis se pcutiebāt. 7 pfūdebāt sangne. iij. te. xviij. 7 qō per' erat filios 7 filias suas demonijs īmolabāt. ps. Immo. fi. su. et fi. su. de. Et dicit q̄ erogauerat omnē sbam suā in medicos. q̄ ad lr̄az sacrificabāt res suas tpales ydol' p liberatōe infirmitatū 7 piculor suor. vt p3 de bel. dañ. xmj. cui multa oī die īpendebāt. Vel cōsumpserat omnē sbaz suā in medicos q̄ in addiscēdo scias liberales 7 mūdanas ingeniū 7 tempus 7 oīa naturalia cōsumebāt gētiles in q̄b ñ inueniebāt vtutem vel salutē. q̄ ibi nō erat. Ille sunt ille muse. i. scientie 7 sirenes dulces q̄ nō solū infirmū ñ sanāt. h̄ insup dulci veneno alūt 7 infructuosis spinis vberē segetē rōis 7 intellect' necāt vt dic boe. li. j. psa. j. Qñ g̃ hec mulier fuit infirmata. hec puella fuit nata. 7 qñ hec mulier fuit sanata hec puella fuit mortua. Grāde misteriū. Nā in passiōe xp̄i gētilis populus ē elect'. 7 ppter incrudelitatē iudaic' repbat'. Et vide q̄ i. xij. āno ista puella infirmata ē. et est mortua in q̄ etate mulieres debēt fructū afferre 7 filios pcreare. q̄ tps q̄ xp̄c venit erat etas legitima. in q̄ ipm debant recipe p messia fm pphetiā iacob dicētis. Nō auferet sceptrū de iuda 7 dux de femore eius ꝛc. Tūc em regebat herodes alienigena. Et fir fm pphetiā dañ. dicētis. Q' septuaginta duas hebdomadas occidet xp̄c. Et in illo tpe mortui sunt mētalit. Christ' aūt venit principaliter ppl'o iudaico salutē dare ppter qō h̄ dr q̄ ibat ad puellā istam suscitandā. Et seq̄bant eū discipuli eius. q̄ eodē nō discipuli primo pdicabāt iudeis. Et q̄ ipi noluer̄t recipe vbū dei incarnatū 7 pdicatū conuertūt se ad gētes vt paul' et barnabas act. xiij. dixerūt. Vob mīt oportuit loqui verbum dei. h̄ q̄m repellitis illud 7 indignos vos iudicastis vite eterne ecce cōuertimur ad gētes. Salutē em quā xp̄c afferebat iudeis gētilis ppl's sub intrās a tergo p tactū fimbrie 7 vestimēti xp̄i accepit. i. p fidē incarnatōnis 7 passionis eius. Nā deitas ē induta hūanitate q̄si quodā vestimēto. Et nota q̄ venit a tergo. q̄ xp̄m ñ vidit h̄ post mortē credidit. Et iō xp̄c vertit faciē suā ad eū. ipm erigēdo et cōfortando 7 virtutem sue passionis ei cōferendo. per quā est ab omni infirmitate sanatus. et vertit tergū ad iudeos ipos repbando 7 relinquēdo. et virtutez sue passionis ab eis auferendo. et tunc mortua est puella. Mathei. xxj. Auferet a vob regnū di et dabit genti facienti fruct' eius. Vltimo tñ christus iuit ad suscitandum puellam. q̄ in fine mūdi sinagoga iudeorum

ſaluabit Miere·xxxj·In dieb illis ſaluabit iuda·Et tūc eijciet tibicenes id eſt·ſapiētes iudeoꝝ carmē lugubre cātantes·qđ ē expecta reexpecta·qz dicūt xp̄m ventuꝝ·Spes aūt q̄ differt af·animā·pú·xxj·Et nō ipſorum carmē ē lugubre ꝛ mortale·qđ tūc eijciet·qz ꝛgnoſcēt ipz veniſſe·ꝛ tūc ſaluꝰ erit oīis hō ꝛ puella ꝛ emorroiſſa·Item alia allegoria Nā p mulierē iſtā antiquā ſigficat caro mueterata·que vſqz ab adā deſcēdit Per puellāat illā ỽgine ſigficat aīa mūda ỽ nouo a deo creata Qñ g puella fuit nata mulier fuit infirmata·qz qñ anima creat et infundit corpi tūc caro infirmat ꝛ ſubijcit penalitatib hūane natuē·Et qñ mulier fuit ſanata tc puella fuit mortua·qz ñ pzꝰ caro liberat a penalitatib ſenſitiuis hūane nate niſi qñ aīa p mortē recedit a carne·Et nota q dic puella habebat·xij·ānos etatis·q̄b in hac vita vixerat·quia anima hz·xij·potētias q̄bus ꝛ p q̄s oīa opa vite agit dū ē ꝛiūcta corpori·Tres hz nō affixas organis·q̄ ſunt intellectꝰ volūtas ꝛ memoria Quinqz hz exteriores affixas organis·q̄ ſunt viſus auditꝰ guſtꝰ odoratus ꝛ tactꝰ·Quattuor hz interioēs affixas circa cerebꝝ·q̄ ſūt ſenſus cōmunis imagnatō ſiue fantaſia·exiſtimatō ſiue eſtimatō ꝛ memoria ſenſibiliū·Et vide qz in illa etate in q̄ puella dēbat nubē ꝛ filios ꝓcreare mortua ē·qz anima in illa etate in q̄ dz incipe mereri tūc morit per pctm qđ eſt mors aie·qz ꝛinter hoies incipiūt peccaē a·xij·āno ꝛ ſup̄·Et dic q patiebat fluxū ſanguis·xij·āis qz hō in pcīs ꝛſumit·Et dz q erogauēat in medicos oīez ſbam ſuā ꝛ nihil ꝓficiebat·qz hō exīns in fluxu ſanguis·i·in pctō mortali oīa opa ſua nihil ꝓficiunt ſibi ad vitā gle·j·Cor·xxj·Si diſtri·in ci·pau·oīez fa·me·ꝛc·Neqz oīa bona ſua tā nate q̄m fortūe ſibi ad ſalutē ꝓſunt Xp̄c aūt p̄ncipaliter ibat ad puellā ſuſcitandā·ꝛ duz iret in via ſanauit emorroiſſam·qz xp̄c p̄ncipaliter venit in mdm ad ſaluādum animā ꝛ beatificādū·qz beatitudo in aīma cōſiſtit·ſ·in cogtōe dei·ꝛ ꝛinter venit ad corpꝰ gl̄ificādum·Iob·x·Ego veni vt vitā habeāt·ſ·in aīa ꝛ abundātius hēant ſup· q̄z āgeli·quia in anima ꝛ corpe Sz q̄d ꝛtingit qz mulier·i·corpꝰ ꝓmo accepit ſalutē·qz anteq̄z xp̄c beatificaēt aīas et de limbo ẽheret multa corpa in vita iſta ſanitatē receperūt ꝛ a mortuis ſurrexerūt·ꝛ ℔ p tactū veſtimēti xp̄i·i·p fidē incarnatōis eius·In fine āt ꝛ mulier ꝛ puella ſalutē receperunt qz in fine mūdi ꝛ anima ꝛ corpꝰ p xp̄m ſaluabunt·ꝛ ſic pz allegoria·

Moraliter āt exponēdo nota q p filiā archiſpnagogi mortuā i domo ſignificat pctōr occultꝰ ℓ pctōr q̄ morit intꝰ in cōſcīetia aīme p malā cogitatōem·nā per tres mortuos a dōmino ſuſcitatos ſignificāt tria genera pctōꝝ vt dicit auguſtin9·qz p hāc filiā i domo mortuā ſignificatur pctm cordis·per filiū vidue·qui erāt cūitatē mortuꝰ ferebatur pctm oris vel opis ſignificat·Senſus em corpis et mēbra ſunt feneſtre et ptes anime·Cū g aliquis p aliquē ſenſum ℓ membꝝ corporis peccat p portā illā anima exīt mortua Per lazarū vero q̄dianū

ín ínonumēto ſignificaţ pc̄m̄ opis p ꝛſuetudínē ínueterati ꝛ putrefa
cti q̄ em̄ cogitat malū ꝛ ꝛſentit ꝛ opaţ·ꝛ p ꝛſuetudínē ín ipo dura
et ſeneſcit·ín ſepulcro ꝛſciētie vt lazar⁹ q̄dꝛiduan⁹ fetet Qꝛ g̊ p hāc pu
ellā pc̄tꝛ occult⁹ deſig̃ţ·ıō ſecrete eā ín domo reſuſcitauit·ꝛ p̄cepit ma
tri ꝛ p̄ri ne cui diceret·qꝛ pc̄tꝛ occult⁹ ſecrete dꝫ coꝛrigi· Maţ· xviij·
Si pec·ín te fra·tu·ıd ē·te ſolū ſciēte·coꝛripe eū ínt te ꝛ ipꝫ ſolū·Quia
vꝛo p filiū vidue ꝛ lazaꝝ pc̄tꝛes publici deſig̃ţ·ıō eos coꝛā multitu
díne ſuſcitauit·qꝛ pc̄tꝛ public⁹ publice dꝫ arguí ꝛ publice dꝫ ſatiſfacē
vt ſic coꝛrupit pc̄co·ita edificet pnia·j·Thi·v·Peccātē ſcz publice coꝛaꝫ
oib⁹ argue vt ꝛ ceteri timoꝛē hēant ℣ Nota g̊ qꝛ ī ſuſcitatōe illi
us puelle xp̄e ſeptē obſuauit·q̄ nos hr̄e dēm⁹ ſi volum⁹ ab ipo a moꝛ
te pc̄ci ſuſcitari ℣ Primū ē qꝛ xp̄c p ea a iapro p̄re ſuo rogaţ· Iapus
aţ ínterptaţ illumínās vł illumínat⁹·q̄ ſig̃t cetuꝫ ſanctoꝝ·q̄ illūinati a
deo alios illumínāt Peccatoꝛ nāq; ē ſpūs vadēs ꝛ nō redīēs vadēs p
ſeipm ín pc̄tm̄·ſꝫ cū pc̄m̄ ſit p̄fundiſſima fouea vſq; ad ínfernū·nō pē
índe exire niſi úuet·ꝛ ıō índiget oꝛōe ſanctoꝝ aduuari· Iob·v· Voca
g̊ ſi eſt q̄ tibi rn̄deat ꝛ ad aliquē ſanctoꝝ ꝛuertē·Ad oꝛōꝫ ſtephā de
us conúitit paulū·vt dic̄ aug̃·et ad oꝛōem matris auguſtíni de⁹ ꝛútit
ipm·Proptea peccatoreſ q̄̄die conútunt·qꝛ eccīa q̄tidie p eis rogat
Xp̄i em̄ nec p̄nt nec mereţ cōuerti·qm̄ q̄ talia agūt digni ſunt moꝛte·
ad roma·j·Quidā aţ ſic ſunt p̄fundati ꝛ obdurati ín peccatis·qꝛ nec p̄
ces·nec verba·nec p̄dicatōes·nec ſct̄oꝝum oꝛō aliq̄d eis valet Mic̄·ıv·
Si ſteterit moyſes et ſamuel coꝛā me·nō eſt anima mea ad populum
iſtū eijce illos a facie mea ℣ Scōm ē qꝛ tybicines·ı·carmē lugubꝛe cā
tantes remouētur· Tybicines ſunt adulatoꝛes mūdi·aures audiētuꝫ
delectātes·Carmē lugubre eſt vanū gaudiū mūdi· qꝛ de reb⁹ lugen
dis ē· Proú·xıj·Letāţ cū malef·et ex·i re·peſ· Proú·xıj· Extrema gau·
luc·oc·Amos·vıj· Cōuertā feſtiuitates vr̄as ín luc·et oía cātica vr̄a ín
plāc·Dic g̊ qui vult cōuerti et ſuſcitari a pc̄co dꝫ fugē adulatōes ꝛſan
guineoꝝ et amicoꝝ qui nō ſapiūt q̄ dei ſunt·ſꝫ carnalia et ꝑꝛia bona·
Ad phīl·ij· Omēs q̄ ſua ſunt querūt n̄ que ieſu xp̄i· Proptcrea ieſus
dixit abraā·Egredē de ter·tu·et de cog·t·et de do·pa·t·gen̄·xıj· Debet
etiā vanū gaudiū mūdi expellē·qꝛ vey gaudiū dei nō pōt ee vbi eſt
falſum gaudiū mūdi Boe·li·j·metro vl·Gaudiū pelle·pelle timoꝛem·
ſpemq; fugato·Nec doloꝛ aſſit·nubila mēs eſt·vincłaq; frenis ꝑ vbi
regnāt Tercium ē qꝛ turbā tumultuantē de domo eijcit·ꝛ tū emoꝛ
roiſſam coꝛā multitudíne ſanauit et filiū vidue ín porta coꝛā multitu
díne reſuſcitaut·Ex q̄ daţ íntelligi qꝛ ē q̄dam turba coadúuās ad ſa·
lutē·ſ·turba bonoꝝ ín qua hō dꝫ libēter ſtare· Pſal·Ecce q̄ bo·ꝛ q̄ ıo·
ha·fra·ín vnū·Eſt et alia turba impediēs ſalutē et hec eſt duplex ſcz ī
terior malaꝝ cogitatōnū et ſolicitudínū mūdanoꝝ q̄ a xp̄o aſſimilaţ
ſpinis·q̄ ſuffocāt fructum·Lu·vıj·Qđ aūt ín ſpínas ceciđit hi ſunt Et

exterior scz turba multipliciū negociorz ꝛ hominū mūdanorz a quib
cauendū est. Eccī. xj. Fili ne in multis sint actus tui. In eod. xvnj. Ne
oblecteris in turbis. Quidā phs interrogat⁹ q̄d esset inimicissimū ho
mini. rñdit alter hō. Sen. Quoties iter hoies habitaui minor hō redij
Gre. Impossibile ē q̄ lingua secularū mentē ñ inquet quā tangit.
Quartū ē q̄ secū ad suscitatōez puelle admisit petr⁹ iacobū ꝛ iohem.
Mos eī admisit sue:gl'ose trās figuratōm. In quo sig'ficaī q̄ qui vult a
morte peccati suscitari. et gl'e dei intereſſe. dz hr̄e pfectā fidē ꝛ fidei cō
fessionē sic petr⁹ habuit. Mat. xvj. Tu es xp̄c filī⁹ dei vui. Qr sic dr ad
heb. xj. Sine fide impoſ. est pla. deo. Debz etiā fortiter ztra omia ipe
dimēta sue salutis luctari. Nā iacob⁹ luctator mterptaī. Hoc figuratū
est in lucta iacob q̄ luctat⁹ est cū āgelo p totā noctē vsq; mane. ꝛ sta
tim ort⁹ ē ei sol. fuerūtq; ei obuiā angeli. Mō em dz luctari p totaz no
ctē pntis vite cū psperis ꝛ adūsis vsq; in mane alteri⁹ vite. in q̄ vita
pns finīt. et tc̄ orieī ei sol gl'e. et āgeli dei veniēt ei obuiā animā e⁹ ad
celū portātes. Lu. xvj. Hactū ē vt morereī mēdic⁹ ꝛ porta. ab an. in si
abra. Debz etiā grām dei recipe q̄ p iohem. q̄ interptaī. in q̄ ē grā. de
signaī. qz sine gr̄a dei. nec in fide pt manē. nec ztra impugnātes pug
re. nec aliqd bonī facē. j. cor. xv. Gr̄a dei sum id qd suz. Io. xv. Sine me
nil. po. fa. Quintū ē q̄ patrē et matrē puelle a suscitatōe nō exclusit.
imo admisit. In q̄ daī intelligi q̄ q̄ vult a pctō suscitari. multū dz cogi
tare ortū suū tanq̄z patrē et mortē tāq̄m matrē. De vili em spermate
nati sumus et tandē a vermibus comedemur. Iob. xvij. Putre. dī. p
m. e. m. m. et so. m. ū. Nec em cogitādo hēm⁹ materiā magne hūilitatis
et nō sup'biendi. Eccī. x. Quid su. ter. et ci. Bern̄. Quid su. sac. ster. ꝛ ci. v.
Memento vñ ve. et eru. v. sis et inge. q̄ va. et cōtre. Item hec cogitan
do de facilī omia cōtemnim⁹. Hiero. Facile cōtēnit oia q̄ sp se cogi
tat eē moritur⁹. Ad qd em de diuitijs ꝛ hōrib⁹ et amicis curaē dēm⁹
cū de eis nihil nobiscū deportaē possum⁹ et in tpe maxie nccitatis. s. i
morte oia nos derelinquāt. Sextū ē q̄ tenuit manū eius ꝛ excla. d.
Puella surge. In quo daī itelligi q̄ q̄ vult suscitari a morte peccati dz
se pmitti tangi a disciplina dei q̄ per manū dei designaī. q̄ vocat homi
nem ad multa bona. qz quē de⁹ diligit corripit et castigat. fla. aūt oez
filiū quē recipit. Habet em disciplina sex bona in nobis efficē. X
Primo em excitat iacentez et dormientē in pcīs. Act. xij. Percusso
q̄z la. pe. exci. e. d. sur. ve. Petrus in catenis peccator in vinculo. Se
cundo lente ambulātem facē currere sicut calcaria equū. Greg. Mala q̄
n. b p. ad de. ire cōpel. Osee. vj. In tri. sua m. cō. ad me ve. et re. ad dīm
qz ipe ce. et sa. nos pcu. et cu. nos. Tercō erudit de agendis. Miere.
Per oīe fla. et dolorem erudieris hēm. Proū. xxnj. Stul. col. est in
corde pueri et virga disciplīe fugabit eam. Quarto purgat a pcīs
Greg. Quod lima ferro quod flagellū grano. quod fornax auro. hoc

tribulatō viro ūsto ¶Quīto demōstrat nos filios dei esse·Heb·xij· Q; si extra disciplīnā estis e; pticipes facti sunt oīs·g; adulteri ⁊ non filij estis·Quē em diligit dns corripit ⁊ castigat·Fla·at omnē fi·quē re ci·Et iō omnis fili; accept; deo·disciplina dei tangit·q; p manū dei de signat·Tho·xij·Qm accept; eras deo necesse fuit vt tēptatō pbaz te ¶Sexto facit nos dignos corona gle·Iac·j· Beat; vir q; suffert tēp qm cū pba·fu·ac·co·vi·Sic fuit tactus iob in reb; ⁊ psona· Quidam autem habent illud apostema noli me tangere·qui a; tactum disciplī ne dei statim frangunt ¶Septimū est qz ūssit ei dare māducare·In quo dat intelligi q; postq; hō surrexit a morte pcī dz panē vite man; ducare scz corp; xpi ⁊ verbū dei i quib; aia vūnt·Matth·mj·Nō in so pa·vi·ho·sz in omni vbo qđ pcedit ex ore ei; ſ·dei·Sic em corpus idi; get ꝺtinuo alimēto·sic anima idiget suo cibo· Propterea quotidie pe timus·d·Panē n·q·d·n·ho·matth·vj·Et sic ptz tercū ¶Quarto pmit patrati miraculi noticia e; fama in vniūsam terrā exijt·Et h est qđ dz· Et exijt fama scz de iesu q; emorroissam sanauat et puellā suscitauerat p vniūsam regionē illā·Et sic pz q̄rtū· ¶In fine nota q; cū p hāc puel lam peccato; occultus designat maxime p eā religiosus designat qui secrete morit infra clausū q̄si in domo· Mali aūt religiosi secrete in q̄ttuor moriūt ¶P¶Primo in impatiētia ⁊ murmure·Nō em pau pertatē castitatē ⁊ obedientiā patiēter sustinēt ꝯ murmurāt in eisdez dicētes cū ūdeis·Vtinā mortui essem; in egipto cū sede·su·ol·car·ex; odi·xvj·Sunt em mēte in egipto·i·in mūdo tenebraz·Tōtra quos di cit xpc·Memores estote vroris loth·luc·xvij·Et nēo mit·ma·ad ara· et res·retro ap·ē reg·dei·In ecō·ix·Tales significāt p simonē cireneū qui nō nisi cū angaria tulit crucē p; ihesum·Omnia em onera religiōis mali nō libent facīūt et iō crepāt sb ipis·q; amor q̄ gnia facit leuia tol litur a corde eoz ¶Scōm est odiū qz odiūt ⁊ psequunt platū q̄ cogit ipos religiose vīuē ⁊ alios bonos q̄ ipos obfuāt ⁊ accusant·j·joha·nj· Qui odit fra·su·h·e·Sic discipuli sancti bndicti odiebant eū ⁊ volebāt eū venenare·vt dic gre·i ⁊ pa· ¶Tercīū ē iuidia·qz mundēt gratijs ali orum ⁊ ipas amibilant·Iob·v·Paruulū occidit mudia·Sic muidebāt pharisei q; vt religiosi haberēt gras xpi deprauabāt dicētes·In beelze· pn·de·ei·de·luc·xj· ¶Quartū est negligētia qz omia pter ꝺmedere ⁊ bibere ⁊ cetera corpis ꝺmoda negligent agūt psertim tn boras suas et dnīcū off̄m·Contra quos hiere·xlvnj·Maledict; q; fac op·d·frau·

¶De epistola sermo CXIII·

NOn cessamus p vobis orātes et postul·vt impleamī agnī tōne volūtatis eus·Col·j·Sic pr ⁊ mater erga carnales fi lios sunt soliciti sic et apls multopl; de filijs suis spualib; in xpo regeneratis solicitabat ⁊ quotidie indefessis pcib; deū p eis rogabat ⁊ ipos p epas monebat·Istos aūt colosenses qui

sunt asiam apostolus nō conuerterat nec eis p̄dicauat· ꝫ quidam eius discipul⁹ nomine archippus· Istis g̃ colosensib⁹ apl's ab epheso scribit et ondit maximā caritate ītā ad eos· q; q̄tidie cū socijs suis p eis roga; iut· In hac g̃ epl'a ondit q; rogat deū vt eis tria maxima bōa largiat· Prio em̄ rogat vt sapia dei et intellectu spūali repleāt ad dei volūta tem agnoscendā In p̄ncipio epl'e Scdo rogat vt digne in via ambu lent ad fructū boni opis ac dei scientiā augmēta ndā ibi· Vt ābuletis dig̃ deo p omnia placētes· Tercō rogat vt in omni vtute anime con fortent̄ p dei potentiā· ad aduersa patient̄ et longanimiter tolerandū· ibi· In om̄i vtute cōfortati scdz poten· clari· eius in om̄i pa· Prio g̃ apostolus rogat vt colosenses et nos in illis sapiētia dei et intellectu spirituali ipleamur ad dei voluntatē cognoscendā· Et h̄ est· Nō cessa; mus sup· in omni oroe quā facim⁹ ego z q̄ mecū sunt frēs p vobis in stare apud deū orates z postulates Act· xij· Oro· aī fiebat sine intimis sione ab eccia ad deū p eo· Vt impleami ñ vētcsa z vana doctrina· sed agnitōe volūtatis dei· h̄ est vt impleami spūsancto q̄ docz volūtatem dei· q; vt dr· j· Cor· ij· sic nemo scit q̄ sunt hois nisi spūs homis q̄ i ipo est· ita nemo scit q̄ sunt dei nisi spūs dei· z cui volūt spūs reuelaē Vñ idē apl's spūsancto plen⁹ dic· j· Thes· mj· Hec est vo· d· sci· vra· Et speci ficat hāc cognitōz p duo quoz p̄mū ptinz ad vitā actiuā· secundū ad vitā ztemplatiuā· Et hoc e· Impleami agnitōe sup· exīte in oi sapiētia quātū ad ista q̄ respiciūt vitā actiuā· z intellectu spūali quātū ad illa q̄ respicūnt vitā cōtemplatiuā· Magnū est valde q; apl's hic petit sez sci re quid deus hic velit in actiua z contēplatiua vita· Sz nūquid pōt h̄ sciri· Quis em̄ scit quātū oportet eū carnē suā macerare· z an expediat ei heremū intrare· q; qd vni est valde salubre· alteri est mortifer· Vñ de beato berñ· dr q; ape morte constitutus cepit se accusare eo q; se in discrete affluxisset· apter quod nimis debilitat⁹ erat z multa bona fa cere nō poterat que alias fecisset· Rñsio· Nō petit apl's q; in omib⁹ ples ne sciant voluntatē dei ꝫ in necessarijs ad salutē· Sic g̃ patz q; aposto lus orat z petit q; sciamus q̄ ptinēt ad vitā actiuā· z q̄ ad vitā contem platiuā· Et iō sciendū q; ad vitā actiuā ptinēt· xij· opa pietatis· quoruz ser sunt corpalia· s· vestire nudos· potare z cibare paupes· recipe ho spitio pegrinos· redimere captiuos· visitare viduas et orphanos· z tri bulatas psonas· z mortuos sepelire· Alia sex opa sūt spūalia ad aīmaz ptimentia que sunt potiora· vt cōsulere z docē ignorātes· castigare et corrigere delinquētes· cōsolare merētes· remittere iurias· ferre ifir mitates z defectus alioz· z p iustis z peccatorib⁹ orare· Ad vitā aī contēplatiuā ptinet in caritate dei z primi feruere· ab omib⁹ negocijs mundi se suspendē· z soli desiderio creatoz inherē z cū magdalena ad pedes crucifixi inclinata mēte manē· eius maiestatē bonitatez z carita tem exorando z contēplādo ac eius voluntatē z vba audire· quod fit

sacrā scripturā legēdo. Nā cū legim⁹ de⁹ nob loquī. Sz cū oram⁹ loq̄mur nos deo. Tal' āt vita est potior simplicit' z maioris meriti q̄z vita actiua. Lu. x. Maria optimā ptē elegit q̄ nō auferet' ab ea. Actiua vita sigificat p martbā. z ꝛtēplatiua p magdalenā. Licz in cāu actiua possit esse maioris meriti q̄z ꝛtēplatiua. vt cū q̄s videret aliquē seduci ab hereticis vl' fame moꝛi melio⁹ esset isti subuenire q̄z orare z deū ꝛtemplari. Et est tercia vita mixta ex actiua z ꝛtēplatiua. actiua z ꝛtēplatiua melioꝛ. vt cū q̄s ex vehemētia diuini amoris z p⁹ ꝛtēplatione diuine claritatis flectit se ad primū docēdo ꝛsulēdo z huiēdo. Sic lucē et illūmare meli⁹ est q̄z solū lucē. Talis fuit vita xp̄i z apl'oꝝ. q̄ de nocte in oꝛōe pnoctabāt z meditabāt z de die hoies docebāt eoꝝ ꝛmodis spualib⁹ intendētes. Ro. x. Optabā ego ipe anathema ee a xp̄o p fratrib⁹ meis. i. p vitā actiuā a xp̄o diuisus primi ꝛmodo intēdēdo. In ꝛtēplatōe em̄ hō ꝛiungit' mēte deo. In actōe vo ad exteꝛioꝛa se spargit. Talis fuit vita beati dn̄ici z beati petri martiris. q̄ tota nocte legebāt z orabāt et de die intendebāt ꝛmodis aiaꝝ. Talis vita debz ee omniū religioso⁹ z doctoꝝ et sil'ꝛ epoꝝ. Et iō vita eoꝝ si recte agat' omnē aliā vitā trāscēdit z heremitaru⁹ z laboꝛātiu⁹. Secdo apl's rogat vt digne in via dei ābulem⁹ z fructificem⁹ z crescam⁹ in sciētia dei. Et ꝑ est. Vt ābuletis digne deo. i. sic dūmi hōris c⁹ seruī estis digtas req̄rit. Cū em̄ sim⁹ filij dei. vt filij dei ābulare dem⁹. Epb. v. Imitatores dei estote sic filij kīi. Sen. Cōposit⁹ miles cōposita dz hre famliā. Et specificat in spāli digne ābulare. Tūc em̄ digne ābulam⁹ q̄n deo in oībus intendim⁹ placē. et in om̄i ope bono fructificam⁹ et crescim⁹ i sciētia dei. Et ꝑ est. Per oia pla. deo. Ambuletis g̃ digne p om̄ia placētes deo. i. intēdentes placē deo. et ñ hom̄ib⁹. Gal'. j. An q̄ro ho. pla. Si adhuc ho. pla. xp̄i ꝑ. nō es. Et nota q̄ dic̄ p oia ñ p ptes. Quidā em̄ i vno deo placē volūt et in altero hom̄ib⁹. Cōtra qđ dr. nj. Re. xvnj. Vsq̄ quo claud. in du. p. Et nō solū sit rectitudo in volūtate ꝑ et p̄fect⁹ i bono ope. Et hoc est. In omni ope bono fructificātes. i. in omni genere bonoꝝ opm scz spualiū z coꝛpaliū z in om̄i ope omniū vtutū. Et crescētes i sciētia dei. Moꝛalit' ad edificatōz nostrā vide q̄ tria in hac pte rogat apl's p nob. Primo vt in om̄i ope nr̄o rectā intentōz habeamus scz placēdi deo. Secdo vt in omni ope bono fructificem⁹. Opus bonū est op⁹ vtutis. Quia vtus est q̄ bonū fac̄ ha. et op. eius bo. red. vt dic̄ ꝓbus. Fructificare g̃ dēmus in ope omniū vtutū. Tūc g̃ i ope bono fructificamus q̄n in ope septē vtutū fructū ferim⁹. Primo i ope fidei vt veraciter om̄ia q̄ sunt fidei credam⁹. z ea p digna opa pte stemur. Ja. ij. Ostēdas m. fi. ex op. Peccatoꝛes at' moriūt' in fide z ñ fructificāt in ea. In fide em̄ exītes nō faciūt opa fidei. ꝑ opa infidelitū. Sara cenoꝝ. Secūdo in ope spei in solo deo z meritis sanctoꝝ cōfidēdo. Hiere. xvij. Beat⁹ vir q̄ cōfidit in do. et e. d. fi. e. In deo em̄ confidendo

mirabilia faciem⁹ Esa·xl·Qui sperāt in dño mutabūt fortitudinē·assu-
mēt pēnas sic aqle Phil·mj·Omia po·m eo q̄ me 2fo2·Pctōres vo
cōfidūt in amicis et bonis mūdi ⁊ iō 2fundūt et nihil pūt·Esa·xxxvj·
Ecce cō·s·ba·arū·2fractū sup egiptū·i·mundū·cui si·in·fu·h·in·m·e·
Tercō in ope caritatis deū sup omia diligēdo·et p̄imū sic nos Luc·
x·Di·d·d·t·2c Tūc em multū fructificabim⁹ Q2 vt dicit gre·Amo2 di
nunq̄z est·ociosus op̄ em mag̃ si est Ro·xnj·Qui diligit p̄imū le-
imple·Thi·j·Eimis pcepti est ca·de co2·pu·Pctōres aī diligūt seipos
et mūdana·et iō nihil fructificāt ⁊ dissipāt bona dei Math·xvj·Mō q̄·
erat dúes q̄ h·vil·⁊ ꝫ dif·est ap·il·q̄·dif·bo·il·Exq̄ em deū n̄ diligūt·mi
hil bonī pūt opari·cū caritas dei sit fo2ma et pfectō ois bonī opis
Quarto in ope p2udētie vt p̄teritoꝝ reco2demur scz p̄teritoꝝ bñficio
rum seruis dei collatoꝝ ꝫ p̄teritaꝝ penaꝝ inimicis dei inflictaꝝ·vt p
bñficia incitemur ad bonū·⁊ p penas retrahamur a malo·pñtia dispo-
namus et o2dinem⁹ ad nr̄e salutis finē·et fuga mala caueam⁹ Qō tūc
faciem⁹ dum sp finis noster erit in mēo2ia nostra·Eccī·vij·Me·no·2c
Señ Si sapies fūt anim⁹ tu⁹ trib⁹ tp̄ib⁹ dispēse ꝫ·Preterita memo2a
re·pñtia dispone·et futura p̄caue·Pctōres vo 2pant bestijs·q̄ nec p̄
teritoꝝ memorāt nec pñtia disponūt nec futura p̄cauēt Eccs·nj·Dixi
in co2·m·de si·h·vt p·e·de·et·o·si·esse bestijs Quinto in ope tpantie
vt nec diuitijs nec delicijs nec hō2ib⁹ dissoluamur ꝫ abstraham⁹ a dei
timo2e carnē n̄ram ne spūi dñet Q2 vt dr̄ puer·xxix·Qui deli·nu·f·su·i
fi·se·il·si·2·Peccatoes aūt bonis tpalib⁹ nō tpate vtūt ꝫ delectamētis
carnis et mūdi dissoluūt et sine freno vtūt Sap̄·ij·Nō sit pra·qō n·p·
luxu·no·Sic dissolut⁹ est il·di·epī·q̄ indu·pur·et bpī·et ep·q̄·spl·lu·xv
In delicijs g̃ diuitijs et hōrib⁹ 2stituūt finē suū Sap̄·ij·Hec ē ps no-
stra et nō est refrigeriū in fine hominis Sexto in ope fortitudinis
vt nullis aduersis frangamur nec p̄pter rem vel bonoꝝ dispēdia vel
p̄pter p̄inquoꝝ subtracta solatia nec p̄pter co2pm tormēta a dei ca-
ritate p impatiētiā sepemur Ro·viij·Quis nos sepabit a caritate xp̄i
q·d·nihil Sic iob nō fuit p omnia sup2adicta fract⁹ nec a deo p impa
tientiā sepatus·Peccatores aī statim frāgunt nec dispēdia rem vl̄ bo
noꝝ nec subtractōz p̄inquoꝝ nec penas co2pm pūt aliq̄ter susti-
nere ꝫ murmurāt et blasfemāt et ad figmēta dyaboli se cōuertunt·Et
sic p aduersa ⁊ p̄spera a deo recedūt Psal·Ca·a la·t·mil·⁊ de·mi a d·t·
Septimo in ope iusticie vt q̄ sunt dei reddam⁹ deo et q̄ sunt ce·ce·
Roma·vnj·Reddite omnib⁹ debitū cui honorē ho·cui tri·tri·2c·Pec-
catores aūt nō reddūt deo honorē debitū ⁊ p̄imo subtrahunt bona
sua Iob·xij·Abundāt tabernacula p̄donū ⁊ audacter p̄uocāt deum·
Tercō rogat ap̄s vt crescam⁹ in scia dei Vbi sciendū q̄ duplex ē scie
tia dei scz speculatiua ⁊ practica Speculatiua scia dei ē qua ab eterno
oia scit q̄ nō crescit nec decrescit in deo In hac scia nō mḱtū curat ap̄s
p̄ crescam⁹ q2 vt ipe·j·co·vnj·dic̄ sciētia inflat ⁊ qui vult in ea p̄ficere

freqñter deficit· In hac sciētia voluit crescē adā et eua et iō turpit desce-
cerūt· In hac sciētia voluerūt multi phariſei pficē ꝛ im stulticiā sunt cō
uersi· dicētes em se esse sapientes stulti facti sunt vt dr ad ro·j· In hac
scia tm dem pficē qztū sufficit ad salutē ꝛ ñ pl· Ro·xij· Nō plus sape
qz oportz· Est et alia scia dei practica siue expimētalis· quā filꝰ dei idu-
tus carne hūana didicit p expiētiā ꝛ ī ea pfecit· Heb·v· Didicit ex his
q passus ē obediētiā· Lu·ij· Iesus āt pficiebat sapia ꝛ etate ap·d· ꝛ ho·
Hec āt tota ꝟsistit im vsu vtutū· Et qz xpc im cruce fortissime ꝛ excellē
ter ē vtutib vsus· iō hec scia potissime im cruce xpi ꝟsistit· siue im xpo
crucifixo· In q sunt oēs thesauri sapie ꝛ sciētie absconditi vt dr col· ij·
Propt qd dic apls· j· cor· ij· Nō em iudicaui me scire aliqd int vos ni
si xpm ꝛ hūc crucifixū· Orat g apls vt im sciētia crucis crescam· In q
xpc pendēs mltū pfecit ℳ Primo g ibi pfēc im pfecta caritate·
Nā ust p imustis mort amic p inimicis Ro·v· Vix em p usto qs
mort· sz p impijs et pctōrib qs audeat mori· Ibid· Cōmendat aī de
suā caritatē im nob qm cū inmici essem recōciliati sum deo p mortez
filij eius ¶ Secdo im mag penalitate· qz a plāta pedis vsq ad v· nō fuit
in eo sa· Esa·j· Treñ·j· O vos·om·q trā·p v·at·ꝛ vi·si ē do·sic do·me·
Tercō im inestimabili largitate· qz ad vnū vbū totū regnū suū latrōi
dedit Luc·xxnj· Ho·m·e·pa· ¶ Quarto im artissima pauptate quia ipa
abūdantia oīm bonī ꝛ fons aq viue nud ꝛ sitibūd mort Io·xix· Si
tio Treñ·nj· Recor·pau·ꝛ ēnf·m abſi·ꝛ fel· Quinto im infima būili-
tate· qz abiectissimā mortē sustinuit· nā cū iniqs impijs deputat est·
Phil·ij· Hu·semetip·fac·o·vsq ad m· ¶ Sexto im misericordia ꝛ beni
gnitate· qz p infectoribs suis rogauit· d· Pr di·il· Lu·xxnj· Cōgmo et
pfōrāte sibi lat rōdidit lūm vt ī eccīastica narrat hi ¶ Septio i mirabi
li sapiētia· qz im cruce tā sapiēt lucifer decepit· et fec sic piscator q hamū
sub vme abscōdit sic xpc diuinitatē sub hūanitate Et dū dpabol credi
ipz capē capt ē Iob An extrahē po·leuiathan ha·ꝛ fune ligab linguā
eius Octauo im pfecta obediētia Mat·xxvj· Nō qd ego volo sz qd
tu Phil·ij· Ecūs obe·us·ad mor· Nono sūma patiētia qz depilatus
cōsput collaphisat ligat verberat· falsse accusat· morte inuste ꝟdēna-
tus· cruci affix· ꝛ mortu· ñ apuit os suū· ita vt miraret pses·d· ñ rndet
quicqz vides in qntis te accusant mar·xv· Vñ apt mimā eius patiētiaz
herodes spreuit eū sic insanū indutū veste alba· vt pz lu·xxnj· Esa·lnj·
Sic ouis ad oc·du·ꝛ quasi ag·co·tō·se obmu·et ñ apiet os suū ¶ Deci
mo im pcordiali ꝟpassione qz im tāta pena ꝟstitutus ꝟpassus est mri ꝛ
re ꝟmendauit eā iohāni· iob·xix· Ecce mr tua Cōpassus est petro se ne
ganti et respexit eū· vt pz lu·xxij· Cōpassus ē et toti generi hūano· ꝛ iō
clamore valido ꝛ lacrimis offerēs seipm exauditus ē p sua reuerētia·
heb·v· Vndecimo im totali victoria qz im cruce oīa vic ꝛ dpabolū
et mōm Iob·xvj· Confidite qz ego vici mōm Aug· Manu inermi et

affixa cruci debellauit a·po· Duodecio ín oím bonoꝝ ꝛsummatõe et ꝛpletõe·qz ín cruce oia ꝛsummauit ꝛ cõpleuit·et ió ín cruce pẽdẽs ait consũmatũ ẽ·jo·xix· Cõsummata ẽ scripta·cõsummata ẽ nata·cõsũmata est pena·cõsummata ẽ gr̃a·cõsummata ẽ gl'a· Omia hec ín cruce sunt cõsummata·ꝛ·cõpleta ꝛ pfecta· Orat ꝯ apl's vt crescam⁹ ín scientia exprimẽtali hanc vtutũ q̃m scia practica ín cruce fuit·In q̃ xp̃c ꝓfecit ín cruce pendẽs·et ió dz scia dei Et sic pz ꝑm Tercõ rogat apl's vt i oñi vtute aíe ꝛfortemur ad adúsa p dei potẽtiã patient et lõganimiter tolerãdũ· Et ꝟ ẽ·In oi vtute cõfortati Orat·n·apl's ĩ hac ẽcia pte vt ín bono cõfortemur cõtra malũ· Et qz duplex ẽ malũ·s·clpe ꝛ penõ cõfortatõ ẽ duplex Pria ꝛtra malũ clpe·scda ꝛ malũ pene ꝛbi· ín oñi patia· Vl' ꝑma cõfortatõ ẽ ín agẽdo bonũ·scda ín sustinẽdo malũ Dic̃ ꝯ Oram⁹ vt sitis placẽtes cõfortati ín oi vtute cõ malũ clpe·vel ad agendõ bonũ·qz vtrũq; ĩ vtute di possum⁹·s·malũ vitaẽ·ꝛ bonũ opari· Et ꝟ ẽ ꝑm potẽtiã·s·di·ꝛ nõ nr̃az ·vtutẽ em̃ hr̃e et ín ea cõfortari vt p eũ malo resistam⁹ ꝛ agam⁹·ñ ẽ nostr̃ ꝯ claritatis eius·ꝛ·ei⁹ q̃ sua claritate eã nobis ínfundit· Aug· Virt⁹ ẽ bona q̃litas mẽtis quã de⁹ dit nob̃ siue ínfudit· Vl' ꝑm potẽtiã claritatis eius·ꝛ·ꝑm potẽtiã filij q̃ ẽ claritas patris p quẽ cõfortamur ín bono Ad heb·j· Qui cũ sit splendoꝛ gl'e et figura ſb'e ei⁹· Et nota qz q̃dã solũ cõfortãt ín vna vtute scz ín fide credẽtes p solã fidẽ saluari· Cõtra qđ ia·nj· Fides si·op·m·ẽ· Ee quit· In oñi patia· hic ponit cõfortatõ ad sustinendõ maluz pene· Ad cui⁹ pfectõz tria cõcurrũt Primo patiẽtia vt malũ pene·s· adúsa sine murmuꝛe sustineãt· Et hoc ẽ·In oñi patiẽtia ſp·sitis cõfortati· Secdo lõganimitas vt dú adúsa tolereẽt· Et hoc ẽ· Lõganimitate Tercõ gaudium qđ totũ cõsummat ꝛ pficit Et hoc est· Cũ gaudio·s· sustineatis aduersa Ia·j· Ome gau·exist·frẽs cũ ín tẽ·vari·ínci Ro·v· Sz ꝛ gl'i·ín tri· Act·v· Ibãt apl'i gau·a cõ·consi·q·d·h· ꝛc·

Dominica·xxv·de euangelio sermo CXIIII

Vm subleuas·oc·ihesus ꝛ vi·qz mult·maxi·venit ad eũ· Io·vj Nota qz q̃ter legim⁹ ihesum ocl'os subueuasse Prio turbaz pastur⁹ vt ꝟ Secdo rñsum legisp'ito datur⁹ Lu·x· Suspiciẽs ihesus dixit hõ q̃dã ꝛc Tercio surdũ ꝛ mutũ sanatur⁹ Mar·vij· Suspiciens ihesus ín celũ ait Effeta qđ ẽ adapire Quarto lazaꝝ suscitatur⁹·vtz job·xj· Attẽde ꝯ qz h̃ q̃ttuoꝛ hz·vbũ dei efficẽ ín anima Primo·n·anima pascit qz cib⁹ ei⁹ ẽ Deu·vnj· Nõ ín so·pa·ví·ho· Secdo eã docz ꝛ rñdet ei⁹ cogitatõib⁹ ꝛ qõnib⁹ Pro·j· Parabole salomonis ꝛ ceta Seq̃t Ad sciendũ sapiẽtiã ꝛ disciplinã ꝛ ad ínteligẽda vba prudẽtie· Tercõ aníma surdã ad audiendũ cũ effectu vbũ di ꝛ mutã ad loq̃ndũ vba vite fac̃ audire ꝛ loq̃· Vñ pdicãte ihesu apl'i cũ effectũ audierẽt vbum dei· ꝛ relictis oñib⁹ secuti sunt eũ·mat·mj· Et matrona cepit loqui dicẽs Beat⁹ vẽ·qui te poꝛtu·xj· Quarto aníma moꝛtuã ꝛ fetentẽ ín pcãt resuscitat

et reducit ad vitā grē· Vñ loqñte petro ꝛ p̄dicāte ꝛpūcti sunt corde et ce·ſ·ſu·oēs q̄ au·v·act·x· Vt ꝯ verbū dei iſta q̄ttuor ꝫ nob efficiat ſcz cibet·doceat·faciat vbū dei audire ꝛ loq̄·et eē reſuſcitet ad vitā grē oculos ad celū leuātes rogē·ꝛc· ℣ Cū ſuble·oc·ie·ꝛc· Hoc euangelīū bis ꝫ āno legit· Prio q̄rta do·q̄dragesime q̄ iſto tpe illō miraculum legit fore factū·ſ·ꝛpe paſcha iudeoꝝ· Secdo vltima do·añ aduētū Et ℔ ꝛpter vltimū ūbū euāgelij·ſ· Hic eſt vē ꝛpha q̄ venturꝰ ē ꝫ mundum Modo eñ ꝫſtat tēpus iſtius ꝛphete qui venturus erat ꝫ mundū· Duo āt p̄ncipaliter ꝫ ℔ euā·ꝛtinēt· Primū eſt ipſius chriſti vtuoſum ꝛuiuiū· Secdm ē fructꝰ ꝛſecutꝰ ex ꝛuiuio copioſius ibi· Ih hōmes cū vid·q̄ ſe·ſi·di·q̄ ℔ eſt ūe ꝛpha q̄ vē·eſt m mū· ℣ Primo ꝯ pomit chriſti ꝛuiuiū magnū ꝛ ūtuoſum· Ad cuiꝰ ūtutē ꝛ magnificentiā demonſtrandā xp̄c oculos ſublenauit·q̄ aliq̄d valde magnū eſſet facturꝰ· Et q̄ ſm pḃm·mj·rhetoricoꝝ·ꝛtraria úxta ſe poſita magꝭ eluceſcūt·iō vt ūtus ꝛ magnificentia illius ꝛuiuij magis eluceſcat reducamꝰ ad mēoriā q̄dā alūd ꝛuiuiū magnū·huic tñ diſſike valde·ſcz ꝛuiuiū balthaſar filij nabuchodonoſoꝝ·d̄ q̄ hēt dañ·v·vbi dr· Balthaſar rex fec ꝛuiuiū grande optimatiḃ ſuis mille·et vnuſquiſq; ꝫm ſuā bibebat etatē· Precepit ꝯ rex iā temulentꝰ vt afferrent vaſa aurea ꝛ argentea que aſportaūat nabuchodonoſoꝝ pr eius de tēplo q̄d fuit ꝫ hirl'm vt i eis biberent rex ꝛ optimates eius ꝛ vxores eius ꝛ ꝛcubine eius ꝛ bibentes laudabāt dos ſuos aureos ꝛ argenteos· In eadē āt hora apparuerūt digiti q̄ manꝰ hōmis ſcribētis ꝛ candelabꝝ ꝫ ſupficie parietis aule regie·ꝛ rex aſpiciebat articulos q̄ manꝰ hōmis ſcribētis· Tūc facies regis ꝛmutata eſt·et cogitatōes eiꝰ ꝛturbabāt eū·et ꝛpages renum eius ſoluebāt et genua eiꝰ ad ſemuicē colidebāt· Exclamauit itaq; rex fortiter vt introduceret magos caldeos ꝛ aruſpices· Introductꝰ ē et daniel q̄ ſcripturā·q̄ dicebat mane thetel phares legit ꝛ expoſuit· Et ſicut dixit eadē nocte euenit ei·q; eadē nocte interfectꝰ ē et darius rex medoꝝ ꝫ regnū eius ſuſceptꝰ· Uterq; ꝯ et xp̄c et balthaſar fec ꝛuiuiū et oculos ſublenauit ꝫ tā ꝛuiuiū q̄z oculoꝝ leuatio ꝫ multis differūt ℣ B Nota q̄ ꝛuiuiū xp̄i ꝫ q̄nq; differt a cōuiuio balthaſar· ℣ Primo q̄ illō conuiuiū fuit ꝛcupie q̄ ꝫ vaſis aureis et optimo vino et mītis fercul' fcm fuit·q̄ oia p̄uocāt cōcupiſcētias· Ero·xxij· Sedit pomā·ꝛ bi·et ſur·lu· Talia ſunt cōuiuia mōi q̄ ad malū p̄uocāt· Propter hoc ecc̄s·vij· Melius ē ire ad do·lu·q̄z ad do·cōuiuij· Ꝫ illō fuit magne ſobrietatis ꝛ tpantie q̄ ſolū fuit ibi panis ordeaceꝰ ꝛ piſces et aqua· Talia debēt eſſe cōuiuia ſuoꝝ dei·q̄ vt dic̄ ber·cibi ſuoꝝ dei debent eſſe olera et legumina et piſculos paucos ſi ꝫſerant debēt ꝑ ſummis delicijs cōputare· Nūc aūt nō ſic eſt· Idē· Initiū vite hōmis panis et aqua et domus ꝑtegens turpitudinē· Nūc aūt nō ſufficiūt fructꝰ arboꝝ nō genera legumiū·nō radices herbaꝝ·non piſces maris· non

bestie terre·nō aues celi·hinc ē q̄ q̄rūt pinguia·emūt aromata·nutri unt altilia·vñ guat stomach⁹·turbat sensus·2pmit intellect⁹ Ind nec salus·nec sanitas·ſ mor⁹ 2 mors ¶Scdo q̄ illud fuit supabūdantie nō eīm illud indigētib⁹ fec·ſ mille baronib⁹ suis·Talia sunt 2uiuia mū di q̄ solis magnis 2 abundātib⁹ fiūt 2 nihil 2tinēt pietatis·et per 2ns nec aliqđ meritū·Sz illđ fuit magne necessitatis 2 indigētie·q̄ fec ipm paupib⁹ et alijs q̄ ñ poterāt aliūde bre·Talia debēt ee 2uiuia fuor⁹ dei·Ln·mj·Cū feceris 2uiuiū noli vocaē amicos t·ne·2g·t·ne vi·di·ſ voca paupes·cecos claudos 2 bs eris ¶Tercō q̄ istđ 2uiuiū fuit puocātie·nā puocauit deū 2tra balthasar vt deponēt eū ppt mlta in decētia q̄ ibi fiebāt·vñ vidit in piete scribi sniam 2tra se·Talia sunt vt plurimū 2uiuia mdi q̄ frequent de⁹ udicat 2uiuātes ppt mlta pcā·q̄ amittūt·Sic fuit udicat⁹ iste tarquin⁹ q̄ dū esſz in 2uiuio os piscis versatū ē in gutture suo et suffocat⁹ interijt·vt in legēda bti siluestri habet·Sz illud puocaūt hoies ad faciēd xpm regē·Vñ voluert xp̄z ra pere 2 facē regē·vt p⁹ ℞ euāgeliū p̄z Talia sunt 2uiuia fuor dei·q̄ in ducūt deū vt ipos in terra 2 in celo magnificet·Exēplū de bto gre· q̄ q̄ tidie inuitabat paupes 2 pegrinos ad mēsam·et vno die vidit int eos vnū q̄ mō apparebat iuuenis mō senex q̄ erat āgelus dei·Qui interro gatus ab eo q̄s esset·rndit Ego sum ille naufrag⁹ cui cuppā argēteaz dare feciſti·et ex tc de⁹ sniauit·q̄ tu es papa·2 q̄ oīa q̄ petieris fiet tibi q̄ nūq̄m aliquē paupem vacuū abire pmittis· ¶Quarto q̄ istđ fuit cōuiuiū impfectōis 2 deficiētie·nā cibaria isti⁹ 2uiuij n fuert pfecta·2 generauerūt multos malos hūores Talia sunt cibaria cōuiuior mdi q̄ sunt valde impfecta·2 cū nausea satiāt solū cor⁹·generāt et malos humores in corpe 2 mala desideria in aīa 2 freqnter faciūt corpus et animā obire·Eccī·xxxvij·Propt crapulā multi pierūt·Nō eīm p bndi ctionē 2 orōz sanctificāt nec cū grāz actōe sumūt·Sz cibaria illius cō uiuij fuerūt pfecta·q̄ cor⁹ 2 animā refecerūt·nā cū bndictōe di sum pserunt cibū 2 in timore eius comederūt 2 ordinate·Vñ uisit eos su per fenū sedē·Per fenū intelligit caro Esa·xl·Omis caro fenū Tuc g̃ sup fenū sedem⁹ qñ anima carni dñat·et tc omnia ordinate pcedunt·2 ideo generauerunt bonos humores·id est·bona desideria·quia anima dum carni dominat mlta bona cogitat et desiderat·Talia enim debēt esse cōuiuia seruor dei·que s·cum benedictōe sumāt· 2 in timore dei et ordinate·ita q̄ anima dñet carni·et aures esuriēt verbū dei· Hic ca dit exemplū istius monaī de qua dic gre·in dyalogo q̄ absq̄ signo crucis lactucā comedit 2 statim a dyabolo est inuasa·Vñ in hoc conui uio multe religiē māserunt·i·multa bona exempla que imitari dēmus Propter qđ iussum est apl̄is vt reliq̄as colligerēt vt de ipis possent posteri saturari ¶Quinto quia illud cōuiuiū fuit vane apparentie·naz fuit factum in palatio regali sup tapeta deaurata 2 tobaleas et vasa

aurea ⁊ argentea·ꝫ iſtud fuit factū ſub duo ſup terrā m mōte ad ſig
ficandū q̄ expectabāt alúd cōuiuiū m celo· Ez iſti nihil vlterius expe
cte. āt·ꝫ tota eoꝝ ſpes mfra tectū palatij claudebaꝫ·ps·Oculos ſuos
ſta·dech·m ꝫ·Hec eſt ḡ differētia cōuiuioꝝ mūdi ⁊ ſeruo ꝝdei q̄ ſui
dei de cōuiuio trāſeūt ad cōuiuiū·Seruí úo mūdi trāſeūt d conuiuio
ad eſurīē ſempiternā·Eſa·lxv·Serui mei comedēt ⁊ vos eſurietis· Sic
trāſijt iſte duues epulo q̄ de ꝫuiuijs trāſiuit ad tantā miſeriā·q̄ vnam
guttā aque nō potuit hrē vt dr lu·vj· Propterea ꝫuiuia mdi cōuertū
tur m luctū ⁊ penā·Iob·xxj·Ducūt m bo di·ſu·⁊ m pūc·ad ifer·deſcē·
Sic fuit termmatū cōuíuiū abſolon·m q̄ mterfici fecit frēm·ſuū·ij·reg
xmj· Proú·xmj·Extrema gaudij luctꝰ occupat·Sed cōuiuia ſeruoꝝm
dei ad magnā leticiā termmanꝫ·ſicut hoc cōuíuúm termmatū fuit·Et
ad ꝫ ſigmficandū chriſtꝰ poſtquā comedit cū apl̄is aſcendit m celum·
Act·j· Siliter eleuatō oculoꝝ balthaſar differt ab eleuatōe ocꝰoꝝ
chriſti m q̄ngꝝ· C Primo q̄ iſte eleuauit oculos ad videndū va;
na ſcz pompas p̄ncipū·vaſa aurea·et facies mulieꝝ· Propter iſta ele;
uāt oculos comedētes m cōuiuijs mūdi·et ſtāt ad feneſtras ⁊ freq̄nt
apter talē oculoꝝ leuationē peccāt grauíter ⁊ a dyabolo capúnꝫ·Sic
eleuauit oculos dauid ⁊ ſic peccauit et fuit captus·vtz·ij·reg·ij·Ez xp̄c
eleuauit oculos ad videndū paupes et miſerias eoꝝ et grauamē tur;
be·Et propter hoc debēt ſerui dei oculos m ſuis cōuíuijs leuare ſcz vt
videant pauperes aduenīētes ⁊ elemoſinas petentes·Quidam autem
claudunt oſtia et papes expellūt C Contra qđ dicit iob·Si comedi bu;
cellam meam ſolus et nō comedit pupillus ex ea·Idem Oſtiuz meū
viatoꝝ patuit·iob·xxxj· Secdo q̄ balthaſar leuauit oculoſ ob ſupbiā
propter quam ac etiam irreuerentiam quā habuit ad vaſa templi do
mini depoſitus eſt de regno·Sic cōuíue mundi eleuāt oculos ad ſup
biam ad videndum bona ⁊ dúitias ſuas quas ipi vel parentes ipoꝝ
míuſte acquiſierunt·et non reuerentur neq̄ curant de filijs dei quib
ea abſtulerunt·Et ideo filij eoꝝ poſt eos mendicāt·ps·Nutantes t̄nſ·
fi·e·et mēdi·Eccēs·v·Generauit filiū qui m ſumma egeſtate erit·Chri
ſtus aūt ex humilitate oculos leuauit nō dedignans perſonas miſera
biles mtueri·propter quod exaltatus eſt valde·Phil·ij·Humlianit
ſemetipm·xc·propter quod et deus exal·il·Sic ſerui dei debent m con
uiuijs oculos leuare vt conſiderent ſe mdigneſ tot beneficijs quot cō
tulit illis deus et q̄ multi meliores ſe non fic abundant·imo multam
penuriam patiunꝫ·Hieb·xj· Circuierūt m me·m pel·ca·egē·an·xc·Qui
dā vero hūt oculos ad illos q̄ abundant ⁊ reputāt eos mdignos·Lu·
xv·Quāti mer·m do·pē·m·abū·pa·ego āt ꝫ fa·peo C Tercio q̄ balthā
ſar leuans oculos vidit numerari ⁊ ponderari regnū ſuū·q̄ mane·id ē
numerus thetel·i·appenſio·nā regnū cius núauit deus et appendit m
ſtatera·et muentum eſt minus habens·quia peccata preponderaūt

Sic accidit gaudentib⁹ et cōuiuantib⁹ in hoc mōdo qz facta eoꝝ coram deo exaiant et ponderant et mueminť valde grauia et intm̄ pōderāt qz eos ad infernū trahūt Esa xxxj ad infer detra in psalm Sz christ⁹ eleuās oculos vidit ponderari regnū suū sez ecciaz militantē et mueta est satis habēs et meritū christi prepōderauit oīm̄ pētis eius et tm̄ prepōderauit qz oēs q̄ erant in limbo trāsmisit et pciecit ad celū et pōdus illius meriti q̄tidie ad celū trāsmittit aias defunctoꝝ q̄buscunqz applicat Quicūqz g̃ ad celū vadūt in ūtute istius pōderis vadūt Job xxj Ego si exal fu a ter o tra ad me Quarto qz balthasar eleuās oculos vidit regnū suū diuidi a se et inimico suo dari s dario regi medo rū et psay Sic accidit gaudentib⁹ et cōuiuantib⁹ in mōdo qz subito regnū et bona eoꝝ et gla ab eis auferunť et pdūt regnū et vitā et oīa lr̄ divntias et delicias et honores Job xxvij Diues cū doz mi sec a ap ocu su et nihil mueniet Sz xp̄c vidit regnū suū disp suz et a se diuisuz vniri sibi et a dyabolo inimico suo auferri Io xvj Nūc pn h⁹ indi e f Et sic factū ē vnū ouile et vn⁹ pa Sic sui dei dū oculos p fidē et dilectionē leuāt eripúnť de ptate dyaboli et vmūtur et regnū di qđ est ipe xp̄c eis dať Lu xvij Regnū dei intř vos ē Quinto qz balthasar eleuās oculos cōtristat⁹ et cōsternat⁹ est valde et cepit tremē et collidebanť genua eius et cōpages renū dissoluebanť Sic etiā accidit gaudentib⁹ et cuiuantib⁹ in h̄ mōdo qz eleuāt oculos s in flagellis alias nunqua leuāt lu xvj Eleuās āt oculos dū es in toz Et tremūt et valde totaliter dissoluūť et collidunť in penis Sap v Videtes turbabunť timoze horribili Apo vj Iūc di mō et pe ca sup no et col c p n Sz xp̄c eleuās oculos gaudius et cōfortat⁹ ē qz vidit quasi infinitos in virtute sua saluari Si em̄ gaudiū ē in celo sup vno peccatoze pnāz agēte quātum gaudium fuit christo sup tota hūana natura ad viaz veritatis reducta et suo sangne redēpta Sic serui dei dū eleuāt oculos mētis valde gaudēt et cōfortanť qz vidēt se in manu dei et in virtute sua se sperāt saluari Sap iij Iustoꝝ anime in ma dei sunt joh x Oues me vocme au et ego vitā eternā do eis et nō rap ea s quisquā d ma m In fme istius pmi mēbri nota qz multis in locis euāgelū loquit de sublevatōne oculoꝝ iesu et multotiēs recitat ipm oculos ad celū eleuasse In q̄ mistruimur qz oculis mētis celū respicē dēm⁹ et ad ipm anhelare Et h̄ ꝓpter quattuoz D Primo qz ciuitas nrā ē vbi ppetue manē dēm⁹ Heb xiij Nō hēm⁹ h̄ manētē ci Aug⁹ in hostiliu tra dulcis ē recordatio prie ps Heu mi qz incolatus m p ē Exēplū d illis qui in aliena demoranť quo habent cor ad terzā suā si illuc redire intendant alias nō habēt ibi coz suū h̄ in tra in qua habitāt edificāt Qui g̃ ad celū nō hūt oculos h̄ in h̄ mōdo edificāt signū ē qz illuc redire n curāt nec vnquā redibūt Secdo qz ibi ē pr̄ nr̄ et mater nrā et frēs nostri scilz christus beata ugo et alij sancti q̄ aplius nos diligūt q̄z pētes catnia

Ibi etiā sperare dēmus q̄ sint anime omniū p̄decessoꝝ nr̄oꝝ q̄ in fide xp̄i mortui sunt· Omnia ista trahūt desideriū hoīs ad se· Exēplū de iacob qui audiēs q̄ ioseph filius suus in egipto esset sublimat⁹ statī totū desideriū suū habuit ad ipm· ꝛ festinauit illuc descendē· vt pt̄z gen xlv· Omnes aūt supradicti valde sunt sublimati· et iō festinem⁹ ad eos ascendere· Psal· Euerūt mihi lacrime m·pa·d·ac no·dū dicit mihi q̄ti die vbi e·d·t·ami·t·vbi sunt p̄decess·tu· Tercō quia ibi est thesaurus noster scz merces opm nostroꝝ ꝛ meritum xp̄i et omniū sanctoꝝ qui est thesaurus indeficiens omnē sufficientiā habēs quia nec auferri nec corrumpi potest· Magnus aūt thesaurus multū trahit cor hoīs· Mathei· vj· Vbi est thesaurus tuus ibi est et cor tuū· Quarto quia ibi est curia magni regis· et ibi examinant et ventilant oīa facta nostra· et aduocatus noster christus fortiter interpellat p nob· Et vide quia in hac curia currūt res et psone Et ideo multum debere mus oculos mentis illuc dirigere· ꝛ aduocato nostro exenia oratōm mittere· q̄ cā facile depit q̄n aduocat⁹ non est exeniatus et maxime si causa nō sit iusta Causa aūt nostra multū iniusticie habet et parum d iusticia· Ia·nj· In multis quidē offendimus omnes Et sic patz p̄mum· Secundo ponit fructus ex confessione secutus copiosus· scz vera confessio fidei de iesu· quia hic est vere ꝓpheta qui ven·est in mū· Hic est ille p pheta cuⁱ aduentū in sequenti dominica recolimus· ꝓpter qd̄ ℔ euangelium recitat hodie· quia indutus carne humana venturus erat in mundum· ſ modo iam venit· Vere ergo hic est ille ꝓpheta magnus d quo moyses et omnes ꝓphete prophetauerūt quē iudei expectāt venire· qui tn̄ iam venit· qui est verus deus ꝛ ver⁹ hō· Deu·xviij· Prophetā de gente tua et de patribꝫ tuis suscitabit tibi deus ipm sic me audies· Et quis alius post moysen surrexit silr̄is ei qui facie ad faciē cū deo loquereť et legē ferret populo· et ꝑm dei de manu pharaonis· i· diaboli eripet· et māna cibū angelorꝝ daret populo comedere et mirabilia faceret et iram dei ctra ꝑm placaret Certe null⁹ nisi xp̄c· nec vnq̄m surrecturus est· et ideo hec est va cōfessio fidei· Hic est ve ꝓpheta qui venturus est in mundū Et sic patet secundū· Cetera alia ad ℔ euāgelium spectātia require supra dnica quarta q̄dragesime p totū euangeliū· Est puer vn⁹ hic qui hz q̄nq; panes ꝛc· Nota q̄ iste puer a q̄ quinq; panes efflagitare debem⁹ est xp̄c Primus panis ē intelligentie vt diuinā scripturā recte intelligam⁹· Eccī· xv· Ciba·il·pa·v·ꝛ intel Secūs panis est pnie vt p̄nam faciamus Psal· Fuerūt m·la·m·pa· die ac nocte Tercius panis ē eukaristie vt corp⁹ xp̄i digne sumamus· joh· vj· Panis q·e·da·vo·ca·m·ē· Quart⁹ panis est grē vt dei grām habeam⁹· Sap· xvj· Panē de celo p̄stitisti illi ha·in se·om·del· et om·sa·sua· Quintus est panis glē· vt regni gloria gaudeam⁹ Luce xiij· Beatus qui manducabit panē in regno dei

De epistola sermo CXV

Ecce dies venit dic dns et suscitabo d. g. iust. Hie. xxiij. Qz in seqnti do. aduentu filij dei i mdm recole dem. io in hac domica loco epla ꝑphetia hieremie legim. q ipm vetuz ee ꝑ dixit. vt in ꝑphetia ꝑcedete. et fco p. modu subsecuto ipm iaz venisse firmit credam. et ei deuota et pura mete fideliꝫ occurram. Vn eccia cat. Ecce veit rex occurram. obuia saluatori nro In hac at ꝑphetia hieremias spuscto inspirat. ottuor de xpo pdic. Primu e natuitas tpalis ibi Suscitabo da. ger. ius. Scdm est xpi excellētia et opatō vtualis ibi. Et reg. rex et sa. erit. et sa. iud. et ius. Terciu est fruct. aduetus xpi et effect. spālis ibi In di. il. sal. iu. Quartu e xpi aduet. fruct. et effectus generaliꝫ ibi Propt hoc ec. di. ve. di. do. Et n di. vl. vi. do. ꝛc ℣ Pro io g p. nuciat hieremias xpi natuitatē tpalē. d. Ecce dies ve. Ecce nota est admiratois et magni facti Incarnato em filij dei omia opa mdi excessit Quid em mai. q qz de. fieret ho et recluderet se in utero vgmali. diues paup. dns su. imortalis mortal. et bs miser Hie. xxxj. Nouu fa. do. sup t. fe. cir. vi. ꝛc. Esa. vij. Ecce v. co. et pa. fi. Et ve tps in q xpc est et stetit in mdo. fuit dies et n nox. qz totu fuit plenu gre et mie et innūerabilibus bnficijs Lu. vj. Virt. de illo exi. et sa. om. Act. x. Qui ptransijt bn faciedo et sa. infir. et oppres. a dya. In tpe g pleno pacis mie gre et totaliter luminoso de. pr. suscitauit iustu germen dauid. Sic em suscitare mortuu sol. deus pt face. sic incarnato filij dei solius dei op. fuit Lu. j. Spūss. sup. in te. Germe at dz illud qd pullulat ex radice. et qz xpc sumpsit carne ex radice dauid. i. de vgine maria. q fuit de radice dauid. io dz germe dauid Esa. xj. Egre. v de ra. pes. et flo. de re. e. ascē. Et qz corp. xpi fuit de purissimo sangne vgmis generatu. et no de sangne in q co cupiscētia carnis viget. et p ons no fuit in pcto ceptu. io addidit iustu. Suscitabo inquit germe iustu dauid. i. de radice dauid. et sic dauid est gti casus. Pot et ee accusatiui casus. qz fm interptatoz xpc fuit suscitat. vt alter dauid. q interptat mau fortis. q occidit golia. Xpc at vt dic aug. Manu iermi et affixa cruci debellauit aereas ptates. Pot et esse casus datiui. qz de. pr su. ius. ger. ipi dauid. i. domui et regno dd. i. ad utilitatē et pfectu ei. Esa. ix. Sup soliu dauid sedebit et sup regnu eius Principaliter em xpc venit ad gentē et regnu dd saluand Mat. xv. No sum missus nisi ad ou. q pie. do. is. Sic g ex his vbis dem. vera et pura fide recipe de xpo. s. qz ipe fuit ver. de. et ver. ho. et fm duplicitatē fuit eccliis deo. fm vero humanitatē fuit a spuscto suscitat. et generatus de purissimis sangnibz vgmis. q fuit de pgenie et semine dd. sine virili semine et sine corruptoe vgmis. No g attulit de celo corpus. nec virgo maria fuit agelus vt heretici dicut. Et qz hec sit vera fides ostendut miracula et opa q in eius vtute fiut. deus aute no coopat malis. Vnde si hec fides esset mala de. ad ea cofirmanda mirabilia no fecisset

Quia vo fides a dño cõfirmata ẽ·iõ sic patẽter et freqñter mõ miracula nõ fiũt·Et sic pz pmũ // Scdo heremias xpi excellentiã ꝛ pfectõz et virtualẽ opatõz pdic̃·d·Et regẽbit rex ꝛ sapiẽs erit Ꝯ Vbi ãttuor de xpo pdicit·scz q regnabit rex·et regnum sapienter gubernabit·et ũdiciũ gentibꝫ ꝓferet et ũsticiã in oĩbꝫ exequet // Ꝓño dic̃ q regẽbit rex ihe eĩ natus est rex·et fuit pfect⁹ rex i oĩbꝫ·et excellit oẽs reges q regũit et regnabit in celo et in terra ꝛ i inferno·Phi·ij·Donauit·il·no·qđ est sup om·no·vt in no·ie·om·ge fle·cele·ꝛc· In celo ei regnat p totalẽ et vniũsalẽ beatoꝫ subiectõz·q ei oĩs ad nutũ obediunt et in oĩbꝫ subijciũt·qđ q̃tidie petim⁹ in nob fieri·d· Fiat vo·t·si·in ce·et in ter·matb·vj·Regt eẽ in celo p sue gl'e oĩsionẽ·et beatã visionẽ·q ibi eius maiestas ꝛ gl'a demõstrat̃ q̃ bẽos fac̃ videtes·In mũdo aũ isto xpc oĩdit̃ vestit⁹ sacco et affix⁹ ligno·et iõ nec timet̃ nec honorat̃ nec de ipo curat̃·In terra aũ regt p patiẽtie et mie assumptõez· Nã in mag̃ patia et mia regnat sup oẽs pccores·patient ei expectat eos vt 2uertant̃·ꝛ misericordit recipit si 2uertant̃·Esa·nj·Propterea ex·n·d·vt mi·no·Miere·Tu forces cũ ama·mt̃·tñ reũ·et ego su·te· Vñ xpc posuit exemplũ de pre filij pdigi in cui⁹ receptõe pr occidi fec̃ vitulũ saginatũ ꝛ chor ꝛ simphoniã cãtari et in eius ãplexũ ruit·vt pz lu·xv·Sic de⁹ fac̃ peccatori·Sz multi miseri patiẽtiã et miam eius 2tẽnunt et eoipo ampli⁹ peccãt Ro·ij·Ignoras qm benigtas dei ad patientiã te adducit·fm duritiã aũ tuã et cor impenitẽs thesaurisas tibi irã in die ire·Eccl·vnj·Quia nõ cito ꝓfe·cõ·ma·sen·fi·b abs·vl·ti·ppema·Sup ũstos aũt regnat in magficis gratijs spãliter habitãs i eis et ipos dirigẽs ꝛ ꝓtegẽs et gubernãs·ipi em sunt tẽplũ dei spũale ꝛ spũsscũs habitat in eis·vt dr·j·Co·nj·Ihi etiã sunt regnũ di q̃p hõre dei quotidie certãt·de hostibꝫ trúmphãt·et ad dñm redeũt coronãdi Vñ ecclesia militãs vocant̃·Matb·xj·Regnũ ce·vim pa·et uio·ra·illud id est cũ violẽtia ꝓhantes rapiũt illud·In inferno aũt regnat p ũsticie executionẽ·q effectũ ũsticie scz punitõz et vindictã in dãnatos exercere ũber·Deu·xxxij·Reddã vltõem hostibꝫ meis·Qđ opus de⁹ in uite et cũ dolore facit q punire alienũ est a deo ꝛ 2tra naturam dei ꝫ misereri fm naturã Esa·j·Heu heu vindicabor ego de inimicis meis·Et quia inuite facit·iõ semp punit eos citra 2dignum·i· punitioni misericordiã admiscet·In inferno etiã 2gnoscẽt impij xpm esse regez ommipotentẽ q̃ hic noluerũt eũ 2gnoscẽ regẽ clementẽ // Scdo dicit q regnũ suũ sapiẽtia gubernabit q sapiẽs erit·Sapiẽtis em opus est ordinare vt dicit pbus·Et quia xpc omnia ad debitũ finem ordinat ꝛ nihil inordinatum relinquit·iõ sapiẽs esse ꝓnũciat·Ihe em ordinauit et ordinat omẽs creaturas ad obsequiũ hominis vt ad salutẽ perueniat Ordinat hominẽ ad deũ vt ipm cognoscat· 2gnoscendo amet· amãdo possideat et possidẽdo fruatur vt dic̃ aug⁹·Ordinat bõa opa

ad p̄miū et pcā ad tormentū·non em̄ p̄nt pcā ad aliū ordīnē reduci·
dū ordīnē rōis et rectitudīnis egrediūt nīsi ad ordīnē iustīcie ꝛ vīndi
cte vt dīc aug·Ordīnat etiā mala ad bonū ī q̄ztū de malis elegit mlt
ta bona sicut de psecutōe tyrānoꝝ eligit patientiā ꝛ meritū martiruꝫ
exaltatōꝫ fidei cōuersionē īfideliū ꝛ destructōnē ydoloꝝ Quia vt di
cit aug·Deꝰ est adeo potēs q̄ nūq̄ pmittit fieri malū·nisi īde eliciat
bonū·Nā occisio pecoris est vita leonis·Ipe igit est vbū pris eꝰ sapi
entia cōditi sumꝰ et puidētia gubernamur·q̄ astituit omīa īn nūo pō
dere et mēsura·Sap̄·vnj·Attīngit ǧ a fi·vsq; ad fi·foꝛ·et dispo·sua·Et iō
q̄zuis nos īn tenebris sedētes hūc ordīnē et dispositōꝫ rectā vidē nō va
leamus·sic nec noctua solē·tn̄ omīa ordīnate pcedē ambigē nō dēmus
Boti⁹ li·mj·psa·v·Et tu q̄zuis cām tāte dispositōis ignoꝛes·tn̄ qm̄ bo
nus rectoꝛ mundū tpat recte fieri cūcta ne dubites·Tercō dīc q̄ ú
dicīū gentib⁹ pferet·q̄ faciet údiciū Io·ix·In údiciū ego īn hūc mōm
veni vt q̄ nō vidēt videāt·ꝛ q̄ vidēt ceci fiāt·Ꝫz timendū est nob valde
ne hmōi údiciū nob īferaꝫ·Sic em̄ údei ꝑpter īcredulitatē ꝛ mala
opa fuerunt repbati·et nos ex dei mīa electi·ita timere debemus ne
ꝑpter pcā q̄ q̄tidie nequit opamur repbemur a deo et eꝰ grā īn gen
tem aliā trāsferaꝫ·Mat·xxj·Auferet a vob regnū dei et dabit gēti fa
cienti fructꝰ eius·Esa·vj·Excaeca coꝛ ppli hꝰ·ꝛ aures eius aggua·ꝛ ocu
los eius claude ne forte oculis suis videat Lu·vnj·Vt vidētes·i· vidē
se putātes nō videāt·Dicētes em̄ se esse sapiētes stulti facti sunt·vt dꝛ
roma·j·Tales sunt mali xp̄iani q̄ cōfitent se nosse deū·factis āt negāt
hntes spēm pietatis xp̄iani ꝛ vtutes eiꝰ abnegātes·vt dꝛ ad thy·j·Vl
timo aūt illud generale iudiciū ꝑferet q̄n dicz·Venīte bn̄·pa·m·2c̄·Di
sce·ma·īn ig·et·2c̄·matb·xxv·Et sic īn p̄nti ꝛ īn futo údiciū ꝑferz·job·
v·Dat om·uid·de·f·Ꝫz cōtra·Nō misit deꝰ filiū suū īn mōm vt iudicz
mundū ꝫ vt saluet mundꝰ p ipz Rñsio·Deꝰ venit p̄ncipalit ad relaxā
dū pcā ad dandū salutē mūdo·ꝛ nō venit ad ipm 2dēnandū sic īn futo
veniet·Ꝫz q̄ nolūt hāc salutē recipe deꝰ relīnquet eos īn fecibꝰ suis·et
grām suā alijs cōferet·Et sic dꝛ eos údicaē·i· a bonis discernē·Sic ú
dicauit údeos·Io·nj·Hoc ē aūt iudiciū q̄ lux venit īn mōm ꝛ dile·ho·
m·te·q̄z lucē·Lucifer āt ꝑpetē antiquū et humanī generis īmicum
údicauit ꝛ condēnauit ꝛ de mundo expulit·et īn īferno reclusit·Job·
xxj·Nūc údiciū est mundi·i·p̄ncipis mōi·nūc p̄n·h·m·e·f·qui īn ydoꝛ
lis p totū mundū colebaṫ q̄ oīa p xp̄i aduentū sunt dstructa·Quaꝛ
to dicit q̄ iustitiā īn omnib⁹ erequet·q̄ faciet iustitiā īn terra Magnā
quippe iustitiā redēptoꝛ noster īn reparatōe hūana ē executꝰ ad quaz
ipe veneraṫ faciēdam·quia sicut hō superbiendo deliqueraṫ·ita xp̄c se
humiliando satisfecit·Et sicut hō voluit eē deus·ita deus factus ē hō·
Et sicut hō peccando īn omnes posteros mortē transmisit·ita xp̄c mo
riendo omnibus immortalitatem contulit et mortē destruxit·Et sicut

p̄ccatū hom̄nis fuit infinitū·ita meritū xp̄i fuit infinitū·Et sic̄ dyabolus seduxit euā in pomo vetito mortē abscōdēdo·ita xp̄c decepit dyabolū sub hūanitate deitatē ⁊ vitā eternā abscōdēdo·Et sic̄ sicut piscator ad hamū q̄ sub verme hamū abscōdit quē dū piscis credit capē capitur ip̄e·Iob·Nūquid extrahē poteris leuiathan hamo·Et sicut p lignum ⁊ in ligno dyabolus vicit hom̄nem·ita in ligno victus est a xp̄o·Et sic̄ dyabol⁹ p supbiā expulit hom̄nē de paradiso·ita xp̄c p hūilitatē reduxit·qz extraria cōtrarijs curāt·Et iō cātamus·Hoc op⁹ nr̄e salutis ordo depoposcerat ⁊c·Docuit et iusticiā facē dū dixit·Reddite que sunt ce·ce·⁊ q̄ sunt dei deo·Matḥ·xnj·Act·j·Cepit ihesus facē ⁊ docere·Et sic pz scdz ℣ Tercō hieremias aduēt⁹ xp̄i effectū et fructū prenūciat specialē·d·In dieb illis·id est in aduētu xp̄i saluabit iuda·i·populus iudayc⁹·et israel habitabit confidenter·id est idē pp̄us saluabitur et confidēter habitabit·Vbi sciendū est qz vt xp̄c dic̄ matḥ·xv·ip̄e primi paliter venit ad saluādas oues q̄ pierūt domus israel·tn̄ nō om̄es de pp̄o israel saluati sunt p xp̄i aduentū imo vt dictū est multi sunt reprobati scz illi qui in illū credere noluer̄t·nec ip̄m vey deū confessi sunt Solum ergo illi p xp̄i aduentū saluati sunt de pp̄o iudayco·q̄ ip̄m verū deū et hom̄nē confessi sunt·et ip̄z vt messiā in lege eis promissuz recepe-rūt·Et hoc est qđ hic dr·In dieb illis sal·iu·Iudas interp̄tat confitēs·Israel aī interp̄tat videns deū·Illi g̃ solū de pp̄o iudaico in xp̄i aduentu sunt saluati qui ip̄z cōfessi sunt vt vey deū·qui vider̄t eū hūanitate vestitū·et tales vocauerūt eū dn̄s iustus noster·id est p messia sancto et iusto qui de gēte eoy erat nasciturus eū recepert·Deut·xvnj·Propheta de gente tua et de fratrib tuis suscitabo·Sic g̃ pz q̄ spūalis fructus et effectus aduētus xp̄i est sal⁹ iudeoy in ip̄m credētiū ⁊ ip̄m cōfitentiū·Quia vt dr ad ro·ix·ñ om̄s qui sunt ex israel israelite sunt neq3 qui semē sunt abrae omēs sunt filij abrae ꝫ in ysaac vocabit tibi semen Pōt etiā hoc intelligi de vltimo aduētu xp̄i qpe em̄ finē mundi omēs iudei conuertēt·Psal·Cōuertēt ad vesp·mūdi·In dieb g̃ illis·s·in fine mūdi saluabit iuda·i·pp̄s iudaicus·et israel·i·idē pp̄us habitabit confidēter·i·confidet in xp̄o et in ip̄o sperabit sicut in saluatore eis per moysen promisso·Et iō christū vocabūt dn̄m iustū suū scz qui debz eos regere ⁊ iustificare ⁊ ad terrā promissionis·s·hierusalē celestē introducere·Ro·ix·Si fūt nūs filioy israel q̄si arena maris reliquie salue fiēt Simile est modo de xp̄ianis quia nō omēs p xp̄i aduentū saluant·ꝫ solū isti qui ip̄m videt p veram fidē in corde·⁊ qui p ip̄m sperāt saluari tanq̄z filij israel·et qui ip̄m cōfitent ore ⁊ ope tanq̄z filij iuda·Et sic pz terciū ℣ Quarto hieremias effectū ⁊ fructū generalē aduētus xp̄i prenūciat dicēs·Propter hoc ecce dies venīt ⁊c·Circa quod sciendū qz deus aī aduentū suū in carne pp̄m israel sibi pelegit p omnib aliis·pn̄ pp̄s dei dicebat·quē magnificis bn̄ficijs ⁊ miraculis mirtis ē prsecut⁹

Nam p manū validā eduxit eos de egipto de seruitute dura pharaonis et aperuit eis mare ⁊ cibū de celo dedit eis p q̄dragīnta ānos in q̄bus nō defuit colūna ignis p noctē·⁊ colūna nubis p diē·⁊ vestimenta eoꝝ nō sunt inueterata·nec calciamēta attrita Et ꝓpterea iurabāt iudei añ aduentū xp̄i·Vnit dñs qui nos de egipto eduxit·q̄si magnū beneficiū dei recolētes·Christ⁹ aūt in suo aduentu maiora sine ꝓpatōe fecit·et plura sine nūo bñficia attulit ñ solū ꝓpło israel·sz omnib⁹ ꝓpłis de toto mūdo·qz de aq̄lone ⁊ de omnib⁹ ptib⁹ mūdi adunauit ⁊ adduxit ad vnā eccīam·⁊ vnā fidē ⁊ vnū baptismū·⁊ ad cultū vni⁹ veri ⁊ summi dei qui erāt dispersi in toto mūdo ⁊ loco ⁊ fide ⁊ moꝛib⁹ e· cultura·q̄ diuersis vicijs et demonib⁹ seruiebāt quos xp̄c in suo aduētu de suis erꝛoꝛibus ⁊ vicijs eduxit et adduxit ad eccīam dei militantē·et fēc eos in ea habitare p fidē ⁊ meritū·vt nomine ⁊ re de eccīa censerēt·Et ido modo nō iuram⁹·Vnit dñs qui eduxit israel de egipto·qz mai⁹ et cōmunius bñficiū supuenit·qđ de⁹ ꝓtulit toti mundo·qz se et sua dedit mūdo·dū filiū suū dedit·dando em̄ nob filiū suū omnia bona nob cuz illo donauit·Ro·vnj·Quō etiā nō oia cū il·no·do·Io·nj·Sic deus dilexit mundū vt filiū suū vnī·daret·Omnia āt hec bona in euangelio cōtinēt ⁊ narrant·Et iō nos iuram⁹ p euangeliū xp̄i·i·p illa magnifica boꝛna q̄ in euangelio ꝓtinēt·qz singillatim vix explicari possent · Et qz vt dꝛ ad heb·vj·homines p maioꝛe sui iurāt·⁊ hec bñficia sine ꝓpatōe sūt illis maiora·iō p hec ⁊ nō p illa ē modo iurandū·Et hoc est·Ecce dies veniūt scz in aduētu xp̄i ⁊ nō dicēt·i·nō iurabūt·Vnit dñs qui eduxit filios israel de terra egipti Sz vnit dñs qui eduxit nos de vicijs ⁊ erꝛoꝛibus et dyaboli seruitute·⁊ adduxit filios israel·i·qui deum p fidez videt ab aquilone ⁊ de omnib⁹ ptibus mundi ad vnitatē fidei et disciplīne·vt sit omni[illegible]ū ouile·vnum pabulū·⁊ vnus pastoꝛ·⁊ tandem faciet eos habitat[illegible]erra sua scz in hēm celesti·In qua sedebunt in multitudīne pacis [illegible]m requie opulēta ⁊ vita beata·ad quam vitā ipe nos ꝓducat ihesus cꝛistus domin⁹ nr̄·qui cum p̄re ⁊ spūsancto vnus deus vnus ⁊ verus regnat ⁊ impat in secula seculoꝛum·

Explicūnt sermones dominicales sup euangelia et epistolas p totum annum fratris hugonis de ꝓato ordinis ꝓdicatoꝛum

Q Vemo plou. ꝯuenit ut emolumtal qđlib⁹ ꝓuale affaĩ ꝙ publice peccante. ut incestu oſ recipiat. ut epo ut mutilet eĩ peccĩ illĩ ꝛ. uelet ñ respectu cuiuſcũq; ꝓſdẽ. aut ſanguĩ. ſ. aut familiaritatis. alienis cõitans peccũ epo innotescẽ decreuit. ñ aq̃uã pñitente aut gñã aut fauore. uel mũ digne pñitente ad reconciliatiõnẽ reducat. ꝛ cetera motũ reconciliã ſerat. ut q̃cũq; lucre digne pñitentẽ ab ecclia remoueat. qa uerũ ſymoniacũ eſt. ſ. de nenabilu. R. wigor. e. ꝛ dilecto filio de pennes pbr.

Q Verelam moachor. de ac nobis tue miſſam accepim⁹. quod cũ ꝙdã manũ qđ dicta ꝛ uella cũ panemus ſuis. ꝛ ecclĩ de gano ñ amoachus de cadamo ſub annuo cenſu xv. ſolidor. ꝛũ fuiſſet adepta. ꝛ cũ carta ab ipis moachis habuiſſent. dapor eor capitulo uniuſſito. ꝓſcripſit manũ decem ꝛ carta moachis de cadamo accepta pecunia reſignauit. vñ qr ꝓfati moachi de acta ſequerẽ iuſte q̃rebãt. ꝛ nobis iminer coꝛrigendũ. ſiqd mur rationabiliꝫ acceptat. cam uam expiente ure ꝛmiſim⁹. ꝓſentiũ auctoritate mandamꝰ. quatenus ꝓdictã pacem ſi ſine iuſta cauſa fregerunt. ꝛ ſatisfacere contempſerunt. ſicut rationabiliter ꝓmiſerunt. ꝛ ſi ſatisfecerunt. ſed ꝛ ſi ſatisfacere nolunt. ſi ſine iuſta cauſa fregerunt. ꝛ ſi

Cm

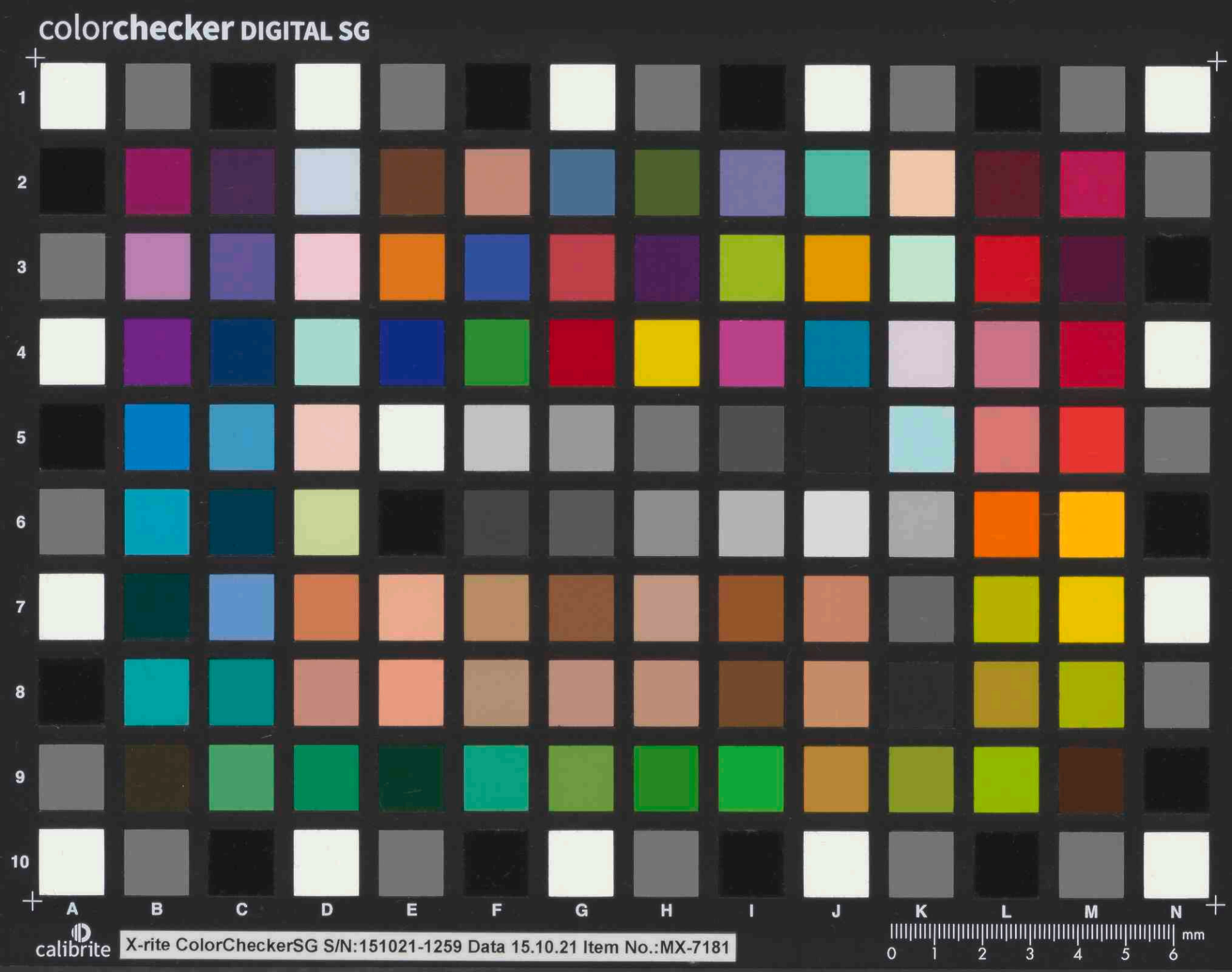
colorchecker DIGITAL SG
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
calibrite
X-rite ColorCheckerSG S/N:151021-1259 Data 15.10.21 Item No.:MX-7181
mm
0
1
2
3
4
5
6